

WSPÓŁCZEŚNI POLSCY PISARZE I BADACZE LITERATURY

Słownik biobibliograficzny

Tom 10, Ż i uzupełnienia do tomów 1-9

Digitalizacja przeprowadzona w ramach zadania „Cyfrowe zasoby dokumentacji literatury polskiej w wolnym dostępie” realizowanego przez Fundację Akademia Humanistyczna w partnerstwie z Instytutem Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk i Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza. Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.**

WSPÓŁCZEŚNI POLSCY PISARZE I BADACZE LITERATURY

słownik biobibliograficzny

Fundacja
Akademia
Humanistyczna

i uzupełnienia
do tomów 1-9

tom dziesiąty

<http://rcin.org.pl>

Słownik **Współcześni polscy pisarze i badacze literatury** jest wydawnictwem skierowanym do grona czytelników zainteresowanych literaturą, zwłaszcza badaczy, krytyków, wydawców, nauczycieli, bibliotekarzy, studentów.

Słownik zawiera pełne i aktualne informacje, dotyczące życia i twórczości 2040 autorów, którzy rozwijali twórczość po 1918 r. w kraju i na emigracji: poetów, prozaików, dramatopisarzy, krytyków literackich i teatralnych, eselistów, reportażyistów, tłumaczy, a także historyków i teoretyków literatury.

Na każde hasło składa się:

- biogram w ujęciu faktograficznym
- zestawienie twórczości, informujące o utworach opublikowanych w postaci książek, sztukach wystawianych na scenie, widowiskach i słuchwiskach radiowych
- wykaz ważniejszych studiów, artykułów i recenzji poświęconych twórczości autora hasłowego.

Tom 10 zawiera hasła na literę **Ż** oraz uzupełnienia haseł wydanych w tomach 1-9 (1994-2004), doprowadzające informacje w miarę możliwości do połowy roku 2007. Ostatni tom wydawnictwa stanowi integralną całość z wcześniejszymi tomami, zatem pełen obraz życia i twórczości autora daje hasło główne łącznie z jego uzupełnieniem w tomie 10.

Ten sam zespół autorski rozpoczął obecnie prace nad nową serią słowników pisarzy i badaczy, którzy rozwinięli twórczość w latach 90. i następnych.

**WSPÓŁCZEŚNI
POLSCY PISARZE
I BADACZE
LITERATURY**

WSPÓŁCZEŚNI POLSCY PISARZE I BADACZE LITERATURY

słownik biobibliograficzny

opracował zespół pod redakcją
Jadwigi Czachowskiej i Alicji Szalagan

tom dziesiąty

Ż

i uzupełnienia
do tomów 1-9

Fundacja

Warszawa 2007

<http://rcin.org.pl>

Praca przygotowana w Instytucie Badań Literackich
Polskiej Akademii Nauk
w Pracowni Dokumentacji Literatury XX Wieku

Słownik został wydany przy współpracy
Wydawnictw Szkolnych i Pedagogicznych Spółki Akcyjnej

Zespół autorski:

KATARZYNA BATORA, JADWIGA CZACHOWSKA, BEATA DOROSZ,
EWA GŁĘBICKA, MARIA KOTOWSKA-KACHEL, BARBARA MARZĘCKA,
MARLENA SĘCZEK, ALICJA SZAŁAGAN, BARBARA TYSZKIEWICZ,
JOANNA ZAWADZKA

oraz

ROMAN LOTH, BARBARA WINKLOWA

Tytuł dotowany przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

© Copyright by Fundacja Akademia Humanistyczna, Warszawa 2007
© Copyright by Instytut Badań Literackich PAN, Warszawa 2007

ISBN 83-02-05444-5 t. 1-9; ISBN 978-83-89348-94-4 t. 10

<http://rcin.org.pl>

WPROWADZENIE DO TOMU 10

Kiedy w 1988 r. powstawała w Pracowni Dokumentacji Literatury Współczesnej (od 2000 r. Pracownia Dokumentacji Literatury XX i XXI w.) Instytutu Badań Literackich PAN wstępna lista haseł do będącego jeszcze w stadium projektowym słownika biobibliograficznego „Współcześni polscy pisarze i badacze literatury”, oceniano, że objęcie on siedem tomów, a całość ukaże się w ciągu najwyżej dziesięciu lat. Tymczasem zamyka go po niemal dwudziestu latach tom dziesiąty. W trakcie prac nad słownikiem, z myślą o jego użytkownikach, nie tylko powiększono listę haseł, ale i poszerzono, w porównaniu z tomami 1-3, zakres podawanych informacji. Dotyczy to przede wszystkim działu Opracowań, ale także danych na temat współpracy z wydawnictwami „drugiego obiegu” działającymi w latach 1976-1989, różnych form adaptacji utworów czy wydań w opracowaniu muzycznym. Przemiany ustrojowe po roku 1989 spowodowały, że nowy słownik, w odróżnieniu od wcześniej powstałych w Pracowni dwóch serii „Słownika współczesnych pisarzy polskich”, mógł już być wolny od ingerencji cenzury i redaktorzy nie musieli staczać bojów w sprawie pisarzy czynnych w opozycji demokratycznej, czy też przebywających na emigracji.

Tom 10 słownika „Współcześni polscy pisarze i badacze literatury” składa się z trzech części. Część pierwsza, zgodnie z układem alfabetycznym całego kompendium, zawiera brakujące do zamknięcia całości hasła na literę Ż (24), które ze względu na ograniczenia objętości nie mogły zostać włączone do tomu 9. W części drugiej zamieszczono 11 pominiętych omyłkowo haseł z serii I „Słownika współczesnych pisarzy polskich” (zasadą było uwzględnienie w nowym wydawnictwie wszystkich haseł z serii I i II „Słownika współczesnych pisarzy polskich”, z wyjątkiem kilku, dotyczących przedstawicieli dziedzin pokrewnych literaturze polskiej). Reguły doboru materiałów oraz metoda opracowania tych części nie uległy zmianie w stosunku do koncepcji przedstawionej bardzo szczegółowo w „Uwagach wstępnych” do tomu pierwszego (s. 5-10).

Część trzecia, najobszerniejsza, przynosi uzupełnienia i sprostowania do haseł tomów 1-9. Przygotowanie takiego materiału wydawało się niezbędne wobec faktu, iż zasób informacji w tych tomach, które ukazywały się w latach 1994-2004, wymagał dopełnienia za okres od 3 do 13 lat, w zależności od daty wydania tomu. Dokonano tego zgodnie z nadal obowiązującym schematem konstrukcji haseł: biogram – twórczość – opracowania. Uzupełnienia, doprowadzone systematycznie do roku 2006 (z uwzględnieniem pozycji książkowych z roku 2007, do których udało się dotrzeć przed zakończeniem prac nad tomem 10), obejmują:

- w biogramie: informacje o faktach życia osobistego, zawodowego, o działalności kulturalnej i społeczno-politycznej, uzyskane z nowo wydanej literatury przedmiotu, wywiadów, wzmianek prasowych, a także od samych autorów i ich rodzin;

- w dziale Twórczość: opisy bibliograficzne nowych publikacji, nowe dane dotyczące pozycji odnotowanych już we wcześniejszych tomach (kolejne wydania, przekłady, adaptacje, oraz informacje z zakresu objętego tomami 1-9, pochodzące z niewykorzystanych lub później powstałych źródeł bibliograficznych i zbiorów archiwalnych (numery nowych pozycji wyróżnione są pismem półgrubym; ze względu na limit objętości tomu 10 adnotacje zawartościowe ograniczono do pozycji, na które składają się dramaty i studia naukowe);

- w dziale Opracowania: ważniejsze pozycje z lat wcześniejszych odnalezione już po wydaniu poszczególnych tomów oraz nowe omówienia, studia i recenzje.

Z powodu konieczności trzymania się wyznaczonej objętości tomu, hasła, w których jedyną dodatkową informacją jest wskazówka o biogramie w przewodniku encyklopedycznym „Literatura polska XX wieku” (LP XX w.) lub w „Słowniku badaczy literatury polskiej” (SBLP), zostały zestawione w wykazie na końcu tomu 10. Z tego samego względu zrezygnowano z indeksów.

Mamy nadzieję, że słownik „Współcześni polscy pisarze i badacze literatury” o objętości 95 arku-szy, zawierający 2040 haseł, spełni w dużej mierze zadanie stworzenia bazy dokumentacyjnej do stu-diów nad literaturą polską XX w. i przełomu wieków XX i XXI (na różnych poziomach: dla badaczy naukowych i krytyków, ale także dla nauczycieli, bibliotekarzy, księgarzy i wydawców, studentów, a nawet licealistów). Realizacja tego przedsięwzięcia była możliwa przede wszystkim dzięki stabilnemu zespołowi autorskiemu, składającemu się z członków Pracowni Dokumentacji Literatury XX i XXI w. IBL PAN, którego wieloletnią pracę wspierała dyrekcja Instytutu. W skład zespołu autorskiego wchodzi-ły od tomu I: Jadwiga Czachowska, Beata Dorosz, Ewa Głębińska, Anna Hejman (do t. 3), Julia Pitera (do t. 3), Alicja Szalagan, Barbara Tyszkiewicz (z pominięciem t. 6), Joanna Zawadzka. W późniejszych latach do zespołu dołączyły: Katarzyna Batora (od t. 4), Barbara Marzęcka (od t. 4), Maria Kotowska-Kachel (od t. 6), Marlena Sęczek (t. 10). Nadto pojedyncze hasła opracowali dawni członkowie Pracowni i równocześnie zespołu autorskiego serii I i II „Słownika współczesnych pisarzy polskich”: Feliksa Li-chodziejewska (W. Broniewski), Roman Loth (J. Lechoń, J.J. Lipski) i Barbara Winklowska (T. Boy-Żeleński, K. Irzykowski).

Publikacja słownika nie byłaby możliwa bez stałej dotacji Ministerstwa Edukacji Narodowej. Istotną rolę w zapewnieniu wysokiego poziomu opracowania redakcyjnego i edytorskiego słownika odegrał profesjonalizm redaktorów Wydawnictw Szkolnych i Pedagogicznych. Wiele zawdzięczamy redaktora-m prowadzącym, kolejno Witoldowi Szczęsnemu, Annie Krzemińskiej i Annie Szymanowskiej, którzy organizowali prace redakcyjne, a Panie Redaktorki także w nich uczestniczyły wraz z Panem Czesła-wem Pokojkim. Gdy ku zdumieniu środowiska polonistycznego, a także wielu wydawców, WSIP po rreorganizacji w 2005 r. odstąpiły od wydania ostatniego, 10 tomu, podjęło się tego Wydawnictwo IBL, co pozwoliło na doprowadzenie edycji do końca.

Zespół autorski słownika przez lata pracy doznał życzliwości i bezinteresownej pomocy ze strony wielu osób i instytucji, którym teraz chciałby wyrazić serdeczne podziękowanie. W pierwszym rzędzie kierujemy je do pisarzy i badaczy literatury – bohaterów naszego słownika, a także członków ich ro-dzin, którzy bądź odpowiedzieli na naszą ankietę, bądź uzupełniali różne szczegóły w kontaktach osobistych, telefonicznie, listownie czy elektronicznie, nadsyłając potrzebne informacje.

Za pomoc w gromadzeniu materiałów serdecznie dziękujemy przede wszystkim zespołowi autor-skiemu Pracowni Bibliografii Bieżącej IBL PAN w Poznaniu pod kierownictwem Pana Jacka Biesiady. Wdzięczne jesteśmy redakcjom *Almanachu sceny polskiej* Instytutu Sztuki PAN i krakowskiej redakcji „Dramatu obcego w Polsce”, redakcjom biograficznych wydawnictw regionalnych, a także kolegom historykom literatury i teatru, którzy dzielili się z nami swoimi ustaleniami badawczymi, często jeszcze przed ich opublikowaniem (informujemy o tym w odpowiednich hasłach).

We wdzięcznej pamięci zachowujemy Redaktora paryskiej *Kultury* śp. Jerzego Giedroycia i jego bliskiego współpracownika śp. Zygmunta Hertza, którzy przez lata (od 1957, już przy pracach nad obu seriami „Słownika współczesnych pisarzy polskich”) pomagali nam w dotarciu do wielu pisarzy emigra-cyjnych.

Postępy w przygotowywaniu słownika zależały w dużym stopniu od sprawnej pracy w bibliote-kach – nieocenioną pomoc w tej mierze otrzymywałyśmy od kolegów z Biblioteki Instytutu Badań Literackich, z życzliwością spotykałyśmy się także w Bibliotece Narodowej, w Instytucie Bibliograficz-nym (szczególnie w Pracowni Bibliografii Polonistów Zagranicznych, kierowanej przez Panią Danutę Bilikiewicz-Blanc i w Zakładzie Bibliografii Polskiej 1901-1939), w Bibliotece Domu Literatury, a także w Dziale Rękopisów i w Bibliotece Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza.

W gromadzeniu danych mogliśmy zawsze liczyć na współpracę stowarzyszeń literackich: Polskiego PEN Clubu, Stowarzyszenia Literatów Polskich, Związku Pisarzy Polskich, jak również Stowarzyszenia Autorów „Zaika” i Związku Artystów Scen Polskich z jego Działem Dokumentacji (obecnie przy Instytu-cie Teatralnym im. Z. Raszewskiego).

Wszystkim serdecznie dziękujemy.

Jadwiga Czachowska i Alicja Szalagan

Warszawa, czerwiec 2007 r.

ŻABICKI Zbigniew 1930-1970

Krypt: (z.ż.); Z.Ż.; (Z.Ż.).

Historyk literatury, krytyk literacki.

Urodzony 12 kwietnia 1930 w Łodzi; syn Albina Żabickiego, sędziego, i Zofii z Bielińskich. Uczęszczał do szkoły powszechnej w Łodzi. Podczas okupacji niemieckiej przebywał we wsi Kwiatkowiec pod Łodzią, gdzie w 1944 pracował przymusowo jako robotnik w niemieckim gospodarstwie rolnym. Po zakończeniu wojny powrócił do Łodzi i kontynuował naukę w I Państwowym Gimnazjum (od 1945) oraz w XV Państwowym Liceum (od 1947); w 1949 zdał maturę. Następnie studiował polonistykę na Uniwersytecie Łódzkim. Od 1948 należał do ZMP; m.in. był członkiem Zarządu Wydziałowego Związku na Uniwersytecie Łódzkim. Pełnił też funkcję przewodniczącego studenckiego Koła Polonistów. Debiutował w 1950 recenzją powieści W. Dobrowolskiego „Trzej w szarych płaszczach” pt. „Powieść o studenckim kolektywie”, zamieszczoną w tygodniku *Wies* (nr 38); w tymże roku nawiązał współpracę z dwumiesięcznikiem dla nauczycieli *Polonistyka* (w obu pismach publikował do 1953). W 1951 przeniósł się do Warszawy, gdzie kontynuował studia polonistyczne ze specjalizacją edytorską na Uniwersytecie Warszawskim. Równocześnie rozpoczął pracę w Pracowni Historii Literatury Polskiej Okresu Pozytywizmu w Instytucie Badań Literackich (IBL) PAN. W 1952 jako przedstawiciel IBL współpracował z Katedrą Literatury Polskiej Wszechnicy Radiowej. W 1954 otrzymał stopień magistra i do 1958 odbywał studia aspiranckie przy IBL PAN. Od 1955 należał do PZPR. Rozwijał działalność krytycznoliteracką na łamach *Życia Literackiego* (1953-63; podp. też: (z.ż.), (Z.Ż.)), *Nowej Kultury* (1958-61 stała współpraca; w 1960-61 prowadził dział krytyki literackiej), w *Kulturze i Społeczeństwie* (1960-65), *Nowych Książkach* (1960-70; tu stała współpraca), *Dialogu* (1966-69), *Miesięczniku Literackim* (1966-68; podp. też Z.Ż.; tu stała współpraca) oraz w piśmie *Radio i Telewizja* (1969-70; podp. też (z.ż.); tu stała rubryka pt. „Notatnik telewizyjny” wspólnie ze Zbigniewem Wasilewskim). Studia i artykuły naukowe ogłaszał w *Pamiętniku Literackim* (1957-70). W 1958-60 oraz 1966 i 1967 współpracował z *Rocznikiem Literackim*, zamieszczając w nim omówienia prozy i reportaży. Ożenił się z Miroslawą Puchalską, polonistką, a po rozwodzie z Katarzyną Żukowską-Bilip, polonistką (rozwidzeni). W 1962 na podstawie rozprawy pt. „Publicystyka emigracyjna Józefa To-

karzewicza na tle prądów epoki” (promotor prof. Kazimierz Wyka) uzyskał stopień doktora nauk humanistycznych w IBL PAN. Po otrzymaniu stanowiska adiunkta objął też funkcję sekretarza naukowego Komitetu Badań nad Kulturą Współczesną PAN (do 1969). W 1963-64 przez trzy miesiące przebywał na stypendium naukowym we Francji. W 1966 został członkiem ZLP. Był autorem hasel do „Małego słownika pisarzy polskich” (Wwa 1966). W 1967 został kierownikiem Pracowni Historii Literatury Okresu po r. 1918 IBL PAN. Zmarł 27 grudnia 1970 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

1. Narzyski wśród współczesnych. [Zarys monograficzny]. Red. nauk.: S. Sandler. Wr.: Ossol. 1956, 186 s. PAN IBL.

2. Tradycja, styl, obyczaj. Szkice krytyczne. Wwa: KiW 1963, 511 s.

Zawartość: I. Kultura mas i jej zakłete rewiry: Rodziewiczówna – klasyk złej popularności; Przeczytałem Dobraczyńskiego; Pan Majchrowski [dot.: S. Majchrowski; Pan Sienkiewicz]; „Tygodnik Powszechny” o kulturze mas; „Kultura mas” w stylu buffo lo Teatrze „Buffo” w Wwiel. – II. Sprawy współczesności: „Niemcy” – po latach [dot.: L. Kruczkowski]; Historia i etyka [dot.: L. Kruczkowski; Śmierć gubernatora]; Fornalskiej epika autentyczna [dot.: M. Fornalska; Pamiętnik matki]; O Stanisławie Wygodzkim; Fakty i literatura [dot.: M. Brandysal]; W poszukiwaniu formuły [dot.: B. Wiernika]; Początek epiki [dot.: T. Hołuj; Początek]; Apokryf i jego krytycy [dot.: J. Andrzejewski; Bramy rajul]; Pod urokiem tradycji [dot.: I. Newerly; Lesne morzel]; Do krytyki „Boskiego Juliusza” – glosy [dot.: J. Bocheński; Boski Juliusz]; Życie przeciwko mitom [dot.: T. Różewicz; Zielona róża; Kartoteka]. – III. U krytyków: Blaski i nędze krytyki [w roku 1960]; Z tradycji Fika [dot.: I. Fik; Wybór pism krytycznych]; Henryka Markiewicza tradycje i rewizje; Polityka, krytyka i teoria [dot.: art. S. Żółkiewskiego; Perspektywy literatury XX wieku]; Krytyka 1961. – IV. Perypetie epiki dwudziestowiecznej: Ambasadorowie proszą o azyl [dot.: H. James; Ambasadorowie]; Obrachunki z „piękną epoką” [dot.: J. Roth; Hotel Savoy; Marsz Raderzky’ego]; Franz Joseph mądry i smutny [dot.: J. Roth; Marsz Raderzky’ego]; Epika pesymistyczna [dot.: G. Duhamel; Kronika rodu Pasquier]; Daremna próba epiki [dot.: K. Hamsun; Włóczęgi; August Powsinoga; A życie toczy się dalej]; Saga Nowego Jorku [dot.: J. Dos Passos; Manhattan Transfer]; Człowiek, miasto i fatum [dot.: A. Doblin; Berlin Alexanderplatz]; Dzieje Franciszka Biberkopfa]; Pochwała bestsellera [dot.: H. Fallada; Czyż nie ma powrotu?]; U Remarque’a bez zmian [dot.: E.M. Remarque; Kochaj bliźniego]; Summa prozy [dot.: T. Wolfe; Nie ma powrotu]. – V. Tradycja, styl, obyczaj; Sally i inni [dot.: S. Makowski, Z. Sudolski; W kregu bliskich poety]; Listy rodziny Juliusza Słowackiego]; Romans w wielkim stylu [dot.: Ch. Brontë; Dziwne losy Jane Eyrel; Anty-Werter [dot.: B. Prus; Listy]; Romans cmentarny [dot.: M. Pomiałowski]; Mieszkańskie szczęście; Mołotow]; Zwierciadło fin-de-siècle [dot.: G. Zapolska; Dzieła wybrane. T. I. Publicystyka]; Naga dusza Robespierre’a [dot.: S. Przybyszewska; Ostatnie noce ventôse’a]; Kuźnia pomysłów i stylów [dot.: K. Irzykowski;

Spod ciemnej gwiazdy!; Matka królów [dot.: Z. Natkowska: Choucas]; Kobieta, Freud i schematy [dot.: K. Irzykowski: Ucieczka z ciemności]; Dwa modele kultury [dot.: B. Jasieński: Człowiek zmienia skórę].

3. Z problemów ideologii i estetyki pozytywizmu. Publicystyka emigracyjna Józefa Tokarzewicza na tle prądów epoki. Wwa: PIW 1964, 370 s. IBL PAN.

Rozprawa doktorska.

4. „Kuźnica” i jej program literacki. [Studium historyczno-literackie]. Kr.: WL 1966, 272 s.

5. Proza... proza... Wwa: Czyt. 1966, 391 s.

Studium o prozie polskiej lat 1958-1963. – Zawiera części: I. Kilka przesłanek; II. Przeszłość w zwierciadle idylli; III. W przymierzu z tradycją; IV. Z doświadczeń reportażu; V. Drogi odnowy; VI. Być albo nie być literatury popularnej; VII. Młodzi (I): Pierwsze realizacje; VIII. Młodzi (II): Gdzie jesteśmy – dokąd idziemy?

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopismach, m.in.: „Szlachectwo duszy” i jego autor. *Pam. Lit.* 1957 z. 2 s. 400-466 [dot. J. Chęcińskiego]. – Krytyk – pozytywista. Kilka uwag o życiu i działalności krytycznoliterackiej Antoniego Gustawa Bema. *Pam. Lit.* 1958 z. 1 s. 49-110. – Adam Grzymała-Siedlecki. (1876-1967). *Pam. Lit.* 1968 z. 1 s. 341-363. – Antoni Gustaw Bem 1848-1902. W: OLP. Ser. 4 t. 3 Wwa 1969 s. 717-738. – Józef Narzyński 1839-1872. W: OLP. Ser. 4 t. 3 Wwa 1969 s. 213-244. – Józef Tokarzewicz 1841-1919. W: OLP. Ser. 4 t. 3 Wwa 1969 s. 635-663. – „Tragiczność” i „drwina” w świadomości „pokolenia 1910”. W: O prozie polskiej XX wieku. Wr. 1971 s. 123-149, przedr. w: Polska proza lat 1918-1939. Rzeszów 1989 s. 246-268.

Przekłady

1. E. Auerbach: Mimesis. Rzeczywistość przedstawiona w literaturze Zachodu. Tłum. i wstępem opatrzył ... T. 1-2. Wwa: PIW 1968, 462 + 443 s. Wyd. 2 z przedm. M.P. Markowskiego Wwa: Prószyński i S-ka 2004.

Wstęp pt. Ericha Auerbacha historia realizmu. (Od tłumacza), s. 7-41.

2. L. Ranke: Dzieje papieżstwa w XVI-XIX wieku. Przeł.: J. Zaranowski, ... Wstęp: M.H. Serejski. Wwa: PIW 1974, 738 s. Wyd. nast. tamże; (t. 1-2) wyd. 2 1981, 553 + 510 s., wyd. 3 1993.

Prace edytorskie i redakcyjne

1. K. Brodziński: Wiesław. Sielanka krakowska. Oprac. i posł. opatrzył ... Wwa: KiW 1952, 31 s.

2. K. Dickens: Świerszcz za kominem. [Powieść]. Oprac. [i wstępem opatrzył] ... Wr.: Ossol. 1952, 124 s.

3. K. Dickens: Klub Pickwicka. [Powieść]. (Fragmenty). Tłum. W. Górski. Uzup. Z. i W. Popław-

scy. Oprac. [i wstępem opatrzył] ... Wr.: Ossol. 1953, 150 s.

4. J. Bliziński: Pan Damazy. Komedia konkursowa w 4 aktach. Oprac. [i wstępem opatrzył] ... Wr.: Ossol. 1955, 198 s.

5. K. Dickens: Ciężkie czasy. [Powieść]. Tłum. A. Korzeniowski. Oprac. [i wstępem opatrzył] ... Wr.: Ossol. 1957, 338 s.

6. J. Narzyński: Ojczym. [Powieść]. Oprac. [i wstępem opatrzył] ... Wr.: Ossol. 1958, CXLIV, 319 s. BNI, 168.

7. La nouvelle classique polonaise. Nouvelles choisies par ... Varsovie: Editions Polonia 1959, 353 s.

Wyd. w wersji ang.: Polish short stories. Selection of the stories: ... Warsaw: Polonia 1960, 323 s.

8. A.G. Bem: Pisma krytyczne. Oprac. [i wstępem opatrzył] ... Wwa: PIW 1963, 350 s.

9. Z problemów literatury polskiej XX wieku. Księga zbiorowa. Wwa: PIW 1965. Z prac IBL PAN.

T. 1. Młoda Polska. Red. tomu: J. Kwiatkowski, ..., 547 s.

T. 2. Literatura międzywojenna. Red.: A. Brodzka, ..., 493 s.

T. 3. Literatura Polski Ludowej. Red.: A. Brodzka, ..., 441 s.

10. Obraz literatury polskiej XIX i XX wieku. Red.: K. Wyka, H. Markiewicz, I. Wyczańska. Ser. 4. Literatura polska w okresie realizmu i naturalizmu. Red.: J. Kulczycka-Saloni, H. Markiewicz, ... T. 1-4. Wwa: PWN 1965, 1966, 1969, 1971, 492 + 541 + 790 + 626 s. Z prac IBL PAN.

11. Problemy literatury polskiej lat 1890-1939. Red.: H. Kirchner i ... przy współudziale M.R. Prąglowskiej. Ser. 1-2. Wr.: Ossol. 1972-1974, 545 + 374 s. PAN IBL.

OPRACOWANIA (wybór)

SWPP 2 (R. Loth) – PP (R. Loth) – RL 1970 (J. Chudek) – LP XX w. (red.).

[Narzyński wśród współczesnych.] A. Brodzka. *Pam. Lit.* 1956 z. 3; K. Groniowski. *Prz. Hist.* 1956 t. 47 z. 4. – [J. Z. Słowicki] jzs: Odkrycie p. Żabickiego. *Współczesność* 1958 nr 20 [rec. oprac.: J. Narzyński: Ojczym]. – [Tradycja, styl, obyczaj:] S. Lewicki. *Pravo i Życie* 1963 nr 21; J. Rogoziński: Krytyk – narrator. *Współczesność* 1963 nr 19; W. Sadkowski: Szkice krytyczne. *Nowe Książ.* 1963 nr 22; S. Żółkiewski: Trzy modele ocen. *Życie Lit.* 1963 nr 43 [dot. też: J. Łukasiewicz: Szmactarze i bohaterowie; W. Maciąg: Opinie i wróżył; J. Adamski: Diagnozy krytyczno-literackie. *Kult. i Spół.* 1964 nr 1; Z. Pędziński: Z warsztatu socjologa literatury. *Tyg. Kult.* 1964 nr 10; Z. Skuza. *Pam. Lit.* 1964 z. 4. – S. Morawski: Z ideologii i estetyki pozytywizmu polskiego. *Nowe Książ.* 1965 nr 4 [rec.: Z problemów ideologii i estetyki pozytywizmu]. – W. Billip: Próba syntezy. *Mies. Lit.* 1966 nr 2 [rec.: Proza... proza...]. – T. Drewnowski: Monografia „Kuźnicy”. *Nowe Książ.* 1966 nr 24 [rec.: „Kuźnica” i jej program literacki]. – K. Mętrak: Kokiet i pryncypalista. *Twórczość* 1966 nr 11 [rec.: Proza... proza... dot. też R. Zimanda]. – Cz. Niedziel-

ski: Program literacki „Kuźnica”. *Pomorze* 1966 nr 24 [rec.: „Kuźnica” i jej program literacki]. – [Proza... proza...]. J. Rogoziński: Krytyk narrator. *Mies. Lit.* 1966 nr 4; W. Sadkowski: W poszukiwaniu syntezy. *Nowe Książ* 1966 nr 22; M. Sienkiewicz: Łowcy syntez. *Życie Lit.* 1966 nr 41. – T.J. Żółciński: Józef Tokarzewicz – krytyk zmarnowany. *Twórczość* 1966 nr 9 [rec.: Z problemów ideologii i estetyki pozytywizmu]. – K.M. Krasuski: „Kuźnica” w oczach *Ż. Agora* 1967 nr 18 [rec.: „Kuźnica” i jej program literacki]. – [Proza... proza...]. R. Matuszewski: O tendencjach rozwojowych współczesnej prozy polskiej. *Kult. i Spol.* 1967 nr 1; M. Orski: W trosce o syntezę. *Odra* 1967 nr 1. – [„Kuźnica” i jej program literacki] M. Stępień: Monografia „Kuźnicy”. *Kult. i Spol.* 1967 nr 1; J. Szczyпка: Fakty i brząz. W tegoż: Powtórka z polskiego. Wwa 1969. – T. Burek: *Z.Z. Pam. Lit.* 1971 z. 2 [omów. dorobku]. – J. Maciejewski: Wspomnienie o przyjaciołach. *Współczesność* 1971 nr 3. – H. Markiewicz: *Z.Z. Życie Lit.* 1971 nr 5, przedr. w tegoż: Pożegnania. Kr. 1992. – M. Stępień: *Z.Z. Ruch Lit.* 1971 nr 3.

K.B.

ŻABIŃSKI Jan 1897-1974

Pseud.: Bocianowski; Plazowski

Autor gawęd i opowiadań przyrodniczych dla dzieci i młodzieży.

Urodzony 8 kwietnia 1897 w Warszawie; syn Józefa Żabińskiego, notariusza, i Heleny ze Strzeszewskich. Uczęszczał do Gimnazjum Wojciecha Górskiego, a następnie do Gimnazjum Michała Kreczmarę w Warszawie, w którym zdał w 1914 maturę. Po wybuchu I wojny światowej pozostał w Warszawie i kształcił się na Kursach Przemysłowo-Rolniczych (1914-17; od 1916 Wyższa Szkoła Rolnicza). Należał do Polskiej Organizacji Wojskowej. W czasie niemieckiej okupacji miasta był słuchaczem działającej tajnie szkoły oficerskiej, którą ukończył w stopniu podporucznika. W 1916 podjął równoległe studia z zakresu zoologii na Uniwersytecie Warszawskim (UW). W 1918 został asystentem Katedry Zoologii Ogólnej i Fizjologii Zwierząt Domowych Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego (SGGW; utworzonej w 1918 z przekształcenia Wyższej Szkoły Rolniczej). W tymże roku zapisał się do warszawskiej Szkoły Sztuk Pięknych, do pracowni malarskiej profesora Edwarda Trojanowskiego. Równocześnie pracował jako nauczyciel przyrody i geografii w warszawskich szkołach średnich. W 1918 pełnił funkcję instruktora wojskowego w Milicji Ludowej. W 1919-20 służył w Wojsku Polskim; uczestniczył w wojnie polsko-bolszewickiej; za czyny bojowe odznaczony został Krzyżem Walecznych (1920). Po przejściu do rezerwy wznowił zajęcia na SGGW (od 1923 na stanowisku adiunkta) oraz studia na UW. Kontynuował do 1936 pracę pedagogiczną w szkołach średnich. Ożenił się z Jadwigą Moczydłowską, nauczycielką, absolwentką Wyższej Szkoły Rolniczej (zmarła ok. 1930). W 1924 na podstawie roz-

prawy pt. „O zjawiskach regulacyjnych w parablastyce ryb kościstych” (promotor prof. Jan Tur) uzyskał na UW stopień doktora filozofii w dziedzinie zoologii. W następnym roku otrzymał na SGGW tytuł inżyniera agronomii; pracę na tej uczelni kontynuował do 1929, prowadząc m.in. badania nad rozwojem karalucha. Zajmował się również popularyzacją nauk przyrodniczych; od 1926 współpracował w tym zakresie z Polskim Radiem, wygłaszając na antenie liczne pogadanki poświęcone tematyce zoologicznej oraz ochronie przyrody. W 1929 objął dyrekcję Ogrodu Zoologicznego w Warszawie. W tymże roku został członkiem Międzynarodowej Konferencji (od 1935 Międzynarodowy Związek; od 1946 Międzynarodowa Unia) Dyrektorów Ogrodów Zoologicznych Środkowej Europy. Pełnił funkcję redaktora serii *Monografie Miejskiego Ogrodu Zoologicznego* (1931); był członkiem komitetu redakcyjnego *Łowca Polskiego*. W 1931 ożenił się z Antoniną Erdman, pisarką i tłumaczką. Brał udział w staraniach o restytucję żubrów w Polsce, a następnie zajmował się aklimatyzacją tych zwierząt w Puszczy Białowieskiej; w 1938 został wiceprzewodniczącym Międzynarodowego Towarzystwa Ochrony Żubra i przewodniczącym Polskiego Oddziału tego towarzystwa. Należał do zarządów Ligi Ochrony Przyrody oraz Ligi Ochrony Zwierząt. W 1936-39 wykladał zoologię w Katedrze Ochrony Lasu SGGW. Podczas okupacji niemieckiej przebywał nadal w Warszawie. Mieszkał na terenie Ogrodu Zoologicznego, chronił i zabezpieczał majątek tej placówki, także po jej zamknięciu (w końcu 1939) przez Niemców. Uczestniczył w działalności konspiracyjnej jako członek AK; w 1941-44 prowadził wykłady na Wydziale Medycznym oraz Farmaceutycznym i Stomatologicznym Tajnego Uniwersytetu Warszawskiego. Brał udział w akcjach dywersyjnych (pod pseud. Franciszek); w 1943 został awansowany do stopnia porucznika. Uczestniczył razem z żoną w akcji pomocy Żydom (w 1968 otrzymał medal Sprawiedliwy wśród Narodów Świata, przyznawany przez Instytut Pamięci Narodowej Yad Vashem w Jerozolimie). W czasie powstania warszawskiego walczył w szeregach AK w 8. kompanii Batalionu „Kiliński” na stanowisku dowódcy plutonu, za co został odznaczony Krzyżem Walecznych (1944). Ciężko ranny podczas walk w rejonie Śródmieścia, dostał się do niewoli niemieckiej i od października 1944 do końca kwietnia 1945 przebywał kolejno w obozach jenieckich w Gross-Lübbers, w Sandbostel i w Delmenhorst. W listopadzie 1945 powrócił do Warszawy i włączył się w działalność zmierzającą do odtworzenia miejskiego ogrodu zoologicznego. Kontynuował prace nad rozprawą habilitacyjną pt. „The growth of blackbeetles and of cockroaches on artificial and on incomplete diets” i w 1946 uzy-

skłał na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie stopień docenta. W tymże roku wstąpił do SD. W 1946-48 pracował w Państwowym Muzeum Zoologicznym w Warszawie na stanowisku kierownika Oddziału Aklimatyzacji. Równocześnie pełnił obowiązki naczelnika Wydziału Oświatowego Polskiego Radia (1946-48). Działalność nadal w Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody i Jej Zasobów (od 1965 przewodniczący Sekcji Ochrony Żubra w Komisji Ochrony Gatunków Ginących); redagował w 1947-65 wydawane periodycznie *Księgi Rodowodowe Żubrów*. W 1947 został powołany do Państwowej Rady Ochrony Przyrody. W 1948 ponownie objął dyrekturę otwartego po wojennej przerwie Ogrodu Zoologicznego w Warszawie. Kontynuował działalność z zakresu popularyzacji wiedzy o przyrodzie; przygotowywał nadal radiowe pogadanki o zwierzętach, których przez ponad czterdzieści lat wygłosił w sumie około 1500; wiele z nich ogłaszał też w formie drukowanej. Opowiadania, gawędy i artykuły, adresowane głównie do młodego czytelnika, publikował m.in. na łamach pism: *Chrońmy przyrodę ojczystą* (1947-53), *Plomyczek* (1948/49), *Plomyk* (1948/49), *Mój Dziennik* (dodatek *Dziennika Ludowego*; 1949), *Problemy* (1949-55; członek komitetu redakcyjnego w 1949-53), *Biologia w Szkole* (1950, 1954), *Wszecławiat* (1950-53), *Przekrój* (1951-52), *Natur und Heimat*. Współpracował z PAN (członek Komitetu Zoologicznego i podkomisji dla popularyzacji ewolucjonizmu), Ministerstwem Oświaty (członek Komisji Programowej Biologii) i Ministerstwem Leśnictwa (doradca do spraw żubrów). Należał do Komisji Opieki nad Zabytkami Kultury i Ochrony Przyrody PTTK oraz do Komisji Biologicznej Instytutu Pedagogiki. W 1950-52, po złożeniu rezygnacji ze stanowiska dyrektora Zoo, pracował jako kierownik Oddziału Aklimatyzacji i Udomowienia Zwierząt w Instytucie Zootechniki w Krakowie. Równocześnie pełnił funkcję naczelnego inspektora Nadzoru Państwowego nad Ogradami Zoologicznymi (1950-53). W charakterze doradcy Urzędu Rady Ministrów sprawował także opiekę nad hodowlą zwierząt przeznaczonych do ozdoby rezydencji reprezentacyjnych. W 1952-54 wykładał fizjologię zwierząt w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Warszawie. W następnych latach zajmował się głównie działalnością w zakresie ochrony przyrody oraz popularyzacją nauki. Ogłaszał nadal liczne utwory z pogranicza literatury pięknej oraz zoologii i fizjologii; był też autorem komentarzy do filmów przyrodniczych oraz tłumaczem prac poświęconych tej tematyce, głównie z języka niemieckiego. W 1955 został członkiem ZLP. W 1956 otrzymał Państwową Nagrodę Artystyczną za całokształt twórczości radiowej dla dzieci i młodzieży, w 1960 nagrodę m. Warszawy, w 1961 i 1968 nagrodę

w konkursie im. B. Winawera, w 1969 nagrodę miesięcznika *Problemy*; był też laureatem nagrody Polskiego Radia Złoty Mikrofon. Odznaczony Krzyżem Niepodległości (1934), Złotym Krzyżem Zasługi (1938) oraz Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski (1956). Zmarł 26 lipca 1974 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

1. Walka o żubra. [Szkieł]. Wwa: PZWS 1947, 52 s. Dot. pochodzenia gatunku, przekazów o nim w źródłach historycznych i jego funkcjonowania w kulturze oraz zagadnień współczesnej hodowli.

2. Któż by przypuszczał?... To i owo o zwierzętach. [Gawędy i opowiadania przyrodnicze]. Wwa: Radiowy Inst. Wydawn. 1949, 193 s.

Zawiera utwory uprzednio wygl. w Pol. Radiu: Nasza małpka Lusja; O szympanсах i o Lusi; Pancio i Teresa; Przygody Kasi; Narodziny Tuzinki; Likaon; Łoś; Kret; Niedźwiedzie; Tyr i Muskwa; Wielka panda; Kukulka; Kangurek w pończosze; Zając bez buraczków; Awanturnik; Jak poruszają się nietoperze; Jeż.

3. Na srogim lwie. [Gawędy i opowiadania przyrodnicze]. Wwa: Radiowy Inst. Wydawn. 1949, 238 s.

Zawiera utwory uprzednio wygl. w Pol. Radiu: Społeczeństwo ptasie; Foka; Na stepie afrykańskim; Precz z królem, niech żyje król!; Struś; Wielbłąd i jego krewniacy; Ojej, co to za ciostki!; Nad wodami Afryki; Krokodyl; Czy wiecie, co jada hipopotam?; Jak się łapie dzikie zwierzęta?; W puszczy tropikalnej; Leniwce; Dziwne zwierzę okapi; Pogadanki o słoniu; Przedszkole zwierząt; Nie zawsze silniejszy zwycięża; Kieszonkowy żłobek dziecięcy; Zupa żółwiowa; Dlaczego giną zwierzęta na świecie?; Wydra; Zagadnienie ochrony żubra.

4. A czy o tym wiecie? [Gawędy i opowiadania przyrodnicze]. Wwa: KiW 1950, 138 s.

Zawartość: Pierwsze niedźwiadki po wojnie; O białym niedźwiedziu; Dlaczego zabiłście słonia?; Renifer; Pręgowany drapieżca; Spi jak susel; O raku - nieboraku; Wąż, czy żmija?; Płaz, czy gad?; Flaming; Czarny rybak; Ptaszek jak napatstek; Wrona.

5. Zwierzęta domowe i ich dzicy krewniacy. [Pogadanki przyrodnicze]. Wwa: LSW 1950, 58 s. Wyd. 2 tamże 1950.

6. Dziewczynka i myszki. [Opowiadanie przyrodnicze]. Wwa: KiW 1951, 15 s.

7. Jak to bywa u zwierząt. [Gawędy i opowiadania przyrodnicze]. Wwa: Czyt. 1951, 75 s.

Zawartość: Dziwna kolebeczka; Dobry tatuś; Jedz łyżką, nie palcami; Specjalny pokarm dla dzieci; Każdy chce być syty; Podobne czy nie podobne.

Przekł. niemiec. Die seltsame Wiege und andere Plaudereien aus dem Leben der Tiere. [Przel.] W. Koch. Leipzig 1953.

8. Kto pręduje. (Jak się poruszają zwierzęta). [Pogadanki przyrodnicze]. Wwa: LSW 1951, 49 s.

9. Spizarnia mrówki. [Opowiadanie przyrodnicze]. Wwa: KiW 1951, 15 s. Przedr. zob. poz. 11, 45 (t. 4).

10. Tygrys czy jagnię. [Gawędy i opowiadania przyrodnicze]. Wwa: KiW 1951, 114 s.

Zawartość: Kogo nazywamy szkodnikiem?; Złośliwa żona i łagodny mąż; Tygrys czy jagnię?; Jadowny wąż okularnik; W jednolitej sile; Żywa armatka; Papuga; O pelikanie; Zimorodek; Tuczny wieprz naszych wód; Pierzasta łódź podwodna; I był wlk okropnie zły...

11. Czy znasz te zwierzęta. [Gawędy i opowiadania przyrodnicze]. Wwa: LSW 1952, 120 s. Wyd. 2 tamże 1953.

Zawartość: To dopiero szkodnik; Łądowy pancernik; Krzyżak; Raki duże i małe; Wielki owocożerca i mały krwiopijca; Pan na sokolim gnieździe; Koń czy świnia; Najmniejszy drapieżnik naszych lasów; Dzik; Pogadanka o bażancie; Spiżarnia mrówki [poz. 9]; Ośmiornice.

12. Futro i jego dostawcy. [Pogadanki przyrodnicze]. Wwa: LSW 1952, 50 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 1953, wyd. 3 1956.

13. Z dołu do góry. [Gawędy i opowiadania przyrodnicze]. Wwa: Czyt. 1952, 113 s. Wyd. 2 tamże 1954.

Zawartość: Przez magiczne szkiełko; Przeciwnik nie do zwalczania; Płaski jak tasienka; Złowrogi włóczęga; „Ja lykam ziemię”; Pastwisko wodne; Uczta żarłoków; „Nigdy się nie spieszę”; Zapisane na łusce; Mieliśmy potężnych praociów.

14. Porozumienie ze zwierzęciem. [Pogadanki przyrodnicze]. Wwa: Czyt. 1953, 140 s. Wyd. 2 [Wwa:] PWN 1957.

Przekł. ros.: „Vozmożnost' vzaimoponimania. [Przel.] A. Ancyporovič. Wwa 1960. Wyd. 2 tamże 1965.

15. Przekrój przez Zoo. [Pogadanki przyrodnicze]. Wwa: Wiedza Powsz. 1953, 206 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 1954, wyd. 3 1955.

Dot. historii i organizacji ogrodów zoologicznych.

16. Wielka rodzina. [Pogadanki przyrodnicze]. Wwa: Wiedza Powsz. 1953, 220 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 popraw. 1954, 250 s., wyd. 3 popraw. 1956.

Dotyczy wybranych ssaków udomowionych przez człowieka oraz ich przodków i krewniaków.

17. Komplikacje rodzinne. [Pogadanki przyrodnicze]. Wwa: Czyt. 1954, 148 s.

Dot. anatomii i fizjologii porównawczej.

18. Od płetwy rekina do ręki ludzkiej. [Pogadanki przyrodnicze]. Wwa: Wiedza Powsz. 1954, 216 s. Wyd. 2 tamże 1956.

Dot. zmian ewolucyjnych u kręgowców.

19. Sami się przekonamy. Wwa: NK 1954, 158 s. Udratyzowane sceny z posiedzeń koła młodych przyrodników.

20. Jak powstała trąba słonia. [Pogadanki przyrodnicze]. Wwa: NK 1955, 196 s.

Dot. zmian ewolucyjnych u kręgowców.

Przekł. czes.: „Proč má slon chobot a ptáci peří [Przel.] J. Simonides. Praha 1960. – niemieck.: „Wie der Elefant zu seinem Rüssel kam. [Przel.] E. Dabritz. Berlin [1961].

21. Jak się zwycięża. [Gawędy i opowiadania przyrodnicze]. Wwa: Czyt. 1955, 197 s.

Zawartość: Muzykanci; Tkacz; Meduza; Rozgwiazda; Flądra; Wieloryb; Jak się zwycięża?; Smoki; Pająk – nie pająk; Czarna plaga; Ni bóbr, ni wydra; Gniazdownik; Obco krajowiec; Strzela, czy nie strzela.

22. Jak pojmować organizm. [Pogadanki przyrodnicze]. Wwa: Wiedza Powsz. 1956, 129 s.

Cz. 3 cyklu; cz. 1, 2 zob. poz. 26, 24.

[Cz. 1 pt.:] U podstaw życia; [cz. 2 pt.:] Przemiana materii.

23. Krew. [Cykl pogadanek]. Wwa: NK 1956, 106 s.

24. Przemiana materii. [Pogadanki przyrodnicze]. Wwa: Wiedza Powsz. 1956, 113 s.

Cz. 2 cyklu; cz. 1, 3 zob. poz. 26, 22.

25. To i owo o węzach. [Gawędy i opowiadania przyrodnicze]. Wwa: PZWS 1956, 156 s.

Zawartość: Dlaczego właśnie on; Spróbujmy się porozumieć; Czar prysł; Nie tylko okularnik w okularach; Co mówi zoopsycholog; Wstrętny wąż; Różne sposoby postępowania; Meloman; Nie dotykaj mnie; I tak można wachać; Śmiertelny ład; Kiedy jadowny wąż jest nieszkodliwy; Śmiertelny jad przestaje być śmiertelnym; Jadłospis; Otchłań – nie pieszczka; Cel czy przyczyna; Węże morskie.

26. U podstaw życia. [Pogadanki przyrodnicze]. Wwa: Wiedza Powsz. 1956, 104 s.

Cz. 1 cyklu; cz. 2, 3 zob. poz. 24, 22.

27. Z psychologii zwierząt. [Pogadanki przyrodnicze]. Wwa: PZWS 1956, 166 s.

28. Żywa bateria. [Gawędy i opowiadania przyrodnicze]. Wwa: Czyt. 1956, 288 s.

Zawartość: Chruścił; Pawian – małpa naziemna; Aksołotł; Żaba szponiasta; „Manna niebieska” z żywych zwierząt; Żywe latarnie; Długoszyjka; Pijawka; Gibbon; Wieleżer; Raz po raz dookoła; Obora mrówek; Żywa bateria; Czapla; Kapibara – grzyzoł wielkości świni; Ptasi wynalazek; Perleka; Górył; Atlantyki; Widzi z przodu i z tyłu.

29. Kto starszy, kto młodszy. [Pogadanki przyrodnicze]. Wwa: NK 1957, 93 s.

Dot. ewolucji.

30. Zagadki biologiczne. Wwa: Wiedza Powsz. 1957, 140 s. Por. poz. 35.

Zawiera 40 obrazków z życia zwierząt zakończonych pytaniami o wyjaśnienie ich treści.

31. Czy można żyć bez skóry? [Pogadanki przyrodnicze]. Wwa: NK 1958, 193 s.

32. Kto z was będzie najlepszym hodowcą królików? Wwa: PWRIL 1958, 30 s.

Broszura informacyjna dot. hodowli królików wraz z regulaminem konkursu dla młodzieży szkół podstawowych.

33. Zwierzęta bliskie i dalekie. [Album]. Zdjęcia: J. Styczyński. Tekst ... Wwa: SiT 1958, 255 s.

Tu J.Z. wstęp, s. 5-36, oraz krótkie komentarze do fotografii zwierząt.

Przekł. angielski: „Zoo in camera. [Przel.] E. Beach Moss. Londyn 1963. – niemiecki: „Zootiere vor der kamera. [Przel.]

P. Zieliński. Wwa; Leipzig 1958, - r o s.: Żyotnye blizkie i dalekie. [Przel.] L. Kowalenko. Wwa 1958. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 1959, wyd. 3 1962.

34. Żywe skamieniałości. [Pogadanki przyrodnicze]. Wwa: Wiedza Powsz. 1958, 150 s.

Dot. zagadnień ewolucji i paleontologii.

35. Odpowiedzi na zagadki biologiczne. Wwa: Wiedza Powsz. 1959, 246 s. Por. poz. 30.

Zawiera odpowiedzi na zagadki z poz. 30 wraz z krótkimi objaśnieniami.

36. Podobny do ojca czy do dziadka. [Pogadanki]. Wwa: NK 1959, 165 s.

Dot. zagadnień genetyki.

37. Świat zwierząt. [Gawędy i opowiadania przyrodnicze]. Wwa: Czyt. 1959, 476 s.

Zawartość: Od Autora. - Z poz. 2: Nasza małpka Lusja; O szympancach i o Lusii; Kukulka; Jak poruszają się nietoperze; Pancio i Teresa; Przygody Kasi; Narodziny Tuzinki; Li-kaon; Niedźwiedzie; Wielka panda. - z poz. 3: Społeczeństwo ptasie; Jak się łapie dzikie zwierzęta?; Na stepie afrykańskim; Precz z królem, niech żyje król!; Nie zawsze silniejszy zwycięża; Struś; Ojej, co to za osioł!; Przedszkole zwierząt; Kieszonkowy żłobek dziecięcy; Wydra; Dlaczego giną zwierzęta na świecie?; Leniwce; Zagadnienie ochrony żubra; Zupa żółtowa. - z poz. 4: Czarny rybak; Renifer; Wąż, czy żmija? - z poz. 10: Żywa armatka; Pierzasta łódź podwodna; I był wilk okropnie zły...; O pelikanie; Tuczny wieprz naszych wód; Tygrys czy jagnię? - z poz. 11: Osmiornice; Wielki owocozera i mały krwiopijca; Raki duże i małe; To dopiero szkodnik; Łądowy pancernik; Pan na sokolim gnieździe. - z poz. 13: Przeciwnik nie do zwalczania; Złowrogli włóczęga. - z poz. 21: Smolki; Jak się zwycięża?; Muzykanci; Pająk - nie pająk; Czarna plaga; Gniazdownik; Strzeła, czy nie strzeła; Obcokrajowiec. - z poz. 28: Perelka; Żywe latarnie. - nadto: Przodem czy tyłem; Słońce.

38. Co to było za dziecko... Wwa: NK 1960, 156 s. Wspomnienia z czasów dzieciństwa i wczesnej młodości.

39. Ile tych zwierząt. [Gawędy i opowiadania przyrodnicze]. Wwa: Czyt. 1961, 220 s.

Zawartość: Co to jest wóbo?; Jaskółka; Dzikie królik; Ptasi filozof; Wesz; Syrena; Ulepszać, wciąż ulepszać; Pływak żółto-brzeżek; Kazuar; Krwiozercza rodzina; Łuskowiec; Jaskółka brzegówka; Krab wełnistoreki; Jednorożec; Pchła; Mysz; „Tu się pierze do czysta”.

40. Popatrz! Gatunki się jednak zmieniają. [Pogadanki przyrodnicze]. Wwa: Wiedza Powsz. 1961, 80 s.

41. Jak powstały gady? [Współaut.:] J. Kulczycki. Ilustr.: A. Werka. Wwa: Wydawn. Geologiczne 1962, 41 s.

Ilustrowana pogadanka dla najmłodszych.

42. Uprzykrzeni towarzysze człowieka. [Gawędy przyrodnicze]. Wwa: Państw. Zakład Wydawn. Lekarskich 1962, 103 s.

Zawartość: Wstęp. - Z poz. 10: Złośliwa żona i łagodny mąż. - z poz. 21: Jak się zwycięża?; Czarna plaga. - z poz. 39: Wesz; Mysz; Krwiozercza rodzina; Pchła. - nadto: Świerzbowiec; Karaluch. - Posłowie.

43. Człowiek jest plastyczny. [Pogadanki]. Oprac. graf.: R. Nowicki. Materiały do ilustracji ... Wwa: LSW 1963, 162 s.

Dot. antropologii, ewolucji i anatomii człowieka.

44. Skoczek egipski. [Opowiadanie przyrodnicze]. Wwa: Ruch 1963, 21 s.

45. Z życia zwierząt. [Gawędy i opowiadania przyrodnicze]. T. 1-6. Wwa: Iskry.

T. 1. 1964, 380 s.

Zawartość: z poz. 2: Zając bez buraczków; Awanturnik. - z poz. 3: W puszczy tropikalnej; Nad wodami Afryki; Dziwne zwierzę okapi. - z poz. 4: Pręgowany drapieżca; Ptaszek jak napastratek; Śpi jak susel. - z poz. 10: Kogo nazywamy szkodnikiem?; Jadowity wąż okularnik. - Muzykanci [poz. 21]. - z poz. 28: Pawian - małpa naziemna; Długoszyjka. - nadto: Dobrowolna więziarka; Paple jak papuga; Latimeria; Ważka; Łatwo stracić - zyskać trudniej; Róg prawdziwie rogowy; Czy to krzak, czy to zwierzę?; Lis przechera; Pchła, ale nie szachrajka; Rodzimy klejnot; Nim co zrobisz, dobrze rozważ; Parasolka z galarety; Kea.

T. 2. 1964, 391 s.

Zawartość: z poz. 2: Kret; Wielka panda. - z poz. 3: Wlebiał i jego krewniaci; Czy wiecie, co jada hipopotam?; - Tygrys czy jagnię? [poz. 10]. - Łądowy pancernik [poz. 11]. - z poz. 28: Zaba szponiasta; Altanniki. - nadto: Kto mnie zaczepi?; „Niewinny agresor”; Nie taki znów niegrzeczny; Pochodnica sosnowka; Nie „papużki nierozłączki”; Dziką świnią z kompanami; Dużo halasa o nic; Kawka; Rudzielec; Siedzi sobie ponad Nilem ptaszek...; Zwierzę dotąd nie znane! „Autostop”; Młot, ale nie kowalski; Osa osie nie równa; Motylka wątrobowa; Osa samotnica; Anakonda.

T. 3. 1965, 406 s.

Zawartość: Dlaczego giną zwierzęta na świecie? [poz. 3]. - z poz. 4: O raku - nieboraku; Plaz, czy gad?; - Złośliwa żona i łagodny mąż [poz. 10]. - Krzyżak [poz. 11]. - z poz. 21: Rozwiązda; Tkacz; Ni bóbr, ni wydra. - z poz. 28: Chruślik; Aksamit; Czaplak; Ptasi wynalazek; Goryl; „Manna niebieska” z żywych zwierząt. - z poz. 39: Wesz; Jednorożec. - nadto: Jeszcze o rakach - dużych i małych; Pachnidelko; Dromicja; Diabeł nie z piekła rodem; Koala; Kaszalot; „Kici, kici”; Delfiny; Antylopa widloroga; Lelek kozodój; Ptak mitologiczny.

T. 4. 1966, 388 s.

Zawartość: z poz. 2: Niedźwiedzie; Tyr i Muskwa. - z poz. 3: Precz z królem, niech żyje król!; Kieszonkowy żłobek dziecięcy. - Pierwsze niedźwiadki po wojnie [poz. 4]. - Spizarnia mrówki [poz. 9]. - Koń czy świnią? [poz. 11]. - Flądra [poz. 21]. - z poz. 28: Pijawka; Gibbon; Raz po raz dookoła; Obora mrówek. - z poz. 39: Dzikie królik; Ulepszać, wciąż ulepszać!; Krwiozercza rodzina; Krab wełnistoreki; „Tu się pierze do czysta”. - nadto: „Morski ogórek”; Ssak najbardziej słodkowodny; Ślusarz zawinił, kowala powiesił; Sep oceanowy; Nie wierz pozorom!; Barylkarz; Łądowy pływak; Istnieje tylko w służbie człowieka; „Kominarczyk” czy „kopciuszek”?

T. 5. 1967, 336 s.

Zawartość: Jak się łapie dzikie zwierzęta? [poz. 3]. - Żywa armatka [poz. 10]. - Jak się zwycięża? [poz. 21]. - Perelka [poz. 28]. - z poz. 39: Pływak żółto-brzeżek; Ptasi filozof; Syrena; Jaskółka brzegówka; Co to jest wóbo? - nadto: Złota rybka; Niedźwiadek czy borsuk; Sarna wodna; Jaskółka; Mysi władca; Narastanie złych skłonności; Czyżby rzeczywiście lew?; Przestał być rybą; Dasypeltis; Kłopoty z genealogią; „Szachowa ryba”.

T. 6. 1969, 360 s.

Zawartość: Ojej, co to za osioł! [poz. 3]. - Tuczny wieprz naszych wód [poz. 10]. - Przez magiczne szkieleto [poz. 13].

– z poz. 21: Smoki; Pająk – nie pająk, – z poz. 28: Żywe latarnie; Żywa bateria, – z poz. 39: Kazuar; Mysz, – nadto: Lemury; Pożeracze padliny; Eskimos zwierzęcy; Ptasznik, ale nie z Tyrolu; Góralki; Niedźwiedzie morskie; Jeden z większych gadów; Paw afrykański; Trupia główka; Ptak, który łatwo blaknie; Po prostu sum; Welnista, choć nie dostarcza welnę; Huczek; Mleczna ryba.

46. Zagadka ewolucjonizmu. [Pogadanki i gawędy przyrodnicze]. Wwa: NK 1968, 421 s.

Zawiera m.in. przedr. z poz. 13, 20, 29.

47. Gawędy o zwierzętach. Wwa: Iskry 1970, 284 s.

Zawartość: Tyr i Muskwa [poz. 2], – Kieszonkowy złotek dziecięcy [poz. 3], – Krzyżak [poz. 11], – z poz. 21: Ni bóbr, ni wydra; Tkacz, – z poz. 28: Pawian – malpa naziemna; Altaniki; „Manna niebieska” z żywych zwierząt; Pijawka; Goryl; Żywa bateria, – z poz. 39: Ptasi filozof; Co to jest woboż; „Tu się pierze do czysta”, – z poz. 45 (t. 1): Lis przechera; Kea, – z poz. 45 (t. 2): Kawka; Zwierzę dotąd nie znane; „Autostop”, – z poz. 45 (t. 3): Pachnidelko; Dromicja, – z poz. 45 (t. 4): Sęp oceanów; Nie wierz pozorom!; Łądowy pływak, – z poz. 45 (t. 5): Niedźwiadek czy borsuk; Sar-na wodna; „Jaskółka”; „Szachowa ryba”, – z poz. 45 (t. 6): Paw afrykański; Ptak, który łatwo blaknie; Welnista, choć nie dostarcza welnę; Huczek; Mleczna ryba.

48. Opowiadania o zwierzętach. Wyd. 2 [I]. Wwa: Iskry 1970, 242 s.

Zawartość: z poz. 2: Awanturnik; Kret; Zając bez buraczków; Likaon, – z poz. 3: Precz z królem, niech żyje król!; Ojej, co to za osioł!; Wielbłąd i jego krewniacy; Dlaczego giną zwierzęta na świecie?; Jak się łapie dzikie zwierzęta?; Na stepie afrykańskim; Struś, – z poz. 4: Renifer; Śpi jak susel, – z poz. 10: Jadowity wąż okularnik; Żywa armatka; Kogo nazywamy szkodnikiem?; – z poz. 11: Łądowy pancernik; To dopiero szkodnik, – z poz. 21: Smoki; Pająk – nie pająk, – Długoszyjka [poz. 28], – Róg prawdziwie rogowy [poz. 45 (t. 1)], – z poz. 45 (t. 2): Dużo hałasu o nic; Osa osie nierówna; Osa samotnica, – Antylopa widłoroga [poz. 45 (t. 3)], – Ślusarz zawinił, kowala powiesił [poz. 45 (t. 4)], – z poz. 45 (t. 5): Czyżby rzeczywiście lew?; Dasypeltis, – z poz. 45 (t. 6): Pożeracze padliny; Eskimos zwierzęcy; Góralki; Jeden z większych gadów; Trupia główka.

49. Zwierzęta mówią. [Leksykon dla młodzieży]. Tekst ... Rys.: Z. Kononowicz. [Cz. 1-2]. Lubl.: WŁubel. 1971, 39 + 34 s.

[Cz. 1]. Ptaki; [cz. 2]. Ssaki.

50. Hipopotam i spółka. Wwa: Czyt. 1976, 314 s. Wybór z książek napisanych w l. 1946-1969.

Zawartość: z poz. 2: Nasza malpka Luska; O szympanasach i o Lusie; Zając bez buraczków; Kukulka; Niedźwiedzie; Tyr i Muskwa; Przygody Kasi; Narodziny Tuzinki; Kret, – z poz. 3: Kieszonkowy złotek dziecięcy; Zupa zółwiowa; Czy wiecie, co jada hipopotam?; Ojej, co to za osioł!; Wielbłąd i jego krewniacy, – Ptaszek jak naparstek [poz. 4], – z poz. 10: Jadowity wąż okularnik; Tygrys czy jagnię?; Żywa armatka, – Wielki owocozercza i mały krwiojca [poz. 11], – z poz. 21: Gniazdownik; Jak się zwycięża?; – z poz. 28: Pawian – malpka naziemna; Goryl, – z poz. 39: Ptasi filozof; Co to jest woboż; „Jaskółka”; Dzikie królik, – z poz. 45 (t. 1): Paple jak papuga; Lis przechera, – z poz. 45 (t. 2): Siedzi sobie ponad Nillem ptaszek...; „Niewinny agresor”; Dzika świnia z kompanami; Anakonda; Rudzielec; Kawka, – z poz. 45 (t. 3): Pachnidelko; Dromicja, – z poz. 45 (t. 4): Ślusarz zawinił, kowala po-

wiesił; Łądowy pływak, – z poz. 45 (t. 5): Złota rybka; Kłopoty z genealogią; Mysi władca, – nadto: Le roi est mort – vive le roi!

Nadto publikacje naukowe (także przekłady i prace redakcyjne) oraz podręczniki szkolne.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 1954, 1957, 1966.

SWPP 1. – LP XX w. (G. Leszczyński). – RL 1974 (T. Chudek). – LP t. 4. – NSLD (Z. Przyrowski).

J. Werner: Lektura przyrodnicza dla klasy VI szkoły podstawowej. *Biologia w Szk.* 1951 nr 3 [rec.: A czy o tym wiecie?; Zwierzęta domowe i ich dzicy krewniacy]. – A. Krzyżanowski: Tryptyk o przyjacielach. *Dziś i Jutro* 1953 nr 46 [rec.: Porozumienie ze zwierzęciem; Przekrój przez Zoo: Wielka rodzina]. – Z. Banderczak: Gawędziarz? Uczony? Pisarz? czyli pochwała książek uroczych. *Tyg. Powsz.* 1954 nr 9. – J. Turowa, *Problemy* 1955 nr 6 [rec.: Wielka rodzina]. – J. Mayen: Pogadanka. W tegoż: Radio a literatura. Wwa 1965 [m.in. dor. J.Ż.]. – M. Kwiatkowski: Dr. Ż. przed... Złotym mikrofonem. *Radio i Telew.* 1970 nr 7. – B. Czeszko: O przyrodzie i padalczach. W tegoż: Marginalki. Wwa 1971 [rec.: Z życia zwierząt]. – M. Dąbkowska: Gawęda popularno-naukowa J.Ż. W: Studia z historii literatury dla dzieci i młodzieży. Wwa 1971. – K.A. Dobrowski: Życie intymne zwierząt. *Nowe Książ.* 1972 nr 12 [rec.: Opowiadania o zwierzętach]. – Z. Woliński: J.Ż. *Kron. Warsz.* 1975 nr 2. – M.S. Soltyńska: Opowieści o zwierzętach. *Nowe Książ.* 1977 nr 9 [rec.: Hipopotam i spółka]. – J. Litwin: Styl popularnonaukowy wybranych utworów J.Ż. *Rocz. Nauk.-Dydak. WSP w Rzesz.* *Filol. Pol.* 1979 z. 12 [dot.: Opowiadania o zwierzętach]. – W. van der Bergh: Wspomnienie o J.Ż. z Warszawy. *Oprac. Z. Woliński. Rocz. Maz.* 2002 t. 14.

B.T.

ŻAKIEWICZ Zbigniew Ryszard
ur. 1932

Pseud.: Olgierd Łokuciejewski; Ryszard; Wacław Oganowski; Z.; Z.Ż.; (Z.Ż.); z.; Zak.

Prozaik, autor utworów dla dzieci, historyk literatury rosyjskiej.

Urodzony 6 czerwca 1932 w Wilnie¹; syn Józefa Żakiewicza (zmarł 1945), plenipotentą, zarządcy dóbr i nadleśniczego lasów hrabiego Zdzisława Tyszkiewicza, i Zofii Marii z Ogonowskich, po wojnie urzędniczki. W dzieciństwie mieszkał w Mołodecznie (Wilenszczyzna). Po wybuchu II wojny światowej uczył się w rosyjsko-białoruskiej szkole powszechnej. W 1941-42 przebywał wraz z matką w Poniziu Tatarskim, majątku dziadka, Antoniego Ogonowskiego. W lipcu 1944, gdy spłonął dwór w Mołodecznie, zamieszkał wraz z rodziną w majątku Leonpole pod Krewem, gdzie przez dwa lata kontynuował naukę w szkole białoruskiej. W 1946 w ramach tzw. akcji repatriacyjnej przyjechał wraz

¹ Wg informacji Autora, przebywając jeszcze na terenie ZSRR, aby uniknąć wywózki do łagrów lub poddania rusyfikacji, zaczął od początku 1944 podawać jako datę urodzenia rok 1933.

z matką do Łodzi. Tam ukończył szkołę podstawową i od 1949 uczęszczał do Technikum Przemysłu Włókienniczego. W 1953 zdał maturę i przez miesiąc studiował chemię w Wyższej Szkole Pedagogicznej (WSP) w Łodzi. Następnie rozpoczął studia na filologii rosyjskiej, początkowo w WSP we Wrocławiu, a od 1954 w WSP w Opolu. Debiutował w 1954 drobnymi utworami prozatorskimi pod wspólnym tytułem „Notatnik wiosenny (Pamięci Priszwina)” (podp. Ryszard Żakiewicz), opublikowanymi na łamach *Wrocławskiego Tygodnika Katolików* (nr 13). W tym okresie drukował także w tygodniku opolskim *Katolik* (1956-57), będąc zarazem redaktorem tego pisma. Pisywał również teksty dla kabaretu Studencki Zespół Satyryczny „Wskazując palcem”. W 1957 uzyskał magisterium. W tymże roku zawarł związek małżeński z Dominiką Bulińską, nauczycielką i bibliotekarką. Od 1958 pracował na stanowisku asystenta w Katedrze Literatury Rosyjskiej na Wydziale Filologiczno-Historycznym WSP w Opolu. W 1961 jako opiekun koła naukowego rusycystów założył Rosyjską Estradę Poetycką „Riepa”. Artykuły, prozę, recenzje i przekłady z rosyjskiego drukował m.in. w *Tygodniku Powszechnym* (1960-61, 1967-73, 1976-89; także pod pseud. Władaw Oganowski), w pismach *Więź* (1960-70, 1975-79), *Nowe Książki* (1962-65), *Twórczość* (1963-69) i *Litery* (1967-69, 1972-73). Od 1964 należał do ZLP (do rozwiązania Związku w 1983; w 1965-66 członek zarządu Oddziału Opolskiego ZLP; w 1969-71 sekretarz, a w 1969-78 opiekun Koła Młodych Oddziału Gdańskiego ZLP). Odbił szereg podróży zagranicznych, m.in. wielokrotnie do ZSRR (1964-65, 1968-69, 1976-77, 1988). W 1966 obronił na WSP w Opolu rozprawę doktorską pt. „Literatura rosyjska lat 1894-1914 w kręgu Młodej Polski” (promotor doc. dr hab. Zbigniew Barański). W tymże roku przeprowadził się do Gdańska, gdzie pracował początkowo jako adiunkt w Katedrze Filologii Rosyjskiej Wydziału Humanistycznego WSP w Gdańsku (od 1970 Uniwersytet Gdański), a od 1984 na stanowisku starszego wykładowcy. Kontynuował twórczość literacką i publicystyczną. Artykuły, felietony i prozę drukował w tym okresie m.in. na łamach *Dziennika Bałtyckiego* (1969-75; tu w 1971-72 cykl felietonów pt. „Półgłosem”), *Głosu Wybrzeża* (1969, 1971-76, 1980-81; tu w 1973 cykl felietonów pt. „Z notesu”), *Znaku* (1972-76), *Faktów* (1974-80, z przerwami), *W drodze* (1973-84, z przerwami), *Tygodnika Kulturalnego* (1971-77, z przerwami), *Pomeranii* (1975, 1977, 1980-88, z przerwami), *Opola* (1972-86, z przerwami), *Gwiazdy Morza* (1984-2004; tu cykl felietonów pt. „Z dziennika”). W 1971 otrzymał nagrodę Fundacji im. Kościelskich w Genewie, a w 1981 nagrodę Koga Gdańska za działalność wśród młodzieży literackiej, przyznaną przez Klub Studentów Wybrzeża „Żak”

w Gdańsku. W 1979 został członkiem Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego. Drukował w prasie wychodzącej poza cenzurą, m.in. w 1985 w pismach *Wiązania* i *Podpunkt* (tu pod pseud. Olgerd Łokuciejewski). Był dwukrotnie nagrodzony przez Wojewodę Gdańskiego za całokształt twórczości (1989, 1997). W 1989 został członkiem SPP, a w 1990 Polskiego PEN Clubu. W 1994-2004 z przerwami ogłaszał artykuły i recenzje na łamach czasopisma *Przegląd Polityczny*, a w 1999-2004 drukował w *Kwartalniku Artystycznym* cykl pt. „Ujrzane, w czasie zatrzymane”. W 1998 przeszedł na emeryturę. Pełnił funkcję przewodniczącego jury Ogólnopolskiego Konkursu Prozatorskiego im. J. Drzeżdżona i przewodniczącego jury Konkursu Literackiego Uniwersytetu Gdańskiego (od 2002). W 2003 otrzymał nagrodę Prezydenta Gdańska w dziedzinie kultury. Wyróżniony m.in. Złotym Krzyżem Zasługi (1976), odznaką honorową „Za Zasługi dla Gdańska” (1980), Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1989), odznaką honorową „Zasłużonemu Opolszczyźnie” (1995), Medalem Komisji Edukacji Narodowej (1998), Medalem Mściwoja II, przyznawanym przez Radę m. Gdańska (2000). Mieszka w Gdańsku.

TWÓRCZOŚĆ

1. Chłopiec o lisiej twarzy. [Opowiadania]. Kat.: Śląsk 1964, 125 s.

Zawartość: Cwaniak i szczygły; Ostatnia bitwa; Czas zatrzymany; Proch; Chłopiec o lisiej twarzy; Gdy dziecko się rodzi; Samotność; Trupiołgłowy; Przyjaciele; Czyżyk.

2. Liście. [Opowiadania]. Kat.: Śląsk 1967, 161 s.

Zawartość: Trzy pory roku: Lato; Zima; Wiosna. – Ryś; Umieranie domu; Słońce; Taki, jak wszyscy. – Dzień pierwszy i trzeci. – Abacz drugi. – Liście: Dziadek; Biecz; Droga w Bieszczady; Los; Jesienne; Zapach poziomek; Pierwsze morze; Żaba. – Rozmowa.

3. Ród Abaczków. [Powieść]. Wwa: Czyt. 1967, 154 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 1971, wyd. 3 1979. Wyd. łącznie z poz. 9, 18 pt. Saga wileńska zob. poz. 23; wyd. łącznie z poz. 18, 25 pt. Tryptyk wileński zob. poz. 28.

4. Ruchy rewolucyjne a recepcja literatur. Z historii związków literatury Polski i Rosji. Gdańsk: WSP w Gdańsku, Wyd. Hum. 1967, 10 s. Materiały na sesję naukową z okazji 50-lecia Wielkiej Rewolucji Październikowej.

5. Biały karzeł. Powieść. Wwa: Czyt. 1970, 221 s. Wyd. 2 tamże 1975.

Adapt. radiowa pt. Podróżny; Adapt. M. Gajdziński. Radio 2004.

Wyróżnienie Order Stańczyka, przyznane przez red. *Ilust* w 1971.

6. Ludzie i krajobrazy. Gdańsk: WM 1970, 168 s. Wrażenia z podróży do ZSRR i na Węgry oraz szkice list-lit.

dot. m.in. L. Andrejewa, A. Błoka, J. Brodzkiego, J. Bryła, I. Bunina, W. Chlebniakowa, W. Cybina, F. Dostojewskiego, E. Jewtuszenki, C.K. Norwida, A. Puszkińska, A. Rewicza, D. Samojłowa, S. Swiackiego, L. Tołstoja, A. Wiesiołego i E. Wlnokowa.

7. Kraina sto piątę tajemnicy. [Opowieść dla dzieci]. Wwa: Czyt. 1972, 193 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 1977, wyd. 3 1988.

A d a p t. t e a t r.: Adapt.: L. Legut. Praprem. Gdańsk, T. Wybrzeże 1979.

8. To sen tylko Danielu... [Powieść]. Wwa: Czyt. 1973, 214 s.

Nagroda mies. *Spojrzenia* w 1974.

9. Dolina Hortensji. [Powieść]. Wwa: Czyt. 1975, 142 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 1977, wyd. 3 1980. Wyd. łącznie z poz. 3, 18 pt. Saga wileńska zob. poz. 23.

10. Ostatni rejs „Grubego Jana” [Opowiadanie dla dzieci]. Wwa: Czyt. 1975 [właśc. 1976], 84 s.

11. Dwaj dzielnicy z Plimplańskiego Lasu. [Powieść dla młodzieży]. Wwa: Czyt. 1976, 252 s. Wyd. 2 tamże 1981.

A d a p t. t v jako 13-odcinkowy serial pt. Maurycy i Havranek: Adapt.: A. Bańkowski, M. Kielbaszczak. TV 1994.

12. Czteropalczy. Opowieść niesamowita. [Opowieść]. Wwa: Czyt. 1977, 198 s.

13. Dziennik intymny mego N.N. Wwa, Kr.: Znak 1977, 183 s. Przedr. w wersji skróconej zob. poz. 20. Honorowa nagroda Gdańska Książka Roku, przyznana przez Klub Krytyki Literackiej przy Oddz. Gdańskim ZLP w 1978.

14. Markigo albo Komiczne przygody Marka Piekienika. [Powieść]. Gdańsk: WM 1978, 124 s.

15. Straszne bliźnięta. [Powieść dla młodzieży]. Wwa: NK 1979, 176 s.

16. Opowieści z Bajkolandii. [Dla dzieci]. Gdańsk: KAW 1981, 110 s. Wyd. 2 tamże 1984.

17. Pan Tip-Top. [Opowiadanie dla dzieci]. Wwa: NK 1982, 28 s.

18. Wilcze łąki. [Powieść]. Wwa: Czyt. 1982, 170 s. Wyd. łącznie z poz. 3, 9 pt. Saga wileńska zob. poz. 23; wyd. łącznie z poz. 3, 25 pt. Tryptyk wileński zob. poz. 28.

19. Latarnia dziadka Utopka. [Opowiadania dla dzieci]. Wwa: Czyt. 1987, 171 s.

Zawartość: Wielki konstruktor; Latający Holender; Opowieść Latającego Holendra; Gilgamesz; Nad rzeczką Niebylejąką; Pechowi Bracia; Dwie burze; Mysie obłączenie; Nocni goście; Czujne uszko; Hops-zajac; Klucha; Niebylewale hopsanie; Zielony Utopiec; Podwodna łódź; Ciemciolet; Harambasz i Szpuntek; Dziadkowy podstęp; Jaś Wanoga; Opowieść Jasia Wanogi; Świerszcz za kominem; Dzikie Leon; Wesoły Narciarz; Wielkie apsikanie; Tak trzymać!

20. Pożądanie Wzgórz Wiekuistych. Wstęp: A. Kamińska. Pozn.: Pallotinum 1987, 220 s.

Zawartość: Cz. I. Lata 1966-1976. Dziennik intymny mego N.N. [skrócona wersja poz. 13]; Cz. II. Lata 1977-1984. Z dziennika mego N.N.

21. Ciotuleńka. Opowieści żartobliwe. Gdańsk: Zrzesz. Kaszub.-Pomor. Oddz. Gdańsk 1988, 141 s. Zawartość: Zaślubiny; Mostki miłości; Maciora; Biedna sylfida; Kołpie; Gieburstag; Kulig; Zmora; Skoczogonek; Święty ogień; Cuda; Anielskie piórko.

Nagroda Gdańskiego Tow. Przyj. Sztuki w 1989.

22. Opowieść o wiernym pajaku. [Dla dzieci]. Gdańsk: WM 1988, 27 s.

23. Saga wileńska. [Powieści]. Gdańsk: Graf 1992, 884 s.

Zawiera poz. 3, 9, 18.

24. Podwójne życie Karoliny. Monodram. *Tytuł* 1993 nr 4 s. 57-64.

25. Wilio w głębokościach morza. [Powieść]. Kr.: KAW 1993, 173 s. Wyd. łącznie z poz. 3, 18 pt. Tryptyk wileński zob. poz. 28.

Nagroda Gdańskiego Tow. Przyj. Sztuki w 1993 oraz nagroda Wojewody Gdańskiego w 1994.

26. Ujrzane, w czasie zatrzymane. Gdańsk: Marabut 1996, 221 s.

Zawiera teksty w cyklach: Kaszubska stegna; Ludzie; Czas miłosierdzia; Twarz jego słońcem rozpromieniona; Ujrzane, w czasie zatrzymane, – oraz wywiad z Z.Ż.: Wszystkie rzeki wpadają do morza. Rozm. H. Dobosz.

Nagroda Media Gdańskie w 1996.

27. Gorycz i sól morza. Gdańskie Smorgonie. [Powieść]. Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2000, 194 s.

Nagroda Pro Libro Legenolo, przyznana przez gdańskich bibliotekarzy oraz Pomor. Nagroda Artyst. w 2000.

28. Tryptyk wileński. [Powieści]. Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2005, 446 s.

Zawiera poz. 3, 18, 25.

29. Rosja, Rosja... Notatki z podróży. Ludzie. Lektury 1964-2002. [Eseje]. Gdańsk: Polnord; Oskar 2006, 236 s.

Artykuły, rozprawy drukowane w czasopiśmie i książkach zbiorowych, m.in.: Leonid Andrejew w Polsce. *Zesz. Nauk. WSP w Opolu. Filol. Ros.* 1963 nr 2 s. 39-68. – Brzozowski a literatura rosyjska. *Więź* 1964 nr 10 s. 54-67. – Stanisław Brzozowski – krytyk literatury rosyjskiej. *Zesz. Nauk. WSP w Opolu. Filol. Ros.* 1964 nr 3 s. 3-32. – Pomiedzy klasyką a nowoczesnością. *Więź* 1965 nr 5 s. 61-71. – Proza Maksyma Gorkiego w polskiej opinii epoki modernizmu. *Gdań. Zesz. Hum. Filol. Ros.* 1967 nr 1 s. 65-83. – Literatura rosyjska lat 1895-1914 w kręgu Młodej Polski. (Walka o nową koncepcję literatury rosyjskiej. Recepcja literatury neorealisticznej. W kręgu rosyjskiej „Nowej Szuki”). *Slav. Orient.* 1968 nr 4 s. 483-503 [fragm. rozpr. doktorskiej]. – Polacy u Dostojewskiego. *Twórczość* 1968 nr 6

s. 75-89. – D. Mereżkowskiej w kręgu Młodej Polski. *Zesz. Nauk. Wydz. Hum. UG. Filol. Ros.* 1973 nr 3 s. 43-54.

Prace redakcyjne

1. Delta. Zeszyt literacki Koła Młodych przy Gdańskim Oddziale ZLP. Lipiec 1972. Red. ... Gdańsk 1972. Dod. *Liter* nr 7.

2. Czas Zelinta i inne opowiadania. [Antologia]. Wybór, układ i wstęp ... Wejherowo: MPiMKP [Muzeum Piśmiennictwa i Muz. i Kaszub.-Pomor. w Wejherowie], Zrzesz. Kaszub.-Pomor. 2000, 235 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 1966, 2004. – Wywiady: Z wizytą u Autora „Rodu Abaczów”. Rozm. W. Andrusiak. *Ziem. Gdań.* 1971 nr 87; Wierzę w literaturę. Rozm. J. Termer. *Fakty i Myśli* 1972 nr 11; Kresy – wieczne – „teraz”. Rozm. B. Żylko; Stamtąd nieźle widać na Wschód i na Zachód. Rozm. B. Kietrys. *Autograf* 1989 nr 6/8; Wszystkie rzeki wpadają do morza. Rozm. H. Dobosz. *Tytuł* 1993 nr 4, przedr. zob. *Twórczość* poz. 26; W tkaninie czasu ukryte. Rozm.: A. Krawczyk, P.W. Lorkowski. *Topos* 2000 nr 3/4.

LP XX w. (red.). – NSLD (B. Tylicka).

[Chłopiec o lisiej twarzy.] J. Łukasiewicz. *Odra* 1962 nr 10; A. Mencwel: W cieniu patronatu. *Współczesność* 1962 nr 19; Z. Zabicki: „Na wpeł smutnie na wpeł ironicznie”. *Nowe Książ.* 1962 nr 17. – [Lisicie!] L. Herbst: Świat dzieckiem podziwoty. *Kultura* 1967 nr 35; K. Kostaszczuk: Z kraju lat dziecińczy. *Nowe Książ.* 1967 nr 22; K. Nowicki: Oś świata. *Życie Lit.* 1967 nr 51. – T. Burek: Kto będzie szalony? *Twórczość* 1968 nr 7, przedr. w tegoż: *Zamiast powieści*. Wwa 1971 [rec.: Ród Abaczów]. – F. Fornalczyk: Marzenia o sobie. *Fakty i Myśli* 1968 nr 8 [rec.: Chłopiec o lisiej twarzy; Lisicie!]. – [Ród Abaczów:] Z. Jarosiński: Udręka pytań o wiecznych. *Kultura* 1968 nr 18; W. Maciąg: Dziecko przez ducha przyniesione. *Życie Lit.* 1968 nr 29; J. Termer: Proza niedookreślenia. *Twórczość* 1968 nr 3; Z. Ziątek: Ostatni z rodu. *Mies. Lit.* 1968 nr 8; W. Chylińska: Abaczowie i Żubrowicz. *Więź* 1969 nr 2/3. – B. Kubicki: Kłopoty i uroki wyobraźni. (O prozie Z.Ż.). *Liter.* 1969 nr 10. – [Biały karzeł.] J.Z. Brudnicki: Poważna zabawa. *Tyg. Kult.* 1971 nr 23, przedr. pt. *Labyrinth* w tegoż: *Wiek prozy*. Wwa 1979; I. Furnal: Wycieczka przeciw Główniowskiemu. *Mies. Lit.* 1971 nr 5. – J. Kotlica: Nasz człowiek w rosyjskim pejażu. *Fakty i Myśli* 1971 nr 17 [rec.: Ludzie i krajobrazy]. – [Biały karzeł.] J. Łukasiewicz. *Tyg. Powsz.* 1971 nr 28; W. Maciąg: Wspomnienia, sny i coś z życia: Co może przeżyć zaopatrzeniowiec? *Życie Lit.* 1971 nr 11. – E. Moskalówna: Pisarz i podróże. *Litery* 1971 nr 4 [rec.: Ludzie i krajobrazy]. – [Biały karzeł.] J. Termer: Udręki świadomości. *Nowe Książ.* 1971 nr 9; Z. Bienkowski: Rozkosz neurastenii. *Twórczość* 1972 nr 7, przedr. w tegoż: *Przyszłość i przeszłość*. Wr. 1996. – H. Duda: Ostatni najazd na Niżany. *Opole* 1972 nr 6 [rec.: Ród Abaczów]. – R. Stiller: Niezła potworkologia (z metodologią). *Nowe Książ.* 1972 nr 18 [rec.: Kraina sto piątej tajemnicy]. – J. Termer: Współczesna proza polska. *Polonistyka* 1972 nr 1 [rec.: Ludzie i krajobrazy; Biały karzeł]. – [To sen tylko Danielu...]. H. Duda: Grawitacja wewnętrzna. *Opole* 1973 nr 12; K. Nowicki: Kto kogo śni? *Fakty* 1973 nr 39, przedr. w tegoż: *Dziennik krytyczny*. Gdańsk 1981; K. Pyśiak: Daniel w krainie czarów. *Literatura* 1973 nr 40; J. Wegner: Zabawa w sen. *Kultura* 1973 nr 34; M. Woźniak: Skąd przychodzisz Danielu... *Litery* 1973 nr 12; J.Z. Brudnicki: Pod i ponad świadomością. *Tyg. Kult.* 1974 nr 12; S. Gostkowski:

Parabola ludzkiego losu. *Nowy Wyras* 1974 nr 6/7; E. Kuźma: Życie – snem. *Spojrzenia* 1974 nr 8; E. Puzdrowski: Wieczne dziecko. *Twórczość* 1974 nr 9. – [Dolina Hortensji.] A. Bukowska: Zejście w dolinę. *Mies. Lit.* 1975 nr 12; H. Duda: Dolina pamięci. *Opole* 1975 nr 9; A. Hamerliński: Poemat o miłości. *Tyg. Kult.* 1975 nr 24; M. Orski: Ballada. *Twórczość* 1975 nr 11, przedr. w tegoż: *Etos lumpa*. Wr. 1978; J. Pieszcachowicz: Mit dolny, miłość i śmierci. *Nowe Książ.* 1975 nr 15. – J. Hartwig-Sosnowska: Dla maluchów. *Nowe Książ.* 1976 nr 24 [rec.: Ostatni rejs „Grubego Jana”]. – J. Tarczałowicz: Przykuć do zmienności. *Życie Lit.* 1976 nr 16 [rec.: Dolina Hortensji]. – [Dwaj dzielnicy z Pimplańskiego Lasu.] H. Duda: W mądrym lesie. *Opole* 1977 nr 3; J. Papuzińska: Mała Guliweriada. *Nowe Książ.* 1977 nr 1; B. Żurkowski: Baśń dla dorosłych dzieci. *Tyg. Kult.* 1977 nr 6. – K. Dybciak: Świadomość bycia i to co je wypełnia. *Twórczość* 1978 nr 5 [rec.: Dziennik intymny mego N.N.]. – [Czteropalcu.] S. Gostkowski: Powieść niesamowita. *Nowy Wyras* 1978 nr 5; W. Krzysztoszek: Warkocz z pięciu palców. *Mies. Lit.* 1978 nr 4. – J. Łukasiewicz: Jego N.N. *Więź* 1978 nr 1 [rec.: Dziennik intymny mego N.N.]. – K. Mędrzycka: „Miaśtowego ćmoka” wypracowanie z literatury. *Literatura* 1978 nr 4 [rec.: Czteropalcu]. – A. Mrozowska: Gdańska ksiądzka roku. *Bibl. Gdań.* 1978 nr 3 [rec.: Dziennik intymny mego N.N.]. – M. Orski: Mały paluch genetyczny. *Twórczość* 1978 nr 8 [rec.: Czteropalcu]. – M. Pieczara: Dziennik pisarza. *Nowe Książ.* 1978 nr 12 [rec.: Dziennik intymny mego N.N.]. – M. Sznajder: Złota rączka. *Nowe Książ.* 1978 nr 6 [rec.: Czteropalcu]. – [Dziennik intymny mego N.N.] M. Woźniak: Wnętrze człowieka myślącego. *Polityka* 1978 nr 4; J. Lechnowicz: Twórczość jako „dyscyplina duchowa”. *W Drodze* 1979 nr 1. – E. Wiśniewska: „Uczulcie swe zmysły na dziwności natury”. *Nowe Książ.* 1979 nr 24 [rec.: Straszne bliźnięta]. – E. Brzoza: Bukiet czasu kryzysu. *Nowe Książ.* 1981 nr 20 [rec.: Opowieści z Bajkolandii]. – [Wilcze łąki.] B. Rogatko: Ocalenie. *Twórczość* 1983 nr 12; L. Suchanek: Wilcze łąki, których nie ma. *Tyg. Powsz.* 1983 nr 40; T. Wach: Czas utracony. *Nowe Książ.* 1983 nr 7; W. Woroszyński: Zakosami, zakolami... *Więź* 1983 nr 7; H. Daniłycz: Dziwo-twory. *Tyg. Kult.* 1984 nr 5; J. Łukasiewicz: Łąki dzieciństwa. *Opole* 1984 nr 1; A. Wierciński: Wtajemniczenia. *Opole* 1984 nr 2. – M. Czermińska: Autobiografizm w twórczości Rózy Ostrowskiej i Z.Ż. W: *Literatura gdańska i ziemi gdańskiej po roku 1945*. T. 2. Gdańsk 1986. – P. Szewc: Ogniwo mitu. *Znak* 1986 nr 2/3 [rec.: Ród Abaczów; Wilcze łąki]. – A. Ejdzukiewicz: Antynomiczna wizja świata w prozie Z.Ż. (Cykl powieści poetyckich); G. Skotnicka: Z.Ż. utwory dla dzieci; B. Żylko: Ż. – rusycysta. *Gdań. Roczn. Kult.* 1987. 10. – [Ciotulenia:] M. Adamiec: U nas na Kaszubach ludzie bywają różni. *Res Publica* 1988 nr 8; Z. Bąk: „Gorzkiej wody życia zakosztować...”. *Kwart. Now. Opol.* 1988 nr 4. – Z. Bienkowski: Dziennik pisarza. *Tyg. Kult.* 1988 nr 44 [rec.: Pożądanie Wzgórzy Wiekuistych]; L. Bugajski: Świat i sen o świecie. Z.Ż. W tegoż: *W gąszczu znaczeń*. Kr. 1988. – S. Gostkowski: Wilno i Kaszuby w „Ciotulenie”. *Ż. Autograf* 1988 nr 4. – L. Isakiewicz: Ach, te podróże. *Nowe Książ.* 1988 nr 4 [rec.: Latarnia dziadka Utopka]. – L. Isakiewicz: Od magii do miłości. *Nowe Książ.* 1988 nr 10 [rec.: Opowieść o wiernym pajaku]. – M. Orski: Kaszuby podziwoty Wilnem. *Opole* 1988 nr 12 [rec.: Ciotulenia]. – B. Żurkowski: Dorastanie do mitu. *Szt. dla Dziec.* 1989 nr 2. – M. Czermińska: Kresowe korzenie. *Tytuł* 1991 nr 1. – B. Żurkowski: Ślady Guliwera w Pimplańskim lesie. *Gulliver* 1991 nr 1 [rec.: Dwaj dzielnicy z Pimplańskiego Lasu]. – [Saga wileńska:] H. Goski: Dusza, która pamięta... *Nowe Książ.* 1992 nr 10; M. Adamiec: ... i nigdy już nie mieliśmy powrócić nad rzekę...”. *Tytuł* 1993 nr 4. – A. Baglajewski: Co dalej? *Tytuł* 1993 nr 4 [rec.: Wilno w głębokościach morza]. – B. Hadaczek: Kresowosć Z.Ż. W tegoż: *Kresy w literaturze polskiej XX w.* Szczec. 1993. – D. Krzy-

wicka: Trzy sny – „Saga wileńska” Z.Ż. W teźże: Penetracja. Kr. 1993. – J. Łukasiewicz: Niepowrotność. *Tyg. Pousz.* 1993 nr 46 [rec.: Wilio w głębokościach morza]. – M. Tomaszewski: Tropem wilka wyjącego po walcem, czyli oniryczna wizja przyrody w powieściach Z.Ż. *Kresy* 1993 nr 14, przedr. w tegoż: Od chaosu do kosmosu. Wwa 1998. – [Saga wileńska:] Z. Bienkowski: Kresy, tygiel pamięci. *Nowe Książ.* 1994 nr 3; J. Termer: Między arkadią a piekłem. *Twórczość* 1994 nr 3 [dot. też: Wilio w głębokościach morza]. – M. Adamiec: Swój jestem, walcacki... W tegoż: Bez namaszczenia. Lubl. 1995 [rec.: Saga wileńska]. – K. Nowicki: Do Z.Ż. *Topos* 1995 nr 5/6. – A.K. Waśkiewicz. *Akcent* 1995 nr 2 [rec.: Wilio w głębokościach morza; Saga wileńska]. – [Ujrane, w czasie zatrzymanej:] M. Klecel: Pobożność wobec istnienia. *Sycyna* 1996 nr 20; L.M. Koźmiński: Z zaścianka ku Uniwersum. *Kresy* 1996 nr 4; D. Pawelec: Wrzeszcz i okolice. *Nowe Książ.* 1996 nr 8; M. Adamiec: Z wędrowki. *Twórczość* 1997 nr 1; P. Czaplinski: Sielanka metafizyczna. *Tytuł* 1997 nr 2; M. Orski. *Prz. Pousz.* 1997 nr 2. – M. Czermińska: Przemiany tematu kresowego. Idylla, tragizm, groteska w powieściach autobiograficznych Z.Ż. *Tytuł* 1999 nr 1. – T. Czarska: Dzieciństwo czy przekleństwo? Pierwiastki oniryczne w prozie Z.Ż. W: Oniryczne tematy i konwencje w literaturze polskiej w XX w. Tor. 1999. – T. Czarska: Pozostać dzieckiem. O grotesce w powieściach Czesława Miłosza, Z.Ż., Stanisława Srokowskiego. W: *Kresy w literaturze*. Szczec. 1999. – T. Czarska: Topos dzieciństwa w utworach Z.Ż. *Zesz. Nauk. Uniw. Szczec. Szczec. Pr. Polonist.* 1999 nr 11. – A. Klimek: Powrót do nieznanej Arkadii – autobiografizm w prozie Z.Ż. i W. Paźniewskiego. *Zesz. Nauk. Filol. Pol. Uniw. Opol.* 1999 z. 39. – M. Czermińska: Autobiograficzny trójkąt. Świadectwo, wyznanie i wyzwanie. Kr. 2000, passim. – T. Czarska: Ja autobiograficzne i jego sobowtór w prozie Z.Ż. W: *Literackie kresy i bezkresy*. Szczec. 2000. – [Gorycz i sól morza:] T. Czarska: Tesknoty i powroty. *Pogranicza* 2000 nr 6; B. Mamoń: Zdziwienie, poznanie... *Tyg. Pousz.* 2000 nr 46; M. Orski: Opowieści „Misia Smorgońskiego”. *Prz. Pousz.* 2000 nr 10. – T. Czarska: Dziecięce przeżycia sacrum w prozie Z.Ż. *Zesz. Nauk. Uniw. Szczec. Szczec. Pr. Polonist.* 2001 nr 13. – T. Miżerkiewicz: Zamiast stylizacji mitycznej – Ród Abaczków Z.Ż. W tegoż: Stylizacje mityczne w prozie polskiej po 1968 r. Pozn. 2001. – R. Sowińska: „Między miejscistością krajobrazu a metafizyczną otwartością morza.” *Twórczość* 2001 nr 11. – M. Adamiec: Żubr na Pomorzu. Słów kilka o twórczości Z.Ż. W: *Literatura Wybrzeża po 1980 roku*. Pelplin 2004. – T. Czarska: Od małej ojczyzny do uniwersum. Sacrum w twórczości Zbigniewa Żakiewicza. *Szczec.: Uniw. Szczec.* 2006, 195 s.

B.M.

ŻBIKOWSKI Piotr

ur. 1935

Historyk literatury, edytor.

Urodzony 1 sierpnia 1935 we Włocławku; syn Jana Żbikowskiego, urzędnika, i Anny z Rokitów. W czasie II wojny światowej i po jej zakończeniu mieszkał nadal wraz z rodziną we Włocławku. W 1951 zdał maturę w Gimnazjum im. Ziemi Kujawskiej we Włocławku i rozpoczął studia polonistyczne na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. W 1953 został członkiem PZPR. W 1956 był współzałożycielem i członkiem kolegium redakcyjnego dwutygodnika *Pod wiatr* (ukazał się jeden numer). W październiku tego roku uzyskał magisterium i został

zatrudniony w Zakładzie Historii Literatury Polskiej Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie na etacie asystenta, a później starszego asystenta. W tymże roku zawarł związek małżeński z Danutą Grabiwodą, polonistką. Debiutował w 1958 fragmentem pracy magisterskiej pt. „Program literacki Bolesława Prusa”, opublikowanym na łamach *Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska* za rok 1955. W 1961 powrócił do Włocławka i rozpoczął pracę w szkolnictwie jako nauczyciel języka polskiego, najpierw we Włocławku (Gimnazjum im. Ziemi Kujawskiej), a następnie w Radziejowie Kujawskim (Zasadnicza Szkoła Zawodowa i Technikum Mechaniczne). W 1963 podjął studia doktoranckie na Uniwersytecie Warszawskim (UW). W 1966 przeniósł się do Rzeszowa, gdzie został starszym asystentem w Zakładzie Literatury Polskiej Wyższej Szkoły Pedagogicznej (WSP). Podjął także współpracę z Pracownią Literatury Polskiego Oświecenia Instytutu Badań Literackich (IBL) PAN. W 1967-70 publikował recenzje teatralne na łamach *Kwartalnika Rzeszowskiego* oraz *Profilu*, a studia na temat literatury okresu oświecenia, romantyzmu, a także literatury współczesnej – w *Roczniku WSP w Rzeszowie*, *Pracach Humanistycznych* i *Pamiętniku Literackim*. W 1968 (po uprzednim unieważnieniu pierwszego małżeństwa) ożenił się z Lucyną Tywoniuk, absolwentką filologii polskiej. W 1972 otrzymał na UW tytuł doktora na podstawie rozprawy pt. „Poezja okolicznościowa Kajetana Koźmiana. (1800-1856)” (promotor prof. Juliusz Nowak-Dłużeński). W 1980 habilitował się w IBL PAN na podstawie rozprawy „Doktryna estetycznoliteracka klasycyzmu postaniasławowskiego”. W październiku tegoż roku został powołany na stanowisko docenta w WSP w Rzeszowie; w 1980-84 i w 1991-93 pełnił obowiązki dyrektora Instytutu Filologii Polskiej. W 1980 został członkiem Komisji Historycznoliterackiej Oddziału PAN w Krakowie, w 1982-87 i 1996-2003 wchodził w skład Komitetu Nauk o Literaturze Polskiej PAN. W 1990 otrzymał tytuł profesora nadzwyczajnego, a w 1995 profesora zwyczajnego WSP w Rzeszowie; w 1991 objął kierownictwo Zakładu Literatury Staropolskiej Polskiego Oświecenia Instytutu Filologii Polskiej teźże uczelni (od 2001 Uniwersytet Rzeszowski). W 1996 otrzymał nagrodę Prezydenta m. Rzeszowa za całokształt działalności naukowej, oświatowej i kulturalnej. W 1997-99 pełnił funkcję prodziekana Wydziału Filologicznego WSP. Został członkiem m.in. Polskiego Towarzystwa Badań nad Wiekiem XVIII, Towarzystwa Naukowego w Rzeszowie, którego prezesurę objął w 2000; ponadto w 2004 zaczął redagować *Prace Humanistyczne Komisji Historycznoliterackiej Towarzystwa*. Odnaczony m.in. Złotym Krzyżem Zasługi (1978), Krzyżem Kawalerskim (1989) i Krzyżem Oficerskim (2000) Orderu Odrodzenia Polski,

odznaką „Zasłużony dla Województwa Rzeszowskiego” (1981), Medalem Komisji Edukacji Narodowej (2003). Mieszka w Rzeszowie.

TWÓRCZOŚĆ

1. Kajetan Koźmian. Poeta i obywatel. (1797-1814). Wr.: Ossol. 1972, 419 s. IBL PAN. *Studia z Okresu Oświecenia*, 12.

Rozprawa doktorska. – Nagroda Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki.

2. Klasycyzm postanislawowski. Próba definicji. Rzeszów: WSP 1974, 110 s.

3. Klasycyzm postanislawowski. Doktryna estetycznoliteracka. Wwa: PWN 1984, 373 s. Wyd. 2 uzup. i popraw. z podtyt. Zarys problematyki tamże 1999, 352 s.

Rozprawa habilitacyjna.

4. Kostium antyczny „Mowy Katona Cenzora” Kajetana Koźmiana. Rzeszów: Wydawn. WSP 1988, 110 s.

5. Pod znakiem klasycyzmu. W kręgu świadomości literackiej późnego Oświecenia. Rzeszów: Wydawn. WSP 1989, 251 s.

Zawartość: Przedmowa. – Od autora. – Kierunki rozwoju poezji polskiej po roku 1800; Wstęp do badań nad klasycyzmem postanislawowskim; Klasycyzm postanislawowski; Z problemów teorii genologicznej polskiego Oświecenia; Retoryczność w poezji polskiego Oświecenia; Kategoria pięknych wzorów w myśli estetycznej polskiego Oświecenia; W przedromantyczny Warszawie; Poemat dydaktyczny w świadomości estetycznoliterackiej polskiego Oświecenia; W kręgu poetyki ody; Koźmianowskie paszkwile na powstanie listopadowe.

6. Kajetan Koźmian. Szkic do portretu. Rzeszów: WSP 1991, 126 s.

7. Hugo Kollątaj. Więzień i poeta. Lubl.: Daimonion 1993, 244 s.

8. Poezje więzienne Hugona Kollątaja. Studia i teksty. Wr.: Wiedza o Kulturze 1993, 202 s.

Zawartość: „Głucha osobność była jedyną przyjaciółką, której się nie wystrzegalem”. (Liryki więzienne – zwiastun romantycznego przełomu); „Z ziemi ojców wygnaniec, więzień ziemi cudzej”. (Poetycki portret więźnia i duchowego banity); „Trzeba wyznać wszystko, a chronić się próżności...”. (Granice introspekcji i konwencji); „... serce poddane Opatrzności wyrokowi” (Bóg, Opatrzność powszechna i Istność najwyższa w systemie filozoficzno-moralnym Kollątaja); „... męczennik i wyznawca sprawy narodowej” (od apologii do apoteozy); – Hugona Kollątaja prace poetyczne, wybrane przez niego samego z rękopisem, którymi się bawił podczas swej niewoli w Josefstadzie i później. Oprac. i wstęp ... Nagroda Ministra Nauki w 1994.

9. Wybrane zagadnienia literatury polskiej XX wieku. (Przewodnik bibliograficzny i problemowy). Rzeszów: WOM [Woj. Ośrodek Metodyczny] 1993, 31 s.

10. Insurekcja i upadek Rzeczypospolitej w poezjach więziennych Hugona Kollątaja. Rzeszów: Wydawn. WSP 1994, 178 s.

11. Droga krzyżowa Polaków. Motyw zsyłek na Sybir i do łagrów sowieckich w literaturze polskiej. Rzeszów: Wydawn. WSP 1996, 32 s.

12. ... bolem śmiertelnym ściśnione mam serce... Rozpacz oświeconych u źródeł przełomu w poezji polskiej w latach 1793-1805. Wr.: Leopoldinum 1998, 344 s. Monografia Fundacji na Rzecz Nauki Pol. Fundacja na Rzecz Nauki Pol.

Zawartość: Przedmowa. – Początki romantyzmu w Polsce w badaniach historycznoliterackich; Stanowisko Piotra Chmielowskiego; Ustalenia Stanisława Tamowskiego; Poglądy Aleksandra Brücknera; Koncepcje romantycznego przełomu Romana Pilata; Poszukiwanie początków romantyzmu przez Ignacego Chrzanowskiego, Mariana Szykowskiego i Manfreda Kridla; „Zawiązki polskiego romantyzmu” w wykładach Juliusza Kleina; Rozważania na temat romantyzmu w Polsce Zygmunta Lempickiego, Lucjana Komarnickiego, Stefana Baczyńskiego i Juliana Krzyżanowskiego; Problem romantycznego przełomu w pracach Czesława Zgorzelskiego; Przełom romantyczny w podręcznikach Marii Straszewskiej i rozprawie Marii Zmirodzkiej; Nowa koncepcja Aliny Witkowskiej. Upadek państwa polskiego jako „dramatyczna cezura także w rozwoju literatury”; Problem początku romantyzmu w pracach Aliny Kowalczykowej; Brak zadawalającej definicji przełomu literackiego; Okazjonalne rozważania na temat przełomu Juliana Krzyżanowskiego, Artura Hutnickiewicza, Janusza Maciejewskiego, Jerzego Ziomka, Stefana Kolaczewskiego, Tomasza Weissa, Kazimierza Budyka, Henryka Markiewicza, Czesława Zgorzelskiego; Uwagi o podstawowej determinancie przełomu Arnolda Hausera i Michała Głowińskiego; Romantyczny przełom czy romantyczne przełomy?; Poezja polska pierwszych lat narodowej niewoli: próby wyjaśnienia nieporozumień i rehabilitacji; Upadek Polski w wierszach Hugona Kollątaja i Józefa Morelowskiego; Refleksje historyzoficzne nad upadkiem Polski w twórczości Juliana Ursyna Niemcewicza, Adama Jerzego Czartoryskiego, Jana Pawła Woronicza, Kajetana Koźmiana; Ton smutku, przygnębienia i rezygnacji; Depresja, rozpacz i ponura determinacja; Rozpacz jako stały współczynnik świadomości polskiego narodu; W poszukiwaniu religijnej i politycznej poeche; Nieznane dotąd motywy: zdesperowanego samobójcy, zemsty, zgłiszcz i ruin, katastrof i powszechnego poruszenia natury; Problem teodycei; Przeobrażenia artystyczne w poezji porozbiorowej. Nagroda Ministra Nauki w 1999.

Rozprawy i artykuły w książkach zbiorowych i czasopismach, m.in.: Program literacki Bolesława Prusa, *Acta UMCS, Sect. F* 1955, wyd. 1958 s. 253-284. – Kilka uwag o narratorze w powieściach wojennych [S. Piętaka]. W: Stanisław Piętak – poeta i prozaik. Rzeszów 1969 s. 106-142. – Z dziejów kariery literackiej i urzędniczej Kajetana Koźmiana, *Pr. Hum.* 1970 z. 1 s. 45-120. – Nieznane wiersze Kajetana Koźmiana. W: Miscellanea z doby Oświecenia. Wr. 1978 s. 364-399. – Brązownik i brązoburca. Spór Stanisława Pigonia z Żeleńskim (Boyem) o Mickiewicza. W: Wokół Stanisława Pigonia. Rzeszów 1983 s. 23-44. – Norwid i klasycy. W: Cyprian Kamil Norwid – interpretacje i konteksty. Rzeszów 1986 s. 111-138. – Kiedy rozpacz staje się rzeczywistością. Uwagi o poemacie A.J. Czartoryskiego „Bard polski”. *Pam. Lit.* 1987 z. 3 s. 25-56. – Od ascezy

słowa do uroków wyobraźni. O poezji Tadeusza Kubasa; Śladem poetyckiej wyobraźni Wiesława Kulikowskiego. W: *Pejzaże poetyckie*. Rzeszów 1988 s. 109-126; s. 127-155. – „Odpowiedź” C.K. Norwida i jej konteksty. W: Cyprian Norwid. Kr. 1991 s. 195-219. – Potępienie i obrona Ustawy Rządowej z 3 maja 1791 roku. Wokół sporu Antoniego Trębickiego z Dyzmą Bończą Tomaszewskim. W: Ku reformie państwa i odrodzeniu moralnemu człowieka. Rzeszów 1993 s. 97-118. – „Cud” G. Herlinga-Grudzińskiego – średniowiecznej kroniki ciąg dalszy czy autorska wizja świata?; Apokalipsa czy rozpad totalitarnego systemu? [dot.: T. Konwicki: Mała apokalipsa]. W: Wśród starych i nowych lektur szkolnych. Rzeszów 1994 s. 361-373; 515-542. – Inspiracje religijne w poezji porobiorowej (1793-1805). W: Motywy religijne w twórczości pisarzy polskiego Oświecenia. Lubl. 1995 s. 241-272. – O insurekcji kościuszkowskiej i jej przywódcach. *Zesz. Hist.*, Paryż 1995 z. 113 s. 221-235. – „Polacy! Jedna rozpacz nam tylko została!” Poezja polska po utracie niepodległości Kraju w roku 1795. *Ruch Lit.* 1995 z. 6 s. 709-735. – Przeżywanie Boga i prawowanie się z Bogiem w polskiej poezji porobiorowej (1793-1805). *Resovia Sacra* 1995 nr 2 s. 185-215. – Syndrom zdrady w poezjach więziennych Hugona Kołłątaja. W: „Bo insza jest rzecz zdradzić, insza dać się złudzić”. Wwa 1995 s. 149-176. – Oświeceniowe antecedence Wielkiej Improwizacji. *Ruch Lit.* 1996 z. 6, przedr. w: Z Bogiem przez wieki. Rzeszów 1998 s. 49-61. – Kategoria poezji w refleksji estetycznoliterackiej polskiego Oświecenia i wczesnego Romantyzmu. *Zesz. Nauk. WSP w Rzesz.* *Hist. Lit.* 1999 z. 5 s. 7-30. – Poezja oświeceniowo-romantycznego przełomu (1792/1793 – 1830). Próba periodyzacji. W: Na przełomie Oświecenia i Romantyzmu. Rzeszów 1999 s. 23-46. – Cztery redakcje początku Pieśni II „Ziemiaństwa polskiego” Kajetana Koźmiana. W: Od średniowiecza ku współczesności. Łódź 2000 s. 357-371. – Romantyczne kreacje bohatera we wczesnej twórczości Juliana Ursyna Niemcewicza. *Pr. Polonist.* Ser. 4; 2000 s. 25-79. – Stanisław Konarski w trzecieściecie urodzin. *Ruch Lit.* 2000 z. 2 s. 48-61. – Adam Jerzy Czartoryski jako krytyk literacki. *Ann. UMCS (FF)* 2002/2003 vol. 20/21 s. 175-196. – Czesław Zgorzeński jako badacz polskiego Oświecenia. W: Czesław Zgorzeński. Lubl. 2002 s. 79-90. – Opisy przyrody w poezji Niemcewicza z początków XIX wieku jako zwiastuny literackiego przełomu. W: Julian Ursyn Niemcewicz. Pisarz, historyk, świadek epoki. Wwa 2002 s. 189-216. – Hugo Kołłątaj – współtwórca Gimnazjum Wołyńskiego. W: Krzemieniec – Ateny Juliusza Słowackiego. Wwa 2004 s. 75-92. – O tragedii i tragizmie raz jeszcze. *Pr. Hum. TN w Rzesz. Komis. Hist.-lit.* 2004 Ser. 1 z. 3, s. 9-44. – Tragizm młodzieńca w „Bardzie polskim” A.J. Czartoryskiego. W: Problemy tragedii i tragizmu. Białystok 2004 s. 225-252. –

Sytuacja startowa polskiej powieści, czyli o strukturze genologicznej „Pana Podstołego”. W: Cykl i powieść. Białystok 2004 s. 75-94. – Stanisław Frycie – współtwórca i organizator rzeszowskiej polonistyki. W: W kręgu literatury i języka. Piotrków Trybunalski 2005 s. 525-538.

Prace redakcyjne

1. Cyprian Kamil Norwid – interpretacje i konteksty. Praca zbiorowa pod red. ... Rzeszów: Wydawn. WSP 1986, 193 s.
2. Ku reformie państwa i odrodzeniu moralnemu człowieka. Zbiór rozpraw i artykułów poświęconych dwusetnej rocznicy ustanowienia Konstytucji 3 Maja 1791 roku. Pod red. ... Rzeszów: Wydawn. WSP 1992, 270 s.
3. Wśród starych i nowych lektur szkolnych. Zbiór analiz i interpretacji. Pod red. ... Rzeszów: Wydawn. WSP 1994, 745 s.
4. Myśl, słowo i milczenie. Wokół zagadnień świadomości literackiej i praktyki twórczej. Pod red. ... Rzeszów: Wydawn. WSP 1997, 319 s.
5. Z Bogiem przez wieki. Inspiracje i motywy religijne w literaturze polskiej i literaturach zachodnioeuropejskich XIX i XX wieku. Zbiór rozpraw i artykułów. Pod red. ... Rzeszów: Wydawn. WSP 1998, 440 s.
6. Na przełomie Oświecenia i Romantyzmu. O sytuacji w literaturze polskiej lat 1793-1830. Pod red. ... Rzeszów: Wydawn. WSP 1999, 303 s.
7. K. Koźmian: Ziemiaństwo polskie. Rękopiśmienna wersja poematu w pięciu pieśniach. Tekst odnalazł, oprac., uwagami wstępnymi oraz komentarzem hist.-lit. opatrzył ... Skolacjonowanie tekstu, objaśn. rzeczowe, filol. i hist.: M. Nalepa. Kr.: Collegium Columbinum 2000, 411 s.

OPRACOWANIA (wybór)

- Ank. 2004, 2005.
- A. Siomkajłówna. *Pam. Lit.* 1975 nr 1 [rec.: Kajetan Koźmian]. – [Klasycyzm postantislawowski:] A. Aleksandrowicz: Renesans Klasycyzmu? *Nowe Książki*: 1984 nr 9; W. Pus. *Pam. Lit.* 1986 z. 1. – M. Czarnota: Rewelacje o Kołłątaju. *Nouumy* 1994 nr 106 [rec.: Poezje więzienne Hugona Kołłątaja].

M.K.K.

ŻELECHOWSKI Włodzimierz
1893-1954

Krypt. (w.z.); W.Ż.; W. Żel.; (W. Żel.); Wł. Żel.; Wu-żet; wż; wż.; Wż; – wątpliwe: Z.
Poeta, prozaik.

Urodzony 8 czerwca 1893 w Krakowie; syn Kaspra Żelechowskiego, artysty malarza, i Małii z Chodackich, nauczycielki. Uczęszczał do gimnazjum kla-

sycznego w Krakowie. W 1914 przez trzy miesiące pracował jako robotnik naftowy w Borysławiu. Po wybuchu I wojny światowej w 1914 przerwał naukę i wstąpił do Legionów Polskich. Zwolniony ze służby w lutym 1916 powrócił do Krakowa; w 1917 zdał maturę. Następnie studiował prawo na Uniwersytecie Jagiellońskim (naukę przerwał po dwóch latach). Równocześnie od 1917 pracował jako urzędnik w magistracie miasta Krakowa (zastępca komisarza targowego). W 1918 ożenił się z Janiną Zabierzewską, później poetką. Studiował też na Akademii Handlowej w Krakowie. W 1921-22 pracował przez rok w administracji *Gońca Krakowskiego*. Od czerwca do grudnia 1922 pracował jako sekretarz Krakowskiej Rady Szkolnej Powiatowej w Kuratorium Okręgu Szkolnego w Krakowie. W 1923 przeniósł się wraz z rodziną do Katowic i podjął pracę w Urzędzie Wojewódzkim, w którym zajmował różne stanowiska, m.in. referenta prasowego w Wydziale Bezpieczeństwa Publicznego, referenta w Wydziale Kultury. Debiutował jako poeta w 1924 wierszem pt. „Kiedyż to było”, ogłoszonym w dodatku *Kuriera Wieczornego* (nr 239), a jako prozaik w 1926 nowelą pt. „Wizja”, zamieszczoną w *Nowościach Ilustrowanych* (nr 2). Nawiązał współpracę z Polskim Radiem i prasą codzienną, m.in. z *Gazetą Polską* (1930-34) i *Expressem Zagłębia* (1934). Pisał widowiska teatralne dla zespołów amatorskich. Podjął próbę wydawania pisma literackiego pt. *Przegląd Literacki* (prawdopodobnie ukazał się pierwszy numer). Był współzałożycielem i przewodniczącym Koła Literatów na Śląsku oraz Związku Artystyczno-Literackiego na Śląsku. W 1929 został członkiem ZZLP (w 1936 wszedł w skład Komisji Rewizyjnej ZZLP w Krakowie). Od 1934 uczył w szkole w Mysłowicach. Następnie ponownie pracował w Urzędzie Wojewódzkim, gdzie do 1939 kierował archiwum Kuratorium Okręgu Szkolnego. Należał do Polskiego Związku Myśli Wolnej. W czasie okupacji niemieckiej mieszkał najpierw w Ulanowie na Rzeszowszczyźnie, a następnie w Krakowie. Po zakończeniu II wojny światowej powrócił w 1945 do Katowic i pracował w Wydziale Kultury Urzędu Wojewódzkiego. Był członkiem PPS (od 1948 PZPR) oraz TPPR (przewodniczący koła). Po przejściu w 1947 na emeryturę kontynuował twórczość literacką i działalność społeczną. Publikował m.in. na łamach *Odry* (1945-48), *Gazety Robotniczej* (1946-48), *Gościa Niedzielnego* (1947-48), *Śląska Literackiego* (1953-54). Zmarł 4 października 1954 w Katowicach. Odniesiony pośmiertnie Złotym Krzyżem Zasługi.

TWÓRCZOŚĆ

1. Złudzenia. [Wiersze]. Z przedm. B. Butrymowicza. Mikołów: Nakł. i druk. K. Miarki [1926], 62 s. Cykle: Złudzenia; „Wam”; Pejzaże; Refleksje.

2. Po drodze. [Wiersze]. Kr.: S.A. Krzyżanowski 1928, 31 s.

3. Struny świata. [Wiersze]. Wwa: F. Hoesick 1931, 51 s.

Zawiera cykle: Struny świata; Dwa akordy; Wieś; O matko, – nadto poemat: Chrystus nauczający.

4. Skarbnik. Sztuka w 3 aktach dla dzieci. Powst. ok. 1933.

Wg inf. autora sztuka została zakupiona przez T. Lalek w Kat. w 1933.

5. W cieniu brzoź i kominów. Tematy śląskie. [Wiersze]. Sosnowiec: [Druk.] A. Wyżykowski 1934, 60 s. Przedr. zob. poz. 13.

Cykle: Kopalnia; Huta; Zarozumiłe maszyny; W mieście i za miastem; Tęcza nad brzożami.

6. Majster Ligoń. Nowela. Chorzów: W. Grzesiewski 1935, 42 s. Wyd. 2 Kat.: Skł. gł. Księg. Katolicka 1935, 42 s. Przedr. zob. poz. 11.

Dot. Juliusza Ligonia.

7. Opowiadał pan Lompa. [Nowela]. Kat.: Skł. gł. Księg. Katolicka 1936, 40 s. Przedr. zob. poz. 11. Dot. Józefa Lompy.

8. Agitatorka. Sztuka w 1 akcie. Powst. ok. 1937. Wg inf. autora sztuka została wyróżniona III nagrodą w konkursie Robotniczego Inst. Oświaty i Kultury w Kat. w 1937.

9. Książę pszczoł. Nowela. Kat.: Wydawn. Stow. Pszczelarzy Śląskich 1939, 42 s. Przedr. zob. poz. 11. Dot. księdza dr. Jana Dzierżonia.

10. Przygody pechowego Donzuana. [Wiersze]. Wwa, Będzin: Chrześcijańska Druk. „Nakładowa” 1939, 75 s.

11. Trzej budziciele polskości na Śląsku. [Nowele]. Wwa: PZWS 1947, 87 s.

Zawartość: Majster Ligoń [poz. 6]; Opowiadał pan Lompa [poz. 7]; Książę pszczoł [poz. 9]. – nadto szkic: Dwa dni pana Miarki.

12. Śląsko jest polskie. Opowieść sceniczna w 4 odsłonach. Powst. 1950. [Inf. autoral].

Dot. życia Karola Miarki.

13. Lato nad morzem. [Wiersze]. Pośl.: Z. Hierowski. Kat.: Śląsk 1957, 104 s.

Zawiera cykle z poz. 5. – nadto: Wiersze różne; Lato nad morzem. (Poemat). Cz. 1-2.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 1951.

SWPP 1. – PP (A. Szalagan). – ŚISB (M. Fazan). – LP XX w. (M. Fazan).

[Po drodze:] M. Czuchnowski. *Głos Nar.* 1928 nr 305; Z. Rałska. *Kur. Warsz.* 1928 nr 298; S. Napierski. *Wiad. Lit.* 1929 nr 32. – [Struny świata:] J. Birkenmajer. *Polonista* 1932 z. 4; R. Brodowski. *Zar. Śl.* 1932 nr 1; S. Napierski. *Wiad. Lit.* 1932 nr 45; K.W. Zawodziński. *Prz. Współcz.* 1933 t. 47. – [W cieniu brzoź i kominów:] K. Czachowski. *Tematy śląskie. Czas dod. Prz. Nauk i Artyst.* 1933 nr z 10 III; K.W. Zawodziński. *Prz. Współcz.* 1933 t. 30; I. Musiol. *Mies. Pedagog.* 1934; W. Sebyła. *Pion* 1934 nr 7; J. Birkenmajer. *Nowa Książ.* 1935 z. 5. – B. Dudziński. *Naprzód* 1939 nr 218. Rec.: Przygody

pechowego Donzuana]. – Z. Hierowski: Pamięci W.Ż. *Śląsk Lit.* 1954 nr 12.

M.K.-K.

ŻERNICKI Janusz
1939-2001

Nazwisko właściwe: Kwiatkowski; od 1957 podpisywał utwory nazwiskiem panińskim matki.

Poeta, krytyk literacki.

Urodzony 12 kwietnia 1939 w Ciechocinku w rodzinie nauczycielskiej; syn Mieczysława Kwiatkowskiego i Ireny Marianny z Żernickich. W czasie okupacji niemieckiej przebywał nadal wraz z rodziną w Ciechocinku. Od 1952 uczęszczał do Liceum Ogólnokształcącego im. S. Staszica w Ciechocinku. W tym okresie zaczął pisać pierwsze wiersze (nie-drukowane). Zaprzyjaźnił się z chodzącym do tej samej szkoły Edwardem Stachurą. Debiutował w 1956 wierszem „Stycziowy dzień jak kokon jedwabnika...” (incipit; podp. Janusz Kwiatkowski), opublikowanym na łamach dodatku *Gazety Pomorskiej* pt. *Nouy Tor*; za właściwy debiut uważa wiersze pt. „Astry” i „Tonacja czerwono-czarna”, wydrukowane w 1957 w tygodniku *Przegląd Kulturalny* (nr 46; podp. Janusz Żernicki). W 1956 zdał maturę i rozpoczął studia polonistyczne na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika (UMK) w Toruniu. Włączył się aktywnie w studenckie życie literackie i kulturalne Torunia. W 1956-57 należał do grupy studenckiej Helikon, która powstała z inicjatywy Klubu Młodych Twórców Literackich działającego przy UMK; drukował w jednodniówce wydawanej przez tę grupę pt. *Helikon. Poezja i proza artystyczna* (wyszły dwa numery w 1956; także członek zespołu redakcyjnego). Był też współzałożycielem innych efemerycznych piśmisk studenckich: *Młode Pomorze* (dodatek *Gazety Pomorskiej*), *Nowe Żagary* (dodatek pisma UMK *Głos Uczelni*) i *Refleks* (dodatek *Współczesności*), w których zamieszczał swoje utwory. W 1958 przerwał studia i podjął pracę jako nauczyciel w wiejskiej szkole w Lesiskach pod Pasłękiem. W 1960 przeniósł się do Warszawy. Współpracował z klubem studenckim Hybrydy; był wspólnie z Maciejem Zenonem Bordowiczem kierownikiem literackim działającego tam kabaretu. W 1960-71 należał do Orientacji Poetyckiej „Hybrydy” (był autorem jej nazwy). W 1962 pełnił funkcję sekretarza związanej z grupą jednodniówki *Widzenia*, wychodzącej przy Zarządzie Głównym ZSP (nr 1-3). W 1961-62 był także członkiem Warszawskiego Klubu Twórczego Młodych TRZZ. Wiersze, artykuły publikował m.in. na łamach czasopism *Kultura* (1960, 1964-66), *Pomorze* (1964-72), *Orientacja* (1966-70), *Poezja* (1966-89). W 1962 wyjechał do Władysławowa i przez krótki okres pracował jako rybak w Spółdzielni Rybackiej „Szkuner”, a na-

stępnie jako instruktor kulturalno-oświatowy w ośrodku wypoczynkowym Funduszu Wczasów Pracowniczych we Władysławowie. W listopadzie 1962 zamieszkał w Łądku Zdroju. Pracował jako instruktor kulturalno-oświatowy; inicjował wiele imprez kulturalnych w tym mieście. Kierował działem społeczno-samorządowym miejscowej Powszechniej Spółdzielni Spożywców. Pełnił funkcję I sekretarza Komitetu Miejskiego ZMS. W 1963 ożenił się z Wandą Łazarską. W 1964 został członkiem PZPR. W tymże roku zamieszkał na stałe w Ciechocinku. Podjął pracę w szkole podstawowej jako nauczyciel języka polskiego, historii, wychowania obywatelskiego i wychowania plastycznego. Równocześnie prowadził samorząd uczniowski, koło historyczne i szkolny Teatrzyk Miniatury Politycznej, dla którego pisał teksty dotyczące głównie historii Kujaw. W 1965 ukończył Korespondencyjne Liceum Pedagogiczne w Grudziądzu, zdobywając uprawnienia do wykonywania zawodu nauczyciela. W 1966 rozpoczął studia z zakresu pedagogiki kultury na Uniwersytecie Łódzkim (nieukończone). W tymże roku został członkiem ZLP. W 1966-68 uczestniczył w działalności fotograficznej grupy Zero-61 oraz interdyscyplinarnej grupy toruńskiej Krąg. Wiersze, prozę i artykuły drukował w tym okresie m.in. w piśmie *Fakty i Myśli* (od 1973 *Fakty*; 1968-89). W 1969 zrezygnował z pracy nauczycielskiej i od 1970 był koordynatorem do spraw kultury w MRN w Ciechocinku. W 1973/74 przez rok pracował w Warszawie jako sekretarz wydawnictwa Studenckiej Agencji Wydawniczej. W 1974-79 wchodził w skład redakcji miesięcznika *Poezja*; współpracował także z czasopismem *Orientacje*. W 1979 otrzymał za całokształt twórczości nagrodę Piersścień, przyznaną przez Klub Studentów Wybrzeża „Żak” w Gdańsku. Po ciężkiej chorobie, unieruchomiony od 1986 w domu kontynuował twórczość literacką. Otrzymał m.in. nagrodę wojewody wrocławskiego Pegaz (1994), nagrodę literacką Metafory im. K. Janickiego (1997), nagrodę im. J. Słowackiego (2001). Zmarł 7 października 2001 w Ciechocinku.

TWÓRCZOŚĆ

1. Szept przez wiatry. [Wiersze]. Wwa: Iskry 1964, 57 s.
2. Landszaft z wędrującym dnem. [Wiersze]. Gdynia: WM 1968, 63 s.
3. Trzynaście miesięcy. [Poemat]. Fotogramy: J. Wardak, A. Różycki. Wwa: ZSP 1968, 38 s. Dod. do książki zbior.: Za progiem wyboru. Wwa 1969.
4. Sen bez skrzyplec. [Wiersze]. Wwa: Studencka Ag. Wydawn. 1971, 22 s.
5. Bez zdarzeń. [Wiersze]. Gdańsk: WM 1974, 106 s.

6. Kurz, życie moje. [Wiersze]. Olsztyn: Pojezierze 1978, 63 s.

7. Menady. Posterotyki. [Wiersze]. Wybór i układ autora. Olsztyn, Białystok: Pojezierze 1983, 90 s.

8. Wędrowiec w jednym sandale. Wybór wierszy. Posł.: A.K. Waśkiewicz. Bydgoszcz: Pomorze 1985, 242 s.

Nagroda mies. *Poezja za najlepszą książkę w 1985.*

9. Neuryty. [Proza poetycka]. Szczec.: Glob 1986, 58 s.

Zawiera części: I. Drzewiej; II. Pora linienia węży; III. Chwilę trzecią.

10. Wierność martwemu morzu. [Wiersze]. Szczec.: Glob 1989, 60 s.

11. Pałą świece w południe. [Wiersze]. Bydgoszcz-Kuj.-Pomor. Tow. Kult. 1993, 59 s.

Cykle: Odpryski; Mimochodem.

Nagroda Międzynarodowego Listopada Poetyckiego w Poznaniu za rok 1993.

12. Nie ma mnie na wspólnej fotografii. [Wiersze]. Piła: Pracownia Lit. Atut 1994, 32 s.

13. Rwijcie lilie z lotu mew. [Wiersze]. Wybór i układ autora. Włocławek: Dobrzyńsko-Kuj. Tow. Kult. 1995, 40 s.

Cykle: Przedwiczerek; Sjęta Szyfa.

14. Rzeki bez morza. [Wiersze]. Wybór i układ ... Włocławek: Dobrzyńsko-Kuj. Tow. Kult. 1997, 48 s.

Cykle: Wiew który mnie tchnął; Modlitwa do samego siebie.

15. Wędrowiec z Tężniopolis. [Wiersze]. Włocławek: Woj. Bibl. Publiczna 1998, 440 s.

Zawiera m.in. wiersze dotąd niepublikowane w cyklu: Ostatnie, - oraz szkic J.Z. Brudnickiego: Liryka biograficzna J.Z.

Prace redakcyjne

1. A. Nowakowska; Ulica trzynastu kasztanów. [Wiersze]. Red. ... Włocławek: Dobrzyńsko-Kuj. Tow. Kult. 1984, 29 s.

2. Ścieżki naszej obecności. Almanach poetycki. Red. ... Włocławek: Dobrzyńsko-Kuj. Tow. Kult. 1985, 59 s.

3. M. Glazik; Wieczory prowincjonalne. [Wiersze]. Red. ... Włocławek: Dobrzyńsko-Kuj. Tow. Kult. 1986, 29 s.

4. E. Stachura; Takie wieczór, choć rano. [Wiersze]. Wybór i wstęp: J. Koperski i ... Wwa; MAW 1987, 166 s. Wyd. nast.: wyd. 2 Wwa: Anagram 1991, także wyd. 2 [!] zmien. i poszerz. z podtytuł. W 15 rocznicę śmierci poety. 1995, 205 s.

5. E. Stachura; Życie to nie teatr. (Wiersze i piosenki). Wybrali i wstępem opatrzyli: J. Koperski i ... Wwa: Anagram 2002, 229 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: *O poezji wielowidnokątowej. Rozm. J.Z. Maciejewski. *Pomorze* 1967 nr 24; Niepowtarzalna uroda poezji Ż. Rozm. S. Kryska. *Poezja* 1986 nr 5; Moja poezja to moje przeznaczenie. *Nurt* 1987 nr 9; Poezja ocala język. Rozm. L. Stetkiewicz. *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 2001 nr 10/12.

J. Sławiński *O poezji J.Z. *Widzenia* 1962 nr 2. - [Szept przez wiatry:] K. Metrak: *Maniera, która poezją się stała. *Twórczość* 1965 nr 6; S. Polom: *Młoda legenda. *Warm. i Mazury* 1965 nr 7/8; W. Rószewski: Droga przez bezdroża. *Pomorze* 1965 nr 21; M. Zajączkowska. *Poezja* 1966 nr 4; R. Krynicki: *Poezja wzoru i wzór poezji. W: Za progiem wyboru. Wwa 1969. - W. Paźniewski: Miesiące gorczy i rozmyślań. *Pomorze* 1969 nr 13 [Landszaft z wędrującym dnem; Trzydzieste miesiące]. - S. Polom: *Dyktando Ż. W: Za progiem wyboru. Wwa 1969. - J.H. Wiśniewski. *Osnowa* 1969 [rec.: Trzydzieste miesiące]. - R. Milczewski-Bruno: *Maniera, Prowincja i Wers. *Poezja* 1973 nr 3. - [Bez zdarzeń:] P. Dybel: Znużony poeta. *Nowe Książ.* 1975 nr 12; M. Krassowski: W blasku metafor. *Tyg. Kult.* 1975 nr 19; S. Sterna-Wachowiak: Alchemia konstytutywna. *Poezja* 1975 nr 5. - W. Rószewski: Żywioły: gęsi, mewy, czaple. *Fakty* 1978 nr 47. - A.K. Waśkiewicz: *W kręgu Orientacji: Jedna z przygód pokolenia (O poezji J.Z.). W tegoż: *Modele i formula.* Wr. 1978. - [Kurż, życie moje:] W. Smaszcz: Słuchając siebie. *Poezja* 1979 nr 7; S. Sterna-Wachowiak: Bez wyjścia. *Fakty* 1979 nr 9; L. Topp: Pustynna karta Ż. *Nowy Wyraz* 1979 nr 6; J. Sochoń. *Integracje* 1980 nr 9. - K. Nowicki: Wartość istnienia. W tegoż: *Dziennik krytyczny.* Gdańsk 1981 [m.in. rec.: Kurż, życie moje]. - K. Derdowski: Tylko sztuka? (O twórczości J.Z.) *Fakty* 1984 nr 49. - J. Marx: Demon Ciechociński. *Poezja* 1984 nr 8. - [Menady:] J. Marx: Erytyki Ż. *Tu i Teraz* 1984 nr 31; A. Makala: Smutna miłość. *Nowe Książ.* 1985 nr 12; Z. Ruciński: Strefy interpretacji. *Prz. Tyg.* 1985 nr 38. - [Wędrowiec w jednym sandale:] K. Cwikliński: Summa poetica. *Nurt* 1986 nr 1; S. Kryska: Niepowtarzalna uroda poezji Ż. *Poezja* 1986 nr 5; Cz. Sobkowiak. *Nowe Książ.* 1986 nr 3. - J.Z. Brudnicki: Odpryski chwil i słowa. *Nowe Książ.* 1987 nr 9 [rec.: Neuryty]. - J. Marszałek: J.Z. *Rzeczywistość* 1987 nr 21. - P. Bagiński: Poeta osobny - o twórczości J.Z. *Tytuł* 1988 nr 1. - R. Pasieczny: Ta pora Ż., ta pora. *Okolice* 1988 nr 12 [rec.: Neuryty]. - M. Bigoszevska: Wybierać dobre, nie myśleć o złych. *Kultura* 1989 nr 28 [rec.: Wierność martwemu morzu]. - M. Kisiel. *Pls. Lit.-Artyst.* 1989 nr 10 [rec.: Neuryty]. - [Wierność martwemu morzu:] K. Kuczowski: Świadek trwania. *Nowe Książ.* 1990 nr 4. - K. Nowosielski: Nieznajomy i nienazwany. *Twórczość* 1993 nr 10, przedr. w tegoż: *Rozróżnianie głosów.* Gdańsk 2004 [rec.: Pałą świece w południe]. - L. Żuliński: Poeta osobny. *Wiad. Kult.* 1994 nr 25 [rec.: Nie ma mnie na wspólnej fotografii]. - J.Z. Brudnicki: Nowy Ż. *Wiad. Kult.* 1995 nr 47 [rec.: Rwijcie lilie z lotu mew]. - M. Żalusk: Mózg mi poblaża a ciało ubliża. *Nowości* 1995 nr 5. - A.K. Waśkiewicz: Zona bólu. *Twórczość* 1996 nr 10 [rec.: Rwijcie lilie z lotu mew]. - D.T. Lebioda: Rytuały wyobraźni. O poezji J.Z. W tegoż: *Przedśionek wieczności.* Bydgoszcz 1998; *Marmur i blask.* Bydgoszcz 2000. - M. Trzebiatowski: Nie ma powrotu do La Mandry. *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 1998 nr 9 [rec.: Rzeki bez morza]. - W. Kowalewski. *PAL. Prz. Lit.-Artyst.* 1999 nr 7/8. [rec.: Pałą świece w południe]. - J. Rochowiak: Utwory zebrane J.Z. „Pochyl się w siebie”. *Nowości* 1999 nr 102 [rec.: Wędrowiec z Tężniopolis]. - Z. Trześniowski: Słowo o poecie J.Z. Kronika chwil ostatnich. *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 2001 nr 10/12. - J. Rochowiak. *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 2002 nr 7/8. - Janusz Żernicki - poeta osobny. Do druku podał S. Jasiński.

* Teksty oznaczone gwiazdką * przedr. w: Janusz Żernicki - poeta osobny. Tor. 2000.

Red.: A. Korzus. Tor.: Wydawn. A. Marszałek; Stow. Ruchu Studenckiego Ordynacka 2002, 332, XXIII s. [Zawiera wiersze i artykuły J.Ż., a także wywiady oraz teksty o jego życiu i twórczości oznaczone wyżej gwiazdką *].

B.M.

ŻMIGRODZKA Maria

1922-2000

Pseud.: M.Ż.; (mż); MŻ; ż.m.; Żm; – wspólnie z Marią Janion; Genowefa Szurchaniec; m.ż.j.

Historyk literatury.

Urodzona 4 listopada 1922 w Piotrkowie Trybunalskim; córka Jerzego Żmigrodzkiego, majora Wojska Polskiego, później adwokata, i Zofii z Majewskich, urzędniczki. W związku z zawodem ojca w dzieciństwie często zmieniała miejsce zamieszkania. Po śmierci ojca w 1933 przeniosła się wraz z matką do Warszawy. Uczęszczała początkowo do Gimnazjum im. N. Żmichowskiej, a następnie, w czasie okupacji niemieckiej uczyła się na tajnych kompletach w Liceum im. M. Konopnickiej, w którym w 1940 zdała maturę. Równocześnie pracowała jako urzędniczka w prywatnej firmie handlowej. W 1942-44 studiowała prawo i filologię polską na tajnym Uniwersytecie Ziemi Zachodnich w Warszawie. Brała udział w działalności konspiracyjnej; jako członek AK służyła w Kobięcych Patrolach Minerskich warszawskiego okręgu Kierownictwa Dywersji (używała pseud. Minerka). Po zakończeniu wojny zamieszkała w Łodzi. Kontynuowała studia z zakresu filologii polskiej na Uniwersytecie Łódzkim; w 1948 otrzymała magisterium. Była członkiem Akademickiego ZWM „Życie”. W 1947 podjęła na krótko pracę jako maszynistka w Państwowym Urzędzie Repatriacyjnym w Łodzi. W tymże roku debiutowała artykułem „O „Poemacie pedagogicznym- Makarenki”, opublikowanym na łamach dwutygodnika *Kuźnica* (nr 41); drukowała tu artykuły historycznoliterackie także w 1948. W 1947-53 pracowała w tygodniku *Wies*, początkowo jako korektorka, a po przeniesieniu pisma w 1949 do Warszawy jako kierowniczka działu krytyki literackiej; do 1952 ogłaszała na łamach tego czasopisma artykuły i recenzje. W 1948-50 działała w ZMP. Od 1948 była zatrudniona w Instytucie Badań Literackich (IBL), początkowo na stanowisku asystenta, a od 1952 adiunkta; w 1951 objęła funkcję zastępcy kierownika, a w 1953 kierownika Działu Historii Literatury Polskiej Epoki Romantyzmu (później Pracownia Historii Literatury Polskiej Okresu Romantyzmu, Pracownia Literatury Romantyzmu; pełniła tę funkcję do 1991). Równocześnie w 1949-51 wykładała historię literatury w Szkole Partyjnej przy Komitecie Centralnym PZPR i w 1949-50 na Uniwersytecie Warszawskim. Publikowała artykuły i rozprawy na łamach pism naukowych, m.in. *Pamiętnika Literackiego*, a w 1957-58 prowadziła w *Życiu Li-*

terackim stały felieton pt. „Sprawy, które wracają”. W 1952-81 była członkiem PZPR. Od 1953 wchodziła w skład Rady Naukowej IBL PAN. W 1954 otrzymała w IBL tytuł zastępcy profesora, a w 1955 stopień kandydata nauk filologicznych na podstawie rozprawy pt. „Estetyka Edwarda Dembowskiego” (promotor prof. Stefan Żółkiewski). W 1955 wygłosiła w Jugosławii cykl wykładów o Adamie Mickiewiczu. W 1957 otrzymała tytuł docenta w IBL PAN. W 1958-59 przebywała we Francji na rocznym stypendium naukowym przyznany przez Ministerstwo Szkolnictwa Wyższego. W 1959-68 kierowała Zakładem Teorii Literatury na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. W 1963 została mianowana profesorem nadzwyczajnym. Należała do komitetu redakcyjnego serii wydawniczej IBL PAN *Z Dziejów Form Artystycznych w Literaturze Polskiej* (1964-69) oraz dzieła zbiorowego „Obraz literatury polskiej XIX i XX wieku” (do 1968), a od 1979 pełniła funkcję redaktora naczelnego serii IBL *Historia i Teoria Literatury. Studia*. Od 1966 wchodziła w skład Komitetu Nauk o Literaturze (później Komitetu Nauk o Literaturze Polskiej) PAN. W 1977-91 prowadziła zajęcia i seminarium doktoranckie z zakresu literatury polskiej okresu romantyzmu w Instytucie Filologii Polskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. W 1983 wykładała na Uniwersytecie w Clermont-Ferrand we Francji. Od 1989 należała do SPP. W 1991 otrzymała tytuł profesora zwyczajnego. W 1992 przeszła na emeryturę w IBL PAN. Kontynuowała pracę naukową i dydaktyczną. W 1993-96 wykładała historię literatury okresu romantyzmu na Uniwersytecie Warszawskim. Odznaczona Złotym Krzyżem Zasługi (1956). Zmarła 21 lutego 2000 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

1. Eliza Orzeszkowa. [Szkic]. [Wwa:] Czyt. 1951, 53 s.
2. Podstawowe cechy Mickiewiczowskiej ballady. [Szkic]. Wwa 1955, 89 s., powiel. Materiały dyskusyjne Komisji Nauk. Obchodu Roku Mickiewicza. PAN Sekcja Historii Literatury i Języka.
3. Edward Dembowski i polska krytyka romantyczna. [Monografia]. Red. nauk.: H. Markiewicz. [Przedm.] T. Kroński. Wwa: PIW 1957, XV, 418 s. PAN IBL.
4. Z zagadnień prozy narracyjnej Juliusza Słowackiego („Król Ladawy”, czyli o rewolucji konserwatywnej). [Szkic]. Wwa: Druk Organizacja [1959], 28 s., powiel. Rok Słowackiego 1809-1859. Materiały sesji naukowej 25-28 listopada 1959. Przedr. pt. O prozie narracyjnej Słowackiego zob. poz. 8.
5. Orzeszkowa. Młodość pozytywizmu. [Studium]. Wwa: PIW 1965, 499 s.

6. Romantyzm i historia. [Studia; współaut.:] M. Janion. Wwa: PIW 1978, 638 s. Z prac IBL PAN. Wyd. nast. Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2001, 712 s.

Zawartość: I. Historyzm i romantyczna historia: Historyzm wobec historii; Bóg i historia; Człowiek i historia; Natura i historia; Mit i historia; „Poezja dziejów”. – II. Romantyzm i niepodległość: Rozbiory; Testament. – III. Romantyzm i rewolucja: Koliszczyzna; Romantyzm wobec doświadczenia Wielkiej Rewolucji Francuskiej. – IV. Bohaterowie historii – bohaterowie romantycznego mitu osobowego: „My jesteśmy żyjącą historią”; Romantyczna biografia mityczna; Napoleon; Kościuszko; Książę Józef; Ludzie podziemia. – V. Powstanie: „Czy Polacy wybić się mogą na niepodległość?”; „Niedoczyn” powstania listopadowego; Powstanie i poezja; Popowstaniowa historiozofia literacka; Emigracyjna i krajowa demokracja; Tragedia historyczna 1846 roku; Wiosna ludu i Wiosna Ludów; Romantyczny teatr rewolucji; Rewolucja wieszczów; U kresu romantyzmu; „I nauczcie się co dnia umierać...”; Mesjanizm masy; Pokutnicy i mściciele; Klechda o sześćdziesiątym trzecim. – Posłowie.

Nagroda Sekretarza Nauk. PAN za r. 1979.

7. Odyseja wychowania. Goetheańska wizja człowieka w „Latach nauki i wędrówki Wilhelma Meistra”. [Studium; współaut.:] M. Janion. Kr.: Aureus 1998, 423 s.

Tu także w dziale Varia: M. Werner: Teatr, wolność, rewolucja; B. Smoleń: „Jestem ja, jest ona, jesteśmy jednym”, czyli „Kto kobiety nie nawidzi, jakże żyć może?”; M. Rudaś-Grodzka: Mignon. Aspekt platoński; K. Szczyka: Nowa Mignon. Goethe, Fontane, Freud; T. Żukowski: Wyrzeczenie; Z. Wałaszewski: Wędrówka i inicjacja Wilhelma Meistra; K. Nadana: Makaria: pra Sybilla, kapłanka miłości; M. Rudaś-Grodzka: Demonizm; K. Chłpalski: Ironiczna tragiczność „Powiązactw z wyboru”.

8. Przez wieki idąca powieść. Wybór pism o literaturze XIX i XX wieku. Pod red. M. Kalinowskiej i E. Kiślak. Wwa: Wydawn. IBL PAN 2002, 522 s.

Zawartość: E. Kiślak: Wstęp. – Problemy romantycznego przełomu; Dwa oblicza wczesnego romantyzmu (Mickiewicz – Malczewski); Mit – podanie – historia; Romantyzm – historyzm – realizm; Historia i romantyczna epika; Literatura polistopadowa wobec powstańczego doświadczenia historycznego; Polityka i wieczność; Etos ironii romantycznej – po polsku; O prozie narracyjnej Słowackiego (poz. 4); Objawienie a literatura; Związki między kosmosem a historią i Polską; Antynomie mistycznego mesjanizmu Słowackiego; „Samuel Zborowski” jako dramat religijny; Romantycy i nieświadomość; Polska powieść biedermeyerowska; Karmazyn, palestrant i wiek XIX; Norwid i romantyczna wizja historii; Galicyjska księża snobów; Autobiografistyka Orzeszkowej; Dwie powstańcze legendy Orzeszkowej; Modernizm polski w oczach pozytywistki; Doktor Faust – prawda i zmyślenie; Rozdrożny i gra z nicością; Od Oskara do Turboda; Ironia „Psych lat”; Osobowość i życie pisarza w monografii historycznoliterackiej. – II. Markiewicz: Materiały do bibliografii prac M.Z. 1947-2002.

P r z e k ł. F r a n c. art.: Historia i romantyczna epika: L'histoire et l'épopée romantique. Przeł. R. Kornecki. *Literary Studies in Poland*, Wr. 1980 t. 5. – Karmazyn, palestrant i wiek XIX: Le magnat, le petit noble et le XIXe siècle (Introduction aux „Souvenirs de Soplica”). [Przeł.] E. Desirée-Van Wilder. *Literary Studies in Poland*, Wr. 1984 t. 12.

9. Romantyzm i egzystencja. Fragmenty niedokończonego dzieła. [Szkice; współaut.:] M. Janion. Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2004, 215 s.

Zawartość: Romantyczne tematy egzystencji; Rousseau i własne istnienie; Ogień i Izzy Wertera; René: od utraty do zatraty; Pustelnik, szaleniec, upiór; Fryderyk Chopin wśród bohaterów egzystencji; Doktor Faust – prawda i zmyślenie [poz. 8]; Apokalipsa bez zbawienia; Tematy jeanpaulowskie; Rozdrożny i gra z nicością [poz. 8]; Gorzkie arcydzieło [dot. J. Słowacki: Horsztyński]; Dodatek. Królestwo i wygnania.

Rozprawy i studia drukowane w czasopiśmie i książkach zbiorowych, m.in.: „Kwestia chłopska” Elży Orzeszkowej. *Twórczość* 1949 z. 2 s. 83-105, z. 3 s. 105-129, przedr. w: *Pozytywizm*. Cz. 1. Wr. 1950. – Wieś polska okresu międzywojennego w świetle literatury. W: *Materiały do nauczania historii literatury polskiej*. T. 1. Romantyzm – Pozytywizm. Wwa 1950 s. 147-168. – Walka o realizm w estetyce i krytyce literackiej kraju w latach 1831-1848. *Pam. Lit.* 1953 z. 1 s. 23-70, z. 2 s. 390-448. – Eliza Orzeszkowa. W: J. Baculewski: *Historia literatury polskiej*. Dla klasy X. Wwa 1954 s. 39-78, wyd. nast. tamże: wyd. 2 zmien. 1955, wyd. 3 1956, toż w: J. Baculewski: *Zarys literatury polskiej po powstaniu styczniowym*. Wwa 1959, wyd. 2 tamże 1959. – Jeszcze o tzw. „realizmie romantycznym”. *Pam. Lit.* 1954 z. 3 s. 78-111. – „Ballady i romanse” wobec tradycji niemieckowskiej. *Pam. Lit.* 1956 z. spec. s. 122-149. – Problematyka estetyczna w twórczości Mickiewicza. *Mysł Filoz.* 1956 nr 4 s. 29-68. – Z problematyki powieści chłopskiej – wiking i chłop. *Wież Współcz.* 1957 nr 10 s. 125-36. – Juliusz Słowacki poëte romatique. W: *Juliusz Słowacki – nel 150 anniversario della nascita*. Roma [1961] s. 19-34. – Problem narratora w teorii powieści XIX i XX wieku. *Pam. Lit.* 1963 z. 2 s. 417-447, przedr. w: *Teoria literatury, Materiały pomocnicze*. Łódź 1978, przekł. franc.: *Le problème du narrateur dans la théorie du roman*. W: *La littérature comparée en Europe orientale. Conférence de Budapest 26-29 octobre 1962*. Budapest 1963. – Eliza Orzeszkowa. W: *OLP*. Ser. 4 t. 2. Wwa 1966 s. 7-81. – Pozytywizm Elży Orzeszkowej. *Pam. Lit.* 1971 z. 4 s. 47-68. – Tradycja barska w dobie romantyzmu [Współaut.:] M. Janion. W: *Przemiany tradycji barskiej*. Kr. 1972 s. 107-165. – Romantyczność i wybór literatury tradycji. W: *Pol'skij romantizm i wostočnoslawjanskie literatury*. Moskwa 1973 s. 64-85. – „Julianka” – obrazek miejski E. Orzeszkowej. W: *Nowela, opowiadanie, gawęda. Interpretacje małych form narracyjnych*. Wwa 1974 s. 89-103. – Proza fabularna w kraju; Aleksander (Leszek) Dunin-Borkowski; Józef Dzierżkowski. W: *OLP*. Ser. 3 t. 1. Kr. 1975 s. 147-200; 569-602; 603-640. – Problem narratora w teorii powieści XIX i XX wieku. W: *Teoria literatury*. Łódź 1978 s. 292-326. – Chłop i rzemieślnik. Romantyczna utopia

niepodległościowa polskiego „przedwiośnia”. W: *Romantycy i rewolucja*. Wr. 1980 s. 111-129. – Edward Dembowski i warszawskie „przedwiośnie”. W: *Rewolucyjna konspiracja w Królestwie Polskim w latach 1832-1855*. Wr. 1981 s. 60-82. – Antynomie mistycznego mesjanizmu Słowackiego. W: *Prace ofiarowane Henrykowi Markiewiczowi*. Kr., Wr. 1984 s. 101-112. – Partyzantka J. Zaliwskiego w literaturze romantycznej. [Współaut.:] M. Janion. W: *Spółczesność polskie i próby wznowienia walki zbrojnej w 1833*. Wr. 1984, s. 199-217. – La motivation mystique du messianisme polonais. Przel. D. Raciborska. W: *Le Prophetisme et le messianisme dans les lettres polonaises et françaises a l'époque romantique*. Actes du colloque organisé l'Institut de Philologie Romane et le Centre d'Etudes Françaises de l'Université de Varsovie (septembre 1982). *Les Cahiers de Varsovie* 1986 nr 13. – [Czwarta] IV część „Dziadów” i wczesnoromantyczny bohater egzystencji. [Współaut.:] M. Janion. *Pam. Lit.* 1987 z. 1 s. 3-13. – Fryderyk Chopin wśród bohaterów egzystencji. *Res Publica* 1987 nr 3 s. 49-62. – Edward Dembowski. W: *OLP*. Ser. 3 t. 2. Kr. 1988 s. 527-566. – Ironia „psich lat”. W: *Polskie pytania o Grassa*. Wwa 1988 s. 163-172. – Norwid and the Romantic vision of history. W: *Cyprian Norwid 1821-1883. Poet, thinker, craftsman. A centennial conference*. London 1988 s. 23-34. – Anafielas. W: *Zdzwienia Kraszewskim*. Wr. 1990 s. 51-64. – Romantyczne tematy egzystencji. [Współaut.:] M. Janion. W: *Nasze pojedynki o romantyzm*. Wwa 1995 s. 9-25. – Gorzkie arcydzieło. [Współaut.:] M. Janion. W: *Trzytności arcydzieła romantycznych*. Wwa 1996 s. 115-129. – Rozdrożny i gra z nicością. W: *Romantyzm – Janion – fantazmaty*. Prace ofiarowane M. Janion na Jej siedemdziesięciolecie. Wwa 1996 s. 101-111.

Przekład

1. B.A.E.F. Klingemann: *Straże nocne*. [Powieść]. Przel. K. Krzemieniowa i ... Wstęp: S. Dietzsch i ... Oprac. tekstu, red.: J. Ławski. Białystok: Inst. Filologii Pol. Uniw. w Białymstoku 2006, 171 s.

Prace redakcyjne

1. Wypisy polskie. Kl. 8. Cz. 1-2. [Współaut.:] J. Dembowska, Z. Klingerowa, E. Sawrymowicz. Wwa: PZWS 1950, 239 + 245-495 s. Wyd. nast. tamże: wyd. popraw. 1951, 282 s., toż wyd. 2 popraw. 1952, wyd. 3 popraw. 1953.

2. E. Orzeszkowa: *Wybór pism*. Oprac. i wstępem opatrzyła ... Wwa: KiW 1952, XXXII, 862 s.

3. E. Orzeszkowa: *Dzieła wybrane w 12 tomach*. Kom. red.: J. Krzyżanowski, J.Z. Jakubowski, ... Wstęp ... T. 1, 2, 10-12. Wwa: Czyt. 1953-1955. Wyd. nast. 1957.

4. M. Straszewska: *Czasopisma literackie w Królestwie Polskim w latach 1832-1848*. Cz. 1-2. Red. nauk. ... Wr.: Ossol. 1953; 1959, 183 + 372 s. IBL PAN.

5. A. Dygasiński: *Dzieła wybrane w 5 tomach*. Kom. red.: J.Z. Jakubowski, B. Horodyski, ... Wwa: Czyt. 1954, 215 + 229 + 169 + 241 + 239 s.

6. E. Dembowski: *Pisma*. Red. i posł.: A. Śladowska, ... Przep. oprac.: M. Grabowska, A. Śladowska. T. 1-5. Wwa: PWN 1955, 417 + 351 + 453 + 408 + 384 s. PAN Kom. Filoz.; IBL.

7. W. Wolski: *Utwory wybrane*. Wyboru dokonał, tekst i przyp. oprac. T. Jodelka. Wstępem opatrzyła K. Leśniewska. Red. nauk. ... Wwa: Czyt. 1955, 648 s. Z prac IBL PAN.

8. *Problemy polskiego romantyzmu*. Praca zbior. pod red. ... Ser. 1-3. Wr.: Ossol. 1971, 1974, 1981, 408 + 353 + 400 s. PAN IBL. Ser. 1. Pod red. ... i Z. Lewinówny.

9. *Literatura a współczesne przemiany społeczne*. Sondáže. Praca zbior. pod red. A. Brodzkiej i ... Wwa: PIW 1972, 305 s. IBL PAN.

10. Cyprian Norwid. W 150-lecie urodzin. Materiały konferencji naukowej 23-25 września 1971. Pod red. ... Wwa: PIW 1973, 265 s. IBL PAN.

11. *Studia romantyczne*. Prace pod red. ... poświęcone VII Międzynarodowemu Kongresowi Sławistów. Wr.: Ossol. 1973, 375 s. PAN IBL.

12. *Słowacki mistyczny*. Propozycje i dyskusje symposium, Warszawa 10-11 grudnia 1979. Pod red. M. Janion i ... Wwa: PIW 1981, 414 s. Z prac IBL PAN.

13. *Powstanie listopadowe 1830-1831*. Geneza – uwarunkowania – bilans – porównania. Międzynarodowe symposium, Warszawa 29 XI – 2 XII 1980. Red.: J. Skowronek i ... Wr.: Ossol. 1983, 442 s. Pol. Tow. Hist., Kom. Nauk Hist. PAN, IBL PAN.

OPRACOWANIA (wybór)

SWPP 1. – PP (J. Zawadzka). – LP XX w. (red.). – SBLP (B. Bogolebska). – H. Markiewicz: *Materiały do bibliografii prac M.Ż. 1947-2002*. W: M. Żmigrodzka: *Przez wieki idąca powieść*. Wwa 2002.

[Edward Dembowski i polska krytyka romantyczna:] B. Zakrzewski: *Dembowski i krytyka*. *Nowe Książki* 1957 nr 10; M. Ingłot: *Rzecz o Dembowskim*. *Zycie Lit.* 1958 nr 8; S. Morawski. *Pam. Lit.* 1958 z. 1. – B. Zakrzewski: *Recenzje i przeglądy*. *Pam. Lit.* 1958 z. 2, polem. M. Grabowska: *Tamże z. 3* [rec. oprac.: E. Dembowski: *Pisma*]. – [Orzeszkowa:] T. Bujnicki: *Książka o Elizie Orzeszkowej*. *Ruch Lit.* 1965 nr 6; S. Sandler: *Monografia Orzeszkowej tom pierwszy*. *Nowe Książki*. 1965 nr 15; M. Wang: *Nowa książka o twórczości E. Orzeszkowej*. *Polonistyka* 1965 nr 4; J. Gościński: *Książka o młodej Orzeszkowej*. *Zycie Lit.* 1966 nr 11; Z. Zabicki. *Pam. Lit.* 1966 z. 3. – M. Korzeniewicz. *Ruch Lit.* 1975 nr 3 [rec.: *Studia romantyczne*. Prace pod red. ...] – A. Witkowska. *Rocz. Lit.* 1974 wyd. 1977 [rec. red.: *Problemy polskiego ro-*

mantyzmu]. – [Romantyzm i historia:] M. Buś; G. Królikiewicz. *Ruch Lit.* 1979 nr 4; M. Grabowska: Nowa książka o romantyzmie. *Polonistyka* 1979 nr 4; J. Szacki. *Polityka* 1979 nr 28; W. Zajewski. *Kron.* Warsz. 1979 nr 3; H. Zaworska: Za panowania romantyzmu. *Twórczość* 1979 nr 5, sprost. tamże nr 9; F. Ziejka: O romantykach i historii. *Mies. Lit.* 1979 nr 6; J. Bachórz. *Punkt* 1980 nr 9; A. Witkowska: O romantyzmie, o sobie, o nas. *Teksty* 1980 nr 4, też *Rocz. Lit.* 1978 wyd. 1983; A. Fabianowski: Romantyzm, myśl, idea, mit. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mick.* 1979/1980 wyd. 1982. – [A. Biernat] A.B. *Prz. Hist.* 1984 z. 2 [rec. red.: Powstanie listopadowe 1830-1831]. – [Słowacki mistyczny. Pod red. M. Janion i...:] E. Lubieniewska. *Pam. Lit.* 1984 z. 1; M. Grabowska. *Rocz. Lit.* 1981 wyd. 1986. – M. Bieńczyk: Sześć toastów dla Pani Profesor. W: *Lustra historii. Rozprawy i eseje ofiarowane Profesor Marii Żmigrodzkiej z okazji pięćdziesięciolecia pracy naukowej.* Wwa 1998. – [Odysėja wychowania:] T. Burek. *Gaz. Pol.* 1999 nr 6, 12, przedr. w tegoż: *Dziennik kwarantanny.* Kr. 2005; M. Łukasiewicz: Wielki majestat. *Tyg. Pousz.* 1999 nr 12. – M. Janion: Erudycja, ironia i piękno. *Gaz. Wyborcza* 2000 nr 44. – E. Kiślak: Wspomnienie o M.Ż. *Pam. Lit.* 2002 z. 3. – [Przez wieki idąca powieść:] J. Kulakowska-Lis. *Ruch Lit.* 2006 nr 3; D. Zawadzka. *Pam. Lit.* 2006 nr 3.

B.M.

ŻÓLKIEWSKA Wanda 1909-1989

Od 1949 pełna forma nazwiska: Żółkiewska-Wilczek.

Krypt.: Wanda.

Prozaiż, autorka książek dla dzieci i młodzieży.

Urodzona 10 stycznia 1909 w Warszawie; córka Józefa Fabijanowskiego, inżyniera, i Wandy z Dunin-Wąsowiczów. W dzieciństwie mieszkała pod Częstochową, w osiedlu Huty „Częstochowa”. Od 1920 uczęszczała kolejno do Gimnazjum ss. Nazaretanek w Częstochowie, Gimnazjum Heleny Miklaszewskiej w Łodzi (1922-23), Gimnazjum Heleny Rządkiwiczowej w Sosnowcu (od 1924). Po zdaniu matury w 1929 studiowała polonistykę na Uniwersytecie Warszawskim; w 1934 uzyskała magisterium. W tymże roku wyszła za mąż za Stefana Żółkiewskiego, historyka i teoretyka literatury (rozwód 1949). Podjęła też pracę w Gimnazjum im. Królowej Jadwigi w Warszawie jako praktykantka u prof. Juliusza Saloniego (1934/35). Równocześnie zastępowała poważnie chorego wówczas S. Żółkiewskiego w jego pracy nauczyciela polonisty w Gimnazjum Zgromadzenia Kupców; w 1936 została tam zatrudniona jako polonistka w półinternacie laboralnym – eksperymentalnym typie gimnazjum, opartym na daftońskim planie nauczania i wychowania. Pracowała tam do wybuchu wojny 1939; była wychowawczynią klasy najmłodszej i najstarszej, uczyła języka polskiego i łaciny. Debiutowała w 1939 artykułem „Nauczanie pod kierunkiem języka polskiego”, opublikowanym w wydawnictwie zbiorowym pt. „Nauczanie pod kierunkiem” (Wwa 1939). Podczas okupacji niemieckiej przebywała nadal w Warszawie. Początkowo brała

udział w tajnym nauczaniu. Wiosną 1942 nawiązała przy pomocy męża kontakty z Gwardią Ludową, jako członek PPR brała udział w konspiracyjnej działalności społeczno-politycznej. W 1942-44 była kierownikiem tajnej drukarni na ulicy Grzybowskiej 23 (używała wówczas pseud. Katarzyna). Podczas likwidacji getta warszawskiego prowadziła wraz z mężem akcję pomocy Żydom. Po upadku powstania warszawskiego została wywieziona do Niemiec, do obozu pracy w Limbach (Saksonia); pracowała przy obróbce granatników w fabryce Ernst Saupé. W obozie prowadziła akcję oświatową wśród młodocianych więźniów, a także zaczęła pisać pierwszą książkę pt. „Kobiety z Limbach” (wyd. 1946). Po powrocie do kraju latem 1945 została mianowana porucznikiem. Od września tego roku pracowała w Spółdzielni Księgarsko-Wydawniczej „Książka” w Łodzi, początkowo jako sekretarka, następnie jako redaktorka w dziale literatury dziecięcej i młodzieżowej. Od 1946 była członkiem ZZLP (od 1949 ZLP). Prozę, recenzje i artykuły publikowała w *Kuźnicy* (1946-47), *Kobiacie* (1948-49), piśmie *Moda i Życie Praktyczne* (1948-49). W 1949 została członkiem PZPR. W tymże roku wyszła za mąż za Jana Wilczka, pisarza i urzędnika Ministerstwa Kultury i Sztuki. Od 1951 współpracowała z pismami dla młodzieży szkolnej: *Plomykiem* (do 1968) i tygodnikiem ZHP *Świat Młodych* (do 1957; od 1952 do września 1955 była także konsultantką działu literackiego). W 1956 została kierownikiem literackim Teatru Młodej Warszawy. W 1967 otrzymała nagrodę literacką Stołecznej Rady Narodowej w Warszawie. Kontynuowała twórczość literacką, publikując w *Plomyczku* (1978, 1982) oraz *Świerszczyku* (1981-82, 1984). Za twórczość artystyczną dla dzieci i młodzieży otrzymała w 1979 nagrodę Prezesa Rady Ministrów. Odznaczona m.in. Srebrnym (1945) i Złotym (1955) Krzyżem Zasługi, Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (1964) oraz Medalem Komisji Edukacji Narodowej (1968). Zmarła 26 sierpnia 1989 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

1. *Kobiety z Limbach.* Wwa: Książka 1946, 159 s.
  2. *Koniec królestwa rondli.* [Opowiadanie]. Wwa: Książka 1946, 20 s.
  3. *Kapel.* [Opowiadania]. Wwa: Książka 1948, 161 s.
Zawartość. *Kapel.*, Rzeźbiarz; Feluś; Reinhard; Z ziemi orawskiej
  4. *Pluton Wacka hutnika.* Powieść dla młodzieży, *Echo Krak.* 1948 nr 281-357, 1949 nr 3-6. Wyd. osob. Wwa: Książka 1948, 287 s.
- Przekł. cze s.: Oddil Vaška hutnika. [Przeł.] A. Balažková. Praha 1952.

5. Awans. Sztuka w 3 aktach. Wwa: Czyt. 1951, 84 s. Praprem. Wwa, T. Powsz. 1951. Radio 1951.

Wyd. inne z podtyt. Adaptacja dla świetlic. Wwa: CRZZ 1951, 87 s.

6. Droga przez ogień. Powieść dla młodzieży. Wwa: Czyt. 1951, 246 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 1955, wyd. 3 1962, wyd. 4 1965 [właśc. 1964], wyd. 5 1966, wyd. 6 1968.

Adapt. radio w a (fragm.): Radio 1967.

7. Egzamin serc. [Opowiadania]. Wwa: Czyt. 1953, 361 s. Wyd. 2 tamże 1955.

Zawartość: Od autorki. – Czerwony szalik; Trzy kokardy; Powrót Olka Szymczaka; Tajemnica Janka; Akordeon Łukasza.

8. Kobieta w Polsce 1945-1955. [Album]. Tekst ... Scenariusz i oprac. ilustr. B. i S. Bałukowie. Wwa: Polonia 1955, 193 s.

Przekł. ang., czes., franc., niem., ros. Wwa 1955.

9. Przyjaciele mojego dzieciństwa. [Opowiadania dla młodzieży]. Wwa: NK 1958, 121 s. Wyd. 2 [rozszerz.] tamże 1963, 152 s.

Zawartość: Przyjaciele mojego dzieciństwa; Pacynka; Buruś; Pani Myszutka; Druh; Olka; Nanuk i Esmeralda Opuszko; Nastusia; Koń doktora Opuszko; Lewek Rechtleben. – W wyd. 2 dodano: Moje miasto; Panna Konstancja.

Wyd. łącznie z poz. 13 pt. Przyjaciele mojego dzieciństwa. Wwa: NK 1969, 308 s., toż pt. Przyjaciele mojego dzieciństwa; Trzy kostki cukru. Tamże 1978.

10. Szabla z perłą. [Powieść dla młodzieży]. Wwa: NK 1958, 232 s.

11. Uczeń czarnoksiężnika. [Utwór dramatyczny; współaut.:] S. Bugajski. Praprem. Wwa, T. Klasyczny 1959. TV 1966.

Wyst. też w ZSRR.

Przekł. czes.: Čarodějův učeň. [Przel.] M. Štědrá. Praha 1961, 1962, – r o s.: Učeňik voľtebnika. [Przel.] L. Čech. Moskva 1959, powiel.

12. Księżycowy pantofelek. [Utwór dramatyczny]. Praprem. Łódź, T. 7.15 1960.

13. Trzy kostki cukru. [Opowiadania]. Wwa: NK 1960, 160 s. Wyd. 2 tamże 1964. Wyd. łącznie z Przyjaciele mojego dzieciństwa zob. poz. 9.

Zawartość: Urodziny; Fair play; Będziesz generałem; Fair play po raz drugi; Głowa w płomieniach; Ochotnicy; Pająk z perłowym brzuszkiem; Duchy w kotłowni; Trzy kostki cukru; Duchy w altanie; Przyjaciółka.

14. Robin Hood. [Utwór dramatyczny]. Praprem. Wwa, T. Klas. 1961.

Wyst. też pt. Robin Hood król zielonego lasu.

15. Kopcuszek. [Utwór dramatyczny]. Praprem. Bydgoszcz, T. Pol. 1962.

16. Las moim domem. [Opowiadania dla młodzieży]. Wwa: NK 1962, 157 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 1966, wyd. 3 1981, wyd. 4 1984.

Zawartość: Lilia wodna; Tyciak; Michał – taki sobie... niezły; Żorka w czepku urodzony; Manusia, poddaj się!; Filip Flis z Flisów.

17. Porwał go Czerwonoskóry. [Powieść dla młodzieży]. Wwa: NK 1962, 197 s.

18. Ślady rysich pazurów. [Powieść dla młodzieży]. Wwa: Czyt. 1965, 276 s. Wyd. nast.: tamże: wyd. 2 1966, wyd. 3 1970, wyd. 4 1972, wyd. 5 1974, wyd. 6 1980; wyd. 7 Wwa: MAW 1984; wyd. 7 [!] Wwa: Czyt. 1985; wyd. 8 Wwa: KAW 1989.

Przekł. niem.: Luchsspuren. [Przel.] K. Kelm. Berlin 1970, – s ł o w a c.: Stopy rysich pazurów. [Przel.] P. Cacko. Košice 1980.

19. Dzikus, czyli wyjęty spod prawa. [Powieść dla młodzieży]. Wwa: Czyt. 1967, 223 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 1969, wyd. 3 1976, wyd. 4 1988.

Przekł. czes.: Divoch. [Przel.] H. Stachová. Praha 1976.

20. Kibice. [Opowiadanie dla dzieci]. Wwa: Wydawn. Harcerskie 1967, 49 s.

21. Kwiaty ciotki Anieli. [Powieść]. Wwa: Czyt. 1967, 148 s.

22. Sekrety Amelki. [Powieść dla młodzieży]. Wwa: NK 1967, 122 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 1969, wyd. 3 1976, wyd. 4 1979.

23. Twarz mojego ojca. [Opowiadanie dla młodzieży]. Wwa: Wydawn. Harcerskie 1968, 45 s.

24. Ostatni strzał. [Powieść dla młodzieży]. Wwa: NK 1969, 154 s. Wyd. 2 tamże 1974.

25. Gdzie diabeł mówi dobranoc. [Powieść dla młodzieży]. Wwa: NK 1970, 228 s.

26. Dzieci departamentu Sekwany. [Opowiadania dla młodzieży]. Wwa: Horyzonty 1971, 140 s. Wyd. 2 tamże 1973.

Zawartość: Louise z ulicy Lepic; Victor z Saint-Quen; Eugene, obrońca Bramy Maillot; Mały z Alei d'Italie; Jean, gazeciarz z Montmartre.

Przekł. niem.: Die Kinder vom Departement Seine. [Przel.] K. Kelm. Berlin 1974.

27. Pojedynek z miłością. [Opowiadania]. Wwa: Iskry 1972, 186 s.

Zawartość: Wędrowka; Święta Franciszka; Biała noc; Żółte ptaki; Czterolistna koniczyzna; Siłacz; Nieznajoma; Czy to bajka czy nie bajka.

28. Tadek z Batignolles. [Powieść dla młodzieży]. Wwa: NK 1972, 283 s. Wyd. 2 tamże 1987.

29. Manusia. [Dla młodzieży]. Wwa: NK 1975, 200 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 1983, wyd. 3 1986. Opowieść o dzieciństwie Marii Curie-Skłodowskiej.

Przekł. j a p.: Itoshi-no Māniya. [Przel.:] T. Michiko, T. Kazuko Yaku. Tōkyō 1987.

30. Jestem ładną dziewczyną. [Powieść dla młodzieży]. Wwa: Czyt. 1976, 206 s.

31. Czarodziej. [Powieść]. Wwa: KAW 1979, 259 s. Wyd. 2 tamże 1988.

Dot. J. Korczaka. – Medal im. J. Korczaka przyznany przez Polską Sekcję Międzynarodowego Kuratorium Książki dla Dzieci i Młodzieży (International Board on Books for Young People) podczas IV Biennale Sztuki dla Dziecka w Pozn. w 1979.

P r z e k ł. n i e m.: Eine Chance für Heniek. [Przeł.] K. Kelm. Berlin 1981.

32. Kwiaty dla profesora. [Powieść dla młodzieży]. Wwa: NK 1989, 230 s.

Nadto słuchowiska radiowe, m.in.: Jestem z tobą, Florek. Radio 1968. – Na meczu. Radio 1968. – Rozkwitły paki białych róż. Radio 1970. – Na wzgórzu Montmartre. Radio 1971.

Adaptacje

1. Złote ręce. [Utwór dramatyczny wg powieści A. Domańskiej „Historia złotej ciżemki”; współaut.:] H. Skrobiszewska. Praprem. Wwa, T. Klas. 1960.

2. Historia złotej ciżemki. Scenariusz filmowy wg powieści A. Domańskiej: Z. Skowroński i ... Ekran. 1961.

Praca redakcyjna

1. M. Kunicki: Pamiętnik „Muchy”. Oprac. ... Wwa: MON 1959, 437 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 1957. – Wywiady: Lubię moich małych, szczerych czytelników. Rozm. E. Nowicka. *Tyg. Kult.* 1979 nr 19; Wyśuchać dziecko. Rozm. T. Krzemień. *Kultura* 1979 nr 12.

SWPP I.

[Kobiety z Limbach:] K. Brandys. *Kuźnica* 1946 nr 47; P. Jasienica: Warto pogadać. *Tyg. Powsz.* 1947 nr 9. – [Kapel:] W. Maciąg: Nowele o konfliktach klasowych. *Tyg. Powsz.* 1948 nr 42; W. Woroszyński. *Odrodzenie* 1948 nr 31; J. Kulczycka-Saloni: Opowiadania W.Ż. *Kuźnica* 1949 nr 2. – W. Gumpłowiczowa. *Polonistyka* 1951 nr 1 [rec.: Pluton Wacka hutnika]. – [Awans:] S. Marczak-Oborski: Wizja lokalna. *Nowa Kult.* 1951 nr 11; P. Bystrzycki: O starym i nowym awansie oraz o pewnych sprawach dialektyki. *Gaz. Pozn.* 1952 nr 8. – K. Kulczkowska: Nietarwy egzamin pióra. *Nowa Kult.* 1954 nr 29/30 [rec.: Egzamin serc]. – I. Kellner: Uczeń czarno-książnika. *Teatr* 1959 nr 7 [rec. wystawienia]. – H. Skrobiszewska: Barwa czasu. *Nowe Książ.* 1960 nr 21 [rec.: Trzy kostki cukru]. – H. Skrobiszewska: Sympatyczny bohaterowie. *Nowe Książ.* 1967 nr 13 [rec.: Dzikus, czyli wyjęty spod prawa]. – H. Skrobiszewska: W.Ż. *Tyg. Kult.* 1967 nr 7. – W. Żukrowski: Czerwona kokarda. *Nowe Książ.* 1967 nr 18 [rec.: Sekrety Amelki]. – H. Skrobiszewska: Problemy i rozrywka. *Nowe Książ.* 1968 nr 12 [rec.: Kwiaty ciotki Anieli]. – J. Kowalczykówna: Nowa powieść Z. *Nowe Książ.* 1970 nr 6 [rec.: Ostatni strzał]. – L. Borski: Ludzie i przyroda. *Nowe Książ.* 1971 nr 24 [rec.: Gdzie diabeł mówi dobranoc]. – J. Kowalczykówna: Dzień Paryskiej Komuny. *Nowe Książ.* 1972 nr 14 [rec.: Dzieci departamentu Sekwany]. – E. Zaleska: Francuskie ścieżki Polaków. *Nowe Książ.* 1972 nr 23 [rec.: Tadek z Batignolles]. – H. Kaliński: „Ślady rysich pazurów”. (Powieść W.Ż. w klasie VI). *Polonistyka* 1973 nr 6. – H. Skrobiszewska: Szukanie drogi w gąszczu. W tejże: *Literatura i wychowanie*. [Wwa] 1973 [rec.: Ślady rysich pazurów]. – E. Nowicka: Mała – wielka Polka. *Nowe Książ.* 1976 nr 9 [rec.: Maniusia]. – E. Nowicka: Maryjka wśród nastolatków. *Nowe*

Książ. 1977 nr 1 [rec.: Jestem ładną dziewczyną]. – [Czarodziej:] J. Maruszewski: Z myślą o starym doktorze. *Nowe Książ.* 1978 nr 24 [rec. rkpsu]; K. Kulczkowska: Fregata „zły duch”. *Kultura* 1979 nr 27; E. Nowicka: Czarodziej który istniał naprawdę. *Tyg. Kult.* 1979 nr 29. – [Kwiaty dla profesora:] E. Nowicka. *Szt. dla Dziec.* 1990 nr 1/2; S. Zieliński: Bukiet z tamtego brzegu. *Nowe Książ.* 1990 nr 5.

K.B.

ŻÓŁKIEWSKI Stefan 1911-1991

Pseud.: bs.; St.Ż.; Szymon Budny; zet; Zet; Zygmunt Krawczyk; żlk; (żlk); żlk.; Żlk.; – pseud. używane również przez innych autorów: Kandyd; rkm.

Teoretyk i historyk literatury, krytyk literacki, publicysta.

Urodzony 9 grudnia 1911 w Warszawie; syn Jana Żółkiewskiego (zmarł 1924), urzędnika, i Izabeli Stopczyk. Uczęszczał do Gimnazjum im. Władysława IV w Warszawie, które ukończył w 1929; utrzymywał się w tym czasie z udzielania korepetycji. Następnie studiował filologię polską na Uniwersytecie Warszawskim; w 1934 uzyskał magisterium. Brał aktywny udział w pracach Koła Polonistów; w 1932-34 pełnił funkcję prezesa. Debiutował w 1934 artykułem na temat nacjonalizmu pt. „Na terenie nieprzyjaciela”, opublikowanym w piśmie *Państwo Pracy* (nr 25). W 1934/35 był członkiem Legionu Młodych w Warszawie; zajmował się sprawami kultury w dziale akademickim, również w Zarządzie Głównym tej organizacji. W 1934 ożenił się z Wandą Fabijanowską, polonistką, później autorką książek dla dzieci i młodzieży (rozwód 1949). Od 1935 uczył w Gimnazjum Zgromadzenia Kupców w Warszawie (do 1939). W tym czasie rozpoczął działalność krytycznoliteracką, publikując w wydawnictwach polonistycznych studia z zakresu wiedzy o literaturze i metodologii badań humanistycznych, m.in. w *Życiu Literackim* (1937-38). W okresie okupacji niemieckiej kontynuował pracę nauczycielską w tajnym szkolnictwie i uczestniczył aktywnie w konspiracyjnym życiu kulturalnym, oświatowym i politycznym (pod pseud. Stefan Paprocki). W maju 1942 wstąpił do PPR, był członkiem Gwardii Ludowej, a potem AL. Podczas likwidacji getta warszawskiego prowadził wraz z żoną akcję pomocy Żydom. W 1942-44 współpracował z ZWM. W 1942-45 był współredaktorem czasopism konspiracyjnych (wydawanych lub inspirowanych przez PPR): *Literatura Walcząca* (1942), *Przełom* (1942-1943; tu artykuły podp. Szymon Budny), redaktorem *Poradnika Oświatowego* (1943-44) oraz członkiem redakcji pisma *Realizacje* (1944). Od stycznia 1944 był posłem do tajnej Krajowej Rady Narodowej (KRN) i redaktorem jej organu *Rada Narodowa* (tu też artykuły podp. Zygmunt Krawczyk). Podczas powstania warszawskiego znajdował się na Pradze. Redagował dziennik *Głos Warszawy* (wydanie praskie). Po upadku po-

wstania przebywał w obozie przejściowym w Pruszkowie, z którego po dwóch tygodniach zbiegł. Następnie po przekroczeniu linii frontu przedostał się do wyzwolonego Lublina, gdzie został powołany na stanowisko kierownika Wydziału Organizacyjnego Biura Prezydzialnego KRN, nadal redagował *Radę Narodową* i zajmował się publicystyką społeczną i literacką. Artykuły i recenzje publikował w *Głosie Ludu* (1944-48), *Odrodzeniu* (1944-47). Pod koniec 1944 był jednym z założycieli, a później działaczem TPPR. Po przeniesieniu władz do Warszawy w 1945 pracował w Ministerstwie Oświaty i w Zarządzie Głównym ZNP (członek Związku do 1980). Od czerwca 1945 przebywał w Łodzi i był (do grudnia 1948) naczelnym redaktorem tygodnika *Kuźnica*; w piśmie tym do 1950 publikował liczne artykuły i polemiki dotyczące m.in. literatury i kultury epoki tzw. imperializmu oraz polityki kulturalnej władz (tu też m.in. liczne noty podp.: bs., żlk; (żlk); żlk.). Od 1946 należał do ZZLP (od 1949 ZLP). W tymże roku wszedł w skład Rady Teatralnej przy Departamencie Teatru Ministerstwa Kultury i Sztuki i został redaktorem naczelnym *Łodzi Teatralnej* (1946). Od tego roku wchodził też w skład redakcji *Mysli Współczesnej*. W 1946-67 pełnił funkcję zastępcy przewodniczącego Polskiego Komitetu do Spraw UNESCO. Od lutego 1947 był posłem na Sejm (we wszystkich kadencjach do 1968). Od grudnia 1947 do grudnia 1948 kierował Wydziałem Oświaty i Kultury Komitetu Centralnego (KC) PPR; po kongresie zjednoczeniowym został członkiem PZPR. Od 1948 należał do Polskiego PEN Clubu. W 1948 roku był inicjatorem i współzałożycielem, a następnie dyrektorem (od 30 IX) Instytutu Badań Literackich (IBL), jako samodzielnej placówki naukowo-badawczej podległej Ministerstwu Oświaty. W 1949 podjął również pracę na Uniwersytecie Warszawskim (UW), od 1950 na stanowisku profesora nadzwyczajnego (do 1956 i 1959-68); wykładał teorię literatury i dzieje kultury literackiej w Polsce. W pracy naukowej wprowadzał w tym okresie zasady marksistowskiego literaturoznawstwa. Wchodził w skład Komisji do Spraw Nauki w Biurze Politycznym KC PZPR, prowadził wykłady w szkołach partyjnych przy KC PZPR. Był również lektorem KC PZPR. W 1948 został też prezesem Oddziału Warszawskiego ZZLP. W styczniu 1949 na IV Zjeździe Delegatów ZZLP w Szczecinie wygłosił referat pt. „Aktualne zagadnienia powojennej prózy polskiej”, postulujący metodę realizmu socjalistycznego w literaturze. W 1950-52 wchodził w skład rady redakcyjnej *Pamiętnika Literackiego*. Ożenił się z Barbarą Bormann. W 1951 uzyskał doktorat z filozofii na Uniwersytecie Wrocławskim na podstawie pracy „Stare i nowe literaturoznawstwo”. W tymże roku otrzymał zespołową Nagrodę Państwową II stopnia

za pracę naukową opartą na marksistowskich metodach w badaniach literaturoznawczych. W 1951 wszedł w skład komitetu redakcyjnego „Słownika współczesnego języka polskiego” (wyd. Wwa 1951). W 1952 habilitował się na podstawie rozprawy „Spór o Mickiewicza” i uzyskał tytuł profesora. Powołany w maju 1952 na sekretarza Wydziału I Nauk Społecznych PAN odszedł w październiku ze stanowiska dyrektora IBL (włączanego w lipcu do PAN). W tymże roku został członkiem Prezydium PAN (do 1968) oraz uzyskał tytuł członka korespondenta PAN; w 1954-55 pełnił funkcję sekretarza naukowego PAN. Od 1953 wchodził w skład Rady Naukowej IBL PAN; do 1987 był jej przewodniczącym, a następnie członkiem. W 1954 otrzymał stopień doktora nauk filologicznych i tytuł profesora zwyczajnego. Jako członek KC PZPR (1954-68) był w 1954-56 kierownikiem Wydziału Oświaty, Nauki i Kultury KC PZPR. W 1956-59 pełnił funkcję Ministra Szkolnictwa Wyższego. Równocześnie rozwijał twórczość krytycznoliteracką i publicystyczną, ogłaszając liczne artykuły i recenzje w *Nowej Kulturze* (1950-61; też podp. żlk), *Przeglądzie Kulturalnym* (od 1954; tu w 1963 felietony w cyklu „Nauka – kultura – społeczeństwo”) oraz w *Życiu Literackim* (1962-66). Był redaktorem naczelnym kolejno tygodnika *Polityka* (luty 1957 – maj 1958; tu też w 1957-65, 1972-77, 1981-86 liczne artykuły podp.: zet, żlk.), *Nowej Kultury* (maj 1958 – styczeń 1962), kwartalnika *Kultura i Społeczeństwo* (1960-67). W 1959-64 pracował nadto w Katedrze Historii Literatury Polskiej, a następnie w 1964-68 kierował Katedrą Teorii Literatury na UW. W tym czasie zajął się studiami nad kulturą literacką, opracowując nową metodę jej badania, z wykorzystaniem współczesnej antropologii, socjologii i semiotyki. Od 1960 był powtórnie sekretarzem Wydziału I PAN (do 1968), przewodniczącym Komitetu Badań nad Kulturą Współczesną PAN (do 1968) oraz członkiem Komitetu Nauk o Literaturze PAN (od 1975 Komitet Nauk o Literaturze Polskiej, KNoLP; w 1978-83 członek prezydium). W 1961 został powołany na członka rzeczywistego PAN. W 1960-68 kontynuował też pracę w IBL: kierował Pracownią Literatury Współczesnej II, w 1965 objął kierownictwo nowo utworzonej w IBL Pracowni Badań nad Kulturą Współczesną, która w 1967 została wydzielona z Instytutu i podporządkowana bezpośrednio Wydziałowi I. W 1963 otrzymał nagrodę Ministra Szkolnictwa Wyższego przyznaną za szczególne osiągnięcia w 1961 i 1962, a w 1964 Nagrodę Państwową II stopnia. Od 1966 był członkiem Zarządu Międzynarodowego Stowarzyszenia Semiotycznego, a od 1968 prezesem Polskiego Towarzystwa Semiotycznego. W 1967-68 przewodniczył Komitetowi Badań Problematyki Pokoju PAN. Podczas tzw. wydarzeń marcowych w 1968 w akcie

solidarności ze studentami wziął udział w strajku okupacyjnym na UW, za co został zwolniony z UW oraz odwołany ze stanowiska sekretarza Wydziału I PAN i członka KC PZPR. Jako profesor IBL kierował w 1968-78 Zakładem Historii Literatury Współczesnej (od 1971 Zakład Literatury XX wieku) oraz wchodzącą w jego skład od 1971 Pracownią Badań Kultury Literackiej. W 1968 należał do komitetu redakcyjnego serii IBL *Historia i Teoria Literatury. Studia*. Inicjował i organizował badania nad kulturą i życiem literackim w Polsce w XX w. Był redaktorem naczelnym „Obrazu literatury polskiej XIX i XX w.” (od 1975). Od 1978 wchodził w skład komitetu redakcyjnego serii, a następnie półrocznika IBL *Literary Studies in Poland*. Za prace naukowo-badawcze i wdrożeniowe otrzymał w 1980 nagrodę Sekretarza Naukowego PAN. Wchodził ponownie w skład Prezydium PAN (1980-86). W grudniu 1981 był członkiem Komitetu Organizacyjnego Kongresu Kultury Polskiej w Warszawie. Po przejściu na emeryturę w styczniu 1982 kontynuował działalność naukową. Należał do Rady Naukowej IBL i KNoLP. W 1982 został członkiem reaktywowanego Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. W 1982-85 był redaktorem serii IBL *Problemy Kultury Literackiej*. W 1986 otrzymał Medal Kopernika (z okazji 35-lecia PAN) oraz tytuł członka honorowego Towarzystwa Literackiego im. A. Mickiewicza. Odznaczony m.in. Krzyżem Grunwaldu II klasy (1945), Złotym Krzyżem Zasługi (1947), Orderem Sztandaru Pracy I klasy (1950), Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski (1954), Medalem Komisji Edukacji Narodowej (1964). Zmarł 4 stycznia 1991 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

1. Czwartacy. Wwa: ZWM 1944, 14 s., powiel. Wyd. konspir., druk anonim. w serii *Bibl. Samokształceniowa*. – Dod. do wydawanego przez ZWM *Por. Ośw.*
2. Polskie ruchy społeczno-ludowe w latach 1844-1848. Wwa: ZWM 1944, 17 s., powiel. Wyd. konspir., druk anonim. w serii *Bibl. Samokształceniowa*. – Dod. do wydawanego przez ZWM *Por. Ośw.*
3. Powstanie listopadowe. Wwa: ZWM 1944, 10 s., powiel. Wyd. konspir., druk anonim. w serii *Bibl. Samokształceniowa*. – Dod. do wydawanego przez ZWM *Por. Ośw.*
4. Rewolucja majowa i powstanie kościuszkowskie. Wwa: ZWM 1944, 14 s., powiel. Wyd. konspir., druk anonim. w serii *Bibl. Samokształceniowa*. – Dod. do wydawanego przez ZWM *Por. Ośw.*
5. Rozważania nauczycielskie. Wwa: Książka 1946, 62 s. Wyd. 2 tamże 1947.
6. Puszkina a my. Wwa: Kom. Słowiański w Polsce 1949, 11 s.

Referat wygł. na akademii ku czci A. Puszkina w Wwie 11 VI 1949.

7. Stare i nowe literaturoznawstwo. Szkice krytyczno-naukowe. Wr.: Ossol. 1950, 148 s. IBL.

Rozprawa doktorska.

Zawartość: Aktualny etap walki o marksistowskie literaturoznawstwo; O literaturoznawstwie burżuazyjnym epoki imperializmu w Polsce; Aktualna problematyka historii literatury polskiej; Przykład literaturoznawstwa radzieckiego; O radzieckich instytucjach naukowo-literackich; Metody i warunki planowania badań polonistycznych.

8. Badania nad literaturą polską. Dorobek, stan i potrzeby. Wwa: PIW 1951, 102 s. Z prac IBL.

Referat wygłoszony na I Kongresie Nauki Pol. Wwa, 29 VI-2 VIII 1951.

Zawartość: Cele walki o postępową polonistykę; Burżuazyjna nauka o literaturze [por. poz. 7]; Nauka o literaturze w Polsce Ludowej; Aneks [plan badań polonistycznych].

9. Spór o Mickiewicza. Wr.: Ossol. 1952, 276 s. IBL PAN.

Rozprawa habilitacyjna. – Nauk. Nagroda Państw. II stopnia w 1953.

10. Rozwój badań literatury polskiej w latach 1944-1954. *Pam. Lit.* 1954 z. 4 s. 383-476; odb. Wr. 1954 PAN IBL. Wyd. osob. [frozszierz.] Wwa: PTW 1955, 158 s.

Przypisy bibliogr. oprac. J. Stradecki.

11. Kultura i polityka. Wwa: PIW 1958, 289 s.

Zawartość: Zasada wyboru: Potrzeba wyboru kulturalnego; Dlaczego nie „nowocześni”; Rozwój naturalny; Odpowiedź „Nowej Kulturze” na temat sprzeczności rozwoju kultury naszych czasów; Puste ręce; Dyskusji o polityce kulturalnej ciąg dalszy; Komfort duchowy; Zasada oryginalności. – Zagadnienia literatury socjalistycznej; Materiały do bilansu literackiego XX w.; Szkoła i literatura; Refleksje po pewnym przedstawieniu; Próżnowanie nad „Kapitałem”. – Trzeba kontynuować: Trzeba kontynuować; Spór naukowy a walka polityczna; Moralność i przewidywanie; „Legenda napoleońska” współczesnej humanistyki; W walce z antykwaryzmem [dot.: W. Kula; Rozważania o historii]; Romans mniszki a spór o humanizm [dot. E. Gilson; Heleiza i Abelard]; Ideologia i socjotechnika [dot. K. Poppera].

Szkice i artykuły druk. w czasop. w 1946, 1956-1958.

12. Perspektywy literatury XX w. Wwa: PIW 1960, 417 s.

Zawartość: Główne problemy kultury XX wieku: Kultura mas i kultura współczesna; Choroba szmiry; Odpowiedź społecznika; Przeciwo filistersrwu; Ubóstwo idei hańbi. – W poszukiwaniu formuły krytycyzmu; Człowiek zbuntowany [dot. m.in. A. Camusa]; Ryzyko samotności; Głos z miejsca na lewicy. – Ewolucje realizmu socjalistycznego; Problem oryginalności; Na przykład „Wielki Tydzień” [dot. L. Aragona]; Pisarz a społeczeństwo; Czy „literatura socjalistyczna”?; Problematyka współczesna; Lenin a inteligencja polska.

Zbiór artykułów druk. w czasop. w 1959-1960. – Nagroda artyst. *Prz. Kult.* za r. 1960.

Prze k l a s i o w a c i: Perspektywy literatury 20 stolecia. [Przeł.:] M. Nadiubinsky, P. Vincet. Bratislava 1962.

13. Przepowiednie i wspomnienia. Wwa: PIW 1963, 359 s.

Cz. I. Realizm i awangarda: Propozycje do rozwiązywania krytycznej; Wspólny język; „Droga Aragona” [dot.: R. Garaudy; Droga Aragona]; Urząd za spiżową bramą [dot.: T. Breza; Urząd]; Powieść polska w 1961 roku; Poligon nowej literatury [dot.: K. Brandys; Listy do pani Z.]. – Cz. II. Inne perspektywy teorii: O integracji badań literackich; Marksizm i porozumiewanie się [dot.: A. Schaff; Wstęp do semantyki]; Spór o filozofię jednostki [dot.: A. Schaff; Marksizm a egzystencjalizm]; Swoboda i wybór; Przyczynek do teorii rewolucji kulturalnej. – Cz. III. Wspomnienia: O pracy PPR wśród inteligencji w okresie okupacji; Perspektywa tamtego czasu; O polityce kulturalnej PPR w latach 1945-1948.

Druk w czasop. w 1961-1963. – Nagroda Państwowa w 1964. P r z e k l. art.: Droga Aragona; s l o w a c. [Przeł.] D. Abrahamowicz. *Słowenskie Poblady*, Bratysława 1962 [z.] 1. – O integracji badań literackich: f r a n c.; W: Poetics. Poetyka. Poetika. Wwa 1961.

14. O kulturze Polski Ludowej. Tablice statystyczne oprac. i zestawil A. Budzyński. Wwa: PWN 1964, 245 s.

Zawartość: Przedmowa. – I. Problemy teoretyczne; II. Geneza współczesnej kultury polskiej; III. Typ masowej kultury socjalistycznej; IV. Walka o styl nowej kultury socjalistycznej; V. Podkultura. Bibliografia. Tablice statystyczne. P r z e k l. s l o w a c. art. Walka o styl nowej kultury socjalistycznej; W: Sociologie kultury. Brno 1969.

15. Culture et littérature polonaises contemporaines. Quatre essais. Wr.: Ossol. 1965, 110 s.

Zawartość: Le problème essentiel de la littérature contemporaine; La prose polonaise de l'après-guerre; La poésie et le drame en Pologne après la guerre; La culture de masse en Pologne; Notices bibliographiques.

16. Zagadnienia stylu. Szkice o kulturze współczesnej. Wwa: PIW 1965, 255 s.

Zawartość: Główny problem literatury współczesnej; Polska proza, poezja i dramaty wojny; Nowy spór o realizm; Spór o realizm ciąg dalszy; O kulturze masowej w kraju socjalistycznym; Przyczynek do zagadnienia stosunku stylu i kultury. – Notatki: Technicy z humanistami; Wiedza ścisła pomaga humanistycy; Język – struktura – historia – poznanie; Distinguo [dot. powieści współczesnej]; Ballada polska [dot.: T. Konwicki; Sennik współczesny]; Malinowski i historia [dot. procesu rozwoju kultury i literatury w powojennej Polsce]; Do źródeł filozofii człowieka [dot.: B. Suchodolski; Narodziny nowożytnej filozofii człowieka]; Co mi powiedział Sanchez [dot.: O. Lewis; Sanchez i jego dzieci]; Dlaczego należy czytać Lévi-Straussa?

P r z e k l. art.: Główny problem literatury współczesnej; Polska proza, poezja i dramaty wojny; O kulturze masowej w kraju socjalistycznym: f r a n c.; W: Culture et littérature polonaises contemporaines. Wr. 1965 [poz. 15]. – Główny problem literatury współczesnej: s e r b - c h o r w.; [Przeł.] M. Trumić. W: Radio Sarajevo-Treći Program. 1973 nr 3. – [Fragm. art.] Polska proza, poezja i dramaty wojny: n i e m.; *Mickiewicz-Blätter*, Heidelberg 1965 nr 30. – Przyczynek do zagadnienia stosunku stylu i kultury: a n g.; W: Poetics. Poetyka. Poetika. Wwa 1966, przedr. *The Polish Sociological Bulletin*, Wr. 1966 nr 2.

Szkice druk. w czasop. w 1963-1965 w nieco zmien. wersji.

17. Semiotyka a kultura. [Z pol. rkpsu przeł.:] R. Rosko, V. Lehotský, Bratislava: Epocha 1969, 179 s. Zawartość: Úvod; O pravidlách strukturálnej analýzy; Problémy sociológie literatúry; Sociológia kultúry a semioti-

ka; Dva strukturálnizmy; Prečo treba čítať Léviho-Straussa? [poz. 16].

18. Problemy badań społecznego obiegu literatury. Wwa 1972, powiel., 24 s.

Referat wygł. na XI Konferencji Teoretycznoliterackiej Pracowników Naukowych Polonistyki, Jurata, 1-6 III 1972.

19. Kultura literacka 1918-1932. Wr.: Ossol. 1973, 483 s. PAN IBL.

Zawartość: Wstęp. – Problemy kultury literackiej; Masowy typ współczesnej kultury literackiej; Instytucje polityki literackiej; Profesjonalizacja pisarstwa; Społeczne warunki pisarstwa; Społeczne warunki czytelnictwa; Problemy uczestnictwa w kulturze literackiej; Społeczny obieg literatury. – Uwagi końcowe.

Nagroda tyg. *Polityka* w 1973.

20. Uwagi o badaniu funkcjonowania kultury literackiej. Wwa 1977, 39 s., powiel.

21. Kultura. Socjologia. Semiotyka literacka. Studia. Wwa: PIW 1979, 667 s.

Zawartość: Przedmowa: O funkcjonowaniu kultury literackiej. – Cz. I: Główne tendencje rozwoju polskiej kultury literackiej 1918-1939; Model polskiej konspiracyjnej kultury literackiej; Na przykładzie „Kuźnicy”; Modele polskiej literatury współczesnej we wczesnym okresie jej rozwoju; Cezura 1932 roku; Przyczynek do krytyki teorii kultury XX wieku. – Cz. II: Problemy socjologii literatury; Badania kultury literackiej i funkcji społecznych literatury; O badaniu dynamiki kultury literackiej; Pola zainteresowań współczesnej socjologii literatury; Pomyśly do teorii produkcji literackiej; Pomyśly do teorii odbioru dzieł literackich. – Cz. III: Socjologia kultury a semiotyka [poz. 17]; O tartuskiej szkole semiotyki; Niektóre problemy semiotyki kultury.

Teksty druk. w czasop. i wyd. zbior. w 1967-1977.

Nagroda *Życia Lit.* (za r. 1979) w dziedzinie krytyki. – Nagroda Sekretarza Nauk. PAN przyznana za prace naukowo-badawcze i wdrożeniowe w 1980.

P r z e k l. art.: Modele polskiej literatury współczesnej we wczesnym okresie jej rozwoju: f r a n c.; W: Recherches sur les systèmes significatifs. The Hague 1973. – n i e m.; [Oprac.] W. Kroll, A. Flaker. Kronberg-Taunus 1974. – Problemy socjologii literatury: s e r b - c h o r w.; [Przeł.] G. Chamot-Culig. *Umjetnost Rijeka*, Zagreb 1974 nr 3/4, przedr. w: Književna komunikacija, Zagreb 1979. – s l o w a c.; W: Slovo, vyznam, dielo. Bratislava 1972. – O badaniu dynamiki kultury literackiej: s e r b - c h o r w.; [Przeł.] R. Djokić, M. Djokić. *Kultura*, Belgrad 1978 nr 42/43. – w l o s.; W: La Semiotica nei Poesi slavi. Milano 1979. – Główne tendencje rozwoju polskiej kultury literackiej 1918-1939: n i e m.; W: Funktion der Literatur. Berlin 1975. – Niektóre problemy semiotyki kultury: f r a n c.; W: A Semiotic Landscape. The Hague 1979. – Na przykładzie „Kuźnicy”: f r a n c.; [Przeł.] J. Wolf. *Acta Polontae Historica*, Wwa 1975 t. 31 s. 187-208. – Model polskiej konspiracyjnej kultury literackiej: n i e m.; [Przeł.] W. Duda. *Zeitschrift für Slavistik*, Berlin 1976 nr 1. – Pomyśly do teorii produkcji literackiej: a n g.; [Przeł.] E.J. Schwartz, V. Urbanek. W: Linguistic and Literary Studies in Eastern Europe. Amsterdam 1980 t. 2.

22. Wiedza o kulturze literackiej. Główne pojęcia. Wwa: Wiedza Powsz. 1980, 306 s. Z prac IBL PAN. Wyd. 2 tamże 1985.

Zawartość: 1. Podstawowe zagadnienia teorii kultury: Granice kultury; Perspektywa komunikacyjna; Społeczeństwo a kultura; Ekspresyjna teoria kultury; Granice analizy systemowej,

- Dwie funkcje zjawisk kultury: Przedmioty semiotyczne; Badanie znaczeń; Języki a praktyki; Funkcje rzeczowe i semiotyczne, - Problemy metody: Spór o hermeneutykę; Analiza semiotyczna; Tekst; Bachtinowska analiza semiotyczna, - Perspektywa historyczna: Sytuacje komunikacyjne; Świadomość ideologiczna, - Zastosowania literaturoznawcze: Kultura literacka; Wtórne systemy modelujące; Jak wyodrębnić komunikację literacką?; Poszukiwanie rzeczywistych funkcji społecznych, - 2. Problem nadawcy: Polityka kulturalna: Miejsce literatury w kulturze; Polityka kulturalna, czyli nadawca w szerokim sensie; Czynniki technologiczne i rynkowe polityki kulturalnej; Formy kontroli; Instytucje polityki kulturalnej, - Problemy pisarza: Cechy zawodowe i klasowe świadomości pisarskiej; Role społeczne pisarzy; Profesjonalizacja pisarstwa - instytucje zawodu [poz. 19]; Proces komunikacyjny - podstawową daną empiryczną, - Przestrzeń życia literackiego: Nadawcy w przestrzeni i czasie; Mobilność literacka - ośrodki i regiony literackie. Przypisy, - 3. Przedmiot semiotyczny i jego funkcje: Dzieło jako przedmiot i tekst: Funkcja rzeczowa dzieła; Sytuacje komunikacyjne a funkcje rzeczowe dzieła; Wpływ funkcji rzeczowej na funkcję semiotyczną dzieła, - Problemy tekstu: Wtórny system modelujący literaturę; Modele funkcjonalne literatury; Obiegi społeczne literatury; Awanse i degradacje tekstów, - Ideologia dzieła: Literatura a świadomość społeczna; Literatura a ideologia; Cechy klasowe; Dzieło jako dokument, - Analiza pragmatyki tekstu: Sytuacje komunikacyjne a funkcje tekstów; Sytuacje komunikacyjne a generowanie tekstów i zachowania nadawcy; Tak zwana analiza treści, - 4. Odbiorca: Publiczność literacka: Zasięg publiczności literackiej; Sytuacje komunikacyjne a typologie publiczności; Obiegi społeczne literatury i odpowiednie sytuacje komunikacyjne; Kolizje obieguów czytelniczych, - Instytucje i funkcje; Instytucje uczestnictwa w kulturze literackiej; Funkcje społeczne dzieła. Przekł. art. Polityka kulturalna: ang., franc., niem. i ros. (wg J. Stradecki): Bibliografia prac S.Ż. W: Problemy wiedzy o kulturze. Wr. 1986).

23. Cetno i licho. Szkice 1938-1980. Wwa: KiW 1983, 513 s.

Zawartość: Poszukiwanie polityki kulturalnej; Zadania szkoły podziemnej; W sprawie organizacji życia literackiego; O pozytywny program kulturalny; Polemika; Uwagi o polityce kulturalnej; Kultura mas i kultura współczesna [poz. 12]; Odpowiedź społecznika [poz. 12]; Propozycje do rozważań krytycznych; Przyczynki do teorii rewolucji kulturalnej; O kulturze masowej w kraju socjalistycznym [poz. 16]; Sprostac' współczesności; Porzekadło Irzykowskiego; O czym innym i z kim innym; Nowe potrzeby, nowe zadania; Przemiany i przymusy; Niektóre trwałe tendencje; Kultura samorządnych wytwórców; Doświadczenia historii kultury; Typologia interpretacji tzw. kultury masowej, - Spory światopoglądowe: Powrót do Itaki; Julian Przybóś - „Miejsce na ziemi”; O Emilu Meyersonie; O księdzu Konstantym Michalskim; Próżnowanie nad „Kapitałem”; O sytuacji literatury i pisarza; O literaturze współczesnej; Aktualna problematyka literatury współczesnej; Rozważania pierwszorzędowe z zakresu teorii kultury i sztuki; Na marginesie XXV tomu „Nauki Polskiej”; Materiały do bilansu literackiego XX wieku; Ideologia i socjotechnika; Przyczynki do zagadnienia stosunku stylu i kultury [poz. 16]; Dwa strukturalizmy [poz. 17]; Dlaczego należy czytać Levi-Straussa? [poz. 16]; O programie szkolnym; Michail Bachtin; Sprawa osobista Kazimierza Wyki; Jak zakładałmy Instytut Badań Literackich; Rozwój teorii literatury. Nagroda *Mies. Lit.* w 1984.

Przekł. art.: Powrót do Itaki; niem. [Przel.] W. Kruse. W: Formalismus, Strukturalismus und Geschichte. Kronberg/

Taunus 1974, - węgier. [Przel.] G. Kádás. W: Struktúra, jelentés, érték. Budapest 1988, - włos.: *La Semiotica nei Paesi slavi*, Milano 1979, - Dwa strukturalizmy: Franc.: W: Sign, language, culture, The Hague 1970, - słowack.: [Przel.] E. Sroková. *Slovenská literatúra*, Bratislava 1966 nr 3.

24. Teksty kultury. Studia. Wwa: PWN 1988, 288 s. PAN Wyd. I Nauk Spół.

Zawartość: Pozytki poznawcze i granice stosowania analizy tekstów kultury; Orientacje semiotyczne w badaniach literackich XX wieku; Bachtin; O stosunku kultury i społeczeństwa; O genezie współczesnej poetyki teoretycznej; Miejsce literatury w kulturze polskiej XX wieku; Wpływ rewolucji 1905-1907 na kulturę.

25. Społeczne konteksty kultury literackiej na ziemiach polskich 1890-1939. Przygot. do druku: A. Brodzka, O.S. Czarnik, M. Hopfinger. Wwa: IBL PAN 1995, 147 s.

Zawartość: Wstęp. Prawidłowości i cechy swoiste kultury literackiej w Polsce, - I. Okres schyłku zaborów w kulturze literackiej ziem polskich. Uwagi ogólne; Inteligencja kultury literackiej na ziemiach polskich; Przemiany tekstów literackich, ich udostępnianie; Pisarze, ich role społeczne, - II. Okres drugiej niepodległości w kulturze literackiej. Uwagi ogólne; Szkolne podstawy instytucjonalne kultury literackiej okresu międzywojennego a jej warunki ogólnospołeczne; Apogeum inteligencji kultury literackiej a dojrzałość ruchów emancypacyjnych; Za progiem kultury masowej; Instytucje zawodu pisarza.

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopismach, m.in.: Charakter orzeczeń metodologicznych w naukach humanistycznych. W: Prace ofiarowane Kazimierzowi Wóycickiemu. Wil. 1937 s. 33-56, odb. [Wil. 1938]. - Na marginesie Zjazdu Polonistów. *Nowe Drogi* 1950 nr 3 s. 100-116. - Zwierciadło naturalizmu polskiego. W: Materiały do nauczania literatury polskiej. T. 2. Wwa 1950 s. 241-272. - Tezy Stalina o języku a metodologia badań literackich. *Pam. Lit.* 1951 z. 2 s. 345-352. - O aktualnych dyskusjach literackich. *Nowe Drogi* 1955 nr 6 s. 16-37. - Uwagi o postępie metodologicznym nauki polskiej w minionym dziesięcioleciu. *Studia i Mater. z Dziej. Nauki Pol.* 1955 s. 5-30. - Adam Mickiewicz. W: Mickiewicz. Siedem odczytów. Wwa 1956 s. 7-37. - Piętnaście lat literatury polskiej. *Nowe Drogi* 1959 nr 7 s. 61-77. - Integracja nauk społecznych i uwspółcześnienie ich problematyki. (Propozycje redakcyjne). *Kult. i Społ.* 1960 nr 1/2 s. 4-17. - Aktualna sytuacja w humanistyce polskiej. *Nauka Pol.* 1961 nr 1 s. 17-42; przekł.: ang.: *The Review of the Polish Academy of Sciences* 1961 nr 1. - ros.: *Żurnal Pol'skoj Akademii Nauk* 1961 nr 1. - Analogie i odrębności. *Prz. Hum.* 1961 nr 1 s. 7-18. - O lenińskich poglądach na kulturę. *Munera Litteraria* 1962 s. 387-396. - Polska proza powojenna. *Pam. Lit.* 1964 z. 4 s. 329-348; przekł. franc.: *La littérature polonaise 1944-1964*. [II]. *Perspectives Polon.* 1964 nr 7/8 s. 83-95; nr 9 s. 27-40; [III]. *La poesie. Tămże*, nr 10 s. 17-25; [III]. *La création*

dramatique. *Tamże*, nr 11 s. 17-24. – Der Künstler und seine Aufgaben in der Gesellschaft. W: Europa Gespräch. 1966 s. 378-387. – O regulacji analizy strukturalnej. *Kult. i Społ.* 1966 nr 4 s. 73-106. – Plan spożycia i model kultury. *Mies. Lit.* 1966 nr 2 s. 66-71. – Elementy przyszłościowego modelu kultury socjalistycznej w Polsce. *Kult. i Społ.* 1967 nr 4 s. 49-66. – Jednostka – społeczeństwo – literatura. W: Księga Pamiątkowa ku czci Konrada Górskiego. Tor. 1967 s. 395-410, toż pt. Z zagadnień literatury popularnej. W: Poetyka i stylistyka słowiańska. Wr. 1973 s. 289-295; przekł. franc.: W: Structure of texts and semiotics of culture. The Hague 1973. – Kultura polska w świecie. W: Kongres Kultury Polskiej. Wwa 1967 s. 414-421. – Polnische Prosa der Nachkriegszeit. [Przel.] Ch. Dobenecker. *Stim und Form*, Berlin 1967 nr 3 s. 635-647. – Problemy modelu kultury. *Kult. i Społ.* 1967 nr 4 s. 29-47. – Socjologia literatury a semiotyka. (Zagadnienia tzw. sfery pośredniczącej). *Stud. Socjol.* 1967 nr 4 s. 5-19; przekł. franc.: *Information sur les sciences sociales*, Paris 1967 nr 7. – Główne problemy literatury współczesnej. W: Literatura. Komparatystyka. Folklor. Wwa 1968 s. 647-663. – Rewolucja a przemiany kultury literackiej 1918-1939. W: Literatura polska wobec rewolucji. Wwa 1971 s. 411-498. – O zasadach klasyfikacji tekstów kultury. W: *Studia semiotyczne*. 1972, T. 3 s. 177-188. – O geografii literackiej lat dwudziestych w Polsce. *Kult. i Społ.* 1973 nr 3 s. 3-21. – Ruchy społeczne a przemiany kultury literackiej w Polsce w latach 1918-1939. W: Romantyka rewolucyjna w sztuce. Wr. 1973 [właśc. 1974] s. 63-79; przekł. niem.: *Funktion der Literatur* 1975 s. 77-94. – Wiedza o kulturze literackiej, socjologii literatury i historii życia literackiego. (Dorobek IBL PAN). *Kult. i Społ.* 1973 nr 4 s. 11-22. – Z zagadnień literatury popularnej. W: Poetyka i stylistyka słowiańska. Wr. 1973 s. 289-295; przekł. franc.: W: Structure of Texts and Semiotics of Culture. The Hague; Paris 1973. – Zawód literata w początkach drugiej Rzeczypospolitej. *Kwart. Hist.* 1973 nr 1 s. 39-63. – Études sémiotiques en Pologne. *Versus. Quaderni di Studi Semiotici Diretti da Umberto Eco*, Milano 1974 nr 8/9. – [O programie pisma na tle przemian polit. i kult. lat 1945-1948]. *Pam. Lit.* 1974 z. 4 s. 59-75 [dot. *Pam. Lit.*]. – Niektóre przestrzenne cechy kultury literackiej lat dwudziestych w Polsce. W: Biografia – geografia – kultura literacka. Wr. 1975 s. 172-193. – Grupy literackie. W: Pokolenia i grupy literackie po 1918 roku. Kr. 1976 s. 181-193. – Uwagi o współczesnej socjologii literatury. W: Współczesny obieg literatury. Kr. 1976 s. 5-36. – Badania w dziedzinie socjologii literatury. *Biul. Polonist.* 1977 nr 1 s. 127-148. – Uwagi o funkcjonowaniu kultury literackiej. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mick.* 1977 s. 5-23; przekł. franc.: [Przel.] L. Grobelak. *Literary Studies in Poland* 1978 t. 2 s. 47-77.

– Critica. [Hasło w:] Enciclopedia, IV, Costituzione – Divinazione. Torino 1978 s. 180-214. – Uwagi o semiotycznych aspektach socjologii odbioru tekstów literackich. *Rocz. Bibl. Nar.* 1979 s. 7-25. – O genezie współczesnej poetyki teoretycznej. *Pam. Lit.* 1980 z. 4 s. 367-383. – Bachtin i podstawowy problem semiotyki. *Pam. Lit.* 1981 z. 2 s. 163-178, przedr. w: Bachtin. Dialog – język – literatura. Wwa 1983 s. 557-573; przekł. franc.: *Russian Literature*, Amsterdam 1986 nr 1. – Pozbierać. Unieruchomić. Zrozumieć. W: Zapisane w pamięci. Wwa 1981 s. 316-327 [dot. Melanii Kierczyńskiej]. – O stosunku kultury i społeczeństwa. *Acta Univ. Wratisl.* 1982 nr 350 s. 51-70. – Obiegi społeczne literatury a problem publiczności. W: Publiczność literacka. Wr. 1982 s. 58-65; przekł. franc.: [Przel.] H. Krzyżanowski. W: Le réception de l'oeuvre littéraire. Wr. 1983 s. 52-61. – Jak rozumieć model świata w semiotyce. W: Prace ofiarowane Henrykowi Markiewiczowi. Kr. 1984 s. 25-35. – Pożytki poznawcze i granice stosowania analizy tekstów kultury. Cz. 1-2. *Kult. i Społ.* 1985 nr 1 s. 3-20, nr 2 s. 3-22. – Filozofia a żywa tradycja praktyki badawczej. *Zesz. Nauk. UJ* 1986 nr 753 s. 43-52. – Orientacje semiotyczne w badaniach literackich XX w. *Humanitas* 1986 t. 11 s. 251-272. – Problemy szkolnej komunikacji literackiej w badaniach polskiej kultury narodowej. W: Edukacja literacka w szkole. Wr. 1986 s. 8-19. – Do początków strukturalizmu polskiego. *Zesz. Nauk. UG. Pr. Hist.-Lit.* 1987 nr 12/13 s. 129-141. – Jeszcze o „przedmiocie semiotycznym”. *Ruch Lit.* 1987 nr 6 s. 469-472. – Wstęp do problematyki interpretacji literatury. W: Interpretacja dzieła. Wr. 1987 s. 11-28. – Koncepcje humanistów w drugiej połowie XX wieku. *Prz. Hum.* 1988 nr 1/2 s. 25-34. – Polska kultura literacka w okresie międzywojennym. *Kult. i Społ.* 1988 nr 4 s. 7-27. – Zdarzenia rewolucyjne a tendencje kulturowe. (Zasady stawiania pytań odnośnie XX w.). W: Kultura, literatura, folklor. Wwa 1988 s. 311-319. – Z problemów metodologicznych „Encyklopedii kultury współczesnej”. Wpływ rewolucji 1905-1907 na kulturę. W: W kręgu oświecenia i teatru. Wr. 1989 s. 308-326. – Periodyzacja historii kultury literackiej w nowożytnym okresie dziejów Polski. *Pam. Lit.* 1990 z. 4 s. 5-16.

Prace redakcyjne

1. W. Nalkowski: Pisma społeczne. Wybór. Wybrał i oprac. [oraz wstępem opatrzył] ... Wwa: PIW 1951, 476 s. Z prac IBL.

2. A. Frycz Modrzewski: Opera omnia. Consilii editorum praeses ... Ed. C. Kumaniecki. Vol. 1-5. Wwa: PIW 1953-1960. Academia Scientiarum Polona.

Wersja pol.: Dzieła wszystkie. Przewodniczący kom. red. ... T. 1-5. Wwa: PIW 1953-1960. PAN. – Tekst oparto na wyd. 3, bazyłęjskim z 1559.

3. T. Mikulski: Ze studiów nad Oświeceniem. Zagadnienia i fakty. Red. nauk. ... Wwa: PIW 1956, 553 s. PAN IBL.

4. Z problemów literatury polskiej XX wieku. Księga zbiorowa. Kom. red.: ..., H. Wolpe, H. Markiewicz. T. 1-3. Wwa: PIW 1965, 547 + 493 + 441 s. Z prac IBL PAN.

5. O współczesnej kulturze literackiej. Pod red. ... i M. Hopfinger. T. 1-2. Wr.: Ossol. 1973, 362 + 391 s.

6. Społeczne funkcje tekstów literackich i paraliterackich. Pod red. ..., M. Hopfinger i K. Rudzińskiej. Wr.: Ossol. 1974, 399 s. PAN IBL.

7. Literatura polska 1918-1975. T. 1-3. Wwa: Wiedza Powsz.

T. 1: Literatura polska 1918-1932. Red. nauk.: A. Brodzka, H. Zaworska, ... 1975, 791 s. Wyd. 2 tamże 1991.

T. 2: Literatura polska 1933-1944. Red. nauk.: A. Brodzka, ... 1993, 1091 s.

T. 3: J. Stradecki: Dokumentacja bibliograficzna 1918-1944. (Bibliografia do tomów 1-2). 1975, 192 s. Wyd. 2 tamże 1991.

8. Kultura – komunikacja – literatura. Studia nad XX wiekiem. Red.: ..., i M. Hopfinger. Wr.: Ossol. 1976, 203 s.

9. Publiczność literacka. Red.: ..., i M. Hopfinger. Wr.: Ossol. 1982, 236 s. PAN IBL.

10. F. Siedlecki: Pisma. Zebrali i oprac.: M.R. Mayenowa i ... Wwa: PIW 1989, 707 s.

11. Posługiwanie się znakami. Pod red. ... i M. Hopfinger. Wr.: Ossol. 1991, 178 s. PAN IBL.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 1988.

SWPP 1. – PP (J. Czachowska). – LP XX w. (H. Markiewicz) – UP. – J. Stradecki: Bibliografia prac S.Z. [za l. 1934-1980]. W: Problemy wiedzy o kulturze. Wr. 1986 s. 619-676.

S. Kisielewski: Jeszcze. *Tyg. Warsz.* 1946 nr 21. – S. Kisielewski: Z. – prawdziwy marksista. *Tyg. Powsz.* 1946 nr 4. – W. Borowy: Metoda publicystyczna S.Z. *Tyg. Powsz.* 1948 nr 34, polem. S. Żółkiewski: Kij w mrowisku. *Kuźnica* 1948 nr 37. – [Stare i nowe literaturoznawstwo:] J.Z. Jakubowski: Pionierski etap walki o marksistowskie literaturoznawstwo w Polsce. *Polonistyka* 1951 nr 2; A. Lam. *Twórczość* 1951 nr 12; H. Markiewicz. *Nowa Kult.* 1951 nr 6; M.R. Mayenowa. *Pam. Lit.* 1951 z. 2; T. Mikulski. *Zesz. Wroc.* 1951 z. 2. – M. Janion. *Nowa Kult.* 1952 nr 51/52 [rec.: Spór o Mickiewicza]. – H. Markiewicz: O marksistowskie literaturoznawstwo w Polsce. *Mysł Filoz.* 1952 nr 3 [rec.: Stare i nowe literaturoznawstwo]. – S. Sandler: Nalkowski na nowo odczytany. *Nowa Kult.* 1952 nr 13 [rec. oprac.: W. Nalkowski: Pisma społeczne]. – [Spór o Mickiewicza:] Z. Stefanowska: Walka o prawdziwego Mickiewicza. *Zycie Lit.* 1953 nr 5; H. Wolpe: Okres rosyjski Adama Mickiewicza. *Polonistyka* 1953 nr 2; K. Wyka: Problematyka romantyzmu polskiego a Mickiewicz. *Nowa Kult.* 1953 nr 7; M. Żmigrodzka. *Twórczość* 1953 z. 3; M. Czapka: „Coś ty uczynił ludziom, Mickiewiczu”. *Kultura* 1955

nr 3. – [Kultura i polityka:] M. Radgowski: W składzie porcelany. *Polityka* 1958 nr 48; W. Sadkowski. *Nowe Książ.* 1958 nr 24; K. Pomian: Ryzyko świadomego wyboru. *Nowa Kult.* 1959 nr 10, polem. T. Galiński. *Tryb. Lit.* 1959 nr 13. – Z. Iryk: Przeciw nielustszemu podziałom. *Kierunki* 1960 nr 46 [rec.: Perspektywy literatury XX wieku]. – A. Lisiecka: Stoń w fa-janserii. *Nowa Kult.* 1960 nr 1, przedr. w teście: W krainie czarów. Wwa 1961 [rec.: Kultura i polityka]. – [Perspektywy literatury XX wieku:] J. Mietkowski: Z. o perspektywach literatury. *Argumenty* 1960 nr 46; W. Sadkowski: Wokół założeń polityki kulturalnej. *Nowe Książ.* 1960 nr 23; A. Stawar: Polityka i kultura. *Nowa Kult.* 1960 nr 43; J. Adamski: Perspektywy kultury. *Nowe Drogi* 1961 nr 1; B. Danowicz: Z. program uposażenia literatury. *Polityka* 1961 nr 5; J. Gościński: „Perspektywy” Z. *Zycie Lit.* 1961 nr 30; Z. Zabicki: Polityka, krytyka i teoria. *Kult. i Społ.* 1961 nr 1. – [Przepowiednie i wspomnienia:] W. Bahinicz: Przepowiednie. *Kamena* 1963 nr 8; W. Maciąg: Potrzeba myśli teoretycznej. *Zycie Lit.* 1963 nr 18; T. Wróblewska: Nowe propozycje. *Tyg. Kult.* 1963 nr 24; H. Zaworska: O świadomość wolną od mistyfikacji. *Nowe Książ.* 1963 nr 7; Z. Zabicki: Dzisiejsze szanse realizmu. *Argumenty* 1963 nr 29; M. Hopfinger. *Pam. Lit.* 1964 z. 4. – [O kulturze Polski Ludowej] A. Menechel: Próba komentarza. *Fakty i Myśli* 1964 nr 24; J. Strzelecki: Próba syntezy. *Polityka* 1964 nr 50. – J.J. Wiatr. *Studia Socjol.* 1964 nr 1 [rec.: Przepowiednie i wspomnienia]. – [O kulturze Polski Ludowej] B. Gołębiowski: Studium o kulturze. *Tyg. Kult.* 1965 nr 7; J. Kądzielski. *Studia Socjol.* 1965 nr 2. – H. Zaworska: „Literatura jako składnik danej kultury”. *Nowe Książ.* 1965 nr 24 [rec.: Zagadnienia stylu]. – K. Żygulski: Kompendium kultury polskiej. *Kult. i Społ.* 1965 nr 1 [rec.: O kulturze Polski Ludowej]. – [Zagadnienia stylu:] P. Beylin: Katon literatury realistycznej. *Polityka* 1966 nr 23, przedr. w teście: Autentyczność i kicz. Wwa 1975; A. Brodzka. *Pam. Lit.* 1966 z. 4; M. Czerwiński: Z badań nad pojęciem stylu. *Kult. i Społ.* 1966 nr 1; W. Maciąg: Historiozofia i Z. *Twórczość* 1966 nr 8. – A. Brodzka: Dwa polskie ujęcia teoretyczne (H. Markiewicz, S.Z.). W teście: O kryteriach realizmu w badaniach literackich. Wwa 1967. – M. Porębski: Kultura: Typ i styl. *Studia Filoz.* 1967 nr 4 [rec.: Zagadnienia stylu]. – [Kultura literacka 1918-1932:] S. Frankiewicz: Z. o kulturze literackiej między wojnami. *Więź* 1974 nr 12; M. Hopfinger. *Studia Socjol.* 1974 nr 4; B. Rogatko: Literatura w społecznym obiegu. *Zycie Lit.* 1974 nr 22; S. Siekierski: Poszukiwania modelu. *Nowe Książ.* 1974 nr 8; W. Sokorski: Kultura literacka czy kultura społeczna? *Kultura* 1974 nr 10; M. Stepien: Nad nową książką S.Z. *Ruch Lit.* 1974 nr 3; M. Szpakowska: Społeczne życie literatury. *Twórczość* 1974 nr 7; J. Żarnowski: Problemy obiegu literatury. *Mies. Lit.* 1974 nr 6; K. Dmítruk; Z. Mitosek. *Pam. Lit.* 1975 z. 2. – [Kultura. Socjologia. Semiotyka literacka:] A. Blaszkiewicz: Granice semiotyki. *Twórczość* 1980 nr 9; K. Dmítruk. *Polonistyka* 1980 nr 1; G. Dziamski: Semiotyka kultury literackiej. *Poezja* 1980 nr 12; S. Jaworski: Mechanizmy kultury. *Zycie Lit.* 1980 nr 6; M. Lubelska: Fundamenty badań kultury. *Polityka* 1980 nr 16. – [Wiedza o kulturze literackiej:] M. Pęcażak: Granice literatury. *Literatura* 1980 nr 40; S. Siekierski: Koncepcja badań kultury literackiej. *Nowe Książ.* 1980 nr 17. – [Kultura. Socjologia. Semiotyka literacka:] S. Siekierski: Program badań kultury literackiej. *Prz. Hum.* 1980 nr 2; M. Stepien. *Ruch Lit.* 1980 z. 4; E. Szary-Matywiecka. *Pam. Lit.* 1980 z. 3; M. Hopfinger. *Studia Socjol.* 1981 nr 4; M. Karpiński: Dwie książki Z. *Teksty* 1981 nr 3 [rec. też: Wiedza o kulturze literackiej]. – [Wiedza o kulturze literackiej:] S. Morawski. *Pam. Lit.* 1981 z. 2; Z. Mitosek: Semiotyka i polityka. *Prz. Hum.* 1982 nr 10. – A. Menechel: Kim jest pisarz? W teście: Spoiwa. Wwa 1983 [rec.: Kultura literacka 1918-1932]. – J.S. Ossowski. *Ruch Lit.* 1983 nr 1 [rec.: Wiedza o kulturze literackiej]. – [Cetno i licho:] J. Adamski: Tempus fugit... *Nowe Książ.*

1984 nr 6; W. Sokorski: „Cetno i lichó”, czyli rzecz o S.Ż. *Mies. Lit.* 1984 nr 6, – S. Dąbrowski: W sprawie terminu „przedmiot semiotyczny” jako terminu wiedzy o kulturze literackiej. *Ruch Lit.* 1986 nr 5, – A. Brodzka, J. Kordys. *Pam. Lit.* 1989 z. 4 [rec.: Teksty kultury], – S. Dąbrowski: Funkcje (ręczowa i semiotyczna) „przedmiotu semiotycznego” w ujęciu S.Ż. *Gdań. Zesz. Hum.* 1989 nr 31, – [Teksty kultury:] K. Dmiotruk. *Prz. Hum.* 1989 nr 6; J.S. Ossowski: Semiotyczna wieża Babel. *Zdanie* 1989 nr 11/12, – K. Dmiotruk: S.Ż. *Pam. Lit.* 1991 z. 4, – Z. Libera: Wspomnienie o S.Ż. *Teksty Drugie* 1991 nr 3, – R. Matuszewski: Hetman. *Polityka* 1991 nr z 12 I, przedr. w tegoż: *Olśnienia i świadectwa*. Wwa 1995, – R. Matuszewski, A. Brodzka, M. Puchalska: Mediator. (Wywiad dot. S.Ż.). Rozm. H. Zaworska. *Literatura* 1991 nr 4, – S. Siekierski: S.Ż. *Prz. Hum.* 1991 nr 1, – H. Markiewicz: S.Ż. W tegoż: *Pożegnania*. Kr. 1992, – S. Dąbrowski: Z zagadnień metodologicznych semiotyki kultury. (Na przykładzie S.Ż. analizy wiedzy o kulturze literackiej); J. Pelc: Wspomnienie pogrzebne o S.Ż. *Studia Semiotyczne* 1993 t. 18, – L. Burska: Ostatnia książka S.Ż. *Teksty Drugie* 1996 nr 4 [rec.: Społeczne konteksty kultury literackiej na ziemiach polskich], – A. Męncwel: S.Ż.: nauczyciel. W tegoż: *Przedwiośnie czy potop*. Wwa 1997, – T. Burek: Gustaw Herling-Grudziński i S.Ż. Zestawienie i przeciwstawienie. *Arcana* 2003 nr 2, – M. Hopfinger: S.Ż. – teoretyk kultury. W: *Sporne postaci polskiej literatury współczesnej*. Krytycy. Wwa 2003.

K.B.

ŻUKROWSKI Wojciech **1916-2000**

Pseud.: AGA; Nieutulony w żalu Wojtuś; WŻ; wż.; W.Ż.
Prozaik, autor książek dla dzieci i młodzieży.

Urodzony 14 kwietnia 1916 w Krakowie; syn Zygmunta Żukrowskiego, prawnika, i Jadwigi z Woytowiczów. Uczęszczał do Gimnazjum im. Stefana Batoroego w Warszawie, a następnie do Liceum im. T. Zana w Pruszkowie. Debiutował w 1934 wierszem pt. „Czarna Rachel”, opublikowanym w piśmie dla młodzieży szkolnej *Kuźnia Młodych* (nr 11); na łamach tego pisma do 1936 publikował wiersze i opowiadania (tu m.in. w 1935 nr 7 wiersz podp. Nieutulony w żalu Wojtuś; w 1935-36 członek redakcji). Wiersze i opowiadania zamieszczał nadto m.in. w *Kurjerze Literacko-Naukowym* (1935-38), *Pionie* (1935-36) i w poznańskiej *Kulturze* (1936-39). W 1936 zdał maturę i po ukończeniu Szkoły Podchorążych Rezerwy Artylerii we Włodzimierzu Wołyńskim podjął w 1937 studia prawnicze na Uniwersytecie Jagiellońskim (UJ), jesienią 1938 przeniósł się na polonistykę. Podczas studiów był członkiem katolickiej organizacji Odrodzenie. W tym czasie był też związany z grupą poetycką działającą na terenie Górnego Śląska i Śląska Cieszyńskiego, skupioną wokół redagowanego przez Wilhelma Szewczyka pisma *Fantana* (tu w 1939 fragment powieści i wiersz). Od 1939 należał do ZHP. Zmobilizowany w marcu i ponownie w sierpniu 1939 był podchorążym w 1. Dywizji Artylerii Konnej w Łazienkach w Warszawie. Brał udział w kampanii wrześniowej. Skierowany do obrony Narwi pod

Różanem, pełnił funkcję oficera ogniowego 11. plutonu artylerii pozycyjnej. Ranny w walkach pod Tomaszowem Lubelskim (27 IX) przebywał w szpitalu polowym przy cukrowni Nożuczyn, z którego w październiku zbiegł; powrócił do Krakowa. Podczas okupacji niemieckiej pracował w kamieniołomach Zakładów „Solvay” (Soda Natronen Fabricke) w Krakowie. Uczestniczył w działalności konspiracyjnej jako członek ZWZ, następnie AK (pseud. Czarny), w krakowskim zgrupowaniu „Żelbet” dowodził plutonem do zadań specjalnych. Równocześnie w 1940-41 kontynuował studia polonistyczne na działającym tajnie UJ. W 1942-43 publikował anonimowo opowiadania w wydawanym w Krakowie konspiracyjnym *Miesięczniku Literackim* oraz w wydawanej w Warszawie *Kulturze Jutra*. Po zajęciu Krakowa przez Armię Czerwoną wstąpił do Wojska Polskiego, pracował w 1. Pułku do Dyspozycji Rządu w Katowicach, był dowódcą stacjonującego na Śląsku 4. Samodzielnego Batalionu Samochodowego (od stycznia 1945 do połowy 1947) i przeprowadzał zasiedlanie Dolnego Śląska (awanosowany na porucznika, a później na kapitana, zajmował się m.in. transportem repatriantów). W 1945 został członkiem ZZLP (od 1949 ZLP). W tymże roku ożenił się z Marią Irminą Woltersdorf. W 1945-49 był członkiem redakcji katowickiego tygodnika *Odra* (podp. m.in. WŻ). Równocześnie rozwijał działalność literacką i odczytową na terenie Śląska, brał czynny udział w pracach Oddziałów ZZLP w Katowicach i we Wrocławiu. W 1947 przeniósł się wraz z rodziną do Wrocławia i wznowił studia polonistyczne na Uniwersytecie Wrocławskim; w tymże roku uzyskał magisterium. W 1952 zamieszkał na stałe w Warszawie. Felietony, artykuły, recenzje, prozę publikował w *Nowej Kulturze* (1952-63), *Życiu Warszawy* (1956-73, z przerwami), *Kierunkach* (1956-64, z przerwami), *Słowie Powszechnym* (1958-60, 1966-67). W 1953 wyjechał do Chin, a pod koniec tego roku jako korespondent wojenny do Wietnamu, gdzie przebywał do 1954. Następnie wraz z Januszem Przymanowskim odbył podróż reporterską do Chin i zamieszczał (napisane wspólnie) cykle reportaży pt. „Szlakiem wielkiego marszu” w piśmie *Świat* (1955 nr 38-45) oraz cykl reportaży w *Żołnierzu Wolności* (1955). Był też korespondentem wojennym podczas wyzwania wysp przybrzeżnych przez Chińską Republikę Ludową. Następnie przebywał ponownie w Wietnamie i Laosie. Od 1954 należał do Polskiego PEN Clubu (w 1955-56, 1966-72 członek Zarządu). W 1956-59 pełnił funkcję radcy do spraw kultury w Ambasadzie PRL w Indiach. Liczne felietony, artykuły i prozę publikował w *Widnokręgach* (1960-79; tu w 1962-63, 1966-69 cykl pt. „Nasz felieton”; członek zespołu redakcyjnego), *Kulturze* (1962-69), *Trybunie Robotniczej* (1962-75, z prze-

rwami), *Nowych Książkach* (1967-80; tu w 1967-71 cykl recenzji pt. „Na moim siatku”, w 1972-80 cykl recenzji pt. „Karambole”), *Trybunie Ludu* (1972-81; tu w 1973-74 gawędy dla dzieci pt. „Z nosem w książce”, w 1974 reportaże z podróży do Japonii pt. „Z notatnika japońskiego”, w 1975-81 cykl recenzji książek dla dzieci pt. „Lektura dla wszystkich”). Za całokształt twórczości otrzymał w 1969 nagrodę Ministra Kultury i Sztuki I stopnia. W 1963 został wybrany na członka Zarządu Głównego ZLP. W 1968 otrzymał nominację na majora rezerwy. W 1972-89 był posłem na Sejm PRL, od 1980 wiceprzewodniczącym sejmowej Komisji Kultury i Sztuki. Odbыл wiele podróży zagranicznych, m.in. do ZSRR, Bułgarii, Jugosławii, na Węgry, do Finlandii, Danii, Szwecji, do Włoch, Francji, Belgii, Holandii i Austrii. W 1972 i ponownie w 1985 otrzymał dyplom Ministra Spraw Zagranicznych za zasługi w propagowaniu kultury polskiej za granicą. W 1974-88 był przewodniczącym polskiej sekcji Międzynarodowego Kuratorium Książki Dziecięcej (IBBY). W 1974 otrzymał przyznany przez dzieci Order Uśmiechu. Za twórczość artystyczną dla dzieci i młodzieży otrzymał w 1977 nagrodę Prezesa Rady Ministrów, a w 1978 Nagrodę Państwową I stopnia za całokształt twórczości. W tymże roku został przewodniczącym Towarzystwa Polska-Hiszpania. W grudniu 1981 w wystąpieniu telewizyjnym poparł wprowadzenie stanu wojennego. W 1982 został członkiem Prezydium Tymczasowej Rady Krajowej PRON. W 1983 otrzymał nagrodę im. G. Morcinka przyznaną przez SD. W 1984 został dokooptowany do składu Rady Naukowej IBL PAN, wszedł też w skład Prezydium Krajowej Rady TPPR, a w 1985 został wybrany do władz ZBoWiD-u. Od tego roku pełnił funkcję prezesa Zarządu Głównego ZLP, z której zrezygnował 30 listopada 1989. W tym czasie otrzymał wiele nagród: międzynarodową nagrodę im. M. Gorkiego przyznaną przez Sekcję Krajów Socjalistycznych IBBY (1987), nagrodę im. W. Pietrzaka (1987), nagrodę specjalną Ministra Obrony Narodowej (1988), nagrodę literacką im. W.S. Reymonta (1996), Odznaczony m.in. Krzyżem Kawalerskim (1953) i Krzyżem Oficerskim (1954) Orderu Odrodzenia Polski, Orderem Sztandaru Pracy II klasy (1955) i I klasy (1964), Medalem im. F. Joliot-Curie przyznanym przez Światową Radę Pokoju (1969), Medalem Komisji Edukacji Narodowej (1975), Orderem Budowniczych Polski Ludowej (1976), odznaką „Zasłużony Działacz Kultury” (1978), odznaczeniem chińskim „Naród Obrońcom Ojczyzny”, Złotym Medalem „Za Zasługi w Rozwoju Przyjaźni i Współpracy z Czechosłowacją” (1986), tytułem honorowym „Zasłużony dla Kultury Narodowej” (1986), Orderem Przyjaźni Narodów przyznanym przez Prezydium Rady Najwyższej ZSRR (1987), odznaką „Za Zasługi w Obronie Granic PRL”

(1987), Krzyżem Walecznych (dwukrotnie). Zmarł 26 sierpnia 2000 w Warszawie.

twórczość

1. Bał w agrecście. [Wiersze dla dzieci]. Ilustr. ... Kr.: Księg. S. Kamińskiego [1943], [32] s.

2. Rdza. [Wiersze]. Kr.: *Mies. Lit.* 1943, ok. [30] k., powiel. Wyd. nast. pt. Wiersze. Przedm.: Z. Hierowski. Kat.: ZZLP 1948, 15 s.

Wyd. z 1943 konspir.; nakł. ok. 10-20 egz.

3. Kantata. Pierwsze opowiadania. Powst. 1936-1945. Wwa: Pax 1957, 221 s.

Zawartość: Od autora. – Wstążka; Grzebień; Świeca; Narcyze; Kanikula; Parasolka; Kręgle; Sen dziecka; Monarchiści, czyli Zielone serce; Miłość; Pod śniegiem; Kantata.

A d a p t. f i l m. opowiadania Świeca: Lis. Scenariusz i reż.: K. Rogulski. Powst. 1975.

4. Lotna. [Opowiadanie]. *Twórczość* 1945 nr 2 s. 5-29. Wyd. osob. jako wyd. 10 [!] Wwa: WAiF 1989, 68 s. Zred. zob. poz. 6, 21, 34, 41.

P r z e k ł. j a p.: Rottona. W: Shenkiŋvichi. Jukurofusuki. Tōkyō 1978.

A d a p t. f i l m. Scenariusz: ... A. Wajda. Ekran. 1959, – t e a t r. pt. Lotna. [Rapsod żołnierski w 4 obrazach]: Oprac.: K. Kochański. *Mater. Repert.* 1968 nr 2 s. 7-33.

Wyd. łącznie z Przebieg [poz. 6] pt. Lotna. Wwa: KiW 1969, 109 s.

5. Porwanie w Tutiurlistanie. [Powieść]. Kr.: S. Kamiński [1946], 260 s. Wyd. nast.: wyd. 2 tamże 1947; wyd. 3 przejr. Wwa: NK 1955, tamże wyd. 4 1957, wyd. 5 1961, wyd. 6 1965, wyd. 7 1968, wyd. 8 1971, wyd. 9 1971, wyd. 10 1977, wyd. 11 1980, wyd. 12 1983; wyd. 13 Wwa: MAW 1985; wyd. 13 [!] Wwa: NK 1986, tamże: wyd. 15 1987, wyd. 16 1990; wyd. 16 [!] Gdańsk: Novus Orbis 1994.

Książka wpisana na Honorową Listę im. H.Ch. Andersena w 1976.

P r z e k ł. b i a ł o r u s.: Prygody ō Cucjurlistane. [Przel.] J. i N. Bryl. Minsk 1973, wyd. nast. tamże 1993, – b u ł g.: Orvličane v Tjuturlistan. [Przel.] D. Ikonomov. Sofija 1960, – c z e s.: ůnos princezny Violinky. [Przel.] J. Lexová Praha 1990, – l i t e w.: Pagrobimas Tutiurlistane. [Przel.] Z. Bezkavičienė. Vilnius 1984, – l o t e w.: Nolaupisana Titlitistn. [Przel.] J. Osmanis. Riga 1989, – n i e m.: Entfōhrung in Tutiurlistan. [Przel.] C. Pradow. Berlin 1958, Entfōhrung in Tutiurlistan. [Przel.] V. Mika. Berlin 1973, – o r m.: Pochišćenie v Tjuturlistane. [Przel.] A. Gukasjan. Erevan 1958, – r o s.: Pochišćenie v Tjuturlistane. [Przel.] S. Swiacki. Leningrad 1956, – r u m.: Aventurile celor trei prieteni in Tutiurlistan. [Przel.] M. Petrescu-Vaiv. Bucuresti 1975, – s ł o w a c.: ůnos v Štebotane. [Przel.] M. Babiakov-Bajov. Bratislava 1964.

A d a p t.: s c e n.: Porwanie w Tutiurlistanie. Montaż scen. Adapt.: M. Kotlarczyk. Wyst. Kr.: T. Rapsodyczny 1948; Adapt.: J. Gorczycka. Wyst. Wwa: T. Lalek „Guliver” 1961, – o p e r o w a: Muz.: J. Szajna-Lewandowska. Libretto K. Knitto wg powieści ... Wyst. Wr.: Opera 1967, – r a d i o w a: Adapt.: Z. Kopalko. Radio 1969, – f i l m.: [Pelnometrážowy film rysunkowy]. Scenariusz: Z. Kudla i ... Ekran. 1986; Ingrida Poznańskie Koziołki za scenariusz na Ogólnopolskim Festiwalu Filmów dla Dzieci i Młodzieży w Pozn. w 1985 oraz

naproda na Międzynarodowym Festiwalu Filmów dla Dzieci w Chicago w 1987).

6. Z kraju milczenia. Opowiadania. [Wwa:] Czyt. 1946, 278 s. Wyd. nast.; tamże: wyd. 2 1947, wyd. 3 1948; wyd. 4 z podtyt. Wybór opowiadań. Kat.: Śląsk 1965; wyd. 5 Wwa: Czyt. 1968, tamże: wyd. 6 1969, wyd. 7 1972, wyd. 8 1987; [wyd. 9] Wwa: KAW 1988. Przedr. zob. poz. 42.

Zawartość: Przedślowie. – Przed furą; Lotna [poz. 4]; Pozdrowienie anielskie; Kantata [poz. 3]; Pod śniegiem [poz. 3]; Przebieg; Czysta robota. – W wyd. z 1988 nadto: Mli-mli; Kola; W kamieniołomie.

Nagroda tygodnika *Odrodzenie* w 1946.

7. Piórkiem flaminga, czyli opowiadania przewrotne. Kat.: AWIR 1947, 205 s. Wyd. nast.; tamże: 1948; Wwa: PIW 1961, wyd. 4 rozszerz. 1966, 228 s.; wyd. 3 [!] Łódź: WL 1984, 155 s.

Zawartość: Litość; Ucieczka; Monarchiści [poz. 3]; Koźuch; Święta cytryna; Wskrzyszony Łazarz; Żona. – W wyd. 4 dodano podtyt.: Litość, czyli pokój do wynajęcia; Ucieczka, czyli opowieść z protekcjami; Monarchiści, czyli zielone serce; Koźuch, czyli opowiadanie sztyrdyce; Święta cytryna, czyli tajemnice Watykanu; Wskrzyszony Łazarz, czyli radość życia; – nadto opowiadania: Robaczek, czyli o spokoj uczonogo; Serduszko Maryli, czyli zemsta; Tyran, czyli portret trumieny.

Wyd. łącznie z poz. 26 pt. Piórkiem flaminga; Nieśmiały narzeczony. Wwa: Czyt. 1974, 275 s. Wyd. 2 tamże 1988.

8. Ręka Ojca. Powieść. *Odrodzenie* 1948 nr 15-34. Wyd. osob. Wwa: AWIR 1949 [właśc. 1948], 222 s. Wyd. nast.: Paryż: Wydawn. św. Antoniego 1950; wyd. 2 [!] Wwa: Pax 1956; wyd. 3 popraw. Wwa: Czyt. 1976; wyd. 4 popraw. Wwa: KAW 1987.

9. Mądre zioła. Powieść. Wwa: PIW 1951, 273 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 1953, wyd. 3 1953.

10. Córeczka. Opowiadania o dzieciach i zwierzętach. Wwa: PIW 1952, 195 s. Wyd. nast.; tamże: wyd. 2 1953, wyd. 3 1960; wyd. 4 Wwa: Iskry 1976; wyd. 4 [!] Wwa: Czyt. 1981; wyd. 5 [!] Wwa: KAW 1986.

Zawartość: Misię; Córeczka; Pyton; Pliszki; Białe myszy; Wydra; Hipopotam; Kawka.

11. Dni kłęski. [Powieść]. Wwa: MON 1952, 307 s. Wyd. nast.; tamże: wyd. 1 [!] masowe 1953, wyd. 2 1953, wyd. 4 1954, wyd. 5 1954, wyd. 6 1959, wyd. 7 popraw. 1964, wyd. 8 1966, wyd. 9 1969, wyd. 10 1970, wyd. 11 1974, wyd. 12 1979; wyd. 13 Wwa: KiW 1985.

Lit. Nagroda Państw. III stopnia w 1953.

Przekł.: c z e s.: Dny porážky. [Przel.] H. Teigová. Praha 1954, – n i e m.: Tage der Niederlage. [Przel.] R. Matz. Berlin 1962, – r o s.: Dni porażenija. [Przel.] I. Nemčinskij. Moskva 1958, – u k r.: Dni porážky. [Przel.] P.T. Pogrebna. Kiiv 1960. A d a p t.: r a d i o w a: Opowieść o wrześnieiu. (Słuchowisko wg dokumentów historycznych i fragm. „Dni kłęski” W Żukrowskiego). Adapt.: W. Opalek, M. Wollejko. Radio 1968.

12. Słoneczne lato. [Opowiadania]. Wwa: NK 1952, 61 s. Wyd. nast.; wyd. 2 tamże 1954; [USA:]

Mid-City Print. Serv. [po 1979], 51 s.; Wwa: KAW 1980.

Zawartość: Cz. 1. Las; Szkółka leśna; Paprocie; Pajęczyna; Dziupla; Strumień; Brzezinka; Świerkowy las. – Cz. 2. Drzewo; Uschnięty dąb; Sosna i brzoza. – Cz. 3. Drewno; Kloce; Wiązanie drewna; Grabie; Wrota; Chwasty; Nowa szkoła; Stare meble; Rzeźby.

13. Szabla Gabrysia. [Opowiadanie historyczne dla młodzieży]. Wwa: NK 1952, 30 s. Wyd. 2 tamże 1954.

14. Poszukiwacze skarbów. [Powieść dla młodzieży]. Wwa: NK 1953, 142 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 1954, wyd. 3 1955, wyd. 4 1959, wyd. 5 1964, wyd. 6 1968, wyd. 7 1979.

Przekł. s ł o w a c.: Hľadaci pokladov. [Przel.] S. Kršková. Bratislava 1984.

15. Dom bez ścian. Wwa: MON 1954, 402 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 1955, wyd. 3 1956.

Relacja z pobytu w 1953-1954 w północnym Wietnamie walczącym z francuskimi wojskami kolonialnymi.

Nagroda im. W. Pietrzaka w 1955.

Przekł.: c z e s.: Dům bez stěn. [Przel.] H. Teigová. Praha 1955, – r o s.: (fragm.:) Tri tysjačti kilometrů po Vietnamu. [Przel.] J. Niemczyński. Moskva 1954, Dom bez stěn. [Przel.] J. Niemczyński. Moskva 1957, – s ł o w a c.: Dom bez stien. [Przel.] M. Babiaková. Bratislava 1956.

16. W kamieniołomie i inne opowiadania. Wwa: PIW 1954, 184 s. Przedr. zob. poz. 21.

Zawiera z poz 6: W kamieniołomie; Kola, – nadto: Porządek; Diagnosta; Opowieści niepokojące; Noce Ariadny; Kwaśnodopni.

Wyd. osob. opowiadania Noce Ariadny łącznie z Okruchy weselnego tortu zob. poz. 22.

17. Desant na Kamiennej Wyspie. [Współaut.:] J. Przymanowski. *Zol. Wol.* 1955 nr 119-159. Wyd. osob. Wwa: MON 1955, 243 s.

Reportaż z walk Chińskiej Armii Ludowej o wyspy I-dziansan i Taczen w 1955.

Przekł. r o s.: Šturm Granitnych Tverdyn. Kniga o Noa. [Przel.] J. Nemčinskij. Moskva 1957.

18. Ognisko w dżungli. Opowieści i baśnie z Wietnamu. Wwa: NK 1955, 50 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 1962, wyd. 3 1967, wyd. 4 1969, wyd. 5 1974 [właśc. 1973], wyd. 6 [bez podtyt.] 1976, wyd. 7 1982.

Przekł.: a l b a n.: Bretkoca gjellore. [Przel.] H. Kokalari. Tirana 1957, – c h i Ń s k i i: Szy szy-tse. [Przel.] Yen Tung. Szanghai 1957, – c z e s.: Pohádky z džungle. [Przel.] H. Teigová. Praha 1957, – e s t ó Ń.: Vietnami muinasjutte. [Przel.] M. Karro. Tallin 1957, – f i Ń.: Vietnamin satuja. [Przel.] U. Ruhanen. Petrozavodsk 1959, – k a z.: Vietnama ertegileri. [Przel.] K. Kabieva. Alma-Ata 1958, wyd. nast. tamże 1961, – k i r g i s k i: Vietnam Žomoktoru. [Przel.] O. Sulajmanov. Frunze 1959, – n i e m.: Feuer in Dschungel. [Przel.] H. Bereska. Berlin 1970, wyd. nast. tamże 1974, – r o s.: Skazki Vietnama. [Przel.] J. Nemčinskij. Moskva 1956, wyd. nast. tamże 1961, – s e r b.: Vatra u džungli. [Przel.] M. Stojilković. Sarajevo 1957, – u j g u r s k i: [Przel.] S. Valiev. Taškent 1958, – u z b e c.: Vietnam ertaklari. [Przel.] V. Abdullaev. Taškent 1958.

19. Rysunki z Wietnamu. [Album]. [Graf.:] A. Kobzdej. Wstęp i teksty literackie napisał ... [Przeł. na jęz. ros.:] A. Strelec. [Przeł. na jęz. ang.:] G. Bidwell. Wwa: Sztuka 1955, 31 s., 80 tabl., objaśn. Tekst w jęz. pol., ros., ang.

20. Mój przyjaciel słoń. *Plomyczek* 1956 nr 1-7. Wyd. osob. Wwa: NK 1957, 57 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 1960, wyd. 3 1961, wyd. 4 1963, wyd. 5 1964, wyd. 6 1973.

Przekł. niemie.: Mein Freund der Elefant. [Przeł.] K. Harter. Berlin 1960, wyd. nast. tamże 1962.

Wyd. łącznie z: J. Broniewska: Filip i jego załoga na kółkach; J. Przymanowski: Tajemnica wzgórze 117. Wwa: NK 1978, s. 59-94.

21. Wybór opowiadań. Wwa: Czyt. 1956, 609 s. Wyd. 2 tamże 1959.

Zawartość: Lotna [poz. 4], – z poz. 6: Przed furą; Pozdrowienie anielskie; Przebieg; Czysta robota; Mli-mli; Kola; W kamieniołomie, – z poz. 7: Litość; Święta cytryna; Wskrzyszony Łazarz; Żona; Ucieczka; Kożuch, – z poz. 16: Diagnoza; Opowieści niepokojące; Noc Ariadny; Kwasonodporni, – nadto: Nad rzeką; Nocna rozmowa; Pogrzeb; Młodzi; Gwiazda

22. Okruchy weselnego tortu. [Opowiadania]. Wwa: MON 1958, 207 s. Wyd. nast.: wyd. 2 tamże 1959; wyd. 2 [!] Wwa: Czyt. 1964; wyd. 3 Wwa: MON 1968, tamże: wyd. 2 [!] 1969, wyd. 4 1984.

Zawartość: Pudełko ze śrutem; Mój król łokietek; Zabawy chłopców; Pan Golebiowski; Ryngraf pradiadka; Spowiedź; Kolacja; Rumieniec stokrotek; Stara broszka; Tajemnica sekretarzyka; Jabłuszko; Ostrężnice; Poranek; Burza; Homen; Okruchy weselnego tortu.

Wyd. łącznie z opowiadaniem Noc Ariadny [poz. 16] pt. Okruchy weselnego tortu; Noc Ariadny. Wwa: Czyt. 1978, 174 s.

Wyd. osob. opowiadania Okruchy weselnego tortu: [B.m.:] Homen 1969, 5 s.

23. Wędrowki z moim Guru. [Opowiadania]. Wwa: MON 1960, 327 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 1961, wyd. 3 1962, wyd. 4 1964, wyd. 5 1965, wyd. 6 1967, wyd. 7 1971, wyd. 8 1976, wyd. 9 1981.

Zawartość: Mój Guru; Dżiny w „Busy Bee”; Dom nawiedzony; Szczęśliwy policjant; W domowym zaciszu; Zapłaciłem za swoją śmierć; Nożyczki bogini Kali; Droga na Mandalay; Hinduski dyngus; Chłopiec wilk; Rozkosze samotności; Nos w nie swoje sprawy; Spotkam się w przyszłym życiu; Policja i bogowie; Wedding Bells i skorpion; Święty dni naszych; Czekając na motorówkę; Ona tam jest; Prawo i czarownice; Przeklęty klejnot; Sprawa kraszera; Nie drażnić tygrysów; Niepojęte.

Przekł. i t. e. w.: Keliōnēs su Guru. [Przeł.] V. Petraskas. Vilnius 1972, – r o s.: Stranstvija s moim Guru. [Przeł.:] J.V. Kapinos i A.P. Kostin. Moskva 1965.

24. Skapani w ogniu. [Powieść]. Wwa: MON 1961, 293 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 1961, wyd. 4 [!] 1963, wyd. 4 1964, wyd. 5 1965, wyd. 6 1974, wyd. 7 1978, wyd. 8 1980, wyd. 9 1982. Przedr. zob. poz. 42.

Nagroda w konkursie Min. Obrony Nar. w 1960; nagroda literacka Ministra Obrony Nar. II stopnia w 1961; nagroda Mi-

nistra Kultury i Sztuki II stopnia w 1963; nagroda Pióro i Kabin w 1965.

Przekł. i t. e. w.: Okapani w ognia. [Przeł.] D. Ikononov. Sofija 1962, – c z e s.: Křest ohněm. [Przeł.] H. Stachová. Praha 1963, – r o s.: Křečennye ognem. [Przeł.] K. Koskova. Moskva 1970, – s e r b - c h o r w.: Okupani w ognju. [Przeł.] U. Radnović. Beograd 1965, – s ł o w a c.: Kapel'. [Przeł.] J. Sedlák. Bratislava 1964, – w e g i e r.: Tűzkeresztűg. [Przeł.] L. Mészáros. Budapest 1962, wyd. nast. tamże: 1965, 1979.

25. W królestwie miliona słoń. Wwa: MON 1961, 110 s.

Reportaż z pobytu w Laosie.

Przekł. i t. e. w.: V královstvie milióna slonov. [Przeł.] M. Choluj. Bratislava 1962, – w e g i e r.: A millió elefánt országháiban. [Przeł.] M. Bába. Budapest 1962.

26. Nieśmiały narzeczony. Opowiadania. Wwa: Czyt. 1964, 165 s. Wyd. 2 tamże 1965. Wyd. łącznie z Piórkim flaminga zob. poz. 7.

Zawartość: Wierna kochanka Pana Kao Czena; Ostrożnie ze Złotym Lisem; Przyjaciel z Luliczang; Dwie starsze siostry; Bramy otchłani; Boginka z orszaku Kuin Lin; Białe zaproszenia; Nieśmiały narzeczony; Proch z sandałów; Skargi mężów; Szczęśliwa rodzina; Przywołany z tamtej strony.

Przekł. niemie.: Der Schüchternen Bräutigam. [Przeł.] K. Lichtenfeld. Berlin 1983.

Adapt. radio wa opowiadania Nieśmiały narzeczony pt. Opowieść o Mei-Li: Adapt.: J. Krzywopiszyna. Radio 1969.

27. Opowieści z Dalekiego Wschodu. Wwa: Czyt. 1965, 357 s.

Zawartość: Opowieści z Wietnamu: Przed bitwą; Dien Bien Fu. – Opowieści z Laosu: Pułkownik Singapo; Żołnierze Patet Lao; Piękne dziewczęta z Phong Savanne; Czerwony książę; Śmierć w Bab Banie; Spotkanie z bonzą; Okruch stali i magnez; Sól i naboże. – Opowieści z Chin [z poz. 36]: Ostrożnie ze Złotym Lisem; Bramy otchłani; Boginka z orszaku Kuin Lin. – Opowieści z Indii [z poz. 23]: Dom nawiedzony; Nożyczki bogini Kali; Droga na Mandalay; Policja i bogowie; Święty dni naszych; Ona tam jest; Prawo i czarownice; Sprawa kraszera, – nadto: Opowieść o Amerykanach; Ćwiczenia.

28. Kamienne tablice. [Powieść]. T. 1-2. Wwa: MON 1966, 329 + 526 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 1969, wyd. 3 1971, wyd. 4 1972, wyd. 5 1973, wyd. 6 1974, wyd. 7 1974, wyd. 8 1975, wyd. 9 1977, wyd. 10 1980; wyd. 11 Wwa: KiW 1984, 663 s.; wyd. 12 Wwa: MON 1986, 533 s.; wyd. 12 [!] Wwa: KiW 1987; Wwa: Muza 1994, 806 s.

Nagroda im. W. Pietrzaka w 1967; nagroda im. L. Waryńskiego przyznana przez Komitet Centralny PZPR w 1987; nagroda Złoty Wawrzyn dla Twórcy w 1988.

Przekł. c z e s.: Kamenné desky. [Przeł.] H. Teigová. Praha 1967.

Adapt. film.: Scenariusz: E. i Cz. Petelscy. Ekran. 1983.

29. Szczęściarz. [Opowiadania]. Wwa: PIW 1967, 179 s. Wyd. nast.: wyd. 2 tamże 1968, wyd. 3 1970; wyd. 4 Wwa: Czyt. 1974; wyd. 5 Wwa: PIW 1976, tamże: wyd. 6 1979, wyd. 6 [!] 1988.

Zawartość: Pora monsunów; Szczęściarz.

Przekł. r o s.: opowiadania Szczęściarz: Sčastlivčik. [Przeł.] E.V. Nevjakin. Leningrad 1986.

A d a p t. r a d i o w a opowiadania Szczęściarz: Adapt.: M. Komorowska, Radio 1971.

30. Noce Ariadny. Opowiadania. Wwa: PIW 1968, 85 s.

Zawartość: Noce Ariadny [poz. 16]; Tyran, czyli portret trumienny [poz. 7].

31. Rola i odpowiedzialność pisarza we współczesnym świecie. Gdańsk 1968, 16 s., powiel.

32. Kierunek Berlin; Ostatnie dni. Scenariusz filmowy w 2 częściach: ..., J. Passendorfer. Ekran. 1969. Wersja skrócona pt. Zwycięstwo, Ekran. 1975. Por. poz. 33.

33. Kierunek Berlin. Nowele filmowe. Wwa: KiW 1970, 185 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 1974, wyd. 3 1976. Por. poz. 32.

Nagroda Ministra Obrony Nar. I stopnia (zespolowa) w 1968. P r z e k l. r o s.: Napravlenie – Berlin. W: Sovremennye pol'skie povesti. T. 2. Moskva 1974.

34. Wybór opowiadań: Lotna; W kamieniołomie; Kola; Noce Ariadny; Kwasoodporni; Dom nawiedzony. Wwa: Czyt. 1972, 201 s.

Zob. poz. 4, 6, 16, 23.

35. Karambole. [Recenzje literackie]. Wwa: Czyt. 1973, 357 s.

Druk uprzednio w *Nouych Książ*.

36. W głębi zwierciadła. Gawędy o pisarzach i książkach. [Recenzje]. Wwa: MON 1973, 378 s.

Druk uprzednio w *Nouych Książ*.

37. Plaża nad Styksem. [Powieść]. Wwa: Czyt. 1976, 349 s. Wyd. nast.: tamże wyd. 2 1977, wyd. 3 1980, wyd. 4 1983, wyd. 5 1986; wyd. 4 [!] Wwa: KiW 1987.

Nagroda im. L. Waryńskiego przyznana przez Komitet Centralny PZPR w 1987.

P r z e k l. w ę g l e r.: Strand a Styx partjan. [Przet.] I. Nemere. Budapest 1979.

38. Ostrożnie ze Złotym Lisem. [Opowiadania]. Kr.: WL 1978, 81 s.

Zawartość: Opowieści niepokojące [poz. 16]; Kozuch, czyli opowiadanie sztycherce [poz. 7]; Tyran, czyli portret trumienny [poz. 7]; Ostrożnie ze Złotym Lisem! [poz. 26]; Boginka z orszaku Kuin Lin [poz. 26].

39. Białe zaproszenia i inne opowiadania. Wwa: Czyt. 1979, 433 s.

Zawartość: z poz. 6: Mli-mli; Kola; W kamieniołomie; Przed furta; Pozdrowienie anielskie; Przebieg; Czysta robota, – z poz. 7: Wskrzyszony Łazarz, czyli radość życia; Serduszko Maryli, czyli zemsta; Monarchiści, czyli zielone serce; Żona, – z poz. 21: Pogrzeb; Nad rzeką; Gwiazda, – z poz. 26: Białe zaproszenia; Bramy otchłani; Przywołany z tamtej strony; Wierna kochanka pana Kao Czena, – z poz. 27: Ćwiczenia, – z poz. 29: Pora monsunów.

40. Zapach psiej sierści. [Powieść]. Wwa: Czyt. 1980, 250 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 1982, wyd. 3 1985, wyd. 4 1989.

A d a p t. f i l m.: Scenariusz i reż.: J. Batory. Ekran. 1981.

41. Lotna i inne opowiadania. Wyd. 1 w tej edycji. Wwa: MAW 1983, 125 s.

Zawartość: Lotna [poz. 4]; Czysta robota [poz. 6]; Kwasoodporni [poz. 16].

42. Opowiadania z czasu wojny. Wwa: KiW 1983, 366 s. Wyd. 2 tamże 1987.

Zawiera opowiadania z poz. 6 (wyd. z 1988), – oraz powieść Skąpani w ogniu [poz. 24].

43. Na tronie w Blabonie. [Baśń dla młodzieży]. Wwa: MAW 1985, 307 s.

44. Opowiadania z Dalekiego Wschodu. Wwa: KiW 1985, 413 s.

Zawartość: Opowieści z Indii [z poz. 23]: Dom nawiedzony; Nożyczki bogini Kali; Droga do Mandalay; Policja i bogowie; Święty dni naszych; Ona tam jest; Prawo i czarownice; Sprawa kraszera, – Opowieści z Chin [z poz. 26]: Ostrożnie ze Złotym Lisem!; Bramy otchłani; Boginka z orszaku Kuin Lin, – Opowieści z Wietnamu [z poz. 27]: Przed bitwą; Dien Bien Phu, – Opowieści z Laosu [z poz. 27]: Pułkownik Singapo; Żołnierze Pathet Lao; Piękne dziewczęta z Phong Savanne; Czerwony książę; Śmierć w Ban Banie; Spotkanie z bonzą; Okruch stali i magnes; Sól i naboże, – Opowieści o Amerykanach: Ćwiczenia [poz. 27], – nadto poz. 29: Pora monsunów; Szczęściarz.

45. Ten nasz Faraż. Kat.: WBP [Woj. Bibl. Publiczna] 1987, 10 s.

Przemówienie wygł. na sesji zorganizowanej przez Miejsk. Radę PRON w Bytomiu i ZDK [Zakładowy Dom Kultury] KWK [Kopalni Węgla Kamiennego] „Miechowice” w Bytomiu z okazji 150. rocznicy urodzin księdza N. Bonczyka.

46. Co się stało? [Wiersz dla dzieci]. Kat.: KAW 1988, 24 s.

47. Kamienny pies. Baśnie wietnamskie. Wwa: KAW 1989, 22 s.

Zawartość: Kamienny pies; Niewidzialny zdrajca.

48. Rozmowy o księżkach. [Recenzje literackie]. Wwa: KiW 1989, 285 s.

49. Za kurtyną mroku; Zabawa w chowanego. [Szkiecy i opowiadania]. Wwa: KiW 1995, 271 s.

Zawartość: Za kurtyną mroku: Dom nawiedzony [poz. 23]; Natarczywy geniusz; Zapach pieczeni; Opowieści wigilijne; Porządek [poz. 16]; Pogrzeb [poz. 21]; Odczucia i zwidzenia; W korcu maku; Wtajemniczenia, – Zabawa w chowanego: Próba portretu na tle szerokim; Piękny Adolf; Kłęczący w mroku; Niemoc zła; Powrót syna; Zabawa w chowanego; Nieprzekupne zwierciadło.

50. Czarczi tuzin, czyli trzydzieśc mrocznych opowieści. Wwa: KiW 2000, 150 s.

Zawartość: Zadyмка; Wtajemniczenie; Zabawy dzieci; Próba mocy; Wampir z Frankensteina; Pukanie w ścianę; Nóż z krzyżkiem na rękojeści; Wysza Baba z lasu...; Za czarnym progim; Białe orchidee; Mamulka; Przed odlotem; Władro pełne grzybów.

51. Zsypanie ze śmietnika pamięci. Wstęp: P. Kunciewicz. Posł.: K. Żukrowska. Wwa: Dom Wydawn. Bellona 2002, 242 s.

Zbeletryzowane wspomnienia.

Wybory utworów w przekł.: bulg.: *Ščastliweca*. [Przel.:] D. Ikonomov, M. Metodiev. Sofija 1975; *Noscite na Ariadna*. [Przel.:] M. Metodiev i in. Sofija 1986, - c z e s.: *Ariadniny noci a jiné povídky*. [Przel.] H. Teigová. Praha 1959, - n i e m.: *Ariadnes Nächte und andere Erzählungen*. [Przel.] K. Kelm. Berlin 1967; *Mit der Flamingofeder geschrieben*. [Przel.:] K. Kelm, K. Lichtenfeld, C. Rymarowicz. Berlin 1973, - r o s.: *Povesti i rasskazy*. [Przel.:] R. Bello i in. Leningrad 1979; *Na trone v Blabone*. Moskva 1989, - r u m.: *Noptile Ariadnei*. [Przel.] O. Zaicik. București 1983, - s e r b.-c h o r w.: *Mrvice svadbene torte*. [Przel.] S. Subotin. Beograd 1962, - s ł o w a c.: *Čas monzúnov*. [Przel.] B. Sedlaková. Košice 1989, - u k r.: *Chrešćeni u vogni*. [Przel.:] M. Vladko-Rekun i O. Fedosenko. Kiiv 1975, - w ę g i e r.: *Ariadna éjszakái*. [Przel.] B. Murányi. Budapest 1973.

Adaptacje

1. Barwy walki. Scenariusz filmowy według książki M. Moczara ... Ekran. 1964.

Nagroda Ministra Kultury i Sztuki (za scenariusz) w 1965.

2. Potop. Scenariusz filmowy według powieści H. Sienkiewicza ... Ekran. 1974.

Prace redakcyjne

1. E. Paukzta: Kartki z Ziemi Lubuskiej. Opowiadania. Wstęp i oprac. ... Wwa: NK 1954, 246 s.

2. Znad Odry. Opowiadania i wiersze. Pod red. ... i L. Bartelskiego. Przedm. ... Wwa: NK 1954, 261 s. Wyd. 2 tamże 1956 [właśc. 1955].

3. Opowieści z dreszczykiem. [Antologia]. Wybrali i oprac. ... i T.A. Małanowski. Wwa: Iskry 1957, 461 s. Wyd. nast. tamże 1959.

4. Antologia pamięci 1939-1945. [T. 1]. Polski wrzesień. Wybór, wstęp i przyp. ... Przedm.: J.Z. Jakubowski. Wwa: KiW 1964, 274 s. Wyd. 2 tamże 1965.

5. Cz. Góliszewski: Dzieje frontowej miłości. [Wspomnienia]. Wybór, oprac. i przedm. ... Wwa: MON 1968, 254 s.

6. Tchnienie grozy. Opowiadania. Wybrał i napisał przedm. ... Przel. z ang. T.A. Małanowski. Pozn.: WP 1974, 208 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 1957, 1966. - Wywiady: Rozm. J. Radomińska. W: J. Radomińska: *Spotkania zapisane*, Kr. 1970; *Schodzenie z piedestału*. Rozm. A. Wieluński. *Argumenty* 1974 nr 25; *Ani świat, ani Bóg nie lubi letnich*. Rozm. E. Czeszejko-Sochacka. *Kino* 1987 nr 5; *Prawdy elementarne*. Rozm. Z. Trziszka. *Tyg. Kult.* 1987 nr 16; *Pora grabarza, pora akuszerki*. Rozm. I. Maślińska. *Kontrasty* 1989 nr 11; *Na salwę nie licze*. Rozm. R. Samsel. *Powst.* 1995. Druk *Trybuna* dod. *Anielski*

2002 nr 198; *Uparcie myślałem po swojemu*. Rozm. S. Jurkowski. *Prz. Tyg.* 1996 nr 15; *Pisarzem zostaje się dopiero po śmierci*. Cz. 1-2. Rozm. E. Likowska. *Prz. Tyg.* 1999 nr 31.

SWPP 1. - PP (B. Winkłowa). - LP XX w. (E. Kondyowska). - P. Mamiński: *W Ż.* (Zestawienie bibliograficzne). *Por. Bibl.* 1988 nr 1/2 s. 47-50.

[Z kraju milczenia:] W. Baciewiczówna: *Książka, która czeka*. *Tyg. Warsz.* 1946 nr 36; J. Dobrzyński: *Podjęte brzemie*. *Dziś i Jutro* 1946 nr 34; S. Helszyński: *Pomnik poległym*. *Rzeczpospolita* 1946 nr 199; A. Krzyżanowski: *Książ. i Kult.* 1946 nr 7/9. - K. Kuliczowska: *Epos heroikomiczny o trójce wiernych przyjaciół*. *Odrodzenie* 1946 nr 43, przedm. w teże: W szklanej kufl. Wwa 1970 [rec.]; *Porwanie w Tiuflurlianie*. - [Z kraju milczenia:] S. Lichański: *Między awangardą a tradycjonalizmem*. *Wies* 1946 nr 50/51, przedm. w teżo: *Literatura i krytyka*. Wwa 1956; W. Mach: *Kwitnące kryże*. *Twórczość* 1946 nr 6, przedm. w teżo: *Szkice literackie*. Wwa 1971; H. Malewska: *Książka o zwycięstwach*. *Tyg. Pousz.* 1946 nr 33; R. Matuszewski: *Pod znakiem szabli i ryngrafu*. *Kuźnica* 1946 nr 33, przedm. w teżo: *Literatura po wojnie*. Wwa 1950; M. Morstin-Górska: *Braterska poufalość ze światem*. *Tyg. Pousz.* 1946 nr 44. - Z. Starowiejska-Morstinowa: *Książka najpiękniejsza...* *Tyg. Pousz.* 1946 nr 46 [rec.]; *Porwanie w Tiuflurlianie*. - [Z kraju milczenia:] K. Wyka: *Książka wszystkich pięciu lat*. *Odrodzenie* 1946 nr 32, przedm. pt. *Wszystkie lata okupacji*. W teżo: *Szkice literackie i artystyczne*. T. 2. Kr. 1956; B. Zakrzewski: *Książka najbardziej polska*. *Arkona* 1946 nr 12. - [Piórkiem flaminga, czyli opowiadania przewartne:] Z. Starowiejska-Morstinowa: *Świat do góry nogami*. *Tyg. Pousz.* 1947 nr 51/52; J. Gawalkiewicz. *Zesz. Wroc.* 1948 nr 2. - S.J. Kolodziejczyk: *Uroczą książką*. *Twórczość* 1948 z. 1 [rec.]; *Porwanie w Tiuflurlianie*. - [Piórkiem flaminga, czyli opowiadania przewartne:] A. Madej. *Tyg. Warsz.* 1948 nr 13; R. Matuszewski: *Opowiadania przewartne*. *Kuźnica* 1948 nr 8, przedm. w teżo: *Literatura po wojnie*. Wwa 1950; K. Wyka. *Twórczość* 1948 nr 1, przedm. pt. *Opowiadania przewartne*. Z. W teżo: *Pogranicze powieści*. Wwa 1974. - [Ręka Ojca:] Z. Czajkowski. *Dziś i Jutro* 1949 nr 11; Z. Lichniak: *Realizm*. *Dziś i Jutro* 1949 nr 17. - [Mądre ziola:] D. Horodyński: *Histeria wokół milej czytanki*. *Dziś i Jutro* 1951 nr 29; S. Kisielewski: *Ziola za mało dziwne*. *Tyg. Pousz.* 1951 nr 24; Z. Lichniak: *Te ziółka nie pomogła!* *Dziś i Jutro* 1951 nr 18, przedm. w teżo: *Obrachunki ze współczesnością*. Wwa 1955; E. Niziurski: *Nowa książka*. *Nowa Kult.* 1951 nr 25. - [Córeczka:] A. Drazwicz: *Powieść o prostym szczęściu*. *Wies* 1952 nr 47; Z. Lichniak: *Świat widziany na wskroś*. *Dziś i Jutro* 1952 nr 32, przedm. w teżo: *Obrachunki ze współczesnością*. Wwa 1955. - W. Mach: *List do W.Ż.* *Nowa Kult.* 1952 nr 43 [rec.]; *Dni kłeski*. - Z. Starowiejska-Morstinowa: *Nadmiar świata*. *Tyg. Pousz.* 1952 nr 28 [rec.]; *Córeczka*. - W. Wystup. *Zesz. Wroc.* 1952 nr 3 [rec.]; *Mądre ziola*. - [Dni kłeski:] J. Adamski: *„Dni kłeski” - oraz zwycięskiego patriotyzmu*. *Prz. Kult.* 1953 nr 26; S. Błaut: *Trzy wrześnie W.Ż.* *Dziś i Jutro* 1953 nr 9; J. Czuliński: *Powieść o dniach walki i zdrady*. *Po prostu* 1953 nr 14; Z. Greń: *Na drogach odwrotu*. *Zycie Lit.* 1953 nr 1. - A. Lam. *Twórczość* 1953 nr 1 [rec.]; *Córeczka*. - [Dni kłeski:] A. Lam: *Manowce i lekcja września*. *Wies* 1953 nr 3, przedm. w teżo: *Pamiętnik krytyczny*. Kr. 1970; Z. Lichniak: *Smak dojrzałej gorczycy*. *Dziś i Jutro* 1953 nr 1, przedm. w teżo: *Obrachunki ze współczesnością*. Wwa 1955; H. Michalski: *Dzieje podchorążego Nowosada*. *Świat* 1953 nr 7; M. Warnenska: *Pamiętnik tragicznych dni kłeski i zdrady*. *Zol. Wol.* 1953 nr 112; H. Zaworska. *Twórczość* 1953 nr 9. - A. Ziomek: *Pisarz, który umiłował świat*. *Tyg. Pousz.* 1953 nr 19. - [W kamieniu] *o miłości i tnie opowiadania*: S. Błaut: *Nowy tom W.Ż.* *Dziś i Jutro* 1954 nr 16; L. Budrecki: *W kręgu małych form*. *Prz. Kult.* 1954 nr 34; A. Kijowski: *Okrawki dobrej prozy*. *Nowa*

Kult. 1954 nr 20, polem. *Tamże* nr 34; J. Preger: Nieprzywzwoite facecje, A. Kijowski: Odpowiedź głuchego. – A. Lam: Rzeźbiarz mądrej gliny. *Nowa Kult.* 1954 nr 20 [rec.: Poszukiwacze skarbów]. – J.J. Lipski. *Życie Lit.* 1954 nr 27 [rec.: W kamieniolomie i inne opowiadania]. – R. Matuszewski: Ważny obrachunek ideowy. W: Szkice o literaturze współczesnej. Wwa 1954 [rec.: Dni kłękli]. – [Dom bez ścian:] A. Biernacki: Dwie książki o Wietnamie. *Twórczość* 1955 nr 5; A. Drawicz: W walczącym Wietnamie. *Zoł. Pol.* 1955 nr 3; A. Kijowski: Próba ognia. *Nowa Kult.* 1955 nr 9; J. Stadnicki: Między Wietnamem a Polską. *Dziś i Jutro* 1955 nr 3. – O. Terlecki: By mogła wyrosnąć sosna. *Życie Lit.* 1955 nr 40 [rec.: Desant na Kamiennej Wyspie]. – M. Warneńska: Wietnam daleki lecz bliski. *Książ. dla Ciebie* 1956 nr 9 [rec.: Ognisko w dżungli]. – [Wybór opowiadań:] M. Warneńska: Piękna sztuka pisania. *Książ. dla Ciebie* 1956 nr 15; J. Preger: O sztuce pięknej prozy. *Życie Lit.* 1957 nr 16. – [Okrucy weselnego tortu:] H. Bereza: Okrucy legendy straconego czasu. *Twórczość* 1959 nr 4; A. Bukowska: Z domu dzieciństwa. *Argumenty* 1959 nr 18; B. Czeszko: „Był sobie raz...” *Prz. Kult.* 1959 nr 17; Z. Kubikowski: Świat pełen obietnic. *Odra* 1959 nr 7; M. Kurzyńska: Powrót do domu. *Kierunki* 1959 nr 20; W. Maciąg: Ż. wspomnienia dzieciństwa. *Życie Lit.* 1959 nr 13; J. Maciejewski: Okrucy przeszłości. *Nowa Kult.* 1959 nr 14; J. Preger: Smak życia i smak śmierci. *Tryb. Lit.* 1959 nr 6; Z. Starowieyska-Morstinowa: Spodziewane niespodzianki. *Tyg. Pausz.* 1959 nr 9; H. Zaworska: „Powrót w czas utracony...” *Nowe Książ.* 1959 nr 3. – [Wędrowki z moim Guru:] L.M. Bartelski: Nieznany kontynent. *Nowa Kult.* 1960 nr 28; B. Czeszko: Z wędrowek W.Ż. *Prz. Kult.* 1960 nr 27; Z. Kosidowski: Indus w oczach artysty. *Nowe Książ.* 1960 nr 19; M. Kurzyńska: Wędrowki kontynentem przyszłości. *Kierunki* 1960 nr 34; J. Preger: Dialogi z Guru. *Nowa Kult.* 1960 nr 43. – Z. Kubikowski: Osobisty rozrachunek z historią. *Odra* 1961 nr 3 [rec.: Skąpani w ogniu]. – [W królestwie miliona słoni:] Z. Irzyk: Słoń i wierność sobie. *Kierunki* 1962 nr 26; J. Preger, *Nowa Kult.* 1962 nr 13; M. Wańkiewicz: Pamiętliwe słonie. *Prz. Kult.* 1962 nr 22. – Z. Lichniak: Dokoła Wojtka. Rzecz o Wojciechu Żukrowskim. Wwa: Pax 1963, 306 s. – L.M. Bartelski: Znowu opowiadanie przewartne. *Kultura* 1964 nr 46 [rec.: Nieśmiały narzeczony]. – P. Kunciewicz: Kunst pięknej prozy. *Dz. Lud.* 1964 nr 124 [rec.: Skąpani w ogniu]. – A. Cieński: *Odra* 1965 nr 3 [rec.: Nieśmiały narzeczony]. – Z. Kubikowski: W.Ż. czyli rozmaitość świata. W tegoż: *Bezpieczne małe mity.* Wr. 1965. – [Nieśmiały narzeczony:] W. Maciąg. *Życie Lit.* 1965 nr 9; J. Preger: Potrzebne są i powroty. *Twórczość* 1965 nr 2. – S. Reczek: Leksykalny kształt kampanii wrześniowej roku 1939 w opowiadaniach W.Ż. *Rocz. Nauk.-Dydak. WSP w Rzesz.* *Nauki Hum.* 1965 z. 2. – S. Zieliński: Piknik na wulkanie. W: Proza, poezja 1964. Wwa 1965 [rec.: Nieśmiały narzeczony]. – Z. Lipińska: Elementy epickie w twórczości W.Ż. *Widnokreśli* 1966 nr 4. – H. Bereza: W.Ż. *Zarzewie* 1967 nr 6 [dot. twórczości W.Ż.]. – [Kamienne tablice:] A. Bukowska: Mozaika wschodnia. W: *W tejże: Przemiany czasu.* Kr. 1967, w: Proza, poezja. Wwa 1967; A. Cieński: Pod rękę z czytelnikiem. *Odra* 1967 nr 2; Z. Czajkowski: „... oddawać siebie bez wyrachowań...” *Wroc. Tyg. Katol.* 1967 nr 6; G. Gómóri: Recepta na polski best-seller. *Kultura*, Paryż 1967 nr 12. A. Grajewska: Epos współczesny. *Życie i Myśl* 1967 nr 11/12. – A. Gronczewski: Sztuka „zmysłowego pretekstu”. *Tyg. Kult.* 1967 nr 15 [rec.: *Szczęściarz*]. – G. Herling-Grudziński: Barwy miłości. *Na Antenie*, München 1967 nr 52, przedr. w tegoż: *Wyjścia z milczenia.* Wwa 1993, toż. wyd. nast. 1998 [rec.: Kamienne tablice]. – [Szczyścjarz:] D. Knysz-Rudzka: Antybohater Żukrowskiego. *Współczesność* 1967 nr 18, przedr. w: Proza, poezja. Wwa 1968; Z. Kubikowski: Wojna we wszystkich przypadkach: Wojna w Azji, czyli trud konfrontacji. *Życie Lit.* 1967 nr 40. – [Kamienne tablice:] K. Kulicz: Miłość

a kamienne tablice. *Stolica* 1967 nr 1; M. Kurzyńska: Spór o „Kamienne tablice”. *Życie i Myśl* 1967 nr 2; A. Lam: Ryskiem i dłutem. *Twórczość* 1967 nr 5, przedr. w tegoż: *Pamiętnik krytyczny.* Kr. 1970. – W. Maciąg: Rezerwy pisarstwa sensualistycznego. *Nowe Książ.* 1967 nr 10 [rec.: *Szczęścjarz*]. – [Kamienne tablice:] J. Pieszczachowicz: Tęsknota do prawd pewnych. *Współczesność* 1967 nr 2, przedr. pt. *Tęsknota do „Kamiennych tablic”.* W tegoż: *Na widnokręgu historii.* Kr. 1988; J. Preger: O właściwe proporcje. *Nowe Książ.* 1967 nr 7; J. Rohoziński: Kamienne tablice czyli dramt wyobraźni. *Tyg. Kult.* 1967 nr 1. – [Szczyścjarz:] J. Wieczerska: Nasi w Azji, czyli blaski i nędze życia korespondenta. *Odra* 1967 nr 11; K. Kuliczowska: Z kraju grozy. *Mies. Lit.* 1968 nr 10. – [Z kraju milczenia:] A. Budzyński: Książka szablą pisana. *Kultura* 1969 nr 24; D. Knysz-Rudzka: Magia snów i heroizm przeszłości. *Nowe Książ.* 1969 nr 1 [rec. tez: *Noce Ariadny*]. – A. Ratiwicz: Tablice losów człowieczych. *Życie Lit.* 1969 nr 29 [dot. twórczości W.Ż.]. – W. Szewczyk: Ani szabla, ani szkaplerz – bohaterstwo i cierpienie. *Poglądy* 1969 nr 14 [rec.: Z kraju milczenia]. – J. Termer: Ż. – jaki jest. *Mies. Lit.* 1969 nr 5 [dot. twórczości W.Ż.]. – Z. Ziątek: Czarodziej i grabarz. *Mies. Lit.* 1969 nr 1 [rec.: *Noce Ariadny*]. – L.M. Bartelski: Żukrowski. Wwa: Ag. Aut., *Dom Książki* 1970, 75 s., przekł.: ang. Wwa 1972, franc. Wwa 1972. – Z. Kubikowski: W.Ż. W: *Autorzy naszych lektur.* Wr. 1973. – A. Kucharz: W.Ż.: „Lotna”. (Próba interpretacji). W: *Literatura i język w szkole średniej.* Kr. 1973. – S. Melkowski: Jeden z Żukrowskich. *Nowe Książ.* 1975 nr 6, przedr. pt. *Wielu Żukrowskich.* W tegoż: *Powód czytania.* Wwa 1982 [rec.: *Piórkien flaminga; Nieśmiały narzeczony*]. – B. Stachew: W.Ż. W: *Pisatel narodny Polśi.* Moskwa 1976. – [Plaża nad Styksem:] L.M. Bartelski: Niepokoje współczesności. *Widnokreśli* 1977 nr 3; E. Borkowska: Problemy w miniaturze. *Czas* 1977 nr 16; B. Czeszko: Pani Bovary to ja. *Nowe Książ.* 1977 nr 2; W. Maciąg: Pisarze na delegacji. *Życie Lit.* 1977 nr 10. – J. Nowakowski: „Lotna” W.Ż. W: *Modele poznawania dzieła literackiego w szkole.* Zielona Góra 1977. – D. Scholz: Zwei Traditionen verhältnisse in der polnischen Kriegsprosa: W.Ż. und J.J. Szczepański. *Zeitschrift für Slavistik*, Berlin 1977 nr 6. – [Plaża nad Styksem:] W. Sokorski. *Mies. Lit.* 1977 nr 5; S. Wlazło: Starożytny jak nowy. *Kierunki* 1977 nr 3. – W. Jażdżyński: „Zmysłowa, ale energiczna”. *Przemiany* 1978 nr 10 [dot. twórczości W.Ż.]. – R. Nycz: W.Ż. „Święta cytryna, czyli tajemnice Watykanu”. W: *Nowela, opowiadanie, gawęda.* Wyd. 2 poszerz. Wwa 1979. – W. Maciąg: Ż. – nowelista. *Nowe Książ.* 1980 nr 5 [rec.: *Białe zaproszenia*]. – J.J. Brudnicki: W.Ż., czyli epicki rachunek sumienia. (w 65-lecie urodzin). *Tyg. Kult.* 1981 nr 19. – [Zapach psiej sierści:] P. Siekierski: Kochajcie starszych panów. *Literatura* 1981 nr 4; G. Szewczyk: Traktat Ż. o miłości. *Poglądy* 1981 nr 3. – Z. Macużanka: Świat bez kaprała Pypcia? *Nowe Książ.* 1983 nr 8 [rec.: *Porwanie w Tutiurdistanie*]. – W. Pelczar: O badaniach efektywności stosowania materiałów audiowizualnych w procesie omawiania lektury szkolnej – na przykładzie „Lotnej” W.Ż. *Rocz. Nauk.-Dydak. WSP w Rzesz.* 1984 nr 56. – S. Melkowski: Wojciech Żukrowski. Wwa: PIW 1985, 240 s. – E. Sadowska: Pisarz to skomplikowana maszyna. *Kierunki* 1985 nr 41 [dot. działalności społ. i polit. W.Ż.]. – W. Federowicz: Sposób kreowania postaci w literaturze i filmie na przykładzie „Lotnej” w reżyserii A. Wajdy (wg opowiadania W.Ż.). W: *Materiały dla nauczycieli języka polskiego w szkołach podstawowych.* Szczec. 1986. – S. Grabowski: Jestem pisarzem żołnierzem. (Wojna i okupacja w twórczości W.Ż.). *Cz. 1-2. Kult. i Osu.* 1986 nr 2, 3. – [Na tronie w Blabonie:] J. Mariszewski: W Błablacji i gdzie indziej... *Nowe Książ.* 1986 nr 7/8; J. Pilch: Błablak potrafi. *Brdion* 1988 nr 4. – E. Dieckmann: W.Ż. W: *Literatur Polens 1944 bis 1985.* Berlin 1990. – M. Łojek: Wojna polsko-niemiecka w prozie W.Ż. W: *Druga wojna światowa*

wa w literaturze polskiej i obcej. Lubl, 1994. – [Za kurtyną mroku; Zabawa w chowanego.] E. Filipek: Minione czy zapowiedź jutra. *Nowe Książki* 1996 nr 4; M. Jentys: Przepaścista kieszeń przeszłości. *Sycyna* 1996 nr 11. – R. Matuszewski: Igraszki czarnego humoru i jurnej wyobraźni. *Nowe Książki* 2000 nr 11 [rec.: Czarczi tuzin]. – K. Żukowska: W.Ż. *Gaz. Wyborcza* 2004 nr 90 [wspomnienie].

K.B

ŻULIŃSKI Leszek ur. 1949

Pseud.: Flażolet z Farlandii; Kamil Michalski; L.Ż.; Leszek Chrupowicz; (leż); (lż); Wapniak.
Krytyk literacki, poeta.

Urodzony 25 sierpnia 1949 w Strzelcach Opolskich; syn Wiesława Żulińskiego, prawnika i ekonomisty, i Janiny z domu Kram. Od 1963 uczęszczał do Liceum Ogólnokształcącego im. W. Broniewskiego w Strzelcach Opolskich; w 1967 zdał maturę. Następnie studiował polonistykę na Uniwersytecie Warszawskim; w 1973 uzyskał magisterium. Był członkiem Forum Poetów „Hybrydy”, Konfederacji Nowego Romantyzmu oraz grupy studenckiej Strefa. Debiutował w 1971 wierszami o incipitach „gdzie idę...”, „od ciebie do mnie...”, „ludzie oszukani...”, opublikowanymi w miesięczniku *Opole* (nr 1), a jako krytyk literacki w 1972 recenzją książki P. Valéry'ego „Estetyka słowa”, wydrukowaną w *Nowym Wyrazie* (nr 2). W 1973-76 pracował w Krajowej Agencji Wydawniczej RSW „Prasa-Książka-Ruch”, kolejno na stanowiskach: stażysta, asystent redaktora, starszy asystent redaktora i redaktor dziennikarza (1974-75). Recenzje, artykuły i wiersze publikował w *Oficyne Poetów* (Londyn; 1973-76), *Nowych Książkach* (1974-79, z przerwami), *Poezji* (1975-79), *Tygodniku Kulturalnym* (1975; podp. L.Ż.; 1978-84, z przerwami), *Kierunkach* (1978-85), *Magazynie Kulturalnym* (1978-79), *Za i przeciw* (1978-81). Od 1975 współpracował z Polskim Radiem (ok. 500 nagrań i emisji radiowych, głównie w cyklach: „Mistrzowie pióra”, „Pisarz na cenzurowanym”, „Pięć minut o książce”). W 1976-77 pełnił funkcję redaktora w Ludowej Spółdzielni Wydawniczej. Następnie (do 1982) pracował ponownie w Krajowej Agencji Wydawniczej, kolejno na stanowiskach: kierownika działu poezji i krytyki, zastępcy redaktora naczelnego Naczelnej Redakcji Wydawnictw Seryjnych oraz redaktora naczelnego Naczelnej Redakcji Wydawnictw dla Dzieci i Młodzieży. Od 1977 należał do PZPR. W 1978 został członkiem polskiej sekcji Międzynarodowego Kuratorium Książki Dziecięcej (IBBY). W 1980 został członkiem ZLP (od 2003 członek Zarządu Głównego ZLP). Rozwijał działalność krytycznoliteracką, publikując liczne recenzje i artykuły w *Radarze* (1982-86), *Tu i teraz* (1982-85; podp.: Kamil Michalski, Leszek Chrupowicz, L.Ż.; kierownik działu

krytyki), *Nowych Książkach* (1984-85, 1989), *Faktach* (1985-87; tu w 1986-87 cykl felietonów pt. „Moja errata”), *Kulturze* (1985-89; podp.: Kamil Michalski, Leszek Chrupowicz, (leż), L.Ż.; w 1985-86 kierownik działu literackiego), *Sztuce dla Dziecka* (1986-88; podp. też: (leż), (lż); tu w 1987-88 cykl felietonów pt. „Z górki na pazurki”), *Poezji* (1986-88), *Literaturze* (1987-90; podp.: Kamil Michalski, Leszek Chrupowicz). W 1985 otrzymał nagrodę Pióra za całokształt pracy krytycznej w dziedzinie poezji w Konkursie „Czerwonej Róży”. W tymże roku wszedł w skład Kapituły Warszawskiej Premiery Literackiej. W 1986 został kierownikiem działu, a następnie sekretarzem redakcji w miesięczniku *Literatura* (do 1994). Wchodził w skład Komisji Stypendialnej Funduszu Literatury przy Ministerstwie Kultury i Sztuki oraz Komisji Kwalifikacyjnej ZLP. W 1985-89 współpracował z Ogólnopolskim Ośrodkiem Sztuki dla Dziecka. W 1986 został członkiem Sekcji Polskiej Association Internationale des Critiques Littéraires. W 1989 został członkiem SD PRL (od 1990 SD RP). W 1989 otrzymał nagrodę Międzynarodowego Listopada Poetyckiego, a w 1993 nagrodę im. E. Granata. Kontynuował działalność krytycznoliteracką, publikując recenzje, noty i felietony w *Wiadomościach Kulturalnych* (1994-98; podp.: Kamil Michalski, Leszek Chrupowicz, (leż), (lż); od 1995 cykl „Pocztą literacką” podp. Flażolet z Farlandii; w 1994-96 członek redakcji), *Trybunie* (1997-2003; tu cykl felietonów pt. „Czarne dziury”). W 1995 otrzymał nagrodę im. K. Janickiego. W 1996-98 był sekretarzem redakcji w miesięczniku *Auto-Motor-Sport*, a w 1998-2000 sekretarzem redakcji w telewizyjnym miesięczniku *Twoja Wizja*. W 1999 zamieszkał w Pruszkowie. W 2000 został głównym specjalistą do spraw promocji w Biurze Programów Regionalnych TVP S.A. Za twórczość krytycznoliteracką otrzymał w 2002 Wielki Laur XII Międzynarodowej Jesieni Literackiej Pogorza. Odznaczony m.in. Honorową Odznaką m. Poznania (1987), Złotym Krzyżem Zasługi (1989). Mieszka w Pruszkowie.

TWÓRCZOŚĆ

1. Z gwiazdą w oku. [Wiersze]. Wwa: Pax 1975, 42 s.

2. Przechodzień z Efezu. [Wiersze]. Kr.: WL 1979, 70 s.

Cykle: Dedykacje; Wariacje miłosne z wyspy samotności; Życiorys wewnętrzny.

3. Sztuka wyboru. [Szkice i recenzje]. Wwa: KAW 1979, 215 s.

Zawartość: Sztuka wyboru, czyli zamiast wstępu. Dlaczego poeta jest filozofem? – W rodzimym kręgu: Anioły poezji. Anioły prozy [dot. twórczość B. Eysymont]. – Z. Skierskiego rekonstrukcja człowieka; Pokora sceptyczna [adeusza Chabrowskiego]. – Filozofia godności [dot. twórczość Z. Herber-

ta]; Między pięknem a brzydotą [dot. poezji S. Grochowika]; Kwiatkowski o Przybosisiu [dot.: J. Kwiatkowski: „Świat poetycki Juliana Przybosisia”]. – Przyczynek anglosaski: „Ta siła, która przez zielony lont prze kwiaty” [dot. D. Thomasa]; Ofelia z Massachusetts [dot. S. Plath]. – Przyczynek iberoamerykański: Garcia Márquez – realizm magiczny; Bioy Casares – realizm somnambuliczny; Vargas Llosa – realizm filozoficzny. – Lektury zapamiętane: Wyrazić rzecz dzisiejszą [dot.: A. Pogonowska: Wizerunek]; Wiersze o uległości [dot.: W. Szwedowicz: Poszukiwanie wyjścia]; Plony z czasu zbierania doświadczeń [dot.: J. Goczoł: Manuskrypt]; Szlachetna dykcja [dot.: Z. Jerzyna: Modlitwa do powagi]; Grobowce nomadów [dot.: J.J. Szczepański: Rafał]; Przestrzeń języka [dot.: B. Latawiec: Przestrzenie]; Szukać światła palcami [dot.: T. Śliwiak: Wiersze wybrane]; Dusza i ciało [dot.: J. Rostworowski: Moje ciało]; Rzecz o wygnaniu [dot.: E. Kruk: Powrót na wygnanie]; „Stronami deszczu, stronami pogoda” [dot.: J. Iwaszkiewicz: Mapa pogody].

4. Czerdzieści lat poezji polskiej. Wstęp: N. Chadzinikolaou. Pozn.: MBP [Miej. Bibl. Publiczna] 1985, 22 s.

Komentarz do scenariusza wystawy w Bibliotece im. E. Raczkińskiego w Pozn.

5. Mity konieczne. [Szkice]. Łódź: WŁ 1989, 245 s.
Zawartość: Spór o Romantyzm. – W kręgu autentyczności: Psyche czy Eros? Natus czy doctus? [dot. J.B. Ożogal]; Opoka na opecie [dot.: W. Myśliwski: Nagi sad; Pałac]. – W kręgu heroizmu: Babą być [dot. A. Świrszczyńskiej]; Spokojna młodość Ewy Lipskiej; Poeta słonecznego żalu [dot. N. Chadzinikolaou]; Orfeusz w piekle Tajemnicy [dot. J. Górec-Rosińskiego]; Słowa, które widzą [dot. T. Uragacz]; Odstępca czy reformator? [dot. J. Twardowskiego]. – W kręgu niepewności: Młoda poezja po 1970 roku; Dylematy i nadzieje młodej literatury; Chciałem żyć inaczej [dot. A. Lenartowskiego]; Chwila w Cafe Chaos [dot. E. Filipczuk]; Clochard idący gościńcem [dot. Z. Smektały]. – Lektury zapamiętane: Rozrachunki poety [dot.: T. Chrościelewski: Koncert we Fromborku]; Legenda nigra; Poezje wybrane. Wwa 1984]; Z czaszką Yorika w dłoni [dot.: T. Kijonka: Poezje wybrane]; Odwaga wątpienia [dot.: H. Jachimowski: Skaza; Mgła; Makijaż]; Pomiędzy dziś a zawsze [dot.: W. Kawiński: Miłość nienawistna]; Z gruzów powstać [dot.: A. Babiński: Znicze i inne wiersze]; Outsider [dot.: M. Standlik: Ave Eva]; Brudna Arkadia [dot.: K. Kofta: Wióry]; Ballada o robołu [dot.: T. Siejak: Oficer]; Małe i wielkie historie [dot.: E. Ryłski: Stankiewicz; Powrót]; Pisać własną krew [dot.: S. Gostkowski: Marsz gladiatorów]; Poezja a fakty [dot.: Z. Jaskuła: Maszyna do pisania]; Makatki z poddasza [dot.: A. Ziemiński: Makatka z płonącego domu]. – Poetycka miara człowieka.

6. W wielkim akwarium ciemności. [Wiersze]. Grafika: T. Wyrwa-Krzyżański. Piła: [b.w.] 1989, 43 s.

7. Za zakrętem. [Szkice i felietony]. Wwa: KAW 1989, 275 s.
Zawartość: Próba panoramy [szkice dot. literatury lat 80.]; Kontekst [dot. życia lit.]; Proza; Poezja; Krytyka. – Moja errata [cykl felietonów druk. w *Faktach* w 1985-1987].

8. Krytyk w składzie z porcelaną. Wwa: NK 1990, 100 s.
Szkice dot. literatury dla dzieci i młodzieży. – Zawartość: Między literaturą a książką. Próba panoramy; Między książką a lekturą; Między informacją a edukacją; Między tradycją a współczesnością; Między baśnią a rzeczywistością; Między rzeczywistością a światopoglądem; Kilka uwag praktycznych.

9. Witold Gombrowicz. „Ferdynurke”. Wwa: Jota 1990, 55 s. Wyd. [skrócone] Wwa: Arkadia 1995, 27 s. *Bibl. Analiz Lit.*

10. Zofia Nałkowska. „Granica”. Wwa: Jota 1990, 37 s. Wyd. nast. tamże 1991.

11. Lekcje z Szymborską. [Esej]. Bochnia: POW [Prowincjonalna Ofic. Wydawn.] 1996, 96 s.

12. Między wierszami. Rozmowy o życiu i literaturze. Kielce: Ofic. Wydawn. Ston 2 1997, 196 s.
Wywiady z pisarzami: L.M. Bartelski, A. Bojarska, R. Bratny, J.W. Gomulicki, S. Grodzierska, M. Grześczak, J. Harasymowicz, S. Janowicz, J. Krakowski, J. Kryszak, P. Kuncewicz, A. Lenartowski, O. Lipińska, E. Lipska, W. Maksimow, L. Marjańska, S. Nyczaj, R. Paul, S. Rogala, M. Słomczyński, P. Szubartowicz, T. Uragacz, A. Zieliński.

13. Jest źle, ale mogłoby być gorzej. Rozmowa z Adamem Zielińskim. Kr.: Galicyjska Ofic. Wydawn.; Rzeszów: Press-Rol 1999, 127 s.

14. Potrzeba śmiechu. [Szkice literackie]. Wwa: Nowy Świat 2002, 127 s.

Zawartość: Uśmiech krytyka: Szwejku, pokażcie, co tam macie [dot. twórczości J. Haska]; Plaut, Homer, Kolberg [dot. twórczości S. Wiecheckiego]; Melancholia pogody [dot. J. Przybory]; Szmy, zlepy, ciągi [dot. J. Głowackiego]; Le train ivre [dot. W. Jerofiejewa]; – Recht zoila: Cały ten rap; Buta zamiast buntu; Art-zine show; Metafizyczny wzwód. – Chichot Amora: Różni Walenty; Między rozpustą a pokutą; Ruja i porubstwo: Autocenzura? – Śmiech biesiadnika: Wielkie żarcie; Genialni przewodnicy; Prestroga dla ascetów; Lamentacja mięsopustna; Epilog z clownem [dot.: A. Silber: Parasol pełen kwiatów].

15. Czarne dziury. Tor.: A. Marszałek 2003, 467 s.
Zawiera felietony w cyklach: Kultura polityczna; Polityka kulturalna; Opium dla mas; Polemiki i chłosty; Kiry i laury. – Dot. kultury pol. po 1989; druk. w *Trybunie* od 1997.

16. Osiemdziesiąt lekcji wiersza. Tor.: A. Marszałek 2004, 312 s.
Podp.: Flażolet z Farlandii. – Felietony druk. w *Wład. Kult.* w 1995-1998.

17. Foksal 17. Wwa: PIW 2006, 248 s.
Monografia PIW-u z okazji 60-lecia wydawn.

Przekłady

1. G. Bartram: Mistrz tajemnic. [Powieść]. Przel.: J. Szychliński, ... Kat.: Książ. 1992, 281 s.

2. V. O'Reilly: Zabawy kata. [Powieść]. Przel.: I. Obuchowa, ... Kat.: Książ. 1993, 436 s.

Prace redakcyjne

1. G. Apollinaire: Miłość na którą cierpię. Wybrał i wstępem poprzedził ... Wwa: Wydawn. B. Wrocławskiego 1994, 140 s.

2. Laurowo i jasno. Antologia wierszy laureatów Literackiej Nagrody Nobla. Wybrał i oprac. ... Wwa: Wydawn. B. Wrocławskiego 1994, 487 s.

3. Ci poeci. Antologia poezji współczesnej województwa wrocławskiego. Wybór, układ i wstęp ... Wrocław: Dobrzyńsko-Kuj. Tow. Kult. 1995, 147 s.

4. J. Górec-Rosiński: Przechodzień róż. Erotyki, liryki i poematy miłosne. Wyboru dokonał i wstępem poprzedził ... Bydgoszcz: Progres 1995, 232 s.

5. Głosy poetów. Antologia. I Ogólnopolskie Konfrontacje Literackie Żelów 4-5 października 1996. Wybór, oprac. i wstęp ... Żelów 1996, 94 s.

6. Młariola Dąbrowska, H. Dąbrowski: Pachniesz snem domowej roboty. Erotyki. Wybór i układ ... Wrocław: Dobrzyńsko-Kuj. Tow. Kult. 1996, 71 s.

7. J. Harasymowicz: Wybór liryków. Wybór i posł. ... Wwa: Muza 1999, 352 s.

8. Samoświec. Antologia poetycka. Wybór, układ, wstęp ... Turek, Konin: Apeks 1999, 103 s.

9. W labiryncie świata. Adam Zieliński w oczach krytyki. [Szkiice]. Wybór i red.: T. Skoczek, ... Rzeszów: Podkarpacka Ofic. Wydawn. 2001, 235 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 1988, 2002, 2004. – Wywiad: Dobry krytyk, to taki szczęśliwy facet. Rozm. A. Dębowski. *Gaz. Kult.* 1997 nr 10. [Z gwiazdą w oku:] P. Dybel: Ucieczki i negacje. *Nowy Wyrz* 1976 nr 9; M. Krassowski: Udany debiut. *Poezja* 1978 nr 2; M. Zieliński: Nazwanie chaosu. *Więź* 1978 nr 7/8. – [Przechodzień z Efezu:] J. Biela: Powtórka z debiutu. *Nowy Wyrz* 1979 nr 11; S. Jurkowski: Poezja źródeł. *Sl. Powsz* 1979 nr 237; A. Kaliszewski: Mądrość i płomień. *Mag. Kult.* 1979 nr 4; A.K. Waśkiewicz: Kultura i codzienność. *Życie Lit.* 1979 nr 38. – [Sztuka wyboru:] B. Dopart: Trzy kwestie bieżącej krytyki literackiej. *Życie Lit.* 1980 nr 22; A. Lenartowski: Poeta krytykiem; A. Nowak: Szlachetny eklektyzm. *Nowy Wyrz* 1980 nr 5. – [W wielkim akwarium ciemności:] D.T. Lebioda: Czarna gorycz. *Życie Lit.* 1989 nr 13; S. Stanik: Poszukiwanie w ciemności. *Kierunki* 1989 nr 6. – M. Podhorecki. *Metafora* 1989/90 nr 1/2 [rec.]: Mity konieczne! – R. Bugajski: Śmiech krytyka. *Twórczość* 2003 nr 6 [rec.]: Potrzeba śmiechu!

K.B.

ŻUŁAWSKI Juliusz 1910-1999

Imiona metrykalne: Juliusz Łukasz.

Krypt.: J.Ż., (J.Ż.), jż.

Poeta, prozaik, krytyk literacki, tłumacz.

Urodzony 7 października 1910 w Zakopanem; syn Jerzego Żuławskiego, pisarza (zmarł 1915), i Kazimiery z Hanickich, tłumaczki; brat Marka Żuławskiego, malarza, i Wawrzyńca Żuławskiego, tatarnika i alpinisty, kompozytora i krytyka muzycznego, brat stryjeczny Mirosława Żuławskiego, prozaika i scenarzysty filmowego. Dzieciństwo spędził w Zakopanem, gdzie rozpoczął naukę w gimnazjum. W 1921 przeniósł się wraz z matką do Torunia i uczęszczał do

Gimnazjum im. M. Kopernika. Rok szkoły 1925/26 spędził w rodzinie w Krośnie. Jesienią 1925 zamieszkał w Warszawie. W 1928-29 przebywał okresowo na Helu, gdzie pracował jako nadzorca budowlany przy budowie kolonii rybackiej, w sezonie letnim 1930 nadzorował budowy w Wielgłowach i Swarzędzie w okolicach Tczewa. W lutym 1931 zdał eksternistycznie egzamin maturalny w Gimnazjum im. T. Czackiego w Warszawie. Od września 1931 do września 1932 odbywał służbę wojskową w Szkole Podchorążych Rezerwy Saperów w Modlinie. W 1932 podjął na Wydziale Architektury Politechniki Warszawskiej studia, których nie ukończył. Od kwietnia 1933 do maja 1934 pracował jako urzędnik (referent do spraw inwentarza) w warszawskiej centrali Polskiej Kasy Oszczędności. Debiutował w 1933 na łamach miesięcznika *Droga* poematem pt. „Marcin” (nr 1) i opowiadaniem pt. „Morze” (nr 9). Uprawiał tatarnictwo, a także żeglarstwo dalekomorskie; w 1935 odbył rejs do Szwecji, Danii i Finlandii. Od lata 1936 przebywał w Anglii, skąd nadsyłał artykuły do prasy polskiej (m.in. do *Odnowy* i *Gazety Polskiej*) oraz korespondencje do Polskiego Radia. Zimą 1938 przyjechał do kraju, w maju tegoż roku powrócił do Londynu jako stały korespondent katowickiego dziennika *Polonia* (tu w 1939 m.in. cykl felietonów p. „Angielskie paradoksy”; przedrukowany także w *Piaście*). W maju 1939 powrócił do kraju. W końcu lipca został powołany do służby wojskowej (6 Batalion Saperów w Brześciu nad Bugiem) i przydzielony do 92. Grupy Fortyfikacyjnej w Żninie. Brał udział w stopniu podporucznika w kampanii wrześniowej w szeregach armii „Poznań”, a następnie w obronie Warszawy. Wzięty do niewoli niemieckiej przebywał w obozach jenieckich, kolejno w Oflagu II w Prenzlau, Oflagu II E w Neubrandenburgu i Oflagu II D w Gross-Born. Brał czynny udział w obozowym życiu kulturalnym, m.in. z jego inicjatywy powołano w lipcu 1942 w obozie w Neubrandenburgu Klub Literacko-Dyskusyjny. Prowadził działalność oświatową, literacką i teatralną jako autor wierszy, piosenek, sztuk teatralnych, organizator i aktor jenieckiego teatru. Po wyzwoleniu obozu w lutym 1945 powrócił do kraju i zamieszkał w Łodzi. Nawiązał współpracę z tygodnikiem *Kuźnica*, w którym publikował do 1949 artykuły i wiersze, a także prowadził dział krytyki teatralnej oraz w 1948 ogłaszał recenzje teatralne w rubryce pt. *Z teatrów łódzkich*. W tym też czasie był kierownikiem literackim Teatru Powszechnego. W 1946-74 współpracował z miesięcznikiem *Twórczość*, w którym publikował artykuły, wiersze i prozę, a w 1950-52 cykl recenzji „Na scenach warszawskich”; w 1951-57 wchodził w skład redakcji pisma. Należał do PPS (od 1948 PZPR). W 1946 uczestniczył w charakterze korespondenta w pierwszej sesji Organizacji

Narodów Zjednoczonych w Londynie. W tymże roku ożenił się z Pauliną Krystyną Mieczkowską. Został członkiem ZZLP (od 1949 ZLP; w 1946-47 i 1956-59 sekretarz Zarządu Głównego; należał do Związku do jego rozwiązania w 1983). W 1947 publikował w *Odrodzeniu* „Listy z Łodzi”. Wiosną 1949 przeniósł się do Warszawy. Pracował krótko jako wicedyrektor Departamentu Przedsiębiorstw Artystycznych Ministerstwa Kultury i Sztuki, był członkiem Prezydium Rady Stowarzyszeń Artystycznych, następnie do 1950 dyrektorem Studium Teatrolologicznego. W 1950-61 współpracował z *Nową Kulturą*; w 1950-51 redagował dział teatralny tego tygodnika. W 1951 ogłaszał w *Echu Krakowa* felietony w cyklu pt. „Krajobrazy siódmej jesieni” (przedrukowane w 1952 w *Expressie Wieczornym*). Zajął się także pracą przekładową z języka angielskiego i hiszpańskiego. Jesienią 1957 należał do zespołu przygotowującego nowy miesięcznik *Europa*, w którym miał pełnić funkcję zastępcy redaktora naczelnego. W związku z zawieszeniem pisma przez władze przed ukazaniem się pierwszego numeru, wystąpił z PZPR. Po 1957 odbywał liczne podróże do Anglii, Francji i Włoch; uprawiał nadal wspinaczkę wysokogórską, m.in. w Alpach i Pirenejach, oraz żeglarstwo morskie. W 1959-68 pełnił funkcję przewodniczącego sekcji literackiej ZAIKS, w 1966 został członkiem zarządu Polskiego PEN Clubu, którego od 1972 był wiceprezesa, w 1978-90 prezesem, w 1991-99 prezesem honorowym. Liczne wiersze i przekłady poezji ogłaszał m.in. w *Poezji* (1968-69). Za twórczość przekładową otrzymał w 1970 nagrodę Polskiego PEN Clubu i nagrodę im. M. Kistera, przyznaną przez Roy Publishers w Nowym Jorku, za całokształt twórczości literackiej – w 1971 nagrodę Fundacji A. Jurzykowskiego w Nowym Jorku. W 1974 został członkiem korespondentem londyńskiego towarzystwa The Byron Society. W 1976 podpisał „Memorial 101”, wyrażający protest przeciw projektowanym zmianom w Konstytucji PRL. W 1976/77 przebywał przez kilka miesięcy w Stanach Zjednoczonych i Kanadzie na zaproszenie Fundacji Kościuszkowskiej, wygłaszając odczyty na uniwersytetach i w klubach polonijnych. W 1980 zasiadał w jury Nagrody Literackiej im. A. Struga. Brał udział w Tygodniach Kultury Chrześcijańskiej, organizowanych przez Komitet Episkopatu do Spraw Duszpasterstwa Ogólnego oraz w 1981 w Kongresie Kultury Polskiej. W 1987-88 współpracował z kwartalnikiem religijno-społecznym *Znaki Czasu* (tu cykl esejów pt. „Przydługa teraźniejszość”). Był członkiem powstałego w grudniu 1988 Komitetu Obywatelskiego przy Lechu Wałęsie. W tymże roku otrzymał nagrodę Stowarzyszenia Autorów „Zaiks” dla tłumaczy oraz honorową Złotą Odznakę ZAIKS-u. W 1992 został członkiem SPP. Odznaczony m.in.

Krzyżem Kawalerskim (1974) oraz Krzyżem Komandorskim (1995) Orderu Odrodzenia Polski. Zmarł 10 stycznia 1999 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

1. Wyprawa o zmierzchu. Powieść. Wwa: Bibl. Pol. 1936, 136 s. Wyd. nast. z przedm. autora Wwa: PIW 1957.

2. Scena. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Neubrandenburg, Sekcja Teatralna w Obozie K Oflagu II E 1941.

3. Fraszki błękitne. [Wiersze]. Neubrandenburg, Oficerski Obóz Pol. Jeńców Wojennych: Wydawn. E. Kurzyńskiego 1942.

11 egz. numerowanych z rys. J. Słomczyńskiego; egz. w Arch. Państw. m. Pozn. i Woj. Poznańskiego.

4. Cień Alcybiadesa. Komedia w 3 aktach. Powst. Neubrandenburg, Oflag II E 1943. [Inf. autora].

5. Sprawa o Piotra. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Gross-Born, Zespół Oflagu II D 1944.

6. Ulica. Scenariusz filmowy. Ekran. 1947.

7. Pole widzenia. [Wiersze]. Wwa: Czyt. 1948, 128 s.

Wiersze powst. 1941-1946.

8. Skrzydło Dedala. Powieść. Wwa: Czyt. 1949, 194 s.

9. W drzwiach otwartych. [Utwór dramatyczny]. Powst. 1950. [Inf. autora].

10. Gdzieś w powiecie. Obraz sceniczny w 6 odsłonach. Adaptacja dla świetlic. Wwa: Wydawn. CRZZ 1951, 67 s. Wyst. Gniezno, Zespół Teatr. przy Zakładach Mięsnych 1952.

11. Wiersze z notatnika. Wwa: PIW 1957, 43 s.

12. Czas przeszły niedokonany. [Opowieści wspomnieniowe]. Wwa: Czyt. 1962, 153 s. Wyd. 2 także 1984.

Zawartość: Narodziny pamięci; Powrót Odysa; Ślad; Wielkie łowy; Czas przeszły niedokonany; Ulubieniec Fortuny; Klemens; Santa Maria; Morze; Log.

13. Byron nieupozowany. [Opowieść biograficzna]. Wwa: PIW 1964, 522 s. Wyd. nast. także: wyd. 2 1966, wyd. 3 1979.

14. Wielka podróż Walta Whitmana. [Opowieść biograficzna]. Wwa: PIW 1971, 374 s.

15. Kartki z drogi. [Wiersze]. Wwa: Czyt. 1975, 52 s.

Zawiera także przekł. wierszy następujących autorów: R. Browning, G. Byron, G. Chapman, J. Keats, R. Southwell, W. Whitman, W. Wordsworth.

16. Z domu. Wwa: PIW 1978, 422 s. Wyd. 2 także 1979.

Wspomnienia, artykuły, listy z l. 1893-1939.

17. Czas odzyskany. [Opowieści wspomnieniowe]. Wwa: PIW 1982, 103 s.

Zawartość: Czas odzyskany; Zejście w dolinę; Nad błotnistą rzeczulką; Dzwoniącym tramwajem; Spotkania.

18. Wiersze wybrane. Wyboru dokonał autor. Wwa: PIW 1985, 142 s.

Zawiera części: Z lat 1929-1933; Z lat 1939-1942; Z lat 1945-1948; Z lat 1950-1952; Z lat 1953-1956; Z lat 1958-1967; Z lat 1979-1981.

19. Przydługa terazniejszość. [Wspomnienia]. Wwa: „Folium”; „Yoho” 1992, 116 s.

Przekłady i adaptacje

1. J. Szaniawski: Ptak. Komedia w 3 aktach. Adapt. ... Wyst. Prenzlau, Zespól Oflagu II A 1940.

2. J. Szaniawski: Adwokat i róże. Komedia w 3 aktach. Adapt. ... Wyst. Neubrandenburg, Sekcja Teatralna w Obozie K Oflagu II E 1941.

3. F. Lope de Vega: Młyn. Komedia w 3 aktach. Wwa: PIW 1954, 179 s. Wyst. Wwa, T. Lud. 1954.

4. F. Lope de Vega: Wędka Feniksany. Komedia w 3 aktach. Wwa: PIW 1955, 195 s. Wyst. Częstochowa, T. im. A. Mickiewicza 1956.

Druk fragm. pt. Wędrowka Feniksany. Przel.: ..., K. Żuławska. *Teatr* 1953 nr 1 s. 11-13.

5. F. Lope de Vega: Kochać nie wiedząc kogo. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Grudziądz, T. Ziemi Pomor. 1957. Radio 1977.

6. J. Gay: Opera żebracza. Wwa: PIW 1959, 107 s. Wyst. Łódź, T. Studyjny '83 im. J. Tuwima 1982.

7. B. Behan: Zakładnik. (Sztuka w 3 aktach). Tłum.: M. Skroczyńska, ... *Dialog* 1960 nr 12 s. 49-89. Wyst. Gdańsk-Sopot, T. Wybrzeże 1972.

8. R. Lowell: Benito Cereno. [Utwór dramatyczny]. *Dialog* 1968 nr 5 s. 34-66. Przedr. zob. poz. 12.

9. R. Browning: Poezje wybrane. Wybór, przekł. i słowo wstępne ... Wwa: PIW 1969, 150 s.

10. R. Lowell: Mój kuzyn, major Molineux. [Utwór dramatyczny]. *Dialog* 1970 nr 12 s. 33-53. Przedr. zob. poz. 12.

11. R. Lowell: Endecott i Krzyż Czerwony. [Utwór dramatyczny]. *Dialog* 1973 nr 6 s. 44-75. Przedr. zob. poz. 12.

12. R. Lowell: Chwała sztandaru. Tryptyk sceniczny. Posł.: M. Sprusiński. Kr.: WL 1974, 154 s. Zawartość: Endecott i Krzyż Czerwony [poz. 11]; Mój kuzyn, major Molineux [poz. 10]; Benito Cereno [poz. 8].

13. G.G.N. Byron: Niekształtny przekształcony. [Utwór dramatyczny]. Przekł. powst. 1977. W: G.G.N. Byron: Wybór dzieł. T. 2. Wwa: PIW 1986 s. 675-748.

Inf. o dacie powst. tłum. wg J.Ż. w: G.G.N. Byron: Wybór dzieł. T. 2. Wwa 1986 s. 769.

14. E. Barret-Browning, R. Browning: Moja gwiazda. [Utwór dramatyczny]. Przel.: I. Marjańska, ... TV 1978.

15. T. Heywood: Kobieta zabita dobrocią. [Utwór dramatyczny]. W: *Dramat elżbietański*. T. 1. Wwa: PIW 1989 s. 699-767.

16. J. Webster: Niewinna diablica. [Utwór dramatyczny]. W: *Dramat elżbietański*. T. 2. Wwa: PIW 1989 s. 547-663.

Zob. też *Prace redakcyjne* poz. 2, 10-12, 14-17.

Prace redakcyjne

1. G.G.N. Byron: Don Juan. Przel. E. Porębowicz. Słowem wstępnym i przyp. opatrzył ... Wwa: PIW 1953, XIII, 715 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 1954, wyd. 3 1955, wyd. 4 1959. Przedr. v: G.G.N. Byron: Wybór dzieł. T. 3. Wwa 1986.

2. G.G.N. Byron: Wiersze i poematy. Wybór, wstęp i przyp. ... (Z pism). [Wwa:] PIW 1954, 555 s. Tu przekł. m.in. J.Ż.

3. G.G.N. Byron: Wędrowki Childe Harolda. Dramaty. Przel.: J. Kasprówic, J. Paszkowski. Słowem wstępnym i przyp. opatrzył ... (Z pism). Wwa: PIW 1955, 569 s.

4. O. Wilde: Eseje; Opowiadania; Bajki; Poematy prozą. Tłum. E. Berberyusz i inni. [Rec. i wstęp] ... Wwa: PIW 1957, 441 s.

5. G.G.N. Byron: Listy i pamiętniki. Tłum. Z. Kubiak i inni. Red. ... (Z pism). Wwa: PIW 1960, 652 s.

6. Jerzy Żuławski: Eseje. [Wybór i not. biograf.] ... Wstęp: J. Kreczmar. Wwa: PIW 1960, 368 s.

7. G.G.N. Byron: Wiersze i poematy. Wybrał i oprac. ... Wwa: PIW 1961, 547 s.

8. P.B. Shelley: Poezje wybrane. Wybór, oprac. i wstęp ... Wwa: PIW 1961, 116 s.

9. O. Wilde: Cztery komedie. Przel. W. Lewik [i in.]. Red. ... (Z pism). Wwa: PIW 1961 469 s.

10. J. Keats: Poezje wybrane. Wybrał, oprac. i wstępem opatrzył ... Wwa: PIW 1962, 07 s. Tu przekł. m.in. J.Ż.

11. W. Whitman: Żdźbła trawy. Poezje wybrane. Słowo wstępne, wybór i oprac. ... Wwa: PIW 1966, 232 s.

Tu przekł. m.in. J.Ż.

12. Poeci języka angielskiego. [Antologia]. Wybór i oprac.: H. Krzeczkowski, J.S. Sito, ... T. 1-3. Wwa: PIW 1969, 1971, 1974, 956 + 785 + 543 s.

Tu przekł. m.in. J.Ż.

13. G.G.N. Byron: Poezje wybrane. Wyboru dokonał i wstępem opatrzył ... Wwa: LSW 1972, 134 s.

14. [G.G.N.] Byron: Poezje. Wybrał i wstępem opatrzył ... Wwa: PIW 1974, 167 s.

Tu przekł. m.in. J.Ż.

15. H.W. Longfellow: Wybór poezji. Wybór i słowo wstępne ... Wwa: PIW 1975, 118 s.

Tu przekł. m.in. J.Ż.

16. G.G.N. Byron: Wybór dzieł. Wybór, przedm., red. i przyp. ... T. 1-3. Wwa: PIW 1986, 774 + 768 + 648 s.

T. 1. Wiersze; T. 2. Dramaty; T. 3. Don Juan. Przel. E. Porębowicz. - W t. 1-2 przekł. m.in. J.Ż.

17. W.B. Yeats: Poezje wybrane. Przel. S. Barańczak [i in.]. Wybór ... Oprac.: E. Życieńska. Wstęp: W. Krajewska. Wwa: PIW 1987, 246 s.

Tu przekł. m.in. J.Ż.

Zob. też Przekłady poz. 9.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 1966, 1979, 1988, 1989. - Wywiad: Dom, który trwa. Rozm. L. Kurpiewski. *Polska* 1980 nr 1.

SWPP 1. - PP (A. Szalagan). - LP XX w. (H. Urbas).

[Wyprawa o zmierzchu] J. Andrzejewski: Dwa debiuty powieściowe. *Prosto z Mostu* 1936 nr 52 [dot. też: K. Truchanowski: Ulica Wszystkich Świętych]; E. Breiter. *Wład. Lit.* 1936 nr 38; J. Krzyżanowski. *Pion* 1936 nr 45; A.G. Siedlecki: W ojcowskie ślady. *Kur. Warsz.* 1936 nr 157. - S. Pollak: Wiersze J.Ż. *Kuźnica* 1948 nr 38. - R. Bratny: Chronologie poetyckie. *Odrodzenie* 1949 nr 2 [rec.: Pole widzenia]. - [Skrzydło Dedala] T. Drewnowski: Nieporozumienia wokół realizmu. *Nowa Kult.* 1950 nr 5; I. Golmont: Nie rozgrzeszony inteligent. *Tyg. Powsz.* 1950 nr 31; H. Kirchner: Pogadanka z przemocami. *Wiśń* 1950 nr 22. - J. Kwiatkowski: Pastisze. *Życie Lit.* 1957 nr 23 [rec.: Wiersze z notatnika]. - W. Sadkowski: Czego się człowiek nigdy nie wyrzeknie... *Nowe Książ.* 1957 nr 12 [rec.: Wyprawa o zmierzchu]. - [Czas przeszły niedokonany:] B. Czeszko: Czas, który się liczy. *Prz. Kult.* 1962 nr 20; S. Melkowski: „Ja” w prozie dzisiejszej. *Nowa Kult.* 1962 nr 23, przedr. w tegoż: Domena prozy. Wwa 1984; K. Rosner: Proza J.Ż. *Nowe Książ.* 1962 nr 9; M. Wyka: Przeszłość, czyli pamięć niedokonanego. *Twórczość* 1962 nr 4. - [Byron nieupozwany:] H. Breza: Byron. *Twórczość* 1965 nr 4; Z. Florczak: Byron fascynujący. *Nowe Książ.* 1965 nr 9; [J.Z. Słowieski] Hamilton: Byron mały. *Kultura* 1965 nr 9; W. Nawrocki: Życie Byrona. *Życie Lit.* 1965 nr 18. - [Wielka podróż Walta Whitmana:] H. Krzeczowski: Komu potrzebna biografia. *Twórczość* 1972 nr 9; Z. Kubiak. *Tyg. Powsz.* 1972 nr 7. - [Ż. Żuliński: O tempora, o mores! *Poezja* 1976 nr 3 [rec.: Kartki z drogi]. - [Z domu:] B. Czeszko: W domu i poza domem. *Nowe Książ.* 1978 nr 14; J. Górski. *Rocz. Lit.* 1978; T. Jastrun: Żywe cienie przodków. *Tyg. Kult.* 1978 nr 21; H. Krzeczowski: Fluctuat nec mergitur. *Twórczość* 1978 nr 12; W. Makomski: Miscellanea domowe. *Kierunki* 1978 nr 34; K. Mętrak: Żywe wiązanie. *Kultura* 1978 nr 18; H. Wereszycki: Z przeszłości niedawnej a jednak odległej. *Tyg. Powsz.* 1978 nr 29; P. Kuncewicz: Z dobrego domu. *Tyg. Demokr.* 1979 nr 47; T. Syga: Saga rodu Żuławskich. *Stolica* 1979 nr 41; T.J. Żółciński: Epistolarna collage. *Odra* 1979 nr 2. - [Czas odzyskany:] W. Billip: Miłość, śmierć, sztuka i cała reszta. *Nowe Książ.* 1982 nr 4; P. Kuncewicz: Kamyk do ogródka J.Ż. *Życie Lit.* 1982 nr 42; Z. Kubiak: Czas nie utracony. *Tyg. Powsz.* 1983 nr 38. - J.A. Szczepański: Saga rodu Żuławskich. *Wierchy* 1981 wyd. 1983 [rec.: Z domu]. - [Wiersze wybrane:]

M. Krassowski: Poeta kultury. *Życie Lit.* 1986 nr 31; K. Pleńkosz: Uczestnictwo. *Literatura* 1986 nr 3. - [Przydługa terażniejszość:] M. Karpiński: Consecutio temporum. *Puls* 1992 nr 59; K.T. Toeplitz: „Porządkowanie”. *Życie Codz.* 1992 nr 99; A. Czachowska: „Życiorys przecięty toporem”. *Twórczość* 1993 nr 4.

M.K.-K.

ŻUŁAWSKI Mirosław
1913-1995

Prozaik, felietonista, autor scenariuszy filmowych.

Urodzony 16 stycznia 1913 w Nisku na Podkarpaciu; syn Sławomira Żuławskiego, prawnika, urzędnika administracji państwowej, i Marii z Wiśniowskich, autorki sztuk dramatycznych dla młodzieży; bratanek Jerzego Żuławskiego, stryjeczny brat Juliusza Żuławskiego, poety, prozaika, ojciec Andrzeja Żuławskiego, reżysera filmowego. W Nisku spędził wczesne dzieciństwo, po czym w związku z częstymi zmianami miejsca pracy ojca przebywał kolejno w: Wieliczce, Bielsku, Katowicach, Tarnowskich Górach, Dobromilu, Turce nad Strzymem. Uczęszczał krótko do gimnazjum w Katowicach i Dobromilu. Około 1928 zamieszkał wraz z matką i chorym na gruźlicę bratem w Zakopanem, gdzie w 1930 zdał maturę w Państwowym Gimnazjum, następnie studiował na Wydziale Prawa i w Studium Dyplomatycznym Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie. Debiutował w lwowskich *Sygnalach* jako poeta w 1934 wierszem pt. „Z Czarnohorskiej włości” (nr 12), a jako prozaik w 1935 opowiadaniem pt. „Miasteczko” (nr 14). Po ukończeniu studiów w 1935, pracował w Urzędzie Wojewódzkim we Lwowie. Od wiosny 1936 mieszkał w Żółkwi pod Lwowem i odbywał praktykę administracyjną w starostwie; prowadził tam referatarno-administracyjny, otrzymał nominację na stanowisko referendarza. W 1936-39 należał do lwowskiej grupy literackiej Rybałci; ogłaszał wiersze m.in. w niedzielnej „Kolumnie Rybałtów”, drukowanej w *Dzienniku Polskim*. Był członkiem ZZLP. W grudniu 1937 zamieszkał we Lwowie, gdzie pełnił obowiązki osobistego sekretarza wojewody lwowskiego. Latem 1938 odbył podróż do Francji i Włoch. Ożenił się z Czesławą Janiakówną, polonistką, później tłumaczką. Podczas II wojny światowej mieszkał nadal we Lwowie. W czasie okupacji sowieckiej utrzymywał się z pośrednictwa mieszkaniowego, fałszowania dokumentów, z handlu. Pracował też jako agent ubezpieczeniowy, następnie księgowy w spółdzielni mieszkaniowej (Łyczakowska Kolonia Profesorska). Po zajęciu Lwowa przez Niemców został zatrudniony w Instytucie Behringa (Institut für Fleckfieber und Virusforschung) produkującym szczepionki przeciwtyfusowe, najpierw jako karmiciel, a następnie preparator wszy. Brał udział w konspiracyjnym życiu literackim, czy-

tal swoje opowiadania na potajemnych zebraniach literackich. W 1941 wstąpił do Związku Walki Zbrojnej (ZWZ, później AK; używał pseud.: Andrzej, Felician, Radca). Prowadził nasłuchy radiowe i redagował *Biuletyn Informacyjny Ziemi Czerwinińskiej* (1941-44). W grudniu 1941 został członkiem, a w kwietniu 1944 szefem Biura Informacji i Propagandy ZWZ-AK Okręgu Lwów. Po ponownym zajęciu Lwowa przez Armię Czerwoną w lipcu 1944 podjął pracę w Teatrze Polskim na stanowisku asystenta reżysera. Zagrożony aresztowaniem przez NKWD, wyjechał wraz z rodziną w listopadzie tego roku do Lublina. Rozpoczął współpracę z dziennikiem *Rzeczpospolita*, w którym od 1945 pełnił funkcję zastępcy redaktora naczelnego; w marcu 1945 wraz z redakcją przeniósł się do Łodzi. Od 1944 ponownie był członkiem ZZLP (od 1949 ZLP; do rozwiązania Związku w 1983). Wiosną 1945 przebywał jako korespondent wojenny pod Berlinem. Artykuły i reportaże publikował m.in. w *Odrodzeniu* (1945-48) i *Kuźnicy* (1945). W 1945 wstąpił do PPS (od 1948 PZPR). Od września 1945 przebywał w Paryżu, gdzie do 1949 pełnił funkcję attaché kulturalnego, a od 1946 funkcję I sekretarza w Ambasadzie RP. W 1949-52 był radcą do spraw kulturalnych w Ambasadzie RP w Pradze. Należał do Związku Zawodowego Pracowników Państwowych i Społecznych. W 1952 wystąpił ze służby dyplomatycznej. Po powrocie do kraju mieszkał w Warszawie i do 1955 współpracował z *Przeglądem Kulturalnym* (1952-55; tu w 1954-55 cykl reportaży pt. „Kartki indochińskie”); wchodził także w skład kolegium redakcyjnego tygodnika. Publikował również w *Życiu Warszawy* (1952-69; w 1952-53 stały cykl felietonów pt. „Obrachunki pana Antoniego”, w 1955 cykl reportaży pt. „Pamiętnik wietnamski”, „Z pamiętnika wietnamskiego”, w 1967-69 felietony pt. „Opowieści mojej żony”, w 1968 pt. „Wietnam – lato 1968”), *Trybunie Robotniczej* (tu w 1955 „Pamiętnik wietnamski”) i *Twórczości* (1952-66). Odbiwał liczne podróże, m.in. do Chin i Wietnamu (1954, 1968, 1980). W 1956 został ponownie powołany do służby dyplomatycznej jako radca do spraw kulturalnych w Ambasadzie PRL w Paryżu (do 1961) i stał się przedstawicielem PRL przy UNESCO (do 1963). W 1964-73 był wicedyrektorem Departamentu Współpracy Naukowej i Kulturalnej z Zagranicą w Ministerstwie Spraw Zagranicznych. Publikował m.in. w *Kontynentach* (w 1968-69 reportaże z Afryki), *Kurierze Polskim* (w 1968-69 felietony pt. „Niebieskie migdałki”), *Kulisach* (1969-80; tu cykle: w 1969 „Pisarze nocą”, w 1977 „Pisarze rankiem”, w 1980 „Zapiski”). W 1974-75 był ambasadorem w Senegalu, akredytowanym także w Republice Górnej Wolty i Republice Mali, a w 1976 ambasadorem w Gambii. W 1975 przebywał w misji spe-

cialnej w Angoli. W końcu 1977 przeszedł na emeryturę i powrócił do kraju. W 1987 został członkiem Fundacji Kultury Polskiej. Publikował felietony wspomnieniowe m.in. w *Tygodniku Polskim* (1987-89) i w czasopiśmie *Twój Styl* (w 1990-95 w cyklu pt. „Album domowe”). Był członkiem Oddziału Polskiego Stowarzyszenia Kultury Europejskiej (SEC) oraz Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich. Odnaznaczony m.in. Orderem Krzyża Grunwaldu III klasy (1946), Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (1954), wietnamskim Orderem Pracy I klasy (1958), francuskim Orderem Legii Honorowej (1972), francuskim Orderem Narodowym Zasługi, senegalskim Orderem Narodowego Lwa (1977), Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski (1983). Zmarł 17 lutego 1995 w Warszawie; pochowany na cmentarzu w Górze Kalwarii.

TWÓRCZOŚĆ

1. Ostatnia Europa. Trzy miniatury. Wwa: Czyt. 1947, 135 s. Wyd. nast. tamże; wyd. 2 1958, wyd. 3 1987.

Zawartość: Opowieść szycerka; Przystanek Męki Pańskiej; Ostatnia Europa.

2. Rzeka Czerwona. [Powieść]. *Twórczość* 1952 z. 11-12; 1953 nr 1-2. Wyd. osob. Wwa: Czyt. 1953, 184 s. Wyd. nast. tamże; wyd. 2 1953, wyd. 3 1954. Przekł.: białorus.: Чырвоная рака. [Przel.] J. Misko. Minsk 1955, – c h i Ń s k i: Hung-ho. [Przel.]: Err-Tsin, Ho Tsin. Pekin 1957 lna k. tyt. Czu-la-fu-sy-ki; tyt. również w jęz. ros., – c z e s.: Rudã teka. [Przel.] J.R. Burian. Praha 1955, – k a z.: [Przel.] I. Esenberlin. Alma-Ata 1956, – n i e m.: Der rote Strom. [Przel.] T. Hoffmann. Berlin 1955, – r o s.: Krasnaja reka. [Przel.] V. Arcimovič, M. Ignatov. Moskva 1954, – u k r.: Červona rika. [Przel.] M. Rekuň, M. Palamarčuk. Kiїв 1956.

Nagroda Państwowa III stopnia w 1953.

3. Opowieść atlantycka. *Twórczość* 1953 z. 12 s. 91-131. Wyd. osob. Wwa: NK 1954, 89 s. Wyd. nast. tamże; wyd. 2 1955, wyd. 3 1957. Por. poz. 5.

Przekł.: n i e m.: Alarm am Atlantik. [Przel.] G. Schiller. Berlin 1957, wyd. nast. Berlin 1965, – r o s.: Atlantičeskaja povest'. [Przel.] Z. Šatalova. Moskva 1955.

4. Portret wroga. [Opowiadanie]. *Nowa Kult.* 1954 nr 1. Wyd. osob. Wwa: NK 1954, 37 s.

II nagroda w konkursie NK w 1953.

5. Opowieść atlantycka. Scenariusz filmowy. Ekran. 1955. Por. poz. 3.

6. Drzazgi bambusa. [Reportaże z Wietnamu]. Wwa: PIW 1956, 339 s.

7. Psia gwiazda. [Opowiadania]. Wwa: Czyt. 1965, 283 s. Wyd. 2 tamże 1968.

Zawartość: Godzina tygrysów; Beczka duńskich śledzi; Aż do wejścia zorzy; Bingo; Psia gwiazda.

Przekł.: b u l g.: Kuceškata zvezda. [Przel.] B. Białcew. Sofija 1967.

8. Minuta milczenia. Scenariusz filmowy. Wwa: [b.w.] 1970, 85 k., powiel.

9. Opowieści mojej żony. Wwa: Czyt. 1970, 138 s. Wyd. nast.: tamże: wyd. 2 1972, wyd. 3 1975; wyd. 4 Wwa: Alfa 1985; wyd. 6 [właśc. 5] Wwa: MAW 1987; Wwa: Twój Styl 1994.

Przekł.: cze.s.: Historiky mé moudré ženy. [Przel.] V. Zapletová. Praha 1973, - n i e m.: Die Orchidee und andere Geschichten meiner Frau. [Przel.] H. Schumann. Berlin 1978.

Adapt.: v: Adapt.: A. Hanuszkiewicz. Cz. 1-15. TV 1972. Nagroda Zespołowa Komitetu do Spraw Radia i Telewizji w 1970.

10. Trzecia część nocy. Scenariusz filmowy. [Współaut.:] A. Żuławski. Ekran. 1971.

11. La politique culturelle en Pologne. [Współaut.:] J. Kossak, S.W. Balicki. Paris: UNESCO 1972, 70 s.

Toż w jęz. ang.: Cultural policy in Poland. Wyd. tamże 1973, 67 s.

12. Pisane nocą. [Opowieści wspomnieniowe]. Wwa: Czyt. 1973, 331 s. Wyd. 2 rozszerz. tamże 1976, 357 s.

13. Ucieczka do Afryki. [Szkie publicystyczny]. Wwa: Czyt. 1983, 221 s. Wyd. nast.: wyd. 2 Wwa: KAW 1989; wyd. 3 Wwa: Twój Styl 2005.

14. Album domowe. Felietony 1990-1995. Posł.: K. Kaszuba. Wwa: Twój Styl 1997, 432 s. Pierwodr. w *Twój Stylu* w 1990-1995.

Przekłady i adaptacje

1. Pavoncello. Scenariusz filmu telewizyjnego wg opowiadania S. Żeromskiego. Współaut.: A. Żuławski. TV 1967.

2. Pieśń triumfującej miłości. Scenariusz filmu telewizyjnego wg noweli I. Turgieniewa. Współaut.: A. Żuławski. TV 1967.

3. R.V. Pilhes: Rabarbar. [Powieść]. Przel.: ..., Cz. Żuławska. Wwa: Czyt. 1967, 340 s.

4. A. Sacharin: Skok. [Powieść]. Przel.: ..., Cz. Żuławska. Wwa: PIW 1967, 193 s.

5. R. Vailland: Pstrąg. [Powieść]. Przel.: ..., Cz. Żuławska. Posł.: W. Sadkowski. Wwa: KiW 1967, 237 s.

6. S. de Beauvoir: Śliczne obrazki. [Powieść]. Przel.: ..., Cz. Żuławska. Wwa: PIW 1968, 148 s.

7. R. Vailland: Niecne sprawki. [Powieść]. Przel.: ..., Cz. Żuławska. Wwa: Czyt. 1970, 175 s.

Praca redakcyjna

1. Śpiew wojny. [Antologia poezji; red.: S. Skwarczyńska, ...]. Lw.: Gnomy TDW [Tajny Dom Wydawn. w Kr.]. Odbito w Tajnych Lwowskich Druk. Wojsk. 1944, 36 s.

Wyd. konspir.; red. i autorzy anonim., rozwiązanie autorstwa zob. J. Czachowska, M.K. Maciejewska, T. Tyszkiewicz: Literatura polska i teatr w latach II wojny światowej. Bibliografia. T. 2. Wr. 1984 s. 80.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 1966, 1979, 1988. - Wywiady: M.Ż. Rozm. J. Rado- mińska. W: M. Radomińska: Spotkania zapisane. Kr. 1970; Pół wieku twórczości M.Ż. Rozm. W. Sowa. *Nowiny* 1984 nr 56; Ja, z rezerwatu. Rozm. M. Rudnicki. *Trybuna* 1991 nr 46. SWPP 1. - PP (A. Szalagan). - LP XX w. (K. Sarna).

[Ostatnia Europa:] T. Breza: Literatura w miniaturze. *Odrodzenie* 1947 nr 48, przedr. w tegoż: Notatnik literacki. Wwa 1956, Nelly. Wwa 1970; H. Vogler: Racjonalizm w mitologicznym zaułku. *Kuźnica* 1948 nr 42, przedr. w tegoż: Z notatek przemysłowca. Wwa 1957. - [Rzeka Czerwona:] K. Eberhardt: Czerwona i czarna. *Kamena* 1953 nr 4; Z. Florczak: O kolorze „Rzeki Czerwonej”. *Nowa Kult.* 1953 nr 40; W. Kos- Oh, sale guerre... *Tyg. Powsz.* 1953 nr 18; Z. Libera. *Poloni- styka* 1953 nr 6; Z. Lichniak: Vietnam jest blisko. *Dziś i Jutro* 1953 nr 31, przedr. w tegoż: Obrachunki ze współczesno- ścią. Wwa 1957; H. Vogler: Ostatnia i pierwsza Europa. *Życie Lit.* 1953 nr 30; Z. Grzeniewski: Nad Rzeką Czerwoną. Szki- ce o literaturze współczesnej. Wwa 1954; W. Natanson. *Twór- czość* 1954 z. 2. - W. Stec: Trzy lyki egzotyki. *Nowa Kult.* 1956 nr 34 [rec.: Drzażgi bambusal. - [Ostatnia Europa:] A. Ko- walska: Słońce zachodzi nad Europą. *Kierunki* 1958 nr 34; J.J. Lipski: Epitafium Europie. *Twórczość* 1958 nr 10. - [Psia gwiazda:] H. Berezka: Pisarstwo luksusowe. *Nowe Książ.* 1965 nr 17; B. Czeszko: Cierpienia dyplomaty. *Kultura* 1965 nr 30; J. Łukasiewicz. *Tyg. Powsz.* 1965 nr 29; M. Jaworski: Wielkie i małe niepokoje. *Walka Młod.* 1966 nr 12; H. Kirchner: Lite- ratura orbisowska. *Współczesność* 1966 nr 1; W. Maciąg: Mę- skie przygody. *Twórczość* 1966 nr 7. - [Opowieści mojej żony:] A. Budzyński: Miniatury literackie. *Nowe Książ.* 1971 nr 13; J. Kordus: Zabawa przewrotna. *Kierunki* 1971 nr 18; A. Krze- miński: Gra małżeńska. *Polityka* 1971 nr 11; [Z. Greń] A. Stru- miłowski: Pamięć rodziny. *Życie Lit.* 1971 nr 5. - [Pisane nocą:] L.M. Bartelski: Czytane dniem. *Widnokrąg* 1973 nr 8; A. Bratkowska: Czytane dniem. *Kultura* 1973 nr 16; W.G. Janota. *Poglądy* 1973 nr 12; A. Krzemieński: Tokaj od Grau- era. *Polityka* 1973 nr 20; W. Maciąg: Felieton i gawęda. *Nowe Książ.* 1973 nr 9. - [Ucieczka do Afryki:] L.M. Bartelski: Uciecz- ka. *Widnokrąg* 1983 nr 10; J. Doliński: Ucieczka na trzy spo- soby. *Życie Lit.* 1983 nr 47; B. Rudnicki: Afryka - jakiej nie dostrzegają żurnallści. *Nowe Książ.* 1983 nr 12. - K. Goldber- gowa: Cztery miłości pana ambasadora. *Literatura* 1998 nr 6.

M.K.-K.

**ŻURAKOWSKA Zofia
1897-1931**

Prozaik, autorka książek dla młodzieży.

Urodzona 13 czerwca 1897 w Wyszpola koło Ży- tomierza (na Wołyniu); córka Witolda Duszyńskiego i Stanisławy z Salisów, właścicieli majątku ziem- skiego. Uczyla się początkowo w rodzinnym do- mu, a następnie (ok. 1907) wyjechała do Warszawy i podjęła naukę w Gimnazjum Cecylii Plater-Zyber- kówny; tam też zdała egzamin końcowy z kursu 7 klas. Po wybuchu I wojny światowej powróciła do Wyszpola. Kontynuowała naukę w domu oraz uczęszczała na kursy dokształcające w Kijowie.

W 1917 wyszła za mąż za Czesława Żurakowskiego, oficera oddziałów polskich organizowanych pod patronatem Naczelnego Komitetu Wojskowego w Rosji (poległ pół roku później w Niemirowie na Podolu, w czasie walk z oddziałami ukraińskimi). Około 1918, po pożarze i zniszczeniu rodzinnego majątku, przyjechała wraz z matką i rodzeństwem do Warszawy. Ukończyła szkolenie sanitarne i od 1919 pracowała jako pielęgniarka w szpitalach polowych, m.in. we Lwowie. W tym czasie zachorowała na gruźlicę. Przez następne lata poddawała się leczeniu w Polsce i za granicą; przebywała na kuracji m.in. we Francji (Arles) i we Włoszech (1920-21; w Nervi nad Morzem Liguryjskim oraz w Merano w Górnej Adydze). Od 1923 większość czasu spędzała w sanatorium Chramca w Zakopanem. Debiutowała w 1923 utworem pt. „Wieczór wigilijny. (Wspomnienia z lat dziecińczych)”, zamieszczonym na łamach *Mojego Pisemka* (nr 51-52); kolejne opowiadania publikowała w tym periodyku w 1924-26. Rozwijała twórczość prozatorską adresowaną do młodego czytelnika; nowele i fragmenty prozy drukowała w następnych latach m.in. w: *Plomyczku* (1924-25), *W słońcu* (1926), *Iskrach* (1927/28), *Kobietcie Współczesnej* (1927-28), *Plomyku* (1927-29). Zmarła 29 maja 1931 w Rabce.

FWÓRCZOŚĆ

1. Skarby. Powieść dla młodzieży. Wwa; Kr.: J. Mortkowicz; Tow. Wydawn. 1925, 180 s. Wyd. nast.: wyd. 2 tamże 1935 [właśc. 1934]; wyd. 3 Wwa; Tow. Wydawn. 1939; Sosnowiec: Mitra 1994; Radom: Pol. Wydawn. Encyklopedyczne 2003.

Wyd. łącznie z poz. 3 pt. Skarby; Pożegnanie domu. Wstępem opatrzył J. Ficowski. Wwa: Reprint 1991, 375 s.

Cz. 1 zamierzonej trylogii; cz. 2 zob. poz. 3. – Cz. 3 pisana w 1930 nie została ukończona, jej rękopis spłonął w czasie powstania warszawskiego. Druk fragm. pt. Nieporozumienie. *Wład. Lit.* 1936 nr 31.

2. Gość z Ameryki. Opowiadania. Wwa; Kr.: J. Mortkowicz; Tow. Wydawn. 1927, 71 s.

Zawartość: Gość z Ameryki; Jak się Jędrzek zachował przy budowie mostu; Nieudany żart świąteczny

A d a p t. r a d i o w a opowiadania Gość z Ameryki pt. Goście z Ameryki. Adapt.: J. Morawska. Radio 1938.

3. Pożegnanie domu. Powieść dla młodzieży. Wwa; Kr.: J. Mortkowicz; Tow. Wydawn. 1927, 185 s. Wyd. nast.: tamże: wyd. 2 1934, wyd. 3 1938; Radom: Pol. Wydawn. Encyklopedyczne 2003. Wyd. łącznie z Skarby zob. poz. 1.

Cz. 2 zamierzonej trylogii; cz. 1 zob. poz. 1.

4. Trzy srebrne ptaki. Opowiadania. Wwa; Kr.: J. Mortkowicz; Tow. Wydawn. 1927, 89 s.

Zawartość: Trzy srebrne ptaki; Nieznane racje [przedr. zob. poz. 10].

5. Pójdziemy w świat. Cz. 1-2. Wwa; Kr.: J. Mortkowicz; Tow. Wydawn. 1928, 49 + 41 s. Wyd. nast. w 1 vol. z podtyt. Opowiadanie dla młodzieży: tamże: wyd. 2 1935, 92 s., wyd. 3 1936; wyd. 4 1939; wyd. nowe Kr.: Książka 1947; wyd. nowe Wwa: Książka 1948. Przedr. zob. poz. 9, 10.

6. Fetysz. Powieść dla młodzieży. Druk pt. Hubert i Gabriela. *Iskry* 1927/1928 nr 18-45. Wyd. osob. Wwa; Kr.: J. Mortkowicz; Tow. Wydawn. 1930, 142 s. Przedr. zob. poz. 9, 10.

7. Roman i dziewiętnastu. Powieść dla młodzieży. Wwa; Kr.: J. Mortkowicz; Tow. Wydawn. 1930, 141 s. Wyd. nast.: wyd. 2 tamże 1935; wyd. 3 Kr.: Książka 1946. Przedr. zob. poz. 10.

A d a p t. t e a t r.: Adapt.: J. Baculewski. Wyst. Wwa, Zespół Szkół Zawodowych Jana Baculewskiego 1941.

8. Jutro niedziela. Opowiadania. Wwa; Kr.: J. Mortkowicz; Tow. Wydawn. 1935 [antydat. 1934], 78 s. Wyd. nowe Kr.: Książka 1946. Przedr. zob. poz. 9, 10.

Zawartość: Jutro niedziela; Chłopcy na strychu.

A d a p t. r a d i o w e: opowiadania Jutro niedziela pt. Skarbonka; Adapt.: H. Krzyżanowska. Radio 1975. – opowiadania Chłopcy na strychu; Adapt.: H. Krzyżanowska. Radio 1974.

9. Jutro niedziela; Chłopcy na strychu; Pójdziemy w świat; Fetysz. Wstęp: H. Mortkowicz-Olczakowa. Wwa; NK 1957, 246 s. Wyd. nast. pt. Jutro niedziela i inne opowiadania: wyd. z posł. K. Kulickowskiej tamże: wyd. 2 1972, wyd. 3 1988, wyd. [4] 1993; Wr.: Siedmioróg 1995; Wwa: PWW [Philip Wilson Warsaw] 1998. Por. poz. 8, 5, 6.

10. Roman i dziewiętnastu i inne utwory. Do druku podał i wstępem opatrzył J.Z. Białek. Kat.: Śląsk 1989, 375 s.

Zawartość: Roman i dziewiętnastu [poz. 7]; Fetysz [poz. 6]; Jutro niedziela [poz. 8]; Chłopcy na strychu [poz. 8]; Pójdziemy w świat [poz. 5]; Nieznane racje [poz. 4].

OPRACOWANIA (wybór)

Inf. H. Mortkowicz-Olczakowej, 1951. – NSLD (K. Kulickowska). – LP XX w. (K. Kulickowska).

Im. Dąbrowskał m.s.d.: Z książek. *Kobieta Współcz* 1927 nr 15 [m.in. rec.; Pożegnanie domu], – L. Piwiński: Powieść polska. *Prz. Współcz*. 1928 t. 25 nr 73 [m.in. rec.; Pójdziemy w świat]. – M. Dąbrowska; Z.Ż. *Swiat Książ* 1929 nr 4/5. – A. Uziębło: Z.Ż. *Wład. Lit.* 1930 nr 32. – M. Dąbrowska; Z.Ż. *Wład. Lit.* 1931 nr 26. – S. Furmanik: Książki dla młodzieży. *Pion* 1935 nr 15 [m.in. rec.; Jutro niedziela]. – M. Dąbrowska; Z.Ż. *Wład. Lit.* 1936 nr 31, przedr. w teście: Pisma rozproszone. T. 2. Kr. 1964. – A. Kamińska: Nowy typ powieści dla młodzieży. *Wiś* 1947 nr 7 [dot. m.in. powieści Roman i dziewiętnastu]. – H. Mortkowicz-Olczakowa: Wspomnienia o Z.Ż. W teście: Bunt wspomnień. Wwa 1959. – J. Iwaszkiewicz: Z.Ż. *Życie Warsz.* 1961 nr 132 – J. Kowalczykówna: Z.Ż. – pisarka przemilczana. *Polonistyka* 1962 nr 1. – Z. Starowieyska-Morstinowa: Z.Ż. W teście: Ci, których spotykałam. Kr. 1962, wyd. 2 uzup. Wwa 1993. – J. Ficowski: Z.Ż. – czyli heroizm uśmiechu. *Twórczość* 1970 nr 9 [wstęp do fragm. dziennika Z.Ż.]. – Z. Skrobiszewska: Proza psy-

chologiczna i obyczajowa. W teście: Książki naszych dzieci, czyli o literaturze dla dzieci i młodzieży. Wwa 1971 [dot. m.in. Z.Ż.J. – L. Eustachiewicz: Mały światek literacki. W tegoż: Między współczesnością a historią. Wwa 1973 [dot. m.in. Z.Ż.J. – J.Ż. Bialek: Literatura dla dzieci i młodzieży w latach 1918-1939. Wwa 1979, passim. – Z. Adamczewska: Maria Dąbrowska – Z.Ż. (Próba paraleli). W: Szkice z literatury dla dzieci i młodzieży. Kat. 1981, *Pr. Nauk. UŚL w Katow.*, 408. – M. Ziolkowska-Sobecka: Psychologia i moralistyka. (O twórczości Janusza Korczaka, Marii Dąbrowskiej i Z.Ż.). W teście: Lektury Kolumbów. Wwa 1989. – J.Ż. Bialek: Dylogia Z.Ż. „Skarby” i „Pożegnanie domu”. W: Od strony kresów. Kr. 1994.

B.T.

ŻURAKOWSKI Bogusław

ur. 1939

Pseud.: B.Ż.; (bż); M. Kaczanowski; (ski); (zb); (zki); ŻUK. Poeta, krytyk literacki, historyk literatury.

Urodzony 9 lipca 1939 w Stanisławowie w rodzinie inteligentnej, syn Michała Żurakowskiego i Janiny z domu Kij. W czasie II wojny światowej przebywał w Stanisławowie. Po wojnie zamieszkał w Opolu. Uczęszczał do III Liceum Ogólnokształcącego im. M. Konopnickiej; w 1957 zdał maturę. Następnie studiował filologię polską w Wyższej Szkole Pedagogicznej (WSP) w Opolu. Debiutował w 1957 wierszem pt. „Ulewa i słońce”, opublikowanym na łamach miesięcznika *Odra* (nr 4/5); w piśmie tym drukował do 1989, z przerwami, artykuły i recenzje. W 1958 zainicjował w Opolu powstanie Grupy Literackiej „Formaty”, a następnie do 1962/63 był jej członkiem. W 1960 ożenił się z Bogusławą Michalewską. W 1961 uzyskał magisterium i krótko pracował w Zarządzie Wojewódzkim Towarzystwa Wiedzy Powszechnej, a następnie przez kilka miesięcy w redakcji *Trybuny Opolskiej*. Był współtwórcą opolskiego ośrodka KKMP i inicjatorem wydanej przez niego jednodniówki *Próby Literackie* (1962); okresowo pełnił funkcję przewodniczącego ośrodka. W 1962-69 pracował jako kierownik instruktażu w Pedagogicznej Bibliotece Wojewódzkiej w Opolu. Rozwijał równocześnie twórczość literacką. Wiersze, recenzje, artykuły drukował w tym czasie na łamach m.in. *Trybuny Opolskiej* (1959-74; tu w 1973 cykl felietonów pt. „Świat w człowieku”; artykuły podp. m.in. M. Kaczanowski), *Życia Literackiego* (1960-72, z przerwami), *Nadodrza* (1963-68), *Kalendarza Opolskiego* (1964-81, z przerwami), *Poezji* (1966-74), *Poglądów* (1966-74), *Twórczości* (1967-77, z przerwami), *Głosu Nauczycielskiego* (1968-75). Za twórczość poetycką otrzymał wiele nagród, m.in. dwukrotnie Wawrzyn, pierwszą nagrodę klubu studenckiego Pałacyk we Wrocławiu (1964, 1965), nagrodę WRN w Opolu i Oddziału Opolskiego ZLP (1965), wyróżnienie w międzynarodowym konkursie organizowanym przez PEN Club w Londynie

(1965). Przewodniczył Kołu Młodych przy Oddziale Opolskim ZLP; od 1967 był członkiem ZLP (do rozwiązania Związku w 1983) i opiekunem Koła. W 1969 został zatrudniony jako pracownik naukowo-dydaktyczny w Instytucie Filologii Polskiej WSP w Opolu. W 1970 otrzymał nagrodę WRN w Opolu za upowszechnianie kultury. W 1975 doktoryzował się na podstawie rozprawy „Główne zagadnienia nowszej polskiej poezji dla dzieci” (promotor prof. Dorota Simonides), za którą otrzymał II nagrodę na III Biennale Sztuki dla Dziecka w 1977. W 1976 został członkiem Polskiego PEN Clubu, a w 1978 Stowarzyszenia Kultury Europejskiej (SEC). W 1977 otrzymał nagrodę m. Opola. W 1982 przeprowadził się do Krakowa, gdzie podjął pracę na stanowisku adiunkta w Instytucie Pedagogiki Uniwersytetu Jagiellońskiego (UJ). Wiersze i recenzje drukował w tym okresie m.in. nadal w *Poezji* (1977-78, 1980-81, 1989-90), *Życiu Literackim* (1976-81, z przerwami) oraz w miesięczniku *Opole* (1970-98, z przerwami; tu w 1971 cykl felietonów dotyczących poezji pt. „Obrazy, emocje, symbole”) i *Miesięczniku Literackim* (1973-82, z przerwami). W 1980 otrzymał nagrodę miesięcznika *Opole* za całokształt twórczości literackiej. Od 1981 był członkiem NSZZ „Solidarność”. W 1989 został członkiem SPP; od 1993 pełnił funkcję wiceprezesa, a od 1996 prezesa Oddziału Krakowskiego Stowarzyszenia. W 1990 został członkiem Klubu Inteligencji Katolickiej w Krakowie. W 1993 habilitował się na UJ na podstawie pracy pt. „Literatura – wartość – dziecko” i objął stanowisko kierownika w Zakładzie Pedagogiki Kultury UJ. W 1994-97 pełnił funkcję przewodniczącego Komisji Wydziałowej NSZZ „Solidarność” Wydziału Filozoficznego UJ, a w 1996-97 działał w Sekcji Nauki Komisji Krajowej Związku. W 2000 rozpoczął współpracę z amerykańskimi rozgłościami radiowymi. W 2003 został mianowany profesorem nadzwyczajnym na UJ. Wyróżniony m.in. medalem „Zasłużony dla m. Opola” (1965), odznaką „Zasłużony Działacz Kultury” (1968), medalem „Zasłużonemu Opolszczyźnie” (1976), Srebrnym Krzyżem Zasługi (1976). Mieszka w Krakowie.

TWÓRCZOŚĆ

1. Malarstwo-grafika – wiersze. [Autorzy:] ..., J. Pitera. Kat., Opole: KKMP 1961, 14 s.

Tu wiersze B.Ż.

2. Taniec bez ludzi. [Wiersze]. Kat.: Śląsk 1962, 23 s.

3. Grudy ziemi. [Wiersze]. Kr.: WL 1966, 75 s.

Cykle: Pokarm; Kształt miesiąca; Modele; Na migi; Do syna. Nagroda Ugrupowania 66 w 1966.

4. Rysunki; Wiersze. [Autorzy:] ... i J. Beski. Opole: Klub Związków Twórczych 1970, [6] k.

Tu wiersze B.Ż.

5. Pieśń. [Wiersze]. Kr.: WL 1971, 58 s.
6. Słowa czasu każdego. [Wiersze]. Kr.: WL 1975, 50 s.
7. Ciało i światło. [Wiersze]. Kr.: WL 1978, 59 s. Nagroda im. S. Piętaka, przyznana przez ZG ZSMP, LSW i red. *Tyg. Kult.* w 1979.
8. Narzeczcie nadziei. [Wiersze]. Kr.: WL 1980, 53 s.
9. W świecie poezji dla dzieci. [Szkice]. Wwa: NK 1981, 153 s. Wyd. nast. [zmien.] Kr.: Ofic. Wydawn. Impuls 1999, 135 s.
Zawartość: Zamiast wstępu. – Czym jest poezja dla dzieci: Poezja jako komunikat; Wierszowany folklor dzieci; W stronę formy literackiej. – Poezja jako zabawa i humor: Ironia; Zagadnienia komizmu; Światopogląd humoru. – Współczesna poezja dla dzieci a tradycja. – Poetycki sens: Kreacje podmiotu a tradycja; W stronę czystej poezji; Czy istnieje szkoła poetyckiej; Podmiot-dziecko; Paidia. – Zakończenie. – Wyd. nast. bez przypisów i wykazu literatury.
Nagroda w międzynarodowym konkursie Premio Pinocchio, przyznana przez włoską Fondazione Nazionale im. Carlo Collodii w 1983.
10. Wybór poezji. Kr.: WL 1981, 169 s.
11. Paradoks poezji. [Szkice]. Kr.: WL 1982, 208 s.
Zawartość: Przedwstąpienie. – Zamiast wstępu. – Szuka nadziei; Punkty paradoksu; Czym jest estetyka paradoksu; Margines paradoksu; Metafora tajemnicy; Język otwarty; Pieśń i filozofia [dot. J. Kochanowskiego]; Wąty, niebaczny, rozdwojony w sobie [dot. M. Sępa Szarzyńskiego]; Model baroku; Barok „na rusztowaniach” [dot. T. Peiperla]; Kreacje czasu teraźniejszego; Akuszeria piękna [dot. S. Grochowiaka]; Lis [dot. J. Harasymowicza]; Rysowanie słowami [dot. T. Śliwiaka]; Autentyzm Arkadii [dot. T. Nowaka]; Paradoks źródeł gorących [dot. J. Goczoła]; Przekłety poeta [dot. R. Wojaczka]; Poetyckie morze [dot. Z. Jankowskiego]; Obiektywizacja piękna [dot. M. Buczkównej]; W dziecińcu historii [dot. E. Lipskiej]; Strip-tease pielgrzyma [dot. J. Horodyńskiego]; Realizm liryki [dot. T. Różewicza i Z. Bienkowskiego]; „Wiersze są zawsze pisane przeciwko śmierci” [dot. Cz. Miłosza]. – Zamiast zakończenia.
12. Koncert ciszy. [Wiersze]. Wwa: Czyt. 1984, 74 s.
13. Poza obiegiem. [Wiersze]. Kr.: Miniatura 1990, 54 s.
14. Literatura, wartość, dziecko. [Szkice]. Kr.: UJ 1992, 155 s. Wyd. nast. [zmien.] Kr.: Wydawn. Impuls 1999, 166 s.
Zawartość: Od autora. – Wprowadzenie w problematykę komunikacyjną literatury dla młodego odbiorcy; Zagadnienie wartości a odbiorca i nadawca w wierszach dla dzieci; W stronę mitu dziecka; Kod subkultury dziecięcej; W stronę mitu „dorobności”; Bajka a wartość; Wartości religijne w poezji dla dzieci; Wartości etyczne w poezji dla dzieci; Wartości estetyczne w poezji dla dzieci; Wokół problematyki wartości estetycznych w literaturze dla młodego odbiorcy; Poetyka wobec wartości; Wartości poezji Marii Konopnickiej; Nuta dziecięca w poezji Józefa Czechowicza; „Romantyzm” poezji dla dzieci; O wartościach w fabule i we wzorach postaci literackich; Dorastanie do tajemnicy; Królestwo dziecka. – W wyd. nast. pominięto: Wartości estetyczne w poezji dla dzieci, dodano: Pogranicze baśni i mitu; Wartości wychowawcze w prozie dla młodego odbiorcy PRL.
15. Znaki wodne. [Wiersze]. Kr.: Symbol 1993, 72 s.
16. Światłociern. [Wiersze]. Kr.: Baran i Suszczyński 1997, 54 s.
17. Znaki wodne. [Wiersze]. [Przedm.:] L. Elektorowicz. Przel. na jęz. ang.: A. i J. Gregorek. New York: Cross-Cultural Communications; Kr.: Baran i Suszczyński 2000, 71 s.
Tekst w jęz. pol. i ang.
18. Piszę na cieniu. [Wiersze]. Kr.: Plus 2001, 55 s.
19. Szept wody; Wassergeflüster. [Wiersze]. Przel. M. Bereska. Kr.: Plus 2002, 70 s.
Tekst w jęz. pol. i niem.
- Artykuły i rozprawy opublikowane w czasopiśmie i książkach zbiorowych, m.in.: O twórczości polskich poetów. *Kwart. Opol.* 1971 nr 1 s. 63-76. – Humor i komizm w wierszach Janiny Porazińskiej. *Zesz. Nauk. WSP w Opolu. Hist. Lit.* 1975 t. 13 s. 223-238. – Wokół socjologii debiutu literackiego na Śląsku Opolskim po 1945 roku. W: *Życie literackie na Opolszczyźnie w latach 1945-1980.* Opole 1986 s. 111-131. – Kody literackie a kształcenie dzieci. W: *Komunikowanie się w kształceniu dzieci w młodszym wieku szkolnym.* Kr. 1987 s. 165-175. – Wartości estetyczne opowiadań ludowych. W: *Folklor Górnego Śląska.* Kat. 1989 s. 441-455. – Dziecko-odbiorca wpisany w tekst literacki. W: *Dziecko jako odbiorca literatury.* Wwa, Pozn. 1992 s. 29-42. – Świat wartości w wierszach medytacyjnych Stanisława Grochowiaka. W: *Wiary i słowa.* Wr. 1994 s. 118-126. – Dzieciństwo jako wartość w literaturze dla młodego odbiorcy. W: *Dzieciństwo i sacrum.* Wwa 1998. – Świat wartości w poematach Rafała Urbana. W: *Człowiek i pisarz.* Opole 1995 s. 69-79. – Człowiek centralną wartością – wychowanie i wartości. W: *Ku pełni człowieczeństwa.* Kr. 1997 s. 18-31. – Dydaktyzm „Patyków i patyczków” ks. J. Twardowskiego. W: *Dzieciństwo i sacrum.* Wwa 2000 s. 85-99.
- Wybory wierszy w p r z e k l.: c z e s.: *Pisnė karlovarskych pramenu.* Przel.: L. Waszková, L. Martinek. Český Těšín 1998, wyd. 2 tamże 1999, – u k r.: *Karlovarski pisni.* Przel. O. Gordon. Lviv 2003.

Prace redakcyjne

1. Przewodnik po bibliotekach Opola. Red. ... Opole: Prez. MRN, Wyd. Kult., Stow. Bibliotekarzy Pol. 1969, 88 s.

2. Wartości w świecie dziecka i sztuki dla dziecka. Praca zbior. pod red. M. Tyszkowej i ... Wwa, Pozn: PWN 1984, 279 s.

3. Wartości literatury dla dzieci i młodzieży. Wybrane problemy. Praca zbior. pod red. J. Papuzińskiej i ... Wwa, Poznań: PWN 1985, 311 s.

4. Poezja dla dzieci – mity i wartości. Red. nauk. ... Wwa: Wydawn. UW 1986, 251 s.

5. Komunikowanie się w kształceniu dzieci w młodszy wieku szkolnym. Pod red. D. Skulicz i ... Kr.: Inst. Pedagogiki UJ, Inst. Kształcenia Nauczycieli im. W. Spasowskiego, Oddz. Doskonalenia Nauczycieli w Kr. 1987, 244 s.

6. L. Falecki: Nie miejcie mi za złe. [Wiersze]. Red. [i post.] ... Suwałki: Suwalskie Tow. Kult. 1989, 34 s.

7. Miejsce dziecka w komunikacji literackiej. Praca zbior. pod red. ... Wwa, Poznań: PWN 1989, 280 s.

8. Obszary spotkań dziecka i dorosłego w sztuce. Praca zbior. pod red. M. Tyszkowej i ... Wwa, Poznań: PWN 1989, 383 s.

9. R. Wojacek: Na nucie najwyższej. [Wiersze]. Wybrał i wstępem opatrzył ... Wwa: Anagram 1992, 172 s. Wyd. 2 zmien. i rozszerz. 1996, 199 s.

10. Poezja, gwiazdy i tokaj w Jamie Michalika. [Antologia]. Red. ... Kr.: SPP Oddz. w Kr.; Tow. Przyjaźni Polsko-Węgier. 1995, 51 s.

11. Poezja i gwiazdy na Kanoniczej. [Antologia]. Red. ... Kr.: SPP Oddz. w Kr. 1996, 46 s.

12. Sfera. Zbiór młodej poezji krakowskiej. Wstęp i oprac. ... Kr.: Baran i Suszczyński 1998, 60 s.

13. Co dalej z polską literaturą? Materiały sympozjum literackiego w Krynicy, 1-3 XI 1998 r. Pod red. ... Kr.: Baran i Suszczyński 1999, 119 s.

14. Poezja i gwiazdy na Kanoniczej oraz w Jamie Michalika. [Antologia]. Red. ... Kr.: Oddz. SPP w Kr. 1999.

15. Pedagogika kultury. Wychowanie do wyboru wartości. [Szkielc]. Pod red. ... Kr.: Impuls 2003, 326 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2005. – Wywiady: Rozm. H. Duda. *Fama* 1967 nr 2; Pisałbym i wtedy, gdybym nie był drukowany. Rozm. M. Pawlikowska. *Kontrasty Odrzańskie* 1971 nr 1; Miejsce i czas poety. Rozm. J. Feusette. *Opole* 1977 nr 3; Z perspektywy końca wieku. Rozm. M.M. Tytko. *Impresje Mag. Artyst.* 1997 nr 2.

LP XX w. (G. Skotnicka). – H.J. Killmann: Bogusław Żurakowski. Bibliografie. Maintal bei Frankfurt am Main: Selbstverlag 2003, 95 s.

S. Kryska: Wiersze B.Ż. *Współczesność* 1961 nr 21 [rec. wierszy B.Ż. w: Malarstwo-grafika – wiersze]. – [Taniec bez ludzi] P. Soszyński: Peryfrazы B.Ż. *Odra* 1962 nr 7/8; A.K. Waśkiewicz: Czy tylko „poeta prowincjonalny”. *Tyg. Kult.* 1963 nr 2; E. Czapplewicz: Laboratorium poezji w Opolu. *Twór-*

czość 1964 nr 3. – [Grudy ziemi:] M. Garbala: Właściwy debiut jednego Opolanina. *Agora* 1966 nr 12; E. Puzdrowski. *Tyg. Kult.* 1966 nr 42; A.K. Waśkiewicz: Droga niezakończona. *Poglądy* 1966 nr 15; M. Orski: „Heraklityjska” formuła wyobraźni. *Wiatrak* 1967 nr 8; M. Sprusiński: Doświadczenie poetyckie i człowiecze. *Twórczość* 1967 nr 1; R. Sulima. *Poezja* 1967 nr 3. – [Pieśń:] J. Feusette: Wiedza o sobie. *Tryb. Opol.* 1971 nr 153; M. Jodłowski. *Opole* 1971 nr 5; K. Mikłaszewski: Ostrożnie z samowiedzą. *Nowe Książ.* 1971 nr 18; S. Nyczaj: Opis przestrzeni. *Tyg. Kult.* 1971 nr 35; T. Nyczek: Krajobrazy wewnętrzne. *Życie Lit.* 1971 nr 32; T. Szerch: Ż. Lampa Aladyna, czyli poszukiwanie światła. *Głos Naucz.* 1971 nr 30 dod. *Lit. Głos Naucz.* nr 4; S. Balbus: Oślepiony światłem. *Poezja* 1972 nr 3; H. Duda: Poezja uświadomionej konieczności. *Kwart. Naucz.* *Opol.* 1972 nr 1; M. Dźwiniel: Brama na ciemno i jasno. *Kontrasty*, Białystok 1972 nr 6; J. Łukasiewicz. *Kwart. Opol.* 1972 nr 1. – [Słowa czasu każdego:] H. Duda: „Otwarte na wszystko...” *Kwart. Naucz.* *Opol.* 1976 nr 2; J. Feusette: W poszukiwaniu nad-świadomości. *Tryb. Odrzańska* 1976 nr 25; M. Jodłowski: Inwokacja do czasu. *Odra* 1976 nr 7/8. – M. Orski: Zanurzony w substancji czasu. *Opole* 1976 nr 4. – [Ciało i światło:] J.K. Adamkiewicz: W dążeniu do stwierdzeń. *Nowy Wzrost* 1978 nr 11; K. Gawarkiewicz: Materia i logika. *Regiony* 1978 nr 4; J. Neuberg: „Drżące pismo o sprawach nie przebrzmiałych”. *Tyg. Kult.* 1978 nr 31; K. Nowicki: Wartość istnienia. *Fakty* 1978 nr 12, przedr. w teżo: *Dziennik krytyczny*. Gdańsk 1981 [m.in. dot. B.Ż.]. – M. Orski: Czas przestrzeni. *Poezja B.Ż.* W tegoż: *Czas lumpa*. Wr. 1978. – [Ciało i światło:] M. Orski: W poszukiwaniu zapomnianego języka. *Opole* 1978 nr 10; J. Plaskoń: Wejście w nowy krajobraz. *Głos Naucz.* 1978 nr 31; A.K. Waśkiewicz: Wchodząc w wiek średni. *Życie Lit.* 1978 nr 38; J.Z. Brudnicki: „Stare księgi snów” i nowe problemy. *Tyg. Kult.* 1979 nr 31. – J. Feusette: „Uwiązany do potężnego promienia”... *Odra* 1979 nr 3. – S. Jurkowski: Gdzie mieszka bestia? *Mag. Kult.* 1979 nr 1 [rec.: Ciało i światło]. – K. Grela: „Czy to są słowa czy chleb?” *Poezja* 1980 nr 7, przedr. w teżo: *Kształt słowa*. Wwa 1986 [właśc. 1987]. – M. Jodłowski: Pisarze opolscy. Światło słów. *Tryb. Odrzańska* 1980 nr 117. – P. Matywiecki: Historia świata. *Twórczość* 1980 nr 12 [rec.: Ciało i światło]. – J. Neuberg: Światło nadziei. *Opole* 1981 nr 2 [rec.: Narzeczcie nadziei]. – [Wybór poezji:] J.Z. Brudnicki: „W życie rażące nie dobranymi kolorami”. *Poezja* 1982 nr 10; J. Plaskoń: Człowiek i dobroć. *Kwart. Naucz.* *Opol.* 1982 nr 1/4. – M. Wiaderek. *Polonistyka* 1982 nr 5 [rec.: W świecie poezji dla dzieci]. – [Paradoks poezji:] T. Błażejewski: Paradoks i intymność poezji. *Życie Lit.* 1983 nr 7; T. Wach: Oswajanie poezji. *Nowe Książ.* 1983 nr 1; A. Zawada: Poeta o naturze poezji. *Twórczość* 1983 nr 8; S. Tomala: O poezji – paradoksalnie. *Mies. Lit.* 1984 nr 2. – [Koncert ciszy:] Z. Chojnowski: Prometeusz w XX wieku. *Życie Lit.* 1985 nr 42; J. Feusette: Paradoks o ciszy. *Opole* 1985 nr 12; M. Lalak: Poezja naturalnych sprzeczności. *Nowe Książ.* 1985 nr 3. – M. Orski: Powracać do prawd odwiecznych. *Odra* 1985 nr 9, przedr. w teżo: *Kontestator wśród narodowych znaków*. Wr. 1989. – J. Zychowicz: Żle o paradoksie, czyli krytyka dialektycznej krytyki. *Poezja* 1985 nr 2 [rec.: Paradoks poezji]. – J.Z. Brudnicki: Jednak pod prąd. *Poezja* 1986 nr 3 [rec.: Koncert ciszy]. – W. Tkaczuk: Czyja sprawa? *Nowe Książ.* 1987 nr 1 [rec.: Poezja dla dzieci – mity i wartości. Red. nauk. ...]. – [Wartości literatury dla dzieci i młodzieży. Praca zbior. pod red. J. Papuzińskiej i ...] J.M. Ziółkowska-Sobecka: Nowa książka o literaturze dla dzieci i młodzieży. *Polonistyka* 1987 nr 2; M. Ingłot. *Studia o Szt. dla Dzieci* 1988 nr 3. – A. Gnarowski: Owoce z drzewa świadomości (O poezji B.Ż.). *Poezja* 1989

nr 4. – J. Łukasiewicz. *Odra* 1993 nr 11 [rec.: Znaki wodne]. – A. Wolny: W poszukiwaniu utraconego miejsca. Trzy wiersze B.Ż. *Zesz. Nauk. Filol. Pol. WSP w Opolu* 1993 z. 33. – U.M. Benka: Ciała ciemniejsze od cieni. *Opcje* 1994 nr 3 [rec.: Znaki wodne]. – [Światocierni:] K. Lisowski: Po stronie sensu. *Rzeczpospolita* 1997 nr 227; J. Gutorow: Na straży milczenia. *Strony* 1998 nr 3; K. Maliszewski: Rozmowa we wnętrzu. *Odra* 1998 nr 2; D. Pawelec: Ponad szumem nonsensu. *Nowe Książ.* 1998 nr 1. – Ł. Mańczyk: Gawęda o miłości jestestwa. *Akant* 2004 nr 8 [rec.: Piszę na cieniu]. – J. Rochowiak. *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 2002 nr 7/8.

B.M.

ŻUREK Jerzy ur. 1946

Krypt.: J.Ż.; (J.Ż.); (jż); (p-ż); (ż); (Ż).
Dramatopisarz, prozaik.

Urodzony 6 czerwca 1946 w Grodzicu (pod Będzinem); syn Juliana Żurka, inżyniera, i Janiny z domu Sznajder. Uczył się w Liceum Ogólnokształcącym im. E. Plater w Sosnowcu; w 1964 zdał maturę. Następnie studiował polonistykę na Uniwersytecie Warszawskim; w 1969 uzyskał magisterium. Debiutował w 1967 recenzją powieści G. Pereca pt. „Rzeczy”, opublikowaną na łamach *Kultury* (nr 22); w piśmie tym publikował recenzje i artykuły do 1973. W 1969 ożenił się z Marią Grzędzielską, dziennikarką (rozwódzeni). W 1970 podjął pracę w redakcji *Dziennika Ludowego*, najpierw jako redaktor, a od 1973 jako kierownik działu kulturalnego (do 1980); w piśmie tym publikował liczne recenzje, noty i artykuły (do 1980; podp. też: J.Ż.,(J.Ż.), (jż), (ż), (Ż)). W tym okresie zaczął uprawiać twórczość prozatorską, a od 1978 głównie dramaturgię. Od 1979 był członkiem ZLP (do rozwiązania Związku w 1983). Od tegoż roku jako współtwórca i współwłaściciel prowadził Galerię Sztuki A.B. Wahl. W 1989 został członkiem SPP. W 1994 ożenił się z Alicją Wahl, malarką. Mieszka w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

1. Kurz. [Powieść]. Wwa: Iskry 1970, 257 s.

2. Pościg. Opowiadania. Wwa: PIW 1976, 194 s. Wyd. 2 tamże 1979.

Zawartość: Dinozaury z pustyni Gobi; Pościg; Nisko, nizinoko, przy ziemi; Przeciw zaćmieniu słońca.

3. Sto rąk, sto sztyletów. [Utwór dramatyczny]. *Dialog* 1978 nr 6 s. 5-31. Praprem. Kr., T. im. J. Słowackiego, Gdańsk, T. na Targu Węglowym 1980. Przedr. zob. poz. 11.

Nagroda na Festiwalu Pol. Sztuk Współcz. we Wr. w 1980.

4. Po Hamlecie. (Sztuka w 3 aktach z epilogiem). *Dialog* 1981 nr 4 s. 5-32. Praprem. Opole, T. im. J. Kochanowskiego 1981. Wyd. osob. Wwa: Czyt. 1983, 91 s. Przedr. zob. poz. 11.

Przekł.: c z e s.: Po Hamletovi. [Przel.] I. Leksová. Praha 1983, masz. powiel., – s ł o w a c.: Po Hamletovi. [Przel.] L. Kiss. W: Súčasná poľská dráma. Bratislava 1994.

5. Para za parą. (Sztuka telewizyjna). *Dialog* 1985 nr 10 s. 5-30. TV 1989.

6. Skakanka. (Sztuka w 2 aktach). *Dialog* 1985 nr 8 s. 5-33.

7. Casanova. [Utwór dramatyczny]. *Dialog* 1988 nr 9 s. 56-90. Praprem. Łódź, T. Nowy 1990. Przedr. zob. poz. 11. Por. poz. 8.

8. Casanova. [Powieść]. Chotomów: Verba 1992, 350 s. Wyd. 2 Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2002. Por. poz. 7.

Przekł.: r o s.: Kazanova. [Przel.] K. Starosel'skaja. Moskwa 1997.

9. Biała Góra. Sztuka telewizyjna. *Dialog* 1998 nr 9 s. 5-29. Por. poz. 12.

10. Job. [Powieść]. Kr.: WL 2000, 219 s.

11. Po Hamlecie i inne sztuki. [Utwory dramatyczne]. Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2001, 179 s. Zawartość: Sto rąk, sto sztyletów [poz. 3]; Po Hamlecie [poz. 4]; Casanova [poz. 7].

12. Biała Góra. [Powieść]. Wwa: *Twój Styl* 2003, 251 s. Por. poz. 9.

Nadto słuchowiska radiowe, m.in.: Wywiad z królem Midasem. Radio 1980. – Widok z okna. Radio 1981.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – Wywiad: Uzależnienie J.Ż., czyli Casanova przy komputerze. Rozm. M. Malkowska. *Życie Warsz.* 1993 nr 3.

[Kurz:] M. Buchowski: Realność. *Współczesność* 1971 nr 2; W. Cholewowski: Debiut pełen obietnic. *Tyg. Kult.* 1971 nr 5; W. Huzik: Pianista stukną nogą w brzuch wielkiego bębna. *Kierunki* 1971 nr 18. K. Nowicki: Interes literatury. *Tyg. Kult.* 1971 nr 7; B. Zadurca: O nas? *Twórczość* 1971 nr 3, przedr. w tegoż: *Radość czytania*. Lubl. 1980; Z. Ziątek: Przeznaczenie. *Mies. Lit.* 1971 nr 5. – [Pościg:] K. Nowicki: Gorzko. *Fakty* 1976 nr 50, przedr. w tegoż: *Dziennik krytyczny*. Gdańsk 1981; Z. Bauer: Świat jako sidła. *Życie Lit.* 1977 nr 17; W. Bolecki: Proza nie spełnianych nadziei. *Twórczość* 1977 nr 3; L. Bugajski: Odkurczanie. *Mies. Lit.* 1977 nr 12, przedr. w tegoż: *Następni*. Wwa 1982; G. Godlewski: W poszukiwaniu straconego sensu. *Literatura* 1977 nr 6; W. Maciąg: Poza „gra” znaczeń. *Nowe Książ.* 1977 nr 2; A. Szulc: Myślenie. *Polityka* 1977 nr 7; J.K. Weber: Kolo i elipsa. *Tyg. Kult.* 1977 nr 12. – A. Myszkowski: Pościg za realizmem myślowym. *Nowy Wyraz* 1978 nr 9. – [Sto rąk, sto sztyletów:] J. Kłossowicz: Sztuki historyczne. *Literatura* 1979 nr 9 [dot. też: R.M. Groński: Planeta Rol; J. Niesiobędzki: Sto sztyletów, sto wątpliwości. *Teatr* 1980 nr 10, przedr. w tegoż: *Aktualność i historia*. Bydg. 1986; K. Wolicki: Ż., albo o tym, co nierozstrzygnięte. *Dialog* 1980 nr 6. – [Po Hamlecie:] M. Kuc: Ż. à la Szekspir. *Polityka* 1981 nr 39; G. Sinko: Temat Szekspirowski w nowej roli. *Teatr* 1981 nr 21/22. – Cz. Sobkowiak: Żywotna legenda. *Nadodrże* 1981 nr 7 [rec.: Sto rąk, sto sztyletów]. – [Po Hamlecie:] A. Żuroński: Za kulisman Hamleta. *Kultura* 1981 nr 28; P. Jastrzębiec: Seria z dramatami. *Nowe Książ.* 1984 nr 5. –

E. Baniewicz: „Skakanka” – metafora i życie na gorąco. *Teatr* 1985 nr 2 [analiza dramatu]. – [Casanova:] M. Lengren: Casanova wśród dzikusów. *Twórczość* 1993 nr 5; J. Jastrzębska: Niezwykły palimpsest J.Ż., czyli o „Casanoście” w Polsce albo początki polskiej literatury erotycznej. *Kresy* 1994 nr 18. – [Job:] M. Orski: Hłob stanu wojennego. *Prz. Powsz.* 2001 nr 1; R. Ostaszewski: Dzień z życia popaprańca. *Kresy* 2001 nr 1/2. – M. Zielińska: Ż. po latach. *Nowe Książ.* 2002 nr 6 [rec.: Pó Hamlecie i inne sztuki]. – M. Orski: Polski Casanova. *Nowe Książ.* 2003 nr 6 [rec.: Casanova]. – [Biała Góra:] M. Larek: Kolorowa biografia. *Nowe Książ.* 2004 nr 3; M. Strzyżewski: Romantyczny apokryf. Legenda Antoniego Malczewskiego w powieści J.Ż. „Biała Góra”. W: *Światy przedstawione*. Tor. 2006.

K.B.

ŻUROWSKI Andrzej

ur. 1944

Krytyk teatralny, teatrolog, prozaik.

Urodzony 24 września 1944 w Drohobyczu; syn Tadeusza Żurowskiego, prawnika, i Marii z domu Furdzyn, nauczycielki. Po zakończeniu II wojny światowej przeniósł się w 1945 wraz z rodzicami w ramach tzw. akcji repatriacyjnej do Gdańska. Uczęszczał do II Liceum Ogólnokształcącego w tym mieście. W 1962 zdał maturę i podjął studia z zakresu filologii polskiej w gdańskiej Wyższej Szkole Pedagogicznej (WSP). W tymże roku debiutował artykułem „Potęga przekory”, ogłoszonym w *Głosie Wybrzeża* (nr 246); kolejne teksty zamieszczał w tym dzienniku w 1965-71 i w 1974. Studia łączył z pracą na stanowisku kierownika literackiego w Studiu Rapsodycznym w Gdańsku (1963-66). W 1965 zamieścił na łamach miesięcznika *Litery* pierwszy wiersz pt. „Chochola modlitwa” (nr 1); dwa lata później opublikował w tymże piśmie pierwsze opowiadanie pt. „Pomarańcza” (nr 1); współpracę z tym miesięcznikiem kontynuował do 1973 (z przerwą). Artykuły i recenzje drukował nadto m.in. w *Pomorzu* (1966-69), *Kulturze* (1966-73, z przerwami) i *Współczesności* (1968-71). W 1967 uzyskał na WSP tytuł magistra filologii polskiej. Od tegoż roku pracował w ośrodku Telewizji Polskiej (TV) w Gdańsku, początkowo na stanowisku redaktora programów młodzieżowych, a następnie w dziale publicystyki kulturalnej. Równocześnie kształcił się dalej w Zawodowym Studium Dziennikarskim w Warszawie (1967-69). W 1969 ożenił się z Marią Wajcht (rozwód w 1985). Należał do SDP (od 1969; wiceprezes Klubu Krytyki Teatralnej w 1979-82). W 1970-72 był kierownikiem literackim Państwowej Opery Bałtyckiej w Gdańsku; pisał także libretta operowe i baletowe do utworów wykonywanych na tej scenie. W 1970 otrzymał nagrodę Klubu Krytyki Teatralnej SDP im. E. Csató. W 1973 na podstawie rozprawy pt. „Scenariusze szekspirowskie” (promotor prof. Maria Janion) doktoryzował się na Uniwersytecie

Gdańskim (UG). W 1975-79, jako adiunkt w Instytucie Teorii Literatury, prowadził na tejże uczelni wykłady i seminaria z zakresu teatrologii. Pracował nadal w ośrodku gdańskim TV, pełniąc w 1973-81 funkcję kierownika Redakcji Teatralnej; był również autorem scenariuszy i reżyserem cyklicznych audycji poświęconych problematyce sceny: „Balet” (1972-73; nagroda Złoty Ekran w 1973), „Balet polski” (1974), „Zawsze teatr” (1978-83). Kontynuował współpracę z tygodnikiem *Kultura* (1977-90); szkice, artykuły i recenzje ogłaszał nadto na łamach *Teatru* (1970-84 i sporadycznie w następnych latach) oraz m.in. w pismach *Czas* (1978-80, 1991; tu m.in. w 1979 cykl felietonów pt. „Zza kulisy, szepciem”), *Tu i teraz* (1982-85), *Delta* (dodatek *Głosu Wybrzeża*; 1986-89). Publikował także w wielu periodykach zagranicznych, m.in. w *Shakespeare Quarterly* (Waszyngton; 1979, 1991), *New Theatre Quarterly* (Cambridge; 1985-91, z przerwami), *Contemporary Review* (Oxford; 1986, 1988). Odbywał liczne podróże po krajach Azji, Ameryki Południowej i Europy; w latach siedemdziesiątych zrealizował około 20 filmów dokumentalnych poświęconych problematyce modeli kulturowych w różnych zakątkach świata, w tym najdłuższy cykl z Ameryki Południowej (emitowany w 1972-74); opublikował też reportaże z tej ostatniej wyprawy. W 1976 został członkiem Międzynarodowego Instytutu Teatralnego (ITI), w 1979 Międzynarodowego Stowarzyszenia Krytyków Teatralnych (AICT) afiliowanego przy UNESCO (wiceprezes w 1981-2001, wiceprezydent honorowy od 1994; konsultant teatralnej nagrody Premio Europa per il Teatro). Od 1977 należał do ZLP (prezes Oddziału Gdańskiego w 1983-86). W 1978-79 był kierownikiem literackim Teatru Muzycznego w Gdyni; dokonywał też adaptacji scenicznych prezentowanych tam sztuk. Brał udział w ogólnopolskim i międzynarodowym życiu teatralnym; uczestniczył jako juror w wielu krajowych i zagranicznych festiwalach teatralnych. Od początku lat siedemdziesiątych współpracował (w charakterze konsultanta, członka komisji ekspertów, jurora) z Ministerstwem Kultury. Związany nieprzerwanie z TV, zajmował w jej gdańskim ośrodku kolejno stanowiska: zastępcy redaktora naczelnego do spraw artystycznych (1981-83), komentatora (1983-87), kierownika Redakcji Artystycznej (1987-90) i ponownie komentatora (1990-2001). Przygotowywał również i prowadził cykliczne programy telewizyjne „Wieczór w teatrze z Andrzejem Żurowskim” (1983-85) oraz „Teatr, czyli świat” (1990-94). W 1982, po rozwiązaniu SDP, został członkiem SD PRL (od 1990 SD RP); w 1982-2000 pełnił funkcję prezesa, a od 2001 prezesa honorowego Klubu Krytyki Teatralnej. W 1986 wznowił wykłady na UG; był starszym wykładowcą w Podyplomowym Studium Wiedzy o Teatrze (do 1991).

a potem w Podyplomowym Studium Dziennikarskim (1995-98). Przebywał jako visiting professor na Concordia University w Montrealu (1987) oraz na Vytauto Didžiojo Universitetas w Kownie (1998). Prowadził również, organizowane przez AICT, podyplomowe Seminaria dla Krytyków Teatralnych w Grenoble (1991), Montevideo (1994) i Amsterdamie (2000). Za działalność krytyczną, naukową, popularyzatorską i organizacyjną związaną z teatrem otrzymał wiele nagród i wyróżnień, m.in. kolejne nagrody Klubu Krytyki Teatralnej SDP (1977) i SD PRL (1988), nagrodę Wojewody Gdańskiego (1981, 1984, 1997), nagrodę Ministra Kultury i Sztuki im. E. Csató (1984), nagrodę tygodnika *Fakty* (1984), Nagrodę Artystyczną Gdańskiego Towarzystwa Przyjaciół Sztuki (1987, ponownie w 1996), nagrodę Prezydenta m. Gdańska (1987), nagrodę SD RP (1991), nagrodę Prezydenta m. Gdyni (2002). W 1988 ożenił się z Magdą Oller, dziennikarką i teatrologiem. W 1989-94 pełnił funkcję wiceprezesa Fundacji Theatrum Gedanense. Od 1992 należał do Polskiego Towarzystwa Szekspirowskiego (wiceprezes w 1992-95). Związał się z Teatrem Wyrbrzeże w Gdańsku, najpierw był kierownikiem literackim (1991-93) i reżyserem (1993), a później konsultantem artystycznym (1999-2000). Jako autor artykułów, szkiców, esejów i recenzji współpracował w latach dziewięćdziesiątych m.in. z *Autografem* (1990, 1996-2004; m.in. w 1998-2002 cykl esejów pt. „Rozmowy z Rafałem”) i *Wiadomościami Kulturalnymi* (1994-97), nadal drukował też w pismach obcych, m.in. w periodykach *Teatro in Europa* (Mediolan; 1995) i *Teatralna Żyźn'* (Moskwa; 1996). W 1997 razem z Andrzejem Lisem redagował magazyn teatralny *Łoża* (ukazał się tylko jeden numer z września); po roku 2000 nawiązał współpracę z czasopismami naukowymi *Studia Europejskie* (od 2003) oraz *Słupskie Prace Filologiczne. Filologia Polska* (od 2004). W 2002 na podstawie rozprawy pt. „Szekspir w cieniu gwiazd” uzyskał habilitację w zakresie literaturoznawstwa – teatrologii na UG. W tymże roku objął stanowisko profesora nadzwyczajnego w Pomorskiej Akademii Pedagogicznej w Słupsku (od 2003 dyrektor Instytutu Filologii Polskiej i członek Senatu) oraz w Wyższej Szkole Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych i Politycznych w Gdyni (kierownik Katedry Historii Kultury Europejskiej). Prowadził wykłady także w Gdańskiej Wyższej Szkole Humanistycznej (od 2002) oraz w Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku (od 2003). W 2002-03 był pełnomocnikiem wojewody pomorskiego do spraw kultury. W 2002 został też konsultantem naukowym International Biographical Centre w Cambridge. Odznaczony m.in. odznaką „Zasłużony Działacz Kultury” (1978), medalem „Za Zasługi dla Gdańska” (1980), Złotym Krzyżem Zasługi (1988), Krzy-

żem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (2004). Mieszka w Gdańsku.

TWÓRCZOŚĆ

1. Gdańska noc. (Opowieść sceniczna na balet, śpiew solowy, aktora, chóry i orkiestrę). Libretto ... Muz.: H. Jabłoński. Praprem. Gdańsk, Opera i Filharmonia Bałtycka 1970.

2. Na przykład – Czerwony Kapturek. [Utwór dramatyczny dla dzieci]. TV 1970.

3. Pałac Kurkowego Króla. [Utwór dramatyczny dla dzieci]. TV 1970.

4. W krainie fantazji. Baśnie baletowe: Obrazki z wystawy. Muz.: M. Musorgski; Karnawał zwierząt. Muz.: C. Saint-Saëns. Libretto ... Praprem. Gdańsk, Opera i Filharmonia Bałtycka 1970.

5. Tajemnica wielkiego Krzysztofa. Scenariusz filmowy na motywach noweli ... M. Wałkowski i ... Ekran. 1973.

6. Gł. Scenariusz telewizyjny. [Współaut.:] M. Gordon. Powst. 1974.

Wg inf. A.Ż. emisja w 1974 została zatrzymana przez cenzurę.

7. Spotkanie z mitem. [Reportaż literacki]. Gdańsk: WM 1976, 315 s.

Relacja z podróży po Ameryce Południowej i rozważania o kulturze.

8. Szekspiariady polskie. [Monografia]. Wwa: Pax 1976, 269 s.

Rozprawa doktorska; dot. recepcji dramatów W. Szekspira w Polsce do 1850.

Zawartość: Po co to komu? – Cz. 1: W kręgu teatru przedlistopadowego. – Cz. 2: W kręgu estetyki pozomych sprzeczności: sentymentalizm – gotyzm – groza – frenezja. – Cz. 3. Scenariusze: 1. Na tropie stereotypów; 2. Miejsce scenariuszy szekspirowskich w tradycji teatralnej; 3. Pośród rękopisów. (Komedia; „Henryk IV” – „Groby Weroni” – „Othello”; „Król Lear”, czyli siła stereotypów; „Makbet” w pol drogi; „Hamleta”); 4. Czas wielkiego przygotowania wyobraźni.

9. Fatamorgana. [Powieść]. Gdańsk: WM 1979, 341 s.

10. Ludzie w reflektorach. [Szkice]. Wwa: Czyt. 1982, 295 s.

Zawartość: Artysta i widz. – Tadeusz Gwiżdowski; Andrzej Szalawski; Stanisław Igar; Nie tylko mag. (Gustaw Holoubek); Z lotu ptaka. (Andrzej Łapicki); Kameralny monumentalizm. (Halina Winiarska); Forma i sens. (Henryk Bista); Grać siebie. (Daniel Olbrychski); Aktor z tajemnicą. (Krzysztof Gordon); Aktor prowincjonalny. (Jerzy Lapiński); Rozsądek i skrzydła szaleństwa. (Stanisław Hebanowski); Barbarzyńca w ogrodzie tradycji. (Adam Hanuszkiewicz); Misterium bez masek. (Józef Gruda); Teatr baletu. (Janina Jarzyńska-Sobczak); Teatr światła i cienia. (Jerzy Krechowicz); Za wczesnie. (Jerzy Afanasjew).

11. Wieczory popremierowe. Wr. Gdańsk: Ossol. 1982, 339 s., 48 s. ilustr.

Zawartość: Przedtem [zarys dziejów Teatru Wybrzeże w 1946-1969]. – U Okopińskiego [rec. z 1970-1973]. – U Hebanowskiego [rec. z 1973-1979]. – Zmienny wiatr od morza [podsumowanie sezonu teatralnego 1978/1979].

12. Zza kulis, szeptem. [Felietony teatralne]. Gdańsk: KAW 1982, 187 s.

Przedr. tekstów ogłoszonych w tyg. Czas w 1979.

13. Myślenie Szekspirem. [Monografia]. Wwa: Pax 1983, 324 s.

Dot. historii inscenizacji dramatów W. Szekspira w Polsce w l. 1946-1980 (por. też poz. 23-25).

Zawartość: W gorsecie estetyki normatywnych: Feerie ludyczne [dot. B. Dąbrowskiego]; Wśród metafor i gwiazd [dot. W. Horzycy]; Rozdział zamknięty [dot. A. Szyfmana]; Dzieło pęknięte [dot. L. Schillera]; Różnie się różnym podoba [dot. I. Galla]. – W stronę Historii: Jak być? [dot. wyst. „Hamleta”]; Wierność i zmiennosc [dot. K. Skuszanki]; Sen o lędzwiach [dot.: A. Bardinięgo, K. Brauna, Z. Kopalki, K. Skuszanki, L. Zamkow]; Na Wielkich Schodach [dot. dramatów historycznych]. – W stronę Osobowości: W Maszynie [dot. J. Maciejowskiego i Z. Wierchowicz]; Między moralistyką a estetyką [dot. K. Skuszanki]; Natura i Porządek [dot. K. Swinarskiego]; Jakim być? [dot. wyst. „Hamleta”]; Z bliska [podsumowanie].

14. Hebanowski. [Monografia artystyczna]. Wwa: WAiF 1984, 223 s.

15. Latający hotel. [Szkice i recenzje teatralne]. Gdańsk: KAW 1987, 232 s.

Zawiera m.in. szkice: Szkice do nie istniejącego obrazu [dot. wyst. „Hamleta” W. Szekspira w inscenizacji K. Swinarskiego w Tel Awiwie w 1966]; Oblicze i maski władcy [dot. paraleli pomiędzy „Księciem” N. Machiavellego a dramaturgią W. Szekspira]; Między miłością i śmiercią [dot.: A. Puszkina; Eugeniusz Oniegin]; – nadto recenzje z zagranicznych przedstawień teatralnych z l. 1976-1983 (z Czechosłowacji, Węgier, Związku Radzieckiego, Wielkiej Brytanii, Francji, Austrii, Indii, Izraela, Meksyku i Stanów Zjednoczonych) oraz wrażenia ze światowych festiwalu teatralnych Teatru Narodów w Sofii w 1982 i w Nancy w 1984.

16. Zasoby i sposoby. Przegląd dramaturgii polskiej, 1970-1984. Gdańsk: WM 1988, 194 s., [8] k, tabl.

17. Czas przesilenia. [Eseje]. Gdańsk: Graf 1991, 297 s.

Dot. miedzy innymi, festiwalu teatralnych, ważniejszych światowych premier, wybranych ośrodków życia teatralnego oraz tendencji we współczesnym teatrze.

Zawartość: 1. Festiwale: Gdzieś gnamy; Terra cognita; Czternaście dni teatru; A wszystko zaczęło się od knajpy; Ameryka! Ameryka! Ameryka!; Nie bezdroże; Ku wspólnemu domowi teatru; Rzeka! Amstel płynie para butów; Wspólny dom i małe ojczyzny. – 2. Premiery: Maestria; Wspaniałość nasza i nasza znikomość; W klatce biologii; Bez tragizmu; Zeszmaceni wojną; Maraton; Falstaff, twardziele i kłnaja; Sihanouk, czyli przypisy do Szekspira; Babskość; Ku tradycji żywej; Teatr kreowany teatrem; Habima i Rosjanie; Uczta upiórów; Fizjologizm. – 3. Panoramy: Kropla w morzu; Na granicy; Rewizje; Skupieni na rzeczywistości; Nie ma ucieczki z ardeńskiego lasu; Wielcy beżsilni; Tom Sawyer, Stalin i Ellen Stewart; Latem w Toronto; Nagi teatr; Na salonie; na strychu i w piwnicy; Młodość; Poprzez i wokół. – 4. Omów. tendencji we współcz. teatrze.

18. Józef Szajna. [Album]. Plastyka: J. Madeyski. Teatr ... Oprac. i wybór: M. Płażewska. Postl.: E. Wrońska. Wwa: Arkady 1992, 157 s.

Tu szkic A.Ż.: Poetyka i poezja teatru Józefa Szajny, s. 44-82.

19. Czytając Szekspira. [Eseje]. Wwa: Spółka Wydawn.-Księg. 1996, 364 s.

Zawartość: Uciszenie burzy. („Burza”); Dwadzieścia par zdumionych oczu. („Dwaj panowie z Werony”); Lekcja skromności. („Wesołe windsorskie żony”); Cudowna marność cielesności, czyli Łatwa rejterada z labiryntu. („Miarka za miarkę”); Czy ja to ja naprawdę? („Komedia omyłek”); Pod tańczącą gwiazdą. („Wiele halasu o nic”); Śluby kawalerskie, czyli Kropla dziegciu w beczce miodu. („Stracone zachody miłości”); W pogoni za Pukiem. („Sen nocy letniej”); Parę pytań. („Kupiec wenecki”); W blazeńskiej czapce. („Jak wam się podoba”); Kosa, kamień i... ocet. („Poskromienie złościcy”); Nic dobrego. („Wszystko dobre, co się dobrze kończy”); Trzecia strona zamszowej rękawiczki. („Wieczór Trzech Króli”); Wyobraźnia i czas. („Opowieść zimowa”); Między żądzą a sumieniem. („Życie i śmierć króla Jana”); Konwencja i rytm istnienia. („Ryszard III”); Dorastanie. („Henryk IV”); Widzieć w perspektywie. („Henryk V”); Komiks i głębsze znaczenia. („Henryk VI”); Primus inter pares. („Ryszard III”); Plakat. („Henryk VIII”); Bez szansy wyboru. („Troilus i Kresyda”); Pułapki demokracji. („Koriolan”); Dno. („Tytus Andronikus”); Kochać. („Romeo i Julia”); Między dobrocią a głupotą. („Tyton Ateńczyk”); Testament Cezara. („Juliusz Cezar”); Logika zagłady. („Makbet”); Mit. („Hamlet”); Jęk w ciemności. („Król Lear”); Zdrada. („Otello”); Koszula Dejantry. („Antoniusz i Kleopatra”); Kłedy przewraca się świat. („Cymbelin”); Codzienność. („Perykles”).

20. Kłopoty Klary, czyli Z dziećmi, a nawet i z dorosłymi ludźmi, jakoś da się żyć, chociaż oczywiście nie mogą się równać z nami, zwierzakami. [Opowieść dla dzieci]. Gdańsk: Tower Press 1997, 87 s.

21. Annie, Alicji, Kai. [Felietony literackie]. Gdańsk: Marpress 1998, 110 s.

22. Demon? błazen? cynik? czyli Żywoć sceniczny „Ryszarda III” Williama Szekspira w teatrze polskim. [Monografia]. Gdańsk: Państw. T. Wybrzeże 2000, 190 s., 48 s. tabl.

Zawartość: Dawno i trochę obok; W rytmie epok; Wśród gwiazd; Znamiennici goście; [R.] Żelazowski; Smuga cienia; Na granicy; U progu współczesności; U [J.] Maciejowskiego; U [Z.] Wierchowicz; Środkiem drogi i obrzeżami; Najwytrwalszy ryszardysta [dot. H. Boukolowskiego]; Barwy codzienności; Cezura; Fin de siècle.

23. Szekspir w cieniu gwiazd. [Monografia]. Gdańsk: Tower Press 2001, 513 s.

Rozprawa habilitacyjna. – Dot. historii inscenizacji dramatów W. Szekspira w Polsce w l. 1860-1913 (por. też poz. 13, 24-25).

Zawartość: Pejzaż: Kręgi i rytmy zjawiska; Tło; Gwiazdozbiór. – Premiery i przedstawienia: Mapa polskiego Szekspira; Warszawa; Kraków; Lwów; Prowincja; Od Petersburga do Paryża i dalej. – Ku współczesności.

Nagroda im. W. Bogusławskiego za Teatralną Książkę Roku w 2002.

24. Szekspir i Wielki Zamęt. [Monografia]. Pelplin: Wydawn. Diecezji Pelplińskiej „Bernardinum” 2003, 310 s.

Dot. historii inscenizacji dramatów W. Szekspira w Polsce w l. 1980-2000 (por. też poz. 13, 23, 25).

Zawartość: Wielki Zamek, czyli Diachronia naszych czasów. – Zapaść: Spadkobiercy; Hamleci; Prapremiery; Młodzi. – Zamek: Już niemłodzi, ciągle ważni; Każdy po swojemu; Młodzi głośniejsi; Poszerzanie przestrzeni; U mety. – Aneks Iwykaz inscenizacji sztuk Szekspira w Polsce w 1980/81 – 2000.

25. Szekspir – ich rówieśnik. [Monografia]. Gdańsk; Pelplin: Wydawn. UG; Wydawn. Diecezji Pelplińskiej „Bernardinum” 2003, 484 s.

Dot. historii inscenizacji dramatów W. Szekspira w Polsce w l. 1913-1944 (por. też poz. 13, 23-24).

Zawartość: Pejzaż: Klimaty; Mapa; Polski „dom Szekspira”; Cienie przeszłości; Miejsce w świecie widowisk; Reżyserzy; Scenografie; Aktorzy; Zmierch. – Przedstawienia [dot. poszczególnych realizacji scenicznych]. – Postscriptum; Polskie inscenizacje sztuk Szekspira w latach 1913-1939 oraz podczas II wojny światowej [wykaz premier]; Sztuki Szekspira wystawione w latach 1913-1944 [zestawienie liczbowe premier].

26. Teatr na skrzyżowaniu, czyli Siły i środki sceny europejskiej na przełomie XX i XXI wieku. [Szkieł]. Gdańsk: Tower Press 2003, 80 s.

Zawartość: Wierchołki umykającego pejzażu, czyli kluczowe zjawiska teatru europejskiego końca XX wieku; Awangarda, czyli perspektywy europejskiego teatru u progu XXI wieku; Twórcy i przedstawienia o istotnym znaczeniu dla omówionego procesu [wykaz].

Artykuły i szkice w książkach zbiorowych i czasopiśmie, m.in.: Między stereotypem a oryginalnością. *Dialog* 1971 nr 9 s. 100-108. – Teatr Stanisława Hebanowskiego. *Dialog* 1981 nr 1 s. 123-131. – De Rodillas ante Kantor. W: Theatre Yearbook. Mexico City 1983 s. 51-58, 132-135, 159-165. – Parabole i historia. W: Refleksje o teatrze w 40-lecie Polski Ludowej. Wr. 1984 s. 75-89. – Przemiany stylów aktorskich. W: Gdańsk teatralny. Gdańsk 1988 s. 188-197. – Moralitet o nadziei, albo Między rozpaczą a ufnością. W: Pół wieku Teatru Wybrzeże. Gdańsk 1998 s. 223-232. – „Teatr najosobniejszy”. Galeria. W: Gdańskie teatry osobne. Gdańsk 2000 s. 88-95. – Młodzi głośniejsi, czyli sposoby myślenia Szekspirem u progu XXI w. *Stud. Europejskie*, Gdynia [2003] t. 11 s. 192-257. – Hamleci czasu rozkładu ancien regime'u. *Stud. Europejskie* [2004] t. 12 s. 133-159. – Łomnicki i... Domagorow, czyli O kondycji aktorstwa pomiędzy misją a komercją. W: Po co nam historia literatury? Słupsk 2004 s. 157-169.

Adaptacje i przeróbki

1. A. Rudnicki: Niekochana. Scenariusz telewizyjny ... TV 1973. Teatr Pol. Telew. 1973 nr 2 s. 49-56.

2. M. Waltari: Obcy przyszedł na farmę. Przel. B. Iwicka. Scenariusz telewizyjny ... TV 1974.

3. Spowiedź Smerdiakowa. Scenariusz telewizyjny na motywach „Braci Karamazow” F. Dostojewskiego. [Współaut.:] K. Gordon. TV 1978.

4. Księżyc. [Montaż wierszy P. Nerudy]. Scenariusz telewizyjny ... TV 1980.

5. Dialogi północne. [Montaż fragmentów przedstawień Teatru TV autorów skandynawskich]. Scenariusz ... TV 1982.

Prace edytorskie i redakcyjne

1. Państwowy Teatr Wybrzeże 1945-1976. Praca zbiorowa pod red. ... Gdańsk: Państw. T. Wybrzeże 1976, 84 s.

2. Jubileuszowy XXV Festiwal Teatrów Polski Północnej. Red.: M. Misiorny, ... Toruń: T. im. W. Horzycy 1983, 64 s.

3. Theatre Yearbook. Red.: J.M. de Mora, ... Mexico City: [Międzynarodowe Stowarzyszenie Krytyków Teatralnych] AICT 1983, 256 s.

4. W. Shakespeare: Henryk IV, król angielski. Anonimowy rękopis teatralny grany 21 sierpnia 1793. Odnalazł i oprac. ... *Dialog* 1993 nr 10 s. 69-103.

5. Teatr Wybrzeże 1986-1996. Red. ... Gdańsk: Państw. T. Wybrzeże 1996, 132 s.

6. Gdańskie teatry osobne. Pod red. J. Ciechowicza i ... Gdańsk: Wydawn. UG 2000, 267 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – Wywiady: Rytm czasu, rytm teatru. Rozm. J. Niesiołędzki. *Fakty* 1984 nr 44; Nie szanuję negalomanów. Rozm. B. Kanold. *Głos Wybrz.* 2001 nr 9.

LPD. – B. Frankowska: A.Ż. W teatrze: Encyklopedia teatru polskiego. Wwa 2003.

1. Burzacka: Mity i miraż. *Fakty* 1976 nr 51/52/rec.: Spotkanie z mitem. – [Szeksplriady polskie!]. T. Kapłan: Na tropach Szekspira. *Odra* 1977 nr 10; J. Degler: Teatralia. *Rocz. Lit.* 1976 wyd. 1979 [m.in. dot. książki A.Ż.]; J. Komorowski. *Pam. Teatr.* 1979 z. 3/4. – [Fatamorgana!]. A. Staiszewski: Gdzie jest granica legendy i prawdy? *Nowe Książ.* 1980 nr 1; M. Warneńska: Różnie o podróżach. *Fakty* 1980 nr 17 [dot. m.in.: Fatamorgana!]. – Z. Greń: W stronę Gdańska *Życie Lit.* 1982 nr 20, nawiąz.: tenże: W Gdańsku. *Tamże* 1982 nr 21, Pożegnanie Gdańska. *Tamże* 1982 nr 22 [dot.: Wieczory popremierowe]. – [Ludzie w reflektorach!]. B. Frankowska: Bogactwa oprawne w nędzę poligrafii. *Kontrasty* 198 nr 9 [dot. także: Wieczory popremierowe]; Z. Greń: Już historia. *Życie Lit.* 1983 nr 31. – Z. Greń: Los Hamleta. *Życie Lit.* 1983 nr 45 [rec.: Myślenie Szekspirem]. – Z. Greń: Szept z prowincji. *Życie Lit.* 1983 nr 9 [rec.: Zza kulis, szeptem]. – [Ludzie w reflektorach!]. 5. Kuśmierczyk: „Aktor życie tworzy...” *Twórczość* 1983 nr 8; T. Zwierchowska: Pogoń za nieuchwytnym. *lakt* 1983 nr 30 [dot. także: Wieczory popremierowe]; Zza kulis, szeptem. – Z. Greń: Cienie. *Życie Lit.* 1984 nr 29 [rec.: Hebanowski]. – B. Kazimierzczak: Myślenie „Szekspirem”. *Kult., Ośw., Nauka* 1984 nr 1. – K. Sielicki: Portret artysty. *Teatr* 1985 nr 1 [rec.: Hebanowski]. – [Myślenie Szekspirem]. Sieradzki: Myśleć Shakespeare’em. *Dialog* 1985 nr 7; G. Sułko. *Teatr* 1985 nr 1. – [Latający hotel!]. Z. Greń: Perspektywa *Życie Lit.* 1987 nr 30; J. Majcherek: Fotel bojany. *Teatr* 1987 nr 7; T. Milkowski: Szekspir i inni. *Kultura* 1987 nr 11; J. Niesiołędzki: Krytyk w latającym fotelu. *Fakty* 1987 nr 14; T. Kubiński: W fotelu. *Autograf* 1988 nr 1. – [Zasoby i sposoby]. S. Drajewski: „Pejzażowo” o polskim dramacie współczesnym. *Nurt*

1989 nr 7; Z. Greń: *Bez arcydzieł? Życie Lit.* 1989 nr 2; T. Miłkowski: Śledztwo w sprawie dramatu, *Kultura* 1989 nr 11. – [Szepek w cieniu gwiazd.] J. Palach: 720 premier. *Nowe Książki* 2002 nr 3; B. Winnicka: *Szepek i autorzy. Twórczość* 2003 nr 4.

B.T.

ZUROWSKI Maciej **1915-2003**

Krypt.: del.; Del.; mż.

Historyk literatury, romanista, komparatysta, tłumacz.

Urodzony 17 września 1915 w Płocku; syn Walentego Żurowskiego, ogrodnika, i Julii Adeli z Mayznerów, nauczycielki. Uczęszczał do Gimnazjum im. S. Małachowskiego w Płocku. W 1933 zdał maturę i podjął studia z zakresu filologii romańskiej na Uniwersytecie Warszawskim (UW). W 1937 uzyskał magisterium, a następnie wyjechał na stypendia naukowe, najpierw do Florencji (przyznane przez Instytut Włoski w Warszawie), a potem do Paryża (przyznane przez Instytut Francuski w Warszawie), gdzie rozpoczął prace nad rozprawą doktorską pt. „Les poèmes hermétiques de Stéphane Mallarmé” (promotor prof. Stanisław Wędkiewicz). W 1938 powrócił do kraju i po roku (w czerwcu 1939) złożył dysertację oraz zdał egzamin doktorski na UW. Po wybuchu II wojny światowej przebywał początkowo u rodziców w Płocku. W 1941 został aresztowany przez Niemców za próbę nielegalnego przekroczenia granicy Generalnego Gubernatorstwa i skazany na 4 miesiące więzienia; karę odbył w Płocku. Od lipca 1941 był urzędnikiem w biurze administracji nieruchomości (Grundstücksgesellschaft) w Płocku. Na początku 1942 przeniósł się do Warszawy, a wkrótce potem zamieszkał we wsi Wolica niedaleko Opatowa; prowadził tam m.in. tajne komplety gimnazjalno-licealne. W połowie 1944 powrócił do Warszawy, skąd po upadku powstania trafił do obozu przejściowego w Pruszkowie. Następnie, po kilkumiesięcznym pobycie w Łaskowie pod Jędrzejowem, zamieszkał w Krakowie. Od marca 1945 do końca następnego roku pracował na Uniwersytecie Jagiellońskim jako starszy asystent w Seminarium Filologii Romańskiej. Jesienią 1946, uzyskawszy na UW formalne zatwierdzenie złożonej w 1939 rozprawy doktorskiej (przewód wznowiony po wojnie pod kierunkiem prof. Mieczysława Brahmiera), otrzymał na tejże uczelni stanowisko starszego asystenta w Seminarium Filologii Romańskiej (do 1948). W tym też czasie ogłosił w *Kuźnicy* pierwszy artykuł pt. „Filologia romańska w odbudowie” (1946 nr 4); współpracę z tym pismem kontynuował do 1948. W 1947-48 pełnił obowiązki naczelnika Wydziału Studiów Humanistycznych w Ministerstwie Oświaty. W 1948-51 pracował w Instytucie Badań Literackich w Warszawie (jako samodzielny pracow-

nik nauki) oraz w Spółdzielni Wydawniczej „Książka” (od X 1948 Spółdzielni Wydawniczej „Książka i Wiedza”) na stanowisku kierownika działu literatury pięknej. Wchodził w skład Komisji Zachodnio-europejskiej PAU (1947-51). W 1949 ożenił się z Ireną Królikowską (rozwód w 1951). Powrócił do pracy na UW (1951), początkowo jako wykładowca, a od 1952 zastępca profesora; w 1955 został mianowany profesorem nadzwyczajnym w Katedrze Języków i Literatur Romańskich UW (przekształconej w 1972 w Instytut Romanistyki). Prowadził badania z zakresu literatury francuskiej, a także komparatyki literackiej (dotyczące głównie recepcji twórczości pisarzy francuskich w literaturach europejskich, m.in. polskiej) i teorii literatury; zajmował się też związkami literatury, malarstwa i muzyki. Równocześnie pracował nad przekładami z języka francuskiego i angielskiego, tłumacząc zarówno literaturę piękną, jak i studia naukowe. Uczestniczył w pracach Komitetu Neofilologicznego PAN (od 1952); w 1954 pełnił funkcję redaktora naczelnego organu tego komitetu, *Kwartalnika Neofilologicznego*. Był współzałożycielem, a potem członkiem rady redakcyjnej, powołanego w 1957 *Przeglądu Humanistycznego*; artykuły i recenzje publikował w tym piśmie z przerwami do 1977 (m.in. podp.: del., Del., mż). Nadto drukował prace m.in. w *Roczniku Literackim* (1961-62) i w *Kulturze* (1964-66); w 1968 wszedł w skład komitetu redakcyjnego pisma *Acta Philologica*. W następnej dekadzie publikował m.in. w *Dialogu* (1970-78, z przerwami; członek rady redakcyjnej), w *Teatrze* (1971-75) i w *Poezji* (członek rady redakcyjnej w 1972-80). W 1963 ożenił się z Barbarą Strynkiewicz, artystką plastyką. W 1969-72 był kierownikiem Zakładu Historii Literatury Francuskiej UW. Należał do współzałożycieli, a potem do komitetu redakcyjnego serii *Les Cahiers de Varsovie* wydawanej od 1971 przez Instytut Romanistyki UW i Ośrodek Kultury Francuskiej przy UW. Prowadził studium doktoranckie na Wydziale Polonistyki UW, a w 1982-85 seminarium magisterskie z zakresu hispanistyki w Instytucie Filologii Romańskiej na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. Kontynuował prace badawcze i dydaktyczne także po przejściu na emeryturę w 1985; w 1986 został członkiem Zespołu Dydaktyczno-Naukowego działającego przy Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego (przewodniczący podzespołu romanistyki); w 1989-91 kierował seminarium magisterskim w Instytucie Filologii Romańskiej na Uniwersytecie im. A. Mickiewicza w Poznaniu. Wykładał również gościnnie za granicą, m.in. na uniwersytetach w Paryżu (Paris IV), w Aix-en-Provence, w Saarbrücken, w Genewie oraz w Instytucie Orientale w Neapolu. Odznaczony m.in. francuskim Orderem Narodowym Zasługi oraz Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1973). Zmarł 8 maja 2003 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

1. Les poèmes hermétiques de Stéphane Mallarmé. Essais d'interprétation. Powst. 1939. Wyd. Wwa: UW 1947, 19 s.

Rozprawa doktorska.

2. Wiktor Hugo. [Szkic monograficzny]. [Wwa:] Czyt. 1952, 44 s.

3. Z problemów romantyzmu zachodnioeuropejskiego. Wwa 1955, 26 s., powiel. *Mater. Dyskusyjne Komis. Nauk. Obchodu Roku Mick. PAN. Sekc. Hist. Lit. i Jez.*

4. Komuna Paryska i jej literatura. Wystawa z 21 IV – 5 V 1971. Scenariusz i komentarze ... [Wwa:] Wydawn. UW 1971, 49 s. Bibl. Uniwersytecka; Inst. Filol. Romańskiej i Ośrodek Kultury Franc. UW.

5. Poezja i plastyka od symbolizmu do nadrealizmu. Wystawa 13 XI – 27 XI 1973. Scenariusz i komentarze ... Przedm.: C. Jean. Wwa 1973, 59 s., powiel. Muzeum Nar. w Wwie; Inst. Romanistyki; Ośrodek Kultury Franc. UW.

Artykuły i studia w czasopiśmie i książkach zbiorowych, m.in.: Mickiewicz i romantyzm zachodnioeuropejski. *Nauka Pol.* 1956 nr 2/3 s. 175-202; przekł.: ang. *The Review of the Polish Academy of Sciences* 1956 nr 2 s. 143-167, ros. *Żurnal PAN* 1956 nr 2/3 s. 143-166. – Apollinaire w czterdziestolecie śmierci. *Prz. Hum.* 1958 nr 6 s. 48-79. – „Pani Bovary” i rozwój powieści nowoczesnej. *Prz. Hum.* 1958 nr 4 s. 17-44 [dot. powieści G. Flauberta]. – Teoretycy futurizmu. *Prz. Hum.* 1959 nr 5 s. 167-176 [przegład prac]. – Stendhal i powieść francuska dziełtnastego wieku. *Zag. Rodzaj. Lit.* 1960 t. 3 z. 2 s. 43-76. – Norwid i Gautier. W: Nowe studia o Norwidzie. Wwa 1961 s. 167-190. – Paul Éluard et la tradition. *Kwart. Neofil.* 1961 nr 3 s. 265-278. – Współczesna literatura francuska na uniwersytecie. *Prz. Hum.* 1961 nr 6 s. 101-111 [głos w dyskusji podczas sesji metodologicznej Wydz. Filol. UW]. – „Samogłoski” Rimbauda. *Prz. Hum.* 1962 nr 4 s. 53-72. – „Larwa” na tle porównawczym. *Prz. Hum.* 1963 nr 6 s. 15-34; 1964 nr 1 s. 55-60 [porównanie utworu C.K. Norwida z twórczością Ch. Baudelaire'a i W. Blake'a]. – Paweł Valéry. [Cz. I-] 2. *Prz. Hum.* 1963 nr 1 s. 61-81, nr 4 s. 70-81. – Kubizm w poezji francuskiej. [Cz.] 1. *Prz. Hum.* 1964 nr 6 s. 35-60. – Norwid i symboliści. *Prz. Hum.* 1964 nr 4 s. 101-125. – Romain Rolland i Rewolucja Październikowa. *Prz. Hum.* 1967 nr 5 s. 1-22. – Sienkiewicz i literatura francuska. *Prz. Hum.* 1967 nr 3 s. 31-48, przedr. w: Sienkiewicz dzisiaj. Wwa 1968 [właśc. 1969] s. 115-146. – Apollinaire et la Pologne. *La Revue des Modernes*, Paris 1969 nr 217/222 s. 29-46. – [P.] Reverdy. *Prz. Hum.* 1970 nr 6 s. 73-104. – Poezja Komuny Paryskiej i tradycja. *Prz. Hum.* 1971 nr 6 s. 15-54. – Artyzm i sens „Rękopi-

su znalezione w Saragossie”. [Cz.] 1. *Prz. Hum.* 1972 nr 6 s. 45-64 [dot. utworu J. Potockiego]. – Trzysta lat interpretacji Moliera. *DIALOG* 1973 nr 3 s. 102-111. – Ezra Pound, „lepszy rzemieślnik”. *Prz. Hum.* 1974 nr 6 s. 89-112. – Boy i Balzak. *Prz. Hum.* 1975 nr 3 s. 71-81. – Boy centenaire. W: Boy-Zełeński (1874-1974). Varsovie 1976 s. 107-126. – Lautréamont i Mickiewicz. *Prz. Hum.* 1977 nr 1 s. 25-43 [o wpływie „Dziadów” i „Konrada Wallenroda” A. Mickiewicza na twórczość Lautréamonta]. – Efekt V. *DIALOG* 1978 nr 8 s. 126-138 [o zjawisku „Verfremdungseffekt” i koncepcji teatru epickiego B. Brechta]. – Les rapports de la poésie et de la peinture à l'époque du symbolisme. Questions de méthode. W: Poésie et peinture de symbolisme au surréalisme en France et en Pologne, Wwa 1978 s. 71-87. – Le surréalisme comme problème de littérature comparée. W: Le surréalisme et son rayonnement. Wwa 1980 s. 23-54. – Poezja Kochanowskiego w roku 1980. *Poezja* 1980 nr 8/9 s. 15-23 [omów. stanu badań]. – [E.] Pottier i powstanie listopadowe. „Międzynarodówka” i „Oda do młodości”. *Poezja* 1980 nr 11 s. 59-69, przedr. w: Dziełctwo powstania listopadowego w literaturach obcych. Wwa 1986 s. 175-190 [hipoteza dot. wpływu A. Mickiewicza na utwór francuski]. – „Le manuscrit trouvé à Saragosse” et la technique romanesque du XVIIIe siècle. W: Jean Potocki et „Le manuscrit trouvé à Saragosse”. Varsovie 1981 s. 105-112. – L'illustration du livre au XVIIIe siècle et l'histoire littéraire. Quelques questions de méthode. W: L'illustration du livre et la littérature au XVIIIe siècle en France et en Pologne. Varsovie 1982 s. 105-118. – Hopkins, Mallarmé i Norwid. *Poezja* 1983 nr 4/5 s. 184-191. – L'intertextualité, ses antécédents et ses perspectives. *Kwart. Neofil.* 1983 nr 2 s. 111-125. – Aktualna problematyka manieryzmu w historii literatury. W: Przelom wieków XVI i XVII w literaturze i kulturze polskiej. Wr. 1984 s. 77-95. – Apollinaire sur les chemins du monologue intérieur. W: Apollinaire au tournant du siècle. Varsovie 1984 s. 123-131. – Kochanowski and Palingenius. *Slav. Orient.* 1984 nr 3/4 s. 585-599. – Un chapitre de l'histoire de la critique. La lecture marxiste de Balzac dans l'entre-deux-guerres. W: Méthode créatrice et procédés artistiques dans l'interprétation de la critique marxiste. Praha 1984 s. 239-255. – Mallarmé et le problème de l'interprétation plurielle. *Pr. Nauk. UŚl. w Katow.* 1985 nr 697 s. 121-133. – Twórczość Kochanowskiego i dynamika poezji europejskiej XVI wieku. W: Jan Kochanowski i kultura Odrodzenia. Wwa 1985 s. 131-149. – Christian Sènechal, critique des années trente. W: Irruption de l'Histoire dans la littérature française de l'entre-deux-guerres. Kat. 1986 s. 33-46. *Pr. Nauk. UŚl. w Katow.*, 807. – Kochanowski we Francji. W: Jan Kochanowski. T. 2. Lubl. 1989 s. 189-205. – La

fortune polonaise des „Serres chaudes” de Maeterlinck. W: *Le Symbolisme en France et en Pologne*. Varsovie 1989 s. 127-139. – Chopin interpreté par Przybyszewski. W: *Frédéric Chopin et les lettres*. Varsovie 1991 s. 89-106. – Le périphe géographique et idéologique de György Lukacs. W: *L'Europe centrale. Réalité, mythe, enjeu XVIIIe – XXe siècles*. Varsovie 1991 s. 215-229. – La fortune de Schiller en Pologne à l'aube du romantisme. W: *Révolution et littérature. La Révolution française de 1789 dau vent ans les littératures allemande, française et polonaise*. Varsovie 1992 s. 135-144. – „Cieplarnie” Maeterlincka czytane w Polsce na przełomie stuleci. W: *Symbolizm francuski i Młoda Polska*. Wwa 1994 s. 65-95. – Kochanowski e Licofrone. W: *Il Rinascimento in Polonia*. Napoli 1994 s. 93-115. – Autour de quelques poèmes inspirés par Chopin. W: *La Fortune de Frédéric Chopin*. [Wwa 1995] s. 9-21. – Delille est-il mort? Oui et non. W: *Literarische Landschaft. Naturauffassung und Naturbeschreibung zwischen 1750 und 1830*. St. Ingbert 1995 s. 63-80. – Marcel Raymond et l'évolution de la critique moderne. W: *Bilan de l'Ecole de Geneve*. Varsovie 1995 s. 51-64. – „La Crise de la conscience européenne (1680-1715)” et le problème de la décadence chez Paul Hazard. W: *Les Fins de Siècle dans les littératures européennes. Décadence, continuité, renouveau*. Wwa 1996 s. 79-88. – Le haïkaï en France, un confluent de la modernité. W: *Les oubliés de la modernité*. Paris; Varsovie 1997 s. 25-38. – Cendrars, Apollinaire, Marinetti... une trajectoire de la modernité. W: *Blaise Cendrars d'Est*. Wwa 2000 s. 131-157.

Przekłady

1. E. Caldwell: *Druga Ameryka*. [T. 1]. Droga tytoniowa. Tłum. autoryz.: J. Łaszczowa, ... [Wwa:] Czyt. 1949 s. 1-171.
Współwyd. z: [T. 2]. *Tarapaty lipcowe*. Tłum. autoryz.: J. Łaszczowa i T. Borowski.

2. J. Giraudoux: *Improwizacja paryska*. Sztuka w 1 akcie. W: J. Giraudoux: *Teatr*. Wwa: PIW 1957 s. 5-54. Wyst. Wwa, T. Pol. 1960. TV 1996.

3. J. Giraudoux: *Wariacka z Chaillot*. Sztuka w 2 aktach. W: J. Giraudoux: *Teatr*. Wwa: PIW 1957 s. 603-717. Wyst. Pozn., T. Pol. 1973.
A d a p t. t w: Adapt.: K. Skuszanka, TV 1974.

4. M. Proust: *W poszukiwaniu straconego czasu*. [T.] 6. *Nie ma Albertyny*. Przel. ... Wwa: PIW 1960, 347 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 1965, wyd. 3 1974, wyd. 4 1979, wyd. 5 1992; Wwa: Prószyński i S-ka 2000.
Wyd. 4 w t. 3 współwyd. z: *Uwięziona*. Tłum. T. Zeleniński (Boy); *Czas odnaleziony*. Tłum. J. Rogoziński.

5. T.S. Eliot: *Szkice literackie*. Red., wybór, przedm. i przyp.: W. Chwałewik. Tłum.: H. Pręcz-

kowska, ..., W. Chwałewik. Wwa: Pax 1963, XXV, 393 s.

6. R. Wellek, A. Warren: *Teoria literatury*. Tłum.: J. Krycki, I. Sieradzki, ... Pod red. i z post. ... Wwa: PWN 1970, 435 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 1975, wyd. 3 1976.

7. Lautréamont: *Pieśni Maldorora i Poezje*. Tłum., wstęp i przyp. ... Wwa: PIW 1976, 226 s. [Wyd. 2] Kr.: Mireki 2004.

Nagroda *Lit. na Świecie* za najlepszy przekład w 1976.
A d a p t. t e a t r.: Lautréamont – Sny – na motywach *Pieśni Maldorora*. Scenariusz: M. Treliński, A. Lipiec-Wróblewska. Wyst. Wwa, T. Studio 1992.

8. H. Peyere: *Co to jest klasycyzm?* Przel. i post. opatrzyl ... Wwa: PWN 1985, 392 s.

9. H. Peyere: *Co to jest romantyzm?* Przel. i post. opatrzyl ... Wwa: PWN 1987, 408 s.

10. H. Peyere: *Co to jest symbolizm?* Przel. i post. opatrzyl ... Wwa: PWN 1990, 452 s.

11. M. Proust: *W poszukiwaniu straconego czasu*. [T.] 7. *Czas odnaleziony*. Wwa: Prószyński i S-ka 2001, 313 s.

Zob. też *Prace edytorskie i redakcyjne* poz. 9, 17.

Prace edytorskie i redakcyjne

1. A. France: *Szkice literackie*. Wybór i wstęp ... Przel. W. Natanson. Wwa: Czyt. 1951, 123 s.

2. T. Gautier: *Kapitan Fracasse*. [Powieść]. Wyd. skrócone dla młodzieży. Przel. W. Natanson. Red., wstęp i objaśn. ... Wwa: NK 1951, 449 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 t. 1-2 1952, wyd. 3 1953, wyd. 4 1958, wyd. 5 1960, wyd. 6 1967, wyd. 7 1969, wyd. 8 1973, wyd. 9 1977, wyd. 10 1984, wyd. 11 1989, wyd. 12 1990.

3. H. Balzac: *Dzieła wybrane*. Przekł. T. Zelenińskiego-Boya. *Opowiadanie Czerwona oberża* tłum. J. Rogoziński. Wstęp i objaśn. ... Wwa: KiW 1953, XII, 631 s. Wyd. nast. tamże 1954.

4. V. Hugo: *Literatura i polityka*. Wybór ... Przekł. H. Szumańskiej-Grossowej. Przedm. i przyp. Z. Bienkowskiego. Wwa: PIW 1953, 128 s.

5. V. Hugo: *Człowiek śmiechu*. T. 1-2. Tłum. H. Szumańska-Grossowa. Wstęp i objaśn. ... Wwa: KiW 1953-1954, XIV, 342 + 363 s. Wyd. 2 tamże 1955.

6. V. Hugo: *Nędznicy*. Oprac. tekstu, post. i objaśn. ... Przekład *Biblioteki Arcydzieł Literatury* z r. 1931 przejr. i popraw. przy współpracy H. Szumańskiej-Grossowej. Wyd. skrócone t. 1-2. Wwa: Iskry 1954, 333 s., 8 tabl. + 439 s., 8 tabl. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 1956, wyd. 3 1958, wyd. 7 [I] 1986; Wwa: Elipsa 2 1994, 656, [24] s.

7. A. Cornu: Próba krytyki marksistowskiej. Przekł. pod red. ... Wwa: PWN 1955, 294 s.

8. A. Cornu: Karol Marks i Fryderyk Engels. Życie i dzieło. T. 1. 1818/1820-1842. Przekł. pod red. ... Wwa: PWN 1958, 285 s.

9. G. Lukacs: Od Goethego do Balzaka. Studia z historii literatury XVIII i XIX w. Wybór ... Wwa: PIW 1958, 512 s.

Tłum. m.in. M.Ż.

10. R. Rolland: Świadek epoki. Dziennik, publicystyka, krytyka, korespondencja. Wybór i wstęp ... Wwa: PIW 1965, 500 s.

11. R. Caillois: Odpowiedzialność i styl. Eseje, Wybór ... Słowo wstępne: J. Błoński. Konsultant nauk.: M. Porębski. Wwa: PIW 1967, 363 s.

12. Arcydzieła francuskiego średniowiecza. [Antologia]. Wybór ... Przel.: T. Żeleński (Boy), A. Tarkiewicz. Red. nauk., wstęp i przypisy: Z. Czerny. Wwa: PIW 1968, 781 s.

13. P. Valéry: Poezje wybrane. Wybór i oprac. [oraz wstęp] ... Wwa: LSW 1980, 101 s.

14. P. Verlaine: Poezje. Wybór i wstęp ... Wwa: PIW 1980, 191, [9] s.

15. Apollinaire au tournant du siècle. Actes du Colloque organisé par l'Institut de Philologie Romane et le Centre d'Etudes Françaises de l'Université de Varsovie. (Octobre 1980). Red. ... Varsovie: Éditions de l'Université 1984, 262 s. *Les Cahiers de Varsovie*, 11.

16. Jan Kochanowski i kultura Odrodzenia. Materiały z sesji naukowej zorganizowanej przez Uniwersytet Warszawski w dniach od 19 do 21 marca 1981 w Warszawie. Pod red. Z. Libery i ... Wwa: PWN 1985, 216 s.

17. Symbolizm francuski. Antologia. Wybór, wstęp i nota ... Wwa: LSW 1988, 138 s.

Tłum. m.in. M.Ż.

18. Le Symbolisme en France et en Pologne. (Médiateurs et résistances. Actes du Colloque franco-polonais organisé par l'Institut d'Etudes Romanes et le Centre d'Etudes Françaises de l'Université de Varsovie. Varsovie, octobre 1985). Red.: J. Żurowska, ... Varsovie: Éditions de l'Université de Varsovie 1989, 205 s. *Les Cahiers de Varsovie*, 16.

19. Révolution et littérature. La Révolution française de 1789 dans les littératures allemande, française et polonaise. Actes du Colloque organisé par l'Institut de Romanistique de l'Université de la Sarre dans le cadre de la Coopération avec l'Université de Varsovie sous la direction de Jochen Schlobach et ..., Sarrebruck, 23-25 avril 1987, [Red.] J. Żurowska. Varsovie: Centre de Civilisation Française. Éditions de l'Université de Varsovie 1992, 228 s. *Les Cahiers de Varsovie*, 18.

20. Szkoła genewska w krytyce. Antologia. Przedm. ... Red. nauk.: J. Żurowska, ... Wwa: PWN 1998, 368 s.

Tłum. m.in. M.Ż.

OPRACOWANIA (wybór)

Inf. żony, B. Żurowskiej, 2004.

A. Narbiecki. *Dziś i Jutro* 1952 nr 7 [rec. oprac.: A. Franke: Szkice literackie]. – A. Jakubiszyn: Rozmowa o „Człowieku śmiechu” Wiktora Hugo. *Nowa Kult.* 1954 nr 29/30 [rec. oprac.: V. Hugo: Człowiek śmiechu]. – IR. Rolland: Świadek epoki. Wybór i wstęp ... [Z. Jeremko-Pytowska: Z archiwów Romain Rollanda. *Nowe Książ.* 1965 nr 23; J. Koprowski: Miłość i nienawiść. *Odgłosy* 1965 nr 42. – L. Ludorski: Teoria „czystej” literatury. Wyzwanie metodologiczne. *Współczesność* 1971 nr 17 [rec. oprac. i tłum.: R. Wellek, A. Warren: Teoria literatury]. – B. Sosień: Verlaine – portret artysty po polsku. *Pismo* 1983 nr 3 [m.in. dot.: P. Verlaine: Poezje. Wybór i wstęp ...]. – A. Biernacki: M.Ż. (1915-2003). *Twórczość* 2003 nr 9 [wspomnienie pośmiertne]. – H. Chudak, Z. Naliwajek, J. Żurowska: Profesor M.Ż. (1915-2003). *Uniw. Warsz.* 2003 nr 4 [wspomnienie pośmiertne]. – H. Chudak, Z. Naliwajek: M.Ż. 1915-2003. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mick.* 2003.

B.T.

ŻWIERSKA Joanna
1911-1999

Imiona metrykalne: Joanna Helena.

Używała również imion i nazwisk: Helena Radzyńska-Mularczyk; Joanna Radzyńska-Żwirska; Joanna Żwirska-Bratna.

Inne pseud.: H.; H. Ładyńska; H.P.; H. Porębska; H. P-ska; h.r.; H.R.; (H.R.); H. Radz.; Hanka; Hanka P.; Hanka Porębska; Hanka z M.; hp; HP; hr; J. Szponar; J.Ż.; „Kalina”; Ludmila; (r); R.

Prozaik.

Urodzona 23 października 1911 we wsi Konopka koło Nadarzyn pod Warszawą; córka Juliana Radzyńskiego, dzierżawcy młyna, i Heleny z Ładyńskich; siostra Józefy Radzyńskiej, poetki i powieściopisarki. Od dziesiątego roku życia z powodu częstych przeprowadzek rodziców pozostawała pod opieką starszej siostry Marii, pracującej wówczas jako nauczycielka na Białostoczyźnie (m.in. we wsi Przystawka pod Sokółką). Uczęszczała do szkoły powszechnej w Janowie Sokólskim. Później mieszkała wraz z siostrą w Białymstoku. W 1924-31 była członkiem ZHP. Około 1925 zamieszkała w internacie w Warszawie i podjęła naukę w Seminarium Nauczycielskim w Ursynowie (obecnie dzielnica Warszawy); utrzymywała się częściowo z własnej pracy, korzystała też z pomocy siostry. Po ukończeniu szkoły średniej pracowała dorywczo w różnych zawodach, najpierw w Otwocku, a następnie w Warszawie, m.in. w bibliotece, jako wychowawczyni i lektorka. Należała do Stowarzyszenia Młodzieży Katolickiej (1930-31) i Polskiego Czerwonego Krzyża (1931-45). Była działaczką Związku Młodzieży Ludowej (ZML, 1932-39, od

1937 Sekcja Wiejska Związku Młodej Polski); w 1935 pełniła funkcję sekretarza, a w 1936 wiceprezesa Zarządu Powiatowego (warszawskiego). Organizowała prace kulturalno-oświatowe w kołach młodzieży ZML powiatu warszawskiego. Debiutowała w 1931 na łamach dwutygodnika ZML *Młoda Wieś* artykułem „O urzędowaniu i zdobieniu świetlic” (nr 23; podp. Hanka), a jako poetka w 1932 wierszem pt. „Na Dzień Imienin Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego” (nr 2; podp. „Kalina”). Z tym pismem współpracowała do 1939, publikując liczne felietony i sprawozdania, m.in. w stałej rubryce pt. „Praca koleżanek” (także pod pseud.: H., H. Ladyńska, H.P., H. Porębska, H. P-ska. h.r., H.R., (H.R.), H. Radz., Hanka, Hanka P., Hanka Porębska, Hanka z M., hp., HP, hr, „Kalina”, (r), R.); nadto w 1936 (nr 1-16) pełniła w nim funkcję redaktorki. W 1935 redagowała i wydawała poświęcone sprawom chłopskim pismo *Ugory*, w którym opublikowała pierwsze miniopowiadanie pt. „W poszukiwaniu” (nr 1). Prowadziła wykłady na Uniwersytecie Ludowym w Skrobowie pod Lubartowem. Była członkiem Przysposobienia Wojskowego Kobiet (1935-39). Działała w Polskim Białym Krzyżu (1936-39). W 1937 z grupą wiciowców brała udział w strajku rolnym. Studiowała też wieczorowo na Wydziale Społecznym Wolnej Wszechnicy Polskiej. W czasie okupacji niemieckiej mieszkała nadal w Warszawie. Od jesieni 1939 należała do konspiracyjnych organizacji – do Służby Zwycięstwu Polski, następnie do Polskiego Związku Powstańczego, Związku Walki Zbrojnej i AK. Uczestniczyła w wydawaniu tajnych biuletynów informacyjnych (m.in. powielaczowego pisma *Nie zginęła*) i zajmowała się ich kolportażem, prowadziła tajne komplety gimnazjalne. W 1941[?], zagrożona aresztowaniem, pod zmienionym nazwiskiem Ludmiła Czertwan wyjechała w Lubelskie, gdzie brała udział w organizowaniu patrolów sanitarnych i łączności w oddziale partyzanckim Batalionów Chłopskich. W styczniu 1943 powróciła do Warszawy. Kontynuowała naukę na tajnych kompletach polonistycznych i historycznych. Brała udział w konspiracyjnej działalności kulturalnej, m.in. jako członek zespołu redakcyjnego i kolporterka wydawanego przez organizację Miecz i Plug miesięcznika *Kuźnia*, a potem jego kontynuacji miesięcznika *Dźwięgary* (1943-44); drukowała tu utwory poetyckie i prozę (pod pseud. Ludmiła). W 1943 wyszła za mąż za poetę i prozaika Romana Mularczyka (po wojnie przyjął jako nazwisko pseudonim konspiracyjny – Bratny), który publikował także w tych czasopismach (rozwiedzeni w 1951). Współpracowała z Komitetem Samopomocy Społecznej, Radą Główną Opiekuńczą. Pełniła funkcję kurierki Komendy Głównej AK, komendantki Grupy Łączno-

ści Komendy Głównej AK „Latawiec”. W tym okresie zaczęła używać pseudonimu Joanna Zwirska. Brała udział w powstaniu warszawskim jako komendantka łączności i sanitariatu Batalionu „Kania” Pułku im. R. Traugutta. Po rozbiciu oddziału była sanitariuszką Batalionu „Belt” (odznaczona dwukrotnie Krzyżem Walecznych). Po upadku powstania dostała się do niewoli niemieckiej i została wywieziona z patrolem sanitarnym do obozów jenieckich, kolejno w Lamsdorf, Zeithen (szpital jeniecki), Altenburg i w Oberlangen, gdzie organizowała wszechnicę obozową, poranki literackie i przedstawienia teatralne. Po wyzwoleniu obozu w kwietniu 1945 przebywała w obozie dla przesiedleńców w Niederlangen; tu także uczestniczyła w życiu kulturalnym, m.in. jako współredaktorka gazetki *Puchacz Obozowy* (maj-lipiec 1945). We wrześniu 1945 powróciła przez Paryż do kraju i zamieszkała w Warszawie. W 1946 wchodziła w skład kolegium redakcyjnego tygodnika społeczno-politycznego *Pokolenie*. Od 1948 była członkiem ZLP (do rozwiązania Związku w 1983). W 1950-53 pracowała w redakcji pisma *Przyjaciółka*. W tym też czasie należała do Ligi Kobiet. W 1951-74 współpracowała z Polskim Radiem, m.in. prowadziła cykl „Zanim się książka ukaże”. Kontynuowała twórczość literacką. Należała do Środowiska Batalionu „Iwo” Związku Powstańców Warszawskich, Światowego Związku Żołnierzy AK „Oberlangen”. W 1989 została członkiem SPP. Odznaczona Krzyżem Armii Krajowej, Warszawskim Krzyżem Powstańczym, Krzyżem Partyzanckim. Zmarła 26 lipca 1999 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

1. Cienie ojczyzny. (Patrol sanitarny). Szkice fotograficzne. [Powieść]. Wwa: Czyt. 1947, 75 s.

2. Światło. Opowiadania. [Wwa:] Czyt. 1951, 102 s.

Zawartość: Okulary Marceliny Wieczorek; „Transparenty”; Wesele Bronki; Niedźwiedziowe pole; Dom Agatki; Światło; Droga Doroty.

3. Jezioro Siedmiu Wysp. Powieść. Powst. 1952. II nagroda w konkursie na powieść turystyczno-krajoznawczą ZLP i Komitetu do Spraw Turystyki PTTK w 1952.

4. Maria – matka żołnierzy. Poemat. Powst. 1953. III nagroda w konkursie Min. Obrony Nar. i ZLP w 1953.

5. Na szlaku historii. Nowela filmowa. Powst. 1953.

Nagroda PTTK w 1953.

6. Ogień i druty. Wspomnienia z powstania i obozu kobiet – jeńców wojennych. Wwa: Iskry 1958, 337 s.

7. Najczarniej jest przed świtem. [Powieść].

Wyróżnienie w konkursie na powieść o Wwie zorganizowanym przez Wyd. Kultury Prez. Rady Nar. n.st. Wwy w 1962.

8. Jaki masz pseudonim? [Opowieść wspomnieniowa]. Wwa: Iskry 1963, 505 s. Wyd. 2 tamże 1964. Dot. okresu II wojny światowej.

9. Jutro operacja. [Powieść]. Wwa: PIW 1963, 180 s.

10. Ja za wodą, ty za wodą. [Powieść]. Wwa: LSW 1964, 323 s.

11. Do siebie podobni. [Powieść]. Kat.: Śląsk 1965, 181 s.

Nagroda Min. Górnictwa i Energetyki, ZG Związku Zawodowego Górników i Wydawn. „Śląsk” w konkursie na powieść o życiu górników w 1964.

12. Wołanie za nami. (Wspomnienia). Wwa: KiW 1970, 354 s.

Dot. losów m.in. Ireny i Ewy Tomasiak z l. 1939-1945.

13. Już slychać krzyk żurawi. [Powieść]. Wwa: KiW 1971, 338 s.

14. Zostaniemy. [Wiersze]. Rys. autorki. Wwa: Latona 1994, 127 s.

Zawiera wiersze, także dotychczas niepublikowane, z l. 1939-1944.

Nadto wg inf. autorki jednoaktówki wyst. w 1951-1955 przez koła Ligi Kobiet i Gospodyń Wiejskich: Kwaterna generała; Nasze święto; Śpiew na budowie; Wiosenna 8.

OPRACOWANIA (wybór)

SWPP 1, – PP (M. Brykalska).

[Światło:] H. Bereza: Na marginesie nowych opowiadań o wsi. *Wleś* 1951 nr 46; K. Brzezińska: Hurra optymizmi, czyli wieś w oczach przejeźdnego. *Nowa Kult.* 1952 nr 24. – [Ogień i druty:] Z. Woźnicka. *Tryb. Lit.* 1958 nr 16; Z. Kozarynowa: Dziewczęta w mundurach. *Wiadomości*, Londyn 1960 nr 7; Z. Pedziński: Bez epickiego dystansu. *Kamena* 1960 nr 2. – [Jutro operacja:] J. Hennelowa. *Tyg. Powsz.* 1963 nr 17; Z. Jareńko-Pytowska: Szpital temat niełatwy. *Nowe Książ.* 1963 nr 12. – T. Konwicki. *Kultura* 1963 nr 6 [rec.: Jaki masz pseudonim?]. – [Ja za wodą, ty za wodą:] B. Kogut: Szkoła życia. *Kultura* 1964 nr 34; H. Zaworska: Doktor Judym w spódnicy. *Nowe Książ.* 1964 nr 12. – S. Zieliński: Podróż przez Polskę do Polski. W tegoż: Wycieczki balonem. Nr 2. Wwa 1964 [rec.: Jaki masz pseudonim?]. – [Do siebie podobni:] W. Maciąg: Chora dusza w kopalni. *Życie Lit.* 1965 nr 25; W. Nawrocki: Człowiek wrażliwy w kopalni. *Kultura* 1965 nr 29.

M.K.K.

ŻYCZYŃSKI Henryk 1890-1940

Imiona metrykalne: Henryk Marian.

Krypt.: H.Ż.; H. Życz.; Ż.

Teoretyk i historyk literatury.

Urodzony 2 sierpnia 1890 w Husiatynie nad Zbruczem; syn Szczepana Życzyńskiego, urzędnika, i Olimpii z Schubartów. Do szkoły średniej uczęszczał początkowo w Tarnopolu, a następnie uczył

się w gimnazjum w Brzeżanach. Był członkiem młodzieżowego tajnego koła niepodległościowego, działającego od 1902/03 przy gimnazjalnej Bursie im. Jakóbowicza; pisał artykuły do wydawanego przez tę organizację pismka *Iskry*. W 1910 zdał egzamin maturalny i podjął studia z zakresu historii literatury polskiej i filozofii na Uniwersytecie Lwowskim, które ukończył w 1914, uzyskując tytuł magistra. Debiutował w tymże roku na łamach *Kuriera Lwowskiego* artykułem „S. Przybyszewskiego „Mocny człowiek” (nr 153, 155, 157). Należał do Związku Strzeleckiego. Po wybuchu I wojny światowej walczył w 1914 w Legionie Wschodnim. W 1916 doktoryzował się na Uniwersytecie Lwowskim. W tymże roku został powołany do służby w wojsku austriackim i przydzielony do 58. Pułku Piechoty (do 1918). Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości pracował jako nauczyciel języka polskiego w Gimnazjum Realnym w Orłowej (obecnie Czechy; 1918/19), a następnie w Gimnazjum Państwowym im. A. Osuchowskiego w Cieszynie (1920-27). Należał do Towarzystwa Nauczycieli Szkół Średnich i Wyższych, pełnił funkcję przewodniczącego Cieszyńskiego-Orłowskiego koła tej organizacji. Ożenił się z Zofią Cwojdziańską. Pierwszą rozprawę naukową pt. „Badania nad historią estetyki i teorii literatury w Polsce. Estetyka „Pamiętnika Warszawskiego. (1815-1822)” ogłosił w 1918 na łamach *Pamiętnika Literackiego* (z. 1/2-3/4); kontynuował współpracę z tym pismem do 1936 (z przerwami). W 1921-27 był redaktorem naczelnym *Miesięcznika Pedagogicznego*, w którym drukował do 1933 (z przerwami; podp. też: H.Ż., Ż.). Artykuły, recenzje i wiersze zamieszczał też m.in. w *Kurierze Lwowskim* (1919-20), *Dzienniku Cieszyńskim* (1921-24; podp. też H.Ż.), *Słowie Polskim* (1922-26; podp. też H.Ż.), *Mysli Narodowej* (1926-27) i *Ruchu Literackim* (1926-30, 1933-35, 1937). Pisał podręczniki, analizy literackie i prace z zakresu metodyki nauczania humanistycznego przeznaczone dla uczniów i nauczycieli szkół średnich. W 1927 objął stanowisko zastępcy profesora historii literatury polskiej na Wydziale Nauk Humanistycznych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego (KUL). Zajmował się głównie historią estetyki XIX w. oraz teorią dramatu. Był członkiem Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Lublinie, od 1927 przewodniczył sekcji filologicznej tego towarzystwa. W 1928 habilitował się na Uniwersytecie Poznańskim, przedstawiając rozprawę pt. „Z estetyki Mickiewicza”. Mianowany w tymże roku profesorem nadzwyczajnym KUL, kontynuował pracę naukową na tej uczelni. Pełnił funkcję prodziekana (1930-33, 1938/39) oraz dziekana (1934-38) Wydziału Nauk Humanistycznych KUL. Równocześnie był dyrektorem Prywatnego Gimnazjum Żeńskiego Heleny Czarnieckiej w Lublinie. W 1930 został członkiem Towarzystwa Nauko-

wego we Lwowie oraz Towarzystwa Naukowego KUL. Był również współpracownikiem Komisji Filologicznej PAU (1931-35). Artykuły, recenzje i studia drukował m.in. na łamach *Pamiętnika Lubelskiego* (1929/30-1935/37), *Prądu* (1934-35, 1937-39; podp. też: H.Ż., Ż.), *Nowej Książki* (1936-39), *Prosto z mostu* (1937-38). W 1935 otrzymał Srebrny Wawrzyn PAU. W 1937 uzyskał tytuł profesora zwyczajnego. W 1938 został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi. Po wybuchu II wojny światowej jako podporucznik rezerwy brał udział w kampanii wrześniowej. Dostał się do niewoli sowieckiej; był przetrzymywany w obozie w Kozielsku, a następnie został przewieziony do Katynia, gdzie zginął rozstrzelany w kwietniu 1940. W 1958 otrzymał pośmiertnie tytuł doktora honoris causa KUL.

TWÓRCZOŚĆ

1. Wzory metodyczno-krytycznego rozbioru literatury pięknej. Podręcznik do użytku nauczycieli szkół średnich, zawierający estetyczno-krytyczną analizę najcenniejszych utworów poezji polskiej. Cieszyn: Kresy 1921, 144 s. Ser. 2 zob. poz. 8.

2. Teoria dramatu. Systematyczny wykład, obejmujący zasady kompozycji i techniki dramatycznej, oraz charakterystykę stylów i gatunków poezji dramatycznej, uzupełniony wzorami krytycznego rozbioru utworów dramatycznych. Cieszyn: Kresy 1922, 209 s. Przedr. [zmien.] zob. poz. 16 t. 2.

3. „Konrad Wallenrod” Adama Mickiewicza. Oprac. ... Przemysł: Książ. Nauk. [1923], 40 s. Wyd. nast. tamże: [1924], [1928].
Komentarz do użytku szkolnego.

4. „Quo vadis” Henryka Sienkiewicza. Oprac. ... Przemysł: Książ. Nauk. [1923], 74 s. Wyd. nast. tamże: [1926], [1928].
Komentarz do użytku szkolnego.

5. Z estetyki Mickiewicza. Technika obrazowania poetyckiego. Klasyfikacja estetyczna. Teoria romantyzmu. Cieszyn: Kresy 1923, 101 s.
Rozprawa habilitacyjna

6. „Dziady” wileńskie Adama Mickiewicza. Oprac. ... Przemysł: Książ. Nauk. [1924], 51 s.
Komentarz do użytku szkolnego.

7. Studia estetyczno-literackie. Estetyka Zygmunta Krasińskiego; Akord finalny w poezji Mickiewicza; J. Słowackiego „W Szwajcarii”; C. Norwida „Assunta”. Cieszyn: Kresy 1924, 132 s.

8. Rozbiory literackie w przykładach. Wzorów rozbioru literatury pięknej seria druga. Cieszyn: Kresy 1925, 126 s. Ser. [1] zob. poz. 1.

9. Studium o powieści rzymskiej Sienkiewicza „Quo vadis”. Przemysł: Książ. Nauk. [1925], 58 s. Przedr. zob. poz. 16 t. 3.

10. Metodyka wypracowań pisemnych. Cieszyn: Kresy 1928 [właśc. 1927], 84 s. Przedr. pt. Kształcenie zdolności pisarskich, psychologicznych i literackich zob. poz. 16 t. 1 cz. 1.

11. „Dziady” drezdeńskie Mickiewicza. W setną rocznicę. Lubl.: Druk. Państw. 1932, 63 s. *TPN w Lublinie. Pr. Komis. Filol.*, 3. Por. poz. 13.

12. Materiały psychologiczne w literaturze. Uwagi nad współdziałaniem psychologa i polonisty w szkole średniej. Lubl.: Zarząd Okręgu i Koła Lubel. Tow. Nauczycieli Szkół Średnich i Wyższych 1933, 38 s. Przedr. pt. Materiały psychologiczne w literaturze polskiej zob. poz. 16 t. 1 cz. 2.

13. O pojmovaniu „Dziadów”. (Na marginesie recenzji M. Kridla). Lubl.: [Druk] *Głos Lubel.* 1933, 15 s.

Dot. poz. 11 zrecenzowanej przez M. Kridla na łamach *Wiad. Lit.* 1933 nr 4.

14. Problemy wersyfikacji polskiej. Cz. 1. Rytm poetycki. Lubl.: Druk. Państw. 1934 [antydat. 1933], 64 s. *TPN w Lublinie. Pr. Komis. Filol.*, 4.

15. Adam Mickiewicz. [T.] 1. Młodość. Lubl.: Druk. Nar. 1936, 169 s. Tow. Nauk. KUL.

16. Pisma. Wr.: J. Życzyński.

T. 1. Kształcenie zdolności pisarskich, psychologicznych i literackich. Cz. 1. Sztuka pisania. Metodyka wypracowań pisemnych i technika pisarska; Cz. 2. Materiały psychologiczne w literaturze polskiej. Metodyka ćwiczeń początkowych z analizy humanistyczno-psychologicznej. 1946, 64 + 32 s. Por. poz. 10, 12.

T. 2. Teoria i analiza dramatu. Cz. 1 ogólna. Zasady kompozycji i techniki dramatycznej. 1947, 168 s. Zob. poz. 2.

Inf. na s. przedtytułowej; Pisma. Wydanie jubileuszowe. 1922-37-47. (Znaczenie rozszerzone).

T. 3. Opracowania i komentarze. Cz. 1-b. „Quo vadis”. Studium o powieści rzymskiej i technice powieściowej Sienkiewicza. 1947, 64 s. Zob. poz. 9.

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopismach, m.in.: Badania nad historią estetyki i teorii literatury w Polsce, 1. Estetyka „Pamiętnika Warszawskiego”. (1815-1822) [Cz. 1-2]. *Pam. Lit.* 1918 z. 1/2 s. 1-25, z. 3/4 s. 193-245. – Brodziński i Mickiewicz wobec „Laokoona” Lessinga. *Arch. TN we Lwowie* 1921 dział 1 t. 1 z. 1 s. 1-19. – Mickiewicz i Szekspir. *Pam. Lit.* 1923 s. 94-109. – Rozbiór estetyczny Koncertu Jankiela A. Mickiewicza. *Mies. Pedagog.* 1924 z. 6/7 s. 168-185. – Stosunek Mickiewicza do poezji staropolskiej. *Pam. Lit.* 1924/1925 s. 126-135. – J. Słowackiego „Godzina myśli”. (Jej geneza i znaczenie w rozwoju twórczości). *Pam. Lit.* 1925/1926 s. 241-251. – A. Mickiewicz w „Legionie” Wyspiańskiego. *Pam. Lit.* 1928 s. 463-473. – Kompozycja i styl „Dziadów” wileńskich. W: Księ-

ga pamiętkowa ku uczczeniu trzydziestoletniej pracy naukowej Stanisława Dobrzyckiego. Poznań 1928 s. 368-379. – Wiersz w „Sielankach” Szymonowicza. W: Szymon Szymonowicz i jego czas. Zamość 1929 s. 85-96. – Charakterystyka poezji K. Brodzińskiego. *Pam. Lubel.* 1929/1930 s. 215-239. – Brodziński – teoretyk sielanki. (Kartka z dziejów poetyki polskiej i z dziejów Uniwersytetu Warszawskiego). *Prąd* 1934 z. 12 s. 224-233 i odb. – „Lalka” Prusa. Studium syntetyczno-porównawcze. [Cz. 1-3]. *Prąd* 1934 z. 3 s. 119-133, z. 4 s. 163-172, z. 5 s. 212-225. – Mickiewicz w Odessie. Uwagi w związku z dyskusją zapoczątkowaną przez D. Filosofowa. [Cz. 1-3]. *Głos Lubel.* 1934 nr 109-111. – „Marcholt” Kasprowicza. *Prąd* 1935 z. 9 s. 91-104. – Mickiewicz w oświetleniu Odyńca. *Pam. Lubel.* 1931/1934 wyd. 1935 s. 24-44. – Stanisława Brzozowskiego „Kultura i życie”. *Prąd* 1936 z. 7/8 s. 1-12. – Wersyfikacja polska. *Pam. Lit.* 1936 z. 3 s. 664-672. – Norwida – „Zwolon”. *Prąd* 1937 z. 2 s. 115-126. – Estetyka tragiczmu. *Pam. Lubel.* 1935/1937 wyd. 1938 s. 8-37. – Poezja w Lubelszczyźnie. (1918-1937). *Pam. Lubel.* 1935/1937 wyd. 1938 s. 483-494. – Twórczość Karola Huberta Rostworowskiego. *Prąd* 1938 z. 3/4 s. 195-233. – Analiza dramatu w szkole. („Warszawianka” Wyspiańskiego). *Muzeum* 1939 z. 1 s. 50-59. – Autentyczność ks. Piotra. *Prąd* 1939 z. 5/6 s. 263-282 [dot. „Dziadów” A. Mickiewicza]. – Dramat Przybyszewskiego „Miasto”. *Prąd* 1939 z. 2 s. 81-93. – Wyspiańskiego „Zygmunt August”. W: Księga pamiętkowa ku czci Jego Ekscelencji X. biskupa Mariana Leona Fulmana, Cz. 3. Lubl. 1939 s. 237-246.

Prace edytorskie i redakcyjne

1. M. Mochnacki: O literaturze polskiej w wieku dziewiętnastym. Oprac. ... Krak. Spółka Wydawn. 1923, XLVIII, 146 s. *BNI*, 56.

2. A. Mickiewicz: Grażyna. Powieść litewska. Ze wstępem J. Treliaka i objaśn. ... Krak. Spółka Wydawn. 1924, LXIII, 72 s. *BNI*, 74. Wyd. nast.: tamże: wyd. 2 1925, wyd. 3 1928; wyd. 4 w oprac. i ze wstępem ... Lw.: Ossol. 1935.

3. A. Mickiewicz: Pisma estetyczno-krytyczne. Oprac. [i wstęp] ... Krak. Spółka Wydawn. 1924, LI, 146 s. *BNI*, 79. Por. poz. 6.

4. K. Wojciechowski: Zwięzy podręcznik historii literatury polskiej. Wyd. 8. Przejrzał i uzup. ... Lw.: S. Kohler [1925], 202 s.

5. A.E. Odyniec: Listy z podróży. [Wybór]. Oprac. ... Lw.: [Ossol. ok. 1929], XX, 487 s. *BNI*, 117. Wyd. nast.: Lw.: Ossol. [1937], XX, 487 s.; Wr.: Ossol.; Wwa: De Agostini Polska 2005, XXV, 532 s. Inf. o wyd. 1 wg SWPP 1.

6. A. Mickiewicz: Pisma prozaiczne polskie. Cz. 1. Oprac.: A. Lucki, S. Pigoń, ... (Dzieła wszyst-

kie, T. 5). [Wyd. Sejmowe]. Wwa: Nakł. Skarbu RP 1933, 472 s.

Tu w oprac. i ze wstępem H.Ż.: Pisma estetyczno-krytyczne, s. 185-350 [por. poz. 3].

OPRACOWANIA (wybór)

SWPP 1. – G. Karolewicz: Nauczyciele akademicy Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego w okresie międzywojennym. [Cz. 2]. Biogramy. Lubl. 1994, wyd. 2 także 1996.

F. Bielak. *Ruch Pedag.* 1922 nr 1/2 [rec.]; Wzory metodyczno-krytycznego rozbioru literatury pięknej. – [Teoria dramatu]. S. Bednarski. *Prz. Pousz.* 1923 t. 160 nr 479 [m.in. rec.]; Teoria dramatu]. S. Rumelt: Teoria literatury. *Prz. Warsz.* 1923 nr 27. – S. Pigoń. *Przyj. Szk.* 1924 nr 12 [rec.]; Studia estetyczno-literackie. – M. Kridl: Historia literatury. *Wiad. Lit.* 1933 nr 4 [m.in. rec.]; „Dziady” drezdeńskie Mickiewicza, polem.: H. Życzynski zob. Twórczość poz. 13. – F. Araszkiewicz: Nowe studium o „Lalce”. *Ruch Lit.* 1934 nr 10 [rec.]; „Lalka” Prusa. *Prąd* 1934 z. 3-5. – M. Giergielewicz. *Polonista* 1934 z. 3/4 [rec.]; Materiały psychologiczne w literaturze]. – M. Giergielewicz. *Polonista* 1934 z. 6 [rec.]; Problemy wersyfikacji polskiej. Cz. 1]. – G. Langholz. *Polonista* 1934 z. 1/2 [rec.]; Materiały psychologiczne w literaturze]. – [Problemy wersyfikacji polskiej. Cz. 1]. Z. Lempicki: Językoznawstwo i filologia. *Nowa Książ.* 1934 z. 9, polem. H. Życzynski: W sprawie wersyfikacji. *Tamże* 1934 z. 10 [list do redakcji]; F.R. Stedlecki: Sprawa wersyfikacji polskiej. *Wiad. Lit.* 1934 nr 11, przedr. w tegoż: Pisma. Wwa 1989. – W. Charkiewicz: Historia literatury. *Pion* 1935 nr 17 [rec.]; Mickiewicz w oświetleniu Odyńca]. *Pam. Lubel.* 1931/1934 wyd. 1935]. – Z.K. Ciechanowska. *Prz. Pousz.* 1935 t. 205 nr 1 [rec.]; „Lalka” Prusa. *Prąd* 1934 z. 3-5]. – [Mickiewicz w Odessie. Głos Lubel. 1934 nr 109-111]; A. Drogoszewski. *Nowa Książ.* 1935 nr 3; J. Kulczycka: Nauka o literaturze. *Polonista* 1935 z. 2 [m.in. rec.]; Mickiewicz w Odessie; dot. także: Mickiewicz w oświetleniu Odyńca. *Pam. Lubel.* 1931/1934 wyd. 1935]. – J. Kulczycka: Nauka o literaturze. *Polonista* 1935 z. 4 [m.in. rec.]; „Lalka” Prusa. *Prąd* 1934 z. 3-5]. – J. Birkenmajer. *Nowa Książ.* 1936 z. 8 [rec.]; Adam Mickiewicz. [T. 1, Młodość]. – Cz. Zgorzelski. *Pion* 1936 nr 1/2 [rec.]; „Lalka” Prusa. *Prąd* 1934 z. 3-5]. – W. Hahn: *Ż.H. Pam. Lit.* 1946 z. 3/4. – E. Sawrymowicz. *Polonista* 1946 z. 2/3 [rec.]; Kształcenie zdolności pisarskich, psychologicznych i literackich. Cz. 1]. – E. Rosner: Zapomniany polonista. *Głos Ziemi Cieszy.* 1982 nr 17.

B.T.

ŻYLIŃSKA Jadwiga

ur. 1910

Utwory podpisywała też nazwiskami: Michalska; Woyszyn-Żylińska.

Krypt.: J. Żyl.

Prozaik, autorka książek dla dzieci i młodzieży.

Urodzona 17 sierpnia 1910 we Wrocławiu; córka Kazimierza Michalskiego, doktora medycyny, i Haliny z Adamskich, pianistki. Okres dzieciństwa spędziła w Ostrzeszowie. Uczęszczała do gimnazjum w Ostrowie Wielkopolskim. Po zdaniu matury, w 1930 zaczęła studiować filologię angielską na Uniwersytecie Poznańskim; w 1935 uzyskała magisterium. W czasie studiów przez pół roku przebywała w Paryżu. Debiutowała w 1931 bajkami dla dzieci pt. „Król wicz grajek” (podp.: Jadwiga Michalska). W 1934 wyszła za mąż za Wiktora Żyliń-

skiego, inżyniera rolnika, i zamieszkała w majątku Solopiecziszki w Nowogródzkiem. Rozwijała twórczość literacką; opowiadania i artykuły publikowała m.in. na łamach *Bluszczu* (1935-39) i *Kuriera Porannego* (1939; podp. J. Żyl.). Po wybuchu II wojny światowej przebywała krótko we Lwowie, a w 1940 przedostała się do Warszawy, gdzie w czasie okupacji niemieckiej zarabiała na życie m.in. projektowaniem kostiumów teatralnych i udzielaniem lekcji języka angielskiego (mąż zaginął w latach wojny). Podczas powstania warszawskiego przebywała w Sulejówku, a po wycofaniu się Niemców – w Częstochowie i Krakowie. W 1946 powróciła do Warszawy. Artykuły, prozę, recenzje publikowała na łamach *Tygodnika Powszechnego* (1946-47), *Odrodzenia* (1947-48), *Nowej Kultury* (1950-60, z przerwami). Przez krótki czas w 1947 współpracowała z czasopiśmie *Tydzień*, a po jego likwidacji z dwutygodnikiem *Moda i Życie Praktyczne*. Od 1948 była członkiem ZLP (do rozwiązania Związku w 1983). Ze względu na trudności wydawnicze nawiązała w 1951 współpracę z Polskim Radiem jako autorka słuchowisk oryginalnych i adaptowanych. W 1956 wyszła za mąż za Jerzego Komorowskiego, inżyniera rolnika. W 1964 została członkiem Polskiego PEN Clubu (1972-76 członek Zarządu Sekcji Polskiej). Kontynuowała twórczość literacką, publikując artykuły i opowiadania w *Twórczości* (1963-2002, z przerwami), *Międzyniku Literackim* (1968-78, z przerwami), *Znaku* (1989, 1990, 1994, 1999-2002), *Odrze* (1994), *Kresach* (1996), *Rzeczpospolitej* (1998-2001). Odebrała wiele podróży zagranicznych, m.in. do Szwecji, Francji, Włoch i Grecji (Kreta). W 1993 została członkiem Stowarzyszenia Kultury Europejskiej (SEC). W tymże roku otrzymała nagrodę Polskiego PEN Clubu z Fundacji P. Büchnera. Odznaczona m.in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1972). Mieszka w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

1. Królewicz grajek. [Bajki]. Wwa: Dom Książki Pol. 1931, 95 s.
Podp.: Jadwiga Michalska.

2. Tajemniczy zamek. [Powieść]. Wwa: Rekord 1934, 69 s.
Podp.: Jadwiga Wojszyn-Żylińska.

3. Cierń. Powieść. *Bluszcz* 1935 nr 10-17, 45-49. Wyd. osob. Wwa: F. Hoesick 1938, 157 s.

4. Krzysztof i Marianna. Powieść. *Tyg. II* 1938 nr 51-52, 1939 nr 1-7.

5. Muzykanci z Bremy. [Opowiadania]. Wwa: Czyt. 1955 [właśc. 1954], 142 s.
Zawartość: Die Bremerstadtmusikanten; Ludwisia – gęsiarka; Równanie z paru niewiadomymi; Opowiadanie prowincjonalne; W Kamieniu i gdzie indziej.

6. Stig Ulsen i Rozamunda. Opowiadania. Kr.: WL 1956, 214 s.
Zawartość: Cz. 1: Stig Ulsen i Rozamunda; Pani na Longhorpe. – Cz. 2: Przygoda wakacyjna; Rodzina; Wszystko będzie możliwe.
Adaptacja: opowiadania Stig Ulsen i Rozamunda pt. Opowieść prawdziwa o rycerzu Stigu Ulsenie i o królowej Rosamundzie; Układ tekstu i adapt.: A. Kulkówna. Praprem. Zielona Góra, Lubuski T. im. L. Kruczkowskiego 1976.

7. Odzyskana korona. [Opowiadania]. Wwa: Iskry 1958, 330 s.
Zawartość: Obrona Krosna; Czerchów; Masław; Odzyskana korona; Kamienna róża.

8. Rozstanie. Scenariusz filmowy. Ekran. 1961. Scenariusz wg własnej noweli filmowej: Rozstanie. *Dialog* 1960 nr 4 s. 31-53. Przedr. zob. poz. 10.

9. Złota włócznia. [Powieść]. T. 1-2. Wyd. t. 1; Wwa: PIW 1961, 315 s. Wyd. nast. (t. 1-2) tamże: 1964, 309 + 430 s., 1968, 1974, wyd. łączne: 1976, 1989.

10. Dzikie ptaki. [Opowiadania]. Łódź: WL 1962, 170 s.
Zawartość: Rodzina [poz. 6]; Wszystko będzie możliwe [poz. 6]; Rozstanie [poz. 8]; Dzikie ptaki.

11. Tajemnica Sędziwoja. [Dla młodzieży]. Wwa: Ruch 1962, 46 s. Wyd. nast.: tamże 1971; Wwa: KAW 1975.

12. Na bursztynowym szlaku. [Dla dzieci]. Wwa: Ruch 1964, 31 s.

13. Legenda o Liczrzepie. [Dla dzieci]. Wwa: NK 1965, 94 s., nuty.
Adaptacja: 1973.

14. Dom, którego nie ma. [Opowieści wspomnieniowe]. Wwa: Czyt. 1967, 191 s. Wyd. 2 tamże 1970.
Wyd. łącznie z poz. 17 pt. Dom, którego nie ma; Drogi, które prowadzą dalej. Wwa: Czyt. 1983, 337 s.

15. Piastówny i żony Piastów. [Szkice historyczne]. Wwa: PIW 1967, 275 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 1969, wyd. 3 1972, wyd. 4 1975, wyd. 5 1982.

16. Hervör i bracia. Opowiadania. Wwa: PIW 1969, 289 s. Wyd. 2 pt. Hervör i jej bracia. Opowiadania. Wwa: Czyt. 1971, 415 s.
Zawartość: Stig Ulsen i Rozamunda [poz. 6]; Pani na Longhorpe [poz. 6]; Hervör i bracia; O świętej Brygidzie, biskupie z Kill Dara.

17. Drogi, które prowadzą dalej. [Wspomnienia]. Wwa: Czyt. 1972, 178 s. Wyd. nast. łącznie z Dom, którego nie ma zob. poz. 14.

18. Kapłanki, amazonki i czarownice. Opowieść z końca neolitu i epoki brązu 6500-1150 lat p.n.e. Wwa: PIW 1972, 309 s. Wyd. nast.: tamże: wyd. 2 1978, wyd. 3 1981, wyd. 4 1986; wyd. 5 Wwa: Kopia 2001.

19. Mistrz Dedal. [Opowieść dla młodzieży]. Wwa: RSW 1973, 58 s. Wyd. 2 tamże 1976. Przedr. zob. poz. 28.

20. Opowieść o Heraklesie. [Dla młodzieży]. [Wwa:] RSW 1973, 85 s. Wyd. 2 tamże 1976. Przedr. zob. poz. 28.

21. Tezeusz i Ariadna. [Opowieść dla młodzieży]. Wwa: RSW 1973, 58 s. Wyd. 2 Wwa: KAW 1976. Radio 1972. Przedr. zob. poz. 28.

Przekł. r o s.: Tesej i Ariadna. [Przet.] E. Wasilewska. Wwa 1977.

22. Młodość Achillesa. [Opowieść dla młodzieży]. [Wwa:] RSW 1974, 56 s. Wyd. 2 tamże 1976. Przedr. zob. poz. 28.

23. Wyprawa po złote runo. [Opowieść dla młodzieży]. Wwa: RSW 1974, 68 s. Wyd. nast. tamże 1976. Przedr. zob. poz. 28.

24. Gospoda samobójców. Opowiadania. Wwa: Czyt. 1976, 186 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 1978, wyd. 3 1981.

Zawartość: Von Demminowie; Dzień weselny; Renifery. (Opowiadanie z dwoma aneksami); Gospoda samobójców. Przekł. n i e m.: Herberge zur Vergangenheit. [Przet.] A.D. Spranger. Much 1977.

25. Do kogo należy świat? [Opowiadania]. Wwa: PIW 1977, 185 s.

Zawartość: Skyles; Do kogo należy świat? Bitwa pod Vouillé; Kawaler Christian Rosenkreuz.

26. Gwiazda spadająca. [Powieść]. Wwa: Czyt. 1980, 272 s. Wyd. 2 tamże 1985.

27. Wyspa Dziwnego Żartu. Opowiadania. Wwa: Czyt. 1982, 259 s.

Zawartość: Pielgrzymka do Compostelli; Królowa Elflandu; Moreca; Wyspa Dziwnego Żartu.

28. Oto minojska baśń Krety. [Opowiadania]. Wwa: KAW 1986, 207 s.

Zawartość: Opowieść o Heraklesie [poz. 20]; Mistrz Dedal [poz. 19]; Tezeusz i Ariadna [poz. 21]; Wyprawa po złote runo [poz. 23]; Młodość Achillesa [poz. 22].

29. Spotkania po drugiej stronie lustra. [Szkice historyczne]. Wwa: PIW 1986, 248 s.

Zawartość: Cz. I: Wikingowie; Kupiec z Tortosy; Kocługa; Otwarcie na świat; Wielka przygoda; Katedry; Templariusze; Dante; Wspaniali i straszliwi; Królowa Trubadurów i widmo strachu; Taniec Salome; Śmierć krzyżowa; Litania do Wszystkich Świętych. – Cz. II: Rurykowicze; Step; Antrakt; Wyprawa na Europę; Tragedia Rusi; Cesarstwo Sungów; Marco Polo; Miasta; Malbork; Peregrynacja Łokietka; Litwa; Rodzina królewska; Regnum Poloniae; Tak rosną państwa; Koniec dynastii; Les Très Riches Heures du duc de Berry; Czarna Śmierć; Unia.

Wyróżnienie Funduszu Literatury w 1987.

30. Strzały o zachodzie słońca. (Nowela filmowa). *Dialog* 1986 nr 3 s. 63-75.

31. Gra w tarota. [Opowiadania]. Wwa: Czyt. 1987, 315 s.

Zawartość: Gra w tarota; Szczurołap z Hamelm; Stig Ulsen i Rozamunda [poz. 6]; Pani na Longthorpe [poz. 6]; Hervör i jej bracia [poz. 16]; O świętej Brygidzie, biskupie z Kill Dara [poz. 16].

32. Miasteczko rodzinne. [Opowiadania]. Ostrów Wielkop.: Muzeum M. Ostrowa Wielkop. 2000, 178 s.

Zawartość: Miasteczko rodzinne; Książki dzieciństwa i zabawa w teatr; Gwiazdy przewodnie; Nokturn; Azyl; Klucz od studni; Anioł w oknie; Jezioro pamięci; Ludzie pogubieni; Rozstanie; Strzały o zachodzie słońca; Komunikat o stanie wód w dniu dzisiejszym; Kali-Yuga.

33. Podróż w głąb czasu. [Wspomnienia]. Pozn.: Tow. Przyj. Ziemi Ostrzeszowskiej, Klub w Pozn. 2001, 112 s.

Nadto słuchowiska radiowe, m.in.: Słowo królewskie. Radio 1951. – W drukarni Imię pana Scharffenberga. Radio 1951. – Wyprawa po złote runo. Radio 1951 [por. Twórczość poz. 23]. – Byron. Radio 1952. – Dawidsbund. Radio 1952. – Kubuś na targach w Amiens. Radio 1952. – Legenda o Liczyrzepie. Radio 1952 [por. Twórczość poz. 13]. – Przymerze z Bizancjum. Radio 1952. – Achilles na dworze Likomedesa. Radio 1953. – Avicenna. Radio 1953. – Grakhowie. Radio 1953. – Młodość Fryderyka Schillera. Radio 1953. – Przygoda mistrza di Amelia. Radio 1953. – U Czecibora. Radio 1953. – Wieczór u Elizy Orzeszkowej. Radio 1953. – Zdarzenie w Newbury. Radio 1953. – Dickens i jego bohaterowie. Radio 1954. – Die Bremerstadtmusikanten. Radio 1954 [por. Twórczość poz. 5]. – Joanna d'Arc. Radio 1954. – Olimpiada. Radio 1954. – Sędziwoj na dworze króla Zygmunta. Radio 1954. – Archimedes. Radio 1955. – W Gnieźnie. Radio 1955. – Dwaj chłopcy w Atenach. Radio 1956. – Kamienny kwiat. Radio 1956. – Na szlaku do Soldai. Radio 1956. – Obrona Krosna. Radio 1956. – Ballada o koronie Śmiałego. Radio 1958. – Diabeł Boruta. Radio 1958. – Powrót Kazimierza Odnowiciela. Radio 1958. – Selma Lagerlöf. Radio 1958. – Posłanie. Radio 1959. – Wyprawa w nieznane. Radio 1959. – Błękitny ton. Radio 1960 [wyróżnienie w konkursie Pol. Radia w 1960]. – O poszukiwaczach złota i królownie Śnieżce. Radio 1961. – Pan Gawan i Zielony Rycerz. Radio 1962. – Bracia Grimm i pani Holle. Radio 1963. – O królu Arturze i Rycerzach Okrągłego Stołu. Radio 1963. – Przygoda pana Gareda. Radio 1963. – Agnieszka i siedmiu rycerzy. Radio 1964. – Sprawki Agnieszki. Radio 1964. – Tomek i Coala. Radio 1964 [Inagroda w konkursie Pol. Radia w 1964]. – Mieszko i Dąbrówka. Radio 1965. – O królu Popielu i Ziemiowicie. Radio 1965. – Spotkanie w Ugari. Radio 1965. – Porwanie Agnieszki. Radio 1967. – Dzieciństwo piastowskie. Radio 1969. – Kot – detektyw. Radio 1969. – Powrót na Wawel. Radio 1971. – Podróż brekiem. Radio 1989. – Stara kobieta i Pan. Radio 1990.

Przekłady i adaptacje

1. M. Twain: Książę i żebrak. Wyst. Wwa, T. Młodej Wwy 1957. Wyd. pt. Książę i żebrak. Sztuka

wg powieści M. Twaina. Tłum. i adapt. dramaturgiczna ... Uwagi insc.: K. Wydrzyńska. Scenogr.: J. Gorazdowski. Muz.: T. Maklakiewicz. Wwa: CPARA 1961, 78 s.

Wyst. też pt. Królówic i żebrak.

2. Świniopas. Groteska sceniczna w 3 aktach na tle baśni H.Ch. Andersena. [Oprac.] ... Insc.: K. Krymko. Muz.: J. Dobrzański. Wwa: NK 1960, 130 s. Wyst. Wwa, T. Lalka 1960.

Wyst. też pt.: Księżniczka i świniopas.

3. H.Ch. Andersen: Ubogi książę. Adapt. ... Wyst. Sosnowiec, T. Zagłębia 1977.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 1966, 1976, 1979, 1989, 2004. – Wywiady: Pisarz i wyobraźnia. Rozm. E. Sadowska. WTK 1979 nr 8; Jednego życia jest za mało. Rozm. I. Maślińska. Tyg. Powsz. 1998 nr 22.

SWPP 2 (F. Lichodziejewska). – PP (F. Lichodziejewska). – LP XX w. (red.).

[Cień:] W. Charkiewicz: Ex libris. *Słowo*, Wilno 1938 nr 47; J. Hulewicz: Uduany debiut powieściowy. *Kur. Poranny* 1938 nr 162. – [Muzykanci z Bremy:] J. Kijowski. *Życie Lit.* 1955 nr 10; J. Kwiatkowski: Książka niewyżytkanych możliwości. *Nowa Kult.* 1955 nr 21; W. Leopold: Dwa debiuty. *Twórczość* 1955 z. 5 rec. też: L. Woźnicka: Ocalenie i inne opowiadania. – [Stig Ulsen i Rozamunda:] S. Podhorska-Okolów: Szczęście i władza. *Twórczość* 1956 nr 9; M. Szelingowska. *Życie Lit.* 1956 nr 24. – A. Jelicz: Nowatorska transpozycja piastowskich wątków. *Nowa Kult.* 1958 nr 51/52 rec.: Odzyskana korona. – Z. Starowiejska-Morstinowa: Rozamunda. *Tyg. Powsz.* 1958 nr 33 rec.: Stig Ulsen i Rozamunda. – [Złota włócznia:] S. Lichański: Od założenia państwa. *Orka* 1961 nr 36, przedr. w tegoż: *Wśród mówiących prozą*. Wwa 1971; J. Rogoziński: Piastowski digest. *Nowa Kult.* 1961 nr 35; H. Skrobiszewska: Włócznia z poślótką. *Współczesność* 1961 nr 21. – [Dzikie ptaki:] A. Dzieniszewska: Współczesne mity rodzinne. *Twórczość* 1962 nr 12; Z. Macużanka: Opowiadania J.Ż. *Nowe Książ.* 1962 nr 19. – [Złota włócznia:] S. Lichański: Dziedzictwo Piastowców. *Kultura* 1965 nr 26; A. Lisiecka: Historia krew mroząca w żyłach. *Życie Lit.* 1965 nr 15. – M. Wyka: J.Ż. *Tyg. Kult.* 1965 nr 25. – T.J. Żółciński: Opowieść o synowej Chrobrego. *Twórczość* 1966 nr 3 rec.: Złota włócznia. – [Piastówny i żony Piastów:] K. Brzozowska: Ambasadorki mało znane. *Orzeł Biały*, Londyn 1968 nr 46, 47; A. Jelicz: Przeszłość bliższa i dalsza. *Nowe Książ.* 1968 nr 4. – [Dom, którego nie ma:] K. Kuliczowska: W teatralnej perspektywie. *Nowe Książ.* 1968 nr 3; W. Nawrocki: Różne rodzaje współczesności: Świat, który już zaginął. *Życie Lit.* 1968 nr 8; J. Pieszczachowicz: Opowieść wiernej pamięci. *Twórczość* 1968 nr 6, sprost. J. Żylińska. *Tamże* nr 10. – [Piastówny i żony Piastów:] M. Szpakowska: Genealogia i emancypacja. *Twórczość* 1968 nr 12; Z. Szpakowski. *Więź* 1968 nr 11/12; T.J. Żółciński. *Tyg. Powsz.* 1968 nr 35. – [Hervor i bracia:] J. Fert. *Tyg. Powsz.* 1969 nr 26; S. Helsingowski: Czy to było nad Dunajcem? *Nowe Książ.* 1969 nr 13; B. Zadura: Święci, wróżki, leśne zwierzęta... *Twórczość* 1969 nr 12, przedr. w tegoż: *Radość czytania*. Lublin 1980. – M. Hryniewicz: Kult Wielkiej Matki. *Nowe Książ.* 1972 nr 15 rec.: Kapłanki, amazonki i czarownice. – Cz. Klak: Proza historyczna J.Ż., czyli powrót do Itaki. *Profile* 1972 nr 9, 30. – [Kapłanki, amazonki i czarownice:] M.A. Kowalski: Kapłanka wielkiej bogini. *Kultura* 1972 nr 24; W. Lenganer: Romans z neofitem. *Literatura* 1972 nr 20; W. Maciąg: Kobieta – czło-

wiek bogatszy. *Życie Lit.* 1972 nr 37; A. Tatarkiewicz: W cieniu wielkiej bogini. *Polityka* 1972 nr 39. – [Drogi, które prowadzą dalej:] W. Żukrowski: Mówione na wiatr. *Nowe Książ.* 1972 nr 24; W. Maciąg: „... Aż się przedmiot świeży...”. *Życie Lit.* 1973 nr 9; S. Melkowska: Między „dziedzictwem macierzystym” a „prawem ojcowiskim”. *Mies. Lit.* 1973 nr 1. – E. Brzoza: W baśniowym kalejdoskopie. *Nowe Książ.* 1974 nr 13 rec.: Wyprawa po złote runo. – [Gospoda samobójców:] M. Boni: O rozrywce. *Literatura* 1977 nr 14; M. Łukasiewicz: Miłość, groza i metafizyczne niepokoje. *Nowe Książ.* 1977 nr 3; B. Zadura: Rotmistrz, baronowie, renifery... *Twórczość* 1977 nr 8. – M. Hryniewicz: Nowele historyczne J.Ż. *Nowe Książ.* 1978 nr 14 rec.: Do kogo należy świat?. – Z. Mikolejko: Realistyczny mit. *Argumenty* 1978 nr 28 [rec.: Tezeusz i Ariadna. – [Do kogo należy świat?]] W. Próchnicki: Meandry historii. *Życie Lit.* 1978 nr 13; J. Rogoziński: Przyczynek do legendy wieków. *Literatura* 1978 nr 13, 15. – [Gwiazda spadająca:] A. Hamerliński Klauka. *Tyg. Kult.* 1980 nr 34; Z. Płażewski: Skazany na wieczne wędrowanie. *Nowe Książ.* 1980 nr 15; T.J. Żółciński: O początkach nowej epoki. *Życie Lit.* 1980 nr 23; M. Orski: W sieci intryg. *Twórczość* 1981 nr 3, przedr. w tegoż: *Kontestator wśród narodowych znaków*. Wr. 1989; T. Sobczako: Astrologia i polityka. *Mies. Lit.* 1981 nr 4. – [Wyspa Dziwnego Żartu:] J. Cieckiewicz: Historie i fantasmagorie. *Mies. Lit.* 1983 nr 10; L. Rola. *Twórczość* 1983 nr 5. – [Dom, którego nie ma; Drogi, które prowadzą dalej:] J. Koprowski: Jasność i przejrzystość. *Perspektywy* 1984 nr 16; M. Pakciński: *Kierunki* 1984 nr 16. – E. Bednarek: Średniowiecze pełne kontrastów. *Mies. Lit.* 1988 nr 10 [rec.: Spotkania po drugiej stronie lustra]. – M. Orski: Gra w historię. *Twórczość* 1988 nr 10. – M. Orski: Dwie historie J.Ż. *Odra* 1994 nr 1 [dot. twórczości J.Ż.]. – M. Orski: Swojska archaiczność. *Prz. Powsz.* 2001 nr 12 [rec.: Miasteczko rodzinne].

K.B.

ŻYTOMIRSKI Eugeniusz
1911-1975

Pseud.: Adam Przegrodzki; (e); e.; e.ż.; (e.ż.); E.Ż.; E. Ż-ski; Eug. Ż.; Eug. Zymt.; (e.ż.); E.Ż.; Grzegorz Olszewski; J.T.; J. Tomirski; J. Tomski; Jerzy T.; Jerzy Tomski; Jerzy T-ski; Tom; Tomasz Jeżycki; Wuj; Wuj Glenio; Z.J.; (ż); 2.; Ż; Z.

Poeta, prozaik, dramaturg, krytyk teatralny.

Urodzony 29 października 1911 w Taganrogu w Rosji; syn Grzegorza Żytomirskiego, prawnika, i Magdaleny z Olszewskich. W 1921 powrócił wraz z rodziną do kraju i zamieszkał w Zduńskiej Woli, gdzie uczęszczał do gimnazjum. Od 1926 uczył się w Warszawie; tu w 1929 ukończył Państwowe Gimnazjum im. Księcia J. Poniatowskiego i odbywał studia muzyczne. Debiutował w 1929 wierszem pt. „Mała stacja”, ogłoszonym w dodatku literackim *Polski Zbrojnej* (nr 13); w piśmie tym publikował następnie do 1931. Od 1929 należał do lubelskiej grupy literackiej Kadara oraz redagował dodatek literacki tej grupy w dzienniku *Hasło Łódzkie* (1929-30). W 1930 był redaktorem naczelnym tygodnika *Nasza Droga* we Włocławku. Od 1931 studiował polonistykę na Uniwersytecie Warszawskim (UW); w 1935 uzyskał absolutorium. W czasie studiów należał do Związku Polskiej Młodzieży Demokratycznej. Pracował równocześnie w redakcji czaso-

pism *Walka* (1931-35; w 1931-32 członek redakcji; tu m.in. stałe recenzje teatralne) i *Życie Akademickie* (1932; redaktor dodatku literackiego). Rozpoczął także jako autor wierszy, artykułów i recenzji, głównie teatralnych, stałą współpracę z innymi czasopismami, m.in. z *Kinem* (1929-38; także pod pseud. Jerzy Tomski), *Gazetą Polską* (1931-39), *Dekadą* (1933-34; tu redakcja działu literackiego), *Pionem* (1934-36). W 1933 ożenił się z Marią Gołębianką, polonistką (rozwódzeni). Rozwijał twórczość literacką jako poeta, powieściopisarz i dramaturg. Od 1935 pracował jako dziennikarz w Kielcach, pisząc m.in. korespondencje dla kielecko-radomskiej mutacji *Expressu Porannego* oraz *Dzień dobry*. Od tegoż roku publikował także m.in. w piśmie *Na szerokim świecie* (do 1938). Ożenił się z Janiną Podlewską (zmarła wiosną 1943). Pisał teksty popularnych piosenek. W czasie okupacji niemieckiej mieszkał w Warszawie (okresowo przebywał także w Krakowie i Zakopanem). Utrzymywał się m.in. z muzykowania w kawiarniach warszawskich; w 1941 opublikował piosenkę pt. „Ukochana, ja wrócę” w kontrolowanym przez Niemców Wydawnictwie Polskim. W 1942 został aresztowany w Krakowie i był krótko więziony na Montelupich. W lipcu 1943, zamierzając nawiązać kontakt ze środowiskiem konspiracji, odbył w Warszawie spotkanie z przedstawicielem AK; został aresztowany w tym samym dniu (wraz z H. Korotyńskim), był przetrzymywany przez dwa tygodnie na Pawiaku. Po zwolnieniu z więzienia mieszkał nadal w Warszawie, gdzie przeżył także powstanie warszawskie. Po jego upadku został wywieziony do obozu pracy w Reinowitz (obecnie Rinowice) w Sudetach, a następnie zwolniony z powodu choroby płuc. Zimą 1945 powrócił do kraju. Zamieszkał w Zakopanem, gdzie przewodniczył Sekcji Pisarzy i Dziennikarzy Tymczasowego Związku Zawodowego Pracowników Sztuki, redagował dziennik *Biuletyn Zakopiański* oraz organizował Teatr Artystów. Wiosną tego roku przeniósł się do Poznania. Pełnił obowiązki redaktora naczelnego *Głosu Wielkopolskiego* oraz wszedł w skład kolegium redakcyjnego dwutygodnika *Życie Literackie*. W 1945 został członkiem ZZLP (od 1949 ZLP) i wiceprezesem zarządu Oddziału Poznańskiego. Był organizatorem i członkiem zarządu TPPR w Poznaniu. Ożenił się z Marią Wandą Laskowską primo voto Dowbor, śpiewaczką (rozwódzeni). W grudniu 1945 wyjechał wraz z żoną do Stanów Zjednoczonych jako przedstawiciel pism Spółdzielni Wydawniczej „Czytelnik”; korespondencje publikował m.in. na łamach *Głosu Wielkopolskiego* (1946) i *Dziennika Zachodniego* (1946) oraz tygodnika *Świat* (1947; także w cyklu pt. „Między dwoma oceanami”). Po powrocie do kraju w listopadzie 1946 zamieszkał w Warszawie. W 1947 pracował w redakcji *Trybu-*

ny Wolności, w 1948 pełnił obowiązki redaktora naczelnego pism *Film* (tu w 1948-49 liczne artykuły i recenzje, także pod pseud. Jerzy Tomski, oraz w 1948 rubryka pt. „Premiery warszawskie”), *Gazeta Filmowców*, *Gazeta Filmowa*, *Kinotechnik*. Od 1949 zajmował się wyłącznie pracą literacką. Ogłaszał własne utwory oraz liczne przekłady z literatury rosyjskiej m.in. w *Odrodzeniu* (stałe w 1947-50), *Teatrze* (1947-49, 1953-57, 1960-65; tu liczne recenzje teatralne), tygodniku satyrycznym *Mucha* (1949-53; także pod pseud.: Adam Przegrodzki, Jerzy Tomski, Jerzy T-ski), *Nowej Kulturze* (1952-56), *Przyjaźni* (1954-64), *Orce* (1958-60), *Stolicy* (1959-66; tu od 1960 redagował rubrykę pt. „Liryczne okienko Stolicy”), *Teatrze Ludowym* (1963-66). Zajmował się nadal pisaniem i tłumaczeniem tekstów piosenek (do wielu z nich skomponował także muzykę). Należał do Międzynarodowego Instytutu Teatralnego (ITI). W 1962 wznowił studia polonistyczne na UW i w 1963 obronił pracę magisterską. Około 1969 ożenił się z Mają Kubiak, wówczas studentką socjologii. W lutym 1969 wraz z żoną wyjechał na stałe z kraju. Mieszkał krótko najpierw w Wiedniu, a następnie w Anglii. Ostatecznie osiadł w Kanadzie, gdzie jesienią 1969 objął stanowisko visiting associate professor na wydziale slawistyki University of Western Ontario w London. Współpracował z czasopismami londyńskimi: *Wiadomości* (1969-73), *Tydzień Polski* (od 1970), *Orzeł Biały* (1970-72), w których drukował wiersze, prozę, artykuły i przekłady z języka rosyjskiego. Był członkiem Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie oraz International P.E.N. – Centre for Writers in Exile. Zmarł 10 kwietnia 1975 w Toronto.

TWÓRCZOŚĆ

1. Lata szkolne. Powieść. *Walka* 1931 nr 274-290. Podp.: Jerzy Tomski. – Pierwotny tytuł: Gorycz młodości (Inf. E.Z.: *Tydz. Pol.*, Londyn 1972 nr 29).
2. Pod wiatr. Sztuka w 3 aktach. [Współaut.:] M. Żytomirska. Praprem. Wwa, T. Popularny 1933.
3. Bez w samolocie. Poezje. Wwa: Lit. Inst. Wydawn. 1934, 62 s.
Cykle: Żelazo-beton, Wiśnie w miasteczku, Marysiu, ***. Daleko.
4. Do przyjaciela. Poezje. Wwa: F. Hoesick 1935, 22 s.
5. Pierwsze przykazanie. Poezje. Wwa: F. Hoesick 1937, 43 s.
Cykle: Pieśni czarnomorskie; Tryptyk o Józefie Piłsudskim; Wiersze regionalne; Pejzaże augustowskie; W mieście Żeromskiego; Pierwsze przykazanie.
6. Zimowe kolory. [Wiersze]. Wwa: F. Hoesick 1939, 35 s.
Cykle: Zimowe kolory; Pieśni zadusze.

7. Chopin. [Poemat]. Wwa 1941, powiel. Wyd. nast.: Poznań: Wydawn. Mercuriusz 1946, 16 s.; wyd. 3 fot. London: [b.w.] 1970, 5 k.

Wyd. w 1941 konspir.; opis wg inf. autora.

8. O Noemi rapsod pośmiertny. [Wiersz i proza poetycka]. Wwa 1943, powiel. Wyd. nast. Toronto: Nakł. autora 1973, 27 s., powiel.

Opis 1 wyd. wg inf. autora. – Poświęcone żonie poety Janinie z Podlewskich Żytomirskiej.

9. Śpiew nad gruzami. [Wiersze]. Wwa 1943, powiel.

Wyd. konspir., druk anonim.; zawiera utwory z l. 1937-1943; m.in. poemat Szopen [poz. 7]. – Egz. zaginiony, kopia [?] powojenna sporządzona przez E.Ż. w Bibl. IBL w Wwie.

10. P.O.M.P.A. Farsa amerykańska w 3 aktach (4 odsłonach) w oprawie dwu monologów. Powst. Nowy Jork-San Francisco lipiec-sierpień 1946. Wyst. w ośrodkach polonijnych w Stanach Zjednoczonych w 1947. [Inf. autora].

Masz. w Bibl. IBL w Wwie, 57 k. – Tytuł P.O.M.P.A. rozwiązywany przez autora jako: Porozumienie Organizacyjne Między Polakami Amerykańskimi.

11. Ameryka in flagranti. Widziana i opisana przez ... [Reportaże i felietony]. Kat.: Wydawn. AWiR 1947, 208 s.

12. Jeszcze nie koniec. [Utwór dramatyczny]. Powst. 1947. Por. poz. 22.

Masz. w Bibl. IBL w Wwie.

13. Kariera panny Mary. Operetka w 3 aktach. Libretto ... Muz.: J. Talarczyk, ... Praprem. Poznań, T. Komedia Muz. 1948.

Podp.: Jerzy Tomski [?]. – Światłodruk na prawach rękopisu w Bibl. Nar. w Wwie, 136 s. – Wyst. ze zmian. wersją libretta: Lublin, Operetka 1960.

14. Czarna bawełna. Obrazek dramatyczny. Druk w: Walka o wolność wszystkich ludów. Materiały świetlicowe. Wwa: KiW 1951 s. 83-104.

Podp.: Jerzy Tomski.

15. Ostatnia noc. Sztuka w 3 aktach. Powst. 1952. Data powst. wg masz. w Bibl. IBL w Wwie. Tamże masz. pt. Przed wojną. (Ostatnia noc). Tragikomedialna mieszczańska w 3 aktach. Powst. 1964.

16. Liryki. [Wybór wierszy]. Wwa: Czyt. 1956, 99 s.

Wybór wierszy z 1928-1955.

17. Koncert jesienny. Sztuka w 3 aktach. Muz.: W. Kilar. Praprem. Częstochowa, T. im. A. Mickiewicza 1958.

Masz. w 2 wersjach w Bibl. IBL w Wwie.

Przekł. r.o.s.: Osennij koncert. Przel.: M. Klimowicz. Powst. ok. 1960 (inf. autora), masz. przekł. w Bibl. IBL w Wwie.

18. Pies o niebieskich oczach. [Poemat]. *Wiadomości* 1959 nr 33 s. 1. Wyd. osob. Toronto: Miniatura 1972, 13 s. Zob. poz. 26.

19. Dzień w Pompei. (Sztuka w 2 aktach). *Dia-log* 1961 nr 8 s. 46-69. Praprem. Gdańsk, T. Wybrzeże 1962.

Wersja ros.: Den' v Pompee. Powst. 1960. Masz. w Bibl. IBL w Wwie.

Przekł.: a.n.g.: [Przel.] L. Forsyth ok. 1971, - f.r.a.n.c.: [Przel.] E. Goriely. Powst. 1961, - n.i.e.m.: [Przel.] G. Hagenan, - r.o.s.: Przekł. anonim. Powst. 1963 [wg inf. E.Ż.].

20. Cholerny świat. (Konflikt pokoleń). Komedia w 3 aktach. Powst. 1963.

Data powst. wg masz. w Bibl. IBL w Wwie.

21. Chodniki się psują powoli. Utwór dramatyczny. *Teatr Lud.* 1964 nr 11 s. 51-63. Radio 1966. Wyd. osob. London, Kanada: E. Żytomirski 1970, 17 s.

22. Fotografia z Oflagu. Utwór dramatyczny. *Teatr Lud.* 1964 nr 11 s. 31-49.

Zmieniona wersja utworu dramatycznego pt. Jeszcze nie koniec zob. poz. 12.

23. Chłopiec i maski. [Wiersze]. Wwa: LSW 1965, 51 s.

24. Radziecka literatura, teatr, film w dniu dzisiejszym. [Współaut.:] M. Warneńska, A. Helman. Wwa: TPRR 1965, 54 s.

Tu E.Ż.: Radziecki teatr w dniu dzisiejszym, s. 19-39.

25. Dwoje ludzi. [Utwór dramatyczny]. Powst. ok. 1966. Druk: Londyn: Ofic. Poetów i Malarzy 1970, 29 s.

Data powst. wg masz. w Bibl. IBL w Wwie.

26. Odebrano mi Polskę. [Wiersze]. Wiedeń: Stow. Pol. Kultury w Austrii 1969, 15 s.

Wyd. w 500 egz. – Zawiera m.in. poemat pt. Pies o niebieskich oczach, por. poz. 18.

27. Sonety. *Wiadomości*, Londyn 1969 nr 21 s. 1. Wyd. osob. Londyn: *Wiadomości* 1971, 16 s.

28. Wyprawa w młodość. Wiersze regionalne 1929-1948. Wybór powst. w 1969.

Masz. w Bibl. IBL w Wwie, 83 k.

29. Ballada czarnomorska. [Powieść]. Londyn: Gryf 1970, 192 s.

Cz. 2 cyklu pt. Uśmiech archaniola; cz. 1, 3 zob. poz. 30, 39.

30. Oczywiście jak bursztyny. [Powieść]. Londyn: Gryf 1970, 133 s.

Cz. 1 cyklu pt. Uśmiech archaniola; cz. 2, 3 zob. poz. 29, 39.

31. Polska, którą opuściliśmy. [Artykuły i impresje]. [Współaut.:] M. Kubiak-Żytomirska. Londyn: Gryf Publications 1970, 98 s.

Autorstwa E.Ż.: Historia pisarza i studentki; Sienkiewicz, pomnik Mickiewicza i w 70 lat później; Marzec nad ruchomymi schodami; „No, wiecie, moi drodzy...”; Pisarze nie dają za wygraną; Jerzy Putrament, czyli przykład supercynizmu; Literatura bez autora; Teatr bez dramaturga; Kto jest większym Polakiem: Marian Spychalski czy Tadeusz Kościuszko?; Pisarz i jego naturalne środowisko.

32. The distortion of literature in Polish People's Republic. *The Central European Federalist* 1970 nr 1/2, odb. New York 1970, 10 s. Wyd. nast. Toronto 1972, 12 s.

33. Tryptyk miłosny. [Wiersze]. Londyn: Ofic. Poetów i Malarzy 1970, 31 s.

Zawiera m.in. poemat Koncert na głos z towarzyszeniem młodości oraz wiersz Ballada czarnomorska.

Wyd. osob. Ballady czarnomorskiej pt. Ballada czarnomorska; Bałada za Černo More. [Przel.] D. Pantelejew. Toronto: Miniatura 1972, 15 s. (Tekst wiersza w jęz. pol. i bułg.).

Wyd. osob. Koncertu na głos z towarzyszeniem młodości: Toronto: Miniatura 1972, 18 s.

34. Ania z Zielonego Wzgórza. [Poemat]. *Wia-domości*, Londyn 1971 nr 26 s. 1. Wyd. osob. Londyn: [b.w.] 1971, 8 s. Przedr. zob. poz. 36.

Wyd. w 100 egz. numerowanych przez autora.

35. Lermontowiana. Artykuły i eseje. London, Kanada: E. Żytomirski 1971, 34 s., wyd. fotoof.

Zawartość: Wawrzyn i szubienica; Mickiewicz a Lermontow; Słowacki i „Pan Lermontow”; Polska prapremiera rosyjskiego dramatu romantycznego; A może by bez nieznajomego; „Maskarada” bez nieznajomego; Los dramaturga. (Lermontow jako dramaturg); Jubileusz Lermontowski w ZSRR; Bułgarska „Maskarada”.

36. Liście klonowe. Wiersze kanadyjskie. Toronto: *Głos Pol.*, *Gaz. Pol.* 1971, 28 s.

Zawiera m.in. wiersz Kalina, kalina [poz. 40] oraz poemat pt. Ania z Zielonego Wzgórza [poz. 34].

37. Pieśń o Nowym Świecie. Powst. 1971. Druk: *Orzeł Biały*, Londyn 1972 nr 96-97, 98. Wyd. osob. Londyn: Gryf Publications 1972, 29 s.

38. Śmierć ojca. [Opowiadanie]. Toronto: *Głos Pol.*, *Gaz. Pol.* 1971, 22 s.

39. Życie bez snów. [Powieść]. Londyn: Gryf Publications 1971, 162 s.

Cz. 3 cyklu pt. Uśmiech archaniola; cz. 1, 2 zob. poz. 30, 29.

40. Kalina, kalina; Kalina, kalina; A snowball, a snowball; Une boule-de-neige, une boule-de-neige. [Wiersz]. Toronto 1972, 28 s.

Tekst wiersza w jęz. pol., ros., ang., franc. w tłum. autora. – Fotoof. odb. rkpsu.

41. Spowiedź. [Powieść wspomnieniowa]. Londyn: Gryf Publications 1973, 186 s.

42. Emigracja. Liryki i satyry. Wiersze z lat 1972-1974. Toronto: [b.w.] 1974, 43 s.

Tu też cykle: Emigracja; Biesy w Gople.

43. Gothic Avenue. [Powieść]. Powst. ok. 1975.

P r e k ł a d: [Przel.] A. Kupnicki. Toronto: Avant-Garde Books 1975, 128 s.

Wydania osobne tekstów pieśni i piosenek z nutami, m.in.: Pieśń tęsknoty. (Rok 1863). [Muz.:] T.K. Górczyński. Wwa: „Fermata” 1937, [3] s. [z filmu

„Wierna rzeka”. – Ukochana, ja wróczę. [Muz.:] A.T. Müller. Wwa: Wydawn. Pol. [1941], [2] k. Wyd. 2 tamże [ok. 1941]. – Pozdrowienie od gór. [Muz.:] Z. Karasiński. Wwa: E. Kuthan, A. Lewandowski 1946, 4 s. Wyd. nast. tamże: 1947, [wyd. 4] 1947, [1949]. – Śnieg. [Muz.:] E. Żytomirski. Pozn.: Przebój 1946, 2 k. – Walcząca Warszawa. Marsz Śródmieścia. [Muz.:] Z. Krukowski. Pozn.: Przebój 1946, 2 k. – Bałtyku jasny brzeg. [Muz.:] Z. Karasiński. Wwa: E. Kuthan 1947, [3] s. – Bez całusa na świecie źle. [Muz.:] Z. Karasiński. Wwa: E. Kuthan 1947, 3 s. Wyd. nast. tamże 1949 [podp.: Jerzy Tomski]. – Jesienny walc. (Babie lato). [Muz.:] Z. Karasiński. Wwa: Arct 1947, [4] s. Wyd. nast. tamże pt. Walc jesienny. (Babie lato). 1949, 21 s. – Mam coś w sobie. [Muz.:] E. Żytomirski. Pozn.: M.I. Weigt [ok. 1947], 4 s. [podp.: Jerzy Tomski]. – Miłości nie ma. [Muz.:] E. Żytomirski. Pozn.: Przebój 1947, 2 k. Wyd. nast. tamże 1948 [podp.: Jerzy Tomski]. – Przemięgło. [Muz.:] E. Żytomirski. Pozn.: M.I. Weigt [ok. 1947], 4 s. [podp.: Jerzy Tomski]. – Stworzona do miłości. [Muz.:] E. Żytomirski. Pozn.: M.I. Weigt [ok. 1947], 3 s. [podp.: Jerzy Tomski]. – Ta piosenka brzmi jak twoje imię... [Muz.:] Krzymar. Pozn.: M.I. Weigt 1947, 3 s. [podp.: Jerzy Tomski]. – Nowa wiosna. [Muz.:] T. Kwieciński. Wwa: E. Kuthan 1949, [2] k. – Piosenki mariensztackie. [Muz.:] J.A. Maklakiewicz. Wwa: Wydawn. Muz. im. S. Arcta 1950, 12 s. – Straż nad Bałtykiem. [Muz.:] A. Jackowski. Wwa: Wydawn. Prasa Wojsk. 1950, 7 s. – Szczęście na Mariensztacie. [Muz.:] E. Żytomirski. Wwa: Wydawn. Gebethner i Wolff 1950, 3 s. Wyd. nast. tamże 1951, [3] s. – Zabawa w Młocinach. [Muz.:] A. Buzuk. [Wwa:] Litografia: M. Misiak, M. Torzewski [1950], 22 k. [podp.: Jerzy Tomski]. – Buduj Warszawę. [Muz.:] J.A. Maklakiewicz. Wwa: Czyt. 1951, 4 s. – Jakże pisać mam do chłopca... [Muz.:] F. Rybicki. Wwa: Czyt. 1951, 4 s. – Murarski walc. [Muz.:] F. Rybicki. Kr.: PWM 1951, 5 s. Wyd. nast. [współwyd. z:] Na prawo most, na lewo most. [Słowa:] H. Kołaczowska. [Muz.:] A. Gradstein. Wwa: Czyt. 1951. – Pieśń [o] pracy i pokoju. [Muz.:] T. Kiesewetter. Kr.: PWM 1951, 2 k. – Pieśń o przyjaźni polsko-radzieckiej. [Muz.:] J.A. Maklakiewicz. Wwa: Czyt. 1951, 4 s. – Takich mamy chłopców we wsi. [Muz.:] E. Olearczyk. Kr.: PWM 1951, 2 k. – Teatrzyk kukielkowy. Piosenka dla dzieci. [Muz.:] W. Kotoński. [Współwyd. z:] Nowy domek. [Słowa:] A. Niewiadomski. [Muz.:] E. Drege-Schielowa. Wwa: Czyt. 1951, 7 s. – I gotowe. [Muz.:] Z. Wiehler. [Wwa:] Czyt. 1952, 3 s. – Jeden dzień. [Muz.:] T. Kwieciński. Wwa: Czyt. 1952, 3 s. Wyd. nast. [współwyd. z:] Zakochany klarnet. [Muz.:] T. Kwieciński. Wwa: Czyt. 1953, 53 k. [podp.: Jerzy Tomski]. – Fontanna na rynku. [Oprac.:] T. Kwieciński. [Współwyd. z:] Pantofelki. [Słowa:] A. Sapienow. [Przel.] J. Minkiewicz. [Muz.:] B. Mokrousow.

[Oprac.:] E. Czerny. [Kr.:] PWM 1954, 48 k. – Siedem róż. [Muz.:] J.A. Maklakiewicz. Kr.: [PWM 1954, 2 k.]. Wyd. nast. tamże: [współwyd. z:] Nokturn warszawski. [Słowa:] J. Dumnicka. [Muz.:] W. Szpilman. Oprac. E. Czerny, 46 k.; [współwyd. z:] Błękitne bolero. [Słowa:] Z. Drabik. [Muz.:] T. Kwieciński. Oprac. J. Pasierb-Orland.; Archipelag. [Słowa:] K. Kord. [Muz.:] R. Żyliński. Kr.: PWM 1958, 23 s. – Miłość i świat. [Muz.:] W. Lutosławski] Derwid. Kr.: PWM 1958, 7 s. – Pewnego dnia. [Muz.:] Z. Karasiński. [Współwyd. z:] Cyrk jedzie. [Słowa:] T. Urgacz. [Muz.:] W. Lutosławski] Derwid. Kr.: PWM 1958, 14 k. – Aleje, młodość i jaśminy. [Muz.:] T. Kwieciński. Kr.: PWM 1960, 3 s.

Przekłady i adaptacje

1. E. Anuczin, N. Romow: Słoneczny pokój. (Wodewil w jednym akcie). *Mater. Świetał.* 1950 nr 5 s. 184-201.
- Podp.: J. Tomski.
2. A.T. Twardowski: Gospodarz. [Scenka dramatyczna]. *Mater. Świetał.* 1950 nr 6 s. 208-213.
3. S. Kruszyński: Plony Altaju. [Opowiadania]. *Hum.: ...*, J. Nosewicz, M. Kowalewska. Wwa: Czyt. 1951, 152 s.

Tu w tłum. E.Ż.: Wyprawa w rodzinne strony; Wiosenny przybór.

4. Rodzina Tarasa. Libretto opery: [S]. Cenin. Muz.: D. Kabalewski. Wyst. Wr., Opera 1953. Wg powieści B. Gorbatowa pt. Dusze nieujarzmione.
5. Swobodny wiatr. (Wiatr wolności). Operetka w 3 aktach]. Libretto: W. Winnikow, W. Kracht, W. Tipot. Muz.: I. Dunajewski. Wyst. Gliwice, Operetka Śląska 1954.
6. Cnotliwa Zuzanna. Operetka w 3 aktach]. Libretto: G. Okonkowski. Przel. i adapt. ... Muz.: J. Gilbert. Gliwice, Operetka Śląska 1955.

7. M. Lermontow: Saszka. Poemat obyczajowy. Fragmenty, W: M. Lermontow: Wybór poezji. T. 2. Poematy. Wwa: PIW 1956 s. 137-168. Przedr. zob. poz. 14.

8. Wierchy. Balet-pantomima. Tekst: J. Mazur. [Muz.:] A. Malawski. Kr.: PWM 1957, 132 s.

9. Boccaccio. Opera komiczna. Libretto: F. Zell, R. Genee. Przel. i adapt.: M. Laskowska, ... Muz.: F. Suppe. Wyst. Łódź, Operetka Łódź. 1959.

10. Biała akacja. Operetka. Libretto: W. Mass, M. Czerwiński. Adapt.: R. Sykała, ... Muz.: I. Dunajewski. Wyst. Łódź, Operetka Łódź. 1962.

11. Nie ma czasu na miłość. Operetka. Libretto: H. Wiener. Przel.: B. Kollajtaj, M. Laskowska, ... Muz.: J. Delgada, J. Sylvain. Wyst. Gliwice, Operetka Śląska 1964.

E.Ż. podp.: Jerzy Tomski.

12. A. Korniejczuk: Kartka z dziennika. Dramat w 2 aktach. Przel.: J. Ozga-Michalski, ... *Teatr Lud.* 1965 nr 7 s. 3-39.

13. Trzej muszkieterowie. Komedia muzyczna w 2 aktach]. Libretto: W.A. McGuire wg A. Dumasa. Teksty piosenek: C. Grey. Przel.: M. Niewiarowski, ... Wyst. Gliwice, Operetka Śląska 1965. E.Ż. podp.: Jerzy Tomski.

14. M.I. Lermontow: Lermontowiana. Przekłady poetyckie. Przel. ... London, Kanada: Nakł. tłumacza 1971, 54 s., wyd. fotoof.

Wydania osobne przekładów tekstów pieśni i piosenek z nutami, m.in.: Tryptyk śląski. Słowa ludowe. [Przel. na jęz. franc. i niem. F. Konopka, na jęz. ros. ...] [Muz.:] W. Lutosławski. Kr.: PWM 1953, 51 s. – A. Dolijewa, J. Dancygier: Młodość. [Muz.:] M.I. Blauter. Kr.: PWM 1954, 76 k. [podp.: A. Przegrodzki]. – Piesni iz Pol'si. Kr.: PWM 1955, 69 s. [tu przekł. 25 pieśni autorskich i anonimowych]. – 4 pieśni do słów Juliana Tuwima. [Przel. na jęz. ros. ...]. [Muz.:] T. Baird: Suita liryczna. (1953). Kr.: PWM 1955, 81 s. – Ojczyzna moja. [Słowa:] L. Oszanin. [Muz.:] A.G. Nowikow. [B.m.:] druk. [Polski] Z[wiązek] Ch[łó]rów i O[rkiestr] 19[77], [4] s.

OPRACOWANIA (wybór)

- Ank. 1954, 1957, 1963, 1964, 1965, 1966.
 SWPP 1. – PP (E. Głębička). – Z.R. Wilkiewicz: Polnische Exilliteratur 1945-1980. Köln, Wien 1991.
 K. Irzykowski: Małżeństwa koleżeńskie. *Ster* 1934 nr 1, przedr. w tegoż: Lżejszy kaliber. Wwa 1938 [rec.: Pod wiatr]. – [Bez w samolocie:] S. Czernik. *Zet* 1934/1935 nr 20; Z. Kucharski. *Pion* 1934 nr 26; P. Hulka-Laskowski. *Nowa Książ* 1935 z. 3. – [Do przyjaciela:] B. Dudziński. *Robotnik* 1935 nr 177; K.W. Zawodziński. *Wiad. Lit.* 1935 nr 45. – [Pierwsze przykazanie:] W. Jaworski. *Sygnaly* 1937 nr 32; H. Michalski. *Kultura* 1937 nr 22. – [Zimowe kolory:] B. Dudziński. *Naprzód* 1939 nr 218; J. Śpiewak. *Sygnaly* 1939 nr 74. – S. Helsztyński: „Natchnienie poetów”. *Warszawa* 1946 nr 6 [rec.: Chopin]. – [Ameryka in flagranti:] S. Helsztyński: Notatnik amerykański. *Warszawa* 1947 nr 13; J. Lis-Błońska: Wrażenia z kraju paradoksów. *Robotnik* 1947 nr 327; J.E. Płomiński: Reportaż o Ameryce. *Wiedza i Życie* 1948 nr 3; A. Wydrzyński. *Odra* 1948 nr 9/10. – Z. Pezdziński: Ścieżkami poetyckich wspomnień. *Kamena* 1958 nr 1 [rec.: Liryki]. – [Chłopiec i maki:] Z. Pezdziński: Szkice lirycznych reportaży. *Tyg. Kult.* 1965 nr 52; Z. Jarzyna: Kłeska bywa zwycięstwem. *Kultura* 1966 nr 5. – [A. Prager] Pandora: Książka Żytomirskich. *Wiadomości*, Londyn 1971 nr 10 [rec.: Polska, którą opuściliśmy]. – W. Plazak: Sny i rzeczywistość bez snów. *Dz. Pol. i Dz. Żoł.*, Londyn 1971 nr 208 [rec.: Życie bez snów]. – [Z. Wyrzykowski] Z.W.: Czatka prawdy, którą należało powiedzieć. *Głos Pol.-Gaz. Pol.*, Toronto 1971 nr 6 [rec.: Polska, którą opuściliśmy]. – J. Kowalska: O postępie w literaturze polskiej. *Wiadomości*, Londyn 1972 nr 24 [rec.: cyklu Uśmiech archanioła]. – Z. Kozarynowa: Człowiek z pokaleczonym sumieniem. *Tydz. Pol.*, Londyn 1972 nr 33 [rec.: Spowiedź]. – T. Kuszyński: Wiersze kanadyjskie. *Z. Czas*, Winnipeg 1972 nr 5 [rec.: Liście klonowe]. – J. Piaskowska-Humińska: O sonetach Ż. i innych wierszach. *Wiadomości*, Londyn 1972 nr 8 [rec.: Sonety]. – W. Plazak: Liście drzew dalekich i bliskich. *Dz. Pol.*

i Dz. Żół., Londyn 1972 nr 117 [rec.: Liście klonowe]. – M. Reszczyńska-Stypińska: Poezja i proza E.Ż. *Tydz. Pol.*, Londyn 1972 nr 15. – J. Kowalewski: Filozofia małżeństwa i cudzołóstwa. *Wiedomości*, Londyn 1973 nr 3 [rec. cyklu Uśmiech archanioła]. – T. Kuszyński: Publicystyka polityczna państwa Żytomirskich. *Tydz. Pol.*, Londyn 1973 nr 98 [rec.: Polska, którą opuściliśmy]. – J. Łobodowski: Stonina i honor. *Wiedomości*, Londyn 1974 nr 30 [rec.: Emigracja].

M.K.-K.

ZYWULSKA Krystyna 1914-1992

Pierwotne imię i nazwisko: Sonia Landau; używała też nazwiska: Żywulska-Andrzejewska.
Prozaik, satyryk.

Urodzona 1 września 1914 w Łodzi; córka Józefa Landau, urzędnika, i Stanisławy [Tomaszewskiej], akuszerki. Ukończyła gimnazjum humanistyczne w Łodzi, następnie zamieszkała w Warszawie i pracowała jako dependentka w kancelarii adwokackiej. Po wybuchu II wojny światowej powróciła do Łodzi, a na przełomie 1939/40 przedostała się do Lwowa, włączanego do ZSRR, gdzie pracowała jako sprzedawczyni w Księgarni Akademickiej. Po zajęciu Lwowa przez Niemców powróciła w lipcu 1941 do Warszawy, gdzie zmuszona była zamieszkać wraz z rodzicami na terenie getta (utrzymywała się m.in. ze śpiewu w lokalu Pod Wesołym Marynarzem). W czasie akcji wysiedleńczej w sierpniu 1942 przedostała się wraz z matką na stronę aryjską i ukrywała się pod nazwiskiem Krystyna Żywulska. Brała udział w akcji pomocy Żydom. W czerwcu 1943 została aresztowana i osadzona na Pawiaku, po czym wywieziona do obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu. Pisała w tym czasie wiersze, które krążyły między więźniarkami. W czasie ewakuacji obozu w styczniu 1945 uciekła z transportu. Po zakończeniu wojny zamieszkała w Łodzi. Wstąpiła do PPR (od 1948 PZPR). Została członkiem ZBoWiD. Debiutowała w 1945 w tygodniku *Pobudka* (nr 8) parafrazą wiersza J. Tuwima „Dwa wiatry”. Do 1946 pracowała w redakcji *Głosu Ludu*, gdzie publikowała m.in. recenzje. W tymże roku wyszła za mąż za Leona Andrzejewskiego, wówczas kierownika departamentu Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego (rozwiędzi) i przeniosła się do Warszawy. W 1947-49 pracowała w redakcji pisma Polskiego Związku Byłych Więźniów Politycznych *Wolni Ludzie*. W 1949-50 pełniła funkcję kierownika działu wydawnictwa Prasa Wojskowa. W 1952 wchodziła w skład redakcji tygodnika *Świat*. W 1952-54 pełniła obowiązki kierownika literackiego Teatru Syrena. Jako satyryk współpracowała też z Estradą Satyryczną Polskiego Radia, tygodnikiem *Szpilki* (1952-69), a także kabaretami

Wagabunda i U Lopka. Była autorką tekstów wielu popularnych piosenek (m.in. „Dopóki życie trwa” i „Taka jestem zakochana”). W 1954 została członkiem ZLP. W latach sześćdziesiątych zajęła się także twórczością przekładową z języka rosyjskiego. W 1968 wyjechała na stałe do Republiki Federalnej Niemiec. Kontynuowała twórczość literacką. W 1970 została skreślona z listy członków ZLP. Zmarła 1 sierpnia 1992 w Düsseldorfie.

TWÓRCZOŚĆ

1. Przeżyłam Oświęcim. [Wspomnienia]. Wwa: Wiedza 1946, 276 s. Wyd. nast.: wyd. 2 [Pozn.] Wielkop. Księg. Wydawn. 1949; wyd. 3 [Wwa:] PIW 1951; wyd. 4 Wwa: KiW 1958, wyd. 5 tamże 1960; wyd. 6 Oświęcim: Państw. Muzeum w Oświęcimiu; Wwa: KiW 1996; wyd. 7 Wwa: tCHu 2004.

Przekł. ang.: I came back. [Przeł.] K. Cenkańska, London 1951, New York 1951, wyd. nast.: London 1957; I survived Auschwitz. Wwa 2006, – c z e s.: Přežila jsem Osvětim. [Przeł.] F. Král, Praha 1957, – f r a n c.: J'ai survécu à Auschwitz. Varsovie 1957, wyd. nast. Wwa 2004, – n i e m.: Wo vorher Birken waren. München [1979], wyd. nast.: Darmstadt 1980; współwyd. z Pusta woda: Tanz, Mädchen... Vom Warschauer Getto nach Auschwitz. München 1988, – r o s.: Ja perežila Osvencim. [Przeł.] V. Rakovskaja, Moskva 1960.

2. Niemożliwy człowiek. (Jednoaktówka w czterech odsłonach). *Świat* 1952 nr 20.

3. Wszyscy mówią. (Jednoaktówka w siedmiu odsłonach z cyklu „Pracowity dzień pani Maglińskiej”). *Świat* 1953 nr 12.

4. Tu mówi życzliwy... [Felietony satyryczne]. Wwa: PIW 1954, 202 s.

Przekł. c z e s.: Volá vás přítel. [Przeł.] A. Balajková, Praha 1962.

5. Nigdy więcej. [Album o obozie koncentracyjnym w Oświęcimiu]. [B.m.:] Druk. RSW Prasa [1955], 8 k.

Przekł. f r a n c.: Jamais plus ça. [B.m. 1955].

6. Tak zwane życie. [Felietony satyryczne]. Wwa: Iskry 1956, 182 s.

7. Pusta woda. [Powieść]. Wwa: Iskry 1963, 192 s. Wyd. 2 tamże 1965.

Przekł. f r a n c.: L'eau vide. [Przeł.] S. Laks, Paris 1972, – n i e m.: Leeres Wasser. Darmstadt 1980; wyd. nast. współwyd. z Przeżyłam Oświęcim: Tanz, Mädchen... Vom Warschauer Getto nach Auschwitz. München 1988, – w ł o s.: L'acqua vuota. [Przeł.] M. Dazzi, Milano 1973.

8. Tyle tematów. Materiały repertuarowe do programów rozrywkowych. [Autorzy:] B. Brzeziński, A.K. Wróblewski, ... Wwa: CPARA 1963, 76 s.

9. Jasia dziwne pomysły. [Wiersz dla dzieci]. Wwa: Ruch 1966, 6 k.

10. Śmiech to zdrowie. Materiały repertuarowe do programów estradowych. [Autorzy:] B. Brzeziński, ... Wwa: CPARA 1966, 111 s.

Tu K.Ż. 21 monologów i scenek satyrycznych.

ŻYŹNOWSKI Jan Marcell
1889.-1924

Krypt.: (j.z.); J.Ż.; (J.Ż.); J. Żyżn.; Jan Ż.; jż.; jż.; n-ski; (ż); Ż.; Żet; (żyz.); Żyz.; Żyżn.
Prozaik, krytyk artystyczny.

Urodzony 15 czerwca 1889 w Warszawie w rodzinie ziemiańskiej; syn Antoniego Żyżnowskiego, właściciela Brzeskiej Woli w Grójeckiem, i Michalina z Jamiołkowskich. Około 1910 wyjechał do Paryża, aby studiować malarstwo i historię literatury. Był członkiem Towarzystwa Artystów Polskich w Paryżu, brał udział w jego wystawach. Należał do grupy plastycznej Formiści. W chwili wybuchu I wojny światowej przebywał w Paryżu; zaciągnął się jako ochotnik do polskiej kompanii 1. Pułku Legii Cudzoziemskiej, tzw. „batalionu bajończyków”, który opisał później w książce pt. „Krwawy strzęp”. Za udział w wojnie został odznaczony francuskim Krzyżem Zasługi. Po rozwiązaniu batalionu w 1915 wyjechał do Petersburga i pracował w tamtejszym dzienniku *Głos Polski*, na którego łamach debiutował w 1916 artykułem „Ze sztuki” (nr 42). W 1918 wrócił do kraju; wziął udział w wojnie polsko-bolszewickiej. Po zdembilizowaniu był kierownikiem działu krytyki artystycznej w pismach *Rzeczpospolita*, *Tygodnik Ilustrowany* i *Pani*. W 1919 i 1920 brał dwukrotnie udział w wystawach formistów w Polskim Klubie Artystycznym, a w 1921 w dorocznej Wystawie Wiosennej oraz w Salonie Zimowym Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych. Po 1923 zajmował się głównie pracą dziennikarską i literacką. Artykuły, recenzje, felietony i twory prozą publikował m.in. na łamach czasopism: *Świat* (1918-20), *Gazeta Warszawska* (1919-20), *Gazeta Policji Państwowej* (1920-22), *Rzeczpospolita* (1920-23); tu w 1920 cykl felietonów pt. „Z życia Warszawy”, w 1921 pt. „Podsluchana Warszawa”, w 1921-22 cykl recenzji plastycznych pt. „Z Zachęty”, *Tygodnik Ilustrowany* (1921, 1923-24) i *Pani* (1923-24). W 1924 przez parę miesięcy prowadził dział recenzji z wystaw plastycznych w *Wiadomościach Literackich*. W tymże roku, będąc ciężko chory na raka wątroby, wyjechał na kurację do kliniki Hospice Paul Brousse pod Paryżem. Zmarł tam 15 lipca 1924, zastrzelony na własną prośbę przez narzeczoną, aktorkę teatralną Stanisławę Umińską (później siostra Benigna w zgromadzeniu benedyktynek samarytanek). Pochowany w Paryżu.

TWÓRCZOŚĆ

1. Dla Polski pod Joffrem. I Rtr. Etr. Bat.C. Compagnie. Wspomnienia legionisty. Cz. 1-2. Wwa, Piotrogród: B-cia Bojarscy 1916, 127 s.
2. Omyłka. Zbiór nowel. Wwa, Piotrogród: B-cia Bojarscy 1916, 98 s.

Zawartość: Przystępstwo; Szpieg; Omyłka; Dwie godziny w okopach; Embuscade; Tajemnica; Hamed ben Mohamed.

11. Kup mi, mamó. [Wiersz dla dzieci]. Wwa: Ruch 1967, 6 k.
12. Sen Jasia. [Wiersz dla dzieci]. Wwa: Ruch 1967, 6 k.
13. Wakacje Jasia. [Wiersz dla dzieci]. Wwa: Ruch 1967, 18 k.
14. Pamiętnik lalki. [Opowiadanie dla dzieci]. Wwa: Ruch 1968, 35 s.

Wybory utworów w p r z e k ł.: n i e m.: Die Sektierer. Leipzig 1955-56 [?]; Die reine Wahrheit. Satiren. Düsseldorf 1983; Zu Ehren der Familie und andere Satiren. München, Berlin 1988, wyd. nast. [skrótów] Frankfurt am Main, Berlin 1991, – r o s.: Zolotaja rybka. [Przel.:] N. Micevič, N. Labkovskij. Moskva 1959.

Przekłady

1. A. Wasiliew: Poniedziałek – trudny dzień. [Powieść]. Wwa: KiW 1963, 273 s.
  2. L.G. Zorin: Pocziwcy. Komedia w 3 aktach. Oprac. reż.-insc.: K. Wydrzyńska. Scenogr.: S. Chorzemski. Wwa: CPARA 1964, 100 s.
  3. Kto ma rację? Materiały repertuarowe do programów estradowych. Przel.: T. Żeromski. ... Wwa: CPARA 1965, 128 s.
  4. A. Arkanov, G. Gorin: Szklane wesele. Wyst. Wwa, T. Syrena 1967. Wyd. pt. Wesele na całą Europę. Komedia satyryczna w 4 obrazach. Uwagi insc.: J. Gruda. Scenogr.: S. Chorzemski. Wwa: CPARA 1969, 61 s.
- Wyst. też pt.: Wesele na całą Europę; Znany cię tylko z widzenia. (Szklane wesele).

Prace redakcyjne

1. Wyzwolenie. Red. ... Wwa: MON 1951, 293 s. Wyd. 2 współred. E. Banaszczyk tamże 1952. Wybór wspomnień dot. l. 1944-45 na terenie Polski.
2. Dobre rady dla gromady. Program estradowy. Oprac. i słowo wiążące ... Wwa: Iskry 1954, 111 s.
3. Młodość to my. Program estradowy nr 2. Oprac. ... Wwa: Iskry 1954, 109 s.

OPRACOWANIA (wybór)

- Ank. 1954. – Wywiad: Zawsze tżyjś los był gorszy... Rozm. B. Engelking-Boni. *Gaz. Wyborcza* 1992 nr 186. SWPP 1. – PP (E. Głębińska).
- E. Korzeniewska: Kobięce relacje obozowe. *Kuźnica* 1946 nr 51 [rec.: Przeżyłam Oświęcim]. – B. Miecugow. *Życie Lit.* 1954 nr 36 [rec.: Tu mówi zycziwy...]. – [Pusta woda]. S. Wygodzki: Na obszarach koszmarnu. *Głos Szczec.* 1963 nr 266; J. Preger: Przyczynki do kroniki dramatu. *Twórczość* 1964 nr 6; K. Rosner: Powieść o getcie. *Nowe Książ.* 1964 nr 9; H. Żurkowska. *Wiadomości*, Londyn 1972 nr 31.

M.K.K.

3. Pamiętniki psa policyjnego. [Powieść]. *Gaz. Policji Państw.* 1921 nr 5-52, 1922 nr 1-6, 9-15, 18, 23, 24, 31, 32, 37, 41.

4. Kamienie ugorne. Powieść. Pierwodr. pt. Seweryn Witan. Powieść. *Gaz. Adm. i Policji Państw.* 1922 nr 14-52, 1923 nr 1-9. Wyd. osob. Wwa: Gebethner i Wolff [1924], 350 s.

5. Krwawy strzęp. (Wspomnienia bajończyka). *Pol. Zbroj.* 1922 nr 28-103. Wyd. osob. Pozn.: Gebethner i Wolff [1923], 138 s. Wyd. nast.: Red. i wyd.: F. Gadomski. Wwa: Wydawn. Bibl. Dzieł Wyborowych 1927, 150 s.

6. Z podglebia. Powieść. *Gaz. Adm. i Policji Państw.* 1923 nr 28-52, 1924 nr 6, 8-16, 19, 20. Wyd. osob. Wwa: Bibl. Pol. 1925, 244 s.

7. Przystępstwo. [Opowiadanie]. Wwa: *Bluszcz* 1927, 16 s. Zob. poz. 2.

OPRACOWANIA (wybór)

Inf. rodziny 2006.

SWPP 1.

[Dla Polski pod Joffrem:] M.H. Szpyrkówna. *Głos Pol.*, Piotrogród 1916 nr 49; A. Drogoszewski. *Wiad. Bibliogr.*, Ki-

jów 1917 nr 2. – A. Grzymała-Siedlecki: Pamiętnik bajończyka. *Rzeczpospolita* 1923 nr 81 [rec.: Krwawy strzęp]. – A. Grzymała-Siedlecki: Pod naciskiem wojny. *Rzeczpospolita* 1924 nr 30 [rec.: Kamienie ugorne]. – W. Husarski: J.Ż. *Pani* 1924 nr 8/9 [wspomnienie]. – [Kamienie ugorne:] K. Irzykowski. *Wiad. Lit.* 1924 nr 12; J. Iwaszkiewicz. *Pani* 1924 nr 3/4; [Cz. Jankowski] Cz.J.: Powieść *Ż. Słowo* 1924 nr 27. – [Cz. Jankowski] Cz.J. *Słowo* 1924 nr 47 [rec.: Z podglebia]. – [Kamienie ugorne:] S. Lam. *Tyg. Il.* 1924 nr 5; J. Lorentowicz: Wspomnienia i podniety twórcze. *Expr. Poranny* 1924 nr 48; S. Rogóż: Powieść J.Ż. *Prz. Współcz.* 1924 t. 10 s. 290-292. – W. Melcer-Rutkowska: J.Ż. artysta. *Kur. Poranny* 1924 nr 197. – F. Siedlecki: Śp. J.M.Ż. *Gaz. Adm. i Policji Państw.* 1924 nr 30. – [Z podglebia:] R. Bergel. *Głos Nar.* 1925 nr 236; [S. Cywiński] S.C. *Dz. Wil.* 1925 nr 130; I. Irzykowski: Trójkąt beznadziejnych miłości. *Wiad. Lit.* 1925 nr 33; [W. Lutosławski] (W.L.) *Tyg. Wil.* 1925 nr 7; [J. Magiera] Mgr: Pokłosie. *Por. Jęz.* 1925 nr 8; M. Ostrowski. *Kur. Poranny* 1925 nr 170. – J. Pałucki: Z teki pośmiertnej J.Ż. *Dz. Pozn.* 1925 nr 160. – [Z podglebia:] L. Piwiński. *Prz. Warsz.* 1925 nr 46; [M. Rolle] -mre-: Sensacyjna książka. *Gaz. Poranna* 1925 nr 7448. – H. Drzewiecki. *Wiad. Lit.* 1928 nr 1 [rec.: Krwawy strzęp]. – O. Misuna: Proces S. Umińskiej. W tegoż: *Warszawski pitaval literacki*. Wwa 1960. – K. Kolińska: Pożegnanie. W teże: *Damy czarne i białe*. Wwa 1972. – J.J. Lipski: Żywn. J.Ż. W: *Warszawscy „Pustelnicy” i „Bywalscy”*. Wwa 1973. – A. Raniszewski: J.Ż. Wspomnienie. *Gaz. Wyborcza* 2001 nr z 2 X.

B.M.

**Hasła pominięte
w tomach 1-4**

DOMIŃSKI Henryk 1913-1941?

Pseud.: Domek; (h); h.d.; (h.d.); H.D.; H.D.-i; h.dom.; H. Dom.; Hade; (hd); (hd); Henryk Rębacz.

Poeta, publicysta, autor recenzji literackich i filmowych.

Urodzony 13 lipca 1913 w Lublinie; syn Jana Stefana Domińskiego, zajmującego się handlem artykułami papierniczymi, i Feliksa z Sokolowskich, robotnicy. Wcześniej osierocony wychowywał się u babki, Emilii Sokolowskiej, praczki. Uczęszczał do gimnazjum w Piotrkowie i Radomsku; szkół nie ukończył. W wieku szesnastu lat rozpoczął samodzielne życie, zarabiając m.in. jako tragarz, sprzedawca gazet; w 1930 pracował w fabryce papieru w Myszkowie. W 1931 powrócił do Lublina, gdzie zaprzyjaźnił się z Józefem Czechowiczem. Pod jego wpływem rozpoczął pracę literacką i dziennikarską. Debiutował w 1931 wierszem pt. „Klasztor”, opublikowanym na łamach lubelskiego dziennika *ABC* (nr 247; podp. Henryk Rębacz). W 1932 był jednym z członków założycieli Lubelskiego Związku Literatów. W 1933 zamieszkał w Warszawie. Pracował w redakcji pism *Legion Młodych* i *Obóz Młodych*. Wiersze, artykuły, recenzje i reportaże drukował m.in. w *Państwie Pracy* (1933-35), *Zecie* (1933-36; tu cykl recenzji pt. „Wśród prozaików”), *Miesięczniku Literatury i Sztuki* (1934-36) oraz w *Kurjerze Porannym*, z którym od 1935 związany był etatowo (od 1935 stałe recenzje literackie, w 1935-37 cykl recenzji filmowych pt. „Filmia”, od 1936 cykle felietonów pt. „Na dzień dobry” i w 1936-38 „In flagranti”, od 1936 cykl reportaży pt. „Szlakiem doły i niedoły chłopskiej”); drukował też w *Pionie* (1937-38), *Skamandrze* (1937-39), *Zwierciadło* (1937-39), dodatku *Kuriera Porannego* *Apel* (1937-39), *Kurjerze Literacko-Naukowym* (1938-39). 10 marca 1934 wystąpił w Warszawie w Teatrze na Karowej podczas wieczoru z udziałem poetów z różnych stron Polski zorganizowanego pod hasłem „Najazd Awangardy na Warszawę”. Po wybuchu II wojny światowej powrócił we wrześniu 1939 do Lublina. Należał do konspiracyjnej organizacji Oddziały Orła Białego (występującej także pod nazwami Związek Orła Białego, Orzeł Biały), a następnie do Służby Zwycięstwu Polski i Związku Walki Zbrojnej (ZWZ). W październiku i listopadzie 1939 redagował podziemne piśmiennictwo tej organizacji *Orzeł Biały*, zawierające głównie informacje z nasłuchu radiowego (nie zachował się żaden egzemplarz). Pod koniec 1939 na skutek dekonspiracji pisma uciekł przed grożącym mu aresztowaniem do Warszawy. Działalność nadal w ruchu oporu i jako kurier ZWZ utrzymywał łączność poprzez Węgry z rządem i dowództwem Polskich Sił Zbrojnych we Francji. Zginął w 1940 lub 1941 w niewyjaśnionych okolicznościach.

TWÓRCZOŚĆ

1. Marsz żałobny. [Wiersze]. [Wwa:] F. Hoesick [1938], 7 s.
2. Srebrny czas. [Wiersze]. Wwa: F. Hoesick 1939, 34 s.

OPRACOWANIA (wybór)

SWPP I (uzup.)

J. Zagórski. *Kur. Poranny* 1939 nr 182 [rec.: Srebrny czas]. – A. Kamińska: O wierszach H.D. *Gaz. Lubel.* 1947 nr 24. – W.P. Szymański: W kręgu Czechowicza. W tegoż: *Ballady przed burzą*. Wwa 1961 [m.in. dot. H.D.]. – W. Gralewski: Wataha atamana Łobodi. W tegoż: *Ogniste koła*. Lubl. 1963 [m.in. dot. H.D.]. – W. Mrozowski: *Cyganeria*. Lubl. 1963, *passim*. – S. Piętałak: D. W tegoż: *Portrety i zapiski*. Wwa 1963. – J. Śpiewak: O H.D. Spóźniona recenzja. *Kamena* 1964 nr 17/18, przedr. w tegoż: *Pracowite zdziwienia*. Wwa 1971 [rec.: Srebrny czas]. – J.J. Lipski: Domek. H.D. W tegoż: *Warszawscy Pustelnicy i Bywalscy*. T. 2. Wwa 1973. – W. Białasiewicz: Poeta – żołnierz konspiracji. *Kur. Lubel.* 1984 nr 15; nawiąz. *tamże*: W. Białasiewicz: Nie dopisany życiorys, nr 35; I. Caban: Tworzenie konspiracji w Lublinie, nr 40. – T. Klak: *Poezja lubelska 1918-1939*. W: *Lublin literacki 1932-1982*. Lubl. 1984.

B.M.

GRALEWSKI Wacław 1900-1972

Pseud.: Antoni Waligóra; Dr Rafael Mabuze; Jan Swoboda; (VIC); (w); W.G.; Zmir, – wspólnie z Feliksem Araszkiewiczem, Marią Bechczyc-Rudnicką, Konradem Bielskim, Kazimierzem Andrzejem Jaworskim. *Zaloga* nr 1.
Prozaik, poeta.

Urodzony 24 października 1900 w Lublinie; syn Bogumiła Gralewskiego, oficera, potem kolejno konduktora i cukiernika, i Heleny z Błaszczaków. Od 1915 uczęszczał do Gimnazjum Realnego im. J. Zamoyskiego w Lublinie; szkoły nie ukończył. We wrześniu 1918 wstąpił do Legionów Polskich. Prawdopodobnie wskutek kontuzji kolana odniesionej w czasie walk w okolicy Lidy został skierowany do Szkoły Podoficerskiej w Dęblinie, potem do Szkoły Podchorążych w Rembertowie, a następnie urlopowany lub wysłany do jednostki stacjonującej w Lublinie. W 1919 współpracował z wydawanym tam harcercskim periodykiem *Nasze Piśmi*, a w 1920 redagował pierwszy numer szkolnego pisma *Młodzież*; w tymże roku debiutował na jego łamach wierszem pt. „Dzwony” (nr 2). W 1921 został zwolniony ze służby wojskowej w randze podporucznika rezerwy i rozpoczął jako słuchacz nadzwyczajny studia prawnicze na Uniwersytecie Lubelskim. Aktywnie uczestniczył w kulturalnym życiu studentkim. Był przewodniczącym akademickiego Koła Miłośników Literatury; w 1921 brał udział w redagowaniu pierwszego numeru czasopisma *Lucifer*; drukował tu także wiersze. Wchodził w skład władz organizacji studenckiej *Bratnia Pomoc*. W 1922

musiał przerwać studia w związku z brakiem świadectwa maturalnego. Rozpoczął pracę jako nauczyciel w szkole powszechnej, w następnych latach zajął się głównie dziennikarstwem. W początku 1923 nawiązał współpracę z czasopismami *Dziennik Lubelski* i *Ziemia Lubelska*. W tymże roku został redaktorem odpowiedzialnym i sekretarzem redakcji *Expressu Lubelskiego* (od 1931 *Express Lubelski i Wołyński*); ogłaszał na jego łamach liczne recenzje literackie i teatralne. Także w 1923 założył, a następnie wydawał literacki periodyk *Reflektor* (zredagował pierwszy numer pisma); sporadycznie ogłaszał do 1924 na jego łamach wiersze. Był członkiem poetyckiej grupy Reflektor, powstałej wokół tego czasopisma. Pełnił funkcję lubelskiego korespondenta *Przeglądu Sportowego*. Interesował się parapsychologią. W 1931 był współtwórcą lubelskiego Związku Pracy Kulturalnej. W 1932 został członkiem Lubelskiego Związku Literatów; wchodził w skład zarządu Związku. Zainicjował powstanie Syndykatu Dziennikarzy Polskich w Lublinie i objął funkcję jego prezesa. Od 1936 pełnił funkcję redaktora naczelnego *Expressu Lubelskiego i Wołyńskiego*. Po wybuchu II wojny światowej należał do Cywilnego Komitetu Obrony Lublina. W czasie okupacji niemieckiej przebywał nadal w Lublinie; fikcyjnie pracował w administracji przedsiębiorstwa Grom produkującego wody kwiatowe i esencje owocowe, przy którym mieściły się redakcja i powielarnia czasopism podziemnych. Włączył się w działalność konspiracyjną; wstąpił do Związku Walki Zbrojnej (potem do AK; używał pseud.: Victor, Szymon), od 1941 kierował Biurem Informacji i Propagandy okręgu lubelskiego AK; wchodził w skład redakcji *Biuletynu Radiowego*, potem redagował jego kontynuację *Okręgowy Dziennik Radiowy*. Był także redaktorem dwutygodnika *Nasze jest jutro* (od końca 1941 do kwietnia 1944) oraz współpracował z pismem *Orzeł Biały*. Za pracę konspiracyjną został odznaczony Srebrnym Krzyżem Orderu Virtuti Militari. Po wyzwoleniu Lublina w 1944 został zmobilizowany i wcielony do 1. Armii Wojska Polskiego; jako zastępca szefa oddziału zwiadu sztabu przeszedł ze swą jednostką szlak bojowy do Berlina. W czerwcu 1945 zdemobilizowany, powrócił do Lublina. Podjął pracę jako nauczyciel Państwowych Kursów Pedagogicznych. Włączył się w działalność kulturalną i społeczną Lublina. W 1945 należał do Klubu Literackiego w Lublinie, a następnie został członkiem kandydatem Oddziału Lubelskiego ZZLP (od 1949 ZLP); pełnił funkcję skarbnika Oddziału. Uczestniczył w spotkaniach autorskich, wygłaszał prelekcje. W 1948 został członkiem Miejskiej Rady Kultury i Sztuki. Za tłumaczenia radzieckich sztuk teatralnych otrzymał w 1950 nagrodę literacką WRN (wspólnie z innymi osobami tworzącymi zespół lite-

racki Załoga nr 1). W 1952 był kierownikiem Biura Wojewódzkiego Odbudowy Warszawy w Lublinie. W tymże roku został członkiem rzeczywistym ZLP; brał czynny udział w pracach zarządu Oddziału Lubelskiego. Także w tym roku wszedł w skład komitetu redakcyjnego *Kamery* (do 1957 pełnił funkcję kierownika administracji); od 1948 publikował tu opowiadania, przekłady i artykuły. W 1954 pracował krótko w administracji przedsiębiorstwa ARTOS. Od 1957 zajmował się tylko pracą literacką. Był jednym z założycieli Ludowej Spółdzielni Wydawniczej (LSW); w 1957-60 pełnił w niej funkcję członka zarządu oraz sekretarza Rady Programowo-Wydawniczej; współpracował przez krótki czas z wydawanym przez LSW *Kurierem Lubelskim*. W 1968 otrzymał nagrodę WRN za całokształt twórczości literackiej. Odznaczony m.in. Medalem Niepodległości (1937), Srebrnym Krzyżem Zasługi (1938), Złotym Krzyżem Zasługi z Mieczami (1965), Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1969), odznakami „Za Zasługi dla Lubelszczyzny” (1970), „Zasłużony dla m. Lublina”, Srebrną Odznaką Odbudowy Warszawy. Zmarł w Lublinie 16 listopada 1972.

TWÓRCZOŚĆ

1. Józef Piłsudski. Budowniczy przyszłości. [Szkic]. Lubl.: Dom Wydawn. F. Głowiński i s-ka 1924, 40 s.

Podp.: Żmir.

2. Jak zostać hipnotyzerem. [Szkic]. Lubl.: A. Żbikowski 1925, 56 s.

Podp.: Dr Rafael Mabuze.

3. Pięść Herostratesa. Opowiadania. Lubl.: Lubelski 1958, 231 s.

Zawartość: Golem; Bibula; As kierowy; Meteor; Pięść Herostratesa; Cień serca; Strzyga; Klimaszewski; W sieci; Figowy listek; Historia bengalska; Czerwony trzewiczek; Dzikie kaczki; Podkowa; Provokator; W mroku gwiazd; Ostatni papieros; Poległe drzewa; Bilet wizytowy.

4. Ogniste koła. [Wspomnienia]. Lubl.: W Lubel. 1963, 311 s.

Zawartość: Odloty [m.in. dot. F. Arnsztajnowej]; Dytyramb szatański [m.in. dot. czasopisma *Lucifer*]; Ogniste koła [m.in. dot. W. Broniewskiego]; Mefistofeles we fraku [m.in. dot. S. Gredzińskiego]; Kibic wspaniały [dot. sedziogo wojskowego W. Skrzywana]; Wapory i zmyły [dot. S. Wysockiej]; Wataha atamana Łobodi [m.in. dot. H. Domińskiego. W. Podstawki, K. Wójcika i J. Łobodowskiego]; Wydawca i hipnotyzer [A. Żbikowski]; Teatr iluzji.

5. Gorejące ślady. [Opowiadania]. Lubl.: W Lubel. 1967, 249 s.

Zawartość: Gałązka jaśminu; Dno przepaści; Żołnierska piosenka; Skóra żołnierza; Pochodnie Hitlera; Kolce ciemności; Demon leśnej przygody; Ławeczka; Szczyryk; W mroku gwiazd [poz. 3]; Dom na uboczu; Falująca zastona; Żegnaj, kochane miasto; Deszczowy dzień; Ser szwajcarski; Tarcza ochronna; To płacze noc; Człowiek i kot; Gospoda „Pod la-

tarnia"; Deska do prasowania; Japoneczka; Taborowa przygoda; Skośne spojrzenie; Dziecko natury; Kremowa śmietanka; Papuga; Ares i Eros; Sprawiedliwość mruga jednym okiem; Gorejące ślady.

6. Stalowa tęcza. Wspomnienia o Józefie Czechowiczu. Wwa: PIW 1968, 298 s.

7. Bieg po krawędzi. [Opowiadania]. Lubl.: WLu-bel. 1974, 309 s.

Zawartość: Z dymem... czyli zamiast wstępu; Blond bestia; Śmierć prezydenta; Na czworakach; Słowo orężne; Miasto bezbronne; Wesoly partyzant; Kurenda; Psychiczne judo; Dania i aktor; Wieczór jesienny; Przerwana Wigilia; Ici radio Toulouse! „Courre de balon”; Strzyga [poz. 3]; Kanuki – czyli zwykły człowiek; Bum, bum i stuk, stuk; Noc księżycowa; Instykt samozachowawczy; „Kropelka”; Mózg i mózdzek; Zejście do piekła; Chusteczka; Dies irae; Serce i rozum; Kostka cukru; Szalony furgon; Figowy listek [poz. 3]; Sobowtór; Idiota; Na zakręcie; Korekta czasu; W sieci; Kościelna gehenna; Ręka przeznaczenia; Białe manekiny; Godność milczenia; Powrót niepożądany; Pogrzeb bez nieboszczyka; Znaki zapytania; Ten kawał nam się udał; Oblicze zemsty; Cień zubienicy; Bieg po krawędzi.

Przekłady

1. W. Dychowicznyj, M. Słobodskoj: Trzy razy nie. Komedia satyryczna w 3 aktach. Wyst. Lubl., T. im. J. Osterwy 1950.

Tłum. wspólnie z innymi członkami zespołu lit. Załoga nr 1.

2. A. Kornijczuk: Kalinowy gaj. Komedia w 3 odsłonach. Wyst. Lubl., T. im. J. Osterwy 1951.

Tłum. wspólnie z innymi członkami zespołu lit. Załoga nr 1.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 1966. – Wywiad: Ocalił od zapomnienia... Rozm. A.L. Gzella. *Kur. Lubel.* 1972 nr 302.

SWPP 2 (F. Lichodziejewska). – RL 1972 (J. Chudek). – A.L. Gzella: W.G. W: Słownik biograficzny m. Lublina. T. 1. Lubl. 1993.

[Pieśń Herostratesa]: J. Preger: Nie nowe, ale dobre. *Tryb. Lit.* 1958 nr 47; W. Wójcikowski: Gdzie Herostrates? *Kult. i Życie* 1958 nr 45; K. Eberhardt: Opowieści z lat dawnych i bliskich. *Życie Lit.* 1959 nr 6; Z. Pędziński: Wśród pokus niezwykłości. *Kamena* 1959 nr 1. – [Ogniste kola]: T. Klak. *Kamena* 1963 nr 17; Z. Mikulski. *Kult. i Życie* 1963 nr 28; J. Przyboś. *Kultura* 1963 nr 20; W. Szymański: Dwudziestolecie we wspomnieniach. *Tyg. Powsz.* 1963 nr 37 [m.in. dot. W.G.]. B. Faron: Szkice do portretu dwudziestolecia międzywojennego. *Ruch Lit.* 1964 nr 1; S.J. Rostworowski: Wśród ognistych kół. *Za i Przeciw* 1964 nr 8; O. Terlecki: Książki z Lublina. *Życie Lit.* 1964 nr 26; H. Dobosz: Lublin literacki dwudziestolecia międzywojennego. *Prz. Lubel.* 1965 nr 1 [m.in. dot. W.G.]. – J. Fert. *Tyg. Powsz.* 1968 nr 46 [rec.: Stalowa tęcza]. – T. Klak: Na tropach pamięci. *Kamena* 1968 nr 18 [rec.: Gorejące ślady]. – P. Kuncewicz: Ciekawej materii pomieszenie. *Nowe Książ.* 1968 nr 22 [rec.: Stalowa tęcza]. – I. Maciejewska: Gorejące ślady wojny. *Tyg. Kult.* 1968 nr 31 [rec.: Gorejące ślady]. – A. Madej. *Kamena* 1968 nr 20 [rec.: Stalowa tęcza]. – J. Zięba. *Kult. i Życie* 1968 nr 7 [rec.: Gorejące ślady]. – [Stalowa tęcza]: Z.J. Adamczyk: Czechowicz odbrazowany. *Tyg. Kult.* 1969 nr 1; T. Burek: O dwoiściu Czechowicza. *Twórczość* 1969 nr 2, sprost. J. Witan. *Poezja* 1969 nr 11; K. Głogowski: U źródeł twórczości. *Kierunki*

1969 nr 8; T. Klak: Opowieść o Baldurze. *Poezja* 1969 nr 2; M. Komar: Zamiana pytań. *Odra* 1969 nr 9. – [Bieg po krawędzi]: Z. Mikulski: Baron Münchhausen w okupowanym Lublinie. *Kamena* nr 1974 nr 23; L. Żuliński: Literatura czy faktografia? *Nowe Książ.* 1974 nr 15. – J.W. Zięba: Waclaw Gralewski 1900-1972. W dziesiątą rocznicę śmierci. Lubl.: Muzeum Okręgowe. Oddz. im. J. Czechowicza 1982, 45 s. – M. Derecki: Środowisko lubelskie. „Wacjo”. *Kamena* 1983 nr 14. – A. Kamińska: Poeta Waclaw. W: Lublin literacki 1932-1982. Lubl. 1984. – D. Dunin: Lubelskie głowy. W.G. *Dz. Wschodni* 1997 nr 196.

B.M.

JANKOWSKI Jerzy 1887-1941

Pseud.: J.J.; J. Jerzy; Jerzy J.; Jerzy Szum; R. Jota; S.; Yeży Yankowski.

Poeta, felietonista.

Urodzony w 1887 w Wilnie w rodzinie inteligentnej; syn Stanisława Jankowskiego i Kazimierzy z Heyner-Adamowiczów. Uczęszczał do gimnazjum rosyjskiego w Wilnie, a następnie (pozbawiony możliwości dalszej edukacji w tym rejonie za napisanie utworu satyrycznego) uczył się w szkole średniej w Kronsztadzie. W 1904 zdał maturę i podjął studia z zakresu prawa na uniwersytecie w Petersburgu. Należał do PPS; po wybuchu rewolucji 1905 roku udał się do Łodzi, gdzie prowadził partyjną agitację. Debiutował w 1906 artykułem „Z prasy rosyjskiej”, ogłoszonym na łamach *Gazety Wileńskiej* (nr 51; podp. pseud. Jerzy Szum); z piśmie tym współpracował do końca 1906 jako autor recenzji teatralnych, felietonów i wierszy (prowadząc m.in. rubrykę „Sztuka. Teatr”, podp. Jerzy Szum, i rubrykę „Sztuka”, podp.: S., Jerzy Szum). Represjonowany politycznie i wydalony z terenu zaboru rosyjskiego, kontynuował studia prawnicze w Lipsku (1906) i w Szkole Nauk Politycznych w Paryżu (1907), skąd powrócił do Petersburga. Od 1910 kształcił się na wydziale prawa uniwersytetu w Dorpacie, w którym w następnym roku otrzymał dyplom ukończenia studiów. Rozwijał twórczość literacką, krytyczną i publicystyczną; w 1907 artykuły zamieszczał m.in. w *Panteonie*, *Przeglądzie Społecznym* (podp. Jerzy Szum), *Przeglądzie Sportowym* (podp. m.in. Jerzy Szum) i *Społeczeństwie*, w tym czasie jako autor felietonów, recenzji i artykułów nawiązał także stałą współpracę z *Kurierem Liteuskim* (1907-09; podp. też Jerzy Szum) i *Nową Gazetą* (1907, 1910-15; tu m.in. cykl felietonów: w 1911-13 pt. „Brzegiem Lety”, podp. Jerzy J., w 1912 pt. „Oczekiwania i myśli”, w 1913 pt. „Stosy w polu”, podp. też: Jerzy J., J.J.). Sympatyzował z białoruskim ruchem narodowym. Był współtwórcą założonej w 1909 w Wilnie grupy artystycznej Banda i współautorem wydanego przez nią w 1910 almanachu pt. „Żórawce”. Od 1911 mieszkał w Warszawie. Współpracował nadal z prasą codzienną,

Hasła pominięte w tomach 1-4

nadto ogłaszał utwory m.in. w *Marcholcie* (1911-12; tu m.in. rubryka pt. „Ruch artystyczny”), *Prawdzie* (1911-13, 1915; podp. też J.J.), *Widnokregu* (1913-14; tu m.in. pierwsze wiersze futurystyczne) i *Złotym Rogu* (1913). W 1912-13 redagował i wydawał *Tydzień. Pismo Niezależne i Demokratyczne*. W czasie I wojny światowej przebywał na terenie Rosji, w Twerze i Piotrogradzie; w 1915 spędził kilka tygodni w Londynie. Korespondencje i felietony drukował m.in. w *Dzienniku Piotrogradzkim* (1915; tu m.in. cykle pt. „Listy z placu Picadilly” oraz „Listy do wnuka”) i *Głosie Polskim* (1916). Był także autorem pozostawionych w rękopisach powieści i utworów poświęconych Białorusi i Polsce (zaginęły). Na początku 1919 przebywał krótko w Wilnie, po czym powrócił do Warszawy. Uczestniczył w życiu literackim, m.in. jako członek warszawskiego Klubu Futurystów „Czarna Latarnia”, działającego przejściowo (na przełomie marca i kwietnia 1919 w gmachu Hotelu Europejskiego) w ramach Cechu Poetów, powstałego we współpracy z kawiarnią poetów Pod Pikadorem; był również współzałożycielem efemerycznego wydawnictwa Futuryzm Polski. Artykuły ogłaszał m.in. w piśmie *Dzień* (1919; podp. R. Jota), a w 1920 został współpracownikiem *Kuriera Polskiego* (tu m.in. cykl felietonów pt. „Rytm chwili”). W 1921 (w wyniku nasilającego się uzależnienia od alkoholu) zapadł trwale na zdrowiu i zaprzestał twórczości literackiej. Do wybuchu II wojny światowej przebywał w szpitalu psychiatrycznym w Kojranach w okolicach Wilna. Zginął w 1941, po zajęciu wileńszczyzny przez wojska niemieckie, uśmiercony prawdopodobnie zastrzykiem fenolu w serce.

TWÓRCZOŚĆ

1. Tram wpopszek ulicy. Skruty prozy i poemy. Wwa: Futuryzm Pol. pod wodzą Yeżego Yankowskiego 1920 [właśc. 1919], [64] s.

Podp.: Yeży Yankowski.

Zawiera cykle wierszy i prozy: Rytm miasta; Złote tropy; Bżegiem Lety.

2. Rytm miasta. [Wiersze]. Wybór i oprac. [oraz posł.] A.K. Wańkiewicz. Wwa: [b.w.] 1972, 29 s. *Generacje*. Ser. 2 t. 5.

Wybór z poz. 1.

Na k. tytułowej autor podp.: Yeży Yankowski.

Utwory nieogłoszone drukiem (rkpsy zagubione; wg PSB (M. Stokowa)): Nad krynicami duszy słowiańskiej. Białoruś współczesna. Powst. ok. 1910. – Święte jeziora. [Powieść]. Powst. ok. 1910. – Polonez. Misterium dramatyczne. [Współaut.:] J. Jankowska-Oryźnyna. Powst. 1916. – Serce Europy. Anegdoty o Polsce. Powst. 1916.

Praca redakcyjna

1. Żórawce. [Almanach poetycki]. [Red. i] przed-słowie ... Wil.: Nakł. autorów, Skł. gł. Księg. J. Zawadzkiego 1910, 135 s.

Zawiera też utwory J.J.

OPRACOWANIA (wybór)

Inf. słostry, J. Jankowskiej-Oryźnyny z ok. 1957.

SWPP 1. – PSB (M. Stokowa). – PP (E. Głębička). – LP XX w. (Z. Jarosiński).

[Tram wpopszek ulicy:] W. Horzyca. *Skamander* 1920 nr 1; J. Stur. W tegoż: Na przełomie. Lw. 1921. – A. Lam: Początki świadomości ekspresyjnej w Polsce. *Prz. Hum.* 1962 nr 2 [dot. m.in. J.J.]. – W. Grzelak: A cóż to była za polemika! W tegoż: Cyganena z „Udziałowej” 1908-1913. Wwa 1965. – E. Kozikowski: O J.J. (Wspomnienie). *Mies. Lit.* 1969 nr 1, przedr. nieznacznie zmien. pt. J.J. w tegoż: Od Prusa do Gojawicyńskiej. Wwa 1969, Łódź i pióro. Łódź 1972, nawiąz. J. Buczyzna: Pierwszy polski futurysta. *Kronika*, Londyn 1969 nr 9/10. – A. Gass: Jan Chrzciciel futuryzmu polskiego. *Kultura* 1971 nr 6. – J. Kryszak: Yeży Yankowski – tragiczny zwłastun futuryzmu. *Twórczość* 1973 nr 5. – A. Zawada: Przywrócenie J.J. *Nadodrże* 1973 nr 9. – T. Skubalanka: Polska poezja futurystyczna w oczach językoznawcy. (Przyczynek do przemian poezji współczesnej). *Prz. Hum.* 1979 nr 5 [dot. m.in. J.J.]. – S. Sterna-Wachowiak: Yeżego Yankowskiego tram w poprzek epoki. W tegoż: Miąsz z zakazanych owoców. Jankowski – Jasiński – Gredziński. Bydg. 1985 [oraz passim]. – P. Majerski: Jerzy Jankowski. Kat.: Śląsk 1994, 104 s.

B.T.

JANOWSKI Aleksander Ludwik 1866-1944

Pseud.: A.J.; Al.J.; Al.Jan.; aljan; Aljan.

Autor powieści i opowiadań dla dzieci i młodzieży oraz pogadek krajoznawczych.

Urodzony 20 października 1866 w Warszawie; syn Jana Janowskiego, właściciela majątku ziemskiego, uczestnika powstania styczniowego (zmarł kilka miesięcy przed urodzeniem się syna), i Ludwiki z Kröllów. Mieszkał wraz z matką i (od 1868) ojczymem Łapińskim, administratorem majątków ziemskich, kolejno niedaleko Stawiszyna w Kaliskiem (od ok. 1871), w Gutowie na Podlasiu (od ok. 1874), w Józefowie nad Wisłą (od ok. 1878) i w Pławnie w powiecie radomskim (od ok. 1881). Od 1877 uczęszczał do sześcioletniej Szkoły Technicznej Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej w Warszawie. Po jej ukończeniu podjął w 1883 pracę jako urzędnik w Wydziale Mechanicznym Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej w Sosnowcu. Prowadził działalność społeczną i oświatową, uczył na kursach dla analfabetów, organizował amatorskie przedstawienia teatralne i inne imprezy artystyczne. Interesował się krajoznawstwem, geografiami i etnografią; samodzielnie kształcił się w tym zakresie i odbywał wycieczki po Polsce. W 1890 przeprowadził

się do Warszawy, gdzie otrzymał posadę w Głównej Dyrekcji Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej, w biurze Wydziału Mechanicznego. Kontynuował działalność oświatową, zajmował się m.in. szkoleniem kandydatów na maszynistów (także z zakresu wiedzy o Polsce) oraz organizował pogadanki i wycieczki krajoznawcze dla ubogiej młodzieży. Był założycielem i prezesem Kolejowego Stowarzyszenia Śpiewaczego „Echo” oraz członkiem Warszawskiego Towarzystwa „Lutnia”. Nadal wiele podróżował po Polsce, a potem także po innych krajach europejskich, m.in. po Szwajcarii, Włoszech, Francji, Hiszpanii i Anglii. Poznane w czasie wycieczek miejsca, zabytki i zwyczaje prezentował następnie w formie pogadek (ilustrowanych przezrociami) i odczytów. Debiutował w 1898 artykułem krajoznawczym ogłoszonym w *Tygodniku Ilustrowanym* (nr 28) w ramach istniejącego w tym piśmie cyklu „Jak należy zwiedzać strony ojczyste?”; współpracę z tygodnikiem kontynuował do 1900 (sporadycznie do 1915). Był inicjatorem i współzałożycielem powołanego w 1906 Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego (PTK), przez wiele lat wchodził w skład zarządu tej organizacji (sekretarz w 1906-09, wiceprezes w 1910-22, prezes Rady Głównej do 1929, prezes honorowy od 1929, przewodniczący komisji inspekcji oddziałów w 1929-30); przyczynił się do powstania pierwszych stacji meteorologicznych w Górach Świętokrzyskich oraz biblioteki i zbioru klisz PTK w Warszawie. Uczestniczył w założeniu organu PTK *Ziemia*, a następnie publikował w tym miesięczniku liczne artykuły (1910-14, z przerwami; tu m.in. w 1914 cykl pt. „Listy z podróży dookoła świata”). Od około 1910 uczył krajoznawstwa m.in. na warszawskich pensjach Jadwigi Sikorskiej i Antoniny Walickiej, w Gimnazjum Cecylii Plater-Zyberkówny, w szkole dla pracownic ochronek i na kursach dla terminatorów przy Muzeum Przemysłu i Rolnictwa. W sierpniu 1913 wyruszył w podróż dookoła świata, zatrzymując się na dłużej we wschodniej części Stanów Zjednoczonych; interesował się zwłaszcza warunkami życia Polonii amerykańskiej, prowadził prelekcje o Polsce (ok. 70); podjął studia na Columbia University. W połowie 1914 przez Hawaje, Japonię, Koreę i Rosję powrócił do kraju. W czasie I wojny światowej mieszkał w Warszawie. Zajmował się propagowaniem krajoznawstwa, organizował wycieczki i odczyty dla młodzieży, zaczął też pisać opowiadania, powieści i gawędy adresowane do młodych czytelników. W połowie 1915 wszedł w skład prezydium Wydziału Oświecenia przy Komitecie Obywatelskim m.st. Warszawy; przewodniczył sekcji wychowania fizycznego i zajęć pozaszkolnych, działał też w sekcji wychowania przed-szkolnego i sekcji kursów dla dorosłych. Pełnił funkcję wizytatora szkół elementarnych. W 1917

został sekretarzem Rady Muzeum Narodowego, zastępcą członka Zarządu Głównego Polskiej Macierzy Szkolnej oraz członkiem Komitetu Muzeum Przemysłu i Rolnictwa. Od 1918 pracował w Ministerstwie Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, początkowo jako kierownik referatu oświaty pozaszkolnej, potem (do przejścia na emeryturę w 1928) jako naczelnik utworzonego w miejsce referatu samodzielnego wydziału. Równocześnie w 1923-28 był członkiem Komisji Turystycznej powołanej przy Ministerstwie Robót Publicznych. Brał udział w kongresach turystycznych, w pierwszym w Krakowie w 1919 (zastępca przewodniczącego) i w drugim w Warszawie w 1927; wchodził w skład powołanego w 1927 komitetu organizacyjnego Związku Polskich Towarzystw Turystycznych. Należał do założycieli Państwowej Rady Ochrony Przyrody (członek Wydziału Wykonawczego w 1920-32), wchodził w skład Zarządu Towarzystwa Opieki Kulturalnej nad Polakami za Granicą oraz Rady YMCA (od 1924, prezes). W 1919-20 redagował serię małych monografií geograficznych *Nasz Kraj*. Oglądał artykuły krajoznawcze oraz utwory literackie dla dzieci i młodzieży; współpracował nadal z piśmie *Ziemia* (1922-35, z przerwami; podp. też: A.J., Al.Jan, aljan), którego w 1926-29 i 1933 był redaktorem odpowiedzialnym; drukował też m.in. w *Płomyku* (1919-35, z przerwami; podp. m.in. Aljan), *Szkole Powszechnej* (1920-28, z przerwami), *Orlim Locie* (1922-26, z przerwami), *Iskrach* (1923-28, 1930; m.in. w 1924 cykl pt. „Szkice z Ameryki”), *Antenie Polskiej* (1927-28). W 1926, jako przedstawiciel Urzędu Emigracyjnego, odwiedził ośrodki polonijne w Brazylii i Argentynie, wygłosił tam wiele odczytów. W następnych latach, ze względu na pogarszający się stan zdrowia, ograniczył swoją działalność społeczną, nadal jednak często podróżował po Polsce i zajmował się popularyzowaniem wiedzy krajoznawczej, m.in. na łamach *Expressu Zagłębia* (1935-36; podp. też Al.J.) oraz na antenie Polskiego Radia. W czasie okupacji niemieckiej przebywał nadal w Warszawie. Ciężko chory, po upadku powstania warszawskiego został ewakuowany do obozu przejściowego w Pruszkowie, skąd udało mu się przedostać do Komorowa pod Warszawą. Zmarł tamże 14 (według innych źródeł 9 lub 12) października 1944. W 1947 został ekshumowany, a następnie pochowany na Cmentarzu Powązkowskim w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

1. *Nasz plac*. Opowiadanie dla dzieci. Wwa: M. Arct [1914]. 152 s. Wyd. nast.: tamże: wyd. 2 1921, wyd. 3 1925, wyd. 4 1931 [właśc. 1930], wyd. 5 1936, wyd. 6 1939; wyd. 6 [I] Kr.: T. Gieszczykiewicz 1946.

Hasła pominięte w tomach 1-4

2. Duch Warszawy. Pogadanki krajoznawcze. [Dla dzieci]. Wwa: Skł. gł. Księg. M. Arcta 1917, 141 s. Wyd. nast. Wwa: M. Arct 1921.
  3. Kochaj Kościuszkę! [Gawęda historyczna]. Wwa: M. Arct 1917, 21 s.
  4. Kto ty jesteś? [Gawęda]. Wwa: M. Arct 1918, 20 s.
  5. Jędrak-Mędrak w Honolulu. Powieść dla młodzieży. Wwa: M. Arct 1920, 118 s. Wyd. 2 tamże 1928.
  6. Samolotem nad Polską. Przygody Lorda Ralfa. Powieść dla młodzieży. Wwa: M. Arct 1921, 144 s.
  7. Maciuś Pędrak wśród Indian. [Powieść dla młodzieży]. Wwa: Trzaska, Evert i Michalski [1922], 340 s.
  8. Marysia w Japonii. Powieść dla młodzieży. Wwa: M. Arct 1923, 191 s.
  9. W stolicy. [Opowiadanie]. Wwa: Gebethner i Wolff 1934, 66 s. Wyd. 2 tamże 1938.
- Popularne prace z zakresu krajoznawstwa, geografii i historii, m.in. w seriach: *Pogadanki z Przeczycami*, *Odczyty Krajoznawcze*:
1. Wycieczki po kraju. T. 1-4. Wwa: Nakł. autora.
    - T. 1. Kielce, Chęciny, Karczówka, [Święty] Krzyż, Bodzentyn, Wąchock, Ilża, Radom. 1900, 114 s. Wyd. nast.: wyd. 2 tamże 1902; wyd. 3 Wwa: M. Arct 1908.
Wyd. 2 i 3 pt. Kielce, Chęciny, Karczówka, Góry Świętokrzyskie, Bodzentyn, Wąchock, Ilża, Radom.
    - T. 2. Opatów, Ujazd, Klimontów, Ossolin, Sandomierz. 1900, 151 s. Wyd. 2 znacznie powiększone Wwa: M. Arct 1907.
    - T. 3. Nowa Aleksandria, Kazimierz, Janowiec, Nałęczów. 1901, 110 s. Wyd. 2 znacznie powiększone pt. Puławy, Kazimierz, Janowiec, Nałęczów. Wwa: M. Arct 1907.
    - T. 4. Na szlaku nowej kolei Warszawa – Łowicz – Łódź – Kalisz. 1903, 125 s.
Wyd. fotoof. całości [T.] 1-4 [w 1 vol.]: Wwa: WaiF 1987, 523 s. Wyd. nast. tamże 1989.
  2. [Dziesięć] 10 ciekawszych wycieczek po kraju. Wwa: Księg. J. Fiszera 1904, 15 s. Wyd. 2 dopełnione wskazówkami z dziedziny przyrodznawstwa nakreślonymi przez S. Karczewskiego, S. Kontkiewicza i K. Kulwiecia. [Wwa:] Pol. Tow. Krajoznawcze 1908, 20 s.
  3. Gopło. [Odczyt]. Wwa: Pol. Tow. Krajoznawcze; Gebethner i Wolff 1908, 20 s.
  4. Podole. [Odczyt]. Wwa: Pol. Tow. Krajoznawcze; Gebethner i Wolff 1908, 24 s.
  5. Ziemia rodzinna. Pogadanka wstępna. Wwa: Pol. Tow. Krajoznawcze; Gebethner i Wolff 1908, 16 s. Wyd. nast. tamże 1919. Por. poz. 6.
  6. Ziemia rodzinna. Wwa: [Druk.] J. Cotty 1913, 76 s. Por. poz. 5.
  7. Pierwiastek narodowy w nauczaniu geografii. Rzecz wygłoszona na posiedzeniu Sekcji Geograficznej Stow. Nauczycielstwa Pol. 17 września 1915 r. Wwa: Pol. Tow. Krajoznawcze 1915, 14 s.
  8. Pogadanki krajoznawcze. (Podręcznik do początkowej nauki krajoznawstwa). Kr.: G. Gebethner 1916, VIII, 141 s., [20] s. tab. Wydawn. Pol. Tow. Krajoznawczego w Warszawie. Wyd. nast.: wyd. 2 Wwa: Pol. Tow. Krajoznawcze 1918; wyd. 3 Wwa: M. Arct 1921.
  9. Położenie geograficzne Warszawy. Wwa: Pol. Tow. Krajoznawcze 1916, 27 s.
  10. Chełmszczyzna. Wwa, Lubl.: M. Arct 1918, 40 s.
  11. Nasze bogactwa kopalne. Wwa: Pol. Tow. Krajoznawcze 1918, 14 s.
  12. Nad brzegiem Bałtyku. Wwa: Pol. Tow. Krajoznawcze; Księg. M. Arcta 1919, 15 s.
  13. Nad polskim morzem. Wwa: M. Arct 1919, 45 s. Wyd. nast. tamże 1921.
  14. Nasza ojczyzna. Wwa: M. Arct 1919, 46 s. Wyd. nast.: tamże 1921; z przedm. E. Romera Wwa: Wydawn. Kom. Jubileuszowego 1922, 82 s.
  15. Stara Warszawa. Wwa; Pol. Tow. Krajoznawcze; Księg. M. Arcta 1919, 16 s.
  16. Wycieczka do Krakowa. Wwa: Pol. Tow. Krajoznawcze; Księg. M. Arcta 1919, 16 s.
  17. Wycieczka w Tatry. Wwa: Pol. Tow. Krajoznawcze; Księg. M. Arcta 1919, 15 s.
  18. Z biegiem Wisły. Wwa: Pol. Tow. Krajoznawcze 1919, 15 s.
  19. Objaśnienia do Wędrownej Wystawy Krajozobrazu Polskiego: Nasze Góry. Wwa: Druk. Konarszewski [ok. 1920], 16 s.
  20. Ostatnia Jagiellonka. Wwa: Pol. Tow. Krajoznawcze 1920, 39 s.
Na okł. rok wyd. 1919.
  21. Potęga Polski. Wwa: Pol. Macierz Szkolna; Księg. Pol. [1920], 23 s.
  22. Warszawa. Wwa; M. Arct 1920, 50 s.
  23. Przykazania obywatelskie. Wwa: Centrala ZMW 1921, 20 s.
  24. Własna ziemia. Wwa: Inst. Gospodarstwa Społ. 1921, 28 s.
  25. Naszym rodakom za oceanem. Program obchodu szkolnego na cześć emigracji polskiej w Ameryce z inicjatywy ministra Rzeczypospolitej Polskiej, Antoniego Ponikowskiego. Wwa: Pol. Tow. Krajoznawcze 1922, 24 s.

26. Polacy w Ameryce. Wwa: Pol. Tow. Krajoznawcze 1922, 11 s.

27. Bogactwa Polski. Wwa: Bibl-czka Pogadankowa 1923, 12 s.

28. Japonia. Skróty wykładu dla nauczycielstwa w dniu kwesty na rzecz dzieci japońskich. [Wwa:] Druk. W. Maślankiewicz 1923, [4] s.

29. O Mikołaju Koperniku. W 450 rocznicę urodzin. Wwa: Pol. Tow. Krajoznawcze 1923, 16 s.

30. Program polityczny Polaka uczciwego. (Skrót pracy Stanisława Bukowieckiego „Polityka Polski Niepodległej”). Wwa: ZMW [1923], 51 s.

31. Rzut oka na Polskę. Wwa: Bibl-czka Pogadankowa 1923, 13 s.

32. Wycieczki krajoznawcze. (Wskazówki metodyczne). Wwa: Ignis 1923, 84 s.

33. Pamiątka z Polski. Wwa: Pol. Tow. Emigracyjne 1926, 83 s.

34. Stanisław Staszic. Wwa: Pol. Tow. Krajoznawcze 1926, 30 s.

35. U kolebki Szopena, Wycieczka do Żelazowej Woli. Wwa: Pol. Tow. Krajoznawcze 1926, 11 s.

36. W 150 rocznicę ogłoszenia niepodległości Stanów Zjednoczonych Ameryki 1776 – 4 lipca 1926. Wwa: Druk. Zakł. Graf. M. Arct 1926, 13 s. Kom. Obchodu 4 lipca w Polsce.

37. Warszawa. Tekst i układ oprac.: ... i S. Lewicki. Wwa: Pol. Tow. Krajoznawcze 1926, 67 s. Tytuł i tekst również w jęz. franc. i ang.

38. Wycieczka do Czarska. Wwa: Pol. Tow. Krajoznawcze 1926, 15 s.

39. Wycieczka do Orwocka. Wwa: Pol. Tow. Krajoznawcze 1926, 15 s.

40. Po 10 latach niepodległości. Wwa: Pol. Tow. Krajoznawcze 1928, 43 s.

41. Mały przewodnik po Warszawie. Część opisową oprac. ... Część informacyjną oprac. R. Danysz-Fleszarowa. Wwa: Pol. Tow. Krajoznawcze 1930, XX, 54 s.

42. Oświata Polaków za granicą państwa. Wwa: Wydaw. Tow. Opieki Kult. nad Polakami Zamieszkałymi za Granicą im. A. Mickiewicza 1930, 15 s.

43. Pamięci bohatera powstania ks. Stanisława Brzóska, w 65 rocznicę męczeńskiej śmierci 1865-1930. (Odczyt wygłoszony w Radiu Warszawskim 24 I 1930 r.). Wwa: Leśnicy Państw. Nadleśnictwa Łuków 1930, 11 s.

44. Polska i jej bogactwa... Wwa: [Druk. Lech 1930], 8 s. Muzeum Przemysłu i Rolnictwa.

45. Warszawa. Pozn.: Wydawn. Pol. (R. Wegner) [1930], 189 s. Wyd. nast.: [Monachium: b.w. 1946,

reprint]; z przedm. L.B. Grzeniewskiego Wwa: PIW 1986, 223 s.; Wwa: Gutenberg-Print; Moskwa: Alial 1995, reprint.

46. Koła krajoznawcze młodzieży. [Kr.: Orbis 1933], 8 s.

47. Na Biskupiźnie i na Pałukach. Wielkopolska w radio [!] warszawskim. Trzy odczyty. Kościan: Gaz. Pol. 1935, 32 s.

Prace redakcyjne

1. Widoki Radomia. [Album]. Wyd. ... Wwa: Al. Janowski 1899, [10] k. tab.

2. Widoki Sandomierza. [Album]. Wyd. ... Wwa: Warsz. Tow. Artyst.-Wydawn. 1899, [14] k. tab.

OPRACOWANIA (wybór)

SWPP 1. – PSB (S. Konarski). – NSLD (E. Zaleska). – W. i T. Słabczyński: A.L.J. W tychże: Słownik podróżników polskich. Wwa 1992.

W. Kloss. *Ateneum* 1900 t. 1 z. 1, 1901 t. 1 z. 2 [rec.: Wycieczki po kraju. T. 1, 2]. – A. Gruszecka. *Prz. Warsz.* 1922 nr 5 [rec.: Nasz plac]. – M. Weryho. *Bluszcz* 1924 nr 1/2 [rec.: Marysia w Japonii]. – J. Saloni. *Muzeum* 1925 [rec.: Maciuś Pędrak wśród Indian]. – [Warszawa. 1930:] [W. Horzycal] W.H. *Droga* 1930 nr 11; J. Sokolicz-Wroczyński: Piękna książka. *Echo Tyg.* 1930 nr 9. – J.M. Orlik: O człowieku, co przedeptał mapę. Nad grobem wielkiego przyjaciela młodych ś.p. A.J. *Wici* 1946 nr 42. – K. Staszewski: Aleksander Janowski. (W setną rocznicę urodzin 1866-1966). Uzup. i do druku przygot. Z. Tomkowski. Wwa: SiT 1966, 52 s. – H. Skrobiszewska: Chłopcy z charakterem. W teście: Literatura i wychowanie. Wwa 1973, wyd. 2 tamże 1982 [dot. m.in.: Jędrę-Mędrę w Honolulu]. – S. Helisztyński: A.J. in memoriam. *Stolica* 1974 nr 52. – Z. Tomkowski: A.J. – twórca polskiego krajoznawstwa. *Ziemia* 1975/1976 wyd. 1979.

B.T.

**JARECKA Gustawa
1908-1943**

Powieściopisarka.

Urodzona 23 grudnia 1908 w Kaliszu; córka Mojżesza Jareckiego i Natalii z domu Witt. W dzieciństwie przeniosła się wraz z rodziną do Łodzi, gdzie od 1916 uczęszczała do Gimnazjum Humanistycznego Żeńskiego Stanisławy Rajskiej. Po zdaniu w 1925 matury podjęła studia polonistyczne na Uniwersytecie Warszawskim; dyplom ukończenia studiów otrzymała w 1931. Zajęła się twórczością literacką. Debiutowała w 1932 powieścią „Inni ludzie”. Drobne utwory prozatorskie i reportaże ogłaszała m.in. na łamach *Głosu Porannego* (1933-38), *Mysli Socjalistycznej* (1935-36) i *Dziennika Ludowego* (1937-38). W czasie okupacji niemieckiej mieszkała nadal w Warszawie. Od 1940 przebywała wraz z matką i dwoma synami na terenie warszawskiego getta. Została zatrudniona jako urzędniczka w biurze tłumaczeń i korespondencji

Hasła pominięte w tomach 1-4

Rady Żydowskiej (Judenratu). Współpracowała też z konspiracyjnym archiwum zorganizowanym przez Emanuela Ringelbluma. Wywieziona z getta wraz z rodziną 18 stycznia 1943, zginęła w drodze do obozu w Treblince.

TWÓRCZOŚĆ

1. Inni ludzie. Powieść. Wwa: Księg. F. Hoesicka 1932, 239 s.

2. Stare grzechy. Powieść. Wwa: F. Hoesick 1934, 339 s. Wyd. nast. Wwa: Czyt. 1959.

3. Szósty oddział jedzie w świat. Powieść dla dzieci od lat 11-13. Wwa: Druk. „Nowoczesnej Spółki Wydawn.” 1935/36, 46 s.

Dod. powieściowy do II tomu *Płomyka* 1935/36 (nr 35-39).

4. Przed jutrem. Powieść. Wwa: Księg. F. Hoesick 1936, 278 s.

5. Ludzie i sztandary. Powieść. T. 1-2. Wwa: J. Przeworski 1938 [antydat. 1937], 1939, 314 + 411 s. Wyd. 2 Wwa: Wiedza 1947.

T. 1. Ojcowie; t. 2. Zwycięskie pokolenie.

OPRACOWANIA (wybór)

SWPP 1.

[Inni ludzie:] A. Nowaczyński: Ofensywa. „Inni ludzie”. *Mysł Nar.* 1933 nr 28; L. Piwiński. *Wład. Lit.* 1933 nr 15. – [Stare grzechy:] E. Breiter. *Wiad. Lit.* 1934 nr 45; K. Czachowski: Dwie autorki społeczne. *Gaz. Pol.* 1935 nr 193. – [Przed jutrem:] E. Breiter: Dwie powieści kobiece. *Wiad. Lit.* 1936 nr 11; E. Korzeniewska. *Pion* 1936 nr 36. – [Ludzie i sztandary:] E. Breiter: Powieść o Polsce walczącej. *Wiad. Lit.* 1938 nr 3 [lot. t. 1]; A. Jesionowski: Ciąg dalszy nastąpi... *Kultura* 1938 nr 6; L. Piwiński. *Gaz. Pol.* 1938 nr 41; E. Breiter: Powieść o zwycięskim pokoleniu. *Wiad. Lit.* 1939 nr 12; J. Putrament. *Sygnaly* 1939 nr 66. – [Stare grzechy:] J.J. Lipski: Konflikt pokoleń anno 1934. *Nowe Książ.* 1959 nr 15; W. Maciąg: „Dlaczego piszę?” (W poszukiwaniu propozycji). *Życie Lit.* 1959 nr 26; S. Sapalo. *Tyż. Demokr.* 1959 nr 30; N. Obrębska. *Polonistyka* 1960 nr 5.

M.K.-K.

JAWORSKI Roman 1883-1944

Imiona metrykalne: Roman Alojzy Tomasz.

Pseud.: Ja; (r.j.): R.J.; Roman Sas.

Prozaik.

Urodzony 21 czerwca 1883 we wsi Klicko pod Sankiem (w majątku rodziny Lanckorońskich administrowanym przez jego dziadka, Adama Ładę-Bieńkowskiego); syn Franciszka Jaworskiego, inżyniera, i Marii z Bieńkowskich. Uczęszczał do niemieckojęzycznego Gimnazjum Klasycznego im. Arcyksięcia Rudolfa w Brodach, w którym w 1901 zdał maturę. Następnie podjął studia z zakresu germanistyki na Uniwersytecie Lwowskim, a od 1902 kontynuował je na Uniwersytecie Jagiellońskim (UJ) w Krakowie. Debiutował w 1903 wierszem pt. „Śpiew o czujnej

duszy” (z cyklu „Z wolnych śpiewów”), zamieszczonym na łamach studenckiego dwutygodnika *Przyszłość* (nr 1), którego był współtwórcą, a potem współpracownikiem (do zawieszenia pisma w czerwcu 1903). W 1904 ogłosił w *Nowym Słowie* (nr 13/14) pierwszą recenzję, która dotyczyła poematu Adama Znamierowskiego pt. „Śmierć”; jako prozaik debiutował w 1905 opowiadaniem pt. „Miał iść...”, opublikowanym w piśmie *Krytyka* (t. 2 z. 8); w następnych latach drukował utwory także m.in. w *Naszym Kraju* (1907-08). W połowie 1904 przeniósł studia i został gubernierem synów księcia Leona Lubomirskiego w Podniestrzanach; towarzysząc starszemu z nich, Aleksandrowi, odbył podróż po Europie, Azji Mniejszej i Afryce Północnej. Około 1907 powrócił do Krakowa i wznowił studia na UJ. Brał udział w życiu literackim i artystycznym, utrzymywał kontakty m.in. z Witoldem Wojtkiewiczem (ilustratorem jego opowiadań) oraz Leonem Chwistkiem, Stanisławem Miłaszewskim, Antonim Potockim, Stanisławem Ignacym Witkiewiczem. W tym czasie zaczął chorować i skarżyć się na objawy neurastenii oraz nawroty depresji; wielokrotnie (choć krótkotrwale) przebywał w ciągu następnych lat w szpitalach i sanatoriach. Latem 1908 pracował jako nauczyciel domowy dzieci Adama Znamierowskiego w Łąkocinie na Kujawach. Od jesieni tegoż roku uczył (jako zastępca nauczyciela) języka francuskiego w krakowskim III Gimnazjum im. Króla Jana Sobieskiego. W 1909 ożenił się z Stefaną Klemensiewicz, wówczas studentką germanistyki (separacja w 1914). W następnym roku uzyskał służbowe przeniesienie do Lwowa i prowadził lekcje języka niemieckiego w tamtejszym III Gimnazjum im. Franciszka Józefa. Pracę pedagogiczną łączył ze staraniami o zakończenie studiów na Uniwersytecie Lwowskim; przygotowywał rozprawę doktorską poświęconą dramaturgii Ottona Ludwiga pt. „Ludwigs polemik gegen Schiller”, do jej obrony jednak nie przystąpił. Nadal uczestniczył czynnie w życiu literackim; wspólnie z żoną założył w 1911 tzw. Klub Konstrukcjonalistów, którego członkowie (Roman Zrębowski, Mieczysław Rettinger, Piotr Dunin-Borkowski) spotykali się i wymieniali poglądy o sztuce w Kawiarni Szkockiej we Lwowie. Od połowy 1912, po rezygnacji z nauczania w szkole, zajmował się wyłącznie pracą literacką i dziennikarską; opowiadania i artykuły publikował m.in. w *Widnokregach* (1911) i sprządycznie w *Gazecie Wieczornej* (1912; podp. Roman Sas). W 1913-14 redagował *Dziennik Lwowski*; ogłaszał tu także przekłady prozy z języka angielskiego. Po wybuchu I wojny światowej wyjechał do Wiednia, gdzie uczestniczył w założeniu *Wiedeńskiego Kuriera Polskiego*, a następnie współpracował z tym pismem jako recenzent teatralny i autor drukowanej w odcinkach, nieukończony powieści pt. „Al-

cybiades" (1914-15; podp. też (r.j.)). Związał się wówczas z Węgierką Földesi; formalnie został adoptowany przez jej rodzinę i przyjął nazwisko Jaworski-Földesi (drugi członek później poniechany); niedługo potem Földesi zapadła na chorobę psychiczną i wkrótce zmarła. W 1915, uciekając przed poborem do armii austriackiej, wyjechał do Szwajcarii, gdzie przez kilka tygodni pracował jako pisarz manipulacyjny w biurze Komisji Wykonawczej Komitetu Generalnego w Vevey, a następnie przeniósł się do Zurychu. Około 1916 powrócił do Wiednia i redagował biuletyn informacyjny dotyczący spraw polskich *Korrespondenz Polonica*. Po kilku miesiącach, obawiając się nadal poboru do wojska, powtórnie wyjechał do Szwajcarii. Wiosną 1918 zamieszkał we Lwowie i przez kilka miesięcy prowadził założoną przez siebie gazetę *Nowe Słowo*. W lutym 1919 przeniósł się do Warszawy, gdzie podjął pracę w Centrali Odbudowy Kraju. Związany był w tym czasie z Cecylią z Trzasków Nalepińską (wdową po poecie i prozaiku Tadeuszu Nalepińskim). Kontynuował twórczość literacką z zakresu prozy, pracował nad dramatem i uprawiał publicystykę społeczno-polityczną. Utwory drukował m.in. w czasopiśmie *Krok* (1920-21), organie wznowionego przez R. Zrębowicza lwowskiego Klubu Konstrukjonalistów. W następnych latach, nie podejmując stałej współpracy z żadnym z pism, sporadycznie zamieszczał artykuły literackie, reportaże i korespondencje zagraniczne m.in. na łamach *Wiadomości Literackich* (1924-25), *Kuriera Porannego* (1924; cykl reportaży z Rumunii) i *Dziennika Poznańskiego* (1926, 1928; podp. też R.J.). W końcu 1926 wyjechał do Pragi, gdzie przez półtora roku pełnił obowiązki referenta prasowego ambasady polskiej. W czasie następnych kilku miesięcy podróżował po Europie, zatrzymując się dłużej w Paryżu i Berlinie i nadsyłając stamtąd korespondencje do kraju. W 1929 powrócił do Warszawy i rozpoczął pracę w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, początkowo jako radca, a potem osobisty sekretarz ministra Henryka Józewskiego. W 1930 (po dymisji rządu i objęciu przez H. Józewskiego urzędu wojewody wołyńskiego) został zatrudniony w Urzędzie Wojewódzkim w Łucku, skąd po dwóch latach udał się ponownie do Warszawy. Nie przerywał twórczości literackiej, nadal też zajmował się krytyką literacką i publicystyką; w 1933 publikował artykuły i prozę w *Robotniku*, w 1934 współtworzył i przez kilka miesięcy redagował polityczne pismo *Ster*. W tymże roku ożenił się z Ireną Czarnożył, dziennikarką i redaktorką łódzkiego radia (współpracowała m.in. z *Głosem Porannym*, po ślubie jako Helena Jaworska) i zamieszkał w Łodzi. Krótko przed wybuchem II wojny światowej został dotknięty częściowym paraliżem. W czasie okupacji niemieckiej, wysiedlony

z Łodzi, mieszkał w okolicach Warszawy; korzystał ze wsparcia instytucji charytatywnych. W 1944, po śmierci żony (rozpoznanej jako Żydówka i zamordowanej przez Niemców), przebywał w schronisku dla nieuleczalnie chorych w Górze Kalwarii, gdzie zmarł 3 czerwca 1944.

TWÓRCZOŚĆ

1. Historie maniaków. [Opowiadania]. Kr.: Książka [1910], 233 s. Wyd. nast.: Wwa: M. Arct 1919; z przedm. M. Głowińskiego i notą wydawn. B. Chełmiński i T. Podoskiej Kr.: WL 1978, 308 s.; Wwa: Jirafa Roja 2004.

Zawartość: Miał iść; Zepsuty ornament; Medi; Trzecia godzina; Bania doktora Lipka; Amor milczący, czyli o absolutnej niemożliwości, by pewien młodzian zakochał się w jakiejkolwiek.

W wyd. z 1978 dodano opowiadania: Opowieść o smutku czterech; Fanfaron, – oraz wstęp do dramatu z poz. 3 pt. Hamlet drugi. Królewic Polski. Trzy akty współczesnej groteski wśród rzeczywistych i scenicznych możliwości. Wizerunki wylonionych w życiu i do życia powołanych. Objasnienia dla graczy (przedr. zob. poz. 3).

2. Na sejm. Niewyglaszona mowa do posłów na pierwszy Sejm Polski. [Publicystyka]. Wwa, Lw.: E. Wende i Sp. [1919], 53 s.

3. Hamlet wtóry. Królewic wszechświata. Trzy akty groteskowego bombastu wśród rzeczywistości społecznych a urojonych możliwości. Powst. 1911-1924. Wyd. w oprac. i ze wstępem W. Boleckiego pt. „Hamlet wtóry” – zagubiony dramat Romana Jaworskiego w: *Miscellanea z okresu Młodej Polski*. Wwa 1995 s. 239-360. Praprem. Oprac. tekstu: M. Prus. Pozn., T. Pol. 2002.

Druk łącznie z autorskim wstępem do dramatu zob. poz. 1 (adnotacja do wyd. z 1978).

Adapt. radiowa Cz. 1-2. Adapt. R. Bobrowska. Radio 1983.

4. Wesele hrabiego Orgaza. Powieść z pogranicza dwóch rzeczywistości. Wwa: F. Hoesick 1925, 555 s. Wyd. nast. w oprac. I. Sariusz-Skąpskiej Kr.: Universitas 2002, 339 s.

Przekł. cześ.: Svatba hrabete Orgaza. Roman z pomezí dvou skutečností. Překl. F. Běček. Praha 1930.

Adapt. teatr. Adapt.: W. Krygier. Wyst. Kr., T. Lud. 1973.

5. Franciszek Pozór, syn Tomasza. [Powieść]. Powst. ok. 1912-1939. Druk fragm. z podtyt. Herezje o niepodległości ziemi i człowieka. Tryptyk powieściowy. Oprac. i wstęp: R. Okulicz-Kozaryn. W: *Miscellanea z okresu Młodej Polski*. Wwa 1995 s. 361-394.

Pierwsza, nieukończona wersja pt. Alcybiades. Powieść z pogranicza dwóch rzeczywistości ukazała się w *Wiedeńskim Kur. Pol.* 1914 nr 12, 15, 17, 23, 29, 35, 41, 42, 44, 45, 47, 59, 60, 62; w l. 30-tych R.J. wznowił prace nad powieścią pod nowym tytułem. Druk fragm.: *Robotnik* 1933 nr 1; *Wymiary* 1939 nr 8.

Nadto juvenilia pt. Nieznane teksty Romana Jaworskiego z lat 1903-1909. Oprac. i wstęp: R. Okulicz-Kozaryn. W: Miscellanea z okresu Młodej Polski. Wwa 1995 s. 219-238 [tu: *Seccusio in montem sacrum*. [Proza poetycka]; *Śpiew o czujnej duszy*. Z wolnych śpiewów, [Wiersz]; *Przepaść gwiazdista*. [Poemat proza]; *Otwarcie wystawy prac Jana Stanisławskiego*. [Fragm. rec.]; *Witold Wojtkiewicz*. *Karykatura*. (Fragment). [Wspomnienie z 1909 r.]].

Przekład

1. B. Shaw: *Socjalista na ustroniu*. [Powieść]. Lw.: Ateneum 1916, 418 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: „Wesele hr. Orgaza”. Powieść R.J. Rozm. [J. Wawoski] Ixion. *Wiad. Lit.* 1924 nr 25.

SWPP 1. – PP (H. Filipkowska). – PSB (P. Grzegorzcyk). – LP XX w. (W. Grajewski).

[Historie maniaków:] W. Gostomski. *Książka* 1911 nr 11; M. Rettinger. *Nowe konstrukcje*. *Krytyka* 1911 z. 3 cz. 2; K. Irzykowski. *Ocalenie „istoty rzeczy”*. W tegoż: *Słowo i czyn*. Lw. 1913, przedr. w tegoż: *Czyn i słowo* oraz *Fryderyk Hebbel jako poeta konieczności*. (Pisma. [T.] 6). Kr. 1980. – [Wesele hrabiego Orgaza:] E. Breiter. *Z pogranicza dwóch rzeczywistości*. *Wiad. Lit.* 1925 nr 21; M. Rettinger. *Prz. Współcz.* 1925 t. 13 nr 37; S. Baczyński. *Losy romansu*. Wwa 1927 [m.in. dot.: *Wesele hrabiego Orgaza*]; M. Głowiński. *Drwiące requiem dla historii*. O „Weselu hrabiego Orgaza” R.J. *Twórczość* 1960 nr 1, przedr. w tegoż: *Porządek, chaos, znaczenie*. Wwa 1968, *Intertekstualność, groteska, parabola*. Kr. 2000. – R. Zrębowski. *Zapomniany ekspresjonista*. *Ruch Lit.* 1961 nr 4/5. – W. Juszczyk. *Wojtkiewicz i nowa sztuka*. Wwa 1964 [dot. m.in. R.J.]. – A. Konkowski. *Dancing i jego fikcje*. *Mies. Lit.* 1971 nr 12 [dot.: *Wesele hrabiego Orgaza*]. – W. Wójcik. *Twórczość R.J.* w opiniach krytyki literackiej. W: *Z dziejów kultury i literatury ziemi przemyskiej*. T. 2. *Przemysł 1973*. – A. Kubale. *Próba analizy groteski R.J. „Wesele hrabiego Orgaza”*. *Pr. Hum.* 1975 nr 4. – R. Nycz. *Gest śmiechu. Z przemian świadomości literackiej początku wieku XX (do pierwszej wojny światowej)*. *Pam. Lit.* 1977 z. 4, przedr. w tegoż: *Język modernizmu*. Wr. 1997, wyd. 2 tamże 2002 [dot. m.in.: *Historie maniaków*]. – W. Bolecki. *J. redivivus*. *Twórczość* 1978 nr 12 [dot.: *Historie maniaków*]. – J. Paszek. *Artysta w powieści katastroficznej*. („Próchno” [W. Berenta] – „Wesele hrabiego Orgaza” – „Doktor Faustus” [T. Manna]). W: *Katastrofizm i awangarda*. Kat. 1979. – A. Zagajewski. *Czytać i oglądać*. *Znak* 1979 nr 10 [dot.: *Historie maniaków*]. – W. Grajewski. *Opowiadanie przemieszczone*. W tegoż: *Jak czytać urwory fabularne?* Wwa 1980 [dot. opowiadania: *Bania doktora Lipka*]. – A. Lebkowska. *R.J. gry z odbiorcą „Historie maniaków”*. *Pam. Lit.* 1981 z. 1. – W. Bolecki. „Powieść – worek”. Miciński, Jaworski, Witkacy. W tegoż: *Poetycki model prozy w dwudziestolecu międzywojennym*. Wr. 1982, wyd. 2 popraw. i uzupełn. Kr. 1996. – T. Gryglewicz. *Groteska w sztuce polskiej XX wieku*. Kr. 1984, *passim*. – J. Zieliński. *Podręcznik manipulacji*. *Twórczość* 1984 nr 3 [dot.: *Hamlet wtóry*]. – M. Woźniakiewicz-Dziadosz. *Ironia jako zasada bytu i formuła opisu świata*. (O „Historiach maniaków” R.J.). *Ann. UMCS. Sect. FF. Philologiae* 1986 vol. 4. – K. Kłosiński. *O funkcji metatekstów w powieści R.J. „Wesele hrabiego*

Orgaza”. W: *Studia o przemianach gatunkowych w powieści polskiej XX wieku*. Kat. 1987, przedr. w tegoż: *Eros, dekonstrukcja, polityka*. Kat. 2000. – K. Kłosiński. *Gra kategorii znaczeniowych w fabule opowiadania R.J. „Zepsuty ornament”*. W: *Między krytyką artystyczną pozytywizmu a modernizmem*. Kat. 1988, przedr. w tegoż: *Eros, dekonstrukcja, polityka*. Kat. 2000. – R. Okulicz-Kozaryn. *Dziwna przyjaźń*. O R.J., Stanisławie Ignacym Witkiewiczu i dandyowskim ich pokrewieństwie. W: *Czas Kultury* 1988 nr 7, przedr. w: *Fakty i interpretacje*. Wwa 1991, przedr. zmian. w: R. Okulicz-Kozaryn. *Gest pięknołucha*. Wwa 2003. – A. Woźny; R.J. *karnawałowy taniec ze śmiercią, czyli menippeja po polsku*. *Spraw. Wroc. TN* 1986 wyd. 1988 [dot.: *Wesele hrabiego Orgaza*]. – J.Z. Maciejewski. *Konstruktor dziwnych światów*. (*Groteskowe, ludyczne i karnawałowe aspekty prozy Romana Jaworskiego*). Tor.: UMK 1990, 203 s. – W. Bolecki. *Pre-teksty i teksty*. Wwa 1991, *passim*. – J. Kociński. *Antymodernistyczna parodia i groteska: „Wesele hrabiego Orgaza”*. *Pam. Lit.* 1991 z. 3. – K. Kłosiński. *Wokół „Historii maniaków”*. *Stylizacja, brzydota, groteska*. Kr.: WL 1992, 255 s., rec. i polem. J. Kociński. *Pam. Lit.* 1994 z. 1. – M. Stala. *Schronić się w śmieśności*. (Uwagi o „Hamlecie wtórym” R.J.). W: *Dramat i teatr dwudziestolecia międzywojennego*. Wr. 1992. – B. Gryszkiewicz. *Mimesis przedstawiona*. O „mysłowej konstrukcji” „Wesela hrabiego Orgaza” R.J.; S. Ożóg. *Wyprzedaż wyobraźni*. *Rzecz o „Hamlecie wtórym...”, zapomnianym dramacie R.J.* W: *W stronę dwudziestolecia 1918-1939*. *Rzeszów* 1993. – R. Okulicz-Kozaryn. *Maniactwo jako metoda*. *Czas Kult.* 1994 nr 1. – B. Wierszyłowska. *Wokół „konstrukcji dziwactw genialnych”*. *Elementy prekursorskie w literaturze Młodej Polski*. (Autotematyzm, groteska). *Zarys problemu*. *Zesz. Nauk WSP w Opolu. Filol. Pol.* 1994 z. 34 [dot. m.in. R.J.]. – A. Zalewska. *Nowoczesność „Historii maniaków” R.J.* W: *Modernistyczne źródła dwudziestolecia*. Wwa 2000. – M. Płachecki. *Antropologia błędu R.J.* *Twórczość* 2002 nr 3 [dot.: *Historie maniaków*]. – R. Okulicz-Kozaryn. *Gest pięknołucha*. *Roman Jaworski i jego estetyka brzydoty*. Wwa: Wydawn. IBL 2003, 338 s. – Z. Krzywicka. *Zbawczy śmiech szaleńców*. O motywie krzywego zwierciadła w opowiadaniu R.J. „Bania doktora Lipka”. W: *Lustro (zwierciadło) w literaturze i kulturze*. *Siedlce* 2006.

B.T.

JESIONOWSKI Alfred 1902-1945

Krypt.: A.J.; (A.J.); (J.).

Krytyk literacki, publicysta.

Urodzony 27 stycznia 1902 w Molglinie (Poznańskie); syn Wojciecha Jesionowskiego, nauczyciela, i Marii z Mausów. Uczęszczał do gimnazjum w Inowrocławiu, a następnie od 1920 studiował germanistykę i romanistykę na Uniwersytecie Poznańskim. Równocześnie od drugiego roku studiów pracował zarobkowo, m.in. jako urzędnik bankowy i nauczyciel w szkole powszechnej. W 1925 zamieszkał na Śląsku i rozpoczął pracę w gimnazjum w Lublińcu. W 1927 uzyskał magisterium, a w 1928 zdał egzamin pedagogiczny uprawniający do nauczania w szkołach średnich. Debiutował w 1929 artykułem „Spekulacja książką”, opublikowanym na łamach

dziennika *Kurier Poznański* (nr 400); drukował tu do 1939. Liczne artykuły i recenzje, poświęcone głównie piśmiennictwu śląskiemu, publikował nadto m.in. w *Zaraniu Śląskim* (1930-39), *Mysli Narodowej* (1931-34), *Polisce Zachodniej* (1934-39), *Wiściach Wielkopolskich* (1932-37), *Kulturze* (1936-39) i *Prosto z mostu* (1936-39). Od 1932 pracował w gimnazjach w Mikołowie i Pszczynie, a od 1938 w Mysłowicach. Brał aktywny udział w życiu kulturalnym i literackim Wielkopolski i Śląska. Współpracował z Instytutem Bałtyckim i Instytutem Śląskim; w 1935-39 drukował liczne artykuły i recenzje w *Komunikatach* Instytutu Śląskiego. Przewodniczył Sekcji Literatury Śląskiego Towarzystwa Literacko-Artystycznego. W 1933-39 jako prelegent Polskiego Związku Zachodniego wygłaszał w różnych miejscowościach Śląska odczyty, m.in. dotyczące literatury i kultury Śląska. Współpracował z rozgłośnią katowicką Polskiego Radia jako autor programów literackich poświęconych pisarstwu śląskiemu. Przez pewien czas (1936) kierował redakcją *Młodzieży Powstańczej* w Katowicach. Był stałym recenzentem wewnętrznym wydawnictwa Rój. W 1939 został odznaczony Srebrnym Wawrzynem PAL za szerzenie zamilowania do literatury polskiej. Wybuch II wojny światowej zastał go w Mysłowicach; w listopadzie 1939 przeniósł się wraz z rodziną do Krakowa. Utrzymywał się początkowo z udzielania prywatnych lekcji języka niemieckiego, a następnie z pracy na stanowisku tłumacza w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych w Krakowie. Działalność w konspiracji w strukturze Sekcji Zachodniej Departamentu Informacji Delegatury Rządu RP, m.in. kolportował nielegalne wydawnictwa, także na Górnym Śląsku. Zajmował się również nauczaniem na tajnych kompletach. Kontynuował działalność literacką, przygotowując książkę pt. „Spojrzenie od serca”, dotyczącą twórczości Gustawa Morcinka i Jana Wiktora, opracowania krytyczne pt. „Zawsze ci sami” i „Zagadnienie wojny 1939 w świetle literatury niemieckiej” (nie zachowały się) oraz „Przerwane zapiski” i „Tajemnice twórczości współczesnych pisarzy polskich” (były przechowywane przez żonę Eucję, mieszkającą po wojnie w Lublinie). 1 marca 1944 został aresztowany przez Niemców i przewieziony do więzienia w Katowicach. W styczniu 1945 po ewakuacji więźnia przebywał w obozie w Małoszycach, który wkrótce potem zaczęto likwidować. Zginął w niewyjaśnionych okolicznościach w trakcie tzw. marszu śmierci.

TWÓRCZOŚĆ

1. Cher camarade... Uwagi metodyczne o prowadzeniu korespondencji z młodzieżą zagraniczną. Września: Skł. gł. Dom Książki Pol. 1933, 19 s.

2. Plebiscyt i powstania śląskie w polskiej literaturze pięknej. [Studium]. Kat.: Wydawn. Inst. Śląskiego 1938, 60 s.

3. Motywy religijne we współczesnej powieści polskiej. [Studium]. *Kultura* 1938 nr 4-5. Wyd. osob. Pozn.: Nacz. Inst. Akcji Katolickiej 1939, 103 s.

4. Problem polski na Śląsku w świetle nowszej beletrystyki niemieckiej. [Studium]. Kat.: Wydawn. Inst. Śląskiego 1939 [właśc. 1938], 98 s.

Przekład

1. F. Lorenz: Pionierzy techniki. Nieznane losy wynalazców na przestrzeni pięciu wieków. Lw.: Książ. Atlas [1938], 355 s.

Prace redakcyjne

1. „Le Cid” Corneille’a (z komentarzem polskim). [Współaut.:] O. Nevreux. Pozn.: Eos 1932, 42 s.

Podp.: A.J. i O.N. – Omówienie lektury szkolnej.

2. „Le genre de monsieur Poirier” Emila Augier (z komentarzem polskim). [Współaut.:] O. Nevreux. Pozn.: Eos 1932, 46 s.

Podp.: A.J. i O.N. – Omówienie lektury szkolnej.

3. V. Baum: Jape im Warenhaus. Novelle. Oprac. i objaśnieniami opatrzył ... Lw.: Książ. Atlas 1935, 39 s.

Lektura szkolna.

4. Petites histoires et anecdotes. Recueilles et adaptées a l'usage de la jeunesse par ... Wwa: PWKS 1935, 42 s.

5. F. Müller-Partenkirchen: Schulgeschichten. [Oprac.] ... Lw.: Książ. Atlas 1936, 36 s. Wyd. 2 tamże 1938.

Lektura szkolna.

OPRACOWANIA (wybór)

SWPP 1. – PSB (L. Brożek). – ŚISB (Z. Hierowski). – LP XX w. (Z. Bednorz). – U. Gumuła: Bibliografia prac A.J. *Zesz. Nauk. WSP w Katow. Pr. Hist.-lit.* 1965 z. 3.

M. Hulewiczowa: Śląsk w powieści niemieckiej. *Polonia* 1938 nr 5070 [rec.: Problem polski na Śląsku w świetle nowszej beletrystyki niemieckiej]. – J. Starzewski: Na naukowym Śląsku. *Kur. Pozn.* 1938 nr 470 [rec.: Plebiscyt i powstania śląskie w polskiej literaturze pięknej]. – W. Zechenter: Polacy w beletrystyce niemieckiej. *II Kur. Codz.* 1938 nr 307 [rec.: Problem polski na Śląsku w świetle nowszej beletrystyki niemieckiej]. – [Motywy religijne we współczesnej powieści polskiej.] W. Bienkowski: Za wcześniej na taką powieść. *Kultura* 1939 nr 22; J.W. Grabski: Stosunek autora do krytyki. *Albertinum* 1939 nr 3; W. Malewski. *Kultura* 1939 nr 25. – Z. Hierowski: 25 lat literatury na Śląsku 1920-1945. Kat.-Wr. 1947, passim. – A. Dytkiewicz: A.J. *Odra* 1948 nr 22. – A. Pryszczewska-Kozłub: Z dziejów krytyki literackiej na Śląsku. *Zesz. Nauk. WSP w Opolu. Hist. Lit.* 1964 nr 3 [dot. też G. Musiolla]. – U. Gumuła: O pracach krytycznych A.J. nad piśmiennictwem śląskim. *Zesz. Nauk. WSP w Katow. Pr. Hist.-lit.* 1965 z. 3.

JEZIERSKI Edmund 1881-1935

Właściwe nazwisko: Krüger.

Pseud.: I. Kruk.

Autor książek dla młodzieży, publicysta, popularyzator wiedzy historycznej.

Urodzony w listopadzie 1881 w Warszawie; syn Józefa Krügera, drukarza (zmarł w 1895), i Ludwiki z Jezierskich; ojciec Marii Krüger, autorki książek dla dzieci i młodzieży. Po śmierci ojca uczęszczał do gimnazjum i równocześnie pracował jako pomocnik drukarski. Po ukończeniu gimnazjum studiował historię jako samouk; gromadził dzieła historyczne i pamiętniki, a także stare druki. Debiutował w 1900 utworem pt. „Dzwony wiślickie”, zamieszczonym w piśmie *Wędrowiec* (nr 23; podp. Edmund Jezierski). Publikował w *Bluszczu* (1901); tu pod nazwiskiem Krüger), *Dzienniku Chicagowskim* (1903), *Dzienniku Milwauckim* (1902). W 1903 ożenił się z Anielą Bogusiewicz. W 1904-05 był związany z redakcją *Kuriera Porannego* oraz z dodatkiem pisma *Świat* pt. *Przyjaciel Dzieci*. W 1907 podjął pracę urzędnika w Towarzystwie Naukowym w Warszawie. W 1909 został aresztowany; po zwolnieniu z więzienia na Pawiaku zgodnie z nakazem władz rosyjskich przeniósł się do Otwocka. W 1918 był inicjatorem powstania organizacji społecznej – Związku Sprzedawców Gazet „Ruch”. W 1922-35 pracował w Wydziale Prasowym Komisariatu Rządu dla m. Warszawy. Opowiadania i fragmenty powieści zamieszczał w *Gazecie Polskiej* (1930) i *Kurierze Powieściowym* (1930-31). Pracował nad książką o dziejach książąt mazowieckich; nie zdążył jej ukończyć. Zmarł 11 lipca 1935 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

1. Finsternis? Licht? Ein Märchen. Leipzig: Reform Verlag 1906, 31 s.

2. Gwiazdy Polski. Wwa: T.H. Nasierowski. [Cz. 1]. Jan Dekert; Stanisław Małachowski. [1910], 16 s.

[Cz. 2]. Hugo Kollataj; Tadeusz Rejtan. 1911, 16 s.

3. Ofiary. Opowiadania historyczne z roku 1846. Wwa: Red. *Przyj. Dzieci* 1910, 29 s. Wyd. 2 Wwa: Księg. M. Ostaszewskiej i S-ki [1921].

4. Stać murem, nie dać się ruszyć. Słów kilkoro w kwestji niemieckiej. Wwa: T.H. Nasierowski [1910], 16 s.

5. W roku Grunwaldu. Opowiadanie historyczne. Wwa: M. Arct 1910, 40 s. Wyd. 2 tamże 1914. Podp.: I. Kruk.

6. Dzieci ulicy. [Opowiadania dla dzieci]. Wwa: M. Arct.

[1]. Dzieci ulicy. Opowiedział dzieciom ... 1911, 26 s. *Moje Książeczki* nr 140.

[2]. Janek kurjerkarz. Powiastka z obrazkami. 1913, 27 s. Wyd. 2 tamże 1917.

[3]. Antek śmieciarz. 1918, 22 s.

7. Książę Józef Poniatowski. Jego życie i czyny. Wwa: M. Arct 1911, 24 s. Wyd. 2 tamże 1916.

8. Kwiat paproci. Komedycja w 2 aktach. Wwa: M. Arct [1911], 40 s. Podp.: I. Kruk.

9. Odwieczny wróg. Opowieść historyczna. Wwa: M. Arct 1911, 33 s.

10. Przez krwawe boje. Powieść historyczna z czasów Batorego. Cz. 1-3. Wwa: M. Arct 1911, 92 + 88 + 103 s. Dod. do *Naszego Świata*.

11. Przygody młodego ulana. Opowieść z czasów Księstwa Warszawskiego. Wwa: Red. *Przyj. Dzieci* 1911, 102 s. Wyd. 2 Wwa: M. Ostaszewska i S-ka 1922.

12. Witoldowi synowie. Powieść historyczna. Wwa: M. Arct 1911, 92 s. Podp.: I. Kruk.

13. Władca przestworzy. Powieść fantastyczna. T. 2. Wwa: M. Arct 1911, 111 s. Dod. do *Naszego Świata*. Wyd. nast. T. 1-2. Wwa: Dom Książki Pol.; *Przyj. Dzieci* 1930, 116 + 119 s. Wyd. 1 podp.: I. Kruk.

14. Anegdota i ważniejsze wydarzenia z życia Ezopa, króla bajkopisarzy i najdowcipniejszego człowieka na świecie streścił ... Wwa: T.H. Nasierowski 1912, 16 s.

15. Cuda wyspy tajemniczej. Opowieść fantastyczna. T. 1-2. Wwa: *Nasz Świat* 1912, 82 + 80 s. Wyd. 2 Wwa: M. Arct 1913, 158 s.

16. Ludzie elektryczni. Powieść fantastyczna. T. 1-2. Wwa: *Świat* 1912, 207 s. Wyd. 2 Wwa: Dom Książki Pol. 1931. Wyd. 1 podp.: I. Kruk.

17. Potomek hetmański. Opowieść historyczna z roku wojny 1812. Wwa: M. Arct i *Nasz Świat* 1912, 290 s.

18. W wąwozach Samosierry. Opowieść historyczna z roku 1809. Wwa: *Świat, Przyj. Dzieci* 1912, 109 s. Wyd. 2 Wwa: M. Ostaszewska [1922].

19. Zwycięzcy bieguna. Powieść fantastyczna. Cz. 1-3. Wwa: M. Arct i *Nasz Świat* 1912, 247 s. Dod. do *Naszego Świata*. Wyd. 2 t. 1-2. Wwa: Dom Książki Pol. 1931.

20. Aż do zgonu. Powieść historyczna. Wwa: M. Arct 1913, 240 s. Dod. do *Naszego Świata*.

21. Książę Józef Poniatowski, kim był i co zrobił? Opowiadał dzieciom ... Wwa: M. Arct 1913, 34 s. Wyd. nast.: wyd. 2 tamże 1917; wyd. 3 Wwa: J. Przeworski 1933.

22. Napoleon – zdobywca świata. Oprac. według najnowszych źródeł ... Wwa: M. Arct 1913, 297 s. Wyd. nast.: wyd. 2. Oprac. dla młodzieży według najnowszych źródeł ... Wwa: Znicz 1931; wyd. 3 Wwa: J. Przeworski 1932, wyd. 4 tamże 1937. Por. poz. 63.
23. Przed wiekami. Powieść. Wwa: Tow. Akcjesyjnel Wydawn. Świat 1914, 229 s.
24. General Józef Longin Sowiński, obrońca Woli. Wwa: Księg. Mazow. 1915, 31 s.
25. Na bój z Niemcem!... Opowieść historyczna. Wwa: M. Arct 1915, 16 s.
26. Odnowiciel. Opowieść historyczna. Wwa: M. Arct 1915, 19 s. Wyd. 2 tamże 1916.
27. Syn tulaczy. Opowieść historyczna. Wwa: M. Arct 1915, 18 s.
28. W obronie bogów. Opowieść historyczna. Wwa: M. Arct 1915, 19 s.
29. W odmęcie wojny. Powieść dla młodzieży. Wwa: J. Lisowska 1915 [właśc. 1914], 227 s.
30. Bitwa pod Grochowem 25 lutego 1831 r. Wwa: Księg. J. Rzepeckiego 1916, 32 s.
31. Jak walczyli chłopcy o wolną Polskę. Wwa: Tow. Szerzenia Oświaty „Czytaj” 1916, 38 s.
32. Konstytucja 3 Maja 1791 roku. Wwa: Księg. J. Rzepeckiego 1916, 31 s.
33. Krwawa rezurekcja warszawska (17 kwietnia 1794 r.). Podług współczesnych pamiętników oprac. ... Wwa: Księg. J. Rzepeckiego 1916, 38 s.
34. Pamiętka 29 listopada 1830 r. Wwa: Księg. J. Rzepeckiego 1916, 30 s.
35. Rycerz bez skazy. (Książę Józef Poniatowski). Wwa: Tow. Szerzenia Oświaty „Czytaj” 1916, 40 s.
36. W tundrach Sybiru. Powieść dla młodzieży. Wwa: Księg. J. Rzepeckiego 1916, 319 s. Wyd. 2 t. 1-2. Wwa: Bibl. Groszowa 1927, 160 + 168 s.
37. Walerian Łukasiński. Wwa: W. Jakowicki 1916, 64 s.
38. Wielki ks. Konstancy i księżna Łowicka. Wwa: W. Jakowicki 1916, 58 s.
39. Za świętą wiarę. Unicy podlascy. Wwa: T.H. Nasierowski 1916, 16 s.
40. Bartosz Głowacki. Wwa: Księg. J. Rzepeckiego 1917, 32 s.
41. Bohater Woli, Józef Sowiński. Wwa: Księg. Lud. J. Sikorskiej 1917, 72 s. Wyd. 2 tamże 1921.
42. Naczelnik. Pamiętka setnej rocznicy śmierci Tadeusza Kościuszki. Wwa: J. Chmielewski 1917, 96 s.
43. Ojczyzna. Powieść dla młodzieży. Z ilustr. A. Grottgera. Wwa: E. Wende i S-ka 1917, 341 s. Wyd. nast.: wyd. 2. Wwa: Książ. Pol. Tow. Nauczycieli Szkół Wyższych 1921; wyd. 3 Wwa: J. Przeworski 1933.
44. Skróć dziejów Polski. Według ostatnich źródeł oprac. ... Wwa: W. Cywiński 1917, 222 s. Wyd. 2 Wwa: J. Rzepecki 1921.
45. Tadeusz Kościuszko. Wwa: Księg. J. Rzepecki 1917, 32 s.
46. Tadeusz Kościuszko. W setną rocznicę śmierci Naczelnika. Wwa: Księg. W. Jakowickiego 1917, 80 s.
47. Targowica. Opowieść historyczna. Wwa: Księg. W. Jakowickiego 1917, 131 s.
48. W obcej szkole. Powieść z niedawnych czasów. Wwa: Księg. J. Rzepeckiego 1917, 189 s.
49. Z lat niedoli. (Dzieje porobiorowe Polski). Wwa: J. Chmielewski i S-ka 1917, 104 s.
50. Dzieje powszechne od czasów najdawniejszych do najnowszych, według najświętszych źródeł do użytku szkół i samouków. Wwa: Księg. J. Rzepeckiego 1918, 382 s. Wyd. 2 popraw. i uzup. tamże 1921.
51. Jan Henryk Dąbrowski, twórca Legionów. Wwa: Kasa Przeworskiej i Pomocy Warsz. Pomocników Księg. 1918, 136 s.
52. Ostatni dyktator. Opowieść z dziejów 1863 r. Wwa: M. Arct 1918, 51 s. Dot. R. Traugutta.
53. Tadeusz Kościuszko. Wwa: Kasa Przeworskiej i Pomocy Warsz. Pomocników Księg. 1918, 390 s. Wyd. 2 zmien. Wwa: J. Przeworski 1933. Por. poz. 45, 46.
54. Dokumenty serca. (Akty unii polsko-litewskiej). Wwa: Druk. Wydawn. 1919, 20 s.
55. Jak lud litewski walczył o wolność Polski. Wwa: Druk. Wydawn. 1919, 20 s.
56. Litwa z Koroną. Według ostatnich źródeł. Oprac. ... Wwa: Kasa Przeworskiej i Pomocy Warsz. Pomocników Księg.; Gebethner i Wolff 1919, 226 s.
57. Krzyżacy najzawziętsi nasi wrogowie. Wwa: M. Arct 1920, 27 s.
58. O skarb Gwajkurów. Opowieść przygód misjonarza w Brazylii. Poz.-Wwa: Księg. Św. Wojciecha [1920], 131 s. Wyd. 2 tamże 1923.
59. Od Raszyna do Krakowa. Opowieść historyczna. Wwa: M. Arct 1920, 164 s.
60. Przewodnik po Warszawie. Z planem miasta. Ułożył podług najlepszych źródeł ... Wwa: Księg. M. Ostaszewska i S-ka [1920], 148 s.

61. Za wiarę i ojczyznę. Obrazek prawdziwy z r. 1863. Pozn., Wwa: Księg. Św. Wojciecha 1920, 62 s. Wyd. nast.: wyd. 2 tamże 1924; wyd. 3 [b.m.w. ok. 1925]; wyd. 4 Pozn., Wwa: Księg. Św. Wojciecha 1927.

62. Arcybiskup Feliński. Wwa: Wydawn. Księg. „Kroniki Rodzinnej” [1921], 16 s.

63. Bóg wojny Napoleon Bonaparte. Życiorys. Wwa: Księg. M. Ostaszewska i S-ka 1921, 90 s.

64. Dla Ciebie, Polsko! Powieść dla młodzieży. Wwa: Księg. M. Ostaszewska i S-ka 1921 [właśc. 1922], 190 s.

65. Serce Polski. Pamiętnik ucznia. Lw.: Książ. Pol. Tow. Nauczycieli Szkół Wyższych 1922, 250 s.

66. Cuda naszego morza. [Opowiadanie]. Wwa: R. Olesiński, W. Merkel 1924, 67 s.

Podp.: I. Kruk.

67. Tajemnice Warszawy. [Opowiadanie]. Wwa: R. Olesiński, W. Merkel 1924, 64 s.

68. O wolność Polski. Opowieść z walk legionowych, Szamotuły: Druk. Nakł., J. Kawaler 1925, 113 s.

69. Wyspa elektryczna. Powieść fantastyczna. Wwa: E. Wende 1925, 132 s.

70. A gdy komunizm zapanuje... Powieść przyszłości. T. 1-2. Wwa: A. Szlachowicz i S-ka 1927, 160 + 160 s. Wyd. skrócone z podtyt. Powieść przeszłościowa z 1927 roku. [Oprac. R. Stiller] W. Dobiesławski. Wwa: Rekontra* 1985, 83 s.

71. Prawda o sowietach. Wwa: Dom Książki Pol. 1927, 62 s.

Na k. tytułowej: Prawda o Rosji sowieckiej.

72. Przygody królewicza Janka. Opowieść prawdziwa. Wwa: Bibl. Groszowa [1927], 170 s.

73. Katarzyna I. Z bagna – na wyżyny carskiego tronu. Wwa: F. Syrewicz i S-ka 1928, 127 s.

74. Nieznani żołnierze. Wwa: Pol. Druk. w Białymstoku 1928, 197 s. Wyd. nast.: wyd. 2 Wwa: Bibl. Groszowa 1930; wyd. 3 Łódź: Bibl. *Echa Pol.* 1937.

Zawartość: Męczennicy tobołscy; Praga; Za honor oręża; Łukasziński; Bohaterka; Kantonisicki; Artur Zawisza Czarny; Karol Levittoux; Stefan Okrzeja; Cierniowa droga.

75. Andrzej Żarycz. Powieść – niestety fantazja. T. 1-2. Wwa: S. Cukrowski [1930], 128 + 128 s.

76. Noc listopadowa. (Piotr Wysocki). Powieść. T. 1-3. Wwa: S. Cukrowski 1930, 182 + 127 + 135 s. Por. poz. 78.

77. Pałę Moskwę. T. 1-3. Wwa: S. Cukrowski 1930, 161 + 128 + 116 s.

Tytuł nawiązuje do powieści B. Jasińskiego „Pałę Paryż”.

78. W pętach bezwładu. (Piotr Wysocki). Powieść. T. 1-3. Wwa: S. Cukrowski [1930-1931], 139 + 134 + 130 s. Por. poz. 76.

79. Wyspa Lenina. Powieść przyszłości. Wwa: S. Cukrowski [1931], 276 s.

80. Piłsudski. T. 1-2. Wwa: S. Cukrowski 1932, 280 s. Wyd. 2 Wwa: J. Przeworski 1933.

81. Jan III Sobieski. [Powieść]. Wwa: Inst. Propagandy] Państwowo-Twórczej 1933, 223 s.

82. Jadwiga i Jagiello. [Powieść]. T. 1-3. Wwa: S. Cukrowski 1934, 387 s.

83. Precz z kryzysem! Powieść – niestety utopia. T. 1-2. Wwa: S. Cukrowski [1934], 285 s.

84. Stefan Batory. [Powieść]. Wwa: S. Cukrowski 1934 [antydat. 1933], 311 s.

Przekłady i adaptacje

1. É.A.C. Driant: Człowiek – Ptak. [Powieść]. T. 1-2. Przekł. z franc. ... Wwa: *Świat, Przyj. Dzieci* 1912, 225 s.

2. Wywiadowcy. (Skauci). Sceny z życia młodzieży angielskiej. Według dzieła twórcy organizacji wywiadowców „boy scouts” Baden-Powella. Oprac. ... Wwa: M. Arct 1913, 303 s. Wyd. 2 pt. Skauci wywiadowcy. Sceny z życia młodzieży angielskiej. Wg dzieła twórcy organizacji skautów „Boy Scouts” generała Baden-Powell. Palestyna: Sekcja Wydawn. 3 Korpusu 1944.

3. A.J. Kuprin: Szał namiętności. (Morska choroba). Białystok: M. Prużański 1925, 154 s. Wyd. 2 tamże 1930.

4. N. Bulhakow: Fatalne jaja. [Powieść]. Wwa: Bibl. Nowości 1928, 187 s.

5. J. Galicz: Chirskie cienie. Powieść. Wwa: Bibl. Nowości [1928], 210 s.

6. Humor sowiecki. Wwa: J. Mortkowicz 1928, [4] s.

7. L. Urwancew: Chrystus zmarłychwstał. [Powieść]. Wwa: Bibl. Nowości 1928, 160 s.

Cz. 2 cyklu powieściowego; cz. 1, 3 zob. poz. 8, 9.

8. L. Urwancew: Jutro o świcie. [Powieść]. Wwa: Bibl. Nowości 1928, 143 s.

Cz. 1 cyklu powieściowego; cz. 2, 3 zob. poz. 7, 9.

9. L. Urwancew: Ostatni dzień. [Powieść]. Wwa: Bibl. Nowości 1928, 142 s.

Cz. 3 cyklu powieściowego; cz. 1, 2 zob. poz. 8, 7.

10. G.P. Danilewski: Carski więzień. Romans historyczny. [Wwa:] S. Cukrowski 1929, 182 s.

11. G.P. Danilewski: Katastrofa w Schlisselburgu. Romans historyczny. Wwa: S. Cukrowski 1929, 171 s.

12. G.P. Danilewski: Księżniczka Tarakanowa. Romans historyczny. Wwa: S. Cukrowski 1929, 159 s.

13. G.P. Danilewski: Zamach carycy. Romans historyczny. Wwa: S. Cukrowski 1929, 172 s.

14. G.P. Danilewski: Mirowicz. [Powieść]. Przekł. powst. przed 1935. Wwa: Iskry 1959, 431 s.
Inf. o powst. przekł. z przedm.

Prace redakcyjne

1. Ze świata czarów. Zbiór baśni, podań i legend różnych narodów. Cz. 1-2. Zebrał i ułożył ... Wwa: M. Arct i *Wiecz. Rodzinne* 1911, 110 + 109 s. Wyd. nast.: wyd. 2 Wwa: Księg. M. Ostaszewskiej 1921, 203 s.; wyd. 3 pt. Świat czarów. Zbiór baśni, podań i legend. Kr.: Senzacja 1943, 185 s., wyd. 2 [i] tamże 1944.

2. Legenda polska. Wybór baśni, legend i wizerzeń ludu polskiego. Zebrał i oprac. ... Wwa: Dom Książki Pol. 1931, 101 s.

3. H.Ch. Andersen: Bajki. Wybrał ... Wwa: J. Przeworski 1932 [antydat. 1931], 393 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 1937, wyd. 3 1938.

4. H.Ch. Andersen: Baśnie. Wybór ... Wwa: J. Przeworski 1932, 172 s.

5. Bajki polskie. Zebrał i oprac. ... Wwa: J. Przeworski 1932 [antydat. 1931], 394 s.

6. Bajki wschodnie. Zebrał i oprac. ... Wwa: J. Przeworski 1932 [antydat. 1931], 400 s.

7. J. Grimm, W. Grimm: Bajki. Wybrał i oprac. ... Wwa: J. Przeworski 1932 [antydat. 1931], 397 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 1937, wyd. 3 1937.

8. J. Grimm, W. Grimm: Baśnie. Zebrał i oprac. ... Wwa: J. Przeworski 1932, 172 s.

OPRACOWANIA (wybór)

SWPP 1. – PSB (K. Kuliczowska).

J. Magiera. *Szkola*. Lwów 1913 [rec.: Napoleon – zdobywca świata] – W. Weychert-Szymanowska. *Książka* 1922 nr 5 [rec.: Ofiary; Przygody młodego ulana; Ze świata czarów. Zebrał i ułożył ...; Dla Ciebie, Polsko!]. – W. Weychert-Szymanowska. *Książka* 1922 nr 6/7 [rec.: Serce Polski]. – M. Gawlik. *Muzeum*. Lwów 1923 [rec.: Ojczyzna. – [Pałę Moskwę] (D); Wyzwolenie Rosji przez okulary Polaka. *Nasz Prz.* 1930 nr 328; A. Gorenkowa: Masowy czytelnik robotniczy w wyobrażeniach literackich dwudziestolecia międzywojennego (Pałę Paryż” B. Jasińskiego a „Pałę Moskwę” E.J.). W: Wokół tradycji kultury robotniczej w Polsce. Wwa 1986.

K.B.

**JURKOWSKI Zygmunt
1904-1945**

Pseud.: Jur; Wuj Tomasz; Zygmunt J., – wspólnie ze Świątopelkiem Karpińskim i Januszem Minkiewiczem: Kar-Min-Jur. Powieściopisarz, satyryk.

Urodzony 12 stycznia 1904 w Stawiszczach (pow. taraszczański) na Ukrainie w rodzinie inteligentkiej; syn Jana Jurkowskiego i Heleny z Jaworskich. Pod koniec 1914 przeprowadził się wraz z rodzicami do Warszawy i podjął naukę w szkole średniej. W 1922 zdał maturę w Zakopanem. W tymże roku wstąpił do Szkoły (od 1932 Akademia) Sztuk Pięknych w Warszawie, którą ukończył około 1935. Debiutował w 1932 utworem pt. „Podróż na statku -IPS-. Urywek z pamiętnika starszego bosmana”, opublikowanym na łamach *Cyrylika Warszawskiego* (nr 45; podp. Zygmunt J.). Był związany z grupą młodych satyryków skupionych wokół tego piśma; występował na wieczorach autorskich organizowanych przez nią w Instytucie Propagandy Sztuki. Nowele, humoreski, satyry i felietony publikował m.in. w *Expresie Porannym* (ok. 1933; w rubryce „Savoir vivre” pod pseud. Wuj Tomasz), *ABC* (1934-36), *Prosto z mostu* (1935), *Polonii* (1937-39), *Gońcu* (1938-39), *Kronice Polski i Świata* (1938-39). W 1935-39 należał do grupy pisarzy związanych z redakcją *Prosto z mostu*. Zajmował się też grafiką, projektując okładki do książek dla wydawnictwa Stanisława Cukrowskiego i Roju. Jako korespondent piśm literackich wyjeżdżał do Anglii i Czechosłowacji. Po wybuchu II wojny światowej zgłosił się ochotniczo do wojska; brał udział w kampanii wrześniowej. W 1940 był więziony w obozie dla jeńców wojennych Mühlberg (Stalag IV b). Po zwolnieniu w tym samym roku zamieszkał w Warszawie. Po upadku powstania warszawskiego został ponownie wywieziony do Niemiec, do miasta Cottbus (Chociebuż). Po zakończeniu wojny powrócił do Warszawy i w kilka dni później, 22 maja 1945 zmarł na atak serca.

TWÓRCZOŚĆ

1. Księżycowe interesy. Powieść. *ABC* 1935 nr 343, 350-371, 1936 nr 1-89. Wyd. osob. Wwa: Rój 1937, 330 s.

2. Ja pana zniszczę. [Powieść]. *Gon. Warsz.* 1938 nr 299-359, 1939 nr 2-75.

Druk przerwany z powodu konfiskaty. W *Gon. Warsz.* 1939 nr 81 ukazał się List autora skonfiskowanej powieści do P.T. Czytelników.

3. Pani ministrowa. [Powieść]. *Polonia* 1938 nr 5053-5108, 1939 nr 5109-5123. Wyd. osob. Wwa: Rój 1939, 316 s.

4. Wielki egzamin. Powieść [niedokończona]. *Wiecz. Warsz.* 1939 nr 120-249. Wyd. osob.: [Dokończył i przedm. opatrzył] J. Janowski. Wwa: E. Kuthan 1946, 323 s.

Druk z 1939 przerwany na skutek wybuchu wojny; Z.J. złożył wydawcy podczas okupacji utwór w formie szkicowej i niedokończonyj.

OPRACOWANIA (wybór)

SWPP 1. – PSB (P. Grzegorzczak).

[Księżycowe interesy:] Z. Bronceł: O księżycowych interesach. *Zwierciadło* 1937 nr 7; J. Lorentowicz. *Nouva Książ* 1937 z. 6; [T. Sanko (T.S.).] *Il. Kur. Codz.* 1937 nr 198. – A. Jesionowski: Lektura w pociągu. *Kultura* 1939 nr 31 [rec.: Pani ministrowal. – T. Konwicki: Nieudany egzamin. *Odrodzenie* 1946 nr 40. – E. Szermentowski: Felietoniści, którzy odeszli. (Wspomnienie o przyjaciółach). *Odnova* 1946 nr 16.

K.B.

KAMYKOWSKI Ludwik **1891-1944**

Pseud.: Kappa; L.K.; Leszek Dziach.
Historyk literatury, edytor.

Urodzony 17 lipca 1891 w Piotrkowicach pod Krakowem w rodzinie chłopskiej; syn Stanisława Kamykowskiego i Marii z Trzeciaków. Od 1902 uczęszczał do gimnazjum klasycznego w Tarnowie. Po otrzymaniu w 1910 świadectwa dojrzałości w 1910/11 studiował na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Lwowskiego. Następnie przeniósł się do Krakowa, gdzie studiował polonistykę i filologię romańską na Uniwersytecie Jagiellońskim (UJ). W 1912/13 przerwał studia, aby odbyć służbę wojskową. Był stypendystą UJ, otrzymywał nagrody Akademii Umiejętności, przyznawane młodym badaczom z funduszu im. A. Bielowskiego (1914, 1916). Po ukończeniu studiów w 1915, rozpoczął pracę nauczycielską w Gimnazjum św. Anny w Krakowie. Wiosną 1917 został powołany do wojska austriackiego i służył w Nowym Iczynie na Morawach. Wyreklamowany z wojska (m.in. dzięki interwencji prof. Ignacego Chrzanowskiego) uczył od lutego 1918 do sierpnia 1919 w Seminarium Nauczycielskim Męskim w Starym Sączu. W lipcu 1918 zdał w Krakowie egzamin na nauczyciela szkół średnich. W 1919 zamieszkał w Chełmie, gdzie we wrześniu podjął pracę nauczyciela w Gimnazjum Męskim im. S. Czarnieckiego. W styczniu 1920 zawarł związek małżeński z Marią Ziomkówną. Od 1920 należał do Sekcji Metodycznej Towarzystwa Miłośników Języka Polskiego z siedzibą w Krakowie, a później do Koła Polonistów. Wziął udział w wojnie polsko-bolszewickiej (8. Pułk Piechoty Legionów). Po powrocie w październiku 1920 do Chełma kontynuował do sierpnia 1922 pracę w Gimnazjum. Następnie zamieszkał w Gorlicach, gdzie do 1923 pracował jako nauczyciel w męskim Gimnazjum im. M. Kromera. W 1923 przeniósł się do Lublina. Do 1933 uczył w ośmioklasowej Męskiej Szkole Handlowej Zgromadzenia Kupców m. Lublina im. A. i J. Vetterów. Równocześnie kontynuował badania nad literaturą, głównie okresu baroku, oświecenia i romantyzmu. Debiutował w 1925 artykułem „Kornela Makuszyńskiego o „Pieśń o ojczyźnie”, opublikowanym na łamach *Przeglądu*

Warszawskiego (nr 3). W 1927 był współzałożycielem Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Lublinie, w którym do 1936 pełnił funkcję sekretarza generalnego, przewodniczącego Komisji Filologicznej; redagował pismo Towarzystwa *Pamiętnik Lubelski*, zamieszczał też na jego łamach liczne rozprawy i artykuły. W 1928 obronił doktorat na UJ na podstawie rozprawy pisanej w 1916, jeszcze podczas studiów, pt. „Michał Grabowski jako powieściopisarz” (promotor prof. I. Chrzanowski). Był w 1930 współorganizatorem Zjazdu Naukowego im. J. Kochanowskiego w Krakowie. Wykładał na kursach wakacyjnych dla nauczycieli (1930-35). Od około 1930 współpracował z Komisją Dziejów Oświaty i Szkolnictwa w Polsce PAU, a od 1932 z Komisją Historii Literatury Polskiej PAU. W 1933 został członkiem Lubelskiego Związku Pracy Kulturalnej; wszedł także w skład rady Związku. W 1933-36 uczył w Szkole Lubelskiej, później Prywatnym Męskim Gimnazjum im. Stefana Batorego oraz w Gimnazjum Żeńskim Wacławy Arciszowej. Rozprawy i artykuły poświęcone szczególnie literaturze okresu oświecenia i baroku publikował na łamach m.in. *Pamiętnika Literackiego* i *Ruchu Literackiego*. W 1934 habilitował się na UJ na podstawie zbioru rozpraw (habilitacja zatwierdzona w 1935). W 1934/35 prowadził wykłady złączone z zakresu historii literatury polskiej w Katedrze Historii Literatury Staropolskiej Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego (KUL). Pełnił funkcję wiceprezesa Biblioteki Publicznej im. H. Łopacińskiego w Lublinie. We wrześniu 1935 przebywał na stypendium naukowym w Paryżu, gdzie prowadził badania w Bibliotece Polskiej. We wrześniu 1936 przeniósł się do Krakowa. W 1936/37 pracował w Państwowym Gimnazjum i Liceum im. B. Nowodworskiego, równocześnie prowadził wykłady złączone i seminaria na Wydziale Filozoficznym UJ. W 1936 otrzymał Złoty Wawrzyn PAL za szerzenie zamilowania do literatury polskiej. W 1938 wygłaszał pogadanki w rozgłośni krakowskiej Polskiego Radia poświęcone dziejom komedii. Był członkiem korespondentem Towarzystwa Naukowego KUL. Po wybuchu II wojny światowej mieszkał nadal w Krakowie. 6 listopada 1939 został aresztowany wraz z grupą profesorów UJ i do lutego 1940 był więziony kolejno na Montelupich, następnie w obozie przejściowym we Wrocławiu oraz w obozie koncentracyjnym w Sachsenhausen. Po powrocie z obozu uczył w szkole powszechnej w Krakowie (1940/41), następnie pracował w Zakładzie Chemii Lekarskiej UJ. Brał udział w tajnym nauczaniu; uczestniczył w posiedzeniach Komisji Historyczno-literackiej PAU. Kontynuował pracę naukową (materiały zachowane w Bibliotece w Krakowie). Na skutek postępującej gruźlicy i chorób nabytych w obozie zmarł 13 listopada 1944 w Krakowie.

TWÓRCZOŚĆ

1. Kasper Twardowski. Studium z epoki baroku. Kr. 1939, 140 s. *Rozpr. z Pos. Wyzd. Filol. AU*, t. 65 nr 6.

Artykuły i rozprawy w książkach zbiorowych i czasopismach, m.in.: „Romantyczność” Mickiewicza. W: Ignacemu Chrzanowskiemu uczniowie lubliniacy. Lubl. 1926 s. 45-86. – Stanisława Staszica nauka moralna. W: Stanisław Staszic. Lubl. 1928 s. 141-180. – Jan Śniadecki w Komisji Tymczasowego Zarządu Litwy. *Minerwa Pol.* 1929 nr 1/4 s. 164-199. – Ze studiów nad Janem Śniadeckim. *Pam. Lubel. TPN w Lublinie* 1927/30 t. 1 s. 496-575. – Jan Kochanowski nauczycielem pierwszego polskiego poety – mesjanisty. *Głos Lubel.* 1931 nr 275, odb. Lubl. 1931, 24 s. – Do źródeł mesjanizmu Jana Pawła Woronicza. *Pam. Lit.* 1932 t. 29 z. 3/4 s. 319-348. – „Ty śpisz Eneaszu”. Z dziejów jednego motywu. *Ruch Lit.* 1932 nr 6 s. 160-175. – Jana Śniadeckiego „Pochwała Mikołaja Kopernika”. *Pam. Lubel.* 1931/34 wyd. 1935 t. 2. s. 246-268. – Łukasz Opalińskiego „Poeta Nowy”. *Pam. Lit.* 1935 z. 1/2 s. 119-131. – Papiernia lubelska. *Pam. Lubel.* 1931/34 wyd. 1935 t. 2. s. 149-160. – Katedra literatury w Krakowie za czasów Komisji Edukacji Narodowej. *Pam. Lit.* 1936 z. 2 s. 221-234, przedr. w: Księga referatów Zjazdu im. Ignacego Krasickiego we Lwowie w dn. 8-10 VI 1935. [Lw. 1936] s. 221-234. – Sielanka polska. W: Prace historyczno-literackie ku czci Ignacego Chrzanowskiego. [Kr. 1936] s. 145-180. – Na marginesie lubelskiego wydania „Dafnis” [S.] Twardowskiego. W: Arcyszanki swej przełożonej. Lubl. 1937 s. 120-135. – Na marginesie utworów Jerzego Andrzejewskiego. *Marcholt* 1938 nr 1 s. 78-92. – Stanisław Samuel Szemiota. *Pam. Lubel.* 1935/1939 wyd. 1938 t. 3. s. 93-157. – Jakub Teodor Trembecki (1643-1719). Powst. 1939-1944, Druk w: Studia z dziejów kultury polskiej. Wwa 1949 s. 346-370. – Marcin Kromer. Powst.

przed 1944. Podał do druku J. Starnawski. *Ruch Lit.* 1991 z. 5 s. 541-551.

Prace edytorskie

1. J. Ursyn Niemcewicz: Smutki Juliana Ursyna Niemcewicza w więzieniu moskiewskim pisane do przyjaciela. Z rkpśu wyd. [i wstępem opatrzył] ... Lubl.: Druk. Państw. 1932, 44 s. Tow. Przyj. Nauk w Lubl. *Pr. Komis. Filol.* nr 1 [właśc. 2].

2. J. Śniadecki: Korespondencja. Listy z Krakowa.

T. 1. 1780-1787. Do druku przygot. [i wstępem opatrzył] ... Kr.: PAU 1932, XLIV, 552 s. *Arch. Komis. do Dziej. Ośw. i Szk. w Pol.*

T. 2. 1787-1807. Ze spuścizny po ... do druku przygot.: M. Chamcówna, S. Tync. Wr.: Ossol. 1954, XIX, 490 s.

3. F. Zabłocki: Dwie satyry: Ojcowie duchowni; Panowie. Z rkpśu ogłosił [i przyp. opatrzył] ... Lubl.: Lubel. Tow. Miłośników Książki 1933, 35 s.

4. Ł. Opaliński: Pisma polskie: Rozmowa plebana z ziemianinem; Coś nowego; Poeta nowy. Oprac. [i wstępem opatrzył] ... Wwa: Wydawn. Kasy im. Mianowskiego; Inst. Popierania Nauki 1938, 108 s.

OPRACOWANIA (wybór)

SWPP 1. – PSB (F. Bielak). – SBLP t. 4 (J. Starnawski). – LP XX w. (J. Krzyżanowski). – G. Karolewicz: Nauczyciele akademicy Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego w okresie międzywojennym. Cz. 2. Biogramy. Lubl. 1994, wyd. 2 tamże 1996. – W. Godziszewski: L.K. W: Prywatne męskie Gimn. im. S. Batorego. „Szkoła lubelska” w XXX-lecie 1906-1936. Lubl. 1936. – W. Baczkowska; L.K. W: Wyrok na Uniwersytecie Jagiellońskim. 6 listopada 1939. Kr. 1989.

F. Bielak; L.K. *Pam. Lit.* 1946 s. 184-187, przedr. w tegoż: Z odległości lat. Kr. 1978. – J. Starnawski: Z warsztatu badacza polskiego baroku literackiego L.K. W: *Necessitas et ars*. T. 1. Wwa 1993. – J. Starnawski; L.K. (1891-1944). W tegoż: Sylwetki lubelskich humanistów XIX i pierwszej połowy XX wieku. Lubl. 2004.

M.K.-K.

Uzupełnienia do haseł z tomów 1-9

Uzupełnienia do pracy
z tomów 1-9

A

ABRAMOW Jarosław

[...] W 1996 otrzymał nagrodę Fundacji N. i W. Tuzzańskich w Toronto za twórczość dramatyczną. Mieszka w Toronto.

TWÓRCZOŚĆ

8. Derby w pałacu. (Sztuka współczesna w 3 aktach). TV 1991.

18a. Czy można się dosiąść? [Utwór dramatyczny]. TV 1976. Por. poz. 22.

18b. Mogło być gorzej. [Utwór dramatyczny]. Powst. przed 1977. Druk w: Co pan zgłasza? Wwa 1977 zob. poz. 19 s. 169-174. TV 1995.

19a. Gry salonowe: Żelazna pani; Poznam panią w wieku lat ... [Jednoaktówki]. Radio 1977, 1978. Druk w: Pięć minut sławy. Wwa 1978 zob. poz. 22 s. 53-74; 211-226. TV 1992.

24a. Biuletyn specjalny, czyli fik-mik. Scenariusz filmu telewizyjnego. [Współaut.] M. Nowicki. Powst. 1981.

27. Maestro. Sztuka w 3 aktach. TV 1989.

30. Pan Zdziach w Kanadzie. [Powieść]. Wyd. 3 przejrz. Wwa: Rosner & Wspólnicy 2002, 293 s.

31. Alianci. [Powieść].

Przekł. r o s. Sojunziki. [Współwyd. z:] G. de Villiers: Plac po ubijce. [Przeł.] L. Filimonova, Ju. Żybcew. Moskwa 1994.

32. Duch Atlantydy. Sztuka w 2 częściach. Toronto: Pol. Fundusz Wydawn. w Kanadzie 1994, 152 s.

33. Chryzantema złocista. [Utwór dramatyczny]. TV 1995.

34. Kładka przez Atlantyki. [Powieść]. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1995, 320 s.

35. Gęsi za wodą. [Utwór dramatyczny]. Praprem. Białystok, T. Dram. im. A. Węgierki 1996.

36. Lwy mojego podwórka. Wwa: *Twój Styl* 2000, 322 s. Wyd. 2 poszerz., uzup. Wwa: Rosner & Wspólnicy 2002, 351 + [48] s.

Nagroda lit. im. W.S. Reymonta w 2001; warszawianistyczna nagroda im. K. Małcużyńskiego przyznana przez ZAIKS w 2001.

37. Nawiało nam burzę. [Opowieść historyczna]. Wwa: *Twój Styl* 2000, 313 s.

38. Granica sokoła. [Publicystyka]. Wwa: *Twój Styl* 2001, 251 s.

39. Młyn w piekarni. [Powieść]. Wwa: Rosner & Wspólnicy 2002, 380 s.

40. Lwy wyzwolone. [Wspomnienia 1944-1956]. Wwa: Rosner & Wspólnicy 2003, 405 s.

41. Lwy STS-u. [Wspomnienia]. Wwa: Rosner & Wspólnicy 2005, 434 + [32] s.

M o n t a ż utworów: Dziewczyna z bżem majowym, czyli Żywa klasa. Teksty i piosenki kabaretowe. Adapt.: R. Kordziński. Wyst. Słupsk, T. Dram. i Orkiestra Kameralna 1989.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Spojrzenie zza wody. Rozm. J.R. Kowalczyk, *Rzeczpospolita* 1997 nr 45. – Dialog jest dla mnie formą podstawową, Rozm. R. Matuszewski. *Nowe Książ.* 2001 nr 2.

W. Kupiszewski: Frazeologia w powieści J.A.-N. „Pan Zdziach w Kanadzie”. *Pr. Filol.* 1994 t. 39. – W. Kupiszewski: Socjolingwistyczna charakterystyka bohaterów sztuki J.A.-N. „Gęsi za wodą”. *Pr. Filol.* 1998 t. 43. – J. Gizella: Chleb nasz powszedni w Toronto. W tegoż: Pisarze i kopiści. Kr. 2003 [rec.: Młyn w piekarni]. – [Lwy STS-u:] H. Baltyń: STS-terra, ubi leones. *Nowe Książ.* 2005 nr 7; S. Sobieraj: Piękni w czasach szpetnych. *Twórczość* 2006 nr 1.

J.Z.

ABRAMOWICZ Marian Cezary 1937-1997

[...] W 1985 otrzymał nagrodę literacką Wojewody Kaliskiego (za upowszechnianie piękna ziemi kaliskiej w twórczości literackiej). [...] Wiersze publikował w *Gazecie Poznańskiej* (1988-89), *Tygodniku Ludowym* (1988-89) oraz *Nurcie* (1989). [...] Zmarł 5 marca 1997 w Białej Królikowskiej; pochowany w Królikowie koło Konina.

W 1999 w Gminnym Centrum Kultury w Gizałkach otwarta została Pracownia (muzeum) M.C. Abramowicza (od 2004 działa w Gimnazjum im. M.C. Abramowicza w Białobłotach).

TWÓRCZOŚĆ

6. Dni darowane. [Wiersze]. Pozn.: ZLP 1991, 35 s.

7. W kantyku ziemi. [Wiersze]. Pozn.: ZLP 1991, 70 s.

8. Confiteor. [Wiersze]. Pozn.: ZLP 1994, 39 s.

9. Uroki i zdziwienia. [Wiersze]. Pozn.: ZLP 1994, 38 s.

10. Maria Magdalena. [Powieść]. Pozn.: Pallot. 1995, 124 s.

11. Listy nie wysłane. [Wiersze]. Pozn.: Wydawn. Fundacji Lit. 1996, 40 s.

12. Dwa żywoty. [Opowiadania]. Pozn.: Wydawn. Fundacji Lit. 1998, 78 s.

13. Listy spod klepsydry. [Miniatury literackie]. Poznań: Pallot. 2000, 115 s.

14. Czarna struga. Opowiadania. Poznań: Kon-tekst; Fundacja Lit. 2002, 106 s.

B.D.

ABRAMOWSKA Janina

[...] Była członkiem Komitetu Nauk o Literaturze Polskiej PAN (1993-95) i Rady Naukowej IBL PAN (1993-2001). Redagowała serię poznańskiej oficyny Rebis *Czytani Dzisiaj* (ukazało się 19 tomów). Do 2003 kierowała Zakładem Poetyki Historycznej w Instytucie Filologii Polskiej UAM, po czym przeszła na emeryturę. Odznaczona Medalem Komisji Edukacji Narodowej (1991) i Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1993). [...]

TWÓRCZOŚĆ

4. Jan Kochanowski. Poznań: Rebis 1994, 149 s. Książka pomocnicza do nauki jęz. pol.

5. Powtórzenia i wybory. Studia z tematyki i poetyki historycznej. Poznań: Rebis 1995, 399 s.

Zawartość: Topos i niektóre wspólne miejsca badań literackich; Serie tematyczne; Alegoreza i alegoria w dawnej kulturze literackiej; Alegoreza jako problem przekładu; Daniela Naborowskiego róża dla księcia; O szesnastowiecznych koncepcjach tragizmu; Scalanie poety (J. Kochanowskiego); Jana Kochanowskiego czas uporządkowany; Jana Kochanowskiego lekcja historii; Peregrynacja; Odsy współczesny; Zbigniewa Herberta wiersze z aniołami.

6. Rekonstrukcje i konstrukcje. Studia literackie. Poznań: Wydawn. *Pozn. Stud. Polonist.* 2003, 222 s.

Zawartość: I. Wokół gatunku – propozycje i wątpliwości: Staropolska genologia i problemy syntezy historycznoliterackiej; Mit w moralitecie; O bajce politycznej; Gatunek i temat. – II. Wokół tradycji – przeszłość to dziś (ale inaczej): Mickiewicz o literaturze staropolskiej; Dawność we współczesności; Czy to jest klasycyzm?; Synteza i stereotypy; Historia literatury polskiej – tak, ale jaka? (odpowiedź na ankietę). – III. Wokół autora (i innych person): Podmiot autorski – przemiany teorii i praktyki literackiej; Nikt i nic. Jerzy Andrzejewski u końca podróży [dot.: Nikt]; Józef Hen – biograf empatyczny; Na Ukrainie i nad Morzem Śródziemnym [dot. J. Iwaszkiewicza].

Rozprawy i szkice w czasopiśmie i książkach zbiorowych: Les conceptions du tragique au XVIe siècle. *Literary Studies in Poland*, Wr. T. 15: 1986 s. 93-119. – „Bajka” w polu genologicznym i polu leksykalnym. *Stud. Polonist.* 1986/1987 s. 21-35. – Bajka jako gawęda szlachecka. W: *Kultura, literatura, folklor*. Wwa 1988 s. 48-61. – Łódź bukowa. [Współaut.:] J. Ziomek. W: J. Ziomek: *Prace ostatnie*. Wwa 1994 s. 14-33. – Darwin, Ezop i Anioł. (O „Ostatniej z bajek” Cypriana Norwida). W: *Nie tylko o Norwidzie*. Poznań. 1997 s. 267-277. – Poeta zgody – Jan Kochanowski. W: *Pisarze staropolscy*. T. 2. Wwa 1997 s. 71-147. – Podmiot – osoba –

autor. W: *Sporne i bezsporne problemy wiedzy o literaturze*. Wwa 2002 s. 99-112. – *Rehabilitacja alegorii*. W: *Alegoria*. Gdańsk 2003 s. 205-222. – *My i one*. Wariant Szymborskiej. W: *Poetyka, polityka, retoryka*. Wwa 2006 s. 228-237.

Prace redakcyjne

1. J. Kochanowski: *Utwory wybrane*. Wiersze inaczej ułożone przez ... Poznań: Zysk i S-ka 1994, 239 s.

2. J. Ziomek: *Prace ostatnie*. Literatura i nauka. Red. nauk. ... Słowo wstępne: E. Wiegandt. Wwa: Wydawn. Nauk. PWN 1994, 433 s.

3. Z perspektywy końca wieku. Studia o literaturze i jej kontekstach. Pod red. ... i A. Brodzkiej. Poznań: Rebis 1997, 295 s.

4. J. Ziomek: *Poetyka opisowa*. Wyd. 2 popraw. Red. nauk. wyd. 2 ... Wr.: Ossol. 2000, 334 s.

5. *Alegoria*. Pod red. ... Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2003, 218 s.

6. *Wariacje na temat*. Studia literackie. Pod red. ..., A. Czyżak i Z. Kopia. Poznań: Wydawn. *Pozn. Stud. Polonist.* 2003, 418 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

LP XX w. (P. Śliwiński). – Bibliografia prac profesor J.A. W. Ulotność i trwanie. Poznań. 2003.

J. Dżeżdżyk. *Ruch Lit.* 1993 z. 5 [rec.: Polska bajka ezo-pował].

A.Sz.

ADAMCZEWSKI Stanisław

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (J. Wojnowski) – SBLP [r. II] (T. Świętosławska).

T. Świętosławska: „Sympozium” S.A., czyli lekcja patriotycznych powinności. W: *Schemat w kształceniu literackim i językowym*. Lubl. 1986. – T. Świętosławska: Stanisław Adamczewski: pedagog, edytor, badacz literatury. Łódź: Wydawn. UE 1994, 408 s.

B.D.

ADAMKIEWICZ Jan Krzysztof

[...] W 1985 otrzymał Medal Młodej Sztuki (przyznawany przez redakcję *Głosu Wielkopolskiego* oraz Zarząd Wojewódzki ZSMP w Poznaniu). [...]

TWÓRCZOŚĆ

8. *Szkło*. [Powieść].

Nagroda MAW (pośmiertnie) w 1987.

OPRACOWANIA (wybór)

[Polecenie przed podróżą:] S. Jurkowski: *Dzikie drzewo* poezji. *Życie Lit.* 1986 nr 5; K. Kuczowski: *Podróż w głąb*

siebie. *Nurt* 1986 nr 4; T. Tomsia: Skazany na podróż. *Kultura* 1986 nr 28; T. Wyrwa-Krzyżański. *Fakty* 1986 nr 21. – A.K. Waśkiewicz: Jan Krzysztof. *Integracje* 1987 nr 20. – J. Drzewicki: Obcy, obecny. *Życie Lit.* 1988 nr 5 [rec.: Fotografie]. – J. Grzywińska: Refleksy istnienia. *Nowe Książ.* 1989 nr 3 [rec.: Szkło]. – B. Zadura: „Z jasnej pożogi snu”. W tegoż: Daj mi tam, gdzie go nie ma. Lubl. 1996. – D.T. Lebioda: Śmierć i przecucie. W tegoż: Przedśionek wieczności. Bydgoszcz, 1998 [rec.: Fotografie].

B.D.

ADAMSKI Jerzy 1922-2001

[...] Odznaczony Krzyżem Powstańczym, odznaką „Zasłużony Działacz Kultury” (1996), Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski (1997). Zmarł 18 listopada 2001 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

10. Dno oka. [Eseje]. Wwa: PIW 1984, 138 s.
W t. 1 brak roku wyd.
18. Radość i grzech. [Eseje]. Chotomów: Verba 1995, 190 s.
Zawartość: Mit wielkiej miłości, czyli perwersja uwznioślona; Samobójstwo Don Juana, czyli kompromitacja erotyzmu jako humanizmu; Postać zbroczona, czyli perwersja jako postępek.
19. Salon, czyli jak mówić o sobie. Wwa: Tow. Wydawn. i Lit. 1996, 120 s.
20. Vocabolario tascabile Italiano-Polacco, Polacco-Italiano per turisti. Wwa: A. Frukacz „Ex Libris” – Galeria Pol. Książki 1996, 342 s.
Kieszonkowy słownik włosko-polski, polsko-włoski dla turystów.
21. Wstęp do teatrologii. Wwa: Verum 1996, 183 s.
22. Inteligencja bez maski. Paradoksy inteligencjonalnej mentalności. [Eseje]. Wwa: Ypsilon 1997, 119 s.
23. Świat jako niespełnienie albo Samobójstwo Don Juana. [Eseje]. Wwa: Iskry 2000, 237 s.
Zawartość: Samobójstwo Don Juana [poz. 18]; Perwersja jako wartość [poz. 18]; Świat jako niespełnienie.
24. Uciekinier, czyli Kara boża. Opowieść metafizyczna. Wwa: Iskry 2002, 104 s.

Przekłady i adaptacje

24. C. Busquetes: Piotruś Pan; Bambi; Królowa Śnieżka. Wwa: Zetdez 1995, [64] s.
Przekł. literatury dziecięcej.
25. Pinokio; Brzydkie kaczątko; Czerwony Kapurek; Jaś i Małgosia. Wwa: Zetdez 1995, [64] s.
Przekł. literatury dziecięcej.
26. Tomcio Paluch; Alicja w Krainie Czarów; Kopciuszek; Kot w butach. Wwa: Zetdez 1995, [64] s.
Przekł. literatury dziecięcej.
27. Ch. Baudelaire: Kwiaty zła. Wybrał i przeł. ... Wstęp: L. Żuliński. Wwa: Ars 1998, 118 s.

Praca edytorska i redakcyjna

14. Żydowski dowcip. Humor i lzy. Wwa: Era 1993, 94 s.
W t. 1 błędny tytuł i liczba stron.

OPRACOWANIA (wybór)

- M. Radziwon: Tragedia besserwissera. *Dialog* 1997 nr 8.
– H.I. Rogacki: Wielki profesor. *Teatr* 2002 nr 1/2.

J.Z.

AFANASJEW Jerzy

[...] W 1957 ożenił się z Aliną Ronczewską. [...] W 1985 prowadził cykl wykładów o historii teatrów studenckich na Uniwersytecie Gdańskim. [...]

TWÓRCZOŚĆ

- 22a. Kochajmy święta. [Scenariusz telewizyjny; współaut.:] L. Legut. TV 1973.
27. Chimery. Opowiadania wybrane.
Przekł. cześć: Chimery. [Przeł.] L. Šupán. *Světová Literatura*, Praha 1979 nr 2.
- 34a. Kabaret literacki. Praprem. Gdynia, T. Muz. 1985.
38. Każdy ma inny świt. Wspomnienia, notatki, recenzje, wywiady, refleksje: 1932-1982. Gdańsk: WM 1986, 343 s.
W t. 1 błędny tytuł.
44. Listy. Portret wielokrotny. Wybór i oprac.: J. Szulkowska. Wstęp: E. Nawrocka. Gdańsk: Polnord-Oskar 2000, 262 s.
Zawiera teksty literackie i paraliterackie J.A. w formie listów, listy do żony Aliny Afanasjew i od żony, listy znajomych i przyjaciół ze świata sztuki. Listy pochodzą z l. 1960-1989.

Adaptacja

6. G. de Maupassant: Mała Roque. Przekł.: I. Wieczorkiewicz. Scenariusz i reż. ... TV 1987.

J.Z.

ALBERTI Kazimiera

[...] Wysła za mąż za Stanisława Albertiego, prawnika i tłumacza z języka czeskiego, który [...] po wybuchu II wojny światowej przedostał się z Białej na Podbeskidziu do Lwowa. Z chwilą wkroczenia wojsk sowieckich został tam aresztowany przez NKWD i osadzony w więzieniu na Brygidkach; zamordowany w 1940. [...]

OPRACOWANIA (wybór)

- LP XX w. (H. Kirchner). – P. Grzegorzczak: K.A. W tegoż: Twórcy i badacze kultury zmarli w latach 1956-1967. Cz. 2. Wwa 1986.
E. Szańkowska: K.A. „Kazka”. *Gaz. Wyborcza* 1998 nr 50.

B.T. 101

ALEKSANDROWICZ-ULRICH

Alina

[...] W 1981-89 i następnie w 1997-99 była członkiem Komitetu Nauk o Literaturze Polskiej PAN. [...] W 1992 otrzymała stanowisko profesora zwyczajnego na UMCS. [...] Została członkiem m.in. Polskiego Towarzystwa Badań nad Wiekiem Osiemnastym, Towarzystwa Miłośników Książki, International Organisation für Volkskunst, Societe Internationale d'Etude du Dix – huitieme siecle. Weszła w skład Rady Naukowej Krajowego Domu Twórczości Ludowej. Do 2001 była redaktorem naukowym sekcji filologicznej *Annales UMCS (Philologiae)* i redaktorem pięciu tomów monograficznych tego rocznika. W 2001 przeszła na emeryturę na UMCS; kontynuuje prace naukową. [...] Wyróżniona odznaką „Zasłużony Działacz Kultury” (2001) i Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (2003).

TWÓRCZOŚĆ

2. Izabela Czartoryska. *Polskość i europejskość*. [Rozprawa]. Lubl.: Wydawn. UMCS 1998, 365 s.

Studia i artykuły w książkach zbiorowych i czasopismach, m.in.: Julian Ursyn Niemcewicz w Puławach, (Z mecenatu Adama Kazimierza Czartoryskiego). *Rocz. Lubel.* 1960 s. 129-156. – W kręgu sentymentalnej przyjaźni. (I). (Z nieznanych wątków życia i twórczości Marii Wirtemberskiej); (II). (Maria Wirtemberska i ks. Józef Poniatowski). *Prz. Hum.* 1967 nr 4 s. 17-29; nr 5 s. 77-88. – Un Hotel de Rombouillet polonais. W: Materiały z kolokwium polsko-francuskiego o kulturze i literaturze Oświecenia. Wr. 1974 s. 1-38, przedr. w: *La Litterature des Lumieres en France et en Pologne*. Wr. 1976 s. 327-342. – Z problemów epistolografii przedromantycznej. *Ann. UMCS Sect. FF* 1984 vol. 2 s. 39-64. – Nieznana komedia Marii z Czartoryskich Wirtemberskiej. W: *Święto Białego Kruka*. Lubl. 1987 s. 43-72. – Puławskie tradycje patriotyczne i literackie – przełom XVIII i XIX wieku. *Spraw. z Dział. UMCS* 1987 s. 51-63. – Z problematyki kultu drzew w poezji F.D. Książczyna. *Cz. 1-2. Ann. UMCS Sect. FF* 1987 vol. 5 s. 95-115; 1989 vol. 7 s. 211-236. – Znaczenie Puław w kulturze i literaturze polskiej (1783-1795); Puławski historyzm i preromantyzm (1796-1831). W: *Puławy dawne i nowe*. Lubl. 1987 s. 59-81; 83-114. – Sybillański aspekt kultu Jana Kochanowskiego. W: *Jan Kochanowski 1584-1984*. T. 2. Lubl. 1989 s. 263-288. – Współczesna poezja ludowa Lubelszczyzny. (Tradycja i przeobrażenia). *Region Lubel.* 1987 wyd. 1990 nr 2 s. 53-78. – Figura kamienia w kulturze polskiej przełomu XVIII i XIX wieku. (Nieznana „podróż” Izabeli Czartoryskiej). *Acta Univ. Wratisl. Pr. Lit.* 1991 t. 31 s. 213-228. – Odkrycie nowej natury i literatury. (Nieznana podróż Izabeli Czartoryskiej

do Anglii i Szkocji). W: *Z problemów preromantyzmu i romantyzmu*. Lubl. 1991 s. 7-75. – „Święte zapaly” na scenie puławskiej; „Puławskie” aspekty Sejmu Wielkiego; Obóz wojskowy pod Gołębiami. W: „Rok Monarchii Konstytucyjnej”. Wwa 1992 s. 195-211; 212-227; 227-249. – W przeddzień Konstytucji 3 Maja. W: *Ku reformie państwa i odrodzeniu moralnemu człowieka*. Rzeszów 1992 s. 13-33. – Preromantyczne listowanie jako forma ekspresji uczuć. *Pam. Lit.* 1993 z. 2 s. 66-83. – W edeńskiej krainie flory. *Ann. UMCS Sect. FF* 1993 vol. 11 s. 35-49. – Polskie drzewa wolności w „Świątyni Sybilli” J.P. Woronicza. W: *Oświecenie, kultura, myśl*. Gdańsk 1995 s. 103-119. *Pr. Hist.-lit. UG*, 17. – Izabela z Flemingów Czartoryska; Maria Wirtemberska; Feliks Bernatowicz. W: *Pisarze polskiego Oświecenia*. T. 3. Wwa 1996 s. 609-629; 653-674; 734-745. – „Nie czas napelnić konchy...”. (Z dziejów kultu Osjana w Polsce). W: „W krainie pamiątek”. Wr. 1996 s. 73-87. – Cedr jako literackie drzewo kultowe. W: *Literacka symbolika roślin*. Gdańsk 1997 s. 85-99. – Złoty gotyk, czyli kult rycerstwa średniowiecznego. W: *Od Oświecenia do Romantyzmu*, Rzeszów 1997 s. 9-24. – „Niepokupny dziś rozum”. (W kręgu „Chudego literata” Adama Naruszewicza). *Wiek Oświecenia* 1998 t. 14 s. 85-97. – Nieznany traktat Adama Jerzego Czartoryskiego. W: *Lustra historii*. Wwa 1998 s. 25-38. – W poszukiwaniu Najwyższych Wartości. Z problematyki puławskiej kultury porobiorowej. W: *Z Bogiem przez wieki*. Rzeszów 1998 s. 29-47. – „Gotycka” Maria Stuart. *Ann. UMCS Sect. FF* 1999 vol. 17 s. 47-60. – Puławskie ogrody jako królestwo drzew. W: *Ogród puławski w czasach księżnej Izabeli oraz perspektywy jego zachowania przy zmianie funkcji*. Puławy 1999 s. 18-35. – Z problematyki Puław Sybillańskich. (Nieznane dzieło Łukasza Gołębiewskiego). W: *W kręgu zainteresowań naukowych Profesora Tadeusza Mencla*. Lubl. 1999 s. 181-201. – Z problematyki nowego wieku. (Wokół Świątyni Sybilli). *Wiek Oświecenia* 2000 t. 16 s. 9-33. – Ignacy Krasicki na dworach i o dworach magnackich. W: *Ignacy Krasicki. Nowe spojrzenia*. Wwa 2001 s. 205-220. – W ogrodzie wolności. W: *Wyobraźnia epok dawnych*. Obrazy – tematy – idee. Bydż. 2001 s. 377-400. – Ignacy Krasicki w sybillańskim pantonie. *Wiek Oświecenia* 2002 t. 18 s. 35-57. – Ogrody sybillańskie Juliana Ursyna Niemcewicza. W: *Julian Ursyn Niemcewicz pisarz, historyk, świadek epoki*. Wwa 2002 s. 217-229. – Z symboliki puławskich przestrzeni ogrodowych. W: *Ogród puławski – przeszłość w przyszłości*. Puławy 2003 s. 22-39.

Prace redakcyjne

A. E. Górny; Dęby. [Powieść]. Lubl.: WLubel. 1961, 219 s.

3. Z kręgu Marii Wirtemberskiej.
W t. 1 błędny tytuł.

4. J. Poceek: Poezje. Wyd. 2 poszerz. Włubel. 1984.

5. Z problemów preromantyzmu i romantyzmu. Studia i szkice. Pod red. ... Lubl.: Wydawn. UMCS 1991, 200 s.

6. L. Szczepaniak: Bo byłem chory... (Mt 25, 36). Poezje szpitalne. Wstęp, wybór i oprac. ... Kr.: Dehon – Wydawn. Księży Sercanów 2005, 407 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

LP XX w. (K. Ćwikliński) – B. Czwońóg-Jadczak: Biografia naukowa prof. dr hab. A.A.-U.; A. Timofiejew: Wykaz publikacji prof. dr hab. A.A. *Ann. UMCS Sect. FF. Philologiae* 2002/2003 vol. 20/21 s. 11-16; 17-28.

[Izabela Czartoryska:] B. Czwońóg-Jadczak: Zwano ją „płomieniem polskiego Oświecenia”. *Akcent* 1999 nr 2: R.M. Motyka: *Wiek Oświecenia* 1999 nr 15; M. Nalepa. *Pam. Lit.* 1999 z. 4.

M.K.-K.

ALEKSANDROWSKA Elżbieta Lidia

[...] W 1975 została członkiem Zespołu Edytorstwa i Filologii Literatury Oświecenia IBL. W 1976 przeszła w skład (jako redaktor piśmiennictwa oświeceniowego i autorka haseł) zespołu opracowującego w IBL PAN słownik „Dawni pisarze polscy” (wyd. 2000-05), będący zmienioną i uzupełnioną redakcją nieogłoszonego drukiem przewodnika „Pisarze polscy”. [...] Do 1993 kierowała Zespołem Edytorstwa i Filologii Literatury Oświecenia IBL. W 1994 została profesorem zwyczajnym. [...] W 1999 przeszła na emeryturę w IBL PAN. Została członkiem Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego oraz Polskiego Towarzystwa do Badań nad Wiekiem Osiemnastym. [...]

TWÓRCZOŚĆ

1. „Zabawy Przyjemne i Pożyteczne” 1770-1777. Monografia bibliograficzna. [Wyd. 2] Wwa: Wydawn. IBL 1999, XXI, 241 s. IBL PAN; Pol. Tow. Badań nad Wiekiem XVIII.

2. Z warsztatu bibliografa „Monitora”. *Pam. Lit.*; [cz.] 10. O „sławnym poecie” Melchiorze Starzeńskim i nieznannej jego twórczości. 1996 z. 4 s. 171-194; [cz.] 11. Problemy monitorowego autorstwa Krasickiego. 1999 z. 1 s. 153-166.

Prace redakcyjne

2a. Literatura ludowa i literatura chłopska. Materiały z ogólnopolskiej sesji folklorystycznej 16-18 II 1973. [Red.:] ..., Cz. Hernas, J. Bartmiński. Lubl.: UMCS, Inst. Fil. Pol. 1977, 236 s.

5. W. Mier: Poezje zebrane. Zebrał i oprac. E. Rabowicz, uzup. i przygot. do druku ... Wr.: Ossol. 1991, 384 s. PAN IBL.

6. M. Starzeński: Wiersze. Zgromadziła i oprac. ... Kr.: Collegium Columbinum 2004, 174 s.

Rozprawy i artykuły w książkach zbiorowych i czasopismach, m.in.: Pijarzy w środowisku pisarskim polskiego Oświecenia. W: Wkład pijarów do nauki i kultury w Polsce XVII-XIX wieku. Wwa, Kr. 1993 s. 37-50; przekł. hiszp. w: *Numero extraordinario de la revista Analecta Calasamctiana. La contribucion de los Padres Escolapios a la ciencia y la cultura polacas en los siglos XVII-XIX. Salamanca* 1996. – Z nieznannej spuścizny literackiej Antoniego Korwin Kossakowskiego. *Pr. Hist.-lit. UG* 1993 nr 16 s. 13-35. – Wincenty Ignacy Marewicz. (1755-1822). W: *Pisarze polskiego oświecenia. T. 2. Wwa* 1994 s. 332-355. – Problem zdrady na podstawie satyr i pamfletów na Polki balujące w czasach tragicznych dla ojczyzny (1774-1832). W: *Bo insza jest rzecz zdradzić, insza dać się złudzić. Problem zdrady w Polsce przełomu XVIII i XIX w.* Wwa 1995 s. 115-131. – O mało znanym poecie – Onufrym Korytyńskim. *Pr. Polonist. Ser. 54: 1999 s. 7-36.*

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

LP XX w. (K. Ćwikliński).
Z. Goliński. *Wiek Oświecenia* 2001 nr 17 [rec.: „Zabawy Przyjemne i Pożyteczne”].

M.K.-K.

ALUCHNA-EMELIANOW Marta 1906-1991

[...] Debiutowała w 1929 wierszami opublikowanymi w tomie zbiorowym „Spod arkad” wydanym przez Sekcję Twórczości Oryginalnej Koła Naukowego Polonistów Studentów Uniwersytetu Stefana Batorego. Nie należała do wileńskiej grupy Żagary [w t. 1 błąd]. Podczas II wojny światowej przebywała nadal we włączonym do Litwy (a wraz z nią w 1940 do ZSRR) Wilnie, gdzie została przez władze litewskie pozbawiona prawa nauczania. W 1941 przedostała się do Warszawy. [...] W 1963 przeszła na emeryturę. [...] Zmarła 26 września 1991 w szpitalu w Lęborku; pochowana w Słupsku.

TWÓRCZOŚĆ

6. Tęsknota za jednoznacznością. [Wybór wierszy]. Słupsk: Słupskie Wydawn. Lit. Baltic 1989, 24 s.

7. Wiersze ostatnie. Słupsk: Agora 1995, 25 s.

8. Wiersze publikowane i niepublikowane. Oprac.: M. Kido, A. Obecny. W: *Dom grobów słupskich. T. 5.* Słupsk 1997 s. 22-127.

OPRACOWANIA (wybór)

A. Świetlicka: Marta Aluchna-Emelianow. Bio-bibliografia. Słupsk: Woj. i Miejs. Bibl. Publiczna 1998, 32 s.

S. Misakowski: M.A.-E. *Zbliżenia* 1992 nr 4. – S. Misakowski: Spóźnione pożegnanie poetki. *Potop* 1992 nr 1. – Dom grobów słupskich. T. 5. Słupsk 1997 (tom poświęcony w całości M.A.-E., zawiera również bibliografię M.A.-E.). – J. Wild: M.A.-E. (1906-1991) – poetka ze Słupska. *Mysł Protestancka* 1997 nr 1.

M.K.-K.

AMBROZIEWICZ Jerzy 1931-1995

[...] W 1983-84 współredagował serię *Ekspres Reporterów*, wydawaną przez Krajową Agencję Wydawniczą (ukazało się 12 zeszytów). [...] W latach dziewięćdziesiątych był dyrektorem i członkiem Zarządu Generalnego Przedstawicielstwa Mercedes-Benz AG w Polsce i członkiem Rady Nadzorczej „Sobiesław Zasada – Centrum SA.” Zmarł 11 kwietnia 1995 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

20. Zawód reporter. Ambroziewicz. Cz. 1. Wywiady przeprowadził i oprac.: T. Zakrzewski; cz. 2. Wybór tekstów, ilustr., komentarze: B.A. Szczepny. Wwa: Rój 2000, 304 s.

J.Z.

ANDERMAN Janusz

[...] Od 2000 współpracuje z *Gazetą Wyborczą*, publikując felietony i opowiadania. [...]

TWÓRCZOŚĆ

2. Gra na zwłokę. [Powieść]. Wyd. nast.: wyd. 2 uzup. Izabelin: Świat Lit. 1997; Kr.: WL 2003.

A d a p t. t e a t r.: Adapt.: L. Raczak. Wyst. Wwa, T. Studio 2006.

11. Kraj świata. [Opowiadania]. Wyd. nast. Wwa: Wydawn. PoMost 1994.

P r z e k ł. n i e m.: Randland der Welt. [Przel.] R. Matwin-Buschmann. Berlin 1992.

13. Kraj świata. Scenariusz filmowy. Ekran. 1994.

14. Darmozjad. Scenariusz filmu fabularnego. [Współaut.:] E. Wyleżalek. *Dialog* 1997 nr 1 s. 5-45.

15. Tymczasem. [Opowiadania]. Lubl.: Wydawn. UMCS 1998, 39 s.

16. Oświadczenie. [Utwór dramatyczny]. Akt 2. Druk oraz emisja TV łącznie z: S. Mrozek: Oświadczenie. Akt 1. *Gaz. Wyborcza* 2001 nr 89 s. 21-23. TV 2001.

S. Mrozek napisał w 1982 jednoaktówkę, do której w 2001 akt 2 dopisał J.A.

17. Fotografie. [Felietony]. Kr.: WL 2002, 295 s. Druk. w *Gaz. Wyborczej* w 2000.

18. Dzień przed zachodem. [Utwór dramatyczny]. TV 2003.

104 Na podst. dwu opowiadań J.A.

19. Największy słoń na świecie. [Reportaż]. Kr.: WL 2003, 317 s.

20. Cały czas. [Powieść]. Kr.: WL 2006, 308 s.

Przekłady

3. L. Fuks: Palaczk zwłok. [Powieść]. Przel.: ... i T. Lis. [Wyd. 2] Kr.: WL 2003.

5. B. Hrabal: Sprzedam dom, w którym już nie chcę mieszkać. [Opowiadania]. Wyd. 2] Izabelin: Świat Lit. 1996.

OPRACOWANIA (wybór)

J. Galant: Młoda proza polska lat siedemdziesiątych wobec narracji klasycznej: Łoziński – Schubert – A. Pam. *Lit.* 1994 z. 2. – L. Szaruga: J.A. W tegoż: Wobec totalitaryzmu. Kostium kościelny w polskiej prozie; Wobec cenzury. *Szczec.* 1994. – M. Orski: J.A.: kraj zredukowanego świata. W tegoż: A mury runęły. Wr. 1995. – W. Schlott: Fragmentierte Figuren in einer verlorenen Welt; J.A. Erzählungen. W tegoż: Von der Darstellung des Holocaust zur „kleinen Apokalypse”. Frankfurt am Main 1996. – J. Jarzębski: Szara pianina. W tegoż: Apetyt na Przemianę. Kr. 1997 [rec.: Kraj świata]. – M. Zaleski: Znajome zmyry. *Gaz. Wyborcza* 1999 nr 2 [rec. Tymczasem]. – [Fotografie:] M. Olszewski: Kolor szarości. *Res Publica Nowa* 2002 nr 8; M. Orski: Małe narracje. *Nowe Książ.* 2002 nr 7/8. – M. Lalak: Jeszcze raz choroba. W tegoż: Niepokojąca reszta. *Szczec.* 2004 [rec.: Choroba więzienna]. – A. Poprawa: Polska, masz palma. *Nowe Książ.* 2004 nr 1 [rec.: Największy słoń na świecie]. – [Gra na zwłokę:] T. Nyczek: Syf. W tegoż: Lektrury obowiązkowe. Kr. 2005; J. Gizella: „Portret zwyczajnego Polaka?” *Prz. Pol.*, Nowy Jork 2006 nr 2; A. Komorowski: El burlader de Varsovia. *Twórczość* 2006 nr 8; M. Orski: Humunkulus Peerelu. *Nowe Książ.* 2006 nr 6. – M. Wyka: Co slychać na kraju świata? W tejże: Niecierpliwość krytyki. Kr. 2006 [rec.: Kraj świata].

J.Z.

ANDRÉ Lucjan

Przekład

1. E.A. Poe: Zdradzieckie serce. [Opowiadania]. [Wyd. 2] Sosnowiec: Randall and Sfkns 1991.

OPRACOWANIA (wybór)

E. Szermentowski: Żywy trup. (Wspomnienie o L.A. 1893-1958). *Kierunki* 1958 nr 33.

B.T.

ANDRZEJEWSKI Bogumił Witalis 1922-1994

[...] Współpracował z Somalijską Akademią Nauk i Sztuk w Mogadiszu i Szwedzką Agencją dla Współpracy Naukowej z Krajami Rozwijającymi się. [...] Wiersze i prozę poetycką publikował w *Poezji* (1987) i *Dzienniku Polakim i Dzienniku Żołnierza* (Londyn, 1987-88). [...] Zmarł 2 grudnia 1994 pod Londynem.

TWÓRCZOŚĆ

4. Podróż do krajów legendarnych. Poematy i opowieści. [Wyd. 2] ze wstępem Cz. Miłosza i posł. J. Pietrkiewicza Wwa: Agawa 2000, 207 s.

Przekład (z somalijskiego na angielski)

3. An anthology of Somali poetry. [Przel.:] ... i Sheila Andrzejewski. Bloomington (Indianapolis): Indiana University Press 1993, IX, 111 s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (M. Jentys).

Z. Lichniak: Początek alfabetu nazwisk – B.A. W tegoż: Mój skorowidz poezji polskiej na emigracji. Wwa 1989. – A. Czerniawski: Prawdziwa poezja. W tegoż: Muzy i sowa Minerwy. Wr. 1994. – Cz. Miłosz: Poeta w Lemurii. *Tyg. Pousz*, 1995 nr 13. – A.H. Moskalowa: Czy Goosh vel Guush vel Guś rzeczywiście odszedł? *Gaz. Niedz.*, Londyn 1995 nr 14. – J. Pietrkiewicz: B.A. *Kultura*, Paryż 1995 nr 1/2. – S. Piłaszewicz: Prof. B.W.A. *Prz. Orient*, 1995 nr 3/4 [tu też bibliogr. ważniejszych publikacji B.W.A. dot. jęz. i literatury somalijskiej i oromol. – P. Tański: Biblizmy w poezji B.A. *Fraza* 2000 nr 3. – P. Tański: Misjonarz słów. *Kultura*, Paryż 2000 nr 1/2. – S. Żagiel. *Poezja* 2000 nr 11/12 [rec.: Podróż do krajów legendarnych]. – T. Burek: Poeta XXI wieku. *Życie* 2001 nr 15. – P. Tański: Jawy na marzeniomierzu. *Twórczość* 2001 nr 6 [rec.: Podróż do krajów legendarnych]. – P. Tański: W kręgu tajemnic mitów, legend i języka. O twórczości poetyckiej B.A. W: Powroty w zapomnienie. Kr. 2001. – F. Śmieja: Egzotyczne związki B.W.A. *Odra* 2004 nr 3. – P. Tański: „Dziwy niebieskie” i podniebne wędrówki w poetyckich opowieściach B.A. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2005 nr z 7 I. – P. Tański: Poeta i językoznawca. Szkic do portretu B.A.; Wojna, pokój i dusza B.A. W tegoż: Tradycja i talent. Tor. 2006.

B.D.

ANDRZEJEWSKI Jerzy

[...] W 1954 odmówił udziału w II Zjeździe PZPR i zrezygnował z kierownictwa *Przeglądu Kulturalnego*. W 1956-57 był prezesem Oddziału Warszawskiego ZLP [w t. 1 błędna data]. W 1957 w związku z wystąpieniem z PZPR został objęty całkowitym zakazem druku. [...] Od 1976 należał do Komitetu Obrony Robotników (KOR), a następnie do Komitetu Samoobrony Społecznej „KOR”. Od końca lat siedemdziesiątych, schorowany, zaprzestał aktywności politycznej. [...] Odnaczony pośmiertnie Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski z okazji trzydziestolecia powstania KOR (2006).

TWÓRCZOŚĆ

3a. Listy – eseje ... i Czesława Miłosza. I-IX. Powst. 1942-1943. Druk listów I-IV (z notą wstępą Cz. Miłosza) *Tyg. Lit.*, 1990 nr 8 s. 10-13, nr 9 s. 10-11. Wyd. łącznie z: Cz. Miłosz: Eseje okupacyjne. Powst. 1942-1943 pt. Legendy nowoczesności. Słowo wstępne: J. Błoński. Nota wydawcy. Kr.: WL 1996 s. 161-277.

Listy J.A.: II, IV, VI, VIII.

Przekł. s e r b.: Pisma – eseje. [Przel.] L. Rosić. Vršac 2001.

4. Wielki Tydzień. [Opowiadanie].

Przekł.: j a p.: Seishū-Kan. [Przel.] Yoshigami Shōzō. Wyd. łącznie z tłum.: S. Grochowiak: Trismus. Z. Posmysz: Pasazerk. Tōkyō 1971, [wyd. 4] Tōkyō 1979, – n i e m.: Die Karwoche. [Przel.] O.J. Tauschinski. Wyd. nast.: Frankfurt am Main, Berlin 1993, München 2000.

A d a p t. f i l m.: Scenariusz: A. Wajda. Ekran, 1995.

4a. Zeszyt Marcina. (Październik 1943 – grudzień 1945). Przygot. do druku K. Pruski. Wwa: Prokop 1994, 78 s.

Notatki J.A. dot. dzieciństwa syna ur. we wrześniu 1943.

6. Noc. Opowiadania. [Wyd. 8] pt. Noc i inne opowiadania. Wwa: Czyt. 2001, 427 s.

Tytuł i zawartość jak w wyd. 7.

8. Popiół i diament. Powieść. [Wyd. 30]. London: Puls 1995, 304 s.

Przekł.: a n g.: Ashes and diamonds. [Przel.] D.J. Welsh. Wyd. nast.: Harmondsworth 1965, Evanston, Ill. 1991, tamże 1996, – h o l e n d.: As en diamant. [Przel.] W.A. Mayer. Wyd. nast. Amsterdam 1994, – j a p.: Hai-to daiyamondo. [Przel.] T. Kawakami. Wyd. nast. Tōkyō 1998, – k o r e a n.: Chae-wa daimondū. [Przel.] P. Chōng. Seoul 1990, – n i e m.: Asche und Diamant. [Przel.] H. Bereska. Wyd. nast.: Frankfurt am Main 1994, Rheda-Wiedenbrück, Wien [1998], – o r m.: Moxir ev almast. [Przel. z ros.] V. Babayan. Erevan 1988, – s ł o w e n.: Pepel in diament. [Przel.] F. Vodnik. Wyd. nast. Ljubljana 1988, – w ę g i e r.: Hamu és gyémánt. [Przel.] I. Mészáros. Wyd. nast. Budapest 1998.

A d a p t. t e a t r.: Adapt.: J. Bleszyński, J. Feusette. Wyst. Opole. T. im. J. Kochanowskiego 1984; Adapt.: A.M. Marczewski. Wyst. Wwa, T. Rozmaitości 1984; Adapt.: B. Poręba. Wyst. Gdynia, T. Dram. 1987.

17. Złoty lis. [Opowiadanie]. Wyd. 2. Szczec.: Glob 1987, 84 s.

Przekł.: j a p.: Kin'iro-no kitsune. [Przel.] Y. Kazuo. W: Gendai-Shosetsu-shu. Tōkyō 1965, – w ł o s.: La volpe d'oro. [Przel.] A. Vivanti Salmon. Roma, Napoli 1992.

A d a p t. t e a t r.: Adapt.: B. Kierc. Wyst. Walbrzych, T. Lalek 1986.

19. Ciemności kryją ziemię. [Opowieść]. [Wyd. 2] łącznie z poz. 25 pt. Ciemności kryją ziemię; Bramy raju. Wwa: PIW 1995, 239 s. Przedr. zob. poz. 40.

Przekł.: b i a ł o r u s.: Cemra zjamlju achinae. [Przel.] V. Sémucha. W: Gistoryja kachannja. Apovesci. Minsk 1994, – h o l e n d.: Duisternis bedekt de aarde. [Przel.] L. Stembor. Haarlem 2001, – n i e m.: Finsternis bedeckt die Erde. [Przel.] W. Henke, O.J. Tauschinski. Wyd. nast. München 1989.

25. Bramy raju. [Opowieść]. [Wyd. 3] łącznie z Ciemności kryją ziemię zob. poz. 19, Przedr. zob. poz. 40.

Przekł.: n i e m.: Die Pforten des Paradieses. [Przel.] R. Lachmann. Wyd. nast. Frankfurt am Main 1989.

A d a p t. t e a t r.: Scenariusz: E. Chudziński. Wyst. Kr., T. Stu 1984; Adapt.: W. Zawodziński. Wyst. Łódź, T. im. S. Jarczaka. Mała Scena 1987, – o p e r o w a: Libretto: J. Bruzdowicz, J. Lisowski. Muz.: J. Bruzdowicz. Wyst. Wwa, T. Wielki 1987, – r a d i o w a: Adapt.: W. Modestowicz. Radio 1988.

26. Idzie skacząc po górach. [Opowieść]. [Wyd. 2] Wwa: Tow. Upowszechnienia Czytelnictwa 1996, 185 s. Przedr. zob. poz. 40.

Przekł. czes.: Pařížské domino. [Przeł.] V. Zapletalová. Wyd. 2. Brno 1998.

28. Apelacja. [Powieść].

Przekł. maced.: Apelacija. [Przeł.] G. Popovski. Skopje 1995.

Adapt. teatr.: Reż.: A. Jakimiec. Wykonawca: J. Nowak. Wyst. Tarnów, Tarnowski T. im. L. Solskiego (Mała Scena) 1984.

30. Trzy opowieści. Oprac. i wstęp: W. Maciąg. [Wyd. 3] Wr.: Ossol. 1998, CX, 437 s. BNI, 288. Por. poz. 40.

33. Miazga. [Powieść]. [Wyd. 5]. Oprac. i wstęp: A. Synoradzka-Demadre. Wr., Kr.: Ossol. 2002, CXXXI, 860 s. BNI, 305.

Przekł. serb.: Zdruzgotina. [Przeł.] P. Vujičić. Wyd. nast. Sarajevo 1989.

34a. Dziennik paryski. Powst. 1982. Wyd. ze wstępem i w oprac. W. Lewandowskiego. Wwa: Open 2003, 106 s.

Utwór powst. jako zbiór listów do żony Marii i dzieci, Agnieszki i Marcina, pisanych podczas pobytu J.A. w Paryżu od grudnia 1959 do maja 1960. Przekształcony następnie przez J.A. w formę dziennika został w 1982, według in. edytora, przekazany K. Myszkowskiemu w celu przygotowania do druku. Obszerne fragm. ukazały się w *Kwart. Artyst.* 2000 nr 1-3.

35. Nikt. [Powieść].

Przekł. franc.: Personne. [Przeł.] G. Lisowski. Paris 1980.

Adapt. radio wa: Adapt. H. Giza. Radio 1986.

40. Bramy raj i dwie inne historie. London: Puls 1993, 352 s. Por. poz. 30.

Zawiera poz. 19, 25, 26.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Czerwony system pogardy. W: *Hańba domowa*. [Oprac.] J. Trznadel. Paryż 1986 i wyd. nast. [2-10 do 1997]. przekł. franc.: Le système de mépris. [Przeł.] M. Rodowicz-Heninger. Paris 1992; J. Trznadel: Ostatni wywiad J.A. [23. 09. 1981]. *Kurs* 1986 nr 18.

LP XX w. (W. Maciąg) – B. Brzostek: J.A. W: *Opozycja w PRL*. T. 1. Wwa 2000.

J. Schreiber: Jerzy Andrzejewski Roman „Ciemności kryją ziemię” und die Darstellung der spanischen Inquisition in Werker der fictionalen Literatur. München: Sagner 1981. 308 s. – A.W. Labuda: O „Miazdze” J.A. *Bez Debitu* 1983 nr 1. – S. Mroczek: Popiół i Diament? *Kultura*, Paryż 1983 nr 1/2. – M.G. Levine: Catholicism, antisemitism and the extermination of the Jews in J.A.’s „Wielki Tydzień”. W: Proceedings of the conference on Poles and Jews L. New York 1986. – T. Lubiński: „Miazga” po dziesięciu latach. W tegoż: *Bohaterowie naszych czasów*. Londyn 1986. – E. Kuźma: Fabuła w prozie autotematycznej. (Na przykładzie prozy J.A.). W: *Fabuła utworu literackiego*. Tor. 1987. – M.G. Levine: The ambiguity of moral outrage in J.A.’s „Wielki Tydzień”. *The Polish Review*, Nowy Jork 1987 nr 4. – E. Bojtár: Tętno we wlemy. *Liget* (Węgry) 1988. – J. Pieszczachowicz: „Wśród zawiłych labiryntów”. W tegoż: *Na widnokręgu historii*. Kr.

1988. – E. Pulka: Problem wojny i okupacji we wczesnej prozie Meły Selimowicia na tle powojennej nowelistyki polskiej (na przykładzie opowiadań J.A. i J.J. Szczyńskiego). W: *Z polskich studiów slawistycznych*. Ser. 7. Wwa 1988. – V.A. Rudowski: Ashes and diamonds [J.A.]. W: *Masterplots II*. World fiction series. T. 1. Pasadena, New Jersey 1988. – J. Trznadel: A. Hamlet – kondotier honoru. W tegoż: *Polski Hamlet*. Paris 1988, przedr. w: *Polski Hamlet*. Kłopoty z działaniem. Wwa: NOWA 1989. – T. Burek: Tak długa nieobecność. (Głosa o „Miazdze”). W tegoż: *Żadnych marzeń*. Wwa: 1989. – M. Janion: Krucjata niewiary? W tegoż: *Wobec zła*. Chotomów 1989, Zło i fantazmaty. (Prace wybrane, T. 3). Kr. 2001 [dot.: *Bramy raj*]. – G. Ritz: J.A. (1909-1983). W tegoż: *Die polnische Prosa 1956-1976*. Bern 1990. – T. Olszewski: Jerzy Andrzejewski i „Bramy raj”. Wwa: *Jota* 1991, 46 s. – J. Detka: Gombrowicz i A. – historia pewnej niechęci. W: *Gombrowicz w regionie świętokrzyskim*. [T.1]. Kielce 1992. – J. Detka: J.A. w kręgu powojennej dyskusji o realizmie. *Kiel. Stud. Filol.* 1992 t. 6. – S. Eile: The prison of self. Moral dilemmas in A.’s fiction. W: *New perspectives in twentieth century Polish literature*. London 1992. – W. Szydłowska-Brykczyńska: Uciekać, ale dokąd? (O „Popiole i diamentie” J.A.). *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mick.* 1991/1992. – H. Zaworska: „Szczerość” – o „Miazdze” J.A. W tegoż: *Wczoraj i dzisiaj*. Poznań 1992. – J. Błoński: Kiedy pęknięte zwierciadło mówi prawdę. (A i „Miazga”). *Tyg. Pousz.* 1993 nr 24, przedr. w tegoż: *Wszystko co literackie*. Kr. 2001. – S. Chwini: Mit „patriotycznego skrytobójcy” po roku 1945. W tegoż: *Literatura a zdrada*. Kr. 1993 [dot.: *Popiół i diament*]. – G. Herling-Grudziński: Ciemności i pęta. W tegoż: *Wyjścia z milczenia*. Wwa 1993 [dot.: *Ciemności kryją ziemię*]. – J. Łukasiewicz: Dwie przestrogi. W tegoż: *Rytm, czyli powinność*. Wr. 1993 [dot.: *Popiół i diament*]. – Z. Mitosek: Morał i historia. (Transformacja sensu w genezie „Bramy raj”). *Twórczość* 1993 nr 12, przedr. w: *Ecriture / pisanie*. Materiały z konferencji polsko-francuskiej. Wwa 1995, przekł. franc. w: *Genesis*. Manuscripts, recherches, invention. Paris 1995. – A. Nils Uggla: Z problemów szwedzkiej recepcji powieści A. „Popiół i diament”. (Poprzez film do nieznannej, pierwotnej wersji książki). *Zesz. Nauk. UG. Stud. Scandinavica* 1993, nr 14. – G. Ritz: „Miazga” A. – powieść u progu postmoderny. W: *Współczesna literatura polska lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych*. Lipsk 1993. – R. Świątkiewicz: Legenda „Miazgi” J.A. *Ruch Lit.* 1993 nr 4. – Z tajnych archiwów [...]. *Usunąć A. z ZLP* [...]. Oprac. A. Gardlicka. *Polityka* 1993 nr 32, 34, 35. – T. Burek: Pisarz, demony, publiczność J.A. W: *Sporne postaci polskiej literatury współczesnej*. Wwa 1994. – J. Detka: Ciemne przestrzenie J.A. *Kiel. Stud. Filol.* 1994 t. 8. – J. Detka: Oblicz okupacji w opowiadaniach J.A. W: *Druga wojna światowa w literaturze polskiej i obcej*. Lubl. 1994. – M. Fik: Szyderczy paszkwił na polską rzeczywistość. Kartka z PRL-u. A. i rok 1968. *Tyg. Pousz.* 1994 nr 36. – D. Fox: J.A. W: *Słownik polskich krytyków teatralnych*. T. 1. Wwa 1994. – K. Kąkolowski: Diament w popioł obrócony. *Kwart. Film.* 1994 nr 6. – A. Kochańczyk: Pisarz i historia. O dziennikach J.A. W: *Wśród starych i nowych lektur szkolnych*. Rzeszów 1994. – E. Kuźma: Fabuła w prozie autotematycznej. (Na przykładzie prozy J.A.). *Funkcja dziennika w prozie J.A.* W tegoż: *Między konstrukcją a destrukcją*. Szczec. 1994. – Z. Lipiec: Jerzy Andrzejewski. „Popiół i diament” oraz „Bramy raj”. Radom: Stan I 1994, 35 s. – I. Mityk: Wojna w groteskowych opowiadaniach J.A. *Rocz. Świętokrzysk.* 1994 t. 21. – J. Smulski: Groteska, satyra, realizm? („Złoty lis” J.A. wobec „zapomnianej literatury polskiego Października”). *Acta Univ. Nicolai Copernici. Filol.* Pol. 1994 z. 43. – L. Szaruga: J.A. W tegoż: *Wobec totalitaryzmu*. Kostium kościelny w polskiej prozie; *Wobec cenzury*. Szczec. 1994. – S. Żak: Dylematy moralne. Analiza opowiadania J.A. „Wielki Tydzień”. W: *Nowela* –

opowiadanie. (Ewolucja gatunku). Kielce 1994. – J. Błoński: Mrozek przeciw A. „Pieszko” kontra „Popiół i diament”. *Kwart. Artyst.* 1995 nr 1. – J. Detka: Przemiany poetyki w prozie Jerzego Andrzejewskiego. Kielce: WSP 1995, 267 s. – M. Gołąb: O zagubieniu czasu narracji w „Miazdze” J.A. *Pr. Polonist.* Ser. 50: 1995. – K. Kąkolowski: Diament odnaleziony w popiele. Wwa: Trio 1995, 113 s., wyd. 2 Wwa 1998 [dot.: Popiół i diament]. – K. Mętrak: Moralne racje istnienia. (O twórczości J.A.). Przybliżenia do „Miazgi”. W tegoż: Krytyka – twórczość przeklęta. Wwa 1995. – D. Nowacki: Z miazgi powstałeś, w miazgę się obrócisz (epiko). O powieści J.A. W: Miedzy Kadenem a Andrzejewskim. Kat. 1995 [dot.: Miazga]. – J. Smulski: Prawo do fantazji. (O „Złotym lisie” J.A.). W tegoż: Pęknięcie lodów. Tor. 1995. – A. Kochańczyk: O problemie szczerości w dziennikach J.A. W: Pogranicza. Granice. Ograniczenia. Lubl. 1996. – Z. Kopec: Próba teodycei. O przedwojennej prozie J.A.; D. Nowacki: To co wyjątkowe. Myśli o „Bramach raju” J.A. *Fa-Art* 1996 nr 3. – W. Schlott: „Miazga” die Zurückgenommene Geschichte. W tegoż: Von der Darstellung des Holocaust zur „Kleinen Apokalypse”. Frankfurt am Main 1996. – J. Smulski: Kilka uwag o genezie „Miazgi” J.A. *Ruch Lit.* 1996 nr 2. – W. Zwinnogrodzka: Spopielony diament. Niepoprawny mit. *Dialog* 1996 nr 5/6 [dot.: Popiół i diament]. – T. Drewnowski: Próba scalenia. Wwa 1997, passim. – K. Garbacz: O kompozycji „Bram raju” J.A. *Stud. Kiel. Ser. Filol.* 1997 nr 1. – S. Kaufman: La fin de la seconde guerre mondiale en Pologne à travers la traduction française de „Cendres et diamant” de J.A. par Jerzy Lisowski. *Acta Univ. Wratisl. Romanica* 1997 nr 44. – M.G. Levine: Niejednoznaczność moralnego oburzenia wyrażonego przez J.A. w „Wielkim Tygodniu”. Przel. D. Rybicka, M. Waligórska. *Kwart. Artyst.* 1997 nr 4. – I. Mityk: Dyktando wobec okupacji. (O opowiadaniach A. i S.). Zielńskie. W teście: Inne spojrzenie. Groteska w prozie polskiej o wojnie i okupacji I. – I. Kielce 1997. – S. Pitoli: „Bramy raju”. Tłum. D. Ryczer. *Twórczość* 1997 nr 9. – A. Synoradzka: Andrzejewski. Kr.: WL 1997, 243 s. – W. Szydłowska: O „Popiele i diamencie” J.A. Uciekać, ale dokąd. W teście: Egzystencja – lizm w kontekstach polskich. Wwa 1997. – I. Szymańska: Mój przyjaciel Jerzy. *Kwart. Artyst.* 1997 nr 4. – P. Graf: Niemożność miłości. O jednym z komponentów świadomości twórczej J.A.; G. Ritz: J.A. Maski pożądania i ich funkcja w poetyce powieści. Przel. A. Kopacki. W: Pogranicza wrażliwości w literaturze dawnej oraz współczesnej. Konfrontacje. Cz. I. Miłość. Szczec. 1998. – J. Jarzelski: Pożegnanie z emigracją. Kr. 1998, passim. – M. Tomaszewski: „Miazga”, współczesny dramat symboliczny?, „Miazga” J.A. Autotematyzm, scenografia, pastisz, gra pozorów. W tegoż: Od chaosu do kosmosu. Wwa 1998. – H. Zaworska: Zdrowe dziecko chorej Europy. Okupacyjna korespondencja Czesława Miłozza z J.A. W teście: Szczerość aż do bólu. Wwa 1998. – J. Abramowska: Nic i nikt. J.A. u końca podróży. W: Alegorie, style, tożsamość. Gdańsk 1999. – S. Buryła: Dylematy etyczne w „Nocy” J.A. *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 1999 nr 1/2. – S. Buryła: Gnostycycki motyw życia jako zlego snu w twórczości J.A. (Od „Drogi nieuniknionych” do „Bram raju”). W: Oniryczne tematy i konwencje w literaturze polskiej w XX w. Tor. 1999. – S. Buryła: Wymiary zła w „Drogach nieuniknionych” J.A. *Zesz. Nauk. WSP w Bydgu. Stud. Filol.* 1999 z. 46. – S. Buryła: Zamknięty krąg sprzeczności. O odwoławej powieści J.A. *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 1999 nr 6 [dot.: Ciemności kryją ziemię]. – Z. Kopec: Jerzy Andrzejewski. Pozn.: Rebis 1999, 190 s. – L.E. Adełgejm: Polska proza międzywojennego dwudziestolecia. Między Zapałami i Rosziej. Fenomen psychologicznego języka. Moskwa 2000, passim. – B. Andrzejewski: Podróż do krajów legendarnych. Czesław Miłosz i Jerzy Pietrkiewicz o Andrzejewskim. Wwa: Agawa 2000, 207 s. – J. Detka; Herling-Grudziński o A. *Stud. Kiel. Ser. Filol.* 2000 nr 2. – S. Kaufman: Un

homme digne de ce nom ou un simple imbécile? Images et lectures de Maciek Chelmicki en Pologne et en France; M. Tomaszewski: Entre la mise en abyme et le tableau de la société varsoviennne. La version française de „Miazga” de J.A. *Acta Univ. Wratisl. Romanica Wratislaviensia* 2000 nr 46. – A. Kowalska: O „Miazdze” J.A. (Wokół zagadnienia „poetyckości” tekstu narracyjnego). *Acta Univ. Lodz. Folia Scientiae, Artium et Litterarium* 2000 z. 9. – D. Nowacki: „Ja” nieuniknione. O podmiocie pisarstwa Jerzego Andrzejewskiego. Kat.: Wydawn. UŚI. 2000, 141 s. – J. Ciepłńska: Co gra A.? *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 2001 nr 7/9. – M. Szuliska: „Ja 2.” J.A. w swoich dziennikach. W: Wyznanie czy dialog. Wwa 2001. – T. Błażejewski: Retoryka obietnicy; Inkwizytor i diabeł historii. W tegoż: Historiozofia retoryczna. Łódź 2002 [dot.: Bramy raju]; Ciemności kryją ziemię. – S. Murzański: Miedzy kompromisem a zdradą. Kr. 2002, passim. – J. Pyszny: Boje na łamach. Pisarze i literatura w prasie polskiej lat pięćdziesiątych XX wieku. Wr. 2002, passim. – M. Reich-Ranicki: J.A. Finsternis bedeckt die Erde. Er hat nur seine Feder. Ein strenger Moralist, ein subtiler Aesthet. W tegoż: Erst leben, dann spielen. Göttingen 2002. – G. Ritz: J.A. Maski pożądania i ich funkcja w poetyce powieści. Przel. A. Kopacki. W tegoż: Nić w labiryncie pożądania. Wwa 2002. – J. Smulski: Kostium historyczny w popażdziernikowej prozie rozrachunkowej. W tegoż: Od Szczecina do... Października. Tor. 2002. – A. Gawron: Sublimacje współczesności. Powieściopisarstwo Jerzego Andrzejewskiego wobec przemian prozy XX wieku. Łódź: Wydawn. UI. 2003, 263 s. – A. Jurewicz: Paryż, życie, literatura. *Kwart. Artyst.* 2003 nr 4 [rec.: Dziennik paryski]. – A. Libera: Wesele, którego nie było. „Miazga” – dzieje jednej powieści. *Rzeczpospolita* dod. *Plus Mimus* 2003 nr 16. – I. Michalak: Arcydzieło zapomniane? *Ogród* 2003 nr 3/4 [dot.: Miazga]. – Z. Mitosek: Jak powstaje narracja? (J.A.). W teście: Poznanie (w) powieści. Kr. 2003. – T. Potka: Czyścić mój będzie trwał długo. Portret J.A. w 20. rocznicę śmierci. *Tyg. Pousz.* 2003 nr 16. – A. Synoradzka-Demard: Droga przez „Miazgę”. *Gaz. Wyborcza* 2003 nr 98. – Z. Nalewajk: Interpretacyjny charakter opisu historycznych doświadczeń. „Popiół i diament” J.A. w ujęciu narratystycznym. W: Czytane na nowo. Wwa 2004. – [Dziennik paryski] K. Cwikliński: Dokument pokróconej osobowości. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2004 nr z 23 IV. – A. Synoradzka-Demard: Dziennik (?) paryski. *Odra* 2004 nr 1. – B. Gutkowska: J.A. „Gra z cieniem”. W teście: Odczytywanie śladów. Kat. 2005. – L. Lau-dański: „Miazga” i „Popiół i diament”. Spór o A. W teście: Szkice polskie. Rzeszów 2005. – M. Stepien Prozaik: J.A. W tegoż: Jak grecka tragedia”. Kr. 2005. – A. Bikont: J. Szczę-szna: Zaraz po wojnie, czyli nawrócenie J.A.; Zdzieranie karkaty, czyli rozterki i cierpienia J.A. W tychże: Lawina i kamienie. Wwa 2006. – K. Budrowska: O nieznanym etapie wydawniczych losów „Bram raju”. *Pam. Lit.* 2006 z. 2. – K. Masłoi: Pisane w czystości. O J.A. W tegoż: Nie uciec nam od losu. Wwa 2006. – M. Wyka: Schizofrenia po polsku. W teście: Niecierpliwość krytyki. Kr. 2006 [dot.: Apelacja].

J.Gz.

ANTKOWIAK Włodzimierz

Pseud.: Marek S. (lat 14, VII klasa).

[...] W 1983 opublikował w *Przeglądzie Politycznym* (nr 3; pod pseud. Marek S. (lat 14, VII klasa)) wiersz pt. Ulica. [...] Jest współzałożycielem i przewodniczącym Międzynarodowej Agencji Poszukiwawczej zajmującej się m.in. rozwiązywaniem zagadek z przeszłości, opracował mapę samochodową skarbową ukrytych w Polsce (Sopot 2001), [...] 107

TWÓRCZOŚĆ

6. Nie odkryte skarby. Przewodnik dla poszukiwaczy. [Wyd. 2] Gdynia: Lecki 1993, 170 s.

7. Zamki i strażnice krzyżackie ziemi chełmińskiej (historia, plany, tajemnice). [Współaut.:] P. Lamparski. Tor.: Graffiti BC 1999, 126 s.

Przekł. niem.: Die Burgen des Deutschen Ritterordens im Kulmer Land. Geschichte, Pläne, Geheimnisse. [Przel.] T. Waszak. Tor. 1999.

8. Poszukiwanie skarbów ukrytych w Polsce. Wwa: Bellona 2000, 187 s.

9. Podziemia i wody kryją skarby. Wwa: Bellona 2002, 214 s.

10. Skarby. Poszukiwania i poszukiwacze. Wwa: Bellona 2004, 244 s.

11. Vamos, Peregrino! Droga do Santiago de Compostela. Wwa: PIW 2005, 256 s.

Przekłady (na język niemiecki)

1. K. Pohl: Cedynia – Siekierki. [Przel.] ... Szczec.: KAW 1978, 21 s.

2. A. Babiński: Świnoujście. Hafen und Kurort. [Przel.] ... Szczec.: KAW 1978, 16 s.

J.Z.

ANTOCHEWICZ Bernard

1931-1997

[...] W 1956 ożenił się z Joanną Osuch. [...] Zmarł 6 marca 1997 we Wrocławiu,

TWÓRCZOŚĆ

12. Przesłanie. [Wiersze]. [Wyd. łącznie z:] Lao-tse: Tao-te king. Przel. ... Wr.: Silesia 1993, 85 s.

13. Wieczny dom. [Wiersze]. [Wyd. łącznie z:] Dante Alighieri: Boska Komedja – Piekło. Przekł. poetycki ... Wr.: Gajt 1993, 187 s.

14. Rota w dantejskim lesie. [Wiersze]. Wr.: Silesia 1994, 79 s.

Zawiera także przekł. wierszy R.M. Rilkego i Li-tai-pe.

15. Witraż; Zapiski ściganego; Poetycki epilog; jeszcze są drzewa, wieje wiatr... Wr.: [Silesia] 1995, 185 s.

Zawiera też przekł. listów B. Pasternaka.

Przekłady i adaptacje

8. Anioł Ślązak: Wybór wierszy. Wybrał, przel. i postł. [opatrzył] ... Wr.: Rękodzielnia ARHAT 1992, 77 s.

Na podstawie edycji München 1924.

9. R.M. Rilke: Wiersze samotne. Wybrała K. Turkiewicz-Suchanowska. Przel.: ..., M. Jastrun, A. Sandauer. Kr.: Miniatura 1993, 64 s.

10. R.M. Rilke: Kto mówi o zwycięstwach? Przetrawianie jest wszystkim! [Wiersze]. Wybór, przekł., studium analityczne ... Wr.: Silesia 1994, 384 s.

11. R.M. Rilke: Śpiew jest istnieniem. [Wiersze]. Wybór, przekł., postł. ... Wr.: Wydawn. UW. 1994, 439 s.

12. R.M. Rilke: Testament. [Wybór prozy]. Wr.: Wydawn. Św. Antoniego 1994, 237 s.

13. R.M. Rilke: O poezji i sztuce. Wyjątki z listów. Z pism pośmiertnych: zapiski Maltego (nieznane fragmenty). Wybrał, przel. i postł. [opatrzył] ... Wr.: Silesia 1995, 52 s.

Nadto zob. Twórczość poz. 12-15.

OPRACOWANIA (wybór)

Inf. syna, Cezarego Antochewicza, 2004.

J.Z.

ANTOLSKI Zdzisław

[...] W 1987 publikował artykuły, wywiady i wiersze w dzienniku *Słowo Ludu*. Od 1994 prowadzi w Kielcach wydawnictwo U Poety. [...]

TWÓRCZOŚĆ

5. Sejsmograf. [Wiersze]. Kielce: Dom Środowisk Twórczych 1990, 55 s.

6. Józefy. [Wiersze]. Kielce: Szumacher 1993, 34 s.

7. Walka stulecia. [Wiersze]. Kielce: STON 1993, 91 s.

8. Moje Ponidzie. Historia intymna. [Opowiadania]. Kielce: U Poety 1994, 154 s.

9. Ściąga z miłości. Zapiski z okresu dojrzewania. [Opowiadania]. Kielce: U Poety 1995, 135 s.

10. W sadzie sen. [Wiersze]. Kielce: U Poety 1998, 72 s.

11. Karta choroby. [Proza]. Kielce: U Poety; Wwa: *Mag. Lit.* 2000, 82 s.

12. Okolice Józefa i inne wiersze. Kielce: U Poety 2000, 124 s. Zob. poz. 4.

13. Zdrada. [Proza]. Kielce: U Poety 2001, 78 s.

14. Republika Pińczowska 1944. [Współaut.:] A. Kozera. Kielce: U Poety 2002, 192 s.

Prace redakcyjne

1. Łuczywo. Almanach grupy poetyckiej. Wybór ... Zebrał A. Krzemiński. Radom: Urząd Woj. Wydz. Kultury i Sztuki 1988, 74 s.

2. G. Kozera: Strip-tease. [Wiersze]. Red. ... Kielce: Zarząd Woj. ZSMP 1989, 52 s.

3. H. Morawski: Ocalone wzruszenia. [Wiersze]. Wybór i szkic wstępny ... Radom: Klub Lit. 1993, 191 s.

OPRACOWANIA (wybór)
Ank. 2004.

ARASZKIEWICZ Feliks

Pseud. wspólny z Marią Bechcycz-Rudnicką, Konradem Bielskim, Wacławem Gralewskim, Kazimierzem Andrzejem Jaworskim: Zaloga nr 1.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (S. Fita). – SBLP t. 2 (J. Starnawski). – P. Grzegorzyc: Twórcy i badacze kultury zmarli w latach 1956-1967. Cz. 2. Wwa 1986. – M. Domański: F.A. W: Słownik biograficzny miasta Lublina. T. 1. Lubl. 1993.

S. Fita: F.A. W: Lublin literacki 1932-1982. Lubl. 1984. – S. Fita: F.A. – regionalista lubelski. *Region Lubel*, 1987 wyd. 1990. – J. Sarnawski: F.A. (1895-1966). W teżej: Sylwetki lubelskich humanistów XIX i pierwszej połowy XX wieku. Lubl. 2004.

ARCT Bohdan

TWÓRCZOŚĆ

A. [Pamiętnik pilota]. Powst. w jęz. ang. z ilustr. ... 1939-1943.

Przekł. p o l.: Pamiętnik pilota. *Tyg. Siedlecki* 1986 nr 21-49; 1987 nr 1-51/52; 1988 nr 1-7. Wyd. osob. z ilustr. ... i ze słowem o autorze A. Wasak Radom: Pol. Wydawn. Encyklopedyczne 2002, 271 s.

Wg noty po ostatnim odcinku (*Tyg. Siedlecki* 1988 nr 7) wstępnego przekładu dokonała E. Wyrzykowska, a poszczególne fragm. przygot. do druku B. Paszkiewicz.

B. Prisoner of war. My secret journal. Squadron Leader B. Arct. Stalag Luft 1, Germany 1944-1945. Powst. ok. 1944/1945. Wyd. London: Webb and Bower [we współpracy z] Michael Joseph Limited 1988, 151 s.

Przekł. p o l.: Jeniec wojenny. Mój zakonspirowany pamiętnik. Ilustr. ... [Wstęp:] A. Wasak. Radom: Pol. Wydawn. Encyklopedyczne 2002, 103 s.

21. Rycerze białoczerwonej szachownicy. [Wyd. 5] Radom: Pol. Wydawn. Encyklopedyczne 2003, 215 s.

22. Kamikadze – boski wiatr. [Powieść]. Przekł. n i e m.: Kamikaze. [Przel.] K. Kelm. [Wyd. 10] Rostock 1998.

OPRACOWANIA (wybór)
LP XX w. (red.).
A. Wasak: (Nie)zapomniany pisarz. *Nasz Dz.* 2002 nr 168.

J.Z.

ARNSZTAJNOWA Franciszka

TWÓRCZOŚĆ

13. Stare kamienie. [Wiersze; autorzy:] ..., J. Czechowicz. Reprint Lubl.: Muzeum Lit. im. J. Czechowicza; Wydawn. UMCS 2003.

Wydane w nakł. 400 egz. z okazji setnej rocznicy urodzin J. Czechowicza.

16. Tobie śpiewam, Lublinie. [Wiersz]. Lubl.; Tor.: Tow. Bibliofilów im. J. Lelewela 2004, [4] s. Zob. poz. 13.

17. Wybór wierszy. Wstęp: B. Wójcikowska. Lubl.: Tylda 2005, 159 s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (T. Klak). – M. Domański: F.A. W: Słownik biograficzny miasta Lublina. T. 1. Lubl. 1993.

E. Ostrowski: Dwa lustra. *Guliwer* 2001 nr 1. – H. Krall: Wyjątkowo długa linia. Kr. 2004, *passim*.

A.Sz.

J.Cz.

AUDERSKA Halina 1904-2000

[...] Od 1984 była członkiem Narodowej Rady Kultury i Prezydium Krajowej Rady TPPR. W 1985 otrzymała dyplom Ministra Spraw Zagranicznych za usługi w propagowaniu kultury polskiej za granicą. W 1986 została wyróżniona tytułami honorowymi „Zasłużony dla Kultury Narodowej” oraz „Homo Varsaviensis”, przyznawanym przez redakcję tygodnika *Stolica*, a także odznaką „Za Zasługi dla Dziennikarstwa”. Zmarła 21 lutego 2000 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

1. Poczwarki Wielkiej Parady. Pamiętnik matu-rzystki. [Wyd. 3] [Gdańsk:] Novus Orbis 1994.

3. Połów. Sztuka w 2 aktach.

A d a p t. r a d i o w a: Oprac.: S. Elmir. Radio 1939.

16. Jabłko granatu. [Powieść].

Przekł. c z e s.: Granatové jablko. [Przel.] H. Stachová. Opava 1995.

17. Ptasi gościniec. [Powieść].

A d a p t. r a d i o w a: Adapt. ... Radio 1984.

21. Miecz Syreny. [Powieść]. Wyd. 3 [właśc. 4] Wwa: KiW 1994.

25. Smok w herbie. Królowa Bona. [Powieść].

Przekł. l i t e w.: Karaliene Bona. [Przel.] K. Trečiakauskas, Z. Bezekavičienė. Vilnius 1994. – r o s.: Королева Бона. Дракон в гербе. [Przel.] G. Jazykova, V. Borisov. Sankt-Peterburg 1994.

Sluchowiska radiowe: Samotność. Przekł. czes.: Osmelost. Radio (Praga) 1984. – Gdy słońce zaszło w południe. Radio 1988.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.).

[Ptasi gościniec:] A. Marzec: „Ptasi gościniec” H.A. W: Lektury licealisty. Wr. 1986; A. Marzec: Odyseja Poleszuka. W tejże: Od Schulza do Myśliwskiego. Wwa 1988. – K. Masłoń: Zmarła H.A. *Rzeczpospolita* 2000 nr 45. – M. Graban-Pomirska: Pensjonarka. W tejże: Szkoła narzeczonych. Gdańsk 2006 [dot. m.in.: Poczwarłki Wielkiej Parady].

A.Sz.

AUGUSTYN Adam

Pseud.: AA; Zoil.

[...] Artykuły na tematy literackie nadal publikował w tygodniku *Wieści* (1985-87). [...]

TWÓRCZOŚĆ

7. Epilog. [Powieść]. Kr.: Ofic. Cracovia 1997, 147 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – Wywiad: Epilog epoki. [Rozm.] A. Ziemiańska. *Gaz. Krak.* 1997 nr 215 [na temat powieści „Epilog”].

J. Kornhauser: A.A. *Gaz. Wyborcza* dod. *Gaz. w Krak.* 1994 nr 203.

B.D.

AXER Jerzy

[...] Ożenił się z Małgorzatą Kamińską, filologiem klasycznym; po rozwodzie zawarł w 1991 związek małżeński z Anną Werpachowską, filologiem klasycznym. [...] Od 1986 jako profesor prowadził wykłady w warszawskiej Państwowej Wyższej Szkole Teatralnej (od 1996 Akademia Teatralna) na Wydziale Reżyserii. [...] W 1991 został członkiem International Association for Neo-Latin Studies. [...] W 1992 otrzymał stanowisko profesora zwyczajnego i, po raz kolejny, nagrodę Ministra Edukacji Narodowej. W tymże roku objął stanowisko prezesa Polskiego Towarzystwa Filologicznego; od 1996 redagował również wydawaną przez to towarzystwo serię *Acta Societatis Philologiae Polonorum*. Także w 1992 wszedł w skład Wolfenbütteler Arbeitskreis für Renaissanceforschung. Równocześnie został koordynatorem interdyscyplinarnego projektu „Łacina w Polsce i Europie Środkowo-Wschodniej” oraz międzynarodowego przedsięwzięcia wydawniczego „Korespondencja Jana Dantyszka”. Był współtwórcą powołanych w 1993 Międzywydziałowych Indywidualnych Studiów Humanistycznych UW, a następnie dyrektorem zarządzającego nimi Kolegium. Rozwijał działalność w Ośrodku Badań nad Tradycją Antyczną w Polsce i Europie Środkowowschodniej, którego od 1992 był dyrektorem; w 1995 objął nadto funkcję redaktora wydawanych tamże serii *Eseje i Studia* oraz zeszytów naukowych *Łacina w Pol-*

sce. We współpracy polsko-ukraińskiej zorganizował w 1996 Międzynarodową Szkołę Humanistyczną dla młodych badaczy z Europy Środkowo-Wschodniej. W 1997 został członkiem korespondentem Wydziału Filologicznego PAU. Działalność nadal w International Society for the History of Rhetoric, w 1997-99 jako wiceprezes, a w 1999-2001 prezes międzynarodowy towarzystwa. Był również współzałożycielem międzynarodowej Akademii „Artes Liberales” i od 1999 przewodniczącym Rady tej placówki. Wchodził w skład m.in. Komitetu Obchodów Roku Juliusza Słowackiego (1999) oraz Komitetu Prognoz „Polska 2000 Plus” PAN. W 2003 otrzymał doktorat honoris causa Uniwersytetu im. I. Franki we Lwowie. Odznaczony m.in. Złotym Krzyżem Feniksa nadanym przez Prezydenta Republiki Greckiej (1996) oraz Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1998). [...]

TWÓRCZOŚĆ

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopismach, m.in.: Classical tradition in Kochanowski's work. Problems of reception. W: The Polish Renaissance in its European context. Bloomington, Indianapolis 1988 s. 374-382. – Dwujęzyczna edycja „In catilinam I” Cicerona z końca IV w. Problemy paleograficzne. *Kult. Średniowieczna i Staropol.* 1991 s. 151-162. – Kazimierz Kumaniński. [Przeł.] P. Gesumunno. W: Antichisti dell'Universita di Varsavia nel Novocento. Napoli 1992 s. 87-110. – [Tradycje klasyczne w literaturze polskiej. Od XVI w. do pierwszej wojny światowej]; przekł. włos.: [Przeł.] P. Gesumunno. *Ricerche Slavistiche*, Roma 1992/1993 vol. 19/25 [cz.] 2 s. 5-21. – Latin as a factor in the Polish cultural identity in the period of the first Polish Republic (1500-1800). W: Mare Balticum – Mare Nostrum. Jyväskylä 1994; wersja rozszerz. w jęz. pol.: „Latinitas” jako składnik polskiej tożsamości kulturowej. W: Tradycje antyczne w kulturze europejskiej – perspektywa polska. Wwa 1995 s. 71-81. – La lettera rinascimentale come fonte storica e come testo letterario. A proposito di un'edizione della corrispondenza di Jan Dantyszka (1485-1548). W: Il Rinascimento in Polonia. Napoli 1994 s. 227-239. – Trening oratorski jako składnik wychowania obywatelskiego w systemie republikańskim. Przypadek polski. W: Retoryka antyczna i jej dziedzictwo. Wwa 1996 s. 134-143. – Armaty Mickiewicza. [Współaut.:] Z. Stefanowska. *Pam. Lit.* 1998 z. 3 s. 15-29. – Paradoxy Sienkiewiczowskiego widzenia Rzymu w „Quo vadis”. W: Włochy a Polska – wzajemne spojrzenia. Łódź 1998 s. 317-323. – Warszawa – antyczne glosy i glosy. *Zesz. Lit.* 2003

nr 4 s. 74-86. – Z tradycją antyczną w XXI wiek. (Wykład wygłoszony 16 stycznia 2001 r.). W: Uniwersyteckie wykłady na koniec starego i początek nowego tysiąclecia. Wwa 2004 s. 31-43.

Prace edytorskie i redakcyjne

8. Listowne Polaków rozmowy. List łaciński jako dokument polskiej kultury XVI i XVII wieku. Praca zbior. pod red. ... i J. Mańkowskiego. Wwa: Fundacja Aletheia 1992, 132 s.

9. Españoles y polacos en la corte de Carlos V. Cartas del embajador Juan Dantisco. [Wyd.:] A. Fontan, ... Madrid: Alianza Ed. 1994, 366 s.

10. A. Dudith: Epistulae. P. 2: 1568-1573. [Wyd. pod kierownictwem] ... Budapeszt: Akadémiai K.; Argumentum K. 1995, 652 s.

11. Scaenica Saravi-Varsoviensia. Beiträge zum antiken Theater und zu seinem Nachleben. [Szkiel]. [Red.:] ..., W. Görler. Wwa: DiG 1997, 169 s.

12. Siew Dionizosa. Inspiracje Grecji antycznej w teatrze i dramacie XX wieku w Europie Środkowej i Wschodniej. Rekonesans. Red.: ... i Z. Osiński. Oprac. nauk.: M. Borowska. Wwa: DiG 1997, 247 s.

13. Grecja mykeńska a Grecja klasyczna. [Red.] ... Wwa: Pol. Tow. Filol.; Olsztyn: Wydawn. Uniw. Warmińsko-Mazur. 2000, 87 s.

14. Bo królom był równy... Przemówienie Józefa Piłsudskiego przy składaniu prochów Słowackiego do grobów wawelskich 28 czerwca 1927 roku. Oprac. tekstu ... Wwa: OBTA [Ośrodek Badań nad Tradycją Antyczną w Polsce i Europie Środkowo-wschodniej UW]; Kr.: Ośrodek Myśli Polit.; Księg. Akademicka 2002, 109 s.

Zawiera również teksty w jęz. białorus., litew. i ukr.

15. Z Rzymu do Rzymu. Red. ... przy współpracy M. Bokszczanin. Wwa: Ośrodek Badań nad Tradycją Antyczną (OBTA) UW; Unia Wydawn. Verum 2002, 341 s.

Dot. powieści H. Sienkiewicza „Quo vadis?”.

16. Rhetoric of transformation. [Eseje i studia]. [Wyd.] ... Wwa: DiG 2003, 198 s.

17. Łacina jako język elit. Koncepcja i red. nauk. ... Wwa: OBTA [Ośrodek Badań nad Tradycją Antyczną w Polsce i Europie Środkowo-wschodniej]; DiG 2004, 516 s.

18. Dawne elity – słowo i gest. Red.: J. Olko i ... Wwa: Ośrodek Badań nad Tradycją Antyczną w Polsce i Europie Środkowo-wschodniej UW; DiG 2005, 228 s.

OPRACOWANIA (wybór)

J. Hernik-Spalińska: Pochwała filologii. *Ogród* 1994 nr 1 [rec.: Filolog w teatrze].

B.T.

B

BABINICZ Waldemar Leon

OPRACOWANIA (wybór)

Z. Śliwka; W.L.B. W: Pisarze regionu świętokrzyskiego. Ser. 1 t. 4. Kielce 1995. – T. Tulibacki. *W.B. Gaz. Wyborcza* 2004 nr 37 [wspomnienie].

K.B.

BABIŃSKI Andrzej

Krytl.: (ABA).

OPRACOWANIA (wybór)

L. Żuliński: Z gruzów powstać. W tegoż: *Mity konieczne*. Łódź 1989 [dot.: *Znicze i inne wiersze*]. – B. Zadara: „Z wierszy mnie sądz”. W tegoż: *Daj mi tam, gdzie go nie ma*. Lubl. 1996 [dot.: *Znicze*]. – K. Maliszewski: *Siostra Jutra (...)* stwórz mnie innego. (Uwagi o poezji A.B.). *Nowa Okolica Poetów* 2000 nr 2. – J. Marx: *Rytuały śmierci*. W tegoż: *Legendarni i tragiczni*. Wwa 2002. – *Uwierzenie A.B. Topos* 2002 nr 3.

B.T.

BACEWICZ Wanda

ur. 1911

Urodzona 10 sierpnia 1911¹ w Łodzi. [...] W 1956 wyszła za mąż za Janusza Ekierta, muzykologa (roz-wiedzeni). [...]

TWÓRCZOŚĆ

8. Wiersze wybrane i nowe.

W t. 1 błędny tytuł.

11. *Póki trwamy*. [Wiersze]. Wwa: Spółdz. Wydawn. Anagram 2003, 64 s.

Praca redakcyjna

1. Grażyna Bacewicz. Bibliografia i dyskografia (wybór). *Zebrala ...*, oprac. E. Paszkowska. Wwa: AM [Akad. Muz.] 1989, 33 s.

¹ Data urodzenia wg inf. w ank. W.B. dla IBL PAN z 2003, 2004.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2003, 2004.

LP XX w. (M. Jentys).

[Póki trwamy:] W. Kaliszewski: Słuchanie ciszy. *Nowe Książki*, 2003 nr 11; K. Kuczowski: Ucieczka w niebo. *Topos* 2003 nr 6; L. Szaruga: Świat Poetycki (XXI). *Zesz. Lit.* 2003 nr 184].

M.K.-K.

BACHÓRZ Józef

[...] W 1978-85 był członkiem Zarządu Głównego Towarzystwa Literackiego im. A. Mickiewicza. [...] W 1990 otrzymał tytuł profesora, a w 1998 stanowisko profesora zwyczajnego na UG. W 1991 wszedł w skład komitetu redakcyjnego serii *Historia i Teoria Literatury. Studia*. W 2002 otrzymał Medal Księcia Mściwoja II, przyznawany za zasługi dla miasta Gdańska, w 2003 nagrodę naukową m. Gdańska im. J. Heweliusza. Został członkiem rady programowej serii *Biblioteka Narodowa* w Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich – Wydawnictwie. Pozostaje nadal członkiem Komitetu Nauk o Literaturze Polskiej oraz wchodzi w skład Rady Naukowej IBL PAN. [...]

TWÓRCZOŚĆ

3. „Lalka” Bolesława Prusa. Wwa: Patria 1990, 34 s.

Opracowanie dla potrzeb szkolnych.

4. „Pótop” Henryka Sienkiewicza. Wwa: Patria 1992, 47 s.

Opracowanie dla potrzeb szkolnych.

5. Pozytywizm. Podręcznik dla szkół ponadpodstawowych. Wwa: Stentor 1992, 266 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 1996, wyd. 3 uzup. 1997, wyd. 5 [!] 1999.

6. Pozytywizm w szkole. Rozkład materiału. Propozycja oparta na podręczniku ... Wwa: Stentor 1992, 29 s.

7. Mickiewiczowska idea Europy. W dwusetną rocznicę urodzin Adama Mickiewicza. Gdańsk: Woj. Bibl. Publiczna im. J. Conrada-Korzeniowskiego 1998, 16 s. Przedr. zob. poz. 10.

8. Pozytywizm. Zeszyt ćwiczeń. Wwa: Stentor 1998, 94 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 1999, wyd. 3 2000.

9. Wiek XIX. Romantyzm – realizm. Materiały z dziejów sztuki – dla liceów i gimnazjów. [Współaut.: A. Kowalczykowiak]. Wwa: Stentor 2001, 51 s., 40 k. tabl. Wyd. nast. tamże 2003.

Teksta reprodukcji z komentarzem.

10. Jak pachnie na Litwie Mickiewicza i inne studia o romantyzmie. Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2003, 307 s.

Zawartość: O Emilii Plater i „Śmierci pułkownika”. Narodziny i dzieje legendy; Jak pachnie na Litwie Mickiewicza; Fauna w słowniku Mickiewicza; Śmiech i uśmiech w „Panu Tadeuszu”; Mickiewiczowska idea Europy [poz. 7]; Indywidualiści w gromadzie. Grupy literackie w Królestwie Polskim w okresie międzypowstaniowym; W cieniu wieścizów; Ob-rachunki (arytmetyczne) z romantyzmem.

11. Romantyzm a romanse. Studia i szkice o prozie polskiej w pierwszej połowie XIX wieku. Gdańsk: Wydawn. UG 2005, 307 s.

Zawartość: Poezja a powieść. Romantyzm a realizm; Karta z dziejów zdrowego rozsądku, czyli o fizjonomice w literaturze; Romanse w powieści, czyli o wątkach miłosnych w powieściopisarstwie polskim okresu międzypowstaniowego 1831-1863; Anatomia heroiny romansu; Gotycko-sarmackie „Zawieprzyce” Aleksandra A.F. Bronikowskiego. (Przeciw zapomnieniu niebanalnej karty powieściopisarstwa); O „Kollokacji” Józefa Korzeniowskiego; „Alkhadar” Edmunda Chojckiego. Rozterki wieku; Polska powieść tajemnic. Szkic stu-letniej kariery; Pamiętnik w polskiej kulturze romantycznej; Pamiętnik niezwykłej ucieczki z Syberii [dot.: R. Piotrowski: Pamiętniki].

12. „Złączyć się z burzą...” Tuzin studiów i szkiców o romantycznych wyobrażeniach morza i egzotyki. Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2005, 335 s.

Zawartość: „Złączyć się z burzą...”, czyli o romantycznych stylizacjach morza; Mickiewiczowska wizja morza; Morze w młodzieńczej poezji Juliusza Słowackiego; Krasinski plynie na Sycylię; Nadbałtycka geografia Wincentego Pola; Między morzem a samotnością. O „Pieśniach żeglarza” Aleksandra Podgórnego; Nieco o romantycznej sonetomanii bałtyckiej; Gdańska powieść Kraszewskiego [dot.: „Kamienica w Długim Rynku”]; U kresu romantycznej egzotyki morskiej. Henryk Jabłoński w Zanzibarze; Z dziejów polskiej sławy Luisa Camõesa w XIX wieku; Romantycznie fascynacje egzotyki; Konopnica nad morzem w Normandii.

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopiśmie, m.in.: Kraszewski o Norwidzie. *Pr. Polonist.* Ser. 45: 1989 s. 319-330. – O obrazach Gdańska w polskich powieściach XIX-wiecznych. *Gdań. Roczn. Kult.* 1990 t. 13 s. 45-61. – „Lalka” w kontekście „Trylogii”. *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mick.* 1991/1992 s. 27-40. – Miasto z perspektywy Kraszewskiego. W: *Miasto, kultura, literatura. Wiek XIX.* Gdańsk 1993 s. 61-78. – O funkcjach starego subiekta w „Lalce”. W: *Bolesław Prus. Twórczość i recepcja.* Lubl. 1993 s. 97-111. – Słowacki w Soplicowie. W: *„W krainie pamiętek”.* Wr. 1996 s. 211-226. – Wzorzec polskiej powieści realistycznej i jego znaczenie historyczno-literackie. W: *Wiedza o literaturze i edukacja.* Wwa 1996 s. 30-43. – Dydaktyka i rozterki Bogdana Bolesławity. (Kilka refleksji na przykładzie „Moskala” Józefa Ignacego Korzeniowskiego). W: *Alegorie, style, tożsamość.* Gdańsk 1999 s. 125-141. – Kogo i jak nazywa się w „Lalce” Prusa. W: *Na pozytywistycznej niwie.* Pozn. 2002 s. 165-181. – „Ołbrzymie jodły szumią nad moją głową”. [J.I.] Kraszewski o lasach i drzewach. W: *Zbliżenia historycznoliterackie.* Kr. 2003 s. 92-104. – Bolesław Prus. W: *Pozytywizm.*

Historia literatury polskiej w dziesięciu tomach. T. 6. Bochnia-Kr.-Wwa [2004] s. 339-390. – Bolesław Prus o miejscu literatury w życiu i o polskiej literaturze przedrobiorowej (re- konesans). W: Od liryki do retoryki. Gdańsk 2004 s. 303-316. – Żydowskie problemy Józefa Korzeniowskiego. W: Kwestia żydowska w XIX w. Spory o tożsamość Polaków. Wwa 2004 s. 79-94. – O uniwersyteckim kanonie lektur polonistycznych. W: Polonistyka w przebudowie. Kr. 2005 s. 136-153. – Przytlumiona nuta. Motywy autokratyczne w pamiętnikarstwie polskim o powstaniu styczniowym. W: Literatura i jej konteksty. Rzeszów 2005 s. 154-164.

Prace redakcyjne

3. Słownik literatury polskiej XIX wieku. Wyd. nast.: [wyd. 2] Wr.: Ossol. 1994, wyd. 3 tamże 2002.

4. B. Prus: *Lalka*. Oprac. [i wstęp] ... T. 1-2. Wr.: Ossol. 1991, CXIX, 533 + 606 s. *BN1*, 262. Wyd. 2 przejrz. tamże 1998.

5. „Lalka” i inne. Studia w stulecie polskiej powieści realistycznej. Pod red. ... i M. Głowińskiego. Wwa: Wydawn. IBL 1992, 200 s. IBL PAN.

6. B. Prus: *Kroniki*. Wybór, oprac. [i wstęp] ... Wr., Kr.: Ossol. 1994, CI, 521 s. *BN1*, 285. Por. poz. 11.

7. E. Orzeszkowa: *Nad Niemnem*. T. 1-3 w 2 vol. Oprac. ... Wr.: Ossol. 1996, CXLVI, 230 + 533 s. *BN1*, 292.

8. Adam Mickiewicz i kultura światowa. Materiały Konferencji Międzynarodowej Grodno-Nowogródek 12-17 maja 1997. Księga 2 pod red. ... i W. Choriewa. Gdańsk: UG 1998, 263 s.

9. B. Prus: *Antek* i inne opowiadania. [Wybór i posł.] ... Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1998, 489 s.

10. Pieniądz w literaturze i teatrze. Materiały z sympozjum „Temat pieniądza w literaturze i teatrze”. Gdańsk, Uniw. Gdański 17-18 stycznia 2000. Pod red. i ze słowem wstępnym ... Sopot: Pracownia Impuls 2000, 285 s.

11. B. Prus: *Kroniki*. (Wybór). T. 1-2. Oprac. ... Wr.: Ossol.; Wwa: De Agostini Polska 2005, CVIII, 224 + 311 s. Por. poz. 6.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Rozm.: A. Krawczyk, P.W. Lorkowski. *Topos* 1998 nr 5/6.

LP XX w. (A. Kubala).

5. Fita. *Pam. Lit.* 1996 z. 4 [rec. oprac.: Bolesław Prus: *Lalka*]. – W. Kaliszewski: *Dotknąć świata Mickiewicza*. *Nowe Książki*. 2004 nr 10 [rec.: Jak pachnie na Litwie Mickiewicza i inne studia o romantyzmie]. – S. Burkot. *Ruch Lit.* 2006 nr 2 [rec.: „Złączyć się z burzą...”]. – A. Baglajewski. *Pam. Lit.* 2007 nr 1 [rec.: Jak pachnie na Litwie Mickiewicza i inne studia o romantyzmie].

BACULEWSKI Jan
1912-1994

[...] Odznaczony m.in. Medalem Komisji Edukacji Narodowej i Złotą Odznaką ZNP. [...] Zmarł 27 października 1994 w Warszawie.

OPRACOWANIA (wybór)

SPKP, Suplement 2 (H. Zasadowa).

B.T.

BACZYŃSKI Krzysztof Kamil

TWÓRCZOŚĆ

6. [Tysiąc dziewięćset czterdzieści trzy] 1943. Powst. 1943. [Wyd. 2] Kr.: WL 1994.

Druk bibliofilski.

11. *Utwory zebrane*. Oprac.: A. Kmita-Piorunowa i K. Wyka. Wstęp: K. Wyka. Komentarz edytor-ski: A. Kmita-Piorunowa. [Wyd. 4] t. 1-2 Kr.: WL 1994.

20. *Wybór poezji*. Oprac.: J. Święch. Wyd. 2 przejrz. Wr.: Ossol. 1998. *BN1*, 265.

24. *Modlitwa*. [Wiersz]. Wyd. 2 Lubl.: WLubel. 1998.

25. *Poezje*. [Wybór i wstęp:] J. Święch. Wyd. 2 Lubl.: WLubel. 1992.

26. *Kiedy się miłość śmiercią stała... Wiersze wybrane*. Wybór i komentarz: W. Budzyński. Wyd. nast.: wyd. 2 zmien. Wwa: Wydawn. Orgelbrándów przy udziale „Tevere” 1995; wyd. 4 [!] uzup. Wwa: PIW 1999; wyd. 5 Wwa: Nowy Świat 2004.

27. *Poezje*. Kr.: Dom Książ. 1993, 271 s.

28. *Rzeczy niepokój*. [Wiersze]. Wybrała i wstępem opatrzyła M. Wyka. Wwa: Anagram 1993, 194 s.

29. *Wybór wierszy*. Wybór: L. Kielkowski. Bielsko-Biała: Profile 1993, 143 s.

30. *Ja i ogień*. Baczyński, Gajcy, Trzebiński. [Wiersze]. Wstęp: B. Drozdowski. Wwa: Interart 1994, 111 s. Wyd. nast. tamże 1996.

Tu wiersze K.K.B., s. 9-51.

31. *Wiersze*. Tor.: C&T 1994, 116 s.

32. *Wybór poezji*. Bielsko-Biała: BOW [1995], 215 s.

33. *Czas miłości*. Wybór i oprac.: L. Lachowiecki. Wwa: Sternik 1996, 70 s.

34. *Niebo złote ci otworzę*. Wybór wierszy. Wybór i oprac.: Z. Jaskuła. Łódź: Cypniew 1996, 96 s.

35. *Poezje*. Wyboru dokonał i posł. opatrzył P. Matywiecki. Wwa: PIW 1996, 503 s.

36. *Najpiękniejsze wiersze*. Wybór: E. Despe-rak. [Wwa:] bis [1997], 62 s.

M.K.-K.

113

37. Noc wiary. [Wiersze]. Wybór i posł.; W. Smaszcz. Wwa: Pax 1997, 194 s.

38. Po stronie nadziei. Wybór wierszy. Wybór i posł.; W. Budzyński. Słowo wstępne: Z. Kubiak. Wwa: Świat Książki 1997, 316 s. Wyd. nast. tamże; wyd. 2 1999, wyd. 3 2004.

39. Pół mnie, a pół Bogu. [Wiersze]. Wybór: A. Janko. Wwa: Prószyński i S-ka 1997, 87 s. Wyd. nast. tamże 1999.

40. Sen w granicy kuty. Wybór poezji. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1997, 290 s.

41. Poezje. Kr.: Spes 1998, 216 s.

42. Ty jesteś moje imię... Wybór i oprac.: A. Nawrocki. Wwa: IBIS 1998, 94 s.

43. Liryki najpiękniejsze. Wybór: A. Madyda. Tor.: Algo 1999, 44 s.

44. Poezje. Wiersze wybrała i ułożyła M. Baranowska. Kr.: Eventus 2000, 179 s.

45. „ale ty jesteś drzewo”. [Wiersze]. Wybór i wstęp: B. Kuczera-Chachulska. Wwa: Wydawn. Uniwers. Kardynała S. Wyszyńskiego 2001, 75 s.

46. Wiersze. Kr.: WL 2002, 589 s.

47. Liryki. Tor.: Algo 2004, 256 s.

48. Testament de feu. [Wybór i przekł.]: C.H. du Bard, Ch. Jezewski [przy współpracy]: F.-X. Jaujard, D. Sila Khan. Paris-Orbey: Arfuyen 2006, 196 s. Tekst w jęz. pol. i franc.

Wydania wierszy z nutami: Polskie śpiewy. Słowa: T. Różewicz, ..., T. Nowak. Muz.: J. Świder. Wwa: Centr. Ośrodek Metodyki Upowszechniania Kultury 1985, 6 s. – Krzysztof Kamil Baczyński. Pieśni. [Muz.]: J. Sokorski. Piastów: J.W. Pióro 1998, 32 s. – Modlitwa do Bogarodzicy. Muz.: J. Tyszkowski. Wwa: Wydawn. Muzyczne „Gamma” 1998, 8 s.

Montaż wierszy, m.in.: Bagnet na broń. TV 1973. – Ptaki niedorośle. Wyst. Kalisz, T. im. W. Bogusławskiego 1978. – Elegia. TV 1979. – Ten czas. TV 1979. – Tren weselny. Scenariusz: K. Rynkiewicz. Łódź, T. 77 1982. – Na świtu krawędzi. Wybór poezji. Scenariusz: T. Kostuch, K. Merta. TV 1987. – Ostatnie lato. Wybór poezji. Adapt.: A. Borkowska. Radio 1987. – Blanka. Wg prozy ... Monodram. Wykonanie: A. Czaja. Wyst. Klodzko, Studia Teatr. 1988. – Być sobą jednym. Oprac. tekstu: M. Gawęda. Wyst. Szczec., T. Współcz. 1991.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (K. Wyka)

A. Adamiak: Oczarowania i strategie. (B. w latach 1943-1961). *Integracje* 1985 nr 18. – A. Okopień-Sławińska: Tekstowe wskaźniki znaczenia wyrazów. (Na przykładzie poezji K.K.B.). W tejże: Semantyka wypowiedzi poetyckiej. Wr. 1985.

– M. Bałowski: Funkcje nazw własnych w utworach K.K.B. W: Nazwy własne pospolite w języku i tekście. Opole 1986. – W.J. Podgórski: „Pieśń była żywą krwią”. (O piosenkach żołnierskich Paczkowskiego i B.). *Polonistyka* 1988 nr 6. – Poezja pokolenia wojennego. (Studia, interpretacje i artykuły). Pod red. Z. Andresa i G. Ostasza. Rzeszów: Tow. Nauk. w Rzeszowie 1989, 298 s. [tu nt. K.K.B.: A. Kmita-Pionunowa: Dzieje wydawnicze twórczości K.K.B.; J. Świąch: B. po latach; S. Jaworski: „Spojrzenia” K.K.B., przedr. w tegoż: Zakrety i przelomy. Kr. 2000; B. Kryda: „Który nauczę znów pokory...”. (Wokół „Spojrzenia” K.K.B.); Z. Ozóg: K.K.B. „O wielkie niebo świata”. (Próba interpretacji); Z. Lenart: K.K.B. wiersz „Rodzicom”. (Próba interpretacji); J. Rusin: W poszukiwaniu źródeł poezji miłosnej K.K.B.; J. Litwin: Semantyczne kolokacje „snu” w poezji K.K.B.; M. Osowski, J. Szurek: Anafora w liryce K.K.B.]. – J. Lewandowski: Wokół biografii K.K.B. W tegoż: Szkoła bolesna, obraz dni... Uppsala 1991. – S. Chwin: Czarna broń. B. jako „obcy”. W tegoż: Literatura a zdrada. Kr. 1993. – M. Bałowski: Obraz męzczyzny i kobiety w utworach K.K.B. W: Język a kultura. T. 9. Wr. 1994. – B. Białokozowicz: Legenda K.K.B. w poetyckiej wizji A. Łojki i P. Wiegina. W: Świat przedstawiony w dziełach pisarzy Wschodniej Słowiańszczyzny. Zielona Góra 1994. – W. Budzyński: Miłość i śmierć Krzysztofa Kamila. Wyd. 2 uzup. Wwa: Split Trading 1994, 270 s., wyd. 3 Kęty: Antyk 2003, wyd. 4 uzup. Wwa: Świat Książki 1999. – W. Gutowski: Błądzenie człowieka w Bogu i Boga w człowieku. W tegoż: Wśród szczyfów transcendencji... Tor. 1994. – J. Marx: „Niech mi nie kładą gwiazd na skronie...” W tegoż: Dwudziestolecie poeci Warszawy. Wwa 1994 [tu też wybór wierszy K.K.B.]. – J. Rostropowicz-Clark: Wódz powstańców, poeta bohaterów. *Teksty Drugie* 1994 nr 2. – W. Smaszcz: Krzysztof i Barbara. W tegoż: Miłość bez jutra. Białystok 1994 [tu też wybór wierszy K.K.B.]. – S. Stabro: Inny B. W tegoż: Zamknięty rozdział. Wwa 1994, Poezja i historia. Kr. 1995. – A.K. Waśkiewicz: Krzysztof Kamil Baczyński – poezja, historia, los. Gdańsk: Wydawn. M. Rożak 1994, 57 s. – K. Wyka: Baczyński i Różewicz. Kr.: WL 1994, 241 s. [tu przedr. monografi: Krzysztof Baczyński. Kr. 1961]. – W. Budzyński: Poeta zamordowany. W tegoż: Świętynia przodków. Wwa 1995. – J. Kwiatkowski: Potop i posąg. W tegoż: Magia poezji. Kr. 1995. – Z. Wasilewski: Legenda Baczyńskiego. Wwa: Sukurs 1996, 134 s. [tu także kronika życia i twórczości K.K.B., bibliografia w oprac. H. Fleszar, w aneksie wiersze o K.K.B. i jemu dedykowane]. – M. Bałowski: Lista frekwencyjna poezji, prozy i dramatu Krzysztofa Kamila Baczyńskiego. Prochowice: Pro 1997, 476 s. – P. Łuszczkiewicz: Eros, Ares, Tanatos. (Erotyki K.K.B. i Tadeusza Różewicza wobec wojny i śmierci). W tegoż: Po balu. Wwa 1997. – K. Wyka: List do Jana Bugaja. W tegoż: Rzecz wyobraźni. Kr. 1997 oraz w: Kartografowie dziwnych podróży. Kr. 2004. – W. Budzyński: Testament Krzysztofa Kamila. Wwa: *Twój Styl* 1998, 322 s. – B. Łatawiec: K.K.B. „Taki to mroczny czas”, „Spełnia się brzemie katolicyznych nocy”. W tejże: Polska poezja w latach 1939-1956. Kr. 1998. – Nad wierszami Baczyńskiego. Interpretacje, szkice i rozprawy. Pod red. G. Ostasza. Wyd. 2 poszerz. i uzup. Rzeszów: WSP 1998, 276 s. [tu dodano szkice: J. Wołski: Dokument poetyckich ćwiczeń; M. Stanis: B. mit początku; Z. Lenart, G. Ostasz: O świecie wewnętrznym poematu „Wybór”; Z. Ozóg: „O miasto, miasto – Jeruzalem żalu...” Biblijne i romantyczne konteksty wiersza; J. Rusin: W poszukiwaniu źródeł poezji miłosnej K.K.B.; A. Jamrozek-Sowa, E. Stanis: Duch lekki, jak ciemności nocne. O wierszach K.K.B. śpiewanych przez Ewę Demarczyk] – G. Ostasz: Tradycje Norwida w twórczości dwudziestolecia poetów Warszawy; W peltażu zmagam o niepodległość. Mazowsze K.K.B. W tegoż: Przeciwno smokom, jadom kulom... Rzeszów 1998. – P. Paziak: Funkcja semantyczna przymiotników

na „awy” w poezji K.K.B. *Por. Jęz.* 1998 z. 7. – M. Sporoń: Bohater melancholiczny – „Kręgiem ostrym rozdarty na pół”. O wierszu K.K.B. „Z głową na karabinie”. W: Kanonada. Kat. 1999. – W. Budzyński: Dom Baczyńskiego. Wwa: Pax 2000, 293 s. [dot. domu przy ul. Hołównki 3, gdzie mieszkał K.K.B., oraz jego mieszkańców]. – S. Falkowski, P. Stępień: B. Ku bramom blasku. W tychże: Żyrafa, czyli po co i jak czytać poetów współczesnych. Wwa 2000. – Z. Marcinów: O wierszu K.K.B. „Ciemna miłość”. W: *Liryka polska XX w.* Ser. 2. Kat. 2000. – J. Święch: Rycerze B., czyli o dziejach pewnego mitu; Dylematy wiary i moralności w świetle poezji K.K.B. W tegoż: *Poezji i wojna.* Wwa 2000. – J. Błoński: Pamięci Anioła. W tegoż: *Wszystko co literackie.* Kr. 2001. – W. Budzyński: *Taniec z Baczyńskim.* Historia miłości Barbary i Krzysztofa Baczyńskich. Wwa: Prószyński i S-ka 2001, 149 s. – M. Klukas: *Dobre smoki K.K.B.* *Acta Univ. Lodz. Folia Litteraria Polonica* 2001 z. 4. – B. Siwek-Niedźwiecka: K.K.B. jako student. W osiemdziesiąt rocznicę urodzin. *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 2001 nr 1/2. – J. Sławiński: K.K.B.: Historia. W tegoż: *Przypadki poezji.* (Prace wybrane. T. 5). Kr. 2001. – Krzysztof Kamil Baczyński. *Twórczość, legenda, recepcja.* Pod red. J. Detki. Kielce: Inst. Filologii Pol. Akad. Świętokrzyskiej 2002, 201 s. [zawartość: J. Święch: B. i Holocaust; A. Kurka: O pejzażu zimowym w poezji B.; J. Wiśniewski: O dźwiękowym i muzycznym rezonansie w wierszach B.; G. Szymczyk: *Deszcz-placz. Interpretacja „Deszczów”*; I. Mityk: *Groteska w opowiadaniach B.*; K. Pietrych: „Obłoki straszne” Miłozza, „obłoki lotne” B.; J. Detka: Powojenne dialogi z poezją B.; J. Brzozowski: B. w biały dzień. O wierszu Wisławy Szymborskiej; M. Wyka: „List do Jana Bugaja” [K.K.B.] czytany dzisiaj]. – Z. Ożóg: *Romantycy czasu wojny.* *Liryka Krzysztofa Kamila Baczyńskiego oraz poetów „Sztuki i Narodu” wobec tradycji romantycznej.* Rzeszów: Stow. Lit.-Artyst. „Fraza” 2002, 143 s. – W. Wróblewska: O poetyckim synkretyzmie „Bajki” K.K.B. W: *Opis wiersza.* Tor. 2002. – M. Łojek: *Ufność Krzysztofa Kamila Baczyńskiego w niezawodną pomoc Matki Bożej.* Bydgoszcz: [M. Łojek] 2003, 31 s. – J. Rzymowski: *Anna Kamińska a polemiki poetyckie wokół K.K.B.* *Zesz. Nauk. Państw. Wyz. Szk. Zawodowej we Włocławku. Rozpr. Hum.* 2003 t. 1. – S. Stabro: *Chwila bez imienia.* O poezji Krzysztofa Kamila Baczyńskiego. Wyd. 2 Kr.: Universitas 2003, 333 s. – W. Budzyński: *Warszawa Baczyńskiego.* Wwa: *Noir sur Blanc* 2004, 155 s. [tu także barwne reprodukcje szkiców i akwarel K.K.B.]. – A. Legeżyńska: *Poetycka autobiografia K.K.B.* *Polonistyka* 2004 nr 4. – J. Ślósarska: *Dzieci na mrozie. Obrazowanie układu sytuacji „ja – w świecie” i „ja – wobec świata”.* W tegoż: *Studia z poetyki antropologicznej.* Wwa 2004. – B. Kaniewska, A. Legeżyńska, P. Śliwiński: *Poetycka autobiografia K.K.B.* W tychże: *Literatura polska XX wieku.* Pozn. 2005. – M. Piotrowski: *Chłopięce igrzysko. Wojenne mikrohistorie K.K.B.* W: *Skala mikro w badaniach literackich.* Kat. 2005. *Pr. Nauk. Uśl. w Katow.* nr 2345. – M. Barański: *Lustro i kobieta. O dwóch tekstowych wizualizacjach: „Dziewczyna przed zwierciadłem” Leśmiana i „Biała magia” B.* W: *Lustro (zwierciadło) w literaturze i kulturze.* Siedlce 2006. – M. Majuch: *Umieranie B.* W: *Kulturowe terytoria literatury.* Siedlce 2006.

A.Sz.

BACZYŃSKI Stanisław

OPRACOWANJA (wybór)

N. Gross: *Niedobre pochodzenie.* *Przegląd* 2002 nr 30. – W. P. Szymański: B., „Pisma krytyczne”. W tegoż: *Między ciemnością a światem.* Kr. 2005.

J.Cz.

BADECKI Karol Józef

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (J. Wojnowski). – A. Kamiński: K.J.B. W: *Słownik biograficzny archiwistów polskich.* Wwa 1988. – SBLP t. 3 (J. Starnawski, T. Ulewicz).

J. Cz.

BAHDAJ Adam

TWÓRCZOŚĆ

12. *Do przerwy 0 : 1.* [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: [wyd. 6] Wr.: Siedmioróg 1991; Łódź: Literatura 1999; Wwa: Philip Wilson 2001.

16. *Przygody srebrnej piłki.* [Dla dzieci]. [Wyd. 2] Wr.: Siedmioróg 1998.

20. *Wakacje z duchami.* [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: [wyd. 9] Wr.: Siedmioróg 1994, tamże: 1996, 1997, 2000.

22. *Uwaga! Czarny parasol.* [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: [wyd. 7] Wr.: Siedmioróg 1995, tamże 2004.

23. *Podróż za jeden uśmiech.* [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: [wyd. 8] Wr.: Siedmioróg 1994, tamże 1997; Łódź: Literatura 2001; Wwa: Philip Wilson 2001.

29. *Kapelusz za 100 tysięcy.* [Powieść]. [Wyd. 7] Łódź: Literatura 2003.

Przekł. r. o. s.: *Tajna ślapy s sjurprizom.* [Przeł.] B. Grinkov. Moskwa 1996.

30. *Pilot i ja.* [Dla dzieci]. Wyd. nast.: [wyd. 10] Wr.: Siedmioróg 1997; wyd. w jęz. pol. i ang. pt. *Pilot i ja; The pilot and me.* [Przeł.] D. Mathews. Łódź: Literatura 1997. Wyd. 2 tamże 2003.

32. *Piraci z Wysp Śpiewających.* [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 6] Wr.: Siedmioróg 1995, tamże 1998; Kr.: Zielona Sowa 2004.

34. *Stawiam na Tolka Banana.* [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: [wyd. 6] Łódź: Cypniew 1996; Wwa: Świat Książki 1996; Łódź: Literatura 2000, tamże 2001.

35. *Mały pingwin Pik – Pok.* [Wyd. 5] Wr.: Siedmioróg 1995.

A d a p t. t. v. *Przygody pingwina Pik – Poka albo jak śpiewają słowiki.* Adapt. W. Felenczak. TV 1982.

37. *W stronę Kansas City.* [Opowiadania]. [Wyd. 3] Wr.: Siedmioróg 1998.

38. *Czarne sombrero.* [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: [wyd. 5] Kat.: Śląsk [1990]; Wr.: Siedmioróg 1993; Łódź: Literatura 1998.

41. *Podróż w nieznanne.* [Dla dzieci]. [Wyd. 4] Łódź: Cypniew 1996.

45. *Trzecia granica.* [Cykl powieściowy]. Wyd. nast.: Wr.: Siedmioróg 1998; Kr.: Zielona Sowa 2003. 115

B

48. Telemach w dzinsach. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 4] Wr.: Siedmioróg 1995; Kr.: Zielona Sowa 2004.

49. Gdzie twój dom, Telemachu? [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 4] Wwa: Philip Wilson 2000; Kr.: Zielona Sowa 2004.

50. Dan Drewer i Indianie. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 3] Wr.: Siedmioróg 1995, tamże 1998.

51. Tańczący słoń. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 2] Wr.: Siedmioróg 1994, tamże 1996.

52. Księżycowy koncert; Wielki wyścig. [Opowiadania]. Łódź: Literatura 2000, 24 s.

53. Najpiękniejsza fotografia. [Opowiadanie]. Łódź: Literatura 2003, 56 s.

OPRACOWANIA (wybór)

5. Rzepczyński: „Zupełnie jak w książce albo na filmie”, czyli o twórczości A.B. *Stud. Szt. Dziec.* 1994 [z.] 8.

J.Z.

BAJON Filip

[...] W 1993-99 był producentem czterech filmów. Reżyserował filmy fabularne według własnych scenariuszy oraz filmy dokumentalne (m.in. „Poszukiwany Ryszard Kapuściński”, 1998). Zajmował się reżyserią spektakli dla Teatru Telewizji (w 1994, 1998 i 2002) oraz reżyserią teatralną, m.in. w Teatrze na Piętrze w Poznaniu, w Starym Teatrze w Krakowie i Teatrze Dramatycznym w Warszawie. W 1999 podjął współpracę z Uniwersytetem Śląskim (UŚ) w Katowicach – z Zakładem Reżyserii Telewizyjno-Filmowej Wydziału Radia i Telewizji im. K. Kiesłowskiego. W tymże roku na podstawie osiągnięć artystycznych w dziedzinie filmu uzyskał stopień doktora, a w 2002 doktora habilitowanego. W 2003 został zatrudniony na UŚ, na stanowisku adiunkta, a od 2004 na stanowisku profesora nadzwyczajnego. W 2003 wszedł w skład zarządu Stowarzyszenia Filmowców Polskich, Odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (2002). [...]

TWÓRCZOŚĆ

9a. Wahadelko. Scenariusz filmowy i reż. ... TV 1981. Por. poz. 9.

11a. Engagement. Scenariusz filmowy i reż. ... TV 1984. Por. poz. 13a.

11b. Biała wizytówka. Scenariusz filmowy i reż. ... TV 1986.

Wersja serialowa filmu długometrażowego Magnat, poz. 12.

12a. Bał na dworcu w Kuluszkach. Scenariusz filmowy i reż. ... Ekran. 1989.

12b. Pensjonat Słoneczny Blask; Pension Sonnenschein. Scenariusz filmowy i reż. ... Ekran. 1990.

116 Film tv w koprodukcji polsko-niem.

13. Sauna. Komedia w 3 aktach. Praprem. Kr., T. Satyry Maszkaron 1990.

13a. Engagement. Sztuka w 1 akcie. Praprem. Pozn., Scena na Piętrze 1992. Por. poz. 11a.

15. Ambasador. Scenariusz filmowy i reż. ... Ekran. 1994.

16. Podstuch. [Powieść]. Wwa: Tanten 1994, 139 s. *Przekł. r o s.: Podstuska. [Przel.] I. Adel'gejm. Moskwa 2003.*

17. Poznań'56. Scenariusz filmowy, [Współaut.:] A. Górny. Reż. ... Ekran. 1996. Wyd.: Pozn.: WIS 1997, 100 s.

18. Szanghaj 1937. Scenariusz filmowy. Ekran. 1996.

Inny tytuł: Szanghaj Hotel; film niemiecko-austriacko-chiński.

19. Szczun. Z Filipem Bajonem o Poznaniu, o wielkopolskiej trylogii filmowej rozmowy prawie o wszystkim. [Rozm.] W. Braniecki. Pozn.: W Dro-dze 1998, 163 s.

20. Benzyna. Scenariusz filmowy i reż. ... TV 2005.

Jedna z 13 etiud film. zrealizowanych pod wspólnym tytułem „Solidarność, Solidarność...” przez wybitnych pol. reżyserów w związku z 25. rocznicą powstania NSZZ „Solidarność”.

21. Fundacja, czyli Wahadelko II. Scenariusz filmowy i reż. ... Ekran. 2005.

22. Cień po dniu. Powieść autobiograficzna. Wwa: Wydawn. Jeden Świat 2006, 329 s.

Adaptacje

1. A. Lay: Une petite vie tranquille. Scenariusz filmowy pt. Spokojny żywot i reż. ... Ekran. 1991.

2. S. Żeromski: Przedwiośnie. Scenariusz filmowy i reż. ... Ekran. 2001.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady zob. Twórczość poz. 19 oraz m.in.: Moje Kresy są w Poznaniu. [Rozm.] M. Kuc. *Gaz. Wyborcza dod. Gaz. Telew.* z 2-8 III 2001; Teraz nie kłamię. [Rozm.] J. Tawicka. *Przekrój* 2001 nr 12; Morze Titaniców. [Rozm.] J. Mikołajewski. *Gaz. Wyborcza dod. Wysokie Obcasy* 2005 nr 2.

[O. Sobański] os: P.B. W: Twórcy polskiego filmu. Leksykon. Wwa 1986.

B. Klukowski: Duchy pisarzy podsłuchane. *Nowe Książ.* 1995 nr 3 [rec.: Podstuch].

B.D.

BAKUŁA Leszek 1930-1997

[...] Zmarł 22 marca 1997 w Uście.

TWÓRCZOŚĆ

4a. Kontrapunkt. [Wiersze]. Pozn.: WP 1977, 61 s.

10. Ziemia i morze. Wybór wierszy. Wybór i posł.: T. Mocarski. Słupsk: Agora 1995, 68 s.

OPRACOWANIA (wybór)

W. Gnat: Leszek Bakula. Materiały bibliograficzne 1959-1993. Uska: Bibl. Miej. im. gen. Z. Zaruskiego 1993, 14 s. – A. Świątlicka: Leszek Bakula – bio-bibliografia. Słupsk: Woj. i Miej. Bibl. Publiczna; SDP 1996, 40 s.

[Wyśniło się:] H. Bereza: Zgrzebnosc. *Twórczość* 1988 nr 9, przedr. w tegoż: *Obroty. Szkice literackie*. Wwa 1996; E. Biela: Remanenty pisarskie. *Mies. Lit.* 1989 nr 8; A. Ulman: Stereotypy i postromantyzm. *Pobrzeże* 1989 nr 8. – A. Zdebska: Marynistyczna twórczość w Uście. *Nautologia* 1994 nr 2. – I. Hryn: „J niedoczytanie biorę za swą mądrość...” (O trylogii powieściowej L.B. „Czerwony bór” – „Czarny bór” – „Biały bór”). *Pracownia* 2001 nr 1.

B.D.

BALCERZAN Edward

Krypt.: eb.

[...] Został członkiem korespondentem PAU. [...] W 1998 otrzymał nagrodę Polskiego PEN Clubu w dziedzinie eseju, w 2007 odznaczenie „Zasłużony Kulturze – Gloria Artis”, przyznawane przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. [...]

TWÓRCZOŚĆ

15. Poezja polska w latach 1918-1939. Wwa; WSiP 1996, 244 s.

16. Śmiech pokoleń, płacz pokoleń. Kr.: „Universitas” 1997, 195 s.

Szkice hist.-lit. poświęcone literaturze pol.

17. Literatura z literatury. (Strategie tłumaczy). Kat.: Śląsk 1998, 232 s.

Nagroda specjalna *Lit. na Świecie* w 1999.

18. Poezja polska w latach 1939-1968. Wwa; WSiP 1998, 299 s.

19. Perehenia i słoneczniki. Wstępem poprzedził S. Sterna-Wachowiak. Pozn.: SPP 2003, 271 s. Zawiera części: I. Wyimki i aneksy (autobiograficzne); II. Ajgi Czuwalski i polski; III. Jeszcze: Gennadij Ajgi – jego wiersze (moje przekłady); IV. Inne tłumaczenia (z rosyjskiego i ukraińskiego) [S. Czornyj, W. Majakowski, I. Tierientiew; D. Burłuk, T. Czurilin, G. Pietnikow, W. Kamiński, A. Kruczonnych, B. Gordiejew, B. Pasternak, A. Achmatowa, G. Sannikow, S. Kirsanow, J. Moric, N. Achmetow, L. Kostenko, S. Sapelak]; V. Sasza Czornyj: Wyspa dzieci.

20. O nowatorstwie. Gdańsk: Wydawn. UG 2004, 41 s. *Wykłady Schopenbauerowskie. Wykład I*.

21. Zuchwalstwa samoświadomości. Lubl.: Wydawn. UMCS 2005, 322 s.

Refleksje o literaturze z perspektywy autobiograficznej w działach: I. Literackie inicjacje, przyjaźnie, przestrzenie; II. Wtenczas w Poznaniu; III. Impet zamętu; IV. Czym zajmują się literaturoznawcy?

Rozprawy i studia w wydawnictwach zbiorowych i czasopismach, m.in.: *Metaphor and inter-*

pretation. [Przel.] Z. Nierada. *Literary Studies in Poland*, Wr. T. 20: 1988 s. 69-87. – Państwowotwórczo i antypaństwowo. *Pozn. Stud. Polonist. Ser. Lit.* 1994 t. 1 s. 78-97 [o poezji międzywojennej]. – „Wiersz zbyt kunsztowny z wyrazów składanych dorywczo”. W: *Wiary i słowa*, Wr. 1994 s. 51-62. – Poezja polska XX wieku – nieoczekiwane zmiany miejsc. *Teksty Drugie* 1995 nr 5 s. 5-26, przedr. w: *Wiedza o literaturze i edukacji*. Wwa 1996 s. 398-415. – Niewyraźalne czy nie wyrażone? *Teksty Drugie* 1997 nr 3 s. 5-19. – W stronę genologii multimedialnej. *Teksty Drugie* 1999 nr 6 s. 7-24. – „Sprzecznościowa” koncepcja literackości. *Przestrzenie Teorii* 2002 nr 1 s. 11-24. – „Dzień dobry, jam ciotka dwa”. W: *strefie nieprzekładu*. W: For East ist East. Leuven 2003 s. 311-325. – Granice literatury, granice historii, granice granic. W: *Polonistyka w przebudowie*. T. 1. Kr. 2005 s. 315-324. – Kto się boi „Odwróconego światła”? [T. Karpowicz]. W: *Podziemne wniebowstąpienie*. Wr. 2006 s. 103-115.

Przekład

2. G. Ajgi: Pola-sobowótory. Wiersze 1954-1994. Wybór i red. poetycka: J. Wączków, W. Woroszyński. Wstęp: W. Woroszyński. Pozn.: a5 1995, 251 s.

Prace redakcyjne

8. Osoba w literaturze i komunikacji literackiej. Praca zbior. pod red. li ze wstępem [...] i W. Boleckiego. Wwa: Wydawn. IBL 2000, 275 s. IBL PAN.

9. Stulecie Przybosa. Praca zbior. pod red.: S. Balbusa i ... Pozn.: Wydawn. Nauk. UAM 2002, 430 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: *Przeżycie wielojęzyczności*. Rozm. K.J. Ambras. *Kresy* 1994 nr 17; *Intymna wstydlivość metafor*. Rozm. P. Łuszczkiewicz. *Nowe Książ.* 1998 nr 7, przedr. w: P. Łuszczkiewicz: *Pociąg do Poznania*. Pozn. 2000.

S. Sterna-Wachowiak: *Poezja między kabaretem i opokaliptą*. *Nowe Książ.* 1996 nr 9 [rec.: *Poezja polska w latach 1918-1939*]. – S. Burkot. *Ruch Lit.* 1997 nr 5 [rec.: *Śmiech pokoleń, płacz pokoleń*]. – J. Łukasiewicz: *Tram, Sylwester, autor i ideologie artystyczne*. W: *Przez znaki do człowieka*. Profesorowi E.B. w sześćdziesięciolecie urodzin. Pozn. 1997 [dot. prozy E.B.]. – [Śmiech pokoleń, płacz pokoleń:] A. Niewiadomski: *Pochwała konsekwencji*. *Nowe Książ.* 1997 nr 6; L. Szaruga: *Granica wolności: dyscyplina*. *Akcent* 1997 nr 2. – P. Fast: *Po translatorskich ścieżkach*. *Nowe Książ.* 1998 nr 7 [rec.: *Literatura z literatury*]. – A. Nasilowska: *Opowieść o poezji*. *Nowe Książ.* 1998 nr 7 [rec.: *Poezja polska w latach 1939-1968*]. – A. Stankowska: *Wokół „Poezji polskiej w latach 1939-1968” E.B.* *Pozn. Stud. Polonist. Ser. Lit.* 1999 t. 6. – A. Legężyńska: *Przechadzki w ogrodzie translatora*. *Lit. na Świecie* 2000 nr 3 [rec.: *Literatura z literatury*]. – [Perehenia i słoneczniki:] I. Iwasów: *Translacje i odsłonięcia*. *Kresy* 2004 nr 3; J. Łukasiewicz: *Oczyżna o wielu centrach*. *Odra* 2004 nr 6; P. Łuszczkiewicz: *Wowczański-Czeboksy*. *Nowe Książ.* 2004

117

nr 2. – [Zuchwałstwa samoświadomości:] P. Michałowski: Prywatne i zawodowe okoliczności poezji. *Teksty Drugie* 2005 nr 6; B. Żyłko: Entwicklungsroman. *Odra* 2005 nr 9.

J.Z.

BALICKI Stefan

TWÓRCZOŚĆ

11a. Piosenka o naszej szkole. Hymn b. Gimnazjum i Liceum] im. A. Mickiewicza w Poznaniu. [Muz.:] K. Broniewski. Pozn.: Skł. gł. Księg. św. Wojciecha [ok. 1945], 4 s.

12. Manekin i tancerka. Opowiadania.

Adaptacja opowiadania Wiedźmy: Radio (Wil.) 1930.

Sluchowiska radiowe, m.in.: Ostatnia wędrówka Sempolnego. Radio (Pozn.) 1935. – Gość. Radio 1937. – Powrót. Radio (Pozn.) 1938. – Koledzy. Krotochwiła. Radio (Pozn.) 1939.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (K. Sroczyńska). – SBLP [t. 1] (L. Słowiński).

A.Sz.

BALIŃSKI Stanisław

TWÓRCZOŚĆ

6. Rzecz sumienia. [Poemat]. [Wyd. 3] Lubl.: Wydawn. UMCS [2003].

8. Trzy poematy o Warszawie. [Wyd. 3] Lubl.: Wydawn. UMCS [2003].

11. Polka prosto z kraju. Farsa w 3 aktach.

Według inf. A. Hoffmannowej (*Dialog* 1987 nr 4 s. 174-175), farsa była w Londynie i Kanadzie grana z innym, niż druk w *Dialogu* 1986 nr 9, zakończeniem, którego fragm. przytacza.

15. Krajobrazy polskie. [Wiersze]. Wybór i posł.: W. Smaszcz. Wwa: Pax 1997, 233 s.

16. Liryki najpiękniejsze. Wybór: A. Madyda. Tor.: Algo 1999, 44 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Rozmowa z S.B. Z taśmoteki Rozgłośni Polskiej RWE [Radio Wolna Europa]. Rozm. L. Kielanowski, oprac. K. Tatarowski. *Tygiel Kult.* 1997 nr 8/9.

LP XX w. (R. Maruszewski). – Z.R. Wilkiewicz: *Polnische Exilliteratur 1945-1980*. Köln, Wien 1991. – H. Pawliczek: Stanisław Baliński – studium bibliograficzne. Kat.: [b.w.] 2001, 122 s.

E. Jaskółka: W poszukiwaniu człowieczeństwa. Dwa poematy „Tamtego brzegu nocy” S.B. W: *Znajomym gościem*. Kat. 1993. – J. Marx: S.B. Poeta nostalgii. W tegoż: *Skamandryci*. Wwa 1993. – G. Ostasz: W cieniu „Herostatesa”. Rzeszów 1993, *passim*. – M. Pytasz: S.B. W: *Literatura emigracyjna 1939-1989*. T. 1. Kat. 1993. – M. Pytasz: S.B. *Podróż* i peregrynacje. W: *Pisarze emigracyjni. Sylwetki*. Kr. 1993,

przedr. w tegoż: *Kilka opowieści o niektórych dolegliwościach bycia poetą emigracyjnym i inne historie*. Kat. 2000. – M. Zaleski: S.B. W: *OLP*. Ser. 6 t. 3. Kr. 1993. – J. Kisielowa: Gra znanego z nieznanym. O „Lechoni” S.B. W: *Liryka polska XX w.* Kat. 1994. – J. Kwiatkowski: *Poezja S.B.* W tegoż: *Magia poezji*. Kr. 1995. – I. Opacki: *Przemiany teraźniejszości. O poezji S.B.* W: *Skamander*. T. 10. Kat. 1995. – W. Wójcik: *Nostalgia emigranta za Polską. „Dzienniki” S.B.; S.B. „wielka podróż” nad Sekwanę; Przyjaźnie poetyckie; Slonimski – B.* W tegoż: *Skamandryci i inni nad Sekwaną*. Kat. 1995. – Z. Mokranowska: *Parole contra parole. O wczesnej prozie S.B.* W: *Stulecie Skamandrytów*. Kr. 1996. – P. Tański: *Powrót w przeszłość, w półcieniu. PAL Prz. Artyst.-Lit.* 1999 nr 10 [dot. wiersza „Rozmaryn”]. – A. Kochańczyk: *Kresowe pejzaże w twórczości S.B.* W: *Dworki, pejzaże, konie*. Lubl. 2002. – Z. Mokranowska: *Prozy poetów kręgu „Skamandra” wobec tradycji elitarnych i popularnych form kultury*. Kat. 2003, *passim*. – J. Piotrowski: *Literackie podróże. Międzywojenna twórczość S.B.* W tegoż: *W świetle... i w mroku...* Kat. 2003. – P. Tański: *Podróż w przeszłość, w półcieniu. W: Przez dwa stulecia*. Tor. 2006, przedr. pt. *Podróż w przeszłość. O wierszu „Rozmaryn” S.B.* W tegoż: *Tradycja i talent*. Tor. 2006.

A.Sz.

BALK Henryk

[...] Uczęszczał do gimnazjum we Lwowie; w 1917 uzyskał maturę. [...]

TWÓRCZOŚĆ

4. *Elementarz*. [Współaut.:] Z. Charczewska. Do druku przygot. S. Skrzyszewski. Moskwa: Komitet ds. Dzieci Pol. w ZSRR przy Lud. Komisariacie Oświaty RFSRR 1944, 95 s.

Inf. wg F. Pilarczyk: *Elementarze polskie. II. Materiały bibliograficzne*. Zielona Góra 1990 poz. 167.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (M. Jentys). – SBLP t. 2 (J. Starnawski)

B.T.

BANAŚ Sylwester 1921-1994

[...] Od 1960 należał do Klubu Literackiego w Kielcach. W latach siedemdziesiątych był związany z czasopismem *Kraj*. W 1988 otrzymał nagrodę im. S. Staszica, przyznaną przez wojewodę kieleckiego z Funduszu Nauki i Kultury im. S. Staszica. [...] Zmarł 1 grudnia 1994 w Kielcach.

OPRACOWANIA (wybór)

I. Mityk: S.B. W: *Pisarze regionu świętokrzyskiego*. Ser. 1 t. 5. Kielce 1996. – I. Mityk: *O twórczości S.B.* (Schemat czy jego przełamanie). *Stud. Kiel.*, Ser. *Filol.* 1997 nr 1. – I. Mityk: *Od socrealizmu do literatury dla dzieci*. S.B. W tejsze: *Ze współczesnej literatury świętokrzyskiej*. Kielce 2004.

M.K.-K.

BANDROWSKI Jerzy

TWÓRCZOŚĆ

17. Wściekle psy. Powieść. [Wyd. 3]. Red. i wstęp: P. Kitrasiewicz. Wwa: Jirafa Roje 2005.

Przekłady

10. J. London: Wyga. [Wyd. 5] Wwa: Sawa 1994, 157 s.

14. R. Tagore: Sadhana. Urzeczywistnienie życia. Przel. z ang. ... Gdańsk: Mefis 1993, 218 s. Zob. poz. 5.

OPRACOWANIA (wybór)
LP XX w. (A. Konkowski).

J.Cz.

BAR Adam

[...] W 1936 otrzymał Srebrny Wawrzyn PAI za zserzenie zamilowania do literatury polskiej. [...]

TWÓRCZOŚĆ

10. Słownik pseudonimów i kryptonimów pisarzy polskich oraz Polski dotyczących. Oprac. ... przy współudziale W.T. Wisłockiego i T. Godłowskiego. T. 1-3. Przedr. fotoof. Nendeln, Liechtenstein: Kraus Reprint Ltd. 1968.

OPRACOWANIA (wybór)
LP XX w. (J. Wojnowski). – SBLP t. 4 (B. Bogulebska).
1. Bar-Święch: Ludzie i zdarzenia w Bibliotece Jagiellońskiej podczas okupacji w latach 1939-1945. *Rocz. Nauk.-Dydak.* 1987 nr 110 [m.in. o A.B.].

J.Cz.

BARAN Józef

Pseud.: (j); Zoil.

[...] W 1985 prowadził w piśmie *Wieści* rubrykę pt. „Pocztą literacką” podpisaną Zoil. [...] Otrzymał nagrodę im. Orkana (2002) i nagrodę m. Krakowa (2004). [...]

TWÓRCZOŚĆ

4. W błysku. [Wiersze].

Nagroda PEN West USA w Los Angeles w 2001.

11. Mała kosmogonia. Wiersze. Kr.: Miniatura 1994, 336 s.

12. [Sto piętnaście] 115 wierszy. (Wiersze z lat 1985-1993). Tarnów: Comdruk 1994, 139 s.

13. Zielnik miłosny. [Wiersze]. Kr.: Ofic. Konfraterni Poetów 1996, 60 s. Wyd. pt. Zielnik miłosny i inne liryki. Pozn.: Zysk i S-ka 2005, 96 s.

14. Epifania słoneczna. [Wiersze]. Pozn.: Arka 1997, 232 s.

15. Majowe zakłęcie. [Wiersze]. Kr.: Baran i Suszczyński 1997, 95 s.

Zawiera także przekł. z niem. listów M. Hermanna-Neisse.

16. Wiersze wybrane. Wybór, wstęp i oprac. ... Wwa: LSW 1998, 146 s.

17. Pod zielonym drzewem życia. [Wiersze]. Przedślowie: B. Faron. Kr.: Śródmiejski Ośrodek Kultury; Fall 2000, 86 s.

18. Światłem malowane. [Katalog wystawy; malarstwo: M. Gromada]. [Autorzy wierszy:] ..., A. Ziemiannin. Nowy Sącz: BWA [Biuro Wystaw Artyst. 2000], [36] s.

19. Dolina ludzi spokojnych. [Wiersze]. [Album]. Ilustr. J. Ciećkiewicz. Tarnów: Biblos 2001, 160 s.

20. Dom z otwartymi ścianami. [Wiersze]. Wwa: Nowy Świat 2001, 111 s.

21. Najdłuższa podróż. [Dzienniki, reportaże, wiersze]. Wwa: Nowy Świat 2002, 238 s.
Nagroda im. W. Orkana w 2002.

22. Spotkanie – Begegnung. [Wiersze]. Wybór i przekł.: H. Bereska. Kr.: Ofic. Konfraterni Poetów; Tow. Słowaków w Polsce 2003, 142 s.
Tekst w jęz. pol. i niem.

23. Wyprawa po złote runo. Wybór wierszy z lat 1968-2002 dokonany przez A. Dymną i poprzedzony jej słowem wstępnym. Kr.: Wydawn. Edukacyjne 2003, 221 s.

24. A wody płyną i płyną. Wiersze. Tor.: Wydawn. R. Marszałek 2004, 114 s.

25. Koncert dla nosorożca. Dziennik poety z przełomu wieków. Pozn.: Zysk i S-ka 2005, 294 s.

26. Światło Kraków: od świtu do zmierzchu. [Album]. Fot.: J. Ciećkiewicz. Wiersze ... Kr.: Studio Jowisz 2005, 87 s.

27. Taniec z ziemią. Wiersze najnowsze z lat 2001-2006. Pozn.: Zysk i S-ka 2006, 206 s.

28. Tragarze wyobraźni. Rzeszów: Podkarpacki Inst. Książki i Marketingu 2006, 394 s.

Wybory utworów w przekł.: a ng.: The late confession. [Przel.:] A. i J. Gregorek. Chattanooga 1997; In a flash. [Przekł.:] A. i J. Gregorkowie. New York – Kr. 2000, – r o s.: Pochwała spalenija. [Przel.] A. Bazilevskij. Moskwa 1997.

Prace redakcyjne

A. Od Janicjusza do Nowaka. [Antologia]. Red.: ..., Z. Kraska, M. Pilot. T. 1. Wwa: LSW 1988, 158 s.

3. T. Tranströmer: Muzeum motyli. [Szkice]. Przekł. i wstęp: L. Neuger. Rozmowę z M. i T. Tranströmerami przeprowadził i spisał ... Kr.: Ofic. Lit. 1994, 55 s.

4. L. Czuchajowski: *Wszyscy moi aniołowie. Wybór i wstęp ...*. Kr.: Wydawn. Baran i Suszczyński 1998, 124 s.

5. L. Czuchajowski: *Uśmiechy milczenia. Treny dla Zuzanny. Wybór i posł. ...*. Kr.: Miniatura 1999, 176 s. Wyd. 2 poszerz. pt. Jej portret. Oprac. oraz posł. ... Wwa: Coeur D'Alene 2001, 206 s.

6. L. Czuchajowski: *Wiersze wybrane: 1983-2003. Wybór, red. i oprac. ...*. Wwa: Nowy Świat 2003, 259 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – Wywiady: W kropli wody. W: B. Salamon-Satala: *Wielka inwentaryzacja. Rozmowy z poetami*. Kr. 1999; Korzenie i skrzydła. Z poetą J.B. rozm. L. Szlechta, *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2000 nr 7 IV.

J. Pieszczachowicz: *Śpiew o utraconych rajach. Kresy* 1995 nr 3. – J. Waligóra: *Czy Chrystus grywał w karty? Sacrum w poezji J.B. W: Z Bogiem przez wieki. Rzeszów 1998.* – K. Lisowski: *Dom, czyli świat. Nowe Książ.* 2001 nr 5 [rec.: Pod zielonym drzewem życia; Dom z otwartymi ścianami]. – M. Kisiel: *Poeta spraw zwykłych. Nowe Książ.* 2002 nr 1 [rec.: Dolina ludzi spokojnych]. – G. Kociuba: *Wędrowki panteisty. Twórczość* 2002 nr 4 [rec.: Dom z otwartymi ścianami]. – [Najdłuższa podróż:] M. Cúber: *Twarda pestka prawdy. Nowe Książ.* 2003 nr 4; J. Drzewucki: *Czas zatoczył koło i liczy się od nowa. Twórczość* 2003 nr 6. – A. Zawada: *Emocje i koncepty. Nowe Książ.* 2004 nr 2 [rec.: Wyprawa po złote runo]. – A. Borkowski: *Poeta w naszych czasach. Nowe Książ.* 2005 nr 5 [rec.: Koncert dla nosorożca]. – S. Stabro: *Odys zakorzeniony. O poezji J.B. W: Epoka przemian. Wiek XX w literaturze polskiej. Rzeszów 2005.* – Z. Chojnowski: *Raje odzyskane. Nowe Książ.* 2006 nr 3 [rec.: Zielnik miłosny i inne liryki].

J.Z.

BARANOWICZ JAN

TWÓRCZOŚĆ

Wydania osobne poszczególnych bajek.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (M. Fazan).

J. Górdzialek: *Świat J.B. Śląsk* 2003 nr 3.

A.Sz.

BARANOWSKA Agnieszka

Pseud.: Aga; Agnieszka Ulanowska.

[...] Po 1986 publikowała artykuły (również pod pseud. Agnieszka Ulanowska) w *Kulturze* oraz w 1990-92 (pod pseud. Aga) w tygodniku *Kobieta i Życie* i magazynie *Pani*. W 1987 otrzymała nagrodę Klubu Krytyki Teatralnej SD PRL. [...]

OPRACOWANIA (wybór)

[Perły i potwory:] T. Miłkowski: *Kto perłą, kto potworem. Kultura* 1987 nr 39; M. Szyszkowska: *Więcej empatii! Kierunki* 1987 nr 31.

B.D.

BARANOWSKA Małgorzata

[...] W 1985 otrzymała nagrodę literacką przyznawaną przez Fundację im. Z. i J.K. Wendów. [...] Wiersze, artykuły i recenzje literackie publikowała m.in. w *Twórczości* (1987-2004; tu w 1995-2005 cykl pt. „Prywatna historia poezji”), *Tygodniku Powszechnym* (1998), *Tekstach Drugich* (1993, 2000) oraz *Nowych Książkach* (2001-02, 2005). [...]

TWÓRCZOŚĆ

4. *Pamiętnik mistyczny*. [Proza filozoficzna]. [Wyd. 2] Gdańsk: słowo/obraz terytoria 1998, 193 s.

5. *To jest wasze życie. Być sobą w chorobie przewlekłej*. Kr.: Znak 1994, 152 s. Wyd. nast. Wwa: Świat Książki 2005.

6. *Tak lekko było nic o tym nie wiedzieć. Symborska i świat*. [Szkiel]. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1996, 134 s.

Zawartość: *Bulgocze ława mitu; Co tam było, to było, ale nie dla mitu; Ja – Cień; Napisana na papierze; Codziennosc i cudownosc; Istny człowiek; Jaki polny jest ten konik; Pocztówka siostra liryki; Od guwernantki do Kasandry; Straszne światło stoicyzmu; Jawa nie pierzcha; Prywatna historia poezji (fragmenty); Symborska Nagroda*.

7. *Warszawa. Miesiące, lata, wieki*. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1996, 356 s. *A to Polska właśnie!* Wyd. nast. tamże: 1997, 1998.

Tytuł Warszawskiej Premiery Literackiej Roku 1996.

8. *Prywatna historia poezji*. [Szkiel]. Wwa: Sic! 1999, 214 s.

9. *Powrót*. [Wiersze]. Kr.: WL 2002, 61 s.

10. *Posłaniec uczuć. Prywatna historia pocztówek*. Wwa: *Twój Styl* 2003, 189 s.

11. *Tylko się rozejrzeć. Po co nam szczęście*. [Proza filozoficzna]. Wwa: *Twój Styl* 2004, 204 s.

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopiśmie, m.in.: *Pod czarną gwiazdą* [dot. A. Świrszczyńskiej]. *Twórczość* 1986 nr 6 s. 71-80. – *Mistyfikacja „Samego życia”* [dot. M. Białoszewskiego]. *Twórczość* 1987 nr 2 s. 69-77. – *Miasto w polskiej literaturze współczesnej – Warszawa 1939-1944*. W: *Z polskich studiów slawistycznych*. Ser. 7 [t.] 1. Wwa 1988 s. 5-13. – *Fragment Cesarza od pięt po kolana. NaGłos* 1993 nr 12 s. 68-80 [dot. W. Symborskiej]. – „*Miasto-wszechświat*”. „*Ozimina*” Berenta. *Teksty Drugie* 1993 nr 3 s. 92-104, przedr. w: *Tematy i przyzmaty*. Wr. 2000 s. 7-18. – *Poezja okresu wojny i okupacji*. W: *Literatura polska 1918-1975*. T. 2: 1933-1945. Wwa 1993 s. 510-536. – *Aleksander Wat: choroba wieku*. W: *Sporne postaci polskiej literatury współczesnej*. Wwa 1994 s. 63-82. – *Odkrycie miasta*. (O powieści „*Hilary, syn buchaltera*” [J. Iwaszkiewicz]). W: *Stawisko. Almanach Iwaszkiewiczowski*. T. 1. Podkowa Leśna 1994 s. 43-

-56. – Barańczak, Krynicki i duch czasu. W: *Sporne postaci polskiej literatury współczesnej. Następne pokolenie*. Wwa 1995 s. 99-114. – Poet of the consciousness of being. [Przeł.] M. Chmielewska-Szljafjer. W: *Wisława Szymborska. Nobel'96 for literature*. Wwa 1996 s. 15-56. – Szymborska i Świrszczyńska – dwa bieguny codzienności. W: *Sporne postaci polskiej literatury współczesnej. Kontynuacje*. Wwa 1996 s. 7-22. – Obrazy poezji. Autoportrety i portrety poetów. W: *Sporne sprawy polskiej literatury współczesnej*. Wwa 1998 s. 405-457.

Prace redakcyjne

2a. Konrad Swinarski w Starym Teatrze. [Red.: J. Opalski, ...; oprac. dziejów przedstawień i bibliogr.: J. Walaszek]. Kr.: Stary Teatr [1985], [76] s.

8. J. Kasprzowicz: *Poezje. Wiersze wybrała i ułożyła ...*. Kr.: Eventus 1996, 331 s.

9. K. Przerwa-Tetmajer: *Poezje. Wiersze wybrała i ułożyła ...*. Kr.: Eventus 1996, 335 s.

10. *Księga sonetów. Wybór, układ i wstęp ...*. Kr.: Eventus 1997, 362 s.

11. B. Leśmian: *Poezje. Wiersze wybrała i ułożyła ...*. Kr.: Eventus 1997, 301 s.

12. S. Wyspiański: *Wiersze i rapsody. Wybrała i ułożyła ...*. Kr.: Eventus 1997, 214 s.

13. M. Konopnicka: *Poezje. Utwory wybrała i ułożyła ...*. Kr.: Eventus 1998, 252 s.

14. Z. Krasiński: *Poezje. Wiersze wybrała i ułożyła ...*. Kr.: Eventus 1998, 238 s.

15. T. Lenartowicz: *Poezje. Wiersze wybrała i ułożyła ...*. Kr.: Eventus 1999, 196 s.

16. M. Pawlikowska-Jasnorzewska: *Poezje. Wiersze wybrała i ułożyła ...*. Kr.: Eventus 1999, 236 s.

17. K.K. Baczyński: *Poezje. Wiersze wybrała i ułożyła ...*. Kr.: Eventus 2000, 179 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: *Miasto pełne tajemnic*. [Rozm.] E. Paczoska. *Nowe Książki* 1996 nr 8; *Miasto pod wulkanem*. [Rozm.] M. Okoński. *Tyg. Powsz.* 1996 nr 28.

LP XX w. (P. Majerski).

[To jest wasze życie:] T. Sobolewski: *Wewnętrzny savoir vivre*. *Tyg. Powsz.* 1995 nr 7; I. Misiak: *Dzieciństwa, powroty choroby*. *Teksty Drugie* 1996 nr 2/3, przedr. w teście: *Zmysł czytania. Rzeszów 2003*. – [Warszawa:] E. Paczoska: *Opowiedzieć Warszawę*. *Res Publica Nowa* 1996 nr 7/8; L. Bugajski: *Warszawski kalendarz M.B. Twórczość* 1997 nr 9. – J. Drzewucki: *Złamać szyfry. Twórczość* 1997 nr 12 [rec.: Tak lekko było nic o tym nie wiedzieć]. – A. Zdanowicz: *Pamięć i alchemia przestrzeni*. *Tyg. Powsz.* 1999 nr 37 [rec.: Pamiętnik mistyczny]. – W. Kaliszewski: *Lekcja poetyckiej wyobraźni*. *Więź* 2000 nr 2 [rec.: Prywatna historia poezji]. – A. Melbichowska-Luty: *Harmonia mundi. Kwart. Artyst.* 2002 nr 4 [rec.: Powrót]. – J. Szczesna: *Prywatna historia miasta, poezji i cho-*

roby. *Gaz. Wyborcza* dod. *Wysokie Obcasy* 2002 nr 27. – [Powrót:] P. Sliwiński: *Niedosłowność piękna*. *Res Publica Nowa* 2002 nr 12; K. Maliszewski: *Serdeczna abstrakcja*. *Topos* 2003 nr 1/3, przedr. w tegoż: *Rozproszone głosy*. Wwa 2006; A. Szymańska: *Wariacje na temat czasu i przestrzeni*. *Prz. Powsz.* 2003 nr 4; J. Wąjs: *Uwidocznić niewidzialne*. *Twórczość* 2003 nr 6. – J. Łukasiewicz. *Odra* 2004 nr 3 [rec.: Posłaniec uczuć]. – T. Rutkowska: *Gdzie to szczęście*. *Nowe Książki* 2005 nr 7 [rec.: Tylko się rozzejrzeć].

B.D.

BARANOWSKI Krzysztof

[...] W 1967 ożenił się z Ewą Boguszewską (roz-wiedzeni). [...] Uczestniczył w kolejnych rejsach morskich, m.in. na żaglowcu „Fryderyk Chopin” (którego był także budowniczym) w 1992 przepłynął przez Atlantyk (Columbus Regatta) i ponownie przez jego południową część w 1994; w 1999-2000 na jachcie „Lady B.” powtórnie odbył samotną podróż dookoła świata. Realizował nadal telewizyjne filmy dokumentalne poświęcone tematyce morskiej, m.in. cykl: „Królowie mórz” (11 odcinków w 1983-85), „Listy w butelce” (6 odcinków w 1988-92), „Poszukiwanie Atlantydy” (11 odcinków w 1988-92). Od 2001 pełni funkcję koordynatora „Szkoły pod Żaglami” działającej przy Europejskiej Wyższej Szkole Prawa i Administracji. [...] Odznaczony m.in. Medalem Komisji Edukacji Narodowej (1976). [...]

TWÓRCZOŚĆ

5. *Droga na Horn*. [Wyd. 4] Wwa: Muza 1996.

10. *Dom pod żaglami*.

Nagroda im. L. Teligi w 1980.

Przeł. węgier.: *A Polonez vitorlás*. [Budapest] 1988. [w t. 1 błąd w tytule].

11. *Praktyka oceaniczna*. [Podręcznik żeglarski]. Wyd. 2 (wyd. 1 w tej edycji) Wwa: Alma-Press 2001.

Nagroda im. L. Teligi w 1984.

14. *Samotny żeglarz*. [Wspomnienia]. Wwa: Wydawn. IPS. Zakład Wydawn.-Poligraficzny W. Mędrak & A. Kustosz 1995, 274 s.

15. *Zaczynam żeglować*. [Podręcznik żeglarski]. Wwa: Alma-Press 1998, 211 s. Wyd. 2 także 2002.

16. *Drugi raz dookoła świata*. [Pamiętnik]. Wwa: Świat Książki 2003, 149 s., [40] s. tab.

Dot. rejsu na „Lady B.” w l. 1999-2000.

17. *Zostań Opti-mistrzem*. [Podręcznik żeglarski]. Wwa: Alma-Press 2004, 168 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – LPD.

Z. Flisowski: *Zdobycwa Hormu*. W tegoż: *Między Marsem a Odysem*. Wwa 1986 [dot.: *Droga na Horn*].

B.T. 121

BARAŃCZAK Stanisław

Pseud.: Desdemona Duś; Feliks Niedoliski; MN; Niewierny Tomasz.

[...] W 1967-74 prowadził anonimowo na łamach tygodnika *Nurt* rubrykę porad literackich pt. „Kierunkowskaz”. [...] W 1985-86 (przebywając już w Stanach Zjednoczonych) wygłosił na antenie Radia Wolna Europa cykl wykładów pt. „Poeci Polscy pogrudniowej”, które na podstawie nasłuchu były drukowane w krajowej prasie drugiego obiegu, m.in. w *Tu, teraz*. W 1987 został członkiem Polskiego Towarzystwa Naukowego na Obczyźnie (Londyn). Kontynuował pracę naukową, twórczość poetycką i przekładową z języka angielskiego, ze szczególnym uwzględnieniem dramatów Shakespeare'a i poezji. W 1989 został redaktorem naczelnym pisma poświęconego przekładom literackim pt. *Translation* (Nowy Jork). Współpracował nadal z prasą polską i zagraniczną, w szczególności z *Zeszytami Literackimi*, których nadal był członkiem redakcji (tu m.in. w 1993-94 cykl „Przekładanie nieprzekładalnego”), a także z *Gazetą Wyborczą* (tu m.in. w 2004 cykl „Mielona Gęś albo w Orkanach Absurdy”) i *Tygodnikiem Powszechnym*. Otrzymał nagrodę ZAIKS-u dla tłumaczy (1993), nagrodę Gigant za poznafski styl pracy, przyznaną przez *Głos Wielkopolski* (1994), nagrodę Fundacji N. i W. Turzańskich w Toronto za całokształt twórczości poetyckiej i przekładowej (1996), Nagrodę Wielką Fundacji Kultury (1997), nagrodę Polskiego PEN Clubu im. J. Parandowskiego (1997), Nagrodę Pracy Organicznej *Głosu Wielkopolskiego* (2000), nagrodę honorową Transatlantyk, przyznaną przez Instytut Książki za wkład w promocję literatury polskiej na obszarze języka angielskiego oraz bogaty dorobek translatorski (2005). W 1995 odebrał doktorat honoris causa Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, w 2006 doktorat honoris causa Uniwersytetu Jagiellońskiego. Odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski z okazji trzydziestolecia powstania KOR (2006). [...]

TWÓRCZOŚĆ

2. Jednym tchem, [Wiersze]. [Wyd. 2] Kr.: Świt* 1983.

7. Sztuczne oddychanie. [Wiersze]. [B.m.w.* 1977?].

8. Ja wiem, że to niesłuszne. Wiersze z lat 1975-1976. Pozn.: [b.w.*] 1976, [47] k. Wyd. nast.: pt. Wiersze. Pozn. [b.w.*] 1978; [Wwa:] Niezależ. Ofic. Wydawn.* 1979; [Radom: b.w.* 1980]; Pozn.: Wydawn. Centrum Inf. NZS UAM* 1981; Szczec.: Studencka Ag. Wydawn. „Sorbona” im. Uniw. Zach.-Pomor.* 1981; [B.m.w.* 1981?]; [Kr.:] Ofic. Nieobecnych* [1982].

9a. The summa of Czesław Miłosz. [Przeł.] S.P. Van Trees. [Stockholm: b.w. 1979], 17 k.

9b. Cenzura w PRL. Parę podstawowych informacji. Pozn.: Wielkop. Inicjatywa Wydawn.* 1980, 8 s.

11a. Wybór wierszy. Białystok: NZS FLW* [Filii LW] 1980.

13. Tryptyk z betonu zmęczenia i śniegu. [Wiersze]. Kr.: Wydawn. KOS* [Krak. Ofic. Studentów] 1980, 77 s.

15. „Bo tylko ten świat bólu...” [Wiersze]. Wr.: Niezależ. Wydawn. „Wrocław”* [1981], 9 s.

W t. 1 niepełna nazwa wydawn. i błędny rok wyd.

16. Samobójstwo sandaueryzmu. [Szkic]. Wyd. nast. [Gdańsk:] Melina Wydawn.* 1985.

W t. 1 błędne miejsce wyd.

18. Przywracanie porządku. [Poemat]. [Kr.: b.w.* 1982], 6 k. Wyd. nast.: [B.m.w.* 1983]; wyd. z posł. [M. Terleckiego] J. Ossowskiego Gdańsk: b.w.* 1983; B.m.: Inst. Wydawn. Lotnych „Zielony Putrament”* [1984?].

W t. 1 nierozwiązany i błędnie podany pseud. J. Ossowski.

18a. Wiersze. Kr.: Świt* 1983, [11] k.

19. Uciekinier z Utopii. O poezji Zbigniewa Herberta, Wyd. nast.: [wyd. 3] [B.m.w.* 1985]; wyd. 2 pierwsze krajowe [!] Wr.: Tow. Przyj. Polonistyki Wrocławskiej 1994; [Prace krytyczne S. Barańczaka. T. 1]. Wwa: PWN 2001.

22. Widokówka z tego świata i inne rymy z lat 1986-1988. Wyd. nast.: [wyd. 7] Pozn.: a5* 1989; [Wr.:] Els* 1989.

25. [Sto pięćdziesiąt dziewięć] 159 wierszy. 1968-1988. [Wybór wierszy].

Montaż wg scenariusza M. Rewińskiej i Z. Wardejny: TV 1996.

26. Tablica z Macondo. Osiemnaście prób wytłumaczenia, po co i dlaczego się pisze. [Eseje].

Wersja ang. eseju Zemsta na słowie (J. Tuwim: „Bał w operze”). *Slavic and East European Journal*, Tucson 1984 nr 2 s. 345-350.

29. Ocalone w tłumaczeniu. Szkice o warsztacie tłumacza poezji z dołączeniem małej antologii przekładów. Wyd. nast.: wyd. 2 Pozn.: a5 1994; wyd. 3 popraw. znacznie rozszerz. z podtyt. Szkice o warsztacie tłumacza poezji z dodatkiem małej antologii „Przekładów – problemów” Kr.: a5 2004, 520 s.

W wyd. 3 dodano następujące teksty S.B.: „Wyglądzić” może znaczyć „zglądzić”. O tłumaczeniu sonetów Seamusa Heaneya; „Wiatr porzywisty na wysokości pupy”, albo Jak zarznąć tęym nożem poezję amerykańską. (Poradnik praktyczny w sześciu punktach) [dot. przekładów G. Mustala]; Odkrywanie Ameryce Mickiewicza; Niektórzy lubią belcanto; Miłość w Jemometryję przemieniła się; Wielka i czysta; Dusza i podeszwa; Jak tłumaczyć wiersz Shakespeare'a?

Przekł. poszczególnych art.: Karkolonna dhubanina: r o s.: *Kontinent*, Paryż 1979 nr 20. – Jak tłumaczyć humor Szekspira: a n g.: *The Performance Arts Journal* (USA) 1992 nr 42. – O tłumaczeniu aforyzmów Leca przez Karla Dedeciusa: n i e m. w.: Suche die Meinung. Karl Dedecius dem Übersetzer und Mitter zum 65. Geburtstag. Wiesbaden 1988. – Odkrywanie Ameryce Leśmiana: a n g.: *The Polish Review*, Nowy Jork 1994 nr 3. – Odkrywanie Ameryce Mickiewicza: a n g.: *The Polish Review*, Nowy Jork 1988 nr 1. – „Wygladzić” może znaczyć „zgladzić”. O tłumaczeniu sonetów Seamus Heaney’a: a n g. w.: *Transverse II: Seamus Heaney in translation*. Dublin 1994.

32. Podróż zimowa. Wiersze do muzyki Franza Schuberta. Pozn.: a5 1994, 42 s. Wyd. 2 tamże 1997.

33. Bóg, Trąba i Ojczyzna. Słoń a sprawa Polska oczami poetów od Reja do Rymkiewicza. Wybór, wstęp i oprac. [...]. Kr.: Znak 1995, 49 s.

Humorystyczne pastisze znanych wierszy pol. – Jako autor wyboru, wstępu i oprac. S.B. podp.: Desdemona Duś.

34. Pegaz zdębiał. Poezja nonsensu a życie codzienne, wprowadzenie w prywatną teorię gatunku. London: Puls 1995, 232 s.

35. Pomyślane przepaście. Osiem interpretacji. Posł.: I. Opacki. W układzie i oprac. J. Tambor i R. Cudaka. Kat.: Wydawn. UŚI, 1995, 182 s. *Pr. Nauk. UŚI w Katow.*, 1488.

Zawiera z poz. 26: Tunel i lustro. Czesław Miłosz: „Świty”; Zemsta na słowie. Julian Tuwim: „Bal w operze”; Dziecięca naiwność. Adam Ważyk: „Poemat dla dorosłych”; Cnota, nadzieja, ironia. Zbigniew Herbert: „Pan Cogito o cnotcie”; – nadto: Wzlot w przepaść. Julian Przyboś: Notre Dame; Cztery ściany bólu, Aleksander Wat: Późne wiersze; Śledztwo w sprawie Boga. Witold Wirpsza: Liturgia; Prezent dla pułstelnika. Miron Białoszewski: Patyk.

36. Żegnam cię, nosorożce: kompletne bestiarium zniechęconego zoologa od ameby do żrebęcia: z uwzględnieniem zwierząt rzadko spotykanych, a nawet w ogóle nie spotykanych. [Wiersze humorystyczne]. Wwa: Świat Książki 1995, 111 s.

37. Poezja i duch Uogólnienia. Wybór esejów 1970-1995. Kr.: Znak 1996, 374 s.

Zawartość: Młodość z powodu koparki. O powieści „neoprodukcyjnej” [poz. 5]. – z poz. 9: Parę przypuszczeń na temat poezji współczesnej; Notatki na marginesach Bonhoeffera; Proszę pokazać język; Zmieniony głos Settembriniego; „De profundis alla polacca”; – Wymioty Woltera [poz. 12]. – z poz. 26: E.E. [Eastern European], przybysz z innego świata; „Zemsta ręki śmiertelnej”; O pisaniu w obcym języku; O pisaniu wierszy; Tablica z Macondo albo: Najkrótsza poetyka normatywna na użytek własny, w sześciu literach bez znaków diakrytycznych, z dygresjami motoryzacyjno-metafizycznymi, – nadto: Odbiorca ubezwłasnowolniony [wybór z cyklu felietonów druk. w mies. *Nurt* w 1971-1973]; Dlaczego „Zapis”; Cztery czerwie; Kto jest dysydemem? [por. poz. 25]; Okno i lustro [dot. D. Kis: Klepsydra; Kariera Ferdynanda Wańka [dot. dramatów V. Havla]; „Emigracja”: co to znaczy?; Nakręcany słowik; Poezja i duch Uogólnienia; Klown i kat [dot. zbioru esejów N. Manea]; Rzeczywistość Białoszewskiego; Co pozostaje – niestety. Myśli o „sprawie Christy Wolf”; Alba, albo, ... [dot. wierszy J. Łukasiewicza; Alba; Alba wtóra]; Kim naprawdę byli „dwaj panowie stateczności?”; albo: Z fron-

tu walki o gdybizm, albo: Sławiński nareszcie uzupełniony [polem. z J. Sławińskim nt. interpretacji wiersza M. Białoszewskiego „Ballada od rymu”]; Mroki mojej młodości, albo: Byłem redaktorem „Kierunkowskazu” [dot. prowadzonej anonimowo w 1967-1974 przez S.B. rubryki porad lit. na łamach *Nurtu*: Człowiek, który Za Dużo Wie [wersja pol. przedm. do antologii amer. „After the fire”].

W e r s j e a n g. poszczególnych art.: O pisaniu wierszy: [wstęp do Przekłady poz. 15]. – Okno i lustro. *The New Republic*, Nowy Jork 1990 nr z 22 X. – Wymioty Woltera: *The New Republic*, Nowy Jork 1990 nr z 23 IV. – Kariera Ferdynanda Wańka: *The New Republic*, Nowy Jork 1990 nr z 23 VII. – Nakręcany słowik: *The New York Newsday* 1991 nr z 20 I. – Klown i kat: *The New Republic*, Nowy Jork 1992 nr z 1 VI. – Co pozostaje – niestety. Myśli o „sprawie Christy Wolf”: *The New Republic*, Nowy Jork 1993 nr z 24 V.

38. Wybór wierszy i przekładów. Wwa: PIW 1997, 646 s.

Zawiera także wybór przekł. z jęz. ang. na jęz. pol. i z jęz. pol. na jęz. ang. oraz parafrazy anglojęzycznej poezji humorystycznej.

39. Zimy i podróże. [Wybór wierszy]. Lekcja literatury z Antonim Liberą. Kr.: WL 1997, 136. Wyd. nast. tamże 1998.

Tu A. Libery szkic: „Zimy i podróże” S.B., s. 5-23.

40. Chirurgiczna precyzja. Elegie i piosenki z lat 1995-1997. Kr.: a5 1998, 70 s.

Nagroda literacka Nike w 1999.

41. Geografioly. Z notatek globtrottera-dominatora. [Wiersze humorystyczne]. Wwa: Prószyński i S-ka 1998, 55 s.

42. Z. Herbert, ...: Korespondencja. Red. i oprac. przyp.: B. Toruńczyk. Przep. i kwerenda archiwalna: W. Citko. Wwa: *Zesz. Lit.* 2005, 104 s.

43. Wiersze zebrane. Kr.: a5 2006, 553 s.

Przekłady

4. J. Brodski: Wiersze i poematy. [Wyd. 2] [Tor:] to* 1987.

4a. E.E. Cummings: [Sto] 100 wierszy. Wybór i przekł. ... Pozn.: WLiK* [Witryna Literatów i Krytyków] 1979, 103 s.

6. Antologia angielskiej poezji metafizycznej XVII stulecia. Wybór, tłum. i oprac. ... Pozn.: WLiK* [Witryna Literatów i Krytyków] 1979, XXVI, 268 k.

7. E.E. Cummings: [Sto pięćdziesiąt] 150 wierszy. Wyd. 2 popraw. Kr.: WL 1994.

8. U.K. Le Guin: Czarnoksiężnik z Archipelagu. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 3] Gdańsk: Fantom Press 1990; Wwa: Prószyński i S-ka 1996; wyd. w: U.K. Le Guin: Tetralogia Ziemiomorze. Przel.: ..., P.W. Cholewa, P. Braiter. [Mysiadło:] Atlantis-Rubicon 1996, 416 s.

W wyd. z 1996 pozostałe 2 cz. Tetralogii Ziemiomorze: Grobowce Atuanu. Przel. P.W. Cholewa; Najdalszy brzeg Tehanu. Przel. P. Braiter.

10. J. Donne: Wiersze wybrane. Wyd. 2 rozszerz. i popraw. pt. [Siedemdziesiąt siedem] 77 wierszy Kr.: Znak 1998, 224 s.
12. W. Shakespeare: Dwaj panowie z Werony. TV 1995.
15. S. Barańczak: The weight of the body. Selected poems. [Przel.:] M.J. Kryński, R. Lourie, R.A. Maguire, ... Nagroda Terrence Des Pres Prize przyznana przez pismo *Tri Quarterly* w 1989.
16. G. Herbert: Wiersze wybrane. Wyd. 2 rozszerz. i popraw. pt. [Sześćdziesiąt sześć] 66 wierszy Kr.: Znak 1997, 179 s.
17. W. Shakespeare: Hamlet, książę Danii. Wyd. nast.: wyd. 2 popraw. z posł. W. Fornhama Pozn.: W Drodze 1994, tamże wyd. 3 popraw. 1997, wyd. 3 popraw. [!] 2002.
- 17a. T. Borowski: Selected poems. [Przedm.] ... Walnut Creek: Hit and Run Press 1990, 117 s.
19. J. Merrill: Wybór poezji. Wyd. 2 rozszerz. z przedm. Ch. Merrilla Kr.: a5 2001, 145 s.
20. W. Shakespeare: Romeo i Julia. Wyd. nast.: wyd. 4 [!] popraw. Pozn.: Znak 1998; Wwa: RTW [1999], 176 s.; wyd. 4 [!] popraw. z posł. J.E. Hankinsa Kr.: Znak 2002, tamże 2006.
22. W. Shakespeare: Burza. [Wyd. 2] z posł. N. Frye Kr.: Znak 1999.
23. W. Shakespeare: Król Lear. Wyd. nast.: wyd. 2 z posł. A. Harbage Kr.: Znak 1997; Łódź: T. Nowy [2000]. Wyst. Pozn., T. Nowy 1992.
25. W. Shakespeare: Sen nocy letniej. Wyd. nast.: [wyd. 2] Kr.: Znak 2000, 132 s., tamże 2002.
26. W. Shakespeare: Zimowa opowieść. Wyst. Wwa, T. Współcz. 1995.
30. „Miłość jest wszystkim, co istnieje”. 300 najslawniejszych angielskich i amerykańskich wierszy miłosnych. Antologia. Wyd. nast.: [wyd. 2] Pozn.: a5; Wwa: CiS 1997.
31. Ocalone w tłumaczeniu. Szkice o warsztacie tłumacza poezji z dołączeniem małej antologii przekładów. Wyd. nast.: wyd. 2 Pozn.: a5 1994; wyd. 3 popraw. znacznie rozszerz. z podtyt. Szkice o warsztacie tłumacza poezji z dodatkiem małej antologii „Przekładów – problemów” Kr.: a5 2004, 520 s.
32. W. Shakespeare: Makbet. Wyd. nast.: [wyd. 2] Kr.: Znak 1998, wyd. 2 [!] dodruk 2003. Wyst. Kr., T. Bagatela 2000.
33. W. Shakespeare: Kupiec wenecki. [Wyd. 2; wyd. 1 oddzielne] z posł. B. Stirlinga Kr.: Znak 2004, 158 s. Wyst. Tor., T. im. W. Horzycy 1994.
38. P. Barnes: Czerwone nosy. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Pozn., T. Nowy 1993. W t. 1 błędny tytuł.
- 39a. Fioletowa krowa. 333 najslawniejsze okazy angielskiej i amerykańskiej poezji niepoważnej od Williama Shakespeare’a do Johna Lennona. Antologia. Pozn.: a5 1993, 316 s. Wyd. 2 tamże 2007.
44. W. Shakespeare: Jak wam się podoba. [Wyd. 2] Koszalin: Wydawn. U. Kurtiak i E. Leya 1993. Wyst. Legnica, T. Dram. 1995. Wyd. bibliofilskie; tekst pol. i ang.
45. W. Shakespeare: Juliusz Cezar. Wyst. Kr., T. im. J. Słowackiego 1993. [Wyd. 2] z posł. S.F. Johnsona Kr.: Znak 2000.
46. W. Shakespeare: Otello, Maur wenecki. [Wyd. 2] Kr.: Znak 2002. Wyst. Elbląg, T. Dram. 1996.
47. W. Shakespeare: Sonety. Wyd. nast.: [wyd. 2] Pozn.: a5 1996; Kr.: a5 2003.
48. T. Hardy: [Pięćdziesiąt pięć] 55 wierszy. Wybór, przekł., wstęp i oprac. ... Kr.: Znak 1993, 177 s.
49. W.H. Auden: [Czterdzieści cztery] 44 wiersze. Wybór, przekł., wstęp i oprac. ... Kr.: Znak 1994, 190 s.
50. S. Heaney: [Czterdzieści cztery] 44 wiersze. Wybór, przekł., wstęp i oprac. ... Kr.: Znak 1994, 171 s.
51. W. Shakespeare: Komedia omyłek. Przekł. powst. ok. 1994. Wyd. łącznie z poz. 52 pt. Komedia omyłek; Stracone zachody miłosne. Pozn.: W Drodze 1994, 292 s. Wyst. Łódź, T. Nowy 2003.
52. W. Shakespeare: Stracone zachody miłosne. Przekł. powst. ok. 1994. Wyd. łącznie z Komedią omyłek zob. poz. 51. Wyst. Wwa, T. Pol. 1994.
53. W. Shakespeare: Wiele hałasu o nic. Przekł. powst. ok. 1994. Wyd. łącznie z poz. 54 pt. Wiele hałasu o nic; Wieczór Trzech Króli albo Co chcecie. [Posł.:] J.W. Bennet, Ch.T. Prouty. Pozn.: W Drodze 1994, 333 s.
54. W. Shakespeare: Wieczór Trzech Króli albo Co chcecie. Przekł. powst. ok. 1994. Wyd. łącznie z Wiele hałasu o nic zob. poz. 53. Wyd. osob. Kr.: Znak 2001, 166 s. Wyst. Kr., T. im. J. Słowackiego 1996.
55. E. Bishop: [Trzydzieści trzy] 33 wiersze. Wybór, przekł. i oprac. ... Kr.: Znak 1995, 164 s.
56. T. Campion: [Trzydzieści trzy] 33 pieśni. Wybór, przekł., wstęp i oprac. ... Kr.: Znak 1995, 97 s.
57. E. Dickinson: Drugie 100 wierszy. Wybór, przekł. wstęp i oprac. ... Kr.: Znak 1995, 159 s. Por. poz. 18.

58. T.S. Eliot: *Koty*. [Wiersze]. Kr.: WL 1995, 44 s. Wyd. nast. Kr.: WL 2005.
59. J. Kochanowski: *Laments*. [Przel.:] S. Heaney, ... London, Boston: Faber and Faber 1995, XVII, 53 s.
Tytuł pol. oryginału: *Treny*.
60. W. Shakespeare: *Koriolan*. Pozn.: W Drodze 1995, 229 s. [Wyd. 2] Kr.: Znak 2003. TV 1995. Wyst. Legnica, T. im. H. Modrzejewskiej 1998.
61. [Siedemdziesiąt siedem] 77 przekładów z polskiej poezji współczesnej ... i C. Cavanagh; 77 translation by ... and C. Cavanagh from modern Polish poetry. Wybór, wstęp i oprac.: A. Dziadek. Kat.: *Stapis* 1995, 215 s.
62. W. Szymborska: *View with a grain of sand*. Selected poems. [Przel.:] ..., C. Cavanagh. New York, San Diego: Harcourt Brace 1995, 214 s. Wyd. nast. London: Faber and Faber 1996.
Nagroda Amer. PEN Clubu i klubu książki Book-of-the Month za przekład w 1996.
63. *Wesele Figara*. Libretto wg komedii P. Beaumarchais: L. da Ponte. Przel. ... Muz.: W.A. Mozart. Wyst. Pozn., T. Wielki 1995.
64. J. Brodski: *Poezje wybrane*. Przel.: ..., K. Krzyżewska, W. Woroszyński. Wstęp: Cz. Miłosz. Kr.: Znak 1996, 294 s.
65. S. Heaney: *Ciągnąc dalej*. Nowe wiersze 1991-1996. Kr.: Znak 1996, 63 s.
66. Dr. Seuss: *Kot Prot*. [Utwór wierszem dla dzieci]. Pozn.: Media Rodzina of Poznań 1996, 76 s. Wyd. 2 tamże 2003.
67. W. Shakespeare: *Król Ryszard III*. Pozn.: W Drodze 1996, 214 s. Wyst. Wr., Wrocławski T. Lalek 1997.
68. W. Shakespeare: [Sto] 100 słynnych monologów. Wybór, przekł., wstęp i oprac. ... Kr.: Znak 1996, 268 s.
69. J. Keats: [Trzydzieści trzy] 33 wiersze. Wybór, przekł., wstęp i oprac. ... Kr.: Znak 1997, 110 s.
70. W. Shakespeare: *Tymon Ateńczyk*. Kr.: Znak 1997, 168 s.
71. W. Szymborska: *Nic dwa razy; Nothing twice*. [Wybór wierszy i przekł.] ..., C. Cavanagh. [Posł.:] ... Kr.: WL 1997, 396 s.
Tekst w jęz. pol. i ang.
72. W. Szymborska: *Widok z ziarnkiem piasku; View with a grain of sand*. [Przel.:] ..., C. Cavanagh. [Holandia: Maria Diduch] 1997, 4 składki luźne.
Tekst w jęz. pol. i ang.
73. J. Brodski: *Wiersze ostatnie*. Przel.: K. Krzyżewska i ... Kr.: Znak 1998, 117 s.
74. [Czterdzieści cztery] 44 opowiadki. [Antologia poezji angielskiej]. Wybór, przekł., wstęp i oprac. ... Kr.: Znak 1998, 267 s.
75. V. Nabokov: *Blady ogień*. [Powieść]. Przel.: ..., M. Kłobukowski. Wwa: Da Capo 1998, 371 s.
76. *Od Walta Whitmana do Boba Dylana*. Antologia poezji amerykańskiej. Przel. i oprac. ... Kr.: WL 1998, 303 s.
77. W. Shakespeare: *Henryk IV*. Cz. I-II. Posł.: M.A. Shaaber, A.G. Chester. Kr.: Znak 1998, 366 s.
78. W. Shakespeare: *Wesołe kumoszki z Windsoru*. Posł.: F. Bowers. Kr.: Znak 1998, 184 s. Wyst. Kr., T. Lud. 1998.
79. W. Szymborska: *Poems new and collected 1957-1997*. [Przel.:] ..., C. Cavanagh. New York, San Diego: Harcourt Brace 1998, XVII, 273 s. Wyd. nast. London: Faber and Faber 1999.
80. W. Shakespeare: *Król Henryk V*. Posł.: A. Harbage. Kr.: Znak 1999, 192 s.
81. G.B. Shaw: *Androkles i Lew*. Wyst. Pozn., T. Nowy 1999.
82. W. Szymborska: *Nic darowane; Nothing's gift*. Wwa: Shalom 1999, 7 k.
83. E. Dickinson: *Liryki najpiękniejsze*. Tor.: Algo 2000, 44 s.
84. E. Dickinson: *Wiersze wybrane*. Kr.: Znak 2000, 285 s.
85. W. Shakespeare: *Wszystko dobre, co dobrze się kończy*. Wyst. Wwa, T. Dram. 2000. Wyd. z posł. J.A. Barisha Kr.: Znak 2001, 195 s.
86. H. Vaughan: [Trzydzieści trzy] 33 wiersze. Wybór, przekł., wstęp i wybór ... Kr.: Znak 2000, 143 s.
87. Szekspir o miłości. Wybór tekstów i obrazów: H. Exley. Przel.: ..., J. Kasprovicz, L. Ulrich. Wyd. 2 Częstochowa: Edycja św. Pawła; New York: Exley 2001, 122 s.
88. W.H. Auden: *Morze i zwierciadło*. Komentarz do „Burzy” Szekspira. Kr.: a5 2003, 68 s.
89. S. Heaney: *Światło elektryczne*. [Wiersze]. Kr.: Znak 2003, 53 s.
90. Dr. Seuss: *Słoń, który wysiedział jajko*. [Utwór wierszem dla dzieci]. Pozn.: Media Rodzina 2003, 62 s.
91. W. Szymborska: *Chwila; Moment*. [Wiersze]. [Przel.:] C. Cavanagh, ... Wwa: Znak 2003, 88 s.
Tekst w jęz. pol. i ang.
92. Dr. Seuss: *Kot Prot znów gotów do psot*. [Utwór wierszem dla dzieci]. Pozn.: Media Rodzina 2004, 78 s.

93. Dr. Seuss: Kto zje zielone jajka sadzone? [Utwór wierszem dla dzieci]. Pozn.: Media Rodzina 2004, 71 s.

94. J. Brodski: Wiersze bożonarodzeniowe. Przel.: ..., K. Krzyżewska. Kr.: Znak 2006, 75 s.

95. O. Nash: „W świecie mułów nie ma reguł”. Wybór i wersja polska ... Pozn.: Media Rodzina 2007, 175 s.

Nadto zob. Prace redakcyjne poz. 4.

Prace redakcyjne

4. T. Venclova: Rozmowa w ziemie. [Wierszel. Oprac. ... [Przel.] ... [Wstęp:] J. Brodski. [Wyd. 3] Wwa: Fundacja Zesz. Lit. 2001.

Tu także 1 wiersz w przekł. Cz. Miłosza i 3 wiersze w przekł. W. Woroszyńskiego. – W t. 1 pominięto inf. o autorach przekł.

5. W. Weintraub: O współczesnych i o sobie. Wspomnienia, sylwetki, szkice literackie. Oprac. i wstęp ... Kr.: Znak 1994, 556 s.

6. J. Brodski: Pochwała nudy. [Szkice literackie]. Przel.: A. Kolyszko, M. Kłobukowski. Wybór i oprac. ... Kr.: Znak 1996, 277 s.

7. B. Leśmian: Wybór poezji. Wyboru dokonał i posł. opatrzył ... Wwa: PIW 1996, 420 s.

Zob. też Przekłady poz. 4a, 48-50, 55-57, 68, 69, 71, 74, 76, 86.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Poeta w krawacie. Rozm.: M. Okoński, A. Szostkiewicz. *Zyg. Powsz.* 1994 nr 51/52; Po stronie sensu. Rozm.: M. Ciszewska, R. Bąk, P. Kozacki. *W Drodze* 1995 nr 10; Szachy z Szekspirem. Rozm. E. Sawicka, W. E. Sawicka; Przystanek Europa. Wwa 1996; Pomędzy biegunami. Rozmowa z S.B. W: Salon literacki. Z polskimi pisarzami rozmawia G. Łęcka. Wwa 2000; O przyjaciółach, tłumaczeniach, Ameryce i pisaniu wierszy. W: P. Szewc; Wolność i współzależność. Kr. 2002; Poezja jest ze swej natury buntem i sprzeciwem. Rozm. A. Wierzewski. W: A. Wierzewski; Pegaz za oceanem. Tor. 2002.

LP XX w. (A. Poprawa). – E. Unilowska: Bibliografia publikacji [w jęz. pol.] S.B. (1965-1994). *Opcje* 1995 nr 1/2.

J.J. Lipski: Pajęczyna drętwiej mowy i świat prawdziwy. *Zapiski* 1978 nr 7, przedr. w tegoż: *Szkice o poezji*. Paryż 1987 [rec.: Ja wiem, że to nieslušne]. – L. Szaruga. *Zapiski* 1978 nr 6, przedr. w tegoż: *W Polsce*, czyli Nigdzie. Berlin 1987 [rec.: Sznuć oddychanie]. – [Uciekinier z Utopii:] A. Sagt; Ocalony umysł. *Kult. Niezależna* 1986 nr 2; Cz. Prokopczyk. *The Polish Review*, Nowy Jork 1987 nr 1. – H. Antoniewicz: S.B. – lingwista czy moralista. W: Do współczesności. Wr. 1989. – K. Sacharczuk: Ethos poezji skupionej na człowieku zagrożonym. (O S.B.). W: Ethos literatury w niespokojnym świecie. Białystok 1989. – D. Pawelec: Poezja Stanisława Barańczaka. Reguly i konteksty. Kat.: Śląsk 1992, 200 s. – A. Poprawa: Nieufność i afirmacja. O kulturze masowej w twórczości S.B. *Acta Univ. Wratisl. Lit.* 1992 t. 3. – Z. Bieńkowski: Szyld; Racja i nierażca B. W tegoż: *Ćwierć wieku intymności*. Wwa 1993. – S. Chwim: Cień Bonhoffera. W tegoż: *Literatura a zdrada*. Kr. 1993. – R.K. Przybylski: Doświad-

czenie emigracji w twórczości S.B. W tegoż: *Opowieść o cynowym rajku i kilka innych historii z XX wieku*. Pozn. 1993. – M. Baranowska: B., Krynicki i duch czasu. *Res Publica Nowa* 1994 nr 11. – J. Jarniewicz: Od B. do B., czyli płynąc do Bizancjum. *Lit. na Świecie* 1994 nr 1/2 [dor. przekładów S.B.]. – A. Krygier: Uporozowane frazeologizmy i uporozowane defrazeologizacje w twórczości poetyckiej S.B. – mechanizm konstrukcji. W: *Synchroniczne i diachroniczne aspekty badań polszczyzny*. T. 1. Szczec. 1994. – A. Krygier-Łączkowska: Zamierzone i nie zamierzone frazeologiczne innowacje kontaminujące. *Kontaminacje frazeologiczne w poezji S.B.* *Pozn. Stud. Polonist. Ser. Językozn.* 1994 t. 1. – D. Pawelec: Tłum, który tumi i tłumaczy; U końca wojny dwudziestoletniej. W tegoż: *Linguści i inni*. Kat. 1994. – R.K. Przybylski: „Z każdą chwilą wybiera się”. W tegoż: *Wszystko inne*. Pozn. 1994. – A. Sosnowski: Próbujać określić zawód, jaki sprawią przekłady B. [rec.: Ocalone w tłumaczeniu]; B. Zadura: Czasy się zmieniły, jest o czym mówić [rec. przekł.: W.H. Auden: 44 wiersze]. *Lit. na Świecie* 1994 nr 11. – K. Unilowska: Nawoływanie Boga. Nad wierszem S.B. „N.N. próbuje przypomnieć sobie słowa modlitwy”. W: *Liryka polska XX wieku*. Kat. 1994. – K. Biedrzycki: Świat poezji Stanisława Barańczaka. Kr.: Universitas 1995, 308 s. – M. Heydel: Elizabeth Bishop jako poetka polska. *Lit. na Świecie* 1995 nr 5/6 [rec. przekł.: 33 wiersze]. – J. Jarniewicz: Gierki smak ostry. *Lit. na Świecie* 1995 nr 4 [rec. przekł.: S. Heaney: 44 wiersze]. – J. Kornhauser: Zatopiony ład. W tegoż: *Miedzyepoka*. Kr. 1995 [rec.: Atlantydy i inne wiersze]. – J. Kwiatkowski: S.B. W tegoż: *Magia poezji*. Kr. 1995. – R. Matuszewski: Czardziej z Harvardu. W tegoż: *Ołśnienia i świadectwa*. Wwa 1995. – *Opcje* 1995 nr 1/2 [tu m.in.: I. Opacki: Katedra i patyk; D. Opacka-Walasek: Mądry barok B., przedr. w: *Liryka polska XX w.* Ser. 2. Kat. 2000; E. Balcerzan, L. Neuger, T. Sławek: Oceny dorobku S.B.; A. Dziadek: Strategia przekładu literackiego; A. Węgrzyniakowa: „Wszystko i Nic” w „Podróży zimowej” S.B., przedr. w tejże: *Egzystencjalne i metafizyczne*. Kat. 1999]. – D. Pawelec: Czytając Barańczaka. Kat.: Gnome; Letnia Szkoła Jęz., Literatury i Kultury Pol. 1995, 166 s. – A. Poprawa, *NaGłos* 1995 nr 21 [rec.: Podróż zimowa]. – M. Zawodniak: Święta zabawa. (Uwagi o kompozycji „Widokówki z tego świata” S.B.). *Teksty Drugie* 1995 nr 2. – J. Kandziara: Życie i dalsze okolice. *Twórczość* 1996 nr 7 [rec.: Podróż zimowa]. – A. Legeżyńska: Klauki (w wierszach S.B.). W tejże: *Dom i poetyka bezdomności*. Wwa 1996. – A. Makowski. *Pam. Lit.* 1996 z. 1 [rec.: Uciekinier z Utopii]. – Cz. Miłosz: „Treny” J. Kochanowskiego w przekładzie B. i Heaney. Tłum. z ang. A. Szostkiewicz. *Apokryf* 1996 nr 9. – T. Pióro. *Lit. na Świecie* 1996 nr 4 [rec. przekł.: W. Szymborska: View with a grain of sand]; – P. Urbański. *Pam. Lit.* 1996 z. 4 [rec. przekł.: J. Kochanowski: Treny]. – B. Zadura: O klasycyzmie tudzież romantyczności młodej poezji; Nowy Brodziński? W tegoż: *Daj mi tam, gdzie go nie ma*. Lubl. 1996. – P. Łuszczkiewicz: Klasa poezji. (O wierszach Wisławy Szymborskiej w translatorskich namysłach Karla Dedeciusa i S.B.); *Metakrytyka trójkowego eseju*. (O książkach Marii Janion, Ryszarda K. Przybylskiego i S.B.). W tegoż: *Po balu*. Wwa 1997. – A. Poprawa: Migotliwość wartości, „Obserwatoryjny ptak” S.B. W: *Interpretacje aksjologiczne*. Lubl. 1997. – M. Sukiennik: Między „papierowym” a rzeczywistym światem. (Jeszcze jeden głos o „Podróży zimowej” S.B.). *Teksty Drugie* 1997 nr 3. – M.A. Szulc-Packalén: Pokolenie 68. Studium o poezji polskiej Stanisława Barańczaka, Juliana Kornhausera, Ryszarda Krynickiego i Adama Zagajewskiego. Wwa: Wydawn. IBL 1997, 262 s. – A. Krygier-Łączkowska: Zasada analogii jako dominanta kompozycyjna utworów S.B. Wiersze – „wariacje tematyczne”. *Pozn. Stud. Polonist. Ser. Językozn.* 1998 t. 5. – D. Pawelec: Dojść do siebie. Wiersze S.B. W tegoż: *Debiuty i powroty*. Kat. 1998. – Barańczak – poeta

lector. Pozn.: *Pozn. Stud. Polonist.* 1999, 319 s. [zawiera m.in.: P. Śliwiński: Ku arcydziełu, przedr. w te goż: Przygody z wolnością. Kr. 2002; A. Krygier-Lączkowska: Elementy nowomowy w poezji B., czyli bogactwo w ubóstwie. Komentarz do (nieco) zapomnianego języka; A. Czyżak: Dwadzieścia lat później, czyli o „Tryptyku” raz jeszcze; J. Dembińska-Pawelec: Misterium B.; J. Kandzióra: O „Atlantydzie” S.B.; K. Kuczyńska-Koschany: „Musisz swoje życie zmienić”, czyli o Rillem B.; A. Cetera: Lear w „reżyserii” S.B.; J. Wachowski: „Pocztówka z Macondo” – czyli kilka uwag o pamięci i performatywności przekładu; T. Mika: Pomiędzy mówieniem i pisanem. O „mówioności” Białoszewskiego [polem. z S.B., dot.: Język poetycki Mirona Białoszewskiego]; B. Judkowiak, E. Nowicka: „W operze słowo jest także ważne”; Barańczakowe „Wesele Figara”; A. Smuszkiewicz: Poszukiwania płaszczyzny porozumienia w prozie dla dzieci. T. 2. Bauer: „Podróż zimowa” S.B. Kilka sugestii interpretacyjnych. *Ruch Lit.* 1999 nr 1. – J. Dembińska-Pawelec: Między Bogiem a prawdą. „Spójrzmy prawdziwie w oczy” S.B. W: Kanonada. Kat. 1999. – J. Dembińska-Pawelec: Światy możliwe w poezji Stanisława Barańczaka. Kat.: Wydawn. UŚI. 1999, 165 s. – J. Drzewucki: S.B. i ten drugi [dot.: 159 wierszy]. Wierność nieufności [dot.: Poezja i duch Uogólnienia]. W te goż: Smaki słowa. Wr. 1999. – A. Legeżyńska: Elegie przedczesne w poezji Ewy Lipskiej i S.B. W te goż: Gest poezgania. Pozn. 1999. – A. Biała: Od polityki do metafizyki. *Stud. Kiel. Ser. Filol.* 2000 nr 2. – J. Dembińska-Pawelec: Z chirurgiczną precyzją. O wierszu S.B. „Powiedz, że wkrótce”. W: Miniatura i mikrologia literacka. T. 1. Kat. 2000. – P. Łuszczkiewicz: Genologia otwarta. O pisarstwie S.B. W te goż: Pociąg do Poznania. Pozn. 2000. – B. Śniecikowska: „Niepoważna” twórczość S.B. – czy „Pegaz zdębiał” z „Chirurgiczną precyzją”? *Fraza* 2000 nr 1/2. – B. Bogłębska: Zabawy literackie S.B. *Stylistyka* 2001 [t.] 10. – C. Cavanagh: Zaciągając ręczny hamulec. S.B. poetyka wykorzenienia. W: Życie w przekładzie. Kr. 2001. – E. Dąbrowska: „Bo tylko ten świat bólu” – „ja” w poezji S.B. W te goż: Teksty w ruchu. Opole 2001. – A. Hejmej: Słuchać i czytać: dwa źródła jednej strategii interpretacyjnej. W te goż: Muzyczność dzieła literackiego. Wr. 2001, przedr. w: *Muzyka w literaturze*. Kr. 2002. – T. Mizerkiewicz: Potępieniec swary? O sporze Bierzina z B. *Polonistyka* 2001 nr 4. – M. Zawodniak: Cykle w poezji S.B. W: *Cykl literacki w Polsce*, Białystok 2001. – J. Dembińska-Pawelec: Villanella S.B. Na przykładzie wiersza „Debiutant w procederze”. W: *Tkanina*. Kat. 2003. – J. Guttorow: Forma protestu. (S.B.). W te goż: Niepodległość głosu. Kr. 2003. – J. Kandzióra: Figury intymności. O „wierszach osobistych” S.B. *Pozn. Stud. Polonist. Ser. Lit.* 2003 t. 9. – J. Kandzióra: Między wyobraźnią traumatyczną i geometryczną. Filozoficzne przestrzenie „Chirurgicznej precyzji” S.B. Cz. 1-2. *Pam. Lit.* 2003 z. 2-3. – A. Poprawa: (B. i). W te goż: Formy i afirmacje. Kr. 2003. – M. Kisiel: Pokolenia i przelomy. Kat. 2004, passim. – J. Kozaczewski: Polska tradycja literacka w poetyce Nowej Fali. O poezji Stanisława Barańczaka, Juliana Kornhausera, Ryszarda Krynickiego i Adama Zagajewskiego. Kr.: Wydawn. Akad. Pedagog. 2004, 236 s. – K. Pietrych: Świadczenia choroby w XX-wiecznej poezji polskiej. Przypadek Białoszewskiego, przypadek B. W: *Dwudziestowieczność*. Wwa 2004. – M. Stala: Jasność nocy. Wokół jednego wiersza S.B.; Ten żart na śmierć i życie. O „Chirurgicznej precyzji” S.B.; Ironia i wierność. Uwagi o tonie „Przed i po” S.B., spisane jesienią 1988 roku; Waga słów niewygoda istnienia. Wokół dwóch zdań S.B. W te goż: Przeszukiwanie czasu. Kr. 2004. – L. Szaruga: Siła kochania. (O S.B.). W te goż: Wyzwanie (o poezji z przypisami i bez). Tor. 2004. – G. Gala: W „obcym idiomie”. O emigracyjnych doświadczeniach poety-tłumacza. S.B. W: *Pisarz na emigracji*. Wwa [2005]. – T.P. Górski: Selected aspects of cultural (un)translatability on the example of W. Shakespeare's „Hamlet” and its

Polish translations by Maciej Słomczyński i S.B. *Acta Univ. Wratisl. Anglica Wratisl.* 2005 nr 43. – M. Jaworski: „Kto się boi nieufności?” Romantyzm i klasycyzm w pisarstwie krytycznym S.B.; E. Rajewski: S.B. „Strofa z Roberta Frosta”. W: *Doktoranckie varia i wariacje*. Pozn. 2005. – J. Kandzióra: Ocalony w gmachu wiersza. Człowiek wobec Historii w „Atlantydzie” S.B. *Pam. Lit.* 2005 z. 3. – R. Koschany: Szymborska, B., Podsiadło. Przypadek i miłość – zbiegi okoliczności. *Topos* 2005 nr 3 [dot. m.in. S.B. „Madrygału probabilistycznego”]. – P. Sommer: Po stykach. Gdańsk 2005, passim. – T. Venclova: Traktat o tym, że tłumaczenie wierszy jest prawie niemożliwe, tudzież o tym, że w zasadzie nie ma nic niemożliwego. *Zesz. Lit.* 2005 nr 90 [dot.: Ocalone w tłumaczeniu]. – Z. Zarębianka: Aspekty metafizyczne w emigracyjnej poezji pokolenia Nowej Fali. B., Zagajewski. W: *Poezja polska na obczyźnie*. T. 2. Rzeszów 2005. – K. Cicha: „Użyłca mu słuchu, czasu, cierpienia, wszystkiego, Co przedziwiała”. *Muzyka w twórczości S.B.* *Pam. Lit.* 2006 z. 1. – T. Cieślak-Sokolowski: Zwierciadło w „Południe”. O wizuálnym wierszu S.B. W: *Lustro (zwierciadło) w literaturze i kulturze*. Siedlce 2006. – T. Gruchot: Dopelnienia i koncept koncentryczny. W te goż: *Wyraz. Ostrow Wielkopolski-Kalisz 2006* [dot.: *Podróż zimowa*]. – J. Pawelec-Dembińska: Intymność wyrażona w poezji S.B. Na przykładzie wiersza „Plakała w nocy, ale nie jej płacz go zbudził”. W: *Intymność wyrażona*. Kat. 2006. *Pr. Nauk. UŚI w Katow.*, 2471. – J. Pawelec-Dembińska: Loose-line form S.B.; Cz. II. Interpretacje. S.B.: Co mam powiedzieć; S.B.: Debiutant w procederze; S.B.: Powiedz, że wkrótce; S.B.: Plakała w nocy, ale nie jej płacz go zbudził. W te goż: Villanella od Anonima do Barańczaka. Kat. 2006. – P. Śliwiński: Natchniony profesjonalista. *Nouy Dz. dod. Prz. Pol.* 2006 nr z 10 XI. – A. Sosnowski: Frost, Larkin i Auden u S.B. W te goż: *Najrzykowniej*. Wr. 2007.

A.Sz.

BARDLJEWSKI Henryk

Krypt.: (h.b.).

[...] W 1972-82 należał do SDP. Od 1980 był członkiem Międzynarodowego Instytutu Teatralnego (ITD). [...] W Polskim Radiu pracował etatowo do 1985. W 1988 został członkiem Stowarzyszenia Kultury Europejskiej (SEC); od 1995 w Zarządzie Sekcji Polskiej). W latach dziewięćdziesiątych zamieszczal swoje opowiadania m.in. w *Przekroju* i *Rzeczpospolitej*. W 2002 otrzymał nagrodę Wielki Splendor Honorowy za pisarstwo dla radia, przyznawaną przez Zespół Artystyczny Teatru Polskiego Radia. Wyróżniony m.in. Złotą Honorową Odznaką ZAiKS (1988), odznaką „Zasłużony Działacz Kultury” (1996) oraz Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (1998). [...]

TWÓRCZOŚĆ

1. Rysunki na piasku.

Przekł. i e m. opowiadania Buława: Der Marschallstab. [Przeł.] K. Dedecius. [Grafika:] J.M. Jurkowski. Hamburg 2002 [wyd. bibliofilskie].

5. Zaczynjcie się śmiać. (Komedia w 3 aktach). TV 1987.

5a. Klatki. [Słuchowisko radiowe]. *Dialog* 1966 nr 8 s. 5-12.

6. Pustelnicy. (Sztuka w 3 aktach). Praprem. Gdańsk, T. Ziemi Gdańskiej 1967.

W t. 1 błędne miejsce prapremiery.

13. Skrzydła. (Komedia).

Przekł. cze s.: Kridla. [Przel.] H. Stachová, [Wyd.] 2] Praha 1987.

13a. O człowieku, który miał jedną nogę krótszą. Monodram. [Autorzy:] A. Osiecka, ... Praprem. Tarnów, T. im. J. Solskiego 1973.

17. Siła przyciągania. [Sluchowiska radiowe].

Przekł. cze s. sluchowiska Bat. Radio Praha 1972.

23. Dzień niepokoju. [Opowiadanie].

Adapt. sluchowiska „Portret starszego pana z książką” zob. poz. 17.

23a. Kraina łagodności. [Powieść]. Wwa: Wydawn. RTV 1979, 137 s.

26. Obszar swobody. [Utwór dramatyczny].

W t. 1 błędny tytuł.

32. Seans prawdy. [Sztuka w 1 akcie]. Radio 1991.

Praprem. Koszalin, T. Przy Stolikach, T. Propozycji Dialog 2003. Przedr. zob. poz. 54.

W t. 1 błędny tytuł.

34a. Lalki moje ciche siostry. [Monodram]. Druk w: Monodramy. Wybór: S. Marat. Wstęp i układ: I. Boltuć. Wwa: Centr. Ośrodek Metodyki Upowszechniania Kultury (COK) 1984 s. 193-200. Wyst. od 1985.

35. Mirakle. Sztuka w 14 obrazach. TV 1990.

Wersja sztuki wystawiona różni się znacznie od opublikowanej w *Dialogu*.

38. Przed paradą. Sztuka w 1 akcie. Radio 1989.

Przedr. zob. poz. 54.

Przekł. n o r w.: For paraden. [Przel.] O.M. Selberg. [Oslo] 1984.

39a. Wariant Czigorina. [Monodram]. Druk w: Monodramy. Wybór: S. Marat. Wstęp i układ: I. Boltuć. Wwa: Centr. Ośrodek Metodyki Upowszechniania Kultury (COK) 1984 s. 200-208.

40a. Fatum. [Sluchowisko radiowe]. *Dialog* 1985 nr 6 s. 5-14.

44. Wyspa dzwonów.

W t. 1 błędny tytuł.

45. Zwiastowanie. Sztuka w 7 odsłonach.

Nagroda w konkursie na sztukę dramatyczną związaną tematycznie z 70-leciem odzyskania niepodległości, ogł. przez Warsztaty Dramaturgii Współczesnej przy T. Rozmałości w Wwie oraz Urząd m.st. Wwy w 1987.

47. Guwernantki. Komedia. *Dialog* 1992 nr 12. Praprem. Kr., T. Satyry „Maszkaron” 1993.

W t. 1 błędny numer czasopisma.

47a. W kraju księcia Marginala. [Utwór dramatyczny dla dzieci]. Druk: *Nowe Sztuki dla Dzieci i Młodz.* 1992, z. 1 s. 67-93.

49. Mniejsze dobro. Komedia. *Dialog* 1994 nr 1 s. 5-32.

Nagroda w konkursie na współcz. sztukę teatralną, ogł. przez Ośrodek Katowicki TV, Oddz. Katowicki SPP i T. Telewizji w Wwie w 1993.

50. Sceny domowe. [Minikomedia]. TV 1994-1995.

Cykl 15 scenek dramatycznych.

51. Jesteś mój. [Utwór dramatyczny]. Praprem. Wwa, T. Pol. 1998.

52. Spis rzeczy i inne opowiadania. Wwa: Prószyński i S-ka 2001, 190 s.

53. Nieznane światło. [Sluchowisko]. Powst. ok. 2003. Druk w: Nie jesteś wyspą w morzu ludzi. Wwa: Wydawn. Księży Marianów 2004 s. 14-44. Radio 2004.

I nagroda w konkursie Red. Katolickiej Pol. Radia i T. Pol. Radia w 2003.

54. Aria na tysiąc głosów. [Wybór jednoaktówek]. Wwa: Ag. Edytorska Ezop 2004, 344 s.

Zawartość: Seans prawdy [poz. 32]; Przyzwolenie [poz. 39]; Przed paradą [poz. 38]; Skrzyżowanie [Radio 1988]; Złota niedziela [Radio 1992, przekł. chorw. Radio 2004]; Aria na tysiąc głosów [Radio 1991]; Pejzaż bezdomnych [Radio 1991]; Terce [Radio 1993]; Emanuel [Radio 1995]; Zaproszenie [Radio 1996]; Czas ryby [Radio 1997]; Dobra nowina [Radio 1997]; Chłosta [Radio 2000]; Błędy opatrności [Radio 2002]; Znajomość na lepsze czasy [Radio 2001]; II nagroda w konkursie Pol. Radia na sluchowisko współcz. w 2001; Sylwia [Radio 2004].

55. Baśń o latającym dywanie. Wwa: Ezop 2006, 75 s.

56. Dzikie anioły i inne opowiadania. Wwa: PIW 2006, 232 s.

57. Złoty potok. [Opowiadanie]. Wwa: Arkady 2006, 30 s.

Sluchowiska radiowe zob. poz. 17, 32, 38, 53, 54 oraz m.in.: Grimm'62. Radio 1962. Druk *Dialog* 1962 nr 5 s. 86-97. Przedr. zob. poz. 17. – Aplauz. Radio 1988. – Komisja matka, czyli sceny rodzinne znad Wisły. Radio 1988. – Tancerz. Radio 1988. – Zwiastowanie. Radio 1988. – Umowa. Radio 1989. – Jak dobrze. Adapt.: H. Rozen. Radio 1991. – Ten wspaniały Menander. Radio 1991. – Guwernantki. Radio 1993. – Jubilate. Radio 1993. – Rezydencja. Radio 1993. – Sprzedawca ukłonów. Radio 1993. – Wiek światel. [Cz. 1-4]. Radio 1993. – Postać z drugiego planu. Radio 1994. – Przeciąg. Radio 1994. – Papiery po panu de Chamfort. Radio 1995. – Zamówienie. Radio 1995. – Baszta. Radio 1996. – Porte-parole. Radio 1996. – Promenada. Radio 1996. – Stare złoto. Radio 1996. – Autoportret z aniołem. Radio 1998. – Drugie słońce. Radio 1998. – Głos Horacego. Radio 1998. – Soldy. Radio 1998. – Złoty potok. Radio 1999. – Dworzanie. Radio 2000. – Bajka na biegunach. Radio 2002. – Faustyn. Radio

2002. – Zdrowy z urojenia. Radio 2002. – Dziesiąte przykazanie. Radio 2003. – Mowa na wszelki wypadek. Radio 2003. – Strażnicy chaosu. Radio 2004. – Według Ezopa. Baśń radiowa. Radio 2004.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – LP XX w. (red.).

D. Krzepicka: I znów ciemności kryją ziemię... – „Wiek światel” H.B. W teście: Penetracja. Kr. 1993. – E. Balcerzan: H.B. stronnicze lustra. W: Śląski Wawrzyn Literacki 2001. Kat. 2002. – M. Kaczmarek: H.B. – pisarz na uboczu. *Kwart. Opol.* 2002 nr 1. – M. Kisiel: Miniatury narracyjne. *Nowe Książ* 2002 nr 1 [rec.: Spis rzeczy i inne opowiadania]. – M. Kaczmarek: Pogranicza i transgresje w twórczości H.B. W: O granicach i ich przekraczaniu. Opole 2004. – K. Bober: Teatr czy muzeum? *Nowe Książ*. 2005 nr 6 [rec.: Aria na tysiąc głosów]. – T. Mizerkiewicz: Czas sobowtórów. *Nowe Książ*. 2006 nr 9 [rec.: Dzikie anioły i inne opowiadania].

M.K.-K.

BARNAŚ Kazimierz

1912-1996

[...] Zmarł 13 września 1996 w Krakowie.

TWÓRCZOŚĆ

3. Apelacja Villona. Dramat w 3 aktach. Radio 1957.

3a. Bliżej Agnieszki. [Obrazek sceniczny]. *Świetlica* 1953 nr 4 s. 18-22.

6. Pogotowie serca. Sztuka w 3 aktach. Druk: Wwa: COPIA.

Pierwotny tytuł: Wczoraj wieczorem. – Inf. o wyd.: S. Marczak-Oborski: Bibliografia dramatu polskiego 1939-1964. (Bibliografia dramatu polskiego 1765-1964. T. 3). [Wwa] 1972.

9. Działo. Dramat w 3 aktach.

W t. I błędny tytuł.

11. Robin Hood. Widowisko dla młodzieży. Radio 1968.

12a. Trzecie wyjście. Komedja w 3 aktach. Wwa: COPIA [przed 1964], powiel.

Inf. o wyd. jak w poz. 6.

12b. Wykrot. Dramat w 2 częściach. Powst. ok. 1965. Druk w: Wrzosey z Normandii i inne utwory dramatyczne. Kr. 1982 s. 119-159.

Inf. o utworze: *Biul. Inf. Min. Kult. i Szt.* 1966 nr 6.

16a. Kręte schodki. [Utwór dramatyczny]. Powst. ok. 1976.

III nagroda w konkursie na utwór dramatyczny o współcz. kobiecie polskiej, zorganizowanym przez ZG Ligi Kobiet, Min. Kultury i Sztuki oraz ZLP w 1976.

Adaptacja

A. G. Zapolska: Asystent. Adapt., piosenki i reż. ... Muż.: A. Zarubin. Wyst. Tarnów, T. Ziemi Krak. im. L. Solskiego 1963.

OPRACOWANIA (wybór)

J. Kornhauser: K.B. *Gaz. Wyborcza* dod. *Gaz. w Krak.* 1994 nr 256.

M.K.-K.

BARTELSKI Lesław Marian

1920-2006

[...] Był przewodniczącym Komisji Wychowania, Oświaty i Kultury przy Radzie Narodowej m.st. Warszawy (1984-89). [...] W 1993-97 wykładał historię kultury i sztuki XX w. w First Business College (później Prywatna Wyższa Szkoła Handlowa) w Warszawie. W 1996 został wiceprezesem, a w 2000 prezesem honorowym ZLP. W 1997 podjął stałą współpracę z tygodnikiem *Poludnie*, w którym zamieszczał m.in. felietony w cyklu pt. „Z lotu ptaka”. Otrzymał nagrodę Prezydenta m.st. Warszawy (1989), nagrodę im. W.S. Reymonta (1998), nagrodę Marszałka Mazowieckiego za całokształt twórczości (1999), nagrodę im. K. Janickiego i tygodnika *Poludnie* (2002). Odznaczony Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski (2002). Zmarł 27 marca 2006 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

45. Krzyż AK. Szkic historyczny. Wwa: First Business College 1993, 212 s.

46. Wszystko o Powstaniu Warszawskim. Leksykon. Wwa: Prywatne Policealne Studium Handlowe 1994, 207 s.

47. Polscy pisarze współcześni 1939-1991. Leksykon. Wwa: PWN 1995, XV, 503 s. Por. poz. 17, 25.

48. Śpiewnik warszawski. Wiersze 1944-1994. Bydż.: Świadectwo 1996, 88 s.

49. W znaku „Baszty”. Wspomnienia i refleksje lipiec 1944 – styczeń 1945. Wwa: Prywatna Wyższa Szkoła Handlowa 1997, 166 s.

50. Mokotów: Warszawskie Termopile 1944. [Opowieść]. Przewodnik historyczny po miejscach walk i pamięci czasu okupacji i Powstania Warszawskiego. [Współaut.:] E. Ajewski, J. Powalkiewicz. Wwa: Fundacja „Wystawa Warszawa Walczy 1939-1945”; ARS Print Production 1998, 125 s.

51. Getto: Warszawskie Termopile 1943. [Opowieść]. Przewodnik historyczny po miejscach walk i pamięci czasu okupacji i Powstania Warszawskiego oprac.: J. Powalkiewicz i J. Jagielski. Wwa: Fundacja „Wystawa Warszawa Walczy 1939-1945”; Askon 1999, 191 s.

52. Praga: Warszawskie Termopile 1944. [Opowieść]. Przewodnik historyczny po miejscach walk i pamięci czasu okupacji i Powstania Warszawskiego oprac.: J. Powalkiewicz. Wwa: Fundacja „Wy-

129

stawa Warszawa Walczy 1939-1945"; Askon 2000, 182 s. Wyd. 2 tamże 2002.

53. „Obroza”: Warszawskie Termopile 1944. [Opowieść]. Przewodnik historyczny po miejscach walk i pamięci czasu okupacji i Powstania Warszawskiego oprac.: J. Powalkiewicz. Wwa: Fundacja „Wystawa Warszawa Walczy 1939-1945”; Askon 2002, 282 s.

54. Termopile literackie: Polska 1939-1945. [Opowieść]. Warszawa: Pax 2002, 467 s.

55. Ale zabaffa! [Wspomnienia]. Tor.: A. Marszałek 2006, 254 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – Wywiady: Nie ma łagodnych rewolucji. Rozm. L. Zuliński. W: L. Zuliński: Między wierszami. Rozmowy o życiu i literaturze. Kielce 1997.

LP XX w. (red.).

[Polscy pisarze współcześni 1939-1991]: W. Natanson. *Nowe Książ.* 1995 nr 7; S. Taczanowski. *Wiad. Kult.* 1995 nr 30; L. Zuliński: ... i od Abramowa. *Wiad. Kult.* 1995 nr 22. – [Śpiewnik warszawski] A.K. Waśkiewicz. *Wiad. Kult.* 1997 nr 36; A. Czachowska: Przeszłość trwa. *Twórczość* 1998 nr 2. – A. Czachowska: Pamięć. *Twórczość* 1999 nr 6 [rec.: W znaku „Baszty”]. – A. Kopiński: Okupacja trwa. *Arcana* 2002 nr 6 [rec.: Termopile literackie].

A.Sz.

BARTMIŃSKI Jerzy

[...] Debiutował w 1959 artykułami: „Cechy charakterystyczne gwary [Horyszowal]”, „Krótka charakterystyka gwary [Skowieszyna]”, „O metodzie publikowania tekstów gwarowych”, opublikowanymi w czasopiśmie *Językoznawca* (nr 1). [...] Był założycielem i redaktorem rocznika *Etmolinguistyka* (Lublin 1988-). Zainicjował serię Wykładów Orwarych UMCS. Otrzymał nagrodę Fundacji POLCUL (Australia, 1989). W 1990-93 był prorektorem UMCS do spraw dydaktyki i wychowania. Został członkiem komitetu redakcyjnego „Słownika polszczyzny XVI w.” (od t. 20, wyd. 1991) oraz członkiem komitetu redakcyjnego pisma *Kultura i Społeczeństwo* (od t. XXVII, wyd. 1991). Otrzymał nagrodę im. O. Kolberga (1991) oraz im. Z. Glogera (II stopnia, 1998). W 1991 był współorganizatorem Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej, został też jego wicedyrektorem. W 1992 objął funkcję kierownika Zakładu Tekstologii i Gramatyki Współczesnego Języka Polskiego na UMCS. Od tegoż roku przewodniczył Lubelskiemu Gremium Partnerskiemu Katholischer Akademischer Ausländer Dienst (KAAD). W 1994 został wybrany na członka Euroazjatyckiej Akademii Nauk. Pełnił funkcję przewodniczącego Rady Naukowej Radiowego Centrum Kultury Ludowej przy rozgłośni Polskiego Radia w Warszawie. W 1997 został mianowany profesorem

zwyczajnym. Za stworzenie w Lublinie ośrodka badań nad folklorem i wschodnim pograniczem kulturowym otrzymał w 1997 nagrodę główną Wschodniej Fundacji Kultury „Akcent”. W 2001 został dyrektorem Instytutu Polonistyki Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Przemyślu. W 1992 wszedł w skład Rady Języka Polskiego PAN. Odnznaczony Złotym Krzyżem Zasługi (1989) i Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1999). [...]

TWÓRCZOŚĆ

3. Nazwiska obce w języku polskim. Problemy poprawnościowe. Słownik wymowy i odmiany. [Współaut.:] I. Bartmińska. Wyd. nast. pt. Słownik wymowy i odmiany nazwisk obcych. [Współaut.:] I. Bartmińska. [Wyd. 2] Olsztyn: Książ. Pol. 1992; wyd. 3 rozszerz. Bielsko-Biała: Park 1997.

W t. 1 błąd inicjału imienia współaut.

3a. Teksty gwarowe z Lubelszczyzny. [Współaut.:] J. Mazur. Wr.: Ossol. 1978, 96 s.

Studia i rozprawy w książkach zbiorowych i czasopismach, m.in.: Dwie wersje tekstu pieśni ludowej: meliczna i recytacyjna. *Pam. Lit.* 1987 z. 2 s. 185-206. – „Niebo się wstydzi”. Wokół ludowego pojmowania ładu świata. W: *Kultura, literatura, folklor.* Wwa 1988 s. 96-106. – O języku folkloru na pograniczu polsko-ukraińskim. W: *Dzieje Lubelszczyzny.* T. 6. Między Wschodem a Zachodem. Cz. 4. Zjawiska językowe na pograniczu polsko-ruskim. Lubl. 1992 s. 141-153. – Definicja semantyczna: czego i dla kogo? [Współaut.:] R. Tokarski. W: O definicjach i definiowaniu. Lubl. 1993 s. 47-61. – Polskie rozumienie ojczyzny i jego warianty. W: *Pojęcie ojczyzny we współczesnych językach europejskich.* Lubl. 1993 s. 23-48. – Wprowadzenie; Styl potoczny; Ludowy styl artystyczny; Stereotypy językowe. [Współaut.:] J. Panasiuk. W: *Współczesny język polski.* Wr. 1993 s. 13-23; 115-134; 213-222; 363-387. – Założenia teoretyczne słownika ludowych stereotypów językowych; Definicja kognitywna jako narzędzie opisu konotacji słowa; Punkt widzenia, perspektywa, językowy obraz świata. W: *Profilowanie pojęć.* Lubl. 1993 s. 18-47; 75-89; 90-108. – Formy obecności sacrum w folklorze. W: *Folklor – sacrum – religia.* Lubl. 1995 s. 9-19. – Folklor – czy tylko kontekst w badaniach literackich? W: *Wiedza o literaturze i edukacja.* Wwa 1996 s. 715-735. – O „Słowniku stereotypów i symboli ludowych”; Niebo. [Współaut.:] S. Niebrzegowska; Słońce. [Współaut.:] S. Niebrzegowska; Księżyc. [Współaut.:] S. Niebrzegowska; Nów – półpełnia – pełnia – księżyc po pełni – wiotek – puste dni. [Współaut.:] S. Niebrzegowska. W: *Słownik stereotypów i symboli ludowych.* T. 1. Kosmos [cz. 1]:

niebo, światła niebieskie, ogień, kamienie. Lubl. 1996 s. 9-34; 119-144; 158-186; 187-201. – „Dusze rzewnie zaplakały”. Odmiany gatunkowe pieśni o wędrowce dusz szukających miejsca wiecznego spoczynku. *Etnolingwistyka* 1997/1998 vol. 9/10 s. 149-168. – Pieśń o pannie, co trzy wianeczki wiała. Między staropolskim erotykiem a koledą ludową. Problem tożsamości tekstu. W: *Wszystek krąg ziemski*. Wr. 1998 s. 148-163. – Tekst jako przedmiot tekstologii lingwistycznej. W: *Tekst: problemy teoretyczne*. Lubl. 1998 s. 9-25. – Językowy obraz Chrystusa we współczesnej kulturze polskiej. [Współaut.:] J. Puzyńska. W: *Człowiek – nauka – wiara*. Wwa 1999 s. 13-41. – Ziemia. [Współaut.:] D. Niewiadomski; Dunaj. [Współaut.:] U. Majer-Baranowska; Podziemie. [Współaut.:] D. Niewiadomski. W: *Słownik stereotypów i symboli ludowych*. T. 1. Kosmos [cz. 2]: ziemia, woda, podziemie. Lubl. 1999 s. 17-56; 254-265; 465-481.

Prace redakcyjne

- A.** Literatura ludowa i literatura chłopska. Materiały z ogólnopolskiej naukowej sesji folklorystycznej 16-18 II 1973. [Red.:] A. Aleksandrowicz, Cz. Hernas, ... Lubl.: UMCS, Inst. Fil. Pol. 1977, 236 s.
8. Język a kultura. Wr.: Wiedza o Kulturze.
T. 1 pod red. J. Anusiewicza i ... Wyd. 2 1991.
T. 2 pod red. J. Puzyńskiej i ... Wyd. 2 1991.
T. 4 pod red. ... i R. Grzegorzczakowej. 1991, 196 s.
T. 12 pod red. ... J. Anusiewicza. 1998, 335 s.
- 9a.** Językowy obraz świata. Red. i wstęp ... Lubl.: UMCS 1990, 316 s. Wyd. 2 popraw. także 1999.
- 11.** Dzieje Lubelszczyzny. T. 6. Między Wschodem a Zachodem. Cz. 4. Zjawiska językowe na pograniczu polsko-ruskim. Lubl. 1992, 347 s.
- 12.** Społeczne skutki przekształceń gospodarczych i politycznych w krajach Europy Środkowo-Wschodniej. Red.: ..., W. Grzegorzczak, W. Samołyński. Lubl. 1992, 204 s.
- 13.** Nazwy wartości. Studia leksykalno-semantyczne. Red.: ..., M. Lesiów, M. Mazurkiewicz-Brzozowska. Lubl.: UMCS 1993, 276 s.
- 14.** O definicjach i definiowaniu. Red.: ..., R. Tokarski. Lubl.: Wydawn. UMCS 1993, 400 s.
- 15.** Pojęcie ojczyzny we współczesnych językach europejskich. Red. ... Lubl.: Inst. Europy Środkowo-Wschodniej 1993, 318 s.
- 16.** Profilowanie pojęć. Wybór prac. Zestawił ... Lubl.: Wydawn. UMCS 1993, 231 s.
- 17.** Współczesny język polski. Red. ... Wr.: Wiedza o Kulturze 1993, 659 s. Wyd. nast. Lubl.: Wydawn. UMCS 2001, 695 s. *Encyklopedia Kultury Polskiej XX wieku*. T. 2.

18. Folklor – sacrum – religia. Praca zbior. pod red.: ..., M. Jasińskiej-Wojtkowskiej. Lublin: IESW [Inst. Europy Środkowo-Wschodniej] 1995, 294 s.

19. Słownik stereotypów i symboli ludowych. Koncepcja całości i red. ... Lubl.: Wydawn. UMCS. T. 1. Kosmos [cz. 1]: niebo, światła niebieskie, ogień, kamienie. 1996, 439 s.
Nagroda zespołowa Ministra Edukacji Nar. (1997).
T. 1. Kosmos [cz. 2]: ziemia, woda, podziemie. 1999, 481 s.

20. Profilowanie w języku i w tekście. Red.: ..., R. Tokarski. Lubl.: UMCS 1998, 379 s.

21. Stereotyp jako przedmiot lingwistyki: teoria, metodologia, analizy empiryczne. Red.: J. Anusiewicz, ... Wr.: Tow. Przyj. Polonistyki Wrocławskiej 1998, 335 s.

22. Tekst: analizy i interpretacje. Red.: ..., B. Boniecka. Lubl.: UMCS 1998, 292 s.

23. Tekst: problemy teoretyczne. Red.: ..., B. Boniecka. Lubl.: UMCS 1998, 233 s.

24. A. Wierzbicka: Język, umysł, kultura. Wybór prac. Pod red. ... Wwa: PWN 1999, 593 s.

25. Język polski jako przedmiot dydaktyki uniwersyteckiej. Red.: ..., M. Karwatowska. Lubl.: Wydawn. UMCS 2000, 290 s.

26. Polskie koledy ludowe. Antologia. Zebrał, wstępem, komentarzami i przyp. opatrzył ... Kr.: Universitas 2002, 412 s.

27. Części mowy. Red.: ..., M. Nowosad-Bakalarczyk. Lubl.: Wydawn. UMCS 2003, 209 s.

28. Język w kręgu wartości. Studia semantyczne. Red. [i wstęp] ... Lubl.: UMCS 2003, 462 s.

29. Warianty języka. Red.: ..., J. Szadura. Lubl.: Wydawn. UMCS 2003, 292 s.

30. Akty i gatunki mowy. Red.: ..., S. Niebrzegowska-Bartmińska, J. Szadura. Lubl.: Wydawn. UMCS 2004, 358 s.

31. Punkt widzenia w języku i kulturze. Red.: ..., S. Niebrzegowska-Bartmińska, R. Nycz. Lubl.: Wydawn. UMCS 2004, 377 s.

32. Punkt widzenia w tekście i w dyskursie. Red.: ..., S. Niebrzegowska-Bartmińska, R. Nycz. Lubl.: Wydawn. UMCS 2004, 361 s.

33. Tekstologia. Red.: ..., S. Niebrzegowska-Bartmińska. Cz. 1-2. Lubl.: Wydawn. UMCS 2004, 228 + 233 s.

34. Bariery i pomosty w komunikacji językowej Polaków. Materiały z V Forum Kultury Słowa „Polak z Polakiem. Porozumiewanie się. Bariery i pomosty”. Lublin 16-18 października 2003. Red.: ..., U. Mayer-Baranowska. Lubl.: Wydawn. UMCS 2005, 361 s.

OPRACOWANIA (wybór)

B. Maksymiuk, J. Szadura: Bibliografia prac prof. J.B. W: W zwiędziadle języka i kultury. [Księga pamiątkowa J.B.]. Lubl. 1999.

J. Adamowski: J.B. W: Oskary Kolberga. Wwa 1997. – J. Adamowski, S. Niebrzegowska: Sylwetka naukowa prof. J.B. W: W zwiędziadle języka i kultury. Lubl. 1999.

J.Z.

BARTOSZYŃSKI Kazimierz

[...] W 1991 mianowany został profesorem zwyczajnym. Wchodził w skład rady redakcyjnej *Literary Studies in Poland* (1991-92). [...] W 1997 przeprowadził się do Krakowa, W 2003 został członkiem korespondentem PAU. [...]

TWÓRCZOŚĆ

3. Powieść w świecie literackości. Szkice.

W t. 1 błędny tytuł.

4. Kryzys czy trwanie powieści. Studia literaturoznawcze. Kr.: Universitas 2004, 370 s.

Zawartość: Od autora. – Cz. I. Kryzys czy trwanie powieści: Wprowadzenie; Powieść i porozumienie; Wyczerpanie, informacja, poetyckość; Pogranicza gatunkowości; O fikcyjności; Metafikcyjność; Między sensem a dokumentarnością; Kłopoty z interpretacją; Podmiot, fabuła, postać; „Likwidatorzy”; O powieści popularnej i prognozach gatunku; Epilog. – Cz. II. Z teorii: Wobec genologii; O typach interpretacji; Podmiot literacki – konstrukcje i destrukcje; Między niewyraźnością a niepoznawalnością; O tradycji w badaniach literackich. – Cz. III. Z lektur: Hermeneutyka a dekonstrukcja. Hans-Georg Gadamer i Jacques Derrida wobec poezji; O poglądach naukowo-literackich Hansa Roberta Jaussa; Dwa modele powieści: Milan Kundera, Umberto Eco; W kontekście prądów i semantyk. Przypadek „Miazgi”; Lektury „Kosmosu” W. Gombrowicza.

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopiśmie, m.in.: Przymiarki prądologiczne. *Teksty Drugie* 1994 nr 5-6 s. 205-215. – „Klasycyzm” i „nieklasycyzm” interpretacji. *Teksty Drugie* 1998 nr 4 s. 41-55. – Dzieło sztuki – literackie. W: Słownik pojęć filozoficznych Romana Ingardena. Kr. 2001 s. 42-52. – Co nam zostało z hermeneutyki. W: Sporne i bezsporne problemy współczesnej wiedzy o literaturze. Wwa 2002 s. 14-24.

Praca redakcyjna

8. Studia z teorii literatury. Archiwum przekładów „Pamiętnika Literackiego”. [T.] 2, [1976-1981]. Red.: ..., M. Głowiński, H. Markiewicz. Wr.: Ossol. 1988, 453 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

LP XX w. (G. Borkowska).

B. Sienkiewicz. *Pam. Lit.* 1993 z. 3/4 [rec.: Powieść w świecie literackości].

M.K.K.

BARTYŃSKI Andrzej

[...] W 1989 został wybrany na przewodniczącego Rady Kultury i Sztuki przy Zarządzie Głównym Polskiego Związku Niewidomych. W tymże roku publikował wiersze w *Wieczorze Wrocławia*. [...]

TWÓRCZOŚĆ

7. Wróć bo czeresznie... Leopoliada i Andrea. [Wiersze]. Wr.: Sudety 1996, 83 s.

8. Te są ojczyzny moje. Ballady i romanse. [Wiersze]. Wr.: Klub Inteligencji Niewidomej RP „Sudety” 1999, 118 s.

9. Taki świat. [Wiersze]. Wr.: Klub Inteligencji Niewidomej RP „Sudety” 2001.

[Cz.] 1. Poranek, 262 s.

[Cz.] 2. Południe, 268 s.

[Cz.] 3. Oderwanie, 249 s.

Wszystkie części zawierają reprodukcje obrazów H. Bartyńskiego-Korczak. – W 2001 Nagroda Październikowa Wrocławia, przyznawana przez Robotnicze Stowarzyszenie Twórców Kultury.

Praca redakcyjna

1. Stowarzyszenie Inteligencji Niewidomej RP we Wrocławiu: Informator / Klub Inteligencji Niewidomej RP we Wrocławiu, [Oprac.: J. Ogonowski, ..., Z. Łukowicz]. Wr.: Klub Inteligencji Niewidomej RP 1999, 35 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: „Jestem jedynym niekarany bigamistą w Polsce”. [Rozm.] A. Szymański. *Pocnodnia* 1989 nr 6.

J. Baran: Jego mały Mont Everest. *Więści* 1979 nr 5.

B.D.

BASZKOWSKI Andrzej

[...] Od 1997 jest jurorem Ogólnopolskich Konkursów Twórczości Więziennej; w 2003 otrzymał brązową odznakę „Za Zasługi w Pracy Penitencjarnej”. [...] Został członkiem prezydium zarządu Kujawsko-Pomorskiego Towarzystwa Kulturalnego w Bydgoszczy. W 2002 otrzymał nagrodę im. K. Janickiego za twórczość poetycką. W 2003 odznaczony został Medalem A. Grzymały-Siedleckiego.

TWÓRCZOŚĆ

8. Martwe natury. [Wiersze]. Bydg.: Kujawsko-Pomor. Tow. Kult. 1985, [16] s.

9. Ślady na murze. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Bydg., Stary Rynek 1985.

10. Na jeden sezon. [Wiersze]. Bydg.: Wydawn. Prezentacje Metafory, Tanan 1995, 39 s.

11. Wybór wierszy. Bydg.: Świadek I.W. 1999, 135 s.

12. Kartka z kalendarza. [Wiersze]. Bydg.: Kujawsko-Pomorz. Tow. Kult. 2000, 64 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

J.M. Kasjan: Ikar czy Atlas? O lirycy A.B. *Acta Univ. Nicolai Copernici. Filol. Pol.* 1993 nr 39. – B. Budzyńska: Pasjans, który nie wyszedł. *Metafora* 1996 nr 25/26 [rec.: Na jeden sezon]. – D.T. Lebioda: Naturalne okruchy. O poezji A.B. W teogo: Przedśionek wieczności. Bydg. 1998. – M. Żelkowski: Podróż refleksyjna. *Akant* 2001 nr 3 [rec.: Kartka z kalendarza].

J.Z.

BATEROWICZ Marek

[...] Debiutował w 1968 przekładem opowiadania włoskiego pisarza I. Calvino [w t. 1 błędnie: Calviol] pt. „Las na autostradzie”, opublikowanym w miesięczniku *Agora* (nr 24). [...] W 1975 rozpoczął studia doktoranckie na Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego [w t. 1 błędnie: Warszawskiego]. [...] W 1980-81 publikował wiersze w czasopiśmie wydawanych poza cenzurą: *Krzyż Nowohucki* i *Zapis*. Po 1985 ogłaszał wiersze, artykuły na tematy literackie oraz poetyckie przekłady z języka francuskiego w czasopiśmie emigracyjnych wydawanych w Paryżu – *Zeszytach Literackich* (1986) i *Kontaktach* (1986-87), w nowojorskim *Przeglądzie Polskim* (1986, 1988-89) oraz w prasie krajowej: *Odrze* (1986), *Dekadzie Literackiej* (1992), *Arce* (1993), *Gościu Niedzielnym* (1996, 1999-2001, 2004), *Kreskach* (1995) i *Arcanach* (2000-01, 2004-05). [...] W 1998 doktoryzował się na University of New South Wales w Sydney na podstawie rozprawy pt. „Les apports espagnols chez les poètes français aux XVIe et XVIIe siècles” (promotor prof. Maurice Blackman). W 2000 został członkiem SPP oraz Francuskiego Centre International de Rencontres sur le XVIIe siècle. [...]

TWÓRCZOŚĆ

3. Rękopis z Amalfi. [Opowieść].

W t. 1 błąd w tytule.

Przekład: A. Aroncz. Sydney 1991, – w t. 1 o s.: Il manoscritto d'Amalfi. [Przel.] M. Aroncz. E. Tesalone. Salerno 2000.

5. Lamiąc gałęzie ciszy. [Wiersze]. Kr.: NZS AR [Akademii Rolniczej]* [1981, 28 s.].

9. Dama z jamnikiem. [Wiersze]. Sydney: Akapit 1988, 29 s.

W t. 1 błędna nazwa wydawnictwa.

10. Z tamtej strony drzewa. Wybór wierszy (1968-1991). Melbourne: Puma Printing Works 1992, 136 s.

11. Ziarno wschodzi w ranie. [Powieść]. Powst. ok. 1985. Wyd. Sydney: Wild and Woolley 1992, 206 s.

Data powst. wg inf. autora.

12. Na wydmach czasu. [Wiersze]. Sydney: Wild and Woolley 1993, 32 s.

Wiersze oparte na jap. formie tanka.

13. Miejsce w atlasie. [Wiersze]. Sydney: Wild and Woolley 1996, 45 s.

14. Les apports espagnols chez les poètes français aux XVIe et XVIIe siècles. Powst. ok. 1997. Druk fragm. w: *Cabiers Tristan L'Hermite*, Nantes 1997 nr 19; *Carnet Austral*, Adelaide 1997 nr 7; *New Zealand Journal of French Studies*, Wellington 1997 nr 18; *Cabiers Maynard*, [Francja] 2000.

Rozprawa doktorska.

15. Cień i cień. [Wiersze]. Sydney: Vide Publishing 2003, 50 s.

16. Pan Retro. [Wiersze]. Sydney: Society of Polish Culture in Victoria 2004, 24 s.

17. Żongler pochodni. [Opowiadania]. Melbourne: [b.w.] 2005, 52 s.

Przekład

10. Św. Franciszek z Asyżu; San Francisco d'Assisi. Oratorium. Muz.: J. Łuciuł. Tekst: M. Skwarnicki. Przekł. włos. ... [Partytura]. Kr.: PWM [1987], 103 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – Wywiady: Po rozżarzonych węglach słów. [Rozm.] B. Gruszka-Zych. *Gość Niedz.* 1999 nr 35; Wokół nas. [Rozm. red.]. *Tyg. Pol.*, Melbourne 2004 nr 2 10 II.

A. Niewiadowski: M.B. W: A. Niewiadowski, A. Smuszkiewicz: Leksykon polskiej literatury fantastycznonaukowej. Pozn. 1990.

B. Gruszka-Zych: Zapytać Matisse'a. *Gość Niedz.* 2004 nr 31 [rec.: Cień i cień].

B.D.

BAUMGARTEN Aleksander

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (M. Fazan).

J.F. Lewandowski: Fotel B. *Śląsk* 1998 nr 7. – A. Wiedera: Przez lata vis-a-vis. Przypomnienie A.B. *Śląsk* 2000 nr 12.

B.D.

BĄCZKOWSKA Irena
1902-2006

[...] W czasie wojny polsko-bolszewickiej 1920 pracowała w szpitalu wojskowym, po wojnie otrzymała stopień podporucznika. [...] Po ukończeniu w 1923 Akademii Rolniczej praktykowała we Francji i Wielkiej Brytanii. [...] W 2005 otrzymała nagrodę Związku Pisarzy Polskich za Granicą (dawnej Zwią-

zek Pisarzy Polskich na Obczyźnie). Zmarła 21 stycznia 2006 w Londynie.

TWÓRCZOŚĆ

1. Podróż do Brailowa. [Opowiadania]. [Wyd. 2] Lubl.: Wydawn. UMCS 1998, 62 s.

2. Wróble noce. Powieść. Wyd. 2 pt. Letnie noce. Opowieść o Ukrainie początku XX wieku. London: Veritas Foundation Publications Centre 2005, 276 s.

3. Krajobrazy i ludzie. Opowiadania norfoldzkie. Słowo wstępne: S.S. Nicieja. Wybór: H. Nicieja. Opole: Inst. Historii Uniw. Opol. 1995, 327 s. Podp.: Irena Zabłocka-Bączkowska.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (M. Jentys).

S.S. Nicieja: Z Kijowa na Ealing. *Opole* 1993 nr 3/6. – [Krajobrazy i ludzie:] W. Paźniewski: Gawęda szlachecka. *Nowe Książki* 1995 nr 12; B. Faron: Z Kijowa do Londynu. *Twórczość* 1996 nr 6. – A.M. Mickiewicz: Nestorka literatury polskiej. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2006 nr z 20 I.

B.D.

BĄDKOWSKI Lech

Imiona metrykalne: Lech Mieczysław.

Pseud.: Eta; (jk); lb.

[...] W 1938 został przyjęty na Wydział Prawa Uniwersytetu Warszawskiego i wkrótce urlopowany w celu odbycia służby wojskowej. Latem 1939 został powołany do 63. Pułku Piechoty Armii „Pomorze”, w którym był dowódcą plutonu strzeleckiego Kompanii Ochrony Sztabu Operacyjnego. [...] Po kapitulacji przedostał się z Puszczy Kampinoskiej do Torunia, następnie do Włocławka i Warszawy, skąd dotarł przez Lwów na Węgry. Przebywał krótko w obozie dla uchodźców, po czym przy pomocy konsulatu polskiego wyjechał do Francji. [...] Służył w stopniu podporucznika w I Brygadzie Piechoty w Samodzielnej Brygadzie Spadochronowej. Na początku 1944 został wysłany do polskiej bazy operacyjnej w południowych Włoszech, skąd odbył dwa loty nad Polskę. W grudniu 1944 został odwołany do Londynu, gdzie służył w wywiadzie Marynarki Wojennej, najpierw w służbie specjalnej w dowództwie w Londynie, następnie w bazie w Plymouth. W tym czasie uczył się też w Studium Języka i Kultury Angielskiej w Cambridge. [...] W 1945-46 pełnił obowiązki wiceprezesa, następnie prezesa Związku Pomorskiego w Wielkiej Brytanii. Pisał artykuły do czasopism *Komunikat* i *Butelkę* wydawanych dla członków Związku. 20 maja 1946 został zdemobilizowany, w czerwcu 1946 powrócił do Polski. [...] W 1947 ożenił się z Zofią Janiszewską, urzędniczką. W 1953-54 przygotowywał wspólnie z Franciszkiem Fenikowskim i Janem

dresze” dla rozgłośni gdańskiej Polskiego Radia. [...] W 1957-62 był też kierownikiem Państwowe- go Teatru Lalek „Arlekin” w Łodzi. [...] W marcu 1968 (wraz z Różą Ostrowską i Franciszkiem Fenikowskim) wydał oświadczenie wyrażające solidarność z gdańskimi studentami i Oddziałem Gdańskim ZLP, w związku z ogłoszoną przez nich rezolucją. W 1976 protestował w piśmie skierowanym do przewodniczącego Wojewódzkiego Komitetu Frontu Jedności Narodu w Gdańsku przeciw projektowanym zmianom w Konstytucji PRL. Zbliżył się do organizacji opozycyjnej Ruch Młodej Polski, w 1979-80 publikował w jej piśmie *Bratniak* oraz w innych czasopismach drugiego obiegu. W sierpniu 1980 z jego inicjatywy powstała rezolucja członków Oddziału Gdańskiego ZLP i Koła Młodych przy Oddziale, zawierająca poparcie żądań strajkujących na Wybrzeżu. [...] W 1981 był członkiem założycielem i pierwszym przewodniczącym Klubu Myśli Politycznej im. Konstytucji 3 Maja w Gdańsku (jesienią 1981 władze odmówiły rejestracji Klubu). [...] Otrzymał nagrodę kulturalną „Solidarności” za rok 1981 i 1982 za twórczość literacką i publicystyczną oraz za redagowanie tygodnika *Samorządność*, przyznawaną przez Komitet Kultury Niezależnej. [...] W 2000 otrzymał pośmiertnie tytuł Honorowego Obywatela m. Gdańska.

Od 1986 Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie przyznaje nagrodę im. L. Bądkowskiego. W 1987 został powołany Gdański Klub Polityczny im. L. Bądkowskiego, któremu odmówiono wówczas rejestracji. W 1989 został wpisany do Księgi Honorowej m. Gdańska. W 2000 została ustanowiona nagroda Prezydenta m. Gdańska im. L. Bądkowskiego przeznaczona dla gdańskich organizacji pozarządowych.

TWÓRCZOŚĆ

1. Pomorska myśl polityczna. [Wyd. 2 poszerz.]. (Pisma t. 2). Wstęp: T. Bolduan. Wybór i red.: W. Kiedrowski. Gdynia: Arkun 1990, 72 s.

Wyd. z 1945 podp.: Buntkowski.

9. Zarys historii literatury kaszubskiej. Gdańsk: Oddz. Zrzesz. Kaszub. 1958.

W t. 1 błędna data wyd.

24. Legenda o pustelniku. [Opowiadanie]. [Wyd. 2] Gdańsk: Czec 2004.

25a. Oblężenie. [Powieść]. Gdańsk: WM 1976, 178 s.

26. Odwrocona kotwica. [Szkie dot historii Pomorza Gdańskiego]. Wyd. 3 Gdańsk: Czec [2004].

28a. Twarzą do przyszłości. [Esej]. [Gdańsk:] „Młoda Polska” [1979?], 35 s.

33. Twarzą do przyszłości: Kaszubsko-pomorskie drogi. Wstęp: T. Bolduan. Wyd. 2 Gdynia: Arkun [1992], 151 s. Zob. poz. 28a, 18.

34. Bitwa trwa. [Opowiadania]. Gdańsk [2004], 285 s.

Przekład

1. A. Majkowski: Życie i przygody Remusa. Wyd. nast.: [wyd. 3] Wstęp, posł. i red.: W. Kiedrowski. Gdańsk: Czec 1995, tamże 1997.

Prace redakcyjne

3. A. Necel: Rewianie. [Wyd. 2] Gdańsk: Czec 1998.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Obowiązek prawdy. Z Lechem Bądkowskim rozmawiają S. Dziadoń [i in.]. Wybór i red. całości: W. Kiedrowski. Gdańsk: Czec 2004, 53 s. [zawiera wywiady: Pisarze i publicystyka. Rozm. S. Dziadoń [1965]; Obowiązek prawdy. Rozm. K. Nowicki [1981]; Głód moralnego przywódcza. Rozm. T. Bolduan [1981]; I co dalej, panie Lechu... Rozm.: M. i T. Woźniakowie [1982].

LP XX w. (J.Z. Brudnicki). – P. Adamowicz: L.B. W: Opozycja w PRL. Słownik biograficzny. T. 2. Wwa 2002.

B. Fac: Pisarstwo L.B. *Pomerania* 1989 nr 10. – P. Zbiński: Życie i przygody Pomorzana w Polsce. *Tytuł* 1998 nr 2. – J. Kotlica: Lech Bądkowski rzecznik Rzeczypospolitej. (Z notatek do monografii). Pelplin: Bernardinum; Gdańsk: Tow. Gdańsk-Niderlandy 2001, 96 s. – P. Zbiński: Na własny rachunek. Rzecz o Lechu Bądkowskim. Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2004, 298 s. [zawiera także „Zarys bibliografii L.B.”].

M.K.-K.

BAK Wojciech

[...] Zmarł 30 kwietnia 1961 w Poznaniu¹.

TWÓRCZOŚĆ

4. Tyberiusz. Dramat w 8 odsłonach.

Adaptacja: Radio 1938.

16a. Dekalog. [Wiersze]. Powst. przed 1961. Wyd.: Wybór i przygot. do publikacji: M. Jańczak. Pozn.: Księg. św. Wojciecha 2000, [16] s.

18a. Pory roku. Cz. 1. Lato i jesień. Powst. przed 1961. Wyd.: Przedm.: D. Ratajczak. Pozn.: Księg. św. Wojciecha 2001, [80] s.

18b. Święty Augustyn. Dramat. Powst. przed 1961.

Masz., 112 k. w Ośrodku Dokumentacji Wielkop. Środowiska Lit. Bibl. Raczyńskich w Pozn.

18c. Święty Paweł. [Dramat]. Powst. przed 1961. Masz., 78 k. w Ośrodku Dokumentacji Wielkop. Środowiska Lit. Bibl. Raczyńskich w Pozn.

18d. Tomasz Morus. [Dramat]. Powst. przed 1961. Druk w: Dramat i teatr po roku 1945. Wr.: Wiedza o Kulturze 1994 s. 211-244.

25. W samotności. [Wiersze]. Wybór, układ, posł.: R. Bąk. Pozn.: W Drodze 1997, 63 s.

26. Wysoki ład. [Wiersze]. Wwa: Pax 2004, 226 s.

Wg inf. J. Ratajczaka (Pisarz wciąż nieznany. *Tyg. Powsz.* 1991 nr 19) wśród ineditów znajdują się jeszcze m.in. zbiory wierszy: Hymny kościelne; Listy pochwalne; Śpiew w pościgu; Wiersze, kantaty, chóry.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (J. Wojnowski). – P. Grzegorzczak: W.B. W tegoż: Twórcy i badacze kultury zmarli w latach 1956-1967. Cz. 1. Wwa 1986. – SBLP t. 6 (J. Starnawski).

K. Troczyński: Poezja W.B. [dot.: Brzemie niebieskie]; W.B. Pierwszy laureat Akademii Niezależnych; Nowy tom poezji W.B. [dot.: Śpiwna samotność]; Sprawa W.B. W odpowiedzi Karolowi Hubertowi Rostworowskiemu; Krucjata przeciw miłości; Nowy tom poezji W.B. [dot.: Monologi anielskie]. *Dz. Pozn.* 1934 nr 131; 1935 nr 48; 1936 nr 6, 35; 1937 nr 217; 1938 nr 50; Bąk – dramaturg. *Kultura* 1936 nr 37, przedr. w tegoż: Na przelaj i inne szkice o literaturze i kulturze. Kr. 1999. – A. Rogalski: W.B. 1907-1961. W tegoż: W kręgu przyjaźni. Wwa 1983. – Cz. Ryszka: O wierszach W.B. W tegoż: Milczący obecny i inne szkice o pisarzach katolickich. Kat. 1984. – J. Rogoziński: Laur W.B. W tegoż: Preteksty. Wwa 1985. – W. Banach: W.B. – zapomniana ofiara. *Res Publica* 1990 nr 6. – Z. Serafinowicz: Na granicy wąskiej jak westchnienie. (O wierszach W.B.). W: Pan Zygmunt z Lasek. Wwa 1990. – Z. Chojnowski: Przedwojenna liryka. W.B. W: W stronę dwudziestolecia 1918-1939. Rzeszów 1993. – J. Ratajczak: Ten wariat, W.B. *Kultura*, Paryż 1993 nr 1/2. – J. Ratajczak: W.B. dramaturg. W: Dramat i teatr po roku 1945. Wr. 1994. – F. Śmieja: Compañero Sancho. *Kwart. Neofilol.* 1994 z. 4 [dot. motywu Don Kichota w twórczości W.B. i A. Słonimskiego]. – E. Balcerzan: Najmniejszy ślad. *Arkusz* 2002 nr 4. – K. Masłoń: Nic prócz rękopisów nie wezmą. *Rzeczpospolita* 2002 nr 93. – J. Siedlecka: Śpiew ponad obłędem. (W.B.). W teście: Oblawa. Wwa 2005. – E. Kubiński: Zmienność form modlitewnych w powojennych wierszach W.B.; D. Ratajczakowa: „Tomasz Morus” – dramat W.B.; J.K. Pytel: Biblijno-teologiczne i literackie walory „Psalterza” w przekładzie W.B. W: Z cienia niepamięci do światła. Pozn. 2006.

A.Sz.

**BECELA Tadeusz
1907-1992**

[...] W 1987 otrzymał nagrodę Wojewody Poznańskiego, w 1988 – nagrodę główną Wielkopolskiego Towarzystwa Kulturalnego. Wyróżniony Odznaką im. L. Waryńskiego (1987). Zmarł 3 kwietnia 1992 w Poznaniu.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.).

¹ Data dzienna śmierci wg W. Banach: W.B. – zapomniana ofiara. *Res Publica* 1990 nr 6.

B

BECHCZYC-RUDNICKA **María** **Ksenia**

Zgodnie z zapisem testamentowym, po 1982 powstała w Lublinie Fundacja im. M. Bechczyc-Rudnickiej, mająca promować młodych krytyków teatralnych.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w, (T. Klak). – A. Kochańczyk. W: Słownik biograficzny m. Lublina, T. 1. Lubl. 1993.

E. Gawarecka: Spuścizna M.B.-R. w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej im. H. Łopacińskiego w Lublinie. *Bibl. Lubel.* 1987 nr 118. – K. Jędrus: Bliżej sceny. *Wiad. Kult.* 1995 nr 38 [dot. działalności Fundacji im. M.B.-R.].

A.Sz.

BECHLEROWA **Helena** 1908-1995

[...] Zmarła 18 września 1995 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

1. Filonek i jego przyjaciele. [Wierszowana bajka].

Przekł. r. o. s.: Gorošek i ego družja. [Przel.] N. Protulina. Moskwa 1991.

2. O kotku, który szukał czarnego mleka. [Bajki]. [Wyd. 4] Kr.: Kanwa 1994.

11. Ciocia Arnika. [Powieść dla dzieci]. Wwa: NK 1979, 87 s.

W t. 1 błędny tytuł: Ciocia Anika.

13. O Jasiu, o pszczołach, o wietrze i dzieciach. (Obrazek sceniczny). *Świątecznyk* 1989 nr 35.

14. Jedna srebrna kropla. [Opowiadka]. Kr.: Kanwa 1995, [16] s.

15. Złotopiórek. [Opowiadka]. Kr.: Kanwa 1995, [20] s.

Wybory utworów w *przekł. r. u. m.*: Deschide fereastre. [Przel.] R. Lissai, V. Gafita. Varsovia, București 1975, wyd. nast. tamże 1976. – Iepurasul din oglinda sparta. [Przel.] O. Zaicik. Varsovia, București 1983.

OPRACOWANIA (wybór)

J. Olkusz: „Rozświetlanie szarego świata ciepłem serca”. O komizmie w twórczości H.B. *Zesz. Nauk. WSP w Opolu. Filol. Pol.* 1990 z. 28. – E. Nowacka: H.B. *Guliwer* 1996 nr 2. – J. Olkusz: Dziecięcy odbiór utworów H.B. *Wychow. w Przedszk.* 2001 nr 3. – J. Olkusz: Środowisko szkolne w twórczości H.B. *Zycie Szk.* 2001 nr 3. – J. Olkusz: Świat przyrody w twórczości H.B. *Wychow. w Przedszk.* 2001 nr 2.

B.D.

BEDNARCZYK **Czesław** 1912-1994

[...] Za udział w kampanii włoskiej 1944 został odznaczony Krzyżem Virtuti Militari (1944). [...] Wiersze i artykuły literackie ogłaszał w wydawanych w Londynie *Przeglądzie Powszechnym* (1987-1988) i *Pamiętniku Literackim* (1988). W 1988 otrzymał nagrodę Fundacji im. Rybotyckich. W 1991 wspólnie z żoną Krystyną został odznaczony Złotą Odznaką Polskiego Towarzystwa Wydawców Książek. Zmarł 12 czerwca 1994 w Londynie.

TWÓRCZOŚĆ

11. Kubuś. [Proza poetycka]. Wyd. 2 Londyn: Ofic. Poetów i Malarzy 1989.

13. W podmostowej arkadzie. [Wspomnienia]. Wyd. 2 uzup. Londyn: Ofic. Poetów i Malarzy 2003.

16. Wiersze. Wybór z lat 1978-1991. Londyn: Ofic. Poetów i Malarzy 1997, 203 s.

Wybór wierszy w *przekł. a n g.*: A year later. Selected poems. [Przel.]: M. Czajkowska, A. Graham, K. Long. London 1966.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Między „Kulturą” a „Wiadomościami” [Rozm.] J. Kryszak. *Kwart. Artyst.* 1996 nr 3 [rozмова z kwietnia 1992]. LP XX w, (J.Z. Brudnicki).

M. Wazacz: Oficyna Poetów i Malarzy. *Tydz. Pol.*, Londyn 1988 nr 44. – W. Netter. *Merk. Pol.*, Londyn 1989 nr 7/8 [rec.: Kubuś]. – J. Dużyk: Londyńska Oficyna Poetów i Malarzy. *Twórczość* 1990 nr 8. – J. Koryl: Kameralna poezja. *Nowe Książ.* 1991 nr 9 [rec.: Wiersze wybrane]. – J.Z. Brudnicki: Ryzyko powrotu do Polski? *Wiad. Kult.* 1996 nr 33 [dot. Ofic. Poetów i Malarzy]. – J. Koźmiński: Chcę stworzyć muzeum Oficyny... *Nowe Książ.* 1996 nr 11. – J. Koźmiński: „Oficyna Poetów” i malarze. *Kwart. Artyst.* 1996 nr 3. – M. Mika: Główne motywy w twórczości Czesława Bednarczyka. Londyn: Ofic. Poetów i Malarzy 1996, 61 s. – Cz.B. – autoportret. Audycja K. Tatarowskiego z cyklu „Polscy twórcy na emigracji” z 23 XI 1991 r. Z taśmoteki Rozgłośni Polskiej RWE. *Tydz. Kult.* 1997 nr 4. – [Wiersze. Wybór z lat 1978-1991:] J. Koźmiński: Mój pochylony cień. *Nowe Książ.* 1997 nr 8; J. Wolski: Oprawianie chwil na pamiętkę. *Prz. 1997* nr 4; K. Ćwikliński: „A on na wyspie emigrant”. *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 1998 nr 3. – M. Pytasz: Wydawcy i drukarze – Krystyna i Czesław Bednarczykowie; Cz.B. – poeta. W tegoż: Kilka opowieści o niektórych dolegliwościach bycia poetą emigracyjnym i inne historie. *Kat.* 2000. – M. Kisiel: Starość, samotność. *Śląsk* 2002 nr 11. – F. Śmieja: Wiersze z plecaka. W tegoż: Zbliżenia i kontakty. *Kat.* 2003. – [W podmostowej arkadzie:] J. Hartwig: Drukarnia pod mostem. *Wieg.* 2004 nr 2; A. Kochańczyk: Piękne książki Bednarczyków. *Accent* 2004 nr 1/2. – P. Tański: „Poeta znaczącej codzienności” i bólu. *Późne wiersze Cz.B.* W: *Poezja polska na obczyźnie. T. 2. Rzeszów 2005*, przedr. w tegoż: *Tradycja i talent. Tor.* 2006. – F. Śmieja: Drukarnia pod Arkadą. Krystyna i Czesław Bednarczykowie. W tegoż: *Zbliżenia i kontakty raz jeszcze. Kat.* 2007.

B.D.

BEDNARSKI Piotr

[...] W 1981 za twórczość marynistyczną otrzymał nagrodę literacką im. M. Borzymowskiego, przyznaną przez MRN w Koszalinie. [...] W 1987 został odznaczony medalem honorowym „Mecenasom i Twórcom Kultury”. W 1988 otrzymał nagrodę Wojewody Koszalińskiego za wybitny wkład w rozwój kultury. W 1999 przeszedł na emeryturę. W tymże roku należał do założycieli Stowarzyszenia Kołobrzeskich Poetów, którego następnie został prezesem. W 2004 otrzymał nagrodę Prezydenta m. Kołobrzeg za dotychczasowy dorobek i osiągnięcia. [...]

TWÓRCZOŚĆ

9. Z głębokości serca. [Wiersze]. Kr.: Miniatura 1991, 88 s.

10. Twarzą w twarz. [Współaut.]. L.M. Jakób. [Wiersze]. Kołobrzeg: Kołobrzeskie Tow. Społ.-Kult. 1993, 47 s.

11. Dwa płomienie. [Wiersze]. Kr.: Miniatura 1994, 64 s.

12. Błękitne śniegi. [Powieść]. Wwa: Volumen 1996, 123 s.

Nagroda Wojewody Koszalińskiego w 1996. nagroda Fundacji Kultury w 1997.

Przekł. franc.: Les neiges bleues. [Przeł.] J. Burko. Paris 2004.

Adapt. i tv: Adapt. I. Cywińska. TV 1997.

13. Marny czas. [Powieść]. Kołobrzeg, Koszalin: Kołobrzeskie Tow. Społ.-Kult. 1998, 83 s.

14. Popiół. [Wiersze]. Kołobrzeg, Koszalin: Kołobrzeskie Tow. Społ.-Kult. 1999, 89 s.

15. Górny kraj słońca. [Powieść]. Koszalin: Pol. Radio Koszalin 2003 [inf. autora].

16. Przylot żurawi. [Wiersze]. Kr.: Miniatura 2003, 112 s.

17. Spojrzenie przez ramię. [Wiersze]. Posł.: S. Melkowski. Tor.: Dom Wydawn. Duet 2004, 114 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

LP XX w. (M. Jentys).

[Parsifal:] J. Termer. Pokusy surrealistycznej wyobraźni. *Nowe Książ.* 1990 nr 7; H. Berezka: Miara. W tegoż: *Obroty*. Wwa 1996 [dot. też: *Lancelot*]. – [Błękitne śniegi:] J. Łukosz: *Ocean w muszcelce*. *Sycyna* 1996 nr 26; M. Jentys: *Życ według serca*. *Sycyna* 1997 nr 57; M. Rabizo-Birek: *Syberyjski apokryf, czyli apostoł Piotr i jego drużyna*. *Twórczość* 1997 nr 7. – P. Przywara: *Orwell is dead*. *Twórczość* 1999 nr 4 [rec.: *Marny czas*]. – J. Łukosz: *Misterium tożsamości* (P.B.). W tegoż: *Imperia i prowincje*. Wr. 2000 – J. Sochoń: *Jonasz pośród nas*. *Nowe Książ.* 2000 nr 1 [rec.: *Popiół*]. – P. Cieleisz: *Miłość, tylko miłość*. *Topos* 2004 nr 3/4 [rec.: *Przylot żurawil*]. – M. Jentys: *Śnieżno-błękitne obozowe wizje* P.B. W teście: *Nic Ariadny*. Tor. 2005.

BEDNORZ Zbyszko

[...] Otrzymał przyznawany przez dzieci Order Uśmiechu (1988) oraz nagrodę literacką im. M. Jodłowskiego (1998) i nagrodę specjalną Marszałka Województwa Opolskiego za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury (2003). [...]

TWÓRCZOŚĆ

21. Do wyjaśnienia. [Wspomnienia]. Kat.: Księg. św. Jacka 1993, 139 s.

22. Dziedzictwo słowa i pióra, dziedzictwo służby. [Szkie literacki]. Opole: Woj. Bibl. Publiczna 2000, 20 s.

23. Gniazdo wędrujące. Opole: Miej. Ofic. Wydawn. przy Miej. Bibl. Publicznej 2000, 155 s. *Opowieści z dziejów rodzinnych*.

24. Wśród dróg moich do Ciebie. Wiersze religijne, rodzinne, okolicznościowe. Opole: Wydawn. Św. Krzyża 2000, 126 s.

25. Na Chabrach przy pół czarnej. Fragmenty dziennika. Opole: Woj. Bibl. Publiczna 2003, 48 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – Wywiad: *Życie składa się ze szczegółów*. Rozm. K. Heską-Kwaśniewicz. *Śląsk* 2002 nr 3.

M. Gębczak: *Bibliografia prac Z.B. i opracowania dotyczące Autora*. W: *Na drogach pisarskiego powołania*. Opole 1998.

S. Senft. *Stud. Śl.* 1990 t. 48 [rec.: *Lata krecie i orłowe*]. – B. Kozera: *Z.B. – katolicki*. *Kwart.* Opol. 1994 nr 4. – K. Heską-Kwaśniewicz: *Zbyszko Bednorz*. Opole: Woj. Bibl. Publiczna 1997, 83 s. – B. Kozera: *Pojęcie „sacrum” w powieści Z.B. „Imię domu wschodzącego”*. *Kwart.* Opol. 1998 nr 3/4. – *Na drogach pisarskiego powołania*. *Studia i szkice pod red. W. Hendzla*. Opole: Uniw. Opol.; Woj. Bibl. Publiczna 1998, 166 s. [zawartość: *Z. Zielenka: Pisarz wiecznej gotowości...*; B. Lubosz: *Wierszem w stronę Śląska*; J. Pośpiech: *Współpraca Z.B. z katowickim „Powstańcem”*; A. Pryszczewska-Kozolub: *Biografia jako tworzywo*. *O prozie artystycznej Z.B.*; L. Pośpiechowa: *Epifanie w twórczości Z.B.*; B. Kozera: *Rola czasu w twórczości Z.B.*; K. Leńska-Bąk: *Sacrosong* Z.B.; W. Hendzel: *Zainteresowania teatralne Z.B.*; H. Duda: *Książka o wierności i nadziei* [dot.: *Do wyjaśnienia*]; *Bibliografia*]. – M. Olfans. *Kwart.* Opol. 2000 nr 2/4 [rec.: *Wśród dróg moich do Ciebie*].

A.SZ.

BERBERYUSZ Ewa

Pseud.: E.B.; Hala Mirowska; Maciej Kowalski.

[...] Debiutowała w 1957 jako tłumaczka przekładem z języka angielskiego prozy O. Wilde'a pt. „Młody król”, zamieszczonym w zbiorze utworów tegoż autora pt. „Eseje, Opowiadania. Bajki. Poematy prozą”. Również w 1957 na łamach *Głosu Pracy* ogłosiła pierwszy artykuł pt. „Wadsworth Longfellow. Rocznica Światowej Rady Pokoju”

B.D.

137

(nr 170; podp. krypt. E.B.). [...] W 1987 otrzymała Nagrodę Niezależnych Dziennikarzy im. B. Prusa za twórczość publicystyczną w roku 1986. [...] W latach dziewięćdziesiątych kontynuowała współpracę z *Tygodnikiem Powszechnym* i z paryską *Kulturą* (tu m.in. w 1993–2000 cykliczny przegląd wydarzeń pt. „Kartki ze skażonej strefy”) oraz rozpoczęła druk artykułów i wywiadów w *Rzeczpospolitej*. [...]

TWÓRCZOŚĆ

8. Głos z Gułagu. Rozmowa ... z Olgierdem Wołyńskim. Wyd. nast.: [B.m.:] AViA* [1989]; Gdynia: Petit, Solidarność Walcząca Oddz. Trójmiasto* 1989.

11. Książę z Maisons-Laffitte. Gdańsk: Marabut 1995, 195 s. Wyd. 2 uzup. Wwa: Rytm 2000.

Dot. J. Giedroycia.

12. Ale się porąbało. Wwa: Rytm 2000, 309 s. Wybór wywiadów (głównie) z lat osiemdziesiątych przygotowywanych dla *Tygodnika Powszechnego* i tam w większości opublikowanych; dot. ludzi „Solidarności”, opozycji, Kościola, m.in. S. Kisielewskiego, J. Strykowski, P. Wierzbickiego.

13. Moja teczka. [Powieść]. Wwa: Iskry 2006, 242 s.

Przekład

1. O. Wilde: „Młody król”. Przel. ... W: O. Wilde: Eseje. Opowiadania. Bajki. Poematy prozą. Wwa: PIW 1957, s. 379–395. Przedr. w: O. Wilde: Bajki. Przel.: ..., M. Feldmanowa, W. Lewik. Wwa: Wydawn. Pol. Tow. Wydawców Książek 1988 s. 102–115. Przel. wyd. nast. Wwa: Letter-Perfect International 1994.

OPRACOWANIA (wybór)

J. Stempowski: E.B. „Wychodne dla Ewy”. Powst. 1965. W tegoż: Felietony dla Radia Wolna Europa. Wwa 1995. – [Lechu:] A. Nasilowska: A. Dziwności świata. *Kult. Niezależna** 1985 nr 10 [dot. wyd. pt.: Pierwsze wejście], L. Dymarski: Czego słonko nie widziało? *Obecność** 1986 nr 14. – [Głos z Gułagu:] H. Bałtyn: Bez heroizmu. *Kult. Niezależna** 1989 nr 55; T. Sobolewski: Z głębokości. *Tyg. Powsz.* 1989 nr 37 [dot. wyd. pt.: Człowiek z innego świata]. – [Książę z Maisons-Laffitte:] J. Rutkiewicz. *Lituania* 1995 nr 1 [dot. także: J. Giedroyc: Autobiografia na cztery ręce]; B. Skaradzinski: Łyk gorzalki czy rycyny? *Tyg. Powsz.* 1995 nr 17; K. Uściński. *Genealogia* t. 5: 1995. – T. Sobolewski: Portrety idealistów. *Gaz. Wyborcza* 2000 nr 300 [rec.: Ale się porąbało]. – [Moja teczka:] W. Kumór: Reporterska samolustracja. *Gaz. Wyborcza* 2006 nr 160; P. Wojciechowski: Huragan czasu i szepty sumienia. *Tyg. Powsz.* dod. *Książ. w Tyg.* 2006 nr 26.

B.T.

BEREZA Henryk

[...] W 2003 otrzymał nagrodę im. W. Orkana. W 2005 był przewodniczącym jury nagrody literackiej Nike. [...] Odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski (1996). [...]

TWÓRCZOŚĆ

10. Obroty. Szkice literackie. Wwa: Spółka Wydawn.-Księż. 1996, 245 s.

11. Oniriada. Zapisy z lat 1976–1996. [Szkice literackie]. Wwa: Skotnica 1997, 434 s. Nagroda Cztery Kolumny za 2002.

12. Epistoły. [Szkice i listy do D. Bitnera]. Szczec.: Basil 1998, 214 s.

13. Miary, 99 trójwierszy. Izabelin: Świat Lit. 2003, 112 s.

14. Wypiski. Wypiski z lat 1991–2004. W wyborze P. Nowakowskiego i A. Skrendo. Pośl.: A. Skrendo. Szczec.: Forma 2006, 242 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – Wywiady: Czytanie. Rozm. M. Jentys. *Sycyna* 1996 nr 21; Nie szkodźcie. Rozm. A. Wiedemann. *Gaz. Wyborcza* 1999 nr 63.

G. Majkowska: Współtworzenie (H.B.). *Regiony* 1991 nr 1 [rec.: Sposób myślenia]. – Z. Kubiak: Brewiarz krytyka; J. Łukasiewicz: Wiara krytyka. *Twórczość* 1994 nr 4 [rec.: Pryncypia]. – K. Nowicki: O H.B. Z okazji siedemdziesięciolecia urodzin. *Regiony* 1996 nr 4. – K. Rutkowski: Berezia. *Twórczość* 1996 nr 10. – A.W. Pawluczuk: Potęga krytyki. *Nowe Książ.* 1997 nr 2 [rec.: Obroty]. – J. Galant: Ideologia literacka H.B. W: Polska proza lingwistyczna. Pozn. 1998. – M. Jentys: Logiczny zapis nielogiczności. *Sycyna* 1998 nr 2 [rec.: Oniriada]. – J. Madejski: Wzniosłość epistoły. *Pogranicza* 1998 nr 3, przedr. pt. Pato epistoły w tegoż: Zamieszanie. Kr. 2003 [rec.: Epistoły]. – K. Maliszewski: Alfabet B. *Twórczość* 1998 nr 5 [rec.: Oniriada]. – [Epistoły:] Z. Mikołajko: Kondycja. *Twórczość* 1998 nr 8; A. Ostowicz: Raz jeszcze B. *Topos* 1999 nr 1. – Z. Masternak. *Regiony* 2001 nr 2 [rec.: Oniriada]. – J. Pluta: H.B.: artysta/czytacz/pisarz/mistrz/onirysta. Wr. 2006, 20 s.

J.Z.

BERGEL Rajmund

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (A. Romanowski). – SBLP t. 4 (J. Starnawski). A. Romanowski: Poezja żołnierska na Wschodzie – czy jej brak? *Zesz. Nauk. UJ. Pr. Hist.-Lit.* 1986 z. 55 [dot. m.in. R.B.].

B.T.

BERNACKI Ludwik

Prace edytorskie

16. Psalterz Floriański łacińsko-polsko-niemiecki. Rękopis Biblioteki Narodowej w Warszawie. [Wyd. 2] Łódź: Archidiecezjalne Wydawn. Łódz. 2002.

OPRACOWANIA (wybór)

UP. – LP XX w. (J. Wojnowski). B. Maresz: Ze Lwowa do Katowic. Przedwojenne księgozbiory lwowskie i kresowe w Bibliotece Śląskiej. Kat. 2002 [dot. m.in. zbiorów L.B.].

A.Sz.

BERWIŃSKA Krystyna

[...] Należała do członków założycieli Towarzystwa Szekspirowskiego (1993). [...] Kontynuowała twórczość dramaturgiczną, m.in. jako autorka słuchowisk radiowych. [...] W 1997 otrzymała Warszawski Kryż Powstancy. [...]

TWÓRCZOŚĆ

4. Proces. Sztuka w 4 aktach. TV 1953.

7. Con amore. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 3] Wr.: Siedmioróg 1995, [dodruk] 2000; Łódź: Akapit Press 2001; wyd. 7 [!] Wwa: Rytm 2003.

9. Trzyście świeczek. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: [wyd. 2] pt, Ach, ta fatalna 13 Wr.: Siedmioróg 1995; pt. 13 świeczek Wwa: Rytm 2003.

12. ... Był las... [Sztuka teatralna dla dzieci]. *Nowe Szt. dla Dzieci i Młodz.* 1993 z. 4 s. 39-57.

Przekłady i adaptacje

3. W. Majakowski: Dobrze. Poemat październikowy. Przel. A. Sandauer. Adapt. scen. ... Wyst. Kat., T. Ślaski im. S. Wyspiańskiego 1948.

6. W. Shakespeare: Otello. [Tragedia w 5 aktach]. Przel. ... Wyst. Bydg., T. Pol. 1967. Przedr. w: W. Shakespeare: Otello; Król Lir; Makbet; Burza. Przel.: ..., Cz. Jastrzębiec-Kozłowski, Z. Siwicka. Wwa: Świat Książki 1999.

W t. 1 błędna inf. o pierwszym wyst.

6a. L. de Vega: Owcze źródło. Adapt., insc. i reż. ... Wyst. Wwa, T. Ziemi Mazow. 1957.

9. W. Shakespeare: Makbet. [Tragedia w 5 aktach]. Przel. ... Przedr. w: W. Shakespeare: Otello; Król Lir; Makbet; Burza. Przel.: ..., Cz. Jastrzębiec-Kozłowski, Z. Siwicka. Wwa: Świat Książki 1999.

10. J. Slowacki: Balladyna. [Tragedia w 5 aktach]. Adapt. scen.: ..., W. Wróblewska. Wyst. Częstochowa, T. Dram. 1952.

22. W. Shakespeare: Sen nocy letniej. [Komedia w 5 aktach]. Przel. ... Wyst. Łódź, T. Powsz. 1988. W t. 1 błędna inf. o miejscu pierwszego wyst.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – Wywiad: Fascynacje i złudzenia. Ważyk z piśmieniem u boku i Sandauer z sandałami skojarzony. *Głos Wyb.* 1993 nr 30.

LP XX w. (red.).

T. Miłkowski: Rozmowy pani Przybyszewskiej z panem Robespierrem. *Kultura* 1989 nr 25 [rec.]. Ogień na wicherzel.

B.T.

BEYLIN Gustaw

OPRACOWANIA (wybór)

H. Nowogródzki: G.B. W tegoż: Słownik biograficzny adwokatów polskich. T. 2. Wwa 1988.

B.T.

BEYLIN Karolina

TWÓRCZOŚĆ

6. Sprawa Joanny Dornowej. Powieść. [Współaut.] S. Beylin. Wyd. 2 powojenne [właśc. 3] Kat.: Edytor 1997.

Podp. wspólnym pseud.: Karol Witkowski. – Cz. 2 zob. poz. 7.

7. Fabryka młodości. [Powieść; współaut.] S. Beylin. Wyd. 2 powojenne Kat.: Edytor 1997.

Podp. wspólnym pseud.: Karol Witkowski. – Cz. 1 zob. poz. 6.

Przekłady

7. M. Osteno: Wody pod ziemią. Powieść. [Wyd. 2] Wwa: Rytm 1996.

22. Ch. Dickens: Wielkie nadzieje. Powieść. [Wyd. 3] Wwa: Prószyński i S-ka 1999.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.). – SBLP t. 6 (J. Starnawski).

M. Piechota: K.B. – dziennikarka-reporterka; „New York w pięć dni” B. W teje: Jaka Ameryka? Lubl. 2002.

A.Sz.

BIAŁKOWSKI Grzegorz

Krypt.: G.B.

[...] Wiersze i artykuły na tematy literackie ogłaszał też w *Radarze* (1986-87) oraz *Przeglądzie Humanistycznym* (1987). W 1987 wszedł w skład Rady Konsultacyjnej powołanej przez przewodniczącego Rady Państwa gen. W. Jaruzelskiego. [...]

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Mamy bardzo mało czasu. [Rozm.] U. Bielous. *Życie Lit.* 1988 nr 34.

LP XX w. (M. Jentys).

[W. Bolecki] J. Malewski: Cóż po poecie w czasie marym? (Przegląd tomików poetyckich stanu wojennego). W tegoż: Widziałem wolność w Warszawie. Londyn 1989 [dot. m.in.: Klęski wojenne]. – [Koronacja] H. Gasz: Oddalający się początek. *Nowe Książ.* 1989 nr 11 [dot. też: Istota i istnienie]; S. Stanik: Jeden dzień jak całe życie. *Kierunki* 1989 nr 8; M. Grześczak: Bóg odpoczywa, poeta pracuje, czyli poemat o niedzieli. *Twórczość* 1990 nr 4. – M. Grześczak: Kiosk (39). *Twórczość* 2000 nr 11. – M. Kuś: Nieufność i wiara. *Twórczość* 2002 nr 11/12.

B.D.

BIAŁOSZEWSKI Miron

TWÓRCZOŚĆ

A. [Wiersze]. Wwa: Bratnia Pomoc UW 1947; powiel.

Inf.: W. Wirpsza 1982.

B. Rozalie. Poemat sceniczny (teatr lalki). Powst. 1952. Druk *Teksty Drugie* 1998 nr 1/2 s. 259-268.

139

3. Program drugi Teatru Osobnego: Lepy; Szara msza; Wyprawy krzyżowe. (Dramat historyczny). Druk dramatu Wyprawy krzyżowe *Dialog* 1956 nr 8 s. 43-50.

11. Pamiętnik z powstania warszawskiego. Wyd. nast.: Wwa: PIW 1990, tamże: 1994, 1997, 1999, 2000, 2001.

Przekł. Franc.: Mémoire de l'insurrection de Varsovie. [Przeł.] E. Vaux. Paris 2002, - n i e m.: Nur das was War: Erinnerungen aus dem Warschauer Aufstand. [Przeł.] E. Kinsky. Frankfurt am Main 1994, - s z w e d z.: Dagbok från upproret i Warszawa. [Przeł.] C. Berg i J. Mizerski. Stockholm 2003.

13a. Dziennik. Powst. 1975-1983. Masz. ok. 2000 s. Druk fragm. pt. Dokładanie treści. *Gaz. Wyb. 1997* nr 220, 226.

Zawiera części: Dokładanie treści; Nadawanie; Pogorszenie. - Depozyt Bibl. Nar. zastrzeżony do 2010.

25. Oho. [Wiersze].

M o n t a ż t e a t r u: Wyst. Wwa, T. im. Kici Koci, założony i kierowany przez Z. Micha, spektakl domowy* 1985.

26. Utwory zebrane. Wwa: PIW 1987-

T. 7. „Odczepić się” i inne wiersze: opublikowane w latach 1976-1980. 1994, 301 s. Zob. poz. 19.

T. 8. Rozkurz. [Wiersze i opowiadania]. Przygot. tekstu: M. Sokołowska. 1998, 319 s. Zob. poz. 20.

T. 9. Małe i większe prozy: opublikowane po roku 1980. Przygot. tekstu: M. Sokołowska. 2000, 269 s.

T. 10. „Oho” i inne wiersze: opublikowane po roku 1980. Przygot. tekstu: M. Sokołowska. 2000, 295 s. Zob. poz. 25.

30. Wybór poezji. Wyboru dokonał L. Soliński. Wwa: Kama 1996, 208 s. Wyd. nast. tamże 1997.

31. Wiersze. Wybór. Wwa: PIW 2003, 483 s.

M o n t a ż e t e k s t ó w M. B.: t e a t r u: Zapisz to, Miron. Oprac. tekstu: R. Major. Wyst. Wwa, T. Powsz. 1985; Kabaret Kici Koci. [Monodram]. Wyst. Nowy Jork 1986; Sprawa podejrzana... czyli siedmiu ludzi z szafą. Scenariusz: M. Rasiewicz. Wyst. Kr., T. Lud. 1993, - t v: Zegar cię woła. Widowisko poetyckie wg scenariusza S. Grochowiaka i W. Rutkiewicza. TV 1969; Mironczarnia. Na podstawie: Obroty rzeczy; Poezje wybrane; Rachunek zachciankowy; Było i było; Szumy, zlepy, ciągi; Teatr Osobny; Odczepić się; Rozkurz. Scenariusz: W. Siemion. TV 1983; - r a d i o w y: Klucz do tego świata. Według wierszy... Adapt.: G. Gronczewska. Radio 1986.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (J. Fazan).

E. Balcerzan: Poezja „słowiarska” - poezja lingwistyczna [M.B., T. Karpowicz, W. Wirszal. W tegoż: Poezja polska w latach 1939-1965. Cz. 2. Ideologie artystyczne. Wwa 1988.

140 - M. Jastrun: O wierszach M.B. W tegoż: Forma i sens poezji.

Wwa 1988. - P. Kowalski: Osławianie kultury czyli świat w oczach wielkomięskiego plebejusza. *Sprau. Wroc. TV* 1986 wyd. 1988. - A. Marzec: Zaskakujące rezultaty przełamania konwencji (M.B.: Pamiętnik z powstania warszawskiego). W teje: Od Schulza do Myślińskiego. Wwa 1988. - A. Świrrek: M.B. „pamiętnik gadany” - spory wokół gatunku. *Zag. Rodz. Lit.* 1993 z. 1/2 [dot.: Pamiętnik z powstania warszawskiego]. - E. Wiegandt: „Jak trwoga to do Boga”. Wybrane przykłady świadomości kryzysowej z twórczości Józefa Witlina, J. Strykowski, T. Różewicza i M.B. W: Proza polska w kręgu religijnych inspiracji. Lubl. 1993. - T. Mika: Portret semantyczny ruchu długiego osób (cywilnych) w „Pamiętniku z powstania warszawskiego”. Konsekwencje interpretacyjne analiz językoznawczych. *Pozn. Stud. Polonist. Ser. Językozn.* 1994 t. 1. - A.K. Waśkiewicz: Twórczość Mirona Białoszewskiego. Gdańsk: Wydawn. Marek Rożak 1994, 60 s. - A. Flut: Podróżne strategie B. *Kwart. Artyst.* 1996 nr 1, przedr. w tegoż: Być (albo nie być) środkowoeuropejczykiem. Kr. 1999. - Miron. Wspomnienia o poecie. Oprac.: H. Kirchner. Wwa 1996 [zawiera m.in.: S. Pruszyński: Poezja, teatr, muzyka; W. Chotomska: Pan Mironczewski; J.J. Lipski: Miron widziany przeze mnie; L. Murawska, L. Hering: Kobylka; L.E. Stefański: O teatrze na Tarczyńskiej trzydzieści lat później. Rozm. Z. Taranienko; L. Murawska: Wolność w łupinie orzecha; A. Sandauer: Podzwonne Białoszewskiemu; E. Berberus: Zabrani mi piec; T. Sobolewski: Szaman; J. Stańczakowa: Odmieniał moje życie; E. Balcerzan: Smak metalu; H. Kirchner: O Mironie, o Ludwiku; M. Baranowska: Mistyfikacja „samego życia”; R. Matuzewski: „Na sznurków permanencje”; S. Barańczak: Nieznany autokomentarz B.; H. Zaworska: Ostatni wieczer z Mironem]. - S. Buryła: Dwie relacje z powstania warszawskiego. *Kresy* 1997 nr 4 [dot. też: L. Buczkowski: Powstanie na Żoliborzu]. - J. Fazan: Fiziologia i metafizyka, czyli o „nudnociekawym byciu” jako temacie poezji M.B. *Ruch Lit.* 1997 nr 2. - J. Grądziel: M.B. Prawo smaku rzeczy nieobecnych. *Kresy* 1997 nr 4. - H. Konicka: Kulturowu sens gatunkowych decyzji M.B. *Teksty Drugie* 1997 nr 1/2. - J. Kociński: Gramatyka i mistyka. Wprowadzenie w teatralną osobowość Mirona Białoszewskiego. Wwa: IBL 1997, 394 s. - M. Łukaszk-Piekara: „Niży ja”. O poezji Białoszewskiego. Lubl.; Red. Wydawn. KUL 1997, 199 s. - A. Sobolewski: Maksymalnie udana egzystencja. *Szkiele o życiu i twórczości Mirona Białoszewskiego*. Wwa: Wydawn. IBL 1997, 125 s. - T. Sobolewski: Tajny dziennik Mirona. *Gaz. Wyb. 1997* nr 220. - M. Stala: Drzwi do piekła. O jednym wierszu M.B.: Teatr istnienia i teatr niebycia albo czy B. jest poetą metafizycznym. W tegoż: Druga strona. Kr. 1997. - A. Stankowska: Słowo „współczesne” - słowo „rzeczywiste” - słowo „lingwistyczne”. M.B. oraz poeci Nowej Fali wobec świata i języka; W. Wielopolski: Przestrzenie załudniane sobą. O prozatorskich autoportretach M.B. W: *Przez znaki do człowieka*. Pozn. 1997. - A. Świrrek: Z gatunkiem czy bez... o twórczości Mirona Białoszewskiego. *Zielona Góra: WSP* 1997, 119 s. - M. Brzostowicz: „Osobność” i rodzinność M.B. W teje: Wizerunek rodziny polskiej w polskiej prozie współczesnej. Pozn. 1998. - J. Fazan: Ale ja nie Bóg. Kontemplacja i teatr w dziele Białoszewskiego. Kr.: Universitas 1998, 196 s. - M. Janion: Wojna i forma. W teje: Plac generalów. Wwa 1998 [dot.: Pamiętnik z powstania warszawskiego]. - A. Kalbarczyk: Analiza i dekonstrukcja. O epistemologii poetyckiej parafabularnych utworów M.B. W: *Fabularność i dekonstrukcja*. Lubl. 1998. - D. Pawelec: Wojna, stan wojenny, ironia, kabaret, B. ... W tegoż: Debiuty i powroty. Kat. 1998. - L. Soliński: Karuzela z Rozaliiami. *Teksty Drugie* 1998 nr 1/2. - L. Soliński: Tarczyńska 11 m. 33. *Mag. Lit.* 1998 nr 1. - M. Zielińska: B. i zapachy; E. Rzewuska: Panie profesor u B. Listy do Eumenid. W: *Lustra historii*. Wwa 1998. - R. Cudak: Czytając Białoszewskiego. Kat.: Śląsk 1999, 315 s. - W. Jajdelski:

Symbolika czystości i brudu w twórczości szpitalnej M.B. *Pam. Lit.* 1999 z. 3. – A. Legeżyńska; M.B.: Nauka podstarzałości. W teście: Gest pożegnania. *Pozn.* 1999. – T. Mika: Pomiędzy mówieniem i pisanem. O „mówioności” B. *Pozn. Stud. Polonist. Ser. Lit.* 1999 t. 6. – B. Owczarek: Proza M.B. Poza autobiografią – sens bezinteresowności. W tegoż: Poetyka powieści niefabularnej. Wwa 1999. – A. Pomarańska-Szumka: Madonny tańczące na błędach ubezdźwięcznionych. O rodzajach tańca w poezji M.B. W teście: Jak tańczy współczesna poezja? Wwa 1999. – L. Soliński: Kwadrat mowy o Mironie; J. Kopiczyński: NIBY-JA, niby-on, czyli zbiorowe ustalenie persony M.B. (Na podstawie wspomnień o poecie). *Teksty Drugie* 1999 nr 1/2. – R. Żurawski: Pamiętnik z powstania warszawskiego. [Kołobrzeg:] Sema [1999], 31 s. – S. Falkowski, P. Stepien: Białozewski. Dobry poeta Miron. W tychże: Żyrafa, czyli po co i jak czytać poetów współczesnych. Wwa 2000. – M. Gołąb: Krytycy o B. – wieloznaczność i problemy metodologiczne; M.B. – materiały do bibliografii przedmiotowej (1956-1995). *Acta Univ. Lodz. Folia Scientiae Artium et Litterarum* 2000 z. 9. – G. Grochowski: Myślane, pisane, opowiadane. „Transy” M.B. W tegoż: Tekstowe hybrydy. Wr. 2000. – M. Witkowski: Z tysiąca i jednej koldry. Sny i wróżby w twórczości M.B. *Studium* 2000 nr 4. – A. Gleń: Myśleć całości. O relacji podmiotowo-przedmiotowej w późnej twórczości M.B. W: Obecność i przemijanie. Opole 2001. – J. Kopiczyński: JA-Gustaw, czyli Mickiewicz według B. *Dialog* 2001 nr 5/6, przedr. w: Na początku wieku. Rozważania o tradycji. *Pozn.* 2002. – A. Kula: O tradycji literackiej w poezji M.B. *Acta Univ. Lodz. Folia Litteraria Polonica* 2001 z. 4. – W. Matuszyński: M.B. „czekanie w powietrzu”. *Acta Univ. Lodz. Folia Historica* 2001 z. 2. – L. Murawska-Péju: Wolność w lupinie orzecha. *Pokaz* 2001 nr 35. – T. Stepien: Najmniejszy kabaret świata. W: Miniatura i mikrologia literacka. T. 2. Kat. 2001 (o Kici-Kocil). – A. Zieniewicz: M.B.: teatr osobny. W tegoż: Obecność autora. Wwa 2001. – J. Baran: Pozbywanie się balastu, czyli opowieść o życiu, śmierci i twórczości M.B. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.* Nowy Jork 2002 nr z 28 VI. – S. Falkowski: „Trzeba więcej uważać”. M.B. szkoła skupienia. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mick.* 2002. – A. Gleń: Prywatna mitologia śmierci M.B. *Kresy* 2002 nr 3/4. – T. Gruchot: Fizycznie metafizyczna poezja M.B. *Topos* 2002 nr 4/5. – B. Pawłowska-Jadryk: Projekt sensowności chaosu. Metafizyka bylejakości. W teście: Sens i chaos w grotesce literackiej. Kr. 2002. – J. Pluciennik: Figury niewyobraźnego. Notatki z poetyki wzniosłości w literaturze polskiej. Kr. 2002, passim. – J. Polkański: O podmiocie tanecznym, czyli wiersz choreograficzny B. W: Taniec i literatura. Pułtusk – Wwa 2002. – P. Sobolczyk: „Wywiad” M.B. jako „wiersz ostatni”. *Ruch Lit.* 2002 nr 4/5. – T. Sobolewski: Listy od Mirona. *Gaz. Wyborcza* 2002 nr 180. – J. Kornhauser: Dzienniki poetyckie M.B. *Kwart. Artyst.* 2003 nr 1. – J. Kunicka: Od Genesis do Apokalipsy. M.B. wobec wybranych aspektów biblijnej Historii Zbawienia. *Ruch Lit.* 2003 nr 2. – B. Sienkiewicz: B. obroty rzeczy i języka. *Pam. Lit.* 2003 z. 3. – M. Wojtak: Eksperymenty stylistyczne M.B. W: Style literatury (po roku 1956). Kat. 2003. – A. Gleń: „W teście latarni...” Późna twórczość M.B. w perspektywie hermeneutycznej. Opole: Wydawn. Uniw. Opol. 2004, 221 s. – A. Tchórzewski: Imperatyw placu. W tegoż: Z poczekalni na Parnas. Tor. 2004. – K. Dybciak: Powstańca mironiada; Filozofia „małoźnaczności”. W tegoż: Trudne spotkanie. Kr. 2005. – A. Karpowicz: „Ready made”. Przedmiot w prozach M.B. *Pam. Lit.* 2006 z. 1. – T. Kunz: „Ja: pole do przepisu”. M.B., czyli literatura jako forma istnienia. *Teksty Drugie* 2006 nr 5. – J. Łukasiewicz: M.B. określanie przestrzeni, czyli władza pisarza (nad epoką). W tegoż: Jeden dzień w socrealizmie i inne szkice. Kat. 2006. – Z. Majchrowski: Filolog w Teatrze Osobnym. W tegoż: Mickiewicz i wiek dwudziesty. Gdańsk 2006. – M. Zaleski: B. idylliczny. *Teksty*

Drugie 2006 nr 5. – M. Głowiński: Scena podwórkowa i parodia kiczu. (O wierszu M.B. „pretensjonalne”). W tegoż: *Monolog wewnętrzny* Teliminy i inne szkice. Kr. 2007.

J.Z.

BIELA Emil

[...] W 1990-95 był członkiem Korespondencyjnego Klubu Pisarzy Polskich w Wiedniu, w 1994-97 Stowarzyszenia Literackiego im. K.K. Baczyńskiego w Łodzi. W 1992-94 redagował ukazujący się w Myślenicach miesięcznik dla dzieci *Prymus*. Kontynuował twórczość poetycką i prozatorską, publikował też nadal artykuły i recenzje literackie, m.in. na łamach pism: *Akant* (od 2000), *Radostowa* (od 2000), *Gazeta Kulturalna* (od 2000). Zaczął zajmować się twórczością malarską, brał udział w wielu wystawach zbiorowych. [...]

TWÓRCZOŚĆ

11a. Czwartym głosem. [Powieść]. *Prymus* 1992-93. [Inf. autora].

11b. Antysonety i kontroktawy. Myślenice: [b.w.] 1993, 52 s.

13. Septymy z prywatnego kraju. [Wiersze]. Kr.: Axim 1994, 42 s.

14. Czarny galop, który miał być biały. (Traktaktawy). [Wiersze]. Kr.: Arpegaz 1995, [32] s.

15. Niedziela dzień jastrzębia. [Wiersze]. Łódź: Ofic. Bibliofilów; Stow. Lit. im. K.K. Baczyńskiego 1995, 74 s.

16. Za zdrowie Mojżesza! Opowiadania. Kr.: WAM 1995, 397 s.

17. Droga krzyżowa (czyli spowiedź cierniowa). [Wiersze]. Kalwaria Zebrzydowska: Calvarianum 1996, 47 s.

18. Szukanie radości. [Wiersze]. Kr.: Hosanna 1997, 41 s.

19. Śpiew kwiatów. [Wiersze]. Kr.: Skarabeusz 1998, 49 s.

20. Haiku. [Wiersze]. Wwa: Nowy Świat 2000, 61 s.

Przeł. węgier. Haiku. [Przeł.] G. Zsille. Budapest 2003.

21. Uczeń żebra. Miniopowiadania. Kielce: Jedność 2001, 278 s.

22. Czarne drzwi. Powieść. Kielce: Ston 2 2006, 134 s.

23. Poblask słowa. [Wiersze]. Poznań: Poeticon; ZLP 2006, 80 s.

24. W drodze do Damaszku. [Wiersze]. Kielce: Ston 2 2007, 128 s.

B

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004, 2005.

K. Sieniański: Caly Biela. *Wiad. Kult.* 1995 nr 35 [rec.: Za zdrowie Mojżesza]. – [Haiku:] S. Chyczyński: Nowe oblicze poety. *Okolice Poetów* 2001 nr 13; W. Wierciuch: Tzw. haiku z Myślenic. *Akant* 2001 nr 8.

B.T.

BIELAK Franciszek Piotr

[...] W 1936 otrzymał Srebrny Wawrzyn PAL za szerzenie zamilowania do literatury polskiej. [...]

OPRACOWANIA (wybór)

SBLP t. 5 (J. Starnawski).

E.G.

BIELATOWICZ Jan

Przekłady

1. G. Guareschi: Mały świat Don Camilla. Przedm.: W. Meysztowicz. [Wyd. 3 Wwa:] „Ad Maiorem Dei Gloriam” [1985].

3. O. Halecki: Historia Polski. Przel. z ang.: ..., Z. Kozarynowa. [Wyd. 2] Lubl.: Tow. Nauk. KUL; Londyn: Veritas 1992.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.). – SBLP t. 4 (J. Starnawski). – P. Grzegorzczak: Twórcy i badacze kultury zmarli w latach 1956-1967. Cz. 2. Wwa 1986.

J. Radzyńska: Książki i przyjaźnie. Wwa 1984 [m.in. o J.B.]. – J. Poray-Biernacki: Proza J.B. *Tydz. Pol.*, Londyn 1987 nr 4. – Z. Mierzwiński: Z karabinem śpiąc i żyjąc i o Polskę wciąż się bijąc... *Tydz. Demokr.* 1988 nr 33. – B. Paluch: Odys do domu powróci. Jan Bielatowicz. Tarnów: Ofic. Tarnowskiego Woj. Ośrodka Kultury 1989, 15 s. – S. Kosowska: Larum. (J.B.). W tejsze: Galeria przodków. Wwa 1991. – F. Śmieja: Pisarz, który nie zasłużył na zapomnienie: J.B. (1913-1965). *Fraza* 1994 nr 7, przedr. w tejsze: Zbliżenia i kontakty. Kat. 2003.

J.Cz.

BIELICKI Marjan Leon

Krypt.: MLB.

TWÓRCZOŚĆ

4. Bakteria 0,78. Powieść.

Przekł.: ch i ń s k i: Gan jun 0,78. [Przel.] Su Sheng. Shang-hai 1957, – k o r e a ń.: Segyun 0,78. [Przel.] Han Myongsang. Phenian 1955.

15. Gdzie jesteś, Małgorzato? [Cykl powieściowy dla młodzieży].

A d a p t. f i l m.: Beata. Scenariusz: M. Tonecki. Ekran. 1966.

16. Zapomniany świat Sumerów. [Wyd. 4]. Posł. opatrzyła, indeksy oprac., bibliogr. i tablicę chronologiczną uzup. K. Szarzyńska. Wwa: PIW 1996,

20. Co chcesz zrozumieć, człowieku? [Powieść]. A d a p t. f i l m.: Dokąd człowieku? Scenariusz: J. Kołodziejczyk. Ekran. 1986.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (G. Leszczyński). – A. Niewiadowski: M.L.B. W: A. Niewiadowski, A. Smuszkiewicz: Leksykon polskiej literatury fantastycznonaukowej. Pozn. 1990.

B.D.

BIELSKI Konrad

[...] W 1932 został członkiem powstałego w Lublinie Związku Literatów. [...]

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.). – M. Domański: B.K. W: Słownik biograficzny miasta Lublina. T. 1. Lubl. 1993.

I. Bieniaszkiewicz: K.B., jaki był (1902-1970). *Palestra* 1988 nr 7. – M. Derecki: Przypadki „Kondzia”. *Gaz. Wyborcza* dod. *Gaz. w Lubl.* 1994 nr 187.

B.T.

BIENKOWSKA Danuta

Pseud.: Ann Randal.

[...] W 1986 została wpisana przez Międzynarodowe Kuratorium Książki Dziecięcej (IBBY) na listę honorową im. H.Ch. Andersena. Opowiadania ogłaszała też w *Płomyczku* (1986, 1988). [...]

TWÓRCZOŚĆ

41. Wesprzyj się na mnie. [Powieść].

Przekł. r u m.: Regäsure. [Przel.] O. Zaiczik. Wyd. łącznie z przekł. poz. 47 pt. Regäsure; Vacantă la Paris. București 1992.

47. Lotem bliżej. [Powieść].

Przekł. r u m.: Vacantă la Paris. [Przel.] O. Zaiczik. Wyd. łącznie z przekł. Wesprzyj się na mnie zob. poz. 41.

49. Manowce uczuć. [Powieść]. Kat.: Akapit 1991, 175 s.

50. Rywalki. [Powieść]. Kat.: Akapit 1992, 166 s. Podp. pseud.: Ann Randal – W t. 1 książka umieszczona błędnie w Przekładach poz. 57.

51. Zwyciężyłam. [Wspomnienia]. Wwa: [Dabor] 2000, 121 s.

Przekłady

54a. A. Popescu: Gwiezdna droga. [Utwór dramatyczny]. TV 1989.

57. A. Randal: Rywalki. [Powieść].

Utwór napisany przez D.B. pod pseud.; w t. 1 błędnie umieszczony w dziale Przekłady.

58. A. Popescu: Sklep z zabawkami. Wyst. Wwa, T. Laki i Aktora „Baj” 1998.

W t. 1 w bloku słuchowisk radiowych w 1978.

Przekłady utworów nadawanych w programie Polskiego Radia: D.R. Popescu: Czas we dwoje. Radio 1986. – I. Baieșu: Potęga miłości. Radio 1987. – T. Radu: Prawdy rządzą się w sztormach. Radio 1987. – I. Baieșu: Treserka upiórów. Radio 1988. – D. Tarchila: Alibi dla wieczności. Tłum. i adapt. ... Radio 1988. – I. Creanga: Złoty most. Radio 1989.

Praca redakcyjna

1a. Uskok w czasie. Antologia opowiadań fantastycznonaukowych pisarzy rumuńskich. Wybór: I. Hobana i ... Wstęp ... Pośl.: I. Hobana. Pozn.: WP 1982, 333 s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (G. Skotnicka).

P. Głogowski: Bliżej Europy, czyli bajka o Kopciuszku. *Nowe Książ.* 1989 nr 12 [rec.: Lotem bliżej]. – G. Skotnicka: Dziecko, rodzina, świat. (Wśród problemów twórczości dla dzieci i młodzieży D.B.). W teżej: Z literackich kręgów dzieciństwa i dojrzewania. Wr. 1994. – E. Bieńkowska-Mochtak. D.B. *Gaz. Wyborcza* 2005 nr 38.

B.D.

BIEŃKOWSKA Danuta Irena

OPRACOWANIA (wybór)

SBLP [t. 4] (J. Starnawski).

J. Wołski: Emigracyjny czarny kwiat. O liryce D.I.B. W: W stronę współczesności. Rzeszów 1996. – F. Śmieja: Niewyrównany rachunek. D.I.B. W teżej: Zbliżenia i kontakty. Kat. 2003. – B. Miązek: W kręgu uczucia. O poezji B. i Obertyńskiej. W teżej: Przygoda z książką. Wr. 2004.

B.D.

BIEŃKOWSKA Flora

[...] W okresie pobytu w Mogielnicy uczestniczyła w działalności amatorskich teatrzyków. W 1933 wyszła za mąż za Stanisława Ptaka, nauczyciela (rozwiędzi). [...] W 1938 poślubiła Romana Boguszewskiego (syna zaprzyjaźnionej z nią pisarki Heleny Boguszewskiej; zmarł w 1942). [...] Po upadku powstania warszawskiego przebywała w obozie przejściowym w Pruszkowie, po czym do zakończenia wojny mieszkała w Mogielnicy, a następnie, zanim powróciła do Warszawy, przez krótki czas w Łodzi. [...] Od 1948 prowadziła „Zapiski dziennie”.¹ [...]

TWÓRCZOŚĆ

8. Pieśni na powtarzalność rzeczy. Kr.: Ofic. Lit. 1997, 101 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Z. Szelaż; F.B. W: Słownik wiedzy o Grójckim. Grójec 2003.

Z. Śliwka: Rzec o Florze Bieńkowskiej. Grójec: Tow. Lit. im. A. Mickiewicza. Oddz. w Grójcu 2006, 112 s.

A.Sz.

BIEŃKOWSKI Tadeusz

[...] Studia, artykuły i recenzje drukował nadal w czasopismach *Odrodzenie i Reformacja w Polsce*, *Rozprawy z Dziejów Oświaty*, *Kwartalnik Historii Nauki i Techniki*, a także w roczniku *Organon*. [...]

TWÓRCZOŚĆ

7. Jan Amos Komeński o nauczaniu i wychowaniu. Pułtusk: Wyższa Szkoła Hum. 1998, 95 s.

8. Staropolski świat nauki. Uczeń i szkoły wobec osiągnięć nowożytnych nauk przyrodniczych. [Współaut.:] J. Dobrzycki. Wwa: Retro-Art 1998, XIV, 99 s.

9. Co równać się może z drzewami naszymi? Obraz rodzimej przyrody w literaturze i malarstwie. Pułtusk: Wyż. Szkoła Hum. 2000, 115 s.

Rozprawy i studia w czasopismach, m.in.: Człowiek i przyroda w polskiej refleksji literackiej i naukowej. *Analecta* 1992 z. 1 s. 191-210. – Filozofia i filozofowie w jezuickim teatrze szkolnym w Polsce. *Arch. Hist. Fioloz.* 1993 t. 38 s. 75-78. – „Natura nie jest nam macochą”. Poznawanie zasobów naturalnych ziem polskich od XV do końca XVIII wieku. *Kwart. Hist. Nauki* 1999 nr 1 s. 9-32. – Stanisława Sokołowskiego traktat o kształceniu młodzieży szlacheckiej. *Rozpr. z Dziej. Ośw.* t. 39: 2000 s. 3-9. – Rhetorical traditions and stylistic features of Polish-Latin historiography in 16th and 17th centuries. *Organon* 2003 nr 32 s. 65-70. – Nad rocznikami „Kwartalnika”. *Kwart. Hist. Nauki i Techniki* 2006 nr 1 s. 37-44.

Przekład

4. W. Grzymała Goślicki: O senatorze doskonałym księgi dwie, w których są wyjaśnione obowiązki urzędników oraz szczęśliwe życie obywateli i pomyślność państwa (1568). Oprac. M. Korolko. Kr.: Arcana 2000, XVIII, 562 s.

Praca edytorska

10. Ratio atque institutio studiorum SJ czyli Usta- wa szkolna Towarzystwa Jesusowego (1599). Wstęp i oprac.: K. Bartnicka i ... Pułtusk: Wyższa Szkoła Hum.; Inst. Historii Nauki PAN 2000, 129 s.

¹ Uzupełnienia biogramu wg Z. Śliwka: Rzec o Florze Bieńkowskiej. Grójec 2006.

BIENKOWSKI Zbigniew 1913-1994

[...] Studiował prawo i filologię romańską na Uniwersytecie Warszawskim oraz w Instytucie Francuskim w Warszawie. [...] W 1942 poślubił Eugenję Zgorzelską, późniejszą romanistkę (rozwidzeni). [...] Około 1948 zawarł związek małżeński z Wierą Anisimow, późniejszą tłumaczką literatury francuskiej (rozwidzeni) [w t. 1 błędna data zawarcia małżeństwa]. [...] Publikował recenzje nadal w *Nowych Książkach* (tu do 1993 cykl felietonów „Dygresje”), nadto m.in. w *Wokandzie* (tu w 1990-91 m.in. cykl pt. „to życie to lubię”) i *Tygodniku Literackim* (w 1991 cykl pt. „Mieszaniny”). W 1992 otrzymał Srebrnego Asa, nagrodę przyznaną przez organizację polskich biznesmenów Polish Promotion Corporation Ltd. Zmarł 23 lutego 1994 w Warszawie.

Twórczość

10a. Czwierć wieku intymności. Szkice o poezji i niepoezji. Wwa: Ofic. Wydawn. „Agawa” 1993, 384 s.

12. Przyszłość przeszłości. Eseje. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1996, 215 s.

Przekłady i adaptacje

6. M. Lermontow: Demon. Opowieść wschodnia. TV 1971.

10. A. de Saint-Exupéry: Ziemia, planeta ludzi. Przeł. W. i Z. Bienkowsky. Wyd. nast. oddzielnie: [wyd. 3] Wwa: PIW 1993; Wr.: Siedmióróg 1996; Wwa: Verum 1997; Wwa: Muza 2002.

18. F. Garcia Lorca: Mariana Pineda. Wyst. Wwa, T. Pol. 1962.

26. Drzewo. Wybrał, przeł. i wstępem opatrzył ... Puławy: Puławski Ośrodek Kultury 1992, 36 s. Wybór wierszy Ch. Baudelaire'a, W. Hugo, J. Supervielle'a, Saint-John Perse'a.

27. G. Apollinaire: Miłość, na którą cierpię. Wwa: Wydawn. B. Wrocławskiego 1994, 144 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Kocham literaturę miłością anachroniczną. Rozm. P. Szewc. *Życie Warsz.* 1992 nr 269; Co mi tam Miłosz. Rozm. P. Rodak. *Polityka* 1993 nr 5; Palilem się jak krzak gorejący. Rozm. G. Łatuszyński. *Prz. Tyg.* 1993 nr 43; Rzeczy istotne. Rozm.: A. Bernat, M. Łukaszewicz. *Nowe Książ.* 1993 nr 1; Wybieram wartości oporne... Rozm. J. Szwedowska. *Regiony* 1994 nr 2.

LP XX w. (W. Grajewski).

K. Karasek: „Poezje zebrane” Z.B. *Pracownia* 1993 nr 12. – M. Głowiński: „Póki słowa nie klamią...” *Polityka* 1994 nr 13, przedr. w tegoż: Monolog wewnętrzny Teliminy i inne szkice. Kr. 2007. – M. Jenty: Jak sercem uderzyć? *Kresy Lit.* 1994 nr 3/4. – T. Nyczek: Entuzjasta B. *Zesz. Lit.*, Wwa-Paryż

1994 nr 48. – K. Rodowska: „Wychodzę z kształtu”; W. Sackowski: Z.B. *Lit. na Świecie* 1994 nr 3. – I. Smolka. *Prz. Powsz.* 1994 nr 7/8 [rec.: Czwierć wieku intymności]. – J. Kwiatkowski: B. wielkie dialogi. W tegoż: *Magia poezji*. Kr. 1995. – [Przyszłość przeszłości:] Z. Majchrowski: „Zapiski bez daty” Z.B. *Twórczość* 1997 nr 6; T. Nyczek: Ziemia krytyki. *Kresy* 1997 nr 3; P. Przywara: Polskość okiem poety. *Akcent* 1997 nr 2. – A. Stankowska: Przedustawny porządek wyobraźni Z.B. *Pam. Lit.* 1997 z. 1. – A. Stankowska: „Słowotwory” i interwencje Z.B. W tegoż: *Kształt wyobraźni*. Kr. 1998. – A. Szymańska: Wszeczmoc poety. *Nowa Okolica Poetów* 1999 nr 2 [dot. wierszy: „Wszeczmoc poety” Z.B. i „Strzał” J. Twardowskiego]. – M. Szczot: Teoria wyobraźni Z.B. *Topos* 2000 nr 5/6. – J. Sławiński: Z.B.: myśl pulsująca wszystkimi źródłowościami. W tegoż: *Przypadki poezji*. (Prace wybrane. T. 5). Kr. 2001. – R. Matuszewski: Wspomnienie o Z.B. W tegoż: *Zapiski świadka epoki*. Wwa 2004.

A.Sz.

BIEREZIN Jacek

Krypt.: J.B.

[...] Wiersze i prozę poetycką ogłaszał w czasopiśmiech emigracyjnych *Kontakt* (Vanves, 1988) i *Kultura* (Paryż, 1988), a w okresie późniejszym także w krajowym miesięczniku *NaGłos* (1993). [...] Pośmiertnie odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (2006) z okazji 30. rocznicy powstania KOR.

W 1995 Oddział Łódzki SPP i *Tygodnik Kultu-ralny VERTRE* (dodatek lokalny *Gazety Wyborczej* w Łodzi) po raz pierwszy ogłosiły doroczny Ogólnopolski Konkurs Poetycki im. J. Bierzina dla poetów debiutantów.

Twórczość

6. Linia życia. Wybór poezji. Kr.: OL 1999, 130 s.

Prace redakcyjne

5. G. Lipińska: Jeśli zapomnę o nich... [Wspomnienia]. [Wyd. 2] Wwa: Editions Spotkania 1990.

7. L. Prorok: Smutne pół rycerzy żywych. [Wspomnienia]. [Wyd. 2] Wwa: NOWA* 1989.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Udalo mi się nie zostać poetą... [Rozm.] J. Dolega. *Kultura*. Paryż 1982 nr 1-2; Rozm. K.W. Tatarowski. Powst. 1990. *Tygodnik Kult.* 1996 nr 10/11 (Z Archiwum Radia Wolna Europa); Kompleks prowincji. [Rozm.] J. Podolska [włosna] 1992 we Francji. *Gaz. Wyborcza* dod. *Gaz. Łódz.* 1994 nr 122; Nieuleczalny chuligan. [Rozm.] A. Młynarska. *Polityka* 1992 nr 42.

M. Dynkowski, A. Gawroński: Jacek Bierzyn. 1947-1993. Materiały do bibliografii. Łódź: Woj. i Miejsk. Bibl. Publiczna 1994, 37 s.

L. Szaruga: Pasażer wielu dworców. (O J.B.). *Puls* 1993 nr 4. – Z. Bobowicz: Poeta niespokojnego słońca. J.B. (1947-1993). *Zesz. Lit.*, Paryż 1994 nr 1. – K.W. Tatarowski: O J.B. garsz wspomnień. *Tygodnik Kult.* 1996 nr 10/11. – Z. Dominiak: „To nie jestem ja”. Ostatni tekst J.B. *Zesz. Lit.*, Paryż 1997 nr 3. – J. Kornhauser: Między zwątpieniem a nadzieją. *Tygodnik*

Kult. 1997 nr 3 [dot.: Lekcja liryki]. – P. Kępiński: Asertywny poeta przed lustrem. *Odra* 1999 nr 7/8 [dot. też J. Polkowskiego]. – [Linia życia:] P. Spodankiewicz: Powrót poety. *Dz.* Łódź 1999 nr 294; P. Kępiński: Nagle wtargnięcie do Domu Literatury. *Rzeczpospolita* 2000 nr 155; J. Klejnocki: „Ten brak ta samotność ta grań”. *Nowe Książ.* 2000 nr 6; G. Kociuba: Przerazająca uroda życia. *Nowa Okolice Poetów* 2000 nr 2; J. Kornhauser: Wyznanie, wyzwanie, włóczęga. *Tyg. Powsz.* 2000 nr 22, przedr. w tegoż: *Poezja i codzienność*. Kr. 2003. – T. Mizerkiewicz: Potępieniec swary? O sporze B. z Barańczakiem. *Polonistyka* 2001 nr 4. – J. Siedlecka: J.B. Nieuleczalny chuligan. *Pani* 2002 nr 1, przedr. pt. *Zawsze w opozycji*. (J.B.) w teście: *Oblawa*. Wwa 2005.

B.D.

15. Zatajony artysta. O Wacławie Borowym 1890-1950. Wybór szkiców i wspomnień. [Oprac.] ... Lubl.: Norbertinum 2005, 476 s.

OPRACOWANIA (wybór)

E. Wichrowska. *Nowe Książ.* 5 nr 4 [rec.: Sztambuch romantyczny. Wybór i oprac. ... M. Tatar. *Arcana* 1998 nr 4 [rec.: Historia ośmiu zjazdów polonistycznych].

E.G.

BIERNACKI Andrzej

[...] W 1976, protestując przeciwko projektowanym zmianom w Konstytucji PRL, podpisał „Memoriał 25” [w t. 1 błędnie]. [...] Kontynuował współpracę z miesięcznikiem *Twórczość*, w którym nadal publikował recenzje literackie, artykuły, przekłady, sprawozdania i noty, nadal używając pseudonimu Abe. W 2002 został redaktorem naczelnym rocznika *Organon*. [...]

TWÓRCZOŚĆ

1. Historia ośmiu zjazdów polonistycznych. Od Michała Bobrzyńskiego do Stefana Żółkiewskiego. Wwa: Wydawn. IBL 1997, 136 s.

2. Jan Rostafiński. 1882-1966. Próba biografii. Lubl.: Norbertinum 2003, 101 s.

3. Aleksander Przędziecki (1814-1871). Życiorys uczonego i mecenasa. Kr.: Collegium Columbinum 2005, XIX, 168 s.

4. Abeandry. Wybór not z „Twórczości”. Wwa: Bibl. „Więzi” 2007, 341 s.

Artykuły w czasopismach, m.in.: Dziedziczny arcytolnik Królestwa Galicji i Łodomerii. *Kultura*, Paryż 1991 nr 10 s. 130-140. – Jerzy Edmund Janowski (1912-1991). *Teksty Drugie* 1992 nr 6 s. 147-154. – Juliana Krzyżanowskiego żywot i sprawy. *Kultura*, Paryż 1992 nr 7/8 s. 192-202. – Na marginesach „Kultury polskiej po Jałcie”. *Kultura*, Paryż 1992 nr 1/2 s. 169-179. – O Janie Józefie Lipskim. Wspomnienie z dygresjami. *Puls* 1993 nr 5/6 s. 122-129. – Paweł Czartoryski (1924-1999) pro memoria. *Kwart. Hist. Prasy Pol.* 2000 z. 2 s. 99-106. – Cztery czasopisma, w tym trzy „Przeglądy”. *Zag. Naukozn.* 2002 nr 3 s. 363-371.

Prace redakcyjne

13. S. Swieżawski: Autobiografia. Oprac. ... *Nauka Pol.* 1994 s. 35-58.

14. Sztambuch romantyczny. [Antologia]. Wybór i oprac. ... Przedm.: M. Dernałowicz. Kr.: WL 1994, 445 s.

BILIŃSKI Wacław 1921-1999

[...] Ostatnie lata życia poświęcił rozwijaniu hobby, jakim było amatorskie malarstwo (malował głównie scenki rodzajowe Kresów), Odnaczonego Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski (1988). Zmarł 1 kwietnia 1999 w Łodzi.

TWÓRCZOŚĆ

15. Wypadek. [Powieść].

Nagroda CRZZ w 1977.

21. Wyjaśnienie. [Powieść].

Adapt. teatr.: Sylwia. Scenariusz: K. Klein-Majdecka TV 1987.

22. Pomadka od Hawurassa. [Powieść].

Nagroda im. A. Kowalskiego „Olka”, przyznana przez red. *Walki Młod.* w 1988.

Nadto wg inf. rodziny dwie powieści historyczno-obyczajowe powst. po 1994, zachowane w masz. w arch. rodzinnym: *Piękne kroki poloneza* [z połowy XIX w.]; *Wędrówka aleją wisielców* [z początku XX w.].

OPRACOWANIA (wybór)

Inf. żony 2004.
LP XX w. (red.).

B.I.

BINKOWSKI Ryszard

Pseud.: Beer; Binek Rysiowski; ereb; J. Gontal; rb; (rb).

[...] W 1987 otrzymał nagrodę literacką Towarzystwa Przyjaciół Łodzi. W 1990, po likwidacji łódzkiego tygodnika *Odgłosy*, nawiązał współpracę z *Gazetą Pabianicką*, a następnie w 1991 z *Nowym Życiem Pabianic*, w którym publikował liczne opowiadania, powieści, reportaże, humoreski i felietony (m.in. w 1998-2004 cotygodniowy felieton „Co mnie wkurza” podp. krypt. rb); w piśmie tym zajmował się początkowo także korektą i adjustacją tekstów, a od maja 1998 do maja 1999 pełnił funkcję redaktora naczelnego. Odnaczonego Złotym Krzyżem Zasługi (1988). [...]

TWÓRCZOŚĆ

1. Sypała brzezina złotem, czerwienią. [Powieść].

II nagroda w konkursie na powieść związaną tematycznie z ziemią łódzką, ogłoszonym przez władze wojewódzkie w 1970.

4. Tak szybko zapada zmrok. [Powieść].

II nagroda w konkursie na powieść związaną tematycznie z ziemią łódzką w 1974.

7. Korkociąg. [Opowiadania].

II nagroda w ogólnopolskim konkursie lit. ogłoszonym przez Wydawn. „Pojezierze” w 1982.

14. Gigant. [Mikropowieść]. *Gaz. Pabianicka* 1990 nr 1-12.

15. Czarna farsa. [Powieść]. *Nowe Życie Pabianic* 1990 nr 2 – 1991 nr 62.

Ciągła numeracja czasopisma.

16. Podwójna robota. [Powieść]. *Nowe Życie Pabianic* 1991 nr 63 – 1992 nr 105.

Numeracja czasopisma jak w poz. 15.

17. Biały pies. [Opowieść]. *Nowe Życie Pabianic* 1992 nr 107 – 1993 nr 132.

Numeracja czasopisma jak w poz. 15.

18. Sen o śmierci. [Opowieść]. *Nowe Życie Pabianic* 1993 nr 136-162.

Numeracja czasopisma jak w poz. 15.

19. Taniec wisielców. [Powieść]. *Nowe Życie Pabianic* 1997 nr 2-44.

20. Morderczy urlop. [Powieść]. *Nowe Życie Pabianic* 1999 nr 135 – 2002 nr 255.

Numeracja czasopisma jak w poz. 15.

21. Powrót do raj. [Powieść]. *Nowe Życie Pabianic* 2002 nr 256 – 2004 nr 388.

Numeracja czasopisma jak w poz. 15.

22. Komiks. [Powieść]. *Nowe Życie Pabianic* 2004 nr 389 –.

Wg inf. autora powieść zaplanowana na 120 odcinków; przewidywane zakończenie druku w 2007.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004, 2005.

M. Świerkocki: Choroba duszy. *Odgłosy* 1987 nr 13 [rec.: Zaćma]. – S. Stanik: Styl czy maniera. *Nowe Książ.* 1988 nr 10 [rec.: Wiatraki]. – J. Wierzbicki: Saga kryminalna? *Nowe Książ.* 1989 nr 1 [rec.: Długa choroba].

B.D.

BIRKENMAJER Józef

TWÓRCZOŚĆ

13a. Pozdrowienie anielskie w narodzie polskim. Wwa: Druk. Archidiecezjalna 1935, 11 s.

Nadto książeczka obrazkowa z wierszykami dla dzieci wydana przez Wydawnictwo Polskie (R. Weg-

ner): Naokoło roku. Pozn. [1931] [w t. 1 tylko wyd. 2 1945].

Rozprawa w wydawnictwie zbiorowym: Hymny i ich dzieje. W: Hymny średniowieczne. Lw. 1934 s. 205-228.

Przekłady

1. R.L. Stevenson: Wyspa skarbów. [Powieść]. Wyd. nast. [15-25] w 1994-1999.

8. R. Kipling: Druga księga dżungli. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 9] Wwa: Viator 1994; Wwa: Prószyński i S-ka 1997.

9. R. Kipling: Księga dżungli. [Powieść]. Wyd. nast. [wyd. 13-23] 1988-2000; wyd. łączne z Drugą księgą dżungli [poz. 8] Wwa: KiW 1988, tamże 1991.

12. J. Galsworthy: Saga rodu Forsytów. T. 3. Przebudzenie; Do wynajęcia. [Powieść]. Wyd. nast.: wyd. 7 [właśc. 9] Wwa: KiW 1998; Wwa: Prószyński i S-ka 1999.

14. R. Kipling: Kapitanowie zuchy. Powieść o wielkich ławicach morskich. [Wyd. 3] Pozn.: KAW 1995.

15. F.H. Burnett: Mała księżniczka. [Powieść]. Wyd. nast.: wyd. 3 Wwa: Viator 1993; Wwa: Rytm; Waza 1994; Kr.: Zielona Sowa 2000, tamże: 2003, 2004; Kr.: Zielona Sowa; Polskapresse; Oddz. Prasa Krak. 2004; Kr.: Zielona Sowa 2005; Kr.: Zielona Sowa; Olsztyn: Edytor 2005; Kr.: Zielona Sowa; Wwa: Polskapresse [2005]; Wwa: Świat Książki 2005.

25. D. Defoe: Robinson Kruzo. Wyd. nast.: [wyd. 12] pt. Przypadki Robinsona Kruzo. Wwa: KiW 1993; Bielsko-Biała: Beskidzka Ofic. Wydawn. [1996]; Bielsko-Biała: Kłasyka [1996]; [Pozn.:] Podśiedlik – Raniowski i Sp. 1996, tamże 1997; Bielsko-Biała: Kłasyka 1997; pt. Robinson Kruzo. Wwa: Ag. Wydawn. „Nalecz” 1997; pt. Robinson Kruzo. Wwa: Ostroróg [1998], tamże [2000]; pt. Przypadki Robinsona Kruzo. T. 1. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2002. Przekł. w oprac. A. Rowińskiego na podst. anonim. przekł. z 1851 oraz tłum. J.B.

Praca redakcyjna

1. Myśli św. Jana Chryzostoma. Wybrał [i poprzedził wstępem] ... [Wyd. 2] Pozn.: Księg. św. Wojciecha 1996.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (T. Fijałkowski).

[J. Krzyżanowski] J.K. Dębowski J.B. *Pam. Lit.* 1946 z. 1/2, przedr. w: Na polach elizejskich literatury polskiej. Wwa 1997. – A. Romanowski: Poezja żołnierska na Wschodzie – czy jej brak? *Zesz. Nauk. UJ. Pr. Hist.-Lit.* 1986 z. 55 [dot. m.in. J.B.] – S. Napiórkowski: „Spuścił nam” – teologiczno-krytyczne uwagi o interpretacji B. *Pam. Lit.* 1989 z. 3.

B.T.

BISKUPSKI Andrzej

[...] W 1997 został zatrudniony jako bibliotekarz w Dziale Informacji i Bibliografii Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Marszałka J. Piłsudskiego w Łodzi. [...]

TWÓRCZOŚĆ

10. Kantyczka na Boże Narodzenie. [Wiersz]. [Łódź] 1991, 4 s.

Druk bibliofilski w 74 egz.

11. Piosenka o potrzebie. [Wiersz]. Łódź: Biblioteka 1991, 78 s.

12. Wiersze wybrane. 1962-1994. [Posł.: J. Poradecki]. Łódź: Biblioteka 1995, 179 s.

13. Życie albo piosenka o... [Wiersze w:] Pięć łódzkich arkuszy. Łódź: Biblioteka 1995; nadb., 23 s.

14. Do F.R. [Wiersz]. Sieradz: Woj. Dom Kultury 1996, 4 s.

Druk bibliofilski wydany w 9. rocznicę śmierci F. Rajczaka w 100 egz.

15. Nasza nadzieja; Wybrać raczej to gorsze. [Dwa wiersze; współaut.:] M. Kucner. Posł.: S. Cieślak. Łódź: Nakł. autora 1997, 4 s.

Druk bibliofilski wyd. w 5. rocznicę śmierci M. Kucnera w 40 egz.

16. Dar; Lacrima. [Dwa wiersze]. Łódź: Nakł. autora 1999, 4 s.

Druk bibliofilski w 33 egz.

17. Jerzy Kosiński. Zestawienie bibliograficzne. Łódź: Woj. i Miej. Bibl. Publiczna 2000, 36 s.

18. Trzy szkice, albo rzecz o poezji, fatalizmie i pięknie. Łódź: Biblioteka 2000, 116 s.

Dot. Z. Herberta, Cz. Miłosza, M. Piechala.

Prace redakcyjne

6. A. Pogonowska: Blyszczący byt. Wiersze ontologiczne. Wyboru dokonał ... Słowo wstępne napisał Z. Skibiński. Poddębice, Łódź: A. Biskupski, P. Duraj, Z. Skibiński 1992, 30 s.

Druk bibliofilski.

7. Fragmenty dla przyjaciela. [Antologia poetycka]. Zebrał i oprac. ... Poddębice, Łódź: A. Biskupski, P. Duraj 1995, 17 k.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

J. Sikora: Wiersze pełne troski o człowieka. *Nowe Książ.* 1993 nr 1 [rec.: Piosenka o potrzebie].

J.Z.

BISKUPSKI Stanisław
1917-2007

[...] Zmarł 16 września 2007 w Warszawie.

Praca redakcyjna

2. Świadkowie mówią. [Antologia pamiętników 1939-1945]. Wybór tekstów i oprac. ... Wwa: Światowy Związek Żołnierzy AK. Okręg Wołyń 1996, 144 s.

E.G.

BITNER Dariusz

[...] Kontynuował twórczość prozatorską, za którą otrzymał wiele nagród literackich, m.in. nagrodę im. S. Piętaka (1982), nagrodę im. A. Bursy (1985), nagrodę Wojewody Szczecińskiego (1987), nagrodę im. E. Stachury (1990), nagrodę artystyczną m. Szczecina (2000). [...] W 1988, podczas realizacji filmu pt. „Alchemik”, pracował jako asystent reżysera. W 1989 był stróżem nocnym w Miejskim Ośrodku Kultury w Szczecinie Dąbiu. W 1991-92 wchodził w skład redakcji *Dziennika Szczecińskiego*. W 1992 założył agencję dziennikarsko-literacką Basil, którą prowadził do 2004, wydając głównie własne książki. W latach dziewięćdziesiątych współpracował z agencją reklamową Oskar Wagner, z siedzibą w Warszawie, a potem w Szczecinie. W 1996, jako autor opracowania literackiego, związany był też ze szczecińskim Teatrem Kana. W 1996-97 był redaktorem naczelnym i wydawcą pisma *Baborak. Kultura Szczecińska*. Utwory publikował m.in. nadal na łamach *Twórczości*. [...]

TWÓRCZOŚĆ

2a. Na strychu. [Opowiadanie]. Powst. 1980. Wyd. Szczec.: Basil 1999, 43 s.

Inf. o dacie powst. od autora.

3a. Rak. [Powieść]. Powst. 1981-1983. Pierwodr. *Twórczość* 1985 nr 3 s. 9-77. Wyd. osob. z przedm. H. Berezys Szczec.: Basil 1998, 161 s.

Inf. o dacie powst. wg pierwodr.

4. Cyt. [Powieść]. Wyd. łączne z cz. 2-3 Szepitem: Sza; Pst. pt. Pst. Szczec.: Basil 1997, 297 s.

Zawiera też opowiadanie: Most Długi.

Nagroda Fundacji Kultury w 1997.

5a. Trzy razy. [Opowiadania]. Powst. 1985. Wyd. ze wstępem T. Komendanta Wwa: PIW 1995, 312 s.

Inf. o dacie powst. w książce.

5b. Psie dni. [Opowiadania]. Powst. ok. 1988-1995. Wyd. z przedm. H. Berezys Szczec.: Basil 2001, 195 s.

Inf. o dacie powst. w przedm.

5c. Bulgulula. [Opowiadania]. Powst. 1989. Wyd. z przedm. H. Berezys Szczec.: Basil 1996, 159 s.

Inf. o dacie powst. w książce.

Wyróżnienie Fundacji Kultury w 1996.

8. Chcę, żądam, rozkazuję. [Proza autobiograficzna]. Powst. ok. 1990. Wyd. z przedm. H. Berezys 147

zy Szczec.: Basil 1995, 156 s. Por. poz. 9, 11.

Inf. o dacie powst. w książce.

9. Hm...: chcę, żądam, rozkazuję 2. [Proza autobiograficzna]. Powst. ok. 1991. Szczec.: Basil 1999, 247 s. Por. poz. 8, 11.

10. Opowieści Chrystoma. [Baśń dla dzieci]. Szczec.: Albatros 1992, 71 s.

11. Mna: chcę, żądam, rozkazuję 3. [Proza autobiograficzna]. Pierwodr. pt. Świat według mnie. *Twórczość* 1994 nr 7 s. 6-27; 1995 nr 7/8 s. 35-65; 1996 nr 7 s. 5-41. Wyd. osob. Szczec.: Basil 2000, 219 s. Por. poz. 8, 9.

12. Mała pornografia. [Powieść]. Szczec.: Basil 2003, 506 s.

13. Piśzę. [Proza autobiograficzna]. Pośl.: B. Zadura. Wwa: Prowincjonalna Ofic. Lit. 2003, 83 s.

14. Książka. [Powieść]. Szczec.: Forma 2006, 165 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – Wywiad: Jest cud – jest proza. Rozm. K. Kozakowski. *Wiad Kult.* 1996 nr 46.

LP XX w. (L. Bugajski).

J. Łukosz: Kultura trzeźwi. W: *Języki prozy*. Wwa 1989. – M. Dłużyk-Marciniak: Pamięć o odbiorcy w prozie „rewolucji artystycznej” na przykładzie powieści D.B. *Zesz. Nauk. Untw. Szczec. Pr. Polonist.* 1991 nr 67. – J. Łukosz: „Przenikanie”. (O pisarstwie D.B.). W tegoż: *Byt bytujący*. Wr. 1994. – [Trzy razy:] L. Bugajski: „Miejsce najważniejsze”. *Twórczość* 1995 nr 12; G. Bylica: Błogosławione skutki niemocy; B. Działowicz: O raz za dużo. *Fa-Art* 1995 nr 3. – H. Berezka: Krawędź. W tegoż: *Obroty*. Wwa 1996 [dot. utworów D.B. czytanych w maszynopisie w 1983]. – [Bulgulula:] D. Nowacki: Mag – Bitner – Menu. *Twórczość* 1996 nr 10; K. Budrowska: Agresja i tęsknota. Kobiety w prozie D.B. *Twórczość* 1997 nr 5 [dot. także: Trzy razy]. – J. Drzewucki: Szept D.B. *Tyg. Powsz.* 1997 nr 38 [rec.: Pst]. – I. Iwasiów: Dzień i nadzień. *Fraza* 1997 nr 1 [rec.: Bulgulula]. – H. Berezka: Listy do B.; Zespolenie. W tegoż: *Epistoły*. Szczec. 1998 [listy do D.B. z l. 1990-1997]. – H. Berezka: Ocalenie. *Twórczość* 1998 nr 10 [dot.: Rak]. – L. Bugajski: „Wszystko dopiero się zaczynało”. *Twórczość* 1998 nr 1 [rec.: Pst]. – T. Komendant: „Żeby pisać – nie mogę żyć”. O pisarstwie D.B. *Pogranicza* 1998 nr 1. – M. Łalák: Coraz więcej słów. *Nowe Książ.* 1998 nr 2, przedr. w tegoż: *Niepokojąca reszta*. Szczec. 2004 [rec.: Pst]. – D. Nowacki: A jednak rezydent! *Fa-Art* 1998 nr 4 [rec.: Rak]. – E. Truszkiewicz: Pandak dzieckiem podszty. *Wiad Kult.* 1998 nr 9 [rec.: Pst]. – K. Unilowski: Błogosławione skutki niemocy; B. dzieckiem podszty. W tegoż: *Skądinąd*. Bytom 1998 [dot.: Trzy razy; Chcę, żądam, rozkazuję]. – L. Bugajski: Możliwość porozumienia. *Twórczość* 1999 nr 2 [rec.: Rak]. – D. Nowacki: Raz lepiej, raz gorzej. W tegoż: *Zawód: czytelnik*. Kr. 1999 [rec.: Chcę, żądam, rozkazuję; Pst]. – K. Budrowska: Kobiety i stereotypy. Białystok 2000, *passim* [dot. m.in.: Trzy razy]. – A. Galant: Chodzenie tyłem. O „Pst” D.B. W: *Człowiek w drodze*. Bydł. 2000. – I. Iwasiów: Czaro-dziejowanie. *Arkusze* 2000 nr 6 [rec.: Hm...: chcę, żądam, rozkazuję 2; Na strychu]. – J. Łukosz: Bunt protein. (D.B.). W tegoż: *Imperia i prowincje*. Wr. 2000. – D. Nowacki: Bez dogmatu? *Fa-Art* 2000 nr 4 [rec.: Mna: chcę, żądam, rozkazuję 3]. – D. Nowacki: Róbmny swoje. *Twórczość* 2000 nr 2 [rec.:

Hm...: chcę, żądam, rozkazuję 2; Na strychu]. – L. Bugajski: *Dzienniki B. i ja*. *Twórczość* 2001 nr 4 [rec.: Mna: chcę, żądam, rozkazuję 3]. – J. Madejski: A small theory of writing. [Przel. z jęz. pol.] B. Keane. *Pogranicza* 2001 nr 6, toż w jęz. pol. pt.: *Mała teoria pisanía*. W: J. Madejski: *Zamieszanie*. Kr. 2003 [rec.: Chcę, żądam, rozkazuję]. – [Mała pornografia:] L. Bugajski: „Literatura to pornografia”. *Twórczość* 2003 nr 9; M. Schmidt: *Mała pornografia, czyli historia człowieka, który umarł dwa razy*. *Pogranicza* 2003 nr 4. – M. Łalák: *Trzy rodzaje samotności*: Sołtyś, B., Turczyński. W tegoż: *Niepokojąca reszta*. Szczec. 2004 [dot. m.in.: Cyt]. – A. Wiedemann: *Zupka i zupsko*. *Res Publica Nowa* 2004 nr 2 [rec.: *Mała pornografia*].

B.T.

BLÜTH Rafał Marcell

[...] Za udział w wojnie polsko-bolszewickiej w 1920 został odznaczony Krzyżem Virtuti Militari. [...]

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (A. Biernacki). – SBLP t. 5 (J. Starnawski).

[Pisma literackie:] W. Weintraub: *Studia literackie R.M.B. Tyg. Powsz.* 1987 nr 49, przedr. w tegoż: *O współczesnych i o sobie*. Kr. 1994 [tu także: R.B., przedr. z: *Straty kultury polskiej*. T. 2. Glasgow 1945]; J. Katz-Hewetson: *R.M.B. Kultura*, Paryż 1988 nr 12. – [W. Maciągił A.G.M. B. – sowietolog. *Arka*] 1988 nr 22 [dot. publicystyki polit. R.M.B.]. – M. Lubański: R.B. spotkanie z psychoanalizą. *Teksty Drugie* 1998 nr 1/2 [dot. studium: Psychogeneza „Snu w Dreźnie”].

B.T.

BŁAUT Sławomir

[...] W 1988 otrzymał nagrodę im. H.Ch. Andersen, przyznawaną przez Międzynarodowe Kuratorium Książki Dziecięcej (IBBY). [...] Został współredaktorem (z Joanną Konopacką) wielotomowej edycji „Dzieł” G. Grassa wydawanej od 1994 przez Polnord – Wydawnictwo Oskar. [...]

Przekłady i adaptacje

1a. D. i C. Christie: *Wielkie Derby*. [Utwór dramatyczny]. Przekł. i adapt. tv ... TV 1964.

7a. J. Popplewell: *Pułapka*. [Utwór dramatyczny]. Przekł. i adapt. tv ... TV 1967.

24. G. Grass: *Błaszany bębenek*. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 1, 2 rzut] Gdańsk: WM 1992; [wyd. 5] (Dzieła [poz. 43]). Gdańsk: Polnord – Oskar 1994; Wwa: *Porozumienie Wydawców*; Gdańsk: Polnord – Oskar 2000; (Dzieła [poz. 43]). Gdańsk: Polnord – Oskar 2001; Kr.: *Mediasat Poland* [2004].

37. G. Grass: *Psie lata*. [Powieść]. Wyd. nast.: (Dzieła [poz. 43]). Gdańsk: Polnord – Oskar 1998.

40. G. Grass: *Spotkanie w Telgte*. [Powieść]. Wyd. nast.: (Dzieła [poz. 43]). Gdańsk: Polnord – Oskar 2000.

41. G. Grass: Wróżby kumaka. Wyd. nast.: *Dzieła* [poz. 43]. Gdańsk: Polnord – Oskar 1999.

42. G. Grass: Szczurzyca. [Powieść]. Wwa: PIW 1993, 538 s.

43. G. Grass: *Dzieła*. Pod red. ... i J. Konopackiej. Gdańsk: Polnord – Oskar 1994-

Zawiera przekłady utworów poz. 24, 37, 40, 41, 44, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 55.

44. G. Grass: Turbot. [Powieść]. Wstęp: M. Janion. (*Dzieła* [poz. 43]). Gdańsk: Polnord – Oskar 1995, 540 s.

45. J. Becker: Amanda bez serca. [Powieść]. Gdańsk: Polnord – Oskar 1996, 254 s.

46. H. Broch: Lunatycy. [Powieść]. Posł.: J.Z. Lichański. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1997, 861 s. Wyd. 2 tamże 2005.

47. G. Grass: Miejscowe znieczulenie. [Powieść]. (*Dzieła* [poz. 43]). Gdańsk: Polnord – Oskar 1997, 203 s.

48. G. Grass: Moje stulecie. [Opowiadania]. (*Dzieła* [poz. 43]). Gdańsk: Polnord – Oskar 1999, 284 s.

49. G. Grass: Rozległe pole. [Powieść]. (*Dzieła* [poz. 43]). Gdańsk: Polnord – Oskar 2000, 678 s.

50. G. Grass: Idąc rakiem. Nowela. (*Dzieła* [poz. 43]). Gdańsk: Polnord – Oskar 2002, 204 s.

51. G. Grass: Rzeczy znalezione. Dla tych, co nie czytają. [Album]. (*Dzieła* [poz. 43]). Gdańsk: Polnord – Oskar 2002, 240 s.

Zawiera wiersze i akwarele G. Grassa.

52. G. Grass: Pokazać język. (*Dzieła* [poz. 43]). Gdańsk: Polnord – Oskar 2003, 175 s.

Wrażenia z pobytu w Indiach w 1986 oraz poemat pt. Pokazać język.

53. E. Jünger: Promieniowania. [Wspomnienia]. Posł. i przyp. opatrzył W. Kunicki. Wwa: Czyt. 2004, 664 s.

54. H. Broch: Autobiografia duchowa. Przygot. do druku P.M. Lützel. Wwa: Czyt. 2005, 167 s.

55. G. Grass: Ostatnie tańce. (*Dzieła* [poz. 43]). Gdańsk: Polnord – Oskar 2005, 95 s.

56. M. Razumovsky: Razumowscy. Rodzina na carskim dworze 1730-1815. Wwa: Noir sur Blanc 2005, 390, [6] s., XXXII tabl.

57. Ch. Wolf: Aż do trzewi. [Powieść]. Wwa: Czyt. 2006, 125 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2005.

R. Stiller: Co wyrządzone Endemu po polsku? *Szt. dla Dzieci*. 1988 nr 3 [dot. przekł.: M. Ende: Nie kończąca się historia].

BLAŻEJEWSKI Tadeusz

[...] W 1992 habilitował się na podstawie pracy pt. „Przemoc świata. Pisarstwo Leopolda Buczkowskiego” na UL. W tymże roku został członkiem Łódzkiego Towarzystwa Naukowego i redakcji *Prac Polonistycznych*. Pracował nadal na UL; jednocześnie był zatrudniony na stanowisku profesora nadzwyczajnego w Filii Akademii Świętokrzyskiej w Piotrkowie Trybunalskim (1992-2001), w Mazowieckiej Wyższej Szkole Humanistyczno-Pedagogicznej w Łowiczu (1994-2003) i Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej we Włocławku (od 2002). W 2003 otrzymał tytuł profesora i objął funkcję kierownika Zakładu Prozy XIX i XX wieku i kierownika Katedry Literatury Romantyzmu, Dwudziestolecia Międzywojennego i Literatury Współczesnej UL. [...]

TWÓRCZOŚĆ

9. Przemoc świata. Pisarstwo Leopolda Buczkowskiego. Wyd. 2 Łódź: Wydawn. UL 2005.

10. Wiesław Jażdżyński. [Szkic]. Kielce: Gens 1998, 80 s.

11. Historiozofia retoryczna. Formy paraboliczne i apokryficzne w polskiej prozie współczesnej. Łódź: WŁ 2002, 347 s.

Prace redakcyjne

1. Diabeł w literaturze polskiej. Red. ... Łódź: Wydawn. UL 1998, 250 s.

2. Wizerunek Niemca i Rosjanina we współczesnej literaturze polskiej. Red.: ..., H. Kneip. Łódź: Wydawn. UL 2006, 244 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

T.J. Zółciński: Optymistyczny pragmatysta. *Pismo Lit.-Artyst.* 1988 nr 10. – S. Burkot. *Ruch Lit.* 2003 nr 3 [rec.: Historiozofia retoryczna].

J.Z.

BŁOŃSKI Jan

[...] W czasie okupacji niemieckiej przebywał w Warszawie i Krakowie. [...] Ponownie był zatrudniony w IBL w 1966-1968. [...] Był dwukrotnie kierownikiem literackim Starego Teatru w Krakowie, od 1 czerwca 1967 do końca sezonu 1970/71 i od 1 września 1977 do 31 sierpnia 1981 [w t. 1 błędna data]. W 1977-81 i 1986-88 kierował Zakładem Teatru Instytutu Filologii Polskiej UJ. W 1980 pracował jako profesor na Uniwersytecie Paryskim X. W tymże roku został członkiem jury nagrody Fundacji im. Kościelskich w Genewie, a w 1989 Rady

B.T.

149

tej Fundacji. Od 1 lutego 1981 do 31 stycznia 1991 był dyrektorem Instytutu Filologii Polskiej UJ. W tym czasie współpracował z Institut für die Wissenschaften vom Menschen w Wiedniu (1985-86). W 1985-1991 wchodził w skład zarządu Association Internationale de Littérature Comparée, w 1990-99 Zarządu Głównego SPP. W 1989 otrzymał tytuł profesora zwyczajnego. W 1990 został przewodniczącym Komitetu Polskiego Fundacji Kultury Europejskiej, w 1991 członkiem korespondentem Wydziału Filologicznego PAU. Był członkiem Komitetu Badań Naukowych (1991-93). [...] Od 1989 współredagował serię *Dramat w Teatrze, Teatr w Dramacie* wydawaną przez wrocławskie wydawnictwo Wiedza o Kulturze. W 1997-99 przewodniczył jury nagrody literackiej Nike. Do 2005 nadal działał w Radzie do spraw Stosunków Polsko-Żydowskich i Radzie do spraw Kultury przy Prezydencji RP. W 2007 otrzymał odznaczenie „Zasłużony Kulturze – Gloria Artis”, przyznawane przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Odznaczony Krzyżem Kawalerskim (1982), Oficerskim (1998) i Komandorskim (2006) Orderu Odrodzenia Polski. [...]

TWÓRCZOŚĆ

5. Mikołaj Sęp Szarzyński a początki polskiego baroku. Wyd. nast.: wyd. 2 uzup. Kr.: Universitas 1996, tamże 2001.

11. Biedni Polacy patrzą na getto. [Eseje]. Kr.: WL 1994, 156 s. Wyd. 2 tamże 1996.

Zawartość: Słowo od autora. – I. Biedni Polacy patrzą na getto; Myśleć przeciw własnemu komfortowi; Polak-katolik i katolik-Polak. – II. Autoportret żydowski: Świat jako Księga i komentarz; Żydzi Prusa i Żeromskiego.

Łódź. Nagroda Literacka im. J. Kosińskiego w 1997.

12. Forma, śmiech i rzeczy ostateczne. Studia o Gombrowicu. Kr.: Znak 1994, 283 s. Wyd. 2 Kr.: Universitas 2003.

Zawartość: Kilka słów wstępu: Fascynująca „Ferdynand”; „Ślub” jako tragedia psychoanalityczna; „Dziennik” czyli Gombrowicz dobrze utemperowany; Historia i operetka; Gombrowicz i rzeczy ostateczne; Gombrowicz a ethos szlachecki; Dlaczego Gombrowicz pisał sztuki teatralne; Gombrowicz a literatura dwudziestolecia; Strzykawka Gombrowicza.

13. Wszystkie sztuki Sławomira Mrożka. Kr.: WL 1995, 273 s. Wyd. 2 popraw. i poszerz. tamże 2002.

Zawartość: Mrożka droga do komedii; Mędrak, cham i jednoaktówka; Dramaturgia modeli; Wsiebiewstąpienie; Mrozek wirtuoz i Mrozek polityk; Mrozek epik. – Aneks: Cenzor jako czytelnik.

14. Od Stasia do Witkacego. Kalendarium życia i twórczości [S.I. Witkiewicza]: A. Micińska. Kr.: WL 1996, 157 s. Wyd. łączne z poz. 18 pt. Witkacy na zawsze zob. poz. 19.

Monografia S.I. Witkiewicza cz. 1; cz. 2 zob. poz. 18.

15. Miłosz jak świat. [Studia]. Kr.: Znak 1998, 238 s.

Zawartość: I. Patoz, romantyzm, prorocstwo; Powrót intelektu: „Traktat poetycki”; Epifanie Miłosza; Miłosz jak świat. – II. Być z Miłoszem; Bieguny poezji; Maritain i autonomia sztuki; Książka z Atlantydy; „Dolina Issy”; Europa Miłosza; Obowiązki poety; Zdanie; Dziękczynienie; Miłosz wśród nas.

16. Mieszyniany. [Szkiecy]. Kr.: WL 2001, 87 s.

Pierwodr. w *Tygodniku Powszechnym* w 2000-2002.

17. Pisma wybrane. Wybrał i oprac.: J. Jarzębski. Kr.: WL.

T. 1. Wszystko, co literackie. [Studia]. 2001, 397 s.

Zawartość: Wśród poetów: Szkic do portretu poety współczesnego [poz. 2]; Za pięć dwunasta, czyli o warunkach poezji [poz. 2]; Norwid wśród prawników; Tradycja, ironia i głębsze znaczenie [poz. 8]; Bergson a program poetycki Leśmiana; Pieśniarz chłopskiego plebienia [poz. 8]; Bieguny poezji [poz. 7]; Pamięci anioła [poz. 8]; Czym był, czym mógł być klasycyzm [poz. 7]; Uparte trwanie baroku; Ut musica poësis; Poezja współczesna i strategia krytyki. – Wśród prozaików: Świat jako księga i komentarz [dot. B. Schulza]; Parodia i komentarz [dot. W. Gombrowicza]; Zmiana warty [poz. 3]; Bezwładne rozważania starego krytyka, który zastanawia się, jak napisałby historię prozy polskiej w latach istnienia Polski Ludowej; Kiedy pęknięte zwierciadło mówi prawdę; Prawdomówny Widnokrag [W. Myśliwskiego]; Duch powieści i wąż Stalina [rec.: P. Huelle; Weiser Dawidek]; Sztuka gadania [rec.: J. Pilch; Spis cudzołożnic; Stasiuk u natury bram [rec.: Biały kruk]; W czerwieni Magdaleny Tulli. Słowa i upiory.

T. 2. Między literaturą a światem. [Studia o dramacie]. 2002, 383 s.

18. Witkacy. Sztukmistrz, filozof, estetyk. [Biografia]. Kr.: WL 2001, 391 s. Wyd. łączne z poz. 14 pt. Witkacy na zawsze zob. poz. 19.

Monografia S.I. Witkiewicza cz. 2; cz. 1 zob. poz. 14. – Nagroda im. J. Długosza w 2002.

19. Witkacy na zawsze. Kr.: WL 2003, 547 s.

Monografia S.I. Witkiewicza. – Wyd. łączne poz. 14 i 18.

20. ..., S. Mrozek: Listy 1963-1996. Wstęp: T. Nyczek. Kr.: WL 2004, 607 s.

Rozprawy i studia w wydawnictwach zbiorowych i czasopiśmie, m.in.: Les confins „paradis polonais” de Mickiewicz à Rymkiewicz. W: Les confins de l'ancienne Pologne: Ukraine – Lituanie – Biélorussie XVI-XXe siècles. Lille 1988 s. 59-68. – Polski raj. *Mies. Malop.* 1988 nr 19 s. 28-38. – Miłość i formy puste. O zapomnianych powieściach Andrzeja Kijowskiego. *Znak* 1994 nr 8 s. 108-120. – Dramaturgia lat pięćdziesiątych. W: *Metamorfozy*. Sanok 1995 s. 39-48. – Gombrowicz i Miłosz o Europie. *Kwart. Artyst.* 2001 nr 4 s. 7-19.

Przekłady i adaptacje

3. E. Ionesco: Lekcja. (Dramat komiczny). Wyd. łącznie z *Lysa śpiewaczka*. Przeł. J. Lisowski, Krzesła. Przeł. J. Kosiński pt. *Lysa śpiewaczka*; Lekcja; Krzesła. Izabelin: Świat Lit. 2004, 174 s.

6. J. Genêt: Pokojówki. Sztuka w 1 akcie. Wyst. Kr., Stary T. 1966. TV 1988.
W t. 1 brak pierwszego wyst.

8. A. Camus: Sprawiedliwi. Wyst. Wr., Ośrodek T. Otwartego „Kalambur” 1986. Druk w: A. Camus: Dramaty. Wstęp: W. Natanson. Post.: M. Szpakowska. Kr.: WL 1987 s. 225-291.

9. M. de Ghelderode: Zejście aktora. Wyst. Olsztyn, T. im. S. Jaracza 1992.

Prace edytorskie i redakcyjne

8. W. Gombrowicz: Dzieła, T. 11-15. Red. nauk. tekstu ...

Kr.: WL 1994-1997, 360 + 405 + 506 + 551 + 320 s.

10. Dramat i teatr romantyczny. Studia – rozprawy – artykuły. Pod red.: ... J. Deglera, J. Popieła, D. Ratajczak. Wr.: Wiedza o Kulturze 1992, 339 s.

11. Studia o dramacie i teatrze Stanisława Wyspiańskiego. Pod red.: ... i J. Popieła. Kr.: Baran i Suszczyński 1994, 296 s.

12. S.I. Witkiewicz: W małym dworku; Matka; Szewcy. Lekcja literatury z ... Kr.: WL 1995, 222 s. Tu teksty dramatów oraz przedmowa J.B. s. 5-13.

13. S.I. Witkiewicz: Dramaty wybrane, T. 1-2. Wstęp i oprac. ... Kr.: Universitas 1997, 324 + 364 s. Zawartość: T. 1: Nowe Wyzwolenie; W małym dworku; Matka, czyli Hyrkaniczny światopogląd; Janulka, córka Fizdek; – T. 2: Kurka Wodna; Matka; Szewcy.

14. A. Kijowski: Dziennik. Wybór i oprac. tekstu: K. Kijowska, ... Kr.: WL.
[T. 1]. 1955-1969. 1998, 401 s.
[T. 2]. 1970-1977. 1998, 443 s.
[T. 3]. 1978-1985. 1999, 367 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 1994. – Wywiady: Wszystko zawsze było brane od wielkich artystów. Rozm.: G. Mustiał, K. Wyszokowski. *Kwart. Artyst* 1995 nr 4; Krytyk w czasach niezwykłych. Rozm.: A. Bernat i P. Kozłowski. *Nowe Książ* 1997 nr 6; Strach przed odplynięciem okrętu. Rozm. W. Bolecki. *Rzeczpospolita* 1999 nr 84; Szczęśliwe życie humanisty. Rozm. M. Florowska. *Alma Mater* 2001 nr 2; Tak się dla mnie szczęśliwie złożyło. Rozm.: K. Chwin, S. Chwin. *Tytuł* 2002 nr 1/2.

LP XX w. (red.). – B. Bułat: Bibliografia prac J.B. opublikowanych w latach 1949-2000. W: Jan Błoński... i literatura XX wieku. Kr. 2002.

[Forma, śmiech i rzeczy ostateczne:] S. Gębala: Gombrowicz przyswojony i odrzucony. *Twórczość* 1994 nr 12; W. Bolecki. *Pam. Lit.* 1995 z. 4. – [Biedni Polacy patrzą na getto:] G. Borkowska: Grzech zaniechania. *Polityka* 1995 nr 3; D. Gawin: Nieznośny ciężar historii. *Życie Warsz.* dod. *Ex Libris* 1995 nr 70; D. Kacnelson: Czy naprawdę „biedni”? *Arcana* 1995 nr 6. – Z. Majchrowski: Gombrowicz B. Ruch szachowego konika. *Dialog* 1995 nr 4 [rec.: Forma, śmiech i rzeczy ostateczne]. – T. Nyczek: B. pisze Mrożka. *Gaz. Wyborcza* 1995 nr 265 dod. *Książki* nr 11 [rec.: Wszystkie sztuki Sławomira Mrożka]. – [Biedni Polacy patrzą na getto:] P. Szapiro: Poglądy i wiedza. *Życie Warsz.* dod. *Ex Libris* 1995 nr 70;

A. Ubertowska: „Zobaczyć siebie w prawdzie”. *Tytuł* 1995 nr 1; J. Wróbel: „To nie był świat”. *Znak* 1995 nr 10. – [Wszystkie sztuki Sławomira Mrożka:] S. Gębala. *Twórczość* 1996 nr 7; J. Godlewska: Lekcja anatomii Mrożka. *Teatr* 1996 nr 1. – D. Heck: Wartość wewnętrzna. W teje: Spór czy lament? Wr. 1996. – [Wszystkie sztuki Sławomira Mrożka:] M. Jarnulowicz: B. kontra B., czyli Mrozek w dwóch odsłonach. *Topos* 1996 nr 2; E. Morawiec: Wszystkie sztuki J.B. *Nowe Książ*. 1996 nr 1. – [Od Stasia do Witkacego:] H. Bałtyn: Staś, czyli Dziwna Monada. *Nowe Książ*. 1997 nr 6; A. Grabowski: Alfabet nowoczesnego artysty. *Znak* 1997 nr 8. – M. Prussak: Mrozek apolityczny. *Teksty Drugie* 1997 nr 3 [rec.: Wszystkie sztuki Sławomira Mrożka]. – [Miłoz jak świat:] M. Stafa: J.B. czyta Miłoz. *Tyg. Powsz.* 1999 nr 16; P. Śliwiński: Światło na świat. *Nowe Książ*. 1999 nr 2; Ł. Tischner: Klucz do Miłozsa – klucz do mądrości. *Znak* 1999 nr 8. – B. Michalski: Jeszcze raz o znaczeniu filozofii w twórczości Stanisława Ignacego Witkiewicza. Polemika z J.B. – autorem książki „Od Stasia do Witkacego”. *Arch. Hist. Filoz.* 2000 t. 45. – [Witkacy. Szukamiztr, filozof, estetyk:] J. Gutorow: Kraków, środek rozmowy. *Kwart. Artyst* 2001 nr 4; J. Jarzebski: Witkacy bez końca. *Tyg. Powsz.* 2001 nr 24. – L. Szaruga: Literatura i życie. Ważniejsze wątki dyskusji literackich 1939-1989. *Lubl.* 2001, passim. – [Witkacy. Szukamiztr, filozof, estetyk:] M. Szpakowska: J.B. podróż przez Witkację. *Dialog* 2001 nr 11; D. Ulicka: Witkacy – mój bliźni. *Nowe Książ*. 2001 nr 10. – T. Bocheński: B. portret wielokrotny z Witkacym. *Teksty Drugie* 2002 nr 4. – Jan Błoński... i literatura XX wieku. Red.: M. Sugiera, R. Nycz. Kr.: Universitas 2002, 350 s. [tu m.in.: A. Borowski: Nowoczesny Sarmata; S. Balbus: B. krytyk – B. uczony; J. Degler: Zawsze o nim, czyli psychomachia Witkacowska; M. Wyka: Krytyk na czele zmiany warty; R. Nycz: J.B. teatr improwizacji; M. Dziwulska: B. w oparach absurdu; D. Ratajczakowa: B. czyta... B. pisze... B. inspiruje; K. Pleśniarowicz: B. i B.; E. Prokop-Janiec: J.B. o Żydach i Polakach. Prace literackie i publicystyczne z lat 80. 190.; F. Rosset: Widzieć Francję w zachyceniu? Nota o niedoszłym romanście; J. Opalski: Na straży tekstu. O J.B. jako kierowniku literackim; J. Michalik: B. – kierownik Zakładu Teatru; A. Sulikowski: Spotkanie z J.B. Na siedemdziesięciolecie urodzin]. – [Mieszaniny:] J. Madejski. *Pogrnicza* 2002 nr 1, przedr. w tegoż: *Zamieszanie*. Kr. 2003; A. Piwkowska: Jak pleski przydrożne... *Nowe Książ*. 2002 nr 2. – M. Zielińska: O książce Witkacy. *Res Publica Nova* 2002 nr 3 [rec.: Witkacy. Szukamiztr, filozof, estetyk]. – M. Wyka: Opowieść czwarta: Listy w czasie, czas w listach (o korespondencji J.B. i Sławomira Mrożka). W teje: Niecierpliwość krytyki. Kr. 2006 [rec.: ...]. S. Mrozek: *Listy* 1963-1996].

J.Z.

BOBER Jerzy

Przekłady

1. J. Saul: Ciemność. [Powieść]. Przel.: ... i W. Grabarczyk. Pozn.: Rebis 1994, 341 s.

2. J. Fielding: Nie zdradzaj żadnych tajemnic. [Powieść]. Pozn.: Rebis 1994, 335 s. Wyd. nast.: Kat.: Książnica 2002, tamże 2004.

E.G.

BOBIŃSKA Helena

[...] Działalność społeczno-polityczną rozpoczęła w latach szkolnych; w 1902 wstąpiła do ZMS, brała 151

też udział w wydawaniu w Warszawie nielegalnego pismka młodzieży szkół średnich *Ruch*. [...] Po przyjeździe do Moskwy w 1920 współpracowała z wydawanymi tamże polskimi czasopismami: *Towarzysz* (1921-22), *Trybuna Komunistyczna* (1921-24), *Świt* (1926-27), *Trybuna Radziecka* (1927-31), *Kultura Mas* (1929-36) oraz *Gwiazda Młodzieży* (Mińsk, 1925), *Sierp* (Kijów, 1926). [...] Była członkiem Związku Pisarzy Radzieckich (od 1934) i współpracownikiem literackim Państwowego Teatru Polskiego w Kijowie (1936). Aresztowana w 1937 na podstawie fałszywych oskarżeń przebywała w obozie w środkowej Syberii do 1943. [...] Od lutego 1948 była członkiem PPR, następnie PZPR. [...] Odznaczona m.in. Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (1958) oraz radzieckim Orderem Czerwonego Sztandaru Pracy. [...]

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (K. Kuliczowska). – SBDPRR (L. Dubacki).
J.W.: H.B. (W 100-lecie urodzin). *Tryb. Ludu* 1987 nr 108.
– K. Obremski: „Inżynier dusz ludzkich” w muzeum literatury dawnej. Nad książką H.B. „Soso”. *Pam. Lit.* 2003 z. 4.

J.Cz.

BOBKOWSKI Andrzej

[...] Debiutował w 1935 humoreską „W parku frakowym”, opublikowaną w tygodniku *Tempo Dnia*. [...] W marcu 1939 wyjechał do Francji, aby odbyć praktykę, która miała poprzedzać objęcie posady w attachacie handlowym poselstwa polskiego w Buenos Aires. Po wybuchu II wojny światowej zgłosił się do Wojska Polskiego, ale nie został przyjęty ze względu na rodzinne związki z prezydentem Ignacym Mościckim. [...] Ewakuowany z Paryża do Carcassone, po rozwiązaniu fabryki powrócił do Paryża rowerem, trasą przez Niceę i Bourg. [...] W 1947 nawiązał współpracę z *Kulturą* (w nrze 1. szkic „Nekyia”). Publikował w czasopiśmie krajowych: *Twórczość* (do 1947), *Nowiny Literackie* (1947), *Tygodnik Powszechny* (1948, 1950). [...] Po 1948 mieszkał w Guatemala Ciudad, kontynuował twórczość dziarystyczną. [...] Utrzymywał bliski kontakt korespondencyjny z redaktorem *Kultury* Jerzym Giedroyciem. [...] Zmarł w Guatemala Ciudad. [...]

TWÓRCZOŚĆ

1. Szkice piórkiem. Francja 1940-1944. Wyd. nast.: [wyd. 4] [Kr.:] „X” [1987]; z posł. J. Zielińskiego Wwa: Tow. Opieki nad Arch. Inst. Lit. w Paryżu; Wydawn. „Cis” 1995, tamże 1997.

Przekł.: Franc.: En guerre et en paix. Journal 1940-1944. [Przel.] L. Dyèvre. Paris 1991. – niem.: Wehmut? Wonach zum Teufel? Tagebücher aus Frankreich. T. 1. 1940-1941. [Przel.] M. Pollack. Hamburg 2000.

2. Z dziennika podróży. [Cykl reportażowy]. Przedr. zob. poz. 6, 11.

2a. Spadek. [Opowiadanie]. *Wiadomości*, Londyn 1957 nr 37/38 s. 1. Przedr. w: Coco de Oro [zob. poz. 5] s. 189-202. Wyd. osob. Lubl.: Wydawn. UMCS 1997, 26 s.

3. Napowietrzny „tunel”, ale nie Kellermana. Przedr.: Do druku podał P. Kądziała. *Prz. Powsz.* 1987 nr 7/8 s. 43-54; Oprac. A.S. Kowalczyk. *Regiony* 1991 nr 3 s. 139-145 oraz zob. poz. 6.

4. Czarny piasek. Sztuka w 3 aktach. Praprem. Pozn., T. Pol. 1992. Przedr. w: Polski dramat emigracyjny 1939-1969. Pozn. 1993 s. 663-718. TV 1995. Przekł. h i s z p.: La arena negra. [Przel.] B. Bobkowska. Powst. 1972. Rkps w Arch. Inst. Lit. w Paryżu.

5. Coco de Oro. Szkice i opowiadania. [Wyd. 3] Wwa: Tow. Opieki nad Arch. Tow. Lit. w Paryżu; Lubl.: Wydawn. UMCS 1998, 256 s.

6. Opowiadania i szkice. Koncepcję wydawn. i notę edytorską oprac. P. Kądziała. Wwa: Interim 1994, 191 s.

Zawiera m.in.: Napowietrzny „Tunel”, ale nie Kellermana [poz. 3]; Z dziennika podróży (1-7) [poz. 2].

7. J. Giedroyc, ...: Listy 1946-1961. Wybrał, oprac. i wstępem opatrzył J. Zieliński. Wwa: Czyt. 1997, 728 s.

Zawiera też: ... Z. Koziński: Sprawozdanie z działalności Biura Polskiego przy Atelier de Construction de Chalillon w czasie okupacji niemieckiej.

8. Potluczona mozaika. Andrzeja Bobkowskiego myśli o epoce. Wybór, oprac. i wstęp: J. Podolska. Lubl.: Wydawn. UMCS 2002, 85 s.

9. „Przysięgłem sobie, że jeśli umrę to nie w tłumie...” Korespondencja z Anielą Mieczysławską 1951-1961. Do druku podał, wstępem i przyp. opatrzył A.S. Kowalczyk. Wałbrzych: Ruta 2003, 191 s.

10. Listy do Tymona Terleckiego 1956-1961. Oprac. i posł. opatrzyła N. Taylor-Terlecka. Wwa: Bibl. *Więzi* 2006, 251 s.

Zawartość: T. Terlecki: A.B. [pierwodr. *Wiadomości*, Londyn 1962 nr 32/33]; 13 listów A.B.; 21 listów żony, Barbary Bobkowskiej z 1961-1975.

11. Z dziennika podróży. [Wybór szkiców i opowiadań]. Wwa: Bibl. *Więzi* 2006, 213 s.

Teksty publikowane w pismach krajowych przed 1951 [m.in. poz. 2], a następnie głównie w paryskiej *Kulturze*.

12. Zmierch i inne opowiadania. Wwa: Bibl. *Więzi* 2007, 110 s.

Zawiera fragm. nieukończonej powieści „Zmierch”, którą A.B. zaczął pisać na kilka miesięcy przed śmiercią, oraz 5 opowiadań opublikowanych w l. 1946-1958.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad. Rozmowa Tadeusza Nowakowskiego z A.B. [emisja Radia Wolna Europa 10 IX 1956]. Oprac. [K.W. Tatarski] Kwt. *Tygiel Kult.* 1996 nr 1.

LP XX w. (red.). – LKP t. 1 (K. Ćwikliński).

[Szkice piórkami] J. Sakowski: Na linii życia. *Wiadomości*, Londyn 1958 nr 16; A. Ścibor-Rylski: O za długiej książce. *Nowa Kult.* 1958 nr 11; W. Włochout. *Orzeł Biały*, Londyn 1958 nr 10. – R. Zimand: Wojna i spokój. W tegoż: *Wojna i spokój*. Szkice trzecie, Londyn 1984. – T. Terlecki: O dwu przyjaciółkach: Wierzyński, czyli poeta; A.B. W tegoż: *Szukanie równowagi*. Londyn 1985, wyd. 2 Londyn 1988. – [E. Morawiec] A. Wójcik: W poszukiwaniu ludzkiego losu. *Kult. Niezależna** 1986 nr 24/25. – K. Wierzyński: A.B. W tegoż: *Szkice i portrety literackie*. Wwa 1990. – K. Ćwikliński: Portret pisarza we wnętrzu. *Kresy* 1991 nr 7. – A. Bielak: Sylwizność czy epopieczność? O dzienniku A.B. Fragment pracy. *Rocz. Hum.* 1991/1992 t. 39/40 z. 1. – K. Ćwikliński: A.B. ars epistolad. *Odra* 1992 nr 6. – E. Kalemba-Kasprzak: Kosmopolak jako dramaturg. W: *Ad vocem*. Pozń. 1992. – S. Stabro: A.B. – biografia symboliczna. *Ruch Lit.* 1993 nr 4. – K. Ćwikliński: Bobkowsky. *Odra* 1994 nr 7/8 [dot. ojca, Henryka Karola, i rodziny]. – H. Gosk: Inaczej. (O „Szkicach piórkami” A.B.). *Prz. Hum.* 1994 nr 6. – E. Kalemba-Kasprzak: Trudne wybory dramatu emigracyjnego. O dramacie A.B. „Czarny piasek”. W: *Teatr i dramaty polskiej emigracji 1939-1989*. Pozń. 1994. – K. Ćwikliński: O „listach” i o „Listach z Gwatemali”. *Kwart. Artyst.* 1995 nr 1. – A. Fiut: Ucieczka z Europy. W tegoż: *Pytanie o tożsamość*. Kr. [1995] [dot. A.B. i W. Gombrowicza]. – H. Gosk: Znaczenie prezentystycznej orientacji temporalnej „ja” w „Szkicach piórkami” A.B. W tegoż: *A gdy to wszystko zapomnę...* Izabelin 1995. – R. Matuszewski: Rzyżko wolności. W tegoż: *Olsnienia i świadectwa*. Wwa 1995. – P. Rodak: Dwa dzienniki: B. i Trzebiński. *Twórczość* 1995 nr 3. – P. Rodak: *Wojna w dzienniku „Spokój” i „Śmierć”*. *Teksty Drugie* 1995 nr 1 [dot.: *Szkice piórkami* i A. Trzebiński: *Pamiętnik*]. – J. Tomkowski: Testament Keyserlinga. (O A.B.). W: *Sporne postaci polskiej literatury współczesnej*. Następne pokolenie. Wwa 1995, przedr. w tegoż: *Don Juan we mgle*. Wwa 2005. – K. Ćwikliński: O pamfletowym charakterze listów A.B. W: *Polonistyka toruńska Uniwersytetowi w 50. rocznicę utworzenia UMK*. Tor. 1996. – S. Gębala: A.B.: „Brzydzący się czystych intelektualistów”. W: *Szkice o polskich pisarzach emigracyjnych*. Kat. 1996. – L. Hul: *Europa A.B.* – fascynacje i rozczarowania. W: *Podróżujący Polacy w XIX i XX wieku*. Olsztyn 1996. – K. Ćwikliński: Appendix: „Sprawa Bobkowskiego” [do:] A.B. do M. Grydzewskiego. *Listy [z lat 1946-1961]*. Oprac. K. Ćwikliński. *Arch. Emigracji* 1998 z. 1 [o polemikach w 1962 dot. poglądów A.B. m.in. listy K.A. Jeleńskiego i M. Grydzewskiego]. – R. Habielski: *Grand hombre* i Redaktor. *Więź* 1998 nr 7 [rec.: J. Giedroyc, ...: *Listy 1946-1961*]. – J. Jarzębski: *Pożegnanie z emigracją*. Kr. 1998, passim. – R. Kwiecień: „Nie, nie bójmy się – Querido Jorge!” *Znak* 1998 nr 4 [dot.: J. Giedroyc, ...: *Listy 1946-1961*]. – M. Nowak: Religijny wymiar opowiadań A.B.: „Punkt równowagi”, „Spotkanie”, „Spadek”. *Rocz. Hum.* 1998 z. 1. – [J. Giedroyc, ...: *Listy 1946-1961*] [W. Skalmowski] M. Broński: *Sól ziemi*. *Kultura*. Paryż 1998 nr 3; M. Urbanowski: *Listy piórkami*. *Arkana* 1998 nr 3; H. Zaworska: *Fanatyk wolności*. W tegoż: *Szczerość aż do bólu*. Wwa 1998. – K. Ćwikliński: „Trochę różnych myśli, które przyjdą do głowy”. O literackiej formule notatnika w twórczości A.B. W: *W kręgu twórczości pisarzy emigracyjnych*. Rzeszów 1999. – A. Horubala: A.B. Marzenie o chuliganie. W tegoż: *Marzenie o chuliganie*. Wwa 1999 [dot.: *Szkice piórkami*] – M. Kopczyk: *Dwie Europy*. O wątkach sensualistycznych w prozie A.B. i Zbigniewa Herberta. *Studium* 1999 nr 5. – K. Ćwikliński: *Rozstanie z formą*. O „Fragmentach z notatnika” i „Fragmentach wspomnień” A.B. *Pam. Lit.* 2000 z. 4. – K. Ćwikliński: *Monsieur Sans-Gene* albo pralnia pod wezwaniem Ducha Świętego. W: *Życie literackie drugiej emigracji niepodległościowej*. Tor. 2001. – [Szkice piórkami:] A. Drogosz: *Wolność*

negatywna na podstawie „Dzienników 1934-1944” Zofii Nalkowskiej i „Szkiców piórkami” A.B. W: *Wyznanie czy dialog*. Wwa 2001; M. Pawlik: A.B. Studium kultury Zachodu „Szkice piórkami”. W: *Rozumieć świat przez teksty kultury*. Siedlce 2001; K. Plucińska: *Paryż czasów wojny A.B.* *Tytuł* 2001 nr 3. – M. Dąbrowski, D. Uffelmann: *Literackie i kulturalne przestrzenie podwójnej emigracji*. B. i [G.] Regler. *Prz. Hum.* 2002 nr 6. – W. Dymel: „Nie chcę odstąpić od kilku prostych zasad przyzwoitości”. Conrad i B. *Kresy* 2002 nr 1. – A.S. Kowalczyk: *Słowa – rzeczy – życie*. *Świat według A.B.* W: *Codziennie, przedmiotowe, cielesne*. Wwa 2002. – S. Stabro: *Obraz Polski w korespondencji A.B. z Jerzym Giedroycem 1946-1961*. W tegoż: *Od Emila Żegadłowicza do A.B.* Kr. 2002. – K. Ćwikliński: *Co się zdarzyło pod rynną*. A.B. wobec komunistycznego reżimu w Gwatemali. *Nowy Dż. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2003 nr z 16 V. – K. Ćwikliński: *Helikopter i kultura masowa*. W: *W kręgu folkloru, literatury i języka*. Tor. 2003 [dot.: *Szkice piórkami*]. – A. Kochańczyk: *Primum vivere – filozofia życia A.B.* W: *W poszukiwaniu nowego kanonu*. Interpretacje współczesnej prozy i dramatu. *Goleszów* 2003. – J. Trzmadel: A.B. Unikalne doświadczenie. W tegoż: *Spojrzenie na Eurydykę*. Kr. 2003. – A. Werner: *Niespokojny umysł*. *Gaz. Wyborcza* 2003 nr 255. – M. Kopczyk: *Tożsamość kosmopolity*. (O uniwersalizmie Konstantego A. Jeleńskiego i A.B.). *Suiavito i Słowo* 2004 nr 1. – R. Węgrzyniak: *Señor don Andres Bobkowski de Guatemala*. *Zesz. Lit.* 2004 nr 85 [dot. korespondencji z A. Mieczysławską 1951-1961]. – K. Ćwikliński: *Godło Gwatemali*. *Twórczość* 2005 nr 1. – K. Plucińska-Smorawska: *Między historią a literaturą*. O „Szkicach piórkami” Andrzeja Bobkowskiego. Wwa: *Neriton* 2005, 202 s. – J. Poltyn: *Francja i Francuzi w „Szkicach piórkami” A.B.* W: *Doktoranckie varia i wariacje*. Pozń. 2005. – M. Stepien: *Ani „Krypedn”, ani „anafanda”*. (O decyzji A.B.). W tegoż: *Jak grecka tragedia?*. Kr. 2005. – J. Tomkowski: *Testament Keyserlinga*. (O A.B.). W tegoż: *Don Juan we mgle*. Wwa 2005. – K. Ćwikliński: *Nasz człowiek w Gwatemali albo misja A.B.* W: *Światy przedstawione*. Tor. 2006. – Z. Zaleska: *Przygód ciąg dalszy*. *Tyg. Powsz.* w *Tyg. 2006* nr 38 [dot.: Z dziennika podróży].

J.Cz.

BOCHENEK Władysław 1920-1997

[...] Był członkiem założycielem Górnosląskiego Towarzystwa Literackiego. [...] Zmarł 29 września 1997 w Tychach; pochowany w Krakowie.

Przekład

4. J. Verne: *Matyas Sandor*. Przeł. ... Oprac. red.: A. Szydłowska. [Kr.] Małopolska Ofic. Wydawn. Korona; Abrys [2001], 360 s.

OPRACOWANIA (wybór)

R. Bednarczyk: *Daleko i blisko*. *Życie Lit.* 1989 nr 16 [rec.: *Monika daleka i bliska*].

B.D.

BOCHEŃSKI Aleksander 1904-2001

Pseud.: Erasmus [w t. I błędnie: Erazmus].

[...] W 1940 został Kawalerem Honorowym i Dewocyjnym Polskiego Związku Kawalerów Maltańskich. 153

skich. [...] Od 1968 był członkiem Stowarzyszenia Kultury Europejskiej (SEC), od 1974 Kapituły Orderu Białego Kruka. W 1977-83 przewodniczył Towarzystwu Przyjaciół Książki. Należał do Société Suisse des Bibliophiles w Zurychu. W 1987 był współzałożycielem (następnie honorowym prezesem) Towarzystwa Jana Blocha (Jean de Bloch Society) z siedzibą w Warszawie. Wyróżniony odznaką „Zasłużony dla Kultury Narodowej” (1987) oraz Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski (1999). Zmarł 11 stycznia 2001 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

1. Tendencje samobójcze narodu polskiego. Wyd. nast.: [wyd. 2] Wr.: Wektor 1990; [wyd. 3 popraw.] Wr.: Nortom 1995.

4. Dzieje głupoty w Polsce. Pamflety dziejopisarskie. Rozmowę z A. Bocheńskim przeprowadził i notkę biogr. o historykach przygot. K. Pastuszewski. [Wyd. 4] Wwa: Świat Książki 1996, 371 s.

5. Nienawiść i miłość La Rochefoucauld. Wyd. 2 pt. Miłość i nienawiść La Rochefoucauld. Bydgoszcz: Świadectwo 1998.

7. Wędrowki po dziejach przemysłu polskiego. Wyd. nast. t. 2. Wwa: KAW 1989. Por. poz. 21.

20. Jak chować nasze młode? [Szkice i artykuły]. Wwa: Pax 1989, 140 s.

21. Wędrowki po dziejach przemysłu polskiego 1945-1970. Kr.: Philed 1997, 546 s. Por. poz. 7.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.).

A. Chodkiewicz: Przemysłowcy Rzeczypospolitej szlacheckiej. *Mies. Lit.* 1986 nr 11 [rec.: Przemysł polski w dawnych wiekach]. – J. Prokop: A.B. W tegoż: Pisarze w służbie przemocy. Kr. 1995. – K. Koźniewski: Dzieje głuchoty w Polsce. *Wiad. Kult.* 1997 nr 2 [rec.: Dzieje głupoty w Polsce]. – M. Pruszyński: W dziewięćdziesiąt rocznicę urodzin A.B. *Zesz. Hist.* Paryż 2000 z. 134. – K. Rekas: Konserwatyzm rasowany. Wspomnienie o A.B. *Najwyższy Czas* 2001 nr 5.

M.K.-K.

BOCHEŃSKI Jacek

[...] W 1985 otrzymał przyznawaną przez środowisko opozycji nagrodę im. A. Kijowskiego za twórczość eseistyczną. W 1988 był członkiem jury niezależnej nagrody literackiej im. B. Sadowskiej. Od 1989 publikował artykuły publicystyczne i literackie w *Gazecie Wyborczej*. W 1997-99 pełnił funkcję prezesa Polskiego PEN Clubu. W 2003-06 był członkiem Rady Języka Polskiego przy Prezydium PAN. W 2005 otrzymał nagrodę Ministra Kultury, w 2006 nagrodę im. J. Parandowskiego przyznaną przez Polski PEN Club. Odznaczony Krzy-

żem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski (1997). I...]

TWÓRCZOŚĆ

8. Boski Juliusz. Zapiski antykwariusza. Wyd. nast.: [wyd. 7] Wwa: PIW 1997; Wwa: Świat Książki – Bertelsmann Media 2006.

8a. Retro. [Opowiadania]. Powst. 1948-1962. Chotomów: Verba 1990, 92 s.

Inf. o dacie powst. w książce.

9. Tabu. [Powieść].

Przekł. niemiecki: Tabu. [Adapt. teatr.] Wyst. Kolonia, Cassiopeia T. 2001 [inf. autoral].

Adapt. teatr. w formie monodramu: Częstochowa, Klub Stow. Środowisk Twórczych 1987 (wykonanie: Cz. Monczka), – t. v. Adapt.: J. Markuszewski. TV 1991.

10. Nazo poeta. [Powieść]. [Wyd. 3] Wwa: Czyt. 1999.

13. Stan po zapaści. [Powieść]. [Wyd. 3] Wwa: NOWA 1990.

Przekł. franc.: État de pesanteur. [Przel.] G. Erhaard. Paris 1995.

Adapt.: radio: Adapt.: H. Marzańska. Radio 1996, – t. v. Adapt.: J. Markuszewski. TV 1997.

15. Kaprysy starszego pana. [Szkice literackie]. Kr.: WL 2004, 259 s.

16. Trzynaćcie ćwiczeń europejskich. Wwa: Świat Książki 2005, 224 s.

Eseje z okresu V 1998 – V 2004.

Przekłady

1. J. Swift: Podróże Guliwera. Oprac.: ..., M. Brandys. [Wyd. 6] Poznań: Podsjedlik-Raniowski i Sp. 1997.

3. G. Grass: Aż do wymiotów. Wyd. nast.: [wyd. 2] [Gdańsk:] Wolni i Solidarni* [1986]; Gdańsk: FMW* 1988.

W t. 1 błędne miejsce wyd. w [1986].

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – Wywiady: Głupie czasy. Rozm. T. Bogucka. *Tyg. Powsz.* 1994 nr 42. – Bylem zahipnotyzowany. W: *Hańba domowa*. Oprac.: J. Trznadel, przekł. franc.: Jétals hypnotise. W: *La Honte*. [Przel.] M. Rodowicz-Heninger. Paris 1992.

LP XX w. (K. Sarna).

L. Szaruga: Różnica i tożsamość. W: ..., K. Zawrat: *W Polsce, czyli Nigdzie*. Berlin 1987, przedr. w: L. Szaruga: *Historia, państwo, literatura*. Szczecin 1999. – [Stan po zapaści:] E. Czerwiakowska. *Puls*, Londyn 1988 nr 39; [T. Lubelski] T.L.: *Perspektywa pacjenta*. *Arka** 1988 nr 23. – J. Pieszczałowicz: *Owidiusz nad Wisłą*. W tegoż: *Na widnokręgu historii*. Kr. 1988 [rec.: Nazo poeta]. – A. Horubala: *Inteligent w szpitalu*. W tegoż: *Marzenie o chulignianiu*. Wwa 1999 [rec.: Stan po zapaści]. – B. Owczarek: „Boski Juliusz” J.B.: *konwersacja i reinterpretacja*. W tegoż: *Poetyka powieści niefabularnej*. Wwa 1999. – L. Szaruga: „Boski Juliusz” i „Nazo

poeta"; Różnica i tożsamość. W tegoż: Historia, państwo, literatura. Szczec. 1999. – G. Grochowski: Portret, pamflet, parabola. „Boski Juliusz” J.B. W tegoż: Tekstowe hybrydy. Wr. 2000. – W. Tyska: Między przeszłością a teraźniejszością. Rzeczywistość historyczna w „Boskim Juliuszu” J.B. *Prz. Hum.* 2001 nr 4. – T. Błażejowski: Antyczny paradygmat. W tegoż: Historiozofia retoryczna. Łódź 2002 [dot.: Boski Juliusz]. – J. Smulski: Kostium historyczny w popaździernikowej prozie rozrachunkowej. W tegoż: Od Szczecina do... Października. Tor. 2002 [dot. m.in.: Boski Juliusz]. – T. Nyczek: Nazo banita. W tegoż: Lektury obowiązkowe. Kr. 2005 [dot.: Nazo poeta].

A.Sz.

BOCHEŃSKI Tadeusz

TWÓRCZOŚĆ

13. Garść liryków tatrzańskich. Kr.: Ofic. Podhalańska „Secesja” 1996, XXX s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.). – P. Grzegorzczak: T.B. W tegoż: Twórcy i badacze kultury zmarli w latach 1956-1967. Cz. 2. Wwa 1986. A.Sz.

BOCIAN Marianna 1942-2003

[...] Zmarła 5 kwietnia 2003 w Radzynie Podlaskim; pochowana w rodzinnej wsi Belczac.

TWÓRCZOŚĆ

7a. Scalone z rozkładu. [Wiersze]. Wr.: [b.w.] 1977, 86 k. Wyd. inne: Red., oprac. tekstu, nota i bibliogr.: E. Ostrowski. Kr.: Partner 2004, 173 s.

24. W kręgu stanów ludzkich. [Wiersze]. Wr.: „A” 1995, 74 s.

25. Bliskie i konieczne. [Wiersze]. [Wr.: W. Grabkowski] 1998, 51 s.

26. Poezje wybrane. Wr.: Tow. Przyj. Polonistyki Wrocławskiej 1998, 214 s.

27. Ciągła odsłona. Wr.: Akwedukt 2003, 106 s.

28. O ukrytych nurtach w polskiej literaturze. Ostatnia rozmowa z Joanną Salomon. [Współaut.:] E. Ostrowski. Wr.: Atut 2003, 201 s.

29. Caritas discreta. Wybór pism z lat 1998-2003. Wybrał, oprac. i wstępem opatrzył E. Ostrowski. Bydż.: Świadectwo 2004, 98 s.

Prace redakcyjne

2. J. Leończuk: Wiersze wybrane. Wybór i wstęp ... Białystok: APHU [Agencja Promocyjno-Handlowo-Usługowa] Mazd 1996, 271 s.

3. Słownik wyrazów trudnych i obcych. Wr.: Astrum 1997, 186 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Afirmacja życia czy medytacja. Rozm. Z Kresowaty. *PAL Prz. Artyst.-Lit.* 2000 nr 9. LP XX w. (J. Jastrzębski).

A. Falkiewicz: Ciało M.B. *Akcent* 1990 nr 4. – T. Polanowski: Poetka-prorok... *Akcent* 1992 nr 1 [rec.: Z czasu jedni jest JESTEŚ jestem]. – L. Szaruga: Nie-poezja. W *Drodze* 1994 nr 6 [rec.: Gnoma]. – B. Budzińska: Życ jak arcydzieło. *Metafora* 1999 nr 39/40 [rec.: Bliskie i konieczne]. – M. Kisiel: Na rozdrużu. *Nowe Książ.* 1999 nr 2 [rec.: Poezje wybrane]. – Z. Kresowaty: Z czasu natury, jedna – wspomnienie o M.B. *Akcent* 2003 nr 5. – *Pomosty* 2003 t. 8 [tu art.: S. Bednarek: Misterium życia M.B.; W. Grabkowski: Ten nasz Norwid nieszczęsny; J. Łukasiewicz: „Żebrak z ulicy Świdnickiej we Wrocławiu”; M. Olędzki: Poetycki testament M.B., – nadto nekrolog M.B.]. – A. Kałuża: Teoria spisku zamiast teorii poezji? *Nowe Książ.* 2004 nr 1 [rec.: Ciągła odsłona].

J.Z.

BOCZKOWSKI Krzysztof

TWÓRCZOŚĆ

14. Dusza i śnieg. [Wiersze wybrane]. Kr.: Miniatura [1997], 143 s.

15. Kości Meduzy. [Wiersze]. Wwa: Przedświt 1998, 168 s.

16. Ja – mój przyjaciel. [Wiersze]. Wwa: Nowy Świat 2003, 102 s.

Wyróżnienie Fundacji Kultury w 2004.

Przekłady i prace redakcyjne

1a. W.B. Yeats, E. Pound, T.S. Eliot i imiż: Wyspy na jeziorze. [Wiersze]. Przel.: ..., L. Engelking, A. Szuba. Kr.: Miniatura 1988, 63 s.

2. T.S. Eliot: Wybór poezji. Wybór tekstów: ..., W. Rulewicz. Wstęp: W. Rulewicz. Komentarze: ..., W. Rulewicz. Przel. ... i in. Wr.: Ossol. 1989, 332 s. *BN II*, 230.

W t. 1 błędny rok wyd.

3. T.S. Eliot: Poezje wybrane. Przel., wybrał i wstępem opatrzył ... [Wwa: LSW 1991, 123 s.

W t. 1 błędny rok wyd.

5. Z nowoczesnej poezji amerykańskiej. Wybór i przekł. ... Wwa: L'Europe 1993, 71 s.

6. Antologia umarłych poetów. Od Safony do Sylwii Plath. Wybór i przekł. ... Kr.: Miniatura 1997, 220 s. Wyd. 2 rozszerz. pt. Antologia poetów najbliższych. Od Safony do Sylwii Plath tamże 2003, 271 s.

7. T.S. Eliot: Szepty nieśmiertelności. [Wiersze]. Przekł., wprowadzenie i komentarz ... Kr.: Baran i Suszczyński 2000, 279 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 2001, wyd. 3 2002.

Nagroda ZAIKS za przekłady w 2002.

8. W. Whitman: Kim ostatecznie jestem? Kr.: Interesse 2003, 255 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – LP XX w. (J.Z. Brudnicki).

M. Krassowski: Poeta daremnej nadziei. *Wiad. Kult.* 1997 nr 49 [rec.: Dusza i śnieg].

J.Z.

BODNICKI Władysław

TWÓRCZOŚĆ

3a. Miliony. [Utwór dramatyczny]. Powst. ok. 1949-1955.

Niepublikowany utwór zgłoszony na Konkurs Polskich Sztuk Współczesnych (inf.: M. Jarmulowicz: Sezony błędów i wypaczeń. Gdańsk 2003).

J.Z.

BOGLAR Krystyna

[...] W 1989 otrzymała nagrodę Prezesa RSW „Prasa-Książka-Ruch”. [...]

TWÓRCZOŚĆ

5. Klementyna lubi kolor czerwony. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast. Wwa: Dwie Siostry 2006.

15. „Nie głaskać kota pod włos.” [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: [wyd. 4] Wr.: Siedmioróg 1993, tamże 2000.

16. Rodzina Leśniewskich. Wersja filmowa. Ekran. 1980.

W t. 1 błędna data powst. wersji film.

20a. [Trzy plus jeden] 3+1. Scenariusz serialu w 12 odcinkach. [Współaut.:] P. Tuček. TV 1982. Koprodukcja pol.-czes.

23. Pierogi dla Old Firehanda. [Powieść dla młodzieży]. [Wyd. 2] Łódź: 86 Press 1995.

28. Brent. [Powieść dla młodzieży].

Nagroda im. S. Pągaczewskiego za twórczość dla dzieci i młodzieży przyznana w 1988 przez Klub Pisarzy SD, Ogólnopolski Ośrodek Sztuki dla Dzieci i Młodzieży w Pozn.

32. Kieszeń pełna elfów. [Opowiadanie dla dzieci]. Nagroda w konkursie jubileuszowym na powieść odcinkową dla dzieci w wieku 7-9 l. ogł. przez NK w 1985.

33. Supergigant z motylem. [Powieść dla dzieci]. [Wyd. 2] Wr.: Siedmioróg 1998.

34. Kolacja na Titaniku. [Powieść dla młodzieży]. [Wyd. 2] pt. Kolacja na Titaniku Wr.: Siedmioróg 1998.

35. Uwaga na spadające anioły. [Powieść]. Wr.: Siedmioróg 1993, 276 s. Wyd. nast. tamże 2002.

36. Perły damy pik. [Powieść dla młodzieży]. Wwa: Pol. Dom Wydawn. 1994, 165 s. Wyd. 2 Łódź: Literatura 1996.

37. Całkiem przyzwoite piekło. [Powieść]. Wr.: Siedmioróg 1995, 175 s.

38. Tango na bananowej skórce. [Powieść]. Wr.: Siedmioróg 1995, 183 s. Wyd. nast. tamże 1998.

39. Telefon do diabła 666 66 6. [Powieść]. Łódź: Literatura 1996, 159 s. Wyd. nast. Wr.: Siedmioróg 1998.

40. Zobaczysz, że pewnego dnia... [Powieść dla młodzieży]. Wr.: Siedmioróg 1996, 119 s.

41. Dalej są tylko smoki... [Powieść]. Wr.: Siedmioróg 1997, 149 s.

42. Lot nad pawilonem X. [Powieść dla młodzieży]. Wr.: Siedmioróg 1997, 157 s.

43. Zatrzymajcie świat, chcę wysiąść! [Powieść dla młodzieży]. Wr.: Siedmioróg 1997, 127 s.

44. Piramida intryg. [Powieść dla młodzieży]. Wr.: Siedmioróg 2002, 102 s.

45. Uśmiech czarnej wdowy. [Powieść]. Wr.: Siedmioróg 2004, 255 s.

Nadto (wg inf. autorki) powieści w serii *Nowe Przygody Trzech Detektywów*, wydawanej przez wydawn. Siedmioróg, których autorstwo fikcyjnie przypisane zostało Alfredowi Hitchcockowi, a udział K.B. określony jako przekład i (lub) oprac. wersji pol.:

1. Duch Malcolma Fostera. Wr.: Siedmioróg 1999, 110 s. Wyd. nast.: Wr.: Noir sur Blanc 1999; Wr.: Siedmioróg 2002.

2. Perły Patrycji Mc Grove. Wr.: Siedmioróg 1999, 109 s. Wyd. nast.: Wr.: Noir sur Blanc 1999; Wr.: Siedmioróg 2000.

3. Mroczne sekrety. Wr.: Siedmioróg 2000, 108 s.

4. Pułapka za 100 milionów. Wr.: Siedmioróg 2000, 102 s.

5. Tajemnica tańczącej beczki. Wr.: Siedmioróg 2000, 102 s. Wyd. nast. Wr.: Noir sur Blanc 2000.

6. Złoty strzał perkusisty. Wr.: Siedmioróg 2000, 116 s. Wyd. nast. tamże 2001.

7. Gadający grobowiec. Wr.: Siedmioróg 2001, 198 s.

8. Ucho szatana. Wr.: Siedmioróg 2001, 107 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2002. – LP XX w. (uzup.; red.).

G. Leszczyński: Niech to będzie milczenie mędrca. *Nowe Książ.* 1991 nr 6 [rec.: Kolacja na Titaniku]. – E. Nowacka Tyle i aż tyle. *Nowe Książ.* 1994 nr 12 [rec.: Perły damy pik]. – E. Nowacka: Czterdziestolatki na eksport. *Nowe Książ.* 1995 nr 3 [rec.: Tango na bananowej skórce]. – E. Sol: Kogo kochają mężczyźni. *Nowe Książ.* 1996 nr 9 [rec.: Telefon do diabła 666 66 6]. – Z. Beszczyńska: Świat przelamany. *Nowe Książ.* 1997 nr 9 [rec.: Dalej są tylko smoki... Zatrzymajcie świat, chcę wysiąść!]. – K. Bęczkowska: Powieści obyczajowe K.B. W teście: Powieści obyczajowe dla młodzieży po roku 1990. Kielce 2006.

B.T.

BOGUSŁAWSKA Zofia
1900-1993

Imiona metrykalne: Zofia Maria.

[...] W 1901 wraz z rodzicami zamieszkała w Warszawie. [...] Należała do Konfraterni Artystów w Toruniu, w 1934-35 była przewodniczącą Koła Literackiego. Równocześnie, jako redaktorka tygodniowego dodatku *Głos Literacko-Naukowy*, współpracowała z pismem *Dzień Pomorski*. [...] Zmarła 15 listopada 1993 w Warszawie.

OPRACOWANIA (wybór)

S. Frankowski: Życie dla dzieci. (Zofia Maria z Sikorskich Bogusławska (1900-1993), pedagog, redaktorka i pisarka). *Nowości - Gaz. Pom. i Kuj.* 2000 nr 294.

B.T.

BOGUSŁAWSKI Antoni Jan

Urodzony 29 listopada 1889 w Warszawie. [...] Współpracował z *Kurierem Warszawskim* (1923-39), zamieszczał tam m.in. satyryczne komentarze wierszem pt. „Kątem...” (pod pseud. Antyk). [...] Po przewrocie majowym 1926, w czasie którego (będąc oficerem zatrudnionym w Sztabie Głównym) opowiedział się za stroną rządową, został przeniesiony do służby liniowej na stanowisko zastępcy dowódcy 24. Pułku Ułanów. W 1929 został zmuszony do wystąpienia z wojska. [...] Po przyjeździe w 1940 do Anglii pełnił funkcję szefa Cenzury Wojskowej, a potem szefa Polskich Korespondentów Wojennych (w stopniu podpułkownika) [w t. 1 błędnie: pułkownika]. [...]

TWÓRCZOŚĆ

9. Jak Kaczorek Kwaczorek przez Gdańsk do Gdyni popłynął.

A d a p t. r a d i o w a p t. O Kaczorku Kwaczorku: Radio 1951.

OPRACOWANIA (wybór)

P. Grzegorzcyk: A.B. W tegoż: Twórcy i badacze kultury zmarli w latach 1956-1967. Cz. 1. Wwa 1986.

A.Sz.

BOGUSZEWSKA Helena

Krypt.: B-a; H.; H.B.

[...] Działała w Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet. Współpracowała (wspólnie z J. Kornackim) z nielegalnie działającym teatrem robotniczym. [...] W czasie okupacji niemieckiej ukrywała się też na wsi pod Radzyminem. [...]

! Wszystkie nowe informacje biograficzne (łącznie z właściwą datą dzienną urodzenia, ustaloną na podstawie ksiąg metrykalnych) zostały przekazane przez syna, Andrzeja.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (D. Knysz-Tomaszewska).

Z. Brzuchowska: Kresy południowo-wschodnie we wspomnieniach H.B. W: Galicja i jej dziedzictwo. T. 4. Literatura - Język - Kultura. Rzeszów 1995. - D. Pryszczewska-Kozolub: Prozatorska tradycja czy nowatorstwo? O kompozycji powieści Poli Gojawczyńskiej i H.B. W: Dukietem czasów. Opole 1996. - H.M. Małgowska: Przedmieście i jego bohaterowie w twórczości H.B. i Jerzego Kornackiego. *Zesz. Nauk. Ser. Nauki Hum.* Wyższej Szkoł. Rol.-Pedag. w Siedlcach 1997. - E. Kraskowska: Świat według B. i po kobiecie. W tejsze: Piórem niewieści. Pozn. 1998. - E. Kruszyńska: Inicjacja w powieściach dla dziewcząt w dwudziestolecu międzywojennym. (Na przykładzie powieści H.B. „Za zielonym walem” oraz „Anielica i życie”). Tor. 2003. - W. Tomasiak: Na dworcu: pod dworcem... W tegoż: Ikona nowoczesności. Kolej w literaturze polskiej. Wr. 2007.

M.K.-K.

BOHDANOWICZOWA Zofia

TWÓRCZOŚĆ

2. Wschodni wiatr. Opowieść wileńska. [Wyd. 2] Bydż.: Tow. Miłośników Wil. i Ziemi Wil. 1997.

7. Rapsody litewskie. Powieść. Powst. ok. 1955. Wyd. łącznie z Przekładem poz. 1 pt. Rapsody litewskie; Maryjo, ratuj nas. Wyd. i wstępem opatrzyła V. Wejs-Milewska. Białystok: Tow. Lit. im. A. Mickiewicza 1994 s. 17-109.

Sluchowiska radiowe, m.in.: Wieczór króla jegomości. Radio (Wil.) 1937. - Deszcz. Radio (Wil.) 1938. - Dziwna przygoda. Radio (Wil.) 1938. - Wielkanoc wileńskiego diabła. Radio (Wil.) 1938. - Wesele Janá Zamoyskiego. Radio (Wil.) 1939.

Przekład

1. „Matko, ratuj nas”. [Przeł. litewskiego modlitewnika]. Londyn: Veritas 1966. Wyd. nast. łącznie z Rapsody litewskie zob. Twórczość poz. 7 s. 110-154.

Tytuł wyd. 1 wg inf. w poz. 7.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (M. Jentys). - P. Grzegorzcyk: Z.B. W tegoż: Twórcy i badacze kultury zmarli w latach 1956-1967. Cz. 2. Wwa 1986.

B. Czaykowski: Polish writing in Canada. [Ottawa] 1988 [tu m.in. o Z.B.].

A.Sz.

BOJARSKA Teresa

Pseud. wątpliwy: Maciej Chelmiński.

[...] Mieszkając we Włocławku, okazjonalnie współpracowała z *Gazetą Pomorską*. W końcu 1992 przeniosła się na stałe do Warszawy. Publikowała teksty o charakterze wspomnieniowym w *Gazecie Wyborczej* (1992-93, 1998, 2002) oraz opracowała wiele biogramów do wydawnictwa „Sylwetki Ko-

biet-Żołnierzy" (wyd. Toruń: Archiwum Pomorskie 2003). Została członkiem Klubu im. Generała Grotta. [...] Mieszka w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

12. Codziennosc. Sierpień – wrzesień 1944. [Wspomnienia]. Wwa: First Business College – Prywatne Policealne Studium Handlowe 1993, 127 s. Podp.: Teresa Sułowska-Bojarska. – Książka czytana była w Programie III Polskiego Radia oraz w Radiu „Józef” (inf. autorki).

13. Świtanie, przemijanie. [Powieść]. Wwa: Trio 1996, 307 s.

14. Świeradową przesieką. O pierwszym polskim lekarzu. [Współaut.:] G. Świdzki. Wr.: Wydawn. Wrocławskie 2001, 150 s. Powieść biograficzna o św. Świeradzie (św. Andrzeju).

Praca redakcyjna

1. Twierdza przy Czerniakowskiej. Książka wspomnień o Prywatnym Liceum Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu, na podstawie zbiorów archiwalnych Szkoły, publikacji wydanych, relacji byłych wychowanek. Zebrała i oprac. ... Wwa: First Business College 1994, 324 s. Podp.: Teresa Sułowska-Bojarska.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

A. Maciejowska: Trzeba ponieść ten meldunek. *Gaz. Wyborcza* dod. *Gaz. Mag.* 1994 nr 175. – [Świtanie, przemijanie:] K. Koźniewski: Polska nasza, niejednakowa... *Wład. Kult.* 1996 nr 50; J. Sobolewska: Poważni i patetyczni. *Noue Książ.* 1996 nr 12.

B.D.

BOJARSKI Waclaw

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (W. Bartoszewski).

[Pożegnanie z mistrzem:] A. Nasitowska: Myślenie rozdarło. *Twórczość* 1984 nr 12; S. Tomala: Twórczość. *Mies. Lit.* 1985 nr 3. – T. Brzozowski: Prelingwizm w poezji pokolenia Kolumbów. W: *Poezja pokolenia wojennego*. Rzeszów 1989 [dot. też A. Trzebińskiego]. – D. Głodowska: *Życie i Mysł* 1989 nr 5 [dot. też A. Trzebińskiego]. – J. Marx: W.B. „Bo zamkną się nad nami paprocie...” W tegoż: *Dwudziestoletni poeci Warszawy*. Wwa 1994 [tu też wybór wierszy W.B.]. – W. Smaszczyk: „Mój sen śmiertelny ciałem spełniasz”. W tegoż: *Miłość bez jutra*. Białystok 1994 [tu też wybór wierszy W.B.]. – A. Trzebiński: Wspomnienie o przyjacielu. W tegoż: *Aby podnieść różę*. Wwa 1999.

A.Sz.

BOLECKI Włodzimierz

Pseud.: C – krytyk literacki; Głos drugi; Pseudonim.

[...] W 1987 otrzymał nagrodę „Solidarności” Pracowników Wydawnictw. [...] Został członkiem jury na-

grody literackiej Fundacji im. Kościelskich (1993/94). [...] W 1995-2004 wykładał na Uniwersytecie Łódzkim. W 1996 został profesorem IBL PAN. W 1997 objął funkcję redaktora naczelnego serii IBL *Badania Polonistyczne za Granicą*. Od 1999 był ponownie członkiem Rady Naukowej IBL. W 2000-01 wykładał jako visiting professor (profesor gość) w Instytucie Sławistyki na Uniwersytecie w Uppsali w Szwecji. W 2001 wszedł w skład komitetu redakcyjnego serii IBL *Biblioteka Tekstów Drugich*. Został członkiem Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. W 2005 podjął pracę w Instytucie Filologii Polskiej Uniwersytetu Warszawskiego. W 2006 został członkiem rady programowej planowanego Muzeum Historii Polski. Otrzymał nagrodę im. K. Wyki (2007). [...]

TWÓRCZOŚĆ

2. Poetycki model prozy w dwudziestolecu międzywojennym; Witkacy, Gombrowicz, Schulz i inni. Studium z poetyki historycznej. Wyd. 2 popraw. i uzupełn. Kr.: Universitas 1996, 393 s.

3. Widziałem wolność w Warszawie. Wyd. nast. zmien. z podtyt.: *Szkiecy 1982-1987*. Londyn: Polonia 1989, 216 s. W t. 1 błędny rok wyd.

3a. Gracze. Scenariusz filmowy. Ekran. 1985.

3b. Po przerwie. Scenariusz filmowy. Ekran. 1986.

7. Pre-teksty i teksty. Z zagadnień związków międzytekstowych w literaturze polskiej XX wieku. Wyd. 2 zmien. Wwa: PWN 1998, 244 s.

9. Ptasznik z Wilna. (O Józefie Mackiewicz). Wyd. 2 uzupełn., popraw., rozszerz. Kr.: Arcana 2007, 919 s.

11. „Inny świat” Gustawa Herlinga-Grudzińskiego. Wwa: WSiP 1994, 199 s. Wyd. 2 zmien. także 1997.

12. *Tratwa Kultury*. Scenariusz filmowy. Współaut.: P. Wojciechowski. TV 1996 (3 odc.).

13. *Jedynie prawda jest ciekawa* (o J. Mackiewicz). Scenariusz filmowy. TV 1996 (3 odc.). Por. poz. 4.

14. *Polowanie na postmodernistów* (w Polsce) i inne szkice. Kr.: WL 1999, 425 s.

Zawartość: Cz. 1. Historia: Polowanie na postmodernistów (w Polsce); Postmodernizowanie modernizmu; Nie tylko o Witkacym; Witkacy-Schulz, Schulz-Witkacy; wariacje interpretacyjne; Witkacy-Schulz-Gombrowicz; Gombrowicz, Błoński i rzeczy ostateczne; „Hamlet drugi” – nieznaną dramę R. Jaworskiego; Regresywny futurysta („Bezrobotny Lucyfer” A. Wata); Czy nazizm może być parabolą komunizmu („Ucieczka Lotha” A. Wata); O literaturze polskiej w latach osiemdziesiątych; „Emigracyjność”-„polityczność” – historia literatury; Teksty i głosy. – Cz. 2. Teoria: Język-polifonia-karnawał (Michail Bachtin); Janusz Sławiński: u źródeł polskiego poststrukturalizmu; Czym się stała dziś historia litera-

tury. – Cz. 3. Postteoria: O jednym wierszu Mirona Białoszewskiego; Wyznania feministy; Wyznania członka lokalnej wspólnoty interpretacyjnej.

15. Nowa Fała. Poezja pokolenia '68. Scenariusz filmowy. TV 2000.

16. Ciemna miłość. Szkice do portretu Gustawa Herlinga-Grudzińskiego. Kr.: WL 2005, 286 s.

Zawiera części: Szkice do portretu; Kamienny pielgrzym; Wieczny debiutant (Laudacje).

17. Inna krytyka. Kr.: Universitas 2006, 555 s.

Rozprawy i studia w czasopismach i książkach zbiorowych, m.in.: Witkacy était-il antisémite? (En marge des stéréotypes du Juif polonais et du Polonais antisémite). W: *Mythologie polonaise*. Bruxelles 1998 s. 211-229. – Modalność – literaturoznawstwo i kognitywizm. *Teksty Drugie* 2001 nr 5 s. 31-49. – „Principium individuationis”. Motywy nietzscheańskie w twórczości Brunona Schulza. *Teksty Drugie* 2003 nr 5, przekł. niem.: Das „principium individuationis”, Nietzscheanische Motive im Werk von Bruno Schulz. [Przeł.] U. Kiermeier. W: *Polnische Literatur im europäischen Kontext*. München 2005 s. 13-34. – Impresjonizm w prozie modernizmu (wstęp do modernizmu w prozie polskiej XX wieku). W: *Punkt widzenia w tekście i w dyskursie*. Lublin 2004 s. 239-260. – Gender and sex in early Polish modernism. Przybyszewski, Irzykowski, Witkacy, Schulz. [Przeł.] U. Philips. W: *Gender and sexuality in ethical context*. Bergen 2005 s. 98-123.

Prace edytorskie i redakcyjne

3. W. Berent: Opowieści biograficzne. Nurt; Diogenes w kontuzji; Zmierzch wodzów. Wstęp, oprac. tekstu, dod. krytyczny ... Wyd. 2 Kr.: WL 2000.

7. W. Gombrowicz: Ferdurke. [Opowieść]. Lekcja literatury z ... Pośl. ... Kr.: WL 1994, 285 s. Wyd. 2 tamże 2003.

Tu tekst utworu oraz posłowie W.B. pt. Przewodnik po labiryncie.

8. M. Pawlikowska-Jasnorzevska: Być kwiatem?... Wybór, układ, posł. ... Wwa: Świat Książki 1994, 286 s. Wyd. 2 poszerz. tamże 2000, 444 s.

9. S. Piasecki: Kochanek Wielkiej Niedźwiedzicy. Noty i posł. ... Wwa: Świat Książki 1994, 443 s.

10. Poetyka bez granic. Praca zbior. pod red. ... i W. Tomasika. Wwa: Wydawn. IBL 1995, 207 s. IBL PAN.

11. B. Leśmian: Zwiedzam wszechświat. Wybór wierszy. Wybór, wstęp i oprac. ... Wwa: Świat Książki 1996, 367 s. Wyd. 2 Wwa: Libros 2001.

12. A. Wat: Ucieczka Lotha. Wstęp, oprac. tekstu i przyp. ... Pośl.: T. Venclová. Wwa: Czyt. 1996, 184 s.

13. G. Herling-Grudziński: Rozmowy w Dragoinei. Rozmowy przeprowadził, oprac. i przygot. do druku ... Wwa: Szpak 1997, 382 s.

14. S.I. Witkiewicz: Pożegnanie jesieni. Powieść; W. Bolecki: Szaleństwo ludzi zdrowych, czyli Ładne samobójstwo. Oprac., wstęp i komentarz ... Kr.: WL 1997, 556 s.

Wstęp W.B. s. 7-145.

15. G. Herling-Grudziński: Cud; Dżuma w Neapolu. [Opowiadania]. Lekcja literatury z ... Pośl. i dod. krytyczny ... Kr.: WL 1998, 131 s.

Tu tekst utworu oraz posłowie W.B. s. 63-102.

16. Literatura wobec niewyraźnego. Praca zbior. pod red. ... i E. Kuźmy. Wwa: Wydawn. IBL 1998, 366 s. IBL PAN.

17. Cz. Miłosz: To, co pisałem. Wybór, układ, posł. ... Wwa: Świat Książki 1998, 636 s.

18. J. Sławiński: Prace wybrane. Pod red. i ze wstępem ... Kr.: Universitas.

T. 1. Koncepcja języka poetyckiego awangardy krakowskiej. 1998, 293 s.

T. 2. Dzieło, język, tradycja. 1998, 241 s.

T. 3. Teksty i teksty. 2000, 378 s.

T. 4. Próby teoretycznoliterackie. 2000, 290 s.

T. 5. Przypadki poezji. 2001, 345 s.

19. G. Herling-Grudziński: Podróż do Burmy. Dziennik. Układ książki i posł. ... Kr.: WL 1999, 160 s.

20. Cz. Miłosz: Zniewolony umysł. Lekcja literatury z Cz. Miłoszem i ... Pośl. ... Kr.: WL 1999, 278 s. Wyd. 2 tamże 2000.

Tu rozmowa z Cz. Miłoszem: Strach przed odplynięciem s. 5-18, tekst utworu oraz posłowie W.B. s. 269-278.

21. Snuć miłość. Polska poezja miłosna XV-XX w. Antologia. Wybór, układ, posł. ... Wwa: Świat Książki 1999, 494 s.

22. Genologia dzisiaj. Praca zbior. pod red. ... i I. Opackiego. Wwa: Wydawn. IBL 2000, 273 s. IBL PAN.

23. G. Herling-Grudziński: Inny świat. Zapiski sowieckie. Lekcja literatury z G. Herlingiem-Grudzińskim i ... Kr.: WL 2000, 354 s. Wyd. [2] tamże 2003.

Tu rozmowa z G. Herlingiem-Grudzińskim: Mój Bildungsroman. (Rozmowa o Innym świecie) s. 5-32 i tekst utworu.

24. G. Herling-Grudziński: Najkrótszy przewodnik po sobie samym. Oprac. i przygot. tekstu do druku ... Kr.: WL 2000, 245 s.

25. G. Herling-Grudziński: Rozmowy w Neapolu. Rozmowy przeprowadził, oprac. i przygot. do druku ... Wwa: Szpak 2000, 356 s.

26. Osoba w literaturze i komunikacji literackiej. Praca zbior. pod red. [i ze wstępem] E. Balcerzana i ... Wwa: Wydawn. IBL 2000, 275 s. IBL PAN.

27. Ostrożnie z literaturą! (Przykłady, wykłady oraz inne rady). Praca zbior. pod red. S. Balbusa i ... Wwa: Wydawn. IBL 2000, 229 s. IBL PAN.

28. B. Schulz: Opowiadania, eseje, listy. Wybór, układ, posł. ... Wwa: Świat Książki 2000, 492 s.

29. G. Herling-Grudziński: Skrzydła ołtarza. Lekcja literatury z ... Kr.: WL 2001, 138 s.

Tu tekst utworu oraz posłowie W.B. s. 119-136.

30. W. Gombrowicz: Autobiografia pośmiertna. Wybór, układ, oprac. ... Kr.: WL 2002, 373 s. Wyd. 2 popraw. tamże 2004.

31. W. Gombrowicz: Pisma zebrane. Wyd. krytyczne pod red.: ..., J. Jarzębskiego, Z. Łapińskiego. Kr.: WL 2002-

T. 1. Bakakaj i inne opowiadania. Oprac.: Z. Łapiński. 2002, 393 s.

T. 2. Ferdynurke. Oprac. ... 2007, 836 s.

32. Sporne i bezsporne problemy współczesnej wiedzy o literaturze. Praca zbior. pod red. ... i R. Nycza. Wwa: Wydawn. IBL 2002, 467 s. IBL PAN.

33. W. Gombrowicz: Aforyzmy. Sentencje, myśli, zdania i uwagi. Wybrał i ułożył ... Kr.: WL 2003, 157 s.

34. Stereotypy w literaturze (i tuż obok). Pod red. ... i G. Gazy. Wwa: Wydawn. IBL 2003, 351 s. IBL PAN.

35. W. Gombrowicz: Bestiariusz. Wstęp, wybór, układ ... Kr.: WL 2004, 178 s.

36. Narracja i tożsamość. Red.: ..., R. Nycza. Wwa: Wydawn. IBL 2004.

[Cz.] I. Narracje w kulturze, 363 s.

[Cz.] II. Antropologiczne problemy literatury, 491 s.

37. Słownik schulzowski. Oprac. i red.: ..., J. Jarzębski, S. Rosiek. Gdańsk: słowo/obraz terytoria [2004], 467 s.

38. Poetyka, polityka, retoryka. Red.: ..., R. Nycza. Wwa: Wydawn. IBL 2006, 392 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Wypisać się z polityki. Rozm. P. Czaplinski, P. Śliwiński. W tyczce: Kontrapunkt. Pozn. 1999.

LP XX w. (E. Rydlewska).

[Prawdy niemie!] J. Łukasiewicz: Historia i forma. *Tyg. Powsz.* 1993 nr 33; M. Piasecki: Początek łańcucha prawdy? *Puls* 1995 nr 4; I. Smolka. *Dekada Lit.* 1993 nr 17; A. Czachowski: Ziarna prawdy, plewy przemilczeń. *Twórczość* 1994 nr 4; M. Orski: Prawdy eseju. *Odra* 1994 nr 3. - B. Faron: Triumfalny powrót. W tegoż: Spotkania i powroty. Wwa 1995 (rec.; Ciemny staw). - [Polowanie na postmodernistów:] B. Kanińska: Zaskakujące lupy. *Fa-Art* 2000 nr 4; E. Kuźma; W.B. „Dezynfekcja prądów europejskich”. *Pogranicza* 2000 nr 5. - [G. Herling-Grudziński: Rozmowy w Neapolu. Rozmowy przeprowadził ...] J. Madejski: „Pozwól mi zatem dopowie-

dzieć to za ciebie”. *Pogranicza* 2000 nr 6, przedr. w tegoż: *Zamieszanie*. Kr. 2003; P. Szewe: Nitki splątane i rozplątane. *Nowe Książki*. 2000 nr 10. - [Polowanie na postmodernistów:] D. Ulicka: Modernizm czy postmodernizm? *Nowe Książki*. 2000 nr 7; K. Uniółowski: Zabili go i uciekl. *Teksty Drugie* 2000 nr 5, przedr. w tegoż: *Kolonieści i koczownicy*. O najnowszej prozie i krytyce literackiej. Kr. 2002. - S. Stabro: Widziałem niewolę w Warszawie. W tegoż: *Od Emila Zegadłowicza do Andrzeja Bobkowskiego*. Kr. 2002. - [Słownik schulzowski. Red.: ..., J. Jarzębski, S. Rosiek:] W. Lipowski: „Rzeczywistość jest cieniem słowa”. *Tyg. Powsz.* 2004 nr 4; Z. Nalewajk: Zamiast ostatniego słowa. *Nowe Książki* 2004 nr 3; G. Marzec: Encyklopedia schulzowska? *Twórczość* 2005 nr 4. - [Inna krytyka:] M. Adamiak: Sylwa krytyczna. *Nowe Książki*. 2006 nr 11; M. Urbanowski: B. innego kalibru. *Teksty Drugie* 2006 nr 6.

J.Z.

BOLEK Zdzisław Jerzy

TWÓRCZOŚĆ

6. Kiedy Kocham. [Wiersze]. Wwa: Wydawn. Książkowe IBIS 1999, 28 s.

Praca redakcyjna

1. Pamiętniki młodzieży robotniczej. [Wybór i oprac.: ... i in.]. [T. 2]. Robotnicze pokolenie. Wstępem opatrzył S. Lewandowski. Posł. napisali: B. Gołębiowski, F. Jakubczak. Wwa: Iskry 1980, 527 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Z. Trziszka: Życie przed życiem. *Tyg. Kult.* 1985 nr 28. B.D.

BOLESKI Andrzej

Pierwotne imię i nazwisko: Ludwik Baumfeld; od 1912 używał nazwiska Boleski.

Krypt.: Andrzej B.

[...] Po zdaniu matury w 1894 studiował filologię słowiańską, a następnie medycynę na UJ. [...] W 1902-08 studiował na Wydziale Filozoficznym UJ. Był związany z Polską Partią Socjalno-Demokratyczną Galicji i Śląska Cieszyńskiego, publikował w piśmie *Naprzód*. W 1912-14 pełnił obowiązki sekretarza redakcji pisma *Nowe Tory*. [...] Wybuch I wojny światowej zastał go w Belgii, skąd przez Francję i Szwajcarię powrócił do Krakowa. [...] W 1918 redagował literacki dodatek *Nowin Codziennych*. [...] Uczył w szkołach żeńskich Janiny Zaborowskiej-Michalskiej (1920-31) i Anny Jakubowskiej (1929-39). [...] Od 1927 pracował w Wolnej Wszechnicy Polskiej na stanowisku profesora nadzwyczajnego, a w 1930 został profesorem zwyczajnym. Ożenił się z Teklą z Grynbergów. [...] W czasie okupacji niemieckiej był zatrudniony w Radzie Głównej Opiekuńczej oraz prowadził tajne nauczanie na Uniwersytecie Ziemi Zachodnich. [...] Kierował ka-

tedrą literatury polskiej na Uniwersytecie Łódzkim (1945-48). Od 1946 był członkiem Łódzkiego Towarzystwa Naukowego. [...]

TWÓRCZOŚĆ

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopismach, m.in.: Liceum Krzemienieckie. (W setną rocznicę zgonu Tadeusza Czackiego). *Nowe Tory* 1913 z. 1/2 s. 1-35. – Uwagi o wykładzie literatury polskiej. *Nowe Tory* 1913 z. 8/9 s. 403-423.

Prace edytorskie i redakcyjne

2. S.F. Klonowicz: Flis, Worek Judaszów i inne pisma polskie w wyborze [i oprac.]... Wwa: E. Wende 1914, 118 s. Wyd. 2 przejr. tamże 1920.

W t. 1 brak wyd. 1.

2a. J. Kochanowski: Pisma polskie wybrane. [Oprac. ...]. Wwa: E. Wende 1914, 195 s.

9. J. Słowacki: Anelli. Oprac. ... Cz. I. Tekst; Cz. II. Objaśnienia i przypisy. Wwa: Bibl. Pol. [1922], 42 + 68 s.

W t. 1 brak wyd. 1.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (R. Leszczyński) – SBLP t. 2 (J. Starnawski). – M. Rosenbergowa: Próba bibliografii podmiotowej i przedmiotowej A.B. Red. nauk. J. Starnawski. *Spraw. ETN* 1993 t. 47.

K. Kupisz: Uczony i wyznawca. (O profesorze A.B.); J. Starnawski: A.B. jako edytor tekstów dla szkoły. *Spraw. ETN* 1993 t. 47.

M.K.-K.

BONARSKI Andrzej Aleksander

Pseud.: Nihilsbach [w t. 1 błędnie: Nichilsbach].

[...] Był członkiem Stowarzyszenia Filmowców Polskich i SDP. [...] W 1986-91 współorganizował kilkadziesiąt wystaw indywidualnych i zbiorowych niezależnych artystów oraz kolekcjonował współczesne dzieła sztuki (kolekcja przekazana w depozyt Muzeum Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie). [...]

M.K.-K.

BORCHARDT Karol Olgierd

TWÓRCZOŚĆ

1. Znaczy kapitan. [Wspomnienia – opowieści]. Wyd. nast.: [wyd. 12] Gdynia: Miniatura 1999, wyd. 13 tamże 2003.

2a. Kolebka nawigatorów. [Opowiadania – wspomnienia]. Powst. 1981. Wyd. [w oprac. E. Ostrowskiej]. Przedm.: J. Miłobędzki. Gdynia: Miniatura 1997, 325 s. Wyd. nast. tamże 2003.

Tom przygot. przez autora; data powst. wg inf. E. Ostrowskiej.

3. Szaman morski. [Opowiadania]. Wyd. 3 Gdynia: Miniatura 2003.

4. Pod czerwoną różą. [Opowieści]. Wyd. 2 uzup. Gdynia: Miniatura; Gdańsk: Wydawn. DJ 2002.

5. Potem, potem... Ze zbioru opowiadań „Kolebka nawigatorów”. [Wybór i oprac.: E. Ostrowska]. Gdańsk: Albatros 1992, 166 s.

Zawiera 20 utworów z poz. 2a innych niż w poz. 6.

6. Znaczy równik na rumbie. Ze zbioru opowiadań „Kolebka nawigatorów”. [Wybór i oprac.: E. Ostrowska]. Przedm.: J. Miłobędzki. Gdańsk: Albatros 1992, 121 s.

Zawiera 14 utworów z poz. 2a innych niż w poz. 5.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (A. Bukowski).

B. Tylicka: Człowiek morza. Wspomnienie. *Guliver* 1997 nr 3. – J. Rusin: „Kraj lat dziecińczych” w prozie autobiograficznej K.O.B. *Zesz. Nauk. WSP w Rzesz. Hist. Lit.* 1999 z. 5. – E. Ostrowska: Kapitan własnej duszy. Gdynia: Miniatura 2001, 253 s.

J.Cz.

BORDOWICZ Maciej Zenon

Imiona metrykalne: Zenon Maciej.

Pseud.: Marek Dunart.

[...] W 2002 przeszedł na emeryturę. Odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi (1984), Krzyżem Kawalerskim (1989) oraz Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą (2001) Orderu Odrodzenia Polski. [...]

TWÓRCZOŚĆ

2. Projekt wejścia na parapet. [Utwór dramatyczny]. Praprem. Wwa, Zespół Teatr. przy Klubie „Hybrydy” 1962.

W t. 1 błędny tytuł i data praprem.

10. Zmień płytę, George. (Sztuka w 1 akcie). Por. poz. 14.

14. Tatuaze. [Utwór dramatyczny]. TV 1968.

Wg Zmień płytę, George, poz. 10.

17a. Mieszkańcy pomników. [Utwór dramatyczny]. Praprem. Łódź, T. Akad. Wojsk. 1970. [Inf. autora].

18. Orkiestranty. (Scenariusz telewizyjny).

Przeł. r o s. Muzykanty. [Przeł.] M. Demjakina. W: *Sovremennaja pol'skaja p'esa*. Moskwa 1974 s. 635-696.

20. Będą was grzebać w zapachu jabłek.

W t. 1 błędny tytuł.

20a. Głupiec i inni. [Utwór dramatyczny]. TV 1971.

21a. Przepis ze starej koronki. (Żart sceniczny). TV 1972.

35. Ciosy. (Scenariusz filmowy). [Współaut.:] G. Zalewski.

W t. 1 brak współaut.

37a. Gry i zabawy. [Scenariusz filmowy; współaut.:] T. Junak. Ekran. 1982.

Film nie został dopuszczony do rozpowszechniania.

38a. Zdaniem obrony. [Scenariusz serialu telewizyjnego]. TV 1984-1993.

Cz. 1. Pętla dla obcego. 1984.

Cz. 2. Sprawa osobista. [Współaut.:] L. Staroń. 1984

Cz. 3. Jeździec na ogniu. [Współaut.:] J. Matuła. 1987.

Cz. 4. Starzy znajomi. [Współaut.:] W. Strzemżalski. 1987.

Na podstawie opowiadania J. Atlasa pt. „Stara sprawa”.

Cz. 5. Połowanie na króla Lira. [Współaut.:] J. Matuła. 1993.

44. Knockdown. [Powieść]. Wwa: Agawa 1998, 250 s.

45. Ucieczka z Galaad. Poemat bezsilny 1978-2003. [Wiersze]. Wwa: Agawa 2004, 124 s.

Sluchowiska radiowe, m.in.: Noc w motelu przy międzynarodowej trasie. Radio 1988. – Wersal. Radio 1995. – Parking społecznie strzeżony. Radio 1999. – Słodkie popołudnia narodu. Radio 1999. – Kat dla obszcymurów. Radio 2000. – Era Hamletów. Radio 2001.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

LP XX w. (red.).

J. Pieszczachowicz: Echa wojny. W tegoż: Na widnokregu historii. Kr. 1988 [rec. m.in.: Orkiestranty]. – S. Stanik: Pogoda dla kumplów. *Nowe Książki*, 1988 nr 7 [rec.: Duchota]. – L. Żuliński: Dobra, ale spóźniona powieść. *Wiad. Kult.* 1998 nr 11 [rec.: Knockdown]. – W.P. Szymański: We mnie mówią wiatr. W tegoż: Między ciemnością a światem. Kr. 2005 [rec.: Wielki tydzień].

M.K.-K.

BOROWSKI Tadeusz

TWÓRCZOŚĆ

5a. Rozmowa z przyjacielem. Wiersze. Wybór powst. 1946/1947. Podał do druku i wstępem opatrzył T. Drewnowski. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1999, 56 s.

Wybór przygot. przez T.B., który zrezygnował z jego wyd. Masz., odnaleziony w 1998 w arch. rodziny Grabskich i Walisławów, został przekazany do Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza w Wwie.

7. Kamienny świat. Opowiadanie w dwudziestu obrazach. [Wyd. 5] Wwa: Czyt. 1999.

8. Pożegnanie z Marią. Opowiadania. Wyd. nast.: [wyd. 10] Pozn.: SAWW 1993; Wwa: KiW 1993; wyd. 2 [!] Wwa: KiW; Oświęcim: Państw. Muzeum 2001. A d a p t a c j e: Scenariusz: F. Zylber, M. Maciejewski. Ekran. 1993.

29. Utwory wybrane. Oprac. A. Werner. Wyd. 2 przejrz. Wr., Kr.: Ossol. 1997, CXLI, 494 s. *BN* 1, 276.

32. Wybór opowiadań. Wstęp: T. Drewnowski. Wwa: Kama 1994, 236 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 rozszerz. [1996], wyd. 3 [1997], wyd. 4 [1998].

33. Niedyskrecje pocztowe. Korespondencja Tadeusza Borowskiego. Oprac.: T. Drewnowski. Wwa: Prószyński i S-ka 2001, 365 s.

Korespondencja z okresu 25 II 1943 – 3 VII 1951.

34. Pisma w czterech tomach. Pod red. T. Drewnowskiego, J. Szczęsnej, S. Buryły. Kr.: WL.

[1]. Poezja: Gdziekolwiek ziemia; Noce esencjalne; Księga z dnia Wigilii; Światło i cień; Koniec wojny?; O poezji i poecie; Pokolenie; Cztery wolności; Poezja zarzucona; Z pamiętnika. Oprac. li przedm.: T. Drewnowski, J. Szczęsna. 2003, 518 s.

[2]. Proza 1: Byliśmy w Oświęcimiu; Pożegnanie z Marią; Kamienny świat; Z kręgu Pożegnania z Marią i Kamiennego świata; Określenia oświęcimskie. Oprac.: S. Buryła. 2004, 431 s.

[3]. Proza 2: Pewien żołnierz; Opowiadania z książek i z gazet; Zabawa z wódką; Siedem triumfów sprawiedliwości; Muzyka w Herzenburgu; Czerwony maj, „kłopoty” i „dysputy...”. Oprac.: S. Buryła. 2004, 484 s.

[4]. Krytyka: Listy dipisa; Wprowadzenia i glosy do „Byliśmy w Oświęcimiu”; Pamflety; Prozaik o prozaikach; Humanistyka po Oświęcimiu; Manifesty socjalistyczne; Wielka satyra. Oprac.: T. Drewnowski. 2005, 408 s.

M o n t a ż: Borowski. (Teksty prozą T.B.). Wybór, oprac. i reż.: K. Karabasz. Wyst. Wwa, T. Dram., Mała Scena 1984.

Wybory utworów w p r z e k ł.: a n g.: Selected poems. [Przel.:] T. Pióro, L. Rafferty, M. Natchez. Walnut Creek 1990; This way for the gas, ladies and gentlemen and other stories. [Wybór i przekł.:] B. Vedder. [Wyd. 7] New York 1992, – f i Ń.: Kotimne Auschwitz. [Przel.] M. Puukko. Helsinki 2005, – h e b r.: Pręda (h) mi-Marya (bh). Tel-Aviv 1996, – h i s z p.: Nuestro hogar es Auschwitz. [Przel.:] K. Olszewska Sonnenberg, S. Trigán. Barcelona 2004, – h o l e n d.: Stenen wereld. [Przel.] L. Stembord. Amsterdam 2005, – n i e m.: Die steinerne Welt. [Przel.] V. Cerny. [Wyd. 4] pt. Bei uns in Auschwitz. München, Zürich 1987, wyd. nast. tamże 1999; Bei uns in Auschwitz. [Przel.] F. Griese. Frankfurt

am Main 2006, – s e r b - c h o r w.; Oprośtaj z Marjom. [Przel.] U. Radnović. Beograd 2001, – w ę g i e r.; Kövillág. [Wybór wierszy]. [Przel.] G. Spiró. Budapest 1999, – w ł o s.; Paesaggio dopo la battaglia. [Przel.] R. Polce. Torino 1989.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (T. Drewnowski).

S. Burkot: T.B. („Pożegnanie z Marią”). W tegoż: Proza powojenna 1945-1980. Wwa 1984, – J. Kott: T.B.: A European education. W tegoż: The theater of essence and the other essays. Evanston, Ill. 1984, – E. Beres: Wizja języka obozowego na podstawie opowiadań lagrowych T.B. *Książ. i Czytelnik* 1986 nr 4, – J. Walc: The literary career of T.B. [Przel.] G.T. Kapolka. *The Polish Review*, Nowy Jork 1987 nr 2, – A. Marzec: Powiedzieć prawdę o obozach. (T.B. „Pożegnanie z Marią”). W tejże: Od Schulza do Myśliwskiego. Wwa 1988, – A. Lukowska: B. i Szalamow – dwie dole. *Kult. Niezależna** 1989 nr 52, przedr. *Ethos* 1990 nr 1/2, – J. Nowakowski: Katastroficzny nurt w poezji T.B. W: Poezja pokolenia wojennego. Rzeszów 1989, – J.B. Ozóg: Pożegnanie z piekłem. W tegoż: Obrazy świata. Kr. 1989 [dot.: „Pożegnanie z Marią”. – M. Głowiński: Jak czekista z czekistą. *Potop* 1991 nr 12, – W. Woroszyński: Tadeusz. *Lewą Nógą* 1993 nr 1, – T. Lubelski: B. na dziś. *Kino* 1994 nr 3 [dot. adapt. film. „Pożegnania z Marią”]. – A. Marzec: „Chłopiec z Biblią” i „Bitwa pod Grunwaldem” T.B. W: Nowela – opowiadanie (ewolucja gatunku). Kielce 1994, – Z. Mokranowska: Okupacyjna poezja T.B. W: Druga wojna światowa w literaturze polskiej i obcej. Lubl. 1994, – M. Smaszcz: Mój sen śmiertelny ciałem spełniasz. W tegoż: Miłość bez jutra. Białystok 1994 [tu też wybór wierszy], – A. Tatarkiewicz: Powroty T.B. W tejże: Gra w inteligencję. Białystok 1994, – Z. Ziątek: „Pamięć przechowuje tylko obrazy” T.B. W: Sporne postaci polskiej literatury współczesnej. Wwa 1994, – S. Eile: On the borderlines of fiction. B. – Białoszewski – Konwicki. W tegoż: Modernist trends in twentieth century Polish fiction. London 1996, – A. Wojtko: „Dzień na Harmenzach” T.B. i „Jeden dzień Iwana Denisowicza” Aleksandra Solżenycyna. Wartości, postawy i zachowania bohaterów. *Stud. Litteraria Polono-Slavica* 1996 t. 2, – K. Pietrzak, J. Pietrzak: Ideologia i etyka w twórczości filozoficzno-literackiej Alberta Camusa, T.B. i Włodzimierza Bukowskiego. *Slup. Pr Hum.* 1997 nr 14b, – G. Herling-Grudziński: U kresu nocy. W tegoż: Wyjścia z milczenia. Wwa 1998, przedr. w tegoż: Eseje. (Pisma wybrane. T. 3). Wwa 2001, – W. Kaliszewski: Milczenie poety. *Wież* 1999 nr 10 [rec.: Rozmowa z przyjacielem]. – Z. Ziątek: Głód prawdy. W tegoż: Wiek dokumentu. Wwa 1999, – J. Szczęśna: Tadeusz Borowski – poeta. Pozn.: *Pozn. Stud. Polonist.* 2000, 229 s. – Z. Ziątek: B. i Buczkowski jako pisarze Zagłady. W: Literatura polska wobec Zagłady. Wwa 2000, – S. Buryla: Portret pokolenia z czasów nieludności. *Tyg. Powsz.* 2001 nr 31 [rec.: Niedyskrecje pocztowe]. – K. Kłosiński: Proszę państwa do gazu. *Śląsk* 2001 nr 7, przedr. w tegoż: W stronę inności. Kat. 2006, – A.S. Kowalczyk: Milczenie B. *Rzeczpospolita* 2001 nr 219, – D. Kulesza: W obronie „Pożegnania z Marią”. „Kamienisty świat” T.B. W: Cykl literacki w Polsce. Białystok 2001. – [Niedyskrecje pocztowe:] D. Nowacki: Nudy pocztowe. *Gaz. Wyborcza* 2001 nr 190, polem.: A. Osęka: Obóz robi swoje. *Tamże* 2001 nr 244, H. Zaworska: Pozornie ocalony. *Nowe Książ.* 2001 nr 10, – J. Szczęśna: Dlaczego T.B. nie został emigrantem. *Polonistyka* 2001 nr 4, – S. Gębala: „Żyje się i to jest wszystko”. *Twórczość* 2002 nr 5/6 [rec.: Niedyskrecje pocztowe]. – D. Kulesza: Katoilcy i Polacy kontra T.B. Cz. 1-2. *Prz. Powsz.* 2002 nr 10-11, – J. Pyszny: Boje na łamach. Pisarze i literatura w prasie polskiej lat pięćdziesiątych XX wie-

ku. Wr. 2002, passim, – A. Stabro: W służbie totalitarnej ideologii. T.B. W tegoż: Od Emila Zagadłowicza do Andrzeja Bobkowskiego. Kr. 2002, – S. Buryla: Prawda mitu i literatury. O piarstwie Tadeusza Borowskiego i Leopolda Buczkowskiego. Kr.: *Universitas* 2003, 334 s. – T. Drewnowski: „... Oto nóż, sznur i papier”. *Twórczość* 2003 nr 7/8, – M. Stępień: „... i idę tam, ku wspólnym grobom, do ciebie, ziemi rozstrzelanych”. (T.B. droga do Polski). W: Zbliżenia historycznoliterackie. Kr. 2003, przedr. w tegoż: Jak grecka tragedia”. Kr. 2005, – R. Matuszewski: Przyczynek do wiedzy o piekle. W tegoż: Zapiski świadka epoki. Wwa 2004 [dot.: Rozmowa z przyjacielem]. – V. Britanijski: Żył i gibel! T.B. W tegoż: Reč Pospolitaja poëtov. Sankt-Peterburg 2005, – Z. Brzuchowska: Namietność prawdy w piarstwie T.B. W: Literatura i jej konteksty. Rzeszów 2005, – H. Gosk: Powszedniość zła. (T.B.). W tejże: Zamiast końca historii. Wwa 2005, – B. Kaniewska, A. Legeżyńska, P. Śliwiński: W innym świecie. Opowiadania T.B. W tychże: Literatura polska XX wieku. Pozn. 2005, – D. Tolczyk: Głód wyobraźni. Gustaw Herling-Grudziński, T.B. i dwudziestowieczny martwy dom. W: Polonistyka po amerykańsku. Wwa 2005, – A. Bikont, J. Szczęśna: Przez Auschwitz, Dachau i Monachium, czyli T.B. wraca do Polski; Uciekł tam, gdzie mógł, czyli zagadka śmierci T.B. W tychże: Lawina i kamienie. Wwa 2006, – T. Drewnowski: Falszywa paralela. W tegoż: Porachunek z XX wiekiem. Kr. 2006 [dot. T.B. i G. Herling-Grudzińskiego]. – H. Gosk: Zło opisane językiem powszedniości. Odpowiedź T.B. na zmianę warunków postrzegania rzeczywistości. *Pam. Lit.* 2006 z. 2, – U. Lamentowicz: Opowiadania Tadeusza Borowskiego. Lubl.: Wydawn. Biblios 2006, 45 s. [oprac. dla szkół].

A.Sz.

BOROWY Waclaw

TWÓRCZOŚĆ

20a. Anglo-polonica. Wiadomości o niedokończonych pracy i zniszczonych materiałach. Anglo-polonica. Mémoire sur un travail qui ne sera pas terminé et des matériaux qui ont été détruits. Wwa: Tow. Nauk. Warsz. 1947, 9 s.

Tekst w jęz. pol. i franc.

24. O poezji Adama Mickiewicza. Wyd. 2 uzup. pt. O poezji Mickiewicza. Przygot.; Z. Stefanowska i A. Paluchowski. Lubl.: Wydawn. Tow. Nauk. KUL 1999, XLVI, 632 s. Tow. Nauk. KUL. *Źródła i Monografie*, 170.

25. O Norwidzie. Rozprawy i notatki.

Przekł. ang. szkicu Główne motywy poezji Norwida: Main motifs of Norwid's poetry. [Przel.] A. Nierada. *Literary Studies in Poland*, Wr. T. 18: 1987.

28. Korespondencja Wacława Borowego z Ignacym Chrzanoskim. (1912-1938). Wybrał i oprac. Z. Sudolski. Wwa: [Z. Sudolski] 1990, 54, [12] s.

29. Wspomnienia. Oprac. P. Kądziała. Wwa: *Twój Styl* 1996, 191 s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (Z. Stefanowska). – UP.

W. Gombrowicz: Dzwina a nawet miejscami dziwaczne. *Kur. Poranny* dod. *Apel* 1937 nr 356, przedr. w tegoż: *Varia*. T. 1. Kr. 2004 [rec.: Dziś i wczoraj]. – H. Bursztyńska: W.B. – 163

badacz Kochanowskiego. *Rocz. Nauk-Dydak. WSP w Krak. Pr. Hist.-lit.* 1992 z. 11. – Waclaw Borowy (1890-1950). W 100-lecie urodzin i 40-lecie śmierci. Materiały z sesji naukowej 16-17 X 1990. Red. nauk.: Z. Sudolski. Wwa: UW 1993, 126 s. [zawartość: Przemówienie dziekana Wydziału Polonistyki prof. dr hab. Z. Sudolskiego podczas uroczystego odsłonięcia w gmachu polonistyki tablicy pamiątkowej; B. Korzeniewski: B. w Bibliotece Uniwersyteckiej [w Wwie]; P. Czapelski: W.B. – dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie (1936-1938); Z. Sudolski: W.B. w świecie „małej Apokalipsy” [dot. działalności W.B. w l. 1945-1950]; M. Straszewska: W.B. w czasie wojny; B. Koc: Czarne i białe kwiaty. Wspomnienia i archiwum; Z. Libera: W.B. jako badacz literatury Oświecenia, przedr. w tegoż: *Uczni i nauczyciele*. Wwa 1995; W. Rzońca: B. jako norwidolog; P. Roguski: B. jako kompanysta; C. Rowiński: Rozprawa historycznoliteracka i krytyczna jako dzieło sztuki w twórczości W.B.; A. Lam: W.B. w obronie prawdy poetyckiej; R. Taborski: Kilka uwag w związku ze studium W.B. „Łazienki a Noc listopadowa- Wypiańskiego”; S. Frybes: W.B. jako kierownik SHLP [Seminarium Historii Literatury Polskiej] w latach 1948-1950; J. Sawicka: Próba opisu seminarium W.B. na podstawie notatek M. Grabowskiej]. – W. Weintraub: W.B. W tegoż: *O współczesnych i o sobie*. Kr. 1994. – [Wspomnienia:] Z. Sufanowska: Sztuka wspomniania. *Więź* 1996 nr 11/12; D. Ulicka: W.B. portret własny. *Nowe Książ.* 1996 nr 9. – A. Dobosz: W.B. i Kazimierz Piekarski. *Tyg. Powsz.* 1998 nr 22. – A. Biernacki: Przyjaźń dwu krytyków. *Twórczość* 2000 nr 1 [dot. też: K.W. Zawodzińskiego]. – M. Głowiński: Interpretator i portrecista. O W.B. w 50-lecie śmierci. *Tyg. Powsz.* 2000 nr 46. – A. Nasilowska: W.B. i New Criticism. *Teksty Drugie* 2000 nr 5. – Cz.P. Dutka: B. – Elzenberg – Kucharski. W tegoż: *Literatura – badacz i krytyk*. Zielona Góra 2001. – A. Lam: W.B. w obronie prawdy poetyckiej. W tegoż: *Inne widzenie*. Wwa 2001. – J. Twardowski: O W.B. W: *Ludzie, których spotkałem*. W. Smaszcza rozmowy z ks. J. Twardowskim. Białystok 2001. – Zatajony artysta. O Waclawie Borowym 1890-1950. Wybór szkiców i wspomnień: A. Biernacki. Lubl.: Norbertinum 2005, 476 s. [zawartość: R. Koloniecki: Rozmowa z profesorem [wiersz]. – K.W. Zawodziński: Zatajony artysta. – Artykuły nekrologowe pióra autorów: K. Górski, J. Kleiner, W. Weintraub, M. Czapska, M. Danilewiczowa. – Historyk i teoretyk literatury: K. Papierkowska: Postawa badawcza W.B. (Próba charakterystyki); M. Straszewska: W.B.; Z. Szmydłowa: W.B. jako teoretyk literatury. – Zatajony artysta: S. Rogoż: Krytyk o spokojnych nerwach; K. Wyka: W.B.; L. Fryde: W.B., czyli o artyzmie w krytyce literackiej; H. Elzenberg: O B., o Kasprowiczu i o niektórych kłopotach z ocenami estetycznymi; M. Głowiński: W.B. – artyzm i umysłowość; Cz. Zgorzelski: Wiedza, mądrość i artyzm; M. Corbridge: W.B. jako anglista; M. Danilewiczowa: Notatka bibliograficzna. O anglo-polonikach i studiach z literatury angielskiej W.B. oraz o jego angielskich artykułach o literaturze polskiej i sprawach polskich; M. Buś: Prezes Prokuratorii w państwie norwidologii. (O W.B.). – Bibliotekarz i czytelnik: T. Makowiecki: B. – bibliotekarz; W. Sokolowska: „Boczny tor” działalności W.B.; M. Toporowski: Strop; B. Korzeniewski: [Co uratować?]; A. Paluchowski: Borovianum; S. Treugutt: W.B. sztuka czytania. – Wspomnienia: W. Czerwik: Dwa spotkania; S. Stronśki [bez tytułu]; W. Chwałewik: Wspomnienie; G. MacDonald: W.B.; Z. Stefanowska: Wspomnienie o W.B.; Z. Najder: Droga uczonego; T. Mikulski: W.B.; K. Wyka: Brulion B. – Czy mieliśmy poetów w XVIII wieku? M. Rzeuska: Czy mieliśmy poetów w XVIII wieku? S. Żółkiewski: Kiedy profesor przestaje być formalistą? Z. Lichniak: Kiedy krytyk przestaje być uczciwy; K.W. Zawodziński: B. o poetach XVIII wieku;

Cz. Zgorzelski: Poeci XVIII wieku – na „cenzurowanym”; W. Weintraub: Poezja i nie-poezja w literaturze polskiej XVIII wieku; W. Folkierski: Klasykiem W.B. – Aneks; L. Płoszewski: W.B. w Towarzystwie Literackim im. Adama Mickiewicza w Warszawie; K. Górski: Klub Literacki i Naukowy (KLIN); A. Biernacki: KLIN wskrzeszony (i zlikwidowany). W trzydziestolecie śmierci W.B. – Nadto: W. Borowy: Metoda publicystyczna Stefana Żółkiewskiego.

B.D.

BORSKI Lech

1942-2002

Pseud.: D.W.

[...] Zmarł 25 października 2002 w Rybieniu Leśnym pod Wyszkiem; pochowany w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

30. Czy daleko do morza? [Sztuka teatralna dla dzieci]. *Nowe Szt. dla Dzieci i Młodz.* 1993 z. 4 s. 3-38.

31. Szara róża. [Powieść dla młodzieży]. Kat.: Edytor 1994, 176 s.

OPRACOWANIA (wybór)

J. Lewoń: Wyczekiwane i spełnione. *Szt. dla Dziec.* 1987 nr 3 [rec.: Ślady raj]. – E. Nowacka: Koleżanka widmo i mordca kotów czyli kiedy zabija cioteczny wnuk ogrodnika. *Nowe Książ.* 1988 nr 7/8 [rec.: Dziewczyna z woalką; Niedługi spacer, dalekie miejsca].

B.T.

BORSUKIEWICZ Stefan

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (M. Jentys).

J. Pasternski: „Pójdę szukać pomiętych godzin”: O wierszach S.B. *Fraza* 1994 nr 7. – G. Sowiński: Żołnierz-poeta z „Marcinka” *Głos Wielkop.* 1994 nr 86. – J. Pasternski: Zapomniany debiut. O „Kontrastach” S.B. W: *W stronę współczesności*. Rzeszów 1996. – A. Rydz: Huculsczyzna w poezji S.A.B. (1918-1942). W: *Śladami człowieka książkowego*. Pozn. 1997.

B.D.

BORWICZ Michał Maksymilian

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Post scriptum do moich książek. Rozm. M. de Hernandez-Paluch. *Kontakt*, Paryż 1987 nr 7/8, przedr. w: *Kontakt* [T. 4]. Wybór artykułów z numerów 7, 8, 9 1987. [Lubl.: *Respublika** 1988, polem.: J. Garliński; P. Reyski. *Kontakt*, Paryż 1987 nr 9.

LP XX w. (uzup.: red.).

M. de Hernandez-Paluch. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 1987 nr z 1 X. – R.F. Scharf: O M.B. *Puls*, Londyn 1988 nr 37. – N. Gross: Między drutem kołczastym a gwiazdami. W tegoż: *Poeeci i sho*. Sosnowiec 1993. – R. Löw: Czytanie B. *Dekada Lit.* 1994 nr 2.

J.Cz.

BOY-ŻELEŃSKI Tadeusz

TWÓRCZOŚĆ

8. Słówka, Zbiór wierszy i piosenek. Wyd. nast.: [wyd. 25] Wyboru dokonał A. Wasilewski. Wwa: Muza 1995, 230 s.; Wybór i red.: A. Chmielewska. Wwa: Tow. Upowszechniania Czytelnictwa 1996, 133 s.; Kr.: Zielona Sowa 2002, 312 s.; Oprac. graf.: A. Barecki. Wwa: Iskry 2004, 307 s.

27. Piekło kobiet. [Felietony]. [Wyd. 8] Wwa: Dom Wydawn. Sz. Szymański 1991.

29. Znasz li ten kraj?... (Cyganeria krakowska). [Felietony]. Wyd. nast.: [wyd. 13] Wr.: Siedmioróg 1998; Wstęp i wybór tekstów: T. Weiss. Przep. i objaśn. osób: R. Hennel. Wr.: Ossol.; Wwa: De Agostini Polska 2004, LXIV, 301 s.

47a. „W perspektywie czasu”. Powst. Lw. 1941. Wyd.: Wstęp: J. Tazbir. Nota red.: S. Wójcikowa. Wwa: Iskry 2006, 383 s.

Antologia tekstów T.B.-Ż. w wyborze i układzie autora.

62. Poezje. Wybór: D. Nikiel-Wroczyńska. Kr.: Spes 2000, 229 s.

Przekłady

3. Molière: Mizantrop. Komedia w 5 aktach. Wstęp ... [Wyd. 7] Kr.: Zielona Sowa 2003. Przedr. zob. poz. 7, 123.

6. P. Choderlos de Laclos: Niebezpieczne związki, czyli listy zebrane w jednym społeczeństwie, a ogłoszone ku nauce innych. Wyd. nast.: [wyd. 9] ze wstępem i aneksem A. Siemka Wwa: PIW 1993; Wwa: Tow. Upowszechniania Czytelnictwa 1996; Przel. i wstępem opatrzył ... Wwa: Prószyński i S-ka 1998, tamże 1999; Kr.: Zielona Sowa 2003; Wwa: Elipsa 2004; wyd. z posł. M. Cieńskiego Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2005.

7. Molière: Dzieła.

Wyd. osob.: Tartuffe, czyli Świętoszek, Don Juan, czyli kamienny gość, Mizantrop, Mieszczanin szlachcicem pt. Cztery komedie zob. poz. 123; Don Juan, czyli kamienny gość zob. poz. 124; Szkoła żon zob. poz. 125; Szkoła mężów, Szkoła żon, Chory z urojenia, Krytyka „Szkoły żon”, Uczzone biálogłowy zob. poz. 126.

11. Molière: Mieszczuch szlachcicem. Komedia w 5 aktach z baletem. [Wyd. 6] pt. Mieszczanin szlachcicem. Kr.: Zielona Sowa 2003. Przedr. zob. poz. 123.

15. Molière: Skąpiec. Komedia w 5 aktach. Wyd. nast.: [wyd. 27] łącznie z Tartuffe [poz. 16] Wwa: KiW 1993; Łódź: Inicjał 1994; Wwa: Kama 1994; Bielsko-Biała: BOW [1995]; wyd. łącznie z Tartuffe [poz. 16] Wwa: Interart 1995; Bielsko-Biała: Klasyka [1996]; Łódź: Adalex 1996; Wr.: Siedmioróg 1997;

Kr.: Zielona Sowa 2002, wyd. w oprac. K. Maciosa tamże 2003; Wwa: Polskapesse 2005.

16. Molière: Tartuffe, czyli Świętoszek. Komedia w 5 aktach. Wyd. nast.: [wyd. 23] Łódź: Inicjał 1994; Wwa: Kama 1994; wyd. łącznie ze Skąpiec zob. poz. 15; Bielsko-Biała: BOW [1995]; Wwa: *Twój Styl* 1995; Wstęp i komentarz: J. Pawłowiczowa. Wr.: Ossol. 1995, BVII, 40; Bielsko-Biała: Klasyka [1996]; Łódź: Adalex 1996; Wr.: Siedmioróg 1997; pt. Świętoszek. Wyd. z oprac. szkolnym. Wstęp i oprac.: E. Ogłozza. Kat.: Książnica 1998; Komentarz i wybór tekstów krytycznych: G. Ferreyrolles. Przekł. komentarza i zamieszczonych fragm. tekstów krytycznych: K. Chociński. [Wwa:] RTW 1998; Wwa: Prószyński i S-ka 2002; wyd. w oprac. K. Maciosa Kr.: Zielona Sowa 2004, tamże 2005; Wwa: Orkla Press 2005.

17. P. Brantôme: Żywy pań swawolnych. [Wyd. 8] Wstęp ... Kr.: Zielona Sowa 2003.

Wyd. w wyborze: Wybór: J. Kumaniecka. Wwa: Tow. Upowszechniania Czytelnictwa 1996, 262 s.

18. D. Diderot: Kubuś fatalista i jego pan. Wyd. nast.: wyd. 13 Wwa: Muza 1993; Pozn.: Kantor Wydawn. SAWW 1994; Wwa: KiW 1994; Wwa: Verum 1994; Wr.: Siedmioróg 1994; Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1995; Bielsko-Biała: BOW [1996]; Wstęp i przyp.: W. Nawrocki. Wwa: Kama [1997]; Weryfikacja przekł. i komentarz: E. Skibińska-Cieńska i M. Cieński. Wr.: Ossol. 1997, BVII, 243; Kr.: Zielona Sowa 1998; Wwa: Prószyński i S-ka 1999; Oprac.: U. Klatka. Kr.: Zielona Sowa 2004; Wwa: De Agostini Polska 2004; Wwa: Orkla Press Polska 2006.

19. F. Rabelais: Gargantua i Pantagruel. [Wyd. 10] Przep. ... Kr.: Zielona Sowa 2003.

Wyd. w wyborze: Wybór: P. Bejnar-Bejnarowicz. Wr.: Siedmioróg 1997, 158 s.

20. J.J. Rousseau: Wyznania.

Wyd. w wyborze: Kr.: Zielona Sowa 2003, 511 s.

24. P.A. Beaumarchais: Cyrulik Sewilski. Komedia w 4 aktach. [Wyd. 4] Kr.: Zielona Sowa 2003.

25. J. Bédier: Dzieje Tristana i Izoldy. Wyd. nast.: [wyd. 14] Pozn.: Kantor Wydawn. SAWW [1993]; Wwa: KiW 1993; Wwa: Votum 1993; Pozn.: Morex 1994, tamże 1995; Posł.: A. Zawada. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1994; Bielsko-Biała: BOW [1995]; Bielsko-Biała: Klasyka 1996; Posł.: W. Szymborska. Kr.: WL 1996; Wstęp i przyp.: W. Nawrocki. Wwa: Kama [1996], toż 1997; Wwa: KiW 1996; Kr.: Zielona Sowa [1997]; Wr.: Siedmioróg 1997; Wwa: KiW 1998; Pozn.: G&P [2000]; Wwa: Libras 2002; Oprac.: M. Głogowska. Kr.: Zielona Sowa 2003, tamże 2005; wyd. łącznie z Pieśń o Rolandzie [poz. 95] i F. Vilon: Wielki testament [poz. 31] zob. poz. 119.

29. M. Montaigne: Pisma. Wyd. w wyborze; pt. Próby; Kr.: WL 1996, 167 s.; Wybór, przekł. i oprac. ... Wwa: De Agostini 2002, 625 s.; pt. O doświadczeniu. Koszalin: Kurtiak i Ley 2004, 116 s.
31. F. Villon: Wielki testament. Wyd. nast.: [wyd. 10] Bielsko-Biała: BOW [1995]; Wwa: Anagram 1995; wyd. łączne z J. Bédier: Dzieje Tristana i Izoldy [poz. 25] i Pieśń o Rolandzie [poz. 95] zob. poz. 119.
32. Voltaire: Powiastki filozoficzne. Wyd. nast.: [wyd. 4] łącznie z Listy o Anglikach albo Listy filozoficzne pt. Listy i powiastki filozoficzne. Wstęp ... Listy przeł. J. Rogoziński. Powiastki przeł. ... Wwa: De Agostini we współpracy z Ediciones Al-taya Polska 2002, 398 s.; wyd. oddzielnie: Wstęp ... Kr.: Zielona Sowa 2003; Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2005.
- Wyd. osob. poszczególnych powiastek zob. poz. 92, 101, 102, **121**.
37. R. Descartes: Rozprawa o metodzie dobrego powodowania swoim rozumem i szukania prawdy w naukach. Wyd. nast. pt. Rozprawa o metodzie właściwego kierowania rozumem i poszukiwania prawdy w naukach; [wyd. 7] Wwa: PIW 1993; Kr.: Zielona Sowa 2002; wyd. popraw. i uzup. Kęty: Antyk 2002. Przedr. zob. poz. **122**.
43. H. Balzac: Ojciec Goriot. Wyd. nast.: [wyd. 23] Wwa: Morex 1994; Bielsko-Biała: BOW [1995]; Wwa: PIW 1995; Wwa: *Twój Styl* [1995]; Bielsko-Biała: Klasyka [1996]; Wwa: Kama [1997]; Wr.: Siedmioróg 1997; Kr.: Zielona Sowa 1998; Wwa: Prószyński i S-ka 1998; Wstęp ... Kr.: Zielona Sowa 2000; Wwa: Mea 2000; Wstęp ... Kr.: Zielona Sowa 2002, tamże w oprac. D. Latonia 2003; Wwa: Pol-skapresse 2006; Wwa: Orkla Press Polska 2006.
44. H. Balzac: Stracone złudzenia. Wielki człowiek z prowincji w Paryżu. Wyd. nast.: [wyd. 10] Wwa: Prószyński i S-ka 1999; Wstęp ... Kr.: Zielona Sowa 2004.
45. A.R. Lesage: Diabeł kulawy. Wyd. nast.: [wyd. 4] Wwa: Alfa-Wero 1998; Kr.: Zielona Sowa 2003.
46. H. Balzac: Błaski i nędze życia kurtyzany. Wstęp ... Kr.: Zielona Sowa 2002.
49. H. Murger: Sceny z życia Cyganerii. [Wyd. 6] Kr.: Zielona Sowa 2003.
51. A. Musset: Spowiedź dziecięcia wieku. [Wyd. 4] Kr.: Zielona Sowa 2003.
52. J. Racine: Fedra. Wstęp ... [Wyd. 4] Kr.: Zielona Sowa 2002.
55. B. Pascal: Myśli. Wstęp ... Wyd. nast.: [wyd. 10] Wwa: Pax 1996; wyd. w układzie i z przedm. J. Chevaliera. Uzup. i warianty przeł. M. Tazbir. Wwa: Pax 1997, toż 1999; pt. Myśli oraz Rozprawa o kondycji możnych; Modlitwa o dobry użytek chorób; Rozprawa o namietnościach miłości. Posł.: J. Kopania. Kr.: Zielona Sowa 2003, tamże 2004.
56. Stendhal: Czerwone i czarne. Kronika z 1830. Wstęp ... T. 1-2. Wyd. nast.: [wyd. 18] Tor.: Algo 1993; Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1993; Posł.: M. Żurowski. Wwa: Prószyński i S-ka 1996; Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1996; Posł.: M. Żurowski. Wwa: KiW 1997; Wr.: Siedmioróg 1997; Kr.: Zielona Sowa 2002; Posł.: E. Bienkowska. Wwa: Świat Książki 2005.
59. B. Pascal: Prowincjalki. Wstęp ... [Wyd. 2] Kr.: Zielona Sowa 2003.
62. F. de La Rochefoucauld: Maksymy i rozważania moralne. Wstęp ... Wyd. nast.: [wyd. 7] Wwa: Alfa-Wero 1996, tamże 2003; Wwa: KiW 1996; Wstęp ... Kr.: Zielona Sowa 2003.
64. Stendhal: Pustelnia parmeńska. Wstęp ... Wyd. nast.: [wyd. 15] Wwa: Elipsa 2 [1995]; Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1996; Wwa: Świat Książki 2000; Kr.: Zielona Sowa 2003; T. 2. Wwa: Pol. Media Amer Com 2004; Kr.: Zielona Sowa 2005; Posł.: M. Żurowski. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2005.
65. H. Balzac: Jaszczur. Wstęp ... [Wyd. 9] Tekst przejrzał J. Rogoziński. Oprac.: E. Bienkowska. Wr.: Kr.: Ossol. 1999, *BN II*, 240.
66. H. Balzac: Kuzynka Bietka. [Wyd. 7] Wwa: Prószyński i S-ka 2000.
83. M. Montesquieu: O duchu praw. Wyd. nast.: wyd. 3 przejr. i uzup. przez M. Szczanieckiego Kęty: Antyk 1997, 584 s.; Wwa: De Agostini 2002, 736 s.
92. Voltaire: Kandyd. Wstęp ... Wyd. nast. pt. Kandyd, czyli Optymizm; [wyd. 9] Wwa: Verum 1993; Wwa: Morex 1994; Wwa: KiW 1995; Wwa: *Twój Styl* 1995; Bielsko-Biała: BOW 1996; Wwa: Morex 1996; Bielsko-Biała: BOW 1997; Wstęp i przyp.: W. Nawrocki. Wwa: Kama 1997; Wwa: Verum 1997; Wr.: Siedmioróg 1997; Kr.: Zielona Sowa 2004; Oprac.: T. Maciąg. Kr.: Zielona Sowa 2004. Zob. poz. 32.
94. P.A. Beaumarchais: Wesele Figara. Komedia w 5 aktach proza. Wstęp ... [Wyd. 6] Kr.: Zielona Sowa 2003.
95. J. Bédier: Pieśń o Rolandzie. Wg rękopisu oksfordzkiego. Wyd. nast.: [wyd. 9] Wwa: PIW 1994; Wstęp ... Wwa: *Twój Styl* 1995; Wr.: Siedmioróg 1996, tamże 1997; Kr.: Zielona Sowa 1998, tamże w oprac. U. Klatki 2002; Kr.: Zielona Sowa 2004; wyd. łączne z Dzieje Tristana i Izoldy [poz. 25] i F. Villon: Wielki testament [poz. 31] zob. poz. 119.
97. H. Balzac: Eugenia Grandet. [Wyd. 18] Pozn.: Kantor Wydawn. SAWW 1994.
101. Voltaire: Tak toczy się światek... [Wyd. 7] Wwa: Alfa-Wero 1997. Zob. poz. 32.

103. A. Jarry: Ubu król, czyli Polacy. Utwór dramatyczny w 5 aktach. [Wyd. 5] Wstęp ... Kr.: Zielona Sowa 2002.

104. A. Gide: Lochy Watykanu. Wstęp ... Wyd. nast.: wyd. 6 z przedm. J. Lisa Poznań: Kantor Wydawn. SAWW 1993; Wwa: Tetris 1994; Wwa: Czyt. 1999; Kr.: Zielona Sowa 2006.

105. M. Proust: W poszukiwaniu straconego czasu. Wstęp ...

Wyd. nast. całości: [wyd. 6] t. 1-5. Wwa: Prószyński i S-ka 1999; Wwa: PIW 2000.

Wyd. osob. cz. 1 W stronę Swanna: wyd. 7 Wr.: Siedmioróg 1997; Kr.: Mediasat Poland [2004].

119. J. Bédier: Pieśń o Rolandzie; Dzieje Tristana i Izoldy. – F. Villon: Wielki testament. Wyd. nast.: [wyd. 4] Wwa: Kama 1994, także ze wstępem i przyp. W. Nawrockiego 1995, toż [1997]; Wwa: Prószyński i S-ka 1998. Zob. poz. 95, 25, 31.

121. Voltaire: Kandyd; Prostaczek. Wwa: Interart 1995, 219 s. Zob. poz. 32.

122. R. Descartes: Rozprawa o metodzie. Przel. ... List do księdza Picot; Reguły do kierowania umysłem. Przel. W. Dobrzycki. Wstęp: F. Kierski. Wwa: De Agostini 2002, 158 s. Zob. poz. 37.

123. Molière: Cztery komedie. Przekł.: ..., A. Siemek. Postł.: A. Siemek. Wwa: Świat Książki 2002, 447 s. Zob. poz. 7.

Zawartość: Tartuffe, czyli Świętoszek; Don Juan, czyli kamienny gość; Mizantrop; Mieszczanin szlachcicem.

124. Molière: Don Juan, czyli Kamienny gość. Kr.: Zielona Sowa 2003, 96 s. Zob. poz. 7.

125. Molière: Szkoła żon. Kr.: Zielona Sowa 2003, 111 s. Zob. poz. 7.

126. Molière: Szkoła mężów; Szkoła żon; Chory z urojenia; Krytyka „Szkoły żon”; Uczzone białogłowy. Oprac.: M. Ekiert. Wwa: Pol. Media Amer. Com. 2004, 439 s. Zob. poz. 7.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (A.Z. Makowiecki). – T. Jasion: T.B.-Ż. (1874-1941). A bibliography of works in languages other than Polish. *Dialog & Universalism* 1999 nr 5/6.

J.E. Skirski: Problemat B.-Ż. *Wiad. Lit.* 1929 nr 11; Życie ułatwione. *Wiad. Lit.* 1931 nr 47; Dlaczego bronię B.? *Tyg. Il.* 1933 nr 15; Urodzaj likwidacyjny. *Tyg. Il.* 1933 nr 30; Jeszcze raz życie ułatwione. *Pion* 1934 nr 7, przedr. w tegoż: Na przełaj oraz inne szkice o literaturze i kulturze. Kr. 1999. – W. Weintraub: T.Ż. (Boy). *Wiad. Pol.*, Londyn 1942 nr 57, przedr. w tegoż: O współczesnych i o sobie. Kr. 1994. – K. Krasuski: O socjologiczną kreację bohatera. (Na przykładzie polskiej recepcji twórczości Balzaca). W: Bohater w kulturze współczesnej. Kat. 1990. – M. Dolegowska-Wysocka: Poboyowisko. Wwa: BGW 1992, 181 s. – J. Jarko: T.B.-Ż. Krytyk II Rzeczypospolitej. *Pr. Nauk. Akad. Ekonomicznej w Wroc.* 1992 nr 622. – I. Krzywicka: Wyznania gorszyścielki. Oprac.: A. Tuszyńska. Wwa: Czyt. 1992, 436 s., wyd. nast. także: wyd. 2 popraw. 1995, wyd. 3 1996, wyd. 4 1998,

wyd. 5 2002. – J. Ładyka, *Res Humana* 1993 nr 3. – P. Kaczyński. *Odra* 1994 nr 4. – S. Sterkowicz: Po prostu B. Kronika życia i twórczości T.B.-Ż. Tor.: A. Marszałek 1994, 199 s. – J. Jarko: O uniwersalnych wartościach Boyowskiej koncepcji kultury. *Nauki Hum.* 1996 nr 2. – H. Markiewicz: B. w kraju swej młodości. W tegoż: Prace wybrane z historii literatury polskiej. T. 2. Kr. 1996. – J. Hen: Blazen – wielki mąż. OpoWiś o Tadeuszu Boyu-Zełęńskim. Wwa: Iskry 1998, 327 s., wyd. 2 także 2002. – J. Trznadel: Kolaboranci. Tadeusz Boy-Zełęński i grupa komunistycznych pisarzy we Lwowie 1939-1941. Komorów: Antyk – M. Dybowski 1998, 550 s. – J. Tazbir: Kaplan i blazen. Rzecz o T.B.-Ż. W tegoż: Od Haura do Izaury. Wwa 1998, przedr. w tegoż: Szkice o literaturze i sztuce. Kr. 2002. – B. Winkłowa: Nad Wisłą i nad Sekwaną. Biografia Tadeusza Boya-Zełęńskiego. Wwa: Iskry 1998, 233 s. – A. Jakubiszyn-Tatarkiewicz: Przyczynek do „sprawy B.”. Wspomnienia studentki lwowskiej romanistyki z lat 1939-1941. *Tyg. Powsz.* 1999 nr 9. – A. Siemek: Dumając nad B. Przekład jako wizja obowiązkowa. *Lit. na Świecie* 2000 nr 12. – K. Koźniewski: Za co powinniśmy kochać pana Tadeusza. W tegoż: Przekorni. Wwa 2000. – H. Markiewicz: Laury i pamflety. 90 lat sporów z B. i o B. *Twórczość* 2000 nr 11. – H. Markiewicz: Boy-Zełęński. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2001, 248 s. *A to Polska właśnie*. – B. Winkłowa: Boyowie. Zofia i Tadeusz Zeleńscy. Kr.: WL 2001, 204 s. – J. Beczeki: Boy z perspektywy czasu. *Tyg. Powsz.* 2006 nr 26 [rec.: „W perspektywie czasu”]. – M. Szpakowska: B.: teatr jako telenowela. W tejże: Teatr i bruk. Wwa 2006.

B.W.

BOYÉ Edward

Przekłady

2. P. Aretino: Żywoty kurtyzan. Wyd. nast.: [wyd. 7] Białystok: Łuk 1994; Kr.: Zielona Sowa 2003.

Wyd. łączne z poz. 12 pt. Żywoty kurtyzan; O lajdactwach męskich. Przel. oraz wstępem i przyp. opatrzył ... Kr.: Zielona Sowa 2003, 172 s.

11. G. Boccaccio: Dekameron. Wyd. nast.: [wyd. 12] T. 1-2. Wwa: Ag. Wydawn. Morex 1993; Tekst poprawił i uzupełnił M. Brahmmer. Postł.: K. Pysiak. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1994; Tekst poprawił i uzupełnił M. Brahmmer. Z oryginałem porównał, przedm. i przyp. opatrzył K. Żaboklicki. Wwa: KiW 1997; toż Wwa: Bertelsmann Media 2005; Kr.: Zielona Sowa 2004.

Wyd. w wyborze: Wybór dla szkół. Wybór, wstęp i przyp.: D. Kułakowska. Wwa: Kama [1995], 70 s. Wyd. nast.: wyd. 2 także [1996]; Wybór nowel. Wstęp: J. Koźbiel. Wwa: *Twój Styl* 1996, 198 s.; Wybór i oprac. A. Badowska. Wr.: Siedmioróg 1996, 141 s., także 1997.

Wyd. osob. opowiadania Sokół: Wstęp: J. Star-nawski. Łódź: ŁTN [Łódz. Tow. Nauk.] 1993, 14 s.

12. P. Aretino: O lajdactwach męskich. [Wyd. 4] łączne z Żywoty kurtyzan zob. poz. 2.

14. M. de Cervantes Saavedra: Przedziwny hidalgo Don Kichot z Mancy. Powieść. [Wyd. 4] pt. Don Kichot. Wwa: Muza 1995.

Wyd. w wyborze dla szkół pt. Don Kichot: Wybór, streszcz., wstęp i przyp.: W. Nawrocki. Wwa: Kama 1998, 251 s.

21. P. Calderon de la Barca: Życie snem. Sztuka w 3 aktach. [Wyd. 2] Kr.: Zielona Sowa 2003.

Wyd. łączne z: J. Slowacki: Książę niezłomny. Oprac. [i wstęp:] B. Baczyńska. Wr., Kr.: Ossol. 2003, CV, 289 s. *BN* II, 249.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (M. Jentys).

A.Sz.

BRAHMER Mieczysław

[...] Od 1920 był asystentem na UJ. [...] W 1928 ożenił się z Anną Passowicz. W 1936 został członkiem Akademii Papięskiej. [...] W 1945-49 był profesorem kontraktowym literatury porównawczej i romanskiej, w 1945-46 wykładał także na Uniwersytecie Poznańskim. [...] Od 1951 był wiceprezesa Association Internationale de la Litterature Comparée. W 1958 został członkiem Komitetu Doradczego Associazione per gli Studi di Lingua e Letteratura Italiana, w 1961-64 był wiceprezesa tego stowarzyszenia. [...] W 1979 został członkiem Akademii Historii i Literatury Polskiej i Słowiańskiej w Bolonii. Otrzymał tytuł doktora honoris causa Universita di Napoli. [...]

TWÓRCZOŚĆ

3. Włochy a literatura francuska okresu romantycznego.

W t. 1 błędny tytuł. – Rozpr. habilitacyjna.

7. Teatr i dramat średniowieczny na Zachodzie. Toż samo wyd. jako skrypt zob. poz. 8.

8. Teatr średniowieczny krajów zachodniej Europy.

Wydanie pod zmien. tytułem poz. 7.

Prace edytorskie i redakcyjne

2. G. Boccaccio: Dekameron. Przeł. E. Boyé. Tekst popraw. i uzup. ... Wyd. nast. t. 1-2: [wyd. 11] z posł. K. Pysiaka. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1994; Z oryginałem porównał, przedm. i przyp. opatrzył K. Żaboklicki. Wwa: KiW 1997.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.), – SBLP t. 2 (B. Bogolebska), – UP, – K. Kasprzyk, A. Brahmer-Kacprzyńska: Publications de M.B. Bibliographie pour les années 1967-1987. *Kwart. Neofil*. 1994 z. 2.

K. Morawski: Działalność naukowa profesora M.B. *Kwart. Neofil*. 1960 nr 2. – Z. Libera: M.B. *Rocz. TNW* 1986 t. 49 wyd. 1990. – Z. Libera: M.B. W tegoż: *Uczni i nauczyciele*. Wwa 1995. – T. Ulewicz: M.B. (1899-1984). In memoriam. W tegoż: *Konferfekty, sylwetki, cienie...* Kr. 1997.

M.K.-K.

BRAKONIECKI Kazimierz

Krypt.: KAB.

[...] W 1991-97 był redaktorem naczelnym *Borussii* (nr 1-15), a następnie wszedł w skład rady redakcyjnej tego czasopisma; otrzymał za tę działalność nagrodę paryskiej *Kultury* (za 1996) oraz medal im. Z. Glogera (1998). W 1995, po zakończeniu pracy w Biurze Wystaw Artystycznych w Olsztynie, został kierownikiem regionalnego Centrum Polsko-Francuskiego Côtes d'Armor – Warmia i Mazury w Olsztynie. Był pomysłodawcą i współzałożycielem działającego od 1996 Olsztyńskiego Stowarzyszenia Przyjaciół Bretanii i Francji „Amitié”. Redagował wydawaną nieregularnie wkładkę literacką do *Gazety Olsztyńskiej* (1995-96). Był współzałożycielem reaktywowanego w 2000 pisma kulturalno-społecznego *Warmia i Mazury* (ukazywało się do połowy 2001). W 2000 został członkiem Polskiego PEN Clubu (od 2003 także członek zarządu). W 2001 otrzymał nagrodę Prezydenta m. Olsztyna, a w następnym roku – nagrodę Ministra Kultury. Od 2003 współredagował (razem z Basilem Kerskim i Robertem Trabą) serię wydawniczą *Miniatury Borussii – Krajobrazy Pamięci*. [...]

TWÓRCZOŚĆ

2a. Ostanía rozmowa z ojczyzną. [Poemat]. Olsztyn: Nakł. autora 1983, 5 s., powieł.

4a. Wileńskie środowisko artystyczne 1919-1945. Malarstwo, grafika, rzeźba, rysunek, fotografia. Galeria Sztuki Współczesnej BWA [Biura Wystaw Artyst.], Olsztyn czerwiec – sierpień 1989. [Katalog wystawy]. [Współaut.:] J. Kotłowski, L. Lechowicz. [Wstęp ...]. Olsztyn: Biuro Wystaw Artyst. 1989, 187 s.

6a. Atlantya Północy. Dawne Prusy Wschodnie w fotografii. [Katalog wystawy]. [Współaut.:] K. Nawrocki. Olsztyn: Biuro Wystaw Artyst. 1993, 283 s.

7. Metaxu. [Wiersze].

Nagroda lit. *Czasu Kult.* za najlepszą książkę poetycką 1993.

8. Zeszyty Jedyne. [Wiersze i proza]. Ostrołęka: Pracownia. Ofic. Wydawn. Ostrołęckiego Ośrodka Kultury 1993, 61 s.

9. Jednia. [Wiersze]. Olsztyn: Borussia 1994, 72 s.

10. Misterium. [Wiersze]. Olsztyn: Decora 1995, 68 s.

11. Poświaty. [Wiersze]. Olsztyn: MG przy współudziale Radia Olsztyn 1996, 71 s.

12. Atlantya Północy. Atlantis des Nordes. [Wybór wierszy]. Przeł. W. Lipscher. Olsztyn: Borussia 1998, 93 s.

Tekst w jęz. pol. i niem.

13. Poèmes du Nord. [Wybór wierszy]. [Przeł.] F. Laurent. [Bédée:] Éditions Folle Avoine 1999, 41 s.

14. Światowanie. [Wiersze i proza]. Wwa: Mag. Lit.; Herbud 1999, 126 s.

Wyróżnienie Fundacji Kultury w 1998.

15. Muza domowa. Wiersze z lat 80. i 90. Olsztyn: Wspólnota Kulturowa „Borussia” 2000, 178 s.

16. Światologia. [Wiersze i proza]. Olsztyn: Borussia 2001, 240 s.

17. Moralia. [Wiersze]. Olsztyn: Pol. Tow. Czynelnice. Oddz. 2002, 100 s.

18. Prowincja człowieka. Obraz Warmii i Mazur w literaturze olsztyńskiej. [Esej]. Olsztyn: Wspólnota Kulturowa „Borussia” 2003, 139 s.

19. Ciałość. [Wiersze]. Wwa: Nowy Świat 2004, 54 s.

20. Armor. Wiersze atlantyckie; Armor. Poemes de l'Antiquité. [Przeł.] F. Laurent. Olsztyn: Centrum Pol.-Franc. Côtes d'Armor – Warmia i Mazury 2005, 72 s.

Wyd. w jęz. pol. i franc.

21. Ziemię. Prowincjalki rowerowe. [Wiersze i proza]. Olsztyn: Borussia 2005, 131 s.

22. Europa minor. [Wiersze]. Wwa: IBIS 2007, 95 s.

23. Warmiński Budda, Ermländischer Buddha. Przeł. z jęz. pol. W. Lipscher. Olsztyn: Borussia 2007, 2003 s.

Tekst w jęz. pol. i niem.

Przekłady

1. J. Grenier: Albert Camus. Wspomnienia. Przekł. i oprac. ... Olsztyn: Centrum Pol.-Franc. Côtes d'Armor – Warmia i Mazury 2000, 125 s.

2. B. Cendras. Wiersze. [Przeł.] ... Olsztyn: Centrum Pol.-Franc. Côtes d'Armor – Warmia i Mazury 2002, 71 s.

3. E. Guillevic: Carnac. [Wiersze]. Przekł. i oprac. ... [Przedm.: Y. Le Men]. Olsztyn: Centrum Pol.-Franc. Côtes d'Armor – Warmia i Mazury 2003, 53 s.

Zob. też Prace edytorskie i redakcyjne poz. 3, 4.

Prace edytorskie i redakcyjne

1. Tradycja czarnońska w szkolnym kształceniu literackim. Materiały z sesji naukowej zorganizowanej z okazji 450 rocznicy urodzin Jana Kochanowskiego. Red. ... Wstęp: A. Mackowicz. Olsztyn: Inst. Kształcenia Nauczycieli im. Wł. Spasowskiego. Oddz. Doskonalenia Nauczycieli w Olsztynie 1983, 85 s., powiel.

2. Meiner Heimat Gesicht. Ostpreussen in Spiegel der Literatur. [Antologia]. [Wyd.] W. Lipscher, ... München: Herbud 1996, 669 s.

3. O Bretanii wierszem i prozą. [Antologia]. Wybór, oprac., przekł. z jęz. franc. i red. ... Olsztyn: Centrum Franc.-Pol. Côtes d'Armor – Olsztyn 1997, 251 s. Por. poz. 9.

4. K. White: Atlantica. Wiersze i rozmowy. Wybór, [oprac.] i przekł. [z jęz. ang. i franc.] ... Olsztyn: Centrum Franc.-Pol. Côtes d'Armor – Olsztyn 1998, 162 s.

5. Borussia – ziemia i ludzie. Antologia literacka. [Wybór i oprac.] ... W. Lipscher. Współpraca: D. Kraemer, Z. Chojnowski, M. Jackiewicz. Olsztyn: Wspólnota Kulturowa „Borussia” 1999, 604 s. Zawiera też utwory litew., niem. i ros.

6. Liki rodnoji zemli. Proizvedenija rossijskich, nemeckich, polskich i litovskich avtorov. [Wybór:] ..., O. Głuszkin, W. Lipscher. Kaliningrad: Regional. Obščestv. Obiedinenie Pisatelej Kaliningr. Oblasti 1999, 557 s.

7. Prūsija. Literatūros veidrodyje. [Wybór:] ..., R. Černiauskas, O. Gluškinas, V. Lipšeris. Klaipėda: Klaipėdos univ. 1-kla 2000, 587 s.

8. Szara reneta. Antologia literacka Olsztyńskiego Oddziału Stowarzyszenia Pisarzy Polskich. Red.: ..., Z. Chojnowski. Olsztyn: SPP, Oddz. 2000, 143 s.

9. Bretania w poezji i prozie. Antologia literacka. Wybór, oprac., przekł. ... Olsztyn: Centrum Franc.-Pol. Côtes d'Armor – Warmia i Mazury 2006, 394 s.

Kontynuacja poz. 3.

Zob. też Przekłady poz. 1, 3.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – K. Brakoniecki: Początek poety. *Regiony* 1992 nr 2. – Wywiady: Do mnie wszystko mówi. Rozm.: J. Borowczyk, W. Ratajczak. *Czas Kult.* 1994 nr 4; Ideal życia – ideal poezji. Rozm. P. Siwecki. *Borussia* 1995 nr 10; Światowanie w Olsztynie. Rozm. D. Suska. *Życie* 1997 nr 128; Światowanie. Rozm. L. Szaruga. *Pogranicza* 1999 nr 6.

LP XX w. (J. Z. Brudnicki).

Z. Chojnowski: Zmartwychwstały kraj mowy. *Tyg. Kult* 1982 nr 28 [rec.: Żywoty; w t. 1 błędnie podano nazwisko recenzenta]. – K. Suchcicka: Życie poświęcić prawdzie. *Poezja* 1987 nr 8 [rec.: Wiersze fizyczne]. – R. Sulima: W stronę metafizyki. *Regiony* 1992 nr 2 [rec.: Idee]. – [Zeszyty Jedyne]: Z. Mikolejko: Metafizyka Warmii. *Twórczość* 1993 nr 12; L. Szaruga: Życie jest większe od sztuki. *Tytuł* 1993 nr 4, przedr. w tegoż: Powrót poetów. Kr. 1997, Wyzwanie. Tor. 2004 [dot. też: Olsnieniel]. – R. Miellhórski: Metaxu. *Prz. Lit.-Artyst.* 1994 nr 3. – S. Mutz: Próba całości. *Fa-Art* 1994 nr 3 [rec.: Zeszyty Jedyne]. – G. Kociuba: „Magia życia i śmierci”. *Fraza* 1995 nr 7 [rec.: Metaxu]. – M. Sieniewicz: Bóg i „Zeszyty Jedyne”. *Borussia* 1995 nr 10 [rec.: Zeszyty Jedyne]. – [Poświęty:] G. Kociuba: Myśli o umieraniu. *Fraza* 1996 nr 11/12; W. Kowalewski: Nowe wiersze K.B. *Borussia* 1996 nr 12 [dot. też: Misterium]; K. Maliszewski: Ziemia. Słowo. Śmierć. (K.B. – „Poświęty”). *Studium* 1996 nr 2/3; P. Michałowski: Pielgrzymka po spirali. *Pogranicza* 1996 nr 2. – G. Kociuba: Pamięć i ekstaza. (O poezji K.B.). *Akcent* 1997

nr 1. – L. Szaruga: Oblicze ojczyzny. *Kultura*, Paryż 1997 nr 7/8 [rec. oprac.: Meiner Heimat Gesicht]. – L. Szaruga: Zrozumieć swój los. W tegoż: Dochodzenie do siebie. Sejny 1997, przedr. w tegoż: Powrót poetów. Kr. 1997. – A. Mazanka: Antologia – „Bretania”. *Borussia* 1998 nr 16 [rec. oprac.: O Bretanii wierszem i prozą]. – Z. Chojnowski: Realizm wizyjny. *Kwart. Artyst.* 1999 nr 3 [rec.: Światowanie]. – E. Kruk: Fragmenty odysei. *Prz. Polit.* 1999 nr 42 [rec. oprac.: Borussia – ziemia i ludzie]. – P. Michałowski: (Po)światowanie z Atlantydy. *Pogranicza* 2000 nr 1/2 [rec.: Światowanie]. – [Światologia:] A. Bykowska-Salczyńska: „Jakbyś idąc rozrzucał ognistą materię”. *Pracownia* 2001 nr 4; K. Karwat: Poeta światuje. *Śląsk* 2001 nr 12. – Z. Chojnowski: K.B. – spadkobierca. W tegoż: Zmartwychwstały kraj mowy. Olsztyn 2002. – [Światologia:] M. Jastrzębiec-Mosakowski: Ku polskości otwartej, światowej. *Odra* 2002 nr 4; P. Michałowski: Od światowania ku światologii. *Kwart. Artyst.* 2002 nr 2. – [Moralia:] S. Buryła: Rekolekcje europejskie. *Pogranicza* 2003 nr 4; J. Gizella: Kulturkampf à la wspólnota z Taizé. W tegoż: Pisarze i kopiści. Kr. 2003; E. Klajman-Gomolińska: Dziecko płaczące za matką, czyli o „Moraljach” K.B. *Borussia* 2003 nr 31. – L. Szaruga: „Życie jest większe od sztuki”. *Borussia* 2003 nr 29. – S. Buryła: Krytyk musi mieć odwagę... *Pogranicza* 2004 nr 1 [rec.: Prowincja człowieka]. – K. Maliszewski: Retoryczność, liryczność, egzystencja. W tegoż: Rozproszone głosy. Wwa 2006 [rec.: Moralia].

B.T.

BRANDSTAETTER Roman

[...] W 1986 otrzymał nagrodę im. M. Sępa-Szarzyńskiego. W 1987 odmówił przyjęcia nagrody m. Poznania (w proteście przeciwko jednoczesnemu uhonorowaniu aktywnego członka nowego ZLP o odmiennych poglądach i postawie politycznej). [...]

W 2002 powołano w Poznaniu Stowarzyszenie im. R. Brandstaettera.

TYWÓRCZOŚĆ

16. Kroniki Asyżu. [Wrażenia z podróży].

Przekł. ros.: Assiżskie chroniki. [Przel.] I. Baranov. Moskwa 1999.

17. Przemysław II. Ballada dramatyczna w 3 aktach.

Adapt. operowa: Muz.: H. Swołkień. Praprem. Bydgoszcz, Opera 1986.

18. Ludzie z martwej winnicy. Dramat [w 4 aktach].

Adapt. tv.: Adapt. i reż.: A. Strokowski. TV 1974.

19. Upadek kamiennego domu. Dramat w 3 aktach.

Adapt. radio wa: Upadek. Adapt.: B. Prządka. Radio 2002.

21. Król i aktor. Sceny dramatyczne.

Adapt. tv.: Reż.: W. Krasnowiecki. TV 1968.

24. Marcholt. Komedia sowizdrzalska w ośmiu sprawach.

Oprac. muz.: Marcholt. Suita na motywach polskich z XVI-XVIII w. Partytura. Muz.: A. Hundziak. Słowa... Kr.: PWM 1968, 28 s., [16] k. Wyd. 2 tamże 1977.

29. Milczenie. Dramat w 3 aktach.

Przekł. ros. łącznie z Dzień gniewu pt. Den' gneva; Mołchanie zob. poz. 40.

30. Odys płaczący. Dramat w 1 akcie.

Adapt. radio wa: Adapt. i reż.: M. Dziegielewska. Radio 1987.

35. Pieśń o moim Chrystusie. [Wiersze]. Wyd. 2 [właśc. 8] Poznań: Księgarnia św. Wojciecha 1997.

36. Cisza. Tragedia.

Adapt. radio wa: Adapt. i reż.: M. Dziegielewska. Radio 1986.

37. Ślepa ulica. Wyd. pt. Nie będziesz zabijał. Dramat w 10 odsłonach. [Wstęp: R. Zajączkowski]. Kielce: Jedność 2005, 197 s.

40. Dzień gniewu. [Utwór dramatyczny w 3 aktach].

Przekł. ros. łącznie z Milczenie [poz. 29] pt. Den' gneva; Mołchanie. [Przel.] I. Baranov. Moskwa 2002.

45. Jezus z Nazaretu. Powieść. Wyd. nast.: T. 1-2 [wyd. 8] i t. 3-4 [wyd. 7] Poznań: W drodze 1993; (Dzieła zebrane [poz. 66]). Kr.: „M” 2003.

Przekł. włos.: Gesu di Nazareth. [Przel.] B. Verdiani. Casale Montefarao 1992, wyd. 2 tamże 1993.

Adapt. radio wa: Adapt.: P. Basiński. Radio [w odcinkach] 1993.

46. Ja jestem Żyd z „Wesela”. [Opowiadanie]. Wyd. 2 [właśc. 4] Kr.: Baran i Suszczyński 1995.

Adapt. teatr.: Adapt.: T. Malak. Prem. Kr., Stary T. 1993; Monodram według... Adapt. i wykonanie: J. Waleryś. Prem. Legnica, T. Dram. 1994.

47. Krąg biblijny. (Teksty Pisma Świętego w przekładzie własnym autora). Wyd. nast.: wyd. 7 [właśc. 5] Wwa: Pax 1994, wyd. 6 tamże 1999.

Przekł. niem.: Die Bibel auf dem Tisch. [Przel.] K. Wolff. Leipzig 1980, – ukł.: Biblijne koło. [Przel.] N. Popač. Kij 2003.

49. Bardzo krótkie i nieco dłuższe opowieści. [Miniatury literackie].

Przekł. czes.: Stručně a podle abecedy. [Przel.] E. Havlíček. Brno 1998.

54. Krąg biblijny i franciszkański. [Teksty Pisma Świętego w przekładzie własnym autora]. [Wyd. 2] wstępem A. Świderkówny. (Dzieła zebrane [poz. 66]). Kr.: „M” 2004.

56. Prorok Jonasz. [Powieść].

Przekł. czes.: Proti své vůli. [Przel.] E.J. Havlíček. Brno 1995.

57. Księga modlitw dawnych i nowych. [Wiersze]. Wyd. nast.: wyd. 3 Poznań: W drodze 1996; pt. Księga modlitw. (Dzieła zebrane [poz. 66]). Kr.: „M” 2003.

59. Patriarchowie. [Opowiadania].

Przekł. czes.: Patriarchové. [Przel.] E.J. Havlíček. Brno 1996.

60. Pieśń o życiu i śmierci Chopina. [Wiersze].

Przekł. czes.: Piśeň o životě a smrti Fryderyka Chopina. [Przel.] E.J. Havlíček. Brno 2001, – u k r.: Pěsn' o žizni i smerti Šopena. [Przel.] V. Ivčenko. Char'kov 2005.

A d a p t. r a d i o w a: Reż.: R. Bobrowska. Radio 1989.

63. Moja podróż sentymentalna i inne opowiadania. Pozn.: W drodze 1994, 244 s.

64. Niech będą błogosławione wszystkie drogi. [Wiersze]. Wybór i posł.: Z. Lichniak. Wwa: Pax 1998, 164 s.

65. ..., J. Warnecki: Listy 1947-1969. Wybór, oprac. i wstęp: M. Kuraś. Wwa: IS PAN 1999, 221 s.

66. Dzieła zebrane. Kr.: „M” 2003. Zawiera poz. 45, 54, 57, 67 oraz Przekłady poz. 10, 18.

67. Wiersze i poematy. (Dzieła zebrane [poz. 66]). Kr.: „M” 2003, 433 s.

Przekłady

2. W. Shakespeare: Król Ryszard III. Tragedia w 5 aktach.

A d a p t. t v.: Reż.: F. Falk. TV 1989.

8. Słowo nad słowami. Antologia poezji Starego Przymierza. Wyd. nast. ze wstępem S. Sterni-Wachowiaka. Pozn.: Księg. św. Wojciecha 2005.

10. Psalterz. Przekłady biblijne z języka hebrajskiego. Wyd. nast.: [wyd. 7] (Dzieła zebrane [Twórczość poz. 66]). Kr.: „M” 2003; Pozn.: Stow. im. R. Brandstaettera, Pallot. 2003.

A d a p t. i e a t r: Psalmi Dawida. Reż. i wykonanie: O. Łukaszewicz. Wyst. Białystok, T. Dram. im. A. Węgielki. Scena Propozycji 1986.

18. Księgi Nowego Przymierza. Przekłady biblijne z języka greckiego. (Dzieła zebrane [Twórczość poz. 66]). Kr.: „M” 2004, 1018 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Będzie drugie Qumran. [Rozm.] T. Krzemień. W: T. Krzemień. Rozmowy. Pozn. 1986; Rozmowy z..., Cz. 3. Droga pod górę. [Rozm.] R. Brzezińska. *Zycie i Myśl* 1990 nr 11/12.

LP XX w. (L. Eustachiewicz). – SBLP t. 2 (B. Bogoleńska). – Bibliografia twórczości Romana Brandstaettera. W: Świat Biblii Romana Brandstaettera. Szczec. 1999

Z. Ciesielski: Początki powojennego zainteresowania polską dramaturgią (1959-1962). W tegoż: Od Fredry do Różewicza. Gdańsk 1986 [dot. R.B. i A.M. Swinarskiego]. – J. Dużyk: Przypadki życia R.B. *Kierunki* 1989 nr 33 [rec.: Przypadki mojego życia]. – D. Kulesza; O tragizm. Na przykładzie dramatów R.B. i Jerzego Zawieyskiego. *Zesz. Nauk. UW Białystok Hum. – Filol. Pol.* 1989 t. 13. – J. Grzegorzcyk: „Nie bój się bezsilności...”. O św. Franciszku R.B. *W Drodze* 1991 nr 6. – Z. Jasińska: Religijne wątki w dramaturgii R.B. W: Dramat i teatr religijny w Polsce. Lubl. 1991. – [Przypadki mojego życia] A. Marzec: Wielkość małych form. W tejże: Co jest w człowieku. Łódź 1993; K. Ogiolda: Między anegdotą a esejem. O „Przypadkach mojego życia” R.B. *Zesz. Nauk. WSP w Opolu. Filol. Pol.* 1993 z. 33. – K. Ogiolda: Postaci i tradycje Żydów w prozie R.B. W: Dawność kulturowa w literaturach słowiańskich drugiej połowy XX wieku. Opole

1993. – J. Wachowski: Dramat – mit – tradycja. Pozn. 1993, passim. – J. Dużyk. *Ruch Lit.* 1994 z. 1/2 [rec.: Jezus z Nazaretu]. – U. Dzika: Erotyka w tekście sakralnym. Polskie tłumaczenia liryki biblijnej. (Psalm 45 a Piśeň nad piśniami). W: Topika erotyczna w przekładzie. Kat. 1994 [dot. też Cz. Miłosza]. – W. Gutowski: Sytuacja podmiotu w polskiej poezji religijnej lat ostatnich. W tegoż: *Wśród szyfrów transcendencji*. Tor. 1994 [dot. też A. Kamieńskiej i J. Twardowskiego]. – P. Bystrzycki: Szabasy z Brandstaetterem. Pozn.: KAW 1995, 298 s., wyd. 2 popraw. i rozszerz. Zwierzyńiec, Rzeszów: OS – Obywatelskie Stow. „Ostoja” 2002, 293 s. – M. Łojek: „Hymny Maryjne” R.B. W: Matka Boska w życiu i twórczości wielkich Polaków. Wwa 1995. – K. Ogiolda: Motywy biblijne w dramatach R.B. („Powrót syna marnotrawnego”, „Dzień gniewu”). *Zesz. Nauk. Univ. Opol. Filol. Pol.* 1995 z. 35. – L. Marciniak: Motywy starotestamentowe w liryce R.B.; R. Strzelecki: „Dzień gniewu” R.B. Próba interpretacji dramatu. W: W stronę współczesności. Rzeszów 1996. – [Jezus z Nazaretu:] P. Wuczkowski: R.B. ikona Chrystusa. *Tyg. Powsz.* 1996 nr 8; P. Wuczkowski: Uciekający biograf Jezusa. O „Jezusie z Nazaretu” R.B. *Znak* 1996 nr 3. – P. Bystrzycki: R.B. w dziesięciolecie śmierci. *Zycie i Myśl* 1997 nr 3. – J. Góra: Był jak przechodzień do domu Ojca. W dziesiątą rocznicę śmierci Romana Brandstaettera. Pozn.: W drodze 1997, 152 s. – J. Grzegorzcyk: „Jesteś tym, kim będziesz jutro”. *W Drodze* 1997 nr 9. – Cz. Ryszka: „Jezus z Nazaretu” R.B. *Homo Dei* 1997 nr 4. – S. Sarnicka: W kręgu biblijnych znaków. „Ostatnia wieczerza” R.B. i jego „Krag biblijny”. *Warszaty Polonist.* 1997 nr 2. – W. Smaszcz: Tarnów – domowa ojczyzna Romana Brandstaettera. Tarnów: Woj. Bibl. Publiczna 1997, 85 s. – E. Bugaj: R.B. Cz. 1-2. *PAL Prz. Artyst.-Lit.* 1998 nr 7/8, 1999 nr 1/2. – A. Mierzyńska: Tombak czy złoto. Pozn.: „bamm” 1998, 151 s. [biografia R.B.]. – A. Seul: Niewiasta cienia. O najważniejszych funkcjach metafor R.B. *Prz. Powsz.* 1998 nr 5. – P. Śliwiński: Proza śmierci. *Prz. Powsz.* 1998 nr 11. – D. Kulesza: Tragedia ukrzyżowania. Dramaty chrześcijańskie Romana Brandstaettera i Jerzego Zawieyskiego. Białystok: Wydawn. Univ. w Białymstoku 1999, 202 s. – Świat Biblii Romana Brandstaettera. Ogólnopolska Interdyscyplinarna Sesja Naukowa 2-22 października 1999 r. w Auli im. Jana Lubrańskiego Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu. Red.: J.K. Pytel i in. Szczec.: „Ortomium” 1999, 357 s. [zawiera m.in.: J. Góra: Trzy życia i trzy śmierci Rabbiego R.B. z Tarnowa, z Galilei; A.W. Mikołajczak: Między Jeruzalem a Romą. Świat znaków i znaczeń R.B.; W. Chrostowski: R.B. czytanie i objaśnianie Biblii; K. Bednarski: Wątki biblijne w wybranych dramatach R.B.; S. Włodarczyk: Przenikanie się tradycji obydwu Testamentów w powieści „Jezus z Nazaretu” R.B.; R. Stachowski: Psychologia osób w „Jezusie z Nazaretu” R.B.; M. Wolniewicz: Przekład Jakuba Wujka a R.B.; J. Chmiel: Biblia – ojczyzna R.B. Esej hermeneutyczny; A. Świderkówna: „Lectio divina” R.B.; P. Kochaniewicz: Komunikat naukowy. Do świata Biblii R.B. kuchennymi drzwiami; B. Burdziej: B. „Skonaj, o Jeruzalem, w mej piersi”. – Wspomnienia o R.B.]. – P. Łuszczycycki: Eros i agape. O miłości w poezji R.B. W tegoż: *Pociąg do Poznania*. Pozn. 2000. – D. Bawol: O teologii „Jezusa z Nazaretu” R.B. *Łódz. Stud. Teol.* 2001 t. 10. – P. Kochaniewicz: R.B. Jezus odnaleziony w kulturze. *Zesz. Nauk. KUL* 2001 nr 1/2. – A. Mazan-Mazurkiewicz: Biblijne motywy i idee w twórczości R.B. *Acta Univ. Lodz. Folia Litteraria Polonica* 2002 z. 5. – Nie zapomnieli. Świadkowie życia i cytolicy o Romanie Brandstaetterze. Red.: J.K. Pytel. Pozn.: Stow. im. R. Brandstaettera, Pallot. 2002, 261 s. [zawiera wspomnienia, których autorami są bliźni, pisarze, dziennikarze i publicyści, badacze literatury i tłumacze, m.in.: H. Muszyński, M. Wolniewicz, J.K. Pytel, P. Bystrzycki, S. Sterna-Wachowiak, R. Brzezińska, J. Grze-

B

gorczyk]. – A. Seul: Teologia w literaturze pięknej. Przemienienie Jezusa według R.B. *Kiel. Stud. Teol.* 2002 t. 1 cz. 2. – J. Szczepaniak: O metodzie nowego odczytania twórczości R.B. *Kształcenie Jęz.* 2002 t. 3. – J. Witek: Praca R.B. nad tekstem poetyckim. *Zesz. Nauk. Univ. Rzesz. Hist. Lit.* 2002 z. 1. – R. Zajączkowski: „Człowiek trudnego szczęścia”. Św. Józef w powieści R.B. „Jezus z Nazaretu”. *Kalts. Stud. Teol.* 2002 t. 1. – E. Bednarczyk: Ofiara jako chrześcijański sposób bycia. Studium na podstawie twórczości R.B. *Orbis Linguarum* 2003 vol. 23. – M. Jasińska-Wojtkowska: Powieść o Jezusie i Jego środowisku. R.B. „Jezus z Nazaretu”. W teście: Horyzonty literackiego sacrum. Lubl. 2003. – A. Mazan-Mazurkiewicz: Inspiracje biblijne w utworach Romana Brandstaettera. Łódź: Wydawn. UŁ 2003, 256 s. – A. Seul: Powołanie świętego Jana Chrzciciela według R.B. *Polonistyka* 2003 nr 3 [dot.: Jezus z Nazaretu]. – D.K. Sikorski: Bóg egzystencjalnym horyzontem tożsamości na wybranych przykładach twórczości R.B. do 1939 r. *Stud. Bobolanum* 2003 z. 2. – E. Frister: „Kupiec warszawski” – debiut dramaturgiczny R.B. W: *Żydzł w lustrze dramatu, teatru i krytyki teatralnej*. Kat. 2004. – D. Kulesza: Franciszkański B. Jak święty Franciszek objawił R.B. wzór powojennej sztuki, a przynajmniej powojennego teatru. W: *Dzieło świętego Franciszka z Asyżu*. Wwa 2004. – A. Seul: Biblia w powieści Romana Brandstaettera „Jezus z Nazaretu”. Zielona Góra: Wydawn. Univ. Zielonogórskiego 2004, 297 s. – A. Rzymka: Kamienny most. Tradycja judaistyczna w twórczości Romana Brandstaettera. Olsztyn: Wydawn. Univ. Warmińsko-Mazur. 2005, 333 s. – W. Chrostowski: Elementy interpretacji żydowskiej w R.B. chrześcijańskiej lekturze Biblii; A. Rzymka: Dramat „Ślepa ulica” R.B., czyli polskie dylematy moralne; A. Seul: Światło Eucharystii – R.B. W: *Z cienia niepamięci do światła*. Pozn. 2006. – A. Pankiewicz: Hymn do mojej Madonny. Spotkania w poetyckich modlitwach R.B. W: *Intymność wyrażona*. Kat. 2006. – T. Wilkoń: Podróż ku wyspom szczęśliwym. R.B. W teście: *Nimfy oko błękitne*. Kat. 2006. – R. Zajączkowski: Etos pisarza. O twórczości R.B. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2006 nr z 20 I.

B.D.

BRANDYS Kazimierz 1916-2000

Pseud.: Ryszard Bezmianik.

[...] W 1952-56 wchodził w skład Rady Związku Autorów i Kompozytorów Scenicznych (od 1953 Stowarzyszenie Autorów „Zaiks”). [...] W 1966 wystąpił w PZPR w proteście przeciw usunięciu z partii Leszka Kołakowskiego. [...] W 1989 został członkiem SPP. Cykl „Notatki z lektur i życia” publikował w *Rzeczpospolitej* (1999), a następnie w *Gazecie Wyborczej* (1999-2000). W 2000 za całokształt twórczości literackiej otrzymał nagrodę Polskiego PEN Clubu im. J. Parandowskiego. Zmarł 11 marca 2000 w Paryżu.

TWÓRCZOŚĆ

4. Między wojnami. [Cykl powieściowy].

Przekł. ros.: *Mezdu wojnami*. [Przel.] V. Rakovskaja. Moskwa 1957.

6. Sprawiedliwi ludzie. Sztuka w 3 aktach. TV

172 1954.

6a. [Uwagi pisarza o sytuacji literatury]. Powst. 1954.

Referat na VI Walnym Zjeździe Delegatów ZLP w czerwcu 1954 w Warszawie.

Przekł. franc.: *Réflexions d'un écrivain sur la situation de la littérature*. [B.m.w. 1955?], – niem.: *Bemerkungen eines Schriftstellers über die Situation in der Literatur*. [B.m.w. 1955?], – ros.: *Zametki pisatelja o položenii v literature*. [B.m.w. 1955?].

7. Obrona „Grenady”. [Opowiadanie].

A d a p t. t. v.: Doktor Faul. Insc.: J. Gruza. TV 1956.

9. Matka Królów. [Powieść].

A d a p t. f. i. l. m.: Scenariusz: J. Zaorski. Ekran. 1982 [film rozpowszechniany od 1987].

10. Listy do pani Z. Wspomnienia z teraźniejszości. Cz. 1-3. Wyd. nast.: [wyd. 6] z podtyt. (1957-1961). Londyn: Aneks 1993; wyd. uzup. i przejrz. przez autora Wwa: Prószyński i S-ka 1999.

12. Wywiad z Ballmeyerem. [Opowiadanie]. Wyd. osob. Lubl.: Wydawn. UMCS 1999, 48 s.

28. Rynek. Wspomnienia z teraźniejszości. Wyd. 3 Wwa: Most 1994.

29. Jak być kochaną i inne opowiadania. Wyd. nast.: [wyd. 2] Kr.: WL 1994; pt. *Jak być kochaną*. Wwa: Prószyński i S-ka 1999.

31. Wariacje pocztowe. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 4] Wwa: PIW 1994; Wwa: Czyt. 2000; z posł. A.Z. Makowieckiego Pozn.: Świat Książki 2005.

34. Pomysł. [Powieść].

Przekł. franc.: *Le Troisième Henri*. Roman. [Przel.] J.-Y. Ehel. [Paris] 1995.

37. Nierzeczywistość. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 4] [Wwa:] NOWA* 1977; [B.m.w.*] 1981.

39. Miesiące. [Cykl zapisków eseistycznych o współczesności]. Wyd. nast.: [cz. 1 wyd. 3, cz. 2 wyd. 4] 1978-1981; [cz. 3 wyd. 3, cz. 4 wyd. 2] 1982-1987. Wwa: Iskry 1997; 1998.

Przekł. ang.: *A Warsaw diary. 1978-1981*. [Przel.] R. Lourie. New York 1984, – franc.: *Carnets Paris – New York – Paris. 1982-1984*. [Przel.] T. Douchy. [Paris] 1987, – niem.: *Warschauer Tagebuch. Die Monate davor 1978-1981*. [Przel.] F. Griese. Frankfurt am Main 1996.

40. Rondo. [Powieść]. [Wyd. 4] Wwa: Świat Książki 1996.

Przekł. ang.: *Rondo*. [Przel.] J. Anders. New York 1989, – holend.: *Rondo*. [Przel.] K. Lesman. Amsterdam 1991, – niem.: *Rondo*. [Przel.] O. Kühl. Wyd. nast. Darmstadt 1990, – serb.-chorw.: *Rondo*. [Przel.] P. Vujičić. Beograd 1997, – węgier.: *Rondó*. [Przel.] L. Pálfalvi. Pecs 2002, – włos.: *Rondo*. [Przel.] G. Tomassucci. Wyd. nast. Roma 1990, tamże 2001.

42. Sztuka konwersacji. [Utwór dramatyczny]. [Wyd. 2] Lubl.: Wydawn. UMCS 2000.

Przekł. serb.-chorw.: *Umetnost konverzacije*. [Przel.] L. Rosic. Beograd 1998, – włos.: *L'arte della conversazione*. [Przel.] R. Bellotti. Roma 1995.

A d a p t. t. v.: Reż.: A. Łapicki. TV 1991.

42a. Pernambuco. [Opowiadanie]. *Zesz. Lit.*, Paryż 1989 nr 28 s. 12-34.

A d a p t. t v.: Paul King. Adapt.: J. Markuszewski. TV 1991.

43. Charaktery i pisma. [Szkice literackie].

P r z e k ł.: s e r b- c h o r w.: Karakeri i spisi. [Przel.] B. Rajčić. Beograd 1998, – węgier.: Jelleme és irások. [Przel.] K. Körvélyessy, Z. Mihályi. Budapest 1995, – włos.: Hotel d'Alsace e altri due indirizzi. [Przel.] G. Tomassucci. Roma 1992, wyd. nast. tamże 1993.

44. Zapamiętane. [Szkice wspomnieniowe]. Kr.: WL 1995, 205 s.

Tu tekst w formie quasi-wywiadu z autorem pt. Zamiast posłowania podp. pseud. Ryszard Bezmianik, stanowiącym anagram imienia i nazwiska K.B.

P r z e k ł. f r a n c.: De memoire... [Przel.] J.-Y. Erhel. Paris 2003.

45. Przygody Robinsona. [Powieści]. Wwa: Iskry 1999, 143 s.

P r z e k ł. w ł o s.: L'aventure di Robinson. [Przel.] R. Belletti. Roma 2000.

46. Co nie jest prawdą. Notatki z lektur i życia. Wwa: W.A.B. 2003, 155 s.

Drukowane wcześniej w *Rzeczpospolitej i Gaz. Wyborczej*.

Wybory utworów w p r z e k ł.: c h i Ń s k i: Zai Xin De Daolu Shang. [Przel.] Han Shi Zhong Deng. Shang hai 1956, – f r a n c.: L'art d'être aimee at autres nouvelles. [Przel.:] Ch. Potocki, G. Meretik. [Paris] 1993, – n i e m.: Die sehr alten Beiden. [Przel.:] J. Janke i in. Leipzig 1976, – w ł o s.: L'arte di farsi amare. [Przel.] G. Tomassucci. Roma 1990.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Nigdy nie rozstałem się z nadzieją. [Rozm.] J.S. Pasierb. [Rozm. z 1975]. W: J.S. Pasierb: Zgubiona drachma. Wwa 2006; Brak mi Polski z „górnych wyobrażeń”. [Rozm.] T. Lubelski. *Kino* 1992 nr 6; Kto chce, może mnie naśladować. [Rozm.] W. Kamiński. W: W. Kamiński: Lekcja polskiego. Wwa 1993; Obcowanie z przeszłością; Dwie tradycje do wyboru; Siwowłose anioły. [Rozm.] E. Sawicka. W: E. Sawicka: Przystanek Europa. Wwa 1996; Przypadek, któremu na imię Opatrzność. [Rozm.] S. Beres. Powst. 1999. *Rzeczpospolita* 2000 nr 66; Jestem z zaboru francuskiego. [Rozm.] G. Łączka. W: G. Łączka: Salon literacki. Wwa 2000; Między historią i naturą, czyli każdy ma swojego anioła. [Rozm.] S. Beres. W: S. Beres: Historia literatury polskiej w rozmowach. XX-XXI wiek. Wwa 2002.

[J. Tabęcki] jt. K.B. W: Twórcy polskiego filmu. Leksykon. Wwa 1986, – LP XX w. (J. Jacki).

L. Bugajski: Gorzki koniec życia fikcją. W tegoż: Pozy prozy. Wwa 1986 [dot.: Rondo]. – Cz.P. Dutka: Heroizm bierności w rozrachunkowej prozie K.B. W tegoż: Mit i gest. Zielona Góra 1986, przedr. w tegoż: Słowo peryferyjne. Zielona Góra 1999, – T. Burek: Szkoda tego pomysłu. W tegoż: Żadnych marzeń. [Londyn] 1987, wyd. nast. przejrz. Wwa: Pokolenie* 1989 [dot.: Nierzeczywistość]. – S. Kisielewski: Dziecinność Zachodu, czyli tryumf B. W tegoż: Lata pozłacane, lata szare. Kr. 1989, – A. Wolek: K.B. – twórca niepokorny. *Dz. Pol. i Dz. Żol.* Londyn 1989 nr 195, – A. Nasalska: „Warszauer Tagebuch” K.B. *Akcent* 1990 nr 4 [rec.: Miesiące, w przekł. niem.]. – G. Ritz: K.B. (1916). W tegoż: Die polnische Prosa 1956-1976. Bern 1990. – [Charaktery i pisma:] T. So-

beczko. *Więź* 1992 nr 6; H. Zaworska: Niewolnicy wolności. *Literatura* 1992 nr 1, – G. Herling-Grudziński: Zabawa w „drewnianego konia” [dot.: Drewniany koń]; Spowiedź dziecięcia stalinizmu [dot.: Matka Królów]. W tegoż: Wyjścia z milczenia. Wwa 1993, – J. Kandziara: Retoryka „Miesiący” K.B. W tegoż: Zmęczeniu fabuła. Wr. 1993, – D. Krzywicka: Męczczyzna z przeszłością; O „Miesiącach” K.B.; Wolność w klatce norm: „Charaktery i pisma” K.B. W teże: Penetracje. Kr. 1993, – E. Kasperski: Utrata twarzy. Reminiscencja z „Wariacji pocztowych” K.B. *Bez Dogmatu* 1994 nr 7/8, – A. Marzec: Funkcja monologu wewnętrznego. (K.B. „Jak być kochaną?”). W teże: Od Schulza do Myślińskiego. Łódź 1994, – J.I.J. van der Meer: Lustra i symetria w późnej twórczości K.B. [Przel.] J. Zach-Błońska. *Ruch Lit.* 1994 nr 3/4, – W. Odojewski: Drugi tom „Miesiący”. W tegoż: Raptularz krytyczny. Lubl. 1994, – J. Prokop: „Nim będzie zapomniany” – B. o Miłoszu. W tegoż: Wyobraźnia pod nadzorem. Kr. 1994, – H. Zaworska: Polak na drewnianym koniu. W teże: Lustra Polaków. Łódź 1994 [dot.: Drewniany koń]. – W. Bonowicz: Zapisane, zapamiętane. Nowa ksiązka K.B. *Tyg. Powsz.* 1995 nr 31 [rec.: Zapamiętane]. – J. Kornhauser: Nowym światem. W tegoż: Międzyepoka. Kr. 1995 [dot.: Miesiące. Cz. 3]. – [Zapamiętane:] H. Koszałka: Zacieranie granic. *Arcana* 1995 nr 6; J. Olejniczak: Dobrze zapamiętane. *Fa-Art* 1995 nr 3, – J. Smulski: „Przymus literatury socrealistycznej” u progu „odwilży”; „Topór z wazeliny?” (O „Obronie Grenady” K.B.). W tegoż: Pęknięcie lodów. Tor. 1995, – [Wariacje pocztowe:] M. Wolk: Tema con variazioni. *Twórczość* 1995 nr 9; L. Burska: Gesty i historie sekretne. O „Wariacjach pocztowych” K.B. W: Stare i nowe w literaturze najnowszej. Bydg. 1996; R. Dźwigol: Dialogowość w powieści epistolarnej K.B. „Wariacje pocztowe”. *Jęz. Pol.* 1996 z. 2/3, – Z. Jarosiński: Świadczenia K.B. W: Sporne postaci polskiej literatury współczesnej. Kontynuacje. Wwa 1996, – [Zapamiętane:] M. Orski: Między życiem a literaturą. *Prz. Powsz.* 1996 nr 2; A. Ostowicz: *Topos* 1996 nr 1, – W. Schlott: Die polnische Irrealität. W tegoż: Von der Darstellung des Holocaust zur „kleinen Apokalypse”. Frankfurt am Main 1996, – J. Smulski: Odwilż, Putrament i B. (głosa do przypisu). *Teksty Drugie* 1996 nr 1, – J. Smulski: „Odwilżowe w formie, stalinowski w treści”. (O opowiadaniu K.B. „Nim będzie zapomniany”); M. Wolk: Gatunkowość „Dzokera” i „Rynku” K.B. *Acta Univ. Nicolai Copernici. Filol. Pol.* 1996 z. 47, – M. Wolk: „Wariacje pocztowe” K.B. wobec tradycji powieści epistolarnej. W: Stare i nowe w literaturze najnowszej. Bydg. 1996, – J. Zychowicz: Pisarz umarłej klasy. *Wiad. Kult.* 1996 nr 45, – M. Brzostowicz: W stronę egzystencjalizmu: proza K.B. W: Śladami człowieka książkowego. Pozn. 1997, przedr. w teże: Wizerunek rodziny w polskiej prozie współczesnej. Pozn. 1998, – A. Czyżak: K.B. ewolucje wierności. W teże: Życiorysy polskie 1944-1989. Pozn. 1997, – B. Kaniewska: Jak się K.B. z historią zmagal. O „Wariacjach pocztowych”. W: Interpretacje aksjologiczne. Lubl. 1997, – L. Neuger: Gry z fabułami. W tegoż: Pomysły do interpretacji. Kr. 1997 [dot.: Nierzeczywistość, Miesiące]. – M. Wolk: Tekstowe wykładniki stylizacji dziennikowej w „autopowieściach” K.B. – perspektywa odbioru. *Acta Univ. Nicolai Copernici. Filol. Pol.* 1997 z. 49, – A. Bałajewski: Życie i forma. *Twórczość* 1998 nr 12 [rec.: Miesiące, Cz. 1-4]. – A. Chomiuk: Wariatywność jako idea fabularności. „Wariacje pocztowe” K.B. W: Fabularność i dekonstrukcja. Lubl. 1998, – A. Czyżak: Kazimierz Brandys. Pozn.: Rebis 1998, 127 s., – J. Jarzębski: Pożegnanie z emigracją. O powojennej prozie polskiej. Kr. 1998, passim, – A. Ostowicz: Jak pisać o PRL-u. *Topos* 1998 nr 4 [rec.: Miesiące, Cz. 1]. – H. Zaworska: Granice szczerości [rec.: Miesiące, Cz. 1-2]; Wyobraźnia pamięci [rec.: Zapamiętane]. W teże: Szczerość aż do bólu. Wwa 1998, – A. Czachowska: Bezludna wyspa wspomnień i teraźniejszości. *Res Publica Nowa* 1999 nr 7/8 [rec.: 173

Przygody Robinsona. – A. Horubała: Wariacje niewolników. W tegoż: Marzenie o chuliganie. Wwa 1999 [dot.: Wariacje pocztowe]. – B. Owczarek: „Dżoker” K.B. Kreacja i substytucja. W tegoż: Poetyka powieści nielabularnej. Wwa 1999. – L. Szaruga: „Wariacje pocztowe”. Powrót do Polski? W tegoż: Historia, państwo, literatura. Szczec. 1999. – „Wariacje pocztowe” Kazimierza Brandysa. Pod red. I. Iwasioń i J. Madejskiego. Szczec.: Wydawn. Nauk. Uniw. Szczec. 1999. 265 s. [zawartość: E. Kuźma: Interpretacje interpretacji, interpretacji... Współczesna teoria interpretacji; J. Smulski: „Wariacje pocztowe” K.B. Kilka uwag historyka literatury; L. Szaruga: „Wariacje pocztowe”. Powrót do Polski? Socjoliteracki kontekst utworu; D. Śnieżko: Małpa a sprawa polska. Interpretacja mitograficzna; P. Michałowski: Naruszone tajemnice korespondencji. Zapis konkretyzacji fenomenologicznej (Ingarndenowskiej); J. Brejda: Wariacje temporalne. Interpretacja egzystencjalna; A. Sulikowski: Katolicyzm w „Wariacjach pocztowych”. Sacrum w badaniach literackich; A. Skrendo: Pismo i taniec. Lektura dekonstrukcyjna; G. Ritz: „Wariacje pocztowe” – nie zamknięty rozdział polskiej literatury lat siedemdziesiątych? „Gender Studies” w czytaniu literatury. [Przeł.] A. Kopacki; I. Iwasioń: Męska saga. Lektura feministyczna; J. Madejski: Opowiedzieć historię. Nowy historyzm w interpretacji literatury]. – M. Wołk: Tekst w dwóch kontekstach. Narracja pierwszoosobowa w powieściach Kazimierza Brandysa. Tor.: Tow. Nauk.; UMK 1999, 210 s. – A. Biała: Między „baśnią zimową” a „bajką dla dorosłych”. W: Szkice o literaturze XIX i XX wieku. Kielce 2000 [dot.: Przygody Robinsona]. – A. Biała: „Rondo” K.B., czyli w labiryncie XX wieku. W tejże: W kręgu polskich mitów literackich XX wieku. Piotrków Trybunalski 2000. – W. Karpiński: Pożegnanie K.B. *Zesz. Lit.*, Paryż 2000 nr 3. – K. Klośński: Rzeczywistość i władza. Mimesis w polskiej powieści politycznej. „Nierzeczywistość”. W tegoż: Eros, dekonstrukcja, polityka. Kat. 2000. – J. Rostropowicz-Clark: K.B. 1916-2000; E. Sawicka: Pożegnania świadka naszych czasów. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2000 nr 24 III. – S. Szczepny: „Listy do Pani Z.” K.B. W: Rytmy prozy, czyli jak czytać polską prozę współczesną. Wwa 2000. – A. Tuszyńska: K.B. (1916-2000). *Arch. Emigracji* 2000 z. 3. – M. Wleczorek: Przepadki Robinsona na szpitalnej wyspie. *Twórczość* 2000 nr 1 [rec.: Przygody Robinsona]. – M. Wołk: „Byłem swój i obcy”. Po śmierci K.B. (1916-2000). *Tyg. Powsz.* 2000 nr 18. – L. Wyrzykowska: O początkach drogi pisarskiej K.B. *Ruch Lit.* 2000 nr 6. – T. Zielichowski-Wojniłowicz: Wzjęcie Nowego Jorku – K.B. *Twórczość* 2000 nr 4. – S. Melkowski: Prawdy i kłamstwa socrealistów na przykładzie powieści K.B. „Obywatele”. *Metafora* 2000/2001 nr 44/46. – P. Czaplinski: Śmierć totalitarna. W tegoż: Mikrologi ze śmiercią. Pozn. 2001, przedr. w tegoż: Presja i ekspresja. Szczec. 2002 [dot.: Człowiek nie umiera]. – J. Jordan. *Res Publica Nowa* 2001 nr 4 [rec.: Wariacje pocztowe]. – J. Trzcinka: Rastignac w krainie czarów. O mowie przedmiotów w powieści K.B. „Obywatele”. *Ruch Lit.* 2001 z. 5, przedr. w tejże: Mowa rzeczy. Kr. 2006. – T. Błażejowski: Fragment o „Wariacjach pocztowych”. W tegoż: Historiozofia retoryczna. Łódź 2002. – S. Gawliński: O „Matce Królów” K.B. W tegoż: Pisma i postawy. Kr. 2002. – S. Murzański: Między kompromisem a zdradą. Kr. 2002, passim. – J. Pyszny: Boje na lamach. Pisarze i literatura w prasie polskiej lat pięćdziesiątych XX wieku. Wr. 2002, passim. – M. Reich-Ranicki: K.B. Die Legende vom heroischen Opportunismus. W tegoż: Erst leben, dann spielen. Göttingen 2002. – J. Smulski: K.B. wobec „sprawy Miłosa”. (Wokół opowiadania „Nim będzie zapomniany”). W tegoż: Od Szczecina do... Października. Tor. 2002. – [Co nie jest prawdą? J. Madejski: „To są anegdoki”, *Pogranicza* 2003 nr 6; M. Orski: Historia i fikcja. *Prz. Powsz.* 2003 nr 12. – A. Chomiuk: „Przepisywanie” historii. „Apokryfy polskie” Hanny Małewskiej i K.B. W: Dwudziestowiecz-

ność. Wwa 2004. – M. Wołk: Pisarz z zaboru francuskiego. *Prz. Polit.* 2004 nr 64. – A. Czyżak: K.B. paryska monotonna codzienność. W: Pisarz na emigracji. Wwa [2005]. – B. Kaniowska, A. Legeżyńska, P. Śliwiński: Historia prywatna. „Wariacje pocztowe” K.B. W tychże: Literatura polska XX wieku. Pozn. 2005. – A. Bikont, J. Szczepna: Ocalony przez Armię Czerwoną, czyli K.B. jest ja; K.B.: co do mnie, przez w reinkarnację. W tychże: Larwina i kamienie. Wwa 2006. – M. Chojnowski: Historia jako beletrystyka czasu. K.B. zmagania z przeszłością. W: Pisarze polsko-żydowscy XX wieku. Wwa 2006. – M. Delapèrièrè: K.B., czyli „trzy razy ja”. W tejże: Pod znakiem antynomii. Kr. 2006. – A. Fołtyniak: „Inteligentka żydopolskość” wobec pamięci Zagłady. Wątki żydowskie w twórczości K.B. *Pam. Lit.* 2006 z. 4. – A.Z. Makowiecki: „Wariacje pocztowe” K.B. na tle poetyki pastiszu. W: Światy przedstawione. Tor. 2006.

B.D.

BRANDYS Marian 1912-1998

[...] W 1992 otrzymał nagrodę tygodnika *Polityka*. Odnaczony Krzyżem Wielkim Orderu Odrodzenia Polski (1997). Zmarł 20 listopada 1998 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

3. Początek opowieści.

A d a p t a c j e p t. Stefa: Wyst. łącznie z G. Ribemont-Dèssaignes: Niemy kanarek pt. SUR-SOC: Łódź, T. Studyjny'83 im. J. Tuwima 1987.

6. Wiewiórczak. [Opowiadanie].

A d a p t. t v p t. Wiórek: Adapt. W. Nowak. TV 1998.

12. Nieznany ksiądz Poniatowski. [Opowieść biograficzna]. [Wyd. 7] Kr.: WL 1996.

P r z e k l. r o s. łącznie z poz. 16, 18 pt. Plemjannik korolja w: M. Brandys: Istoričeskie povesti. [Przeł.] Ju. Abyzov. Moskva 1993.

13. Śladami Stasia i Nel. [Opowieść reportażowa dla młodzieży z podróży po Egipcie i Sudanie]. Wyd. nast. łącznie z poz. 15; [wyd. 8] London: Pils 1993; Wwa: Świat Książki 1995.

15. Z panem Biegankiem w Abisynii. [Opowieść reportażowa dla młodzieży]. [Wyd. 5] łącznie ze Śladami Stasia i Nel zob. poz. 13.

16. Oficer największych nadziei. [Opowieść biograficzna o Józefie Sułkowskim].

P r z e k l. r o s. łącznie z poz. 12, 18 pt. Adjuant Bonaparta zob. poz. 12.

17. Kozietulski i inni. [Opowieść biograficzna]. [Wyd. 6] Wwa: Świat Książki 1997.

18. Kłopoty z panią Walewską. [Opowieść biograficzna]. Wyd. 2 [właśc. 5] Kr.: Studio 90 1995.

P r z e k l. n i e m. Maria Walewska, Napoleons grosse Liebe. [Przeł.] K. Staemmler, [Wyd. 3] Frankfurt am Main; Leipzig 1996, – r o s. pt. Marija Valevskaja wyd. łącznie z poz. 12, 16 zob. poz. 12.

22. Moje przygody z historią. [Szkice]. Wyd. nast. Wwa: ITW 2003.

Wyd. osob. Od dzwonka do dzwonka. [Tor:] to* [1987], 59 s.

23. Twardy człowiek. [Opowiadanie]. Wyd. łączne z Z dwóch stron drzwi zob. poz. 24.

24. Z dwóch stron drzwi. [Szkic]. Wyd. łączne z poz. 23 pt. Z dwóch stron drzwi; Twardy człowiek. Łódź: Fakt 1988, 43 s.

Tu też Małpeczka zob. poz. 25.

25. Małpeczka. [Opowiadanie]. Przedr. zob. poz. 24.

27. General Arbuż. [Opowieść biograficzna]. Wwa: Iskry 1988, 317 s.

W t. 1 błędny rok wyd.

28. Moje przygody z wojskiem. [Szkice].

Wyd. osob. szkicu Ojczyzna. Lubl.: Wydawn. UMCS 2000, 46 s.

29. Jasienica i inni. [Szkice historyczne]. Wwa: Iskry 1995, 151 s.

30. Dziennik. Wwa: Iskry.
1972. 1996, 184 s. Wyd. 2 tamże 1997.
1976-1977. 1996, 364 s. Wyd. 2 tamże 1997.
1978. 1997, 208 s.

Adaptacja

1. J. Swift: Podróż Guliwera. Oprac.: ..., J. Bocheński. [Wyd. 6] Pozn.: Podsiadlik-Raniowski i Spółka 1997.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Między Dzielnią a Główną. Rozm. M. Zagańczyk. *Teatr* 1991 nr 11-12; Tragedia lewicujących liberalów. W: *Hańba domowa*. Oprac.: J. Trznadel, przekł. franc. Tragedie des libéraux gauchisants. W: La Honte. [Przeł.] M. Rodowicz-Heninger. Paris 1992; Zobaczyć czas przeszły. Rozm. W. Wiśniewski. W: W. Wiśniewski: Lekcje polskiego. Wwa 1993; Historia – bawi! przestrasza... Rozm.: A. Bernat, M. Łukasiewicz. *Noue Książ.* 1995 nr 7; Historia barwna i historia błaknąca. Rozm. M. Łukasiewicz. *Literatura* 1998 nr 11; Na grype najlepszy jest Prus. [Rozm.] B. Łopieńska. W: B. Łopieńska: *Książki i ludzie*. Wwa 1998.

M. Janion: Co „śni się nam pod mogiłami”. W tejże: *Czas formy otwartej*. Wwa 1984 [dot.: *Koniec świata szwależerów*]. – W. Piotrowski: „W pustyni i w puszczy” Henryka Sienkiewicza. (Analiza wartości literackich, poznawczych i wychowawczych powieści w konfrontacji z „Listami z Afryki” H. Sienkiewicza i reportażem M.B. „Śladami Stasia i Nel”). Koszalin: IKN ODN [Inst. Kształcenia Nauczycieli Oddz. Doskonalenia Nauczycieli] 1984, 59 s. – M.J. Olszewska: Afrykańskie peregrynacje M.B. śladami Stasia i Nel. *Gulruer* 1994 nr 3. – J. Szczęśna, A. Bikont: Pan Marian od szwależerów. *Gaz. Wyborcza* dod. *Magazyn* 1994 nr 51. – H. Zaworska: Po niewłaściwej stronie drzwi. W tejże: *Lustra Polaków*. Łódź 1994 [rec.: *Moje przygody z historią*]. – K. Masłoń: Dziś tylko cokolwiek dalej. *Rzeczpospolita* 1995 nr 161 [rec.: *Jasienica i inni*]. – R. Matuszewski: *Zycjorys nie na miarę* Plutarcha.

W te goż: *Olśnienia i świadectwa*. Wwa 1995 [dot.: *General Arbuż*]. – [Dziennik 1976-1977.] A. Michnik: *Odrzuca cnotę*. *Gaz. Wyborcza* 1996 nr 83; E. Morawiec: *KOR i inni*. *Noue Książ.* 1996 nr 7. – T. Stańczyk, K. Masłoń. *Rzeczpospolita* 1996 nr 254 [rec.: *Dziennik 1972*]. – R. Kapuściński: *W zwadzie z Historią*. *Gaz. Wyborcza* 1997 nr 21. – M. Kosman: Stanisław Wasylewski, Paweł Jasienica i M.B. – triumf esejistyki historycznej w Polsce. *Zesz. Nauk. Wyz. Szk. Zarządzania i Bankowości w Pozn.* 1998 nr 2. – H. Zaworska: „Taka potwora”; *Wspaniałe ciężkie czasy*. W tejże: *Szczerzość aż do bólu*. Wwa 1998 [dot.: *Dziennik*. 1972; 1978]. – A. Strońska: *Nie lubię takich znaków*. *Kultura*, Paryż 1999 nr 1/2. – I. Hofman: *Dwugłos o Peerelu*: *Dzienniki Stefana Kisielewskiego i Mariana Brandysa*. Lubl.: Wydawn. UMCS 2000, 337 s. – A. Michnik: *Szkice z polskiego piekła*. *Gaz. Wyborcza* 1999/2000 nr 305. – J. Pięszczachowicz: *Lekcja M.B.* W te goż: *Smutek międzyepoki*. Kr. 2000. – E. Kanończuk: *Kozietulski i inni* M.B. – cykl reportaży historycznych. W: *Cykl literacki w Polsce*. Białystok 2001. – R. Matuszewski: *M.B. przygody z historią*. W te goż: *Zapiski świadka epoki*. Wwa 2004.

A.Sz.

BRATNY Roman

[...] W 1984-86 był członkiem Narodowej Rady Kultury. [...]

TWÓRCZOŚĆ

18a. *Za godzinę koniec*. [Utwór dramatyczny]. Powst. ok. 1949-1955.

Nieopublikowany utwór zgłoszony na Konkurs Polskich Sztuk Współczesnych (inf.: M. Jarmulowicz: *Sezony błędów i wypaczeń*. Gdańsk 2003).

20. *Kolumbowie*. *Rocznik* 20. [Powieść]. [Wyd. 25] Wwa: Alfa-Wero 2004.

73a. *Wyroki*. [Utwór dramatyczny]. *Dialog* 1980 nr 7 s. 5-35.

87. *Milowanie kata*. [Powieść].

Nagroda Ministra Obrony Narodowej w 1988.

105. *Rok 199? czyli Dziura w Płocie*. [Opowiadania]. [Wyd. 2] Wwa: BGW 1993.

107a. *Replika zbrodni*. *Przypowieść kryminalna*. Wwa: PoWo 1993, 79 s.

109. *Wielebny Romeo*. [Powieść]. Wwa: Repter 1993, 111 s.

110. *Dzieci Ojca Świętego*. [Opowiadania]. Wwa: Ypsilon 1994, 178 s.

111. *Historie miłosne pod psem*. [Opowiadania]. Wwa: Letter-Perfect International 1994, 154 s.

112. *SB – love story*. Białystok: Łuk 1994, 84 s.

113. *Anioł w butach z ostrogami*. [Powieść]. Wwa: Tow. Wydawn. i Lit.; Ag. „Autograf” 1995, 409 s.

Cz. 1 pt. „Najjaśniejsza” planowanej trylogii; cz. 2 i 3 pt. „Podziemna”, „Ludowa” nie ukazały się (inf. w wywiadzie: *Ci straszni ojcowie*. W: L. Żuliński: *Między wierszami*. Kiełce 1997).

Wywiady: Nie było mnie więcej, niż da się przeczytać. Rozm. E. Sabelanka. W: E. Sabelanka: W kręgu wywiadów. Pozn. 1987; Jestem realistycznym pisarzem w surrealistycznym kraju. Rozm. J. Marx. *Dziś* [1991] nr 9; Ci straszni ojcowie. Rozm. L. Żuliński. W: L. Żuliński: Między wierszami. Kielce 1997.

LP XX w. (red.).

S. Barańczak: Bratny raz jeszcze. W tegoż: Etyka i poetyka. Paryż 1979, wyd. nast. Kr. 1981, przedr. w tegoż: Nie podlegać nicości i inne szkice. Kr. 1980. – W. Bartoszewski: Nad „Kolumbami” B. W tegoż: Na drodze do niepodległości. Paris 1987. – S. Dąbrowski: „Spektakl autobiograficzny”. W: Autor i jego wcielenia. Szczec. 1991. – K. Plewiński: „... A serie – w szlachetną nienawiść wzbogacić”. *Dziś* 1997 nr 11. – M. Reich-Ranicki: R.B. Noch eine verlorene Generation. W tegoż: Erst leben, dann spielen. Göttingen 2002.

A.Sz.

BRAUN Andrzej

[...] Od 1977 drukował sporadycznie artykuły w *Komunikatach Polskiego Klubu Conradowskiego*. [...] W 1992 został wiceprzewodniczącym, a w 1994 przewodniczącym Rady Kultury przy Prezydencji RP. Od 1994 był wiceprezesem Polskiego Towarzystwa Conradowskiego, a następnie jego prezesem; publikował w piśmie Towarzystwa *Con-text*. Odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski (2003). [...]

TWÓRCZOŚĆ

20a. „Uczyliśmy się milczeć...” Wypowiedź na zjeździe ZLP. Wwa: Wydawn. NZS Politechniki Warsz. MEL* 1981, 11 s.

26. Jak wściekle psy... [Powieść]. Wwa: Czyt. 1994, 202 s.

27. Szkoła Conrada. [Szkice]. Wwa: Verba 1995, 173 s.

28. Psie Pole. [Powieść]. Wwa: Agawa 1997, 188 s.

29. Królestwo konieczności. [Powieść]. Wwa: *Twój Styl* 2000, 359 s.

30. Apogeum. Gdańsk: Polnord. Wydawn. „Oskar” 2003, 167 s.

Zawiera 3 opowieści: o G. Byronie, C. Norwidzie i J. Conradzie.

31. Cyrograf. Powieść. Łódź: Fundacja ANIMA „Tygiel Kultury” 2006, 163 s.

32. Klimaty. Wybór wierszy. Wwa: Nowy Świat 2006, 79 s.

Praca redakcyjna

1. Memorial Newerlego. [Powst. 1965. Kom. red.: ..., P. Hertz, I. Newerly]. Oprac. i wstępem poprzedził J. Zieliński. Wwa: Bibl. Nar. 2003, 57 s.

Tekst dot. sytuacji literatury i polityki kult., powstał z inicjatywy I. Newerlego, zredagowany na podstawie materiałów członków warszawskiego środowiska pisarskiego.

Ank. 2004. – Wywiady: Były we mnie jakby dwie osobowości. W: *Hańba domowa*. Oprac.: J. Trznadel, przekł. franc.: Il y avait en moi deux personnalités. W: *La Honte*. [Przeł.] M. Rodowicz-Heninger. Paris 1992; Pisarz zawód niewdzięczny. Rozm. P. Szewc. *Zycie Warsz.* 1993 nr 290; Między Łodzią a Litzmannstadt. Rozm. Ł. Gołębiowski. *Rzeczpospolita* 1997 nr 284.

LP XX w. (W. Maciąg).

[Wallenrod.] A. Dziurkowski: Epitafium dla romantyzmu. *Prz. Pousz.* 1992 nr 3; S. Chwin: Wallenrod po Afganistanie i Grudniu. W tegoż: *Literatura i zdrada*. Kr. 1993. – M. Jakitowicz: Być epikiem. O twórczości A.B. *Prz. Artyst.* 1994 nr 2. – H. Zaworska: A.B., pisarz tylko dla dorosłych. W tejeż: *Lustra Polaków*. Łódź 1994. – G. Pomian: Łódź – miasto nieznanne. *Kultura*, Paryż 1998 nr 4 [dot.: Psie pole]. – H. Zaworska: Walka z losem. *Gaz. Wyborcza* 2000 nr 127 [rec.: Królestwo konieczności]. – M. Reich-Ranicki: A.B. Weitersegeln mit gebrochenem Mast. W tegoż: *Erst leben, dann spielen*. Göttingen 2002. – M. Jentys: Apogeum A.B. W tejeż: *Nic Ariadny*. Tor. 2005 [dot.: Apogeum].

A.Sz.

BRAUN Jerzy Bronisław

[...] Za udział w wojnie polsko-bolszewickiej został odznaczony Krzyżem Walecznych. [...] Od 1929 pracował w redakcji *Kino-Teatru*. [...]

TWÓRCZOŚĆ

6a. Demon filmu. [Powieść fantastyczna]. *Now. Il.* 1924 nr 26-51.

10. Białe czy żółte. [Powieść]. Por. poz. **14a**.

13. Pod banderą miłości. Scenariusz filmowy.

A d a p t. powieściowa: Z. Dromlewiczowa: Pod banderą miłości (wg scenariusza filmowego ...). [Wyd. 2] Wwa: *Bibl. Echa Pol.* 1934.

13a. Noc listopadowa. Scenariusz filmowy. Powst. przed 1930. Druk szkicu scenariusza *Kino* 1930 nr 41 s. 6.

14a. Białe czy żółte. Scenariusz filmowy. Powst. przed 1931. Druk szkicu scenariusza *Kino* 1931 nr 46 s. 8, 9, 11. Por. poz. **10**.

15. Europa. Dramat w 5 obrazach z prologiem i epilogiem. Wyd. w oprac. i ze wstępem K. Brauna Wwa: Fronda 2004, 160 s.

Tu także: M. Żychowska: J.B. (1901-1975).

29a. Nowy świat kultury. [Esej filozoficzno-estetyczny]. Powst. 1942. Wyd. Ząbki: Apostolicum; Wwa: Fronda [2003], 324 s.

31. Unionizm. [Wyd. 2] Wwa: Ogólnopolski Klub Miłośników Litwy 1999, 114 s.

42. Ekumenizm w uchwałach soboru i w okresie posoborowym. Wyd. nast.: wyd. 2 popraw. i uzupełn. Wwa: Ogólnopolski Klub Miłośników Litwy 2001, tamże 2006.

44. Problem nieśmiertelności w filozofii św. Tomasza i w filozofii nowożytnej. Por. poz. **44a**.

44a. Le probleme de l'immortalité dans la doctrine de saint Thomas d'Aquin. Roma: Officium Libri Catholici 1972, 6 s. Por. poz. 44.

51a. Kultura jutra, czyli Nowe Oświecenie. Powst. przed. 1975. Wyd. ze wstępem i oprac. tekstu M. Urbanowskiego Zabki: Apostolicum 2001, 360 s.

51b. Zarys filozofii Hoene-Wrońskiego. Powst. przed 1975. Wwa: Ogólnopolski Klub Miłośników Litwy 2006, 295 s.

55. Muza poezji w celi Jerzego Brauna. Wstęp i wybór wierszy: E. Żuk. Kr.: Nakł. autora wstępu 1997, 119 s.

56. Tancerz otchłani i inne wiersze. Wybór i posł.: W. Smaszcz. Wwa: Pax 1997, 213 s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (J. Wojnowski), – SBLP t. 4 (J. Starnawski), – A. Niewiadomski: J.B. W: A. Niewiadomski, A. Smuszkiewicz: Leksykon polskiej literatury fantastycznonaukowej. Pozn. 1990. – Bibliografia prac naukowych J.B. W: J. Bartyzel: „Kryzys” czy „przesilenie”. Łódź* 1979. – [Bibliografia prac J.B.] W: J. Braun: Unionizm. [Wyd. 2] Wwa 1999.

K.L. Koniński. *Gaz. Lit.* 1932/33 nr 7, przedr. w tegoż: Szkice krytyczne. Kr. 2007 [rec.: Cień Parakleta]. – J. Bartyzel: „Kryzys” czy „przesilenie”. Mesjanizm jako próba przezwyciężenia świadomości katastroficznej. Łódź: Wydawn. Młodej Polski* 1979, 27 s. [dot. publicystyki J.B. z l. 1932-1939]. – K. Braun: J.B. *Zesz. Hist.*, Paryż 1991 z. 98. – J. Lewandowski: Syndrom B. W tegoż: Szkoła bolesna, obraz dni... Uppsala 1991. – J. Bartyzel: Estetyka kreacjonistyczna J.B. *Szt. i Filoz.* 1993 nr 6. – M. Żychowska: Jerzy Braun – harcerz, poeta, filozof, publicysta, mąż stanu. 1901-1975. [Tarnów:] Staraniem J. Braun-Domańskiej oraz Tarnowskiego Tow. Kult. [1993], 29 s. – L. Brodowski: 20 lat temu umarł J.B. *Lituanica* 1995 nr 3. – L. Wiśniewska: J.B. koncepcja ideokracji. *Phenomena* 1996 t. 3. – B. Orwinowska: Więzień J.B. *Niepodległość i Pamięć* 1997 nr 1. – J. Bartyzel: Diapazon spraw ogromnych. *Arcana* 1998 nr 6 [rec.: Muza poezji w celi Jerzego Brauna; Tancerz otchłani i inne wiersze]. – L. Brodowski: Unia, czyli wyższa synteza; Cz. Domeradzki: Unionizm, czyli sens wszechświata. W: J. Braun: Unionizm. [Wyd. 2] Wwa 1999. – A. Kubas: Nadwiślańskie Jeruzalem w poetyckiej wizji J.B. *Zesz. Nauk. Untu. Rzesz. Hist. Lit.* 2002 z. 1. – M. Urbanowski: Mesjanista J.B. W tegoż: Oczyszczenie. Kr. 2002. – M. Żychowska: Jerzy Braun. (1901-1975). Twórca kultury harcerskiej i „Unionizmu”. Tarnów: Harcerska Pracownia Archiwalno-Nauk. Wwa: Stow. Kult. Frona 2003, 96 s. – L. Wiśniewska-Rutkowska: Mesjanizm Jerzego Brauna. Myślenie w perspektywie Józefa Marii Hoene-Wrońskiego. Kielce: Wydawn. Akad. Świętokrzyskiej 2004, 270 s. – J. Siedlecka: Tancerz otchłani. (J.B.). W tejże: Oblawa. Wwa 2005.

A.Sz.

BRAUN Kazimierz

Pseud.: Andrzej Niezgodą.

[...] W 1971 uzyskał stopień doktora nauk humanistycznych na Uniwersytecie im. A. Mickiewicza w Poznaniu. [...] W 1976 otrzymał stanowisko docenta w Instytucie Kulturoznawstwa. [...] W 1983

otrzymał indywidualną nagrodę Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki II stopnia. W 1984 Senat UW. wystąpił z wnioskiem o przyznanie mu tytułu profesora nadzwyczajnego, wniosek został zablokowany przez Komitet Wojewódzki PZPR; zatwierdzony przez Centralną Komisję Kwalifikacyjną dopiero w 1992. [...] Reżyserował w amerykańskich teatrach, m.in. w The Guthrie Theater w Minneapolis, McCarther Theater w Princeton, Odyssey Theater w Los Angeles i The Kavinoky Theater w Buffalo. W 2001 otrzymał nagrodę Fundacji Fulbrighta (USA), w 2003 nagrodę Fundacji W. i N. Turzańskich (Toronto). Odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1997), Krzyżem Oficerskim Orderu Zasługi RP (2005) oraz odznaką „Zasłużony dla Kultury Polskiej” (2005). [...]

TWÓRCZOŚĆ

3. Piśzę pamiętnik artysty. Kartki z biografii Cypriana Kamila Norwida. TV 1970. Por. Przekłady i adaptacje poz. 7a, 18.

Montaż tekstów, w t. 1 błędnie podany w twórczości oryginalnej.

8. Druga reforma teatru? Szkice.

Przekł. c z e s.: Druhá divadelní reforma? Studie. [Przel.] J. Vondráček. Praha 1993.

9. Przestrzeń teatralna.

Przekł. c z e s.: Divadelní prostor. [Przel.] J. Vondráček. Praha 2001.

11. Valesa. [Utwór dramatyczny]. Druk pt. Valesa. *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 1999 nr 7/8 s. 98-131. Przedr. zob. poz. 42.

12. Dżuma. [Utwór dramatyczny]. Por. Przekłady i adaptacje poz. 15a.

Montaż tekstów na podstawie: D. Defoe: Dziennik roku zaraży i A. Camus: Dżuma, w t. 1 błędnie podany w twórczości oryginalnej.

13. Święty las. [Monodram]. Praprem. Wr., T. Współcz. 1983. Druk pt. Hollywood czyli Święty las. *Scena* 1984 nr 7 s. 41-45. Przedr. zob. poz. 37. Wyst. pt. Broadway, mój Broadway. TV 1988. Wyst. też pt. Hollywood znaczy święty las.

Przekł. c z e s.: Hollywood anebo Svätý les. [Przel.] I. Lexová. Praha 1991.

18. Immigrant Queen. [Utwór dramatyczny o H. Modrzejewskiej]. Druk pt. Émigré Queen. A soliloquy. W: Madame Modjeska Countess Bozenta. Buffalo 1993 s. 55-92. Por. poz. 19, 23. Przedr. zob. poz. 37, 42.

19. Pani Helena [Modrzejewska; utwór dramatyczny]. Por. poz. 18, 23.

Wyst. też pt. Helena, rzecz o Modrzejewskiej; Modrzejewska; Modjeska.

21. Broadway, mój Broadway. [Monodram].

Inny tytuł poz. 13.

22. Bojkot. Przedr. zob. poz. 42.

23. Helena, rzecz o Modrzejewskiej. [Szkic biograficzny]. Toronto: High Park Pages 1993, 83 s. Por. poz. 18, 19.

24. American dreams. [Utwór dramatyczny]. Praprem. Toronto, T. Polonia (The Canadian Stage T.) 1994.

Przedstawienie w jęz. pol.

25. Teatr polski 1939-1989. Obszary wolności – obszary zniewolenia. Wwa: Semper 1994, 250 s.

Przekł. a n g.: A history of Polish theater, spheres of captivity and freedom. Westpoint 1996.

26. Pożegnanie z Alaską. Powieść emigracyjna. Wwa: Pax 1996, 362 s.

27. Szkice o ludziach teatru. Wwa: Semper 1996, 228 s.

Zawiera części: 1. Mała monografia Osterwy; 2. Notatki na marginesach książek i kalendarzy.

28. Tajemnice powszednie. Naśladowania i świadectwa. [Wiersze]. Pelplin: Bernardinum 1998, 61 s.

29. Wprowadzenie do reżyserii. Wwa: Semper 1998, 289 s.

Zawiera części: 1. Wprowadzenie do twórczości reżysera; 2. Wprowadzenie do warsztatu reżysera.

Przekł. a n g.: Theater directing: art, ethics, creativity. Lewiston, NY 2000.

30. Dzień świadectwa. [Powieść]. Bytom: Ofic. Wydawn. 4K 1999, 383 s. Wyd. nast.: Pozn.: Druk. i Księg. Świętego Wojciecha 2005, 485 s.

Przekł. a n g.: Day of witness. [Przel.] Ch.A. Zakrzewski. Toronto 2002.

31. Tamara L. [Utwór dramatyczny]. Praprem. Toronto, T. Polonia 1999. Druk *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 1999 nr 3, 4. Przedr. zob. poz. 42.

Przekł. a n g.: Wyst. Buffalo, The Irish Classical Theatre Company at the Andrews T. 2001, – r o s.: [Przel.]: O. Davidenko, V. Ivčenko. W: Dve p'esy dla dvuch ispolniteliej. Charkov 2000, – u k r.: [Przel.]: O. Davidenko, V. Ivčenko. W: Dvi piesi dlja dvoch vikonavčiv. Charkiv 2000.

Inf. o przekł. ros. i ukr.: B. Bulat: Bibliografia K.B. W: Horyzonty teatru. Szkice o twórczości K.B. pod red. E. Kossarzewskiej. Tor. 2004 poz. 672, 673.

32. Gry i pułapki. [Utwór dramatyczny]. Powst. przed 2000.

Przekł. r o s.: [Przel.]: O. Davidenko, V. Ivčenko. W: Dve p'esy dla dvuch ispolniteliej. Charkov 2000, – u k r.: [Przel.]: O. Davidenko, V. Ivčenko. W: Dvi piesi dlja dvoch vikonavčiv. Charkiv 2000.

Inf. o przekł. ros. i ukr.: B. Bulat: Bibliografia K.B. W: Horyzonty teatru. Szkice o twórczości K.B. pod red. E. Kossarzewskiej. Tor. 2004 poz. 672, 673.

33. Kieszonkowa historia teatru na świecie w XX wieku. Lubl.: Norbertinum 2000, 243 s. Wyd. nast. także 2003.

34. Płonący anioł. [Utwór dramatyczny]. *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 2000 nr 1-2, 3. Przedr. zob. poz. 42.

35. Pułapki miłości. (Sztuka w dwóch częściach). *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 2000 nr 6 s. 59-70, nr 7/8 s. 59-75.

36. Kieszonkowa historia teatru polskiego. Lubl.: Norbertinum 2002, 328 s.

Przekł. a n g.: A concise history of Polish theater from the eleventh to the twentieth centuries. Lewiston, NY 2003, XXVIII, 474 s.

37. Ptak na szczydach i inne opowiadania amerykańskie. Tor.: Wydawn. A. Marszałek 2003, 405 s. Zawiera utwory dramatyczne i opowiadania.

38. Dzieci Paderewskiego. (Paderewski's children). [Utwór dramatyczny]. Praprem. Buffalo, The Black Box T. 2004. Przedr. zob. poz. 42.

39. Opowieść matki o Powstaniu Warszawskim. Dramat; The Warsaw uprising. A mother story. A play. Buffalo, New York: Pol. Fundacja Kult. Polish Cultural Foundation 2004, 105 s. Przedr. zob. poz. 42.

40. Krótka historia teatru amerykańskiego. Pozn.: Wydawn. Nauk. UAM 2005, 385 s.

41. Promieniowanie. [Utwór dramatyczny o M. Curie-Skłodowskiej]. Praprem. pol. Toronto, Salon Muzyki, Literatury i Teatru 2006. Przedr. zob. poz. 42.

Przekł. a n g.: Radiation. Wyst. Buffalo, Lancaster Opera T. House 2006.

42. Sztuki o Polakach. Lubl.: Norbertinum 2006, 577 s.

Zawartość: Paderewski wraca, – oraz poz. 11, 18, 22, 31, 38, 39, 41 i poz. 18 z działu Przekłady i adaptacje.

Przekłady i adaptacje

7a. Piszę pamiętnik artysty. Kartki z biografii Cypriana Kamila Norwida. TV 1970.

Montaż tekstów, Por. Twórczość poz. 3.

15a. Dżuma. [Utwór dramatyczny].

Montaż tekstów na podstawie: D. Defoe: Dziennik roku zarazy i A. Camus: Dżuma. Por. Twórczość poz. 12.

18. Rzecz o Norwidzie z jego słów utkana. [Utwór dramatyczny]. Scenariusz. Pelplin: Bernardinum 1996, 110 s. Por. poz. 7a.

19. B. Jasiński: Dummies' Ball. Przekł. na ang. oprac. ... Wyst. Buffalo, [cz. 1:] The Drama T., [cz. 2:] The Black Box T. 1997.

Tytuł pol. oryginału: Bał manekinów

20. J. Braun: Europa. Dramat. Wyst. w adapt. ... Tarnów, T. im. L. Solskiego 2003. Druk w oprac. ... Wwa: Fronda 2004, 160 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 1995, 2000, 2004. – Wywiady: O bojkocie formy. Rozm. K. Mieszkowski. *Not. Teatr*: 1991 nr 1; Życie po życiu. Rozm.: J. Tyszka, J. Ostrowska. W: J. Tyszka: Widowiska nowojorskie. Pozn. 1994; Teatr jest formą miłości... Rozm. K. Starczak-Kozłowska. *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 1998 nr 1/2.

B. Bułat: Bibliografia K.B. W: Horyzonty teatru. Tor. 2004 s. 241-311.

J. Gawłowski: Wahadło B. *Not. Teatr.* 1991 nr 1. – M. Fik: K.B. Spowiedź bez powodu. *Dialog* 1993 nr 1 [rec.: Rozdarta kurtyna. – [Teatr polski 1939-1989. Obszary wolności – obszary zniewolenia.] J. Majcherek: Co nam zostało z tych lat? *Teatr* 1995 nr 2; A. Mieszowska: Podręcznik bardzo osobisty. *Nowe Książ.* 1995 nr 4; I. Sławińska: Uległość i kontestacja. Pół wieku teatru polskiego. *Tyż. Powsz.* 1995 nr 23. – A. Bałajewski: „Potuczone lustro” emigracji. *Nowe Książ.* 1997 nr 4 [rec.: Pożegnanie z Alaską]. – H. Bałtyn: Książeczka oszczędnościowa. *Nowe Książ.* 1997 nr 2 [rec.: Szkice o ludziach teatru]. – H. Bałtyn: Teatr martwego człowieka? *Nowe Książ.* 2000 nr 11 [rec.: Kieszonkowa historia teatru na świecie w XX wieku]. – P. Horbatowski: Działalność artystyczna i naukowa K.B. na emigracji. *Prz. Pol.* 2001 z. 3. – B. Osterloff: Zwierciadło dziejów. *Nowe Książ.* 2003 nr 7/8 [rec.: Kieszonkowa historia teatru na świecie w XX wieku]. – Horyzonty teatru. Szkice o twórczości Kazimierza Brauna pod red. E. Kossarcekiej. Tor.: A. Marszałek 2004, 342 s. [zawiera m.in.: E. Morawiec: Przygody życia reżysera w PRL; W. Kaczmarek: K.B. historia teatru; A. Dunajski: K.B. wobec Cypriana Norwida; D. Przystek: Wzorce i świadectwa; K. Sielicka: Podążać za sensem słów]. – J. Sokółowska-Gwizdka; K.B. artysta, humanista, romanik. *Dz. Pol. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2004 z 3 IX.

J.Z.

BRAUN Mieczysław 1902-1942

Inne formy nazwiska: Braunsztajn, Bronstejn, Bronsztejn.

[...] W 1937-38 ogłaszał felietony w *Naszym Przeglądzie*. [...] Zmarł około 8 lutego 1942 w getcie warszawskim.

TWÓRCZOŚĆ

7. Sygnał z Marsa, [Słuchowisko radiowe]. Radio 1930.

7a. Matka. [Słuchowisko]. Radio (Łódź) 1936.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (B. Gołębiowska). – H. Dawidowicz: Aleksander Mieczysław Braunsztajn. (B.M. 1902-1942). W: Słownik biograficzny adwokatów polskich. T. 2. Wwa 1988.

E. Prokop-Janiec: Międzywojenna literatura polsko-żydowska. Kr. 1992, passim. – J. Maciejewski: M.B. W: OLP. Ser. 6 t. 3. Kr. 1993. – T. Giegier: M.B. W tegoż: Opowieści o dawnych poetach Łodzi. Łódź 1995. – T. Januszewski: Kłeska M.B. *Miscellanea Łódz.* 1995 [z. 2].

B.T.

BREITER Emil

[...] W 1909-10 kontynuował studia na Sorbonie w Paryżu. [...] Od 1913 był członkiem Związku Strzeleckiego w Krakowie [w t. 1 błędna data]. [...]

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.). – SBLP t. 7 (J. Starnawski). – J. Sasaki: E.B. W: Słownik biograficzny adwokatów polskich. T. 2. Wwa 1988. – D. Fox: E.B. W: Słownik polskich krytyków teatralnych. T. 1. Wwa 1994.

B.T.

BREZA Tadeusz

TWÓRCZOŚĆ

13. Spizowa brama. Notatnik rzymski. [Wyd. 13] Wwa: KiW 1995, 420 s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (W. Maciąg). – E. Dąbek-Derda: T.B. W: Słownik polskich krytyków teatralnych. Wwa 1994. – A. Śliwińska: Tadeusz Breza. Bibliografia. Opole: Woj. Bibl. Publiczna 1995, 27 s.

T. Brajerski: Uwagi o „praesens historicum”. *Section FF. Philologiae* 1990 t. 6 (1988) [dot.: Urząd; A. Fiedler: Gorąca wieś Ambinaitelo]. – [Mury Jerycha:] S. Gawliński: Porachunki z przedwrześniową Polską. W tegoż: Polityczne obowiązki. Odmiany powojennej prozy politycznej w latach 1945-1975. Kr. 1993; G. Herling-Grudziński: Trąba jerychońska. W tegoż: Wyjścia z milczenia. Wwa 1993. – M. Dąbrowski: T.B.: powieść analityczna. W tegoż: Polska awangarda prozatorska. Wwa 1995. – J. Domagalski: Proustowskie skłonności Adama Grywałda. *Stud. i Mater. Filol. Pol.*, WSP Zielona Góra 1995 z. 8 [dot.: Adam Grywałd]. – T. Drewnowski: Próba scalenia. Wwa 1997, passim. – [Spizowa brama; Urząd:] K. Lubczyński: Rzymski sezon po latach. *Dziś* 1997 nr 9; Z. Stala: Tezeusz – racjonalista, czyli T.B. w labiryntach Watykanu. W: Człowiek w drodze. T. 2. Bydg. 2000. – J. Tomkowski: Jak pojawili się Adam i Józio. W: Maski współczesności. Wwa 2001 [dot.: Adam Grywałd; W. Gombrowicz: Ferdynand]. – G. Ritz: Inexpressible Desire and Narrative Poetics. Homosexuality in Iwaszkiewicz, B., Mach and Gombrowicz. W: Gender and sexuality in ethical context. Bergen 2005. – J. Szydłowska: Morfologia przestrzeni Ziemi Odzyskanych w nieukończonyj powieści czasów stalinowskich. *Media, Kultura, Komunikacja Społeczna* 2005 nr 1 [dot.: Złota łódka]. – T. Drewnowski: Paradoxs o B. W tegoż: Porachunki z XX wiekiem. Kr. 2006. – M. Gębka-Wolak: O składni „Murów Jerycha” T.B. W: Światy przedstawione. Tor. 2006. – M. Szpakowska: B.: krytyk-amator. W tejże: Teatr i bruk. Wwa 2006.

E.G.

BRODZKA Alina

[...] Od 1968 uczestniczyła jako współorganizator i wykładowca w prowadzonych dla studentów polonistyki kursach w seminarjach, m.in. pt. „Literatura źle obecna” (1981-89); wykladała na tzw. latającym uniwersytecie (1978) i w Towarzystwie Kursów Naukowych (1978-81). W 1991 została profesorem zwyczajnym w IBL PAN. Od tegoż roku współredagowała serię IBL *Historia Literatury*. *Studia*, a od 1995 serię *Mala Historia Literatury Polskiej*. Wchodziła w skład komitetu redakcyjnego trzech tomów wydawnictwa „Stawisko. Almanach Iwaszkiewiczowski” (wyd. 1995-98). Po przejściu w 1999 na emeryturę w IBL PAN nadal kieruje Pracownią Literatury Współczesnej i kontynuuje pracę naukową. Wchodzi nadal w skład Rady Naukowej IBL oraz jest członkiem Komitetu Nauk o Literaturze Polskiej PAN. Przewodniczy Komisji do Spraw Doktoratów w Zakładzie Literatury Współczesnej i Teorii Literatury. Jest członkiem Rady Wydziału Polonistyki UW oraz Komisji Filologicznej PAU. [...]

179

TWÓRCZOŚĆ

8. Autentyzm samowiedzy kulturowej. W: *Literatura polska 1918-1975*. T. 2. 1933-1945. Wwa: Wiedza Powsz. 1993 s. 537-609. Z prac IBL PAN.

Prace redakcyjne

11. *Literatura polska 1918-1975*. Wwa: Wiedza Powsz. Z prac IBL PAN.

T. 3. *Literatura polska 1945-1975*. Cz. 1. Red. nauk.: ..., T. Bujnicki. 1996, 432 s.

W t. 1 błędnie określono dodatkowy tom poza numeracją: J. Stradecki: Dokumentacja bibliograficzna 1918-1944 jako t. 3.

15. *Słownik literatury polskiej XX wieku*. Wyd. 2 Wr.: Ossol. 1996.

17. *Sporne postaci polskiej literatury współczesnej*. [Praca zbiorowa]. Wwa: Wydawn. IBL 1994-1996. IBL PAN.

[T. 1]. Pod red. ... 1994, 204 s.

Materiały z konferencji zorganizowanej przez IBL PAN i SPP 6-7 V 1993 w Wwie.

[T. 2]. *Sporne postaci polskiej literatury współczesnej – następne pokolenie*. Pod red. ... i L. Burskiej. 1995, 172 s.

Materiały z konferencji zorganizowanej przez IBL PAN i SPP 10-11 V 1994 w Wwie.

[T. 3]. *Sporne postaci polskiej literatury współczesnej – kontynuacje*. Pod red. ... i L. Burskiej. 1996, 245 s. Wyd. nast. tamże 1998, 485 s.

Materiały z konferencji zorganizowanej przez IBL PAN i SPP w Warsz. Tygodniu Kultury 4-5 V 1995.

[T. 4]. *Sporne postaci polskiej literatury współczesnej – krytycy*. Pod red. ... i T. Żukowskiego. 2003, 334 s.

18. *Żółkiewski: Społeczne konteksty kultury literackiej na ziemiach polskich. 1890-1939*. Przygot. do druku: ..., O. Czarnik, M. Hopfinger. Wwa: IBL PAN 1995, 147 s.

19. *Jan Józef – spotkania i spojrzenia*. Książka o Janie Józefie Lipskim. Zespół red.: ..., M. Puchalska, J. Jedlicki, R. Loth. Wwa: PIW 1996, 294 s.

20. *Sporne sprawy polskiej literatury współczesnej*. Pod red. ... i L. Burskiej. Wwa: Wydawn. IBL 1998, 485 s.

Materiały z konferencji zorganizowanej przez IBL PAN i SPP 30-31 V 1996 w Wwie.

21. *Z perspektywy końca wieku. Studia o literaturze i jej kontekstach*. Pod red. J. Abramowskiej i ... Pozn.: Rebis 1997, 295 s.

22. *Literatura polska wobec Zagłady*. Praca zbior. pod red. ..., D. Krawczyńskiej i J. Leociaka. Wwa: Żyd. Inst. Hist. Inst. Naukowo-Badawczy 2000, 291 s.

Materiały z konferencji nauk. 22-23 XI 1999 w Wwie.

25. *Tematy i pryzmaty. Studia o prozie polskiej XX wieku*. Pod red. ... i Z. Ziątka. Wr.: Ossol. 2000, 199 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006.

LP XX w. (G. Borkowska).

M.K.-K.

BROLL-JARECKA Krystyna

[...] Wyróżniona m.in.: odznaką „Zasłużony Działacz Kultury” (1971), złotą odznaką „Zasłużony w Rozwoju Województwa Katowickiego” (1974), honorową odznaką Komitetu do spraw Radia i Telewizji (1977), Złotym Krzyżem Zasługi (1977), Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1987) oraz honorową odznaką Polskiego Radia w Katowicach (2002). [...]

OPRACOWANIA

Ank. 2004.

M.K.-K.

**BRONCEL Zdzisław
1909-1998**

[...] W 1956 wystąpił ze Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie (ZPPnO) w proteście przeciw decyzji pisarzy Związku o niepublikowaniu w kraju. [...] Z sekcją polską radia BBC związany był do późnych lat siedemdziesiątych, realizując wiele audycji literackich, w tym własnych słuchowisk. [...] W 1986 został ponownie członkiem ZPPnO. Kontynuował współpracę z *Dziennikiem Polskim* i *Dziennikiem Żołnierza* (Londyn, 1986-88) i jego dodatkiem *Tydzień Polski* (1986-87), ogłaszając wiersze, artykuły i recenzje literackie, teatralne i filmowe. Publikował także w paryskiej *Kulturze* (1987-88) oraz krajowym miesięczniku *Poezja* (1987). Zmarł 7 grudnia 1998 w Londynie.

TWÓRCZOŚĆ

8. *Wiersze dawne i nowe*. Wstęp: N. Taylor-Terlecka, Z. Wałaszewski. Londyn: Pol. Fundacja Kult. 1998, 105 s.

Nadto słuchowiska radiowe [masz. w Arch. Emigracji Bibl. UMK w Tor.], m.in.: *Polonez. – W imieniu króla. – Ucieczka do Egiptu. – Wół i osioł*.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (M. Jentys).

M. Kalota-Szymańska: *Ostatnia książka Z.B., czyli „Amen polskiego pacierza”*. *PAL. Prz. Artyst.-Lit* 1999 nr 3. – M.A.

Supruniuk: Litania za poetę. Z.B. (1909-1998). *Arch. Emigracji* 1999 z. 2.

B.D.

BRONIEWSKI Władysław

TWÓRCZOŚĆ

2. Trzy salwy. Biuletyn poetycki. [Autorzy:] ..., S.R. Stande, W. Wandurski.

A d a p t. t v: Scenariusz: H. Drygalski. TV 1961;

Trzy salwy. Scenariusz wg Broniewskiego, Stande i Wandurskiego. TV 1968.

20. Dla dzieci. [Wiersze]. [Wyd. 10] Wr.: Siedmióróg 1996.

49a. Wiersze. [B.m.w.* 1979], 52 s.

Przedr. z wyd. Paryż: Inst. Lit. 1962.

49b. Wiersze. Wwa: Archiwum* 1979, 30 s.

58. Jakiego nie znacie... Posł.: P. Kunczewicz. Wybór: T. Kwiatkowski. Wwa: Wydawn. S.R. 1993, 112 s.

59. Wiersze. Wybór i posł.: W. Smaszcz. Białystok: Łuk 1993, 392 s.

60. Choinkowe wierszyki. Wwa: Philip Wilson 1994, 31 s.

61. Liryczny okultysta. [Wiersze]. Oprac. graf.: J. Veit. Wwa: Interart 1994, 109 s.

62. Poezje 1923-1961. Wybrał, oprac. i szkicem o Poezje poprzedził W. Woroszyński. Wwa: PIW 1995, 556 s.

63. Erotyki. Wstęp: R. Przybylski, E. Dunaj-Kozakow. Wybór, oprac. i nota biogr.: J. Kwiek-Osiowska. Kr.: Sponsor 1997, 192 s.

64. Kochałbym cię. [Wiersze]. Wybór i posł.: W. Smaszcz. Płock: Woj. Bibl. Publiczna im. W. Broniewskiego 1997, 106 s. Wyd. 2 tamże 1998.

65. Poezje zebrane. Wydanie krytyczne. Oprac. F. Lichodziejewska. T. 1-4. Płock: Tow. Nauk. Płockie; Tor.: Algo 1997, 531 + 744 + 498 + 619 s.

T. 1. 1912-1925; T. 2. 1926-1945; T. 3. 1946-1962; T. 4. Utwory dla dzieci, przekłady poetyckie, indeksy.

66. Po co żyjemy. Wstęp: M. Cisko. Wwa: Prószyński i S-ka 1998, 71 s.

67. Wołam wołaniem wiatru. Liryki. Wyboru dokonał B. Drozdowski. Wwa: KiW 1998, 206 s.

68. Liryki najpiękniejsze. Wybór: A. Madyda. Tor.: Algo 1999, 90 s.

Przekłady

1. F. Dostojewski: Gracz. [Powieść]. [Wyd. 9] Wwa: Dom Wydawn. Sz. Szymański 1992.

2. F. Dostojewski: Pokrzywdzeni i poniżeni. [Powieść]. [Wyd. 6] pt. Skrzywdzeni i poniżeni. Powieść

w 4 częściach z epilogiem. London: Puls 1992, 361 s.

4. F. Dostojewski: Białe noce. [Powieść]. [Wyd. 6] pt. Białe noce i inne utwory. Przeł.: ..., G. Karski, A. Stawar, Z. Podgórzec. London: Puls 1992.

W tłum. W.B.: Białe noce.

6. M. Gogol: Przygody Czyczykowa albo martwe dusze. T. 1-2. Wyd. nast.: [wyd. 12] pt. Martwe dusze. Posł.: A. Drawicz. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1993, 361 s.; wyd. 2 [!] zmien. Wr.: Ossol. 1998, CLII, 458 s. *BN II*, 101.

T. 2 przeł. M. Leśniewska.

33. K. Czukowski: Telefon. Przeł. z ros. ... Moskwa: Małysz 1984, [12] s.

34. S.A. Jesienin: Moja gwiazdo płoń. Przeł. z ros.: ..., J. Brzechwa i T. Nowak. Wiersze wybrała M. Matyka. Kr.: Miniatura 1991, 48 s.

M o n t a ż e: t e a t r. wierszy, m.in.: Nie glaskalo mnie życie po głowie. Wyst. Łódź, T. Powasz. 1962. – To ja dąb. Wyst. Gdańsk, T. Wybrzeże 1963. – Wiersze wam daję. Scenariusz: T. Żuchniewski. Wyst. Olsztyn, T. im. Jaracza 1964. – Wołanie wiatru. Scenariusz: O. Koszutska. Wyst. Wwa, T. Ziemi Mazow. 1971. – Ręka umarłej (z utworami Marii Zarębińskiej-Broniewskiej). Scenariusz: J. Bryniarska. Wyst. Płock, T. im. J. Szaniawskiego 1975. – Po tamtej stronie radości. Scenariusz: Z. Listkiewicz. Wyst. Wwa, T. Nowy 1977. – Spowiedź. Scenariusz: M. Banaszyńska. Wyst. Płock, T. im. J. Szaniawskiego 1983. – ... I znów jestem w Płocku. Scenariusz: M. Mokrowiecki. Wyst. Płock, T. Dram. im. J. Szaniawskiego. 1997. – t v: Estrada poetycka Władysława Broniewskiego. TV 1957. – Wiersze. Wybór i układ: A. Piotrowski. TV 1962. – Dwa skrzydła. Scenariusz: A. Brzozowski. TV 1967. – Wisła. Scenariusz: W. Siemion. TV 1972. – Liryki. TV 1975. – Komuna paryska. TV 1977. – Bagnet na broń. TV 1979. – Pamiętniki 1918-1922. Wybór tekstów: K. Merta. TV 1985. – Zawsze poezja ze mną. [Widowisko poetycko-muzyczne]. Reż.: S. Szlachtycz. TV 1993.

OPRACOWANIA (wybór)

LP* po 1939 (A. Kowalczykowa) ak)

J. Wałc: W.B. wobec września. *Kult. Niezależna* 1990 nr 58, przedr. w: Sporne postaci polskiej literatury współczesnej. Wwa 1994. – R. Matuszewski: W.B. 1897-1962. W: OLP, Ser. 6 t. 3. Kr. 1993. – A.K. Waśkiewicz: Poezja Władysława Broniewskiego. Gdańsk: Wydawn. M. Rożak 1994, 64 s. – W. Weintraub: O B. na emigracji. W tegoż: O współczesnych i o sobie. Kr. 1994. – J. Wałc: Cóż po poezje w czasie marnym. *Tyg. Pousz.* 1995 nr 33 lo życiu i twórczości W.B.]. – A. Chruszczyński: Pocałunek Almanzora. Głosa na poczet reinterpretacji poezji B. W: Stare i nowe w literaturze najnowszej. Bydg. 1996. – B. Królikowski: Pensjonarki i dwaj legioniści. Nieznany wiersz W.B. *Więz* 1996 nr 6. – R. Matuszewski: Sztorcem do świata. *Gaz. Wyborcza* 1997 nr 289 dod.

Magazyn nr 50, przedr. w tegoż: *Zapiski świadka epoki*. Wwa 2004. – M. Janion: „W starych smatach żołnierskich”. W teże: *Placz generała*. Wwa 1998. – R. Matuszewski: B. w całości. *Nowe Książę*. 1998 nr 4 [rec.: Poezje zebrane]. – Wierszem kocham i wierszem cierpię. Władysław Broniewski – życie i twórczość. Oprac.: E. Lewandowska, M. Zaleska-Mikulska. Płock: WBP [Woj. Bibl. Publiczna] 1998, 84 s. [materiały z sesji; zawartość: T. Bujnicki: „Ekspresjonizm B.”; B. Urbanowski: *Żołnierz i kochanek*; W. Smaszcz: „Wrażliwy na świat, jak czeremcha na przymrozkę”; S. Kędziński: *Muzeum W.B. jako warsztat pracy polonisty*; R. Kaźmierczak: B. i film; D. Rychniewski: Płock miastem lat dzieciennych W.B.; W. Kaczanowska: W.B. w zbiorach Biblioteki im. Zielińskich Tow. Naukowego Płockiego; T.J. Żółciński: W.B. portret wielokrotny; Materiały z wystawy – „Miasto rodzinne”]. – A. Lam: B. w środku życia. W tegoż: *Inne widzenie*. Wwa 2001. – „Ja jestem kamień”. Wspomnienia o Władysławie Broniewskim. Zebrała i oprac. M. Pryzwan. Wwa: Domena 2002, 312 s. [zawiera wspomnienia następujących autorów: E. Axer, L.M. Bartelski, A. Bednarska-Strycharz, B. Biliński, M. Brandys, A. Braun, J. Broniewska, W. Broniewska, M. Broniewska-Pijanowska, J. Czapski, S.R. Dobrowolski, E. Dorobek, B. Drozdowski, E. Fišzer, P. Gabryel, K. Galczyńska, J. Giedroyc, S. Grodzieńska, J. Hartwig, M. Hlasko, M. Iwaszkiewicz-Wojdowska, J. Kott, D. Lazer, L. Lewin, A. Lisiecka, A. Łabanow, J. Małgorzewski, A. Mandalian, R. Matuszewski, J. Mieroszewski, A. Międzyrzeccki, W. Ognio, B. Ostromecki, L. Pasternak, J. Prutkowski, P.M. Przytkowski, O. Siemaszko, J. Skokowski, D. Słoboda, A. Słonimski, J. Sorgonin, [Z. Mitzner] J. Szelaż, S. Szmaglewska, I. Szymańska, M. Warneńska, A. Wat, W. Weintraub, M. Welna-Klonowiecka, W. Woroszyński, E. Zawistowska, W. Żukrowski]. – S. Lisewska: *Krzyk czy milczenie? (Z zagadnień recepcji poematu o Stalinie W.B.)*. *Roczn. Nauk Państw. Wyż. Szkoły Zawodowej w Wałb.* 2003 [nr] 2. – M. Stępień: „Tęsknił do kraju fizycznie”. (O W.B.). W tegoż: *Jak grecka tragedia*. Kr. 2005. – W. Wójcik: *Poezja B.; Rozpacz i pocieszenie*. W tegoż: *Zagłębiowskie impresje*. Kat. 2006.

BRONISŁAWSKI Jerzy

[...] W 1949 został skierowany do pracy w aparacie bezpieczeństwa w pionie kontrwywiadu cywilnego, gdzie do 1971 zajmował się ściganiem hitlerowskich przestępców wojennych. [...]

TWÓRCZOŚĆ

7. Anatomia zdrady. [Powieść].

Przekł. g r u z.: Galatis anatomia. W: *Polonuri detektivi*. Batumi 1989.

19. Pol'skij dialog. [Esej historyczny]. [Współaut.:] G. Vačnadze. Tbilisi: Ganatleba 1990, 634 s., [24] s. tabl. [Wyd. 2] tamże 1994.

W t. I błędny zapis tytułu i nazwy wydawn. – Inf. o wyd. z 1994 od autora.

20. ... i kontrwywiad. (Wspomnienia oficera operacyjnego). Wwa: SPAR 1997, 439 s.

21. Lasy, zwierzęta i ludzie. [Reportaże z podróży po Polsce]. Wwa: SPAR 1998, 272 s.

22. Wczorajsze jutro, czyli cztery małe ojczyzny. [Powieść]. Powst. przed 2003.

II nagroda w konkursie lit. im. E. Paukszty pt. „Małe ojczyzny” w 2003, zorganizowanym przez Bibl. Publiczną im. E. Paukszty w Kargowej.

23. Instygator. [Powieść]. Tor.: A. Marszałek 2006, 371 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – Wywiad: Smak żółci. Rozm. G. Sokołowska. *Warm. i Mazury* 1988 nr 13.

B.T.

BRONŹCZYK Kazimierz

[...] W 1936 otrzymał Srebrny Wawrzyn PAŁ za szenie zamiłowania do literatury polskiej. [...]

TWÓRCZOŚĆ

Sluchowska radiowe, m.in.: *Rejtan* [por. poz. 5]. *Radio 1931*. – *Kompania odpustowa*. *Radio 1932*. – *Jaś i Kasia*. *Radio 1933*. – *Czerwone pomarańcze*. *Radio 1934*. – *Kapitan Szeliga*. *Radio 1934*. – *Kulig*. *Radio 1934*. – *Szukaj wiatru w polu*. *Radio 1934*. – *Król Stefan* [por. poz. 2]. *Radio 1935*. – *Goście na wiecu*. *Radio 1936*. – *Hetman Stanisław Żółkiewski* [por. poz. 1]. *Radio 1937*. – *Nowe lato*. *Radio 1939*.

Przekłady

2. E. Condillac: O pochodzeniu poznania ludzkiego. Wyd. nast. Wwa: De Agostini 2002.

4. J. Racine: *Berenika*; *Brytannik*. *Wyst. sztuki Berenika z tekstem w oprac. W. Szyborskiej* Wwa, T. Powsz. 1962.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (M. Jentys).

E. Szuba: *Dramaty K.B. w opinii krytyki teatralnej*. *Kwart. Opol.* 2002 nr 2/3.

J.Z.

BROSZKIEWICZ Jerzy

[...] W 1949-51 kierował Teatrem Lalek „Arlekin” w Łodzi.

TWÓRCZOŚĆ

1. Oczekiwanie. [Powieść].

W t. I błędny tytuł: *Oczekiwania*.

17. *Imiona władzy*. *Sztuka w 3 jednoaktówkach*. TV 1984.

27. *Wielka, większa i największa*. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: [wyd. 18] Wr.: *Siedmioróg* 1994, tamże 1997; Kr.: *Zielona Sowa* 2004.

29. *Dwie przygody Lemuela Gulliwera*. (Sztuka w 2 aktach).

Przekł. niemiecki: Zwei Abenteuer des Lemuel Gulliver. [Przel.] K.H. Hiller. W: Modernes polnisches Theater. T. 2. Neuwied, Berlin 1967. Wyst. Zurych, Off ZüriT. 1983.

30. Skandal w Hellbergu. (Sztuka w 3 aktach). TV 1969.

Przekł. rosyjski: Skandal' v Hellbergie. [Przel.] Ju. Vinev. W: Sovremennye pol'skije p'esy. Moskwa 1974.

32. Niepokój przed podróżą. Komedia w 3 aktach, TV 1967.

34. Koniec Księgi VI. (Sztuka w 2 aktach).

Przekł. rosyjski: Koniec knigi 6toj. [Przel.] Ja. Bereznickij. Przedr. w: Sovremennaja pol'skaja p'esa. Moskwa 1974, – s ł o w a c z.: Wyst. Zvolen, Divadlo J.G. Tajovského 1984.

45. Długi deszczowy tydzień. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: [wyd. 7] Wwa: Świat Książki 1997; Wwa: Philip Wilson 1999.

46. Piąty syn pani Nyabe. Sztuka telewizyjna.

Adapt. radio: Adapt. R. Bobrowska. Radio 1987.

Wydania w przekł. rosyjski: Tajna zabrošennoj časovni. [Przel.] K. Staroseł'skaja. Moskwa 1996, wyd. nast. pt. Sem' šagov po razgadki. Moskwa 2001.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Homo socialis. Rozm. E. Sabelanka. W: E. Sabelanka: W kręgu wywiadów. Pozn. 1987; Rozmowa z J.B. Rozm. I. Bodnar. *Pis. Lit.-Artyst.* 1988 nr 2.

LP XX w. (W. Maciąg). – A. Niewiadomski: J.B. W: A. Niewiadomski, A. Smuszkiewicz: Leksykon polskiej literatury fantastycznonaukowej. Pozn. 1990.

L. Eustachiewicz: Dramaturgia współczesna 1945-1980. Wwa 1985, passim. – E. Czerwiński: J.B. and Tymoteusz Karpowicz: priests in muffi. W tegoż: Contemporary Polish theater and drama. (1956-1984). New York 1988. – W. Brydak: Kopernik. Faust i inni. *Dialog* 1994 nr 1. – M. Stepień: J.B. *Zdanie* 1994 [nr 1]. – C.K. Keder: Wielka, większa i najcieńsza. *Fa-Art* 1998 nr 4. – T. Błażejewski: Historiozofia retoryczna. W tegoż: Historiozofia retoryczna. Łódź 2002 [dot. Imionia władzy].

A.Sz.

BROSZKIEWICZ Stanisław
Szczęśny

Pseud.: Mulla Safan Dulla; Stabro.

[...] Odznaczony Krzyżem Walecznych (1944) oraz brytyjskimi medalami wojskowymi Union Jack, War Star, Italy Star. [...] W 1947 został członkiem Stronnictwa Ludowego, a następnie od 1949 należał do ZSL, w 1963 wstąpił do PZPR. [...]

TWÓRCZOŚĆ

6. Taniec kogutów. Opowiadania szkockie.

Adapt. radio: w poszczególnych opowiadaniach: pt. Oświadczy jankesa; Są: Adapt. J. Wasylkowski. Radio 1988; pt. Małżeństwo Ronnie Scott; Są: Adapt. W. Modestowicz. Radio 2006. – Adapt. teatr: pt. Taniec kogutów, czyli Rewia szkocka. Adapt. Z. Korpołewski. Wyst. Wwa, T. Syrena 1991.

OPRACOWANIA (wybór)

A. Kempna: S.S. B. W: Materiały do książki zyciorysów ludzi kultury literackiej Zagłębia Dąbrowskiego. Cz. 3. Kat. 1994.

M.K.-K.

BROŻEK Ludwik

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (M. Fazan). – SBLP t. 1 (E. Rosner).

Ludwik Brożek – śląski Estreicher. Red.: J. Miękina-Pindur. Cieszyń: Macierz Ziemi Cieszyńskiej 1998, 96 s. – J. Miękina-Pindur: Ludwik Brożek „Śląski Estreicher”. Sylwetka bibliologa, bibliofila i regionalisty. Kat.: Gnom 2001, 124 s.

J.Z.

BRUCZ Stanisław

Przekład

14. A. Dumas syn: Dama Kameliowa. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 8] Łódź: WŁ 1992; Pozn.: KAW [1995]; Wwa: Świat Książki 1996; Wwa: Libros 2003.

OPRACOWANIA (wybór)

A.K. Waśkiewicz: S.B. – zapomniany poeta nowej sztuki. W tegoż: W kręgu futuryzmu i awangardy. Wr. 2003.

J.Z.

BRUDNICKI Jan Zdzisław

Krypt.: (b); J.B.; (J.Z. Brudn.).

[...] Po 1986 publikował też liczne artykuły, recenzje i wywiady literackie w *Profilach* (1986-87), *Nowych Książkach* (1986-88), *Kierunkach* (1986-87, 1989), *Poezji* (1986-89), *Zarzewiu* (1986-89), *Wiadomościach Kulturalnych* (1995-98) i *Trybunie* (2000, 2002-04). [...]

TWÓRCZOŚĆ

6. Adam Mickiewicz: „Pan Tadeusz”. [Wyd. 2] Wwa: Jota 1992.

8. Miron Białoszewski. Sylwetka twórcza autora, analiza wybranych wierszy, biografia. Kr.: Sponsor 1995, 87 s.

9. Porozmawiajmy o poezji i niepoezji. Szkice o literaturze polskiej. Wwa: Heliodor 2005, 173 s.

Szkice w czasopiśmie i książkach zbiorowych, m.in.: Dramat, czyli „blask w ciemnych wierszach Grochowiaka”. *Poezja* 1986 nr 10/11 s. 136-153 [dot. tekstów dramatycznych]. – Legenda Ryszarda Milczewskiego-Bruno. W: Kaskaderzy literatury. Łódź 1986 s. 327-335. – Sztukmistrze. (W perspektywie debiutu). *Poezja* 1986 nr 3 s. 68-93 [dot. M. Białoszewskiego, B. Drozdowskiego, S. Grochowiaka, Z. Herberta, H. Poświatowskiej, T. Różewicza]. –

Dramat tożsamości Henryka Jachimowskiego. W: Słowo. II Almanach Literacki. Łódź 1987 s. 181-190, przedr. w: *Stud. Hum.* 1995 nr 5 s. 89-104. – Who's who w literaturze polskiej. W: Stosunki literackie Polski z krajami Azji i Afryki. Wwa 1988 s. 7-29. – Poezja na wygnaniu. *Poezja* 1989 nr 9 s. 54-62 [dot. literatury emigracyjnej]. – Państwo Pięta. *Okolice* 1990/1991 nr 11/13 s. 7-15. – Zarys kieleckiego środowiska poetyckiego. *Stud. Hum.* 1994 nr 4 s. 171-197.

Prace redakcyjne

6. Przydział na świat. Antologia polskich poetów niewidomych. Red.: A. Szostak, I. Wawrzczak. Oprac.: ..., H. Wolny. Kielce: Krajowe Centrum Kultury Pol. Związku Niewidomych; Woj. Dom Kultury im. J. Piłsudskiego 1993, 370 s.

7. R. Śliwonik: Tylko wzruszenie. [Wiersze]. Red. ... Wwa: *Mag. Lit.*; WKMS [Warszawski Klub Młodej Sztuki] 1997, 95 s.

8. Pozwól mi się znaleźć. Wybór wierszy licealistów. Wybór wierszy i oprac.: M. Krajewska, ... Wwa: XXVIII LO [Liceum Ogólnokształcące] im. J. Kochanowskiego 1998, 78 s. Tow. Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Pol. Por. poz. **11, 14, 21**.

9. „Prześwietywanie”. Almanach Koła Literackiego Wojsk Lotniczych i Obrony Powietrznej. Wybór tekstów i oprac.: R. Szaran, ... Wstęp ... Wwa, Dęblin: Klub Wojsk Lotniczych i Obrony Powietrznej, Dział Metodyczno-Instruktorski 1998, 84 s.

10. S. Nowak: Żart losu. Red. i wybór wierszy ... Wwa: Herbud 1999, 111 s.

P r z e k l a d n i e m: Scherz des Lebens. [Przel.] P. Dehmel. Warschau 2000.

11. Słowo po słowie. Wybór wierszy licealistów. Wybór wierszy i oprac.: ..., M. Krajewska, A. Stępnik. Wwa: XXVIII LO [Liceum Ogólnokształcące] im. J. Kochanowskiego 1999, 48 s. Por. poz. **8, 14, 21**.

12. Z. Krzyżanowska: Podziękowanie za oczy. [Wiersze]. Red. ... Wwa: Heliodor 2000, 23 s.

13. E. Wawrzyńska: Na odległość niepowrotu. [Wiersze]. Wybór utworów i układ: ..., J. Drejer. Płock: Koło ZLP; T; i J. Krawczykowie 2000, 47 s.

14. Po obu stronach drogi. Wybór wierszy licealistów. Wybór wierszy i oprac.: ..., M. Krajewska, A. Stępnik. Wwa: XXVIII LO [Liceum Ogólnokształcące] im. J. Kochanowskiego 2001, 79 s. Por. poz. **8, 11, 21**.

15. Praska przystań słowa. Almanach poezji i prozy. Prezentują D. Ryst i ... Wwa: Heliodor 2001, 176 s. Dzielnicowe Centrum Promocji Kultury Praga-Południe w Wwie. Por. poz. **20**.

16. Przestrzeń pod stopami. Antologia poezji i prozy grup i kół literackich Wojsk Lądowych. Wy-

bór i oprac. ... Wwa: Wyd. Wydawn. Centr. Ośrodek Szkolenia Metodycznego DWP 2001, 207 s. Dom Wojska Pol.

17. Helska latarnia. Almanach literacki środowiska Marynarki Wojennej. Wybór i oprac.: ..., R. Zapora. Wwa: Centr. Ośrodek Szkolenia Metodycznego DWP 2002, 142 s. Dom Wojska Pol.

18. Kozienicka uwertura. Almanach poetycki Kozienickiego Klubu Twórców Kultury. Wybór, red. lit., wstęp ... Oprac. not: H. Koryńska. Kozienice: Dom Kultury; Tow. Miłośników Ziemi Kozienickiej 2002, 79 s.

19. K. Ratoń: Poezje. Oprac. ... Wwa: Ofic. 21 2002, 341 s.

20. W saku rybaka z Wąglan. Pokłosie XXI Międzynarodowego Konkursu Poezji, VIII Polonijnego „Najdroższe gniazdo rodzinne”, II „O złote gęsie pióro”, XXI „Szukamy talentów wsi”. Opoczno – Białaczów – Wąglany 4-5 maja 2002 roku. Wybór tekstów: ..., W. Józwick. Tow. Przyj. Wąglan. Jastrzębie Zdrój: Ofic. Wydawn. „Tad-Ad” 2002, 143 s.

21. [Pierwsze] I Mistrzostwa Polski w poezji. Pokłosie XXII Międzynarodowego Konkursu Poezji, I Mistrzostw Polski w Poezji, IX Polonijnego „Najdroższe gniazdo rodzinne”, III „O złote gęsie pióro”, XXII „Szukamy talentów wsi”, I „Dzieci i młodzież do lat 18”. Wąglany – Opoczno – Białaczów – Miedzna Murowana 3-4 maja 2003. Wybór tekstów: A. Zaniewski, ..., W. Józwick. Wąglany: Tow. Przyj. Wąglan 2003, 152 s.

22. Praska przystań słowa. Almanach II. Wybór i oprac.: D. Ryst i ... Wwa, Łomianki: Heliodor 2003, 323 s. Dzielnicowe Centrum Promocji Kultury Praga-Południe w Wwie. Por. poz. **15**.

23. Świat nam to wybaczy. Wybór wierszy licealistów. Wybór wierszy i oprac.: ..., M. Krajewska, A. Stępnik. Zespół red.: ..., M. Krajewska, A. Stępnik. Wwa: XXVIII LO [Liceum Ogólnokształcące] im. J. Kochanowskiego 2004, 75 s. Por. poz. **8, 11, 14**.

24. Praska przystań słowa. Almanach III. Przedstawiają: ..., D. Ryst. Wwa: Heliodor; Centrum Promocji Kultury w Dzielnicy Praga-Południe m.st. Wwy 2005, 282 s.

OPRACOWANIA (wybór)

E. Szonert: Próba portretu. *Kierunki* 1986 nr 1 [rec.: Jerzy Zawieyski].

B.D.

BRUDZIŃSKI Wiesław Leon

[...] W 1985-87 publikował aforyzmy w *Kurjerze Lubelskim*. [...]

A.Sz.

BRUMER Wiktor

OPRACOWANIA (wybór)

E. Udalska: W.S.B. W: Słownik polskich krytyków teatralnych. T. 1. Wwa 1994.

E. Udalska: W.B. o związkach teatru i filmu. *Acta Univ. Lodz. Folia Litteraria* 1981 z. 2. – J. Godlewska: W.B. – krytyk. *Twórczość* 1986 nr 12. – [Tradycja i styl w teatrze:] Z. Greń: Szytywne okładki. Teatr zamknięty. *Życie Lit.* 1987 nr 2; T. Kubikowski: B.: styl, kultura, przeszłość. *Dialog* 1987 nr 6.**BRYCHT Andrzej**

1935-1998

Pseud.: Andrew Bright.

[...] Stracił ojca w czasie II wojny światowej (zginął podczas ucieczki z obozu jenieckiego w Bettingen w Lotaryngii). [...] Około 1950 zaczął uprawiać boks w klubie milicyjnym Gwardia w Łodzi. Od 1951 uczył się w Oficerskiej Szkole Artylerii Lotniczej w Koszalinie, gdzie ukończył IX klasę; latem 1952 został usunięty z tej szkoły za pobicie przełożonego. Po powrocie do Łodzi pracował jako kopacz w elektrociepłowni, a równocześnie uczył się w szkole wieczorowej (nie ukończył jednak X klasy). [...] We wrześniu 1955 ożenił się. W październiku tegoż roku został aresztowany za udział w próbie ulicznego rozboju. W lutym 1956 dano mu resztę kary i powołano do służby w Wojskowym Korpusie Górniczym; pracował w kopalni Wanda – Lech w Nowym Bytomiu. W lipcu 1956, jako reprezentant swojej jednostki na zawodach bokserskich Śląskiego Okręgu Wojskowego, zdobył wicemistrzostwo Śląska w wadze półciężkiej. Następnie został skierowany do pracy w kopalni Wieczorek w Szopienicach. Za udział w protestach przeciw bardzo ciężkim warunkom pracy był kilkakrotnie osadzany w areszcie, a po próbie samobójstwa skierowany do szpitala psychiatrycznego w Lublińcu. Uznany za niezdolnego do służby wojskowej powrócił w grudniu do Łodzi. [...] W listopadzie 1958 został aresztowany za wdanie się w bójkę na wieczorze autorskim i skazany na pół roku więzienia; dzięki interwencji Jerzego Putramenta został zwolniony po siedmiu tygodniach. W 1960-61 mieszkał w Jeleniej Górze. W 1963 za pobicie jednego z uczestników zabawy w Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych w Łodzi został skazany na dwa lata więzienia; przebywał w zakładach karnych w Łodzi i w Sieradzu do maja 1964. W tym czasie napisał wiele utworów literackich, głównie opowiadań. W 1964 ożenił się z Małgorzatą Markowską, studentką Akademii Sztuk Pięknych (rozwód 1965). W 1966 przebywał dwa tygodnie w Monachium w związku z przygotowaniem wydania niemieckiego przekładu tomu „Dancing

w kwaterze Hitlera”. W 1967 ożenił się z Aleksandrą Gaganaszewicz, plastyczką (rozwód 1972). Jesienią tegoż roku, doraźnie awansowany do stopnia sierżanta, wyjechał z polską misją wojskową do Hanoi; blisko trzy miesiące przebywał w Wietnamie i w Chinach. W celu zbierania materiałów do utworów literackich wyjeżdżał też do ZSRR, NRD i Bułgarii. [...] Po przyjeździe do Kanady w 1972 otrzymał azyl polityczny. Wkrótce, w związku z zamiarem napisania powieści o przemytniku narkotyków, odbył podróż do Maroka, Francji, Szwajcarii i Holandii (utwór pt. „Stopa Ikara” został wydany dopiero w 1990). W 1974 ożenił się z Krystyną Żeglińską, bibliotekarką (rozwód po 1980). [Inf. w tomie 1 o małżeństwie w 1978 z Katarzyną Badułą jest błędny. W 1981 zamieszkał w Hamilton. [...] Od stycznia 1988 do sierpnia 1989 przebywał ponownie w Polsce. W tym czasie opublikował m.in. w warszawskim tygodniku *Kultura* cykl artykułów o sytuacji wydawniczej w Polsce i w Stanach Zjednoczonych pt. „O przemyśle pisarskim” (nr 29-34), a w dwutygodniku *Świat Książki* cykl felietonów pt. „Jak to się robi w Ameryce Północnej” (nr 2-7). Po powrocie do Hamilton pracował jako kierowca autobusu dla niepełnosprawnych. W 1992 ożenił się z Lucy McGlynn, psychologiem. Od 1996 leczył się na chorobę nowotworową. Zmarł 8 marca 1998 w Hamilton.¹

B.T.

TWÓRCZOŚĆ

8. Dancing w kwaterze Hitlera. [Opowiadanie]. *Przekł. niemieck. [Przeł.] J. von Pilecki. Monachium [po 1966].*

17a. Stopa Ikara. [Powieść]. Powst. ok. 1973. Wyd. Wwa: Exlibris 1990, 171 s.

Podp.: Andrew Bright. – Data powst. wg inf. H. Dasko: Brycht. [Cz.] 1-3. *Gaz. Wyborcza* dod. *Magazyn* 1999 nr 33, 34, 36.

17b. Proces Jezusa. Scenariusz serialu telewizyjnego. Powst. 1975. TV (Ontario) 1978.

Produkcja: Public Broad Casting Service. Reż.: T. Jaworski. – Film na podstawie książki franc. prawnika Izorniego, w której zarzucał antysemityzm Kościołowi katolickiemu, mającemu obarczać Żydów za śmierć Chrystusa. Film wzbudził liczne protesty; Ministerstwo Edukacji prowincji Ontario zakazało jego projekcji w szkołach. – Inf. jak w poz. 17a.

17c. [Książka o Papieżu]. Powst. przed 1980. Złożona w wydawn. Doubleday w Nowym Jorku; nie wyd. ze względu na treści antysemitkie. – Inf. jak w poz. 17a.

17d. Zmienna ogniskowa. [Opowieść]. Powst. przed 1980. Druk *Twórczość* 1986 nr 1 s. 9-79. Przedr. zob. poz. 19.

Przekł. angi. Zoom. [Przeł.] K. Windle. Toronto: Simon and Pierre 1981, 185 s.

¹ Sprostowania i uzupełnienia głównie na podstawie art. H. Dasko: Brycht. [Cz.] 1-3. *Gaz. Wyborcza* dod. *Magazyn* 1999 nr 33, 34, 36.

18. Zoom. [Powieść w jęz. ang.]. Zob. poz. 17d. W t. 1 błędne inf.

20. Azyl polityczny. Druk fragm. *Odgłosy* 1988 nr 29-49.

Cz. 2 pt. „Ale Kanada” została złożona w KAW w Łodzi (nie wyd.). – Inf. jak w poz. 17a.

21. Sandra. (Powieść kryminalna). Wwa: Exlibris 1990, 160 s.

Podp.: Andrew Bright.

OPRACOWANIA (wybór)

R. Samseł: Noc na planecie wściekłych krów. Testament Brychta. Kielce: „STON 2” 2003, 200 s. Izawiera także rozmowy z A.B.]

LP XX w. (red.).

A. Kaczyński: Zgubna łatwość pisania A.B. (1935-1998). *Rzeczpospolita* 1998 nr 61. – K. Kasperek: Amerykański sukces bohaterów emigracyjnej twórczości A.B. *Zesz. Nauk. UJ. Pr. Hist.-Lit.* 1998 z. 92/93. – H. Dasko: B. Cz. 1-3. *Gaz. Wyborcza* dod. *Magazyn* 1999 nr 33, 34, 36.

J.Z.

BRYLL Ernest

[...] W 1980 ożenił się z Małgorzatą Goraj, tłumaczką. W 1991-95 był ambasadorem RP w Irlandii. W 1998 otrzymał nagrodę im. F. Karpińskiego. W 1995-98 pracował jako doradca literacki programu drugiego w Telewizji Polskiej, następnie był konsultantem telewizji Wizja TV (1998-2001), Tele 5 (2002), Puls-Niepokalanów (2003). W 2003 otrzymał nagrodę im. W. Pietrzaka. Odznaczony Orderem Irlandzkiego Rodu Królewskiego O'Connor (1995), Medalem Daniela Gabriela Richarda za krzewienie rozwoju ludowej kultury Słowacji (2004), Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski (2006). Mieszka w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

21. Na szkle malowane. [Utwór dramatyczny]. TV 1994. [Wyd. 3] Wwa: ISC 2000.

21a. Urlop o jeden dzień krótszy. Scenariusz filmowy. Wwa 1969.

60. Kropla w wodospadzie. [Wiersze]. Wwa: Interart 1995, 108 s.

61. Kto chce znać wiatr... [Wiersze]. Wybór i posł.: W. Smaszcz. Wwa: Pax 1996, 167 s.

62. Widziałem jak odchodzą z nas ci ludzie do brzy. Posł.: S. Sterna-Wachowiak. Pozn.: W Drodze 1996, 133 s.

63. Wołał nas Pan. Oratorium. Muz.: W. Korcz. TV 1999.

64. Kubek tajemny. [Wiersze]. Wwa: Pax 2000, 150 s.

65. Rok Polski 2000. Edycja w drzeworytach M. Jaromskiego. Kat. 2000 [inf. autora].

66. Gołgota Jasnogórska. Obrazy, oprac. merytoryczne i red.: J. Duda-Grac. Wiersze ... Wprowadzenie: J. Golonka. Częstochowa: Paulianum 2001, 22 s. Wyd. 2 tamże 2001, [42] k. + 41 s.

Wyd. 1 bibliofilskie w nakł. numerowanym 500 egz.; wyd. 2 albumowe.

67. Nie proszę o wielkie znaki. [Wiersze]. Wwa: Pax 2002, 387 s.

68. Jezioro Kaluża. Wiersze z roku 2001. Tor.: A. Marszałek 2003, 107 s.

69. Bo duszę ma nasz dom. Oratorium rokowe. Praprem. Wwa, Sala Kongresowa 2004.

70. List w butelce. [Wiersze]. Gdańsk: Tower Press 2004, 160 s.

71. Na ganeczku snu. [Wiersze]. Lubl.: Wydawn. Gaudium 2004, 91 s.

72. Na dom pada cieniutki blask. [Wiersze]. Wwa: IBIS 2005, 96 s.

73. Przejsię przez morze. Kolęda. Praprem. Gdynia, T. Muz. (wyst. w kościele oo. Franciszkanów) 2005.

74. Jajokracja. [Musical polityczny]. Praprem. Wwa, T. Rampa 2007.

M o n t a ż utworów E.B.: Ocalać w ognjach. Scenariusz: D. Bargielowski. TV 1970.

Przekłady i adaptacje

2a. Pamiętniki młodych chłopów. Wybór i układ ... TV 1964. Por. Prace redakcyjne poz. 2.

2b. „Mazur kajdaniarski” – polska pieśń rewolucyjna. Scenariusz ... TV 1966.

2c. Śniadanie na trawie. Scenariusz: ..., W. Siemion. Wyst. Wwa, T. Komedia 1966. TV 1966.

Na podstawie tekstów różnych pisarzy pol.

2d. Tylko dla was bitwy przeżyliśmy. Scenariusz widowiska: ..., H. Okraskowa. TV 1967

17. Przy kominku. Scenariusz widowiska telewizyjnego. TV 1988.

19. Tristan i Izolda. Scenariusz widowiska telewizyjnego. TV 1996.

20. Cyrano. Musical na motywach komedii bohaterki E. Rostanda: Cyrano de Bergerac. [Muz.:] P. Rubik. Wyst. Wwa, T. Komedia 1997.

21. I. Whybrow: Księga straszliwej niegrzeczności – napisał Wilczuś z wielkiej złości. [Powieść dla dzieci]. Przekł. ... Wwa: Philip Wilson 1997, 123 s. Por. poz. 26, 27, 31.

22. E. Carle: Bardzo głodna gąsienica. [Dla dzieci]. Przekł. ... Wwa: Philip Wilson 1998, 26 s.

23. Doire aniołów pełne. Poezja staroirlandzka. Wybór, przekł. i posł.: ..., M. Goraj. Pozn.: W Drodze 1998, 67 s.

24. Historia Irlandii. Pod red: T.W. Moody'ego i F.X. Martina. Przekł.: ..., M. Goraj-Bryll. Pozn.: Zysk i S-ka 1998, 492 s.

25. M. Leaf: Opowieść o byczku Fernandzie. [Dla dzieci]. Wwa: Philip Wilson 1998, [24] s.

26. I. Whybrow: Małego wilczka księga wilkoczynów. [Powieść dla dzieci]. Przel. ... Wwa: Philip Wilson 1998, 130 s. Zob. poz. 21, 27, 31.

27. I. Whybrow: Małego wilczka szkoła strachów. [Powieść dla dzieci]. Przel. ... Wwa: Philip Wilson 1999, 124 s. Zob. poz. 21, 26, 31.

28. Irlandia. Liryki najpiękniejsze. Przel.: ..., M. Goraj. Tor.: Algo 2000, 76 s.

29. Three contemporary Irish writers; Troje współczesnych pisarzy irlandzkich: A. Cronin, A. Haverty, D. Healy. Przel. ... Pozn.: UAM 2002, 71 s.

Tekst w jęz. pol. i ang.

30. A. Cronin: Koniec współczesnego świata. Przel.: ..., M. Goraj. Pozn.: Motivex; Wydawn. Nakom 2003, 96 s.

31. I. Whybrow: Mały Wilczek, strasznoleski detektyw. [Powieść dla dzieci]. Przel. ... Wwa: Philip Wilson 2003, 104 s. Zob. poz. 21, 26, 27.

32. Eire, wiersze irlandzkie VI-XIX wiek. Przel.: ..., M. Goraj. Wwa – Pozn.: ISC; Bibl. Telgte 2004, 174 s.

33. G. Jarvie: Legendy irlandzkie. Przel.: ..., M. Goraj. Wwa: Pax 2005, 315 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Sny o sobie. Rozmowa z E.B. Rozm. H. Karolak. *Nowe Książ* 1996 nr 5; „Bóg może przegrać”, Rozm. R. Bąk. *W Drodze* 1997 nr 4; Co na szkle niemalowane. Rozm. Z. Kresowaty. *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 2000 nr 4, toż; *Metafora* 2000/2001 nr 44/46.

D. Scholze: Ireneusz Iredyński (1939-1985) und E.B. (geb. 1935). Gefährdungen der Gegenwart in unterschiedlicher Modellierung – als dramatische Spielsituationen und als poetische „Nationaldramen”. W tegoż: Zwischen Vergnügen und Schock. Berlin 1989. – A. Poprawa: E.B. „Wciąż o Ikarach gość” – manifest oportunistu czy ironia? *Warszaty Polonist.* 1992 nr 2. – E. Pieczonka: Dialogowy charakter poezji E.B. *Stud. Mater. Filol. Pol. WSP w Ziel. Górze* 1995 z. 7. – J. Sochoń: Żyje, gdy pisze. *Nowe Książ* 1996 nr 12 rec.: Widziałem jak odchodzą z nas ci ludzie dobrzy! – P. Łuszczkiewicz: Western według E.B. W tegoż: Po balu. Wwa 1997. – H. Binkowska: E.B. głoszenie o Ikarach... W: Kanonada. Kat. 1999. – E. Dąbrowska: B. poetycki dyskurs czasów: baroku i współczesności; „Liryka przemijania” w poetyckim wystąpieniu E.B. W teście: Teksty w ruchu. Opole 2001. – E. Wąchocka: E.B. „Na szkle malowane”. W: Dramat polski. Interpretacje. Cz. 2. Gdańsk 2001. – W. Kaliszewski: Zdejmowanie maski. *Nowe Książ* 2003 nr 2 rec.: Nie proszę o wielkie znaki! – A. Tarnowska: E.B. „Do Jonatana Swifta” w kręgu

inspiracji miłoszową wizją historii. *Topos* 2002 nr 4/5. – www.bryll.pl [strona internetowa].

J.Z.

BRZECHWA Jan

Urodzony 15 sierpnia 1898 w Żmerynce na Podolu¹. [...] W 1926 zawarł związek małżeński z Marią Sunderland (rozwidzeni ok. 1928). Następnie był żonaty z Karoliną Lent z domu Meyer (rozwidzeni). [...] W 1946 poślubił Janinę Serocką z domu Magajewską. [...] W 1952-54/55 był członkiem kolegium repertuarowego Teatru Satyryków w Warszawie (od 1954/55 Teatr Satyryków Syrena), a w 1955/56-56/57 jego przewodniczącym. [...]

TWÓRCZOŚĆ

2a. Pod sukienką. Wielka rewia karnawałowa. [Współaut.: K. Wroczyński] Rujwid, J.St. Mar. [A. Słonimski] Ant. Pro-rok, K. Tom, [G. Baumritter] A. Włast. Praprem. Wwa, T. Perskie Oko 1926.

J.B. podp.: Szerszeń.

2b. Tylko dla dorosłych. [Rewia]. 2 akty w 18 obrazach. [Współaut.: [A. Słonimski] Ant. Pro-rok, K. Tom, [G. Baumritter] A. Włast. Praprem. Wwa, T. Perskie Oko 1926.

J.B. podp.: Szerszeń.

17. Tańcowała igła z nitką. [Wiersze dla dzieci]. Wyd. osob. najpopularniejszych wierszy: ZOO. Wyd. nast.: [wyd. 13] Pozn.: Podsiadlik-Raniowski i Spółka 1992; Wwa: Kama 1994; Wwa: NK 1995. – Na straganie. Wyd. nast.: [wyd. 7] Wwa: Kama [1994?]; Wwa: NK 1995. – Żuk. [Wyd. 8] Wwa: Kama [1994?], – Tydzień. Wyd. nast.: [wyd. 3] Wwa: Kama 1993; Wwa: NK 1995; wyd. nast. przekł. ukr. 1989.

18. Kaczka dziwaczka. [Wiersze dla dzieci].

Wyd. osob. najpopularniejszych wierszy: Kaczka dziwaczka. [Wyd. 11] Pozn.: Podsiadlik-Raniowski i Spółka 1993; adapt.: J. Pokrywka. Wyst. Będzin, T. Dzieci Zagłębia 1988.

20. Baśń o korsarzu Palemonie. [Wyd. 6] Pozn.: Podsiadlik-Raniowski i Spółka 2001.

A d a p t a c j a: Adapt.: A. Piszczatowski. Radio 1988.

24. Opowiedział dzieciom sobie. [Bajka]. [Wyd. 14] Wwa: NK 1995.

25. Pali się! [Wiersz dla dzieci]. [Wyd. 8] Wwa: NK 1994.

26. Pan Drops i jego trupa. [Bajka dla dzieci]. [Wyd. 6] Wwa: NK 1994.

A d a p t a c j a: pt. Balans na linie. Adapt.: K. Deszczyński. Wyst. Pozn., Scena na Piętrze 1987; pt. Trupa Tomasza Dropsa. Reż.: I. Bielska. Wyst. Krak., Krak. T. Stu 1998; pt. Pan Drops i jego paka w poszukiwaniu Ciapaka. Adapt.: I. Jun, Z. Stryj. Wyst. Zabrze, T. Nowy 2004.

¹ Data urodzenia na podstawie dokumentów znajdujących się w Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza w Wwie.

27. Pan Kleks. [Cykl powieści dla dzieci].

[1]. Akademia pana Kleksa. Wyd. nast.: [wyd. 12] Wr.: Siedmioróg 1994, tamże 1995; Pozn.: GMP [1996]; Wwa: Kama [1996]; Wr.: Siedmioróg 1996, tamże 1997; Wwa: Kama [1997], tamże wyd. 3 [!]
[1998]; Wwa: PWW 1998; Pozn.: G&P 1999; Pozn.: Podsjedlik-Raniowski i Spółka 2001; Wr.: Siedmioróg 2002, tamże 2004.

Przekł.: estoń. łącznie z Podróże pana Kleksa: Pan Kleksi i akadeemia; Pan Kleksi rejsid. [Przel.] A. Kurtina. [Talin] 2000. – franc.: L'Académie de M. Tachedencre. [Przel.] A. Flalkiewicz-Saignes. Paris 1995. – hisz.: La Academia de don Barrón. [Przel.] E. Starzyk; M.J. Aranda. Madrid 1990 [w t.1 błędnie nazwiska tłum. w 1989], wyd. nast. tamże 1992. – holend.: De Academie van Meester Vlek. [Przel.] K. Wiącek, J. Berndsen, Baarn 1994. – ros.: łącznie z Podróże pana Kleksa: Akademija pana Kljaksy. [Przel.] M. Landman; Putešestvija pana Kljaksy. [Przel.] R. Purisinskaja, L. Chajkinaja [pod red.] M. Landmana. Kšinev 1993. – włos.: Una giornata tutta da ridere con il prof. Kleks. [Przel.] P. Statuti. Roma 1992.

Adapt.: radio wa: Adapt.: E. Prządka. Radio 1982. – teatr: Musical. Libretto i teksty piosenek: D. Wyszogrodzki, Muz.: A. Korzyński. Wyst. Wwa, T. Muz. Roma 2007.

[2]. Podróże pana Kleksa. Wyd. nast.: [wyd. 4] Wr.: Siedmioróg 1990; Pozn.: Podsjedlik-Raniowski i Spółka 2001.

Przekł.: estoń. łącznie z Akademia pana Kleksa zob. [1], – ros. łącznie z Akademia pana Kleksa zob. [1], – włos.: Avventure di viaggio con il prof. Kleks. [Przel.] P. Statuti. Roma 1996.

[3]. Tryumf pana Kleksa. Wyd. nast.: [wyd. 4] Wr.: Siedmioróg 1993; Pozn.: Podsjedlik-Raniowski i Spółka 2001.

Wyd. łącznie całości pt. Pan Kleks: Wyd. nast.: [wyd. 6] Pozn.: GMP [1996]; Pozn.: Podsjedlik-Raniowski i Spółka 1997; Bielsko-Biala: Debit 2001; Pozn.: Podsjedlik-Raniowski i Spółka 2001; Pozn.: G&P 2003; Pozn.: Gaud P; Wwa: Porozumienie Wydawców 2003.

Przekł.: ros.: Akademija pana Kljaksy. [Przel.] M. Landman li in.). Moskva 1994.

Adapt.: film: Scenariusz: K. Gradowski. IIII. Tryumf pana Kleksa. Ekran 2001.

28. Pchła Szachrajka. [Bajka dla dzieci]. Wyd. nast.: [wyd. 4] pt. Była sobie Pchła Szachrajka. Wwa: NK 1993; pt. Przygody Pchły Szachrajki. Wwa: Kama [1993]; Wwa: Świat Książki 1996; pt. Przygody Pchły Szachrajki. Wwa: Kama [1997]; Wwa: Philip Wilson 1998; Pozn.: G&P 2000; Pozn.: Podsjedlik-Raniowski i Spółka 2001.

Adapt.: teatr: Wyst. Częstochowa, T. Dram. im. A. Mickiewicza 1984; pt. Przygody Pchły Szachrajki. Adapt.: W. Sierpiński. Wyst. Rzeszów, T. Lalki i Aktora „Kacperek” 1985; Wyst. Legnica, T. Dram. 1986; Adapt.: J. Dobrzańska. Wyst. Wr., T. Współcz. 1987; Wyst. Rabka, T. Rabcio 1988; pt. Przygody Pchły Szachrajki. Wyst. Jelenia Góra, T. im. C. Norwida 1988. – radio wa: Radio 2000.

34. Na wyspach Bergamutach. [Wiersze dla dzieci].

Przekł.: ukr.: Na zemlach Bergamotach. [Przel.] N. Stefurak. L'viv 2004.

Adapt.: teatr: Wyst. Bydgoszcz, T. Grzymały 1985.

35. Przygody rycerza Szaławily. [Bajka dla dzieci]. Wyd. nast.: [wyd. 4] pt. O rycerzu Szaławile. Wwa: Kama 1993; Pozn.: Podsjedlik-Raniowski i Spółka 2001.

36. Szelmostwa lisa Witalisa. [Bajka]. Wyd. nast.: [wyd. 5] Wwa: Kama [1993]; Wwa: NK 1993; Pozn.: G&P 2000; Pozn.: Podsjedlik-Raniowski i Spółka 2001.

Adapt.: teatr: Adapt.: E. Marcinkówna. Wyst. Zielona Góra, T. im. L. Kruczkowskiego 1984; Adapt.: J. Lupinowicz. Wyst. Wwa, T. Guliwer 1994; Adapt.: B. Głosek. Wyst. Kr., T. Lalki i Maski „Groteska” 2000. – radio wa: Adapt.: A. Piszczatowski. Radio 1986; Tekst oprac.: W. Zimiński. Radio 2003.

38. Latający pogrzebacz. [Bajka dla dzieci].

Adapt.: teatr: Wyst. Wwa, Teatrzyk „Tralala” 1987.

47. Brzechwa dzieciom. [Wybór wierszy]. Wyd. nast.: [wyd. 24] Wwa: NK 1994; Pozn.: GMP [1995]; Wwa: Kama 1995; Wwa: NK 1995; Wwa: Kama [1996], tamże wyd. 2 [!]
[1997]; Wr.: Siedmioróg 1997; wyd. 3 [!]
[1998]; Wwa: Kama 1998; Wwa: NK 1998, tamże 2000; Pozn.: G&P [2000]; Białystok: KAW 2001; Wwa: NK 2004.

Adapt.: teatr: Entliczek-pentliczek: Adapt.: W. Hejnowa. Wyst. Wr., T. Lalek 2001.

47a. Kramik z kukielkami. [Szopka; współaut.:] A. Marianowicz, J. Minkiewicz. Praprem. Wwa, T. Baj 1953.

50. Pan Doremi i jego siedem córek. [Wyd. 3] Wwa: Alfa-Wero 1995.

55. Sto bajek. [Wyd. 7] Wr.: Siedmioróg 2000.

Przekł.: cze.: Ptači klepy. [Przel.] J. Pilař. Praha 1986.

55a. Szopka sylwestrowa. [Współaut.:] A. Marianowicz. TV 1960.

Nagroda Pol. Radia i TV w 1960.

57. Wyprawa na Ariadnie. [Bajka].

Adapt.: teatr: pt. Wyprawa z cieniem: Adapt.: P. Kamza. Wyst. Pozn., T. Animacji 1996.

57a. Szopka sylwestrowa. [Współaut.:] A. Marianowicz, J. Minkiewicz. TV 1961. Druk pt. Szopka noworoczna 1961. *Szpilki* 1961 nr 3 dod. s. I-VI.

59a. Szopka noworoczna. [Współaut.:] A. Marianowicz, J. Minkiewicz. TV 1963. Druk *Szpilki* 1963 nr 2 s. 6-11.

Nagroda ZAIKS i Kom. do spraw Radia i Telewizji w 1963.

68. Panienczka z pudeleczka. [Bajka dla dzieci]. [Wyd. 3] Pozn.: Podsjedlik-Raniowski i Spółka 2002.

Adapt.: teatr: łącznie z Przygoda króla jęgotności [poz. 69]: Panienczka z pudeleczka. Musical dla dzieci. Muz.: A. Dżelilij. Wyst. Jelenia Góra, T. Animacji 2000.

69. Oto bajka.
A d a p t. i e a t r. bajki Przygoda króla jegomości łącznie z Panienczka z pudeleczka zob. poz. 68.

73a. Charakterki z łączki panów Jana i Juliana. Wybór wierszy [dla dzieci]. Kat.: KAW 1985, [28] s. Zawiera także wiersze J. Tuwima.

74. Zwierzyniec. [Wybór wierszy dla dzieci]. [Wyd. 5] Wyboru dokonała K. Ponińska. Kat.: KAW 1993.

77. Prosimy do zwierzyńca. [Wybór wierszy dla dzieci]. Wwa: Tor 1992, [40] s.

78. Księga wierszy. [Dla dzieci]. Wybór: K. Pryc. Kat.: PiK 1993, 267 s.

79. Liryki. Brzechwa dla dorosłych. Wwa: Kama 1993, 82 s.

80. Kto z kim przestaje. [Wybór wierszy dla dzieci]. Wwa: Philip Wilson 1995, [32] s.

81. Przygoda Króla Jegomości. [Wiersze dla dzieci]. Wwa: Editions Spotkania 1995, 47 s.

82. Smok i inne wiersze dla dzieci. Wwa: Editions Spotkania 1995, 51 s.

83. Jan Brzechwa dla dzieci. [Wiersze dla dzieci]. Pozn.: Podsiadlik-Raniowski i Spółka 1996, 23 s.

84. Rozmawiała gęś z prosięciem. Wybór wierszy. Wwa: Świat Książki 1996, 78 s.

85. Wiersze. Wwa: Philip Wilson 1996, 78 s.

86. Wiersze dla dzieci. Pozn.: Podsiadlik-Raniowski i Spółka 1996, 67 s.

87. Jan Brzechwa dzieciom. [Wybór wierszy dla dzieci]. Pozn.: Podsiadlik-Raniowski i Spółka 1997, [26] s. Wyd. nast. pt. Jan Brzechwa dzieciom. Na wypach Bergamutach i inne opowiadania tamże 2001.

88. Opowieści wierszem. [Dla dzieci]. Pozn.: Podsiadlik-Raniowski i Spółka 1997, 64 s.

89. Brzechwa dla dorosłych. Wybór i oprac.: A. Moździoch. Wwa: Prószyński i S-ka 1998, 306 s. Wyd. nast. tamże: 1999, [2003].

90. Jan Brzechwa dla najmłodszych. Wybór: J. Jaskuła. Pozn.: Podsiadlik-Raniowski i Spółka 1999, 47 s.

91. Wiersze i wierszyki. Pozn.: Podsiadlik-Raniowski i Spółka 2000, 67 s.

92. Siedmiomilowe buty i inne wiersze. Pozn.: Podsiadlik-Raniowski i Spółka 2002, 27 s.

93. Wielka księga wierszy. [Dla dzieci]. Wybór: J. Jaskuła. Pozn.: Podsiadlik-Raniowski i Spółka 2002, 172 s.

94. Najpiękniejsze wiersze dla dzieci. Kr.: Zielona Sowa 2003, 64 s. Wyd. nast. pt. Najpiękniejsze wiersze tamże 2004.

95. Jan Brzechwa. [Wybór wierszy]. Wybór, wstęp i oprac.: G. Leszczyński. Wwa: Wilga 2004, 63 s.

96. Klasyka polska dla dzieci. Wybór: M. Krzyżanek. Pozn.: Podsiadlik-Raniowski i Spółka [2004], 46 s.

97. Wesole wierszyki. Wwa: Wilga 2004, [32] s.

98. Wiersze. [Dla dzieci]. Wwa: Wilga 2004, [32] s.

99. Moje ulubione wiersze. Wwa: Wilga 2005, [20] s.

Nadto wydania pojedynczych wierszy dla dzieci.

Wybory wierszy w p r z e k l. u k r.: Zmij-gramofij. [Wybór wierszy dla dzieci]. [Przel.] I. Svitlichnij. Kiiw 1995.

M o n t a ż e utworów J.B. dla dzieci, m.in.: Wesola defilada. (Wg tekstów ... i J. Tuwima). Wyst. T. Jednego Aktora (wykonanie: T. Szybowski) 1984. – Bajki samograjki. Scenariusz: A. Dziecioniak. Wyst. Elbląg, T. Dram. 1986. – Bajki z naszego podwórka. Oprac. tekstu: A. Błaszczuk. Wyst. Koszalin, Bałtycki T. Dram. im. J. Słowackiego 1986. – Bajki pana Brzechwy. Wyst. Łomża, T. Lalek 1987. – Bajki pana Brzechwy, Adapt.: A. Rettinger. Opole, T. Lalki i Aktora im. A. Smolki 1988. – Przedziwna lokomotywa. [Autorzy:] ..., J. Tuwim. Scenariusz: Z. Miklińska. Wyst. Łódź, T. Lalek „Arlekin” 1988.

Przekład

19. M. Drżić: Rzymska kurtyzana. (Dundo Maroje). Adapt.: M. Fotez. [Utwór dramatyczny]. Przel.: ..., Z. Stoberski. Wyst. Sosnowiec, T. Zagłębia 1958. W t. 1 błędna inf. o pierwszym wyst.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (R. Matuszewski). – NSLD (K. Kuliczowska). – P. Grzegorzcyk. J.B. W te go ż: Twórcy i badacze kultury zmarli w latach 1956-1967. Cz. 2. Wwa 1986.

S. Kania: Z zagadnień języka J.B. *Prz. Zach.-Pom.* 1987 z. 4. – M. Kawka: Metatekst i metajęzyk w „Panu Kleksie” J.B. *Rocz. Nauk.-Dydak. WSP w Krak. Pr. Pedagog.* 1991 z. 12. – T. Smolińska: Folklor słowny źródłem inspiracji poetyckiej J.B. i Juliana Tuwima. *Lit. Lud.* 1995 nr 6. – A. Szóstak: Poezja dla dzieci Juliana Tuwima i J.B. Rodowód i parantele literackie. *Stud. i Mater. Filol. Pol. WSP w Ziel. Górze* 1995 [z. 1] 7. – A. Szóstak: Motywy oniryczne i twórczości Juliana Tuwima i J.B. W: Oniryczne tematy i konwencje w literaturze polskiej w XX w. Tor. 1999. – J.R. Nowak: Spór o kolaboranta Brzechwę. Wwa: Maron 2001, 64 s. – P. Kowalik: Humor w utworach dla dzieci J.B. *Nauucz. i Szk.* 2002 nr 1/2. – M. Ostasz: Ago, alea, ilinx i mimicy w wierszach Tuwima i B.; A. Szóstak: Poeta dzieciom. O zabawie słowem w wierszach J.B. *Guliver* 2003 nr 1. – A. Szóstak: Od modernizmu do lingwizmu. O przemianach w twórczości Jana Brzechwy. 189

Kr.: Universitas 2003, 412 s. – A. Szóstak: Skrywane namiętności i miłosne psychozy, czyli słów kilka o „Opowiadaniach drastycznych” J.B. W: Intymność wyrażona, Kat. 2006. *Pr. Nauk UŚL w Katow.*, 2471.

A.Sz.

BRZEZIŃSKI Bogdan

TWÓRCZOŚĆ

7a. Dwaj panowie z Limbakuku. [Utwór dramatyczny dla młodzieży; współaut.:] K. Szpalski, M. Załucki. Praprem. Kr., T. Młodego Widza 1951.

Inf. o współautorstwie w ank. K. Szpalskiego i M. Załuckiego.

A.Sz.

BRZEKOWSKI Jan

[...] Był synem właściciela apteki. [...] Należał do Koła Artystyczno-Literackiego (Art-Lit) działającego na UJ, zredagował jeden numer pisma *Tygodnik Akademicki* (1924). [...] W 1931-33 brał udział w redagowaniu czasopisma *Linia*, w którym zamieszczał też liczne artykuły i wiersze. [...] We wrześniu 1937 powrócił do Polski. [...]

TWÓRCZOŚĆ

1a. Dziurek w Elzynorze. (Sztuka teatralna w 3 aktach). Powst. 1925-1926. Druk *Dialog* 1970 nr 12 s. 78-112.

Inf. o powst. *Dialog* 1970 nr 12 s. 78.

5. Kilométrage de la peinture contemporaine 1908-1930. Wersja pol. rozszerz. pt. Kilométraże w: Szkice literackie i artystyczne 1925-1970. Kr. 1978 s. 255-271.

11. Arkusz poetycki nr 4. Przedr. zob. poz. 14.

14. Razowy epos. [Wiersze].

Wyd. bibliofilskie w 150 egz. numerowanych. – Tu m.in. utwory z poz. 11.

19. Start. Powieść.

Cz. 1; wyd. łącznie z cz. 2 pt. Międzywojnie zob. poz. 43.

25. Rozmowy z sobowtorem I-XXVII.

W t. 1 błędny tytuł.

43. Międzywojnie. [Powieść].

Cz. 1. Start; cz. 2. Collegium Novum.

W t. 1 błędny tytuł cz. 2.

44. Kobieta i koła. (Scenariusz filmowy). *Linia* 1931 nr 1 s. 24-28.

W t. 1 brak inf. o pierwodr.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (A. Konkowski).

L. Piwowar: Kieszonkowy podręcznik nowej poezji. *Gaz. Artystów* 1934 nr 6, przedr. w tegoż: Wiersze i wybór publicystyki. Wr. 1978; Sztuka na gorąco. Kat. 1987 [rec.: Poezja integralna]. – M. Delapierre: Les avant-gardes polonaises et la poesie europeenne. Paris 1991, passim. – A.K. Waśkiewicz: J.B. 1903-1983. W: OLP. Ser. 6 t. 3. Kr. 1993. – A. Czer-

niawski: Poeta sam. W tegoż: Muzy i sowa Minerwy. Wr. 1994. – T. Klak: Strategie pisarskie J.B. *Pr. Nauk. UŚL w Katow.* 1994 nr 1421. – T. Klak: „Życie w czasie”. O poezji J.B. po roku 1939. W: Wiary i słowa. Wr. 1994, przedr. w tegoż: Ogród świata. Kat. 1995. – J. Pleszczechowicz: „Wędrowiec krajów dalekich” (J.B.). W tegoż: Wygnaniec w labiryncie XX wieku. Kr. 1994 – T. Klak: Filmowa powieść J.B. o „Bankructwie profesora Muellera”; „Życie w czasie”. O poezji J.B. W tegoż: Ogród świata. Kat. 1995. – B. Sienkiewicz: Poezja z „freudowskiego pnia” – w orbicie sporu o polski surrealizm. W: Przez znaki do człowieka. Pozn. 1997 [dot. m.in. J.B.]. – M. Delapierre: O poezji dwujęzycznej J.B. W teże: Dialog z dystansu. Kr. 1998. – W.P. Szymański: Nadrealista mimo woli. (Poezja J.B.). W tegoż: Moje dwudziestolecie 1918-1939. Kr. 1998. – M. Zaleski: Przygoda drugiej awangardy. Wr. 2000, passim. – P. Majerski: Boczny tor awangardowego eksperymentu. (O powieściach J.B.). W tegoż: Odmiany awangardy. Kat. 2001, przedr. w: Česká a polská emigracní literatura. Emigracyjna literatura czeska i polska. Opava 2002. – J. Sławiński: O poezji J.B. W tegoż: Przypadki poezji. Kr. 2001. – D. Walczak-Delanois: Inne oblicze Awangardy. O międzywojennej poezji Jana Brzękowskiego, Jalu Kurka, Adama Ważyka. Pozn.: *Pozn. Stud. Polonist. Ser. Lit.* 2001, 189 s. – B. Sienkiewicz: Ważyka i B. „Pamięć – miasto zatopione w piasku”. W: Ulotność i trwanie. Pozn. 2003. – D. Walczak-Delanois: L'image et l'imagination libere" dans la poesie polonaise et française de J.B. („Zaciśnięte dookoła ust” 1936, „Spectacle metallique” 1937). *Romanica Crac.* 2003 [vol.] 3. – A.K. Waśkiewicz: J.B.; Dwa epizody międzywojennej twórczości J.B.: Powieści i życie pozorne. (O prozie J.B.). W tegoż: W kręgu futuryzmu i awangardy. Wr. 2003. – M. Delapierre: Liryzm wizualny B. W teże: Polskie awangardy a poezja europejska. Kat. 2004. – A. Tchórzewski: Książę poetyckiej prawdy. W tegoż: Z poczekalni na Parnas. Tor. 2004. – W.P. Szymański: Wargi wiecznie czerwone. W tegoż: Między ciemnością a światem. Kr. 2005 [rec.: Erytyki].

M.K.-K.

BRZOSTOWSKA Janina

TWÓRCZOŚĆ

24. Dwuskrzydło światło. Poezje wybrane. Dvo-krile svitlo. Vibrani poezii. [Wybór, przekł., wstęp, przyp.:] I. Masalska. L'viv: Vid-vo L'viv'skoj Politehniky 2002, 115 s.

Tekst w jęz. pol. i ukr.

25. Myśli o szczęściu. Red.: M. Akavia. [Przedm.:] W. Brostow. [Przel.:] I. Amiel [i in.]. Jerusalem: Carmel 2003, XII, 83 s.

Tekst w jęz. pol. i hebr.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (J. Zacharska).

J. Kajtoch: Szanujmy sędziwych poetów. W tegoż: Nie tylko o autorach i książkach. Bielsko-Biała 1985.

A.Sz.

BRZOZA Jan

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (D. Knysz-Tomaszewska).

– A. Korczyk: J.B. W: Materiały do książki życiorysów ludzi kultury literackiej Zagłębia Dąbrowskiego. Cz. 4. Kat. 1995.

J. Koprowski: „Ziemia” J.B. *Nowe Książki* 1982 nr 2. – A. Wiedera: Droga do literatury. *Tak i Nie* 1986 nr 47. – M. Ziolkowska-Sobecka: „Dzieci” B. wobec twardej rzeczywistości społecznej. (Nurt lewicowy w twórczości dla młodzieży). W tejże: *Lektury Kolumbów*. Wwa 1989 [m.in. o J.B.].

B.D.

BRZOSOWSKI Zbigniew

[...] W 1991 otrzymał nagrodę Szczecińskiego Towarzystwa Kultury, przyznaną przez władze miasta i SPP. [...]

TWÓRCZOŚĆ

6. Kilka czarodziejskich historii. [Opowiadania dla dzieci].

Nagroda Złoty Exlibris, przyznana przez Woj. i Miejsk. Bibl. Publiczną w Szczec. w 1989.

7. Złota kareta. Rzecz czarodziejsko-naukowa. [Opowiadania].

Nagroda Złoty Exlibris, przyznana przez Woj. i Miejsk. Bibl. Publiczną w Szczec. oraz nagroda lit. *Głosu Naucz.* w 1989.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (U. Chęcińska),
U. Chęcińska: W labędzim kręgu baśni Z.B. *Gulwiew* 1996 nr 3.

B.D.

BUCHWALD-PELCOWA Paulina

[...] W 1991 zaczęła współredagować serię *Problemy Edytorskie Literatury Słowiańskich*. W 1994 weszła w skład redakcji półrocznika *Barok*. W 1998 otrzymała tytuł profesora. Została krajowym członkiem korespondentem Wydziału Filologicznego PAU oraz członkiem Towarzystwa Badań nad Wiekiem XVII. [...]

TWÓRCZOŚĆ

7. Cenzura w dawnej Polsce. Między prasą drukarską a stosem. Wwa: Wydawn. Stow. Bibliotekarzy Pol. 1997, 289 s.

8. Drukowi winniśmy oświecenie naszego wieku... Rola książki w drodze ku Oświeceniu. Wwa: UW, Inst. Inf. Nauk. i Studiów Bibliologicznych 2003, 165 s.

9. Historia literatury i historia książki. Studia nad książką i literaturą od średniowiecza po wiek XVIII. Kr.: Universitas 2005, 734 s.

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopismach, m.in.: The Reformation and the development of Polish literature and Polish printing. *Połata K'nigopis'naja*, Nijmegen 1987 nr 16 s. 56-67. – Typologia polskich książek emblematycz-

nych. *Barok* 1996 nr 1 s. 59-75. – Polska a Niderlandy. Związki i analogie kulturowe oraz literackie w XVI i XVII wieku. *Barok* 2000 nr 1 s. 45-73.

Prace edytorskie i redakcyjne

14. Literatura i kultura polskiego średniowiecza. Człowiek wobec świata znaków i symboli. Red. nauk.: ... i J. Pelc. Wwa: Wydawn. Fundacji „Historia pro Futuro” 1995, 333 s.

15. Emblematy miłosne (Emblemata amatoria) Jacoba Catsa w trzech różnych językach, a także w ujęciu polskim z XVII wieku przedstawione. Oprac., wstęp: J. Pelc, ... Wwa: Neriton 1999, 117 s. Na k. tytułowej nazwiska edytorów: J.P. Pelcowie.

16. Miłości boskiej i ludzkiej skutki różne wraz z siedemnastowieczną polską wersją tekstów do „Amoris divini et humani effectus varii”. Oprac.: J. Pelc, ... Wwa: Neriton 2000, 120 s. Na k. tytułowej nazwiska jak w poz. 15.

17. Z. Morsztyn: Emblemata. Oprac.: J. Pelc, ... Wwa: Neriton 2001, XX, 239 s. Na k. tytułowej nazwiska jak w poz. 15.

18. Dar dla Narodu. Skarby Biblioteki Wilanowskiej. [Katalog wystawy]. Red. ... Wwa: Bibl. Nar. 2003, 77 s.

OPRACOWANIA (wybór)

J. Starnawski. *Ruch Lit.* 1993 nr 6 [rec.: Dawne wydania dzieł Jana Kochanowskiego]. – [Cenzura w dawnej Polsce:] B. Bienkowska. *Prz. Bibl.* 1998 nr 2/3; J. Chojńska-Mika. *Prz. Hist.* 1998 z. 3; J. Pirożyński. *Rocz. Bibl.* 1998; A. Dzieciol. *Barok* 1999 nr 2.

J.Z.

BUCZKOWSKI Leopold

[...] W latach trzydziestych tworzył krótkie formy dramatyczne dla teatrów działających przy Towarzystwie Szkół Ludowych. [...] W 1983-86 był członkiem Narodowej Rady Kultury. Wyróżniony odznaką „Zasłużony Działacz Kultury” (1985). [...]

TWÓRCZOŚĆ

A. Czaszka w sieni. [Utwór dramatyczny]. Powst. ok. 1935. Pierwodr. *Akcent* 1999 nr 2 s. 183-187.

Wg autora słowa wstępnego, S. Buryła, nie jest pewne, czy utwór jest skończony, można przypuszczać, że powstał ok. 1935 dla teatrów Tow. Szkół Lud.

1a. Dziennik wojenny. Powst. 1943-1945. Wyd. Wstęp i posł.: S. Buryła. Oprac. tekstu: S. Buryła, R. Sioma. Olsztyn: Wydawn. Uniw. Warmińsko-Mazur. 2001, 173 s.

Zawiera 3 teksty wspomnieniowe: Grzański Sad. 7 X 1943 – 8 III 1944; Powstanie na Żoliborzu. 1 VIII – 19 IX 1944; Koniec wojny. Boże Narodzenie 1944 – 22 X 1945, – nadto Aneks [tu utwory poetyckie i proza].

2. Czarny potok. [Powieść]. [Wyd. 8] Wwa: PIW 1994, 265 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Skandaliczny Buczkowski!! Rozm. G. Gronczewska. *Regiony* 1992 nr 3/4.

LP XX w. (H. Kirchner).

J. Stempowski: L.B. „Pierwsza świetność”. Powst. 1967. W tegoż: Felietony dla Radia Wolna Europa. Wwa 1995. – L. Wiśniewska: Nie tylko o fabule „Pierwszej świetności” L.B. W: Fabuła utworu literackiego. Tor. 1987. – A. Marzec: Człowiek w obliczu śmierci i poniżenia. W tegoż: Od Schulza do Myślińskiego. Wwa 1988. – A. Wiegand: „Ostatnia Europa”. W tegoż: Austria felix, czyli o micie Galicji w polskiej prozie współczesnej. Pozn. 1988. – H. Bereza: Zagłada. W tegoż: Sposób myślenia. [Cz.] 1. Wwa 1989. – R. Gorczyńska: O L.B. – zamiast nekrologu. *Kultura*, Paryż 1989 nr 10. – W. Odojewski: Po śmierci B. Powst. 1989. W tegoż: Raptularz krytyczny. Lubl. 1994. – R. Chodźko: „Czarny potok” L.B. W: Konfesja podmiotowa w polskiej prozie kreatywnej. Białystok 1993. – B. Hadaczek: W podolskim świecie L.B. W tegoż: Kresy w literaturze polskiej XX w. Szczec. 1993. – L. Wiśniewska: Twórcza i tekst nowej powieści. W tegoż: Świat, twórca, tekst. Bydż. 1993 Ina przykładzie „Pierwszej świetności”. – T. Błażejowski: Mata Hari pod Przemysłem. *Roczn. Przemys.* 1993/1994. – R. Chodźko: Rozpad Logosu. „Czarny potok” L.B. W tegoż: Zabalsamowana dolina. Wwa 1994. – J. Łukosz: W tegoż: Byt bytujący. Wr. 1994 [dot.: Żywe dialogi. – G. Piotrowski: „Grunt – dobrze sobie pofilozofować”. „Dywizja w galerii” L.B. W: Wyobraźnia stwarzająca. Bydż. 1994. – B. Zaczekiewicz: Nad pięknym, modrym Dunajem. O „Czarnym potoku” L.B. *Twórczość* 1994 nr 1. – T. Błażejowski: Intertekstualna mgławica. („Młody poeta w zamku” L.B.). *Stud. i Mater. Polonist.* 1996 t. 2. – E. Kasperski: L.B. – Kres Kresów. W: Kresy w literaturze. Wwa 1996. – J.F. Kazimierski: L.B. jako „pisarz awangardowy”. W: Pogranicza. Granice. Ograniczenia. Lubl. 1996. – H. Kirchner: L.B. albo uroda na czasie, W: Sporne postaci polskiej literatury współczesnej. Kontynuacje. Wwa 1996. – A. Skąła: Dystans i polifonia. O powieściach L.B. *Akcent* 1996 nr 3. – J. Kazimierski: Sława B. W: K. Cieślak, M. Skwara, J. Kazimierski: Znani i nieznan. Szczec. 1997. – M. Lesyszak: Powieść „punktualistyczna”. (Porządek materii fabularnej w „Oficerze na niebezpiecznych” L.B.). *Twórczość* 1997 nr 10. – A. Wiedemann: Miejsce i rola muzyki w twórczości L.B. *Teksty Drugie* 1997 nr 1/2. – O. Weretuk: Wizja Ukrainy we współczesnej powieści polskiej i ukraińskiej. (Leopold Buczkowski, Andrzej Kuśniewicz, Włodzimierz Odojewski, Ulas Samczuk, Iryna Wilde, Roman Andrijaszuk). Wwa: Wydawn. Inst. Literat. Pol. Wyd. Polonistyki UW 1998, 297 s. – B. Owczarek: Proza L.B. Przykład prozy relacyjnej. W tegoż: Poetyka powieści niefabularnej. Wwa 1999. – M. Dąbrowski: B. i Borges – modele intertekstualności. *Prz. Hum.* 2000 nr 3. – P. Krupiński: Wobec Innego. Konstrukcja bohatera „Wertepów” L.B. W: Literackie Kresy i bezkresy. Szczec. 2000. – J. Łukosz: Szaleństwo elementarne. (L.B.). W tegoż: Imperia i prowincja. Wr. 2000. – R. Nycz: Kolaż literacki: przykład prozy L.B. W tegoż: Tekstowy świat. Kr. 2000. – J. Pieszczachowicz: Kręgi ciemności L.B. W tegoż: Smutek międzyepoki. Kr. 2000. – Z. Ziątek: Borowski i B. jako pisarze Zagłady. W: Literatura polska wobec Zagłady. Wwa 2000. – R. Chodźko: Awangardowa harmonia chaosu? *Kresy* 2001 nr 1/2. – R. Chodźko: Poetyka herakliteskiego nawrotu w opowiadaniach L.B. „Młody poeta w zamku”. W: Cykl literacki w Polsce. Białystok 2001. – J. Kazimierski: Szare strefy socrealizmu. (Przykład L.B.). W: Presja i ekspresja. Szczec. 2002. – B. Owczarek: Niefabularność i przedstawienie. W: Pisać pod rok 2000. Wwa

2002 [dot. m.in.: Uroda na czasie]. – B. Owczarek: Powieść wieloraka. O „Pierwszej świetności” L.B. *Prz. Hum.* 2002 nr 6. – S. Buryła: Prawda mitu i literatury. O pisarstwie Tadeusza Borowskiego i Leopolda Buczkowskiego. Kr.: Universitas 2003, 334 s. – A. Karcz: Struktura narracyjna „Czarnego potoku” L.B. Zarys problematyki. W tegoż: Teksty z daleka i bliska. Kielce 2003. – [Dziennik wojenny:] S. Kasprzyśki: Trzy szkolne zeszyty. *Zesz. Lit.* 2003 nr 2; A. Wiedemann: Ogniwo. *Res Publica Noua* 2003 nr 1. – A. Kalin: Mowa pisma – językowe granice chaosu w prozie L.B. W: Dwudziestowieczność. Wwa 2004. – T. Błażejowski: Przemoc świata. Pisarstwo Leopolda Buczkowskiego. Wyd. 2. Łódź: Wydawn. UE 2005, 218 s. – S. Buryła: Portret artysty osamotnionego. W 100. rocznicę urodzin L.B. *Tyż. Powsz.* dod. *Książ. w Tyż.* 2005 nr 47. – Wspomnienia o Leopoldzie Buczkowskim. Pod red. J. Tomkowskiego. Ossa: Dom na Wsi 2005, 270 s. [tu teksty autorów: T. Buczkowski, J. Pachecka, H. Kirchner, A. Falkiewicz, I. Szczepański, Z. Taranienko, J. Pluta, A. Sowicka, E. Bratny, Z. Bela, S. Zawiśliński, G. Gronczewska, K. Rodowska, M. Pilot, E. Sobiech, T. Błażejowski, K. Górski, J. Tomkowski, S. Makowski, S. Buryła. – nadto 12 listów L.B. oraz Krótkie kalendarium życia i twórczości L.B.] – R. Sioma: Narracja w „Czarnym potoku” L.B. Wątpliwości i hipotezy. W: Światy przedstawione. Tor. 2006.

A.Sz.

BUCKOWSKI Marian Ruth

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.).

W. Gombowicz: Tragiczne pokolenie. *Kur. Poranny* 1936 nr 225, przedr. pt. Bohaterowie tragicznego pokolenia. W siódmach taniej mitologii w tegoż: Dzieła zebrane. T. 10. Varia. Paryż 1973, Varia. Kr.* 1981, Varia. T. 1. Kr. 2004. – J. Tomkowski: Pokolenie Gombowicza. Wwa 2001, passim.

A.Sz.

BUCKOWNA Mieczysława

Pseud.: Kazimierz Wikor; Mat.

[...] Publikowała w prasie wydawanej poza cenzurą wiersze podpisywane pseudonimami Mat (*Węzwanie* 1981) i Kazimierz Wikor (*Niepodległość* 1982, *Jesteśmy* 1986). [...]

TWÓRCZOŚĆ

17. Najwyższa góra. [Opowieść dla dzieci]. [Wyd. 4] Wwa: Prószyński i S-ka 2000, 164 s.
34. Miłość. [Wiersze]. [Wyd. 2] Wwa: Ibis 1998.
35. Zauroczenia. [Wiersze]. Wwa: Ibis 2000, 208 s.
36. Czarny szron. [Wiersze]. Wwa: La Luna [2005], 116 s.
37. Nasza góra Synaj. [Wiersze]. Wwa: La Luna [2005], 125 s.
38. Wiosenny trele-turniej. [Wiersze]. Wr.: Siedmioróg 2005, 40 s.
39. Szczęście. [Wiersze]. Wwa: Ag. Artyst. MTJ 2006, 55 s.

Prace redakcyjne

1. M. Pawlikowska-Jasnorzewska: Poezje wybrane. Wybrała i wstępem poprzedziła ... Wwa: PIW 1996, 521 s.

2. T. Tranströmer: Niebieski dom. Wyboru dokonała ... Wwa: Ibis 2000, 63 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wypowiedź: M. Buczkówna: Co to jest poezja? *Topos* 2000 nr 5/6 [tu też nota; I. Ferenc, Z. Jankowski; M.B.].

LP XX w. (R. Matuszewski).

A. Marzec: Okupacji dzień powszedni. (M.B.: Wszystko zasypie śnieg). W tejże: Co jest w człowieku. Łódź 1993. – D. Piasecka: Poezja dla najmłodszych M.B. „reagująca wspólnie na widzenie świata”. W: Dziecko i jego światy w poezji. Szczec. 1994.

A.Sz.

BUDRECKI Lech
1930-2004

[...] W 1986-96 był kierownikiem literackim Teatru Ateneum w Warszawie. Ożenił się z Barbarą Budzianowską. W 2001 był członkiem założycielem Stowarzyszenia „Drama”. Został honorowym członkiem Stowarzyszenia Tłumaczy Polskich. Zmarł 31 maja 2004 w Warszawie; pochowany w Gliwicach.

TWÓRCZOŚĆ

5a. Powszedni dzień. [Utwór dramatyczny]. TV 1966.

7. Świt. [Utwór dramatyczny]. [Współaut.:] I. Kanicki. TV 1971.

10. Misja. [Powieść]. Podkowa Leśna: Aula 2000, 148 s.

Przekłady

6. E.A. Poe: Opowiadania. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1996, 712 s.

7. A. i H. Toffler: Wojna i antywojna. Jak przetrwać na progu XXI wieku? Przeł.: B. Budrecka i ... Wwa: Muza 1997, 373 s. Wyd. nast. Wwa: Świat Książki 1998.

Prace redakcyjne

3. K. Mętrak: Krytyka twórczości przekłeta. Wybór tekstów i słowo wstępne ... Wwa: Przedświt 1995, 379 s.

4. T. Adorno: O literaturze. Wybór esejów. Wyboru dokonał ... Przekł. i postł.: A. Wołkowicz. Wwa: Czyt. 2005, 257 s.

OPRACOWANIA (wybór)

J. Gondowicz: Ostatni Niesprawiedliwy. *Nowe Książki*. 2001 nr 6 [rec.: Misja].

BUDREWICZ Olgierd

[...] Pracę zawodową rozpoczął w 1946 w pismach *Tygodnik Warszawski* i *Wieczór Warszawy*. [...] W 1999 otrzymał nagrodę ZAiKS-u. [...]

TWÓRCZOŚĆ

25. Polska dla początkujących. [Wyd. 3 z podtyt.] Subiektywny przewodnik po Polsce. Wwa: WaiF 2000.

Wyd. jak w t. 1 w przekł. na jęz.: ang., franc., niem., szwedz.

47. Warszawa nepokoreni grad. [Przeł.] B. Čirlić. Gornji Milanovac: Dečje Novine 1986, 148 s.

W t. 1 błąd dot. miejsca wyd.

54. Pięć pokoleń rodu Blików. Szkic biograficzny rodziny wielkich cukierników. Wwa: PWN 1993, 108 s.

55. Żyli wśród nas. Judaica polskie. Tekst ... Red.: M. Malinowska. [B.m.:] Pol. Ag. Promocji Turystyki 1995, [16] s.

Przeł. a n g.: They lived among us. Jewish heritage in Poland. [Przeł.] J.K. Milencki. [B.m.:] 1995.

56. Atlanta. Przewodnik olimpijski. [Autorzy:] A. Bajcar, ..., J. Zmarzlik. Wwa: Sprint 1996, 70 s.

57. Jest Warszawa. Album zdjęć dokumentalnych Warszawy po drugiej wojnie (1945-1949). Tekst ... Wwa: WaiF 1997, 184 s.

58. Piekło w kolorach. [Reportaże z Brazylii]. Wwa: Muza 1997, 194 s.

59. Bylem wszędzie. [Wspomnienia]. Wwa: WaiF; PWN 2002, 168 s.

60. Druga strona Księżyca. Przygody na wyspach Pacyfiku. Wwa: G+J RBA 2004, 192 s.

61. Olgierda Budrewicza Słownik warszawski. Historia, ludzie, fakty, kultura, legendy, obyczaje. Wwa: WaiF 2004, 319 s.

62. Opowieść pachnąca czekoladą. Kr.: Ag. Reklamowa Padjas 2004, 141 s.

Przeł. a n g.: A story with chocolate aroma. [Przeł.] J. Piątkowska-Osińska. Kr. 2005.

63. Daleko, jeszcze dalej. Wwa: Świat Książki 2006, 360 s.

Nadto krótkie wstępy do kilkunastu albumów fotograficznych poświęconych regionom i miastom Polski wyd. przez wydawnictwa: WaiF w Warszawie w 1976, 1992, Batur w Bielsku-Białej w 1998 i Bosz w Olszanicy w 1999-2003.

Praca redakcyjna

1. Sto lat na Nowym Świecie. Wstęp i oprac. ... Wwa: SiT 1969, 65 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – Wywiad: Fikcja jest mi zupełnie obca. Rozm.

J.Z. J. Rohoziński. *Nowe Książki*. 2004 nr 7.

LP XX w. (red.).

M. Borczak: Meszek wrażliwości. *Nowe Książ.* 2002 nr 7/8 [rec.: Byłem wszędzie]. – M. Kuczyński: Fileas Fogg mieszka w Warszawie. *Nowe Książ.* 2004 nr 7 [rec.: Druga strona Księżyca]. – J. Rohoziński: Pocztówki z miejsc dalekich i bliskich. *Nowe Książ.* 2006 nr 9 [rec.: Daleko, jeszcze dalej].

J.Z.

BUDZYK Kazimierz

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.). – P. Grzegorzczak: Twórcy i badacze kultury zmarli w latach 1956-1967. Cz. 2. Wwa 1986.

Z. Libera: K.B. W tegoż: Uczeni i nauczyciele. Wwa 1995. – A. Bajor: Prace bibliograficzne K.B. *Stud. Bibliologiczne* 2002 t. 14.

J.Cz.

BUDZYŃSKI Wiktor Kazimierz

TWÓRCZOŚĆ

14. Preclarka z Pohulanki. [Wodewil lwowski w 3 aktach]. Wyst. krajowe pt. Romans batiara, czyli Preclarka z Pohulanki: Wr., T. Współcz. 1989. Druk z podtytuł. Wodewil lwowski w 3 aktach ze śpiewami i tańcami. *Rocz. Luow.* 1997/1998.

Wyst. też pt. Preclarka z Pohulanki, czyli Lwowskie słońce nad Londynem. – Nagroda teatr. *Dz. Pol. i Dz. Żoł.* im. B. Kolera w 1986.

25. Waiting room. [Komedia w 3 aktach]. Druk w: *Polski dramat emigracyjny 1939-1969*. Antologia. Pozn. 1993 s. 771-855.

31. Rozmówki panów Aprikosenkranca i Untenbauma. Dialogi i skecze z Wesolej Lwowskiej Fali. Oprac., wstępem i słowniczkiem opatrzył J. Wasylkowski. Wwa: Inst. Lwowski 2000, 275 s.

OPRACOWANIA (wybór)

J. Ratajczak: Ojczyzna – na obczyźnie. O dramatach W.B. W: *Teatr i dramat polskiej emigracji 1939-1989*. Pozn. 1994, przedr. w: *Arch. Emigracji* 1998 z. 1. – A. Milewska-Młynik: Wojenne losy „Lwowskiej Fali”. *Nowy Dz. doc. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2003 nr z 13 VI [in. in. o W.B.]

B.D.

BUGAJSKI Leszek

Pseud.: (l-bug); (p)

[...] W 1983-88 był członkiem zarządu Oddziału Krakowskiego ZLP, w 1988 wszedł w skład Zarządu Głównego Związku, a w 1992-94 pełnił funkcję wiceprezesa ZLP; w 1992-94 przewodniczył równocześnie Komisji Kwalifikacyjnej ZLP. [...] Publikował artykuły i recenzje m.in. nadal w *Fantastyce* (do 1990) i w *Roczniku Literackim* (do 1986 opracowywał dział „Powieść. Opowiadanie”). Jako członek zespołów redakcyjnych kontynuował

współpracę z *Życiem Literackim* (kierownik działu literackiego do 1989; podp. też: (l-bug), (p); w 1989 m.in. cykliczne recenzje pt. „Między książkami”) i z *Twórczością* (tu m.in. w 2004 cykliczny przegląd pt. „Wśród czasopism”). W latach dziewięćdziesiątych wchodził nadto w skład redakcji periodyków: *Nie z tej Ziemi* (1990-95), *Czwarty Wymiar* (od 1996, redaktor naczelny w 1997-99) i *Playboy* (redaktor działu literackiego edycji polskiej od 1997, sekretarz redakcji od 2001) oraz rady redakcyjnej serii wydawniczej *Nowa Proza Polska* (od 1992). W 1993 został członkiem Górnośląskiego Towarzystwa Literackiego. Teksty krytycznoliterackie zamieszczał też m.in. na łamach *Wiadomości Kulturalnych* (1996-98), *Trybuny* (tu m.in. w 2001-02 cykl felietonów pt. „Moje rozczarowania”) i tygodnika *Newsweek Polska* (członek działu kultury od 2006). W 1999 wszedł w skład Rady Fundacji Wspierania Muzeum Etnograficznego w Warszawie. [...]

TWÓRCZOŚĆ

10. Szczypiorski. [Szkic].

Przekł. niemie.: Szczypiorski. [Przel.] S. Jończyk. Wwa 1991.

11. Seks, druk i rock and roll. Zapiski z epoki recyklingu. [Szkice]. Wwa: Warsz. Wydawn. Lit. Muza 2006, 171 s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (M. Kisiel).

A. Dajbor: Mocno na wyrost. *Literatura* 1986 nr 11/12 [rec.: Pozy przy]. – T. Błażejewski: Fragmenty większej całości. W tegoż: *Literatura jak literatura*. Łódź 1987 [dot.: Następni]. – K. Wolny: Współczesne poszukiwania. *Okolice* 1988 nr 8 [rec.: Pozy przy]. – D.T. Lebioda: „Śladem prozy”. *Mtes. Lit.* 1990 nr 1/2 [rec.: W gąszczu znaczeń]. – M. Rosenbaum: Ślimak a „nowa proza”. *Metafora* 1990 nr 3/5 [rec.: Strategia ślimaka]. – L. Żuliński: Kultura na nalewkach. *Twórczość* 2006 nr 8 [rec.: Seks, druk i rock and roll].

B.T.

BUJAŃSKI Jerzy Ronard

TWÓRCZOŚĆ

Nadto słuchowiska radiowe: Na wiejskim podwórku. [Współaut.]; J. Wiktor. Radio 1931. – Do roboty. Łódź 1937. – Na obcej ziemi. Radio 1937. – Szukamy pracy. Radio 1937. – Brzmi polonez 3 maja. Radio 1938.

J.Z.

BUJNICKI Tadeusz

[...] W 1991 otrzymał stanowisko profesora zwyczajnego w Instytucie Filologii Polskiej UJ. W 1993-

-96 wykładał literaturę polską na Uniwersytecie Wileńskim. Uczestniczył w organizacji życia naukowego uczelni, m.in. przygotowując międzynarodowe sesje naukowe. W 2001-03 był kierownikiem Katedry Kultury Literackiej Pogranicza w Zakładzie Literatury i Życia Literackiego Dawnych Kresów Wschodnich UJ. W tym czasie prowadził wykłady w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Krakowie, Wyższej Szkole Pedagogicznej w Częstochowie, na Uniwersytecie Opolskim i w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Rzeszowie, a także w Kolegiach Nauczycielskich w Przemyślu, Krośnie i Bielsku-Białej. W 2003 przeszedł na emeryturę. [...]

TWÓRCZOŚĆ

6. „Potop” Henryka Sienkiewicza. [Współaut.: A. Helman. Wyd. 3 zmien. Wwa: WSiP 1994, 138 s. *Bibl. Analiz Lit.*

10. Pozytywizm. Podręcznik literatury dla klasy drugiej szkoły średniej. Wyd. 6 [właśc. 5] zmien. Wwa: WSiP 1994, 334 s. Wyd. nast. także: wyd. 7 zmien. 1995, wyd. 8 1996, wyd. 9 1997, wyd. 10 1998, wyd. 11 1999, wyd. 12 [2001], wyd. 14 [właśc. 13] [2003].

11. Polska powieść historyczna XIX wieku. [Szkic]. Wr.: Ossol. 1990, 39 s.

12. Wiersze Władysława Broniewskiego. Wwa: WSiP 1992, 184 s. *Bibl. Analiz Lit.*

13. Sienkiewicza „Powieści z lat dawnych”. Kr.: Universitas 1996, 236 s.

14. Starożytność, Średniowiecze, Odrodzenie. Podręcznik literatury dla klasy XI szkół średnich na Litwie. Kaunas: Svesa 1996, 254 s.

15. Trylogia Sienkiewicza. Leksykon. [Współaut.: A. Rataj]. Kr.: Znak 1998, 204 s.

16. Światopogląd i poetyka. Szkice o powieściach historycznych Henryka Sienkiewicza. Rzeszów: Wydawn. WSP 1999, 169 s.

Zawartość: Literacki obraz narodu w „Trylogii”; Przedproze „Trylogii”; Od historyków „szkoły krakowskiej” do Kubali; Siedemnastowieczny epos narodowy a „Trylogia”; Świat wojny; Listy w strukturze „Trylogii”; Portret księcia Bogusława Radziwiłła. Z zagadnień struktury postaci; „Rzym za Nerona” Kraszewskiego a „Quo vadis” Sienkiewicza, Studium porównawcze; Świat historyczny „Krzyżaków”.

17. Szkice wileńskie. Rozprawy i eseje. Kr.: Collegium Columbinum 2002, 359 s.

Zawartość: Jeziora romantyczne. Model „Świtezi”; Oczyma Galicjanina, Mickiewiczowskie i realne Wilno Stanisława Tarnowskiego; Życie literackie Wilna w pierwszej połowie XX wieku. Kierunki badań; Polskojęzyczne piśmarstwo Litwinów w Wilnie. Rekonesans; Wątki litewskie i białoruskie w międzywojennej poezji wileńskiej (między regionalizmem a „Zagarami”); Obraz Wilna w międzywojennej poezji wileńskiej (1922-1939); Między Sekcją Twórczości Oryginalnej a „Zagarami”; Tradycje romantyczne na wileńskich „Srodach Literac-

kich”; Regionalny pejzaż „Zagarystów”; „Zagaryści” „drugiej linii” (Maśliński, Putrament, Mikulko, Huszcza); Kulturotwórcza rola kwartalnika „Środy Literackie” (1935-1937); Przyjaźń „Zagarystów” (Teodor Bujnicki i Czesław Miłosz, Wileńskie lata); Tadeusz Byrski z Wilnem w tle. Od „Szopkę Akademičkih do „Smorgoni”; Uczeń USB w humorystyce wileńskiej; Manfred Kridl w Wilnie i jego „szkoła formalna”.

Studia i rozprawy w książkach zbiorowych i czasopismach, m.in.: Ojczyzna w książce zamknięta – o „Latarniku” Henryka Sienkiewicza. W: *Arcydzieła literatury polskiej*. T. 2. Rzeszów 1988 s. 149-164. – Między realistyczną a romantyczną wizją dziejów – „Potop” Henryka Sienkiewicza; Bestseller – arcydzieło – kicz? – „Quo vadis” Henryka Sienkiewicza. W: *Arcydzieła literatury polskiej*. T. 3. Rzeszów 1990 s. 155-180; 181-202. – Barokowe wątki religijne w „Trylogii”. W: W kręgu baroku i barokowości. Opole 1993 s. 97-126. – Bruno Jasiński. W: OLP. Ser. 6 t. 3. Kr. 1993 s. 165-207. – „Powieści rzymskie” Józefa I. Kraszewskiego. *Filomata* 1993 nr 416 s. 313-326. – Bolesław Prus: „Omyłka”. (Poetyka i konteksty). *Ruch Lit.* 1994 nr 3/4 s. 233-245, przedr. w: Male formy narracyjne. Lubl. 1996 s. 11-23. – Jeszcze raz o „Trylogii” Henryka Sienkiewicza. Trzy odczytania: Tarnowski – Świętochowski – Chmielowski. W: *Kryzys czy przełom*. Kr. 1994 s. 247-262. – Wizja starożytności w „Quo vadis”. *Filomata* 1994 nr 419/420 s. 55-71. – Współczesne polskie życie literackie w Wilnie (w momencie przełomu po 1990 r.). *Prz. Hum.* 1995 nr 5 s. 107-119. – Tradycje historyczne, kulturowe i literackie jako czynniki formujące świadomość narodową polskiej mniejszości na Litwie. W: *Przeszłość i teraźniejszość*. Pozn. 1996 s. 151-166. – Dwa końce wieku przez pryzmat dzisiejszej lektury „Quo vadis” Sienkiewicza. W: *Z perspektywy końca wieku*. Pozn. 1997 s. 209-230. – Step Sienkiewiczowski z „Marią” w tle. W: Antoniemu Malczewskiemu w 170 rocznicę pierwszej edycji „Marii”. Białystok 1997 s. 469-486. – Ekspresjonizm Broniewskiego. W: „Wierszem kocham i wierszem cierpię”. Płock 1998 s. 5-14. – „Wieszczka” Seweryna Duchcińska. *Zesz. Nauk. UJ. Pr. Hist.-lit.* 1998 z. 92/93 s. 63-85. – Das literarische Bild von der Nation in Sienkiewicz's „Trylogie”. W: *Literatur und Nationale Identität III*. Stockholm 2000 s. 124-149. – List w kontekście fikcyjnego dziennika. (O „Bez dogmatu” Henryka Sienkiewicza). W: *Sztuka pisania*. Białystok 2000 s. 333-342. – Sienkiewiczowska „Lauda”. W: *Przeszłość odległa i bliska*. Pozn. 2000 s. 59-65. – Sienkiewiczowski obraz konfliktu polsko-ukraińskiego w „Ogniem i mieczem”. W: *Literackie Kresy i bezkresy*. Szczecin 2000 s. 85-108. – Stanisław Tarnowski. W: *Złota księga Wydziału Filologicznego*. Kr. 2000 s. 59-75. – Konwencje gatunkowe „Bez dogmatu” Sienkiewicza. W: *Pogranicza literatury*. Wr. 2001 s. 187-196. – Literatura emigracyjna w pol-

skim środowisku wileńskim (po 1990). W: *Powroty w zapomnienie*. Kr. 2001 s. 47-60. – *Pogranicze etniczne i kulturowe w „powieściach chłopskich” Elizy Orzeszkowej*. W: *Twórczość Elizy Orzeszkowej*. Lubl. 2001 s. 9-35. – *Sienkiewiczowska gra stylizacji*. W: *Pozytywizm. Język epoki*. Wwa 2001 s. 183-200. – *Petroniusz – bohater „Quo vadis”*. W: *Z Rzymu do Rzymu*. Wwa 2002 s. 77-90. – *Sienkiewicz oglądany – Sienkiewicz czytany*. W: *Henryk Sienkiewicz. Twórca i obywatel*. Opole 2002 s. 59-74. – *Sienkiewiczowski Zbaraż. Konwencje i źródła*. W: *Dialog. Komparatystyka. Literatura*. Wwa 2002 s. 385-398. – *Szlacheckie gniazdo – zaścianek i dwór*. (O „Laudzie” Henryka Sienkiewicza). W: *Prostranstvo i vremja v literature i iskusstve*. Daugavpils, Wilno 2002 t. 1 s. 94-103. – *Ciało i erotyka. Rozbieranie Ligii*. W: *Na przelomie wieków*. Opole 2003 s. 49-60. – *Henryk Sienkiewicz. Przed powieściami historycznymi*. W: *Polscy nobliści literatury*. Bydg. 2003 s. 13-33. – *Jeden rok polskiej noweli. Między Prusem a Sienkiewiczem*. W: *Zbliżenia historycznoliterackie*. Kr. 2003 s. 141-150. – *Slavianskij vostok v istoričeskich romanach Sienkoviča*. W: *Studia Polonossica*. Moskwa 2003 s. 214-224. – *Wpływ Słowackiego na Sienkiewiczowski obraz Ukrainy w „Trylogii”*. W: *Słowacki i Ukraina*. Lubl. 2003 s. 69-84. – [Hasła encyklopedyczne w:] *Encyklopedia Ziemi Wileńskiej*. T. 2: *Literatura Ziemi Wileńskiej od XVI w. do 1945 r.* Bydg. 2004. – *Władysław Broniewski*. W: *Dwudziestolecie międzywojenne*. Bochnia [2005] s. 43-64, 311-313. – *Jerzy Orda – „ostatni wilnianin”*. W: *Ostatni obywatele Wielkiego Księstwa Litewskiego*. Lubl. 2005 s. 59-65. – *Władysław Broniewski*. W: *Literatura współczesna*. Bochnia [2005] s. 259-270. – *„Madonna Busowska” Władysława Łozińskiego*. *Poetyka i styk kultur*. W: *Literatura i jej konteksty*. Rzeszów 2005 s. 96-107. – *Wileńszczyzna „Włóczęgów”*. W: *Pejzaże kultury*. Wr. 2005 s. 436-443.

Prace edytorskie i redakcyjne

19. H. Sienkiewicz: *Krzyżacy*. Oprac. [i wstęp] ... T. 1-4 w 2 vol. Wr.: Ossol. 1990, CVIII, 200 + 229 + 233 + 246 s. *BN I*, 270.

20. *Literatura polska 1918-1975*. Red. nauk.: A. Brodzka, ... T. 3. 1945-1975, Cz. 1. Wwa: *Wiedza Powsz.* 1996, 432 s.

21. Teodor Bujnicki: *Wiersze zebrane*. Wybór ... Bochnia: *Prowincjonalna Ofic. Wydawn. przy pomocy Wydż. Kultury i Turystyki Urzędu Woj. w Kr.* 1997, 287 s.

22. H. Sienkiewicz: *Zaniechane stronic „Trylogii”, czyli skreślenia ostatniej chwili*. Wstęp i wybór tekstów ... Kr.: *Collegium Columbinum* 1999, 65 s.

23. *Życie literackie i literatura w Wilnie XIX-XX wieku*. Pod red. ... i A. Romanowskiego. Wstęp ... Kr.: *Collegium Columbinum* 2000, 312 s.

24. H. Sienkiewicz: *Bez dogmatu*. Oprac. i wstęp ... Wr., Kr.: *Ossol.* 2002, CVIII, 525 s. *BN I* 301.

25. *Poezja i poeci w Wilnie lat 1920-1940*. *Studia*. Pod red. ... i K. Biedrzyckiego. Kr.: *Universitas* 2003, 370 s.

26. *Ostatni obywatele Wielkiego Księstwa Litewskiego*. Red.: ... K. Stępnik. Lubl.: *Wydawn. UMCS* 2005, 341 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – *Wywiad*. Wpisany w Wilno. *Rozm.* T. *Skożek*. *Zdanie* 1996 nr 4/5. – *Wahałem się pomiędzy historią a polonistyką*. *Rozm.* T. *Dalecka*. *Znad Wilni*, Wilno 2000 nr 2/4. – *Polonista w Wilnie*. *Rozm.* H. Stankiewicz. *Konспект* 2002 nr 11. – *Spotkanie kultur*. *Rozm.* A. Witkowska. *Alma Mater* 2002 nr 46.

LP XX w. (J.Z. Budnicki). – P. Bukowiec: *Bibliografia prac T.B.* [do 2002]. W: *Poszukiwanie realności*. *Literatura, dokument, Kresy*. *Prace ofiarowane T.B.* Kr. 2003 s. 265-279. [Sienkiewicz „Powieście z lat dawnych”] M. Kotowski. *Prz. Hum.* 1996 nr 6; T. Budrewicz. *Ruch Lit.* 1997 nr 5; M. Kosman. *Prz. Hum.* 1998 nr 3; B. Mazan. *Pam. Lit.* 1998 z. 3. – A. Frania: *Profesor T.B. jako sienkiewiczolog*. *Pr. Nauk. WSP w Częst. Filol. Pol.* 2001 z. 8. – M. Kapinos. *Nowa Polszczyzna* 2003 nr 2 [rec.: Szkie wileńskie]. – A. Tchórzewski. *Literatura w diasporze*. W tegoż: *Z poczekałni na Parnas*. Tor. 2004 [rec.: Pisarz na obczyźnie. Pod red. ... i W. Wyskiela]. – M. Mirek. *Ruch Lit.* 2005 z. 3 [rec. oprac.: *Poezja i poeci w Wilnie lat 1920-1940*].

E.G.

BUJNICKI Teodor

TWÓRCZOŚĆ

9. *Wiersze zebrane*. [Wybór:] Teodor Bujnicki. Bochnia: *Prowincjonalna Ofic. Wydawn.* 1997, 287 s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (M. Stępień).

J. Salij: *Matka Boska niewierzących*. W tegoż: *Rozpacz pokonana*. Pozn. 1983. – J. Mackiewicz: *O pewnej ostatniej próbie i zastrzelonym B.* W: J. Mackiewicz, B. Toporska: *Droga Pani...* Londyn 1984, wyd. nast.: Kr. 1985; [Lubl. 1988; Wwa 1988. – S. Beres]. T.B. W: *OLP*. Ser. 6 t. 4. Kr. 1993. – W.P. Szymański: *Słowo czy czyn? (Poezja T.B.)*. W tegoż: *Moje dwudziestolecie 1918-1939*. Kr. 1998. – T. Szarota: *Z piórem nie walczy się kulą*. *Problem kolaboracji pod okupacją sowiecką – sprawa T.B.* *Rzeczpospolita* 2000 nr 48. – A. Szawerna-Dyrzka: *Drobiny czasu*. Na przykładzie wierszy T.B. W: *Miniatura i mikrologia literacka*. T. 2. Kat. 2001. – Teodor Bujnicki: *Przyjaźń „Żagarystów”*. (T.B. i Czesław Miłosz). W tegoż: *Szkie wileńskie*. Kr. 2002. – J. Hernik-Spalińska: *T.B. jako krytyk literacki*; A. Kulawik: *„Ars versificandi” T.B.*; H. Turkiewicz: *Tendencje regionalne twórczości T.B.* W: *Poezja i poeci w Wilnie lat 1920-1940*. Kr. 2003. – A. Szawerna-Dyrzka: *Sens kunsztownej formy*. O jednym wierszu T.B. W: *Tkanina*. Kat. 2003 [dot. utworu: *Strofy o wojnie*].

A.Sz.

BUJNOWSKI Józef
1910-2001

[...] W 1960 ożenił się z Danutą Urszulą z Seweryńskich primo voto Lewicką, a po rozwodzie z nią – z Heide Pirwitz. [...] Zmarł 15 lutego 2001 w Londynie.

TWÓRCZOŚĆ

19. Przychodzę z mroków. Wybór poezji. [Wybór i wstęp:] M. Jędrzejewski. Wwa: Lawsonia 1993, 69 s.

Wybór wierszy w p r z e k ł a n g.: Impressions. [Przeł:] B. Plebanek, T. Howard. [Wybór:] A.M. Grabania. London 1997.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (M. Jentys). – SBLP t. 5 (J. Starnawski). – Z.R. Wilkiewicz: *Polnische Exilliteratur 1945-1980*. Köln, Wien 1991.

E. Kalemba-Kasprzak: J.B. – „powikłania pióra i losu”. *Czas Kult.* 1995 nr 3. – A.H. Moskalowa: Poeta i naukowiec. *Arch. Emigracji* 2001. – W. Ligęza: Wczesna twórczość J.B. W: *Poezja i poeci w Wilnie lat 1920-1940*. Kr. 2003. – F. Śmieja: „Trzeba zrozumieć porządek rzeczy”. W tegoż: *Zbliżenia i kontakty*. Kat. 2003.

A.Sz.

BUKOWSKA Anna

Krypt.: A.K.

[...] W 1970 została członkiem Sekcji Polskiej Międzynarodowego Stowarzyszenia Krytyków Literackich (AICL) [w t. 1 błędnie: (AJCL)]. [...] W 2002 została sekretarzem Zarządu Oddziału Polskiego Stowarzyszenia Kultury Europejskiej (SEC). W tymże roku otrzymała Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski. [...]

TWÓRCZOŚĆ

5. Auderska. Powst. przed 1978. Tekst w rękps. P r z e k ł. f r a n c.: Auderska. [Przeł:] B. Grzegorzewska. Varsovie: Agence des Auteurs; Czyt. 1978, 61 s.

Przekład

1. R. Merle: Rodzina Sonderlingów. [Utwór dramatyczny]. Przeł. ... TV 1962.

Prace redakcyjne

2. A. Saint-Exupéry: Aforyzmy. [Wyd. 2] pt. Co trwa dłużej niż ludzie. Wr.: Studio X 1997.

3. A. Camus: Odnaleźć sens w braku sensu. [Aforyzmy]. Wybór i oprac. ... Wr.: Studio X 1998, 63 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – Wywiad: Komplex Antygony. Rozm. A. Staniszewski. *Gaz. Olszt.* 1995 nr 25.

E. Kabatc: Dwie Anny. *Lit. na Świecie* 1991 nr 11/12 [rec.: Au confluent de Rhône et de la Vistule – U zbiegu Rodanu i Wisły].

B.T.

BUKOWSKI Andrzej
1911-1997

[...] Zmarł 14 lutego 1997 w Gdańsku.

TWÓRCZOŚĆ

13. Pomorskie wojaże Chopina. Gdańsk: Marpress 1993, 46 s.

14. Za drutami oflagów. Dziennik oficera 1939-1945. Wwa: PWN 1993, 382 s.

Dziennik z oflagów: XI B Braunschweig, II C Woldenberg, VII A Murnau.

Rozprawy w czasopismach, m.in.: „Fale” – soppockie czasopismo artystyczno-literackie (1925-1928). *Gdań. Roczn. Kult.* 1987 s. 7-15. – Pięćdziesiąt tomów „Rocznika Gdańskiego”. *Roczn. Gdań.* 1990 wyd. 1991 [z. 1] s. 5-27. – Literackie spotkania z Wybrzeżem Gdańskim w XIX w. *Roczn. Gdań.* 1990 wyd. 1992 z. 2 s. 5-67.

Praca edytorska

12. Listy Bernarda Sychty 1937-1982. Oprac. ... Gdańsk: Marpress 1994, 101 s.

Listy do A.B.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Wokół Gdańska i Pomorza. Rozm. A. Kietrys. *Rzeczpospolita* 1987 nr 137.

LP XX w. (red.). – SBLP t. 4 (Z. Jędrzyński).

D. Kisielewicz. *Lambinowicki Roczn. Muz.* 1994 t. 17 [dot.: Za drutami oflagów]. – J. Data: A.B. (1911-1997). *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mick.* 1997 wyd. 1998. – J. Data: A.B. *Pam. Lit.* 1998 z. 3. – J. Samp: Profesor A.B. filolog, pomorzoznawca i edytor. *Roczn. Gdań.* 1998 z. 1. – L. Lubecki: Moje kontakty z prof. A.B.; J. Borzyszkowski: Spuścizna A.B. *Acta Cassubiana* 1999 t. 1.

J.Cz.

BUNIKIEWICZ Witold

TWÓRCZOŚĆ

12. Żywoty polskich diabłów. [Opowiadania]. [Wyd. 5] pt. Żywoty diabłów polskich. Pozn.: WP 2002.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (H. Urbas).

Z. Niedziela: W.B. jako tłumacz poezji czeskiej. *Slav. Occid.* 1964 t. 24, przedr. w tegoż: *Slawistyczne studia literackie od renesansu do współczesności*. Kr. 1994.

B.D. 197

B

BUNSCH Adam

OPRACOWANIA (wybór)

Adam Bunsch (1896-1969). Wystawa malarstwa i grafiki. Kraków, 24 marca – 15 kwietnia 2000. [Katalog]. Kr.: Antykwaria 2000, 36 s. Pol. Dom Aukeyjny „Sztuka”.

A.Sz.

BUNSCH Karol

TWÓRCZOŚĆ

1. *Dzikowy skarb. Powieść z czasów Mieszka I.* [Wyd. 17] Kr.: Małopolska Ofic. Wydawn. „Krak-Buch” [1993].

2. *Ojciec i syn. Powieść historyczna.* [Wyd. 12] Kr.: Małopolska Ofic. Wydawn. „Krak-Buch” [1994].

19. *Bracia.* [Powieść]. Wyd. 2 Kr.: WL 1978.

Przekłady

5. J. Thorwald: *Stulecie detektywów. Drogi i przygody kryminalistyki.* Przeł.: W. Kragen, ... [Wyd. 3] Kr.: WL 1997.

6. J. Thorwald: *Stulecie chirurgów. Według zapisów mego dziadka, chirurga H.St. Hartmana.* [Wyd. 4] Kr.: WL 1996.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (M. Czerwińska).

E. Kanończuk: *Fragmentaryzm i cykliczność wobec powieści historycznej. O „Powieściach piastowskich” K.B. W: Cykl i powieść. Białystok 2004.*

A.Sz.

BUREK Tomasz

Krypt.: TB.

[...] W 1990 rozpoczął współpracę z Programem II Polskiego Radia jako stały uczestnik audycji z cyklu „Tygodnik literacki”. W 1990-93 był wiceprezesa SPP. Do 1996 wchodził w skład redakcji *Tekstów Drugich*. W 1996-2002 współpracował z *Gazetą Polską*, na której łamach publikował m.in. cykl „Dziennik kwarantanny”. Od 2002 wchodził w skład jury nagrody literackiej im. J. Mackiewicza. W 2003 przeszedł na emeryturę w IBL PAN. Mieszka w Brwinowie pod Warszawą.

TWÓRCZOŚĆ

4. *Jaka historia literatury jest nam dzisiaj potrzebna?* Wwa: NOWA* 1979, 115 s.

Zeszyt zawiera poza tytułowym referatem T.B. i stenogramem dyskusji nad nim także: W. Bartoszewski: *Pamięci A. Gólibiewa.*

Wyd. osob. referatu: *Jaka historia literatury jest nam dzisiaj potrzebna?* [B.m.w.* 1980?], 18 s.

6. *Żadnych marzeń.* [Szkice].

Przekł. serb.-chorw. szkicu *Po balu maturalnym.* [Przeł.] B. Rajčić. W: *Poljsko pitanje.* Beograd 1987.

7. *Dzieło niczyje.* [Studia]. Kr.: WL 2001, 170 s. Zawartość: *Literatura niepoważne zajęcia; Ostatni krzyk tamtej młodości* [dot. S. Czycza]; *Słowo poety na rozstajach świata i ducha* [dot. K. Karaska]; *Umysł nienasycony* [dot. A. Kijowskiego]; *Dzieło nienasycone* [dot. J. Iwaszkiewicza]; *Co jest jeszcze do odkrycia w Iwaszkiewicz?*; *Inna i ta sama* [dot. A. Iwaszkiewiczowej]; *Herlina-Grudzińskiego profil z chimerą.*

8. *Dziennik kwarantanny.* Kr.: Arcana 2001, 255 s. Felietony lit. druk. w *Gaz. Pol.* w 1996-2000.

Rozprawy i studia w czasopismach i książkach zbiorowych, m.in.: *Odmiany poezji.* W: K. Nowak: *Z polskiej poezji współczesnej.* Wwa 1988 s. 143-152. – *Cały ten okropny świat.* (Sztuka pamięci głębokiej a zapiski w „Innym świecie” Herlinga-Grudzińskiego). *Teksty Drugie* 1991 nr 1/2 s. 47-57, przekł. franc.: *Literary Studies in Poland.* Wr. T. 26: 1992 s. 7-19. – *Krytyka literacka i „duch dziejów”.* W: *Literatura polska 1918-1975.* T. 2. Wwa 1993 s. 264-341. – *Stanisław Młodożeniec; Aleksander Wat; Anatol Stern.* W: OLP. Ser. 6 t. 3. Kr. 1993 s. 41-70; 71-122; 123-164. – *Pisarz, demony, publiczność.* Jerzy Andrzejewski. W: *Sporne postaci polskiej literatury współczesnej.* Wwa 1994 s. 169-182. – *Gustaw Herling-Grudziński i Stefan Żółkiewski. Zestawienie i przeciwstawienie.* *Arcana* 2003 nr 2 s. 144-158.

Prace redakcyjne

10. *Literatura polska po 1939 roku.* Przewodnik encyklopedyczny pod red. [M. Drabikowskiego] M. Witkowicza. Współpraca red.: [T. Burek] TB, [I. Jarośniński] IJ, [J. Sławiński] JS, [J. Wojnowski] JW. T. I. Wwa; PEN* 1989, XIII, 378 s.

11. W. Burek, J. Iwaszkiewicz: *Sandomierz nas połączył.* Korespondencja z lat 1945-1963. Słowo wstępne: K. Burek. Do druku przygot.: M. Burek, K. Burek i ... Wwa: Skotnica 1995, 200 s.

12. G. Herling-Grudziński: *Eseje. Wyboru dokonali ...* (Pisma wybrane, 3). Wwa: Czyt. 2001, 431 s.

13. Andrzej Kijowski i krytycy. *Antologia tekstów.* Red.: W. Tomaszewska przy współpracy K. Kijowskiej i ... Wwa: Wydawn. Uniw. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 2005, 412 s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.).

P. Bratkowski: *Ewolucje T.B. Gaz. Wyborcza* 1998 nr 244, polem.: M. Mazurek: *Obłęd czy dojrzewanie.* *Życie* 1998 nr 272, K. Lubezyński: *Wędrowni duszyczki endeckiej.* *Dziś* 1999 nr 8, C. Michalski: *Wspólnota strachu.* *Życie* 1999 nr 8. – [Dziennik kwarantanny:] J. Borowczyk. *Pozn. Stud. Polonist. Ser. Lit.* 2002 t. 9; K. Dybiak: *Nie dla Koziółka Matołka.*

Gaz. Pol. 2002 nr 3. – W. Kaliszewski: Odkrywanie głębi. *Więź* 2002 nr 12 [rec.: Dzieło niczyje]. – [Dziennik kwarantanny:] A. Libera: Odwaga i pokora T.B. *Kwart. Artyst.* 2002 nr 2 [dot. też: Dzieło niczyje]; R. Moczko. *Fraza* 2002 nr 4; A.W. Pawluczuk: Krytyk czujny i wymagający. *Rzeczpospolita* 2002 nr 34. – M. Urbanowski: Krytyk i zjawia Absolutu. W tegoż: *Oczyszczenie*. Kr. 2002. – [Dzieło niczyje:] M. Wyka: List do T.B. *Tyg. Powsz.* 2002 nr 14 [dot. też: Dziennik kwarantanny]; A. Czachowska: Aby literatura znów stała się czyjaś. *Twórczość* 2003 nr 2/3. – [Dziennik kwarantanny:] T. Dąbrowski: Szczepionka przeciw coolturze. *Kresy* 2003 nr 1; J. Gizella: W obronie wartości kultury. W tegoż: *Pisarze i kopiści*. Kr. 2003. – [Dziennik kwarantanny; Dzieło niczyje:] D. Heck: Literatura w nienowej erze. *Nowa Okolica Pototów* 2003 nr 1; R. Rutkowski: Medytacje krytyczno-literackie. *Znak* 2003 nr 3. – K. Krasuski: Mit powieści. W tegoż: *Dylemat współczesności literackiej*. Kat. 2005. – M. Wyka: Jaka krytyka jest nam potrzebna? Zamiast powieści; List do T.B. W teże: *Niecierpliwość krytyki*. Kr. 2006.

A.Sz.

BUREK Wincenty

TWÓRCZOŚĆ

1. Droga przez wieś. [Opowiadania]. [Wyd. 4] Sandomierz: Wydawn. Diecezjalne 2003.

5. W cieniu śmig; Roleński Dół. Wwa: Akces 1998, 15 s.

Opowiadania z poz. 1.

6. ..., J. Iwaszkiewicz: Sandomierz nas połączył. Korespondencja z lat 1945-1963. Słowo wstępne: K. Burek. Do druku przygot.: M. Burek, K. Burek i T. Burek. Wwa: Skotnica 1995, 200 s.

Praca redakcyjna

2. R. Kosęła: Opowiadania. Wybrał ... Red. oraz słownik wyrazów gwarowych i staropolskich: M. Burkówna, K. Grądziel, J. Krzemiński. Wstęp: K. Burek. Sandomierz: Muzeum Okręgowe 2006, 238 s.

Wybór przygot. przez W.B. w I. siedemdziesiątych, złożony do druku w ISW w Wwie w 1976, oczekiwany wstęp J. Iwaszkiewicza nie powstał.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (R. Sullima).

W. Gombrowicz: Droga przez wieś czy droga do wsi. Literackie wybory ludowe. *Kur. Poranny* 1935 nr 223; *Rzeczywistość i żywotność*. *Prosto z Mostu* 1935 nr 36, przedr. w tegoż: *Dziela zebrane*, T. 10. Varia. Paryż 1973, Varia. T. 1. Kr. 2004. – S. Piasecki: Wsi spokojna, wsi wesola. W tegoż: *Prawo do twórczości*. Wwa 1936, *Prosto z mostu*. Wybór publicystyki literackiej. Kr. 2003 [dot.: Droga przez wieś]. – Z. Andres: Faktografia i mity. Rzeszów 1984, *passim*. – Z. Śliwka: Nobilitacja i rozrachunek. Problematyka ideowa w międzywojennej prozie pisarzy chłopskich z regionu świętokrzyskiego. Kielce 1990, *passim*. – I., ..., J. Iwaszkiewicz: Sandomierz nas połączył; J. Drzewucki: *Śpiewka sandomierska*. *Regiony* 1997 nr 2, H. Zaworska: Dwa panowie z prowincji. W teże: *Szczerość aż do bólu*. Wwa 1998.

A.Sz.

BURKOT Stanisław

[...] Nadal wykładał w WSP w Krakowie (od 1999 Akademia Pedagogiczna im. Komisji Edukacji Narodowej). W 2002 został redaktorem *Annales Academiae Paedagogicae Cracoviensis. Studia Historiolitteraria*. [...]

TWÓRCZOŚĆ

2a. Lenartowicz w Krakowie. [Referat]. [Kr.] 1972, 16 s., powiel. Inst. Filol. Pol. WSP w Kr., IBL PAN, Tow. im. M. Konopnickiej.

12. Literatura polska w latach 1939-1989. [Podręcznik]. Wwa: WSiP 1993, 375 s.

13. Literatura polska w latach 1986-1995. Kr.: Wydawn. Edukacyjne 1996, 147 s. Wyd. nowe rozszerz. tamże 1997, 152 s.

14. Literatura polska w latach 1939-1999. Wwa: PWN 2002, 474 s. Wyd. 2 pt. Literatura polska po 1939 roku tamże 2006, dodruk 2007.

15. Tadeusza Różewicza opisanie świata. Szkice literackie. Kr.: Wydawn. Nauk. Akademii Pedagogicznej 2004, 224 s.

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopiśmie, m.in.: Władysław Sabowski; Józef Rogosz. W: OLP. Ser. 4 t. 2. Wwa 1966 s. 271-290; 403-422. – Franciszek Żygliński. (1815-1849). W: OLP. Ser. 3 t. 1. Kr. 1975 s. 823-836. – Les descriptions des voyages polonais en Italie à l'époque du romantisme. W: *Viaggiatori Polacchi in Italia*. Geneve 1988 s. 275-287. – Włodzimierz Wolski. W: OLP. Ser. 3 t. 2. Kr. 1988 s. 271-300. – Od psychoanalizy klinicznej do literackiej; Psychologia behawiorystyczna a proza współczesna; Proza XX-lecia międzywojennego z perspektywy współczesnej. W: *Polska proza lat 1918-1939*. Rzeszów 1989 s. 83-104; 105-115; 296-314. – „Morituri” Józefa Ignacego Kraszewskiego. W: *Powieść polska XIX wieku*. Interpretacje i analizy. Lubl. 1992 s. 89-101. – Autor – narracja – czytelnik w prozie Józefa Ignacego Kraszewskiego. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mick.* 1991/1992 wyd. 1993 t. 26/27 s. 11-25. – Kraszewski i historia. W: *Ojczyzna bliższa i dalsza*. Kr. 1993 s. 509-609. – Literatura chłopska: tradycja, ekspansja, kryzys. *Prz. Hum.* 1993 nr 3 s. 29-41. – O regionalizmie wileńskim w epoce romantyzmu. *Literatura*, Vilnius 1995 nr 35 s. 7-21. – Czy możliwe jest arcydzieło polskiej powieści romantycznej? O „Ułanie” Józefa Ignacego Kraszewskiego. W: *Trzyście arcydzieł romantycznych*. Wwa 1996 s. 179-193. – Kołoda we współczesnej poezji polskiej. W: *W krainie pamiętek*. Wr. 1996 s. 447-459. – O chłopskich inspiracjach w literaturze polskiej XIX i XX wieku. W: *Oblicze duchowe*. Rzeszów 1997 s. 107-119. – Co jest w człowieku? – czyli o opowiadaniach Kor-

199

nela Filipowicza. *Ruch Lit.* 1998 z. 5 s. 595-609. – Literatura ostatniego dziesięciolecia. W: Literatura... literatura... literatura. Kr. 1998 s. 10-21. – Charakter i jego konteksty. W: Kornel Filipowicz. Szkice do portretu. Kr. 2000 s. 216-227. – Miasto w powieści przedpozytywistycznej. W: Mieszczanństwo i mieszczańskość w literaturze polskiej drugiej połowy XIX wieku. Wwa 2000 s. 67-80. – Ironia – broń obosieczna Tadeusza Różewicza. *Prz. Hum.* 2002 nr 6 s. 19-32. – Neopozytywistyczne konteksty twórczości Tadeusza Różewicza. *Ruch Lit.* 2002 z. 4-5 s. 449-465. – Proza Manueli Gretkowskiej. *Ann. Acad. Paedagogicae Crac. Studia Historiolitteraria* 2002 z. 1 s. 139-153. – Dramaturgija Tadeusza Rużewiča. [Przeł.] O.V. Rozinskaja. W: Studia Polonorossica. Moskwa 2003 s. 411-427. – Kraków, Ikarowe i Dedalowe loty. *Malopolska* 2003 [t. 5] s. 33-62. – Spór o poezję. Miłosz i Różewicz. *Ann. Acad. Paedagogicae Crac. Studia Historiolitteraria* 2003 z. 3 s. 142-159. – Cracovia urbs celeberrima. W: Epoka przemian. Wiek XX w literaturze polskiej. Rzeszów 2005 s. 23-38. – Kraszewski w Krakowie. W: Literatura, kulturoznawstwo, uniwersytet. Kr. 2005 s. 99-114. – Narodziny miasta. W: Dobra pamięć. Kr. 2005 s. 125-142.

Prace edytorskie i redakcyjne

A. J.I. Kraszewski: Wielki nieznajomy. Obrazy naszych czasów. Powieść w dwóch tomach. [Przygot. do druku ...]. Kr.: WL 1960, 413 s. [Inf. aural].

1. J.I. Kraszewski: Ramultowie. [Powieść]. Oprac. ... Wyd. 2 Kr.: WL 1987.

7. J.I. Kraszewski: Pamiętnik Mrocza. Przygot. do druku, posł. i przyp. ...

W t. I błędny tytuł.

13. J.I. Kraszewski: Stara baśń. Powieść z IX wieku. Oprac. W. Danek. Przejrz. i uzup. ... Wyd. nast. Wr.: Ossol.; Wwa: De Agostini Polska 2003, LXXXVIII, 472 s.

18. J.I. Kraszewski: Listy do rodziny 1863-1886. Cz. 2. Na emigracji. Oprac. [i wstęp] ... Wr.: Ossol. 1993, 383 s.

19. J.I. Kraszewski: Listy do Władysława Chodźkiewicza. Oprac. ... Kr.: Wydawn. Edukacyjne 1999, 285 s.

Tekst częściowo w jęz. franc.

20. Kornel Filipowicz. Szkice do portretu. Red. nauk.: ..., J.S. Ossowski, J. Rozmus. Kr.: WL 2000, 379 s.

Materiały z konferencji „Życie i twórczość Kornela Filipowicza”.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

LP XX w. (Z. Chojecki). – I. Burkot: S.B. publikacje w układzie chronologicznym. W: Zbliżenia historycznoliterackie.

Prace ofiarowane Profesorowi Stanisławowi Burkotowi. Kr. 2003.

J. Smulski. *Ruch Lit.* 1986 nr 1 [rec.: Proza powojenna 1945-80]. – [Stanisław Młodożeniec:] J. Szczepański: Chłopski futurysta. *Zdanie* 1986 nr 7/8; S. Jaworski. *Ruch Lit.* 1988 nr 1. – J. Koryl. *Okolice* 1989 nr 12 [rec.: Tadeusz Różewicz]. – [Miron Białoszewski:] M. Lengren: Miron naciągacz. *Twórczość* 1993 nr 7; W. Wantuch: Białoszewski i B. *Polonistyka* 1993 nr 9. – [Literatura polska w latach 1939-1989:] R. Arasi-mowicz. *Warsztaty Polonist.* 1994 nr 1; S. Dłuski. *Ruch Lit.* 1994 z. 3/4; A. Legeżyńska: Akademia pana B. *Polonistyka* 1994 nr 8; S.J. Ossowski. *Ojczyzna-Polszczyzna* 1994 nr 3. – A. Skoczek. *Nova Polsczyzna* 1997 nr 3 [rec.: Literatura polska w latach 1986-1995].

M.K.-K.

BURSA Andrzej

[...] Od 1986 odbywają się Turnieje Recytatorskie im. A. Bursy organizowane przez Młodzieżowy Dom Kultury w Krakowie.

TWÓRCZOŚĆ

2. Zabicie ciotki. [Powieść]. [Wyd. 2] Kr.: Ignis 1999.

A d a p t. t e a t r. Adapt.: B. Górka. Wyst. Gorzów Wielkop., T. im. J. Osterwy 1998.

3. Wiersze.

Wyst. utworu Żakeria, czyli męczeństwo wiejskiego proboszcza: Kr., Piwnica pod Baranami 1958. – A d a p t. t e a t r. utworu Zwierzęta hrabiego Cagliostro pt. Rdza. Scenariusz: A. Dziuk, Kr., T. im. H. Modrzejewskiej 1983. – Emisja radiowa utworu Zwierzęta hrabiego Cagliostro: Radio 1992.

7. O tym... [Wiersze, szkice dramatyczne, proza]. Wstęp: J. Iwaszkiewicz. Wybór i oprac.: S. Stanuch. Kr.: Sponsor 1993, 142 s. [Wyd. 2] tamże [1995].

Zawiera m.in. szkice dramatyczne z poz. 3; Zwierzęta hrabiego Cagliostro; Żakeria, czyli męczeństwo wiejskiego proboszcza.

8. Wiersze. Tor.: Crime & Thriller 1993, 142 s.

9. Aniołek spuszcza główkę. [Wiersze]. Wwa. Interart 1994, 109 s.

10. Utwory wybrane. Vibrani tvorii. Wybór, tłum., nota wstępna: V. Pavliv. L'viv: Kamenar 1994, 103 s. Tekst w jęz. pol i ukr. – Zawartość: Poezja; Mała proza.

11. Wiersze wybrane. Wybór: L. Kielkowski. Bielsko-Biała: Profile 1994, 157 s.

12. Co ci kochanie? [Wiersze]. [Wwa:] Sternik 1995, 109 s.

13. Kat bez maski. Wybór utworów. Kr.: Ignis [2000], 153 s.

Zawartość: Wiersze; Luiza [poemat]; Wczesne wiersze niepublikowane; Zwierzęta hrabiego Cagliostro [poz. 3] i wybór prozy. – [Artykuły i recenzje] O Andrzeju Bursie: J. Guntner, J. Roszko, R. Hussarski, T. Śliwiak, J. Marx, S. Bratkowski, J. Kwiatkowski, J. Iwaszkiewicz, L. Szemioth-Bursa, M. Bursa

14. Uśmiech podgardla; Ulybka gorlom. [Wiersze]. Wybrał i z pol. przetłumaczył A. Bazilevskij. Moskwa: Vahazar; Tor.: A. Marszałek 2006, 112 s. Tekst w jęz. pol. i ros.

M o n t a ż e poetyckie oparte na twórczości A.B.: Gałązka oliwna. Reż.: I. Sobierajska. TV 1974. – Ogród Luizy. Scenariusz: A. Titkow. TV 1972. – A.B., czyli nauka chodzenia. Scenariusz: E. Wojtaszek. Praprem. Wwa, Pracownia Teatr. 1987. – „Ja nie chcę być poetą”. Scenariusz: V. Zygmunt. Praprem. Kr., T. Stygmator 1995. – „Ja chciałbym być poetą”. TV 1999.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (J. Zacharska). – LP* po 1939.

J. Drzewucki: Między chaosem a konwencją. W tegoż: Chaos i konwencja. Kr. 1988. – P. Michałowski: Poetyka braku i puste przestrzenie w twórczości poetyckiej A.B. *Integracje* 1988 nr 22. – E. Dunaj-Kozakow: Miłość jasna i ciemna. *Akcent* 1990 nr 4. – S. Stanuch: Kaskader uczuć. W: Kaskaderzy literatury. Łódź 1990. – Z. Bienkowski: Prostownik. W tegoż: Czwierć wieku intymności. Wwa 1993. – J. Marx: Egzorcysta. (O poezji A.B.). W tegoż: Legendarni i tragiczni. Wwa 1993, wyd. nast. 1995. – S. Żak: Dwie wiary – analiza wierszy: „O wierze” Jana Twardowskiego i „Wiara” A.B. W: Lekcje poezji w szkole średniej. Cz. 2. Kielce 1993. – E. Dunaj-Kozakow: Pierwszy i ostatni. Nie opublikowane teksty A.B. *Akcent* 1994 nr 3/4. – M. Głowiński: A.B. – „Katownie”; H. Gradkowski: A.B. „Rówieśnikiem kameleonem” – próba analizy; S. Ożóg: Zrywanie masek. Rzecz o „Malarstwie obłąkanego” A.B.; W. Pelczar: „Zażalenie” A.B. – państwo oczami schizofrenika. W: Wśród starych i nowych lektur szkolnych. Rzeszów 1994. – J. A. Jucewicz: Andrzej Bursa. Jego czas i miejsce. Bydgoszcz: Świadek 1994, 92 s. – M. Lubański: Bohater „martwej perspektywy”, czyli o sztuce narracyjnej w „Zabiciu ciotki” A.B. W: Teksty, konteksty, interpretacje. Olsztyn 1994. – E. Rewers: Wartościowanie peryferyjnych obszarów mowy w „czarnej poezji” A.B. *Pam. Lit.* 1994 z. 2. – J. Kwiatkowski: Czarna poezja. W tegoż: Magia poezji. Kr. 1995. – S. Stanuch: „Życie moje...”. O twórczości i życiu Andrzeja Bursy. Tor.: C&T Editions 1995, 133 s. – K. Budrowska: Słodkie kobiety Turpisty. *Tekst* 1996 nr 3. – E. Dunaj-Kozakow: Bursa. Kr.: WL 1996, 248 s. – A. Legeżyńska: „Magazyny ludzi” (w wierszach T. Różewicza i A.B.). W tejże: Dom i poetyka bezdomność. Wwa 1996. – M. Karwala: Czy tylko buntownik? A.B. W tegoż: Polska poezja współczesna po 1956. Kr. 1998. – W. Śmigielski: Luiza w salonach zmęczonego socjalizmu. (O legendzie i twórczości Andrzeja Bursy). Zielona Góra – Wr.: „And” 2000, 165 s. – E. Zyman: Et in Arcadia ego. *Fraza* 2002 nr 3. – Czytanie Bursy. Kr.: Księg. Akademicka 2004, 180 s. [Zawartość: A. Makowski: Bohater B. – dziecko, szaleniec i poeta; A. Czabanowska-Wróbel: Czytam poe. Twórczość A.B.; A. Kwiatkowska: Neurasteniczna wizja kochanka. „Ogród Luizy” A.B.; A. Kluba, A. Juszczyk: Kot czyli pies. O „Naszym ognisku” A.B.; P. Próchniak: „Zgaśnij księżycu”; B. Kaniewska: „Credo” na opak albo błazeńska maska A.B.; T. Kunz: Literatura jako symulacja; M. Wołk: Poezja i historia; G. Grochowski: Poeta w krótkich majteczkach; M. Michalski: Monodram egzystencjalny; A. Czabanowska-Wróbel: „Szczury” A.B. Wybór emblematu; K. Kuczyńska-Koschany: „Nie płacicie nad brzuchami psimi”; O „Rakarzu” A.B.; J. Kopicński: Dwa teatry. B. – dramaturg].

M.K.K.

BURSEWICZ Józef Ambroży

TWÓRCZOŚĆ

5. Wiersze wybrane. Inedita z lat 1952-1977. Wybór i posł.: M. Yoph-Żabiński. Szczec.: Albatros 1999, 67 s.

OPRACOWANIA (wybór)

S. Zajczek: „I siałem piasek nieco inaczej”. O J.B. *Pogranicza* 1998 nr 1.

E.G.

BURTOWY Wojciech

TWÓRCZOŚĆ

4. Inaczej ponazywać kwiaty. W t. 1 błędny tytuł.

J.Z.

BUSZA Andrzej

[...] Debiutował w 1959 wierszem pt. „Znaki na wodzie”, ogłoszonym w londyńskim miesięczniku *Kontynenty* (nr 5). [...] W różnych okresach wiersze publikował też m.in. w wydawanych w Nowym Jorku pismach *Odnova* i *Tematy* oraz w paryskiej *Kulturze* (1975), a także w czasopismach krajowych, m.in. w *Życiu Literackim*, *Poezji*, *Akencie* (1987) i *Frazie* (2004). Ogłaszał też liczne tłumaczenia poezji polskiej na język angielski (większość wspólnie z Bogdanem Czaykowskim) w wydawanych w Londynie czasopismach *Expression* i *Modern Poetry in Translation* oraz w amerykańskich *Mundus Artium* (Athens, Ohio), *Durak* (Nowy Jork), *Mr. Cogito* (Oregon) i kanadyjskim *Prism International* (Vancouver). Za całokształt twórczości otrzymał nagrodę Fundacji W. i N. Turzańskich w Toronto za 2005. [...]

TWÓRCZOŚĆ

3. Głosy i refrakcje. [Wiersze]. Berlin: Mordellus Press; Toronto: Pol. Fundusz Wydawn. 2001, 33 s. Niektóre utwory powstałe w jęz. ang. przeł. na jęz. pol. B. Czaykowski.

4. Obrazy z życia Laquedema; Scenes from the life of Laquedem. [Wiersze]. Przeł. z ang. B. Czaykowski. Berlin: Mordellus Press; Toronto: Pol. Fundusz Wydawn. 2003, 28 s. Tekst w jęz. pol. i ang.

Rozprawy i szkice w książkach zbiorowych i czasopismach, m.in.: Conrad. Polish literary background and some illustrations of the influence of the Polish literature on his work. *Antemurale*, Rzym 1966 s. 109-225 [w t. 1 błędnie]. – Rhetoric and ideology in Conrad's „Under Western Eyes”. W: 201

Joseph Conrad. A commemoration. Paper from the 1974 International conference on Conrad. London 1976 s. 105-118 [w t. 1 błędny opis]. – Cultural dislocation and its effect on poetry. *Canadian Literature*, Vancouver 1987 (April) Supplement 1 s. 62-75. – Reading Conrad's „Poland Revisited”. *Cross Currents*, Ann Arbor [T.] 6: 1987 s. 159-171. – Conrad's tale of two cities. *L'Epoque Conradianne*, Lomogues 1993 [nr] 19 s. 107-117. – Conrad's rhetoric of affirmation and the moderns. *Stanford Humanities Review*, Stanford 2000 [nr] 1 s. 142-165. – Conrad and Polish history. *Con-teksty*, Gdańsk 2003 nr 4/5 s. 7-24. – Conrad's European Axis: Between Flaubert and Dostoevsky. W: Europa Conrada. Opole 2005 s. 11-20. – The Rover: Conrad's „Nostos”. W: The Ugo Mursia Lectures. Second series. Papers from the International Conrad Conference, University of Pisa, September 16th-18th 2004. Pisa 2005 s. 31-41.

Przekład

2. Gathering time. Five modern Polish elegies. [Przekł.: ... i B. Czaykowski, Mission, B.C.: C. and J. Elsted at Barbarian Press 1983, 63 s.

Zawiera ang. przekł. poematów M. Białoszewskiego, J. Iwaszkiewicza, M. Jastruna, Cz. Miłosza i K. Wierzyńskiego.

Prace redakcyjne

2. J. Conrad: The rover. [Powieść]. [Wyd.:] ... i J.H. Stape. [Wstęp] ... Oxford, New York: Oxford University Press 1992, XLI, 308 s.

3. J. Conrad: Notes on life and letters. [Wyd.:] J.H. Stape przy współpracy ... Cambridge: Cambridge University Press 2002, 447 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004, 2005. – Wywiad: Wyznania plaża. Z A.B. rozm. A. Niewiadomski. W: Londyn – Toronto – Vancouver. Rozmowy z pisarzami emigracyjnymi. Lubl. 1993.

LP XX w. (M. Jentys).

J. Pasternki: „Żagle słoty oprawne w słońce”, O wierszach A.B. W: Poetycki krąg „Kontynentów”. Rzeszów 1997. – J. Sikora: Londyńska grupa literacka „Merkurysza” i „Kontynentów”. Olecko 2000, passim. – B. Tarnowska: A.B. – „Poeta między światami”. W: V Sympozjum Biografistyki Polonijnej. Lubl. 2000. – J. Pasternki: „Dar siedmiorakiej goryczy”. Nowe wiersze A.B. *Fraza* 2001 nr 3 [dot. twórczości w jęz. ang.]. – J. Pasternki: Ścieżka, cedr i inne znaki. *Fraza* 2001 nr 4 [rec.: Głosy i refrakcje]. – E. Zymani: Et in Arcadia ego. *Fraza* 2002 nr 3. – B. Tarnowska: „Et in Arcadia ego”. Obraz i słowo w najnowszej poezji A.B.; Bezdromność i wykorzystanie. O motywie Ahaswera w poezji A.B. W teście: Między światami. Problematyka bilingwizmu w literaturze. Dwujęzyczna twórczość poetów grupy „Kontynenty”. Olsztyn 2004. – J. Pasternki: „Szlakiem szalibierzy drwali lemingów...” O poezji Bogdana Czaykowskiego, A.B. i Floriana Śmieci. W: Epoka przemian. Rzeszów 2005. – Poezja polska na obczyźnie. T. 1-2. Rzeszów 2005, passim.

B.D.

BUYNO-ARCTOWA Maria

TWÓRCZOŚĆ

1. Kocia Mama i jej przygody. Wyd. nast.: [wyd. 12] Wwa: NK 1995; Radom: Pol. Wydawn. Encyklopedyczne 2002, wyd. 2 [!] tamże 2003.

20. Czytajmy sami. Powiastki dla małych dzieci. Adapt. radiowa powiastki Czego duszki leśne płakaly: Radio 1934.

36. Wieszcza lalek. Komedyjka w 1 odsłonię. Adapt. radiowa: Radio (Kr.) 1929.

37. Kazia „Duża”. Powieść dla młodzieży. [Wyd. 5] Radom; Pol. Wydawn. Encyklopedyczne 2004.

38. Ojczyzna. Opowiadanie z ostatnich czasów. Wyd. nast.: [wyd. 2] Radom: Pol. Wydawn. Encyklopedyczne 2003, tamże 2004.

39. Słoneczko. Powieść. Wyd. nast.: [wyd. 9] Gdańsk: Novus Orbis 1994; Radom: Pol. Wydawn. Encyklopedyczne 2002, wyd. 2 [!] tamże 2003.

Adapt. tv: Adapt.: B. Biel. TV 1999.

47. Fifinka czyli awantura arabska. [Wyd. 3] Radom: Pol. Wydawn. Encyklopedyczne 2003.

Adapt. radiowa: Radio (Wil.) 1929.

51. Czar-baba.

Adapt. radiowa: Radio (Wil.) 1930.

52. Wieś szczęśliwa. Powieść. [Wyd. 5] Radom: Pol. Wydawn. Encyklopedyczne 2003.

53. Wyspa mędrców. Powieść. Wyd. nast. T. 3-4. Wwa: Alfa 1991.

59. Figa. Powieść dla młodzieży. Wyd. nast.: [wyd. 2] Wwa: Alfa 1991; Radom: Pol. Wydawn. Encyklopedyczne 2003.

65. Złota nić. Powieść dla starszych dzieci. [Wyd. 2] Radom: Pol. Wydawn. Encyklopedyczne 2003.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (K. Kuliczowska).

A.Sz.

BYSTRZYCKA Zofia

[...] W 1979 otrzymała dyplom Ministra Kultury ZSRR [w t. 1. błędna nazwa dyplomu]. [...]

TWÓRCZOŚĆ

17. Kontuzja. [Powieść]. Wyd. 1 popraw. Wwa: KiW 2004, 243 s.

24. Karnawał w mateczniku. [Powieść]. Wwa: BGW 1993, 143 s.

25. Karty w grze. [Powieść]. Wwa: Kopia 2001, 339 s.

Przekłady

3. G. Simenon: Maigret w kabarecie. [Powieść]. Pierwodr. *Express Wiecz.* 1988 nr 75-134; *Echo Kr.* 1988 nr 97-148; *Głos Rob.* 1988 nr 248-295.

4. G. Simenon: Maigret i goście z Europy Wschodniej. Wwa: B.W. Kom-Press 1993, 155 s. Wyd. 2 pt. Maigret i przybysz z Krakowa. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2004.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – LP XX w. (red.).

H. Kowalska: Życie to praca i melodramat. Jubileusz Z.B. *Kierunki* 1987 nr 50. – T. Miłkowski: Ciąg dalszy nastąpił. W tegoż: *Literatura i kryzys*. Wwa 1989 [dot. m.in. Z.B.: Pełnia półstnienia]. – H. Zaworska: Smutny bal. *Nowe Książ.* 1994 nr 6 [rec.: Karnawał w maceczniku].

B.T.

BYSTRZYCKI Przemysław
1923-2004

[...] Uczęszczał do Państwowego Gimnazjum im. K. Morawskiego w Przemyślu. [...] W maju 1941 podjął nieudaną próbę ucieczki z zesłania w Kazachstanie; po zatrzymaniu otrzymał wyrok 10 lat łagrów, który odbywał w więzieniu w Kustanaju. We wrześniu 1941 na mocy układu Sikorski-Majski odzyskał wolność i w następnym miesiącu zgłosił się do punktu werbunkowego Armii Polskiej w Kustanaju. [...] Zrzucony w listopadzie 1944 na płacówkę odbiorczą „Wilga” w rejonie wsi Szczawa w Gorcach, utrzymywał stałą łączność radiową z bazami we Włoszech i Anglii (używał w tym czasie konspiracyjnych pseud.: Grzbiet, Kreda, Michał Żaczek). W sierpniu 1945 przyjechał do Krakowa, gdzie (wraz z resztą czteroosobowej grupy) został aresztowany. Wyrokiem Wojskowego Sądu Okręgowego został skazany na 6 lat pozbawienia wolności i osadzony w więzieniu św. Michała w Krakowie. Objęty amnestią, zakończył odbywanie kary w sierpniu 1946. [...] Przez wiele lat uczył się języków obcych, m.in. włoskiego i angielskiego; w 1976 i 1978/79 przebywał na stypendiach we Włoszech

(Universita Stranjeri w Perugii i Universita di Bologna). [...] W 1993 otrzymał nagrodę literacką im. W. Reymonta, przyznaną przez Oddział Poznański ZLP. Został honorowym obywatelem m. Poznania (2003) i m. Przemyśla (2004). [...] Zmarł 6 października 2004 w Poznaniu.

TWÓRCZOŚĆ

16. Wiatr Kuszmurunu. Opowieść autobiograficzna. Pierwodr. *Życie Przemys.* 1989 nr 9-51.

18. Szabasy z Brandstaetterem. Pozn.: KAW 1995, 297 s. Wyd. 2 popraw. i poszerz. Zwierzyńiec, Rzeszów: OS – Obywatelskie Stow. „Ostoja” 2002. Opowieść biograficzna o R. Brandstaetterze.

19. Nad Sanem, nad zielonookim. 1923-1939. [Wspomnienia]. Pozn.: Replika 1997, 370 s.

20. Oddanie broni. [Powieść]. Wwa: Bellona 1999, 210 s.

21. Jabłko Sodomy. [Powieść]. Pozn.: Księg. św. Wojciecha 2003, 246 s.

22. Nocny kajak. [Powieść]. Pozn.: WP 2005, 222 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – LP XX w. (red.). – K.A. Tochman: P.B. W tegoż: *Słownik biograficzny cichociemnych*. T. 1. Rzeszów 2000.

C. Leżeński: Znak cichociemnych. *Nowe Książ.* 1984 nr 1 [rec.: Znak cichociemnych]. – [Wiatr Kuszmurunu:] M. Gromadzińska: Chłopiec z kuszmuruńskich stepów. *Życie i Myśl* 1991 nr 3/4; T. Zółciński: „Starzy pomrą, młodzi przywykną”. *Nowe Książ.* 1991 nr 1. – T. Chrzanowski. *Kultura*, Paryż 1996 nr 6 [rec.: Szabasy z Brandstaetterem]. – M. Gromadzińska: Wspomnienia znad Sanu. *Życie i Myśl* 1998 nr 2 [rec.: Nad Sanem, nad zielonookim]. – J. Duk: Wczesna proza P.B. *Rocz. Przemys.* 2000 t. 36 z. 2, przedr. w tegoż: *Od Mickiewicza do Grochowiaka*. Piotrków Trybunalski 2001. – S. Frycie: „Anujka i inne opowiadania” P.B. W tegoż: *O szkolnej klasycie, lekturach współczesnych sprzed lat i książkach dla młodzieży*. Piotrków Trybunalski 2001. – S.J. Stanuch: P.B. – żołnierz i pisarz. *Gaz. Wyborcza dod. Gaz. w Krak.* 2004 nr 248. – E.R. Dabertowa: Taśma życia Przemysława Bystrzyckiego. Pozn.: Bonami Wydawn.-Druk. 2005, 245 s.

B.T.

C

CABAJ Romuald

Pseud.: Roman Zagórski.

OPRACOWANIA (wybór)

J. Wolny: Zaczął „Balladą bołkowską”. W: *Portrety z pamięci*. Wr. 1985. – M. Orski: Jesień R.C. *Sl. Pol.* 1993 nr 102.

B.T.

CENTKIEWICZ Czesław Jacek
1904-1996

[...] Zmarł 10 lipca 1996 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

5. Anaruk, chłopiec z Grenlandii. [Opowiadanie]. Wyd. nast.: [wyd. 15] Pozn.: GMP 1994; Wwa: 203

NK 1995; Białystok: KAW 1996; Wwa: NK 1997, tamże: 1998, 1999, 2000, 2002, 2003.

9. Odarpi, syn Egigwy. [Powieść]. [Współaut.:] A. Centkiewiczowa. [Wyd. 18] Białystok: KAW-B 1997.

18. Tumbo z Przylądka Dobrej Nadziei. [Powieść]. [Współaut.:] A. Centkiewiczowa. [Wyd. 10] Wwa: NK 1998.

Przekł. włos.: Tumbo. [Przel.] J. Kaczmarek-Vitali. Bergamo 1976.

20. Człowiek, o którego upomniało się morze. [Powieść]. [Współaut.:] A. Centkiewiczowa.

Przekł. estoń.: Mees, keda kutsus meri. [Przel.] A.-M. Rouk. Tallinn 1994.

21. Okrutny biegun. [Opowieść]. [Współaut.:] A. Centkiewiczowa. [Wyd. 7] Poznań: GMP [1996].

25. Zaczarowana zagroda. [Dla dzieci]. [Współaut.:] A. Centkiewiczowa. Wyd. nast.: [wyd. 3] Poznań: GMP 1994; Białystok: KAW-B 1996; Wwa: NK 1997, tamże 1998, 1999, 2000, 2002, 2004.

26. Listy 1979-1991. [Współaut.:] A. Centkiewiczowa. Przygot. do druku: M. Piwarska. Wałbrzych: [b.w.] 1996, 66 s.

Listy do samorządu uczniowskiego Publicznej Szkoły Podstawowej nr 5 w Wałbrzychu.

27. Podbiegunowe opowieści. [Współaut.:] A. Centkiewiczowa. Poznań: GMP [1996], 125 s. Wyd. nast. tamże [1999].

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.).

W. Gombrowicz: Egzotyka wielka i mała. W tegoż: *Dzieła zebrane*. T. 10. Paryż 1973 [rec.: Znowu na Północy]. – J. Szymkowska-Ruszała: Na polarnych szlakach. O pisarstwie A. i Cz. Centkiewiczów. *Slup. Pr. Hum.* 1992 nr 11a. – K. Cysewski: Informacja i cnoty heroiczne. O twórczości A. i Cz. Centkiewiczów. *Slup. Pr. Hum.* 1994 nr 12a. – K. Konecka: Bułgarskie słońce na lodowcu. *Gaz. Współcz.* 1997 nr 133. – W. Gombrowicz: Egzotyka wielka i mała. W tegoż: *Varia*, T. 1. Kr. 2004 [rec.: Wyspa mgieł i wichrów]. – A. Wajrak: Polarnik numer jeden. *Gaz. Wyborecza dod. Książki* 2004 nr 248 [dot. m.in.: Tumbo z Przylądka Dobrej Nadziei]. – K. Surowiec: Bohaterowie polarnych szlaków. Kreacja postaci polarników w prozie A. i Cz. Centkiewiczów. *Tyczyńskie Zesz. Nauk.* 2006 nr 1/2.

E.G.

CENTKIEWICZOWA Alina

[...] W 1986 została honorowym obywatelem m. Wałbrzycha. [...]

TWÓRCZOŚĆ

1. Odarpi, syn Egigwy. [Powieść]. [Współaut.:] Cz.J. Centkiewicz. [Wyd. 18] Białystok: KAW-B 1997.

12. Tumbo z Przylądka Dobrej Nadziei. [Powieść]. [Współaut.:] Cz.J. Centkiewicz. [Wyd. 10] Wwa: NK 1998.

Przekł. włos.: Tumbo. [Przel.] J. Kaczmarek-Vitali. Bergamo 1976.

13. Człowiek, o którego upomniało się morze. [Powieść]. [Współaut.:] Cz.J. Centkiewicz.

Przekł. estoń.: Mees, keda kutsus meri. [Przel.] A.-M. Rouk. Tallinn 1994.

14. Okrutny biegun. [Opowieść]. [Współaut.:] Cz.J. Centkiewicz. [Wyd. 7] Poznań: GMP [1996].

18. Zaczarowana zagroda. [Dla dzieci]. [Współaut.:] Cz.J. Centkiewicz. Wyd. nast.: [wyd. 3] Poznań: GMP 1994; Białystok: KAW-B 1996; Wwa: NK 1997, tamże 1998, 1999, 2000, 2002, 2004.

19. Listy 1979-1991. [Współaut.:] Cz.J. Centkiewicz. Przygot. do druku: M. Piwarska. Wałbrzych: [b.w.] 1996, 66 s.

Listy do samorządu uczniowskiego Publicznej Szkoły Podstawowej nr 5 w Wałbrzychu.

20. Podbiegunowe opowieści. [Współaut.:] Cz.J. Centkiewicz. Poznań: GMP [1996], 125 s. Wyd. nast. tamże [1999].

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.).

J. Szymkowska-Ruszała: Na polarnych szlakach. O pisarstwie A. i Cz. Centkiewiczów. *Slup. Pr. Hum.* 1992 nr 11a. – K. Cysewski: Informacja i cnoty heroiczne. O twórczości A. i Cz. Centkiewiczów. *Slup. Pr. Hum.* 1994 nr 12a. – K. Konecka: Bułgarskie słońce na lodowcu. *Gaz. Współcz.* 1997 nr 133. – A. Wajrak: Polarnik numer jeden. *Gaz. Wyborecza dod. Książki* 2004 nr 248 [dot. m.in.: Tumbo z Przylądka Dobrej Nadziei]. – K. Surowiec: Bohaterowie polarnych szlaków. Kreacja postaci polarników w prozie A. i Cz. Centkiewiczów. *Tyczyńskie Zesz. Nauk.* 2006 nr 1/2.

E.G.

CHABROWSKI Tadeusz

Pseud.: Wacław Potok; Marcin Skalka.

[...] W 1971 otrzymał powtórnie nagrodę Fundacji im. Kościelskich. [...] Członek wielu organizacji polonijnych i kulturalnych działających w Stanach Zjednoczonych, m.in. Centrum Polsko-Słowiańskiego w Nowym Jorku (od 1973; prezes w 1998-99); Polish-American Media Incorporation (od 1994; prezes w 1996-2000), Polskiego Instytutu Naukowego w USA (od 1994), Pulaski Association of Business and Professional Men (od 1995; wiceprezes w 1997-99), Kongresu Polonii Amerykańskiej (od 1996), Greenpoint Coalition (członek założyciel; prezes w 1998-99), a nadto: Etnic Coalition Brooklyn, United Jewish Organization, El Puente (wiceprzewodniczący w 1997-2000). Należy także do polskich i międzynarodowych organizacji skupiających pisarzy: Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie (od 1983), PEN Clubu (od 1997 w sekcji East European Writers in Exile; od 2000 w Oddziale Polskim), SPP (od 1997). W 1993 otrzymał

nagrodę Prezydenta m. Częstochowy w dziedzinie kultury, w 1996 nagrodę World of Poetry. Od lat dziewięćdziesiątych związany z nowojorskim miesięcznikiem *Glos. The Voice*, w którym zamieszcza (także po 2000) wiersze, felietony, artykuły i recenzje literackie (m.in. podp. pseud.: Waclaw Potok, Marcin Skalka). [...]

TWÓRCZOŚĆ

2. Lato w Pensylwanii. [Wiersze]. Nagroda Fundacji im. Kościelskich w Genewie w 1965.
6. Panny z wosku. [Wiersze]. Wyd. nast.: wyd. 2 Lubl.: Norbertinum 1994, wyd. 3 tamże 1998. P r z e k ł a n g.: Waxen maiden. [Przel.] J. Thomas. Lubl. 1998.
7. Nowy drewniany rower. [Wiersze]. Lubl.: Norbertinum 1993, 57 s.
8. Miasto nieba i ziemi. [Wiersze]. Częstochowa: OPK „Gaude Mater” [ok. 1995], 52 s.
9. Gałąź czasu. A branch of time. [Wiersze]. [Przel.] J. Thomas. [Wstęp:] M. Krutel. Lubl.: Red. Wydawn. KUL 1996, 127 s. Tekst w jęz. pol. i ang.
10. Zakwitną wieczorem. [Wiersze]. Częstochowa: WOM [Woj. Ośrodek Metodyczny] 1996, 43 s.
11. Kościół pod słońcem. [Wiersze]. Lubl.: Norbertinum 1998, 68 s.
12. Zielnik Sokratesa. [Wiersze]. Lubl.: Wydawn. Akad. Rolniczej 2005, 76 s.
13. Muzy z mojej ulicy. [Wiersze]. Nowy Jork, Lubl.: Norbertinum Wydawn.-Druk.-Księg. 2006, 59 s.

OPRACOWANIA (wybór)

- Ank. 2006. – LP XX w. (M. Jentys).
M. Skwarnicki: T.Ch. – poeta i człowiek. *Więź* 1993 nr 11 [rec.], Panny z wosku. – B. Czwońóg-Jadczak: Liryka „zmierzchu” i „niepogodzenia”, czyli „Nowy drewniany rower” T.Ch. *Akcent* 1995 nr 1. – M. Bachurska-Józwiak: „Wrócić do początku...” *Akcent* 1997 nr 2 [rec.: Zakwitną wieczorem]. – B. Wróblewski: Nie tylko Częstochowa. *Akcent* 1997 nr 2 [rec.: Miasto nieba i ziemi]. – D.P. Mystkowska: Myśle, że Bóg mi wybaczył. *Kur. Poranny* 1998 nr 290. – W. Zalewski: Rozważania z tezą. *Prz. Powsz.* 1998 nr 6 [rec.: Gałąź czasu]. – I. Szulc: Między samoświadomością a realizacją. O poezji T.Ch. *Akcent* 1999 nr 3/4. – B. Miązek: Notatki o Ch. W te goż: Przygoda z książką. Wr. 2004 [dot.: Madonny; Lato w Pensylwanii]. – J. Petrowicz: Osobliwa galeria postaci. *Nowe Książki* 2006 nr 11 [rec.: Muzy z mojej ulicy].

B.T.

CHACIŃSKI Stanisław

[...] W 1989 otrzymał nagrodę literacką Wojewody Opolskiego. [...] Pochowany we Wrocławiu.

B.T.

CHADZINIKOLAU Nikos

[...] Za twórczość literacką i translatorską oraz wkład w rozwój polsko-greckich stosunków kulturalnych otrzymał kolejne nagrody i honorowe wyróżnienia, m.in. w 1988 Pierścień, nagrodę przyznawaną przez Klub Studentów Wybrzeża „Żak” w Gdańsku, w 1989 nagrodę ambasady greckiej, przyznaną na Międzynarodowym Listopadzie Poetyckim w Poznaniu, w 1994 Laur Akropolis, przyznany w I Międzynarodowym Konkursie Poetów Świata w Lublinie, w 2000 Order Uśmiechu, przyznawany przez dzieci, w 2002 Złoty Medal Amerykańskiego Instytutu Kultury Polskiej (The American Institute of Polish Culture, Miami, Florida), tytuł honorowego obywatela Chalkis (Grecja; 2002), Poznania, Leszna, Gniezna, Piły, Konina. Redagował nadal *Białą i Kolorową Serię Poetycką* (początkowo ukazującą się pod nazwą *Biała Seria Biblioteki Poetyckiej*). W 1999 objął ponownie prezesurę Oddziału Poznańskiego ZLP. [...] W 2001-05 był zatrudniony w Instytucie Językoznawstwa na UAM, kolejno jako wykładowca i adiunkt. W 2001 na podstawie rozprawy „Rewolucja grecka 1821 r. i filhellenizm w literaturze oraz opinii społecznej Europy” (promotor dr hab. Jerzy Świdziński) uzyskał tamże stopień doktora. [...] Odznaczony m.in. Złotym Krzyżem Zasługi (1976), Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (2002). [...]

TWÓRCZOŚĆ

- A. Hellenizm w poezji Leopolda Staffa. [Praca magisterska]. Pozn.: [b.w.] 1960, 60 s. Wyd. 2 Pozn.: Poeticon 1994.
13. Meduza. [Dramat w 13 scenach]. Wyd. osob. z podtyt.: Sztuka dla dzieci. Pozn.: Poeticon 2002, 42 s.
- 16a. Politismos kie filofosia. [Eseje]. 'Athēna: Difros 1980, 176 s.
17. O diskowolos ap' tin Polonia. [Przel.] ... 'Athēna: Difros 1981, 56 s.
27. O Ikaros ap' tin Polonia. [Wybór wierszy]. Przel. ... 'Athēna: Difros 1984, 68 s.
28. Mity greckie. Wyd. nast.: [wyd. 2] Pozn.: G&P 1998; wyd. 3 Wr.: Siedmioróg 2003.
- Wyd. łącznie z przekł. Sofokles: Antyгона [Przekłady i adaptacje poz. 13] Wwa: Spółka Wydawn.-Księg. 1994.
30. Polonika paramithia. 'Athēna: Smirnotakis 1992, 86 s. W r. 2 błędna nazwa wydawn.
31. Tylko miłość. [Wiersze]. Pozn.: ZLP 1993, 43 s.
32. Pieśni Orfeusza. [Wiersze]. Pozn.: ZLP 1994, 46 s.

¹Opis poz.: A. 16a, 17, 27, 35, 36, 41, 44 wg inf. autora. 205

- 33.** To co kochamy jest poezją. [Wiersze]. Pozn.: ZLP 1995, 112 s.
- 34.** Aforyzmy. Haiku. Pozn.: ZLP 1997, 44 s. Wyd. 2 poszerz. Pozn.: Poeticon; ZLP 2001, 59 s.
- 35.** Liryki miłosne. Pozn.: G&P 1997, 104 s.
- 36.** Najpiękniejsze wiersze miłosne. Kielce: Ston 2 1998, 72 s.
- 37.** W magii światła. [Wiersze]. Pozn.: G&P 1998, 92 s.
Zawiera także utwory dedykowane N.Ch. (tłum. z jęz.: czes., grec., ukr.) oraz przekł. współcz. poezji grec.
- 38.** Galop światła. [Wiersze]. Pozn.: Poeticon; ZLP 2000, 72 s.
Zawiera także utwory dedykowane N.Ch. oraz przekł. wierszy grec.
- 39.** Rewolucja grecka 1821 r. i filhellenizm w literaturze oraz opinii społecznej Europy. [Rozprawa doktorska]. Pozn.: UAM 2000, 211 k.
- 40.** Dziewczyny z Delf. (Dramat). Pozn.: Poeticon 2001, 59 s.
- 41.** Język grecki dla studentów. [Skrypt]. Pozn.: [lb.w.] 2001.
- 42.** Laur Wielkopolski. [Autorzy:] A. Chadzini-kolau, ... [Wiersze]. Posł.: D.T. Lebiada. Pozn.: Poeticon 2002, 192 s.
Tekst w jęz. pol. i grec.; współaut.: Ares, syn N.Ch.
- 43.** Poezie. Poezje. Poiimata. Przekł. na jęz.: czes.: L. Martinek, F. Nastulczyk; grec.: A. Chadzini-kolau, ... Ostrava: Amazonia 2003, 197 s.
Tekst w jęz. czes., pol. i grec.
- 44.** Laur Olimpijski. [Autorzy:] A. Chadzini-kolau, ... [Wiersze]. Pozn.: Poeticon 2004, 155 s.
Inf. autora; współaut.: Ares, syn N.Ch.
- 45.** Odiseas Elitis – poeta światła i morza. [Rozprawa monograficzna]. Pozn.: Wydawn. Nauk. UAM 2004, 246 s.
- 46.** Bajki greckie. Pozn.: Sens 2005, 144 s.
Bajka pt. Czarodziejski pierścień także w greckiej wersji językowej.
- 47.** Modlitwa do ptaków. [Wiersze]. [Pozn.:] Poeticon 2005, 102 s.
Zawiera także: Dedykacje (Nikosowi); Z Ziemi Południa. Wiersze poetów greckich [w przekł. N.Ch.).
- Wybór utworów w p r z e k ł. c h o r w.:
Vracaju se izgranici. Karlovac 1990 [inf. autora].
- Przekłady i adaptacje²
2. N. Kazantzakis: Grek Zorba. [Powieść]. [Wyd. 8] Wwa: Muza 1996.
8. Aforyzmy Greków. Wybrał i przeł. ... Wyd. nast.: [wyd. 2 poszerz.] Pozn.: Abos 1991; wyd. 3 Kr.: Miniatura 1992; Wwa: Ad Oculos 1998; wyd. 5 Kat.: Videograf 2004.
13. Sofokles: Antygona. Przekł. ... Wyd. nast.: wyd. 2 Wwa: Kanon 1994; w przekł. wierszowanym: wyd. 3 Pozn.: G&P 1997, tamże: wyd. 4 1998, wyd. 5 1999, wyd. 6 2003.
- Wyd. łącznie z Mity greckie zob. Twórczość poz. 28.
16. A. Tselenti: Nostalgia ziemi. [Wiersze]. [Wyd. 2] Pozn.: Zakład Graf. 1993.
19. T. Antoniou: Dopóki istnieję. [Wiersze]. Przel. ... Pozn.: ZLP 1993, 36 s.
20. Ezop Bajki. [Proza]. Przekł. i adapt. ... Pozn.: GMP [obecnie: G&P] 1993, 78 s. Zob. poz. 40.
Zawiera 18 przekładów bajek Ezopa wraz z adaptacjami prozą N.Ch.
21. Moje okno różą ozdobił Bóg. [Antologia wierszy]. Wybrał, przeł. [z grec.] i przyp. opatrzył ... Wwa: Ibis 1994, 168 s.
22. A. Smakowski: I evdomada ton pulion. [Przel.] ... 'Athēna: Smirniotakis 1994, 20 s.
Tytuł pol. oryginału: Tydzień ptaków.
23. L. Garifalaki-Nikolau: Nie tylko żal. [Wiersze]. Przel. ... Pozn.: ZLP 1995, 46 s.
24. Sofokles: Elektra. Libretto operowe ... Muz.: M. Theodorakis. Pozn.: Ars Nowa 1995, 68 s. Por. poz. 32.
25. N. Lagakou: Owiana światłem. [Wiersze]. Przel. ... Pozn.: BiKSP 1997, 48 s.
26. M. Stamati: Pieśni nocy. [Wiersze]. Przel. ... Pozn.: BiKSP 1997, 48 s.
27. W. Szymborska: Telos ke archi. [Przel.] ... 'Athēna: Kourier Ekdotike 1997, 64 s.
Tytuł pol. oryginału: Koniec i początek.
28. L. Kutschera: Wieczny czas. [Wiersze]. Przel. ... Pozn.: BiKSP 1998, 52 s.
29. Miłość Greków. [Antologia wierszy]. Wybór i przekł. ... Wwa: Ad Oculos 1998, 143 s.
30. S. Pylorof-Sotiroudi: Wieczorne. [Wiersze]. Przel. ... Pozn.: ZLP 1998, 46 s.
31. Safona: Erotyki. Przekł. i wstęp ... Pozn.: G&P [1998], 90 s.
32. Sofokles: Elektra. Przel. ... Pozn.: G&P 1998, 80 s. Por. poz. 24.
33. Sofokles: Król Edyp. Przel. ... Pozn.: GMP [obecnie: G&P] [1998], 75 s. Wyd. nast.: [wyd. 2] Pozn.: G&P [2001], tamże [2003].
34. N. Kakava-Garidi: Przed bramami. [Wiersze]. Przel. ... Pozn.: ZLP 1999, 56 s.
35. M. Mistrioti: Sternik wiatr. Przel. ... Poznań: Poeticon; ZLP 1999, 36 s.

² Opis poz.: 8 (wyd. 3 i 5), 13 (wyd. 2-6), 22, 24, 25, 26, 27, 28, 31 (datowanie wyd.), 32, 33 (datowanie wyd.), 37 wg inf. N.Ch.

36. G. Fotiadou: Na granicach nocy. [Wiersze]. Przel. ... Pozn.: ZLP 2000, 51 s.

37. Cz. Miłosz: Poimata. [Wiersze]. [Przekł. i wstęp] ... 'Athēna: Difros 2000, 72 s.

38. Homer: Iliada, Przekł. ze starogrec., wstęp i przyp. ... Pozn.: G&P 2001, 502 s. Wyd. nast. Kat., Chorzów: Videograf II 2004.

Nagroda za najlepszy przekład roku 2001 na XXIV Międzynarodowym Listopadzie Poetyckim w Pozn.

39. D. Pittaras: Poezje. Wybór i przekł.: A. Chadziniolau, ... Pozn.: Poeticon 2003, 75 s.

Przekł. oprac. wspólnie z synem Aresem.

40. [Sto pięćdziesiąt] 150 bajek Ezopa. Wybór i przekł. ... Pozn.: Poeticon 2003, 88 s.

Zawiera m.in. przedruki przekł. z poz. 20 oraz nowe tłumaczenia.

Prace redakcyjne

2. B. Trawińska: Postarzał się czas. [Wiersze]. Wybór i słowo o poezji ... Gorzów: Kama 1992, 57 s.

3. J. Góźdz: Bliżej szczęścia. [Wiersze]. Red., oprac. i słowo wstępne ... Radom: Robotnicze Stow. Twórców Kultury Ziemi Radomskiej; Wyd. Oświaty, Kultury i Rekreacji Urzędu Miejskiego 1993, 81 s.

4. Profile jesieni. [Antologia poetycka]. Wstęp i wybór ... Pozn.: ZLP 1994, 60 s.

5. J. Góźdz: U źródła. [Wiersze]. Radom: Robotnicze Stow. Twórców Kultury 1995, 62 s.

6. G. Mielniczuk: W kręgu słońca. [Wiersze]. Radom: RSTK [Robotnicze Stow. Twórców Kultury] 1995, 52 s.

7. Na przekór przemijaniu. [Antologia poetycka]. Pozn.: GMP [obecnie: G&P] 1997, 84 s.

8. Z kropidłem do gminy. Pokłosie XVII Międzynarodowego Konkursu Poezji „Szukamy talentów wsi”. Wybór tekstów ... Wąglany: TPW [Tow. Przyj. Wąglan] 1998, 104 s.

Nadto zob. Przekł. poz. 21, 29, 38, 39, 40.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2005.

M. Baranowska: Wielka literatura małego narodu. *Nowe Książki* 1986 nr 10 [rec.: Literatura nowogrecka 1453-1983]. – M. Jordan: Słoneczny żal ze smakiem soli. *Poezja* 1987 nr 7 [rec.: Słoneczny żal]. – S. Jurkowski: Z oddalenia. *Życie Lit.* 1987 nr 35 [rec.: Bez maski]. – S. Srokowski: Pozy i maski. *Kultura* 1987 nr 6 [rec., przekł.: T. Antoniou: Trzy natury], polem.: N. Chadziniolau: Na marginesie recenzji. *Tamże* 1987 nr 13, I. Wrazas: W sprawie „miden”. *Tamże* 1987 nr 15. – [Feniks:] W. Kawiński: Daleka droga. *Pismo Lit.-Artyst.* 1989 nr 4; B. Keff: Poeci Platona. *Twórczość* 1989 nr 5. – L. Żuliński: Poeta słonecznego żalu. W tegoż: Mity koniiczne. Łódź 1989. – D.T. Lebioda: Oddech morza w solarium; Gorzkie czerwone wino [dot.: Tylko miłość; Pieśni Orfeusza]; Biała

seria biblioteki poetyckiej; Magiczna kula [dot.: Niebieskooka Greczynka]; Poezja słonego światła [dot. przekł.: Safona; Pieśni]; Ziarna greckiej soli [dot. oprac.: Aforyzmy Greków]; Światło i świętość [dot.: Aforyzmy. Haiku]. W tegoż: Przedśmionek wieczności. Bydg. 1998, przedr. art. Oddech morza w solarium w tegoż: Marmur i blask. Bydg. 2000. – S. Melkowski: Nie tylko o dziewczynach z Delf. *Akami* 2001 nr 9 [rec.: Dziewczyny z Delf].

B.T.

CHAMIEC Jadwiga
1900-1995

Pełna forma nazwiska: Jaxa-Chamiec.

[...] Zmarła 30 października 1995; pochowana w Krężnicy Jarej pod Lublinem.

B.T.

CHĄDZYŃSKA Zofia
1912-2003

[...] Zmarła 23 września 2003 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

5. Przez ciebie, Drabie! [Powieść dla młodzieży]. [Wyd. 6] Wr.: Siedmioróg 2000.

8. Statki, które mijają się nocą. [Powieść]. Wyd. nast.: wyd. 3 Łódź: Akapit Press 2002; [Łódź:] Hamal Books 1994; Wr.: Siedmioróg 1996.

10. Wstęga pawilonu. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: [wyd. 4] Łódź: Akapit Press 1996; Wr.: Siedmioróg 2000.

A d a p t. f i l m.: Słońce w gąłęziach. Scenariusz i reż.: L. Niedbalska. Ekran. 1986.

11. Dorosnąć. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: [wyd. 2 Łódź:] Hamal Books 1994; Wr.: Siedmioróg 2000; Łódź: Akapit Press 2002.

12. Rekma, czyli życie za życie. Łódź: Akapit Press 1995, 143 s.

13. Śpiew muszli. [Powieść]. Łódź: Akapit Press 1995, 140 s. Wyd. 2 tamże 2003.

14. Co mi zostało z tych lat... [Wspomnienia]. Łódź: Akapit Press [1997], 152 s. Wyd. 2 popraw. pt. Nie wszystko o moim życiu. Łódź: Akapit Press 2001.

Przekłady

4. J. Cortázar: Gra w klasy. [Powieść]. Przekł. z hiszp. i pośl. ... Wyd. nast.: [wyd. 4] Wwa: Muza 1994, tamże: 1995, 1998, 2000; Wwa: De Agostini; „Altaya” Polska 2001; Wwa: Muza 2002; Kr.: Mediasat Poland 2004.

8. J.L. Borges: Alef. [Opowiadania]. Przel.: ..., M. Potok-Nycz. [Wyd. 3] Wwa: Prószyński i S-ka 2003.

10. J. Cortázar: Opowieści o kronopkach i fa-mach. [Opowiadania]. [Wyd. 3] Wwa: Muza 1999.

12. J.L. Borges: Twórca. [Opowiadania i wiersze]. Przel.: ..., K. Rodowska. [Wyd. 2] Wwa: Prószyński i S-ka 1998.

13. J. Cortázar: 62. Model do składania. [Powieść]. [Wyd. 2] Wwa: Muza 1999.

15. J.L. Borges: Raport Brodiego. [Opowiadania]. Przel.: ... [Wyd. 3] Wwa: Prószyński i S-ka 1999.

17. J. Donoso: Plugawy ptak nocy. [Powieść]. [Wyd. 3] Wwa: De Agostini 2002.

20. J. Cortázar: W osiemdziesiąt światów dookoła dnia. [Szkice literackie]. Wyd. nast.: [wyd. 2] Wwa: Muza 2000, tamże 2002.

21. J. Cortázar: Wielkie wygrane. [Powieść]. [Wyd. 2] Wwa: Muza 2001.

31. J.L. Borges: Księga piasku. [Opowiadania]. [Wyd. 2] Wwa: Prószyński i S-ka 1998.

33. J. Cortázar: Książka dla Manuela. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 3] Wwa: Muza 1996, tamże 2001.

45a. T. Kempański: Solo na dwa głosy. [Utwór dramatyczny]. Przel.: ... i M. Michałowska. Wyst. Pozn., Scena Na Piętrze 1986.

W t. 2 błędne uszeregowanie.

47. M. Puig: Pocałunek kobiety pająka. [Utwór dramatyczny]. Przekł. ... Praprem. Wr., T. Pol. 1988.

48a. J. Cortázar: Niewpory. [Opowiadania]. Kr.: WL 1989, 133 s.

50a. T. Kempański: Hallo, to ja. [Utwór dramatyczny]. Przel. ... Praprem. Wwa, T. Powsz. 1990.

52. J. Cortázar: Opowiadania. Wwa: Muza 1994, 730 s. Wyd. nast. tamże 1996.

53. W. Gombrowicz: Publicystyka; Wywiady; Teksty różne: 1939-1963. Przel. z hiszp.: I. Kania, ..., R. Kalicki. Red. nauk. tekstu: J. Błoński, J. Jarzębski. Wybór i układ tekstów: J. Jarzębski, K. Jeżewski. (Dzieła. T. 13). Kr.: WL 1996, 506 s.

54. J. Cortázar: Wielkie wygrane. [Powieść]. Wwa: Muza 1997, 441 s.

55. G. García Márquez: Opowiadania. Przel.: ... i C. Marrodán Casas. Wwa: Muza 1998, 376 s. Wyd. 3 [!] tamże 2001.

56. J. Cortázar: Opowiadania zebrane. Przel. z hiszp.: ..., M. Jordan. T. 1-2. Wwa: Muza SA 1999, 749 + 621 s. Wyd. nast.: wyd. 2 tamże 2005, 2006. T. 1 zawiera też: M. Vargas Llosa: Trębacz z Deyá. Przel. M. Jordan.

57. J.L. Borges: Księga istot zmyślonych. [Opowiadania]. Tłum. ... przy współpracy M. Guerrero. Wwa: Prószyński i S-ka 2000, 235 s.

58. J. Cortázar: Ostatnia runda. [Opowiadania]. Wwa: Muza 2000, 281 s. Wyd. nast. tamże 2003.

59. G. García Márquez: Bardzo stary pan z olbrzymimi skrzydłami i inne opowiadania. Przel.: ..., C. Marrodán Casas. Wwa: Muza 2001, 169 s.

60. A. Cousté: Julio Cortázar. Przel.: ..., M. Jordan. Wwa: Muza 2006, 197 s.

Praca redakcyjna

1. W. Gombrowicz: Wspomnienia polskie; Wędrówki po Argentynie. [Wyd. 8]. Komentarz: J. Kott, ... Kr.: WL 1999, 339 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Wyrzucaczka. Rozm. B.N. Lopińska. *Res Publica Nowa* 1996 nr 5, przedr. w: B.N. Lopińska: Książki i ludzie. Wwa 1998; Tłumaczu, przetłumacz się sam. Rozm. E. Kuczkowska. *Topos* 1998 nr 4; Mówię spoko i nara. Rozm. J. Płoński. *Polityka* 2003 nr 16.

[Co mi zostało z tych lat...:] M. Radgowski: *Super. Nowe Książki* 1997 nr 8; R. Kalicki. *Twórczość* 1998 nr 1. – M. Kubik: *Z.Ch. Gaz. Wyboreczka* 2003 nr 251. – M. Piątkowska: *Nikommu zostawiam nic. Gaz. Wyboreczka dod. Wysokie Obcasy* 2003 nr 220. – M. Kubik: *Ten rytm, błysk, magia słów...* *O Z.Ch. Zesz. Lit.* 2004 nr 1 [wspomnienie].

K.B.

CHCIUK Andrzej

Imię i nazwisko zmienione urzędowo w 1959 na Andrew Soddell (utwory podpisywał nadal nazwiskiem Chciuk).

Pseud.: Ach; M.; Mosz.

[...] Brat Tadeusza Chciuka, prozaik i reportażysta (pseud. Marek Celt). [...] Debiutował w 1937 wierszem „Tak sobie”, zamieszczonym w piśmie *Młodzież* (nr 2); tu, a także w piśmie *Włóczęga* publikował do 1939 utwory poetyckie (też pod pseud.: M.; Mosz.). [...] W 1944-47 redagował wydawane przez Polską YMCA w Paryżu pismo *Razem młodzi przyjaciele*, w którym ogłaszał też liczne wiersze. W tym czasie przygotował trzy zbiorki poetyckie (niewydane): „Wrześnie niebo” (1944), „Wielkie i male” (1946), „Wyspa Świętego Ludwika” (1949-50), a także powieść „Czas kanalii”, wykorzystaną częściowo w powieści „Towarzysze z Bezpieczeństwa” (wyd. 1970). [...] W 1955 zaczął publikować w *Wiadomościach Polskich* (Sydney) cykl felietonów „Szczypta soli” (pod pseud. Ach), który po dwunastoletniej przerwie kontynuował (pod tymże pseud.) w *Tygodniku Polskim* (Melbourne, 1966-70). [...] Od grudnia 1967 redagował kwartalny *Dodatek Kulturalno-Literacki Tygodnika Polskiego Margines* (do września 1972). [...] Był trzykrotnie żonaty: z Barbarą Kulwiec (1946, rozwód 1957), z Jadwigą Wandą z domu Poniatowską primo voto Kabis, secundo voto Ernst (1958, zmarła 1960) i z Barbarą Wilczyńską (1964). [...]

TWÓRCZOŚĆ

5. *Atlantyda. Opowieść o Wielkim Księstwie Balaku*. Wyd. nast.: [wyd. 2] Chicago: Libra 1986; wyd. 1 krajowe Wwa: Gryf 1989; Wwa: LTW 2002.

8. *Ziemia księżycowa. Druga opowieść o Wielkim Księstwie Balaku*. [Wyd. 3] Wwa: LTW 2002.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (M. Jentys). – LKP t. 1 (A. Baglajewski).
Z. Kozarynowa: Powieściopisarz A.Ch. *Tydz. Pol.*, Londyn 1988 nr 35. – Z. Lichniak: A.Ch. W tegoż: *Mój skorowidz poezji polskiej na emigracji*. Kr. 1989. – P. Berłowski: *Przestrzeń kreowana w twórczości A.Ch. Roczn. Hum.* 1991/1992 t. 39/40 z. 1. – S. Gawliński: Stalinizm z oddali. Powieści polityczne Tomasz Stalińskiego [S. Kisielewskiego], Piotra Guzgo, A.Ch. W tegoż: *Polityczne obowiązki*. Kr. 1993. – K. Kleszcz: Elementy kresowe w języku „Ziemi księżycowej” i „Atlantydy” A.Ch. *Zesz. Nauk. Językozn. WSP w Opolu* 1994 z. 15. – A. Czajkowska: „Kraj lat dziecińczych, ten zawsze zostanie...” Współczesne realizacje romantycznego toposu powrotu w twórczości A.Ch. i Tadeusza Konwickiego. W: *Stare i nowe w literaturze najnowszej*. Bydgoszcz 1996. – B. Żongolłowicz: *Przygoda A.Ch. z „Wiadomościami”*. W: *Archiwum „Wiadomości”*. T. 2. Tor. 1996. – B. Żongolłowicz: Andrzej Chciuk pisarz z antypodów. Kr.: WL 1999, 221 s. – J. Pasterka: *Pejzaż ziemi utraconej w „Pamiętniku poetyckim” A.Ch.* W: *Poezja polska na obczyźnie*. T. 1. Rzeszów 2005. – B. Żongolłowicz: *Rzeczywistość czy fantazja? „Emigrancka opowieść” i „Trzysta miesięcy” A.Ch.* W: *Epoka przemian*. Rzeszów 2005. J.Cz.

CHLEBOWSKI Cezary

Pseud.: C.Ch.; (pepe).

[...] Od 1935 uczył się w szkole powszechnej w Grodźcu i należał do ZHP. [...] W 1943 aresztowany i wywieziony wraz z rodziną do Niemiec, uciekł stamtąd i przedostał się do Generalnego Gubernatorstwa. [...] Po wojnie kontynuował działalność w ZHP; pełnił kolejno funkcje: drużynowego w gimnazjum w Rybniku, zastępcy komendanta ośrodka harcerskiego w Sławęcicach, a w 1947-49 instruktora Komendy Chorągwi Mazowieckiej w Warszawie. [...] W 1986 ogłaszał artykuły m.in. na łamach *Słowa Powszechnego* [w t. 2 mylnie *Tygodnika Powszechnego*]. [...] W 1991 otrzymał Nagrodę Artystyczną im. Bohaterów Warszawy za twórczość i wkład do poznania dziejów kultury Polski i Europy (przyznawaną przez Grupę Literacką „Współczesność”, Grupę Poetów i Malarzy „Łazienki” i Akademię Poetów). W tymże roku został wiceprzewodniczącym Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa. Publikował wiele recenzji książek historycznych dotyczących XX wieku w *Tygodniku Solidarność* (tu od 1995 stały felieton „Moje lektury”). W 1996 otrzymał nagrodę Fundacji A. Jurzykowskiego w Nowym Jorku. [...] W 1998 nawiązał stałą współpracę z programem historycznym Telewizji Polskiej redagowanym przez Dariusza Babiszewskiego (opracował ponad 300 programów).

[...] Odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi dla ZHP z Rozetą i Mieczami (1996), Krzyżem Niezlomnych (1998), Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski (2006). [...]

TWÓRCZOŚĆ

15. *Bez pokory*. [Autobiografia]. T. 1-2. Wwa: ARS Print Production 1997, 399 + 405-919 s.

16. *W armii Państwa Podziemnego*. Wwa: Wydawn. ASKON 2005, 419 s.

Reportaże hist. dot. walk AK na różnych frontach II wojny światowej.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – LP XX w. (red.).

[Wachlarz:] F. Ociepka: *Polskie (niektóre) „znaki czasu”*. *Nowe Książ* 1986 nr 1; T. Żenczykowski: *Sławny i zbrojny „Wachlarz”*. *Dz. Pol. i Dz. Żoł.*, Londyn 1986 nr 90. – M. Toporek: „Wachlarz” i „Burza”. *Dz. Pol. i Dz. Żoł.*, Londyn 1989 nr 123 [rec.: Reportaż z tamtych dni]. – [Bez pokory:] M. Karpiński: *Świadek niepokory*. *Nowe Książ* 1998 nr 8; T. Sypniewski. *Tyż. Solid* 1998 nr 7; J. Zychowicz: *Pamiętniki Pana Zagłoby*. *Wiad. Kult.* 1998 nr 8. – A. Pomian: *Saga akowskiego podziemia*. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2006 nr z 11 VIII [rec.: W armii Państwa Podziemnego].

B.D.

CHMIELEWSKA Joanna

Imiona metrykalne: Irena Barbara.

[...] W 1993 rozpoczęła wydawanie utworów w oficynach, których była zarazem współzałożycielką i współwłaścicielką, początkowo w wydawnictwie Vers, a od 2001 w wydawnictwie Kobra Media. W 2004 na I Festiwalu Kryminału w Krakowie została laureatką nagrody Wielki Kaliber (za całokształt twórczości sensacyjno-przygodowej). Odznaczona Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (2004). [...]

TWÓRCZOŚĆ

1. *Klin*. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 7] Wwa: Vers 2000; Wwa: Kobra Media 2003.

Przekł. r o s.: Klin klinom. [Przeł.] L. Ermilova, Moskwa 1994, wyd. nast. tamże: 1995, 1996, 1997, Ekaterinburg 2001. Moskwa 2004; wyd. łącznie z przekł. poz. 34 pt. *Dve golovy i odna noga*. Ekaterinburg 1997, wyd. nast. tamże: 1998, 1999, przedr. w: J. Chmelevskaja: *Izbrannoe*. [T.] 1. Moskwa 1993; wyd. łącznie z przekł. poz. 9 pt. *Klin klinom*; Roman veka, Moskwa 2005.

A d a p t. f i l m.: *Lekarstwo na miłość*. Scenariusz: ..., J. Batory. Druk. Wwa: Interart 1994, 269 s.

2. *Wszyscy jesteśmy podejrzani*. [Powieść]. Wyd. nast.: wyd. 6 Wwa: Vers 1999; Wwa: Kobra Media 2001.

Przekł. l i t e w.: *Itariani mes visi*. [Przeł.] V. Šoblinskaitė. Kaunas 1998, – r o s.: *Podozrevajutsja vse*. [Przeł.] V. Selivanova. Moskwa 1994, wyd. nast. tamże: 1995, 1996, 1998, 2001, Ekaterinburg 2001, Moskwa 2003, 2004, 2005; wyd. łącznie

z przekł. poz. 4 pt. *Čto skazal pokojnik: My vse pod podozreniem. Krasnojarsk 1992, Moskva 2005, pt. Podozrevajutsja vse; Čto skazal pokojnik. Moskva 1994, wyd. łącznie z przekł. poz. 3 pt. Podozrevajutsja vse. Ekaterinburg 1998, wyd. nast. tamże 2001, przedr. w: J. Chmelëvszkaja: Izbrannoe. [T.] 2. Moskva 1993, J. Chmelëvszkaja: Izbrannye proizvedenija. [T. 1]. Krasnojarsk 1994.*

A d a p t. t v: *Randka z diabłem. Adapt.: M. Dutkiewicz. TV 1999 [J.Ch. nie autoryzowała adaptacji].*

3. Krokodyl z kraju Karoliny. [Powieść]. [Wyd. 4] Wwa: Kobra Media 2001.

P r z e k ł. l i t e w.: *Krokodilas is Šarlotės šalies. [Przel.] N. Salnikienė. Vilnius 1996, – r o s.:* *Krokodil iz strany Šarloty. [Przel.] L. Ermilova. Moskva 1994, wyd. nast. tamże: 1995, 1996, 1999, Ekaterinburg 2001, Moskva 2002, 2003; wyd. łącznie z przekł. Wszyscy jesteśmy podejrzani zob. poz. 2, przedr. w: J. Chmelëvszkaja: Izbrannoe. [T.] 1. Moskva 1993; wyd. łącznie z przekł. poz. 6 pt. *Vsë krasnoe; Krokodil iz strany Šarloty. [Przel.] V. Selivanova, N. Averjanova. Moskva 2005.**

4. Całe zdanie nieboszczyka. [Powieść]. Wyd. nast.: wyd. 4 Wwa: Pol. Dom Wydawn. 1992; wyd. 7 [!] Wwa: Vers 1999; Wwa: Kobra Media 2002, tamże 2003.

P r z e k ł. c z e s.: *Zpráva od nebožtíka. [Przel.] J. Simondes. Praha 1976, wyd. nast. tamże 2005, – g r u z.:* *Ratkva gansvenebulma. [Przel.] D. Titmeria. [Współwyd. z przekł.: J. Korycki] J. Edigey: Testament samobójcy pt. Tvimkvlelis anderdzi; Ratkva gansvenebulma. Tbilisi 1989, – r o s.:* *Čto skazal pokojnik. [Przel.] V. Selivanova. W: Sovremennij pol'skij detektiv. Moskva 1983, wyd. osob. Moskva 1989, wyd. nast. tamże: 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 2000, 2001, Ekaterinburg 2001, Moskva 2003, tamże 2004; wyd. łącznie z przekł. Wszyscy jesteśmy podejrzani zob. poz. 2; wyd. łącznie z przekł. poz. 12 pt. *Prokljatoe nasledstvo; Čto skazal pokojnik. Ekaterinburg 1991; wyd. łącznie z przekł. poz. 6 i poz. 12 pt. Prokljatoe nasledstvo; Čto skazal pokojnik; Vsë krasnoe, ili prestuplenija v Allenrode. Moskva 1992; wyd. łącznie z przekł. poz. 6 pt. Čto skazal pokojnik; Vsë krasnoe. Moskva 1993, wyd. nast. Ekaterinburg 1997, tamże: 1998, 2000, przedr. w: J. Chmelëvszkaja: Izbrannoe. [T.] 2. Moskva 1993, J. Chmelëvszkaja: Izbrannye proizvedenija. [T. 1]. Krasnojarsk 1994.**

A d a p t. f i l m.: *Čto skazal pokojnik. [Cz.] 1-2. Ekran. (Rosja) 1998, – t v: Tv (Rosja) 1998 [w 10 odcinkach], emisja w Polsce TV 2002.*

5. Lesio. Powieść, nie da się ukryć, humorystyczna. Wyd. nast.: wyd. 5 Wwa: Pol. Dom Wydawn. 1995; wyd. 8 [!] Wwa: Vers 1999; Wwa: Kobra Media 2001, tamże 2003.

P r z e k ł. e s t o Ń.: *Lesio. [Przel.] R. Karemäe. Tallinn 2005, – r o s.:* *Les'. [Przel.] I. Koltaševa. Moskva 1994, wyd. nast. tamże: 1995, 1996, 1997, 1999, 2001, Ekaterinburg 2002, Moskva 2004; wyd. łącznie z przekł. poz. 9 pt. *Les'; Roman veka. Moskva 1994; [Przel.] V. Selivanova. Wyd. łącznie z przekł. poz. 8 i poz. 13 pt. Proseločnye dorogi; Kolodcy predkov; Les'. Moskva 1994.**

6. Wszystko czerwone. [Powieść]. [Wyd. 6] Wwa: Kobra Media 2001. Przedr. zob. poz. 23.

Cd, zob. poz. 53.

P r z e k ł. c z e s.: *Všude červená. [Przel.] I. Danková. Praha 2005, – l i t e w.:* *Vien tik raudona. [Przel.] V. Šoblinkaitė. Kaunas 1998, – l o t e w.:* *Allenroda jeb viss sarkans. [Przel.] I. Birzvalka. Riga 1997, – r o s.:* *Vsë krasnoe. [Przel.]*

*V. Selivanova. Wyd. łącznie z przekł. Krokodyl z kraju Karoliny zob. poz. 3; wyd. łącznie z przekł.: Upiomy legat; Całe zdanie nieboszczyka zob. poz. 4; wyd. łącznie z przekł. Całe zdanie nieboszczyka zob. poz. 4, wyd. oddzielnie Moskva 1994, tamże: 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, Ekaterinburg 2001, Moskva 2002, Ekaterinburg 2003; [Przel.:] V. Selivanova, I. Koltaševa. Wyd. łącznie z przekł. poz. 12 pt. *Vsë krasnoe; Prokljatoe nasledstvo. Moskva 1994, przedr. w: J. Chmelëvszkaja: Izbrannye proizvedenija. [T. 1]. Krasnojarsk 1994.**

A d a p t. t v: *Pan ili propal. Tv (Rosja) 2004 (emisja w 12 i 16 odcinkach).*

7. Zwyczajne życie. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: [wyd. 4] Wwa: Interart 1995; wyd. 5 Wwa: Vers 1996, tamże 1999; Wwa: Kobra Media 2002.

P r z e k ł. r o s.: *Žizn' kak žizn'. [Przel.] L. Stockaja. Moskva 1995, wyd. nast. tamże: 1996, 1997, 2000, 2002, 2004; Proza žizni. [Przel.] L. Ermilova. Wyd. łącznie z przekł. poz. 11 i poz. 20 pt. *Slepoje sčast'e, Ekaterinburg 1997, wyd. nast. tamże: 1998, 1999, 2000, wyd. oddzielnie Ekaterinburg 2001, tamże 2005; Žizn' kak žizn'. [Przel.] V. Selivanova. Wyd. łącznie z przekł. poz. 40 pt. Garpij. Ekaterinburg 1998.**

8. Boczne drogi. [Powieść]. Wyd. nast.: wyd. 3 Wwa: Vers 1995, tamże 1998; Wwa: Kobra Media 2001, tamże 2004.

P r z e k ł. l i t e w.: *Šalutiniai keliai. [Przel.] V. Kvietkauskas. Kaunas 1998, – r o s.:* *Proseločnye dorogi. [Przel.] V. Selivanova. Moskva 1994, wyd. nast. tamże: 1996, 1997, 2001, Ekaterinburg 2001, Moskva 2005; wyd. łącznie z przekł.: Studnie przdokov; Lesio zob. poz. 5; wyd. łącznie z przekł. poz. 13 pt. *Kolodcy predkov. Ekaterinburg 1997, tamże: 1998, 2000, Moskva 2005, przedr. w: J. Chmelëvszkaja: Izbrannye proizvedenija. [T. 2]. Krasnojarsk 1994.**

9. Romans wszechczasów. [Powieść]. Wyd. nast.: wyd. 4 [właśc. 5] Gdańsk: Phanton Press International 1993; wyd. 5 Wwa: Vers 1996, tamże 1999; Wwa: Kobra Media 2001.

P r z e k ł. l i t e w.: *Romanu roman. [Przel.] V. Kvietkauskas. Kaunas 1998, – r o s.:* *Roman veka. [Przel.] V. Selivanova. Wyd. łącznie z przekł. Klin zob. poz. 1; wyd. łącznie z przekł. Lesio zob. poz. 5, wyd. oddzielnie Moskva 1995, wyd. nast. tamże: 1996, 1997, 1998, 1999, 2001, Ekaterinburg 2001, Moskva 2003, tamże 2004, Ekaterinburg 2005; wyd. łącznie z przekł. poz. 12 pt. *Roman veka. Ekaterinburg 1997, wyd. nast. tamże: 1998, 1999, 2000, przedr. w: J. Chmelëvszkaja: Izbrannye proizvedenija. [T. 2]. Krasnojarsk 1994, toż pt. Ljubimyj, zavtra ja tebja ubiju. Ekaterinburg 2002.**

10. Nawiedzony dom. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: wyd. 7 [właśc. 6] Wwa: Vers 1996, tamże wyd. 7 1999; Wwa: Kobra Media 2001, tamże: 2002, 2004. Przedr. zob. poz. 23.

P r z e k ł. l i t e w.: *Užkeiktas namas. [Przel.] V. Kvietkauskas. Kaunas 1999, – r o s.:* *Dom s prividenijami. [Przel.] V. Selivanova. Moskva 1993, wyd. nast. tamże 2002; wyd. łącznie z przekł. poz. 28 pt. *Dom s prividenijami; Na vsjakij slučaj. Moskva 1994; wyd. łącznie z przekł. poz. 15 pt. Dom s privideniem. Ekaterinburg 1997, tamże: 1998, 1999, 2000; Dom s prividenijami. [Przel.] E. Poleckaja. Moskva 1995, wyd. nast. tamże: 1996, 1998.**

11. Większy kawałek świata. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: Wwa: Interart 1995; wyd. 5 Wwa: Vers 1995, tamże 1999.

Przekł. r o s.: Bol'šoj kusok mira. [Przel.] N. Selivanova. Moskva 1995, wyd. nast. tamże: 2002, 2004, Ekaterinburg 2001; wyd. łącznie z przekł.: Zwyczajne życie; Ślepe szczęście [poz. 20] zob. poz. 7.

12. Upiorny legat. [Powieść]. Wyd. nast.: wyd. 4 [właśc. 6] Wwa: Pol. Dom Wydawn. 1993; wyd. 5 Wwa: Vers 2000; Wwa: Kobra Media 2003.

Przekł. l i t e w.: Negyvėlio palkimas. [Przel.] V. Šoblinskaitė. Kaunas 1998; Dvilypė byla. [Przel.] N. Berkuvienė. Kaunas 1999, – r o s.: Prokljatoe nasledstvo. [Przel.] I. Koltasheva, V. Selivanova, [Współwyd. z przekł.]: A. Christie: Five little Pigs pt. Pjat' prosjat; Prokljatoe nasledstvo. Moskva 1990, wyd. oddzielnie: Moskva 1995, tamże: 1997, 2000, Ekaterinburg 2001, Moskva 2002, tamże 2004; wyd. łącznie z przekł. Romans wszechczasów zob. poz. 9; [Przel.?] Wyd. łącznie z przekł. Całe zdanie nieboszczyka zob. poz. 4; [Przel.] V. Selivanova. Wyd. łącznie z przekł.: Całe zdanie nieboszczyka; Wszystko czerwone zob. poz. 4, wyd. oddzielnie Moskva 1994; [Przel.?] N. Selivanova [i in.]. Moskva 1996.

A d a p t. f i l m.: Skradziona kolekcja. Scenopis na podstawie powieści. Wwa: Interart 1994, 347 s.

13. Studnie przodków. [Powieść]. Wyd. nast.: wyd. 3 [właśc. 5] Wwa: Vers 1995; Wwa: Kobra Media 2001, tamże 2004. Przedr. zob. poz. 23.

Przekł. l i t e w.: Protėvių šuliniai. [Przel.] V. Šoblinskaitė. Kaunas 1999, – r o s.: Kolodcy predkov. [Przel.] V. Selivanova. Moskva 1994, wyd. nast. tamże: 1995 (pt. Kolodec predkov), 1996, 1997, 2001, Ekaterinburg 2001, tamże 2005, wyd. łącznie z przekł.: Boczne drogi; Lesio zob. poz. 5; wyd. łącznie z przekł. Boczne drogi zob. poz. 8, przedr. w: J. Chmelėvskaia: Izbirnyje proizvedenija. [T. 2]. Krasnojarsk 1994.

15. Wielkie zasługi. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: wyd. 4 Gdańsk: Phanton Press International 1992; Wwa: Vers 1995; Wwa: Kobra Media 2001, tamże 2004. Przedr. zob. poz. 23.

Przekł. l i t e w.: Ypatingi nuopelnai. [Przel.] N. Berkuvienė. Kaunas 1999, – r o s.: Osobyje zaslugi. [Przel.] L. Poleckaja. Moskva 1993, wyd. nast. tamże: 1995, 1996, 1999, 2002; Osobyje zaslugi. [Przel.] V. Selivanova. Wyd. łącznie z przekł. Nawiedzony dom zob. poz. 10.

15a. Bajka o Klimku. [Widowisko telewizyjne]. Powst. 1984. TV 1995. Por. Słuchowiska radiowe. Inf. o dacie powst. Gaz. Wybórca 1995 nr 30.

16. Skarby. [Powieść dla młodzieży]. [Wyd. 5] Wwa: Interart 1996. Przedr. zob. poz. 23.

Przekł. r o s.: Sokrovišča. [Przel.] V. Selivanova. Wyd. łącznie z przekł. poz. 21 pt. Sokrovišča; Dve tret'i uspecha. Moskva 1994, wyd. nast. tamże 1995, Ekaterinburg 1997, tamże: 1998, 2000; Sokrovišča. [Przel.] E. Poleckaja. Moskva 1995.

17. Dzikie białko. Powieść z okresu międzykartkowego. [Dla młodzieży]. Pierwodr. Zarzewie 1988 nr 27-52; 1989 nr 1/2-28. Wyd. nast.: wyd. 5 [właśc. 4] Wwa: Vers 1997, tamże 1999; Wwa: Kobra Media 2002. Przedr. zob. poz. 23.

Pierwodr. z podtytułem: Powieść historyczna z okresu międzykartkowego.

Przekł. r o s.: Dikij belok. [Przel.] L. Stockaja. Moskva 1995, wyd. nast. tamże: 1996, 1997, 2002, 2003, 2004.

18. Szajka bez końca. [Powieść]. Wyd. nast.: wyd. 4 Wwa: Pol. Dom Wydawn. 1993; wyd 4 [!] Wwa: Vers 1996, tamże 1999; Wwa: Kobra Media 2002. Przedr. zob. poz. 23.

Przekł. l i t e w.: Šitiek gaujui! [Przel.] V. Šoblinskaitė. Kaunas 1999, – r o s.: Beskonečnaja šajka. [Przel.] V. Selivanova. Moskva 1994, wyd. nast. tamże: 1995, 1996, 1997, 1999, Ekaterinburg 2001, Moskva 2002; wyd. łącznie z przekł. poz. 29 pt. Stečenie obstojaitel'stv; Beskonečnaja šajka. Moskva 1994, wyd. nast. Ekaterinburg 1998.

20. Ślepe szczęście. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: wyd. 3 [właśc. 4] Wwa: Pol. Dom Wydawn. 1995; wyd 6 [!] Wwa: Vers 1998; Wwa: Kobra Media 2004.

Przekł. r o s.: Slepoe sčast'e. [Przel.] N. Selivanova. Moskva 1995, wyd. nast. tamże: 1997, 2001, Ekaterinburg 2001, tamże 2005, Moskva 2005; wyd. łącznie z przekł.: Zwyczajne życie; Większy kawałek świata zob. poz. 7.

21. [Dwie trzecie] 2/3 sukcesu. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: wyd. 2 [właśc. 3] Wwa: Phanton Press International 1994; wyd. 3 Wwa: Pol. Dom Wydawn. 1995; Wwa: Kobra Media 2002.

Przekł. r o s.: 2/3 uspecha. [Przel.] V. Selivanova. Wyd. łącznie z przekł. Skarby zob. poz. 16; wyd. oddzielnie: Moskva 1995, wyd. nast. tamże 2001, Ekaterinburg 2002, Moskva 2004.

21a. Miś Pafnucy i jego skarb. [Opowiadania dla dzieci]. Łódź: Egida Westy 1991, 47 s. Por. poz. 21b, 31.

21b. Pafnucy i wielkie sprzątanie. [Opowiadania dla dzieci]. Łódź: Egida Westy 1992, 53 s. Por. poz. 21a, 31.

22. Tajemnica. [Powieść]. Wyd. nast.: wyd. 3 [właśc. 4] Wwa: Pol. Dom Wydawn. 1993, tamże 1994; Wwa: Vers 1998, tamże wyd. 5 2000; Wwa: Kobra Media 2002, tamże 2004.

Przekł. r o s.: Tajna. [Przel.] I. Koltasheva. Moskva 1995, wyd. nast. tamże: 1996, 1997, 1998, Ekaterinburg 1998, Moskva 1999, tamże 2002, Ekaterinburg 2002, Moskva 2003.

23. Utwory wybrane. Wwa: Interart. [Cz. 1:]

[T.] 6. Wszystko czerwone. Wyd. 2 1994. Zob. poz. 6.

Cz. 2: [T.] 3. Studnie przodków. Wyd. 2 1994. Zob. poz. 13.

[T.] 8. Wyścigi. 1993, 243 s. Zob. poz. 24.

[Cz.] 3: [T.] 1. Dzikie białko. 1993, 227 s. Zob. poz. 17. [T.] 2. Nawiedzony dom. 1993, 202 s. Zob. poz. 10.

[T.] 3. Skarby. 1993, 260 s. Wyd. 2 tamże 1994. Zob. poz. 16.

[T.] 4. Szajka bez końca. 1993, 290 s. Zob. poz. 18.

[T.] 5. Wielkie zasługi. 1993, 188 s. Zob. poz. 15.
[T.] 6. Zbieg okoliczności. 1993, 207 s. Zob. poz. 29.

[T.] 7. Wszelki wypadek. 1993, 207 s. Zob. poz. 28.

[T.] 8. Florencja, córka Diabła. 1993, 225 s. Zob. poz. 27.

24. Wyścigi. [Powieść]. Wyd. nast.: wyd. 2 Wwa: Vers 1995, tamże: 1997, 2000. Przedr. zob. poz. 23.
Przekł. I i t e w.: Mirtis hipodrome. [Przel.] J. Bulovas. Kaunas 2001, – r o s.: Bega. [Przel.] L. Stockaja. Moskwa 1995, wyd. nast. tamże: 1996, 2002, 2003, 2004; wyd. pt. Skacki. [Przel.] E. Smirnova. Wyd. łącznie z przekł. poz. 27 pt. Florencja – doć D'javola. Ekaterinburg 2001, wyd. oddzielnie tamże 2002.

25. Autobiografia. T. 2-5. Wwa: Vers 1994, 335 + 317 + 341 + 235 s. Wyd. 2 popraw. i uzup. t. 1-5 tamże 2000. – T. 6. Wwa: Kobra 2006, 262 s.

T. 1. Dzieciństwo (wyd. 1 1993); t. 2. Pierwsza młodość; t. 3. Druga młodość; t. 4. Trzecia młodość; t. 5. Wieczna młodość. (Aneks do wszystkich pozostałych). Wyd. 2 popraw. i uzup. pt. Wtórna młodość; t. 6. Stare próchno.

Przekł. r o s.: [w zmien. układzie tomów:] Avtobiografija. [T.] 1. Sutiť i govorit' ja naćala odnovremenno. [Przel.] N. Selivanova. Moskwa 1996; [Przel.] N. Selivanova, V. Selivanova tamże 1997; [t.] 2. Opasnyj vozrast. [Przel.] V. Selivanova [i in.]. Moskva 1996; [Przel.] V. Selivanova, I. Koltšaeva tamże 1998; [t.] 3. Tret'ja molodost'. [Przel.] T. Voronkina. Moskva 1997; [t.] 4. Većnaja molodost'. Odnostronnoe dviżenie. [Przel.] L. Stockaja. Moskwa 1995, wyd. nast. tamże 1998; Avtobiografija bez makijaža. [Przel.] V. Selivanova. Ekaterinburg 2002, wyd. nast. tamże 2003.

26. Drugi watek. [Powieść]. Wyd. nast.: wyd. 2 Wwa: Vers 1995, wyd. 3 tamże 2000; Wwa: Kobra Media 2003.

Przekł. r o s.: Versija pro zapas. [Przel.] E. Poleckaja. Moskva 1995, wyd. nast. tamże: 1996, 1998, 2002, 2004; [Przel.] V. Selivanova, Wyd. łącznie z przekł. poz. 32 pt. Delo s dvojnóm dnom, Ekaterinburg 1997, wyd. nast. tamże 1998, wyd. oddzielnie Ekaterinburg 2001, tamże 2005.

27. Florencja, córka Diabła. [Powieść]. Wyd. nast.: wyd. 2 Wwa: Vers 1995, tamże 2000; Wwa: Kobra Media 2002. Przedr. zob. poz. 23.

Przekł. r o s.: Florencja – doć D'javola. [Przel.] V. Stockaja. Moskva 1996, wyd. nast. tamże: 1998, 2001, 2004; [Przel.] L. Ermilova. Ekaterinburg 1998 [zawiera także inne utwory], wyd. nast. tamże 2002, wyd. łącznie z przekł. Wyścigi zob. poz. 24.

28. Wszelki wypadek. Wyd. nast.: wyd. 2 Wwa: Vers 1994; wyd. 2 [!] Wwa: Interart 1995; wyd. 3 Wwa: Vers 1999. Przedr. zob. poz. 23.

Przekł. r o s.: Na vsjakij slučaj. [Przel.] V. Selivanova. Wyd. łącznie z przekł. Nawiedzony dom zob. poz. 10; wyd. oddzielnie: Moskva 1995, wyd. nast. tamże: 1996, 1997, 2001, Ekaterinburg 2002, Moskva 2004; wyd. łącznie z przekł. poz. 33 pt. Na vsjakij slučaj, Ekaterinburg 1997, wyd. nast. tamże: 1998, 2000.

29. Zbieg okoliczności. [Powieść]. Wyd. nast.: wyd. 2 Wwa: Vers 1994, wyd. 4 [!] tamże 2000; Wwa: Kobra Media 2003. Przedr. zob. poz. 23.

Przekł. r o s.: Stećenie obstojaťel'stv. [Przel.] V. Selivanova. Moskva 1994, wyd. nast. tamże: 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, Ekaterinburg 2001, Moskva 2004; wyd. łącznie z przekł. Szajka bez końca zob. poz. 18.

30. Jeden kierunek ruchu. Romans tragiczny. [Powieść]. Wwa: Pol. Dom Wydawn. 1994, 113 s. Wyd. nast.: Wwa: Vers 1996, tamże 1999.

31. Pafnucy. [Opowiadania dla dzieci]. Wwa: Pol. Dom Wydawn. 1994, 366 s. Wyd. nast.: Wwa: Kobra Media 2001, wyd. z podtytułem: Opowieści o dobrym niedźwiedziu tamże 2003. Por. poz. 21a, 21b.

Przekł. r o s.: Pafnutij. [Przel.] V. Selivanova. Moskva 1998; [Przel.] Ekaterinburg 1998, – s z w e d z.: Björnem Paffnusys äventyr. [Cz.] 1. Skatten i skogen. [Przel.] G. Bengtsson. Simrishamn 1995, wyd. nast. tamże 1996.

32. Duża polka. [Powieść]. Wwa: Vers 1995, 300 s. Wyd. nast.: tamże: 1997, 1999; Wwa: Kobra Media 2001, tamże 2004.

Przekł. r o s.: Svistopljaska. [Przel.] V. Selivanova. Moskva 1996, wyd. nast. tamże: 1997, 1998, 2000, Ekaterinburg 2005; wyd. łącznie z przekł. Drugi watek zob. poz. 26.

33. Ładowanie w Garwolinie. [Powieść]. Wwa: Vers 1995, 286 s. Wyd. nast.: tamże 1999; Wwa: Kobra Media 2003.

Przekł. r o s.: Inoplanetjane v Garvoline. [Przel.] V. Selivanova. Moskva 1996, wyd. nast. tamże: 1998, 2001, Ekaterinburg 2002, Moskva 2003; wyd. łącznie z przekł. Wszelki wypadek zob. poz. 28.

34. Dwie głowy i jedna noga. [Powieść]. Wwa: Vers 1996, 286 s. Wyd. nast.: tamże: 1997, 1999; Wwa: Kobra Media 2001, tamże 2004.

Przekł. r o s.: Dve golovy i odna noga. [Przel.] V. Selivanova. Moskva 1996, wyd. nast. tamże: 1998, 1999, 2001, Ekaterinburg 2001, Moskva 2004; wyd. łącznie z przekł. Klin zob. poz. 1.

35. Jak wytrzymać z mężczyzną. [Poradnik humorystyczny]. Wwa: Wiedza i Życie 1996, 205 s. Wyd. nast. tamże: 1997, 1998, 1999.

Przekł. r o s.: Kak vyžit' s mužćinoj. [Przel.] N. Selivanova. Wyd. łącznie z przekł. poz. 36 pt. Kak vyžit' s mužćinoj, Ekaterinburg 1999, wyd. nast. tamże 2000, Moskva 2005; wyd. oddzielnie Moskva 1999, tamże 2006.

36. Jak wytrzymać ze współczesną kobietą. [Poradnik humorystyczny]. Wwa: Wiedza i Życie 1996, 224 s. Wyd. nast. tamże: [1997], 1999, 2003.

Przekł. r o s.: Kak vyžit' s żeńśćinoj. [Przel.] N. Selivanova. Moskva 1998; wyd. pt. Kak vyžit' s sovremennoj żeńśćinoj. [Przel.] Moskva 2006; wyd. łącznie z przekł. Jak wytrzymać z mężczyzną zob. poz. 35.

37. Wielki diament. [Powieść]. T. 1-2. Wwa: Vers 1996, 233 + 250 s. Wyd. nast.: tamże: 1997, 1999; Wwa: Kobra Media 2001.

Przekł. I i t e w.: [T.] 1. Aistros del deimanto; [T.] 2. Šeimynine relikvija. [Przel.] V. Šobliniskaitė. Kaunas 2000, – r o s.: Almaznaja istorija. [T.] 1. [Przel.] N. Selivanova, Moskva 1997, wyd. nast. tamże: 1998, 2001; Almaznaja istorija. [T.] 2. [Przel.] V. Selivanova. Moskva 2001; Velikij almaz. [Przel.] N. Selivanova. [T.] 1-2. Ekaterinburg 1997, wyd. nast. tamże:

1998, 2003; też pt. Za sem'ju pečatjami. [Cz.] 1-2. [Przeł.] V. Selivanova. Moskva 2000, wyd. nast. tamże 2002.

38. Hazard. [Felietony]. Wwa: Vers 1997, 136 s. **Przekł. r.o.s.:** Azart. [Przeł.] Ch. Novak. Wyd. łącznie z przekł. poz. **41** pt. Zolotaja mucha. Ekaterinburg 1998, wyd. nast. tamże 1999; Azart. [Przeł.] V. Šibaev. Moskva 2000, wyd. nast. tamże: 2002, 2003, 2004.

39. Krowa niebiańska. [Powieść]. Wwa: Vers 1997, 314 s. Wyd. nast.: tamże 1998; Wwa: Kobra Media 2002, tamże 2004.

Przekł. r.o.s.: Božestvennaja korova. [Przeł.] V. Selivanova. Ekaterinburg 1998, wyd. nast. tamże: 2001, 2005; Korova carja nebesnogo. Moskva 1998, wyd. nast. tamże: 1999, 2004.

40. Harpie. [Powieść]. Wwa: Vers 1998, 331 s. Wyd. nast.: tamże 1999; Wwa: Kobra Media 2002. **Przekł. r.o.s.:** Garpij. [Przeł.] V. Selivanova. Wyd. łącznie z przekł. Zwyczajne życie zob. poz. 7; współwyd. z D. Kennell: Chrupkaja żeńščina. Moskva 1998; wyd. oddzielnie: Moskva 2000, tamże 2003, Ekaterinburg 2005.

41. Złota mucha. [Powieść]. Wwa: Vers 1998, 345 s. Wyd. nast. Wwa: Kobra Media 2002.

Przekł. r.o.s.: Zolotaja mucha. [Przeł.] Ch. Novak. Wyd. łącznie z przekł. Hazard zob. poz. **38**, wyd. oddzielnie Ekaterinburg 2001, tamże: 2002, 2005; Zolotaja mucha. [Przeł.] V. Selivanova. Moskva 1999, wyd. nast. tamże: 2000, 2002, 2003, 2004.

42. Depozyt. [Powieść]. Wwa: Vers 1999, 346 s. Wyd. nast. tamże 2000.

Przekł. r.o.s.: Million v portfele. [Przeł.] Ch. Novak. Ekaterinburg, Minsk 2000, wyd. nast. Ekaterinburg 2001, tamże 2004.

43. Najstarsza prawniczka. [Powieść]. Wwa: Vers 1999, 375 s. Wyd. nast.: tamże 2000; Wwa: Kobra Media 2002.

Przekł. r.o.s.: Stařsaja prawniĉka. [Przeł.] Ch. Novak. Ekaterinburg 1999, wyd. nast. tamże: 2001, 2005; Stařsaja prawniĉka [Przeł.] V. Selivanova. [T.] 1-2. Moskva 1999, wyd. nast. tamże: 2003, 2004.

44. Książka poniekąd kucharska. Wwa: Vers 2000, 241 s. Wyd. nast. Wwa: Axel Springer Polska 2004.

Przekł. r.o.s.: Kniga pro edu. [Przeł.] V. Selivanova. Moskva 2001; wyd. pt. Moja povarennaja kniga. Ekaterinburg 2005.

45. Przekłeta bariera. [Powieść]. Wwa: Vers 2000, 394 s. Wyd. nast.: wyd. 2 tamże 2000; wyd. 3 Wwa: Kobra Media 2003.

Przekł. r.o.s.: Po tu storonu barera. [Przeł.] V. Selivanova. Ekaterinburg 2000, wyd. nast. Moskva 2000, Ekaterinburg 2001, tamże 2002, Moskva 2002.

46. Jak wytrzymać ze sobą nawzajem. [Poradnik humorystyczny]. Wwa: Kobra Media 2001, 222 s. **Przekł. r.o.s.:** Kak vyžiť drug s drugom. [Przeł.] V. Selivanova. Moskva 2002.

47. Trudny trup. [Powieść]. Wwa: Kobra Media 2001, 308 s. Wyd. nast. tamże 2003.

Przekł. r.o.s.: Pokojnik v prjamom efire. [Przeł.] V. Selivanova. Ekaterinburg 2001, wyd. nast. tamże 2003, pt. TT, ili trudnyj trup. Moskva 2003, tamże 2007.

48. (Nie)Boszczyk mąż. [Powieść]. Wwa: Kobra Media 2002, 447 s.

Przekł. r.o.s.: Ubijstvennoe menju. [Przeł.] V. Selivanova. [T.] 1-2. Moskva 2002, wyd. nast. tamże 2003.

49. Pech. [Powieść]. Wwa: Kobra Media 2002, 336 s.

Przekł. h.i.s.z.p.: Mala suerte. [Przeł.] J. Orzechowska. Barcelona 2004, - n.i.e.m.: Mords-Stimmung. [Przeł.] A. Grzybkowska. München 2005, - r.o.s.: Nevezucha. [Przeł.] V. Šibaev. Moskva 2005.

50. Babski motyw. [Powieść]. Wwa: Kobra Media 2003, 291 s.

Przekł. r.o.s.: Babskij motiv. [Przeł.] L. Stockaja. Moskva 2003, wyd. nast. tamże 2005.

51. Bułgarski bloczek. [Powieść]. Wwa: Kobra Media 2003, 316 s.

Przekł. r.o.s.: Ubojnaja marka. [Przeł.] V. Selivanova. Ekaterinburg 2004, wyd. nast. pt. Rokove marki Moskva 2006.

52. Las Pafnucego. [Powieść dla dzieci]. Wwa: Kobra Media 2003, 265 s.

Przekł. r.o.s.: Novye prikljuĉenija Pafnutija. [Przeł.] V. Selivanova. Moskva 2007.

53. Kocie worki. [Powieść]. Wwa: Kobra Media 2004, 305 s.

Kontynuacja powieści pt. Wszystko czerwone zob. poz. 6. **Przekł. r.o.s.:** Kot v meške. [Przeł.] V. Selivanova. Ekaterinburg 2004.

54. Mnie zabić. [Powieść]. Wwa: Kobra Media 2005, 284 s.

Przekł. r.o.s.: Boże, menja choťjať ubit! [Przeł.] V. Selivanova. Ekaterinburg 2005, tamże 2006; wyd. pt. Ubit menja. Moskva 2005, tamże 2006.

55. Przeciwno babom! [Poradnik humorystyczny]. Wwa: Kobra Media 2005, 168 s.

Przekł. r.o.s.: Protiv bab. [Przeł.] V. Selivanova. Moskva 2006.

56. Kręta błąd. [Powieść]. Wwa: Kobra Media 2006, 350 s.

Przekł. r.o.s.: Blednaja cholera. [Przeł.] S. Sokolova. Moskva 2006; wyd. pt. Poganka blednaja, jadovitaja. [Przeł.] V. Selivanova. Ekaterinburg 2006.

Wybory utworów w **przekł. r.o.s.:** Izbrannoje. [T.] 1-2. [Przeł.] L. Ermilova. Moskva 1993; Izbrannye proizvedenija. [T.] 1-2. [Przeł.] V. Selivanova. Krasnojarsk 1994.

Słuchowiska radiowe, m.in.: O niedźwiedziu Pafnucym i innych zwierzętach. Cz. 1-2. Radio 1986 [por. poz. 31]. - Jaskółki. Radio 1989.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004 (w imieniu J.Ch. T. Lewandowski). - J. Chmielewska.: Chmielewska o Christie. *Gaz. Wybórca* 2004 nr 174 [porównanie własnej twórczości z dorobkiem A. Christie]. - Wywiady: Chciałam pisać porządne kryminały. Rozm. I. Janowska-Woźniak. *Nowe Książki* 1997 nr 11; Mam ciężkie życie, pisanie jest odpoczynkiem. Rozm. L. Gołębski. *Rzeczpospolita* 2002 nr 225.

LP XX w. (G. Leszczyński). – T. Winek: J.Ch. W: Słownik literatury dziecięcej i młodzieżowej. Wr. 2002.

W. Michalak: Frazeologia i jej przekształcenia w twórczości J.Ch. *Acta Univ. Wratisl. Pr. Lit.* 1991 t. 29. – L. Bugajski: Trup z poczuciem humoru. Fenomen pisarstwa J.Ch. *Polityka* 1993 nr 52 (dod.). – K. Handke: Wulgaryzmy w języku Polek XX wieku. W: *Polszczyzna dawna i współczesna*. Tor. 1994 [dot. m.in. twórczości J.Ch.]. – J. Kurczewski: Ład serca w literaturze polskiej. Z badań nad infrastrukturą etyczną. W: *Kategoria dobra i zła w kulturach słowiańskich*. Wwa 1994 [dot. m.in. J.Ch.: Wyścigi]. – D. Pasich: Apetyt na Ch. *Wiad. Kult.* 1994 nr 30. – A. Baranowska: Joanna wciąż na tropie. *Nowe Książki*: 1997 nr 11 [rec.: Krowa niebiańska]. – G. Lewandowicz: Warszawskie ulice J.Ch. *Gulwery* 1997 nr 5. – O. Wasilijewa: Tajfun „Chmielewska” hula po Rosji. O niezwykłej popularności naszej pisarki u wschodnich sąsiadów. *Forum* 1997 nr 24 [szerzej nt.: Florencja, córka Diabła; Dwie głowy i jedna noga]. – J.R. Krzyżanowski: „Zły” lat dziewięćdziesiątych. *Kultura*, Paryż 1998 nr 10 [rec.: Krowa niebiańska]. – T. Lewandowski: Joanna Chmielewska. [Przeł. na jęz. niem.] A. Rosenau. Kr.: Villa Dedecius 2000, 23 s. – M. Król: Chamy i idiooci gorsi niż my. *Res Publica Nowa* 2001 nr 5 [dot. bohaterów powieści J.Ch.]. – I. Konarska: Trup w każdej książce. *Przegląd* 2002 nr 14. – M. Węgiel: Jak wytrzymać z Joanną Chmielewską. Opowieści, nie da się ukryć, humorystyczna... Z osobistymi komentarzami Joanny Chmielewskiej. Kr.: Ag. Wydawn. J. Jawornicka [2003], 143 s. – A. Rossocki: Wybór świata. *Tyg. Powsz. dod. Książki* 2004 nr 47. – T. Lewandowski: Chmielewska dla zaawansowanych. *Psychobiografia gadana*. Wwa: Kobra Media 2005, 380 s.

B.T.

CHMIELNICKI Stefan

OPRACOWANIA (wybór)

H. Duda: Między pierwszą a ostatnią chwilą. *Kal. Opol.* 1984.

J.Z.

CHMIELOWIEC Michał

[...] W 1952 otrzymał nagrodę literacką „Veritasu” za złożony w rękopisie tom prozy poetyckiej „Na kolanach” i całokształt twórczości krytycznej. [...] Od grudnia 1966 do stycznia 1970, podczas choroby Mieczysława Grydzewskiego, pełnił funkcję zastępcy redaktora *Wiadomości*, a po jego śmierci został redaktorem tygodnika. Od 1969 ze względu na stan zdrowia (chorobę nowotworową) redagował *Wiadomości* wspólnie ze Stefanią Kossowską. [...] W 1973 przebywał w sanatorium w szwajcarskiej miejscowości Arosa, a wiosną 1974 na Majorce. [...]

Praca redakcyjna

1. Książka o Grydzewskim. Szkice i wspomnienia. [Oprac. ...]. Londyn: *Wiadomości* 1971, 378 s. Inf. o oprac. przez M.Ch.: R. Moczkoan: M.Ch. *Arch. Emigracji* 1999 z. 2.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (M. Jentys). – I. Chmielowcowa: M.Ch. W: Archiwum „Wiadomości”. T. 1. Tor. 1995 [biogram].

J. Mackiewicz: M.Ch. jakim go znałem. Przedr. w: J. Mackiewicz, B. Toporska: *Droga Pani*, Kr.* 1985, wyd. nast. Lubl.* 1988 oraz w: J. Mackiewicz: *Droga Pani*. Wwa* 1988. – A. Rospieszalski: Wspomnienie o M.Ch. W: Archiwum „Wiadomości”. T. 2. Tor. 1996. – A.P.: Mój prywatny święty. *Kultura*, Paryż 1999 nr 12. – R. Moczkoan: M.Ch. *Arch. Emigracji* 1999 z. 2. – R. Moczkoan: „Zanurzyć się w stawie wieczyste zielonego „dzisiaj...”. W ćwierćwiecze śmierci M.Ch. *Tyg. Powsz.* 1999 nr 21. – R. Moczkoan: M.Ch. – krytyk i twórca. W: *Powroty w zapomnienie*. Kr. 2001. – R. Moczkoan: Życie i twórczość M.Ch. Rekoncesans. *Acta UMCS. Filol. Pol.* 2001 z. 56. – R. Moczkoan: „Po szkole” M.Ch., czyli pytanie o granice interpretacji. W: *Opis wiersza*. Tor. 2002. – R. Moczkoan: M.Ch. jako krytyk literacki. *Acta Univ. Nicolai Copernici. Filol. Pol.* 2003 z. 59. – R. Moczkoan: Proza M.Ch. W: *Epoka przemian*. Rzeszów 2005.

J.Z.

CHOIŃSKI Krzysztof

[...] W 2001 był członkiem założycielem Stowarzyszenia „Drama”. W 2005 został wiceprezesem SPP. Odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1998). [...]

TWÓRCZOŚĆ

18. Będą piękne święta. [Sztuka w 2 aktach].

W t. 2 błędnie: [Sztuka w 1 akcie].

19. Poczekamy, zobaczymy. [Utwór dramatyczny]. Praprem. Radom, T. Powsz. im. J. Kochanowskiego 1995.

20. Daleka jazda pośród wrzosowisk. [Powieść]. Wwa: Trio 1997, 92 s.

Nadto słuchowiska radiowe, m.in.: Powroty do Gdańska. Radio 1991. – Władca Malajów z V wieku n.e. Radio 1993. – W śniegu i we mgle. Radio 1996. – Diabelski młyn. Radio 1999. – W zieleni ogrodów naszej młodości. Radio 2000. – Podświetlany basen w złotych ramach. Radio 2003. – Moje zakazane podwórce. Radio 2004.

Przekłady

3. K. Mouard: Od zmarłej księżniczki. Przeł.: A. Choińska, ... Wyd. 2 Wwa: Amber 2003.

4. A. Maalouf: Samarkanda. Przeł.: A. Choińska, ... Wwa: Mizar; Amber 1994, 283 s.

Na k. tytułowej nazwiska tłumaczy: A. i K. Choińscy.

5. G. Perrault: Sekret królewski. [T. 1]. Polskie szaleństwo. Przeł.: A. Choińska, ... Wwa: Czyt. 1997, 549 s.

6. E. Badinter: Historia miłości matczyńskiej. Przeł. ... Wwa: Volumen; Liga Republikańska 1998, 276 s.

7. Molière: Tartuffe, czyli Świętoszek. Komedia w 5 aktach. Przeł. T. Żeleński (Boy). Komentarz i wybór tekstów krytycznych: G. Ferroyrolles.

Przekł. komentarza i zamieszczonych tekstów krytycznych ... [Wwa:] RTW 1998, 246 s.

8. Wolter: Kandyd czyli Optymizm. Przeł. T. Żeleński (Boy). Komentarz i wybór tekstów krytycznych: J. Goldzink. Przekł. komentarza i zamieszczonych tekstów krytycznych ... Wwa: RTW 1998, 271 s.

9. M. Pommier: Liwia, Paweł i stradivarius. [Powieść dla młodzieży]. Wwa: RTW 1999, 92 s.

10. G. Duby: Damy XII wieku. Przeł.: A. Chojńska, ... Wwa: Czyt. 2000, 341 s.

Na k. tytułowej nazwiska tłumaczy: A. i K. Chojńscy.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2005.

8. Bardijewska: Igraszki trafu i historii. *Teatr* 1986 nr 5 [rec.: Bardzo dyplomatyczny obiad]. – J. Wachowski: Dramat – mit – tradycja. Pozn. 1993, passim.

J.Z.

CHORAŻUK Bogdan

TWÓRCZOŚĆ

6. Didaskalia do zyciorysu Offa. [Utwór dramatyczny].

Utwór powst. w wyniku współpracy B.Ch. z A.M. Marczewskim w ramach spółki ARA (Autor-Reżyser-Aktor).

9. Głowacze [Bajki].

Adapt. radiowa: Adapt. G. Gronczewska. Radio 1987.

12. Tlenek zasobów. [Wiersze]. [B.m.:] Wydawn. własne A. Partum [1998], [34] s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Przeciw reifikacji i alienacji. Rozm. M.M. Osowiecka. *Okolice* 1987 nr 3.

[Głowacze:] J.Z. Brudnicki: Laury i laurki. *Nowe Książ* 1986 nr 12; K. Kuczowski: Apetyt na słodkie ogórki. *Sz. dla Dziec.* 1987 nr 3. – K. Gasiorowski: Moja fotografia z 1997 roku. *Nowe Książ* 1989 nr 11 [rec.: Opowiadania].

B.T.

CHOROMAŃSKI Michał

TWÓRCZOŚĆ

1. Biali bracia. Powieść. [Wyd. 3] Pozn.: WP 1990.

Przekł. włos.: I fratelli bianchi. [Przeł.:] E. Bocca, G. Severi. [Włochy] 1946.

2. Zazdrość i medycyna. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 11] Kr.: WL 1994; Wwa: Świat Książki 1995; Wwa: PIW 1997.

Przekł. niem.: Elfersucht und Medizin. [Przeł.] Ch. Eckert. [Wyd. 2] Berlin 1988.

5. Skandal w Wesółych Bagniskach. Wyd. osob. Wwa: PIW 1993, 149 s.

6a. Cyrk siedmiu grzechów. [Libretto baletu]. Muz.: M. Kondracki. Wyst. Wwa 1939.

11. Kobieta i mężczyzna. [Opowiadania]. [Wyd. 2] Bydg.: Świadecko 1997.

20. Słowacki wysp tropikalnych. [Powieść]. Wyd. 3 Pozn.: WP 1990.

Przekład (na jęz. ros.)

A. J. Kasprowicz: Mój świat. Pieśni na gęśliczkach i malowanki na szkle. Przekł. powst. ok. 1928. Rkps w Muzeum J. Kasprowicza na Harendzie w Zakopanem.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.).

[Zazdrość i medycyna:] W. Gombrowicz: Postawa nowych autorów. Ch., Gombrowicz, Rudnicki. *Kur. Poranny* 1933 nr 328, przedr. w tegoż: *Varia*. T. 10, Kr. 2004; S. Piasecki: O „Zazdrości i medycynie”. *ABC Lit.-Artyst.* 1933 nr 67, przedr. w tegoż: *Prosto z mostu*. Kr. 2003; J.E. Skiński. *Tyg. Il.* 1933 nr 10, przedr. w tegoż: *Na przelaj i inne szkice o literaturze i kulturze*. Kr. 1999. – A. Baranowska: Sprawozdanie poufne (M.Ch.). W teście: *Perły i potwory*. Wwa 1986. – R. Chodźko: „Kotły beethovenowskie” M.Ch. W: *Konfesja podmiotowa w polskiej prozie kreatywnej*. T. 2. Białystok 1993. – E. Ichnatowicz: *Stolica polskości – Dzierzbilowice*. W: *Kategoria narodu w kulturach słowiańskich*. Wwa 1993. – M. Dąbrowski: M.Ch. powieść jako gra. W tegoż: *Polska awangarda prozatorska*. Wwa 1995. – A. Siwiec: *Nazewnictwo powieści „W rzecz wstąpić” M.Ch. Onomastica* 1995. – M.Ch. nieznanie listy o nieznanym dramacie. *Oprac. M. Bezkowska. Kresy* 1998 nr 1 [dot.: Człowiek czynu]. – A. Siwiec: *Nazwy własne w prozie Michała Choromańskiego*. Lubl.: Wydawn. UMCS 1998, 191 s. – M. Sołtyk: *Ostatni pisarz Młodej Polski. Gaz. Wyborcza* 1999 nr z 10/11 VII. – A. Górnicka-Boratyńska: „Pustka na kanapie”, czyli o kobiecie w twórczości M.Ch. W: *Krytyka feministyczna*. Wr. 2000. – R. Sorel-Choromańska: *Spotkanie na całe życie*. Cz. 1-18. *Oprac. P. Rzepecki. Akant* 2001 nr 4-12, 2002 nr 1-8, 2003 nr 1-11 [z przerwan]. – B. Umińska: M.Ch.: „Zazdrość i medycyna”. *Pornograficzna Rebeka*. W teście: *Postać z cieniem*. Wwa 2001. – M. Woźniakiewicz-Dziadosz: Kategorie muzyczne w strukturze tekstu narracyjnego. Na przykładzie „Kotłów beethovenowskich” Ch. i „Martwej pasieki” Iwaszkiewicza. W: *Muzyka w literaturze*. Kr. 2002. – E. Ichnatowicz: *Młodopolski palimpsest w powieściach M.Ch. W: Modernistyczne źródła dwudziestowieczności*. Wwa 2003. – S. Mustienko: *Literaturne mistyfikacji M.Ch.* W teście: *Realistyczny roman w polskiej literaturze międzywojennego dwadcałletnia*. Grodno 2003. – P. Rzepecki: M.Ch. – w rocznicę urodzin. *Akant* 2004 nr 7. – A. Frajlich: *Zazdrość, płeć i charakter*. M.Ch. i Otto Weininger. W: *Polonistyka po amerykańsku*. Wwa 2005. – K. Krasuski: *Gry M.Ch. W tegoż: Dylematy współczesności literackiej*. Kat. 2005.

E.G.

CHOTOMSKA Wanda

[...] Powtórnie wyszła za mąż za Eugeniusza Steca, artystę malarza. [...] Była członkiem zawiązanej w 1988 grupy inicjatywnej na rzecz zniesienia kary śmierci. [...] W 1988 otrzymała nagrodę im. S. Pągaczewskiego za twórczość dla dzieci i młodzieży przyznawaną przez Klub Pisarzy SD oraz Ogólnopolski Ośrodek Sztuki dla Dzieci i Młodzieży w Poznaniu. Była współtwórczynią Fundacji im. M. Bia-

łoszewskiego, weszła też w skład Fundacji Domu Literatury i Domu Pracy Twórczej, Fundacji „Książka dla Dziecka”, Polskiej Fundacji Dzieci i Młodzieży, Fundacji Doktor Clown (propagującej leczenie śmiechem w szpitalach dziecięcych). W 1993 zorganizowała w warszawskim Domu Literatury pod patronatem Oddziału Warszawskiego SPP i Fundacji „Książka dla Dziecka” cykl spotkań literackich dla dzieci pt. „Ciastko z bajką”. W następnych latach prezentowała na scenie objazdowej (zarazem jako autorka scenariuszy, reżyser i aktorka) cykliczne widowiska przeznaczone dla najmłodszych odbiorców: „Podróże po literaturze” (od 1994; poświęcone twórczości J. Brzechwy i J. Tuwima) oraz „Kabaret na kółkach Chotomska i spółka” (od 1997). Należała do członków założycieli Towarzystwa Edukacji Artystycznej w Zakopanem (1996). W 2003 za całokształt twórczości dla dzieci i młodzieży otrzymała nagrodę Polskiej Sekcji Międzynarodowego Kuratorium Książki Dziecięcej (IBBY) oraz nagrodę Prezydenta RP „Sztuka Młodym”. [...]

TWÓRCZOŚĆ

4. Wiersze pod psem. [Wyd. 2] Łódź: Literatura 2002.
6. Dzieci pana Astronoma. [Opowieść]. Wyd. nast.: [wyd. 7] Wwa: Editions Spotkania 1993, tamże [1994]; Wwa: Kama 1995, tamże: [1996], 1997, 1998, 1999, 2000; Wwa: Sara 2001.
12. Przygody jeża spod miasta Zgierza. [Wiersz]. Wyd. nast.: [wyd. 6] Wwa: NK 1995; Wwa: Jaworski 2001, tamże [2004].
14. Gdyby tygrysy jadły irysy. [Bajka]. Wyd. nast.: [wyd. 3] Wwa: Jaworski 2002, tamże [2004].
16. Od rzeczy do rzeczy. [Wiersze]. [Wyd. 5] Łódź: Literatura 2002.
26. Dlaczego cielę ogonem miele? [Utwór sceniczny dla dzieci]. Druk: Wwa: NK 1973, [32] s. Wyd. 2 tamże 1991.
27. Dzień dobry, królu Zygmuncie. [Wiersze]. [Wyd. 3] Wwa: [Philip Wilson Warsaw] PWW 1998.
- 30a. Mój piękny, złoty koń. [Opowiadania]. Wwa: NK 1975, [12] k. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 1977, wyd. 3 1983; [wyd. poszerz.] Wwa: Jaworski 2003, [80] s.
36. Drzewo z czerwonym żagle. [Opowieść]. *Przekł. Franc. L'arbre à voile*. [Przet.] Z. Bobowicz. Paris 2001.
48. Pięciopsiaczki. [Opowieść]. Wyd. nast.: [wyd. 3] Wwa: NK 1994; wyd. 2 [!] Łódź: Literatura 2001, tamże 2003.
50. Kram z literami. [Wiersze]. Wyd. nast.: [wyd. 2] Wr.: Siedmioróg 1995; Łódź: Literatura 2004.
53. Jasełka. [Utwór sceniczny dla dzieci]. Muz.: T. Niewiarowska. TV 1989 (pt. Hej kołęda, kołęda). Wyd. 2 zmien. Pozn.: Pallot. 1999.
54. Karetka z piernika. [Bajka]. [Wyd. 2] Wwa: Jaworski 2001.
55. Kołędy. [Dla dzieci]. Muz.: T. Niewiarowska. Wyd. 2 uzup. Pozn.: Pallot. 1988, 83 s.
56. Wszystko gra. [Wiersze]. [Wyd. 2] Wr.: Siedmioróg 1997.
59. Moja Babcia gra na trąbie. [Opowieść]. [Wyd. 2] Łódź: Literatura 2001.
62. Wypożyczalnia skrzydeł. Pozn.: Podsiadlik – Raniowski i Spółka 1993, 63 s.
63. Dzień dobry, córeczko i inne opowiadania. Wwa: BGW 1995, 68 s. Wyd. nast. Wwa: Jaworski 2002.
64. Skąd to zwierzę w operze? [Libretto opery musicalowej buffo dla dzieci]. Muz.: J. Oleszkiewicz. Praprem. Szczec., Opera i Operetka 1996.
65. Kabaret na jednej nodze. [Scenki i skecze dla dzieci]. Łódź: Literatura 2000, 95 s. Wyd. nast. tamże 2001.
66. Legendy polskie. Wwa: Jaworski 2000, 80 s. Wyd. nast. tamże 2002.
- Nagroda Książka Roku 2000 Pol. Sekcji Międzynarodowego Kuratorium Książki Dziecięcej (IBBY).
67. Wanda Chotomska dla najmłodszych. [Wiersze]. Pozn.: Podsiadlik – Raniowski i Spółka 2000, 47 s. Wyd. nast. tamże 2003.
68. Wiersze i wierszyki. Pozn.: Podsiadlik – Raniowski i Spółka 2001, 61 s.
69. Kolorowe znaki przestankowe. [Wiersze]. Łódź: Literatura 2004, [22] s.
70. Piosenki Gawędy. Wwa: Wilga 2004, [20] s.
71. Kołędy i pastorałki. Gwiazdorek. [Wiersze]. Muz.: T. Niewiarowska, M. Matuszewski. Łódź: Literatura 2005, 48 s.
72. Kotysanki dla Zuzanki. [Wiersze]. Łódź: Literatura 2005, 54 s.
73. Nasze ptaki. [Wiersze]. Łódź: Literatura 2005, 61 s.
- Nadto liczne wznowienia i wydania drobnych książeczek dla dzieci.
- Sluchowiska radiowe: Podróże z panem Galczyńskim. Radio 1987. – Dzień dobry, córeczko. Radio 1989. – Korale. Radio 1989.

Adaptacje

2. [Kubuś Puchatek]. Adaptacje animowanych bajek Walta Disneya ...

- Dzionek szalonek i inne przygody Kubusia Puchatka. Opowiedziała ... Wwa: Egmont 1998, 192 s.
- Kubuś Puchatek i grająca skarbonka. Opowiedziała .... Wwa: Wilga 1999, [20] s.
- Wyliczniki, zgadywanki, wierszowanki Kubusia Puchatka. [Opowiada] ... Wwa: Egmont 1999, 95 s.
- M. Hogan: Dobre maniery Kubusia Puchatka. Opowiada ... Wwa: Egmont Polska 2003, 174 s.
- Wesołe święta z Kubusiem Puchatkiem. Opowiada ... Wwa: Egmont Polska 2003, 159 s.

3. Martynka [...] Tekst pol. na podstawie książek G. Delahaye'a ... Pozn.: Podsiedlik - Raniowski i Spółka.

- Martynka i cztery pory roku. 2000, 18 s.
- Martynka poznaje ptaki. 2000, 21 s.
- Martynka uczy się pływać. 2000, 18 s.
- Martynka wsiada na konia. 2000, 18 s.
- Martynka i czarownica. 2001, [20] s.
- Martynka i 40 kuchcików. 2001, [20] s.
- Martynka i króliczek. 2001, [20] s.
- Martynka i osiołek Wesołek. 2001, [20] s.
- Martynka i pies na medal. 2001, [20] s.
- Martynka i przygody od środy. 2001, [20] s.
- Martynka w krainie baśni. 2001, [20] s.
- Martynka w kuchni. 2001, [20] s.
- Martynka bawi się w mamę. 2002, [10] s.
- Martynka i braciszek. 2002, 19 s.
- Martynka i Gwiazdka. 2002, [20] s.
- Martynka i osiołek. 2002, [10] s.
- Martynka idzie na bal. 2002, [10] s.
- Martynka ma urodziny. 2002, [10] s.
- Martynka na biwaku. 2002, [20] s.
- Martynka na wsi. 2002, 19 s.
- Martynka poznaje muzykę. 2002, [20] s.
- Martynka spadła z roweru. 2002, 21 s.
- Martynka tańczy. 2002, 21 s.
- Martynka w domu. 2002, 159 s.
- Martynka jest chora. 2003, [20] s.
- Martynka leci balonem. 2003, [20] s.
- Martynka szuka Pufka. 2003, [20] s.

4. Przyjaciele Martynki [...] Tekst pol. na podstawie książek G. Delahaye'a ... Pozn.: Podsiedlik - Raniowski i Spółka.

- Przyjaciele Martynki i ich zajęcia. 2002, [12] s.
- Przyjaciele Martynki świętują. 2002, [12] s.
- Przyjaciele Martynki w domu. 2002, [16] s.
- Przyjaciele Martynki w szkole. 2002, [16] s.

5. T. Preston: Strach na wróble. Polskim dzieciom opowiada ... Wwa: Egmont Polska 2002, 24 s.

6. C. Repchuk: Opowieść pod choinkę. Polskim dzieciom opowiada ... Wwa: Egmont Polska 2003, [24] s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: „Z ciężarówką i trąbą”. Rozm. M. Zając. *Guliver* 1991 nr 1; Zab, ciap i mielonka, czyli smakowanie języ-

ka. Rozm. A. Tyszka. *Guliver* 1999 nr 3; Jak matka - kwiat nie poszła w świat. *Gaz. Wyborcza* dod. *Wysokie Obcasy* 2001 nr 5.

LP XX w. (J. Papuzińska).

D. Ditanian: Dwie drogi. *Nowe Książ.* 1986 nr 2 [rec.: Remanent; dot. też: D. Wawilow: Wędrowka]. - B. Kubicka-Czekaj: „Z przymrużeniem oka”. W: *Literatura dla dzieci*. Kalisz 1990. - J. Kowalewska-Dąbrowska: Sens i nonsens jako pochodna adynatomiczności w wierszu W.Ch. „Za górami, za lasami”. *Por. Jęz.* 1994 z. 8. - Wandalia Chotomystyczne, czyli Rzecz o twórczości w życiu Wandy Chotomskiej. Pod red. J. Papuzińskiej. Łódź: *Literatura* 2002, 172 s. [zawiera m.in. art.: K. Szymeczko: W.Ch. na tle wszechświata i wszechczasu. (Laudacja pod płaszczykiem referatu); J. Papuzińska: W graniastym kółku wiersza; Z. Besczyńska: Otwieranie drzwi. Cudowność w prozie W.Ch.; G. Lewandowicz: Kolędy i jasełka W.Ch.; A. Baluch: Wzorzec księgi [dot.: Dzień dobry]; E. Ostrowski: Klucze do marzeń [dot.: Klucze do Jelenia]; Z. Ożóg: Dziecięce nieba „Siedmiu księżyców” W.Ch. [dot. m.in. inspiracji malarstwem M. Chagalla], przedr. w teście: Szkice z literatury dla dzieci. Tor. 2003 [tu podp.: Z. Ożóg-Winiarska]; G. Leszczyński: Wobec prawdy, wobec cierpienia [dot.: Drzewo z czerwonym żagle]; B. Tylicka: „Pomysły biorę z Wisły” [dot.: Legendy polskie]; A. Gawkowska-Kowalik: Jedną nogą w teatrze [dot. tekstów dramatycznych W.Ch.]; J. Hamerski: „Skądkolwiek jesteś, przybyszaj z uśmiechem” [dot. współpracy z dziecięcym zespołem „Lejery” z Poznania]; J. Laskowska: No, kto nie zna W.Ch.? [dot. współpracy ze szkolnym zespołem „Teatr krzyków i szeptów” z Łodzi].

B.T.

CHRÓŚCIELEWSKA Dorota
1948-1996

[...] W 1966-75 należała do grupy poetyckiej Wiadukt działającej przy KKMP w Łodzi. [...] W latach dziewięćdziesiątych była członkiem Prezydium Oddziału Łódzkiego ZLP. Publikowała felietony humorystyczne w prasie łódzkiej. W 1994-95 ogłaszała też w miesięczniku *Osnowa* fragmenty pracy habilitacyjnej o Zygmuncie Bartkiewiczu. W 1996 otrzymała nagrodę poetycką im. J. Słowackiego, przyznaną przez Ministerstwo Kultury i Sztuki. [...] Zmarła 8 listopada 1996 w Łodzi.

TWÓRCZOŚĆ

8a. Piosenki dla dzieci na głos i fortepian. [Współaut.:] M. Kuźniak. Muz.: T. Pabisiak. Łódź: EDK [Łódź. Dom Kultury] 1986, 43 s.

Teksty z nutami.

11. Opowieść o Warsie i Sawie. [Dla dzieci]. [Współaut.:] H. Chrościelewska. Wyd. 2 Łódź: WŁ 1990.

13. Zimne ognie. [Wiersze]. Wwa: IBIS 1995, 56 s.

14. „... i otuli cię niebo”. [Wiersze]. Łódź: Gamedex 1997, 25 s.

15. Nie zostawiajcie mnie samej. [Wiersze]. Wwa: IBIS 1997, 47 s.

Na okł. i s. tytułowej błędnie nazwisko autorki: Chrościelewska.

16. Jak żyć bez pieniędzy. Felietony. Łódź: Gamex 1999, 106 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Inf. rodziców, H. i T. Chrościelewskich, 2004. – SBLP t. 7 (E.K. Organiściakówna).

T. Błażejewski: Ostatnie tango w Paryżu. W tegoż: Literatura jak literatura. Łódź 1987 [dot.: Ci wielcy artyści mojego pokolenia]. – H. Pustkowski: Imię Róży. *Praza* 1997 nr 3. – [Nie zostawiajcie mnie samej!] M. Buczkówna. *Literatura* 1998 nr 11; Z. Kresowaty: Poznać drogę eremity żeby spocząć w słowie. (O ostatnich poematach D.Ch.). *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 2001 nr 1/2.

B.T.

CHRÓŚCIELEWSKA Honorata

[...] W 1996-98 była prezesem Oddziału Łódzkiego ZLP. [...]

TWÓRCZOŚĆ

7. Opowieść o Warszawie i Sawie. [Dla dzieci]. [Współaut.:] D. Chrościelewska. Wyd. 2 Łódź: WŁ 1990.

8. My i herody. [Powieść]. Wwa: Ad Oculos 1994, 111 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

H. Weber: Radość i śmierć. *Wiad. Kult.* 1995 nr 34 [rec.:] My i herody.

B.T.

CHRÓŚCIELEWSKI Tadeusz 1920-2005

Pseud.: (redf); Rokitniak.

[...] W latach dziewięćdziesiątych publikował m.in. wspomnienia w *Roczniku Mińska Mazowieckiego* i *Kronice m. Łodzi*. Został członkiem Piotrkowskiej Grupy Literackiej „Pomosty”. Otrzymał medale „Zasłużony dla Ziemi Sieradzkiej” (1985), „Za Zasługi dla Rozwoju Kultury na Mazowszu” (1987), Medal Rodła, przyznawany przez Stowarzyszenie „Wisła-Odra” (1988). Zmarł 17 sierpnia 2005 w Łodzi.

TWÓRCZOŚĆ

32. Druga żona. [Opowiadanie]. [Wyd. 2] Starogard Gdański: Tow. Miłośników Ziemi Kociewskiej 1999.

37. Historia prawdziwa o tym jak król Zygmunt Waza wraz z królową Konstancją pamięć wiernego syna Rzeczypospolitej podkanclerza de Mińsko Mińskiego w jego rodzinnym mieście uroczyste uczcili. Przez urodzonego Tadeusza Chrościelewskiego herbu Bończa spisana. Staraniem i pod red. urodzonego Krzysztofa Szczypiorskiego herbu Grabie złożona i do druku podana. Mińsk Mazow.: Tow. Przyj. Mińska Mazow. 1993, 20 s.

38. Który pragnął podeptania, by mógł wznieść się ku gwiazdom. Jędrzejów: Ofic. Wydawn. 1994, [12] s.

Wiersz poświęcony Henrykowi Sandomierskiemu. – Wyd. bibliofilskie w 111 egz.

39. Sybiraczka. [Opowieść o rodzinie Minkiewiczów]. Wwa: Ad Oculos 1994, 77 s.

40. Róże dla Pana Hetmana. [Wiersze]. Łódź: Wydawn. Literatura 1995, 77 s.

41. Antenaci. [Wiersze]. Wybór i posł.: T. Chudy. Wwa: Pol. Fundacja Kościuszkowska 1996, 32 s.

42. Dwa opowiadania. Mińsk Mazow.: Tow. Przyj. Mińska Mazow. 1997, 95 s.

43. To i owo, a już historia. Wspomnienia łodzianina. Łódź: Wydawn. Literatura 1997, 168 s.

44. Dzisiaj się rozejdziemy. [Wspomnienia]. Łódź: Gamex 1999, 124 s.

45. Nieprawidłynie objawienia sługi bożego Wandy Malczewskiej. Przedm. Cz. Rosiak. Parzno 1999. Wyd. nast. Radom: Bibl. Woj. 2000. [Inf. autora].

46. Przypisani ziemi i przypisani niebu. [Wybór wierszy]. Łódź: Gamex 2000, 109 s.

47. Okruchy długiego życia. [Wspomnienia]. Łódź: Wing 2001, 247 s.

48. Podzwonne. Pamięci dawnych pisarzy łódzkich. Łódź: Astra 2004, 167 s.

49. Ukochanemu miastu. [Opowiadania]. Red.: J. Kuligowski, K. Szczypiorski. Mińsk Mazow.: Tow. Przyj. Mińska Mazow. 2005, 131 s.

Nadto wybór wierszy w p r z e k l. g r u z.: [Przeł.] N. Tsereteli. Tbilisi 1989.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – Wywiad: W moim przybranym mieście. Rozm. Z. Kresowaty. *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 2001 nr 3.

LP XX w. (M. Jentys). – Tadeusz Chrościelewski 1920-2005. Życie i twórczość. Zarys bibliograficzny. Red. tomu: A. Gawroński. Bibliografię przygot. A. Biskupski [i in.] pod kierunkiem A. Gawrońskiego. Łódź: Woj. i Miej. Bibl. Publiczna im. Marszałka J. Piłsudskiego 2005, 236 s.

[M. Kucner] T. Sabala: Schizofrenia kultury. *Prześwit* 1983 nr 3 [dot. m.in. T.Ch.]. – T. Żółciński, *Lit. Radz* 1986 nr 9 [dot. przekł. T.Ch. z jęz. ros.]. – I. Żuliński: Rozrachunki poety. W tegoż: Mity konieczne. Łódź 1989 [dot.: Koncert we Fromborku; Legenda nigra; Poezje wybrane. 1984].

A.Sz.

CHRZANOWSKI Ignacy

[...] W 1937 otrzymał Złoty Wawrzyn PAL za wybitną twórczość naukową związaną z literaturą polską. [...]

TWÓRCZOŚĆ

3. Historia literatury polskiej.

[T. 1]. Historia literatury niepodległej Polski (z wypisami). Wyd. [14]. Słowo wstępne: J.Z. Jakubowski. T. 1-3. Wwa: Interart 1994.

T. 2. Literatura Polski porozbiorowej. Cz. 1. Klasycezm I połowy XIX wieku. Powst. przed 1939. Wyd. w oprac. W. Waleckiego Kr.: Collegium Columbinum 2003, 436 s. *Bibl. Tradycji Lit.*, 25.

Tekst nieukończony, zachowany w rękopisie w Arch. PAN w Kr.

36. Roman Dmowski – zarys biograficzny. Cz. I. 1886-1906. Powst. przed 1939. Pierwodr. łącznie z: S. Kozicki: Cz. II. 1906-1939 jako Wstęp do: M. Kułakowski: Roman Dmowski w świetle listów i wspomnień. T. 1. Londyn 1968 s. 19-90. Wyd. osob. Wwa: Wydawn. św. A. Boboli* 1986, 74 s. Wyd. nast. Wwa: Bibl. Mies. „Pod Prąd” 1988.

Wstęp do niewydanego 1. tomu planowanej przed 1939 edycji pism R. Dmowskiego.

37. Korespondencja Wacława Borowego z ... (1912-1938). Wybór i oprac.: Z. Sudolski. Wwa: [Z. Sudolski] 1990, 54 s.

Zawiera 29 listów w tym 12 I.Ch.

38. Pisma wybrane. Oprac.: Z.J. Nowak, J. Starnawski. Kr.: WL 2004, 635 s.

Zawartość: I. O literaturze polskiej [poz. 10]. – II. Z literatury staropolskiej: Dwie logiki i dwie etyki [poz. 33]; Jan Długosz. Próba charakterystyki człowieka [poz. 32]; Dłaczego Rej jest ojcem literatury polskiej [poz. 21]; Marcin Bielski. Człowiek i pisarz [poz. 35]; Na szczytach kultury staropolskiej [poz. 31]; Autobiografia Skargi [poz. 33]; Pod jakim warunkiem jubileusz Skargi może być obchodem ogólnonarodowym? – III. Od Oświecenia do Młodej Polski: Poezja za czasów Stanisława Augusta. Charakterystyka ogólna [poz. 17]; Hugo Kollątaj [poz. 21]; Nasz hymn narodowy (pieśń legionów) [poz. 20]; „Ród ludzki” Staszica jako wytwór filozofii wieku oświeceniowego [poz. 33]; W setną rocznicę śmierci Jędrzeja Śniadeckiego [poz. 33]; Czym był Wirgiliusz dla Polaków po utracie niepodległości? [poz. 13]; Stanowisko Lelewela w historii literatury polskiej [poz. 33]; Stanowisko Fredry w historii literatury polskiej [poz. 35]; Romantyzm jako czynnik rozwoju idei narodowości w Polsce [poz. 31]; Kilka myśli o poezji Mickiewicza [poz. 33]; Chleb macierzysty „Ody do młodości” [poz. 19]; Na szczytach polskiej liryki religijnej [poz. 31]; Za co powinniśmy kochać „Pana Tadeusza”? [poz. 6]; Wzniosłość w „Panu Tadeuszu” [poz. 31]; „Godzina myśli” [poz. 33]; Czy „Lilla Weneda” jest arcydziełem dramatu? [poz. 33]; Z wykładów o „Nie-Boskiej Komedii”: Dwa problemy naczelne „Nieboskiej Komedii” Krasieńskiego [poz. 33]; Źródła poglądów Krasieńskiego we wstępie do „Przedświtu”; Osobowość Krasieńskiego. [fragment] [poz. 35]; Józef Ignacy Krasiński [poz. 33]; Liryka Asnyka [poz. 11]; Poeta narodu [poz. 31]. – IV. Ze wspomnień: Wspomnienia z lat młodych. [fragmenty]; O Sienkiewiczu, Z cudzych opowiadań i własnych wspomnień [poz. 33]; Władysław Nehring. Wspomnienie pośmiertne [poz. 8]; Stanisław Tarnowski w setną rocznicę urodzin [poz. 33].

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (E. Kondyowska). – Bibliografia prac I.Ch. Oprac. Z.J. Nowak. Przeredagował J. Starnawski. W: I. Chrzanowski: Pisma wybrane. Kr. 2003.

J.Z. Jakubowski: „Uczyłem z tej książki” (I.Ch.). W tegoż: Trwale przymierza. Wwa 1988. – W. Baczkowska: I.Ch. W:

Wyrok na Uniwersytecie Jagiellońskim – 6 listopada 1939. Kr. 1989. – Z.J. Nowak: O syntezie historycznoliterackiej I.Ch. W: Szkice o dawnej książce i literaturze. Kat. 1989. – J. Keiling: Ignacy Chrzanowski – historia, naród, kultura, Gdańsk: Wydawn. Gdańskie 1991, 215 s. – M. Łojek: Dramat marzeń I.Ch. Cz. 1-2. *Metafora* 1992 nr 6/7, 8/10. – W. Weintraub: I.Ch.; Powrót Ch. W tegoż: O współczesnych i o sobie. Kr. 1994. – H. Kaczorowski: I.Ch. i jego związki z Podlasem. W: Intelktualści rodem z Podlasia. Siedlce 1997. – K. Górski, M. Klepacz: Dwa prawie nieznanne konterfekty I.Ch. z 1940 r. Oprac.: J. Starnawski. *Ruch Lit.* 1999 z. 1. – M. Śliwiński: Idea historii i narodu w mickiewiczologii I.Ch. W tegoż: W kręgu historii literatury i kultury. Piotrków Trybunalski 2001. – K. Czubaszek: Stok w parafii Ulan – prawdziwe miejsce urodzenia I.Ch. *Podl. Kwart. Kult.* 2004 [nr 1].

J.Cz.

CHRZANOWSKI Tadeusz 1926-2006

[...] Po przejściu na emeryturę w 1991 nadal prowadził działalność dydaktyczną, wykładając do 1998 w krakowskiej ASP, kontynuował współpracę z *Tygodnikiem Powszechnym* (tu m.in. stały cykl pt. „Bujdy z chrzanem” podp. Chrzan) oraz z paryską *Kulturą*, publikował też artykuły w czasopismach dotyczących historii sztuki, m.in. w *Biuletynie Historii Sztuki i Spotkaniach z Zabytkami*. W 1991-95 był przewodniczącym Społecznego Komitetu Ochrony Zabytków Krakowa, a w 1991-97 prezesem Stowarzyszenia Historyków Sztuki (od 2003 jego członek honorowy). Otrzymał doktorat honoris causa Akademii Pedagogicznej w Krakowie (2003) oraz Politechniki Krakowskiej (2005). Odznaczony Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą (1994) i Krzyżem Wielkim (2001) Orderu Odrodzenia Polski oraz watykańskim Orderem św. Grzegorza, przyznanym przez papieża Jana Pawła II (2001). Za całokształt działalności otrzymał nagrodę Wojewody Krakowskiego (1995) i odznakę Prezydenta m. Krakowa „Honoris gratia” (2005). Zmarł 24 grudnia 2006 w Krakowie. Za zasługi dla nauki i ochrony zabytków pośmiertnie odznaczony medalem „Merentibus” (2007).

TWÓRCZOŚĆ

6. Sztuka w Polsce Piastów i Jagiellonów. [Studia]. Wwa: PWN 1993, 464 s.

7. Sztuka w Polsce od I do III Rzeczypospolitej. Zarys dziejów. Wwa: PWN 1998, 509 s.

8. Kresy, czyli Obszary tęsknot. [Szkice]. Kr.: WL 2001, 235 s.

Studia i artykuły w czasopismach i książkach zbiorowych, m.in.: Interarmizm i modyzm. *Kultura*, Paryż 1991 nr 12 s. 119-127. – Polacy, Polonusy i Polusy a historia. *Kultura*, Paryż 1992 nr 6 s. 10-20. – Prognozy. *Kultura*, Paryż 1992 nr 3 s. 3-14. – Taniec oszołomów. *Kultura*, Paryż 1992 nr 9 s. 3-16. – 219

Trzy kształty czasu w religijnej sztuce średniowiecza. W: *Biblia a kultura Europy*. T. 2. Łódź 1992 s. 13-25. Ut poesis pictura erit. *Ruch Lit.* 1992 z. 4 s. 317-333.

Prace z zakresu historii sztuki oraz wydawnictwa albumowe

23. Cuda Polski. [Album; fotografie:] R. Czerwiński. Kr.: Wydawn. R. Kluszczyński 1997, 223 s.

24. Polskie pomniki w świątyniach Rzymu; Monumenta poloniae in Italia. [Współaut.:] M. Kornecki. Wwa: IS PAN; Fundacja Rzymska im. J.S. Umiaostowskiego 1994, 252 + [80] s.

Wyd. dwujęzyczne.

25. Alfabet Bierpfaffa & Falcka. Gdańsk: Wydawn. UG 1998, 30 + [28] s.

26. Polska – skarby wieków. [Album]. [Współaut.:] Z. Żygulski junior. Fot.: R. Czerwiński. Kr.: Wydawn. R. Kluszczyński 2001, 199 s.

Praca redakcyjna

1. Dziedzictwo. Ziemiańskie polscy i udział ich w życiu narodu. Pod red. ... Kr.: Znak 1995, 296 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Gęba bez wąsów. Rozm. P. Misior, *Sycyna* 1996 nr 14; Taka moja sarmacka gęba. Rozm. Z. Baran. W: Z. Baran: *Apokalipsa i nadzieja*. Kr. 2000.

I. Rolska-Boruch, R. Gapski: Bibliografia prac T.Ch. W: *Sarmatia semper viva*. Zbiór studiów ofiarowany przez przyjaciół prof. drowi hab. Tadeuszowi Chrzanowskiemu. Wwa 1993 s. 283-296.

A. Litwornia. *Biul. Hist. Szt.* 1996 nr 3/4 [rec.: Polskie pomniki w świątyniach Rzymu]. – M. Jagielto: Kresy jako wyzwanie. *Nowe Książ.* 2001 nr 9 [rec.: Kresy, czyli Obszary tęsknot]. – K. Bik: Zmarł prof. T.Ch.; B. Krasnowolski: T.Ch. myśli niektóre. *Gaz. Wyborcza* 2006 nr 302 – J. Hennelowa: Na starej fotografii; J.K. Ostrowski: Radość życia i dowcip. *Tyg. Powsz.* 2007 nr 1.

E.G.

CHRZĄSTOWSKA Bożena

Pseud.: B.M.; (B.M.).

[...] Nadal pełniła funkcję redaktora naczelnego *Polonistyki*; publikowała tu artykuły i recenzje (podp. pseud.: B.M., (B.M.)). Kontynuowała prace w zespole przygotowującym podstawy programowe nauczania języka polskiego w szkole średniej. W latach dziewięćdziesiątych założyła na UAM Pracownię Innowacji Dydaktycznych i kierowała nią do przejścia na emeryturę w 2000. W 1991-2000 współpracowała z Fundacją Romano Guardiniego w Berlinie; w 1998-2000 była członkiem prezydium Guardini Stiftung. W 1997 została członkiem Komitetu Nauk o Literaturze PAN; weszła też w skład Stowarzyszenia na Rzecz Reformy Szkolnej. W 1999-2001 należała do Rady Programowej Centralnej

Komisji Egzaminacyjnej. W 2000 zakończyła prace w Komitecie Głównym Olimpiady Literatury i Języka Polskiego oraz w Zarządzie Głównym Towarzystwa Literackiego im. A. Mickiewicza. Była współautorką programu *Verba Sacra* (obchodów Roku Jubileuszowego 2000) realizowanego w Poznaniu oraz innych miastach Polski. W 2000 otrzymała doktorat honoris causa Akademii Pedagogicznej w Krakowie. Opracowała koncepcję wydawnego od 2002 cyklu podręczników do nauki języka polskiego w szkole średniej pt. „Skarbiec języka, literatury, sztuki”, które także redagowała; wchodziła też w skład zespołów autorskich poszczególnych podręczników z tego cyklu. Odznaczona m.in. Krzyżem Zasługi Republiki Federalnej Niemiec za działalność w Fundacji Romano Guardiniego (2003). [...]

TWÓRCZOŚĆ

1. Wiadomości z teorii literatury w analizie literackiej. [Współaut.:] S. Wyslouch. Wyd. 3 zmien. pt. *Poetyka stosowana* Wwa: WSiP [2000].

W wyd. 3 dwa pierwsze rozdziały pt. *Metodologia, teoria i interpretacja; Literackość zagrożona?*, – pominięty ostatni rozdział pt. *Postulaty metodyczne*.

3. Poezje Czesława Miłosza. Wyd. 3 Wwa: WSiP 1998. *Bibl. Analiz Lit.*

5. Lektura i poetyka. Zarys problematyki kształtowania pojęć literackich w szkole podstawowej. Nagroda Ministra Edukacji Nar. za wyróżniającą się rozprawę habilitacyjną w 1989.

6. Starożytność – oświecenie. Podręcznik literatury dla klasy 1 szkoły średniej. [Autorzy:] M. Adamczyk, ..., J.T. Pokrzywniak. Wyd. nast.: wyd. 8 Wwa: WSiP 1994, tamże: wyd. 9 1995, wyd. 10 1996, wyd. 11 1997, wyd. 12 1998, wyd. 13 1999, wyd. 14 [2000].

7. Literatura współczesna. Podręcznik dla klas maturalnych. [Autorzy:] ..., E. Wiegandtowa, S. Wyslouch. Wyd. nast.: wyd. 3 Pozn.: Nakom 1994, tamże: 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002.

9. W klasie maturalnej. Książka nauczyciela polonisty. [Autorzy:] ..., E. Wiegandtowa, S. Wyslouch. Pozn.: Nakom 1999, 224 s.

10. Uczę się sam. Program nauczania w liceum ogólnokształcącym, profilowanym i technikum. Język polski w zakresie podstawowym i rozszerzonym. Oprac. ... [treści językowe:] T. Mika. Pozn.: Nakom 2002, 44 s.

11. Skarbiec języka, literatury, sztuki. Wskazówki metodyczne, książka nauczyciela. [Autorzy:] ..., K. Koc, P. Nowak. Pozn.: Nakom 2004, 104 s.

Rozprawy i studia w czasopiśmie i wydawnictwach zbiorowych, m.in.: *Przestrzeganie i granice historii literatury w klasie pierwszej liceum*. *Polonistyka* 1986 nr 5 s. 331-344. – *Vyskum školskeje recepcije poezije*. [Przeł.] P. Winczer. W: *Čitatel'ská*

recepta literatury. Bratislava 1987 s. 222-263. – A jednak poezja kapłańska. W *Drodze* 1994 nr 2 s. 86-95. – Dwie tradycje w psalmach Joanny Kulmowej. W: Dziecko i jego światy w poezji dla dzieci. Szczec. 1994 s. 57-70 [dot.: J. Kulmowa: Suplement mój]. – O sztuce edukacji polonistycznej; Sens reformy; Szukanie sposobu na poezję. W: Kompetencje szkolnego polonisty. [T. 1]. Wwa 1995 s. 7-26; 32-41; 187-197. – Polonistyka w szkole. Dylematy pozorne i rzeczywiste. W: Wiedza o literaturze i edukacja. Wwa 1996 s. 105-123. – Nie mów językiem Kanaanu. O świadomości literackiej księży poetów. *Prz. Powsz.* 1997 nr 4 s. 58-68. – Psalmów obcowanie w polskiej poezji współczesnej. *Rocz. Hum.* 1997 z. 1 s. 223-244, przekł. niem.: Psalmenumgang in der zeitgenössischen polnischen Dichtung. *Trigon. Kunst. Wissenschaft und Glaube Dialog*, Berlin 1996 nr 5 s. 170-189. – „Wierzę wierzę”. O poezji kapłańskiej. W: Religijne aspekty literatury polskiej XX wieku. Lubl. 1997 s. 217-302. – Jakiej reformy kształcenia językowego potrzebuje szkoła? [Współaut.:] T. Patrzalek. W: Edukacja językowa Polaków. Kr. 1998 s. 55-70. – Czy uniwersytet może pomóc szkole? W *Drodze* 1999 nr 9 s. 18-28. – O reformie – niepokornie. *Znak* 1999 nr 3 s. 36-48. – W świecie „dzikich dzieci”. W: Z uczniem pośrodku. Kr. 1999 s. 192-207 [o poezji K. Siwczyka]. – Czego Jaś się nie nauczył... W: Uczeń i nowa humanistyka. Pozn. 2000 s. 72-91. – Literatura w gimnazjum, literatura w liceum. W: Kształcenie polonistów w perspektywie przemian edukacyjnych. Gdańsk 2000 s. 59-77. – Polonistyka czy humanistyka. W: Pedagogika w pokoju nauczycielskim. Wwa 2000 s. 110-130. – Co „mierzyć”? O potrzebie badania odbioru symbolicznego. W: Kłopotliwy problem – badanie polonistycznych osiągnięć uczniów. Kr. 2001 s. 8-23. – Poezja myśli i wiary. O twórczości poetyckiej Karola Wojtyły. W: Jan Paweł II – człowiek i dzieło. Pozn. 2001 s. 113-133. – Znaki tradycji we współczesnej plastyce. W: Obcowanie z wolnością. T. 2. Pozn., Berlin 2001 s. 113-122. – Świat starożytny. W: Skarbiec języka, literatury, sztuki. Podręcznik do klas I-III liceum ogólnokształcącego i profilowanego, zakres podstawowy i rozszerzony. Pozn. 2002 s. 11-38. – Dichtung von Gedanken und Glauben. Von dichterischen Schaffen Karol Wojtyła. W: Die Welt als ganze denken. Berlin 2003 s. 115-133. – Poeci o Papierze-Poecie. W: „Bo piękno na to jest by zachwycało”. Jan Paweł II w kulturze polskiej. Pozn. [2003] s. 67-85. – Wartości odkrywane, narzucane i postulowane w szkolnej edukacji polonistycznej. W: Polonistyka w przebudowie. T. 2. Kr. 2005 s. 306-322.

Prace redakcyjne i edytorskie

8. Obcowanie z wolnością. Dialogi literackie polsko-niemieckie. Pozn., Berlin: Nakom.

[T. 1]. Pod red. ... i H.D. Zimmermanna. 1994, 213 s.

Wersja niemiecka: Umgang mit Freiheit. Literarischer Dialog mit Polen. [Wyd.:] ..., H.D. Zimmermann. [Przel.] J. Retz. Berlin: Dreieck Verlag 1994, 250 s.

[T.] 2. Pod red. ... 2001, 331 s.

Materiały z polsko-niemieckich kolokwium; tekst częściowo w jęz. niem.

9. Kompetencje szkolnego polonisty. Pod red. ... Wwa: WSiP.

[T. 1]. Szkice i artykuły z metodyki. 1995, 285 s.

[T. 2]. Szkice i artykuły z metodyki z lat 1994-1996. 1997, 232 s.

10. Zjazd Polonistów 1995. (Zagadnienia edukacyjne). Materiały pod red. ... i Z. Urygi. Kr.: Wydawn. Nauk. WSP 1995, 171 s.

Referaty na zjazd pt. „Wiedza o kulturze i edukacja” zorganizowany 22-25 maja 1995 w Wwie.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: „Sztuka ma w sobie siłę i moc...” Rozm. B. Smoła. *Nowa Poliszczyna* 2000 nr 4.

B.T.

CHUDEK Józef Marian

1908-1996

Pseud.: Ch.J.M.; Jacek.

[...] Zmarł 18 lutego 1996 w Warszawie.

OPRACOWANIA (wybór)

[A. Biernacki] Abe: J.M.Ch. (1908-1996). *Twórczość* 1996 nr 7. – J.W. Gomułicki: Poszukiwacz „dnia wczorajszego”. O J.Ch. w osiemdziesiątą rocznicę jego urodzin. W teozof. Aleje czarów. Wwa 2000.

M.K.-K.

CHUDY Tadeusz

1931-1997

[...] W 1984-93 był redaktorem naczelnym *Plomyczka*. [...] W 1995 otrzymał Order Uśmiechu, przyznany przez dzieci. [...] Odznaczony m.in. Złotym Krzyżem Zasługi, odznaką „Zasłużony Działacz Kultury”, Medalem Komisji Edukacji Narodowej. Zmarł 30 sierpnia 1997 w Warszawie. Pośmiertnie odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

TWÓRCZOŚĆ

10. Aby było jaśniej... Wiersze z lat dawnych i najnowszych dla dorosłych i dla dzieci. Wwa: Pol. Fundacja Kościuszkowska 1994, 72 s.

11. Pstrąg mnie wyłowił. [Wiersze]. [Kr.: b.w. 2004], [24] s.

221

Prace redakcyjne

5. Więcej drzew! Almanach Klubu Młodego Ekologa. [Wiersze]. [Red.] ... Wwa: Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej w Warsz. Ośrodku Kultury, Staromiejski Dom Kultury 1995, 21 s.

6. T. Chrościelewski: Antenaci. [Wiersze]. Wybór i posł. ... Wwa: Pol. Fundacja Kościuszkowska 1996, 32 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: W człowieku wędruje wiersz mój. Rozm. A. Zmuda. *Okolice* 1987 nr 7/8.

T. Kobryńczuk: Wspomnienie o T.Ch. *Tekst* 1997 nr 3.

B.T.

CHUDZYŃSKI Edward Eugeniusz

TWÓRCZOŚĆ

11. Pamiętnik poetycki. [Wiersze]. Londyn: Pol. Fundacja Kult. 1992, 189 s.

12. A to ci pech! Satyry i piosenki. Londyn: Pol. Fundacja Kult. 1994, 236 s.

OPRACOWANIA (wybór)

T. Ujazdowska: Nadworny twórca akademii. E.Ch. *Archiw. Emigracji* 1998 z. 1.

B.D.

CHWISTEK Leon

TWÓRCZOŚĆ

2. Sens i rzeczywistość w sztuce. Rozprawa. Wyd. łącznie z: K. Chrobak: *Niejedna rzeczywistość. Racjonalizm krytyczny Leona Chwistka*. Kr.: Inter Esse 2004, 479 s.

3. Wielość rzeczywistości. Przedr. zob. poz. 10.

4. Tytus Czyżewski a kryzys formizmu. Przedr. zob. poz. 10.

7. Granice nauki. Zarys logiki i metodologii nauk ścisłych. Przedr. zob. poz. 10.

8. Wielość rzeczywistości w sztuce i inne szkice literackie.

W t. 2 opuszczono w zawartości: *Formizm* (1920).

10. Wybór pism estetycznych. Wprowadzenie, wybór i oprac.: T. Kostyrka. Kr.: Universitas 2004, 353 s.

Zawartość: Wybór pism estetycznych Leona Chwistka i jego komentatorów; *Wielość rzeczywistości* [poz. 3], – Tytus Czyżewski a kryzys formizmu [poz. 4], – z poz. 6: *Zagadnienia sztuki, Zabawa i sztuka bawienia się; Zagadnienia metody w estetyce, – Granice nauki* [poz. 7], – z poz. 8: *Wielość rzeczywistości w sztuce* (1918); *Wielość rzeczywistości w sztuce* (1924); *Formizm* (1919); *Formizm* (1920); *Poezje formistyczne Czyżewskiego; Zagadnienia współczesnej architektury; Teatr przyszłości; Zagadnienia polskiej literatury; Tragedia naturalizmu; Twórcza siła formizmu, – Tragedia wer-*

balnej metafizyki [poz. 9], – nadto: *Rozmowa z L.Ch.; Moja walka o nową formę w sztuce; Dyskusja L.Ch. – W. Strzeżmiński; Zagadnienia wiedzy w malarstwie; Przeżycia artystyczne, – [Wypowiedzi komentatorów:] S.I. Witkiewicz: Krytyka teorii sztuki L.Ch.; W. Strzeżmiński: Sztuka nowoczesna w Polsce (fragment); S. Ossowski: W sprawie artykułów prof. L.Ch.*

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (J. Wojnowski).

S. Borzym: Ch. i Witkacy: refutacja intuicjonizmu. W tegoż: *Bergson a przemiany światopoglądowe w Polsce*. Wr. 1984. – D. Folga-Januszewska: *Wirklichkeit und Still in der Kunsttheorie von L.Ch. W: Karol Szymanowski in seiner Zeit, München 1984.* – T. Gryglewicz: *Grotesk w sztuce polskiej XX wieku*. Kr., Wr. 1984, passim. – A. Laskowska: *Zapomniany geniusz L.Ch. Wiedza i Życie* 1984 nr 12. – W. Natanson: *Prekursor współczesności. W tegoż: Hierarchie i sylwety*. Wwa 1985. – A. Dawidowiczowa: *„Zeschnięte liście i kwiat”*. [Wspomnienia córki L.Ch.]. Kr. 1989, passim. – M. Porębski: *Granica współczesności*. Wyd. 2 przejr. i uzup. Wwa: 1989, passim. – S. Borzym: *Krytycy szkoły lwowsko-warszawskiej. W tegoż: Panorama polskiej myśli filozoficznej*. Wwa 1993 [tu m.in. o L.Ch.]. – T. Kostyrka: *Leona Chwistka filozofia sztuki*. Wwa: Inst. Kultury 1995, 161 s. – L.B. Grzeniewski: *Cenzura w „Pałacach Boga”*. W tegoż: *Igły w stogu siana*. Wwa 1996. – J. Jadacki: *Pluralistyczna wizja L.Ch. W tegoż: Orientacje i doktryny filozoficzne*. Wwa 1998. – B. Pabiszczak-Szczepańska: *Formizm w poglądach estetycznych L.Ch. Cztow. i Spół.* 1998 t. 16. – P. Wojciechowski: *Europa L.Ch. (Jeden świat, jeden mózg)*. *Więź* 1998 nr 3. – K. Chrobak: *L.Ch., Roman Ingarden. Historia pewnej polemiki*. W: *Od teorii literatury do ontologii świata*. Tor. 2003. – K. Chrobak: *Niejedna rzeczywistość. Racjonalizm krytyczny Leona Chwistka; ...; Sens i rzeczywistość*. Kr.: Inter Esse 2004, 479 s.

A.Sz.

**CHYLICKA Wanda
1911-1996**

[...] Zmarła 24 kwietnia 1996 w Warszawie.

B.T.

CICHLA-CZARNIAWSKA Elżbieta

[...] W 1953 ukończyła Liceum Ogólnokształcące ss. Nazaretanek w Częstochowie. [...] Do 1988 wchodziła w skład komisji rezyzyjnej Oddziału Lubelskiego ZLP; w 1999 zrezygnowała z członkostwa w ZLP. W 2005 otrzymała nagrodę literacką im. J. Czechowicza za całokształt twórczości. [...]

TWÓRCZOŚĆ

17. *Zielny żartopis*. [Wiersze]. Lubl.: [Nakł. autora] 1993, 79 s.

18. *Wiersze wybrane*. Lubl.: Norbertinum 1995, 151 s.

19. *Piękna skończoność*. [Wiersze]. Lubl.: Polihymnia 1997, 78 s.

20. *Zamurowana dziupla*. [Wiersze]. Lubl.: Norbertinum 1997, 78 s.

21. Zabawa w chowanego. [Wiersze]. Lubl.: Polihymnia 1998, 68 s.

22. Olszynowe królestwo. [Powieść]. Lubl.: Norbertinum 1999, 234 s.

23. Władysław Sebyła. Życie i twórczość. Lubl.: Norbertinum 2000, 184 s.

24. Zapamiętania. [Powieść]. Bydż.: Tow. Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej. Oddział w Bydż. 2001, 223 s.

25. Niewyśpiewana serenada. [Wiersze]. Lubl.: Norbertinum 2002, 117 s.

26. Wydarzenia pozorne i niepozorne. Lubl.: Norbertinum 2004, 97 s.

27. Ogrody i złomowiska. [Opowiadania]. Lubl.: Norbertinum 2005, 111 s.

28. Tyle ile cię jest. Wybór poezji. Posł.: Z.T. Łączkowski. Lubl.: Norbertinum 2005, 343 s.

29. Moja sowa śnieżna. [Wiersze]. Posł.: P. Sanetra. Lubl.: Norbertinum 2006, 89 s.

30. Sumowanie znaków. Wspomnienia, małe prozy, szkice. Lubl.: Polihymnia 2006, 355 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

A.K. Waśkiewicz: Przepisać życie na czysto. *Akcent* 1994 nr 1 [rec.: Terytoria Jego Wysokości]. – [Władysław Sebyła:] W. Ligęza: Gospodarstwu polskiej poezji potrzebny. *Noue Książ.* 2000 nr 7; M. Maciejewski: O życiu i twórczości Władysława Sebyły. *Kresy* 2000 nr 42-43. – T.P. Polanowski: W tonacji ściszonej. *Noue Książ.* 2000 nr 1 [rec.: Olszynowe królestwo]. – [Niewyśpiewana serenada:] W. Kaliszewska; Świat i poeta. *Noue Książ.* 2002 nr 9; Z.T. Łączkowski: Piękna choroba na świat i człowieka. *Akant* 2002 nr 10, też *Akcent* 2002 nr 3. – M.J. Okoń: Wieczny krąg istnienia. W: *Książki i ludzie.* Lubl., Chelmu 2002. – P. Sanetra: Człowiek na miarę. *Akcent* 2005 nr 4 [rec.: Tyle ile cię jest]. – A. Frania: Nieskończoność skończoności. Uwagi o poezji E.C.-Cz. W tegoż: *Poświatowska, Marjańska, Cichła-Czarniawska.* Częstochowa 2007.

J.Z.

CIECHANOWSKA Zofia

TWÓRCZOŚĆ

2. Działalność polskich bibliotek uniwersyteckich w okresie sprawozdawczym 1928/9. [B.m.w. 1930], 12 s.

OPRACOWANIA (wybór)

SBLP t. 2 (J. Starnawski).

CIERNIAK Jędrzej

[...] W 1935 otrzymał Srebrny Wawrzyn PAŁ za szenie zamilowania do literatury polskiej. [...]

TWÓRCZOŚĆ

2. Wesele krakowskie. Inscenizacje obrzędów ludowych, opracowane z zespołem młodzieży szkolnej przez ...

Adapt. radio wa: Na weselu. Oprac. ... Radio 1951.

OPRACOWANIA (wybór)

SBLP t. 6 (J. Starnawski).

S. Lysiak: Teatr ludowy w koncepcji J.C. *Stud. Filol.* t. 3: 2004. E.G.

CIESIELCZUK Stanisław

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (J. Poradecki).

E. Jaskółka: Od poezji Kosmosu do poezji czasu. Studium o twórczości Stanisława Ciesielczuka. Kat.: Wydawn. UŚI. 1997, 190 s. – A. Baluch: Życie zamyka się jak księga w twórczości poetyckiej S.C. W tegoż: *Uważne czytanie.* Kr. 2000. E.G.

CIEŚLIKOWSKA Teresa

[...] W 1975-92 wchodziła w skład Komisji Poetyki i Stylistyki Słowiańskiej Międzynarodowego Komitetu Słowistów. W 1989-97 redagowała *Folia Scientium Artium et Litterarum*. Do 1989 była członkiem Komitetu Nauk o Literaturze Polskiej. W 1990 została profesorem zwyczajnym. Do 1994 kierowała Zakładem Teorii Literatury, następnie do przejścia na emeryturę w 1997 Katedrą Teorii Literatury, Teatru i Filmu UE. W 2003 podjęła pracę na etacie profesora w Wyższej Szkole Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi. [...] Odnacznona Medalem Komisji Edukacji Narodowej (1982) oraz odznakami „Za Zasługi dla Województwa Łódzkiego” (1989) i „Za Zasługi dla m. Łodzi” (1995). [...]

TWÓRCZOŚĆ

4. W kręgu genologii i teorii sugestii. [Szkice]. [Współaut.:] S. Cieślowski. Łódź: Wydawn. UE 1995, 164 s.

Tu wspólnie z S. Cieślowskim: Czy brak happy-endu może być wyznacznikiem struktury gatunków narracyjnych?; Kain i Habel, który był Mojżeszem; La langage indirect: comprehension et incomprehension: Sacrum i maska; Gdzie są bogi z tamych lat?

5. W kręgu genologii, intertekstualności, teorii sugestii. [Szkice]. Wwa, Łódź: Wydawn. Nauk. PWN 1995, 311 s.

B.D.

Zawartość: Od autorki. – I. W kręgu genologii: Problem tendencyjnej powieści pozytywizmu; Z problematyki współczesnych przemian rodzajowych; Tendencja do teatralizacji w powieści współczesnej. (Wstęp do problematyki); Polska geneza powieści warsztatowej; Struktura powieści kryminalnej na tle współczesnego powieściopisarstwa; Zagadnienie dwusystemowości w poezji konkretnej. (Uwagi o tworzywce poezji

konkretnej). – II. Intertekstualność: Z problemów intertekstualności; Tekst intertekstualny. Tekst – kontekst – intertekst. (Sytuacje graniczne); Tekst literacki wobec tekstu wzorca; Implikacje literackie we współczesnych utworach narracyjnych; Cytat w narracji. (Zarys problemu); Centon i centonowa twórczość; Wstęp do „neantologii”, czyli rzecz o quasi-recenzjach i quasi-przedmowach; „Po co Homer?”; Kanon i recenzja. (Teoretycznoliterackie rozważania terminologiczne, niezupełnie marginalne, dla ewentualnego użytku badaczy innych dyscyplin, o relacjach między terminami: kanon i archetyp, kanon i recenzja, recenzja, redakcja, wersja, tekst i intertekst). – III. Teoria sugestii: Grafo-agrafo; Przemilczenie w prozie. (W kręgu teorii sugestii); Sugestia jako zasada narracji. – IV. Appendix: Warsztat współczesnej prozy narracyjnej. (Z zagadnień reprezentacyjnych); Kilka problemów współczesnej powieści. (Z dyskusji nad „nouveau roman”); Niektóre funkcje kompozycyjne monologu wewnętrznego we współczesnej prozie narracyjnej; Chwył hipotetyczności w narracji; Istnienie-nieistnienie bohatera jako chwył kompozycyjny w powieści T. Parnickiego „Słowo i ciało”.

Praca redakcyjna

3. Perspective comparatiste orient-occident en theorie litteraire. Colloque International Institut de la Théorie de la Littérature, du Théâtre et du Film; The Orient-West comparative perspective in literary theory. International Colloquium Institute of the Theory of Literature, Theatre and Film. Les actes furent red. par S. Cieślowski et ... Łódź: Biblioteka 1993, 219 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

A. Pomerajska. *Prz. Hum.* 1996 nr 6 [rec.: W kręgu genologii, intertekstualności, teorii sugestii].

M.K.-K.

CISŁO Maciej

[...] W 1993 publikował w *Przeglądzie Literackim* „Felieton literacki”. Za twórczość poetycką w 1994 otrzymał nagrodę im. B. Sadowskiej, przyznaną przez SPP. Prowadził przegląd prasy w Programie II Polskiego Radia. Wiersze, artykuły i recenzje publikował m.in. w pismach: *Kwartalnik Artystyczny* (od 1995), *Pracownia* (1995-2000), *Res Publica Nowa* (1995-97), *Borussia* (1996-2001), *Kresy* (1996-2003), *Pogranicza* (1996, 2002), *Arkusze* (1997, 2002), *Topos* (1996-2004), *Tygiel Kulturalny* (1996-2003), *Akcent* (1998-2002), *Fraza* (2001, 2003), *Nowa Okolica Poetów* (2001-02). Obok twórczości poetyckiej i krytycznoliterackiej zaczął uprawiać twórczość przekładową z języka angielskiego. W 2002 ożenił się z Anną Janko, poetką. [...]

TWÓRCZOŚĆ

7. Razem osobno. Eseje, komentarze, wiersze, dziennik 1989-1993. Ostrołęka: „Pracownia”; Ofic. Wydawn. Ostrołęckiego Ośrodka Kultury 1994, 101 s.

8. Razem osobno wieloksiążka. Wwa: Trio 1997, 141 s.

9. Bezczas i niemiejsce. [Wiersze]. Kr.: Zielona Sowa 2002, 76 s.

10. Kochaina. Wiersze używane i nowe. Wwa: Wydawn. Nowy Świat 2006, 95 s.

Przekłady

1. D. Hamilton: Prezent nie tylko świąteczny. [Powieść]. Wyd. łączne z: K. DeNosky: Zaskakujące dziedzictwo. Przeł. S. Różycka. Toronto, Wwa: Arlekin 2003, s. 155-314.

2. K. Jensen: Tajemniczy książe. [Powieść]. Wyd. łączne z: A.M. Winston: Bogaci i samotni: Stone. Przeł. U. Szczepańska. Toronto, Wwa: Arlekin 2003, s. 167-314.

3. B. McCauley: Noce z Hanną. [Powieść]. Wyd. łączne z: B. McCauley: Łowy na dzikie mustangi. [Powieść]. Przeł. A. Kamińska. Toronto, Wwa: Arlekin 2003 s. 159-314.

4. J. Merritt: Ostatni kawaler. [Powieść]. Toronto, Wwa: Arlekin 2003, 154 s.

5. E. Wilks: Obietnica Luke'a. [Powieść]. Toronto, Wwa: Arlekin 2003, 154 s.

6. K. Gold: Na jachcie z milionerem. [Powieść]. Toronto, Wwa: Arlekin 2004, 154 s.

7. B. McCauley: Podróż ku miłości. [Powieść]. Toronto, Wwa: Arlekin 2004, 154 s.

8. E. Darcy: Tajemnicza modelka. [Powieść]. Toronto, Wwa: Arlekin 2004, 314 s.

9. A. Major: Randka na Rodos. [Powieść]. Wyd. łączne z: B. Jameson: Zmysłowy mężczyzna. Przeł. U. Gutowska. Wwa: Arlekin 2004, s. 153-314.

10. K. Ross: Ślub w Rzymie. [Powieść]. Toronto, Wwa: Arlekin 2004, 154 s.

11. B. McCauley: Prywatne życie gwiazdy. [Powieść]. Toronto, Wwa: Arlekin 2005, 154 s.

12. J. Davis: Poszukiwacz skarbów. [Powieść]. Toronto, Wwa: Arlekin 2005, 154 s.

13. M. Ker: Bajeczna noc. [Powieść]. Wyd. łączne z: M. Ker: Wiosna w Paryżu. [Powieść]. Przeł. I. Bukojemska. Toronto, Wwa: Arlekin 2005, s. 7-161.

Praca redakcyjna

1. Wśród serdecznych przyjaciół. Najpiękniejsze wiersze dla dzieci. Wybór i wstęp ... Wwa: Prószyński i S-ka 2001, 187 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

E. Filipczuk: Dowód na istnienie poezji. *Poezja* 1987 nr 10 [rec.: Stan pol. – [Było jutro będzie wczoraj:] A. Niewia-

domski: Najciekawsza jest kraweź. *Twórczość* 1993 nr 9; A. Szymańska. *Prz. Powsz.* 1993 nr 11. – [Razem osobno:] I. Smolka: Spóźniona prowokacja. *Życie Warsz.* 1995 nr 72; W. Wantuch: Mózg na papierze. *Kresy* 1995 nr 4; L. Szaruga: Dziennik poetycki. W tegoż: Powrót poetów. Kr. 1997; M. Błażejewski: Znowu razem, znowu osobno. *Topos* 1998 nr 1/2; J. Zieliński: Sens sensualny. *Res Publica Nowa* 1998 nr 5. – [Bezczas i niemiejsce:] J. Klejnocki: Świetlisty młodzieniec. *Res Publica Nowa* 2002 nr 11; M. Witkowski: Wiersze dedykowane Ani. *Nowe Książ.* 2002 nr 11; W. Giedrys: W pełni udany powrót. *Borussia* 2003 nr 29; A. Janko. *Akcent* 2003 nr 4; D. Jarząbek: Koniugacja zachwyty i zająknięcie śmiercią. *Topos* 2003 nr 4/5; P. Michałowski: Miłość w starych dekoracjach. *Kresy* 2003 nr 4. – R. Ostaszewski: Niezbyt jasno w zachwycentu. *Nowe Książ.* 2006 nr 12 [rec.: Kochaina].

E.G.

CSATÓ Edward

[...] W 1969 Klub Krytyki Teatralnej SDP ustanowił nagrodę młodych im. E. Csató.

OPRACOWANIA (wybór)
SBLP t. 4 (J. Skuczynski).

E.G.

CWOJDZIŃSKI Antoni

TWÓRCZOŚĆ

3. Freuda teoria snów. Komedia w 3 aktach. [Wyd. 2] Kr.: Universitas 2004.

OPRACOWANIA (wybór)
K. Troczyński: Od Shawa do Winawera. W tegoż: Pisma teatralne. Kr. 2001. [rec.: Freuda teoria snów].

E.G.

CYBULSKA Maja Elżbieta

[...] Artykuły literackie publikowała w *Przeglądzie Polskim* (Nowy Jork, 1986). Ponownie podjęła stałą współpracę z londyńskim *Tygodniem Polskim*, publikując liczne artykuły oraz recenzje literackie i teatralne (tu od 1988 stały cykl felietonów pt. „W moich oczach”). [...]

TWÓRCZOŚĆ

7. W moich oczach. Wybór z lat 1982-1994. [Felietony i recenzje literackie]. Londyn: Pol. Fundacja Kult. 1995, 159 s.

Teksty druk. wcześniej w *Tygodniu Pol.*, Londyn.

8. Dobra Anglia i inne szkice. Rzeszów: Bibl. *Frazy* 2005, 171 s.

Wybór recenzji z l. 1995-2004 publikowanych w *Nowych Książ.* oraz w londyńskich czasop. *Środa Lit.* i *Tydz. Pol.*

Praca redakcyjna

1. „Przychodź do mnie”. Listy Stefanii Zahorskiej do Leonii Jabłonkówny i listy Adama Pragie-

ra. Oprac. i wstęp ... Londyn: Pol. Fundacja Kult. 1998, 184 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

B. Kazimierczyk: Praca pochwały godna. *Kierunki* 1989 nr 4 [rec.: Potwierdzone istnienie]. – [W moich oczach:] S. Kosowska: W jej oczach. *Kultura*, Paryż 1995 nr 9; H. Weber: Syn Brunona Schulza. *Wiad. Kult.* 1996 nr 37; A. Frajllich-Zajac: „Stoją na półkach bezpieczne, nieugięte i pożądane”. *Akcent* 1997 nr 2.

B.D.

CYWIŃSKI Stanisław

TWÓRCZOŚĆ

2a. Kartki z pamiętnika. (1914-1920). Wil.: Druk. Dz. Wil. 1931, 111 s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (E. Kondyjowska).

[O procesie S.C.] S. Stomma: S.C. *Tyg. Powsz.* 1987 nr 39, polem. [K. Koźniewski] K. Koź.: Echa wileńskie. *Polityka* 1987 nr 42, T. Jodełka-Burzecki: Przeciw dezinformacji. *Kierunki* 1987 nr 49; M. Urbanek: Polska jest jak obwarzanek. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1988, 131 s.; P. Siekanowicz: Praktyki dyktatury. Sprawa napadu na redakcję „Dziennika Wileńskiego” w 1938 r. Wwa: Inst. Hist. im. R. Dmowskiego 1993, 51 s. – M. Buś: Uczeń i znawca. S.C. wobec Norwida. *Stud. Norwidiana* 1994/1995. – A. Garlicki: Zemsta za kabotyna. *Polityka* 2007 nr 11 [o procesie S.C.].

B.T.

CZACHOROWSKI Stanisław Swen

[...] Wcześniej osierocony (matka zmarła w 1920, ojciec wkrótce potem), był wychowywany przez ciotkę. Szkołę powszechną ukończył w Nasielsku (mieszkał wówczas u wuja), następnie przez pół roku uczył się w warszawskim Prywatnym Gimnazjum im. E. Rontalera. Uczył się też w Toruniu w szkole oo. redemptorystów, którą opuścił po załamaniu nerwowym. Przebywał krótko w klasztorze pod Sokołowem Podlaskim. Ostatecznie podjął naukę zawodu w zakładzie fryzjerskim. Podczas okupacji niemieckiej pracował w fabryce, zajmował się też m.in. handlem książkami na bazarze Różyckiego w Warszawie. Uczęszczał na konspiracyjne kursy wieczorowe. Po upadku powstania warszawskiego mieszkał w Krakowie. Tu po zakończeniu II wojny światowej ukończył Studium Starego Teatru; współpracował też z grupą teatralną Dal. Następnie przeniósł się do Olszyna, gdzie od sezonu 1945/1946 do 1947 pracował jako aktor w Teatrze im. S. Jaracza. [...] Ożenił się z Hanną Wolską, rzeźbiarką. W 1989 został członkiem SPP. [...]

225

TWÓRCZOŚĆ

A. Autogilotynki. [Wiersze]. Powst. ok. 1950. Przygot. do druku i wstęp: M. Siewkowski. Inowrocław: Pozkał 1997, 72 s.

1a. Wall Street leży koło Harlemu. [Utwór dramatyczny; współaut.:] L.E. Stefański. Powst. 1953. Wg inf. H. Czachorowskiej *Odra* 1997 nr 10. – Wyróżnienie w 1953 w konkursie Min. Kultury i Sztuki oraz ZLP na sztukę poświęconą 10-leciu PRL.

15. Czerwony odpust. Poemat. Bydgoszcz: Inst. Wydawn. „Świadek” 2006, 45 s.

OPRACOWANIA (wybór)

S. Fryde: Ludowość i Awangarda. *Poezja* 1988 nr 12 [rec.: *Poezje wybrane*]. – J. Drzewucki: Wrażliwość wyobraźni. *Rzeczpospolita* 1997 nr 293 [rec.: Autogilotynki]. – O.S.S.Cz. i Mironie Białoszewskim z Hanną Czachorowską rozmawia J. Maciejewski. *Odra* 1997 nr 10. – J. Koźmiński: Dochodzenie do wiersza. *Nowe Książki*. 1998 nr 5 [rec.: Autogilotynki]. – J. Marx: Summa rustykalnej astrologii. W tegoż: Legendarni i tragiczni. Wwa 2002 [tu także wybór wierszy S.S.Cz.]. – M. Siewkowski: Poetyckie światy Stanisława Śwena Czachorowskiego. Tor.: Wydawn. Adam Marszałek 2004, 206 s. [zawiera też bibliografię S.S.Cz.]. – W.P. Szymański: Hiacynt barokowy; Poezja rozbitego naczyń; Summa strony sonetu. W tegoż: Między ciemnością a światem. Kr. 2005 [rec.: Planeta cykuty; Echo przez siebie].

M.K.-K.

CZACHOWSKA Jadwiga

[...] W 1997 została członkiem korespondentem, a w 2005 członkiem zwyczajnym Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. Była nadal (do 2002) członkiem Komitetu Nauk o Literaturze Polskiej PAN. Wchodzi w skład Rady Naukowej IBL. Kontynuuje pracę naukową. [...]

TWÓRCZOŚĆ

Rozprawy i hasła biobibliograficzne w czasopiśmie i wydawnictwach zbiorowych, m.in.: Dokumentacja w badaniach literackich. W: Słownik literatury XX wieku. Wr. 1992 s. 177-184. – W kręgu „Polski Walczącej”. (Coëtquidan – Paryż). W: Polskie środowiska twórcze na emigracji we Francji wrzesień 1939 – czerwiec 1940. Wwa 1995 s. 29-42. – Zawile dzieje hasła Józefa Mackiewicza w słownikach IBL. *Teksty Drugie* 1996 nr 6 s. 155-168. – Literatura emigracyjna w krajowych bibliografiach literackich. *Teksty Drugie* 1998 nr 3 s. 129-144. – [Hasła (94)]. W: Współcześni polscy pisarze i badacze literatury. T. 1-9. Wwa 1994-2004.

Prace edytorskie i redakcyjne

5. Polska Bibliografia Literacka. Red. nauk. ... Tomy za lata 1952-1955, 1966-1986. Łódź: PWN 1969-1991; Wwa, Pozn. 1993, 1995. PAN IBL.

11. Słownik pseudonimów pisarzy polskich XV w. – 1970 r. Oprac. zespół pod red. E. Jankowskiego. Red. działu współczesności ... T. 1-4. Wr.: Ossol. 1994-1996.

Tu też hasła pseudonimowe pisarzy współczesnych.

12. Współcześni polscy pisarze i badacze literatury. Słownik biobibliograficzny. Opracował zespół pod red. ... i A. Szałagan. T. 1-9: A-Z. Wwa: WSiP 1994 (t. 1-3), 1996, 1997, 1999, 2001, 2003, 2004, 370 + 367 + 470 + 534 + 534 + 554 + 473 + 471 + 510 s.

Zespół autorski: J.Cz., B. Dorosz, E. Głębińska, A. Hejman (t. 1-3), J. Pitera (t. 1-3), A. Szałagan, B. Tyszkiewicz (t. 1-5, od t. 7), J. Zawadzka; od t. 4: K. Batora, B. Marzęcka, od t. 6: M. Kotowska-Kachel.

13. Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk 1948-2001. Książki i czasopisma. Bibliografia. Oprac.: K. Batora i B. Tyszkiewicz pod red. ... Wwa: Wydawn. IBL PAN 2002, 129 s.

14. Czesław Miłosz w wydawnictwach Instytutu Literackiego w Paryżu. Bibliografia. Pod kierunkiem ... oprac. A. Szlendak. Wwa: Inst. Dokumentacji i Studiów nad Literaturą Pol., Oddz. Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza w Wwie 2007, 159 s. *Konstelacja „Kultury”*.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – LP XX w. (uzup.).

Wydawnictwo jubileuszowe Jadwidze Czachowskiej przez przyjaciół i kolegów ofiarowane. Warszawa, 30 października 2002 r. Wwa 2002, 38 s., powiel. [zawartość: R. Loth: Za co kochamy profesor J.Cz.; E. Głębińska: J.Cz. Żywoć i sprawy; A. Szałagan: Bibliografia prac J.Cz. za lata 1943-2002].

A.Sz.

CZACHOWSKI Kazimierz

OPRACOWANIA (wybór)

Z. Miedziński: Krytyk współczujący. *Życie Lit.* 1988 nr 33. J.Cz.

CZAJKA-STACHOWICZ Izabela 1899-1969

Urodzona 2 listopada 1899¹ w Sosnowcu; córka Wilhelma Schwartza (Szwarc), kupca i przemysłowca, z wykształcenia inżyniera metalurga, i Felicy z domu Kino. Po nieformalnym rozpadzie małżeństwa rodziców zamieszkała wraz z ojcem w Warszawie, gdzie podjęła naukę na kompletach prowadzonych przez Marię Drobniewską i Klotyldę Lewandowską. W następnych latach uczyła się na pensji Anieli Wreckiej w Warszawie, a od 1913

¹ Nowe dane biogr. zaczerpnięte zteczki osobowej Arch. U.W. Centr. Arch. Wojsk. w Rembertowie, Arch. Komendy Woj. Policji w Kat.,teczki personalnej w Muzeum Nar. w Wwie.

w Szkole Żeńskiej Kazimierzy Kochanowskiej. W 1917 zdała egzamin maturalny i podjęła studia z zakresu polonistyki i historii sztuki na Uniwersytecie Warszawskim. [...] W 1921 wyszła za mąż za Aleksandra Hertza, wówczas studenta UW i lewicowego działacza politycznego (później profesora socjologii). Na początku 1922, towarzysząc przygotowującemu doktorat mężowi, wyjechała do Wiednia; latem tegoż roku powróciła do Warszawy i weszła starania rozwodowe; jesienią udala się do Berlina. Według niepotwierdzonych informacji kontynuowała studia z zakresu historii sztuki na Friedrich-Wilhelms-Universität i pisała pracę poświęconą sztuce wczesnego odrodzenia. Około 1924, po krótkim pobycie w Warszawie (i uzyskaniu rozwodu), przeniosła się do Paryża. [...] W 1925 wyszła za mąż za Jerzego Gelbarda, architekta. Pracowała m.in. w paryskim salonie sztuki Leopolda Zborowskiego (od 1926) i w galerii prowadzonej przez Jadwigę Zak (żonę malarza Eugeniusza Zaka). [...] Za swój debiut uważała ogłoszony w 1926 cykl artykułów pt. „Malarze polscy we Francji”, zamieszczony w ukazującym się w Paryżu piśmie *Polonia* (niedostępne w polskich bibliotekach). [...] Około 1930 powróciła do Warszawy. [...] Przyjaźniła się z Franciszkiem Fiszerem, utrzymywała też kontakty z wieloma ludźmi pióra. [...] Odbywała podróże po krajach basenu Morza Śródziemnego; korespondencje z turystycznych wojaży do Paryża i Palestyny ogłaszała m.in. w *Bluszczu* (1937-38; podp. Iza Bell). [...] Po wybuchu II wojny światowej przebywała nadal w Warszawie. W czasie okupacji niemieckiej, zamknięta w getcie, pracowała krótko jako kelnerka. W sierpniu 1942, dzięki pomocy męża, wkrótce potem zamordowanego w obozie koncentracyjnym na Majdanku, przedostała się do getta w Otwocku. Zbiegła z transportu do Treblinki i ukrywała się w okolicznych wsiach, posługując się przybranym imieniem i nazwiskiem Stefania Czajka. W 1944 została członkiem oddziału partyzanckiego AL. Latem tegoż roku dotarła do Lublina i wstąpiła do Wojska Polskiego (WP). Przydzielona początkowo do Centrum Wyszczolenia Oficerów WP, od października 1944 służyła w Głównym Zarządzie Polityczno-Wychowawczym (najpierw w Centrum Organizacyjnym Szkół Oficerskich, a potem w 22. Kompanii Łączności i Rejonowej Komendzie Uzupełnień w Lublinie). W maju 1945 została oddelegowana do Komendy Milicji Obywatelskiej (MO) w Katowicach i w stopniu porucznika pracowała w Oddziale Kulturalno-Oświatowym MO; uczestniczyła m.in. w prowadzonych przez Komisję Rewindykacyjną (pod przewodnictwem Stanisława Lorentza) poszukiwaniach zagrabionych przez Niemców dóbr kultury. W październiku 1945 zakończyła służbę w MO. Wyszła za mąż za Władysława Stachowicza, inżyniera chemika (zatrud-

nionego wtedy w milicji). Należała do PPR (od 1946; od 1948 do PZPR). Mieszkała nadal w Katowicach i prowadziła w swym prywatnym mieszkaniu salon literacki, do którego zapraszała artystów z całej Polski. W 1946, po opublikowaniu tomu okupacyjnych wierszy pt. „Pieśni żałobne getta”, została członkiem ZLP (usunięta ze związku w 1954, reaktywowana w prawach członka w 1960). Wiersze i prozę ogłaszała m.in. w *Odrze* (1946, 1948); jako autorka sluchowisk dla dzieci współpracowała z rozgłośnią katowicką Polskiego Radia. Była organizatorką (na zlecenie Wojewódzkiej Rady Kultury w Katowicach i Centralnej Rady Związków Zawodowych) objazdowych wystaw malarstwa łączonych z wykładami dla instruktorów; promowała m.in. malarstwo górników śląskich i twórczość plastyczną Teofila Ociepki. W 1949 powróciła wraz z mężem do Warszawy, gdzie początkowo podjęła współpracę z Biurem Wystaw Artystycznych. W 1951 została starszym asystentem w Muzeum Narodowym i do 1957 pracowała w dziale wydawnictw. Brała udział w życiu literackim, kontynuowała tradycje salonu literacko-artystycznego prowadzonego we własnym mieszkaniu, była fundatorką dorocznych nagród własnego imienia. Nadal wiele podróżowała, odwiedzając m.in. Francję i Amerykę Południową, dokąd w 1957-59 wyjeżdżała dwukrotnie. Rozwijała twórczość prozatorską, pisała zbeletryzowane wspomnienia i literackie reportaże. [...]

TWÓRCZOŚĆ

4. Córka czarownicy na huśtawce. [Powieść autobiograficzna]. [Wyd. 5] Wwa: KAW 1992.

OPRACOWANIA (wybór)

PSB (B. Tyszkiewicz). – LP XX w. (I. Jarosińska).
A. Baranowska: Hela Bertz. W teście: Perły i potwory. Wwa 1986. – W. Żukrowski: Bajkowy Paryż. W teście: Rozmowy o książkach. Wwa 1989 [rec. Dubo... Dubon... Dubonnet]. – K. Kolińska: Szatańska księżniczka. Opowieść o Izabeli Czajce-Stachowicz. Wwa: KAW 1992, 148 s. – N. Gross: Portrety z warszawskiego getta. („Czajka”). W teście: Poeci i Szosa. Sosnowiec 1993. – K. Kolińska: Szatańska księżniczka i Gombrowicz. W teście: Parnas w Oborach. Wwa 2000. – A. Marianowicz: Czajka i jej synkowie. W teście: Pchli targ po remoncie. Wwa 2001.

B.T.

CZAJCZYŃSKA Barbara

[...] We wczesnym dzieciństwie przeprowadziła się wraz z rodziną do Krakowa. [...] W czasie drugiej wojny światowej do 1940 przebywała w Jazłowcu w klasztorze ss. niepokalanek. [...] Wyszła za mąż za Gabriela Gottlieba, lekarza. [...] W 1989 wstąpiła do SPP. Od 1995 pełniła funkcję prezesa Klubu Inteligencji Katolickiej w Krakowie, w 1996 oraz

w 2002-04 przewodniczyła Radzie Porozumienia Klubów Inteligencji Katolickiej. Od 1997 współpracowała z krakowskim pismem dzielnicowym *Saluator* oraz z kwartalnikiem *Cracovia Leopoldis*, wydawanym przez Towarzystwo Miłośników Lwowa i Kresów Wschodnich. [...]

Przekład

2. B. Cendrars: Rum. Życie i przygody Jana Galmonta. [Powieść]. [Wyd. 2] Wwa; Noir sur Blanc 1999.

OPRACOWANIA (wybór)

J. Kornhauser: B.Cz. *Gaz. Wyborcza* dod. *Gaz. w Krak.* 1994 nr 297.

M.K.-K.

CZANERLE Maria

Przekłady i przeróbki

3. A. Czechow: Oświadczyń. Wyst. łącznie z innymi jednoaktówkami pt. Gruby i cienki: Teatr Miniatury (objazdowy) pod patronatem Państw. Przedsiębiorstwa Imprez Estradowych 1952.

J.Cz.

CZAPLEJEWICZ Eugeniusz

[...] W 1981-83 i w 1987-89 był członkiem Komitetu Nauk o Literaturze Polskiej PAN, w 1983-93 członkiem Komitetu Słowianoznawstwa PAN. Wykładał na Uniwersytecie Polskim w Wilnie (Universitas Studiorum Polona Vilnensis); uczestniczył w powołaniu Towarzystwa Przyjaciół tego uniwersytetu i został jego prezesem. Do 1991 kierował Zespołem Poetyki Słowiańskiej w Instytucie Słowianoznawstwa PAN, a do 1997 Zakładem Teorii Literatury i Poetyki Instytutu Literatury Polskiej Wydziału Polonistyki UW. W 1999 otrzymał stanowisko profesora zwyczajnego. W 1993-94 wykładał na Mazowieckiej Wyższej Szkole Pedagogiczno-Humanistycznej w Łowiczu, a następnie od 1994 w Wyższej Szkole Humanistycznej im. A. Gieysztor w Pułtusk. Został członkiem Towarzystwa Edukacyjno-Naukowego „ATENA”. W 2005 przeszedł na emeryturę na UW. Odznaczony m.in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (2001). [...]

TWÓRCZOŚĆ

4. Pragmatyka, dialog, historia. Problemy wspólczesnej teorii literatury.

Przekł. ang. art.: Koncepcja czasu i historii w literaturze emigracyjnej. The Concept of Time and History in Emigré Literature. W: Categories of Time and Space in Eastern and Western Poetics. Wwa 1992. – Platońskie początki: Platonic beginnings of literary criticism. [Przel.] A. Korzeniowska. *Zag. Rodz. Lit.* 1987 z. 1 s. 5-20. – Typ refleksji o literaturze a gatunek literacki: The Type of Reflection and the Literary Genre.

[Przel.] A. Korzeniowska. W: Reflection on Literature in Eastern and Western Cultures. Wwa 1992.

6. Literatura i różnorodność. Kresy i pogranicza. [Autorzy:] ..., E. Kasperski. Wwa: DiG 1996, 183 s. Tu E.Cz.: Królestwo różnorodności, s. 1-88.

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopiśmie, m.in.: Poetyka matematyczna a badanie poezji. W: Wiersz i poezja. Wr. 1966 s. 81-94; przekł. czes.: Matematicka poetika a studium poezie. [Przel.] K. Stindl. *Česka Literatura* 1965 nr 5 s. 419-427. – Szkic do antropologii Stanisława Vincenza. *Mies. Lit.* 1983 nr 11-12 s. 75-88. – O „Balladynie”. W: Cyprian Norwid. Interpretacje. Wwa 1986 s. 186-196. – Łalki Prusa i Platona. *Mies. Lit.* 1987 nr 1 s. 49-60. – Poetyka literatury emigracyjnej. *Poezja* 1987 nr 4 s. 72-86, nr 5 s. 159-170, przedr. w wersji skróconej w: Ktokolwiek jesteś bez ojczyzny. Łódź 1995 s. 49-66. – Grecki „Faraon”. *Mies. Lit.* 1988 nr 1 s. 53-66. – Koncepcje teoretycznoliterackie Juliana Klaczki. W: Z dziejów polskiej nauki o literaturze. T. II. Wwa, Kr. 1988 s. 21-31. – Literatura jako ideologia. W: Problemy teorii literatury. Ser. 3. Prace z lat 1975-1984. Wr. 1988 s. 334-357. – Formy myślenia o dziele literackim. W: Poszukiwania teoretycznoliterackie. Wr. 1989 s. 35-51. – Poetyka Averinceva. *Prz. Hum.* 1989 nr 8/9 s. 21-33. – Przestrzeń architektoniczna a gatunek literacki. *Prz. Hum.* 1989 nr 2 s. 121-138; przekł. ang.: Architectonic space and the literary genre. W: Categories of time and space in Eastern and Western poetics. Wwa 1992 s. 235-262. – Budowanie słowa Pawła Florenskiego. W: Koncepcje słowa. Wwa 1991 s. 229-242. – Literatura schyłku Drugiego Tysiąclecia. *Prz. Hum.* 1991 nr 1 s. 29-42. – Między formalizmem a neoidealizmem. (Wokół myślenia totalitarnego w teorii literatury). *Prz. Hum.* 1991 nr 5-6 s. 45-60; wersja zmien. przedr. w: Literatura. Teoria. Metodologia. Wwa 1998 s. 61-87. – „Noc powrotna”. W: Juliana Przybosa najmniej słów. Wwa 1991 s. 112-149. – Buber, Vincenz, Bachtin. W: Kresy, Syberia, literatura. Wwa 1995 s. 219-240. – Chaos a gatunki literackie. W: Pochwała historii powszechnej. Wwa 1996 s. 497-508. – Czy jest literatura kresowa? Kresowe bałagany. W: Kresy w literaturze. Wwa 1996 s. 7-73; 122-148. – Dialogue and chaos in the theory of Bakhtin. W: Dialogue in the heart of Europe. Prague 1996. – Koncepcje różnorodności i chaosu. W: Literatura a heterogeniczność kultury. Wwa 1996 s. 51-60. – Nowożytna literatura i nauka o literaturze w świetle heterogeniczności. *Jęz. Artyst.* 1996 t. 10 s. 222-233. – Różnorodność w poetyce a poetyka różnorodności. W: Studia slavistica et humanistica in honorem Nullo Minissi. Kat. 1997 s. 23-40. – Współczesne przekłady – białoruski i rosyjski – poematu Mikołaja Hussowskiego „Pieśń o zubrze”. W: Przekład literacki. Wwa 1997 s. 310-326. – Dramatycz-

ne przygody neoplatonizmu dwudziestowiecznego w Rosji. (O twórczości Aleksego Łosiewa). *Heksis* 1998 nr 3-4 s. 21-32. – Gry w cenzurę. (Casus Stempowskiego). W: Autor – tekst – cenzura. Wwa 1998 s. 267-280. – Myślenie dialogowe Michała Bachtina. W: Literatura. Teoria. Metodologia. Wwa 1998 s. 143-197. – Owidiusz, Leonardo, Nietzsche – trzy obrazy chaosu. *Prz. Hum.* 1998 nr 3 s. 1-26. – Historia i komparatystyka. (Konradowska koncepcja literatury światowej). *Prz. Hum.* 1999 nr 1 s. 13-26. – Poetyka i ogrody. (O teoretycznej refleksji Lichaczowa). *Prz. Hum.* 1999 nr 5 s. 1-17. – Polska literatura – przed romantyzmem. W: V Sympozjum: Znaczenie edukacyjne polskich zesłańców syberyjskich na tle historii najnowszej. Wwa 2000 s. 51-72. – Poetyka jako paleontologia, czyli Olga Frejdenberg. *Prz. Hum.* 2001 s. 17-26. – Moja droga na Kresy. W: Dialog, komparatystyka, literatura. Wwa 2002 s. 341-350. – Taneczna epopeja. („Pan Tadeusz”). W: Taniec i literatura. Pułtusk; Wwa 2002 s. 15-39. – U źródeł literatury emigracyjnej. (Jeden z najstarszych toposów literatury europejskiej). W: Pisarz na emigracji. Wwa [2005] s. 10-29.

Prace redakcyjne

9. Koncepcje słowa.

W t. 2 błędny tytuł.

11. Kresy, Syberia, literatura. Doświadczenia dialogu i uniwersalizmu. Pod red. ... i E. Kasperskiego. Wwa: Trio 1995, 252 s.

12. Kresy w literaturze. Twórcy dwudziestowieczni. Pod red. ... i E. Kasperskiego. Wwa: Wiedza Powsz. 1996, 349 s.

13. Literatura a heterogeniczność kultury. Poetyka i obraz świata. Pod red. ... i E. Kasperskiego. Wwa: Trio 1996, 295 s. Wyższa Szkoła Hum. w Pułtusku.

14. A. Pomarańska-Szumka: Jak tańczy współczesna poezja? Taniec jako tworzywo i forma wiersza. Red. nauk. ... Wwa: Wyd. Polonistyki UW 1999, 155 s.

15. W. Sadowski: Tekst graficzny Białoszewskiego. Pod red. ... Wwa: Wyd. Polonistyki UW 1999, 147 s.

16. J. Potkański: Wiersz Szymborskiej. Pod red. ... Wwa: [Wyd. Polonistyki UW] 2000, 98 s.

17. Herbert – poetyka, wartości i konteksty. Pod red. ... i W. Sadowskiego. Wwa: DiG 2002, 180 s.

18. Poetyki Leśmiana. Leśmian i inni. Pod red. ... i W. Sadowskiego. Wwa: Wyd. Polonistyki UW 2002, 217 s.

19. Taniec i literatura. Pod red. ..., J. Potkańskiego. Pułtusk: Wyższa Szkoła Hum.; Wwa: Aspra-Jr 2002, 314 s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (M. Kisiel). – Publikacje profesora E.Cz. [Bibliografia]. W: Dialog, komparatystyka, literatura. Profesorowi Eugeniuszowi Czapplewiczowi w czterdziestelecie pracy naukowej i dydaktycznej. Wwa 2002.

M. Zelenka. *Slavia* 1993 z. 2 [rec.: Pragmatyka, dialog, historia]. – K. Ruta-Rutkowska: Sylwetka profesora E.Cz. W: Dialog, komparatystyka, literatura. Profesorowi Eugeniuszowi Czapplewiczowi w czterdziestelecie pracy naukowej i dydaktycznej. Wwa 2002.

M.K.K.

CZAPSKA Maria

[...] Za zasługi dla polskiej sztuki i kultury otrzymała w 1938 Srebrny Wawrzyn Akademicki PAL. [...]

TWÓRCZOŚĆ

6. Szkice Mickiewiczowskie. Nota o autorce: E. Kiślak. Wyd. 2 Wwa: Rytm 1999, 334 s.

8. Europa w rodzinie. Wyd. łączne z Czas odmieniony [poz. 10]. Wstęp: A. Zagajewski. Kr.: Znak 2004, 382 s.

9. Gwiazda Dawida.

Przekł. włos.: La stella di David. [Przeł.:] L. Dalla Fontana Raffo, V. Passeri Pignoni. Losanna 1977.

10. Czas odmieniony. Wyd. łączne z Europa w rodzinie zob. poz. 8.

11. Ostatnie odwiedziny i inne szkice. Oprac.: P. Kądziała. Zamiast przedm.: K.A. Jeleński. Wwa: Bibl. „Więzi” 2006, 204 s.

Przekłady

1. A. de Saint-Exupéry: Nocny lot. [Przeł.:] ..., S. Stempowski. Wyd. 6 [właśc. 8] Wwa: Pax 1998.

1a. T. Czernawina. Zbiegowie z GPU. [Wspomnienia]. Autoryzowany przekł. i wstęp ... Wwa: Bibl. Pol. 1937, 374 s. Wyd. 2 pt. Zbiegowie. Wwa: Burchard Edition 1996.

OPRACOWANIA (wybór)

[Europa w rodzinie:] Z. Florczak: Co określa świadomość? *Nowe Książ.* 1990 nr 6; J. Łukasiewicz: Zrozumienie. *Odra* 1990 nr 3; – W. Karpiński: M.Cz. W tegoż: Herb wygnania. *Paryż* 1989. – A. Vincenz: Europa w rodzinie. *Kresy* 1994 nr 19. – M. Zadencka: M.Cz. W teście: W poszukiwaniu utraconej ojczyzny. Uppsala 1995. – [Ostatnie odwiedziny i inne szkice:] A. Głąb: Notatki pamięci. *Tyg. Powsz.* 2006 nr 32; A. Siamkajło: Liczy się tylko pamięć. *Nowe Książ.* 2006 nr 12.

E.G.

CZAPSKI Józef

[...] Od końca 1945 przebywał w Paryżu i pełnił funkcję kierownika polskiej placówki II Korpusu Ministerstwa Informacji. [...]

3. Proust contre la déchéance.

Przekł. niemiecki: Proust. [Przel. z franc.] B. Heber-Schärer. Berlin 2006.

4. Wspomnienia starobielskie. Wyd. nast.; [wyd. 6] Kr.: Wolność Niepodległość* 1981; [Wwa:] Niezależność. Inst. Wydawn.* 1981; [Wwa:] Wydawn. im. gen. E. Fieldorfa [właśc. Wydawn. im. Konstytucji 3 Maja*] [1981]; Łódź: Łódz. Zespół Oświaty Niezależności* 1988.

Wyd. łącznie z poz. 6 pt. Wspomnienia starobielskie; Prawda o Katyniu: [wyd. 5] [Lubl.: Spotkania*] 1985; [Wwa: Międzyzakładowa Struktura Solidarności] „V”* 1985; Łódź: Wydawn. Spół. „Fakt”* [1987?]. Przedr. zob. poz. 7.

7. Na nieludzkiej ziemi. [Wspomnienia]. Wyd. nast.: [wyd. 4] nowe wyd. uzup. 2. częścią pt. Walka. [Szczec.:] Suplement* 1981; Łódź: Wydawn. Spół. Fakt* [1987].

Wyd. nast.: łącznie z: Wspomnienia starobielskie [poz. 4]. Prawda o Katyniu [poz. 6]: wyd. 2 rozszerz. [właśc. wyd. 8] Paris: Spotkania 1989, 304 s.; [B.m.:] Solidarność Walcząca* [1989]; Kr.: Znak 2001.

Przekł. franc.: Terre inhumaine. [Przel.] M.-A. Bohomolec. Wyd. nast.; [wyd. 4] [Lausanne] 1991, tamże wyd. nast. 1991.

8. Oko. [Wybór artykułów i wspomnień dot. malarstwa].

Wyd. osob. fragm.: Oko. Wwa: Gaz. Mera-Piap* 1981, 8 s.

9a. Boh wiediel. [Opowiadania]. Wr.: Świt* 1981, 16 s.

Zawartość: Artiem; Via dei Fiori; Boh wiediel.

10. Tumult i widma. [Wybór esejów i artykułów]. [Wyd. 4] Kr.: Znak 1997.

Zawartość jak w wyd. z 1981.

11. Patrząc. Wybór, przedm. i posł.: J. Pollaków. Wyd. 2. Kr.: Znak 2004.

16. Świat w moich oczach. Rozmowy [z ...] przeprowadził P. Kłoczowski. Zabki: Apostolicum; Paryż: Edition du Dialogue 2001, 184 s.

17. Rozproszone. Teksty z lat 1925-1988. Zebrał i notami opatrzył P. Kądziała. Wwa: Bibl. Węży 2005, 455 s.

Wybór utworów w przekł. franc.: L'Art et la vie. [Wybór i przedm.] W. Karpiński. [Przel.] T. Douchy, J. Juryś, L. Hauben. [Paris] 2002.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: [K. Kijowski] J. Jedrychowska: Rozmowa z J.Cz. W teście: Widzieć Polskę z oddalenia. Paris 1988; Rozmowa z J.Cz. dla Radia Wolna Europa [z 1988]. Rozm. M. Łatyński. Oprac. M.A. Supruniuk. Arch. Emigracji 1999 z. 2.

LP XX w. (M. Jentys). – Józef Czapski w wydawnictwach Instytutu Literackiego w Paryżu. Bibliografia. Oprac.: A. Sza-

lagan. Wwa: Inst. Dokumentacji i Studiów nad Literaturą Pol., Oddz. Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza 2007, 81 s. *Konstelacja „Kultury”*.

K.A. Jeleński: Listy z Korsyki do Józefa Czapskiego. Wybrał i przyp. opatrzył W. Karpiński. Zamiast posł.: J. Czapski: Hojność błyskawiczna. Wwa: Fundacja Zesz. Lit. 2003, 77 s.

M. Janion: Artysta przemienienia. W teście: Projekt krytyki fantazmatycznej. Wwa 1991, Plac generała. Wwa 1998 oraz w: Czapski i krytycy. Lubl. 1996. – J. Marciniak: J.Cz. – metafizyka konieczności. Znak 1992 nr 9. – G. Herling-Grudziński: Twórcza siła. W teście: Wyjścia z milczenia. Wwa 1993.

– M. Janion: „Dziwaczny wzrost”. Res Publica Nowa 1993 nr 11, przedr. w teście: Żyjąc tracimy życie. Wwa 2001 oraz w: Czapski i krytycy. Lubl. 1996 [dot.: Wyrwane strony]. – W. Karpiński: Siła pisarstwa J.Cz. Kresy 1993 nr 16. – A. Nowakowski: Homo pingens et scribens. Zesz. Nauk. UJ. Pr. Polonist. 1993 z. 18, przedr. w: Pisarze emigracyjni. Kr. 1993.

– A. Nowakowski: „Pisza ściszonej syntez”. O J.Cz. NaGlos 1993 nr 11. – Twórcza osobowość. Wokół J.Cz. Kresy 1993 nr 16 [materiały z sesji w Lublinie 26-28 V; tu m.in.: W. Karpiński: Siła pisarstwa J.Cz.; Cz. był niezwyklej zjawiskiem. Z W. Karpińskim rozmawiają M. Kitowska-Lysiak i P. Koslewski; J. Marciniak: Trzy listy J.Cz.; J. Bolewski: J.Cz. „złym katolikiem”? Tajemne paradyksy. Dyskusja o twórczości J.Cz.; A. Osęka: Kim był Cz. dla mnie i dla takich jak ja. Przyczynek do recepcji dzieła Cz. w Peerelu]. – B. Białokozowicz: D.S. Mereżkowskij i A.M. Remizov w vospriajiti i chudożestvennom soznani Juzefa Čapskogo. Prz. Rusycystyczny 1994 z. 1/2. – J. Bolewski: Obrazy religijności J.Cz. Prz. Powsz. 1994 nr 1. – W. Karpiński: Twoje oblicze pełne było marzeń. Zesz. Lit. 1994 z. 48. – Z.J. Peszkowski: Myśląc o Józefie Czapskim. Wwa: „Soli Deo” 1994, 55 s. – A. Zagajewski: Piłownia i błysk. Zesz. Lit. 1994 nr 46, przedr. w teście: Obrona żarliwości. Kr. 2002. – Zesz. Lit. 1994 nr 45 [numer częściowo poświęcony J.Cz.; krótkie art., wspomnienia, wybór wypowiedzi J.Cz.]. – B. Białokozowicz: J.Cz. i tiumwirat literacki. (Dymitr Mereżkowskij, Zinaida Gippius i Dymitr Filosofov) W: Kresy i pogranicza. Olsztyn 1995. – J. Domagalski: Proust w literaturze polskiej do 1945 r. Wwa 1995 [m.in. o J.Cz.]. – W. Karpiński: Muzeum Cz. Zesz. Lit. 1995 nr 50. – W. Karpiński: Skarby. Zesz. Lit. 1995 nr 52. – W. Karpiński: Twarda mowa. Zesz. Lit. 1995 nr 49. – N. Lebediewa: Jeńcy polscy w obozach NKWD. Przypadek J.Cz. Przel. I. Grzymała-Siedlecka. Zesz. Lit. 1995 nr 50. – P. Siemaszko: Moja szczipła mądrości. Metafora 1995 nr 18/19. – T. Wójcik: J.Cz. W teście: Pisarze polscy XX wieku. Wwa 1995. – A. Baglajewski: „Dziennik nie na pokaz pomyślany...”. Tytuł 1996 nr 1/2. – Czapski i krytycy. Antologia tekstów. Wybór, oprac. i posł.: M. Kitowska-Lysiak, M. Ujma. Lubl.: Wydawn. UMCS 1996, 561 s. [zawartość: Cz. I. W kręgu malarstwa J.Cz. – Cz. II. W kręgu pisarstwa J.Cz.; Nad książkami; J. Wolff: Książka o sztuce i życiu Pankiewicza; T. Szydłowski: Józefa Pankiewicza wypowiedzi o malarstwie; J. Ulatowski: Pankiewicz a sytuacja malarstwa; P. Smolik: Książka o Pankiewiczu; B. Mansfeld: Malować najważniejsze; G. Bastek: Moralność malarstwa; K.A. Jeleński: Czyste malarstwo czy poetyka; T. Skórzewska: Oko widzące; J. Wolff: Oko widziane z kraju; W. Lipowicz: Artysta i czas; S. Rodziński: Pisane z paletą w rękę; J. Marciniak: Podziemna korona; M. Klecel: Oko i pamięć; J.Cz.; M. Janion: „Dziwaczny wzrost”, – Tematy i refleksje: J. Pollakówna: J.Cz. pisanie o sztuce; A. Nowakowski: Homo pingens et scribens. O J.Cz.; P. Taranczewski: Cz. patrzy na sztukę; J. Zieliński: Kolejność ważności; J. Krawczyk: „Procent od kontemplacji”; J. Marciniak: J.Cz. – metafizyka konieczności; W. Karpiński: Słowa żywe; A. Baglajewski: Kajety i dzienniki J.Cz. – Relacje: R. Aeschlimann: W holdzie J.Cz.; K.A. Jeleński: Z J.Cz. w Luwrze, czyli o nieodrobionym zadaniu; Aldona Mickiewicz: Wieczne czuwanie; G. Her-

ling-Grudziński: „Chciał nie istnieć”; S. Rodziński (trzy wspomnienia); A. Wajda: Spacerowy po Luwrze; J. Hersch: J.Cz.; K. Jung: Ostatnie spotkania; Z. Grzywacz: Druga strona rzeki; – Głasy: A. Michnik: Czytając; M. Janion: Artysta przemienienia; A. Zagajewski: Piłowanie i blysk. – W. Karpiński: Portret Czapskiego. Wr.: Wydawn. Dołnośl. 1996, 261 s. – J.Z. Maciejewski: Cz. wobec literatury. W: Z pogranicza literatury i sztuki, Tor. 1996. – M.A. Supruniuk: Emigracyjny księgozbiór prywatny J.Cz. i jego znaczenie w badaniach bibliograficznych. *Acta Univ. Nicolai Copernici. Nauki Hum.-Spol.* z. 306, *Bibliologia* I Tor. 1996. – B. Deptuła: Cz. antynarodowy? *Res Publica Nowa* 1997 nr 3. – J. Zieliński: Józef Czapski. Krótki życiorys po długim życiu. Wwa: Wydawn. IBL 1997, 103 s. – M. Żarczyńska: „[...] żeby z mowy zrodziły się czyny”. Echa liturgii w twórczości J.Cz. W: Tekst sakralny. Tekst inspirowany liturgią. Łódź 1997. – J. Jarzębski: Pożegnanie z emigracją. Kr. 1998, *passim*. – J. Timoszewicz: Filozofowie – Czapski – Stempowski. *Kultura*, Paryż 1998 nr 4. – Z. Mańkowski: Dlaczego Cz. czyta Rozanowa? *Topos* 1999 nr 5/6. – K. Nowosielski: Z zachwyty, z utrudzenia... (J.Cz. pytania o piękno i prawdę). *Topos* 1999 nr 5/6, przedr. w: Powroty w zapomnienie, Kr. 2001. – Z. Mańkowski: Filozofia twórczego oka. „Widzenie życia J.Cz.” *Topos* 2000 nr 5/6. – P. Siemaszko: Świat obrazu – obraz świata. Przestrzenie pograniczne w pisarstwie G. Herlinga-Grudzińskiego, Z. Herberta i J. Czapskiego. Bydż.: Wydawn. Uczelniane Akad. Bydgoskiej im. Kazimierza Wielkiego 2000, 123 s. – G. Herling-Grudziński: Dialog [z J.Cz.] o Dowódcy [gen. W. Andersie]; Nasz powrót z ZSRR; Twórcza siła. W teżej: Eseje. (Pisma wybrane. T. 3). Wwa 2001. – S. Rodziński: „I te obrazy nie wiadomo skąd”. Rozważania o J.Cz.; J. Sochoń: „Msza i Komunia – tak wiele i tak mało”. Religijne powroty J.Cz. W: Od Brzozowskiego do Kołakowskiego. Lubl. 2001. – M. Żarczyńska: Historia, kultura, religia. Pisarstwo Józefa Czapskiego. Olsztyn: Wydawn. Uniw. Warmińsko-Mazur. 2001, 179 s. – M.A. Jurek: „Nie wybiegać poza wspomnienie”. O funkcjonalności retrospekcji w szkicach J.Cz. *Pam. Lit.* 2002 z. 2. – M.A. Jurek: Narracyjna ekonomia precedensu. J.Cz. „Na nieludzkiej ziemi.” W: Czytane na nowo. Wwa 2004. – D. Mazur: Między Wschodem a Zachodem. Horyzonty aksjologiczne literatury europejskiej w lekturze Józefa Czapskiego. Kr.: Universitas 2004, 271 s. – J. Silberstein: Tumult i olśnienia. Przeł. z franc. A. Michalska. Wwa: *Noir sur Blanc* 2004, 74 s. – M. Jurek: Parawany emigracyjnej oczywistości. Wymiary wygnania w pismach J.Cz. W: Pisarz na emigracji. Wwa [2005]. – Z. Mańkowski: Widzieć prawdę. Józefa Czapskiego filozofia twórczej egzystencji. Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2005, 304 s. – R. Sowińska: „Zachować spokój wewnętrzny i pracować nad sobą...” – filozofia twórcza J.Cz. W: Pisarz na emigracji. Wwa [2005]. – J. Zieliński: Pokochać przedmiot. *Nowy Dż.* dod. *Prz. Pol.*, Nowy Jork 2005 nr z 19 VIII [rec.: Rozproszony]. – W. Bolecki: J.Cz. W teżej: Inna krytyka. Kr. 2006. – M. Jurek: Pamięć opowiedziana – o współczesnym podmiocie w roli historyka, w prozie J.Cz. i Czesława Miłosza. W: Podmiot i tekst w literaturze XX wieku. Wwa 2006.

J.Cz.

CZARNECKI Jerzy Michał 1940-2003

Pseud.: Michał Szydorski, (Wu-Ka).

[...] W 1994-95 pełnił funkcję prezesa zarządu Oddziału Krakowskiego ZLP. [...] Zmarł 31 lipca 2003 w Krakowie.

TWÓRCZOŚĆ

4a. Karczma remiza. Wodewił podgórski. Libretto ... Muz.: A. Młeczko. Powst. 1983.

Masz., 106 s., w posiadaniu A. Młeczki.

7. Przy szlaku. [Monodram]. Powst. ok. 1988.

Masz. w posiadaniu I. Omąkowskiej.

8. Czakram. [Legenda]. Kr.: Wydawn. Edukacyjne 1998, 38 s.

9. Legenda królowej Jadwigi. Kr.: Wydawn. Edukacyjne 1998, 46 s.

Adaptacja

1. [Dwanaście] 12 borsuków. Utwór dramatyczny na podstawie opowiadania W. Szukszyna pt. „Wierzę”. Wyst. Kr., Młodzieżowe Centrum Kultury 1976. Nagroda w konkursie na małe formy sceniczne Klubu Związków i Stowarzyszeń Twórczych „13 Muz” w Szczec. pod patronatem Urzędu Woj. w Szczec. w 1976.

OPRACOWANIA (wybór)

W.P. Szymański: Konik na płocie. W teżej: Między ciemnością a światem. Kr. 2005 [rec.: Ploty].

M.K.K.

CZARNY Jan

Właściwe nazwisko: Czerny.

[...] Syn Maurycego Czernego. [...] Około 1950 ożenił się z Lidą Pawilno-Paciewicz. Od 1953 należał do PZPR. [...]

M.K.K.

CZARNYSZEWICZ Florian 1900-1964

Urodzony 2 lipca 1900.¹ [...] W początkowym okresie pobytu w Argentynie pracował na kolei oraz jako robotnik rolny przy żniwach. [...] W 1957 został członkiem Towarzystwa Wzajemnej Pomocy w Cor-dobie. [...]

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (M. Jentys).

I. Bednarczuk: O języku polskim nad Berezyną. W: Sławistyczne studia językoznawcze. Wr. 1987 [dot.: Nadberezyni]. – N. Taylor: F.Cz. Zarys wstępny. W: Wilno – Wileńszczyzna jako krajobraz i środowisko kultury. T. 4. Literatura i język. Białystok 1992. – H. Gosk: Znad Berezyny do Berisso. Beletryzacja materiału autobiograficznego w prozie F.Cz. W teżej: A gdy to wszystko zapomnę... Izabelin 1995. – B. Hadaczek: W nadberezynskim kręgu F.Cz. W: Kresy. Syberia. Literatura. Wwa 1995, przedr. w: Kresy w literaturze polskiej. Gorzów Wielkop. 1999. – M. Zdancka: W poszukiwaniu utraconej ojczyzny. Obraz Litwy i Białorusi w twórczości wybranych polskich pisarzy emigracyjnych: Florian Czarnyszewicz, Michał Krępsin Pawlikowski, Maria Czapska,

¹ Inf. autora w liście do J. Radzywińskiej z dnia 26 XI 1956, druk *Arcana* 2005 nr 1/2.

Czesław Miłosz, Józef Mackiewicz. Uppsala: AUU 1995, 219 s. *Acta Univ. Upsalienstis. Studia Slavica Upsalienstia*, 35. – A.S. Kowalczyk; Końcówka – F.Cz., pożegnanie z Kresami. W: Kresy w literaturze. Wwa 1996. – W. Lewandowski: F.Cz. (Portret literacki). *Zesz. Nauk. WSP w Bydgu. Stud. Filol.* 1996 z. 40. – W. Lewandowski: Sprzed Potopu. O pisarstwie F.Cz. W: Szkice o polskich pisarzach emigracyjnych. Kat. 1996. – T. Unilowski: Proza kresowa. Cz., Mackiewicz, Odojewski, Vincenz. W: Literatura emigracyjna 1939-1989. T. 2. Kat. 1996. – G. Eberhardt: Smak czarnego chleba. *Rzeczpospolita* 1999 nr 70 (rec.: Nadberezyński). – „Osobliwa, pasjonująca książka przyplęnęła do nas z Buenos Aires”. (Głosy o F.Cz.). Oprac.: K. Polechoński. *Arcana* 2005 nr 1/2 [zawiera wypowiedzi dot. twórczości F.Cz.]; autorzy: M. Czapska, Z. Markiewicz, J. Surynowa-Wyczółkowska, M. Święciński, W. Radecki, M.K. Pawlikowski, J. Giertych, M. Wańkowicz, Cz. Miłosz, J. Giedroyc, J. Radzyńska, J. Czapski, J. Stempowski, K. Zbyszewski, I. Wieniewski, M. Danilewicz Zielińska, N. Taylor, J. Jarzębski, H. Gosk, B. Hładczek, P. Kuncewicz, J. Święciński, M. Zadencka, A.S. Kowalczyk, W. Lewandowski, – nadto list F.Cz. do J. Radzyńskiej z 26 XI 1956).

B.D.

CZAYKOWSKI Bogdan

1932-2007

[...] Otrzymał nagrodę Fundacji W. i N. Turzańskich w Toronto (1992) oraz nagrodę Killar Prize for Excellence in Teaching (1996). Po przejściu na emeryturę w 1997 kontynuował twórczość naukową i literacką. Zmarł 16 sierpnia 2007 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

9. Okanaganские сady. [Wiersze]. Wr.: Wydawn. Dolnośl., 1998, 104 s.

Zawiera m.in. cykl Epitalamion oraz tłum. 6 wierszy poetów kanadyjskich.

10. Superkontynentalny Toronto – Vancouver. Tryptyk. Berlin, Toronto: PFW & Mordellus 2001, 35 s.

11. O poezji, nostalgii, krytykach i kryteriach rozmawiają ... i Adam Czerniawski. Wstęp: M. Rabizo-Birek. Toronto: Pol. Fundacja Wydawn. w Kanadzie; Rzeszów: *Fraza* 2006, 315 s.

Tu B.Cz.: „Ocalenie wartości zacząć od samego siebie”. Rozm. K. Brakoniecki; Poza stereotypami literatury emigracyjnej. Rozm. B.Cz. i A. Czerniawski; Literatura jest formą eksperymentu. Rozm. M. Zielińska; Po Noblu Szymborskiej i inne przygody z polską poezją. Rozm. B.Cz. i A. Czerniawski; O krytykach i recenzentach warszawskich (krakowskich i innych). Rozm. B.Cz. i A. Czerniawski; „Urodzony z piotunów ziemię”. Rozm. M. Kusiba i E. Zyma; O recepcji polskiej kultury w świecie. Rozm. B.Cz. i A. Czerniawski; O uniwersalizmie w kulturze. Rozm. A. Busza i B.Cz.; Kolaboracja, świadomość, etyka, strach. O pisarzach polskich w socieckim Łwowie. Rozm. R. Graczyk; Czas ma kondygnacje. O „Antologii poezji polskiej na obczyźnie”. Rozm. A. Lubicz-Łuba; Więc czym jest poezja? Nie tylko o „Antologii poezji polskiej na obczyźnie”. Rozm. A. Lubicz-Łuba.

Rozprawy i studia w wydawnictwach zbiorowych i czasopiśmie, m.in.: Zagadnienie oryginal-

ności w Romantyzmie polskim. W: Canadian contributions to the VIIIth International Congress of Slavists. The Hague 1973 s. 47-67. – The poetry of brutality. Andrzej Bursa and Rafał Wojaczek. W: Russian and slavic literature. Cambridge, Mass. 1976 s. 224-247. – Postwar Polish poets. W: Tradition of Polish ideals. London 1981 s. 226-284. – Harmony restored: Mickiewicz's „Pan Tadeusz”. Reconsidered on the 150th anniversary of its publication. *Cross Currents. A Yearbook of Central European Culture*, Ann Arbor 1984 s. 181-220. – Lwowska szkoła inżynierii dusz. *Kultura*, Paryż 1988 nr 4 s. 12-38. – The idea of reality in the poetry of Czesław Miłosz. W: Between anxiety and hope. The poetry and writing of Czesław Miłosz. Edmonton 1988 s. 88-111. – Zarys historii Polaków w Brytyjskiej Kolumbii. W: Polacy w Brytyjskiej Kolumbii. Vancouver 1989 s. 10-72. – The place of the author of „Vademecum” in the context of 19th century european poetry and his relevance to modernism; From rhythm and metaphysics to intonation. Experience and gnosis. The poetry of Bolesław Leśmian, Aleksander Wat and Czesław Miłosz. W: The mature laurel. Essays on modern Polish poetry. Bridgend 1991 s. 19-33; 37-87. – Poetry and anti-poetry in modern Polish drama. W: Slavic drama. The question of innovation proceedings. Ottawa 1991 s. 58-68. – Soviet policies in the literary sphere. Their effects and implications. W: The soviet takeover of the Polish eastern provinces 1939-1941. London 1991 s. 102-130. – Middle Europe – between history and teleology. W: Literature and politics in Central Europe. Columbia 1993 s. 1-17. – Świadectwa. Znasz-li ten kraj? *Teksty Drugie* 1995 nr 1 s. 120-140. – Jottings and political litanies as an aphoristic genre. W: Holding one's time in thought. Vancouver 1997 s. 301-319. – O „Guciu zaczarowanym”, czyli o asymetrii w przyjaźni. *Teksty Drugie* 1997 nr 1/2 s. 269-288. – Władysław J. Stankiewicz. Sa vie, son oeuvre. *Organon* 1999/2001 nr 28/30 s. 229-245. – Myśl i jej ujęcie w poezji polskiej. Od Norwida do Czerniawskiego. Rekonansans. W: Literatura utraciona, poszukiwana czy odzyskana. Rzeszów 2003 s. 13-32.

Przekłady

4. Gathering time. Five modern Polish poets. [Przekł. i wstęp:] A. Busza, ... Mission: Barbarian Press 1983, X, 63 s.

Zawiera przekłady poematów Cz. Miłosza, K. Wierzyńskiego, J. Iwaszkiewicza, M. Jastruna, M. Białoszewskiego.

5. A. Busza: Głosy i refrakcje. [Wiersze]. [Przeł.] ... Berlin, Toronto: PFW & Mordellus 2001, 33 s.

6. W.J. Stankiewicz: Niezbędność teorii politycznej. Klasyczne pojęcia w dobie relatywizmu. [Przekł. z ang. i przedm.] ... Wr.: Ossol. 2003, 220 s.

Prace redakcyjne

1. Modern Slavic literatures, A library of literary criticism. Section on Polish literature. [Wybrali, przeł. i wyd.] ..., Z. Folejewski. New York: F. Ungar 1975 s. 231-447.

2. Polacy w Brytyjskiej Kolumbii. Poles in British Columbia. Zbiór szkiców i materiałów. Red.: ..., M. Tworzecka, E. Fedyczkowska. Vancouver: Warta 1989, 556 s.

3. Holding one's time in thought. The political philosophy of W.J. Stankiewicz. [Red.] ..., S.V. La Selva. Vancouver: Ronsdale Press 1997, 407 s.

4. Antologia poezji polskiej na obczyźnie 1939-1999. Wyboru dokonał, oprac. i napisał przedm. ... Wwa, Toronto: Pol. Fundusz Wydawn. w Kanadzie 2002, 630 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – Wypowiedzi: B. Czaykowski: Tłumaczenie się z przekładów. *Pam. Lit.*, Londyn 1983; B. Czaykowski: Po co piszę? *Kwart. Artyst.* 1997 nr 1. – Wywiady zob. Twórczość poz. 11.

LP XX w. (M. Jentyś).

K. Koehler: Jest poezja. (O twórczości B.Cz.). *Brulion* 1989 nr 10. – K. Brakoniecki: Zaczarowany ogród wygnania. O wierszach B.Cz. *Tytul* 1991 nr 4. – K. Brakoniecki: Oczy poezji szeroko otwarte. *Borussia* 1992 nr 3/4 rec.: Wiatr z innej strony]. – W. Lewandowski: Siekiera trzebi ogród. (O poezji B.Cz.). *Kwart. Artyst.* 1994 nr 4. – S. Dłuski: „Urodzony w trawie”. O poezji B.Cz. *Akcent* 1996 nr 3. – M. Kisiel: Biografia i metafizyka. *Rzecz o B.Cz. Opje* 1996 nr 4. – S. Dłuski: Prolegomena do portretu B.Cz. W: *Poetycki krąg „Kontynentów”*, Rzeszów 1997. – L. Mielhorski: Z ostatniego pokolenia, które przeżywało tajemniczość świata. *Kresy* 2000 nr 3/4. – B. Szalasta-Rogowska: W poszukiwaniu sensu. O „Kluczycach” B.Cz. W: *Liryka polska XX wieku*, Kat. 2000. – B. Tarnowska: Ogród i wiatr. O pewnych elementach wyobraźni poetyckiej B.Cz. W: *Powroty w zapomnienie*, Kr. 2001. – J. Wojski. *Fraza* 2001 nr 3 rec.: Okanagańskie sady]. – J. Kryszak: Antologia B.Cz.; W. Lewandowski: Kto (na Boga!) jest „księciem poetów”? *Arch. Emigracji* 2002/2003 nr 5/6 rec. red.; Antologia poezji polskiej na obczyźnie 1939-1999]. – J. Łukasiewicz: Prawa fabuły w wierszach B.Cz. i Adama Czerniawskiego. W tegoż: *Ruchome cele*, Wwa 2005. – B. Szalasta-Rogowska: Podróż nieustająca. *Fraza* 2004 nr 2 rec.: Superkontynentalny Toronto – Vancouver]. – B. Tarnowska: Język moim łańcuchem”. O dwujęzyczności poetów grupy „Mercuriusza” – „Kontynentów”. W tegoż: *Między światami*. Olsztyn 2004. – A. Czerniawski: Trzy „religijne” wiersze B.Cz.; R. Mielkowski: „Jedyna autentyczna teraźniejszość...”. Dzieciństwo w poezji B.Cz.; M. Rudlik: B.Cz. – obywatel świata i ziemiec. W: *Poezja polska na obczyźnie*. T. 2. Rzeszów 2005. – J. Pasternski: „Szlakiem szalibierzy drwali lemingów...”. O poezji B.Cz., Andrzeja Buszy i Florianą Śmieji. W: *Epoka przemian*. Rzeszów 2005.

J.Cz.

CZECHOWICZ Józef

TWÓRCZOŚĆ

5. Ballada z tamtej strony. [Wiersze]. Pośl.: E. Łoś. [Wyd. 2] [Wwa]: Żet 1998.

6. Stare kamienie. [Wiersze; autorzy:] ..., F. Arnstajnowa. Wyd. 2 [reprint] Lubl.: Muzeum Literatury im. J. Czechowicza; Wydawn. UMCS 2003.

8. Poemat o mieście Lublinie. Wyd. nast.: [wyd. 2] Lubl.: Ośrodek „Brama Grodzka – Teatr NN”; Ofic. Wydawn. Woj. Domu Kultury 2001; Lubl.: Muzeum Lubel. Oddz. Literacki im. J. Czechowicza; Wydawn. UMCS [2003].

Przekład. u k r.: Poema pro msto Ljublin. [Przeł.] A. Savencica. Lubl. 2005.

43. Przez kresy. Wybór wierszy i przekładów. Wybrał P. Szewc. Przedm. opatrzył Cz. Miłosz. Kr.: WL 1994, 261 s.

44. Westchnienie. [Wybór wierszy]. Wwa: Inter-art 1994, 109 s.

45. Poezje zebrane. Zebrał i oprac. A. Madyda. Wstępem opatrzyła M. Jakitowicz. Tor.: Algo 1997, 637 s.

46. Wiersze. Wybrał i wstępem poprzedził Cz. Miłosz. Wwa: PIW 1997, 349 s.

47. Sześć wierszy. Lubl.: Woj. Bibl. Publiczna 2003, 7 s.

48. Wiersze liryczne. W układzie własnym poety. Oprac. i posł. opatrzył T. Klak, Kat.: Bibl. Śląska 2004, 196 s.

49. Kolysanki i inne wiersze. Wybór: Z. Dmiotroca. Wwa: Bantelsmann Media 2005, 72 s.

50. Pisma zebrane. Red.: T. Klak, Lubl.: Wydawn. UMCS 2005-

T. 4. Proza, 259 s.

OPRACOWANIA (wybór)

A.L. Gzella: J.Cz. W: *Słownik biograficzny miasta Lublina*. T. 1. Lubl. 1993.

E. Łoś: Spuścizna rękopiśmienna J.Cz.; J. Zięba: Spuścizna literacka J.Cz. *Stud. i Mater. Lubel.* 1988 t. 13. – T. Klak: Nieznany i zapomniany. Trzy wiersze J.Cz. *Kresy* 1993 nr 15. – G. Ostasz: W cieniu „Herostratesa”. Rzeszów 1993, passim. – J. Kowalczykówna: Proza J.Cz. dla młodego czytelnika. *Akcent* 1994 nr 2. – G. Leszczyński: Topos dziecka i dzieciństwa w poezji J.Cz. W: *Dziecko i jego światy w poezji dla dzieci*. Szczec. 1994. – J. Pieszczałowicz: „Zawieja form” (W stronę J.Cz.). W tegoż: *Wygnanie w labiryncie XX wieku*. Kr. 1994. – P. Stępień: Erotyzm w poezji J.Cz. *Prz. Hum.* 1994 nr 1. – F. Tomaszewski: Pogranicznik wieczny. J.Cz. „przez kresy”. *Warszaty Polonist.* 1994 nr 2. – T. Klak: Na pograniczach snu i jawy. O prozie J.Cz. W tegoż: *Ogród świata*. Kat. 1995. – J. Witam: „W ramionach miłujących uwieszony...”. *Akcent* 1995 nr 2. – D. Kobylska: Między współczesnością a pragnieniem Boga. O poezji J.Cz. *Pr. Polonist.* Ser. 51: 1996. – B. Zadura: „Bądźcie mi dobre, wy ptaki i drzewa”. W tegoż: *Daj mi tam, gdzie go nie ma*. Lubl. 1996. – G. Grochowski: „Eros i Psyche”. *Dyskurs miłosny Cz.* *Pam. Lit.* 1997 z. 2. – K. Wyka: O J.Cz. W tegoż: *Rzecz wyobraźni*. Kr. 1997. – J. Fert: Norwidowski sen. *Cz. Roczn. Hum.* 1998 z. 1. – W.P. Szymański: Świadomość bez mitów. W tegoż: *Moje Dwudziestolecie 1918-1939*. Kr. 1998. – A. Tyszczyk: „Apokalipsa negatywna” J.Cz. *Roczn. Hum.* 1998 z. 1. – Cz. Mi-

- łosz: Cz. – to jest o poezji między wojnami. W tegoż: Kontyenty, Kr. 1999. – G. Bujnicki: Pierwsze krople burzy [porównanie z twórczością B. Leśmiana]; M. Calbecki: Dwa miasta w poezji J.Cz. *Kresy* 2000 nr 1. – S. Falkowski, P. Stepien: Cz. Przechucia i współzucie. W tychże: Żyrafa, czyli po co i jak czytać poetów współczesnych. Wwa 2000. – M. Głowiński: Kunst wieloznaczności. W tegoż: Intertekstualność, groteska, parabola. Kr. 2000. – R. Jagodzińska: O wyobraźni katastroficznej w kontekście poezji J.Cz. *Zesz. Nauk. Wyższej Szk. Ekonomicznej w Łodzi* 2000 nr 5. – *Rocz. Hum.* 2000 z. 1 [nr poświęcony J.Cz.; zawiera artykuły: J. Fert: Cz. muzyczny; A. Juszczyk: Wołanie przez kresy; B. Kaniewska: J.Cz. – „Dawne dni”; A. Kluba: Autopamflet czy apoteoza wyobraźni?; J. Kopcziński: Powieszony podpalacz. („Pieśń o niedobrej burzy”); J. Leociak: Figura Zagłady. (Wokół „Śmierci” J.Cz.); A. Makowski: Seks, kłamstwa, sielanka, katastrofa. Kilka uwag o recepcji poezji J.Cz.; W. Panas: Dwadzieścia dwie litery. O „Poemacie” J.Cz. uwagi wstępne; M. Parulska: „Jest to obraz człowieka i snu i słowa wyśpiewanego”. O poezji onirycznej J.Cz.; P. Próchniak: O „Elegii uśpionia”; A. Stankowska: Konstruktor wyobraźni. („Opowiadanie”); K. Sybilka: Życie literackie J.Cz. Na marginesie wiersza „We czterech”. – P. Czapliński: Śmierć, czyli świat bez dna – J.Cz. W tegoż: Mikrologi ze Śmierci. Pozn. 2001. – J. Sławiński: J.Cz. – poetyka snu. W tegoż: Przypadki poezji. Kr. 2001. – S. Gawliński: „Szkoła Cz.” – poeci awangardy? W tegoż: Pisma i postawy. Kr. 2002. – A. Chlewiński: „Nie mieć białego gronu. A chmurę mieć...”. Słowo o poezji Cz. w 100 rocznicę urodzin. *Akcent* 2003 nr 1/2. – Czysta nuta nad otchłania. W setną rocznicę urodzin J.Cz. z Czesławem Miłoszem rozm. J. Gromek i J. Ilg. *Gaz. Wyborcza* 2003 nr 63. – Czytanie Czechowicza. Lubl.: Wydawn. KUL 2003, 242 s. [zawartość: A. Makowski: Seks, kłamstwa, sielanka i katastrofa. Kilka uwag o recepcji poezji J.Cz.; P. Czapliński: Świat bez dna. Śmierć w poezji Cz.; J. Kopcziński: Powieszony podpalacz. („Pieśń o niedobrej burzy”); A. Tyszczyk: Cz. i miasto; P. Próchniak: Elegia uśpionia; W. Panas: Dwadzieścia dwie litery. O „Poemacie” J.Cz.; M. Urbanowski: „Sen sielski” – próba lustracji; J. Leociak: Figura Zagłady. (Wokół „Śmierci” J.Cz.); G. Grochowski: „Eros i Psyche”. Dyskurs miłosny Cz.; A. Stankowska: Konstruktor wyobraźni. O „opowiadaniu” J.Cz.; A. Kluba: Autopamflet czy apoteoza wyobraźni? O „opowiadaniu” J.Cz.; B. Kaniewska: „Dawne dni”; J. Fert: Norwidowski sen Cz.; K. Sybilka: Przyjemność intertekstów. O wierszach koncertujących w o-gamie („przez kresy” J.Cz.); A. Juszczyk: Wołanie przez kresy; M. Wroński: Życie literackie J.Cz. Na marginesie wiersza „We czterech”. – N. Lisenko: Evgen Malanuk i J.Cz. W: *Słowjanski literatiri. Kity* 2003. – W. Michalski: Wołyńskie wiersze J.Cz. W tegoż: Słowa i twarze. Lubl. 2003. – J. Mielczarek: Kataryczna katabaza – o „Elegii uśpionia” J.Cz. *Topos* 2003 nr 6. – J. Wolski: Im dalej w czas, tym jaśniej będzie świecił. (Czechowicz – Iwaniu). Berlin: Pol. Fundusz Wydawn. w Kanadzie, Lubel. Tow. Miłośników Książki 2003, 18 s. – M. Calbecki: Miasta Józefa Czechowicza. Topografia wyobraźni. Lubl.: Wydawn. UMCS 2004, 243 s. – J. Cymerman: Teatr i dramaty J.Cz. *Akcent* 2004 nr 1/2. – Józef Czechowicz. Od awangardy do nowoczesności. Lubl.: Wydawn. UMCS 2004, 355 s. [zawartość: T. Klak: Cz. czyta Cz. O niedoszłej edycji wierszy zebranych poety; W. Panas: Hiram. Fragment o „Poemacie” J.Cz.; M. Calbecki: Co znaczy „nic więcej”? J.Cz. mówi, że się lęka; J. Olejniczak: Cz. nowoczesny?; B. Kuczera-Chachulska: Pejzaż i żal. O metodzie lirycznej ekspresji w twórczości J.Cz.; R. Doktor: Elegie J.Cz.; J. Gładziel-Wójcik: Wiersze „bez nut”. Autorefleksja w poezji J.Cz.; A. Niewiadomska: Imiona syntez. O klucz do systemu poetyckiego J.Cz.; E. Kołodziejczyk: „Vita somnium breve”. O poetyce i funkcjach snu w poezji J.Cz.; F. Fornari: Czas w poezji J.Cz.; M. Cywińska-Dziekońska: Surrealistyczne „doświadczenie wewnętrzne” w poezji J.Cz.; K. Kuczyńska-Koschany: „Zaszmerze srebrem świat”. O barwie w erotykach Cz.; M. Łukaszuk: Cz. o romantykach, romantyzmie i Słowackim; M. Oldakowska-Kulowa: Estetyzm J.Cz. – poszukiwanie inspiracji; E. Nofikow: „Czasu jutrzennego” J.Cz. jako poetyckie misterium; J. Ymerman: W głębinach „świadomości drugich i trzecich” – „Opowieść o papierowej koronie” jako zapis poszukiwań twórczych młodego Cz.; J. Kryszak: J.Cz. wstąpienie w mit (na emigracji); P. Sanetra: Cz. – Iwazkiewicz. Korespondencje; A. Węgrzyniak: „Bo sen się zawsze kruszy w siano...”. Cz. – Nowak; D. Pachocki: Cz. i Stachury „niespiewna muzyka”; W. Makarski: Szkice jezykozawodowo-folklorystyczne J.Cz. oraz ich literackie konteksty; R. Holaczuk: J.Cz. – ambasador Lubelszczyzny. – A. Kluba: Poezja czysta Cz. Rekonstrukcja poetyki sformalizowanej. W teście: Autoteliczność Referencyjność. Niewyrażliwość. Wr. 2004. – T. Klak: Cz. – publicysta. *Akcent* 2004 nr 1/2. – E. Kołodziejczyk: Poezja J.Cz. wobec tradycji chrześcijańskiej. W teście: Autoteliczność Referencyjność. Niewyrażliwość. Wr. 2004. – T. Klak: Cz. – publicysta. *Akcent* 2004 nr 1/2. – E. Kołodziejczyk: Poezja J.Cz. wobec tradycji chrześcijańskiej. Lubl. 2005. – E. Kołodziejczyk: Czechowicz – najwyżej piękno. Światopogląd poetycki wobec modernizmu literackiego. Kr.: Universitas 2006, 392 s. – J. Mał: Cz. zebrany. *Zesz. Lit.*, Paryż 2006 nr 2 [rec.: Pisma zebrane. T. 4]. – W. Panas: Znak kabalistyczny. O „Poemacie” Józefa Czechowicza. Fragmenty. Lubl.: „Brama Grodzka – Teatr NN” 2006, 63 s. – J. Pietrkiewicz: Leśmian and Cz. Two uncommitted poets. W tegoż: Polish literature from the European perspective. Łódź 2006. – Rozmowy o Józefie Czechowiczu. Oprac. J. Zięba. Lubl.: Ośrodek „Brama Grodzka – Teatr NN” 2006, 85 s. – M. Wyka: Jak oglądać sny, czyli o jednoaktówkach Cz. W teście: Niecierpliwłość krytyki. Kr. 2006.

E.G.

CZEKANOWICZ Anna

Krypt.: A.Cz.

[...] W 1989 wstąpiła do SPP (w 2002-05 prezes Gdańskiego Oddziału). Do 1990 pełniła funkcję kierownika literackiego Państwowej Opery i Filharmonii Bałtyckiej. Jesienią tego roku przebywała w Stanach Zjednoczonych na stypendium literackim International Writing Program University of Iowa. W 1995-2005 pełniła obowiązki zastępcy dyrektora do spraw marketingu i administracji Opery Bałtyckiej. Należy do Stowarzyszenia Güntera Grassa w Gdańsku. W 2003 otrzymała nagrodę m. Gdańska w dziedzinie kultury za współorganizowanie w Nadbałtyckim Centrum Kultury sympozjów literackich: „Twarz”, „Miłość”, „Dusza”, „Grzech”. W 2010 została zastępcą dyrektora Opery Bałtyckiej. [...]

TWÓRCZOŚĆ

6. Radio Romans. [Serial telewizyjny]. Współaut.: I. Lepkowska, T. Buraczewski, M. Wojtasik, W. Zawistowski. TV 1994.

7. Ulica Kwietna. [Powieść radiowa w odcinkach]. Współaut.: W. Zawistowski. Radio (Gdańsk) 1995-1998.

8. Chińska cesarzowa. [Monodram]. Powst. ok. 2000. Nagroda Rady Artyst.-Programowej Fundacji Tespis w 2000.

Adaptacja

1. L. Carroll: Alicja w Krainie Czarów. Wyst. Gdańsk, T. Wybrzeże 1999.

Prace redakcyjne

2. L.M. Montgomery: W stronę miłości. Opowiadania. Wybór i oprac. lit. ... Gdańsk; Graph Media Film 1993, 205 s. Wyd. 2 Gdańsk: Tower Press 1997.

3. Poeci poetów. 100 najpiękniejszych wspólnych wierszy polskich. [Antologia]. Pomysł, układ, red.: ..., Z. Majchrowski, W. Zawistowski. Wwa: Anagram 1996, 272 s.

4. Dusza. [Materiały z konferencji]. Red. odpowiedzialni: ..., S. Rosiek. Gdańsk: SPP Oddział; słowo/obraz terytoria 2002, 284 s.

5. Grzech. [Materiały z konferencji]. Red. odpowiedzialni: ..., S. Rosiek. Gdańsk: SPP Oddział; słowo/obraz terytoria 2003, 235 s.

6. Ból. Red. odpowiedzialni: ..., S. Rosiek. Gdańsk: SPP Oddział; słowo/obraz terytoria 2004, 283 s.

7. Śmiech. Red. odpowiedzialni: ..., S. Rosiek. Gdańsk: SPP Oddział; słowo/obraz terytoria 2005.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Nie dam się zabić. Rozm. L. Topp. W: M. Fox: Ogrodniczy północny. Poetów portret potrójny. Gdańsk 1998.

Z. Majchrowski: Nie zostaniesz czarownicą. [Interpretacja wiersza A.Cz. pt. Dó Miodraga Bulatovicia otwarty list]. W: W stronę wiersza. Wwa 1984. – D. Miszewski: A.Cz. W teście: New-Age-Diskurs in der polnischen Literaturwissenschaft, literaturkritik und lyrik der 70er und 80er Jahre. München 1995. – M. Fox: A.Cz. W teście: Ogrodniczy północny. Poetów portret potrójny. Gdańsk 1998 [tu wiersze poświęcone A.Cz., wypowiedzi kolegów poetów i krytyków nt. jej twórczości, wywiad oraz wybór wierszy A.Cz.]. – M. Kisiel: „Przestań się bać, nie pisz”. [Interpretacja wiersza A.Cz. pt. Wiersz poety o poecie]. W tegoż: Od Różewicza. Małe szkice o poezji. Kat. 1999.

M.K.-K.

CZEKAŃSKA-HEYMANOWA Róża

Przekłady

7. Z. Grey: Stara kopalnia. [Powieść]. [Wyd. 2] Szczec.: Glob 1991.

16. T. Hardy: Tessa d'Urberville. Historia kobiety czystej. [Powieść]. [Wyd. 7] Wwa: Świat Książki 2003.

E.G.

CZERKAWSKA Maria

TWÓRCZOŚĆ

15. Żółte chodaczki. [Opowiadanie dla dzieci]. Wwa: KAW 1986, 24 s.

OPRACOWANIA (wybór)

J. Kulakowska-Lis: Piękno bieszczadzkiej przyrody w twórczości dla dzieci M.Cz. W: Kultura wsi podkarpackiej. Kr. 2003.

E.G.

CZERMIŃSKA Małgorzata

[...] W 1988 i 1996 prowadziła wykłady z zakresu literatury polskiej na Oxford i Cambridge University w Wielkiej Brytanii, a w 1991 na University of Michigan w Ann Arbor w Stanach Zjednoczonych. [...] W 1992 otrzymała stanowisko profesora nadzwyczajnego [w t. 2 błędna data]. [...] Od 1996 była członkiem, a od 1999 przewodniczącą Komitetu Nauk o Literaturze Polskiej PAN; po jego przekształceniu się w Komitet Nauk o Literaturze PAN była jego przewodniczącą w 2003-06. Od tegoż roku wchodziła w skład Rady Naukowej Instytutu Badań Literackich PAN. Była członkiem, a od 2001 przewodniczącą Międzynarodowego Naukowego Komitetu Badań Polonistycznych oraz od 1997 przez dwie kadencje członkiem Sekcji Nauki o Literaturze, Bibliotekoznawstwa i Informatyki Naukowej w Komitecie Badań Naukowych. [...] W 2001-06 była przewodniczącą Międzynarodowego Naukowego Komitetu Studiów Polonistycznych. W tymże roku otrzymała tytuł profesora, a w 2004 stanowisko profesora nadzwyczajnego. W 2007 została członkiem Centralnej Komisji do spraw Stopni i Tytułów. [...]

TWÓRCZOŚĆ

4. Autobiograficzny trójkąt. Świadczenie, wyznanie i wyzwanie. [Rozprawa]. Kr.: Universitas 2000, 343 s.

5. Pisarki polskie od średniowiecza do współczesności. Przewodnik. [Współaut.:] G. Borkowska, U. Phillips. Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2000, 216 s.

6. Gotyk i pisarze. Topika opisu katedry. Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2005, 430 s.

Rozprawy i studia w czasopiśmie i książkach zbiorowych, m.in.: Dwa modele romanove času. *Slovenske Poblady na Literatúru a Umenie*, Martin 1969 nr 2 s. 122-133. – La position autobiographique. *Literary Studies in Poland*, Wr. 1985 t. 13 s. 83-102. – Autobiografia duchowa w dwudziestowiecznej literaturze polskiej. W: Proza polska w kręgu

235

religijnych inspiracji. Lubl. 1993 s. 237-265. – Centrum i kresy w prozie pisarzy urodzonych po wojnie. *Akcent* 1993 nr 4 s. 76-83, przedr. w: Pogranicza, granice, ograniczenia. Lubl. 1996 s. 125-134. – Wygnanie i powrót. Autor jako problem w badaniach literackich. W: Kryzys czy przełom. Kr. 1994 s. 165-173. – Przemiany tematu kresowego (idylla, groteska, tragizm w powieściach Zbigniewa Żakiewicza). W: Polska mova i literatura w kanteksce slawianskich kultur. Grodno 1995. – Rok z Konwickým, rok z Miłoszem. *Teksty Drugie* 1995 nr 5 s. 126-133. – Badania nad prozą niefikcyjną – sukcesy, pułapki, osobliwości. W: Wiedza o literaturze i edukacja. Wwa 1996 s. 436-449. – Ciało katedry. W: Romantyzm. Janion. Fantazmaty. Wwa 1996 s. 167-183. – Hipoteza autorstwa. (O podmiocie dzieł wszystkich jednego autora). W: Ja, autor. Wwa 1996 s. 79-88. – Northern Borderland. Ethnic contacts and conflicts in modern Polish Prose. *Arctadia*, Berlin – Nowy Jork 1996 nr 1/2 s. 146-154. – Sprawy publiczne w pismach intymnych. W: Literatura i władza. Wwa 1996 s. 77-90. – Symbolika gotyku francuskiego w wyobraźni pisarzy polskich ostatniego stulecia. W: Narodowy i ponadnarodowy charakter literatury. Kr. 1996 s. 263-278. – Katedra gotycka jako kamienny ogród. W: Przez znaki do człowieka. Pozn. 1997 s. 15-28. – Literatura w Gdańsku po drugiej wojnie światowej. *Tytuł* 1997 nr 3/4 s. 47-62. – „Mówić pamiętnik”. O postawie autobiograficznej w piśmarstwie Janusza Korczaka. W: Janusz Korczak. Pisarz – wychowawca – myśliciel. Wwa 1997 s. 167-180. – On the turning point. Polish prose 1989-1995. *Canadian Slavonic Papers*, Edmonton 1997 nr 1/2. – Echa Mickiewiczowskie w dwudziestowiecznych opisach podróży do Italii. W: Adam Mickiewicz i kultura światowa. Grodno 1998 s. 136-152. – Poruszona przestrzeń. Autobiograficzne świadectwa okresu przełomu. W: Konteksty polonistycznej edukacji. Pozn. 1998 s. 345-356. – Bestiariusz w gotyckiej katedrze. W: Alegorie, style, tożsamość. Gdańsk 1999 s. 179-192. – The reception of Polish emigre writing in Poland. *Canadian American Slavonic Studies*, Idyllwild, California 1999 nr 2/4 s. 179-189. – Trzy przełomy w literaturze polskiej: 1918, 1945, 1989. W: U progu niepodległości 1918-1989. Gdańsk 1999 s. 234-245. – Autobiographical writings as stories about the double. A romantic tradition and its rejection in modern literature. W: Genres as repositories of cultural memory. Amsterdam – Atlanta 2000 s. 383-395. – Katedra i żywioły. W: Maski współczesności. Wwa 2001 s. 318-331. – Autobiografia jako wyzwanie. (O „Dzienniku” Gombrowicza). W: Szukanie głosu Gombrowicza. Radom 2002 s. 102-111. – Daty i dedykacje. O wątkach miłosnych w poezji Stanisława Barańczaka. W: *Studia Polonica*. Moskwa 2002 s. 284-292. – Estetyka recepcji – literaturo-

znawstwo wobec awangard w sztuce XX wieku (głosa do problemu). W: Sporne i bezsporne problemy współczesnej wiedzy o literaturze. Wwa 2002 s. 63-75. – Temat kresowy w prozie powojennej. W: *Metodyka literatury*. T. 2. Wwa 2002 s. 483-493. – Topos duszyczki i pytanie o tożsamość. W: *Tożsamość i rozdwojenie*. Bydg. 2002 s. 81-96. – Wędrowni duszy. Ciało i „zielona łąka” w poezji współczesnej. W: Dusza. Gdańsk 2002 s. 101-114. – Ekfrazy w poezji Wisławy Szymborskiej. *Teksty Drugie* 2003 z. 2/3 s. 230-242, przekł. ang.: Ekphrasis in Szymborska's poetry. W: *Wisława Szymborska – A Stockholm Conference May 23-24, 2003*. Stockholm 2006. – Proza Ryszarda Kapuścińskiego, czyli jak opisuje świat polski reporter urodzony na Białorusi. W: *Slavianskija movy*. Grodno 2003. – „Punkt widzenia” jako kategoria antropologiczna i narracyjna w prozie niefikcyjnej. *Teksty Drugie* 2003 nr 2/3 s. 11-27. – „Zawał” miasta i zawał serca – dwa punkty zwrotne w opowieści autobiograficznej Mirona Białoszewskiego. *Ruch Lit.* 2003 z. 4 s. 445-456. – Gombrowicz – oddalenie Polski i oswajanie Argentyny. W: *Na tropach modernizmu i postmodernizmu*. Sofia 2004 s. 64-74 [tu też przekł. bułg.]. – Podróż jako budowanie tożsamości. Rekonstrukcja narracji niekompletnych. W: *Antropologiczne problemy literatury*. Wwa 2004 s. 126-138. – Autor – podmiot – osoba. Fikcyjność i niefikcyjność. W: *Polonistyka w przebudowie*, T. 1. Kr. 2005 s. 211-223. – Do kawiarni i za ocean. Paradoxy Gombrowiczowskiej filozofii podróży. W: *Gombrowicze*. Słupsk 2006 s. 131-148. – Świadectwo, ślad i milczenie wobec doświadczeń historii. W: *Terazniejszość i pamięć przeszłości*. Wwa 2006 s. 86-101. – Helleńskie echa na Kresach. W: *Kresy – dekonstrukcja*. Pozn. 2007 s. 107-121.

Prace redakcyjne

- Wybór materiałów źródłowych z teorii literatury. Red.: ... i A. Martuszevska. Gdańsk: UG 1983. W t. 2. błędnie zapisane nazwisko współredaktora.
- Historia literatury polskiej. Podręcznik – wypisy dla klas 10-11 w 2-ch częściach. Cz. 1. Pod red. S. Musijenko, ... Mińsk: Narodnaja Aśvieta 1997, 286 s.
- Adam Mickiewicz i kultura światowa. Materiały Międzynarodowej Konferencji Naukowej 12-17 maja 1997 roku. Grodno – Nowogródek w pięciu księgach. Księga 4. Red.: ..., S. Musijenko. Grodno: Grodzenski Dzarzauy Universitet im. Janki Kupaly 1998, 298 s.
- Historia literatury polskiej. Podręcznik – wypisy dla klas 10-11 w 2-ch częściach. Cz. 2. T. 1-2. Pod red. S. Musijenko, ... Mińsk: Narodnaja Aśvieta 2000, 317 + 278 s.

6. M. Janion: Prace wybrane. Pod red. ... Kr.: Universitas.

- T. 1. Gorączka romantyczna. 2000, XXV + 568 s.
 T. 2. Tragizm, historia, prywatność. 2000, 466 s.
 T. 3. Zło i fantazmaty. 2001, 417 s.
 T. 4. Romantyzm i jego media. 2001, 736 s.
 T. 5. Biografie romantyczne. 2002, 370 s.

7. Polonistyka w przebudowie. Literaturoznawstwo – wiedza o języku – wiedza o kulturze – edukacja. Zjazd Polonistów, Kraków, 22-25 września 2004. T. 1-2. Zespół red.: ... (przewodnicząca), S. Gajda, K. Kłosiński, A. Legeżyńska, A.Z. Mako-wiecki, R. Nycz. Kr.: Universitas 2005, XXIII, 726 + 772 s.

8. Literatura, kultura i język polski w kontekstach i kontaktach światowych. III Kongres Polonistyki Zagranicznej. Poznań 8-11 czerwca 2006. Red.: ..., K. Meller, P. Fliciński. Pozn.: Wydawn. UAM 2007, 946 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

U. Chowaniec. *Ruch Lit.* 2001 nr 2 [rec.: Autobiograficzny trójkąt]. – I. Iwasiów. *Pogranicza* 2001 nr 2 [rec.: Pisarki polskie od średniowiecza do współczesności]. – D. Kozicka. *Teksty Drugie* 2001 nr 3/4 [rec.: Autobiograficzny trójkąt]. – A. Legeżyńska: Inna historia polskiej literatury i nowa historia miłości. *Polonistyka* 2001 nr 9 [rec.: Pisarki polskie od średniowiecza do współczesności]. – J. Madejski. *Errijo* 2001 nr 2 [rec.: Autobiograficzny trójkąt]. – A. Powalska: Pisarki. *Arkusze* 2001 nr 9 [rec.: Pisarki polskie od średniowiecza do współczesności]. – [Autobiograficzny trójkąt:] S. Buryła. *Pam. Lit.* 2002 z. 2; M. Żółkoś: Autobiografia, czyli wszystko? *Twórczość* 2002 nr 5/6; J. Madejski: Kwadrat, koło, trójkąt. W te goz: Zamieszanie. Kr. 2003 [dot. też: Autobiografia i powieść]; R. Tarasiuk. *Ogród* 2003 nr 3/4. – A.K. Waśkiewicz: Mapa miejscami zaklejona. *Metafora* 2002/2003 nr 51/52 [rec.: Pisarki polskie od średniowiecza do współczesności]. – [Gotyki i pisarze:] F. Karpow: Dzieje katedry w poetyckiej wyobraźni. *Polonistyka* 2006 nr 3; A. Komorowski: Polskie gotyky opisywanie. *Nowe Książ.* 2006 nr 5.

E.G.

CZERNIAWSKI Adam

[...] Po 1980 kontynuował współpracę z paryską *Kulturą* (do końca wydawania pisma w 2000). Publikował też eseje literackie i filozoficzne, m.in. w formie diarystycznej, kolejno w cyklach: „Zapisa-ne do wyjaśnienia” (*Archipelag*, Berlin Zachodni 1986-87), „List z Londynu” (*Brulion*, poza cenzurą, Kraków 1988-89), „Krótkopis” (*Twórczość* 1991-96). [...] W 1992-94 był wicedyrektorem The British Centre for Literary Translation przy University of East. W 1993 otrzymał stypendium Rockefeller Foundation oraz nagrodę literacką im. K. Janickiego za twórczość poetycką. W 1996 pracował jako senior research associate na University of East, a następnie do 1999 administrator domu pracy twórczej

w szkockim zamku Hawthorn den Castle. W latach następnych był stypendystą Deutscher Akademischer Austauschdienst w Berlinie (1997) oraz Fondation Ledig-Rowohl w Szwajcarii (2001). Za całokształt pracy twórczej i translatorskiej otrzymał w 2000 nagrodę Fundacji W. i N. Turzańskich w Toronto. Współpracował nadal z *Twórczością* (od 2000 cykl „Wielopis”) oraz z pismem *Fraza* (od 2003 cykl „W kolumnie”). W 2003 brał udział w seminariach na temat sztuki przekładu na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie, Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu i Uniwersytecie Gdańskim. W 2004 otrzymał medal „Za Zasługi w Upowszechnianiu Twórczości Cypriana Norwida” przyznany przez Fundację Norwidowską w Lublinie. Mieszka w Monmouth w Walii.

TWÓRCZOŚĆ

14. Scenes from a disturbed childhood. [Opowieść autobiograficzna]. [Wyd. 2] Monmouth: A&K 2002, IX, 198 s. Por. poz. 17.

15. Poezje zebrane 1952-1991. Łódź: Biblioteka 1993, 276 s.

16. Muzy i sowa Minerwy. [Eseje]. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1994, 244 s.

Wybór tekstów nt. poezji i filozofii druk. w czasopiśmie po wyd. tomu *Liryka i druk* [poz. 7].

17. Fragmenty niespokojnego dzieciństwa. Przedm.: R. Kapuściński. Londyn: Aneks 1995, [IV], 182 s. Por. poz. 14.

Wersja nieco zmien. w stosunku do wersji ang., z obszerniejszym wyborem dokumentów rodzinnych i wierszy.

18. Krótkopis. 1986-1995. [Eseje]. Kat.: Gnome 1998, 167 s.

Refleksje i przemyślenia w formie diarystycznej inspirowane lekturą, wrażeniami z wystaw artystycznych, spektakli teatr. i telewizyjnych. – Pierwodr.: *Archipelag*, Berlin Zachodni 1986-1987 (cykl „Zapisa-ne do wyjaśnienia”), *Brulion** 1988-1989 (cykl „List z Londynu”) i *Twórczość* 1991-1996 (cykl „Krótkopis”).

19. Inne wiersze i Historia ludzkości. [Wiersze]. Kat.: Gnome 1999, 52 s.

20. Selected poems. [Wybór wierszy]. [Przel.] I. Higgs. [Amsterdam:] Harwood Acad. 2000, 221 s. Tekst w jęz. pol. i ang.

21. Światy umowne. Szkice o wierszu współczesnym. Wwa: Czyt. 2001, 138 s.

22. Narracje ormiańskie. [Wstęp:] J.Z. Tynicki. Wwa: Wydawn. W.A.B. 2003, 276 s.

23. O poezji, nostalgii, krytykach i kryteriach rozmawiają Bogdan Czaykowski i ... Wstęp: M. Rabbizo-Birek. Toronto: Pol. Fundacja Wydawn. w Kanadzie; Rzeszów: *Fraza* 2006, 315 s.

Tu A.Cz.: Słowem jak perłą. Rozm. M. Kisiel; Poza stereotypami literatury emigracyjnej. Rozm. B. Czaykowski i A.Cz.;

Światy realne i światy umowne. Rozm. B. Tarnowska; Po Noblu Szymborskiej i inne przygody z polską poezją. Rozm. B. Czaykowski i A.Cz.; Po złotym wieku zimnej wojny. Rozm. R. Wittek; O krytykach i recenzentach warszawskich (krakowskich i innych). Rozm. B. Czaykowski i A.Cz.; O recepcji polskiej kultury w świecie. Rozm. B. Czaykowski i A.Cz.; Tożsamość, poezja, przekład. Rozm. J. McCabe; Hierarchie, kanony, wartości. Rozm. P. Wilczek.

Przekłady

11. T. Różewicz: The trap. [Wyd. 2]. [Przedm.:] D. Gerould. Amsterdam: Harwood Acad. 1997, XVII, 96 s.

16. W. Szymborska: People on a bridge. Poems. [Wybór utworów]. [Przekł. i wstęp]... Wyd. nast.: [wyd. 2] London, Boston: Forest Books 1991, tamże 1996.

17. T. Różewicz: Poezje wybrane. Selected poems. Wyd. nast. z postl. T. Paulina i J. Osborne'a; wyd. 2 uzupełn. Kr: WI. 1994, 332 s., tamże: wyd. 3 1997, wyd. 4 2000. Tekst w jęz. pol. i ang.

18. T. Różewicz: They came to see a poet. [Wybór wierszy]. [Przekł. i wstęp] ... London: Anvil Press Poetry 1991, 231 s. [Wyd. 2] poszerz. tamże 2004, 268 s.

19. Heraklit z Efezu: Zdania. Przekł. i postl. ... Łódź: Biblioteka 1992, 24 s. Wyd. 2 Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2005.

20. C.K. Norwid: To a deceased...; Finis. Hull: Carnivorous Arpeggio Press 1992, [2] s.

21. Z. Herbert: Reconstruction of a poet. [Utwór dramatyczny]. W: Frontiers. [Antologia]. London 1994, s. 319-331.

22. J. Kochanowski: Treny. [Przekł. ang.] ... [Przedm.:] D. Davie. [Oprac. i komentarz:] P. Wilczek. Kat.: Wydawn. UŚI., Letnia Szkoła Języka, Literatury i Kultury Pol. UŚI. 1996, 172 s. Wyd. 2 Oxford: Legenda, University of Oxford 2001.

Tekst w jęz. pol. i ang. – Tu też A.Cz.: Czytając treny, s. 120-156.

23. K. Michalski: Logic and time. [Eseje filozoficzne; przekład przejrzał] J. Dodd. Dordrecht, Boston: Kluwer Acad. 1997, VIII, 162 s.

24. T. Różewicz: Reading the Apocalypse in bed. Selected plays and short pieces. [Przeł.] ..., B. Plebanek, T. Howard, [Przedm.:] T. Howard. London, New York: M. Boyars 1998, 300 s.

25. T. Różewicz: W środku życia; Midden in het leven; In the midst of live. [Przekł. holend.] K. Lesman. [Przekł. ang.] ... Breda: De Geus 2002, [16] s. Tekst w jęz. pol., holend., ang.

26. C. Norwid: Selected poems. London: Anvil Press Poetry 2004, 95 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – Wypowiedzi: A. Czerniawski: Książę poetów o sobie. Powst. 1980. Druk *Metafora* 1991/1992 nr 4 [replika na książkę A. Lisieckiej: Kto jest księciem poetów?, czyli rzecz o Adamie Czerniawskim i innych (Londyn 1979)] oraz wypowiedzi krytyczna B. Miązka w *Wiadomościach*, Londyn 1980 nr 19; A. Czerniawski: Co pisałem i tłumaczyłem w czasach zimnej wojny w kraju, o którym coś wiem. Tłum. z ang. A. Janiszewski. *Kresy* 1994 nr 19; A. Czerniawski: Kłopoty tłumacza. *Fraza* 2002 nr 1/2; A. Czerniawski: Pułapka autoprzekładu. *Akcent* 2003 nr 1/2. – Wywiady zob. Twórczość poz. 23 oraz: Osadzony w języku... Rozm. I. Smolka. *Kresy* 1991 nr 8; przedr. w: Londyn – Toronto – Vancouver. Lubl. 1993; Rozmowa z A.Cz. Rozm. T.W. Brzozowski. *Świat Lit.* 1991 nr 2; Świadomy tajemników rzemiosła. Rozm. D. Künstler-Langner. *Prz. Artyst.-Lit.* 1995 nr 9; O poezji. Rozm. B. Tarnowska. *Fraza* 1997 nr 1; Rozmowa z A.Cz. Rozm. B. Tarnowska. *Kultura*, Paryż, Wwa 1998 nr 10; Jestem Europejczykiem. Rozm. J. McCabe. Przel. B. Tarnowska. *Akcent* 2004 nr 1/2.

LP XX w. (red.).

J. Poradecki: „Widzę i opisuję” w poezji A.Cz. *Miscellanea Łódź*. 1990 nr 1. – M. Kisiel: U podstaw twórczości Adama Czerniawskiego. Gliwice: Wokół Nas 1991, 125 s. – P. Wilczek: A.Cz. jako tłumacz poezji Różewicza. *Świat Lit.* 1991 nr 2. – A. Brajerska-Mazur: Norwid w tłumaczeniach A.Cz. *Stud. Norwidiana* R. 9/10: 1991/1992. – T. Halikowska-Smith: Uparty w swoim posłannictwie. A.Cz., tłumacz i krytyk. *Kultura*, Paryż, Wwa 1994 nr 11. – M. Kisiel: Wiersze dawne i nowe. *Twórczość* 1994 nr 3 [rec.: Poezje zebrane]. – D. Künstler-Langner: Tak różne są przypadki ludzkiego cierpienia. (O poezji A.Cz.). *Kultura*, Paryż, Wwa 1994 nr 12. – D.T. Lebioda: Nagi w zaroślach ciemności. O wyobraźni poetyckiej A.Cz. *Metafora* 1995 nr 18/19, przedr. w tegoż: Pragnienie śmierci. Bydż. 1996, Marmur i blask. Bydż. 2000. – L. Szaruga: „Rzeczpospolita Puławska”. Powrót poetów. *Kultura*, Paryż 1995 nr 11, przedr. w tegoż: Powrót poetów. Kr. 1997 [rec.: Muzy i sowa Minerwy; Poezje zebrane]. – A. Szymańska: Ten trzeci świat. *Prz. Powsz.* 1995 nr 4. – B. Tarnowska: „Stoję wobec świata”. Głosy do poetyckiej epistemologii A.Cz. *Zesz. Nauk. WSP w Olszt. Pr. Filol.* 1995 nr 1. – M. Kisiel: Poezja jest metafora. *Twórczość* 1996 nr 1 [rec.: Muzy i sowa Minerwy]. – A. Woldan: A.Cz. – poeta między dwoma narodami? W: Narodowy i ponadnarodowy charakter literatury. Kr. 1996. – M. Kalandyk: Słowo o metodzie krytycznej i poezji A.Cz.; K. Maciąg: O „Częściach mniejszej całości” A.Cz.; M. Rabizow-Birek: „Język filozofią moją”. O krytyce literackiej A.Cz. W: Poetycki krąg „Kontynentów”. Rzeszów 1997. – P. Wilczek: Niespokojne dzieciństwo – o wspomnieniach A.Cz.; Bibliografia. W tegoż: Ślady egzystencji. Kat. 1997. – W. Lięża: Jeruzolima i Babilon. Kr. 1998, passim. – B. Tarnowska: A.Cz. i jego rola w kształtowaniu odbioru literatury polskiej w Wielkiej Brytanii. W: Losy Polaków. Lubl. 1998. – H. Filipowicz: Czy A.Cz. był kochankiem Stanisławy Przybyszewskiej? *Kultura*, Paryż, Wwa 1999 nr 10 [rec.: Krótkopis 1986-1995]. – M. Kisiel: Od Różewicza. Małe szkice o poezji. Kat. 1999 [tu głównie w rozdz.: Poetyka wielogłosowości]. – J. Maciejewski: „Przekomy serial” Cz. *Odra* 1999 nr 6 [rec.: Krótkopis 1986-1995]. – A. Dziadek: Problem „ekphrasis” – dwa „Widoki Delft”. (A.Cz. i Adam Zagajewski). *Teksty Drugie* 2000 nr 4, przedr. w tegoż: Obrazy i wiersze. Kat. 2004. – M. Kisiel: Pamięć, biografia, słowo. Kat. 2000. – M. Kisiel: Tajemnica wiersza. *Śląsk* 2001 nr 12 [rec.: Światy umowne]. – J. Łukasiewicz: Prawa fabuły. O wierszach Bogdana Czaykowskiego i A.Cz. *Odra* 2001 nr 3, przedr. w tegoż: Ruchome cele. Wwa 2003. – P. Wilczek: Dyskurs, przekład, interpretacja, Literatura staropolska i jej trwanie

w współczesnej kulturze. Kat. 2001, passim. – A. Brajerska-Mazur: O angielskich tłumaczeniach utworów Norwida. Lubl. 2002 [m.in. o przekładach A.Cz.]. – W.A. Wierzeński: A.Cz., „Wyśnilem świat, który mnie przetrwa”. W tegoż: Pegaz za Oceanem. Ludzie pióra i kultury poznani w Ameryce. Tor. 2002. – A. Clancy: „Treny, the laments” of Jan Kochanowski. *The Sarmatian Review*; Houston, Texas 2003 nr 1. – B. Czaykowski: Myśl i jej ujęcie w poezji polskiej od Norwida do Cz. Rekonesans. W: Literatura utracona, poszukiwana czy odzyskana. Rzeszów 2003. – J. Niżyńska: „Selected poems” by A.Cz. *The Sarmatian Review*, Houston, Texas 2003 nr 9. – S. Watts: „Selected poems” by A.Cz. *Modern Poetry in Translation*, Londyn 2003 nr 21. – B. Tarnowska: Poezja polska na Wyspach Brytyjskich. O odbiorze przekładów A.Cz. w angielskiej krytyce: „Język moim łańcuchem”. O dwujęzyczności poetów grupy „Merkurjusza” – „Kontynentów.” W teście: Między światami. Olsztyn 2004. – A. Tchórzewski: W poszukiwaniu sensów. W tegoż: W poczekalni na Parnas. Tor. 2004 [rec.: Wiersz współczesny]. – M. Rabizo-Birek: Motywy plastyczne w twórczości A.Cz. Rekonesans. W: Epoka przemian. Rzeszów 2005. – M. Rabizo-Birek: „Sztukmistrz” czy „prymityw”? Tradycja kultury w poezji A.Cz. W: Poezja polska na obczyźnie. T. 2. Rzeszów 2005. – E. Szybowicz: Apokryficzna dekonstrukcja autorstwa w „Narracjach ormiańskich” A.Cz. W: Podmiot i tekst w literaturze XX wieku. Wwa 2006.

J.Cz.

CZERNIAWSKI Czesław

[...] W 1985 otrzymał nagrodę Ministra Kultury i Sztuki II stopnia oraz nagrodę Wojewody Szczecińskiego. [...] Odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1986). [...]

OPRACOWANIA (wybór)

M. Lalak: Kilka słów nie tylko o prozie Cz.Cz. W tegoż: Niepokojąca reszta. Szczec. 2004.

J.Z.

CZERNIK Stanisław

TWÓRCZOŚĆ

13a. Trzewiczek z niebieską lilijką. [Utwór dramatyczny]. Powst. ok. 1950.

Niepublikowany utwór zgłoszony na Konkurs Polskich Sztuk Współczesnych w 1950 (inf.: M. Jarmulowicz: Sezony błędów i wypaczeń. Gdańsk 2003 s. 218).

Prace redakcyjne

6. Księgi humoru polskiego. T. 1. Od Reja do Niemcewicza. Wybór i przyp.: ..., J. Huszcza, J. Saloni. Łódź: WŁ 1958, 520 s.

W t. 2 nie podani współredaktorzy.

7. Polska epika ludowa. Oprac. ... [Wyd. 2] Wr.: Ossol. we współpr. z De Agostini Polska 2006.

OPRACOWANIA (wybór)

Z. Śliwka: Nobilitacja i rozrachunek. Problematyka ideowa w międzywojennej prozie pisarzy chłopskich z regionu świętokrzyskiego. Kielce 1990, passim. – J.A. Choroszy: Huculscyżyna w literaturze polskiej. Wr. 1991, passim. – M. Jankiewicz: S.Cz. teoria poezji; Folklorystyka z tezą. W teście:

Dopełnienie obrazu. Szkice o autentyzmie. Tor. 1994. – K. Świągocki: Elementy światopoglądu poetyckiego S.Cz. W tegoż: Światopogląd poetów ziemi. Siedlce 1996. – I. Mityk: Stanisław Czernik. Kielce: Gens 1999, 104 s. – P. Wągiel: Zbieżność Poety z Ziemią. *Akcent* 1999 nr 3/4. – I. Mityk: Poszukiwanie autentyzmu. (O powieściach i opowiadaniach S.Cz.). W: Szkice o literaturze XIX i XX wieku. Kielce 2000, przedr. pt. W poszukiwaniu autentyzmu. S.Cz. W teście: Ze współczesnej literatury świętokrzyskiej. Kiel. 2004. – I. Mityk: Twórczość dramatyczna S.Cz. *Stud. Kiel. Ser. Filol.* 2001 nr 3. – Z. Andres: Inspiracje romantyczne w poezji wojennej i emigracyjnej S.Cz. W tegoż: *Przestrzeń egzystencji*. Rzeszów 2003.

E.G.

CZERNY Anna Ludwika

Przekłady

2. M. Polo: Opisanie świata. Przel. ze starofranc. z uwzględnieniem red. starowl. i lac. ... Wstępem i przyp. opatrzył M. Lewicki. [Wyd. 3] Wwa: Alkazar 1993, 694 s.

3. M. Cervantes Saavedra de: Przemysłny szlachcic Don Kichote z Mancy. Przel.: ... i Z. Czerny. Posł.: C. Marrodrn Casas. T. 1-2. Wyd. nast.: [Wyd. 7] Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1998; Kr.: Zielona Sowa 2004; wyd. z posł. J. Gondowicza Wwa: Świat Książki 2004.

11. Pieśń o Cydzie. [Wyd. 2] Kr.: Zielona Sowa 2003.

E.G.

CZERWIŃSKI Marcin 1924-2001

Pseud.: Jan Bielski.

[...] W 1979 został pracownikiem Instytutu Kultury (IK) w Warszawie i członkiem Rady Naukowej tej instytucji; zajmował to stanowisko (od 1992 jako przewodniczący Rady) także po przejściu w 1981 do Instytutu Sztuki PAN. W 1987-90 pełnił funkcję dyrektora do spraw naukowych w Instytucie Sztuki PAN. W latach osiemdziesiątych recenzje w *Nowych Książkach* podpisywał pseudonimem Jan Bielski. W 1993 został przewodniczącym rady redakcyjnej wydawanego przez IK kwartalnika *Kultura Współczesna*. W 1995 powrócił do pracy w IK. Zmarł 6 stycznia 2001 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

21. Sztuka w pejzażu kultury. [Szkice]. Wwa: IK [Inst. Kultury] 1997, 131 s.

22. Pytając o cywilizację. [Szkice]. Wwa: W.A.B.; Cis 2000, 155 s.

Przekład

13. F. Alberoni: O przyjaźni. Przekł. i wstęp ... Wwa: Inst. Kultury 1994, 158 s.

Prace redakcyjne

2. M. Eliade: Sacrum, mit, historia. Wybór esejów. Przeł. [z franc.]: A. Tatarkiewicz. [Wyd. 3]. Wyboru dokonał i wstępem opatrzył... Wwa: PIW 1993.

6. Kultura lokalna. Gminy wiejskie w okresie przełomu. Praca zespolowa pod red. ... Wwa: IK [Inst. Kultury] 1997, 204 s.

7. Kultura polska w dekadzie przemian. Red. nauk.: T. Kostyrko, ... Wwa: Inst. Kultury 1999, 368 s.

OPRACOWANIA (wybór)

J.J. [J. Jaremowicz]: M.Cz. *Nowe Książę*. 1989 nr 2.

M. Bogusławski: Wartości a rzeczywistość kulturalna. *Acta Univ. Wratisl. Pr. Kulturoznawcze* 1996 nr 6 [dot. poglądów socjologicznych M.Cz.]. – E. Fiksa: Refleksja aksjologiczna M.Cz. *Acta Univ. Wratisl. Pr. Kulturoznawcze* 1996 nr 6. – *Kult. i Społ.* 2000 nr 4 [tu art.: A. Pawelczyńska: Czas młodości; oraz rec.: Pytając o cywilizację; T. Kostyrko: O niezbędności kultury wyższej dla przetrwania naszej cywilizacji (czyli nas samych); A. Szpociński: M.Cz. pytania o demokrację; E. Tarkowska: W stronę socjologii współczesnej; M.Cz. „Pytania bez odpowiedzi”]. – *Kult. Współcz.* 2001 nr 1 [tu art. i rec.: T. Kostyrko: O współpracy Profesora M.Cz. z zespołem Instytutu Kultury i potrzebie uważnego czytania Jego tekstów]; J. Grad: M.Cz. koncepcja socjologii kultury; A. Szpociński: Demokracja – sztuka – miłowanie. O więziach społecznych w ujęciu M.Cz.; K. Kostyrko: Ostatnia książka M.Cz. [rec.: Pytając o cywilizację]. – K. Maciąg: Między opisem, diagnozą i bezradnością. *Fraza* 2001 nr 1/2 [rec.: Pytając o cywilizację]. – J. Pelc: M.Cz. *Stud. Semiotyczne* 2001 t. 24.

B.T.

CZESKA-MĄCZYŃSKA Maria

TWÓRCZOŚĆ

Partytury do muzyki F. Nowowiejskiego: Nadszedł Trzeci Maj. Pieśń na dwa głosy z towarzyszeniem] fortepianu. *Op[us]* 4 nr 6. [B.m.w. 1927, 2 s.]. – Na święty bój! *Op[us]* 11 nr 8. [Pieśń misyjna na jeden lub dwa głosy]. Pozn.: Ostoja 1928, 3 s. – Robotnik to siła! *Op[us]* 4 nr 7. [Pieśń robotników na śpiew i fortepian]. Pozn.: Ostoja 1928, 3 s.

E.G.

CZESZKO Bohdan

TWÓRCZOŚĆ

24. Tren i inne opowiadania. Wybór i posł. A.Z. Makowiecki. Wwa: Bertelsmann Media – Świat Książki 2005, 303 s.

OPRACOWANIA (wybór)

T. Burek: Teoria literatury B.Cz. *Teksty* 1972 nr 2, przedr. w tegoż: *Żadnych marzeń*. Londyn 1987, wyd. nast. Wwa 1989* [rec.: Marginalki]. – J. Marx: Wobec próby czasu. Po śmierci B.Cz. *Stolica* 1989 nr 7. – [Pokolenie:] D. Dąbrowska:

Ethos spiskowca. W tegoż: *Romantyzm i wojna*. Szczec. 1991; S. Gawliński: Wobec programu socjalistycznego realizmu. W tegoż: *Polityczne obowiązki*. Kr. 1993.

E.G.

CZUCHNOWSKI Marian Dominik

W t. 2 błędnie podano drugie imię autora.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: *Mieszkał jak Baudelaire...* Rozm. J. Kryszak. *Kwart. Artyst.* 1995 nr 3, przedr. w: J. Kryszak: *Rzeczywistość trzecia*. Bydż. 1997; *W morzu okrucieństwa*. Rozm. P. Tański. W: *Marian Czuchnowski – kronikarz emigracyjnej codzienności*. Tor. 2002.

F. Śmieja: *Rozmowa druga: z Jerzym Pietrkiewiczem* [o M.Cz., Cz. Bednarczyku, S. Piaseckim]. W tegoż: *Siedem rozmów o poezji*. Toronto 1990. – J. Kryszak: M.Cz. *Poetycki kronikarz emigracyjnej codzienności*. W: *Pisarze emigracji*. Kr. 1993, przedr. w tegoż: *Literatura złej chwili dziejowej*. Wwa 1995. – J. Dembińska-Pawelec: *Różne światy poezji emigracyjnej*. W: *Literatura emigracyjna 1939-1989*. Kat. 1994. – J. Piesszchachowicz: „Syn pół niesforny i dziki”. W tegoż: *Wygnaniec w labiryncie XX wieku*. Kr. 1994. – S. Jaworski: M.Cz. *Poetyka codzienności*. W: *Ktokolwiek jesteś bez ojczyzny...* Łódź 1995, przedr. w: *Inteligencja południowo-wschodnich ziem polskich*. Kr. 1998, w tegoż: *Zakręty i przełomy*. Kr. 2003. – J. Kryszak: *Spór o kształt awangardyzmu*. (Korespondencja J. Przybysia z M.Cz.). *Urzeczeni biologią i historią*. *Rzecz o M.Cz. i J. Łobodowskim*. W tegoż: *Rzeczywistość trzecia*. Bydż. 1997. – P. Tański: *Spik egzystencji – „kryształ istnienia”*. O emigracyjnej poezji M.Cz. *Kresy* 2000 nr 4. – W. Lięga: *Uczta instynktów i lekcja historii*. W tegoż: *Jaśniejsze strony katastrofy*. Kr. 2001. – P. Tański: M.Cz. i czasopisma emigracyjne. W: *Życie literackie drugiej emigracji niepodległościowej*. Tor. 2001. – P. Tański: „Wygnanie ptaków” w Londynie. *Emigracyjna poezja M.Cz. Pam. Lit.* 2001 z. 1. – Marian Czuchnowski – kronikarz emigracyjnej codzienności. Tor.: *Regionalny Ośrodek Studiów i Ochrony Środowiska Kulturowego* 2002, 264 s. [zawartość: Cz. Bednarczyk: *Marian; J. Pietrkiewicz: ***; B. Taborski: Szukając Cz.; Z. Andres: Wizja wsi w twórczości literackiej i publicystyce M.Cz.; S. Jaworski: M.Cz. – zmiana ról, zmiana dyskursów; R. Moczkan: Emigracyjna działalność krytyczna M.Cz. Jak jest zrobiony esej Cz.?*; J. Pasternak: *Formuła realizmu w powieści „Tyfus, teraz słowiki”*; W. Lięga: *Lydki Marfy. Kategoria cielesności w powieści M.Cz. „Tyfus, teraz słowiki”*; W. Lewandowski: „Tyfus, teraz słowiki” – zagadki recepcji; S. Gawliński: *Korekta mitów lechickich w „Żalu po czeremchach” M.Cz.*; P. Tański: *Oko ziemy; J. Kryszak: M.Cz. poemat z szuflady [dot.: Angielska zima 47. Poemat z szuflady]; K. Adamczyk: 1 Maj 1959 – Wokół postrewolucyjnego wiersza M.Cz.; M. Mroczkowska: „Wszystko już było, mili”. Kilka uwag wokół kategorii czasu i przestrzeni w emigracyjnej poezji M.Cz. – Świadczenia: A.H. Moskalowa: *W życiu trzeba wiedzieć, czego się nie chce; W morzu okrucieństwa*. Rozmowa z M.Cz. Rozm. P. Tański; N. Taylor Terlecka: *Z cyklu przyjaźni literackich. Listy M.Cz. do Tynona Terleckiego*. – Z. Andres: *Wizje wsi w twórczości literackiej i publicystyce M.Cz.* W tegoż: *Przestrzeń egzystencji*. Rzeszów 2003. – S. Jaworski: M.Cz. – zmiana ról, zmiana dyskursów. W tegoż: *Zakręty i przełomy*. Kr. 2003. – P. Tański: *O poemacie „Na wsi” M.Cz.* W: *W kręgu folkloru literatury i języka*. Tor. 2003. – P. Tański: *W cieniu poematu*. *Emigracyjna poezja Mariana Czuchnowskiego*. Tor.: A. Marszałek 2003, 258 s. – W. Lewandowski: „Tyfus, teraz słowiki” – zagadki recepcji. W tegoż: *... Strofy dla mew i mgieł...* Tor. 2005. – P. Tański: *Spotkania**

ze „światłem świata” w poezji emigracyjnej. W tegoż: *Tradycja i talent*. Tor. 2006.

CZYCHOWSKI Mieczysław 1931-1996

[...] Zmarł 23 stycznia 1996 w Gdańsku.

Praca redakcyjna

3. A. Sierżputowski: Serce ludzkich wzajemnej potrzebie. [Wiersze]. Wyboru wierszy dokonali: ..., Cz. Parzych, Ostrołęka: Tow. Przyj. Ostrołęki 1995, 36 s.

OPRACOWANIA (wybór)

E. Stachura: Parę słów o poezji M.Cz. i parę innych słów przy tej okazji; K. Nowosielski: Za zbroczem życia. (Wspomnienie o M.Cz.). W: *Za progiem wyboru*. Wwa 1969, przedr.: *Topos* 1996 nr 2. – S. Gostkowski: Poeta osobny, czyli o „Wierszach wybranych” M.Cz.; K. Nowosielski: Pęknięty dzwon. O funkcji niektórych motywów religijnych w poezji M.Cz. *Gdań. Roczn. Kult.* 1990 t. 13. – Z. Żakiewicz: „Lasem, losem, zbroczem życia...” *Regiony* 1996 nr 2.

E.G.

CZYCZ Stanisław 1929-1996

[...] Urodzony 6 kwietnia 1929 w Gwoźdźcu¹, [...] W 1966 ożenił się z Barbarą Sommer (rozwód 1981). W 1983 nie przyjął nagrody Funduszu Literatury. Był członkiem SPP i Polskiego PEN Clubu. [...] Zmarł 29 czerwca 1996 w Krakowie.

W 2000 odbył się w Krakowie Poetycki Festiwal Zapowiadających się... im. S. Czycza.

TWÓRCZOŚĆ

3. And. [Opowiadanie].

A d a p t. F i l m.: Pozwólcie nam do woli fruwać nad ogrodem. Scenariusz: S. Latalo. (Pol.-RPN). Ekran. 1974; Światło odbite. Scenariusz: A. Titkow, B. Maj, Dialogi: ..., A. Titkow. Ekran. 1989.

4. Ajol. Powieść. Przedr. zmien. zob. poz. 13.

13. Ajol i Laor. Wybór: K. Lisowski. Kr.: WL 1996, 265 s.

Zawartość: Ajol [inna red. poz. 4]; Laor [poz. 4].

Podstawą wyd. są teksty z tomu Ajol wyd. przez WL w 1967. Części gruntownie przerobione przez Autora: AJ (poprzednio Ajil), And; części poprawione: Jol (poprzednio Listy) oraz Laor.

14. Proza; Wiersze. Wybrał K. Lisowski. Kr.: WL 2001, 208 + 57 s.

Tu m.in. And [poz. 13].

¹ Data urodzenia wg inf. K. Lisowskiego w: Stanisław Czycz – mistrz cierpienia. Kr. 1997.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Z S.Cz. rozmawia K. Lisowski, *Teksty Drugie* 1995 nr 2; „Nie ma we mnie nic z Hioba”. Rozm. K. Lisowski. *Tyg. Powsz.* 1996 nr 30.

LP XX w. (W. Maciąg).

S. Barańczak: W dwadzieścia lat później. W tegoż: *Przed i po. Londyn 1988* [rec.: Wybór wierszy], – J. Stempowski: Gdzie umieścić Cz. W tegoż: *Szkiele literackie*. T. 2. Klimat życia i klimat literatury. 1948-1968. Wwa 1988. – B. Latawiec: Wielki demontaż. *Kult. Niezależna* 1989 nr 47 [rec.: Nie wierz nikomu: baza]. – T. Burek: Ostatni krzyk tamtej młodości – S.Cz. W: *Sporne postaci polskiej literatury współczesnej*. Wwa 1995, przedr. w tegoż: *Dzielo nierzycie*. Kr. 2001. – J. Kwiatkowski: Od naturalizmu do nadrealizmu. W tegoż: *Magia poezji*. Kr. 1995. – K. Karasek: S.Cz. (1931-1996). *Fraza* 1996 nr 14. – M. Lalak: Cz. narracje labiryntowe. *Nowe Książ.* 1996 nr 12, przedr. w tegoż: *Niepokojąca reszta*. Szczec. 2004. – Stanisław Czycz – mistrz cierpienia. Zebrał i oprac. K. Lisowski. Kr.: WL 1997, 320 s. [zawartość: Rozmowy ze S.Cz. [rozm. K. Lisowski]. – Utwory ostatnie S.Cz.: K. Lisowski: Kilka słów wyjaśnienia; Bursa [proza]; Mrozek [proza]; [4 wiersze]. – Portret wielokrotny: Nigdy nie rozstaliśmy się... (Rozmowa z B. Sommer-Czyczową); K. Kasprzyk: On rzeczywiście nie miał swego miejsca; W literaturę uchwyceni. (Rozmowa z B. Kurdzielem); K. Targosz: Życie bardzo go paliło; A. Macedoński: Nasze dziewczyny; K. Zaborska: „Zapachniało mi zaraz Sorrento...”; (Listy S.Cz. do K. Zaborskiej); On był do końca cyganem. (Rozmowa z W. Szymorską); S.Cz. (Rozmowa z Cz. Miłoszem); W. Błońska: Początek drogi; B. Maj: Nie udawał niczego; J. Nowicka: „Ja Irka lubilem”. (Rozmowa ze S.Cz.) [dot. I. Iredyńskiego]; J. Adamski: I niezamężne jasne oczy dziecka; J. Pilch: „Chciałem po prostu”; J. Kornhauser: Kiedy przechodzę ulicą Krupniczą; Cz. miał wyobraźnię mityczną. (Rozmowa z B. Żurakowskim); M. Ziemianin: Naprawdę jak cierpiał – nie wie nikt; J. Pieszcachowicz: Na marginesie pewnej recenzji [dot. rec. J. Pieszcachowicza pt. *Psychopatologia outsidera*]; B. Rudnicki: All and Jol. Wszystko i Cz.; H. Zaworska: Niesamowity Cz.; (List S.Cz. do H. Zaworskiej); P. Czaplinski: Wszelka osobność. – M. Jentys: Jasne przenikliwe obłedy. *Twórczość* 1998 nr 8. – P. Przywara: Kultur macht frei. O prozie S.Cz. *Tytuł* 1998 nr 2. – J. Rozmus: Realność, kobieta i inni poeci. O twórczości S.Cz. *Ruch Lit.* 1998 z. 1. – A. Stankowska: Autokreacja Jerzego Harasymowicza i antropologia S.Cz. W teście: *Kształt wyobraźni*. Kr. 1998. – M. Tobolewski: Czytanie (nie)Czycza. *Dekada Lit.* 1999 nr 7/8. – J. Pieszcachowicz: *Psychopatologia outsidera*. W tegoż: *Smutek międzyepoki*. Kr. 2000. – M. Wyka: Kaleka dojrzałość. W teście: *Punkty widzenia*. Kr. 2000. – A. Legeżyńska: Maksymalnie nieudana egzystencja. W teście: *Krytyk jako domokrążca*. Pozn. 2002. – J. Marx: *Podróż do kresu nocy*. W tegoż: *Legendarni i tragiczni*. Wyd. 2 poszerz. Wwa 2002. – J. Rozmus: W okolicach arkadii Stanisława Czycza. Kr.: Wydawn. Nauk. Akad. Pedagog. 2002, 221 s. – J. Gizella: S.Cz. – bliski i zapomniany. W tegoż: *Pisarze i kopsiści*. Kr. 2003. – J. Urban: *Taniec (ku) śmierci*. O „Pawanie” S.Cz. W: *Kulturowe terytoria literatury*. Siedlce 2006.

M.K.-K.

CZYŻEWSKI Tytus

TWÓRCZOŚĆ

7. Pastorałki.

A d a p t. t e a t r.: Scenariusz: D. Snarska [J. Chrobak. *Wyst. Rzeszów, T. im. W. Siemaskowej 1986*, – 1 v; *Oratorium wigilijne*. Scenariusz: G. Dubowski. TV 1986.

C

M o n t a ż e: Kolendziolki. Scenariusz i reż.: H. Rozen. Wyst. Rzeszów, T. im. W. Siemaszkowej 1998. – *Metamorfozy teatru pijana sypialnia. Spektakl oparty na futurystycznych tekstach A. Sterna, ... i S. Młodożeńca. Scenariusz: Z. Zajácówna. Wyst. Kr., T. Grotowska 1999.*

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (J. Wojnowski).

M. Delaperrière: *Les avant-gardes polonaises et la poesie européenne. Paris 1991, passim.* – W. Maciąg: *Człowiek jako dynamomaszyna. T.Cz. W tegoż: Nasz wiek XX. Wr. 1992.* – K. Wyka: *Cz. – poeta; „Pastorałki” Cz. W: Rzecz wyobraźni. [Wyd. 2] Kr. 1997.* – A. Baluch: *Artystyczna „dwujęzyczność” T.Cz.; O „Pastorałkach” T.Cz. na tle formizmu. W teście: Uważne czytanie. Kr. 2000.* – J. Krzysztoforska-Doschell: *Prasłowiańskie ślady w literaturze polskiej okresu międzywojennego. T.Cz. W teście: Prasłowiańskie źródła nowszej poezji polskiej. (Od romantyzmu do współczesności). Kr. 2000.* – D. Żralko: *Inspiracje folklorem w twórczości artystów awangardowych na przykładzie „Pastorałek” T.Cz. z drzeworytami Tadeusza*

Makowskiego. Lit. Lud. 2001 nr 1. – A. Soczyńska: *„Czy widziałeś oczy błazna?” Autokreacja w formistycznych wierszach i autoportretach T.Cz. Pam. Sztuk Pięknych 2002 nr 2.* – A. Baluch: *Opowiadania T.Cz. W: Zbliżenia historycznoliterackie. Kr. 2003.* – A.R. Burzyńska: *Metamorfoza i galwanizacja. Jednoaktówki formistyczne (1921-1922) T.Cz. W teście: Mechanika cudu. Kr. 2005.* – S. Sobieraj: *Zapoznane felietony T.Cz. Ruch Lit. 2005 nr 3.* – B. Śniecikowska: *Tekst i obraz w twórczości T.Cz. O artystycznej „unii personalnej”. W teście: Słowo – obraz – dźwięk. Kr. 2005.* – S. Sobieraj: *Intermedialność w twórczości literackiej T.Cz. W: Kulturowe terytoria literatury. Siedlce 2006.* – A. Soczyńska: *Tytus Czyżewski: malarz-poeta. Wwa: Neriton 2006, 259 s.*

J.Cz.

CZYŻOWSKI Kazimierz Andrzej

OPRACOWANIA (wybór)

J. Popiel: *Zapomniane karty międzywojennego dramatu. „Ulica Dziwna” K.A.Cz. Acta Univ. Lodz. Folia Scientiae Artium et Litterarum 1995 z. 5.*

E.G.

D

DACKIEWICZ Jadwiga 1920-2003

Urodzona 6 marca 1920 w Warszawie [w t. 2 błędna data roczna]. [...] W styczniu 1976 należała do sygnatariuszy „Memoriału 101”, wyrażającego protest przeciw projektowanym zmianom w Konstytucji PRL. [...] W 1995 otrzymała nagrodę Polskiego PEN Clubu. [...] Zmarła 25 października 2003 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

10. *Synowie Napoleona. [Powieść].*

Cz. 2. Aleksander Walewski. Wyd. nast.: [Wyd. 3] Łódź: WE 1984; wyd. zmien. pt. Aleksander Walewski – syn Napoleona. Wwa: Bellona 1999, 265 s.

13. *Faworyty władców Francji. [Szkiec]. [Wyd. 3] pt. Faworyty królów Francji. Wwa: Alfa 1992.*

Przekłady i adaptacje

8a. J.P. Ferriora: *Dziwni lokatorzy. Przekł. i adapt. ... TV 1963.*

11. J. Anouilh: *Antygona. Tragedia w 1 akcie. Przekł. ... TV 1987.*

12. *Francuska poezja miłosna. Antologia. Przel. ... Wwa: ABC-Future 1997, 134 s.*

J.Z.

DANECKI Ryszard

Pseud.: E. Stecka i M. Zieliński; M. Zieliński; (r.); (r.d.).

[...] W 1956 ożenił się z Bronisławą Malukow, plastyką. [...] W 1973 został członkiem Stowarzy-

szczenia Marynistów Polskich (wiceprezes Oddziału Wielkopolskiego od 1997). W 1989-93 był członkiem Zarządu Głównego ZLP. Oglądał nadal artykuły, recenzje i wiersze w prasie, głównie w *Expressie Poznańskim* (m.in. w 1987-88 cykl „Nowy słownik pisarzy Poznańskiego Oddziału ZLP”); w 1991, po czterdziestu latach współpracy z tym piśmie (którego był członkiem redakcji) przeszedł na emeryturę, nie zaprzestając twórczości literackiej. Otrzymał m.in. nagrodę poetycką im. J. Kasprzowicza (1996) i nagrodę honorową „Dobosz Powstania Wielkopolskiego”, przyznaną przez Towarzystwo Pamięci Powstania Wielkopolskiego (2003). [...] Wyróżniony m.in. odznaką „Zasłużony Działacz Kultury” (1968), Złotym Krzyżem Zasługi (1976), godnością Lidera Pracy Organizacyjnej oraz statuetką Hipolita, przyznanymi przez Towarzystwo im. H. Cegielskiego (2003), odznaką „Zasłużony dla Kultury Wielkopolskiej” (2004). [...]

TWÓRCZOŚĆ

2. *Latawiec. [Opera kameralna]. Libretto ... Muz.: Z. Szostak. Wyst. Pozn., Scena „Browaru” 1958.*

3. *Ważka. [Opera kameralna]. Libretto ... Muz.: Z. Szostak. Wyst. Pozn., Scena „Browaru” 1958.*

9a. *Dedykacje. [Widowisko]. Muz.: M. Makowski. Praprem. Pozn. 1974. [Inf. autora].*

10. *Szaraneria. Powieść przygodowa. Wyd. osob. z podtyt. Powieść przygodowa dla młodzieży. Pozn.: Poeticon; ZLP 2001 153 s.*

11a. *Podróż do narzeczonej. [Minipowieść]. Expr. Pozn. 1977 nr 284-291.*

18. Literaci Wielkopolski. Informator. Oprac. ... Poznań: ZLP 1995, 88 s.

19. Przyjaciele są wszędzie. [Wiersze]. Poznań: ZLP 1996, 72 s.

Zawiera też przekłady wierszy innych autorów tłum. z kilkunastu języków.

20. Wielkopolski herbarnik poetycki. [Wiersze]. Oprac. graf.: A. Jeziorkowski. Poznań: G&P 1999, 120 s.

21. Wiwat Poznaniacy! [Wiersze]. Poznań: Poeticon; ZLP 2001, 115 s.

22. Gontyna. Wiersze. Poznań: Wydawn. GRD 2004, 28 s.

23. Satoryczne złote gody. [Wiersze]. Poznań: P.W. Interfund 2005, 127 s.

Zawiera też wiersze innych autorów dedykowane R.D.

24. Z tarczy słonecznej wypadają włócznie złote. Wiersze wybrane. Toruń: A. Marszałek 2005, 161 s.

Nadto libretta kantat wyd. przez Filharmonię Poznańską: Gołbie pióro. Muzyka: W. Kiser. 1964; Kantata o pieśni polskiej. Muzyka: W. Krzemiński. 1965; Kantata piastowska. Muzyka: F. Woźniak. 1968; Poemat piastowski. Muzyka: J. Kurczewski. 1985, – oraz: Witaj, jasności. Chór męski a cappella. Słowa ... Muzyka: B. Zakrzewska-Nikiporczyk. Kr.: PWM 1985, 13 s.

Przekład

1. I. Selwinski; Nerpa. Trzy poematy. Przekł. i wstęp ... Poznań: Poeticon; ZLP 2002, 32 s.

Zob. też Twórczość poz. 19.

Praca redakcyjna

2. Wielkopolscy maryniści. Słownik biograficzny. Red. i układ graf.: B. Hubicka. Współpraca [red. i wstęp] ... Poznań: Wielkop. Oddz. Stow. Marynistów Pol. 2004, [57] s.

Zawiera m.in. inf. dot. R.D.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 1997, 2004, 2006. – R. Danecki: Wierzbakowe wierzenie. *Kron. M. Pozn.* 2005 nr 3 [dot. twórczości R.D. w l. 1950-1960]. – LPD.

J.B. Ożóg: Poeta z grupy „Wierzbak”; Sielski urok wsi i cierpki smak miasta; Eros i śmierć. W tegez: *Obrazy świata*. Kr. 1989 [dot.: Czarny sześcian ciszy; Twarzy odwracanie]. – D.T. Lebioda: Przestrzeń i iluzja. O poezji i prozie R.D. W tegez: *Przedśionek wieczności*. Bydgoszcz. 1998. – S. Melkowski: Między dwoma biegunami. O poezji R.D. *Okolica Poetów* 2001 nr 14. – E. Kin: Pisarz z puszczy. *Tyż. Nowy* 2004 nr 51.

B.T.

DANEK Danuta

[...] Od 1980 była członkiem Towarzystwa Popierania i Krzewienia Nauk. W 2000-03 prowadziła

wykłady i seminarium na temat „Literatura i psychoanaliza” na Podyplomowym Studium Humanistycznym przy IBL. [...]

TWÓRCZOŚĆ

3. Sztuka rozumienia. Literatura i psychoanaliza. Wwa: Wydawn. IBL 1997, 534 s. IBL PAN

Zawartość: Perspektywy nowej antropologii; Poetyka w świetle psychoanalizy; Jeszcze z warsztatu; Psychoanalizy w teatrze; W głąb człowieczeństwa; Gdzie prawda?; Nawoływanie.

Rozprawy i studia w czasopiśmie i książkach zbiorowych, m.in.: „Dziady”. Kilka tez interpretacyjnych. W: „Dziady” Adama Mickiewicza. Poemat, adaptacje, tradycje. Kr. 1999 s. 48-57. – Obrazy wyjaskrawione i słabe światła. Inne spojrzenie na romantyzm. *Twórczość* 2000 nr 9 s. 84-94. – „Romantyczność”. Ballada o sierotwie w rodzicielskim domu. *Twórczość* 2001 nr 10 s. 59-77. – Co nam zostało z psychoanalizy. W: Sporne i bezsporne problemy współczesnej wiedzy o literaturze. Wwa 2002 s. 32-39. – Freud – odkrycia, pojęcia, twierdzenia. *Arkusz* 2002 nr 5-6, 8-10. – Freud w polskich wersjach edukacyjnych. *Twórczość* 2004 nr 4 s. 62-84. – Godzina myśli Zofii Szymanowskiej. Wokół zachowanej części „Pamiętnika”. W: Wobec romantyzmu. Lubl. 2006 s. 361-381. – O „Pamiętniku” Zofii Szymanowskiej. *Ruch Lit.* 2007 z. 1 s. 1-12.

Przekłady

3. B. Bettelheim: Cudowne i pożyteczne. O znaczeniach i wartościach baśni. Przel., wprowadzeniem, objaśn. i posł. opatrzyła ... Wyd. 2 zmien. Wwa: Ag. Wydawn. J. Santorski and CO i Wydawn. W.A.B. 1996.

5. B. Bettelheim: Freud i dusza ludzka. Przel. i przedm. ... Wyd. 2 Wwa: Ag. Wydawn. J. Santorski and CO i Agencja Wydawn. 1994.

Prace redakcyjne

1. G. Bychowski: Słowacki i jego dusza. Studium psychoanalityczne. Wyd. 2. Oprac. i wstęp ... Kr.: Universitas 2001, XLV, 370 s.

Wstęp pt.: Gustaw Bychowski – zapoznana postać z dziejów kultury polskiej.

2. Pamiętnik pacjentki. Wybór, przedm. i komentarze: A. Wizła. Wstęp i oprac. ... Kr.: Universitas 2001 [właśc. 2002], LV, 203 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – Upublicznione fragmenty rozmowy z D.D. *Teksty Drugie* 1998 nr 1/2. [dot.: Sztuka rozumienia].

[Sztuka rozumienia:] D. Ulicka: Zrozumieć całość. *Nowe Książki*. 1998 nr 3; K. Nadana: Powtórka z psychoanalizy. *Res Publica Nowa* 1998 nr 2/3; Z. Mikolejko: Nos, literatura i psychologia (niestarannie wypiski z D.D.). *Twórczość* 2000 nr 1.

DANEK Wincenty

Prace redakcyjne

4. J.I. Kraszewski; Dziecię Starego Miasta. Obrazek narysowany z natury. Oprac. ... Przejrzal i uzup. S. Burkot. Wyd. 5 Wr.: Ossol. 1987, XCVI, 164 s. *BNI*, 71.

7. J.I. Kraszewski; Stara baśń. Powieść z IX wieku. Wyd. nast.: Przedm.: J. Krzyżanowski. Posł. i przyp. ... Wwa: LSW 1991; Oprac. ... Przejrzal i uzup. S. Burkot. Wr.: Ossol.; Wwa: De Agostini Polska 2003, LXXXVIII, 472 s.

OPRACOWANIA (wybór)

SBLP t. 5 (K. Kaczoř).

J.Z. Bialek; W.D. jako badacz życia i twórczości Józefa Ignacego Kraszewskiego. W: Nad twórczością Józefa Ignacego Kraszewskiego. Kr. 1993. – B. Faron; W.D. – pedagog i badacz. W tegoż: Spotkania i powroty. Wwa 1995.

E.G.

DANIELEWSKA Łucja
1932-2004

Pseud.: Łucja Wrzos.

[...] Debiutowała w 1952 utworem pt. „Wiersz dla matki...”, opublikowanym na łamach dodatku *Tygodnika Katolickiego* pt. *Mały Tygodnik* (nr 24; podp. Łucja Wrzos). [...] Za twórczość przekładową była wielokrotnie nagradzana, m.in. nagrodą Pegaza (1986) w Konkursie „Czerwonej Róży” i nagrodą Ambasady Jugosławii za przekłady poezji jugosłowiańskiej i jej upowszechnianie w Polsce (1989). [...] Do 1992 była wiceprezesem Oddziału Poznańskiego ZLP. Od 1994 prowadziła zajęcia z folkloru chorwackiego i serbskiego oraz przekładu literackiego w Katedrze Filologii Słowiańskiej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (UAM). [...] Studiowała slawistykę na uniwersytecie w Zagrzebiu, magisterium uzyskała w 1995 na UAM. W 2002 otrzymała statuetkę Hipolita oraz godność Lidera Pracy Organicznej, nadawane przez Kapitułę Złotego Hipolita Towarzystwa im. H. Cegielskiego, i statuetkę Srebrnego Rogala, przyznawaną przez kapitułę poznańskiego „Naszego Klubu”. Wyróżniona m.in. odznaką „Za Zasługi w Rozwoju Województwa Poznańskiego” (1984) i Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. Zmarła 23 sierpnia 2004 w Poznaniu.

TWÓRCZOŚĆ

18. Wiersze kwiatowe... wraz z horoskopami. Wyd. 2 Nowy Tomyśl: Bibl. Publiczna Miasta i Gminy 1994.

18a. Z południa. [Wiersze]. Pozn.: ZLP 1991, 31 s.

22. Biały motyl. [Opowiadanie]. Pozn.: ZLP 1994,

23. Erotyki. [Wiersze]. Wstęp: L. Żuliński. Wybór, oprac. i nota biogr.: J. Kwiek-Osłowska. Kr.: Sponsor 1994, 150 s.

24. Oczy przestrzeni. [Wiersze]. Nowy Tomyśl: Bibl. Publiczna Miasta i Gminy 1994, 40 s.

25. Między snami. [Wiersze]. Nowy Tomyśl: Bibl. Publiczna Miasta i Gminy 1997, 55 s.

26. Orzechy i wino. [Wiersze]. Pozn.: Ars Nova 1997, 118 s.

Przekł. ch or w.: Orasi i vino. [Przel.] Z. Budyk. Zagreb 1997.

27. Piąte pory roku. Pozn.: Koziolki Poznańskie 1997, 423 s.

Zawiera wiersze, tłumaczenia, opowiadania i fragm. prozy Ł.D., a także fragm. recenzji i esejów o twórczości Ł.D.

28. Polifonia. Wielojęzyczny wybór poezji własnej i poetyckie dedykacje poetów zagranicznych, cykl wierszy napisanych w języku chorwackim. Leszno: Miej. Bibl. Publiczna 2000, 216 s.

29. Zaklęcia. [Wiersze]. Pozn.: Kontekst 2000, 55 s.

30. Człowiek, który ubrał choinkę. Mikropowieść. Pozn.: Kontekst 2002, 67 s.

31. Ulotność. [Wiersze]. Pozn.: Interfund 2002, 166 s.

Przekłady

A. Marija Lazić, Momir Lazić: Ze słońcem w pochodzie. [Wiersze]. Wybór, przekł. i noty o autorach ... Nowy Tomyśl: Bibl. Publiczna Miasta i Gminy 1988, [20] s.

2. D. Maksimović, D. Sekulić, V. Parun: Trzy gracie. Wiersze. Wybór, wstęp, przekł. ... Kr.: Miniatura 1992, 64 s.

3. J. Spoljarić: Ona patrzy. [Wiersze]. Pozn.: ZLP 1995.

4. Żywe źródło. Antologia współczesnej poezji chorwackiej. Wybór, tłum. i noty o autorach ... Wwa: Wydawn. Książkowe IBiS 1996, 184 s.

5. V. Parun: Morska róża. Wiersze. Wybór, tłum. z chorw., wstęp ... Pozn.: Ars Nova 1998, 102 s.

6. R. Cvetnić: Krótka wycieczka: zapisy wojenne z lat 1992-1993. Przekł., wstęp, przyp. ... Pozn.: Ars Nova 2000, 135 s.

7. D. Kalilić: Małenka. [Opowiadanie]. Pozn.: Kontekst 2004, 39 s.

8. D. Pavlicević: Historia Chorwacji. Pozn.: Wydawn. Nauk. UAM 2004, 634 s.

Praca redakcyjna

1. M. Koyama: Wiersze kwiatowe. Przel. M. Tsukada; konsultacja ... [B.m.w. 1993], 41 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Podarowane życie. Rozm. S. Wilczak. *Gaz. Wyborcza* 2002 nr 261.

A. Zieniewicz: Mówić prozą. *Poezja* 1985 nr 3 [rec.: Żebro Adama]. – L. Żuliński: Ewa, Eurydyka, Pieta. *Metafora* 1993/94 nr 11/13. – D.T. Lebiada: Między gwiazdą a trzmielcem. O poezji Ł.D. W tegoż: Przedśionek wieczności. Bydź. 1998, przedr. w tegoż: Marmur i blask. Bydź. 2000. – V. Parun: O książce poetyckiej „Orzechy i wino” Ł.D. *Akant* 1998 nr 10.

M.K.-K.

DANILCZYK Halina

[...] Rozwijała twórczość prozatorską, napisała m.in. kilka powieści (pozostających w rękopisach). W latach dziewięćdziesiątych nawiązała współpracę z pismami katolickimi: krakowskim tygodnikiem *Źródło* i miesięcznikiem *Wychowawca* oraz warszawskim miesięcznikiem *List do Pani* (wydawany przez Polski Związek Kobiet Katolickich). [...]

TWÓRCZOŚĆ

6. Kompozycje. [Opowiadania]. Kr.: Baran i Suszczyński 1995, 61 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – H. Danilczyk: Przygoda myśli. *Tyg. Kult.* 1984 nr 37 [wypowiedź nt. własnej twórczości lit.].

H. Bereza: Anonimowość. *Twórczość* 1982 nr 3 [rec. czytanych w masz. powieści: Don Kichot z Minogi (1979) i Dulcynea z Dąbrowy (1979), scalonych w 1981 w utwór pt. Zaledwie parę kroków].

B.T.

DANILEWICZ ZIELIŃSKA Maria
1907-2003

[...] Po śmierci męża w 1991 mieszkała nadal w Feijó w Portugalii i kontynuowała twórczość literacką i krytyczną, publikując w czasopismach i współpracując z Radiem Wolna Europa. W 1996 otrzymała nagrodę edytorską Polskiego PEN Clubu. W 1998 została honorowym obywatelem Włocławka. W styczniu 2001 w pożarze domu straciła bibliotekę oraz zbiory kartograficzne męża. Zmarła 22 maja 2002 w Feijó pod Lizboną; w 2003 jej prochy zostały złożone na cmentarzu w Aleksandrowie Kujańskim.

TWÓRCZOŚĆ

9a. Pierwsza miłość. [Opowiadanie]. Druk fragm. *Wiadomości*, Londyn 1954 nr 27 s. 1-2. Wyd. osob. całości Wwa: Bibl. Nar. 1995, 22 s. Druk bibliofilski.

10. Dom. Powieść. Wyd. 2 [właśc. 3] Włocławek: Włocławskie Tow. Nauk.; Rypin: Verbum 1997, 174 s.

14. Bibliography of books in Polish or relating to Poland published outside Poland since September 1st 1939. London: The Polish Library; Polish Social and Cultural Association.

Vol. 5: 1968-1971 and supplement to 1939-1967. Compiled by M.E. Cybulska, ..., Z. Jagodziński. Edited by Z. Jagodziński. 1995, 346 s.

Vol. 6-8 za l. 1972-1982 w oprac. Z. Jagodzińskiego London 1997-2001.

17. Szkice o literaturze emigracyjnej. Wyd. 2 rozszerz. [właśc. 6] pt. Szkice o literaturze emigracyjnej półwiecza 1939-1989. Wr.: Ossol. 1999, 460 s.

22. Posłanie do torunian. Głos na wieczorze toruńskim w marcu 1995 r. Wstęp: A. Kłossowski. [Tor.] Bibl. UMK [1995], [15] s.

23. Przygoda bibliofilska. Do druku podał oraz słowem wstępnym opatrzył A. Kłossowski. Wwa: Tow. Przyj. Książki 1995, 11 s.

24. ..., S. Pigoń: Dialog korespondencyjny. (1958-1968). Do druku przygot., wstępem i komentarzem opatrzył Cz. Klak. Rzeszów: Wydawn. WSP 1996, 515 s.

25. Książka i czytelnictwo polskie w Wielkiej Brytanii. Szkice, Wwa: Bibl. Nar. 1996, 230 s.

26. Opowiadania. Wybór opowiadań i oprac. kolażu Miejsca na Ziemi (o Marii Danilewicz Zielińskiej): K. Sarnowska. Włocławek: Włocławskie Tow. Nauk. 1997, 150 s.

27. Biurko Konopnickiej. [Opowiadania]. Wstęp, oprac. i przyp.: W. Lewandowski. Wwa: Open 2000, 196 s.

28. Fado o moim życiu. Rozmowy z Włodzimierzem Paźniewskim. Tor.: [Wydawn. UMK]; Bibl. Uniw. 2000, 96 s.

29. Polonica portugalskie. [Szkice]. Przedm.: P. Kądziela. Wwa: Bibl. „Więzi” 2005, 190 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady zob. Twórczość poz. 28 oraz: Pasja życia – książka. Rozm. P. Kądziela. *Więź* 1988 nr 11/12; Całe życie z książką. Rozm. W. Paźniewski. *Prz. Polit.* 1998 nr 39; Z M.D.Z. rozmawiają C. i J. Duninowie. (Współtwórcy bibliotekarstwa polskiego). *Prz. Bibl.* 1998 z. 4; W tym domu jest Polska. Rozm. S. Bereś. *Kultura*, Paryż 2000 nr 10; Rozmowa z M.D.Z. Z taśmoteki Rozgłośni Polskiej RWE. Rozm. W. Tatarowski. *Tygiel Kult.* 2004 nr 1/3.

LP XX w. (J. Wojnowski).

S.S. Nicieja: M.D.Z. Próba portretu. *Opole* 1993 nr 1/2. – W. Bolecki: Pochwała filozofii. *Kultura*, Paryż 1994 nr 5. – I. Janowska-Woźniak: Żar serca i chłód oka. *Nowe Książ.* 1996 nr 11 [rec.: Książka i czytelnictwo polskie w Wielkiej Brytanii. – K.W. Tatarowski: Pani Maria. *Tygiel Kult.* 1996 nr 12. – M. Dernałowicz: Dialog kontrolowany. *Twórczość* 1997 nr 7 [rec.: ..., S. Pigoń: Dialog korespondencyjny]. – [Dom:] R. Graczyk: Pejzaż wspomnień. *PAL. Prz. Artyst. Lit.* 1997 nr 10, przedr. *Zap. Kuj.-Dobrzyńskie* T. 11: 1997. – T. Halikowska-

D

-Smith. *Kultura*, Paryż 1997 nr 5 [rec.: Książka i czytelnictwo polskie w Wielkiej Brytanii]. – S. Kossowska: Pani Maria, *Kultura*, Paryż 1997 nr 5. – H. Siewierski: Czasy wielkiej próby. Dziewięćdziesięciolecie urodzin M.D.Z. *Tyg. Powsz.* 1997 nr 21. – J. Starnawski. *Ruch Lit.* 1997 z. 5 [rec.: ...]. S. Pigoń: Dialog korespondencyjny. – M. Stepien: Dzieło M.D.Z. *Fraza* 1997 nr 4, przedr. w tegoż: *Wśród emigrantów*. Kr. 2007. – K. Amski: Książka o książkach. *Arch. Emigracji* 1998 z. 1 [rec.: Książka i czytelnictwo polskie w Wielkiej Brytanii]. – [A. Biernacki] Abe: „Drobiazgi stanowią w sumie życie”. *Twórczość* 1998 nr 4 [rec.: Dom]. – [...]. S. Pigoń: Dialog korespondencyjny.] S. Burkot. *Ruch Lit.* 1998 nr 1; H. Siewierski: Dialog ponad przestrzenia. *Kultura*, Paryż 1998 nr 10. – L. Szaruga: Wykorzenie i powrót. *Kultura*, Paryż 1998 nr 3 [rec.: Dom; Opowiadania]. – Maria Danilewicz Zielińska. Red.: K. Gamalczuk-Chmielewska, J. Schab, A. Chmielewski. Wybór materiałów: K. Gamalczuk-Chmielewska. Słowo o pisarce. H. Frątczak. Włocławek: Dobrzyńsko-Pomor. Tow. Kult. 1999, 18 s. – K. Drzewucki: Moja Polska żyje w języku; E.S.: Pożar w Quinta das Romazeiras. *Rzeczpospolita* 2001 nr 47. – F. Śmieja: M.D.Z. *Nowy Dż.* dod. *Prz. Pol.*, Nowy Jork 2001 nr z 16 II. – D.J. Čirlić: Kobieta z kurzu. *Rzeczpospolita* 2003 nr 121. – K. Gluchowski: Czarodziej polskiego słowa M.D.Z. *Zesz. Hist.*, Paryż 2003 nr 146, przedr. w: Czarodziej polskiego słowa. Maria Danilewicz Zielińska. Aleksandrów Kuj. 2005. – K. Gluchowski: Pani M.D.Z. *Tydz. Pol.*, Londyn 2003 nr z 7 VI. – P. Kądziała: M.D.Z. (1907-2003). *Nowy Dż.* dod. *Prz. Pol.*, Nowy Jork 2003 nr z 6 VI. – Cz. Klak: Dialog o dialogu. Marii Danilewicz Zielińskiej podzwonne. Rzeszów: Wydawn. Univ. Rzeszowskiego 2003, 167 s. – J. Odrowąż-Pieniążek: M.D.Z. 1907-2003. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mick.* 2003. – F. Śmieja: Ermitaż nad Tagiem. W tegoż: *Zbliżenia i kontakty*. Kat. 2003. – W. Nosowski: M.D.Z. – fakty biograficzne. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mick.* 2004. – W. Paźniewski: Fejś. *Twórczość* 2004 nr 2/3. – M. Szybowska: M.D.Z. – „konserwatorka przeszłości”. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mick.* 2004. – W. Lewandowski: Wspominając Panią Marię. *Arch. Emigracji* 2006 nr 7/8. – M. Zieliński: Sumienie i rozum. W tegoż: *Ucieczka przed Polską*. Kr. 2006 [dot.: Szkice o literaturze emigracyjnej]. – [Policzka portugalskie:] J. Drzewucki: Warszawa nad Tagiem. Lizbona nad Wisłą. *Twórczość* 2006 nr 7; [T. Fialkowski] Lektor: Polska nad Tagiem. *Tyg. Powsz.* 2006 nr 14. – F. Śmieja: Rekonesansie portugalskie. M.D.Z. (1907-2003). W tegoż: *Zbliżenia i kontakty raz jeszcze*. Kat. 2007.

E.G.

DAROWSKI Jan

[...] Wiersze i eseje publikował też w miesięczniku *Kresy* (1994, 1996). [...]

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Rower jako wzór przyszej literatury. [Rozm.] M. Pytasz. W: Londyn – Toronto – Vancouver. Lubl. 1993. LP XX w. (M. Jentys).
F. Śmieja: Powrót J.D. *Związkowiec*, Toronto 1989 nr 49. – J. Sikora: Językowa gra z domieszką życia. *Nowe Książ.* 1991 nr 9 [rec.: Niespodziewane żywoty]. – A. Czerniawski: Późny wnuk. W tegoż: *Muzy i sowa Minerwy*. Wr. 1994. – S. Ożóg: Zamki klucza. Rzecz o poetyckich wyobraźniach J.D. W: *Poetycki krąg „Kontynentów”*. Rzeszów 1997. – J. Sikora: „Tylko słowa”. O poezji J.D. *Fraza* 1997 nr 1. – B. Tarnowska: „Język moim łańcuchem”. O dwujęzyczności poetów grupy „Merkurysza” – „Kontynentów”. W teście: *Między światami*. Olsztyn 2004 [dot. m.in. J.D.]. – P. Sobolczyk: J.D. dwie polemiki z Białoszewskim. W: *Poezja polska na obczyźnie*.

T. 2. Rzeszów 2005. – F. Śmieja: Czekam na cud. J.D. W tegoż: *Zbliżenia i kontakty raz jeszcze*. Kat. 2007.

B.D.

DASZKOWSKI Eugeniusz Andrzej

[...] W 1957, otrzymawszy paszport i zgodę na podjęcie pracy na morzu, wypłynął w pierwszy, półroczny rejs jako marynarz na fińskim statku m/s Satu. [...] W 1971-72 drukował serię morskich reportaży pt. „Dziennik kapitana” na lamach *Dziennika Zachodniego*. [...] Od sierpnia do września 1997 dowodził trawlerem rybackim m/t Patricia II, odbywającym rejs po Morzu Barentsa. [...]

FWÓRCZOŚĆ

11. Marynarski węzeł. [Powieść]. Szczec.: Albatros 1996, 201 s.

12. Mój Wyszków. [Wspomnienia]. [Szczec.:] Nakł. autora 1996, 167 s.

13. Pierwsza po Bogu. Kpt.ż.w. [Kapitan żegluga wielkiej]

Danuta Kobylńska-Walas. Szczec.: Albatros 1997, 258 s.

14. Szkoła Wilków Morskich. [Wspomnienia]. Szczec.: Albatros 1997, 213 s. Wyd. 2 popraw. i uzup. tamże 1998.

Wspomnienia z okresu nauki w Państw. Szkole Morskiej w Szczec.

15. Morskie manowce. [Powieść]. Szczec.: Albatros 1998, 212 s.

16. W pogoni za żywym srebrem. Szczec.: Albatros 1999, 159 s.

Wspomnienia z rejsu po Morzu Barentsa w 1997.

17. Wyszkowskie wspomnienia. Szczec.: Albatros 2000, 245 s.

18. Isabel z Mailandu. [Powieść]. Szczec.: Albatros 2001, 103 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

A.Sz.

DĄBROWSKA Halina Maria

OPRACOWANIA (wybór)

T. Chrościelewski: Łódzkie lata i śmierć H.D. *Topos* 1997 nr 4.

E.G.

DĄBROWSKA Maria

FWÓRCZOŚĆ

7. Uśmiech dzieciństwa. Wspomnienia. [Wyd. 12] Wwa: Kama 1994. Przedr. zob. poz. 73, 79.

18. Noce i dnie. Powieść. T. 1-4. Wyd. nast.: Wwa: Morex 1993; w 3 vol. Wwa: NK 1996, tamże 1997; w 4 vol. Wwa: Prószyński i S-ka 1997, tamże 1999; wyd. z posł. i słownikiem bohaterów w oprac. J. Tomkowskiego, w 3 vol. Wwa: Świat Książki 2003.

Przekł. litew. t. 1: Naktys ir dienos. Bogumilas ir Barbara. [Przel.] A. Baliulienė. Vilnius 1998.

19. Marcin Kozera. [Opowiadanie]. [Wyd. 5] Bielsko-Biała: Beskidzka Ofic. Wydawn. [1993]. Przedr. zob. poz. 74, 77, 79.

31. Gwiazda zaranna. Opowiadania. [Wyd. 6] Wwa: Czyt. 2001.

63. A teraz wypijmy... [Opowiadania].

Przekład mongolski: Za odoo uucgaaja. [Przel.] D. Kim. Ulanbator 1990.

68. Dzienniki. Wybór, wstęp i przyp.: T. Drewnowski. Wwa: Czyt. Por. poz. 78.

Dzienniki 1914-1945. T. 1-3. 1998-2000, 409 + 429 + 576 s.

Dzienniki powojenne. 1945-1965. T. 1-4. 1996-1997, 521 + 481 + 464 + 413 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 1997, wyd. 3 1997.

Przekł. niem. w wyborze: Tagebücher. 1914-1965. [Przel.] K. Staemmler. Frankfurt am Main 1996, wyd. 2 tamże 2000.

71a. Boże Narodzenie; Pies; Ptaki. Wyd. wspólne z: H. Sienkiewicz: Janko Muzykant; B. Prus: Antek. [Opowiadania]. Bydgoszcz: Arcanum [1991], 33 s. Wyd. nast. tamże [1992]. Por. poz. 7.

74. Uśmiech dzieciństwa i inne opowiadania. Wwa: Votum 1992, 269 s.

75. Marcin Kozera i inne opowiadania. Wwa: NK 1993, 109 s. Wyd. nast.: tamże 1994; Wr.: Siedmioróg 1994; Wwa: NK 1995, tamże: 1997, 1998, 2000.

76. Opowiadania dla dzieci. Wr.: Siedmioróg 1996, 93 s.

77. Opowiadania. Pozn.: GMP [1997], 109 s.

78. Wybór opowiadań. Białystok: KAW-B 1998, 54 s.

Tu m.in. Marcin Kozera [poz. 19].

79. Życie moje cudowne... Dzienniki w jednym tomie. [Wybór]. Przygor. T. Drewnowski. Wwa: Czyt. 2002, 402 s. Por. poz. 68.

80. Opowiadania. Kr.: Zielona Sowa 2003, 109 s. Opowiadania z poz. 7 oraz Marcin Kozera [poz. 19].

81. Ich noce i dnie. Korespondencja Marii i Mariana Dąbrowskich 1909-1925. Wstęp i oprac.: E. Głębińska. Wwa: Iskry 2005, 783 s.

Nagroda Pióro Fredry w 2005.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (E. Korzeniewska). – M.D. W: M. Gałęzowski: Wierni Polsce. Wwa 2005.

S. Piasecki: Epopeja rodziny Niechciców. *ABC Lit. - Artyst.* 1933 nr 90, przedr. w tegoż: Prosto z mostu. Kr. 2003. – G. Weberg: Maria Dąbrowska. Köln: Zeitschrift Symbol 1985, 24 s. – T. Drewnowski: Rzecz russowska. O pisarstwie Marii Dąbrowskiej. Wyd. 2 przejr. Kr. 1987, wyd. 3 przejr. i uzup. tamże 2000. – W. Maciąg: „Noce i dnie” M.D. W: Arcydziela literatury polskiej. T. 2. Rzeszów 1988. – K.W. Zawodziński: M.D. Historyczno-literackie znaczenie jej twórczości. W tegoż: Pegaz to nie samochód bezkolowy. Wwa 1989. – T. Drewnowski: Jak wydawałem „Dzienniki” Dąbrowskiej. *Editor* 1990 t. 3. – J.A. Choroszy: Huculszczyzna w literaturze polskiej. Wr. 1991, passim. – I. Furnal: Sen o domu rodzinnym. (O „Uśmiechu dzieciństwa” M.D.). *Kiel. Stud. Filol.* 1992 t. 6. – W. Nawrocki: M.D. i „sprawa ukraińska”. *Dziś* 1992 nr 8. – H. Tadeusiewicz: M.D. świat książki. (W świetle „Dzienników” z lat 1914-1965). *Acta Univ. Lodz. Folia Librorum* 1992 z. 3. – A. Lipatow: Ewolucja powieści – epopei. („Noce i dnie” – tradycje gatunku a indywidualność autorska). [Przel.] M. Dobrogoszcz. *Prz. Hum.* 1993 nr 5. – W.P. Szymański: Uroki dworu. (M.D.). W tegoż: Uroki dworu. Wwa 1993, wyd. 2 tamże 1994. – A. Kochańczyk: Pisarz wobec władzy. O „Dziennikach” M.D. W: *Wśród starych i nowych lektur*. Rzeszów 1994. – M. Marjan: Dzienniki czasu wojny i okupacji. Z. Nalkowskiej i M. Dąbrowskiej. Wybrane aspekty genologiczno-kompozycyjne. W: *Druga wojna światowa w literaturze polskiej i obcej*. Lubl. 1994. – S. Musenko: „Noć i dnie” M.D. v kontekście rozwiłta romana-sagi 20-30-tych lat XX wieku. W: *Od strony Kresów*. Kr. 1994. – A. Serednicki: M.D. o problemach polsko-ukraińskich. W tegoż: *Szkieł polsko-ukraińskie*. Wwa 1994. – E. Stachurski: Analiza stylistyczno-językowa utworu prozatorskiego. (Na podstawie opowiadania M.D. „Najdalsza droga”). *Roczn. Nauk.-Dydak. Pr. Językozn. WSP w Krak.* 1994 z. 8 – A. Tatarakiewicz: Pani Barbara. W tegoż: *Gra w inteligencję*. Białystok 1994. – C. Wincek-Langier: Świat muzyki i plastyki w „Nocach i dniach” M.D. *Pr. Nauk. Filol. Pol. WSP w Częst.* 1994 z. 4. – G. Borkowska: „Dzienniki” Zofii Nalkowskiej i „Dzienniki” M.D. Lektura porównawcza. *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mick.* 1993 wyd. 1995, przedr. w tegoż: *Cudzoziemki*. Wwa 1996. – T. Drewnowski: Nie skończona epopeja: problemy edycji i interpretacji. (O „Przygodach człowieka myślącego” M.D.). W: *Ecriture. Pisanie*. Wwa 1995. – I. Kaluta: 1994 i Barbara. *Teksty Drugie* 1995 nr 3/4 [dot. „Cudzoziemki” M. Kuncewiczowej i „Nocy i dni” M.D.]. – R. Matuszewski: Nad „Dziennikami” M.D. W tegoż: *Olsnienia i świadectwa*. Wwa 1995. – J. Smulski: „Skacze po wątych krach prawdy”. (O „Trzeciej jesieni” M.D.); „Martwa pogoda” czy przewrót? (O „Na wsi wesele” M.D.). W tegoż: *Cudzoziemki*. Tor. 1995. – C. Geambasu: Maria Dąbrowska. Proza interbelica. București: Medro 1996, 218 s. – Cz. Hernas: Zanotowane drugim piórem. *Dzienniki M.D. – bez cenzury*. *Rzeczpospolita* 1996 nr 121. – Księga kaliska. W stulecie urodzin Marii Dąbrowskiej. Kalisz: Kaliskie Tow. Przyj. Nauk 1996, 259 s. [zawiera m.in. artykuły: A. Menevel: Jeden aforyzm – próba interpretacji. W. Maciąg: Trwałość; Z. Libera: „Przygody człowieka myślącego” jako powieść o inteligencji polskiej; A. Lipatow: Epicki kształt „Nocy i dni” (D. a Tolstoj); przedr. w tegoż: *Słowiańszczyzna – Polska – Rosja*. Izabelin 1999; I. Jokiel: D. a Conrad, przedr. pt. *Smuga światła*. (M.D. i J. Conrad-Korzeniewski). W tegoż: *Ocalić Kartezjusza*. Opole 2004; G. Majkowska: Uwagi o języku „Ludzi stamtąd”; T. Drewnowski: Orientacja polska. Korespondencja; M.D. – Jerzy Stempowski; J. Kulczycka-Saloni: M.D. – czytelnik – krytyk; H. Tadeusiewicz: Książka i ludzkie książki w „Dziennikach”; K.A. Lewkowskii: M.D. wobec teatru i dramatu; T. Świętosławska: Opowiadania D. a „Noce i dnie”; E. Polanowski: Russów w życiu i twórczości M.D.; J. Maliszewski: Zaczęło się od Niemiec i Austrii; H. Cybienko; W dawnym ZSRR; B. Ostromecka-Frączak: Polskie

realia w słowenckich tłumaczeniach; T. Pretnar, N. Jez: „Noc i dzień” w przekładzie F. Vodnika; Ch. Brown: W poszukiwaniu D. po angielsku. – Aneks: „uczyla nas mądrą dobrocią” – przemówienie księdza Jana Ziei na pogrzebie [...]; S. Lorentz: Wspomnienia o M.D.; Dyskusja o „Dziennikach”. – H. Markiewicz: „Noc i dzień” na tle polskiej tradycji powieściowej. W tegoż: *Prace wybrane*. T. 2. Kr. 1996. – M. Adamiec: *Prz. Polt.* 1997 nr 33/34 [rec.: *Dzienniki powojenne*]. – A. Mencwel: D. wobec stalinizmu, *Twórczość* 1997 nr 8. – T. Nasierowski: Żeromski – Strug – Dąbrowska a psychiatrzy wolnomularze. Wwa: Fund. Wspierania Rozwoju Kliniki Psychiatrycznej 1997, 143 s. – W. Nawrocki: „Geniusz sierocy” M.D. jako dramat dokumentarny. *Stud. i Mater. Polonist.* 1997 t. 3. – J. Prokop: Dylematy M.D., albo o fałszywej symetrii. W tegoż: *Sowietyzacja i jej maski*. Kr. 1997. – A. Roszewska-Klimas: Aluzyjność nazw własnych w „Nocach i dniach” M.D. *Opuscula Polonica Russica* 1997 t. 5. – G. Borkowska: O co można mieć pretensje do D.? W: *Pośród spraw publicznych i teatralnych*. Wwa 1998. – H. Zaworska: Don Kichot na siwce z Wojsławic; Potrójne życie D. W tegoż: *Szczerość aż do bólu*. Wwa 1998 [dot.: *Dzienniki*]. – G. Borkowska; Maria Dąbrowska i Stanisław Stempowski. Kr.: WL 1999, 162 s. – T. Drewnowski: Propozycja językowa. *Rzeczpospolita* 1999 nr 49. – J. Irek: Aluzyjność nazw własnych w twórczości M.D. *Stud. Filol.* 1999 t. 1. – J. Irek: Funkcje nazw geograficznych w twórczości M.D. *Kiel. Stud. Filol.* 1999 t. 13. – I. Obłąkowska-Galanciak: Dymitr Filosofov i M.D. Z historii polsko-rosyjskich kontaktów kulturalnych w dwudziestolecu międzywojennym. *Acta Polonae Ruthenica* 1999 t. 4. – R. Jochymek: Narrator i narracja w „Dziennikach” Z. Nalkowskiej i M.D. W: *Z problemów literatury i kultury XX w.* Kat. 2000. – H. Kirchner: Holocaust w dziennikach Z. Nalkowskiej i M.D. W: *Literatura polska wobec zagłady*. Wwa 2000, przedr. w: *Maski współczesności*. Wwa 2001. – W. Nawrocki: M.D. i sprawa z Ukrainą. *Stud. Slow.* 2000 t. 1. – E. Głębička: „Wśród wielu rzeczy i ludzi Pani najmocniej nauczyła mnie żyć”. Przyjaźń Tadeusza Sułkowskiego z M.D. w świetle ich korespondencji. *Testy Drugie* 2001 nr 5. – Z. Krzywicka: Zdradzeni przez swoje ciała. O „Dziennikach powojennych” M.D. i „Roku myśliwego” Czesława Miłosza. W: *Wyznanie czy dialog*. Wwa 2001. – C. Świędlicki: Wiesz polska w publicystyce prasowej M.D. w latach 1910-1920. *Dzieje Najnowsze* 2001 nr 2. – E. Trębaczewicz: Śladem filozofii europejskiej w „Buddenbrooksach” Tomasa Manna oraz w „Nocach i dniach” M.D. *Zesz. Nauk. Slav. Stettimensis. Untw. Szczec.* 2001 nr 11, przekł. niem.: Die Religions-auffassungen in den Romanen „Buddenbrooks” von Thomas Mann und „Nächte und Tage” von M.D., *tamże* 2002 nr 12. – E. Wiegandt: Prozatorskie cykle przestrzenne: „Ludzie stamtąd” D., „Nowele włoskie” Iwaszkiewicza, „Opowieści galicyjskie” Stasiuka. W: *Cykl literacki w Polsce*. Białystok 2001. – D. Kelch: Wspomnienia siostrzenicy Marii Dąbrowskiej. Kalisz: Muzeum Okręgowe Ziemi Kaliskiej 2002, 24 s. – A. Kolańczyk: Kalisz – mała ojczyzna wielkich ludzi. Kalisz: Kropka – U. Zybura 2002, 164 s. – E. Nawrocka: Osoba w podróży. Podróż Marii Dąbrowskiej. Gdańsk: Wydawn. UG 2002, 262 s. – A. Raszevska-Klimas: Funkcja nazw własnych w twórczości Marii Dąbrowskiej. Piotrków Trybunalski: Nauk. Wydawn. Piotrkowskie 2002, 248 s. – S. Stabro: W świetle „Dzienników”. (Mieczysław Jastrun, M.D., Andrzej Kijowski, Stefan Kisielewski). W tegoż: *Od Emila Zegadłowicza do Andrzeja Bobkowskiego*. Kr. 2002. – A. Goździewicz: Psychobiografia M.D. *Stud. z Psychol. w KUL* 2003 t. 11. – I. Misiak: *Dzienniki M.D.* W tegoż: *Zmysł czytania*. Rzeszów 2003. – S. Musenko: Roman – semejnaja chronika. W tegoż: *Realistycznyj roman v polskojj literaturie meżwoennogo dwadcaletija*. Grodno 2003. – J. Tomkowski: M.D. i tradycje pozytywizmu polskiego. W: *Prus i inni*. Lubl. 2003. – K. Troczyński: M.D. W tegoż: *Zoil*. Kr. 2003. – J. Więc-

kowska, A. Kuśmierczyk: Podróż donikąd. O Barbarze z „Nocy i dni”. *Pr. Polonist.* 2003 ser. 58. – G. Borkowska: Opowieść umierania. *Testy Drugie* 2004 nr 5. – K. Sakowicz: M.D. w snach stamtąd. *Twórczość* 2004 nr 11. – Z. Adamczyk-kowa: Maria Dąbrowska – ku dziecku i wychowaniu. Kat.: Śląsk 2005, 176 s. – G. Borkowska: Zaczarowana królewna. U źródeł publicystyki społecznej M.D. *Testy Drugie* 2005 nr 6. – T. Drewnowski: Na nowej orbicie. *Rzeczpospolita* 2005 nr 118 [dot. testamentu M.D.]. – I. Furał: O „Uśmiechu dzieciństwa” M.D. W tegoż: *Spektakle pamięci*. Kielce 2005. – E. Głębička: Maria i Marian Dąbrowscy wśród wolnomularzy w latach 1909-1925 (w świetle ich korespondencji). *Testy Drugie* 2005 nr 6. – B. Kaniewska, A. Legeżyński, P. Śliwiński: Wśród tajemnic codzienności. „Noc i dzień” M.D. W tymże: *Literatura polska XX wieku*. Pozn. 2005. – L.L. Lau-dański: D. schyłek życia. Na epitafium autorki „Dzienników”. D. – Nalkowska. Na biografii równoległą. W tegoż: *Szkieł polskie*. Rzeszów 2005. – R. Matuszewski: W kamienicy na Polnej. *Rzeczpospolita* 2005 nr 118. – M.A. Packalén: The „femmes fatales” of the Polish village. Sexuality, society and literary conventions in Orzeszkowa. Reymont and D. W: *Gender and sexuality in ethical context*. Bergen 2005. – A. Powalska-Mugaj: Inspiracje północne w twórczości M.D. „Biały dwór” Hermana Banga a „Uśmiech dzieciństwa”. *Pam. Lit.* 2005 z. 1. – M. Stępień: „Miotana sprzecznościami, pozostawałam w bezruchu”. M.D. – zaraz po wojnie. W tegoż: *Jak grecka tragedia*. Pisarz polski w sytuacji wyboru (1944-1948). Kr. 2005. – J. Tomkowski: W labiryntach „Nocy i dni”. W tegoż: *Don Juan we mgłę*. Wwa 2005. – H. Zaworska: Paw i pszczołka. *Nowe Książ.* 2005 nr 11 [rec.: Ich noc i dzień]. – T. Drewnowski: Apokalipsa i umiar; Wielki człowiek średni. „Myśli” Emersona w przekładzie M.D. W tegoż: *Porachunki z XX wiekiem*. Kr. 2006. – T. Drewnowski: Wyprowadzka z czyścica. Burzliwe życie pośmiertne Marii Dąbrowskiej. Wwa: PIW 2006, 224 s. – E. Głębička: Jeżeli okoliczności nie pozwalają powiedzieć prawdy” O niewydanym niemieckim przekładzie „Gwiazdy zarannej” M.D. *Pam. Lit.* 2006 nr 2. – [Ich noc i dzień:] J.R. Krzyżanowski. *Nouy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2006 nr 3 II; K. Masłowski: Wielka miłość M.D. *Rzeczpospolita* 2006 nr 6. – M. Wyka: Kompozycja istnienia. W tegoż: *Niecierpliwkość krytyki*. Kr. 2006. – „Wypisałam całą siebie”. M.D. we wspomnieniach i listach. Zebrała i oprac. M. Pryzwań. Wwa: Domena 2006, 232 s. – K.L. Koniński: „Noc i dzień”. O powieści M.D. W tegoż: *Szkieł krytyczne*. Kr. 2007.

E.G.

DĄBROWSKI Stanisław 1930-2007

[...] Zmarł 11 sierpnia 2007 w Gdańsku.

TWÓRCZOŚĆ

11a. W imię racji przeciwnych. (Wypowiedź na zebraniu Oddziału Gdańskiego ZLP dnia 20.09.1980 r.). [B.m.w.*] 1980, 34 s.

11b. Wypowiedź na zebraniu Oddziału Gdańskiego ZLP w dniu 5.09.1980 r. [B.m.w.*] 1980, 12 s.

16a. Tam, gdzie niebo dotyka ziemi, czyli o Golgocie Jana Styki. Chicago: Panorama [1992?], 18 s.

19. Męczeństwo Księdza Jerzego Popiełuszki. Gdynia-Rumia: Adver 1995, 16 s.

Tekst proza i wierszem.

20. Przeszczep serca i słowa. [Wiersze]. Bydgoszcz: Świadek 1995, 52 s.

21. Wiersz z drogą współbieżny. (Wiersze oliwskie). Gdynia-Rumia: Nakł. autora 1995, 140 s.

Studia i rozprawy w czasopiśmie i książkach zbiorowych, m.in.: Dyktatura scjentyzmu w humanistyce. *Prz. Hum.* 1987 nr 5 s. 133-146. – Medytacja. (Studium genologiczne). Cz. I-II. *Prz. Hum.* 1989 nr 4 s. 61-81, nr 5 s. 89-107. – Paul Böckmann o zadaniach humanistycznego badania literatury (1930 r.). *Prz. Hum.* 1993 nr 5 s. 41-51. – Z zagadnień metodologicznych semiotyki kultury. (Na przykładzie Stefana Żółkiewskiego analizy wiedzy o kulturze literackiej). *Stud. Semiotyczne* 1993 s. 19-42. – Kryzys monoparadygmatyzmu w literaturoznawstwie. *Pam. Lit.* 1994 z. 4 s. 116-129. – „Muzyka w literaturze”. (Próba przeglądu zagadnień). W: *Muzyka w literaturze*, Kr. 2002 s. 145-169.

Prace redakcyjne

1. K. Troczyński: Pisma wybrane. T. 1-2. Kr.: WL 1998.

T. 1. Studia i szkice z nauki o literaturze. Oprac. [i wstęp] ..., 461 s.

T. 2. Prace krytycznoliterackie. Oprac., posł. edytora i zestawienie bibliogr. ... Przep.: H. Markiewicz, 367 s.

OPRACOWANIA (wybór)

[Kontreteksty teoretycznoliterackie:] T. Cieślakowska, *Pam. Lit.* 1985 z. 4; S. Gawliński, *Ruch Lit.* 1985 nr 5/6; M. Semczuk, *Prz. Hum.* 1986 nr 7/8. – K. Nowosielski: Z rozproszenia. W tegoż: *Rozróżnianie głosów*. Gdańsk 2004.

A.Sz.

DĄBROWSKI Witold

Pseud.: A. Jastrzębiec-Owrucki.

[...] W 1960 ożenił się z Ireną Lewandowską, tłumaczką. [...] Po 1976 należał do współpracowników wydawanego poza cenzurą *Biuletynu Informacyjnego KOR* (tu podp. też A. Jastrzębiec-Owrucki). W 1978 został objęty zapisem cenzury. W maju 1978 na walnym zebraniu Oddziału Warszawskiego ZLP wystąpił przeciw władzom związku, którym zarzucał angażowanie się w represjonowanie kolegów pisarzy. Zmarł tydzień później, 10 maja 1978 w Warszawie, w wyniku pocięcia przez „nieznanych sprawców”.

Przekłady

1. A. Solżenicyn: Jeden dzień Iwana Denisowicza. [Powieść]. Przel.: ... i I. Lewandowska. Wyd. nast.: Opole: Aneks* 1981; [Wwa:] Niezał. Ofic. Wydawn.*; Niezał. Spółdz. Wydawn. 1.* [1981]; Wr.: Wyzwolenie* 1981; wyd. 3 [!] Wwa: Iskry 1994, tam-

że: wyd. 4 1996, wyd. 5 1997, wyd. 5 [!] 1998, wyd. 4 [!] 2000, wyd. 7 [!] 2002.

11. M. Bulhakow: Życie pana Moliera. [Powieść]. Przel.: ... i I. Lewandowska. Wyd. nast.: [wyd. 3] Wwa: Prószyński i S-ka 1999; pt. *Życie pana de Molière*. Wwa: Muza 2004.

12. M. Bulhakow: Mistrz i Małgorzata. [Powieść]. Przel.: ... i I. Lewandowska. Wyd. nast.: wyd. 11 Wwa: Czyt. 1994, tamże: wyd. 12 1995, wyd. 13 1996, wyd. 14 1997, wyd. 15 1997, wyd. 1 w tej edycji 1997; Wwa: Prószyński i S-ka 1998, tamże: 1999, 1999 [!], 2000; Wwa: Muza 2001, tamże 2002; Wwa: De Agostini Polska; „Altaya” Polska 2002; Kr.: Mediasat Poland [2004]; Wwa: Muza 2004.

19. M. Bulhakow: Biała gwardia. [Powieść]. Przel.: I. Lewandowska, ... Wyd. nast.: wyd. 3 [właśc. 4] Wwa: PIW 1992; Wwa: Prószyński i S-ka 1998; Wwa: Muza 2002; Wwa: De Agostini we współpracy z Editiones Altaya Polska 2003.

38. J. Kross: Immatrykulacja Michelsona. [Powieść]. Przel.: ... [Wyd. 2] Wwa: Prószyński i S-ka 1998.

44. M. Bulhakow: Fatalne jaja. [Powieść]. Przel.: I. Lewandowska, ... Wyd. nast. oddzielne: Wwa: Prószyński i S-ka 1998, 74 s., tamże 1999; Wwa: Muza 2002. Przedr. zob. poz. 51.

46. M. Bulhakow: Notatki na mankietach. Wczesna proza. [Opowiadania]. Wybór: A. Drawicz, A. Sarachanowa. Przel.: ..., A. Drawicz, I. Lewandowska, A. Sarachanowa. Posł.: A. Drawicz. [Wyd. 2] Kr.: WL 1994, 262 s.

49. M. Bulhakow: Diaboliada. [Opowiadanie]. Wwa: Prószyński i S-ka 1998, 45 s. Wyd. nast. Wwa: Muza 2003. Przedr. zob. poz. 51.

50. B. Okudźawa: Kieszonkowe przygody. [Dla dzieci]. Przel. I. Lewandowska. Piosenki napisał ... Wwa: Prószyński i S-ka 1999, 42 s.

51. M. Bulhakow: Fatalne jaja; Diaboliada; Psie serce. [Powieści i opowiadanie]. Przel.: ..., I. Lewandowska. Wwa: De Agostini we współpracy z Editiones Altaya Polska 2003, 293 s. Zob. poz. 44, 49.

Powieść *Psie serce* w przekł. I. Lewandowskiej.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.).

W. Woroszyński: Nie mam o czym pisać. Poeci. W tegoż: Na kurczącym się skrawku i inne zapiski z kwartalnym opóźnieniem, Londyn 1984, toż [Kr.] 1984 [dot. m.in. W.D.]. – I. Obłąkowska-Galancał: Kilka uwag o translokacji nazw własnych w przekładzie. (Na materiale polskiego tłumaczenia „Mistrza i Małgorzaty” M. Bulhakowa). W: *Świat przedstawiony w dziełach pisarzy Wschodniej Słowiańszczyzny*. Zielona Góra 1994 [dot. przekł. I. Lewandowskiej i W.D.]. – A. Mandalian, E. Palfasz: W.D. [Wypowiedzi; notowała] J. Dąbrowska. *Gaz. Wyborcza* dod. *Gaz. Stołeczna* 1998 nr 110. – 249

Z. Mocarska-Tycowa: „Jak przy zapalce poznać twarz historii?”. (O poezji W.D.). W tejsze: Spotkania w słowie. Tor. 1999.

B.T.

DEGLER Janusz

[...] Współredagował serie *Prace Literackie* (do 1990) i *Dramat, Teatr* (od 2000) ukazujące się w wydawnictwie *Acta Universitatis Wratislaviensis* oraz biuletyn Fundacji im. S.I. Witkiewicza *The Witkacy News* (1992). W 1994-98 redagował serie *Monografie Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej*. W 1995 został przewodniczącym Rady Kuratorów Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu jako przedstawiciel senatu UW. Za projekt opracowania bibliografii korespondencji S.I. Witkiewicza otrzymał nagrodę-stypendium Ministra Kultury (2001). Był członkiem Komitetu Nauk o Kulturze PAN (od 2004). Został laureatem nagrody miesięcznika *Odra* za 2005. [...] Odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (1996). [...]

TWÓRCZOŚĆ

Rozprawy i studia w czasopismach i książkach zbiorowych, m.in.: Sztuka teatru w systemie estetycznym Stanisława Ignacego Witkiewicza. *Litteraria* 1971 t. 3 s. 99-129; przekł.: franc.: L'art théâtral dans le système esthétique de S.I. Witkiewicz. [Przel.] A. Van Crugten. *Cahiers S.I. Witkiewicz-Witkacy*, Lausanne 1976 t. 1 s. 9-31, – hiszp.: El arte teatral dentro del sistema estético de S.I. Witkiewicz. [Przel.] M. Sten. *Cuadernos de Filosofía y Letras*, Mexico 1985 nr 5 s. 13-25. – Witkacego teoria teatru. W: Z teorii teatru. Wwa 1972 s. 5-30; przekł.: ang.: [Przel.] A. Borkowicz. *Dialectics and Humanism*, Wwa 1985 [nr 2], toż *Russian Literature*, Amsterdam 1987 nr 22, – franc.: [Przel.] H. Krzyżanowski. *Literary Studies in Poland*, Wr. T. 16: 1986, – hiszp.: La teoría teatral de Witkacy. Przel. I.G. May. Madrid: Min. de Educación y Ciencia, Dep. de Publicaciones de la RESAD de Madrid 1992, 16 s., – slowac.: Witkacyho teória divadla. [Przel.] W. Marock. *Slovenské Divadlo* 1995 nr 2 s. 101-113, – szwedz.: [Przel.] L. Ilke. W: Stanisław Ignacy Witkiewicz. Stockholmssymposiet. Uppsala 2000. – Witkacego podróż do tropików. *Lit. Lud.* 1974 nr 3 s. 19-28 [do Australii w 1914]. – S.I. Witkiewicz in der Welt. Bibliographie. W: Hommage a Stanisław Ignacy Witkiewicz. Düsseldorf 1980. – Obecność Witkacego. (Próba bilansu). *Dialog* 1986 nr 8 s. 81-90. – Jak powstało „Nienasycenie” Witkacego. *Pam. Lit.* 1992 z. 4 s. 169-185. – Zbigniew Raszewski i polska nauka o teatrze. *Spraw. Wroc. TN* 1993 nr 48 ser. A dod. 1 s. 101-110. – Pomiędzy literaturą a teatrem. (O kłopotach z dramatem). W: Wiedza o literaturze i edukacja. Wwa 1996 s. 654-669. – W laboratorium czystej formy, czyli o niedostrze-

żonych źródłach „W małym dworku”. W: Witkacy – życie i twórczość. Wr. 1996 s. 119-137. – Wrocławskie badania literatury i teatru w latach 1945-1995. Współaut.: M. Cieński, M. Klimowicz. W: 50 lat nauki we Wrocławiu. Wr. 1997 s. 21-52. – „Ostatni podryw” cenzury w PRL-u. O niedosłej premierze „Nienasycenia” Witkacego [w T. Współcz. we Wr. w 1989]. W: Pośród spraw publicznych i teatralnych. Wwa 1998 s. 241-257. – Konstanty Puzyra i „Kłębowski zwane Witkacym”. W: K. Puzyra: Witkacy. Wwa 1999 s. 5-19. – Tak to się zaczęło... O pierwszych przedstawieniach Krystiana Lupy w Jeleniej Górze. *Not. Teatr.* 1999 nr 18/19 s. 75-85. – Witkacego perypetie z cenzurą. W: Muzy i Hestia. Wr. 1999 s. 237-256. – Dzieło Jana Nowaka-Jeziorańskiego. W: Promocja Jana Nowaka-Jeziorańskiego na doktora honoris causa Uniwersytetu Wrocławskiego. Wr. 2000 s. 15-30. – Witkacy na świecie 1963-2000. *Konteksty* 2000 nr 1/4 s. 427-439; toż w jęz. ang. – Witkacy's teaterteori. [Przel.] L. Ilke. W: Stanisław Ignacy Witkiewicz. Stockholmssymposiet. Uppsala 2000 s. 23-38. – Bibliografia Stanisława Ignacego Witkiewicza. W: J. Błoński: Monografia Stanisława Ignacego Witkiewicza. Cz. 2. Witkacy. Sztukmistrz, filozof, estetyk. Kr. 2001 [wybrana bibliografia podmiotowa i przedmiotowa po 1957], przedr. w: J. Błoński: Witkacy na zawsze. Kr. 2003 s. 499-533. – Dylematy i kłopoty historyka teatru międzywojennego. W: Teatrologia polska u schyłku XX wieku. Kr. 2001 s. 159-171. – Kalendarium teatrów wrocławskich 1945-2000. W: Wrocław. Moje miasto. Wr. 2001 s. 65-75. – Listopisanie Witkacego. W: Witkacy w Polsce i na świecie. Szczec. 2001 s. 367-386. – Stanisław Ignacy Witkiewicz: W małym dworku. W: Dramat polski. Interpretacje. Cz. 2. Gdańsk 2001 s. 5-17. – Witkacy reżyserem. (O kulisach lwowskiej premiery „W małym dworku”). W: Od romantyzmu do współczesności. Wr. 2001 s. 260-274. – Zawsze o Nim, czyli psychomachia Witkacowska. W: Jan Błoński... i literatura XX wieku. Kr. 2002 s. 35-46. – Witkacy się żeni. W: Pejzaże kultury. Wr. 2005 s. 392-417.

Prace edytorskie i redakcyjne

A. Wydawnictwa teatralne w Polsce Ludowej. Katalog wystawy [Wrocław 25 I – 25 II 1971]. Biblioteka Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Wstęp i oprac. ... Wr. 1971, 35 s.

10. Problemy teorii dramatu i teatru. Wybór i oprac. ... Wyd. 2 zmien. i uzup. T. 1-2. Wr.: Wydawn. UW. 2003, 428 + 524 s. *Acta Univ. Wratisl.*, 2541, *Dramat, Teatr*, t. 8.

T. 1. *Dramat*, t. 2. *Teatr*.

12. J. Grotowski: Teksty z lat 1965-1969. Wybór i red.: ... i Z. Osiński. Wyd. 3 Wr.: Wiedza o Kulturze 1999.

Przekł: e s t o ñ: Tekstid aastatest 1965-1969. [Przel.] H. Lindepuu. Tallinn 2002, – f i ñ: Hän ei ollut kokonainen. Teksteja vuosilta 1965-1969. [Przel.]: M. Puukko, P. Oy. Helsinki 1993, – r o s.: Ot bednogo teatra k iskusstvu-provadžniku. [Przel.] N. Baštyndžgan. Moskva 2003, – s l o w a c.: Divadlo a rituál. Texty 1965-1969. [Przel.] B. Ertoľová. Bratislava 1999, – u k r.: Teatr, Ritual, Performer. [Przel.] M. Škaraban. Lviv 1999, – w ę g i e r.: Színház és rituálé. Szövegek 1965-1969. [Przel.] A. Pályi. Budapest 1999.

12a. Dramat i teatr romantyczny. Studia – rozprawy – artykuły. Pod red.: J. Błońskiego, ..., J. Popiela, D. Ratajczak. Wr.: Wiedza o Kulturze 1992, 339 s.

13. S.I. Witkiewicz: Dzieła zebrane. Wyd. krytyczne ze wstępem J. Błońskiego. Kom. red.: J. Degler (przewodniczący) [i in.]. Wwa: PIW 1992-
Udział edytorski J.D. w poszczególnych tomach:
[T. 5]. Dramaty I. Oprac. ... Juwenilia oprac. A. Micińska. 1996, 671 s.

[T. 6]. Dramaty II. Oprac. ... 1998, 689 s.

[T. 7]. Dramaty III. Oprac. ... 2004, 856 s.

[T. 8]. Nowe formy w malarstwie i wynikające stąd nieporozumienia; Szkice estetyczne. Oprac.: ..., L. Sokół. 2002, 414 s.

[T. 9]. Teatr i inne pisma o teatrze. Oprac. ... 1995, 680 s.

[T. 10]. „O Czystej Formie” i inne pisma o sztuce. Oprac. ... 2003, 284 s.

Zawiera także: J.D.: Spis wystaw z udziałem Stanisława Ignacego Witkiewicza (1901-1938).

[T. 19]. Listy do żony (1923-1927). Przygot. do druku: A. Micińska. Oprac. i przyp. opatrzył ... 2005, 500 s.

14. Sto przedstawień w opisach polskich autorów. Oprac.: Z. Raszewski. Red. ... Wr.: Wiedza o Kulturze 1993, 322 s.

15. J. Kott: Nowy Jonasz i inne szkice. Oprac. red. ... przy współpracy J. Timoszewicza i M. Zagńczyka. Wr.: Wiedza o Kulturze 1994, 236 s.

16. Witkacy, Życie i twórczość. Materiały sesji poświęconej Stanisławowi Ignacemu Witkiewiczowi z okazji 55 rocznicy śmierci. Muzeum Pomorza Środkowego, Słupsk 16-18 września 1994. Pod red. ... Wr.: Wiedza o Kulturze 1996, 334 s.

17. Z. Raszewski: Weryfikacja czarodzieja i inne szkice o teatrze. Red. nauk.: J. Timoszewicz. Red. ... Wr.: Wiedza o Kulturze 1998, 221 s. *Dramat w Teatrze, Teatr w Dramacie*, t. 17.

18. Teatr lalek a sztuka końca XX wieku. Materiały sesji naukowej. Oprac. red.: ..., K. Sokulska. Wr.: PWST im. L. Solskiego w Kr., Wyd. Zamiejscowe 1998, 54 s.

19. Wydział Lalkarski we Wrocławiu (1972-1997). Pod red. ... i W. Hejny. Wr. 1998, 130 s.

20. K. Puzyna: Witkacy. Oprac. i red. ... Wwa: Errata 1999, 249 s.

21. T. Terlecki: Spotkania ze swoimi. Red. nauk. ... Wr.: Wydawn. UW. 1999, 393 s.

22. Mieczysław Klimowicz – doktor honoris causa Uniwersytetu Wrocławskiego. Red. ... Wr.: Funta 2000, 31 s.

23. Promocja Jana Nowaka-Jeziorańskiego na doktora honoris causa Uniwersytetu Wrocławskiego. Red. ... Wr.: Wydawn. UW. 2000, 52 s.

24. A. Micińska: Istnienie Poszczególne: Stanisław Ignacy Witkiewicz. Oprac. ... Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2003, 430 s.

25. T. Burzyński: Mój Grotowski. Wybór i oprac.: ..., G. Ziółkowski. Posł. ... Wr.: Ośrodek Badań Twórczości Jerzego Grotowskiego i Teatru Laboratorium 2006, 405 s.

26. Misterium zgrozy i urzeczenia. Przedstawienia Jerzego Grotowskiego i Teatru Laboratorium. Red.: ..., G. Ziółkowski. Wr.: Ośrodek Badań Twórczości Jerzego Grotowskiego i Teatru Laboratorium 2006, 626 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2005.

A. Kuzik: Bibliografia prac J.D. z lat 1959-2003. W: Między teatrem a literaturą. Księga ofiarowana Profesorowi Januszowi Deglerowi w 65. rocznicę urodzin. Wr. 2004.

[Listy do żony:] L. Bugajski: „Piszę, jak jest”. *Twórczość* 2006 nr 1; M. Klecel: Dramat bez sensacji. *Tygiel Kult.* 2006 nr 1; K. Masłoń: Listy Witkacego do wampa bez temperamentu. *Rzeczpospolita* 2006 nr 282; L. Sokół: Najdroższa Nieneczko! Witkacy jako mąż i kochanek. *Dialog* 2006 nr 1; K. Sokulska: „Drugiego nie znajdziesz takiego – to nie ma co”. *Not. Teatr.* 2006 nr 39/40; M. Szlachetka: Listy na wielką skalę. *Akcent* 2006 nr 4.

J.Z.

DEHNEL Tadeusz Jan

Przekłady

5. M. Twain: Królczak i żebrak. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: [wyd. 18] Wwa: Iskry [1994], tamże: [1995], [1998].

10a. A. Ridley, M.C. Borer: Tabita. Serdeczna trucizna. Farsa kryminalna w 3 aktach. Tłum.: ..., J. Zakrzewski. Wyst. Częstochowa, T. im. A. Mickiewicza 1957. TV, T. Sensacji „Kobra” 1961.

16. G.K. Chesterton: Przygody księdza Browna. [Opowiadania]. [Wyd. 5] Wwa: PIW 1996.

17. I. Shaw: Młode lwy. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 7] Kat.: Książnica 1994, tamże 1996; Wwa: Muza 1997, tamże 2001.

18a. H. Wouk: Bunt na okręcie „Caine”. [Utwór dramatyczny]. Przel.: ..., J. Zakrzewski. Wyst. Kr., T. im. J. Słowackiego 1958.

A d a p t. t v: Adapt.: K. Miklaszewski. TV 1974.

18b. C., D. Christie: Godziny grozy. [Utwór dramatyczny]. Tłum.: ..., J. Zakrzewski. Wyst. Wwa, T. Sensacji 1959.

A d a p t. i v p t. Niepokój: TV, T. Sensacji „Kobra” 1964.

18c. T. Allan, R. MacDougall: Tajemniczy sobowtór. [Utwór dramatyczny]. Tłum.: ..., J. Zakrzewski. Wyst. Wwa, T. Sensacji 1960.

21. W.M. Thackeray: Targowisko próżności. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 3] z posł. L. Budreckiego Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1993; Wwa: Prószyński i S-ka 1998; Wwa: Świat Książki 2005.

24. M.A.H. Clarke: Dożywotnie zesłanie. [Powieść]. Wyd. 3 Kat.: Książnica 2004.

26a. A. Atkinson: Śmierć jest twoim przeznaczeniem. [Utwór dramatyczny]. Przel. i adapt. ... TV, T. Sensacji „Kobra” 1963.

27. A. Christie: Pora przypiływu. [Powieść]. Wyd. nast. Wr.: Wydawn. Dolnośl. [2005].

29. A.J. Toynbee: Wojna i cywilizacja. [Wyd. 2] Wwa: De Agostini; Altaya 2002.

32. W. Styron: Pogrążyć się w mroku. [Powieść]. [Wyd. 3] Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1996.

34. A. Christie: Tajemnicza historia w Styles. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 3] Wwa: Prószyński i S-ka 1998; [wyd. 4] Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2005.

35. A. Christie: Zerwane zaręczyny. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 3] [Wwa:] Hachette Livre Polska 2003; [wyd. 4] Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2005.

42. J. Baldwin: Inny kraj. [Powieść]. [Wyd. 3] Wwa: Muza 1998.

44. A. Christie: Kieszka pełna żyta. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 2] Wwa: Prószyński i S-ka 1997, tamże 1998; Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2003, tamże 2005.

47. R.L. Stevenson: Dr Jekyll i pan Hyde. [Wyd. 3] łącznie z Hiena cementarna. Pozn.: Wydawn. Zysk i S-ka 1994.

49. A. Christie: Trzecia lokatorka. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 2] Wwa: Prószyński i S-ka 1996, tamże: 1997, 1998; Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2003, tamże 2005.

58. A. Christie: Zło czai się wszędzie. [Powieść]. Wyd. nast. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2005.

61. A. Christie: Rendez-vous ze śmiercią. [Powieść]. Wyd. nast.: wyd. 2 [właśc. 3] Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1997, [wyd. 4] tamże 2005.

62. J. Jones: Długi tydzień w Parkman. [Powieść]. Wyd. 2 Kat.: Książnica 1994.

63. A. Christie: Morderstwo odbędzie się... [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 2] Gdańsk: Phantom Press International 1993; Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1996, tamże 2004; Wwa: Prószyński i S-ka 2005.

65. I. Shaw: Pogoda dla bogaczy. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 4] Kat.: Książnica 1995, tamże: 2002, 2003.

M.K.-K.

DERNAŁOWICZ Maria

[...] W 1976 należała do sygnatariuszy „Memoriału 101”, wyrażającego protest przeciwko projektowanym zmianom w konstytucji PRL. [...] W 1980-81 prowadziła wykłady z historii literatury romantycznej w Państwowej Wyższej Szkole Teatralnej w Warszawie. [...] Została członkiem honorowym Towarzystwa Literackiego im. A. Mickiewicza. [...]

TWÓRCZOŚĆ

1. Kronika życia i twórczości Adama Mickiewicza. Wwa: PIW, IBL PAN.

T. 5. Paryż, Lozanna. Czerwiec 1834 – październik 1840. 1996, 731 s.

5. Juliusz Słowacki. [Praca popularnonaukowa]. Wyd. 4 Wwa: Interpress 1987.

Studia w książkach zbiorowych i czasopismach, m.in.: Listy Mickiewicza. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mick.* 1993 s. 97-108. – Okrucy kroniki Mickiewiczowskiej. *Blok-Not. Muz. Lit.* 1994 nr 11 s. 5-26. – Chrystus Mickiewicza. W: Chrystus w literaturze polskiej. Lubl. 2001 s. 187-200.

Prace redakcyjne

3. A. Mickiewicz: Listy. Oprac.: ..., E. Jaworska, M. Zielińska. Wwa: Czyt.

Cz. 1. 1815-1829, (Dzieła. T. 14). 1998, 713 s.

Cz. 2. 1830-1841, (Dzieła. T. 15). 2003, 798 s.

Cz. 3. 1842-1848, (Dzieła. T. 16). 2004, 813 s.

Cz. 4. 1849-1855, (Dzieła. T. 17). 2005, 772 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

[Kronika życia i twórczości Adama Mickiewicza. T. 5.] Z. Sudolski: Kronika mickiewiczowska. *Nowe Książ.* 1997 nr 8; Z. Trojanowiczowa: Nowy tom „Kroniki życia i twórczości Mickiewicza”. *Polonistyka* 1998 nr 7.

J.Z.

DICKSTEIN-WIELEŻYŃSKA Julia

Pseud.: Muza.

[...] W 1905 pracowała społecznie w patronacie więziennym, zajmując się m.in. więźniami politycznymi. [...] W 1938 otrzymała Srebrny Wawrzyn Akademicki PAL za zasługi dla polskiej sztuki i literatury. [...]

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (H. Michalski). – SBLP t. 6 (J. Starnawski).

B.T.

DIHM Jan

OPRACOWANIA (wybór)

SBLP t. 2 (J. Starnawski). – P. Grzegorzczak: J.D. W tegoż: Twórcy i badacze kultury zmarli w latach 1956-1967. Cz. 2. Wwa 1986.

[Kościuszkowski nieznany:] J.Z. Słowicki. *Świat* 1969 nr 24; J. Łojek: Mistyfikacje kościuszkowskie. *Kontrasty* 1985 nr 5.

B.D.

DŁUGOSZ Leszek

[...] Wiersze zamieszczał w *Arce* (1993-94). Publikował na łamach *Rzeczpospolitej* cykl felietonów pt. „Kroniki Długosza” (1997, 1999-2001). [...]

TWÓRCZOŚĆ

4. Śpiewnik ilustrowany. [Wiersze]. [Wyd. 2 Wr.: Zjednoczone Przedsiębiorstwa Rozrywkowe; OTO [Ośrodek T. Otwartego] Kalambur 1986.

8. Album krakowski. [Współaut.:] A. Bujak. Kr.: Editions Raymond 1993, [48] s.

Wiersze L.D.; fot.: A. Bujak.

9. Z tego co jest. [Wiersze]. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1995, 162 s.

10. Po głosach, po śladach... [Wiersze]. Kr.: *Arcana* 1996, 71 s.

11. Piwnica idzie do góry. [Wiersze]. Kr.: WL 2000, 63 s.

12. Leszek Długosz. [Wiersze]. Wwa: *Twój Styl* 2001, 119 s.

13. Dusza na ramieniu. Wiersze i piosenki. Kr.: WL 2003, 188 s.

14. Na rynku usiąść w Kazimierzu... [Wiersze]. Lubl.: Wydawn.-Druk. L-Print Z. Lemiech 2004, 44 s. W książce wykorzystano obrazy i rys. J. Gnatowskiego.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Uniknąłem uzależnień. [Rozm.] J.R. Kowalczyk. *Rzeczpospolita* 1992 nr 109; Zawód, którego nie ma. [Rozm.] K. Brodacki. *Tyg. Solid* 1995 nr 21; Spotkałem w swoim życiu świętą. [Rozm.] J. Baran. *Sycyna* 1996 nr 25; Poeta mówi prozą. [Rozm.] M. Lerch. *PAL Prz. Artyst.-Lit.* 1998 nr 10; Każdy ma swoją „Piwnicę”. [Rozm.] J.R. Kowalczyk. *Rzeczpospolita* 2001 nr 4; Po to to wszystko... [Rozm.] E. Obrębowska-Piasiecka. *Gaz. Wyborcza* dod. *Poznań* 2004 nr 172; Już taki się wydarzyłem. Z L.D., poetą, piosenkarzem, kompozytorem, legendą Krakowa i Piwnicy pod Baranami rozm. J. Szlecha. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2005 nr z 30 XII.

LP XX w. (M. Jentys).

[Lekkie popołudnie:] S. Jurkowski: Zbyt lekkie popołudnie. *Literatura* 1990 nr 6; W. Szturc: Znośna lekkość popołudnia. *Nowe Książ.* 1990 nr 10. – J.R. Kowalczyk: Żyję z gardła. *Rzeczpospolita* 1993 nr 218. – B. Pocięj. *Ruch Muzyczny* 1993 nr 22 [rec.: Gościnne pokoje muzyki]. – J.R. Kowalczyk: Po swojemu duszyczko... *Rzeczpospolita* 1996 nr 71 [rec.: Z tego co jest]. – [Piwnica idzie go góry:] W. Wantuch: Gatunek piwniczny. *Nowe Książ.* 2001 nr 4; P. Zawadzki: Cudow-

na lekkość melancholii. *Akant* 2001 nr 3. – [Dusza na ramieniu:] A. Siemińska: „J szczególnie jeszcze w kadrze spamiętany”. *Nowe Książ.* 2003 nr 7/8; M. Urbanowski: O poezji: D. zebrany. *Arcana* 2003 nr 6.

B.D.

DŁUSKA Maria

[...] W styczniu 1976 należała do sygnatariuszy „Memoriału 101”, wyrażającego protest przeciw projektowanym zmianom w Konstytucji PRL. [...]

TWÓRCZOŚĆ

15. Prace wybrane. Pod red. S. Balbusa. Kr.: Universitas 2001.

T. 1. Odmiany i dzieje wiersza polskiego. XLVI, 544 s.

T. 2. Próba teorii wiersza polskiego. 364 s.

Rozszerzona wersja poz. 11.

T. 3. Poezja wierszem i prozą. 501 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Zagadnienie śpiewności wiersza od dzieciństwa nie dawało mi spokoju. Rozm. S. Dziedzic. W: S. Dziedzic: Dialogi trzy: Maria Dłuska, Konrad Górski, Tadeusz Kudliński. Kr. 2000.

SBLP t. 2 (J. Starnawski).

H. Markiewicz: M.D. (1900-1992) W tegoż: Pożegnania. Kr. 1992. – K. Świerżowski: Pożegnanie prof. M.D. *Jęz. Pol.* 1992 z. 4/5. – J.Z. Lichański: Po co poezja? *Nowe Książ.* 2002 nr 2 [rec.: Prace wybrane. T. 1-3]. – J. Starnawski: M.D. (1900-1992). W tegoż: Sylwetki lubelskich humanistów XIX i pierwszej połowy XX wieku. Lubl. 2004.

E.G.

DMITRUK Krzysztof

[...] W 1992 otrzymał stanowisko profesora nadzwyczajnego. W 1994-96 prowadził wykłady i seminaria z teorii i antropologii literatury w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Krakowie. W 1997 został mianowany profesorem zwyczajnym. W 2002 odszedł z IBL PAN i przeniósł się do Rzeszowa, gdzie pracuje w Zakładzie Teorii i Antropologii Literatury Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Rzeszowskiego. Mieszka w Rzeszowie.

TWÓRCZOŚĆ

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopiśmie, m.in.: Instytucje literackie – literatura jako instytucja. W: *Literatura i instytucje literackie w dawnej Polsce*. Wwa 1994 s. 7-21. – Józef Wybicki (1747-1822). W: *Pisarze polskiego oświecenia*. T. 2. Wwa 1994 s. 5-48. – *Socjologia literacka*. (Badania nad życiem literackim). W: *Wiedza o literaturze i edukacja*. Wwa: Wydawn. IBL 1996 s. 789-802. – *Historia i melancholia*. (Polityka w „Trędownej” Heleny Mniskówny). W: *Z problemów aksjologii*

253

D

literatury i kultury popularnej. Rzeszów 1997 s. 151-170. – Metodologiczne problemy badań geografii kultury. Europa i Polska XVIII wieku. W: O dialogu kultur wspólnot kresowych. Rzeszów 1998 s. 9-34. – Oświecenie – archipelag wspólnot. W: *Wiek Oświecenia*. T. 14. Wwa 1998 s. 13-30. – W kręgu teorii i historii mecenatu. W: *Z dziejów mecenatu kulturalnego w Polsce*. Wwa 1999 s. 11-31. – Oświecenie – konteksty zmiany kulturowej. W: *Wiek Oświecenia*. T. 17. Wwa 2001 s. 47-65. – O sztuce pisarskiej Ignacego Krasickiego. W: *Ignacy Krasicki. Nowe spojrzenia*. Wwa 2001 [właśc. 2002] s. 171-197. – Strażnik gaju Akademos. Sposoby rozumienia i uprawiania humanistyki przez profesora Zdzisława Libere. W: *Etos inteligenta-humanisty pokolenia 1910*. Wwa 2003 s. 73-82. – Portret i autoportret władzy. Cenzura w „Narkomanach” Ireneusza Iredyńskiego. W: *Pejzaże kultury*. Wr. 2005 s. 484-494. – Przekład w kulturze literackiej polskiego Oświecenia. Prowizorium dokumentacyjne. W: *Literatura i jej konteksty*. Rzeszów 2005 s. 34-45.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2005.

[Literatura – społeczeństwo – przestrzeń.] W. Adamiec; Widziane z daleka. *Nowe Książ*. 1981 nr 17; A. Urbański. *Rocz. Bibl. Nar.* 1981/82 nr 17/18.

B.D.

DOBACZEWSKA-NIEDZIAŁKOWSKA Wanda

[...] Od 1929 stale współpracowała z rozgłośnią wileńską Polskiego Radia jako autorka słuchowisk o tematyce historycznej. [...]

TWÓRCZOŚĆ

Słuchowiska radiowe, m.in.: *Majówka Filomatów*. Radio (Wilno) 1929. – *Wigilia w świetlicy*. Radio (Wilno) 1931. – *Adamowe*. Radio (Wilno) 1937. – *Nad brzegami wielkiej wody*. Radio (Wilno) 1938. – *Przekonali niedowiarka*. Radio (Wilno) 1938. – *Wincuk Adiutant*. Radio (Wilno) 1939.

OPRACOWANIA (wybór)

B. Dwilewicz: *Polszczyzna wileńska wpisana w poezję*. Na przykładzie twórczości poetyckiej W.D.-N. W: *Poezja i poeci w Wilnie lat 1920-1940*. Kr. 2003.

E.G.

DOBEK Czesław

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (M. Jentys). – Z.R. Wilkiewicz: *Polnische Exilliteratur 1945-1980*. Köln, Wien 1991.

B.D.

DOBKIEWICZOWA Kornelia

[...] W 1921-22 uczyła się w piotrogrodzkim gimnazjum z niemieckim językiem wykładowym (Peterschule). Po powrocie w 1922 do Polski kontynuowała naukę w prywatnym Gimnazjum im. A. Mickiewicza w Kielcach, a po przeprowadzce do Warszawy – w Gimnazjum im. Królowej Jadwigi. W 1928 zamieszkała w Dąbrowie Górniczej. [...] Po ślubie z Romanem Dobkiewiczem przerwała studia i przeniosła się wraz z mężem do Siemianowic Śląskich. [...] W 1983-88 ogłaszała utwory m.in. na łamach *Małego Gościa Niedzielnego*. [...]

TWÓRCZOŚĆ

26. *Złoty paw*. [Baśnie i opowieści]. Powst. przed 1990.

Wg inf. K. Krasoń (Świat baśni, legendy i historii, czyli o pisarstwie Kornelii Dobkiewiczowej dla dzieci i młodzieży. Wr. 1997), masz., zawierający przeróbki utworów ogł. w tomie pt. *Wężowa królowa*, znajduje się w posiadaniu syna K.D., Stanisława Dobkiewicza.

OPRACOWANIA (wybór)

H. Kapelusz: *Rzecz o węglu i rzecz o soli*. *Nowe Książ*. 1986 nr 11 [rec.: *Miedziana lampa; Saga o białym kryształ*]. – J. Stysiał: *Pisarstwo K.D. (Rekonesans badawczy)*. *Książnica Śl.* t. 23; 1985-1987 wyd. 1988. – K. Krasoń: *Świat baśni, legendy i historii, czyli o pisarstwie Kornelii Dobkiewiczowej dla dzieci i młodzieży*. Wr.: Wydawn. W. Bagiński 1997, 155 s.

B.T.

DOBOSZ Andrzej

Pseud.: *Bracia Poznańscy i Spółka; Zofia Ziemięcka*.

[...] W 1994 otworzył w Paryżu księgarnię polską pod nazwą „Mickiewicz i inni”. Artykuły, felietony i recenzje literackie publikował nadal w wydawanych w Paryżu czasopismach: *Kultura* (tu m.in. w 1990-91 przegląd prasy podp. Zofia Ziemięcka) i *Zeszyty Literackie* (1993). Nawiązał współpracę z *Tygodnikiem Powszechnym*, gdzie publikował cykle felietonów pt.: „Przechadzki paryskie” (1994), „O wszystkim” (1998-2004) i „Kartki z dziennika” (2004). W dzienniku *Rzeczpospolita* ogłosił cykl felietonów pt. „Moja księgarnia” (2000). [...]

TWÓRCZOŚĆ

2. *O kapeluszu*. [Opowiadania]. Lubl.: Wydawn. UMCS 1999, 38 s.

3. *General w bibliotece*. [Szkice publicystyczne]. Kr.: WL 2001, 311 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Mickiewicz i inni. [Rozm.] R. Krawczyk. *Życie Warsz.* dod. *Życie Extra* 1994 nr 162; Kapelusz pełen książek. [Rozm.] A. Zdrojewska. *Nowe Panst.* 2001 nr 30.

[Pustelnik z Krakowskiego Przedmieścia:] I. Bugajski: „Socialistyczny Buster Keaton”. *Twórczość* 1994 nr 6; M. Fik: Portret inteligenta. *Dekada Lit.* 1994 nr 5; L. Flaszen: Spotkanie z pustelnikiem. *Kultura*, Paryż 1994 nr 6; M. Głowiński: D. warszawski. *Res Publica Nowa* 1994 nr 10; J. Kott: Powinowactwa z wyboru. W tegoż: Nowy Jonasz i inne szkice. Wr. 1994; A.S. Kowalczyk: D. dawny i nowy. *Res Publica Nowa* 1994 nr 3; P. Piaszczynski: Kompletna nieznanomość życia. *PAL Prz. Artyst.-Lit.* 1994 nr 12; M. Zagańczyk: O książkach, fotelach i kapeluszach. *Zesz. Lit.*, Paryż 1994 nr 2. – A. Poprawa: Otwartość i wartość. *Nowe Książ.* 2001 nr 7 [rec.: General w bibliotece]. – A. Zdrojewska: D. w krynicy Europy. *Przekrój* 2001 nr 26. – A. Cieński: D. dobry na strapienia. *Odra* 2002 nr 10. – [General w bibliotece:] J. Łukasiewicz: W ruchomym salonie. *Więź* 2002 nr 2; J. Gizella: Pustelnik z Dzielnicy Łacińskiej. W tegoż: Pożegnanie z uproszczenia-mi. Kr. 2003.

Przekł. włos.: Le rose di Turingia. Elisabetta d'Ungheria. [Przel.] G. Bertone-Zieliński. Padova 1994.

35. Niezwyciężona Armada. [Powieść].

Przekł. czes.: Neporazitelná Armáda. [Przel.] L. Nováková. Třebíč 1999. – włos.: L'invincibile Armata. [Przel.] P. Statuti. Casale Monferrata 1994.

36. Wyczerpać morze. [Powieść].

Przekł. czes.: Prelévat moře. [Przel.] L. Nakládal. [Wyd. 2] Olomouc 1994.

62. Ciężko. [Powieść]. Wyd. nast.: wyd. 6 Wwa: Pax 1994, tamże: wyd. 7 1997, wyd. 8 2001, wyd. 9 2003, wyd. 10 2005.

ciąg dalszy zob. poz. 87.

Przekł. czes.: Stín Otce. [Przel.] M. Havránková. Brno 1994, toż wyd. 2 Praha 2001. – hiszp.: La sombra del Padre. [Przel.] F.D. Jagusiak. Wyd. 8 Madrid 1990, toż wyd. 9 1992, wyd. 15 [!] [2000], wyd. 17 2004. – słowac.: Otcov tien. [Przel.] S. Ondica. Trnava 1999. – węgier.: József az ács. [Przel.] P. Balássy. Budapest 1994.

64. Samson i Dalila. [Powieść o Janie III Sobieskim].

Przekł. hiszp.: Bajo las murallas de Viena. La historia de Juan Sobieski. [Przel.] M. Velasco. Madrid [2002]. – słowac.: Samson a Dalila. [Przel.] M. András. Bratislava 1987. – włos.: Sotto le mura di Vienna. [Przel.] P.F. Poli. [Wyd. 2] Brescia 2002.

65. Spotkania jasnogórskie. [Opowiadania]. Wyd. 5 Wwa: Pax 1995.

Przekł. angi.: Meetings with the Madonna. Wwa 1988.

67. Małżeństwo Anny. [Powieść]. Wyd. 4 Wwa: Pax 1998.

69. Dzieci Anny. [Powieść]. Wyd. 4 Wwa: Pax 1998.

72. A to jest zwycięzca. Opowieść o Zygmuncie Szczęsnym Felińskim arcybiskupie warszawskim. Wyd. 3 Wwa: Pax 2002.

73. Ewa. [Opowiadania].

Przekł. niem.: Eva. [Przel.] E. Wach. München 1997.

74. Grom uderza po raz trzeci. [Powieść].

Przekł. hiszp.: Y el rayo cayó por tercera vez. [Przel.] B. Grochowska Hernández. [Wyd.] 4 Madrid 2001. – serb.-c h o r w a.: Svjedok svjetla. [Przel.] M. Mrkonjić. Sarajevo 1990. – włos.: La folgore colpisce per la terza volta. [Przel.] V. Boni. [Wyd. 3] Brescia 2004.

83. Ptaki śpiewają, ryby słuchają. [Powieść o św. Antonim].

Przekł. hiszp.: San Antonio de Pádua. Gran predicador y hombre de ciencia. [Przel.] B. Grochowska Hernández. [Wyd.] 5 Madrid 2001. – włos.: Gli uccelli cantano. [Przel.] G. Bertone-Zieliński. Padova 1994.

85. Magdalena. [Powieść].

Przekł. hiszp.: Magdalena. [Przel.] B. Grochowska Hernández. [Wyd.] 3 Madrid 2000. – włos.: Ho visto il maestro! [Przel.] P. Statuti. Milano 2005.

86. Tak traktuję moich przyjaciół. [Powieść o św. Teresie].

Przekł. włos.: Il fuoco nel mio cuore. [Przel.] P. Statuti. Milano 2004.

DOBRACZYŃSKI Jan

TWÓRCZOŚĆ

5. Najeżdźcy. [Powieść]. [Wyd. 15] Wwa: Pax 1997.

6. Skąpiec Boży.

Przekł. włos.: Cantano nei sotterranei di Oświęcim. [Przel.] L. Leonardi. Brescia 1949, pt. Il cavaliere dell'Immacolata. Vita di Massimiliano Maria Kolbe. [Przel.] P. Statuti. Milano 2007.

9. Mocarz. Opowieść o św. Andrzeju Boboli. Wyd. nast.: wyd. 2 Wwa: Pax 1993, wyd. 3 tamże 2002.

12. Wybrańcy gwiazd. Powieść.

Przekł. hiszp.: Los elegidos de la estrellas. La misión profética de Jeremias. [Przel.] E. Hankammer. Madrid 1991.

14. Święty miecz. Powieść. Wyd. 9 [właśc. 10] Wwa: Pax 1996.

Przekł. niem.: Paulus – Kämpfer des Herrn. [Przel.] K. Fünfeich. Moers 1999. – słowac.: Svatý meč. [Przel.] S. Ondica. Trnava 2001. – włos.: La Spada Santa. [Przel.] P. Statuti. Milano 2002.

17. Klucz mądrości. [Powieść]. Wyd. 12 Wwa: Pax 1996.

18. Listy Nikodema. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 21] Wwa: Pax 1994, tamże: wyd. 22 1997, wyd. 23 2001, wyd. 24 2002.

Przekł. hiszp.: Cartas de Nicodemo. [Przel.] A.M. Rodón Klemenstewicz]. Barcelona 1990, wyd. 19 2004. – niem.: Gib mir deine Sorgen. Wyd. 3 [właśc. 24] Giesen. Basel 1999. – ros.: Pis'ma Nikodima [Przel.] E. Golovinoj. Moskva 2002. – słowac.: Nikodémove listy. [Przel.] J. Buchta. Trnava 2000. – włos.: Lettere di Nicodemo. [Wyd.] 10 Brescia 1994.

21. Kościół w Chocholowie. Powieść. Wyd. 5 [właśc. 7] Wwa: Pax 1998.

26. Pustynia. [Powieść].

Przekł. włos.: Deserto. [Przel.] G. Bertone-Zieliński. Brescia 1993, [wyd.] 2 tamże 2004.

33. Przyszędłem rozłączyć... [Powieść].

87. Brama niebios. Apokryf maryjny. Szczec.: Ottonianum 1994, 125 s.

Kontynuacja powieści Cień Ojca [poz. 62].

Przekład

2. Żółty zeszyt. Ostatnie rozmowy św. Teresy od Dzieciątka Jezus. Zebrane przez Matkę Agnieszkę od Jezusa. [Przeł.:] E. Szwarzenberg-Czerny, ... Wwa: Pax 1975, 207 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 1977, [wyd. 3] 1988, wyd. 4 1997, [wyd. 5] 1998, wyd. 5 [!] 2000, wyd. 6 [właśc. 7] 2003, wyd. 7 2007.

OPRACOWANIA (wybór)

A. Biernacki: Lampasa J.D. *Kultura*, Paryż 1994 nr 10. – J. Grzegorzczak: Kto ratuje jedno życie... *W Drodze* 1994 nr 5. – J. Paprocka: „J Niemcy też ludzie”. Wizerunki „Najeźdźców” J.D. W: Druga wojna światowa w literaturze polskiej i obcej. Lubl. 1994. – A. Rogalski: J.D. (1910-1994). *Życie i Myśl* 1994 nr 2. – B. Urbankowski: Pisarz wypróbowanych wartości. *Lad* 1994 nr 22. – P. Urbański: Pożegnanie Nikodema. *Pogranicza* 1995 nr 2 [rec.: Brama niebios]. – P. Bratkowski: Dziwny życiorys. *Gaz. Wyborcza* 1999 nr 153. – M. Głowiński: Tajemnica D. *Gaz. Wyborcza* 1999 nr 153, przedr. pt. Casus: D. W tegoż: Skrzydła i pieta. Kr. 2004. – T. Lewandowski: Paradoks książki pięknej religijnie. *Mag. Lit.* 1999 nr 4. – P.R. Mazur: Poznać „niemiecką duszę”. *Cywilizacja* 2004 nr 10. – K. Masłoń: Pisarz utkany z moheru. *Rzeczpospolita* 2007 nr 133.

E.G.

DOBROWOLSKI Stanisław Ryszard

TWÓRCZOŚĆ

18a. Linia wysokiego napięcia. [Utwór dramatyczny]. Współaut.: Baliński. Powst. ok. 1949-1955. Niepublikowany utwór zgłoszony na Konkurs Polskich Sztuk Współczesnych (inf. M. Jarmulowicz: Sezony błędów i wypaceń. Gdańsk 2003).

28a. Kantata bohatera 1968. [Wiersze]. Wwa: Doświadczalna Ofic. Graf., Pracownia Sztuk Plastycznych 1968, 15 s. Zob. poz. 34.

Druk bibliofilski.

OPRACOWANIA (wybór)

D. Chrościelewska: S.R.D. OLP Ser. 6 t. 4. Kr. 1993. – S. Dróżdź: Powieści rodzinne Hanny Malewskiej i S.R.D. *Stud. i Mater. Polonist.* 2002 t. 6.

DOBRZYŃSKA Teresa

[...] Kontynuowała działalność na rzecz Olimpiady Literatury i Języka Polskiego (od 1990 wiceprzewodnicząca Komitetu Głównego); za tę pracę została odznaczona Medalem Komisji Edukacji Narodowej (1992). W 1993 została kierownikiem Pracowni Poetyki Teoretycznej i Języka Literackiego w IBL PAN w Warszawie. Prowadziła również zajęcia dla słuchaczy Studium Doktoranckiego IBL oraz wykłada-

ła na studiach podyplomowych przy tym instytucie (1994-2003). Równocześnie w dalszym ciągu pełniła funkcję wiceprzewodniczącej Rady Naukowej IBL PAN. Współpracowała nadal z PWST (od 1996 Akademia Teatralna) w Warszawie, w której wykładała teorię literatury na Wydziale Wiedzy o Teatrze i Wydziale Reżyserii, a także prowadziła zajęcia z wersologii na podyplomowym Studium Wymowy (2000-02). W 2000 weszła w skład Międzynarodowego Komitetu Słowistów (Komisja Poetyki i Stylistyki). W 2002 została konsultantem serbskiego rocznika *Stil* oraz członkiem komitetu redakcyjnego „Słownika polszczyzny XVI wieku”. [...]

TWÓRCZOŚĆ

5. Mówiąc przenośnie... Studia o metaforze. IBL PAN. Wwa: IBL 1994, 156 s.

Zawartość: Słowo wstępne. – Metafora w tekście: Interpretacja wypowiedzi metaforycznych; Wypowiedź przenośna relacjonowana w mowie zależnej. – Metafora i katachreza w przestrzeni językowej i kulturowej; Katachreza „inopiae causa”, czyli metafora językowa; Uwarunkowania kulturowe metafory; Metafora w przekładzie. – Metafora w życiu publicznym; Metafory wartościujące w publicystyce i wypowiedziach polityków.

Przeł. ang. art. Wypowiedź przenośna relacjonowana w mowie zależnej [wersja skrócona i zmien.]. Rendering metaphor in reported speech. Pragmatic contingencies. [Przeł. M. Stroińska]. W: Relative points of view. New York; Oxford 2001.

6. Tekst – styl – poetyka. Zbiór studiów. Kr.: Universitas 2003, 209 s.

Zawartość: Tekst i styl; Tekst w perspektywie stylistycznej. – Utwór literacki w świetle badań tekstuologicznych: Od niespójności do (super)koherencji. Rola metatekstu w utworze literackim; W poszukiwaniu tematu tekstu literackiego. Propozycje lektury opowiadania Władimira Nabokowa „Wiosna w Fialcie”; Od zamkniętego tekstu do nieskończoności. (Uwagi przy lekturze wiersza Adama Mickiewicza „Aryman i Oromaz”). – Tekst wierszowany. Miejsca wspólne teorii tekstu i wersologii: Ewolucja gatunku a znaczenie wyboru formy wiersza. (Na materiale polskich bajek ezopowych); Typ wypowiedzi a forma wiersza. (Na materiale polskiego wiersza tonicznego); Wiersz i aksjologia. Konotacje wartościujące formy wierszowej w „Mona Lizie” Zbigniewa Herberta. – Z problemów tekstuologii: Gatunki pierwotne i wtórne. (Czytając Bachtina); Rola i zasięg relacji intertekstualnych jako czynnika organizującego tekst literacki. Pytania i dylematy.

J.Z.

Przeł. art. Od niespójności do (super)koherencji. Rola metatekstu w utworze literackim: s e r b. [wersja zmien.]. Metatekst i koherencja. (O funkcji metatekstu u książkowym delu). [Przeł.] V. Mitrović. *Zbornik Matice Srpske za Slavistiku*, Novi Sad 2002 nr 62. – Wiersz i aksjologia. Konotacje wartościujące formy wierszowej w „Mona Lizie” Zbigniewa Herberta. b u l g. Stih i aksjologija. Ocenici konotaci na stihovornata forma v „Mona Liza” na Zbignev Herbert. [Przeł.] B. Lingorska. W: Da odgledaš smysla. Sofia 2004 s. 156-167.

7. Znaczenie wyboru formy wiersza. Trzy studia. [Autorzy:] Z. Koczyńska, ..., L. Pszczółowska. Wwa: IBL PAN 2007, 104 s.

Tu T.D.; Wiersz i aksjologia. Konotacje wartościujące formy wierszowej w „Mona Lizie” Zbigniewa Herberta, s. 53-77 [poz. 6].

Rozprawy i studia w czasopiśmie i książkach zbiorowych, m.in.: Metafora a spójność tekstu. W: Tekst i zdanie. Wr. 1983 s. 281-301, przedr. w: Problemy teorii literatury, Ser. 3. Wr. 1988 s. 87-107. – Przekład wyrażenia metaforycznych. (Problemy znaczeniowe); przekł. ang.: Translating metaphor. Problems of meaning. [Przel.] M.B. Fedewicz. *Journal of Pragmatics*, Amsterdam 1995 vol. 24 [nr] 6 s. 595-604. – Badania struktury tekstu – nowe źródło inspiracji stylistyki. Druk 1992; przekł. czes.: Výzkumy struktury textu – nový zdroj inspirace ve stylistyce. [Przel.] M. Havranková. *Česká Literatura*, Praha 1995 nr 6 s. 572-587. – Tekst – kategoria stara i nowa. W: Wiedza o literaturze i edukacja. Wwa 1996 s. 559-570. – Rzeczy w świecie poety. W: Profilowanie w języku i w tekście. Lubl. 1998 s. 355-371. – Poetyckie sposoby konceptualizacji. Obraz Jesienina w wierszu Tadeusza Kubiaka „Wagankowskoje kladbiszcze”. W: W zwierciadle kultury i języka. Lubl. 1999 s. 188-197; przekł. ros.: Poëtičeskie sposoby konceptualizacji. Obraz Esenina w stichotvorenii Tadeuša Kubiaka „Vagan'kovskoe kladbišče”. W: Poliaki i ruskie v glazach drug druga. Moskwa 2000 s. 217-225. – „Mój intymny mały świat” a poetyckie sposoby konceptualizacji. W: Złota księga. Opole 2001 s. 63-72; przekł. ros.: „Moj intymny malen'kij mir” i poëtičeskie sposoby konceptualizacji: metafora. [Przel.] G.E. Krejdlin. W: Slovo v tekste i v slovare. Moskwa 2000 s. 529-537. – Nabokow, czyli szkola probablistyki. W stulecie urodzin pisarza. W: Praktyki opowiadania. Kr. 2001 s. 369-381. – Konotacje nazw w kontaktach międzykulturowych. *Stylistyka* [t.] 11: 2002 s. 493-503. – Międzystylowe pożyczki gatunkowe jako źródło odnowy poetyki w czasach przełomów. W: Gatunki mowy i ich ewolucja. T. 2. Tekst a gatunek. Kat. 2004 s. 53-61. – Opowiadanie i wiersz. O użyciu form wierszowych w utworach narracyjnych. W: Opowiadanie w perspektywie badań porównawczych. Kr. 2004 s. 373-387. – Badanie struktury tekstu i form gatunkowych wypowiedzi jako klucz do opisu kultury i rozumienia literatury. W: Polonistyka w przebudowie. T. 1. Kr. 2005 s. 87-96. – Tekst i dyskurs we współpracy z pamięcią. W: Spotkania. [Księga jubileuszowa dla Profesora Aleksandra Wilkonia]. Kat. 2005 s. 59-71; przekł. ros.: Tekst i dyskurs vo vzaimodejstvii s pamjat'ju. [Przel. D. Samek]. W: Pamjat' i tekst. Sofia 2005 s. 53-68. – Bachtinowska koncepcja gatunków mowy i jej polskie kontynuacje. W: Poetyka, polityka, retoryka. Wwa 2006 s. 173-180. – Metafora jako narzędzie analizy rzeczywistości. Martwa natura z pajęczyną w wierszu Stanisława Barańczaka. W: Literatura i wiedza. Wwa 2006 s. 156-163 [dot. wiersza „Pajęczyna”].

Prace edytorskie i redakcyjne

8. Tekst i jego odmiany. Zbiór studiów pod red. ... Słowo wstępne ... Wwa: Wydawn. IBL 1996, 143 s.

9. M.R. Mayenowa: Poetyka teoretyczna. Zagadnienia języka. Red. nauk. ... Wyd. 3 popraw. i uzup. Wr.: Ossol. 2000, 435 s.

Wyd. 1 i 2 bez udziału T.D.

10. Dyskurs jako struktura i proces. Praca zbiorowa. Pod red. T.A. van Dijka. Przel. G. Grochowski. Red. nauk. wyd. pol. ... Wybór tekstów: G. Grochowski. Wwa: Wydawn. Nauk. PWN 2001, 276 s.

11. Polskie pieśni wielkanocne. Średniowiecze i wiek XVI. Wwa: Pax 2001.

T. 1. Teksty i komentarze. Zebrał i oprac. M. Korolko. Oprac. językowe: J. Puzynina przy współudziale ... Oprac. paleograficzne: H. Kowalewicz. Wstęp ikonograficzny: W. Rączkowski. 342 s.

T. 2. Opracowanie muzyczne. Podobizny fototypiczne tekstów średniowiecznych i warianty językowe. Oprac. muz.: T. Maciejewski. Oprac. wariantów językowych: M. Korolko przy współudziale ... 327 s.

12. Pamiat' i tekst. Kognitywne i kulturologiczne aspekty; Memory and text. Cognitive and cultural aspects. [Red.: ...]. R. Kunčeva. [Wstęp i posł.] ... Sofia: Boian Penev 2005, 281 s.

Zawiera teksty w jęz. ang. i ros.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

M. Stala. *Ruch Lit.* 1987 nr 1 [rec.: Metafora] – [Mówiąc przenośnie:] E. Dąbrowska. *Stylistyka* 1995 [t.] 4; W. Tomasiak. *Pam. Lit.* 1995 z. 4. – J. Chojak. *Pam. Lit.* 1996 z. 1 [rec.: Tekst]. – [Mówiąc przenośnie:] A. Kluba: Metafora ograniczona? *Teksty Drugie* 1996 nr 2/3; M. Tokarzewska: Metafora: Szekspir i wypowiedzi polityków. *Prz. Hum.* 1997 nr 4. – [Tekst – styl – poetyka:] B. Witosz. *Stylistyka* 2004 [t.] 13; M. Zweiffel. *Pam. Lit.* 2006 z. 3.

B.T.

DOLECKI Zbigniew

Krypt.: Z.Dol.

[...] Recenzje ogłaszane w latach osiemdziesiątych w piśmie *Kierunki* podpisywał też kryptonimem Z.Dol. [...]

TWÓRCZOŚĆ

9a. Audycja IV. Na głos recytujący, syrenę, talerze, akordeon i taśmy. Tekst ... Muz.: A. Krzanowski. Kr.: PWM 1978, 27 s.

B.T.

DOŁĘGA-MOSTOWICZ Tadeusz

TWÓRCZOŚĆ

2. Kariera Nikodema Dyzmy. Powieść współczesna. Wyd. nast.: [wyd. 17] Wr.: Wydawn. Dol- 257

nośl. 1994; Wwa: Tow. Upowszechniania Czytelnictwa 1996; wyd. ze wstępem T. Kruka Madrid: Club Internacional del Libro 2000; Wwa: Prószyński i S-ka; Wwa: Mea 2000; Pozn.: Kurpisz 2001.

Przekł. słowacki: Kariera Nikodema Dyzmy. [Przeł.] M. Krkosková. Bratislava 2001, – uzb. e. c.: Kariera Nikodema Dyzmy. [Przeł.] Ch. Turabekov. Taškent 1991.

Adapt. teatr.: Dyzma. [Musical]. Piosenki: W. Młynarski. Wyst. Chorzów, T. Rozrywki 2002.

5. Prokurator Alicja Horn. [Powieść]. Red.: K. Wichary. Wyd. 4 [właśc. 5] Wr.: Alta 2 2001.

7. Trzecia pleć. [Powieść].

Przekł. białoruski: Tretij pol. [Przeł.] V.M. Ostrowskaja. Wyd. łącznie z przekł. poz. 12, 15 pt. Znachar Minsk 1999.

8. Złota maska. [Powieść].

Przekł. litewski: Auskine kauke. [Przeł.] I. Aleksaitė. Wyd. łącznie z przekł. poz. 10 pt. Auskine kauke; Aukštieji slenkščiai. Vilnius 1998.

10. Wysokie progi. [Powieść].

Przekł. litewski: Aukštieji slenkščiai. [Przeł.] I. Aleksaitė. Wyd. łącznie z przekł. Złota maska zob. poz. 8.

12. Znachor. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 14] Wwa: Prószyński i S-ka 1996, tamże 1997. Wyd. nast. łącznie z Profesor Wilczur [poz. 15]: Pozn.: Kurpisz 2000; Kr.: Zielona Sowa 2004.

Przekł. białoruski: Znachar. [Przeł.] V.M. Ostrowskaja. Wyd. łącznie z przekł. Trzecia pleć, Profesor Wilczur zob. poz. 7, – litewski: Ziniuonis. [Przeł.] V. Biukauskiene. Wyd. łącznie z przekł. poz. 15 pt. Ziniuonis; Profesorius Vilčuras. Vilnius 1996, – litewski: Dziednieks. [Przeł.] I. Birzvalka. Riga 1994, – rosyjski: Znachar. Rostov 1993, – rum.: Vraciul. [Przeł.] I. Petrica. Iași 1994.

15. Profesor Wilczur. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 11] Wwa: Prószyński i S-ka 1996, tamże 1997. Wyd. nast. łącznie ze Znachor zob. poz. 12.

Przekł. białoruski: Profesor Vilčur. [Przeł.] V.M. Ostrowskaja. Minsk 1994, wyd. nast. łącznie z przekł. poz. 7, 12 zob. poz. 7, – litewski: Profesorius Vilčuras. [Przeł.] R. Zajancauskaite. Wyd. łącznie z przekł. Znachor zob. poz. 12, wyd. osob. Vilnius 1999, – litewski: Profesorius Vilčuras. [Przeł.] D. Diele. Riga 1997.

16a. Bolesław Chrobry. [Powieść historyczna]. Powst. przed 1939.

Masz. zaginął w 1939 w Warszawie; inf.: D. Balicki. *Newsweek* 2002 nr 39.

17. Pamiętnik pani Hanki. [Powieść]. [Wyd. 11] Wwa: Prószyński i S-ka 1996.

Przekł. białoruski: Dnevnik pani Ganki. [Przeł.] V.M. Ostrowskaja. Minsk 2001.

Adapt. teatr.: Pamiętnik pani Hanki. Komedia muzyczna. Libretto: A. Marianowicz. Muz.: J. Wasowski. Wyst. Wwa, T. Kwadrat 1979.

OPRACOWANIA (wybór)

S. Piasecki: Mocny człowiek. *ABC Lit.-Artyst.* 1932 nr 69, przedr. w te goż: Prosto z mostu. Kr. 2003 [rec.: Kariera Nikodema Dyzmy]. – P. Śliwiński: Tadeusz Dołęga-Mostowicz.

Pozn.: Rebis 1994, 174 s. – M. Karwat: Ontologia pseudopolityki. Lekcja z „Kariery Nikodema Dyzmy”. W: *Filozofia polityki wobec literackich i artystycznych inspiracji*. Wwa 1996. – J. Rurawski: „Znachor” i „Profesor Wilczur”. W te goż: Nie tylko o literaturze... Piotrków Trybunalski 1998. – M. Wołny: Ostatni most. *Polityka* 1999 nr 38 [dot. okoliczności śmierci pisarza]. – D. Dobrowolska: Triumf ironii i drwiny. W te goż: Powieść polityczna dwudziestolecia międzywojennego. Kielce 2000 [dot.: Kariera Nikodema Dyzmy]. – J. Pieszczachowicz: Życie jak powieść. *Metafora* 2000 nr 41/43. – B. Umińska: T.D.-M., Trzecia pleć. W te goż: Postać z cieniem. Wwa 2001. – D. Baliszewski: Niewygodna pamięć i czarna legenda. *Newsweek*, Wwa 2002 nr 39 [tu błędna data śmierci T.D.-M.]. – G. Sieczkowski: Ojciec Nikodema Dyzmy. *Nowe Państwo* 2004 nr 9. – B. Kaniewska, A. Legeżyńska, P. Śliwiński: T.D.-M.: powieść popularna i rozpoznanie kryzysu. W te goż: *Literatura polska XX wieku*. Pozn. 2005.

E.G.

DOMAGALIK Janusz

[...] W 2001 otrzymał nagrodę m. Katowic. [...]

TWÓRCZOŚĆ

5. Koniec wakacji. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 10] Wwa: NK 1996, tamże: 1997, 1998, 2000.

Przekł. słowacki: Koniec prázdnin. [Przeł.] P. Cacko. [Wyd. 2] Bratislava 1983.

12. Ile? Pięć. Czego? Przygód. Czyich? Detektywa Konopki. [Opowieść]. Wyd. nast. pt. Pięć przygód detektywa Konopki: [wyd. 6] Wwa: NK 1995, tamże: 1996, 1997, 1998, 2005.

20. Zielone kasztany. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 4] Wwa: NK 1997, tamże 1998.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Szukać siły w sobie. Rozm. D. Świerczyńska-Jelonek. *Guliver* 1998 nr 1.

LP XX w. (red.).

M. Bolińska: Sonaty moralnego niepokoju – J.D. i jego krótkie formy epickie. W: *Szkice o literaturze XIX i XX wieku*. Kielce 2000. – A. Horodecka: Trzeba iść dalej... *Guliver* 2001 nr 2 [dot.: Zielone kasztany]. – M. Bolińska: Gra z konwencją źródłem zabawy twórcy i czytelnika – J.D. „Pięć przygód detektywa Konopki”. *Stud. Filol. Akad. Świętokrzysk.* 2002 t. 15. – M. Bolińska: Dorosły urok dziecięcej bajki („Jak mała Agata szła na koniec świata”) J.D. *Stud. Kiel. Ser. Filol.* 2003 nr 14. – M. Bolińska: Przez „Świat Młodych” do literatury. O prozie Janusza Domagalika. Kielce: Wydawn. Akad. Świętokrzyskiej 2004, 238 s.

B.T.

DOMAŃSKA Antonina

TWÓRCZOŚĆ

10. Paziowie króla Zygmunta. Opowiadanie obyczajowe na tle dawnych wieków. Wyd. nast.: wyd. 10 bez podtyt. z posł. A. Jelicz Wwa: NK 1997; Wr.: Siedmioróg 1997; Kr.: Zielona Sowa 1998, tamże: [2000], 2004.

13. Historia żółtej ciżemki. Powiastka z czasów panowania Kazimierza Jagiellończyka. Wyd. nast.: wyd. 10 [właśc. 29] z post. A. Jelicz Wwa: NK 1994; Wr.: Siedmioróg 1994, tamże: 1995, 1996; Wwa: Kama [1997]; Wwa: PWN 1998; Wwa: Prószyński i S-ka 1998; Wwa: Kama [1998]; Wr.: Siedmioróg 1998; Bielsko-Biała: Beskidzka Ofic. Wydawn. 1999; wyd. z post. A. Jelicz Wwa: NK 1999; Kr.: Zielona Sowa; Wwa: Polska-presse 2004, tamże 2005; Kr.: Zielona Sowa 2005.

A d a p t.: Koledy i piosenki do „Historii żółtej ciżemki”. [Partytural. Muz.: J. Garścia. Kr.: PWM 2000, 19 s.

15. Trzaska i Zbroja. Opowieść z czasów Kazimierza Wielkiego. Wyd. 5 z podtyt. Powieść historyczna z końca XIV wieku. Wwa: Interart 1994, 152 s.

16. Krysia Bezimienna. Opowiadanie z czasów Zygmunta Augusta i Stefana Batorego. Wyd. nast.: [wyd. 14] bez podtyt. Wwa: NK 1994, tamże 1997.

OPRACOWANIA (wybór)

G. Skotnicka: Z obszaru klasyki dla dzieci. O „Historii żółtej ciżemki” A.D. W: Alegorie, style, tożsamość. Gdańsk 1999. – P.R. Mazur: O historii – dla dzieci i młodzieży. *Cywilizacja* 2004 nr 11.

E.G.

DOMAŃSKI Marek

1921-2002

[...] Zmarł 2 kwietnia 2002 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

5. Kobieta w trudnej sytuacji. Komedia muzyczna ze środowiska sądowiczego.

P r z e k ł. f r a n c.: Wyst. St. Blaise (Szwajcaria) 1968.

8. Ktoś nowy. Dramat współczesny w 3 aktach. A d a p t. r a d i o w a p t. En-te-u Adapt.: K. Bialek, Radio 1965.

22a. Budowlani. [Utwór dramatyczny]. Praprem. Wwa, Dom Literatury 1987.

M.K.-K.

DOMERADZKI Włodzimierz

TWÓRCZOŚĆ

2. Wiersze twardych rąk.

P r z e k ł. n i e m.: Gedichte harter Hände. [Przel.] V. Mika. Berlin [1951?].

A.Sz.

DOMINO Zbigniew

Pseud.: Adam Bor.

[...] W 1985 otrzymał nagrodę m. Rzeszowa. [...]

TWÓRCZOŚĆ

5. Sztorm. [Powieść].

W t. 2 błędne nazwisko tłumaczki bułg., powinno być R. Molinowa.

16. Psy. Powieść sensacyjna na podstawie scenariusza filmu Władysława Pasikowskiego pod tym samym tytułem. Wwa: Prolog 1993, 199 s.

Podp. pseud.: Adam Bor.

17. Syberia polska. [Powieść]. Wwa: Studio Emka 2001, 511 s.

P r z e k ł. f r a n c.: Sibériade polonaise. [Przel.] L. Dyèvre. Lausanne 2005, – r o s.: Poł'skaja Sibiriada. [Przel.] N.G. Ver-tjačich. Moskva 2006, – u k r.: Sibiriada pol'ska. [Przel.] S. Savkiv. Kiv 2003.

18. Czas kukulczych gniazd. [Powieść]. Wwa: Studio Emka 2004, 415 s.

Nagroda im. W.S. Reymonta za książkę roku 2004.

19. Tajga tamtego lata w Kajenie. [Powieść]. Wwa: Studio Emka 2007, 251 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank.2004.

[Syberia polska:] J. Drzewucki: Tajga to tajga. *Twórczość* 2001 nr 11; T. Lewandowski: Dymiąca rana Syberii. *Nowe Książ.* 2001 nr 8. – J. Drzewucki: Kto się chłopcem urodził, ten chłopcem umrze. *Twórczość* 2005 nr 9 [rec.: Czas kukulczych gniazd].

J.Z.

DORMANOWSKA Zofia

1910-1995

[...] Po wybuchu II wojny światowej zamieszkała u teściów w Zbrudzewie; po wysiedleniu przez Niemców w listopadzie 1939 przeniosła się do Śre-mu. Latem 1940, po krótkim pobycie w Zbrudze-wie, przeprowadziła się do Krakowa, gdzie pra-cowała kolejno w Miejskim Towarzystwie Budowy Mieszkań, w Bawarskim Banku Ubezpieczeń i w Radzie Głównej Opiekuńczej. [...] Zmarła 21 września 1995 w Warszawie.

OPRACOWANIA (wybór)

Inf. córki, M. Dormanowskiej, 2004.

M. Dormanowska: Z.D. z domu Stein. Najtrudniejsze są wspomnienia. W: Pisane miłością. Losy wdów katyńskich. Pelpin 1999, wyd. 2 tamże 2000.

B.T.

DOROBA Ryszard

Pseud.: Maciej Smerda¹.

TWÓRCZOŚĆ

Utwory w masz. przygotowane do druku (wg inf.: T. Błażejewski: Współczesna Łódź literacka.

¹ Inf.: T. Błażejewski: Współczesna Łódź literacka. Łódź 1989. 259

Łódź 1989): Było, minęło. [Opowiadania]. – Kłopoty z Ludwikiem. [Powieść dla starszych dzieci].

OPRACOWANIA (wybór)

T. Gicgier: R.D. *Dz. Łódź*. 1995 nr 137.

DOWGIELEWICZ Irena

[...] Po powrocie do Polski około 1922, mieszkała początkowo na wsi pod Białymstokiem, następnie w Poznaniu, Toruniu i Warszawie. [...] Od 1942 przebywała na Podkarpaciu, później w Zagnańsku w Kieleckiem. Po zakończeniu wojny w 1945 pracowała krótko w Zagnańsku. [...] W 1978 otrzymała nagrodę WRN w Gorzowie Wielkopolskim. [...]

TWÓRCZOŚĆ

4. Krajobraz z topolą. Powieść. Przedr. zob. poz. 10.

6. Stadion dla biedronki. [Wiersze]. Zielona Góra: Lubuskie Tow. Kultury 1970, 15 s.

W t. 2 błędny opis bibliogr.

6a. Tutaj mieszkam. [Wiersze]. Wwa: Czyt. 1973 [właśc. 1974], 54 s.

8. Znalazłam światło. [Wybór wierszy]. Gorzów: Gorzowskie Tow. Kultury [1990?].

Zawiera m.in. poemat pt. „Rzecz o mieście Gorzowie”.

9. Wujaszek Snep i inni przyjaciele. [Opowiadania]. Gorzów: 1999.

Zawiera m.in. bibliogr. prac I.D.

10. Tutaj mieszkam. [Wybór utworów]. Gorzów: Gorzowskie Tow. Kultury 2001, 217 s.

Zawartość: Krajobraz z topolą [poz. 4]; Przyjadę do Ciebie na pięknym koniu [poz. 3]; Lepsi obiad [poz. 1]; Wybrane wiersze. – Eseje dot. twórczości I.D. oraz wspomnienia.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (T. Błażejowski).

H. Ankiewicz: I.D. W: *Szkice gorzowskie*. Szczec. 1989. – T. Komorowska: *Realia witnickie w powieści Ireny Dowgielewiczowej „Krajobraz z topolą”*. Witnica: Tow. Przyj. Witnicy 1989, 10 s. – Tu moja „najbliższa ojczyzna”. *Wspomnienia o Irenie Dowgielewicz*. Gorzów Wielkop.: Woj. Ośrodek Metodyczny 1998, 31 s. – A.K. Waśkiewicz: I.D. *Pro Libris* 2003 nr 2.

M.K.-K.

DRAHAN Roman 1931-1998

[...] Zmarł 1 lutego 1998 we Wrocławiu.

OPRACOWANIA (wybór)

J. Łukasiewicz: Nie powtórzy się dzień. [Wspomnienie]. *Gaz. Wyborcza* dod. *Gaz. Dolnośl.* 1998 nr 30.

J.Z.

DRAWICZ Andrzej

1932-1997

Pseud.: A. Mazur; ad; ej; (wt); WT.

[...] W 1986 został członkiem Społecznej Rady Wydawnictw Niezależnych. Liczne artykuły i recenzje literackie oraz przekłady wierszy i prozy rosyjskiej publikował w pismach wydawanych poza cenzurą, m.in. w *Kursie* (1983, 1986-88), *Kulturze Niezależnej* (1986-87), *Brulionie* (1987-88), *Karcie* (1988) i *Wezwaniu* (1988), oraz wydawanych oficjalnie, m.in. w *Pouściągłości i Pracy* (1985-89), *W drodze* (1986-87), *Tygodniku Powszechnym* (1986-89), *Odrze* (1987), *Dialogu* (1987, 1993), *Polonistyce* (1988), *Teatrze* (1988), *Więzi* (1988) oraz *Kresach* (1993). [...] Od 1993 był redaktorem naczelnym pisma *Studia Litteraria Polono-Slavica* (wydawane go przez Instytut Sławiistyki PAN). W 1992-97 pracował w Instytucie Filologii Słowiańskiej Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego, początkowo jako docent (1992-93), a następnie profesor nadzwyczajny (1993-97). Jednocześnie był wykładowcą w Szkole Nauk Społecznych przy Instytucie Filozofii i Socjologii PAN. Do 1995 wchodził w skład Zarządu Głównego Polskiego PEN Clubu. W 1995 otrzymał nagrodę im. św. Brata Alberta. W tymże roku został mianowany doradcą premiera RP Józefa Oleksego do spraw polityki wschodniej, a w 1996 był członkiem zespołu konsultacyjnego premiera Włodzimierza Cimoszewicza. Od 1995 należał do komitetu redakcyjnego *Przeglądu Rusycystycznego*. W 1997 wspólnie z Weroniką Lazarowicz i Andrzejem Zawiślakiem redagował *Wiadomości Rosyjskie i Inne* (dodatek *Wiadomości Kulturalnych*). Był członkiem Polskiego Towarzystwa Rusycystycznego oraz wieloletnim członkiem Komitetu Słowianoznawstwa PAN. Zmarł 15 maja 1997 w Warszawie.

W 2000 ustanowiono nagrodę im. A. Drawicza za propagowanie wiedzy o Polsce.

TWÓRCZOŚĆ

14. Mistrz diabeł. (Michał Bułhakow). [Monografia]. [Wyd. 3] z podtyt. *Rzecz o Bułhakowie*. Wwa: Muza 2002.

Przekł. ang.: *The master and the devil. A study of Mikhail Bulgakov*. [Przeł.] K. Windle. Lewiston 2001.

16. Spór o Rosję. [Szkice literackie]. Wyd. 3 zmien. Wwa: Interim 1992, 310 s.

19. Wczasy pod lufą. [Wspomnienia]. Wwa: Philip Wilson 1997, 199 s.

20. Literatura rosyjska. [Współaut.]: F. Nieuważny, W. Olbrych. Wwa: Wiedza Powsz. 1999, 336 s.

Przekłady

5. A. Awtorchanow: *Zagadka śmierci Stalina*. (Spisek Berii). Wyd. nast.: [wyd. 8] Wwa: LTW 1996, tamże 2002.

6a. N. Mandelsztam: Mój testament. Wstęp [i tłum.] ... Wwa: Krąg, Oficyna Liberalów* 1981, 18 s.

6b. N. Mandelsztam: Nadzieja w beznadziejności. [Wspomnienie]. [Tłum. i wstęp ...]. Kr.: ABC* 1981, 367 s. Wyd. nast.: Wwa: Krąg* 1982; pt. Nadzieja w beznadziejności. Wwa: Wiedza i Życie 1997.

8. G. Władimow: Wierny Ruslan. [Powieść]. [Wyd. 5] z posł. K. Pietrzyckiej-Bohożewicz Kr.: Arcana 1999.

12. W. Jerofiejew: Moskwa-Pietuszki. Poemat. Wyd.: Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1994, 115 s. Przedr. Prace redakcyjne poz. 16.

13. M. Bulhakow: Mistrz i Małgorzata. [Powieść]. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1995, 598 s. Wyd. nast.: tamże w współpracy z Wwa: Porozumienie Wydawców 1999; Wwa: Świat Książki 1999, tamże z posł. J. Gondowicza 2003.

Zob. także Prace redakcyjne poz. 16.

Prace redakcyjne

9. M. Bulhakow: Notatki na mankietach. Wczesna proza. Wybór: ... i A. Sarachanowa. Przel.: W. Dąbrowski [i in.]. Posł. ... [Wyd. 2] Kr.: WL 1994.

11. Antologia wolnej literatury rosyjskiej. T. 2. Nadzieja w beznadziejności. Wybór tekstów i wstęp ... Wwa: Wydawn. Spół. KOS* 1989 s. 179-355. Wyd. nast. Wwa: Slawistyczny Ośrodek Wydawn. przy Inst. Slawistycznym PAN 1993, 316 s.

12. Dar Polski Białorusinom, Rosjanom i Ukraińcom na Tysiąclecie ich Chrztu Świętego. [Szkie historyczne i publicystyczne]. [Praca zbiorowa pod red. K. Podlaskiego we współpracy z ... i J. Jarcol. Londyn: Polonia 1989, 279 s. Wyd. nast. Wwa: CDN 1990.

13. Tragiczna zabawa OBERIU czyli Inna Rosja poetycka. [Antologia]. [Wybrał i oprac. ...]. Tłum. z ros. J. Czech [i in.]. Kr.: OL 1991, 172 s.

14. Literatura rosyjska XX wieku. Nowe czasy, nowe problemy. Red.: G. Bobilewicz-Bryś i ... Wwa: Slawistyczny Ośrodek Wydawn. 1992, 171 s. Inst. Slawistyki PAN.

15. Historia literatury rosyjskiej XX wieku. Praca zbiorowa pod red. ... Wwa: PWN 1997, 697 s. Wyd. 2 tamże 2002.

16. W. Jerofiejew: Dzieła prawie wszystkie. Wybrał i oprac. ... Przel.: ... i in. Kr.: WL 2000, 435 s. Wyd. nast. tamże 2003.

Tu w przekł. A.D.: Moskwa-Pietuszki (poemat), zob. Przekłady poz. 12.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Co nam zostało z STS-u (rozmowa po latach). [Rozm.] J. Markuszewski. *Zapis** 1978 nr 7; Czas „easternów”? [Rozm.] I. Sariusz-Skąpska. *Kresy* 1995 nr 24; Ideowe ZMP-

-ówki mi nie dowierzały. [Rozm.] E. Chudziński, A. Komorowski, W. Rydzewski. *Zdanie* 1996 [nr] 2; Wybrałem z premedytacją. [Rozm.] E. Wilk. *Polityka* 1997 nr 22; Normalnie nie kradnę. [Rozm.] B.N. Lopińska, W. B.N. Lopińska: Książki i ludzie. Wwa 1998.

LP XX w. (K. Nadana). – SBLP t. 7 (B. Bogolejska).
[Pocałunek na mrozie:] M.E. Cybulska: Przeciw schematowi. *Tydz. Pol.*, Londyn 1989 nr 23; S. Kossowska. *Tydz. Pol.*, Londyn 1989 nr 19. – D. Krzywicka: Honor i diabeł – po lekturze „Mistrza i diabła” A.D. W tejże: Penetracja. Kr. 1993. – S. Bieleń: Długa droga do przyszłości. *Wiad. Kult.* 1997 nr 51/52. – A. Budzyński: Cztery przypadki z życia A.D. *Wiad. Kult.* 1997 nr 22 [rec.: Wczasy pod lufą]. – P. Fast: A.D. *Prz. Ruscystyczny* 1997 z. 3/4. – G. Przebinda: Pielgrzym urzeczony. A.D. – wspomnienia z lat 80. *Tyż. Pousz.* 1997 nr 31. – B. Skaradziński: A.D. – remanent pamięci. *Więź* 1997 nr 7. – B. Skaradziński: Zamiast epitafium. *Tyż. Solid.* 1997 nr 24. – [J. Syski] Kallimach: „Człowiek stworzony ku dobroci”. *Literatura* 1997 nr 7/8. – W. Śliwowska, R. Śliwowski: A.D. (1932-1997). *Slaw. Orient.* 1997 nr 3. – A. Wołodźko: Ruscystyczna spuścizna A.D. *Wiad. Kult.* 1997 nr 25. – Rosyjskie ślady Andrzeja Drawicza. Materiały z sympozjum, które odbyło się 22 maja 1998 w Uniwersytecie Opolskim w pierwszą rocznicę śmierci Andrzeja Drawicza. Red. nauk.: A. Wiczorek. Opole: Wydawn. Uniw. Opol. 1999, 113 s. [zawartość: W. Szczukin: Te ślady zatrzeć się nie mogą. O życiu i pracach A.D. Wykaz ważniejszych prac ruscystycznych A.D.; A. Semczuk: Młodość ruscystyczna polonisty A.D.; E. Rzetelska-Pelszko: A.D. – Profesor w Instytucie Slawistyki PAN; G. Przebinda: Historia obudzona metaforą... (A.D. w „Tygodniku Powszechnym”, 1982-1995); P. Fast: O pożytkach „braku naukowości” (twórczość naukowa A.D. i rozumienie prawdy w humanistyce); M. Matecka: Literackie pejzaże A.D.; H. Waszkielewicz: A.D. – „Pocałunek na mrozie” (Przypomnienie); A. Wiczorek: Sympatie literackie A.D.; W. Chlebda: A.D. o języku (nie tylko rosyjskim); W. Olbrych: Komentarz do pewnych ocen Profesora D. w „Historii literatury rosyjskiej XX wieku”; A. Wołodźko-Butkiewicz: Rosyjska powieść popularna lat 90. – fenomen Aleksandry Maryniny; F. Nieuważny: Poeci znani i nieznanzi, ale ważni (Czuchoncow, Sosnora, Cziczibabin)]. – H. Waszkielewicz: W kuchennych salonach Rosji. *Rzeczpospolita* 1999 nr 112. – J. Wojciechowski: Nowy słownik. *Nowe Książ.* 1999 nr 11 [rec.: Literatura rosyjska].

B.D.

DREWNOWSKI Tadeusz

[...] W 1950 ożenił się z Marią Reder, prawnikiem. [...] Do przejścia na emeryturę w 2001 pracował w Zakładzie Literatury XX w. Wydziału Polonistyki UW. Do 1994 wchodził w skład Zarządu SPP. [...] Został członkiem Towarzystwa Naukowego Warszawskiego (Wydział I Językoznawstwa i Historii Literatury), Polskiego PEN Clubu (w Zarządzie od 2003) oraz Rady Języka Polskiego przy Prezydium PAN (od 2003). [...]

TWÓRCZOŚĆ

7. Rzec russowska. Wyd. 3 przejr. i uzup. Kr.: WL 2000.

9. Walka o oddech. O pisarstwie Tadeusza Rózewicza. Wyd. 2 pt. Walka o oddech. Bio-poetyka. 261

O pisarstwie Tadeusza Różewicza. Kr.: WL 2002.
Dodano rozdział pt. Trzeci oddech.

10. Próba scalenia. Obiegi, wzorce, style. Literatura polska 1944-1989. Wwa: PWN 1997, 543 s. Wyd. 2 popraw. i uzup. pt. Literatura polska 1944-1989. Próba scalenia. Obiegi, wzorce, style. Kr.: Universitas; Inst. Książki 2004.

11. Porachunki z XX wiekiem. szkice i rozprawy literackie. Kr.: Universitas; Inst. Książki 2006, 277 s.

Zawartość: Od autora. – Pamiętnik z warszawskich płomieni; Na odsiecz Warszawie (laudacja) [na uroczystości nadania T. Różewiczowi doktoratu honorowego UW 4 kwietnia 2001]; Sam przed nieznanym trybunałem [dot. twórczości J.J. Szczepańskiego]; Dziełne, dojrzałe dzieci [dot.: A. Ścibor-Rylski: Pierscionek z końskiego włosia]; Z „innego świata” [dot. twórczości G. Herlinga-Grudzińskiego]; Falszywa paralela [dot. twórczości G. Herlinga-Grudzińskiego i T. Borowskiego]; Malowana kontrutopia [dot. malarstwa B.W. Linkego]; Jak z Conrada, jak z Żeromskiego [dot. J. Gedroycia]; Ostatni autentyczny marksista [dot. A. Stawara]; Apokalipsa i umiar [dot. twórczości M. Dąbrowskiej]; [J.] Iwaszkiewicz w kontekstach europejskich; Arcydramat – antyromantyczny [dot.: W. Gombrowicz: Ślub]; Paradoxs o [T.] Brezie; Dyptyk z dzienników Nałkowskiej [dot.: Z. Nałkowska: Dzienniki czasu wojny; Dzienniki]; Widmo nowego zła [dot.: I. Kertész: Los utraczony]; Śladami [R.W.] Emersona przez polską literaturę; Wielki człowiek średni. „Myśli” Emersona w przekładzie Marii Dąbrowskiej (wybór); Polski everyman. czy go postrzegają? jakim go kreują? [dot. obrazu Polaka we współczesnej literaturze polskiej]; Na powierzchni literatury i w głębi; Historia do rewizji (z krótkim postscriptum).

12. Wyprowadzka z czyścica. Burzliwe życie pośmiertne Marii Dąbrowskiej. Wwa: PIW 2006, 224 s.

Zawartość: Wyprowadzka z czyścica (w czterdziestolecie śmierci). Jak wydawałem „Dzienniki”; Dzienniki półwiecza (1914-1965); „Dokument czasów oniemiałych”; Nie tylko – odpozyciwiona (z Tadeuszem Drewnowskim rozmawia Elżbieta Sawicka); Epopeja w malowniczej ruinie; Co spod gruzów ocalało?; Orientacja polska (korespondencja Maria Dąbrowska – Jerzy Stempowski); Pojednanie z Kaliszem (w stulecie urodzin); „Noce i dnie” w wersjach pop; Sny jednej nocy; Przyjaciele – Moskale; „Drobiażdżki” [A.] Solżenicyna tłumaczone z angielskiego; Węzły nie rozsuplane; Prohibita z podziemia; Propozycja językowa.

Artykuły w książkach zbiorowych i czasopiśmie, m.in.: Poza kryzysem. (Trzydzieści roczników *Dialogu*). *Pam. Teatr*. 1986 z. 4 s. 447-462. – Cenzura PRL a współczesne edytorstwo. W: Autor – tekst – cenzura. Wwa 1998 s. 13-22. – [M.] Dąbrowska; twórczość a dziennik. W: Pisać poza rok 2000. Wwa 2002 s. 128-138. – „Oto nóż, sznur i papier”. *Twórczość* 2003 nr 7/8 s. 95-108 [dot. twórczości T. Borowskiego].

Prace edytorskie i redakcyjne

10a. M. Dąbrowska: Dzienniki 1914-1925. [Scenariusz monodramu telewizyjnego w 3 cz.]. TV 1987. (Wykonanie: Z. Kucówna). Por. poz. 12.

12. M. Dąbrowska: Dzienniki. Wybór, wstęp i przyp. ... Wwa: Czyt. Por. poz. **10a**, **18**.

Wyd. nast. w nowym wyborze i układzie: pt. Dzienniki.

[T.] 1. 1914-1925. 1998, 409 s. Wyd. nast. 1999.

Przekł. niem. w wyborze: Tagebücher 1914-1965. [Przeł.] K. Staemmler. Wyd. nast.: Frankfurt am Main 1996, wyd. 2 tamże 2000.

[T.] 2. 1926-1935. 1999, 429 s.

[T.] 3. 1936-1945. 2000, 576 s.

pt. Dzienniki powojenne.

[T.] 1. 1945-1949. 1996, 520 s. Wyd. 2 i 3 tamże 1997.

[T.] 2. 1950-1954. 1996, 481 s. Wyd. 2 i 3 tamże 1997.

[T.] 3. 1955-1959. 1997, 464 s. Wyd. 2 tamże 1997.

[T.] 4. 1960-1965. 1996, 413 s. Wyd. 2 tamże 1997.

15. Księga Kaliska. W stulecie urodzin Marii Dąbrowskiej. Komitet red.: ..., Z. Libera, E. Steczek-Czerniawska. Kalisz: Kaliskie Tow. Przyj. Nauk 1996, 259 s.

16. T. Borowski: Rozmowa z przyjacielem. Wiersze. Podał do druku i wstępem opatrzył ... Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1999, 56 s.

17. T. Borowski: Niedyskrecja pocztowe. Korespondencja Tadeusza Borowskiego. Oprac. ... Wwa: Prószyński i S-ka 2001, 365 s.

Korespondencja z okresu 25 II 1943 – 3 VII 1951.

18. M. Dąbrowska: Życie moje cudowne. Dzienniki w jednym tomie. Przygot. ... Wwa: Czyt. 2002, 402 s. Por. poz. 12.

19. T. Borowski: Poezja: Gdziekolwiek Ziemia; Noce esencjalne; Księga z dnia Wigilii; Światło i cień; Koniec wojny?; O poezji i poecie; Pokolenie; Cztery wolności; Poezja zarzucona; Z pamiętnika. Oprac. li przedm.: ..., J. Szczęsna. (Pisma w czterech tomach. T. 1). Kr.: WL 2003, 518 s.

20. T. Borowski: Krytyka. Oprac. ... (Pisma w czterech tomach. T. 4). Kr.: WL 2005, 408 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006.

LP XX w. (red.).

[Ucieczka z kamiennego świata:] T. Łubieński: Anty-Borowski. W tegoż: Pisane przedwczoraj. [Kr.: OL* 1983, przedr. w tegoż: Bohaterowie naszych czasów. Londyn 1986; K. Gąsiorowski: Fikcja realna. W tegoż: Fikcja realna. Wwa 1986. – T. Burek: Marszruty i manowce świadków epoki. W tegoż: Żadnych marzeń. Londyn 1987 [rec. m.in.: Tyle hałasu – o nie?]. – R. Matuszewski: Dąbrowska odpozyciwiona. W tegoż: Powroty i pożegnania. Wwa 1987 [rec.: Rzecz rusowska]. – J. Ziomek: Śmiech pokoleń. W tegoż: Prace ostatnie. Wwa 1994. – A. Zawadzki. *Pam. Lit.* 1995 z. 1 [rec.: Walka o oddech]. – [Próba scalenia:] M. Stępień: Scalanie polskiej literatury współczesnej. *Zdanie* 1997 nr 3-4; H. Gosk: Opowieść o zmaganiach literatury z historią. *Nowe Książ.* 1998 nr 1; W. Maciąg: Kłopoty ze scalaniem. *Dekada Lit.* 1998 nr 1/2; P. Rodak: Problem scalenia. *Twórczość* 1998 nr 6; L. Szaniga: Krytycznoliteracka autobiografia. *Dekada Lit.* 1998

nr 1/2; T. Wójcik: Społeczna historia literatury polskiej lat 1944-1989. *Prz. Hum.* 1998 nr 3; M. Wyka: Co zrobić z literaturą PRL? *Tyg. Powsz.* 1998 nr 4. – H. Zaworska: Pozornie ocalony. *Nowe Książ.* 2001 nr 10 [rec. oprac.: T. Borowski: Niedyskrecje pocztowe]. – B. Sienkiewicz. *Pam. Lit.* 2002 z. 1 [rec.: Próba scalenia]. – J. Drzewucki: Obrona żywego rozumu. *Twórczość* 2003 nr 10 [rec.: Walka o oddech].

M.K.K.

DROZDOWSKI Bohdan

Pseud.: Alunta; Odo Kosoński; Raul Fuentes y Torrejon; Raymond Starr; Sebastian Lost.

[...] W 1986-89 współpracował z pismem *Sprawy i Ludzie* (tu cykl artykułów na tematy literackie pt. „Klin”). [...]

TWÓRCZOŚĆ

2. Pasje Armina Laskowicza. [Powieść].

W t. 2 błędny tytuł.

Przekł. gruz.: Armin Laskovicis vnebanj. Wyd. łącznie z przekł. poz. 40 pt. Armin Laskovicis vnebanj; Amce. [Przel.] D. Dżelidze, A. Griskašvilma. Tbilisi 1987.

5. Kondukt. (Sztuka współczesna w 2 aktach). TV 1988.

Przekł. franc.: Le convoi funebre. [Przel.] J. Lisowski. *Dialog* 1963 nr spec., – 1 o t e w.: Beru gajens. [Przel.] J. Osmanis. W: Atminu vakars. Riga 1987, – n i e m.: Der Trauerzug. [Przel.] H. Bereska. W: Drei polnische Stücke. [Współwyd.] S. Grochowiak: Die Jungs; S. Mrożek: Tango. Berlin 1975, – r o s.: Sestvije. [Przel.] I. Koltševoja. W: Sovremennaja pol'skaja p'esa. Moskva 1966, przedr. w: Sovremennaja pol'skaja p'esa. Moskva 1974, – w ę g i e r.: Gyszmenet. [Przel.] G. Kerényi, L. Jablanczy. W: Búbájós éj. Budapest 1964.

35a. Dźwig. [Scenariusz filmowy]. TV 1976. Por. poz. 40.

40. Dźwig. [Opowiadanie]. Zob. poz. 35a.

Przekł. gruz.: Amce. Wyd. łącznie z przekł. Pasje Armina Laskowicza zob. poz. 2.

42. Bóg jest i na śmieciach. Dramat polski w 3 aktach.

Adapt. radiowa pt. Bóg na śmieciach. Adapt.: J. Kukuła. Radio 2000.

44a. Bastard. Małżeństwo doskonałe. [Powieść]. Wwa: Iskry 1987, 250 s. Wyd. 2 tamże 1988.

Podp. pseud.; Sebastian Lost.

45. Kobiety i ludzie. Opowiadania.

Nagroda ZLP i Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych w 1988.

46. Raut. [Utwór dramatyczny]. Powst. ok. 1987. Nagroda w konkursie na sztukę dramatyczną związaną tematycznie z 70-leciem odzyskania niepodległości ogłoszonym przez Warsztaty Dramaturgii Współczesnej przy T. Rozmaitości w Wwie oraz Urząd m.st. Wwy w 1987.

47. Yagruma. Powieść historyczna dla dorosłych. Wwa: MON 1989, 293 s. Wyd. nast. Wwa: Ethos 1998.

Podp. pseud.: Raul Fuentes y Torrejon. – Cd. zob. poz. 50.

48. Brzuch. [Utwór dramatyczny]. Praprem. Bydgoszcz. T. Pol. 1990.

49. Błękitny dom albo fatum. [Powieść]. Wwa: Bellona 1992, 264 s. Wyd. nast. pt. Fatum – Błękitny dom tamże 2005.

Podp. pseud.: Raymond Starr.

50. La ceiba. [Powieść]. Wwa: Ethos 1998, 464 s. Podp. pseud.: Raul Fuentes y Torrejon. – Zob. poz. 47.

51. Potrzask. [Powieść]. Wwa: Ypsilon 2002, 235 s. Podp. pseud.: Paweł Krzemień.

52. W Bajbajowie świat na głowie. [Wiersze dla dzieci]. Wwa: LSW 2006, 72 s.

Nadto słuchowiska radiowe: Serpentyna. Radio 1962. – Jutro powrócą ptaki. Radio 1964. – Śmierć Dowdinga, Radio 1970. – Ciało. Radio 1979.

Przekłady

8. I. Krylow: Bajki. Wyd. nast.: [wyd. 2] Wwa: KAW 1990; Tor.: Wydawn. A. Marszałek 2006.

15. G. Orwell: Córka proboszcza. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 2] popraw. Wwa: Muza 2000; [wyd. 3] Wwa: De Agostini we współpracy z Ediciones Altaya Polska 2003.

16. Oxford – encyklopedia szkolna. Wwa: BGW. T. 1. [Wyd.!] M. Worrall. Przel. ... Zespół red. wyd. pol.: I. Grabowska-Lipińska, M. Rewerska, M. Stefańska-Matuszyn. 1992, 356 s.

T. 6. [Biografie]. Przel. ... Zespół red. wyd. pol.: E. Piotrkiewicz-Karmowska, M. Rewerska, M. Stefańska-Matuszyn. 1994, 272 s.

17. W sidłach miłości. [Baśnie, legendy, mity]. Wwa: BGW 1992, 121 s.

18. A. Milne: Kubuś Puchatek. [Powieść]. Wwa: Philip Wilson 1994, 153 s.

19. Szkoła rysowania i malowania. [Poradnik]. Wwa: Delta [1994], 126 s. Wyd. nast. tamże: [1997], [2002].

20. J. Toland: Bogowie wojny. T. 1-2. [Powieść]. Wwa: Interart 1994, 373 + 347 s. Wyd. nast. Wwa: Bellona 2003.

21. P. Dowswell, A. Smith, M. Claridge: Leksykon juniora – pytania i odpowiedzi. Przel.: M. Jerzmanowska, ..., A. Leszczyński. Wwa: Delta W-Z [1995], 128 s.

22. E. Kushner: Święty Mikołaj i Dolina Poza Krańcem Świata. Gwiazdkowa legenda. Londyn: Hannah Publishing Ltd 1995, 83 s.

23. Oxford junior – encyklopedia sławnych ludzi. Wwa: Delta [1995], 384 s. Wyd. nast. tamże 2001.

24. N. Blundell: Zbrodnia bez kary. [Powieść]. Wwa: Allora 1996, 216 s.

25. Gry i łamięłowski. Wwa: Delta [1996], 96 s. Wyd. nast. tamże: 1998, 2001.

26. Wielka księga papieroplastyki. Red. A. Smith. Wwa: Delta Ag. Wydawn. 1996, 96 s.

27. Każde dziecko to potrafi. Sto pomysłów na sztukę. [Red.:] H. Burnford, N. Wright, P. Harrison. Wwa: Delta W-Z [1997], 96 s. Wyd. nast. tamże 2003.

28. Ilustrowany atlas świata dla dzieci. Przel.: P. Art, ..., M. Drozdowska. Wwa: Prz. *Reader's Digest* 1999, 127 s.

29. Oxford – popularna szkolna encyklopedia. Przel.: ..., P. Maranda. Wwa: Delta [1999], 192 s. Wyd. nast. Wwa: Delta; Świat Książki [1999].

30. J.H. Waller: Niewidzialna wojna w Europie. Szpiegostwo i konspiracja w latach 1939-1945. Wwa: KiW 1999, 433 s.

31. N. Blundell: Parada lotrów i awantur. [Publicystyka]. Wwa: Allora 2002, 208 s.

32. Ch. Catton: Samoloty II wojny światowej. Wwa: Bellona 2002, 111 s.

33. F. Frölich: 365 opowiadań o kotach. Historijki do poduszki. Wwa: Bellona 2002, 237 s.

34. S. Peres: Podróż sentymentalna z Teodorem Herzlem. Wwa: Bellona; Pol. Tow. Przyjaciół Centrum Peresa dla Pokoju 2002, 172 s.

35. Psalm. Spolszczył ... Tor.: Wydawn. A. Marszałek 2003, 301 s.

Nagroda im. W. Hulewicz przyznana przez Zarząd Oddz. Warsz. ZLP i Ofic. Literatów i Dziennikarzy „Pod wiatr” w 2004.

36. Japonia zwycięża na Pacyfiku. Wwa: Bellona 2004, 360 s.

37. W. Shakespeare: Król Henryk IV. [Dramat]. Wwa: TCHU Dom Wydawn. 2004, 244 s.

38. Salomonowa pieśń nad pieśniami. Rekonstrukcja i [przekł.] ... Wwa: TCHU Dom Wydawn. 2005, 56 s.

39. Wojna na Pacyfiku. Wwa: Bellona 2005, 432 s.

40. Ezop dla dorosłych, czyli też arcybajki. Wwa: TCHU Dom Wydawn. 2007, 352 s.

41. R. Gibson: Rysujemy, malujemy i majsterkujemy. Wwa: Delta Ag. Wydawn. [b.d.], 96 s.

Prace redakcyjne

8. J. Twardowski: Kazanie górętsze. [Wiersze]. Wybór ... Wwa: Interart 1996, 122 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 1996, wyd. 3 1997.

9. S. Wyspiański: Wesele. [Oprac. ...]. Wwa: Interart 1996, 305 s.

10. W. Broniewski: Wołam wołaniem wiatru.

264 Liryki. Wyboru dokonał ..., Wwa: KiW 1998, 206 s.

11. M. Pawlikowska-Jasnorzewska: Tęsknoty szalone. Liryki. Wybór i wstęp ... Wwa: KiW 1998, 179 s.

12. J.A. Morsztyn: Ogród miłości. [Wiersze]. Wybór ... Wwa: LSW 2005, 101 s.

Nadto wg inf. autora red. wyborów wierszy wyd. w Wwie w seriach *Biblioteka Poezji* oraz *Biblioteka Lektur Szkolnych* wydawn. Interart: A. Asnyk: Myślałem, że to sen. 1994, 125 s. Wyd. 2 tamże 1996. – W. Broniewski: Liryczny okultysta. 1994, 109 s. – A. Burs: Aniołek spuszcza główkę. 1994, 109 s. – J. Czechowicz: Westchnienie. 1994, 109 s. – K.I. Gałczyński: Serwus Madonna. 1994, 102 s. – S. Grochowiak: Nie było lata II. 1994, 109 s. – J. Iwaszkiewicz: Źródło i ja. 1994, 107 s. – Ja i ogień. Baczyński, Gajcy, Trzebiński. Wstęp ... 1994, 111 s. Wyd. nast. tamże 1996. – B. Leśmian: Spojrzystość. 1994, 111 s. – K. Ostrowska, M. Pawlikowska-Jasnorzewska, H. Poświatowska: Nić babiego lata. 1994, 111 s. Wyd. 2 tamże 1996. – J. Przyboś: Ho, jak wysoko. 1994, 110 s. – L. Staff: Pełnia. 1994, 101 s. – E. Bryll: Kropla w wodosпадzie. 1995, 108 s. – J.A. Morsztyn: Epigramy swawolne. 1995, 108 s. – C.K. Norwid: Cacka. 1995, 108 s. – T.A. Olizarowski: Śniełki. 1995, 109 s. – A. Słonimski: Ten jest z ojczyzny mojej. 1995, 109 s. – A. Szymańska: Urojenia. 1995, 108 s. – K. Illakowiczówna: Niesłyszane wieści. 1996, 110 s. – J. Kasprzewicz: Życia płomienny stróż. 1996, 91 s. – A. Mickiewicz: Konrad Wallenrod. 1996, 119 s. – A. Świrszczyńska: Ogniemiejąca perła samotności. 1996, 117 s. – J. Tuwim: Wylekniiony błuzniernia. 1996, 110 s. – J. Kochanowski: Perłami przeplatany. 1997, 110 s. – T. Nowak: Będę wam cieniem. 1997, 107 s. – K. Przerwa-Tetmajer: Czas płynie. 1997, 110 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

LP XX w. (red.)

S. Barańczak: Szósty, jeśli liczyć Brylla. W tegoż: Książki najgorsze (1975-1980). Kr. 1981 [właśc. 1982], przedr. w tegoż: Przed i po. London 1988; Książki najgorsze i parę innych ekscesów krytycznoliterackich. Pozn. 1999 [rec.: Opórl. – [Od Staffa do Wojaczka. Oprac. ...] J. Marx: Antologia czy leksykon poetów. *Kultura* 1989 nr 6; [M. Naziuk] M. Wojcieńca: Ludzie chcą poezji. *Kult. Niezależna* 1989 nr 52; L. Szaruga: Antologia represyjna. *Res Publica* 1989 nr 7 [?]. – B. Jarutowicz: B.D. „Kondukt” W: *Dramat polski. Interpretacje. Cz. 2. Gdańsk 2001.* – W.P. Szymański: O D. na wpół sceptycznie. W tegoż: *Między ciemnością a światem. Kr. 2005 [rec.: Jest takie drzewo].*

M.K.-K.

DRÓZDŹ-SATANOWSKA Zofia 1910-1996

[...] Zmarła 6 stycznia 1996 w Opaczu pod Warszawą.

E.G.

DRZEWIECKI Henryk

OPRACOWANIA (wybór)
 LP XX w. (M. Stępień).
 G. Lasota: H.D. *Polityka* 1958 nr 26.

DRZEŹDŹON Jan

[...] Mieszkał we Władysławowie. [...] Pochowany został w Mechowie.

TWÓRCZOŚĆ
 19. Twarz Boga. [Powieść].
 Adapt. radio wa: Radio 1984.

21 a. Zapomniany czas. [Proza]. *Twórczość* 1987 nr 5 s. 8-49, nr 6 s. 15-58.

25. Jana Drzeżdżona nie dokończony tryptyk społeczny a edukacja regionalna. Red. K. Kossak-Główczewski. Gdańsk: Wydawn. UG 1995, 146 s. Tu teksty J.D. w cz. 1, s. 19-44; Jana Drzeżdżona nie dokończony tryptyk; O edukacji dziecka na ziemi kaszubskiej; O znaczeniu literatury Alojzego Budziszsa; O etniczności.

26. Przeszłē do mie. Wybór i układ wierszy: W. Kiedrowski. Weryfikacja pisowni kaszubskiej: E. Pryczkowski. Gdańsk: Czec 1995, 39 s.

OPRACOWANIA (wybór)
 J. Borowiak: Jan Drzeżdżon. 1937-1992. Monografia bibliograficzna. Chmielno: Urząd Gminy 1998, 135 s. [Karamoro:] Z. Bauer: Ktoś, kiedyś, gdzieś. *Nowe Książ.* 1984 nr 6; S. Magala: Wielkopolska o Kaszubach. *Mies. Lit.* 1984 nr 3. – F. Hinze: Bemerkungen zur neusten kaschubischen literatur. J.D. (1937-1992). *Zeitschrift für Slavistik*, Berlin 1993 z. 3. – M. Jenty: Wspomnienie o J.D. (1937-1992). *Twórczość* 1994 nr 8. – Jana Drzeżdżona nie dokończony tryptyk społeczny a edukacja regionalna. Red. K. Kossak-Główczewski. Gdańsk: Wydawn. UG 1995, 146 s. ltu m.in. teksty dot. J.D.: W. Kiedrowski: Paciorki J.D.; ks. R. Skwiercz: Wspomjink o J.D.; J. Treder: Moje spotkania z J.D.; H. Bereza: Panatropizm. – G. Piotrowski: Kreatywna funkcja mitu w „Leśnej Dąbrowie” J.D. *Zesz. Nauk. WSP w Bydż. Stud. Filol.* 1998 z. 44.

J.Z.

DUNAROWSKI Władysław

OPRACOWANIA (wybór)
 Z. Szukaj: O twórczości W.D. *Zesz. Nauk. WSP w Bydż. Stud. Filol.* 1983/1984 z. 19/20. – Z. Szukaj: Szkic do portretu W.D. *Rocz. Kult. Kujaw* 1985/1986 t. 12.

E.G.

DUNIN-KOZICKA Maria

OPRACOWANIA (wybór)
 K. Łozowska: Młedzy powieścią rozwojową a romansiem popularnym. *Rzecz o „Ani z Lechickich Pól” M.D.-K.* *Zesz. Nauk. Untw. Szczec. Pr. Polonist.* 1995 nr 7. – K. Łozowska: Obraz Syberii w powieściach M.D.-K. W: Kresy. Syberia. Li-

teratura. Wwa 1995. – A. Pryszczewska-Kozolub: Dwie zapomniane powieści o Kresach. *Zesz. Nauk. Filol. Pol. Untw. Opol.* 1995 z. 35 [dot.: Burza od Wschodu oraz Z. Kossak: Pożoga].

B.T.

B.T. **DUNINÓWNA Helena**

OPRACOWANIA (wybór)
 A. Sztudynger-Kalisiewicz: Na wieczór swego życia przyjdź z własną lampą. Wspomnienie o H.D. (1888-1971). *Kron. m. Łodzi* 1997 z. 1/2.

E.G.

DŪRR-DURSKI Jan

OPRACOWANIA (wybór)
 LP XX w. (R. Leszczyński).
 Z. Libera: J.D.-D. W tegoż: Uczeń i nauczyciele. Wwa 1995.

A.Sz.

DUSZA Edward Leszek

Właściwe nazwisko: Poray.
 [...] Wiersze, artykuły i recenzje literackie publikował w wydawanych za granicą polskich czasopi-smach, m.in. w *Pulsie* (Londyn, 1980), *Głosie Pol-skim* (Toronto, 1986, 1988), *Przeglądzie Polskim* (Nowy Jork, 1986, 1988) oraz *Gwieździe Polarnej* (Stevens Point, 1989). Był też redaktorem wyda-wanego przez *Gwieźdę Polarnej* „Kalendarza Pol-skiego na Rok...” (1986-87, 1990). [...]

OPRACOWANIA (wybór)
 L. Szymański: W świecie ludzi i książek. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 1986 nr z 14 VIII [rec.: O ludziach i książ-kach].

B.D.

DUSZYŃSKA Julia

TWÓRCZOŚĆ
 6. Cudaczek – Wyśmiewaczek. [Opowieść]. Wyd. nast.: wyd. 12 [właśc. 13] Wwa: NK 1991; Białystok: KAW 1992; Wwa: NK 1993; Wr.: Sied-mioróg 1993; Pozn.: GMP [1994], tamże [1995]; Wr.: Siedmioróg 1997; Pozn.: GMP [2000].

Nadto podręcznik napisany wspólnie z T. Wit-wickim:

1. Historia Polski dla III klasy szkół powszech-nych. Podręcznik dla nauczyciela. Wyd. nast.: [wyd. 4] pt. Elementarna nauka historii Polski dla szkół powszechnych. Toronto: Rada Edukacyjna Związku Polaków w Kanadzie [1944], 174 s.; pt. Historia Polski. Cz. 1. Oprac.: J. Chlanda i Z. Wy-

ssocki przy pomocy W. Barczyka i Z. Ziolo. Chicago: Zrzesz. Nauczycieli Pol. w Ameryce 1976, 60, [39] s., tamże 1991.

OPRACOWANIA (wybór)

E. Szeffler: Rola ilustracji w poznawaniu lektury szkolnej. *Guliver* 1993 nr 1 (na podstawie różnych wyd. książki Cudaczek – Wyśmiewaczek). – D. Rafalska: O twórczości dla dzieci J.D. *Wychow. w Przedszk.* 2001 nr 4.

B.T.

DUŻYK Józef
1928-2000

Pseud.: E.K.; Józef Skowronek; T.

[...] W czasie wojny mieszkał w Krakowie, gdzie uczęszczał na tajne komplety. [...] W 1951-53 ogłaszał artykuły w tygodniku *Dziś i jutro*. W 1955 objął kierownictwo referatu starych druków w Bibliotece PAN. [...] W 1961 ożenił się z Mieczysławą Marią Wojnicką primo voto Różycką. [...] W 1964-75 wchodził w skład kolegium redakcyjnego *Rocznika Biblioteki PAN w Krakowie*. [...] W latach siedemdziesiątych pisał też wstępy do folderów krajoznawczych i katalogów wystaw malarskich. [...] Od 1974 przysyłał stale korespondencje z Rzymu do *Dziennika Polskiego* i *Życia Literackiego*. [...] W 1982 został członkiem Associazione Internazionale per gli Studi di Lingua e Lettere Italiana oraz członkiem założycielem Stowarzyszenia Autorów Polskich. [...] W 1984-2000 wchodził w skład rady naukowej oraz ponownie w 1986-2000 w skład kolegium redakcyjnego *Rocznika Biblioteki PAN w Krakowie* (od 1999 *Rocznik Biblioteki PAU i PAN w Krakowie*); zamieszczał tu (a także w *Życiu i Myśli*, *Biuletynie Biblioteki Jagiellońskiej* i *Studiach Historycznych*) liczne edycje listów (m.in. W. Lutosławskiego, W. Semkowicza, Z. Nowakowskiego). W 1988 otrzymał nagrodę m. Krakowa. Brał nadal udział w opracowywaniu katalogu rękopisów Biblioteki PAN w Krakowie oraz katalogu mikrofilmów Biblioteki Narodowej. Kontynuował współpracę z *Życiem Literackim* (tu m.in. podp. Józef Skowronek), *Tygodnikiem Powszechnym*, *Kierunkami*, *Twórczością* i *Przekrojem*. Do przejścia na emeryturę w 1993 kierował Działem Zbiorów Specjalnych Biblioteki PAN, po czym pracował nadal w Bibliotece w niepełnym wymiarze etatu. W 1999 otrzymał Złoty Laur za Mistrzostwo w Sztuce, przyznany przez krakowską filię Fundacji Kultury Polskiej. W 1999-2000 przygotowywał dla Sekcji Polskiej Radia Watykańskiego cotygodniowe audycje o świątyniach Rzymu pt. „Wędrowki śródziemnomorskie. Śladami Polaków w Italii”. Był członkiem Stowarzyszenia Bochniaków i Miłośników Ziemi Bocheńskiej. Zmarł 11 maja 2000 w Krakowie.

TWÓRCZOŚĆ

A. Sukiennice. Kr.: Tow. Miłośników Historii i Zabytków Kr. 1952, 23 s.

B. Nowa Huta. Od średniowiecza do XIX wieku. Kr.: Tow. Miłośników Historii i Zabytków Kr. 1957, 44 s.

2a. Kraków trasy miejskie. [Współaut.:] M. Francic, J. Lepiarczyk. Kr.: WAG 1964, 142 s. Wyd. 2 1966.

5. W oficynach drukarskich Krakowa XVI wieku. W t. 2 błędny tytuł.

7. Sława panie Włodzimierzu. Opowieść o Włodzimierzu Tetmajerze. Wyd. 2 poszerz. Kr.: Fundacja im. W. Tetmajera „Czuwajmy” 1998, 431 s.

7a. Katalog rękopisów Biblioteki Polskiej Akademii Nauk w Krakowie. Wr., Kr.: Ossol. – PAN Oddz. w Kr., od t. 9 PAN Bibl. PAN w Kr.

[T. 5]. Sygnatury 2907-3606. Oprac.: ... i B. Schnaydrowa. Red. Z. Jabłoński. 1973, II, 304 s.

[T. 8]. Sygnatury 4568-4676, 5588-6000. Oprac.: ... B. Schnaydrowa, J. Staszal. Pod red. Z. Jabłońskiego. 1986, 466 s.

[T. 9]. Sygnatury 6001-6194. Oprac.: ... B. Schnaydrowa, J. Staszal. Red.: L. Szpunar. 1991, 252 s.

[T. 11]. Sygnatury 4797-4886. Oprac.: ... 1996, VI, 156 s.

[T. 13]. Sygnatury 6195-6550. Oprac.: ... 1999, XII, 185 s.

13. Strażnik Złotego Rogu. Red. bibliogr. oraz posł.: T. Skoczek. Bochnia, Kr.: [Prowincjonalna Ofic. Wydawn.] Salon Lit. T. „Bagatela” oraz Stow. Autorów Pol. 1996, 77 s.

Dor. W. Tetmajera. – Zawiera Bibliografię prac J.D. za lata 1946-1996 (w wyborze).

14. W świątyniach Rzymu. Przewodnik. [Szkice]. Pozn.: Księg. Świętego] Wojciecha 1996, 246 s.

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopismach, m.in.: Sądcecczyzna w świetle prasy dwudziestolecia Polski Ludowej. *Rocz. Sądec.* 1966 s. 307-352. – Kraków okresu powstania styczniowego w listach Wojciecha Eliasza. *Rocz. Bibl. PAN w Krak.* 1969 s. 139-182. – Sądcecczyzna w świetle prasy lat 1963-1968. *Rocz. Sądec.* 1969/1970 s. 385-425. – Prace Ludwika Antoniego Birkenmajera nad życiem i dziełem Mikołaja Kopernika. *Rocz. Bibl. PAN w Krak.* 1974 s. 141-188. – Tatrzańskie wędrowki Ludwika Antoniego Birkenmajera. *Wierchy* 1975 s. 113-126. – „La Nozze” di Wyspiański e il dramma della „Giovane Polonia”. [Przel.] G. Imposti. *Il Nuovo Areopago*, Bolonia 1984 nr 4 s. 118-130. – Ekspedycja Rzymska Akademii Umiejętności. *Stud. Hist.* 1986 nr 2 s. 213-227. – Wincenty Lutosławski, (1863-1954). *Ziem. Łomż.* 1987 nr 3 s. 259-270. – Cesarz, który nie kochał Rzymu... *Filo-*

mata 1989 nr 392 s. 287-299; nr 393 s. 445-462. – Nad antyczną przeszłością Capri. *Filomata* 1990 nr 398 s. 256-271; nr 400 s. 492-505. – Wojciecha Kętrzyńskiego związki naukowe z Krakowem. *Kom. Mazur.-Warm.* 1991 nr 1-2 s. 15-28. – Wokół Zygmunta Waliszewskiego. *Rocz. Bibl. PAN w Krak.* 1999 s. 383-424.

OPRACOWANIA (wybór)

Inf. rodziny 2004.

SBLP t. 5 (K. Grodziska). – Bibliografia prac J.D. za lata 1946-1996 (w wyborze). Zob. *Twórczość* poz. 13.

J. Sosnowski. *Titul. Hist. Szt.* 1988 nr 4 [rec.: Henryk Siemiradzki]. – K. Grodziska: J.D. *Rocz. Bibl. Nauk. PAU i PAN w Krak.* 2001. – [T. Ulewicz] taule: Śp. J.D. *Ruch Lit.* 2001 z. 1.

M.K.-K.

DWORCZYK Wojciech

[...] Kontynuował twórczość reporterską. Zajmował się też popularyzacją nauk przyrodniczych, m.in. razem z synem Krzysztofem, we współpracy z Kuratorium Oświaty w Warszawie organizował w szkołach podstawowych „gabinety klejnotów przyrody”. [...] Odznaczony m.in. Krzyżem Armii Krajowej (1993) i Medalem za Warszawę 1939-1945. [...]

TWÓRCZOŚĆ

11. Klejnoty morza. Ciekawostki o muszlach i kolekcjonerach. [Współaut.:] K. Dworczyk. Wwa: Egros 1994, 131 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 [uaktualnione i rozszerz.] 1996, wyd. 2 [właśc. 3] uaktualnione i rozszerz. 1997, wyd. 3 [właśc. 4] 1997. Wydawn. popularne dla młodzieży; dot. muszli mięczaków.

12. W krainie kangurów i koali. Wwa: Adam 1995, 186 s.

Reportaż z Australii dla młodzieży.

13. W krainie palm i atoli. Wwa: Adam 1999, 180 s.

Reportaż o wyspach Oceanii dla młodzieży.

14. Magiczny świat przyrody. Klejnoty morza, klejnoty przestworzy, klejnoty roślin. [Współaut.:] K. Dworczyk. Wwa: Adam 2000, 231 s.

Wydawn. popularne dla młodzieży.

15. Najpiękniejsze muszle świata. [Album]. [Współaut.:] K. Dworczyk. Wwa: Adam 2001, 175 s.

16. Wykaz wybranych pozycji literatury z zakresu przyrody, ekologii i ochrony środowiska. [Bibliografial]. Oprac.: K. Dworczyk, ... Wwa: Centr. Bibl. Rolnicza 2004, 48 s.

OPRACOWANIA (wybór)

R. Wójcik: Supertramp. *Perspektywy* 1970 nr 51/52.

B.T.

DYBCIAK Krzysztof

Krypt.: Dk; KD.

[...] W latach osiemdziesiątych był członkiem jury nagrody im. S. Vincenza. [...] W 1987-99 wchodził w skład redakcji *Roczników Humanistycznych KUL*. Od 1992 był stałym współpracownikiem dwumiesięcznika *Arka*, a od 1994 – dwumiesięcznika *Arcana*. Artykuły i recenzje literackie publikował w *Tygodniku Solidarność* (1991, 1996-98), *Więzi* (1991, 1994, 1996), *Kresach* (1993-94) i *Rocznikach Humanistycznych KUL* (1993, 1997, 1998). [...] W 1989 należał do członków założycieli SPP i Stowarzyszenia Wspólnota Polska. [...] W latach dziewięćdziesiątych był kierownikiem programu badawczego Towarzystwa Naukowego KUL i Komitetu Badań Naukowych „Leksykon kultury polskiej na obczyźnie od roku 1939”. W 1994 otrzymał stypendium Instytutu Nauk o Człowieku (Institut für die Wissenschaften vom Menschen) w Wiedniu. W 1996-2001 był profesorem i kierownikiem Katedry Historii Literatury w Wyższej Szkole Rolniczo-Pedagogicznej (od 1998 Akademia Podlaska) w Siedlcach. W 1997-2000 wchodził w skład Rady Sztuki przy Ministrze Kultury i Sztuki, a w 1998-2001 w skład rady programowej Polskiej Agencji Informacyjnej. W 1999 został członkiem kolegium redakcyjnego nieregularnego czasopisma *Periphery. Journal of Polish Affairs*, wydawanego w Orchard Lake (Michigan, Stany Zjednoczone). W 2000 podjął pracę na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego (UKSW) w Warszawie, gdzie jako profesor objął Katedrę Literatury Polskiej XX Wieku; w 2002-05 zasiadał w senacie UKSW. W 2001 wszedł w skład jury nagrody poetyckiej kwartalnika *Frona*. W 2003 otrzymał nagrodę rektora UKSW. Był członkiem rady konsultacyjnej wydawanej przez Wydawnictwo Naukowe PWN encyklopedii „Religia” (t. 1-10, Wwa 2001-04), jako autor haseł współpracował z redakcją „Słownika literatury polskiej XX wieku” (Wr. 1992), przewodnika encyklopedycznego „Literatura polska XX wieku” (t. 1-2, Wwa 2000), „Wielkiej encyklopedii Polski” (t. 1-2, Kr. 2004). Wyróżniony odznaką „Zasłużony Działacz Kultury” (2001) i Srebrnym Krzyżem Zasługi (2004). [...]

TWÓRCZOŚĆ

8. Trudne spotkanie. Literatura polska XX wieku wobec religii. Kr.: Arcana 2005, 320 s.

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopiśmie, m.in.: Literatura emigracyjna. *Więzi. Dyskusyjne**1983 z. 1 s. 122-135. – Literacka działalność Instytutu Literackiego [w Paryżu]. W: Literatura źle obecna. Londyn 1984 s. 11-23, wyd. nast.: Kr.*1986 s. 38-53. – Czym jest i jaką ma wartość literatura emigracyjna? *Kult. Niezależna**1985 nr 11/12 s. 3-13. – Tak czytano Miłosza [o recepcji Cz. Miłosza za

267

granicą]. *Prz. Powsz.* 1986 nr 4 s. 63-72. – Śmiech to nie grzech [dot. poezji J. Twardowskiego]. *Więź* 1988 nr 7/8 s. 241-258. – Ocalenie wartości w dziele Zbigniewa Herberta. *Akcent* 1989 nr 2 s. 16-27. – Historyczna klęska i szukanie ocalenia [dot. poezji K. Wierzyńskiego]. *Eibos* 1990 nr 1/2 s. 260-271. – Gombrowicz – pasja i forma. W: *Metafizyczne w literaturze współczesnej*. Lubl. 1992 s. 123-136. – Emigracyjna kinematografia czy niemieccy twórcy filmów na emigracji. *Kwart. Film.* 1993 nr 2 s. 122-132. – Od katolickiej beletrystyki do eseju religijno-filozoficznego. W: *Proza polska w kręgu religijnych inspiracji*. Lubl. 1993 s. 291-306. – Jan Paweł II w polskiej kulturze artystycznej. *Arka* 1994 nr 52 s. 99-108. – Czesław Miłosz w poszukiwaniu utraconej ojczyzny. *Arcana* 1996 nr 2 s. 63-78. – Młody Miłosz – prozaik bliski personalizmowi. *Więź* 1996 nr 6 s. 115-126. – Refleksje o dwudziestowiecznej krytyce literackiej. W: *Wiedza o literaturze i edukacja*. Wwa 1996 s. 478-488. – Krytycznoliteracka działalność pisarzy. (Na przykładzie dyskusji o twórczości Sienkiewicza prowadzonych po II wojnie światowej). *Rocz. Hum.* 1997 z. 1 s. 23-35. – O poemacie Karola Wojtyły „Myśląc Ojczyzna...”. *Eibos* 1997 nr 2/3 s. 216-225. – Inspiracje Mickiewiczowskie we współczesnym piśmiennictwie polskim. *Arcana* 1998 nr 6 s. 36-46. – Systemy komunikacji literackiej wielkich literatur emigracyjnych. *Teksty Drugie* 1998 nr 3 s. 29-41. – Die deutschsprachige und polnische Emigration im 20. Jahrhundert – ein Vergleich. *Orbis Ling* vol. 19: 2002 s. 89-106. – Geokulturowa sytuacja Polski na przełomie stuleci. *Arcana* 2002 nr 44 s. 20-28. – Krótka i nieco osobista historia poznawania emigracyjnej literatury. *Fraza* 2002 nr 4 s. 188-197. – Sprawiedliwa nierówność? Kulturowe odniesienia problemu różnic jakości życia we współczesnych społeczeństwach. W: *Kapitalistyczna gospodarka rynkowa a tzw. sprawiedliwość społeczna*. Wwa 2003 s. 11-19. – „Tryptyk rzymski” – nowa forma literacka. W: *Wokół „Tryptyku rzymskiego” Jana Pawła II*. Lubl. 2003 s. 156-163. – Bolesław Leśmian ou les éternels departs vers les frontières... W: *La poesie polonaise du vingtième siècle*. Paris 2004 s. 139-149. – Co znaczy katolickość Europy Środkowej? W: *Europa Środkowa: wspólnota czy zbiorowość?* Wr. 2004 s. 17-28. – Odkrywanie śladów sacrum w labiryncie historii. *Arcana* 2005 nr 1/2 s. 165-178. – Die Ostgebiets-Thematik in der polnischen Literatur des 20. Jahrhunderts. W: *Polen und der Osten*. Frankfurt am Main 2005 s. 357-366.

Prace redakcyjne

2. *Polen im Exil. Eine Anthologie*. [Wyd. 2] Frankfurt am Main 2000.

5. *Proza polska w kręgu religijnych inspiracji*. Red.: M. Jasińska-Wojtkowska, ... [Wstęp:] M. Jasińska-Wojtkowska. Lubl.: Wydawn. Tow. Nauk,

KUL 1993, 422 s. *Religijne tradycje literatury polskiej*, t. 3.

6. *Henryk Sienkiewicz. Szkice o twórczości, życiu i recepcji*. Pod red. ... Siedlce: WSR-P [Wyższa Szkoła Rolniczo-Pedagogiczna] 1998, 141 s.

7. *Leksykon kultury polskiej poza krajem od roku 1939*. Pod red. ... i Z. Kudelskiego. T. 1. Lubl.: Tow. Nauk. KUL 2000, 567 s.

8. *Elementarz Jana Pawła II dla wierzącego, wątpiącego i szukającego*. Teksty wybrał i ułożył ... Kr.: WL 2001, 288 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 uzup. 2003, wyd. 3 2005.

Przełożył: Jean-Paul II; Mon livre de meditations. Pour ceux qui souffrent, qui doutent, qui esperent. [Przeł.:] C.-H. du Bord, Ch. Jezewski. Monaco 2004.

9. *Cierpienie w literaturze polskiej*. Pod red. ... i S. Szczęsnego. Siedlce: Wydawn. Akad. Podlaskiej 2002, 235 s.

Materiały konferencji pt. *Problematyka cierpienia w polskim piśmiennictwie w kontekście dzieła Jana Pawła II*, Siedlce 31 maja – 2 czerwca 1999 r.

10. *Prymas Wyszyński a kultura katolicka*. Red. [i wstęp] ... Wwa: UKSW [Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego] 2002, 254 s.

11. *Nowy elementarz Jana Pawła II. Na trzecie milenium*. Teksty z lat 2001-2005. Wybrał i ułożył [oraz posł. i notą edytorską opatrzył] ... Kr.: WL 2005, 261 s. Por. poz. 8.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2005. – LP XX w. (Z. Chojnowski).

J. Łukasiewicz: W perspektywie gier i katastrof. *Tyg. Powsz.* 1981 nr 38 [rec.: Gry i katastrofy]. – J. Błoński: Krytycy i osoby. *Więź* 1982 nr 10. – [Panorama literatury na obczyźnie:] A.S. Kowalczyk: Ad usum delphini? *Nowe Książ.* 1991 nr 6; J. Zieliński: Marek Hłasko w Ziemi Świętej. *Tyg. Lit.* 1991 nr 6, polem.: K. Dybciak: Robótka licha i niemoralnie wykonana. *Tyg. Lit.* 1991 nr 15. – [Karol Wojtyła a literatura:] R. Luźny. *Ruch Lit.* 1992 nr 5; E. Zdanowicz: Takiej powściągliwości nie lubię. *Powściągliwość i Pr.* 1993 nr 2. – Cz.P. Dutka: Personalizm i krytycy. W tegoż: *Słowo peryferyjne*. Zielona Góra 1999 [rec.: Personalistyczna krytyka literacka]. – L. Engelking: Mapowanie kultury emigracyjnej. *Nowe Książ.* 2000 nr 8 [rec. red.: Leksykon kultury polskiej poza krajem od roku 1939]. – K. Krasuski: Niektóre kosmosy kultury XX wieku. W tegoż: *Dylematy współczesności literackiej*. Kat. 2005. – J. Sochoń: Literatura w blasku religii. *Nowe Książ.* 2007 nr 1 [rec.: Trudne spotkanie].

B.D.

DYBOSKI Roman

[...] W 1935 otrzymał Złoty Wawrzyn PAŁ za wybitną twórczość krytycznoliteracką, naukową i publicystyczną w dziedzinie literatury pięknej. [...]

OPRACOWANIA (wybór)

LP. – LP XX w. (J. Wojnowski).

K. Polechoński: Egzotyczna rewolucja. *Kresy* 1994 nr 2. – P. Mroczkowski: Pionier polskiej anglistyki. 50-lecie śmierci prof. R.D. *Tyg. Pousz.* 1995 nr 23. – Professor Roman Dyboski founder of English studies in Poland. Proceeding of the commemorative conference for Roman Dyboski (1883-1945). Kr. 1-2 June 1995. Wyd.: T. Bela, E. Mańczak-Wohlfeld. Kr.: Universitas 1998, 121 s.

[Manuskrypt diabła.] A. Rusinek: Diabelskie sztuczki E.D. *Pracownia* 1991 nr 3; K. Unilowski: Diabeł a proza polska. *Fa-Art* 1993 nr 2/3. – M. Kowalski: Kilka słów o „Termitach”. *Twórczość* 1996 nr 6 [rec.: Termity].

J.Z.

J.Cz.

DYCZEK Ernest

[...] Był sekretarzem redakcji miesięcznika *Filatelistyka* (1992-93, a później do 2001 stałym współpracownikiem tego pisma); sekretarzem redakcji dolnośląskiego rocznika literackiego *Pomosty* (1996-2000), redaktorem kwartalnika naukowego Politechniki Wrocławskiej *Inżynieria Maszyn* (1997-2001). Równocześnie od 1996 prowadził firmę Usługi Wydawnicze (od 2001 Wydawnictwo Usługowe Trapez). W 1994-99 przewodniczył Komisji Wydawniczej SPP we Wrocławiu i był współredaktorem serii II-VII *Biblioteki Wrocławskiego Oddziału Stowarzyszenia Pisarzy Polskich*. Odznaczony m.in. złotą odznaką „Zasłużony dla Województwa Wrocławskiego i Miasta Wrocławia” (1981) i odznaką „Zasłużony Działacz Kultury” (1999). [...]

TWÓRCZOŚĆ

7. Termity. Opowiadanie. Wyd. Wr.: Okis 1995, 63 s.

Przekłady

2. T. Bernhard: Kalkwerk. [Powieść]. Przel.: ..., M.F. Nowak.

Adapt. i e a t r.: Adapt.: K. Lupa. Wyst. Kr., Stary T. 1992. TV 1998.

4. T. Bernhard: Beton. [Powieść]. Przel.: ..., M.F. Nowak. Wr.: Ofic. Wydawn. Atut; Wrocławskie Wydawn. Oświat. 2001, 169 s.

Prace redakcyjne

1. [Czterdziestolecie] XL-lecie Wydziału Mechaniczno-Energetycznego Politechniki Wrocławskiej 1954-1994. Red. ... Wr.: WM-E. PW 1994, 63 s.

2. Księga Wydziału Mechaniczno-Energetycznego Politechniki Wrocławskiej. Oprac. ... Wr.: Ofic. Wydawn. PW 1995, 95 s.

3. Zielona granica. Polsko-saksońska antologia poetycka. Die Grüne Grenze. Polnisch-Sächsische Antologie. Wybór i oprac. ... Wr.: Wydawn. Okis 1995, 121 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – Wywiad: Polscy pisarze są toksyczni. Notował J. Eozziński. *Literatura* 1998 nr 5.

DYGAT Stanisław

TWÓRCZOŚĆ

1. Jezioro Bodeńskie. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 17] Kr.: WL 1995; Wwa: PIW 1998.

3. Pożegnania. Powieść. [Wyd. 10] Wwa: Czyt. 2001.

13. Podróż. [Powieść]. [Wyd. 11] Kr.: WL 2003.

18. Rozmyślenia przy goleniu. [Feliety]. [Wyd. 4] Kr.: WL 2002.

21. Disneyland. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 9] Wwa: Świat Książki 1999; Kr.: WL 2001.

24. Karnawał. [Opowiadanie].

Przekł. turec.: Karnawał. [Przel.] O. Firat Baş. Ankara 2001.

OPRACOWANIA (wybór)

[Filmografia S.D.] w: R. Wąsowska: Marzyciel z krainy filmu. *Iluzjon* 1994 nr 3/4. – R. Kapalka: Stanisław Dygat. Bibliografia. Opole: Woj. Bibl. Publiczna 1995, 20 s.

I. Mityk: Elementy groteskowe w Jeziorze Bodeńskim” S.D. *Stud. Kiel.* 1992 nr 3. – T. Świętosławska: Mit i schemat w „Jeziorze Bodeńskim” S.D. W: *Druga wojna światowa w literaturze polskiej i obcej*. Lubl. 1994. – R. Wąsowska: Marzyciel z krainy filmu; Protokół z posiedzenia Komisji Ocen Scenariuszy w dniu 27 XII 1957 [dot. scenariusza filmu „Pożegnania”]; Protokół z [posiedzenia] Komisji Ocen Scenariuszy w dniu 10 V 1960 r. [dot. scenariusza filmu „Jezioro Bodeńskie”]. *Iluzjon* 1994 nr 3/4. – W. Woroszyński: Jak zlustrować umarłego pisarza. *Zapiski z opóźnieniem. Więź* 1994 nr 1. – T. Drewnowski: Próba scalenia. Wwa 1997, passim. – M. Januszkiewicz: S.D. W tegoż: Tropami egzystencjalizmu w literaturze polskiej XX wieku. O prozie Aleksandra Wata, Stanisława Dygata i Edwarda Stachury. Pozn. 1998. – M. Maniewska: Sny o pozorach prawdy, prawda o pozorach snu. *Kino* 1998 nr 2. – J. Szczęsna: Grotger by tego nie namalował. *Gaz. Wyborcza* 1998 nr 32. – R. Wąsowska: Kawaler z Kolonii Staszica. *Rzeczpospolita* 1998 nr 26. – Cz.P. Dutka: Literacki bohater – aktor. W tegoż: *Słowo peryferyjne*. Zielona Góra 1999. – M. Januszkiewicz: Stanisław Dygat. Pozn.: Rebis 1999, 146 s. – A. Osiecka: Laleczka i chłopiec. Oprac.: P. Pytlakowski. *Polityka* 1999 nr 32. – M. Dygat: Rozstania. [Wspomnienia córki pisarza]. Kr.: WL 2001, 295 s. – A. Stapkiewicz: Humor S.D. na przykładzie języka i stylu jego prozy. *Acta Univ. Lodz. Folia Literaria Poloniae* 2001 z. 4. – J. Zieliński: Wiosło Ulissesa. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2001 nr 2. – E. Biskup: „Grand tour” S.D. *Ruch Lit.* 2004 z. 3 [dot.: Podróż]. – E. Kurowski: *Moje życie ze Stanisławem Dygatem*. [Wspomnienia]. Tor: Wydawn. A. Marszałek 2004, 121 s. – R. Matuszewski: S.D. W tegoż: *Alfabet*. Wybór z pamięci 90-latką. Wwa 2004. – M. Wątkowska: „Nie jest się sobą, zaledwie reprezentuje się siebie”. *Ruch Lit.* 2004 z. 3. – T. Nyczek: Robak pod Koloseum. W tegoż: *Lektury obowiązkowe*. Kr. 2005 [rec.: Podróż].

E.G. 269

DYNOWSKA Maria

TWÓRCZOŚĆ

Sluchowiska dla dzieci: Królowa Grymaśnica. Radio (Kr.) 1928. – Grześ z Sanoka. Radio (Kr.) 1930. – Jan Kochanowski. Radio (Wwa) 1930. – Święcone skrzatów. Radio (Kr.) 1930. – Zaczarowana fujałka. Adapt.: J. Romowicz. Radio (Kr.) 1930. – Leśna szopka. Radio (Wwa) 1931. – Po wakacjach. Radio (Wwa) 1931. – Śpiewak św. Kingi. Radio (Wwa) 1931. – Zły czar. Radio (Wwa) 1931. – Adamowe imieniny. Radio (Wwa) 1932. – Nad srebrną lkwą – nad szarą Sekwaną. Radio (Wwa) 1932. – Piastowa gołąbka w sępim gnieździe. Radio (Wwa) 1933. – Flis na fryjorze. Radio (Wwa) 1934. – Kiedy Zygmunt zagrmiał z wieży. Radio (Kr.) 1934. – W zapusty. Radio (Wwa) 1935.

DYNOWSKA Wanda

[...] Od 1924 należała do wolnomularstwa, początkowo do łoża sieci organizacyjnej w Londynie, w 1925 była współzałożycielką kółka w Warszawie, a w 1926 członkiem założycielem i przewodniczącą łoża Orzeł Biały w Warszawie. [...] W 1929-35 była przewodniczącą Polskiego Towarzystwa Teozoficznego. [...] Po 1929 była korespondentem zagranicznym *Gazety Polskiej*. [...]

TWÓRCZOŚĆ

A. Wiersze indyjskie. Powst. 1936-1939. Druk w: Razem pod wiatr. Zob. poz. 6. Wyd. osob.: wyd. 2 Madras: Bibl. Pol.-Indyjska 1962, 159 s.

6. Razem pod wiatr. [...] Bangalore: Sri Rama Press 1948 [...]

W t. 2 omyłka w adresie wydawniczym.

7. Prawo przyczyny i skutku, czyli jak kierować swoim przeznaczeniem. [Wyd. 3] pt. Jak kierować swoim przeznaczeniem, czyli Prawo przyczyny i skutku. Kat.: Source 1995.

Przekłady

11. H.P. Blawatska: Klucz do teozofii. Przekł. [z ang.] ... T. 1-2. [Wyd. 2] Wwa: Interart; Tedar 1996.

26. P. Carus: Nauka Buddy. Przekł. [z ang.] ... [Wyd. 3] pt. Nauka Buddy Wałbrzych: Unus 1991.

27. A. Ghose: Joga i co w niej pomaga. [Wyd. 2] pt. Światło na drodze jogi. Przel. [z ang.] i opatrzyła wstępem ... Sosnowiec: Trickster 1995.

29. Wianuszek drogocenny o Dharmie Buddy wśród ptaków. (Ludowa pieśń tybetańska). [Wyd. 2] pt. Dharma Buddy a ptaki Tybetu. Wianuszek drogocenny o Dharmie Buddy wśród ptaków. Przel. [z ang.] ... Przekł. przejrzał, wstępem i przyp. opatrzył J. Sieradzan. Kr.: Miniatura [1991].

33. D. Brunton: Ścieżkami jogów. Przel. z ang. ... [Wyd. 2] pt. Ścieżkami jogi. Tekst uściślony, uwspółcześniony i wybrany przez A. Urbanowicza. Wwa: Przedświt [1992], 221 s.

OPRACOWANIA (wybór)

L. Hass: W.D. W tegoż: Masoneria polska XX wieku. Wwa 1993. – M. Batogowski: Przedziwne spotkanie. W *Drodze* 1990 nr 1 [fragm. pamiętnika księdza M. Batogowskiego dot. spotkania z W.D. w Majsurze w 1969 i 1971 r.]

J.Cz.

DZIECHCIŃSKA Hanna

[...] Po przejściu na emeryturę w 1994 kontynuowała pracę naukową. Wykładała na uniwersytetach w Rzymie (1998), Uppsali (1998, 2000, 2002), Palermo (2000, 2002), uczestniczyła w licznych konferencjach międzynarodowych i krajowych. [...]

TWÓRCZOŚĆ

7. Kultura literacka w Polsce XVI i XVII wieku. Zagadnienia wybrane. Wwa: Semper 1994, 126 s. Zawartość: Słowo wstępne. – I. Główne nurty kultury staropolskiej: pareneza, ludyzm, panegiryzm. – II. Staropolskie techniki przekazu – od pisarza do czytelnika i słuchacza. – III. Rola i miejsce gatunku literackiego w procesach odbioru. – IV. „Być pisarzem” – w mniemaniu własnym i świadomości społecznej. – V. Literatura i instytucje życia literackiego. – Zakończenie.

8. Ciało, strój, gest w czasach renesansu i baroku. [Studium]. Wwa: Semper 1996, 148 s.

9. Pamiętniki czasów saskich. Od sentymentalizmu do sensualizmu. Bydż.: Wydawn. Uczelniane WSP 1999, 141 s. *Z Prac Zakładu Lit. Daw. WSP w Bydż.*

Zawartość: Słowo wstępne. – I. Miejsce przekazu pamiętnikarskiego w kulturze dawnej Polski. – II. Między relacją a dziennikiem intymnym. – III. Czas, przestrzeń, miasto. – IV. Literackie pokrewieństwa przekazu pamiętnikarskiego. – Zakończenie.

10. Kobieta w życiu i kulturze XVI i XVII wieku. Zagadnienia wybrane. Wwa: Wydawn. IBL 2001, 108 s. IBL PAN; Stowarzyszenie „Pro Cultura Litteraria”.

Zawartość: Słowo wstępne. – I. „Natura” kobiety. – II. Rodzina w życiu i literaturze XVI i XVII wieku. – III. Kobieta i święta. – IV. Kobieta w „Dworzaninie” Baltazara Castiglione’a [I], Luisa Milana, Łukasza Górnickiego. – Zakończenie.

11. Świat i człowiek w pamiętnikach trzech stuleci – XVI, XVII, XVIII. Wwa: Wydawn. IBL 2003, 163 s. IBL PAN.

Zawiera części: Słowo wstępne. – I. Ocalić od zapomnienia. – II. Pamiętnikarze wobec sztuki i przyrody. – III. O sobie samym. „To jest prywatne pisanie”. – IV. Uczestnik zdarzeń. – V. Charakterystyka porównawcza staropolskiej i zachodnioeuropejskiej literatury podróżniczej. – Zakończenie.

Rozprawy i studia w czasopiśmie i książkach zbiorowych, m.in.: *Le Voyage – imprimé et son*

manuscript. *Literary Studies in Poland*, Wr. T. 22: 1990 s. 17-30. – Le Voyage – sa situation dans la conscience sociale des XVe-XVIIe siècles. [Przeł.] E. Destrée-Van Wilder. *Acta Pol. Hist.* 1993 t. 68 s. 79-98. – Ocalić od zapomnienia. O staropolskiej mnemotechnice. W: *Od liryki do retoryki*. Gdańsk 2004 s. 9-15.

Praca redakcyjna

7. Literatura i instytucje w dawnej Polsce. Praca zbiorowa pod red. ... Wwa: Semper 1994, 158 s.

OPRACOWANIA (wybór)

[Kultura literacka w Polsce XVI i XVII wieku:] B. Mazurkowska. *Pam. Lit.* 1996 z. 3; J. Głażewski. *Napis* 1997 ser. 3. – A. Paluch: Ciało uwikłane w literaturę. *Konteksty* 1997 nr 1/2 [rec.: Gąsło, strój, gest w czasach renesansu i baroku]. – B. Cieszyńska. *Barok* 2000 nr 1 [rec.: Pamiętniki czasów saskich]. – A. Czyż. *Pam. Lit.* 2003 z. 3 [rec.: Kobieta w życiu i kulturze XVI i XVII wieku].

J.Z.

DZIEWANOWSKI Kazimierz
1930-1998

Pseud.: J.P.; K. Grodkowski; Karol Grodkowski; Karol Grzodzik; Rowland Hillski.

[...] W 1986 otrzymał nagrodę im. B. Prusa, przyznaną przez zarząd Oddziału Warszawskiego SDP za 1982-85. W 1988-93 był członkiem zarządu ZAiKS. [...] Zmarł 20 sierpnia 1998 w Piszku; pochowany w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

15. Brzemie białego człowieka. T. 1-2. Wyd. 2 Wwa: Rytm 1996, 599 s.

E

EBERHARDT Konrad

[...] W latach szkolnych redagował uczniowski dwutygodnik *Ogniwo* (utwory podpisywał pseud. Radowit). [...] W 1963 ożenił się z Jolantą Stawicką, studentką biologii. [...]

OPRACOWANIA (wybór)

I. Sitowska: K.E. *Gaz. Wyborcza* dod. *Gaz. Stol.* 2006 nr 298.

B.T.

¹ Nowe inf. biogr. według: I. Sitowska: K.E. (*Gaz. Wyborcza* dod. *Gaz. Stol.* 2006 nr 298).

21. *Polityka w sercu Europy*. Wwa: Rytm 1995, 194 s.

Przekład

2. F. Mowat: *Ginące plemię*. [Reportaż]. Przeł.: ... i L. Jęczmyk. Wyd. 2 Wwa: Muza 1997.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Bać się czy nie bać? Rozm. R. Jarocki. *Tyg. Powsz.* 1994 nr 21.

J. Gaul: Interesy w sercu Europy. *Prz. Powsz.* 1996 nr 2 [rec.: *Polityka w sercu Europy*]. – A. Notkowski: „Władaj, Brytania!” *Nowe Książ.* 1996 nr 3 [rec.: Brzemie białego człowieka]. – A. Uznański: Zachować niepodległość. *Nowe Książ.* 1996 nr 3 [rec.: *Polityka w sercu Europy*]. – A. Michnik: Pi-sarz tematów zimowych. *Gaz. Wyborcza* 1998 nr 214. – J.J. Szczepański, P. Wandycz: Odszedł K.Dz. *Tyg. Powsz.* 1998 nr 36.

J.Z.

DZITKO Bohdan

[...] Publikował nadal artykuły i recenzje w czasopiśmie *Warmia i Mazury*. [...] Został dziekanem Okręgowej Izby Radców Prawnych w Olsztynie. [...]

TWÓRCZOŚĆ

13. *Splot Masurenlos*. [Powieść]. Wyd. 2 Olsztyn: Offer 1996.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2005.
Bohdan Dzitko. [Sylwetka]. Olsztyn: Pojezierze 1987, [16] s. [zawiera biogram, bibliografię twórczości, wybór recenzji oraz (j.p.): Dwa nurty].

J. Gordzialek: Kryzys tożsamości. *Opje* 1994 nr 2 [dot. pisarstwa E. Kruka i B.Dz.].

J.Z.

EILE Stanisław
1934-2001

[...] W 1999 przeszedł na emeryturę. Zmarł 3 lipca 2001 w Londynie.

TWÓRCZOŚĆ

4. *Modernist trends in twentieth-century Polish fiction*. London: School of Slavonic and East European Studies University of London 1996, 226 s.

5. *Literature and nationalism in partitioned Poland, 1795-1918*. Houndmills, Basingstoke: Macmillan Press with School of Slavonic and East European Studies University of London; New York: St. Martin's Press 2000, IX, 234 s.

Studia i rozprawy w czasopiśmie i książkach zbiorowych, m.in.: *Postmodernizm: przedłużenie czy opozycja wobec modernizmu*. W: *Kryzys czy przełom*. Kr. 1994 s. 309-325. – *Positivism and „Young Poland”*. W: *The Polish cultural and scientific heritage at the dawn of the third millennium*. London 2003 s. 296-303.

OPRACOWANIA (wybór)

Inf. żony 2004. – SBLP t. 6 (J. Starnawski).

J.Z.

EJSMOND Julian

[...] Brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej w 1920; został odznaczony Krzyżem Walecznych. W 1923 zakończył służbę wojskową w stopniu kapitana. [...]

TWÓRCZOŚĆ

3. *Baśń o ziemnych ludkach*. [Wyd. 8 Wwa:] Morex [1993].

Przekład

4. *Owidiusz: Sztuka kochania*. Wyd. nast.: [wyd. 8] Kr.: Partner 2000; Wstęp: M. Szymański. Wwa: Iskry 2006.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (J. Gros).

J.E. *Zycie Szek* 1935 nr 50, przedr. w: *Smolna 30*. Wwa 1989 [art. biogr.; niepodpisany].

B.T.

ELEKTOROWICZ Leszek

Pseud.: (PN*).

[...] W okresie okupacji niemieckiej był zatrudniony jako karmiciel wszy w Instytucie Behringa we Lwowie produkującym szczepionki przeciwtyfusowe. [...] W 1961 przebywał w Stanach Zjednoczonych na stypendium Forda. [...] W 1989-91 należał do Krakowskiego Komitetu Obywatelskiego „Solidarność”. Do 1994 był członkiem redakcji tygodnika *Dekada Literacka*. W 1993-94 współpracował z pismem *Arka*, a od 1995 z pismem *Arcana*. W 2000 otrzymał nagrodę Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego za zasługi dla polskiej kultury. [...]

TWÓRCZOŚĆ

14. *Jeden znak*. [Wiersze]. Kr.: Wydawn. Świętego Stanisława Biskupa Młęczennika Archidiecezji Krak. 1993, 116 s.

15. *Anglosaskie muzy*. [Szkice literackie]. Kr.: Arcana 1995, 197 s.

16. *Czasy i chwile*. [Wiersze]. Kr.: Baran i Suszczyński 1998, 44 s.

17. *Nienawiść*. [Opowiadania]. Kr.: Arcana 2001, 168 s.

18. *Niektóre stronice*. Wiersze wybrane. Kr.: WL 2004, 97 s.

19. *Z(a)myślenia*. [Wiersze]. Kr.: Arcana 2006, 96 s.

Praca redakcyjna

5. W.H. Auden: *Poezje*. Wybrał i posł. opatrzył ... Kr.: WL 1988, 294 s.

Tekst w jęz. pol. i ang.; tu również przekł. L.E.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (M. Kisiel).

L. Bugajski: *Z lochu do lochu...* W tegoż: *Pozy prozy*. Wwa 1986 [rec.: *W lochu Ferrary*]. – H. Gosk: *Stan zawieszona*. *Nowe Książ*, 1993 nr 6 [rec.: *Być i nie być*]. – J. Kornhauser: *Spoitwo i kres*. *Dekada Lit.* 1994 nr 6 [rec.: *Jeden znak*]. – [Być i nie być] W.P. Szymański: *Pesymizm integralny? (List do L.E.)*. *Arka* 1994 nr 49 [dot. też *Jeden znak*]; *Z. Zarebianka*: *W pułapce niewiedomego*. *Dekada Lit.* 1994 nr 1. – B. Frankowska: *Zwierciadło współczesności*. *Nowe Książ*, 1996 nr 8 [rec.: *Anglosaskie muzy*]. – W. Ligeza: *Kształty czasu*. *Nowe Książ*, 1998 nr 11 [rec.: *Czasy i chwile*]. – K. Sokolowska: *W stronę bytu bezosobowego*. O „Być i nie być” L.E. W: *Cykl literacki w Polsce*. Białystok 2001. – D. Nowacki: *Dwie nienawiści? Nowe Książ*, 2002 nr 3 [rec.: *Nienawiść*].

M.K.K.

ELZENBERG Henryk

TWÓRCZOŚĆ

4. *Kłopot z istnieniem*. Aforyzmy w porządku czasu. [Wyd. 3 zmien. i uzup.] Tor.: Wydawn. UMK 2002. Przedr. zob. poz. 8 (t. 2).

W t. 2 w tytule błędnie: *Kłopoty*.

Przekł. niemiec.: *Kummer mit dem Sein*. *Tagebuch eines Philosophen. Aphorismen und Gedanken aus den Jahren 1907 bis 1963*. [Przel.] S. Sellucer, K. Dedecius. Frankfurt am Main 2004.

6. *Wartość i człowiek*. Rozprawy z humanistyki i filozofii. Wyd. 2 popraw. i uzup. Tor.: Wydawn. UMK 2005.

8. *Pisma*. Kr.: Znak.

T. 2. *Kłopot z istnieniem*. Aforyzmy w porządku czasu. [Wyd. 2 zmien. i uzup.] 1994, 500 s. Zob. poz. 4.

T. 3. *Z historii filozofii*. Wybór, oprac. i wprowadzenie: M. Woroniecki. 1995, 488 s.

9. *Pisma estetyczne*. Oprac. oraz wstępem opatrzył L. Hostyński. Lubl.: Wydawn. UMCS 1999, XXV, 281 s.

10. *Pisma etyczne*. Oprac. oraz wstępem opatrzył L. Hostyński. Lubl.: Wydawn. UMCS 2001, XXIX, 298 s.

11. ..., Z. Herbert: *Korespondencja*. Red. i posł.: B. Toruńczyk. Wwa: Fundacja *Zesz. Lit.* 2002, 246 s.

12. Pisma aksjologiczne. Oprac.: L. Hostyński, A. Lorczyk, A. Nogal. Lubl.: Wydawn. UMCS 2002, 378 s.

13. ... i rzekł płomień. [Wierszel]. Łomianki: Heliodor 2003, 39 s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (G. Wołowicz). – UP. – T. Woroniecki; H.E. W: Toruńscy twórcy nauki i kultury. Pozn. 1989. – M. Strzałkowska: Kronika życia i działalności H.E.; J. Zubelewicz: Bibliografia H.J.M.E. [podmiotowa i przedmiotowa]; M. Strzałkowska: Spis materiałów H.E. w Archiwum PAN w Warszawie; A. Lorczyk: Spis materiałów H.E. w Archiwum UMK w Toruniu; Spis materiałów H.E. w TN [Tow. Nauk.] w Toruniu; Spis materiałów H.E. w posiadaniu W. Tyburskiego; Informacja o materiałach H.E. w USB w Wilnie. W: Człowiek wobec wartości w filozofii Henryka Elzenberga. Wr. 1998.

A. Michnik: Filozofia na czas gwałtowności. W tegoż: Z dzieł honoru w Polsce. Wwa* 1985 [dot.: Kłopot z istnieniem]. – J. Szmyd: Filozofia religii H.E. (1887-1967). *Euromer* 1988 nr 2. – J. Skarbek: H.E. (1887-1967). *Organon* 1989/1993 nr 25. – E. Stankiewicz: Piękno w filozofii H.E. *Szt. i Filoz.* 1993 nr 7. – A. Nogal: Antropologia płci H.E. *Teksty Drugie* 1995 nr 3/4. – [Kłopot z istnieniem] P. Okołowski: Kłopoty ze światem i z istnieniem własnym. *Nowe Książ.* 1995 nr 1; M. Strzyżewski: Kłopot z literaturą; W. Tyburski: H.E. – myślenie. *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 1995 nr 1/2. – E. Aniszczenko: Kulturalizm H.E. *Zesz. Lit.*, Paryż 1996 nr 4. – K. Dedeć: Filozofia poezji, poezja filozofii, H.E. i Zbigniew Herbert: nauczyciel i uczeń Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. W tegoż: O Polsce, Europie, literaturze. Wr. 1996. – R. Jadczyk: O pismach „Z historii filozofii” H.E. *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 1996 nr 4. – M. Kalota-Szymańska: Postawa krytyczna H.E. *Znak* 1996 nr 1. – [Z historii filozofii:] M. Klecel: E.: nowy kłopot z istnieniem i ciąg dalszy filozofii. *Literatura* 1996 nr 2 [dot. też: Kłopot z istnieniem]; P. Okołowski: Uczeń Leibniza. *Nowe Książ.* 1996 nr 6. – P. Śpiewak: Trzy światy H.E. *Znak* 1996 nr 1. – E. Aniszczenko: Myśl namietna i zahamowana. *Rzecz o Henryku Elzenbergu*. Wr.: „W kolorach tęczy” 1997, 57 s. – G. Kociuba: Nakaz sądzania rozrachunków. *Fraza* 1997 nr 1 [rec.: Kłopot z istnieniem]. – W. Paźniewski: Filozof z ulicy Grzydzkiej. *Twórczość* 1997 nr 2. – R. Wiśniewski: Dwie ogólnopolskie konferencje Elzenbergowskie. *Ruch Filoz.* 1997 nr 4. – Człowiek wobec wartości w filozofii Henryka Elzenberga. Zebrał A. Lorczyk. Zrecenzował i przedmową poprowadził R. Wiśniewski. Całość wydał R. Zaborowski. Wr.: Pol. Tow. Filoz., Oddz. Wrocławski 1998, 496 s. [zawartość: Informacje biograficzne: R. Jadczyk: Wczesny okres w twórczości H.E. – Metafizyka i mistyka; B. Paź: Rudymenty filozofii G.W. Leibniza w ujęciu H.E. Wokół logicznej interpretacji metafizyki Leibniza; J. Kostian: H.E. a mistyka. – Aksjologia: A. Lorczyk: O nadwartości, powinności i sensie. Prolegomena rekonstrukcji późnej aksjologii E.; L. Hostyński: Czy wartości użyteczne są wartościami? Na marginesie perfekcjonizmu aksjologicznego H.E.; M. Magdziak: Modalności aksjologiczne. – Antropologia: L. Kleszcz: E. a Nietzsche; T. Korbierzycki: Cierpienie jako sytuacja egzystencjalna i etyczna (H.E. i Karl Jaspers); P. Bortkiewicz: Człowiek wobec śmierci. Humanizacja i heroizacja umiarności w „Kłopotach z istnieniem” H.E. – Problemy etyczne: R. Zaborowski: U podstaw wartości. Świat uczeń w „Kłopotach z istnieniem” H.E. (próba rekonstrukcji); M. Kostyszak: Mówienie według, myślenie przeciw wartościom; M. Zdenka: Dwie etyki. H.E. i Zygmunt Bauman; L. Wiśniewska-Rutkowska: Dwie koncepcje wartości; H.E. i Jerzy Braun. – Religia i historiozofia: U. Schra-

de: H.E. a chrześcijaństwo; A. Nogal: Pesymizm i perfekcjonizm; K. Skowroński: Perfekcjonizm aksjologiczny a dzieje. Koncepcja dwutorowości dzieł H.E.]. – H. Karwacka: H.E. „kłopoty” z Młodą Polską. W: Literatura Młodej Polski. Białystok 1998. – K. Kaszyński: Z historii etyki. Henryk Elzenberg. Wr., Zielona Góra: Zachodnie Centrum Organizacji 1998, 172 s. – K. Skowroński: Soteryzm H.E. *Acta Univ. Wratisl. Filoz.* 1998 nr 32. – Henryk Elzenberg (1887-1967). Dziedzictwo idei. Filozofia – aksjologia – kultura. Materiały z konferencji, Toruń 15-16 maja 1997. Red.: W. Tyburski. Tor.: UMK 1999, 181 s. [zawartość: M. Woroniecki: „Fear of error is worse than error itself”. (H.E. system); W. Tyburski: Głos do biografii twórczej H.E.; T. Rzepa: Szkic do psychologicznego portretu H.E.; M. Tyl: Aporie Elzenbergowskiej aksjologii – próba przybliżenia; R. Wiśniewski: Filozofia wartości H.E. z perspektywy metaetycznej; A. Lorczyk: Między powinnością bycia a doskonałaniem. Uwagi o zmianie definicji wartości perfekcyjnej H.E.; W. Prusik: H.E. poznanie wartości; R. Jadczyk: Z lubelskich listów H.E.; L. Witkowski: H.E. wobec scjentyzmu w filozofii polskiej (na motywach dylematu: jak filozofować w Polsce?); L. Hostyński: H.E. teoria przeżyć etycznych; A. Nogal: Wątki antropologiczne w myśli E.; A. Drabarek: Intuicyjne poznawanie dobra w rozważaniach H.E.; M. Strzyżewski: „Poezja to wielkość duszy pomnożona przez aryzm słowa”. O poetycznych refleksjach i poetycznych próbach H.E. uwag kilka; M. Zdenka: Światopoglądowa atrakcyjność koncepcji powinności i obowiązku H.E.; M. Woroniecki: O dwóch sprawach dotyczących wydania Pism H.E. Komunikat]. – L. Hostyński: Mistrz i uczeń. O H.E. i Zbigniewie Herbert. *Tyg. Powsz.* 1999 nr 19 dod. *Kontrapunkt* nr 1/2. – M. Juraszek: Próba kulturoznawczej interpretacji koncepcji „estetyzmu” H.E. *Kult. Współcz.* 1999 nr 4. – W. Kokot: Odeście od nudy, czyli o ostatnich odczytaniach myśli H.E. *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 1999 nr 7/8. – K. Skurjat: Urzeczzenie dobrem. Filozofia wartości H.E. *Zesz. Nauk. Akad. Rolniczej Wroc. Nauki Hum.* 1999 nr 3. – A. Zawadzki: Filozoficzny dziennik intymny: [Maine] de Biran, [Henri-Frederic] Amiel, E. *Teksty Drugie* 1999 nr 1/2. – S. Jasiński: E. i inspiracje hinduskie. *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 2000 nr 12. – R. Zaborowski: Dramat filozofa. H.E. w rękach wydawców. *Cz. 1-3. PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 2000 nr 4, nr 12, 2001 nr 1/2. – Cz.P. Dutka: Borywo – E. – Kucharski. W tegoż: Literatura – badacz i krytyk. Zielona Góra 2001. – M. Tyl: Pesymizm, konserwatyzm, wartość. O filozofii Henryka Elzenberga. Kat.: Wydawn. Nauk. „Śląsk” 2001, 195 s. – L. Kleszcz: Nietzsche – E. – Herbert. W: Friedrich Nietzsche i pisarze polscy. Pozn. 2002. – [...], Z. Herbert: Korespondencja:] J. Zieliński: Spirala i sztacheta. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2002 nr 2 z 6 XII; E. Balcerzan: Studium podmiotu. *Nowe Książ.* 2003 nr 3; P. Kłoczowski: Korespondencja Herbert/Elzenberg. Kilka uwag. *Zesz. Lit.*, Paryż 2003 nr 2; T. Sobolewski: Rzeczpospolita pięknych dusz. *Więź* 2003 nr 3. – M. Strzyżewski: Henryk Elzenberg i literatura. Tor.: A. Marszałek 2003, 134 s. – M. Strzyżewski: O związkach filozofii z literaturą. *Casus H.E.* W: W kręgu folkloru literatury i języka. Tor. 2003. – R. Węgrzyniak: Korespondencja Hamleta z Brutusem. *Kresy* 2003 nr 1 [dot.: ...], Z. Herbert: Korespondencja]. – B. Wolniewicz: Filozofia i wartości. Z fragmentem „Księgi tragizmu” Henryka Elzenberga i jego uwagami o „Dociekaniach” Wittgensteina. 3. Wwa: Wyd. Filozofii i Socjologii UW 2003, 326 s. – T. Mazur: Zbawienie przez filozofię. Interpretacja twórczości Henryka Elzenberga. Wwa: Wyd. Filozofii i Socjologii UW 2004, 255 s. – J. Starnawski: H.E. (Epizod lubelski). W tegoż: Sylwetki lubelskich humanistów XIX i pierwszej połowy XX wieku. Lubl. 2004. – M. Strzyżewski: Mistrz i uczeń. *Twórczość* 2004 nr 2/3 [dot.: ...], Z. Herbert: Korespondencja]. – W. Tyburski: Elzenberg. Wwa: Wiedza Powsz. 2006, 288 s.

ERNSTOWA Zofia

1918-1994

[...] Podczas pobytu we Włoszech poznała Jana Ernsta, geografę i kompozytora oraz kierownika znanego we Lwowie chóru rewelersów – Chóru Eryana. [...] W czasie okupacji mieszkała w Warszawie i okresowo we wsi Zielona Dąbrowa pod Radomskiem. Powstanie warszawskie przeżyła wraz z rodziną w Warszawie. Na początku września 1944 została ewakuowana z Warszawy, najpierw do obozu przejściowego w Pruszkowie, następnie przez Częstochowę do Janaszowa, Ulesia i Zielonej Dąbrowy. Po zakończeniu wojny mieszkała w Łodzi. W maju 1946 przeniosła się wraz z rodziną do Warszawy. [...] Otrzymała nagrodę Premio di Cultura (1988) oraz nagrodę im. Canaletta. [...] Zmarła 3 sierpnia 1994 w Warszawie.

Przekłady i adaptacje

A. Opowieść o Cebulku. [Widowisko lalkowe]. Praprem. Wwa, T. Lalek Domu Wojska Pol. ok. 1953. Na podstawie: G. Rodari: Opowieść o Cebulku. – Wyst. także pt. Cebulaczek.

4a. L. Squarzino: Wielka wystawa. [Utwór dramatyczny]. Tłum.: ..., R. Landau. Wyst. Kat., T. Śląski im. S. Wyspiańskiego 1955.

5a. G. Rodari: Wielka przygoda. [Utwór dramatyczny dla dzieci]. Adapt.: I. Sowicka. Muz.: S. Prószkiński. Wyst. Wwa, T. Lalek Guliwer 1956.

12. A. Moravia: Rzymianka. [Powieść]. [Wyd. 4] Wwa: Muza 1995.

A d a p t. r a d i o w a: Adapt.: E. Stocka-Kalinowska. Radio 2002.

15. A. Moravia: Matka i córka. [Powieść]. Wyd. 3 Wwa: Czyt. 1993.

18. S. Giovannini, P. Garinei: Dobranoc, Bettino. Komedia muzyczna w 2 częściach. Przel. ... [Muz.:] G. Kramer. Teksty piosenek przel. J. Kierst. Wyst. Wwa, Operetka 1961.

20. A. Moravia: Pogarda. [Powieść]. Wyd. 2 Wwa: Czyt. 2005.

21. G. Tomasi di Lampedusa: Lampart. [Powieść]. Wyd. nast.: wyd. 5 [właśc. 6]. Nota i przyp.: D. Caccamo. Wwa: PIW 1988; Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1993; Wwa: Muza 2001, tamże 2002.

21a. A. de Benedetti: Dobranoc Patrycjjo. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Rzeszów, T. im. W. Siemaszkowej 1962.

27. A. Moravia: Konformista. [Powieść]. [Wyd. 2] Wwa: Pavo 1993.

33. S. Giovannini i P. Garinei: Niedziela w Rzymie. Komedia muzyczna w 2 częściach. Przekł. i adapt.: ..., J. Słotwiński. [Muz.:] G. Kramer. Tek-

sty piosenek przel. J. Kierst. Wyst. Wwa, Operetka 1967.

41a. Dziewczyna z Zachodu. Opera w 3 aktach. Libretto: G. Civinini, G. Zanganini wg D. Belasco. Przel. ... [Muz.:] G. Puccini. Teksty piosenek przel. J. Kierst. Wyst. Łódź, T. Wielki 1971.

51a. Jan XXIII (papież): Aby byli jedno... Wybór przemówień. Przel.: ..., W. Minkiewicz, B. Sieroszevska. Słowo wstępne: Z. Czajkowski. Wwa: Pax 1979, 159 s.

53. W miłości nie ma mocnych. Libretto: ..., J. Brzechwa. Muz.: W. Machan. Praprem. Łódź, T. Muz. 1980.

Wg A. de Benedetti.

M.K.K.

ESDEN-TEMPSKI Stanisław

Pseud.: Janusz Wilczak.

[...] W 1985 ogłaszał prozę w czasopiśmie wychodzących poza cenzurą, m.in. w *Podpunkcie* (pod pseud. Janusz Wilczak). [...] W drugiej połowie lat dziewięćdziesiątych mieszkał w Chicago w Stanach Zjednoczonych, skąd wielokrotnie przyjeżdżał do Polski; w 1999 osiadł w Gdańsku. Współpracował w tym czasie m.in. z *Życiem Warszawy*, z dodatkiem *Ex Libris* (1995-96). W 2002 został redaktorem serii miniatur *TYPOezja*, wydawanej przez warszawską oficynę Firet.

TWÓRCZOŚĆ

8. Między sierpniem a młotem. [Powieść]. [Wyd. 2] Kr.: Arcana 2005.

9. Łowca orchidei. Romans emigrancki. [Powieść]. Gdańsk: Polnord – Oskar 1994, 379 s.

10. Kundel. [Powieść]. Wwa: W.A.B. 1999, 234 s.

11. Wiersz do szczura. Wwa: Firet 2002, [4] s. *TYPOezja*, 1.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Odnaleźć siebie. Rozm. B. Świąder. *Gaz. Wyborcza* dod. *Gaz. Mor.* 1999 nr 65; Wczoraj jutro było lepsze. Rozm. K. Masłoń. *Rzeczpospolita* 1999 nr 81.

M. Fedyk: Słowa, słowa metafory żarłoczne i śmierć. (O poezji S.E.-T.). *Głos Wybrz.* dod. *Delta* 1987 nr 51. – [A. Kaczyński] L. Bober: Między sierpniem a... *Kult. Niezależna* 1988 nr 45 [rec.: Między sierpniem a młotem]. – D. Pawelec: Z myśli i z mięsa. Wiersze S.E.-T. *Autograf* 1990 nr 7/8. – A. Chojecki: Dwie powieści w jednej. M. Czermińska: Z Wejherowa do Chicago. *Tytuł* 1994 nr 4 [rec.: Łowca orchidei]. – B. Miszewski: S.E.-T. W teście: New-Age Diskurs in der polnischen Literaturwissenschaft, Literaturkritik und Lyrik der 70er und 80er Jahre. München 1995. – M. Orski: Wiwisekcja. *Prz. Powsz.* 1996 nr 1 [rec.: Łowca orchidei]. – T. Ferenc, Z. Janowski: S.E.-T. *Topos* 1999 nr 4. – K. Masłoń: Mity umierają, nowe mity się tworzą. *Mag. Lit.* 1999 nr 4 [rec.: Kundel].

B.T.

ESSMANOWSKI Stefan

TWÓRCZOŚĆ

1a. Gra w zielone, czyli świadome ojcostwo. Heca w 3 aktach z prologiem. [Współaut.:] E. Zegadłowicz. Powst. ok. 1934.

Podp.: Tadeusz Erwinne. – Rkps w Bibl. Zakładu Nar. im. Ossolińskich we Wr.

Przekłady

3. R. Graves: Klaudiusz. [Powieść]. Wyd. nast. pt. Ja, Klaudiusz: [wyd. 9] Pozn.: Zysk i S-ka 1995, tamże 1996; Wwa: Świat Książki 1997; Wwa: Muza 2001; Wwa: De Agostini Polska we współpracy z Editiones Altaya Polska 2003; Kat.: Książnica 2004; Kr.: Mediasat Poland [2004].

5. R. Graves: Klaudiusz i Messalina. Wyd. nast.: [wyd. 9] Pozn.: Zysk i S-ka 1995; Wwa: Świat Książki 1997; Wwa: Muza 2001; Wwa: De Agostini Polska we współpracy z Editiones Altaya Polska 2003; Kat.: Książnica 2004.

OPRACOWANIA (wybór)

SBLP t. 5 (J. Starnawski).

ESTREICHER Karol

TWÓRCZOŚĆ

21. Dziennik wypadków. Red.: A.M. Joniak. Wstęp: Z.K. Witek. Kr.: Tow. Przyj. Sztuk Pięknych w Kr.

T. 1. 1939-1945. 2001, 852 s.

T. 2. 1946-1960. 2002, 816 s.

T. 3. 1961-1966. 2003, 884 s.

T. 4. 1967-1972. 2004, 695 s.

T. 5. 1973-1977. 2006, 752 s.

22. Straty kultury polskiej pod okupacją niemiecką 1939-1944. Wraz z oryginalnymi dokumentami grabieży. Cultural losses of Poland during the German occupation 1939-1944. With original documents of the looting. Red., wstęp: Z.K. Witek. Przel. zespół tłumaczy pod kierunkiem W. Chłopcickiego. Przekł. dokumentów niem.: W. Marton. Kr.: Tow. Przyj. Sztuk Pięknych w Kr. 2003, 854 s.

OPRACOWANIA (wybór)

SBLP t. 6 (J. Starnawski).

J. Wróblewski: Udział K.E. (m.l.) w pomocy kulturalnej Polakom w Prusach Wschodnich. *Kom. Mazur-Pomor.* 1991 nr 1/2. – K. Grzybowska: Estreicherowie. Kronika rodzinna. Post.: A. Borowski. Kr.: WL 1999, 333 s. – S. Salmonowicz. *Czasy Nowożytnie* 2003 t. 15 [rec.: Dziennik wypadków]. – [Straty kultury polskiej pod okupacją niemiecką 1939-1944:] I. Lewak: Pierwsza podróż rewindykacyjna K.E. do amerykańskiej strefy okupacyjnej w Niemczech. *Muzealnictwo* 2004 nr 45; D. Matelski. *Archiwista Pol.* 2005 nr 3; J. Stöcker. *Czas. Praemo-Hist.* T. 57: 2005 z. 2.

EUSTACHIEWICZ Lesław

1913-1998

[...] W sezonie 1956/57 był kierownikiem Eksperymentalnego Zespołu Dramatycznego „Kuźnica” w Poznaniu. [...] W 1970-72 [w t. 2 błędnie do 1979] pełnił funkcję kierownika literackiego Teatru Klasycznego w Warszawie, następnie w 1972-74 kierownika literackiego Teatru Studio. W 1977-79 współpracował jako konsultant literacki z Teatrem Ludowym w Nowej Hucie. [...] Pracując w WSP w Siedlcach, opiekował się kołem teatrologicznym powstałym z inicjatywy studentów. [...] Zmarł 11 kwietnia 1998 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

6. „Wesele” Stanisława Wyspiańskiego. Wyd. 3 Wwa: WSiP 1998.

16. „Szewcy” Stanisława Ignacego Witkiewicza. Wwa: WSiP 1994, 143 s. *Bibl. Analiz Lit.* Wyd. 2 tamże 1997.

Rozprawy i studia w czasopismach i książkach zbiorowych, m.in.: Symboliczne dramaty Hauptmanna. *Acta Univ. Wratisl. Germanica* 1992 t. 94 s. 81-91. – Horyzonty religijne polskiej prozy końca XIX – początku XX wieku. W: Proza polska w kręgu religijnych inspiracji. Lubl. 1993 s. 203-235.

Przekład

2. D. de Rougemont: Miłość a świat kultury zachodniej. Przel. ... Wyd. 2 Wwa: Pax 1999.

Prace redakcyjne i edytorskie

1. K. Opaliński: Satyry. Oprac. ... [Wyd. 2] Wr.: Ossol. 2005.

3. Wypisy z literatury powszechnej dla szkół średnich. Wyd. 6 Wwa: WSiP 1985.

OPRACOWANIA (wybór)

SBLP t. 5 (B. Bogolebska).

J.Z.

EVERT Władysław Ludwik¹

[...] Od 19 września 1939 przebywał w obozach jenieckich, kolejno w Kamieńcu Podolskim, Jarmolnikach i Starobielsku, gdzie w październiku tegoż roku należał do organizatorów komisji kulturalno-

¹ Nowe dane biograficzne wg dokumentów z zasobów Instytutu Polskiego i Muzeum im. gen. Sikorskiego w Londynie, udostępnionych przez A. Suchcitzę.

E.G.

275

E

-oświatowej wśród aresztowanych oficerów, która stawiała sobie za cel podniesienie morale żołnierzy. Oskarżony przez władze obozu o organizowanie pracy niepodległościowej i prowadzenie propagandy antysowieckiej 20 listopada 1939 został wywieziony do więzienia śledczego w Charkowie, a potem w Kijowie. W maju 1940 skazano go na karę śmierci, zamienioną następnie na osiem lat pobytu w Wiatłagu, obozie zlokalizowanym w rejonie dzisiejszej Wiatki. Po zwolnieniu na mocy układu Sikorski-Majski latem 1941 wstąpił do Armii Polskiej. Od sierpnia do listopada 1941 kierował referatem prasy w Wydziale Prasy i Propagandy Polskich Sił Zbrojnych w ZSRR. Następnie pełnił funkcję oficera oświatowego w Buzułuku, a od stycznia do kwietnia 1942 kierownika referatu kulturalno-oświatowego 9. Dywizji Piechoty, ewakuowanej do Iranu w marcu 1942. Do końca wojny służył w Armii Polskiej na Wschodzie, pełniąc różne funkcje kulturalne i oświatowe. [...] Został odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi z Mieczami i dwukrotnie Medalem Wojska. We wrześniu 1947 przybył do Anglii, gdzie do demobilizacji w 1948 służył w Polskim Korpusie Przysposobienia i Rozmieszczenia. [...]

OPRACOWANIA (wybór)

J. Tucholski: Sprawa Komisji Kulturalno-Oświatowej obozu w Starobielsku. *Wąjs. Prz. Hist.* 1993 nr 4.

E.G.

EYSYMONTT Barbara 1930-1996

[...] Zmarła 5 marca 1996 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

11. Egzamin na królową; Doba, zegar i ich godziny. [Utwory dramatyczne dla dzieci]. [Wwa:] Inspiracje. ZG ZSMP. Zespół Kultury i Oświaty ZG RSW „Prasa-Książka-Ruch” 1984, 29 s.

W t. 2 omyłkowo pominięto drugi tytuł.

13. Opowieści z naszego podwórka. [Opowiadanie dla dzieci]. [Wyd. 1] Wwa: Czyt, 1990, 81 s.

Praca redakcyjna

1. J. Kozłowski: Agnuskę. [Wiersze]. [Wybór i wstęp] ... Wwa: Korab 1991, 48 s.

OPRACOWANIA (wybór)

E. Eysymontt-Zdanowicz: Twórczość była jej powołaniem. *Gulwer* 1996 nr 5 [wspomnienie córki spisane przez Z. Beszczyńską].

B.T.

F

FAC Bolesław 1929-2000

Pseud.: A.N.

[...] W 1988-89 publikował przekłady z języka niemieckiego w gdańskim czasopiśmie *Podpunkt* (pod pseud. A.N.). W 1991 otrzymał nagrodę Rady m. Gdańska za całokształt twórczości. W 1993-96 prowadził zajęcia translatorskie dla studentów germanistyki na Uniwersytecie Gdańskim. [...] Zmarł 12 stycznia 2000 w Gdańsku.

TWÓRCZOŚĆ

16. Misja specjalna. [Powieść]. [Wyd. 2] Gdańsk: Polnord – Oskar 1997.

16a. Czuwanie. Rapsod wielkopostny. Wyst. Gdańsk, Gdynia 1984.

Utwór wystawiany w kościołach w wykonaniu zawodowych aktorów.

23. Gedichte. [Wiersze]. Gdańsk: [Tow. Polska – Niemcy] 1995, 54 s.

Wybór wierszy z l. 1959-1995 w jęz. niem.

24. Jesienny obłok jeziora. Opowiadanie kaszubskie. Gdańsk: Wydawn. im. J. Lelewela 1996, 111 s.

25. Parking. [Utwór dramatyczny]. Praprem. Tarnów, Tarnowski T. im. L. Solskiego 1997. Por. poz. 29.

26. Trzy eseje. Drei Aufsätze. [Autorzy:] ..., M. Janion, Z. Wątrak. Gdańsk: Wydawn. im. J. Lelewela; Tow. Polska – Niemcy [1998], 41 + 42 s.

Współwyd. z wersją w jęz. niem. pt.: Drei Aufsätze.

Tu B.F.: O kaszubskich wątkach w twórczości Günthera Grassa, s. 23-29 wraz z przekł. na jęz. niem.: Von den kaschubischen Elementen im Werk Günther Grass. Przeł. A. Fuks.

27. Günter Grass – przyjaciel z ulicy Lelewela. Grafiki i rys.: G. Grass. Gdańsk: Czec 1999, 98 s.

Zawiera przedr. art., wywiadu i rec. dot. G. Grassa publikowanych na łamach prasy i w książkach zbior. w l. 1972-1999, wstęp do: G. Grass: Wiersze wybrane oraz niedrukowany wcześniej szkic o G. Grassie pt. Niemal wszystkie jego książki...

28. Mroczne uciechy wojny. Trzynaste oblężenie. [Powieść]. Gdańsk: Polnord – Oskar 1999, 104 s.

29. Na parkingu. Słuchowisko. *Tytuł* 2000 nr 1/2 s. 124-157. Por. poz. 25.

Przekłady

6. J. Bart-Čišiński: Dvě basni / Zwei Gedichte. Budyšin: Ludowe nakładnistwo Domowina 1983, 44 s.

W t. 2 błąd w nazwisku autora i pisowni tytułu.

10. H. Bienek: Opis pewnej prowincji. [Wspomnienia]. Gdańsk: Atext 1994, 181 s.

11. G. Grass: Listopada. 13 sonetów. Gdańsk: Oskar 1994, 34 s.

12. G. Siegler: Gorycz i słodycz. [Wiersze]. Gdańsk: Wydawn. im. J. Lelewela; Tow. Polska – Niemcy [1995], 101 s.

Prace redakcyjne

11. M. Opitz: Eine Antologie; Antologia. Wybór i oprac. ... Gdańsk: Tow. im. J. Lelewela; Tow. Polska – Niemcy 1994, 174 s.

Tekst w jęz. niem. i pol.

12. A. Surmiński: Opowieści z Kaliszek. [Opowiadania]. Wyd. studyjne. Opieka merytoryczna [nad przekł. i przedm. do wyd. pol.] ... Gdańsk: Wydawn. UG 1995, 191 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Inf. syna, A. Faca, 2004. – Wywiad: „Niedokończone rozmowy”. Spotkanie z B.F. *Tytuł* 2000 nr 1/2 [oprac. red. na podst. rozmów z B.F.; rozm.: K. i S. Chwinowie, W. Konieczny, K. Bussold, A. Mydlarska, E. Przemyska, B. Ptak, przekł. niem.: Idee zu einem Roman. [Przeł.] W. Schlott. W: Bolesław Fac. Bremen 2002.

LP XX w. (M. Jentys).

Z. Chojowski: „Odwaga stapania po ziemi”. *Autograf* 1990 nr 1 [rec.: Wspólne zmartwienia]. – M. Orski: Niepokojące gimnazjalisty w latach „błędów i wypaczeń”. *Odra* 1991 nr 4 [rec.: Aureola, czyli powrót do Wrzeszcza]. – K. Chwin: O „Misji specjalnej” B.F. *Tytuł* 1999 nr 1. – [Mroczne uciechy wojny.] P. Huelle. *Gaz. Wyborcza* 1999 nr 118; I. Joć: najnowsza powieść B.F. *Tytuł* 1999 nr 1. – M. Orski: Misja kaszubska B.F. *Prz. Pousz.* 1999 nr 9 [rec.: Misja specjalna]. – A. Fac: Wieczny poszukiwacz prawdy. *Tytuł* 2000 nr 1/2, przekł. niem.: Ewiger Wahrheitssucher. [Przeł.] W. Schlott. W: Bolesław Fac. Bremen 2002. – E. Nawrocka: Grass – brakujące ogniwo literatury polskiej. *Prz. Polit.* 2000 nr 43 [rec.: Günter Grass – przyjaciel z ulicy Lelewela]. – E. Nawrocka: Tryptyk pomorski B.F. czyli o korzyściach podróży. *Tytuł* 2000 nr 1/2 [dot.: Ucieczka niedaleko; Na pamięć; Na widoku], przekł. niem.: Triptychon von B.F. oder die Vorzüge des Reisens. [Przeł.] W. Schlott. W: Bolesław Fac. Bremen 2002, 127 s. [zawiera m.in. wywiad, wspomnienia, art. i wiersze poświęcone B.F. oraz utwory B.F. i fragmenty jego korespondencji z G. Grassem].

B.T.

FAJANS Roman

OPRACOWANIA (wybór)

[Hiszpania 1936:] P. Sawicki: Między dwoma totalizmami. Hiszpańska wojna domowa 1936-1939 w oczach jej polskich świadków. *Ruch Lit.* 1993 z. 1/2 [dot. m.in. t. reportażu R.F.]; M. Bednarczuk: Perswazyjność i propaganda w polskich reportażach z wojny domowej w Hiszpanii 1936-1939. W: Reportaż w dwudziestolecu międzywojennym. Lubl. 2004 [dot. m.in. t. reportażu R.F.].

B.T.

FALK Feliks

Pseud.: Robert Neuman.

[...] Od 1982 kieruje Zaocznym Studium Scenariuszowym przy Wydziale Reżyserii Filmowej i Telewizyjnej Państwowej Wyższej Szkoły Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej im. L. Schillera w Łodzi. [...] W 1987 otrzymał za całokształt twórczości Złote Grono, nagrodę Lubuskiego Lata Filmowego, a w 1988 dyplom Ministra Spraw Zagranicznych za zasługi w promowaniu kultury polskiej za granicą. W 1989 został przewodniczącym Zarządu Koła Reżyserów w Stowarzyszeniu Filmowców Polskich. W 1988 objął funkcję dyrektora studia Fokus Film. [...]

TWÓRCZOŚĆ

9a. Zdjęcia próbne. Scenariusz filmowy. [Współaut.:] A. Holland, P. Kędziński, J. Domaradzki. Ekran. 1977.

10. Wodzirej. Scenariusz filmowy. Przedr. zob. poz. **34**.

13. Szansa. Scenariusz filmowy. Przedr. zob. poz. **34**.

19. Baryton. Scenariusz filmowy. Przedr. zob. poz. **34**.

21. Bohater roku. Scenariusz filmowy. Przedr. zob. poz. **34**.

25. Aktorki. Sluchowisko [w 5 cz.]. Radio 1988. TV 1989.

28. Daleko od siebie. [Utwór dramatyczny]. [Współaut.:] M. Karpiński. Por. poz. **32**.

28a. Samowolka. Scenariusz filmowy. [Współaut.:] P. Kokociński. Reż. ... Ekran. 1993.

30. Lato miłości. Scenariusz i reż. ... Ekran. 1994.

31. Gry wojenne. Scenariusz filmowy. Powst. przed 1995. Druk zob. poz. **34**.

32. Daleko od siebie. Scenariusz i reż. ... Ekran. 1995. Por. poz. 28.

33. Koncert. [Dramat w 2 aktach]. *Dialog* 1995 nr 6 s. 5-29. TV 1999.

34. Scenariusze filmowe. Tarnów: Wydawn. Comdruk 1995, 304 s.

Zawiera poz. 10, 13, 19, 21, **31**.

35. Samoobrona. [Utwór dramatyczny]. TV 1999.

36. Twarze i maski. Serial telewizyjny w 8 odcinkach. Scenariusz i reż. ... TV 1999.

37. Razem. [Utwór dramatyczny]. TV 2000.

38. Dwa teatry. [Utwór dramatyczny]. TV 2003.

39. Powtórka. [Utwór dramatyczny]. TV 2003.

40. Krótka historia jednej tablicy. Scenariusz i reż. ... TV 2005.

Jedna z 13 etiud filmowych pod wspólnym tytułem „Solidarność. Solidarność...”, zrealizowanych przez wybitnych polskich reżyserów w związku z 25. rocznicą powstania NSZZ „Solidarność”.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – Wywiad: Mój bohater wybiera między dobrem a złem. Z FF. rozm. A. Ślabisz. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2006 nr z 19 V.

[J. Słodowski] js: FF. W: Twórcy polskiego filmu. Leksykon. Wwa 1986.

H. Karolak: Poszukiwania i powroty. *Nowe Książ.* 1996 nr 7. – J. Adamski: „Koncert”, czyli jak przegrywać? *Wiad. Kult.* 1997 nr 16.

B.D.

FALKIEWICZ Andrzej

[...] W 1992-96 był konsultantem programowym w Teatrze Polskim we Wrocławiu. W lutym 2001 otrzymał za twórczość literacką nagrodę Cztery Kolumny. [...]

TWÓRCZOŚĆ

3. Polski Kosmos. Dziesięć esejów przy Gombrowiczu. [Wyd. 2] Wr.: Wydawn. „A” 1996.

4a. Wyrok na Sierpień. Scenariusz teatralny na podstawie stenogramów z rozprawy W. Frasyniuka. [Współaut.:] K. Miłobędzka. Wyst. Wr., Kościół oo. Jezuitów pod wezwaniem św. Klemensa Dworzaka 1984.

7. Coś z mądrości i lenistwa, snu prawie. Świat pisarski Mieczysława Piotrowskiego. [Szkice]. Wr.: Tow. Przyj. Polonistyki Wrocławskiej 1995, 219 s.

Nagroda w konkursie Funduszu Literatury „Promocja najnowszej literatury polskiej” w 1995.

8. Nie – Ja Edwarda Stachury. Wr.: Wydawn. „A” 1995, 62 s.

9. Istnienie i metafora. [Szkice literackie]. Wr.: Wydawn. „A” 1996, 456 s.

10. Ledwie mrok. [Proza]. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1998, 527 s.

11. Być może: być – w stu trzydziestu czterech odsłonach. [Szkice literackie]. Gdańsk: słowo/obraz terytorium 2002, 193 s.

12. Na prawach rękopisu. Wielka mała proza Jerzego Pluty. Wr.: Pracownia Lit. Koma 2005, 28 s.

Rozprawy i studia w czasopiśmie i książkach zbiorowych, m.in.: O wolności twórcy i niezależności kultury. *Kontur* 1988 nr 1: wiosna s. 94-103. – Gombrowicz filozofujący i filozofia Gombrowicza. W: Wiary i słowa. Wr. 1994 s. 75-88. – Metafora metafor. O poezji Tymoteusza Karpowicza. W: Podziemne wniebowstąpienie. Wr. 2006 s. 275-288.

Praca redakcyjna

1. Przestrzenie świadomości. Studia z filozofii literatury. Pod red.: ..., L. Nowaka. Pozn.: Zysk i S-ka 1996, 233 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Spójna niespójność. Rozm. J. Borowiec. *Tyg. Pousz.* 2005 nr 4.

LP XX w. (L. Szaruga).

T. Komendant: Spektakl trwa. *Kontakt* 1987 nr 3. – [Istnienie i metafora:] L. Nowak: Gra o całość. *Czas Kult.* 1996 nr 3; R. Zięba: Potyczki z bytem. *Tygiel Kult.* 1996 nr 10/11. – [Ledwie mrok:] S. Sterna-Wachowiak: Ludzki kościół i ciało języka. *Nowe Książ.* 1999 nr 5; K. Maliszewski: Poza pompą. *Gaz. Wybórca* 2000 nr 92 dod. *Gaz. Książki* nr 4. – A. Ostolski: Być, myśleć. *Odra* 2004 nr 2 [rec.: Być może].

J.Z.

FALLEK Wilhelm
1887-1941

[...] Urodzony 24 grudnia 1887¹ w Łodzi. [...] Współpracował jako redaktor działu literackiego z *Nowym Dziennikiem* (1918-23). Związany był z żydowskim teatrem lalkowym w Krakowie; w 1920 wyreżyserował przedstawienie kabaretowe pt. „Korowód marionetek”, pierwszą szopkę graną przez ten zespół. Na przełomie 1923/24 przeprowadził się do Łodzi, gdzie podjął pracę w szkolnictwie. [...] W 1936 otrzymał Srebrny Wawrzyn PAŁ za szerzenie zamiłowania do literatury polskiej. [...]

OPRACOWANIA (wybór)

SBLP t. 5 (J. Starnawski).

R. Lów: W.F. W tegoż: Rozpoznania. Kr. 1998.

B.T.

FANGRAT Tadeusz

Krypt.: T.F.

[...] Przed 1936 ożenił się z Kazimierą Kołodziejczak. [...] W czasie II wojny światowej, internowany na Węgrzech, był członkiem Tymczasowego Komitetu Polaków na Węgrzech (Komitet do Spraw Opieki nad Polskimi Uchodźcami na Węgrzech). [...] Należał od 1946 do PPR (od 1948 do PZPR). [...] Zmarł 6 lipca 1993 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

17. Góry i figury. [Fraszki]. Kr.: Ofic. Podhalańska 1992, 47 s.

Przekłady

7a. M. Gyárfás: To nie jest sprawa szczęścia. (Satyra w 1 akcie, 3 obrazach). *Świeltica* 1953 nr 6 s. 26-31.

¹ Nowe inf. biogr. według: R. Lów: Rozpoznania. Kr. 1998.

7b. G. Háy: Most życia. Sztuka w 3 aktach. Druk fragm.: Antologia walczącej poezji i prozy węgierskiej. Wwa 1953 s. 329-337.

7c. P. Peterdi: W Norymberdze. (Żart sceniczny). *Świeltica* 1953 nr 12 s. 30-31.

7d. A. Adorjan: Wstrząsająca samokrytyka. Żart sceniczny w 2 obrazach. *Świat* 1954 nr 18.

Autor przekł. podop.: Fant.

9a. G. Illyés: Awantura o igłę. Komedja wiejska w 1 akcie. *Pr. Świelt.* 1957 nr 7 s. 49-72.

10a. F. Molnár, S. Török: Chłopcy z placu broni. [Utwór dramatyczny] w 8 odsłonach. Wyst. Pozn., T. Nowy 1958.

13a. F. Karinthy, I. Majoros: Włamywacze. [Utwór dramatyczny]. TV, T. Sensacji „Kobra” 1959.

14a. S. Kisjo: Śledztwo. Żart sceniczny. *Teatr Lud.* 1960 nr 1 s. 33.

15a. L. Sóllyom: Dom westchnień. Komedja w 3 aktach. Wyst. Pozn., T. Objazdowy 1960.

Wyst. także pt. Oj kobietki... kobietki.

15b. G. Szilágyi: Syn Gmaja siedzi. Żart sceniczny. *Teatr Lud.* 1960 nr 1 s. 34-35.

15c. M. Cszimarek: Niebo w chmurach. Komedja w 1 akcie. *Teatr Lud.* 1961 nr 1 s. 32-46.

21. J. Crawford: Łoża królewska. Wodewil. Przel. ... i Z. Skowroński. Teksty piosenek: ..., J. Słotwiński. Muz.: T. Dobrzański. Wyst. Kr., T. Muz. 1965.

26. M. Hubay: Żonglerzy. [Utwór dramatyczny]. Masz. tłum. w Bibl. Raczynskich w Pozn.

Nadto niewydane tłum. utworów dram. (masz. w Bibl. Raczynskich w Pozn.): M. Hubay: Oni wiedzą co to jest miłość. Burleska tragiczna w 1 akcie; K. Mikszath: Dziwne małżeństwo. Komedja społeczna w 3 aktach; E. Urban: Gruszki na wierzbie.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Kto mieszka w Łodzi... Rozm. R. Gorzelski, *Szpilki* 1990 nr 30.

M.K.-K.

FARON Bolesław

[...] W 1959-64 uczył języka polskiego w II Liceum Ogólnokształcącym im. Króla Jana Sobieskiego. [...] W 1968-81 prowadził stały felieton literacki w krakowskim oddziale Telewizji Polskiej i Polskiego Radia. W 1975-86 wchodził w skład Komitetu Nauk o Literaturze Polskiej PAN. W 1975-81 pełnił funkcję rektora WSP w Krakowie, w 1976-81 kierował Zakładem Historii Literatury Polskiej Instytutu Filologii Polskiej tej uczelni. W 1982-90 redagował serię *Biblioteka Polonistyki* w Wydawnictwach Szkolnych i Pedagogicznych. W 1986-90 pełnił obowiązki

radcy Ambasady PRL w Wiedniu. W 1987-89 publikował na łamach *Życia Literackiego* cykl pt. „Pocztówka z Wiednia” (podp. pseud. Andrzej Turrek). W 1991-93 był zastępcą redaktora naczelnego miesięcznika *Lektura*. Przebywał na stypendiach naukowych w Wiedniu i Salzburgu (1992), w Trewirze, Nancy, Brukseli i Leuven (1994). Od 1993 pełnił funkcję prezesa zarządu, a od 1995 dyrektora do spraw naukowych i wydawniczych oddziału krakowskiego Wydawnictwa Edukacyjnego. W 1993 został członkiem Stowarzyszenia Twórczego „Pol-art”. W 1997-2003 przewodniczył radzie naukowej przeznaczonego dla nauczycieli języka polskiego dwumiesięcznika *Nowa Polszczyzna*, w którym ogłaszał także artykuły. W 1997 został profesorem zwyczajnym. W 2000 objął funkcję dyrektora Instytutu Filologii Polskiej Akademii Pedagogicznej w Krakowie (do 1999 WSP). Podjął działalność w Polskiej Izbie Książki, w której zajął się sprawami książki edukacyjnej. W 2003 został redaktorem serii *Studia Historicolitteraria* pisma *Annales Academiae Pedagogicae Cracoviensis*. Ożenił się z Barbarą Rejdych. Odznaczony m.in. Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski (2001). Mieszka w Krakowie.

TWÓRCZOŚĆ

6. Jama Michalika. Przewodnik literacki. Kr.: Cracovia 1995, 125 s. Wyd. nast.: [wyd. nowe rozszerz.] Kr.: Wydawn. Edukacyjne 1997, 149 s., wyd. 3 rozszerz. tamże [2002], 171 s.

7. Spotkania i powroty. Sylwetki i szkice o literaturze. Wwa, Kr.: Wydawn. Edukacyjne 1995, 238 s. Zawartość: Orkan: „Dumac” z Poręby; Stanisław Pigoń o Władysławie Orkanie; Orkanowskie przesłanie. – Dwudziestolecie: Idące Wilno [dot. grupy poetyckiej Zagary]; „Obca” w Grodnie [dot. Z. Nalkowskiej]; Siedem punktów [dot. zespołu literackiego Przedmieście]; Antyreportaż [dot. literatury podróżniczej]; Poezja agitacyjno-estradowa [dot. E. Szymańskiego]; Krytyk czy recenzent? Metakrytyczne i metaliterackie poglądy Witolda Gombrowicza w dwudziestolecie. – Archiwalia: *Jawnika* i *Dziennik Dzieciocy*. – Nauczyciele: Sądcecy poloniści; Pożegnanie Władysława Szyszkwowskiego; Wincenty Danek – pedagog i badacz; O Stanisławie Jodłowskim; Mieczysława Romankówna: rzetelność i trwałość; Nauczyciel nauczycieli [dot. J. Nowakowskiego]. – Przeglądy: Syntezy literatury polskiej XX wieku. Przewodnie idee literatury polskiej [dot.: W. Maciąg: Nasz wiek XXI, Wędrowka po tematach [dot.: J. Pięszczachowicz: Koniec wieku; Wygnaniec w labiryncie XX wieku]; Porządkowanie wiedzy o literaturze [dot.: H. Markiewicz: Świadomość literatury]; Dwie książki w jednej [dot.: T. Nowak: Modły jurzenne]; Poetyka i okolice [dot. szkiców M. Głowińskiego pod tym samym tytułem]; Trumfalny powrót [dot. publikacji z l. 90-tych nt. G. Herlinga-Grudzińskiego]; Dziennik intymny Jana Lechonia.

8. Korzenie. [Szkice i wspomnienia]. Bochnia, Kr.: Prowincjonalna Ofic. Wydawn. 1997, 79 s. Zawartość: Historia zamknięta w starej skrzyni; Orkanowskie przesłanie [poz. 7]; Zbudować dom; Śmierć matki. – nadto: Bibliografia prac B.F. (1960-1996) w wyborze.

9. Powrót do korzeni. [Szkice i wspomnienia]. Kr.: Wydawn. Edukacyjne 2000, 132 s.

Zawartość: Moja Sądeczyzna; Historia zamknięta w starej skrzyni [poz. 8]; Orkanowskie przesłanie [poz. 7]; Zbudować dom [poz. 8]; Śmierć matki [poz. 8]; Okupacyjne zimy. Impresje; Sądecy poloniści [poz. 7]; Wpisana w wiejski pejzaż; Zanim w Łącku zakwitły jabłonie; Pamiętnik Weroniki; Odmieniec; Rodzinne gniazdo; Lekarz wiejski; Malarz prowincjonalny?; „Suśnie już nie dymią”. – Aneks: Andrzej Zięba: Dwie drogi do siebie; Jerzy Ossowski: Nauczyciel nauczycieli.

10. Władysław Orkan. [Biografia]. Kr.: Wydawn. Edukacyjne 2004, 56 s.

11. Okruchy. Szkice o literaturze i kulturze XX wieku. Kr.: Wydawn. Edukacyjne 2005, 239 s.

12. ... z podróży. Kr. Wydawn. Edukacyjne 2007, 303 s.

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopismach, m.in.: Władysław Orkan. W: OLP. Ser. 5 t. 3. Kr. 1973 s. 83-133. – [Hasła omawiające 9 czasopism lit.:] Kadra 1930; Kamena 1933-1938; *Lwow. Wiad. Muzycz. i Lit.* 1937; *Luów Lit.* 1937; *Prom* 1932-1933, 1935-1938; *Przedmieście i Reflektor* 1923-1925; *Środy Lit.* 1935-1937; *Wymiary* 1938-1939. W: OLP. Ser. 6 t. 1. Kr. 1979. – Listy Marii Kownackiej. W: Maria Kownacka. W setną rocznicę urodzin. Kat. 1994 s. 75-103. – Pisarz chłopski wobec wielkiej wojny. (Władysław Orkan). W: Proza, proza, proza... T. 4. Kr. 1998 s. 267-283, przedr. w: Pierwsza wojna światowa w literaturze polskiej i obcej. Lubl. 1999. – Pośmiertny powrót Juliusza Słowackiego do kraju. W: Proza, proza, proza... T. 6. Kr. 2000 s. 309-335. – Juliana Kawalca pieśni o starości. *Ann. Academiae Pedagogicae Cracoviensis* 2003 nr 15 *Studia Historicolitteraria* nr 3 s. 201-218; przekł. ros. w: *Studia Polonossice*. Moskwa 2003 [inf. autora]. – „Listy ze wsi” Władysława Orkana dzisiaj. W: Orkan czytany dzisiaj. Nowy Targ 2003 s. 15-28 oraz w: Zbliżenia historycznoliterackie. Kr. 2003 s. 164-174.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2005.

LP XX w. (P. Majerski). – Bibliografia prac za l. 1960-1996 zob. *Twórczość* poz. 8.

[Jama Michalika:] H. Gosk. *Prz. Hum.* 1995 nr 6 [dot. też: Spotkania i powroty]; L. Zuliński: Jama z Balonikiem. *Wiad. Kult.* 1995 nr 35; J. Michalik. *Ruch Lit.* 1996 z. 3. – B. Kolcz. *Rocz. Sądec.* 1997 [rec.: Korzenie]. – K. Pławecka. *Nowa Poliszczyna* 2001 nr 1 [rec.: Powrót do korzeni]. – H. Bursztynska. *Nowa Poliszczyna* 2003 nr 1 [rec.: Jama Michalika]. – M. Jazowska: Orkanowe dumania. *Konspekt* 2004 lato [rec.: Władysław Orkan]. – Bolesław Faron. 45 lat pracy naukowej, krytycznoliterackiej i publicystycznej. Kr.: Wydawn. Edukacyjne 2007, 85 s.

M.K.-K.

FEDECKI Ziemowit

[...] W 1986 otrzymał za twórczość przekładową nagrodę ZAiKS-u za 1981. W 1988 przeszedł na

emeryturę; nadal współpracował (do 2000) z miesięcznikiem *Twórczość*, m.in. jako autor przeglądu prasy i wydawnictw rosyjskich (podp. zf). [...]

Przekłady i adaptacje

17. M. Bulhakow: Powieść teatralna. Wyd. nast.: [wyd. 4] Wwa: Rytm 1994; Wwa: Prószyński i S-ka 2000.

29. M. Pawłowa: Małe sztuki dla sceny jarmarcznej: Nieboszczyk; Idiota; Z życia pewnego księcia; Potega sztuki. Przel.: ..., W. Komarnicka. TV 1995. Wyst. utworu *Idiota* pt. *Urzędnik*: Walbrzych, T. Dram. im. J. Szaniawskiego 1998.

37a. L. Pietruszewska: Nasz skład. Przekł. powst. ok. 1989. Wyst.: Adapt.: J. Buchwald. TV 1989; Adapt.: A. Augustynowicz. Kalisz, T. im. W. Bogusławskiego 1991.

40. H.M. Enzensberger: Zagłada Titanica. Komedia. Przekł.: ..., G. Prokop. Wwa: Prokop 1994. 120 s.

Tu w przekł. Z.F.: Pieśń trzynasta, s. 48-50; Pieśń dwudziesta, s. 60-67.

Prace redakcyjne

21a. I. Babel: Historia jednego konia. [Opowiadania]. [Wyboru dokonali ...]. Wwa: Czyt. 1983, 559 s. Wyd. 2 w tym wyborze tamże 1988.

Inf. o autorze wyboru w wyd. 2. – Tu także przekł. m.in. Z.F.

23. K.I. Galczyński: Wiersze na polskich obłokach; poezje, „Zielona Gęś”, Listy z fiołkiem. Wybór i wstęp ... Wwa: Świat Książki 1999, 638 s.

24. J. Tuwim: Dom mój. Cztery ściany wiersza. Wiersze, poematy, przekłady. Wybór i posł. ... Wwa: Świat Książki 2000, 517 s.

25. R. Kołodziej: Po tej stronie. [Wstęp] ... [Red. ...]. Wwa: Nakł. autora 2001, 55 s.

Inf. o red. od Z.F.

26. E. Stachura: Cudne manowce. Wiersze, piosenki, poematy, proza poetycka. Wybór i posł. ... Wwa: Libras 2001, 328 s.

27. Z. Mikulski: Wiersze. [Przedm.] ... [Red. ...]. Wwa: Nakł. B. i Z. Fedeckich oraz R. Kołodziej 2002, 61 s.

28. R. Wojaczek: Chodzę i pytam. Wybór wierszy. Wybór i wstęp ... Wwa: Libros 2002, 175 s.

29. A. Osiecka: Nie narzekajmy na klimat. Piosenki i widowiska. Wybór i przedm. ... Wwa: Świat Książki 2003, 239 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Literatura jak każda inna. Rozm. H. Kowalska. *Kierunki* 1986 nr 45 [dot. przekł. z jęz. ros.]. Oni nazwali mnie „perfidny exhumator pseudoliteratury”. Rozm. Z. Kre-

sowaty. *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 2001 nr 3; W cieniu „Doktora Żywago”. Rozm. A. Żebrowska. *Przegląd* 2003 nr 46.
R. Kołodziej; Ta chwila. *Twórczość* 2003 nr 12.

A.Sz.

FEDOROWICZ Jacek

[...] Drukował felietony m.in. na łamach dodatku nowojorskiego *Nowego Dziennika* pt. *Przegląd Polski* (1990-92), dodatku *Życia Warszawy* pt. *Ekstra* (1993-94) oraz w *Super Expressie* (1994-95). W drugiej połowie lat dziewięćdziesiątych nawiązał współpracę z *Gazetą Wyborczą*, w której w dodatku *Gazeta Telewizyjna* zaczął zamieszczać cykliczne felietony pt. „Notatnik Jacka Fedorowicza”. W 1995-2005 prowadził w Telewizji Polskiej cykliczny, autorski program satyryczny pt. „Dziennik telewizyjny”; za tę działalność otrzymał telewizyjne nagrody – Wiktora (1996, 2000) oraz Superwiktora (2005). W 2005-06 był autorem telewizyjnej audycji satyrycznej SEJF (Subiektywny Express Jacka Fedorowicza), w której brał udział także jako wykonawca. [...]

TWÓRCZOŚĆ

4. Porady estradowca. Dla kolegów dramatycznych. [Felietony satyryczne]. Wyd. 3 [właśc. 2] [Kat.:] PiK 1994.

10. Wielka encyklopedia kapitalizmu. [Felietony]. Wwa: Centrum im. A. Smitha 1997, 119 s.
Druk pt. „Mała encyklopedia dobrych i złych obyczajów” (*Super Express* listopad 1994 – listopad 1995), przerwany na literze „h”; równoległe emisja w Radiu „Zet”. – Nagroda im. S. Kisielewskiego w 1994.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – Wywiady: Trzydzieści minut na godzinę. Rozm.: W. Beres, K. Burnetko. W: W. Beres, K. Burnetko: Nie tylko o polityce. Paryż 1989. – Kolega kierownik z jedyńki. Rozm. P. Najstubb. *Przekrój* 2006 nr 6.

LP XX w. (uzup.).

A. Witek: Mechanizmy systemu, czyli propaganda sily. *Dz. Pol. i Dz. Żol.*, Londyn 1989 nr 52, polem. A. Perth-Grabowska: O recenzji „Felietonów i dialogów”. *Tamże* nr 85 (rec. Felietony i dialogi). – D. Terakowska: Jednoosobowy niezależny kabaret. *Przekrój* 1991 nr 2407.

B.T.

FELDHORN Jultusz

OPRACOWANIA (wybór)

SBLP t. 5 (J. Starnawski).

E. Prokop-Janiec: Międzywojenna literatura polsko-żydowska jako zjawisko kulturowe i artystyczne. Kr. 1992, passim.

E.G.

FENIKOWSKI Franciszek

Pseud.: Lemiesz.

[...] W marcu 1968 (wraz z Lechem Bądkowskim i Różą Ostrowską) wydał oświadczenie wyrażają-

ce solidarność z rezolucją gdańskich studentów i Oddziału Gdańskiego ZLP. [...]

TWÓRCZOŚĆ

10. Okręt w herbie. Legendy gdańskie.

Wyd. osob. legendy: O rudym jastrzębiu i gdańskiej jaskółce. Wwa: KAW 1988, 22 s.

Wydania osobne poszczególnych utworów w oprac. muz. z nutami: Marsz, Druga Armio! [Muz.:] A. Świerzyński. Wwa: Powielarnia Pol. Zespołów Śpiewaczych i Instrumentalnych 1973, 13 s. – Młodzi idą. [Muz.:] A. Świerzyński. Wwa: Pol. Związek Chórów i Orkiestr 1973, [4] s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (A. Bukowski).

A. Kiszki: F.F. Kal. *Gdań.* 1989. – J. Szymkowska-Ruszała: W krajobrazie morza. *Slup. Pr. Hum.* 1989 nr 8a. – R. Ciepiński: Przypomnienie F. – poety. *Nowe Książ.* 1991 nr 5.

A.Sz.

FERENC Teresa

[...] Matka poetek Anny Janko i Mileny Wieczorek. [...] W 1967 współorganizowała Kołobrzeską Grupę Poetycko-Plastyzną „Reda” [w t. 2 nazwa niepełna]. [...] Współpracowała z wychodzącym w Sopocie dwumiesięcznikiem *Topos*; na łamach tego pisma od 1993 (nr 2) prowadziła wraz z mężem stałą rubrykę pt. „Goście Teresy Ferenc i Zbigniewa Jankowskiego”. Otrzymała nagrodę literacką Prezydenta m. Gdańska (2004). [...] Odnznaczona Medalem Księża Mściwoja, Medalem Wojewody Pomorskiego i dwukrotnie nagrodą Prezydenta m. Sopotu (1991, 2004).

TWÓRCZOŚĆ

17. Wiersze. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1994, 105 s.

18. Boże pole. Wiersze nowe 1988-1996. Pozn.: W Drodze 1997, 78 s.

Wyróżnienie Fundacji Kultury w 1997.

19. Psalmi i inne wiersze dawne i nowe. Gdańsk: Polnord – Oskar 1999, 160 s.

20. Dzieci wody. [Wiersze]. Sopot: Tow. Przyj. Sopotu 2003, 39 s.

21. Stara jak świat. Wiersze nowe 1998-2003. Gdańsk: Polnord; Oskar 2004, 69 s.

Nagroda Gdańska Książka Roku (Nagroda Artusa) 2004.

Wybór wierszy w p r z e k ł a n g.: Swallowing paradise. [Wybór wierszy]. [Przeł.] L. Słomkowska. Chattanooga, USA 1992.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – Wywiady: Dojrzeć do życia. Rozm. H. Dobosz. *Tytuł* 1994 nr 2.

F

S. Jurkowski: „Spróbuj uwierzyć Tomaszowi...”. (O poezji T.F.). *Kierunki* 1985 nr 5. – K. Pieńkosz: Jak listy pisane na ogniu. *Literatura* 1988 nr 9. – [Nóż za ptakiem:] F. Sienkiewicz: Szczęśliwa trzynastka. *Kultura* 1988 nr 29; S. Jurkowski: Po wypędzeniu z raju. *Życie Lit.* 1989 nr 7; S. Krawczyk: *Tyg. Tak i Nie* 1989 nr 10. – M. Siemieniuk-Freś: Jestem miłości żywą wodą. *Autograf* 1989 nr 1 [rec.: Kradzione w raju]. – K. Osada: Dom czterech twarzy. *Odra* 1992 nr 11 [rec.]; Cztery twarze domu. – Z. Bienkowski: Gruczoł. W tegoż: Czwierć wieku intymności. Wwa 1993 [dot.: Kradzione w raju]. – J. Bachórz: Krótkie opisanie tych rzeczy, których nie ma, oraz tych rzeczy, które są w wierszach T.F.; G. Skotnicka: Dziecko i świat w lirykach dla dzieci T.F. *Gdań. Roczn. Kult.* 1994 nr 15. – [Wiersze:] A. Gnarowski: Madonny gorejące. *Wiad. Kult.* 1995 nr 12; K. Maliszewski. *Topos* 1995 nr 5/6; A. Szymańska: Raj to nie moja pora. *Prz. Powsz.* 1995 nr 2. – G. Pietruszewska-Kobiela: Gąszcz załazni. O poezji T.F. *Pr. Nauk. Filol. Pol. WSP Częst.* 1996 z. 6. – [Boże pole:] K. Maliszewski. *Topos* 1997 nr 4; K. Michalski: Golgota i Ararat. *Wiad. Kult.* 1997 nr 38; W. Oszajca: Pańska jest ziemia... *Nowe Książ.* 1997 nr 9; M. Skwarnicki: Łaska przepaści? *Gość Niedz.* 1997 nr 27; K. Lars: Ogień na Bożym Polu; P.W. Lorkowski: Pole świadomości. *Tytuł* 1998 nr 1. – J. Samp: T.F. poezja domu. *Tytuł* 1998 nr 4. – [Psalmy i inne wiersze:] E. Nawrocka: „Zasadzić wodę na ogniu”. *Odra* 2000 nr 4; K. Pieńkosz. *Więź* 2000 nr 6. – A. Majewski: Trochę niematerialna. *Akant* 2002 nr 3. – W. Gawłowski: W ramionach wody i ziemi. *Topos* 2004 nr 1/2 [rec.: Dzieci wody]. – W. Kudyba: „Poezja jak wzrok Boga”. *Topos* 2004 nr 6 [rec.: Stara jak świat]. – [Dzieci wody:] B. Latawiec: Morze idące na dno. *Pogranicza* 2004 nr 2; K. Lisowski: Krople sypane w ocean. *Nowe Książ.* 2004 nr 4; P.W. Lorkowski: Antykwariat z Nadprzyrodzonym. *Twórczość* 2004 nr 11. – [Stara jak świat:] P.W. Lorkowski: Piękne oczekiwanie. *Odra* 2004 nr 11; B. Widera: Oplaciło się słów składanie. *Śląsk* 2004 nr 9.

E.G.

FIALA Adam

[...] Kontynuował twórczość literacką oraz plastyczną, m.in. jako autor książeczek obrazkowych dla dzieci, pisał też powieści oraz dramaty (w języku polskim i angielskim; w większości niewydane). W 1997 został członkiem Lubelskiego Oddziału SPP. Mieszka nadal w Perth w Australii.

TWÓRCZOŚĆ

8. Prywatna Australia, czyli według Antoniego z obrazkami. [Powieść]. Red. i korekta: Z.W. Fronczek. Lubl.: Ag. Wydawn.-Handlowa A. Dudek 1998, 131 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Z A.F. – polskim pisarzem w Australii rozmawia Zbigniew Włodzimierz Fronczek. W: A. Fiala: Prywatna Australia, czyli według Antoniego z obrazkami. Lubl. 1998.

H. Bereza: Produkcja. W tegoż: Obroty. Wwa 1996 [dot. powieści w masz.: Hottel].

B.T.

FIAŁKOWSKI Konrad

Pseud.: Hubert Jasmontt.

[...] W 1987 otrzymał nagrodę miesięcznika *Fantastyka*. [...]

TWÓRCZOŚĆ

1. Wróble galaktyki. Opowiadania fantastyczno-naukowe.

Przekł. ros.: Pjatae izmerenie. [Przel.] E. Vajsbrot. Moskwa 1990.

3. Włókno Claperiusa. [Opowiadania].

Adapt. tv. opowiadania Biohazard: Adapt.: T. Junak. TV 1975.

9. Homo divivus. [Powieść]. Przedr. zob. poz. 12.

10. Adam, jeden z nas. [Powieść]. Przedr. zob. poz. 12.

Przekł. niem.: Adam, einer von uns. [Wyd. nast. b.m.] 1987.

12. Homo divivus; Biohazard; Adam, jeden z nas... Wwa: KiW 1999, 414 s. Zob. poz. 3, 9, 10.

OPRACOWANIA (wybór)

A. Niewiadowski: Polska fantastyka naukowa. Przewodnik 1945-1985. Wwa 1987.

J.K. Natanson: Powrót Mistrza. *Nowe Książ.* 1991 nr 8 [rec.: Biohazard]. – R. Klementowski: Modelowe bokowanie ze światem. Tor. 2003, passim.

B.D.

FICOWSKI Jerzy 1924-2006

[...] W 1994 otrzymał nagrodę im. J. Karskiego i P. Nireńskiej, przyznaną za wkład w popularyzowanie kultury żydowskiej w Polsce, w 1999 jako pierwszy laureat otrzymał tytuł Człowiek Pogranicza, przyznany przez Ośrodek Pogranicze – Sztuk, Kultur, Narodów oraz Fundację Pogranicze w Sejnach, w 2000 nagrodę Polskiego PEN Clubu w dziedzinie poezji, a w 2006 nagrodę literacką im. W.S. Reymonta za całokształt twórczości, przyznaną przez Związek Rzemiosła Polskiego we współpracy z SPP i ZLP. Odznaczony Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski (1995). Zmarł 9 maja 2006 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

13. Gałązka z drzewa słońca. Baśnie cygańskie. Wyd. nast.: [wyd. 5] Sejny: Pogranicze 1999; wyd. 6 Kr.: Skrzat 2003.

Przekł. jap. bajki Wszystkowiedzące lustro. Nandemio mieru kagani. [Przel.] U. Risako. Tōkyō 1989, – niem. (w wyborze): Kindermärcher der Sinti und Roma. [Przel.] K. Wolff. Gütersloh 1994; Die Schwester der Vögel. Märchen der polnischen Roma. [Przel.] K. Wolff. Berlin 1996, – włos.: Il rametto del sole. [Przel.] P. Statuti. Bologna 1990.

20. Regiony wielkiej herezji i okolice. Bruno Schulz i jego mitologia. [Wyd. 4] Sejny: Pogranicze 2002.

Przekł. ang.: Regions of the great heresy. [Przel.] T. Robertson. London 2000, wyd. nast.: New York 2003, New York, London 2003, – franc.: Bruno Schulz. Les régions de

la grande hérésie. [Przel.] M. Carlier. Montricher 2004, – w e r g i e r. A nagy eretnekség régiói. [Przel.] Z. Mihályi. [Budapest] 2001.

26. Czekanie na sen psa. [Miniatury literackie].
P r z e k ł a d n g.: Waiting for the dog to sleep. [Przel.] S.A. Gauger, M. Pieszkowski. Prague 2006, – n i e m.: Warten auf den Schlaf des Hundes. [Przel.] K. Wolff. Berlin 2000.

33. Odczytanie popiołów. [Wiersze]. [Wyd. 7]
Odczytanie popiołów; Aus der Asche gelesen. Gedichte. Przel. K. Wolff. Sejny: Pogranicze 2003.

Tekst w jęz. pol. i niem.
P r z e k ł a d n a n c.: Déchiffer les cendres. [Przel.] J. Burko. [Paris] 2005.

46a. W sierocińcu świata. Rzecz o Witoldzie
Wojtkiewicz. Wwa: Ryton 1993, 236 s.

48. Inicjał. Wiersze Jerzego Ficowskiego. Obrazy
Jacka Sienickiego. Łowicz: Galeria Browarna 1994, 109 s., [17] k.

49. Bajędy z augustowskich lasów. [Opowiadania].
Sejny: Pogranicze 1998, 107 s.

50. Dobrodziejstwo inwentarza. [Szkice literackie].
Sejny: Pogranicze 1999, [40] s.

51. Wszystko to, czego nie wiem. [Wiersze].
Wybór i posł.: P. Sommer. Sejny: Pogranicze 1999, 87 s.

52. Gorączka rzeczy. [Wiersze]. Wyboru wierszy
dokonał autor. Posł. opatrzył J. Ekier. Wwa: PIW 2002, 389 s.

P r z e k ł a d n a n c.: Tout ce que je ne sais pas. [Przel.]
J. Burko. Paris 2005.

53. Zawsza z poniewczasem. [Wiersze]. Kr.: WL
2004, 90 s.

54. Pantareja. [Wiersze]. Kr.: WL 2006, 50 s.

P r z e k ł a d y

6. Księga tysiąca i jednej nocy. Wybór, Wyboru
dokonał i wstępem opatrzył W. Kubiak. Przekł.
z arabskiego: A. Czapkiewicz i in. Wiersze przel. ...
[Wyd. 4] Wwa: PIW 1996.

7a. F. Garcia Lorca: Romanse cygańskie. Przel.:
..., Z. Szleyen. Wyst. Olsztyn, T. im. S. Jaracza 1963.

19. E.T.A. Hoffmann: Opowieść o Dziadku do
Orzechów i Królu Myszy. Pozn.: G&P 1999, 70 s.

20. Mistrz Manole i inne przekłady. [Antologia
poetycka]. Sejny: Wydawn. Pogranicze 2004, 473 s.

P r a c a r e d a k c y j n a

3. B. Schulz: Księga listów. Zebrał i przygot. do
druku ... Wyd. 2 przejr. i uzupeł. Gdańsk: słowo/obraz
terytoria 2002, 39 s.

O P R A C O W A N I A (wybór)

Budził się od własnego krzyku. Nieznany list J.E. *Gaz.
Wyborcza* 2006 nr 211 [list otwarty J.F. dot. nekania go przez

szługę bezpieczeństwa]. – Wywiady: Pomyłona chronologia.
Rozm. A. Grupiński. *Czas Kult.* 1990 nr 20: Myśle, więc nie
ma mnie. Rozm. L. Ostalowska. *Gaz. Wyborcza* 1994 nr 240;
W życzliwości dla cud. Rozm. M. Lebecka. *Kresy* 1995 nr 3;
Żywoć człowieka pogranicza, Rozm. M. Niemojewski. *Nowe
Książ.* 2000 nr 2; Zgłowiek pogranicza. Rozm. M. Lebecka.
Kresy 2001 nr 3; Magia. Rozm. H. Zaworska. *Odra* 2002 nr 7/8;
Moja samotność jest wybredna. *Rzeczpospolita* 2004 nr 208.

J. Leociak: Pielgrzymka słów. „Odczytanie popiołów” po
żydowsku. *Tyg. Powsz.* 1993 nr 5. – J. Marciniak: Sierocińiec
świata. *Znak* 1995 nr 12 [rec.: W sierocińcu świata]. – R. Ma-
tuszewski: „Myśle, więc nie ma mnie na forum...” W tegoż:
Ołśnienia i świadectwa. Wwa 1995 [dot.: Gryps; Errata; Od-
czytanie popiołów]. – U. Chęcińska: Ficowskie bajędy, czyli
o sztuce opowiadania. *Pogranicza* 1999 nr 1/2 [rec.: Bajędy
z augustowskich lasów]. – P. Sommer: Przewroty słów. *Tyg.
Powsz.* 1999 nr 39. – M. Zięta: Ponoćne romances. *J.F. Lit.
na Świecie* 1999 nr 12. – J. Ekier: Prawdomówna tęcza. *Kresy*
2000 nr 1. – Jerzy Ficowski. Red.: E. Kalinowska-Styczeń,
M. Baran. [Przel. na jęz. niem.] L. Murawski. Kr.: Villa Decius
2000, 30 s. – R. Matuszewski: Jak dobyć poetę z głębi prze-
oczenia? *Nowe Książ.* 2000 nr 2. – A. Piwkowska: Archeolo-
gia pamięci. *Nowe Książ.* 2000 nr 2 [rec.: Dobrodziejstwo
inwentarza]. – [Wszystko to, czego nie wiem:] A. Poprawa:
Odkrycie poety, a właściwie dwóch. *Odra* 2000 nr 5; K. Szum-
lewicz: W obronie jednorożca. *Twórczość* 2000 nr 3; H. Za-
worska: Za dymem dym. *Gaz. Wyborcza* 2000 nr 45. – Z. Her-
bert: O moim przyjacielu J.F. *Zesz. Lit.* 2001 nr 4. – B. Kier:
Odrobinę. W tegoż: Moje kochanki. Wr. 2001. – [Regiony
wielkiej herezji i okolice:] R. Bernstein. *New York Times* 2002
nr z 4 XII; K. Lipińska-Ilakowicz: Może nie „ostatnia bajka
Schulza”. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2002 nr z 27
XII; W. Lipowski: Nieruchomy cień. *Tyg. Powsz.* 2002 nr 46.

– M. Wachowicz: Zagrożenie i szukanie schronienia w po-
ezji J.F. Cz. 1-12. *Akani* 2002 nr 2-4. – [Regiony wielkiej he-
rezji i okolice:] A. Applebaum: An oddball miles from any-
where. *The Spectator*, London 2003 nr z 15 III; G. Josipowici:
To age into a child. *The Times Literary Supplement*, Londyn
2003 nr 5214. – M. Krakowska: Poeta zakamarków. *Twórczość*
2003 nr 7/8 [rec.: Gorączka rzeczy]. – A. Wójtowicz:
Summa okrucichów i pozostałości. *Kresy* 2003 nr 2/3 [rec.: Re-
giony wielkiej herezji i okolice]. – K. Czyżewski: Po drugiej
stronie muru. *J.F. Gaz. Wyborcza* 2006 nr 111. – [Pantareja:]
J. Drzewucki: Od czasów do bezczasu. *Rzeczpospolita* 2006
nr 54; J. Ekier: Wiedza niewidoma. *Tyg. Powsz.* 2006 nr 13. –
Jan Józef Lipski o F. *Gaz. Wyborcza* 2006 nr 108 [fragm.
książki „Szkice o poezji”]. – R. Kobiernski: Motyle Świę-
tego Autentyku. *Gaz. Wyborcza* 2006 nr 50 [rec.: Pantareja].

– B. Marzec: Archeolog pamięci. *Rzeczpospolita* 2006 nr 108.
– K. Masłoń: Zbieracz słów. *Rzeczpospolita* 2006 nr 111. –
[Pantareja:] M. Olszewski: Docenić żdźbło trawy. *Gaz. Wy-
borcza*, Kr. 2006 nr 31; L. Szaniga: Świat poetycki (XXXII)
Zesz. Lit. 2006 nr 3.

E.G.

FIDERKIEWICZ Alfred

[...] Podczas pobytu w Stanach Zjednoczonych brał
aktywny udział w ruchu socjalistycznym, w 1904-06
jako członek Związku Socjalistów Polskich, a w 1906-
22 Amerykańskiej Partii Socjalistycznej (sekretarz sek-
cji polskiej), Amerykańskiej Federacji Pracy (AFL) i or-

ganizacji Przemysłowi Robotnicy Świata (IWW). Od 1919 był zaangażowany w działalność masonerii; początkowo należał do loży polskiej American Masonic Federation w Bostonie, a w 1922-25 był członkiem Wielkiej Loży Narodowej Polski. [...]

W 1986 ufundowana została przez Główną Komisję Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce – Instytut Pamięci Narodowej nagroda im. A. Fiedkiewicza, przyznawana za prace naukowe, oświatowe, publicystyczne i artystyczne związane z problematyką dziejów narodu i państwa polskiego w czasie II wojny światowej i okupacji niemieckiej.

OPRACOWANIA (wybór)

J. Czajkowski, J.W. Majchrowski: A.F. W tyczce; Sylwetki polityków Drugiej Rzeczypospolitej. Kr. 1987. – L. Hass: A.F. W tegoż: *Masoneria polska XX wieku*. Wwa 1993.

FIEDLER Arkady

TWÓRCZOŚĆ

4. Ryby śpiewają w Ukajali. Opowiadania z podróży. [Wyd. 16] Kr.: Zielona Sowa 2003.

6. Kanada pachnąca żywicą. [Reportaże z podróży]. [Wyd. 15] Kr.: Zielona Sowa 2003.

10. Dywizjon 303. [Powieść]. [Wyd. 24] Wr.: Siedmioróg 1996.

11. Dziękuję ci, kapitanie. [Powieść]. [Wyd. 15] Kr.: Zielona Sowa 2003.

16. Mały Bizon. [Powieść dla młodzieży]. [Wyd. 11] Kr.: Zielona Sowa 2002.

Przekł. I. Ite w.: Mažasis Bizonas. [Przeł.] T. Cerniauskas. [Wyd. 2] Vilnius 1994.

17. Wyspa Robinsona. [Powieść dla młodzieży]. [Wyd. 14] Kr.: Zielona Sowa 2003.

18. Orinoko. [Powieść dla młodzieży]. [Wyd. 12] Kr.: Zielona Sowa 2003.

26. Mój ojciec i dęby. [Wspomnienia]. Wyd. 3 Poznań: Wydawn. Miejskie 2006.

28. Biały Jaguar. [Powieść dla młodzieży].

Przekł. I. Ite w.: Belyj Jaguar – vozđ' Aravakov. [Przeł.] V. Kiselev. [Wyd. 3] Krasnojarsk 1993.

OPRACOWANIA (wybór)

J. Ratajczak: Gdy Warta wpadała do Ukajali, Szkice o Arkadym Fiedlerze. Poznań: Rebis 1994, 136 s. – K. Suchan: Zapomniany pisarz. *Wiad. Kult.* 1995 nr 1. – T. Tullbacki: A.F.: Wspomnienie. *Gaz. Wyborcza* 2006 nr 165.

FIERLA Adolf

Pseud.: A. Jakubiec¹.

[...] Około 1945/46 publikował m.in. w dzienniku *Narodowiec* (Lens, Pas de Calais; pod pseud. A. Ja-

kubiec). [...] Po ewakuacji w 1946 2. Korpusu z Włoch do Wielkiej Brytanii pracował w szkole ochotniczek w obozie Foxley (do jej likwidacji w 1948). Następnie do 1958 uczył (m.in. języka francuskiego) w polskich gimnazjach w Bottisham pod Cambridge, Stowell Park oraz Fairford. [...] W 1959 ożenił się z Izabellą Herrman. [...] W 1966 jedyny raz po wojnie odwiedził Polskę, był m.in. na Śląsku Cieszyńskim. [...]

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (M. Fazan). – P. Grzegorzczak: A.F. W tegoż: *Twórcy i badacze kultury zmarli w latach 1956-1967*. Cz. 2. Wwa 1986.

E. Rosner: Zapomniany A.F. *Zwrot* 1991 nr 11.

B.T.

B.T. FIJAŁKOWSKI Mieczysław

OPRACOWANIA (wybór)

K. Troczyński: Mimowolna parodia. *Nowy Kur.* 1936 nr 180, przedr. w tegoż: *Pisma wybrane*. T. 3. *Pisma teatralne*. Kr. 2001. – W.K. Matlakowski: Wspomnienie o M.F. *Kutnowskie Zesz. Region.* 2000 t. 4.

E.G.

FIK Ignacy

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (A. Makowiecki).

L. Piwowar: Trzy książki poetyckie. *Gaz. Artystów* 1934 nr 7 [dot. m.in. I.F.], przedr. fragm. pt. *Przemiany* w tegoż: *Sztuka na gorąco*. Kat. 1987. – W. Gombrowicz: O myślach chudych. *Kur. Poranny* 1935 nr 307 [polem. z art. I.F.: *Literatura choromaniaków*], przedr. w tegoż: *Dzieła zebrane*. T. 10. Paryż 1973, wyd. nast. *Dzieła*. T. 12. Kr. 1995. – B. Truchlińska: Racjonalistyczne podstawy krytyki religii w piśmach I.F. *Eubemer. Prz. Religioznawczy* 1986 nr 1. – A. Kos: Rzecz o demokracji. *Kultura* 1988 nr 23 [dot.: O żywą treść demokracji]. – K. Krasuski: I.F.: Socjologiczna teoria procesu historycznoliterackiego. W tegoż: *Spoleczne ramy lektury*. Kat. 1989. *Pr. Nauk. UŚL. w Katow.*, 1015 oraz *passim*. – A. Kołakowski: Nadzieje socjalistycznego demokracji. *Spol. Ouwane* 1997 nr 11 [dot.: O żywą treść demokracji].

B.T.

FIK Marta

1937-1995

Pseud.: Fryderyk Bez; JL.

[...] W 1958 uzyskała magisterium na Uniwersytecie Warszawskim. W 1959-61 pracowała w Departamencie Wydawnictw Ministerstwa Kultury i Sztuki. [...] W 1964 wyszła za mąż za Bogdana Augustyniaka, reżysera teatralnego. [...] W 1967 (od kwietnia do grudnia) była sekretarzem literackim Teatru Narodowego w Warszawie. [...] W 1982 ogłaszała artykuły w wychodzącym poza cenzurą piśmie *Głos* (pod pseud. Fryderyk Bez). [...] W latach osiemdzie-

E.G.

siątych była członkiem zarządu Fundacji Kultury Niezależnej. [...] Od 1990 uczestniczyła w pracach Olimpiady Literatury i Języka Polskiego, a w 1992 weszła w skład jej Komitetu Głównego. Publikowała w tym okresie szkice na temat teatru m.in. w *Dialogu* (od 1989), a artykuły publicystyczne na łamach *Gazety Wyborczej* (1990-91), *Pulsu* (1991-93), *Tygodnika Powszechnego* (1994-95); od 1993 w *Kwartalniku Filmowym* prowadziła rubrykę „Z archiwów GUKPPiW” (Głównego Urzędu Kontroli Prasy, Publikacji i Wydawnictw). W 1991 została profesorem nadzwyczajnym w PWST, a w 1994 otrzymała nominację na profesora nauk humanistycznych. W 1992-94 była członkiem Rady Nauki przy Prezydencie RP Lechu Wałęsie. Od 1988 zmagala się z ciężką chorobą; zmarła 11 grudnia 1995 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

9. Marcowa kultura. Wokół „Dziadów”; Literaci i władza; Kampania marcowa. Wwa: Wydawn. Wodnika 1995, 298 s.

10. Autorytecie wróć? Szkice o postawach polskich intelektualistów po październiku 1956. Wwa: Errata 1997, 243 s.

Rozprawy i studia w czasopiśmie i książkach zbiorowych, m.in.: Dezaktualizacja czy nieprzekładalność. (Na marginesie polskich realizacji sztuk Erdmanna). *Kult. Niezależna** 1989 nr 51 s. 39-62. – Parę uwag o dramaturgii Iwaszkiewicza. W: Stawisko. Almanach Iwaszkiewiczowski, T. 1. Podkowa Leśna 1994 s. 161-173. – Teatr w czasie przelomu październikowego. W: *Metamorfozy*. „Piękni, dwudziestolenni, źli”. Sanok 1995 s. 49-68. – Cenzor jako współautor. W: *Literatura i władza*. Wwa 1996 s. 131-147. – Kultura polska 1944-1956. W: *Polacy wobec przemocy 1944-1956*. Wwa 1996 s. 220-275. – Rozdwojenie jaźni. W: *Spór o PRL*. Kr. 1996 s. 122-131. – Shakespeare in Poland 1918-89. *Theatre Research International* 1996 nr 2 s. 147-156; wersja pol.: *Szekspejr w teatrze polskim*. Lata 1918-1989. *Teatr* 1997 nr 2 s. 22-31. – Teatr faktu. W: *Teatr – widowisko*. Wwa 2000 s. 187-203.

Prace redakcyjne

1a. Między Polską a światem. Kultura emigracyjna po 1939 roku. Pod red. ... Wwa: Krąg 1992, 308 s.

Materiały z konferencji zorganizowanej przez IS PAN 3-5 IX 1991.

2. Przeciw konwencjom. Antologia tekstów o teatrze polskim i obcym od Antoine'a po czasy współczesne. (1887-1990). Wyd. 2 popraw. z posł. T. Kubikowskiego Wwa: Krąg 1999.

3. Teatr drugiego obiegu. Materiały do kroniki teatru stanu wojennego 13 XII 1981 – 15 XI 1989.

Oprac. i red.: J. Krakowska-Narożniak, M. Waszkiel. Materiały zebrał zespół pod kierunkiem ... Wwa: Errata 2000, 269 s.

4. Teatr – widowisko. Pod red. ... (Encyklopedia Kultury Polskiej XX Wieku). Wwa: Inst. Kultury 2000, 724 s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (M. Jentys). – W. Miszczuk: Bibliografia publikacji M.F. W: *Pośród spraw publicznych i teatralnych*. Wwa 1998.

T. Godlewska: Krytyk nietakowny. *Teatr* 1984 nr 8 [rec.: Przeciw, czyli za]. – [Trzydzięci pięć sezonów:] S.Cz. Kurdziel: Sezony nadziei, prawdy i sukcesu. *Polonistyka* 1984 nr 4; M. Sugiera: Fakty i konstatacje. *Więź* 1984 nr 7 [dot. też: Przeciw, czyli za]. – A. Friszke: Kalendarium naszej kultury. *Obieg Bez Cenzury** 1989 nr 3 [rec.: Kultura polska po Jalcie]. – M. Głowiński: Marcowe sploty. *Res Publica* 1995 nr 6 [rec.: Marcowa kultura]. – *Dialog* 1996 nr 12 [tu art. poświęcone M.F.: T. Bogucka: Powinność; J. Timoszewicz: Marta mistyczna; A. Domosławski: Oczarni uczniu; W. Majcherek: M.F., krytyk teatralny]. – R. Węgrzyniak: M.F. *Pam. Teatr*; 1996 z. 1/2. – E. Baniewicz: Krytykiem być. *Twórczość* 1997 nr 1. – [Autorytecie wróć?] M. Baranowska: Inteligencje wróć!; R. Pawłowski: Inteligent po przejściach. *Gaz. Wyborcza dod. Gaz. Książki* 1997 nr 264; L. Szaruga: Czy inteligent jeszcze istnieje? *Kultura*, Paryż 1997 nr 12; M. Szpakowska: Innej przeszłości nie będzie. *Dialog* 1997 nr 10; L. Bugajski: Kłopoty z głową. *Twórczość* 1998 nr 5. – Pośród spraw publicznych i teatralnych. Marcie Fik przyjaciele, koledzy, uczniowie. Red. tomu: M. Napiontkowa, J. Krakowska-Narożniak. Wwa: Errata 1998, 352 s. [tu m.in.: R. Loth: Życie i prace M.F. Próba opisu; J. Bocheński: Portret z rozrągniętą; J. Majcherek: Przedpokoję opozycji; J. Sieradzki: Miara M.F.; J. Bogucka: W stronę klerka]. – J. Pieszczałowicz: Tragikomedie zniewolenia. W tegoż: *Smutek międzyepoki*. Kr. 2000 [rec.: Kultura polska po Jalcie]. – M. Szpakowska: M.F.: innej przeszłości nie będzie. W tejże: *Teatr i bruk*. Wwa 2006.

A.Sz.

FILIPOWICZ Kornel

TWÓRCZOŚĆ

10. Romans prowincjonalny. [Powieść]. Wyd. 5 [właśc. 6] Kr.: WL 2001.

37. Powiedz to słowo. [Wiersze]. Wyd. 2 [właśc. 4] Pozn.: a5 1997.

41. Rozstanie i spotkanie. Opowiadania ostatnie. Posł.: S. Balbus. Kr.: Znak 1995, 219 s.

42. Rzadki motyl. [Opowiadania]. Wyboru dokonała W. Szyborska. Kr.: WL 1995, 229 s.

43. Opowiadania wybrane. Wr.: Siedmioróg 1999, 197 s.

44. Opowiadania cieszyńskie. Cieszyn: Cieszyński Ośr. Kult. „Dom Narodowy” 2000, 255 s.

45. Modlitwa za odjeżdżających. [Opowiadania]. Wwa: Rosner & Wspólnicy 2004, 430 s.

46. Cienie. [Opowiadania]. Wybór: W. Szyborska. Kr.: WL 2007, 203 s.

Wybór opowiadań w przekł. ros.: Den'nakanune, Moskva 2003.

OPRACOWANIA (wybór)

A. Marzec: Co jest w człowieku? [dot.: Krajobraz, który przeżył śmierć]; Proza K.F., czyli uporczywe szukanie tego, co jest w człowieku ukryte najgłębiej. W tejże: Co jest w człowieku. Łódź 1993. – [Powiedz to słowo.] G. Mróz: Nleznany poeta K.F. *Res Publica Nowa* 1993 nr 4; W. Wantuch: Poezja prozy i życia. *Kresy* 1993 nr 14; S. Gębala. *Zdanie* 1994 nr 1. – M. Orski: Żywa obecność czasu. *Odra* 1994 nr 4. – W. Bonowicz: Uśmiech nieśmiertelnego. *Tyg. Powsz.* 1995 nr 43 [rec.: Rozstanie i spotkanie]. – K. Heska-Kwaśniewicz: Starość rozpisana na głosy, czyli o pewnym opowiadaniu K.F. W: *Starość*. Kat. 1995. – [Rozstanie i spotkanie.] P. Szewc: Wspólnota odczuwania. *Znak* 1995 nr 12; M. Jentys: K.F. opowiadania ostatnie. *Twórczość* 1996 nr 3. – [Rzadki motyl.] M. Lalak: Niepokojąca reszta. *Nowe Książ.* 1996 nr 4 [dot. też: Rozstanie i spotkanie, przedr. w tegoż: Niepokojąca reszta. *Szczecin* 2004. – [Rozstanie i spotkanie.] M. Orski: Poeta prozy. *Prz. Powsz.* 1996 nr 4; L. Szaruga: Bez pointy. *Literatura* 1996 nr 1. – J. Kornhauser: Post scriptum. Cz. 7. *Kwart. Artyst.* 1997 nr 4. – S. Burkot: Co jest w człowieku, czyli o opowiadaniach K.F. *Ruch Lit.* 1998 nr 5. – J. Pieszczachowicz: Najmądrzej jest po prostu żyć. *Gaz. Wyborcza* 1999 nr 49. – *Dekada Lit.* 2000 nr 4/5 [zawiera art. dot. K.F.; A. Filipowicz: Czy warto mieć sławnych rodziców; J.J. Szczepański: Kornel; S. Czarniecki: Spotkania; W. Lipowski: Twórcza obrazłość]. – Kornel Filipowicz – szkice do portretu. Kr. WL 2000, 379 s. [materiały z konferencji „Życie i twórczość Kornela Filipowicza”, Kr., WSP 27-29 X 1998; zawartość: J. Pieszczachowicz: Osobowość twórcza K.F.; R. Lubas-Bartoszyńska: Odmiany autobiograficzności w prozie K.F.; W. Próchnicki: Fabuła i rzeczywistość w prozie K.F.; S. Balbus: K.F. jako poeta; W. Pyczek: Kosmos codzienności. O poezji K.F.; W. Maciąg: Tajemnice metonimii. Wokół opowiadań K.F.; M. Łojek: Prawdy powszechne jako inkrustacje małych form narracyjnych; B. Gryszkiewicz: Ironia w prozie K.F.; A. Aleksandrowicz: O kunszcie nowelistycznym K.F. Kilka uwag na wybranych przykładach; E. Feliksiak: Chaos i ład w krajobrazie K.F.; W. Lipowski: „Między wiosną a jesienią / Oczekiwaniem a spełnieniem”. Niezwykła codzienność w prozie K.F.; H. Czubała: Świat jako martwa natura. Przeżycia, emocje i uczucia w prozie K.F.; M. Dąbrowski: Poetyka powszechności K.F. Na materiale mikropowieści; S. Burkot: Charakter i jego konteksty; J.S. Ossowski: Klucze do małych form K.F.; J. Maciuszek: Problem zła w prozie K.F.; Z. Marcinów: Temat wędkarski w literaturze na przykładzie opowiadań K.F.; J. Walińska: Kobieta i mężczyzna w prozie K.F.; M. Jazowska-Gumulska: Świat dziecięcych doznań w „Białym ptaku” K.F.; K. Sokołowska: Wspomnienia z dzieciństwa. Uwagi o kompozycji „Białego ptaka” K.F.; D. Orzeł: Książki K.F.; J. Szocki: Społeczna recepcja twórczości K.F.; Rozmowy o K.F. Oprac. M. Roszczyńska. – W. Lipowski: „To wszystko jest ciągle tam”. *Tyg. Powsz.* 2000 nr 13. – S. Rogala: Przestrzeń skonstruowana w powieściach K.F. W: *Szkice o literaturze XIX i XX wieku*. Kielce 2000. – A. Sobolewska: „... przecież życie się nie kończy”. K.F. proza doświadczeń wewnętrznych. W: *Tematy i pryzmaty*. Wr. 2000, przedr. w tejże: *Masłki Pana Boga*. Kr. 2003. – I. Furnal: Cykle literackie K.F. – modele do rozwinięcia i ułożenia. W: *Cykl literacki w Polsce*. Białystok 2001. – I. Furnal: „Nie jestem bezwolną kłodą drzewa”. K.F. przygoda z istnieniem. *Ruch Lit.* 2001 z. 5. – K. Prokop: Prawdziwy debiut K.F. Cz. 1-3. *Akanti* 2002 nr 7, 9. – S. Stabro: Natura, wojna, epika – o pisarstwie K.F. W tegoż: *Od Emila Zegadłowicza do Andrzeja Bobkowskiego*. Kr. 2002. – H. Vogler: Do zobaczenia się, Kornelu. *Dekada*

Lit. 2002 nr 1/2. – R. Lubas-Bartoszyńska: Odmiany autobiograficzności w prozie K.F. W tejże: *Pisanie autobiograficzne w kontekstach europejskich*. Kat. 2003. – K. Prokop: Wczesne wspomnienia K.F. *Teka Komis. Pol.-Ukrainiskich Związków Zawodowych* 2004. – M. Jentys: Ostatnie opowiadania K.F. W tejże: *Nie Ariadny*. Tor. 2005. – W. Lipowski: Pomiedzy oczekiwaniem a spełnieniem. *Tyg. Powsz.* 2005 nr 5 [rec.: Modlitwa za odjeżdżającymi]. – W. Lipowski: „Zrozumieć i nazwać wszystko...” Niezwykła codzienność w opowiadaniach K.F. *Ruch Lit.* 2005 z. 4/5. – M. Miziuro: Czujność wędkarza. *Odra* 2005 nr 1 [rec.: Modlitwa za odjeżdżającymi]. – T. Nyczek: Kino nieakcji. W tegoż: *Lektury obowiązkowe*. Kr. 2005. – S. Rogala: Twórczość literacka Kornela Filipowicza. Kielce: Wydawn. Akad. Świętokrzyskiej 2005, 273 s.

E.G.

FILLER Witold

Pseud.: Dyżurny; VICE.

[...] W 1995-2003 publikował felietony w miesięczniku *Nowe Kontrasty*, a w 1997 stały felieton telewizyjny w *Trybunie*. [...]

TWÓRCZOŚĆ

22. Wielki Dodek. Ballada o Adolfe Dymczy. [Współaut.:] J. Kofta. TV 1980. Por. poz. 29.

24a. Szalone lata. Scenariusz. [Współaut.:] J. Kleyn, J. Kofta. Praprem. Wwa, T. Syrena 1987.

24b. W zielonozłotym Singapurze. [Libretto musicalu; współaut.:] J. Kofta. [Muz.:] Cz. Majewski. Praprem. Wwa, T. Syrena 1988.

28. Tylko dla mężczyzny. [Gawęda; współaut.:] T. Pluciński. Wwa: Iskry 1994, 190 s.

29. Wielki Dodek. Opowieść o Adolfe Dymczy. Wwa: Mada 1995, 84 s. Por. poz. 22.

30. Brusikiewicz – król komików. [Biografia]. Wwa: Mada 1996, 99 s.

Wyd. łącznie z: A. Brusikiewicz: Mój ojciec.

31. Poczet aktorów polskich. Od Solskiego do Lindy. [Współaut.:] L. Piotrowski. Wwa: Philip Wilson 1998, 371 s.

32. Dolce vita. [Pamiętnik 1956-1989]. Wwa: KiW 1999, 148 s.

33. Gwiazdźbiór estrady polskiej. Od Zimińskiej do Kayah. [Sylwetki]. Wwa: Philip Wilson 1999, 345 s.

34. Teledynastia. Od Klossa do Owsia. Wwa: Philip Wilson 2000, 287 s.

35. Quo vadis? Od Nobla do Kawalerowicza. Wwa: Stelko [2001], 204 s.

Dot. gł. recepcji powieści Sienkiewicza.

36. Nowy poczet aktorów polskich. Od Lindy do Damięckiego. Wwa: Philip Wilson 2002, 226 s.

37. „Oto jest olbrzymów dzieło”. Grunwald w polskiej literaturze i sztuce. [Szkic literacki]. Tor.: A. Marszałek 2005, 151 s.

38. Od pierwszych dam do Dody Elektrody. Sławne żony sławnych mężów. Wwa: KiW 2006, 223 s.

Adaptacja

4. I. Ilf, E. Pietrow: Dwanaście krzeseł. Przekł.: H. Pilichowska, Adapt. ... Wyst. Wwa, T. Syrena 1985.

Prace redakcyjne

2. Estrada. Materiały repertuarowe dla estrad. Red.: ... [i in.], Wwa: WaiF.

[Cz. 4.] Z programów radiowego Zespołu „Dziwiątki”. Wybór tekstów: L. Górski. Red.: D. Sykucka. 1976, 87 s.

[Cz. 6.] Estrada wojskowa. Wybór tekstów: J. Rudnicki, Z. Wiktorczyk. 1977, 183 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2005.

FISZER Edward

Twórczość

11. Miejsce urodzenia. [Wiersze]. Słowo wstępne: A. Nowicki, T. Kubiak. Wyboru wierszy dokonali: B. Ostromecki, S. Werner. Wr.: Akwedukt 2004, 103 s.

J.Z.

E.G.

FISZER Ewa
1926-2000

[...] W styczniu 1976 należała do sygnatariuszy „Memoriału 101”, wyrażającego protest przeciw projektowanym zmianom w Konstytucji PRL. [...] W 1999 otrzymała nagrodę ZAiKS-u dla tłumaczy. Przez całe życie pisała pamiętnik (niepublikowany). Zmarła 15 stycznia 2000 w Warszawie.

Przekłady

4. R. Martin du Gard: Epilog. W: R. Martin du Gard: Rodzina Thibaut. [Powieść]. T. 4. Wyd. 3 Wwa: Czyt. 1987.

31. J. Fowles: Mag. [Powieść]. T. 1-2. Wyd. nast.: [wyd. 2] Pozn.: Rebis 1992; Pozn.: Zysk i S-ka 1994, tamże 1996.

41. L.M. Montgomery: Jana ze Wzgórza Latarni. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: [wyd. 2] Wwa: NK 1994, tamże 1996.

42. L.M. Montgomery: Opowieści z Avonlea. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: [wyd. 2] Wwa: NK 1993, tamże: 1995, 1996, 1997, 1999, 2001; Kr.: WL 2006.

43. L.M. Montgomery: Pożegnanie z Avonlea. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: [wyd. 3] Wwa:

NK 1993, tamże: 1995, 1996, 1997, 1999, 2001; Kr.: WL 2006.

46. L.M. Montgomery: Dzban ciotki Becky. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: [wyd. 2] Wwa: NK 1994, tamże 1999.

47a. L.M. Montgomery: Pani na Srebrnym Gaju. [Powieść]. Wwa: NK 1993, 267 s.

48. L.M. Montgomery: Pat ze Srebrnego Gaju. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 2] Wwa: NK 1994, tamże 1996; Kr.: WL 2006.

49. L.M. Montgomery: Złoty gościniec. [Powieść]. Wwa: NK 1994, 212 s. Wyd. nast. tamże: 1996, 2000.

50. E. Nesbit: Złota księga Bastablów. [Powieść]. Wwa: Rytm; Waza 1994, 229 s.

51. H. Robbins: Gdzie podziła się miłość. [Powieść]. Wwa: Almapress; GiG 1994, 356 s.

52. L.M. Montgomery: Kilmery ze starego sadu. [Powieść]. Wwa: NK 1995, 101 s. Wyd. nast. tamże 1997.

53. L.M. Montgomery: Miłość Pat. [Powieść]. Wwa: NK 1996, 267 s. Wyd. nast.: tamże 1999; Kr.: WL 2006.

54. Niepoprawny fantasta. Cz. 1. G. Hamilton, G. Woods: Konkury. Cz. 2. H. Conkie: Niepoprawny fantasta. [Powieść]. Wwa: NK 1997, 182 s.

55. J. Trenhaile: Szpiedzy w Hongkongu. Chińska trylogia. Wwa: Adamski i Bieliński 1997, 382 s.

56. J. London: Zew krwi. [Powieść]. Wwa: NK 1999, 85 s.

57. N. Streatfeild: Zaczarowane baletki. [Powieść]. Wwa: Rytm; Waza [2000], 198 s. Wyd. nast. tamże [2003].

J.Z.

FISZMAN Samuel
1914-1999

[...] Syn Ephraima Fishela Fiszmana i Chavy Gittle z domu Sitkowskiej. [...] Zmarł 13 grudnia 1999 w Bloomington; w marcu 2000 jego prochy zostały złożone na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach w Warszawie.

Praca redakcyjna

14. Constitution and reform in eighteenth-century Poland. The constitution of 3 may 1791. Bloomington: Indiana Univ., Polish Study Center 1997, XXIX, 562 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Z. Szeląg: S.F. Tyg. Radom. 1987 nr 4

FITA Stanisław

[...] W 1979-1997 był członkiem komitetu redakcyjnego *Roczników Humanistycznych*. [...] Wchodził w skład redakcji naczelnej „Encyklopedii katolickiej” (1990-2000) oraz komitetu redakcyjnego przy Zakładzie Badań nad Literaturą Religijną KUL. W 1991-93 należał do zespołu redakcyjnego serii *Biblioteka Utworów Religijnych* przygotowywanej w Zakładzie Badań nad Literaturą Religijną KUL. W 1993-2000 pełnił funkcję redaktora naczelnego *Zeszytów Naukowych KUL*. W 2002 ponownie został powołany na członka Komitetu Nauk o Literaturze Polskiej PAN. W 2003 przeszedł na emeryturę; kontynuuje pracę naukową. Odznaczony Medalem Komisji Edukacji Narodowej (2002). [...]

TWÓRCZOŚĆ

Rozprawy oraz studia w czasopismach i książkach zbiorowych, m.in.: Prus a pozytywizm. W: Bolesław Prus, *Twórczość i recepcja*. Lubl. 1993 s. 41-55. – Młodzieżce lektury pokolenia pozytywistów. W: *Książka pokolenia*. Białystok 1994 s. 11-21. – Bolesława Prusa myśli o dawnej Polsce. W: „W krainie pamiętek”. Prace ofiarowane Bogdanowi Zakrzewskiemu. Wr. 1996 s. 297-308. – Z domu niewoli. Kilka kart z działalności Marii Konopnickiej w Warszawie 1878-1890. W: Maria Konopnicka. Nowe studia i szkice. Kr. 1996 s. 7-17. – Bolesław Prus a wiek XX. *Rocz. Hum.* 1998 z. 1 s. 399-409. – Bolesław Prus i Adolf Dygasiński. W: *Trzy pokolenia. Pamięci Profesor Janiny Kulczyckiej-Saloni*. Wwa 1998 s. 63-72. – Lublin pozytywistów. *Akcent* 1999 nr 2 s. 78-89. – Pozytywista [B. Prus] o Wyspiańskim. *Ethos* 1999 nr 4 s. 29-41. – Rola Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza w rozwoju badań nad Mickiewiczem i upowszechnianiu dzieł poety. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mick.* 1998 wyd. 1999 s. 75-84. – Adam Grzymała Siedlecki o Bolesławie Prusie. *Pozn. Stud. Polonist. Ser. Lit.* 2000 t. 7 s. 115-124. – Orzeszkowa; Prus; Sienkiewicz. W: *Patrimoine Littéraire Européen*. Vol. 12. Bruxelles 2000 s. 390-404; 497-512; 745-755. – Płotka w twórczości Bolesława Prusa. W: *Mieszczanństwo i mieszczaństwo w literaturze polskiej drugiej połowy XIX wieku*. Wwa 2000 s. 81-92. – Aleksander Świętochowski w kraju dzieciństwa i młodości. W: *Pogranicza literatury*. Wr. 2001 s. 100-110. – Eliza Orzeszkowej myśli o patriotyzmie i kosmopolityzmie. W: *Twórczość Orzeszkowej*. Lubl. 2001 s. 109-119. – Życie literackie w Lublinie w drugiej połowie XIX wieku. *Bibl. Lubel.* 2001 s. 13-22. – Obliza Boga w twórczości Bolesława Prusa. *Zesz. Karmelitańskie* 2002 nr 1 s. 102-110. – Reymont; Żeromski. W: *Patrimoine Littéraire. Auteurs européens du premier XX siècle*. Vol. 1. Bruxelles 2002 s. 116-124; 134-144. – Lubelscy korespondenci Kraszew-

skiego. W: *Zbliżenia historycznoliterackie*. Kr. 2003 s. 112-120. – Polityka i etyka. Uwagi o „myśli politycznej” Bolesława Prusa. W: Bolesław Prus. Pisarz, publicysta, myśliciel. Lubl. 2003 s. 407-417. – Spór o Słowackiego. (Kartka z dziejów Towarzystwa Literackiego im. A. Mickiewicza). *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mick.* 2003 s. 111-120. – Publicystyka. W: *Historia literatury polskiej w dziesięciu tomach*. T. 6. Pozytywizm. Bochnia-Kr.-Wwa 2004 s. 159-182. – Sienkiewicz we Lwowie. W: *Literatura i jej konteksty*. Rzeszów 2005 s. 174-183.

Prace redakcyjne

5. B. Prus: Kroniki. Wybór. T. 1-2. Wyboru dokonał, wstępem i przyp. opatrzył ... Wwa: PIW 1988, 430 + 294 s.

W t. 2 błędna data wyd.

5a. Bolesław Prus. *Twórczość i recepcja*. Pod red. E. Łoch i ... Lubl.: Lubel. Tow. Nauk. 1993, 253 s.

Materiały z sesji nauk. w Nałęczowie 24-25 IV 1987.

7. E. Jankowski: *Z różnych sfer. Studia i portrety*. Red.: M. Bokszczanin, ..., D. Świerczyńska. Wwa: Tow. Lit. im. A. Mickiewicza 1994, 358 s.

8. *Inspiracje i motywy biblijne w literaturze pozytywizmu i Młodej Polski*. Red.: H. Filipkowska i ... Lubl.: Red. Wydawn. KUL 1999, 291 s.

9. *Wśród tułaczy i wędrowców. Studia młodopolskie*. Red.: ..., J.A. Malik. Lubl.: Red. Wydawn. KUL 2001, 249 s.

10. *Publicystyka okresu pozytywizmu 1860-1900. Antologia*. Oprac. ... Wwa: Wydawn. IBL PAN 2002, 271 s.

11. H. Sienkiewicz: *Felietony warszawskie 1873-1882*. Wybór i oprac. ... Wwa: Typografia 2002, 224 s. Fundacja Sienkiewiczowska.

12. Bolesław Prus. Pisarz, publicysta, myśliciel. Red.: M. Woźniakiewicz-Dziadosz. ... Lubl.: Wydawn. UMCS 2003, 438 s.

13. *Literatura i sztuka drugiej połowy XIX wieku. Światopogląd, postawy, tradycje*. Red.: B. Bobrowska, ..., J.A. Malik. Lubl.: Tow. Nauk. KUL 2004, 504 s. *Pr. Wdycz. Hist.-Filol. – Tow. Nauk. KUL*.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – 1P XX w. (L. Bałajewski). – Bibliografia prac S.F. W: Prus i inni. Prace ofiarowane profesorowi Stanisławowi Ficie. Lubl. 2003.

A.Sr.

FLASZEN Ludwik

[...] Otrzymał m.in. literacką nagrodę *Odry* (1985). W 1989 został członkiem SPP. Odznaczony francuskim orderem Chevalier des Arts et des Lettres. [...]

TWÓRCZOŚĆ

2. Cyrograf. [Szkice literackie]. Wyd. 3 zmien. i poszerz. Kr.: WL 1996, 360 s.

4. Teatr – sztuka antraktu; Marzyciele. Wr.: Ośrodek Badań Twórczości Jerzego Grotowskiego i Poszukiwań Teatralno-Kulturowych 2003, 29 s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (J. Łukasiewicz).

M. Sugiera: Od krytyki do regulaminu patrzania. (Ewolucja podstawowych pojęć krytycznych L.F.). W: Od tragedii do groteski. Kat. 1988. – I. Rzepnikowska: Uwagi o polskich przekładach rosyjskich ludowych bajek społeczno-obyczajowych. *Acta Univ. Nicolae Copernici. Filol. Ros.* 1994 nr 3 [dot. tłumaczeń dokonanych przez L.F. i A. Barszczewskiego]. – J. Kurowicki: Absolut codziennosci. W tegoż: Idealna biblioteka. Zielona Góra 1995 [rec.: Cyrograf]. – D. Heck: Bez metamorfoz. W tegoż: Spór czy lament? Wokół problemów aksjologicznych w eseistyce polskiej (1957-1986). Wr. 1996. – P. Kajewski: Cyrograf w toku. *Odra* 1998 nr 1 [rec.: Cyrograf]. – J. Pieszczechowicz: Międzyepoka, czyli Zupa Powszednia (z L.F. w tle). W tegoż: Smutek międzyepoki. Kr. 2000.

M.K.-K.

FLESZAROWA-MUSKAT Stanisława

Krypt.: esef.; st; St.Pl.; St.K.

[...] Córka Władysława Krzyckiego i Antoniny Anny Wandy z Isakiewiczów. [...] W 1936 ukończyła Gimnazjum Koedukacyjne Towarzystwa „Oświata” w Kole. Debiutowała w 1934 wierszem pt. „Na Dzień 3-go Maja”, ogłoszonym na łamach *Gazety Kolskiej* (nr 19; podp. Stanisława Krzycka); w piśmie tym do 1937 zamieszczała liczne wiersze i felietony. [...] Podczas studiów należała do Koła Prawników i Ekonomistów Stowarzyszenia Studentów Uniwersytetu Poznańskiego. Publikowała też wiersze w *Kurierze Poznańskim* (także podp. St.K.) i *Ilustracji Polskiej*. [...] W kwietniu 1941 wywieziona wraz z bratem na roboty przymusowe pracowała najpierw w Anzenkirchen, a następnie w Eggenfelde jako robotnica rolna, potem robotnica i pomoc biurowa w fabryce obuwia. Jesienią 1942 w czasie przysługującego jej urlopu przedostała się do Lwowa, gdzie po otrzymaniu zgody władz niemieckich została zatrudniona na stanowisku urzędniczkim w Centralnym Urzędzie Rolniczym Galicji we Lwowie. [...] W Częstochowie pracowała w 1944/45 jako urzędniczka w Rolniczej Okręgowej Spółdzielni Handlowej i w Wytwórni Chemicznej „Dzwon”. [...] W drugiej połowie lat czterdziestych była autorką i współautorką szopek literackich. [...] W 1952 zamieszkała w Sopicie. [...] W 1962-73 wchodziła w skład kolegium redakcyjnego miesięcznika *Litery*. W 1965 została członkiem rady programowej Wydawnictwa Morskiego. W 1967 ukończyła Studium Scenopisarstwa w War-

szawie. Została wyróżniona tytułem Gdańszczanin 1967 w plebiscycie *Wieczoru Wybrzeża*. [...] W 1974 otrzymała nagrodę Wojewody Gdańskiego, w 1979 nagrodę Prezydenta Gdyni, a w 1988 nagrodę Prezydenta Sopotu Błękitną Plakietą. [...] Należała do Stowarzyszenia Filmowców Polskich (od 1973), Stowarzyszenia Marynistów Polskich (od 1977), Towarzystwa Rozwoju Ziemi Zachodnich oraz Koła Starszych Gdynian przy Klubie Morskim Związku Zawodowego Marynarzy i Portowców w Gdyni (od 1989). Odznaczona m.in. odznakami „Zasłużony Pracownik Morza” (1970), „Zasłużony Działacz Kultury” (1971) oraz medalem „Zasłużonemu dla Polskiej Marynistyki” (1980). [...]

TWÓRCZOŚĆ

1. Niepolityczna szopka polityczna. Druk fragm. *Dz. Balt.* 1946 nr 55.

5a. [Teksty piosenek do:] M. Disman: Trzy niedziadki. [Widowisko lalkowe]. Przel. J. Bułakowska. Wyst. Gdańsk, T. Lalek „Łątki” 1953.

6. Ostatni raz. [Opowiadanie].

Nagroda gl. Społ. Kom. Przeciwalkoholowego przy CRZZ w 1954.

7. Sublokator do wszystkiego. Komedia muzyczna. Muz.: W. Kress.

9. Pozwólcie nam krzyżeć! [Powieść]. [Wyd. 9] Gdańsk: Oskar 2000.

Druk pt. Noc nie jest królestwem. *Dz. Łódz.* 1965 nr 1-225; 1966 nr 20-240.

11. Lato nagich dziewcząt. [Powieść]. [Wyd. 4] Gdańsk: Oskar 1993.

12. Milionerzy. [Powieść radiowa]. Wyd. nast.: [wyd. 8] Gdańsk: Oskar 1994, tamże 2001.

13. Ostatni koncert. [Dramat w 3 aktach]. Praprem. Gdańsk, Zespół Teatr. MDK [Miej. Domu Kultury] we Wrzeszczu 1962.

Wyst. też pt. Ostatni koncert Chopina w Warszawie.

Przekł. czes.: TV (Praga) 1972, – Radio (Ostrava) 1975.

14. Przerwa na życie. [Powieść]. [Wyd. 6] Gdańsk: Polnord-Oskar 2000.

16. Kochankowie róży wiatrów. Powieść radiowa. Wyd. nast.: [wyd. 8] Gdańsk: Oskar 1994, tamże 2001.

19. Czterech mężczyzn na brzegu lasu. [Powieść]. [Wyd. 4] Gdańsk: Oskar 1998.

19a. Nie wracają na obiad... Widowisko telewizyjne. Powst. 1964. Druk fragm. *Tryb. Rob.* 1972 nr 155. Por. poz. 39a, 42.

20. Dialog z minionym czasem. [Utwór dramatyczny].

Pierwotny tytuł: Pewien odcinek lipowej alei. – II nagroda w konkursie Nacz. Red. Programów Artyst. i Kult. przy Kom. do Spraw Radia i Telewizji z okazji dwuzdziesiątolecia powrotu Ziemi Zachodnich do Polski w 1965.

21. Szukając gdzie indziej. [Powieść]. [Wyd. 4] Gdańsk: Oskar 2003.

23. Zatoka śpiewających traw. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 4] Gdańsk: Oskar 1993; Gdańsk: Polnord-Oskar 2002.

25. Noc pod Alpami. [Sztuka współczesna w 3 aktach]. Przedr. pt. Ten Braun zob. poz. 38. Pierwotny tytuł: Ten pan Braun.

26. Powrót do miejsc nieobecnych. [Powieść]. [Wyd. 3] Gdańsk: Oskar 2003.

26a. [Teksty piosenek do:] J. Willard: Noc strachu. [Komedia muz.] Przeł. M. Niewiarowski. Muz.: J. Tomaszewski. Wyst. pt. Testament dziwaka: Gdynia, T. Muz. 1968.

S.F.-M. podp.: Andrzej Flem.

27. Wycieczka – ucieczka. [Powieść dla dzieci]. [Wyd. 2] Gdańsk: Polnord-Oskar 2001.

Adapt. i tv. pt. Ucieczka-wycieczka. Film seryjny w 5 cz. TV 1972.

28. Jedna noc z tamtych lat. [Opowiadania].

Wyd. osobne opowiadania Noc pod Alpami: Gdańsk: Polnord-Oskar 1999, 94 s.

29. Papuga pana profesora. [Powieść dla dzieci]. [Wyd. 5] Gdańsk: Oskar 2001.

Adapt. i film. pt. Nicponie: Adapt. L. Migielska. Ekran. 1974.

31. Wczesną jesienią w Złotych Piaskach. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 3] Gdańsk: Oskar 1993; Gdańsk: Polnord-Oskar 2002.

31a. Nasza wielka piękna zabawka. [Widowisko telewizyjne]. Powst. 1971.

II nagroda w konkursie TV w Wwie w 1971. – Masz. w Bibl. PAN, Oddz. w Gdańsku.

32. Wzór dla kapitana. [Opowiadanie].

III nagroda w konkursie na opowiadanie dla młodzieży Wydawn. Harcerskiego „Horyzonty” oraz Gł. Kwatery ZHP w 1970.

33. Wizyta. [Powieść]. [Wyd. 6] Gdańsk: Polnord-Oskar 2000.

34. Korzeń, łądoga, kwiat. [Utwór dramatyczny].

Pierwotny tytuł: Nadzieja i coś więcej.

Przekł. r o s.: Otec. TV (Moskwa) 1973.

35. Dwie ścieżki czasu. [Wyd. 8] Gdańsk: Polnord-Oskar 1994.

Pierwotny tytuł: Żona żołnierza.

35a. Mglista droga do Sacramento. [Utwór dramatyczny]. Powst. ok. 1973. Druk w: S. Fleszarowa-Muskat: Kochankowie muszą się rozstać. Gdańsk 1975 s. 7-77.

III nagroda w konkursie Kom. Organizacyjnego Festiwalu Pol. Sztuk Współcz. we Wr., Min. Kultury i Sztuki, ZG ZLP, SPATIE, ZAIKS i mies. *Dialog* w 1973.

37. Tak trzymać. [Cykl powieściowy]. [Wyd. 6] t. 1-2, [wyd. 4] t. 3 Gdańsk: Oskar 1996, 1997.

Pierwotny tytuł: Miasto i ludzie. – Nagroda Ministra Obrony Nar. II stopnia w 1977.

Adapt. radiowa t. 3 pt. Kilka dni z życia Konkowej rybaczkii ze wsi, a później z miasta Gdyni [nagrada Wojewody Lubel. na Przeglądzie Słuchowisk Regionalnych Pol. Radia w Zagłębovczu w 1979].

39. Piękna pokora. [Powieść]. [Wyd. 3] Gdańsk: Polnord-Oskar 1999.

39a. Nie powracają na obiad. [Scenariusz filmowy]. Powst. 1977. Por. poz. 19a, 42.

III nagroda ZG Stow. Marynistów Pol. w konkursie na scenariusz o tematyce marynistycznej w 1977.

40. Złoto nie złoto. [Powieść]. [Wyd. 3] Gdańsk: Polnord-Oskar 2000.

41. Most nad rwącą rzeką. [Powieść]. [Wyd. 3] Gdańsk: Oskar 1994.

Nagrada lit. Stow. Bibliotekarzy Pol. w 1984.

42. Czarny warkocz. [Opowiadania]. [Wyd. 3] Gdańsk: Polnord-Oskar 1999.

Wyd. osobne opowiadania Nie wracają na obiad. Notatki z czyjegoś losu: Gdańsk: Polnord-Oskar 1998, 132 s. Por. poz. 19a, 39a.

43. Pasje i uspokojenia. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 2] Gdańsk: Oskar 1994; Gdańsk: Polnord-Oskar 2002.

Pierwotne tytuły: Polska Anna Karenina; Kariera.

44. Pod jednym dachem, pod jednym niebem. [Powieść]. [Wyd. 3] Gdańsk: Polnord-Oskar 1995.

Pierwotne tytuły: Jeden wieczór i całe życie; Portret ludzi i czasu; Pod jednym niebem, pod jednym dachem.

45. Stangret jaśnie pani. [Powieść]. [Wyd. 3] Gdańsk: Polnord-Oskar 1994.

Pierwotny tytuł: Grobowiec jaśnie pani.

46. Portret dziewczyny na zielonym tle. [Opowiadanie dla młodzieży]. [Wyd. 2] Gdańsk: Polnord-Oskar 2001.

47. Łza. [Powieść]. [Wyd. 2] Gdańsk: Oskar 2000.

Słuchowiska radiowe, m.in.: Jedna noc z tamtych lat. Radio 1964 [por. poz. 28]. – Biedny pan Peney. Radio 1964[5]. – Ten Braun. Radio 1968 [por. poz. 25]. – W czas wojny i w czas pokoju. Radio 1970 [pierwotne tytuły: Syn; Rozbrojenie, – I nagroda w konkursie Nacz. Red. Audycji Lit. Pol. Radia w 1969]. – Wakacje. Radio 1969. – Wszystko jedno gdzie. Radio 1981.

Nadto masz. lub rkpsy utworów niepublikowanych, przechowywane w Bibl. PAN Oddz. w Gdańsku: Oni się rozwodzą. Wodewil stoczniowy w 3 aktach z epilogiem. Powst. ok. 1958; Afera wokół zera. Libretto operetki radiowej. Powst. ok. 1960; Afera wokół zera. Komedia muzyczna. Libretto ... Muz.: J. Tomaszewski; Gdański medalion. [Libretto do baletu]; Tak trzymać. [Scenariusz serialu telewizyjnego w 14 odcinkach]; Zatoka śpiewających traw. [Scenariusz filmowy], rkps 192 s.

Adaptacje

1. Czaromysł. [Libretto operowe na podstawie tekstu nieznanego autora w przekł. A. Żółkowskiego]. Oprac. lit. ... Muz.: K. Kurpiński. Oprac. muz. M. Krzyński. Wyst. Gdynia, T. Muz. 1968, Druk fragm. w: K. Kurpiński: Czaromysł; Arietta Wandalii (z opery). Kr.: PWM 1979, 19 s.

2. Tradycja dowcipem załatwiona. [Opera]. Libretto: F. Zabłocki. Adapt. ... Muz.: M. Kamieński. Wyst. Gdynia, T. Muz. 1968.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: S.F.-M. W: W. Wiśniewski: Szukam człowieka. Pozn. 1986.

LP XX w. (H. Urbas). – SBPN (K. Świerkosz). – K. Świerkosz: Katalog rękopisów Biblioteki Gdańskiej Polskiej Akademii Nauk. Sygn. MS 5874-MS 6123. Gdańsk: „Marpress” 217 s. – J. Grzybowski, M. Mroczkiewicz, K. Świerkosz: S.F.-M. [Biobibliografia na s. internetowej Woj. Bibl. Publicznej w Gdańsku].

5. Barańczak: Bo nie zna seksu, kto nie służył w marynarce. W tegoż: Książki najgorsze (1975-1980). Kr.* 1981 [właśc. 1982]; wyd. 2 pt. Książki najgorsze i parę innych ekscesów krytycznoliterackich. Pozn. 1990 [rec.: Piękna pokora]. – M. Błażejowski: Żywiol niemiecki. O stereotypie obcego w prozie S.F.-M., A. Martuszevska: Tradycje literackie prozy S.F.-M. *Gdań. Roczn. Kult.* 1989. – M. Błażejowski: Pisarz jako instytucja. *Autograf* 1990 nr 2. – K. Świerkosz: Spuścizna S.F.-M. w zbiorach rękopiśmiennych Biblioteki Gdańskiej PAN. *Libri Gedanensis* 1975/1992 t. 19. – B. Ostrowski: „Wiatr od morza” i „Wiatr od lądu” S.F.-M. *Roczn. Gdyniński* 1998 nr 13. – M. Błażejowski: Fleszarowa Sopocka albo – jak być kochaną. W osiemdziesiąt rocznicę urodzin Stanisławy Fleszarowej-Muskat. Gdańsk: Woj. Bibl. Publiczna 1999, 30 s. – K. Świerkosz: Warsztat pisarski S.F.-M. *Roczn. Sopocki* 1999. – J. Hlond: Wrosnąć w ziemię. *Akant* 2003 nr 13. – K. Turo: Marynistyka S.F.-M. O niektórych aspektach literackiej twórczości marynistycznej najpopularniejszej wybrzeżowej pisarki XX wieku. W: Od liryki do retoryki. W kręgu słowa, literatury i kultury. Gdańsk 2004.

M.K.-K.

FLIS Zygmunt

[...] W 1989 został ponownie wybrany na prezesa Oddziału Słupskiego ZLP. [...]

TWÓRCZOŚĆ

6. Wybór wierszy. Wybór i posł.: T. Mocarski. Słupsk: Agora 1995, 126 s.

Praca redakcyjna

1. Miastu i regionowi. Wiersze poetów słupskich. Wybór i posł.: ... i T. Mocarski. Słupsk: Agora.

[1]. Red.: P. Janicz. 1996, 98 s.

[2]. Red. ... 1997, 98 s.

OPRACOWANIA (wybór)

A. Świedicka: Zygmunt Flis. Bio-bibliografia. Słupsk: Stow. Bibliotekarzy Pol.; Woj. i Miejsk. Bibl. Publiczna 1996, 32 s.

J.Z.

FLORYAN Władysław

[...] W 1987 otrzymał nagrodę Ministra Kultury i Sztuki. [...]

Praca edytorska

18. A. Mickiewicz: Poematy. Oprac. ... przy współpracy K. Górskiego i Cz. Zgorzeleckiego. (Dziela. T. 2). Wwa: Czyt. 1994, 349 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 1997, wyd. 3 1998.

OPRACOWANIA (wybór)

SBLP t. 4 (R. Ergetowski).

M. Ingot: Prof. dr W.F. Roczn. *Tow. Lit. im. A. Mick.* 1991/1992. J.Cz.

FLUKOWSKI Stefan

[...] W 1939 ożenił się z Marią z Lityńskich primo voto Leszczyńską. [...]

W 1997 w Książnicy Pomorskiej w Szczecinie, w której znajduje się archiwum pisarza, została otwarta Sala S. Flukowskiego (rekonstrukcja jego pracowni), będąca oddziałem Muzeum Literatury. W tymże roku odbył się I Konkurs Literacki im. S. Flukowskiego na debiut książkowy (w dwóch kategoriach: poezja oraz proza i esej), zorganizowany przez Oddział Szczeciński SPP i Książnicę Pomorską.

TWÓRCZOŚĆ

6. Tęsknota za Julią. Komedia w 1 akcie. TV 1958.

31. Napomknięty cieniem. [Wybór wierszy]. Wiersze wybrali: H. Pachłowska, J. Pachłowski. Posł. napisał J. Pachłowski. Szczec.: Książ. Pomor. 1997, 51 s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.).

J. Kosman: Z archiwum S.F. (rosyjskie przyjaźnie). *Bibl. Zach.-Pom.* 1991 nr 1/2. – Z. Bienkowski: F. W tegoż: Ćwierć wieku intymności. Wwa 1993. – L. Szaruga: S.F. W: OLP. Ser. VI t. 4. Kr. 1993. – T. Zwiłnjan Grabowski: Wybieram zawsze dwie drogi, równoległe sobie, Szkiełko o życiu i twórczości S.F. *Bibl. Zach.-Pom.* 1997 nr 3. – B. Sienkiewicz: ... Nie ma nic, a wszystko jest elipsą. W: Logos i mythos w kulturze XX wieku. Pozn. 2003.

B.D.

FOLEJEWSKI Zbigniew
1910-1999

[...] Zmarł 28 lipca 1999 w Victorii w Kanadzie.

TWÓRCZOŚĆ

Studia i artykuły w czasopismach i książkach zbiorowych, m.in.: Picasso, Pirandello i teatr czy-

291

stej formy Witkacego. *Kultura*, Paryż 1986 nr 4 s. 101-110. – Chekhov and Witkacy. Two Forerunners of Contemporary Theatre. W: Slavic Drama. The Questions of Innovation. Ottawa 1991. – Some problems of semantics in painting and in poetry; Maiakovskii, Pasternak and the Italian Manifesto of Futurist Painting. *Canadian Slavonic Papers*, Toronto vol. XXV: 1983 nr 1, przedr. *Zag. Rodz. Lit.* 1995 z. 1/2 s. 57-66.

OPRACOWANIA (wybór)

J. Solecki: Z.F. – international slavist. *Canadian Slavonic Papers*, Toronto 2000 nr 4.

E.G.

FORNALCZYK Feliks

[...] Współpracował nadal z *Rocznikiem Literackim* jako autor omówień współczesnej prozy polskiej (do 1984). W 1986 otrzymał Medal im. M. Kasprzaka, przyznany przez KW PZPR w Poznaniu, w 1987 honorowe odznaki „Za Zasługi w Rozwoju Województwa Zielonogórskiego” oraz „Za Zasługi w Rozwoju Województwa Koszalińskiego”. [...]

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.).

A.K. Waśkiewicz: Śmierć krytyka. *Tyg. Kult.* 1987 nr 51.

B.T.

FRAJLICH Anna

[...] W 1982 podjęła pracę na wydziale slawistyki (Department of Slavic Languages) Columbia University w Nowym Jorku (w 1982-93 zajmowała stanowisko lektora języków słowiańskich, w 1993-99 adjunkta, od 1999 wykładowcy języka polskiego). [...] W 1995-2003 pracowała jako konsultant w Administration Office of the Court State w New Jersey. Wygłosiła wiele prelekcji na uniwersytetach w Stanach Zjednoczonych, a także w Uppsali i Sztokholmie oraz Toronto. Stała uczestniczyła w dorocznych konferencjach slawistycznych organizowanych przez American Association for the Advancement of Slavic Studies oraz American Association of Teachers of Slavic and East European Languages. Liczne artykuły literackie i wiersze publikowała w dodatku *Nowego Dziennika* pt. *Przeгляд Polski* (Nowy Jork, od 1994) oraz w czasopiśmie krajowych, m.in. w *Dekadzie Literackiej* (tu w 1995-96 cykl pt. „Z nowojorskiej perspektywy”), *Regionach* (1997), *Akcencie* (1997, 1999, 2002-03), *Rzeczpospolitej* (1998-2001), *Arkuszu* (1998, 2002), *Midraszu* (1998-99, 2003), *Tygodniku Powszechnym* (1999-2000, 2003) i *Odrze* (2004). W 1999 została członkiem Polskiego PEN Clubu. W 2003 otrzymała nagrodę Fundacji W. i N. Turzańskich w Toron-

to. Odznaczona Krzyżem Kawalerskim Orderu Zasługi RP (2002). Mieszka na Manhattanie w Nowym Jorku.

TWÓRCZOŚĆ

8. Jeszcze w drodze. Wybór wierszy. Wwa: Niezależ. Ofic. Wydawn. 1994, 76 s.

9. W słońcu listopada. [Wiersze]. Kr.: WL 2000, 84 s.

10. Znów szuka mnie wiatr. [Wiersze]. Wwa: Czyt. 2001, 49 s. Wyd. nast.: łącznie z przekł. franc. pt. *Le vent, a nouveau me cherche.* [Przeł.] A.-C. Carls. Soisy-sur-Seine: Editinter 2003, 108 s.; łącznie z przekł. ang. pt. *Between dawn and the wind.* [Przeł. i wstęp:] R. Grol. Austin: Host Publications 2006, 143 s.

Praca redakcyjna

1. *Between Lvov, New York nad Ulysses' Ithaca.* Józef Wittlin – poet, essayist, novelist. [Red.] ... Tor.; New York: Archives of Polish Emigration Series Nicolaus Copernicus University; Department of Slavic Languages and The East Central European Center Columbia University 2001, XIX, 272 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – Wywiady: Nie bylam w Polsce nieobecna. [Rozm.] M. Kornatowska. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 1994 nr z 3 III; Rozmowa z A.F. [Rozm.] T. Zielichowski-Wojniłowicz. *Twórczość* 1999 nr 9; Dwa istnienia rozszczepione. [Rozm.] Cz. Karkowski. [Cz. 1-3]. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2003 nr z 21 XI, 28 XI, 5 XII; Ameryka. [Rozm.] W. Tochman. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2005 nr z 22-23 I.

LP XX w. (M. Jentys).

[Który las:] A.C. Carls. *World Literature Today*, Norman, Oklahoma 1987 nr 2; R. Gorczyńska: Czarne lasy, czarne wody. *Kultura*, Paryż 1987 nr 1/2; T. Witkowski. *The Polish Review*, Nowy Jork 1987 nr 3. – [W. Skalmowski] M. Bronski: Płynność świata. *Kultura*, Paryż 1994 nr 3 [rec.: Ogrodem i ogrodzieniem]. – I. Misiak: Wiersze A.F. *Odra* 1995 nr 4 [rec.: Jeszcze w drodze]. – S. Podobiński: Klerkizm, zmysłowość, polityka w twórczości A.F. W: Kocham więc jestem, Częstochowa 1995. – A. Węgrzyniakowa: Życie w podróży. O liryce A.F. W: „Ktokolwiek jesteś bez ojczyzny...” Łódź 1995. – G. Drabik: Cicha śmiałość. *Akcent* 1997 nr 2. – W. Liègeza: W samym oku cyklonu jest żrenica ciszy. O liryce A.F. *Tygiel Kult.* 1998 nr 3. – J. Żmizdiński: Drzewo i dom. O wierszach A.F. *Polonistyka* 1998 nr 6. – [W słońcu listopada:] E. Dunaj: Znów zaczynasz wierzyć. *Akcent* 2000 nr 3; J. Zieliński: Kruche – odrasta. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2000 nr z 29 IX. – R. Grol: Erotyka i wygnanie. Poezja A.F. W: Życie w przekładzie. Kr. 2001. – N. Gross: Nie przemienię z wiatrem. (Poetka emigracyjna A.F.). *Arch. Emigracji* 2001 z. 4. – J. Anders: Między wiatrem a drzewem. Poezja A.F. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2002 nr z 1 XI. – [Znów szuka mnie wiatr:] P. Śliwiński: Sztuka utrzymywania równowagi. O wierszach A.F. *Tyg. Powsz.* 2002 nr 24; J. Gizella: Jak owad w bursztynie. W: *Węgorz: Pisarze i kopięści.* Kr. 2003. – S.J. Żurek: Sam na sam z poezją. *Akcent* 2003 nr 4 [rec.: W słońcu listopada]. – A. Jamrozek-Sowa: „... i tam gdzie mnie nie

posiało do słońca wyciągam gałęzie". Przyroda w poezji A.F. W: *Poezja polska na obczyźnie*. T. 2. Rzeszów 2005.

B.D.

FRASIK Józef Andrzej

OPRACOWANIA (wybór)

A. Bałuch: *Liryka ciszy i mijania* J.A.F. W teście: *Uważne czytanie*. Kr. 2000. – J. Hłond: *Lirnik „polskiej śpiewności”*. *Akanti* 2004 nr 1. – W.P. Szymański: *Liryka żalu*. W teście: *Między ciemnością a światem*. Kr. 2005 [dot.: *Mój wiatr, moja noc*].

E.G.

FREJDlich Konrad

[...] W 1980-81 był prezesem Stowarzyszenia Twórców Kultury. Od 1981 należał do NSZZ „Solidarność” (wiceprzewodniczący regionalnej sekcji dziennikarzy w Łodzi, redaktor wydanej przez tę sekcję jednodniówki *Reuers*, skonfiskowanej w drukarni 13 grudnia 1981). Po zawieszeniu w stanie wojennym tygodnika *Odgłosy*, został w 1982 zwolniony z pracy w redakcji tego pisma. [...] W 1982 rozwiódł się z Barbarą Zalasą, lekarką, i zawarł związek małżeński z Barbarą Maj, psychologiem. Od 1984 należał do Stowarzyszenia Tłumaczy Polskich (prezes Oddziału Łódzkiego w 1985-99; wiceprezes Zarządu Głównego w 1989-93). W 1989 został ponownie przyjęty do redakcji *Odgłosów*, po odkupieniu w 1990 prawa do tego tytułu przez Dziennikarską Spółdzielnię Pracy „Odgłosy”, zajął w teście spółdzielni stanowisko prezesa; pracę kontynuował także po przejściu pisma przez wydawnictwo Westa Druk, do likwidacji tytułu w 1992 (podp. też K.F.). Od 1992 do likwidacji dziennika w 1994 należał do zespołu redakcyjnego *Głosu Porannego*. W 1995-96 był prezesem spółki La Terre. Wiosną 1996 wyjechał na stypendium do Szwecji (na Gotlandię). Po powrocie do Polski, jesienią 1996 został dziennikarzem w łódzkim Radiu „Parada”, z którym współpracę kontynuował przez następne lata. W 1997 pełnił jednocześnie funkcję redaktora naczelnego *Tygodnika Łódzkiego Parada*, ukazującego się od kwietnia do grudnia tego roku. W 1998 wszedł w skład redakcji *Trybuny Łódzkiej*, a w 2000 podjął pracę w Urzędzie m. Łodzi jako kierownik Oddziału do spraw Informacji i Współpracy z Mediami (do przejścia na emeryturę w 2003). [...] Odznaczony m.in. Złotym Krzyżem Zasługi (1987). [...]

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2005.

B. Zadura: *Nad przekładem „Jaru” [S. Jesienina]*. *Lit. na Świecie* 1987 nr 1, polem. K. Frejdllich: *Spocony podolek*. *Tamże*.

B.T.

FRELEK Ryszard

1929-2007

[...] Po powrocie do Polski zamieszkał w Warszawie. Po przejściu w 1999 na emeryturę kontynuował pracę naukową i dydaktyczną, prowadząc zajęcia w Wyższej Szkole Komunikowania i Mediów Społecznych im. J. Giedroycia w Warszawie. Zmarł 21 października 2007 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

9. *Przed burzą*. Scenariusz telewizyjny. [Współaut.:] W.T. Kowalski.

Przekł. estoń.: Tomi eel 1939. Tallinn 1981.

11. *Słona róża*. [Opowiadanie].

Przekł. ros.: Solenaja roza. [Przel.] N. Eremenko. *Znamja*. Moskwa 1986 nr 12 s. 125-156.

19a. *Kwestia wyboru*. Scenariusz filmowy. TV 1985. Druk fragm. *Sprawy i Ludzie* 1986 nr 22-25.

20. *Wczesny odlot żurawi*. [Utwór dramatyczny w 3 aktach].

Adapt. radio wa: Adapt.: M. Dąbkowski. Radio 1984.

23a. *Chrząszcz dla Agnieszki*. [Wiersze]. Wwa: KAW 1988, [16] s.

26. *Zakole*. Scenariusz filmu telewizyjnego. TV 1988.

27. *Wybitni dyplomaci XX wieku*. [Współaut.:] M. Dobrosielski, B. Sujka. Wwa: Projekt 1996, 327 s.

28. *Księgi miłości i zdrady*. [Powieść o Kazimierzu Wielkim]. Wwa: KAW 2000, 335 s.

29. *Najkrótsza historia dyplomacji*. Wwa: KAW 2000, 400 s.

30. *Dzieje dyplomacji*. Zarys historii stosunków międzynarodowych. Tor.: A. Marszałek 2006, 540 s.

J.Z.

FRONCZEK Zbigniew

Pseud.: Docent Wolny; Gazda; Jacek Baca; (tul); Włodzimierz Wojciechowski, – nadto!: Fronc; Jacek Soplica; Protazy; Stanisław Kruk; Włodzimierz Wójcikowski.

[...] Artykuły, felietony i wywiady ogłaszał m.in. na łamach: *Kamień* (1974-81; także pod pseud. (tul)) i *Nowego Wyrazu* (1977-81; m.in. cykliczna „Kronika literacka”). Drukował też w wychodzącym poza cenzurą *Biuletynie Solidarność Nauczycielska* (1981-89; podp. też pseud.: Docent Wolny, Gazda, Jacek Baca, Włodzimierz Wojciechowski). Był stypendystą paryskiego Funduszu Pomocy Niezależnej Nauce i Literaturze Polskiej oraz Fundu-

¹ Według inf.: J. Smolarz: *Współcześni pisarze regionu lubelskiego*. Lubl. 1999.

szu Jana i Susanne Brzękowskich. Po 1989 publikował w *Tygodniku Kulturalnym* (1989-90; redaktor działu prozy w 1989), *Wokandzie* (1989-91; członek redakcji w 1989), *Gazecie w Lublinie* (regionalnym dodatku *Gazety Wyborczej*, członek redakcji w 1992), piśmie *Na przykład* (1993-94; członek komitetu redakcyjnego w 1993), *Expressie Faktach* (1994; cykl „Wędrowki po regionie”), *Dzienniku* (Lublin, 1994-95; cykl „Legends i sensacje Lubelszczyzny”), *Tygodniu Polskim* (Londyn, 1995-96; cykl „Gawędy o ludziach, miejscach i przedmiotach”), *Tygodniu Belchatowskim* (1996-97; cykl „Kilka słów zwierzeń”), *Naszym Dzienniku* (1999-2001; cykl felietonów „Bez stronniczości” w 1999). W 1992 został członkiem SPP (skarbnik Oddziału Lubelskiego od 2002). W 1997 otrzymał roczne stypendium Ministra Kultury. W 2000 został wyróżniony nagrodą im. W. Hulewicza, przyznaną przez Oddział Warszawski ZLP, a w 2002 nagrodą Skrzydła Ikara. W 2004 objął redakcję czasopisma *Lublin. Kultura i Społeczeństwo*. [...]

TWÓRCZOŚĆ

7. List do Pana Boga w Warszawie. [Felietony]. Lubl.: WŁubel. Nowe 1995, 118 s.

8. Poprawki do portretu. Opowiadania, szkice, reportaże, gawędy. Lubl.: Norbertinum 1997, 304 s.

9. Ludowe opowieści grozy. Duchy, diabły, anioły. Opowiadania, gawędy, relacje, wywiady. Kielce: Gens 1998, 266 s.

10. Odłot. [Powieść]. Lubl.: Norbertinum 2001, 191 s.

Adapt. radiowa wybranych fragmentów pt. *Wojna i ludzie*. [Cz.] 1-4: Adapt.: M. Brzezińska. Radio (Lublin) 2004.

11. Z toporem przez wieki. Legendy, podania, sensacje Lubelszczyzny i Podlasia. Lubl.: Lubel. Wydawn. Lit. 2003, 431 s.

12. O czym milczą umarli. Duchy i zjawy polskich pisarzy. [Gawędy]. Red.: S. Rogala. Kielce: Gens; Lubl.: Lubel. Wydawn. Lit. 2004, 167 s.

13. Wyznania grabarza. Opowiadania i gawędy. Wwa: KiW 2004, 270 s.

14. Przewiska Lublina. Lubl.: Polihymnia 2005, 98 s.

Podtytuł na okł.: Encyklopedia legend, sensacji i anegdot.

Prace redakcyjne

1. Oko, anioł, krzyk. Antologia poezji hiperrealnej. Red.: S. Aleksandrowicz, ..., S. Żurek. Lubl.: KMP [Klub Młodych Pisarzy] 1981, 58 s., [7] k. tab.

2. A. Fiala: Prywatna Australia, czyli według Antoniego z obrazkami. [Powieść]. Red. i korekta ... Lubl.: Ag. Wydawn.-Handlowa A. Dudek 1998, 131 s.

3. S. Żurek: Droga do domu. [Wiersze]. Oprac. red. ... Lubl.: WŁubel. 2003, 64 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

Z. Dmitroca: Eldorado w Bilgoraju. *Zamojski Kwart. Kult.* 1990 nr 4 [rec.: Złoto Bilgoraja]. – W. Bononowicz: Pył drogi i kurz archiwum. *Sycyna* 1996 nr 1 [rec.: List do Pana Boga w Warszawie]. – J. Pleszczyński: Szukam mistrza z Lublina. *Gaz. Wyborcza* 1996 nr 241 [dot. gł. wywiadu z M. Kunderą, ogł. przez Z.W.F. na łamach *Rzeczpospolitej*, nawiąz. P. Wieniawski: Donos do Pana Boga w Warszawie. *Między F. a prawdą. Dz. Wschodni* 1996 nr 288. – [Poprawki do portretu:] Z. Skrok: Odkrywcą tajemnic Krainy Środka. *Sycyna* 1997 nr 22; S. Żurek: Chrystus pod Krasnymstawem. *Prz. Powsz.* 1999 nr 2. – S. Żurek: Duchy, diabły, anioły. *Prz. Powsz.* 1999 nr 12 [rec.: Ludowe opowieści grozy]. – S.J. Królik: Kordian żyje! *Akant* 2002 nr 5 [rec.: Odłot]. – [Z toporem przez wieki:] M. Makarska: Podlasia czar. *Podl. Kwart. Kult.* 2003 nr 4; S. Żurek: F. z toporem. *Ziem. Lubel.* 2004 nr 6. – S. Żurek: Duch w Białej? Widmo poety? *Podl. Kwart. Kult.* 2005 nr 2 [rec.: O czym milczą umarli]. – [Wyznania grabarza:] S. Rogala: Bigos hultajski. *Twórczość* 2006 nr 3; S. Żurek: Cuda wokół nas. *Prz. Powsz.* 2006 nr 10.

B.T.

FRÜHLING Jacek

Przekłady

25. L. Feuchtwanger: Goya. Gorzka droga poznania. [Powieść]. Przel.: ..., J. Grabowski. [Wyd. 8] Wwa: Muza 1998.

27. L. Feuchtwanger: Lisy w winnicy. [Powieść]. Przel. ... Wiersze przel. W. Lewik. Wyd. 4 Wwa: PIW 1977.

29. H. Ibsen: Dom lalki (Nora). Dramat w trzech aktach. Wyd. nast.: [wyd. 3] Wwa: PIW 1985; Wwa: Kama 1995, tamże 1995.

30. H. Ibsen: Dziką kaczką. Dramat w 5 aktach. Wstępem opatrzył J. Giebutowicz. Wyd. nast.: wyd. 2 [właśc. 4] Wwa: PIW 1985; Wr.: Siedmioróg 1993; wyd. 5 Pozn.: Zysk i S-ka 1994, tamże [1995]; wyd. 2 [!] Wwa: Kama [1996]; Wr.: Siedmioróg 1997.

31. H.H. Kirst: 08/15. [Powieść]. T. 1-3. Wyd. nast.: wyd. 3 popraw. Wwa: MON 1987, wyd. 4 tamże 1988.

35. L. Feuchtwanger: Żydówka z Toledo. [Powieść]. Wyd. 2 Wwa: Czyt. 1987.

41. M. Frisch: Stiller. [Powieść]. T. 1-2. Wyd. nast.: [wyd. 4] Wwa: Interart 1994; Wwa: Muza 1999.

56. S. Lenz: Cale miasto mówi... [Powieść]. (Dzieła zebrane). [Wyd. 2] Wwa: Interart 1994.

78. H.H. Kirst: 08/15 na wojnie. [Powieść]. Wwa: Libros; Świat Książki 2000. Zob. poz. 77.

79. H.H. Kirst: 08/15 w koszarach. [Powieść]. Wwa: Libros; Świat Książki 2000. Zob. poz. 77.

80. H.H. Kirst: 08/15 walczy do końca. [Powieść]. Wwa: Libros; Świat Książki 2000. Zob. poz. 77.

OPRACOWANIA (wybór)

I. Trzcńska-Frühlingowa; J.F. *Gaz. Wyborcza* 1998 nr 237. E.G.

FRYBES Stanisław

[...] W styczniu 1944 dzięki zabiegom siatki konspiracyjnej AK został wraz z uczniami wykupiony z więzienia na Pawiaku. W następnych miesiącach przebywał m.in. we Lwowie, skąd przywiózł transport szczepionki przeciwtyfusowej dla getta w Warszawie. [...] Po przejściu w 1993 na emeryturę kontynuował pracę naukową i zajęcia dydaktyczne na UW, m.in. prowadził międzywydziałowe konwersatorium „Literackie pogranicza kultur”. [...] Odznaczony m.in. medalem Sprawiedliwy wśród Narodów Świata, nadawanym przez Instytut Pamięci Narodowej Yad Vashem w Jerozolimie (1997). [...]

TWÓRCZOŚĆ

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych oraz czasopismach, m.in.: *Literatury słowiańskie i literatura porównawcza*. W: *Z polskich studiów slawistycznych*. Ser. 5. Wwa 1978 s. 5-12; *przekł. f r a n c .: Les littératures slaves et la littérature comparée*. W: *Littératures sans frontières*. Clermont-Ferrand 1991 s. 75-80. – *Humor polski i niepolski*. W: *My i oni. Obcość czy wspólnota?* Wwa 1990 s. 99-128; *przekł. f r a n c .: L'humour polonais et non-polonais*. W: *L'humour européen*. Lubl.; Sévres 1993 s. 247-253. – „Małe Ojczyzny” w literaturze pięknej. W: *Pamiętnik XV Powszechnego Zjazdu Historyków Polskich*. T. 1 cz. 2. Tor. 1995 s. 3-12. – *Literatura polska – literatura żydowska. Współistnienie i wzajemne przenikanie*. *Collectanea Theologica* 1996 z. 2 s. 27-37. – *Konteksty porównawcze literatury polskiej i żydowskiej*. W: *Trzy pokolenia*. Wwa 1998 s. 73-80. – *Satyrycy lwowscy w walce z c.k. cenzurą*. W: *Autor – tekst – cenzura*. Wwa 1998 s. 255-365. – *Formes et figures de la satire viennoise et du grotesque en Galicie*. W: *Satire – parodie – pamphlet – caricature*. Rouen 1999 s. 105-114.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – LP XX w. (J.Z. Brudnicki).

B.T.

FRYCIE Stanisław

[...] Był współorganizatorem Piotrkowskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk i w 1991-94 jego prezesem. W 1992-95 kierował Katedrą Filologii Polskiej, a w 1996 został kierownikiem Instytutu Filo-

logii Polskiej i Zakładu Literatury dla Dzieci i Młodzieży na Wydziale Zamiejscowym kieleckiej WSP (od 2000 Akademia Świętokrzyska) w Piotrkowie Trybunalskim. W 1992-94 zajmował stanowisko redaktora naczelnego kwartalnika *Zbliżenia* (od 1993 *Zbliżenia Piotrkowskie*). Wchodził w skład rad naukowych Mazowieckiego Ośrodka Badań Naukowych im. S. Herbsty przy Mazowieckim Towarzystwie Kultury (1993-97) oraz Centralnego Ośrodka Metodycznego Studiów Nauczycielskich przy WSP w Krakowie (1994-2000). W 1994 zorganizował przy Wydziale Zamiejscowym kieleckiej WSP wydawnictwo ciągle *Studia i Materiały Polonistyczne* i objął w nim funkcję przewodniczącego rady redakcyjnej. W 1995-2000 był redaktorem naukowym serii *Lektury Szkolne z Opracowaniem*, wydawanej przez warszawskie wydawnictwo Kama. W 1998 rozpoczął organizowanie studiów polonistycznych w Wyższej Szkole Pedagogicznej Towarzystwa Wiedzy Powszechnej (WSP TWP) w Warszawie; w 2002 został kierownikiem Zakładu Filologii Polskiej na tej uczelni. Był pomysłodawcą i redaktorem naczelnym wydawanej od 2000 przez WSP TWP serii wydawniczej *Portrety Literackie Autorów Lektur Dziecięcych*. [...]

TWÓRCZOŚĆ

5. *Edukacja audiowizualna młodzieży szkolnej w Polsce i na świecie*. [Współaut.:] J. Koblewska. Kielce, Piotrków Trybunalski: Wydawn. WSP 1993, 171 s.

6. *Nieobecni w zbiorowej pamięci. Szkice literackie o życiu kulturalnym Piotrkowa i zapomnianych poetach Ziemi Piotrkowskiej XIX i XX wieku*. Piotrków Trybunalski: Wydawn. PTPN [Piotrkowskiego Tow. Przyj. Nauk] 1993, 124 s.

Zawartość: *Słowo wstępne*. – *Życie kulturalne i literackie Piotrkowa na przełomie XIX i XX w.* – *Zapomniani poeci Ziemi Piotrkowskiej*: Teodozjusz Krzywicki – zapomniany poeta romantyczny; Tytus Chyliczkowski – nieznanemu poetą z czasów przełomu romantyczno-pozytywistycznego; Faustyn Świdzki – pozytywistyczny satyrk i humorysta; Józef Waśniowski – poeta serca i społecznego protestu; Mirosław Dobrzański – redaktor, publicysta i poeta z czasów pozytywizmu i Młodej Polski; Czesława z Witaszewskich Chądzyńska-Fiszera – poetka trzech pokoleń literackich.

7. *Kształcenie literackie w okresie wczesnoszkolnym. Poradnik metodyczny dla nauczycieli klas początkowych*. [Współaut.:] M. Ziółkowska-Sobeczka. Wwa: WSP TWP; Pozn.: Sorus 1995, 214 s. Wyd. 2 popraw. Wwa: WSP TWP 1998.

8. *Współczesna nauka o literaturze dla dzieci i młodzieży i jej przedstawiciele*. Piotrków Trybunalski: Wydawn. Wydz. Zamiejscowego Kieleckiej WSP 1996, 316 s.

Zawartość: *Wstęp*. – *Współczesny stan badań o literaturze dla dzieci i młodzieży*. – *Badacze i krytycy literatury dla dzieci i młodzieży* [37 sylwetek biogr.].

9. Leksykon literatury dla dzieci i młodzieży. [Współaut.:] M. Ziolkowska-Sobecka. Piotrków Trybunalski: Wydawn. Filii Kieleckiej WSP 1999, 420 s.

10. Literatura i szkoła. Studia i szkice literackie. Piotrków Trybunalski: Wydawn. Filii Kieleckiej WSP 2000, 263 s.

Zawartość: Recepcja literatury romantycznej i kult romantyków w galicyjskich szkołach średnich w latach 1863-1918; Literatura romantyczna w szkolnych i domowych lekturach młodzieży; Romantycy na zajęciach pozalekcyjnych. (Obchody rocznicowe, poranki i wieczorki ku czci „trzech wieszczów” oraz inne przejawy kultury romantyków w szkołach galicyjskich); Rozprawy galicyjskich profesorów gimnazjalnych o romantykach i literaturze romantycznej w sprawozdaniach szkolnych. (Bibliografia). – Z dziejów recepcji poezji Norwida w szkole. – O funkcji wychowawczej utworów Adama Mickiewicza. – O roli literatury w edukacji narodowej.

11. Maria Kownacka. Wwa: Wydawn. WSP TWP 2000, 90 s. *Portrety Lit. Autorów Lektur Dziec.*

Zawartość: Szuka literacka Marii Kownackiej [szkie S.F. wraz z wyborem bibliografii, s. 5-46]. – Maria Kownacka i jej pisarstwo w oczach badacza literatury dziecięcej, nauczycieli i czytelników [wybór tekstów krytycznych innych autorów].

12. O szkolnej klasycie, lekturach współczesnych sprzed lat i książkach dla młodzieży. Szkice literackie i krytyczne. Piotrków Trybunalski: Nauk. Wydawn. Piotrkowskie przy Filii AŚ [Akad. Świętokrzyskiej] 2001, 334 s.

Zawartość: Wstęp. – Szkolna klasyka: „Kronika” Galla Anonima; „Beniowski” Juliusza Słowackiego; „Powracająca fala”, „Anielka”, „Placówka” Bolesława Prusa; „Janko Muzykant”, „Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela”, „Latarnik”, „Orso”, „Sachem” Henryka Sienkiewicza; „Miłosierdzie gminy”, „Mendel Gdański”, „Obrazki więzienne” Marii Konopnickiej. – Lektury współczesne sprzed lat: Wiejski egzystencjalista. (O Stanisławie Piętaku i jego twórczości literackiej refleksje czytelnice). Wiąż serdeczna z ziemią rodzinną. (O Julianie Przybosi i jego związkach z Rzeszowszczyzną); Po latach. (O Jerzym Pleśniarowiczu garść wspomnień); „Rdza” Wilhelma Macha; „To i inne opowiadania” Tadeusza Hołuj; „Batalion śmiałych” Władysława Kisielińskiego; „Katarakta” Bogdana Leobla; „Pragnienia”, „Młode ciemności” Zbigniewa Dominy; „Jeszcze miłość” Bogusława Koguta; „Powrót Stanleya Kozdry”, „Dom na Pacyfiku”, „Spotkanie przed bramą” Gerarda Górnickiego; „Anujka i inne opowiadania” Przemysława Bystrzyckiego; „Spadek”, „Śmiech” Jana Marii Gisgesa; „Kiedy ptaki odleciały”, „Bracia” Jana Bolesława Ożoga; „Synowie” Jana Łysakowskiego. – Książki dla młodzieży: O wzroze wychowawczym w młodzieżowej powieści obyczajowej. Uwagi o bohaterze powieści młodzieżowych ze współczesną problematyką (1846-1956); Szkoła w beletrystyce fabularnej Edmunda Niziurskiego; Poezja dla dzieci Józefa Ratajczaka; „Król Agis”, „Syn Heraklesa”, „Heros w okowach” Haliny Rudnickiej; „Tajemnice wyspy Aotea” Stefana Majchrowskiego; „Uważaj! Czarny parasol” Adama Bahdaja; „Błękitna planeta” Marii Kann; „Historia prawie autentyczna” Saturniny Leokadii Wadekiej.

13. Małgorzata Musierowicz. Wwa: WSP TWP 2002, 197 s. *Portrety Lit. Autorów Lektur Dziec.*

Zawartość: O pisarstwie Małgorzaty Musierowicz dla dzieci i młodzieży – pozornie znanym, lecz do końca nierozpoznanym [szkie S.F. wraz z wyborem bibliografii, s. 7-57]. – Małgorzata Musierowicz i jej pisarstwo w oczach krytyków lite-

rackich i czytelników [wybór tekstów krytycznych innych autorów].

14. Kultura języka polskiego. [Autorzy:] ..., M. Jurkowski, K. Sicińska. Wwa: Wydawn. WSP TWP 2005, 273 s.

Podręcznik akademicki.

Studia i szkice w czasopismach i książkach zbiorowych, m.in.: Wpływ filmu i telewizji na dzieci i młodzież w świetle badań naukowych. [Współaut.:] J. Koblewska. *Zbliżenia* 1993 nr 2 s. 29-45. – Witold Nawrocki – historyk literatury i krytyk literacki. *Stud. i Mater. Polonist.* 1996 t. 2 s. 237-279. – Adaptacje i przekłady obcych baśni, bajek i opowieści fantastycznych dla dzieci z lat 1970-1989. W: *Język – Człowiek – Kultura*. Piotrków Trybunalski 2000 s. 203-225. – O funkcji literatury w edukacji narodowej. *Jęz. Pol. w Szk. dla kl. IV-VI* 2000/2001 nr 4 s. 7-16. – Polskie baśnie, bajki i opowieści fantastyczne dla dzieci z lat 1970-1989. W: *Sezanie, otwórz się!* Kr. 2001 s. 66-93. – Wartości ludyczne w prozie dla dzieci i młodzieży Edmunda Niziurskiego. W: *O twórczości Edmunda Niziurskiego*. Kielce 2005 s. 23-40. – Wartości ludyczne w prozie dla dzieci i młodzieży Hanny Ożogowskiej. (1904-1995). W: *Literatura i jej konteksty*. Rzeszów 2005 s. 261-273.

Prace redakcyjne i edytorskie

24a. Nauczanie języka polskiego w szkole średniej. (Materiały metodyczne dla nauczycieli). T. 1-2. Pod red. ... Wwa: IPS MEN [Inst. Programów Szkolnych Min. Edukacji Nar.] 1990, 332 + 333-590 s.

26. *Vademecum maturzysty: Język polski*. Praca zbiorowa pod red. ... Wyd. nast.: [wyd. 2] Wwa: Oświata 1994, tamże: wyd. 3 popraw. i rozszerz. 1996, 424 s., nowe oprac. 2004, 520 s.

27. B. Prus: Anielka. Wstęp i przyp. ... Wwa: Kama 1995, 160 s. *Lektury Szkolne z Opracowaniem*.

28. H. Sienkiewicz: Sachem; Orso. Wstęp i przyp. ... Wwa: Kama 1995, 46 s. *Lektury Szkolne z Opracowaniem*.

29. M. Konopnicka: Miłosierdzie gminy; Mendel gdański; Obrazki więzienne. Wstęp i przyp. ... Wwa: Kama [1996], 101 s. *Lektury Szkolne z Opracowaniem*.

30. *Terażniejszość i przyszłość kultury w Piotrkowskiem*. Praca zbiorowa pod red. ... Piotrków Trybunalski: Wydawn. PTPN [Piotrkowskiego Tow. Przyj. Nauk] 1996, 171 s.

31. H. Sienkiewicz: Latarnik; Janko Muzykant; Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. [Wyd. 2]. Wstęp i przyp. ... Wwa: Kama 1997, 59 s. *Lektury Szkolne z Opracowaniem*.

32. Związani z tą Ziemią. Antologia wierszy współczesnych poetów piotrkowskich. Wybór i oprac. ... Wstęp: Z. Pieczyńska-Gąsior. Piotrków Trybunalski: Wydawn. PTPN [Piotrkowskiego Tow. Przyj. Nauk] 1997, 402 s.

33. [Dwieście] 200 lat Mazurka Dąbrowskiego. Materiały z sesji naukowej zorganizowanej w dniu 11 grudnia 1997 r. przez Instytut Filologii Polskiej Filii Kieleckiej WSP w Piotrkowie Trybunalskim. Pod red. ... Piotrków Trybunalski: Wydawn. Filii Kieleckiej WSP 1998, 91 s.

34. Gall Anonim: Kroniki. Przel. R. Grodecki. Wybór, wstęp i przyp. ... Wwa: Kama 1998, 102 s. *Lektury Szkolne z Opracowaniem.*

35. H. Sienkiewicz: Powracająca fala. Wstęp i przyp. ... Wwa: Kama 1998, 96 s. *Lektury Szkolne z Opracowaniem.*

36. Tradycje kulturalne Piotrkowa i Ziemi Piotrkowskiej. Zbiór rozpraw i artykułów. Pod red. ... Piotrków Trybunalski: Wydawn. PTPN [Piotrkowskiego Tow. Przyj. Nauk] 1999, 168 s.

37. W 200. rocznicę urodzin Adama Mickiewicza. Materiały sesji naukowych zorganizowanych w dniach 21 marca oraz 21 listopada 1998 r. przez Instytut Filologii Polskiej Filii Akademii Świętokrzyskiej w Piotrkowie Trybunalskim. Pod red. [i ze wstępem] ... Piotrków Trybunalski: Nauk. Wydawn. Piotrkowskie 2000, 235 s.

38. W 190. rocznicę urodzin i 150. rocznicę śmierci Juliusza Słowackiego. Materiały z sesji naukowej zorganizowanej w dniu 11 grudnia 1999 r. przez Instytut Filologii Polskiej Filii Akademii Świętokrzyskiej w Piotrkowie Trybunalskim. Pod red. [i ze wstępem] ... Piotrków Trybunalski: Nauk. Wydawn. Piotrkowskie 2000, 126 s.

39. W 75. rocznicę śmierci Władysława Stanisława Reymonta. Materiały z sesji naukowej zorganizowanej w dniu 15 grudnia 2000 roku przez Instytut Filologii Polskiej Filii Akademii Świętokrzyskiej w Piotrkowie Trybunalskim. Pod red. ... Piotrków Trybunalski: Nauk. Wydawn. Piotrkowskie przy Filii AŚ [Akad. Świętokrzyskiej] 2001, 141 s.

40. W 200. rocznicę śmierci Ignacego Krasińskiego. Materiały z sesji naukowej zorganizowanej w dniu 6 grudnia 2001 roku przez Instytut Filologii Polskiej Filii Akademii Świętokrzyskiej w Piotrkowie Trybunalskim. Pod red. ... Piotrków Trybunalski: Nauk. Wydawn. Piotrkowskie 2002, 196 s.

41. W 180. rocznicę urodzin Cypriana Kamila Norwida. Materiały z sesji naukowej zorganizowanej w dniu 15 listopada 2001 roku przez Instytut Filologii Polskiej Filii Akademii Świętokrzyskiej w Piotrkowie Trybunalskim. Pod red. [i ze wstępem] ... Piotrków Trybunalski: Nauk. Wydawn. Piotrkowskie 2002, 155 s.

42. Polska w literaturze ukraińskiej – Ukraina w literaturze polskiej. Materiały z sesji naukowej zorganizowanej w dniu 10-11 czerwca 2002 roku przez Instytut Filologii Polskiej Filii Akademii Świętokrzyskiej w Piotrkowie Trybunalskim. Pod red. ... Piotrków Trybunalski: Nauk. Wydawn. Piotrkowskie 2003, 222 s.

43. „O Janku, co psom szyl buty” i inne wiersze romantyków polskich dla dzieci. Wybór i oprac. ... Kielce: Wydawn. Jedność 2005, 79 s.

44. W świecie humanistycznych wartości. Rozprawy i artykuły o języku, literaturze i humanistycznych pasjach historia literatury i badacza kultury – profesora Witolda Nawrockiego. Prace dedykowane Profesorowi przez współpracowników, przyjaciół i uczniów z okazji 70. rocznicy urodzin i 40. rocznicy działalności naukowej i dydaktycznej pod red. ... Piotrków Trybunalski: Nauk. Wydawn. Piotrkowskie 2006, 396 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – LPD.

S. Dróżdz: O mądrze pojmowany regionalizm [rec.: Nieobecni w zbiorowej pamięci]; W. Goriszowski, P. Kowalik: Synteza wiedzy o oddziaływaniu wychowawczym filmu i telewizji oraz edukacji audiowizualnej młodzieży [rec.: Edukacja audiowizualna młodzieży szkolnej w Polsce i na świecie]. *Zbliżenia Piotrkowskie* 1993 nr 4. – J. Kisson-Jaszczyński: S.F. W teżoż: Prowincjalki. Piotrków Trybunalski 1993. – A. Grochulska. *Nowa Szk.* 1994 nr 2 [rec.: Edukacja audiowizualna młodzieży szkolnej w Polsce i na świecie]. – M. Ziolkowska-Sobecka: S.F. – badacz literatury i pedagog. *Stud. i Mater. Polonist.* 1994 t. 1 [zawiera też bibliogr. prac S.F.], przedr. skrócony w: S. Frycie: Współczesna literatura dla dzieci i młodzieży i jej przedstawiciele. Piotrków Trybunalski 1996. – E. Szefler: Inna koncepcja podręcznika metodycznego do pracy z lekturą w klasach początkowych. *Życie Szk.* 1995 nr 9, przedr. *Res Humanae* 1996 [vol.] 3 [rec.: Kształcenie literackie w okresie wczesnoszkolnym]. – A. Zientarska. *Acta Univ. Lodz. Folia Paedagogica* 1999 [z.] 2 [rec.: Edukacja audiowizualna młodzieży szkolnej w Polsce i na świecie]. – D. Świerczyńska-Jelonek: Leksykon niepożyteczny. *Gulliver* 2000 nr 1 [rec.: Leksykon literatury dla dzieci i młodzieży]. – E. Witczak, I. Kiełtyk-Zaborowska: Bliżej lektur dziecięcych. *Jez. Pol. w Szk. dla kl. IV-VI* 2002/2003 nr 1, *toż Por. Bibl.* 2002 nr 11 [omów. serii *Portrety Literackie Autorów Lektur Dziecięcych*, dot. m.in. S.F.: Małgorzata Musierowicz; Maria Kownacka].

B.T.

FRYDE Ludwik

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (A. Biernacki). – SBLP t. 6 (Z. Szelağ).

G. Herling-Grudziński: Wybór pism F. W teżoż: Wyjścia z milczenia. Wwa 1993 [dot.: Wybór pism krytycznych]. – W. Bolecki: Poetycki model prozy w dwudziestolecu międzywojennym. Kr. 1996, passim. – Cz.P. Dutka: Układ relacyjny o regulach interakcji poznawczej Kridl – Kolaczkowski – F. W teżoż: Literatura – badacz i krytyk. Zielona Góra 2001. – D. Skórczewski: Wyka i F., czyli „brzozowszczyk” contra „klerk”. Wokół pewnego epizodu międzywojennego sporu o krytykę. *Kresy* 2001 nr 1/2.

B.T. 297

F

FURMAGA Lesław

Pseud.: Carl Yesler Desmontt.

[...] Około 2000 zorganizował w miejscowości Łaska niedaleko Sztutowa skansen zabaw dydaktycznych – Autorską Krainę Ortofrajdy. Zajmował się również opracowywaniem komputerowych programów i gier dydaktycznych, m.in. pomagających osobom niewidomym w nauce ortografii. [...]

TWÓRCZOŚĆ

7. Żagle w tarczy. [Powieść dla młodzieży].

ciąg dalszy zob. poz. 9.

9. Kawał nieba. [Powieść dla młodzieży].

Kontynuacja poz. 7.

10. Mały leksykon krzyżówki. W co się bawić... Kilkanaście tysięcy diagramów z autentycznych krzyżówek ułożonych w porządku wg ilości liter oraz alfabetycznie. Gdynia: Przedsiębiorstwo Dystribucji Książek MAG 1993, 350 s.

11. Mały słownik morski. [Wydawn. popularne]. [Współaut.:] J. Wójcicki. Gdynia: Mitel 1993, 266 s.

12. Uniwersalny leksykon hasel do krzyżówek. (Co, kto, kiedy, gdzie...). Gdynia: MAG 1994, 416 s.

13. Kolorowa ortografia – słownik. Elbląg: Quo Vadis 1995, 92 s.

14. Kolorowa ortografia. Elbląg: Quo Vadis 1996, 65 s.

15. Gwałt. [Powieść]. *Głos Wybrz.* 1997 nr 210-251. Podp. pseud.: Carl Yesler Desmontt; rozwiązanie pseud. w nrach 251 i 252.

16. Ortofrajda. Pamięciowo-wzrokowy słownik ortograficzny dla dzieci: h, rz, ó, ż. Sopot: Intergraf 1999, 80 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – Wywiad: Dlaczego napisałem „Gwałt”. Carl Yesler Desmontt ujawnia się! Rozm. K. Korczak. *Głos Wybrz.* 1997 nr 252.

(ag): Żagle w tarczy. *Morze* 1990 nr 5.

B.T.

G

GABRYSIEWICZ-KRZYSZTOFIKOWA Teresa

[...] W 1974 otrzymała odznakę „Zasłużony Działacz Kultury”, w 1976 nagrodę Ministra Kultury i Sztuki oraz Kierownika Wydziału Kultury w Tomaszowie Mazowieckim. [...]

TWÓRCZOŚĆ

5. Wiersze. Wybór i oprac.: Z. Pieczyńska-Gąsior. Posł.: R. Orlewski. Tomaszów Mazow.: Muzeum 1995, 189 s.

Nadto powieści w rkpsach (w posiadaniu siostry, Marii Kowalskiej, w Tomaszowie Mazow.): Pierwiastek z serca. Powst. 1959. – Droga w siebie. Powst. 1971. Druk fragm. *Odgłosy* 1976 nr 20. – Czas motyli. Powst. 1973. – Decyzja. Powst. 1973. – Gniazdo. (T. 1: Jemioluszka. T. 2: O ciepło promienia). Powst. 1974. – Happening. Powst. 1975. Druk fragm. *Odgłosy* 1977 nr 37.

OPRACOWANIA (wybór)

Inf. siostry, M. Kowalskiej, 2005.

Z. Pieczyńska-Gąsior: Esej dla Teresy. Tomaszów Mazow.: Muzeum 1995, 70 s.

B.T.

GACKI Stefan Kordian

TWÓRCZOŚĆ

4a. Wiersze dla Ireny. Rozmyślań część czwarta. Albany, New York: Sigma Press 1979, 40 s.

298 W t. 3 tylko jako wybór wierszy w przekł. franc. z 1982.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (K. Ćwikliński).

A.K. Waśkiewicz: „Nowy klasycyzm” S.K.G. W tegez: W kręgu futuryzmu i awangardy. Wr. 2003.

B.D.

GAJCY Tadeusz

[...] Zginął 16 sierpnia 1944 razem ze Zdzisławem Stroińskim w wysadzonej przez Niemców placówce przy ul. Przejazd 1/3.¹

TWÓRCZOŚĆ

1. Widma. Poemat.

Adapt. radiowa: Adapt.: G. Gronczewska. Radio 1987.

3. Homer i Orchidea. Dramat w 3 aktach.

Adapt. tv: Adapt.: K. Miklaszewski. TV 1974. – radio: Adapt.: S. Ziembicki. Radio 1988; Adapt.: E. Marcinkowska. Radio 1993.

4. Do potomnego. [Poemat].

Adapt. tv: Scenariusz: J. Kanicki, L. Budrecki. TV 1965.

17. Ja i ogień. Baczyński, Gajcy, Trzebiński. [Wiersze]. Wstęp: B. Drozdowski. Wwa: Interart 1994, 111 s. Wyd. nast. tamże 1996.

Tu wiersze T.G., s. 53-81.

18. Ojczyzna z drżącego płomienia. [Wiersze]. Wybór i posł.: W. Smaszcz. Wwa: Pax 1998, 160 s.

¹ Data śmierci wg inf. w Wielkiej encyklopedii Powstania Warszawskiego, T. 5. Wwa 2002.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (E. Zuberbier).

J. Świąch: Motywy religijne w poezji II wojny światowej. W: Religijne aspekty literatury XX wieku. Lubl. 1977. – E. Balcerzan: Dramat estetyzmu. T.G. W tegoż: Poezja polska w latach 1939-1965. Cz. 2. Wwa 1988. – M. Ampel-Rudolf: Językowy kształt metafory T.G. W: Poezja pokolenia wojennego. Rzeszów 1989. – J. Brzozowski. *Pam. Lit.* 1994 z. 1 [dot.: Wybór poezji, 1992]. – J. Dudek: T.G. W teście: Poeci polscy XX w. T. 1. Kr. 1994. – P. Majerski: Poetycka summa T.G. Wprowadzenie do lektury wiersza „Schodząc”. W: Liryka polska XX wieku. Kat. 1994. – J. Marx: T.G. „Wywiozę noc wiosenną przed zwalony dom...”. W tegoż: Dwudziestoletni poeci Warszawy. Wwa 1994 [tu też wybór wierszy T.G.]. – W. Smaszcz: „Mój sen śmiertelny ciałem spełniasz”. W tegoż: Miłość bez jutra. Białystok 1994 [m.in. o T.G.]; tu też wybór wierszy T.G.]. – J. Kwiatkowski: Ciemny dialog. W tegoż: Magia poezji. Kr. 1995. – H. Jaworek: Słownictwo poematu T.G. „Widmo” na tle porównawczym. *Zesz. Nauk. Językozn. Untw. Opol.* 1996 z. 16. – Z. Andres: Symbolika świąt Bożego Narodzenia w poezji T.G. W: Z Bogiem przez wieki. Rzeszów 1998. – K. Łatawiec: „Opowieść wszystkie dzieje raz jeszcze wargą pełną”; „I tak nas uczy umierania piosenka”. W teście: Poezja polska w latach 1939-1956. Kr. 1998. – W.P. Szymański: Przerwana młodość. (Poezja T.G.). W tegoż: Moje dwudziestolecie 1918-1939. Kr. 1998. – Z. Ożóg: „Skrajem jawy uciekać musisz...”. O „Widmach” T.G. W: Oniryczne tematy i konwencje w literaturze polskiej w XX w. Tor. 1999. – I. Glaztel: Niezłomność wymuszona; M. Michalski: G. sztuka portretowa; T. Mizerkiewicz: Szkic do „Portretu” T.G. *Ruch Lit.* 2002 nr 2. – I. Mityk: Trzy motywy w poezji T.G. *Stud. Filol. Akad. Świętokrzys.* 2002 t. 15. – J. Świąch: Uczniowie żagarystów. Parę myśli na temat wojennego katastrofizmu. W: Poezja i poeci w Wilnie. Kr. 2003 [m.in. o T.G.]. – M. Bartyzel: Poezja i groteska – o „Homerze i Orchidei” T.G.; Misterium zaklinalnia rzeczywistości. W teście: „Sztuka i Naród” w Wielkim Teatrze Świata. Tor. 2005. – G. Grochowski: Emblematy zbawienia – emblematy zagłady. „Przejście” T.G.; B. Grodzki: Świadomość na rozdrożu. „Przejście” T.G. *Pam. Lit.* 2005 z. 1.

A.Sz.

GALIS Adam

Przekład

1. M.K. Rawlings: Rocznik. Powieść. [Wyd. 8] Wwa; Prószyński i S-ka 1998.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (K. Œwikliński).

GALA Henryk

TWÓRCZOŚĆ

17. Lustro doliny. [Wiersze]. Łomża: Kontakty 1997. Wyd. 2 tamże 1998 [inf. autora].

18. Odado. [Wiersze]. Drozdowo: Ast Ag, Sztuki 1997, 47 s.

19. Drugie pióro pelikana. Wiersze z lat 1957-1998 w wyborze autora. Łomża: Miej. Dom Kultury – Dom Środowisk Twórczych; Drozdowo: Aster 1999, 177 s.

20. Dopóki teraz. [Wiersze]. Drozdowo: Aster [2000], 79 s.

21. Zapytajcie zwierzaków. [Utwór dramatyczny dla dzieci]. Powst. 2001 [inf. autora].

Przekład: Ask animals. [Przel.] V. Pourer [inf. autora].

22. Skórzany notes. [Wiersze]. Drozdowo: Aster 2003, 62 s.

23. Teatry wiersza. Grafika: P. Karwowski. Łomża: Miej. Dom Kultury – Dom Środowisk Twórczych; Drozdowo: Aster 2003, 139 s.

Przekład: Fromantu – A Verse Play. [Przel.] Ch. Zakrzewski [inf. autora].

24. Liryka i inne wiersze. Łomża: Miej. Dom Kultury – Dom Środowisk Twórczych 2004, 300 s.

25. Scena mała i mniejsza. Łomża: Miej. Dom Kultury – Dom Środowisk Twórczych 2005, 282 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

J.Z.

GALCZYŃSKA Natalia

TWÓRCZOŚĆ

8. Firoseta i czary. Bajki znad Morza Śródziemnego. Przedr. bajki: Książę i kuksańce. Baśń neapolitańska. W: Za siedmioma lasami. Wwa: KAW 1990.

9. Pierścionek Alali. Baśń prowansalska. Kat.: Śląsk 1986, 13 s.

Przekład

20. A. Czechow: Trzy siostry. [Utwór dramatyczny]. Przedr. w: A. Czechow: Wujaszek Wania; Trzy siostry; Wiśniowy sad. Wwa: Świat Literacki 1994.

OPRACOWANIA (wybór)

K. Galczyńska: Srebrna Natalia. Wwa: Świat Książki 2006, 319 s.

E.G.

GALCZYŃSKI Konstanty Ildelfons

[...] W 1945 zawarł związek małżeński z Lucyną (secundo voto Pyka); w 1949 małżeństwo zostało unieważnione.¹ [...]

TWÓRCZOŚĆ

1. Porfirion Osielek czyli Klub Świętokradców. [Powieść]. [Wyd. 2] Wwa: Muza 1997.

5. Młynek do kawy. [Powieść dla dzieci].

¹ Inf.: Byłam prawowitą żoną autora „Zaczarowanej dorożki”. Z Lucyną Pyką rozm. B. Żongolłowicz. *Nouvy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2006 nr z 20 l.

Przekł. litew.: Kavos malūnėlis. [Przel.] V. Dekšnys. [Kaunas] 2006.

Adapt. teatr.: Adapt.: Z. Wojciechowski. Wyst. Łódź, T. Arlekin 1959.

11. Teatrzyk „Zielona Geś”. Wyd. nast. w wyborze: [wyd. 4] Wybór: E. Brzozą. Wwa: NK 1999; Wybór i oprac. red.: M. Gołębniak i L. Zielińska. Wwa: LSW 1999.

Przekł. niem. fragm. pt. Kaloryfery; Die Zentralheizung. W: Polnische dramen. Berlin 1966, – ros.: Teatrik „Zelenyj gus”. [Przel.] A. Eppel, Ju. Juzovskij, W: Sovremennaja pol’skaja p’esa. Moskva 1974; Wyst. Charków, Państwowy T. Lalek im. N. Krupskiej 1988, – serb.-ch orw.: Zelena guska. [Przel.] P. Mioč. Dubrovnik 1997.

Adapt. radiowa: Adapt.: E. Hartwig. Radio 1988, – teatr.: Adapt. i reż.: M. Gaj. Wyst. Kr., T. Lud. 1988; Scenariusz i reż.: J. Kilian. Wyst. Wwa, T. Pol. 2000.

15. Listy z fiołkiem. Wyd. 5 [właśc. 8] Białystok: Luk 1992.

16. Zaczarowana dorożka. [Wiersze]. Wyd. nast.: [wyd. 2] Wwa: Zielona Geś 1995; Tor.: Ofic. Drużarska Książ. Miejs. [1998]; Wwa: Czyt. 1999.

35. Poezje. [Wyd. 7] Wwa: Czyt. 2000.

40. Wybór poezji. Oprac. M. Wyka. Wyd. 6 zmien. Wr.: Ossol. 2003.

44. Kronika olsztyńska. [Wiersze]. Wyd. nast.: [wyd. 4] Wwa: Zielona Geś 1996; Bielsko-Biała: Buffi 2001.

56. Wielkanoc Jana Sebastiana Bacha. [Wiersze]. [Wyd. 2] Wwa: Zielona Geś 1996.

60. Erotyki. Wybór i oprac.: S. Stanuch. Wyd. 2 [właśc. 3] Kr.: Sponsor 1993.

66a. „Już Kocham cię tyle lat”. Wybór poezji. Wstęp i wybór: B. Zadura. Lubl.: Multico [1994], 126 s.

66b. Liryki i satyry. Wyboru dokonał A. Wasilewski. Wwa: Muza 1994, 271 s. Wyd. nast. tamże 1996.

71. Wyprzedaj poezji. Wybór: T. Wójcik. Wwa: Kama 1994, 99 s.

72. O wieczornych rżesach Natalii. [Wiersze]. Wwa: Zielona Geś 1996, [48] s.

73. Warszawski wiatr. Strofy o Warszawie. Wybór: K. Gałczyńska. Wwa: Zielona Geś 1996, 110 s.

74. Wiersze i inne utwory. Lekcja literatury z M. Wyką. Kr.: WL 1997, 208 s.

Zawiera szkic M. Wyki: Twarz i maski poety, – oraz wybór wierszy, wybór z Teatrzyku „Zielona Geś” [poz. 11] i wybór z „Listów z fiołkiem” [poz. 15].

75. Wyspy szczęśliwe. Liryka. Wybór i słowo o wierszach: K. Gałczyńska. Wwa: KiW 1997, 231 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 3 [!] 2000, wyd. 4 2004.

76. Serwus, madonna. Poezje. Wybór i posł.: K. Gałczyńska. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1998, 515 s.

77. Ulica szarlatanów. [Wiersze]. Wstęp: M. Cisło. Wwa: Prószyński i S-ka 1998, 92 s.

78. Liryki najpiękniejsze. Wybór: A. Madyda. Tor.: Algo 1999, 74 s.

79. Wiersze na polskich obłokach. Poezje, „Zielona Geś”, „Listy z fiołkiem”. Wybór i wstęp: Z. Feddecki. Wwa: Świat Książki 1999, 628 s. Zob. poz. 11, 15.

80. Zaczarowana dorożka i inne wiersze. Wybrała i wstępem opatrzyła K. Gałczyńska. Wwa: Anagram 1999, 177 s.

81. Cudotwórca z Mejszagoly. [Wiersze]. [Red. K. Gałczyńska]. Wwa: Muza 2000, 188 s.

82. Wiersze i fragmenty. Wybór i oprac.: K. Gałczyńska. Wwa: Ad Oculos 2000, 223 s.

83. Dzieła wybrane. Wwa: Czyt. 2002.

T. 1. Poezje. Wybór i oprac.: K. Gałczyńska. Wstęp: K. Jeleński. 599 s.

T. 2. Próby teatralne. Wybór i oprac.: K. Gałczyńska. 503 s.

T. 3. Proza. Wybór, oprac., noty i przyp.: K. Gałczyńska. 501 s.

84. Dlaczego ogórek nie śpiewa? [Wiersze]. Wybór: K. Gałczyńska. Wwa: Świat Książki 2003, 79 s.

85. Gałczyński dzieciom. [Wiersze]. Wwa: LSW 2003, 73 s.

86. Ja, Konstanty. Ich, Konstantin. Liryka Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego po polsku, niemiecku i rosyjsku. Wybór, układ i słowo wstępne: K. Gałczyńska. Wwa: KiW 2003, 142 s.

87. Wiersze z Prania. Wybór, posł. i noty: K. Gałczyńska. Wwa: Iskry 2003, 155 s.

88. Wiersze zebrane. Wyboru dokonała i kalendarium opatrzyła K. Gałczyńska. Przedm.: A. Gronczewski. Wwa: LSW 2003, 946 s.

89. Chcieliście Polski, no to ją macie. Skumbrie w tomacie. Wybór i oprac.: K. Gałczyńska. Pułtusk, Wwa: Ofic. Wydawn. Aspra-JR 2005, 144 s.

90. Pozdrowienia dla czarodzieja. Korespondencja Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego. Wybór listów, wstęp i komentarze: K. Gałczyńska. Pozn.: Świat Książki 2005, 327 s.

91. Serwus, Madonna. Wiersze dla Natalii. Wybór i posł.: K. Gałczyńska. Wwa: Iskry 2005, 135 s.

Nadto wydania osobne poszczególnych wierszy w opracowaniu muzycznym: Kołysanka. [Muz.:] M. Makowski. W: Jesienny wiatr i inne pieśni. Kr.: PWM [1974], s. 12-16. – Śpiąca dziewczynka. [Muz.:] L.B. Landowski. W: Trzy pieśni dziecięce. Kr.: PWM [1976], s. 3-6. – Dwie pieśni. [Muz.:] S. Prószyński. Wwa: ZG Pol. Związku Chórów i Orkiestr 1986, 9 s. – Śpiąca dziewczynka. [Muz.:] J. Netter. Wwa:

ski: Smutny liryz z Prania, – S. Stanik; G. i „Prosto z Mostu”, *Nova Mysl Pol.* 2003 nr 12, – M. Urbanek; Skumbrie w tomacie i ozór na szaro, *Polityka* 2003 nr 49, – E. Walaszczuk; Beniaminek czy Kopicuszek? (O „Młynku do kawy” K.I.G.), *Gultur 2003* nr 1, – D. Walczak-Dalanois; K.I.G. à la Bruxelles, W: For East is East, Leuven 2003, – M. Wyka; Wjazd na wielorybie, albo G. dziś, *Dekada Lit.* 2003 nr 3/4, – M. Wyka; Zaproszenie do placu, zaproszenie do kultury, Pół wieku z G. *Tyż. Powsz.* 2003 nr 49, – J. Zieliński; Wirtuoz, *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2003 nr z 19 XII, – A. Gieński; Poezja i minidramat Gałczyńskiego. Interpretacje utworów, Opole: Inst. Filol. Pol. Uniw. Opol., 2004, 192 s. – Gałczyński po latach. Sympozjon, Neapol 23-24 maja 2003. Pod red. J. Żurawskiej. Kr.: Collegium Columbinum 2004, 154 s. Izawiera: J. Żurawska: Otwarcie Sympozjonu; K. Gałczyńska: „Moja poezja to są proste dziwy...”; N. Minissi: Narodziny „szarlatana”. (Tworzenie się formy poetyckiej K.I.G.); M. Wyka; G., a kultura popularna; M. Dąbrowski; Estetyka ironii u G.; J. Olejniczak; Miłosz czyta G.; A. Kulawik; Kolczyki „Baraniej Mordy”; T. Stepien; Wokół „Końca świata” K.I.G.; J. Żurawska; Fajerwerki K.I.G.; J.S. Ossowski; Głosy do egzystencjalizmu K.I.G.; T. Wilkoń; Motywy światła i muzyki w poezji K.I.G.; P. Lewiński; Poezja K.I.G. w piósenku ludowej; J.S. Ossowski; Informacja o dyskusji przy otwartym stole. – W. Kass; Pęknięte struny pełni. Wokół Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego. Olsztyn, Pranie: Agencja WIT Wiltoł Mierzejewski 2004, 93 s. – Mag w cylindrze. O pisarstwie Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego. Pod red. J. Rochońskiego, Pultusk: WSH [Wyższa Szkoła Humanist.] im. A. Głęystora w Pultusku 2004, 231 s. Izawiera: A. Lam; Inkrustacja, parodia i parafraza w liryce G.; J.Z. Lichański; Poeta i wartości: wokół „Niobe” K.I.G. Liryka i retoryka; E. Kasperski; Prepostmodernista? O groteskach K.I.G.; M. Dąbrowski; Polilog G.; H. Gosk; Wielka Historia, a historie nie z tej ziemi K.I.G. Akcenty historiograficzne „Zielonej Gęsi”, przedw. w teżej; Zamiatk końca historii. Wwa 2005; T. Wójcik; Europa G.; S. Siekierski; Kochany i potępiany – kilka refleksji o recepcji twórczości K.I.G.; A. Krystoszyk; Recepcja twórczości K.I.G. w szkole; A. Bazilewicz; Rosja: G. na nowo; W. Sadowski; Graficzno-przestrzenne aspekty wersyfikacji G.; A.Z. Makowiecki; G. w legendzie literackiej; M. Satora; Wiersze K.I.G. na lamach prasy dziecięcej, *Poezja i Dziecko* 2004 nr 1, – A. Tchórzewski; Dostrzegać tylko to, co się chce widzieć. („Skumbrie w tomacie” K.I.G.: Naciągane interpretacje i zabawny wiersz); Pozorny happy end. (G. i socrealizm). W teżej; Z poczekalni na Parnas, Tor, 2004, – A. Bernat; O wyższości listów z fiołkiem nad e-mailami, *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2005 nr z 4 III [rec.: Pozdrowienia dla czarodziejal, – Z. Chojnowski; Wokół „mazurskiej” legendy K.I.G. W: Epoka przemian. Rzeszów 2005, – Dzieło i życie Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego. Pod red. A. Kulawika i J.S. Ossowskiego, T. 1-2. Kr.: Collegium Columbinum 2005, 441 + 447-892 s. Izawartość t. I: Cz. pierwsza. Między poetyką i poezją; I. Groteski i humor; E. Sidoruk; G. – mistrz poetyckiej groteski, I. Mityk; Groteska w „Zielonej Gęsi” G.; B. Grzybkiewicz; Pękłowana baronowa, czyli o „czarnym” humorze K.I.G., – II. Wokół muzyki; J. Żurawska; Muzyczna struktura poematów K.I.G. i jego libretta operowe; W. Ligęza; Muzyka jako święto w liryce K.I.G.; M. Zdanecka; „Z panią Muzyką błędzić przez pokoje” – muzyka i przestrzeń w twórczości K.I.G., – III. Znaczenia i interpretacje; M. Jedrychowska; G. paradymat miłosej ekspresji; R. Dźwigół; Kobieta w poezji K.I.G., – IV. Między językami i tekstami; A.Z. Budrewicz; „Bo czas się zaczarował” – „Snu nocy letniej” tłumaczenie G.; R. Przybylska; „Noc” – szkic do słownika poetyckiego G.; Z. Kubiszyn-Mędrala; Szkic do poetyckiego obrazu księżycy w poezji K.I.G.; M. Kawka; Dyskurs miłosny w poezji K.I.G.; W. Śliwiński; Linearne sposoby

kształtowania grup nominalnych w poezji K.I.G. (na przykładzie „Kroniki olsztyńskiej” i „Pieśni”), – Cz. druga. W stronę kultury; I. Języki – obrazy – sytuacje; A. Lam; Aluzje literackie, szyfry i cytaty w poezji G.; M. Karwala; O ikonocznosci poezji K.I.G.; K. Data; Dialog w poezji K.I.G.; K. Latawiec; K.I.G. i Jacques Prevert – sytuacje liryczne; R. Rittel; K.I.G. dyskurs o cierpieniu. Analiza językowo-kulturowa, – II. Konteksty – strategie – porównania; D. Walczak-Dalanois; Kategoria „GDZIE INDZIEJ” w poezji K.I.G.; A. Gomółka; Mistrz Konstantego postawa wobec życia. Biofilia jako strategia poetycka; M. Bolińska; W przestrzeni (nie)świadomego? (między „Końcem świata” K.I.G. a „Andante con speranza” J. Domagallik), – III. W orbicie szkoły; R. Jedliński; Miejsce K.I.G. w podręcznikach języka polskiego dla szkół podstawowych; D. Orzeł; Twórczość K.I.G. w szkolnych programach nauczania; B. Guzik; Dzieło słowem malowane. Ołtarz Mariacki i poemat „Wit Stwosz” K.I.G. w recepcji uczniowskiej; A. Baluch; Socrealistyczna topika w „dziecięcych” wierszach K.I.G., – IV. Wymiary biografii; K. Gałczyńska; Natalia i dom w twórczości G.; R. Lubas-Bartoszyńska; Kamyki autobiograficznej mozaiki poetyckiej K.I.G. – Zawartość t. II: Cz. trzecia. Zagadnienia historycznoliterackie; I. Wobec tradycji dawnej; K. Biliński; Motywy biblijne w poezji K.I.G. (1923-1946); S. Stabryla; Rewokacje klasyczne w poezji K.I.G.; J. Okoń; K.I.G. wobec tradycji staropolskich (na przykładzie poematu „Wit Stwosz”); J.Z. Lichański; Z Bizancjum do Nieborowa, czyli o jednej Europie. „Niobe” – po pięćdziesięciu latach. Liryka i retoryka; S.J. Rittel; K.I.G. „Niobe” w relacjach dwóch kultur; D. Kulczycka; K.I.G. wobec dziedzictwa romantycznego, Mickiewicz – Słowacki – Norwid, – II. Dwudziestolecie międzywojenne; B. Faron; K.I.G. w kręgu „Kwadręgi”, przedw. w Literatura, kulturoznawstwo, uniwersytet. Kr. 2005; A. Szóstak; „Śnię wspaniałe pomysły”. Fantastyczne światy międzywojennej poezji K.I.G.; T. Bujnicksi; W kręgu „Kukulki” i „Smorgonii” (Bujnicksi i G.); T. Stepien; „Serwus, madonna”, Wokół utworów poetyckich (1937) K.I.G., – III. W latach wojny i emigracji; S. Stabro; Pomędzy dziaruszem a dziennikiem. Życie nie ciałkiem na niby. O „Notatniku” obozowym K.I.G.; Z. Zarębianka; Epifania negatywna w „Notatkach z nieudanych rekolekcji paryskich” K.I.G., – IV. W Polsce pojałtańskiej; S. Burkot; Dwa krakowskie wiersze K.I.G.; W. Próchnicki; Poeta i krytyk; E. Głębiacka; Czy Dąbrowska nie lubita G.? – dzieje jednego przypisu; M. Stepien; Liryka, liryka i... polityka, albo K.I.G. w roli Stańczyka, przedw. w teżej; Jak grecka tragedia. Kr. 2005; S. Gębała; „Listy z fiołkiem” wobec nowomowy (przydług felieton), – V. Ku współczesności; M. Sobotková; K.I.G. w środowisku czeskim; Z. Jarzębowski; Szczecińska adaptacja radiowa „Porfiriona Osielka”, K.I.G. (w kontekście lokalnych rozważań rocznicowych); J. Olejniczak; Gdyby nie było G....; J.S. Ossowski; Portret G. w „Zniewolonym umyśle” jako reprodukcja, – P. Mitzner; G. Zakładki. *Zesz. Lit.* 2005 nr 91, – M. Radziwon; Listy Nawskros-poety. *Gaz. Wybórcza* 2005 nr 20 [rec.: Pozdrowienia dla czarodziejal, – W.P. Szymański; O nowych tomikach G. [dot. wyd. w 1951-1952; Niobe; Wit Stwosz; Wiersze liryczne]; Z „wielką walką rozpoczął”. W teżej; Między ciemnością a światem. Kr. 2005, – E. Jaskółtowa; Dygresje na marginesie „Żony Łota” z Teatryku „Zielona Gęś” K.I.G. W teżej; Kto to był? Kat. 2006.

B.D.

GAŁUSZKA Jerzy

OPRACOWANIA (wybór)

J.Z. Duda; Żywi i martwi. *Kontrasty* 1990 nr 8.

B.L.

GALUSZKA Józef Aleksander

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (R. Lubas).

S. Stanik: Powrót poety, *Kierunki* 1989 nr 21 [rec.: Wybór poezji].

B.T.

GARLIŃSKI Józef
1913-2005

[...] Recenzje literackie ogłaszał nadal m.in. w wydawanych w Londynie *Tygodniu Polskim* (1988) i *Pamiętniku Literackim*, którego redaktorem był do 2003. Kontynuował też współpracę w paryską *Kulturę*, publikując cykl „List z Londynu” (1991-92). W 1994 otrzymał nagrodę im. J. Łojka za książkę „Polska w drugiej wojnie światowej” i całokształt twórczości historycznej. Był członkiem Międzynarodowej Rady Oświęcimskiej. W 2003 ustąpił ze stanowiska prezesa Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie. Odznaczony Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski (1995). Zmarł 29 listopada 2005 w Londynie.

TWÓRCZOŚĆ

7. Świat mojej pamięci. Wspomnień tom drugi. Londyn, Wwa: Volumen 1998, 491 s.

Prace z dziedziny historii

2. Fighting Auschwitz. The resistance movement in the concentration camp. Wyd. nast.: [wyd. 5] [Alexandria, Vancouver:] Time Life [1993]; London: Orbis Books 1994.

5. Enigma. Tajemnica drugiej wojny światowej. [Wyd. 2] Lubl.: Wydawn. UMCS 1999.

7. Polska w drugiej wojnie światowej. [Wyd. 5] Wwa: Volumen; Bellona 1994.

Wersja ang.: Poland in the second world war. [Wyd. 4] Basingstoke, New York: Palgrave 2001, XXI, 380 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Pisarze i politycy. [Rozm.] M. Korab. *Kontakt*, Paryż 1986 nr 9; Rozmowa z drem J.G., prezesem Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie. *Spotkania** 1987 nr 32; Rozsiani po świecie, Rozmowa z prezesem Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie, dr J.G. [Rozm.] A. Baniewicz. *Mos** 1989 nr 22; Świat jest niedoinformowany. [Rozm.] A. Baniewicz. *Rzeczpospolita* 1991 nr 159; Gdybym poszedł po linii literatury pięknej, to bym robił to, co można robić w kraju... Z J.G. rozm. J. Dąbala. W: Londyn – Toronto – Vancouver. Lubl. 1993; Być albo nie być. Rozmowa z J.G. o przyszłości Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie. [Rozm.] R. Wasiak Taylor. *Tydz. Pol.*, Londyn 2000 nr 12.

LP XX w. (M. Jentys).

A. Baniewicz: Podszewka II wojny. *Rzeczpospolita* 1991 nr 206 [rec.: Szwajcarski korytarz]. – [Oświęcim walczący] A.K. Kunert. *Rzeczpospolita* 1992 nr 245; A. Cyra: Monografia konspiracji obozowej w KL Auschwitz. *Wojs. Prz. Hist.* 1993 nr 4, przedr. w *Zesz. Oświęc.* 1995 z. 21; R. Pietrzak: To wspaniałe pokolenie. *Nowe Książ.* 1994 nr 2 [dot. też: Świat mojej pamięci]. – J. Jasiński. *Prz. Więziennictwa Pol.* 1996 nr 12/13 [rec.: Niezapomniane lata]. – J. Korczak: G. i świat jego pamięci. *Arkusze* 2000 nr 7 [rec.: Świat mojej pamięci. Wspomnień tom drugi]. – J.R. Krzyżanowski: J.G. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2005 nr z 16 XII.

B.D.

GAWLIK Jan Paweł

Krypt.: (g).

[...] Podczas niemieckiej okupacji Lwowa uczył się w Szkole Rzemiosł Artystycznych. [...] W 1955-56 pracował jako redaktor w Wydawnictwie Literackim w Krakowie. [...] W 1974 otrzymał (wspólnie z Jerzym Jarockim, Konradem Swinarskim i Andrzejem Wajdą) nagrodę *Polityki* Drożdże 1974 za nowatorską działalność teatralną, w 1979 nagrodę I stopnia Komitetu do spraw Radia i Telewizji. [...] W miesięcznikach *Filatelistyka* (1994-2001), a następnie *Przeгляд Filatelistyczny* prowadził stały felieton pt. „Fanaberie i herezje”. W 2002 zrezygnował z członkostwa w ZLP. [...] Odznaczony m.in. Medalem Komisji Edukacji Narodowej (1979). [...]

TWÓRCZOŚĆ

2. Portret. Tragifarsa współczesna.

Pierwotny tytuł: Nasze nowe życie.

A d a p t. t v pt. Nasze nowe życie: Adapt. J. Hoffman. TV 1967.

3. Tor. Komedia o ludziach i samochodach.

A d a p t. r a d i o w a pt. Grand Prix trwa: Adapt.: A.W. Piotrowski. Radio 1963.

4. Pokusa. Komedia współczesna w 2 aktach. TV 1968.

7. Egzamin. Sztuka w 2 częściach.

P r z e k l.: b u l g. Wyst. Warna, Dramaticean Teat'r 1978, – c z e s.: Zkouska. [Przeł.] J. Simonides. Praha 1978.

Prace redakcyjne

2. Radio: szanse i wyzwania. Materiały konferencji Kulturotwórcza rola radia, Kraków 14-15 lutego 1997. Red. prowadzący T. Leśniak. Oprac. tekstów ... Kr.: Międzynarodowe Centrum Kultury; Pol. Radio 1997, 134 s.

3. Mistrzowie światła. Impresjonizm kalifornijski 1890-1930. Międzynarodowe Centrum Kultury. [Katalog wystawy]. Autor i kurator wystawy: J. Stern. Oprac. red.: T. Leśniak, ... Tłum.: P. Łopatka, P. Pieńkowski. Kr.: Międzynarodowe Centrum Kultury 2003, 186 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

K. Pleśniarowicz: Teatr w życiu, życie w teatrze. W te-
goż: Teatr nie-ludzkiej formy. Kr. 1994 [dot. m.in.: Egzamin].
M.K.-K.

GAWORSKI Henryk

Pseud.: HG; G.D.

TWÓRCZOŚĆ

11. Rodowód. [Powieść].

Przekł. białorus.: Radaslounaja: apovesć. [Przeł.]
P. Stefanovic. W: Zamezny detektju, Minsk 1991.

16. Jelenie jedzą klejnoty. [Powieść].

Przekł. łotew.: Briezī ed darglietas. [Przeł.] S. Brice. W:
Polu detektivs. Rīga 1990.

OPRACOWANIA (wybór)

S. Barańczak: Fredek, jesteś cudny, czyli Major w kama-
szach. W tegoż: Książki najgorsze (1975-1980). Kr.: Wydawn.
KOS* [Krak. Ofic. Studentów] 1981 [właśc. 1982] [rec.: Jele-
nie jedzą klejnoty].

M.K.-K.

GAŚSIOROWSKI Krzysztof

[...] Do 1991 był zastępcą redaktora naczelnego
Poezji. Otrzymał nagrody: Międzynarodowego Li-
stopada Poetyckiego (1986), im. C. Norwida (2003),
przyznawaną przez Sejmik Województwa Mazo-
wieckiego, i Ministra Kultury (2005). Odznaczony
medalem „Za Zasługi dla Rozwoju Kultury na Ma-
zowszu” (1987), Krzyżem Komandorskim Orderu
Odrodzenia Polski (2002). [...]

TWÓRCZOŚĆ

8. Mała cząstka innych ludzi. [Monodram]. Pra-
prem. Wwa, T. Lit. 1987. Radio 2004.

15. Wybór z tomu pt. Milczenie Minotaura. Po-
wst. 1987. Wyd. całości zob. poz. 18.

Nagroda im. J. Słowackiego przyznawana przez Klub Poetów
przy Oddz. Warsz. ZLP w 1987.

17. Gemmy w kości policzkowej i inne linie
papilarne. [Wiersze]. Piła: Pracownia Literacka ATUT
1993. Wyd. poszerz. Tor.: A. Marszałek 2005, 133 s.

18. Milczenie Minotaura, Wiersze z lat osiem-
dziesiątych. Kr.: WL 1994, 101 s. Por. poz. 15.

19. Warszawa jako kosmos wewnętrzny. Sny
i zjawy. Esej poetycki. [Wiersze, proza i szkice lite-
rackie]. Wwa: Przedświt 1997, 138 s.

20. Biedne dwunożne mgły. [Wiersze]. Wybór
autora i E. Pośpiech. Gdańsk: Tower Press 2001,
164 s.

Nagroda im. W. Reymonta za książkę roku 2001.

21. Gorgona, mamka bogów. [Wiersze]. Wwa:
IBIS 2002, 55 s.

304 Nagroda Fundacji Kultury.

22. Norwid. Wieszczy-suffer. [Szkice]. Kielce: Ston
2 [2002], 226 s.

23. Yvell. Ballady i romanse SF. Tor.: A. Marsza-
łek 2003, 90 s. Wyd. 2 tamże 2003.

24. Czarne ścieżki. W obliczu śmierci Jana Paw-
ła II. [Wiersze]. Wwa: Wydawn. Emka 2005, 76 s.

25. Pod powierzchnią pogody i Historii. Wier-
sze i do-opisy. Wwa: ASTRA – JR 2005, 305 s.

26. Dwa gołębie temu (aporie). (Cytaty i obra-
zy; runy i ryty). Łódź: Wydawn. Astra 2006, 40 s.

27. Rdzowłosa i inne pijaństwa. [Wiersze]. Łódź:
Astr 2007, 90 s.

Prace redakcyjne

5. Od Kochanowskiego do Szymborskiej... An-
tologia poezji polskiej. Wyboru dokonał M. Wawrz-
kiewicz przy współpracy ... Wwa: KiW 1997, 430.

6. Coś własnego. Wiersze poetów „Hybryd”.
Wybór, wstęp i posł. ... Kielce: Ston 2 2002, 155 s.

7. Mimo milczenia. Antologia XXXI Warszaw-
skiej Jesieni Poezji. Wybór i red.: A. Gnarowski;
współpraca: G. Wojtkowska, ..., M. Wawrzki-
ewicz. Wwa: ZLP, Oddział; Kielce: Ston 2 2002, 303 s.

8. Pora poezji. Antologia XXXII Warszawskiej
Jesieni Poezji. Wybór i red.: A. Gnarowski; wspó-
lpraca: ..., S. Jurkowski, M. Wawrzki-
ewicz. Wwa: ZLP, Zarząd Oddziału; Piaseczno: [Urząd Miasta
i Gminy] 2003, 79 s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.)

L. Szaruga: Segmenty: Zmiana. *Obecność* 1987 nr 18 [rec.:
Z punktu widzenia UFO]. – M. Kisiel: Wiersze odnalezione.
Nowe Książ. 2001 nr 8 [rec.: Biedne dwunożne mgły]. – K. Li-
sowski: Gorgona albo kapłanka w masce. *Nowe Książ.* 2003
nr 5 [rec.: Gorgona, mamka bogów]. – J. Gizella: Na odcie-
ście... *Nowe Książ.* 2005 nr 10 [rec.: Czarne ścieżki].

J.Z.

GERHARD Jan¹

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.)

Z. Pudysz: Zabójstwo z premedytacją. Wwa: KiW 1987,
230 s. – G. Motyka: „Łuny w Bieszczadach” J.G. a prawda
historyczna. W: Polacy o Ukraińcach, Ukraińcy o Polakach.
Gdańsk 1993. – S. Uliasz: Motywy ukraińskie w literaturze
polskiej XX w. *Fraza* 1993 nr 3/4 [m.in. dot. J.G.J.]. – G. Moty-
ka: Nie było zamachu na Waltera. *Polityka* 2007 nr 12.

M.K.-K.

¹ Wg Z. Żygulskiego (III Państwowe Liceum i Gimnazjum
im. Króla Batorego we Lwowie (nr 561), lata szkolne 1867/68-
1938/39. Kr. 2007) właśc. imię i nazwisko: Wiktor Bardach.

GERŁOWSKI Andrzej
1939-1996

[...] Zmarł 26 lipca 1996 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

5. Stabilne życie Roberta K. [Powieść].

A d a p t. t. v. pt. Hiény: Adapt.: K. Tarnas. TV 1981 [jako 14 odcinek serialu „07 zgłoś się”].

9a. Dwie wigilie. Scenariusz filmu telewizyjnego. [Współaut.:] K. Tarnas. TV 1986.

Na podstawie opowiadań z tomu Grzeszni (poz. 10).

Nadto utwory w rkpśie powst. po 1989 (inf.: P. Kuncewicz: Leksykon polskich pisarzy współczesnych. T. 1. Wwa 1995): Gang starców. [Powieść]. – Włościanin. [Opowieść o W. Witosiel].

OPRACOWANIA (wybór)

A. Nowak: Co z naszym sumieniem? *Argumenty* 1989 nr 10 [rec.: Piknik w nocy; Grzeszni].

GERSON-DĄBROWSKA Maria

TWÓRCZOŚĆ

10. Laleczka z saskiej porcelany. Historia w 4 odsłonach. Radio 1930.

Przekład i przeróbka

2. Nasi przyjaciele. [Opowiadania]. [Wyd. 5] Wwa: NK 1986.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (G. Leszczyński).

GĘBIK Władysław

[...] W 1985 otrzymał Medal Rodła, przyznawany przez Stowarzyszenie „Wisła-Odra”. [...]

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (T. Oracki).

M. Kuc: Pod znakiem Rodła. *Scena* 1984 nr 4. – Mądry przed szkodą. Wspomnienia o Władysławie Gębiku. Wstęp i oprac.: J. Chłosta. Wwa: Civitas Christiana 1995, 155 s.

J.Z.

GICGIER Tadeusz
1927-2005

[...] W 1947 uzyskał świadectwo dojrzałości w Liceum Ogólnokształcącym im. S. Żeromskiego w Łodzi. [...] Był autorem i współautorem cykli audycji radiowych, m.in. „Studio nad Łódką”, „Pegaz pod gazem”, „Podróże bliższe i dalsze”, „Szkice do por-

tretów”. [...] Był członkiem SD i Klubu Pisarzy im. B. Prusa przy SD. W 1981-82 należał do Grupy Poetów „Jasień”. W 1987 wchodził w skład Rady Społeczno-Gospodarczej przy Radzie Narodowej m. Łodzi. [...] Odznaczony m.in. Honorową Odznaką Województwa Łódzkiego (1971), Honorową Odznaką Komitetu do spraw Radia i Telewizji (1972), odznaką „Zasłużony Działacz Kultury” (1975). Zmarł 4 maja 2005 w Łodzi.

TWÓRCZOŚĆ

A. Pierwsza podróż. Wiersze. [Łódź]: Koło Młodych przy Oddz. Łódz. ZLP 1952, 42 s., powiel.

17. Wąwóz Belzebuba. Opowiadki współczesne. Felietony druk. uprzednio na łamach *Życia lit.* pt. „Opowiadki współczesne”.

26. Bajka o sumie i sieradzkim Sieradku. [Bajka dla dzieci]. Sieradz: Tow. Przyj. Sieradza 1994, [28] s.

27. Wędrując z mikrofonem. Dzielnice Łodzi. Łódź: Ofic. Bibliofilów 1994, 135 s.

B.T. Cykl pt. „Dzielnice Łodzi” druk. w 1993 na łamach *Dz. Łódz.*

28. Opowieści o dawnych poetach Łodzi. Łódź: W. Grochowalski 1995, 147 s.

14 szkiców druk. uprzednio na łamach *Dz. Łódz.*

29. O księciu Gedyminie, hetmanie Branickim i dwóch brodaczach. [Bajka dla dzieci]. Białystok: Nauczycielski Klub Lit. 1996, 20 s.

30. Pierwsza bitwa i inne reportaże sieradzkie. Poddębice: Poddębickie Tow. Regionalne 1996, 105 s.

31. Z różnych stron. [Miniatury literackie]. Łódź: Ofic. Bibliofilów 1997, 95 s.

B.T. 32. Mała rzecz a grzeszy. Fraszki, limeryki, aforyzmy. Łódź: Literatura 1998, 117 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – Wywiad: Wierny muzom. Rozm. R. Poradowski. *Głos Poranny* 1994 nr 24.

M.K.-K.

GIEDROYC Jerzy
1906-2000

Pseud.: Redaktor „K”.

[...] Do szkół uczęszczał w Mińsku Litewskim, Moskwie, a od 1919 w Warszawie. W czasie wojny polsko-bolszewickiej służył ochotniczo jako telegrafista w Dowództwie Okręgu Generalnego w Warszawie. [...] W 1930 redagował też tygodnik *Dzień Akademicki* wydawany jako dodatek *Dnia Polskiego*; pismo to wkrótce zostało przekształcone w dwutygodnik *Bunt Młodych*. [...] W 1933 był nadto redaktorem organu Akademickiego Związku Sportowego pt. *Akademicki Przegląd Sportowy*

305

oraz bezpłatnego dodatku *Buntu Młodych* pt. *Akademik*. Był żonaty z Tatianą Szwedow (rozwód przed 1939). [...] W 1950 wraz z Józefem Czapskim brał udział w Kongresie Wolności Kultury w Berlinie, a następnie współpracował z powstałą wówczas organizacją (o tej samej nazwie), która gromadząc intelektualistów europejskich i amerykańskich, miała za zadanie przeciwstawiać się wpływowi komunistycznym w kulturze. [...] Od lat siedemdziesiątych udzielał poparcia opozycji demokratycznej w Polsce i podziemnemu ruchowi wydawniczoemu, organizując zaopatrzenie w niezbędny sprzęt i fundusze. [...] W 1974-80 komentował aktualne wydarzenia społeczno-polityczne na łamach *Kultury* w stałej rubryce „Wydarzenia miesiąca” (podp. Redaktor „K”), której kontynuacją były rubryki „Obserwatorium” (1981-88) i „Notatki Redaktora” (od 1993). [...] W 1988 został wyróżniony Dolnośląską Nagrodą „Solidarności”. Otrzymał (odebrane w Paryżu) tytuły doktora honoris causa: Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie (1991), Katolickiego Uniwersytetu we Fryburgu (1996), Uniwersytetu Wrocławskiego (1998), Uniwersytetu Warszawskiego (1998), Uniwersytetu w Białymstoku (1998) oraz Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie (2000). [...] Był laureatem nagrody Polski Oskar, przyznawanej przez Polski Klub Biznesu, w uznaniu wieloletnich dokonań i zasług w działalności publicystycznej i politycznej na rzecz ładu w Europie i polskiej racji stanu (1996), specjalnej nagrody historycznej *Polityki* za edycję *Zeszytów Historycznych* (1996), nagrody Złote Berło, przyznanej przez Fundację Kultury Polskiej (1999). W 1997 otrzymał obywatelstwo Litwy. Odznaczony francuskim Krzyżem Oficerskim Legii Honorowej (1996) oraz litewskim Orderem Księcia Gedymina I klasy za specjalne zasługi dla kultury litewskiej (1998). Zmarł 14 września 2000 w Maisons Laffitte. Zgodnie z jego wolą miesięcznik *Kultura* przestał się ukazywać (ostatni numer, 637, wyszedł w październiku 2000).

W 1996 zostało utworzone Towarzystwo Opieki nad Archiwum Instytutu Literackiego w Paryżu. Od jesieni 2001 dziennik *Rzeczpospolita* w porozumieniu z Instytutem Literackim przyznaje nagrodę honorową im. J. Giedroycia za działalność na rzecz polskiej racji stanu. W czerwcu 2005 patronat nad setną rocznicą urodzin J. Giedroycia objęła Rada Wykonawcza UNESCO. W dniu 29 lipca 2005 Sejm RP podjął uchwałę w sprawie ogłoszenia roku 2006 rokiem J. Giedroycia.

TWÓRCZOŚĆ

1. Autobiografia na cztery ręce. Słowo wstępne: ... Oprac. i posł. opatrzył K. Pomian. Wwa: Czyt. 1994, 326 s. *Arch. „Kultury”*, t. 2. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 uzup. 1996, [wyd. 3] 1999.

Wspomnienia ułożone chronologicznie i oprac. przez K. Pomiana na podstawie rozmów z J.G. odbytych na przełomie 1990/1991 i w 1994. – Aneks: Odpowiedź na kilka pytań fundamentalnych. *Rzeczpospolita* 1996 nr 41.

Korespondencja

2. ... W. Gombrowicz: Listy 1950-1969. Wybrał, wstępem i przyp. opatrzył A.S. Kowalczyk. Wyd. 2 rozszerz. Wwa: Czyt. 2006, 740 s. *Arch. „Kultury”*, t. 1.

W wyd. 2 dodano 324 listy oraz telegram żony W. Gombrowicza, Rity Gombrowicz, o śmierci męża i list Izy Neyman, opisujący ostatnie godziny życia Gombrowicza.

Przekł. franc. : Correspondance 1950-1969. [Przel. J.J.-C. Famulicki. Paris 2004.

3. ... K.A. Jeleński: Listy 1950-1987. Wybrał, oprac. i wstępem opatrzył W. Karpiński. Wwa: Czyt. 1995, 515 s. *Arch. „Kultury”*, t. 3.

4. ... A. Bobkowski: Listy 1946-1961. Wybrał, oprac. i wstępem opatrzył J. Zieliński. Wwa: Czyt. 1997, 728 s. *Arch. „Kultury”*, t. 4.

5. ... J. Stempowski: Listy 1946-1969. Wybrał, wstępem i przyp. opatrzył A.S. Kowalczyk. Cz. 1-2. Wwa: Czyt. 1998, 467 + 505 s. *Arch. „Kultury”*, t. 5.

6. ... J. Mieroszewski: Listy 1949-1956. Cz. 1-2. Wybrał i wstępem poprzedził K. Pomian. Przep. i indeksami opatrzyli: J. Krawczyk i K. Pomian. Szkicem o Mieroszewskim i Giedroyciu uzupełnił P. Wandycz. Wwa: Czyt. 1999, 468 s. *Arch. „Kultury”*, t. 6.

7. ... M. Wańkiewicz: Listy 1945-1963. Wyboru dokonała i wstępem opatrzyła A. Ziółkowska-Boehm. Rkpsy oprac. J. Krawczyk i K. Pomian. Wwa: Czyt. 2000, 546 s. *Arch. „Kultury”*, t. 7.

8. ... J. Nowak-Jeziorański: Listy 1952-1998. Wybór, oprac. i wstęp: D. Platt. Wr.: Tow. Przyj. Ossol. 2001, 776 s.

9. ... emigracja ukraińska: Listy 1950-1982. Wybrała, wstępem i przyp. opatrzyła B. Berdychowska. Listy Jurija Szerecha-Szewelowa, Jurija Ławrienenki i Iwana Koszeliwca przeł. z ukr. O. Hnatiuk. Wwa: Czyt. 2004, 832 s. *Arch. „Kultury”*, t. 8.

Korespondencja z siedmioma przedstawicielami emigracji ukraińskiej (B. Osadczuk, B. Łewycki, J. Szerecha-Szewelowa, J. Ławrienenko, I. Koszeliwić, I. Kodryn-Rudnycki, I. Łysiak-Rudnycki).

OPRACOWANIA (wybór)

J. Giedroyc: Autobiografia na cztery ręce, zob. Twórczość poz. 1. – J. Giedroyc: Zwalczam „Wiadomości”. W: Archiwum „Wiadomości”. T. 1. Tor. 1995. – Wywiady: Dwa wywiady. J.G., Zofia Hertz o paryskiej „Kulturze”. Rozm. B. Toruńczyk. *Res Publica* 1981 nr 8, wyd. osob. Gdańsk, Kr. RKW Regiony* 1984, 40 s., Rozmowa z J.G. sprzed dwunastu lat [pierwodr. *Aneks*, Londyn 1986 nr 44], przedr. *Kult. Niezależna* 1987 nr 30/31, też w: Zostało tylko słowo... Lubl. [1990]: Po wielu latach autoryzowana rozmowa przeprowa-

M. Danilewicz Zielińska: Wspomnienie o J.G.; R. Górczyńska: G. literacki; T. Jastrun: Zbieranie okrohów; W. Karpiński: Czarna polszczyzna; A. Koraszewski: Osobisty interwencjonizm; A. Michnik: Spotkania z G.; D. Morawska: Redaktor G. i Kościół w Polsce; B. Osadczuk: Rola J.G. w stosunkach polsko-ukraińskich; G. Pomian: Lata „Solidarności”; J. Pomianowski: Człowiek z antypodów; A. Pospieszalski: O religii bez namaszczenia; W. Skalmowski: Prywatne lektury J.G.; A. Stróżka: Piłsudczyk, którego pokochała Litwa; L. Szaruga: „Kultura” i przyszłe stosunki polsko-niemieckie; L. Unger: Widziane z Brukseli. Dwaj panowie z legendy. [J.G. i J. Nowak-Jeziorski]; P. Wandycz: „Zeszyty Historyczne”. – A.S. Kowalczyk: J.G. w Bukareszcie (1939-1940). *Zesz. Hist.*, Paryż 2001 z. 136. – J.R. Krzyżanowski: O „Klubie Trzeciego Miejsca”. Korespondencja J.G. i Melchiona Wańkowicza. *Nowyy Dz.* dod. *Prz. Pol.*, Nowy Jork 2001 nr z 20 IV. – M. Ptasieńska: Na rozdrożu. Repertuar wydawniczy Instytutu Literackiego w Paryżu 1948-1952. *Kiel. Stud. Bibliot.* 2001 r. 6. – M. Ptasieńska: Rzymskie lata Instytutu Literackiego. *Zesz. Hist.*, Paryż 2001 z. 137. – L. Szaruga: Dziennik J.G. W: Powroty w zapomnienie. Kr. 2001. – L. Szaruga: Przestrzeń spotkań. Eseje o „Kulturze” paryskiej. Lubl.: Tow. Opieki nad Arch. Inst. Lit. w Paryżu; Wydawn. UMCS 2001, 141 s. – K. Muszkowski: J.G. 1906-2000. W tegoż: *Parasol angielski*. Lubl. 2002. – I. Chruścińska: Była raz „Kultura”... Rozmowy z Zofią Hertze. Ze wstępem Cz. Miłosza. Wyd. 2 popraw. i rozszerz. Paryż: Tow. Opieki nad Arch. Inst. Lit.; Wydawn. UMCS 2003, 169 s. – Z. Girzyński: J.G. a „przełom październikowy” w Polsce. *Arch. Emigracji* 2002/2003 z. 5/6. – B. Kaliski: Przerzut od G. (Sprawa „taterników”). *Karta* 2004 nr 40. – M. Korwat: Między literaturą a polityką. Korespondencja J.G. z Czesławem Miłoszem. *Zesz. Lit.* 2004 z. 150. – A.S. Kowalczyk: Walcząca, wolna czy nowoczesna. Miejsce literatury w dyskursie politycznym J.G. W: *Dwudziestowieczność*. Wwa 2004. – M. Ptasieńska: J.G. potyczki z cenzurą w okresie Października '56. *Biul. Inst. Pamięci Nar.* 2004 nr 2. – J. Trznadel: J.G. i „Kultura”: List do J.G.; Wielkość i zakret; Rozważania i dyskusja nad „Kulturą”, *Tratwa „Kultury”*. W tegoż: *Spór o całosc*. Polska 1939-2004. Wwa 2004. – A.S. Kowalczyk: J.G. – Mieczysław Grydzewski: dwa style bycia emigrantom. W: *Pisarz na emigracji*. Wwa [2005]. – F. Ziejka: J.G. W tegoż: *Miasto poetów*. Kr. 2005. – A.S. Kowalczyk: Od Bukaresztu do Laffittów. J.G. rzeczpospolita epistolarna. *Sejny: Pogranicze* 2006, 299 s. – M. Ptasieńska-Wójcik: Z dziejów *Biblioteki Kultury* 1946-1966. Wwa: IPN 2006, 377 s. – B. Toruńczyk: *Rozmowy w Maisons Laffitte*, 1981. Wwa: *Zesz. Lit.* 2006, 212 s. – J. Zieliński: Czarnoksiężnik idei. *Nowyy Dz.* dod. *Prz. Pol.*, Nowy Jork 2006 nr z 28 VII. – M. Zieliński: Ostatni z rodu. W tegoż: *Ucieczka przed Polską*. Kr. 2006. – R. Habielewski: „Dokąd nam iść wypad?” Jerzy Giedroyc od „Buntu Młodych” do „Kultury”. Wwa: *Bibl. „Więzi”* 2007, 294 s.

J.Cz.

GIELŻYŃSKI Wojciech

Pseud.: Al.Bert; Ala; ALA; Alfred Łoś; Anelli; Artur Skala; Aryman; Bozewicz; Dawid Gdański; Ekstremista; Faraon; (Faraon); Jan Lech; Klara; Klerk; (Klerk); Ksantypa; KSANTYPA; Kubuś Ekstremista; (Kubuś Ekstremista); Leszek Ewelski; Mochnacy Maurycki; Obserwator; OLA; Pol X; Protazy; PROTAZY; Pyton; Robert Ekstremski; Weronika; WG; zyx.

[...] W 1986 otrzymał nagrodę im. S. Konarskiego za książki publicystyczne i reportażowe, przyznawaną przez zarząd Oddziału Warszawskiego SDP (działającego nielegalnie po wprowadzeniu stanu wojennego w 1981). W listopadzie 1987 uczestni-

czył w zjeździe założycielskim PPS w Warszawie. [...] Publikował w czasopiśmie wydawanych poza cenzurą, przeważnie pod pseudonimami, m.in. w *Oporniku* (1982), *Vacacie* (1983, 1987); tu de facto sprawował funkcję redaktora naczelnego), *Moście* (1986-87), *Przeglądzie Wiadomości Agencyjnych* (1986-89). [...] W 1989 pracował w *Gazecie Wyborczej*. W 1991 był kierownikiem działu zagranicznego, a następnie zastępcą redaktora naczelnego w *Tygodniku Solidarność*. Kontynuował współpracę z miesięcznikiem *Odra* (1976-2004), publikując reportaże i eseje. [...] Od 1995 jest rektorem Wyższej Szkoły Komunikowania i Mediów Społecznych im. J. Giedroycia w Warszawie. [...]

TWÓRCZOŚĆ

21. Polska: od Bałtyku do Karpat. [Album].

W t. 3 brak tytułów przekładów. – *P r z e k l. a n g.*: Poland: from the Baltic to the Carpatians, – *f r a n c.*: Pologne: de la Baltique aux Carpates, – *h i s z p.*: Polonia: desde el Báltico hasta los Carpatos, – *n i e m.*: Polen: von der Ostsee bis zu den Karpaten, – *r o s.*: Pol'sa: ot Baltijskogo morya do Karpat.

29a. Gra o Himalaje. [Reportaż i szkice historyczne]. Wwa: Iskry 1980, 294 s.

44. Pierwszy tydzień trzeciej wojny. [Reportaż]. Wwa: Wydawn. W. Pogonowski 1991, 159 s.

45. Polska. [Album]. Tekst: ... Zdjęcia: Ch. Parma. Wwa: Parma Press 1997, 192 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 4 [!] 2000, 2003.

P r z e k l. a n g.: Poland. [Przel.] E. Kowalewska. Wwa 1997, wyd. nast. wyd. 4 [!] 2000; [Przel.] E. Kowalewska, P. Martyn, J. Richards. Warsaw 2002, – *f r a n c.*: Pologne. [Przel.] A. Chiron-Mrozowska. Wwa 1997, wyd. 2 2000, – *r o s.*: Pol'sa. Wwa 1997, – *w l o s.*: Polonia. [Przel.] E. Maciszewska. Wwa 2000.

46. Jaćwīgi są wśród nas. Wwa: Iskry 2001, 352 s.

Reportaż historyczny dot. dziejów i kultury Jaćwingów.

47. Nepal. Horror i sielanka. [Monografia historyczno-polityczna]. Poz.: Kurpisz 2001, 131 s.

48. Szatan wraca do Iranu. [Reportaż]. Wwa: KAW 2001, 175 s.

49. Prywatna historia XX wieku. Wwa: Rosner i Wspólnicy 2005, 455 s.

50. Inne świąty, inne drogi. Bydg., Wwa: Branta 2006, 386 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004, 2005. – Wywiad: Rozmowa z W.G. [Rozm.] K. Podgórski. *Kultura*, Paryż 1987 nr 9; Druga zmiana. Rozmowa z W.G. [Rozm.] E. Matuszewska. *Mos** 1988 nr 19/20; Rozmowa z W.G. [Rozm.] [W. Filipek] Redakcja. *Czas** 1988 nr 1.

[J.] Szczepański J. Pawłowski: Złudne analogie i trwałe uwarunkowania. *Kult. Niezależna** 1986 nr 17 [rec.]: Budowanie niepodległej. – E. Żulec-Dąbrowiecka: Dwie trzecie świata. *Nowe Książ.* 1986 nr 2 [rec.]: Trzeci Świat – dwie trzecie

cie świata]. – P. Mirecki. *Polityka Pol* *1987 nr 10 [rec.: Budowanie niepodległej]. – M. Klecel: Pamięć „Solidarności”. *Nowe Książki*. 1990 nr 11 [rec.: Gdańsk, maj’88]. – K. Witkowski: Saddam wiecznie żywy. *Tygodnik Solid*. 1991 nr 28 [rec.: Pierwszy tydzień trzeciej wojny]. – W. Paźniewski: Jaćwież. *Nowe Książki*. 2001 nr 11 [rec.: Jaćwież są wśród nas]. – [Szatan wraca do Iranu]: B. Składanek: Normalny Iran. *Nowe Książki*. 2001 nr 6; S. Surdykowska. *Przegląd Orient*. 2001 nr 1/2. – M. Karpiński: Końskie okulary europocentryzmu. *Nowe Książki*. 2006 nr 11 [rec.: Inne światy, inne drogi]. – M. Radgowski: Z tęsknoty za przeszłością. *Nowe Książki*. 2006 nr 3 [rec.: Prywatna historia XX wieku].

B.D.

GIERGIELEWICZ Mieczysław

[...] W czasie I wojny światowej przebywał (1915-18) w Bobrujsku. [...] W 1945 był naczelnikiem Wydziału Ogólnego w Ministerstwie Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w Londynie. [...] Od 1952 wykładał na PUNO. W 1955 habilitował się na tej uczelni na podstawie rozprawy pt. „Współbrzmienia polskie, tradycje i teorie”; w 1969 uzyskał tamże tytuł profesora zwyczajnego. [...] W 1970 przeszedł na emeryturę. [...]

TWÓRCZOŚĆ

6. Rym i wiersz. [Podręcznik].

Praca habilitacyjna wyd. pod zmien. tytułem; w t. 3 błędny tytuł publikacji.

7. Henryk Sienkiewicz. A biography. [Wyd. 2] New York: Hippocrene Books 1991.

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopiśmie, m.in.: Z estetyki francuskiej ostatniego dziesięciolecia. *Pamięć Literat.* 1931 s. 146-168. – U źródeł uniwersalizmu Krasińskiego. W: Krasiński żywy. Londyn 1959 s. 244-260. – Oświecenie polskie. W: Polska i jej dorobek dziejowy... Cz. 3. Literatura polska. Londyn 1961 s. 21-33. – Echoes of the Polish January Rising in *Punch*. *The Polish Review*, Nowy Jork 1963 t. 8 z. 2 s. 3-27. – Fredro's Comedies in English. *The Polish Review*, Nowy Jork 1969 t. 14 z. 4 s. 91-103. – August Antoni Jakubowski and his „Remembrances of a Polish Exile”. *The Polish Review*, Nowy Jork 1971 t. 16 z. 2 s. 67-87.

OPRACOWANIA (wybór)

SBLP t. 2 (J. Starnawski).

J. Bujnowski: Śp. M.G. (1901-1983). *Rocznik Pol. TN na Obczyźnie* 1982/1983, Londyn wyd. 1984.

M.K.-K.

GINCZANKA Zuzanna

Urodzona 15 marca 1917 w Kijowie. [...] Od października 1936 studiowała pedagogikę na Uniwersytecie Warszawskim. [...] Po aresztowaniu przez gestapo późną jesienią 1944 była więziona w Kra-

kowie, najpierw przy ulicy Motelupich, a następnie przy ulicy Czarnieckiego. Tam też w końcu 1944 została rozstrzelana na dziedzińcu więziennym.¹

TWÓRCZOŚĆ

1a. Wesoła syrena. Sensacja amerykańska. [Audycja estradowa]. [Współaut.:] A. Nowicki. Radio 1938.

5. [Wiersze i przekłady w:] I. Kiec: Zuzanna Ginczanka. Poznań: Obserwator 1994 s. 183-330.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (J. Zacharska).

J. Łobodowski: Pamięci Sulamity. Toronto: Pol. Fundusz Wydawn. w Kanadzie 1987, 64 s. [tu szkic wspomnieniowy pt. Zuzanna Ginczanka oraz wiersze poświęcone i dedykowane Z.G.]. – N. Gross: Literaci na aryjskich papierach. W tegoż: Poeci i Szoa. Sosnowiec 1993 [dot. m.in. Z.G.]. – I. Kiec: Zuzanna Ginczanka. Życie i twórczość. Poznań: Obserwator 1994, 375 s. [tu także wiersze poświęcone Z.G.]. – M. Inglot: „Non omnis moriar” Z.G. W kręgu konwencji literackiej. *Acta Univ. Wratisl. Prawo* 1996 nr 251. – A. Araszkiewicz: Wypowiedzam wam moje życie, Melancholia Zuzanny Ginczanki. Wwa: OŚKa 2001, 199 s. – J. Mikołajewski: Zły wygląd. Listy do przyjaciela o Z.G.; Niebieskie, pomarańczowe, zielone. *Postscriptum o Z.G.*; *Niebieskie, pomarańczowe, zielone*. *Postscriptum o Z.G.*; *Gaz. Wyborcza* dod. *Wysokie Obcasy* 2004 nr 43, 2005 nr 2.

B.T.

GINSBERT Julian

Drugie imię: Mieczysław.

[...] Z Kozielska został przeniesiony w 1940 do obozu w Griażowcu. [...] W 1944-45 opublikował kilka artykułów w londyńskim piśmie *Polska na Morzach*. [...]

TWÓRCZOŚĆ

26. Zdzich szuka ojca. Powieść morską dla młodzieży. [Wyd. 2] Komorów: Antyk M. Dybowski 1999.

27. Zdzich szuka matki. Powieść morską dla młodzieży. [Wyd. 2] Komorów: Antyk M. Dybowski 1999.

OPRACOWANIA (wybór)

K. Turo: Morze w trylogii Jima Pokera. *Zeszyt Nauk. UG. Pr. Hist.-Lit.* 1987 nr 12/13. – K. Turo: J.M.G. *Nautologia* 1995 nr 4. – J. Trznadel: Zdzich szuka ojca i matki. W tegoż: *Spożycie na Eurydykę*. Kr. 2003. – W. Tomasiak: G. i „Kobiety w pościgu”. W tegoż: *Ikona nowoczesności*. Wr. 2007.

E.G.

GINTER Maria

[...] W 1998 została członkiem SDP i Związku Powstańców Warszawy. Odznaczona Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (2002). [...]

¹ Inf. biogr. według: I. Kiec: Zuzanna Ginczanka. Poznań. 1994. 309

TWÓRCZOŚĆ

2. Poems and usual images.

Właśc. opis: Poems and visual images. [Wiersze]. [USA:] King Ehret 1972, 32 k.

7. Pół wieku wspomnień. Wwa: Muza 1999, 631 s.

Przekład i adaptacja

1. L. May Alcott: Rosalynn. [Powieść dla młodzieży]. Adapt. przekł. ang. ... Poznań: Geminus 1992, 175 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Po prostu fantazja. Rozm. B. Kępczowska. *Gaz. Wyborcza* 2000 nr 38.

Z.K. Rogowski: Voila, Maria Ginter. *Przekrój* 1990 nr 2361.
- J. Wegner: Magna. *Rzeczpospolita* 1991 nr 19 [rec.: Ali Baba i jego pieskie życie]. - J. Wegner. *Rzeczpospolita* 1991 nr 78 [rec.: Galopem na przelaj]. - H. Gosk: Koń, który mówi, czyli kraina tamtych lat. *Nowe Książki* 1993 nr 4 [rec.: Po rosie, po grudzie]. - E. Korczewska: Pierwsza kobieta w baonie. *Zycie Warsz.* 1996 nr 179. - E. Rajcher. *Mag. Lit.* 2000 nr 1 [rec.: Pół wieku wspomnień].

E.G.

GISGES Jan Maria

OPRACOWANIA (wybór)

S. Frycie: „Spadek”, „Śmiech” J.M.G. W tegoż: O szkolnej klasycie, lekturach współczesnych sprzed lat i książkach dla młodzieży. Piotrków Trybunalski 2001.

E.G.

GIZELLA Jerzy

Pseud.: Jerzy Dronowicz.

[...] Publikował wiersze w wydawanych poza cenzurą czasopismach *Wiadomości Krakowskie* (1981) i *Arka* (1984). [...] Po wyjeździe z kraju w 1986 pracował w redakcji wydawanego w Paryżu pisma *Kontakt*; w piśmie tym ogłaszał też artykuły i recenzje literackie (1987; podp. pseud. Jerzy Dronowicz). [...] W latach następnych, mieszkając w Stanach Zjednoczonych, nadsyłał wiersze, recenzje i szkice literackie do czasopism krajowych, m.in. do *Dekady Literackiej* (1992-2004, z przerwami), *Nowych Książek* (1998-2005, z przerwami), *Kresów* (1998, 2001), *Kwartalnika Artystycznego* (1998-2005), *Toposu* (1999-2005), *Twórczości* (1999, 2002, 2004), *Czasu Kultury* (2000-05). Współpracował też z wydawanym w Toronto *Listem Oceanicznym* (1997-2000), a także z nowojorskim *Nowym Dziennikiem* i jego dodatkiem literacko-społecznym, *Przeglądem Polskim* (2000-06). [...] W 1999 otrzymał doroczną nagrodę *Listu Oceanicznego* w Toronto za publicystykę kulturalną. [...] Od 2004 wykłada psychologię na Wydziale Nauki o Rodzinie w Krakowskiej Wyższej Szkole im. A. Frycza Modrzewskiego. Okresowo mieszka w Krakowie.

TWÓRCZOŚĆ

5. Ballady, sielanki, elegie. Kr.: Miniatura 1994, 136 s.

6. Wiersze wybrane. Kr.: Baran i Suszczyński 1997, 64 s.

7. Sąsiad marnotrawny. [Wiersze]. Kr.: Baran i Suszczyński 1998, 64 s.

8. Wpadanie. [Wiersze]. Kr.: Baran i Suszczyński 1999, 83 s.

9. Nocna straż. [Wiersze]. Wwa: Nowy Świat 2001, 63 s.

10. Odrywanie Ameryki. [Wiersze]. Kr.: Baran i Suszczyński 2001, 63 s.

11. Prawo pobytu. [Wiersze]. Wstęp: A. Rybczyński. Toronto: Pol. Fundusz Wydawn. w Kanadzie; Berlin: Mordellus Press 2002, [20] s. Wyd. bibliofilskie; 30 numerowanych egz.

12. Weterani wojny trojańskiej. [Wiersze]. Przedm.: J. Kornhauser. Kr.: Baran i Suszczyński 2002, 223 s.

13. Pisarze i kopiści. Z notatnika recenzenta. [Szkice]. Kr.: Inter Esse 2003, 174 s.

14. Pożegnanie z uproszczeniami. Recenzje i szkice. Kr.: Arcana; Toronto: Pol. Fundusz Wydawn. w Kanadzie 2003, 194 s.

15. Tu ciało tam dusza. [Wiersze]. Kr.: Inter Esse 2004, 79 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004, 2005. - J. Gizella: Po co pisać? *Kwart. Artyst.* 2000 nr 3.

[Rozstrój:] K. Karwowski: Chłostanie obyczajów. *Tak i Nie* 1986 nr 15; B. Maj: „Sielanka jak zły sen”. *Twórczość* 1986 nr 1. - K. Lisowski: Głos z Alabamy. *Nowe Książki* 1994 nr 11. - P. Łuszczkiewicz: Antysielanki. *Nowe Książki* 1997 nr 11 [rec.: Wiersze wybrane]. - H. Zaworska: Nasz statek pijany. *Twórczość* 1997 nr 12. - [Sąsiad marnotrawny:] W. Kawiński: Wisła, Sekwana, Missisipi. *Akant* 1998 nr 7; M. Kisiel: Satyrycon à la polonaise. *Nowe Książki* 1998 nr 11; J. Drzewucki: I tu źle, i tam niedobrze. *Twórczość* 1999 nr 5 [dot. też: Wiersze wybrane]. - [Wpadanie:] J. Kornhauser: Podglądanie. *Tygod. Pousz.* 1999 nr 29; W. Ligeża: Poeta - człowiek podrzędny. *Nowe Książki* 1999 nr 12; L. Szaruga: Obywatel świata. *Topos* 1999 nr 1; J. Drzewucki: Z Alabamy na Berdyczów. *Twórczość* 2001 nr 2. - P. Śliwiński: Tam mnie szukajcie. *Nowe Książki* 2001 nr 7 [rec.: Odrywanie Ameryki]. - [Nocna straż:] D. Jarzabek. *Topos* 2002 nr 6; R. Kolodziej: Granat pamięci - szczeroseć. *Fraza* 2002 nr 3; W. Ligeża: Szczeroseć to moja ojczyzna... *Nowe Książki* 2002 nr 5. - J. Drzewucki: Dajmy na to, G. *Twórczość* 2003 nr 10. - J. Kornhauser: Bilet w obie strony. W tegoż: Poezja i codzienność. Kr. 2003. - [Weterani wojny trojańskiej:] P. Michałowski: Emigrant song. *Pogranicza* 2003 nr 2; A. Nasilowska: Dał nam przykład nosorożec... *Nowe Książki* 2003 nr 9. - A. Paliwoda: „Nie mam sielankami”. Uwagi o poezji J.G. *Fraza* 2003 nr 1/2; przedm. w: Poezja polska na obczyźnie. T. 2. Rzeszów 2005. - A. Sulikowski: Iść za „Nocną strażą”. *Twórczość* 2003 nr 7/8 [rec.: Nocna straż]. - [Pisarze i kopiści:] W. Chmielewski: Spojrze-

nie zza oceanu. *Nowe Książ.* 2004 nr 4 [dot. też: Pożegnanie z uproszczeniami]; M. Kusiba: Kraina niedojrzałości. *Goniec*, Toronto 2004 nr 3. – R. Kolodziej: Między Ameryką a Polską. O twórczości emigracyjnej J.G. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2005 nr z 28 X. – K. Lisowski: Obowiązek / niewygoda pamięci. *Nowe Książ.* 2005 nr 5 [rec.: Tu ciało tam dusza].

B.D.

GIŻYCKI Jerzy

OPRACOWANIA (wybór)

A. Tomaszewski: „Polski Jack London”. Jerzy Mikołaj Ordon Giżycki. *Akcent* 2002 nr 3.

GIŻYCKI Kamil

OPRACOWANIA (wybór)

K. Polechoński: Egzotyczna rewolucja. *Kresy* 1994 nr 2. – W. Michałowski: Wielkie safari Antoniego O. Kim był Ferdynand Antoni Ossendowski. Wwa 2004, *passim*.

E.G.

GLINKA Ksawery

[...] W 1949 redagował w Bejrucie polskie czasopismo literackie *Cedry*. [...]

OPRACOWANIA (wybór)

P. Grzegorzczak: K.G. W tegoż: Twórcy i badacze kultury zmarli w latach 1956-1967. Cz. 1. Wwa 1986.

B.D.

GLUZIŃSKI Tomasz

[...] Ogłaszał wiersze w wydawanym poza cenzurą czasopiśmie *Bez dekretu* (1985, 1988). [...]

TWÓRCZOŚĆ

12. System wartości. [Wiersze]. Olsztyn: MG 1996, 110 s.

13. Droga Krzyżowa i wiersze. Kr.: W. Pilarczyk 1997, 54 s.

14. Pieśń o męce i śmierci Pana Naszego Jezusa Chrystusa. [Wiersze]. Wwa: Bibl. „Więzi” 2005, 37 s.

15. Wielkie pastwisko. [Wiersze]. Wybór i przedm.: K. Karasek. Wwa: Bibl. „Więzi” 2005, 313 s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w, (red.).

[System wartości:] A. Dobrowolski: Pojedynek na miny. *Odra* 1996 nr 9; A. Hollanek: Piękna niesprawiedliwość. *Wiad. Kult.* 1996 nr 37; A. Szymańska: „Reszta jest cierpieniem”. *Nowe Książ.* 1996 nr 8.

B.D.

GŁOWACKI Janusz

[...] Otrzymał dyplom za zasługi dla Nowego Jorku przyznany przez Radę Miejską Nowego Jorku (1993), nagrodę Fundacji A. Jurzykowskiego w Nowym Jorku za 1994 i nagrodę Ministra Kultury (2005). Odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1998). Mieszka w Nowym Jorku i w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

6. Nowy taniec la-ba-da. [Opowiadania]. Wyd. nast. pt. Nowy taniec la-ba-da i inne opowiadania. Wwa: Oficyna Wir 1990, 212 s.

B.T.

15. Obciach. [Utwór dramatyczny].

Przekł. r o s.: [Przel.] L. Buchov. *Novaja Junost*, Moskwa 1993.

19. Retro. [Opowiadanie].

A d a p t. r a d i o w a: Radio 1988.

Przekł. n i e m.: [Przel.] K. Staemmler. *Westermann Monatshefte* 1981 nr 8.

23. Kopciuch. [Utwór dramatyczny].

Przekł. a n g.: Cinders. [Przel.] Ch. Pauls. Wyd. [2] łącznie z przekł. poz. 29, 30 pt. *Hunting cockroaches and other plays*. Evanston 1990.

24. Skrzek; Coraz trudniej kochać. [Opowiadania].

A d a p t. t e a t r: Adapt. Z. Hejduk. Wyst. Łódź, T. 77 1987.

27. Choinka strachu. Scenariusz filmowy. Ekran. 1982. Premiera 1989.

28a. Wartownicy. [Utwór dramatyczny]. *Puls*, Londyn 1984 nr 21 s. 11-18.

29. Polowanie na karaluchy. [Utwór dramatyczny]. TV 1992.

Przekł. a n g.: *Hunting cockroaches*. [Przel.] J. Kosicka. Wyd. [2] łącznie z przekł. poz. 23, 30 pt. *Hunting cockroaches and other plays*. Evanston 1990.

30. Fortynbras się upił. [Utwór dramatyczny].

Przekł. a n g.: *Fortinbras gets drunk*. [Przel.] J. Kosicka, J. Torres, K. Brodziński. Wyd. łącznie z przekł. poz. 23, 29 pt. *Hunting cockroaches and other plays*. Evanston 1990.

32. Antygona w Nowym Jorku. [Utwór dramatyczny]. Wyd. osob. ze wstępem J. Kotta New York: Bicentennial Publ. Co. 1994, 117 s. TV 1995.

Edycja bibliofilska.

Przekł. a n g.: *Antigone in New York*. [Przel.:] ..., J. Torres. Wyd. 2 New York 1997, – c z e s.: *Antigone in New York*. [Przel.] V. Dvořáková. Wyst. Praga, Divadlo pod Palmovku 1994, – e s t o Ń.: *Antigone New Yorkis*. [Przel.] H. Lindpeuu. Wyst. 1995, – f r a n c.: [otrzymała nagrodę teatralną Les Baladins (1988) za najlepszą sztukę graną we Francji w sezonie 1997], *Antigone à New York*. [Przel.:] O. Cohen, V. Mikos. [Montpellier] 2005, – h i s z p.: [Przel.] M. Sten. Wyst. Meksyk 1996, – n i e m.: [Przel.] A. Walsen. Wyst. Bonn, Schauspiel 1995, – r o s.: [Przel.] J. Sčerbakova. Wyst. Moskwa, T. Sztuki Współcz. 1995.

33. Home section. [Utwór dramatyczny]. Powst. przed 1995.

Przekł. a n g.: [Przel.] Z. Głowacka. Wyst. Princeton, McCarter Theater 1995.

34. Ścieki, skrzeki, karaluchy. Utwory prawie wszystkie. Wwa: Pol. Ofic. Wydawn. BGW 1996, 1163 s.

Zawiera m.in. Duo, czyli 24 godziny z życia artysty. [Opowiadanie]. Współaut.: K. Mętrak, J. Kondratiuk. Powst. 1975; s. 1143-1156.

35. Rose Café i inne opowieści. Wwa: Świat Książki 1997, 542 s.

36. Billboard. Scenariusz: ..., Ł. Zadrzyński. Ekran. 1998.

37. Czwarta siostra. [Utwór dramatyczny]. *Dialog* 1999 nr 10 s. 5-49. Praprem. Wr., T. Pol. 1999. Wyd. osob. Wwa: Czyt. 1999, 144 s. TV 2003.

Grand Prix za tekst na Krajowym Festiwalu T. Pol. Radia i T. TV „Dwa Teatry” w 2003.

Przekł. a n g.: The fourth sister. [Przel.] E. Nagórska. Wyst. Nowy Jork, Vineyard Theater 2002, – f r a n c.: [Przekł.] K. i K. Wyrzykowski. Wyst. Paryż, T. Sylvii Monfort 2004. – Wyst. też w przekł.: bułg. (Sofia), grec. (Ateny), niem. (Bonn), słowac. (Bratysława), słowen. (Lubiana) (inf. w wywiadzie: Świat zupełnie oszalał. Rozm. I. J. Bożek. *Dz. Pol. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork nr z 30 I 2004).

38. Hairdo. Scenariusz filmowy. Powst. przed 1999. Główna nagroda na festiwalu filmowym w Nantucket (USA) w 1999.

39. Ostatni cieć. [Powieść]. Wwa: Czyt. 2001, 146 s. Wyd. nast.: wyd. 2 Wwa: Czyt. 2002; Wwa: Libros 2002.

Przekł. n i e m.: Die Unterhose, die Lotterie und das Schwein. [Przel.] A. Lempp. Innsbruck 2004. – r o s.: Poslednij storozh. [Przel.] I. Podcisajeva. Moskwa 2004.

40. Nie mogę narzekać. [Opowiadania]. Wwa: Rosner & Wspólnicy 2003, 349 s.

41. Tego się nie tańczy. [Opowiadania]. Wwa: Rosner & Wspólnicy 2003, 349 s.

42. Z głowy. [Wspomnienia]. Wwa: Świat Książki 2004, 264 s.

Śląski Wawrzyn Literacki w 2004.

43. Jak być kochanym. [Felietyony]. Wwa: Świat Książki 2005, 172 s.

44. Pięć i pół. [Dramaty]. Wwa: Świat Książki 2007, 538 s.

Zawiera poz. 23, 27, 29, 30, 32, 37, nadto wstęp autora i recenzje z prasy amerykańskiej.

Wybory dramatów w p r z e k ł.: a n g.: Hunting cockroaches and other plays. [Wyd. 2]. Evans-ton 1990 [zawiera poz. 23, 29, 30], – e s t o Ń.: Fortinbras jõi end läis. [Przel.] H. Lindepuu. Laiuse 2006 [zawiera poz. 29, 30, 32], – s z w e d z.: Antigone i New York och andra pjäser. [Przel.] L. Ilke. Uppsala 2003 [zawiera poz. 30, 32, 37].

Nadto teksty w albumach: New York. Zdjęcia: J. Habdas. Olszanica: Bosz 2001, [2003]. – Akt. Zdjęcia: W. Wantuch. Olszanica: Bosz 2003.

Przekłady

1. E. Whitehead: 2+2. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Olsztyn, T. im. S. Jaracza 1991.

2. E. Nagórski: Wieszak. [Utwór dramatyczny]. *Dialog* 2005 nr 7/8 s. 74-81.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: „Antygoną” w Moskwie. Rozm. A. Wanat. *Teatr* 1995 nr 12; Nowojorski smak sukcesu. Rozm. S. Walczak. *Rzeczpospolita* 1996 nr 1000 dod. s. III; Nic tak dobrze nie robi pisarzowi jak upokorzenia. Rozm.: K. Bielas i J. Szczerba. *Gaz. Wyborcza* dod. *Magazyn* 1998 nr 41; Błażeństwa końca wieku. Rozm. J. Cieślak. *Rzeczpospolita* 1999 nr 189; Triumf ironii. Rozm. A. Zwiefka. *Wprost* 1999 nr 51; W Ameryce jest trochę inaczej. Rozm. A. Bernat. *Nowe Książki*, 2002 nr 1; Świat zupełnie oszalał. Rozm. I. J. Bożek. *Dz. Pol. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork nr z 30 I 2004.

LP XX w. (red.).

J. Jaroszek: Składnia prozy J.G. – przyczynek do badań stylistycznych. *Zesz. Nauk. Univ. Białost. Hum. Pr. Filol.* 1980 z. 31 t. 5. – S. Chwin: „Wallenrodowie” w sierpniu. W tegoż: Literatura a zdrada. Kr. 1993. – M. Pastuchowa: Przystosowanie przez ironię, czyli o przewrotności języka. W: Podsluchane, zapisane. Kat. 1993 [dot. My sweet Raskolnikow; Voivo dla mouse-killera]. – H. Berezka: Czytane w maszynopisie [...] Ptak. (List do J.G.) [...]. *Twórczość* 1996 nr 2. – L. Bugajski. *Twórczość* 1996 nr 1 [rec.: Ścieki, skrzeki, karaluchy]. – M. Głowacka: Teatr życia naszego powszedniego. *Teatr* 1996 nr 10 [dot. twórczości dramaturgicznej]. – H. Gosk: Summa literacka. *Nowe Książki* 1996 nr 9 [rec.: Ścieki, skrzeki, karaluchy]. – A. Krajewska: Emigracja z rzeczywistości – tragiczarsa Mroźka i G. W teje: Dramat i teatr absurdu. Pozn. 1996. – M. Wiszniovska: Cinderella, Antigone and Fortinbras fellow travellers on Głowacki's „American Odyssey”. W: American Studies. America's cultural crossroads. Tor. 1996. – H. Berezka: Dzieło. *Twórczość* 1997 nr 1. – A. Czachowska: Od końca. *Res Publica Nowa* 1998 nr 1 [rec.: Rose Café i inne opowieści]. – Janusz Głowacki. [Wstęp:] E. Baniewicz, H. Berezka. [Red.] E. Kalinowska-Styczeń, M. Baran, A. Volk. Przel. M. Steinhilper]. Kr.: Villa Decius 2000, 27 s. – S. Kaufman: Tłumacz w gabinecie krzywych zwierciadeł. Schylek komunizmu w nowomowie władzy i w spojrzeniu widza naiwnego. (O tłumaczeniu powieści J.G. „Moc truchleje”); J. Łukasiewicz: „My sweet Raskolnikow” – między oryginałem a przekładem na język francuski. *Acta Univ. Wratisl. Romanica Wratisl.* 2000 nr 46. – T. Trojanowska: Z życzeniami szczęśliwych powrotów. Emigracyjne doświadczenie J.G. W: Życie w przekładzie. Kr. 2001. – H. Berezka: Własność. *Twórczość* 2002 nr 1. – L. Budrecki: Czarna komedia i neokatastrofizm. *Nowe Książki* 2002 nr 1 [rec.: Ostatni cieć]. – P. Chmielewski: Muchy, karaluchy, pchły. Emigranci i emigracja wewnętrzna (Kopciuch, Polowanie na karaluchy, Antygoną w Nowym Jorku J.G.). W tegoż: Słowacki w supermarkecie. Gdańsk 2002. – A. Szwedowicz: Co G, ma „Z głowy”? Książkę o życiu, sukcesie i sentymentach. *Nowe Książki* 2004 nr 12 [rec.: Z głowy]. – L. Bugajski: Dłubniak obit – nic natus est głowa. *Twórczość* 2005 nr 5 [rec.: Jak być kochanym]. – L. Bugajski: Jestem dzieckiem szczęścia”. *Twórczość* 2005 nr 4 [rec.: Z głowy]. – D. Nowacki: Powtórka z rozrywki i instruktaż. *Nowe Książki*, 2005 nr 6 [rec.: Jak być kochanym].

GŁOWIŃSKI Michał

[...] W czasie okupacji niemieckiej przebywał wraz z rodziną początkowo w getcie w Pruszkowie, a po jego likwidacji w getcie warszawskim. W styczniu 1943 po ucieczce z getta ukrywał się wraz z matką w Radziwiłłowie pod Skierniewicami. Następnie został umieszczony w klasztorze sióstr felicjanek w Otwocku. Krótko przebywał też w domu zakonnym w Czernsku pod Górą Kalwarią i w przytulku dla sierot im. księdza Boduena w Warszawie, skąd został przeniesiony do sierocińca prowadzonego przez siostry Służebniczy Najświętszej Marii Panny w Turkowicach pod Hrubieszowem. [...] W 1994 objął funkcję zastępcy redaktora naczelnego *Pamiętnika Literackiego*, w tymże roku został członkiem korespondentem PAN, następnie członkiem rzeczywistym. Został też członkiem czynnym PAU w Krakowie. Redagował w dalszym ciągu serię wydawniczą *Rozprawy Literackie*. Wchodził w skład rady redakcyjnej serii *Polska 1944/45-1989*, wydawanej przez Instytut Historii PAN. Nadal był członkiem Rady Naukowej IBL PAN, której także przewodniczył. Został odznaczony tytułem doktora honoris causa Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie (2000), Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (2001) oraz Uniwersytetu Opolskiego (2003). W 2002 otrzymał nagrodę im. K. Wyki za twórczość krytycznoliteracką, a w 2004 nagrodę im. J.G. Herdera, przyznaną przez Fundację Alfreda Toepfera w Hamburgu za całość dorobku naukowego. Współpracował z *Kwartalnikiem Artystycznym* (od 1994), *Tygodnikiem Powszechnym*, *Dekadą Literacką*, *Akcentem*. W 2004 zorganizował w IBL Zespół „Literatura i Konteksty”, którym kierował także po przejściu na emeryturę w 2005. W 2007 otrzymał odznaczenie „Zasłużony Kulturze – Gloria Artis”. [...]

TWÓRCZOŚĆ

5. Porządek, chaos, znaczenie. Szkice o powieści współczesnej.

Przekł. serb.-chorw.; Red, haos, značenje. [Przel.] P. Vujčić. Beograd 2003.

6. Powieść młodopolska. Studium z poetyki historycznej. Przedr. zob. poz. 24 (t. 1).

8. Gry powieściowe. Szkice z teorii i historii form narracyjnych.

Przekł. art. O powieści w pierwszej osobie: czes.: [Przel.] M. Červenko. *Česka Literatura*, Praha 1968 nr 3, – franc.: [Przel.] A. Bony. *Poétique*, Paris 1987 nr 72, przedr. w: *Esthétique et Poétique*. Paris 1992, – hindi: *Gangeo Patro*, Bombay 1989.

9. Słownik terminów literackich. [Autorzy:] ..., T. Kostkiewiczowa, A. Okopień-Sławińska, J. Sławiński. Wyd. nast.: wyd. 3 popraw. i rozszerz. Wr:

Ossol. 1998, 706 s., wyd. 4 tamże 2002. Oprac. w IBL PAN. *Vademecum Polonisty*.

10. Style odbioru. Szkice o komunikacji literackiej.

Przekł. niem. art. Wirtualny odbiorca w strukturze utworu poetyckiego. [Przel.] R. Fieguth. W: *Literarische Kommunikation*. Kronberg 1975.

11. Zaświat przedstawiony. Szkice o poezji Bolesława Leśmiana. Przedr. zob. poz. 24 (t. 4).

12. Opis papieskiej podróży. Przedr. w: *Manipulacja i obrona przed manipulacją. Sesja na Uniwersytecie Warszawskim 1981*. [Wwa]* [1984].

13. Mity przebrane. Dionizos, Narcyz, Prometeusz, Marchoń, Labirynt. [Eseje].

Przekł. franc. art. Ryszard III i Prometeusz: [Przel.] A. Tyńska. *Russian Literature*, [Hague] 1987 R. 22, – niem. całości: *Mythen in Verkleidung*. Dionysos, Narziss, Prometheus, Marchoń, Labyrinth. [Przel.] J. Conrad. Frankfurt am Main 2005.

15. „Ferdynurke” Witolda Gombrowicza. Wyd. 2 Wwa: WSiP 1995.

17. Poetyka i okolice. [Szkice].

Przekł. art.: Dokument jako powieść: serb.-chorw.; [Przel.] B. Rajčić. *Kniževna Reč*, Zagreb 1984 nr 249. – Poetyka a socjolingwistyka: franc.: *Revue de Littérature Comparée*, Paris 1982 nr 212.

18. Rytuał i demagogia. Trzyznaście szkiców o sztuce zdegradowanej.

Przekł. bułg. art. Realizm i demagogia: [Przel.] J. Milcakov. *Věk*, Sofia 1991 nr 38.

20. Podręczny słownik terminów literackich. [Autorzy:] ..., T. Kostkiewiczowa, A. Okopień-Sławińska, J. Sławiński. Pod red. J. Sławińskiego. Wwa: Open 1993, 285 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2-9 1994-1996, wyd. 10 zmien. 1997, wyd. 11 zmien. 1998, wyd. 12 zmien. 1999, wyd. 13 2000, wyd. 14 popraw. 2001.

21. „Pismak 1863” i inne szkice o różnych brzydkich rzeczach. Wwa: Open 1995, 206 s.

Zawartość: Pismak 1863 [dot. A. Miniszewskiego]; Mowa (zło; LTI) totalitarny język ideologiczny. (Wokół książki Victora Klemperera); Marcowe fabuły. (Rzecz o propagandzie roku 1968); Zbrodnia z indoktrynacji; Pawiany z Monachium. (PRL-owska propaganda wokół Wolnej Europy); Humanistyka najmniejszego wysiłku; Życie po życiu. (Mowa komunistyczna w postkomunistycznym społeczeństwie); Styl bycia, style mowy. (Notatki z lat 1977-1985). Nagroda miesięcznika *Odra* w 1995.

Przekł. niem. art. Życie po życiu. (Mowa komunistyczna w postkomunistycznym społeczeństwie); W: *Die Sprache der Diktaturen und Diktatoren*. Heidelberg 1995.

22. Mowa w stanie obłączenia. 1982-1985. Wwa: Open 1996, 337 s.

23. Ekspresja i empatia. Studia o młodopolskiej krytyce literackiej. Kr.: WL 1997, 408 s.

Zawartość: Młodopolska krytyka literacka – wprowadzenie; Uwagi wstępne; Punkty wyjścia i ewolucje; Młodopolski eks-

presywnizm; Od impresjonizmu do hermeneutyki; Reguła minimum terminologicznego; Problem gatunków; Portret literacki; Wobec nowych form kultury; Kształtowanie kanonu. – Intertekstualność w młodopolskiej krytyce literackiej: Ustalenia ogólne; Mowa pozornie zależna w krytyce; Utożsamienie i aktualizacja; Intertekstualność a wartościowanie; Intertekstualność jako problem interpretacji. – Wartościowanie w młodopolskim dyskursie krytycznoliterackim: Krytyka – domena ocen; Trzy typy wartościowania; Ekspresja a wartościowanie; Wartościowanie bezpośrednie i pośrednie; Miejsce wartościowania w dyskursie krytycznym. – Analizy: A. Stanisław Brzozowski; Leopold Staff „Skarb” – tragedia w trzech aktach; B. Ignacy Matuszewski; Waclaw Berent „Próchno”; C. Bolesław Leśmian; Leon Choroński „Zuzanna”. – Wartościowanie wobec tendencji epoki. – Trzy młodopolskie manifesty literackie: Wyznaczniki manifestu jako gatunku; „Confiteor” Przybyszewskiego; „My młodzi” Brzozowskiego; „Pieśń oceanu” Jellenty. – Wielka parataksa. O budowie dyskursu w „Legendzie Młodej Polski” Stanisława Brzozowskiego: Jak to dzieło interpretować; Pierwsze lektury „Legendy”; Zestawienia, pierwsze plany, narastanie; Aforyzmy, monologi wewnętrzne, retoryka; Nauczyciel, pamfletista, hermeneuta; Dzieło w wiecznym toku. – Konstelacja „Wyzwolenia”; Jedno dzieło – kilkadziesiąt omówień; Od Chmielowskiego do Lacka; Tęsknota za jednoznacznością; Krytycy i maski; Kim jest Konrad?; Wobec romantyzmu, wobec Młodej Polski; Kategorie formalne w interpretacji „Wyzwolenia”; Monografie, broszury, recenzje; Konstelacja „Wyzwolenia” – konstelacja „Ozimy”. – Portret krytyka: Ostap Ortwin: Wokół Ibsena i Wyspiańskiego; Teoretyk powieści; Interpretator liryki; „Krytyka problematyzuje literaturę”.

24. Prace wybrane. Pod red. R. Nycza. Kr.: Universitas.

T. 1. Powieść młodopolska. Studium z poetyki historycznej. 1997, 333 s. Zob. poz. 6.

T. 2. Narracje literackie i nieliterackie. 1997, 312 s. Zawartość: I: z poz. 8: Powieść i prawda; Dialog w powieści; O powieści w pierwszej osobie; Powieść a dziennik intymny; Narracja jako monolog wypowiedziany; Stanisława Pignonia relacja z Sachsenhausen; Male narracje Mirona Białoszewskiego, – z poz. 17: Mimesis językowa w wypowiedzi literackiej; Czy literatura może być wzorem mowy?; Dokument jako powieść, – nadto: „Tak jest dziwnie, tak jest inaczej”; Białoszewskiego gatunki codzienne. – II: z poz. 17: Literackość muzyki – muzyczność literatury; Muzyka w powieści, – nadto: Gatunki literackie w muzyce. – III: z poz. 14; Literatura wobec nowomowy; Peryfrazys współczesne, – z poz. 17: Poetyka wobec tekstów nieliterackich; Poetyka a socjolingwistyka, – z poz. 18: Realizm i demagogia, – nadto: Mowa: cytaty i aluzje; Aforyzmy a slogan.

T. 3. Dzieło wobec odbiorcy. Szkice z komunikacji literackiej. 1998, 423 s.

Zawartość: I: z poz. 8: Konstrukcja a recepcja. (Wokół „Dziwów grzechu” Żeromskiego), – z poz. 10: Komunikacja literacka jako sfera napięć; Wirtualny odbiór w strukturze urworu poetyckiego; O konkretyzacji; Odbiór, konotacje, styl; Świadectwa i style odbioru; Grupa literacka a model poezji. (Przykład Skamandra), – z poz. 17: Od metod zewnętrznych i wewnętrznych do komunikacji literackiej; Lektura dzieła a wiedza historyczna, – nadto: Gatunki literackie. – II: z poz. 5: Powieść i autorytet, – z poz. 17: Cztery typy fikcji literackiej; Metafora, demetaforyzacja, konteksty; Przestrzenne tematy i wariacje; Literatura a nos Kleopatry; Wartościowanie w badaniach literackich a język potoczny. – III: z poz. 10: Studium lektury: Słowacki czytany przez Kleinera, – nadto: Próba opisu tekstu krytycznego; Język krytyczny Ignacego

Matuszewskiego; Młodopolska lektura Słowackiego; Cezary Jellenta; Juliusza Kleinera młodopolska historia literatury; Waclaw Borowy – artysta i umysłowość.

T. 4. Zaświat przedstawiony. Szkice o poezji Bolesława Leśmiana. 1998, 362 s. Zob. poz. 11.

Usunięto szkic: Zaświat przedstawiony, „Orchlań”, – dodano szkice: Leśmian, Poe, Baudelaire; „Spotykam go codziennie...”; Bolesława Leśmiana – trzy kategoryzacje świata; Jak ustalić w niebycie – byt ekonomiczny. (O „Pejzażu współczesnym” Bolesława Leśmiana); Ciesła – demiurg. (O „Chalupie” Bolesława Leśmiana).

T. 5. Intertekstualność, groteska, parabola. Szkice ogólne i interpretacje. 2000, 502 s.

Zawartość: I: z poz. 2: Tradycja literacka. Próba zarysowania problematyki, – z poz. 5: „Nouveau roman” – problemy teoretyczne; Powieść jako metodologia powieści, – z poz. 10: O stylizacji; Kanony poetyckie i style historyczne, – z poz. 17: O intertekstualności. – II: z poz. 5: Drwiące requiem dla historii. O „Weselu hrabiego Orgaza” Romana Jaworskiego, – z poz. 8: Witkacy jako pantagruelista; Parabola konstruktywna. O „Pornografii” Gombrowicza, – nadto: Groteska we współczesnej literaturze polskiej; Sztuczne awantury [dot.: R. Jaworski; Historia maniaków], – III: z poz. 8: Wokół „Powieści” Norwida, – nadto: Norwida wiersze-przypowieści; Ciemne alegorie Norwida; Gorzkie kalambury. O „Purytanie” Cypriana Norwida; Norwidowska druga osoba; Odpowiednie dać rzeczy słowo, – IV: z poz. 5: Anachronizm i konstrukcja czasu. Z problemem poetyki Żeromskiego; Trzy poetyki „Niecierpliwych” [Z. Nalkowskiej], – z poz. 8: Anioł wśród fałszywych języków, – nadto: „Cham” [E. Orzeszkowej], czyli Pani Bovary nad brzegami Niemna; Proza Bronisławy Ostrowskiej; Kunst wieloznaczności [dot. twórczości J. Czechowicza]; Aforyzmy, fraszki, liryki [dot. twórczości S.J. Leca]; Przyboś: najwięcej słów; „Przedmieście” Czesława Miłosza. Próba interpretacji; Poeta przemawia do Naczelnika [dot. wiersza Cz. Miłosza pt. „Do Lecha Wałęsy”].

25. Czarne sezony. [Opowieści wspomnieniowe]. Wwa: Open 1998, 183 s. Wyd. nast.: wyd. 2 tamże 1999; wyd. 3 Kr.: WL 2002.

P r z e k l a d a n g.: The Black Seasons. [Przel.] M. Shore. Evanston 2005. – c z e s.: Černe sezony. [Red.] V. Burian. [Przel.] I. Kolda [i in.]. Olomouc 2002. – s z w e d z.: En svart tid. [Przel.:] E.F. Josephson, P. Zettinger. Stockholm 2001. – w ł o s.: Tempi bui, Un’infanzia braccata. [Przel.] C. Madonna. Firenze 2004.

26. Przywidzenia i figury. Male szkice 1977-1997. Kr.: WL 1998, 147 s.

Druk w l. 80-tych i 90-tych m.in. na łamach pism: *Arkusz, Teatr, Teksty, Tytuł*.

27. Końcówka. (Czerwiec 1985 – styczeń 1989). [Zapiski]. Kr.: WL 1999, 417 s.

28. Dzień Ulissea i inne szkice na tematy niemitologiczne. Kr.: WL 2000, 267 s.

Zawartość: Od autora – Polska literatura współczesna i paradigmaty symboliczne (1945-1995); Dzieło literackie wobec demokracji; O dyskursie totalitarnym; O mównicy cynicznym; Kanony literackie: od socrealizmu do pluralizmu; Notatki o kwadraturze koła; PRL-owskie mity i realia; Władza ludowa przemawia do pisarzy; Stalin-czarodziej. (O baśni totalitarnej); Kijem go i marchewką; Marcowe spłoty; Aneks: Władysław Gomułka jako krytyk teatralny; Marzec po marcu; Dzień Ulissea; My z lat trzydziestych. (Rozważania aż nadto subiektywne). Polonistyczne drogi do niezależ-

ności; Pięciu: próba portretu zbiorowego [dot. J. Kwiatkowskiego, J.J. Lipskiego, S. Treugutta, R. Zimanda, J. Ziomka]; Aneks: Jan Józef w Pałacu Staszica [dot. J.J. Lipskiego]; Dobosz warszawski [dot. A. Dobosz; Pustelnik z Krakowskiego Przedmieścia]; Antyfona, czterdzieści cztery i towary zwyczajne [dot. wiersza A. Ziemiańska pt. „Antyfona do kielbasy zwyczajnej”]; Krytyka, towarzyska literatura; O krytyce prekursorkiej; Szyborska i krytycy.

29. Magdalenka z razowego chleba. [Opowieści wspomnieniowe]. Kr.: WL 2001, 215 s.

Przekł. niem.: Eine Madelaine aus Schwarzbrot. [Przeł.] M. Pollack. Frankfurt am Main 2003.

30. Gombrowicz i nadliteratura. [Szkice]. Kr.: WL 2002, 284 s.

Zawartość: Gombrowiczowska nadliteratura; Straszny piątek w domu hrabiny. (O „Biesiadzie u hrabiny Kotlubaj”); Między obcością a swojskością; Parodia konstruktywna. (O „Pornografii”) [poz. 8]. Komentarze do „Pornografii”; Komentarze do „Ślubu”; Gombrowicz jako młody krytyk; Gombrowicz a Brzozowski; Gombrowiczowska diatyryba; Gombrowicz poprawia Dantego; Między dziełem a biografią, na marginesie książki Rity Gombrowicz [Gombrowicz w Argentynie] i Rajmunda Kalickiego [Tango Gombrowicz]; Aneks. Jest i właśnie go nie ma.

Przekł. franc. całości: Gombrowicz ou la parodie constructive. [Przeł.] M. Laurent. Montricher 2004, - niem. art. Jest i właśnie go nie ma; W: Polnische Erinnerungen. [Przeł.] R. Fleguth. München-Wien 1985.

31. Historia jednej topoli i inne opowieści. [Wspomnienia]. Kr.: WL 2003, 253 s.

32. Skrzydła i pięta. Nowe szkice na tematy mitologiczne. Kr.: WL 2004, 262 s.

Zawartość: Starszy człowiek na przełomie wieków; Kryzys dyskursu patriotycznego; Wielkie zderzenie [dot. literatury o Holocaustu]; Mowa agresji; Pamiętka z lat odwilży [dot. książki zbiorowej „Rachunek pamięci”, zatrzymanej przez cenzurę w 1957]; Inspiratory. (O spiskowej kategoryzacji świata w okresie marcowym); Rosjanin, Niemiec, Żyd. (O nazwach narodowości w PRL-owskim wystąpieniu); Język jako bariera; Co to za dziwne zwierzę? (O literaturze XX wieku); Skrzydła i pięta [dot. poezji polskiej XX wieku]; Nauka o literaturze, integracja, dyskurs partnerski; Dzienniki z minionych lat; Świat jak ciasne buty. (O „Dzienniku 1960-1969” Zygmunta Mycielskiego); Victor Klemperer: dziennik czasu Zagłady [dot. Chcę dawać świadectwo aż do końca]; Casus: Dobraczyński; Francja: trochę wspomnień i refleksji; Mój Kraków; Przemówienie poznańskie [na uroczystości mianowania doktorem honoris causa Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu w 2001]; Wyznania agnostyka.

33. Kładka nad czasem. Obrazki z Miasteczka. Kr.: WL 2006, 216 s.

34. Monolog wewnętrzny Telimeny i inne szkice. Kr.: WL 2007, 422 s.

Zawartość: Cz. I: Nauka o literaturze wśród innych dyscyplin; Wiedza o literaturze wobec nauk o kulturze; Jak się nazywa nasza dyscyplina?; Literatura wobec symboliki; Kilka słów o strukturalizmie; Sto lat minęło, jak...; Co się stało z teorią dramatu (w Polsce?); Narratologia dzisiaj i nieco dawniej; Narracja historyczna – narracja w powieści historycznej; Ironia jako akt komunikacyjny; O lirycie pieśniowej; Norwid i Jakobson. (O granicach lingwistycznej analizy poezji). – Cz. II: Sztuka mówienia do władców. (O „Pieśni XIV” z „Książ

wtórych” Jana Kochanowskiego); Monolog wewnętrzny Telimeny; „Nad miastem chmury apokaliptyczne...”; (O wierszu Zygmunta Krasińskiego z roku 1848); Prus – parodysta; „Ze wspomnień cyklisty”; Świat ptasi w poezji Bolesława Leśmiana; Oswajanie Akteona [dot. wiersza B. Leśmiana „Akton”]; Trzy wiersze o Mickiewiczu. (Staff – Lechoń – Jastrun); Tuwim po latach; O „Wolności tragicznej” [K.] Wierzyńskiego; Muza zmyślonych podróży [dot. noweli G. Herlinga-Grudzińskiego]; Miłosz turpistyczny; „Pająk” Czesława Miłosza; Wisława Szymborskiej ballada o Zagładzie; Obrazek z wakacji i wielkie znaczenia. (O wierszu Wisławy Szymborskiej „Ze wspomnień”; Scena podwórkowa i parodia kiczu. (O wierszu Mirona Białoszewskiego „pretensjonalne”); Anty-oda współczesna. (O „Odzie negatywnej” Konstantego Puzyry); Nad „Castorpem” IP. Huellel.

Przekł. czes. art. Kilka słów o strukturalizmie. [Przeł.] V. Forkova. *Słowo a Smysl* 2005 nr 1, - franc. art. Narracja historyczna – narracja w powieści historycznej. W: La littérature face à l'histoire. Paris 2005.

Nadto rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopismach, m.in.: Cztery szkice o propagandzie stanu wojennego; Walki symboliczne; Podmiot niewiarygodny; Władza mówi o sobie; Sztuka insynuacji. W: Primum philosophari, Wwa 1993 s. 405-417. – Groteska jako kategoria estetyczna. W: Groteska. Gdańsk 2004 s. 5-15.

Prace redakcyjne

15. Poezja polska okresu międzywojennego. Antologia. Wybór i wstęp: ..., J. Sławiński. Wyd. 2 przejr. Wr.: Ossol. 1997. BNI, 253.

16a. B. Leśmian: Ballady. [Wybór i post.] ... Szczec.: Glob 1991, 129 s.

19. Psychoanaliza i literatura. Wybór, red. i oprac.: P. Dybel, ... Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2001, 311 s.

20. Ironia. Pod red. ... Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2002, 208 s.

21. Groteska. Pod red. ... Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2003, 193 s.

22. Narratologia. Pod red. ... Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2004, 300 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: PRL – świat nieopisany. Rozm. J. Leociak. *Nowa Książ.* 1991 nr 7; Strukturalizm był domeną wolności. Rozm.: S. Chojnacki, P. Rodak. *Arka* 1991 nr 5; Fundamentalista nie rozmawia. Rozm. A. Herman. *Mag. Lit.* 1993 nr 2; Strukturalizm, modernizm i cień marksizmu. Rozm. A. Nasitowska. *Teksty Drugie* 1994 nr 5/6; Między nowym totalizmem a nihilizmem aksjologicznym. Rozm. A. Magdziak-Miszewska. *Więź* 1997 nr 2; O kłamstwie w języku. W: K. Janowska, P. Mucharski. *Rozmowy na koniec wieku.* Kr. 1998 t. 2; Jestem beneficjentem zmian. Rozm. A. Bikont, J. Szczesna. *Gaz. Wyborcza* 1999 nr 195; Pamięć i charaktery. Rozm. S. Beres. Oprac.: P. Fiodorow, S. Beres. *Odra* 2001 nr 4; Zapisywanie Zagłady. Rozm. A. Grupińska. *Tyg. Powsz.* dod. *Kontrapunkt* 2001 nr 1/2; Ornitolog w ptaka przemieniony. Rozm. P. Szewc.

W tegoż: Wolność i współczucie. Rozmowy z pisarzami. Kr. 2002; „Czy pan jest nowoczesny”. Rozm. R. Koziołek. *Świat i Słowo* 2005 nr 1; Polskie gadanie. Rozm. T. Torańska. *Gaz. Wyborcza* dod. *Duży Format* 2005 nr 19.

LP XX w. (red.).

[Rytuał i demagogia:] A. Baglajewski: Czy warto być Herostratem? *Kresy* 1993 z. 15; A. Kurnik. *Ruch Lit.* 1993 nr 4. – J. Lukaszewicz: Krytyczne życiorysy: Powieść o mitach; Romanse z nowomową. W tegoż: Rytm, czyli powinność. Wr. 1993 [rec.: Mity przebrane; Nowomowa po polsku]. – *Teksty Drugie* 1994 nr 5/6 [tu art. dot. M.G.: A. Makowski: Archeologia języka [dot. prac M.G. o nowomowie]; R. Nycz: M.G. i duch nowoczesności; Z. Stefanowska: Były, dawny, tak zwany; W. Tomasiak: Źródła i ujęcia modernizmu. O historycznoliterackich zainteresowaniach M.G.]; S. Wysłouch: Summa M.G. [rec.: Poetyka i okolice]. – W. Tomasiak. *Pam. Lit.* 1994 z. 2 [rec.: Peereliada]. – Z. Bauer: Pojedynku z PRL-em ciąg dalszy. *Twórczość* 1995 nr 10 [rec.: „Pismak 1863” i inne szkice o różnych brzydkich rzeczach]. – B. Faron. W tegoż: Spotkania i powroty. Kr. 1995 [rec.: Poetyka i okolice]. – J. Lukaszewicz: M.G. obszar nowoczesności. *Odra* 1996 nr 4. – W. Gutowski: Nowa lektura krytyki literackiej Młodej Polski. *Kwart. Artyst.* 1997 nr 2 [rec.: Ekspresja i empatia]. – J. Jastrzębski: Na wszelki wypadek. *Odra* 1997 nr 12 [rec.: Mowa w stanie obłądzenia]. – [Ekspresja i empatia:] M. Strzyżewski: Przekrój i zbliżenia młodopolskiej krytyki literackiej. *Twórczość* 1997 nr 10; W. Gutowski: Świat młodopolskiej krytyki. *Teksty Drugie* 1998 nr 4. – [Czarne sezony:] A.S. Kowalczyk: Adres po tamtej stronie. *Res Publica Nowa* 1998 nr 7/8; J. Madejski: „Muszę opowiedzieć...”. *Pogranicza* 1998 nr 4, przedr. w tegoż: Zamieszanie. Kr. 2003; R. Matuszewski. *Więź* 1998 nr 8, przedr. w tegoż: Zapiski świadka epoki. Wwa 2004. – A. Rogala. *Akcent* 1998 nr 4 [rec.: Przywidzenia i figury]. – M. Strzyżewski: O młodopolskiej (i nie tylko) krytyce literackiej. *Tytuł* 1998 nr 3 [rec.: Ekspresja i empatia]. – [Czarne sezony:] W. Tomasiak: Obowiązek pamięci. *Kwart. Artyst.* 1998 nr 3; A. Dobosz. *Tyg. Powsz.* 1999 nr 23; P. Kajewski: Odpowiedzialność – odpowiedniość. *Odra* 1999 nr 7/8; F. Mazurkiewicz: Psychoanaliza i literackość. (O „Formach pamięci” Marka Zaleskiego i „Czarnych sezonach” M.G.). *Teksty Drugie* 1999 nr 1/2; L. Nowak: Zagłada w świetle rozumu chłopięcego. *Czas Kult.* 1999 nr 3; R. Rżany: Tożsamość i pamięć. *Nowa Okolica Poetów* 1999 nr 2; J. Święch: Najwyraźniejsze doświadczenie życia. *Arkusze* 1999 nr 2. – M. Wyka: Język i śmietnik. *Nowe Książ.* 1999 nr 9 [rec.: Końcówka]. – M. Adamski, M. Gorkczyński. *Pam. Lit.* 2000 z. 2 [rec.: Podręczny słownik terminów literackich]. – J. Święch: M.G., czyli o literaturonawstwie bez granic i uprzedzeń. *Akcent* 2000 nr 4. – S. Wysłouch: M.G. drogi niezależności. *Polonistyka* 2000 nr 10. – [Dzień Ulissea i inne szkice na tematy niemitolologiczne:] J. Zięba: Literatura a paradygmaty kulturowe. *Teksty Drugie* 2000 nr 5; R. Koziołek: G. z marginesów. *Fa-Art* 2001 nr 2; P. Majerski: Tematy niemitolologiczne. *Kwart. Artyst.* 2001 nr 2; A. Poprawa: Jeszcze daleko do Itaki. *Odra* 2001 nr 2. – H. Grynberg: Pokolenie Szosa. *Odra* 2002 nr 4, polem. J. Leociak: Grynberg o G. *Odra* 2002 nr 6 [dot. m.in. Czarnych sezonów]. – A. Stankowska: Pamięć jest podróżą. *Arkusze* 2002 nr 1 [rec.: Magdalenka z razowego chleba]. – [Historia jednej topoli i inne opowieści:] A. Bielik-Robson: Nie krzywdzić nikogo. *Teksty Drugie* 2003 nr 2/3; M. Broda: W cieniu pamięci: był plac, był dom, była topola... *Kwart. Artyst.* 2003 nr 4. – E. Garbal: Midas: Gombrowicz M.G. *Kresy* 2003 nr 2-3 [rec.: Gombrowicz i nadliteratural]. – J. Kurkiewicz: Punkty pamięci. O prozie wspomnieniowej M.G. *Tyg. Powsz.* 2003 nr 24. – K. Masłoń: Trudna sztuka narracji. *Rzeczpospolita* 2003 nr 51 dod. *Rzecz o Książkach* 2003 nr 3. – [Historia jednej topoli i inne opowieści:] M. Szule: M.G. księga Pamięci. *Pogranicza* 2003 nr 4 [dot. też: Magdalenka z ra-

zowego chleba]; K. Więclawska: Została tylko topola. *Akcent* 2003 nr 3; M. Dernałowicz: Archeologia pamięci. *Twórczość* 2004 nr 4. – A. Madaliński: Pochwała fikcji. *Twórczość* 2006 nr 10.

M.K.-K.

GOCZOŁ Jan

Kryt.: j.g.; (j.g.); jg.

[...] W 1985-88 w miesięczniku *Opole* publikował wiersze, artykuły i recenzje literackie, przekłady poezji z języka niemieckiego (podp. też: j.g., jg), w 1986 kontynuował cykl felietonów „Z perspektywy miesiąca”. Ogłaszał wiersze w *Miesięczniku Literackim* (1988). [...] W 1994 został prezesem Opolskiego Towarzystwa Kulturalno-Oświatowego. [...]

TWÓRCZOŚĆ

6. Znad Odry. Wybór wierszy. Mississauga, Ontario: Silican House 1996, 18 s.

7. Zapisy śladowe. [Wiersze]. Kat.: Śląsk 1999, 63 s.

8. Na brzoazowej korze. [Szkice literackie]. Opole: Miej. Ofic. Wydawn. przy Miej. Bibl. Publicznej 2000, 154 s.

Montaż poezji: Mój Śląsk. Oprac.: B. Nierenberg. TV 1988.

Przekład

1. Heinz Piontek – życie i dzieło. Przeł.: ... (proza), A. Lam (poezja). Opole: Konwersatorium im. J. von Eichendorffa 2004, 183 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – LP XX w. (red.).

Cz. Sobkowiak: Poczucie obcości. *Nowe Książ.* 1986 nr 6 [rec.: Poezje wybrane]. – J. Neuberger: Jan Goczoł. Opole: Woj. Bibl. Publiczna im. E. Smolki na zlecenie Wyd. Kultury i Sportu Urzędu Woj. 1998, 76 s. – T. Kijonka: Znakiem Słowa. *Śląsk* 2001 nr 12 [rec.: Na brzoazowej korze; Zapisy śladowe]. **B.D.**

GOETEL Ferdinand

Pseud.: E. Elaar.

[...] W 2003 prochy pisarza zostały złożone na cmentarzu w Zakopanem.

TWÓRCZOŚĆ

1. Przez płonący Wschód. Wrażenia z podróży z 80 ilustracjami. Wwa: Bibl. Pol. [1923], 261 s. Opis właśc. wyd. 1 wg: S. Rogoż. *Prz. Współcz.* 1923 t. 7 s. 478.

3. Pątnik Karapeta; Kos na Pamirze; Komisja; Samson i Dailia. [Opowiadania].

Adapt. radio wa opowiadania Samson i Dalila. Adapt. [...] E. Elaar. Radio (Wil.) 1929.

7. Humoreski.

Adapt. radio wa humoreski Ciężka przeprawa z ciężkim atletą: Radio (Wil.) 1930.

10. Samuel Zborowski. Sztuka w 6 odsłonach z prologiem i epilogiem.

Adapt. radio wa: Radio (Kr.) 1929.

20. Anakonda. Powieść.

Adapt. radio wa pt. Anakonda S.A.: Radio (Wwa) 1938.

25. Tatry. [Eseje]. [Wyd. 2] Gdańsk: Graf 1991.

26. Czasy wojny. [Wspomnienia]. Wyd. nast.: Gdańsk: Graf 1990; Kr.: Arcana 2005.

27. Odmłodzony Mr Gill. Sztuka w 3 aktach. *Dialog* 1996 nr 3 s. 5-32.

29. Patrząc wstecz. Wspomnienia. Wstęp: I. Sadowska. Oprac. tekstu: M. Urbański. [Wyd. 2] Kr.: Arcana [1998].

30. Dzieła wybrane. Pod red. K. Polechońskiego, I. Sadowskiej, M. Urbanowskiego. Kr.: Arcana.

T. 1. Pisma podróżnicze. Wybór, wstęp i oprac.: I. Sadowska. 2004, 215 s.

Zawartość: Przez płonący Wschód [poz. 1]; Egipt [poz. 6]; Wyspa na chmurnej Północy [poz. 8]; Podróż do Indii [poz. 15].

T. 2. Opowiadania. Wybór, wstęp i oprac.: K. Polechoński. 2005, 429 s.

T. 3. Czasy wojny. Wstęp: W. Bartoszewski. Oprac. przyp., posł.: M. Gałęzowski. 2005, 390 s. Zob. poz. 26.

T. 4. Z dnia na dzień. 2005, 239 s. Zob. poz. 5.

T. 5. Pisma polityczne „Pod znakiem faszyzmu” oraz szkice rozproszone 1921-1955. Wybór, wstęp i oprac. M. Urbanowski. 2006, 405 s. Por. poz. 23.

OPRACOWANIA (wybór)

F.G. W: M. Gałęzowski: Wierni Polsce. Wwa 2005.

K. Troczyński: Dramat rehabilitacji. *Dz. Pozn.* 1929 nr 194 [rec.: Samuel Zborowski]; F.G. laureat Państwowej Nagrody Literackiej r. 1929. *Dz. Pozn.* 1929 nr 295, przedr. w tegoż: Zoil. Kr. 2003. – S. Piasecki: G. o Indiach. *ABC Lit.-Artyst.* 1933 nr 114, przedr. w tegoż: Prosto z mostu. Wwa 1934, wyd. nast. rozszerz. Kr. 2003. – K. Troczyński: F.G. Nowy członek Polskiej Akademii Literatury. *Dz. Pozn.* 1936 nr 29, przedr. w tegoż: Zoil. Kr. 2003. – S. Piasecki: Faszystowskie credo G. Prosto z Mostu 1939 nr 4, przedr. w tegoż: Prosto z mostu. Kr. 2003. – R. Habielski: Na linii czasu. *Więź* 1994 nr 9. – K. Polechoński: Egzotyczna rewolucja. *Kresy* 1994 nr 2 [dot.: Przez płonący Wschód; Pamiąg Karapeta; Ludzkość; Kar-Chat; Z dnia na dzień]. – W.P. Szymański: Początek i koniec. *Arka* 1994 nr 51, przedr. w tegoż: Cena prawdy. Kr. 1996. – M. Urbanowski: Faszystowskie credo G. *Arka* 1994 nr 51, przedr. w tegoż: Oczyszczenie. Kr. 2002. – K. Polechoński: Pisarz na rozdrożach. *Odra* 1996 nr 12. – I. Sadowska: Ferdynand – zdobywca. *Kresy* 1996 nr 3. – R. Węgrzyniak: F.G. – ideolog i dramaturg. *Dialog* 1996 nr 3. – K. Kolińska: Bania bez winy. *Rzeczpospolita* 1997 nr 33 [fragm. książki „Z Sopotem w tle”]. – J. Pierzchała: Hańba zdrady i wolność zła. *Opieje* 1997 nr 4. – I. Sadowska: W cieniu Bu-

czynowej Turni. (Młodzieńczy okres życia i twórczości F.G.). *Kiel. Stud. Filol.* 1997 t. 11. – K. Woźniakowski: W kręgu jawnego piśmiennictwa Generalnego Gubernatorstwa 1939-1945. Kr. 1997. – K. Polechoński: Autoportret na tle epoki. *Nowe Książki*: 1998 nr 12 [rec.: Patrząc wstecz]. – J. Prokop: G. pod znakiem faszyzmu. W tegoż: Lata niby-Polski. Kr. 1998. – I. Sadowska: W pogoni za życiem, w ucieczce przed śmiercią. O powieści F.G. „Kar-Chat”. *Kiel. Stud. Filol.* t. 12: 1998. – L. Dziegiel: (F.G.) Przygody coraz mniej wesołe. *Arcana* 2000 nr 2 [rec.: Patrząc wstecz]. – A. Pryszczewska-Kozolub: Zapomniana proza F.G. *Kwart. Opol.* 2000 nr 2/4. – I. Sadowska: Egzotyzm i swojszczyzna w prozie Ferdynanda Goetla. Kielce: Wydawn. WSP 2000, 279 s. – A. Wójtowicz: Tam, gdzie zawiódła demokracja. F.G. droga do faszyzmu. *Akcent* 2002 nr 4. – M. Gałęzowski: O F.G. – redaktorze pisma Obozu Polskiej Walczącej „Nurt”, świadku Katynia. *Mars*, Wwa-Londyn t. 14: 2003. – W. Grajewski: Sprostowanie: „Kar-Chat”. W tegoż: Maszyni dialogowe. Kr. 2003. – S.M. Jankowski, R. Kotarba: Literaci a sprawa katyńska. Kr.: Societas Vistulana 2003, 257 s. [dot. też E. Skiwskiego]. – J. Trznadel: G. i historia tragiczna; Nie ta sama wojna; Głęboko w sumieniu świata; „Pro publico bono”. W tegoż: Spójrz na Eurydykę. Kr. 2003. – *Arcana* 2004 nr 1/2 [tu m.in. art.: W. Bartoszewski: Słowo o F.G.; M. Urbanowski: „Wiersz kalwaryjski na urągowsku składam sprzedajnym poetom i czasom” – o powojennej poezji F.G.; M. Ziłjaeva: Biografia F.G. z lat 1914-1917 w świetle dokumentów]. – I. Sadowska: Po świecie między wojnami – o reportażach F.G.; M. Worsowicz: Między literaturą a dziennikarstwem – reportaże podróżnicze F.G. W: Reportaż w dwudziestolecu międzywojennym. Lubl. 2004. – M. Klecel: Niezapomniany G. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2005 nr z 15 VII.

E.G.

GOJAWICZYŃSKA Pola

[...] W czasie pobytu w Bielsku Podlaskim (1920-24) działała w Kole Polek, m.in. współorganizowała bibliotekę i teatr amatorski. [...] W czasie okupacji niemieckiej utrzymywała się m.in. z zaliczek od Zbigniewa Mitznera, reprezentanta mającego powstać po wojnie wydawnictwa „Wisła”, na wydanie wznowień jej przedwojennych powieści, a także przekładów dwu popularnych powieści angielskich (maszynopisy zaginęły). [...]

TWÓRCZOŚĆ

6. Dziewczęta z Nowolipiek. Powieść. Wyd. nast.: [wyd. 19] Wwa: Prószyński i S-ka 1999; Kr.: Zielona Sowa 2005.

13. Święta rzeka. [Powieść]. Wyd. osob. Wwa: Prószyński i S-ka 2001, 282 s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (D. Knysz-Tomaszewska). – P. Grzegorzczak: P.G. W tegoż: Twórcy i badacze kultury zmarli w latach 1956-1967. Cz. 2. Wwa 1986.

Z. Brzuchowska: Źródła tragizmu w prozie P.G. („Dziewczęta z Nowolipiek”, „Rajskie jabłko”). W: W stronę dwudziestolecia 1918-1939. Rzeszów 1993. – A. Pryszczewska-Kozolub: Techniki narracyjne „Powszedniego dnia” P.G. *Zesz. Nauk. Filol. Pol. WSP w Opolu* 1993 z. 33. – A. Smółka: „Ziemia Elżbiety” – śląski głos w literackiej dyskusji o kondycji

II Rzeczypospolitej. *Ann. Silesiae* 1995 vol. 25. – A. Pryszczewska-Kozolub: P.G. a proza kobieca. *Pr. Nauk. Filol. Pol. WSP w Częst.* 1995/96 z. 5. – A. Pryszczewska-Kozolub: Prozatorska tradycja czy nowatorstwo? O kompozycji powieści P.G. i Heleny Boguszewskiej. W: *Duktem czasów*. Opole 1996. – A. Pryszczewska-Kozolub: W stronę mowy pozornie zależnej. O sposobach kształtowania narracji w dyalogu warszawskiej P.G. *Zesz. Nauk. Filol. Pol. Univ. Opol.* 1997 z. 38. – A. Smolka: Śląskie „Przedwiośnie”. O „Ziemi Elżbiety” P.G. *Śląsk* 1997 nr 2. – E. Kraskowska: Piórem niewieściem. Z problemów prozy kobiecej dwudziestolecia międzywojennego. *Pozn.* 1999, *passim*. – A. Pryszczewska-Kozolub: Sposoby konstruowania narracji w „Kracie” P.G. *Zesz. Nauk. Filol. Pol. Univ. Opol.* 1999 z. 39. – I.E. Adelgejm: Polska proza międzywojennego dwadziestolecia. Między Zapadom i Rosją: fenomen psychologicznego języka. Moskwa 2000, *passim*. – W. Wójcik: G. i „dzień powszedni”. W teżoż: *Zagłębiowski* imprese. Kat. 2006.

A.Sz.

GOLA Stanisław

[...] Oglądał wiersze m.in. w *Piśmie Literacko-Artystycznym* (1988) i *Poezji* (1988). Był laureatem wielu konkursów poetyckich. W 1990 otrzymał nagrodę im. J.I. Kraszewskiego, przyznaną przez Pałac Kraszewskiego w Białej Podlaskiej. [...] W 1998 został prezesem Oddziału Katowickiego ZLP. Był współorganizatorem „Dni Polskiej Literatury Współczesnej” oraz „Ogólnopolskiego Konkursu Poezji – Beskidy” w Bielsku-Białej. W 2000 otrzymał nagrodę prezydenta m. Bielsko-Biała „Ikar-2000” za dotychczasowe osiągnięcia literackie. [...]

TWÓRCZOŚĆ

17. Pegazki. [Wiersze]. Bielsko-Biała: Stow. Autorów Pol. 1992, 110 s.

18. Popielcowe Anioły. [Eseje]. Kat.: Górnośląskie Tow. Lit. 1992, 80 s.

19. Mister of Poland. [Felietony]. Bielsko-Biała: Beskidzka Seria Lit. 1993, 100 s.

20. Migawy. [Wiersze]. Bielsko-Biała: Stow. Autorów Pol. 1994, 85 s.

21. Po-twarz. Wybór wierszy 1960-1995. Bielsko-Biała: Stow. Autorów Pol. 1995, 86 s.

22. Kalendarium niepokoju. Zbiór reportaży bałkańskich. Kat.: Śląski Fundusz Lit. 1996, 59 s.

23. Ta cudowna czarodziejka. [Opowiadania]. Bielsko-Biała: Stow. Autorów Pol. 1996, 96 s.

24. Uzmysłowienia. [Wiersze]. Bielsko-Biała: Stow. Autorów Pol. 1997, 87 s.

25. Twenty five poems; Dwadzieścia pięć wierszy. [Przel.] J. Fejdych. Bielsko-Biała: Górnośląskie Tow. Lit. 1999, 84 s.

Tekst w jęz. pol. i ang.

26. Raj i róża świata; Paradise and the rose of the world. [Szkice i eseje literackie]. [Przel.] R. Wolf,

J. Fejdych. Kr.: Krak. Klub Artyst.-Lit. KKAL 2000, 112 s.

Tekst w jęz. pol. i ang.

27. Pod specjalnym nadzorem. Pastoralki. [Wiersze]. Kat.: ZLP 2001, 102 s.

28. Portrety intymne. [Wiersze]. Kat.: ZLP 2003, 87 s.

29. Erotyki zielone. [Wiersze]. Kat.: ZLP 2004, 102 s.

30. Mistrz Olimpijski – Tokio – '64. Kat.: ZLP 2004, 32 s.

Próba monografii pięściarza Mariana Krzysztofa Kasprzyka.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004, 2005. – Wywiad: Przejście przez Odrę. [Rozm.] J. Picheta. *Śląsk* 2002 nr 3.

[Spowiadanie Don Juana.] M. Halaś: Wybór. *Tak i Nie* 1988 nr 27; M. Kisiel: Beskidzki mit. *Tak i Nie. Śląsk* 1988 nr 10. – J. Picheta: Nikt Poetycki. *Śląsk* 1996 nr 1 [rec.: Po-twarz].

B.D.

GOLIŃSKI Zbigniew

[...] W 1995 przeszedł na emeryturę w IBL PAN; kontynuuje pracę naukową. Do tegoż roku był członkiem Rady Naukowej IBL i Komitetu Nauk o Literaturze Polskiej PAN. [...]

TWÓRCZOŚĆ

3. Ignacy Krasicki. [Biografia]. [Wyd. 2] pt. Krasicki. Wwa: PWN 2002, 385 s.

Studia i rozprawy w czasopismach i książkach zbiorowych, m.in.: *L'expression en prose des idées politiques et sociales en Pologne dans la deuxième moitié du XVIIIe siècle. (Formes et aspects)*. W: *Les lumières en Pologne et en Hongrie*. Budapest 1988 s. 170-181. – Konarski – Krasicki. Spotkania. W: *Wkład pijarów do nauki i kultury w Polsce XVII-XIX wieku*. Kr. 1993 s. 51-60. – *Problemy publicystyki doby stanisławowskiej*. W: *Materiały do studiów nad epoką Oświecenia*. Gdańsk 1993 s. 214-234. – Hugo Kollątaj (1750-1812). W: *Pisarze polskiego Oświecenia*. T. 2. Wwa 1994 s. 557-613. – *Edytorstwo naukowe tekstów literackich*. Stan obecny i potrzeby. W: *Wiedza o literaturze i edukacja*. Wwa 1996 s. 803-818. – Krasicki jako adresat literacki. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mick.* 1997 s. 89-112. – O „Zbiorze potrzebniejszych wiadomości” [I. Krasickiego] – od początku. *Wiek Oświecenia* 2002 t. 18 s. 11-34.

Prace edytorskie i redakcyjne

4. I. Krasicki: Satyry i listy. Oprac. tekstów i komentarze ... Wstęp; J.T. Pokrzywniak. Wyd. 3 popraw. Wr.: Ossol. 1999.

6. I. Krasicki: *Monachomachia i Antymonachomachia*. Wstęp i oprac. ... [Wyd. 3] Wr.: Ossol.; Wwa: De Agostini Polska 2003.

15. Świat poprawiać – zuchwałę rzemiosło. Antologia poezji polskiego Oświecenia. Oprac.: T. Kostkiewiczowa i ... Wyd. 2 przejrz. Kr.: Zielona Sowa 2004.

16. S. Żeromski: *Pisma zebrane*. Pod red. [i ze wstępem] ... Ser. 2 t. 19. Ser. 3 t. 20. Ser. 6 t. 34-36. Wwa: Czyt. 1996, 1999, 2001, 2003. IBL PAN.

21. J. Kitowicz: *Opis obyczajów za panowania Augusta III*. Wstęp: M. Dernałowicz. Red. nauk., komentarz i wybór ilustr. ... Oprac. tekstu: A. Skarżyńska. Wyd. 2 Wwa: PIW 1999.

24. S. Grzeszczuk, D. Hombek: *Książka polska w ogłoszeniach prasowych XVIII wieku*. Źródła. Pod. red. ... Kr.: Universitas

T. 2. „Gazeta Warszawska” 1786-1792. 1995, 506 s.

T. 3. „Gazeta Warszawska” 1793-1800; Aneks 1774-1793. 1996, 398 s.

T. 4. Od „Nowin Polskich” do „Wiadomości Warszawskich” 1729-1773. Cz. 1. Od „Nowin Polskich” do „Kuriera Warszawskiego” 1729-1764; Cz. 2. „Wiadomości Warszawskie” 1765-1773. Aneks 2. 1774-1795. 2000, 292 + 367 s.

27. Pisarze polskiego Oświecenia. Pod red.: T. Kostkiewiczowej i ... T. 2-3. Wwa: PWN 1994, 1996, 792 + 947 s. PAN IBL.

28. Świadomość literacka w Polsce. Antologia. Oprac.: T. Kostkiewiczowa, ... [T. 1] Oświeceni o literaturze. [Cz. 2]. Wypowiedzi pisarzy polskich. 1800-1830. Wwa: PWN 1995, 477 s.

29. Wiedza o literaturze i edukacja. Księga referatów Zjazdu Polonistów, Warszawa 1995. Pod red. T. Michałowskiej, ... i Z. Jarosińskiego. Wwa: IBL PAN, Tow. Lit. im. A. Mickiewicza 1996, 984 s.

30. Europejskie źródła myśli estetyczno-literackiej polskiego Oświecenia. Antologia wypowiedzi pisarzy francuskich, niemieckojęzycznych i angielskich. 1674-1810. Oprac.: T. Kostkiewiczowa i ... Wwa: Semper 1997, 671 s.

31. I. Krasicki: *Poematy*. Oprac. ... (Dzieła zebrane, Ser. 1. Pisma literackie. T. 1). Wr.: Ossol. 1998, 590 s.

32. S. Żeromski: *Dziennik z wiosny 1891 roku*. Oprac.: Z.J. Adamczyk i ... Kielce: Akad. Świętokrzyska 2000, 64 s.

33. Ignacy Krasicki. *Nowe spojrzenia*. Red. nauk.: ..., T. Kostkiewiczowa, K. Stasiewicz. Wwa: DiG 2001, 372 s.

Materiały z konferencji 16-19 maja 2001. Olsztyn, Lidzbark Warmiński.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2005. – LP XX w. (I. Jarosińska).

[Abyśmy o Ojczyźnie naszej radzili. Oprac. ...] A. Grzeszkowiak-Krwawicz. *Kwart. Hist.* 1986 nr 3; J.T. Pokrzywniak. *Zycie i Myśl* 1986 nr 9/10. – Z. Libera: Ignacy Krasicki, czyli cnota moderacji. (Refleksje nad książką Z.G.). W tegoż: *Wiek oświecony*. Wwa 1986. – [Pisarze polskiego Oświecenia. Oprac.: T. Kostkiewiczowa, ...] B. Wolska. *Pam. Lit.* 1994 z. 3 [dot. t. 1]; Z. Libera. *Wiek Oświecenia* 1996 t. 12 [dot. t. 2]. – [Świadomość literacka w Polsce. Oprac.: T. Kostkiewiczowa, ... [T. 1. Cz.1-2]] P. Matuszewska. *Pam. Lit.* 1996 z. 4; T. Chachulski. *Wiek Oświecenia* 1998 t. 13.

A.Sz.

GOŁĄBEK Józef

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.).

M. Ziolkowska-Sobecka: J.G. (1889-1939). *Zesz. Łużyckie* 1995 nr 12.

B.T.

GOŁBA Kazimierz

TWÓRCZOŚĆ

A. Wrażenia z Kalwarii Zebrzydowskiej. (Sonety). Powst. 1922. Wyd.: Red. i oprac.: Z.P. Szandar. Kat.: Bibl. Śląska 2002, 39 s.

Zawiera reprint rękopisu napisanego między 11 a 17 VI 1922 w Kalwarii Zebrzydowskiej.

11. Legenda o św. Jacku. Dramat. Radio 1938 [fragm.].

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (M. Fazan).

A. Smółka: Powieściowy dialog K.G. z sanacją („Dusze w maskach”, „Młodzieżowcy”). *Ann. Silesiae* 1996 vol. 26.

J.Z.

GOŁĘBIOWSKI Eugeniusz

[...] Należał do Nauczycielskiego Klubu Literackiego w Lublinie, w 1951 kierował Wojewódzkim Ośrodkiem Metodycznym dla Polonistów. [...]

TWÓRCZOŚĆ

A d a p t a c j a

I. Kraina uśmiechu. Libretto: V. Leon, L. Herzer, F. Lohner. Adapt. ... Muz.: F. Lehár. Wyst. Lubl., T. Muz. 1951.

OPRACOWANIA (wybór)

W. Michalski: E.G. W: Słownik biograficzny miasta Lublina, Lubl. 1993.

H. Makarski: E.G. – pisarz świadomości historycznej. W: Almanach Nauczycielskiego Klubu Literackiego im. Józefa Czechowicza w Lublinie. Cz. 2. Eseje. Lubl. 1991 [2].

M.K.-K. 319

GOŁĘBIOWSKI Stefan

[...] Otrzymał nagrodę im. dr F. Rajkowskiego przyznawaną przez Towarzystwo Miłośników Ziemi Ciechanowskiej (1987). Wyróżniony Złotą Odznaką Tajnej Organizacji Nauczania ZNP (1985). [...]

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.)

W. Mieszkowski: Bieżeń w dorobku literackim S.G. *Bieżeńskie Zesz. Hist.* 1995 nr 5. – M. Domeradzka: W poszukiwaniu autorytetów. *Bieżeńskie Zesz. Hist.* 1996 nr 10. – J. Siedlecka: Historia domu poety S.G.; W. Mieszkowski: Przedwojenne wiersze S.G. na tle poezji skamandryckiej. *Bieżeńskie Zesz. Hist.* 2000 nr 17.

J.Z.

GOŁUBIEW Antoni

TWÓRCZOŚĆ

2. Bolesław Chrobry. [Cykl powieściowy; cz. 1-4]. Wyd. nast. t. 1-6. Wwa; Świat Książki 1999.

[Cz. 1]. Puszcza [wyd. 8]; [Cz. 2]. Szło nowe [wyd. 8]; [Cz. 3]. Złe dni. T. 1-2 [wyd. 7]; [Cz. 4]. Rozdroża. T. 1-2. [wyd. 5].

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (J. Wielgut-Walczak).

A. Błaszkiewicz: Klęska manichejczyka. *Twórczość* 1987 nr 5 lrec.: W żółtej poczekalni dworcowej pod zegarem]. – M. Zieliński: Dlaczego G.? Droga do historii. W tegoż: Kilka niewzruszonych przekonań. Wwa 1987 [dot.: Bolesław Chrobry]. – A. Chomiuk: O kreacji przestrzeni w „Bolesławie Chrobrym” A.G. Próba zarysowania problemu. *Ann. UMCS. Sect. FF* 1991/1992 vol. 9/10. – A. Chomiuk: Refleks wojny w prozie literackiej A.G. W: Druga wojna światowa w literaturze polskiej i obcej. Lubl. 1994. – S. Dróżdż: Narracja w „Bolesławie Chrobrym” A.G. *Stud. i Mater. Polonist.* 1994 t. 1. – M. Brzezina: Środki językowe ewokujące kulturę żydowską w sztuce „Szaja Ajzenszok. Trzy świeczniki siedmioramiennie”. *Zesz. Nauk. Uj. Pr. Hist.-lit.* 1996 z. 91. – S. Stomma: O Jance Golubiewowej. *Tyg. Powsz.* 1996 nr 14. – J. Golubiewowa: „Największa przygoda mojego życia”. Rozm. K. Barańska. *Tyg. Powsz.* 1997 nr 28. – A. Chomiuk: A.G. droga do „Bolesława Chrobrego”. *Ann. UMCS. Sect. FF* 1998 vol. 16. – A. Chomiuk: Antoniego Golubiewa powieść o Bolesławie Chrobrym. Lubl.: Wydawn. UMCS 1998. 201 s. – M. Ołdakowska-Kufflowa: Zjazd gnieźnieński w literackiej wizji A.G. i Teodora Parnickiego. W: Prus i inni. Lubl. 2003.

J.Cz.

GOMBROWICZ Witold

Pseud.: Alejandro Ianka.

[...] W 1940-41 publikował popularne artykuły i opowiadanie w pismach argentyńskich *Aquí Está* i *El Hogar* (pod pseud.: Alejandro Ianka). [...]

TWÓRCZOŚĆ

1. Pamiętnik z okresu dojrzewania. [Opowiadania].

Przekł. niem. opowiadania Zdarzenia na brygu Banbury: Die Begebenheiten auf der Brigg Banbury. [Przeł.] W. Tiel, O. Kühl. Göttingen 1997.

Adapt.: t e a t r.: Adapt.: W. Kaczkowski. Wyst. Wwa, T. na Woli 1999. – Opowiadania Biesiada u hrabiny Kotlubaj: t e a t r.: Adapt.: R. Szejd. Wyst. Wwa, T. Scena Prezentacja 1980; Adapt. łącznie z Zbrodnia z premedytacją: T. Sawicka. Wyst. Wr., T. Współcz. 1990; Scenariusz: J. Bunsch. Wyst. Wr., T. Współcz. 1990; Adapt.: R. Czechowski. Wyst. Wr., T. Osobny 1997; Adapt. łącznie z Ferdynurke [poz. 3] i Dziennik [poz. 9] pt. Hulajęba; Scenariusz: W. Śmigasiewicz. Wyst. Kr., T. Bagatela 2003; Adapt.: T. Gogolewski. Wyst. Gdynia, T. Miej. 2004; Adapt. w formie monodramu i wykonanie: I. Jun. Wyst. Wwa, T. Studio 2004. – r a d i o w a: Adapt.: W. Modestowicz. Radio 1987. – Opowiadania Zbrodnia z premedytacją: t e a t r.: Adapt.: R. Szejd. Wyst. Wwa, T. Scena Prezentacja 1980; Adapt. łącznie z Biesiada u hrabiny Kotlubaj zob. wyżej; Adapt.: Z. Brzoza. Wyst. Radom, T. Powsz. 1993; Adapt.: P. Szumiec. Wyst. Koszalin, T. Bałtycki 1998; Adapt.: P. Passini. Wyst. Gdynia, T. Miej. 2004. – t v: Adapt.: W. Adamczyk. TV 1992; Adapt.: Z. Brzoza. TV 1999. – Opowiadania Dziewictwo: r a d i o w a: Adapt.: A. Ławniczak. Radio 1984. – t e a t r.: Adapt.: J. Bunsch. Wyst. Kat., T. Śląski 1998. – Opowiadania Zdarzenia na brygu Banbury: r a d i o w a: Adapt.: W. Modestowicz. Radio 1986. – t e a t r.: Adapt.: G. Wiśniewski. Wyst. Kr., T. im. J. Słowackiego 1999. – Opowiadania Krótki pamiętnik Jakuba Czarnieckiego: t e a t r.: Wyst. Łódź, T. im. S. Jaracza 1991; pt. Pamiętnik. Adapt.: P. Cieplak. Wyst. Wwa, T. Dram. 2004. – Opowiadania Tancerz mecenasa Kraykowskiego: t e a t r.: Adapt. w formie monodramu i wykonanie: D. Sosiński. Wyst. Legnica, Centrum Szuki T. Dram. 1995; Adapt.: K. Warlikowski. Wyst. Radom, T. Powsz. 1997; Wyst. Tor., T. Baj Pomor. 2002.

2. Iwona, księżniczka Burgunda. (Sztuka w 4 aktach). TV 1976. Przedr. zob. poz. 23, 27, 28.

Wyd. nast. łącznie z poz. 5 pt. Iwona, księżniczka Burgunda; Ślub. Lekcja Literatury z J. Radziwiłowiczem, G. Jarzyna i P. Gruszczyńskim. Kr.: WL 2005.

Przekł. a n g.: Princess Ivona. London 1997; Princess Ivona. [Przeł.] K. Griffith-Jones, C. Robins. Przedr. w: W. Gombrowicz: Three plays. London, New York 1998. Wyst. Nowy Jork, Group Bank Productions 1986. – h u l g.: Ivona, princesata na Burgunda. [Przeł.] D. Lau-Bukowska. W: W. Gombrowicz: Piesi. Veliko T'rnovo 1997. – e s t o Ń.: [Przeł.] H. Lindepuu. W: W. Gombrowicz: Laulatus ja teisi näidendeid. Lause 2004. – f r a n c.: Yvonne, princesse de Bourgogne. [Przeł.] [K.A. Jeleński] C. Jeleński, G. Serreau. [Paris] 1992. Wyd. nast. Paris 2001, przedr. w: W. Gombrowicz: Théâtre. [Paris] 2001; Yvonne, princesse de Bourgogne. [Przeł.] Y. Beaunesse, A. Kumor, R. Wentzig. Arles 1998. – h i s z p.: Ivonne, princesa de Borgonya. [Przeł.] M.M. Pol. Barcelona 1990. – h o l e n d.: Yvonne, prinses van Bourgondië. [Przeł.] A. Daal, R. Knobel. Krommenie 2002. – m a c e d.: Wyst. Skopje 1984. – n i e m.: Yvonne, die Burgunderprinzessin. [Przeł.] H. Kunstmann. Wyd. nast.: Wien 1994, Frankfurt am Main 1996, przedr. w: W. Gombrowicz: Theaterstücke. (Gesammelte Werke. [T.] 5). München, Wien 1997, wyd. nast. Frankfurt am Main 1998. – r o s.: Ivonna princessa Burgundskaja. [Przeł.] L. Buchov. W: Dramaturgija Połsi. XX vek. Moskva 2004. – r u m.: Ivona, principesa Burgundiei. [Przeł.] O. Zaick. Wyst. Bukareszt, T. Minc 1983. – s e r b.-c h o r w.: Ivona, kneginjica od Burgunda. [Przeł.] Z. Malić. W: W. Gombrowicz: Drame. Zagreb 2005. – w e g i e r.: Yvonne, a Burgundi Hercegnő. [Przeł.] A. Pályi. W: W. Gombrowicz: Drámák. Pozsony 1998.

A d a p t. o p e r o w a: Libretto: Z. Krauze, G. Jarzyna. Muzyka: Z. Krauze. Wyst. koncertowe Paryż, T. Sylvia Monfort (w ramach Sezonu Pol. we Francji) 2004; wyst. pol.: Wwa, T. Nar. (w ramach Warszawskiej Jesieni) 2006.

3. Ferdurdyrke. [Powieść]. Wyd. nast.: [Kr.: b.w.* 1982]; [wyd. 8] Posł.: W. Bolecki. Kr.: WL 1994, toż 1998, Lekcja literatury z J. Jarzębskim i A. Zawadzkiem 1997, toż 1998, 2001, 2002, 2003; Wwa: WL, Porozumienie Wydawców 2001. Przedr. zob. poz. 30 (t. 2.).

P r z e k ł. a n g.: Ferdurdyrke. [Przel.] D. Borchard. [Przedm.] S. Sontag. New Haven 2000; Ferdurdyrke. [Przel.] E. Mosbacher. Wyd. nast. New York 2005, - c z e s.: Ferdurdyrke. [Przel.] H. Stachová. Praha 1997, - f r a n c.: Ferdurdyrke. [Przel.] G. Sédur. Wyd. nast.: Paris 1995, tamże 1998, przedr. w: W. Gombrowicz: *Moi et mon double*. [Paris] 1996, - h i s z p.: Ferdurdyrke. [Wyd. 2]. Buenos Aires 1983; Ferdurdyrke. [Przel.] A. Rubió, J. Sławomirski. Barcelona 1998; Ferdurdyrke. Barcelona 2001, 2004, - h o l e n d.: Ferdurdyrke. [Przel.] P. Beers. Amsterdam 1992, - l i t e w.: Ferdurdyrke. [Przel.] I. Aleksaitė. Vilnius 2004, - n i e m.: Ferdurdyrke. [Przel.] W. Tiel. Przedr. w: W. Gombrowicz: *Gesammelte Werke*. [T.] I. Frankfurt am Main 1998; wyd. osob. Frankfurt am Main 2004, - n o r w.: Ferdurdyrke. [Przel. z franc.] K. Dannevig. Wyd. nast. Oslo 1993, - p o r t u g.: Ferdurdyrke. [Przel.] T. Barciński. São Paulo 2006, - r o s.: Ferdurdyrke. [Przel.] S. Makarčev, Ju. Beljaev. Sankt-Peterburg 2000, przedr. w: W. Gombrowicz: *Kosmos*. [Wybór utworów]. Sankt-Peterburg 2001, - r u m.: Ferdurdyrke. [Przel.] I. Petrica. Bucuresti 1996, - s z w e d z.: Ferdurdyrke. [Przel.] M. Hedlund, J. Stolpe. [Stockholm] 1998, - u k r.: Ferdurdyrke. [Przel.] A. Bondar. Kyiv 2002, - w ě g i e r.: Ferdurdyrke. [Przel.] G. Körner. Pozsony 2001, - w ł o s.: Ferdurdyrke. [Przel.] V. Verdiani. Wyd. nast.: [Milano] 1993, tamże 2004.

A d a p t. t e a t r.: Adapt.: B. Hussakowski. Wyst. Łódź, T. im. S. Jaracza 1986; Adapt. łącznie z *Trans-Atlantyk* [poz. 6] i *Dziennik* [poz. 9] pt. Biesiada polska. Adapt.: M. Civin. Wyst. Opole, T. im. J. Kochanowskiego 1991; Adapt.: W. Śmigasiewicz. Wyst. Poznań, T. Nowy 1991; Reż.: A. Jakimiec. Wyst. Białystok, T. im. A. Węgierki 1994; Reż.: R. Major. Wyst. Szczecin, T. Pol. 1994; Oprac. tekstu: J. Bunsch. Adapt.: H. Królikowska, M. Wojtyżko. Wyst. Wr., T. Współcz. 1997; Adapt. łącznie z *Biesiadą u hrabiny Kotlubaj* i *Dziennik* [poz. 9] pt. Hulajęba zob. poz. 1, Adapt.: A.M. Marzewski. Wyst. Płock, T. im. J. Szaniawskiego 1999; Wyst. Lubl., T. Provisorium 1998, - r a d i o w a: Adapt.: M. Wojtyżko, J. Kukuła. Radio 1991.

4. Opętani. Powieść. Wyd. nast.: [wyd. 4] Posł.: D. Korwin-Piotrowska. Oprac. tekstu: B. Górska. Kr.: WL 1999, tamże wyd. 3 [!] 2004. Przedr. zob. poz. 20 (t. 11).

P r z e k ł. f r a n c.: Les envoûtés. [Przel.] A. Mailles, K. Callebat, H. Włodarczyk. Wyd. nast.: [Paris] 1996, [Paris] 2000, Paris 2004, przedr. w: W. Gombrowicz: *Moi et mon double*. [Paris] 1996, - g r e c k.: Oi magemenoi. [Przel.] T. Hatze. Athina 1990, - h i s z p.: Los hechizados. Buenos Aires 1982; Los hechizados. [Przel.] J. Bianco. Barcelona 2004, - h o l e n d.: De beheksten. [Przel. z franc.] P. Beers. Amsterdam 1990, - n i e m.: Die Besessenen. [Przel.] K. Staemmler. Wyd. nast.: München 1993, tamże 1995, przedr. w: W. Gombrowicz: *Gesammelte Werke*. [T.] 12. Frankfurt am Main 1998, - s z w e d z.: De besatta. [Przel. z franc.] S. Ingvarson. Stockholm 2006, - w ł o s.: Gli indemoniati. Wyd. nast. [Milano] 1993, [wyd. 2] Milano 2001.

A d a p t. t e a t r.: Adapt.: A. Pawłowski. Wyst. Wwa, T. Ate-nueum 2000; pt. [Hentyk w polowie drogi do piekła]. Adapt.:

A. Shałpin. Wyst. Filadelfia, T. Pig Iron 2004 [nagroda OBIE dla najlepszego przedstawienia off-Broadway przyznana przez tyg. *The Village Voice* w 2005].

4a. Nuestro drama erótico. *Viva cien años*, Buenos Aires 1944 nr z [IX, X], 18 X, 1 XI, 15 XI, 6 XII; 1945 nr z 7 I, 17 I, 21 II.

Seria 8 artykułów w jęz. hiszp. - W.G. podop.: Jorge Alejandro.

P r z e k ł. p o l.: *Nasz dramat erotyczny*. Tłum. I. Kania. Druk w: *Dzieła*. Kr. 1996 zob. poz. 20 (t. 13) s. 109-153. Wyd. osob. ze wstępem R. Gombrowicz Kr.: WL 2003, 77 s.

P r z e k ł. n i e m.: Das drama mit unserer Erotik. [Przel. z hiszp.] G. Haefs. W: W. Gombrowicz: *Argentini-sche Streifzüge und andere Schriften*. (Gesammelte Werke. [T.] 11). Frankfurt am Main 1998.

5. Ślub. [Utwór dramatyczny]. TV 1992. Wyd. łącznie z *Iwona, księżniczka Burgunda* zob. poz. 2. Przedr. zob. poz. 23, 27, 28.

P r z e k ł. a n g.: The marriage. [Przel.] L. Inbarne. Przedr. w: W. Gombrowicz: *Three plays*. London, New York 1998. Wyst. Sydney, Opera Brodwalk Studio 1998, - b u l g.: Venčavane. [Przel.] D. Lau-Bukovska. W: W. Gombrowicz: *Piesi. Veliko Trnovo 1997, - e s t o Ń.: [Przel.] H. Lindepuu. W: W. Gombrowicz: *Laulatus ja teisi näidendid*. Lause 2004, - f r a n c.: Le mariage. [Przel.: J. Kukulczanka] Koukou Chan-ska, G. Sédur. Wyd. nast. [Paris] 1994, przedr. w: W. Gombrowicz: *Théâtre*. [Paris] 2001; *Mariage*. [Przel.] B. Schubert, D. Martin. Paris 1984, - n i e m.: Die Trauung. [Przel.] R. Fieguth. Druk w: W. Gombrowicz: *Theaterstücke*. (Gesammelte Werke. [T.] 5). München, Wien 1997, wyd. nast. Frankfurt am Main 1998. Wyst. Zurich, „Off Züri” T. 1983, - r o s.: Przel. M.B. Jagiello. Wyst. Wilno, Ros. T. Dram. Litwy 1994, - s e r b. c h o r w.: Vjencanje. [Przel.] Z. Malić. W: W. Gombrowicz: *Drame*. Zagreb 2005, - w ě g i e r.: Eskürö. [Przel.] G. Spiró. W: W. Gombrowicz: *Drámák*. Pozsony 1998, - w ł o s.: Il matrimonio. [Przel.] G. De Biase. Cracovia 2004.*

6. *Trans-Atlantyk*. Powieść. Wyd. nast.: [wyd. 7] Kr.: WL 1994, tamże: Posł.: S. Chwin. Tekst oprac. J. Grodzicka. 1996, toż 1998; Wwa: PIW 1998; Posł.: S. Chwin. Tekst oprac. J. Grodzicka. Kr.: WL 2003, tamże 2004; Kr.: Mediasat Poland 2005.

P r z e k ł. a n g.: *Trans-Atlantyk*. [Przel.] C. French, N. Karsov. [Wstęp:] S. Barańczak. New Haven 1994, - f r a n c.: *Trans-Atlantique*. [Przel.] [K.A. Jeleński] C. Jeleński, G. Serreau. Przedr. w: W. Gombrowicz: *Moi et mon double*. [Paris] 1996, - h i s z p.: *Trans-Atlántico*. [Przel.] S. Pitol, K. Piekarrek. Barcelona 2003, - j a p.: *Toransu Atorantikku*. [Przel.] M. Nishi. Tōkyō 2004, - n i e m.: *Trans-Atlantik*. [Przel.] R. Fieguth. Frankfurt am Main 2004, przedr. w: W. Gombrowicz: *Gesammelte Werke*. [T.] 2. Frankfurt am Main 1998, - r o s.: *Trans-Atlantik*. [Przel.] Ju. Čajnikov, Moskva 1994, - r u m.: *Trans-Atlantic*. [Przel.] I. Petrica. Bucuresti 1999, - s e r b.: *Trans-Atlantik*. [Przel.] B. Rajčić. Beograd 1996, - t u r e c k.: *Atlantik tesi*. [Przel.] Y. Avun. Istanbul 1992, - w ě g i e r.: *Transz-Atlantik*. [Przel.] G. Körner. Pozsony 2006.

A d a p t. t e a t r.: Adapt.: M. Mokrowiecki. Wyst. Płock, T. im. J. Szaniawskiego 1991; Adapt. łącznie z *Ferdurdyrke* i *Dziennik* [poz. 9] pt. Biesiada polska zob. poz. 3; Adapt.: W. Górska. Wyst. Elbląg, T. Dram. 1999; Adapt.: K. Galos. Wyst. Rądom, T. Powsz. 2002; Adapt. łącznie z *Dziennik* [poz. 9] pt. *Tango Gombrowicz*. Adapt.: M. Grabowski. Wyst. Kr., T. Stary 2003; Adapt.: W. Mazurkiewicz, J. Opryński. Wyst.

Lubl., Kampania T. Provisorium 2005, – t v: Adapt.: E. Korin. TV 1984; Adapt.: M. Grabowski, TV 1991.

7. Historia. (Operetka). [Utwór dramatyczny]. [Wyd. 2] Wstęp: K.A. Jeleński. Kr.: Wydawn. Kos [Krak. Ofic. Studentów]* 1981, 55 s. Przedr. zob. poz. 20 (t. 13), 23, 28.

Prze k l.: f r a n c.: L'histoire [Przel.] [K.A. Jeleński] C. Jeleński, G. Serreau. Wyd. nast. Paris 1995, przedr. w: W. Gombrowicz: Théâtre. [Paris] 2001, – n i e m.: Geschichte. [Przel.] F. Bondy, [K.A. Jeleński] C. Jeleński. Przedr. w: W. Gombrowicz: Theaterstücke (Gesammelte Werke. [T.] 5). München, Wien 1997, wyd. nast. Frankfurt am Main 1998, – w ł o s.: Történelem. [Przel.] G. Körner. W: W. Gombrowicz: Drámák. Pozsony 1998.

A d a p t.: t e a t r: pt. Historia, czyli tu wcale nie chodzi o Mozarta. Wyst. Łódź, T. im. S. Jarczaka 1982, – t v: Reż.: J. Wernio. TV 1989; Scenariusz: [G. Jarzyna] Leszczuk Horst. TV 1999.

8. Przeciw poetom. [Szkie]. Powst. w 1947 w jęz. hiszp. pt. Contra los poetas.

Wyd. nast. w jęz. pol. łącznie ze szkicem „Sienkiewicz”: Gdańsk; PUNK [Klin]* [1978]; [Wwa: b.w.* 1981]. Przedr. łącznie z polem. z Cz. Miłoszem zob. poz. 25.

Odczyt wygl. w 1947 w centrum kultury Fray Macho w Buenos Aires. – Wersja pol. poszerz.

Prze k l.: p o r t u g.: Contra os poetas. [Przel.] J. Henriques. Lisboa 1989, – s ł o w a c.: Proti poezii. [Przel.] K. Chmel. Levoča 1995, – w ł o s.: Contro i poeti. [Przel.] R. Landau, S. Meucci. Roma 1995.

9. Dziennik. Wyd. nast.: Dziennik 1953-1956, 1957-1961, 1961-1966. T. 1-3. [Kr.: Ofic. Nieobecnych* [1982]; Dziennik 1953-1969. [Cz. 1-3]. Posł.: W. Karpiński. Tekst oprac. Z. Górzyna. Kr.: WL 1997, tamże 2004.

Wyd. osob. fragm.:

[Cz. 1]. 1953-1956: Dziennik 1955-1956. [Gdańsk:] Klin* [1980], 107 s.; [Fragm.] [Radom: b.w.*] 1980, 16 k.; Dziennik 1953-1954. [B.m.w.* 1981], 165 s.

[Cz. 3]. 1961-1966: [Kr.: Niezal. Ofic. Studencka NOS* [1981]. – Fragm.: Dziennik 1961-1963. [Gdańsk:] Klin* 1980, 102 s. Przedr. zob. poz. 16 (t. 8).

Wyd. osob. fragm. z 16 X 1966 pt. O Dantem zob. poz. 13a.

Wybór z l. 1953, 1954, 1960, 1962 pt. Gombrowicz o Miłoszu. [B.m.w.* 1981], 24 s.

Prze k l.: a n g.: Diary. [Przel.] L. Vallee. [T.] 2. (1957-1961); [T.] 3 (1961-1966). London, New York 1989; Evanston 1993, – c z e s.: Denik. II (1957-1961); III. (1961-1966). [Przel.] H. Stachová. Praha 1994, – e s t o ň.: Päevaraamat. [T.] 1-3. [Przel.] H. Lindepuu. [Tallinn] 1998, – f r a n c.: Journal. T. 1. 1953-1958; T. 2. 1959-1969. [Przel.] D. Autrand, Ch. Jezewski, A. Kosko. [Paris] 1995; – fragm.: Journal 1961-1964. [Przel.] Ch. Jezewski, D. Autrand. [Paris] 1990; Journal Paris-Berlin. [Przel.] A. Kosko. Paris 1994, – h i s z p.: fragm.: Diario argentino. [Przel.] S. Pitof. Buenos Aires 1968, wyd. nast. Buenos Aires 2001; Dietari. [T.] II. (1953-1956). [Przel.] A. Rubió, J. Sławomirski. Barcelona 1999; Diario. Vol. 1-2. Madrid 1988, 1989, – l i t e w.: Dienorastis 1953-1956; 1957-1961; 1961-1969. [T.] 1-3. [Przel.] I. Aleksaitė. Vilnius 1998, 1999, –

n i e m.: Tagebuch. 1953-1969. [Przel.] O. Kühl. Frankfurt am Main 2004, przedr. w: W. Gombrowicz: Gesammelte Werke. [T.] 6/8. Frankfurt am Main 1998; fragm.: Sakrilegien, Aus den Tagebüchern 1953 bis 1967. [Przel.] O. Kühl. Frankfurt am Main 2001, – r o s.: fragm.: Iz dnevnika. [Przel.] Ju. Čajnikov. W: W. Gombrowicz: Devstvennost' i drugie rasskazy; Pornografija; Iz dnevnika. Moskva 1992, – s ł o w e ň.: Dnevnik. [Przel.] M. Pavičić. Ljubljana 1998, – s z w e d z.: Dagboken. [Cz.] 3. 1961-1969. [Przel.] A. Bodegård. Stockholm 1993; Dagboken. [Cz.] 1-3. 1953-1969. [Przel.] A. Bodegård. Stockholm 2004, – u k r.: Ščodennik. T. 1. 1953-1956; T. 2. 1957-1961; T. 3. 1961-1969. [Przel.] R. Charčuk. Kyiv 1999, – w e g i e r.: Napló. (1953-1956). [Przel.] A. Pályi. Pozsony 2000, – w ł o s.: fragm.: Parigi Berlino. Diario 1963-1965. [Przel.] F. Cataluccio. Roma [1985]; Diario. 1953-1958. [Przel.] V. Verdiani. [Red.]: F. Cataluccio. Milano 2004.

A d a p t.: t e a t r: Adapt. łącznie z Biesiada u hrabiny Kotlubaj i Ferdurdyke [poz. 3] pt. Hulajęba zob. poz. 1; Adapt. łącznie z Ferdurdyke i Trans-Atlantyk [poz. 6] pt. Biesiada polska zob. poz. 3; Adapt. łącznie z Trans-Atlantyk pt. Tango Gombrowicz zob. poz. 6.

10. Bakakaj. [Opowiadania]. Wyd. nast.: [wyd. 3] z posł. Z. Łapińskiego Kr.: WL 1997, tamże 2000. Przedr. zob. poz. 20 (t. 1), 30 (t. 1).

Prze k l.: a n g.: Bacacay. [Przel.] B. Johnston. New York 2004, – c z e s.: Bakakaj. [Przel.] H. Stachová. Praha 2004, – f r a n c.: Bakakaj. [Przel.] A. Kosko, G. Sédur. [Wyd. nowel.] [Paris] 1998, przedr. w: W. Gombrowicz: Moi et mon double. [Paris] 1996, – h i s z p.: Bakakaj. [Przel.] S. Pitof. Wyd. nast. Barcelona 2000, – j a p.: Bakakaj. [Przel.] Y. Kudō. Tōkyō 1998, – n i e m.: Bacacay. [Przel.] W. Tiel, O. Kühl. Przedr. w: W. Gombrowicz: Gesammelte Werke. [T.] 9. Frankfurt am Main 1998, wyd. osob. Frankfurt am Main 2005, – r o s.: (poza fragm. Ferdurdyke) w: W. Gombrowicz: Kosmos. [Wybór utworów]. Sankt-Peterburg 2001, – s z w e d z.: Bakakaj. [Przel.] D. Szybek. Stockholm 2006, – t u r e c z.: Bakkaai. [Przel.] E. Korkut. Istanbul 1999, – w ł o s.: Bacacay. [Przel.] R. Landau. Milano 2004.

A d a p t.: t e a t r: Tajemnica. Adapt.: K. Pawłowska, M. Adamczyk. Wyst. Pozn., T. Porywacze Ciał 2004, – opowiadania Szczur: Adapt.: U. Kijak. Wyst. Gdynia, T. Miej. 2004.

11. Pornografia. [Powieść]. Wyd. nast.: Gdańsk: Klin* 1980; Śląsk [Kat.: Wydawn. Pol.* 1981; z posł. M. Głowińskiego Kr.: WL 1994, tamże: 1997, 2003, 2004.

Prze k l.: a n g.: Pornografia. [Przel.] A. Hamilton. Wyd. nast. London, New York 1994, – c h o r w.: Pornografija. [Przel.] S. Postić. Zagreb 2005, – c z e s.: Pornografie. [Przel.] H. Stachová. Praha 1997, – f r a n c.: La pornographie. [Przel.] G. Lisowski. [Paris] 1995, przedr. w: W. Gombrowicz: Moi et mon double. [Paris] 1996, – h i s z p.: Pornografía. [Przel.] G. Ferrater. Barcelona 2002, – h o l e ň d.: Pornografie. [Przel.] P. Beers. Amsterdam 1994, – j a p.: Poronografía. [Przel.] Y. Kudō. Wyd. nast. Tōkyō 1989, – l i t e w.: Pornografija. [Przel.] S. Ramanauskaitė. Vilnius 1996, – m a c e d.: Pornografija. [Przel.] D. Gegovski. Skopje 2000, – n i e m.: Pornographie. [Przel.] W. Tiel, R. Schmidgall. Przedr. w: W. Gombrowicz: Gesammelte Werke. [T.] 3. Frankfurt am Main 1998, wyd. osob.: München 2004, Frankfurt am Main 2005, – p o r t u g.: A Pornografia. [Przel.] A. Fernandes. Lisboa [1988], – r o s.: Pornografija. [Przel.] Ju. Čajnikov. W: W. Gombrowicz: Devstvennost' i drugie rasskazy; Pornografija; Iz dnevnika. Moskva 1992, wyd. nast.: Sankt-Peterburg 2000, tamże 2001; Pornografija. [Przel.] S. Makarčev. Moskva 1994, przedr. w: W. Gombrowicz: Kosmos. [Wybór utworów]. Sankt-

-Peterburg 2001, - r u m.: Pornografie. [Przel.] I. Petrica. București 1999, - s z w e d z.: Pornografi. [Przel.] J. Kunicki, J. Stolpe. Wyd. nast. Stockholm 2004, - t u r e c.: Pornografi. [Przel.] B. Tözer. Istanbul 1998, - w ł o s.: Pornografia. [Przel.] V. Verdiani. Milano 1994.

A d a p t.: t e a t r.: Adapt.: W. Żyszkiewicz. Wyst. Łódź, T. Nowy 1985; Adapt.: H. Adamek. Wyst. Olsztyn, T. im. S. Jarczaca 1990, - f i l m.: Scenariusz: J.J. Kolski. Ekran. (pol-franc.) 2003.

12. Wspomnienia polskie; Wędrowki po Argentynie. Wyd. nast.: [wyd. 8] Komentarz: J. Kott; Z. Chądzyńska. Kr.: WL 1999, Przedr. zob. poz. 20 (t. 15).

15. Wd. osob. Wspomnienia polskie: Kr.: WL 2002, 242 s.

P r z e k ł.: Wspomnienia polskie: a n g.: Polish memories. [Przel.] B. Johnston. New Haven 2004, - c z e s.: Vzpomínky na Polsko. [Przel.] I. Mikešová. Olomouc 2001, - f r a n c.: Souvenirs de Pologne. [Przel.] Ch. Jezewski, D. Autrand. Wyd. nast.: [Paris] 1995, [Paris] 2002, - n i e m.: Polnische Erinnerungen. [Przel.] K. Staemmler. Przedr. w: W. Gombrowicz: Gesammelte Werke. [T.] 10. Frankfurt am Main 1998, wyd. osob. Frankfurt am Main 2005, - w ł o s.: Una giovinezza in Polonia. [Przel.] V. Verdiani. Milano 1998, - Wędrowki argentyńskie: f r a n c.: Pègrinations argentines. [Przel.] A. Kosko. Wyd. nast. [Paris] 1994, - h i s z p.: Peregrinaciones argentinas. [Przel.] B. Zaboklicka, F. Miravides. Madrid 1987, - n i e m.: Argentinische Streifzüge. [Przel.] K. Staemmler. W: W. Gombrowicz: Argentinische Streifzüge und andere Schriften. (Gesammelte Werke. [T.] 11). Frankfurt am Main 1998.

13. Kosmos. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 5] z posł. K. Bartoszyńskiego. Kr.: WL 1994, tamże: 1997, 2003.

P r z e k ł.: a n g.: Cosmos. [Przel.] D. Borchardt. New Haven 2005, - c z e s.: Kosmos. [Przel.] E. Sojka. Praha 2007, - f r a n c.: Cosmos. [Przel.] G. Sédir. Wyd. nast. [Paris] 1996, przedr. w: W. Gombrowicz: Moi et mon double. [Paris] 1996, - h i s z p.: Cosmos. [Przel.] S. Pitó. Wyd. nast.: Barcelona 1997, tamże: 1998, 2002, - h o l e n d.: Kosmos. [Przel.] z duń. i franc.] P. Beers. Wyd. nast. Baarn 1987, - n i e m.: Kosmos. [Przel.] O. Köhl [na podstawie przekł.] W. Tiel. Przedr. w: W. Gombrowicz: Gesammelte Werke. [T.] 4. Frankfurt am Main 1987, wyd. nast. tamże: 1998, 2005, - p o r t u g.: Cosmos. [Przel.] L. Neto Jorge. Wyd. nast. Lisboa 1995, - r o s.: Kosmos. [Przel.] S. Makar'ev. Sankt-Peterburg 2000, przedr. w: W. Gombrowicz: Kosmos. [Wybór utworów]. Sankt-Peterburg 2001, - r u m.: Cosmos. [Przel.] I. Petrica. București 2000, - s z w e d z.: Kosmos. [Przel.] S. Ingvarsson. Stockholm 2004, - t u r e c.: Kosmos. [Przel.] A. Derman. Istanbul 1992, - w e g i e r.: Kosmosz. [Przel.] G. Körner. Pozsony 1998, - w ł o s.: Cosmo. [Przel.] F.M. Cataluccio, D. Tozzetti. Milano 2004. A d a p t.: t v.: Adapt.: E. Korin. TV 1988, - t e a t r.: Adapt.: A. Pawłowski. Wyst. Wwa, T. Ateneum 1991; Adapt.: W. Śmigalski. Wyst. Radom, T. Powsz, 1995; Adapt.: P. Miśkiewicz. Wyst. Wr., T. Współcz. 1999; Adapt.: K. Kopka. Wyst. Walbrzych, T. Dram. 2001.

13a. O Dantem. [Szkic literacki]. Pierwodr. pt. Fragment z dziennika 16 X 1966. *Kultura*, Paryż 1966 nr 12 s. 7-18. Druk w: *Dziennik* 1961-1966. Paryż 1971 zob. poz. 16 t. 8 s. 193-204 i wyd. nast., przedr. zob. poz. 25.

P r z e k ł.: f r a n c.: Sur Dante. Glose. [Przel.] A. Kosko. Paris 1968, przedr. w: W. Gombrowicz: Contre les poètes.

[Bruxelles] 1988, - p o r t u g.: Morte ao Dante. [Przel.] V.S. Tavares. Lisboa 1987.

14. Operetka. [Utwór dramatyczny]. Wyd. nast.: [B.m.w.* 1983]. Przedr. zob. poz. 23, 27, 28 oraz w: *Stwarzanie światów. Antologia współczesnego dramatu polskiego*. [Cz. 1]. Wwa 1995.

P r z e k ł.: a n g.: Operetta. [Przel.] L. Iribarne. Przedr. w: W. Gombrowicz: Three plays. London, New York 1998, - b u l g.: Opereta. [Przel.] D. Lau-Bukovska. W: W. Gombrowicz: Piesi. Veliko T'rnovo 1997, - e s t o Ń.: [Przel.] H. Lindepuu. W: W. Gombrowicz: Laulus ja teisi näidendid. Laiuse 2004, - f r a n c.: Opérette. [Przel.] [K.A. Jeleński C. Jeleński, G. Serreau. Paris 1989, przedr. w: W. Gombrowicz: Théâtre. [Paris] 2001, - n i e m.: Operette. [Przel.] Ch. Vogel. Druk w: Theaterstücke. (Gesammelte Werke. [T.] 5). München, Wien 1997, wyd. nast. Frankfurt am Main 1998, - s e r b - c h o r w.: Opereta. [Przel.] M. Martić. W: W. Gombrowicz: Drame. Zagreb 2005, - s ł o w a c.: [Przel.] J. Simionides. Wyst. Ostrawa, Divadlo P. Bezruce 1987, - w e g i e r.: Operett. [Przel.] I. Éörsi, A. Pályi. W: W. Gombrowicz: Drámák. Pozsony 1998.

15. Rozmowy z Gombrowiczem. Wyd. nast.: [Gdańsk:] Europa* 1981; Wwa: Klon* 1988; wyd. pod nazwiskiem W.G. pt. Testament. Rozmowy z Dominique de Roux. Wstęp: D. de Roux. Przel. I. Kania. Posł.: J. Jarzębski. Kr.: WL 1996. Wyd. 2 tamże 2004.

Tekst wydany w 1968 w przekł. franc. jako wywiad D. de Roux z W.G. (D. de Roux ujawnił przed śmiercią tę mistyfikację i od 1977 „Rozmowy” ogłaszano jako utwór autorstwa W.G. pt. Testament) był druk. w 1967/1968 w paryskiej *Kulturze* z dodatkowymi fragm. przeznaczonymi dla pol. czytelnika, w tej postaci został przedr. tylko w poz. 20 (t. 10).

P r z e k ł.: c z e s.: Testament. [Przel.] H. Stachová. Praha 2004, - f r a n c.: Testament. Entretien avec D. de Roux. [Przel.] J. Kukulczanka, F. Marié. Wyd. nast.: [Paris] 1996, - n i e m.: Eine Art Testament. [Oprac. przekł. W. Tiel.] R. Fieguth. Druk w: W. Gombrowicz: Eine Art Testament. Gespräche und Aufsätze. (Gesammelte Werke. [T.] 13). München, Wien 1996, wyd. nast. Frankfurt am Main 1998, tamże 2006, - s z w e d z.: Testamente. Samtal med Dominique de Roux. [Przel. z franc.] J. Stolpe, K. Tullberg. Göteborg 1994, - w ł o s.: Testamento. [Przel.] V. Verdiani. Milano 2004.

15a. Cours de philosophie en six heures un quart. Powst. 1969. Pierwodr. w wyborze pt. Guide de la philosophie en six heures un quart. [Wstęp:] C. Jannoud. [Nota:] D. de Roux. *L'Herne*, Paryż 1971 s. 390-417. Wyd. osob. [Wstęp:] F.M. Cataluccio. [Wyd. 5?] [Paris: Payot et Rivages] 1996, 147 s.

Wykłady z filozofii w jęz. franc. przygotowane w V i VI 1969 dla żony Rity i D. de Roux. Inf. o pierwodr. franc. i włos. we wstępie F.M. Cataluccio.

P r z e k ł.: p o l.: Przewodnik po filozofii w sześć godzin i kwadrans. Przel. z franc. B. Baran. Wyd. w: Gombrowicz filozof. Kr. 1991 s. 71-127. Wyd. osob. Wstęp: F.M. Cataluccio. [Przel.] S. Kasprzyśki. Kr.: Znak 1995, 147 s. Przedr. poz. 20 (t. 13); Kurs filozofii w sześć godzin i kwadrans. Przel. I. Kania. Wstęp: M.P. Markowski. Kr.: WL 2006, 114 s.

Przekł.: a n g.: *Philosophy in six lessons and a quarter*. [Wyd. i wstęp:] S. Draghici. Washington 1999; *A guide to philosophy in six hours and fifteen minutes*. [Przeł.] B. Ivy. New Haven, London 2004. – n i e m.: *Führung durch die Philosophie in sechs Stunden und fünfzehn Minuten*. [Przeł.] J. Baden. [Eseje:] J. Jarzębski, A.S. Kowalczyk, W. Maciąg. [Przeł.] A. Grzybowska. Bonn 1994. – p o r t u g.: *Curso de filosofia em seis horas e um quarto*. [Przeł.] T. Costa. Lisboa 1996]. – w ł o s.: [piewodr, calości:] *Corso di filosofia in sei ore e un quarto*. [Oprac. i wstęp:] F.M. Cataluccio. *MicroMega*, Rzym 1989 nr 2 s. 31-92. Wyd. osob. [Oprac. i wstęp:] F.M. Cataluccio. [Przeł.] L. Piersani. Roma 1994, wyd. nast. Milano [2003].

16. *Dzieła zebrane*. Paryż: Inst. Lit.
T. 8. *Dziennik 1961-1966*. Wyd. 4 1987.
T. 10. *Varia*.

Przekł. franc. w wyborze: *Varia 1. Textes variés*. [Przeł.] A. Kosko. Wyd. nast. [Paris] 1995.

17. *Correspondance*. [Autorzy:] ..., J. Dubuffet. *Cabiers de l'Herne*, Paryż 1971 nr 14 s. 337-354. Wyd. osob. Paris: Gallimard 1995, 67 s.

Przekł. pol.: *Korespondencja*. [Przeł.] P. Mościcki. *Prz. Filoz.-Lit.* 2004 nr 4 s. 27-48; *Korespondencja*. Przeł. I. Kania. Wstęp: P. Pachet. Kr.: WL 2005, 71 s.

Przekł. hiszp.: Witold Gombrowicz – Jean Dubuffet: *Correspondencia*. [Przeł. z franc.] J.F. de Castro. Barcelona 1972.

18a. *Opowiadania*. [Kr.:] Ofic. Nieobecnych* [1982], 207 s.

18b. *Zbrodnia z premedytacją*. [Opowiadanie]. Kr.: Niezał. Wydawn. Jednego Wyd.* 1982, 43 s. Zob. poz. 1.

20. *Dzieła*. Red. nauk. tekstu: J. Błoński. Kr.: WL.

T. 1. *Bakakaj*. Wyd. 3 tamże 1993. Zob. poz. 10.
T. 11. *Opętani. Powieść*. Red. i oprac. tekstu: B. Górńska. Nota wydawcy: J. Jarzębski. 1994, 360 s. Zob. poz. 4.

T. 12. *Proza (fragmenty); Reportaże; Krytyka literacka 1933-1939*. Red. nauk. tekstu: J. Błoński, J. Jarzębski. Wybór i układ tekstów: J. Jarzębski. Red., oprac. tekstu i nota wyd.: B. Górńska. (*Varia*). 1995, 405 s.

T. 13. *Publicystyka; Wywiady; Teksty różne 1939-1963*. Przeł. z hiszp.: I. Kania, Z. Chądzyńska i R. Kalicki. Red. nauk. tekstu: J. Błoński, J. Jarzębski. Wybór i układ tekstów: J. Jarzębski, K. Jeżewski. (*Varia*). 1996, 506 s.

Zawiera m.in. *Nasz dramat erotyczny* [poz. 4a]; *Historia* [poz. 7]; *Przewodnik po filozofii w sześć godzin i kwadrans* [poz. 15a].

T. 14. *Publicystyka; Wywiady; Teksty różne 1963-1969*. Przeł.: I. Kania, P. Baran i in. Red. nauk. tekstu: J. Błoński, J. Jarzębski. Wybór i układ tekstów: J. Jarzębski, K. Jeżewski. (*Varia*). 1997, 551 s.

T. 15. *Wspomnienia polskie; Wędrowki po Argentynie*. Red.: B. Górńska, M. Nycz. Nota wydawcy: J. Jarzębski. 1996, 320 s. Zob. poz. 12.

22a. *Aforyzmy, refleksje, myśli i sentencje*. Wybrał i oprac.: J. Glensk. Komorów: Antyk [1991], 160 s.

23. *Iwona, księżniczka Burgunda; Ślub; Operetka; Historia*. Słowo wstępne: J. Jarzębski: *Dramat Ego w dramacie nagości. Esej „Od bosości do nagości”*: K.A. Jeleński. [Wyd. 2] Kr.: WL 1996.

Zawiera poz. 2, 5, 14, 7.

24. *Pisarze awangardy dwudziestolecia międzywojennego. Autokomentarze*: Leśmian, Witkacy, Schulz, Gombrowicz. Wybór i wprowadzenie: T. Wójcik. Wwa: Sempet 1995, 192 s.

Tu W.G.: *Byłem pierwszym strukturalistą* [fragm. poz. 9]; *Dialog o formie* [fragm. poz. 15]; *Aby uniknąć nieporozumień: Ferdurdurke* (s. 158-190).

25. *Przeciw poetom. Dialog o poezji z Czesławem Miłoszem*. Wstęp: F.M. Cataluccio. Kr.: Znak 1995, 133 s.

Zawartość: ..., *Przeciw poetom* [poz. 8]; Cz. Miłosz: *List do G.*; ..., *Przekłete zdrobienie znowu dało mi się we znaki. (Obróćcom Poetów w odpowiedzi)*; Cz. Miłosz: *Pięćdziesiąt lat później. – O Dantem* [poz. 13a]. – Dodatek: *Przeciw poetom (wersja pierwotna)*. Przeł. z jęz. hiszp. H. Woźniakowski.

26. *Korespondencja*. Kr.: WL 1996-

T. 1. *Walka o sławę*. Cz. 1. ..., Józef Wittlin, Jarosław Iwaszkiewicz, Artur Sandauer. Układ, przedm., przyp.: J. Jarzębski; Cz. 2. ..., Konstanty A. Jeleński, François Bondy, Dominique de Roux. Układ, przedm.: J. Jarzębski. Przep.: T. Podoska, M. Nycz, J. Jarzębski. *Przekł. listów z franc. I. Kania*. 1996, 275 s.; 1998, 376 s.

27. *Iwona, księżniczka Burgunda; Ślub; Operetka*. Słowo wstępne: J. Jarzębski. *Teksty oprac.*: J. Grodzicka. Kr.: WL 1997, 328 s.

Zawiera poz. 2, 5, 14.

28. *Dramaty*. Słowo wstępne: J. Jarzębski. Kr.: WL 2001, 411 s.

Zawartość: *Iwona, księżniczka Burgunda* [poz. 2]; *Ślub* [poz. 5]; *Operetka* [poz. 14]; *Historia* [poz. 7].

29. *Autobiografia pośmiertna*. Wybór, układ, oprac.: W. Bolecki. Kr.: WL 2002, 373 s. Wyd. 2 popraw. tamże 2004.

Wybór autobiograficznych fragm. z twórczości W.G.

30. *Pisma zebrane*. Wyd. krytyczne pod red. W. Boleckiego, J. Jarzębskiego, Z. Łapińskiego. Kr.: WL 2002-

T. 1. *Bakakaj i inne opowiadania*. Oprac.: Z. Łapiński. 2002, 393 s. Zob. poz. 10.

T. 2. *Ferdurdurke*. Oprac.: W. Bolecki. 2007, 836 s.

31. *Aforyzmy. Sentencje, myśli, zdania i uwagi*. Wybrał i ułożył W. Bolecki. Kr.: WL 2003, 157 s.

32. *Bestiarium*. Wstęp, wybór, układ: W. Bolecki. Kr.: WL 2004, 178 s.

Wybór fragm. utworów W.G. dot. zwierząt.

33. *Varia*. Wstęp: W. Bolecki. Kr.: WL 2004.

[T.] 1. Czytelnicy i krytycy. Proza, reportaże, krytyka literacka, eseje, przedmowy, 447 s.

[T.] 2. Polemiki i dyskusje, 268 s.

[T.] 3. List do ferdydurkistów. Wywiady, odpowiedzi na ankiety, listy do redakcji czasopism, 439 s.

34. O literaturze polskiej. Wybrał, ułożył i opatrzył posł. W. Bolecki. Kr.: WL 2006, 129 s.

Wybory utworów w p r z e k ł.: a n g.: Three plays. Princess Ivona; The marriage; Operetta. [Wstęp:] J. Peterkiewicz. [Przel.:] K. Griffith-Jones, C. Robins, L. Iribarne. London, New York 1998, – b u ł g.: Piesi. [Przel.] D. Lau-Bukovska. Veliko T'rnovo 1997, – e s t o Ń.: Laulus at teisi naidendeid. [Przel.] H. Lindepuu. Laiuse 2004 [przekł. dramatów poz. 2, 5, 14], – f r a n c.: Varia. [Wybór, przekł. i noty:] A. Kosko. Paris 1986; Moi et mon double. [Paris] 1996; Le festin chez la comtesse Fritouille et autres nouvelles. [Wybór opowiadań]. [Przel.] G. Sédir. [Paris] 2002; Théâtre. [Wyd.:] R. Gombrowicz. [Paris] 2001, – h i s z p.: Cartas a un amigo argentino. Buenos Aires 1999, – h o l e n d.: De verhalen. [Wybór opowiadań]. [Przel.] P. Beers. Amsterdam 1989, – n i e m.: Gesammelte Werke. [T.] 2, 5, 13. München, Wien 1987, 1997, wyd. nast. t. 1-13 Frankfurt am Main 1997-1998; Theaterstücke. [Przel.:] H. Kunstmann [i in.]. Frankfurt am Main 2006, – r o s.: Devstvennost' i drugie rasskazy [wybór opowiadań]; Pornografija [poz. 11]; Iz dnevnika [fragm. z Dziennika, poz. 9]. [Przel.] Ju. Čajnikov. Moskva 1992; Kosmos. [Wybór utworów; wybór, przedm. i red.] R. Griščenkov. Sankt-Peterburg 2001, – s e r b- c h o r w.: Pripovetka. [Wybór opowiadań; wybór i przekł.] N. Janac, M.P. Tukaj. Beograd 1989; Z. Malić: Gombrowicziana. Zagreb 2004 [tu także fragm. utworów W.G. w przekł. Z. Malicia]; Drame. Zagreb 2005, – w ě g i e r.: Cséleddéposcön. [Przel.:] G. Körner, L. Pálfalvi. Budapest 1997; Drámák. [Przel.:] I. Eörsi [i in.]. Pozsony 1998.

A d a p t e a t r. wyborów utworów: Kropka nad i... Monodram wg utworów W.G. Wykonanie: W. Tracz. Wyst. Kłodzko, Studio Teatr. Ko-Ku 1989; Ja, Ferdurke. Adapt.: P. Dąbrowski, A. Trojanowska. Wyst. Łódź, T. Studyjny'83 1997 (wykonanie: P. Dąbrowski); My do Europy. Europa do nas. Reż.: A. Hanuszkiewicz. Wyst. Wwa, T. Nowy 2003; Błądzenie. Adapt.: J. Jarocki. Wyst. Wwa, T. Nar., Scena Przy Wierzbowej 2004.

Korespondencja

1. J. Giedroyc, ...: Listy 1950-1969. *Arch. „Kultury”*, t. 1. [Wyd. 2 poszerz.] tamże 2006, 737 s. Dodano 324 listy, telegram R. Gombrowicz o śmierci męża, list I. Neyman, relacjonujący ostatnie godziny życia W.G. P r z e k ł. f r a n c.: Correspondance 1950-1969. [Przel.] J.-C. Famulicki. Paris 2004.

2. Listy do rodziny. Oprac.: J. Margański. Kr.: WL 2004, 501 s.

Korespondencja z l. 1948-1968.

Zob. też Twórczość poz. 17, 26.

OPRACOWANIA (wybór)

Wypowiedzi zob. poz. 24, 29. – Wywiady zob. poz. 20 (t. 13-14), 33 (t. 3) oraz: Samotność laickiego ascety. Rozmowa z W.G. W: J.S. Pasięb: Zgubiona drachma. Dialogi z pisarzami. Wwa 2006.

LP XX w. (J. Błoński). – M. Zybura: Materiały do niemieckojęzycznej bibliografii twórczości W.G. W: „Patagończyk w Berlinie”. Kr. 2004. – Witold Gombrowicz – bibliografia. Wykaz przekładów na język niemiecki. Praca zbiorowa; Witold Gombrowicz – Biographie. Nur Buchpublikationen in Deutscher Sprache. Pod red. Wydawn. Danowski Press Białogard. Białogard: Danowski Press 2002, 24 s. – M. Zybura: Materialien zur deutschsprachigen G.-Bibliografie. W: Gombrowicz in Europa. Wiesbaden 2006. – Witold Gombrowicz w wydawnictwach Instytutu Literackiego w Paryżu. Bibliografia. Oprac.: A. Szalagan. Wwa: Inst. Dokumentacji i Studiów nad Literaturą Pol., Oddz. Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza 2007, 69 s. *Konstelacja „Kultury”*.

5. Piasecki: Czarowanie gałązką w zębach. *Prosto z mostu* 1938 nr 7, przedr. w tegoż: Prosto z mostu, Kr. 2003. – A. Kurczaba: Gombrowicz and [M.] Frisch. Aspects of literary diary. [Wstęp:] J.W. Marchand. Bonn: H. Bouvier 1980, XV, 197 s. – J. Błoński: La passion de l'autoportrait. [M.] Leiris et G. W: Typologie du Roman. Wr. 1984, *Acta Univ. Wratisl. Romanica Wratisl.*, 690. – J. Kott: On G. W tegoż: The theater of essence and the other essays. Evanston, Ill. 1984. – L. Szaruga: Przejście W.G. przez Ziemie Ulro. W tegoż: Szkoła polska. Wwa* 1984, przedr. w tegoż: W Polsce, czyli Nigdzie. Berlin 1987 [dot. W. Gombrowicza i Cz. Miłosza]. – M. Baraniecki: G.'s drama within and without the Absurd. *Canadian Slavonic Papers*, Toronto 1985 t. 27 z. 3. – W. Karpiński: Styl G. Przekł. franc.: Le style de G. [Przel.] L. Dyèvre. *L'Autre Europe*. Paryż 1985 nr 5, słoweń.: G. stil. [Przel.] P. Vujčić. *Delo*, Lublana 1985 nr 10/11. – [J. Majcherek] J. Palusiński: G. dzisiaj. *Kult. Niezależna** 1985 nr 6. – L.K. Nagy: Hamis idealok romblása. W: *És Kolesvári Grandpierre Emil egyegy regényében*. W: Magyar-lengyel közéletsek. Budapest 1985. – K. Salamun-Biedrzycka: Tłumacząc „Pornografię”. *Pis. Lit.-Artyst.* 1985 nr 3. – S. Chwin: G. i maska. W: *Maski*. T. 2. Gdańsk 1986. – Cz. Miłosz: Kim jest G.? Przekł. serb.: Ko je G.? W tegoż: *Kontinenti*. Gornji Milanovac 1986. – T. Trojanowska: Teatralne dylematy „Ślubu”. *Ruch Lit.* 1986 nr 4. – T. Trojanowska: Teatralne konsekwencje operetki w „Operetce”. *Dialog* 1986 nr 5/6. – J. Heinstein: Certain aspects of the clóture dans le romans de W.G. *Acta Univ. Wratisl. Romanica Wratisl.* 1987 nr 1019. – J. Olejniczak: Dyskurs i autobiografia. (Wokół prozy W.G., Cz. Miłosza i G. Herlinga-Grudzińskiego). W: *Studia o przemianach gatunkowych w powieści polskiej XX wieku*. Kat. 1987, *Pr. Nauk. UŚL. w Katow.*, 836. – Cz. Żerosławski: W.G. sacrum narodowe. *Człowiek i Światopogląd* 1987 nr 4. – A. Kurczaba: Niemiecka recepcja teatru G. W: *Literatura polska na obczyźnie*. T. 5. London 1988. – W. Maciąg: „Ferdurke” W.G. W: *Arcydzieła literatury polskiej*. T. 2. Rzeszów 1988. – J. Błoński: G. and the literature of the two decades between the wars; A. Flut: G.'s and Miłosz's relation to form. W: *Poland between the wars 1918-1939*. Bloomington, Indiana 1989. – D. Scholze: W.G. Empörung gegen die Allmacht der Form. W tegoż: *Zwischen Vergnügen und Schock*. Berlin 1989. – B. Schulz: „Ferdurke”. W tegoż: *Opowiadania. Wybór esejów i listów*. Wr. 1989, wyd. 2 przejr. i uzup. tamże 1998, przedr. w: *Kartografowie* 325

- dziwnych podróży. Kr. 2004. – J. Ludawska: „Emellanoss”. Om de svenska uppsättningar av W.G. „Vigseln”. Stockholm 1991. – B. Zielińska; Twarze G. W. Autor i jego wcielenia. Szczec. 1991. – Gombrowicz w regionie świętokrzyskim. [T. 1]-3. Kielce: WSP 1992, 1995, 2003, 130 + 242 + 338 s. [zawartość: [T. 1]; I. Furnał: „Ferdydurke” – oniryczna powieść autobiograficzna; J. Detka: G. i Andrzejewski – historia pewnej niechęci; J. Paclawski: Wojna w utworach literackich W.G.; L. Ludorowski: „Grubiańska symplifikacja” G.; P. Wilczek: Autokomentarz i autokreacja. Przedmowy autorskie do dzieł W.G.; G. Łęcka, K. Łęcka: Kultura i życie. (O pewnej postaci antynomii w twórczości W.G.); M. Ruskowski: Dialogi w prozie W.G. jako imitacja polszczyzny mówionej; J. Glensk: Aforystyka G. – T. 2; I. Gądek: Region świętokrzyski w utworach W.G.; J. Paclawski: Krajobraz w powieściach W.G.; I. Furnał: Jajko na twarż. O „Dzienniku” W.G. z lat 1953-1956 w świetle korespondencji pisarza z Jerzym Giedroycem; M. Świdarska: Relacja G. z powrotu do Europy. Dialog tekstów w „Dzienniku”; M. Stępień: W.G. wśród polskich emigrantów; S. Zak: Pastisz i parodia jako konsekwencja stylizacji w „Trans-Atlantyku” W.G.; I. Mityk: Groteska i schematy zachowań ludzkich w „Pornografii” W.G.; J. Prus: Kreacje osobowe w „Pornografii” W.G.; M. Ruskowski: O języku „Kosmosu” W.G.; J. Detka: Uczniowie G. Rekonstruans; K. Wolny: Wańkowicz i G. – T. 3; M. Stępień: Powojenne wahania W.G.; S. Zak: G. metafizyczne niepokoje; J. Paclawski: Temat śmierci w utworach W.G. w kontekście kategorii tragizmu; M. Januszkiewicz: „Pornografia” W.G. – rzecz o nihilizmie; M. Wólk: Badanie „Kosmosu”; I. Mityk: Groteska w „Bakajaju” W.G.; M. Bolińska: Poza słowem – Gombrowiczowski topos dzieciństwa; A. Chludziński: Tradycja i nowatorstwo frazeologiczne w „Ferdydurke” W.G.; M. Jaki-mowicz: Zderzenie kryminalne – G. i Lem. Rola poetyki i powieści kryminalnej w „Zbrodni z premedytacją” W.G. i „Śledztwie” Stanisława Lema; I. Gralak: Milczenie w dramatach W.G.; E. Fiałga: G. wobec episteme zachodniej; J. Detka: Stołki G.; M. Geraga: Między solipsyzmem a egzystencjalizmem. O „Kosmosie” W.G.; K. Gajda: Według G. narodu obrażanie, czyli „Sarmatia” Jacka Kaczmarskiego; W. Popek: G. w poszukiwaniu siebie; M. Terc: O erotyce w „Pornografii” W.G.; J. Jakóbczyk: G. a Trzykowski; M. Rychlewski: G. w Berlinie, czyli o pewnej awanturze nie tylko literackiej; D. Kalinowski: Jedzenie zabija... O udrękach form kulinarnych w twórczości W.G.; J. J. Ibsbrand van der Meer: Form vs Anti-Form. Das semantische Universum von Witold Gombrowicz. Amsterdam, Atlanta: GA 1992, 280 s. – U. Phillips: G.’s Polish complex. W: New perspectives in twentieth century Polish literature. London 1992. – B. Schultze, E. Tabakowski: The Polish discourse marker TO in G.’s „Ślub” („The marriage”) and its English, German, French and Czech translations. Cognitive linguistics and poetics of the theatre text. Mainz 1992. – P. Wilczek: Przedmowy autorskie do dzieł W.G. Zarys problematyki. W: Autorów i wydawców dialogi z czytelnikami. Kat. 1992. – W. Bolecki: Prawdy niemiele. (J. Mackiewicz i W.G.). W te-goż: Prawdy niemiele. Wwa 1993. – S. Chwini: Czy po G. możliwy był wallenrodyzm. W te-goż: Literatura a zdrada. Kr. 1993. – J.C. Dedieu, M. Senadji: Witold Gombrowicz. Texte: J.C. Dedieu. Photographie: M. Senadji. Paris: Marval 1993, 95 s. – S. Gębala: Czytanie G.; Arcydramat G. [dot.: Ślub]; Odczytanie uroków – czyli „Trans-Atlantyk” kontra „Pan Tadeusz”; Diagnostyka stanu świadomości Polaków zawarta w „Dzienniku” W.G.; Sandauer w oczach G. W te-goż: Odpowiedzialność za słowo. Bielsko-Biala 1993. – D. Horoch: Szydzenie z szydercy, czyli Mrozek wobec konwencji G. *Akcent* 1993 nr 4. – J. Margański: Monolog narracyjny jako projekt świata. „Ja”, „inny” i „ten trzeci” w „Ferdydurke” W.G. W: Formy i strategie wypowiedzi narracyjnej. Tor. 1993. – E. Morawiec: „Dziennik” czytany dzisiaj. *Arka* 1993 nr 48. – G. Ritz: Nach G. in Berlin. Berlin als Ort der polnisch-deutschen Kulturbegegnung in der jüngsten Zeit. *Zesz. Nauk. WSP w Byd. Stud. Filol.* 1993 z. 33. – M. Ruskowski: Składnia prozy Witolda Gombrowicza. Kielce: WSP 1993, 113 s. – *Teatr* 1993 nr 9 [tu m.in. art.: J. Majcherek: G. porwająca fala; J. Błoński: G. a literatura dwudziestolecia, przed. w te-goż: Forma, śmiech i rzeczywistość. Kr. 1994, wyd. nast. Kr. 2003; M. Glowński: Gombrowiczowska nadliteratura; Z. Majchrowski: Mickiewicz w teatrze G.; F.M. Cataluccio: G. i muzyka. Rozważania na temat formy i bólu; P. Kłoczowski: „Jak w parze jakiej to zawsze...” (W.G. i Konstanty A. Jeleński); M. Grabowski: Dlaczego „Trans-Atlantyk”? „Witold już mnie nie potrzebuje”. Z Rita Gombrowicz rozm. J. Majcherek; Z. Chądzyńska: Witoldo; Z dystansu, Z Barbarą Swinarską rozm. M. Bałryn i J. Majcherek. – E. Wolicka: Kształt, jakby zaprojektowany, życie... *Kresy* 1993 nr 14. – K. Adamczyk: W.G. przygoda z dziennikiem. W te-goż: Dziennik jako wyzwanie; Lechoń, Gombrowicz, Herling-Grudziński. [Kr.] Parol 1994, 154 s. – M. Bernacki: Autobiografia jako kreacja antologii podmiotowej. *Ruch Lit.* 1994 z. 1/2. – S. Bortnowski: Ferdydurkizm, czyli Gombrowicz w szkole. Wwa: Stentor 1994, 282 s. – F.M. Cataluccio: G. in Italia. W: La letteratura polacca contemporanea in Italia. Roma 1994. – B. Cepuchowski-Wierszyńska: Elementy eseju w „Dzienniku” W.G. *Zesz. Nauk. Filol. Pol. WSP w Opolu* 1994 z. 32. – M. Czermińska: Autobiografia jako wyzwanie. (O „Dzienniku” G.). *Teksty Drugie* 1994 nr 1. – I. Eorsi: Idom Gombrowiczal. Budapest 1994, przekł.; niem.: Tage mit Gombrowicz. [Przel.] H. Skirecki. Leipzig 1997, pol.: Mój czas z Gombrowiczem. Tum. J. Snoppek. Wwa: Wydawn. IBL 2005, 310 s. IBL PAN, Fundacja Akad. Humanist. – A. Falkiewicz: G. filozofujący i filozofia G. W: Wiary i słowa. Wr. 1994. – A. Fiut: Pojedynek o doktorów z Wilczej. W: Czytanie Schulza. Kr. 1994 [dot. wypowiedzi B. Schulza o W.G. i W.G. o Schulzu. – A. Gorzkowski: Czy Freddy Durkee to Ferdy Durkee. O „tajemniczym” słowie „Ferdydurke” raz jeszcze; J. Goćkowski: Wieśniak z Sandomierskiego wobec kultury opartej na nauce. *Universitas* 1994 nr 9/10, 11. – E. Graczyk: Twarz G. W te-goż: O Gombrowiczu, Kunderze, Grassie i innych ważnych sprawach. Eseje. Gdańsk 1994. – K. Kiciński: W.G. „sociologia kultury”. W: Kategoria dobra i zła w kulturach słowiańskich. Wwa 1994. – M. Kitowska-Lysiak: G. kultowy. *Znak* 1994 nr 11. – A. Marzec: Spotkanie z groteską. W te-goż: Od Schulza do Myśliwskiego. Wyd. 2 popraw. i poszerz. Łódź 1994. – I. Nowacka: „Ferdydurke” Witolda Gombrowicza. Lubl.: Bibl. Wysłkowska 1994, 37 s. – J. Olejniczak: O tym jak plecie G. W: Plotka. Kat. 1994. – J. Olejniczak: W.G. W: Literatura emigracyjna 1939-1989. Kat. 1994. – K. Pleśniarowicz: G. Witkacym podziw. W te-goż: Teatr nie-ludzkiej formy. Kr. 1994. – E. Polanowski: Polska i Polacy w „Dzienniku” W.G. *Pr. Nauk. Filol. Pol. WSP w Czest.* 1994 z. 4. – C. Rowiński: „Opereta” W.G. W: Wśród starych i nowych lektur szkolnych. Rzeszów 1994. – P. Rudzki: Motyw z chłopca król w „Janie Macieju Karolu Wścieklicy” Stanisława Ignacego Witkiewicza i w „Ślubie” W.G. *Acta Univ. Wratisl. Pr. Lit.* 1994 nr 33. – J. Tomkowski: Wawel i Vence. W: Sporne postaci polskiej literatury współczesnej. Wwa 1994. – K. Uniółowski: „Kosmos” W.G., czyli zagłada powieści. W: Cezury i przelomy. Kat. 1994. – Witold Gombrowicz. A cura di F.M. Cataluccio. Milano: Marcosy 1994, 271 s. – A. Zawadzki: „Ferdydurke” W.G. wobec tradycji powieści pikareskiej. *Pam. Lit.* 1994 z. 4. – H. Zaworska: „Gęba” G. W te-goż: Lustra Polaków. Łódź 1994 [dot.: Ferdydurke]. – J. Ziomek: Solecyzm w „Ferdydurke”. W te-goż: Prace ostatnie. Wwa 1994. – J. Błoński: Uparte trwanie baroku. *Znak* 1995 nr 7 [motyw barokowy w twórczości W.G. i Cz. Miłosz]. – A. Bodegárd; F.M. Cataluccio. Tum. Z. Kruszyński; J. Uszyński. *Zesz. Lit.* 1995 nr 49 [omów.: J. Giedroyc, ...; Listy 1950-1969]. – W. Bolecki: G. avait – il des

- yeux? (La problematique de la description dans „Ferdynand”). *Revue des Sciences Humaines*, Paryż 1995 nr 3. – W. Bolecki; Witkacy, Schulz, G. *Dialog* 1995 nr 10. – A. Borowska: Problem alienacji w dziennikach Herlinga-Grudzińskiego, G. Konwickiego i Tyrmanda. W: Kresy i pogranicza. Olsztyn 1995. – M. Dąbrowski; W.G.: powieść groteskowa. W tegoż: Polska awangarda prozatorska. Wwa 1995. – B. Falkowska: Wizerunek kultury polskiej w twórczości W.G. W: Konflikt współczesnej kultury. Białystok 1995. – B. Faron: Krytyk czy recenzent? Metakrytyczne i metaliterackie poglądy W.G. w dwudziestolecie. W tegoż: Spotkania i powroty. Wwa, Kr. 1995. – A. Fiut: Ucieczka z Europy. W tegoż: Pytania o tożsamość. Kr. [1995] [dot. A. Bobkowskiego i W.G.]. – M. Głowiński: „Ferdynand” Witolda Gombrowicza. Wyd. 2 Wwa: WSIP 1995, 119 s. *Bibl. Analiz Lit.* – A. Kietlińska: Maski i twarze. Gombrowiczowskie poszukiwania. W: Konflikty współczesnej kultury. Białystok 1995. – A. Kuharski; G. i Faust. Thum. M. Zawadzka-Dąbrowska. *Dialog* 1995 nr 10. – Z. Majchrowski; G. i cień Wieszcza. W tegoż: Gombrowicz i cień Wieszcza oraz inne eseje o dramacie i teatrze. Gdańsk 1995. – J. Margasiński: Co robić z cytowanymi u G. *Pam. Lit.* 1995 z. 1. – P. Mazurek: Semantyka świata zwierząt a kreowanie wartości w „Dzienniku” G. W: Kreowanie świata w tekstach. Lubl. 1995. – B. Zielińska: Śmiech u G.; G. i ból. Fantazje na usługach diabła; Staczenie się w ciało. G. i cielesność. W teście: Namysł i pomysły. Wwa 1995. – M. Zybura; W.G. Mit einem bibliographischen Anhang zur Rezeption seiner Werke im deutsch sprachigen Raum. *Orbis Linguarum* 1995 vol. 3. – S. Zak; W.G. W: Pisarze regionu świętokrzyskiego. Ser. 1 t. 4. Kielce 1995. – L. Żuliński: „Ferdynand” Witolda Gombrowicza. Wwa: Arkadia [1995], 27 s. *Bibl. Analiz Lit.* – W. Bolecki: Narracja jako gra konwencji i jej „głębsze znaczenie”. (Przedwojenna proza W.G.); „Ferdynand” wobec „powieści-worka”; Opis w prozie G. W tegoż: Poetycki model prozy w dwudziestolecie międzywojennym. Wyd. 2 popraw. i uzupełn. Kr. 1996. – M. Delaperrière: [Referat w jęz. franc.] W: *Littérature et émigration*. Paryż 1996, przekł. pol.: Emigracja jako droga do tożsamości (czyli G.). W teście: Dialog z dystansu. Kr. 1998. – S. Elle; Clown turned bard; W.G. W tegoż: Modernist trends in twentieth century Polish fiction. London 1996. – A. Falkiewicz: Polski Kosmos. Dziesięć esejów przy Gombrowiczu. Wyd. 2. Wr.: „A” 1996, 231 s. – G. Graff; G. a Gadamer. Studium porównawcze filozofii sztuki. *Univ. Gedanensis* 1996 nr 15. – L.B. Grzeniewski: Nieznany G. – odnaleziony; „Opętani”. (Zakończenie powieści). W tegoż: Igły w stogu siana. Wwa 1996. – B. Hammerschmid, B. Schultze: Inszenierte Kultur. Mahlzeiten in G.’s „Ferdynand” – polnisch und deutsch. *Kwart. Neofil* 1996 z. 2. – D. Korwin-Piotrowski: Peta „Opętanych”. *Teksty Drugie* 1996 nr 4. – A. Krajewska: Ceremonie G. W teście: Dramat i teatr absurdu. Pozn. 1996. – M. Legierski: Modernizm Witolda Gombrowicza. Stockholm: Almqvist and Wiksell 1996, 460 s., wyd. nast. Wwa: Wydawn. IBL 1999, 280 s. IBL PAN. – W. Owczarski: Diabeł jako reżyser. W tegoż: Diabeł w dramacie polskim. Z dziejów motywu. Gdańsk 1996 [dot.: Ślub]. – G. Pietruszewska-Kobiela: Wizja niedojrzałości Brunona Schulza na tle pisarstwa Stanisława Ignacego Witkiewicza i W.G. *Pr. Nauk. Filol. Pol. WSP w Częst.* 1995/96 z. 5. – E. Płonowska-Ziarek; W.G. Forms of life as disfigurement. W: The rhetoric of failure. Albany 1996. – W. Schlott: „Ferdynand” soll nun endgültig der Geschichte angehören. Die Reformpolnischen Bildungswesens angesichts seiner prophezeiten Katastrophe. *Forschungstelle Osteuropa Bremen* 1996. – K. Stala; G., „eksperyment niemal groźny”. Cz. 1-2. *Teatr* 1996 nr 11-12. – G. Faraśse: Empreintes: Baudelaire, Colette, Friedrich, Gombrowicz, Jaccottet, Larbaud, Mallarmé, Michaux, Ponge, Réda, Saint-John Perse, Supervielle, Thomas. Villeneuve-d’Ascq: Press Univ. du Septentrion 1997, 222 s. – A. Fiut; G. pląs ze śmiercią. *Teatr* 1997 nr 10. – J. Jarzębski: Bóg ateistów: Schulz, G., Lem. W: Religijne aspekty literatury polskiej XX wieku. Lubl. 1997, przedr. w tegoż: Pożegnanie z emigracją. Kr. 1998. – R. Jędrzejewski: Filozofia procesu Stanisława Brzozowskiego i W.G. *Edukacja Filoz.* 1997 vol. 24. – R. Jędrzejewski: Idea życia w twórczości Stanisława Brzozowskiego i W.G. *Ruch Filoz.* 1997 nr 3. – W. Karpiński; Glos G. *Zesz. Lit.* 1997 nr 2. – A. Kuharski; W.G. tragedia uwłaszczenia. Przel. H. Morawska White. *Teatr* 1997 nr 11. – Z. Łapiński; Ja, Ferdynand. Kr.: WL 1997, 162 s. – K. Łęcki; Św. Gombrowicz. Zinstytucjonalizowanie formy komunikowania o literaturze. Socjologiczna analiza zjawiska. Kat.: Śląsk 1997, 215 s. – A. Mencwel: Dialog nie dopowiedziany; G. i Miłosz. W tegoż: Przedwiośnie czy potop. Wwa 1997. – I. Mityk: Rozbijanie kosiastolej formy. (O „Trans-Atlantyku” i „Pornografii” G.). W teście: Inne spojrzenie. Groteska w prozie polskiej o wojnie i okupacji. Gombrowicz, Dygat, Sandauer, Andrzejewski, Zieliński, Kielce 1997. – L. Neuger; Czytając G.: Władzie najbardziej. W.G. mit biografii emigranta. Rekonesans; Półskość jako cel. W.G. w Sztokholmie; Przez Atlantyk. W tegoż: Pomysły do interpretacji. Kr. 1997. – M. Szpakowska: Sarmata między sobą a światem. W teście: Zakorzenie, wykorzenie. Wwa 1997 [dot.: Dziennik]. – B. Świdarska; Dostojewski G. *Teksty Drugie* 1997 nr 3. – M. Tomaszewska; W.G. est-il devenu un auteur français? *Acta Univ. Wratisl. Romanica* 1997 nr 44. – M. Tramer: Próba reanimacji skandalu – czyli o pewnej konsekwencji wynikającej z niepornograficzności „Pornografii” W.G. W: Zmierzch świata? Olsztyn 1997. – P. Wilczek: Autokomentarz i autokreacja – przedmowy autorskie do dzieł W.G.; „Dziennik” W.G. – lekturowa pułapki. (Kilka refleksji metodycznych z okazji wprowadzenia „Dziennika” na listę lektur szkolnych); Bibliografia. W tegoż: Ślady egzystencji. Kat. 1997. – M. Woźniak; Brzozowski i G. wobec Sienkiewicza. *Tygiel Kult.* 1997 nr 8/9. – M. Brzostowicz; „Trans-Atlantyk” W.G. W teście: Wizerunek rodziny w polskiej prozie współczesnej. Pozn. 1998. – Gombrowicz’s grimaces. Modernism, gender, nationality. [Red.] E. Płonowska Ziarek. Albany: State University of New York Press 1998, 327 s., przekł. pol.: Grymasy Gombrowicza. W kregu problemów modernizmu, społeczno-kulturowej roli płci i tożsamości narodowej. Red.: E. Płonowska-Ziarek. Przel. J. Margasiński. Kr.: Universitas 2001, 362 s. [zawartość: Cz. 1. Estetyka G. Pisane, podmiot, performatywność; T.Z. Longinović; Ja, W.G. Poníženie a potęga pisania w „Testamentach”; V. Deshoullères; W.G. W stronę romantycznej teorii niepełności; D. Glowacka; Herezjarchowie formy; G. i Schulz; H. Berressem; Reguly dewiacji. Fizyczne i psychiczne aberracje w powieściach W.G. – Cz. 2. Nowoczesność a szlaki wygnania; M. Grzegorzcyk; Kształt życia i bezkształt tradycji. Argentynska spuścizna W.G.; P. Parlej; W.G. – dialektycznie. O liryzmie, dysydentach i polityce; K. Jerzak; Potwarz i wygnanie. W.G. i Emil M. Cioran. – Cz. 3. Prowokacje G. Forma narodowa a homoerotyzm; E. Płonowska-Ziarek; Blizna cudzoziemca i barokowa fałda. Przynależność narodowa a homoseksualizm w „Trans-Atlantyku” W.G.; A.M. Sołtyś; W.G. zmagania z formą heteroseksualną. Od narodowej do performatywnej tożsamości; J. A. Kuharski; Witold, Witold i Witold. Odgrywanie G. – Postscriptum; B. Holmgren; W.G. w Stanach Zjednoczonych]. – J. Jaroszewska; Czytanie Mickiewicza po G. [Fragm.] *Teksty Drugie* 1998 nr 5. – J. Jarzębski: Bóg ateistów: Schulz, G., Lem; G. i Wittlin – dwaj spiskowcy. W tegoż: Pożegnanie z emigracją. Kr. 1998. – M. Kuziak; „Ślub” w kościele międzytekstowym. (O śladach romantyzmu w dramacie W.G.). *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 1998 nr 11. – R. Lubas-Bartoszyńska; Jarosław Iwaszkiewicz i W.G. w spojrzeniu na Paryż i prowincję francuską. *Ruch Lit.* 1998 nr 2, przedr. w teście: Pisanie autobiograficzne w kontekstach europejskich. Kat. 2003. – J. Margolin; W.G. teatr marionetek (O powieści „Trans-

- Atlantyck"). Tłum. M. Zielińska. *Teksty Drugie* 1998 nr 3. – J. Orska: Logos i Bigos. O dyskusjach nad „Opętanymi” W.G. *Acta Univ. Wratisl. Lit.* 1998 nr 7. – W. Owczarski: Karczemno-Karczemny diabeł G. W: Diabeł w literaturze polskiej. Łódź 1998. – J. Paszek, F. Mazurkiewicz: Przeczytajcie „Ferdynand”. Szkolna encyklopedia języków Ferdynand. Kat.: Książnica 1998, 157 s. – A. Rössovich: G., pisarz języka hiszpańskiego. Tłum. E. Zaleska. *Zesz. Lit.* 1998 nr 3. – M. Rychlewski: G. na łamach londyńskich „Wiadomości”. *Polonistyka* 1998 nr 6. – M. Tomaszewski: Od kosmosu do chaosu. Nietzsche a G., W.G., polski antymit w oczach czytelników francuskich. W tegoż: Od chaosu do kosmosu. Wwa 1998. – S. Tynecka-Kowakowa: Między jawą i snem – u źródeł literackiej konwencji. („Ferdynand” W.G. a „Metamorfozy albo Złoty Osioł” Apulejusza z Maduru). *Pr. Polonist.* Ser. 53: 1998. – H. Zaworska: „Będę piślań do bólu” [dot.: Dzieła. T. 14]. „Drogi i straszliwy” [dot. korespondencji W.G. z l. 1957-1969]. W teście: Szczerze aż do bólu. Wwa 1998. – *Dialog* 1999 nr 11 [tu art. dot. W.G.]; J. Chojka: Dotyk diabła; R. Węgrzyniak: „Filip”, czyli „Iwona”; A. Stawiarska: Iwona i dwór [fragm. książki]; A. Sroka, L. Czuj, M. Świątlicki: Wieszcz, filozof, humorysta. – E. Fiala: Księga lęków polskich, czyli „Trans-Atlantyck” G. *Ruch Lit.* 1999 z. 5. – A. Fiut: Formy, które mogą ugrzyć. (O Stanisławie Ignacym Witkiewiczu i W.G.). Widmo nieokreśloności. (O W.G. i Czesławie Miłoszu). W tegoż: Być (albo nie być środkowoeuropejskim). Kr. 1999. – M. Frankowska: Tajemnica boskiego natchnienia, czyli W.G. analiza i interpretacja procesu twórczego. *Now. Psychol.* 1999 nr 1. – A. Horubala: Sztafeta szycerów, czyli lustrowanie G. W tegoż: Marzenie o chuliganie. Wwa 1999. – R. Inglot: Romantyczne komentarze „Operetki” W.G. *Pam. Lit.* 1999 z. 3. – M. Kanabrodzki: Cyrulik z Maloszy. *Dialog* 1999 nr 9 [dot.: Ślub]. – B. Kerski: Łornetka G. *Kultura*, Paryż 1999 nr 3. – M. Masłowski: „Kościół międzyludzki” w „Ślubie” W.G. *Teksty Drugie* 1999 nr 1/2. – L. Neuger: „Kosmos” W.G. Genealogiczne podstawy hipotez sennowości. *Teksty Drugie* 1999 nr 6. – J. Radzimińska: Przeciwność Absurdy. *Tytuł* 1999 nr 1. – J.E. Skiński: Kurza pierś. W tegoż: Na przelaj i inne szkice o literaturze i kulturze. Kr. 1999. – P. Skórzyński: Trzydzięć lat po śmierci G. *Kultura*, Paryż 1999 nr 9. – M.A. Supruniuk: Wielki pisarz i redaktorzy. O kilku powo- dach, dla których W.G. nie pisał dla „Wiadomości”. W.A. Zbyszewski: G. i Hlasko. W: Twarze emigracji. Tor. 1999. – K. Uniłowski: „Dziennik” W.G. Rozproszenie „Ja”. W tegoż: Polska proza innowacyjna w perspektywie postmodernizmu. Kat. 1999. *Pr. Nauk. UŚi. w Katow.*, 1753. – K. Uniłowski: Miejsce G. *Fraza* 1999 nr 2/3. – A. Biała: W kręgu polskich mitów literackich XX wieku: Józef Wittlin, Stanisław Ignacy Witkiewicz, Bruno Schulz, Witold Gombrowicz, Kazimierz Brandys, Wisława Szymborska, Piotrów Trybunalski 2000, passim. – S. Bortnowski: „Trans-Atlantyck” W.G. W: Rytmy prozy, czyli jak czytać polską prozę współczesną. Wwa 2000. – A.M. Dąbrowski: Przeciwność śmierci. „Dziennik” W.G. *Acta Univ. Wratisl. Pr. Lit.* 2000 nr 37. – B. Dziak: W.G., un écrivain mineur? W: Pour une esthétique de la littérature mineure. Paris 2000. – R. Fieguth: „Trans-Atlantyck”, czyli piękno; Słowo, sacrum i władza. Komentarze do „Ślubu” G. i jego tradycji romantycznych. W tegoż: Poczaj w fazie krytycznej i inne studia z literatury polskiej. Izabelin, Wwa 2000. – A. Fiut: Przypływy i odpływy chaosu. *Dialog* 2000 nr 11 [dot. też Cz. Miłosz]. – E. Graczyk: „Inne panienki skaza”. O Iwonie i księżce Filipie w Gombrowiczowskiej „Iwone księżniczce Burgunda”. W: Krytyka feministyczna. Wr. 2000. – M. Janion: Trzy dramaty o rewolucji: Krasński, Witkiewicz, G. W teście: Tragizm, historia, prywatność. (Prace wybrane. T. 2). Kr. 2000. – J. Jarzębski: W.G. W: Leksykon kultury polskiej poza krajem od roku 1939. T. 1. Lubl. 2000. – T. Kepiński: [Witold Gombrowicz i świat jego młodości; przekł. franc.] Witold Gombrowicz et le monde de sa jeunesse. [Przel.:] Ch. Jezewski, D. Autrand. [Paris:] Gallimard 2000, 386 s. – J. Margański: G. Non credo quia absurdum; J. Olejniczak: G. i trupy; K. Suchanow: G. filozofia ucieczki, czyli jak zostać strażnikiem. *Akcent* 2000 nr 1/2. – L. Nowak: Gombrowicz. Człowiek wobec ludzi. Wwa: Prószyński i S-ka 2000, 326 s. – O Witoldzie Gombrowiczu. Materiały z sesji w 95 rocznicę urodzin i 30 rocznicę śmierci pisarza. Kielce; Woj. Bibl. Publiczna 2000, 122 s. [zawartość: S. Zak: Wstęp. Legenda literacka. – W. Maciąg: Dwie idee G.; S. Stabro; W.G. – biografia romantyczna?; T. Nyczek: „Operetka”, czyli w stroju i na goło; J. Siedlecka; Jaśnie Panicz G.; S. Zak: Autobiografia – Autokreacja – Legenda, (Próba portretu Witolda Gombrowicza); B. Gryszkiewicz: Humor G.; J. Paclawski: Sposób kreowania świata postaci w prozie W.G. na przykładzie powieści „Ferdynand”. – J.-P. Salgas: Witold Gombrowicz ou l’athéisme généralisé. [Paris:] Seuil 2000, 283 s., przekł. pol.: Witold Gombrowicz lub ateizm integralny. Przel. J.M. Kloczowski. Wwa: Czyt. 2004, 288 s. – M. Stawicki: Czy Mickiewicz wielkim poetą był? Wieszcz według G. *Podl. Kwart. Hum.* 2000 nr 3/4. – L. Szaruga: Otoczony murem. W tegoż: Węzły polsko-niemieckie. Częstochowa 2000 [dot. pobytu W.G. w Berlinie]. – K. Szczuka: G. subwersywny. *Teksty Drugie* 2000 nr 5. – S. Szubert: Filozofia „Dzienników” W.G. *Topos* 2000 nr 2. – S. Zak: Witold Gombrowicz – autobiografia – autokreacja – legenda. (Próba portretu Witolda Gombrowicza). Kielce: Ston2 2000, 189 s. – M. Bielecki: Przejawy transgresji w powieściach W.G. *Kwart. Opol.* 2001 nr 2/3. – J. Błoński: G. i Miłosz o Europie. *Kwart. Artyst.* 2001 nr 4. – J. Błoński: Parodia i komentarz. W tegoż: Wszystko ko literackie. Kr. 2001. – K. Dorosz: Problem ateizmu w twórczości G. *Prz. Pousz.* 2001 nr 6. – Z. Fiszbak: G. wobec „wielkości”. *Acta Univ. Lodz. Folia Litteraria Polonica* 2001 z. 4. – E. Garbał: Edytorskie problemy z „Pornografią”. *Arch. Emigracji* 2001 z. 4. – E. Garbał: G. a „Wiadomości”; J. Olejniczak: Relacje. O perspektywach badań życia literackiego emigracji. Przykład księcia i żebraka. W: Życie literackie drugiej emigracji niepodległościowej. Tor. 2001. – E. Graczyk: Strona Myślący w „Opętanych” W.G. W: Ciało, pleć, literatura. Wwa 2001. – J. Jarzębski: Podglądanie Gombrowicza. [Szkice]. Kr.: WL 2001, 246 s. – A. Lam: G. o sytuacji literatury polskiej. W tegoż: Inne widzenie. Wwa 2001. – *Lit. na Świecie* 2001 nr 4 [tu m.in. art.: J.-P. Salgas: Bylem... przed wszystkimi. Przel. A. Wasilewska; G. Marell: Europejskie przgody Monsieur Ferdynand. Przel. K. Suchanow; M. Grünberg: G. in love. Przel.: K. Suchanow, K. Radny; J.C. Gómez: G. jest w nas. Przel. R. Kallicki; I. Eörsi: Mój czas z G. Przel. J. Snopek; J. Saerl Spojrzenie i zewnątrz. Przel. K. Suchanow, K. Radny; G. Morelli: W.G. w sosie własnym. Przel. K. Suchanow]. – J. Margański: Gombrowicz wieczny debiutant. Kr.: WL 2001, 225 s. – I. Michno: Odyseja antywychowania. Czy forma jest kobietą? *Teraźniejszość, Człou., Edukacja* 2001 nr 4 [dot.: Ferdynand; J.W. Goethe: Lata nauki Wilhelma Meistra]. – B. Pawłowska-Jadrycz: Teoretycy i apologety lekkości w literaturze. (Na marginesie „Pornografii” W.G.). *Szt. i Filoz.* 2001 t. 9. – M. Sugiera: W.G. „Ślub”. W: Dramat polski. Interpretacja. Gdańsk 2001. – L. Tarnasińska: Okrema derżawa w ogni osoby. Nad „Ścödnennikom” W.G. W: Sezon ličnosti. Paris, Lviv, Cvikau 2001. – J. Tomkowski: Jak pojawili się Adam i Józio [dot. W.G. i T. Brezyl]; M. Werner: Maski G. W: Maski współczesności. Wwa 2001. – J. Tomkowski: Pokolenie Gombrowicza. Narodziny powieści XX wieku. Wwa 2001, passim. – E. Udalska: W.G. w teatrze francuskim (1963-1975). W teście: Teatr – aktor – dramata. Kat. 2001. – B. Umińska: W.G. „Pamiętnik Stefana Czarnieckiego”. Przeciwność jednoznaczności. W teście: Postać z cieniem. Wwa 2001. – J. Zimna: Nieznosna lekkość „ja”. G. i Rundera o tożsamości. *Slaw. Occid.* 2001 t. 58. – M. Żółko: Ciało mówiące. „Iwona, księżniczka

- Burgunda". Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2001, 197 s. – T. Chlewiński: Pani Śmierć Gombrowiczowa. W: *Cierpienie w literaturze polskiej*. Siedlce 2002. – E. Fiala: Homo transcensus w świecie Gombrowicza. Lublin: Wydawn. KUL 2002, 289 s., wyd. 2 popraw.; tamże 2004. – J. Franczak: Rzecz o nieręczystości. „Młodości” Jeana Paula Sartre’a i „Ferdydurke” Witolda Gombrowicza. Kr.: Universitas 2002, 139 s. – M. Głowiński: Gombrowicz i nadliteratura. [Szkielce]. Kr.: WL 2002, 284 s. – D. Goldfarb: G.'s binoculars. The view from abroad; T. Trojanowska: Home lessness and the discourse of subjectivity in G.'s „The marriage” and Różewicz's „The card index”. W: *Framing the Polish home*. Athens 2002. – R. Gombrowicz: Gombrowicz w Europie. Świadczenia i dokumenty 1963-1969. Przekł.: O. Hedemann li in.l. Tekst pol. wydania przez J. Jarzębski. Wyd. 2 popraw. Kr.: WL 2002, 423 s. – G. Gulgulski: Die selbstdarstellung im Tagebuch. Am Beispiel des Tagebuchs Witold Gombrowicz. Wien: WUV Universitätsverlag 2002, 191 s. – D. Jaszewska: Nasza niedojrzała kultura. Postmodernizm inspirowany Gombrowiczem. Wwa: Ofic. Nauk. 2002, 203 s. – M. Kacik: Samotność zwycięzcy. *Twórczość* 2002 nr 7/8 [dot.: Kosmos; Pornografia]. – J. Ladyga: W.G. Heroizm szczerości. W tegoż: *Kultura i światopogląd*. Wwa 2002. – P. Millati: Gombrowicz wobec sztuki. Wybrane zagadnienia. Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2002, 375 s. – B. Pawłowska-Jadryk: (Non)sens jako punkt widzenia. Pochwała niedorzeczności. (O „Kosmosie” W.G.). W tegoż: *Sens i chaos w grotesce literackiej*. Kr. 2002. – J. Peiron: Gombrowicz, écrivain et stratège. Un auteur „excentrique” face à la France. Paris: L'Harmattan 2002, 173 s. – L. Pszczółowska: Powtórzenia w prozie G. W tegoż: *Wiersz, styl, poetyka*. Kr. 2002. – M. Reich-Ranicki: W.G. Geknebelt, geschulmeister, verpaukt. W tegoż: *Erst leben, dann spielen*. Göttingen 2002. – G. Ritz: *Język pożądania u W.G.* Przel. M. Łukasiewicz. W tegoż: *Nić w labiryncie pożądania*. Wwa 2002. – M. Romaniuk: Tolstojem jestem, Tolstojem być muszę. O antropologii Tolstoja i G. *Prz. Filoz.-Lit.* 2002 nr 1. – S. Stabro: W.G. – biografia romantyczna. W tegoż: *Od Emila Zegadłowicza do Andrzeja Bobkowskiego*. Kr. 2002. – A. Stawiarska: Gombrowicz w przedwojennej Polsce. Kr.: WL 2002, 312 s. – T. Stefańczyk: Pornografia w Skaryszewie, czyli śledztwo w sprawie widzimisię. *Twórczość* 2002 nr 2. – K. Suchanow: G. pisarzem argentyńskim? *Odraz* 2002 nr 3. – M. Szymid: „Kosmos” W.G. testamentem filozoficznym pisarza. (Próba analizy i interpretacji). *Ann. Acad. Paedagogicae Crac. Stud. Philol.* 2002 nr 1. – *Szukanie głosu Gombrowicza. Wybór referatów i wypowiedzi z czterech edycji Międzynarodowego Festiwalu Gombrowiczowskiego (1993-1999)*. Pod red. D. Kolano. Radom: TP IT. Powsz.; Inst. Technologii Eksploatacji 2002, 168 s. [zawiera w większości teksty druk. wcześniejsze]. – *Teksty Drugie* 2002 nr 3 [tu art. dot. W.G.]. K. Czernicka: G. w Teatrze del Pueblo; K. Czernicka: Podróż G. na „Chrobrym” oraz jego pierwsze dni w Argentynie; M. Delapierre: Kościół międzyzłudzki i absurd totalitarny w teatrze G.; E. Fiala: Transjesej racy moralnych w „Pornografii” G.; K.A. Grimstad: Co zdarzyło się na brygu Brandbury; M. Kacik: Lena ocalona [dot.: Kosmos]; J. Margański: Józio w ptekle literatury [dot.: Ferdydurke]; M. Miecznicka: G. è la française; T. Stankiewicz: Spotkanie w Vence]. – E.M. Thompson: Witold Gombrowicz. [Tom.] A. Sierszulska. Kat.: Wydawn. UŚI. 2002, 187 s. – M. Barcz: W.G. W tegoż: *Elementy des Konstruktivismus in der polnischen Literatur. Dissertation zur Erlangung des Doktorgrades der Philosophie eingereicht an der Geistes- und Kulturwissenschaftlichen Fakultät der Universität Wien*. Wr. 2003. – J. Błosiński: Forma, śmiech i rzeczy ostateczne. *Studia o Gombrowiczu*. Kr.: Universitas 2003, 286 s. – E. Flis: Historia w kostiumie groteski. Tadeusz Mićniński i W.G. W: *Modernistyczne źródła dwudziestowieczności*. Wwa 2003. – M. Kacik: Sacrum w „Kosmosie” G.; Dramat spojzenia [dot.: Pornografia]. *Kresy* 2003 nr 2/3. – S. Kryński: Artysta i reszta złudkości „Ferdydurke” jako (przy)powieść o artyście. W tegoż: *Artysta – świat, Rzeczów* 2003. – I. Michno: Parcie ku sensowi i ból; Mistyfikacje, fikcje, atrakcje... Prawda o przebraniach W.G. W: *Prawda a metoda*. Wr. 2003. *Acta Univ. Wratisl. Filoz.*, 41. – J. Misiewicz: G. metafizyczny. *Akcent* 2003 nr 1/2. – E. Musielak: Schulz i G. wobec odczarowania świata. *Szkice Hum.* 2003 nr 1/2. – J. Olejniczak: Klamstwo nieprzerwane nas draży. Cztery szkice o Gombrowiczu. Kat.: Wydawn. UŚI. 2003, 160 s. – E. Pieszak: W.G. dyskurs spotkania z Innym; W tegoż: *Trzy dyskursy o spotkaniu z Innym: Gombrowicza, Schelera i Lévinasa ścieżki spotkania w pobliżu wielkich dróg*. Pozn. 2003. – J. Siedlecka: Jaśnie Panicz. O Witoldzie Gombrowiczu. [Wyd. 3] Wwa: Prószyński i S-ka 2003, 310 s., [wyd. 4] Wwa: Świat Książki 2004. – M. Wojtak: Tendencje stylizacyjne w dramaturgii W.G. W: *Style literatury (po roku 1956)*. Kat. 2003. – W. Bartoszyński: *Lektury „Kosmosu”*. W tegoż: *Kryzys czy trwanie powieści*. Kr. 2004. – J. Beczek: G. w poszukiwaniu G. Indywidualne sensy „Dziennika”. W: *Czytane na nowo*. Wwa 2004. – M. Bielecki: Literatura i kultura. O metaliterackich i metakrytycznych poglądach Witolda Gombrowicza. Kr.: Universitas 2004, 435 s. – M. Bukowska-Schiellmann: „Ja, szuka l. . . , jestem jak sen”. O „Ślubie” W.G. W tegoż: *Tymczasowa rzeczywistość*. Gdańsk 2004. – M. Czerwińska: G. – oddalanie Polski i oswajanie Argentyny. W: *Na tropach modernizmu i postmodernizmu*. Sofia 2004 [tu też przekł. bulg.]. – *Faces facetes & grimaces de Witold Gombrowicz. Textes et documents réunis sous la direction de J. Musy; avec la collaboration de J. Zieliński. Préface de W. Dąbrowski. Québec, Genève: Edition Neige* 2004, 176 s. [tu art. i wspomnienia następujących autorów: J. Jarzębski; K. Suchanow; K. Eichler; M. Grinberg; M. Pierret; F. Benrath; T. Stankiewicz; L. Ökök; P. Millati; M.A. Supruniuk; J.-C. Famulicki; J.-P. Salgas; J. Zieliński; R. Kalicki; R. Polański; A. Prucnal; M. Polac; Przel.: T. Węgrzyn; M. Laurent; B. Uflik; L. Belotti; Ch. Jeżewski; D. Autrand. Tu także niedruk. listy i teksty W.G.]. – E. Fiala: Homo transcensus w świecie Gombrowicza. Lubl.: Wydawn. KUL 2004, 279 s. – L. Pryde: O „Ferdydurke” G. W: *Kartografowie dziwnych podróży*. Kr. 2004. – M. Głowiński: Gombrowicz ou la parodie constructive. [Przel.] M. Laurent. Montricher: Noir sur Blanc 2004, 269 s. – Gombrowicz i tłumacze. Pod red. E. Skibińskiej. Łask: Leksem; [Wr.] Wydż. Filol. UW. 2004, 236 s. [zawartość: I. Wokół „Ferdydurke”; M. Kurek: „Ferdydurke” po hiszpańsku. (Kilka uwag o autorskim przekładzie G.); M. Laurent: Język G., czyli całkowanie wieloznaczności; M. Grabowska: „Kujmy się, kujmy, bo ewjane dostaniemy”; szkoła w „Ferdydurke” i w jej przekładzie na język francuski; C. Squillace-Piwowarczyk: Między dziełem filozoficznym a politycznym – recepcja „Ferdydurke” we Włoszech; M. Surma-Gawłowska: „Ferdydurke” po włosku, czyli G. okiełznany; J. Łukasiewicz: Szkoła we włoskich przekładach „Ferdydurke”; E.K. Dzikowska: „Koń by się usmiał” – o kulturowych kolizjach w niemieckiej recepcji G.; M. Heydel: Angielskie wersje „Ferdydurke” – strategie przekładania nieprzekładalnego; W. Soliński: Lekcja polskiego profesora Bładaczki po czesku wyłożona – o czeskim przekładzie „Ferdydurke” W.G. – II. Wokół „Pornografii”: E. Bładzka: G. w cudzysłowie i nawiasem mówiąc – o modalizacji autonomicznej we francuskim tłumaczeniu „Pornografii”; B. Gautier: Czy „Pornografię” należy tłumaczyć; E. Skibińska: Czy „Pornografia” jest przekładalna? (Rekonasans: miłość w przekładzie francuskim). – III. Wokół „Trans-Atlantyku”: M. Cieński. O sarmackiej swojskości – czy G. można tłumaczyć nie znając literatury i kultury staropolskiej; M. Tomaszewski: „Trans-Atlantyk” W.G. po francusku; J. Jarniewicz: Frazes i frazeologia w angielskim przekładzie „Trans-Atlantyku”, czyli „tu właśnie cisną mnie buty” – IV. Różne: A. Bednarczyk: G. w rosyjskim in-

- ternece; J. Brzozowski: Fabuła czy poezja? „Bakakaj” po portugalsku; W.J. Szymaniak: Obraz rzeczywistości polskiej w hiszpańskim przekładzie „Wspomnień polskich” W.G.). – R. Gombrowicz: Gombrowicz en Argentine – témoignages et documents 1939-1963. [Wyd. przejr. i uzup.]. Montricher. Noir sur Blanc 2004, 309 s. – E. Graczyk: Przed wybuchem wstrząsnął: O twórczości Witolda Gombrowicza w okresie międzywojennym. Gdańsk; słowo/obraz terytoria 2004, 321 s. – M. Inglot: Epistolarny autoportret W.G. W: Między teatrem a literaturą. Wr. 2004. – J. Jarzębski: Gombrowicz. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2004, 216 s. *A to Polska właśnie*. – Kalendarz gombrowiczowski 2004. Wybór fragm. i ilustr.: S. Rosiek. Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2004, 436 s. – M. Kanabrodzki: Kapłan i fryzjer. Żywot materialno-cielesny w utworach Georga Büchnera, Witolda Gombrowicza, Mirona Białoszewskiego, Helmuta Kajzara. Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2004, 367 s. – A. Koecher-Hensel, M. Kuraś: Witold Gombrowicz. Kronika 1904-2004; Archiwum. *Pam. Teatr*. 2006, 558 s. – Z. Malic: Gombrowiczana. Zagreb: Hrvatsko filološko društvo 2004, 444 s. [tu też przekł. Z. Malicia fragm. tekstów W.G.]. – H. Markiewicz: Jak się „Kosmos” rozszerzył. W tegoż: *Przygody dzieł literackich*. Gdańsk 2004. – J.P. Markowski: Czarny nurt. Gombrowicz, świat, literatura. Kr.: WL 2004, 409 s., przekł. rum.: Váltoarea neagră. Gombrowicz, lumea, literatura. [Przeł.] C. Bartl. Pitești 2005. – K. Miklaszewski: Distancia Witolda? czyli Gombrowicz oczyma argentyńskich przyjaciół. *Wwa: Twój Styl* 2004, 243 s. – E. Paczoska: O formie przeciw formie. Prus i G. W tejże: *Dojrzwianie, dojrzałość, niedojrzałość*. Wwa 2004. – B. Paczowski: Witold Gombrowicz. Venice – Chiavari 1965-1968. Fot. B. Paczowskiego. Gdańsk: słowo/obraz 2004, [48] s. – *Pam. Lit.* 2004 nr 4 [tu art. dot. W.G.]. K. Chmielewska: Podmiot jako utopia estetyczna. „Liści o estetycznym wychowaniu człowieka” Schillera a „Dziennik” W.G.; J. Margański: Flirt z Dianą. Paryski epizod G.; O.F. Bas: Człowiek Gombrowiczowski; M. Kacik: Filozofia spotkania niemożliwego. Perspektywy dialogu w „Pornografii” i „Kosmosie” W.G.; L. Wiśniewska: Świat G. między paradygmatami; A. Kowalczyk: Rodzina jako źródło cierpienia. O motywach rodziny w twórczości W.G.; M. Kowalska: G. w Berlinie, czyli G. uwikłany w Historię; M. Miecznicka: Sprawa G. (za granicą). – *Pam. Teatr* 2004 nr 1/4 [tu m.in.]; P. Millati: Aktor G.; Z. Majchrowski: „Zasłona wzniosła się...”; R. Paczoska: O G. w londyńskich „Wiadomościach” (1946-1969) i warszawskim „Teatrze” (1958-1997); M. Komorowska: Muzyka dla G.; M. Gmys: G. w rytmie danse macabre. O operowych adaptacjach „Iwony, księżniczki Burgunda” oraz „Ślubu”; J. Glechowicz: G. w teatrze G.; A.J. Kuharski: Improwizacja z nieboszczykiem: Teatr W.G. wkrocza w XXI wiek. Tłum. z jeż. ang. M. Kolačowska; D. Pietrek: Recepta dramatów W.G. w niemieckim obszarze językowym; J. Ludawska: G. oswojony [dot. recepcji w Skandynawii]; S.Ä. Heed: Powrót do G. Tłum. z jeż. ang. J. Hensel; M. Samsel: Bergman G. podziwiany; A. Oldenburg: „Ślub” G. – moje zamówienie wszystkie przeżycie teatralne. [...] Tłum. z jeż. szwedz. I. Sokół; E. Walczak-Andersen: Recepta teatralna W.G. w Danii; U. Aszyk-Bangs: Teatr kontestacji i lustranych odbić. O recepcji dramaturgii G. w Hiszpanii; J. Sobczak: Bałkańskie paradoksy; A. Predan: Trzydzieści lat G. w teatrze słowackim (od Dušana Jovanovicia do Jerneja Lorenca). Tłum. z jeż. słowen. J. Pomorska; N. Király: Zaślubiny z czardaszem; V. Smolákova: G. w czeskim teatrze – jak dotąd za każdym razem: w porę i nie w porę. Tłum. z jeż. czech. U. Dzierżawska-Bukowska; E. Morawiec: G. w teatrach studenckich w latach sześćdziesiątych i siedemdziesiątych; B. Guzalaska: „Ślub” jako model teatru; M. Dziewulska: Ładunek korsarskiego okrętu? „Ślub” i „Operetka” w Teatrze Narodowym; A. Korytkowska-Mazur: „Spoglądając na świat przez pryzmat siebie”; R. Major: G. i „Majoranka”; W. Śmigal-
- siewicz: W labiryncie pustyni; M. Wojtyśko: To tak w kółko; J. Bunsch: Twarze G.; A. Augustynowicz: G. mści się na mnie; M. Żółko: „Potwora do wzięcia” czy „cud dzwyczynka”? Szczeniowe wykładnie Iwony i Albertynki w świetle kulturowych przemian cielesności; M. Napiontkowa: Shakespeare à rebours [dot. Iwona, księżniczka Burgunda]; M. Pavlovski: Recepta „Iwony, księżniczki Burgunda” w Macedonii. Tłum. z jeż. maced. L. Moroz-Grzelak; M. Kusztelska: Barokowa „Iwona” Yves’a Beaunesne’a; E. Bułhak: „Iwona” w Turcji; T. Sekiguchi: „Iwona” w Tokio; M. Kuraś: Wokół „Ślubu” W.G.; D. Pietrek: Niemiecka premiera „Ślubu”; K. Zaleski: Nasz „Ślub”; M. Kusztelska: Kosmiczny „Ślub” Daniela Martina; D. Kuźnicka: Jerzego Grzegorzewskiego spotkania ze „Ślubem” W.G.; J. Jarzębski: Erotyka i polityka [dot. Operetka]; K. Wilewska: „Operetka” all’italiana; E. Kalemba-Kasprzak; D. Ratajczakowa: „Operetka” Janusza Nyczaka; A. Koecher-Hensel: „Operetka” w inscenizacji Kazimierza Dejmka; J. Majcherek: „Operetka” Macieja Prusa; E. Baniewicz: Nie zawsze zachwyca. O telewizyjnych realizacjach utworów W.G.; M. Kullesza: Radiowy żywot W.G.; nadto wywiady z reżyserami i aktorami pol. i obcymil. – „Patagończyk w Berlinie”. Witold Gombrowicz w oczach krytyki niemieckiej. Wybór i oprac.: M. Zybura przy współpracy I. Surlint. Kr.: Universitas 2004, 634 s. [zawartość: I. Surlint, M. Zybura: Wstęp. – H. Mayer: W.G. pogląd; F. Bondy: W.G. albo szlachcica polskiego pojedynki cieniów; W. Hädecke: Bunt przeciwko formie. Rzecz o W.G.; F.J. Raddatz: Pojedynce jako dialog. W.G.; H. Kunstmann: O „Iwonie, księżniczce Burgunda” W.G.; P.H. Ingold: „Pornografia”; H. Schmidt: „Nagi Palec”. Teatralizacja przedmiotów w „Ślubie” W.G.; P. Hamm: G. i parawan; D. Scholze: G. między modernizmem a postmodernizmem; A. Pohl: O literackim i duchowym tle dramatu „Iwona, księżniczka Burgunda” W.G.; E. Norbert: Kwiat utracony zamiast ślubu. Struktura tekstu i logika interpretacyjna w „Ślubie” W.G.; D. Reichardt: G. a literatura argentyńska; H. Beressem, U. Prill: ... krwi złaknione ostrza/ Potężnych wrogów”. W.G.; „Lectura Dantis”; R. Fieguth: Słowo, sacrum i władza. Komentarz do „Ślubu” G. i jego tradycji romantycznych; B. Schultze, B. Weinhagen: Kultura inscenizowana. Poiski w „Ferdynandzie” G. – po polsku i po niemiecku; O. Kühl: Ciemność zawierala... bosesgo chłopaka; G. Langer: Opowiadanie W.G. „Zdarzenia na brygu Banbury” jako zamaskowany tekst homoerotyyczny; B. Schultze, J. Conrad: Metateatr W.G.; H. Wydra: Narod polski między mitem a rzeczywistością. „Trans-Atlantyk” G. i psychologia polityczna Polaków; M. Maskała: Niektóre aspekty antropologii G.; G. Ritz: „Kosmos” albo strach przed „Palubą”; Metafikcyjna lektura ostatniej powieści G.). – *Prz. Filoz.-Lit.* 2004 nr 4 [tu m.in.]; J.N. Vuarnet: Kosmos i biblioteka. Przeł. P. Mościcki; R. Bellour: Linie życia. Przeł. P. Mościcki; P. Mościcki: G. i niedłżkie; P. Rodak: „Dziennik” G. między mową, piśmem i drukiem (Wstępne rozpoznanie); M. Strzecka: Dlaczego G. nie napisał „Boskiej Komedii”?; M. Kittel: Dlaczego G. wolał Schopenhauera od Kanta?; W. Popek: Autobiografia, czyli zbliżanie się G. do prawdy o sobie samym; P. Dul: Tragiczność jako wykładnia humanizmu. Mechanika Gombrowiczowskiej koncepcji podmiotu; K. Misztal: O autentyczności – W.G., Ernesto Sábato; T. Kowalczyk: Nie pozwólcie istnieniu ugrzążeć w formie. – *Seniorité visuelle*: Maria Jaremińska, ... Józef Jarema. [Katalog wystawy]. Red. katalogu: A. Szpala, A. Szczepańska, Tłum. K. Borowiec. Kr.: ZPAP 2004, 101 s. – W. Skalmowski: Naipaul, G., literatura. W tegoż: *Lektury dla „Kultury”*. Lubl. 2004. – Stulecie Gombrowicza. Pod red. Z. Kruszewskiego i A. Konsego. Płock: Tow. Nauk. Płockie 2004, 120 s. [zawartość: M. Duch: W.G. znany i niezany; S. Żak: Ateizm G.; P. Millati: G. wobec samobójstwa; K. Łęcki: G. w szufladach; P. Cwiłki: G. i gwałt symboliczny; J. Olejnik: W.G. wraca do Europy. O „Dzienniku Trans-Atlantycznym”; J. Franczak: Roz-

- biórka chaosu. G. i wyrażanie natury; J. Jarzębski: G. – klasyczny, genialny, nowoczesny. – The world of Witold Gombrowicz, 1904-1969. Catalog of a centenary exhibition at the Beinecke Rare Book and Manuscript Library, Yale University. [Wyd.] V. Groud, New Haven: Beinecke Rare Book and Manuscript Library 2004, 74 s. – Z. Tyczyński: Gęba stad. Przewodnik gombrowiczowski. Kielce: Ag. JP [2004], 72 s. – *Tyg. Powsz.* dod. *Kontrapunkt* 2004 nr 19 [tu m.in. art.: Cz. Miłosz: Anachronizm bycia Polakiem; S. Chwin: Nie być sobą; M. Dziewulski: Inny „Ślub”; L. Drewniak: Fuś-kana-lia! G. jubileuszowy w teatrze; W. Beres: Ferdynk dla wszystkich]. – M. Bielecki: Interpretacja i pleć. Szkice o twórczości Witolda Gombrowicza. Walbrzych: Wydawn. Państw. Wyższej Szkoły Zawodowej 2005, 247 s. – T. Bocheński: Czarny humor w twórczości Witkacego, Gombrowicza, Schulza. Lata trzydzieste. Kr.: Universitas 2005, 313 s. – K. Dybciak: Forma i pasja. W tegoż: Trudne spotkanie. Kr. 2005. – A. Flut: Na „Kontynencie z Trzeciego Dnia Stworzenia”, G. i Keyserling. *Ruch Lit.* 2005 nr 2. – J. Furnal: „Ferdynurke” jako powieść autobiograficzna. W tegoż: Spektakle pamięci. Kielce 2005. – S. Gawliński: Rodzina u G. W tegoż: Metafory losu. Kr. 2005. – S. Gębala: Teatralność i dramatyczność Gombrowicz – Różewicz – Mrozek. Bielsko-Biała: Wydawn. Akad. Techniczno-Hum. 2005, 248 s. – H. Gosk: „Hodowanie” obcości, by wejść z nią w kontakt. („Kosmos” W.G.). W tegoż: Zamiast końca historii. Wwa 2005. – K.A. Grimstad: G.’s „gender trouble” or the problem of intimacy in „Possessed”. W: Gender and sexuality in ethical context. Bergen 2005. – M. Grinberg: Wspominając Gombrowicza. Przekł.: E. Zaleska, R. Kalicki. Posł.: J. Jarzębski. Wwa: PIW 2005, 176 s. [tu związane z poetytem W.G. w Argentynie wspomnienia M. Grinberga, jego korespondencja z W.G. oraz wspomnienia następujących autorów: V. Pinera, J. Rubén Vilela, J. Di Paola Levin, M. Betelu, H. Riva, J.C. Ferreyra, O.B. Finn, J. Lavelli, M. Galvez, J.C. Paz]. – B. Gutkowska: „Nie chcę być fałg, która uderza o skałę, chcę być (w „Dzienniku”) woda, która sączy się, przecieka...”, czyli o „przełomie” 1956 roku w „Dzienniku” W.G. W tegoż: Odczytywanie śladów. Kat. 2005. – M. Inglot: Norwid i G. W. 2005. – J. Jarzębski: G. i propozycja nowego człowieka. W tegoż: Proza Dwudziestolecia. Kr. 2005. – B. Kaniewska, A. Legeżyńska, P. Śliwiński: „Trans-Atlantyk” W.G. W tychże: Literatura polska XX wieku. Pozn. 2005. – M. Klentak-Zablocka: Słabość i bunt. O twórczości Franza Kafki w świetle Gombrowiczowskiej koncepcji niedojrzałości. Tor.: Wydawn. UMK 2005, 272 s. – O. Kühl: Gęba Erosa. Tajemnica stylu Witolda Gombrowicza. Przekł. [z niem.]: K. Niewrzęda, M. Tarnogórska. Wstęp: W. Bolecki. Kr.: Universitas 2005, 325 s. – L. Laudziński: G. W tegoż: Szkice polskie. Rzeszów 2005. – J. Margański: Geografia pragnień. Opowieść o Gombrowiczu. Kr.: WL 2005, 239 s. – J. Olejniczak: Trochę „Pornografii”... W: Skala mikro w bańkach literackich. Kat. 2005. – Z. Osłiński: Świadectwa Czesława Miłosza i niedoszły „Ślub” W.G. w Kielcach. W tegoż: Nazywał nas bratnim teatrem. Gdańsk 2005. – Pisarz na emigracji. Wwa [2005] [tu art. dot. W.G.: M. Legierski: Emigracja jako manifest artysty – W.G.; J. Margański: G. i rozkosze marginalizacji; K. Misztal: Być sobą w Argentynie. O Gombrowiczowskiej utopii szczerości i literaturze „prawdziwie” poludniowoamerykańskiej; J. Olejniczak: W.G. wraca do Europy. „Dziennik Trans-Atlantyk” wobec emigracyjnych relacji z podróży; P. Rodak: Dziennik pisarza emigracyjnego: mowa, pismo, druk. W.G.] – G. Ritz: Inexpressible desire and narrative poetics. Homosexuality in Iwazskiewicz, Breza, Mach and Gombrowicz. W: Gender and sexuality in ethical context. Bergen 2005. – M. Stepień: Powojenne wahania W.G. W tegoż: „Jak grecka tragedia”. Kr. 2005. – K. Suchanow: Argentynskie przygody Gombrowicza. Kr.: WL 2005, 328 s. [tu także: Kalendarium życia W.G. w Argentynie 1939-1963; Bibliografia argentyńska]. – *Teksty Drugie* 2005 nr 3 [tu art. dot. W.G.: J. Jarzębski: G. na nowo opisany; L. Neuger: Granice tranzytywności; J. Jarzębski: G. i natura; P. Czaplinski: Wspólnotowy rytuał ofiarniczy. „Trans-Atlantyk” W.G.; M. Leśniakowska: Jak widzieć architekturę, kiedy się ją czyta (u G. i innych modernistów?); J. Margański: G. i muzyczność; D. Błażina: G. Zdrowka Malicia. Przekł. J. Sychowska-Kavedzijska; A. Czabanowska-Wróbel: Kosmos powtórzeń W.G.; A. Flut: Miłosz jako krytyk G.; M. Laurent: Przyprawianie geby G. [dot. przekładów na jęz. franc. utworów W.G.]; M. Miecznicka: Co nowego w sprawie G.? [omów. ostatnio wyd. książek nt. W.G.]; nadto rec. poszczególnych książek poświęconych W.G.] – J. Tomkowski: Wawel i Vence. W tegoż: Don Juan we mgłę. Wwa 2005. – Sz. Wróbel: Trzej muzykierowie: Witkacy, Schulz, G. *Twórczość* 2005 nr 9. – P. Bojko: Non serviam – opozycja mowy i milczenia w „Iwonie, księżniczce Burgunda” W.G. W: Światy przedstawione. Tor. 2006. – W. Bolecki: „Ferdynurke”: długi przypis do krótkiego tytułu. W: Poetyka, polityka, retoryka. Wwa 2006. – M. Delapierre: „Ferdynurke”, czyli Gombrowiczowska wersja Bildungsroman; Kościół międzyzłudzki i absurd totalitarny w teatrze G.; Marginalność i transgresja: G. i Genet. W tegoż: Pod znakiem antynomii. Kr. 2006. – T. Drewnowski: Arcydramat antyromantyczny. W tegoż: Porachunki z XX wiekiem. Kr. 2006. – J. Franczak: Imiona obcości. (W.G.). „Pamiętnik Stefana Czarnieckiego”. *Ruch Lit.* 2006 nr 4/5. – Gombrowicz w Europie. Deutsch-polnische Versuche einer kulturellen Verortung. [Wyd.] A. Lawaty, M. Zybura. Wiesbaden: Harrassowitz Verlag 2006, 431 s. [zawartość: I. D. Reichardt: G. vs. Borges; W. Kośny: G. in Berlin – vierzig Jahre danach; P. Langemeyer: G.’s Berlin. Zu den „Berliner Notizen”; H.-Ch. Trepte: Zur Problematik kultureller Identität bei W.G.; D. Scholze: Zum Auto-Image des polnischen Exils. G. und Polen in „Dziennik” und „Trans-Atlantyk”; – II: H. Kunstmann: Die Rückkehr des W.G. nach Europa. Aus den Anfängen seiner deutschen Rezeption; R. Fieguth: G. mit deutscher Presse. Zweiter Versuch; W. Schmitz: Nachgeholt Moderne: Die Surrogatfunktion von G. – Aufführungen in der BRD um 1970; J. Joachimsthaler: Yvonne Schweigen: Die Leere als Spiegel. Mir einem Ausblick auf die bundesrepublikanische Rezeption der Yvonne; D. Pietrek: Das Bühnenbild ausgewählter deutscher Aufführungen der „Trauung” von W.G. – III: M. Bielecki: Nietzsche und zwei Philosophien der Interpretation: A. Gall: „... denn wir sind Tanz”: Die Applikation von Nietzsches Artisten-Individualismus in G. „Tagebuch”; U. Schorlemmer: G.’s „Prinzip Unreife” in Kantors Theater. Annäherungen an zwei verwandte ästhetische Diskurs; H. Berressem: Fluchtlinien. Deleuze liest G.; W. Schlott: Der Selbstbetrug der Intellektuellen. István Eörsis G. – Rezeption unter dem Eindruck des politischen Umbruchs nach 1989. – IV: W. Bolecki: G.’s Aphorismen; O. Kühl: Der Ich-Begriff bei W.G.; M. Zielińska: Die interaktiven Strategien „des Schreibenden Ich” – W.G. und seine „Tagebücher”; G. Ritz: Körper, Geschlecht und Gender im autobiografischen Projekt W.G.; M. Maska: W.G. „Ślub” als Bewusstseins – und erkenntnistheoretisches Drama; B. Schultze: Den Stoff zu Ende bringen. Transformationen des Bauernfürsten bei G. – M. Zybura: Materialien zur deutschsprachigen G.] – Gombrowicz. Pod red. B. Żynis. Słupsk: Wydawn. Pomor. Akad. Pedagog. 2006, 225 s. [zawartość: M. Łukaszuk: Romantyk G.; B. Żynis: Matka formy; P. Czaplinski: Wspólnotowy rytuał ofiarniczy „Trans-Atlantyk” W.G.; A. Skrendo: G. pragmatysta. Prolegomena do przyszłej lektury; M. Janiśkiewicz: „Ślub” W.G. – nowe stanowienie wartości; J. Margański: Poetyka spojrzenia w „Iwonie, księżniczce Burgunda” W.G.; M. Czerwińska: Do kawiarni i za ocean. Paradoxy Gombrowiczowskiej filozofii podróży; T. Tomasiak: Pasierb kontra G.; K. Chruściński: G. o Prowansji i kulturze francuskiej; D.K. Sikorski: Tandetomachia, czyli człowiek

w kulturze ersatzu. (Wstępne rozpoznanie niektórych aspektów twórczości Schulza i G.); J. Madejski: „Wystawianie duszy na niebezpieczeństwo” G. Chwina; M. Żółkoś: G. Tadeusza Kantora; J. Ciechowicz: G. wobec teatru]. – A. Grabowski: Teatr wewnętrzny G. Everyman sobą nawiedzony, (1) czyli książkę duszki ma narzeczono (w Polsce); (2) czyli Kierkegaard czyta G. (po polsku). *Dialog* 2006 nr 7-8. – M. Inglot: Romantyczne konteksty twórczości Witolda Gombrowicza. Kat.: Wyższa Szkoła Zarządzania Marketingowego i Języków Obcych 2006, 241 s. – M. Kępińska: Mit, symbol, historia, tradycja. Gombrowicza gry z kulturą. Wwa: Wydawn. Akademickie i Profesjonalne 2006, 291 s. – A. Kowalczyk: Rodzina jako źródło cierpień w twórczości Witolda Gombrowicza. Kr.: Universitas 2006, 226 s. – T. Kwiręg: „Siła ciężenia i laska” Simone Weil jako kontekst metafizyczny dialogu W.G. i Czesława Miłosa. W: *Czytanie na nowo*. Wwa 2006. – Z. Majchrowski: „U stóp nieznanego ołtarza”. G. i Młoda Polska; „Zasłona wzniosła się...” Z dziejów scenicznych „Ślubu” G.; G. czytany ruchem konika szachowego. W tegoż: Mickiewicz i wiek dwudziesty. Gdańsk 2006. – Z. Malić: Wokół G. W tegoż: Między życiem a światem. Wwa 2006. – Z. Nalewajk: Gombrowiczowska (dez)organizacja. Ciało jako prymarny model kulturalnych identyfikacji Ja; Znaczenie ruchu – ruch znaczeń w mikroakcjach „Kosmosu” W.G. W: *Podmiot i tekst w literaturze XX wieku*. Wwa 2006. – L. Neuger: Milczenie G.; Granice transztywności. W tegoż: Ćwiczenia z wrażliwości. Kat. 2006. – J. Olejniczak: Nagość G. W: *Intymność wyrażona*. Kat. 2006, *Pr. Nauk. Uśl. w Katow.*, 2471. – D. Pietrek: „Szlachcica polskiego pojedynki cieniów”. Recepcja dramatów Witolda Gombrowicza w niemieckim obszarze językowym. Wr.: *Atut* 2006, 362 s. – J. Pietkiewicz: „The fork or the fear”. Remembering G. W tegoż: *Polish literature from the European perspective*. Łódź 2006. – A. Wyka: Gęba polska, czyli mistrz Gombrowicz. Łomża: Stopka 2006, 85 s. – J. Jarzębski: Natura i teatr. 16 tekstów o Gombrowiczu. Kr.: *WL* 2007, 203 s. – T. Mizerkiewicz: Okrucieństwo śmiechu i poszukiwanie humoru, czyli o przedwojennej prozie W.G.; Reforma „śmiechu polskiego” na emigracji. (G. i Straszewicz). W tegoż: *Ni śmieszno*. Pozn. 2007. – M. Stępień: W.G. wśród polskich emigrantów. W: *Wśród emigrantów*. Kr. 2007.

Utwór literacki poświęcony W.G.: L. Pariani: Gombrowicz i Buenos Aires. Historia pewnego przekładu. Kr.: *WL* 2006, 239 s.

A.Sz.

GOMOLICKI Leon

OPRACOWANIA (wybór)

SBLP t. 7 (E.K. Organiściakówna). – B. Krakowiak: Leon Gomolicki 1903-1988. Zestaw bibliograficzny. Łódź: Woj. i Miej. Bibl. Publiczna im. Marszałka J. Piłsudskiego 1993, 17 s.

[Wywiad z Gustawem] M. Lengren: Wywiad z historią. *Twórczość* 1990 nr 11; R. Pietrzak: Ostatni z Konradów. *Nowe Książ.* 1990 nr 10. – J. Kulczycka-Saloni: Przedwojenne i powojenne piśmarstwo L.G. *Prz. Hum.* 1995 nr 4. – T. Błażejewski: Apokalipsa, historia, terapia. *Zesz. Nauk. Wyz. Szk. Zawodowej w Włocławku. Rozpr. Hum.* 2005.

E.G.

GOMULICKI Juliusz Wiktor 1909-2006

[...] W 1994 otrzymał tytuł Honorowego Obywatela Warszawy. Odznaczony Krzyżem Komandorskim

(1996) i Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą (2003) Orderu Odrodzenia Polski. Zmarł 8 lipca 2006 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

9. Kępa niezapominajek. Przygoda z zagadkowym rękopisem Norwida. Podkowa Leśna: Koło Podkowy; Ośrodek Kultury; Galeria „Parawany” 1996, 94 s.

10. Aleje czarów. Spacery, sylwety, zagadki i zwierzenia literackie. Wwa: DiG 2000, 375 s.

11. Osobliwa przygoda ze starą książką. O Norwidowym egzemplarzu Rozwalin Volneya. Podał do druku R. Nowoszewski. Wwa: Kom. Założycielski Tow. Bibliofilów Pol. 2001, 14 s.

12. Sędzia Rybiński, bohater procesu o Norwida. Przygot. do druku R. Nowoszewski. Wwa: Ereni 2002, 32 s.

13. Warszawa wieloraka 1749-1944. Studia, szkice, sylwety. Wwa: Muzeum Hist. m.st. Wwy 2005, 732 s.

14. [Trzynastcie] 13 dedykacji. Wwa: Stow. Przyj. Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza 2007, 8 k. nlb.

Katalogi wystaw i wydawnictwa albumowe

11. Warszawa. [Album]. Tekst ... Fot.: K. Jabłoński. Wwa: Arkady 1991, 18 + [72] s.

Wersje obcojęzyczne: a n g.: Warsaw. [Przel.] R.E. Nawrocki. Warszawa 1991, wyd. nast. 1992. – f r a n c.: Varsovie. [Przel.] A. Janik. Varsovie 1991. – n i e m.: Warschau. [Przel.] A. Raukurczak. Warschau 1991, wyd. nast. 1992. – r o s.: Varšava. [Przel.] S. Endžeevskaja. Warszawa 1997. – w l o s.: Varsovia. [Przel.] E. Gualtieri. Varsavia 1992.

12. Wiktor Gomulicki. Piewca i dziejopis Warszawy. Wystawa na 150-tą rocznicę urodzin. [Biografia]. Wwa: Muzeum Hist. m.st. Wwy październik – grudzień 1998, 43 s.

Rozprawy i studia w czasopismach, m.in.: Antoni Magier i jego „Mała Ojczyzna”. *Rocz. Warsz.* 1994 t. 24 s. 105-18. – Przyjazny spór o losy autografów Jakuba Jasińskiego. *Ogród* 1994 nr 4 s. 218-249. – Księżyc, dym i anioły. Trzy emendacje do trzech utworów Słowackiego. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mick.* 1999 s. 3-17. – Wprowadzenie do „Vademecum” [C.K. Norwida]. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mick.* 2001 s. 87-109.

Prace edytorskie i redakcyjne
21. C.K. Norwid: Poezje. [Wyd. 2]. Wybór tekstów dopełnił i ułożył ... Kr.: Eventus 1995, 301 s.

44a. Uroczysty wieczór ku uczczeniu 145 rocznicy urodzin Cypriana Norwida. Wybór tekstów ... Wyst. Wwa, T. Nar. 1966.

50. Cztery wieki poezji o Warszawie. Zarys dziejów. Antologia. Wybrał i oprac. ... Wyd. 3 zmien. Wwa: PIW 1996, 558 s.

59. K. Węgierski: Wiersze wybrane. Wyd. 2 pt. Wybór wierszy. Wyboru dokonał ... Wwa: KAW 1987, 104 s.

76. J. Kochanowski: Poezje. Wybór tekstów: A.W. Eventus. Dopełnił i ułożył ... Kr.: Eventus 1995, 214 s. Wyd. nast. tamże 1998.

77. A. Asnyk: Poezje. Wybór tekstów: A.W. Eventus. Dopełnił i ułożył ... Kr.: Eventus 1996, 295 s.

78. C.K. Norwid: Nowy wybór poezji. Wiersze, utwory cykliczne, poematy. Wybrał i oprac. ... Wwa: PIW 1996, 597 s.

79. Poeta i jego świat. Bibliografia wszystkich osobno wydanych dzieł Wiktora Gomułckiego. 1868-1998. Oprac. R. Nowoszewski. Pod red. ... Wwa: Tow. Przyj. Książki 1998, 79 s.

80. C.K. Norwid: Inedita. Trzy teksty filozoficzne i przekład z Platona. Wwa: Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza przy współudziale Stow. ZAIKS 1999, [8] s.

81. C.K. Norwid: Wiersze wybrane. Wybór i oprac. ... Wwa: Prószyński i S-ka 2000, 172 s.

82. J. Tuwim: Nowy wybór poezji. Wybrał, ułożył, posł. i notą edytorską opatrzył ... Wwa: PIW 2002, 706 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Jestem uczniem czarnoksiężników. Rozm. L. Żuliński. *Wiad. Kult.* 1994 nr 27, przedr. w: L. Żuliński. *Między wierszami*. Kielce 1997; Rozmowa (jubileuszowa) z profesorem J.W.G. Rozm. D. Szmít-Zawierucha. *Kron. Warsz.* 1999 nr 3/4; Obowiązki i przyjemności. Rozm.: A. Bernat, T. Łubieński. *Nowe Książ.* 2001 nr 1; Twardy i trudny ze mnie człowiek. Rozm.: J.S. Majewski, T. Urzykowski. *Gaz. Wyborcza* 2006 nr 165.

A. Czerniawski: Prochy i pyłki. *Metafora* 1991 nr 6/8 [dot. interpretacji twórczości C.K. Norwida]. – R. Nowoszewski: Nowe warsawiana J.W.G. 1980-1994. *Rocz. Warsz.* 1994 r. 24. – [A. Biernacki] Abe: Syn i ojciec. *Twórczość* 1999 nr 2. – R. Matuszewski: Róg obfitości, czyli penetracje i predylekcje literackie i naukowe J.W.G.; Z. Stefanowska: J.W.G. wydawca Norwida. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mick.* 1999. – Wybrane glosy o J.W.G. Oprac. D. Szmít-Zawierucha. *Kron. Warsz.* 1999 nr 3/4. – Zygazkiem przez JWG czyli Dwadzieścia wcieleń 90-latkę Juliusza Wiktora Gomułckiego. Na przykładzie jego własnych publikacji oraz książek, druków ulotnych, pocztówek i fotografii ze zbiorów 25 bibliofilów i kolekcjonerów warszawskich. Wwa: Muzeum Hist. m.st. Wwy 1999, 47 s. – [Aleje czarów:] J.Z. Lichański: Trwanie. *Nowe Książ.* 2001 nr 1; R. Matuszewski: Alejami w stronę czarów. *Nowe Książ.* 2001 nr 1. – Kwiaty dla JWG. Podziękowania Autorów za pomoc naukową Juliuszowi W. Gomułkiemu. Uporządkował i podał do druku R. Nowoszewski. Wwa: Ereni 2004, 63 s. – H. Zaworska: Warszawa, moja miłość. *Nowe Książ.* 2006 nr 5 [rec.: Warszawa wieloraka 1749-1944].

E.G.

GORCZYCKA Joanna

TWÓRCZOŚĆ

Przekłady

7. J. Arden: Taniec czarnego sierżanta. Przekł. i adapt.: K. Berwińska, ... Wyst. Kielce, T. im. S. Żeromskiego 1963.

W t. 3 mylnie dane dot. pierwszego wyst.

B.D.

GORDON Marek

[...] Po upadku powstania warszawskiego dostał się do obozu przejściowego w Ożarowie, a następnie został wywieziony przez Kostrzyn do obozu w Sandbostel (Szlezwik-Holsztyn) i do Hamburga, gdzie pracował przy odgruzowywaniu miasta. Uwolniony przez wojska alianckie zgłosił się do obozu polskiego na wyspie Sylt na Morzu Północnym i otrzymał tam stanowisko oficera oświatowego. W 1946, nie chcąc się repatriować, przyjechał do Frankfurtu nad Menem, gdzie wstąpił do Brygady Świętokrzyskiej przeformowanej wkrótce w oddziały wartownicze przy 3. Armii Amerykańskiej. Skierowany następnie do Mannheim-Kefertal, został członkiem redakcji wydawanej tam gazety *Ostatnie Wiadomości* (tu m.in. cykl felietonów pt. „Na marginesie”, przedrukowywany przez chicagowski *Dziennik Związkowy*). W 1949 wyjechał do Stanów Zjednoczonych, zamieszkał w Chicago i podjął pracę w firmie Lyons produkującej automaty do gry. Po trzech miesiącach, w 1950 został zatrudniony w *Dzienniku Związkowym*, początkowo w administracji, potem w dziale druków zlecenych i w dziale ogłoszeń; równocześnie zaczął drukować swoje utwory w tym piśmie. [...] Od około 1983 współpracował z chicagowskim tygodnikiem *Relax*, na którego łamach ogłaszał „nowelinki” – niewielkie utwory prozą.¹ [...]

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Tulacze losy M.G. Rozm. W.A. Wierzewski. Powst. 1984. Druk w: W.A. Wierzewski: Pegaz za oceanem. Tor. 2002.

B.T.

GORDZIEJ Helena

[...] W 1992-2005 była sekretarzem Oddziału Pozańskiego ZLP. W 1992 otrzymała nagrodę XV Międzynarodowego Listopada Poetyckiego, w 1996 nagrodę poetycką im. J. Kasprzowicza. [...]

¹ Inf. biogr. zaczerpnięte z wywiadu pt. Tulacze losy M.G. Rozm. W.A. Wierzewski. W: W.A. Wierzewski: Pegaz za oceanem. Tor. 2002.

TWÓRCZOŚĆ

15. Chodaczek i Truchcik. [Proza dla dzieci]. Pozn.: Zysk i S-ka. 1994, 15 s.

16. Narastanie krzyku. [Wiersze]. Pozn.: ZLP 1994, 39 s.

17. Tętnice wiosen. [Wiersze]. Pozn.: ZLP 1995, 37 s.

18. W obecności gwiazd. [Wiersze]. Leszno: Stow. Bibliotekarzy Pol. 1995, 45 s.

19. Dojrzewanie czerni. [Wiersze]. Pozn.: ZLP 1996, 39 s.

20. Sławni w wierszach. [Wiersze]. Pozn.: ZLP 1996, 41 s.

21. Witraże godzin. (Wybór wierszy). Kościan: Przedsiębiorstwo AGA 1996, 103 s.

22. Koleiną czasu. [Wiersze]. Wwa: IBiS 1997, 79 s.

23. Dekalog jutra. [Wiersze]. Pozn.: G & P [1998], 65 s.

24. Liturgia samotności. [Wiersze]. Pozn.: ZLP 1999, 76 s.

25. Ładny pogrzeb. [Powieść]. Pozn.: Poeticon 2000, 158 s.

26. Skazani na mrok. [Wiersze]. Pozn.: Poeticon; ZLP 2000, 73 s.

27. W obnażonym sadzie. [Wiersze]. Pozn.: G & P [2000], 47 s.

28. Zanim zgaśnie dzień. [Wiersze]. Pozn.: Poeticon; ZLP 2001, 62 s.

29. Czciociele nowiu. [Wiersze]. Pośl.: D.T. Lebioda. Pozn.: Poeticon 2002, 110 s.

30. Dzień w kolorze piasku. [Wiersze]. Pozn.: Poeticon 2002, 70 s.

31. W matni horyzontu. [Wiersze]. Pozn.: Poeticon; ZLP 2003, 55 s.

32. Wariacje schodzącej planety. [Wiersze]. Pozn.: Poeticon; ZLP 2003, 54 s.

33. Mszał widnokregu. [Wiersze]. Pozn.: Poeticon; ZLP 2004, 55 s.

34. Bramy czasu. [Powieść]. Pozn.: Poeticon 2005, 118 s.

35. Ponaglanie świtów. [Wiersze]. Pozn.: [Nakł. autorki] 2005, 50 s.

36. Trzeźwy ból. [Wiersze]. Pozn.: G & P 2005, 60 s.

37. Wokanda sumień. [Wiersze]. Pozn.: Nakł. autorki 2006, 55 s.

38. Piolunowe rozłogi. [Wiersze]. Pozn.: Nakł. autorki 2007, 71 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2005. – Wywiad: Jestem konkretna. Rozm. Z. Rola. *Trybuna* 1998 nr 19.

D.T. Lebioda: Jesteś potrzebny światu; Malomówna, cicha sława; Tajemnica; Ziarno i plewy. W tegoż: Przedświatek wieczności. Bydg. 1998 [rec.: Sławni w wierszach; W obecności gwiazd; Narastanie krzyku; Koleiną czasu]. – S. Melkowski: O poezji H.G. *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 1998 nr 12, toż *Poezja Dzisiaj* 1999 nr 5. – S. Franczak: Dlaczego piszę wiersze. *Koniec Wieku* 1999 nr 12/13 [rec.: Koleiną czasu]. – I.S. Flut: Nadzieja i samotność. (O poezji H.G. i Hanny Wietrzny). *Koniec Wieku* 2000 nr 14/15 [dot. m.in.: Liturgia samotności]. – D.T. Lebioda: Między sieją a kośbą. O poezji H.G. W tegoż: Marmur i blask. Bydg. 2000.

B.T.

GORZELSKI Roman

Pseud.: A. Wcisk; Reg.; S. Halicz; Z. Podstoli.

[...] W 1973-76 ogłaszał artykuły m.in. w piśmie *Nowy Medyk* (podp.: A. Wcisk, S. Halicz, Z. Podstoli). Do końca lat osiemdziesiątych kontynuował współpracę z tygodnikiem *Odgłosy* (tu m.in. w 1989 cykl wierszy pt. „Galeria pisarzy”). W 1989-90 związany był jako redaktor oddziału łódzkiego z krakowskim tygodnikiem *Gazeta Towarzyska*, felietony i noty zamieszczał w tym piśmie do 1993 (podp. też Reg.). Po roku 1995 utwory drukował m.in. w piśmie *Metafora* (redaktor oddziału łódzkiego) i w warszawskim kwartalniku *Templum*. [...]

TWÓRCZOŚĆ

10a. Zduńskowolskie szkice. [Album]. Rys.: J. Knop. Wiersze ... Zduńska Wola: Tow. Przyj. Zduńskiej Woli 1984, [16] s.

15. Myśli w przekroju. [Aforyzmy]. Łódź: [Lodart] 1995, 84 s.

16. Fobie Kupidyna. [Wiersze]. Łódź: [Lodart] 1996, 117 s., [16] k. ilustr.

17. Autoportret z pamięci. [Wiersze i opowiadania]. Łódź: Festinus 2000, 183 s.

P r z e k ł a d y

3. Kto zabije człowieka?... (Dreszczowce ze zbiorów „Mystery Magazine”). [Opowiadania]. [Wybór] A. Hitchcock. Przel. ... Wwa: Exlibris 1993, 160 s.

4. R. Bradbury: Zabójca. [Opowiadania]. Przel. ... Wwa: Marion 1998. Inf. tłumacza.

P r a c e r e d a k c y j n e

2. A. Dubiec: Wędrowka. Wyboru wierszy dokonał ... Łódź: [Lodart] 1996, 111 s.

3. J. Juszczyk: Notacje. [Wiersze]. [Red.] ... Łódź: Festinus 2001, 68 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2005.

GOSTKOWSKI Stanisław
1948-2000

Krypt.: S.G.

[...] W 1995 otrzymał nagrodę główną w Konkursie Czerwonej Róży. [...] Zmarł nagle 28 października 2000 w Warszawie podczas Warszawskiej Jesieni Poetyckiej; pochowany w Gdańsku.

TWÓRCZOŚĆ

5. *Piekło*. [Wiersze]. Gdańsk: Gdańskie Tow. Przyj. Sztuki 1993, 16 s.

Wyd. w 50 egz. na prawach rkpśu.

6. *Głos poranka*. [Wiersze]. Red., oprac., słowo o poezji: J. Gwóźdź. Wybór i wstęp: P. Soroka. Radom: Regionalne Stow. Twórców Kultury 1995, 51 s.

7. *Ja jestem piekłem nie inni*. [Wiersze]. Gdańsk: Gdańskie Tow. Przyj. Sztuki 1998, 63 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Inf. syna, P. Gostkowskiego, 2005.

[Marsz gladiatorów:] Cz. Sobkowiak: Zgorzel poety – czarne życie. *Integracje* 1987 nr 23; L. Żuliński: Pisać własną krwią. W tegoż: *Mity konieczne*. Łódź 1989. – [Śmierć ma słodki zapach:] W. Bigoszevska: *Powtórka*. *Nowe Książ.* 1990 nr 2/3 [w t. 3 błędny tytuł czasopisma]; P. Łąkowski: W drugiej połowie życia. *Tytuł* 1991 nr 1. – B. Kierc: Przez siebie samego. O poezji S.G. *Gdań. Roczn. Kult.* 1999 nr 18. – A. Nagórka: Sanktuarium rozpaczliwe. *Twórczość* 1999 nr 6 [rec.: Ja jestem piekłem nie inni]. – A.K. Waśkiewicz: Ja jestem piekłem, nie inni. (S.G. 1 VIII 1948 – 28 X 2000). *Głos Wyb.* 2000 nr 223. – W. Śmigieński: Oczyszczający charakter upadku. *Tytuł* 2001 nr 3 [dat.: maj 1979].

B.T.

GOT Jerzy
1923-2004

[...] Był członkiem honorowym Polskiego Towarzystwa Historyków Teatru. Zmarł 9 lutego 2004 w Wiedniu.

TWÓRCZOŚĆ

12. *Teatr i teatrologia*. [Studia i recenzje]. Wybór tekstów: E. Orzechowski. Kraków: Universitas 1994, 342 s.

Zawiera m.in. studia: *Zamiast wstępu*. – O teatrze: W sprawie komedii Bliźnińskiego na scenie krakowskiej; „Turcaret” w Polsce; *Skarbnica sztuki teatralnej; Tradycje realistyczne w twórczości Ludwika Solskiego; Mickiewicz i Słowacki w teatrze krakowskim w latach 1865-1885; Dramaty Słowackiego na scenach polskich w latach 1851-1863; Prowincjonalna Modrzejevska; Fotograficzna dokumentacja teatru w Polsce; Trzy listy Wojciecha Bogusławskiego do Aleksandra Chodkiewicza; Jan Królikowski o sztuce aktorskiej; Negocjacje teatralne; O „Mazepie” na Węgrzech; Estreicher i teatr; Polish actors in Shakespearean roles (1797-1939); Szkoła krakowska; Zmyślenia i prawda Jana Królikowskiego; Wojciecha Bogusławskiego „Powinszowanie prześwietnej publiczności warszawskiej na nowy rok 1800”; Repertuary; Gwiazdorstwo i aktoromania w teatrze polskim w XIX wieku; Kogo przedstawiają litografie z Hajdamaków na Ukrainie?; *Gwara w „Weselu”* [S. Wyspiańskiego]; *Rozwój polsko-austriackich stosunków teatralnych 1772-1918; The art of acting in the premiere of The Wedding; W. [Benjamin] Constant i teatr Stanisława Skarbka*. – O teatrologii: *Studia teatrologiczne; Jeszcze w sprawie wiedzy o teatrze*.*

Teatralna Książka Roku 1994 – wyróżnienie przyznawane przez Sekcję Krytyków Teatralnych Polskiego Ośrodka ITI.

13. *Barszcz w kulturze starożytnej Grecji*. [Esej]. Oprac.: A. Gorzkowski. Wstępem poprzedził J. Michalik. Kr.: Księg. Akademicka 2001, 32 s.

Rozprawy i studia drukowane w czasopismach i książkach zbiorowych, m.in.: *Wielkie nadzieje, stracone złudzenia. Rachunek strat i zysków teatru austriackiego we Lwowie*. *Pam. Teatr.* 1995 z. 3/4 s. 313-323.

OPRACOWANIA (wybór)

Z. Raszewski: *Mój przyjaciel Got*. W: *Teatr i teatrologia*. Kr. 1994. – M. Klimowicz: *J. Got Spiegel*. *Pam. Lit.* 2005 z. 1. J.Z.

GOSZCZURNY Stanisław
1929-2003

Pseud.: (m.p.)

[...] Otrzymał nagrodę Marszałka Sejmu PRI dla dziennikarzy za 1988. Odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski (2002). Zmarł 13 maja 2003 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

22. *Skrawek nieba*. [Powieść]. [Wyd. 2] Gdańsk: WM 1990.

31a. *A żyć trzeba dalej...* Scenariusz filmu telewizyjnego. W realizacji 1987. Por. poz. 30.

Inf.: (m.p.) *Ekrany* 1987 nr 25.

B.T.

GOZDAWA Zdzisław

TWÓRCZOŚĆ

13. *Bliźniak*. Komedie nieprawdopodobna. Tekst i muz. ... TV 1975.

18. *Wodewil warszawski*. Wodewil muzyczny. TV 1964.

22a. *Wariat*. (Komedie w 1 odsłonie). *Nowa Wies* (dod.) 1957 nr 12 s. 3, nr 13 s. 3-4.

J.Z.

Współautorem wszystkich poz. jest W. Stępień.

Adaptacje

Wszystkie adaptacje (t. 3 poz. 1-3) dokonane wspólnie z W. Stępnem.

GOŹDZIKIEWICZ Teodor

TWÓRCZOŚĆ

18. Sprawa Łuki Bakowicza. [Powieść]. Wyd. 3. Łódź: Wydawn. Astra 2005.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (H. Urbas).

J.K. Szczęsny: Moje spotkania z T.G. Sieradz: Urząd Gminy 1993, 23 s.

GÓREC-ROSIŃSKI Jan

[...] Ożenił się z Marią Barbarą Dobrzałą [1964]. [...] Otrzymał nagrodę im. prof. T. Kotarbińskiego (1989). Odznaczony Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski (2002). [...]

TWÓRCZOŚĆ

1. Jarmark arlekinów. Wiersze 1950-1960.

Adaptacje: Jarmark arlekinów. Widowisko poetyckie. Układ tekstów: W. Nowicki. Wyst. na Spotkaniach Lit. w Grudziądzu w 1988.

22. Krzyczeń będą kamienie. 1987-1991. [Wiersze]. Kr.: Miniatura 1991, 94 s.

W t. 3 błąd w tytule.

25. Demony. [Wiersze]. Posł.: L. Żuliński. Łódź: Ofic. Bibliofilów 1994, 78 s.

26. Przechodzień róż. Erotyki, liryki i poematy miłosne. (Wybrane, poprawione i nowe). Wyboru dokonał i wstępem poprzedził L. Żuliński. Słowo dopisał P. Kuncewicz. Bydg.: Progres 1995, 235 s.

27. Rajska Jabłoń. [Wiersze]. Bydg.: Tanan 1996, 88 s. Wyd. nast. łącznie z przekł. białorus.: Rajska-ja jabłyna. [Przeł.] S. Zakonnikava. Minsk: Knigazbor 2006, 149 s.

28. Przychodzący; Sacrum et Profanum. Poezje i traktaty. Wstęp: L. Żuliński. Bydg.: Margrafen 1997, 128 s.

Zawiera traktaty: Genesis, czyli wyjście z nicości; Rajski ogród; Na własny rachunek; Rebelia anioła Lucyferusa; Spektakl niustający; Kto człowiekiem wiary; Profanum; De profundis clamavi; Próba osobności; Sacrum; Przychodzący.

29. Mesjasz zbuntowany. Dramat mistyczny. Bydg.: Margrafen 2001, 492 s.

Wielki Laur XII Międzynarodowej Jesieni Lit. Pogórza 2002.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2005. – Wywiady; Proch i cień. Rozm. D.T. Lebioda. W: D.T. Lebioda: Przedśionek wieczności. Bydg. 1998; Iść swoją drogą. Rozm. A. Baszkowski. *Metafora* 2000 nr 41-43.

LP XX w. (red.). – J. Długosz; J.G.-R. W tegoż: Słownik pisarzy regionu pomorsko-kujawskiego. Bydg. 1988.

M. Krassowski: Plomień i popiół. *Wiad. Kult.* 1995 nr 10 [rec.: Przechodzień róż]. – D.T. Lebioda: Kosmogonia. O poezji J.G.-R. W tegoż: Przedśionek wieczności. Bydg. 1998, przedr. w tegoż: Marmur i blask. Bydg. 2000. – [Mesjasz zbuntowany:] S. Melkowski: Wokół Mesjasza. *Metafora* 2002/2003 nr 51-55; A. Nowicki: Dialogi więzienne agnostyka. Uwagi o polskim współczesnym dramacie filozoficznym. *Wolnomi- larz Pol.* 2003 nr 37; W. Sadkowski: Widziane z historycznej perspektywy. *Metafora* 2005 nr 56-57. – W.P. Szymański: Gdzie wyjście z pozorów. W tegoż: Między ciemnością a świtem. Kr. 2005.

J.Z.

GÓRNICKI Gerard

J.Z.

[...] W 1992 podjął współpracę z ukazującym się w Strzyżowie miesięcznikiem *Waga i Miecz*, publikując krótkie opowiadania i felietony. [...] Odznaczony Medalem Komisji Edukacji Narodowej (1980) oraz odznaką „Zasłużony dla Województwa Rzeszowskiego” (1980) i medalem Marszałka Województwa Wielkopolskiego (2003). [...]

TWÓRCZOŚĆ

2. Portret kota. Opowiadania.

W t. 3 błędny tytuł.

13. Bitwa szalała do wieczora. Powieść o Powstaniu Wielkopolskim w siedemnastu obrazach. Wyd. 3 Poznań: P.W. [Przedsiębiorstwo Wielobranzowe] Interfund 2000.

16. Dolina grzechów. [Powieść]. Strzyżów: Samorząd Lokalny Strzyżów nad Wisłokiem 1993.

17. Mściwoj i Anna Maria. [Powieść]. Nowy Tomyśl: Bibl. Publiczna M. i Gminy 1994, 128 s.

18. Miłość Emilii S. [Powieść]. Nowy Tomyśl: Bibl. Publiczna M. i Gminy 1996, 171 s. Wyd. 2 Poznań: Kantor Wydawn. SAWW 1996.

19. Zielony mosteczek i inne tajemnice spowiedzi. [Felietony]. Nowy Tomyśl: Miejs. i Powiatowa Bibl. Publiczna 2002, 94 s.

20. Złoty most. [Opowiadania]. Poznań: Interfund 2005, 93 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

W kręgu powieści G.G. z czasów Powstania Wielkopolskiego 1918/19. Poznań: [b.w.] 2003, 35 s. – J. Nowakowski: Meandry powieściowej autobiografii. „Szukanie ocalenia” G.G. W: Epoka przemian. Rzeszów 2005.

J.Z.

GÓRNICKI Wiesław
1931-1996

Pseud.: Krewa; R.F. Stratton; (WJG).

[...] Utwory zamieszczane w *Przekroju* (1981) oraz *Tygodniku Ostrołęckim* (1982-84) podpisywał też

pseudonimem R.F. Stratton. W latach dziewięćdziesiątych współpracował m.in. nadal z miesięcznikiem *Dziś* oraz z tygodnikiem *Nie* (stały felieton podp. Krewa). W tym też czasie przygotowywał powieść pt. „Nasze konie poszły w dal” (niedokończona). Zmarł 7 października 1996 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

A. DOSAW. Masowa organizacja lotnicza radzieckich patriotów. [Wydawn. popularne]. [Oprac.] ... Wwa: ZG Ligi Lotniczej 1951, 15 s.

16a. Hobby doktora Travena. [Opowiadanie]. *Przekrój* 1979 nr 1811/1812; 1980 nr 1813-1814, 1816-1818.

Podp. pseud.: Robert F. Stratton.

A d a p t. f i l m. pt. Kłatwa Doliny Węży: Adapt.: W. Niżyński, M. Piestrak, W. Wałucki. Ekran. 1988.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.).

P. Wierzbicki: W.G. czołowy moralista PRL. W tegoż: Białe, czerwone i złote. Wwa* 1980 [właśc. 1981], wyd. nast.: Gdańsk* 1981 [przedr.]; Wwa* 1981. – [Teraz już można:] H. Martenka: Ksenofont schyłkowego Peeteru. *Il. Kur. Pol.* 1994 nr 50; K.T. Toeplitz: Oficer. *Życie Nasze Codz.* 1994 nr 53. – Z. Bauer: W.G. 1931-1996. *Zdanie* 1996 nr 4/5.

B.T.

GÓRNY Andrzej

TWÓRCZOŚĆ

10. Poznań '56. Scenariusz filmowy. [Współautor:] F. Bajon. Ekran. 1996. Druk Pozn.: Wis 1997, 100 s.

Scenariusz oparty na noweli A.G. pt. Za późno, za wcześniej, już czas.

11. W drogę. Powieść. Pozn.: Zysk i S-ka 2002, 206 s.

OPRACOWANIA (wybór)

A. Górny: Powrót do Wietnamu. Notował W. Braniecki. *Głos Wielkop.* 1997 nr 173 [wypowiedź dot. m.in.]: Poznań '56l.

S. Sterna-Wachowiak: Czerwiec 1956, czyli powieść. *Akcent* 1993 nr 4 [rec.: Krew].

B.T.

GÓRSKA Halina

TWÓRCZOŚĆ

1. O księżu Gotfrydzie, rycerzu gwiazdy wigilijnej.

P r z e k ł. r o s.: O prince Gotfride, rycare rožděstvenskoj zvezdy. [Przet.] G. Jazykova. Odessa 1994.

4. Druga brama. [Powieść]. [Wyd. 14] Wr.: Siedmioróg 1995.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (D. Knysz-Rudzka). – SBDPRR (A. Tarasiuk).

M. Graban-Pomirska: Dziewczynka bez własności.

W tejże: Szkoła narzeczonych. Gdańsk 2006 [dot. m.in.]: Druga bramal.

J.Cz.

GÓRSKA Pła

[...] Współpracowała z Polskim Radiem jako autorka słuchowisk, m.in. „Ten człowiek” (1937) i „Powodzenie” (1938). [...]

B.D.

GÓRSKI Konrad

[...] W 1937 opracowywał dla rozgłośni wileńskiej Polskiego Radia audycje literackie (oparte na twórczości A. Mickiewicza i Z. Krasińskiego). [...] W 1987 został honorowym członkiem Towarzystwa Miłośników Języka Polskiego oraz członkiem Fundacji Kultury Polskiej. W tymże roku otrzymał nagrodę Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego I stopnia za szczególnie ważne i twórcze osiągnięcia, a w 1988 nagrodę im. H. Sienkiewicza (przyznaną przez Towarzystwo im. H. Sienkiewicza). Odznaczony Krzyżem Komandorskim Rycerskiego Orderu Świętego Grzegorza Wielkiego, przyznanego przez Watykan za wkład do kultury chrześcijańskiej (1988). [...]

TWÓRCZOŚĆ

5. François Mauriac. Studium literackie. Przedr. poz. **31**.

7. Dążenia utopistów a chrześcijański realizm. Przedr. zob. poz. **31**.

9a. Divide et impera. Powst. 1940-1945. Wyd. z podtyt.: Pierwodruk całości na stulecie urodzin Autóra wyd. i zredagował E. Feliksiak. Wstępem opatrzył P. Łossowski. Białystok: Tow. Lit. im. A. Mickiewicza, Oddz. Białost.; Zakład Teorii i Antropologii Literatury w Inst. Filologii Pol., Filia UW 1995, 484 s.

Szkice hist. i lit. z dziejów stosunków pol.-litew.

20. Tekstologia i edytorstwo dzieł literackich. [Wyd. 2] Wwa: PWN 1978.

29. Pamiętniki. Z rękopisu z upoważnienia autora oprac., zredagował i posł. opatrzył Z. Jędrzyński. Tor.: Comer 1995, 273 s.

30. Teatralia z lat 1938-1985. Wybór i oprac.: L. Kuchtówna. Tor.: Tow. Nauk.; UMK 1999, 248 s. Zawiera recenzje teatr. dot. sztuk wyst. w Wilnie, a następnie w T. Ziemi Pomor. w Tor., omówienia Festiwalu Teatr. w Tor. oraz: Refleksje teoretyczne: Reżyser ma pomysły; Literatura i teatr; Uwagi o sztuce recytacji. – W kręgu sceny: Jędrzej Cierniak. Kilka wspomnień; O stosunku Mieczysława Limanowskiego do dzieł literackich; Recenzje teatralne Adama Grzymalę-Siedleckiego; Horzyca w Toruniu; Słowacki w oczach teatrologa; Pisarz i uczyony [E. Csató].

31. Literatura i katolicyzm. [Studia i szkice literackie]. Wybór, wstęp, komentarz: A. Bielak. Lubl.: Wydawn. KUL 2004, 451 s.

Zawartość: A. Bielak: Literatura w przestrzeni religii [wstęp]; – I: Rola pisarza katolickiego w dobie współczesnej; Między lukrecją a kadenzizmem; W obronie powieści katolickiej; O charakter współczesnej elity katolickiej; Dążenia utopistów a chrześcijański realizm [poz. 7]; Nacjonalizm a katolicyzm; O racjonalnych i irracjonalnych pierwiastkach w akcie wiary; O pierwiastkach sprzecznych z katolicyzmem w kulturze polskiej; – II: Ewolucja poglądów religijnych Andrzeja Frycza Modrzewskiego [poz. 18 ser. 2]; Antoni Malczewski z perspektywy dnia dzisiejszego [poz. 8]; Racjonalizm i mistyka w „Improwizacji” Konrada [„Dziady” A. Mickiewicza; poz. 8]; Przewyciężenie prometeizmu w „Dziadach” [A. Mickiewicza; poz. 18 ser. 1]; „Z mego życia poemat dla Boga” [dot. J. Słowackiego; Katastrofizm „Nie-Boskiej komedii” [Z. Kraśnińskiego; poz. 18 ser. 3]; Religijność Kasprowicza; Żeromski i katolicyzm; François Mauriac. Studium literackie [poz. 5]; O pismach religijno-filozoficznych Karola Ludwika Konińskiego. – III: „Beatum scelus” [Z. Kossak-Szczuckiej]; „Lord Jim” Conrada [poz. 8]; Zofia Starowieyska-Morstinowa, „Kabala historii”; „Noc Huberta” [J. Zawieyskiego]; O „Alchemii słowa” Jana Parandowskiego.

Prace edytorskie i redakcyjne

15. M. Rej: Krótka rozprawa między trzema osobami panem, wójtem a plebanem. Oprac.: ..., W. Taszycki. [Wyd. 2] Wr., Wwa: Ossol. we współpracy z De Agostini Polska 2006.

27. A. Mickiewicz: Pan Tadeusz, czyli Ostatni zajazd na Litwie. Historia szlachecka z roku 1811 i 1812 we dwunastu księgach wierszem. Wyd. nast.: [wyd. 4] Wwa: Świat Książki 1995; Białystok: KAW-B 1997; Wwa: KiW 1998; Wwa: Phillip Wilson 1998; Wwa: Cibet; Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1999.

31. A. Mickiewicz: Poematy. Oprac. W. Floryan przy współpracy ... i Cz. Zgorzelskiego. Wwa: Czyt. 1994, 349 s. Wyd. 3 [il. tamże] 1998.

OPRACOWANIA (wybór)

K. Górski: Autobiografia naukowa. W: Uczeń polscy o sobie. T. 1. Wwa 1988. – Wywiady. „Gdyby nie Mickiewicz nie byłoby towarzyszczyzny”. [Rozm. M. Strzyżewski. *Fakty* 1986 nr 49 [dot.: Mickiewicz – Towiański]; My z niego wszyscy. [Rozm.] H. Jezierni. *Kult. i Życie* 1988 nr 6 [dot. pracy nad słownikiem A. Mickiewicza]; Niczego w życiu nie żałuję... [Rozmowa z 1989]. W: D.T. Lebioda: Przedświeć wieczności. Bydż. 1998; Najbliższy jest mi Mickiewicz. [Wywiad niedatowany]. Rozm. S. Dziedzic. W: S. Dziedzic: Dialogi trzy: Maria Dłuska, Konrad Górski, Tadeusz Kudliński. Kr. 2000.

LP XX w. (K. Wyka). – BUP (Suplement). Wwa 1993. – UP. M. Karwała. *Ruch Lit.* 1986 nr 3 [rec.: Rozważania teoretyczne]. – M. Król: Polska biografia. *Tyg. Pousz.* 1986 nr 1 [rec.: Stanisław Krzemieński]. – B. Dumowska: Teoretycznoliterackie rozważania prof. K.G. *Życie i Myśl* 1987 nr 3/4 [rec.: Rozważania teoretyczne]. – [Mickiewicz – Towiański]; R. Koropeckij. *The Polish Review*, Nowy Jork 1987 nr 3; L. Pyskaty. *Ruch Lit.* 1987 nr 4/5. – D. Ullica: K.G. w międzywojennej nauce o literaturze polskiej. (Lektura „Rozważań teoretycznych”). *Prz. Hum.* 1987 nr 3. – T. Friedełówna: O profesorze K.G. jako badaczu języka polskiego. *Acta Univ. Nicolai Co-*

pernici 1990/1991 z. 221. – J. Andrzejewska: K.G. (1895-1990). *Stud. o Książ.* 1993. – E. Jankowski: K.G. W tegoż: Z różnych sfer. Wwa 1994. – Z. Jędrzyński: „Pamiętnik” prof. dr K.G. i okoliczności jego powstania. *Rocz. Tor.* 1994. – E. Kasperki: K.G. i konteksty teoretyczne (neoidealizm, pozytywizm, hermeneutyka, aksjologia). *Prz. Hum.* 1995 nr 2. – J. Axer: K.G. w celi Konrada. *Prz. Artyst.-Lit.* 1996 nr 1/2. – H. Duczkowska-Moraczewska: Archiwum K.G. *Rocz. Tor.* 1996 t. 23. – Konrada Górskiego świat literatury, teatru i języka. Materiały konferencji zorganizowanej w setną rocznicę urodzin Profesora. Pod red.: W. Sawryckiego i J. Speiny. Tor.: Tow. Nauk. 1996, 182 s. [zawartość: M. Biskup: K.G. a Towarzystwo Naukowe w Toruniu; H. Duczkowska-Moraczewska: Archiwum K.G.; I. Plukis: Biblioteka K.G. w zbiorach Towarzystwa Naukowego w Toruniu; J. Starnawski: K.G. jako syntetyk dziejów literatury polskiej; P. Buchwald-Pelcowa, J. Pelc: K.G. – badacz literatury polskiej renesansu, romantyzmu, modernizmu – twórca współczesnej teologii; E. Kasperki: K.G. i konteksty teoretyczne (neoidealizm, pozytywizm, hermeneutyka, aksjologia); K. Cysewski: Pozytywistyczne składniki postawy naukowej K.G.; M. Śliwiński: Przełom nowożytny w świetle badań K.G.; Z. Sudolski: K.G. ostatnie słowo o Mickiewiczu; D.T. Lebioda: Znikome cienie. K.G. pojedynek z Towiańskim; B. Tokarz: „Aluzja literacka...” K.G. a intertekstualność; K. Stasiewicz: Najtrudniejsza i najbardziej ryzykowna sytuacja tekstologa opisana przez K.G.; F. Peplowski: Troska K.G. o piękno polszczyzny; T. Skubalanka: Język literatury w ujęciu K.G.; T. Friedełówna: Słownictwo reformacyjne jednym z problemów badawczych K.G.; Ł.M. Szwczyk: K.G. jako onomasta; S. Buśka: K.G. jako twórca i redaktor naukowy „Słownika języka Adama Mickiewicza”; L. Kuchtówna: K.G. pasje teatralne; W. Sawrycki: Ars declamatoria K.G.; M. Kozłowska: „Odczytać myśl teatralną poety!” Uwagi i komentarze do artykułu K.G. „Dziady- Mickiewicza jako dramat”. – M. Kosman: „Akt walki” K.G. *Prz. Hum.* 1996 nr 5 [rec.: Divide et impera]. – K. Obremski: Z archiwum K.G. *Prz. Artyst.-Lit.* 1996 nr 7/8. – S. Melkowski: Twórczość literacka jako wyraz życia duchowego. K.G. o literaturze współczesnej. *Życie i Myśl* 1997 nr 3. – A.B. Zakrzewski. *Prz. Wsch.* 1997 z. 2 [rec.: Divide et impera]. – M. Śliwiński: Paradygmat arystotelesowski-tomistyczny w literaturoznawstwie K.G. W tegoż: W kręgu historii literatury i kultury. Piotrków Trybunalski 2001. – W. Dudzińska: Warszawa edytorski Zbigniewa Jerzego Nowaka wobec dwóch wielkich poprzedników – Stanisława Pigonia i K.G. W: Warsztat badawczy profesora Zbigniewa Jerzego Nowaka. Kat. 2004.

B.D.

GÓRSKI Ryszard

[...] Do 1995 pełnił funkcję zastępcy dyrektora do spraw naukowych IBL PAN. W 1996-2000 prowadził seminarium magisterskie z zakresu historii teatru polskiego w XIX w. na studiach zaocznych Instytutu Filologii Polskiej UW. Wchodził w skład prezydium Ogólnopolskiego Komitetu Mickiewiczowskiego powołanego w związku z przygotowaniem dwusetnej rocznicy urodzin A. Mickiewicza. W 1997 przeszedł na emeryturę. Do 2001 był członkiem Zarządu Głównego Towarzystwa Literackiego im. A. Mickiewicza. [...]

TWÓRCZOŚĆ

Studia w książkach zbiorowych i czasopiśmie, m.in.: O folklorystyce Juliana Krzyżanowskiego. W:

Ignis ardens. Wwa 1993 s. 291-298. – J.I. Kraševskij i slavjanstvo. *Slavjanovedenie*, Moskva 1993 nr 6 s. 67-75.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2005.

GÓRZAŃSKI Jerzy

TWÓRCZOŚĆ

12. Święty brud. [Wiersze].

Nagroda na Ogólnopolskim Festiwalu Poezji za najciekawszy tom poetycki wyd. w l. 1985-1987.

16. Samolot. [Słuchowisko]. Radio 1994.

Nagroda na I Międzynarodowym Festiwalu Słuchowisk Radiowych w Moskwie (The First Moscow International Festival of Radio Plays Ostankino) w 1994.

17. Debiut z aniołem. Wiersze i poematy. Wwa: Agawa [1998], 75 s.

18. Zwarcie. [Powieść]. Wwa: Agawa 1999, 160 s.

19. Kawalki żeńskie, męskie i nijakie. [Felietony i satyry]. W serdecznej współpracy z B. Kęczkowską i J. Jurandot-Nawrocką. Łódź: Akapit Press 2001, 192 s.

20. Wyblagane prezenty. [Wspomnienia]. Wwa: Czyt. 2001, 205 s.

Ciąg dalszy zob. poz. 22.

21. Już rozumie, dobranoc. [Wiersze]. Wwa: Nowy Świat 2003, 58 s.

22. Pimperle. [Wspomnienia]. Wwa: Czyt. 2003, 180 s.

Kontynuacja poz. 20.

23. Snem przebudzony. [Wiersze]. Wwa: „Ofic. 21” 2003, 46 s.

24. Od czegoś trzeba zacząć. [Proza poetycka]. Wwa: JAK 2005, 94 s.

25. To drugie światło. [Wiersze]. Wwa: Ofic. 21 2006, 101 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Jak było, jak jest. Rozm. M. Łukaszewicz. *Nowe Książ.* 1990 nr 2/3.

LP XX w. (uzup.; W. Jentys).

Z. Bienkowski: Dom poety. *Nowe Książ.* 1990 nr 2/3. – J. Witan: Ukryty w heraklityjskim cieniu. *Pracownia* 1994/1995 nr 13 [rec.: Wszystkim steruje błyskawica]. – B. Zadurna: „Skok wielkiej śruby obracał sny nierzeczywiste”. W te goż: Daj mi tam, gdzie go nie ma. Lubl. 1996 [rec.: Święty brud]. – M. Łukaszewicz: Czyste jak młodość. *Literatura* 1997 nr 6 [rec.: Debiut z aniołem]. – P. Łuszczkiewicz: Wokół wyobraźni J.G. W te goż: Pó balu. Wwa 1997. – Z. Skrok: Poeta dzieckiem na Pradze. *Fraza* 1997 nr 3 [dot. także A. Stasiuka]. – A. Szymańska: W ludzkim potopie doskonałości. *Prz. Powsz.* 1997 nr 5 [rec.: Debiut z aniołem]. – P. Przywara: Buch-bach Peerelu. *Twórczość* 2001 nr 4 [rec.: Zwarcie]. – F. Netz: Ucho Stallna. *Śląsk* 2002 nr 6 [rec.: Wyblagane prezenty]. – M. Grześczak: Kiosk (59). *Twórczość* 2003 nr 9 [rec.:

Snem przebudzony]. – F. Netz: Na Pragę kto ma odwagę. *Śląsk* 2004 nr 7 [rec.: Pimperle]. – J. Orska: Rozmaitość stylów. *Nowe Książ.* 2007 nr 1 [rec.: To drugie światło].

B.T.

GRABIŃSKI Stefan

TWÓRCZOŚĆ

3. Demon ruchu. [Nowele]. [Wyd. 3] Posł.: K. Varga. Wwa: Lampa i Iskra Boża 1999, 143 s.

Wyd. poszerz. o nowelę Engramy Szatery.

Adapt. radiowa opowiadania Ślepy tor: Adapt.: R. Niewiarowicz. Radio 1931.

7. Księga ognia. Nowele.

Adapt. radiowa noweli Biały wrak: Radio 1987.

8. Niesamowita opowieść. (Wybór nowel).

Adapt. noweli W domu Sary: t v: Scenariusz: Z. Lech. TV 1985. – radiowa: Radio 2004.

Wybory utworów w przekł.: ang.: The dark domain. [Przekł. i wstęp:] M. Lipinski. [Posł.:] M. Johnson. Sawtry; Dedalus; New York 1993, – niemie.: Dunst und andere unheimliche Geschichten. Frankfurt am Main 1989.

Adaptacja teatralna na motywach prozy S.G.: „Demon ruchu”, czyli teatr grozy. Scenariusz: A. Welmiński. Wyst. Bydg., T. Pol. 1996.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (A. Hutnikiewicz).

A. Hutnikiewicz: „Strzygoń” S.G. Kartka z dziejów upióra w literaturze polskiej. W: Kultura, literatura, folklor. Wwa 1988. – J. Olszak: Czytając G. W te goż: Spotkania przemyskie. Przemysł 1988. – L. Baranienkova: Żywy ruch i ognia w nowelach S.G. W: Od strony Kresów. Kr. 1994. – A. Główniczewska: Zapomniany dramaturg fantastyczny. (O „Ciemnych siłach” S.G.). W: Fantastyka, fantastyczność, fantazmaty. Gdańsk 1994. – R. Preus: Parapsychologia na usługach literatury. „Kochanka Szamoty” S.G. W: Wyobraźnia stwarzająca. Bydg. 1994. – M. Adamiec: „Cień wielkiej tajemnicy...” Rzecz o powieściach S.G. W te goż: „Cień wielkiej tajemnicy...” Gdańsk 1995. – M. Kika-Koj: Demonizm kobiety S.G. *Fa-Art* 1996 nr 4. – W. Dubowik: W kręgu niesamowitych opowieści S.G. W te goż: Fantastyka w literaturze polskiej. Bydg. 1999. – M. Osiejuk: „Gra ze strachem” w nowelach S.G. W: Literackie Kresy i bezkresy. Szczec. 2000. – T. Sławek: Demon G. Próba fenomenologii kolei żelaznych. W: Z problemów literatury i kultury XX wieku. Kat. 2000. – M. Kochanowski: Uwagi o kompozycji „Demona ruchu” S.G. W: Cykl literacki w Polsce. Białystok 2001. – B. Zwolińska: Wampiryzm w literaturze romantycznej i postromantycznej. Na przykładzie „Opowieści niesamowitych” Edgara Allana Poeo, „Poganki” Narcyzy Żmichowskiej oraz opowiadań Stefana Grabińskiego. Gdańsk: Wydawn. UG 2002, 281 s. [dot. gł. opowiadań: Kochanka Szamoty, W domu Sary; Czarna Wólka; Engramy Szatery]. – D. Zajac: Droga a polimorfizm bytu w noweliście S.G. *Kwart. Opol.* 2003 nr 1. – K. Kłosińska: S.G. „Kochanka Szamoty”, czyli o tym, jak mężczyzna rodzi kobietę. W te goż: Fantazmaty. Grabiński – Prus – Zapolska. Kat. 2004. – R.K. Zawadzki: Reminiscencje antyczne w twórczości S.G. *Rocz. Przemys.* 2004 z. 3. – J. Kolanowski: O S.G. Oprac. T. Pudłocki. *Rocz. Przemys.* 2005 z. 3. – A. Madyda: 339

„Czad” S.G., czyli kłopoty z plcią kulturową. W: Polska literatura fantastyczna. Tor. 2005. – T. Pudłocki: Przemyski okres w życiu S.G. *Roczn. Przemys.* 2006 z. 3. – W. Tomasiak: G. i „Demon ruchu”. W teżoż: Ikona nowoczesności. Wr. 2007.

B.T.

GRABOWSKA Marcelina (Rozalia)

[...] W 1966 [w t. 3 błędna data] wystąpiła z PZPR w proteście przeciwko usunięciu z partii L. Kołakowskiego. [...]

TWÓRCZOŚĆ

13. Po omacku. [Powieść]. [Wyd. 2] Wwa: Czyt. 1986.

OPRACOWANIA (wybór)

J. Hernik Spalińska: Rodzaju żeńskiego. *Dialog* 1996 nr 3 [o dramatach M.G. i M. Morozowicz-Szczepkowskiej].

J.Z.

GRABOWSKI Jan Antoni

TWÓRCZOŚĆ

15. Reksio i Pucek. Historia psich figlów. Przedr. zob. poz. 31.

16. Puc, Bursztyn i goście. Wyd. nast.: [wyd. 22] Białystok: KAW 1993; Wwa: NK 1994, tamże: 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2002, 2003, 2004.

Wyd. łącznie z poz. 29 pt. Czarna owieczka: Wr.: Siedmioróg 1994, 78 s.

19a. Śladami króla bolesci. Kazania pasyjne dla ludu. Kielce: Nakł. autora 1937, 77 s.

27. Gąska Małgosia. [Opowiadania]. [Wyd. 2] Wwa: NK 1995, 142 s.

29. Czarna owieczka. Wyd. nast.: [wyd. 9] Białystok: KAW 1991, tamże 1992; wyd. 10 Wwa: NK 1991, tamże: 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2003, 2004. Wyd. łącznie z Puc, Bursztyn i goście zob. poz. 16.

31. Reksio i Pucek i inne opowiadania. Wwa: NK 1994, 285 s. Wyd. nast. tamże: 1996, 1997, 1999, 2003. Zob. poz. 15.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.)

M. Kątny: Świat postaci w twórczości J.A.G. *Kiel. Stud. Filol.* 1994 t. 8.

J.Z.

GRABOWSKI Tadeusz

TWÓRCZOŚĆ

26. Na brzegu życia. Pamiętnik 1871-1956. [Powieść autobiograficzna]. Powst. 1956.

Rkps w Bibl. Jagiel. w Kr. (inf.: A. Biernacki, zob. Opracowania).

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (J. Wojnowski). – P. Grzegorzczak: T.G. W teżoż: Twórcy i badacze kultury zmarli w latach 1956-1967. Cz. 1. Wwa 1986.

A. Biernacki: T.G. i jego powieściowa autobiografia. W: Z dziejów polskiej nauki o literaturze. T. 2. Wwa, Kr. 1988. *Zesz. Nauk. UJ. Pr. Hist.-lit.* z. 66. – C. Judek: Żywot człowieka pracowitego. Refleksje o życiu i twórczości T.G. *Bibl. Zach.-Pom.* 1996 nr 1/2.

B.D.

GRABOWSKI Zbigniew

Przekłady

9. E.M. Remarque: Trzej towarzysze. [Powieść]. Wyd. nast.: wyd. 4 Wwa: Czyt. 1997; wyd. 2 [!] Wwa: Rebis 2002.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (E. Rydlewska).

B. Czaykowski: Polish writing in Canada. [Ottawa] 1988 [tu m.in. o Z.G.]. – J. Tomkowski: Pokolenie Gombrowicza. Wwa 2001, passim.

A.Sz.

GRABSKI Władysław Jan

TWÓRCZOŚĆ

8. W cieniu kolegiaty. Powieść. [Wyd. 6] Kr.: Światło – Życie 2004.

10. Saga o jarlu Broniszu. [Powieść]. [Wyd. 10]. Wyd. 1 w tej edycji. Kat.: Książ. 2004, 562 s.

12. Konfesjonał. Powieść. [Wyd. 6] Częstochowa: Wydawn. Diecezjalne „Regina Poloniae” 1987. W t. 3 błędna inf., iż jest to wyd. łącznie z W cieniu kolegiaty [poz. 8].

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (M. Czermińska).

5. Piasecki: Prawda młodego pokolenia. *Prosto z Mostu* 1937 nr 2, przedr. w teżoż: Prosto z mostu. Kr. 2004. – A. Biernacki: Humanistyczny wstyd, czyli kapturowy sąd nad „Balladą katolicką”. *Teksty Drugie* 1995 nr 1 [tamże tekst utworu Ballada katolicka o Konstancji z Nawrockich Klośińskiej i Konstantym Ildefonsie Gałczyńskim, powst. 12-15 XII 1953]. – J. Siedlecka: Sąd nad „Balladą katolicką o Konstancji z Nawrockich Klośińskiej i Konstantym Ildefonsie Gałczyńskim”. (W.G.). W teżoż: Oblawa. Wwa 2005.

J.Cz.

GREŃ Zygmunt

Pseud.: (s); (Strum); (z.s.); zg.

[...] Do 1990 wchodził w skład zespołu redakcyjnego *Życia Literackiego*. Został członkiem Międzynarodowego Stowarzyszenia Krytyków Literackich (AICL). [...]

TWÓRCZOŚĆ

1. Godzina przestrogi. Szkice z teatru 1955-1963. W t. 3 błędny tytuł ostatniego cyklu.

11. Zielona zasłona. [Powieść]. Bydg.: Świadek-two 1998, 255 s.

OPRACOWANIA (wybór)
Ank. 2004.

M.K.-K.

GROCHOWIAK Stanisław

[...] Podczas nauki w gimnazjum wydawał (wspólnie z Jackiem Łukasiewiczem) czasopisma *Latarnia* i *Kregi*, w których zamieszczał własne teksty i rysunki. [...] Skreślony w 1953 z listy studentów Uniwersytetu Poznańskiego, powrócił do Leszna, gdzie pracował przez pewien czas w punkcie skupu makulatury. Był też wychowawcą w Domu Dziecka w Rydzynie oraz urzędnikiem w roszarni lnu w Rawiczu. W 1954 ożenił się z Anną Magdaleną Hermann. [...]

W 1984 Wojewódzki Dom Kultury, Urząd Wojewódzki, Urząd Miejski oraz Zarząd Wojewódzki ZSMP w Radomiu ustanowiły Ogólnopolski Konkurs Poetycki im. S. Grochowiaka, a w 1988 Młodzieżowa Agencja Wydawnicza i redakcja *Integracji* – medal im. S. Grochowiaka, przyznawany za działalność krytycznoliteracką.

TWÓRCZOŚĆ

9. Szachy. Rzecz na scenę w epizodach.

Przekł. r.o.s.: Śachmaty. [Przel.] V. Borisov. W: *Sovremennaja pol'skaja p'esa*. Moskwa 1974 s. 267-299.

10. Partita na instrument drewniany. [Utwór dramatyczny].

Przekł. r.o.s.: Partita dla derevjannogo instrumenta. [Przel.] N. Basinndzagjan. W: *Sovremennye pol'skie p'esy*. Moskwa 1966 s. 323-341.

13. Król IV. Obrazy historyczne. [Utwór dramatyczny].

Przekł. niem.: König IV. [Przel.] I. Böll. W: *Modernes polnisches Theater*. T. 2. Neuwied, Berlin 1967, – s z w e d z.: Kung IV. [Przel.] J. Löwgren, M. Ljunggren. *Horisont*, Väsa 1965 nr 4/5 s. 112-135.

Adapt. tv. pt. Hotel „Pod Kulą Ziemią”: TV 1989.

14. Trismus. [Powieść].

Przekł. j.p.: Gakan kinkyu. [Przel.] A. Kawakomi. Wyd. pt. Too-no bungaku łącznie z tłum.: J. Andrzejewski: *Wielki Tydzień*; Z. Posmysz: *Pasażerka*. Tōkyō 1971, [wyd. 4] Tōkyō 1979.

15. Chłopcy. Dramat z życia sfer starszych.

Przekł. niem.: Die Jungs. [Przel.] H. Bereska. W: *Drei polnische Stücke*. [Współwyd. z:] S. Mrożek: *Tango*; B. Drozdowski: *Der Trauerzug*. Berlin 1975. Toż w: *Weißer Ehe*. Leipzig 1982. Wyst. Magdeburg, T. Miel. 1985, – n o t w.: Besok pa bryllupsdagen. [Przel.] J.L. Mjoen. Oslo 1980, – s ł o w a c.: Wyst. Bratysława 1971.

18. Kaprysy Łazarza. Scherzo radiowe.

Przekł. fiń.: Radio (Helsinki) 1969.

23. Vergili. [Utwór dramatyczny]. Por. poz. 52a.

Przekł. czes.: Radio 1965.

38. Łęki poranne. Dramat w 2 odsłonach.

Przekł. franc.: [Przel.] A. van Crugten. Wyst. Paryż, T. de Fortune 1977; Wyst. Bruksela 1981.

49. Dulle Griet. (Dramat w tyłu częściach, ile ich istotnie potrzeba).

Przekł. ang.: Dulle Griet. [Przel.] W. i V. Contoski. W: *Slavic and East European Arts*. T. 1. *Pieces of Poland: Four Polish Dramatists*. Stony Brook 1983.

52a. Wergili. Scenariusz filmowy. Ekran. 1977. Por. poz. 23.

65. Nie było lata II. [Wiersze]. Wwa: Interart 1994, 109 s.

66. Wybór poezji. Wybór i układ: J. Polanicki. Wwa: Kama 1994, 178 s.

67. Wiersze. Wyboru dokonał J. Drzewucki. Wwa: Muza 1995, 158 s.

68. Prozy. Wybór i oprac.: J. Łukasiewicz. Wwa: Atena 1996, 473 s.

69. Wiersze nieznanne i rozproszone. Wybrał, wstępem i komentarzem opatrzył J. Łukasiewicz. Wr.: Tow. Przyj. Polonistyki Wrocławskiej 1996, 463 s.

70. Wiersze. Poesie. [Wybór i tłum. na jęz. włos.] I. Conti. Leszno: Woj. Bibl. Publiczna 1996, 37 s. Tekst w jęz. pol. i włos.

71. Wybór poezji. Oprac. [i wstęp:] J. Łukasiewicz. Wr.: Ossol. 2000, LXIII, 308 s. *BNI*, 296.

72. Zaproszenie do miłości. [Wiersze]. Wwa: Sternik [2000], 117 s.

73. Liryki najpiękniejsze. Wybór: A. Madyda. Tor.: Algo 2001, 90 s.

74. Poezje wybrane. Wyboru dokonał i wstępem opatrzył K. Karasek. Wwa: PIW 2001, 630 s.

75. Rok polski. [Wybór wierszy]. Olszanica: Bosz 2004, 77 s.

76. Poezje. Wybór i oprac.: E. Zarych. Kr.: Wydawn. Zielona Sowa 2006, 172 s.

Wybór wierszy w przekł. ang.: *Grief's herbs and other poems*. [Przel.] L. Yankevich. Gliwice 1996, wyd. 2 tamże 1996.

Wydania utworów w oprac. muz.: *Białe runo*. [Muz.:] M. Sart. Wwa: Wydawn. Muz. Gamma 1999, [8] s. – [Dziesięć] 10 pieśni na głos z fortepianem: opłus] 8; do słów Stanisława Grochowiaka. [Muz.:] A. Żalski. Tor.: Wydawn. A. Marszałek 2004, 40 s.

Adaptacja

1. Domy z deszczu. Impresja z Konstantego Paustowskiego. Scenariusz filmowy. Ekran. 1976. Por. t. 3 Słuchowiska radiowe.

Adapt. opowiadania K. Paustowskiego pt. „Dżdżysty świt”. – Nagroda Przewodniczącego Komitetu do spraw Radia i Telewizji za scenariusz w 1977.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: [Rozm.] W. Wiśniewski. W: W. Wiśniewski: Szukam człowieka. Rozmowy z pisarzami. Pozn. 1986; Kiedy poeta nie lubi poezji. [Rozm.] W. Wiśniewski. W: W. Wiśniewski: Lekcja polskiego. Wwa 1993.

LP XX w. (J. Maciejewski).

J. Stempowski: S.G. „Trismus”. Powst. 1954. Druk w tegoż: Felietony dla Radia Wolna Europa. Wwa 1995. – J. Kornhauser: Baśń. W tegoż: Światło wewnętrzne. Kr. 1984 [rec.: Haiku – images]. – K. Grela: „Rzecz wietrzna albo nocnego cienia nie przeprosz”. W tegoż: Kształt słowa. Wwa 1986. – H. Pustkowski: S.G. – transpozycja głęboka. W tegoż: Przerznięcie poezji. Łódź 1986. – M. Ruszczyńska: W kręgu barokowego rodowodu poezji Jarosława Marka Rymkiewicza i S.G. W: Z problemów literatury czterdziestolecia Polski Ludowej. Zielona Góra 1986. – J.J. Lipski: W mroku gwiazd. W tegoż: Szkice o poezji. Paryż 1987 [rec.: Rozbieranie do snu]. – E. Balcerzan: Turpizm albo (jeszcze raz) realizm. W tegoż: Poezja polska w latach 1939-1965. Cz. 2. Ideologie artystyczne. Wwa 1988. – S. Barańczak: „Bóg błogosławi małomównym”. W tegoż: Przed i po. Lond. 1988. – A. Lam: Po tylu latach. W tegoż: Lupus in fabula. Kr. 1988. – M. Delaperrière: S. Grochowiak poete de la dissonance. W: Contre une vérité exclusive. Paris 1991, wersja pol.: Rozdroża G. W tegoż: Dialog z dystansu. Kr. 1998. – Z. Bienkowski: O humorze poezji; Pamięć uczucia. W tegoż: Czwartej wieku intymności. Wwa 1993. – S. Chwin: Lafcadio, piekarz-truciciel i „Książę niezłomny” czyli sprawa Mieczysława Niedziałkowskiego. W tegoż: Literatura a zdrada. Kr. 1993 [dot.: Po tamtej stronie świateł]. – E. Letachowicz: Relacje „prawdy” i „piękna” w strukturze wiersza S.G. pt. „Jkar”. *Zesz. Nauk. WSP w Opol. Filol. Pol.* 1993 z. 31. – J. Marx: „Zamiatacz modlitw z posiwiął miotłą”. (O poezji S.G.). W tegoż: Legendarni i tragiczni. Wwa 1993. – J. Dudek: O „Sonetach białych, brązowych i szarych”. S.G. W tegoż: Poeci polscy XX w., T. 1, Kr. 1994. – H. Kuczab: S.G. – „Lekcja anatomii” (Rembrandta); S.G. – „Płonąca zyrafa”. W: Wśród starych i nowych lektur szkolnych. Rzeszów 1994, przedr. pt. Poetycka wizja obrazu Rembrandta w wierszu S.G.; Plastyczne źródła inspiracji wiersza „Płonąca zyrafa”. S.G. W tegoż: Pogranicza sztuk i konteksty literatury pięknej. Rzeszów 2001. – A. Okopień-Sławińska: S.G. – „Koleś”. W: Wśród starych i nowych lektur szkolnych. Rzeszów 1994. – B. Żurawski: Świat wartości w wierszach medytacyjnych S.G. W: Wiary i słowa. Wr. 1994. – J. Kwiatkowski: Ciemne wiersze G. W tegoż: Magia poezji. Kr. 1995. – J. Łukasiewicz: „Brama na Starym Mieście” – klucz realizmu. *Akcent* 1995 nr 2. – P. Łuszczkiewicz: Książę erotyku. (O poezji miłosnej Stanisława Grochowiaka. Wwa: Latona 1995, 152 s. – A. Mazur: Hérédia według G. *Zesz. Nauk. Filol. Pol. Univ. Opol.* 1995 z. 35. – A. Nasilowska: Ciemne i jasne wiersze G. W: Sporne postaci polskiej literatury współczesnej. Następne pokolenie. Wwa 1995. – J. Rozmus: Zaproszenie do Bruegela. Słowa, dźwięki, obrazy w wierszach S.G. W: Poezja w szkole średniej. Wwa. Kr. 1995. – S. Stabro: Jeszcze barok – S.G. W tegoż: Poezja i historia. Kr. 1995. – „W ciemną mą ojczyznę”. Stanisław Grochowiak znany i nieznan. (Eseje i szkice). Pozn.: SPP 1996, 180 s. [zawartość: J. Łukasiewicz: Groteski i stylizacje w wierszach G.; P. Łuszczkiewicz: „Nach

meiner Manier”. Własna i cudza maniera w erotykach S.G.; A. Ogrodowczyk: Obrazy śmierci w „ciemnych wierszach” S.G.; S. Sterna-Wachowiak: S.G. i gotycki barok; A. Ławniczak: Ut pictura poesis erit; J. Maciejewski: S.G. i polska tradycja poetycka. Z doświadczeń analogisty; J. Wachowski: G. „układ przekwitania”; P. Michałowski: Barokowe korzenie haiku. Ostatnia przygoda S.G.; A. Wójtowicz: S.G. poetycka introdukcja i coda]. – J. Duk: Syntetyzm stylistyczny poezji Stanisława Grochowiaka. Łódź: Wydawn. UŁ 1997, 306 s. – M. Grzeźczak: G. w oślniewającej pełni. *Twórczość* 1997 nr 5 [rec.: Wiersze niezbrane i rozproszone]. – E. Letachowicz: Sacrum-profanum w wierszu S.G. „Portretowanie umarłej”. *Zesz. Nauk. Filol. Pol. Univ. Opol.* 1997 z. 38. – K. Wyka: Barok, groteski i inni poeci. W tegoż: Rzecz wyobraźni. Kr. 1997, Wśród poetów. Kr. 2000. – J. Jarzębski: Pożegnanie z emigracją. O powojennej prozie polskiej. Kr. 1998, *passim*. – M. Karwala: Wyjść poza materię. S.G. W tegoż: Polska poezja współczesna po 1956. Kr. 1998. – A. Kulawik: G. nad Jabokiem. *Rocz. Hum.* 1998 z. 1, przedr. w *Zesz. Nauk. UJ Pr. Hist.-lit.* 1999 z. 94. – K. Mrowciewicz: S.G.: (Dla zakonanych to samo staranie...). W: Poezja współczesna w szkole. Interpretacje. Wwa 1998. – Lekture Grochowiaka. Pod red. T. Mizerkiewicza i A. Stankowskiej. Pozn.: *Pozn. Stud. Polonist.* 1999, 208 s. [zawartość: G. Grochowski: Koncept i teodycea; T. Mizerkiewicz: G. kunsztowny; A. Makowski: Nie-ogród; A. Stankowska: „Gdzie macaniem kości gra się o nienamacalne”; J. Grądziel: „Czciogodna wojna” G.; B.K. Obsulewicz: „O portretowaniu umarłej” S.G.; I. Jezierska: Olówkiem na marginesie „Druku” S.G.; A. Juszczyk: Działanie dedykacji; B. Grodzki: Pisanie jako zaklanie poezji; M. Michalski: Wiersz jako wydarzenie sensu i jako granica rozumienia; K. Kuczyńska: „Widzieli go z Rilkiem, czyli metamorfozy zacytanego”; P. Próchniak: Posłańcy; P. Czaplinski: Śmierć albo o znikaniu, przedr. w tegoż: Mikrologi ze śmiercią. Pozn. 2001]. – B. Mytych: Psia wola. O wierszu S.G. „Czyści”. W: Kanonada. Kat. 1999. – A. Pomarańska-Szumska: Tańce ze śmiercią w poezji S.G. W tegoż: Jak tańczy współczesna poezja? Wwa 1999. – A.J. Wieczorkowski: Obsypany liryką i popiołem smutku. *Gaz. Wyborcza* 1999 nr 84. – A. Dworniczak: Stanisław Grochowiak, Pozn.: Rebis 2000, 161 s. – B. Mytych: Widmo dzieciństwa naprzeciw śmierci jest tak nikczemne... O „Haiku – images” S.G. W: Miniatura i mikrologia literacka. T. 1. Kat. 2000. – *Pracownia* 2000 nr 22 [zawiera art.: M. Wójcikiewicz: Marzenie G.; B. Woźniak: „Nie było lata. Jesień szła od wiosny”; Z. Śroka: S.G. Ścieżki samobawialenia. – G. Tomaszewska: Albo mlec albo krzyż. S.G. – Święty Szymon Słupnik. *Tytuł* 2000 nr 3. – E. Dąbrowska: Cytat, aluzja, powtórzony temat, obraz, styl – otwieranie barokowych kontekstów w poetyckich „rozprawach” S.G. „o śmierci niechybnej”. W tegoż: Teksty w ruchu. Opole 2001. – J. Duk: Dyskusja o poezji. Słonimski contra G. (1961): Stylizacja na język potoczny w liryce S.G. W tegoż: Od Mickiewicza do Grochowiaka. Piotrków Trybunalski 2001. – J. Łukasiewicz: Ogródek w turpistycznym ogrodzie. W: Pogranicza literatury. Wr. 2001. – K. Nowosielski: „Tyle zachwyty połączyć z pogrzebem”. (O poezji S.G.). W tegoż: Troska i czas. Gdańsk 2001. – G. Walczak: Śmiertelne suknie Zuzanny. (Stylizacyjne zabiegi w poezji S.G.). *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mick.* 2000, wyd. 2001. – P. Bohuszczyk: „Mniej wari” a „Teatralny teatr” S.G. *Acta Univ. Nicolai Copernici. Filol. Pol.* 2002 z. 57. – D. Kulesza: Turpizm, czyli „Rozmowa o poezji” S.G. W: Opis wiersza. Analizy i interpretacje liryki polskiej. Tor. 2002. – J. Łukasiewicz: Grochowiak i obrazy. Wr.: Wydawn. UW 2002, 178 s. [zawiera też utwory S.G.]. – P. Łuszczkiewicz: S.G. W tegoż: Bliskie czytanie. Kalisz 2002. – B. Mytych: „Trzy czułości” G. W: *Tkanina*. Kat. 2003. – D. Uffelmann: Modernizm – czy memplek? Ze szczególnym uwzględnieniem nekrofilii S.G. oraz

„ciągłości ujawnionej przez śmierć” Bataille’a. W: *Modernistyczne źródła dwudziestowieczności*. Wwa 2003. – B. Wolska: „Czym jest ta wojna? Mordem i pożogą. Nie z naszego powodu”, „Trismus” S.G. – literacki dokument świadomości hitlerowskiej oraz mechanizmów działania nazizmu; R. Krupa: „Jak się właściwie skończyła ta wojna?”. Przewyciężanie przeszłości w twórczości S.G. *Zesz. Nauk. Wyż. Szkoł. Hum.-Ekonomicznej w Łodzi* 2003 Ser. 1 z. 2. – A. Kudra: Porównanie w poezji Stanisława Grochowiaka. Teoria chiralności i przyczynowości tropu. Łódź: Wydawn. UE 2004, 170 s. – J. Łukasiewicz: Lęki poranne – między liryką a dramatem. W: *Między teatrem a literaturą*. Wr. 2004. – J. Łukasiewicz: Zuzanna i starcy. W: *Kartografowie dziwnych podróży*. Kr. 2004 [dot. poematu „Zuzanna i starcy”]. – A. Britanišskij: Četvero iz pokolenja 1956: G., Harasimovič, Posvjatovskaja, Gřeščak. W tegoż: *Reč Pospolitaia poetov*. Sankt-Peterburg 2005. – A. Skrendo: Poezja afirmacji – S.G. W tegoż: *Poezja modernizmu*. Kr. 2005. – W.P. Szymański: „Menuet z pogrzebaczem”. W tegoż: *Między ciemnością a świtem*. Kr. 2005. – B. Przymuszała: Szukanie dotyku. Problematyka ciała w polskiej poezji współczesnej. Kr. 2006, *passim*. – M. Wyka: Poeta w teatrze: Zasady pewnego kanonu. W tejże: *Niecierpliwość krytyki*. Kr. 2006.

M.K.-K.

GRODZICKI August

1912-2003

[...] Zmarł 13 stycznia 2003 w Warszawie.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Jako krytyk byłem zawsze dziennikarzem. Rozm. E. Baniewicz. *Teatr* 1989 nr 4.

GRODZIĘSKA Stefania

[...] W 1995 otrzymała Diamentowy Mikrofon, nagrodę ustanowioną z okazji siedemdziesięciolecia Polskiego Radia. Odznaczona Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski (2000). [...]

TWÓRCZOŚĆ

13. Wspomnienia chałturzystki. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 4] Uzup. prologiem, słowem przedwstępnym, słowem wstępnym do antysłowa wstępnego i antysłowem wstępnym. Łódź: Akapit Press 1999, tamże [2004].

14a. Telewizjona. TV 1967.

17. Urodził go „Niebieski Ptak”. [Wspomnienia]. Wyd. nast.: [wyd. 2] Łódź: Akapit Press 1999, tamże [2002].

Nagroda Prezydenta m.st. Warszawy 1989.

18. Ni psy, ni wydry, czyli wcześni my. Wyd. 2 [Współaut.:] J. Jurandot. Wwa: Czyt. 1990, 216 s.

20. Już nic nie muszę. [Wspomnienia]. W ścisłej współpracy z B. Kęczkowską. Łódź: Akapit Press [2001], 173 s.

21. Kawalki żeńskie, męskie i nijakie. [Felietony i humoreski]. W serdecznej współpracy z B. Kęcz-

kowską i J. Jurandot-Nawrocką. Łódź: Akapit Press 2001, 192 s.

Przekłady i adaptacje

1a. Teatrzyk [jednego autora]. Cykl scenariuszy, TV 1967.

[1]. Andrzeja Nowickiego.

[2]. Eryka Lipińskiego.

[3]. Jadwigi Rutkowskiej.

[4]. Janusza Oseki.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – Wywiady: Tancerka, aktorka, autorka. Rozm. L. Żuliński. W: L. Żuliński: *Między wierszami*. Rozmowy o życiu i literaturze. Kielce 1997.

LP XX w. (red.).

H. Bałtyn: Polak humoris causa. *Nowe Książ.* 1999 nr 6 [rec.: Urodził go „Niebieski Ptak”]. – H. Bałtyn: Mus to mus. *Nowe Książ.* 2001 nr 4 [rec.: Już nic nie muszę].

J.Z.

GRODZIĘSKA Wanda

[...] Debiutowała w 1935 opowiadaniem dla dzieci pt. „15 lat temu”, opublikowanym w *Plomyku* (nr 1) [w t. 3 błędna informacja]. [...]

B.T.

GRONOWICZ Antoni

TWÓRCZOŚĆ

29a. Polish poems. [Wybór i przekł.] ... New York: The Polish Institute of Arts and Sciences of America 1972, 24 s.

34. Garbo. Her story. [Biografia].

Przekł. pol.: Greta Garbo. [Przeł.] F. Pastusiak. Wwa: Philip Wilson 1995, 375 s.

Przekł. niemiec.: Greta Garbo. Ihr Leben. [Przeł.] K. Schön [Wyd. 2] München 1993.

OPRACOWANIA (wybór)

K.J. Zarebski. W łóżku z Gretą Garbo. *Kino* 1995 nr 6 [rec.: Greta Garbo]. – J. Guzłowski: A.G. Szalbierz, postmodernista czy polsko-amerykański patriota? [Przeł.] P. Frelik. *Akcent* 1997 nr 2.

B.D.

GROŃSKI Ryszard Marek

[...] Kontynuował współpracę z tygodnikiem *Polietyka*, w którym zamieszczał stały felieton (od 1995 w rubryce pt. „Groński”). [...]

TWÓRCZOŚĆ

8a. Majcher Lady. [Libretto musicalu; współaut.:] A. Marianowicz. Muz.: J. Derfel. Praprem. Gdynia, T. Muz. 1972.

39. Seks i polityka. [Rewia satyryczna; współaut.:] D. Passent. Por. poz. 46a.

46. Po co właściwie trzymać psa? [Wiersze dla dzieci]. [Wyd. 2] Poznań: GMP [2000].

46a. Seks i polityka II. [Rewia satyryczna]. Praprem. Wwa, T. Syrena 1988. Por. poz. 39.

48. Pod jednym niebem. [Utwór dramatyczny w 2 częściach]. Praprem. pt. Pod jednym dachem Wwa, T. Pol., Scena Kameralna 1989.

54. Bezpruderyjna para. [Utwór dramatyczny]. Praprem. Bydgoszcz, T. Pol. 1993.

55. Taki był kabaret. Wwa: Codex 1994, 286 s. Historia polskiego kabaretu w l. 1900-1945.

56. Zdrapka. [Utwór dramatyczny]. TV 1996.

57. Dokument podróży. [Widowisko teatralne]. Scenariusz ... Praprem. Wwa, T. Żyd. 1998.

58. Nauka pływania dla topielców. Wypisy z historii najnowszej 1989-1998. Wwa: KiW 1999, 223 s. Satyryczny komentarz do wydarzeń społ.-polit. i kult. w Polsce w l. 1989-1998.

59. Kłębuszek snu. (Kototeka 2000). Wwa: Wiedza i Życie 2000, 79 s.

Teksty satyryczne, wiersze, fraszki o kocie w literaturze i kulturze.

60. Polaków życie seksualne. [Widowisko rewiowe]. Praprem. Wwa, T. Syrena 2000.

61. Suche oczy. Powieść brukowa. Wwa: Wydawn. Sens. *Polityka* 2001, 128 s.

62. Jeź na kaktusie. Wypisy z historii najnowszej 1999-2002. Ilustr. A. Czeczot. Wwa: KiW 2003, 171 s. Por. poz. 58.

Satyryczny komentarz do wydarzeń społ.-polit. i kult. w Polsce w l. 1999-2002.

63. Party. [Komedia]. Praprem. Wwa, T. Syrena 2003.

64. Katar żyrafy. [Wiersze dla dzieci]. Gdańsk: GWPD [Gdańskie Wydawn. Psychologiczne dla Dzieci] 2004, [24] s.

65. Żyć, nie umierać. [Widowisko rewiowe]. [Współaut.:] Sz. Szurmiej. Praprem. Wwa, T. Żyd. 2005.

66. Won! [Utwór dramatyczny]. Praprem. Wwa, T. Syrena 2006.

67. Proca Dawida. Kabaret w przedśionku piekiel. Wwa: Muza 2007, 183 s.

Historia kabaretów i teatrzyków działających w Polsce w czasie II wojny światowej w gettach, niem. obozach koncentracyjnych i sowieckich łagrach.

Przekłady i adaptacje

1. Diabeł nie śpi. Musical fantastyczny w 3 aktach. Libretto wg komedii S. Krzywosłowskiego „Diabeł i karczmarka”: A. Marianowicz, ...

Druk fragm.: Ech, ta noc. Romans cygański z musicalu „Diabeł nie śpi”. Muz.: R. Sielicki. Wwa: Wydawn. Muz. Gamma 1999, [12] s.

1a. Kraina uśmiechu. [Operetka]. Libretto: L. Kezzer, F. Löhner. Adapt. i teksty piosenek: D. Badusz-kowa, ..., A. Marianowicz. [Muz.:] F. Lehar. Wyst. Gdynia, T. Muz. 1971.

7. G. Hirsh: Ballada o brunatnym teatrze. Oprac. tekstu ... Wyst. Wwa, T. Żyd. 1997.

Praca redakcyjna

4. Polska poezja satyryczna. Wybór i wstęp ... [Pośl.:] K. Rudzki. Wwa: WAiF 1975, 166 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank, 2005. – Wywiady: Ciesz się powoli. Rozm. P. Szubartowicz. *Trybuna* 2003 nr 299 [dot. m.in.: Jeź na kaktusie]; Trwam przy niesłusznych poglądach. Rozm. E. Likowska. *Przegląd* 2004 nr 9.

A. Domosłowski: Teatr epoki Jaruzelskiego. (3). W zwierciadle paszkwiłu. *DIALOG* 1994 nr 4 [dot.: Papkin]. – J. Góldowska: Party. *Prz. Pousz.* 2003 nr 5.

B.T.

GRUBIŃSKI Wacław

OPRACOWANIA (wybór)

SBLP t. 4 (J. Starnawski).

W. Gombrowicz: Groteska i urojenia. W tegoż: Dzieła zebrane. T. 10. Paryż 1973 [dot. art. W.G. „Wysublimowany fason”]. – M. Danilewicz Zielińska: Przypomnienie W.G. Kresy 1994 nr 17. – J. Olejniczak: Esej i dziennik na emigracji. W: Literatura emigracyjna 1939-1989. Kat. 1994. – J. Rażny: Zapomniany „mistrz słowa”. O życiu i twórczości W.G. *Pr. Polonist.* Ser. 54: 1999. – J. Starnawski: W.G. [Biogram]. W: Literackie Kresy i bezkresy. Szczec. 2000. – K. Troczyński: Halina Cieszkowska w Teatrze Nowym [w Poznaniu]. W tegoż: Pisma teatralne. Kr. 2001 [dot.: Kochankowie]. – J. Rażny: O emigracyjnych losach W.G. *Pam. Lit.* 2006 z. 4.

E.G.

GRUDA Eugeniusz

Pseud.; wspólnie z Małgorzatą Holyńską: Mateusz Saliski.

[...] Przed 1953 współpracował z *Gazetą Ludową*, m.in. jako współautor (razem z Małgorzatą Holyńską) rubryki „Przegląd międzynarodowy” (podp. wspólnym pseud. Mateusz Saliski). [...]

B.T.

GRUPIŃSKI Jerzy

[...] Od 1970 w Centrum Kultury Poznania (CKP) „Zamek” prowadził Klub Literacki, będąc animatorem imprez artystycznych i wydawnictw młodoliterackich. [...] W 1987 przebywał na stypendium Z.J. Serebinskiego w Kolonii. [...] Ogłaszał wiersze m.in. w *Gazecie Poznańskiej* (1988), *Toposie* (1988), *Poezji* (1988, 1990), *Integracjach* (1991),

1994), *Odrze* (1992), *Metaforze* (1995), *Akancie* (1999), *Arkuszu* (2000), *Tyglu Kultury* (2000), *Autografie* (2003), *Kresach* (2003), *Gazecie Poetów i Malarzy* (2004). W 1992 w CKP „Zamek” zainicjował Ogólnopolski Konkurs Literacki o Laur Klemensa Janickiego; od 1995 redaguje tamże periodyk literacko-artystyczny *Protokół Kulturalny* (pierwotny tytuł *Protokół Towarzystwi*) oraz wydaje serię poetycką *Zamkowe Arkusze Literackie*. W 1995 był współzałożycielem, a następnie wiceprezesem Salonu Artystycznego im. Jackowskich. W 1997 przebywał na stypendium Niemieckiego Związku Pisarzy w Stuttgarcie, a w 1998 na stypendium Międzynarodowego Ośrodka Pisarzy i Tłumaczy na Rodos. W 2000 otrzymał medal im. R. Milczewskiego-Bruno, przyznawany przez *Czas Kultury* i *Okolicę Poetów*. Wyróżniony Odznaką Honorową m. Poznania (1981), odznaką „Zasłużony Działacz Kultury” (1982), odznaką „Za Zasługi dla Rozwoju Województwa Poznańskiego” (1985). [...]

TWÓRCZOŚĆ

8. Wiersze do miłości. Wyd. nast.: wyd. 2 uzup. Pozn.: Sorus 1995, 58 s., wyd. 3 uzup. i zmien. tamże 1997.

8a. Herb mego miasta. [Opowieść dla dzieci]. Pozn.: Sorus 1994, 48 s.

10. Sposób na bezsenność. [Wiersze]. Pozn.: Centrum Kultury Pozn. „Zamek”; Klub Lit. 1996, 39 s.

11. Imię twoje. Wiersze z lat 1968-1998. Pozn.: Księg. św. Wojciecha 1999, 63 s.

12. Wiersz na oddech, światło i falę. Obrazy: A. Kurzawski. Postł.: S. Sterna-Wachowiak. Pozn.: SPP 2004, 55 s.

Prace redakcyjne

1. T. Sekuła: Dzika miłość. [Wiersze]. Wybór i wstęp ... Leszno: Leszczyńskie Stow. Twórców Kultury 1990, 36 s.

2. Nie w moim imieniu. Drugi almanach Klubu Literackiego Pałacu Kultury w Poznaniu w dwudziestolecie Klubu (1970-1990). Wybór wierszy i przygot. publikacji: W. Kaczmarekiewicz i ... Pozn.: Nakł. Pałacu Kultury, przy współudziale Wyd. Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego. 1991, 42 s.

3. Sny na odległość. [Almanach młodych]. Oprac. i wstępem poprzedził ... Leszno: Leszczyńskie Stow. Twórców Kultury 1993, 56 s.

4. M. Januszkiewicz: Z drugiej strony. Poezje. Pozn.: Sorus 1995, 40 s.

5. Krąg spotkań. Almanach Klubu Literackiego Centrum Kultury Poznania „Zamek” 1970-1995. [Materiały zebrał i podał do druku ...; red. i wybór

wierszy: A. Schubert]. Pozn.: Wyd. Kultury Urzędu Miejskiego; Centrum Kultury Pozn. „Zamek” 1995, 75 s.

6. J. Zmyślona: W półkryzysie krwi. Poezje. Pozn.: Sorus 1995, 32 s.

7. T. Wyrwa-Krzyżński: Zaszczuwanie galernika. Poezje. Pozn.: Sorus 1996, 40 s.

8. J. Wątroba: Nie-do-mówienia. Poezje. Pozn.: Sorus 1997, 28 s.

9. E. Piekarska-Madreiter: Zapach powietrza. Poezje. Pozn.: Druk. Fabisiak 1998, 48 s.

10. H. Mikołajczak: On jest piękny. Poezje. Pozn.: Centrum Kultury Pozn. „Zamek” 1999, 28 s.

11. Arkusz 2004. Almanach Klubu Lit. „Zamek”. Pozn.: Centrum Kultury Pozn. „Zamek” 2004, 28 s.

12. A. Czerwińska: Za siebie nawzajem. Poezje. Pozn.: Centrum Kultury Pozn. „Zamek” 2004, 8 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004, 2005. – J. Grupiński: Czy koniecznie trzeba dać się pożreć? *Poezja* 1988 nr 1. – Wywiad: Nocne adoracje węgorka. [Rozm.] M. Obarski. *Nurt* 1987 nr 11.

[Protokół towarzyski:] K. Maliszewski: Jakby chodziło tylko o jeden wyraz prawdy. *Topos* 1995 nr 8/9; S. Melkowski: Kłopotliwy protokolant. *Opcje* 1995 nr 1/2. – K. Maliszewski: Sens bezsenności. *Topos* 1996 nr 3 [rec.]; Sposób na bezsenność. – L. Żuliński: Kreationizm. (O poezji J.G.). *Wład. Kult.* 1996 nr 24. – [Imię twoje:] A. Nagórka: Kronika objawień. *Twórczość* 2000 nr 8; E.E. Nowakowska: Wciąż przeze mnie płynie rzeka. *Topos* 2000 nr 51; S. Pastuszewski: Ta marność. *Akant* 2000 nr 4; L. Zubińska: Cztery strony światła (Da. *Arkusze* 2000 nr 8; W. Gawłowski: Drobnina blasku. *Arkusze* 2001 nr 4. – [Wiersz na oddech, światło i falę:] E. Rajewska: Niezmierzzone obszary pamięci. *Gaz. Malarzy i Poetów* 2004 nr 3; Z. Chojnowski: Proklamacja pięknego życia. *Nowe Książki* 2005 nr 4; S. Chyczyński: Śródziemnomorskie: oddech, światło, fala. *Radostowa* 2005 nr 87/88; E. Rajewska: Podróżny światła. Kolekcjoner krajobrazów. *Gaz. Malarzy i Poetów* 2005 nr 2; B. Szutowski: Bo jest południe i zachwyt stoi nad Lindos. *Topos* 2005 nr 80/81.

B.D.

GRUSZCZYŃSKI Krzysztof

Pseud.: Jan Kos.

TWÓRCZOŚĆ

7. Klucz od przepaści. Dramat w 2 aktach. TV 1957.

8a. Dziewiąte ramię osmiomicy. [Powieść kryminalna; współaut.: K.T. Toeplitz]. *Expr. Wiecz.* 1957 nr 265-309; 1958 nr 1/2-16. Wyd. osob. Wwa: MON 1958, 207 s.

Podp. wspólnym z K.T. Toeplitzem pseud.: Krzysztof Deuter.

11a. Kwiat lotosu. [Utwór dramatyczny]. TV 1961. Podp.: Jan Kos.

11b. Morderca składa wizytę. [Utwór dramatyczny]. TV 1961.

Podp.: Jan Kos.

oraz artykuły literackie i publicystyczne ukazywały się w kraju w wydawanych poza cenzurą czasopismach *Wezwanie* (1984), *Most* (1986), *KOS* (1986), *Arka* (1987) i *Kontakt* (1988). [...] Po 1989 publikował w czasopismach krajowych, m.in. w *Tygodniku Powszechnym* (1990-92), *Odrze* (1991-92, 2000, 2003), *Dekadzie Literackiej* (1992), *Kwartalniku Artystycznym* (1996, 2002, 2005) i *Res Publice Nowej* (2002), oraz w nowojorskim *Przeglądzie Polskim* (1990-92, 2005). [...] W 1996 otrzymał nagrodę J. Karskiego i P. Nireńskiej, przyznawaną przez YIVO Institute for Jewish Research w Nowym Jorku za prace dokumentujące wkład Żydów do kultury i nauki polskiej. W 2000 został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi za wieloletnią pracę w polskiej rozgłośni Głosu Ameryki. W 2001 otrzymał doktorat honoris causa Spertus College w Chicago. [...]

TWÓRCZOŚĆ

3. Żydowska wojna. [Powieść]. [Wyd. 3] łącznie z poz. 4 pt. Żydowska wojna i Zwycięstwo. Wr.: Siedmioróg 1997, 157 s.

Przekł.: a n g.: The Jewish war. [Przel.] C. Wiemiewska i... Wyd. łącznie z przekł. poz. 4 pt. The Jewish war and The victory. Evanston, Illinois 2001. - c z e s.: Židovská válka. [Przel.] O. Hostovská. Wyd. łącznie z przekł. poz. 4 pt. Židovská válka; Vítězství. Praha 1996. - f r a n c.: La guerre des Juifs. [Przel.] L. Dyèvre. Wyd. łącznie z przekł. poz. 4 pt. La guerre des Juifs suivie de Victoire. Paris 1994. - w ł o s.: La guerra degli ebrei. [Przel.] L. Quercioli. Roma 1992.

4. Zwycięstwo. [Powieść]. [Wyd. 6] łącznie z poz. 3. W 2001 książka została wpisana na listę „stu największych dzieł żydowskiej literatury nowożytnej” (The 100 Greatest Works of Modern Jewish Literature), ułożoną przez międzynarodowy komitet literaturoznawców w National Yiddish Book Center w USA.

Przekł.: a n g.: The victory. [Przel.] R. Lourie. Evanston, Illinois 1993; wyd. łącznie z przekł. Żydowska wojna zob. poz. 3. - c z e s.: Vítězství. [Przel.] O. Hostovská, wyd. łącznie z przekł. Żydowska wojna zob. poz. 3. - f r a n c.: Victoire. [Przel.] L. Dyèvre, wyd. łącznie z przekł. Żydowska wojna zob. poz. 3.

6. Życie ideologiczne. [Powieść]. Wyd. łącznie z Życie osobiste [poz. 7] i Życie codzienne i artystyczne zob. poz. 9.

Przekł. węgier.: Ideológiai élet. [Przel.] L. Pálfalvi. Wyd. łącznie z poz. 7 pt. Ideológiai élet, Magánélet. Budapest 2002.

7. Życie osobiste. [Powieść]. Wyd. łącznie z Życie ideologiczne [poz. 6] i Życie codzienne i artystyczne zob. poz. 9.

Przekł. węgier.: Magánélet. [Przel.] L. Pálfalvi. Wyd. łącznie z przekł. Życie ideologiczne zob. poz. 6.

9. Życie codzienne i artystyczne. [Powieść]. Wyd. łącznie z poz. 6 i 7 pt. Życie ideologiczne, osobiste, codzienne i artystyczne. Wwa: Świat Książki 1998, 410 s.

10. Po zmartwychwstaniu. [Wiersze].

Przekł. hebr.: Ahar Hatchya. [Przel.] A. Brauner. Tel-Aviv 1984.

12. Prawda nieartystyczna. [Eseje]. [Wyd. 4] Wołowiec: Czarne 2002.

14. Kadisz. [Powieść]. [Wyd. 3] łącznie z poz. 20 pt. Kalifornijski kadisz. Wwa: Świat Książki 2005, 192 s.

Przekł.: f r a n c.: California Kaddish. [Przel.] M. Smorag. Paris 1991, wyd. nast.: Montreuil 2007. - n i e m.: Kalifornisches Kaddisch. [Przel.] H. Schumann. Frankfurt am Main 1993.

15. Kronika. [Utwór dramatyczny]. Wyd. nast.: [wyd. 2] Łódź: Press 86 1994; Lubl.: Wydawn. UMCS 2005.

17. Szkice rodzinne. [Opowiadania].

Przekł. w ł o s.: Ritratti di famiglia. [Przel.] C. i M. Madonia. Firenze 1994, wyd. nast. 2004.

20. Dziedzictwo. [Opowieść dokumentalna]. Wyd. łącznie z Kadisz zob. poz. 14.

22. Dzieci Syjonu. [Opowieść dokumentalna].

Przekł.: a n g.: Children of Zion. [Przel.] J. Mitchell. Evanston, Illinois 1997, wyd. nast. tamże 1998. - h e b r.: Jaldej Cyjon. [Przel.] Z. Shuss. Jerusalem 1995.

23. Rysuję w pamięci. [Wiersze]. Pozn.: Wydawn. „a5” 1995, 54 s.

Przekł. hebr.: Ani mecair bezichroni. [Przel.] A. Brauner. Tel-Aviv 2002.

24. Drohobycz, Drohobycz. [Opowiadania]. Wwa: W.A.B. 1997, 293 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 1998, wyd. 3 rozszerz. 2000.

W 2003 nagroda Koret Jewish Book Award.

Przekł.: a n g.: Drohobycz, Drohobycz and other stories. True tales from the Holocaust and life after. [Przel.] A. Nitecki. New York 2002. - n i e m.: Drohobycz, Drohobycz: zwölf Lebensbilder. [Przel.] M. Pollack. Wien 2000.

25. Kabaret po tamtej stronie. [Utwór dramatyczny w 3 aktach]. *Dialog* 1997 nr 8 s. 5-33.

Zapowiedziana na sezon 1997/98 prapremiera w T. Studynym'83 im. J. Tuwima w Łodzi nie odbyła się z powodu niezakceptowania przez autora reżyserskiej wersji sztuki. (Inf.: *Alm. Sceny Pol.* 1997/98 s. 224-225).

26. Ojczyzna. [Opowiadania]. Wwa: W.A.B. 1999, 235 s.

27. Memorbuch. Wwa: W.A.B. 2000, 356 s.

Powieść biograficzna o Adamie Brombergu.

Przekł. s z w e d z.: Historien om Adam Bromberg. [Przel.] A. Bodegård. Stockholm 2000.

28. Z Księgi Rodzaju. [Wybór wierszy]. Wwa: *Twój Styl* 2000, 146 s.

29. Szmuglerzy. [Współaut.:] J. Kostański. [Proza dokumentalna]. Wwa: *Twój Styl* 2001, 152 s.

30. Monolog polsko-żydowski. [Szkice]. Wołowiec: Czarne 2003, 181 s.

Zawartość: Historia polsko-żydowska; Polska ekskluzywna; Trójkąt polsko-żydowsko-ukraiński; Dziedzictwo duchowe;

Przymieszka krwi; Żyd, który udawał Polaka, który udawał Żyda... [dot. J. Kosińskiego]; My, Żydzi z Dobrego, Palestyna, Palestyna...; Winie Europy; Nad pięknym, modrym Wansee; Imperatyw człowieczeństwa.

31. Uchodźcy. [Powieść autobiograficzna]. Wwa: Świat Książki 2004, 244 s.

32. Dowód osobisty. [Wiersze]. Wr.: Biuro Lit. 2006, 63 s.

33. Janek i Maria. [Opowiadania]. Wwa: Świat Książki 2006, 208 s.

Wybór wierszy w przekł. niem.: Henryk Grynberg. Broszura zur Literarischen Tournee nach Leipzig, Berlin, Görlitz, Bautzen und Dresden. [Przel.] R. Böning, K. Dedecius, H.-Ch. Trepte. Leipzig 1995, wyd. nast. tamże 1996 [zawiera wiersze H.G. oraz wypowiedzi różnych osób nt. jego twórczości].

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004, 2005. – H. Grynberg: [Życiorys]. *Arka* 1987 nr 18 (Emigranci o sobie). – Wywiady: Rozmowa z H.G. [Rozm. A. Grupińska]. *Czas Kult.* 1987 nr 3; Nigdy nie pozwolono Żydowi zostać Polakiem. [Rozm.] J. Wróbel. *Teksty Drugie* 1992 nr 5; W trzech krajach jednocześnie... [Rozm.] M. Wyka. *Dekada Lit.* 1992 nr 14; Opisać Holocaust. [Rozm.] M. Lebecka. *Kresy* 1994 nr 18; „Polsko, czego ty ode mnie chcesz”. [Rozm.] J. Leociak. *Nowe Książ.* 1994 nr 3; Teatr bez publiczności. [Rozm.] B. Dudko. *Teatr* 1994 nr 4; Definicja życia. [Rozm.] K. Masłoń. *Rzeczpospolita* 1997 nr 108; Najważniejszy temat. [Rozm.] M. Cichy. *Gaz. Wyborcza* 1998 nr 225; Cham szpeci. [Wywiad z 1999]. [Rozm.] G. Łęcka. W: *Salon literacki*. Wwa 2000; Oko, które widzi, ucho, które słyszy. Rozmowa z H.G. [Wywiad z 2000]. [Rozm.] S. Beres. W: S. Beres: *Historia literatury polskiej w rozmowach. XX-XXI wiek*. Wwa 2002; Żydowska historia. [Rozm.] K. Masłoń. *Rzeczpospolita* 2000 nr 241; Jeśli nie ja, to kto? [Rozm.] S. Beres. *Gaz. Wyborcza* 2001 nr 220; Opowiadanie Historii. To, co robię jako pisarz, jest dla mnie rodzajem obrządku. [Rozm.] J. Sobolewska. *Gaz. Wyborcza* 2001 nr 205.

LP XX w (E. Rydlawska).

[A. Kaczyński] L. Bober: *Dlaczego Kadisz? Kult. Niezależna* 1988 nr 42 [rec.: Kadisz]. – J. Stempowski: „Ekipa Antygony”. W tegoż: *Szkice literackie*. Wwa 1988, przedr. w tegoż: *Felietony dla Radia Wolna Europa*. Wwa 1995. – [J. Szczepański] J. Pawłowski: *Modlitwa za umarłych, Kult. Niezależna* 1988 nr 42 [rec.: Kadisz]. – M. Baranowska: *Laska opowiadania*. *Tyg. Lit.* 1990 nr 7 [rec.: Szkice rodzinne]. – [Żydowska wojna; G. Drabik: *Tylo jeden na trzyzyna jest zdrajca*. *Prz. Pol.*, Nowy Jork 1990 nr z 18 i; P. Matywiecki: *Język ludzki – język obcy, Regiony* 1990 nr 3. – B. Kaniewska: *Strach G. Czas Kult.* 1991 nr 29/30. – D. Krawczyńska: W poszukiwaniu tożsamości. (O „Buszującym w Niemczech” H.G.). *Twórczość* 1992 nr 12. – M. Mosakowska: *Poszukiwanie trudnej prawdy*. (Szkice o pisarstwie H.G.). *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 1992 nr z 6 VIII. – J. Wróbel: *Pamięć i wygnanie*. *Polonistyka* 1993 nr 4. – J. Błoński: *Autoportret żydowski, czyli o żydowskiej szkole w literaturze polskiej*. W tegoż: *Biedni Polacy patrzy na getto*. Kr. 1994. – J. Brach-Czaina: *Kompleks*. *Tyg. Powsz.* 1994 nr 8 [rec.: Dziedzictwo; Pamiętnik Marii Koper]. – I. Maciejewska: *„Chocym żył wiesznie nie żądaj opowiedzieć”*. (O poezji H.G. W: *Wiary i słowa*. Wr. 1994. – R. Pietrzak: *„Dzieci teherańskie”, czyli przypowieść o cierpieniu*. *Nowe Książ.* 1994 nr 3 [rec.:

Dzieci Syjonu]. – R. Pietrzak: *Kronika Zagłady*. *Nowe Książ.* 1994 nr 12 [rec.: Kronika]. – A. Podomska: *Samotność żydowskiego świata*. W *Drodze* 1995 nr 4. – A. Sobolewska: *Księgi wieczyste*. H.G. W: *Sporne postaci polskiej literatury współczesnej. Następne pokolenie*. Wwa 1995. – T. Wójcik: *H.G. W tegoż: Pisarze polscy XX wieku*. Wwa 1995. – S. Żurek: *Żydowska śmierć – żydowskie życie*. *Akcent* 1995 nr 2. – W. Browarny: *Szkice do pamięci*. *Kresy* 1996 nr 1 [rec.: *Rysuję w pamięci*]. – M. Stępień: *„Zagubiony w Czarnoleśie”*. (O H.G.). W: *Literackie portrety Żydów*. Lubl. 1996. – M. Zaleski: *Różnica*. W tegoż: *Formy pamięci*. Wwa 1996. – M. Jentys: *„Wciąż nie chcą naprawdę wiedzieć”*. *Sycyna* 1997 nr 15 [rec.: *Drohobycz, Drohobycz*]. – B. Kaniewska: *„Zostałem pisarzem zmarłych...”*. (O pisarstwie H.G.). W: *Swol i obcy w literaturze i kulturze*. Lubl. 1997. – [Rysuję w pamięci:] D. Krawczyńska: *Rana*. *Res Publica Noua* 1997 nr 1/2; L. Szaruga: *Różnica czasów*. W tegoż: *Powrót poetów*. Kr. 1997. – [Drohobycz, Drohobycz:] M. Zaleski: *Jeruzalem, Jeruzalem*. *Tyg. Powsz.* 1997 nr 25; E. Gidlecka: *Niemożliwość prawdy*. *Kwart. Artyst.* 1998 nr 1. – J. Rurawski: *Strażnik wielkiego cmentarza*. W tegoż: *Noty o literaturze...* *Piotrków Trybunalski* 1998 [dot.: *Zwycięstwo*]. – S. Buryła: *„A Bóg był bezradny jak my”*. O książce H.G. „Drohobycz, Drohobycz”. *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 1999 nr 9 [rec.: *Drohobycz, Drohobycz*]. – [Ojczyzna:] S. Buryła: *Powrót do miejsca urodzenia*. *Twórczość* 2000 nr 7; Z. Chojnowski: *Między wygnaniem a powrotem*. *Kwart. Artyst.* 2000 nr 4. – Henryk Grynberg. [Wstęp:] J. Sobolewska. Kr.: *Villa Decius* 2000, 30 s. [zawiera też fragmenty utworów H.G.]. – A. Jacyna: *Obsesja pamięci*. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2000 nr z 5 V [rec.: *Ojczyzna*]. – D. Krawczyńska: *H.G. Tożsamość odzyskana*. W: *Literatura polska wobec zagłady*. Wwa 2000. – J.R. Krzyżanowski: *„Memorbuch” Adama Bromberga*. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2000 nr z 24 XI [rec.: *Memorbuch*]. – P. Bratkowski: *Człowiek, który został Żydem*. *Gaz. Wyborcza* dod. *Mag. z Książ.* 2001 nr 10 [rec.: *Szmuglerzy*]. – S. Buryła: *„Życie nie jest bezpieczną wyspą”*. O debiutanckim zbiorze H.G. pt. „Ekipa Antygona”. W: *Cykl literacki w Polsce*. Białystok 2001. – P. Dudziak: *Musisz dać świadectwo*. *Odra* 2001 nr 4 [rec.: *Memorbuch*]. – A. Frajlich: *H.G. W poszukiwaniu artystycznej i nieartystycznej prawdy*. W: *Życie w przekładzie*. Kr. 2001. – S. Gawliński: *Powroty G. W: Powroty w zapomnienie*. Kr. 2001, przedr. w tegoż: *Pisma i postawy*. Kr. 2002. – [Memorbuch:] S. Jurkowski: *Zapis pamięci, Twórczość* 2001 nr 5; J. Leociak: *Res Publica Noua* 2001 nr 1; B. Świdzki: *Gdzie jest moja twarz?* *Prz. Polit.* 2001 nr 48. – S. Buryła: *Pisarz i metoda*. *Odra* 2002 nr 4 [rec.: *Szmuglerzy*]. – D. Krawczyńska: *Pisarz solidarności ofiar*. O „cudzych głosach” H.G. *Teksty Drugie* 2002 nr 4. – R. Krupa: *Czy wszyscy Polacy byli odwróceny? Problem antysemityzmu postrzegany przez H.G.* *Acta Univ. Lodz. Folia Litteraria Polonica* 2002 z. 5. – M. Zaleski: *Mowa traumy*. O prozie H.G. *Tyg. Powsz.* 2002 nr 24. – I. J. Bożek: *Szmuglowane życie*. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2003 nr z 28 III [rec.: *Szmuglerzy*]. – S. Buryła: *Żydowsko-polskie wtajemniczenie H.G.* *Ruch Lit.* 2003 nr 6. – P. Czaplinski: *Inni sąsiedzi*. *Pogranicza* 2003 nr 1 [rec.: *Szmuglerzy*]. – R. Krupa: *„Jak się właściwie skończyła ta wojna?”* *Przewidywanie przeszłości w twórczości H.G.* *Zesz. Nauk. Wyż. Szk. Hum.-Ekonomicznej w Łodzi* 2003 Ser. 1 z. 2. – R. Krupa: *Poeta polski czy żydowski? Nota nt. życia H.G.* *Kult i Edukacja* 2003 nr 2. – R. Krupa: *Znaczenie poezji i rola poety w liceum Tadeusza Różewicza i H.G.* *Polonistyka* 2003 nr 2. – R. Moczkodan: *Między zachwytem a odrzuceniem*. *Kwart. Artyst.* 2003 nr 1 [rec.: *Prawda nieartystyczna*]. – O. Orzel: *W poszukiwaniu straconego mitu*. *Obraz dzieciństwa w „Dzieciach Syjonu” H.G.* *Teksty Drugie* 2003 nr 2/3 [rec.: *Dzieci Syjonu*]. – J. Sobolewska: *Żydowska Antygona – o twórczości H.G.* *Kresy* 2003 nr 4. – K. Adamczyk: *Trudny*

dialog. H.G. – pisarz, polemista i czytelnik londyńskich „Wiadomości”. W: Życie literackie drugiej emigracji niepodległościowej (II). Tor. 2004. – S. Buryła: Przemiany i kontynuacje w prozie H.G. W: Swojskość i obcość. Olsztyn 2004. – [Monolog polsko-żydowski:] S. Buryła: Eseje na zadany temat. *Twórczość* 2004 nr 12; J. Rostropowicz-Clark: Prócz dróg zarosłych w piolun... O „Monologu polsko-żydowski” H.G. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2004 nr z 5 III; J. Sobolewska: Samotny wojownik. *Odra* 2004 nr 4. – S.J. Żurek: Synowie księżycy. Zapisy poetyckie Aleksandra Wata i Henryka Grynberga w świetle tradycji i teologii żydowskiej. Lubl.: Wydawn. KUL 2004, 313 s. – S. Gawliński: H.G. – kwestie tożsamości. W teoz: *Metafory losu. Kr.* 2005. – S. Jurkowski: Uchodźstwo bez powrotu. *Twórczość* 2005 nr 10 [rec.: Uchodźcy]. – D. Krawczyńska: Własna historia Holocaustu. O pisarstwie Henryka Grynberga. Wwa: Wydawn. IBL 2005, 231 s. – [Uchodźcy:] M. Orski: G. obrachunki życiowe. *Prz. Powsz.* 2005 nr 7/8; J. Rostropowicz-Clark: Kolumbowie, dekada 1960. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2005 nr z 22 IV. – M. Szablowska: Wyboczenie i poszukiwanie w emigracyjnej poezji H.G. W: *Poezja polska na obczyźnie. T. 2. Rzeszów 2005.* – S. Buryła: Oddać głos ocalonym. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2006 nr z 1 XII [rec.: Janek i Maria]. – S. Buryła: Opisać Zagładę. Holocaust w twórczości Henryka Grynberga. Wr.: Wydawn. UW. 2006, 462 s. – R. Krupa: Ktoś powinien czuć, pilnować, nawet tej pustki. Problematyka twórczości Henryka Grynberga. Łask: Leksem 2006, 255 s. – P. Marton: Co się rysuje w pamięci albo H.G. jako twórca etycznych emblematów. W: *Pisarze polsko-żydowscy XX wieku.* Wwa 2006. – P. Śliwiński: Oznajmienia, zwątpienia. *Nowe Książ.* 2006 nr 12 [rec.: Dowód osobisty]. – S.J. Żurek: Po między „dawidowym osamotnieniem” a „czaroleską mową”. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2006 nr z 7 VII. – M. Stepień: Dzieci Holocaustu. H.G. W teoz: *Wśród emigrantów.* Kr. 2007.

B.D.

GRZEGORCZYK Piotr

TWÓRCZOŚĆ

10. Twórcy i badacze kultury zmarli w... Wyd. osob. Twórcy i badacze kultury zmarli w latach 1956-1967. Wstęp: A. Biernacki. Cz. 1-2. Wwa: Inst. Kultury 1986, 407 s.

W t. 3 niepełny opis wyd. osob.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.), – SBLP t. 4 (J. Starnawski).

W. Bartoszewski: „Polska w poezji angielskiej”, Księgarnia Powszechna, Warszawa 1987. W teoz: *Na drodze do niepodległości.* Paris 1987.

A.Sz.

GRZENIEWSKI Ludwik Bohdan

[...] Otrzymał Nagrodę Artystyczną im. Bohaterów Warszawy przyznawaną przez Grupę Poetów i Malarzy „Łazienki” oraz Klub Twórców i Działaczy Kultury „Współczesność” w Warszawie (1989). [...]

TWÓRCZOŚĆ

15. Zamknięty krąg. [Wiersze]. Wwa: Nakł. autora 1995, [8] s.

16. Igła w stogu siana. Szkice literackie. Wwa: Pod Wiatr 1996, 162 s.

17. Taniec z mufką. Szkice literackie. Wwa: Iskry 1997, 182 s.

18. Wybór wierszy. (1948-1998). Wwa: Pod Wiatr 2000, 70 s.

Prace edytorskie i redakcyjne

6a. L. Pasternak: Gorące życie. Wybór opowiadań. Wyboru dokonał ... Wwa: MON 1976, 201 s.

9. J. Iwaszkiewicz: Marginalia. Koncepcję wyd. oprac.: M. Iwaszkiewicz, P. Kądziela, ... Wwa: Interim 1993, 135 s.

10. S. Kisielewski: Sprzysiężenie. [Powieść]. Wstęp ... Wyd. 3. (Pisma wybrane). Wwa: Iskry 1995, 486 s.

11. S. Kisielewski: Zanim nadejdzie śmierć. [Wybór opowiadań oraz powieść]. Wyboru dokonał i wstępem opatrzył ... (Pisma wybrane). Wwa: Iskry 1995, 310 s. Wyd. 2 tamże 1997.

Zawiera powieść: Miałem tylko jedno życie.

12. J. Iwaszkiewicz: Prozy duże i małe. Wybrał i posł. opatrzył ... Wwa: Świat Książki 2001, 628 s.

OPRACOWANIA (wybór)

L. Budrecki: Szyfr. *Nowe Książ.* 2000 nr 7 [rec.: Wybór wierszy].

J.Z.

GRZESIUK Stanisław

TWÓRCZOŚĆ

1. Pięć lat kacetu. [Wspomnienia]. Wyd. nast.: wyd. 13 Wwa: KiW 1997, tamże: wyd. 14 1997, wyd. 15 2000, wyd. 16 2002, wyd. 17 2005.

2. Boso, ale w ostrogach. [Wspomnienia]. Wyd. nast.: wyd. 11 [właśc. 12] Wwa: KiW 1995, tamże: wyd. 13 1999, wyd. 14 2000, wyd. 15 2005, wyd. 16 2006.

Adapt. teatr.: Ballada czerniakowska, czyli boso ale w ostrogach wg ... Teksty piosenek: W. Młynarski. Adapt.: B. Borys-Damigęcka. Wyst. Wwa, T. Syrena 1999.

3. Na marginesie życia. [Wspomnienia]. Wyd. nast.: [wyd. 8] Wwa: KiW 1999, tamże 2003, 2006.

OPRACOWANIA (wybór)

A. Kłoś: Kozak i bandzo. *Gaz. Wyborcza* 2003 nr 17. – K. Zaborska: Nie był takim nożownikiem. *Gaz. Wyborcza* 2004 nr 17.

E.G.

GRZESZCZUK Stanisław 1934-1999

Krypt.: (G.St.); (gs); G.S.

[...] W 1994 zorganizował Katedrę Edytorstwa i Nauk Pomocniczych Instytutu Filologii Polskiej UJ, 349

którą następnie kierował. Współpracował w tym czasie z WSP w Katowicach, później z Uniwersytetem Śląskim (UŚL.). W 1996 objął na UŚL. stanowisko profesora zwyczajnego na Wydziale Filologicznym w Instytucie Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej. Prowadził konwersatoria z zakresu informacji naukowej i edytorstwa. Zamieszkał w Katowicach. Przewodniczył Kolegium Dyrektorów Bibliotek Centralnych, był członkiem Prezydium Narodowego Zosobu Bibliotecznego oraz członkiem Komisji Historycznoliterackich Oddziałów PAN w Krakowie i Katowicach. W 1998-99 wchodził w skład redakcji *Rocznika Historii Prasy Polskiej*. Zmarł 20 października 1999 w Katowicach.

TWÓRCZOŚĆ

4. *Blażeńskie zwierciadło. Rzecz o humorystyce sowizdrzalskiej XVI i XVII wieku*. Wyd. 2 zmien. i rozszerz. Kr.: Universitas 1994, 408 s.

W wyd. 2 dodano: Poczet polskich „sowizdrzałów” [twórczość J. Dzwonkowskiego i Jana z Kijani]; Staropolska literatura plebejska – terminy i podziały; Między autentyzmem i groteską; Filozofia i socjologia błazna; Wobec tradycji czarownic.

12. *Książka polska w ogłoszeniach prasowych XVIII wieku*. Cz. 1. Źródła. [Współaut.:] D. Hombek. Pod red. Z. Golińskiego. Kr.: Universitas.

T. 2. „Gazeta Warszawska” 1786-1792. 1995, 506 s.

T. 3. „Gazeta Warszawska” 1793-1800. Aneks 1774-1793. 1996, 389 s.

T. 4. Od „Nowin Polskich” do „Wiadomości Warszawskich”. Cz. 1. Od „Nowin Polskich” do „Kurierza Warszawskiego”. 1729-1764; Cz. 2. „Wiadomości Warszawskie” 1765-1773; Aneks 2. 1774-1795. 2000, 292 + 367 s.

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopismach, m.in.: Ideologia i źródła sejmowe „Rozmowy Plebana z Ziemianinem” Łukasza Opalińskiego. *Pam. Lit.* 1960 z. 4 s. 287-325. – Adama Naruszewicza satyra „Sekret” i jej źródła literackie. *Pam. Lit.* 1964 z. 2 s. 341-355. – „Jakimkolwiek sposobem trzeba żarty wnosić...” W: Staropolskie frywolności plebejskie. Białystok 1983 s. 7-39; toż w wyd. 2 tamże 1989. – Die Kritik des Hofes und der höfischen Sitten in der altpolnischen Landadligen-Dichtung. „Daphnis”. Zeitschrift für mittlere deutsche Literatur, Berlin 1985 nr 1 s. 99-110. – Biernat z Lublina i ideały mieszczańskie w literaturze polskiej wczesnego renesansu. *Jęz. Pol. w Szk. Średniej* 1986/87 nr 4 s. 42-54. – Renesancja. W: *Dejiny polskiej literatury*. [Przeł.] J. Sedlak. Bratislava 1987 s. 27-87. – „Wsi spokojna, wsi wesola...”, *Pieśń Panny XII z „Sobótki”* Jana Kochanowskiego; „*Treny*” Jana Kochanowskiego – o przygodach człowieka myślącego epoki Renesansu; „Wy-

prawa plebańska”. Arcydzieło staropolskiej groteski literackiej; *Staropolska epopeja narodowa – „Gofred abo Jeruzalem wyzwolona”* Piotra Kochanowskiego. W: *Arcydzieła literatury polskiej*. T. 1. Rzeszów 1987 s. 17-35; 36-55; 56-76; 77-98. – *Opowieść o karierze błazna – „Ezop”* Biernata z Lublina; *Manifest poetycki i filozoficzny – „Czego chcesz od nas, Panie...”* Jana Kochanowskiego. W: *Arcydzieła literatury polskiej*. T. 2. Rzeszów 1988 s. 29-52, toż w: *Lektury polonistyczne. Średniowiecze, renesans, barok*. T. 1. Kr. 1994 s. 71-102. – *Renesans*. W: *Historia literatury polskiej w zarysie*. Wyd. 6 Wwa 1990. – *Zapoznane arcydzieło liryki refleksyjnej – „Pieśń IV” z „Fragmentów”* Jana Kochanowskiego; *Między realizmem a groteską – „Staropolska humoreska plebejska”*. W: *Arcydzieła literatury polskiej*. T. 3. Rzeszów 1990 s. 5-24; 25-48. – *Biernat z Lublina w świetle źródeł staropolskich*. *Zesz. Nauk. WSP w Rzesz.* 1991 nr 1 s. 7-29. – *Jan z Kijana – „Janowi Kochanowskiemu na jego kompozycję”*; *Ł. Opaliński – „Coś nowego”*; *J. Kochanowski – „Pieśń IV” z „Fragmentów albo Pozostałych pism”*. W: *Lektury polonistyczne. Średniowiecze, renesans, barok*. T. 2. Kr. 1993 s. 231-260; 287-314; 169-195, toż w wyd. 2 tamże 1997. – *Jan Kochanowski – „Wsi spokojna, wsi wesola”*. W: *Lektury polonistyczne. Średniowiecze, renesans, barok*. T. 2. Kr. 1993 s. 139-167. – *Biernat z Lublina – „Żywot Ezopa Fryga”*; *J. Kochanowski – „Treny”*; *Albertus i „Wyprawa plebańska”*; *P. Kochanowski – „Gofred abo Jeruzalem wyzwolona”*. W: *Lektury polonistyczne. Średniowiecze, renesans, barok*. T. 1. Kr. 1994 s. 37-69; 131-176; 213-241; 243-274, toż w wyd. nast. tamże: wyd. 3 1995, wyd. 4 1997. – *Odrodzenie*. W: *Okresy literackie*. [Wyd. 5 poszerz.] Kr. 1994 s. 49-101. – *Bibliografia i edytorstwo w programach uniwersyteckich i pozauniwersyteckich*. W: *Wiedza o literaturze i edukacja*. Wwa 1996 s. 771-788. – *Katalog ksiąg i komedii znajdujących się u Piotra Dufour z roku 1784 – niespodzianki bibliograficzne*. *Biul. Bibl. Jag.* 1996 nr 1/2 s. 225-240. – *Przygody i przemiany antybohatera – Albertus, staropolski Szejwk*; *W kregu sowizdrzalskich konfrontacji i parodii – Jan z Kijana*. W: *Pisarze staropolscy*. T. 2. Wwa 1997 s. 282-321; 322-367. – *Mieczysław Piszczkowski (1901-1981)*. W: *Poloniści Uniwersytetu Jagiellońskiego*. Kr. 1998 s. 497-510. – *Staropolska humorystyka plebejska – „literatura sowizdrzalska”*. W: *Lektury polonistyczne. Średniowiecze, renesans, barok*. T. 3. Kr. 1999 s. 75-111.

Prace edytorskie i redakcyjne

4. J.I. Kraszewski: *Stach z Konar. Powieść historyczna z czasów Kazimierza Sprawiedliwego*. Przygot. do druku, posł. i przyp. opatrzył... Wyd. nast.: wyd. 2 Wwa: LSW 1968, tamże wyd. 3, wyd. 4 1977.

8. Literatura polska do końca XVIII wieku. Wybór tekstów. [Oprac.:] ... i A. Niewolak-Krzywdą. Cz. 1-3.

Wyd. pt. Literatura polska. Średniowiecze, renesans, barok. T. 1-2. Wyd. 5. Rzeszów: WSP 1990.

16. Pisarze staropolscy. Sylwetki. Pod red. ... T. 2. Wwa: Wiedza Powsz. 1997, 608 s.

18. J. Kochanowski: Treń, to jest dziewiętnaście utworów pisanych bólem ojcowskim po stracie córki Urszuli. Tekst i komentarz przygot. ... Kr.: Wydawn. i Druk. Secesja 1993, 94 s.

19. Lektury polonistyczne. T. 1. Pozytywizm – Młoda Polska. Pod red. ... T. 1. Kr.: Universitas 1998, 404 s.

OPRACOWANIA (wybór)

SBLP t. 5 (J.S. Gruchała).

D. Hombek: Bibliografia S.G. *Biul. Bibl. Jag.* 1994 nr 1/2. – D. Hombek: Bibliografia prac S.G. za lata 1994-2000. *Biul. Bibl. Jag.* 2000/2001 nr 1/2.

[Książka polska w ogłoszeniach prasowych XVIII wieku. Cz. 1. Źródła. [Współaut.:] D. Hombek. T. 1:] J.T. Pokrzywniak. *Pam. Lit.* 1995 z. 1; K. Dmitruk. W: W dwusetną rocznicę śmierci Adama Naruszewicza. Wwa 1998. – D. Hombek: S.G. *Biul. Bibl. Jag.* 1999 nr 1/2. – J.S. Gruchała: S.G. *Ruch Lit.* 2000 z. 1. – A.W. Jarosz: S.G. (1934-1999). *Rocz. Hist. Prasy Pol.* 2000 z. 1. – W. Wójcik: Między Krakowem a Sosnowcem. Wspomnienie o Profesorze S.G. W tegoż: Spotkania zagłębiowskie. Kat. 2006.

M.K.-K.

GRZEŚCZAK Marian

[...] W 1996 został prezesem SPP. Od 1997 prowadzi w *Twórczości* stałą rybkę pt. „Kiosk”, poświęconą literackim nowościom wydawniczym. Otrzymał nagrodę Ministra Kultury i Sztuki za twórczość poetycką (za 1998), tytuł Honorowy Poeta Skopje (Macedonia; 2000) i nagrodę im. W. Reymonta, przyznaną przez Związek Rzemiosła Polskiego, SPP i ZLP (2005). [...]

TWÓRCZOŚĆ

10. Jasność. [Wiersze].

Przekł. maced.: Struga na svetlinata. [Przel.] P. Nakovski. Skopje 1998.

10a. Dionizos Faust. [Utwór dramatyczny]. Powst. 1970-1971. Druk w: Teatr a poezja. Wr. 1975 s. 159-194.

21a. O chłopcu, którym jesteś i ty. Wwa: NK 1981, [12] s.

23. [Wiersze w:] Widziane w blasku. Katalog z wystawy malarstwa K. Gawrońskiej-Grześczak. Sandomierz: Muz. Okręgowe 1988.

24. Niebo jaskółek. Liryki wybrane. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1999, 294 s.

25. Atena strząsająca oliwki. Zwycięzcom i zwyciężonym; Athena secouant l'olivier. Aux vainqueurs et aux vaincus. [Wiersze]. [Przekł.] J. Lisowski. Wwa: Agawa 2003, 238 s.

Tekst w jęz. pol. i franc.

26. Baran na złotej morwie. [Wiersze]. Tor.: A. Marszałek 2004, 153 s.

27. Smutki. [Wiersze]. Wwa: Czyt. 2006, 62 s.

28. Widziane w blasku; Czwartek w czerni. [Wiersze]. Wwa: Agawa 2006, 208 s. Por. poz. 23.

Wybór wierszy w przekł. słowac.: Biely až čierny jas. [Wybór, przekł.:] V. Kovalčík. Bratislava 1995.

Przekłady

5. V. Závada: Nocne czuwanie. [Wiersze]. Wyboru dokonał i wstępem opatrzył J. Waczków. Przel.: ..., A. Czycibor-Piotrowski, J. Waczków. Kat.: Śląsk [1983], 199 s.

6. Antologia izraelska. Ułożył i przel. [z hebr.] ... Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1995, 195 s.

7. I. Sarajlić: Sarajewski tomik wojenny. [Wiersze]. Przekł.: D. Cirić-Straszyńska, ... Sejny: Pogranicze 1995, 40 s.

8. M. Holub: Wiersze. Wybór i posł.: L. Engelking. Przekł.: L. Engelking, ... Izabelin: Świat Lit. 1996, 112 s.

9. I. Sarajlić: Szukam ulicy dla mego imienia. Wiersze wybrała D. Cirić-Straszyńska. Przekł.: D. Cirić-Straszyńska, ... Sejny: Pogranicze 2005, 167 s.

Prace redakcyjne

11. J.J. Tatak: Alfabet samotności. [Wiersze]. Wyboru dokonał ... Radom: [Nakł. autora] 1985, 23 s.

12. Wyłowione z ciszy. Wiersze poetów radomskich. Wybór i wstęp ... Zebranie i nota: A. Krzeński. Radom: Wyd. Kultury i Sztuki Urzędu Woj. 1988, 50 s.

Zob. też Przekłady poz. 6.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Nie ma łagodnych rewolucji. Rozm. L. Zuliński. W: L. Zuliński: Między wierszami. Kielce 1997; Do pierwotności słowa. Rozm. K. Pieńkosz. *Sycyna* 1999 nr 6/7; Siła prostoty. Rozm. R. Samsel. *Literatura* 1999 nr 6; Paradoksy i pytania. Rozm. R. Samsel. *Literatura* 2000 nr 1; Rzeczywiście, czyli zmyślone. Rozm. I. Smolka. *Nowe Książ.* 2005 nr 3. LP XX w. (red.).

A. Czachowska: Ziemia obiecana poezją płynąca. *Twórczość* 1996 nr 2 [rec. przekł.: Antologia Izraelska]. – [Niebo jaskółek:] A. Nagórka: „W miesiąc moim kielkuje nie nazwana róża”. *Twórczość* 1999 nr 9; I. Smolka: „Słowowskazy”

M.G. *Nowe Książ*. 1999 nr 11; J. Mikołajewski: Dar młodej wyobraźni. *Gaz. Wyborcza* 2000 nr 9. – K. Maliszewski: Przygoda zaangażowanej awangardy. Przypisy do poezji M.G. *Opcje* 2003 nr 4/5. – [Baran na złotej morwie:] J. Drzewucki: Smutki, naimki i cztery zrebęta. *Rzeczpospolita* 2004 nr 208; A. Szymańska: „Bez pięknośtek, prosto i otwarcie”. *Nowe Książ*. 2005 nr 3. – J. Wajs: Wkładanie ręki w bok poezji. *Twórczość* 2005 nr 2/3. – [Smutki:] S. Chyczyński: Maestro. *Twórczość* 2006 nr 11; A. Kluza: Aksamitne rewolucje. *Nowe Książ*. 2006 nr 9.

J.Z.

GRZĘDZIŁSKA Marla 1906-2000

[...] Dzieciństwo spędziła w Mościskach. W 1910 zamieszkała wraz z rodziną w Przemyślu, a następnie we Lwowie, gdzie od 1914 uczyła się kolejno w prywatnym gimnazjum Zofii Strzałkowskiej oraz w Państwowym Gimnazjum Żeńskim im. Królowej Jadwigi. [...] Studiowała filologię polską i francuską. W 1932 uzyskała równocześnie tytuł doktora i magistra. Pracowała krótko w dziale literackim Polskiego Radia we Lwowie, napisała wówczas dwa słuchowiska. W 1933/34 pracowała jako nauczycielka w Gimnazjum im. E. Orzeszkowej w Łodzi. W 1934 zdała egzamin uprawniający do nauczania w szkołach średnich. Została członkiem ZNP. Po powrocie do Lwowa w 1934-36 pracowała w Gimnazjum Olgi Filipi-Żychowiczowej oraz w szkołach Ukraińskiego Towarzystwa Pedagogicznego „Ridna Szkoła” w Samborze. W roku szkolnym 1938/39 uczyła w Państwowym Gimnazjum i Liceum im. S. Czarnieckiego w Nisku. Wybuch II wojny światowej i wkroczenie wojsk sowieckich zastały ją w Złoczowie, dokąd się przeniosła w 1939. W styczniu 1940 została przez władze sowieckie zwolniona z pracy w szkole. Powróciła do Lwowa, gdzie podjęła pracę jako salowa i dietetyczka w Klinice Chorób Nerwów. Latem 1940 została aresztowana i przez dwa miesiące była przetrzymywana w areszcie śledczym na Zamarstynowie. Podczas niemieckiej okupacji Lwowa pracowała jako preparatorka w Instytucie Behringa produkującym szczepionki przeciwtyfusowe, a następnie jako laborantka w Instytucie Opieki nad Matką i Dzieckiem. [...] W 1944 została zesłana kolejno do obozów Brianka i Brianka-Rudnik w Zagłębiu Donieckim. [...] Uczyła w Liceum im. W. Reymonta w Kobieliach Wielkich (1948/49), w Liceum Ogólnokształcącym im. J. Matejki w Wieliczce (1949/50). [...] W 1964 wstąpiła do SD. [...] W 1984 otrzymała odznakę „Zasłużony Nauczyciel PRL”, w 1987 nagrodę Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego III stopnia. Była członkiem wielu towarzystw naukowych, m.in.: Towarzystwa im. M. Konopnickiej, Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Francuskiej, Towarzystwa Przyjaciół UMCS, Towarzystwa Lite-

rackiego im. A. Mickiewicza. Do 1986 pełniła funkcję przewodniczącej Komisji Filologicznej Lubelskiego Towarzystwa Naukowego. Odznaczona m.in. Złotym Krzyżem Zasługi (1973), Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1974), Medalem Komisji Edukacji Narodowej (1977). Zmarła 31 maja 2000 w Lublinie.

Rada Instytutu Filologii Polskiej UMCS ufundowała nagrodę im. M. Grzędziłskiej za najlepszą pracę magisterską z zakresu historii literatury polskiej.

TWÓRCZOŚĆ

5. *Wojna i po wojnie*. [Wspomnienia]. Lubl.: Wydawn. UMCS 1996, 57 s.

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopiśmiach, m.in.: „Na polu chwały” Henryka Sienkiewicza. (Wstęp do nowej trylogii). W: Trylogia-Sobieski-Victoria wiedeńska. Cz. 1. Lubl. 1985 s. 263-272. – *Wiersz i proza w dramatach Felicjana Faleńskiego*. W: *Dramat polski XIX i XX wieku*. Lubl. 1987 s. 151-169.

Przekład

1. N. Boileau-Despréaux: *Sztuka poetycka*. Przekł. i oprac. ... Lubl.: Wydawn. UMCS 1989, 86 s. Tekst w jęz. pol. i franc.

OPRACOWANIA (wybór)

SBLP (B. Myrdziłkowska).
W. Fronczek: M.G. *Wład. Untu*. 2000 nr 2/4. – J. Misiewicz: M.G. *Pam. Lit.* 2001 z. 2.

M.K.-K.

GRZĘDZIŃSKI January Konstanty

Pseud.: Niegog; oficer J.P.R.; oficer IV pułku Jan P.B.; oficer IV pułku Jan Pobóg B.;ski; Turon.

[...] Ożenił się z Lidią Gedroyc. [...] W 1939 redagował pismo Ligi Obrony Powietrznej Polski *Lot Polski*. [...] W 1968 został usunięty z SDP. [...]

OPRACOWANIA (wybór)

J. Siedlecka: *Izolować w Twórcach bezterminowo, aż do wyzdrowienia*. W tejże: *Oblawa*. Wwa 2005.

M.K.-K.

GRZYBOWSKA Krystyna

TWÓRCZOŚĆ

12. *Kronika rodzinna*. Wyd. 2 pt. Estreichero-wie. *Kronika rodzinna*. Pośl.: A. Borowski. Kr.: WL 1999.

OPRACOWANIA (wybór)

[Estreicherowie:] J. Korczak. *Arkusze* 2004 nr 4; J. Tazbir. *Saga wielkiego rodu. Nowe Książ.* 2004 nr 4.

J.Z.

GRZYMAŁA-SIEDLECKI Adam

TWÓRCZOŚĆ

1a. Jan Stanisławski. Wystawa pośmiertna. [Katalog wystawy]. Kraków, listopad 1907. Tekst literacki: ..., W. Mitrarski. Kr.: S. Filipkiewicz, H. Szczygliński 1907, [148] s.

Przekłady

7. A. Czechow: *Oświadczyń. Żart sceniczny* w 1 akcie.

Masz. w Bibl. T. Powsz. w Wwie.

OPRACOWANIA (wybór)

SBLP t. 2 (J. Malinowski).

K. Troczyński: Józef Węgrzyn w Teatrze Nowym. *Nowy Kur.* 1936 nr 136; Repertuar polski. *Nowy Kur.* 1939 nr 13, przedr. w tegoż: *Pisma teatralne*. Kr. 2001 [dot.: *Spadkobierca; Ormianin z Bejrutu.* – J. Konieczny: *Wrzesień 1939* w *dziennikach okupacyjnych pisarzy polskich*. W: *Druga wojna światowa w literaturze polskiej i obcej*. Lubl. 1994 [dot. m.in.: *Rozmowy z samym sobą*]. – S. Fita: A.G.-S. o Bolesławie Prusie. *Pozn. Stud. Polonist. Ser. Lit.* t. 7: 2000.

E.G.

GUILLEY-CHMIEŁOWSKA

Halszka
1915-1999

[...] Zmarła 27 sierpnia 1999 w Argelès-Gazost we Francji.

OPRACOWANIA

[Nota biograficzna]. *Kultura*, Paryż 2000 nr 1/2.

B.D.

GUZY Piotr

[...] W trakcie nauki w Liceum Pedagogicznym odbył kurs przysposobienia wojskowego. We wrześniu 1939 został zmobilizowany, ale nie zdołał dołączyć do swego oddziału. Po inwazji Armii Czerwonej na Polskę 17 września przekroczył granicę rumuńską w Kutach nad Czeremszą i został internowany w obozie w Slatinie w pobliżu granicy węgierskiej, skąd po dwóch miesiącach udało mu się zbiec. [...] W obozie Coëtquidan ukończył podchorążówkę. [...] Publikował fragmenty prozy w wydawanych w Paryżu *Zeszytach Literackich* (1999). [...]

TWÓRCZOŚĆ

6. Stan wyjątkowy. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 3] [Bydg.:] Bydgoska SOWA* [1981]; [B.m.w.* 1985?].

9. Zwidy na wysokościach. Powieść. Pozn.: KAW 1994, 151 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – Wywiady: Musiałem wyjąć z szafy trupa i go pogrzebać. [Rozm.] K. Krzemiński. *Śląsk* 2000 nr 2; Już nie skrzypi moja szafa. [Rozm.] M. Baster. *Śląsk* 2002 nr 7.

LP XX w. (M. Jentys).

J. Kowalewski: *Dzieje grzechu pani Tosi. Dz. Pol. i Dz. Żol.* Londyn 1990 nr 181 [rec.: Requiem dla pani Tosi]. – S. Gawliński: *Stalinizm z oddali – powieści polityczne Tomasa Stalińskiego* [S. Kisielewskiego], P.G., Andrzeja Chciuka. W tegoż: *Polityczne obowiązki*. Kr. 1993. – F. Śmieja: *Polubiłem tę moją samotność*. P.G. W tegoż: *Zbliżenia i kontakty raz jeszcze*. Kat. 2007.

B.D.

GWIŹDŹ Feliks

Krypt.: Fel. G.; Gw.; (Gw.).

[...] Syn Wojciecha Gwiźdza i Marii z domu Dusza. [...] W 1909 ożenił się ze Sławą Pruszyńską. [...] Był członkiem Polowych Drużyn Sokolich w Nowym Targu, w 1911 współorganizował Związek Drużyn Podhalańskich, został członkiem zarządu, później sekretarzem generalnym i prezesem Związku. W 1912 zamieszkał w Poroninie. Należał do PSL, w 1914 został członkiem Rady Naczelnej PSL „Piast”. [...] W czasie I wojny światowej służył najpierw w 1. Pułku Piechoty, w batalionie uzupełniającym stacjonującym w Suchoj, Bystrzycy, Bolesławiu, Noworadomsku, od lutego 1915 w stacji personalnej w Lublinie (jako zastępca oficera werbunkowego), od maja 1915 w 4. Pułku Piechoty. Pełnił funkcję oficera rachunkowego oraz dowódcy kompanii sztabowej pułku. Został redaktorem naczelnym pisma *Czwartak* (ukazało się pięć numerów) oraz pisma *Posel Legionów* (ukazały się cztery numery). W lutym 1916 został przydzielony ponownie do stacji personalnej w Lublinie. W maju tego roku odszedł na front i na stanowisku dowódcy plutonu, później adiutanta 3. batalionu 4. Pułku Piechoty walczył na Wołyniu. Chory na malarię leczył się w Lublinie i Krakowie. Po wyzdrowieniu, jesienią 1916 został oficerem werbunkowym w Janowie Lubelskim, a w grudniu tego roku zastępcą kierownika inspektoratu zaciągu w Centralnym Biurze Werbunkowym w Lublinie. Od lutego do kwietnia 1917 przebywał w 4. Pułku Piechoty w Zegrzu, latem 1917 ukończył kurs oficerski Polskiej Siły Zbrojnej (PSZ) w Zambrowie. Od września tego roku był dowódcą kompanii w ośrodkach werbunkowych PSZ w Przemysłu i Bolechowie. W 1918 został zwolniony z wojska. Prawdopodobnie jest

autorem słów popularnych piosenek żołnierskich, m.in.: „Wojenko, wojenko, cożeś ty za pani...”, „Przybyli ulani pod okienko”, „Kiedy idę przez wieś”. Po wstąpieniu do wojska w listopadzie 1918 pełnił obowiązki członka Powiatowej Komendy Uzupelnień w Warszawie, zastępcy szefa Biura Prasowego Oddziału II Naczelnego Dowództwa, oficera w dowództwie Brygady Strzelców Podhalańskich, kierował ekspozyturą Oddziału II Dowództwa Okręgu Generalnego (DOG) Kraków w Zakopanem, następnie Referatem Plebiscytowym Wydziału II Sztabu DOG Kraków w Nowym Targu. W 1920 został przeniesiony do Warszawy, gdzie pracował kolejno w Sekcji III Informacyjnej Wydziału Propagandy Oddziału Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (MSW) i w Biurze Prasowym Oddziału II Sztabu Generalnego MSW. W tymże roku ożenił się z Janiną z domu Spokorny. [...] W 1921 przeszedł do rezerwy i zamieszkał w Warszawie. Prowadził działalność kombatancką w Związku Legionistów Polskich. Wchodził w skład Zarządu Głównego Syndykatu Dziennikarzy Polskich, należał do Polskiego Związku Prasy Prowincjonalnej, Polskiego PEN Clubu oraz Towarzystwa Literatów i Dziennikarzy. [...] Od 1930 był członkiem Komisji Rewizyjnej Zarządu ZZLP. W 1933 był współzałożycielem i członkiem zarządu Warszawskiego Klubu Społeczno-Politycznego. W 1934-36 wchodził w skład Zarządu Głównego, w 1934-37 Rady Naczelnej Związku Strzeleckiego. Od 1935 był członkiem Senackiego Klubu Prac Parlamentarnych, następnie Koła Parlamentarnego Obozu Zjednoczenia Narodowego. Jesienią 1938 wycofał się z życia politycznego. [...] W grudniu 1940 został członkiem Związku Walki Zbrojnej, następnie AK. Zajmował się m.in. organizacją służby zdrowia i aprowizacji na Mokotowie i Czerniakowie. [...] We wrześniu 1944 opuścił Warszawę w grupie ewakuowanych cywilów, w końcu października tego roku zamieszkał w Krakowie. W marcu 1945 podjął działalność konspiracyjną w ramach Konwentu Organizacji Niepodległościowych, od kwietnia do lipca 1945 redagował wydawane w konspiracji pismo *Wolność i Prawda*, w związku z czym został w sierpniu tego roku aresztowany. W maju 1946 został skazany na pięć lat więzienia; kara ta została mu darowana na mocy amnestii. Po zwolnieniu z więzienia w październiku tego roku zajął się pracą literacką. Prowadził w Polskim Radiu w Krakowie m.in. cykliczną audycję pt. „Zwyrtalowa bacówka pod Wesołym Wierchem”, publikował m.in. w *Tygodniku Powszechnym* i *Przeglądzie Zielarskim*. [...] Odznaczony przed 1939 m.in. Krzyżem Walecznych, Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Niepodległości (1931), Krzyżem Oficerskim Orderu Polonia Restituta. [...]

TWÓRCZOŚĆ

5. Gody. Komedia w 1 akcie. Wyst. przez teatry Szkół Związku Teatrów Lud. w 1924.

6a. Ustąp z jednej grzędy, a wleżą ci wszędy... Napisal ... Wwa: Zarząd Główny L.O.P.P. [Liga Obrony Powietrznej Państwa 1926], 14 s.

Wydania osobne tekstów pieśni i piosenek z nutami, m.in.: Dwie pieśni do słów Feliksa Gwiżdża. [Gdy idę przez wieś; Wiosenne rano, Muz.:] S. Malinowski. Wwa: Gebethner i Wolff 1923, 8 s. – Spokojnie nam tu, spokojnie. [Muz.:] S. Malinowski. [Współtyd. z:] Pognała mnie zawierucha. [Muz.:] S. Malinowski. [Słowa:] W. Denhoff-Czarnecki pt. Dwie pieśni wojenne. Wwa: Gebethner i Wolff 1918, 5 s.

Przekłady

A. F. Schober: Podróż po Warszawie. Komedia w 3 aktach. Przel.: ... i A.B. Dostal. Wyst. Wwa, T. Bogusławskiego 1924.

2. E. Bozděch: Napoleon w szlafroku. Komedia w 3 aktach. Przel.: ... i A.B. Dostal. Wyst. też pt. Pan świata w szlafroku.

3. F. Langer: Łatwiej przejść wielbłądowi. Komedia w 3 aktach. Przel.: ... i A.B. Dostal. Egz. teatr. przekł. w Muzeum Teatr. w Wwie i Bibl. im. Raczyńskich w Pozn.

4. K. Čapek: Kobieta 339-letnia. (Sprawa Makropulos). Przel.: ... i A.B. Dostal. Wyst. też pt. Tajemnica Makropulosy. – Egz. teatr. przekł. w Muzeum Teatr. w Wwie i Bibl. T. im. J. Słowackiego w Kr.

4a. F. Langer: Z nędzy do pieniędzy. Komedia w 3 aktach. Przel.: ... i A.B. Dostal. Wyst. Łódź, T. Popularny 1935. Egz. teatr. przekł. w Muzeum Teatr. w Wwie.

5. F. Kral: Zakręt pod Rachowem. Powieść. W r. 3 błęd w nazwisku autora.

Praca redakcyjna

1. J. Machayówna: Za Polskę. Notatki z więzienia czeskiego. Wyd. ... Kr.: Gł. Komitet Plebiscytowy Spisko-Orawski 1920, 16 s.

OPRACOWANIA (wybór)

M. Smogorzewska. F.G. W tejsze: Posłowie i senatorowie Rzeczypospolitej Polskiej 1919-1939. T. 2. Wwa 2000. – M. Gałęzowski. G.F. W tegoz: Wierni Polsce. Ludzie konspiracji pilsudczykowskiej 1939-1947. Wwa 2005.

M. Pinkwart. *Dunajec* 1987 nr 19 łrec.: Zwyrtalowa bacówka pod Wesołym Wierchem.

M.K.K.

H

Hahn Wiktor

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (J. Wojnowski). – UP.

A. Klezuń: W.H. i jego fascynacje Słowackim. W tejeże: Śladami tradycji. Białystok 2004. – J. Starnawski: W.H. (1871-1959) – z uwzględnieniem okresu lubelskiego. W tegoż: Sylwetki lubelskich humanistów XIX i pierwszej połowy XX wieku. Lubl. 2004.

Handke Ryszard

[...] W 1980-2002 był przewodniczącym Stołecznego Komitetu Olimpiady Literatury i Języka Polskiego. W 1981-2000 kierował Zakładem Metodologii Literatury i Teorii Lekturny w Instytucie Literatury Polskiej UW. [...]

TWÓRCZOŚĆ

6. Walka, wojna, wojskowość. (Słownictwo pism Stefana Żeromskiego. T. 6). Kr.: Universitas 2002, 277 s.

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopismach, m.in.: Dialektyka komunikacji literackiej. W: Marksizm – kultura – literatura. Wwa 1982 s. 87-102, przedr. w: Problemy teorii literatury. Ser. 3. Wr. 1988 s. 444-456. – Wokół tożsamości science fiction. *Fantastyka* 1985 nr 4 s. 54-56, przedr. pt. Wokół tożsamości SF. W: Spór o SF. Pozn. 1989 s. 158-166. – Styl artystyczny. W: Encyklopedia kultury polskiej XX wieku. T. 2. Współczesny język polski. Wr. 1993 s. 135-145. – Fantastyka wobec transcendencji. W: *Fantastyka, fantastyczność, fantazmaty*. Gdańsk 1994 s. 9-21. – W świecie znaków. Kształtowanie kompetencji komunikacyjnej. W: *Wiedza o literaturze i edukacja*. Wwa 1996 s. 853-860.

Harasimiuk Stanisław

TWÓRCZOŚĆ

10. Trzynastu. Lubl.: KAW 1994, 204 s.
Reportaże o więźniach zamku lubelskiego w l. 1944-1954.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2025.

Harasymowicz Jerzy 1933-1999

[...] W 1990 zrezygnował z członkostwa w ZLP, po czym w 1991-93 ponownie należał do Związku. Odznaczony m.in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1988). Zmarł 21 sierpnia 1999 w Krakowie.

J.Cz.

TWÓRCZOŚĆ

3. Przejęcie kopii. [Wiersze].
W t. 3 błędny tytuł.

5. Genealogia instrumentów.

Przekł. a ng.: *Genealogy of Instruments*. [Przeł.:] G. Leach, M. Seymour. [Oakville] 1974.

5a. Muzeum. [Scenka dramatyczna]. *Dialog* 1959 nr 3 s. 88-95.

47. Erotyki. Wyd. 2 Kr.: Sponsor 1994.

49a. Czeremszanik. [Wiersze]. Łódź: Łódz. Dom Kultury 1993, 45 s.

49b. Worożycha. Dramat poetycki. *Dialog* 1994 nr 12 s. 5-46.

51. Samotny jastrząb. [Wiersze]. Łódź: WŁ 1995, 75 s.

52. Wiersze z polonin. [Wwa:] Tow. Upowszechniania Czytelnictwa 1996, 47 s.

53. Miłość w górach. [Wiersze]. Wwa: bis 1997, 63 s.

54. Srebrne wesele. [Wiersze]. Kr.: Ofic. Konfraterni Poetów 1997, 72 s.

55. Wybór liryków. Wybór i post.: L. Żuliński. Wwa: Muza 1999, 352 s.

56. Bieszczady. [Wybór wierszy]. Fot.: R. Water, Z. Water. Olszanica: Bosz 2003, 79 s.

57. Późne lato. [Wybór wierszy]. Wybrał K. Lisowski. Kr.: WŁ 2003, 82 s.

B.T.

Wybory wierszy w przekł.: a ng.: *Planting beeches*. [Przeł.] V. Contoski. New York 1975 [w t. 3 błędny tytuł]; *I live on a raft*. [Przeł.:] M. Seymour, J. Sokol. Ottawa 1994, – c z e s.: *Láska už přeletela dům*. [Przeł.] J. Pilaf. Praha 1983, – u k r.: *Rus'kij lihtar, abo Nebo lemkiw. Poeziã 1957-1999*. [Przeł.] I. Kalinec. L'viv 2003.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Skąd wyszedłem, tam wróciłem. Rozm. K. Lisowski. *Dekada Lit.* 1996 nr 4; Dom nad chmurami. Rozm.

L. Żuliński. W; L. Żuliński: *Między wierszami. Rozmowy o życiu i literaturze*. Kielce 1997; *Mówimy Karpaty, mówimy Bieszczady, a to jest przecież Bóg*. Rozm. M. Tokarz. *Fraza* 1999 nr 4; *Prawdziwa samosiejka*. Rozm. B. Salamon-Satała. W; B. Salamon-Satała: *Wielka inwentaryzacja. Rozmowy z pisarzami*. Kr. 1999.

Z. Mocarska-Tycowa: *Pieśni o Domu naszym*. (O niepodległościowym pisaniu J.H.). W *Drodze* 1979 nr 9, przedr. w teście: *Spotkania w słowie*. Tor. 1999. – J. Kornhauser: *W kraju praociów*. W tegoż: *Światło wewnętrzne*. Kr. 1984 [rec.: *Polowanie z sokolem*]. – J. Kajtoch: *Dorzeczka kultury*. W tegoż: *Nke tylko o autorach i książkach*. Bielsko-Biała 1985 [rec.: *Złockie niebo cerkiewne*]. – A. Kalliszewski: *Kraków – czynszowe Ateny*. *Pis. Lit. Artyst.* 1986 nr 5. – A. Kaliszewski: *Wiedza jesienna*. (Młt karpacki w poezji J.H.). *Odra* 1986 nr 9. – J. Piła: J.H. – poeta wyobraźni. (1933). W tegoż: *Eseje o poezji polskiej*. Wwa 1987. – S. Barańczak: *Książka Baka redivivus*. W tegoż: *Przed i po*. London 1988 [rec.: *Cudnów*]. – S. Melkowski: *Kozak Harasym*. *Akcent* 1994 nr 3/4 [rec.: *Zimownik*]. – [Samotny jastrząb] K. Lisowski: *Inna wolność poety*. Bydż. 1996, przedr. w tegoż: *Pragnienie śmierci*. Bydż. 2000. – S. Żak: *Laickie madonny*. J.H. W: *Wątek maryjny w powojennej poezji polskiej*. W: *Religijne aspekty literatury polskiej XX wieku*. Lubl. 1997. – A. Stankowska: *Autokreacja J.H. i antropologia Stanisława Czyczka*. W teście: *Kształt wyobraźni*. Kr. 1998. – E. Dąbrowska: *H, interpretacja baroku*. W teście: *Teksty w ruchu*. Opole 2001. – A. Duzinkiewicz: *„Banferia prutenorum” J.H.* – cykl powtórzony. W: *Cykl literacki w Polsce*. Białystok 2001. – J. Kajtoch: *J.H. jako poeta karpackiego pogranicza*. *Nowe Okolice Poetów* 2001 nr 2. – A. Tchórzewski: *Kronikarz polonin i barów*. W tegoż: *Z poczekalni na Parnas*. Toruń 2004. – V. Britanšskij: *Červero iz pokolenia 1956*. Grochoviak, H., Posvjatovskaja, Gřeščak. W tegoż: *Rec’ Pospolitaja poetov*. Sankt-Peterburg 2005. – W.P. Szymański: *H „na nowo odczytany”*; *Podsumowanie zieleni*; *Sentymentalne powielanie lasu*; *Wywiady Jerzego z Madonnami*. W tegoż: *Między ciemnością a światem* [rec.: *Guda*]; *Budowanie lasu*; *Podsumowanie zieleni*; *Madonny polskie*.

M.K.K.

HARTENBERG Henryk

[...] W latach osiemdziesiątych publikował wiersze m.in. w *Kulturze* (1986), *Piśmie Literacko-Artystycznym* (1986), *Odgłosach* (1986-87), *Faktach* (1987), *Miesięczniku Literackim* (1987) i *Życiu Literackim* (1987). [...]

TWÓRCZOŚĆ

10. *Etiudy wieczorne*. [Wiersze]. Wwa: PIW 1989, 122 s.

OPRACOWANIA (wybór)

H. Pustkowski: *Misterium słowa*. *Odgłosy* 1988 nr 35 [rec.: *Misterium*]. – L. Włodkowski: *H.H. (1914-1987)*. *Odgłosy* 1988 nr 3.

B.D.

HARTWIG Julia

[...] W 1929 zmarła śmiercią samobójczą jej matka, z pochodzenia Rosjanka. [...] Debiutowała w 1936 wierszem opublikowanym w szkolnym piśmie *W słońce* (nr 1), które redagowała wspólnie z Anną Kamieńską, późniejszą poetką. [...] Do 1940 mieszkała w Lublinie, następnie przez pół roku pracowała jako nauczycielka domowa w majątku Struża pod Lublinem, po czym wyjechała do Warszawy. [...] Przed wybuchem powstania warszawskiego, zagrożona aresztowaniem, wyjechała pod Lublin, a następnie do Lublina. [...] Kontynuowała studia romanistyczne na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, po czym w 1946 na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie, a od 1947 na Uniwersytecie Łódzkim. Wyszła za mąż za Zygmunta Kałużyńskiego, dziennikarza (rozwiedzeni). [...] Podczas pobytu w Paryżu (1948-50) poznała pisarza Ksawerego Pruszyńskiego; planowali małżeństwo (zginął w 1950 w wypadku samochodowym). [...] W 1987 otrzymała nagrodę kulturalną „Solidarności”. [...] Do 1993 była wiceprezesem SPP. Otrzymała wiele nagród, m.in. nagrodę Polskiego PEN Clubu za twórczość poetycką (1997), nagrodę Ministra Kultury (2002), nagrodę Fundacji im. W. i N. Turzańskich, przyznaną w Kanadzie za zasługi dla kultury polskiej (2003), nagrodę Wielkiej Fundacji Kultury (2003). W latach dziewięćdziesiątych liczne wiersze oraz przekłady poezji ogłaszała na łamach wielu czasopism literackich, m.in. w *Tygodniku Powszechnym*, *Arkuszu*, *Dekadzie Literackiej*, *Kwartalniku Artystycznym*, *Ogrodzie*, *Toposie*. W 2001-04 zamieszczała na łamach *Więzi* stały felieton pt. „Miejsce przy oknie”. W 2007 otrzymała nagrodę literacką im. W. Reymonta. Odznaczona Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (1997). [...]

TWÓRCZOŚĆ

5. *Apollinaire*. [Monografia].

Przekł. węgier.: [Przet.] I. Fejer. Wyd. nast. Budapest 2000.

6. Tomcio Paluch. [Bajka; współaut.:] A. Międzyrzecki.

Przekł. ang.: Wyst. Kansas City 1966 [inf. A. Międzyrzeckiegol].

19. *Żelazowa Wola*. [Album]. Tekst ..., zdjęcia: E. Hartwig, E. Hartwig-Fijałkowska. Wwa: Voyager 1993, [72] s.

20. *Nim opatrzy się zieleń*. Wybór wierszy. Kr.: Znak 1995, 257 s.

21. *Jak długo trwać będą dawne imiona*. [Wiersze]. Przemysł: „Gdzie indziej” 1996, 24 s.

22. *Lżejszym głosem*. Wiersze z różnych lat. Wwa: bis 1998, 79 s.

23. Zobaczone. [Wierszel]. Kr.: „a5” 1998, 80 s. Wyd. nast. tamże 1999, 100 s.

24. Przemija postać świata. [Wierszel]. Wybór: A. Janko. Wwa: Prószyński i S-ka 1999, 79 s.

25. Zawsze od nowa. 100 wierszy. Wwa: *Twój Styl* 1999, 126 s.

26. Wybór wierszy. Wwa: PIW 2000, 313 s.

27. Nie ma odpowiedzi. [Wierszel]. Wwa: Sic! 2001, 96 s.

28. Zawsze powroty. Dzienniki podróży. Wwa: Sic! 2001, 349 s. Wyd. 2 popraw. tamże 2005.

29. Błyski. [Aforyzmy, cytaty i wierszel]. Wwa: Sic! 2002, 97 s.

30. Pięć wierszy. Lubl.: Wydawn. UMCS 2002, 13 s.

31. Wiersze amerykańskie. Wwa: Sic! 2002, 83 s.

32. Mówiąc nie tylko do siebie. Poematy prozą. Wwa: Sic! 2003, 140 s.

33. Bez pożegnania. [Wierszel]. Wwa: Sic! 2004, 95 s.

34. Pisane przy oknie. [Feliety]. Wwa: Bibl. *Więzi* 2004, 189 s.

Feliety publikowane na łamach *Więzi* w 2001-2004.

35. W objęciach świata. [Wierszel]. Wybrała i wstępem opatrzyła ... Wwa: Anagram 2004, 229 s.

36. Zwierzenia i błyski. [Aforyzmy, cytaty]. Wwa: Sic! 2004, 115 s.

37. Podziękowanie za gościnę. Moja Francja. Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2006, 413 s.

Zawiera wiersze, zapiski z dziennika prowadzonego podczas pobytu w Paryżu w l. osiemdziesiątych oraz eseje dot. poezji franc.

38. Wybrańcy losu. [Wspomnienia]. Wwa: Sic! 2006, 144 s.

39. Zaulek Hartwigów. Lubl.: Brama Grodzka – Teatr NN 2006, [96 s.].

Zawiera wiersze, wspomnienia J.H. i E. Hartwiga dot. Lublina oraz fot. Lublina autorstwa E. Hartwiga.

40. Sotto quest'isola. [Wiersze. Przel.] M. Cifolletti, L. Colli, A. Janikiewicz, G. Taverna. Roma: Donzelli 2007, 166 s.

Tekst w jęz. pol. i włos.

Przekłady

5. D. Diderot: Wybór pism filozoficznych. Przel.: ... i J. Rogoziński. Wyd. 2 Wwa: De Agostini Polska; Ediciones Altaya Polska 2003.

12. G. Apollinaire: Nowe przekłady. Przel.: ... i A. Międzyrzecki. Wyd. 2 poszerz. pt. Piosenka niekochanego i inne wiersze Kr.: WL 1994, 463 s.

Tekst równoległe w jęz. pol. i franc.

13a. L. Aragon: Szafa z lustrem w pogodny wieczór. [Utwór dramatyczny]. Przel.: ... i A. Międzyrzecki. *Dialog* 1976 nr 7 s. 63-71.

21. G.A. Bürger: Przygody barona Münchhausena. Wwa: Kalliope 1996, 165 s.

22. E. Delacroix: Dzienniki. Cz. 1. (1822-1853). Przel.: J. Guze i ... Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2003, 541 s.

23. S. Plath: Poezje wybrane. Przel.: ..., J. Rostworowski, T. Truszkowska. Postł.: G. Borkowska. Wyd. 2 zmien. Kr.: WL 2004, 190 s.

Tekst równoległe w jęz. pol. i ang.

Prace redakcyjne

3. A. Ginsberg: Znajomi z tego świata. Wiersze z lat 1947-1985. Wybór, oprac. i posł. ... Kr.: *Bibl. „NaGłosu”*; Wydawn. „M” 1993, 103 s.

Tu także m.in. przekł. J.H.

4. O książce. Wybór ... Przel. Z. Kubiak i inni. Wwa: Tenten 1994, 40 s.

5. O miłości. Wybór ... Przel. A. Międzyrzecki. Wwa: Tenten 1994, 40 s.

6. O ogrodach. Wybór ... Przel. L. Lewin i in. Wwa: Tenten 1994, 40 s.

7. A. Międzyrzecki: Z dzienników i wspomnień. Wybór ... Postł.: R. Przybylski. Wwa: Sic! 1999, 335 s.

8. Dzikie brzoskwinie. Antologia poetek amerykańskich. Wybór ... Przel.: ..., S. Barańczak i in. Dod. biogr.: R. Lis. Wwa: Sic! 2003, 216 s.

9. H. Michaux: Seans z workiem oraz inne rady i przestrogi. Wybór, przekł. z franc. i posł. ... Wwa: Sic! 2003, 105 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2005. – Wywiady: Ciekawość świata. Rozm. A. Koss. *Kresy* 1997 nr 1; Rozwodu nie będzie. Z J.H. i A. Międzyrzeckim rozm. B.N. Lopieńska. W: B.N. Lopieńska: *Książki i ludzie*. Wwa 1998; Najważniejszy jest dom. Rozm. G. Leszczyński. *Kulturer* 2001 nr 1;

Sztuka patrzenia. Rozm.: K. Janowska, P. Mucharski. *Tyg. Powsz.* 2001 nr 33; Świat trzeba przefiltrować przez siebie. Rozm. P. Szewc. W: P. Szewc: *Wolność i współczucie. Rozmowy z pisarzami*. Kr. 2002; Największe szczęście, największy ból. Rozm. J. Mikołajewski. *Gaz. Wyborcza* dod. *Wysokie Obcasy* 2005 nr 12.

LP XX w. (M. Jentys).

S. Barańczak: *Pasja Dnia*. W tegoż: *Przed i po*. London 1988 [rec.: Czuwani]. – B. Latawiec: *Moralistyka, malarstwo, liryka. Kult. Niezależna* 1988 nr 42 [rec.: Obcowanie]. – Z. Bieńkowski: *Azyl*. W tegoż: *Ćwierć wieku intymności*. Wwa 1993. – [Czułość:] K. Józwiak: *Za sprawą zachwycenia*. *Kresy* 1993 nr 16; R.K. Przybylski: *Sprawa zachwycenia*. *Odra* 1994 nr 3; S. Szczęsny: *Czułość, słowo potrzebne, czyli o czytaniu wierszy J.H. Ogród* 1994 nr 4. – L. Hul: *Obcowanie z aniołami*. W: L. Hul, Z. Chojnowski, A. Kotliński: *„Co nie jest wymówione zmierza do nieistnienia”*. Olsztyn 1995. – J. Kwiat-

kowski: Dwie poezje J.H. W tegoż: *Magia poezji*. Kr. 1995 [rec.: Pożegnania; Wolne recel. – [Nim opatrzysz się zieleni!]. A. Legeżyńska: Być, czyli patrzeć. *Arkusze* 1995 nr 11; K. Lisowski: Sprzeczność jest moim żywiołem. *Nowe Książki*, 1995 nr 8; P. Matywiecki: Przeczucie i spobienie. *Res Publica Nowa* 1995 nr 7/8. – G. Pietruszewska-Kobiela: Czułe błyski. (J.H.). W: Kocham więc jestem. Częstochowa 1995. – J. Sochoń: J.H., czyli czułość. (Uwagi o nowym tomie wierszy). W tegoż: U drzwi Godot. Wwa 1995. – P. Szewc: Słodki kwiat akacji. *Rzeczpospolita* 1995 nr 109 [rec.: Nim opatrzysz się zieleni!]. – A. Nasilowska: Poezja jako sposób poznawania. *Odra* 1996 nr 5. – A. Nasilowska: „Wejść głównymi drzwiami...”. O poezji J.H. *Tyg. Powsz.* 1997 nr 28. – I. Smolka: Prawo do sprzeczności. W teście: *Dziewięć światów*. Wwa 1997. – M. Stala: Krucha nieśmiertelność; Nicosć. O jednym wierszu J.H. W tegoż: *Powrót poetów*. Kr. 1997. – A. Kowalczykowska: J.H.: „Zabawa z mgłą w Kościelisku”. W: *Poezja współczesna w szkole*. Interpretacje. Wwa 1998. – P. Łuszczkiewicz: Być poetą osobnym. *Nowe Książki*. 1998 nr 11. – [Zobaczono:] K. Biedrzycki: Samotność w ogrodzie świata. *Debiuta Lit.* 1999 nr 11/12; E. Czerwińska: Miejsca widzenia. *Tyg. Powsz.* 1999 nr 27. – J. Drzewucki: Patrz przed siebie. W tegoż: *Smak słowa*. Wr. 1999 [rec.: Czułość]. – [Zobaczono:] J. Drzewucki: Patrzeć i widzieć. *Rzeczpospolita* 1999 nr 189; tenże: *Widowisko świata*. *Mag. Lit.* 1999 nr 8/9. – Julia Hartwig. [Wstęp:] T. Korzeniowski. [Przel.] E. Kinsky, K. Dedecius, M. Lami. Kr.; Villa Decius, Arbeitsgruppe Literatur Polska 2000 1999, 23 s. [tu także fragm. utworów J.H.]. – [Zobaczono:] K. Lisowski: Żyjemy dla pamiętania. *Arkusze* 1999 nr 9; I. Misiak: Sen z naturą (i kulturą), czyli poetycka grupa J.H. *Res Publica Nowa* 1999 nr 11; E. Piechocka: Jawa i sen. *Kwart. Artyst.* 1999 nr 4; I. Smolka: Zobaczone i ofiarowane. *Więź* 1999 nr 8. – [Wybór wierszy:] K. Bienkowska: Trwać w odświętności. *Nowe Książki*. 2000 nr 11; J. Drzewucki: Litera, malarstwo, kot. *Rzeczpospolita* 2000 nr 244. – E. Ostrowski: Smak poziomki. *Gulliver* 2000 nr 4. – A. Szymańska: Niewidzialni mieszkańcy świata. *Kwart. Artyst.* 2000 nr 4. – A. Bałajewski: Powroty, rozstania. *Kresy* 2001 nr 4 [rec.: Zawsze powroty]. – [Nie ma odpowiedzi:] J. Drzewucki: Kolekcja chwil. *Rzeczpospolita* 2001 nr 257; J. Mikołajewski: Pułapka uczuć. *Gaz. Wyborcza* 2001 nr 220; C. Miłosz: O nowych wierszach J.H. *Tyg. Powsz.* 2001 nr 42. – A. Nasilowska: Poezja i podróż. *Więź* 2001 nr 7 [rec.: Zawsze powroty]. – A. Szymańska: Pamięć i wiara. *Kwart. Artyst.* 2001 nr 4 [rec.: Nie ma odpowiedzi]. – A. Zawada: Dziennik artysty z lat chłonności. *Nowe Książki*. 2001 nr 7 [rec.: Zawsze powroty]. – A. Zawada: Xenie i elegie. *Nowe Książki*. 2001 nr 11 [rec.: Nie ma odpowiedzi]. – L. Zubińska: Ile jest wart wiersz, jeśli nie spełnia cuda? *Fraza* 2001 nr 3 [rec.: Wybór wierszy]. – J. Drzewucki: Ameryka, czyli sen. *Rzeczpospolita* 2002 nr 112 [rec.: Wiersze amerykańskie]. – A. Legeżyńska: Zobaczone, przeżyte. W teście: *Krytyk jako domokrążca*. Pozn. 2002 [rec.: Zobaczono]. – P. Łuszczkiewicz: J.H. W tegoż: *Bliższe czytanie*. Kalisz 2002. – A. Nasilowska: Ameryka, kraj opowieści. *Odra* 2002 nr 11 [rec.: Wiersze amerykańskie]. – B. Pelczar: W kręgu egzystencjalnym pytań tomiku „Zobaczono” J.H. *Zesz. Nauk. Univ. Rzesz. Hist. Lit.* 2002 z. 1. – [Wiersze amerykańskie:] L. Szaruga: Inna przestrzeń. *Kwart. Artyst.* 2002 nr 3; J. Szuber: Czytając wiersze J.H. *Więź* 2002 nr 8/9 [dot. też: Nie ma odpowiedzi]; A. Szymańska: Nad urwiskiem nadziei. *Prz. Powsz.* 2002 nr 9. – P. Śliwiński: Forma znaczy format. W tegoż: *Przygody z wolnością*. Uwagi o poezji współczesnej. Kr. 2002 [rec.: Zobaczono]. – E. Dąbrowska: Mowa pełna wahań i zapytań – o sztuce poetyckiej J.H. *Jęz. Artyst.* 2003 t. 12. – A. Kaluża: J.H. i J.H., Zapisywanie siebie. Poszukiwanie podmiotu autorskiego w poezji J.H. *Jęz. Artyst.* 2003 t. 12. – [Błyski:] B. Kierc: „o Błyski o miłości droga”. *Kwart. Artyst.* 2003 nr 1; J. Napiórkowski: Smutek królówiat.

Pracownia 2003 nr 1. – E. Nikadem-Malinowska: Powiedzieć więcej. Rozważania o synestetyzmie w poezji Josifa Brudskiego i J.H. *Acta Polono-Rubencica* 2005 t. 8. – J. Drzewucki: Dokąd się spieszy ksiądz Vivaldi? *Rzeczpospolita* 2004 nr 261 [rec.: Bez pożegnania]. – W. Kaliszewski: Sztuka patrzenia. *Nowe Książki*. 2004 nr 8 [rec.: Pisane przy oknie]. – [Mówiąc nie tylko do siebie:] A. Kaluża: Tajne treści nocy. *Res Publica Nowa* 2004 nr 1; B. Latawiec: Tajny świat pośredni. *Pogranicza* 2004 nr 1. – R. Matuszewski: Nie idźmy jeszcze spać... W tegoż: *Zapiski świadka epoki*. Wwa 2004 [rec.: Nie ma odpowiedzi]. – T. Sobolewski: Kwestia tonu. *Więź* 2004 nr 8/9 [rec.: Pisane przy oknie]. – L. Szaruga: Ludzkie nieludzkie słowa. (O J.H.). W tegoż: *Wyzwanie*. (O poezji z przypisami i bez). Tor. 2004. – *Topos* 2004 nr 3/4 [tu art. nt. J.H.: T. Chomiszczak: „... Jedynie ci którzy wrośli w poezję”. J.H. alchemia przekładu; P. Dakowicz: Zobaczeni. J.H. spotkania ze zmarłymi; A. Glen: Mądrość szeptu. Notatki o „Wierszach amerykańskich” J.H.; G. Kociuba: Widzenia, sny, medytacje z morzem w tle. (O poezji J.H.); W. Kudyma: Bycie i dom; B. Malczyński: „Same szkice”. Na marginesie „Błysków” J.H.; A. Szymańska: Patrzeć aż do bólu. O szukaniu i znajdowaniu w poematach prozą J.H.; Z. Zarębianka: Czas przeszły – na chwilę nieutracony. (O poezji J.H.). – [Bez pożegnania:] T. Dąbrowski: Śmierć jest największą poetką. *Lampa* 2005 nr 3; R. Matuszewski: J.H. dowody na istnienie. *Twórczość* 2005 nr 8. – T. Nyczek: Jasno, w zachwyceniu. W tegoż: *Lektury obowiązkowe*. Kr. 2005. – K. Rodowska: Lekcja umiaru heroicznego. *Kwart. Artyst.* 2005 nr 2. – L. Zubińska: J.H. w krainie sensów. *Twórczość* 2005 nr 5 [rec.: Pisane przy oknie; Zwierzenia i błyski].

M.K.K.

HAUPT Zygmunt

TWÓRCZOŚĆ

1. Pierścien z papieru. [Opowiadania]. Wyd. nast.: [wyd. 3] Gładyszów 1997, wyd. 2 [i] krajowe popraw. tamże 1999.

Przekł. niemiec.: Ein Ring aus Papier. [Przel.] E. Kinsky. [Wstęp:] A. Stasiuk. Frankfurt am Main 2003.

3. Deszcz. [Opowiadania]. Lubl.: Wydawn. UMCS 1997, 41 s.

Wybór opowiadań w przekł. franc.: Le chardon roulant. [Przel.] A. Van Crugten, E. Destée-Van Wolder. Montricher 1999 [kontynuacja: L'anneau de papier, zob. t. 3].

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (M. Jentys). – Z.R. Wilkiewicz: Polnische Exilliteratur 1945-1980. Köln, Wien 1991.

[K. Rutkowski] A. J. Rembowski, Z.H., władca słów i pierścieni. *Kontakt*, Paryż 1986 nr 10 [rec.: Pieścić z papieru]. – D. Mazurek: Świat Z.H. *Kresy* 1990 nr 2/3. – A. Wierciński: Elementy gawędowe w prozie Z.H. W: *W kręgu baroku i barokowości*. Opole 1993. – H. Gosk: Trwanie. (Z problemów twórczości Z.H.). *Prz. Hum.* 1994 nr 4. – H. Gosk: „A gdy to wszystko zapomnę...” O znaczeniu retrospektywnej orientacji temporalnej dla utwierdzenia tożsamości „ja” w prozie Z.H. W teście: *A gdy to wszystko zapomnę... Izabelin* 1995. – A. Madyła: Krytyka a twórczość Z.H. W: *Wiadomości i okolice*. Tor. 1995. – S.W. Zajac: W poszukiwaniu formy pierwotnej. O strategii fragmentu na przykładzie „Entropii wzra-

stającej do zera" i „Złotej Hramoty” Z.H. *Fa-Art* 1995 nr 3. – B. Hadaczek: „Święta Galilea” Z.H. W: *Kresy w literaturze*. Szczec. 1996 oraz w tegoż: *Kresy w literaturze polskiej*. Gorzów Wielkop. 1999. – A. Stasiuk: Z.H. *Tyg. Pousz*. 1996 nr 26. – J. Tomkowski: „Pachtwork”, czyli o prozie Z.H. W: *Szkice o polskich pisarzach emigracyjnych*. Kat. 1996, przedr. w tegoż: *Pokolenie Gombrowicza*. Wwa 2001. – H. Gosk: *Rodzinnosc i uniwersalizm w prozie Z.H.* *Kresy* 1997 nr 3. – [Pierścień z papieru:] W. Kaliszewski: *Przymierze z przyszłością*. *Więź* 1997 nr 12; D. Kulik: *Mozaiki Seurata*. *Dekada Lit.* 1997 nr 10/11; A. Madyda: H. krajowy. *Fraza* 1997 nr 4. – A. Madyda: *Nieznane opowiadania Z.H.* *Fraza* 1997 nr 4 [dot.: Tarok; Rigor mortis; Polonez na pożegnanie ojczyzny]. – K. Masłoń: *Splot myśli i rzeźby*. *Rzeczpospolita* dod. *Rzeczpospolita i Książki* 1997 nr 6 [rec.: Pierścień z papieru]. – A. Rzymka: „Pulsujący hieroglif” – cyt. z twórczości Z.H. W: *Zmierzch świata? Olsztyn* 1997. – [Pierścień z papieru:] P. Siemaszko: *Świat zapamiętany*. *Topos* 1997 nr 4; Z. Skrok: „Porażony pamięcią”. *Literatura* 1997 nr 9; P. Śliwiński: *Pamięć, słowo, ból*. *Res Publica Nova* 1997 nr 10. – S. Zajac: *Ten „trzeci”*. Krótko o prozie Z.H. *Kresy* 1997 nr 3. – A. Czachowska: *Nieuchwytny*. *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 1998 nr 10 [rec.: Deszcz]. – J. Galant: *W poszukiwaniu straconej tożsamości*. *Polonistyka* 1998 nr 2. – M. Kłosińska-Duszczyk: *Funkcjonalizacja przestrzeni w prozie Z.H. i Czesława Miłosza*. *Kresy – Ameryka. Prz. Hum.* 1998 nr 3. – A. Madyda: *Zygmunt Haupt. Życie i twórczość literacka*. Tor.: Wydawn. UMK 1998, 172 s. *Arch. Emigracji*, t. 7. – [Pierścień z papieru:] M. Rabizobirek: *H. – nasz współczesny*. *Twórczość* 1998 nr 5; L. Szaruga: *Koniec opowieści*. *Kwart. Artyst.* 1998 nr 3. – M. Tomaszewski: *Nad Seretem*, czyli w Europie. O prozie Z.H. W tegoż: *Od chaosu do kosmosu*. Wwa 1998. – A. Madyda: *Emigracyjna biografia Z.H. W: W kręgu twórczości pisarzy emigracyjnych*. Rzeszów 1999. – A. Szeffel: *Jak – gdyby*. *Odra* 1999 nr 10 [rec.: Pierścień z papieru]. – H. Gosk: *Wątek poszukiwania tożsamości w emigracyjnej prozie polskiej*. (Na przykładzie utworów Z.H. z tomów „Pierścień z papieru”, „Szpica” oraz Leo Lipskiego „Dzień i noc”, „Piotruś”). *Prz. Hum.* 2000 nr 3. – W. Lipowski: „Dziś, przedwczoraj, wczoraj, jutro...”, czyli o ćwiczeniach pamięci Z.H. *Ruch Lit.* 2000 nr 3, przedr. *Nowy Dz.* dod. *Prz. Pol.*, Nowy Jork 2001 nr z 30 III. – S.W. Zajac: *Z.H. wędrówka do światów najmniejszych*. W: *Miniatura i mikrologia literacka*. T. 1. Kat. 2000. – S. Zajac: *Śląskie drogi Z.H.* *Śląsk* 2000 nr 5. – Z. Trysiński: *Z problematyki związków Andrzej Stasiuk – Z.H. Rekoniesans historycznoliteracki*. *Zesz. Nauk. WSP Rzesz. Hist. Lit.* 2001 z. 7. – A. Madyda: *Kim jest Nietota? O pewnej postaci z opowiadań Z.H. W: Literatura utracona, poszukiwana czy odzyskana*. Rzeszów 2003. – E. Wiegandt: *Wszystko – nic Z.H. W: Ulotność i trwanie*. Pozn. 2003. – B. Kaniewska, A. Legeżyńska, P. Śliwiński: *Pamięć, słowo, ból (proza Z.H.)*. W: *Tychże: Literatura polska XX wieku*. Pozn. 2005. – S.W. Zajac: *(Nie)spotkanie Ameryki*. Z.H. „Podróż do Louisiany”. W: *Pisarz na emigracji*. Wwa [2005]. – D. Utracka: *Intymne przestrzenie pamięci w prozie Z.H. W: Intymność wyrażona*. Kat. 2006.

HAUSBRANDT Andrzej
1923-2004

[...] W latach osiemdziesiątych nadal ogłaszał felietony, głównie w czasopiśmie *Teatr* (m.in. w 1987 cykl pt. „Mondo cane”) i *Widnokręgi* (m.in. w 1989 cykl pt. „W kręgu kultury”). W 1996-2000

(z przerwami) zamieszczał artykuły i recenzje teatralne w piśmie *Pokaz*. [...] Zmarł 24 marca 2004 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

18. *Filozofia pod psem*. [Powieść]. [Autorzy:] ... i Brysio. Posł.: T. Zaniewska. Białystok: Trans Humana 2002, 185 s.

OPRACOWANIA (wybór)

5. Bratkowski: *Teatr lekarstwem na absurd*. *Rzeczpospolita* dod. *Plus Minus* 2004 nr 80.

B.T.

HEBANOWSKI Stanisław

Krypt.: Es-ha; Este.

W 1986 została ustanowiona przez Teatr Polski w Poznaniu i władze miasta nagroda im. S. Hebanowskiego za prace przekładowe w dziedzinie dramatu.

TWÓRCZOŚĆ

2. [Teksty piosenek do:] K. Zalewski: *Oj, mężczyźni, mężczyźni*. Wyst. Pozn., T. Nowy 1958.

Przekłady i adaptacje

1. G. Flaubert: *Kandydat*. Komedia w 4 aktach. Druk fragm.: *Teatr* 1952 nr 17 s. 17-21; *Widnokrąg* 1952 nr 42.

8a. R. Devos: *Sens śmieszności*. Dialog między dwoma osobami: panem Groteskowym i panem Śmieszny. *Głos Tygodnia* 1962 nr 17.

12. P. Corneille: *Iluzja*. Komedia w 5 aktach. Egz. teatr. przekł. w Bibl. Raczynskich w Pozn.

13. F. Crommelynck: *Dziecinni kochankowie*. Sztuka w 3 aktach. Egz. teatr. przekł. w Bibl. Raczynskich w Pozn.

14. P. Beaumarchais: *Wesele Figara*. Komedia w 5 aktach. Egz. teatr. przekł. w Bibl. T. im. J. Słowackiego w Kr.

15. I. Bergman: *Milczenie*. [Utwór dramatyczny]. Przedr. w: I. Bergman: *Scenariusze*. [Wyd. 3] Wwa: WAiF 1987.

22. Sofokles: *Antygona*. [Tragedia antyczna]. Wyd. Gdańsk: *słowo/obraz terytoria* 2003, 66 s. Wyd. w 250 egz. numerowanych.

26. T. Miciński: *Termopile polskie*. [Utwór dramatyczny]. Adapt. scen. ... Nagroda redakcji pisma *Literj* Order Stańczyka w 1971.

Nadto oprac. dramaturgiczne tekstów następujących przedstawień (wg: *Almanach sceny polskiej 1944-1958*. Pod red. A. Chojnackiej. [Wwa 2001], IS

PAN, masz.): Olsztyn, T. im. S. Jaracza: H. Ibsen: Hedda Gabler. Dramat w 4 aktach. 1958. – Poznań, T. Nowy: T. Rittner: Lato. 1954; Z. Szumowski: Poznańskie „Kredowe koło”. 1967. – Poznań, T. Pol.: P. Choynowski: Ruchome piaski. Oprac.: ..., J. Zegański. 1952; R. Długosz, E. Maszewski: Bosman z bajki. 1954; A. Fredro: Damy i huzary. 1954; J. Jurandot: Takie czasy. Komedie w 3 aktach. 1954; K. Korcelli: Dom na Twardej. Sztuka w 3 aktach. 1954; Z. Nalkowska: Dom kobiet. 1954; G. Zapolska: Panna Maliczewska. 1954; Ch. Dickens: Świerszcz za kominem. 1955; A. Maliszewski: Ballady i romanse. Sztuka w 3 aktach. 1955; W. Shakespeare: Wieczór Trzech Króli. 1956; P. Weiss: Męczeństwo i śmierć Marata. 1967. – Słupsk, T. Dram.: F. Arrabal: Cmentarzysko samochodów. 1988. – Zielona Góra, T. Ziemi Lubuskiej: I. Jurgielewiczowa: Kłopot z mężczyznami. Komedie w 3 aktach. 1954; J. Iwaszkiewicz: Kochankowie z Werony. 1960; I. Kubicka, A. Zatorybówna: Ocalenie. 1961; W. Shakespeare: Król Ryszard III. 1962.

OPRACOWANIA (wybór)

SBPN (E. Nawrocka).

W. Zawistowski: U źródeł teatru S.H. *Gdań. Roczn. Kult.* 1985. – H. Dyktyńska: S.H. – karty z biografii. *Gdań. Roczn. Kult.* 1992. – M. Borkowska: Dialog w teatrze czy Anachoreci egzystencji zamilkli? *Tytuł* 1995 nr 3/4. – J. Korczak: Stulo, czyli szaman teatru. *Arkusze* 1998 nr 12. – A. Żurawski: 21 lat później o S.H. *Teatr* 2004 nr 1/2. – Teatry Stanisława Hebanowskiego. Odkrycia, powtórki, rewizje. Pod red. J. Ciechowicza, W. Zawistowskiego. Gdańsk: Tower Press; UG 2005, 263 s.

M.K.-K.

HEINTSCH Paweł

[...] Jest członkiem ZLP. Od 1999 mieszka w Domu Kapłanów Seniorów w Otwocku.

TWÓRCZOŚĆ

7a. Spacery po starym domu. [Wiersze]. Wwa: Wydawn. Zarządanie 1993, 90 s.

8. Wszystkim samotnym. Notatnik liryczny. Pośl.: T. Zaniewska. Wyd. 2 Białystok: Orthdruk 2004, 268 s.

9. Światła więcej. [Wiersze]. Białystok: Orthdruk 1995, 49 s.

10. Skansen ptaków. [Wiersze]. Białystok: Oddz. ZLP; Mazd 1997, 45 s.

11. Złowione Atlantydy. [Wiersze]. Pośl.: M. Welna. Lubl.: Nakł. autora KAW 1997, 36 s.

12. Przedmioty. [Opowiadania]. Pośl.: M. Welna. Lubl.: Nakł. autora 1998, 29 s.

13. Sto wierszy. Wybór i pośl.: K. Maliszewski. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1999, 138 s.

14. Wilki, owce i pasterze. (Reportaż z pamięci). [Pamiętniki]. Warka: Tow. Miłośników m. Warki; Muzeum im. K. Pułaskiego 2000, VI, 243 s.

15. Czas powrotu. [Wiersze]. Białystok: Książ. Podlaska im. Ł. Górnickiego 2003, 62 s.

16. Z przelomu wieków. [Wiersze]. Białystok: Orthdruk 2004, 182 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2005. – Wywiad: Tworzyć – znaczy żyć nadzieją. [Rozm.] T. Zaniewska. *Test* 1995 nr 2.

E. Zdanowicz: On zna głos. *Hejn. Martac*. 1987 nr 3 [rec.: Na tropie Jonasza]. – S. Stanik: Na służbie wieczności. *Poznań* 1991 nr 4/6. – J. Czarnota: Traktat o wieczności. *Prz. Katol.* 1994 nr 18 [rec.: Spacery po starym domu; Wszystkim samotnym]. – M. Welna: Magia P.H. *Akcent* 1994 nr 2. – Z. Łączkowski: „... istotą sztuki jest dusza, wyrażająca się w stylu”. W tegoż: Wolność nie zniewolona, czyli Spacerkiem przez sacrum i profanum. Wwa 1997. – J. Mackiewicz: *Test* 1997 nr 1 [rec.: Światła więcej]. – A. Piwkowska: Źródła nadziei. *Nowe Książ.* 1999 nr 12 [rec.: Sto wierszy].

B.D.

HELSZTYŃSKI Stanisław

TWÓRCZOŚĆ

1. Bohater Warszawy. Książd kapelan Ignacy Skorupka (1893-1920). [Wyd. 4] Wołomin: [b.w.] 2001, 53 s.

12. W piastowskich grodach Pomorza Zachodniego. Wyd. 2 uzup. i popraw. Przedm. i oprac.: M. Frankel. Szczec.: Wydawn. AP 1995, 92 s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (J. Wojnowski). – BUP (Suplement). – SBLP t. 3 (J. Starnawski).

[Kronika rodziny:] J. Dużyk: Od Szekspira do Przybyszewskiego. O S.H. *Zycie Lit.* 1987 nr 41; A. Jodłowska: Znad Obry w wielki świat. *Nowe Książ.* 1987 nr 7/8. – A. Marciniak: Wielkopolskie sentymenty S.H. *Kron. Wielkop.* 1994 nr 2. – Stanisław Helsztyński – pisarz – regionalista. Materiały z konferencji naukowej, Grabonóg: Muzeum im. E. Bojanowskiego 1998, 65 s. *Grabonowski Zap. Region.* 1999 t. 9 [zawartość: J. Dworzaczekowa: Warsztat historyczny powieści S.H. „Uczeń Amosa”; A. Marciniak: Zbiory S.H. w Archiwum PAN w Poznaniu jako dokumentacja życia i twórczości Profesora; R. Taborski: S.H. jako badacz Młodej Polski; B. Wysocka: S.H. jako regionalista. – nadto: Z korespondencji regionalnej S.H.]. – D. Rott: Realla historyczne powieści S.H. „Uczeń Amosa. Opowieść o Janie Amosie Komenskim”. W: *Czasy potopu szwedzkiego w literaturze polskiej*. Kat. 2000.

B.D.

HEMAR Marian

Pseud., wspólnie z Julianem Tuwimem: Dr Pietraszek i prof. Praszek; Dr Ptaszek i Pietraszek; J. Kowalski i M. Zaleski; Korek i Amorek; Szwagier i Pociotek; Twardziółch i Mieciusz, – wspólnie z Gustawem Baumritterem (pseud. Andrzej Włast) i J. Tuwimem: Fik, Mik i Optyk.

[...] Od 1921 pisał teksty kabaretowe dla lwowskich teatrzyków literacko-artystycznych Ul i Bagatela. [...] W 1936 ożenił się z Marią Modzelewską, aktorką (rozwód w 1939). [...] W 1946-53 wspólnie z Tymonem Terleckim był kierownikiem wydawnictw Stowarzyszenia Pisarzy Polskich w Londynie. [...]

TWÓRCZOŚĆ

3a. A tymczasem pod łóżkiem. Rewia. [Współaut.:] J. Tuwim. Praprem. Wwa, T. Qui pro Quo 1926.

3b. Kiedy panienki idą spać. Rewia. [Współaut.:] J. Tuwim, [G. Baumritter] A. Włast. Praprem. Wwa, T. Qui pro Quo 1926.

6a. Czy Anna jest panna. [Scenopis rewii; współaut.:] J. Tuwim. Praprem. Wwa, T. Qui pro Quo 1928. Druk w: J. Tuwim: Kabaretiana. Wwa 2002 s. 381-416.

Współautorstwo M.H. M. Stepień określa jako prawdopodobne. Zob. Kabaretiana, s. 503.

8a. MSZ, czyli pamiętaj o mnie. [Współaut.:] J. Tuwim. Praprem. Wwa, T. Qui pro Quo 1929.

8b. Dokoła Bartel. Rewia. [Współaut.:] J. Tuwim. Praprem. Wwa, T. Qui pro Quo 1930.
Autorzy podp.: Dr Pietraszek i prof. Ptaszek.

9. Parada gwiazd. Rewia w 2 aktach 20 obrazach. [Współaut.: G. Baumritter] A. Włast, [S. Biernacki] T. Stach, [A. Slonimski] Prorok. Praprem. Wwa, T. Morskie Oko 1930.
M.H. podp.: emar.

11a. [Piosenki do:] Piękna Galatea. Opera komiczna w 3 aktach. Libretto i numery satyryczne: J. Tuwim. [Muz.:] E. von Suppé. Praprem. Wwa, T. Banda 1931.

12. Firma. (Komedia w 3 aktach).

Adapt. radio wa: Radio (Wwa) 1933.

15a. W starej Bandzie diabeł pali. Rewia w 18 obrazach z prologiem. [Współaut.:] B. Horowitz, A. Slonimski, [J. Tuwim] dr Pietraszek. Praprem. Wwa, Zespół Bandy w kinie Hollywood 1934.

17a. Warszawa w kwiatach. Wielka rewia majowa w 14 obrazach. [Współaut.:] F. Járosy, J. Jurandot, E. Schlechter, K. Tom, J. Tuwim, K. Wiehler. Praprem. Wwa, T. Qui pro Quo 1935.

19a. Ogród rozkoszy, 6. program. [Rewia; współaut.:] A. Slonimski. Praprem. Wwa, Cyrulik Warsz. 1936.

19b. Cabaretissimo. Karnawał literacki w 14 obrazach. [Rewia; współaut.:] A. Slonimski, J. Tuwim. Praprem. Wwa, Cyrulik Warsz. 1937.

20a. Przy zamkniętych drzwiach. Rewia satyryczna w 21 obrazach. [Współaut.:] J. Jurandot,

Ś. Karpiński, A. Slonimski. Praprem.: Wwa, T. Cyrulik Warsz. 1938.

20b. Pakty i fakty. Rewia polityczna. [Współaut.:] [G. Baumritter] A. Włast, J. Jurandot, J. Tuwim. Praprem. Wwa, T. Ali Baba 1939.
Praprem. odbyła się 1 IX 1939.

28. Cud biednych ludzi. Przedr. zob. poz. **73**.

38. Kroki na schodach. Przedr. zob. poz. **73**.

58. Dzwony z Czeremoszy. Przedr. zob. poz. **73**.
W t. 3 błędny tytuł.

61. Pierwiastek z minus jeden czyli Najpiękniejszy dzień w życiu. Przedr. zob. poz. **73**.

62. Awantury w rodzinie. Książki, książki, książki. Autorzy. Aktorzy. Przedstawienia w teatrze. Przemówienia. Zagajania. Pożegnania z przyjaciółmi. Wspomnienia. Notatki. Kable z Ameryki. Świstki z podróży. Klótnie. Dąsy. Spory. Pretensje. Przeprosiny. Przez 25 lat. Wyd. nast.: [wyd. 2] Londyn: Pol. Fundacja Kult. 1994; wyd. 2 [!] pt. Awantury rodzinne. Londyn: Caldra House 1994.

63. Piękna Lucynda. Przedr. zob. poz. **73**.

Pełny tytuł: Piękna Lucynda. Komedia z muzyką według wystawionej w Warszawie w roku 1765 sztuki Józefa Białowskiego „Natręci”. Teksty piosenek ... Muzyka ... Druk w: M. Hemar: Pięć sztuk scenicznych [poz. 73] s. 185-257 + nuty.

67. Chlib kulikowski. Wiersze, satyry, piosenki. Wyd. 2 [właśc. 3] Londyn: Pol. Fundacja Kult. 2000.

71. Liryki, satyry, fraszki. Wiersze do druku zebrala W. Majewska. Londyn: Pol. Fundacja Kult. 1988, X, 366 s. Wyd. nast. tamże 1990.

W t. 3 brak 1 wyd.

71a. Kalendarz Mariana Hemara. Londyn: Pol. Fundacja Kult. [1990?], 14 s.

73. Pięć sztuk scenicznych. Przedm.: A. Wolek. Londyn: Pol. Fundacja Kult. 1994, XVI, 301 s.
Zawiera utwory: poz. 28, 38, 58, 61, 63.

74. Za dawno, za dobrze się znamy... Piosenki i skecze. Do druku przygot. W. Majewska, A. Mieszkowska. Londyn: Pol. Fundacja Kult. 1997, 327 s.

75. Dom jest daleko, Polska wciąż jest blisko. Wybór wierszy i piosenek. Wybór i układ: A.K. Kunert. Wwa: Świat Książki 2000, 269 s.

76. Moja przekora. Satyry polityczne z lat 1943-1971. Wybór i oprac.: A.K. Kunert. Kr.: WL 2001, 243 s.

77. Poezje zebrane. Wrzesień 1939 - maj 1945. Oprac. i wstęp: A.K. Kunert. Łomianki: LTW 2006, 543 s.

Wydania tekstów piosenek z nutami: Sam mi mówiesz. Tango. Muz.: J. Petersburski. Wwa: I. Rzepecki [1929], [4] s. Wyd. 2 Wwa; Gebethner i Wolff [1930]. - Gdyby szczęście przyszło dziś... Walc.

Muz.: H. Wars. Wwa: I. Rzepecki 1935, [4] s. – Piosenka o dwóch miastach. W: W. Budzyński: Kochajmy się. Rewia w 2 częściach w 15 obrazach. [B.m.w. ok. 1940], [12] s., – nadto wydania pod pseud. Harryman licznych tekstów piosenek (przypisywanych wcześniej J. Tuwimowi) z nutami: Wexselek. [Muz.:] K. Teski. Wwa: Lira Pol. [ok. 1925], 3 s. – Ja chciałabym właśnie! [Muz.:] J. Boczkowski. Wwa: Q.p.Q. [Qui pro Quo] 1926, 4 s. Wyd. nast. Wwa: I. Rzepecki [ok. 1930]. – Aj – Aj – Aj! Ballada rycerska. [Muz.:] O. Perez Freire. Wwa: J. Altschuler 1927, 4 s. – Król Kawy. Operetka w 3 aktach (tu piosenki: Kocham cię; Dla nas jest ta noc; To jest nasz kochanek. [Muz.:] A.T. Müller). Lw.: G. Seyfarth [1927], 5 + 3 + 5 s. – Czy Anna jest panna? [Muz.:] F. Raymond. Wwa: J. Altschuler 1928, [3] s. – Czarne oczy. Tango. [Muz.:] A. Gold. Wwa: Gebethner i Wolff 1929, 3 s. Wyd. nast.: wyd. 2-10 tamże 1929; Wwa: F. Grąbczewski 1930; Wwa: I. Rzepecki [1930]. – Ja i żonka ma. [Muz.:] J. Petersburski. Wwa: Gebethner i Wolff 1929, 3 s. Wyd. nast.: Wwa: F. Grąbczewski [1929]; Wwa: I. Rzepecki [1930]. – Mały gigolo. Czarujące tango z teatru „Qui pro Quo” [znane też pt. Bądź zdrow, mały mój gigolo. Muz.:] L. Casuci. Wwa: L. Altschuler 1929, 3 s. Wyd. nast. tamże 1930, 1931. – Ostatni liść. [Muz.:] W. Schmidt-Gentner. Wwa: J. Altschuler 1929, 3 s. – Dlaczego pani taka jest niegrzeczna? [Muz.:] T. Kwieciński. Wwa: Q.p.Q. [Qui pro Quo] [ok. 1930], 3 s. – Ewentualnie może pani ze mną. [Muz.:] J. Boczkowski. Wwa: Q.p.Q. [Qui pro Quo] [ok. 1930], 3 s. – Zanim zdradzisz mnie. [Muz.:] W. Rosen. Wwa: J. Altschuler 1930, 3 s. – Żebyś ty wiedziała. [Muz.:] F. Melodyst. Wwa: Nowa Scena 1933, [3] s. To samo niebo. [Muz.:] J. Rixner. Wwa: J. Altschuler 1937, [3] s.

Przekłady i adaptacje

(dane o masz. poz. 2, 7, 17, 20, 26 wg: P. Mitzner: Biblioteka Teatru Powszechnego w Warszawie. *Pam. Teatr.* 1981 nr 1/2 s. 169-176)

2. A. Hopkins, G.M. Watters: Artyści. Sztuka w 3 aktach. Przel. S. Kuszelewska. Przeróbka scen. ... Masz. w Bibl. T. Powsz. w Wwie.

4a. Rozmowa Skida z Ackermanem. [Słuchowisko; fragm. sztuki: A. Hopkins, G.M. Watters: Artyści [poz. 2]]. Oprac. ... Radio (Wil.) 1930.

7. C. Grey, G. Newman: Jim i Jill. Komedia muzyczna. Muz.: K. Ellis, R. Meyers. Przel. ... Masz. w Bibl. T. Powsz. w Wwie.

17. A. Goltz, E. Goltz: Podwójna buchalteria. Przeróbka z piosenkami ... W l. 3 błędny tytuł. – Masz. w Bibl. T. Powsz. w Wwie.

20. R. Benatzky, P. Morgan: Jaś u Raju bram. Komedia muzyczna w 5 obrazach. Przel. ...

362 Masz. w Bibl. T. Powsz. w Wwie.

26. P. Schurek: Muzyka na ulicy. Komedia muzyczna w 3 aktach. Przekł. i przeróbka pol. ... Oprac. J. Sassman. Muz.: W. Meisel i in. Insc.: J. Warnecki. Powst. przed 1939.

Masz. w Bibl. T. Powsz. w Wwie.

OPRACOWANIA (wybór)

S. Kossowska: Teatr H. W tejsze: Mieszkam w Londynie. Londyn 1994. – Teatr i dramaty polskiej emigracji 1939-1989. Poznań 1994 ltu m.in.: E. Stepan: Polskie teatry dramatyczne w Wielkiej Brytanii w latach 1947-1960; I. Sławińska: „Cud Biedaka” M.H. („Poor Man's Miracle”). – J. Godlewska: Galkiewicz, co wiemy o Hemarze? *Nowe Książ.* 1997 nr 8 [rec.: Za dawno, za dobrze się znamy...]. – J. Bil: Poetycki świat Hemara. (Wybrane zagadnienia z twórczości Mariana Hemara). Wr.: Sudety 1998, 150 s. – B. Hadaczek: Lwów w poetyce M.H. W tegoż: Kresy w literaturze polskiej. Gorzów Wielkop. 1999. – A. Dunin Michałowska: M.H. „Dwaj panowie B.”. W: *Dramat polski. Cz. 2. Gdańsk* 2001. – I. Kiec: Jestem z zawodu hodowcą piosenek. W tejsze: Wyrzędał teatru w ręce błazna i arlekina... czyli o kabarecie. Poznań 2001. – A. Lam: Poezja M.H. W tegoż: Inne widzenie. Wwa 2001. – A. Mieszkowska: Marian Hemar od Lwowa do Londynu. Szkic do biografii artysty. Londyn: Pol. Fundacja Kult. 2001, 254 s. – R. Nowotarska: Arcymistrz fraszki i kabaretu. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2001 nr z 19 X. – I. Seiffert: Piosenki lwowskie w „Za dawno, za dobrze się znamy...”. W: *Od romantyzmu do współczesności*. Wr. 2002. – E. Kotarska: Władza Hemarem władza. *Gaz. Wbyrcza* dod. *Wysokie Obcasy* 2003 nr z 15 V. – M. Szydłowska: Dzieje pewnej przyjaźni. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2003 nr z 15 VIII [dot. przyjaźni z B. Jasińskim]. – I. Seiffert: Elementy polszczyzny kresowej w zbiorze „Chlib kulikowski” M.H. *Rozpr. Komis. Jęz. Wroc. TNi*. 30: 2004. – S. Wujastyk: Jak Hemar zniszczył Związek Sowiecki. *Tor.: UMK, Arch. Emigracji* 2004, 26 s. – Poezja polska na obczyźnie. Rzeszów 2005, passim. – A. Wiczorek: Śmiech, śmierć, granica. O poezji emigracyjnej M.H. W: *Pisarz na emigracji*. Wwa [2005]. – Dwugłos o książce M.H. „Poezje zebrane. Wrzesień 1939 – maj 1945”. B. Dorosz: Inny H. – oczami historyka; J. Zieliński: Homer, Humor. *Her Armeńczyk. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2006 nr z 14 VII. – A. Mieszkowska: Ja, kabareciarz. Marian Hemar – od Lwowa do Londynu. Wwa: Muza 2006, 389 s. – M. Szydłowska: H. we Lwowie. *Odra* 2006 nr 5. – F. Śmieja: Hemarowe odyseje. W tegoż: *Zbliżenia i kontakty raz jeszcze*. Kat. 2007.

E.G.

HEN Józef

[...] W 1997 został członkiem Rady Stowarzyszenia ZAiKS. W 1999 otrzymał nagrodę specjalną ZAiKS-u za całokształt twórczości oraz w uznaniu wieloletniej działalności społecznej na rzecz Stowarzyszenia, [...]

TWÓRCZOŚĆ

14. Nikt nie woła. Powieść. [Wyd. 2] Kr.: WL 1990, 342 s.

20. Kwiecień. [Powieść]. Wyd. 6 Wwa: Ypsilon 2000.

37. Mgiełka. [Opowiadania].

Wyd. osob. opowiadania Mgielka: [Wyd. 2] Wwa: Iskry 2000.

38. Prawo i pięść. (Sztuka w 3 odsłonach). Praprem. Grudziądz, T. Ziemi Pomor. 1984. Por. poz. 68.

49. Ja, Michał z Montaigne. [Monografia]. [Wyd. 4] Wwa: Prószyński i S-ka 1999.

Przekł. r. c. z. s.: Ja, Michel de Montaigne. [Przel.] H. Stachová. Praha 1990 [w t. 3 błędny rok wyd.].

50. Zagadkowy Arre. [Powieść]. [Wyd. 2] Wr.: Siedmioróg 2000.

55. Milczące między nami. [Powieść]. Wyd. 4 nowe Wwa: Jeden Świat 2004.

Adapt. r. a. d. i. o. w. a: Adapt.: I. Wiśniewska. Radio 1985.

57a. Crimen. Scenariusz serialu telewizyjnego na podstawie własnej powieści [por. poz. 44]: ..., H.J. Schoen. TV 1988.

62. Nowolipie. [Wspomnienia].

Przekł. r. c. z. s.: Nowolipie. Eine jüdische strasse. [Przel.] R. Matwin-Buschmann. Leipzig 1996.

64. Popołudnie kochanków. [Utwór dramatyczny]. Praprem. Wwa, T. Pol. 1994.

65. Odejście Afrodyty. [Powieść]. Wwa: *Twój Styl* 1995, 389 s.

66. Najpiękniejsze lata. [Wspomnienia]. Londyn: Aneks 1996, 188 s.

67. Niebo naszych ojców i inne opowiadania. Wwa: Nakł. autora 1997, 285 s.

Wybór opowiadań z l. 1948-1996.

68. Prawo i pięść. [Powieść]. Izabelin: Świat Lit. 1997, 155 s. Por. poz. 28, 29, 38.

69. Błazen – wielki mąż. Opowieść o Tadeuszu Boyu-Zeleńskim. Wwa: Iskry 1998, 327 s. Wyd. nast. tamże: 1998, 2002.

70. Błahostka. [Utwór dramatyczny]. TV 2000.

Adapt. autorska opowiadania druk. w *Gaz. Wyborczej*.

71. Mira L. [Opowiadanie]. Lubl.: Wydawn. UMCS 2000, 64 s.

72. Nie boję się bezsennych nocy... z książki trzeciej. [Pamiętniki]. Wwa: Czyt. 2001, 332 s. Zob. poz. 57, 63.

73. Mój przyjaciel król. Opowieść o Stanisławie Augustcie [Poniatowskim]. Wwa: Iskry 2003, 541 s.

74. Bruliony Profesora T. [Powieść]. Wwa: PIW 2006, 293 s.

Opowiadania w przekł. r. o. s.: Dymka. [Przel.] I. Kiseleva i in. Lublin – Moskwa 2004.

Przekłady i adaptacje

11. Obcy w domu. Scenariusz widowiska teatralnego na podstawie powieści M. Waltariego pt. *Obcy przyszedł na farmę...* TV 1985.

12. Stara baśń. Kiedy słońce było bogiem. Scenariusz filmowy: ..., J. Hoffman na podstawie powieści J.I. Kraszewskiego. Ekran. 2003.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – Wywiady: W szkole uczuć – bez zmian. Rozm. M. Łukasiewicz. *Nowe Książ.* 1995 nr 11; Wędrowalem szlakami mało znanymi. Rozm. M. Łukasiewicz. *Literatura* 1997 nr 2; Racjonalista z fantazją. Rozm. E. Likowska. *Prz. Tyg.* 1998 nr 44; Boy nie potrzebuje alibi. Rozm. P. Goźliński. *Gaz. Wyborcza* dod. *Magazyn* 1999 nr 3; Szkoła czasu na żal. Rozm. M. Fox. *Śląsk* 1999 nr 6; Niczyj. Rozm. W. Kalcicki. *Gaz. Wyborcza* dod. *Gaz. Książki* 2003 nr 11.

LP XX w. (W. Maciąg).

[Odejście Afrodyty:] Z. Bauer: Odejście Galatei. *Nowe Książ.* 1995 nr 11; P. Przywara: Miłość kliniczna. *Twórczość* 1996 nr 2. – Z. Bauer: Nieludzki czas nad ludzką ziemią. *Nowe Książ.* 1997 nr 6 [rec.: Najpiękniejsze lata; Niebo naszych ojców i inne opowiadania]. – L. Żuliński: H. własnym sumptem. *Wiad. Kult.* 1997 nr 9 [dot.: Niebo naszych ojców i inne opowiadania]. – J. Rurański: Nowolipie!... Nowolipie!... W tegoż: Nie tylko o literaturze. Piotrków Trybunalski 1998 [rec.: Nowolipie]. – A. Zawada: Obrona Boya albo pochwała osobności. *Nowe Książ.* 1999 nr 6 [rec.: Błazen – wielki mąż]. – K. Zielińska: Kazali chwili o sobie pamiętać... Wykraczanie poza czas teraźniejszy w „Nowolipiu” J.H. *Stud. Kiel. Ser. Filol.* 2000 nr 2. – L. Żuliński: Boy to jest nasz ostatni. *Twórczość* 2000 nr 4 [rec.: Błazen – wielki mąż]. – J. Abramowska: J.H. – biografia empatyczny. W: Maski współczesności. Wwa 2001. – Z. Chojnowski: Naczynie pisarskiej próżności. *Nowe Książ.* 2001 nr 9 [rec.: Nie boję się bezsennych nocy... z książki trzeciej]. – T. Błażejowski: Powieść pseudojarmarczna. („Crimen” J.H.). *Rocz. Przemys.* 2002 z. 1. – Z. Ładyga: O Tadeuszu Boyu-Zeleńskim nowa powieść; Szlachcic, wieża i człowiek. W tegoż: *Kultura i światopogląd*. Wwa 2002 [rec.: Błazen – wielki mąż; Ja, Michał z Montaigne]. – [Mój przyjaciel król:] M. Zajac: Sztuka odlewania w brązie. *Tyg. Powsz.* 2003 nr 49; J. Czubaty: Król i jego przyjaciel. *Nowe Książ.* 2004 nr 2; L. Gruszczyński: Dwie biografie króla. *Tygiel Kult.* 2004 nr 1/3; M. Radziwon: Oto król. *Gaz. Wyborcza* 2004 nr 126. – M. Orski: Miłość i rewolucja. *Nowe Książ.* 2006 nr 9 [rec.: Bruliony Profesora T.].

J.Z.

HENNELOWA Józefa

[...] Artykuły publicystyczne oraz fragmenty prozy ogłaszała m.in. w wydawnikach poza cenzurą czasopiśmamiach *Miesięcznik Malopolski* (1983), *Obecność* (1984), *Przegląd Polityczny* (1985), *Vacat* (1985), *Promieniści* (1986, 1988), *Ogniu* (1987). [...] Nadal była członkiem zespołu redakcyjnego *Tygodnika Powszechnego* i autorką stałego cyklu felietonów pt. „Z domu i nie tylko” (do 1996), następnie rozpoczęła nowy cykl „Votum separatum”. [...] W 2002 otrzymała medal „Zasłużony dla Tolerancji”, przyznawany przez Fundację Ekumeniczną „Tolerancja”. [...]

TWÓRCZOŚĆ

5. Votum separatum. Publicystyka 1982-1999. Wybór: A. Romanowski. Przedm.: J. Woźniakowski. Kr.: Universitas 2000, 320 s.

6. Bo jestem z Wilna... Z... rozmawia Roman Graczyk. Kr.: Znak 2001, 214 s.

7. Niedowiarstwo moje. Refleksje religijne. [Szkice publicystyczne]. Kr.: Znak 2002, 148 s.

Prace redakcyjne

5. Nasze sprawy rodzinne. Oprac.:... i M. Skwarnicki. Kr.: Znak 1990, 512 s.

6. J. Turowicz: Kościół nie jest łodzią podwodną. Wybór publicystyki z lat 1964-1987. Wybór i red. ... Kr.: Znak 1990, 418 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – Wywiady: zob. *Twórczość* poz. 6 oraz: Z Wilna na Wiślną. [Rozm.] T. Fiałkowski. *Tyg. Powsz.* 1998 nr 23; „Rzadko na moich wargach”. [Rozm.] R. Graczyk. *Tyg. Powsz.* 2000 nr 14; *Obcość i przywiązanie*. [Rozm.:] A. Mateja i A. Sabor. *Tyg. Powsz.* 2005 nr 14.

L. Stomma: Kawał serca. *Polityka* 1994 nr 15. – M. Grochowska: J.H. Umiejętność dotykania ziemi. *Gaz. Wyborcza* dod. *Wysokie Obcasy* 2000 nr 12. – [Bo jestem z Wilna...:] A. Poprawa: Pojedyncze i publiczne. *Nowe Książ.* 2001 nr 6; A. Romanowski: Wiara i Wilno. *Tyg. Powsz.* 2001 nr 11. – E. Mucha: Świadcstwo wiary. *Prz. Powsz.* 2003 nr 3 [rec.: Niedowiarstwo moje]. – A. Romanowski: Zjawisko: H. *Gaz. Wyborcza* 2005 nr 76.

B.D.

HERBERT Edwin

[...] Był jednym z twórców powstałej w 1932 w Poznaniu grupy literackiej Klub Poetów „Prom”, a także jej nieregularnie wydawanego organu *Prom* (1932-33, 1935-38), który okresowo współredagował z Eugeniuszem Morskim (1932 nr 4 – 1936/37 nr 10), oraz serii *Biblioteka Promu*. [...] Po wybuchu II wojny światowej do 1940 pracował w Wojewódzkim Szpitalu dla Psychicznicy i Nerwowo Chorych w Choroszczy pod Białymstokiem, a następnie w Miejskim Szpitalu im. Jana Bożego w Lublinie. [...] W 1958 reaktywował wraz z niektórymi członkami przedwojennego Promu działalność grupy pod nazwą Nowy Prom. [...] Przez wiele lat wchodził w skład komitetu redakcyjnego miesięcznika *Zdrowie i Trzeźwość*. [...]

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (M. Jentys).

W. Wiczak: Edwin Wojciechowski (E.H.). *Gaz. Wyborcza* dod. *Gaz. Pozn.* 2004 nr 179.

A.Sz.

HERBERT Zbigniew 1924-1998

[...] W 1961 otrzymał nagrodę Pierścienia i tytuł Księcia Słowa, przyznane przez Radę Naczelną ZSP. Około 1965 został członkiem Akademii für Spra-

che und Dichtung w Darmstadt. [...] W 1969 przebywał w Berlinie jako stypendysta fundacji Forda. [...] Był członkiem American Academy i Institute of Arts and Letters (od 1990) oraz Academy of Arts and Sciences (od 1993) w Stanach Zjednoczonych. W latach dziewięćdziesiątych ogłaszał utwory i artykuły m.in. w *Tygodniku Solidarność*, *Czasie Krakowskim*, *Życiu*, dodatku *Rzeczpospolitej* pt. *Plus Minus*. Za twórczość literacką otrzymał wiele nagród, m.in. Złoty Mikrofon, za wybitne osiągnięcia w dramaturgii radiowej (1993), nagrodę specjalną i tytuł Księcia Poetów, przyznane przez kapitułę poetów przy Oddziale Warszawskim ZLP (1994); nagroda i tytuł nieprzyjęte), nagrodę im. T.S. Eliota, przyznaną przez amerykańską Ingersoll Foundation działającą przy Rockford Institut (1995), nagrodę Instytutu Józefa Piłsudskiego w Nowym Jorku, przyznaną z Funduszu im. J. Łojka (1995), Nagrodę Wielką Fundacji Kultury (1996), nagrodę literacką miast partnerskich Torunia i Getyngi im. S.B. Lindego (1997). Zmarł 28 lipca 1998 w Warszawie. Pośmiertnie odznaczony Orderem Orła Białego (1998; order przyjęty przez żonę – Katarzynę Herbertową i siostrę – Halinę Herbert-Zebrowską dopiero po powrotnym przyznaniu w 2007) oraz wyróżniony nagrodą Ministerstwa Kultury i Sztuki.

W 1998 ufundowane zostało przez członków Zarządu m. Szczecina stypendium im. Z. Herberta (dla młodych poetów). Od 2000 organizowany jest w Kołobrzegu doroczny Ogólnopolski Przegląd Twórczości Z. Herberta – Herbertiada; od 2004 odbywa się Warszawski Festiwal Poezji im. Z. Herberta.

TWÓRCZOŚĆ

1. Jaskinia filozofów. [Dramat w 3 aktach]. TV 1996.

Prze k l. c z e s.: Jeskyně filozofů. [Przeł.:] V. Dvořáčková, I. Lexová. Praha 1994.

2. Struna światła. [Wiersze]. Wyd. nast.: wyd. 2 przejr. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1994, tamże 1997.

3. Hermes, pies i gwiazda. [Wiersze i proza poetyczna]. Wyd. 2 popraw. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1997.

6. Rekonstrukcja poety. [Utwór dramatyczny]. *Prze k l. a n g.*: Reconstruction of a poet. [Przeł.] A. Czernawski. Druk w: Frontiers. London 1994.

7. Lalek. Sztuka na głosy. TV 1999.

8. Studium przedmiotu. [Wiersze]. Wyd. 2 popraw. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1995.

9. Barbarzyńca w ogrodzie. Wyd. nast.: [wyd. 7] przejr. i popraw. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1995; Wwa: Czyt. 1998, tamże: wyd. 2 w tej edycji 2000, wyd. 3 2002; Wwa: Fundacja Zesz. *Lit.* 2004.

W t. 3 w wyd. 2 (II popraw. z 1988 błędne miejsce wyd.: właśc.: Vanves.

Przekł.: bułg.: Varvarin v graninata. [Przel.] V. Dejanova. Sofija 2000. – franc.: Un barbare dans le jardin. [Przel.] J. Lajarrige, L. Dyèvre. [Wstęp:] A. Zagajewski. Monako; [Pari:] 2000. – hebr.: Barbari ba gan. [Przel.] M. Wiórek-Stankiewicz. [Przedm.] D. Weinfeld. Yerúšálam 2004. – h o l e n d.: Barbaar in de tuin. Literaire schetsen. [Przel.] K. Lesman. Amsterdam 1995. – niem.: Ein Barbar in einem Garten. [Przel.] W. Tiel, K. Staemmler. Wyd. 3 [!] Frankfurt am Main 1995, tamże: 1996, 1997; przekł. szkiców: O albigensach, inkwizytorach i trubadurach; Obrona Templariuszy pt. Opfer der Könige. Zwei Essays. [Przel.] K. Staemmler. Frankfurt am Main 1996, tamże 1999. – r o s.: Varvar v sadu. [Przel.] L. Cyvjan. Sankt-Peterburg 2004. – s e r b.-c h o r w.: Varvarin u vrtu. [Przel.] P. Vujičić. Beograd 1990. Wyd. nast. tamże 2006. – s ł o w a c.: Barbar v záhrade. [Przel.] K. Chmel. Wyd. łącznie z przekł. Martwa natura z wędzidłem [poz. 28] i Labirynt nad morzem [poz. 17a] pt. Barbar v záhrade. Bratislava 2005. – s ł o w e n.: Barbar v vrtu. [Przel.] J. Unuk, J. Šušter-Galos. Ljubljana 2003.

12a. Dotknąć rzeczywistości. [Słuchowisko]. Powst. 1966. Druk [w oprac. B. Toruńczyk; tekst odnalazł H. Citko] *Zesz. Lit.* 2004 nr 3 s. 7-31. Radio 2004.

Tekst napisany dla niem. radia WDR w Kolonii, na zamówienie K. Dedeciusa.

Przekł. niem.: Die Wirklichkeit zu berührung. [Przel.] K. Dedecius. Druk w: Ein Gedicht und sein Autor. Berlin 1967.

14. Napis. [Wiersze]. Wyd. 2 Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1996.

15. Dramaty. Wyd. 2 poszerz. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1997, 167 s.

Wyd. 2 poszerz. o utwór Listy naszych czytelników [poz. 17].

17. Listy naszych czytelników. Słuchowisko. Przedr. zob. poz. 15.

A d a p t. t e a t r.: Wyst. Białystok, T. Dram. im. A. Węgierki 1986; Konsultacja lit.: A. Libera. Wyst. Wwa, T. Dram. 1997.

17a. Labirynt nad morzem. [Eseje]. Powst. 1973. Druk Wwa: Fundacja *Zesz. Lit.* 2000, 209 s.

Tom złożony do druku w Spółdz. Wydawn. „Czytelnik” w 1973; w 1981 wycofany na życzenie autora.

Przekł.: a n g.: The labyrinth on the sea. [Przel.] J. Carpenter, B. Carpenter. New York 2005. – s ł o w a c.: Labirint pri mori. [Przel.] K. Chmel. Wyd. łącznie z przekł. Barbarzyńca w ogrodzie; Martwa natura z wędzidłem [poz. 28] zob. poz. 9. – w e g i e r.: Labirintus a tengerparton. [Przel.] Z. Mihályi. Budapest 2003.

21. Pan Cogito. [Wiersze]. Wyd. nast.: wyd. 2 [właśc. 3] popraw. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1998, wyd. 3 tamże 2001.

Przekł.: a l b a n.: Zoti Cogito. [Przel.] M. Saneja. Pejë 2000. – h o l e n d.: Meneer Cogito. [Przel.] G. Rasch. Amsterdam 1990, wyd. nast. tamże 2005.

22. [Osiemnaście] 18 wierszy. [Wyd. 2] [Kr.:] OL* 1983.

23. Raport z oblężonego miasta i inne wiersze. Wyd. nast. pt. Raport z oblężonego miasta: [Pozn.:] Chałupniczy Inst. Wydawn. im. K. Żygulskiego* 1983; Gdańsk: Wydawn. Dobra Powsz.* 1984;

[Pozn.:] Errata* 1984; Tor.: to* 1988, tamże 1989; wyd. 3 [!] krajowe Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1998.

Nagroda kulturalna „Solidarności” w 1983.

Wyd. w wyborze pt. Poezje. Kr.: NZS* 1987, [31] k.

26. Elegia na odejście.

Przekł.: franc.: Élégie pour le départ. [Przel.] i wstęp:] J. Burko. Wyd. łącznie z przekł. poz. 27 pt. Élégie pour le départ; Suivi de Rovigo. Nantes 2000. – hebr.: Elegya le-et preda. [Przel.] D. Weinfeld. Tel Aviv 1999. – s e r b.-c h o r w.: Elegija o odlasku. Pesme. [Przel.] P. Vujičić. Vršac 1990.

A d a p t. t e a t r.: Reż. A. Pawłowski. Wyst. Łódź, T. Studyjny'83 im. J. Tuwima 1991.

27. Rovigo. [Wiersze].

Nagroda poetycka m. Münster w 1996.

Przekł.: franc.: Suivi de Rovigo. [Przel.] J. Burko. Wyd. łącznie z przekł. Elegia na odejście zob. poz. 26. – niem.: Rovigo. Gedichte. [Przel.] K. Staemmler. Frankfurt am Main 1995.

A d a p t. t e a t r.: Adapt.: B. Kierc. Wyst. Wr., T. Pol. 1992.

28. Martwa natura z wędzidłem. [Eseje]. [Wyd. 2 popraw.] 1 w tej edycji Wwa: Fundacja *Zesz. Lit.* 2003.

Nagroda niem. radia Südwestfunk w 1994.

Przekł.: a n g.: Still life with a bride. Essays and apocryphas. [Przel.] J. Carpenter, B. Carpenter. Wyd. nast.: London 1993, tamże 1994. – d u n.: Stilleben med bidsel. [Przel.] W. Dähnhardt, U. Harder, J. Katz. [København] 1995. – franc.: Nature morte avec bride et mors. [Przel.] T. Duchy. Paris 2003. – hebr.: fragm.: Ha apokrifim ha-holandayim. [Przel.] D. Weinfeld. [Wyd. 3] Tel Aviv 1999. – h o l e n d.: De bitter geur van tulpen. Holland in de Gouden Eeuw. [Przel.] z jez. ang. G. Janzen. Amsterdam 1993. – niem.: Stilleben mit Kandare. Skizzen und Apokryphen. [Przel.] K. Staemmler. Frankfurt am Main 1994; Frankfurt am Main; Wien [1995]; Frankfurt am Main 1996; wyd. osob. przekł. eseju Tulipanów gorzki zapach: Der Tulpen bitterer Duft. [Przel.] K. Staemmler. Frankfurt am Main 1995; Frankfurt am Main; Leipzig 2001. – s ł o w a c.: Zátisť s uzdou. [Przel.] K. Chmel. Wyd. łącznie z przekł. Barbarzyńca w ogrodzie; Labirynt nad morzem [poz. 17a] zob. poz. 9. – w e g i e r.: Csenedélet zablával. [Przel.] Á. Kende, Z. Mihályi, V. Wolsz. Budapest 1998.

29. Epilog burzy. [Wiersze]. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1998, 78 s.

Przekł.: niem.: Gewitter-Epilog. [Przel.] H. Bereska. Frankfurt am Main 2000. – s e r b.-c h o r w.: Epilog oluje. [Przel.] B. Rajčić. Beograd 1998.

30. Król mrówek. Prywatna mitologia. Powst. ok. 1979-1998. Od wydawcy: R. Krynicki. Kr.: Wydawn. a5 2001, 150 s.

Nieukończony tom opowiadań zrekonstruowany przez wydawców (odmienne w jez. pol. i w przekł. ang.).

Przekł.: a n g.: The king of the ants. Mitological essays. [Przel.] J. Carpenter, B. Carpenter. Hopewell 1999. – h o l e n d.: De koning van de mieren. [Przel.] G. Rasch. Amsterdam 2004.

31. [Osiemdziesiąt dziewięć] 89 wierszy. Wybór i układ autora. Kr.: a5 1998, 178 s. Wyd. nast.: Wwa: Porozumienie Wydawców 2001.

Przekł.: niem.; Herm Cogitos Vermächtnis: 89 Gedichte. [Przel.:] K. Dedecius, O.J. Tauschinski, K. Staemmler, Frankfurt am Main 2000, – r u m.: 89 de poezii. [Przekł. i wstęp:] R. Janowska-Lascar. [Wyd.:] E. Jordache, Iași 2001.

32. Poezje. Wwa: PIW 1998, 650 s. Wyd. 2 poszerz. tamże 1998, 711 s.

33. Podwójny oddech. Prawdziwa historia nieskończonej miłości. Wiersze dotąd nie publikowane. Wstęp: B. Szczepuła. Gdynia: M. Marchlewska 1999, 107 s.

34. „Kochane Zwierzątka...” Listy Zbigniewa Herberta do przyjaciół – Magdaleny i Zbigniewa Czajkowskich. Do druku podała i komentarzami opatrzyła M. Czajkowska. Wwa: PIW 2000, 182 s. Wyd. 2 popraw. Wwa: Rosner i Wspólnicy 2006, 235 s.

Listy z l. 1960-1997.

35. Listy do Muzy. Prawdziwa historia nieskończonej miłości. Listy dotąd nie publikowane. Gdynia: M. Marchlewska 2000, 199 s.

Listy do Haliny Misiolkowej z l. 1950-1997.

36. Poezje; Gedichte. [Przekł. i posł.:] K. Dedecius. [Wstęp:] T. Kunz. Kr.: WL 2000, 198 s. Wyd. 2 tamże 2006.

Tekst w jęz. pol. i niem.

37. Poezje wybrane; Selected Poems. Przekł.: J. Carpenter, B. Carpenter. Wybór: T. Kunz. Posł.: J. Carpenter, B. Carpenter. Kr.: WL 2000, 214 s. [Wyd. 2] tamże 2005.

Tekst w jęz. pol. i ang.

38. Nike która się waha. Poezje; Dvejojanti Nike. Poezija. [Przel.] E. Alisanká. Vilnius 2001, 335 s.

Tekst w jęz. pol. i litew.

39. Węzeł gordyjski oraz inne pisma rozproszone 1948-1998. Zebrał, oprac. i notami opatrzył P. Kądziała. Wwa: Bibl. *Więzi* 2001, 822 s.

40. Wybór wierszy; Vibrani poezii. [Przel.] V. Dmitruk. L'viv: Kamenjar 2001, 566 s.

Tekst w jęz. pol. i ukr.

41. Człowiek, historia, sztuka, podróże. Cytaty z tekstów Zbigniewa Herberta. Wyboru z książek Z. Herberta dokonały C. Judek i J. Liskowacka, Rys.: Z. Herbert. *Szczec.: Książ. Pomor.* 2002, 28 s.

42. H. Elzenberg, ...: Korespondencja. Z aneksem: Z. Herbert: Hamlet na granicy milczenia; H. Elzenberg: Odpowiedź na ankietę i z faksymiliami wierszy Z. Herberta i H. Elzenberga. Red. i posł.: B. Toruńczyk. Wwa: Fundacja *Zesz. Lit.* 2002, 246 s.

43. ..., J. Zawieyski: Korespondencja 1949-1967. Wstęp napisał J. Łukasiewicz. Z autografu do druku przygot. i przyp. opatrzył P. Kądziała. Wwa: Bibl. *Więzi* 2002, 197 s.

44. Wiersze wybrane. Wybór i oprac.: R. Krynicki. Kr.: a5 2004, 423 s.

45. S. Barańczak, ...: Korespondencja (1972-1996). Red. i oprac. przyp.: B. Toruńczyk. Przep. i kwerenda archiwalna: H. Citko. Wwa: Fundacja *Zesz. Lit.* 2005, 104 s.

46. ..., J. Turowicz: Korespondencja. Z autografów odczytał, oprac., przyp. i posł. opatrzył T. Fiałkowski. Kr.: a5 2005, 287 s.

Z l. 1947-1998; zawiera też w aneksie niepublikowane wcześniej teksty Z.H. wspomniane w korespondencji.

47. ..., Cz. Miłosz: Korespondencja. Z faksymiliami listów i wierszy, fotografiami oraz aneksem zawierającym nieznane wypowiedzi Herberta o Miłoszu i Miłosza o Herbercie, a także komentarze Katarzyny Herbertowej i Marka Skwarnickiego oraz wiersze obu Poetów. Wwa: Fundacja *Zeszytów Lit.* 2006, 297 s.

Wybory utworów w p r z e k ł.: a n g.: Elegy for the departure and other poems. [Przel.:] J. Carpenter, B. Carpenter. Hopewell 1999; Selected poems. [Przel.:] Cz. Miłosz, P.D. Scott. [Wstęp:] A. Alvarez. Wyd. nast. New York 1986; The collected poems. 1956-1998. [Przel.] A. Valles. New York 2006. – b u l g.: Silata na vkusa. 100 stichotvorenija. [Przel.] V. Dejanova. Sofija 2000, – c z e s.: Epilog boufe. [Wybór:] V. Dvořáková. [Przel.:] V. Dvořáková, M. Červenka, M. Holub. [Posł.:] J. Baluch. Praha 2000, – d u Ń.: Stormens epilog. [Przel.:] J. Katz, H. Hartmann, Århus 2002, – f i Ń.: Kyynelten tekologiasta. [Przel.] J. Rosti. Helsinki 2005, – f r a n c.: Redresse-toi et va... [Wybór, przekł. i wstęp:] J. Burko. [Paris] 1995, – g r e c.: Dyō eyrōpaioi poites. [Przel.] G.Z. Christodoylidis, Athēna 2001 [zawiera także wiersze M. Holuba]; I psychi toy k. Cogito kai alla poiimata. [Przel.] Ch. Flavianos. Athēna 2001, – h o l e n d.: Rapport uit een belegerde en anderen gedichten. [Przel.] G. Rasch. Amsterdam 1994; Verzamelde gedichten. [Przekł. i wstęp:] G. Rasch. Amsterdam 1999, tamże 2000, – m a c e d.: Patot do voobrazbata. [Przekł. i wybór:] P. Nakovski. Skopje 2005, – n i e m.: Herr Cogito. Gedichte. [Przekł. i wstęp:] K. Dedecius. Wyd. 2 [!] Frankfurt am Main 1995; Der gordische Knoten. Drei Apokryphen. [Z komentarzem autora]. [Przel.] H. Bereska. Berlin 2001; Im Vaterland der Mythen. Griechisches Tagebuch. [Przel.] K. Dedecius. Frankfurt am Main 2001, – r o s.: Stichotvorenija. [Przekł. i wstęp:] V. Britaniiskij. Sankt-Peterburg 2004 [s. przedtytułowa i spis treści również w jęz. pol.], – s e r b.-c h o r w.: Svjedok zlovena. Izabrane pjesme. [Wybór, przekł., posł.:] P. Mioc. Rijeka 2003, – s ł o w a c.: Čierna ruža. [Wybór i przekł.:] V. Kovalčík. Bratislava 1999, – s ł o w e Ń.: Beli raj vseh možnosti. [Przel.:] T. Pretnar, N. Jež. Ljubljana 1992.

M o n t a ż e teatr. wierszy, m.in.: Powrót pana Cogito – wieczór drugi. Adapt.: Z. Zapasiewicz.

Wyst. Kr., T. Stu 1990. – Siódmy anioł. Na podstawie autorskiego wyboru wierszy. Wyst. Wwa, T. Nar. 1998. Druk pt. Zbigniew Herbert – wieczór poetycki 25 maja 1998 Teatr Narodowy. Wwa: T. Nar. 1999, [20] k. – Przyjaciele odchodzą. Przesłanie z ostatniego peronu Wszechświata. Adapt. i reż.: T. Malak. Wyst. Kr., Stary T., Nowa Scena 2001.

OPRACOWANIA (wybór)

Z. Herbert: O sobie. *Prz. Polit.* 1998 nr 37/38 [na podstawie wywiadu z 1981]. – Wywiady: Rozmowa z Z.H. [z 1973]. *Rozm. ks. J. Pasierb. Zesz. Lit.* 2002 nr 4, przedr. pt. Dramat, który nadaje nam godność. W: J.S. Pasierb; Zgubiona drachma. Wwa 2006; Poezja to nie rozpasana wyobraźnia. [Rozmowa z 1978]. *Rozm. W. Wiśniewski. W: W. Wiśniewski; Lekcja polskiego. Wwa 1993; Płynię się zawsze do źródła, pod prąd, z prądem płyną śmiecie.* [Rozmowa z 1980]. *Rozm. A. Michnik. Gaz. Wyborcza* 1998 nr 179; Wypluć z siebie wszystko. *Rozm. J. Trznadel. W: J. Trznadel; Hańba domowa, przekł. franc.: Cracher taut. W: J. Trznadel; La Honte. Przel. M. Rodowicz-Heninger. Paris 1992; Niewyczerpany ogród.* [Rozmowa z 1993]. *Rozm. M. Zagańczyk. Tyg. Powsz.* 1998 s. 34 [Inicjatoryzowany zapis rozmowy nagranej po ukazaniu się Marweji natury z wędzidłem]. *Pojedynki Pana Cogito.* *Rozm.: A. Popiek, A. Goldberg. Tyg. Solidarność* 1994 nr 46, nawiąz. i polek., m.in.: Cz. Miłosz: Potęga smaku. *Rzeczpospolita* 1994 nr 281, M. Nowakowski: Semantyczny ład pana Cogito. *Życie Warsz.* 1994 nr 300; Humanistyka to przygoda. *Rozm. M. Muskała. Not. Teatr.* 1996 nr 11; Sztuka empatii. *Rozm. R. Górczyńska. W: R. Górczyńska; Portrety paryskie. Kr. 1999.*

LP XX w. (M. Wyka). – A. Stankowska: Bibliografia przedmiotowa. (Wybór). W: Czytanie Herberta. Pozn. 1995. – A. Franaszek: Bibliografia. W tegoż: *Ciemne źródło.* Londyn 1998 [podmiotowa i przedmiotowa; wybór]. – A. Franaszek: Wybrana bibliografia. W: *Poznanie Herberta.* Kr. 1998 [podmiotowa i przedmiotowa]. – H. Macierewicz: Z.H. Bibliografia twórczości i opracowań. *Not. Wyjd.* 1998 nr 8.

S. Barańczak: *O czym myśli Pan Cogito. W tegoż: *Etyka i polityka.* Kr. * 1981. – B. Carpenter: Z.H., the poet a witness. *The Polish Review.* New York 1987 nr 1. – S. Heaney: Atlas cywilizacji. Przel. S. Barańczak. *Zesz. Lit.*, Paryż 1987 nr 20, przedr. w tegoż: *Zawierzyć poezji.* Kr. 1996 oraz w wersji skróconej w: *Poznanie Herberta 2.* Kr. 2000. – [M. Oberć] Katarzyna: Rozterki wewnętrzne i trudne wybory w twórczości Zbigniewa Herberta. Kr. Nakł. Bibl. Staszka? 1987, 55 s. – B. Carpenter: Czesław Miłosz i Z.H.: poeta wygnania i poeta powrotu. W: *Literatura polska na obczyźnie.* T. 5. Londyn 1988. – M. Inglot: „A Donio ad Phrygium” Norwida i „apolliniskie” wiersze H. (Paralele). W tegoż: *Wyobraźnia poetycka Norwida.* Wwa 1988. – A. Nasilowska: *Etyka w świecie historii.* *Alm. Lit. Iskier* 1989 nr 5. – B. Poremba-Wolkowa: Ku pojednaniu. *Okolice* 1989 nr 6 [paralele twórczości Z.H. i R. Krynickiego]. – A. Łopata: Maska ironii. Mit i rzeczywistość w poezji Z.H. *Jez. Pol. w Szk. Średniej* 1989/1990 nr 1. – S. Barańczak: **Cnota, nadzieja, ironia. W tegoż: *Tablica z Macondo.* Londyn 1990, przedr. w tegoż: *Pomyślane przepaście.* Kat. 1995 [dot.: Pan Cogito o cności]. – A. Kaliszewski: *Gry pana*

Cogito. Wyd. 2 Łódź: WŁ 1990. – [Elegia na odejście:] T. Komendant; *Miara rzeczy. Twórczość* 1990 nr 12; B. Latawiec: *Ciemne pytania. Kult. Niezależna?* 1990 nr 64. – A. Poprawa: *Żołędzie, gwoździe i Liwiusz.* (O trzech wierszach Z.H.). *Akcent* 1990 nr 3 [dot. wierszy: *Dęby; Bajka o gwoździu; Przemiany Liwiusza.* – A. Baczewski: Z.H.: *Zimowy ogród; Z.H.: Studium przedmiotu; Z.H.: Pan Cogito opowiada o kuszeniu Spinozy.* W tegoż: *Szkice literackie.* Rzeszów 1991 [analizy wierszy]. – M. Nowotna: *La crise du vouloir.* (Analyse semiolinguistique du poème de Z.H. „Monsieur Cogito de la position debout”). *Revue des Etudes Slaves.* Paryż 1991 t. 63 z. 2. – M. Sugiera: *Eseista w ogrodzie kultury.* W: *Polski esej.* Kr. 1991. – S. Barańczak: Z.H. and the notion of virtue. W: *New perspectives in twentieth century Polish literature.* London 1992. – J. Brzozowski: **Antyk H. W: *Topika antyczna w literaturze XX wieku.* Wr. 1992. – A.W. Labuda: [Pan od przyrody] Z.H. *Polonistyka* 1992 nr 5. – A. Zagajewski: *Prawdziwy barbarzyńca.* *Zesz. Lit.* 1992 nr 37, przekł. franc. zob. *Twórczość* poz. 9 [wstęp do przekł. franc.]. – S. Baibus: *Kulturowa transpozycja tematyczna.* W tegoż: *Między stylami.* Kr. 1993 [dot. m.in. Z.H.: *W drodze do Delf; Tren Fortynbrasal.* – K. Bieńkowski: *Jasno widzący barbarzyńca; W obronie gliny ludzkiej.* W tegoż: *Ćwierć wieku intymności.* Wwa 1993 [rec.: *Barbarzyńca w ogrodzie; Wiersze zebrane.* – A. Biskupski: „Nike która się waha” [Z.H.] i „Ognista Nike” albo o fatalizmie. *Miscellanea Łódź.* 1993 nr 1, przedr. w tegoż: *Trzy szkice albo rzecz o poezji fatalizmie i pięknie.* Łódź 2000 [dot. Z.H.: „Nike która się waha” i M. Piechala „Garść popiołu”]. – J. Bolewski: *Sztuka nie tylko w depresji.* *Prz. Powsz.* 1993 nr 10 [rec.: *Martwa natura z wędzidłem.* – J. Brodski: *Fragmenty przedmowy do włoskiego wydania tomu wierszy Z.H.* Przel. M. Godyń. *Zesz. Lit.* 1993 nr 45, przedr. skrócony w: *Poznanie Herberta 2.* Kr. 2000. – G. Herling-Grudziński: *Barbarzyńca w ogrodzie?* Z.H. W tegoż: *Wyjścia z milczenia.* Wwa 1993, wyd. nast. tamże 1998. – A. Legeżyńska: *Czy wciąż będziemy kochać Z.H.?* *Kresy* 1993 nr 15, przedr. w tejże: *Krytyk jako domokrążca.* Pozn. 2002. – M. Łojek: *Poetyckie rozważania o narodzie w utworach: Czesława Miłosza „Naród” i Z.H. „Rozważania o problemie narodu”.* W: *Lekcje poezji w szkole średniej.* Cz. 2. Kielce 1993. – I. Macor-Filarśka: *Poesie polonaise et poesie française d'après guerre. Deux concepts de la realite.* Lille 1993, *passim.* – A. Nasilowska: *Trzy krzesła. W: Pisanie Białoszewskiego.* Wwa 1993 [o poezji codziennych przedmiotów; dot. także M. Białoszewskiego i T. Kantora]. – M. Nowotna: *Le sujet et son identité.* Paris; Kr. 1993, *passim.* – Nowotna: *Twórczość Zbigniewa Herberta.* Łódź 1993, 234 s. *Pr. Polonist.* ser. 48 [zawartość: A. Lam: **Z.H. przed debiutem książkowym, przedr. popraw. i uzup. w tegoż: *Inne widzenie.* Wwa 2001; L. Wiśniewska: **Filozofia i mechanizmy konstrukcyjne świata poetyckiego H.; W. Gutowski: **Świadek odboszczonej wyobraźni. Sacrum chrześcijańskie w poezji Z.H., przedr. zmian. w tegoż: *Wśród szczyfrow transcendencji.* Tor. 1994; A. Fiut: *„Język wiary i niewiary,”* przedr. w tegoż: *Pytanie o tożsamość.* Kr. [1995]; W. Lięza: *Elegie Z.H.,* przedr. popraw. w; *Twórczość Zbigniewa Herberta.* Kr. 2001; J. Brzozowski: *Geneza Pana Cogito;* J. Wiśniewski: *Pasja według Z.H.?* (Motywy pasyjne w wierszach poety), przedr. popraw. i uzup. w: *Twórczość Zbigniewa Herberta.* Kr. 2001; I. Urbaniak: *Poeta rygoru;* J. Duk: *Między kroniką a moralitetem. O „Drugim pokoju” Z.H.,* przedr. w tegoż: *Od Mickiewicza do Grochowiaka.* Piotrków Trybunalski 2001; T. Cieślak: *Narzędzie i odrębne „ja”?* Motyw i symbolika ręki w twórczości poetyckiej Z.H.; B. Burdziej: **Objawienie w „Martwym Domu” według Z.H.; B. Zeler: *Bóg i człowiek.* (O pewnym aspekcie metafizycznym liryki Z.H.); E. Olejniczak: *Złe przeczucia eschatologiczne pana H.;* – M. Adamiec: *Wiersze Zbigniewa Herberta.* Gdańsk: M. Rozak 1994, 45 s. – B. Bakula: *Utopie H. W tegoż: Człowiek*

¹ Teksty oznaczone gwiazdka * – przedruk w *Poznanie Herberta.* Kr. 1998, dwiema gwiazdkami ** – przedruk w: *Poznanie Herberta 2.* Kr. 2000; trzema gwiazdkami *** – przedruk w: *Twórczość Zbigniewa Herberta.* Kr. 2001.

- jako dzieło sztuki. Poznań, 1994. – S. Barańczak: Uciekinier z Utopii. O poezji Zbigniewa Herberta. Wyd. nast., wyd. 2 (pierwsze krajowe) Wr.: Tow. Przyj. Polonistyk Wrocławskiej 1994; Wwa: PWN 2001. – H. Brożo: K voprosu poetičeskoi ikonologii. Liričeskij dialog I. Brodskogo i V. Krivulina z Z. Herbertom i A. Biskupskim. *Zag. Rodz. Lit.* 1994 z. 1/2. – A. Czerniawski: H., Homer i Sokrates; Pan Herbert cogitars. W tegoż: Muzy i sowa Minerwy. Wr. 1994 [dot.: Jaskinia filozofów; Rekonstrukcja poety; Pan Cogito]. – J. Dudek: Zapłoniony w ciemnych promieniach ziemi... (O poezji Z.H.). [Cz. 1]. W tegoż: Poeeci polscy XX w. T. 1. Kr. 1994. Cz. 2. pt. „Wierny niepewnej jasności”. O poezji Z.H. *Ruch Lit.* 1996 z. 6, przedr. rozszerz. pt. „Wierny niepewnej jasności”. Dramaturgia wyobraźni i racjonalizmu intuicyjnego w twórczości Z.H. W tegoż: Poezja polska XX wieku wobec tradycji. Kr. 2002. – G. Gomori: The faces of Mr. Cogito. *Canadian Slavonic Papers*, Winnipeg 1993, wyd. 1994 t. 35 nr 1/2 [dot.: Elegia na odejście; Pan Cogito; Raport z obłożonego miasta]. – E. Letachowicz: Przestrzeń artystyczna w określaniu sacrum i profanum w utworze Z.H. „U wrót doliny”. *Zesz. Nauk. Filol. Pol. WSP w Opolu* 1994 z. 32. – M. Łukaszk: Kicia Kocia spotyka Pana Cogito. *Teksty Drugie* 1994 nr 1 [dot.: M. Białoszewski; Kabaret Kici Koci; Z.H.; Pan Cogito]. – D. Opacka-Walasek: Eryka – nie „Polityka”. O wierszu Z.H. „Msza za uwieczonych”. W: *Liryka polska XX wieku*. Kat. 1994. – J. Prokop: „Prośba” niebohaterska. W tegoż: Wyobrażenia pod nadzorem. Kr. 1994. – J. Wiśniewski: Studium losu. Rozważania o wierszu „Jonasz” Z.H. *Zesz. Karmelińskie* 1994 nr 1. – A. Zakrzewska-Czajkowska: „Siła bezsilnych”. Z.H. myślenie Kartezjuszem. *Pr. Nauk. Filol. Pol. WSP w Częst.* 1994 z. 4. – B. Zelinsky: O gniotącej lekkości pozoru. Przypowieść o królu Midasie w wersji Z.H. Tłum. z niem. P. Roguski. *Ogród* 1994 nr 4. – J. Abramowska: **Z.H. wiersze z aniołami. W tegoż: Powtórzenia i wybory. Poznań, 1995. – M. Adamiec: Jestem zatem w Holandii... W tegoż: Bez namaszczenia. Lubl. 1995 [rec.: Martwa natura z wędzidłem]. – M. Adamiec: Pan Cogito a emancypacja? Dlaczego chaszdy? Próba lektury wiersza Z.H. W tegoż: „Cień wielkiej tajemnicy...” Gdańsk 1995 [dot. wierszy: Późnojesienny wiersz Pana Cogito przeznaczony dla kobiecych pism; Pan Cogito szuka rądy]. – Czytanie Herberta. Poznań, 1995, 279 s. [zawartość: Idee i tematy: A. Legeżyńska: Dom na ziemi niczyjej, przedr. zmien. w tegoż: Dom i poetycka bezdomność w liryce współczesnej. Wwa 1996; B. Bakula: H. i utopia; P. Śliwiński: **Poezja, czyli bunt, przedr. w tegoż: Przygody z wolnością. Kr. 2002; P. Czaplinski: *Śmierć, czyli o niedoskonałości, przedr. w tegoż: Mikrologi ze śmiercią. Poznań, 2001; J. Abramowska: Wiersze z aniołami; J. Szczęsna: „Uwiedziony przez Boga” [dot. wątków religijnych w twórczości Z.H.]; K. Kozłowski: W poszukiwaniu substancji człowieka; Z. Budny: Imperatyw i transcendencja. – Język poezji i mowa gatunkowa: A. Stankowska: Wyobrażenia Pana Cogito: A. Krygier-Gątczowska, T. Mika: O metaforach; B. Sienkiewicz: Poezja „kształtów oczywistych”, przedr. zmien. w tegoż: Między rewolucją a repetycją. Poznań, 1999; W. Wautuch: Pozytyki; A. Krajewska: Teatralna persona, przedr. w tegoż: Dramat i teatr absurdu. Poznań, 1996; E. Guderian-Czaplińska, E. Kalemba-Kasprzyk: Teatr poety; E. Wiegand: Eseje poety. – Przekłady i kontynuacje: E. Kraskowska: „Raport...” w trzech językach, czyli o stylu poetyckim Z.H. w świetle przekładów na szwedzki i angielski; V. Rosinek: O recepcji w Niemczech; J. Borowczyk: Mistrz i uczniowie [dot. recepcji w lit. pol.]. – M. Dziewulska: „Przywracanie proporcji. W tegoż: Artyści i pielgrzymi. Wr. 1995 [dot.: Barbarzyńca w ogrodzie]. – J. Kornhauser: Dwa poeci o milczeniu. (T. Różewicz i Z.H.). W tegoż: Międzyepoka. Kr. 1995 [dot.: Rovigo]. – J. Kwiatkowski: Polski archetyp obłożenia. Historia – Sienkiewicz – Mrozek – H.; Z.H. W tegoż: Magia poezji. Kr. 1995. – K. Latawiec: Poezja jako gra znaczeń. (O wierszach Cz. Miłosza i Z.H.); W. Ligeża: Przedmiot i współczucie. (O „Elegii na odejście pióra atramentu lampy” Z.H.). W: *Poezja w szkole średniej*. Wwa, Kr. 1995. – J. Łukasiewicz: Poezja Zbigniewa Herberta. Wwa: WSIP 1995, 167 s. *Bibl. Analizy Lit.* – R. Manuszewski: Pan Cogito walczy z potworem, czyli potęga smaku. W tegoż: Ośnienia i świadectwa. Wwa 1995 [dot. Raport z obłożonego miasta i inne wiersze]. – J. Sochoń: Album H.; Szare numinozum. (O poezji Z.H.). W tegoż: U drzwi Godot. Wwa 1995. – L. Teusz: H. – poeta dialogu. Filozoficzne meandry poezji autora „Pana Cogito”. *Szt. i Filoz.* 1995 t. 10. – M. Zawodniak: Wrażenia z podróży. (O „Podróży do Krakowa” H.). *Zesz. Nauk. Stud. Filol. WSP w Byd.* 1994 wyd. 1995 z. 36. – M. Adamiec: „... Pomnik trochę niezupełny...” Rzecz o apokryfach i poezji Zbigniewa Herberta. Gdańsk: Wydawn. UG 1996, 170 s. – K. Dedećius: Filozofia poezji, poezja filozofii. Henryk Elzenberg i Z.H.: Nauczyciel i uczeń Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. W tegoż: O Polsce, Europie, literaturze. Wr. 1996. – A. Fiut: Dwa spojrzenia na antyk: Kawafis i H., przedr. popraw. w tegoż: Być (albo nie być) środkowoeuropejskim. Kr. 1999 oraz w: *Poznanianie Herberta 2*. Kr. 2000; R. Sioma: „Apollo i Marsjasz” Z.H. W: *Stare i nowe w literaturze najnowszej*. Byd. 1996. – D. Heck: Warunek konieczny. W tegoż: Spór czy lament? Wr. 1996. – K. Karasek: Panoramy poezji współczesnej. *Fraza* 1996 nr 13 [dot. także M. Białoszewskiego i S. Swena-Czachorowskiego]. – J. Klejnocki: Holandia: zimno, zimno. W tegoż: Zagłada ogrodu. Wwa 1996 [rec.: Martwa natura z wędzidłem]. – D. Lebiada: Dzieci Pana Cogito. W tegoż: Pragnienie śmierci. Stachura, Czerniawski, Herbert, Miłosz. Byd. 1996 [dot. recepcji twórczości Z.H.]. – A. Nasilowska: Z.H.; Pan Cogito ma kłopoty. W: *Sporne postaci polskiej literatury współczesnej*. Wwa 1996. – D. Opacka-Walasek: „... pozostać wiernym niepewnej jasności”. Wybrane problemy poezji Zbigniewa Herberta. Kat.: Wydawn. UŚI. 1996, 184 s. *Pr. Nauk. UŚI w Kat.*, 1621. – P. Siemiaszko: Zmienność i trwanie. O esetyce Zbigniewa Herberta. Byd.: Świadectwo 1996, 179 s. – W.P. Szymański: Tak – tak, nie – nie. H. W tegoż: Cena prawdy 1996. – J. Zychowicz: H., czyli śmierć mitu. *Wiad. Kult.* 1996 nr 19, polem.: E. Likowska: Z motyką na słońce; J. Zychowicz: Tak krąwiec kraje... *Wiad. Kult.* 1996 nr 22. – D. Opacka-Walasek: Uwiedziony pięknem świata. O „Modlitwie pana Cogito – podróżnika” Z.H. W: *Interpretacje aksjologiczne*. Lubl. 1997. – M. Stala: Twarz cesarza. O jednym wierszu Z.H. W tegoż: Powrót poetów. Kr. 1997. – L. Teusz: Osobliwości gatunkowe słuchowska „Drugi pokój” H. *Akcent* 1997 nr 4. – K. Wyka: „Składniki świetnej struny. W tegoż: Rzecz wyobraźni. Kr. 1997, przedr. w: K. Wyka: Wśród poetów. Kr. 2000. – *Arcana* 1998 nr 4 [tu m.in. część pt.: Pożegnanie Z.H.; zawiera wspomnienia autorów: A. Biernacki, L. Długosz, K. Dybciak, L. Elektorowicz, Z. Głodowska, E. Morawiec, A. Nowak, B. Pocię, W.P. Szymański, W. Wencell. – J. Brozowski: „Brak węzła”; T. Cieślak: Z.H.: „Do rzeki”. W: *Poezja współczesna w szkole*. Wwa 1998. – M. Dzień: Z.H. „Hermes, pies i gwiazda” po czterdziestu latach. *Kwart. Artyst.* 1998 nr 1. – M. Dzień: „Zaklinacz deszczu”, czyli o H. i Myrmidonach. *Kresy* 1998 nr 3. – A. Franzesek: Ciemne źródło. (O twórczości Zbigniewa Herberta). Londyn: Puls 1998, 246 s. – M. Gołębiowska: Świat gotyku w esejach Zbigniewa Herberta „Barbarzyńca w ogrodzie”. Gniezno: Gaudentinum 1998, 62 s. – J. Hartwig: Wspominając Z.H. *Kultura*, Paryż 1998 nr 12. – *Indiana Slavic Studies*, Bloomington 1998 vol. 9 [tu część poświęcona Z.H. pt. The other Herbert. [Red.] B. Shallcross [zawartość: B. Shallcross: [Wstęp] – H. Filipowicz: Hera's glass eyes. A counterreading of Z.H. plays, przekł. pol.: Szklane oczy Hery, Przel. T. Kunz. *Teksty Drugie* 2000 nr 3; G. DiMauro: Setting maps into motion. The aesthetics of wandering in Z.H. essays; B. Shallcross: Z.H. passage to rapture; S. Spie-

- ker: Still life as fetish, Z.H. between Torrentius and Malevich; D.A. Goldfarb: Z.H. provincial intuition; C. Cavanagh: The unacknowledged legislator's dream, Z.H. and anglo-american poetry; M. Stala: Contemporary and reality. Toward a reading of Z.H. by the creators of „Generation 68”. [Przeł.] K. Owczarek; G. Herling-Grudziński: A conversation on painting. [Wywiad. Rozm.] W. Bolecki. [Przeł.] J.J. Dayl. – S. Janikowiak: Remont zaświatów. Przewartościowanie motywu w poezji Jana Twardowskiego i Z.H. W: Z Bogiem przez wieki. Rzeszów 1998. – J.P. Jarosz: O Z.H. i jego krytyku; M. Urbanowski: Substancja, przedr. w tegoż: Oczyszczenie. Kr. 2002. *Arcana* 1998 nr 2. – P. Luszczykiewicz: Rilke, Eliot, H. *DIALOG* 1998 nr 12. – A. Markowska: Pamiętnik z dekapitacji. *Kresy* 1998 nr 4 [dot. także T. Różewicza]. – P. Matywiecki: Z.H. – poeta Opatrzności. *Więź* 1998 nr 9. – E. Nawrocka: Ogrody poetów. Zimowe ogrody Z.H. *Tytuł* 1998 nr 4. – A. van Nieukerken: **Motyw „Miasta” i jego obronczym oraz motyw podróży w kilku utworach H., Audena i Kafafisa. W tegoż: Ironiczny konceptyzm. Kr. 1998. – K. Pisarkowa: „Układała swe włosy” – erotyk intersemiotyczny. w przekładzie. *Pr. Filol.* 1998 t. 43. – P o z n a w a n i e H e r b e r t a. Wybór i wstęp: A. Franaszek. Kr.: WL 1998, 440 s. [zawiera teksty oznaczone wcześniej gwiazdką * oraz: I. J. Błoński: Z.H. – 2. J. Kwiatkowski: Imiona prostopły, przedr. w: Kartografowie dziwnych podróży. Kr. 2004; J. Błoński: Tradycja, ironia i głębsze znaczenie; R. Przybylski: Między cierpieniem a formą; K. Dedecius: Uprawa filozofii. Z.H. w poszukiwaniu tożsamości. Przeł. E. Feliksiak; T. Burek: H. – linia wierności, – 3; J. J. Lipski: Między historią i Arkadią wyobraźni; M. Stala: Rok 1983; głos poety; M. Wyka: H. – poeta metafizyczny, przedr. w tegoż: Niecierpliwść krytyki. Kr. 2006; M. Werner: „Rovigo”: portret na pożegnanie. – 4; P. Lisicki: Puste niebo Pana Cogito. – 5; M. Piwińska: Z.H. i jego dramaty; M. Baranowska: Radio jako osoba dramatu. – 6; J. Sławiński: Tren Fortynbrasa; S. Barańczak: Ironieli. – P. Siemmaszko: Mit a współczesność w poezji Z.H. *Zesz. Nauk. WSP w Bydgu. Stud. Filol.* 1998 z. 44. – B. Sobczak-Gieraga: H. jako kolorysta. *Rozpr. Komis. Jęz. Litn.* 1998 t. 43. – A. Stankowska: Poetycka epistemologia Z.H. W tegoż: Kształt wyobraźni. Kr. 1998. – L. Szaruga: Dzieło zamknięte. *Dekada Lit.* 1998 nr 8/9, przedr. w tegoż: Wyzwanie. (O poezji z przypisami i bez). Tor. 2004. – J. Tomkowski: H. kontra Miłosz. W tegoż: Dwadzieścia lat z literaturą 1977-1996. Wwa 1998. – *Tyg. Pousz.* 1998 nr 32 [tu m.in. część pt. Pożegnanie Z.H.; zawartość: A. Franaszek: Zdanie rozłożyste jak dąb; J. Hellenelowa: Zbyszek; T. Chrzanowski: **Zbyszek, jakim go widziałem; S. Barańczak: **Protokół procesu; J. Woźniakowski: Ping pong; J.J. Szczepański: Z wielkim żalem; M. Dziwulska: Ćwiczenia warsztatowe; J. Hartwig: Pakiet listów, przedr. w tegoż: Wybrańcy losu. Wwa 2006; A. Libera: Jedyny w swoim rodzaju; P. Lisicki: Nie do końca; [Arcybiskup] Abp J. Życkiński: Logika ran; A. Adamus: Wspomnienie wydawcy]. – B. Urbanowski: Z.H. – potęga smaku. *Poezja* 1998 nr 1. – D. Utracka: „Pamięć rzeczy”. Mityzacja i demityzacja świata rzeczy w poezji Z.H.; „Serca rzeczy”. Z.H. studia przedmiotów. *Pr. Nauk. Filol. Pol. WSP w Częst.* 1998 z. 7. – J. Wiśniewski: Diabeł w świecie Pana Cogito. W: Diabeł w literaturze polskiej. Łódź 1998. – J. Wiśniewski: Lira i struna w poezji Z.H. *Acta Univ. Lodz. Folia Literaria Polonica* 1998 z. 1. – K. Zieliński: Czarnofigurowe dzieło Eksekiasa” Z.H. *Warszt. Polonist.* 1998 nr 4. – M. Adamiec: Sroka, ksiądz i Pan Cogito. Drobiazg interpretacyjny. W: Alegorie, style, tożsamość. Gdańsk 1999 [dot. wiersza: Pica pica]. – R. Bobryk: Siódmy anioł jest... („Siódmy anioł” H.). *Stud. Slavica. Slavica Tergestina*, Trieste 1999 [nr] 7. – P. Czapliński, P. Śliwiński: Z.H. – powrót, W tychże: Kontrapunkt. Pozn. 1999 [dot. Epilog burzy]. – J. Drzewucki: O Z.H.: Słowa Pana Cogito; Przypadek i przeznaczenie; Sztuka podróży, malarze Holandii i mikroskop; Sprawy ostateczne a filozofia kaca. W tegoż: Smaki słowa. Wr. 1999, przedr. w tegoż: Akropol i cebula. Wwa 2004. – K. Herbert: Mój Zbyszek. Wywiad [z żoną Z.H.]. *Rozm. A. Gelberg. Cz. 1-2. Tyg. AWS* 1999 nr 26, 31. – M. Kopyczyk: Dwie Europy: O wątkach sensualistycznych w prozie Andrzeja Bobkowskiego i Z.H. *Studium* 1999 nr 5. – J. Kornhauser: „Hermes, pies i gwiazda” – pamięć i wyobraźnia. *Ruch Lit.* 1999 z. 6. – A. Legeżyńska: Pożegnanie w twórczości Z.H. W tegoż: Gest pożegnania. Pozn. 1999. – A. Nawarecki: Trzy ostatnie słowa Pana Cogito. O wierszu Z.H. „Przesłanie Pana Cogito”. W: Kanonada. Kat. 1999. – K. Pisarkowa: „To jest ów owoc”. O Brewiarzu Z.H. *Jęz. Pol.* 1999 z. 1/2. – J. Paradowski: Ziarno ocalenia. Świat wartości w poezji Z.H.; Arytmetyka współczucia. Przerzestnienie moralne poezji Z.H. W tegoż: Procy i sztukmistrze. Wwa 1999. – *Rocz. Hum.* 1999 z. 1 [zawartość: T. Garbol: Dlaczego klasyk? O problemie klasycyzmu poezji Z.H.; P. Prochniak: Dwie kropki; F. Fornari: H. wobec antyku; A. Tyszczyk: Ostatnie dni. Jeden czy dwa teksty; A. Kaliszewski: Liryka H. między klasycyzmem a poetyką faktu; A. von Nieukerken: Mademoiselle corday. Losy poezji publicznej w epoce nieufności; D. Doktor: „Na marginesie procesu” Z.H.; J. Fert: Norwid – H. (Epizod z guzikami); S. Sawicki: Od strony słabszych; J. Grądział-Wójcik: Odejmnowanie istnienia, czyli przeczcucia eschatologiczne Pana Cogito; Z. Zarębianka: Pryncypia Pana Cogito albo dokąd po H.?; M. Łukaszk-Piekara: Przepaść Pana Cogito. Między antypodami życia; W. Gutowski: Szkic do erotyku (którego nie było?) Z.H.; W. Panas: Tajemnica Siódmego Anioła, przedr. w tegoż: Tajemnica Siódmego Anioła. Lubl. 2005; J. Reimann: Węgierska recepcja H.; B. Sienkiewicz: Czy piękno (nie) ocala. W kręgu eseistyki Z.H.; Poezja kształtów oczwistyści; O wioleńbicie. Szkic filozoficzny. W tegoż: Między rewolucją a repetycją. Pozn. 1999. – R. Sioma: Uwagi o przedmiotach konkretnych w twórczości Z.H. W: Człowiek i rzecz. Pozn. 1999. – P. Skórzyński: Z.H. – katedra ze światła. *Arcana* 1999 nr 6. – *Tyg. Pousz.* 1999 nr 18 [dot. *Kontrapunkt* nr 1/2 [zawartość: A. Alvarez: **„Nie walczysz to umierasz”. [Przeł. z jęz. ang. A. Szostakiewicz]; B. Carpenter: **Z.H. lekcja sztuki; L. Hostyński: Mistrz i uczeń. O Henryku Elzenbergeru i Z.H.; J. Kornhauser: **Uśmiech Sfinksa. O „Epilogu burzy”]. – E. Węglowska: Z.H. i krytyka. *Prz. Hum.* 1999 nr 5. – A. Wiart: Wędrówki po marginesach Z.H.; R. Kalicki: Z.H. Dwa listy. *Twórczość* 1999 nr 5. – L. Wiśniewska: Poezja H.: między biegunami i na pograniczu. W tegoż: Między biegunami i na pograniczu. O „Białym małżeństwie” Tadeusza Różewicza i poezji Zbigniewa Herberta. Bydgu. 1999. – *Zesz. Lit.* 1999 z. 4 [tu m.in.: B. Toruńczyk: **Dukt pisma, dukt pamięci; F.M. Cataluccio: Między Apollem a Marsjaszem. Przeł. J. Ugniewska; J.A. Brodski: O Z.H. Przeł. E. Kulik-Bielińska; A. Zagajewski: Początek wspomnienia, przedr. w tegoż: Obrona żarliwości. Kr. 2002; P. Kłoczowski: **Pomiar Świlensa; W. Karpieński: Spotkania z H.; K.A. Jeleński: Z.H. Przeł. M. Ochab]. – A. Baluch: Obrazy, które „przyciągają” u H. W tegoż: Uważne czytanie. Kr. 2000. – A. Biskupski: „Poznanie dobra i zła” – „Potęga smaku” (albo o pięknie). W tegoż: Trzy szkice albo rzecz o poezji, fatalizmie i pięknie. Łódź 2000, przedr. w: Herbert i znaki czasu – Colloquia Herbertiana (J. T. [I]). Białystok 2001 [analiza równoległa wierszy Cz. Miłozza i Z.H.]. – J. Detka: O Grekach i Persach, czyli Z.H. „czytanie” fotografii. W: Szkice o literaturze XIX i XX wieku. Kielce 2000. – *Ethos* 2000 nr 4 [tu m.in.: J. Puzynina: Niebo H.; T. Garbol: Kilka czystych faktów; M. Nowak: ... Stopień do mojej ułomnej metafizyki”]. H. i liturgia; J. Sochoń: Bóg poety; L. Hostyński: H. metafizyka cierpienia a filozofia Henryka Elzenberga; Z. Najder: Ojczyzna i naród w poezji Z.H.; J. Prokop: „Raport z obłożonego miasta” po (prawie) dwudziestu latach, przedr. pt.: „Raport z obłożonego Miasta” H. po dwudziestu latach. W tegoż: Ethnos i Caritas. Kr. 2001 oraz w: Herbert

- i znaki czasu – Colloquia Herbertiana (I). Białystok 2001; A. Czerniawski: Fortynbras czy Hamlet? – czyli o autonomii poezji; J. Fert: Hala Pana Cogito, czyli wszystko na sprzedaż; P. Siemaszko: Piękna jak odpowiedź. O malarskich fascynacjach Z.H.; T. Garbol: Przybliżanie H. [dot. wystawy w Muzeum Literatary im. A. Mickiewicza w Wwiel]. – E. Fiala: Wokół „ojca” i „Mistrza” w poezji Z.H. *Kresy* 2000 nr 1. – M. Gibińska: „Epilog Burzy”. Pożegnanie H. i Szekspira. *Pr. Komis. Neofil. PAU* 2000 t. 1. – Herbert i znaki czasu. Zaproszenie na wieczór w ratuszu. Publikacja przygotowana na konferencję „Herbert i znaki czasu.” Colloquia Herbertiana (I). Dobór tekstów i red. E. Feliksiak przy współpracy M. Lesia. Białystok: Tow. Lit. im. A. Mickiewicza Oddz. Białostocki, Zakład Antropologii Lit. w Inst. Filologii Pol. Uniw. w Białymstoku 2000, 40 s. [zawiera m.in. art. E. Feliksiak: Pamięć wielkich poetów a nasza przyszłość. (Adam Mickiewicz – Z.H.) oraz 8 wierszy Z.H.]. – K. Herbert: Pani Herbert. [Wywiad z żoną Z.H.]. *Rozm. J. Zakowski. Gaz. Wyborcza* 2000 nr 303. – G. Kociuba; Pan Cogito wobec estetyki hałasu. *Nowa Okolica Poetów* 2000 nr 2. – D.T. Lebioda: Rovigo, czyli nicość. O poetyckiej eschatologii Z.H. W tegoż: *Marmur i blask. Bydgoszcz. 2000. – Poznanie Herberta 2*. Wybór i wstęp: A. Franaszek. Red.: M. Rola. Kr.: WL 2000, 476 s. [zawiera teksty oznaczone wcześniej dwiema gwiazdkami ** oraz: P. Czaplinski, P. Śliwiński: Kalendarium życia i twórczości Z.H. – 1; F.M. Cataluccio: Il Signor Cogito; M. Dziewulska: Ćwiczenia warsztatowe; Z. Głodowska: Wspomnienie o Z.H.; S. Heaney: Hiperborejczyk [wiersz; przeł. S. Barańczak]; J. Lebenstein: Życie na walizkach; Cz. Miłosz: [in:] Umarł wielki poeta...; Z. Najder: Pierwsze wspomnienie. – 2; J. Łukasiewicz: Ostatnie książki H.; K. Dybciak: W poszukiwaniu istoty i utraconych wartości; A. Franaszek: „Róża w czarnych włosach”; E. Hirsch: Wierność rzeczy; J. Kopicński: Rejestracje i rytuały. O „Lalku” Z.H. – 3; J. Łukasiewicz: Studium przedmiotu; P.-A. Bodin: Barbarzyńca i lustro. Z ang. przeł. M. Rusinek, przedr. rozszerz. pt. Barbarzyńca i lustro. Analiza cyklu poetyckiego Z.H. „Pan Cogito”. W tegoż: *Studia nad polską literaturą współczesną*. Wwa 2003; M. Stala: Przeciw fotografii. O jednym wierszu Z.H., przedr. w tegoż: *Przeszukiwanie czasu*. Kr. 2004; M. Stala: W cieniu dębów. Nie tylko o jednym wierszu Z.H.; J. Łukasiewicz: Elegia na odejście pióra atramentu lampy. – *Prz. Hum.* 2000 nr 4 [tu m.in.: J. Potkański: Rola przetrzutu w wierszach Z.H., przedr. w: Herbert, Wwa: DiG 2002; W. Sadowski: Formy wersu w poezji współczesnej. (Na przykładzie „Nike, która się waha” Z.H.); A. Zieliński: Sława H. u Włochów. – P. Siemaszko: W stronę ideału. O Z.H. W tegoż: *Świat obrazu – obraz świata*. Przestrzenie pograniczne w pisarstwie G. Herlinga-Grudzińskiego, Z. Herberta i J. Czapskiego. Bydgoszcz, 2000. – *Teksty Drugie* 2000 nr 3 [tu art.: M. Dzień: Bogowie H.; J. Kopicński: Co jest za tą ścianą. O „Drugim pokoju” Z.H.; M. Zawodniak: H. próbka kabaly. R. Nyc: „Niepewna jasność” tekstu i „wierność” interpretacji. Wokół wiersza Z.H. „Pan Cogito opowiada o kuszeniu Spinozy”; B. Sienkiewicz: Platon H., czyli o rozumie, namiętnościach, pustce i lęku; B. Carpenter: Poezja Z.H. w krytyce anglosaskiej; J. Kornhauser: „Struna światła” – między ocaleniem a niepokojem; H. Filipowicz: Szklane oczy Hery. Reinterpretacja sztuki Z.H. Przeł. T. Kunz; A. Fiut: Ukryty dialog; B. Shallcross: Z.H. podróż do zachwytu. – Upór i trwanie. Wspomnienia o Zbigniewie Herbercie. Red. K. Szczypka. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2000, 109 s. [zawiera wspomnienia autorów: A. Biernacki; L. Elektorowicz; J. Hartwig; J. Odrowąż-Pieniążek; G. Rasch; J. Ruziewicz; M. Skwarnicki; B. Toruńczyk; Z. Żakiewicz]. – M. Wyka: Wokół „Martwej natury z wędzidłem”. W tegoż: *Punkty widzenia*. Kr. 2000. – A. Zawada: Poezja w poszukiwaniu realizmu: Czesław Miłosz i Z.H.; Tulipanów gorzki zapach; Wybór H.; Elegie na odejście; Rovigo – zapiski wędrowania. W tegoż: *Mit czy świadectwo? Wr. 2000. – Zbigniew Herbert* [Oprac.: A. Franaszek. [Przeł.] A. Rosenau. Kr.: Villa Decius. Arbeitsgruppe Literatur Polska 2000 2000, 31 s. – A. Anuszkiewicz: Antagoniści. *Twórczość* 2001 nr 10 [dot. też T. Różewicza]. – E. Badyda: Niebieskie oczy matki i błękitne oczy królowej Amazonek. czyli funkcje koloru niebieskiego w poezji Z.H. *Jęz. Pol.* 2001 z. 1/2. – J. Błoński: Tradycja, ironia i głębsze znaczenie. W tegoż: *Wszystko co literackie*. Kr. 2001. – J. Bocheński: Z.H. w labiryntach. *Gaz. Wyborcza* 2001 nr 53 [rec.: Labirynt nad morzem]. – T. Garbol: Przymierze z pokonanymi. *Eibos* 2001 nr 3 [rec.: Król mrówek]. – E. Guderian-Czaplińska: Z.H. „Drugi pokój”. W: *Dramat polski*. Gdańsk 2001. – Herbert i znaki czasu – Colloquia Herbertiana (I). T. [1]-2. Praca zbior. pod red. E. Feliksiak, M. Lesia i E. Sidoruk. Białystok: Tow. Lit. im. A. Mickiewicza Oddz. w Białymstoku 2001, 2002, 248 + 252 s. [zawartość: T. [1]: H. Voisine-Jechova: Perspektywa czasu w poezjach Z.H.; J. Kopania: Herbertowski Sokrates, czyli filozofia podejrzeń, przedr. W tegoż: *Bezsilne piękno rozumu*. Białystok 2002; T. Mojsik: Czarnofigurowe dzieło Eksekiasa: „scholia disiecta”, czyli „varietas rationis imaginatiois redundans”; W. Popiak: Wokół motywów antycznych w poezji Z.H.; B. Carpenter: H. po angielsku. Z warsztatu tłumacza; J. Czykwin: Z.H. po białorusku; H. Turkiewicz: Wileńskie osławianie H.; E. Konończuk: „Martwa natura z wędzidłem”: literackie rekonstrukcje przeszłości zdeponowanej w muzeum; J. Rozmus: La belle époque i Wielka Wojna 1914-1918 w lirycy Z.H., przedr. W: *Zbliżenia historycznoliterackie*. Kr. 2003; A. Biskupski: Miłosz – H.: Poznanie dobra i zła – „Potęga smaku” (albo o pięknie); A. Kucharska-Dziedzic: Pokolenie 68 wobec twórczości i postawy Z.H.; J. Prokop: „Raport z obłożonego Miasta” (po dwudziestu latach); S. Raube: Gorzki smak sceptycyzmu. H. i duch filozofii; J. Kaczorowski: Z.H. podróż do ciemnego kresu; M. Zawodniak: „Umarł król...” Epicedia na cześć Z.H. (albo „wypisy z ksiąg użytecznych”) – T. 2; K. Jaworska: W geograficzno-kulturowych antynomiach Z.H.; B. Sienkiewicz: Platon H., czyli o rozumie, namiętnościach, pustce i lęku; M.M. Leś: Antyutopijny wymiar poezji Z.H.; J. Jakubowska-Opalińska: W kręgu Herberntowskiej „sztuki na głosy”; K. Jakowska: H. – Conrad. Dwugłos o niemożliwości poznania; A. van Nieuerken: Wiersz jako przestrzeń egzystencjalna – H. w recepcji Alvareza i Heaney’a; Z. Zarębianka: Pan Cogito wobec Innego. Sfera transcendencji w twórczości Z.H.; M. Nowacka: Pana Cogito zdziwienie nad zagubioną cielesnością; E. Feliksiak: Przepaść Pana Cogito i Z.H.; R. Handke: Wiersz Z.H. „17 IX” a świat wartości rdzennych; A. Szóstak: Z.H. refleksja nad codziennością; Z. Kaźmierczyk: Poeta w kuźni natury; T. Garbol: Chrystus w poezji Z.H.; A. Czyżak: Po „Epilogu burzy” – Z.H. o naturze przemijania; M. Olesiewicz: Ukraiński „Wybór wierszy” Z.H.]. – H. Herbert-Zebrowska: Gniazdem Orłat był tylko Lwów. Rozmowa o dzieciństwie Z.H. z siostrą pety. *Rozm. Z. Kresowaty. PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 2001 nr 5. – J. Klejnocki: Mosaika pośmiertna. *Gaz. Wyborcza* 2001 nr 287. – J. Kornhauser: Uśmiech Sfinksa. O poezji Zbigniewa Herberta. Kr.: WL 2001, 163 s. – A. Lam: Autobiograficzne role podmiotu w poezji Z.H. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mick.* 2000 wyd. 2001, przedr. w: *Autobiografizm – przemiany, formy, znaczenia*. Wwa 2001 oraz w tegoż: *Inne widzenie*. Wwa 2001. – J. Łukasiewicz: Herbert. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2001, 260 s. *A to Polska właśnie*. – R. Matuszewska: Zart, mądrość i wzruszenie. *Więź* 2001 nr 8, przedr. pt. Prywatna mitologia Z.H. w tegoż: *Zapiski świadka epoki*. Wwa 2004 [rec.: Król mrówek]. – J. Mizińska: Herbert – Odysseusz. Lubl.: Wydawn. UMCS 2001, 137 s. – J. Mizińska: Z.H. jako Myśliciel. Od pogardy do wybaczania. *Ruch Filoz.* 2001 nr 2. – D. Opacka-Walasek: Czytając Herberta. Kat.: Śląsk 2001, 210 s. [analizy wierszy Z.H.]. – J.S. Ossowski: H. czytający Gaietyńskiego,

- W: Idee i eksplikacje. Kr. 2001. – R. Patek: Świadczenie poezji – dziś. *Topos* 2001 nr 2/3 [dot. wiersza „Ścieżka”]. – R. Sioma: Krzesło i zmięta serweta. Próba interpretacji „Studium przedmiotu” Z.H. *Acta Univ. Nicolai Copernici. Filol. Pol.* 2001 z. 56. – R. Sioma: O „Panu Cogito” Z.H. Rozpoznanie genealogiczne. W: Cykl literacki w Polsce. Białystok 2001. – J. Sławiński: Z.H.: mowa upośredniona. W tegoż: *Przypadki poezji*. Kr. 2001. – A. Szwas: Metafizyka konkretna – „Stolek” Z.H.; P. Pluta: Problematyka przeszerzeni i milczenia w „Drugim pokoju” Z.H. i „Wnętrzu” Maurice’a Maeterlincka. *Warszaty Polonist.* 2001 nr 4. – Twórczość Zbigniewa Herberta. Studia. Red.: M. Woźniak-Labiniec, J. Wiśniewski. Kr.: Universitas 2001, 403 s. [zawiera teksty oznaczone wcześniej trzema gwiazdkami *** oraz: 3: A. Fiut: Poeta – eseista; T. Bocheński: Architektura dzieła i chwile wieczności – przedstawione w esejach Z.H.; M. Berkan-Jabłońska: O kilku sposobach rozumienia piękna w poezji Z.H. – 4: J. Kaczorowski: „Balkony” – widok na Europę; I. Urbaniak: Ludzkie, arcyłudzkie. O „Domach przedmiścia” (i innych wierszach); S.J. Żurek: W poszukiwaniu „Niewidzialnego Mesjasza”. Komentarze kabalistyczne do liryku „Pan Cogito szuka rady” Z.H.; A. Kula: Tygrysi skok Pana Cogito. O wierszu „Potwór Pana Cogito”; A. Izdebska: Dwie podróże: „Itaka” Kawafisa i „Podróż” H. – 5: J. Brzozowski: „Epilog burzy”; K. Pietrych: W strefie lirycznej. O kilku wierszach z „Epilogu burzy”; B. Stelmaszczuk: Epilog na odeszcie. Ostatnie przesłanie poetyckie H.; T. Cieślak: Po co poezja? Wokół wiersza „Brewiarz”; J. Płuciennik: Figura zaprzeczonych gradacji w „Brewiarzu” H.; M. Woźniak-Labiniec: O wierszu „Contra Augustinum”; – A. Wiatr: Z.H. przygody z muzyką. *Twórczość* 2001 nr 1. – M. Zawodniak: „89 wierszy” H. – ostatnia gra z czytelnikiem. W: Gra z czytelnikiem. Tor. 2001. – *Zesz. Lit.* 2001 nr 1 [tu pt. „Opinie o „Labiryncie nad morzem” wypowiedzi następujących osób: J. Axer, M. Cichy, P. Kłoczowski, B. Marcinik, J. Szuber, A. Zagajewski. – R. Zebrowski: Z.H. – dowódca Królewskiej samodzielnej Brygady Huzarów Śmierci. *Tyg. Solidarność* 2001 nr 51/52. – T. Błażewski: Sprawa Templariuszy. W tegoż: *Historiozofia retoryczna. Łódź 2002* [dot. skłcu: Obrona Templariuszy]. – M. Dzień: Cierpienie w poezji Z.H. W: *Cierpienie w literaturze polskiej*. Siedlce 2002. – A. Franaszek: Niewierny Tomasz. *Znak* 2002 nr 4 [rec.: Węzeł gordyjski oraz inne pisma rozproszone 1948-1998]. – S. Gawliński: Ut exeam melior. (W sprawie Marka Aureliusza i Z.H.). W tegoż: *Pisma i postawy*. Kr. 2002. – A. Grabowski: Aristos – bohater i mistyk. *Kresy* 2002 nr 1 [dot. Labirynt nad morzem]. – Herbert. Poetyka, wartości i konteksty. Pod red. E. Czaplejewicza i W. Sadowskiego. Wwa: DiG 2002, 180 s. [zawartość: Poetyka i wyobrażenia: K. Ruta-Rutkowska: Poetyka dysonansu w dramatach H.; J. Potkański: Rola przetrzutu w wierszach Z.H.; W. Sadowski: H. a Leonardo, Ghirlandajo, Kandinski. (O wersyfikacji graficznej); O. Wójcik: Motyw lustra w poezji H. (Na podstawie tomu „Hermes, pies i gwiazda”); W. Lięzka: H. a muzyka. – Biografia i konteksty: A. Zieliński: Sława H. u Włochów; A. Bazilewicz: Zabłocki – H.: wspólnota światów niezależnych; A. Zieniewicz: Poetyka odeszcia. Wobec przygodności. – Liturgia i wartości: M. Nowak: Liturgia w poezji H.; J. Pawlak: H. a Elzenberg. Kultura i cierpienie w aspekcie aksjologicznym; J. Ślósarska: Logos Heraklita i logos Jana w poezji Z.H.; J. Bigaj: Za przesłaniem H. nie pójdę]. – L. Kleszczy: Nietzsche – Elzenberg – H. W: *Friedrich Nietzsche i pisarze polscy*. Pozn. 2002. – E. Kozłowska: „Uprawa filozofii” Z.H. na lekcjach języka polskiego. Próba interpretacji. *Zesz. Nauk Univ. Rzesz. Dydaktyka* 2002 z. 1. – W. Kuchanny: H. pośmiertny. Collage gazetowy. *Nowe Spr.* *Polit.* 2002 nr 7. – A. Legeżyńska: Czy wciąż będziemy kochać Z.H.? [dot.: Rowigol; Wiersze ostatnie Z.H. W tegoż: *Krytyk jako domokrążca*. Pozn. 2002. – P. Łuszczykiewicz: Gwiazda Z.H. W tegoż: *Bliskie czytanie*. Kalisz 2002. – D. Mazur: H. znieniany, czyli światło łony. *Zesz. Lit.* 2002 nr 1. – M. Mikołajczak: Dialogi martwej natury. O „Kwiatach” Z.H. *Ruch Lit.* 2002 nr 3. – M. Mikołajczak: Od Orfeusza do Arijona. Pieśń i muzyka w świecie poetyckim Z.H. *Pam. Lit.* 2002 z. 2. – M. Mikołajczak: „Salamandra objędzona przez mrówkę”. Kilka myśli na temat obecności H. w pracach wersologów. W: *Gatunki okololiterackie. Walbrzych 2002*. – S. Murzański: Między kompromisem a zdradą. Kr. 2002, *passim*. – A. Niemo: Z.H., Iosif Brodskij i przedmioty. *Studia Litteraria Polono-Slavica* 2002 t. 7. – B. Nuckowska: Pana Cogito rozmyślania o cierpieniu. Chryzologia cierpienia w świetle twórczości Z.H. *Alen. Kapł.* 2002 z. 1. – Opis wiersza. Tor. 2002 [tu art. nt. Z.H.: K. Jakowska: Palimpsest. (Z.H. „Rozmyślania o ojcu”); W. Sawrycki: O wierszu Z.H. „Do Ryszarda Krynickiego”]; R. Sioma: Jeszcze raz o „Trenie Fortynbrasa” Z.H.; M. Zawodniak: „O doli ptaków w srogich czasach”. (Z.H. „Mały ptaszek”). – J. Płuciennik: Figury niewyobrażalnego. Kr. 2002, *passim*. – J. Rozmus: *Przez wielką szybę*. O muzycznych i malarskich nieporozumieniach w twórczości Z.H. *Ruch Lit.* 2002 nr 4. – J. Salamon: Czas Herberta albo Na dom w Czarnolesie. Wwa: Volumen 2002, 378 s. – B. Shallcross: Z.H. W tegoż: *Through the poet’s eye. The travels of Zagajewski, Herbert and Brodsky*. Evanston 2002. – J. Siedlecka: Pan od poezji. O Zbigniewie Herbercie. Wwa: Prószyński i S-ka 2002, 424 s. – J. Szczepańczyk: Tarot ironiczny Z.H. *Acta Univ. Wratisl. Pr. Lit.* 2002 nr 40. – *Topos* 2002 nr 1/2 [tu art.: M. Adamiec: Rekonstrukcja poety. Wokół dramatu Z.H.; A. Babuchowski: Radiowe spotkanie z Z.H.; Sz. Babuchowski: „Przeżłiwiwie przeżyczysta doskonałość”. („Dobrze” i „doskonale” w poezji Z.H.); M. Bukowska-Schiemann: W świecie lęków. Dramaturgia Z.H., przedr. w tegoż: *Tymczasowa rzeczywistość*. Gdańsk 2004; K. Kuczyńska-Koschany: Z poezji tego szalowanego wieku na pewno Rilke, H.; E. Nawrocka: Grecja H.; K. Nowosielski: Wytrwał do końca. (Nad jednym wierszem Z.H.) [dot.: Raport z obłąconego miastall. – J. Węgrzyński: Rozproszone notatki H. *Zesz. Lit.* 2002 nr 2 [rec.: Węzeł gordyjski oraz inne pisma rozproszone 1948-1998]. – M. Bazan: Co się stało z Barabaszem? „Zwabienie” człowieka myślącego. *Topos* 2003 nr 4/5. – P. Czapczyk: Mitologia na nowo odczytana. Wokół prozy poetyckiej Z.H. W: *Logos i mythos w kulturze XX wieku*. Pozn. 2003. – T. Dobrzyńska: Wiersz i aksjologia. Konotacje wartościujące formy wierszowej w „Mona Lizie” Zbigniewa Herberta. W tegoż: *Tekst styl – styl – poetyka*. Kr. 2003, przedr. w: Z. Kocpzyńska, T. Dobrzyńska, L. Pszczółowska: *Znaczenie wyboru formy wiersza*. Wwa 2007. – M. Dzień: Między karą a nagrodą. O zagadnieniu wierności uniwersalnym wartościom w lirykach Z.H. *Świat i Si.* 2003 nr 1. – M. Dzień: Między wiernością a karą. Z.H. poszukiwanie prawdy egzystencji. *Kwart. Artyst.* 2003 nr 1. – J. Gizella: Bądź wierny. Idź. W tegoż: *Pożegnanie z uproszczeniami*. Kr. 2003 [rec.: 89 wierszy]. – J. Gizella: Mitologia dla dorosłych. W tegoż: *Pisarze i kopisze*. Kr. 2003 [rec.: Król mrówek]. – A. Hanus: Kilka uwag o tłumaczeniu poezji H. w niemieckiej interpretacji K. Dedicusa. *Zesz. Nauk Univ. Rzesz. Językozn.* 2003 z. 1. – S. Jaworski: Najpiękniejsza jest rzeczywistość... W tegoż: *Zakręty i przelomy*. Kr. 2003. – D. Kozicka: „A nade wszystko żebym był pokorny...” Z.H. w „ogrodzie” Europy. *Ruch Lit.* 2003 nr 1. – J. Lewiński: Kłasyk, ironia i komputer. („Szachy” Z.H. – komentarze i próba interpretacji); J. Wiśniewski: Muzyka w twórczości Z.H. *Acta Univ. Lodz. Folia Litteraria Polonica* 2003 z. 6. – J. Łukasiewicz: Grecja Z.H. W tegoż: *Ruchome cele*. Wwa 2003 [dot.: Król mrówek; Labirynt nad morzem]. – E. Mazur: „U wrót doliny” Z.H. Międzyprzedmiotowa analiza i interpretacja wiersza. *Zesz. Nauk Univ. Rzesz. Dydaktyka* 2003 z. 2. – M. Mikołajczak: *Czytać „Tren Fortynbrasa” od końca*. Przyczynek do lektury wiersza. *Ruch Lit.* 2003 z. 3. – M. Mikołajczak:

- Postać matki w „Trenie” Z.H. *Polonistyka* 2003 nr 3. – M. Mikołajczak: „W cieniu heksametru”. O funkcjach 6-akcentowca w pracy Z.H. *Rocz. Nauk. Państ. Wyż. Szk. Zaw. w Wałb.* 2003 [nr] 2. – E. Mikoś: O języku wyrażania rzeczywistości. (Na podstawie „Ornamentów” Z.H.). *Nowa Poliszczyna* 2003 nr 3. – D. Opacka-Walasek: Tkanka życia, tkanina poezji. W: *Tkanina*, Kat. 2003 [dot. wiersza „Tkanina”]. – A. Poprawa: Zmęczenie Pana Cogito; Piętno piękna; W labiryntach. W tegoż: *Formy i afirmacje*. Kr. 2003. – B. Przymuszała: Ciało jako problem filozoficzny w poezji H. *Polonistyka* 2003 nr 7. – R. Szczerbakiewicz: Trwanie – doczesna forma nieśmiertelności. „Martwa natura z wędzidłem” Z.H. W: W poszukiwaniu nowego kanonu. Goleśzów 2003. – F. Śmieja: Klerk męzny. Z.H. (1924-1999). W tegoż: *Zbliżenia i kontakty*. Kat. 2003. – M. Trzęsaki: Studium dymu. Muzyka w twórczości Z.H. *Ruch Muzyczny* 2003 nr 17/18. – Z. Zarębianka: Pan Cogito wobec Innego. Sfera transcendencji w twórczości Z.H. *Prz. Powsz.* 2003 nr 7/8. – M. Zawodniak: „Początek powieści” i coś ponadto. Prozatorskie inicjacje Z.H. W: *Z problemów prozy*. Tor. 2003. – R. Żebrowski: Przemówienie wygłoszone na spotkaniu poświęconym pamięci Z.H. zorganizowanym w 5. rocznicę śmierci przez Oddział Warszawski Stowarzyszenia Pisarzy Polskich, 9 IX 2003 oraz „Post Scriptum”. *Arcana* 2003 nr 5. – Sz. Babuchowski: Poetycki brewiarz Z.H. W: *Literatura polska*. T. 1, Kat. 2004. – D. Bielawska: Jak został wyciosany „Kamień z katedry”. *Twórczość* 2004 nr 2/3 [dot. szkicu z tomu: *Barbarzyńca w ogrodzie*], polem; R. Żebrowski: Ociosywanie H. *Twórczość* 2004 nr 6 [dot. także niedopuszczonego do rozpowszechniania szwedzkiego przekładu wierszy Z.H.], D. Bielawska, T. Komendant. *Twórczość* 2004 nr 7/8, H. Markiewicz: Jeszcze o „Kamieniu z katedry”. *Twórczość* 2004 nr 11, P. Szymanowski. *Twórczość* 2004 nr 11. – Dłaczego Herbert. Wiersze, komentarze, interpretacje. [Red.: M. Woźniak-Labinięć, J. Wiśniewski. Wyd. 2 poszerz. Łódź: Wydawn. Uniw. Łódź. 2004, 287 s. [w wyd. 2 nadto art. autorów: M. Berkan-Jabłońska, I. Hübner (Urbaniak), J. Samosię, J. Podolska, A. Stapkiewicz, A. Drozd, – J. Drzewucki: Akropol i cebula. O Zbigniewie Herbercie. Wwa: Tik – kun 2004, 136 s. – L. Hul: Obcy w obcym świecie. O późnej poezji Z.H. W: *Swójkość i obcość*. Olsztyn 2004. – M. Mikołajczak: Między kamieniem i wzruszeniem. O dylematach etyki i estetyki w twórczości Z.H. *Ruch Lit.* 2004 nr 2. – M. Mikołajczak: „W cieniu heksametru”. Interpretacje wierszy Zbigniewa Herberta. Zielona Góra: Uniw. Zielonogórski 2004, 260 s. – E. Nikadem-Malinowska: Pan Cogito na horyzoncie zdarzeń. Język poetycki Józefa Brodskiego i Z.H. jako instrument procesu myślenia. *Acta Neophilologica* 2004 [nr] 6. – K. Nowosielski: Gust, sztuka i wierność; Krajobraz z polanymi kolumnami. W tegoż: *Rozróżnianie głosów*. Gdańsk 2004. – J. Potkański: Etyka H. i moralność Miłosza. W tegoż: *Sens nowoczesnego wiersza. Wersyfikacja Białoszewskiego, Przybośia, Miłosza i Herberta*. Wwa: Wyd. Polonistyki UW 2004 oraz *passim*. – J.M. Ruszar: Stróż brata swego. Zasada odpowiedzialności w liryce Zbigniewa Herberta. Post. opatrzył J. Życiński. Lubl.: Wydawn. UMCS 2004, 230 s. – J.M. Rymkiewicz: Poeta i barbarzyńca. W: *Kartografowie dziwnych podróży*. Kr. 2004. – R. Sioma: O tzw. przezroczywości semantycznej poezji Z.H. Uwagi na temat stanu badań. *Acta Univ. Nicolai Copernici. Filol. Pol.* 2004 t. 60. – J. Ślósarska: To, co walczy o światło. Kreacja punktu widzenia podmiotu mówiącego. W tegoż: *Studia z poetyki antropologicznej*. Wwa 2004 [dot. poematów prozą: *Drwal; Świt*]. – A. Tchórzewski: Poeta wtłoczony w politykę. W tegoż: *Z początkalni na Parnas*. Tor. 2004. – B. Urbankowski: Poeta, czyli człowiek zwielokrotniony. Szkice o Zbigniewie Herbercie. Radom: Pol. Wydawn. Encyklopedyczne 2004, 728 s. – L. Wiśniewska: Dwudziestowieczność. Specyfika i uniwersalność. Problem tożsamości w wybranych utworach Lema i H. w kontekście literackiej tradycji. W: *Dwudziestowieczność*. Wwa 2004. – R. Żebrowski: Koniec jednej mistyfikacji. *Arcana* 2004 nr 3 [dot. sporu wokół przypisania Z.H. wierszy M. Kaneckiej podp. pseud. Makl. – V. Britanijskiej; Pochemu H.; Z.H. na fonie czterech swoich stichotvorenij; *Gospodi Kogito; Proščajasz' z H. – vozvraščajasz' k H.* W tegoż: *Reč Pospolitija poetov*. Sankt-Peterburg 2005. – Czulość dla Minotaura. Metafizyka i miłość konkretno w twórczości Zbigniewa Herberta. Red. li słowo wstępne i J.M. Ruszar przy współudziale M. Cichej. Lubl.: Gaudium 2005, 292 s. [zawartość: N. Jakacka: „Współczucie dla Minotaura”. Bezbronne jednostki ginące w żywiole silniejszego; „Kant. Ostatnie dni”. Propozycja lektury wiersza z tomu „Epilog burzy”; P. Panas: „Cieniem na kryciu po oczy”. Śmierć i jej postacie w twórczości Z.H.; A. Jarzyna: „Przesłuchując anioły...”. Anioły Rilkego i H.; D. Grodecka: „Prywatny dekalog w prywatnej mitologii”. Analiza „Dziesięciu ścieżek cnoty”; M. Cicha: „Jesteśmy intruzami w dialogu z nieobecnym”. Formy autokreacji w epistolografii Z.H.; J.M. Ruszar: „Ból osobnego bytu”. Mistyczna intuicja i złuda Mail. – K. Dybciak: Ocalanie wartości. Epistemologia i aksjologia w dziele Z.H.; Odkrywanie śladów „sacrum” w labiryncie historii. W tegoż: *Trudne spotkanie*. Kr. 2005. – K. Dybciak: Z.H. rozumienie religii. *Topos* 2005 nr 1/2. – S. Falkowski: Czy cnota jest śmieszna? – czyli kim jest Pan Cogito?; Wezwanie. (Czy „Przesłanie Pana Cogito” jest wierszem antychrześcijańskim?). W tegoż: *Rzeczy dusz*. Wwa 2005. – H. Filipowicz: Tekst – performer. Dramaturgia Z.H. a problem performatywności. W: *Polonistyka po amerykańsku*. Wwa 2005. – B. Kaniewska, A. Legeżyńska, P. Śliwiński: Tożsamość Pana Cogito. W tegoż: *Literatura polska XX wieku*. Pozn. 2005. – L.M. Laudanski: Z.H. W tegoż: *Szkice polskie*. Rzeszów 2005. – Portret z początku wieku. *Twórczość Zbigniewa Herberta* – kontynuacje i rewizje. Studia pod red. li ze słowem wstępnym W. Ligęzy przy współudziale M. Cichej. Lublin: Gaudium 2005, 451 s. [zawartość: A. Fiut: *Paradoxy H.*; B. Gautier: „Rzut kości nigdy nie zwycięży przypadku”; J. Łukaszewicz: *Przed „światem ciemnym, ciężkim, realnym...”* Uwagi o podmiocie w poezji Z.H., *przed*, w tegoż: *Jeden dzień w socrealizmie i inne szkice*. Kat. 2006; M. Wyka: *Pomiedzy intymnością a retorycznością*. O poetyckich formach epistolarnych Z.H., *przed*, w tegoż: *Niecierpliwść krytyki*. Kr. 2006; M. Mikołajczak: *Oblicza historii w poezji Z.H.*; D. Opacka-Walasek: *O „nieprzerwanym szumie ogromnej klepsydry”*. *Obrazy czasu w poezji Z.H.*, *przed*, w tegoż: *Chwile i eony*. Kat. 2005; W. Gutowski: *Sny Pana Cogito*; W. Ligęza: *Historia muzyki wg Pana Cogito*; P. Siemaszko: *H. i współczesność*, czyli między kulturą wysoką a masową; Z. Najder: *Poezja jako obowiązek*; S. Stabro: *Poetycka idea narodu w „Substancji” Z.H. i w „Narodzie” Czesława Miłosza*; Z. Zarębianka: *Z.H. w poszukiwaniu substancji narodu*; K. Nowosielski: *Z.H. i „kamienne łono ojczyzny”*; T. Garbol: *Etyka bez uzasadnień*; J.M. Ruszar: *Chrzest ziemi*. (H., presokratycki i Nietzsche); P. Czaplński: *Ironia mrięższa: apokryfy mityczne Z.H.*; J. Kopicński: *Radio, maska i oko wewnętrzne*. „Rekonstrukcja poety” Z.H.; M. Adamiec: *„Zanim zdejmemy mu maskę, ustalmy ostatnie słowa...”* – „Jaskinia filozofów” – tradycja, poezja i manipulacja; M. Kalemba: *„Jaskinia filozofów” – analiza Herbertowskiej wizji Sokratesa*; B. Gautier: *Z.H. kopista*; B. Toruńczyk: *H. nieznamy*. (Komunikat o rezultatach pracy „Zeszytów Literackich” w archiwum Z.H.); *Dyskusja (tu m.in.: J.M. Ruszar: H. – Nietzsche – wstępne hipotezy)*; – M. Pasińska-Wójcik, G. Majchrzak: *Kryptonim „Bem”*. Sprawa operacyjnego rozpracowania Z.H. 1967-1970. Wprowadzenie: K. Herbert. *Zesz. Hist.*, Paryż 2005 nr 153 [zawiera materiały dot. Z.H. gromadzone przez Służbę Bezpieczeństwa (znajdujące się obecnie w archiwach Instytutu Pamięi Narodowej) wraz z omówieniem]. – R. Rutkowski: *Nadzieja cierpiących*. O wierszu Z.H. „Mo-

dlitwa starców". *Ruch Lit.* 2005 z. 3. – A. Rydz: Elegijność poezji H. Miłosa, Wojtyły. W: *Znaleźć źródło. Twórczość literacka Karola Wojtyły – Jana Pawła II*. Rzeszów 2005. – J. Tomkowski: Testament Z.H. W tegoż: *Don Juan we mgle*. Wwa 2005. – Apostoł w podróży służbowej. Prywatna historia sztuki Zbigniewa Herberta. Wybór i red. J.M. Ruszar. Lubl.: Gaudinium 2006, 251 s. – R. Bobryk: „Tren Fortynbrasa” – herbertowski komentarz do tekstu Shakespeare’a. W: *Kulturowe terytoria literatury*. Siedlce 2006. – M. Cieński: Kompozycja lirycznej autobiografii. O „Obłokach nad Ferrara” Z.H. i „Capri” Czesława Miłosa. W: *Literatura, kultura, komunikacja*. Wr. 2006. – M. Delaperrière: Z.H. i jego poetyka spojrzenia. W tegoż: *Pod znakiem antynomii*. Kr. 2006. – [S. Barańczak, ...: Korespondencja:] J. Drzewucki: Linneusz i żaba. *Twórczość* 2006 nr 4; Dwugłos o korespondencji Z.H. ze Stanisławem Barańczakiem: R. Żebrowski: Ciastka z niespodzianką; I. Grudzińska-Gross: Literackie obowiązki. *Nowy Dz.* dod. *Prz. Pol.*, Nowy Jork 2006 nr z 10 II. – T. Garbol: „Chrząst ziemi”. Sacrum w poezji Zbigniewa Herberta. Lubl.: Wydawn. KUL 2006, 474 s. – J. Hartwig: Z.H.: Pakiet listów; O nadużyciu poezji H.; Dialog filozofa z poetą. W tegoż: *Wybrańcy losu*. Wwa 2006. – K. Kloński: Poezja zaimków. O „Przestaniu Pana Cogito”. W tegoż: *W stronę inności*. Kat. 2006. – J. Kopciński: „Zmaza”. O „Listach naszych czytelników” Z.H. W: *Poetyka, polityka, retoryka*. Wwa 2006. – U. Lementowicz: Poezje Zbigniewa Herberta. Lubl.: Bibl. Wysyłkowa 2006, 45 s. [materiały pomocnicze dla szkół]. – K. Masłoń: Poeta, psy i gwiazda. O Z.H.; Pułkownik Królewskiej Samodzielnej Brygady Huzarów Śmierci. Jeszcze raz o Z.H. W tegoż: *Nie uciec nam od losu*. Wwa 2006. – D. Mazur: Tożsamość – empatia – pocieszenie. Refleksje nad wyobrażeniami miast w eseistyce Z.H. W: *Świąty przedstawione*. Tor. 2006. – M. Mikołajczak: „Wierność ziemi”. Inspiracje nietzscheańskie w poezji Z.H. *Teksty Drugie* 2006 nr 3. – B. Przymuszała: Dotyk, czyli czułość. Pana Cogito sposób na poznawanie świata. W tegoż: *Szukanie dotyku*. Kr. 2006. – R. Rutkowski: Przeciw wyznawcom nicości, O wierszu Z.H. „Nasze dziecko”. *Ruch Lit.* 2006 nr 3. – H. Seweryniak: Medytacje z Herbenem. Płock: Płocki Inst. Wydawn. 2006, 208 s. – [...], J. Turowicz: Korespondencja:] T. Stefańczyk: Jak poeta z redaktorem. *Twórczość* 2006 nr 4; M. Wyka: Artysta i mecenas – bezpieczny związek. W tegoż: *Niecierpliwość krytyki*. Kr. 2006. – M. Mikołajczak: Pomędzy końcem a apokalipsą. O wyobraźni poetyckiej Zbigniewa Herberta. Wr.: Wydawn. UW 2007, 408 s. – A. Stankowska: Między ironią a przekładem. O „Madame Intuita” Izabeli Filipiak z nieustającym odniesieniem do „Pana Cogito” Z.H. W tegoż: *Poezji nie pisze się bezkarnie*. Pozn. 2007.

B.T.

HERBST Lothar

1940-2000

Krypt.: lh; (lh); (lot).

[...] Od 1976 współpracował z Komitetem Obrony Robotników (KOR). W 1980 był doradcą dolnośląskiej „Solidarności”. Jesienią 1981 podpisał „Deklarację założycielską Klubów Rzeczypospolitej Samorządnej Wolność – Sprawiedliwość – Niepodległość”. W 1983 stworzył we Wrocławiu i następnie redagował niezależne czasopismo *Obecność*, w którym publikował też liczne wiersze i artykuły literackie (1983-85, 1987). [...] Po wprowadzeniu stanu wojennego został internowany,

następnie osadzony w więzieniu o zaostrzonym rygorze, gdzie zaczął tracić wzrok. Po zwolnieniu z więzienia wielokrotnie odmawiano mu wydania paszportu, uniemożliwiając wyjazd na leczenie za granicą (wyjechał dopiero w 1987). Należał do działaczy funkcjonującego w podziemiu Stowarzyszenia Pisarzy Polskich i Komitetu Kultury Niezależnej we Wrocławiu. W 1985-86 ponownie był więziony. W 1986 otrzymał nagrodę Związku Pisarzy Norweskich za twórczość i działalność społeczną. Wiersze, artykuły i recenzje literackie ogłaszał w czasopismach wydawanych poza cenzurą, m.in. w *Zapisie* (także w 1978), *Pulsie* (1980), *Solidarności Dolnośląskiej* (1980-81); tu też pod krypt.: lh, (lh), (lot)), *Afronie* (1982), *Replce* (1982), *Wezwaniu* (1982), *Póki my żyjemy* (1983), *Promienistych* (1984), *Przeglądzie Politycznym* (1984), *Sumieniu* (1986) i *Konturze* (1989). W 1987 przebywał na intensywnym leczeniu w Niemczech; jednocześnie pełnił tam funkcję przedstawiciela NSZZ „Solidarność”. W 1989 był współzałożycielem Towarzystwa im. E. Stein we Wrocławiu. W 1990 objął kierownictwo rozgłośni wrocławskiej Polskiego Radia. Pełnił też funkcję wiceprzewodniczącego Stowarzyszenia Radia Publicznego w Polsce. W 1997 za działalność społeczną i literacką został wyróżniony Śląską Nagrodą Kulturalną (Schlesischen Kulturpreis), przyznawaną przez władze Dolnej Saksonii. Odznaczony Krzyżem Kawalerskim Polonia Restituta, przyznany przez Rząd RP na uchodźstwie (1988). [...] Zmarł 27 kwietnia 2000 we Wrocławiu.

Pośmiertnie odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (2006) z okazji 30. rocznicy powstania KOR.

TWÓRCZOŚĆ

2a. Listy w sprawie wiary i nadziei. [Wiersze]. Wr.: *Agora* 1979, [28] s. *Bibl. „Agora”*, t. 6.

2b. Wyznania. [Wiersze]. Wr.: *Świt** 1981, 25 s.

3. Polska więzienna. Dziennik liryczny pisany od 16.02.82 do... w Strzelcach Opolskich, Nysie, we Wrocławiu i... Wyd. inne: [wyd. 2 Kr.: b.w.* 1982, 24 s.]; Wr.: LONT Lit. Ofic. Niezał. Twórców* 1982.

4. Listy z podróży. [Wiersze]. [Wr.:] *Aspekt** 1981, 31 s.

W t. 3 błędna data wyd.

Wyd. nast. w jez. pol. i w wersji niem.: Listy z podróży. Zapisy liryczne; Briefe von einer Reise. Lirischen Notizen. [Wiersze]. Berlin: Pogląd 1987, 57 s.

5. Rdza na trąbce. [Wiersze]. Wr.: *Wyzwolenie** 1979. *Bibl. „Agora”*, t. 11.

W t. 3 błędna data wyd.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Losy jednego pokolenia. Wywiad z L.H. [Rozm. red.]. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 1987 nr z 26 III.

LP XX w. (J. Jastrzębski).

A. Stach: W ojczyźnie dwóch języków. *Kultura* 1997 nr 3. – R. Gawłowski: Puste miejsce; J.B. Kos: Wrocławianin; A. Zawada: Lothar. *Pomosty* 1999/2000 [t.] 4/5. – R. Bubnicki: Wrocławianin z Breslau L.H. *Rzeczpospolita* 2000 nr 100. – A. Stach: L.H. *Kultura* 2000 nr 6. – A. Zawada: L.H. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2000 nr z 12 V.

B.D.

HERLING-GRUDZIŃSKI Gustaw 1919-2000

[...] W 1994 otrzymał złoty medal Uniwersytetu Wrocławskiego. W 1996 przerwał współpracę z paryską *Kulturą* i nawiązał kontakt z dziennikiem *Rzeczpospolita*, na łamach którego kontynuował publikację „Dziennika pisanego nocą”. W 1997-99 współpracował z *Więzią*. Został doktorem honoris causa Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie (1997) oraz Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie (2000). Za wybitne zasługi w szerzeniu kultury polskiej w świecie w 1998 otrzymał dyplom Ministra Spraw Zagranicznych oraz nagrodę Ministra Kultury i Sztuki. Odznaczony Orderem Orła Białego (1998). Zmarł 4 lipca 2000 w Neapolu.

TWÓRCZOŚĆ

2. Inny świat. Zapiski sowieckie. Wyd. nast.: Posł. i nota o autorze: Z. Kudelski. Wyd. 2 [właśc. 24] Wwa: Czyt. 1995 (Pisma zebrane. [Ser. 1] T. 1 [poz. 18]), tamże: 1996, 1997; z posł. i notą o autorze Z. Kudelskiego (Pisma zebrane. [Ser. 1] T. 1 [poz. 18]) 1997, toż 1998, tamże 1998, wyd. 11 1998, wyd. 12 1999, wyd. 13 2000, [wyd. 14] 2000; Kr.: WL 2000; wyd. w oprac. W. Boleckiego Kr.: WL 2000; wyd. 13 [!] Wwa: Czyt. 2000; Wwa: Porozumienie Wydawców „Czytelnik” 2000; wyd. 2 Kr.: WL 2002, wyd. 3 2003.

Przekł. ang.: A world apart. [Przel.] A. Ciolkosz. New York 1996. – bułg.: Drug svjat. [Przel.] D. Nedjalkov. Sofia 2001. – czes.: Jiny svět. [Przel.] H. Stachová. Praha 1994. – fran.: Un monde à part. [Przel.] W. Desmond. Wyd. 2 [Paris] 1995. – hiszpa.: Un mundo aparte. [Przel.] M. López. Madrid [2000]. – holend.: Een wereld apart. [Przel.] J. Vogelaar. Amsterdam 2005. – niem.: Welt ohne Erbarmen. [Przel. z ang.] H. Wille [przy współpracy N. Kozłowski]. München, Wien 2000, wyd. nast. München 2004. – włos.: Un mondo a parte. [Przel.: L. Maresca, L. Croce] G. Magi. [Wyd. 2] Milano 2003.

3. Podróż do Burmy. Dziennik. [Wyd. 3]. Układ książki i posł.: W. Bolecki. Kr.: WL 1999.

6. Skrzydła ołtarza. Opowiadania. Wyd. nast.: wyd. 2 [właśc. 3] z posł. i notą o autorze Z. Kudelskiego (Pisma zebrane. [Ser. 1] T. 2 [poz. 18]) Wwa: Czyt. 1995, tamże: 1997, wyd. 3 [!] 2000, wyd. 4

2001; Kr.: WL 2001; wyd. w oprac. W. Boleckiego tamże 2001, 2004; Kr.: WL 2004.

Przekł. niem.: Die Insel. [Przel.] M. Reinfenberg. München, Wien 1994.

8. Upiory rewolucji. [Szkice literackie]. Wyd. nast.: [wyd. 3] Wwa: Głos* 1981; [wyd. 4] zebrane i oprac. przez Z. Kudelskiego. Przygot. do druku: H. Kosienkowska, A. Peciak. Lubl.: Wydawn. UMCS 1999.

Przekł. włos.: Gli spettri della rivoluzione e altri saggi. [Przel.: ...] M. Herling, V. Verdiani. Firenze [1994].

9. Dziennik pisany nocą. Wyd. nast. (Pisma zebrane. [Ser. 1] t. 3-7, 10, ser. 2 t. 11). Wwa: Czyt. zob. poz. 18.

Od t. 3 Pism zebranych [ser. 1] posł. i nota o autorze: Z. Kudelski.

[1]. Dziennik pisany nocą. 1971-1972. Wstęp: K. Pomian. [Wyd. 4] 1995.

[2]. Dziennik pisany nocą. 1973-1979. [Wyd. 3] 1995.

[3]. Dziennik pisany nocą. 1980-1983. [Wyd. 3] 1996.

[4]. Dziennik pisany nocą. 1984-1988. [Wyd. 4] 1996.

[5]. Dziennik pisany nocą. 1989-1992. [Wyd. 2] 1997.

Przekł. czes.: Deník psany v noci. 1989-1992. [Przel.] F. Stachová, M. Svehlík. Praha 1995.

Przekł. wyborów z cz. [1-5] ang.: Volcano and miracle. [Przel.] R. Strom. New York 1996, wyd. nast. 1997. – fran.: Les perles de Vermeer. Journal écrit la nuit 1986-1992. [Przel. T. Dzieduszycka] T. Douchy. [Paris] 1999. – niem.: Tagebuch bei Nacht schreiben. [Przel.] N. Kozłowski. München, Wien 2000. – włos.: Darjo scritto di notte. [Przel.] D. Tozzetti. Milano 1992.

[6]. Dziennik pisany nocą. 1993-1996. 1998, 769 s.

[7]. Dziennik pisany nocą. 1997-1999. Ser. 2. 2000, 398 s.

Przekł. wyboru z cz. [1-7] czes.: Stránky z Deníku psaného v noci. [Przel.] H. Stachová. Praha 2005.

11. Świadek Smrkovskiego. Oprac. ... [Wyd. 2] Pozn.: [b.w.*] 1981.

11a. Eurokomunizm. Dwa głosy. [Współaut.:] A. Michnik. Wwa: Stop* 1985, 19 s.

Przedr. z książki zbior.: Eurokomunizm. [Wwa] Nowa* 1978.

15. Godzina cieni. Eseje. Wyd. nast.: wyd. 2 w wyborze i oprac. Z. Kudelskiego. Kr.: Znak 1996, 386 s.; wyd. z posł. i notą o autorze Z. Kudelskiego (Pisma zebrane. [Ser. 1] T. 8 [poz. 18]) Wwa: Czyt. 1997.

Przekł. czes.: Hodina stínu. [Przel.] H. Stachová. Praha 1999.

16. Wyjścia z milczenia. Szkice. [Wyd. 2]. Wybór, posł. i nota o autorze: Z. Kudelski. (Pisma zebrane. [Ser. 1] T. 9 [poz. 18]) Wwa: Czyt. 1998. W t. 3 błąd w tytule.

17. Sześć medalionów i Srebrna Szkatulka. [Szkice].

P r z e k ł. w ł o s. szkiców z cz. Sześć medalionów: Le perle di Vermeer. [Przel.] L. Mincer Quercioli, P. Di Nepi. Roma 1997.

18. Pisma zebrane. [Ser. I] T. 1-10, ser. 2 t. 11-12. Wwa: Czyt. 1994-1998, 2000, 2002.

Zawiera utwory z t. poz. 2, 6, 9, 15, 16, 27, 36.

19. Controluce. [Wywiady; rozm.] T. Marrone. [Posł.] S. Romano. Napoli: T. Pironti 1995, 132 s.

P r z e k ł. p o l.: Pod światło. [Przel.] S. Kasprysiak. Kr.: Baran i Suszczyński 1998, 118 s.

20. Portret wenecki. Trzy opowiadania. Lubl.: Wydawn. UMCS 1995, 95 s.

Włoskie nagrody literackie Premio Vittorini i Superpremio Vittorini Siracusa w 1996.

Zawartość: Cmentarz Południa; Zeszyt Williama Mouldinga, emeryta; Portret wenecki.

P r z e k ł. n i e m.: Das venezianische Porträt. [Przel.] N. Kozłowski. München, Wien 1996, – w ł o s.: Ritratto veneziano. [Przel.] M. Martini, D. Tozzetti. Milano 1995.

21. Błogosławiona, święta. [Opowiadanie]. Lubl.: Wydawn. UMCS 1996, 35 s.

22. Don Ildebrando. Opowiadania. Wwa: Press-publica 1997, 138 s.

Zawartość: Ex Voto; Suor Strega; Don Ildebrando; Szczyt lata. Opowieść rzymska; Jubileusz, Rok Święty; Madrygal żalobny. **P r z e k ł. w ł o s.**: Don Ildebrando e altri racconti. [Przel.] M. Martini. Milano 1999.

23. Gorący oddech pustyni. [Opowiadania]. Wwa: Czyt. 1997, 300 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 1998, wyd. 3 2000.

P r z e k ł. r o s.: Gorjačee dychanie pustyni. Wyd. łączne z przekł. Biała noc miłości [poz. 27]: Gorjačee dychanie pustyni; Belaja noć ljubvi. [Przel.] I. Adel'gejm. Moskwa 2000, – w g i e r.: A sivatag forró lehelete. [Przel.] K. Körtvélyessy, Z. Mihályi, L. Pálfalvi. Budapest 2004.

24. Rozmowy w Dragoniei. Rozmowy przeprowadził, oprac. i przygot. do druku W. Bolecki. Wwa: Szpak 1997, 382 s.

25. Widok z wieży. Rozmowy z Gustawem Herlingiem-Grudzińskim. [Rozm.] E. Sawicka. Wwa: Most 1997, 136 s.

26. Cud; Dżuma w Neapolu. [Opowiadania]. Posł. i dodatek krytyczny: W. Bolecki. Kr.: WL 1998, 131 s.

Wybór z poz. 9 cz. 3, 5.

27. Biała noc miłości. Opowieść teatralna. Wwa: Czyt. 1999, 418 s. Wyd. nast.: (Pisma zebrane. Ser. 2 t. 12 [poz. 18]) pod red. Z. Kudelskiego 2002, wyd. 2 [!] tamże 2004.

P r z e k ł.: F l a m a n d z k i: Een wite nacht van liefde. [Przel.] L. Stembor, Breda 2001, – f r a n c.: Nuits blanches d'amour. [Przel. T. Dzieduszycka] T. Douchy. [Paris] 2001, – m a c e d.: Bela nok na ljubovte. [Przel.] L. Tanuševska. Skopje 2006, – r o s.: Belaja noć ljubvi. Wyd. łączne z przekł. Gorący oddech pustyni zob. poz. 23, – s e r b.-c h o r w.: Bela

noć ljubavi. [Przel.] B. Rajčić. Beograd 2004, – s ł o w a c.: Biela noc lásky. [Przel.] J. Hvišč. Bratislava 2001.

28. Opowiadania zebrane. Zebrał i oprac. Z. Kudelski. [T.] 1-2. Wwa: Czyt. 1999, 488 + 496 s.

29. Pięć dialogów. [Współaut.:] J. Życiński. Przedm.: S. Frankiewicz. Wwa: Bibl. Więzi 1999, VII, 118 s.

Dialogi prowadzone na łamach Więzi w 1997-1999: G.H.-G.: Etyka katolicka, etyka laicka; J.Ż.: Solidarność człowieka zamiast bruderszaftów z Kalmem. – J.Ż.: Różowa księga komunizmu; G.H.-G.: Bilans czerwono-czarny. – G.H.-G.: Cicha cnota patriotyzmu; J.Ż.: Polskie kolory ciszy. – J.Ż.: Humanizm po totalitaryzmach; G.H.-G.: Dwie zmory na literę „l”. – G.H.-G.: Znamię Kaina; J.Ż.: Kultura życia a granice pragmatyzmu.

30. Gustaw Herling-Grudziński. [Wybór utworów]. Wstęp: G. Borkowska. [Przel.] A. Rosenau. Kr.: Villa Decius 2000, 2000, 27 s.

31. Najkrótszy przewodnik po sobie samym. [Eseje]. Oprac. i przygot. tekstu do druku: W. Bolecki. Kr.: WL 2000, 145 s.

P r z e k ł. w ł o s.: Breve racconto di me stesso. [Przel.] M. Herling. Napoli 2001.

32. Podzwonne dla dzwonnika. [Opowiadanie]. Wwa: Czyt. 2000, 69 s.

P r z e k ł. w ł o s.: Requiem per il campanaro. [Przel.] V. Verdiani. Napoli 2003.

33. Rozmowy w Neapolu. Rozmowy przeprowadził, oprac. i przygot. do druku W. Bolecki. Wwa: Szpak 2000, 356 s.

34. Z biografii Diego Baldassara. [Opowiadanie]. Posł. opatrzyła D. Kudelska. Lubl.: Wydawn. UMCS 2000, [56] s. Zob. poz. 13.

35. Pisma wybrane. T. 1-3. Wwa: Czyt. 2001, T. 1. Opowiadania. Wyboru dokonał Z. Kudelski. Przedm. opatrzył T. Burek. 471 s.

T. 2. Dziennik pisany nocą. Wyboru dokonał H. Chłystowski. 535 s. Por. poz. 9.

T. 3. Eseje. Wyboru dokonał T. Burek. 431 s. Wybrane eseje z poz. 1, 7-9, 15, 16.

36. Biała noc miłości. Opowiadania. (Pisma zebrane. Ser. 2 t. 12 [poz. 18]) Wwa: Czyt. 2002, 418 s.

37. Wędrowiec cmentarny. [Opowiadanie]. Posł.: Z. Kudelski. Kr.: WL 2007, 70 s.

Wybory opowiadań w **p r z e k ł.**: a n g.: The island. Three tales. [Przel.] R. Strom. New York 1994; The noonday cemetery and other stories. [Przel.] B. Johnson. New York 2003, – c z e s.: Benátský portret a jiné prózy. [Przel.] H. Stachová. Praha 2004; Ostrov a jiné prózy. [Przel.] H. Stachová. Praha 2000, – f r a n c.: Le portrait vénitien et autres récits. [Przel. T. Dzieduszycka] T. Douchy. Paris 1995; Variations sur les ténèbres. [Przel. T. Dzieduszycka] T. Douchy. [Paris] 1995, wyd. nast. 1999, – h i s z p.: Variaciones sobre las tinieblas. [Przel.] 375

E. Bortkiewicz, Madrid [2003], – n i e m.: Die Insel. [Przel.] M. Reinfenber. München, Wien 1994, – w ł o s.: A második eljövétel. [Przel.] G. Körner. Budapest 1998, – w i o s.: L'isola. [Przel.] D. Tozzetti. Milano 1994, wyd. nast. Napoli 2003; *Variazioni sulle tenebre conversazione de la Héronnie*. Napoli 2000.

OPRACOWANIA (wybór)

Wypowiedź: G. Herling-Grudziński: Moje „podwójne życie pisarza”. *Alma Mater* 2000 nr 22 [przemówienie z okazji nadania doktoratu honoris causa przez UJ]. – Wywiady: zob. *Twórczość* poz. 19, 24, 25, 33 oraz: Od gulgua do Neapolu. Rozm. S. Frankiewicz i in. *Więź* 1994 nr 9; Butelka wina. Rozm. A. Supruniuk. W: „Wiadomości” i okolice. Tor. 1995; Rozmowa z G.H.-G. Rozm. D. Morawski. W: Spotkania z paryską „Kulturą”. Wwa 1995; Moje życie w Neapolu. Rozm. E. Sawicka. W: E. Sawicka: Przystanek Europa. Wwa 1996; Wierze w posłannictwo pisarza. Rozm. L. Szaruga. *Pograniicza* 1996 nr 2; Pisarze są dalej odpowiedzialni... Rozm. Z. Kudelski. *Kresy* 1997 nr 1; G.H.-G. o „Sądzie Ostatecznym”. W: *Rozmowy na koniec wieku*. [T.] Z. Prowadzą K. Janowska, P. Mucharski. Kr. 1998; Rozmowa spisana nocą. Rozm. M. Wójcik. *Akcent* 1999 nr 2; Eco mnie nudzi. Rozm. G. Łęcka. W: *Salon literacki*. Wwa 2000; Wak powstają opowiadania. Rozm. W. Bolecki. *Kresy* 2000 nr 1; Nie wieszajcie strzelby na ścianie. Rozm. W. Bolecki. *Dialog* 2000 nr 6; Tak, taki jestem. Rozm.: A. Bikont, J. Szczepna. *Gaz. Wyborcza* 2000 nr 101, przedr. w tychże: *Lawina i kamienie*. Wwa 2006.

LP XX w. (W. Bolecki) – Z. Kudelski: Biografia; Bibliografia [podmiotowa i przedmiotowa G.H.-G. za 1935-1995]. W tegoż: *Studia o Herlingu-Grudzińskim*. Lubl. 1998.

W. Karpiński: Proza H.-G. W: *Zostało tylko słowo...* Lubl. [1990]. – O Gustawie Herlingu-Grudzińskim: [Cz.] 1. Kielce: WSP 1992, 175 s. [zawartość: J. Paclawski; G.H.-G.; J. Orłowski; G.H.-G. droga do Rosji. (Z rozważań wokół „Dziennika pisanego nocą”); M. Wójcik: Cywilizacja w pałace ideologii albo o powinnościach artysty w XX wieku; M. Oldakowska-Kuflowa: Problem tajemnicy w prozie G.H.-G.; B. Zeler: Śmierć filozofów. (Eschatologia opowiadań G.H.-G.); A. Świrski: „Szukać nadziei u Dostojewskiego”, czyli „Zapiski z martwego domu” w „Innym świecie” G.H.-G.; S. Żak: Konteksty literackie „Dziennika pisanego nocą” G.H.-G.; M. Stepien: Z pozycji moralisty. G.H.-G. o polskich pisarzach współczesnych; J. Paclawski: Problematyka gatunkowa „Innego świata” G.H.-G.; I. Furnal: Między kroniką a mitem; I. Gądek: Motywy regionalne w pisarstwie G.H.-G.; F. Zyguła: Dwa pożegnania G.H.-G. z Kielcami. – W. Bolecki: „Dziennik pisanego nocą” G.H.-G. *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mick.* 1993. – A. Marzec: Książka o ludzkim cierpieniu. W tegoż: *Co jest w człowieku*. Łódź 1993 [dot.: Inny świat]. – K. Adamczyk: Dziennik jako wyzwanie. *Lechoń*, *Gombrowicz*, *Herling-Grudziński*. Kr. 1994 [dot.: Dziennik pisanego nocą]. – E. Jędrzejko: Znaki ludzkiego losu. O funkcji porównań w prozie H.-G. *Stylistyka* 1994 t. 3. – W. Kajtoch: „Lagry i lagry”. Problematyka obozowa w IV klasie L.O. (Tadeusz Borowski, Gustaw Herling-Grudziński, Aleksander Solżenycyn). Kr.: *Text* 1994, 56 s. – L. Szaruga: Świadek. *Tytuł* 1994 nr 1. – Świat Gustawa Herlinga-Grudzińskiego. [Katalog wystawy]. Tekst i wybór materiałów: Z. Kudelski. Lubl.: Muzeum Lubel.; UMCS 1994, 36 s. – F. Tomaszewski: „Światy” Gustawa Herlinga-Grudzińskiego. Opowiadania. Gdańsk: M. Rożak 1994, 44 s. – T. Błażejowski: Traktat teologiczny. „Drugie przyście” G.H.-G. *Pr. Polonist.* Ser. 50. 1995. – A. Borawska: Od konkretno do mitu. Obraz stron rodzinnych w twórczości G.H.-G. *Zesz. Nauk WSP w Olszt.* *Pr. Filol.* 1995 nr 1. – O Gustawie Herlingu-Grudziń-

skim. [Cz.] 2. Materiały z sesji pod red. I. Furnal. Kielce: WSP 1995, 108 s. [zawartość: S. Żak: Konstrukcja fabuły w „Innym świecie” G.H.-G.; A. Kochańczyk: Tajemnice „Dziennika pisanego nocą”; J. Paclawski: „Skrzydła ołtarza” G.H.-G.; M. Jasińska-Wojtkowska: Strefy mroku w opowiadaniach G.H.-G., przedr. w tegoż: *Horyzonty literackiego sacrum*. Lubl. 2003; I. Furnal: G.H.-G. – (auto)portrecista; M. Wójcik: Widzieć jasno z oddalenia. Przyczynki do koncepcji widzenia komplementarnego. – J. Paclawski: G.H.-G. W: *Pisarze regionu świętokrzyskiego*. Ser. 1 t. 4. Kielce 1995, przedr. w tegoż: *Szkice o współczesnych twórcach literatury*. Kr. 1998. – Problematyka więzienna i lagrowa. Totalitaryzm a jednostka. Streszczenia, analizy i interpretacje literackie. Oprac. Z. Lewandowska. Teksty: E. Jakubowska, Z. Lewandowska. Wwa: *Polonia Press* 1995, 127 s. – A. Zieliński: G.H.-G. i współczesna literatura włoska. *Prz. Hum.* 1995 nr 2. – A. Borawska: Autobiograficzność „Fantomów” Marii Kuncewiczowej i „Innego świata” G.H.-G. W: *Gatunki literackie*. Olsztyn 1996. – G. Borkowska: G.H.-G.: korzenie twórczości. W: *Sporne postaci literatury współczesnej*. Wwa 1996. – W. Bolecki: „Inny świat” Gustawa Herlinga-Grudzińskiego. *Wyd.* 2. Wwa: *WSIP* 1997, 204 s. – P. Ferenc: Most – droga czy przeznaczenie. *Więź* 1997 nr 11 [dot. opowiadania „Most”]. – Gustaw Herling-Grudziński doktor honoris causa Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. Lubl.: *Wydawn. UMCS* 1997, 48 s. – Gustaw Herling-Grudziński: Inny świat – streszczenie, omówienie, cytaty. Oprac. I. Kosakowska. Białystok: *KAW-B* 1997, 50 s. – Herling-Grudziński i krytycy. *Antologia tekstów*. Wybór i oprac. Z. Kudelski. [Wwa:] *Presspublica*; Lubl.: *Wydawn. UMCS* 1997, 448 s. [zawartość: *Twarze H.-G.*; J. Czapski: Przedmowa do „Żywych i umarłych”; J. Czapski: ... pamiętają, ile od ciebie zależy”. O G.H.-G.; L. Szaruga: Szczerość i prawda; W. Karpiński: Proza H.-G.; K. Pomian: H.G. – emigracja heroiczna, przedr. w: *W kręgu Giedroycia*. Wwa 2000; R.K. Przybylski: Być i pisać. O pisarstwie G.H.-G.; K. Pomian: Manicheizm na użytek naszych czasów; Ten sam, chociaż inny świat. G.H.-G. a Rosja i Związek Sowiecki; A. Międzyrzecki: *Virtuti Militari*; M. Zieliński: *Reka w ogniu*; J. Majcherek: Obecność H.-G.; R. Nycz: „Zamknięty odprysk świata”. O pisarstwie G.H.-G.; A. Waśko: *Prawda i parabola*. O G.H.-G.; Z. Mocarska-Tycowa: O tajemnicy cierpienia w prozie G.H.-G.; W. Wyskiel: *Księga G.H.-G.*; S. Wysłouch: *Twarze H.*; I. Furnal: *Między kroniką a mitem*; D. Kudelska: H.-G. a sztuka; M. Kleeci: *Dżuma w Warszawie albo o tym, czy G.H.-G. jest dobrym manicheistą*; G. Borkowska: G.H.-G.: korzenie twórczości. – W kręgu „Innego świata”. B. Russell: „Inny świat”; J. Bielatowicz: *Znak krzyża w martwym domu*; B. Skarga: *Świadek „Innego świata”*; T. Burek: *Cały ten okropny świat*. Sztuka pamięci głębokiej a zapiski w „Innym świecie” H.-G.; J. Błoński: *Borowski i H. Paralela*; T. Drewnowski: *Falszywa paralela*; A.S. Kowalczyk: *Dni naszej śmierci...* O „Innym świecie” G.H.-G. – *Opowiadania*: J. Stempowski; *Po powodzi*; S. Bałński: *Twórcza samotność*; J. Bielatowicz: *Brewiarz dla cierpiących*. *List do autora „Skrzydła ołtarza”*; J. Łobodowski: *„Skrzydła ołtarza”*; K. Wierzyński: *Pochwała „Drugiego przyścia”*; J. Wittlin: *Dar intelektu*; M. Chmielowiec: *Jak zbudowany jest „Most” H.-G.*; W. Bolecki: *Maisons-Laffitte, 13 grudnia*; Z. Podgórzec: *Rosyjskość H.-G.*; M. Głowiński: *Muza zmąglonych podróży*, przedr. w tegoż: *Monolog wewnętrzny Telimena i inne szkice*. Kr. 2007; M. Wyka: *Prawda, myślenie, kompozycja*; M. Jasińska-Wojtkowska: *Strefy mroku w opowiadaniach G.H.-G.* – *Nad „Dziennikiem pisanym nocą”*; K. Sowiński: *Widziane od środka*; P. Kłoczowski: *Świadek zagrożenia*; K.A. Jeleński: *Portret dekady z wizerunkiem autora w lewym rogu*; Z. Stefanowska: *„Dziennik” H.-G.*; K.A. Jeleński: *Źródło światła w pisarskim podziemiu*; Z. Kudelski: *Czy pisarstwo poraża*; A. Michnik: *Zapis czasu (nad „Dziennikiem pisanym nocą*

1980-1984*) – Eseistyka; J. Pomianowski: Głosy do książki H.-G. [dot.: Upiory rewolucji], przedr. w teogo: Wybór wrażeń. Lubl. 2006; M. Zaleski: H.-G. jako krytyk literatury polskiej; A. Baglajewski: „Żywi i umarli” – czytani po latach; M. Wyka: Światło w mroku; R. Matuszewski: Wątek polski; J. Pomianowski: Jak rozmawiać z Rosją. Nowe głosy do „Upiory rewolucji”; W. Woroszyński: W oczach osłalonego zeka; S. Rodziński: Wobec tajemnicy. O „Szczęściu medalionach i Srebrnej Szkatułce”. – G. Przebinda: H., Hercen, Szestakow...; L. Szaruga: Czarna dziura. *Znak* 1997 nr 8. – F. Tomaszewski: Między wiarą i rozumem. „Drugie przyjście” G.H.-G. *Twórczość* 1997 nr 12. – S. Buryła: H.-G. spór z Borowskim wokół koncepcji rzeczywistości koncentracyjnej. *Ruch Lit* 1998 z. 1. – S. Danecki: Oblicza milczenia. *Tytuł* 1998 nr 1. – W. Dymel: Samotność „trędowata”. H.-G. pod Conradowską banderą – fascynacje. *Tytuł* 1998 nr 4. – Z. Kudelski: Studia o Herlingu-Grudzińskim. Twórczość, recepcja, biografia. Lubl.: Tow. Nauk. KUL 1998, 532 s. – P.W. Lorkowski: Kafka w Neapolu. *Topos* 1998 nr 4. – J. Bielska-Krawczyk: Świat według H. *Acta Univ. Nicolai Copernici. Filol. Pol.* 1999 nr 52. – J. Bolewski: Boże Ciało w światłocieniu... *Prz. Pousz.* 1999 nr 6 [dot.: Drugie przyjście]. – J. Gładys: „Dziennik pisany nocą” jako dziennik pisarza. *Ruch Lit.* 1999 z. 6. – Z. Mocarska-Tycowa: O tajemnicy cierpienia w prozie G.H.-G. W teże: Spotkania w słowie. Tor. 1999. – A. Morawiec: Opowiadania G.H.-G. *Zag. Rodzaj. Lit.* 1999 nr 1/2. – O Gustawie Herlingu-Grudzińskim. [cz. 3]. W osiemdziesiątą rocznicę urodzin pisarza. Kielce: WSP 1999, 286 s. [zawartość: A. Massalski: Gimnazjum im. M. Reja (Gimnazjum i Liceum im. S. Żeromskiego) w Kielcach w czasach szkolnych G.H.-G. (1929-1937); M. Stepien: Pułapki „Widzenia Polski z oddalenia”. Głosy do „Dziennika pisanego nocą” G.H.-G.; J. Orłowski: G.H.-G. wobec filosemityzmu w krajach Zachodu. Uwagi o „Dzienniku pisany nocą”; A. Kucharska-Dziedzic: Między służbą a opus magnum. Pierwszy tom „Dziennika pisanego nocą” G.H.-G.; Z. Śliwa: G.H.-G. o Stefanie Żeromskim; M. Zielińska: „Świętokrzyczyzna”, czyli kilka uwag o prasowym debiucie G.H.-G.; I. Furnal: Italia H.-G.; S. Żak: Narrator i naracja w „Innym świecie” oraz opowiadaniach H.-G.; J. Paclawski: Tragizm i ironia w opowiadaniach G.H.-G.; I. Mityk: Wykorzystanie groteski w opowiadaniach H.-G.; S. Rogala: Krajobraz w prozie G.H.-G.; I. Gralak: Motywy zwierząt w prozie G.H.-G.; A. Rogala: Zjawiska plastyczne w piśmarstwie G.H.-G. jako temat przedstawień, refleksji intelektualnych; M. Ruszkowska: Obce elementy językowe w „Dzienniku pisany nocą” G.H.-G.]. – M. Przystycka: Kronika snu. O „Dzienniku pisany nocą”. W: Oniryczne tematy i konwencje w literaturze polskiej w XX w. Tor. 1999. – D. Rzeźnik: Cierpienie, samotność, rozpacz. O opowiadaniach G.H.-G. *Stud. Filol.* 1999 [t.] 1. – F. Tomaszewski: Uwagi o tytułach. W: Alegorie, style, tożsamość. Gdańsk 1999 [dot.: Skrzydła ołtarza]. – W. Ciesielski: Choroba i cierpienie u H.-G. *Więź* 2000 nr 3. – Gustaw Herling-Grudziński. Wstęp: B. Borkowska. [Przeł. na jęz. niem.] A. Rosenau. Kr.: Villa Decius 2000, 27 s. – A. Madyda: O niektórych aspektach poznawczych opowiadań G.H.-G.; A. Morawiec: Opowiadanie kontrowersyjne: „Błogosławiona, święta”. *Fraza* 2000 nr 3. – A. Morawiec: Poetyka opowiadań Gustawa Herlinga-Grudzińskiego. Autentyzm, dyskursywność, paraboliczność. Kr.: Universitas 2000, 268 s. – E. Pietruszka: „Pożar w Kaplicy Sykstyńskiej” G.H.-G. W: Rytmy prozy, czyli jak czytać polską prozę współczesną. Wwa 2000. – M. Rebowska: Związki międzytekstowe w opowiadaniach G.H.-G. *Ruch Lit.* 2000 z. 6. – P. Siemaszko: Świat obrazu – obraz świata. Przestrzenie pograniczne w piśmarstwie Gustawa Herlinga-Grudzińskiego. Zbigniewa Herberta, Józefa Czapskiego. Bydż: Wydawn. Akad. Bydgoskiej 2000, 123 s. – T. Sucharski: Herotizm zmarłych. *Kresy* 2000 nr 1 [dot.: Inny świat]. – K. Adam-

czyk: H.-G. w Rzeczypospolitej. W: Powroty w zapomnienie. Kr. 2001. – A. Danko: Echa w prasie włoskiej po śmierci G.H.-G. W: Życie literackie drugiej emigracji niepodległościowej. Tor. 2001. – *Jęz. Artyst.* 2001 nr 11 [art. poświęcone G.H.-G.]; E. Jaskółowa: „Biała noc miłości” G.H.-G.; D. Ostaszewska: Adekwatne dać rzeczy słowo; R. Piętkowa: Dawać świadectwo – G.H.-G. dyskurs aksjologiczny; B. Witosz: „Dziennik pisany nocą” – między gatunkowym a indywidualnym stylem wypowiedzi. – A. Morawiec: Szałom wędług H.-G. (Uwagi na marginesie „Piętna”). *Zesz. Nauk. Wyż. Szk. Hum.-Ekonomicznej* 2001 nr 6. – M. Rembowska: Wybrane zagadnienia kompozycji opowiadań G.H.-G.; A. Ślesińska: „Odcisnąć wyraźne autorskie piętno”. Komentarze, konteksty i konwencje w opowiadaniach G.H.-G. *Acta Univ. Lodz. Folia Literaria* 2001 nr 54. – E. Bieńkowska: Pisarz i los. O twórczości Gustawa Herlinga-Grudzińskiego. Wwa: Fundacja *Zesz. Lit.* 2002, 172 s. – T. Błażejewski: Infernalne oblicze Barabasy [dot.: Kiel Barabasy]; Traktat teologiczny [dot.: Drugie przyjście]; Ciemne siły [dot.: Cud; Dżuma w Neapolu]. W teogo: Historiozofia retoryczna. Łódź 2002. – W. Bolecki: Returns to the impossible. The search for home in the prose of G.H.-G. W: Framing the Polish home. Athens 2002. – A. Frankowiak: „Od jądra ciemności do światła życia”. Inspiracje malarskie G.H.-G.; A. Rzymowska: Zamknięcie i otwarcie, czyli pogranicze w „Gorącym oddechu pusyni”. W: Literackie strategie lat dziewięćdziesiątych. Olsztyn 2002. – S. Stabro: G.H.-G. „Inny świat”. Fenomenologia cierpienia. W teogo: Od Emila Zegadłowicza do Andrzeja Bobkowskiego. Kr. 2002. – T. Sucharski: Dostojewski Herlinga-Grudzińskiego. Lubl.: Wydawn. UMCS 2002, 179 s. – J. Bielska-Krawczyk: Mitycyzm w prozie G.H.-G. *Acta Univ. Nicolai Copernici. Filol. Pol.* 2003 z. 59. – W. Bolecki: „Aż do końca świata”. O „Podzwonnym dla dzwonnika” G.H.-G. *Znak* 2003 nr 12. – T. Burek: G.H.-G. i Stefan Żółkiewski. *Arcana* 2003 nr 2. – A.M. Frankowiak: Być wśród żywych i umarłych. Ewolucja twórczości eseistycznej Gustawa Herlinga-Grudzińskiego. Olsztyn: Wydawn. Uniw. Warmińsko-Mazur. 2003, 235 s. – J. Gizella: Pisarz staroświecki. W teogo: Pożegnanie z uproszczeniami. Kr. 2003 [dot.: Najkrótszy przewodnik po sobie samym]. – B. Kaniewska: Między słowem a milczeniem. Opowiadania G.H.-G. W: Logos i mythos w kulturze XX wieku. Pozn. 2003. – J. Bielska-Krawczyk: Między widzialnym a niewidzialnym. Wzidzenie, kolor, światłocień i dzieła sztuki w twórczości Gustawa Herlinga-Grudzińskiego. Kr.: Universitas 2004, 436 s. – Czytanie na nowo. Wwa 2004 [tu m.in.: L. Józwicka: Retoryka zła w opowiadaniach G.H.-G.; A.S. Kowalczyk: Dómena nicości. G.H.-G. podróż do kresu nocy; K. Krowiranda: G, a fantazjowanie]. – A.M. Frankowiak: Powinności emigranta. Glossa do eseistyki G.H.-G. W: Swójkość i obojęt. Olsztyn 2004. – D. Heck: Antychrześcijańin i jego cień w prozie G.H.-G. W teże: „Bez znaku, bez śladu, bez słowa”. Wr. 2004. – I. Malcev: „Inny świat” H.-G. i „Zapiski do domu umarłych” Dostojewskiego. W: Dwudziestowieczność. Wwa 2004. – L. Malcev: Italian’skie motywy v „Dnevnikie napisannom noču”. W: Mif Evropy w literaturze i kulture Pol’i i Rossii. Moskva 2004. – J. Wojtasik: Kaspae Traussg czyta Kanta. *Znak* 2004 nr 12. – A. Achtekil: Pomiędzy przestrznią piękną a cierpieniem – wokół opowiadań włoskiej G.H.-G. *Acta Univ. Wratisl.* 2005 nr 9. – J. Bielska-Krawczyk: Kolorowe pisanie („paleta” H.-G.). *Acta Univ. Nicolai Copernici. Filol. Pol.* 2005 z. 61. – T. Błażejewski: Dotknięcie Zła. Demonologia G.H.-G. *Zesz. Nauk. Państw. Wyż. Szk. Zawodowej* t. 4: 2005. – W. Bolecki: Ciemna miłość. Szkice do portretu Gustawa Herlinga-Grudzińskiego. Kr.: WL 2005, 286 s. – M. Bolińska: Fingowanie czy asertywność? – w „Błogosławionej, świętej” G.H.-G. *Stud. Kiet.* 2005 nr 5. – M. Jentys: Neuroza i melancholia, czyli smutek, ból i bezsens istnienia. Cień duszy świata według G.H.-G. W teże: Nić Ariadny. Tor.

2005 [dot.: Gorący oddech pustyni]. – M. Luł: Postaci biblijne w twórczości G.H.-G. *Slup. Pr. Filol. Ser. Filol. Pol.* 2005 nr 4. – M. Stepien: Z pozycji moralisty. (O G.H.-G.). W tegoż: „Jak grecka tragedia”. Pisarz polski w sytuacji wyboru (1944-1948). Kr. 2005. – D. Tolczyk: Głód wyobraźni. G.H.-G., Tadeusz Borowski i dwudziestowieczny martwy dom. W: Polonistyka po amerykańsku. Wwa 2005. – A. Zieniewicz: Poemigracyjny niepokój. G.H.-G. „Dziennik pisany nocą” (1989-1992). W: Pisarz na emigracji. Wwa [2005]. – M. Delapierre: H.-G., czyli tragizm istnienia. W tegoż: Pod znakiem antynomii. Kr. 2006. – T. Drewnowski: Falszywa paralela [dot. twórczości G.H.-G. i T. Borowskiego]; Z „innego świata”. W tegoż: Porachunki z XX wiekiem. Kr. 2006. – M. Herling: Z archiwum mojego Ojca. *Zesz. Hist.*, Paryż 2006 nr 157. – K. Masło: Odwaga bycia pisarzem. O G.H.-G. W tegoż: Nie uciec nam od losu. Wwa 2006. – J. Pomianowski: Głosy do książki H.-G. W tegoż: Wybór wrażeń. Lubl. 2006. – E. Sawicka: Ścigany ze Srebrenicy. *Rzeczpospolita* 2006 nr 275 [rec.]. Wędrowiec cmentarny. – M. Wyka: Nasz wiek według H.-G.; Próba paraleli: G.H.-G. i Albert Camus; Światło w mroku [dot.: Wyjścia z milczenia]. W tegoż: Niecierpliwość krytyki. Kr. 2006. – M. Zieliński: Tętno świata. W tegoż: Ucieczka przed Polską. Kr. 2006. – M. Stepien: Z pozycji moralisty. G.H.-G. o polskich pisarzach współczesnych; „Podwójne życie pisarza”. W tegoż: Wśród emigrantów. Kr. 2007.

E.G.

HERNAS Czesław 1928-2003

Imiona metrykalne: Antoni Czesław.
Pseud.: canth.

[...] Podczas studiów pracował okazjonalnie na poczcie oraz statystował w teatrze. [...] Wchodził w skład komitetu redakcyjnego czasopisma *Odrodzenie i Reformacja w Polsce* (od 1975). Był członkiem Rady Głównej Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki (1978-81). W 1981 został członkiem Towarzystwa Popierania i Krzewienia Nauk. [...] W 1989-91 należał do Komitetu Obywatelskiego NSZZ „Solidarność”. W 1991 został członkiem czynnym PAU, w 1993 członkiem stowarzyszenia Instytut Europy Środkowo-Wschodniej w Lublinie. Redagował nadal dwumiesięcznik *Literatura Ludowa*, a nadto *Studia Staropolskie* (od 2000 *Series Nova*) oraz *Wrocławskie Studia Wschodnie* (od 1995). W 1997 otrzymał nagrodę Fundacji A. Jurzykowskiego w Nowym Jorku. W 1998 przeszedł na emeryturę. Zmarł 15 grudnia 2003 we Wrocławiu.

TWÓRCZOŚĆ

4. Barok. Wyd. nast.: wyd. 5 zmien. i rozszerz. Wskazówki bibliogr.: H. Geber i H. Oszczęda. Wwa: PWN 1998, 742 s., tamże: wyd. 6 1998, wyd. 7 1999, wyd. 8 2002.

5. Literatura baroku. Wyd. nast.: wyd. 3 Wwa: PWN 1995, wyd. 4 tamże 1999.

Prace edytorskie i redakcyjne

2. Literatura ludowa i literatura chłopska. Materiały z ogólnopolskiej sesji folklorystycznej 16-18

II 1973, [Red.:] A. Aleksandrowicz, ..., J. Bartmiński. Lubl.: UMCS, Inst. Filol. Pol. 1977, 236 s.

3. Polnischer Barock. Ein literarisches Lesebuch von ... Übersetzt von H-P. Hoelscher-Obermaier und anderen. Frankfurt am Main: Suhrkamp Verlag 1991, 353 s.

4. Religijność literatury polskiego baroku. Pod red. ... i M. Hanusiewicz. Lubl.: Wydawn. Tow. Nauk. KUL 1995, 342 s.

Rozprawy i studia w czasopismach, m.in.: W kręgu opowieści ustnych. *Lit. Lud.* 1994 nr 3 s. 73-84.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Polonista w mieście. Rozm. M. Bajer. *Odra* 2002 nr 10.

SBLP t. 7 (R. Ergetowski).

J. Jastrzębski: Cz.H. *Odra* 1997 nr 10. – J. Pierzchała: Cz.H. – humanista na Śląsku. *Śląsk* 2001 nr 1. – M. Klimowicz: Cz.H. Odkrywca prefolklorystyki i badacz baroku. *Odra* 2004 nr 5. – A. Litwornia: Cz.H. *Pam. Lit.* 2005 z. 2.

M.K.-K.

HERTZ Janina

TWÓRCZOŚĆ

13. Na grobach kalwaryjskich. [Rozmyślenia religijne]. Kalwaria Zebrzydowska: Calvarianum 1990, 127 s.

14. Legendy o zwierzętach i świętych. [Opowiadania dla dzieci]. Wwa: Pax 2004, 149 s. Por. poz. 12.

Praca redakcyjna

1. Ojciec Jan z Dukli. [Biografia]. Wybór i oprac. ... Kalwaria Zebrzydowska: Calvarianum 1994, 72 s.

E.G.

HERTZ Paweł 1918-2001

[...] Za wybitne osiągnięcia w zakresie przekładów literackich otrzymał nagrodę specjalną *Literatury na Świecie* (za 1995) oraz nagrodę literacką ZAiKS-u (1996). Odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski (1996). Zmarł 13 maja 2001 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

26. Patrę się inaczej. Wwa: Pavo 1994, 317 s. Szkice, wspomnienia i rozmowy druk. w czasop., książkach zbior. oraz jako przedm. i posł. w książkach innych autorów w 1972-1993.

27. Gra tego świata. Posł.: M. Król. Wwa: Bibl. *Więzi* 1997, 421 s.

Szkice, wspomnienia i rozmowy druk. w czasop. i książkach zbior. w 1987 i 1994-1996.

28. Sposób życia. Z ... rozmawia B.N. Łopieńska. Wwa: PIW 1997, 193 s.

Przekłady

34. A. de Custine: Rosja w roku 1839. Przel. z franc., przyp. i posł. opatrzył ... T. 1-2. Wwa: PIW 1995, 570 + 525 s.

35. H. von Hofmannstahl: Księga przyjaciół i szkice wybrane. Wybrał, przel. i notami opatrzył ... Kr.: WL 1997, 296 s.

36. A. Stołypin: Cesarstwo i wygnanie. Przed i po roku 1917. Pamiętniki przy współpracy D. Stołypina. Przel. z franc. ... Wwa: Prószyński i S-ka 1998, 366 s.

37. Gesta Romanorum. Historie rzymskie spolszczył ... Wwa: Iskry 2001, 240 s.

38. J. Brodski: Dyptyk petersburski, czyli przewodnik po przemianowanym mieście. Przel. z franc. ... Przel. z ang. A. Husarska. Wwa: Zesz. Lit. 2003, 77 s.

Prace edytorskie i redakcyjne

26. Księga cytatów w polskiej literatury pięknej od XIV do XX w. Ułożona przez ... i W. Kopiańskiego. [Wyd. 4] Wwa: PIW 1997, IV, 955 s.

28. K. Illakowiczówna: Poezje wybrane. Wybrał i oprac. ... [Wyd. 2] Wwa: PIW 1995, 383 s.

38. J. Słowacki: Dzieła wybrane. Wybór i przedm.: M. Bizan, ... Wyd. 2. T. 1-6. Wwa: PIW 1987, 589 + 477 + 474 + 346 + 476 + 347 s.

W t. 3 opis niepełny. - T. 1. Wiersze i poematy; t. 2. Poematy; t. 3-6. Dramaty.

45. J. Kasprówic: Poezje wybrane. Wybrał i posł. opatrzył ... Wwa: LSW 1996, 176 s.

46. H. Krzeczowski: Szkice wybrane. O Henryku Krzeczowskim. Wybór tekstów i red. książki: W. Gasper i ... Wwa: Ararat 1996, 492 s.

47. Portret młodego artysty. Listy Józefa Rajnfelda do Jarosława Iwaszkiewicza 1928-1938 z notami adresata wyd. przez ... i M. Zagańczyka. Wwa: Tenten 1997, 185 s.

48. Z. Krasieński: Pisma filozoficzne i polityczne. Wyd. i notami opatrzył ... Wwa: Czyt. 1999, 344 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady zob. Twórczość poz. 28 oraz m.in.: Rozm. A. Mirowski. *Znaki Czasu*, Rzym, Wwa 1988 nr 11; Podróż jest stanem naturalnym, [Rozm.:] J. Majcherek, M. Zagańczyk. *Teatr* 1991 nr 2; Pochwała wieku dojrzałego, czyli pociecha dla czterdziestolatka; Podróż do Włoch; Przyjaźni i znajomości. Rozm. B.N. Łopieńska. *Res Publica Nowa* 1995 nr 1, 7/8, 1996

nr 10; O podróży i wędrownicy. W: Rozmowy na koniec wieku [1]. Prowadzą: K. Janowska, P. Mucharski, Kr. 1997; „Nie nam nie może się zdarzyć, co jest poza naturą człowieka...”. Rozm. G. Kalinowski. *Kwart. Artyst.* 1998 nr 4; Nie kupuję książek, bo je mam. [Rozm.] B.N. Łopieńska. W teście: Książki i ludzie. Wwa 1998; Realia i imponderabilia; Miara wartości i słabości. Rozm. P. Szewc. W: P. Szewc; Wolność i współczucie. Rozmowy z pisarzami. Kr. 2002; „Widzi się rzeczy dalej, ale i lepiej”. Rozm. S. Szczęsny. *Ogród* 2003 nr 10.

LP XX w. (J. Wojnowski). - SBLP t. 6 (B. Bogolebska). - J. Czachowska; Paweł Hertz. *Zesz. Lit.* 1999 nr 1 [poszerzona wersja hasła z t. 3 niniejszego słownika].

J. Stempowski: P.H. „Domena polska”, Powst. 1962. W teście: Felietony dla Radia Wolna Europa. Wwa 1995. - Cz.P. Dutka: Mit i gest. Bohater kordianowski przy rozrachunkach inteligentnych. Zielona Góra 1986 [dot. m.in.: Sedan]. - M. Jastrun: Tragedia poezji czy tragedia ojczyzny. W teście: Forma i sens poezji. Wwa 1988 [dot.: Zbiór poetów polskich XIX w. T. 1]. - [Patrzę się inaczej.] J.Z. Brudnicki: „Mówić w liczbie pojedynczej”. *Twórczość* 1995 nr 9; M. Zagańczyk: Kajet lektur. *Zesz. Lit.* 1995 nr 1. - [Gra tego świata:] A. Czachowska: Krajobraz z Tobiaszem. *Res Publica Nowa* 1997 nr 11; J. Borowczyk: Medytacje P.H. *Frona* 1998 nr 11/12. - [Sposób życia:] D. Gowin. *Res Publica Nowa* 1998 nr 4; M. Jagiello: Człowiek osobny. *Prz. Powsz.* 1998 nr 10. - P. Kłoczowski: Poeta, edytor, tłumacz. *Zesz. Lit.* 1999 nr 1. - R. Witkowski: Świadek życia i myśli. *Arcana* 1999 nr 1 [dot.: Sposób życia]. - P. Graf: Potyczki poetów. *Kresy* 2001 nr 4 [dot. polemiki P.H. z Cz. Miłoszem]. - W. Karpiński: P.H. - podróże i rozmowy. *Zesz. Lit.* 2001 nr 4. - Z. Kubiak: Droga P.H. przez ten świat. *Wież* 2001 nr 7. - Cz. Miłosz: Rozumny obrońca klasycznego rymu. O P.H. (1918-2001). *Tyg. Powsz.* 2001 nr 32. - J. Borowczyk: P.H. i Henryk Krzeczowski. Legenda o Polsce. W: Na początku wieku. Pozn. 2002. - Cz. Miłosz: Paweł Hertz (1918-2001). [Wypowiedź z 2002]. Nagrał i oprac. M. Zagańczyk. *Zesz. Lit.* 2006 nr 94. - A. Waśko: Domena romantyczna P.H. *Arcana* 2002 nr 6. - W. Bartoszewski, B. Toruńczyk, E. Axer, M. Bizan: P.H. in memoriam. *Zesz. Lit.* 2003 nr 1. - M. Głowiński: P.H. *Pam. Lit.* 2003 z. 1. - R. Matuszewski: Wdzięczność, podziw i żal. Wspomnienie o P.H. W teście: Zapiski świadka epoki. Wwa 2004. - W.P. Szymański: Nowy lirnik mazowiecki. W teście: Między ciemnością a światem. Kr. 2005.

J.Cz.

HEYDUK Bronisław

TWÓRCZOŚĆ

4. Legendy i opowieści o Krakowie. [Wyd. 5] Kr.: WL 1994.

OPRACOWANIA (wybór)

A. Marzec: B.H.: Z Pławówki w świat. W teście: Co jest w człowieku. Interpretacje prozy współczesnej. Łódź 1993.

M.K.-K.

HIEROWSKI Zdzisław

TWÓRCZOŚĆ

Przekład

4. J. Drda: Igraszki z diabłem. Komedia w 10 obrazach.

Adapt. r.v: Adapt. T. Lis. TV 2001.

OPRACOWANIA (wybór)

SBLP t. 2 (M. Fazan).

K. Heska-Kwaśniewicz: Pisarz i jego krytyk. O Z.H. i Gustawie Morcinku. *Ann. Silesiae* 1995 t. 25. – J. Lyszczyzna: Na śląskim Parnasie. *Kat.* 2002, passim. – K. Heska-Kwaśniewicz: Wrocławski szlak Z.H. *Odra* 2005 nr 12.

E.G.

HILLAR Małgorzata 1926-1995

[...] Wiersze zaczęła pisać około 1936. [...] W 1985-95 ogłaszała nieliczne wiersze w *Integracjach*. W 1989 wstąpiła do SPP. Po latach zmagania się z chorobą alkoholową i depresją zmarła 30 maja 1995 w Warszawie; pochowana na cmentarzu w Józefowie pod Warszawą.

TWÓRCZOŚĆ

A. Moje poezje. Wierszyki ułożone przez Janeczkę Hillarównę. Rok 1936. [Wiersze i proza]. W: A. Nietresta: Małgorzata Hillar. Kr. 2003 s. 224-245.

5. Poezje wybrane. Wyd. 2 poszerz. Wybór i wstęp autorki. Wwa: LSW 1999.

7. Gotowość do Zmartwychwstania. [Wybór wierszy i wstęp autorki]. Wwa: Anagram 1995, 184 s. Wyd. nast. także 2002.

8. Najpiękniejsze wiersze. Wybór: E. Desperak. Wwa: bis 1997, 61 s.

9. Utwory zebrane. Oprac. i posł. opatrzył T. Linkner. Starogard Gdański: Stow. Inst. Kociewski 2006, 280 s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.).

B. Kulka: „On” i „Ona” w poetyckim ogrodzie miłości. (M.H.). W: Kocham więc jestem. Częstochowa 1995. – A. Osiecka: Metafizyczny psikus. *Życie Warsz.* 1996 nr 57 [rec.: Gotowość do Zmartwychwstania]. – J. Siedlecka: Ściana. W teście: Wypominki. Wwa 1996. – A. Wiatr: Pleć pióra: baba, kobieta, człowiek. (Świrszczyńska – Hillar – Szymborska). W: Szyfry poezji w piekle współczesności. Rzecz o Wisławie Szymborskiej. Wwa 1996. – T. Linkner: Miłość jest światłem moich wierszy. O poezji Małgorzaty Hillar. Tczew: Kociewski Kantor Edytorski 2000, 223 s. – A. Nietresta: Małgorzata Hillar. Szkic monograficzny. Kr.: Homini 2003, 276 s. – A. Modelska: Miłość jako światopogląd. O poezji M.H. *Kresy* 2004 nr 1/2. – T. Sobolewski: Ja, dziki człowiek. *Gaz. Wyborcza* dod. *Wysokie Obcasy* 2006 nr 35.

M.K.-K.

HIMILSBACH Jan

Urodzony prawdopodobnie 30 listopada 1931.

TWÓRCZOŚĆ

1. Monidło. [Opowiadania]. [Wyd. 5] Wwa: „Aura” 380 1995.

3. Moja oszalałająca kariera. [Utwór dramatyczny; opowiadania]. Zob. poz. 13.

6. Przepychanka. [Opowiadania]. [Wyd. 4] Wwa: „Aura” 1996, 115 s.

8. Łzy sołtysa. [Opowiadania]. [Wyd. 3] pt. Łzy sołtysa i inne opowiadania Kr.: Etiuda 2002.

9. Partanina. [Opowiadanie]. Druk w tomie Przepychanka poz. 6.

Adapt. film.: Fucha. Scenariusz: M.J. Dudzewicz. Ekran. 1983. [w t. 3 błędny opis opowiadania, które było podstawą filmu].

10. Jedenaste przykazanie. Scenariusz filmowy: ..., J. Kondratiuk. Ekran. 1988.

11. Zatopione skały i inne monidła. [Pamiętnik; opowiadania]. Kr.: Etiuda 2002, 334 s.

12. Raj na ziemi i inne historie. [Opowiadania]. Kr.: Etiuda 2003, 199 s.

13. Moja oszalałająca kariera. Kr.: „vis-a-vis/Etiuda” 2004, 151 s.

Zawiera opowiadania, fragm. niedokończony powieści o M. Buczku pt. „Żądanie prokuratury”, s. 41-46, wywiad z *Prz. Tyg.* 1988 nr 49, notatki do sztuki pt. „Toast za umarłych” i autobiograficzny dramat pt. „Moja oszalałająca kariera” [poz. 3].

14. Opowiadania zebrane. Kr.: „vis-a-vis/Etiuda” 2005, 623 s.

Wybór opowiadań w przekł. niemiec.: Die Welt des Jan Himilbach. Erzählungen. [Wybór, przekł. i posł.] M. Sander. München 2006.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.).

P. Stawiński: Koniec Himilbachowego świata. *Kult. Niezależna** 1989 nr 50 [szkic o prozie]. – S. Manturzewski: Rondo H. *Gaz. Wyborcza* dod. *Magazyn* 1998 nr 49. – J. Pieszczałowicz: Monidło, albo pokusy autentyzmu. W tegoż: Smutek międzyepoki. Kr. 2000 [rec.: Monidło]. – I. Poprawa: Nieistniejące istnienie. *Nowe Książ.* 2004 nr 7 [rec.: Moja oszalałająca kariera].

J.Z.

HIŻ Tadeusz Leon

OPRACOWANIA (wybór)

W. Gombrowicz: Wspomnienia z dawnych lat. W tegoż: Dzieła zebrane. T. 10. Paryż 1973, przedr. w tegoż: Varia. T. 1. Kr. 2004 [rec.: Talent, dziwactwo i coś jeszcze].

E.G.

HŁASKO Marek

TWÓRCZOŚĆ

A. Pamiętnik (1945-1946). Oprac., wstęp, komentarz: A. Czyżewski. Wwa: Elf 2002, 141 s.

1. Sonata marymoncka. Powieść. Przedr. zob. poz. 30 (t. 10).

2. Ósmy dzień tygodnia. [Opowiadanie]. Przedr. zob. poz. 30 (t. 5).

Przekł.: a l b a n.: E t e t a d i t e j a v l e s. [Przel.] Q. Kambo. Tirane 1998, - a n g.: The eighth day of the week. [Przel.] N. Guterman. Evanston, Ill. 1994, - h o l e n d.: De achtste dag de week. [Przel.] K. Lesman. Amsterdam 2002, - n i e m.: Der achte Tag der Woche. [Przel.] V. Cerny, M. Reifenberg. W: M. Hlasko: Der achte Tag der Woche. [Wybór utworów]. Köln 1990.

A d a p t. t e a t r.: Adapt.: J. Bleszyński. Wyst. Rzeszów, T. im. W. Siemaszkowej 1992.

3. Pętla. [Opowiadanie].

A d a p t.: f i l m. n i e m.: Die Schlinge. Adapt.: H. Krapp, R. Hädrich. Ekran. 1964, - t e a t r.: Adapt.: J. Karow. Wyst. Legnica, T. Dram. 1988; Adapt.: A. Opatowicz. Wyst. Szczec., T. przy Klubie 13 Muz 1988; Adapt.: G. Castellanos. Wyst. Olsztyn, T. im. S. Jaracza 2005, - r a d i o w a: Adapt.: M. Leszczyński. Radio 1988.

4. Pierwszy krok w chmurach. [Opowiadanie]. Przedr. zob. poz. 30 (t. 9), 32.

Przekł.: f r a n c.: Le premier pas dans les nuages. [Przel.] T.G. Domański, P. Berthelin. Paris 1958, - r o s.: Pervyj šag v oblaka. W: M. Hlasko: Krasivye, dvadcatiletnie. Moskva 2000. A d a p t.: t v: opowiadania Dwaj mężczyźni na drodze. TV 1957; opowiadania Lombard złudzeń: Adapt.: W. Karczewska. TV 1958; opowiadania: Port pragnień, Sliczna dziewczyna, Lombard złudzeń. Scenariusz pt. Port pragnień: U. Nikiel, A. Kucharczyk, M. Nycz, I. Wawrzaszek. TV 1985, - r a d i o w a: Adapt.: M. Leszczyński. Radio 1986.

6. Cmentarze. [Powieść]. Przedr. zob. poz. 30 (t. 5).

A d a p t.: f i l m. n i e m.: Die Friedhöfe. Adapt.: H. Krapp, R. Hädrich. Ekran. 1960, - t e a t r.: Adapt.: I. Cywińska. Wyst. Pozn., T. Nowy 1988.

8. Następny do rajy. [Opowiadanie]. Przedr. zob. poz. 30 (t. 8), 32.

Przekł.: n i e m.: Der Nächste ins Paradies. [Przel.] V. Cerny. Köln 1991, - s e r b. c h o r w.: [Przel.] M. Belegisanin. Wyst. Jugosławia 1985.

13. Brudne czyny. [Powieść].

A d a p t. t e a t r.: Adapt.: E. Markowska. Wyst. Wr., T. Pol. 1989.

15. Opowiadania. [Wyd. 4] [Wwa: b.w.* 1981]. Przedr. zob. poz. 30 (t. 11).

A d a p t. r a d i o w a: opowiadania Krzyż: Adapt.: M. Leszczyński. Radio 1988.

16. Wszyscy byli odwrócenii. [Opowiadanie].

Przekł.: a n g.: All backs were turned. [Przel.] T. Mirkowicz. New York 1991.

A d a p t. f i l m. n i e m.: Alle hatten sich abgewandt. Adapt.: H.J. Boberman. Ekran. (RFN) 1969.

18. Drugie zabicie psa. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 4] Łódź: Tow. Oświaty Niezal.* 1981; [Kr.: b.w.*] 1983. Przedr. zob. poz. 30 (t. 1).

Przekł.: h o l e n d.: De tweede hondedood. [Przel.] G. Rasch. Baarn 1992, wyd. nast. Amsterdam 2004.

A d a p t.: f i l m. n i e m.: Die zweite ermordung des Hundes. Adapt.: P. Schulze-Rohr. Ekran. (RFN) 1972, - t e a t r.: Adapt.: P. Szczerski. Wyst. Kr., Teatr 38 1986.

19. Nawrócony w Jaffie. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 8] Tor.: to* [1988]; łącznie z poz. 22 Sowa, córka piekarza [Wwa: b.w.* 1988]. Przedr. zob. poz. 30 (t. 1).

Przekł.: c z e s.: Konvertita z Jaffy. [Przel.] J. Vacek. Praha 2000, - r o s.: Obrščennyj v Jaffe. W: M. Hlasko: Krasivye, dvadcatiletnie. Moskva 2000.

A d a p t. t e a t r.: Nawrócony. Adapt.: J. Zembrzuski. Wyst. Łódź, Teatr 77 1986; Adapt.: J. Buchwald. Wyst. Wwa, T. Pozsz. 1987.

20. Opowieść o Esther. [Opowiadanie].

Przekł.: h o l e n d.: Ik zal jullic over Esther vertellen. [Przel.] K. Lesman. Amsterdam 1966, wyd. nast. tamże 1992, - r o s.: Rasskažu vam pro Ester. W: M. Hlasko: Krasivye, dvadcatiletnie. Moskva 2000.

A d a p t. t e a t r.: Adapt.: W. Kopeć. Wyst. Szczec., T. Krypta 1988; Adapt.: M. Andrzejewski. Wyst. Białystok, T. Dram. im. A. Węgierki 1992.

21. Piękni dwudziestolenni. Wyd. nast.: [wyd. 14] [Tor.:] to* [1983]; Lubl.: CiS* 1988; [Siedlce:] Metrum* [1988]. Przedr. zob. poz. 30 (t. 4).

Przekł.: n i e m.: Die schönen Zwanzigjährigen. [Przel.] R. Matwin-Buschmann. Frankfurt am Main 2000, - r o s.: Krasivye, dvadcatiletnie. W: M. Hlasko: Krasivye, dvadcatiletnie. Moskva 2000.

A d a p t. t e a t r.: Scenariusz: A. Czerny. Wyst. Łódź, T. Studyjny im. J. Tuwima, Scena Studio 1986; Scenariusz: M. Dejcezer. Wyst. Kalisz, T. im. W. Bogusławskiego 1991; Adapt.: A. Czerny. Wyst. Agencja „Gest” w T. Kameralnym w Sopocie 1991; Hlasko wg „Pięknych dwudziestolennich”. Scenariusz: A. Czerny. Wyst. Bydg., T. Pol. 1993, - f i l m.: Scenariusz: A. Titkow. Ekran. 1986, - t v: Scenariusz: A. Czerny. TV 1992.

22. Sowa córka piekarza. Powieść. Wyd. nast.: [wyd. 8] [Kr.:] Panaceum* [1987]; Lubl.: CiS* 1988; łącznie z poz. 19 Nawrócony w Jaffie [Wwa: b.w.* 1988]. Przedr. zob. poz. 30 (t. 2).

Przekł.: h o l e n d.: De uil is de dochter van de bakker. [Przel.] K. Lesman. Amsterdam, Aniwerpen 2003.

23. Palcie ryż każdego dnia. Powieść.

A d a p t. r a d i o w a: Adapt.: M. Leszczyński. Radio 1986

24. Opowiadania.

A d a p t. r a d i o w a: opowiadania Wielki strach: Adapt.: M. Leszczyński. Radio 1988.

26. Namietność. [Opowiadanie].

Przekł.: r o s.: Strasti. W: M. Hlasko: Krasivye, dvadcatiletnie. Moskva 2000.

A d a p t. t v: Adapt.: P. Szczerski. TV 1989.

28. Utwory wybrane. Wwa: Czyt.

T. 5. Piękni dwudziestolenni. 1989.

W t. 3 w adnotacji błędna inf. o tekście M. Dąbrowskiej: Sine ira et studio, który był wypowiedzią z 1957 r. w sprawie kampanii prasowej przeciw M.H. Pierwodr. *Twórczość* 1984 nr 4.

29. Pierwszy krok w chmurach; Baza Sokołowska. Wyd. inne pt. Baza Sokołowska; Pierwszy krok w chmurach. Wyd. 1 w tej edycji Wwa: KAW 1988, 79 s. Zob. poz. 4.

30. Dzieła zebrane. Wwa: Wydawn. Da Capo.

T. 1, 2, 4, 5 - wyd. 2 w tej edycji; t. 8-13 - wyd. 1 w tej edycji. 381

[T. 1]. Drugie zabicie psa. [Wyd. 6]; Nawrócony w Jaffie. [Wyd. 10]. 1997, 236 s. Zob. poz. 18, 19.

[T. 2]. Sowa, córka piekarza. [Wyd. 9] 1997, 220 s. Zob. poz. 22.

[T. 4]. Piękni dwudziestoletni. [Wyd. 18] 1997, 221 s. Zob. poz. 21.

[T. 5]. Ósmy dzień tygodnia. [Wyd. 5]; Cmentarze. [Wyd. 9] 1999, 237 s. Zob. poz. 2, 6.

[T. 8]. Następny do raju. [Wyd. 7] 1994, 221 s. Zob. poz. 8.

[T. 9]. Pierwszy krok w chmurach. [Wyd. 6] 1994, 253 s. Zob. poz. 4.

[T. 10]. Sonata marynowana. [Wyd. 2] 1994, 222 s. Zob. poz. 1.

[T. 11]. Opowiadania. 1995, 157 s. Wyd. 2 1997. Zob. poz. 15.

[T. 12]. Listy z Ameryki; Felietony i recenzje. [1997], 189 s.

[T. 13]. Mordercy są wśród nas. [Opowiadania]. 1998, 255 s.

30a. Wybór opowiadań. Wwa: Kama 1993, 176 s.

31. Listy Marka Hłaski.

Na k. tytułowej jako autorka T. Stankiewicz-Podhorecka.

Zawartość: Cz. I. T. Stankiewicz-Podhorecka: Życie bujne i tragiczne. – Cz. II. Listy [do matki i 17 adresatów z lat 1948-1969]. – Cz. III. Indeks osób; Fotografie i dokumenty.

32. Pierwszy krok w chmurach; Następny do raju. [Opowiadania]. Oprac. [i wstęp:] J. Pyszny. Wr.: Ossol. 1999, LXXVI, 464 s. BNI, 295. Zob. poz. 4, 8.

33. Opowiadania. Wwa: PIW 2000, 395 s.

Wybory utworów w p r z e k ł.: n i e m.: Der achte Tag der Woche. [Przeł.:] V. Cerny, H. Goerke, Köln 1990, – r o s.: Krasivye, dvadcatiletie. [Przeł. zbior.]. Moskwa 2000, – w ł o s.: Racconti. [Oprac.] M. Piacentini. Milano [1995?].

OPRACOWANIA (wybór)

M. Hłasko: Chwileczkę, grabarze. Powst. Paryż 1958. Druk w: Marek Hłasko a „Trybuna Ludu”. *Kultura*, Paryż 1958 nr 6. Przedr. w: Chwileczkę, grabarze. Oprac. J. Polkowski. Kr.: Oś [właśc. Krak. Ofic. Studentów*] 1981, 28 s. [tu też m.in. wywiad M.H. dla radia w 1958].

LP XX w. (J. Pyszny).

M. Dąbrowska: Sine ira et studio. Powst. 1957. Podał do druku i wstęp: J. Piórkowski. *Twórczość* 1984 nr 4 [tekst napisany po wszczęciu przeciw M.H. kampanii prasowej, nieopublikowany do druku w *Nowej Kult.*]. – [Z. Wasilewski] Skiz: Primadonna jednego tygodnia. *Tryb. Ludu* 1958 nr 95/97, przedr. w: Marek Hłasko a „Trybuna Ludu”. *Kultura*, Paryż 1958 nr 6. – Chwileczkę, grabarze. Oprac. J. Polkowski. Kr.: Oś [właśc. Krak. Ofic. Studentów*] 1981, 28 s. [wybór tekstów z prasy krajowej oraz niedrukowanych poświęconych M.H.]. – Marek Hłasko – co prawdą jest a co legendą. Seminarium. Oprac. J. Kapuściński. Dyskusyjny Klub Filmowy „Kwant”. Wwa: Centrum Klubowe Politechniki Warsz. „Riviera-Remont” 1982, 16 s. – A.T. Kijowski: Życie to kiepska literatura. *Twórczość* 1986 nr 9 [omów.]: Utwory wybrane. T. 1-4]. – A. Jeziorowski: U podstaw wartości sztuki. *Littera-*

ria 1987 t. 19 [m.in. na przykładzie Palcie ryż każdego dnia]. – R. Löw. *Kontakt*, Paryż 1987 nr 3 [nr. sposobu przedstawiania postaci M.H. przez prasę krajową]. – M. Maciejewski: H. i film. W: Film polski. Twórcy i mity. Łódź 1987. – M. Pieczara: Prośba o odpowiednie potraktowanie M.H. *Więź* 1987 nr 6 [dot.: Utwory wybrane. T. 1-4]. – A. Marzec: W łombardzie złudzeń. W teje: Od Schulza do Myśliwskiego. Wwa 1988. – M. Ruszkowski: Składniowa interpretacja stylu opowiadań A. Brychta, M.H. i M. Nowakowskiego. *Kiel. Stud. Filol.* 1988. – J. Stempowski: Drugi krok w chmurach M.H. W tegoz: Szkice literackie. Wwa 1988 [dot.: Cmentarze; Następny do raju]. – I. Szaruga: Jaka Polska? (H., Nowakowski, Orłoś, Anderman). *Kontakt*, Vanves 1988 nr 12, 1989 nr 1/2, 3, 5. – W. Wyskiel: Klęska demoralizuje ofiarę. (M.H. portret bez ła). *Literatura* 1988 nr 7. – P. Czaplński: Siedem cytatów w poszukiwaniu cenzora głównego. *Kult. Niezależna* 1989 nr 55. – T. Soldenhoff: M.H. szukanie Boga. W *Drozdzie* 1989 nr 10. – M. Stepień: M.H. W tegoz: Dalekie drogi literatury polskiej. Kr. 1989. – A. Grudzińska: La parole et la force. La prose de M.H. et la sortie du réalisme socialiste. (Etude comparée d'extraits de „Sur le chantier” de Tadeusz Konwicki et des „Ouvries” de M.H.). *Revue des Etudes Slaves*, Paryż 1991 nr 2. – H. Rozpędowski: H. w Monachium. *Dialog* 1991 nr 2. – A. Pryszczewska-Kozulob: M.H. a socrealizm. *Zesz. Nauk. WSP w Opolu. Filol.* Pol. 1993 z. 31. – T. Soldenhoff: M.H. niesienie krzyża. W: Proza polska w kregu religijnych inspiracji. Lubl. 1993. – M. Lewińska: H. *Kontury*. Tel Awiw 1994 nr 5. – M. Piacentini: M.H. e l'Italia. Fortune editoriali di uno scrittore dimenticato. W: La letteratura polacca contemporanea in Italia. Roma 1994. – A. Pryszczewska-Kozulob: M.H. – pisarz i bohater literacki. *Zesz. Nauk. WSP w Opolu. Filol. Pol.* 1994 z. 32. – H. Rozpędowski: Był chamsin. Londyn: Aneks 1994, 288 s. – T. Stankiewicz-Podhorecka: Życie bujne i tragiczne. W: Listy Marka Hłaski. Wwa 1994, – M.H. Staśkiewicz: „Od dobrego trunku – nie boli głowa”, „Pętla” M.H. W: Wyobraźnia stwarzająca. Bydg. 1994. – L. Szaruga; M.H. W tegoz: Wobec totalitaryzmu. Kostium kościelny w polskiej prozie. Wobec cenzury. Szczec. 1994. – P. Wasilewski: Śladami Marka Hłaski. Kr.: Parol 1994, 190 s. – T. Aaltonen: H. i jego opowiadania „Ósmy dzień tygodnia” i „Pierwszy krok w chmurach”. *Zesz. Nauk. WSP w Siedlcach. Ser. Nauki Hum.* 1995 nr 92. – H. Bereza: Onirada. *Twórczość* 1995 nr 7/8. – A. Czyżewski: M.H. z bliska. *Akcent* 1995 nr 2. – H. Mędrak: Na przykład M.H. W tegoz: Krytyka – twórczość przekłeta. Wwa 1995. – J. Tomkowski: M.H. jako bajkopisarz. W: Sporne postaci polskiej literatury współczesnej. Następne pokolenie. Wwa 1995, przedr. w tegoz: Don Juan we mgle. Wwa 2005. – T. Wójcik: M.H. W tegoz: Pisarze polscy XX wieku. Sylwetki. Wwa 1995. – O. Dębicka: Dziwka i Madona. Marek Hłaski widzenie świata. Gdańsk: Marpress 1996, 106 s. – J. Galant: Marek Hłasko. Pozn.: Rebis 1996, 117 s. – K. Ludwicki: M.H. – pozer czy outsider? *Pr. Nauk. WSP w Częst. Wychow. Artyst.* 1996 z. 5. – J. Łukasiewicz: L'intérêt d'une lecture parallèle en trois langues. Paweł Huelle et M.H. entre le polonais, le français et l'italien. *Acta Univ. Wratisl. Romanica* 1997 nr 44. – J. Pyszny: Kraj dla pijaków lub bohaterów: O trzech krajowych mikropowieściach M.H. W: Z problemów aksjologii literatury i kultury popularnej. Rzeszów 1997. – A. Rygalo: Izraelski alfabet M.H. *Opcje* 1997 nr 4. – M. Lutrzykowski: Biografia M.H. synteza miłości do Boga i matki; Religijny charakter listów M.H. do matki. *Stud. Pelpliskie* 1998 t. 27. – B. Stanisławczyk: Miłosne gry Marka Hłaski. Wwa: Prószyński i S-ka 1998, 191 s. – Z. Kosiński: H. – próba krytycznej oceny; P. Tański: M.H. – doświadczenie obcości; W.A. Złyszewski; Gombrowicz i H. W: Twarze emigracji. Tor. 1999. – I. Kurz: Gdzie jesteś, Mały książę albo sentymentalny buntownik. *Res Publica Nowa* 1999 nr 9. – K. Mastoń: Nie chciał kochać mężczyzn, a kobiet nie potra-

fil. *Rzeczpospolita* 1999 nr 13. – Poborowy M.H. Z archiwum PPR. Oprac. J. Stępień. *Rzeczpospolita* 1999 nr 207. – H. Rozpedowski: Sonja i Marek. Rozmowa z Sonją Ziemann jedyną żoną Marka Hłaski. Wwa: Iskry 1999, 207 s. – A. Czyżewski: Piękny dwudziestoletni. Biografia Marka Hłaski. Wwa: Da Capo 2000, 367 s. – L. Dyevre: Du „Huitième jour de la semaine” à „L'impossible dimanche”, ou des désarrois du lecteur français face à l'implicité de M.H. *Acta Univ. Wratisl. Romanica* 2000 nr 46. – P. Harasimowicz: Skazani na degradację. (O kreacji bohaterów w prozie emigracyjnej M.H.). W: Literackie Kresy i bezkresy. Szczec. 2000. – D. Kalinowska: Marek Hłasko – młody gniewny. Wwa: Telbit 2000, 86 s. – M. Królak: Z Marymontu do ziemi obiecanej. O prozie izraelskiej M.H. *Pogranicza* 2000 nr 4. – D. Suska: Z problemów stylizacji językowej w opowiadaniach Marka Hłaski. Częstochowa: WSP w Częstochowie 2000, 194 s. – L. Wyrzykowska: „Pierwszy krok w chmurach” M.H. W: Rytmy prozy, czyli jak czytać polską prozę współczesną. Wwa 2000. – R. Koropeckij: M.H. „Listy z Ameryki”. W: Życie w przekładzie. Kr. 2001. – P. Łazarczyk: Finis perfectus. Problematyka końca w opowiadaniach M.H. W: Obecność i przemijanie. Opole 2001. – J. Pazyra: M.H. dwie przygody z filmem „Koniec nocy” i „Baza ludzi umarłych”. *Stud. Filmoznawcze* 2002 t. 23. – M. Reich-Ranicki: M.H. Kein Platz für die Liebe. Jeder Traum ist ehrlich. W tegoż: Erst leben, dann spielen. Göttingen 2002. – B. Wokan: Następni do rajtu. O naśladowcach M.H. *Orbis Linguarum* 2003 vol. 23. – K. Ludwicki: Kino Marka Hłaski. Kat., Wwa: Śląsk 2004, 143 s. – J. Tomkowski: M.H. jako bajkopisarz. W tegoż: Don Juan we mgle. Wwa 2005. – K. Maślón: Kapłańskie szaty błazna. O M.H. W tegoż: Nie uciec nam od losu. Wwa 2006.

J.Cz.

HOFFMAN Kazimierz

Krypt.: H.; (H).

[...] Około 1955 ożenił się ze Stanisławą Ogonowską. [...] Był członkiem SDP. [...] Nadal przewodniczył Oddziałowi Bydgosko-Toruńskiemu SPP. W 2005 otrzymał za całokształt twórczości nagrodę Polskiego PEN Clubu oraz Medal Kazimierza Wielkiego za zasługi dla m. Bydgoszczy. Odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi i odznaką „Zasłużony Działacz Kultury”. [...]

TWÓRCZOŚĆ

13. Przenikanie. (1952-1994). [Wybór wierszy]. Bydg.: Kuj.-Pomor. Tow. Kult. 1996, 252 s.

14. Przy obrazie. Szkice. Bydg.: Kuj.-Pomor. Tow. Kult. 1998, 80 s.

15. Stary człowiek przed Poematem. Bydg.: Kuj.-Pomor. Tow. Kult. 1999, 66 s.

16. Dziesięć prób tematu: poeta, wiersz. Sopot: Tow. Przyj. Sopotu 2001, 20 s.

17. Kos i inne wiersze. Bydg.: Kuj.-Pomor. Tow. Kult. 2003, 63 s.

18. Droga. [Wiersze]. Sopot: Tow. Przyj. Sopotu 2004, 32 s.

19. A-dur. [Wiersze]. Sopot: Tow. Przyj. Sopotu 2007, 56 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – Wywiad: O odpowiedzialności poezji za słowo i innych sprawach. Rozm. G. Kalinowski. *Kwart. Artyst.* 1999 nr 1.

LP XX w. (R. Mielhórski).

R. Milczewski-Bruno: Okręca się beznier, a wiersze się powtarza. W tegoż: Proza. Wwa 1989 [rec.: Drzewo obiecane]. – S. Pastuszewski: Muzy już nie milczą. *Metafora* 1992 nr 5 [rec.: Trwająca chwila]. – R. Mielhórski: Milczenie. *Kwart. Artyst.* 1994 nr 1, przed. *Rocz. Kult. Kuj.* 1998. – [Przenikanie:] J. Łukasiewicz: Konstruowanie obrazów. *Nowe Książ.* 1997 nr 4; J. Wolski: „Wieczność w krótkim trwaniu”. *Kwart. Artyst.* 1997 nr 4. – P.W. Lorkowski: Ufność. *Topos* 1999 nr 5/6 [rec.: Stary człowiek przed Poematem]. – P. Majerski: Godność wyobraźni. *Nowe Książ.* 1999 nr 8 [rec.: Przy obrazie; Stary człowiek przed Poematem]. – P. Matywiecki: Fragmenty o poezji K.H. *Kwart. Artyst.* 1999 nr 1. – R. Mielhórski: Próba lokacji historycznoliterackiej debiutu poetyckiego K.H. *Zesz. Nauk. WSP w Bydg. Stud. Filol.* 1999 z. 46. – J. Rudnicki: Blask późnych wierszy. *Twórczość* 2000 nr 1 [rec.: Stary człowiek przed Poematem]. – R. Mielhórski: „Inne tak” K.H. *Twórczość* 2002 nr 9 [rec.: Dziesięć prób tematu: poeta, wiersz]. – R. Mielhórski: Ostatni poeta awangardy. K.H. filozofia poetyckiego słowa. *Prz. Hum.* 2003 nr 6. – J. Drzewucki: Wiara, miara i same szczegóły. *Twórczość* 2004 nr 4 [rec.: Kos i inne wiersze]. – [Droga:] G. Kociuba: Monologi, zapisy. *Topos* 2004 nr 6; P. Mackiewicz: „To może być niewiele”. *Akcent* 2004 nr 3/4; R. Mielhórski: Całość. *Twórczość* 2004 nr 10. – A. Poprawa: Rzemię i brzmienie. *Nowe Książ.* 2004 nr 5 [rec.: Kos i inne wiersze]. – [Droga:] M. Solecki: Kość dobrego słowa. *Pogranicza* 2004 nr 6; A. Kaluża: Z palcem na ustach. *Nowe Książ.* 2005 nr 1. – I. Smolka: „Ciche tkactwo światła”. *Twórczość* 2005 nr 6.

M.K.-K.

HOHENSEE Jacek Maria

[...] W 1986 otrzymał nagrodę Przewodniczącego Komitetu do spraw Radia i Telewizji. [...]

TWÓRCZOŚĆ

7. Po drugiej stronie. [Opowiadania]. Wwa: *Twój Styl* 2004, 187 s.

J.Z.

HOLLANEK Adam
1922-1998

Krypt.: Holl.

[...] W 1989 za redagowanie miesięcznika *Fantastyka* otrzymał nagrodę Prezesa RSW „Prasa-Książka-Ruch”. [...] Zmarł 28 lipca 1998 w Zakopanem; pochowany w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

18. Jeszcze trochę pożyć. [Powieść].

Przekł. węgier. Meg egy kiesit élni. [Przet.] J. Nemeze. Wyd. łącznie z K. Fijałkowski: Homo divinus pt.: Homo divinus; Még egy kiesit élni. Budapest 1988 [w t. 3 błędnie podano miejsce wyd.].

383

30. Deska ratunku. Sceny wiedeńskie z Reginą i Mongołką. [Powieść]. Wwa: C&S 1994, 112 s.

31. Ja koń – ja Żyd. [Wiersze]. Kr.: Miniatura 1995, 63 s.

32. Pocałycha. Zakopiańskie wspomnienia. Wwa: Spółka Wydawn.-Księg. 1996, 152 s.

33. Landszafty. [Wiersze]. Kr.: Miniatura 1997, 64 s.

34. Mudrahela. Dramatyczna opowieść lwowska. Posł.: J. Pieszcachowicz. Wr.: Sudety 1997, 113 s. Por. poz. 35.

Na okładce podtyt.: Tragiczna opowieść włoska.

35. Mudrahela. Scenariusz filmowy. *Dialog* 1998 nr 7 s. 5-43. Por. poz. 34.

Praca redakcyjna

2. A. Urbańczyk: Myśli z oceanicznych wacht. Aforyzmy, sentencje, rysunki, żarty. Wyboru dokonali: K. Urbańczyk, A. Niewiadomski, ... Gdańsk: Nord 2000, 215 s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (E. Rydlewska). – LPD.

A. Smuszkiewicz: Zaczarowana gra. Pozn. 1982, *passim* [w t. 3 podano błędnie rok wyd.], – A. Wołoszewicz: W potrzasku. *Mies. Lit.* 1989 nr 11/12 [rec.: Księżna z Florencji]. – L. Żuliński: Wieczne kresy A.H. *Trybuna* 1998 nr 194. – J. Janicki: A.H.: Wspomnienie w pierwszą rocznicę śmierci. *Gaz. Wyborcza* dod. *Gaz. Stołeczna* 1999 nr 175. – R. Klemenowski: Modelowe boksowanie ze światem. Tor. 2003, *passim*. **B.T.**

HOLUJ Tadeusz

[...] W 1985 otrzymał nagrodę Kowadło, przyznaną przez Ośrodek Kultury „Krakowska Kuźnica”. [...]

W 1986 redakcja *Gazety Krakowskiej* ustanowiła nagrodę literacką im. T. Holuja „Drzewo i owoc” za twórczość i działanie dla socjalistycznej Polski.

TWÓRCZOŚĆ

10. Dom pod Oświęcimiem. Sztuka w 4 aktach. A d a p t. i v: Adapt.: I. Byrska. TV 1962.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (W. Maciąg).

A. Marzec: Ciekawa odmiana powieści politycznej. (T.H. „Osoba”). W teżej: Od Schulza do Myśliwskiego. Wwa 1988. – T. Milkowski: Drzewo rodzi owoc. W teżej: Literatura i kryzys. Wwa 1989. – K. Woźniakowski: Trzy wersje „Rozmów bawarskich”. (Epizod z dziejów jawnego piśmiennictwa literackiego GG). *Prz. Hum.* 1995 nr 6. – S. Frycie: „To i inne opowiadania” T.H. W teżej: O szkolnej klasyce, lekturach współczesnych sprzed lat i książkach dla młodzieży. Piotrków Trybunalski 2001.

A.Sz.

HOLYŃSKA Małgorzata 1916-2006

Pseud.: wspólnie z Eugeniuszem Grudą: Mateusz Saliski.

[...] Przed 1953 współpracowała z *Gazetą Ludową*, m.in. jako współautorka (razem z Eugeniuszem Grudą) rubryki „Przegląd międzynarodowy” (podp. wspólnym pseud.: Mateusz Saliski). [...] Zmarła 11 lutego 2006 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

Przekłady

16. J.A. Andrade: Ścieżka zbawienia. [Sztuka w 2 aktach]. Wyst. Wwa, T. Współcz. 1954.

20. J. d'Ormesson: My, z łaski Boga. [Powieść]. Przel.: E. Bąkowska i ... Wwa: Czyt. 1995, 655 s.

21. Ch. Dickens, C. Fruttero, F. Lucentini: Sprawa D., czyli Zbrodnia rzekomego włóczęgi. Wwa: Czyt. 1996, 436 s.

22. A. Makine: Francuski testament. [Powieść]. Wwa: Czyt. 1997, 314 s. Wyd. 2 tamże 2004.

23. M. Tournier: Eleazar, czyli Źródło i Krzew. [Powieść]. Wwa: Czyt. 1998, 79 s.

24. A. Makine: Zbrodnia Olgi Arbeliny. [Powieść]. Wwa: Czyt. 1999, 310 s.

25. A. Makine: Rzeka miłości. [Powieść]. Wwa: Czyt. 2001, 237 s.

26. A. Makine: Muzyka życia. [Powieść]. Wwa: Czyt. 2002, 88 s.

27. A. Makine: Requiem dla Wschodu. [Powieść]. Wwa: Czyt. 2002, 316 s.

28. S. Germain: Tobiasz, syn Teodora. [Powieść]. Wwa: Czyt. 2004, 186 s.

29. A. Makine: Między ziemią i niebem. [Powieść]. Wwa: Czyt. 2004, 170 s.

B.D.

HORAK Stanisław

Od 1997 organizowany jest w Bytomiu Turniej Jednego Wiersza im. S. Horaka.

TWÓRCZOŚĆ

17. Złoty ul – Arrasy. [Wiersze]. Bytom: Ofic. Kryzysowa 1990, 47 s.

W t. 3 niepełny opis.

18. Studium ciszy. Wybór wierszy. Wybór i red.: M. Halaś. Kat.: Górnośląskie Tow. Lit. 2000, 86 s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.).

J. Pieszcachowicz: Echa wojny. W teżej: Na widnokręgu historii. Kr. 1988 [rec. m.in.: Pustelnia]. – J. Górdzialek: Tryptyk S.H. *Dz. Zach.* 1998 nr 262.

M.K.K.

HORDYŃSKI Jerzy
1919-1998

[...] Wiersze zamieszczał też m.in. w pismach *Dekada Literacka* (1993) i *Więź* (1995). Zmarł 14 czerwca 1998 w Rzymie.

TWÓRCZOŚĆ

16. Seans. [Wiersze]. Kr.: WL 1995, 65 s.
17. Festyn. [Wiersze]. Kr.: WL 1998, 64 s.

Wybór wierszy w p r z e k ł. f l a m a n d z - k i m: De prijs van adem. [Przel.] A. van Rijsewijk. Eindhoven 1987.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Istnieć jak najdłużej w wymiarze tutejszym. Rozm. K. Lisowski. *Dekada Lit.* 1995 nr 8.
SBLP t. 6 (J. Starnawski).
[Seans:] P. Szewc: Na brzegu ciemności. *Znak* 1996 nr 2; B. Żurkowski: Mądrość powracającego poety. *Odra* 1996 nr 5. – J. Dużyk: J.H. – Rzymianin. *Twórczość* 1998 nr 10. – I. Frühlingowa: J.H. *Gaz. Wyborcza* 1998 nr 216. – G. Jorio: Addio Giorgio, cicerone per caso e poeta nel cuore. *Il Messaggero*. Rzym 1998 nr z 22 VI. – K. Lisowski: J.H. (1919-1998). *Dekada Lit.* 1998 nr 6/7. – B. Mamoń: Śmierć starego poety. *Tyg. Powsz.* 1998 nr 26. – J. Moskwa. *Rzeczpospolita* 1998 nr 142. – P. Szewc: „Szczęściem jest nieistnienie”. *Nowe Książ.* 1998 nr 11 [rec.: Festyn]. – A. Litwornia: Lwowski, krakowski, rzymski H. *Arkusz* 2000 nr 7. – A.M. Kraus: Informacje biograficzne i wspomnienia o poecie i publicyście J.H. *Rocz. Stow. Miłoś. Jarostawia* t. 14: 2000/2002.

E.G.

HORZYCA Wilam

Pseud.: L.Cz.; T.M.; W.Ch.; z.

[...] W 1919 publikował też recenzje teatralne w *Pro Arte* (podp. W.Ch.). [...]

TWÓRCZOŚĆ

- 6a. Pożegnanie. (Rzecz o „Czarodziejskim Flecie” W.A. Mozarta). Wyst. Tor., T. im. W. Horzycy 1968.
9. Rozmowy z Wilamem Horzycą. Zebrała i oprac. L. Kuchtówna. Wwa: IS PAN 1992, 183 s. Zawiera wywiady z l. 1925-1958.

10. Polski teatr monumentalny. [Szkice teatralne]. Wybór, oprac. [i wstęp:] L. Kuchtówna. Wr.: Wiedza o Kulturze 1994, 335 s.

Przekłady

9. G.K. Chesterton: Magia. Komedia fantastyczna w 3 aktach z prologiem. Wyst. Lubl., T. Mie]. 1927.

W t. 3 brak inf. o pierwszym wyst.

17. G. Büchner: Śmierć Dantona. Przel.: I. Belmont, ... Wyst. Wwa, T. Ateneum 1931.

W t. 3 brak inf. o pierwszym wyst.

18. R.L. Stevenson: Diablik we flaszcze. [Widowisko fantastyczne]. TV 1964.

19. K. Foss: Magia. Komedia fantastyczna w 3 aktach z prologiem.
Egz. w Bibl. Śl. w Kat.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady zob. Twórczość poz. 9.
LP XX w. (A.Z. Makowiecki). – P. Grzegorzczak: W.H. W tegoż: Twórcy i badacze kultury zmarli w latach 1956-1967. Cz. 1. Wwa 1986. – A. Hutnikiewicz: W.H. W: Słownik biograficzny Pomorza Nadwiślańskiego. Gdańsk 1994. – L. Kuchtówna: W.H. W: Słownik polskich krytyków teatralnych. T. 1. Wwa 1994.
J. Bartyzel: Dzieje Konrada. *Droga** 1979 nr 5/6. – G. Ostasz: W.H. – rzecznik romantyzmu i jego tradycji w poezji lat 1918-1930. W tegoż: W cieniu „Herostratesa”. Rzeszów 1993. – E. Kalembe-Kasprzak: Socrealizm – inde enigma. W: Przez znaki do człowieka. Pozn. 1997. – M. Wiśniewska: W.H. jako krytyk teatralny. *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 1997 nr 5. – I. Kiec: „Sam na scenie”. W.H. w Poznaniu (1948-51). *Kron. m. Pozn.* 2000 nr 3. – J. Bartyzel: Mesjanizm romantyczny w interpretacji W.H. *Stud. Słownoznawcze* 2001 t. 2.

B.D.

HÜBNER Zygmunt

[...] W 1987 otrzymał (powtórnie) nagrodę Przewodniczącego Komitetu do spraw Radia i Telewizji, w 1988 nagrodę Prezydenta m.st. Warszawy. [...] W 1989 imię Z. Hübnera nadano Teatrowi Powszechnemu w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

5. Ludzie cesarza. [Utwór dramatyczny].

P r z e k ł. s ł o w a c.: Cisároveľudia. [Przel.] L. Kiss. W: *Sučasna polska drama*. Bratislava 1994.

Adaptacja

14. J. Conrad: W oczach Zachodu. Przel. W. Tarnawski, Adapt. pt. Spiskowcy: ... i M. Komar. Reż. ... TV 1987.

OPRACOWANIA (wybór)

M. Fik: Jedność. W tejże: Zamiast teatru. Wwa 1993. – Zygmunt Hübner: 23 marca 1930 – 12 stycznia 1989. [Rozszerzony katalog wystawy monograficznej]. Scenariusz wystawy i red. katalogu: J. Kozarska, A. Litak, C. Niedziółka. Gdańsk; Kr.; Wwa: T. Wybrzeże; Stary T. im. H. Modrzejewskiej; T. Powsz. im. Z. Hübnera 2000, 304 s. [zawartość: E. Orzechowski: Z.H. 1930-1989; Z. Hübner: Zamiast życiorysu; B. Korzeniewski: Nad trumną Z.H. – Wspominają Z.H. [kilkadziesiąt wypowiedzi aktorów, reżyserów i ludzi teatru]. – Korespondencja [z l. 1951-89]. – Felietony [wybór]. – M. Fik: H. teatry z twarzą. – Prace reżyserskie Z.H. [zestawienie]. – Role aktorskie Z.H. [zestawienie]. – Zespoły i repertuary teatrów kierowanych przez Z.H. [zestawienie]. – R. Pawłowski: Telegram od H. *Gaz. Wyborcza* 2007 nr 41.

B.T. 385

HUELLE Paweł

Pseud.: Jakub Dantyszek.

[...] W 1986-88 publikował utwory m.in. w konspiracyjnym periodyku *Podpunkt* (pódop. też: J.D., Jakub Dantyszek). W następnej dekadzie ogłaszał prozę i recenzje literackie m.in. w gdańskim czasopiśmie *Tytuł* (członek zespołu redakcyjnego w 1993-95) oraz nadal w *Gazecie Morskiej*, regionalnym dodatku *Gazety Wyborczej*, a potem w ogólnopolskim wydaniu tego dziennika (m.in. od ok. 1997 cykl felietonów pt. „Imiona, miejsca...”). Około 1996 zakończył pracę w Gdańskim Ośrodku Telewizji Polskiej i po kilkuletniej przerwie, w czasie której zajmował się wyłącznie twórczością literacką (prozatorską i dramaturgiczną), objął w 1999 stanowisko głównego specjalisty do spraw programów i projektów oraz promocji medialnej w Państwowej Galerii Sztuki w Sopocie. Otrzymał wiele nagród i wyróżnień, m.in. nagrodę Polskiego PEN Clubu w dziedzinie prozy (1995), nagrodę Fundacji A. Jurzykowskiego w Nowym Jorku (1996), „Paszport Polityki” (2002), nagrodę literacką miast partnerskich Torunia i Getyngi im. S.B. Lindego (2005). W 1999 wszedł w skład Zarządu Polskiego PEN Clubu. W 2004 został członkiem SPP. W tymże roku, po wydrukowaniu na łamach *Rzeczpospolitej* (nr 119) felietonu pt. „Rozumieć diabła”, został mu wytoczony przez księdza Henryka Jankowskiego z gdańskiej parafii św. Brygidy proces o zniesławienie; publiczne oświadczenia na temat przebiegu przewodu sądowego wyśtosowały m.in. SPP i Polski PEN Club; w 2005 wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku pisarz został uznany winnym naruszenia dóbr osobistych księdza; w 2006 Sąd Apelacyjny w Gdańsku oczyścił go z wszystkich zarzutów. [...]

TWÓRCZOŚĆ

1. Weiser Dawidek. [Powieść]. Wyd. nast.: wyd. 3 Londyn: Puls 1996; Wwa: Świat Książki 1997; Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2000, tamże 2001; Kr.: Znak 2006.

Przekł.: ang.: Who was David Weiser? [Przel.] M. Kandel. Wyd. nast.: San Diego, London 1994; [Przel.] A. Lloyd-Jones. Wyd. nast. London 1995, - ch o r w.: Gdje je David Weiser? [Przel.] I. Vidović Bolt. Zagreb 2005, - c z e s.: Dawidek Weiser. [Przel.] P. Minovsky, Praha 1996, - f i n.: Kuka olet David Weiser? [Przel.] K. Siraste. Helsingissä 1995, - k a t a l o Ń s k i.: Quién es Weiser Dawidek? [Przel.] P.G. Cánovas. [Posł.] F.M. Cataluccio. Barcelona 1991, - n i e m.: Weiser Dawidek. [Przel.] R. Schmidgall. Frankfurt am Main 1990, tamże 1995, - n o r w.: Hvem var Dawid Weiser? [Przel.] J. Broda, Oslo 1991, - r o s.: Vajzer Dawidek. [Przel.] V. Klimovskij. Sankt-Peterburg 2003, - s e r b.-c h o r w.: Gdje je David Weiser? [Przel.] I. Vidović Bolt. Zagreb 2005, - s z w e d z.: Vem var Dawid Weiser? [Przel.] A. Bodegård. [Stockholm] 1995, - w ł o s.: Cognome e nome Weiser Dawidek. [Przel.] V. Verdiani. [Posł.] F.M. Cataluccio. Milano 1990.

A d a p t.: f i l m.: Weiser. Scenariusz: W. Marczewski (produkcja pol.-szwajcarsko-niem.). Ekran. 2001, - t e a t r.: Adapt.: S. Korniuszczenko. Wyst. Olsztyn, T. im. S. Jaracza. Scena Kameralna 2004 [dyplom słuchaczy trzeciego roku Studium Aktorskiego w Kaliningradzie].

2. Opowiadania na czas przeprowadzki. [Wyd. 2] Gdańsk: słowo/obraz terytoria 1999, 189 s.

Przekł.: ang.: Moving house. Stories. [Przel.] M. Kandel. New York 1995, - h o l e n d.: De tafel. [Przel.] K. Lesman. Amsterdam 2002, - n i e m.: Schnecken, Pfützen, Regen und andere Geschichten aus Gdańsk. [Przel.] R. Schmidgall. Wyd. nast. Frankfurt am Main 1996, - w ł o s.: Lumache, pozanghere, pioggia. Racconti per il periodo del trasloco. [Przel.] V. Verdiani. Milano 1995.

A d a p t.: t v: Stół. Scenariusz na podstawie opowiadań: Stół; Winniczki, kaluże, deszcz; Przeprowadzka; P. Mularuk. TV 2000.

4. Kto mówi o czekaniu? [Utwór dramatyczny]. Praprem. Gdańsk, T. Wybrzeże, Scena Kameralna w Sopocie 1995. TV 1998.

6. Pierwsza miłość i inne opowiadania. Londyn: Puls 1996, 25 s.

Przekł.: n i e m.: Silberregen. Danzinger Erzählungen. [Przel.] R. Schmidgall. Berlin 2000.

A d a p t.: t v opowiadania Srebrny deszcz: Scenariusz: R. Brutter, M. Dutkiewicz. TV 2000.

7. Inne historie. [Szkice literackie]. Gdańsk: słowo/obraz terytoria 1999, 252 s.

8. Ostatni kwadrans. Z kroniki rodzinnej Schopenhauerów. [Utwór dramatyczny]. *Dialog* 2000 nr 2 s. 5-20.

9. Kąpielisko Ostrow. Spisane z kroniki pewnej rodziny. Sztuka współczesna w kilku obrazach. *Dialog* 2001 nr 2 s. 5-50. Praprem. Lubl., T. im. J. Osterwy 2001. TV 2004.

10. Mercedes-Benz. Z listów do Hrabala. [Powieść]. Kr.: Znak 2001, 136 s.

Nagroda Artusa, przyznana przez Ośrodek Gdański Telewizji Pol., *Dz. Balt*, Radio Plus w 2002.

Przekł.: f r a n c.: Mercedes-Benz. Sur des lettres a Hrabal. [Przel.] J.-Y. Erhel. [Paris] 2004, - h e b r.: Przel. M. Paz. [Wyd. ok. 2004], - k a t a l o Ń s k i.: Mercedes-Benz. Segun cartas a Bohumil Hrabal. [Przel.] P.G. Cánovas. Barcelona 2003, - n i e m.: Mercedes-Benz. Aus Briefen an Hrabal. [Przel.] R. Schmidgall. München 2003, tamże 2005, - r o s.: „Mercedes-benz”. Iz pisem k Hrabalu. [Przel.] I. Adel’gejm. Moskva 2004, - r u m.: Mercedes-Benz. Din scrisorile către Hrabal. [Przel.] R. Janowska-Lascar, M.C. Fiscutean, Iași 2004, - s e r b.-c h o r w.: Mercedes-benz. Iz pisama Hrabalu. [Przel.] M. Duškov. Beograd 2003, - w e g i e r.: Mercedes-Benz. Levelek Hrabalnak. [Przel.] K. Noémi. Budapest 2003, - w ł o s.: Mercedes-Benz. Da alcune lettere a Hrabal. [Przel.] R. Bellotti. Roma 2007.

11. Byłem samotny i szczęśliwy. [Wybór opowiadań]. Wwa: Rosner & Wspólnicy 2002, 279 s. Wyd. 2 tamże 2003.

12. Castorp. [Powieść]. Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2004, 202 s.

Przekł.: n i e m.: Castorp. [Przel.] R. Schmidgall. München 2005, - r o s.: Kastorp. [Przel.] K. Starosefska. Moskva 2005.

13. Kantata Gdańska, [Libretto]. Muz.: R. Kuczyński. Prawykonanie: Gdańsk, Sala Koncertowa Filharmonii Bałtyckiej im. F. Chopina 2005.

14. Adam Myjak. [Album]. [Teksty:] J. Bogucki, ..., W. Skrodzki. Radom: Muzeum im. J. Malczewskiego [2006], 79 s.

15. Ostatnia wieczera. [Powieść]. Kr.: Znak 2007, 220 s.

Wybory utworów w p r z e k l.: f r a n c.: Rue Polanki et autres nouvelles. [Przel.] J.-Y. Erhel. [Paris] 2000, - n i e m.: Verschollene Kapitel. Literarische Feuilletons. [Przel.] R. Schmidgall. Hamburg 1999.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Dotrzeć do istoty rzeczy. Rozmowa z P.H. Rozm. H. Zaworska. W: H. Zaworska: Nam idzie o życie. Wwa 1991; Nie wierzę w sztuczne raje. Rozm. A. Zbierniak. *Tytuł* 1996 nr 4; Wierzę w natchnienie. Rozm. P. Fedorczyk. *Mag. Lit.* 1996 nr 1; Dziecko poszło w świat. Rozm. T. Szczepański. *Kino* 2001 nr 6 [dot. ekranizacji powieści „Weiser Dawidek”]; To se ne vrati, panie Kowalski! Rozm. J. Cieślak. *Rzeczpospolita* dod. *Plus Minus* 2002 nr 34; Opukiwanie. Rozm. T. Dąbrowski. *Studium* 2003 nr 5/6.

LP XX w. (M. Jentys).

[Weiser Dawidek:] J. Jarzębski: Czytanie „Weisera Dawidka”. *Brulion** 1988 nr 7/8, przedr. w tegoż: Apetyt na przemianę. Kr. 1997; F. Rosset: Dawidek, der Weise. *Zesz. Lit.*, Paryż 1988 nr 22; F.M. Cataluccio: Danzica magica. *Puls*, Londyn 1990 nr 46/47. - A. Grześkowiak-Krwawicz: Alicja przed lustrem. Rzecz o Gdańsku i prozie P.H. *Teksty Drugie* 1992 nr 6. - B. Zielińska: „Weiser Dawidek” i nierozstrzygalniki. (Dywagacja postmodernistyczna). W: Z problemów podmiotowości w literaturze polskiej XX w. Szczec. 1993. - J. Kott: H. albo późny wnuk. W tegoż: Nowy Jonasz i inne szkice. Wr. 1994. - A. Lam: Smętek oswojony. *Wład. Kult.* 1994 nr 15. - D. Nowacki: To nie widać, to „Weiser”! (O karierze powieści P.H.). *Fa-Art* 1994 nr 1. - M.H. Staśkiewicz: Mitologiczny ład universum. „Stół” P.H. W: Wyobraźnia stwarzająca. Bydż. 1994. - A. Baglajewski: Gdańskie miejsca. *Kresy* 1995 nr 2 [dot. także S. Chwina]. - M. Orski: P.H. Egzotyczne mistereum życia. W tegoż: A mury runęły. Wr. 1995. - A. Wojciech: Dzieciństwo i dorosłość - opozycja przestrzeni. W: Konflikty współczesnej kultury. Białystok 1995. - M. Zaleski: Czarna dziura. W tegoż: Formy pamięci. Wwa 1996, przedr. w: Sporne postaci polskiej literatury współczesnej. Wwa 1996 [dot. Weiser Dawidek]. - [Pierwsza miłość i inne opowiadania:] A. Czachowska: Genius loci. *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 1997 nr 12; A. Franaszek: Iskry na wietrze. Zapiski na marginesie opowiadań P.H. *Tyg. Pousz.* 1997 nr 1. - J. Łukasiewicz: L'intérêt d'une lecture parallèle en trois langues. P.H. et Marek Hlasko entre le polonais, le français et l'italien. *Acta Univ. Wratisl. Romanica* 1997 nr 44. - D. Nowacki: Fama kontra tekst. *Twórczość* 1997 nr 5. - S. Gromadzki: „Weiser Dawidek” jako powieść - poszukiwanie, czyli o paradoksie książki nie napisanej. *Prz. Hum.* 1999 nr 1. - T. Mizerkiewicz: „Weiser Dawidek” i współczesne doświadczenie mityczne. *Polonistyka* 1999 nr 1. - Paweł Huelle. [Oprac. i wstęp:] D. Nowacki. [Przel.:] Ch. Alsen, R. Schmidgall. Kr.: Villa Decius, Arbeitsgruppe Literatur Polska 2000 1999, 22 s. Wyd. 2 tamże 2000 [teksty w jęz. niem.]. - J. Błoński: Duch powieści i wąs Stalina. W tegoż: Wszystko co literackie. Kr. 2001 [dot. Weiser Dawidek]. - J. Cembrowska: H. zatacza pętlę. *Fa-Art*

2001 nr 4 [rec.: Mercedes-Benz]. - J. Dembińska-Pawelec: Miniatury P.H. Na przykładzie opowiadania „Przeprowadzka”. W: Miniatura i mikrologia literacka. T. 2. Kat. 2001. - S. Gromadzki: „Weiser Dawidek” P.H. a proza Günтера Grasa - paralele i filiacje. W: Pogranicza literatury. Wr. 2001. - J. Grudzińska: Hanemann i „Weiser Dawidek” w przekładach. *Tytuł* 2001 nr 1/2 [dot. także twórczości S. Chwina]. - G. Korzycka: Podróż w poszukiwaniu prywatnej ojczyzny. *Polonistyka* 2001 nr 3 [dot. Stół]. - A. Lam: Oswajanie Smętka. W tegoż: Inne widzenie. Wwa 2001. - E. Winnicka: Echo w tunelu. *Polityka* 2001 nr 6. - A. Wysocka: Dwie prapremiery w Teatrze Osterwy. *Akcent* 2001 nr 1/2 [rec.: Kapielsko Ostrów; dot. także: I. Brešan: Diabelskie nasienie]. - J. Momro: Zakładnik radykalnej nostalgii. *Dekada Lit.* 2002 nr 3/4 [rec.: Mercedes-Benz]. - D. Nowacki: Miłość jest ślepa, a jej łaska nebeska. *Dekada Lit.* 2002 nr 9/10 [P.H. a B. Hraball. - R. Ostaszewski: Przeciwbólowa pigułka tekstowa. *Kresy* 2002 nr 1 [rec.: Mercedes-Benz]. - J. Szydłowska: Obcowanie z Tajemnicą. Topos Gdańska w prozie Stefana Chwina i P.H. jako literacki dyskurs z przeszłością i twórcza refleksja nad przyszłością. W: Literackie strategie lat dziewięćdziesiątych. Olsztyn 2002. - E. Dutka: Problematyka aksjologiczna na lekcjach języka polskiego w liceum. (Na przykładzie interpretacji opowiadania P.H. pod tytułem „Cud”). *Nowa Poliszczyna* 2003 nr 3. - T. Drewnowski: Czarodziejski brzeg. *Fakt* 2004 nr 264 [rec.: Castorpl. - E. Dutka: „Przykładam ucho do mebli...” - zaproszenie do lektury opowiadań P.H. i Olgi Tokarczuk na „godzinach polskiego” w liceum. *Z Teorii i Praktyki Dydak. Jęz. Pol.* 2004 t. 17 [dot. m.in. opowiadania „Stół”]. - K. Gajewski: „Weiser Dawidek” jako opis doświadczenia religijnego. *Teksty Drugie* 2004 nr 1/2. - H. Gosk: Ja - Inny - Obcy. „Weiser Dawidek” P.H. W: Czytanie na nowo. Wwa 2004. - J. Kurkiewicz: Pra-Castorpl. *Zesz. Lit.* 2004 nr 88. - J. Wach: „I nic już nie będzie takie jak dawniej...” *Akcent* 2004 nr 3/4 [rec.: Mercedes-Benz]. - R. Wójs: Gdańsk - Polacy. Mityzacja przestrzeni w prozie P.H. *Orbis Linguarum* 2004 vol. 26. - M. Zaleski: Niedoszła miłość Hansa C. *Tyg. Pousz.* 2004 nr 24 [rec.: Castorpl. - I.E. Adelgeim: Poetika „przeżytków”. Molodaja polskaja proza posle 1989 goda. Moskwa 2005, passim. - K. Błaszczak: Bogactwo tradycji - bogactwem różnorodności? Przedmioty w piśarstwie P.H.: świadkowie historii i wyraz rodzimej tradycji. *Stud. Pedagog.-Artyst.* 2005 t. 5. - M. Glowński: Nad „Castorpem”. *Prz. Pol.* 2005 nr 70. - P. Gulda: O twórczości P.H. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2005 nr z 14 X. - E. Kamińska: Danzing als Zauberberg. *Stud. Germanica Gedanensia* 2005 nr 13 [dot. także twórczości T. Mann]. - B. Kaniewska, A. Legeżyńska, P. Śliwiński: W poszukiwaniu sekretów dzieciństwa. „Weiser Dawidek” P.H. W tymże: Literatura polska XX wieku. Pozn. 2005. - T. Potkaj: Zrozumieć księdza, Czy P.H. naruszył dobra osobiste prafata Jankowskiego. *Tyg. Pousz.* 2005 nr 39. - M. Tabaczyński: Czarodziejski „Castorp”. *Twórczość* 2005 nr 1. - L. Neuger: P.H. Przywracanie doznań. W tegoż: Ćwiczenia z wrażliwości. Kat. 2006. - P. Rana: Kapłan kontra literat. Spór o ochronę dóbr osobistych. Książd Jankowski i Paweł Huelle przed sądem. Wwa: von Borowitckey 2006, 158 s. - D. Skórcewski: Dlaczego P.H. napisał „Castorpa”? *Teksty Drugie* 2006 nr 3. - D. Nowacki: Między SPATIF-em i wieczernikiem. *Tyg. Pousz.* 2007 nr 5 [rec.: Ostatnia wieczera].

B.T.

HULEWICZ Jerzy

OPRACOWANIA (wybór)

W. Gutowski: Wyobcowanie - bunt - ofiara. Z problemów ekspresjonistycznej historiozofii. W: Ekspresjonizm

387

w literaturze Młodej Polski na tle literatury polskiej i obcej XX wieku. Lubl. 1988 [dot. też twórczości T. Micińskiego]. – P. Nowak: Ruch wydawniczy w Poznaniu 1918-1945. *Kron. Wielkop.* 1990 nr 4. – Z. Zakrzewski: Saga rodu Hulewiczów. W tegoż: Wielkopole w kulturze polskiej. Pozn. 1992. – E. Kuźma: Człowiek wobec Boga, religii i Kościoła w polskim ekspresjonizmie. W: Między konstrukcją a destrukcją. Szczec. 1994. – E. Kuźma: Literatura „starych” wobec pytań ostatecznych. J.H. i Emil Zegadłowicz; Quasi-teologia ekspresjonistyczna w manifestach i pismach teoretycznych Stanisława Przybyszewskiego oraz J.H. W: Religijne aspekty literatury polskiej XX wieku. Lubl. 1997. – E. Udalska: Z lektury dramatu: Ekspresjonizm dramatów J.H. W teże: Teatr – Aktor – Dramat. Kat. 2001. – T. Bujnicki: Szkice wileńskie. Kr. 2002, *passim*. – A.R. Burzyńska: Na krawędzi Ziemi i teatru. J.H. „Kain”. W teże: Mechanika cudu. Kr. 2005.

E.G.

HULEWICZ Witold

[...] W 1995 Zarząd Oddziału Warszawskiego ZLP oraz Oficyna Literatów i Dziennikarzy „Pod Wiatr” ustanowiły nagrodę im. W. Hulewicza.

TWÓRCZOŚĆ

6. Miasto pod chmurami. [Wiersze]. [Wyd. 2] Wwa: Pod Wiatr 1996.

9. Gniazdo żelaznego wilka. [Wydawnictwo popularne dla młodzieży]. [Wyd. 2] Wwa: Pod Wiatr 1998.

Przekłady i adaptacje

7. R.M. Rilke: Powiastki o Panu Bogu. [Opowiadania]. Przel.: M. Czabanówna i ... [Wyd. 2] Wwa: Sic! 1996.

15. R.M. Rilke: Z „Elegii duinejskich”. [Wiersze]. Przel.: S. Napierski przy współpracy ... Grafika: H. Stańska. [Anin: J.Z. Golski] 1985, [8] s. Por. poz. 12. Tekst w jęz. pol. i niem.

16. R.M. Rilke: Poezje. Tor.: C&T Editions 1995, 85 s. Wyd. nast. tamże 1997.

Nadto adaptacje radiowe, zrealizowane w rozgłośni wileńskiej Polskiego Radia: J. Nepomuk Nestroy: Trójka hultajska. Oprac. ... Radio 1929. – A. Malczewski: Maria. Oprac. ... Radio 1930. – E. Orzeszkowa: Zimowy wieczór. Oprac. ... Radio 1930. – M.T. Cyceyron: Iżby Rzeczpospolita szwanku nie poniosła. Mowa Marka Tuliusza Cyceyrona przeciwko Katylinie w senacie rzymskim. Oprac. ... Radio 1931. – M. Samozwaniec: Na ustach grzechu. Oprac. ... Radio 1931. – K.F. Wiegand: Corleone. Oprac. ... Radio 1936. – S. Wyspiański: Wesele. Akt. I. Oprac. ... Radio 1936. – A. Fredro: Dożywocie. Oprac. ... Radio 1937. – B. Prus: Stary subiekt. (Wg powieści „Lalka”). Oprac. ... Radio 1937.

OPRACOWANIA (wybór)

Z. Zakrzewski: Saga rodu Hulewiczów. W tegoż: Wielkopole w kulturze polskiej. Pozn. 1992. – I. Bartoszevska: Witold Hulewicz – tłumacz i propagator literatury niemieckiej w Polsce. Łódź: Wydawn. UL 1995, 97 s. – I. Bartoszevska: Zu W.H. Leben und Schaffen. *Rozpr. Niemcoznawcze* 1995 t. 2. – I. Bartoszevska: Pod znakiem literackiej przyjaźni. W.H. – Rainer Maria Rilke. *Acta Univ. Lodz. Folia Germanica* 1997 z. 1. – E. Kuźma: Młodzi wobec pytań ostatecznych. Jan Stur, Józef Wittlin, W.H., Zenon Kosidowski. W: Religijne aspekty literatury XX wieku. Lubl. 1997. – J. Tuszewski: Oratorium wyobraźni W.H. (Z perspektywy lat siedemdziesiątych). *Literatura* 1998 nr 6. – I. Bartoszevska: W kręgu prozy i dramatu. Przekłady W.H. utworów Maxa Broda, Tomasza Manna i Henryka Kleista. *Acta Univ. Wratisl. Folia Germanica* 2000 z. 2. – M. Kozłowska: W kręgu tradycji i współczesności Wilna. O „Tygodniku Wileńskim” W.H. *Zesz. Nauk. Szczec. Pr. Polonist. Untw. Szczec.* 2001 z. 12. – A. Karaś: Miał zbudować wieżę. Życie Witolda Hulewicza. Wwa: Pod Wiatr 2003, 339 s. – A. Karaś: Der Pole, der auch Deutscher war. Das geteilte Leben des Witold Hulewicz. Wwa: Pod Wiatr; Fibre 2004, 151 s.

E.G.

HULKA-LASKOWSKI Paweł

Pseud.: Antoni Sielski; Bronisław Siwik; F. Rosica; Fr. Ros., Fr. Rosica; Fre.R.; H.K.; h.l.; H.L.; hp; J.O.; J. Ościń; Józef Zarecki; K.H.; K. Howorko; Kazimiera Laskowska; Kazimierz Siuda; L.; P.H.; P.H.-L.; P.L.; Peel; phl.; Phl; Phl.; PHL; Stanisław Bolesławski; T.G.; T-Gr; Tomasz Gruda, – wątpliwe: Paweł Hart.

TWÓRCZOŚĆ

3a. Na przełomie; Bronisław Siwik. [Szkice socjologiczne]. Petrograd: skl. Księgarni Pol. 1916, 96 s.

22. Mój Żyrardów. Z dziejów polskiego miasta i z życia pisarza. [Wyd. 3] Żyrardów: Urząd Miejski 2001, IV, 372 s.

25. Księżyc nad Cieszynem. Wspomnienia z lat niewoli i dni wyzwolenia. Wyd. 2. Żyrardów: Tow. Przyj. Żyrardowa; Libra 1998, 141 s.

28. Rebarbaryzacja szpitala podczas wojny. Po dal ... Kat.: [b.w.] 1946, 13 s.

Przekłady

23a. G. Stutzer: Tajemnice życia duchowego. Zjawiska, których nauka jeszcze nie poznała. Z niem. przetłumaczył ... Toledo, Ohio: A.A. Paryski 1926, 188 s.

26. J. Hašek: Przygody dobrego wojaka Szwejka podczas wojny światowej. [Powieść]. Wyd. nast.: Wstępem, posł. i przyp. opatrzył L. Mazan. Dokończenie dopisał K. Vaniek. T. 1-4. Wwa: KiW, Tetris 1995, 418 + 421 s.; Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1997; Wwa: Prószyński i S-ka 1998; Wwa: Porozumienie Wydawców 2000; Wwa: Prószyński i S-ka 2003; Kr.: Zielona Sowa 2004.

Wyd. skrócone: Wybór dla szkół i oprac.: W. Nawrocki. Wwa: Kama [1997], 484 s.

37a. Ch. Jope-Slade: Złoty wieniec. Komedia w 3 aktach. Wyst. Wwa, T. Letni 1936.

38. R. Martin du Gard: Rodzina Thibault. [Powieść]. T. 1-4. Wyd. 3. Wwa: Czyt. 1987, 429 + 302 + 421 + 439 s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (R. Leszczyński).

R. Leszczyński: Żyrardów na życiowym szlaku P.H.-L. *Żyrardowski Roczn. Muz.* 1995 nr 3/4. – Paweł Hulka-Laskowski (1881-1946). Szkice do portretu. Pod red. R. Leszczyńskiego. [Otwoczek:] Petit 1995, 110 s. Tow. Przyj. Żyrardowa [zawartość: R. Leszczyński: Trudne życie; J. Tynecki: Twórczość krytycznoliteracka P.H.-L.; J.K. Andrzejewski: Z publicystyki społecznej P.H.-L.; R. Leszczyński: P.H.-L. wobec kultury czeskiej; A. Kroh: P.H.-L. i jego przekład epopei Haška; A. Gryciuk-Strizencova: P.H.-L. w obronie robotników Żyrardowa (1926-1934); M. Dybowska: P.H.-L. jako religioznawca; M. Kuna: Spuścizna rękopiśmienna P.H.-L. w zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej w Łodzi; J. Broda: Z listów P.H.-L. do Cieszyńiaków; A. Stawarz: Koncepcja Ośrodka Badań Kultury Miasta im. P.H.-L. w Żyrardowie]. – W. Wiatr: Paweł Hulka-Laskowski. 1881-1946. Pisarz, najwybitniejszy Żyrardowianin. Żyrardów: Urząd Miejski, Wyzd. Inf. i Promocji 1996, 19 s.

B.D.

HUSZCZA Jan

Kryt.: jh.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (T. Błażejewski).

R. Gorzelski: Dziejcie na „Osnowie”. *Odgłosy* 1988 nr 27. – B. Tarnowska: Wileńskie reminiscencje w twórczości Aleksandra Rymkiewicza, J.H. i Eugeniusza Paukszy. W: Wilno – Olsztyn. Olsztyn 1992. – Z. Bieńkowska: Sentyment. W tegoż: *Ćwierć wieku intymności*. Wwa 1993. – T. Bujnicki: Zagaryści „drugiej linii”. (Putrament, Mikułko, H.). W tegoż: *Szkice wileńskie*. Kr. 2002, przedr. w: *Poezja i poeci w Wilnie lat 1920-1940*, Kr. 2003. – V. Britaniński: J.H. – poeta pograničia. W tegoż: *Reč Pospolitaja poetov*. Sankt-Peterburg 2005.

B.D.

**HUTNIKIEWICZ Artur
1916-2005**

[...] W 1989 został członkiem SPP. W 1990 wszedł w skład Rady Regionalnej Unii Demokratycznej, W 1993 został członkiem honorowym Wydziału Filologicznego PAU. W 1994 otrzymał Złotą Odznakę Semper Fidelis Towarzystwa Miłośników Lwowa. W 2002 został honorowym obywatelem m. Torunia. [...] Odznaczony m.in. Medalem Komisji Edukacji Narodowej. Zmarł 16 kwietnia 2005 w Toruniu.

TWÓRCZOŚĆ

4. Od czystej formy do literatury faktu. Główne teorie i programy literackie XX stulecia. Wyd. nast.:

wyd. 6 Wwa: Wiedza Powsz. 1995, tamże: wyd. 7 1997, wyd. 8 1999.

5. „Przedwiośnie” Stefana Żeromskiego. [Wyd. 5] Gdańsk: Wydawn. M. Rożak 1994.

8. Żeromski. Wyd. 2 Wwa: PWN 2000; wyd. nast. zmien. tamże: 2003, 2007.

9. Młoda Polska. Wwa: Wydawn. Nauk. PWN 1994, 484 s. IBL PAN, *Wielka Hist. Lit. Pol.* Wyd. nast. tamże: wyd. 2 1996, wyd. [3] 1997, wyd. [4] 1997, wyd. 5 1999, wyd. 6 2000, wyd. 7 2001, wyd. 8 2002, wyd. 9 2004, wyd. 10 2007.

10. To co najważniejsze. Trzy eseje o Polsce. Bydg.: Kuj.-Pomor. Tow. Kult. 1996, 75 s.

Zawartość: Poezja polska na progu niepodległości; Trzy obrazy przedwiośnia niepodległości. (Strug – Kaden – Żeromski); Historyczne i ideowe przesłanki ostatniej emigracji polskiej.

11. Z pism rozproszonych. Wybrał i komentarzem opatrzył J. Kryszak. Oprac. R. Moczko. Bibliogr.: B. Burdziej i W. Lewandowski. Tor.: A. Marszałek 2006, 172 s.

Zawartość: List A.H.; Moje lata uniwersyteckie; Trzy uniwersytety; Lwowski „Zaświecie” [dot. M. Wolskiej]; Poezja polska u progu niepodległości; [S.] Żeromski przed cenzuralnym zapisem; Jak należy czytać „Przedwiośnie”?; Biogram; Mowa wygłoszona na uroczystości odnowienia doktoratu; Dziennik (fragmenty). – Bibliografia prac Artura Hutnikiewicza.

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopismach, m.in.: Jak należy czytać „Przedwiośnie”. W: *Odrodzona i Niepodległa*. Zielona Góra 1992 s. 9-31. – Julian Krzyżanowski pośród „poszukiwaczy absolutu”. W: *Ignis ardens*. Wwa 1993 s. 194-210. – Wierzyński. *Roczn. Bibl. Nar.* 1996 s. 341-357. – Rozwój badań literackich [w Polsce w l. 1939-1951]. W: *Historia nauki polskiej – wiek XX*. Z. 3: *Nauki filologiczne*. Wwa 1999 s. 7-36.

Nadto niepublikowane: *Literatura Polski odrodzonej 1918-1945*, masz. 347 s. – *Dziennik (styczeń 1973 – październik 2004)*.

Prace redakcyjne

5. S. Żeromski: Wybór opowiadań. Oprac. i [wstęp] ... Wyd. 2 zmien. Wr.: Ossol. 2003. *BNI*, 203.

13. *Literatura polska XX wieku*. Przewodnik encyklopedyczny. Red. nauk.: ... i A. Lam. T. 1-2. Wwa: PWN 2000, XIV, 495 + 592 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – Wywiady: Świat na zakreście historii. Rozm. M. Strzyżewski. *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 1995 nr 3; Są prawdy, które na zawsze zachowują ważność. Rozm. K. Ćwikliński. *Nowe Książ.* 1997 nr 2.

LP XX w. (red.). – B. Burdziej, W. Lewandowski: Bibliografia prac Artura Hutnikiewicza. W: A. Hutnikiewicz: *Z pism rozproszonych*. Tor. 2006 s. 135-172.

B. Faron: Historia literatury Młodej Polski. *Twórczość* 1995 nr 4 [rec.: Młoda Polska]. – M. Januszewicz: Rzecz o profesora A.H. *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 1995 nr 3. – [Młoda Polska:] W. Lewandowski: „Młoda Polska” A.H. *Kresy* 1995 nr 2; A. Pryszczewska-Kozolub, *Kwart. Opol.* 1995 nr 1; R. Szynka, *Kresy Lit.* 1995 nr 3/4; H. Zaworska: Stara Młoda Polska. *Nowe Książ.* 1995 nr 6. – [To co najważniejsze:] M. Danilewicz-Zielińska: Gorące popioły. *Kultura*, Paryż 1996 nr 12; [J. Giedroyc:] Notatki Redaktora. *Kultura*, Paryż 1996 nr 10.

– *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 1996 nr 3 [numer poświęcony A.H.: zawiera m.in. studia: W. Gutowski: A.H. badania nad Młoda Polska; M. Kalinowska: O ocenach i wartościach w pracach A.H.; K. Jakowska: A.H. jako pisarz; J.Z. Maciejewski: Lektura szkieł]. – K. Cwikliński: Cudowne słowo: wolność. *Nowe Książ.* 1997 nr 2 [rec.: To co najważniejsze]. – D.T. Lebiada: Twórcze powinowactwa. O dokonaniach pisarskich A.H. W teozofii: Przedświecone wieczności. Bydgoszcz 1998. – W. Gutowski: A.H. (1916–2005). *Ruch Lit.* 2005 z. 4/5.

M.K.-K.

IGNACIUK Jerzy 1952-2000

Pseud.: Jerzy Szumski.

[...] Około 1976 założył przy WSP w Olsztynie Studencki Teatr Kod. [...] W 1976-77 był przewodniczącym olsztyńskiego KKMP. [...] W 1995-98 mieszkał w Barczewie w Olsztyńskim. Rozwijał twórczość poetycką i prozatorską; był jednym z trzech autorów kontynuujących po śmierci Zbigniewa Nienackiego cykl powieści dla młodzieży o przygodach Pana Samochodzika (podp. pseud. Jerzy Szumski). Pracował nad książką o św. Franciszku z Asyżu, której nie ukończył. Zmarł 30 lipca 2000 w Olsztynie; pochowany na cmentarzu w Dywitach pod Olsztynem.

TWÓRCZOŚĆ

16. Grzybów zbieranie a i kosztowanie. Olsztyn: Ofic. Warmińska 1991, 78 s.
Popularny poradnik.

17. Ojczyznę płacząc. [Wiersze]. Olsztyn: Littera 1995, 40 s.

18. Pan Samochodzik i ... Olsztyn: Warmia.
Cykl powieści dla młodzieży stanowiących kontynuację twórczości Z. Nienackiego.

[Cz.] 15. Nieuchwytny kolekcjoner. [Współaut.:] Z. Nienacki. [1997], 191 s.

Powieść rozpoczęta przez Z. Nienackiego, po jego śmierci dokończona przez J.I. – Tytuł na grzbiecie: Pan Samochodzik i nieuchwytny kolekcjoner. – Autor podp.: Z. Nienacki.

[Cz.] 16. Testament rycerza Jędrzeja. 1997, 190 s.
Przeróbka powieści Z. Nienackiego pt. Zabójstwo Heraklusa Pronobis. – Tytuł na grzbiecie: Pan Samochodzik i testament rycerza Jędrzeja. – Autor podp.: Z. Nienacki.

[Cz.] 17. Kindżał Hasan-beja. 1997, 193 s.
Tytuł na grzbiecie: Pan Samochodzik i kindżał Hasan-beja. – Podp. pseud.: Jerzy Szumski.

[Cz.] 18. Bursztynowa komnata. T. 1-2. [1998], 199 + 208 s.

Tytuł na grzbiecie: Pan Samochodzik i bursztynowa komnata. – T. 1. Wilczyca z jantaru; T. 2. Krzyż i podkowa. – Podp. pseud.: Jerzy Szumski.

[Cz.] 19. Złoto Inków. T. 1-2. [1999], 183 + 176 s.
Tytuł na grzbiecie: Pan Samochodzik i złoto Inków. – T. 1. Czorstyn; T. 2. Niedzica. – Podp. pseud.: Jerzy Szumski.

[Cz.] 23. Floreny z Zalewa. [2000], 175 s.

Tytuł na grzbiecie: Pan Samochodzik i floreny z Zalewa. – Podp. pseud.: Jerzy Szumski.

19. Pracowity dzień leniwego duszka. [Opowieść dla dzieci]. Olsztyn: Littera 1997, 22 s.

20. Tomasz niewierny. [Powieść]. Wwa: Palabra 2000, 290 s.

Dot. św. Tomasza Apostoła. – Nagroda im. Biskupa I. Kraskiego w 2000.

Prace redakcyjne

1. Nowy sztambuch nastolatków. Teksty oprac. i red. ... Olsztyn: Offer [1994], 206 s.

Poradnik dla młodzieży; dot. higieny, kultury i psychologii.

2. Wielki sennik. Zbiór przepowiedni. Teksty, red. i oprac. ... Olsztyn: Offer [1994], 223 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Inf. rodziny 2005. – Wywiad: Moje prywatne życie podporządkowałem pisaniu. Rozm. M. Markowski. *Kultura* 1988 nr 39.

H. Beręza: Czytane w maszynie. Pomysłowość. W teozofii: Obroty. Wwa 1996 [dot.: Łowca kamieni] – Z. Chojnowski: Jeszcze tylko zapach ziół. *Gaz. Wyborcza* dod. *Gaz. Olszt.* 2000 nr 181.

B.T.

IHNATOWICZ Janusz Artur

[...] W 1997 został emerytowanym profesorem teologii i patrystyki na University of Saint Thomas w Houston (Texas). W tymże roku otrzymał papieski Order św. Krzyża „Pro Ecclesia et Pontifice”. [...]

TWÓRCZOŚĆ

4a. Wiersze wybrane II. Teksas: Ofic. Poetów i Prozaików 1990.

6. Czas co pochłania. Wiersze. Przekł. wierszy ang.: B. Tarnowska. Pośl.: Z. Ożóg. Rzeszów: Bibl. *Frazy* 2002.

Wyd. bibliofilskie z okazji spotkań autorskich w Inst. Filol. Pol. Uniw. Rzeszowskiego i Księg. Akademickiej „Libra”; 9 numerowanych egz. z autografem poety.

7. Epigramat o nadziei i inne wiersze. 1992-2003. Pośl.: A. Jakubowska-Ożóg. Rzeszów: Bibl. *Frazy* 2004, 90 s.

Przekłady

1. A. Dulles: Świadczenie dane łasce i Refleksje o teologicznej wędrówce. *Ząbki: Apostolicum* 2004, 119 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – LP XX w. (K. Ćwikliński).
Z. Łączkowski: Poezja uroku i dyskrekcji. W tegoż: Poezja nie zniewolona. Wwa 1997. – Z. Ożóg: „Bośmy kamienie zapadłe na dno świata”. O poezji J.A.I. W: Poetycki krąg „Kontynentów”. Rzeszów 1997. – Z. Ożóg: „Jedynym zadaniem poety jest tworzenie dobrych wierszy...”. O poezji ks. J.A.I. *Fraza* 2002 nr 1/2. – J. Drzewucki: Podziwianie i nie tracenie nadziei. *Rzeczpospolita* 2004 nr 154, dod. *Rzecz o Książkach* nr 7 [rec.: Epigramat o nadziei i inne wiersze]. – B. Tarnowska: „Język moim łańcuchem”. O dwujęzyczności poetów grupy „Merkurysza” – „Kontynentów”. „Life is death”. O angielskich wierszach J.A.I. W teże: *Między światami*. Olsztyn 2004. – A. Jakubowska-Ożóg: Motywy biblijne w poezji J.A.I. W: Poezja polska na obczyźnie. T. 2. Rzeszów 2005. – A. Jakubowska-Ożóg: Przestrzeń w poezji J.A.I. W: Epoka przemian. Wiek XX w literaturze polskiej. Rzeszów 2005. – F. Śmieja: Poezja to zakon. J.A.I. W tegoż: Zbliżenia i kontury raz jeszcze. Kat. 2007.

J.Z.

IŁŁAKOWICZÓWNA Kazimiera

W 1983 ustanowiona została nagroda im. K. Iłłakowiczówny za najlepszy książkowy debiut poetycki, przyznawana dorocznie przez redakcję *Głosu Wielkopolskiego* we współpracy z SPP i ZLP w czasie Międzynarodowego Listopada Poetyckiego w Poznaniu.

TWÓRCZOŚĆ

9. Obrazy imion wróżebne. [Wiersze]. Wyd. nast.: [wyd. 7] pt. Portrety imion wróżebne, Wwa: bis 1996; pt. Portrety imion. Września: Kropka 1996; pt. Księga imion. Wybór i oprac.: A. Żmuda. Wwa, Rzeszów: „Ad Oculos” 2003.

47. Poezje wybrane. Wybrał i oprac. P. Hertz. [Wyd. 2] Wwa: PIW 1995.

57. Niesłyszane wieści. [Wiersze]. Wwa: Interart 1996, 110 s.

58. Poezje. Wybór i pośl.: J. Ratajczak. Biały-stok: Łuk 1996, 317 s.

59. Imionnik serdeczny. [Wiersze]. Wybór i oprac.: L. Lachowiecki. Wwa: Sternik 1997, 70 s.

60. Kiedy przebieje się źródło... [Wiersze]. Wybór i oprac.: B. Walczak. Pozn.: Księg. św. Wojciecha 1997, 288 s.

61. Wspomnienia i reportaże. Oprac. i pośl. opatrzyli J. Biesiada i A. Włoszczyńska. Wwa: Bibl. *Węzi* 1997, 248 s.

62. Okruszynki nieba. [Wiersze]. Wybór i pośl.: W. Smaszcz. Wwa: Pax 1998, 341 s.

63. Poezje zebrane. T. 1-4. Zebrali, oprac. i bibliogr. sporządzili: J. Biesiada, A. Żurawska-Włoszczyńska. Wstęp: J. Ratajczak. Tor.: Algo 1998, 796 + 834 + 601 + 229 s.

64. Liryki najpiękniejsze. Wybór: A. Madyda. Tor.: Algo 1999, 60 s.

Nadto wydania osobne poszczególnych wierszy w opracowaniu muzycznym: Pięć pieśni. Five songs. [Muz.] W. Lutosławski. Kr.: PWM 1970, 47 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 [1974], wyd. 3 1983, wyd. 4 2002. – Wariacje na zadany temat. [Muz.] J. Fotek. Kr.: PWM [1976], 14 s. – Sny dziecięce. [Teksty poetyckie z „Rymów dziecięcych”]. [Muz.] J. Fotek, Kr.: PWM 1979, 87 s. – Trzy pieśni. Three songs. [Muz.] A. Lasoń. Kr.: PWM [1988], 32 s. – W koleinie. [Muz.] M. Sawa. Wwa: Wydawn. Muz. Pol. Zw. Chórów i Orkiestr 1988, 6 s. – Pieśni [...]. [Muz.] J. Sokorski. Piastów: Jan Waclaw Pióro 1997, 24 s. – Pan Jezus drży w kolebce. W: Anioł zawołał. Trzy koledy. [Muz.] P. Łukaszewski. Kr.: PWM 1999, 21 s.

Montaż e poetyckie oparte na twórczości K.I.: Gdziekolwiek jest, jeśliś jest, lituj mej żalości. Wybór poezji. Oprac.: S. Kamiński. Radio 1987. – Jak sobie niekto biedota wyobraża niebo. Wybór wierszy. Scenariusz: R. Hanin i M. Pallasz. TV 1987. – Zygmunt i Barbara. Wybór poezji. Reż.: K. Kamińska. Radio 1988.

Przekłady

7. L. Tolstoj: Anna Karenina. Powieść. Wyd. nast.: [wyd. 22] Wwa: Świat Książki 1994; Wwa: Prószyński i S-ka 1997, [1999]; z pośl. M. Szpakowskiej Wwa: Świat Książki 2001.

13. F. Dürrenmatt: Obietnica. [Opowiadanie]. [Wyd. 3] Gdańsk: Atext; Marabut 1996, 110 s.

14. H. von Doderer: Każdy może być mordercą. [Powieść]. Wyd. 3 [właśc. 2] Wwa: PIW 1997, 453 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: K.I. [Rozmowa niedatowana]. [Rozm.] W. Wiśniewski. W: W. Wiśniewski: Szukam człowieka. Pozn. 1986; Najchętniej wspominał ludzi. [Rozmowa z 1979]. [Rozm.] W. Wiśniewski. W: W. Wiśniewski: Lekcja polskiego. Wwa 1993.

LP XX w. (R. Matuszewski).

J.E. Skłowski: Poetka gorzkich uniesień. *Tyg. II* 1930 nr 11, przedr. w tegoż: Na przelaj i inne szkice o literaturze i kulturze. Kr. 1999. – K. Górecka: W labiryncie poetyckich skojarzeń. O poezji K.I. W: Propozycje polonistycznego kształcenia młodzieży. Kr. 1987. – K. Narutowicz: Porwanie na słodko. *Kierunki* 1990 nr 2. – E. Michalik: Poetyka K.I. *Acta Univ. Nicolai Copernici* 1991 z. 229. – J. Pieszczachowicz: Wędrówka przez epoki. W tegoż: Pegaz na rozdrożu. Łódź 1991 [m.in. dot.: Wiersze zebrane. Wwa 1971]. – Z. Bienkowski: Żywioł formy. W tegoż: Ćwierć wieku intymności. Wwa 1993. – K. Dybiak: Proza o najdalszych kresach. *Kresy* 1993 nr 15

- [dot. wspomnień K.I. i B. Limanowskiego]. – M. Oldakowska-Kuflowa: Chrześcijańskie widzenie świata w poezji Kazimierza Iłakowiczówny. Lubl.: Wydawn. KUL 1993, 194 s. – B. Zeler: „A niech to licha...”, czyli Eros i Thanatos raz jeszcze. W: Eros, psyche, seks. Kat. 1993. – A. Baluch: Dziecięćco jako kategoria estetyczna. (Poezja K.I.). W: *Tejże: Dziecko i świat przedstawiony, czyli tajemnice dziecięcej lektury*. Wr. 1994, przedr. w tejże: *Uważne czytanie*. Kr. 2000. – Z. Baran, M. Pierzchała: Dziecko i jego świat w „Rymach dziecięcych” K.I. (W sześćdziesiątą rocznicę pierwszego wydania). *Rocz. Nauk.-Dydak. Pr. Pedagog. WSP w Krak.* 1994 z. 15. – U. Chęcińska: Dziecięce pejzaże świata w „Rymach” i „Zwierzętach i ziołach” K.I.; Listy Illy do Joanny Kulmowej. W: *Dziecko i jego świat w poezji dla dzieci*. Szczec. 1994. – D. Kielak: Prometeusz z rozniaka dziewięćdziesiąt. „Ikarowe loty” K.I. i pokoleniowa lektura nietzscheanizmu. W: *Książka pokolenia*. Białystok 1994. – K. Maliszewski: Antynomie i rozdzieranie. O wierszu K.I. pt. „Bóg jest wszędzie”. *Warsztaty Polonist.* 1994 nr 3. – P. Chlebowski. *Pam. Lit.* 1995 z. 2 [rec.: Poezja. Lubl. 1993]. – W. Magnuszewski: Głosy do debiutu K.I. *Stud. Mater. Filol. Pol. WSP Ziel. Góra* 1995 z. 7. – M. Nowak-Solińska: Moje spotkania z Ilją. *Kron. m. Pozn.* 1995 nr 4. – J. Ratajczak: Widok z okna poetki. *Arkusz* 1996 nr 6. – T.P. Polanowski: Jeszcze o I... *Akcent* 1997 nr 3. – M. Zagańczyk: Infanty. *Zesz. Lit.*, Paryż 1997 nr 3. – U. Chęcińska: Listy do Strumian. O listach K.I. do Joanny Kulmowej. *Pogranicza* 1998 nr 1. – J. Łukasiewicz: Z.I. po latach. *Wież* 1998 nr 9 [rec.: Wspomnienia i reportaże]. – J. Ratajczak: K.I. – homo religiosus. *Prz. Pousz.* 1998 nr 2. – U. Chęcińska: „Zagubione moje imię...”. *Guliver* 1999 nr 4. – R. Jabłoński: Bez „światło-cienia”. Propozycja rozważań aksjologicznych nad wierszem I. „Czarne i białe”. *Warsztaty Polonist.* 1999 nr 2. – A. Nasilowska: Ciemne światło dzieciństwa. *Tyg. Pousz.* 1999 nr 37. – U. Kaczmarek: K.I. kontakty z Polonią węgierską. *Ann. UMCS Sect. F* 1999/2000 vol. 54/55. – P. Bystrzycki: Pani Ilja w Poznaniu. *Kron. m. Pozn.* 2000 nr 2. – Z. Jarzębowski: Pamięć o Kresach w poezji K.I. *Zesz. Nauk. Univ. Szczec. Szczec. Pr. Polonist* 2000 nr 12. – A. Borkowski: K.I. Pamięć i bycie... W: *Rozumieć świat przez teksty kultury*. Siedlce 2001. – M. Oldakowska-Kuflowa: „Smak ziemi” w „Księżde dygresji” K.I. W: *Cykl literacki w Polsce*. Białystok 2001. – W. Braniecki: Rozmowa z I. *Arkusz* 2003 nr 3. – E. Ostrowski: Dojrzałość w pierwszych odsłonach. *Akani* 2003 nr 7 [dot. twórczości dla dzieci]. – W. Wojtowicz: „O Aleksy, Aleksy, Aleksy!”. O świętej Famianie K.I. *Polonistyka* 2003 nr 3. – A. Durejko: Przestrzenie i krajobrazy w twórczości K.I. W: *Pejzaże kultury*. Wr. 2005. – M. Babraj: K.I. poetyckie wołanie o beatyfikację ks. Konstantego Budkiewicza; A. Birecka: Ilja – samotna tęsknota. Czy przystoi czytać prywatne listy K.I.? R. Jędrzejewska-Wróbel: „Potykając się o ciemność”. Powojenna korespondencja K.I.; A. Kosińska-Pajewska: Cztery miasta K.I. W: *Z cienia niepamięci do światła*. Pozn. 2006. – W. Wójcik: Wiosna Niepodległości. I. W teozę: Zagłębiowskie impresje. Kat. 2006. – M. Wyka: „Świat się złoci i krwawi, i miodrzy, i czerni...”. W tejże: *Niecierpliwość krytyki*. Kr. 2006.

B.D.

INGARDEN Roman Witold

TWÓRCZOŚĆ

Prace z zakresu teorii literatury i estetyki:

1. Das literarische Kunstwerk.

Przekł.: hiszp.: La obra de arte literaria. [Przel.] H. de Gerard Nyenhuis. Mexico 1998. – j a p.: Bungakuteki-geijut-

su-sukuhin. [Przel.] M. Takiuchi, Y. Hosoi, Tōkyō 1982. – s z w e d z.: Det litterära konstverket. [Przel.] M. Kinander. Lund 1976. – w f o s.: Fenomenologia dall'opera letteraria. [Fragmenty]. [Przel.] G. Brozich-Lipszer, S. Checconi. Milano 1968.

4. Szkice z filozofii literatury. Wyd. 2. Red. i wstęp: W. Stróżewski. Kr.: Znak 2000.

5. Studia z estetyki. T. 1-3.

Przekł.: rum.: Studii de estetica. [Przel.] O. Zaicik. București 1978. – s e r b.: Ontologija umetnosti. Studije iz estetike. [Przel.] P. Vujičić, L. Rosić. Novi Sad 1991.

8. Vom Erkennen des literarischen Kunstwerk. [Wyd. 2.] [Oprac.:] R. Fieguth, E.M. Świderski. Tübingen: M. Niemeyer 1997.

Przekł. serb.-chorw.: Poetica. Teorija umetničke književnosti. [Przel.] I. Dokić. Beograd 2000.

9. Wykłady i dyskusje z estetyki. Wybór i oprac.: A. Szczepańska. Wstęp: W. Stróżewski. (Dzieła filozoficzne). Wwa: PWN 1981, 450 s.

Siedemnaście wykładów wygl. przez R.I. między marcem a czerwcem 1960 r.; passim dot. literatury pięknej, zwłaszcza zagadnień wartościowania.

10. S.I. Witkiewicz, ...: Korespondencja filozoficzna. Z rkpsu wyd. i wstępem opatrzył: B. Michalski. Wwa: Wydawn. IFiS PAN, Collegium Civitas Press 2002, 116 s.

Zawiera 88 listów S.I. Witkiewicza z 1934-1939 oraz 7 listów R.I. z 1936-1938.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w.(S. Sawicki). – UP. – Bibliografia [R.I.]. W: *Słownik pojęć filozoficznych Romana Ingardena*. Kr. 2001 [bibliogr. podmiotowa oraz wybór prac poświęconych filozofii R.I. z lat 1990-2000].

5. Dąbrowski: R.I. o perspektywie czasowej w konkretyzacji dzieła literackiego. Próba uważnej lektury. *Pam. Lit.* 1986 z. 2. – J. Ciszewska: Spór o interpretację podstawowych założeń estetyki R.I.; M. Golaszewska: Ingardenowska koncepcja wartości estetycznej w świetle teorii systemów względnie izolowanych. *Stud. Estet.* 1985 wyd. 1988. – R. Fieguth: Zur Konzeption des Lyrischen bei R.I. *Ars Philol. Slavica*. Monachium 1988. – B. Kotowa: Metodologiczny status wartościowań artystycznych i estetycznych w perspektywie antynaturalistycznej. Pozn.: Wydawn. Nauk. UAM 1989, 176 s. – H. Markiewicz: I. and the development of literary studies. W: *On the aesthetics of R.I.* [Dordrecht] 1989. – A. Szczepańska: Estetyka Romana Ingardena. Wwa: PWN 1989, 264 s. – D. Ulicka: Ingardenowska filozofia literatury w świetle teorii literatury jako aktu mowy. W: *Poszukiwania teoretyczno-literackie*. Wr. 1989. – Z. Majewska: Problem egzystencjonalnego statusu kultury w filozofii R.I. *Ann. UMCS Sect. I* 1989/1990. – K. Bartoszyński: Niektóre założenia estetyki R.I. W: *Powieść w świecie literackości*. Wwa 1991. – Estetyka Romana Ingardena. Problemy i perspektywy. W: *Stulecie urodzin. Materiały XXI Ogólnopolskiego Seminarium Estetycznego 10-12 maja 1993*. Red.: L. Sosnowski. Kr., Babice: Wydawn. UJ 1993, 192 s. [zawartość:] J. Ciszewska: Próba rekonstrukcji Ingardenowskiego pojęcia sztuki; J. Dankowska: Czy o I. można mówić jako o filozofie muzyki?; M. Golaszewska: Reinterpretacja estetyki I.; J. Makota: Dostęp do wartości poprzez sztukę; M. Ostrowski: Ingardenowska koncepcja

budowy dzieła sztuki na gruncie analizy systemowej; L. Sosnowski: Estetyka a kontekst języka; G. Trela: Spór o quasi-sady; F. Chmielowski: Problem tożsamości dzieła sztuki. I. a Gadamer; J.P. Hudzik: Problemy anglosaskiej ontologii sztuki a ontologia R.I.; T. Kostyrko: Ingardenowska koncepcja obrazu malarskiego wobec praktyki badawczej historii sztuki; B. Kotowa: Kulturowy wymiar estetyki R.I.; Z. Majewska: Koncepcja spotkania w estetyce R.I.; P. Mróz: Głos antytradycji; A.J. Nowak: O estetycznej tożsamości. Szkic z.I. w tle; A. Warmiński: Ingardenowska krytyka psychologizmu a psychoestetyka Junga; A. Zeidler-Janiszewska: I. wobec problemu awangardowej destrukcji sztuk. – M. Ordyńska: Status poznawczy wypowiedzi literackiej a ocena dzieła w ujęciu R.I. *Szt. i Filoz.* 1993 t. 7. – A. Tyszczyk: Estetyczne i metafizyczne aspekty aksjologii literackiej Romana Ingardena. Lubl.: Wydawn. KUL 1993, 120 s. – R.S. Ingarden: O R.I. wspomnienie syna. *Ruch Filoz.* 1994 nr 3/4. – Spór o Ingardena. W setną rocznicę urodzin. Pod red. J. Dębowskiego. Lubl.: Wydawn. UMCS 1994, 169 s. [zawiera m.in.: J. Ciszewska: Ingardenowska koncepcja swoistości doświadczenia estetycznego; B. Smoczyńska: Quasi-sądzenie I. a moc ilokacyjna aktów mowy, czyli o dwóch koncepcjach fikcji literackiej. – H. Zboron: Status teoretyczny Ingardenowskich poglądów na ontologię dzieła sztuki. *Edukacja Filoz.* 1994 vol. 17. – Z. Majewska: Książeczka o Ingardenie. Szkic biograficzny. Lubl.: Wydawn. UMCS 1995, 94 s. – W kręgu filozofii Romana Ingardena. Materiały z konferencji naukowej Kraków 1995. Praca zbiorowa pod red. W. Stróżewskiego i A. Węgrzeckiego. Wwa, Kr.: PWN 1995, 323 s. [zawiera m.in. w części V, Estetyka: K. Bartoszyński: O niektórych założeniach estetyki R.I.; M. Gołaszewska: R.I. o artystycznej twórczości; W. Galewicz: O różnych rozumieniach wartości estetycznych; R. Fieguth: I. a sprawa „istoty liryzmu”; A. Tyszczyk: Estetyczne i pozaestetyczne wartości literatury w koncepcji R.I.; A. Basiasta: Z pogranicza sztuk. – H. Markiewicz: I. a zagadnienia wiedzy o literaturze. Rozwój poglądów i ich oddziaływanie. *Ruch Lit.* 1996 nr 3, przedr. w tegoż: *Dopowiadania*. Kr. [2000]. – W. Chańska: Czy fikcja może być prawdziwa? *Filoz. Nauki* 1997 nr 4 fo specyfice dzieła lit. w koncepcjach R.I. i J. Pelcał. – B. Żyłko: I. i Michail Bachtin. *Slav. Orient* 1998 nr 1. – H. Markiewicz: Twórczość R.I. a rozwój badań literackich. W tegoż: *Prace wybrane*. T. 6. Z dzieł polskiej wiedzy o literaturze. Kr. 1998. – A.B. Bator: Intencjonalność sztuki w filozofii Romana Ingardena i Mieczysława Alberta Krapca. Wr.: PAT 1999, 252 s. – D. Ullicka: Granice literatury i pogranicze literaturoznawstwa. *Phenomenologia Romana Ingardena w świetle filozofii lingwistycznej*. Wwa: Wyd. Polonistyki UW 1999, 400 s. – R.S. Ingarden: Roman Witold Ingarden. Życie filozofa w okresie toruńskim (1921-1926). Tor.: Wydawn. UMK 2000, 186 s. – R. Terlecki: Z sekretnej historii polskiej nauki. Jak Służba Bezpieczeństwa PRL „rozpracowywała” profesora R.I. *Tyż. Powsz.* 2000 nr 52/53. – Cz.P. Dutka: I. dzieło w relacjach wewnątrztekstowych. W tegoż: *Literatura – badacz i krytyk*. Zielona Góra 2001. – Z. Majewska: Świat kultury Romana Ingardena. Lubl. Wydawn. UMCS 2001, 158 s. – Słownik pojęć filozoficznych Romana Ingardena. Red. nauk., wstęp: A.J. Nowak, L. Sosnowski. Kr.: Universitas 2001, 373 s. – Z inspiracji Ingardenowskiej w teorii literatury. Pod red. i ze słowem wstępnym A. Stoffa. Tor.: Wydawn. UMK 2001, 119 s. [zawartość: W. Chańska: Czy fikcja może być prawdziwa? A. Martuszevska: Ingardenowskie światy możliwe; J. Lyszczyńska: Struktura genologiczna utworu literackiego; A. Stoff: Konkretyzacja estetyczna w procesie становienia arcydzieła; A. Duda: Dzieło teatralne jako swoisty zapis konkretyzacji dramatu dokonanej przez reżysera; A. Stoff: Spór o adresatkę „Rozłączenia” Juliusza Stowackiego oraz zagadnienie wielowkładności utworu w świetle Ingardenowskiej koncepcji miejsc nieodokreślonych].

– B. Michalski: Metafizyka polskiej filozofii (Ingarden, Witkacy, Leszczyński). Spór o istnienie świata realnego. Wwa: Wydawn. IFIS PAN 2002, 153 s. – M. Różewicz: Teoria dzieła sztuki teatru w Ingardenowskim modelu humanistyki. Wr.: Wydawn. UW 2002, 107 s. – Od teorii literatury do ontologii świata. Pod red. J.P. Perzanowskiego i A. Pietruszczaka. Materiały z konferencji „Znaczenie – modalność – wartość” zorganizowanej z okazji powstania „Das literarische Kunstwerk” w Toruniu w dn. 17-18 kwietnia 1999 r. przez R.S. Ingardena, J. Perzanowskiego, A. Stoffa. Tor.: Wydawn. UMK 2003, 404 s. [zawiera m.in.: A. Stoff: Zagadnienie zwielokrotnienia warstwowego wymiaru budowy dzieła literackiego w ujęciu R.I.; D. Ullicka: O tak zwanej „prawdzie” w literaturze i o różnych rozumieniach „prawdziwości” w dziele sztuki (literackiej); A. Stoff: O quasi-sądach z punktu widzenia badacza literatury; G. Trela: Wybrane zagadnienia teorii języka w „Das literarische Kunstwerk”; M. Gołaszewska: Reinterpretacja – estetyka po I. Zagadnienie interpretacji w naukach humanistycznych; J.Z. Lichański: Znaczenie. Modalność. Wartość. Prolegomena do nowoczesnej teorii retoryki; K. Chrobak: Leon Chwistek, R.I. Historia pewnej polemiki; R.S. Ingarden: Wspomnienia i refleksje o moim ojcu R.W.I. (1893-1970)].

J.Cz.

INGLOT Mieczysław

Pseud.: Ignacy Mieciniński.

[...] W 1983-88 przewodniczył Towarzystwu Ochrony Zabytków Kultury Żydowskiej. W 1984 i 1988 prowadził wykłady na Uniwersytecie w Oxfordzie, w 1988 również w Tel Awiwie. W 1992 został wiceprezesa Zarządu Głównego Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego. Przez kolejną kadencję (2000-03) był członkiem Komitetu Nauk o Literaturze. W 1995 i 2000 otrzymał nagrodę Ministra Edukacji Narodowej. [...]

TWÓRCZOŚĆ

9. „Zemsta” Aleksandra Fredry. Wyd. 3 zmien. Wwa: WSiP 1995, *Bibl. Analiz Lit.*

15. Polska kultura literacka Lwowa lat 1939-1941. Ze Lwowa i o Lwowie. Lata sowieckiej okupacji w poezji polskiej. Antologia utworów poetyckich w wyborze. Wr.: Tow. Polonistyki Wrocławskiej 1995, 415 s.

Zawartość: Wstęp; Życie literackie: Sytuacja ogólna; Czasopisma literackie („Nowe Widnokreśl”, „Almanach Literacki”); Poezja; Proza; Mickiewicz we Lwowie. Karta z dzieł kultury poety; Lwowskie życie teatralne lat 1939-1941; Edukacja polonistyczna w lwowskiej dziesięciolecie; Radzieckie lata polonistyki lwowskiej (1939-1941); Zakończenie. – Ze Lwowa i o Lwowie. Lata sowieckiej okupacji w poezji polskiej. Antologia utworów poetyckich w wyborze.

16. Między romantyzmem a współczesnością. Poezja w szkole – od Adama Mickiewicza do Wisławy Szymborskiej. Kielce: Wydawn. Pedagog. ZNP 1997, 224 s.

Zawartość: Analiza poszczególnych utworów: „Romantyczność” Adama Mickiewicza jako miniatura dramatyczna; „Rzym” 393

– elegia dramatyczna Juliusza Słowackiego; „Moja piosnka” (II) – owoc Norwidowskiej wizji sztuki poetyckiej; O fraszce „Posiedzenie” Cypriana Norwida; „Purytanizm” Cypriana Kamila Norwida; Amor i Tanatos. O wierszu Cypriana Norwida „W Weronie”; „Ostatni despotyzm” czyli Norwidowski dramat słowa; Władysława Belzy wierszyk o małym Polaku; O wierszu Zbigniewa Herberta „17 IX”; „Jacyś ludzie” Wisławy Szymborskiej (poetyka wiersza okolicznościowego); „Węzeł polski” Tomasz Jastruna. – Kontynuacje i nawiązania: Rola tradycji romantycznej w „Balu w operze” Juliana Tuwima; „Non omnis moriar...” Zuzanny Głinczanki w kręgu konwencji literackiej; Rafała Wojaczka czytanie Norwida; Przerznięcie nieporozumienia czyli „Ostatni despotyzm” Cypriana Kamila Norwida i „Garden party” Stanisława Barańczaka; Tomasz Jastruna spotkanie z Norwidem; „Rehabilitacja” Wisławy Szymborskiej i „Święto zmarłych” Stanisława Barańczaka. Interpretacja porównawcza; Oblicza poetów (o romantycznym kulcie pisarzy); Chrześcijański uniwersalizm w twórczości Cypriana Norwida; Pęknięte zwierciadło. Poezja Września; Nad liryką polityczną Tomasz Jastruna (na przykładzie wybranych wierszy); O poezji stanu wojennego; Między zemstą a przebaczeniem. Moralno-polityczny dylemat poezji polskiej XIX i XX wieku; Romantyczna wizja egzystencji i historii oraz jej aktualność. – Zamiast zakończenia.

17. Postać Żyda w literaturze polskiej lat 1822–1864. Wr.: Wydawn. UW, 1999, 295 s.

Zawiera części: Rozważania wstępne. – Romantyczne ujęcie postaci Żyda; Fabularne pierwioki nowego prądu; W ujęciu Słowackiego i Krasińskiego; Literatura i polityka; Romantyczne romanse; Postać Żyda w legendzie romantycznej. – W kręgu realizmu; Komedie początki i dramatyczne kontynuacje; Realizm przedstawienia; O cyklu „Litwini” Placyda Jankowskiego; Postać Żyda w prozie fabularnej lat międzywojennych; Przedpole pozytywistycznych przemian; Powieść Sycznia; Postać Żyda w obiegu popularnym. – Antologia: Żyd w utworach poetyckich epoki.

18. Nie tylko o „Kordianie”. Studia nad twórczością Juliusza Słowackiego. Wr.: Dolnośl. Wydawn. Edukacyjne 2002, 248 s.

Zawartość: „Kordian” – uwagi o tragizmie postaci bohatera; „Kordian” – drogi i bezdroża w konstrukcji losu tytułowego bohatera; Czas i przestrzeń w „Kordianie”; Dramat wyobraźni (gawęda o Kordianie); „Kordian” – oblicza heroizmu i ich dramaturgiczne konsekwencje; Dramaty Juliusza Słowackiego w tekstach programujących nauczanie w szkole średniej lat 1945–1980 (ze szczególnym uwzględnieniem „Kordiana”); O motywie korony w „Balladynie”; Wanda z gór. Postać Wandy w dramacie polskim I połowy XIX wieku ze szczególnym uwzględnieniem dramatu Juliusza Słowackiego „Bentowski”; U źródeł „Fantazego”; Historia w „trylogii dramatycznej” Juliusza Słowackiego o powstaniu listopadowym; Historia w polskim dramacie romantycznym (A. Mickiewicz, J. Słowacki, Z. Krasiński, C. Norwid); „Rzym” – elegia dramatyczna Juliusza Słowackiego; „Rozłączenie” Juliusza Słowackiego w kontekście literackich obrazów nostalgia poety; Poetyckie testamenty liryczne. Wokół wiersza „Testament mój” Juliusza Słowackiego; Utracony dom w listach Juliusza Słowackiego do matki; Słowacki – nasz współczesny.

19. Romantyczne konteksty twórczości Witolda Gombrowicza. Kat.: Wyższa Szkoła Zarządzania Marketingowego i Jęz. Obcych 2006, 241 s.

Rozprawy i studia w czasopiśmie i książkach zbiorowych, m.in.: O „Panu Geldhabie” [A. Fredry].

W: Dramat polski XIX i XX wieku. Lubl. 1987 s. 91–108. – Wyznaczniki gatunkowe czytanki. Studium z kręgu pogranicza literatury pięknej i tekstów użytkowych. W: W kręgu historii i teorii literatury. Wr. 1987 s. 39–54. – Struktura ekspresji artystycznej w poezji ulotnej stanu wojennego (na przykładzie wybranych utworów). *Acta Univ. Wratisl. Lit.* 1992 t. 3 s. 107–119. – Hitlerowska ocena „Konrada Wallenroda”. W: Księga w 170 rocznicę wydania „Ballad i romansów” Adama Mickiewicza. Wr. 1993 s. 475–487. – Poetyka i tematyka fredrowskiej komedii. *Czas. Zakładu Nar. im. Ossol.* 1993 z. 3 s. 169–188. – Polska kultura literacka w edukacji szkolnej okresu romantyzmu (ze szczególnym uwzględnieniem twórczości Adama Mickiewicza). W: Mickiewicz. W 190-lecie urodzin. Białystok 1993 s. 261–274. – „Zasypie wszystko, zawieje...” Włodzimierz Odolewski. Rzecz o utracie Kresów. W: Polska powieść XIX i XX w. T. 2. Lubl. 1993 s. 65–78. – Epistolarny portret Aleksandra Fredry. W: Księga w dwusetną rocznicę urodzin Fredry. Wr. 1994 s. 15–30. – Gry o niepodległość. Obraz ojczyzny w ukraińskich wspomnieniach lwowskich z lat 1939–1941. W: Kategoria dobra i zła w kulturach słowiańskich. Wwa 1994 s. 163–175. – Obraz zagłady Żydów w polskiej prozie fabularnej lat 1939–1949. W: Z historii ludności żydowskiej w Polsce i na Śląsku. Wr. 1994 s. 169–185. *Acta Univ. Wratisl.* nr 1568. – Oswajanie tajemnicy czyli „Przed nieznanym trybunałem” Jana Józefa Szczepańskiego. W: Wśród starych i nowych lektur szkolnych. Rzeszów 1994 s. 401–414. – Świat rodzinny w „Ślubach panińskich”. W: Z życia i twórczości Aleksandra Fredry. W dwusetną rocznicę urodzin poety. Przemysł 1994 s. 59–74. – Wiktora Szklowskiego spojrzenie na 17 września 1939. W: Wiary i słowa. Wr. 1994 s. 323–338. – Epistolarny autoportret Cypriana Norwida. *Stud. Norwidiana* 1994/95 [R.] 12/13 s. 49–71. – Chrześcijański uniwersalizm w twórczości C. Norwida. W: W poszukiwaniu zapomnianych wartości. Zielona Góra 1995 s. 59–69. – Uwagi nad statusem autora i podmiotu autorskiego w tekście literackim. *Warsztaty Polonist.* 1995 nr 2 s. 99–105. – Nad kanonem literackim w szkole. W: Wiedza o literaturze i edukacja. Wwa 1996 s. 916–929. – Naukowe osiągnięcia wydziałów Towarzystwa. W: Wrocławskie Towarzystwo Naukowe. 1946–1996. Wr. 1996 s. 25–41. – Swojskość i cudzoziemszczyzna w literaturze polskiej okresu romantyzmu (Mickiewicz, Słowacki, Norwid). W: O narodowy i europejski wymiar edukacji literackiej i językowej. Zielona Góra 1996 s. 28–41. – U źródeł „Katechizmu polskiego”. W: „W krainie pamiętek”. Wr. 1996 s. 399–409 [dot. tekstu z ok. 1867 nieznanego autorstwa]. – W kręgu poetyckich bałów XX wieku („Bał u Salomona” [K.I. Galczyńskiego], „Bał w operze” [J. Tuwima], „Cisi i Gegacze czyli Bał u prezydenta” [J. Szpotan-

skiego). W: *Obraz głupca i szaleńca w kulturach słowiańskich*. Wwa 1996 s. 163-179. – Dramatyzm postawy poetyckiej. (Nad „Rzymem” Juliusza Słowackiego). W: *Od oświecenia do romantyzmu*. Rzeszów 1997 s. 201-211. – Norwid we współczesnej kulturze polskiej. W: *Spotkania Norwidowskie*. Wwa 1997 s. 45-60. – Spowiedź kolaboranta. (O „Mieszaninach obyczajowych” Henryka Rzewuskiego). W: *Pogranicza kultur*. Rzeszów 1997 s. 63-77. – Uwspółcześnienie Golema. Postać człowieka-maszyny w literaturze polskiej w 1817-1867. *Pam. Lit.* 1997 z. 1 s. 25-34. – Wokół komedii fredrowskich lat 1857-1867. (Miejsce komediowej twórczości Fredry na tle literatury ówczesnej). W: *Z życia i twórczości Aleksandra Fredry*. Z. 2. *Przemysł* 1997 s. 49-64. – Nad genezą i strukturą „Exegi monumentum aere perennius”. W: *Wiersze Adama Mickiewicza*. Analizy, komentarze, interpretacje. Łódź 1998 s. 141-154. – Norwidowska konkretyzacja romantycznej wizji słowa i czynu. (Ze szczególnym uwzględnieniem wiersza pt. „Słowotwór”). W: *W kręgu etyki, poetyki i dydaktyki słowa*. Wr. 1998 s. 17-30. *Acta Univ. Wratisl. Lit. i Kult. Popularna* 1998 nr 7 s. 13-29. – „Z Przemysła do Przeszowy” Aleksandra Fredry na tle lwowskich inscenizacji komediowych o tematyce kolejowej. *Rocz. Hum. KUL* 1998 z. 1 s. 387-398. – „Kordian” [J. Słowackiego]. Oblicza heroizmu i ich dramatyczne konsekwencje. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mick.* 1999 s. 19-32. – Krajowe konteksty Norwidowskiego „Kółka”. W: *Muzy i Hestie*. Wr. 1999 s. 217-236. – Literatura i polityka. (Sygnatariusze IV rozbioru Polski wobec Adama Mickiewicza w latach 1939-1941). W: *Adam Mickiewicz i kultura światowa*. Grodno 1999 s. 226-241. – Romantyczne konteksty „Operetki” Witolda Gombrowicza. *Pam. Lit.* 1999 z. 3 s. 47-58. – „Tyrteusz” Teofila Lenartowicza i „Tyrtej” Cypriana Norwida na tle powstańczych motywów pieśni patriotycznej okresu zaborów. *Stud. Norwidiana* 1999-2000 nr 17/18 s. 49-69. – „Fantazy” Juliusza Słowackiego. (Zarys ogólny). W: *Juliusz Słowacki i Ukraina*. *Zbirnik Naukovich Prac*, Kiiv 2000 s. 192-202. – Mechanizmy zniewolenia. Metodyka sowytyzacji polskiej kultury literackiej we Lwowie (1939-1941). W: *Literatura, kultura, język. Z warsztatów badawczych*. Zielona Góra 2000 s. 141-152. – *Obraz ojczyzny w liryce polskiej okupowanego Lwowa 1939-1945*. W: *Europa nieprowincjonalna*. Wwa – Londyn 2000 s. 168-180. – Stanisława Wasylewskiego lwowski scenariusz „Krakowiaków i Górali” (1941). Struktura i geneza koniunkturalnej adaptacji. *Pam. Lit.* 2000 z. 2 s. 189-202. – W kręgu

lotniczych opowieści Janusza Meissnera. *Acta Univ. Wratisl. Lit. i Kult. Popularna* 2000 nr 9 s. 87-129. – *My i inni w świetle polskiego dramatu o micie Wandy w XIX wieku*. W: *Kultura, język, komunikacja*. Wwa 2001 s. 41-54. – *Norwid wobec koncepcji trzech wieszczów*. *Czas. Zakładu Nar. im. Ossol.* 2001 z. 12 s. 7-18. – *Kamil Norwid wobec powieści jako literatury popularnej swoich czasów*. *Acta Univ. Wratisl. Lit. i Kult. Popularna* 2002 nr 10 s. 7-22. – *Kształty ciągłości. O ponadczasowości w procesie historycznoliterackim; Problematyka wizji scenicznej w szkolnych interpretacjach dramatu*. W: *Metodyka literatury*. Opracowania. T. 2. Wwa 2002 s. 191-219; 397-418. – *Norwidowski pogrom arkiadyjskiego mitu*. W: *Norwid nasz współczesny*. Zielona Góra 2002 s. 79-91. – *O polonistycę wrocławskiej w latach 1957-1989*. *Acta Univ. Wratisl. Pr. Lit.* 2002 nr 41 s. 255-271. – *Spór o współlistnienie obiegu literackich*. (Z dziejów dyskusji nad literaturą popularną). *Lit. Lud.* 2002 nr 4/5 s. 95-106. – *Hitlerowski model kultury masowej dla Polaków*. (Na przykładzie miesięcznika „Fala”). *Acta Univ. Wratisl. Lit. i Kult. Popularna* 2003 nr 11 s. 213-232. – *Nad artykułem Cypriana Norwida „Żydy i Mechesy”*. *Pr. Polonist.* Ser. 58: 2003 s. 167-178. – *Norwidowska wizja patriotyzmu polskiego*. (Ze szczególnym uwzględnieniem poematu „Promethidion”). W: *Norwid z perspektywy początku XXI wieku*. Pułusk 2003 s. 11-32. – *„Wanda” Zygmunta Krasieńskiego na tle dramatów o legendarnej królowej w pierwszej połowie XIX wieku*. W: *Wydalony z Parnasu*. Pozn. 2003 s. 71-86. – *Epistolarny portret Witolda Gombrowicza*. W: *Między teatrem a literaturą*. Wr. 2004 s. 469-483. – *Nad zakończeniem „Nie-Boskiej komedii” Zygmunta Krasieńskiego*. W: *Od starożytności do współczesności*. Wr. 2004 s. 185-197. – *Norwid i Gombrowicz*. W: *Pejzaże kultury*. Wr. 2005 s. 295-315. – *Chybiony flirt z emigracyjnymi pisarzami polskimi na łamach „Szpilek” w latach 1945-1947*. *Prz. Hum.* 2006 nr 5 s. 279-297. – *Lwów w poezji polskiej XIX i XX wieku*. *Pamięć i Niepodległość* 2006 nr 24 s. 153-173.

Prace redakcyjne i edytorskie

3. Fredro: *Zemsta*. Wstęp i komentarz ... Wyd. 9 Wr.: Ossol. 1996. BNI, 32.

6. J. Słowacki: *Kordian*. Część pierwsza trylogii: *Spisek koronacyjny*. Przewodnik po lekturze i red. objaśnień ... Wyd. 8 Wr.: Ossol. 1999, 181 s.

22. Z. Krasieński: *Nie-Boska komedia*. Przewodnik po lekturze i red. objaśnień ... Wyd. 2 Wr.: Ossol. 1999.

25. C.K. Norwid: *Promethidion*. *Rzecz o dwóch dialogach z epilogiem*. Wstęp i przyp. ... Wr.: Ossol. 1995, 80 s.

26. Wrocławskie Towarzystwo Naukowe. 1946-1996. Materiały sesji naukowej 10 grudnia 1996 pod red. ... Wr.: Wrocławskie Tow. Nauk. 1996, 131 s.

27. C.K. Norwid: Utwory wybrane. Wybrał i oprac. ... Wr.: Ossol. 1997, 513 s.

28. J. Słowacki: Balladyna. Przewodnik po lekturze i red. objaśnień ... Wyd. 11 Wr.: Ossol. 1999, 242 s.

29. Wieszczy i pomniki. W kręgu XIX- i XX-wiecznej recepcji dzieł Adama Mickiewicza. Wr.: Wydawn. UW. 1999, 307 s.

30. Kawalkada. Dowcipy i anegdota obyczajowe, polityczne i różnotematyczne. Zebrał ... Wr.: Atła 2. 2005, 133 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004, 2005.

A. Kuzik: Bibliografia prac M.I. za lata 1950-2000. W: Od romantyzmu do współczesności. Tom poświęcony profesorowi Mieczysławowi Ingłotowi z okazji 70 rocznicy urodzin. Wr. 2001.

M. Buś: Powrót do źródeł norwidologii. *Stud. Norwidiana* R. 9/10 1991/1992 [rec.: Norwid. Z dziejów recepcji twórczości]. – [Polska kultura literacka Lwowa lat 1939-1941:] B. Faron: Tamten Lwów. *Nowe Książ.* 1996 nr 8; L. Żuliński: Azjatycki jasyr pisarzy. *Wiad. Kult.* 1996 nr 2; B. Winklowa. *Pam. Lit.* 1997 z. 1. – G. Krzywiec. *Biul. Żyd. Inst. Hist.* 2000 nr 4 [rec.: Postać Żyda w literaturze polskiej lat 1822-1864]. – W. Dynak: M.I. – szkic do portretu. W: Od romantyzmu do współczesności. Wr. 2001.

J.Z.

IREDYŃSKI Ireneusz

[...] W czasie II wojny światowej do 1943 przebywał wraz z matką w Stanisławowie. [...] W grudniu 1965 został tymczasowo aresztowany, a w 1966 skazany na trzy lata więzienia za usiłowanie gwałtu i osadzony w Zakładzie Karnym w Sztumie. Skreślony w 1968 z listy członków ZLP, został reaktywowany w prawach członka w 1970. Ożenił się z Marią Kapelińską, plastyczką. [...]

TWÓRCZOŚĆ

6. Dzień oszusta. [Powieść]. [Wyd. 5] łącznie z poz. 20 pt. Dzień oszusta; Człowiek epoki. Kr.: WL 1995, 205 s.

7. Jasełka – moderne. (Sztuka w 3 aktach). *Przekł. niemiec.* Modernes Krippenspiel. [Przeł.] D. Scholze. Berlin 1986. Wyst. Drezno, Staatsschauspiel Dresden 1987.

10. Bajki nie tylko o smoku. [Bajki dla dzieci]. *Adapt. teatr.* Adapt.: A. Antończak. Gdańsk, T. Lalki i Aktora „Miniatura” 1988.

15. Żegnaj, Judaszu. Sztuka w 3 aktach. *Przekł. angi.* [Przeł.] S. Daneel. Wyst. Arlington (USA). The New Polish Theater of Metropolitan Area 2003. – *niem.* [Przeł.] B. Pitschmann. Wyst. Frankfurt nad Odrą, T. im. H. Kle-

ista 1988. – *ros.* Proščaj, Juda. Wyst. Moskwa, Moskovskij T. im. N.N. Ermolovoj 1988; Moskwa, T. im. Leninskogo Komsomola 1988. – *ukr.* Wyst. Kijów, T. Dramatu i Komedi 1988.

20. Człowiek epoki. [Powieść]. Wyd. łącznie z Dzień oszusta zob. poz. 6.

25. Panie. [Utwór dramatyczny]. TV 1986 (pt. Dwie kobiety).

29. Anatomia miłości. Scenariusz filmowy. *Pierwotny tytuł: Klucz od bramy. – Wg inf. I.I. (Szpilki 1973 nr 6) scenariusz został poddany dużym zmianom bez zgody autora.*

30. Czysta miłość. Nowela filmowa. *Przekł. czes.* łącznie z poz. 39: Čistá láska; Maria. [Przeł.] I. Lexová. Praha 1984. – *węgier.* Wyst. Budapeszt, Nemzeti Színház 1979.

31. Okno. [Utwór dramatyczny]. *Przekł. angi.* The window. [Przeł.] K. Windle. W: I. Iredyński: Selected one-act plays for radio. New York 2002.

32. Terrarium. [Utwór dramatyczny]. *Przekł. angi.* The terrarium. [Przeł.] K. Windle. W: I. Iredyński: Selected one-act plays for radio. New York 2002.

36. Radio. [Słuchowisko radiowe]. *Przekł. angi.* The radio. [Przeł.] K. Windle, W. Dąbrowski. W: Selected one-act plays for radio. New York 2002.

37. Trzecia pierś. Sztuka w 5 krótkich aktach. *Przekł. niemiec.* Wyst. Zurych, Schauspielhaus 1973.

38. Głosy. [Słuchowiska radiowe]. *Przekł. angi.* słuchowiska Wygrana: First Prize. [Przeł.] K. Windle. W: Selected one-act plays for radio. New York 2002. – *norw.* słuchowiska Winda: Wyst. Stavanger, „Klub 7” 1979.

39. Maria. (Słuchowisko). TV 1981. Przedr. w: Monodramy. Wwa 1984.

Grand Prix na Festiwalu Pol. Szuk Współcz. we Wr. w 1976. *Przekł. czes.* Maria. [Przeł.] I. Lexová. Wyd. łącznie z Czysta miłość zob. poz. 30. – *kataloński.* lw t. 3 błędnie h i s z p.] [Przeł.] L. Pasqual. Wyst. Barcelona, T. Lliure 1981.

47. Kwadrofonia. (Słuchowisko). *Przekł. angi.* Quadrophony. [Przeł.] K. Windle. W: I. Iredyński: Selected one-act plays for radio. New York 2002.

55. Dacza. (Sztuka w 3 aktach). TV 1988.

56. Skąd ta wrażliwość. [Słuchowiska radiowe]. *Posł.* W. Billip.

W t. 3 błąd w nazwisku autora posł. *Przekł. angi.* słuchowisk: Porwanie; Przed prelekcją; Ibis; Dzisiaj się tak nie tańczy; Wejście do ogrodu; The kidnapping; Ibis; The Garden Gate. [Przeł.] K. Windle. – Before the lecture; Nobody dances like that now. [Przeł.] K. Windle, W. Dąbrowski. W: I. Iredyński: Selected one-act plays for radio. New York 2002.

61. Terrorysty. (Sztuka w 3 aktach). *Przekł. niemiec.* Wyst. Getynga 1985. – *ros.* Terroristy. Przeł. V. Kalinovskij. *Imostrannaja Literatura*, Moskwa 1989 nr 10.

65. Głosy umarłych. (Sztuka w 3 aktach).

Przekł. cześ.: Hlasy mrtvých. Przel. I. Lexová. Wyst. Praha, Divadlo E.F. Buriana 1988.

66. Kreacja. (Sztuka w 6 aktach). Praprem. Opole, T. im. J. Kochanowskiego 1984.

67. Dziewczynki. (Tragifarsa w 3 aktach).

Adapt. radiowa: Adapt.: E. Skrzynecka. Radio 1987.

68. Seans. Sztuka w 2 aktach. Praprem. Koszalin, Bałtycki T. Dram. im. J. Słowackiego 1986.

69. Wszyscy zostali napadnięci. [Utwory dramatyczne i słuchowiska radiowe].

Emisja radiowa słuchowska Obok: Radio 1989.

Przekł. utworu Ładny, spokojny wieczór. ang.: A nice, quiet evening. Przel. E. Rot. *Polish Perspectives*, Wwa 1981 nr 6/7, - franc.: Une belle soirée tranquille. Przel. G. Crépy. *Perspectives Polonaises*, Wwa 1981 nr 6/7, - niem.: Ein schönes, ruhiger Abend. Przel. A. Twardcki. *Polnische Perspektiven*, Wwa 1981 nr 6/7.

Wybór utworów w przekł. ang.: Selected one-act plays for radio. [Przel.:] W. Dąbrowski, K. Windle. New York 2002 [zawiera przekł. poz. 31, 32, 36, 47 oraz słuchowisko z poz. 38 i 5 utworów z poz. 56].

Wydania osobne tekstów pieśni i piosenek z nutami, m.in.: Nie ma dzisiaj wiatru w lesie. [Muz.] A. Pięnkowska. [Współwyd. z:] Rozańczone pary. [Instrumentacja:] O. Joachimowicz. [Słowa:] Z. Puczek. Wwa: Ag. Aut. 1972, 8 k. - Księżykowe dziewczyny. [Muz.:] P. Figiel. [Współwyd. z:] H. Kołaczowska: Zaraz będzie jutro. [Muz.:] M. Sart. Wwa: Wydawn. Muz. Ag. Autorskiej 1978, 5 k.

Adaptacja

1. [Dialogi do filmu:] Thais. Scenariusz: R. Ber. Ekran. 1984.

Wg powieści A. France: Tais.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Podsumowanie. Ostatni wywiad z I.I. Rozm. P. Kitrasiewicz. *Mag. Lit.* 1995 nr 9.

LP XX w. (A. Konkowski).

[Dzień oszusta:] J. Stempowski. *Na Antenie*, Londyn 1964 nr 12, *Wiadomości*, Londyn 1964 nr 13-14, przedr. w tegoż: Szkice literackie. T. 2. Wwa 1988, Felietony dla Radia Wolna Europa. Wwa 1995. - D. Scholze: Judas bei I. *Arx Philol. Slavica*, Monachium 1988. - J.B. Ożóg: Turpistyczna opowieść. W tegoż: *Obrazy świata*. Kr. 1989 [dot.: Dzień oszusta]. - D. Scholze: I.I. (1939-1985) und Ernest Bryll (geb. 1935). Berlin 1989. - I. Czechowiczówna: Outsider w twórczości I.I. *Pr. Nauk. Filol. Pol. WSP w Częst.* 1994 z. 4. - Z. Majchrowski: I.: „życie na gorąco”. W tegoż: *Gombrowicz i cień Wieszcza* oraz inne eseje o dramacie i teatrze. Gdańsk 1995 [rec.: Żegnaj, Judaszu; Terroryści]. - I. Czartoryska-Górska: I.I. „Żegnaj, Judaszu”. W: *Dramat polski. Interpretacje*. Cz. 2. Gdańsk 2001. - Z. Jarzębowski: *Dramaturgia Ireneusza Iredyńskiego*. Szczec.: Wydawn. Nauk. Uniw. Szczec. 2002, 222 s. - B. Popczyk-Szczęśna: *Dwudziestowieczne interpre-*

tacje dramatyczne. I.I.: Judasz spadkobierca. W tejże: *Postać Judasza w dramacie polskim XX wieku*. Kr. 2003. - K.M. Dmi-truk: *Portret i autoportret władzy. Cenzura w „Narkomanach” I.I. W: Pejzaże kultury*. Wr. 2005. - J. Siedlecka: *Zbaletowana*. I.I. w materiałach służby bezpieczeństwa. W tejże: *Obława*, Wwa 2005.

M.K.-K.

IRZYKOWSKI Karol

TWÓRCZOŚĆ

25. Pisma. Pod red. A. Lama. Kr.: WL.

[T. 8-11]. Pisma teatralne. Recenzje i felietony, artykuły. Teksty zebrała J. Bahr. T. 1-4. 1995, 1997, 880 + 683 + 759 + 873 s.

T. 1. 1896-1926; T. 2. 1927-1929; T. 3. 1930-1933; T. 4. 1934-1939.

[T. 12-16]. Pisma rozproszone. Tekst zebrała i oprac. J. Bahr. T. 1-5. 1998-2001, 741 + 711 + 691 + 692 + 253 s.

T. 1. 1897-1922; T. 2. 1923-1931; T. 3. 1932-1935; T. 4. 1936-1939; Ze spuścizny rękopiśmiennej; T. 5. Artykuły w językach obcych; *Uzupełnienia*.

[T. 17]. Listy 1897-1944. Zebrała i oprac. B. Winkłowa. 1999, 454 s.

[T. 18-19]. Dziennik. Tekst z rkpsu odczytali: S. Góra, Z. Irzykowska. Oprac.: B. Górska. Przekł. partii niem.: A. Lam, I. Kania. T. 1-2. 2001, 761 + 671 s.

T. 1. 1891-1897; T. 2. 1916-1944.

26. Alchemia ciała i inne szkice oraz aforyzmy. Wybrał W. Głowala. Wr.: Tow. Przyj. Polonistyki Wrocławskiej 1996, 158 s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (A. Lam).

J.E. Skiwski: *Problem*. *Tyż. Il.* 1933 nr 13; *Polska choroba*. *Pion* 1934 nr 41; *Klerk-kibic*. *Podbiępieta* 1937 nr 42; *Licytacionizm*. *Pion* 1938 nr 24/25; *S.p. K.I.* *Przełom* 1945 nr 1-2, przedr. w tegoż: *Na przelaj i inne szkice o literaturze i kulturze*. Kr. 1999. - K. Troczyński: *Dlaczego I. nie jest popularny?* *Poeta czwartego wymiaru*. *Rzecz o K.I.* *Dz. Pozn.* 1934 nr 41; 1935 nr 9, przedr. w tegoż: *Pisma wybrane*. T. 2. Kr. 1998. - K.L. Koniński: *Katastrofa wierności*. *Uwagi o „Palubie”*. W tegoż: *Pisma wybrane*. Wwa 1955, przedr. w: *Kartografowie dziwnych podróży*. Kr. 2004. - R. Matuszewski: *O Karolu i Klubie „S”* - bardzo osobliście. *Dekada Lit.* 1994 nr 9. - W. Głowala, *Pam. Lit.* 1995 z. 4 [rec.: B. Winkłowa: *Karol Irzykowski. Życie i twórczość*]. - B. Pawłowska: *Parodia i groteska w „Palubie” K.I.* *Prz. Hum.* 1995 nr 5. - A. Wiedemann: *Konceptualizm literacki K.I.* *Dzienniki, wiersze, dramaty*. *Pam. Lit.* 1995 z. 4. - E. Baniewicz: *Krytyk artysta*. *Twórczość* 1996 nr 9. - W. Bołocki: *Poetycki model prozy w dwudziestolecu międzywojennym*. Kr. 1996, *passim*. - K. Kłosiński: *Trio autora: I. teoria stylizacji*. *Śląsk* 1996 nr 9. - H. Markiewicz: *Jak był zrobiony „Beniaminek”*. W tegoż: *Prace wybrane*. T. 2. Kr. 1996. - J. Pyszczek: *Kto się (bo)ży I.?* *Nowe Książ.* 1997 nr 7 [rec.: *Alchemia ciała*]. - K. Siatkowska-Callebat: *I. - w pierwszym polskim postmodernistycznym*. *Prz. Hum.* 1997 nr 4. - H. Markiewicz: *Strategie krytycznoliterackie K.I.* *Ruch Lit.* 1998 nr 4, przedr. w tegoż: *Polskie teorie*

powieści. Wwa 1998. – W.P. Szymański: I. Garderoba duszy. W tegoż: *Moje dwudziestolecie 1918-1939*. Kr. 1998. – J. Wałigóra: Między groteską ekspresjonistyczną a parodystyczną. O „Metamorfozach Mojskiego” K.I. W: *List; Nowela; Opowiadanie*. Kr. 1998. – B. Sienkiewicz: Zamiast wstępu; 1. – krytyk Lessinga. W tegoż: *Między rewelacją a repetycją*. Pozn. 1999. – K. Siatkowska-Callebat: Trup – marionetka – pałuba. (O kategorii postaci w powieści I.). *Prz. Hum.* 2000 nr 3. – [Pisma rozproszone. T. 1-5:] J. Beczek: Rezurekcja myśli I. *Prz. Hum.* 2001 nr 2; J. Gondowicz: Mężczydusza. *Nowe Książ.* 2001 nr 8. – H. Kaluszna: Gra, maska i konwencja w „Snach Marii Dunin” K.I. W: *Gra z czytelnikiem*. Tor. 2001. – B. Mamoń: Pół wieku życia opisanego. O listach K.I. *Tyg. Powsz.* 2001 nr 30 [rec.: Listy 1897-1944]. – B. Pawłowska-Jędrzyk: Przeciwności aforystyczności. Świadomość językowa w „Pałubie” K.I. *Teksty Drugie* 2001 nr 6. – J. Stryczyk: „Pałuba”, czyli sposób nieistnienia miłości. *Twórczość* 2001 nr 6. – A. Wiedemann: Pamflet na mistrza. *Znak* 2001 nr 2. – H. Markiewicz: K.I. a kultura niemiecka. *Ruch Lit.* 2002 nr 1. – B. Pawłowska-Jędrzyk: Bezkształty sensu. K.I. krytyka aforystyczności. W tegoż: *Sens i chaos w grotesce literackiej*. Od „Pałuby” do „Kosmosu”. Kr. 2002. – D. Skórczewski: „Sprawa I. i Boya”. Wokół głośnego epizodu międzywojennego sporu o krytykę. *Teksty Drugie* 2002 nr 3 [dot.: Beniaminek]. – L. Wiśniewska-Rutkowska: Koncepcja człowieka twórczego w młodopolskim okresie twórczości K.I. Kielce: Wyd. Zarządzenia i Administracji Akad. Świętokrzyskiej 2002, 160 s. – H. Markiewicz: Nazywanie „beziemiennego dzieła”. *Pam. Lit.* 2003 z. 1 [dot.: Pałuba]. – J. Beczek: Re-sakralizacja rzeczywistości. O „Pałubie” K.I. W: *Dwudziestolecie*. Wwa 2004. – M. Bukowska-Schilman: K.I. odczytany na nowo. W tegoż: *Tymczasowa rzeczywistość*. Gdańsk 2004. – J. Franczak: „Sny Marii Dunin” K.I. jako świadectwo nowoczesnego doświadczenia. *Teksty Drugie* 2006 nr 3. – J. Jakóbczyk: Intymizm według Irzykowskiego. W: *Intymność wyrażona*. Kat. 2006. *Pr. Nauk. UŚL w Katow.*, 2471. – J. Pietrkiewicz: A Polish psychoanalytical novel of 1902. W tegoż: *Polish literature from the European perspective*. Łódź 2006 [dot.: Pałuba].

B.W.

IWANICKI Eugeniusz

Krypt.: IWA.

[...] Wyróżniony odznaką „Zasłużony Działacz Kultury” (1979), honorową odznaką m. Łodzi (1983) i odznaką „Zasłużony dla m. Łask” (2004). [...]

TWÓRCZOŚĆ

22. Nokturny jesienne. [Wiersze]. Łódź: Ofic. Bibliofilów 1998, 22 s.

23. Wędrowki dyletanta. [Opowiadania]. Łódź: Gamex 2000, 88 s.

24. Mój Łask 1946. [Wspomnienia]. Łask: Bibl. Publiczna im. J. Łaskiego Młodszego 2004, 115 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

J. Rzymowski: Eugeniusz Iwanicki. Sieradz: Woj. Bibl. Publiczna 1981, 8 s. – J. Koproński: Saga rodu Konarów. *Perspektywy* 1982 nr 46 [rec.: Wyprawa po białe runo]. – H. Puskowski: Od białego runa do zielonych ogrodów. Łask: Dom Kultury w Łasku 1989.

IWANIUK Wacław 1912-2001

Urodzony 17 grudnia 1912.¹ [...] Będąc uczniem Państwowego Seminarium Nauczycielskiego w Chelmie, ogłosił na łamach młodzieżowego pisma *Spójnia* wiersz pt. „Śmierć”. [...] Około 1936 był członkiem grupy literackiej „Wołyń”. [...] Wiersze, artykuły i recenzje literackie ogłaszał w wielu czasopismach emigracyjnych, m.in. w *Głosie Polskim* (Toronto, 1986, 1988), *Przeglądzie Polskim* (Nowy Jork, 1986, 1988) i *Tygodniu Polskim* (Londyn, 1988), kontynuował współpracę z *Dziennikiem Polskim* i *Dziennikiem Żołnierza* (Londyn, 1986-88), *Gwiazdą Polarną* (Stevens Point, 1986), *Kulturą* (Paryż, 1986, 1988) i *Związkowcem* (1986, 1988). Publikował też w czasopismach krajowych, m.in. w *Akencie* (1990), *Kresach Literackich* (1990-91) i *Twórczości* (1991). [...] Zmarł 4 stycznia 2001 w Toronto; 2 grudnia 2006 jego prochy zostały złożone w grobie rodzinnym na cmentarzu w Siedliszczu (powiat Chelm).

TWÓRCZOŚĆ

21. *Moje strony świata*. [Wiersze]. Paryż: Inst. Lit. 1994, 75 s.

22. *Wiersze wybrane*. Wyboru wierszy dokonał E. Zyman. Toronto: Pol. Fundusz Wydawn. w Kanadzie, Torontoński [!] Ośrodek Sztuki Współcz. 1995, [71] k.

Wyd. spec. z okazji 80. urodzin autora.

23. *Sceny sądowe, czyli nasi w Kanadzie*. [Poemat]. Toronto, Berlin: Pol. Fundusz Wydawn. w Kanadzie 1997.

24. *Ostatni romantyk*. Wspomnienie o Józefie Łobodowskim. Oprac., wstępem, notą i przyp. opatrzył J. Kryszak. Tor.: UMK 1998, 77 s.

25. *W ogrodzie mego ojca*. Wiersze z lat 1993-1996. Wstęp: J. Kryszak. Wybór i układ wierszy: E. Zyman. Toronto, Tor.: Pol. Fundusz Wydawn. w Kanadzie 1998, 58 s.

26. *Pełnia czerwca*. [Wiersze]. Toronto: Polish Canadian Publishing Fund; Lubl.: SPP 2006, 36 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: *Czas po potopie*. [Rozm.] W. Ligeza, *Skrzyp* 1991 nr 4; *Moje strony świata*. [Rozm.] J. Wolski, *Fraza* 1994 nr 5/6; „*Twórczość w wieży z kości słoniowej*”. [Rozm.] A. Frajlich, *Arch. Emigracji* 2001 z. 4.

LP XX w. (K. Lisowski).

G. Schetyna: Na zawsze zamknięty w sobie. *Czas Kult.* 1989 nr 9/10. – J. Kryszak: Portret emigranta. *Akenci* 1990 nr 3, przedr. w tegoż: *Rzeczywistość trzecia*. Bydż. 1997 –

J.Z. ¹ Według nekrologu w *Tyg. Powsz.* 2001 nr 4.

- J. Święch: I. *Akcent* 1990 nr 3. – W. Michalski: Wiersze ważne i nie, O życiu i poezji. *Prz. Kresowy* 1991 nr 1/2. – H. Radej: Prawda życia i poezji. *Prz. Kresowy* 1991 nr 1. – [Powrót:] J. Sikora: Pechowy powrót. *Nowe Książ.* 1991 nr 7; A. Szymańska: Dwa oblicza wyboru. *Prz. Pousz.* 1991 nr 2. – J. Ramotowski: I. – dramat obcości i wrażeń. *Twórczość* 1992 nr 10 [rec.]: Zanim znikniemy w opactwie kolorów. – J. Wolski: „Pieśń obłąkana huraganem”. O przedwojennych wierszach W.I. W: W stronę dwudziestolecia 1918-1939. *Rzecz.* 1993. – J. Wolski: „Słowo moje mnie wydzwignie”. *Fraza* 1993 nr 3/4. – D. Kawalec: Miej Boże litość dla naszych czasów. W.I. rozrachunek z powojennym światem. *Fraza* 1994 nr 7. – A. Szawerna-Dyrzka: Koncepcja słowa poetyckiego W.I., Jerzego Pietrkiewicza, Jerzego Niemojowskiego. W: *Literatura emigracyjna 1939-1989*. T. 1. *Kat.* 1994. – Cztery wiersze dla Wacława Iwanika. Berlin: Mordellus Press 1995, 6 s. [druk bibliofilski; zawartości S. Dłuski: Wacława Iwanika strony świata; K. Lisowski: Roncesvalles Avenue; List 42: do Wacława Iwanika; M. Kusiba: Iwaniku]. – S. Dłuski: Na kilku strunach ciszy. *Tyg. Pousz.* 1995 nr 22 [rec.]: Moje strony świata. – J. Kryszak: Poeta ciemnego czasu. W tegoż: *Literatura zleży chwili dziejowej*. Wwa 1995. – *Samotność słowa*. Z listów do Wacława Iwanika. Józef Wittlin, Kazimierz Wierzyński, Aleksander Janta-Polczyński. Oprac. i wstępem opatrzył L.M. Kozmiński. Lubl.: „Kresy” 1995, 190 s. – J. Wolski: Ojczyzna, obczyzna i trzecia wartość emigracyjnego świata. W: *Myśl, słowo i milczenie*. Rzeszów 1997. – [W ogrodzie mego ojca:] Z. Andrej: „Powrót do siebie”. *Literatura* 1998 nr 4; K. Cwikliński: Przed Nieznanym Trybunałem. *Nowe Książ.* 1998 nr 6. – H. Radej: Lubelskie Jeruzalem W.I. *Rocz. Chelmu* 1998 t. 4. – J. Suska: Wiersze W.I. „o tym co było i o samym sobie”. *Akcent* 1998 nr 3 [rec.]: W ogrodzie mego ojca. – P. Tański: Pamięci nie zniszczył czas... *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 1998 nr 7/8 [rec.]: Ostatni romantyk. – B. Zeler: Poezja i historiozofia. W tegoż: *Poezja i...*. *Kat.* 1998. – [Ostatni romantyk:] K. Cwikliński: Poeta – przyjaciel. *Nowe Książ.* 1999 nr 1; A. Jakubowska-Ozóg: I. o Lobodowskim. *Fraza* 1999 nr 2/3. – J. Wolski: Motyw samotności w wierszach W.I. *Rekonstruksans*. W: *W kręgu twórczości pisarzy emigracyjnych*. Rzeszów 1999. – J. Wolski: „W śnie człowiek odwiedza samego siebie”. Źródła poznania w liryce W.I. W: *Oniryczne tematy i konwencje w literaturze polskiej w XX w.* Tor. 1999. – M. Pytasz: W.I. – Ethnic Canadian Writer? W tegoż: *Kilka opowieści o niektórych dolegliwościach bycia poetą emigracyjnym i inne historie*. *Kat.* 2000. – A. Szawerna-Dyrzka: Doświadczenie czasu. O poezji Wacława Iwanika. *Kat.* Para [2000], 185 s. – J. Wolski: *Wjęcz* 2000 nr 6 [rec.]: Sceny sądowe, czyli nasi w Kanadzie. – J. Wolski: Egzystencjalny wymiar poezji W.I. *Kresy* 2000 nr 4. – J. Wolski: Wspomnienia emigracyjnego poety. *Tygiel Kult.* 2000 nr 4/6 [rec.]: Ostatni romantyk. – Z. Andrej: Meandry egzystencji. O późnej liryce W.I. W: *Powroty w zapomnienie*. Kr. 2001, przedr. w tegoż: *Przestrzeń egzystencji*. Rzeszów 2003. – K. Lisowski: W.I. *Odra* 2001 nr 4. – J. Wolski: Jakoś nie mogłem pisać sierańki. O W.I. *Rzeczpospolita* 2001 nr 47. – J. Wolski: Nieznany poemat W.I. *Fraza* 2001 nr 1/2 [dot.]: Polska jesiń. – J. Wolski: W.I. *Twórczość* 2001 nr 3. – E. Zyma: W.I. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.* Nowy Jork 2001 nr z 12 I. – J. Wolski: Patriotyzm W.I.; Niedokończony poemat [dot.]: Polska jesiń. *Akcent* 2002 nr 3. – J. Wolski: Wacław Iwanik – szkice do portretu emigracyjnego poety. Toronto; Rzeszów: Pol. Fundusz Wydawn. w Kanadzie; „Orwarty Rozdział” 2002, 309 s. – B. Wróblewski: Rysunki W.I. *Akcent* 2002 nr 3. – E. Zyma: „Gdy żarzą się słowa”. *Fraza* 2002 nr 1/2. – E. Zyma: „Szukałem szczęścia po świecie, które było we mnie”. W.I. *Akcent* 2002 nr 3. – Z. Andrej: Dom nad Uherką. Strony rodzinne w liryce W.I. W tegoż: *Przestrzeń egzystencji*. Rzeszów 2003. – K. Głaz: Ruch wykreślający przestrzeń w poezji W.I. *Twórczość* 2003 nr 7/8. – W. Michalski: Czytając wiersze W.I. W tegoż: *Słowa i twarze*. Lubl. 2003. – J. Wolski: Im dalej w czas, tym jaśniejsi będzie świecił. (Czechowicz – Iwanik). Berlin: Pol. Fundusz Wydawn. w Kanadzie; Lubl. Tow. Miłośników Książki 2003, 18 s. – B. Miączek: Dramat pamięci. „Ciemny czas i lustro” W.I. W tegoż: *Przygoda z książką*. Wr. 2004. – *Podróż w głąb pamięci*. O Wacławie Iwaniku. Szkice, wspomnienia, wiersze. Pod red.: J. Wolskiego, H. Wójcika, E. Zymana. Toronto: Pol. Fundusz Wydawn. w Kanadzie 2005, 454 s. [zawartość: Eseje, szkice, rozbiory; B. Czajkowski: Noty do eseju „Miejsce W.I. w powojennej poezji polskiej”; J. Święch: Głos I.; J. Kryszak: W.I.: samotność poety; Z. Andrej: Lubelskie Jeruzalem. Wokół Iwanikowego miejsca na ziemi; M.M. Rudiuk: Poetyckie kodowanie nieufności. W.I.; R. Moczko: W.I. myślenie o literaturze. Uwagi wstępne; P. Tański: „Cmentarzami obłąkani”. O „Pełni czerwca” W.I.; A. Jakubowska-Ozóg: W.I. „Pieśń nad pieśniami”; A. Frajllich: W.I. powrót na mityczną Lubelszczyznę; P. Sobolczyk: Z nieodbytego spotkania z Białoszewskim. O jednym wierszu W.I.; Z. Ozóg: Wyznanie niewiary. „Hymn” W.I.; M. Woźniak-Labieniec: Prywatna historia poezji. O poemacie „Polska jesiń” W.I. – Wspomnienia; E. Zyma: „Puste kartki jak wyrzut wieczności”. Kilka głosów do portretu W.I.; M.E. Cybulska: Liczy się tylko twórczość; J. Wolski: Przyczynek do biografii poety W.I. ze wspomnieniami autora w tle; T. Klak: I. w świetle swoich listów; J. Sawicka: Z rozmów i korespondencji z W.I.; A. Szawerna-Dyrzka: Nad listami od W.I.; K. Głaz: Ruch wykreślający przestrzeń w poezji W.I.; A. Lubicz-Luba: „Istnienie wymaga wielu par oczu”; N. Gross: Czego szukałem u I?; J. Sikora: Mistrz słowa pełen serdeczności i dobroci; W. Okoń: Spotkania z W.I.; S. Weislo: Wacek; E. Dusza; O W.I. najprościej; I. Habrowska-Jelleczy: „Aktorzy, którzy tu byli opuścili scenę”; B. Wróblewski: O rysunkach W.I. i o paru kartkach z kalendarza; J. Hartwig: Krótkie spotkania; P. Mordel: Wspomnienie; L.J. Okoń: Poeta sercu bliski; M.J. Okoń: Mistrz poetyckiego kunsztu; H. Radej: „Jakym Chelma nigdy nie opuścił”; A. Tomaszewski: Primus Inter Pares W.I. (1912-2001); H. Wójcik: Ostatni wiersz Wacława; Śmierć poety. Głosy z gazet i czasopism. – *Rozmowy*; J. Wolski: Kim Pan jest, Panie I? Rozmowa z poetą emigracyjnym; W. Ligza: Czas po potopie. Rozmowa z W.I.; J. Wolski: Lubił stare filmy i sport. W.I. we wspomnieniach Henryka Wójcika; H. Wójcik: „Co robisz, gdzie jesteś teraz, gdy odszedłeś”. Rozmowa z Johnem Hallem o W.I. – *Wiersze [autorów:] K. Lisowski, E. Dusza, P. Tański, A. Lizakowski, A. Rybczyński, E. Lipska, J. Kryszak, M. Kusiba, E. Zyma, R. Chojnacki, F. Śmieja, ks. J. Sikora, J. Szuber, S. Dłuski, W. Michalski, Cz. Bednarczyk, R. Sarnicki, J. Rostworowski, A. Iwańska, N. Gross, J.R. Colombo, K. Koltun, H. Radej, K. Kasprzyk* – *Poezja polska na obczyźnie*. T. 1-2. Rzeszów 2005, passim. – M. Kusiba: W.I. w opactwie kolorów. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.* Nowy Jork 2006 nr z 6 I. – F. Śmieja: Retusze wizerunku. W.I. W tegoż: *Zbliżenia i kontakty raz jeszcze*. *Kat.* 2007.

B.D.

IWAŃSKA Alicja 1918-1996

Urodzona 13 maja 1918 w Gardzienicach (pow. Krasnystaw).¹ [...] W 1941 uzyskała magisterium z filozofii na tajnym seminarium Uniwersytetu Warszawskiego u profesorów Tadeusza Kotarbińskiego

¹ Według: A. Iwańska: Potyczki i przymierza. Pamiętnik 1918-1985. Wwa 1993.

go i Władysława Tatarkiewicza. [...] Jesienią 1946, zagrożona aresztowaniem przez Urząd Bezpieczeństwa, wyjechała do Stanów Zjednoczonych. [...] Po ślubie z Philipem Wagnerem, drugim mężem, amerykańskim geografem, przebywała w latach sześćdziesiątych w Meksyku, gdzie prowadziła badania socjologiczne wśród plemion Indian meksykańskich. Po wydaniu w 1971 studium „Purgatory and Utopia: a Mazahua Indian Village of Mexico” cały dochód ze sprzedaży tej, a także następnej książki, przekazała na rzecz powołanego przez siebie w Meksyku Funduszu Kształcenia Dzieci Mazahua. [...] Była członkiem Polskiego PEN Clubu. [...] Zmarła 26 września 1996 w Londynie; 18 czerwca 1997 jej prochy zostały złożone w kwaterze pułku „Baszta” na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

12. Kobiety z firmy. Sylwetki pięciu kobiet z AK pracujących w wywiadzie i kontrwywiadzie. [Szkice biograficzno-wspomnieniowe]. Londyn: Pol. Fundacja Kult. 1995, 122 s.

Zawartość: „Biedronka” (Wanda Namysłowska-Michałowska); Zochna (Zofia Butym); „Grażyna” (Danuta Knapp-Wrona); „Klima” (Maria Klementyna Łapińska-Jabłońska-Rozpędzihowska); Wacka (Wacława Zastocka).

13. Tylko trzynaście. Wojenne opowiadania. Londyn: Ofic. Poetów i Malarzy 1996, 163 s. Druk bibliofilski.

OPRACOWANIA (wybór)

Alicja Iwańska o sobie. *Mag. Lit.* 1995 nr 12/13. LP XX w. (J.Z. Brudnicki).

M. Dobkova: Socjologia sercem pisana. *Kultura*, Paryż 1969 nr 4. – Z. Kozarynowa: Tajemnicze małżeństwo. *Dz. Pol. i Dz. Żoł.*, Londyn 1987 nr 89. – [Niezdemobilizowani:] Z. Kozarynowa: Walka trwa. *Tydz. Pol.*, Londyn 1988 nr 48; H. Wujek. *Orzeł Biały*, Londyn 1988 nr 1431. – L. Bobka. *Tydz. Pol.*, Londyn 1991 nr 18 [rec.: Niektóre]. – E.S. Urbański: Prof. dr A.I. w Hispanoameryce. W tegoż: Sylwetki polskie w Ameryce Łacińskiej XIX-ego i XX-ego wieku. Stevens Point 1991. – R. Habielski: Miejsca postoju, czyli biografia urozmaicona. *Więź* 1994 nr 8 [rec.: Potyczki i przymierzal. – D. Hiż: Wspomnienie o A.I. *Kultura*, Paryż 1997 nr 4. – R. Tomicki: Prof. dr A.I. (1918-1996). *Etnogr. Pol.* 1997 z. 1/2. – W. Witter: Niezgoda na emigrację. Literacka i naukowa spuścizna A.I. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 1999 nr z 8 X. – A.D. Jadowska: Przygody kobiety niepokornej. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2006 nr z 3 XI.

B.D.

IWASZKIEWICZ Jarosław

[...] W 1936 otrzymała Złoty Wawrzyn PAL za wybitną twórczość literacką.

W 2005, w 25. rocznicę śmierci pisarza, została ustanowiona nagroda im. J. Iwaszkiewicza, przyznawana przez ZLP.

TWÓRCZOŚĆ

1a. [Utwór dramatyczny bez tytułu]. Powst. 1912. Druk pt. Z juveniliów. *Dialog* 2003 nr 1/2 s. 6-14.

2a. De vita morteque. *Dialog* [sceniczny]. Powst. 1913. Druk pt. Z juveniliów. *Dialog* 2003 nr 1/2 s. 14-24.

4. Legendy i Demeter.

Adapt. radiowa: Legendy o św. Merkury Smoleńskim: Radio 1939.

7. Libretto do: K. Szymanowski: Król Roger. (Pasterz). Opera w 3 aktach. Słowa: ..., K. Szymanowski. Przekł. holend. Koning Roger. (De Herder). [Przel.] B. Gijzel. Amsterdam 2000.

17. Nowa miłość. [Opowiadanie]. Przedr. zob. poz. **161, 167.**

23. Brzezina. [Opowiadanie]. Przedr. zob. poz. 156, 161, 166, 167, 168.

Przekł. bułg.: Brezova gorička. [Przel.] V. Tomov. [Sofija] 1988. – hiszpa.: El bosque de los abedules. [Przel.] M. Muñoz, B. Stawicka. México 1987.

Adapt. radiowa: Adapt.: B. Prządka. Radio 1988.

24. Panny z Wilka. [Opowiadanie]. Przedr. zob. poz. 156, 161, 166, 167, 168.

Przekł. baskijski: Wilkoko anderenoak. [Przel.] A. Zawiszewski. [Irun 2004]. – hiszpa.: Las señoritas de Wilko. [Przel.] B. Zaboklicka, J.R. Monreal. Madrid 1993.

26. Czerwone tarcze. [Powieść].

Przekł. litew.: Raudoni skydai. [Przel.] A. Baliulienė. Vilnius 1984. – ros.: Krasnye ščity. [Przel.] E. Łysenko. Wyd. łącznie z przekł. poz. 37 pt. Krasnye ščity; Mat' Joanna od Angelov. Moskwa 1988.

27. Lato w Nohant. Komedja w 3 aktach.

Przekł. cze.: Leto v Nohantu. [Przel.] J. Simonides. Praha 1982. – japoń.: Noan-no natsu. [Przel.] M. Tsukada. Tōkyō 1998. – niem.: Ein Sommer in Nohant. [Przel.] L. Koszela. Berlin 1958. – rum.: Wst. Brašov 1988.

Adapt. radiowa pt. Wakacje w Nohant: Radio 1937.

28. Młyn nad Utratą. Przedr. zob. poz. **156, 166, 167.**

30. Chopin. [Wyd. 10] Wwa: PIW 1995.

Przekł. uk r.: Šopen. [Przel.] J. Brojak. Klv 1989. – włos.: Chopin. [Przel.] I. Conti, I. Barbieri. Roma 1995.

32. Maskarada. Melodramat w 4 aktach.

Adapt. radiowe: Radio 1938, 1980.

37. Matka Joanna od Aniołów. [Opowiadanie]. Przedr. zob. poz. 156, 166, 167, 168.

Przekł. japoń.: Nisō Yoanna. [Przel.] S. Tokimasa, Tōkyō 1997. – ros.: Mat' Joanna od Angelov. [Przel.] E. Łysenko. Wyd. łącznie z przekł. Czerwone tarcze zob. poz. 26.

40. Pod Akacjami. Sztuka w 3 aktach.

Przekł. cze.: Pod akaty. Hra o 3 dejstvich. [Przel.] J. Simonides. Praha 1990.

44. Nowele włoskie. [Wyd. 2] Wwa: Muza 1994, 310 s.

Zawartość: jak w wyd. z 1947, – nadto: Anna Grazzi [z poz. 29].

A d a p t.: opowiadania Kongres we Florencji: tv: TV 1986, – r a d i o w a: Adapt.: B. Prządka. Radio 1988. – Opowiadania Powrót Prozerpiny: radiowa: Adapt.: B. Prządka. Radio 1988. – Opowiadania Stracona noc: r a d i o w a: Adapt.: B. Prządka. Radio 1988.

50. Odbudowa Błędmierza. Sztuka w 3 aktach. P r z e k ł. r o s.: Vosstanovlenie Blendomera. [Przeł.] V. Vitt. W: *Sovremennye polskie p'esy*. Moskva 1966.

56. Opowiadania.

A d a p t. r a d i o w a opowiadania Młyn nad Kamioną: Adapt.: M. Dąbkowska. Radio 1985.

61. Książka o Sycylii. [Wspomnienia]. Wyd. 2 [właśc. 4] Wwa: Czyt. 2000.

63. Sława i chwala. [Powieść]. T. 1-3. Wyd. nast.: wyd. 11 Wwa: Muza 1997, tamże 1998.

P r z e k ł. f r a n c.: La gloire et la renommée. [Przeł.] J. Lisowski. Paris 1999.

A d a p t.: r a d i o w a p t. Zagubieni: Adapt.: B. Prządka. Radio 1989, – t v: [Serial w 7 odcinkach]. Scenariusz i dialogi: K.T. Toeplitz. TV 1998.

71. Wesele pana Balzaka. Komedia w 3 aktach. P r z e k ł. r o s.: Żenitva gospodina Balzaka. Oktjabr, Moskva 1960 nr 9.

72. Tatarak i inne opowiadania.

A d a p t. r a d i o w a opowiadania Tatarak: Adapt. i reż.: A. Nebelski. Radio 1986.

74. Kochankowie z Marony. [Opowiadanie]. Przedr. zob. poz. 161.

A d a p t. f i l m.: Scenariusz: I. Cywińska, C. Harasimowicz. Ekran. 2006.

83. Kosmogonia. (Opowiadanie w 2 aktach). Przedr. w: *Stwarzanie światów*, Wwa 1995 s. 35-71. P r z e k ł. r o s.: Kosmogonija. [Przeł.] M. Demakina. W: *Sovremennaja polskaja p'esa*. Moskva 1970, wyd. nast. tamże 1974.

95. Opowiadania zebrane. T. 1-3.

A d a p t. r a d i o w a opowiadania Mefisto-Walc: Adapt. i reż.: K. Szner-Mierzejewska. Radio 1985.

99. Opowiadania muzyczne.

P r z e k ł. c z e s. opowiadania Psyche: Psyché. [Przeł.] J. Simonides. Praha 1973, wyd. nast. tamże 1974.

105. Sny; Ogrody; Sérénité. [Opowiadania].

A d a p t. f i l m.: Serenite. Scenariusz i reż.: A. Skiba. Ekran. 1988.

111. Noc czerwcową; Zarudzie; Heydenreich. [Opowiadania]. Przedr. zob. poz. 162.

A d a p t. opowiadania Noc czerwcową: r a d i o w a: Adapt.: G. Gronczewska. Radio 1989, – t v: TV 2002.

112. Petersburg. [Szkie literackie]. [Wyd. 4] Wwa: Bibl. Nar. 1997, 87 s.

P r z e k ł. r o s.: Peterburg. [Przeł.] E. Neviakin. Sankt-Peterburg 2002.

114. Podróże do Polski. [Szkie].

A d a p t.: t v: TV 1984, – r a d i o w a: Adapt.: E. Hartwig. Radio 1989.

115. Podróże do Włoch. [Szkie].

A d a p t. r a d i o w a p t. Podróże na Sycylię: Adapt.: B. Prządka. Radio 1988.

118. Bilek. [Opowiadanie]. Przedr. zob. poz. 167.

142a. Z notatnika. Sandomierz: [Muzeum Okręgowe, Oddz. Literatury] 1989, [26] s.

Druk bibliofilski wyd. z okazji Sandomierskich Spotkań z Jarosławem Iwaszkiewiczem. – Zawiera 14 krótkich notatek J.I. z l. 1949-1964 na temat Sandomierza; z rkpsu w Muzeum J.I. w Stawisku wybrał i do druku podał J. Krzemiński.

151. Opowiadania. Wyd. 2 poszerz. pt. Panny z Wilka i inne opowiadania tamże 1998, 622 s. W wyd. 2 nadto: Panny z Wilka; Brzezina.

153a. Wybór wierszy. Wyboru dokonał J. Lisowski. Wwa: Muza 1994, 190 s.

155. Martwa Pasieka i inne opowiadania. Wybrała M. Iwaszkiewicz. Kr.: WL 1995, 291 s.

156. Opowiadania. Posł.: A. Zawada. Wyd. 1 w tej edycji. Wwa: PIW 1995, 660 s. Zawiera m.in. poz. 23, 24, 28, 37.

157. W. Burek, ...: Sandomierz nas połączył. Korespondencja z lat 1945-1963. Słowo wstępne: K. Burek, Do druku przygot.: M. Burek, K. Burek i T. Burek. Wwa: Skotnica 1995, 200 s.

158. M. Grydzewski, ...: Listy 1922-1967. Oprac.: M. Bojanowska. Wwa: Czyt. 1997, 184 s.

159. ..., A. Iwaszkiewiczowa: Listy 1922-1926. T. 1. Oprac.: M. Bojanowska, E. Cieślak. Wstępem opatrzył T. Burek. Wwa: Czyt. 1998, 668 s.

160. Liryki najpiękniejsze. Wybór: A. Madyda. Tor.: Algo 1999, 60 s.

161. Opowiadania o miłości. Wyboru dokonał A. Możdżonek. Wwa: Prószyński i S-ka 1999, 373 s. Zawiera m.in. poz. 17, 23, 24, 74.

162. Zarudzie. [Opowiadania]. Wwa: Czyt. 1999, 171 s.

Zawiera poz. 111. – Postscriptum: M. Iwaszkiewicz.

163. Poezje; Poezii. [Przedm.] R. Radiševskij. Kiiv: Biblioteka Ukrajinca 2000, 315 s.

Tekst w jęz. pol. i ukr.

164. Wiersze. Tor.: C&T 2000, 79 s.

165. Noc w polu. [Wiersze]. Wybór: Cz. Miłosz. Kr.: WL 2001, 62 s.

166. Opowiadania wybrane. Oprac.: A. Zawada. Wr.: Ossol. 2001, LXXXIII, 484 s. *BN1*, 303.

Zawiera m.in. poz. 23, 24, 28, 37.

167. Prozy duże i małe. Wybór opowiadań. Wybrał i posł. opatrzył L.B. Grzeniewski. Wwa: Świat Książki 2001, 628 s.

Zawiera m.in. poz. 17, 23, 24, 28, 37, 118.

168. Opowiadania. Kr.: Mediasat Poland [2004], 247 s.

Wyd. w Kolekcji *Gaz. Wyborczej*. XX wiek, 21. – Zawiera m.in. poz. 23, 24, 37.

169. Portrety na marginesach. Oprac. [i przedm.]: P. Kądziała. Wwa: Bibl. *Więzi* 2004, 175 s.

Krótkie notatki i uwagi dot. wielu pol. pisarzy współcz.

170. Brzezina i inne opowiadania. [Wyboru dokonał J. Brzewicki]. Wyd. 1 w tym wyborze. Wwa: Czyt. 2006, 516 s.

Zawiera poz. 23, 24, 37, 41, 74, 118. – z poz. 42: Róża; Zygryd, – z poz. 91: Wzlot; Kościół w Skaryszewie.

171. Pogoda czasu. [Wiersze]. Wybór, posł. i nota wydawn.: P. Mitzner. Wwa: Iskry 2006, 134 s.

172. Dzienniki. T. 1. 1911-1955. Oprac. i przyp.: A. i R. Papięscy. Wstępem opatrzył A. Gronczewski. Wwa: Czyt. 2007, 574 s.

173. Urania i inne wiersze. Wwa: Czyt. 2007, 430 s.

Wybory utworów w p r z e k ł.: a n g.: The birch grove and other stories. [Przel.] A. Lloyd-Jones. [Wstęp:] L. Kolakowski. Budapest 2002, – b i a - l o r u s.: Panny z Wilka. Minsk 2006, – n i e m.: Die Fräulein von Wilko. Drei Novellen. [Przel.] K. Staemmler. [Wyd. 2] Frankfurt am Main 1996, – w ę g i e r.: Mátér Johanna és más elbeszélések. [Wyd. 2] Budapest 1985, – w i e t n.: Quã dâu n'ing tãp truyen. Hôi Nha Van 1986.

M o n t a ż e poetyckie oparte na twórczości J.I.: Zima. Monodram. Oprac.: U. Lorenz. Pozn., Salon Urszuli Lorentz 1987. – Stronami deszcz, stronami pogodą. Scenariusz na podstawie tekstów J.I.: A. Hanuszkiewicz. Wwa, T. Nowy 1993. – Pogoda ducha. Insc. i reż.: A. Hanuszkiewicz, Wwa, T. Nowy 1999.

Przekłady i adaptacje

8a. H.L.A. Hofmannsthal: Ktokolwiek bądź, czyli Komedja o życiu i śmierci człowieka – smutna i wesoła. Moralitet w 3 sprawach. Wyst. Kr., T. im. J. Słowackiego 1925.

9. Jeździec bez głowy. Opowieść romantyczna podług Kapitana Mayne Reida. Posł.: A. Zawada. [Wyd. 2] Pozn.: Zysk i S-ka 1995, 124 s.

11. A. Gide: Falszerzy. Powieść. Przel.: ..., H. Iwaszkiewiczówna. Dziennik „Falszerzy” przel. J. Rogoziński. Wyd. nast.: [wyd. 5] Wwa: Muza 1995; wyd. w oprac. K. Jarosz Wr., Kr.: Ossol. 2003. *BN* II, 251.

21. A. Czechow: Utwory wybrane. Przedr. dramatu Wujaszek Wania zob. poz. 38. *A d a p t. t v* opowiadania Kabotynt: TV 1987

24. W. Shakespeare: Romeo i Julia. Wyst. Kalendarz, T. im. W. Bogusławskiego 1967.

31. S. Kierkegaard: Bojaźń i drżenie. Choroba na śmierć. [Wyd. 4]. Z oryginału duń. przel. i wstępem opatrzył ... Pozn.: Zysk i S-ka 1995, 126 s.

34. S. Kierkegaard: Dziennik uwodziciela. *A d a p t. t e a t r*: Adapt. i reż.: M. Prus. Wyst. Łódź, T. im. S. Jaracza 1985.

37. A. Czechow: Moje życie i inne opowiadania. Wyd. 1 w tej edycji. Przel.: M. Dąbrowska, N. Galczyńska, ... Wwa: Czyt. 1979, 476 s.

W przekł. J.I.: Księżna Pani; Agrest; Jonycz; Step.

38. A. Czechow: Wujaszek Wania; Trzy siostry; Wiśniowy sad. Przel.: N. Galczyńska, ..., Cz. Jastrzębiec-Kozłowski. Wwa: Świat Lit. 1994, 241 s. W przekł. J.I.: Wujaszek Wania [poz. 21].

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (A. Nasilowska). – B. Dorosz; Jarosław Iwaszkiewicz. Bibliografia. Wwa: IBL PAN 1994, 22 s. – Jarosław Iwaszkiewicz. Dokumentacja bibliograficzna za rok 1995. Oprac. P. Litwiński. W: Anna Iwaszkiewiczowa. W setną rocznicę urodzin. Stawisko. Almanach Iwaszkiewiczowski. T. 3. Podkowa Leśna 1997 s. 299-309.

K. Trocziński: I. wspaniały. *Dz. Pozn.* 1938 nr 270; Nie ma sielanki. *tamże* 1939 nr 142; Wielkość odnaleziona. O jednej scenie z „Czerwonych tarcz”. *J.I., tamże* 1939 nr 63, przedr. pt. J.I. w tegoż: *Zoilo. Kr.* 2003. – R. Cieślak: Kreacja świata kresowego w poezji J.I. *Zesz. Nauk. Untw. Szczec. Szczec. Pr. Polonist.* 1993 nr 5. – A. Marzec: Podróż do wspomnień. (J.I. „Aleja Przyjaciół”). W tegoż: *Co jest w człowieku*. Łódź 1993. – K. Terminińska: Symbolika okna w prozie J.I. *Pr. Nauk. UŚL w Katow.* 1993 nr 1338. – H. Bereza: Własny pogrzeb. *Twórczość* 1994 nr 5 [dot. pochowania J.I. w mundurze górniczym]. – T. Burek: Co jest jeszcze do odkrycia w I? *Twórczość* 1994 nr 7, przedr. w tegoż: *Dzieło nicyzje*. Kr. 2001. – J. Chalońska: Pociarki z jednego naszyjnika – interpretacja „Nowej miłości” J.I. W: Nowela – opowiadanie. Kielce 1994. – J. Gajewski: I. mówienie o śmierci. *Ogród* 1994 nr 1. – J. Gałuszka: Oswajanie śmierci. O *** [inc.: Ptaki w wierzbach się zgeścily...] J.I. W: *Liryka polska XX wieku*. Kat. 1994. – I. Maciejewska: Miejsce I. *Kron. Warsz.* 1994 [nr] 3. – S. Melkowski: Dwie powieści w jednej. (Kompozycja „Sławy i chwały” między tradycją gatunku a literackim awangardyzmem). *Prz. Hum.* 1994 nr 1. – S. Melkowski: Powieść na rozdrożu. Poetyka „Sławy i chwały” Jarosława Iwaszkiewicza. Tor.: UMK 1994, 241 s. – S. Melkowski: Tropami Fausta. (Przesłania „Sławy i chwały” J.I.). *Akcent* 1994 nr 1. – Miejsce Iwaszkiewicza. W setną rocznicę urodzin. Materiały z konferencji naukowej 20-22 lutego 1994 roku. Kom. red.: M. Bojanowska, Z. Jaroński, H. Podgórska. Podkowa Leśna: Muzeum im. A. i J. Iwaszkiewiczów w Stawisku; [Wwa:] IBL PAN 1994, 258 s. [zawartość: Z. Jaroński: Słowo wstępne; A. Zawada: I. w polskim czytaniu; T. Burek: Co jest jeszcze do odkrycia w I?; M. Baranowska: Odkrycie miasta. (O powieści „Hilary, syn buchaltera”); H. Kirchner: Wokół powieści „Księżyc wschodzi”; S. Kryński: Niebo i otchłań. (O „Pajach błędniarskich” J.I.); G. Ritz: „Brzezina” i „Panny z Wilka” jako opowiadania antyfilozoficzne; J. Domagański: I. w poszukiwaniu straconego czasu; I. Maciejewska: Zagłada Żydów w twórczości J.I.; H. Zaworska: Europa od morza do morza. „Nowele

¹ Artykuły oznaczone gwiazdką * przedr. ukr. w: Jaroslav Ivaškevič i Ukraina. Kyiv 2001 [tu oznaczone dwiema gwiazdkami **].

- włoskie" J.I.; T. Wójcik: I. – Miłosz. Dialog poetów; M. Fik: Parę uwag o dramaturgii I.; E. Krasieński: I. w teatrze. (Współpraca – przyjaźni – pasja); A. Biernacki: Coś niecoś ze wspomnień o Teatrze Polskim; B. Pocię: Muzyczność i metafizyka muzyki w prozie I.; A. Matracka-Kościełny: Twórczość J.I. w jej muzycznych rezonansach; D. Pawlyczek: J.I. i Ukraina; R. Matuszewski: Moje włoskie spotkania z J.I.; J. Osmaniś: O lotewskich tłumaczeniach J.I.; H. Bereza: Glosy. – R. Mielhorski: Rozpacz poznania. „Zygfryd” J.I. W: Wyobraźnia stwarzająca. Bydź. 1994. – J. Plisiecki: „Panny z Wilka” w obrazie literackim i filmowym. W tegoż: Film i sztuki tradycyjne. Lubl. 1994. – G. Ritz: Eros i sublimacja u J.I. Tłum. A. Kopacki. *Teksty Drugie* 1994 nr 1. – G. Ritz: „Świat będzie zawsze piękny, Ludko. I beze mnie”. Zur Lyrik von J.I. *Zeitschrift für Slavische Philologie*, Heidelberg 1994 z. 1. – A. Tatariewicz: Czytając I. W teże: Gra w inteligencję. Białystok 1994. – T. Wroczyński: O twórczości J.I. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mick.* 1994. – H. Zaworska: Sto lat temu urodził się I. W teże: Lustra Polaków. Łódź 1994. – S. Burkot: W labiryncie świata. O antynomii w twórczości J.I. *Ruch Lit.* 1995 z. 1. – J. Drzewucki: Kolano I. *Twórczość* 1995 nr 7/8, przedr. w tegoż: Smaki słowa. Wr. 1999. – A. Matracka-Kościełny: Odniesienia i inspiracje Bachowskie u Bolesława Miczińskiego, J.I. i Konstantego I. Gałczyńskiego. W: Stawisko. T. 2. Podkowa Leśna 1995. – R. Matuszewski: Przyleciał anioł cały malinowy. Wwa: Tętent 1995, 62 s. – G. Ritz: Powstanie i rozpad historyczny wizerunku Polaka u I. Tłum. A. Kopacki. *Twórczość* 1995 nr 2. – G. Ritz: Stosunek niejednoznaczny, czyli I. wobec władzy. Tłum. A. Kopacki. *Teksty Drugie* 1995 nr 1. – J. Sobolewski: Dionizos u I. *Konteksty* 1995 nr 3/4. – E. Tyszecka-Grygorowicz: Muzyka w prozie narracyjnej Marcela Prouta, Thomasa Manna i Jarosława Iwaskiewicza. Łódź: Astra 1995, 153 s. – L.B. Grzeniewski: „I. dom pod sosną; Stawisko...”; I. po wojnie; W stronę miniatury; „Masz zadyszkę. Starzej się”; Podwarszawska nić Ariadny; Iwaskiewiczowskie heliotropy. W tegoż: Igły w stogu siana. Wwa 1996. – E. Kabat: Radość z odzyskanego pisarza, czyli prawdziwy powrót patriarchy. *Regiony* 1996 nr 4. – H. Kirchner: Historia jako przypowieść o współczesności. O prozie historycznej J.I. *Twórczość* 1996 nr 3. – K. Kupisz: Niespodziewane spotkanie Małgorzaty z Nawary i I. *Pr. Polonist.* Ser. 51: 1996 [dot.: Stracona noc]. – J. Kurowicka: Gra oddalen i zbliżeń. W tegoż: Idealna biblioteka. Zielona Góra 1996. – „Panny z Wilka” Jarosława Iwaskiewicza. Pod red. I. Iwasiów i J. Madejskiego. Szczec.: Wydawn. Nauk. Uniw. Szczec. 1996, 175 s. [zawartość: J. Madejski: Rozbiory; R. Cieślak: „Panny z Wilka”; Rekonesans historycznoliteracki; D. Śnieżko: Wtajemniczenia Wiktora Rubena. Interpretacja mitograficzna; B. Zielińska: Mroczne ścieżki pożądania. Interpretacja psychoanalizy; J. Gajewski: „Bo pelen świat szukania...”. Próba interpretacji egzystencjalistycznej; P. Michałowski: W poszukiwaniu straconego czasu. Interpretacja hermeneutyczna; I. Iwasiów: Co przeraziło Wiktora Rubena? Parafraza feministyczna; P. Urbański: Głosy dialogiczne; T. Brzozowski: Pomiedzy Stokrocią a Wilczymymkiem. O literackim i filmowym czytaniu „Pani z Wilka”; P. Michałowski: Arma virtumque cano (wiersz)]; – A. Pawłowska: Metamorfozy koła poezji J.I. *Prz. Hum* 1996 nr 5. – G. Ritz: Jarosław Iwaskiewicz. Ein Grenzanger der Moderne. Bern: P. Lang 1996, 290 s., też w przekł. pol.: Jarosław Iwaskiewicz. Pogranicza nowoczesności. *Przel.* A. Kopacki. Kr. Universitas 1999, 308 s. – S. Stabro: Późna liryka J.I. *Ruch Lit.* 1996 z. 3. – M. Stępień: J.I. droga do Polski Ludowej. W: Stulecie Skamandrytów. Kr. 1996, przedr. w tegoż: Jak grecka tragedia”. Kr. 2005. – A. Turczyński: Książę Henryk o Złoty Włoch. Próba egzegezy mitograficznej „Czerwonych tarcz” J.I. *Twórczość* 1996 nr 2. – E. Urbańska-Mazurk: O elementach dialogu w międzywojennej poezji J.I. *Slup. Pr. Hum.* 1996 nr 16a. – J. Więtkowska: „Chcę rozszyfrować przesłanie” – mundur górniczy I. na tle jego życia i twórczości. *Pr. Polonist.* Ser. 51: 1996. – T. Wójcik: Ukraińskie wtajemniczenie J.I. W: Kresy w literaturze. Twórcy dwudziestolecia. Wwa 1996. – B. Zadura: List; Słuchaj mnie, to ja mówię i on mówi we mnie. W tegoż: Daj mu tam, gdzie go nie ma. Lubl. 1996. – Z. Chojnowski: Rozbieranie Tristana. *Twórczość* 1997 nr 2 [dot. ballady „Tristan przebrany”]. – I. Chyla-Szyplowa: Muzyczne aspekty twórczości literackiej J.I. *ISME* [International Society for Music Education] 1997 nr 4. – T. Drzewnowski: Próba scalenia. Wwa 1997, passim. – J. Drzewucki: Śpiewka sandomierska. *Regiony* 1997 nr 2 [rec.: Sandomierz nas polczył]. – K. Dynowska: J.I. o życiu szczęśliwym. Refleksja filozoficzna poety. *Rocz. Nauk-Dydał. Pr. Filoz. WSP w Krak.* 1997 z. 7. – B. Gryszkiewicz: „Panny z Wilka” J.I. jako opowieść o postrzeganiu świata. *Ruch Lit.* 1997 nr 3. – B. Hadaczek: „Stara Ukraina” J.I. *Kresy* 1997 nr 1. – P. Łuszczkiewicz: Wieczorna muzyka J.I. W tegoż: Po balu. Wwa 1997. – R. Matuszewski: Ostatni z „pięknej plejady”. *Twórczość* 1997 nr 2, przedr. w tegoż: Zapiski świadka epoki. Wwa 2004. – S. Melkowski: Świat opowiadań. Krótkie formy w prozie Jarosława Iwaskiewicza po roku 1939. Tor.: UMK 1997, 332 s. – Z. Mikolejko: La Belle Dame sans merci. *Twórczość* 1997 nr 9. – R. Papiński: Sandomierz ich polczył. *Prz. Hum.* 1997 nr 5 [rec.: Sandomierz nas polczył]. – L. Szaruga: Historia jako pytanie; A. Dziadek: Słuchanie i rytm; K. Maliszewski: Wokół „Mapy pogody” – reminiscencje. *Opcje* 1997 nr 3. – A. Turczyński: Wariacje petersburskie albo Stawiszczanina ostatnie pieczęcie milczenia. *Twórczość* 1997 nr 2. – S. Wyslouch: „Birwa na równinie Sedgemoor” J.I., czyli o klęsce fundamentalizmu. *Rocz. Hum.* 1997 z. 1. – Z. Chojnowski: Antyk, wojna i propaganda. O kilku „Odach” J.I. *Pam. Lit.* 1998 z. 4. – Z. Chojnowski: I. w okowach nicości. *Twórczość* 1998 nr 2. – A. Czajkowska: Niewczesny „al rozrzućniuka”? Wobec mickiewiczowskiego stygmatu w polskiej liryce współczesnej. *Rocz. Hum.* 1998 z. 1 [dot. też Cz. Miłozisa i A. Zagajewskiego]. – P. Drobnik: „Ojczyzna bałgulska”. Ukraina w twórczości J.I. *Litteraria* 1998 t. 29. – A. Górnicka-Boratynska: Białym i czarnym atramentem. *Res Publica Nowa* 1998 nr 11 [rec.: Listy 1922-1926]. – G. Herling-Grudziński: Kieszonkowy I. W tegoż: Wyjścia z milczenia. Wwa 1998. – R. Kwieciński: Powiem Pani/Panu wszystko. *Znak* 1998 nr 12 [rec.: Listy 1922-1926]. – R. Lubas-Bartoszyńska: J.I. i Witold Gombrowicz w spojrzeniu na Paryż i prowincję francuską. *Ruch Lit.* 1998 nr 2, przedr. w teże: Pisanie autobiograficzne w kontekstach europejskich. Kat. 2003. – G. Ritz: Podróżnik w przestrzeni europejskiej. Tłum. A. Kopacki. *Twórczość* 1998 nr 2. – G. Ritz: Polskie spotkanie z Niemcami. Jarosław Iwaskiewicz i Stefan George. *Przel.* z niem. M. Łukasiewicz. Podkowa Leśna: Muzeum im. A. i J. Iwaskiewiczów w Stawisku 1998, 418 s. – J. Speina: Świat przyrody w prozie J.I. (Obraz natury jako forma ekspresji światopoglądu) W tegoż: Literatura w perspektywie psycholog. Tor. 1998. – A. Turczyński: Tano, czyli starogermański bóg Wotan w kundla ruskiego przemienionego. *Twórczość* 1998 nr 2. – J. Więtkowska: Gdzie kryje się diabeł (Kolejny paradoks I.). W: Diabeł w literaturze polskiej Łódź 1998. – T. Wójcik: Pochęca mieszka w pięknie. Studia o twórczości Jarosława Iwaskiewicza. Wwa: Elipsa 1998, 216 s. – Z. Zarebianka: Bóg Skamandrytów. W: Religijne aspekty literatury polskiej XX wieku. Lubl. 1998. – A. Zawada: Western według I. W: Wszystkie krąg ziemski. Wr. 1998, przedr. w tegoż: Młt czy świadectwo? Wr. 2000 [dot.: Jeździec bez głowy]. – H. Zaworska: „Codziennie kończę dwadzieścia lat”; Dwaj panowie z prowincji [dot.: Sandomierz ich polczył]; Wolność małżeńska [dot.: Listy 1922-1926]. W teże: Szczerłość aż do bólu. Wwa 1998. – G. Borkowska: „Ja czarna sieni i wąskie schody...” O doświadczeniu niemieckim w twórczości J.I. *Zg. Powsz.* 1999 nr 40. – Z. Chojnowski: Metafizyka bycia; P. Drobnik: Franca J.I. *Twórczość* 1999 nr 2. – Z. Chojnowski: Poetycka wiara Jarosława Iwaskiewicza. Olszyn: WSP; Wydawn. 1999, 396 s. – P. Drobnik: Niemcy, Europa, I. *Odra* 1999 nr 2. 403

- J. Drzewucki: Poeta w Wenecji. W tegoż: Smaki słowa. Wr. 1999. – A. Dziadek: Rytm i podmiot w liryce Jarosława Iwaszkiewicza i Aleksandra Wata. Kat. Wydawn. UŚI, 1999, 151 s. – B. Hadaczek: „Stara Ukajna” J.I. *Kresy* 1999 nr 1. – E. Kabatc: Pogoda burzy nad Palermo. Wwa: Kopia 1999, 191 s. – A. Legeżyńska: „Emocjonalizm dotrzymanny” J.I.; L. Szaruga: „Czas ostatnich śpiewów”. *Polonistyka* 1999 nr 4, przedr. w tegoż: Wyzwanie (o poezji z przypisami i bez). Tor. 2004. – A. Legeżyńska: Poeta permanentnie elegijny: J.I. W teże: Gest pożegnania. Pozn. 1999. – S. Melkowski: Biografizm domniemany. Wokół I. *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 1999 nr 6. – S. Melkowski: O I. – nieprzywatinie. *Metafora* 1999 nr 39/40. – Powroty Iwaszkiewicza. Pod red. A. Czyżyk, J. Galanta, K. Kuczyńskiej-Koschany. Pozn.: PSP [Pozn. Stud. Polonist.]. Ser. Lit. 1999, 203 s. *Pr. Inst. Fil. Pol. UAM* [zawartość. Cz. I: E. Kraskowska: „Lato 1932” czytane zimą; J. Maleszyńska: Nocą; J. Szczęsna: „Nie chcę wszschłwista pustego”; A. Legeżyńska: „Nie bądź sentymentalnym plakatem”]; O elegijnosti w wierszach powojennych; K. Kuczyńska-Koschany: „Piękno jest tylko przerażenia początkiem”; P. Sliwiński: Retoryka i prześwity nicości. – Cz. II: J. Abramowska: Na Ukrainie, nad Morzem Śródziemnym; P. Graf: Matka Joanna, anioły i zło; S. Wyslouch: Śledztwo w sprawie dwójmyślenia. („Fama” i „Wycieczka do Sandomierza”); A. Czyżak: Najpiękniejsze opowiadanie? [dot.: Zarudziel; Z. Kopeć: Ucieczki, pogodzenia, pożegnania. – Cz. III: B. Sienkiewicz: „Księżyc wschodzi”. Między dekadentyzmem a egzystencjalizmem; B. Bakula: Kijów i Petersburg, czyli na rogatkach Europy i Azji; J. Galant: „Najgorsza jest niepewność”. Portret artysty czasu przelomu; W. Kot: Soczewki pamięci]. – R. Rędział: „W cieniu sandomierskiej katedry...” O związkach J.I. z Sandomierzem. *Stud. Filol.* 1999 [t.] 1. – A. Sas-Jaworski: „Ogarnia nudność zwyczajnego życia”. *Akcent* 1999 nr 1. – A. Węgrzyńska: „Urania” – ostatnia modlitwa J.I. W teże: Egzystencjalne i metafizyczne. Kat. 1999. – T. Brzozowski: Diabeł na kresach znaczeń. („Matka Joanna od Aniołów” J.I. – opowiadanie niedointerpretowane). W: Literackie Kresy i bezkresy. Szczec. 2000. – S. Ciesielski: J.I. konfrontacja kultur. W: Nauczyciel – Szkoła – Język – Kultura. Częstochowa 2000. – P. Drobnik: Światowid ze Stawiska, J.I. a idea „wspólnej Europy”. *Acta Univ. Wratisl. Pr. Lit.* 2000 nr 37. – I. Hajduk-Czyplionka: Muzyka a świat wewnętrzny bohaterów powieści J.I. „Śława i chwala”. *ISME* [International Society for Music Education] 2000 nr 2. – M. Kowalski: O poszukiwaniu straconej młodości. „Panny z Wilka” J.I. w przekładzie Paula Cazina. *Pam. Lit.* 2000 z. 1. – U. Laskowska: „Matka Joanna od Aniołów”, czyli paradoksalny dialog przeciwieństw w odosłonie literacko-filmowej. *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 2000 nr 9. – P. Mitzner: Hania i Jarosław Iwaszkiewiczowie. Esej o małżeństwie. Kr.: WL 2000, 143 s. – A. Nasilowska: Śladami I. w Kijowie. *Twórczość* 2000 nr 10. – A. Nasilowska: W stronę I. W teże: Persona liryczna. Wwa 2000. – A. Pomorski: Wszyscy jesteśmy Azjaci. *Twórczość* 2000 nr 2. – T. Stefańczyk: Ciemne ścieżki i jasne polany. (W dwudziestą rocznicę śmierci J.I.). *Twórczość* 2000 nr 3. – S. Szczepańska: Poezja J.I. w latach 1939-1948; Rola I. w życiu społeczno-artystycznym XX wieku w okresie powojennym; E. Urbańska-Mazuruk: Leksyka akwaticzna w międzywojennej poezji J.I. *Slup. Pr. Hum.* 2000 nr 19a. – E. Urbańska-Mazuruk: Nazwy osobowe w międzywojennej poezji J.I. *Pr. Filol.* 2000 t. 45. – J. Więckowska: O (bez)sensie drogi – „Opowiadanie z kotem” J.I. W: Człowiek w drodze. T. 1. Bydg. 2000. – T. Wójcik: Witki i posci. *Prz. Hum.* 2000 nr 6 [dot. też Cz. Miłosz]. – A. Zawada: I. w polskim czyszcju; Metafizyka codzienności; Western według I.; I. a idea zjednoczonej Europy; Ikar warszawski. Eksplicyja opowiadania J.I. „Ikar”; Wojenny notatnik I. W tegoż: Mit czy świadectwo? Wr. 2000. – M. Bolesła: Niepokoje starego poety. „Mapa pogody” J.I.; E. Wiegandt: Prozatorskie cykle przestrzenne: „Ludzie stamtąd” Dąbrowskiej, „Nowele włoskie” I., „Opowieści galicyjskie” Stasiuka. W: Cykl literacki w Polsce. Białystok 2001. – G. Borkowska: Ołowiane niebo. O „Pasiach błędniemi” J.I. W: Maski współczesności. Wwa 2001. – G. Borkowska: Powroty I. W: Gialo, plec. literatura. Wwa 2001. – R. Chyla: Obraz średniowiecznego Sandomierza w powieści „Czerwone tarcze” J.I. *Stud. Filol.* 2001 t. 2. – D. Dobrowolska: Wokół pieśni historycznej, „Czerwone tarcze” J.I. jako współczesna powieść historyczna. W teże: O literaturze XX wieku. Kielec 2001. – A. Fiut: Jak za szczybą. Portret Ukrainca w prozie J.I. W: Gialo, plec. literatura. Wwa 2001. – L.B. Grzeniewski: Miejsce na ziemi. (O sztuce opowiadania J.I.). *Twórczość* 2001 nr 6. – Jarosław Iwaszkiewicz i Ukraina: zbiorny naukowych prac”. Kijv: Biblioteka Ukrainca – M. Ljasenko 2001, 411 s. [zawartość: M. Żulinski: U serci z Ukrainoju. – I. Jarosław Iwaszkiewicz i swit: A. Zawada: J.I. ta joga ideja objednanoi Jevropy; B. Białokozowicz: J.I. vyrzynyk i zachynyk humanistycznoji ideji jednosti kultur; E. Loch: J.I. cerez kulturu Schodu do Zachodu; G. Borkowska: Povernennia J.I.; A. Nasilowska: Dim J.I.; R. Radyševskij: Dominanty poeziji J.I.; G. Ritz: Podoroś i spogad. Italijjski ta ukrainski opovidannia J.I.; V. Żytynk; „Ceska siujta” J.I.; O. Suchomlynov: Specyfika kreacii prostoru u povisti J.I. „Mistac” schodyt”; O. Pacejevskaja: Časovojj prostor novely J.I. „Odyn den’ u serpi”; M. Segeda: Żarmovo-tematyčni ta styl’ovi osoblyvosti rannoji prozy J.I.; S. Pinčuk: Do pytannia pro poetyčnu prozu J.I.; E. Kabatc: J.I. ta Italija; J. Buchachovska: Dva etjudy do tvorości J.I.; N. Sydjačenko: Obrazotvorčyj svit romanu J.I. „Śłava i chwala”; V. Predilajko: „Śłava i chwala” J.I. (do formuvannia osobystostej); V. Ševčuk: J.I. i ja; M. Segeda: „Legenda pro Svatogho Merkurija Smolen’skogo” J.I. jak parafraza rosijs’koji narodnoji legendy; O. Košut’skyj: „Stavys’ko” Anny ta J.I. u mynulomu ta s’ogodni. – II. Jarosław Iwaszkiewicz i Ukrainca; D. Pavlyčuk: J.I. i Ukrainca; G. Verves: Čhudožnij svit J.I. i Ukrainca; A. Fiut: Portret Ukrajinca u prozi J.I.; B. Gadacek: „Stara Ukraina” J.I.; T. Wójcik: Ukrajinke vtajemnyčennia J.I.; M. Rudkowska: Ukrainca i Italija u tvorości J.I.; O. Veretiuk: Ukrainca J.I. ta jiji „galyč’ka vizija”; T. Dovžok: Bezdomynt’ na tli pejzažu u tvorości J.I. ta pys’mennyky „novoji ukrains’koji školy”; R. Pylypčuk: Teatral’ni začaklennia J.I. v ukrains’komu periody jogy žyttia (do 1918); J. Kovalyč: Semantyka Kyjiv’s’koji Olexsandriji v rannoji tvorości J.I.: „skamandryt” – „neoklasyky”; S. Uljaš: „Voci di Roma” J.I. u konteksti pol’s’koji „kresovo-pogranyčnoji” literatury; P. Drobnik: „Bałagal’s’ka vityczna” Ukrainca v tvorości J.I.; N. Lysenko: J.I., Jevgen Malaniuk ta jichnie otocennia; S. Jakovenko: Angeły i bisy; polifonična proza J.I. ta Valerija Ševčuka; S. Jakovenko: Try schodynky do pryvy; O. Suchomlynov: Funkcii obrazu Ukrajinu v istoričnych tvorach J.I.; S. Ševčenko: J.I. i Mykola Bazan – na perechresti rdajiv poezij ta fystyv; T. Cuza: Ukrajin’ki pys’mennyky v oćnici J.I.; L. Vachnina: J.I. i Maksym Ryl’s’kyj; J. Bałachov’s’ka: Sučasni „vidvidny” pol’s’kymy pys’mennykamy Kyjiv’s’kogo universytetu]. – M. Karasińska: J.I. „Lato w Nohant”. W: Dramat polski. Interpretacje. Cz. 2. Gdańsk 2001. – M. Majek: Życie człowieka zamknięte przestrzenią ogrodów. J.I. „Ogrody”. W: Rozumieć świat przez teksty kultury. Siedlce 2001. – K. Nowosielski: „Jak chytry wielmoża”. (O symbolice śmierci w poezji J.I. Na marginesie jednego wiersza). W tegoż: Tróška i czas. Gdańsk 2001. – B. Prasał: „Zadziwiająca towarzysząca naszym dniom ziemia”. Rola muzyki w świecie prozy I. *Orbis Linguarum* 2001 vol. 18. – S. Sądowal: Wokół „Kwaneru Mendelssohna” J.I. *Acta Univ. Nicolai Copernici Filol. Pol.* 2001 z. 56. – A. Turczyński: Zab mądrości. Iwaszkiewiczowskie miejsca, znaki i symbole. Koszalin: Millennium 2001, 335 s. – *Twórczość* 2001 nr 2 [zawartość: T. Stefańczyk: Życie wiersza, „Piejady” J.I.; A. Turczyński: Figura ojca. Archetyp i jego niektóre uobrazy w prozie J.I.; R. Papiński: Wygnanie jako Ios. Głos I. w „sprawie Miłosza”; H. Kenarowa: Wierność i szczodrość przyjaźni Jarosława; L.B. Grzeniewski: Słowo o „małych prozach” J.I.]. – B. Umińska: J.I.

„Pasje błędmierskie”. Lunatyczka. W teże: Postać z cieniem. Wwa 2001. – P. Drobnik: Jedność w różnorodności: Europa w twórczości Jarosława Iwaszkiewicza. Wr.: Wydawn. UW. 2002, 275 s. *Acta Univ. Wratisl.* – A. Matracka-Kościełny: Komponowanie dźwiękiem i słowem w twórczości J.I.; M. Woźniakiewicz-Dziadosz: Kategorie muzyczne w strukturze tekstu narracyjnego. Na przykładzie „Kotłów Beethovenowskich” Choromańskiego i „Martwej Piasieki” I. W: Muzyka w literaturze. Kr. 2002. – P. Mitzner: Psi bracia J.I., Breza, Mach. Niewypowiedziane pożądanie a poetyka narracji. W teżo: Nić w labiryncie pożądanego. Wwa 2002. – S. Stabro: Ciągłość i pamięć. W teżo: Od Emila Zagadłowicza do Andrzeja Bobkowskiego. Kr. 2002. – P. Sliwiński: Wypowiedziane i niewyraźne. I. i Miłosz. W teżo: Przygody z wolnością. Kr. 2002. – E. Urbańska-Mazurk: Poeta niejednego języka. Kilka uwag o języku poezji J.I. W: Szkice językoznawcze i literaturoznawcze. Słupsk 2002. – W. Bolecki: Pamięć – czas – świadomość. („Panny z Wilka” J.I.). *Pogranicza* 2003 nr 6. – J. Drzewucki: Urodzony nowelista. *Twórczość* 2003 nr 7/8. – I. Furnal: Uczeń i mistrz. O „Wzłocie” J.I. inaczej. W: Zbliżenia historycznoliterackie. Kr. 2003. – A. Kalbarczyk: „Kochankowie z Marony” J.I. – opowiadanie o egzystencjalnym melodramacie. W: W poszukiwaniu nowego kanonu. Gdańsk 2003. – A. Karcz: Dwa opowiadania o miłości: I. i Bunin. W teżo: Teksty z daleka i bliska. Kielce 2003 [dot.: J.I.: Nowa miłość; I. Bunin: Porażenie słonecznej]. – E. Konończuk: „Czerwone tarcze” J.I. jako powieść o dojrzewaniu do roli władcy. W: Z problemów prozy. Tor. 2003. – S. Kryński: Trwoga wiecznej samotności. O prozie międzywojennej I. W teżo: *Artysta – świat*. Rzeszów 2003. – Z. Mich: San Gimignano. *Twórczość* 2003 nr 2/3. – P. Mitzner: I. i definicja muzyki. *Ruch Muzyczny* 2003 nr 6. – P. Mitzner: Na progu. Doświadczenia religijne w tekstach Jarosława Iwaszkiewicza. Wwa: Wydawn. Uniw. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 2003, 420 s. – P. Mitzner: Słudzy boży i ludzcy. *Dialog* 2003 nr 1/2. – Z. Mokranowska: Metafora i nostalgiczne filozoficzne. „Wieczór u Abdona” J.I. W: *Tkanina*. Kat. 2003. – Z. Mokranowska: Prozy poetów kręgu „Skamandra” wobec tradycji elitarnych i popularnych form kultury. Kat. 2003, passim. – M. Radziwon: Władzyszy na Dworcu Kowelskim... *Dialog* 2003 nr 1/2. – A. Wiatr: Głos z katakumb. *Twórczość* 2003 nr 5 [dot. J.I. i Cz. Miłosz]. – A. Wiatr: Na marginesie. Głosy do „Dziennika”. *Twórczość* 2003 nr 2/3. – K. Wienke: Młyny J.I. jako tryptyk krajobrazowy. *Rocz. Nauk. Państw. Wyż. Szkoł. Zaw. w Wałb.* 2003 nr 2. – Z. Chojnowski: Poetyka apokalipsa J.I. *Twórczość* 2004 nr 2/3. – A. Kluba: Niezrozumiałe – nienazwane – nowoczesne. Leśmian i I. – dwa modele poetyckiej niewyraźności

ści. W teże: Autoteliczność. Wr. 2004. – J. Popiel: Mythomanie antisandienne. *Arcana* 2004 nr 1/2 [dot.: Lato w Nohant]. – M. Radziwon: Pohukiwanie kończy się nieszczęściem. Cz. 1-2. *Gaz. Wyborcza* 2004 nr 44, 50. – R. Romaniuk: Egzystencja i interpretacja. Szkic o „Sławie i chwale” J.I. W: Czytane na nowo. Wwa 2004. – V. Britaniński: J.I. Istoricskaja proza. „Krasnyje Sčyty”, „Mat’ Joanna ot Angelov”; Muzyka večerom. Liryka J.I. 60- i 70-ch godov; Poezija J.I. W teżo: Reč’ Pospolitaja poetov. Sankt-Peterburg 2005. – A. Czachowska: Marginesy i międzywiersze. *Twórczość* 2005 nr 8 [rec.: Portrety na marginesach]. – M. Iwaszkiewicz: Z pamięci. Przygot. do druku P. Mitzner. Wwa: Czyt. 2005, 282 s., passim. – B. Kaniewska, A. Legeżyńska, P. Sliwiński: Podobieństwo życia i śmierci. „Brzezina” J.I. W teżo: Literatura polska XX wieku. Pozn. 2005. – S. Melkowski: Tytuł i motto w strukturze powieści (na przykładzie „Sławy i chwale” J.I.). W: Pejzaże kultury. Wr. 2005. – K. Nowosielski: Kaprys wolności, wolność dla kaprysu (o jednym wierszu J.I.). *Texty Drugie* 2005 nr 6. – K. Piwowarski: Białe noce czarne dni. I. w Petersburgu Dostojewskiego. *Pam. Lit.* 2005 z. 1. – *Prz. Filoz.-Lit.* 2005 nr 1/2 [numer poświęcony J.I.; zawiera m.in.: M. Radziwon: Dziecko starych rodziców; R. Romaniuk: „Niech nie kładą mnie do dołu...”; Eschatologiczny wymiar narysów w późnych wierszach J.I.; G. Piotrowski: „Barkarola o zmierzchu”. Muzyczny język w prozie fabularnej J.I.; A. Gronczewski: Noce florenckie; R. Papiński: Podróż do Ravalló]. – G. Ritz: Inexpressible desire and narrative poetics. Homosexuality in I., Breza, Mach and Gombrowicz. W: Gender and sexuality in ethical context. Bergen 2005. – W. Śmieja: „Dlaczego Pana powieść nie jest homoseksualna?” O „Zmowie mężczyzną” J.I. W: Proza polska XX wieku. Kat. 2005. – A. Turczyński: Pan Bóg, pisarz i diabeł. Wstęp do opisu teodycei Jarosława Iwaszkiewicza. Koszalin: Millennium 2005, 144 s. – T. Wójcik: Późna twórczość wielkich poetów, Dramat formy. Wwa 2005, passim. – T. Drewnowski: I. w kontekstach europejskich. W teżo: Porachunki z XX wiekiem. Kr. 2006. – K. Masłoń: Stary. O J.I. W teżo: Nie uciec nam od losu. Wwa 2006. – Nigdy w stadzie. Rozmowa z P. Mitznerem o J.I. Rozm. K. Masłoń. W: K. Masłoń: Nie uciec nam od losu. Wwa 2006. – R. Romaniuk: Eschatologiczne napięcie między podmiotem a światem natury w poezji J.I. W: Podmiot i tekst XX wieku. Wwa 2006. – E. Sobol: Twórczość J.I. w ocenie radzieckich, rosyjskich i ukraińskich badaczy literatury. *Pam. Lit.* 2006 z. 2. – G. Wołowicz: „Jestem i buduję razem z wami”. Socrealistyczna twórczość J.I. W: Poetyka, polityka, retoryka. Wwa 2006. – W. Wójcik: Wiosna Niepodległości. I.; Przez Polskę na przelaj; Gospodarz literatury polskiej; Z Sosnowca do Stawiska. W teżo: Zagłębiowskie impresje. Kat. 2006. – M. Wyka: I. 63. W teże: Niecierpliwość krytyki. Kr. 2006 [dot.: Jutro zniwa]. – K.L. Koniński: „Pasje błędmierskie”. W teżo: Szkice krytyczne. Kr. 2007.

R.D.

J

JABŁOŃSKI Zygmunt

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (M. Jentys).

W. Krzyżanowski. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 1985 nr z 4 VII [rec.: Gabinet figur radiowych]. – W. Odojewski: Wspomnienie o Z.J. (1920-1985). W teżo: Notatnik półprywatny. Lubl. 1996.

B.D.

JACHIMOWICZ Marian
1906-1999

[...] W 1998 otrzymał nagrodę Ministra Kultury. Odznaczony m.in. Krzyżem Wielkim Orderu Odrodzenia Polski (1996). Zmarł 12 listopada 1999 w Wałbrzychu.

405

TWÓRCZOŚĆ

13a. Mój Paryż nad Dunajem, czyli Rozmowy z milczeniem. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1991, 362 s. Dot. pobytu M.J. w Budapeszcie w l. 1917-1922.

15. W blasku istnienia. [Wiersze]. Wr.: Okis 1994, 71 s.

16. Głazom z Carrary. [Wiersze]. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1995, 116 s.

17. Śladami sensu. [Wiersze]. Świdnica: Pluton 1995, 48 s.

18. Jaskółki jutra. [Wiersze]. Wałbrzych: Woj. Bibl. Publiczna 1996, 330 s.

19. Jak ptakom i aniołom. [Wiersze]. Wstępem poprzedził S. Jaworski. Wałbrzych: Pow. i Miej. Bibl. Publiczna „Bibl. pod Atlantami” 2006, 242 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Życie nasze przetoczyło się jak kula ognista. Rozm. K. Maliszewski. *Fraza* 1997 nr 3; O niepodległości i człowieku poszczególnym. Rozm. A. Matuszkiewicz. *Pomosty* 2001/2002 [t.] 6/7.

LP XX w. (J. Łukasiewicz).

M. Ziemińnicz. *Opcje* 1994 nr 2 [rec.: W blasku istnienia]. – K. Cwikliński: *Dom Złoty. Nowe Książ.* 1996 nr 12 [rec.: Jaskółki jutra]. – A. Dobrowolski: Świadomość wyprzedzająca lot. *Odra* 1996 nr 10. – J.B. Kos: „W każdym człowieku znalazłem siebie”. *Pomosty* 1996 [t.] 1. – [Jaskółki jutra:] D. Dąbrowska: „Ducha przewozić przez czas”. *Twórczość* 1997 nr 4; K. Maliszewski: *Odyseja Poety: M.J. Topos* 1997 nr 2. – A. Matuszkiewicz: Poezja wielkiego spełnienia. *Fraza* 1997 nr 3. – M. Rabizo-Birek: Po śmierci M.J. *Fraza* 1999 nr 4. – *Pomosty* 1999/2000 [t.] 4/5 [tu art. dot. M.J.: J.B. Kos: W blasku istnienia, w cieniu przemijania; A. Matuszkiewicz: Dojrzałość rozszerzająca; A. Matuszkiewicz: Mowa wiązana; I. Mejszasz: Nestor]. – J. Sławiński: O liryce M.J.; M.J.: W czas chłodu. W tegoż: *Przypadki poezji. (Prace wybrane. T. 5).* Kr. 2001. – A. Matuszkiewicz: *** *Pomosty* 2003 [t.] 8 [dot. poezji M.J.]. – L. Szaruga: *Samotnik z Wałbrzycha. (O M.J.).* W tegoż: *Wyzwanie. (O poezji z przypisami i bez).* Tor. 2004.

M.K.-K.

JACHIMOWSKI Henryk

TWÓRCZOŚĆ

9. Paraliż. [Utwór dramatyczny]. Druk zob. poz. **17**.

14. Image. [Utwór dramatyczny]. Druk zob. poz. **17**.

15. Pieśń wigilijna. [Utwór dramatyczny]. Praprem. Kielce, Kieleckie Centrum Kultury 1994. Druk zob. poz. **17**.

16. Pieśń o miłości. [Utwór dramatyczny]. Praprem. Kielce, Kieleckie Centrum Kultury 1996. Druk zob. poz. **17**.

17. Nostalgia i inne utwory sceniczne. Kielce: Ofic. Wydawn. Ston 2 1997. [Inf. autora].

Zawartość: Image [poz. 14]; Paraliż [poz. 9]; Pieśń wigilijna [poz. 15]; Pieśń o miłości [poz. 16], – oraz: Krytycy o teatrze i dramatach H.J.

18. Pieśń o wolności. Druk *Świątokrzys. Kwart. Lit.* 1998 nr 3-4. Praprem. Kielce, Kieleckie Centrum Kultury 1999.

19. Pieśń o Ziemi. [Utwór dramatyczny]. Praprem. Kielce, Kieleckie Centrum Kultury 2002. Druk *Świątokrzys. Kwart. Lit.* 2003 nr 3-4.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

Krytycy o teatrze i dramatach H.J. W: H.J.: Nostalgia i inne utwory sceniczne. Kielce 1997.

J.Z.

JACKIEWICZ Aleksander

OPRACOWANIA (wybór)

Autor o sobie: *Moje życie w kinie. [Wspomnienia].* Oprac. N. Jackiewiczowa. *Kwart. Film.* 1993 nr 1-3.

Bibliografia prac A.J. [do 1988]. W: *Sztuka na wysokości* oczu. Wwa [1991].

M. Malatyńska: *A la memoire d'A.J. [Przeł.]* M. Błusztajn. *Polish Art Studies* t. 11: 1990. – R. Marszałek: A.J. W: *Sztuka na wysokości* oczu. Wwa [1991]. – B. Kosińska: A.J. *Kwart. Film.* 1993/1994 nr 4. – D. Samborska-Kukuć: *Dwa razy „Madame”.* *Teksty Drugie* 2005 nr 6 [dot. też: A. Libera: *Madame*].

E.G.

JACKIEWICZOWA Elżbieta

[...] *Córka Ludwika Sarnackiego* [w t. 3 błąd w nazwisku].

TWÓRCZOŚĆ

16. Nocny koncert. [Powieść]. [Wyd. 3] Łódź: Cypniew 1997.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (G. Skotnicka).

M.K.-K.

JAGIEŁŁO Michał

Pseud.: Amma.

[...] Był w 1996 członkiem założycielem Towarzystwa Edukacji Artystycznej. W 1998 został dyrektorem Biblioteki Narodowej w Warszawie. Otrzymał nagrodę literacką im. W. Krygowskiego (2000) oraz im. J. Karskiego i P. Nireńskiej za wspieranie żydowskich inicjatyw kulturalnych i promowanie tolerancji (2003). W 2003 wszedł w skład Krajowej Rady Bibliotecznej i został jej przewodniczącym. Odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (1998). [...]

TWÓRCZOŚĆ

8. Wołanie w górach. Wyd. nast. z podtyt. Wypadki i akcje ratunkowe w górach: wyd. 4 uzup. Wwa: Iskry 1996, 493 s., tamże: 1999, wyd. 6 popraw. i uzup. 2002, 639 s., 2006.

14. Partnerstwo dla przyszłości. Szkice o polityce wschodniej i mniejszościach narodowych. Wwa: Bellona 1995, 395 s. Wyd. 2 poszerz. Wwa: PWN, Wydawn. Bibl. Nar. 2000, 488 s.

Przekł. litew. Lietuva – musu saukmas. [Przet.] B. Zombkiewicz. Vilnius 1996.

15. Trójkątna turnia. [Opowiadania]. Wwa: Iskry 1996, 138 s.

16. Ogrody kultury i żywioły rynku. [Szkice]. Wwa: Fundacja Partnerstwo dla Rozwoju 1998, 46 s.

17. Za granicą grań. [Powieść]. Wwa: Iskry 1998, 166 s.

18. Gałązka kosodrzewiny. Najdawniejsze wypadki tatrzańskie w piśmiennictwie polskim. Wwa: Bibl. Nar. 1999, 96 s. Wyd. nast. tamże 2001.

19. Jawnie i skrycie. [Opowiadania]. Wwa: Iskry 2000, 85 s.

20. Mniejszości narodowe w Polsce. Zamość: Centrum Badawczo-szkoleniowe Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji 2001, 31 s. Wykłady Otwarte WSZiA w Zamościu, 16.

21. Próba rozmowy. Szkice o katolicyzmie odrodzeniowym i „Tygodniku Powszechnym” 1945-1953. T. 1-2. Wwa: Bibl. Nar. 2001, 320 + 231 s. Por. poz. 11.

T. 1. Rodowód; T. 2. „Tygodnik Powszechny” i komunizm 1945-1953.

22. Zbójnicka sonata. Zbójnictwo tatrzańskie w piśmiennictwie polskim XIX i początku XX wieku. Wwa: Bibl. Nar.; Iskry 2003, 213 s. Wyd. nast.; wyd. 2 poszerz. Wwa: Bibl. Nar. 2004, tamże 2006.

23. Biblioteka Narodowa, czyli dom otwartej polskości. Wwa: Bibl. Nar. 2004, 14 s.

24. Słowacy w polskich oczach. Obraz Słowaków w piśmiennictwie polskim. T. 1-2. Wwa: Bibl. Nar. 2005, 342 + 452 s.

25. Goryczka, słodyczka, czas opowieści. Tor.: A. Marszałek 2007, 119 s.

Praca redakcyjna

5. Tatry i poeci. Antologia wierszy. Wybrał i oprac. ... Wwa: Bibl. Nar.; PIW 2007, 540 s.

OPRACOWANIA (wybór)

J. Koprowski: Wszystko o mniejszościach. *Nowe Książ.* 1995 nr 9 [rec.: Partnerstwo dla przyszłości]. – [Trójkątna turnia:] H. Gosk: Męskie zapasy z życiem. *Nowe Książ.* 1996 nr 6; M. Orski: Przekraczanie granic. *Prz. Powsz.* 1996 nr 11. – K. Renik: W podwójnej perspektywie. *Prz. Powsz.* 1996 nr 2 [rec.: Partnerstwo dla przyszłości]. – [Trójkątna turnia:]

Z. Skrok: Góry i mężczyźni w smudze cienia. *Literatura* 1996 nr 10; W. Browarny: Symetria zapomnienia. *Odra* 1997 nr 2. – [Za granicą grań:] J. Gondowicz: Czego szuka lampart na 19000 stóp? *Nowe Książ.* 1998 nr 6; M. Orski: Wysokogórska psychomachia. *Odra* 1998 nr 12. – J. Gondowicz: Natura jako źródło cierpień. *Nowe Książ.* 1999 nr 3 [rec.: Wołanie w górach]. – J. Kolbuszewski: Nowe zjawisko w polskiej prozie górskiej. *Wierchy* 2000 t. 104. – T. Lubiński: Gałązka na drogę. *Nowe Książ.* 2000 nr 4 [rec.: Gałązka kosodrzewiny]. – [Jawnie i skrycie:] M.M. Matusiak: Droga w górę albo Teatr Moralny ludzkiego żywota. *Prz. Powsz.* 2000 nr 10; M. Orski: Między uplazami grzbietów i słów. *Odra* 2000 nr 10; W. Osza: I jawnie i skrycie jednocześnie. *Twórczość* 2000 nr 9; P. Wojciechowski: Górskie śmierć w lawinie słów. *Nowe Książ.* 2000 nr 6. – R. Habielski: „Tygodnik Powszechny” i jego korzenie. *Nowe Książ.* 2002 nr 4 [rec.: Próba rozmowy]. – W. Michalski: Człowiek i góry w twórczości M.J. W tegoż: Słowa i twarze. Lubl. 2003. – P. Wojciechowski: Ciupaga herosa. *Nowe Książ.* 2003 nr 9 [rec.: Zbójnicka sonata]. – [Słowacy w polskich oczach:] T. Fijałkowski: Podróż do Świętego Marcina. *Tyg. Powsz. dod. Książ. w Tyg.* 2006 nr 5; J. Kronhold: Błysk nad Tatrami. *Nowe Książ.* 2006 nr 5.

J.Z.

JANASZEK-IVANIČKOVÁ Halina

Pseud.; J. Pirini.

[...] Po wygraniu międzynarodowego konkursu, ogłoszonego przez japońskie Ministerstwo Edukacji, od czerwca do grudnia 1988 była profesorem (visiting professor) w Slavic Research Center na Hokkaido University w Sapporo w Japonii. W 1992 uzyskała tytuł profesora zwyczajnego. W 1992-2002 była profesorem na Uniwersytecie Śląskim (UŚ), kierownikiem Zakładu Literatur Zachodniosłowiańskich. Zainicjowała a następnie kierowała Międzynarodową Siecią Naukową afiliowaną przy UW. Jest członkiem International Association of Comparative Literature (ICLA) i Federation Internationale de Langues et Littératures Modernes (FILLM). W październiku 2002 przeszła na emeryturę na UŚ, i rozpoczęła pracę w Mazowieckiej Wyższej Szkole Humanistycznej i Pedagogicznej w Łowiczu jako kierownik Katedry Literatury Polskiej. W 2003 została przewodniczącą Komisji Badań Porównawczych Literatur Słowiańskich przy Międzynarodowym Komitecie Słowistów. Nadal należała do Komitetu Słowianoznawstwa PAN. Odnaczona Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (2002). [...]

TWÓRCZOŚĆ

12. Od modernizmu do postmodernizmu. [Szkice]. Kat.: Wydawn. UŚ. 1996, 163 s. *Pr. Nauk. UŚ. w Katow.*, nr 1584.

Zawartość: Cz. 1. W starej Europie: Arcykapłan i błazen „czyli rzecz o dwu mędrach Františku Xaverze Šaldzie i Tadeuszu Żeleńskim-Boju; Haszkiada; Eros haszkiowski a polska tradycja literacka; Przestrzeń swoja i obca w „Cudzoziemce” Marii Kuncewiczowej i „Ziemni Ulro” Czesława Miłosa w kontekście europejskim. – Cz. 2. W kręgu Euroatlantycznym: Kobiety jako mniejszość kulturowa; Między niebem dialogu

a piekłem konfrontacji; W stronę literatury transkontynentalnej; Postmodernistyczny syndrom, czyli rozpoznawanie nowych znaków współczesności; Nowy problem w badaniach nad literaturą światową; postmodernizm; Zburzenie Bastylii nowoczesności, czyli kres „wielkich narracji” wedle Jean-François Lyotarda; Postmodernistyczny upadek wielkich narracji o wyzwoleniu człowieka a zachodniosłowiańskie mity narodowe; Karel Čapek a postmodernizm; Postmodernistyczne autobiografizm Dominika Tatarki; Postmodernistyczna literatura a problem tożsamości kulturowej w Europie Centralnej; Czy rząd Polski popiera postmodernizm?

13. Nowa twarz postmodernizmu. Kat.: Wydawn. UŚI. 2002, 331 s. *Pr. Nauk. UŚI. w Katow.*, nr 2025. Zawiera rozdz.: Nić Ariadny w postmodernistycznym labiryncie; Strategie kulturowe i literackie postmodernizmu; Zmiana paradygmatu, powrót do źródeł, czy też śmierć postmodernizmu?; Postmodernizm z perspektywy międzynarodowej; Pięć fal postmodernizmu w literaturach zachodniosłowiańskich (tezy i hipotezy); Postmodernistyczny avant la lettre upadek „wielkich narracji” w literaturach zachodniosłowiańskich; Dekonstrukcja historiozofii narodowej w eseistyce Słowian Zachodnich; Marsjasz kontra Apollo, czyli spór o literaturę masową w świecie moderny i postmoderny; O ambiwalencjach komparatystryki w dobie ponowoczesnej; Postmodernizm – za i przeciw.

Rozprawy i studia w czasopiśmie i książkach zbiorowych, m.in.: Powrót do źródeł duchowości Dominika Tatarki: od uległości „Demonowi zgody” poprzez bezsilne słowackie „vajtanie” do buntu zbójnicko-egzystencjalistycznego. W: Związki kulturalno-słowackie w dziejach. Kr. 1996 s. 171-183. – Słowackie lęki i marzenia. *Dziś. Prz. Społ.* 1996 nr 7 s. 32-49. – Warianty postmodernistycznego pejzażu z kobietą w tle. W: Estetyczne przestrzenie współczesności. Wwa 1996 s. 252-262. – O ambiwalencjach współczesnej komparatystryki literackiej. *Prz. Hum.* 1997 nr 5 s. 33-41. – Utopia Dominika Tatarki: aktywizacja rzeczywistości potencjalnej czy marzycielska wizja przyszłości? W: Utopie w językach, literaturach i kulturach Słowian. T. 2. Kat. 1997 s. 116-126. – Diety Marsiasa and the postmodern literature. W: Tracingliterary postmodernism. Nitra 1998 s. 58-70. – Mit szturowski i mit tatarski. W: Gramatika národného mytu a folklór. Bratislava 1998 s. 27-49. – Pęknięcia i szczeliny w słowackim „ładzie wyobrażonym”, czyli o roli opozycji demokratycznej w ruchu szturowskim. W: Słowianie wobec integracji Europy. Kr. 1998 s. 69-81. – Twórczość Milana Kundery z perspektywy postmodernizmu. W: Czechy i Polska na szlakach ich kulturalnego rozwoju. Kr. 1998 s. 179-206. – Słowackie Odrodzenie Narodowe – kontynuatorzy, polemicy, prześmiewcy. W: Odrodzenie Narodowe w Czechach i na Słowacji. Kr. 1999 s. 23-33. – Problemy językowe Słowaków w procesie narodotwórczym. W: Język i tożsamość narodu. Kr. 2000 s. 64-100. – Straussowski wszechświat a paradygmat „Nowej świadomości”. W: Duchovost ako princíp tvorby. Nitra 2001 s. 107-117. – Postmodernizm

rosyjski z perspektywy międzynarodowej. *Acta Neophilologica* 2002 nr 4 s. 53-78. – Czy Jacques Derrida jest postmodernistą? W: Języki i tradycje Słowian. Kat. 2003 s. 427-439. – World literature, globalism and international tradition of regions. Globalizácia a medzinárodné tradície regionov. W: Konceptie svetovej literatúry v epoche globalizácie. Bratislava 2003 s. 124-141.

Przekłady i adaptacje

9. J.-L. Bernard: Klucz do twoich snów. Z franc. przeł. ... Wwa: Ofic. Literatów Rój 1990. Przekł. podp. pseud.: J. Pirni.

10. D. W. Fokkema: Historia literatury-modernizm i postmodernizm. Wwa: Inst. Kult. 1994, 72 s.

Prace redakcyjne

4a. Tridsa Trocie Polskej L'udovej Republiky v poézii, próze a publicistike. Zestavila a sprievodné slovo napísala ... Bratislava: Poľské Informačné a Kultúrne Stredisko 1975, 79 s.

12. Literatury zachodniosłowiańskie czasu przełomów 1890-1990. Przewodnik encyklopedyczny pod red. ... T. 1-2. Kat.: Śląsk 1994, 1999, 544 + 841 s.

[T.] 1. Literatura łużycka i słowacka; [T.] 2. Literatura czeska,

13. Postmodernizm w literaturze i kulturze krajów Europy Środkowo-Wschodniej. Tom studiów z konferencji międzynarodowej zorganizowanej przez Uniwersytet Śląski Ustroń 15-19 listopada 1993. Red. nauk.: ... D. Fokkema. Kat.: Śląsk 1995, 312 s.

Przeł. a n g.: Postmodernism in literature and culture of Central and Eastern Europe. Kat. 1996.

14. Antologia zagranicznej komparatystryki literackiej. Wybór, wstęp i noty o autorach ... Wwa: Inst. Kultury 1997, 327 s.

15. Słowacja w obliczu Europy. Sonda. Materiały z konferencji naukowej pod red. ... Kat.: Wydawn. UŚI. 2000, 185 s. *Pr. Nauk. UŚI. w Katow.*, nr 1918.

16. Literatury słowiańskie po 1989 roku. Nowe zjawiska, tendencje, perspektywy. Red. nauk. ... Wwa: Elipsa 2005-
T. 1, Transformacja. 2005, 3003 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

LP XX w. (red.) – Bibliografia prac prof. zw. dr hab. H.J.-I. W: Nadzieje i zagrożenia. Kat. 2002.

B. Białokozowicz: H. J.-I. jako badacz literatur słowiańskich i komparatysta. *Blul. Slavist.* 1987-1988, wyd. 1991. – S. Drug. *Slovenská Literatúra*, Bratislava 1995 nr 1 (rec. oprac. Literatury zachodniosłowiańskie czasu przełomów 1890-1990. [T.] 1.) – K. Pieniążek. *Pam. Słow.* 1995 t. 43 (rec.: Postmodernizm w literaturze i kulturze krajów Europy Środkowo-Wschodniej). – P. Winczer. Związki polsko-słowackie 1930-

-1980. Osobistości czynne na polu badania i popularyzacji. W: Związki kulturalne polsko-słowackie w dziejach. Kr. 1995 [m.in. o H. J.-I.]. – W. Sobiecki: Prewodník po serbskej literaturje w Pólskej. [Przeł.] B. Budar. Rozhľad, *Budyšin* 1996 nr 2 [rec. oprac.: Literatry zachodniosłowiańskie czasu przelomów 1890-1990. [T.] 1.] – L. Pavera: Inspirativní knížka o moderně i postmoderně. *Alternativa nová*, Opava 1997 [rec.: Od modernizmu do postmodernizmu]. – I. Malec: *Slovenská Literatúra*, Bratislava 1999 nr 5-6 [rec. oprac.: Literatry zachodniosłowiańskie czasu przelomów 1890-1990. [T.] 2]. – E. Tokarz: Pani Profesor dr hab. H. J.-I. W: Nadzieje i zagrożenia. Kat. 2002. – M. Dąbrowski: Postmodernizm pogłębiońny. *Prz. Hum.* 2003 nr 3 [rec.: Nowa twarz postmodernizmu].

J.Z.

JANCZARSKI Czesław

TWÓRCZOŚĆ

9. Jak Wojtek został strażakiem. [Opowieść wierszem dla dzieci]. Wyd. nast.: [wyd. 18] Białystok: KAW 1992; Wwa: NK 1995, tamże: 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2002, 2003.

19. Gdzie mieszka bajeczka. Wyd. nast.: [wyd. 8] Wwa: NK 2000; Kr.: Zielona Sowa 2003.

21. Przygody i wędrowki Misia Uszatka. [Wyd. 6] Wwa: NK 1994.

Przekł.: j a p.: Misha-no boken. [Przeł.] Ch. Sakakura. Tōkyō 1985. – r o s.: Priljučenija Miški Ušastika. [Przeł.] S. Svjackij. Sankt-Peterburg 1994.

29. Bajki Misia Uszatka.

Przekł.: r o s.: Skazki Miški Ušastika. [Przeł.] S. Svjackij. Sankt-Peterburg 1991, wyd. nast. tamże 1994.

39. Miała babuleńka kozła rogatego. [Wybór wierszy]. Wwa: NK 1986, [32] s. Wyd. nast. tamże: 1993, 2003.

W t. 3 wyd. z 1993 błędnie podane jako wyd. 1.

40. Miś Uszatek. Wwa: NK 1998, 92 s. Wyd. nast. tamże: 1999, 2001. Por. poz. 21, 24, 26, 29, 33.

41. Wędrowki Misia Uszatka. Wwa: NK 1998, 61 s. Wyd. nast. tamże: 2000, 2004. Por. jak w poz. 40.

42. Miś Uszatek i przyjaciele. Kr.: Zielona Sowa 2005, 63 s. Wyd. nast. tamże 2005. Por. jak w poz. 40.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.).

JANCZARSKI Jacek

1945-2000

[...] W 1999 otrzymał nagrodę im. A. Wałigórskiego. Zmarł 2 lutego 2000 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

1. Kocham pana, panie Sulku. [Wyd. 3] Wwa: Da Capo 2000.

14. Umrzeć ze śmiechu. [Komedial].

Przekł.: b u l g.: Da umres ot smjach. Wyst. Płowdiw, T. Dram. 1985. – s l o w a c.: Umřít smichy. Wyst. Pilzno, Divadlo Dialog 1986; [Przeł.] I. Lexova. Wyst. Brno 1987.

16a. Jedno z dwojga. Scenariusz filmowy. [Współaut.:] K. Tchórzewski. Ekran. 1983.

23a. Goodbye, Rockefeller. Scenariusz filmowy [Współaut.:] R. Nyczka. Ekran. 1993.

27. Hurtownia. [Utwór dramatyczny]. TV 1995.

28. Rodzina Poszepszyńskich. Antypowieść. [Współaut.:] M. Zembaty. Wwa: Da Capo 1997, 190 s. Por. poz. 2, 25.

29. To my. Scenariusz filmowy. [Współaut.:] W. Szarek. Ekran. 2000.

30. Kameleon. Scenariusz filmowy. [Współaut.:] J. Kijowski. Ekran. 2001.

OPRACOWANIA (wybór)

J. Bończa-Szablowski: Człowiek uśmiechu: J.J. (1945-2000). *Rzeczpospolita* 2000 nr 29.

J.Z.

JANICKI Jerzy

1928-2007

Pseud.: Kazimierz Rola.

[...] Syn Zdzisława Janickiego [w t. 3 błędnie imię ojca]. [...] W 1947-48 pod pseudonimem Kazimierz Rola pisał reportaże do tygodnika *Razem*. [...] Około 1950 ożenił się z Magdaleną Michałowską, dziennikarką (rozwódni). W 1964 ożenił się z Krystyną Czechowicz, lekarką okulistką. [...] W 1987 otrzymał ponownie nagrodę Przewodniczącego do spraw Radia i Telewizji, w 1988 nagrodę Ministra Obrony Narodowej, w 1989 nagrodę Specjalny Złoty Ekran za scenariusze telewizyjne. W 1988 został przewodniczącym Zarządu Oddziału, a w 1989 prezesem Warszawskiego Oddziału Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich. Od 1993 przewodniczył Kolekcji Leopold Museum Niepodległości w Warszawie. W 2001 otrzymał Super Wiktora, nagrodę przyznawaną za twórczość telewizyjną. W tymże roku został honorowym obywatelem gminy Lutowiska. [...] Kontynuuje współpracę z radiem, pisząc kolejne odcinki powieści radiowej pt. „Matysiakowie”. [...] Odznaczony m.in. Złotym Krzyżem Zasługi (1959), Medalem Komisji Edukacji Narodowej (1978), Krzyżem Obrony Lwowa 1939-1944 nadanym przez Bractwo Orłów Lwowskich (1981), odznaką „Zasłużony Działacz Kultury” (1985 i 1996), Złotą Odznaką Towarzystwa Miłośników Lwowa (1993), Krzyżem Komandorskim (1996) i Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą (2001) Orderu Odrodzenia Polski oraz medalem „Zasłużony dla Kultury Polskiej” (2005). Zmarł 15 kwietnia 2007 w Warszawie.

J.Z.

TWÓRCZOŚĆ

9. Matysiakowie. Powieść radiowa. [Współaut.:] D. Półtorzycka. Emisja kontynuowana (do końca 2006 odcinek 2602).

12a. Mów mi Teo. Operetka w 3 aktach. [Współaut.:] A. Mularczyk. Muz.: J. Talarczyk. Praprem. Wr., Operetka Dolnośl. 1962.

Podp. pseud.: Andrzej Jurek.

13. Stworzenie świata. Sztuka w 1 akcie. Wyst. nast. w wersji rozszerz. do 3 aktów: Wwa, T. Ziemi Mazow. 1964.

18. Biografia w walizce. [Wspomnienia].

W t. 3 błędny tytuł.

19. Bumerang. Scenariusz filmowy. [Współaut.:] L. Jeannot.

Na podstawie słuchowiska J.J. pt. „Autoservice”.

21. Kończmy tę wojnę. [Utwór dramatyczny]. Druk pt. Ballada o rybaku Karpie Antonim. *Dialog* 1968 nr 9 s. 5-12. Por. poz. 40.

Przekł. niemiec.: Radio 1970, - r o s .: Radio (Moskwa) 1969.

22. Mężowi biada. [Utwór dramatyczny]. Por. poz. 32.

23a. Przygody psa Cywila. [Serial telewizyjny]. Scenariusz: K. Szmagier, ... Dialogi ... Ekran. 1968.

27. Wypadek przy goleniu. [Utwór dramatyczny]. Przekł. cześć.: TV 1971, - r o s .: TV 1970; wyst. teatr. Erewań [1971].

30. Umarłem, aby żyć. [Utwór dramatyczny].

Emisja tv w 1972 jako II odcinek tryptyku pt. „Człowiek bez nazwiska”. Por. poz. 74b, 75a.

32. Wielkość i upadek Szymona. Zdarzenie prawdziwe w dwóch aktach przy wtórze orkiestry dętej odegrane. [Utwór dramatyczny].

W t. 3 brak podtyt. - Nowa wersja „Ten wstrętny soltys” por. poz. 22.

33a. Kłopotliwy gość. Scenariusz: J. Ziarnik. Dialogi ... Ekran. 1971.

36. Amerykańska guma do żucia „Pinky”. [Utwór dramatyczny]. TV, T. Sensacji „Kobra” 1972.

Podstawa scenariusza film. pt. „Koniec sezonu na lody” por. poz. 72.

37. Ballada o sławnych braciach Bodziakach. [Słuchowisko radiowe]. Druk *Dialog* 1972 nr 7 s. 45-55. Przekł. niemiec.: Die ballade über die berühmten Gebrüder Bodziak [Brak tłumacza]. W: Polskie Radio i Telewizja. Wwa 1972; Radio (NRD) 1973, - r o s .: Ballada o sławnych braciach Bodziak. [Brak tłumacza]. W: Polskie Radio i Telewizja. Wwa 1972.

38. Stworzenie świata. [Utwór dramatyczny]. TV 1974.

40. Ballady wojenne. [Utwór dramatyczny].

Na podstawie jednoaktówek: Ballada o rybaku Karpie Antonim i Jutro Grzesia imieniny por. poz. 21, 41.

43. Cień tamtej wiosny. Scenariusz filmu telewizyjnego. [Współaut.:] A. Mularczyk. TV 1975.

W t. 3 błędna inf. o realizacji.

44. Zaspa. [Słuchowisko radiowe].

Przekł. słowack.: Záveje. Radio (Bratysława) 1984.

50a. Tajny detektyw. Scenariusz: K. Czechowicz-Janicka, W. Adamek. Dialogi ... TV 1977.

Odcinek cyklu pt. „Parada oszustów”.

55. Koty to dranie. [Słuchowiska radiowe].

Przekł. niemiec. słuchowiska Spacer po parku Sans-Souci: [Przel.] P. Ball. Radio (NRD) 1975.

56. Jaguar 1936. Scenariusz filmowy. [Współaut.:] A. Kudelski.

W t. 3 niepełny tytuł.

59. Wyrok śmierci na konia Faraona. [Słuchowisko radiowe].

Przekł. słoweń.: Smrtna obsodba konja Faraona: radijska igra. [Przel.] J. Gros-Kozak. Ljubljana [1983].

60. Dom. [Scenariusz serialu telewizyjnego; współaut.:] A. Mularczyk. [Cz.] 1-25, TV 1980 (cz. 1-7), 1982 (cz. 8-11), 1987 (cz. 12), 1996 (cz. 13-16), 1997 (cz. 17-20), 2000 (cz. 21-25). Streszczenie: Dom. Wwa: Skorpion 2000, 63 s. [tu także m.in. wywiady z J.J. i A. Mularczykiem].

Daty emisji wg www.filmipolski.pl (9 XI 2005).

60a. Każdemu, co mu się należy (od mafii). [Widowisko telewizyjne; współaut.:] W. Kuligowski. TV, T. Sensacji 1980.

61. Wyrok śmierci na konia Faraona. [Opowiadania].

Adapt. teatr. opowiadania Wyrok śmierci na konia Faraona: Adapt.: A. Sajjuk. Wyst. Wwa, T. Konsekwentny 2000.

62. Tragarz puchu. [Utwór dramatyczny].

Przekł. ang.: The down carrier. [Przel.] A. Ehrich. Wwa 1982, - f r a n c .: Un portefaix de plumes. [Przel.] G. Lisowski. Wwa 1982, - n i e m .: Der Dannenträger. [Przel.] H.-J. Dost. Berlin 1988.

63. Nieludzki doktor. [Opowiadania]. [Wyd. 2] z podtyt. Opowieści bieszczadzkie. Olszanica: Bosz 1997.

65. Pięć kobiet na tle morza. [Scenariusz filmowy; współaut.:] W. Ikonow. Ekran. (pol.-bułg.) 1987.

W t. 3 błędna data ekran.

66a. Porwanie. Scenariusz filmowy. Ekran. (pol.-bułg.) 1985.

Scenariusz na motywach noweli W. Stanilowa.

67. Tragarz puchu. Scenariusz filmowy.

Przekł. koreań.: Parushyaba. [Przel.] H. Myong-jun. Seoul 1993.

69. Dom. Opowieść filmowa. [Współaut.:] A. Mularczyk. Wyd. 2 (bez podtyt.) Wwa: Muza. Cz. 1. 1998, 619 s.

Cz. 2. Adapt.: T. Kalińska, E. Stocka-Kalińska. 1999, 363 s.

Cz. 3. Adapt.: T. Kalińska, E. Stocka-Kalińska. 1999, 275 s.

69a. Spuścizna Piastów. [Widowisko plenerowe]. Scenariusz ... Wyst. Wr., Rynek 1985.

71. Chrześniak. Scenariusz filmowy. Ekran. 1985. W t. 3 błędna data ekran.

71a. Kino objazdowe. Scenariusz filmu telewizyjnego. TV 1986.

71b. Wcześniej urodzony. Scenariusz filmu telewizyjnego. TV 1986.

72. Koniec sezonu na lody. Scenariusz filmowy. Por. poz. 36.

73a. Spadek. Scenariusz i dialogi ... TV 1988.

74. Spadek. Słuchowisko radiowe. Radio 1988.

74a. Po własnym pogrzebie. Scenariusz ... TV 1989, prem. 1992. Kontynuacja utworu pt. „Umarłem, aby żyć”, poz. 30.

75a. Urodzony po raz trzeci. Scenariusz ... TV 1992. Kontynuacja utworu pt. „Umarłem, aby żyć”, poz. 30.

76a. Jest jak jest. Scenariusz i dialogi serialu telewizyjnego w 19 odcinkach. [Współaut.:] A. Mularczyk. TV 1994.

78. A do Lwowa daleko aż strach. Alfabet lwowski 3. Wwa: BGW 1996, 234 s. Por. poz. 76, 77.

79. Lwów. [Album]. Tekst ...; fot.: A. Bujak. Olszanica: Bosh 1997, 239 s. Wyd. nast. tamże 2000.

80. Czkwarka. [Szkice]. Wwa: Iskry 2000, 263 s.

81. Kluczyk yale. [Szkice]. Wwa: Iskry 2002, 199 s.

82. Krakidały. [Szkice]. Wwa: Iskry 2004, 203 s.

Słuchowiska radiowe wspólnie z A. Mularczykiem: Nagi człowiek, czyli Wiktoria i jej huzar. Radio 1959. – Zmiana warty, czyli Virtuti Militari. Radio 1959. – Alicjo, nie bądź taka mądra. Radio 1961. – Prawie tysiąc czwartków. Radio 1963.

Scenariusze filmów dokumentalnych nadanych w TV: Burza we Lwowie (2004); Kwadrans z Hemarkem; Lwów lata trzydzieste; Lwów tam i u mnie; Opowieści Łyczakowskiego cmentarza (2003); Polskie Termopile (2004); Śpiewający album Lwowa (1996); Tam, gdzie lwowskie śpią Orleża.

Przeróbki

3. Y. Mishima: Madame de Sade. [Utwór dramatyczny].

W t. 3 błędnie przypisane J.J., wg sprostowania J.J.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2005.

S.S. Nicieja: „Alfabet lwowski” J.J. *Nowe Książ*. 1994 nr 6. – S.S. Nicieja: Rarytasy i cymella. *Nowe Książ*. 2005 nr 2 [rec.: Krakidały].

M.K.-K.

JANIK Michał

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.). – M. Rott, M.J. W: Materiały do księgi życiorysów ludzi kultury literackiej Zagłębia Dąbrowskiego. Cz. 2. Kat. 1993.

A.Sz.

JANION Maria

[...] W 1991 została członkiem korespondentem, a w 1998 członkiem rzeczywistym PAN. W 1992-98 należała do Unii Pracy. W 1996 przeszła na emeryturę. Kontynuuje pracę naukową, uczestniczy w działalności Rady Naukowej IBL PAN. Otrzymała Nagrodę Wielką Fundacji Kultury za 1998, nagrodę im. K. Wyki (2001), Kryształowe Zwierciadło – nagrodę redakcji *Zwierciadła* (2004), specjalną nagrodę Paszport *Polityki* za 2006 dla kreatora kultury. W 1997-2005 była przewodniczącą jury nagrody literackiej Nike. W 2004 weszła w skład Rady Programowej Instytutu Książki przy Ministerstwie Kultury. Wyróżniona odznaczeniem „Zasłużony Kulturze – Gloria Artis”, przyznany przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (2007). [...]

TWÓRCZOŚĆ

2. Tragizm „Konrada Wallenroda”. Przedr. zob. poz. 5, 27 (t. 2).

9. Gorączka romantyczna. [Studia]. Przedr. zob. poz. 27 (t. 1).

10. Poezja w kraju. (Próba syntezy). Przedr. popraw. pt. Purpurowy płaszcz Mickiewicza zob. poz. 28.

11. Romantyzm i historia. [Studia; współaut.:] M. Żmigrodzka. [Wyd. 2] Gdańsk: słowo/obraz-terytoria 2001.

12. Odnawianie znaczeń. [Szkice].

Tu m.in. także w [cz.] 3: Postscriptum: reprivatyzacja życia prywatnego.

13. Czas formy otwartej. Tematy i media romantyczne.

W t. 3 w opisie zawartości cz. III opuszczono: Krasiński – Mielikowski – Ligenza.

17. Kuźnia natury. Gdańsk: słowo/obraz 1994, 94 s. Zob. poz. 9.

18. Wobec końca wieku. Gdańsk: Wydawn. UG 1995, 14 s.

Wykład wygl. podczas uroczystości nadania M.J. tytułu doktora honoris causa UG 20 X 1994.

19. „Czy będziesz wiedział, co przeżyłeś”. [Szkice]. Wwa: Sic! 1996, 114 s.

Zawartość: Zmierzch paradygmatu; Beethoven i Casino de Paris; Wobec końca wieku; Świadomość stylu; Forma i śmierć. Mówienie o tym, – nadto wywiad z M.J.: „Najwyższym szczęściem dzieci ziemi jest jedynie osobowość”. Rozm.: Z. Benedyktowicz i Cz. Robotycki.

20. Kobiety i duch inności. [Szkice]. Wwa: Sic! 1996, 349 s. Wyd. 2 także 2006.

Zawartość: Bogini Wolności. (Dlaczego rewolucja jest kobietą?); Szalona (dot. powieści J.J. Kraszewskiego); Kobieta – Rycerz [dot. A. Mickiewicza; Grażyna]; Panna i miłość szalona [dot. wątku Lenory]; Fragmenty dyskursu miłosnego [dot. N. Miller; Bo to jest w miłości najstraszniejszy]; Mężczyzna, kobieta i dziecko [dot. G. Grass; Turbot]; Niańka i kowboj [dot. E. Badinter]; „Gdzie jest Lemańska?” [dot. M. Komornickiej]; Maria Komornicka, in memoriam; Ifigenia w Polsce [dot.: I. Filipiak; Absolutna amnezja].

21. Sprawa Stawrogina. [Autorzy:] ..., R. Przybylski. Posł.: T. Komendant. Wwa: Sic! 1996, 87 s. Tu M.J.: Czy Stawrogin jest postacią tragiczną?, s. 45-73.

22. Ogień i Izy Wertera. [Szkice w:] J.W. Goethe: Cierpienia młodego Wertera. Przeł. z niem. L. Staff. Przep. opatrzyła O. Dobijanka-Witczakowa. Lekcja literatury z ... Kr.: WL 1997, 155 s. Szkic M.J. s. 5-19.

23. Odyseja wychowania. Goetheańska wizja człowieka w „Latach nauki i latach wędrówki Wilhelma Meistra”. [Współaut.:] M. Żmigrodzka. Kr.: Aureus 1998, 423 s.

24. Płacz generała. Eseje o wojnie. Wwa: Sic! 1998, 307 s.

Zawartość: Początki mitycznej przemocy; Wojna i forma; Legenda i antylegenda wojny; Być w klesce [dot.: K. Wyka; Życie na niby]; Sam w ciemni [dot. J. Kosińskiego]; Artysta przemienienia [dot.: J. Czapski; Wspomnienia starobielskie]; Rana po armii [dot. A. Międzyrzeckiego]; „W starych szmatach żołnierskich” [dot. W. Broniewskiego]; Płacz generała; Jeruzalem Słoneczna i Zakłęty Krag [dot. A. Wajdy], – nadto wywiad z M.J.: Otwarcie depozytów. Rozm. S. Buryła.

P r z e k l a d n g. eseju Jeruzalem Słoneczna i Zakłęty Krag: A romantic artist. Sunny Jerusalem and the Magic Circle. *Dialogue and Universalism* 2000 nr 3/4.

25. Trzy eseje. Drei Aufsätze. [Autorzy:] ..., B. Fac, Z. Watrak, Gdańsk: Wydawn. im. J. Lelewela, Tow. Polska-Niemcy [1998], 41 + 42 s.

Tu M.J.: Obraz polskości u Grassa [poz. 16]; Bild des Polen-tum bei Grass, [Przeł.] A. Fuks.

26. Do Europy – tak, ale razem z naszymi umarłymi. [Szkice i wywiady]. Wwa: Sic! 2000, 268 s.

Zawartość: Misterium nieprzerwane; Forma i śmierć; Mówienie o tym [poz. 19]; Zmierzch paradygmatu [poz. 19]; Logo „Polonia”. Rozm. z M. Baranowską; Mickiewicz – nowożytny myśliciel. Rozm.: T. Fijałkowski i M. Stala; Legion żydowski Mickiewicza; Starozakonni Polacy Mickiewicza; Spór o anty-semityzm. Sprzecznosci, wątpliwości i pytania; Sprawa o Pi-gonia; Kroński – Miłosz. Epizod z dziejów myśli i poezji; To, co trwa [dot. T. Różewicza]; Rozmowa na koniec wieku. O duszy. Rozm.: K. Janowska i P. Mucharski.

27. Prace wybrane. Pod red. M. Czerwińskiej. Kr.: Universitas.

T. 1. Gorączka romantyczna. 2000, XXV, 568 s. Zob. poz. 9.

T. 2. Tragizm, historia, prywatność. 2000, 466 s. Zawartość: I. Tragizm: Tragizm [poz. 7]; Tragizm „Konrada Wallenroda” [poz. 2]; Czyn i klęska. Rzecz o tragizmie [poz. 9]; Pelnia Fausta, czyli Tragedia antropologiczna [poz. 14]. – II. Historia: z poz. 5: „Agaj-Han” jako romantyczna powieść historyczna; „Nie-Boska Komedia”. (Bóg i świat historyczny); Między Przeznaczeniem a Opatrznością; Krasieński a Hegel; Dialektyka historii w polemice między Słowackim a Krasieńskim, – oraz z poz. 16: Trzy dramaty o rewolucji; Krasieński, Witkiewicz, Gombrowicz. – III. Prywatność: Tryptyk epistolograficzny [poz. 5], – z poz. 12: Być „ja” swojego „ja”; Świat jako pamięć; Życie wewnętrzne na Lizbońskiej; Wieczne umieranie; Postscriptum: praprzetyczna życia prywatnego.

T. 3. Zło i fantazmaty. [Szkice]. 2001, 417 s.

Zawartość: I. Wobec zła [poz. 14]: „Patriota-wariar”; Polacy i ich wampiry; Walka z szatanem i demon teatru; Katastrofa i religia; Krucjata niewiniątek; „Człowiek wytwarza zło, jak pszczoła miód”; „Powstrzymać Prometeusza”. – II. Fantazmaty [tu z poz. 16]: Projekt krytyki fantazmatycznej; Marzący: jest tam, gdzie go nie ma, a nie ma go tu, gdzie jest...; Dusza wychowanka Törlessa; Skald jako poeta romantyczny; „Szkoła białoruska” w poezji polskiej; Obraz polskości u Grassa; Conrad wobec dylematu polskiego romantyzmu. – III. Kino i fantazmaty: z poz. 12: Próba teorii fascynacji filmem. (Kino i fantazmaty); Ruch wyobraźni romantycznej; Wajda i wartości, – nadto: Egzystencje ludzi i duchów. Rodowód wyobraźni filmowej Andrzeja Wajdy [poz. 16].

T. 4. Romantyzm i jego media. [Szkice]. 2001, 736 s.

Zawartość: I. Studia o romantycznych ideach. Estetyka i natura: Estetyka średniowiecznej Północy [poz. 13]; Natura [poz. 7]. – II. Studia o romantycznych ideach. Oczywista i poezja: ... i świeci kanonier ostatni! [wstęp do antologii zob. Prace redakcyjne poz. 13], – oraz z poz. 13: Artysta romantyczny wobec narodowego sacrum; Śmierć bohatera; Rewolucja literacka a rewolucja polityczna; Romantyczny teatr rewolucji; Literatura romantyczna jako dokument spisku; Zapaleńcy epoki paskiewiczowskiej; Warszawską „lewica romantyczna”; „Tak będzie pisała kiedyś Polska”; Czas formy otwartej; Krasieński – Mielikowski – Ligenza. – III. Tematy i media romantyczne: Forma gotycka Gombrowicza [poz. 9]; „Cienna” młodzież Gombrowicza, – z poz. 13: Iwaszkiewicza „mit powstania” i ironia czynu dziejowego; Epika życia fantazmatycznego, – z poz. 16: Tam gdzie rojsty. Przypadek romantycznego mediumizmu; Krwotok ławy, – Cień i róża Ukrainy [poz. 14].

T. 5. Biografie romantyczne. 2002, 370 s.

Zawartość: I. Portrety romantyków krajowych: Romantyk samceki. (Wincenty Pol); Z republikkańskiego do cesarzańskiego obozu. (Lucjan Siemieński); Romantyk krakowski. (Edmund Wasilewski); Od zemsty ludu do domu umarłych. (Gustaw Ehrenberg); „Rozbitych harf niedomówiony dźwięk”. (Tadeusz Łada-Zablocki); Ostatni romantyk. (Byszard Berwiński) – II. Życie posmiertne Konrada Wallenroda [poz. 15]; Karol Baykowski – Wallenrod za 669 rubli i 50 kopiejek; Stanisław Kunicki – Wallenrod cytadeli warszawskiej; Zygmunt Sierakowski – Wallenrod powstania na Żmudzi; Jan Witkiewicz – jedyny prawdziwy Wallenrod.

28. Purpurowy płaszcz Mickiewicza. Studium z historii poezji i mentalności. Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2001, 246 s.

Popraw. wersja poz. 10.

29. Żyjąc tracimy życie. Niepokojące tamaty egzystencji. [Szkielc]. Wwa: WAB 2001, 424 s.

Zawartość: Żyjąc tracimy życie. Wyjaśnienie [dot.: H. Balzac; Jaszczur]. – I: Apokalipsa bez zbawienia. Tematy jeanpaulowskie; Dyptyk o Chateaubriandzie; Bańka mydlana [dot. H.F. Amiel; Dziennik intymny]; „Dziwaczny wzrost” [dot.: J. Czapski; Wyrwane strony]; Zwierciadło zwierciadeł [dot. gl.: J. Słowacki; Lambrol]; Od cierpienia do nudy – i z powrotem [dot.: W. Gombrowicz; Pamiętnik z okresu dojrzewania]; Śmierć: anegdota i filozofia. (Rozmowa o wystawie „Obraz śmierci w sztuce polskiej XIX i XX wieku” [z M. Baranowską i B. Deptułą]); Trzy daty: 1761 [dot.: J.J. Rousseau; Nowa Heloizal, 1774 [dot.: J.W. Goethe; Cierpienia młodego Wertera], 1835 [dot.: A. Rabbe; Album pesymisty]; Namietność, tragedia, absolut [dot. H. von Kleista]; Przerzliwość istnienia [dot.: T. Różewicz; Pułapka]; Nadmiar bólu [dot.: T. Różewicz; Zawsze fragment. Recycling]. – II: Miłość do upadku [dot. E.A. Poe]; Zniknąć samemu sobie [dot. P. Austerl]; Pułapka Jamesa [dot.: H. James; W kleszczach lęku]; Szymon Słupnik, karzeł i szcurzyca [dot. G. Grassa]; Między śmiechem a śmiercią [dot. J. Malczewskiego]; Salome tańczy; Latający Holender [dot. F. Marrytal]; Edyp na rozstajach dróg; Przerzalenie i piękno [dot.: Z. Kubiak; Mitologia Greków i Rzymian]; Mityczny czar wiosny; Miłość: fundament Europy. – III: Przygody przygodnej podmiotowości [dot.: A. Wiedemann; Sęk Pies Brewl]; W śmierci [dot.: M. Tullii; W czerwieni]; Nie wiem [dot. m.in. H. Krall].

30. Wampir. Biografia symboliczna. Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2002, 567 s.

Zawiera rozprawę M.J.: Wampirada, s. 7-232, – oraz antologię tekstów: Wampir od Goethego i Byrona do Topora i Sapkowskiego.

P r z e k l a d y i e r n.: A wampir. [Przeł.] M. Babits [i in.] Budapest 2006.

31. Romantyzm i egzystencja. Fragmenty niedokończonego dzieła. [Współaut.:] M. Żmigrodzka. Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2004, 215 s.

Zawiera teksty autorstwa M.J.: Ogień i lzy Wertera; Apokalipsa bez zbawienia. Tematy jeanpaulowskie; Dodatek. Królestwo i wygnanie, – teksty autorstwa M.J. i M. Żmigrodzkiej; Romantyczne tematy egzystencji; Rousseau i własne istnienie; Rene; Od utraty do zatraty; Pustelnik, szaleniec, upiór; Fryderyk Chopin wśród bohaterów egzystencji; Gorzkie arcydzieło, – oraz teksty M. Żmigrodzkiej.

32. Niesamowita słowiańszczyzna. Fantazmaty literatury. Kr.: WL 2006, 357 s.

Rozprawy i studia w czasopismach i książkach zbiorowych, m.in.: Le Nort romantique. Le bateau de Herder. W: Swedish-Polish literary contacts. Stockholm 1979 s. 49-60. – Fantazmat jako pojęcie humanistyki. Zesz. Nauk. Wydz. Hum. UG. Pedagog. Hist. Wychow. 1988 z. 16 s. 59-72. – Rousseau – bohater egzystencji. [Współaut.:] M. Żmigrodzka. *Kontakty* 1994 nr 3/4 s. 31-39. – Czarownice z Salem [A. Millera], czyli Tygiel. W: Fascynacje folklorystyczne. Wwa 2002 s. 49-57. – Le mythe héroïque du Juif polonais. W: Mythes et symboles politiques en Europe Centrale. Otis 2002 s. 316-330. – Mit założycielski polskiego antysemityzmu. W: Społeczeństwo europejskie a Holocaust. Wwa 2004. – Pożegnanie z Polską. Jeszcze Polska nie umarła. *Kryty-*

ka Polit. 2004 nr 6 s. 140-151, przedr. pt. Rozstanie z Polską. W: Wykłady Polskiej Rady Biznesu 2004. Wwa 2004 s. 14-45. – Polska w Europie. *Nauka* 2004 [nr] 1 s. 7-30. – Słowiańszczyzna, szalenstwo, śmierć. W: Inny, inna, inne. Wwa 2004. – „Nawet jeśli mówię o czymś zupełnie innym, mówię o Auschwitzu”. W: Idealy nauki i konflikty wartości. Wwa 2005 s. 291-309 [dot. I. Kertészal]. – Oko wschodnie Leonarda. W: Poetyka, polityka, retoryka. Wwa 2006 s. 32-49 [dot.: Z. Krasiniński; Nie-Boska Komedial].

Prace redakcyjne

27. Günter Grass i polski Pan Kichot. Napisała i zebrała... Gdańsk: słowo/obraz terytoria 1999, 279 s.

Tu J.M.: Pytania o Grassa, s. 33-98, – nadto rozm. z G. Grasssem i fragm. tekstów innych autorów dot. G. Grassa.

28. Inny, inna, inne. O inności w kulturze. Pod red. ..., C. Snochowskiej-Gonzales i K. Szczuki. Wwa: Wydawn. IBL PAN 2004, 350 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady zob. poz. **19**, **24**, **26** oraz m.in.: „Morze zjawisk” i okrucy egzystencji. Rozm. Z. Majchrowski. *Tytuł* 1994 nr 3; Pokój i socjalizm, czyli wygnanie i przemoc. Rozm. J. Trznadel. W: J. Trznadel: Hańba domowa. Wwa 1996; Kuferek Harpagona. Rozm.: A. Nasilowska, M. Zielińska. *Teksty Drugie* 1997 nr 1/2; Potwór na drodze. [Rozm.] B.N. Lopińska. W: B.N. Lopińska: Książki i ludzie. Wwa 1998; O i tak. Rozm. B.N. Lopińska. *Res Publica Nowa* 2001 nr 7; Opowiadać o ludzkim cierpieniu. Rozm. A. Franaszek. *Tyg. Pousz.* 2007 nr 6 [tu też polem. z rec. J. i J. Tazbirów nt. Niesamowitej słowiańszczyzny].

LP XX w. (red.).

[Życie pośmiertne Konrada Wallenroda.] G. Krajewski: „Życie pośmiertne Konrada Wallenroda”, czyli jak M.J. napisała monografię historycznoniteracką pewnego zjawiska z ducha romantyzmu. *Acta Univ. Wratisl. Pr. Lit.* 1994 nr 33; H. Zaworska: Trucizna „Konrada Wallenroda”. W teście: Lustra Polaków. Łódź 1994. – B. Miszewski: New-Age-Diskurs in der polnischen Literaturwissenschaft, Literaturkritik und Lyrik der 70er und 80er Jahre. Rekonstruktion eines Weltbildes. München: Verlag O. Sagner 1995, 231 s. – Nadanie Marii Janion tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk – Oliwa, dnia 20 października 1994. [Gdańsk:] słowo/obraz 1995, 109 s. [zawiera m.in. opinie H. Markiewicz, I. Opackiego i J.M. Rymkiewicza oraz laudację J. Bachorza, a także wykład M.J.]. – M. Bukowska-Schiemann: Notatki z lektury książki M.J. „Czy będziesz wiedział, co przeżyłeś”. *Tytuł* 1996 nr 3. – M. Czubaj: Romantyzm, superman, absolut. *Twórczość* 1996 nr 11 [rec.: „Czy będziesz wiedział, co przeżyłeś”]. – M. Klecel: Fantazmaty i utopie. *Literatura* 1996 nr 7/8. – [Kobiety i duch inności:] J. Tokarska-Bakir: Ponowoczesność jest kobietą. *Gaz. Wyborcza* 1996 nr 300; G. Borkowska: Literatura, feminizm, „dyskurs władzy”. *Teksty Drugie* 1997 nr 1/2. – K. Chlipalski: Historia literatury jako forma zbawienia. (Głos do portretu M.J.). *Res Publica Nowa* 1997 nr 7/8. – B. Helbig-Mischewski: Guru przelomu tysiąclecia. Dyskurs Nowej Ery w pracach M.J. *Teksty Drugie* 1997 nr 1/2. – P. Łuszczkiewicz: Metakrytyka trójgłowego eseju. (O książkach M.J., Ryszarda K. Przybylskiego i Stanisława Barańczaka). W teżoż: Po balu. Wwa 1997. – [Kobiety i duch inności:] E. Sidonik: Wśród wariatek i niepokornych. **413**

Test 1997 nr 3; D. Ulicka: Kobieta zbuntowana. *Nowe Książ.* 1997 nr 2. – A. Wołosiewicz: „Czy będziesz wiedział, co przeżyłeś”. *Odra* 1997 nr 11. – [Płacz generała:] P. Rodak: Czy koniec świata może być romantyczny? *Dialog* 1998 nr 9; B. Faron. *Nowa Polszczyzna* 1999 nr 2. – M. Łukasiewicz: Wielki majestat. *Tyg. Powsz.* 1999 nr 12 [rec.: Odyseja wychowania]. – [Płacz generała:] J. Święch: Czy jesteśmy skazani na romantyzm, czyli o kanonie wojennym i innych sprawach. *Res Publica Nowa* 1999 nr 5/6; B. Zwolińska. *Ruch Lit.* 2000 nr 5. – [Do Europy – tak, ale razem z naszymi umarłymi:] S. Buryła: Uwrażliwiać i ostrzegać. *Więź* 2001 nr 9; J. Jedlicki: Gusła M.J. *Res Publica Nowa* 2001 nr 6; J. Tokarska-Bakir: Osobna pamięć Polaków. *Tyg. Powsz.* 2001 nr 10. – M. Zielińska: O pozytkach z płaszczu. *Res Publica Nowa* 2001 nr 11 [rec.: Purpurowy płaszcz Mickiewicza]. – [Żyjąc tracimy życie:] E. Bienkowska: Sztuka czytania. *Zesz. Lit.* 2002 nr 6; M.P. Markowski: Śmierć i dążenie. *Tyg. Powsz.* 2002 nr 1; D. Sosnowska: Nasz wiek prywatny. *Znak* 2002 nr 12. – L. Bugajski: Fantazmaty M.J. *Twórczość* 2003 nr 12 [rec.: Wampir]. – B. Zwolińska. *Ruch Lit.* 2003 z. 5 [rec.: Żyjąc tracimy życie]. – R. Matuszewski: Mit bohatera i cywilbando. W tegoż: *Zapiski świadka epoki*. Wwa 2004 [dot.: Płacz generała]. – J. i J. Tazbir: Cienie zapomnianych przodków. *Tyg. Powsz.* 2007 nr 3 [rec.: Niesamowita słowiańszczyzna].

A.Sz.

JANKO Anna

[...] W latach osiemdziesiątych publikowała nadto wiersze i recenzje m.in. w *Akcentie* (1986), *Powściągliwości i Pracy* (1986), *Radarze* (1986-87), *W drodze* (1987) i *Odrze* (1987-88, 1990). [...] W 1993 otrzymała nagrodę za twórczość poetycką, przyznaną przez Unabhaengige Schriftsteller Assoziation w Dreźnie. W 1993-96 była wiceprezesem Oddziału Wrocławskiego SPP, W 1997 została członkiem Polskiego PEN Clubu. W tymże roku przeprowadziła się do Warszawy. W 1997-2002 pracowała w wydawnictwie Prószyński i S-ka, redagując m.in. autorską serię poetycką *To jest poezja*. W 1999-2002 pełniła funkcję prezesa Oddziału Warszawskiego SPP, a od 2002 jest wiceprezesem Zarządu Głównego SPP. W 2000 przebywała na stypendium Akademii Schloss Solitude w Stuttgartu, a w 2002 otrzymała stypendium Kunstlerdorf Schoppingen. W 2002 wyszła za mąż za poetę Macieją Cisłą (po rozwodzie z Piotrem Majerem w 2000). W tymże roku przyjęła formalnie pseudonim literacki za nazwisko. Mieszka w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

7. Zabici czasem długo stoją. [Wiersze]. Wr.: Okis; SPP 1995, 63 s.

8. Świetlisty cudzoziemiec. [Wiersze]. Wwa: Prószyński i S-ka 2000, 39 s.

9. Dziewczyna z zapalkami. [Powieść autobiograficzna]. Wwa: Nowy Świat 2007, 264 s.

Wybór wierszy w przekł. niemie.: Du bist der. Gedichte. [Przeł.] B. Eberspracher. Berlin, St. Petersburg 2000.

Prace redakcyjne

1. K.K. Baczyński: Pół mnie, a pół Bogu. [Wiersze]. Wybór ... Wwa: Prószyński i S-ka 1997, 87 s. Wyd. nast. tamże 1999.

2. M. Pawlikowska-Jasnorzevska: Erotyki. Wybór ... Wwa: Prószyński i S-ka 1997, 98 s. Wyd. nast. tamże: 1998, 2004.

3. G. Apollinaire: Wiersze i listy miłosne. Wybór i wstęp ... Przeł. z franc.: J. Hartwig [i in.]. Wwa: Prószyński i S-ka 1998, 108 s.

4. B. Leśmian: Cudotwory miłosne. [Wiersze]. Wybór i wstęp ... Wwa: Prószyński i S-ka 1998, 86 s. Wyd. nast. tamże 1999.

5. J. Tuwim: Ostry erotyk. Wybór i wstęp ... Wwa: Prószyński i S-ka 1998, 67 s.

6. J. Baka, J. Tuwim, T. Boy-Żeleński: Śmieszne wiersze. Wybór i wstęp ... Wwa: Prószyński i S-ka 1999, 132 s.

7. Ch. Baudelaire: Kwiaty zła. [Wiersze]. Wybór i wstęp ... Przeł.: Z. Bienkowski [i in.]. Wwa: Prószyński i S-ka 1999, 71 s.

8. J. Hartwig: Przemija postać świata. [Wiersze]. Wybór ... Wwa: Prószyński i S-ka 1999, 79 s.

9. J. Kochanowski: Muza. [Wiersze]. Wybór ... Wstęp: M. Cisło. Wwa: Prószyński i S-ka 1999, 94 s.

10. C.K. Norwid: Wiersze, fragmenty, aforyzmy. Wybór ... Wstęp: M. Cisło. Wwa: Prószyński i S-ka 1999, 89 s.

11. R.M. Rilke: Poeta. [Wiersze]. Wybór i wstęp ... Przeł. z niem. B. Antochewicz [i in.]. Wwa: Prószyński i S-ka 1999, 92 s.

12. J. Twardowski: Zgoda na świat. [Wiersze]. Wybór i wstęp ... Wwa: Prószyński i S-ka 1999, 109 s. Wyd. nast. tamże: 2001, 2004.

13. A. Świrszczyńska: Jestem baba. Wiersze z różnych lat. Wybór i wstęp ... Wwa: Prószyński i S-ka 2000, 92 s.

14. Horacy: Pieśni. Wybór ... Wstęp: M. Cisło. Przeł.: J. Birkenmajer i in. Wwa: Prószyński i S-ka 2001, 99 s.

15. Cz. Miłosz: Esse. [Wiersze]. Wybór i wstęp ... Wwa: Prószyński i S-ka 2001, 170 s.

16. F. Petrarca: Sonety do Laury. Przeł.: J. Kurek. Wybór i wstęp ... Wwa: Prószyński i S-ka 2001, 79 s.

17. Malowanie słowem. VII Ogólnopolski Konkurs Poetycki. Wybór i red.: M.B. Kielar, ..., K. Mazur; współpraca: A. Górka. Szczecinek: Szczeciński Ośrodek Kultury 2003, 42 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – Wywiad: Poezja i zdziwienie. [Rozm.] B. Riss. *Życie Lit.* 1987 nr 13.

LP XX w. (K. Piękosz).

[Koronki na rany:] S. Jurkowski: W osaczeniu. *Twórczość* 1990 nr 8; J. Koryl: Pocalunek z ziemią w ustach. *Odra* 1990 nr 12. – [Zabici czasem długo stoją:] U. Benka: Anna Livia. *Śląsk* 1996 nr 9; W. Browarny: A.J. poezja pełni. *Odra* 1996 nr 3; A. Szymańska: Głód życia, głód wieczności. *Prz. Po-
usz.* 1996 nr 11 [dot. też: A. Piwkowska: Skaza]. – T. Ferenc, Z. Jankowski: A.J. *Topos* 1999 nr 2/3. – I. Smolka: Nieukojo-
ny hermafrodyta. *Nowe Książ.* 2000 nr 8 [rec.: Świętlisty cudzoziemiec]. – A. Szymańska: Paradoxy miłości. *Arkus* 2000 nr 10. – [Świętlisty cudzoziemiec:] I. Kantorowski: Przewod-
nik po ogrodzie miłości. *Akant* 2001 nr 3; R. Rżany: Wiecz-
ność jak pora roku. *Pracownia* 2001 nr 3; P. Luszczykiewicz: A.J. W tegoż: Bliskie czytanie. Kalisz 2002; K. Maliszewski: Zachwycić i wzruszyć. *Odra* 2002 nr 3, przedr. w tegoż: Roz-
proszone glosy. Wwa 2006.

B.D.

JANKOWSKI Edmund Jerzy

Praca redakcyjna

9. Słownik pseudonimów pisarzy polskich. XV w. – 1970. T. 1-4. Oprac. zespół pod red. ... Wr.: Ossol. 1994-1996, 731 + 862 + 720 + 820 s.

OPRACOWANIA (wybór)

SBLP t. 3 (S. Fita).

Z. Libera: E.J. (1912-1991). *Rocz. TNW* 1991. – Z. Libera: E.J. *Pam. Lit.* 1994 z. 1. – J. Starnawski. *Ruch Lit.* 1994 z. 3/4 [rec.: „Z różnych sfer”]. – Z. Libera: E.J. W tegoż: Uczeni i nauczyciele. Wwa 1995.

M.K.-K.

JANKOWSKI Stanisław Maria

TWÓRCZOŚĆ

A. Posiadać Wenus. [Współwyd. z:] E. Szcześniak: Przecieranie szlaku; E. Żurek: Dzisiaj powiem prawdę. Wwa: KAW 1977 s.

16. Rozkaz zdobyć więzienie. [Reportaż histo-
ryczny; współaut.:] S. Dąbrowa-Kostka. [Wyd. 2] Tuchów: Wydawn. Redemptorystów 2000.

20. Człowiek o wielu nazwiskach. [Opowieść biograficzna o Janie Karskim]. Kat.: Wydawn. A. Abramskiego 1993, 219 s.

21. Karski. How one man tried to stop the Ho-
locaust. New York: J. Wiley 1994, 316 s.

Prze k ł. p o l.: Karski. Opowieść o emisariuszu. [Współautor:] E.T.Wood. Wstęp: E. Wiesel. Powst. 1994. [Prze k ł. z ang.:] J. Piekło, P. Pięnkowski, J. Pawlikowska-Czubak. Kr.: Baran i Suszczyński, Państwowe Muzeum Oświęcim-Brzezinka 1996, 334 s.

Popr. i uzup. wersja edycji angielskiej.

Prze k ł. n i e m.: Jan Karski-einer gegen den Holocaust. Als Kurier in geheimer Mission [Prze k ł.] A. Kaiser. Gerlingen 1997, wyd. nast. München 1998.

22. Kwadrans na Zamarstynowie. [Opowieść o akcjach bojowych AK we Lwowie]. Kr.: Wydawn. Zakonu Pijarów 1995, 225 s.

23. Ostatni lot Halifaxa. [Współaut.:] J. Piekar-
czyk. Kr.: Cracovia 1997, 161 s.

24. Czterdziestu co godzinę. Red.: M. Tarczyński. [Wwa:] Pol. Fundacja Katyńska [2002], 363 s.

25. Dzień rozpoczął się szczególnie ... Wwa: Pol. Fundacja Katyńska [2003], 142 s.

26. Literaci a sprawa katyńska – 1945. [Współ-
aut.:] R. Kotarba. Kr.: Wydawn. Tow. Nauk. „Societas Vistulana” 2003, 257 s.

Prace redakcyjne

3. J. Wojdak: Byłem jednym z wielu ... [Wspo-
mnienia partyzanckie]. Oprac. red. ... Bielsko-Bia-
ła: Nakł. autora 1994, 133 s.

4. Mój ojciec. [Pamiętniki]. Cz. 1-2. Oprac. red. ... Kr.: Inst. Katyński w Polsce; Wydawn. Zakonu Pijarów 1994, 1995, 200 + 322 s.

5. Generał Leopold Okulicki „Niedźwiadek”. Fakty – dokumenty – ślady – legenda. Red. ... Bochnia, Kr.: Muzeum im. S. Fischera 1996, 213 s.

6. Wspomnienia wychowanków Oratorium Św. Jana Bosko w Poznaniu 1926-1960. Red. ... Kr.: Poligrafia Salezjańska 1998, 148 s.

7. A. Kwiatkowska-Viatteau: Staline assassine la Pologne 1939-1947. [Współpraca:] ..., Y. Zoria. Paris: Éditions du Seuil 1999, 342 s.

8. Inwentarz dokumentów katyńskich przecho-
wywanych w Archiwum Kurii Metropolitalnej w Krakowie. Wstęp i oprac.: ..., A. Roliński. Kr.: Fundacja CDCN Księg. Akademicka 2002, 168 s. *Bibl. Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego*, t. 14.

9. H. Kwiatkowska: Porachunki z pamięcią. [Wspomnienia]. Współpraca red. ... Kr., Bielsko-Biała: Ofic. Wydawn. Kwadrat 2002, 202 s.

10. H. Kwiatkowska: Wielki kolega. [Wspomnie-
nia]. Współpraca red. ... Kr., Bielsko-Biała: Ofic. Wydawn. Kwadrat 2003, 143 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

J.Z.

JANKOWSKI Zbigniew

[...] Był inicjatorem i współorganizatorem oddzia-
ła Towarzystwa Pomocy Społecznej im. Brata Alberta w Sopocie. [...] W latach dziewięćdziesiątych publikował wiersze m.in. w *Tytuł, Odrze, Toposie i Węzłach*. W 1993-2001 wraz z żoną prowadził 415

i współredagował na łamach dwumiesięcznika literackiego *Topos* rubrykę prezentacji poetyckich pt. „Goście Teresy Ferenc i Zbigniewa Jankowskiego”. Otrzymał wiele nagród, w tym nagrodę literacką im. W. Pietrzaka (1995), nagrodę Prezydenta m. Sopotu, nagrodę literacką Prezydenta m. Gdańska (2001). Odznaczony m.in. Medalem Wojewody Pomorskiego „Sint sua praemia laudi” (2001). [...]

TWÓRCZOŚĆ

24. Port macierzysty. [Wiersze]. Gdańsk: Marabut 1995, 84 s.

25. Ucieczka ze statku. Nowe szkice do oceanu. Gdańsk: Stella Maris 1995, 227 s.

26. Morze przybywa z daleka. Modlitwy i inne wiersze. Słowo wstępne: J. Twardowski. Wwa: Pax 1997, 237 s.

27. Powiedz, Rabbi. [Wiersze]. Posł.: A. Szymańska. Pozn.: W Drodze 1999, 109 s.

28. Słowo ostatnie i wciąż pierwsze. Wiersze wybrane i nowe. Pelplin: Bernardinum 2000, 246 s.

29. Posłańcy żywiołu. Gdańsk: Polnord – Oskar 2001, 323 s.

Zawiera dziennik prowadzony w 1967-1986; fragmenty korespondencji z żoną, Teresą Ferenc, oraz wiersze z tomu *Port macierzysty*.

30. Wielkie tło. Wiersze nowe 1999-2001. Sopot: Tow. Przyj. Sopotu 2001, 39 s.

31. Ciernie wody. [Wiersze]. Pelplin: Bernardinum 2003, 73 s.

32. Odpyływ. Sztuka ubywania. [Wiersze]. Gdańsk – Pelplin: Polnord – Bernardinum; Wydawn. Oskar 2005, 64 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

5. Jazdźewski: Środki artystyczne w liryce Z.J. *Nautologia* 1988 nr 2. – K. Pieńkosz: Pełne morze. *Literatura* 1988 nr 7. – A. Bichta: Między morzem a niebem. *Twórczość* 1989 nr 5 [rec.: Falochrony]. – [Spokojnie, wodo! A. Szymańska: Morze dobre na wszystko. *Tytuł* 1991 nr 4; S. Jurkowski: Zwątpienia i nadzieje. *Twórczość* 1992 nr 7. – Z. Bienkowski: Nadmiar. W tegoż: *Ćwierć wieku intymności*. Wwa 1993. – [Pacyfik, dnia...] E. Borkowska: Duchowa podróż, albo „Morze po cichu wgrzyza się w człowieka”. *Topos* 1994 nr 3/4; A. Szymańska: „Na samym dnie...”. *Tytuł* 1994 nr 3. – [Ucieczka ze statku:] E. Borkowska: „Jakubowa szamotanina”. *Topos* 1995 nr 5/6; S. Jurkowski: Zaufaj tej glebi. *Nowe Książ.* 1995 nr 8; W. Smaszcz: Człowiek, który usłyszał ciszę. *Tytuł* 1995 nr 1. – J. Sochoń: Pełnia życia. (O poezji Z.J.). W tegoż: *U drzwi Godot*. Wwa 1995. – [Port macierzysty:] S. Jurkowski: Moc i słabość. *Twórczość* 1996 nr 8; P.W. Lorkowski: „Będę jednak u brzegu”. *Topos* 1996 nr 1; P.W. Lorkowski, M. Cisło: Jak ryba. Medytacje nad poezją Z.J. *Tytuł* 1996 nr 4; K. Nowosielski: Pomiędzy „zdjąć” a „przystanąć”. *Więź* 1996 nr 9, przedr. w tegoż: *Rozróżnianie głosów*. Gdańsk 2004. – A. Rydz: „Navigare necesse est” – o poezji Z.J. *Arkusz* 1996 nr 12. – P. Wilczek: Morskie pisanie. *Nowe Książ.* 1996 nr 3

[rec.: Port macierzysty]. – K. Nowosielski: Morze J.; Z. Zarębianka: Znakiem morza, albo żeglarz nieskończonego w macierzystym porcie. O poezji Z.J. *Gdań. Roczn. Kult.* 1997 nr 17. – [Morze przybywa z daleka:] K. Maliszewski: Wspólna pieśń. *Topos* 1998 nr 3; J. Sobolewska: Zwrócony ku wieczności. *Nowe Książ.* 1998 nr 2. – [Powiedz, Rabbi:] J. Drzewucki: Religijne medytacje. *Rzeczpospolita* 1999 nr 195; P.W. Lorkowski: Szkielet do nieobecności. *Topos* 1999 nr 5/6; A. Poprawa: Paradoxy, także mimowolne. *Nowe Książ.* 1999 nr 7. – M. Kisiel: Niepokój, głód, pragnienie. *Nowe Książ.* 2000 nr 12 [rec.: Słowo ostatnie i wciąż pierwsze]. – A. Rydz: Zmysł spotkania. *Arkusz* 2000 nr 5 [rec.: Powiedz, Rabbi]. – Z. Zarębianka: Ścieżka medytacyjna w poezji Z.J. W: Człowiek w drodze. T. 1. Bydgoszcz 2000. – K. Bienkowska: Rytmy morza, rytmy życia. *Nowe Książ.* 2001 nr 12 [rec.: Wielkie tło]. – S. Jurkowski: Zapis wielkiego szukania. *Tytuł* 2001 nr 3. – [Słowo ostatnie i wciąż pierwsze:] K. Maliszewski: Modlitwy z Gdańskiej Zatoki. *Tytuł* 2001 nr 3; E. Nawrocka: Morze i Bóg. *Twórczość* 2001 nr 3. – S. Jurkowski: Rejs ku przystani Boga. *Odra* 2002 nr 9 [rec.: Posłańcy żywiołu]. – A. Krawczyk: Wstań, Pio. *Sopot* 2002 nr 6 [rec.: Ciernie wody]. – P.W. Lorkowski: Hermeneutyki żywiołu. *Tytuł* 2002 nr 1/2. – W. Wencel: Słowa jak ludzie. *Nowe Państwo*, 2002 nr 2 [rec.: Wielkie tło]. – P.W. Lorkowski: Czerdzieście pięć wierszy przeciwko nicości (albo o pocieszeniu, jakie daje mistyka). *Twórczość* 2003 nr 11 [rec.: Ciernie wody]. – J. Petrowicz: Szlak ascety. *Nowe Książ.* 2005 nr 10 [rec.: Odpyływ. Sztuka ubywania].

M.K.-K.

JANOWSKI Jarosław

OPRACOWANIA (wybór)

W. Gombrowicz: O zakres i granice powieści popularnej. *Kur. Por.* 1935 nr 43, przedr. w tegoż: *Dzieła zebrane*. T. 10, Paryż 1973; *Dzieła*. T. 12, Kr. 1995 [rec.: Dzień jak noc].

B.T.

JANTA-POLCZYŃSKI Aleksander

[...] Za zasługi na polu literatury podróżniczej otrzymał w 1936 Srebrny Wawrzyn PAL. [...] W 1956 został sekretarzem honorowym oddziału amerykańskiego PEN Club Center for Writers in Exile. [...]

TWÓRCZOŚĆ

31. Duch niespokojny. [Wspomnienia]. [Wyd. 2] Pozn.: Media Rodzina of Poznań 1998.

49. Samotność słowa. Z listów do Wacława Iwańniuka. Oprac. i wstępem opatrzył L.M. Koźmiński. Lubl.: Petit 1995, 188 s.

Zawiera też listy J. Wittlina i K. Wierzyńskiego.

50. Szałeńcze moje bezrobocie. Wybór z półwiecza. [Wiersze]. Kr.: Fundacja Monumentis Patriae 2001, 183 s.

OPRACOWANIA (wybór)

W. Ligęza: Przygody osobowości aktywnej. W: *Pisarze emigracyjni*. Kr. 1993. – J. Dembińska-Pawelec: Różne światy poezji emigracyjnej. W: *Literatura emigracyjna 1939-1989*. Kat. 1994. – R. Mielhorski: Janta kolejny raz po bibliofilsku. *PAL. Prz. Aryst.-Lit.* 1994 nr 12 [rec.: Młyn w Nadolniku]. – J. Odrowąż-Pięniątek: Działalność A.J.-P. W: *Polskie Środ-*

wisko twórcze na emigracji we Francji wrzesień 1939 – czerwiec 1940. Wwa 1995. – R. Nowotarska: Pan A.J.-P. (1908-1974). *Arch. Emigracji* 1999 z. 2. – F. Palowski: A.J. chuć do chadzania. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 1999 nr z 10 XII. – T. Terlecki: Pisany pomnik dla A.J. [Wywiad; rozm.] R. Nowotarska. *Arch. Emigracji* 1999 z. 2. – A. Lam: Bandera na opuszczonym statku. O poezji A.J. W tegoż: Inne widzenie. Wwa 2001. – W. Lięża: Podróże, nostalgiczne krajobrazy, epitafia. O poezji A.J., A.J. – przygody osobowości aktywnej. W tegoż: Jaśniejsze strony katastrofy. Kr. 2001. – M. Stępień: „Wszystkie strony świata są moje”. *Ruch Lit.* 2001 z. 4. – J. Baran: Wszystkie strony są moje. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2002 nr z 1 II [rec.: Szaleńcze moje bezrobocie]. – M. Piechota: A.J.-P. – reporter – poeta; „Odkrycie Ameryki” i „Stolica srebrnej magii” J.P. W teście: Jaka Ameryka? Lubl. 2002. – A. Maliszewski-Pokrzywa: W głębi stalinowskiego imperium. *Arcana* 2003 nr 5 [dot.: W głąb ZSRR]. – B. Miązek: „Przestroga dla wnuków” A.J. W tegoż: Przygoda z książką. Wr. 2004. – E. Wróbel: A.J.-P. reporter-skie odkrywanie świata. W: Reportaż w dwudziestolecie międzywojennym. Lubl. 2004. – A. Broż: Pożytek z archiwów. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2005 nr z 22 IV. – W. Lewandowski: „Najważniejszy w życiu” reportaż Janty. W tegoż: ... Strofy dla mew i mgieł... Tor. 2005. – M. Stępień: „Wszystkie strony świata są moje”. W tegoż: Pisarz polski w sytuacji wyboru (1944-1948). Kr. 2005.

E.G.

JANUSZEWSKA Hanna

TWÓRCZOŚĆ

32. Pyza na polskich drózkach. Wyd. nast. cz.1. Wwa: NK 2006, 276 s.

69. Bajki o czterech wiatrach. [Wyd. 3] Wwa: NK 1994.

Sluchowiska radiowe m.in.: Historia i drewnianym żołnierzyku. Radio 1936. – Walczyki panny Ludwika. Sielanka dźwiękowa. Radio 1936.

Przekłady i adaptacje

7. Ch. Perrault: Bajki Babci Gąski. Przel. ... Wyd. nast.: [wyd. 4] pt. Bajki pana Perrault czyli Bajki Babci Gąski. Wr.: Siedmioróg 1995, tamże 1997.

12. Kopciuszek. Bajka oprac. wg Ch. Perraulta. Wyd. nast.: [wyd. 10] Wr.: Siedmioróg 1997, tamże 2004.

15. Ch. Perrault: Bajki. Oprac. ... Wyd. nast.: [wyd. 9] Wwa: Fundacja Sztuka Dziecka 1988; Wwa: NK 1994, tamże 1997, 1998, 1999, 2001; Wr.: Siedmioróg 2004.

20. Bajki kota w butach. [Autorzy:] ..., Ch. Perrault. Wwa: NK 1996, 253 s.

Część bajek tłum. i oprac. z franc., część oprac. z pol.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.).

S. Rzepczyński: Marzenie złośnika – „Iwy” II]. *Stup. Pr. Hum* 1994 nr 12a.

JARECKI Andrzej

[...] W 1954 ożenił się z Haliną Adamiec, polonistką (rozwidzeni), a około 1962 z Anną Prucnal, aktorką (rozwidzeni). Był członkiem SDP, działał w Klubie Dramatopisarzy. [...] Współorganizował Pierwszy Kongres Kultury Polskiej w 1981. [...] Odznaczony m.in. Złotym Krzyżem Zasługi (1978). [...]

TWÓRCZOŚĆ

1a. Globus. [Scenka dramatyczna]. *Dialog* 1957 nr 3 s. 87-90. Praprem. STS.

1b. Samozgon. (Sztuka w 1 akcie). *Dialog* 1958 nr 12 s. 25-29. Praprem. STS 1960.

5. Oskarżeni. Faktomontaż w 2 częściach. [Współaut.:] A. Osiecka.

Wyst. także pt. Nie daj się złapać.

20a. Wakacje. [Serial telewizyjny]. Scenariusz: W. Kotowicz, E. Petelska. Dialogi ... TV 1977.

24a. Wojna w Związku Literatów Polskich. Wwa: [Wydawn.]* *** 1984, 47 s.

Podp. pseud.: Jan Krajowiec. – Fragm. pracy druk. uprzednio pt. Związek Literatów Polskich w stanie wojennym. *Zesz. Hist.*, Paryż 1983 z. 65.

25. Marsz do kąta. Operetki obywatelskie z repertuaru STS. [Współaut.:] Z. Feddecki, Muz.: M. Lusztig.

Utwory Nowe wesele; Opera sprzedajna przedr. w: Trudno nie pisać satyry. Wwa 2004 s. 238-255; 223-237.

27. Konsul. Scenariusz: M. Bork. Dialogi: M. Bork, ... Ekran. 1989.

Ponadto skecze, wiersze i piosenki satyryczne z różnych przedstawień STS-u drukowane w antologii Trudno nie pisać satyry. Wwa 2004.

Przekłady i adaptacje

A. C. Gozzi: Księżniczka Turandot. Przel. E. Zegadłowicz. Muz.: E. Pałasz. Prolog, epilog, adapt. ... Wyst. Wwa, T. Dram. 1959.

4. Diament radży. Scenariusz filmowy.

W t. 3 błędny tytuł.

4a. Karuzela. [Musical]. Libretto wg J.N. Nestroya i teksty piosenek: ..., A. Osiecka. Muz.: T. Kierski. Wyst. Gdynia, T. Muz. 1971.

6a. Nie kłam, kochanie. [Musical]. Libretto wg M. Hennequin: Kłamaczucha i teksty piosenek ... Muz.: T. Kierski. Wyst. Gdynia, T. Muz. 1972.

6b. Róża Stambułu. [Wodewil]. Libretto: Z. Feddecki, ..., J. Slotwiński. Muz.: L. Fall. Wyst. Lubl., Operetka 1973.

6c. Cz. Czapów: Nieuczestni. [Utwór dramatyczny]. Adapt. ... Wyst. Wwa, T. Rozmaitości 1974.

J.Z.

417

7a. G. Feydeau: Zajmij się Amelią. [Utwór dramatyczny]. Przeł. H. Pieczarkowska. Oprac. ... Wyst. Wwa, T. Rozmaitości 1975.

10. Podporucznik Kiże. Komedia w 2 cz. osnuta na de legendy kancelaryjnej opisanej przez J. Tytlianowa w opowiadaniu pod tym samym tytułem. [Współaut.:] Z. Feddecki. TV 1996.

Przygotowywana do wyst. w 1972/73 w T. Pol. w Wwie; odbyła się jedynie próba generalna.

11. G. Caillavet, R. Flers, E. Arene: Król. [Utwór dramatyczny]. Adapt. ... Wyst. Wwa, T. Kwadrat 1987.

12. Les Misérables. Musical. Libretto wg powieści W. Hugo: Nędznicy. A. Boublil, M.M. Natel. Muz.: C.-M. Schonberg. Przeł.: ..., G. Gottesman. Wyst. Gdynia, T. Muz. 1989.

13. A. Uhry, R. Waltman: Narzeczona rozbójnika. [Utwór dramatyczny]. Przeł. ... Wyst. Wwa, T. Popularny 1989.

Wg noweli E. Welty.

14. Człowiek we fraku. [Rewia; teksty zebrał i całość skomponował] ... Wyst. Wwa, T. Syrena 1997.

OPRACOWANIA (wybór)

K. Braun: Życie i prace A.J. *Odra* 1993 nr 7/8.

M.K.-K.

JAREMKO-PYTOWSKA Zofia

Urodzona w Samborze [w t. 3 błędne miejsce urodzenia]. [...] Pierwszy wiersz pt. „Wieczór” zamieściła w 1943 w wydawanym przez Niemców piśmie polskojęzycznym *7 dni* (nr 18; podp. Z. Jaremko); tam też drukowała następne utwory. [...]

TWÓRCZOŚĆ

6. A life of one's own. A novel. [Powieść]. Danbury, CT [Connecticut]: Rutledge Books 2000, 371 s.

B.T.

JARMOŁOWSKI Jerzy 1940-2002

[...] Zmarł 28 marca 2002 w Łodzi.

OPRACOWANIA (wybór)

H. Pustkowski: Nowy „Jarmof”. *Odgłosy* 1989 nr 22 [rec.: O zachowaniu się pod stołem.]

J.Z.

JAROCHOWSKA Maria

OPRACOWANIA (wybór)

K. Goldbergowa: Jaśniepanienka. *Literatura* 1988 nr 8.

A.Sz.

JAROWIECKI Jerzy

[...] Debiutował referatem pt. „Recepcja Mickiewicza w szkole międzywojennej”, ogłoszonym w 1956 w „Materiałach III Zjazdu Młodzieży Polonistycznej” (Wwa). [...] W 1982-2000 był członkiem komitetu redakcyjnego *Prac Bibliotekoznawczych WSP w Krakowie*. Od 1985 do przejścia na emeryturę w 2000 pełnił funkcję dyrektora Instytutu Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej WSP (od 1999 Akademii Pedagogicznej, AP) w Krakowie oraz Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Szczecińskiego. W 1999-2000 był nado dyrektorem Centralnego Ośrodka Metodycznego Studiów Nauczycielskich WSP (później AP), a także od 1993 członkiem Rady Naukowej Ośrodka. W 1996 wchodził w skład Rady do spraw Kształcenia Nauczycieli przy Ministrze Edukacji Narodowej. Był redaktorem naczelnym *Raportu Centralnego Ośrodka Metodycznego Studiów Nauczycielskich w Krakowie* (1996), a potem *Biuletynu Informacyjnego Centralnego Ośrodka Metodycznego Studiów Nauczycielskich* (1997-2002) oraz *Rocznika Historii Prasy Polskiej* (1998-2003; nadal członek komitetu redakcyjnego), na których łamach drukował także artykuły i recenzje. Nado był członkiem rady programowej półrocznika *Edukacja Humanistyczna* (1999-2002). W 2004 został profesorem w Akademii Polonijnej w Częstochowie. Nadal uczestniczył w pracach Komisji Historycznoliterackiej, Komisji Pedagogicznej oraz Komisji Prasoznawczej (od 1993 przewodniczący Oddziału PAN w Krakowie, a także Towarzystwa im. M. Konopnickiej (członek Zarządu Głównego w Warszawie, przewodniczący Koła w Krakowie), Towarzystwa Naukowego Kieleckiego. Odznaczony m.in. Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (2000). [...]

TWÓRCZOŚĆ

20. Bibliografia opracowań prasy ukazującej się w Polsce w latach 1939-1945. [Współaut.:] E. Wójcik, G. Wrona. Cz. 2. Publikacje z lat 1981-1997. Kr.: Wydawn. Nauk. Akad. Pedagog. 1999, 241 s.

21. Polska prasa konspiracyjna (1939-1945) i Powstania Warszawskiego w zbiorach Biblioteki Jagiellońskiej. Katalog. [Współaut.:] E. Wójcik. Kr.: UJ 1992, 133 s. *UJ. Varia*, 308.

22. Prasa lwowska w dwudziestolecu międzywojennym. Próba bibliografii. [Współaut.:] B. Góra. Kr.: Wydawn. Nauk. WSP 1994, 422 s.

23. Studia nad prasą polską XIX i XX wieku. [T. 1]-2. Kr.: WSP 1997 [t. 1], Wydawn. Nauk. Akad. Pedagog. [t. 2] 2006, 297 + 259 s. *Pr. Monogr. Akad. Pedagog.* nr 228, 418.

24. Poeta i konspirator. Jerzy Szewczyk „Szarzyński” 1922-1944. Gorzów Wielkop.: Woj. Ośrodek Metodyczny 1998, 123 s.

Tu także wybór wierszy J. Szewczyka.

25. Eugeniusz Kolanko „Bard” poeta podziemnego Krakowa. Kr.: Wydawn. Nauk. Akad. Pedagog. 1999, 206 s.

Tu także wybór wierszy E. Kolanko.

26. Prasa lwowska w latach 1864-1918. Bibliografia. Kr.: Wydawn. Nauk. Akad. Pedagog. 2002, 553 s.

27. Polska bibliografia prasoznawcza 1996-2001. [Współaut.:] W.M. Kolasa. Kr.: PAN, Oddz. w Kr. Komisja Prasoznawcza 2005, 748 s.

Rozprawy i szkice w czasopiśmie i książkach zbiorowych, m.in.: Konspiracyjne środowisko literackie Krakowa w latach 1939-1945. W: Poezja pokolenia wojennego. Rzeszów 1989 s. 247-286. – Holokaust w okresie okupacji hitlerowskiej w polskiej prasie konspiracyjnej. *Rocz. Hist. Prasy Pol.* 1999 z. 2 s. 51-80. – Problematyka żydowska w polskiej prasie konspiracyjnej w latach 1939-1945. W: Bibliologia, literatura, kultura. Kr. 1999 s. 243-266. – Czasopisma katolickie dla dzieci i młodzieży w okresie transformacji ustrojowej. *Stud. Bibliologiczne* 2000 t. 12 s. 157-171. – Czterdziestolecie działalności wydawnictwa Pedagogicznego Związku Nauczycielstwa Polskiego w Kielcach (1955-2000). W: 45 lat Wydawnictwa Pedagogicznego ZNP Kielce 1955-2000. Kielce 2000 s. 5-28. – Szanse i zagrożenia w okresie transformacji prasy polskiej po roku 1989. *Edukacja Hum.* 2000 nr 1 s. 11-44. – Czasopisma katolickie dla dzieci i młodzieży i ich wydawcy. W: Sezamie otwórz się! Kr. 2001 s. 309-319. – Prasa ugrupowań politycznych we Lwowie w okresie autonomii galicyjskiej. (1867-1918). W: Kraków – Lwów. Książki, czasopisma, biblioteki XIX i XX w. T. 5. Kr. 2001 s. 129-152. – „Przegląd Polski” (1940-1944) – konspiracyjne pismo Szarych Szeregów w Krakowie. *Rocz. Hist. Prasy Pol.* 2001 z. 1 s. 63-91. – Prasa społeczno-kulturalna, literacka i satyryczna w latach 1867-1918 we Lwowie. *Rocz. Hist. Prasy Pol.* 2002 z. 1 s. 25-57. – „Rok 1794” Władysława Stanisława Reymonta. Lektury pisarza, Geneza dzieła. W: Dzieło literackie i książka w kulturze. Kat. 2002 s. 209-228. – Lokalna prasa krakowska w okresie transformacji ustrojowej w latach 1989-2000 i jej tradycje. *Stud. Kiel. Ser. Bibliologiczno-Prasozn.* 2003 nr 3 s. 51-70. – Lwowska prasa ludowa w okresie autonomii galicyjskiej. W: Historia, społeczeństwo, wychowanie. Rzeszów 2003 s. 352-364. – Prasa w Krakowie. Tradycja i współczesność. (Cz. 1 do roku 1918); Lwowskie pisma dla ludu oraz prasa ludowa w okresie autonomii galicyjskiej. W: Kraków – Lwów. Książki, czasopisma, biblioteki XIX i XX w. T. 6 cz. 2. Kr. 2003 s. 5-35; 89-109. – Elementy transformacji prasy polskiej po roku 1989. W: Przelomy w historii. T. 3 cz. 3. Tor. 2004 s. 563-587. – Holokaust w polskiej prasie konspiracyjnej. (1939-1945). W: Holo-

kaust. Lekcja historii: Zagłada Żydów w edukacji szkolnej. Kr. 2004 s. 14-33. – Jan Kulpa i jego współpraca z ludową prasą konspiracyjną podczas hitlerowskiej okupacji. W: Profesor Jan Kulpa – wybitny pedagog polski. Kr. 2004 s. 28-40. – „Naprzód” i krakowska prasa socjalistyczna na tle socjalistycznej prasy konspiracyjnej w Polsce w latach 1939-1945. W: W „naprzodowym” stylu. Kr. 2004 s. 65-82. – Profesor Marian Tyrowicz i jego prasoznawstwo. W: W setną rocznicę urodzin Profesora Mariana Tyrowicza. Kr. 2004 s. 22-33. – Konspiracyjne „Słowo Polskie” we Lwowie w latach okupacji 1939-1945. W: Kraków – Lwów. Książki, czasopisma, biblioteki. T. 7. Kr. 2005 s. 570-593. – Lwowska prasa przed powstaniem styczniowym. *Ann. Acad. Paedagogicae Crac.* 2005 z. 3 s. 63-88.

Prace redakcyjne

25. Książki, czasopisma, biblioteki Krakowa i Lwowa XIX i XX wieku. Pod red. [i ze wstępem] ... Kr. 1993. Tomy nast. 3-6 cz. 1-2, 7 pt. Kraków – Lwów. Książki, czasopisma, biblioteki XIX i XX w. Kr.: Wydawn. Nauk. WSP (od 2001 Wydawn. Nauk. Akad. Pedagog.) 1996, 1999, 2001, 2003, 2007, 247 + 426 + 755 + 347 + 405 + 664 s. *Pr. Monogr. WSP w Krak.*, 199, 258, *Pr. Monogr. Akad. Pedagog.* 317, 366, 409.

26. Kształcenie bibliotekarzy szkolnych. Pod red. ... Kr.: Wydawn. Nauk. WSP 1993, 299 s. *Pr. Monogr. WSP w Krak.*, 155.

27. Różne drogi kształcenia i dokształcania nauczycieli geografii. Materiały na konferencję naukową, [Kraków] 23 i 24 kwietnia 1996 r. Pod red. ... i S. Piskorza. Kr.: COMSN [Centr. Ośrodek Metodyczny Studiów Nauczycielskich] WSP 1996, 204 s. Inst. Geografii WSP w Kr., COMSN przy WSP w Kr., Komisja Dydaktyki Geografii Pol. Tow. Geograficznego.

28. Kształcenie zawodowe. Stan i perspektywy rozwoju kształcenia nauczycieli przedmiotów zawodowych w uczelniach technicznych, ekonomicznych i rolniczych. Materiały z konferencji naukowej w dniach 6-7 listopada 1997. Pod red. W.M. Francuz i ... Kr.: Wydawn. Nauk. WSP 1998, 280 s. WSP w Kr. Centr. Ośrodek Metodyczny Studiów Nauczycielskich; Politechnika Krak. Uczelniane Studium Pedagogiki i Psychologii.

29. Nauczyciel-bibliotekarz – przygotowanie do zawodu. Pod red. ... Kr.: Wydawn. Nauk. WSP 1998, 255 s. WSP w Kr. Centr. Ośrodek Metodyczny Studiów Nauczycielskich.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

E. Wójcik, G. Wrona: Bibliografia publikacji prof. dr hab. J.J. Icz. II za lata 1956-1996; cz. 2 za lata 1997-2000. W: Lite-

ratura, prasa, biblioteka. Studia i szkice ofiarowane profesorowi Jerzemu Jarowieckiemu w 65-lecie urodzin i 40-lecie pracy naukowej. Kr. 1997; *Ann. Acad. Paedagogicae Crac. Stud. ad Bibliothecarum Scientiam Pertinentia* 2002 nr 1.

R. Ergetowski. *Zesz. Prasozn.* 1991 nr 3/4 [rec.: Czasopisma dla dzieci i młodzieży Cz. II. – M. Gloger. *Ruch Lit.* 1991 nr 6 [rec.: Literatura pokolenia wojennego]. – Literatura, prasa, biblioteka. Studia i szkice ofiarowane profesorowi Jerzemu Jarowieckiemu w 65-lecie urodzin i 40-lecie pracy naukowej. Kr.: WSP 1997, 471 s. [tu art. poświęcone J.J.; E. Wójcik, G. Wrona: Życie i działalność naukowa prof. dr. hab. J.J.; J.Z. Białek: Badacz i nauczyciel; S. Dziki: Prasoznawstwo J.J.; J. Szocki, D. Wilk: Zainteresowania bibliotekoznawcze i działalność edytorska profesora J.J.; E. Homa: J.J. na Uniwersytecie Szczecińskim]. – [Studia nad prasą polską XIX i XX wieku:] [R. Ergetowski] M. Szrenica. *Rocz. Hist. Prasy Pol.* 1998 z. 1/2; W. Kolas. *Zesz. Prasozn.* 1998 nr 1/2; T. Mielczarek. *Zesz. Nauk. Wszechn. Świątokrzysk.* 1998 nr 8; S. Kosmanowa. *Stud. Źródłozn.* 2000 t. 37. – K. Woźniakowski: Nowa monografia o Eugeniuszu Kolanec. *Konspekt* 2000 z. 3 [rec.: Eugeniusz Kolanek „Bard” poeta podziemnego Krakowa]. – S. Dziki. *Rocz. Hist. Prasy Pol.* 2001 z. 1 [rec.: Bibliografia opracowań prasy ukazującej się w Polsce w latach 1939-1945. Cz. 2]. – [Prasa lwowska w latach 1864-1918:] [R. Ergetowski] J. Votegre; J. Myśliński. *Rocz. Hist. Prasy Pol.* 2003 z. 1; K. Woźniakowski: Nad bibliografią prasy lwowskiej. *Konspekt* 2003 nr 16/17.

A.Sz.

JARZĘBSKI Jerzy

[...] W 1993-97 był wiceprezesem krakowskiego oddziału SPP. W 1997 przez kilka miesięcy wykładał jako visiting professor literaturę polską w Harvard University w Cambridge w USA. W 1997 został członkiem zarządu Polskiego PEN Clubu; w 1999 należał do organizatorów światowego zjazdu PEN Clubów w Warszawie i Krakowie. W 1998 otrzymał tytuł i stanowisko profesora nadzwyczajnego, a w 2002 stanowisko profesora zwyczajnego na UJ. W semestrze zimowym 2000/2001 wykładał literaturę polską w Katedrze Historii i Kultury Polskiej w Hebreu University w Jerozolimie. Od jesieni 2002 jest też profesorem w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej (od 2006: Państwowej Wyższej Szkole Wschodnioeuropejskiej) w Przemysku. W 2005 został prodziekanem nowo utworzonego Wydziału Polonistyki na UJ. Od 1999 był przez trzy kadencje członkiem Komitetu Nauk o Literaturze Polskiej (następnie: Komitet Nauk o Literaturze) PAN. W 2003 został mianowany przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego członkiem Komitetu Organizacyjnego Roku Gombrowicza. Od 1999 jest przewodniczącym Rady Programowej serii wydawniczej Biblioteka Narodowa, a od 2005 przewodniczącym Międzynarodowej Rady Programowej Muzeum Schulza w Drohobyczcu. [...]

TWÓRCZOŚĆ

2. Powieść jako autokreacja. [Szkice literackie].

420 Przekł. chorw.: szkicu Czasoprzestrzeń mitu i marze-

nia w prozie Brunona Schulza: Vrijeme i prostor mita i maste u prozi Brune Schulza. [Przel.] D. Blazina. *Gordogan*; Zagrzeb 1992 s. 36-67.

4. W Polsce czyli wszędzie. Szkice o polskiej prozie współczesnej.

Przekł. ang. szkicu: Dwa bieguny dokumentu: Mackiewicz – Białoszewski: The document. Polarities of its employment by Białoszewski and Mackiewicz. [Przel.] A. Czerniawski. W: *New perspectives in twentieth-century Polish literature*. Basingtoke, London 1992 s. 87-104.

5. Apetyt na Przemianę. Notatki o prozie współczesnej. [Szkice i recenzje]. Kr.: Znak 1997, 188 s.

Zawartość: Apetyt na Przemianę; Punkt wyjścia: Koniec historii czy kryzys fabuły?; Metamorfozy kanonu; Szara pianina [dot.: J. Anderman: Kraj świata]; Czytanie „Weisera Dawidka” [P. Huell]; Towarzysz Janko w dżungli języka [dot.: [J. Bolland] J. Szaper: Narogi i patrochyl]; Słowo władzy władza Słowa; Przestrzeń literatury; Nowe szaty literatury polskiej; Wędrowka po Imperium [dot.: R. Kapuściński: Imperium]; Widnokrag [W. Myśliwskiego]; Igraszki i dramaty Rozumu [K. Skrzyżoszek: Mojra]; Przebieranka „Panny Nikt” [T. Tryzny]; Hanemann i samobójcy [dot.: S. Chwin: Hanemann]; Hieroglif życia [dot.: J. Kornhauser: Dom, sen i gry dziecięce]; Nowy turniej pokoleń; O.T. [dot.: O. Tokarczuk: E.E.]; Twarz losu i smak fabuły; „Ręczenie kuprem własnego stylu” – i co z tego wynikło [dot.: J. Rudnicki: Cholerny świat]; Żłuda literatury [dot.: M. Jastrzębiec-Mosakowski: Pory roku]; Polska jako sen; W poszukiwaniu stylu epoki (o prozie lat dziewięćdziesiątych).

Przekł. niem. szkicu Koniec historii czy kryzys fabuły? Ende der Geschichte oder Krise der Fabel? [Przel.] J. Retz. W: *Umgang mit Freiheit*. Berlin 1994 s. 185-198.

6. Pożegnanie z emigracją. O powojennej prozie polskiej. [Szkice]. Kr.: WL 1998, 255 s.

Zawiera artykuły druk. w prasie w l. 1988-1995: Rok 1988 – Eksplozja systemu; Krajobrazy przed zagładą; Socrealizm jako karykatura modernistycznych przełomów; Bóg ateistów: Schulz, Gombrowicz, Lem; Partykularyzm i uniwersalizm w literaturze polskiej emigracji; Poza realizm: proza polska w poszukiwaniu prawdy; Samopoczucie polskie; Zmagania z diabłem na ruinach świata; Konwikt; profecja i Apokalipsa; Gombrowicz i Wittlin – dwaj spiskowcy; Mroźek – kuszenia; Twarz poety; Urok Jeleńskiego; Podsumowanie dziejów wallenrodzizmu; Pisarze, dzielcie się; Pożegnanie z emigracją.

Przekł. ang. szkicu Gombrowicz i Wittlin – dwaj spiskowcy: Gombrowicz and Wittlin – two conspirators. W: *Between Lvov, New York and Ulysses’ Ithaca*. Tor., New York 2001 s. 187-200. – *franc. szkicu Partykularyzm i uniwersalizm w literaturze polskiej emigracji: Le particulier et l’universel dans la littérature polonaise de l’émigration*. W: *Littérature et immigration dans les pays de l’Europe centrale et orientale*. Paris 1996 s. 167-180.

7. Schulz. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1999, 242 s. *A to Polska właśnie*.

Przekł. hiszp.: Schulz. [Przel.] V. Beck. [Vigo] 2003.

8. Bruno Schulz 1892-1942. Dessinateur, peintre, graveur, et écrivain. [Teksty:] ... i M. Kitowska-Lysiak. Wwa: Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza 2001, 71 s.

Katalog Wystawy w Centre d’Art de Rouge-Cloître w Brukseli. [Wstęp:] J. Odrowąż-Pieniążek, Ł. Kossowski.

9. Podglądanie Gombrowicza. [Szkice]. Kr.: WL 2001, 246 s.

Zawartość: Gombrowicz: ucieczka z rodzinnego domu; Dziezdzic z randomiernego; Anatomia Gombrowicza; Gombrowicz i panny (historia pewnej fascynacji – ze współczesnym komentarzem); Dwa bunty; Pytania do „Ślubu”; „Operetka” jako garderoba duszy; „Perdydurke” w pulapce historii; Kicz jest w nas (Gombrowicza romans z kiczem); Gombrowicz i Wittlin – dwa spiskowcy [poz. 6]; Literatura jako forma istnienia (O „Dzienniku” Gombrowicza); Trudno być Bogiem; Czas opowieści – czas historii; Dziwna historia „Testamentu”; W Buenos Aires – po trzydziestu pięciu latach; Romans z Gombrowiczem.

P r z e k l. f r a n c. s z k i c u Kicz jest w nas. (Gombrowicza romans z kiczem): Le kitsch est en nous. Aventure de Gombrowicz avec le kitsch. [Przel.] M. Abramowicz. W: *Seductions du kitsch*. Montreal 1996 s. 27-44.

10. Wszechświat Lema. [Szkice]. Kr.: WL 2003, 339 s.

Zawartość: Science fiction a polityka – wersja Stanisława Lema; Kosmogonia i konsolacja; Intertekstualność a poznanie u Lema; Literackie przygody uniwersalnego Rozumu. O eseistyce Stanisława Lema; Przypadek i wartości. O aksjologii Stanisława Lema; Przygody Rycerzy św. Kontakt; Chaos jako wyzwanie: późna eseistyka Lema; Lektura świata. Stanisław Lem jako czytelnik; Naturalne, sztuczne i dziura w kosmosie; Lem i świat po 11 września.

P r z e k l. n i e m. s z k i c u Naturalne, sztuczne i dziura w kosmosie: Natürliches, Künstliches und das Loch im Himmel. [Przel.] M. Düring. W: Stanisław Lem – Mensch, Denker, Schriftsteller. Wiesbaden 2005.

11. Gombrowicz. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2004, 217 s. *A to Polska właśnie*.

12. Słownik schulzowski. [Oprac. i red.:] W. Bolecki, ..., S. Rosiek. Gdańsk: słowo/obraz terytoria [2004], 467 s.

13. Prowincja Centrum. Przypisy do Schulza. Kr.: WL 2005, 184 s.

14. Proza Dwudziestolecia. Kr.: WL 2005, 262 s. Tytuł na okładce: Proza Dwudziestolecia. Gombrowicz. Witkacy. Schulz. Dąbrowska. Nalkowska ...

Zawartość: Na progu nowego stulecia. – Sztuka i literatura na początku wieku. – Tematy prozy: Żeromski i proza obywatelska; Dąbrowska i proza społeczna; Nalkowska i proza psychologiczna; Schulz i proza mitologiczno-katastroficzna; Gombrowicz i propozycja nowego człowieka. – Słowniczek autorów prozy dwudziestolecia; Kalendarium wydarzeń dwudziestolecia.

15. Natura i teatr, 16 tekstów o Gombrowiczu. Kr.: WL 2007, 205 s.

Zawartość: Z Gombrowiczem do Europy; Gombrowicz na nowo opisany; Gombrowicz – problemy autoprezentacji; Gombrowicz – klasyczny, genialny, nowoczesny; Gombrowicz i natura; Gombrowicz i groteska; Gombrowicz teatralny; Życiopisanie; Dwanaście wersji „Kosmosu”; Erotyka i polityka; Tymona Terleckiego spór z Gombrowiczem; W Polsce, czyli wszędzie; Gombrowicz – wieczny debiutant; Czarny Gombrowicz; Gombrowicz w Argentynie; Ostatnie kuszenie Gombrowicza.

Rozprawy i studia w czasopiśmie i książkach zbiorowych, m.in.: Sen o „złotym wieku”. *Teksty*

1973 nr 2 s. 104-121. – Wybór Baczyńskiego. *Twórczość* 1974 nr 10 s. 78-86. – Racjonalista i zmysły. (O twórczości literackiej Stanisława Lema). *Ruch Lit.* 1977 nr 2 s. 85-101, przekł. niem.: Stanisław Lem. *Rationalist und Sensualist*. [Przel.] Reuter, H.J. Mayer. W: *Insel Almanach auf das Jahr 1976: Stanisław Lem. Der dialektische Weise aus Kraków*. Frankfurt am Main 1976 s. 60-90 [w t. 3. tylko późniejszy przedr.]. – Uwagi o semantyce przestrzeni i czasu w prozie Brunona Schulza. [Współaut.:] T. Jarzębska. W: *Studia o prozie Brunona Schulza*. Katow. 1976 s. 49-72. *Pr. Nauk. Univ. Śl. w Kat.* nr 115. – Racjonalista. Pragmatyka zbrodni u Gombrowicza. W: *Zagadnienia literaturoznawczej interpretacji*. Wr. 1979 s. 147-170. – Między „realizmem” a „prawdą”. (O polskiej prozie po wojnie). W: *Modele świata i człowieka*. Lubl. 1985 s. 144-214. – Stanisław Lem’s „Star Diaries”. [Przel.:] F. Rottensteiner, I. Csicsery-Ronay Jr. *Science-Fiction Studies* 1986 s. 361-373. – Między kreacją a interpretacją. W: *Gombrowicz filozof*. Kr. 1991 s. 177-205. – Schulz: spojrzenie w przyszłość. W: *Czytanie Schulza*. Kr. 1994 s. 306-320. – Sombre miroir. [Przel.] M. Smorąg. *Revue des Sciences Humaines* 1995 nr 3 s. 101-114. – Citannia Schulza. [Przel.] K. Moskalec. W: *Poviernienia*. Lubl. 1996 s. 14-23. – Sbogowane s emigracijata. [Przel.] M. Karabelova. W: *Izgnaničestvoto*. Sofija 1996 s. 149-160. – Trzecia epoka. (O prozie lat dziewięćdziesiątych). *Teksty Drugie* 1996 nr 5 s. 5-19. – Dziariusz filozoficzny Igarza. O „Dziennikach gwiazdowych” Stanisława Lema. W: *Lektury polonistyczne. Literatura współczesna; Literatura polska pod znakiem Gombrowicza*. W: *Lektury polonistyczne. Literatura współczesna*. Kr. 1997 s. 119-130, 237-252. – Zwiedzanie „Sklepów cynamonowych”; Na progu nieskończoności. Baczyńskiego mistyka wyboru. W: *Lektury polonistyczne: Dwudziestolecie międzywojenne, II wojna światowa*. Kr. 1997 s. 213-227, 287-303. – Le réalisme socialiste face aux tournants modernistes. [Przel.] A. Fialkiewicz-Saignes. W: *(Post)modernisme en Europe Centrale*. Paris, Montreal 1999 s. 13-26. – Zniszczenie centrum. W: *Miejsce rzeczywiste, miejsce wyobrażone*. Lubl. 1999 s. 403-425, przekł. ang.: The destruction of the center. W: *Framing the Polish home*. Ohio University, Athens 2002. – The decade in prose. [Przel.] K. Underhill. *Chicago Review* 2000 vol. 46 nr 3/4 s. 344-356. – L’ „Opérette” ou la garde-robe de l’âme. [Przel.] A. Dayet. W: *La littérature polonaise du XX siècle*. Paris 2000 s. 195-208. – [W poszukiwaniu stylu epoki [poz. 5]] Auf der Suche nach dem Stil der Epoche. [Przel.] F. Griese. *Die Horen*. Bremen 2000 nr 198 s. 21-32. – Być wieszczęm. W: *Poznanie Miłosa* cz. 2. 1980-1998. Kr. 2001 s. 102-124. – Kapuściński: od reportażu do literatury. W: *Maski współczesności*. Wwa 2001 s. 202-213, przekł. sło-

weń.: Kapuściński: od reportażu do leposlovja. [Przeł.] M. Pavičić. *Literatura*, Ljubljana 2003 t. XV nr 141 s. 91-106. – Miasto Schulza, *Teksty Drugie* 2001 nr 2 s. 40-51. – Czas opowieści – czas historii; Trudno być Bogiem. W: Szukanie głosu Gombrowicza. Radom 2002 s. 12-24, 65-73. – Czy arcydzieła istnieją naprawdę? *Znak* 2002 nr 10 s. 46-62. – Pamięć rzeczy – paradoksy enumeracji. W: *Codienne, przedmiotowe, cielesne*. Wwa 2002 s. 87-100, przedr. w: *Cinque letterature oggi*. Udine 2002. – Chaos na cenzurowanym: późna eseistyka Lema. *Zag. Filoz. w Nauce* 2003 t. 33 s. 47-63. – Republika marzeń. W: Bruno Schulz. Republika marzeń. [B.m. 2003] s. 47-59. – Uvod u Schulza. [Przeł.] B. Stojanović. *Cacak* (serb.) 2003 s. 63-98. – Białe plamy w historii literatury XX wieku. W: *Polonistyka w przebudowie*. T. 1. Kr. 2005 s. 335-341. – Models of evolution in writings of Stanisław Lem. W: *The art and science of Stanisław Lem*. Montreal, Kingston, London, Ithaca 2006 s. 104-116. – Być samym czystym patrzyeniem bez nazwy. *Świat i Sł.* 2006 nr 1 s. 81-96. – Historia zapisana w rzeczach. (Na podstawie prozy współczesnej). W: *Teraźniejszość i pamięć*. Wwa 2006 s. 153-165. – „N'etre qu'un pur regard sans nom”: Czesław Miłosz et la souffrance du moi. [Przeł.] B. Hrehowicz. W: *Czesław Miłosz et la vingtième siècle*. Paris 2006 s. 175-185.

Nadto hasła w: *Wielka Encyklopedia Powszechna PWN*: t. 10 Wwa 2002 (W. Gombrowicz), t. 15 Wwa 2003 (S. Lem), t. 18 Wwa 2003 (S. Mrożek), t. 21 Wwa 2004 (Polska: Literatura. Trzecia Rzeczpospolita; B. Schulz).

Prace edytorskie i redakcyjne

2. W. Gombrowicz: *Dzieła*. Red. nauk. tekstu: J. Błoński, ... Kr.: WL.

T. 12. Proza (fragmenty); Reportaże; Krytyka literacka. 1933-1939. Wybór i układ tekstów ... Red., oprac. tekstu i nota wydawcy: B. Górka. (Varia). 1995, 405 s.

T. 13. Publicystyka; Wywiady; Teksty różne. 1939-1963. Przeł. z hiszp.: I. Kania, Z. Chądzyńska, R. Kalicki. Red. Nauk, tekstu: J. Błoński, ... Wybór i układ tekstów: ..., K. Jeżewski. (Varia). 1996, 506 s.

T. 14. Publicystyka; Wywiady; Teksty różne. 1963-1969. Przeł.: I. Kania, P. Baran i in. Red. Nauk, tekstu: J. Błoński, ... Wybór i układ tekstów: ..., K. Jeżewski. (Varia). 1997, 551 s.

5. B. Schulz: *Opowiadania; Wybór esejów i listów*. Oprac. ... Wyd. 2 przejr. i uzup. Wr., Kr.: Ossol. 1998. *BNI*, 284.

7. R. Gombrowicz: *Gombrowicz w Europie. Świadczenia i dokumenty 1963-1969*. Przeł. z franc.:

O. Hedemann i in. *Tekst pol. wyd. przejrzał ...* Wyd. 2 popraw. Kr.: WL 2002.

9. W. Gombrowicz: *Korespondencja*. Kr.: WL. T. 1. Walka o sławę. Cz. 1. Witold Gombrowicz, Józef Wittlin, Jarosław Iwaszkiewicz, Artur Sandauer. Układ, przedm., przyp. ...; Cz. 2. Witold Gombrowicz, Konstanty A. Jeleński, Francois Bondy, Dominique de Roux. Układ, przedm. ... Przep.: T. Podoska, M. Nycz, ... Przeł. listów z franc. I. Kania. 1996, 275 s.; 1998, 376 s.

10. *Lektury polonistyczne: Dwudziestolecie międzywojenne, II wojna światowa*. T. 1. Pod red. R. Nycza i ... Kr.: Universitas 1997, 364 s.

11. *Lektury polonistyczne. Literatura współczesna*. T. 1. Pod red. R. Nycza i ... Kr.: Universitas 1997, 448 s.

12. S. Lem: *Dzienniki gwiazdowe*. [Opowiadania]. Wybór i posł. ... Kr.: WL 1999, 262 s. Wyd. nast. tamże: 2002, 2003.

13. *Zabawy i mozoły Fundacji Kościelskich. 1959-1999*. Red.: ..., F. Rosset. Oprac. części bio- i bibliogr.: D. Wojda. Genewa, Kr.: Fondation Kościelski 2000, 171 s.

14. J. Błoński: *Wybór pism*. Kr.: WL. T. 1. *Wszystko, co literackie*. [Szkiele]. Wybrał i oprac. ... Kr.: WL 2001, 397 s.

T. 2. *Między literaturą a światem*. [Szkiele o dramacie]. Wybrał i oprac. ... Kr.: WL 2002, 383 s.

15. S. Lem: *Dzieła zebrane*. T. 1-34. Pod red. ... Kr.: WL 2001-2005.

We wszystkich tomach posł. J. Jarzębskiego.

16. W. Gombrowicz: *Pisma zebrane*. Wyd. krytyczne pod red. W. Boleckiego, ..., Z. Łapińskiego. Kr.: WL 2002-

T. 1. *Bakakaj i inne opowiadania*. Oprac. Z. Łapiński, 2002, 393 s.

T. 2. *Ferdydurke*. Oprac.: W. Bolecki, 2007, 836 s.

17. S. Lem: *Listy albo Opór materii*. [Korespondencja]. Wybór i oprac. ... Kr.: WL 2002, 291 s.

Listy S. Lema m.in. do V. Cepaitisa, H. Ellstein, M. Kandela, W. Kapuścińskiego, Sz. Kobylińskiego, J.Z. Lichańskiego, D. Mroza, R. Nudelmana, A. Slonimskiego, W. Woroszyńskiego, T. Venclovy.

18. Stanisław Lem – pisarz, myśliciel, człowiek. [Materiały konferencyjne]. Pod red. ... i A. Sulikowskiego. Kr.: WL 2003, 439 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2007. – Wywiady: Nie interesuje mnie literatura, za którą nie stoi osoba. Rozm. J. Franaszek. *Tyg. Powsz.* 1996 nr 15; Świat w zwierciadle prozy. Rozm.: P. Czaplński, P. Śliwiński. W: P. Czaplński, P. Śliwiński: *Kontrapunkt*. Pozn. 1999; O niemożliwym obrazie całości w literaturze polskiej po 1989 roku. Rozm.: K. Krowiranda, Z. Nalewajk. *Tekstualia* 2005 nr 2.

[Apetyt na Przemianę:] W. Bonowicz: Na Całość. *Tyg. Powsz.* 1997 nr 47; R. Chojnacki: Między mądrością a namietnością. *Studium* 1998 nr 10 [dot. też: M. Stala: Druga strona]; M. Hamkało: Rewolucja jest gdzie indziej. *Odra* 1998 nr 10; W. Kallszewski: Czy współczesna literatura jest głodna. *Więź* 1998 nr 6; D. Nowacki: Apetyt na eksperta. *Znak* 1998 nr 3. – [Pożegnania z emigracją:] B. Czarnecka: Pożegnania z emigracją? *Arch. Emigracji* 1999 z. 2; D. Nowacki: W stronę syntezy. *Tyg. Powsz.* 1999 nr 5; P. Śliwiński: Obecność nieobecnego. *Nowe Książki* 1999 nr 6. – L. Szaruga: Pożegnania? *Znak* 2000 nr 2 [rec.: Pożegnania z emigracją]. – E. Kaczyńska: Życie rzeczywiste i życie mityczne. *Warszaty Polonist.* 2001 nr 2 [rec.: Schulz]. – [Podglądanie Gombrowicza:] J. Margański: Gra w podglądanie. *Tyg. Powsz.* 2001 nr 51/52; M. Broda: Ubóstwiony Gombrowicz. *Kwart. Artyst.* 2002 nr 1. – P. Czaplifski: Niekonieczność. W tegoż: *Ruchome marginesy*. Kr. 2002 [dot.: Apetyt na Przemianę]. – [Podglądanie Gombrowicza:] T. Garbol: Podglądanie podglądacza. *Kresy* 2002 nr 3/4; M. Gorczyński: Epidemia. *Odra* 2002 nr 9 [dot. też: J. Margański: Gombrowicz wieczny debiutant]; K. Szumlewiec: Stojąca woda gombrowiczologii. *Twórczość* 2002 nr 4. – K. Uniłowski: Dyptyk krakowski. W tegoż: *Kolonisanci i koczownicy*. Kr. 2002 [dot.: Apetyt na Przemianę; M. Stala: Druga strona]. – A. Zawadzki: Pierwsze: Nie będziesz podglądał Boga swego, Gombrowicza. *Teksty Drugie* 2002 nr 3 [rec.: Podglądanie Gombrowicza]. – S. Stabro: Wszczęświat nie tylko Lema. *Odra* 2003 nr 7/8 [rec.: Wszczęświat Lema]. – [Słownik schulzowski:] W. Lipowski: „Rzeczywistość jest cieniem Słowa”. *Tyg. Powsz.* 2004 nr 4; Z. Nalewajko: Zamiast ostatniego słowa. *Nowe Książki* 2004 nr 3. – B. Wieczorek: Dużo więcej niż science-fiction. *Znak* 2004 nr 7/8 [rec.: Wszczęświat Lema]. – J. Beczek: Prowincja jako centrum kosmosu. *Gaz. Wyborcza* 2005 nr 289 [rec.: Prowincja Centrum]. – [Wszczęświat Lema:] A. Smuszkiewicz. *Pam. Lit.* 2005 z. 1; D. Brzostek: Lemowersum przenicowane? *Teksty Drugie* 2006 nr 1/2.

E.G.

JASICZEK Henryk

Pseud.: H.S.

[...] W 1971, po utracie posady w redakcji *Zurotu*, ogłaszał nadal tłumaczenia w tym piśmie podpisanego pseudonimem H.S. [...]

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (I. Homola).

E. Rösner: O H.J. Wspomnienie. [Cz.] (1-2). *Zurot*, Czeski Cieszyń 1990 nr 5, 6. – K. Jaworski: Okruchy literackie. *Zurot*, Czeski Cieszyń 1991 nr 6 [dot. korespondencyjnej znajomości z A. Kamińską; tu też inf. o wierszach H.J. z muzyką P. Kalety]. – B.S. Kunda: Będę was nękał swoim wierszem. (O poezji H.J.). *Zurot*, Czeski Cieszyń 1991 nr 4, 5. – A. Bańska-Szuba: O motywach krzyża w poezji żaloziańskiej. W: *Śląskie miscellanea*. T. 6. Kr. 1994 [dot. m.in. twórczości H.J.]. – K. Heskwaśniewicz: Poetycka przyjaźń. (O A. Kamińskiej i H.J.). W: *Śląskie miscellanea*. T. 7. Kat. 1994. – O. Sulef: Gorzki los polskiego poety. *Przel.* J. Zarek. *Śląsk* 1997 nr 11.

B.T.

JASIENICA Paweł

[...] W okresie studiów był członkiem Akademickiego Klubu Włóczęgów Wileńskich, w którym nosił przydomek Bachus herbu Flacha. W 1930 był

współzałożycielem Klubu Intelktualistów o charakterze liberalno-demokratycznym, wyodrębnionego z Klubu Włóczęgów. [...] Po uzyskaniu dyplomu w 1932 i ukończeniu Dywizyjnego Kursu Podchorążych przez rok służył w Wilnie w 1. Pułku piechoty legionów. W 1934 ożenił się z Władysławą z Adamowiczów, chemikiem z wykształcenia (zmarła w 1965). [...] Po ucieczce z obozu jeńckiego i powrocie do Wilna działał od 1940 w konspiracyjnej grupie skupionej wokół ks. Henryka Hlebowicza. Od tegoż roku był członkiem Związku Walki Zbrojnej. [...] Jesienią 1942 wraz ze Stanisławem Stomą zakładał tajny uniwersytet powszechny, który działał do wiosny 1944. [...] W 1953 mieszkał we Wrocławiu. [...] W 1969 ożenił się z Zofią z Darowskich primo voto O'Bretny (od 1965 była informatorką Służby Bezpieczeństwa na temat działalności pisarza). [...]

TWÓRCZOŚĆ

2a. Po kataklizmie. [Reportaż z Ziemi Odzyskanych]. Powst. przed 1948.

W 1948 tom w całości skonfiskowany przez cenzurę. Inf.: E. Beynar-Czczcott: Mój ojciec, Paweł Jasienica. Wwa 2006.

14. Polska Piastów. Wyd. nast.: [wyd. 8 dodruk] Wwa: PIW 1986, wyd. 6 [!] tamże w tej edycji dodruk 1992; wyd. 7 [!] Wwa: Czyt. 1996, tamże wyd. 8 1996.

Przekł. ang.: Piast Poland. [Przel.] [A. Lutostawski] A. Jordan. [Wyd. 2] Miami 1992.

17. Polska Jagiellonów. Wyd. nast.: [wyd. 7 dodruk] Wwa: PIW 1986, wyd. 6 [!] tamże w tej edycji dodruk 1992; wyd. 7 [!] Wwa: Czyt. 1996.

Przekł. ang.: Jagiellonian Poland. [Przel.] [A. Lutostawski] A. Jordan. [Wyd. 2] Miami 1992.

19. Ostatnia z rodu.

Przekł. estoń.: Suguva viimane. [Przel.] R. Karemäe. Tallinn 2006.

20. Rzeczpospolita Obojga Narodów. Wyd. nast. łączne [cz. 1-3]: [wyd. 8] Wwa: Czyt. 1996, tamże 1999.

Przekł. ang.: The Commonwealth of Both Nations. [Przel.] [A. Lutostawski] A. Jordan. [Cz. 1-3; wyd. 2] Miami 1992.

21. Rozważania o wojnie domowej. [Wyd. 2] Wwa: NOWA* 1979, 61 s. Inne wyd.: [Wr.:] Pro-Za* [1980 lub 1981].

22. Pamiętnik. Wyd. nast.: [wyd. 3] [B.m.w.* 1986]; [Wwa:] Międzyzakładowa Struktura Solidarności „V”* [1986].

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (J. Wojnowski). – A. Palczak: Paweł Jasienica. Bibliografia. Opole: Wojew. Bibl. Publiczna. [1991], 25 s.

J. Andrzejewski: Nad grobem P.J. W: *Poljsko pitanje* Beograd 1985. – M. Kosman: Złote myśli o Piastach i Jagiellonach. *Życie i Myśl* 1986 nr 5/6 [rec.: Myśli o dawnej Polsce]. – [Rozważania o wojnie domowej] M. Kula: Rozmowa

z ojcem niedokończona... *Twórczość* 1986 nr 1; W. Łazuga. *Życie i Mysł* 1986 nr 7/8. – P. Kądziała: Wspomnienia J. Nowe *Życie* 1987 nr 4 [rec.: Pamiętnik]. – J.F. Lewandowski: Zrozumieć J. *Katolik* 1987 nr 10. – O fenomenie P.J. [Wypowiedzi:] M. Król, S. Meller, H. Samsonowicz, J. Tazbir. *Miesiątka Wielki* 1987 nr 6. – [B. Rogatko] Quidam: Polityka jest losem. *Mies. Malop.* 1987 nr 18 [rec.: Pamiętnik]. – N. Pease. *The Polish Review*. Nowy Jork 1988 nr 4 [rec.: Rzeczpospolita Obojga Narodów – przekł. ang.]. – H. Fikus: „Agent UB” J. W tegoż: Pseudonim „Łupasza”. Wwa: Wers* 1989; Wwa: Most* 1989. – S. Kisielewski: P.J. W tegoż: Według alfabetu. Wwa: Brama* 1989. – J. Tazbir: Pisarstwo historyczne P.J. W tegoż: Od Haura do Isaury. Wwa 1989. – [A. Biernacki] Abe: „Ręczę głowę i zbawieniem duszy”. *Twórczość* 1990 nr 5 [rec.: Pamiętnik]. – M. Motas: Wzięta teczka P.J. *Hist. i Życie* 1990 nr 13. – T. Nowakowski: O P.J. *Orzeł Biały*, Londyn 1990 nr 1450. – J. Kardaszewicz: P.J. historia własna. *Życie i Mysł* 1991 nr 1/2 [rec.: Pamiętnik]. – H.M. Słoczyński: Polska anarchia czyli historycy i samograje. *Znak* 1991 nr 4 [rec.: Polska anarchia]. – J. Zakrzewska: Niewygodna książka. *Res Publica* 1991 nr 5 [rec.: Pamiętnik]. – P. Borowiec: P.J. strategia narracji. *Ruch Lit.* 1993 nr 1/2. – M. Brandys: Rozprawa z J. *Tyg. Pousz.* 1993 nr 46. – J. Prokop: P.J. W tegoż: Pisarze w służbie przemocy. Kr. 1995. – M. Michalski: P.J. wizja dziejów Kościola. („Polska Piastów”, „Polska Jagiellonów”). *Rocz. Teol. (Lubl.)* 1997 z. 4. – M. Kosman: Stanisław Wasylewski, P.J. i Marian Brandys – triumf eseistyki historycznej w Polsce. *Zesz. Nauk. Wyż. Szkoły Zarządzania w Pozn.* 1998 nr 2. – L. Burska: Paradoxy J. W. Tematy i pryzmaty. Wr. 2000. – H. Rudzińska: Rozmowy z P.J. *Zesz. Hist.*, Paryż 2000 z. 134. – E. Beynar-Czczcott: „Taki już jestem i tego nie potrafię”. *Tyg. Pousz.* 2002 nr 25. – J. Bytner: Starożytności słowiańskie. O reportażach archeologicznych P.J. z lat 1952-1962. *Slav. Occid.* 2002 t. 59. – K. Grygajtis: Historiozofia P.J. jako wyzwanie dla historiografii polskiej czasów zniewolenia. *Tolerancja* 2002 nr 8/9. – J. Morawski: Pisarz pod nadzorem. *Rzeczpospolita* 2002 nr 81. – I. Jokiel: Gilotyna, czyli o sensie historii. (Na marginesie „Rozważań o wojnie domowej” P.J.). W teście: *Ocalić Kartezjusza*. Opole 2004. – Z. Żbikowski: Bachus herbu Flacha. *Polityka* 2004 nr 9. – B. Gutkowska: Epoka strachu w „Pamiętniku” P.J. (Lecha Beynara). W teście: *Odczytywanie śladów*, Kat. 2005. – A. Michnik: Pisarz w obcęgach. *Gaz. Wyborcza* 2005 nr 193. – J. Siedlecka: Ja w sprawie romansu. (P.J.). W teście: *Oblawa*, Wwa 2005. – E. Beynar-Czczcott: Mój ojciec, Paweł Jasienica. Wstęp: W. Bartoszewski. Wwa: Prószyński i S-ka 2006, 182 s.

B.D.

JASIEŃCZYK Janusz 1907-1996

[...] Zmarł 6 stycznia 1996 w Londynie.

TWÓRCZOŚĆ

3a. Ludzie i miasto. [Powieść]. London: Gryf 1953, 217 s.

Podp.: Janusz Poray-Biernacki.

4. Słowo o bitwie. Tryptyk powieściowy. *Odrodzenie* 1987 nr 47-51/52, 1988 nr 1-27, 29-35.

Podp. nazwiskiem i pseud.

8. Każdy pisze jak może. Mikroeseje, eseje, opowieści, opowiadania. Hove: Caldra House 1996, 144 s.

424 Podp. nazwiskiem i pseud.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (E. Rydlewska).

[Słowo o bitwie:] K. Koźniewski: Nareszcie... *Odrodzenie* 1987 nr 46; J. Koprowski: Andersiacy na pustyni. *Nowe Książ.* 1990 nr 5; J. Jarzębski: Społeczeństwo na polu bitwy. *Teksty Drugie* 1991 nr 1/2. – K. Bzowska: J.J. (J. Poray-Biernacki). *Arch. Emigracji* 1998 z. 1.

B.D.

JASIEŃSKI Bruno

[...] Urodzony 17 lipca 1901 [w t. 3 błędna data dzienna]. [...] W 1908 został usynowiony przez Iwana i Anielę Jasięńskich i odtąd nosił ich nazwisko. [...] W 1918 zapisał się na polonistykę na Uniwersytecie Jagiellońskim (UJ) w Krakowie, następnie od 1919 studiował na UJ prawo, a w 1923 powrócił na Wydział Filozoficzny, na którym w 1925 uzyskał absolutorium. [Nie służył ochotniczo w Batalionie Akademickim, jak błędnie podano w t. 3]. [...] W 1920 wraz z Stanisławem Młodożeńcem i Tytusem Czyżewskim założył Niezależny Klub Futurystów „Pod Katarynką”. Debiutował w 1921 wierszami „Cafe”, „Panienci w lesie”, ogłoszonymi w piśmie *Formiści* (z. 2; podp. Wiktor Jasięński; następne publikacje sygnował Bruno Jasięński). W 1923 lub 1924 zawarł związek małżeński z Klarą (Karą) Arem. [...] W 1925 wyjechał do Paryża jako korespondent *Gazety Porannej*, *Kurieru Liwowskiego* i *Wieków Nowego*, w którym zamieszczał w 1925-26 m.in. cykl felietonów pt. „List z Paryża”, a w 1927, po pierwszej podróży w rejon Nord i Pas-de-Calais, artykuły o polskiej emigracji we Francji. W 1925 został członkiem Związku Zawodowego Korespondentów Polskich w Paryżu. [...] W 1927 nawiązał pierwsze kontakty z prasą radziecką. W tymże roku złożył wniosek o przyjęcie do sekcji polskiej Francuskiej Partii Komunistycznej. [...] Po krótkim pobycie w Niemczech przyjechał w maju 1929 na zaproszenie Międzynarodowego Biura Literatury Rewolucyjnej do ZSRR. [...] W 1930 został kierownikiem komisji repertuarowej Międzynarodowego Zjednoczenia Teatrów Robotniczych. Na przełomie 1929/1930 rozstał się z pierwszą żoną i związał z pisarką rosyjską, Anną Berzin. [...]

TWÓRCZOŚĆ

3. Nogi Izoldy Morgan. [Wyd. 3] Red. i wstęp: P. Kitrasiewicz. Tłum. z ros. opowiadania „Nos” W. Komornicka. Wwa: Jirafa Roja 2005, 99 s.

5. Słowo o Jakubie Szeli. [Poemat].

A d a p t y w: TV 1956.

6. Pałę Paryż. Powieść. [Wyd. 6] łącznie z P. Morand: Pałę Moskwę pt. Pałę Paryż; Pałę Moskwę. Red. i wstęp: P. Kitrasiewicz. Wwa: Jirafa Roja 2005, 321 s.

Przekł.: bułg.: Izgorjam Paryż. [Przeł.] G. Minčev. Sofija 1983, – franc.: Je brûle Paris. Paris 2003.

9. Bal manekenov. P'esa w 3 aktach.

Przekł.: an g.: The mannequins' ball. [Przeł. i wstęp:] D. Gerould. Amsterdam 2000, – tatarski: Wyst. Czela- biński, Oblastnyj Dramatičeskij T. im. S. Cvillinga 1984.

Adapt. wersji pol.: tatarski: Scenariusz: A. Jakimiec. Wyst. Tarnów, T. im. L. Solkiego 1987, – t.v.: Adapt.: A. Stern. TV 1961; Adapt.: J. Warmiński. TV 1979.

22. But w butonierce i inne wiersze. Wybór, postł. i objaśn.: K. Jaworski. Wwa: Iskry 2006, 208 s.

OPRACOWANIA (wybór)

B. Jasiński: [Pisma, listy, ostatnie zeznanie z l. 1932, 1937-1938]. W: K. Jaworski: Bruno Jasiński w sowieckim więzieniu. Kielce 1995.

J. Stempowski: B.J. „Człowiek zmienia skórę”. Powst. 1962. W tegoż: Felietony dla Radia Wolna Europa. Wwa 1995. – L. Marinelli. *Inventaria*, Verona 1982 nr 5/6. – A. Gorenkowa: Masowy czytelnik robotniczy w wyobrażeniach literackich dwudziestolecia międzywojennego. („Pałę Paryż” B.J. a „Pałę Moskwę” E. Jezierskiego). W: Wokół tradycji kultury robotniczej w Polsce. Wwa 1986. – E. Luk'janenko; B.J. (Uroki politycznego romana). *Raduga*, Kijów 1986 nr 2. – K. Jakowska: Międzywojenna powieść perswazyjna. Wwa: PWN 1992, passim. – K. Jaworski: Kilka przyczynków do biografii J.B. *Kiel. Stud. Filol.* 1994 t. 8. – K. Jaworski: Bruno Jasiński w sowieckim więzieniu. Aresztowanie, wyrok, śmierć. Kielce: WSP 1995, 219 s. – P. Majerski: B.J. re-konstruowanie literatury i świata. Przygotowanie do lektury powieści „Pałę Paryż”. W: Między Kadenem a Andrzejewskim. Kat. 1995, przedr. w tegoż: Odmiany awangardy. Kat. 2001. – K. Jaworski: „Morze” B.J. przykładem poezji wizualnej. *Pr. Polonist.* Ser. 51: 1996. – J. Holy: Der Tschechische utopische Roman der Zwischenkriegszeit und „Pałę Paryż” von B.J. *Zag. Rodzaj. Lit.* 1999 z. 1/2. – A. Baluch: Poetyka snu w wierszach dla Reni B.J. W teście: Uważne czytanie. Kr. 2000. – J. Jasiński: Anna Abramowna Berzin. Druga żona B.J. *Zdanie* 2000 [nr] 1/2. – M. Kareński-Tschurl: Czy dlatego, że my się par example nie kochamy. O erotyce futurystycznej na przykładzie poezji B.J. i Anatola Sterna. *Teksty Drugie* 2000 nr 6. – W. Orliński: Bolszewik w monokle. *Gaz. Wybórca* 2001 nr 303. – *Stud. Filol. Akad. Świętokrz.* 2002 t. 17 [tu art.: K. Jaworski: B.J. we Francji. (1925-1929). Zestawienie chronologiczne z uwzględnieniem nieznanych dokumentów z archiwów francuskich; K. Jaworski: Przestrzeń fabularna i ukształtowanie języka narracji a idea polityczna. Na przykładzie powieści B.J. „Pałę Paryż”; A. Krzyżyłkiewicz: Groteska i satyra w „Balu manekinów” B.J.]. – K. Jaworski: Bruno Jasiński w Paryżu. (1925-1929). Kielce: Wydawn. Akad. Świętokrzyskiej 2003, 207 s. – M. Szydłowska: Dzieje pewnej przyjaźni. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2003 nr z 15 VIII [dot. przyjaźni z M. Hemareml. – M. Delaperrière: Polskie awangardy a poezja europejska. Kat. 2004, passim. – J. Beczek: Osoby i rzeczy. O metamorficznym statusie podmiotu w wybranych utworach B.J. i Andrzeja Trzebińskiego. W: Podmiot i tekst w literaturze XX wieku. Wwa 2006.

A.Sz.

JASIŃSKA Aniela

TWÓRCZOŚĆ

5. Pani jest podobna do Palomy Picasso. [Opowiadania]. Wwa: Pomost 1993 [właśc. 1994], 198 s.

6. Lotne piaski. [Opowiadania]. Wwa: *Twój Styl* 1999, 306 s.

OPRACOWANIA (wybór)

[Lotne piaski:] A. Galant: Atlasowy królik. *Pogranicza* 2000 nr 5; I. Iwasiów: Zdarzenia i uczucia. *Arkusz* 2001 nr 4; M. Rabiżo-Birek: Historie niezwykle. *Twórczość* 2001 nr 3.

B.T.

**JASIŃSKA-WOJTKOWSKA
Maria**

[...] W 1972-97 pełniła funkcję redaktora działu literatury polskiej w „Encyklopedii katolickiej” Towarzystwa Naukowego KUL. W 1974-2000 kierowała Zakładem Badań nad Literaturą Religijną KUL, w następnych latach nadal wchodziła w skład jego komitetu redakcyjnego. W 1975-96 była kierowniczką Katedry Literatury Współczesnej KUL. W 1992 uzyskała tytuł profesora zwyczajnego. W 1995 przeszła na emeryturę; kontynuuje prace naukową. [...]

TWÓRCZOŚĆ

3. Horyzonty literackiego sacrum. Lubl.: Wydawn. KUL 2003, 295 s.

Zawartość: Słowo wstępne. – I: Laicka czy religijna koncepcja rzeczywistości? (Z problematyki interpretacji dzieła literackiego); Problemy identyfikacji religijności dzieła literackiego; Uwagi o poezji religijnej; Literatura – sacrum – religia. Problematyka badawcza. – II: Matka Boska w poezji poromantycznej – do roku 1918; Przed tak Wielkim Sakramentem; Duch Święty w literaturze polskiej; Msza św. w polskiej poezji współczesnej. – III: U początków polskiej powieści biblijnej; Wokół „Legend” Andrzeja Niemojewskiego; Zapomniany wariant literackiej „walki o Chrystusa”; „Mistrz z Nazaretu” Izzydora Kajetana Wysloucha; Sacrum w poezji Leopolda Staffa; Nowy charakter inspiracji religijnej we współczesnej prozie; Z zagadnień popularności współczesnej poezji. „Znaki ufnosci” Jana Twardowskiego; Powieść o Jezusie i Jego środowisku. Romana Brandstaettera „Jezus z Nazaretu”; Problematyka religijna w prozie polskiej 1975 i 1976; Miłosz intelektualistom, twórcom i krytykom literackim, każdemu; „Tryptyk rzymski” – poetyckie „de dignitate humana” Jana Pawła II.

Prace redakcyjne

6. Folklor – sacrum – religia. Praca zbior. pod red. J. Bartmińskiego i ... Lubl.: IEŚW [Inst. Europy Środkowo-Wschodniej] 1995, 294 s.

7. Religijne aspekty literatury polskiej XX wieku. Red.: ..., J. Święch. Lubl.: Tow. Nauk. KUL 1997, 418 s.

8. Małe prozy biblijne. Wybór: ..., M. Nowak. Wstęp, komentarz: M. Nowak. Lubl.: Wydawn. KUL 2002, 441 s. KUL, Zakład Badań nad Literaturą Religijną.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – J. Gotfryd: Bibliografia prac M.J.-W. 1951-1996. *Rocz. Hum.* 1997 z. 1.

A. Rzymowska. *Ruch Lit.* 2005 nr 2 [rec.: Horyzonty literackiego sacrum].

A.Sz.

JASIŃSKI Zbigniew

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (K. Ćwikliński).

K. Łopuszyńska: Krwią i rymem. (Poetyckie dokumenty Z.J.). *Rzeczpospolita* 1990 nr 174. – K. Muszkowski: Z.J. *Dz. Pol. i Dz. Żol.*, Londyn 1990 nr 72. – A. Pomian: Poeta nadziei, walki i zawodu. *Rzecz o Z.J.* *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 1991 nr 22 VIII, przedr.: *Tydz. Pol.*, Londyn 1992 nr 4. – J. Sikora: Poeta Powstania Warszawskiego. *Nowe Książ.* 1991 nr 8.

B.D.

JASTRUN Mieczysław

TWÓRCZOŚĆ

9. Mickiewicz, [Powieść biograficzna].

Przekł. litew.: Adomas Mickevicius, [Przel.] D. Urbas, [Wyd. 2] Kaunas 1994.

57. Fuga temporum, [Wiersze].

Adapt. radio wa: Adapt.: G. Gronczewska. Radio 1987.

61. W innym miejscu, w innym czasie. Opowiadania. Wwa: Czyt. 1994, 328 s.

62. Poezje. Wyboru dokonał i posł. opatrzył J. Kurylak. Wwa: PIW 1997, 641 s.

63. Pamiętnik. Lwów (grudzień 1939 – grudzień 1941). Oprac.: A. Lam. *Zesz. Hist.*, Paryż 1999 z. 127 s. 128-180.

64. Dziennik 1955-1981. Red., oprac. tekstu i nota wyd.: M. Rydlowa. Kr.: WL 2002, 893 s. Zob. poz. 60.

65. Pamięć i milczenie. [Pamiętniki]. Z rękopisów przygot. do druku A. Lam. Pultusk: Wyższa Szkoła Hum. im. A. Gieysztor 2006, 482 s.

Nadto wydanie osobne wierszy w opracowaniu muzycznym: Treny warszawskie; Warsaw threnodies. [Współaut.:] S.R. Dobrowolski. [Muz.:] E. Bury. Wwa: PWM [1982], 35 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Piękna choroba – poezja. [Rozmowa z 1978]. [Rozm.] W. Wiśniewski. W: W. Wiśniewski: Lekcja polskiego, Wwa 1993; M.J. [Rozmowa niedatowana]. [Rozm.] W. Wiśniewski. W: W. Wiśniewski: Szukam człowieka. Pozn. 1986.

LP XX w. (R. Matuszewski).

J. Trznadel: Ocalić dobro istnienia. *Tyg. Powsz.* 1985 nr 9, przedr. w tegoż: Ocalenie tragizmu. Lubl. 1993. – K. Narutowicz: Wielka księga zapomnianych. *Kierunki* 1986 nr 17 [rec.:

Esejel. – A. Zieniewicz: „Rękopisy Norwida” M.J. W: Cyprian Norwid – interpretacje. Wwa 1986. – M. Gostyński: Światło J. *Przew. Katol.* 1987 nr 29 [rec.: Z innego świata światło. – S. Jurkowski: Poznanie i cierpienie. *Nowe Książ.* 1987 nr 9 [rec.: Fuga temporum. – [Dziennik. Wybór z lat 1955-1960:] S. Barańczak. *The Polish Review*, Nowy Jork 1990 nr 3/4; J. Zieliński: Dziennik czasu zamętu. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 1990 nr z 19 VII; K. Mętrak: 60 m2. *Literatura* 1991 nr 4, przedr. w tegoż: Krytyka – twórczość przekłeta. Wwa 1995; B. Urbankowski: Między dworem a nicością. *Polonistyka* 1991 nr 2. – Z. Bienkowski: Mit. W tegoż: Ćwierć wieku intymności. Wwa 1993. – J. Łukasiewicz: Smuga światła. W tegoż: Rytm, czyli powinność. Wr. 1993. – J. Madejski: Podmiot w esesystyce M.J. W: Z problemów podmiotowości w literaturze polskiej XX w. Szczec. 1993. – K. Nowosielski: Wyprawa po inne światło. O poezji M.J. W tegoż: Przestrzeń oczekiwania. Gdańsk 1993. – J. Dudek: Katedra w Chartres w ujęciu Przybosa i J. W tegoż: Poeci polscy XX w. Cz. 1. Kr. 1994 [dot. wiersza: Chartres. – M. Romaniuk: Dialog ze światłem w katedrze gotyckiej – wiersz M.J. „Chartres”. *Zesz. Nauk. WSP w Opolu. Filol. Pol.* 1994 z. 34. – T. Wilkoń: Ja chcę przybliżyć brak, nieobecność...”. W: Liryka polska XX wieku. Kat. 1994 [dot. wiersza: Żyję we mnie]. – R. Matuszewski: Łagodny i gniewny. Wspomnienie o M.J. W tegoż: Ośnienia i świadectwa. Wwa 1995. – J. Stempowski: M.J. „Między słowem a milczeniem”. W tegoż: Felietony dla Radia Wolna Europa. Wwa 1995. – J. Pięszczachowicz: J. na ruinach Arkadii. *Metafora* 1995/1996 nr 22/23. – B. Gutkowska: Polski Faust w latach przełomu. O „Dzienniku” 1955-1960 M.J. W: *Przełomy. Rok 1956*. Kat. 1996. – D. Heck: „Mit śródziemnomorski”. W tejże: Spór czy lament? Wr. 1996 [dot.: Esejel. – [Poezje:] G. Kociuba: Spojrzenie z oddali. *Sycyna* 1998 nr 17; A. Lam: J. dzisiaj. *Literatura* 1998 nr 6. – T. Ziwnian Grabowski: Inne światło. *Pogranicza* 1999 nr 5. – A. Lam: Jaka wypomną harbę”. W tegoż: Inne widzenie. Wwa 2001. – K. Nowosielski: Prawda żywych i prawda zabitych. W tegoż: Troska i czas. Gdańsk 2001 [dot. wiersza: Bies]. – L. Szaruga: Literatura i życie. Ważniejsze wątki dyskusji literackich 1939-1989. Lubl. 2001, passim. – S. Gawliński: M.J. – „Dzieje”. W tegoż: Pisma i postawy. Kr. 2002. – M. Reich-Ranicki: M.J. Ein stiller Nonkonformist. W tegoż: Erst leben, dann spielen. Göttingen 2002. – T. Ziwnian Grabowski: Socrealistyczny interwał M.J. W: Presja i ekspresja. Szczec. 2002. – K. Kuczkowski: Jeszcze większa samotność poezji. W srulecie urodzin Autora „Sceny obrotowej”. *Topos* 2003 nr 6. – J. Łukasiewicz: Powrót J. *Tyg. Powsz.* 2003 nr 51/52. – [Dziennik 1955-1981:] J. Łukasiewicz: Tamten czas. *Nowe Książ.* 2003 nr 2; D. Nowacki: Życie zewnętrzne. *Znak* 2003 nr 4; B. Sławiński: Dzienniki M.J. *Res Publica Nowa* 2003 nr 2; L. Szaruga: Poeta i historia. *Prz. Pol.* 2003 nr 59. – J. Kurylak: Stołce i czas. *Kwart. Artyst.* 2004 nr 1. – Ł. Grodziński: M.J. i Jalu Kurek. Uciekinierzy z socrealistycznej utopii. W: Doktorantkie varia i wariacje. Pozn. 2005. – B. Gutkowska: Polski Faust w latach przełomu. O „Dzienniku 1955-1960” M.J. W tejże: Odczytywanie śladów. Kat. 2005. – W.P. Szymański: „Poemat o mowie polskiej”; Prawowanie się ze śmiercią [dot.: W biały dzień]. W tegoż: Między ciemnością a światem. Kr. 2005. – M. Wyka: J. 1962 [dot.: Intonacje]; Liryka J. Notatki podczas lektury. W tejże: Niecierpliwść krytyki. Kr. 2006. – C. Zalewski: Mitologiczna migawka. M.J., Zbigniew Herbert i Cyprian Kamil Norwid wyjaśniają swoje fotografie. *Ruch Lit.* 2006 nr 4/5 [dot. m.in. wiersza M.J. „Rzeka”]. – M. Głowiński: Trzy wiersze o Mickiewiczu. (Staff – Lechoń – J.). W tegoż: Monolog wewnątrz Telimeny i inne szkice. Kr. 2007 [dot.: O Mickiewiczu]. – J. Łukasiewicz: Pamiętnik z tek wydobyty. *Nowe Książ.* 2007 nr 2 [rec.: Pamięć i milczenie].

B.D.

JASTRUN Tomasz

Pseud.: A. Smecz; Charlamp; K. RET; NN; T. Kow.; T. Nurt; T.T.; Te-Jot; To-Jot; Tomasz Nurt; Z. TEN, – wspólny z Iwoną Smolką: A.

[...] Od 1977 współpracował z Niezależną Oficyną Wydawniczą NOWA. [...] W 1980-81 był pracownikiem Regionu Mazowsze NSZZ „Solidarność”. [...] Wiersze publikował w wielu czasopismach wydawanych poza cenzurą, m.in. *Naprzeciw*(1980), *IKS-ie* (1981), *Zapise* (1981), *KOS-ie* (1982), *Promienistych* (1982), *Nowym Zapise* (1983), *Republice* (1983), *Bez dekretu* (1984, 1987-88), *Obecności* (1984, 1988), *Arce* (1986), *Brutonie* (1987-88). W redagowanym przez siebie niezależnym piśmie literackim *Wezwanie* drukował stałą rubrykę pt. „Dziennik zewnętrzny” (1983-89, podp. pseud. Witold Charlamp). [...] W latach dziewięćdziesiątych w paryskiej *Kulturze* publikował nadal cykl felietonów pt. „Z ukosa”, który od 2000 kontynuował w *Rzeczpospolitej* w dodatku *Plus Minus*. Artykuły i recenzje literackie, wiersze oraz fragmenty prozy ogłaszał w wielu czasopismach, m.in. *Polityce* (1990, 1992, 1998), *Czasie Kultury* (1991), *Potopie* (1991), *NaGłos* (1991-92), dodatku *Życia Warszawy Ex Libris* (1992-97) i *Życiu Warszawy* (1995). W 1991-93 publikował też felietony i inne teksty w prasie szwedzkiej: w miesięczniku *Moderne Tider* oraz dzienniku *Dagens Nyheter*. W 1995-97 prowadził telewizyjny program kulturalny „Pegaz”, będąc jednocześnie członkiem jego rady programowej. W 1997-2002 w miesięczniku *Twój Styl* publikował stały felieton pt. „Notatnik erotyczny”. W 2003 podjął pracę w redakcji miesięcznika *Zwierciadło*, w którym zaczął drukować stały felieton pt. „Czułym okiem” oraz cykliczne rozmowy z psychotherapeutą Wojciechem Eichelbergerem zatytułowane „Mężczyzna wobec kobiet” i „Tajemnice mężczyzny”. [...]

TWÓRCZOŚĆ

- 4. Na skrzyżowaniu Azji i Europy. [Wierszel. [Wyd. 4: B.m.w.* 1984], 46 s.
  - 16. [Czterdzieści dwa] 42 wiersze. Gdańsk: Marabut 1995, 46 s.
  - 17. Wiersze. Wwa: IBIS 1997, 84 s.
  - 18. Miłość – niemiłość i inne wiersze. Wwa: Iskry 1999, 95 s.
  - 19. Gorący lód. 29 poważnych i niepoważnych opowiadań o miłości niemiłości. Wwa: Wydawn. J. Santorski & Co. [2002], 301 s.
  - 20. Gra wstępna rozpisana na 62 felietony. Wwa: Wydawn. J. Santorski & Co. 2003, 259 s.
- Szkice dot. erotyzmu druk. w mies. *Twój Styl* pt. „Notatnik erotyczny”.

- 21. Tylko czułość idzie do nieba. [Wierszel. Wwa: Iskry 2003, 56 s.
- 22. Rzeka podziemna. [Powieść]. Wwa: Wydawn. J. Santorski & Co. 2005, 226 s.
- 23. Powitania i pożegnania. [Wierszel. Wwa: Iskry 2007, 87 s.

Wybór wierszy w p r z e k ł a n g: On the crossroad of Asia and Europe. Poems. [Przel.] D. Bourne. Alaska: Salamon Ruby Press 1999, 128 s.

Praca redakcyjna

- 1. Historie prawdziwe. Współczesne dzienniki kobiet. Wybór i oprac. ... Wwa: *Twój Styl* 1999, 205 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2005. – Wywiady: Duchy przeszłości. [Rozm.] S. Beres. Oprac. M. Modzelewska-Kopel. *Kultura* 2006 nr 9, przedr. w: S. Beres: Historia literatury polskiej w rozmowach. XX-XXI wiek. Wwa 2002; Jesteśmy jak nadzy w pokrzywach. [Rozm.] R. Walenciak. *Przegląd* 2002 nr 33; Zwykły polski burdel. [Rozm.] P. Szubartowicz. *Przegląd* 2005 nr 38.

LP XX w. (E. Nawój).

[W. Bolek] Pseudonim: Palec Boży z wyrwanym paznokciem; [I. Smolka] W. Issa: „Na skrzyżowaniu Azji i Europy”. Dwugłos o poezji Te Jota. *Wezwanie** 1982 nr 2/3. – [R. Grupiński] j.o.: Treść wymiotów czyli o poezji T.J. *Czas Kult.** 1985 nr 1. – M. Majewski: O wierszach T.J. *Archipelag*, Berlin Zach. 1986 nr 4 [rec.: Czas pamięci i zapomnienia]. – A. Poprawa: Krople rozpaczy i nadziei. *Odra* 1986 nr 4 [rec.: Kropla, kropla]. – S. Barańczak: „Każdy człowiek jest całą śmiercią”. Skrzyżowanie. W tegoż: Przed i po. Londyn 1988 [rec.: Bez usprawiedliwienia; Na skrzyżowaniu Azji i Europy]. – [A. Horubała] A.H.: „Dziennik zewnętrzny” Witolda Charłampa. *Kult. Niezależna** 1989 nr 55, przedr. w tegoż: Marzenie o chuliganie. Wwa 1999. – [S. Mazurek] J. Jarosławski: Z Nowego Świata. *Kult. Niezależna** 1989 nr 49 [rec.: W złotej klatce]. – [T. Patrzalek] J. Żernicki: Władysław Broniewski w wierszach innych poetów [K. Wierzyńskiego i T.J.]. W: Do współczesności. Wr. 1989. – P. Cielesz: Powaga. *Twórczość* 1990 nr 5 [rec.: Węzeł polski]. – P. Michałowski: Głosy próżni i wiary. *Nowe Książ.* 1990 nr 4 [rec.: Obok siebie]. – Ł. Perzyna: Wierchołek góry lodowej. *Res Publica* 1990 nr 6 [rec.: W złotej klatce]. – [Obok siebie] K. Pieńkosz: Z wnętrza kleśki. *Literatura* 1990 nr 4; A. Szymańska: Współ-czucie. *Prz. Powsz.* 1990 nr 1 [dot. też: Węzeł polski]. – W. Wantuch: Splot „węzła polskiego”. *Kult. Niezależna** 1990 nr 59 [rec.: Węzeł polski]. – Z. Chojnowski: Człowiek z kropki. *Integracje* 1991 nr 27 [rec.: Kropla, kropla]. – E. Sawicka: Można się zabić albo zostać filozofem. *Rzeczpospolita* 1992 nr 299 [rec.: Z ukosa]. – J. Łukaszewicz: Węzeł i gniazdo. W tegoż: Rytm, czyli powinność. Wr. 1993 [rec.: Węzeł polski]. – M. Inglot: „Węzeł polski” T.J. W: Wśród starych i nowych lektur szkolnych. Rzeszów 1994. – [42 wiersze:] K. Lisowski: Czytajcie J. *Dekada Lit.* 1995 nr 10; A. Janko: Wielkie zmęczenie. *Odra* 1996 nr 5. – D. Pawelec: Debiuty i powroty. Kat. 1998, pasim. – K. Lisowski: W zgłębieniu zdarzeń. *Nowe Książ.* 2000 nr 3 [rec.: Miłość – niemiłość i inne wiersze]. – Z. Chojnowski: Ocalić od nieczułości. *Nowe Książ.* 2003 nr 6 [rec.: Tylko czułość idzie do nieba]. – [Gorący lód:] J. Markiewicz: Badania erotycznej natury. *Res Publica Nowa* 2003 nr 2; J. Pałach: Wyjść z twarzą. *Nowe Książ.* 2003 nr 3. – A. Skoczek: Poeta

pamięta – wiersze J. Polkowskiego, Maja. W teście: Poezja świadectwa i sprzeciwu. Kr. 2004. – A. Szymańska: Niezniszczalne oblicza miłości. *Prz. Powsz.* 2004 nr 1 [rec.]: Tylko czułość idzie do nieba; dot. też: E. Lipska; Ja; A. Mandalian: Strzęp całunul. – [Rzeka podziemna:] I.J. Bożek: Ciemna, straszna wiedza. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2005 nr 2 z IX; D. Nowacki: Rewolucja J. *Gaz. Wyborcza* 2005 nr 84.

B.D.

JASTRZĘBIEC-KOZŁOWSKI Czesław

Przekłady

15. S. Lewis: Ulica Główna. Powieść. [Wyd. 3] Wr.: Wydawn. Dolnośl., 1995.

48. F. Dostojewski: Zbrodnia i kara. Powieść w 6 częściach z epilogiem. Wyd. nast.: [wyd. 12] Wr.: Siedmioróg 1997; wyd. w oprac. i z posł. J. Gondowicza Wwa: Świat Książki 2000; Kr.: Zielona Sowa 2003, tamże 2004.

58. A. Czechow: Wiśniowy sad. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Legnica, T. Dram. 1986. Wyd. wspólnie z Wujaszek Wania, Trzy siostry pt. Wujaszek Wania; Trzy siostry; Wiśniowy sad. Wwa: Świat Lit. 1994.

63. L. Tolstoj: Hadzi-Murat. [Powieść]. W: L. Tolstoj: Zmartwychwstanie; Hadzi-Murat; Kozacy. Wwa: PIW 1979 s. 457-571. Wyd. osob.: [Wyd. 4] Wwa: Wydawn. TPPR 1987, 178 s. Wyd. nast.: Wwa: Dom Wydawn. Sz. Szymański 1992.

64. I.F. Gundulić: Dubrawka [Utwór dramatyczny].
Egz. w Muż. Teatr. w Wwie.

OPRACOWANIA (wybór)

P. Grzegorzczak: Cz.J.-K. W tegoż: Twórcy i badacze kultury zmarli w latach 1956-1967. Cz. 1. Wwa 1986.

B.D.

JASTRZĘBSKI Jerzy

[...] W 1990 został mianowany profesorem nadzwyczajnym, a w 1997 profesorem zwyczajnym. W 1998-2000 był kierownikiem Zakładu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Wrocławskiego. W 2000 zainicjował powołanie Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej przy Dolnośląskiej Szkole Wyższej Edukacji Towarzystwa Wiedzy Powszechnej i do 2004 był jego dyrektorem, w 2004 zorganizował także Wydział Dziennikarstwa i Stosunków Międzynarodowych i do 2005 pełnił funkcję jego dziekana. W 2006 został kierownikiem Zakładu Teorii Komunikacji Społecznej i wicedyrektorem Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Wrocławskiego. Artykuły, w tym poświęcone zagadnieniom medioznawstwa, recenzje i przekłady publikował m.in.

w *Odrze, Przeglądzie Polskim i Przeglądzie Powszechnym* oraz w piśmie *Teraźniejszość. Człowiek. Edukacja*. Odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1990) i Medalem Komisji Edukacji Narodowej (2005).

TWÓRCZOŚĆ

5. New Age. Encyklopedia Nowej Ery od A do Z. Oprac.: W. Bockenheimer, S. Bednarek, ... Współpraca: E. Ciepielewska, R. Różycki. Wr.: Astrum 1996, 414 s.

6. Od absolutu do żeromszczyzny. Encyklopedyczny przewodnik po świecie idei. [Współaut.:] S. Bednarek. Wr.: Astrum 1996, 270 s.

7. Jak żyć? 265 sposobów na życie. Leksykon. [Współaut.:] S. Bednarek, M. Kocur. Wwa, Wr.: PWN 1999, 603 s.

8. W ciekawych czasach. Szkice o kulturze i edukacji. Wr.: Wydawn. UW. 2004, 193 s. *Acta Univ. Wratisl.* nr 2691.

Zawartość: Czy „kultura” jest nam jeszcze potrzebna? Myślenie u progu wieku; Na(uc)zki z postmodernizmu; Spór o wartości w epoce globalizacji; Kultura i regionalizm; Regionalizm postmodernistyczny; Jak schłopić Polskę? Odkrywanie codzienności; Kultura jako przestrzeń konsolacji; O wiedzy i niewiedzy w edukacji; Teraźniejszość starszego pokolenia jako problem młodzieży; Edukacja medialna; O nauce i uniwersytetach; O szacunku.

Rozprawy i studia w czasopismach i książkach zbiorowych, m.in.: Kultura i wolność. O programach i publicystyce kulturalnej PPS-WRN. Wwa 1988 s. 452-471. – Polonistyka wrocławska 1945-1995. [Współaut.:] U. Glensk. *Zbliżenia Polska – Niemcy* 1997 nr 3 s. 55-65. – [Hasła (3) w:] Słownik literatury popularnej. Wr. 1997. – Jak schłopić Polskę? W: Wszystkie krąg ziemski. Wr. 1998 s. 508-517. – Myślenie u schyłku wieku. *Teraźniejszość. Człowiek. Edukacja* 1998 nr 4 s. 7-16. – Kultura i regionalizm. W: Folklorystyczne i antropologiczne opisanie świata. Opole 1999 s. 351-360. – [Hasła (7) w:] Leksykon literatury polskiej XX wieku. Wwa 1999. – Pożytki z postmodernizmu. *Teraźniejszość. Człowiek. Edukacja* 1999 nr 3 s. 43-53. – A może by tak przestać zadawać pytania? (o filozofię i pedagogikę). W: Filozofia a pedagogika. Wr. 2005 s. 28-41. – Notatki o sensie życia. W: Poszukiwanie sensów. Kr. 2006 s. 47-60.

Przekład

2a. Ekstaza, seks, magia. Inny wymiar erotyki. Wybór i oprac.: E. Obarski. Przekł.: ..., J. Przybył, Z. Zagajewski. Wr.: Thesaurus Press 1993, 192 s.

Praca redakcyjna

1. Dialog na scenie i wokół sceny. Materiały konferencji naukowej, zorganizowanej we Wrocławiu.

wiu w dniach 8-9 marca 1993 roku przez Wydział Zamiejscowe Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej im. Ludwika Solskiego. Pod red. ... Wr., Kr.: PWST im. L. Solskiego 1993, 99 s.

OPRACOWANIA (wybór)

S. Bednarek: Jaki początek, taki i koniec. *Odra* 1994 nr 2 [rec.: Koniec żalosości]. – Cz.P. Dutka: Czy tylko „czas relaksu”? W tegoż: *Słowo peryferyjne*. Zielona Góra 1999 [rec.: Czas relaksu]. – A. Zawada. *Orbis Linguarum* vol. 25: 2005 [rec.: W ciekawych czasach].

E.G.

JAWORCZAKOWA Mira

TWÓRCZOŚĆ

3. Jacek, Wacek i Pankracek. [Opowieść dla dzieci]. Wyd. nast.: [wyd. 16] Wwa: NK 1994, tamże: 1996, 1997, 1998, 2000, 2002, 2005.

5. Oto jest Kasia. [Powieść dla dzieci]. Wyd. nast.: [wyd. 9] Wwa: NK 1993, tamże: 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2002, 2003, 2004, 2005.

7. Coś ci powiem, Stokrotko... [Powieść dla dzieci]. Wyd. nast.: [wyd. 2] Wwa: NK 1996, tamże 2000.

8. Po słonecznej stronie. [Powieść dla starszych dzieci]. Wyd. nast.: [wyd. 4] Wwa: NK 1996, tamże 1999.

B.T.

JAWORSKI Kazimierz Andrzej

Pseud.: wspólny z Feliksem Araszkiwiczem, Marią Bechczyk-Rudnicką, Konradem Bielskim, Waławem Gralewskim: *Zaloga* nr 1.

Przekłady

6a. F. Tiutczew: Wiersze wybrane. Przeł.: ..., T. Stępniewski, J. Tuwim. Pod red. ... i K.W. Zawodzińskiego. Łódź: W. Bąk 1948, XXXIX, 175 s.

7. I. Turgieniew: Wiosenne wody; Pierwsza miłość. [Wyd. 2] Kr.: WL 1994.

Wyd. osob. opowiadania Wiosenne wody: [wyd. 2] Wwa: Dom Wydawn. Szczepan Szymański 1992, 137 s.

11a. W. Dychowiczny i M. Słobodskoj: Trzy razy nie. Komedja satyryczna w 3 aktach. Wyst. Lubl., T. im. J. Osterwy 1950.

Tłum. wspólne z innymi członkami zespołu literackiego *Zaloga* nr 1.

14a. A. Korniejczuk: Kalinowy gaj. Komedja w 3 odsłonach. Wyst. Lubl., T. im. J. Osterwy 1951.

Tłum. wspólne z innymi członkami zespołu literackiego *Zaloga* nr 1.

OPRACOWANIA (wybór)

A.L. Gzella: K.A.J. W: Słownik biograficzny miasta Lublina. T. 1. Lubl. 1993. – K. Prożogo: Regionalny słownik biograficzny: K.A.J. *Kamena* 1993 nr 3/4.

J.A. Choroszy: Huculsczyzna w literaturze polskiej. Wr. 1991, passim. – W. Michalski: Debiut poetycki K.A.J. (1897-1973). *Kresy Lit.* 1993 nr 4. – M. Tomikowska-Iwanów, W. Soltys: Wojenna proza pisarzy lubelskich. W: *Druga wojna światowa w literaturze polskiej i obcej*. Lubl. 1994. – W.P. Szymański: W kręgu Dwudziestolecia. W tegoż: *Między ciemnością a świtem*. Kr. 2005 [dot.: W kręgu „Kamena”].

E.G.

JAWORSKI Stanisław

TWÓRCZOŚĆ

7. „Piszę, więc jestem”. O procesie twórczym w literaturze. [Studium]. Kr.: Universitas 1993, 130 s.

8. Podręczny słownik terminów literackich. Kr.: Universitas 2000, 231 s. Wyd. nast. tamże; wyd. 2 2000, wyd. 3 2001.

9. Zakręty i przełomy. Studia o literaturze XX wieku. Kr.: Collegium Columbinum 2003, 204 s.

Zawartość: Literatura wobec zmian w literaturze; Strategia obcego w prozie lat dwudziestych; Doświadczenie awangardy; Słowo jako przedmiot; Niespodzianki awangardy; Gmachy [dot. M. Czuchnowskiego]; Julian Przyboś – między teorią a pisaniem; Słowacki awangardy [dot. T. Peiper]; Marian Czuchnowski – zmiana ról, zmiana dyskursów; „Widzę tam na dnie” [dot. Cz. Miłosza]; „Topielec z rzeki snu” [J. Pleśniarowicz]; „Spojrzenie” Krzysztofa Kamila Baczyńskiego; Między doświadczeniem a nadzieją [dot. A. Rudnickiego]; Graffiti uczniowskie a graffiti polityczne; Marian Czuchnowski: poetyka codzienności; Najpiękniejsza jest rzeczywistość...; Maski i twarze. Proza polska lat 90-tych i autobiografizm; Mówić o sobie i milczeć [dot. K. Brandysa i J. Kotła]; O pożytkach własnych płynących z pisania [dot. Z. Nałkowskiej, W. Dichtera, J.P. Sartre’a, I. Filipiak, A. Camusa].

Praca redakcyjna

11. Świat nowej prozy. Pod red. ... Kr.: Universitas 2001, 175 s.

OPRACOWANIA (wybór)

[Odnajdywanie świata:] A. Cieński: Odnajdywanie awangardy. *Odra* 1986 nr 2; T. Klak. *Ruch Lit.* 1986 nr 5. – [Awangarda:] Z. Andres. *Ruch Lit.* 1993 nr 4; A. Legeżyńska: Odkopać mamuta awangardy. *Polonistyka* 1993 nr 7, przedr. w tejże: *Krytyk jako domokrąca*. Pozn. 2002. – S. Balbus: *Scribe necesse est, vivere...* *Teksty Drugie* 1994 nr 2 [rec.: „Piszę, więc jestem”].

B.D.

JAWORSKI Witold Wit

Pseud.: Bruno Garland; J.Ż.; Viator; (W.J).

[...] Publikował artykuły na tematy literackie w wydawanym poza cenzurą czasopiśmie *Bez tytułu* (1981). [...] W 1987 wchodził w skład Komisji Kultury Komitetu Centralnego PZPR. Wiersze ogłaszał w wielu czasopismach, m.in. w *Faktach* (1986), *Kulturze* (1986), *Radarze* (1986), *Tygodniku Polskim* (1986), *Zdaniu* (1986), *Tak i Nie* (1986-87), *Metaforze* (1990) i *Oksymoronie* (1990). [...] Od

1998 jest członkiem zespołu redakcyjnego *Nowego Wieku*, dodatku literackiego kwartalnika *Koniec Wieku*, wydawanego przez Stowarzyszenie Twórcze Krakowski Klub Artystyczno-Literacki. [...]

TWÓRCZOŚĆ

5a. Krótki kurs. [Wiersze]. Kr.: ABC* 1981.

16. Common sense w Polsce. Z dziejów recepcji szkockiej filozofii zdrowego rozsądku w polskiej myśli konserwatywnej połowy XIX wieku. [Studium]. Kr.: Aureus 1994, 210 s.

17. Eleuteryzm i mesjanizm. U źródeł filozofii społecznej Wincentego Lutosławskiego. [Studium]. Kr.: Abrys 1994, 174 s.

18. Gnomy i dystychy. [Wiersze]. Kr.: Cracovia 1995, 35 s.

19. Z dziejów filozofii w Polsce 1804-1817. M.W. Voigt, F. Jaroński, J. Sołtykiewicz, F. Wigura. [Szkiel]. Kr.: Abrys 1997, 112 s.

Zawartość: Wstęp; Michał Waclaw Voigt i próba wprowadzenia do Akademii Krakowskiej filozofii Kanta, Feliksa Jarońskiego program „filozofii dla Polaków”; Józef Sołtykiewicz – krakowski fizjokrat; Franciszka Wigury apologia rozumu.

20. Kropla. Haiku – wiersze nowe i dawne. Kr.: Stow. Twórcze Krak. Klub Art.-Lit. 1998, 67 s.

21. Wyobraźnia, rozsądek, organizm zbiorowy. [Szkiel]. Kr.: Abrys 1998, 121 s.

Zawartość: „Poezja krzepi umysł...”, Immanuela Kanta myślenie o znaczeniu wyobraźni i poezji; Zdrowy rozsądek, logika, imaginacja. Filozoficzny kontekst minimalizmu Jana Śniadeckiego; Żywioł i inteligentna majuteyka. O niektórych wątkach filozofii politycznej Antonio Gramsciego; Wyobraźnia i jednostka ludzka. Jean-Paul Sartre i filozofia marksistowska; Więzień – poeta, polityk. O poezji więziennej Ho Chi Minha; Bóg, bunt i poezja. Poezja Ernesto Cardenala.

Prace redakcyjne

2. Zagadnienia i kierunki filozofii. Ontologia, epistemologia, etyka. Wybór tekstów. Wyboru dokonali: J. Galarowicz, ..., A. Malecka. Wyd. nast.: wyd. 2 Kr.: Akad. Górniczo-Hutnicza 1983, tamże: wyd. 2 [właśc. 3] 1990, wyd. 4 popraw. 2000.

8a. Filozofia polska. Wybór tekstów. Oprac.: ..., E. Stankiewicz, M. Uliński. Kr.: Wydawn. AGH [Akad. Górniczo-Hutniczej] 1991, 320 s. Skrypty Uczelniane. AGH im. S. Staszica w Kr.

10. Człowiek, etyka, polityka. [Red. merytoryczna ...]. Kr.: Abrys 1998, 185 s.

11. Filozofia w Polsce. Estetyka. [Red. merytoryczna ...]. Kr.: Abrys 1999, 189 s.

12. Idee i eksplikacje. Red. nauk. ... Kr.: Abrys 2001, 203 s.

13. Kresy, Kresy... Wspomnienia i szkice. Wybór i oprac.: ..., P. Zaborny. Skierniewice: Wydawn. Sigma 2005, 209 s.

OPRACOWANIA (wybór)

S. Barańczak: Perskie oko. W tegoż: Książki najgorsze (1975-1980). Kr.: KOS* 1981, przedr. w tegoż: Przed i po. Londyn 1988 [rec.: Czerwony motocykl]. – L. Dymarski W.J. „Wielki ucisk”. W tegoż: Notatki z lektur. Wwa* 1983. – T. Błażejewski: Spór racji. *Życie Lit.* 1986 nr 3 [rec.: Krótki lont]. – M. Stala: Poezja i wierszomania. *Brulion* 1990 nr 14/15. – M. Naglicki: Mity greckie wg W.J. *Lektura* 1992 nr 7/10. – I.S. Fiut: W kręgu idei filozoficznych Wincentego Lutosławskiego. *Koniec Wieku* 1995 nr 7 [rec.: Eleuteryzm i mesjanizm]. – A. Skoczek: Poezja trzech pokoleń. (J., Kaliszewski, Koryl). *Koniec Wieku* 1997 nr 10. – I.S. Fiut: Z badań nad filozofią polską XIX wieku. *Koniec Wieku* 1998 nr 11 [rec.: Common sense w Polsce]. – [Wyobraźnia, rozsądek, organizm zbiorowy:] I.S. Fiut: Antropologie inspirowane Immanuelem Kantem. *Koniec Wieku* 1999 nr 12/13 [dot. też: G. Böhme: Antropologia filozoficzna. Ujęcie praktyczne]; M. Kogutowska: W kręgu wyobraźni, rozsądku i organizmu zbiorowego. *Koniec Wieku* 2000 nr 14/15.

B.D.

JAŻWIEC Jan

[...] Jesienią 1945 wstąpił do PSL. [...] W czasie studiów na UJ występował w Teatrze Rapsodycznym Mieczysława Kotlarczyka w Krakowie. W tym też okresie jako autor słuchowiska radiowego rozpoczął twórczość literacką. Od 1949 publikował teksty na łamach prasy ludowej. [...] W 1956 należał krótko do redakcji *Życia Literackiego*. [...] Wyrózniony m.in. Złotą Odznaką Zasługi dla Województwa Krakowskiego i Medalem Zasługi dla m. Sandomierza. [...]

TWÓRCZOŚĆ

A. Wesele opoczyńskie. [Słuchowisko radiowe]. Powst. ok. 1947.

II nagroda w konkursie Powiatowej Rady Nar. w Opocznie i Pol. Radia w Łodzi w 1947.

6. Oczekiwanie. [Opowiadania]. Powst. 1979. Druk: Wstęp i oprac.: S. Zieliński. Radom: Fundacja Kultury Jana Kochanowskiego 1997, XXVI, 179 s.

Zbiór przygot. przez autora w 1979 i przyjęty do druku przez WL w 1982 ostatecznie nie ukazał się w tej oficynie (Inf.: S. Zieliński: Słowo o autorze. W: J. Jaźwiec: Powroty w rodzinne strony. Przysucha 1995).

7. Powroty w rodzinne strony. [Opowiadania i wiersze]. Słowo o autorze, [wybór i oprac.:] S. Zieliński. Przysucha: Muzeum im. O. Kolberga 1995, 61 s.

8. Ocalenie. [Powieść]. Radom: Muzeum Wsi Radomskiej; Wyższa Szkoła Biznesu 2000, 278 s.

B.T.

¹ Inf. biogr. wg: S. Zieliński: Słowo o autorze. W: J. Jaźwiec: Powroty w rodzinne strony. Przysucha 1995.

JAŹDŻYŃSKI Wiesław Stefan 1920-1998

[...] Około 1930 przeniósł się wraz z rodziną do Wilna, gdzie w 1930-32 uczył się w Gimnazjum im. J. Lelewela. W 1932/33 uczęszczał do Gimnazjum im. T. Chałubińskiego w Radomiu. [...] W 1939 zdał egzamin do Centrum Wyszczolenia Sanitarnego i jako podchorąży sanitarny wziął udział w kampanii wrześniowej. [...] Był dwukrotnie żonaty, najpierw poślubił Jadwigę Koenig (ok. 1950), a następnie Halinę Cygan (ok. 1965). [...] W 1985 przeszedł na emeryturę. W 1985-98 wykładał w Politechnicznym Studium Dziennikarskim w Łodzi. Prowadził stały felieton w miesięczniku literackim *Ikar*. Odnaczony m.in. Medalem Komisji Edukacji Narodowej. Zmarł 26 lipca 1998 w Łodzi.

TWÓRCZOŚĆ

3. Okolice starszego kolegi. [Powieść]. Wyd. 4. Kielce: Tow. Lit.-Kult. im. M. Reja „Ston2” 2003.

24. Laurowo i ciemno. [Powieść]. Łódź: Wydawn. Res Polona 1995, 260 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Po lewicy Pana Boga. Rozm. T. Włacek. *Sl. Ludu* 1991 nr 168.

J.Z. Bialek; W.S.J. W: Pisarze regionu świętokrzyskiego. Ser. 1 t. 2. Kielce 1993. – L. Żuliński: Kruki, wrony... *Wiad. Kult.* 1995 nr 45 [rec.: Laurów i ciemno]. – T. Błażejowski; Wiesław Jażdżyński. Kielce: Gens 1998, 80 s. – J. Duk: O wczesnej prozie W.J. (Od „Okolicy starszego kolegi” do „Ostatniej godziny”). W tegoż: Od Mickiewicza do Grochowiaka. Piotrków Trybunalski 2001.

M.K.-K.

JELEŃSKI Konstanty Aleksander

Krypt.: (K.A.J.).

[...] Od 1982 był członkiem powstałego w Paryżu Komitetu Wykonawczego Funduszu Pomocy Niezależnej Literaturze i Nauce Polskiej. [...]

W 1989 została ufundowana w Paryżu z inicjatywy paryskiej *Kultury* nagroda dla tłumaczy literatury polskiej im. K.A. Jeleńskiego.

TWÓRCZOŚĆ

1a. Les dessins de Hans Bellmer. [Prezentacja kolekcji i przedm.] ... Paris: Denoël 1966, 115 s.

Przekł. pol.: Bellmer, albo Anatomia Nieświadomości Fizycznej i Miłości. Przel. [M. Ochab] M.L. *Zesz. Lit.*, Wwa 1991 nr 3; wiosna. Wyd. osob.: Wybór tekstów i ilustr. oraz oprac.: P. Kłoczowski. Gdańsk: słowo/obraz terytoria 1998, 68 s.

Zawartość. K.A.J.: Bellmer, albo Anatomia Nieświadomości Fizycznej i Miłości. Przel. J. Lisowski, – nadto: H. von Kleinst: O teatrze marionetek. Przel. J.S. Buras; H. Bellmer: Lalka. Przel. J.S. Buras; Dedykacje H. Bellmera dla L. Fini i K.A.J. – Nota edytorska.

3. „Kultura” – la Pologne en exil. [Szkiec]. [Wyd. 3] łącznie z przekł. pol. pt. „Kultura” – Polska na wygnaniu. [Przel.: I. Grosfeld, B. Toruńczyk, M. Król] IBM. Oprac. edytorskie: P. Kłoczowski. Wwa: Inst. Dokumentacji i Studiów nad Literaturą Pol., Oddz. Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza 2007, 84 s.

5a. Polska: Sierpień 1980 – Grudzień 1982. (Swoiste cechy i dynamika polskiego społeczeństwa). *Kultura*, Paryż 1983 nr 1/2 s. 42-49. Wyd. łącznie z druk. tamże art.: P. Bratkowski: Życie na zakneblowanym wulkanie; S. Kisielewski: Bezsilność publicystyki. Kr.: Alternatywy* 1983.

Art. K.A.J. w *Kulturze* podp. krypt.: (K.A.J.).

7. J. Giedroyc, ... : Listy 1950-1987. Wybrał, oprac. i wstępem opatrzył W. Karpiński. Wwa: Czyt. 1995, 517 s.

8. Gombrowicz – Jeleński. W: Korespondencja Witolda Gombrowicza. T. 1. Walka o sławę. Cz. 2. Witold Gombrowicz, ..., François Bondy, Dominique de Roux. Układ, przedm.: J. Jarzębski. Przep.: J. Podoska, M. Nycz, J. Jarzębski. Przekł. listów z franc. I. Kania. Kr.: WL 1998 s. 5-210.

Listy z lat 1954, 1957-1969.

9. Listy z Korsyki do Józefa Czapskiego. Wybrał, przyp. opatrzył W. Karpiński. Zamiast posł.: J. Czapski: Hojność błyskawiczna. Wwa: Fundacja *Zesz. Lit.* 2003, 79, VIII s.

Listy z lat 1950-1987.

Przekłady

2. W. Gombrowicz: Yvonne, princesse de Bourgogne. [Przel.:] ..., G. Serreau. Wyd. nast.: [wyd. 3] Paris: Ch. Bourgeois 1992, Paris 2001. Przedr. zob. poz. 10.

K.A.J. podp.: C. Jeleński.

3. W. Gombrowicz: Opérette. [Przel.:] ..., G. Serreau. [Wyd. 4] Paris: Gallimard 1989. Przedr. zob. poz. 10.

K.A.J. podp.: C. Jeleński.

4. W. Gombrowicz: Trans-Atlantique. [Przel.:] ..., G. Serreau. Przedr. w: W. Gombrowicz: Moi et mon double. Paris 1996.

K.A.J. podp.: C. Jeleński.

5. W. Gombrowicz: L'histoire (Opérette). [Przel.:] ..., G. Serreau. [Wyd. 2] Paris: Gallimard 1995. Przedr. zob. poz. 10.

K.A.J. podp.: C. Jeleński.

W t. 3 poz. 5 (wyd. 1977) obejmuje dwa utwory: L'histoire; Opérette [poz. 3].

8. W. Gombrowicz: Geschichte. [Przel.:] F. Bondy, ... Przedr. w: W. Gombrowicz: Theaterstücke, (Gesammelte Werke [T.] 5). München, Wien: G. Hanser 1997, wyd. nast. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch 1998.

K.A.J. podp.: C. Jeleński.

9. A. Wajda: Un cinéma nommé destin. [Przeł. z rkpsu pol.] ... Paris: Edition Stock 1986, 138 s.

W jęz. pol. druk bez rozdziału wstępnego i trzech rozdziałów końcowych pt. Kino moje przeznaczenie. *Dialog* 1986 nr 12; 1987 nr 1-3.

10. W. Gombrowicz: Théâtre. [Przeł.] ..., G. Serreau, [J. Kukulczanka] Koukou Chanska. [Wybór i przedm.:] R. Gombrowicz. Paris: Gallimard 2001, 534 s.

K.A.J. podp.: C. Jeleński.

W tłum. K.A.J. i G. Serreau: Yvonne, princesse de Bourgogne [poz. 2]; Opérette [poz. 3]; L'histoire [poz. 5].

Praca redakcyjna

3. Anthologie de la poésie polonaise. Lausanne 1981.

Wstęp K.A.J. pt. Traduire la poésie. Przeł. pol. T. Stróżyński: Tłumaczyć poezję. *Akcent* 1988 nr 1 s. 45-51.

OPRACOWANIA (wybór)

K.A. Jeleński: Czwójęzyczne kłopoty. [Esej autobiograficzny]. *Kultura*. Paryż 1961 nr 6, przedr.: *Puls*, Londyn 1987 nr 33. *Puls*. Wybór* Wwa 1988 lt. 4].

LP XX w. (L. Szaruga). – Konstanty Aleksander Jeleński – Spotkanie. Wystawa. [Katalog]. Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza. Wwa 1997, 33 s. – Konstanty Aleksander Jeleński w wydawnictwach Instytutu Literackiego w Paryżu. Bibliografia. Oprac.: J. Kandziora. Wwa: Inst. Dokumentacji i Studiów nad Literaturą Pol., Oddz. Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza 2007, 91 s. *Konstelacja „Kultury”*.

J. Stempowski: „History and hope”. Powst. 1963. Druk w tegoż: Felietony dla Radia Wolna Europa. Wwa 1995 [rec. wyd.: History and hope]. – J. Pomian: J. Szkie do portretu. W tegoż: Zostało tylko słowo... Lubl. [1990]. – M. Staszcz: Oblicza J. Kresy 1995 nr 2. – M.A. Supruniuk: Dwa koty i komunizm. *Więź* 1995 nr 12 [rec.: J. Giedroyc, ...]. Listy 1950-1987. – T. Wójcik: K.A.J. W tegoż: Pisarze polscy XX wieku. Sylwetki. Wwa 1995. – A. Zieliński. *Rocz. Bibl. Nar.* 1996 t. 32 [rec.: J. Giedroyc, ...]. Listy 1950-1987. – P. Szarota: Kot żywy. *Gaz. Wyborcza* 1997 nr 24. – P. Szarota: Styl J. *Gaz. Wyborcza* 1997 nr 102. – J. Jarzębski: Urok J. W tegoż: Pożegnanie z emigracją. Kr. 1998. – H. Zaworska: Światowe życie Polaka. W teście: Szczęście aż do bólu. Wwa 1998 [dot.: J. Giedroyc, ...]. Listy 1950-1987. – K. Jeżewski: Wspomnienie w dziesiątą rocznicę śmierci K.J. (1922-1987). *Arch. Emigracji* 1999 z. 2. – C. Arnaud: Genealogia Kota J. Tłum. M. Ochab. *Zesz. Lit.* 2000 nr 4. – K. Pomian: J. Szkie do portretu. W tegoż: W kręgu Giedroycia. Wwa 2000. – M. Koczyk: Tożsamość kosmopolity. (O uniwersalizmie K.A.J. i Andrzeja Bobkowskiego. *Światło i Si.* 2004 nr 1. – M. Bielecki: K.A.J. – historyk literatury nowoczesnej. *Teksty Drugie* 2005 nr 6. – M. Zieliński: Zbuntowane medium. W tegoż: Ucieczka przed Polską. Kr. 2006.

J.Cz.

JELEŃSKI Szczepan

TWÓRCZOŚĆ

15. Śladami Pitagorasa. Rozrywki matematyczne. Oprac.: E. Jeleńska. Wyd. 9 [właśc. 8] Wwa: WiSiP 1995.

B.T.

JENNE Benjamin Józef

TWÓRCZOŚĆ

9. Muł Don Chucho. Powieść. [Wyd. 2] Londyn: Pol. Fundacja Kult. 2001.

OPRACOWANIA (wybór)

F. Śmieja: Dla „Odry” z Londynu. *Odra* 1999 nr 12 [dot.: Muł Don Chucho].

B.T.

JERZYNA Zbigniew

[...] W 1987-90 pracował w Młodzieżowej Agencji Wydawniczej jako konsultant do spraw wydawniczych. Publikował na łamach *Przeglądu Tygodniowego* felietony pt. „Przygody pojęć”. Współtworzył Spółdzielnię Wydawniczą „Anagram” (od 1994 przewodniczący Rady Nadzorczej i główny konsultant programowy). Pisał stałe felietony w *Głosie Ziemi Pulauskiej* (1999-2001), *Okolicach Poetów* (od 2000), *Regionach* (Elbląg, 2000-03), *Głosie Mieszkańców* (od 2000) i *Panoramie Południa* (2005). Opiekował się Kołem Młodych przy ZLP (2000-04). W 2003 przeszedł na emeryturę. [...]

TWÓRCZOŚĆ

5. Iskrą tylko... [Poemat dramatyczny].

Adapt. radiowa: Adapt.: E. Skrzyńska. Radio 1985.

18. Pieczęcie. [Wiersze]. Wwa: Anagram 1993, 43 s.

19. A potem już nie. [Wiersze]. Wybrał i wstępem opatrzył ... Wwa: Anagram 1998, 222 s.

20. Czarne oczy wiśni. [Wiersze dla dzieci]. Wwa: Veda 2001, 39 s.

21. Listy do Edyty. [Wiersze]. Wwa: Anagram 2001, 70 s.

22. Mówią i inne wiersze. Tor.: A. Marszałek 2003, 75 s.

Nagroda im. W. Reymonta przyznawana przez Związek Rzemiosła Pol. w 2004.

23. Katalog życia i śmierci albo przygody pojęć. [Felietony]. Tor.: A. Marszałek 2004, 178 s.

Felietony druk, na łamach *Prz. Tyg.* pt. „Przygody pojęć” w 1983-1990.

24. Kto wyprowadzi psa. [Utwór dramatyczny]. Praprem. Płock, T. Dram. 2004.

Sluchowiska radiowe: Czas bez ciszy. Radio 2004. – Sieroty po Katyniu. Radio 2005.

Prace redakcyjne

4a. L. Komaiszko: Motyle na łąkach dzieciństwa. [Wybór wierszy ...]. Wwa: Pod Wiatr 1993, 35 s.

4b. A. Lassota: Bez ostatniego kadru. Wstęp i wybór wierszy ... Wwa: Pod Wiatr 1993, 39 s.

7. J. Kochanowski: Dzbanie mój pisany. [Wiersze]. Wybrał i wstępem opatrzył ... Wwa: Anagram 1996, 221 s.

8. J. Kochanowski: Odprawa posłów greckich; Treń; Fraszk. Wybór, oprac. i posł. ... Wwa: Anagram 1996, 86 s.

9. Chmury polskie. [Antologia wierszy]. Wybór: H. Fieguth, ... Wstępem poprzedził ... Wwa: Veda 1997, [63] s.

10. R.M. Rilke: Godzina powagi. [Wiersze]. Wybrał i wstępem opatrzył ... Wwa: Anagram 1998, 193 s.

11. I. Wilczyńska-Wojtulewicz: Wiosna, lato, jesień, zima. [Wiersze]. Wybór i posł. ... Wwa: Fundacja Sztuki na Rzecz Integracji 1998, 104 s.

12. T.J. Maryniak: Aforyzmy dla Ojczyzny. Wyd. i wstępem opatrzył ... Wwa: Nakł. autora; Ośrodek Kultury Arsus 1999, 71 s.

13. J. Skrzeczkowski: Krzyże z wody. [Wiersze wybrane]. Wyboru dokonał ... Wwa: Fundacja Sztuki na Rzecz Integracji 1999, 142 s.

14. S. Przybyszewski: Confiteor; Synagoga szatana. Słowo o pisarzu: M. Kuncewiczowa. Wybór tekstów i oprac.: M. Koperska, ... A.K. Waśkiewicz. Wwa: Anagram 1999/2000, 187 s.

15. Poeci wyklęci. Od Villona do Morrisona. Wyboru dokonał i wstępem opatrzył ... Współpraca: M. Koperska. Wwa: Anagram 2002, 326 s.

16. K. Zuchora: Odwrócone niebo. [Wiersze]. Wybrał i wstępem opatrzył ... Wwa: Anagram 2004, 239 s.

17. M.K. Sarbiewski: Poezje. Wybrał i wstępem opatrzył ... Wwa: Anagram 2005, 142 s.

18. Poezja nad Dolinką. [Antologia wierszy]. Wwa: Służewski Dom Kultury 2006, 80 s.

19. Liryki o niepodległej. Red.: H. Matusik, ..., J. Termer. Wołomin: Starostwo Powiatu Wołomińskiego [2007], 112 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

5. Barańczak: Z.J. na tle kosmosu. W tegoż: Książki najgorsze. (1975-1980). Kr.: Wydawn. KOS* [Krak. Ofic. Wydawn.] 1981 [właśc. 1982], przedr. w tegoż: Przed i po. London 1988 [rec.: Przesłanie]. – P. Dunin: Muszę ocalić w tym belkocie morza? *Nowe Książ.* 1986 nr 4 [rec.: Poezje wybrane]. – S. Jurkowski: Istotne przesilenie. *Życie Lit.* 1988 nr 51 [rec.: Moment przesilenia]. – M. Kistel: „Na moment zwyciężył śmierć”. *Autograf* 1989 nr 10 [rec.: Wędrowka w słowie]. – J. Orlikowski: Z.J. W tegoż: Radość i dyskoteka. Kr. 1998. – A. Gronczewski: List do Z.J. W tegoż: Bardzo straszny dwór. Pułtusk 1999. – [Listy do Edyty]: S. Jurkowski: Zobaczyłem anioła. *Trybuna* 2001 nr 82; R. Tomczyk: Miłość

wśród zamętu. *Regiony* 2001 nr 3/4. – [Mówią i inne wiersze:] J. Drzewucki: Każdy wiersz pisz tak, jakby był ostatni. *Rzeczpospolita* 2003 nr 232; K. Lisowski: Spójrzeć w oczy umarłych. *Nowe Książ.* 2004 nr 3. – L. Zuliński: Jubiler z Ursynowa. *Twórczość* 2005 nr 2/3 [rec.: Katalog życia i śmierci albo przygody pojeńc].

M.K.-K.

JESIONOWSKI Jerzy

[...] Był dwukrotnie żonaty, najpierw z Haliną Schultz, następnie około 1977 poślubił Izabellę z domu Chuchla. [...] W 1984 otrzymał nagrodę Funduszu Literat. [...]

TWÓRCZOŚĆ

16. Nieosądzony. [Dramat w 2 aktach]. Praprem. Kat., T. Śląski im. S. Wyspiańskiego 1971.

26. Dyrektorzy. Scenariusz serialu opartego na materiałach literackich ...: A. Minkowski, A. Szypułski.

W t. 3 błąd w nazwisku współautora scenariusza.

27. Zwariowana książeczka. [Dla dzieci].

W t. 3 błędny tytuł.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.).

J. Termer: Próba epiki współczesnej. *Nowe Książ.* 1985 nr 6 [rec.: Rzeka czasu].

M.K.-K.

JEŻEWSKA Kazimiera

[...] W 1954 należała do Sodalitas Crocodiliana, nieformalnego stowarzyszenia filologów klasycznych – wykładowców i pracowników UW; w czasie spotkań odbywających się w warszawskiej kawiarni Krokodyl obsługiwała się żartobliwym pseudonimem Praxilla. [...]

Przekłady i przeróbki

12. G. Rodari: Błękitna strzała. [Utwór dramatyczny]. Przekł. i adapt. ... Wyst. Łódź, T. Arlekin 1963.

16. Homer: Iliada. Przel. [z grec.] ... Wyd. 3 uzupełnione Wwa: Prószyński 1999. Wyd. w wyborze: Wstęp i przyp.: V. Krawczyk-Wasilewska. Wwa: Kama 1996.

B.T.

JEŻEWSKA Zofia
1911-1995

[...] Zmarła 16 sierpnia 1995 w Warszawie; pochowana w Łodzi.

TWÓRCZOŚĆ

7. Fryderyk Chopin.

Przekł. I. Serbichorw.: Fredeńk Šopen. [Przel.] V. Cvijović, Beograd 2002.

Przekład

2. Ch. Ockrent, A. de Marenches: Sekrety śpiewów i książąt. Relacje szefa francuskich służb specjalnych. Przel. ... Wwa: Editions Spotkania 1992, 305 s.

J.Z.

JĘDRKIEWICZ Edwin

TWÓRCZOŚĆ

13. Daimonion Ti. [Powieść]. [Wyd. 2] Kr.: Wydawn. Baran i Suszczyński 2001.

Cz. 1 cyklu; cz. 2 zob. poz. 16a.

16a. Archaniol z toporem u wrót raj. [Powieść]. Powst. przed 1971. Wyd. i red.: E. Bulek, S. Całek. Kr.: Wydawn. Baran i Suszczyński 2001, 518 s.

Cz. 2 cyklu; cz. 1 zob. poz. 13.

Przekłady

2. L. Apuleius: Metamorfozy albo złoty osioł. Posł.: J. Pigoń. Wyd. nast.: [wyd. 5] Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1995; z przedm. M. Szymańskiego Wwa: Verum 1998; wyd. łącznie z: L. Apuleius: Apologia, czyli w obronie własnej Księgi o magii. Przel. J. Sękowski. [Przedm.:] J. Parandowski: Rzecz o Apulejuszu. Wwa: Prószyński i S-ka 1999, 317 s.; wyd. inne Wr.: Ossol. 2005, CXI, 287 s.

Adapt. teatr. pt. Eros i Psyche: Adapt.: M.B. Chodaczynska. Wyst. Tor., T. Lalki i Aktora „Baj Pomorski” 1989.

4. A. Frycz Modrzewski: O poprawie Rzeczypospolitej. Wybór. Przel. ... Wr.: Siedmioróg 1998, 88 s.

5. Erazm z Rotterdamu: Pochwała głupoty. Przekł. i oprac. ... Wstęp: H. Barycz. [Wyd. 2] Wwa: De Agostini we współpracy z Ediciones Altaya Polska 2001.

12. Sarmacja. Komentarze, przyp. i przygot. do druku: B. Deresiewicz. Przedślowie: A. Janta-Polczyński. Przekł. [z łac. na jęz. pol.] Ody safickiej ... [Przekł. na jęz. ang.:] K. Mackenzie. Tor.: Ofic. Druk. Książ. Miej. im. M. Kopernika 1992, 121 s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.). – SBLP t. 4 (J. Starnawski). – SBPN (H. Dziennis).

JĘDRZEJEWICZ Jerzy

Przekłady

4. A. Ostrowski: Burza. Dramat w 5 aktach. Wyst. Radom, Kielce, T. im. S. Żeromskiego 1949. TV 1969.

434 W t. 3 błędna data pierwszego wyst.

10. A. Ostrowski: Koń ma cztery nogi a też się potknie. Komedia w 5 aktach.

Wyst. też pt. Pamiętnik szubrawca własnoręcznie przez niego napisany.

22. C. Goldoni: Dziedzic. Komedia w 3 aktach. Wyst. Łódź, T. Nowy 1995.

22a. C. Goldoni: Sługa dwóch panów. Komedia w 3 aktach. Wyst. Kalisz, T. im. W. Bogusławskiego 1957.

22b. P.C. de Ch. Marivaux: Miłość sympatyczna. Komedia w 3 aktach. Wyst. Gniezno, T. im. A. Fredry 1957.

30. L. Pirandello: Tak jest, jak się państwu zdaje. [Sztuka w 3 aktach]. Wyst. pt. Tak jest, jak się wam zdaje. Tor., T. Ziemi Pomor. 1958.

W t. 3 błędne miejsce i data pierwszego wyst.

45a. F. Dostojewski: Wieś Stiepanczykowo i jej mieszkańcy. Z notatek nieznanego. [Opowiadanie]. Druk w: F. Dostojewski: Białe noce i inne opowiadania 1848-1859. Wwa 1963 s. 382-598.

Adapt. teatr.: Adapt.: J. Krassowski. Wyst. Wr., T. Pol. 1966; pt. Jego ekscelencja błazen. Adapt.: B. Dąbrowski. Wyst. Kr., T. im. J. Słowackiego 1966.

47. S. Aloszyn: Dyplomata. [Sztuka w 4 aktach]. Wyst. Zielona Góra, Lubuski T. im. L. Kruczkowskiego 1967.

W t. 3 błąd w nazwisku autora.

51. R. Gamzatow: Mój Dagestan. [Powieść].

W t. 3 błąd w nazwisku autora.

53a. T. Szewczenko: (Poljakom); (Do Polaków). [Wiersz]. Przekł. powst. przed 1975. Wyd. z komentarzem Z. Siatkowskiego Kr.: UJ 1994, [8] s.

Adaptacja

1. W. Bogusławski: Mieszczki modne. Wyst. Kielce-Radom, T. im. S. Żeromskiego 1952.

M.K.-K.

JOACHIMIAK Zbigniew

[...] W 2002 został redaktorem naczelnym ukazującego się w Sopocie kwartalnika *Migotania, Przejasnienia. Wielodniowa Gazeta Literacka* w 2005 otrzymał za działalność w tym piśmie nagrodę Gdańskiego Towarzystwa Przyjaciół Sztuki. [...]

TWÓRCZOŚĆ

11. Pestki, korale – słowa do nawlekania. [Wiersze]. Bydgoszcz: Świadectwo 1998, 63 s.

12. Migotania, przejaśnienia, czerwone tunele. Wybór wierszy dokonany przez autora i L. Topp. [Wstęp:] A. Pawlak. [Posł.:] W. Zawistowski: Tajemnica Szekspira, czyli 9 razy o Zbigniewie Joachimiaku. Gdańsk: Tower Press 2002, 232 s.

Nagroda honorowa Gdańskiego Tow. Przyj. Sztuki w 2003.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2005. – Wywiad: Przepowiadam, obiecuję, że nie w poezji, ale w życiu pozostanę. Rozm. M. Fox. *Wyrazy* 1997 nr 2, przedr. w: M. Fox: *Ogrodnicy północy*. Gdańsk 1998. LP XX w. (Uzup.; red.).

J. Sochoń: Idę wciąż do Elis. (O poezji Z.J.). W teżoż: U drzwi Godot. Wwa 1995. – M. Fox: Z.J. W teżoż: *Ogrodnicy północy*. Gdańsk 1998 [zawiera m.in. krótkie wypowiedzi oraz wywiad z Z.J., wybór jego wierszy oraz art.: M. Fox: *Miłość – rzecz poza wyborem (O wierszach miłosnych Z.J.)*; M. Kisiel: *Rozmowa – znak obecności. (O Z.J.)*]. – M. Kisiel: *Świadectwo współobecności*. *Śląsk* 2002 nr 12.

B.T.

JODEŁKA-BURZECKI Tomasz

Prace redakcyjne

25. H. Sienkiewicz: *Ogniem i mieczem*. Wyd. nast.: [wyd. 22] Wwa: PIW 1991, tamże 1997.

28. B. Prus: *Placówka*. Posł. oprac.: J. Kulczycka-Saloni. Przyp. oprac. ... [Wyd. 21] Łódź: WŁ 1986.

31. H. Sienkiewicz: *Baśnie i legendy*. Wyboru dokonał i przyp. opatrzył ... [Wyd. 8] Wwa: LSW 1996.

48. M. Wańkowicz: *Anoda – katoda*. Wybór, układ i oprac. tekstów ... T. 1-2. [Wyd. 3] Kr.: WL 1988.

51. W.S. Reymont: *Rok 1794*. Powieść historyczna. Oprac. i przygot. do druku ... i I. Orlewiczowa. Wstępem poprzedził ... T. 1-3. [Wyd. 3] Wwa: PIW 1988.

58. G. Kasdepke: *Pan Twardowski*. [Oprac.: ..., K.W. Wójcicki]. Wwa: Agora 2005, 37 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Laureaci czterdziestej Nagrody im. W. Piętrza-ka. T.J.-B. – za osiągnięcia edytorskie i krytykę literacką. [Rozm.] Z. Zdrojkowska. *Sl. Pousz*: 1987 nr 245.

SBLP t. 4 (B. Bogulebska).

L. Ludorowski: T.J.-B. *Prz. Hum.* 1990 nr 4.

B.D.

JODŁOWSKI Marek

1941-1992

[...] W 1984 wstąpił do nowego ZLP. W 1986-88 publikował w *Trybunie Opolskiej* stały cykl pt. „Dykcjonariusz literacki”, a w 1990-92 cykl pt. „Wirydarz poetycki”. [...]

W 1993 Dom Kultury w Brzegu ustanowił nagrodę imienia M. Jodłowskiego.

TWÓRCZOŚĆ

4. *Wirydarz poetycki* doglądany przez Marka Jodłowskiego. Wstępem poprzedził J. Łukasiewicz. Opole: Nakł. rodziny Autora i staraniem Przyjaciół 1993, 176 s.

Teksty publikowane w 1990-92 w *Trybunie Opolskiej*.

OPRACOWANIA (wybór)

M. Orski: *Przeciw bylejakości, czyli wrocławskie drogi Marka*. *Opole* 1992 nr 10. – Z. Bitka: *Kropła wyobraźni. O „zwykłym wodnym” w poezji M.J. przykład jeden*. *Zesz. Nauk. WSP u Opolu. Filol. Pol.* 1993 z. 31. – A. Mazur: M.J. doglądanie poezji. *Odra* 1994 nr 12. – J. Szczupał: *Nie wszystek umarł*. *Nowa Tryb. Opol.* 1998 nr 179.

E.G.

JÓZEFACKA Maria

[...] W 2000 została członkiem SPP. [...]

TWÓRCZOŚĆ

19. *Wir, wzór*, wybór. [Wiersze]. Lubl.: Norbertinum 1998, 185 s.

Nagroda im. A. Kamińskiej w 1998, im. J. Czechowicza w 1999.

20. *Sekrety i niespodzianki*. [Powieść dla dziewcząt]. Gdańsk: Novus Orbis 1999, 198 s.

21. *Ale numer!* [Powieść dla młodzieży]. Gdańsk: Novus Orbis 2000, 177 s.

22. *Czuwanie*. [Wiersze]. Lubl.: Norbertinum 2001, 42 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2005. – LP XX w. (M. Jentys).

M. Obarski: *Komiks pedagogiczny. Szt. dla Dziec.* 1990 nr 4 [rec.: *Chłopak na niepokodeł*]. – G. Wiśniewska: *Godzina z „Ziemią spotkania”*. *Akcent* 1990 nr 3. – I. Sławińska: *Opowieści o utraconym domu. Uwagi o książkach dla młodzieży M.J.* *Akcent* 1996 nr 2. – D. Pawelec: *Wiersz niby okop*. *Nowe Książ.* 1999 nr 2 [rec.: *Wir, wzór*, wybór].

B.T.

JURANDOT Jerzy

TWÓRCZOŚĆ

1a. *Kochajmy zwierzęta*. *Rewia świąteczna*. [Współaut.:] M. Hemar, A. Minkiewicz, T. Wittlin. Praprem. Wwa, T. Cyrułik Warsz. 1938.

2a. *Przy zamkniętych drzwiach*. *Rewia satyryczna w 21 obrazach*. [Współaut.:] M. Hemar, Ś. Karpieński, [A. Stonimski] Prorok. Praprem. Wwa, T. Cyrułik Warsz. 1938.

Inf.: L. Sempoliński. *Wielcy artyści małych scen*. Wwa 1968.

2b. *Orzeł czy rzeszka*. *Wielka rewia w 20 obrazach*. [Współaut.:] M. Hemar, W. Szlengel, T. Wittlin, [G. Baumritter] A. Włast. Praprem. Wwa, T. Ali-Baba 1939.

2c. *Sezonie, otwórz się*. *Rewia w 20 obrazach*. [Współaut.:] J. Brzechwa] Szerszeń, M. Hemar, W. Szlengel, [J. Tuwim] dr Pietraszek, T. Wittlin, [G. Baumritter] A. Włast. Praprem. Wwa, T. Ali-Baba 1939.

2d. *Miłość szuka mieszkania*. *Wyst. w getcie warszawskim w 1942?*

Inf.: J. Leociak. *Tekst wobec zagłady*. Wr.: Leopoldinum 1997 s. 43.

10. Takie czasy. Komedia w 3 aktach. TV 1969.

17. Dziewiąty sprawiedliwy. (Komedia w 2 aktach). TV 1986.

Przekł. r. o s.: Devjatij pravednik. [Przel.] P. Argo. W: Sovremennye pol'skie p'esy. Moskva 1966 s. 345-390, przedr. w: Sovremennaja pol'ska p'esa. Moskva 1974.

27. Ni psy, ni wydry czyli wcześni my. [Współaut.:] S. Grodzieńska. Wwa: Czyt. 1990, 216 s.

Przekłady i adaptacje

A. A. Hopwood: Jutro pogoda. [Farsal. Zmien., umuzyczniona i uzup. przez ... Wyst. pt. Dymsha szaleje: Wwa, T. Komedia 1940.

Inf.: K. Woźniakowski: W kręgu jawnego piśmiennictwa literackiego Generalnego Gubernatorstwa (1939-1945). Kr. 1997.

B. Dziewczę do wszystkiego. [Utwór dramatyczny]. Oprac. ... Wyst. w getcie warszawskim, T. Feмина 1942.

Inf.: B. Engelking: Czas przestał dla mnie istnieć... Wwa 1996 s. 81.

1a. Wesola wdówka. [Operetka]. Libretto: V. Leon, L. Stein wg F. Olsena. Przekł. i oprac.: ..., J. Słowiański. [Muz.:] F. Lehár. Wyst. Wwa, Operetka 1947 [inf. J. Słowiańskiego].

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (J. Stradecki).

JURGIELEWICZOWA Irena 1903-2003

[...] Zmarła 24 maja 2003 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

8. O czterech warszawskich pstroczkach. [Opowieść dla dzieci]. Wyd. nast.: [wyd. 5] Łódź: Akapit [1996]; Wwa: NK 2000.

9. O chłopcu, który szukał domu. [Opowieść dla dzieci]. [Wyd. 5] Wwa: NK 1996.

11. Osiem lalek i jeden miś. Sztuka [w 3 aktach]. TV 1988.

14. Kajtek, warszawski szpak. [Opowieść dla dzieci]. [Wyd. 2] Wwa: NK 2000.

18. Ten obcy. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: [wyd. 17] Wwa: NK 1995, tamże: 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2003, 2004, 2005.

Przekł.: I. o t e w.: Svešais, Stasts. [Przel.] J. Osmanis. Rīgā 1998, – w ł o s.: Lo straniero. [Przel.:] E. Zawarska, E. Caporali. Firenze 1983, wyd. nast.: 1984, 1985, 1989; Lo straniero. [Przel.] G. Skibinska. Firenze, Milano 2004.

A d a p t. t e a t r.: Adapt.: T. Lisowska-Gała, Wyst. Gorzów Wielkop., T. im. J. Osterwy 2000.

22. Niespokojne godziny. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: [wyd. 6] Łódź: Akapit-Press 1994; Wwa: NK 1995, tamże: 1997, 1999, 2000.

24. Wszystko inaczej. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: [wyd. 7] Wwa: NK 1997, tamże: 1999, 2000.

25. Ważne i nieważne. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: [wyd. 2] Łódź: Akapit-Press 1995; Wwa: NK 2000.

Przekł. w ł o s.: Le cose che contano. [Przel.] E. Ciri. Firenze [1981].

26. Inna? [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: [wyd. 5] Wwa: NK 1995, tamże: 1996, 1998, 1999, 2000, 2002, 2006.

28. Byłam, byliśmy. Wspomnienia. Łódź: Akapit-Press 1997, 267 s. Wyd. nast. tamże 2003.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Czy Zenek istniał naprawdę? [Rozm.] G. Leszczyński. *Guliwer* 1992 nr 2 [dot.: Ten obcy]. Częsta całości. [Rozm.] Z. Gugulska-Stanecka. *Guliwer* 1997 nr 5; Młodzi lubią książki problemowe. [Rozm.] E. Likowska. *Prz. Tyg.* 1998 nr 48; Po stronie Żeromskiego. [Rozm.] M. Cichy. *Gaz. Wyborcza* 1998 nr 231.

LP XX w. (I. Kaniowska-Lewańska). – SBLP t. 7 (B. Bogobleska).

J. Z. Białek: Proza I. J. W tegoż: Przymierze z dzieckiem. Kr. 1994. – Irena Jurgielewiczowa „Ten obcy”. [Materiały pomocnicze]. Wwa: Werset 1995, 23 s. – M. J. Krajewska: Warszawa w twórczości I. J. *Guliwer* 1997 nr 5. – G. Leszczyński: Życie szersze od słowa. *Nowe Książ.* 1997 nr 12 [rec.: Byłam, byliśmy]. – C. Waszczyński: Trzy zagadnienia psychologiczne z powieści „Ten obcy”. *Guliwer* 1997 nr 1. – M. Kątny: „Ten obcy” Ireny Jurgielewiczowej. Kielce: Gens 1999, 29 s. *Bibl. Analiz Lit.* – J. Włodek: „Ten obcy” Ireny Jurgielewiczowej. Powtórka z lektur. Wwa: NK 2001, 21 s. – M. Grochowska: Przez obcy kraj. *Gaz. Wyborcza* dod. *Duży Format* 2003 nr 44. – W setną rocznicę urodzin Ireny Jurgielewiczowej. Wwa: NK 2003, [16] s. [druk bibliofilski; zawiera wypowiedzi o I. J. autorów: J. Papuzińska, L. Marjańska, G. Leszczyński oraz fragmenty książek I. J.: Strategia czekania i Byłam, byliśmy]. – J. Mikołajewski: Przygoda i skandal. *Gaz. Wyborcza* 2005 nr 40 [dot.: Ten obcy].

B.D.

JURKOWSKI Stefan

[...] W 2003 publikował w *Trybunie* cykle „Na marginesie” i „Powiedzmy sobie szczerze”. [...]

TWÓRCZOŚĆ

9. Rekonstrukcja. [Wiersze]. Pozn.: ZLP 1997, 46 s.

10. Odezwa. [Wiersze]. Podkowa Leśna: Aula 2002, 57 s.

11. Koło niedomknięte. Wiersze z lat 1969-2003. Tor.: A. Marszałek 2004, 117 s.

12. Codzienny plac zabaw. [Wiersze]. Tor.: A. Marszałek 2007, 98 s.

Prace redakcyjne

4. Kiedy stygną godziny. XXI Ogólnopolski Konkurs Poetycki o nagrodę „Jesiennej Chryzante-

my". Wybór wierszy: Z. Irzyk, ... Płock: Stow. Civitas Christiana 1995, 32 s.

OPRACOWANIA (wybór)

A. Gnarowski: Poetyckie reminiscencje. *Wiad. Kult.* 1994 nr 30 [rec.: Cierpliwość]. – M. Łukaszewicz: Dobre wiersze, smutne świadectwo. *Nowe Książ.* 1994 nr 10 [rec.: Poszerzenie przestrzeni]. – A. Gnarowski: W krajobrazach poważnych. *Wiad. Kult.* 1997 nr 41 [rec.: Rekonstrukcja]. – [Odezwa:] K. Lisowski: Możliwości kosmosu. *Nowe Książ.* 2002 nr 11; A. Dmowska: Subiektywnie o „Odezwie”. *Poezja Dzisiaj* 2003 nr 29/30. – P. Majerski: „Zdarzyłem się sobie”. *Nowe Książ.* 2004 nr 10 [rec.: Kóło niedomknięte].

E.G.

JUSTYNOWICZ Bogdan

[...] W 1989 był właścicielem i dyrektorem Domu Wydawniczego Jota w Warszawie, publikującego opracowania i bryki szkolne. [...]

Adaptacja

A. Znużony blues. [Widowisko muzyczno-poetyckie]. Scenariusz ... Wyst. Gdańsk, Studio Rapsodyczne 1962.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2005. – Wywiad: „Prace wierszowane” J. Rozm. I. Smolka. *Literatura* 1980 nr 18.

B.T.

K**KABATC Eugeniusz**

Krypt.: wspólny z żoną Krystyną: K.E.K.

[...] W 1985 otrzymał nagrodę za przekłady z języka białoruskiego, przyznaną przez Stowarzyszenie Pisarzy Białoruskich. [...] Kontynuował twórczość literacką i krytycznoliteracką, ogłaszając fragmenty prozy, artykuły i recenzje m.in. w *Kobiecie i Życiu* (1988), *Literaturze Radzieckiej* (1990), *Polityce* (1990), *Literaturze* (1991), *Wiadomościach Kulturalnych* (1997), *Sycynie* (1998), *Aneksie* (1999-2000), *Przeglądzie Powszechnym* (2001), *Twórczości* (2001), *Odrze* (2002) i *Res Humana* (2003). [...] W 1998 otrzymał wraz z żoną Krystyną włoską nagrodę państwową za upowszechnianie literatury włoskiej. W 2005 został wybrany na prezesa Polskiego Oddziału Stowarzyszenia Kultury Europejskiej (SEC). Odznaczony Złotą Odznaką Honorową „Za Zasługi dla Warszawy” (1978), Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski (2000) i Orderem Gwiazdy Solidarności Włoskiej, przyznawanym przez Prezydenta Republiki Włoskiej (2003). [...]

TWÓRCZOŚĆ

22. Pogoda burzy nad Palermo. [Książka o J. Iwaszkiewicz]. Wyd. osob.: Wwa: Kopia 1999, 191 s.

Adapt. radio: B. Helbrecht. Radio 1988.

23. Tajemnice ojca Pio. [Biografia]. Wwa: Kopia; Inowrocław: Pozkał 1999, 176 s.

24. Vinum sacrum et profanum. Wino w kulturze, wino w naturze, wino na naszym stole. [Szkice]. Wwa: Iskry 2003, 188 s.

25. Czarnoruska kronika trędowatych. Powieść. Sejny: Pogranicze 2005, 310 s.

Przekłady

15a. O. Fallaci: List do nie narodzonego dziecka. [Powieść]. Wr.: Wydawn. Dolnośl., 1993, 112 s.

16. C. Collodi: Pinokio. [Powieść dla dzieci]. Wyd. nast.: [wyd. 3] Wr.: Siedmioróg 1995, tamże: 1996, 1997, 2001; Wwa: Świat Książki 2003.

17. A. Disertori: Meble XVIII wieku. [Wydawnictwo albumowe]. Przekł.: K. i E. Kabatcowie [i in.]. Wwa: Amber 1996, 319 s.

W przekł. K. i E. Kabatców rozdz.: Włochy, s. 3-76; Wnętrza, s. 259-307.

18. P. Barbaro: Dzienniki z klasztoru w Padwie. [Powieść]. Przekł.: K. i E. Kabatcowie. Wwa: Muza 1997, 188 s.

19. F. Camon: Ołtarz dla mojej matki. [Powieść]. Wwa: PIW 1997, 95 s.

20. F. Camon: Rozmowa z Primo Levim. Oświęcim: Państw. Muzeum Oświęcim-Brzezinka 1997, 61 s.

21. Kwiatki świętego Franciszka. Przekł.: K. i E. Kabatcowie. Wr.: Siedmioróg 1997, 124 s.

22. C. Magris: Stadelmann. [Utwór dramatyczny]. Przekł.: K. i E. Kabatcowie. *Dialog* 2000 nr 3 s. 52-84.

23. E. Springer: Milczenie żywych. W cieniu Auschwitz, opowieść o śmierci i zmartwychwstaniu. [Pamiętnik]. Przekł.: K. i E. Kabatcowie. Oświęcim: Państw. Muzeum Oświęcim-Brzezinka 2001, 122 s.

24. G. Bonaviri: Opowieści sycylijskie. [Opowieść]. Wwa: Kopia 2002, 135 s.

25. G. Andreotti: Jezuita w Chinach. Kr.: Wydawn. Apostolstwa Modlitwy 2004, 126 s.

Biografia Matteo Ricci.

26. F. Moccia: Trzy metry ponad niebem. [Powieść]. Przekł.: K. i E. Kabatcowie. Wwa: Muza 2005, 421 s.

27. S. Tamaro: Odpowiedz mi. [Opowiadania]. Przekł.: K. i E. Kabatcowie, Krosno: Bel Med 2005, 210 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2005. – Wywiad: Uczuciowo Białorusi nigdy nie zdradziłem. [Rozm.] T. Zaniewska. W teście: A dusza jest na Wschodzie. Polsko-białoruskie związki literackie. Białystok 1993.

LP XX w. (T. Błażejowski).

S. Barańczak: Jądra na miejscu. W teżoż: Książki najgorzej (1975-1980). Kr. 1981 [dot.: Patrycja, czyli o miłości i sztuce w środku nocy]. – [J. Pilch] O. Schlovka: „My oba to jedna osoba”. *Arka* 1986 nr 14 [rec.: Śmierć robotnika w hotelu „Savoy”]. – [Pogoda burzy nad Palermo:] Z. Chojnowski: Portret Iwaszkiewicza. *Nowe Książ.* 1999 nr 11; S. Jurkowski: Opowieść o starym pisarzu. *Twórczość* 2000 nr 2. – M. Patkowski: Złoty rok E.K. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2000 nr z 18 VIII. – E. Reicher: Uroki włoskiej ziemi. *Mag. Lit.* 2000 nr 3. – S. Jurkowski: Opowieść bez końca. *Twórczość* 2001 nr 4 [rec.: Tajemnice ojca Piel. – T. Olszański: Poloniae natus...]. *Nowe Książ.* 2004 nr 1 [rec.: Vinum sacrum et profanum].

B.D.

KACZMARSKI Jacek 1957-2004

[...] W 1995 wyjechał do Australii i zamieszkał w miejscowości Two Rocks. Wielokrotnie przyjeżdżał do Polski i występował wówczas w różnych miastach. W 1998 rozwiódł się z Ewą Wolny. W 2002 zaczął chorować na raka krtni. W tymże roku wrócił do Polski i zamieszkał w Gdańsku. W 2004 otrzymał za całokształt twórczości muzycznej specjalnego Złotego Fryderyka. Odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (2000). Zmarł 10 kwietnia 2004 w Gdańsku; pochowany na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach w Warszawie. Pośmiertnie otrzymał Nagrodę Honorową Ministra Kultury (2004) oraz został odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski (2006).

W 2005 powstała Fundacja im. Jacka Kaczmarskiego propagująca twórczość artysty.

TWÓRCZOŚĆ

2. Muzeum. [Wiersze]. [Wyd. 3] Wwa: Knebel* 1985.

4. Zbroja. [Wiersze]. Wyd. nast.: Pozn.: NZS UAM* 1982; Kr.: Wydawn. Ruchu Oporu NZS* 1982; [B.m.w.* 1983].

4a. Grudzień. Wiersze i piosenki. [Współaut.] J.K. Kellus. Wałbrzych: NSZZ Solidarność* [19]83, 8 s.

Tu wiersze J.K.: Druga ballada o Janku Wiśniewskim; Chłopcy z Goleździnowa; Zielona Wrona.

4b. Mury. [Wiersze]. Wwa: Bez Debitu* 1983, 33 s.

5. Wiersze i piosenki. Wyd. nast.: [B.m.w.* 1985]; [b.m.] Wydawn. *Kierunki** 1986.

5a. Śpiewnik. Cz. 1. Oprac. Hel. [Kr.: b.w.* 1984],

7a. [Wybór wierszy w formie kalendarza na rok 1985]. [B.m.w.* 1984], [12] k. ilustr.

Tytuł na okładce: 1985 Solidarność; z notą: Dochód ze sprzedaży przeznaczony jest na fundusz TZR [Tymczasowego Zarządu Regionalnego].

8a. Wyjątkowe pozwolenie na pobyt. [Scenariusz widowiska teatralnego]. Praprem. Londyn, T. Nowy 1985.

Nagroda teatralna *Dz. Pol. i Dz. Żoł.* im. B. Kollera w 1985.

10a. Bajka o Polsce. Wiersze i piosenki. [Tor:] to* 1988, 222 s.

10b. Perestrojka. [Wiersze]. [B.m.w.* 1988], 32 s.

11. Rozbite oddziały. Wiersze i piosenki 1985-1988. Wyd. [2] Kr.: [b.w.*] 1989.

15a. Pięć sonetów o umieraniu komunizmu. Piosenki z lat 1988-89. Wwa: Ofic. Wydawn. „63”* 1989, 46 s. Wyd. 2 tamże 1989.

15b. Poezja śpiewana. Opole: Ag. Alba* 1989, [64] s.

19. Życie do góry nogami. [Opowieść dla dzieci; współaut. córka:] P. Wolny. Wwa: Egmont Polska 1997, 80 s. Wyd. [2] Wwa: Świat Książki – Bertelsmann Media 2004.

20. A śpiewak także był sam. [Wiersze; teksty piosenek]. Wwa: Volumen 1998, 517 s.

21. Plaża dla psów. [Powieść]. Wwa: Muza 1998, 452 s.

22. O aniołach innym razem. Ballada lotrzykowska. [Powieść]. Wwa: Volumen 1999, 326 s.

23. Jacek Kaczmarski. [Pieśni i piosenki]. Wwa: *Twój Styl* 2000, 136 s.

24. Napój Ananków. [Powieść]. Wwa: *Twój Styl* 2000, 164 s.

25. Ale źródło wciąż bije... [Wiersze i piosenki]. Wwa: Volumen; Gdańsk: Marabut 2002, 583 s.

26. Tunel. [Wiersze]. Gdańsk: Tower Press 2004, 63 s.

27. Jacek Kaczmarski, Edward Stachura, Leonard Cohen. Piosenki. Wwa: Anagram 2005, 172 s.

A d a p t a c j e

2. W. Disney: Alicja w Krainie Czarów. Jacek Kaczmarski opowiada. Wwa: Egmont Polska 1996, 112 s.

3. W. Disney: Kubuś Puchatek. Jacek Kaczmarski opowiada. Wwa: Egmont Polska 1996, 112 s.

4. W. Disney: Piotruś Pan. Jacek Kaczmarski opowiada. Wwa: Egmont Polska 1996, 112 s.

5. W. Disney: Zakochany kundel. Jacek Kaczmarski opowiada. Wwa: Egmont Polska 1996, 112 s.

6. W. Disney: Śpiąca królewna. Jacek Kaczmarski opowiada. Wwa: Egmont Polska 1997, 112 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Mucha w szklance lemoniady. Rozm. J. Kowalski. *Rzeczpospolita* 2001 nr 268; Za dużo czerwonego. O piosenkach stanu wojennego rozm. J. Piątek. *Cz. 1-4. Odra* 2001 nr 12, 2002 nr 1-3; Mucha w szklance wody. Rozm. J. Tawicki. *Tyg. Pousz.* 2004 nr 20.

[Autoportret z kanałią:] M. Herich: Kaczmar w lustrze. *FA-Art* 1994 nr 4; S. Stabro: W oczach Kaczmara. *Twórczość* 1995 nr 3. – K. Masłoń: Villon ma 40 lat. *Rzeczpospolita* 1997 nr 9. – E. Kozłowska: Moryw biblijnego złoczyńcy w wierszu Z. Herberta „Domysły na temat Barabasz” oraz w piosence J.K. „Kara Barabasz”. *Zesz. Nauk. WSP w Rzesz. Ser. Filol.* 1999 nr 33. – M. Rabizo-Birek: Antykaczmar. *Twórczość* 1999 nr 7 [rec.: Plaża dla psów]. – M. Stala: Dwaj bardowie emigracji. Poetyka tekstów J.K. i Karela Kryla. W: *Ceska a polska emigracja literacka; Emigracyjna literatura czeska i polska. Opawa* 2002. – K. Gajda: Jacek Kaczmar w świecie tekstów. Poznań: WP 2003, 358 s. Iu także wywiady z J.K. podczas spotkania ze studentami UAM (maj 2001) oraz pt. „Zaśpiewaj Mury bo na to czekają.” Rozm. J. Gajda (lipiec 2001). – K. Masłoń: Nie kłam sobie, a nikt ci nie skłami. Pożegnanie J.K. *Rzeczpospolita* 2004 nr 91. – K. Masłoń: Młodość wieszczy człowieczeństwo – kona. *Rzeczpospolita* dod. *Plus Minus* 2004 nr 97 [rec.: Tunell. – J. Mikołajewski: Umarł Konrad. *Gaz. Węborcza* nr 29; M. Oramus: Odwrócona gitara. *Życie* 2004 nr 86. – M. Lisiecka: Lustró jako motywy i odbicie jako element techniki literackiej w poezji J.K. W: *Lustró w literaturze i kulturze. Siedlce* 2006. – R. Żebrowski: „A śpiewak także był sam...” Wspomnienie o J.K. *Prz. Pol.* Nowy Jork 2006 nr z 14 IV.

B.M.

KADEN-BANDROWSKI Juliusz

TWÓRCZOŚĆ

7. Pilsudczycy. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 6] Wwa: Wydawn. Pol. 1987; [wyd. 7] Białystok: KAW 1990.

20. General Barcz. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 7] Wwa: PIW 1996; [wyd. 8] ze wstępem i w oprac. M. Sprusińskiego Kr.: Uniwersitas 1997.

22. Przymierze serc i inne nowele.

Adapt. radiowa opowiadania Odwilż: Radio (Wil.) 1930.

25. Czarne skrzydła. [Cykl powieściowy]. Adapt. radiowa fragm. cz. 1. Lenora: Radio (Wil.) 1930.

36. Mateusz Bigda. [Powieść]. Adapt. t.v: Bigda idzie. Adapt.: A. Wajda. TV 1999.

OPRACOWANIA (wybór)

L. Hass: J.K.-B. W tegoż: Wolnomularze polscy w kraju i na świecie. Wwa 1999.

J.E. Skiński: Kaden jako eseista. *Wiad. Lit.* 1932 nr 29; Styl i sprawa. *Tyg. Il.* 1937 nr 40 [dot.: Lenora], przedr. w tegoż: Na przełaj i inne szkice o literaturze i kulturze. Kr. 1999. – K. Troczyński: J.K.-B. *Żęca* 1937 nr 12, przedr. w tegoż: *Zoil* Kr. 2003. – J. Prokop: A l'ombre de la liberte belge. J.K.-B. et son roman bruxellois. W tegoż: *Parole partisans*. Kraków 1993. – J. Jakóbczyk: Powieść, państwo i konfidencja. O „Generale Barczu” J.K.-B. W: *Między Kadenem a Andrzejewskim*. Kat. 1995. – A. Hutnikiewicz: Trzy obrazy przedwiośnia niepodległości (Strug – K. – Żeromski). W tegoż: *To co najważniejsze*. Bydż. 1996. – M. Ryszkiewicz: Polityczny światopogląd powieści J.K.-B. W: *Formy dyskursu w powieści*. Lubl. 1996. – K. Kłosiński: Rzeczywistość i władza. W: *Z perspektywy koń-*

ca wieku. Pozn. 1997, przedr. w tegoż: Eros, dekonstrukcja, polityka. Kat. 2000. – A. Zalewska: J.K.-B. refleksja nad wielką wojną. *Prz. Hum.* 1998 nr 5/6. – D. Dobrowolska: Polska we władzy kapitału [dot.: Czarne skrzydła]; Powieść polityczna wobec wyzwań niepodległości [dot.: General Barcz]; W poszukiwaniu „mocnego człowieka” [dot.: Mateusz Bigda]. W teże: *Powieść polityczna dwudziestolecia międzywojennego*. Kielce 2000. – B. Szargot: W drodze do niezawisłości. Wokół „Generala Barcza” J.K.-B. i „Romansu Teresy Hennen” Zofii Nalkowskiej. W: *Człowiek w drodze*. T. 1. Bydż. 2000. – D. Dobrowolska: Mowa ciała w „Generale Barczu” J.K.-B. W teże: *O literaturze XX wieku*. Kielce 2001. – I. Kiełtyk: Juliusz Kaden-Bandrowski. Wwa: Wydawn. WSP TWP 2001, 85 s. – J. Pieszczachowicz: Na odzyskanym śmietniku. *Gaz. Węborcza* 2001 nr 263. – K. Ptak: Heroizm i ofiary. W kręgu nowelistyki J.K.-B. z okresu Wielkiej Wojny. *Ann. Acad. Paedagogicae Crac. Stud. Hist.-Lit.* 2002 nr 2. – W. Wójcik: Twórcza powieść politycznej. W tegoż: *Zaglebiowskie impresje*. Kat. 2006.

E.G.

KAJTOCH Jacek

[...] Artykuły i recenzje publikował w pismach *Akant* i *Poezja Dziś*. [...]

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Doświadczylem wielkiej klęski idealów. *Mysł Pol.* 2005 nr 18/19.

J. Lyszczyna: Na śląskim Parnasie. Kat. 2002, *passim*.

E.G.

KAJZAR Helmut

TWÓRCZOŚĆ

12. Obora. [Utwór dramatyczny]. TV 1987.

Przekłady i adaptacje

1. P. Handke: Publiczność zwymyślana. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Radom, T. Powsz. im. J. Kochanowskiego 1994.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.)

P. Lachmann: Niedoczas K. *Teatr* 1997 nr 7/8. – E. Wąchocka: H.K.: w stronę monologu. W teże: *Autor i dram. Kat.* 1999. – U. Stachurska-Czaja: W poszukiwaniu tożsamości: bohater dramaturgii H.K. *Ruch Lit.* 2000 nr 4. – P. Lachmann: Sny H.K. *Cz.1-2. Teatr* 2002 nr 12, 2003 nr 1/2. – M. Kanabrodzki: Kaplan i fryzjer. Żywot materialno-cieleśny w utworach Georga Büchnera, Witolda Gombrowicza, Mirosława Białoszewskiego, Helmuta Kajzara. Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2004, 367 s.

J.Z.

KALETA Roman

OPRACOWANIA (wybór)

SBLP t. 3 (M. Bratuń).

E. Aleksandrowska: R.K. *Biul. Polonist.* 1990 nr 1/2. – Z. Libera: R.K. – badacz polskiego Oświecenia. *Więć Oświecenia* 1992 t. 8. – I. Kaletowa: „Tych parę szczęśliwych lat we Wrocławiu”. *Not. Teatr.* 2003/2004 nr 30/31.

E.G. 439

KALISZEWSKI Andrzej

[...] W 1995 został zatrudniony jako adiunkt w Instytucie Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej UJ. W 1997 zrezygnował z pracy nauczycielskiej w liceum. [...]

TWÓRCZOŚĆ

9. Wiersze wybrane 1976-1995. Post.: L. Żuliński. Kr.: Behemot 1995, 79 s.

10. Gatunki literackie. Specyfika ich tworzenia i redagowania. [Współaut.:] W. Furman, K. Wolny-Zmorzyński. Rzeszów: Wyższa Szkoła Zarządzania 2000, 126 s.

11. Piątka Czesław niżej podpisany. [Powieść]. Lubl.: Fabryka Słów 2004, 298 s.

12. Gatunki dziennikarskie. Teoria, praktyka, język. [Współaut.:] K. Wolny-Zmorzyński, W. Furman. Wwa: Wydawn. Akademickie i Profesjonalne 2006, 208 s.

Prace redakcyjne

3. Najśłynniejsze poematy XX wieku. [Antologia]. Wybór: S. Stanuch. Noty: S. Stanuch, ... Kr.: Sponsor 1996, 251 s.

4. J.B. Ozóg: Chlebowy dom. [Wiersze]. Red. i oprac.: J. Lubart-Krzysica. Przygot. i posł. ... Kr.: Ofic. Konfraterni Poetów 1997, 93 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004 – Wywiad: Patrzeć na to zbyt racjonalnie. Rozm. M. Bury, *Akant* 2002 nr 7.

[Herezja:] J. Drzewucki: Misterium codzienności. *Twórczość* 1995 nr 12; D.T. Lebioda: O historii, miłości i śmierci. *Metafora* 1995/96 nr 22/23. – I.S. Fiut: Poeta i historia. W tegoż: *Światy poetów*. Kr. 1996. – D.T. Lebioda: Popiół i ekstaza. W tegoż: *Pragnienie śmierci*. Bydż. 1996.

B.M.

KALOTA-SZYMAŃSKA Maria

TWÓRCZOŚĆ

18. Odchodzenia. [Wiersze]. Bydż.: Kuj.-Pomorz. Tow. Kult. 1995, 38 s.

19. Ta co z ciała wyleciała i inne wiersze. Poznań: Rhythmos 2004, 72 s.

20. Moje góry. [Wiersze]. Tor.: A. Marszałek 2007, 106 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – M. Kalota-Szymańska: O nienapisanej powieści, czyli tajemnice pisarskiej alkowy. *PAL Prz. Artyst.-Lit.* 2000 nr 5. – Wywiad: O drodze pisarza. Rozm. L. Stankiewicz. *PAL Prz. Artyst.-Lit.* 2001 nr 6.

T. Friedelówna: W przymierzu z naturą. *PAL Prz. Artyst.-Lit.* 1995 nr 9 [rec.: Album toruński]. – D.T. Lebioda: Lekkość i lotność. O poezji M.K.-Sz. W tegoż: *Przedśionek wieczności*. Bydż. 1998.

B.M.

KALUŻYŃSKI Zygmunt
1918-2004

[...] Był dwukrotnie żonaty: z Julią Hartwig, poetką, i Amerykanką Eleonorą Griswold, aktorką. [...] W 1990-2000 razem z Tomaszem Raczkiem prowadził filmowy cykl telewizyjny „Perły z lamusa”. W 2002 otrzymał statuetkę Gwiazdy Telewizji Polskiej za osobowość telewizyjną i wkład w publicystykę kulturalną. Odznaczony Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski (1997). Zmarł 30 września 2004 w Warszawie.

W październiku 2006 jurorzy toruńskiego festiwalu filmowego Toffi po raz pierwszy przyznali nagrodę im. Z. Kalużyńskiego.

TWÓRCZOŚĆ

20. Buntownik bywalec. [Szkice]. Wwa: Ars 1998, 296 s.

21. Polawiacze pereł. [Szkice; współaut.: T. Raczek]. Wwa: Twój Styl 1998, 448 s.

22. Perłowa ruletka. Leksykon filmowy. [Współaut.: T. Raczek]. Wwa: Twój Styl 2000, 200 s.

23. Kino na nowy wiek. [Szkice]. Wr.: Siedmióróg 2001, 319 s.

24. Wampir salonowiec. [Szkice]. Wwa: Twój Styl 2001, 278 s.

25. Pamiętnik orchidei. Zapiski ocalonego z XX wieku. [Autobiografia]. Michałów-Grabina: Latarnik 2003, 255 s.

26. Do czytania pod prysznicem. Znalezione w osobistej szufladzie. [Felietony]. Michałów-Grabina: Latarnik 2004, 261 s. Wyd. 2 tamże 2004.

27. Kanon królewski. Jego 50 ulubionych filmów. Michałów-Grabina: Inst. Wydawn. „Latarnik” im. Z. Kalużyńskiego 2005, 355 s.

28. Perły kina. Leksykon filmowy na XXI wiek. [Współaut.:] T. Raczek. T. 1-5. Michałów-Grabina: Latarnik.

T. 1. Sensacje i science fiction. 2005, 361 s. + dysk optyczny (VCD).

T. 2. Ekranizacja literatury. 2005, 405 s. + DVD.

T. 3. Komedie, przygody i animacje. 2005, 397 s. + DVD.

T. 4. Miłość i seks. 2006, 316 s. + DVD.

T. 5. Rarytasy, niewypały i kurioza. 2006, 492 s. + DVD.

OPRACOWANIA (wybór)

T. Rutkowska: Poszukiwacz przygód kinematograficznych. *Nowe Książ.* 1998 nr 7 [rec.: Buntownik bywalec]. – K. Koźniewski: Na lewo od Matki Boskiej. W tegoż: *Przekorni*. Wwa 2000. – T. Rutkowska: Ze sztabucha wampira. *Nowe Książ.* 2001 nr 8 [rec.: Wampir salonowiec]. – T. Rutkowska: Zmowa kinomanów. *Nowe Książ.* 2001 nr 2 [rec.: Perłowa ruletka]. – T. Rutkowska: Kwiatek u kożucha. *Nowe Książ.* 2003

nr 7/8 [rec.: Pamiętnik orchidei]. – D. Passent: Zygmunta przez duże „Z”. *Polityka* 2004 nr 42 [wspomnienie pośmiertne]. – T. Jopkiewicz: Zmienny blask pereł. *Nowe Książki*. 2006 nr 1 [rec.: Perły kina. T. 2. Ekranizacje literatury]. – Z. Wnuk: Trzeba mieć filmowy nerw. *Nowe Książki*. 2006 nr 11 [rec.: Perły kina. T. 5].

K.B.

KAMIENSKA Anna

[...] Debiutowała wierszami opublikowanymi w 1934 na łamach *Plomyczka*. Uczęszczała do Gimnazjum Żeńskiego im. Unii Lubelskiej w Lublinie; zaprzyjaźniła się wówczas z Julią Hartwig, z którą współredagowała szkolne piśmielko *W słonce*, publikowała w nim również utwory poetyckie. [...]

TWÓRCZOŚĆ

20. W Nieparyżu i gdzie indziej. [Powieść dla młodzieży].

A d a p t. t v: Adapt.: M. i G. Leszczyński. TV 2000.

24. Są takie wyspy. [Powieść dla młodzieży].

A d a p t. r a d i o w a: Adapt.: B. Kościuszko. Radio 1988 [5 odcinków].

35a. Dom w domu. Pamiętnik dziesięciolatki. Powst. 1979. Wyd. ze wstępem J. Twardowskiego Wwa; Pax 1999, 151 s.

Data powst. pod tekstem.

49a. Na progu słowa. Siedem wykładów o poezji i Biblii. Powst. 1984. Poznań: W drodze 2004, 160 s.

Zapis wykładów wygl. 21 II – 17 IV 1984 na UW w ramach konwersatorium „Z doświadczeń i przemyśleń pisarza”; niektóre partie wykładów zostały uzupełnione fragmentami szkiców z tomu „Twarze księgi” [poz. 40].

Zawartość: Autointerpretacja; Poezja jako asceza słowa; Biblia jako zakorzenienie; Bóg Starego Testamentu i Człowiek w Psalmach; Psalmi – świat i słowo; Talmud – drugie skrzydło Tory; Wizja stworzenia, wizja zagłady.

50. Książka nad książkami. Wyd. nast.: wyd. 3 Gdańsk: Atext; Marabut 1996; Wwa: NK 2000, tamże: 2004, 2005.

55a. Sandomierz. [Wiersze]. Sandomierz: Muzeum Okręgowe w Sandomierzu. Oddz. Literatury im. J. Iwaszkiewicza 1988, [4] k.

Druk bibliofilski.

58. Przeprowadź mnie przez samotność, starość i śmierć. Scenariusz ... TV 1991.

59. Pisz o kamieniu. Wiersze wybrane. Wybór i słowo wstępne: J. Śpiewak. Wwa: Pax 1995, 74 s.

60. Inne miejsca. [Wiersze]. Wybór i oprac.: R. Bąk. Poznań: W drodze 1996, 87 s.

61. Wiersze dla dzieci. Złotym piórem. Wyboru dokonała J. Rodziewicz. Wt.: Siedmioróg 2000, 62 s.

62. Jasność w środku nocy. Wiersze wybrali: J. Twardowski i J. Gorzałówna. Posł. opatrzył J. Twardowski. Wwa: PIW 2001, 430 s.

63. Mały notatnik. [Fragmenty utworów dla dzieci]. Wybór i oprac.: H. Andrzejczak. Bytom: 4K 2002, 156 s.

Wybór wierszy w p r z e k ł. a n g.: Astonishments. [Red. i tłum.:] G. Drabik, D. Curzon. Brewster, Massachusetts 2007.

Przekłady

14. Owidiusz: Przemiany. [Poemat]. Wybór tekstu i przekł. ... [Wyd. 2] Wt.: Siedmioróg 1997. Por. poz. 26.

22. Tomasz à Kempis: O naśladowaniu Chrystusa. De imitatione Christi. Przel. ... [Przedm.:] J. Twardowski. Wyd. nast. (tylko w jęz. pol.) tamże: wyd. 2-14 1984-2006.

26. Owidiusz: Metamorfozy. Przel.: ..., S. Stabryła. Oprac.: S. Stabryła. Wyd. 2 zmien. Wt.: Ossol. 1995, CXVI, 448 s. BNII, 76. Wyd. nast. tamże t. 1-2 2004. Por. poz. 14.

Tu A.K. przekł. ks. I-IX wiersz 175, s. 3-230; prowadzoną od 1984 pracę nad przekł. przerwała śmierć tłumaczki; brakujący fragm. przel. S. Stabryła.

Prace redakcyjne

14. Od Czarnolasu. Najpiękniejsze wiersze polskie. [Oprac.] ... [Wyd. 2] Wwa: Pax 2000.

18. Od Leśmiana. Najpiękniejsze wiersze polskie. [Wyd. 2] Wwa: Pax 2000.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (R. Matuszewski).

5. Barańczak: Samotność i wyrzeczenie. W tegoż: Przed i po. London 1988 [rec.: Rękopis znaleziony we śnie]. – D. Heck: „Na krótką chwilę”. *Kult. Niezależna** 1989 nr 56 [rec.: Dwie ciemności i wiersze ostatnie]. – M. Ruskowski: Zapis wewnętrzny, czyli o potrzebie masek. *Kultura*, Paryż 1989 nr 5 [m.in. dot.: Notatnik]. – T. Winek: Sytuacja komunikacyjna twórczości inspirowanej folklorem dziecięcym. (Na przykładzie wierszy A.K.). W: Miejsce dziecka w komunikacji literackiej. Wwa, Poznań, 1989. – B. Kozera: Ewokacja świadomości zła? *Kwart. Opol.* 1993 nr 3 [m.in. dot.: Drugie szczęście Hioba]. – A. Szurczak: Krajobraz po bitwie w wierszach „Lament” Tadeusza Różewicza i „Genesis” A.K. (Analiza porównawcza). W: Lekcja poezji w szkole średniej. Cz. 2. Kielce 1993. – W. Buryła: Rozmowy z Anną. Pamięci Anny Kamińskiej. Cz. 2. Wr., Oleśnica: Signum 1994, 88 s. [tu wiersze poświęcone A.K. oraz wiersze A.K.] – Z. Chojnowski: Matka Boska w twórczości A.K. *Prz. Powsz.* 1994 nr 10. – J. Kowalczykówna: A.K. światek dziecięcy. W: Dziecko i jego światy w poezji dla dzieci. Szczec. 1994. – R.K. Przybylski: Milczenie i poezja. W tegoż: Wszystko inne. Poznań, 1994. – I. Rzepnikowska: Rosyjski erotyk ludowy w przekładach A.K. W: Topika erotyczna w przekładzie. Kat. 1994. – E. Tułaj: „To, co nietrwale, jest na naszą miarę...” O wierszu „Marność” A.K. W: Liryka polska XX wieku. Kat. 1994. – Z. Chojnowski: Metamorfozy Anny Kamińskiej. Olsztyn: WSP 1995, 206 s. [tu także w aneksie listy A.K. do J.A. Frasiaka i K. Oleksika]. – Z. Chojnowski: Świadczą, aby rozumieć. W: L. Hul, Z. Chojnowski, A. Kotliński: „Co nie jest wymówione zmienia do nieistnienia”. Olsztyn 1995. – K. Heska-Kwaśniewicz: „Matka umiera. Czas się rozpryskuje”, czyli A.K. dialog ze

zmarła. W: Postać matki w niemieckiej i polskiej literaturze XIX i XX wieku. Kat. 1995. – J. Kwiatkowski: Poezja białego cierpienia. W tegoż: Magia poezji. Kr. 1995. – R. Piątkowa: W ciemności widzieć, a w jasności ślepnąć. Oksymoronizacja poezji A.K. *Jęz. Artyst.* 1995 t. 9. – I. Galińska: Poetka wielkiego paradoksu. O poezji A.K. *Literatura* 1996 nr 6. – J. Jarniewicz: Przekład ciszy. Angielskie przekłady poezji A.K. *Lit. na Świecie* 1996 nr 11/12. – I. Smolka: Mądrość serca. *Tygiel Kult.* 1996 nr 8/9. – A. Sulikowski: Z dziejów przyjaźni. A.K. i ks. Jan Twardowski. W *Drodze* 1996 nr 5. – M. Welna: Lekcja Anny. *Test* 1996 nr 3. – I. Smolka: Jasność świata. W teście: Dziewięć światów. Wwa 1997. – Z. Zarebianka: Zakorzenia Anny Kamińskiej. Kr.: Universitas 1997, 176 s. – A. Pajdzińska: Semantyka „ciemności” w poezji A.K. *Pr. Filol.* 1998 t. 43. – Z. Zarebianka: Zakorzenia duchowe i aspekty teologiczne w twórczości A.K. W: Z Bogiem przez wieki. Rzeszów 1998. – Z. Mocarska-Tycowa: Ciało i wiatr; Poezja czasu późniejszego; Jak dojrzały owoc w Winnicy Pańskiej. W teście: Spotkania w słowie. Tor. 1999. – A. Mikołajczyk: Motywy antyczne w twórczości A.K. *Meander* 2000 nr 1. – A. Opacka: Zaklęcia daremne. A.K.: „Ułalabym ci wina...”. W: *Liryka polska XX wieku. Ser. 2. Kat.* 2000. – E. Dąbrowska: „Człowiek nieobecny rozdwojony w sobie” – motyw z Sepa Szarzyńskiego w wersji A.K. W teście: Teksty w ruchu. Opole 2001. – B. Jastrzębska: „Milczenie człowieka przenika w milczenie Boga”. O poezji A.K. *Topos* 2001 nr 6. – A. Borkowski: A.K. wizje natury. W: *Pogranicza i konteksty literatury. Siedlce* 2002. – G. Bujala: Pieczęć błękitna... pieczęć czerwona... (Na marginesie „Powitania Adriatyku” A.K.). *Acta Univ. Lodz. Folia Litteraria Polonica* 2002 z. 5. – S. Dłuski: Egzystencja i metafizyka. O poezji Anny Kamińskiej. Rzeszów: Uniw. Rzeszowski 2002, 182 s. – I. Gralewicz-Wolny: Pisz o milczeniu. Świat poetycki Anny Kamińskiej. Kat.: Gnome 2002, 180 s. – A. Gruca: „Tranquillus Deus tranquillans omnia” – cisza a modlitwa w notatniku A.K. *Zesz. Nauk KUL* 2002 nr 1/2. – A. Sulikowski: A.K. Portret poетки. *Fraza* 2002 nr 1/2. – Z. Chojnowski: Poetyckie świadectwo moralności. A.K. „Kłamstwo doktora Korczaka”. W tegoż: Ku Tajemnicy. Olsztyn 2003. – M. Janowska: „Być mężczyzną wobec bytu”. Kilka uwag po lekturze notatnika. *Kwart. Opol.* 2003 nr 1. – J. Mikołajewski: Rozmowa z matką? *Gaz. Wyborcza* dod. *Książki* 2004 nr 7 [rec.]. *Książki nad książkami*. – K. Nowosielski: Poetka nieśpiesznego dojrzewania. W tegoż: Rozróżnianie głosów. Gdańsk 2004 [rec.]. *Jasność w środku nocyl.* – A. Spólna: Bunt słów. „Biały rękopis” A.K. jako cykl żalobny. *Twórczość* 2004 nr 1. – B. Przymuszała: W poszukiwaniu dotyku. A.K. „Pieśń nad pieśniami”. W teście: Szukanie dotyku. Kr. 2006 oraz *passim*.

A.Sz.

KAMIŃSKI Aleksander

[...] W stulecie urodzin Sejm RP ogłosił rok 2003 rokiem A. Kamińskiego.

TWÓRCZOŚĆ

Poza pracami naukowymi z dziedziny pedagogiki społecznej i ogólnej oraz historii wychowania opublikował:

1. Antek Cwaniak. *Książka o zuchach*. [Wyd. 10] Wwa: NK 2000.

4. *Książka wodza zuchów*. Wyd. nast.: Londyn: Pol. Fundacja Kult. 1973, wyd. 2 [!] tamże 1989; pt. *Książka drużynowego zuchów* Wwa: Horyzonty 1997.

6. *Krąg rady*. [Wyd. 3 b.m.w.* 198?].

12. *Wielka gra*. Wyd. nast.: [wyd. 4] Oprac.: A.K. Kunert. Przedm.: S. Broniewski „Orsza”. Wwa: Rytm 2000, 331 s., tamże [2006].

13. *Kamienie na szaniec*. Opowiadanie o Wojtku i Czarnym. Wyd. nast.: [wyd. 21] Wstęp i wybór zdjęć: B. Wachowicz. Przyp.: K. Heska-Kwaśniewicz. Wwa: NK 1999, tamże: 2000, 2003.

Przekł. w ł o s.: Pietre per la barricata. [Przel.] M. Bacigalupo; Novara 2002.

16. „Zośka” i „Parasol”. Opowieść o niektórych ludziach i niektórych akcjach dwóch batalionów harcerskich. Wyd. 5 [właśc. 6] Wwa: Iskry 1994.

17. Józef Grzesiak „Czarny”. [Opowieść biograficzna; współaut.:] A. Wasilewski. Wyd. nast.: [Wwa: Niezał. Wydawn. Harcerskie* 1981]; Lubl.: Reduta* 1989; Wwa: Wydawn. Harcerskie* 1989.

20. *Myśli o Polsce i wychowaniu*. Wybór i red.: A. Janowski. Wwa: Horyzonty; Muzeum Harcerstwa [2003], 91 s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (W. Bartoszewski). – F. Boclan: *Kalendarium; Bibliografia [do 1997]. W: Bogactwo życia i twórczości Aleksandra Kamińskiego*. Tor. 1999, wyd. nast. tamże 2000. – M. Bort: *Literatura*. [Bibliografia]. W: *Profesor Aleksander Kamiński*. Łódź 2002.

Bohaterowie „Kamieni na szaniec” w świetle dokumentów. Wstęp, oprac. i wybór tekstów: T. Strzembosz. Wyd. 2 Wwa: PWN 1996. – I. Lepalczyk: *Życie i dzieło A.K. Acta Univ. Lodz. Folia Paedagogica et Psychologica* 1996 t. 36. – W. Ciczkowski: A.K. droga stawiania się wychowawcą i uczytelnym. *Kult. i Edukacja* 1997 nr 3/4. – K. Heska-Kwaśniewicz: Braterstwo i służba. Rzecz o pisarstwie Aleksandra Kamińskiego. Kat.: Wydawn. UŚI. 1998, 142 s. *Pr. Nauk. UŚI w Katow.*, 1710. – Bogactwo życia i twórczości Aleksandra Kamińskiego. Pod red. I. Lepalczyk i W. Ciczkowskiego. Tor.: Wydawn. A. Marszałek 1999, 366 s., wyd. nast. tamże 2000. – A. Zawadzka: O Aleksandrze Kamińskim „Kamyku”. [Biografia]. Wwa: Horyzonty 2001, 181 s. – Profesor Aleksander Kamiński. Red.: R. Czernichowska. Łódź: Łódz. Tow. Nauk. 2002, 52 s. – B. Wachowicz: *Kamyk na szaniec*. Gawęda o druhu Aleksandrze Kamińskim w stulecie urodzin. Wwa: Ofic. Wydawn. Rytm 2002, 635 s. – Aleksander Kamiński i jego twórczość pedagogiczna. Dyskusja o przyszłości wobec teraźniejszości i przeszłości. Pod red. E. Marynowicz-Hetki, H. Kubickiej, M. Granosika. Łódź: Wydawn. Uł. 2004, 461 s. – D. Polańczyk: *Kamienie na szaniec – Aleksander Kamiński*. Lubl.: Biblios 2006, 53 s. [oprac. dla szkół]. – J. Pótużycki: Aleksander Kamiński. [Biografia]. Wwa, Radom: Wydawn. Inst. Technologii i Eksploatacji Państw. Inst. Badawczego 2006, 352 s.

A.Sz.

KAMIŃSKI Ireneusz Gwidon 1925-1996

Krypt.: (g); (ikg).

[...] Zmarł 13 września 1996 w Szczecinie.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.).

T. Zwiłnian-Grabowski; I.G.K. – pisarz i działacz społeczny. *Bibl. Zach.-Pom.* 1997 nr 1/2.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (W. Wnuk).

J.Z.

B.M.

KAPUŚCIŃSKA Salomea

OPRACOWANIA (wybór)

R. Byliński: Eden i przemijanie. *Odra* 1987 nr 12 [rec.: Pożegnanie brata]. – M. Bartnicki: Poetyckie wyznaczenie wiary. *Kultura* 1988 nr 24 [rec.: Nadzieja].

B.M.

KAMIONKA-STRASZAKOWA

Janina

[...] Kontynuowała pracę dydaktyczną na WSP w Kielcach (od 2000 Akademia Świętokrzyska). [...]

TWÓRCZOŚĆ

Studia i rozprawy w czasopismach i książkach zbiorowych, m.in.: Leon Potocki. OLP. Ser. 3 t. 1. Kr. 1988 s. 907-919. – Przestrzenny topos granicy w powieści XX wieku. (Aleksander Solżenicyn, Gustaw Herling-Grudziński, Warlam Szalamow, Georgij N. Władimow). *Kiel. Stud. Rusycystyczne* 1996 t. 7 s. 65-75.

A.Sz.

KAPUŚCIŃSKI Ryszard

1932-2007

[...] W 1982, po rozwiązaniu tygodnika *Kultura* został wraz z innymi członkami zespołu redakcyjnego objęty zakazem pracy w czasopismach Robotniczej Spółdzielni Wydawniczej. Zarzucił na kilka lat pisanie reportaży. [...] Był członkiem Polskiego Towarzystwa Socjologicznego (od 1988), Związku Polskich Artystów Fotografików, Stowarzyszenia Euro-Atlantyckiego (od 1991). [...] Ogłaszał na łamach *Gazety Wyborczej* obszernie fragmenty wydanych później książek (1997-99, 2000, 2001, 2003-04). Otrzymał liczne nagrody, m.in.: Ministra Spraw Zagranicznych (1990), miesięcznika *Odra* za całokształt twórczości (1996), nagrodę im. J. Paradowskiego, przyznaną przez Polski PEN Club (1996), Fundacji N. i W. Turzańskich w Toronto (1996), nagrodę literacką im. J. Conrada, przyznaną przez Instytut J. Piłsudskiego w Nowym Jorku, hanzeatycką nagrodę im. Goethego w Hamburgu za wkład w kulturę europejską (1999), nagrodę literacką miast partnerskich Torunia i Getyngi im. S.B. Lindego (1999), w 2000 włoskie nagrody Premio Internazionale Viareggio Versilia i Premio di Creole, przyznaną przez Uniwersytet w Bolonii, w 2002: nagrodę im. J. Tischnera miesięcznika i wydawnictwa „Znak”, nagrodę Polskiej Akademii Telewizyjnej Supervictor, Francuskiej Agencji Rozwoju Prix Tropiques, hiszpańskie nagrody m. Girona i stowarzyszenia Liber Press, w 2003: Wschodniej Fundacji Kultury Akcent, nagrodę Księcia Asturii za twórczość sprzyjającą spotkaniu różnych kultur i narodów, nagrodę Polskiej Rady Azji i Pacyfiku – Ambasador Dialogu, włoską nagrodę literacką Grinzane Cavour, w 2004 nagrodę im. B. Kreisky'ego, przyznaną przez Akademię Austriackich Socjaldemokratów i Instytut dr K. Rennera w Wiedniu za twórczość o tematyce politycznej, w 2005: nagrodę im. D. Fikusa za 2004 w kategorii „twórca w mediach”, neapolitańską nagrodę literacką im. E. Morante „za ogromny wkład w światową kulturę”, a w szczególności za „Podróż z Herodotem”, Medal Uznania Fundacji Kościuszkowskiej w Nowym Jorku, Dziennikarski Laur SDP „za udowodnienie, że dziennikarstwo może być sztuką”, w 2006

443

KANN Maria

TWÓRCZOŚĆ

7. Na oczach świata. Wyd. 2 (łącznie z: A. Szymanowski: Likwidacja getta warszawskiego 1942; Z otchłani. Poezje 1944. [Antologia]. Oprac. T.J. Sarniecki) pt. Tryptyk polsko-żydowski. Oprac. W. Bartoszewski. Wwa: Rada Ochrony Pomników Walki i Męczeństwa 2003, 161 s.

37. O godność ludzką. Rzecz o księciu Józefie Poniatowskim. [Powieść]. Wyd. 2 Wwa: NK 1994.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (H. Urbas).

A. Glass: Druhá Murka. Wspomnienie o M.K. *Harcerstwo* 1996 nr 1/2. – S. Frycie: „Błękitna planeta” M.K. W teatrze: O szkolnej klasycie, lekturach współczesnych sprzed lat i książkach dla młodzieży. *Piotrków Trybunalski* 2001. – M. Kątny: Karpaty i ich mieszkańcy w prozie M.K. *Stud. Kiełeckie. Ser. Filol.* 2003 nr 4.

J.Z.

KAPEŁUŚ Helena

1927-1999

[...] Zmarła 8 września 1999 w Żyrardowie.

OPRACOWANIA (wybór)

SBLP t. 6 (M. Bokszański).

Cz. Hernas: H.K. *Lit. Lud.* 1999 nr 6. – T. Michałowska: H.K. *Pam. Lit.* 2000 z. 3.

E.G.

KAPENIAK Józef

TWÓRCZOŚĆ

1. Ród Gąsieniców. [Cykl powieściowy]. Cz. 1-3. [Wyd. 4] Poronin: Wydawn. Górskie 1997.

włoską nagrodę dziennikarską im. I. Alpi. Został doktorem honoris causa Uniwersytetu Śląskiego (1997), Uniwersytetu Wrocławskiego (2001), Uniwersytetu Sofijskiego (2002), Uniwersytetu Gdańskiego (2004), Uniwersytetu Jagiellońskiego (2004), Uniwersytetu Ramon Llull w Barcelonie (2005), uniwersytetu w Udine (2006). W 1998 został członkiem PAU. W 1999 otrzymał tytuł Dziennikarza Wieku w plebiscycie pisma *Press*. W 2001 zaczął prowadzić w Kartagenie Warsztaty Szkoły Nowego Dziennikarstwa w Latinoamerykańskim Instytucie Nowego Dziennikarstwa. Nadal odbywał liczne podróże (m.in. w 1996 do Australii w związku z zamiarem napisania książki o Bronisławie Malinowskim, w 1997 do Senegalu, Nigerii, Liberii, Sierra Leone, w 1999 do Sri Lanki, Indii, Nepalu, Peru, Boliwii, Paragwaju, Brazylii, Kolumbii, Meksyku). Odniesiony Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski (1997), złotym medalem „Zasłużony Kulturze – Gloria Artis”, przyznanym przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (2007). Zmarł 23 stycznia 2007 w Warszawie. Pośmiertnie otrzymał włoską nagrodę Takunda, przyznaną w 2007 przez organizację Cesevi.

twórczość

7. Chrystus z karabinem na ramieniu. [Reportaż]. [Wyd. 3] Wwa: Czyt. 2007.

8. Jeszcze dzień życia. [Reportaż z Angolii]. Wyd. nast.: wyd. 2 [właśc. 3] rozszerz. Wwa: Czyt. 2000, tamże: wyd. 3 2001, wyd. 4 2002, wyd. 5 2003, wyd. 6 2004, wyd. 7 2005, wyd. 8 2006.

Przekł.: ang.: Another day of the life. [Przeł.] W.R. Brand, K. Mroczkowska-Brand. Wyd. nast. (z uzupełniającymi materiałami w przekł. K. Glowaczewskiej): London 2001, New York 2001, – bułg.: Ošte edin den život. [Przeł.] B. Lingorska, W. R. Kapuściński: Izbrano. Sofia 2001, – hiszp.: Un día més de vida. [Przeł.] A. Orzeszek. Barcelona 2003, – niem.: Wieder ein Tag Leben. Innenansichten eines Bürgerkriegs. [Przeł.] M. Pollack. Wyd. nast. Frankfurt am Main 1999, – portug.: Mais um dia de vida. [Przeł.] A. Saldanho. Porto 1998.

9. Cesarz. Wyd. nast.: wyd. 7 Wwa: Czyt. 1995, tamże: wyd. 8 1996, wyd. 9 1998, wyd. 10 1999, wyd. 11 2000, wyd. 12 2001, wyd. 13 2001, wyd. inne 2001, wyd. 14 2002, wyd. 15 2003, wyd. 16 2004; Kr.: Mediasat Poland [2004.], wyd. 17 Wwa: Czyt. 2005, tamże wyd. 18 2006.

Przekł.: alb.: Perandori. [Przeł.] A. Beqiri. Tiranë 1999, – franc.: Le Négus. [Przeł.] E. Pieiller. Wyd. nast. Paris 1994, – hebr.: Ha-Qesar. [Przeł.] Y. Brönöbsq. Tel Awiw 1989, – hiszp.: El emperador. [Przeł.] A. Orzeszek, R. Mansberger Amorós. [Wyd. 6] Barcelona 2004, – irańsk.: 1988*. – niem.: König der Könige. Eine Parabel der Macht. [Przeł.] M. Pollack. Wyd. nast. Frankfurt am Main [2000], – portug.: O Imperador. [Przeł.] W.J. Szymaniak, I. vaz

Ponce de Leao. Porto 2004*; O imperador. [Przeł.] T. Barciński, São Paulo 2005, – sloweń.: Cesar. [Przeł.] N. Jez. Ljubljana 1999, – turec.: Afrika Aslandi. [Przeł.] G. Çagal Güven. Istanbul 2000*, – włos.: Il Negus. [Przeł.] V. Verdiani. Wyd. nast. Milano 2003.

Adapt. operowa: Palatsi. [Opera komiczna]. Muz.: A. Sallinen. Libreto: I. Dische, H.M. Enzensberger. Wyst. Sovonlinna (Finlandia), Festiwal Operowy 1995.

10. Wojna futbolowa. [Wybór reportaży]. Wyd. nast.: wyd. 6 [właśc. 5] Wwa: Czyt. 1996, tamże: wyd. 7 1998, wyd. 8 1999, wyd. 9 2000, wyd. 10 2001, wyd. 11 2001, wyd. 12 2002, wyd. 13 2003, wyd. 14 2004, wyd. 15 2005.

Przekł.: bułg.: Futbolnata vojna. [Przeł.] B. Lingorska, W. R. Kapuściński: Izbrano. Sofia 2001, – franc.: La guerre du foot. [Przeł.] V. Pate. [Paris] 2003, wyd. nast. Paris 2004, – greck.: O polemou tou podosfairou. [Przeł.] Z. Mauroeidi. Athina 2002, – hiszp.: La guerra del fútbol. Barcelona 2002*, – holend.: De voetbaloorlog. [Przeł.] G. Rasch. [Wyd. 2] Amsterdam 2001, – jap.: Sakka senso. [Przeł.] M. Kitada. Tōkyō 1993, – niem.: Der Fussballkrieg. Berichte aus der Dritten Welt. [Przeł.] M. Pollack. Wyd. nast. Frankfurt am Main 1995, Frankfurt am Main 2000, – szwedz.: Fotbollskriget. [Przeł.] A. Bodegård. [Stockholm] 1998, wyd. nast. tamże 1999, – turec.: Futbol savası. [Przeł.] G. Çagal Güven. Istanbul 2000, – włos.: La prima guerra del football e altre guerre di poveri. [Przeł.] V. Verdiani. Milano 2002.

11. Szachinszach. [Reportaż o Iranie]. Wyd. nast.: wyd. 5 [właśc. 3] Wwa: Czyt. 1988, tamże: wyd. 6 [właśc. 4] 1996, wyd. 7 1997, wyd. 8 1999, wyd. 9 2000, wyd. 10 2000, wyd. 11 2001, wyd. 12 2002, wyd. 13 2003., wyd. 14 2004, wyd. 15 2005; Wwa: Świat Książki – Bertelsmann Media 2006.

Przekł.: afgańsk.: Shahanshah, Karachi 1997, – hiszp.: El Sha o la desmesura del poder. [Przeł.] A. Orzeszek. Barcelona [1987], [wyd. 2] tamże 2000, – irańsk.: Shahnesah. [Przeł.] V. Ibrahim. Teheran 1999, – niem.: Schah-in-schah. Eine Reportage über die Mechanismen der Macht, der Revolution und des Fundamentalismus. [Przeł.] M. Pollack. Frankfurt am Main 1997, wyd. nast. tamże 2001*, Frankfurt am Main, Berlin 2007 – turec.: Şahların Şahı. [Przeł.] O. Doremeçi, M. Yayınlar. Istanbul 1989*, – włos.: Shah-in-Shah. [Przeł.] V. Verdiani. Milano 2001, wyd. nast. tamże 2004.

13. Notes. [Wiersze]. Wyd. 4 [właśc. 5] Wwa: Czyt. 2005. Przedr. zob. poz. 23.

15. Lapidarium. [I]- Wwa: Czyt. 1990- Lapidarium [I].

Przekł.: niem. (w wyborze): Lapidarium. [Przeł.] M. Pollack. Wyd. nast. Frankfurt am Main 1996; Notizen eines Weltbürgers. [Przeł.] M. Pollack. Frankfurt am Main 2007, – włos.: Lapidarium. In viaggio tra i frammenti della storia. [Przeł.] V. Verdiani. Milano 1997.

Lapidarium II. 1995, 157 s.

Przekł.: węgier.: Lapidarium II. [Przeł.] E. Szenyán. Miskolc 1999, – włos.: Lapidarium. [Przeł.] V. Verdiani. Milano 2001.

Lapidarium III. 1997, 182 s.

Wyd. łączne Lapidarium [I]-III pt. Lapidaria. Wwa: Czyt. 1997, 502 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 2002, wyd. 3 2002, wyd. 4 2003, wyd. 5 2004, wyd. 6 2005, wyd. 7 2006.

¹ Inf. o pozycjach oznaczonych dwiema gwiazdkami ** pochodzą ze strony internetowej www.kapuscinski.hg.pl

Przekł.: bułg. (w wyborze): Lapidarii. [Przel.] B. Lingorska. Sofia 1998, - **n i e m.** (w wyborze): Die Welt im Norisbuch. [Przel.] M. Pollack. Frankfurt am Main 2000, wyd. nast.: wyd. 2 tamże 2000, München, Zürich 2003, - **s e r b - c h o r w.** (w wyborze): Lapidarium. [I-III]. [Przel.] B. Rajčić. Beograd 1999**, wyd. nast. tamże 2001, - **w e g i e r.** Lapidarium III, IV, V. [Przel.] E. Szenyán. Budapest 2005.

Lapidarium IV. 2000, 134 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 2002, wyd. 3 2003, wyd. 4 2006.

Druk obszernych fragm. *Gaz. Wyborcza* 2000. - Bursztynowy Motyl w 2001 za najlepszą książkę podróżniczą (razem z Z Afryki zob. Albumy fotograficzne poz. 1), nagroda przyznawana w Pozn. przez Bibl. Raczyńskich i Muzeum A. Fiedlera.

Przekł.: c z e s. Lapidarium [IV, V]. [Przel.] D. Provasnik. Praha 2005, - **h i s z p.** Lapidarium IV. [Przel.] A. Orzeszek. Barcelona [2003], - **w e g i e r.** zob. Lapidarium III.

Lapidarium V. 2002, 127 s. Wyd. 2 tamże 2004. Druk obszernych fragm. *Gaz. Wyborcza* 2001. - Nagroda lit. im. W. Reymonta za r. 2002 przyznana przez Związek Rzemiosła Pol. w 2004.

Przekł.: c z e s. zob. Lapidarium IV, - **w e g i e r.** zob. Lapidarium III.

Lapidarium VI. 2007, 172 s.

16. Imperium. [Reportaż o byłym ZSRR]. Wyd. nast.: wyd. 2 Wwa: Czyt, 1994, tamże: wyd. 3 1996, wyd. 4 1997, wyd. 5 1999, wyd. 6 2000, wyd. 7 2001, wyd. 8 2001, wyd. 9 2002, wyd. 10 2002, wyd. 11 2003, wyd. 12 2004, wyd. 13 2005, wyd. 14 2005.

Przekł.: a l b a n. Imperium. [Przel.] A. Beqiri. Tiranë 2000, - **a n g.** Imperium. [Przel.] K. Glowczewska. Wyd. nast.: Toronto 1994, New York 1995, Toronto 1995, - **c z e s.** Imperium. [Przel.] D. Provasnik. Praha 1995, - **d u n.** Imperiet. [Przel.] R.K. Kościński, H.Ch. Fink. Wyd. nast.: [Köbenhavn] 1994, tamże 1997, - **f i n.** Imperium. [Przel.] T. Kärkkäinen. Helsinki 1998, - **h e b r.** Imperia(h). [Przel.] D. Waynfeld. Tel Awiw 1993, - **h i s z p.** El imperio. [Przel.] A. Orzeszek. Wyd. nast.: Barcelona 1997**, tamże: 2001, 2002**, - **h o l e n d.** Imperium. [Przel.] G. Rasch. Wyd. nast.: [wyd. 2] Amsterdam 1994, tamże: [wyd. 3] 1994, [wyd. 4] 2002, - **j a p.** Teikoku. [Przel.] Y. Kudo. Tōkyō 1994, - **n i e m.** Imperium. Sowjetische Streifzüge. [Przel.] M. Pollack. Wyd. nast.: Frankfurt am Main 1996, Frankfurt am Main 2000, - **n o r w.** Imperiet. [Przel.] O.M. Selberg. Oslo 2004, - **p o r t u g.** Imperium. [Przel.] A.L. Mikosz, K. Hacyński do Nóbrego. São Paulo 1994**, - **r u m.** Agonia Imperiului. [Przel.] O. Zaicik. București 1996, - **s e r b - c h o r w.** Imperija. [Przel.] B. Rajčić. Beograd 1997, - **s z w e d z.** Imperiet. [Przel.] A. Bodegård. Wyd. nast.: [Stockholm] 1993, Stockholm 1996, - **t u r e c.** Imperatorluk. [Przel.] G. Çağal Güven. İstanbul 1999, - **u k r.** Imperija. [Przel.] N. Antoniuk. L'viv 2003**, - **w l o s.** Imperium. [Przel.] V. Verdiani. Wyd. nast. Milano 1995.

17. Heban. Wwa: Czyt. 1998, 341 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 1999, wyd. 3 2000, wyd. 4 2001, wyd. 5 2001, wyd. 6 2002, wyd. 7 2003, wyd. 8 2004, wyd. 9 2004, wyd. 10 2005, wyd. 11 2006.

Esaj związany z wieloletnimi podróżami po Afryce. - Druk obszernych fragm. w 1997-1998 w *Gaz. Wyborczej*. - Nagroda Sezonu Wydawn.-Księg. Ikar w 1999, nagroda Warsz. Premiery Lit. za 1999 oraz w 2000 włoskie nagrody Premio Internazionale Feudo di Meida i Ruchu Oporu przyznane przez m. Omega, nadto tytuł najlepszej książki roku przyznany przez franc. pismo lit. *Lire*.

Przekł.: a n g. The shadow of the sun. My African life. [Przel.] K. Glowczewska. London 2001, wyd. nast.: New York 2001, Toronto 2001, London, New York 2002, - **b u ł g.** Abanos. [Przel.] B. Lingorska. W: R. Kapuściński; Izbrano. Sofia 2001, - **c z e s.** Eben. [Przel.] D. Provasnik. Praha 2003, - **d u n.** Ibenholt. Afrikanse rejser. [Przel.] R.K. Klukowska. København 2000, - **e s p e r a n t o.** Ebano. [Przel.] T. Chmielik. Bielsko-Biala 2001**, - **f i n.** Eebenpuu. [Przel.] T. Kärkkäinen. Helsinki 2002, - **f r a n c.** Èbene. Aventures africaines. [Przel.] V. Patte. Paris 2000, wyd. nast.: Paris 2001, Paris 2002, - **g r e c.** Evenos to chroma tis Afrikis. [Przel.] Z. Mauroeiditi. Athēna 2002, - **h i s z p.** Èbano. [Przel.] A. Orzeszek. Barcelona [2000], wyd. nast.: tamże 2001**, [2002], Barcelona 2003, [Barcelona 2004], - **h o l e n d.** Ebbenhout. Afrikaanse ontmoetingen. [Przel.] G. Rasch. Amsterdam 2000, wyd. nast. tamże: [wyd. 2] 2000, [wyd. 3] 2001, - **i r a n s k i.** Abnus. Qāre-ye siyāh, mardom, va mājārāhāy. Teherān 1379 [2000], wyd. nast. tamże 1380 [2001], - **n i e m.** Afrikanisches Fieber. Erfahrungen aus vierzig Jahren. [Przel.] M. Pollack. Frankfurt am Main 1999, wyd. nast.: [wyd. 5] tamże 2000, München, Zürich 2001, - **n o r w.** Ibenholt. [Przel.] O.M. Selberg. [Oslo] 2001, wyd. nast. tamże 2003, - **p o r t u g.** Èbano. Febre africana. [Przel.] M.J. Guimarães. Porto 2001; Ebano. Minha vida na África. [Przel.] T. Barciński. São Paulo 2002, - **r o s.** Черно́е дере́во. [Przel.] S. Larina. Moskva 2002, - **r u m.** Abanos. [Przel.] M. Mitu. Bucuresti 2002, - **s l o w a c.** Eben. [Przel.] J. Marušiak. Bratislava 2003, - **s l o w e n.** Ebenovina. [Przel.] N. Jež. Ljubljana 2003, - **s z w e d z.** Ebenholt. [Przel.] A. Bodegård. [Stockholm] 2000, - **t u r e c.** Africa aslan i. [Przel.] G. Çağal Güven. İstanbul 2000, - **w e g i e r.** Eben. [Przel.] E. Szenyán. Budapest 2000, - **w l o s.** Ebano. [Przel.] V. Verdiani. Milano 2000, wyd. nast. tamże 2002.

18. Világok törespontján. Beszélegetések Ryszard Kapuścińskivel. [Rozm.] I. Kovács. Budapest: Rejtjel 1998, 115 s.

Zawiera 7 wywiadów z R.K. z l. 1984-1997. - Na k. tytułowej jako autor: I. Kovács.

19. Il cincio non è adatto a questo mestiere. Conversazioni sul buon giornalismo. A cura di M. Nadotti. Roma: Ed. E/O 2002, 132 s.

Zawiera 3 wywiady z R.K., m.in.: Ismaeli continua a navigare. [Rozm.] M. Nadotti; Raccontare un continente. La storia nel suo farsi. [Rozm.] A. Semplici (inf. zob. Twórczość poz. 20 s. 142-143).

Przekł.: h i s z p. Los cincios no sirven para este oficio. Sobre el buen periodismo. [Wyd.] M. Nadotti. [Przel.] z w ł o s. X.G. Rovira. [Wyd. 6] Barcelona [2002], wyd. nast. tamże 2005.

20. Autoportret reportera. Wybór i wstęp: K. Strączek. Kr.: Znak 2003, 143 s.

Autoportret ułożony z fragm. wywiadów i wypowiedzi R.K. - Nagrody Podporiusz, przyznanej w 2004 przez pol. tyg. *Newsweek* R.K. nie przyjął.

21. Podróż z Herodotem. Kr.: Znak 2004, 262 s. Wyd. 2 tamże 2005.

Druk obszernych fragm. *Gaz. Wyborcza* 2003-2004. - Nagroda *Nowych Książek* w 2005, nagroda Warszawskiej Premiery Literackiej za 2004.

Przekł.: a n g. [Przel.] K. Glowczewska. New York 2007, - **f r a n c.** Mes voyages avec Herodote. [Przel.] V. Patte. Paris 2006, - **g r e c.** Taxidia me Ionodote. [Przel.] Z. Mauroeiditi. Athēna 2005, - **n i e m.** Meine Reisen mit Herodot. [Przel.] M. Pollack. Frankfurt am Main 2005, tamże 2006, - 445

s e r b.: Putovanja s Herodotom. [Przel.] B. Rajčić. Beograd 2007. – w ł o s.: In viaggio con Erodoto. [Przel.] V. Verdiani. Milano 2005.

22. Spotkanie z innym jako wyzwanie XXI wieku. Wykład wygłoszony 1 października 2004 z okazji przyznania tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Jagiellońskiego. Kr.: Universitas 2004, 22 s. Wyd. nast.: łącznie z przekł. ang. pt. Encountering the Other – the challenge for the twenty-first century. The inaugural lecture of the Thirty-Six Annual School of Polish Language and Culture at the Jagiellonian University, July 5, 2005; Spotkanie z Innym jako wyzwanie XXI wieku. Wykład z okazji 36. otwarcia Szkoły Języka i Kultury Polskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego. [Przel.] K. Mroczkowska-Brand, W. Brand. Kr.: Universitas 2005, 32 s.

23. Taccuino d'appunti. [Wierszel]. [Oprac., tłum. i wstęp:] S. De Fanti. Udine: Forum 2004, 173 s. Tekst w jęz. pol. i włos. – Premio Napoli w 2005.

24. Prawa natury. [Wierszel]. Kr.: WL 2006, 65 s.

25. Ten Inny. Kr.: Znak 2006, 75 s.

Zbiór wykładów wygl. w Instytucie Nauk o Człowieku w Wiedniu (2004), na Międzynarodowym Sympozjum Pisarzy w Grazu (1990), w Wyższej Szkole Europejskiej im. ks. J. Tischnera w Krakowie (2003) i na Uniwersytecie Jagiellońskim (2004).

26. Nie ogarniam świata... Z Ryszardem Kapuścińskim spotykają się Witold Bereś i Krzysztof Burnetko. Wwa: Świat Książki 2007, 349 s.

Zawiera 8 wywiadów z l. 1991-2006 z komentarzami biogr. oraz Kalendarium życia i twórczości.

27. Rwący nurt historii. Zapiski o XX i XXI wieku. Wwa: Znak 2007, 240 s.

Wybory utworów w p r z e k ł.: b u ł g.: Izbrano. [Przel.] B. Lingorska. Sofija 2001, – n i e m.: Die Erde ist ein gewalttätiges Paradies. Reportagen, Essays, Interviews aus vierzig Jahren. [Przel.] M. Pollack, R. Schmidgall, E. Heller. [Wyd.] W. Hörner. Frankfurt am Main 2000, wyd. 2 München 2002**, – w ł o s.: El mundo de (y a traves de) los „mass-media“. [Przel.] A. Orzeszek. [Oviedo 2004].

Albumy fotograficzne

1. Z Afryki. Bielsko-Biała: Buffi 2000, 127 s.

Bursztynowy Motyl w 2001 za najlepszą książkę podróżniczą (razem z Lapidarium IV zob. Twórczość poz. 15), nagroda przyznawana w Pozn. przez Bibl. Raczyńskich i Muzeum A. Fiedlera.

P r z e k ł. h i s z p.: Desde África. [Przel.] P.G. Cánovas. Barcelona 2001 [właśc. 2002].

2. Ryszard Kapuściński. „Fragment”. Wystawa fotograficzna, maj 2002. Galeria „Opus”. Red. katalogu: J. Wojciechowski. Wr.: Galeria „Opus” 2002, [16] s.

3. África en la miranda. Fotografías 1962-2000. Oviedo, octubre de 2003. Madrid: Asoc. de Periodistas Europeos [2003], 168 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wypowiedź: R. Kapuściński: Dlaczego piszę? *Gaz. Wyborcza* dod. *Książki* 1997 nr 12. – Wywiady zob. Twórczość poz. 18, 19, 26 oraz m.in.: [Rozm.] B. Buford. *Grant-The Story Teller* (USA) 1987 nr 21, przekł. pol.: Przel. [A. Roman] R. *Mos** 1987 nr 16/17; Gränsövegång. W: K.A. Abrahamson: Polen diament i askan. Stockholm 1997; Wąrsztat musi być czynny. Rozm. B.N. Lopeńska. W: B.N. Lopeńska: Książki i ludzie. Wwa 1998; Piekło Afryki. Rozm. S. Bereś. *Odra* 1999 nr 7/8; Świat rozpedzony, świat uśpiony. Rozm. J. Żakowski. *Gaz. Wyborcza* 1999 nr 300; Opisuję stany ducha. Rozmowa z R.K. W: Salon literacki. Z polskimi pisarzami rozmawia G. Łęcka. Wwa 2000; Zawód: dziennikarz. Rozm.: K. Janowska, P. Mucharski. *Tyg. Powsz.* 2001 nr 22; „Nowy tekst”, czyli w centrum zdarzeń. [Rozm.] S. Bereś. W: S. Bereś: Historia literatury polskiej XX-XXI wieku. Wwa 2002; Mam podwójne życie. Rozm. K. Janowska, *Polityka* 2004 nr 39; Na własne oczy. Rozm. K. Masłoń. *Rzeczpospolita* 2004 nr 232 [dot. Podróże z Herodotem]; Walka o rząd dusz. Rozm. K. Strażek. *Znak* 2004 nr 10; Świat mnie ciągle fascynuje; Poezja ponad kulturami. Rozm. Cz. Karkowski. *Nouy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2005 nr z 17 VI; 2006 nr z 12 V; „Dzięki poezji istniejejmy”. Rozm. T. Fiałkowski. *Tyg. Powsz.* dod. *Książ.* w *Tyg.* 2007 nr 5.

LP XX w. (red.).

[P. Buczkowski] Poddany JIKW: Refleksje nad „Cesarzem”. *Veto** 1982 nr 3, 6-8, [1983] nr 9. – Ryszard Kapuściński, Eckhard Thiele. Frankfurt am Main: Buchhändler-Vereinigung 1994, 79 s. – T. Szkolub: Świat według K. *Accent* 1996 nr 3. – Z. Ziątek: Wymiary uczestnictwa. (R.K.). W: Sporne postaci polskiej literatury współczesnej. Kontynuacje. Wwa 1996. – M. Głowiński: Zwierciadło na bezdrożach. R.K. sztuka reportażu. *Rzeczpospolita* 1997 nr 244. – [Imperium:] J. Jarzębski: Wędrowka po Imperium. W tegoż: Apetyt na przemianę. Kr. 1997; A.W. Pawluczuk; Rosja, imperium, los człowieka. *Tygiel Kult.* 1997 nr 6/7. – K. Kalinowski: R.K. opisanie świata. *Kwart. Artyst.* 1998 nr 2 [rec.: Lapidarium]. – K. Wolny-Zmorzyński: O twórczości Ryszarda Kapuścińskiego. Próba interpretacji. *Rzeszów: Libri Ressoivienses* 1998, 272 s. – [Heban:] A.D. Kawka: Fakty i sztuka. Rzecz o R.K. *Not. Wyd.* 1999 nr 10; L. Szaruga: Czytanie kontynentu. *Znak* 1999 nr 3. – Z. Ziątek: Głód rzeczywistości. W tegoż: Wiek dokumentu. Wwa 1999. – G. Grochowski: Od empirii do narracji – „Imperium” R.K. W tegoż: Tekstowe hybrydy. Wr. 2000. – J. Jarzębski: Afryka: śmierć i życie. *Kwart. Artyst.* 2000 nr 1 [dot.: Heban]. – Ryszard Kapuściński. [Wstęp:] M. Pollack. Red.: E. Kalinowska-Styczeń, A. Volk. Przel. M. Pollack. Kr.: Villa Decius 2000, 22 s. [zawiera fragm. rec., biogram R.K. i fragm. jego tekstów]. – Z. Ziątek: Dlaczego oni? (Hanna Krall i R.K.). W: Tematy i pryzmaty. Wr. 2000. – Z. Bauer: Antymedialny reportaż Ryszarda Kapuścińskiego. Wwa: PAP 2001, 216 s. – J. Jarzębski: K.: od reportażu do literatury. W: Maski współczesności. Wwa 2001. – K. Wolny-Zmorzyński: Wobec świata i mediów Ryszarda Kapuścińskiego. Dylematy dziennikarskie, literackie, społeczno-polityczne. Kr.: Tarcza 2001, 315 s. – K. Kwaśniewska: Człowiek w ruchu. *Znak* 2002 nr 3. – A. Sabor: Tłumacz cywilizacji. *Tyg. Powsz.* 2002 nr 20. – Z. Bauer: To, co pozostaje. *Twórczość* 2003 nr 7/8 [rec.: Lapidarium V]. – M. Czermińska: Proza R.K., czyli jak opisać świat polski reporter urodzony na Białorusi. W: Slavianskija movy. Grodno 2003. – M. Czermińska: „Punkt widzenia” jako kategoria antropologiczna i narracyjna w prozie niefikcyjnej. *Teksty Drugie* 2003 nr 2/3 [dot. m.in. R.K.]. – J. Drzewucki: Jest, kim był i będzie kim jest. *Twórczość* 2004 nr 7 [rec.: Autoportret reportera]. – C. Magris. *Il Corriere della Sera* 2004 nr z 24 XII, przekł. pol.: Wierność wędrowca. [Przel.] J. Mikolajewski. *Gaz. Wyborcza* 2005 nr 36. – K. Masłoń: Chło-

piec z mydełkami. *Rzeczpospolita* 2004 nr 232 [rec.: Podróże z Herodotem]. – B. Nowacka: Magiczne dziennikarstwo. Ryszard Kapuściński w oczach krytyków. Kat.: Wydawn. UŚI. 2004, 147 s. *Pr. Nauk. UŚI w Katow.*, 2187. – K. Strączek: Otoczeni światłem. *Znak* 2004 nr 10 [rec.: Podróże z Herodotem]. – K. Wolny-Zmorzyński: Ryszard Kapuściński w labiryntach współczesności. Kr.: Wydawn. UJ 2004, 213 s. – A. Woźny: Antropologiczna inność u R.K. W: *Między teatrem a literaturą*. Wr. 2004. – J. Drzewucki: Herodot swój chłop. *Twórczość* 2005 nr 4 [rec.: Podróże z Herodotem]. – A. Kunce: O motyłu i dyskretnym kroku mikrokologii. W: *Skala mikro w badaniach literackich*. Kat. 2005. – J. Kurkiewicz: Pogoda Arkadia spływająca krwią. *Zesz. Lit.* 2005 nr 1 [rec.: Podróże z Herodotem]. – B. Marzec: Zaryzykuj wszystko. *Rzeczpospolita* dod. *Plus Minus* 2005 nr 236. – B. Nowacka: Reporter – pisarz – tłumacz. O ewolucji bohatera „Hebanu”. W: *Proza polska XX wieku*. Kat. 2005. – T. Nyczek: Sztuka reportażu. W tegoż: *Lektury obowiązkowe*. Kr. 2005. – J. Drzewucki: Nic wspólnego z niczym. *Twórczość* 2006 nr 5 [rec.: Prawa natury]. – M. Kusiba: Inny jest ten ich świat... *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.* 2006 nr z 11 VIII [rec.: Ten Inny]. – K. Misztal: Podmiot wobec odmienności. Bronisław Malinowski, R.K.: między retoryką o praktykę (?). W: *Podmiot i tekst w literaturze XX wieku*. Wwa 2006. – M. Zieliński: Sprawa reportera. W tegoż: *Ucieczka przed Polską*. Kr. 2006. – Podróże z Ryszardem Kapuścińskim. Opowieści trzynastu tłumaczy. Pod red. B. Dudko. Kr.: *Znak* 2007, 212 s. [tu teksty: A. Beqiraj, K. Mroczkowska-Brand, W. Brand, K. Głowczewska, B. Lingorska, V. Patte, D. Provaznik, A. Orzeszek, T. Kärkkäinen, M. Pollack, M. Mitu, A. Bodegård, V. Verdianil]. – *Tyg. Pousz.* dod. *Książ. w Tyg.* 2007 nr 5 [nr poświęcony R.K., tu teksty autorów: J. Jarzębski, N. Ascheron, H. Bornowska, F.M. Cataluccio, T. Sławek, T. Łubieński, M. Olszewski, S. Ruschdiele].

A.Sz.

KARASEK Krzysztof

[...] Od 1990 należy do Stowarzyszenia Franza Kafki. W 1991 stworzył, a następnie prowadził przy wydawnictwie Przedświt serię poetycką obejmującą głównie debiuty poetyckie. [...] W 2002 przeszedł na emeryturę w Polskim Radiu. [...]

TWÓRCZOŚĆ

18. Święty związek. [Wiersze]. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1997, 99 s.

19. Dziennik rozbitka. [Wiersze]. Wwa: *Mag. Lit.* 2000, 147 s. Por. poz. 22.

20. Musi umrzeć, co ma ożyć w pieśni. Kronika. [Wiersze]. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2000, 67 s.

21. Maski. [Wiersze]. Wwa: *Nowy Świat* 2002, 76 s.

22. Dziennik rozbitka (II). [Wiersze]. Sopot: Tow. Przyj. Sopotu 2004, 56 s. Por. poz. 19.

23. Gondwana i inne wiersze. Wwa: *Iskry* 2006, 70 s.

Przekłady

1. B. Gottfried: Poezje wybrane. Wybrał, przeł. i oprac. ... Wwa: LSW [1982], 130 s.

2. Lucebert: Szkoła amsterdamska. [Wiersze]. Wybór i posł.: A. Dąbrowka. Przeł.: A. Dąbrowka, ..., J. Koch. Kr.: WL 1986, 128 s.

Prace redakcyjne

14a. K. Brakoniecki: Metaxu. [Wiersze]. Red. i wybór ... Wwa: *Przedświt* 1993, 76 s.

17a. T. Pióro: Okęcie. [Wiersze]. Red. i wybór ... Wwa: *Przedświt* 1993, 44 s.

18a. B. Keff: Sen o znaczeniu snów. [Wiersze]. Red. i wybór ... Wwa: *Przedświt* 1994, 55 s.

21. E. Tkaczyszyn-Dycki: Młodzieniec o wzorowych obyczajach. [Wiersze]. Red. i wybór ... Wwa: *Przedświt* 1994, 38 s.

22. K. Maliszewski: Rocznik sześćdziesiąty grzebie w papierach. Wiersze z przełomu i nowe. [Red. i wybór] ... Wwa: *Przedświt* 1996, 90 s.

23. B. Ptak: Sam sama samotny samotna. [Wiersze]. [Red. i wybór] ... Wwa: *Przedświt* 1996, 77 s.

24. J. Kulka: Wiersze wybrane. Wybór i wstęp ... Wwa: *Przedświt* 1997, 201 s.

25. Współcześni poeci polscy. Poezja polska od roku 1956. [Antologia]. Wybór i oprac. ... Wwa: *Iskry* 1997, 730 s. Wyd. 2 tamże [2002].

26. S. Dłuski: Dom i świat. [Wiersze]. Red. i wybór wierszy ... Wwa: *Przedświt* 1998, 92 s.

27. J. Napiórkowski: Bezdomny kolorem. Wstęp i red. ... Rzeszów: Tow. im. S. Piętaka 1998, 58 s.

28. R. Sobieszkański: [Dziewięćdziesiąt dziewięć] 99 wierszy. Red. i wybór ... Wwa: *Przedświt* 1998, 133 s.

29. M. Woźniak: Kość i jabłko. [Wiersze]. Red. i wybór ... Wwa: *Przedświt* 1998, 72 s.

30. S. Grochowiak: Poezje wybrane. Wyboru dokonał i wstępem opatrzył ... Wwa: PIW 2001, 630 s.

31. T. Gluziński: Wielkie pastwisko. [Wiersze]. Wybór i przedm. ... Wwa: *Więź* 2005, 313 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Wokół poematu „Podwórze”. Rozm. S. Dłuski. *Fraza* 1997 nr 1 [dot.: Musi umrzeć, co ma ożyć w pieśni]; Wolność, której się uczysz od zwierząt i ptaków, i współuczestnictwo. Rozm. S. Dłuski. *Nowa Okolica Poetów* 2002 nr 2; Nigdy nie udało mi się zostać drobniomieszczaninem. Rozm. W. Kass. *Topos* 2003 nr 4/5; Poeci nie chodzą wspólnie... Rozm. P. Szewc. *Nowe Książ.* 2006 nr 5.

LP XX w. (K. Piękosz).

[Prywatna historia ludzkości] T. Nyczek: W płonącej windzie słów. W tegoż: *Powiedz tylko słowo*. Wwa 1985; S. Barańczak: Sny mieszkanka „Oiropy”. W tegoż: *Przed i po*. London 1988. – J. Witan: Ta roślina, poezja. (Esej o twórczości poetyckiej K.K.). *Pracownia* 1995 nr 14/15. – T. Burek: Słowo poety na rozstajach świata i ducha. (K.K.). W: *Sporne postaci polskiej literatury współczesnej*. Kontynuacje. Wwa 1996, przedm. w tegoż: *Dzieło niczyje*. Kr. 2001. – T. Majeran: 447

Dorridium tremeus. *Akcent* 1996 nr 4 [dot. twórczości krytyczno-lit. K.K.]. – A. Szymańska: Święte słowo świata. Doświadczenie sacrum w nowych wierszach K.K. *Prz. Powsz.* 1996 nr 5, – [Współcześni poeci polscy. Wybór i oprac. ...] M. Krassowski: Poezja polska według K.K. *Wiad. Kult.* 1997 nr 32; E. Nawój: Od Kochanowskiego do Wenda. *Mag. Lit.* 1997 nr 3/4. – L. Szaruga: Budzenie snu. W tegoż: Powrót poetów. Kr. 1997 [rec.: Czerwone jabłuszko]. – [Święty związek:] J. Wolski: Święty związek przeciwności. *Kwart. Artyst.* 1997 nr 3; S. Dłuski: K. metafizyczny. *Twórczość* 1998 nr 1 [dot. też: Czerwone jabłuszko]. – A. Lam: Nasze cienie wróca. *Nowa Okolica Poetów* 1998 nr 1 [rec. antologii: Współcześni poeci polscy]. – S. Dłuski: Formy i wizje K.K. *Odra* 2000 nr 1. – J. Kornhauser: Jasna ciemność. *Tyż. Powsz.* 2000 nr 15 [rec.: Dziennik rozbitka]. – P. Majerski: Blizna ciała (i) poezji. *Kwart. Artyst.* 2000 nr 3 [rec.: Musi umrzeć, co ma ożyć w pieśń]. – [Dziennik rozbitka:] G. Kociuba: Strumień ciemnego ośnienia. *Twórczość* 2001 nr 4; J. Napiórkowski: *Nowa Okolica Poetów* 2001 nr 1. – M. Rygielska: Obrazy, pamięć i bezbrzeżne pustynie słów. *Nowa Okolica Poetów* 2001 nr 2 [rec.: Musi umrzeć, co ma ożyć w pieśń]. – M. Rygielska: Radość rozbitka. O poezji K.K. *Opje* 2001 nr 3/4 [rec.: Dziennik rozbitka]. – [Maski:] J. Pasterski: *Praza* 2002 nr 3; K. Pieńkosz: Oda dla poranionych. *Nowe Książ.* 2002 nr 9. – S. Dłuski: Poeta przez ptaki przyniesiony, G. Kociuba: Sen o sobie. (O poezji K.K.). *Topos* 2003 nr 4/5. – J. Kornhauser: K.K.: „Dziennik rozbitka”. W tegoż: *Poezja i codzienność*. Kr. 2003. – J. Napiórkowski: Taniec chochoła w Niemandslandzie. Rzecz o K.K. i jego poezji. *Topos* 2003 nr 4/5. – M. Kisiel: Pokolenia i przełomy. Kat. 2004, passim. – [Gondwana i inne wiersze:] I. Iwasów: Te same i inne wiersze. *Nowe Książ.* 2006 nr 5; K. Lisowski: Na granicy semantyki i tajemnicy. *Twórczość* 2006 nr 10.

B.M.

KARAŚ Romuald

Pseud.: Beryl; Ryszard Karłowski.

[...] Pierwsze reportaże publikował już w wieku szesnastu lat (1951) w prasie lubelskiej. [...] W latach pięćdziesiątych na łamach *Sztandaru Ludu* drukował reportaże też pod pseudonimami: Beryl i Ryszard Karłowski. [...] W 1961 zawarł związek małżeński z Wandą Maj. [...] W 1982-83 pełnił funkcję zastępcy redaktora naczelnego *Przeglądu Tygodniowego*. [...] W 1988-90 był redaktorem serii *Białe Plamy* w wydawnictwie „Rój”, a następnie redaktorem serii poetyckiej *Biblioteczka Wileńska* w Oficynie Literatów i Dziennikarzy „Pod wiatr”; od 2000 pełni także funkcję szefa i wydawcy tej Oficyny. W 1995 zainicjował powołanie nagrody im. W. Hulewicza dla twórców i działaczy kultury związanych głównie z Wileńszczyzną. Odznaczony m.in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1976). [...]

TWÓRCZOŚĆ

4a. Blizna. Scenariusz filmowy. [Współaut.:] K. Kieślowski. Ekran, 1976.

Na podstawie opowiadania R.K.

13. Ostatni odruch. [Powieść reportażowa].

448 Nagroda *Życia Lit.* w 1987.

16. Inny. Życie Witolda Hulewicza. [Scenariusz filmu dokumentalnego; współaut.:] A. Karaś, K. von Westerman. TV 2001.

17. Nicość i światło. [Utwór dramatyczny]. Radio 2004. Druk w: Nie jesteś wyspą w morzu ludzi. Wwa: Wydawn. Księży Marianów 2004 s. 123-151.

III nagroda w konkursie Red. Katolickiej Pol. Radia i T. Pol. Radia w 2004 na najlepszy dramat inspirowany wartościami chrześcijańskimi.

Prace redakcyjne

2. R. Mieczkowski: W Ostrej Bramie. [Wiersze]. Wybór i posł. ... Wwa: Libreria 1990, 54 s.

3. Antologia wileńska. Wwa: Pod Wiatr. T. 1. Litwa – Korona. Pod red. ... Konsultacja poetycka: Z. Jerzyna. 1996, 348 s.

T. 2. Rzeczpospolita trzech narodów. Pod red. ... 1997, 424 s.

T. 3. Na rubieżach. Po red. ... i E. Habowskiego. 2000, 774 s.

T. 4. Zmierch. Pod red. ... i E. Habowskiego. 2001, 759 s.

Nagroda Min. Kultury i Dziedzictwa Narodowego w 2000.

4. Z. Maciejewski: Lekcja religii. [Wiersze]. Red. ... Wwa: Pod Wiatr 2001, 33 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 1995; 2005.

Z.W. Fronczek: Jak Polak z Litwinem. *Nowe Książ.* 1996 nr 10 [rec.: Antologia wileńska. T. 1. Litwa – Korona].

B.M.

KARCZEWSKA Wanda 1913-1995

[...] Zmarła 28 września 1995 w Łodzi.

TWÓRCZOŚĆ

29. Wiersze ze snów miłości i rozpacz. [Posł.:] L. Skompska. Łódź: Biblioteka 1995, 93 s.

Przekłady i adaptacje

4a. J.K. Tyl: Dudarz ze Strakoniec albo Gody dziewożon. Baśń ludowa w 3 aktach. Przel. ... Powst. przed 1957.

Masz. w Bibl. T. Powsz. w Wwie.

4b. M. Hlasko: Lombard złudzeń. Adapt. tv ... TV 1958.

4c. S. Mrozek: Z krainy Wielkiej Bałwanii. Adapt. tv ... TV 1958.

5. J.K. Tyl: Krwawy sąd albo kutnohorscy górnicy. Sztuka w 5 aktach. Przel. ... Powst. przed 1973. Masz. w Bibl. T. Powsz. w Wwie.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (J. Rzymowski).

A. Kolańczyk; W.K. powrót do Kalinca. W tejże: Kalisz – mała ojczyzna wielkich ludzi. Kalisz 2002.

**KARCZEWSKA-MARKIEWICZ
Zofia**

Przekład

6a. A. Casona: Diabeł przewrotny. [Utwór dramatyczny]. Tłum. .... Przekł. powst. przed. 1975. TV 1997.**KARPIŃSKI Maciej**

[...] W 1990 był dyrektorem artystycznym Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni; od 1993 ponownie pełni tę funkcję. [...] W 2001 wszedł w skład Europejskiej Akademii Filmowej. Odznaczony m.in. medalem „Zasłużony Kulturze – Gloria Artis” (2005). [...]

TWÓRCZOŚĆ

6. Pokój z widokiem na morze. Scenariusz filmowy. [Współaut.:] J. Zaorski. Ekran. 1978.

Nagroda Srebrny Leopard i nagroda Międzynarodowej Federacji Krytyki Filmowej (FIPRESCI) na Międzynarodowym Festiwalu Filmów w Locarno.

18. Koniec gry. Scenariusz filmowy. [Współaut.:] F. Falk. Ekran. 1991.

Nagroda krytyki na Międzynarodowym Festiwalu Filmowym w Phenianie.

20. Niedoskonałe odbicie. O sztuce scenariusza filmowego. [Studium]. Wwa: Instytucja Film. Ag. Scenariuszowa 1995, 246 s. Wyd. nast.: wyd. 2 zmien. i rozszerz. pt.: Scenariusz. Niedoskonałe odbicie filmu. Kr.: Rabid 2004, 319 s.; wyd. 3 zmien. pt. Niedoskonałe odbicie. Warsztat scenarzysty filmowego. Wwa: WAiF 2006, 414 s.**21.** Wezwanie. Scenariusz filmowy. [Współaut.:] F. Falk. Ekran. 1996.**22.** Córy szczęścia. Scenariusz filmowy. Ekran. 1999.**23.** Dług. Scenariusz filmowy. [Współaut.:] M. Meszaros. Ekran. 1999.**24.** Cud purymowy. Scenariusz filmowy. TV 2000. Por. poz. **27**.

Nagrody w 2000: W. Brandta na Festiwalu Twórczości Telewizyjnej w Berlinie; nagroda specjalna Złota Nimfa na festiwalu telewizyjnym w Monte Carlo; nagroda specjalna Parlamentu Europejskiego na międzynarodowym festiwalu Prix Europa w Berlinie; nagroda Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji na Festiwalu Pol. Filmów Fabularnych w Gdyni.

25. Miss mokrego podkoszulka. Scenariusz filmowy. TV 2002. Por. poz. **27**.**26.** Otello umiera. Sztuka w 7 scenach. Praprem. Gdańsk, T. Wybrzeże 2002. Druk *Dialog* 2003 nr 1/2 s. 25-53.**27.** Cud purymowy; Miss mokrego podkoszulka. [Opowiadania]. Wwa: Rosner i Wspólnicy 2004, 178 s. Por. poz. **24, 25**.**28.** Pisarz przemówień. [Powieść]. Wwa: Rosner i Wspólnicy 2005, 254 s.

Przekłady

1a. L. Cohen. [Wiersze]. Wybór tekstów: K. Nowak. Przel.: ..., M. Zembaty. Wr.: Sekcja Działalności Gospodarczej „Rubfor” Koła Międzyuczelniane-go AZS [Akademickiego Związku Sportowego]; Politechnika Wroclawska 1988, 32 s.**7.** L. Cohen: Muzyka nieznanego. Wybrane wiersze i piosenki. Przel.: ..., M. Zembaty. Wwa: Da Capo 1999, 414 s.**8.** W. Goldman: Przygody scenarzysty. Wwa: Ag. Scenariuszowa 1999, 412 s.**9.** L. Cohen. [Widowisko muzyczne]. Przekł. tekstów piosenek: ..., M. Zembaty. Wyst. Wwa, T. Muz. Roma 2002.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2005.

B.M.

KARPIŃSKI Światopełk

TWÓRCZOŚĆ

17a. Przy zamkniętych drzwiach. Rewia satyryczna w 21 obrazach. [Współaut.:] M. Hemar, J. Jurandot, [A. Słonimski] Prorok. Praprem. Wwa, T. Cyrulik Warsz. 1938.

Inf.; L. Sempoliński: Wielcy artyści małych scen. Wwa 1968 s. 321.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (R. Matuszewski).

W. Gombrowicz: Milczenie. Przedr. w tegoż: Dzieła zebrane. T. 10. Paryż 1973, Varia. (Wybór). Kr.* 1981, Varia. Cz. 1. Lubl.* 1989, Dzieła. T. 12. Kr. 1995, Varia. T. 1. Kr. 2004. – B. Gutkowska: O starości według Ś.K. W: Starość. Kat. 1995. – T.Z. Zapert: Poeta wysokokowy. *Życie* 2001 nr 120. A.Sz.**KARPIŃSKI Wojciech**

Pseud.: RP; WK.

[...] W 1994/95 wykladał w Instytucie Wyższych Studiów Europejskich przy Uniwersytecie Nowojorskim. W 2004 otrzymał nagrodę Ministra Kultury. [...]

TWÓRCZOŚĆ

1. Sylwetki polityczne XIX wieku. [Autorzy:] ..., M. Król. Wyd. 2 pt. Od Mochnackiego do Piłsudskiego. Sylwetki polityczne XIX wieku. Wwa: Świat Książki 1997, 247 s.

2. Szkice o wolności. [Wyd. 5] Kr.: Jagiellonia* 1988, 95 s.

3. W Central Parku. [Szkice]. Wyd. 4 [właśc. 5] Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1998, 253 s.

4. Słowiański spór. [Szkice]. [Wyd. 2] Kr.: Wydawn. Kos* [Krak. Ofic. Studentów] 1981 [właśc. 1982].

4a. W polskich oczach. [Esej historyczny]. Kr.: KOS* [Krak. Ofic. Studentów] 1981, 41 s.

Podp.: Zenon Mielnicki.

6. Pamięć Włoch. [Eseje]. [Wyd. 2] Gdańsk: słowo/obraz terytoria 1997.

9. Książki zbójcekie. [Szkice o literaturze emigracyjnej]. Wyd. nast.: [Wyd. 2] Wwa: Bibl. Nar. 1996; wyd. 2 [właśc. 3] rozszerz. Lubl.: Wydawn. UMCS 2002.

Przekł.: bułg.: Knigi buntovni. [Przeł.] B. Lingorska. Sofija 1999. – Franc.: Ces livres de grand chemin. [Przeł.] E. Destrée-Van Wilder. [Paris] 1992.

10. Herb wygnania. [Szkice]. [Wyd. 2] Wwa: Iskry 1998, 343 s.

13. Portret Czapskiego. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1996, 261 s.

14. Amerykańskie cienie. [Szkice wspomnieniowe]. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1997, 265 s.

15. Prywatna historia wolności. [Szkice]. Wwa: Iskry 1997, 350 s.

16. Drzewa i ludzie. [Szkice]. Lubl.: Wydawn. UMCS 2000, 47 s.

Praca redakcyjna

8. K.A. Jeleński: Listy z Korsyki do Józefa Czapskiego. Wybrał i przyp. opatrzył ... Zamiast posł.: J. Czapski: Hojność błyskawiczna. Wwa: Fundacja Zesz. Lit. 2003, 79 s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.).

G. Godlewski: Portrety autoportrecistów. *Kultura*, Paryż – Wwa 1996 nr 12 [rec.: Portret Czapskiego]. – P. Kądziela. *Rocz. Bibl. Nar.* 1996 t. 32 [rec.: Książki zbójcekie]. – [Portret Czapskiego:] M. Malkowska: Chwile słabości. *Nouwe Książ.* 1996 nr 7; K. Masłoń. *Rzeczpospolita* 1996 nr 77; D. Mazur: Autoportret w portrecie. *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 1996 nr 9. – K. Pysiaki: Swobodne głosy. *Nouwe Książ.* 1996 nr 7 [rec.: Książki zbójcekie]. – W.K. „Portret Czapskiego” [wypowiedzi następujących autorów: T. Fiałkowski, P. Kłoczowski, J. Kott, J. Woźniakowski]. *Zesz. Lit.* 1996 nr 4 (56). – J. Drzewucki: Włochy, Ameryka i sztuka podróżowania. Eseistyka W.K. *Rzeczpospolita* 1997 nr 232. – B. Kazimierzczak. *Wiad. Kul.*

1997 nr 11 [rec.: Od Mochnackiego do Piłsudskiego]. – A.S. Kowalczyk: Portrety i olśnienia. *Nouwe Książ.* 1997 nr 59 [rec.: Książki zbójcekie]. – K. Lisowski: Amerykańska podróż K. *Nouwe Książ.* 1997 nr 12 [rec.: Amerykańskie cienie]. – E. Bieńkowska: O wolności – prywatnie. *Znak* 1998 nr 8 [rec.: Prywatna historia wolności]. – P. Kłoczowski. *Gaz. Wyborcza* dod. *Książki* 1998 nr 9 [dot.: Herb wygnania]. – J. Szczuka: Włochy – pamięć obrazów. *Kresy* 1998 nr 3 [rec.: Pamięć Włoch]. – D. Walczak-Delanois: Podróżowanie – poszukiwanie – pamiętanie. O książkach W.K. *Kultura* 1999 nr 5. – P. Kłoczowski: Mapa W.K. *Zesz. Lit.* 2002 nr 4 [rec.: Książki zbójcekie].

K.B.

KARPOWICZ Tymoteusz 1921-2005

[...] Był współredaktorem międzynarodowego pisma *ZB*. W 2000 po raz pierwszy od wyjazdu za granicę przyjechał do Polski – w związku z promocją książki pt. „Słoje zadrzewne”; odebrał wówczas nagrodę Prezydenta m. Wrocławia. W 2001 otrzymał nagrodę Fundacji W. i N. Turzańskich w Toronto. Kontynuował twórczość literacką; przez kilka lat pracował nad tomem pt. „Wielkie cienie małych czarnoksiężników”. Zmarł 29 czerwca 2005 w Chicago.

TWÓRCZOŚĆ

32. Słoje zadrzewne. Teksty wybrane. Pośl.: A. Falkiewicz. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1999, 359 s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (J. Łukasiewicz). – Wywiad: M. Spychalski, J. Szozda: Mówi Karpowicz. Wr.: Biuro Lit. 2005, 85 s. [fragm. rozmów z T.K. i jego żoną Marią w czasie kręcenia filmu dokumentalnego w 1993].

P. Dybel: Odwracanie światła. (O „Odwróconym świetle” T.K.). W tegoż: *Ziemscy, słowni, cielesni*. Wwa 1988. – E. Kuźma: Wokół poetyki rewolucyjnej. *Alm. Hum.** 1989 nr 11, przedr. w tegoż: *Między konstrukcją a destrukcją*. Szczec. 1994. – Z. Bieńkowski: Poezja niemożliwa; Maksymalny minimalizm; Arcydziało uporu. W tegoż: *Czwierć wieku intymności*. Wwa 1993 [dot.: Trudny las; Wiersze wybrane; Odwrócone światło]. – J. Kisielowa: „Imiona przestrzeni są następujące...”. Uwagi o leksyce przestrzennej w poemacie T.K. „Rozwiązywanie przestrzeni”. W: *Z problemem współczesnego języka polskiego*, Kat. 1993, *Pr. Nauk UŚL w Katow.*, 1342. – J. Poradecki: Prawykonanie powtarzalności. Orfeusz T.K. W tegoż: *Orfeusz poetów dwudziestego wieku*. Łódź 1995. – A. Więckowski: Antropologia słowa. *Odra* 1995 nr 3. – A. Krajewska: Św. Jan od Krzyża i dekonstrukcyjności, czyli K. „wymazywanie świata”. W: *Dramat i teatr absurdu*. Pozń. 1996. – D.T. Lebiada: W labiryncie skamieniałych luster. O poezji W.K. *Metafora* 1996 nr 24. – B. Kierc: Mistrz nieobecny. *Odra* 1997 nr 3, przedr. w tegoż: *Moje kochanki*. Wr. 2001. – E. Kuźma: Odwrócony Przybysz, czyli K. W: *Przez znaki do człowieka*. Pozń. 1997. – M. Stala: Rozwiązywanie świata. W tegoż: *Powrót poetów*. Kr. 1997 [dot.: Rozwiązywanie przestrzeni]. – M. Karwala: Uwalnianie znaczeń T.K. W tegoż: *Polska poezja współczesna po 1956*. Kr. 1998 [dot. wiersza: *Rozkład jazdy*]. – K. Krason: Żywe wymiary Pomorza. Szczecińska działalność T.K. *Pogranicza* 1998 nr 1. – J. Grądziel: T.K. – „marzyciel z czwartego wymiaru”. *Kresy* 1999 nr 1. –

K. Krasoń: Jeszcze raz w „języku” snów Leśmiana. O pierwiastkach onirycznych w poezji T.K. z lat 1958-1964. W: Oniryczne tematy i konwencje w literaturze polskiej w XX w. Tor. 1999. – S. Falkowski, P. Stępień: K. W imię człowieka. W tychże: Żyrafa, czyli po co i jak czytać poetów współczesnych. Wwa 2000. – [Stoje zadrzewnie] W. Kaliszewski: Kamienna mowa K. *Więź* 2000 nr 4; B. Kierc: Rekapitulacja stworzenia. *Pomosty* 1999/2000 t. 4/5; L. Szaruga: Świat poetycki (VIII). *Zesz. Lit.* 2000 nr 3. – A. Więckowski: Wstęp wolny (do czytania K.). *Odra* 2000 nr 5. – K. Krasoń: Sztuka aluzji literackiej w twórczości lirycznej Tymoteusza Karpowicza. *Szczec.*: Uniw. Szczec. 2001, 238 s. – F. Kujawiński, T. Tabako: T.K. Krótki przewodnik. W: Życie w przekładzie. Kr. 2001. – A. Zawada: Alchemik słowa. *Pomosty* 2001/2002 [t.] 6/7. – J.B. Kos: Mosty. *Pomosty* 2003 t. 8. – J. Łukasiewicz: Symetrie K. W tegoż: Ruchome cele. Wwa 2003 [dot.: Stoje zadrzewnie]. – J. Mueller: Lektura jako trop. O „Odwroconym świetle” T.K. *FA-ari* 2003 nr 1/2. – P. Czwardon: Bliśko wiersza. *Polonistyka* 2004 nr 4. – B. Malczyński: O „zmylonęj drodze” T.K. W: O granicach i ich przekraczaniu. *Opole* 2004 nr 10. – A. Falkiewicz: Dzieło w toku. *Tyg. Powsz.* 2005 nr 29. – Cz. Karkowski: Dwie samotności; A. Zawada: Mistrz T.K. *Nowy Dz.* dod. *Prz. Pol.*, Nowy Jork 2005 nr z 8 VII. – J. Łukasiewicz: Lato nie do ogarnięcia. *Odra* 2005 nr 9. – W.P. Szymański: Poezja trudnego słowa. W tegoż: Między ciemnością a światem. Kr. 2005 [dot.: Trudny las]. – B. Latawiec: „Tyle lat jakby razem?” *Teksty Drugie* 2006 nr 4 [tu też listy T.K.]. – Podziemne wniebowstąpienie. Szkice o twórczości Tymoteusza Karpowicza. Pod red.: B. Malczyńskiego, K. Mikurdy, J. Mueller. Wr.: Biuro Lit. 2005, 356 s. [zawartość: Połóg: J. Mueller: „Timszel”. Dla T.K.; S. Barańczak: T.K. albo Polifonia; J. Gutorow: Przez chwilę, w zawieszonym śpiewie. K. i „ostatni wiersz”; M. Głowiński: Liryka fenomenologiczna; J.J. Lipski: Ku intelektualistycznemu symbolizmowi; A. Okopień-Sławińska: T.K. „Poradnik fotografa”. – Światło: E. Balcerzan: Kto się boi „Odwroconego światła?”; L. Szaruga: „Odwrocone światło” – próba czytania; J. Trznadel: Metafizyczne silva rerum, czyli poezja możliwa i niemożliwa. (O „Odwroconym świetle” T.K.); E. Kuźma: Kto mówi o „Odwroconym świetle” T.K.; R. Nycz: Nierozstrzygalność; niemożliwe światy K.; J. Potkański: Lacanowski sens form K. – Przeszłość: M. Stala: Rozwiązywanie świata; Z. Bieńkowski: Koszty własne poezji K.; B. Malczyński: Poetyckie re-lektury dyskursów filozoficznych w „Rozwiązywaniu przestrzeni” T.K. (rekonasans); J. Roszak: Przeszłość – aha; K. Czczot: Farmakon K.; B. Kierc: Mistrz nieobecny. – Dopelnienie: J. Łukasiewicz: Symetrie K.; A. Falkiewicz: Metafora metafor. O poezji T.K.; A. Kula: Z braku aniotów. Komentarz do „wierszy zranionych” T.K.; K. Krasoń: „Falszywa ontologia” Leśmiana w wierszach K.; J. Momro: Bezosobowa forma słuchu. Na marginesie jednego wiersza T.K.; K. Mikurda: Paralakty i oksymorony (niedopelnienie)]. – M. Kokoszka: „Jeden raz jeden”. Od powtórzenia do intymności. Wokół wierszy T.K. W: Intymność wyrażona. Kat. 2006. *Pr. Nauk UŚL. w Katow.*, 2471. **A.Sz.**

KARPOWICZ Tytus

TWÓRCZOŚĆ

A. W zielonych lasach młodości. [Powieść dla młodzieży]. Powst. 1933. Wyd. Suwałki: Omega 1998, 166 s.

Książka napisana w 1933, przyjęta do druku przez Wydawn. S. Arcta w Wwie w 1946, odrzucona przez cenzurę (inf. autora).

7. Moja wojna. [Powieść]. Wwa: Vocatio 1997, 391 s.

8. Pieśń wileńskich lasów. Wwa: Łowiec Polski 2001, 178 s.

9. Swojska Poezja Polska. [Wiersze]. Podkowa Leśna: Aula 2001, 108 s.

10. Zielona Książka. Dzieci, ptaki i zwierzaki. Suwałki: Omega 2003, 104 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2003, 2004.

K.B.

KARSKI Gabriel

Przekłady i adaptacje

14a. S. Guitry: Iluzjonista. Przekł. powst. przed 1939.

Egz. w Muzeum Teatr. w Wwie.

21. J. Anouilh: Skowronek. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Szczec., T. Pol. 1957.

28a. Molière: Mizantrop. Przel. T. Boy-Żeleński. Oprac. tekstu. ... Wyst. Wwa, T. Nar. 1967.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.).

A.Sz.

KARST Roman

Przekłady

11. F. Kafka: Budowa chińskiego muru i inne nowele. Przel.: ..., A. Kowalkowski. Gdańsk: Atext 1996, 187 s.

Tu przekł. R.K. z poz. 9.

12. F. Kafka: Okno na ulicę i inne miniatury. Przel.: ..., A. Kowalkowski. Gdańsk: Atext 1996, 124 s.

Tu przekł. R.K. z poz. 9.

A.Sz.

KARWACKA Helena

[...] Prowadziła wykłady z historii dramatu i na temat kultura literacka a media w Wyższej Szkole Komunikowania i Mediów Społecznych im. J. Giedroycia w Warszawie.

Praca redakcyjna

1. Księgi humoru polskiego. Łódź: WŁ.

[T. 3.] Od Asnyka do Zapolskiej. Wybór tekstów i red.: T. Chrościelewski. Konsultant red.: ..., K. Poklewska, 1965, 472 s.

KASJAN Jan Mirosław

[...] W 1969 został członkiem Polskiego Towarzystwa Literaturoznawczego. W 1970-73 pełnił funkcję zastępcy dyrektora Instytutu Filologii Polskiej UMK. [...] W 1981-83 był członkiem Komitetu Nauk o Literaturze PAN. W 1989 otrzymał tytuł profesora nadzwyczajnego. W 1990-94 kierował Zakładem Polskiej Literatury Romantyzmu i Pozytywizmu UMK. W 1994 otrzymał stanowisko profesora zwyczajnego. W 1998 został rzeczywistym członkiem ukraińskiego Towarzystwa Naukowego im. T. Szewczyka w Iwowie. [...]

TWÓRCZOŚĆ

11. *Obnażona ziemia*. Tor.: Wydawn. UMK 1996, 73 s.

Zawiera wiersze i przekłady z jęz. ukr.

12. *Nad Seretem i nad Skrwą*. Studia i szkice folklorystyczne. Tor.: Wydawn. UMK 2000, 147 s. Zawartość: Axela Olrika „Prawa epickie poezji ludowej” – próba komentarza; Wernyhora – postać z polsko-ukraińskiego pogranicza; Dzieje niektórych polskich i ukraińskich ballad ludowych według Lajosa Vargyasa; Z dziejów ukraińskiej folklorystyki; Z problemów ludowych pieśni żołnierskich; Kompozycja tekstu polskich pieśni ludowych; O czasach w bajce ludowej; O paradoksach w polskiej i ukraińskiej bajce ludowej; Ze wspomnień folklorysty i tłumacza.

Przekład

1. *Na ciche wody*. Dymy ukraińskie. Wyd. 2 rozszerz. i popraw. pt. „Na ciche wody” – ludowy epos Ukrainy. Wyboru dokonał i komentarzem opatrzył [oraz przeł.] ... Tor.: Wydawn. UMK 2000, 163 s.

Wyd. uzup. o nowy cykl dum opiewających walki wojsk B. Chmielnickiego.

OPRACOWANIA (wybór)

Inf. żony 2005. – LP XX w. (K. Ćwikliński). – P. Głowacka: Bibliografia prac prof. J.M.K. za lata 1951-2002. W: W kręgu folkloru literatury i języka. Prace ofiarowane prof. Janowi Mirosławowi Kasjanowi w 70. rocznicę urodzin. Tor. 2003.

F. Sielicki. *Slav. Orient*. 1988 nr 3 [rec.: Siostrzane muzyki]. – K. Stasiewicz. *Pam. Lit.* 1994 z. 4 [rec. red.: Zagadki rozmaite i pytania służące zabawie i nauce]. – O. Hnatnik: Na przełęczu światów. *Kultura*, Paryż, Wwa 1996 nr 1/2. – D.T. Lebiada: Malowanie słowami. O poezji M.K. W tegoż: Przedretki wieczności. Bydgoszcz. 1998. – M. Jakitowicz: M.K. Portret twórcy. *Rocz. Kult. Kuj. i Pom.* 2002 t. 16. – Od romantyzmu do współczesności. Wr. 2002, passim. – A. Osińska: Dymy ukraińskie i ich bohaterowie (Komentarz do zbioru J.M.K. „Na ciche wody”. Ludowy epos Ukrainy. W: W kręgu folkloru literatury i języka. Prace ofiarowane prof. Janowi Mirosławowi Kasjanowi w 70. rocznicę urodzin. Tor. 2003.

B.M.

KASKA Adam

Przekłady

3. T.N. Wilder: *Most San Luis Rey*. [Powieść]. Wyd. 2 popraw. Pozn.: Rebis 1998.

5. E.M. Remarque: *Czarny obelisk*. [Powieść]. Wyd. nast.: wyd. 4 Wwa: Czyt. 1996; wyd. 5 popraw. Pozn.: Rebis 2003.

6. J. Steinbeck: *Ulica Nadbrzeżna*. [Powieść]. [Wyd. 2] Wwa: Alfa-Wero 1995.

10. R. Graves: *Belizariusz*. [Powieść]. Wyd. nast.: wyd. 2 Pozn.: Zysk i S-ka 1994; Wwa: PIW 2004.

15. A. MacLean: *Działa Nawarony*. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 6] Wwa: Świat Książki 1998; [wyd. 7] Kr.: Mediasat Poland [2004].

17. I. Asimov: *Koniec wieczności*. [Powieść]. [Wyd. 2] Wwa: Amber 2001.

24. L.G. Buchheim: *Okręt*. [Powieść]. Wyd. 3 [właśc. 4] Wwa: MON 1996.

K.B.

KASPROWICZ Antoni

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (R. Sulima).

T. Chrościelewski: A.K. – poeta najnieślusniej zapomniany. Cz. 1-2. *Akant* 2002 nr 7, 8.

A.Sz.

KASPROWICZOWA Maria
1887-1968

Urodzona 12 maja 1887¹; córka Wiktora Bunina, wówczas pułkownika, i Marii Karłownej z Andersenów. [...]

TWÓRCZOŚĆ

3. *Spadające księżycy*. Z pamiętników. Wybór: M. Szyszowska. Wwa: Wydawn. *Twój Styl* 2001, 263 s.

OPRACOWANIA (wybór)

A Rogalski: Refleksje nad „Dziennikiem” M.K. *Rocz. Kasprowicowski* 1982.

K.B.

KASZYŃSKI Stanisław

Pseud.: Władysław.

TWÓRCZOŚĆ

6. *Raj*. [Wspomnienia]. Bibliografia i posł.: T. Skoczek, Bochnia, Kr.: Prowincjonalna Ofic. Wydawn. 1997, 87 s. Salon Lit. T. Bagatela i Stow. Aut. Pol.

Praca redakcyjna

13a. *Wspomnienia o Stanisławie Hebanowskim*. Pod red. ... Gdańsk: WM 1987, 229 s.

¹ Data urodzenia wg odpisu metryki urodzenia znajdującego się w Muzeum Jana Kasprowicza na Harendzie.

OPRACOWANIA (wybór)
SBLP t.2 (R. Górecka).

J.Z.

Mój duchowy ojciec; L. Marinelli: Ziemia wartością; D. Müller-Ott: O trudach translatora; M. Stępień: Słowo o J.K.; K. Siraste: Chwile pełne podziwu. – S. Stabro: „Powrót syna marnotrawnego” J.K. W tegoż: Od Emila Zegadłowicza do Andrzeja Bobkowskiego. Kr. 2002.

K.B.

KAWALEC Julian

[...] Odnaczony Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski (2000). Za całokształt twórczości literackiej otrzymał w 2005 nagrodę im. J. Iwaszkiewicza. [...]

TWÓRCZOŚĆ

29. Dom. [Wiersze]. Kr.: Ofic. Konfraterni Poetów; Dom Kultury „Podgórze” 1996, 63 s.

30. Imieniny. [Opowiadanie]. Red., bibliografia oraz posł.: T. Skoczek. Bochnia, Kr.: Prowincjonalna Ofic. Wydawn. 1996, 46 s.

31. W żółtym kolorze. (Opowiadania). Kr.: Galicyjska Ofic. Wydawn. 1998, 78 s.

32. Harfa Gorców. [Powieść]. Kr.: Stow. Twórcze Krak. Klub Artyst.-Lit. 1999, 175 s.

33. Chleb. Opowiadania. Oprac. i red.: W.E. Piekarski, K. Strzelewicz. Częstochowa, Kr.: Dom Książ. 2001, 113 s.

34. Na strunach harfy. [Opowiadanie]. Kr.: Stow. Twórcze Artyst.-Lit. 2001, 64 s.

35. Stary słoń. [Opowiadanie]. Red. i posł.: T. Skoczek. Wwa: Prowincjonalna Ofic. Wydawn. 2001, 22 s.

36. Kochaj mnie za nic. Wybór wierszy i wstęp: T. Skoczek. Lubl., Bolonia: Akademia Historii i Literatury Pol. i Słowiańskiej przy FWP [Fundacji Willa Polonia] 2003, 151 s.

37. Żeby cię pochłonęło życie. [Opowiadanie]. Kr.: Stow. Twórcze Artyst.-Lit. 2004, 183 s.

Praca redakcyjna

1. A. Jasicki: Wnyki bieszczadu. [Wiersze]. Posł. i red. ... Kr.: ZLP 1996, 58 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – Wywiad: Na straża źdźbła. Rozm. B. Salamon-Sałata. W: B. Salamon-Sałata: Wielka inwentaryzacja. Rozmowy z poetami. Kr. 1999.

LP XX w. (S. Lichański).

M. Kisiel: Osąd historii, rodowodu i zbrodni. O „Ziemi przypisanym” J.K. W: Między Kadenem a Andrzejewskim. Kat. 1995. – M. Antosz: Poezja J.K. W: Proza, proza, proza. Kr. 1996. – A. Marzec: Motyw drogi. *Nowe Książ.* 2000 nr 2 [rec.: Harfa Gorców]. – Pokłosie. Sesja międzynarodowa poświęcona jubileuszowi 85-lecia urodzin i 53-lecia debiutu literackiego Juliana Kawalca. Referaty, wypowiedzi, recenzje, komunikaty. Red.: K. Strzelewicz. Kr.: ZLP 2001, 76 s. [zawartość: O. Bartos: Pisarz epoki przeobrażeń; E. Biela: Lirnik J.K.; O. Cybienko: J.K. w Rosji; J.M. Czarniecki: Kto zdradza tajemnice; J. i Ch. Jankowiakowie: Wierni sobie; J. Kajtoch: Gorce, czyli świat; R. Karemae: Rytm wyzwolony; A. Zuazo-

KAWECKA-GRYCZOWA Alodia

[...] W 1988 otrzymała nagrodę im. A. Frycza Modrzewskiego I stopnia przyznaną przez Społeczne Towarzystwo Polskie Katolików. [...] Wyróżniona tytułem honorowym „Zasłużony dla Kultury Narodowej” (1989). [...]

OPRACOWANIA (wybór)

SBLP t. 5 (H. Tadeusiewicz).

P. Buchwald-Pelcowa: A.K-G. (1903-1990). *Rocz. TNW* 1990 z. 53.

J.Cz.

KAWIŃSKI Wojciech

TWÓRCZOŚĆ

19. Żelazna rosa. [Wiersze]. Posł.: K. Lisowski. Kr.: WL 1995, 106 s.

20. Planeta ognia. [Wiersze]. Kr.: Ofic. Konfraterni Poetów; Dom Kultury „Podgórze” 1997, 64 s.

21. Kręgi zdarzeń. [Wiersze]. Posł.: K. Lisowski. Kr.: Ofic. Konfraterni Poetów; Dom Kultury „Podgórze” 1999, 151 s.

22. Widok z okna. [Wiersze]. Kr.: Ofic. Konfraterni Poetów 2002, 68 s.

23. Ciało i duch. Wiersze nowe i wybrane. Tor.: Wydawn. „Adam Marszałek” 2003, 124 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2005. – LP XX w. (red.).

T. Olszewski: Świadek teraźniejszości. *Okolice* 1988 nr 10. – [Srebro liści.] D.T. Lebioda: Entropia. *Metafora* 1995 nr 18/19; A.K. Waśkiewicz: Samotność. *Topos* 1995 nr 3/4. – D.T. Lebioda: Kraina okrutnej wyobraźni. W tegoż: Pragnienie śmierci. Bydg. 1996, przedr. w tegoż: Marmur i blask. Bydg. 2000. – D.T. Lebioda: W labiryncie skamieniałych lusterek. *Metafora* 1996 nr 24. – [Żelazna rosa:] J. Nowosad: Przełom. *Opcje* 1996 nr 4; L. Skompka: Chwile nasze jak błędy. *Tygiel Kult.* 1996 nr 4; S. Sterna-Wachowiak: Między „jawą popiołu” a „krwi żalążkiem”. *Nowe Książ.* 1996 nr 2. – [Planeta ognia:] J. Grupiński: Zorza z ołowiu. *Topos* 1997 nr 3; M. Obarski: Dykcja sumienia. *Arkusze* 1997 nr 9; R. Bednarczyk: Dziwna planeta. *Śląsk* 1998 nr 3. – [Kręgi zdarzeń:] E. Biela: Ars poetica W.K. *Topos* 2000 nr 1; B. Budzińska: Kręgi wtajemniczenia. *Autograf* 2000 nr 2; S. Stanuch: Kręgi zdarzeń poetycznych. *Aneks* 2000 nr 98. – [Widok z okna:] S. Chyczynski: Milenijne okno poety. *Akant* 2003 nr 2; K. Lisowski: Zapatrzenie nad przepaścią. *Nowe Książ.* 2003 nr 2; J. Napiórkowski: Mrok w ustach poety. *Nowa Okolica Poetów* 2003 nr 2/3; S. Rusin. *Tytuł* 2003 nr 47/48. – W.P. Szymański: Czy „poezja czysta”, Rda po głosie. W tegoż: Między ciemnością a światem. Kr. 2005 [rec.: Narysowane we wnętrzu; Ziarno rzekil.

B.M. 453

KAWYN Stefan

[...] Rozprawę doktorską obronił w 1927 (promotor prof. Wilhelm Bruchnalski). Był żonaty z Zofią z Kwaśniewskich, nauczycielką. [...]

TWÓRCZOŚĆ

12. Mickiewicz w oczach swoich współczesnych. Studia i szkice. Wyd. 2 Wwa: Rytm 2001, 491 s.

Praca edytorska i redakcyjna

15. Cyganeria warszawska. Wstęp, wybór i oprac. ... Wyd. 2 Wr.: Ossol.; Wwa: De Agostini 2004, LX, 329 s.

OPRACOWANIA (wybór)

SBLP t. 4 (J. Starnawski).

J. Starnawski: S.K. (1904-1968). W tegoż: Sylwetki lubelskich humanistów XIX i pierwszej połowy XX wieku. Lubl. 2004.

K.B.

KAZ-OSTASZEWICZ Kazimierz

TWÓRCZOŚĆ

3. Długie drogi Syberii. [Wspomnienia]. Wyd. nast.: wyd. 2 uzup. [właśc. 4] [Gdańsk: Prymat] 1997; wyd. 4 [!] Pelplin: Bernardinum 2002.

6. Wielkie jabłko. [Powieść autobiograficzna]. [Wyd. 2] [Gdańsk:] Prymat 1995.

8. Oczy księżycy Arizony. [Opowiadania dla młodzieży]. T. 1-2. [Gdańsk:] Prymat 1995 [właśc. 1997], 1998, 79 + 126 s.

9. W dotyku. Wiersze wybrane 1962-1994. [Gdańsk:] Prymat 1995, 143 s.

10. Ósmy Kolor Tęczy. [Opowiadania]. Wwa: Publicus 2001, 118 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

K.B.

KAZANECKI Wiesław

Krypt.: WK.

TWÓRCZOŚĆ

9. Koniec epoki barbarzyńców. [Wiersze]. [Wyd. 2] Białystok: Woj. Bibl. Publiczna 2000.

11a. Oswoić szczura w Zachodnim Berlinie. Zapiski z czternastu dni października 1987 r. [Wspomnienia]. Powst. przed 1989. Red.: J. Leończuk. Białystok: Książ. Podlaska im. Ł. Górnickiego 2001, 163 s.

12a. Strefa Ocalenia. Powieść fantastyczno-naukowa. Powst. przed 1989. Białystok: Książ. Podlaska im. Ł. Górnickiego 2004, 149 s.

15. Listy Wiesława Kazaneckiego do Wilhelma Przeczka. Red.: J. Leończuk. Białystok: WBP [Woj. Bibl. Publiczna] 2000, 64 s.

16. Post scriptum. [Szkice literackie]. Red.: J. Leończuk. Białystok: Książ. Podlaska im. Ł. Górnickiego 2002, 153 s.

17. Oddział Niezjąjących. [Powieść]. Białystok: Książ. Podlaska im. Ł. Górnickiego; Prymat 2005, 135 s.

OPRACOWANIA (wybór)

J. Sochoń: Przelamywanie Przybosia. (O poezji W.K.). W tegoż: U drzwi Godot. Wwa 1995.

K.B.

KĄKOLEWSKI Krzysztof

[...] W 1994-96 był starszym wykładowcą w Uniwersytecie Śląskim. [...] Odznaczony Medalem Głównej Komisji Badania Zbrodni Hitlerowskich (1981) i Medalem ks. J. Popiełuszki Pro Memoria – Zło dobrem zwyciężaj (1994). [...]

TWÓRCZOŚĆ

11. Zbrodniarz, który ukradł zbrodnię. [Powieść]. Wyd. 3 Wwa: von borowiecky 2002.

16. Jak umierają nieśmiertelni. [Reportaż]. Wyd. 4 rozszerz. Wwa: ABC Future 1996.

27a. Rośliny trujące. Scenariusz: ..., R. Gliński. Ekran. 1985. Por. poz. 25.
W t. 4 brak inf. o współautorstwie K.K.

32. Wydanie świętego Maksymiliana w ręce oprawców. [Reportaż]. Wyd. 2 rozszerz. pt. Droga do męczeńskiej śmierci św. Maksymiliana Kolbe. Wwa: Adam 1996, 182 s.

34. Diament znaleziony w popiele. [Reportaż]. Wwa: Trio 1995, 114 s. Wyd. 2 Wwa: von borowiecky 1998.
Dot. J. Andrzejewskiego.

35. Umarły cmentarz. Wstęp do studiów nad wyjaśnieniem przyczyn i przebiegu morderstwa na Żydach w Kielcach dnia 4 lipca 1946 roku. [Reportaż]. Współpraca przy ankiecie: J. Kąkolewska. Wwa: von borowiecky [1996], 215 s.

36. Mięso papugi. [Powieść]. Wwa: von borowiecky 1997, 383 s.

37. Dociekania i domniemania. Aforyzmy. Kr.: Miniatura 2000, 94 s.

38. Generalowie giną w czasie pokoju. Reportaż rzeka, pisany jednocześnie z wydarzeniami, które przedstawia. Współpraca: J. Kąkolewska. [T. 1]. Wwa: von borowiecky 2000, 219 s. T. 2 tamże 2005, 208 s.

39. Najpiękniejsze i najskromniejsze. [Opowiadania]. Wwa: von borowiecky 2000, 260 s.

40. Książd Jerzy w rękach oprawców. Rzeczywiste przyczyny i przebieg porwania i zamordowania ks. Jerzego Popiełuszki. Współpraca: J. Kąkolowska. Wwa: von borowiecki 2004, 473 s.

41. Ukradli im czterysta lat. [Reportaż]. Wwa: von borowiecki 2004, 138 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – Wywiad: Wyhodowała mnie prowincja. Rozm. L. Wójcik. *Nowe Książ.* 1995 nr 8. LP XX w. (red.).

W. Budzyński: Sąd nad K.; Twarz na suficie. W tegoż: Świątynia przodków. Wwa 1995. – [Diament znaleziony w popiele:] P. Skórzyński: Sprawa Andrzejewskiego. *Nowe Książ.* 1995 nr 8; W. Zwinogrodzka: Spopielony diament: nieprawy mit. *Dialog* 1996 nr 5/6. – G. Filip: Ja czy on? *Nowe Książ.* 1998 nr 3 [rec.: Mięso papugil. – J. Paclawski: K.K. W tegoż: Szkice o współczesnych twórcach literatury. Kr. 1998. – P. Czaplinski, P. Sliwiński: Mały wielki człowiek. W tymże: Kontrapunkt. Pozn. 1999 [rec.: Diament znaleziony w popiele]. – M. Terc: W kręgu poetyki utworów reportażowych i literackich K.K. *Stud. Kielectkie. Ser. Filol.* 2003 nr 4.

J.Z.

KELERA Józef

[...] Publikował eseje w *Dialogu*, *Odrze* i *Notatniku Teatralnym*. W 1996/97 był autorem tekstów i narratorem w ośmiu filmach telewizyjnych w cyklu „Konwencje teatralne”. Do 1999 pracował jako profesor w Katedrze Kulturoznawstwa UW, a do 2001 w PWST we Wrocławiu. Po przejściu na emeryturę kontynuuje wykłady na wrocławskiej PWST.

TWÓRCZOŚĆ

8. Grotowski wielokrotnie. Wr.: Ośrodek Badań Twórczości Jerzego Grotowskiego i Poszukiwań Teatralno-Kulturowych 1999, 189 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.
H. Bałtyn: „Zegnaj, Jerzy”. *Nowe Książ.* 2000 nr 5 [rec.: Grotowski zwielokrotniony].

J.Z.

KERN Ludwik Jerzy

Pseud.: Jerzy Fudala; Wujcio Fistaszek.

[...] Przed 1968 podpisywał wiersze i felietony publikowane w *Przekroju* także pseudonimami Jerzy Fudala i Wujcio Fistaszek. [...]

TWÓRCZOŚĆ

7. Menażeria kapitana Ali. Wyd. 2 Łódź: Artus 1990.

10. Ferdynand Wspaniały. [Opowieść dla dzieci]. Wyd. nast.: wyd. 12 Wr.: Siedmioróg 1997; Kr.: WL 2003.

Przekł.: hiszp.: Fernando el Magnífico. [Przel.] M. Armino. Madrid 1990 [wyd. 5], – holend.: Ferdinand de geweldige. [Przel.] B. Stappers-Karpińska. Baarn 1991, – niem.: Ferdinand Fabelhaft oder wie ein Hund auf den Mensch kam. [Przel.] Ch. Vogel. Würzburg 1997, – ros.: Ferdinand Velikolepnyj. [Przel.] S. Svjackij. Moskva 1994, toż: Chişinău 1994, Mińsk 1995, Sankt-Peterburg 2000.

18. Zbudź się, Ferdynandzie. [Opowieść dla dzieci]. Wyd. 5 Kr.: WL 2004.

Przekł.: ros.: Prosnis' Ferdinand. [Przel.] S. Svjackij. Sankt-Peterburg 2000.

Adapt. teatr.: Przygoda na plaży (ciąg dalszy przygód Ferdynanda Wspaniałego). Adapt.: Z. Jareмова. Wyst. Kr., T. Łalki i Maski „Grotoska” 1969 [w t. 4 mylnie pod poz. 10].

21. Karampuk. [Powieść dla dzieci]. Wyd. 3 Łódź: Ag. Artyst. „Prospero” 2002.

23. Porachunki małżeńskie. [Utwór dramatyczny]. TV 1968.

24. Cztery łapy. [Wiersze dla dzieci]. Wyd. 3 Wwa: NK 1999.

31a. Wiersze. W: B. Kupiś, B. Wernichowska, [J. Ipohorska] J. Kamyczek, ...: Księga imion. Wwa: KiW 1975, 365 s.

45. Żółta lokomotywa. Wwa: Akces 1990, 24 s. Wyd 2 tamże 1995.

46. Portrety kwiatów. [Wiersze]. Kr: Kwiaty 1992, 131 s.

47. W królestwie kotów. [Wiersze dla dzieci]. Łódź: 86 Press 1992, 35 s.

48. Małe polskie ABC: 1000 słów i najpotrzebniejszych zwrotów w językach angielskim (GB)-(USA), francuskim, niemieckim. Na rok szkolny 1994/1995. Teksty ..., [A. i R. Kmieciak] Konrad Mruuffka. Wwa: Pegaz 1994, 48 s. Wyd. 6 [!] z podtyt.: Łatwy zapis wymowy, 1997/1998. Teksty ..., R. i A. Kmieciak tamże 1997.

49. Stare pianino. [Spektakl z piosenek L.J.K.]. Praprem. Kr., T. Lud. 1995.

50. Bigos. [Wiersze]. Łódź: Literatura 1996, 127 s.

51. Kolekcja. [Satyra]. Wwa: Akces 1996, 149 s.

52. Przydawka zdobiąca. [Wiersze]. Kr.: SPP 1997.

53. Same rodziniki. [Dla dzieci]. Wr.: Siedmioróg 1997, 63 s.

54. Wiersze dla dzieci. Pozn.: Podsiedlik – Raniowski i Sp. 1998, 61 s.

55. Moje abecadłowo. Kr.: WL 2000, 232 s. Wyd. 2 tamże 2003.

56. Łapy, pióra i rymów cała fura. [Wiersze dla dzieci]. Łódź: Literatura 2002, 40 s.

57. Niespodzianka. [Wiersze dla dzieci]. Łódź: Literatura 2002, 14 s. Wyd. nast.: Wwa: Liwona 2003, tamże 2004.

58. O Wacusiu, czyli Saga rodu Falczaków. (The Falczaks). Powieść współczesna, wybitnie krótko-odcinkowa. Wymyślił, podłuchał, podpatrzył, powyonał ... [Anegdota]. Kr.: WL 2002, 261 s.

59. Pogaduszki. Kr.: WL 2002, 345 s.

L.J.K. rozmawia z T. Bazylewiczem, M. Elle, J. Grochmanem, J. Kalkowskim, M. Koterbską, Z. Lengrenem, T. Łomnickim, A. Oremusem, Z.K. Rogowskim, T. Sapińskim, Ch. Vogel, J. Waldorffem.

60. Imiona nadwiślańskie. [Wiersze]. Kr.: WL 2003, 180 s.

61. Ludwik Jerzy Kern. [Wiersze dla dzieci]. Wybór wierszy, wstęp i oprac. edytorskie: G. Leszczyński. Wwa: Wilga 2003, 63 s.

62. Wiersze. Wwa: Wilga 2003, [32] s.

63. Dyskretne podglądanie rodaków. [Wiersze]. Kr.: WL 2004, 226 s. Por. poz. 31.

64. Co w dróko piszczy, czyli Póstyńia Błendofka. [Utwór satyryczny]. Kr.: WL 2006, 338 s.

65. Kapitan dalekomorskiej wanny. Łódź: Literatura 2006, 48 s.

M o n t a ż utworów J.L.K. pt. Kernalia. Scenariusz i reż.: M. Stebnicka. Wyst. Gdynia, T. Muz. 1993.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 1995. – Wywiad: Podsuwam bliźniemu lustro. Rozm. J.R. Kowalczyk. *Rzeczpospolita* 1996 nr 301.

LP XX w. (E. Kuhn).

Z. Chojnowski: Lustro pana Kerna. *Nowe Książ.* 1997 nr 5 [rec.: Bigos]. – R. Kozela: Przepis na dobrą muzę, czyli jak zrobić wiersz. *Dekada Lit.* 1998 nr 1/2 [rec.: Przydawka zdo-biać]. – I. Biernacka: Humor dla dzieci w poezji L.J.K. Kr.: Impuls 1999, 127 s.

J.Z.

KIEDRZYŃSKI Stefan

TWÓRCZOŚĆ

64. Szczęście od jutra. Komedja w 3 aktach.

Masz. w Bibl. T. Powsz. w Wwie.

67. Cudzik i spółka. Sztuka w 3 aktach.

Masz. w Bibl. T. Powsz. w Wwie.

82. Pensjonat we dworze. Komedja w 3 aktach.

Masz. w Bibl. T. Powsz. w Wwie.

Praca redakcyjna

1. Do walki z bolszewizmem. Pod red. ... Wwa: Wydawn. Zbior. Wyd. Propagandy Min. Spraw Wojsk. 1920, 67 s.

OPRACOWANIA (wybór)

K. Troczyński: Dobre chęci. *Nowy Kur.* 1937 nr 107 [rec.: Wino, kobieta i dancing]; Między farsą a dramatem. *Nowy Kur.* 1937 nr 21 [rec.: Serce na wolności]; Ogórki, ogórki... *Nowy*

Kur. 1938 nr 215 [rec.: Panna Cocktail]; „Raz się żyje” w Teatrze Polskim [w Poznaniu]. *Nowy Kur.* 1936 nr 77, przedr. w tegoż: Pisma teatralne. Kr. 2001. – K. Woźniakowski: W kręgu jawnego piśmiennictwa literackiego Generalnego Gubernatorstwa (1939-1945). Kr. 1997, passim.

E.G.

KIERC Bogusław

[...] Odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (2006). [...]

TWÓRCZOŚĆ

2a. Kobieta w twórczości grupy „Beskid” 25 V – 18 VI 1975. Słowo wstępne: S. Oczko. Wiersz ... Oprac. graf. Z. Zwolski. Bielsko-Biała: Miej. Bibl. Publiczna 1975, [10] k.

12. Modlitwa przeciw rozpaczy. [Wiersze].

A d a p t.: Koncert poświęcony pamięci ks. J. Popieluszki wg tekstów ... Scenariusz i reż.: K. Wysota. Wyst. Wwa, Muzeum Archidiecezji Warsz. 1986*.

23. Boże cię albo dziurka wesołości. [Wiersze]. Szczec.: Barbara 1994, 59 s.

24. Raz na zawsze. [Wiersze]. Wr.: Ośrodek Kultury i Sztuki 1997, 45 s.

25. Tyber z piaskiem. Wybór wierszy z książek dawnych i nowych. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1997, 179 s.

26. Czary. [Wiersze]. Wr.: Nakł. autora 1999, 87 s.

27. Moje kochanki [Szkice]. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2001, 225 s.

28. Cel sfer. [Szkice]. Trzebnica: L.-L. Wróblewski, Wr.: SPP, Oddz. 2003, 72 s.

29. Zaskroniec. [Wiersze]. Legnica: Biuro Lit. Port Legnica 2003, 61 s.

30. Ciało z mojego ciała. Szkice o obrazach Tadeusza Boruty. Kielce: Jedność 2005, 95 s.

31. Szewski poniedziałek. [Wiersze]. Wr.: Biuro Lit. 2005, 53 s.

32. Plankton. Wr.: Biuro Lit. 2006, 52 s.

M o n t a ż pt. Jestem drogą na podstawie tekstów M. Kundery, ..., Z. Dębickiego. Wyst. Wr., kościół św. Augustyna 1988*.

A d a p t a c j a

27. A. Mickiewicz: Królewna lala. Insc. [i reż.] ... Wyst. Wałbrzych, T. Lalek 1998.

Prace redakcyjne

3. R. Wojaczek: Wiersze. Oprac. i posł. ... Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1996, 332 s.

4. R. Wojaczek: Wiersze zebrane. Red. ... Wr.: Biuro Lit. 2005, 371 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Piasek z Tybru. Rozm. S. Bereś. *Prz. Powsz.* 2000 nr 9.

R. Cieślak, P. Urbański: Święta Teresa z Avila i Caravaggio, czyli pogranicza wrażliwości w twórczości B.K. W: *Pogranicza wrażliwości w literaturze dawnej oraz współczesnej*. Szczec. 1998. – R. Cieślak, P. Urbański: Pośladki Orfeusza. Mitologia antyczna w twórczości B.K. W: *Literackie kresy i bezkresy*. Szczec. 2000. – [Czary:] A. Nasilowska: Eros i metafizyka. *Nowe Książ.* 2000 nr 5; A. Szymańska: Czarodziejstwo niedospelnień. *Prz. Powsz.* 2000 nr 9. – [Moje kochanki:] P. Majerski: Wizja, wiara, kontemplacja. *Nowe Książ.* 2001 nr 6; A. Falkiewicz: Świadectwa. *Pomosty* 2001/2002. – R. Ostaszewski: Krzaki gorejące, sójki i zaskronce. *Nowe Książ.* 2003 nr 9 [rec.: Zaskroniec]. – A. Szymańska: Przyboś objawiony. *Nowe Książ.* 2003 nr 4 [rec.: Cel ster]. – P. Mackiewicz: „Toczy mi się spod stóp ziemia”. *Twórczość* 2004 nr 9 [rec.: Zaskroniec]. – T. Mizerkiewicz: Rozebrana mistyka i ubrany Eros. *Nowe Książ.* 2005 nr 5 [rec.: Szewski poniedziałek]. – A. Sabor: Teologia i zmysły. *Tyg. Powsz.*, dod. *Książki w Tyg.* 2005 nr 14 [rec.: Ciało z mojego ciała].

J.-Z.

KIERCZYŃSKA Melania

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (B. Faron).

S. Zabierowski: M.K. – krytyk socrealistyczny, W: *Realizm socjalistyczny w Polsce*. Kat. 2001.

A.Sz.

KIERST Jerzy

TWÓRCZOŚĆ

12a. Muszę mieć męża. Współczesna operetka w 2 częściach. [Współaut.:] Z. Zeydler-Zborowski. Muz.: J. Talarczyk. Praprem. Lubl., Operetka 1962. Masz. w Bibl. ZAIKS w Wwie.

E.G.

KIERSZY S Zofia 1921-2000

[...] Zmarła 27 sierpnia 2000 w Warszawie.

Przekłady

4. W. Faulkner: Absalomie, Absalomie... [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 4] Wwa: Muza 1997; [wyd. 5] z posł. J. Tomkowskiego Wwa: Świat Książki 2001; [wyd. 6] Kr.: Mediasat Poland [2004].

10. W. Faulkner: Wielki las. [Opowiadania]. Przel.: ... i J. Zakrzewski. [Wyd. 3] Wwa: Verum 1997.

16. H. Lee: Zabić drozda. [Powieść]. [Wyd. 8] Pozn.: Zysk i S-ka 1996.

20. W. Faulkner: Punkt zwrotny. [Powieść]. Wyd. 2 pt. Pylon Wwa: Most 1993.

57. R. Silverberg: Człowiek w labiryncie. [Powieść]. [Wyd. 3] Wwa: MT 2003.

62. R. Graves: Opowiadania. Wyd. 3 Wwa: PIW 2005.

69. W.E. Barrett: Czarnoksiężnik. [Powieść]. Wyd. 3 Wwa: Pax 2001.

77. L.C. Douglas: Wielki Rybak. [Powieść]. Wyd. nast.: wyd. 11 [!] Wwa: Pax; Palabra 1996, tamże: wyd. 12 1998, wyd. 13 2001, wyd. 14 2002, wyd. 15 2004; wyd. 15 [!] Wwa: Znak 2004.

80. R. Billington: Imperium kobiet. [Powieść]. Wyd. 2 Wwa: Pax 2006.

90. D. Steel: Sekrety. [Powieść]. Wyd. nast.: wyd. 2 Kat.: Książnica 1997, tamże wyd. 3 2000.

97. D. Steel: Zatrzymane chwile. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 2] Wwa: Amber 1996, tamże: wyd. 2 [!] 1998, wyd. 3 1999; Wwa: Świat Książki 2000; Wwa: Amber 2003.

100. B. Wood: Zielone miasto w słońcu. [Powieść]. [Wyd. 2] Wwa: Prószyński i S-ka 2003.

101. E. Syme: Rozwódka. [Powieść]. Wwa: Marba Crown 1995, 283 s.

102. D. Mortman: Prawdziwe kolory. [Powieść]. Wwa: Prószyński i S-ka 1996, 694 s.

103. M. Wesley: Rumianki w trawie. [Powieść]. Wwa: Prószyński i S-ka 1996, 373 s.

104. B. Bradford Taylor: Inna miłość. [Powieść]. Wwa: Prószyński i S-ka 1997, 126 s.

105. R. Goddard: Ucieczka spod obłoków. [Powieść]. Wwa: Prószyński i S-ka 1997, 461 s.

106. Hemingway. Miłość i wojna. Oprac.: H.S. Villard, J. Nagel. Wwa: Prószyński i S-ka 1997, 283 s. Zawiera głównie dzienniki i listy A. von Kurovsky.

107. A.A. Milne: Już mamy sześć lat. [Dla dzieci]. Wwa: Prószyński i S-ka 1997, 132 s.

108. A.A. Milne: Kiedy byliśmy bardzo młodzi. [Dla dzieci]. Wwa: Prószyński i S-ka 1997, 123 s.

109. C. Sinclair: Na dobre i na złe. [Opowiadania]. Wwa: Verum 1997, 265 s.

110. L. Bemelmans: Gwiazdka Madeline. [Wiersze dla dzieci]. Wwa: Prószyński i S-ka 1998, [51] s.

111. M. L'Engle: Fałdka czasu. [Dla dzieci]. Wwa: Prószyński i S-ka 1998, 164 s.

112. A. Tan: Sto tajemnych zmysłów. [Powieść]. Wwa: Prószyński i S-ka 1998, 372 s. Wyd. nast. tamże 2003.

113. K. Williams: Maskarada. [Opowiadanie]. Wwa: Prószyński i S-ka 1998, 32 s.

114. M. L'Engle: Przeciąg w drzwiach. Wwa: Prószyński i S-ka 1999, 183 s.

115. F. Mayes: Pod słońcem Toskanii. U siebie we Włoszech. [Pamiętnik]. Wwa: Prószyński i S-ka 1999, 291 s. Wyd. nast. pt. Bella Toskania. Słodkie życie w Italii tamże 2000, 2002.

116. H. Norman: Zamek Ella. [Powieść]. Wwa: Prószyński i S-ka 1999, 594 s.

117. R. Goddard: Uchwycona w światło. [Powieść]. Wwa: Prószyński i S-ka 2000, 359 s.

118. J. Harris: Czekolada. [Powieść]. Wwa: Prószyński i S-ka 2000, 311 s. Wyd. nast. tamże 2003.

119. A.A. Milne: Pusiaczek, czyli pierwszy album małucha. Przeł.: I. Tuwim, ..., E. Jagła. Pozn.: Rebis 2002, [28] s.

KIJAS Juliusz Zygmunt

[...] W 1938 otrzymał Srebrny Wawrzyn PAL za szenie zamiłowania do literatury polskiej. [...]

J.Z.

KIJONKA Tadeusz

[...] W 1988 otrzymał nagrodę im. K. Miarki, przyznawaną przez Urząd Wojewódzki w Opolu. [...] W 1995 został redaktorem naczelnym miesięcznika *Śląsk*. [...] W 2005 otrzymał Nagrodę Kulturalną Śląska. [...]

Twórczość

2b. Magnus. Libretto operowe: T. Kaszczuk, ... Muz.: J. Świder. Praprem. Bytom, Opera Śląska 1970.

13. Labirynty. Pięć poematów polskich. Kat.: Śląski Fundusz Lit. 1993, 75 s.

14. Krasnoludki, krasnoludki. Libretto ... Muz.: K. Gaertner. Wyst. Pozn.: T. Wielki im. S. Moniuszki 1995.

15. Z mojego brzegu. Liryki i monologi miłosne. [Wiersze]. Kat.: Śląsk 1995, 87 s.

Adaptacja

1. Albert Herring. Libretto operowe: E. Crozier. Tekst pol.: ..., J. Kwosik, B. Żabko-Potopowicz. Muz.: B. Britten. Wyst. Bytom, Opera Śląska 1968.

Prace redakcyjne

8. [Czwarte] IV Tyskie Lato Poetyckie. Antologia utworów nagrodzonych i wyróżnionych w konkursie. [Wybór:] ..., M.M. Szczawiński, E. Iwanciów. Tychy: [Miej. Ośrodek Kultury] 1995, 36 s.

9. Pół wieku Opery Śląskiej. Księga Jubileuszowa Teatru z lat 1945-2000. Pod red. i w oprac. ... Bytom: Opera Śląska [2002], 527 s.

10. Pod znakiem Ikara. Antologia poetycka. Wybór ... i M. Kisiel. Wstęp ... Kat.: Górnośląskie Tow. Lit. 2004, 127 s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.).

M. Kisiel: Trzy tematy. *Twórczość* 1995 nr 2 [rec.: Echa; Labirynty]. – A. Węgrzyniakowa: Myślę o tobie, więc jestem. *Śląsk* 1996 nr 1 [rec.: Z mojego brzegu]. – L. Żuliński: Wierszu mój przygarbiony. (O wierszach stanu wojennego T.K.). *Śląsk* 1996 nr 12. – W. Wójcik: Świat realny i świat wyobraźni. T.K. W tegoż: Spotkania zagłębiowskie. Kat. 2006.

B.M.

K.B. KIJOWSKI Andrzej

Pseud.: B.C.; Czworka; D; Delta.

[...] W 1981 został członkiem Komisji Ekspertów do spraw Kultury przy NSZZ „Solidarność” Regionu Mazowsze. [...]

Twórczość

10. Dziecko przez ptaka przyniesione. [Powieść]. [Wyd. 2] Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2001.

20a. Rachunek naszych słabości. Przygot. Polskie Porozumienie Niepodległościowe [B.m.w.* 1978], 6 s.

Wyd. anonim.

22. Z dalekiego kraju. Scenariusz filmowy. [Współaut.:] J.J. Szczepański. Powst. 1980. Ekran. Polska, Wielka Brytania, Włochy 1981.

Adapt. w jęz. włosk.: V. Levi: Da un paese lontano. Torino 1981, 176 s., przekł. pol. pt. Z dalekiego kraju. Przeł. J. Kornecka-Kaczmarczyk. Wstęp: K. Zanussi. Post.: T. Sobolewski. Kr.: „M” 1993, 191 s.

Film o papieżu Janie Pawle II.

27. Tropy. [Eseje]. Wyd. 2 uzup. Pozn.: W Drodze [2004].

32. Dziennik. Wybór i oprac. tekstu: K. Kijowska, J. Błoński. Kr.: WL.

[T. 1]. 1955-1969. 1998, 401 s.

[T. 2]. 1970-1977. 1998, 440 s.

[T. 3]. 1978-1985. 1999, 365 s.

33. Rytuały oglądania. [Eseje]. Wybór, komentarz i post.: Z. Majchrowski. Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2005, 521 s.

Przekład

4. Ch. Baudelaire: Moje obnażone serce. [Szkice literackie]. Przeł., wstępem i przyp. opatrzył ... Wr.: Pracownia Borgis 1997, 109 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: W środku życia, w połowie drogi. Rozm. J.S. Pasierb. W: J.S. Pasierb: Zgubiona drachma. Wwa 2006.

LP XX w. (red.). – SBLP t. 3 (D. Skórczewski). – D. Skórczewski. [Bibliogr. podmiotowa i przedmiotowa A.K.]. W tegoż: Aby rozpoznać siebie. *Rocz. Hum.* 1996 z. 1 s. 129-166.

D. Heck: Ironia, drwina i realizm w twórczości A.K. *Acta Univ. Wratisl. Pr. Lit.* 1995 nr 34. – D. Skórczewski: Aby rozpoznać siebie. Rzecz o A.K. – krytyku literackim i publicyście. *Rocz. Hum.* 1996 z. 1. – D. Heck: Granice prywatności, czyli na przykład A.K. *Kresy* 1997 nr 2. – [Dziennik 1955-1969:] L. Burska. *Res Publica Nowa* 1998 nr 10; W. Kaliszewski: Historia myśli A.K. *Więź* 1998 nr 10; J. Leociak: Człowiek, który zapisuje. *Nowe Książki* 1998 nr 8. – D. Skórczewski: Historia uobecniona. O eseju historycznym A.K. *Rocz. Hum.* 1998 z. 1. – H. Zaworska: Cierpienia moralisty. *Gaz. Wyborcza* 1998 nr 113, przedr. w tejeże: Szczerość aż do bólu. *Wwa* 1998 [rec.: Dziennik 1955-1969]. – J. Leociak: Gra w dziennik. *Nowe Książki*. 1999 nr 6 [rec.: Dziennik 1970-1977]. – P.W. Lorkowski: Lekcje Augustyna. *Topos* 1999 nr 5/6 [dot. wątków augustiańskich w twórczości Z. Kubiaka i A.K.]. – L. Szaruga: Wielokropek. *Nowe Książki*. 1999 nr 11 [rec.: Dziennik 1978-1985]. – [Dziennik 1970-1977:] M. Wyka: Lęki, sny, diagnozy. O drugim tomie „Dzienników” A.K. *Tyg. Powsz.* 1999 nr 13; M. Zaleski: Demon K. *Gaz. Wyborcza* dod. *Książki* 1999 nr 2. – H. Zaworska: Samotny sceptyk. *Gaz. Wyborcza* dod. *Książki* 1999 nr 5 [rec.: Dziennik 1978-1985]. – M. Warchała: Romantyzm z ludzką twarzą. *Res Publica Nowa* 2001 nr 4 [rec.: Listopadowy wieczór]. – W. Tomaszewska: Między ideą a rzeczywistością, A.K. wizja literatury. *Wwa: Wydawn. Uniw. Kardynała Stefana Wyszyńskiego* 2002, 278 s. – A. Zawada: Przypomnienie po 33 latach. *Nowe Książki*. 2002 nr 1 [rec.: Dziecko przez ptaka przyniesione]. – J. Gizella: Bóg, honor, PRL. W tegoż: Pożegnanie z uproszczeniami. Kr. 2003 [rec.: Dziennik]. – D. Heck: „Narrator doctus” XX wieku A.K. *Acta Univ. Wratisl. Pr. Lit.* 2003 nr 42. – D. Heck: Problem religijny w pismach A.K. W tejeże: „Bez znaku, bez śladu, bez słowa”. Wr. 2004. – K. Wiśniewska: Smutek wywłaszczonego serca. *Tyg. Powsz.* 2004 nr 35 [rec.: Tropyl]. – Andrzej Kijowski i krytycy. Antologia tekstów. Red. W. Tomaszewska przy współpracy K. Kijowskiej i T. Burka. *Wwa: Wydawn. Uniw. Kardynała Stefana Wyszyńskiego* 2005, 412 s. – J. Beczek: K. antropologia teatru. *Tyg. Powsz.* dod. *Książki w Tyg.* 2006 nr 5 [rec.: Rytuały oglądania]. – M. Zieliński: Iluzja i wiara; Wolność i udawanie. W tegoż: *Ucieczka przed Polską*. Kr. 2006.

K.B.

KIRCHNER Hanna

TWÓRCZOŚĆ

3. Janusz Korczak – pisarz, wychowawca, myśliciel. Katalog wystawy w Galerii Żydowskiego Instytutu Historycznego. Scenariusz wystawy: B. Wojnowska i ... *Wwa: ŻIH* [2000], 70 s.

Tekst w jęz. pol. i ang.

4. Hasior. Opowieść na dwa głosy. *Wwa: Rosner i Wspólnicy* 2005, 286 s.

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopiśmie, m.in.: Fascynacje polskie Brata-Słowiana (o warszawskim dzienniku Julija Benesicia). *W: Z polskich studiów slawistycznych. Ser. 7* [t. 1]. *Wwa* 1988 s. 137-144. – Leopold Buczkowski, czyli uroda na czasie. *W: Sporne postaci polskiej literatury współczesnej. Wwa* 1996 s. 89-102. – Słumio-

na. O dzienniku Anny Iwaszkiewiczowej. *W: Anna Iwaszkiewiczowa – w setną rocznicę urodzin. Podkowa Leśna* 1997 s. 25-43. – Holocaust w dziennikach Zofii Nałkowskiej i Marii Dąbrowskiej. *W: Literatura polska wobec zagłady. Wwa* 2000 s. 105-122, przedr. w: *Maski współczesności. Wwa* 2001 s. 88-99. – Pisarki międzywojennego Dwudziestolecia. *W: Kobiety i kultura. Wwa* 2000 s. 45-61, przedr. w: *Równe prawa i nierówne szanse. Wwa* 2000 s. 243-254. – Ścianka kryształowa. Kilka myśli o literaturze świadectwa. *W: Poetyka, polityka, retoryka. Wwa* 2006 s. 61-70.

Prace redakcyjne i edytorskie

3. Z. Nałkowska: *Dzienniki. Oprac., wstęp i komentarz ... Wwa: Czyt. Z Prac IBL PAN.*

T. 5. 1939-1944. 1996, 700 s.

T. 6. 1945-1954. Cz. 1-3. 2000-2001, 594 + 693 + 652 s.

Nagroda lit. im. W.S. Reymonta za edycję „Dzienników” w 2001.

7. J. Korczak: *Dzieła. Kom. red.: ..., A. Lewin, S. Wołoszyn, M. Ciesielska. Wwa: IBL PAN.*

T. 2. *Koszalki opalki; Humoreski i felietony. Red. nauk. tomu ... Oprac. tekstów, geneza utworów, uwagi o tekstach i przyp.: B. Wojnowska. Cz. 1-2. 1998, 406 + 638 s.*

T. 6. *Sława. Opowiadania (1898-1914). Red. nauk. tomu ... Oprac. tekstów, geneza utworów i uwagi o tekstach: J. Bartnicka. Przyp.: B. Wojnowska. 1996, 455 s.*

T. 11. *Prawidła życia. Pedagogika dla młodzieży i dorosłych. Red. nauk. tomu: A. Lewin. Oprac. i uwagi o tekstach: J. Bartnicka. Genezy utworów i przyp.: J. Papuzińska, A. Wernik przy współpracy M. Ciesielskiej. Tłum. tekstów hebrajskich: przekł. filol.: E. Świdarska, oprac. lit. ... 2003, 516 s.*

T. 12. *Kajtuś Czarodziej; Uparty chłopiec. Opowiadania (1918-1939). Red. nauk. tomu: ... Oprac. tekstów i uwagi o tekstach: E. Cichy. Geneza utworów: J. Bartnicka. Przyp.: J. Ługowska. Tłum. tekstów hebrajskich: przekł. filol.: E. Świdarska, oprac. lit. ... 1998, 503 s.*

8. *Miron. Wspomnienia o poecie [M. Białoszewskim]. Zebrała i oprac. ... Wwa: Tenten* 1996, 357 s.

9. *Janusz Korczak. Pisarz – wychowawca – myśliciel. Studia pod red. ... Wwa: Wydawn. IBL* 1997, 278 s. *IBL PAN.*

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – Wywiad: Nałkowska i inne pasje. *Rozm. I. Janowska-Woźniak. Nowe Książki*. 2000 nr 5.

M. Kisiel: *Zawód: edytor. Nowe Książki*. 2000 nr 5 [dot. pracy edytorskiej H.K.]. – R. Matuszewski: *Czy się skarżę? Przeciwnie, jestem olśniona... Nowe Książki*. 2000 nr 5 [dot.: Z. Nałkowska: *Dzienniki*. T. 6. 1945-1954. *Oprac. ...*]. – R. Ma-

tuszewski: Przepis wieńcy dzieła. W tegoż: Zapiski świadka epoki. Wwa 2004. – [Hasior:] L. Bugajski: Po prostu Hasior. *Twórczość* 2006 nr 5; P. Trzeciak: Hasiora portret serdeczny. *Nowe Książki* 2006 nr 3.

KISIELEWSKI Józef

[...] W 1957-76 był wydawcą kwartalnika *Poland and Germany*. [...]

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (H. Kirchner).

S. Piasecki: Powieść o odpowiedzialności. W tegoż: Prosto z mostu. Wybór publicystyki literackiej. Kr. 2003 [rec.: Powrót].

KISIELEWSKI Stefan

Pseud.: Stefan Karaibski.

[...] W 1975-76 publikował też pod pseudonimem Stefan Karaibski artykuły i recenzje w paryskiej *Kulturze*. [...]

TWÓRCZOŚĆ

1. Sprzysiężenie. [Powieść]. Wstęp: L.B. Grzeniewski. Wyd. nast.: wyd. 3 (Pisma wybrane). Wwa: Iskry 1995, wyd. 4 tamże 1997.

3. Polityka i sztuka. [Publicystyka]. Wyd. 2 (Pisma wybrane). Wwa: Iskry 1998.

5. Rzeczy małe. [Felietyony]. [Wyd. 2] (Pisma wybrane). Wwa: Iskry 1998.

7. Gwiazdzbior muzyczny. [Szkice]. Wstęp: A. Sławiński. Wyd. nast.: wyd. 5 (Pisma wybrane). Wwa: Iskry 1996, wyd. 6 tamże 1997.

8. Miałem tylko jedno życie. Powieść. Przedr. zob. poz. 44.

15. Widziane z góry. [Powieść]. Wyd. 2 [właśc. 3] (Pisma wybrane). Wwa: Iskry 1997.

16. Cienie w pieczarze. [Powieść]. Wyd. nast.: wyd. 3 [właśc. 5] (Pisma wybrane). Wwa: Iskry 1997.

18. [Sto] 100 razy głową w ściany. [Felietyony z lat 1945-1971]. Wyd. nast.: [wyd. 2] (Pisma wybrane). Wwa: Iskry 1996, tamże: wyd. 2 [właśc. 3] 1997, wyd. 3 1997.

28. Z literackiego lamusa. [Szkice i recenzje]. Wyd. 2 (Pisma wybrane). Wwa: Iskry 2000.

30. Podróż w czasie. Powieść. [Wyd. 4] Wwa: Iskry 1989.

37. Wołanie na puszczy. [Zbiór publicystyki wydanej poza zasięgiem cenzury w latach 1976-1981]. Wyd. 2 [właśc. 4] (Pisma wybrane). Wwa: Iskry 1997.

41. Abecadło Kisiela. Wstęp: T. Wolek. Wyd. 2 (Pisma wybrane). Wwa: Iskry 1997.

43. Pisma wybrane. Wwa: Iskry 1995-2001.

K.B. Zawiera utwory z poz. 1, 3, 5, 7, 15, 16, 18, 28, 37, 41, 44-47.

44. Zanim nadejdzie śmierć. [Powieści i opowiadania]. Wyboru dokonał i wstępem opatrzył L.B. Grzeniewski. (Pisma wybrane). Wwa: Iskry 1995, 310 s. Wyd. 2 tamże 1997.

Zawiera opowiadania z poz. 9 oraz powieści: Miałem tylko jedno życie [poz. 8]; Zanim nadejdzie śmierć.

45. Dzienniki. Wprowadzenie: L.B. Grzeniewski. (Pisma wybrane). Wwa: Iskry 1996, 950 s. Wyd. nast. tamże: 1998, 2001.

46. Felietyony zdjęte przez cenzurę. (Pisma wybrane). Wwa: Iskry 1998, 589 s.

47. Publicystyka przedwojenna. Wybór i przedm.: K.M. Ujazdowski. (Pisma wybrane). Wwa: Iskry 2001, 126 s. Wyd. 2 tamże 2001.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Jestem tylko felietonistą. Rozm.: Z. Bauer, E. Chudziński, W. Rydzewski. W: Trzech na jednego. T. 2. Kr. 1990; S.K. o „Stalińskim”. Rozm. W. Skalmowski. *Kultura*, Paryż 1996 nr 1/2, przedr. *Rzeczpospolita* 1996 nr 41.

F. Dabrowski: Stefan Kisielewski. Pozn.: Ars Nova 1995, 34 s. – L.B. Grzeniewski. *Twórczość* 1995 nr 9 [rec.: Zanim nadejdzie śmierć]. – S. Majchrowski: Studium świadomości „obcego” O „Sprzysiężeniu” S.K. *Pr. Polonist.* Ser. 50: 1995. – M. Woźniakiewicz-Dziadosz: Tekst użytkowy w tekście artystycznym. (O powieści dyskursywnej S.K. „Wszystko inaczej”) w: Kreowanie świata w tekstach. Lubl. 1995, przedr. pt. Dyskursywna powieść S.K. „Wszystko inaczej”. W: Formy dyskursu w powieści. Lubl. 1996. – M. Piasecki: Insze tam były treści. *Gaz. Wyborcza* dod. *Gaz. Książki* 1996 nr 3 [rec.: Sprzysiężenie]. – [Dzienniki:] J. Gowin: „Mniejsze pół” Kisiela. *Znak* 1997 nr 4; P. Hertz: O Dziennikach K. Więź 1997 nr 5. – Joanna Pruszyńska rozmawia o Stefanie Kisielewskim z Andrzejem Bardeckim. Wwa: *Twój Styl* [1997], 373 s. – [Dzienniki:] M. Karpiński: Kisiel, czyli opowieść o kilku lekach. *Tygiel Kult.* 1997 nr 1/2; A. Kłosowska: Świadczenie epoki i ekspresja osobowości. *Kult. i Społ.* 1997 nr 4; K. Koźniowski: Kisiel – ten uczywił! *Myśl Socjaldemokratyczna* 1997 nr 1; M. Król: Maski rozpaczy. *Tyg. Powsz.* 1997 nr 3; W. Lorange: Autoportret z ponurym tłem. *Dziś* 1997 nr 4; M. Łukaszewicz: Kisiel niepospolity. *Literatura* 1997 nr 4; A. Nowak: Kisiel – środek na pamięć. *Arcana* 1997 nr 1; K. Nowosielski: Europejczyk z duszą Sarmaty. *Nowe Książki* 1997 nr 3; S. Rodziński: Życie bez cenzury. *Tyg. Powsz.* 1997 nr 11; [W. Skalmowski] M. Broński: „Wyszalnia” *Kultura*, Paryż 1997 nr 9; M. Urbanek: Kisiel. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1997, 270 s. *A to Polska ułamek*. – G. Herling-Grudziński: Głos nad miastem. W tegoż: Wyjścia z milczenia. Wwa 1998 [dot.: Widziane z góry]. – A. Michnik: Kpiarz heroiczny. *Gaz. Wyborcza* 1998 nr 220. – M. Ryszkiewicz: Politycznie przenicowany. Świat powieści kryminalnej. „Zbrodnia w Dzielnicy Północnej” S.K. W: Fabularność i dekonstrukcja. Lubl. 1998. – H. Zaworska: Kisiel pasjonat. W tejże: Szerokość aż do bólu. Wwa 1998 [dot.: Dzienniki]. – A. Horubała: Kisiel – „Dzienniki”. W tegoż: Marzenie o chuliganie. Wwa 1999. – J. Pluskota: Metatekst w tekstach felietonów S.K. *Stud. Polonist. Ser. Językozn.* 1999 t. 5. – I. Hofman: Dwugłos o Peerelu. Dzienniki Stefana Kisielewskiego i Mariana Brandysa. Lubl.: Wydawn.

UMCS 2000, 337 s. – K. Koźniewski: Heretyk na ambonie. W tegoż: Przekorní. Wwa 2000. – M. Król: Trzy proste myśli S.K. W dziesięć lat po śmierci. *Tyg. Pousz* 2001 nr 40. – M. Wiszniowska: S.K. i socrealizm. W: Realizm socjalistyczny w Polsce z perspektywy 50 lat. Kat. 2001. – A. Zieniewicz: S.K. – męczennik szczerości. W tegoż: Obecność autora. Wwa 2001. – R. Graczyk: Nie skrzywdziłem Kisiele. *Gaz. Wyborcza* 2002 nr 16 [dot. J. Turowicza]. – S. Stabro: W świetle „Dzienników”. (Mieczysław Jastrun, Maria Dąbrowska, Andrzej Kijowski, S.K.). W tegoż: Od Emila Zegadłowicza do Andrzeja Bobkowskiego. Kr. 2002. – M. Ryszkiewicz: Forma ideologii – ideologia formy, O powieściach Stefana Kisielewskiego. Lubl.: Wydawn. UMCS 2003, 377 s. – F. Śmieja: Kasztan Kisiele. W tegoż: Zbliżenia i kontakty. Kat. 2003. – L. Kobesko: Z Kisielem na Wigilię. *Znaki Nowych Czasów* 2004 nr 14 [dot. felietonów druk. w *Tyg. Pousz* w 1946-86]. – M. Wiszniowska: Stańczyk Polski Ludowej. Rzecz o Stefanie Kisielewskim. Kat., Wwa: Śląsk 2004, 190 s. – P. Bajer: Dialog z pejzażem. O „Cieniach w pieczarze” S.K. W: Proza polska XX wieku. Kat. 2005. – M. Mateja: Oswajanie „Koteczków”. Felietony S.K. – Kisiele jako komunikaty perswazyjne. *Acta Univ. Nicolai Copernici. Filol. Pol.* 2005 z. 61. – A. Nowak: Kisiel – środek na pamięć. W tegoż: Powrót do Polski. Kr. 2005. – A. Friszke: „Widziane z góry” Tomasz Stalińskiego. *Zesz. Hist.*, Paryż 2006 nr 157. – M. Urbanek: Kisielewscy. Jan August, Zygmunt, Stefan, Wacek. Wwa: Iskry 2006, 302 s. – A. Wiatr: Stefan Kisielewski jako krytyk muzyczny. Wr.: Atut 2006, 148 s.

E.G.

KISIELEWSKI Zygmunt Jan

OPRACOWANIA (wybór)

Z.K. W: Materiały do księgi życiorysów ludzi kultury literackiej Zagłębia Dąbrowskiego. Kat. 1995.

P. Obrączka: O Janie Augustynie i Zygmuncie Kisielewskich. *Zesz. Nauk. WSP w Opolu. Filol. Pol.* 1986 z. 25. – P. Obrączka: Wokół pierwszej powieści Z.K. *Zesz. Nauk. WSP w Opolu. Filol. Pol.* 1988 z. 26 [dot.: Świty]. – S. Dejmek: Z.K. „Krwawe drogi”. *Nike* 1989 nr 10. – P. Obrączka: „Ziemia” Z.K. *Zesz. Nauk. WSP w Opolu. Filol. Pol.* 1994 z. 34. – P. Obrączka: „Odbijany” Z.K. W: Dukietem kresów. Opole 1996. – P. Obrączka: Z.K. literacka polemika ze Stefanem Żeromskim. W: Pejzaże kultury. Wr. 2005. – M. Urbanek: Kisielewscy Jan August, Zygmunt, Stefan, Wacek. Wwa: Iskry 2006, 302 s.

J.Cz.

KIWKA Zbigniew

OPRACOWANIA (wybór)

A. Świetlicka: Zbigniew Kiwka. Biobibliografia. Słupsk: Woj. i Miejsk. Bibl. Publiczna, SDP 1997, 31 s.

J.Z.

KLECZKOWSKA Krystyna

TWÓRCZOŚĆ

7. Bugatti w kolorze złotym. [Powieść]. Kr.: Rola 1997, 282 s.

OPRACOWANIA (wybór)

K. Koźniewski: Romans sanacyjny. *Wiad. Kult.* 1997 nr 45 [rec.: Bugatti w kolorze złotym].

B.T.

KLEINER Juliusz

TWÓRCZOŚĆ

7. Juliusz Slowacki. Dzieje twórczości. Wyd. nast. Wstęp i oprac.: J. Starnawski. Kr.: WL.

T. 1. Twórczość młodzieńcza. [Wyd. 4] 1999.

T. 2. Od „Balladyny” do „Lilli Wenedy”. [Wyd. 4] 1999.

T. 3. Okres „Beniowskiego”. [Wyd. 3] 1999.

T. 4. Poeta mityk. Cz. 1-2. [Wyd. 2] 1999.

13. Mickiewicz. [Monografia]. Lubl.: Tow. Nauk. Kul.

T. 1. Dzieje Gustawa. [Wyd. 3] 1995.

T. 2. Dzieje Konrada. Cz. 1-2. [Wyd. 2] 1997, 1998.

20. Krasieński. [Monografia popularna]. Lubl. 1948. Przedr. zob. poz. 29.

W t. 4 błędna data wyd.

29. Zygmunt Krasieński. Studia. Wybór i oprac. [oraz wstęp]: J. Starnawski. Wwa: PWN 1998, 280 s. Zawartość: Cz. 1. Krasieński [poz. 20]. – Cz. 2. Studia i fragmenty monografii z 1912 roku [poz. 5]; [„Agaj-Han” jako obraz ginących jednostek i ginącego świata, fragm. poz. 5]; Pseudoromantyka „Agaj-Han”; [„Nie-Boska komedia”. Wstęp do Prace edytorskie i redakcyjne poz. 3 wyd. 7 1962]; Tradycja literacka i folklorystyczna w koncepcji Orcia; Analiza „Irydiona” jako dzieła sztuki [poz. 25]; Syn i ojciec w „Irydionie” [poz. 15]; [fragn. poz. 5: „Irydion” wobec „Nie-Boskiej komedii”. Stanowisko autora obu poematów w literaturze polskiej i światowej; Fantazja konania; Krasieński jako teoretyk tragizmu. Kilka słów o Juliuszu Slowackim]; [„Przedświt”. Wstęp do Prace redakcyjne i edytorskie poz. 1 wyd. 3 1924]; Mesjanizm narodowy w systemie Krasieńskiego [poz. 9]; O drogi ducha. (Polemika Slowackiego i Krasieńskiego); [Krasieński na tle pokolenia romantyków, poz. 5].

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (S. Skwarczyńska).

G. Maver: Mickiewicz w interpretacji J.K. W tegoż: Literatura polska i jej związek z Włochami. Wwa 1988. – Cz. P. Dutka: K.: „Dane tekstu” a badacz i krytyk; Doświadczenie tekstu: K. – Trocziński – Ortwin. W tegoż: Literatura – badacz i krytyk. Zielona Góra 1990, wyd. 2 tamże 2000. – S. Treugutt: Slowacki i problemy interpretacji filologicznej. W tegoż: Geniusz wydziedziczony. Wwa 1993. – Z. Libera: J.K. W tegoż: Uczeń i nauczyciele. Wwa 1995. – H. Markiewicz: J.K. (1886-1957). W: Złota księga Wydziału Filologicznego. Kr. 2000. Uj. – H. Markiewicz: J.K. z krakowskiej perspektywy. W tegoż: Dopowiedzenia. Kr. [2000]. – J. Starnawski: J.K. (1886-1957). W tegoż: Sylwetki lubelskich humanistów XIX i pierwszej połowy XX wieku. Lubl. 2004.

A.Sz.

KLESZCZYŃSKI Zdzisław

TWÓRCZOŚĆ

16. W latarni. [Opowiadania].

Adapt. radio wa opowiadania Pierwszy dancing babuni. Radio (Kr.) 1928.

461

23. Nerwy. Nowele.

Adapt. radiowa opowiadań Klamka zapadła i Nowela nr 1241: Radio (Wil.) 1930.

KLIMAS-BŁAHUTOWA Maria 1909-1994

[...] Zmarła 11 grudnia 1994 w Katowicach.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.).

KLIMOWICZ Mieczysław

TWÓRCZOŚĆ

4. Oświecenie. Wyd. nast.: wyd. 5 zmien. i rozszerz. Wwa: PWN 1998, 606 s., IBL PAN. *Wielka Historia Literatury Polskiej*, także wyd. 6 1998, wyd. 7 1999, wyd. 8 2002, wyd. 9 2002.

8. Literatura Oświecenia. Wyd. nast.: wyd. 3 Wwa: PWN 1995, wyd. 4 zmien. także 2003.

9. Polsko-niemieckie pogranicza literackie w XVIII wieku. Problemy uczestnictwa w dwu kulturach. Wr.: Ossol. 1998, 235 s.

Zawiera części: Polsko-niemieckie kontakty literackie w dobie oświecenia. Próba nowego spojrzenia; Współtwórcy literackiej infrastruktury polskiego oświecenia inspiratorami dialogu z kulturą niemiecką; Krasicki w kręgu literatury i kultury niemieckiej; Polscy niemieckojęzyczni informatorzy Europy o Konstytucji 3 Maja i Insurekcji Kościuszkowskiej; Teatr niemiecki w Polsce i początki wpływu jego repertuaru – „Cud mniemany” Wojciecha Bogusławskiego.

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopiśmie, m.in.: Obóz polskich jeńców wojennych w Talicach (wrzesień-listopad 1939). *Acta Univ. Wratisl.* 1994 nr 1636 s. 243-254. – Badania historycznoliterackie i teatrologiczne na Uniwersytecie Wrocławskim. [Współaut.] M. Cieński, W: Rola Uniwersytetu Wrocławskiego w nauce po II wojnie światowej i jego wkład do rozwoju Ziemi Zachodnich i Północnych. Wr. 1995 s. 29-44. – La constitution du 3 Mai 1791 et ses échos dans les littératures polonaise et allemande. *Kwart. Neofil.* 1996 z. 2 s. 89-99. – „Cud mniemany” Wojciecha Bogusławskiego w 200-lecie premiery. Rozwiązanie zagadki i nowe pytania. *Wiek Oświecenia.* 1996 [t.] 12 s. 11-25. – Echa krakowskie w „Cudzie mniemany” Bogusławskiego. Bardas i machina elektryczna. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mick.* 1997 s. 73-88. – Uniwersytet czy emigracja? Z dziejów powojennych wyborów. *Acta Univ. Wratisl. Pr. Lit.* 1997 nr 35 s. 93-111. – Podstawowe dylematy tekstologiczne „Cudu albo Krakowiaków i Górali” Bogusławskiego. *Wiek Oświecenia* 2000 [t. 16] s. 36-77. – Wodewile finalne „Cudu albo Krakowiaków i Górali” Bogusławskiego. Próba odtworzenia tekstów

śpiewanych w roku 1794. *Ann. UMCS. Sect. FF Philol.* 2002/2003 vol. 20/21 s. 71-80.

E.G.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

LP XX w. (A. Litwornia). – A. Kuzik: Bibliografia prac M.K. W: Mieczysław Klimowicz. Wr. 2000 s. 12-31.

[Polsko-niemieckie pogranicza literackie w XVIII wieku:] J. Koprowski: Sprawy polskie i niemieckie. *Nowe Książ.* 1999 nr 6; T. Kostkiewiczowa. *Wiek Oświecenia* 1999 [t.] 15 [rec. też: Oświecenie]; R. Dąbrowski, *Ruch Lit.* 2000 nr 1. – Mieczysław Klimowicz. Doctor honoris causa Uniwersytetu Wrocławskiego. Red.: J. Degler. Wr.: Funna 2000, 31 s. [zawartość: P. Matuszewska: Tak uczy, jak myśli, tak pisze, jak działa; J. Degler: Profesor M.K., czyli jak być szczęśliwym i młodym]. – T. Namowicz. *Napis* Ser. 6 2000 [rec.: Polsko-niemieckie pogranicza literackie w XVIII wieku].

K.B.

KŁAK Tadeusz

[...] W 1999 otrzymał stanowisko profesora zwyczajnego. W 2002 przeszedł na emeryturę na UŚI.; kontynuuje pracę naukową. [...]

TWÓRCZOŚĆ

7. W krajobrazie Nałęczowa. [Szkice literackie]. Wyd. 2 zmien. i uzup. Nałęczów Tow. Przyj. Nałęczowa we współpracy z Muzeum Bolesława Prusa 2005, 383 s.

11. Ogród świata. Studia i szkice literackie. Kat.: Wydawn. UŚI, 1995, 233 s. *Pr. Nauk. UŚI. w Katow.*, nr 1491.

Zawartość: Od autora. – I. Ogród świata. Proza Marii Kuncewiczowej; Na pograniczach snu i jawy. O prozie Józefa Czechowicza. – II. Czesław Bobrowski jako teoretyk filmu i nowej sztuki; Filmowa powieść Jana Brzękowskiego. O „Bankructwie profesora Muellera”. – III. „Życie w czasie”. O poezji Jana Brzękowskiego; Na drogach Don Kichota. Poezja Józefa Łobodowskiego po roku 1939.

12. Ewa Szemberg-Zarembina. 1899-1986. W stulecie urodzin. Słowo wstępne: H.L. Bukowska. Nałęczów: Tow. Przyj. Nałęczowa we współpracy z Muzeum Bolesława Prusa 1999, 107 s.

13. Spojrzenia. Szkice o poezji Tadeusza Różewicza. Kat.: Bibl. Śląska 1999, 195 s.

14. Miasto poetów. Poezja lubelska 1918-1939. [Szkic]. Tarnów: Nakł. autora; Lubl.: Woj. Dom Kultury 2001, 65 s.

Rozprawy i studia w czasopiśmie i książkach zbiorowych, m.in.: Przypomnienia ([S.] Gredziński, [B.L.] Michalski, [A.] Rzeczyca). *Kresy* 1995 nr 3 s. 127-140. – Śląskie sprawy Tadeusza Peipera. *Ann. Silesiae* 1995 t. 25 s. 85-107. – Uśmiechy Różewicza. W: Światy Tadeusza Różewicza. Kat. 2000 s. 68-102. – W stronę dziennika. W: Polonistyka zintegrowana. Rzeszów 2000 s. 309-338. – Gawęda o Wiesławie. W: O twórczości Wiesława Myśliw-

skiego. Kielce 2001 s. 9-41. – Sceny z życia poety. Przygody Tadeusza Różewicza z krytyką socrealistyczną. W: Realizm socjalistyczny w Polsce. Kat. 2001 s. 125-151. – Adolf Sowiński. W: Pisarze regionu świętokrzyskiego. Ser. I t. 10. Kielce 2002 s. 209-252. – Moja mistrzyni [I. Sławińska]. W: Świat jako spektakl. Lubl. 2003 s. 53-71. – Stanisław Pigoń. Trzydziestolecie ostatnie. W: Zbliżenia historycznoliterackie. Kr. 2003 s. 411-442. – Z perspektywy Nałęczowa. W: Prus i inni. Lubl. 2003 s. 725-743. – „Zarobić na szacunek ludzi”. O listach Zbigniewa Uniłowskiego do Wandy Markiewiczówny. W: Zbliżenia historycznoliterackie. Kr. 2003 s. 248-259.

Prace redakcyjne

18. Wiersze o Stefanie Żeromskim. Zebrał, oprac. i wstępem poprzedził ... Nałęczów: Tow. Przyj. Nałęczowa przy współpracy z Muzeum Bolesława Prusa 2000, 152 s.

19. Nałęczów w słowach poetów. Wiersze zebrał, oprac. i wstępem poprzedził ... Nałęczów: Tow. Przyj. Nałęczowa przy współpracy z Muzeum Bolesława Prusa 2003, 144 s.

20. Józef Czechowicz. Wiersze liryczne w układzie własnym poety. Oprac. i posł. opatrzył ... Kat.: Bibl. Śląska 2004, 196 s.

21. Józef Czechowicz. Wspomnienie o Norwidzie. Dom św. Kazimierza. Oprac. i posł. opatrzył ... Kat.: Bibl. Śląska 2004, 20 s.

22. Poezja religijna 1918-1939. Wybór, wstęp, komentarz ... Lubl.: Norbertinum 2004, 257 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – LP XX w. (P. Majerski). – A. Kluczką: Bibliografia publikacji T.K. 1953-1999. W: Z problemów literatury i kultury XX wieku. Prace ofiarowane Tadeuszowi Klakowi. Kat. 2000.

[Stolik Tadeusza Peipera:] S. Burkot. *Ruch Lit.* 1994 nr 5/6; M. Kisiel: Romans z awangardą. *Twórczość* 1996 nr 7. – L. Dziedzić: Ogród nieplewiony. *Akcent* 1997 nr 2 [rec.: Ogród świata]. – K. Heskka-Kwaśniewicz. *Ruch Lit.* 1999 nr 4 [rec.: Ewa Szelburg-Zarembina]. – E. Cichla-Czarniawska: O literaturze i sztuce XX wieku z okazji jubileuszu profesora T.K. *Akcent* 2000 nr 4. – J. Drzewucki: Różewicz przed Różewiczem. *Twórczość* 2000 nr 6 [rec.: Spojrzenia]. – K. Urban; K. Zabierowska; Czytając Tadeusza [Klaka]. W: Z problemów literatury i kultury XX wieku. Prace ofiarowane Tadeuszowi Klakowi. Kat. 2000. **B.M.**

KŁOSOWSKI Józef Nikodem

OPRACOWANIA (wybór)

J. Marszałek; J.N.K. W: Słownik biograficzny miasta Lublina. T. 1. Lubl. 1993.

T. Klak; J.N.K. W tegoż: W krajobrazie Nałęczowa. Lubl. 1983. – M. Welna: Kochankowie z Inferna. *Kresy Lit.* 1994 nr 3/4 [dot. Zofii i J.N. Klossowskich]. – J. Smolarz; J.N.K. i jego spuścizna rękopiśmienna. *Bibl. Lubel.* 1996 nr 127. **E.G.**

KŁOSSOWICZ Jan

[...] W 1989 opublikował w dodatku do *Życia Warszawy* pt. *Kultura i Życie* cykl felietonów „Tylko o teatrze”. [...]

TWÓRCZOŚĆ

6. Tadeusz Kantor – teatr. [Monografia]. Wwa: PIW 1991, 203 s.

Przeł. niemie.: Tadeusz Kantors Theater. [Przeł.] K. Roth. Tübingen 1995.

7. Słownik teatru polskiego. Artyści i ich dzieła, teatry, historia, główne zjawiska, terminy teatralne. Wwa: Muza 2002, 206 s.

Przekład

5. Historia wojen. [Praca zbior.] Przeł. z ang.: M. Dolińska, ..., A. Zasieczny. Wwa: Muza: Bello-na 2004, 256 s.

Praca redakcyjna

1. Antologia dramatu polskiego 1945-2005. Wybór i oprac. ... T. 1-2. Wwa: Prószyński i S-ka 2007, 813 + 853 s.

OPRACOWANIA (wybór)

H. Bałtyn: Słownik bez wyrazu. *Nowe Książ.* 2003 nr 2 [rec.: Słownik teatru polskiego]. **J.Z.**

KEYŚ Ryszard
1928-2004

[...] Zmarł 1 lutego 2004 w Krakowie.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.). **J.Z.**

KOBIELA Ludwik

TWÓRCZOŚĆ

2. Gorejący skarb. Widowisko śląskie. Zob. poz. 12.

6. Żabi kraj. Opowiadania śląskie. [Wyd. 2] Zarzeczce: Tow. Miłośników Zarzeczca; Chybie; Gminy Ośrodek Kultury 1997, 160 s.

7. Awantury i przygody, które przeżył figlarz młody. [Wyd. 2] Zarzeczce: Tow. Miłośników Zarzeczca 2000.

10. Bastion. Powieść z życia Polaków Zaolziańskich. Wyd. osob. [Zarzeczce:] Tow. Miłośników Zarzeczca [2001], 115 s.

12. Gorejący skarb i inne utwory sceniczne. Zarzeczce: Tow. Miłośników Zarzeczca 2003, 159 s. **463**

Zawartość: Wspomnienie o autorze. – Gorejący skarb. Obrazy I-V [poz. 2]; Manzanilla. Farsa w 1 akcie; Społecznik. Krotochwilna humoreska w 1 akcie; Hold Rzeczypospolitej. Deklamacja sceniczna na uroczystości państwowe.

OPRACOWANIA (wybór)

Z. Nowak: Ludwik Kobiela. Opracowanie o patronie Szkoły Podstawowej nr 2 w Chybiu. Chybie: Tow. Miłośników Zarzecza 2002, 36 s.

J.Cz.

KOBYLIŃSKA-MASIEJEWSKA Eugenia

OPRACOWANIA (wybór)

NSLD.

R. Witkowska: Dwa miasta E.K.-M. *Autograf* 1989 nr 6/8. E.G.

KOBYLIŃSKI Szymon 1927-2002

Pseud.: Tadeusz Bilnicki.

[...] Zmarł 15 kwietnia 2002 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

24. Bajki serio z menażerią. Napisał i namalował ... Wwa: Orenda 1995, 23 s.

25. Matejko – maleńki olbrzym. Wwa: Amber 1997, 173 s.

26. Krakowski rosolis. Gawęda warszawisty. [Feliety]. Kr.: WL 2002, 273 s.

27. Nie minęło nic, prócz lat ... [Współaut.:] A. Boehm-Ziółkowska. [Listy]. Wwa: Nowy Świat 2003, 304 s.

OPRACOWANIA (wybór)

M. Radgowski. *Nowe Książ.* 2003 nr 2 [rec.: Krakowski rosolis]. – J. Palach: Zaduma nad adresowaniem koperty. *Nowe Książ.* 2004 nr 6 [rec.: Nie minęło nic, prócz lat ...].

J.Z.

KOC Barbara

[...] W 1999 została członkiem Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. W 2000 weszła w skład komitetu redakcyjnego „Dzieł wybranych” W.S. Reymonta. [...]

TWÓRCZOŚĆ

3. Reymont. Opowieść biograficzna. [Wyd. 2] uzupeł. i popraw. Wwa: LSW; Muzeum Historii Pol. Ruchu Lud. 2000.

9. Kronika życia i twórczości Władysława St. Reymonta. Legnica: Centrum Kształcenia Ustawicznego im. W.S. Reymonta 2007, 189 s.

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopiśmie, m.in.: Korespondencja wzajemna profesora Juliana Krzyżanowskiego z panią Marią Danilewiczową 1957-1970. W: Literatura i jej konteksty. Rzeszów 2005 s. 306-330.

Przekład

1. J. Conrad: Jądro ciemności. [Powieść]. Wwa: LSW 2000, 152 s.

Prace redakcyjne i edytorskie

9. Władysław Stanisław Reymont pod znakiem „panteizmu druku”. Fragmenty korespondencji z firmą Gebethner i Wolff (1894-1926). Oprac. i przyp. opatrzyła ... Wwa: Bibl. Nar. 2000, 103 s.

10. W.S. Reymont: Korespondencja. 1890-1925. Oprac. i wstęp ... Wwa: LSW 2002, 843 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

K.B.

KOFTA Jonasz

Imię metrykalne: Janusz; od 1966 w twórczości lit. i artyst. używał imienia Jonasz.

[...] W 1988 otrzymał pośmiertnie nagrodę Przewodniczącego WRN w Opolu za wybitną twórczość na opolskich festiwalach oraz nagrodę XXV Krajowego Festiwalu Piosenki Polskiej w Opolu.

TWÓRCZOŚĆ

12a. Szalone lata. [Widowisko rewiowe]. Teksty: ..., J. Kleyna. Muz.: J. Boyer [i in.]. Praprem. Wwa, T. Syrena 1987.

19. Jonasz Kofta. Wybór: Jadwiga Kofta. [Wyd. 2] wyd. 1 w tej edycji Tor.: C&T 1996.

20. Jonasz Kofta. [Wiersze]. Posł.: P. Huelle. Wwa: *Twój Styl* 2001, 198 s.

21. Godzina cienia. [Wiersze]. [Kr.:] Bonobo 2004, 189 s.

Wydania osobne tekstów piosenek z nutami, m.in.: Kwiat jednej nocy. Muz.: J. Loranc. Wwa: Wydawn. Muz. „Gamma” 2001, 4 s. – Radość o poranku. Muz.: J. Loranc. Wwa: Wydawn. Muz. „Gamma” 2001, 9 s. – Wakacje z blondynką. Muz.: J. Loranc. Wwa: Wydawn. Muz. „Gamma” 2001, 4 s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (M. Jentys).

W. Fułak: Pamiętacie o poetach. *Typos* 1998 nr 5/6 [rec.: Jonasz Kofta. Wyd. 1996].

B.M.

KOFTA Krystyna

[...] Po 1996 współpracowała nadal z *Nowymi Książkami*, a od 2000 z czasopismem *Przegląd*. W 2001-05 brała udział w programach publicystycznych Telewizji Polskiej pt. „Co pani na to?”. Odznaczona m.in. medalem „Za Zasługi dla m. Warszawy” (2001) oraz Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (2003). [...]

TWÓRCZOŚĆ

3. Wizjer. [Powieść]. Wyd. 2 popraw. Wwa: WAB 1995.

4. Wióry. [Powieść]. Wyd. nast.: wyd. 3 popraw. Wwa: WAB 1996; wyd. 4 tamże 2006.

7. Pawilon małych drapieżców. [Powieść].

Przekł. estoń.: Väikeste kiskjaliste paviljon. [Przeł.] R. Karemäe. [Tallinn] 2000.

12. Jak zdobyć, utrzymać i porzucić mężczyznę. [Pachsz poradnik]. Wyd. nast.: wyd. 2 popraw. i uzup. Wwa: *Twój Styl* 1998; wyd. [3] Wwa: Rosner & Wspólnicy 2004.

Przekł. niem.: Wie erohere ich einem mann? wie halte ich und wie werde ich ihn wieder los. [Przeł.] A. Suter. Leipzig 1996.

13. Salon profesora Mefisto. Komedia w 5 aktach.

Adapt. teatr. pt. Mefisto laboratory. Scenariusz i reż.: J. Lach. Wyst. Wwa, Studio T. Office Box 2004.

14. Chwała czarownicyom. [Powieść]. Wyd. 2 rozszerz. Wwa: *Twój Styl* 2002, 355 s.

15. Harpie, piranie, anioły. [Publicystyka; współaut.]: M. Domagalik. Wwa: WAB 1997, 260 s.

16. Sekretny dziennik Melanii R. [Powieść]. Wwa: *Twój Styl* 1997, 157 s.

17. Złodziejka pamięci. [Powieść]. Wwa: WAB 1998, 366 s.

18. Wychowanie seksualne dla klas: wyższej, średniej i niższej. [Publicystyka]. Ilustr.: A. Czczot. Wwa: WAB 2000, 228 s. Wyd. [2] tamże 2005.

19. Krótka historia Iwony Tramp. [Powieść]. Wwa: WAB 2001, 223 s.

Pierwsza polska powieść internetowa pisana w odcinkach we współpracy z internautami w 1999.

20. Lewa, wspomnienie prawej. Z dziennika. Wwa: WAB 2003, 367 s.

Dot. choroby nowotworowej autorki.

Adapt. teatr.: Adapt.: T. Stępień-Nowicka. Praprem. Tor., Dom Muz 2004.

21. Sezon na papierówki. Opowiadania. Wwa: Rosner & Wspólnicy 2003, 342 s.

22. Wielką miłość tanio sprzedam. [Opowiadania]. Wwa: Rosner & Wspólnicy 2003, 317 s.

23. Gdyby zamilkły kobiety. [Publicystyka]. Wwa: WAB 2005, 289 s.

24. Monografia grzechów. Z dziennika 1978-1989. Wwa: W.A.B. 2006, 547 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

[Ciało nicyje:] E. Biela: Młyn miłości. *Mies. Lit.* 1989 nr 7 [dot. też: Pawilon małych drapieżców]; D. Ponińska: O samotności raz jeszcze. *Mies. Lit.* 1989 nr 10. – L. Bugajski: Diabelskie nasienie. *Wiad. Kult.* 1995 nr 17 [rec.: Chwała czarownicyom]. – I. Iwasiów: I Faustyna umrze... O twórczości K.K. *Teksty Drugie* 1995 nr 3/4. – M. Orski: K.K. Z perspektywy Kandyda, przez okulary Zoli. W tegoż: A mury ninieły. Wr. 1995. – K. Szumlewicz: Jak harpia z harpią. *Wiad. Kult.* 1997 nr 20 [rec.: Harpie, piranie, anioły]. – [Złodziejka pamięci:] J. Gondowicz: Co się dzieje w domu. *Nowe Książ.* 1998 nr 10; M. Orski: Madame Memory. *Prz. Powsz.* 1999 nr 6. – I. Iwasiów: Pomiędzy. *Fa-Art* 2002 nr 1 [rec.: Krótka historia Iwony Tramp]. – A. Roztecka: Choroba jako autobiografia, choroba autobiografii. *Pogranicza* 2003 nr 6 [rec.: Lewa, wspomnienie prawej]. – I. Iwasiów: Kobięca saga i potrzeba genealogii. Ciotki, matki, czarownice. W tegoż: GENDER dla średnio zaawansowanych. Wwa 2004. – J. Rolińska: Monografia kobiety. *Nowe Książ.* 2007 nr 2 [rec.: Monografia grzechów. Z dziennika 1978-1989].

B.M.

KOGUT Bogusław

TWÓRCZOŚĆ

5a. Chłopiec z zapalkami. [Powieść]. Powst. 1957. Druk fragm.: Chłopiec z zapalkami. *Arkusz* 1997 nr 4 s. 2-3.

Tytuł pierwotny: Pomyłka Andersena. – Książka złożona do druku w WP, niewydana z przyczyn cenzuralnych; po likwidacji wydawn. w 1997 masz. jest przechowywany w Ośrodku Dokumentacji Wielkop. Środowiska Lit. Bibl. Raczyńskich (inf.: K. Dorczyk: Pozycja zaniechana. *Arkusz* 1997 nr 4).

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (S. Lichański).

S. Frycie: „Jeszcze miłość” B.K. W tegoż: O szkolnej klasycie, lekturach współczesnych sprzed lat i książkach dla młodzieży. Piotrków Trybunalski 2001.

J.Z.

KOLBUSZEWSKI Jacek

[...] Kontynuował redagowanie rocznika *Annales Silesiae* (do t. 31 z 2001) i pisma *Litteraria* (t. 27-33, 1996-2002), w których publikował też studia, artykuły i recenzje. W 1991-93 wspólnie z Tadeuszem Żabkim redagował czasopismo *Acta Universitatis Wratislaviensis* (seria: *Literatura i Kultura Popularna*), był też redaktorem *Sprawozdań Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego* oraz od 2001 przewodniczącym zespołu redakcyjnego rocznika *Seminaria Naukowe Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego* (Seria A i B). Artykuły i recenzje

465

publikował m.in. w pismach *Pamiętnik Słowiański* (1994-96), *Ruch Literacki* (1995), *Literatura Ludowa* (1995), *Wierchy* (1995-2004), *Góry i Alpinizm* (1996-97), *Na szlaku* (1997). [...]

TWÓRCZOŚĆ

18a. Kresy. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1995, 256 s. *A to Polska właśnie*. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 1996, wyd. 3 1998, wyd. 4 2000, wyd. 4 [właśc. 5] 2002, [wyd. 6] 2005.

20. Cmentarze. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1996, 367 s.

21. Literatura wobec historii. [Studia]. Wr.: Wydawn. UW. 1997, 266 s.

Zawartość: Literatura wobec historii; Rola literatury w kształtowaniu polskich mitów politycznych XIX i XX wieku; Z dziejów idei niepodległości w literaturze polskiej lat 1795-1918; Poematy Artura Grotgera; Charakter narodowy Polaków w literaturze pięknej; Kultura polska w spotkaniu ze Wschodem. Zarys nowego ujęcia; Problematyka niepodległościowa w literaturze polskiej lat 1918-1932; Z dziejów integracji kulturalnej na Ziemiach Odzyskanych. Dyskusje programowe w „Odrze” (1945-1946).

22. Z głębokim zaniem... O współczesnej nekrologii. Wr.: Wydawn. UW. 1997, 251 s.

23. W kręgu Młodej Polski. Motywy i tematy. Wr.: Sudety 2000, 170 s.

24. Znaczenia i wartości przyrody polskiej. Studia. Wr.: Sudety 2000, 211 s.

Zawartość: Wartości i strategie; Przyroda i jej ochrona jako zagadnienie kultury; Góry jako źródło inspiracji artystycznej; Polifonia znaczeń i wartości; Kulturowe znaczenie rzek; Pieńiny, góry romantyczne; Gorce Władysława Orkana; Literacko-florystyczne osobliwości; Bratki Bolesława Leśmiana.

25. Na południe od Tatr. Studia o literaturze słowackiej. Wr.: Sudety 2003, 316 s.

Studia i artykuły w czasopismach i książkach zbiorowych, m.in.: „Pisałem sam dla siebie”. *Wierchy* 1993 s. 5-18 [dot. K. Przerwy Tetmajera]. – Alpy polskich romantyków. *De Montibus* vol. 1: 1994 s. 25-37. – Notatki epigraficzne. *Ann. Silesiæ* t. 24: 1994 s. 135-148. – Z dziejów tradycji cyrolometrycznej w Słowacji. *Pam. Słow.* 1994 s. 63-85. – Cemetery as a text of culture. Cmentarz jako tekst kultury. W: Cemetery arts – Sztuka cmentarna – L'art de cimetièrre. Dokumenty – Documents. Wr. 1995 s. 17-40. – Echa powstania listopadowego w poezji Sama Chalupki. W: Związki kulturalne polsko-słowackie w dziejach. Kr. 1995 s. 127-142. – Historyk literatury wobec pytania o perspektywę folklorystyki. W: Folklorystyka. Dylematy i perspektywy. Opole 1995 s. 113-123. – Krajobrazy Młodej Polski. W: W stulecie Młodej Polski. Kr. 1995 s. 153-167. – Literackie oblicza regionalizmu. W: Regionalizm – regiony – Podhale. Zakopane 1995 s. 121-

-134. – Semiotyczny pejzaż cmentarza. W: Cmentarze żydowskie. T. 2. Wr. 1995 s. 27-37. – Drugi obieg, czyli literackie „podziemie”. Z dziejów poezji Adama Mickiewicza w Słowacji w XIX wieku. *Pam. Słow.* 1995/1996 t. 45/46 s. 23-52. – Litewska podróż Teodora Triplina. W: Vilnius ir romantizmo kontekstai. Wileńskie konteksty romantyczne. Vilnius 1996 s. 76-89. – Mit polskich Górali. W: Polskie mity polityczne XIX i XX wieku. Wr. 1996 s. 141-162. – O Maurycim Maeterlincku w stulecie Młodej Polski. *Litteraria* 1996 t. 27 s. 191-204. – O „Ziemioródtwie Karpatów” Staszica w literaturze romantycznej. W: Stanisław Staszic. Piła 1996 s. 45-58. – [Pięćdziesiąt] 50 lat Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego. W: Wrocławskie Towarzystwo Naukowe 1946-1996. Wr. 1996 s. 9-23. – „Pismo światowe” Stanisława Vincenza. W: Z problemów aksjologii literatury i kultury popularnej. Rzeszów 1996 s. 41-54. – Szaleństwo Konrada Sandomierskiego. W: Obraz głupca i szaleńca w kulturach słowiańskich. Wwa 1996 s. 75-84. – Z dziejów polskiej pieśni pogrzebowej. Uwagi o pieśniach katolickich. *Acta Univ. Wratisl. Lit. i Kult. Pop.* 1996 nr 5 s. 23-39. – Bogusz Zygmunt Stęczyński i jego „Tatry”. W: B.Z. Stęczyński; Tatry w dwudziestu czterech obrazach. Wr. 1997 s. 161-180. – Bólów poemata. *Plastyka i Wychow.* 1997 nr 4 s. 39-50. – „Ciupagamí psubratów!” O bitwie Górali ze Szwedami w „Potopie” Henryka Sienkiewicza. W: Spotkanie Sienkiewiczowskie. Opole 1997 s. 117-139. – Eschatologia i megalomania. O polskiej barokowej wierszowanej epigrafice nagrobnej. *Prz. Hum.* 1997 nr 5 s. 63-81. – Góry w życiu i twórczości Adama Mickiewicza. Prolegomena. *Wierchy* 1997 s. 45-68. – Kresy jako kategoria aksjologiczna. W: Kresy – pojęcie i rzeczywistość. Wwa 1997 s. 119-129. – Kresy: pomiędzy mitem a rzeczywistością. W: Kresy Wschodnie Rzeczypospolitej. [Katalog wystawy]. Wwa 1997 s. 6-21. – Literacki genotyp Górala. W: Chłopi, naród, kultura. T. 3. Oblicze duchowe. Rzeszów 1997 s. 147-168. – Literatura polska XIX wieku. Romantyzm – pozytywizm – Młoda Polska. *Acta Univ. Wratisl. Pr. Lit.* 1997 nr 35 s. 135-159. – Kasprowicz w Tatrach – nieobecny! W: O Janie Kasprowiczu w siedemdziesięciolecie zgonu. Kr. 1997 s. 33-52. – O romantycznym stylu słuchania muzyki. *Litteraria* 1997 t. 28 s. 21-37. – [Hasła (19) w:] Słownik literatury popularnej. Wr. 1997. – W pięćdziesięciolecie śmierci Jana Gwalberta Pawlikowskiego; „Kultura a natura” Jana Gwalberta Pawlikowskiego. W: Dom pod Jedlami i jego twórca. Kr. 1997 s. 97-122; 123-151. – Kilka uwag o poetyce przestrzeni w twórczości Adama Mickiewicza (realia krajobrazowe i fikcja literacka). W: „W ojczyźnie serce me zostało...” Opole 1998 s. 35-62. – Kilka uwag o przemianach współczes-

nych postaw wobec problemu śmierci. W: *Życie po polsku, czyli o przemianach obyczaju w drugiej połowie XX wieku*. Łomża 1998 s. 109-124. – *Krajobrazy Adama Mickiewicza*. *Odra* 1998 nr 12 s. 45-54. – *Polskie diabły górskie*. W: *Diabeł w literaturze polskiej*. Łódź 1998 s. 17-33. – *Romantyczne sny o wolności. Od Adama Mickiewicza do Stefana Żeromskiego*. W: *Do niepodległości*. Wwa 1998 s. 241-263. – *Współczesne nekrologi pożegnalne*. *Etmolingwistyka* 1998 nr 9/10 s. 193-210. – *Adam Mickiewicz jako „poeta gór”*. W: *Adam Mickiewicz i kultura światowa*. Wwa 1999 s. 203-221. – *Centra i peryferie*. Kilka uwag na temat relacji: kultura, literatura i aksjologia przestrzeni. W: *Centra i peryferie*. Łomża 1999 s. 73-87. – *Epigrafična muza domowa*. W: *Muzy i Hestia*. Wr. 1999 s. 21-34. – *Kazimierz Przerwa Tetmajer, „Melodia mgieł nocnych. (Nad Czarnym Stawem Gąsienicowym)”*. W: *Poezja polska od romantyzmu do dwudziestolecia międzywojennego*. Wwa 1999 s. 129-140 [analiza wiersza]. – *Kilka uwag o pojęciu „przyrody polskiej”*. W: *Folklorystyczne i antropologiczne opisanie świata*. Opole 1999 s. 325-339. – *Od „spisków” do przewodników*. Kilka uwag o przemianach narracji przewodnikowej. W: *Alegorie, style, tożsamość*. Gdańsk 1999 s. 45-56. – *Skarbnica pamiątek*. *Litteraria* 1999 t. 30 s. 117-136 [dot. A. Mickiewicza]. – *Idee niepodległości, lojalności i kolaboracji w literaturze polskiej*. W: *Między irredentą, lojalnością a kolaboracją*. Wr. 2001 s. 463-487. – *Krajobraz pogranicza jako tekst historii kultury*. W: *Siedem granic, osiem kultur i Europa*. Łomża 2001 s. 159-181. – *Krajobrazy Juliusza Słowackiego*. *Litteraria* 2001 t. 32 s. 39-74. – *Mariusz Żaruski: Morze i Taty w heroicznym nurcie Młodej Polski*. W: *W kręgu Młodej Polski*. Kr. [2001] s. 357-372. – *Krajobrazy w życiu i twórczości Adama Mickiewicza*. *Czas. Zakładu Nar. im. Ossol.* 2002 z. 11 s. 17-32. – *Kresy*. Szkic o kwestii pozornie doskonale znanej. W: *Dialog. Komparatystryka. Literatura*. Wwa 2002 s. 351-370. – *Wielkie rzeki w wielkiej literaturze*. *Rzeki* 2002 t. 10 s. 35-57. – *Osobliwości życia i prozy doktora Tripplina*. *Ann. UMCS. Sect. FF Philologiae* 2002/2003 t. 20/21 s. 365-373. – *Kroki i słowa*. Kilka uwag o literackiej twórczości Tadeusza Staicha. W: *Tadeusz Staich – człowiek gór, sługa słowa*. Kr. 2003 s. 49-64. – *Muzyka jako romantyczny „głos uczuć”*. W: *Karol Lipiński. Życie, działalność, epoka*. T. 3. Wr. 2003 s. 9-24. – *Trzy tatrzańskie drobiazgi*. W: *Na przelomie wieków*. Opole 2003 s. 159-170. – *Wiersze o Karolu Lipińskim*. W: *Poszukiwanie realności*. Kr. 2003 s. 31-42. – *Z dziejów romantycznego podróźpisarstwa*. Relacja Michała Morzkowskiego o wycieczce na szczyt Brochenu. W: *Zbliżenia historycznoliterackie*. Kr. 2003 s. 48-58. – *„Sto se jedna, sto se dwie, stoi bacia w jedle...”*. *Pieśni*

podhalańskie w twórczości Kazimierza Tetmajera. W: *Literatura, kulturoznawstwo, uniwersytet*. Kr. 2005 s. 165-182.

Prace redakcyjne

24. *Góry, literatura, kultura*. [Studia]. T. 1-4. Pod red. ... Wr.: Wydawn. UW. 1996, 1996, 1998, 2001, 130 + 141 + 150 + 237 s.

Tu też studia J.K.: t. 1: „Na Skalnym Podhalu” Kazimierza Tetmajera. Próba nowego odczytania, s. 79-115; t. 2: Motyw górskich rzek w literaturze, s. 81-90; t. 3: Polskie diabły górskie, s. 21-35; t. 4: Góry w życiu i twórczości Adama Mickiewicza, s. 117-157.

25. *Pieniny*. [Album]. Tekst: ... O pienińskich parkach narodowych piszą: A. Szczocarz i S. Danko. Wwa: Voyager; Prešov: Dino 1996, [132] s.

26. *Poezja gór*. Antologia wierszy laureatów Ogólnopolskiego Konkursu Poetyckiego im. Tadeusza Staicka na wiersz o tematyce górskiej „Jesień Tatrzańska” 1972-1996. Oprac.: ..., M. Mateja-Torbiarz, M. Mantyka. Przedm. ... Red.: R. Hennel i Z. Staichova. Kr.: Ofic. Podhalańska 1996, 96 s.

27. *Studia Wrocławskie*. W pięćdziesięciolecie Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego. Pod red. ... Wr.: Sudety, nakł. Wrocławskiego Tow. Nauk. 1996, 150 s.

28. *Uczeni wrocławscy*. Członkowie Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego. [Biografie]. T. 3: 1953-1996. Red. nauk. ... Wr.: Sudety 1996, 188 s. T. 1-2 wyd. w 1980, 1994 pod red. J. Trzynadłowskiego.

29. *„W kranie pamiątek”*. Prace ofiarowane profesorowi Bogdanowi Zakrzewskiemu w osiemdziesiątą rocznicę urodzin. Pod red. ... Wr.: Tow. Przyj. Polonistyki Wrocławskiej 1996, 508 s.

Tu J.K.: *Wieszczce aspiracje Wincentego Pola*. O lwowskiej edycji „Pieśni Janusza”, s. 261-277.

30. *Co mnie dzisiaj, jutro tobie*. Polskie wiersze nagrobne. Zebrał, wyboru dokonał, wstępem i objaśnieniami opatrzył ... Wr.: Tow. Przyj. Polonistyki Wrocławskiej 1997, 453 s.

31. *S. Nęcza-Kubiniec: Do braci moik*. Nowy wybór poezji. Wybrał i opatrzył przedm. ... Kr.: Ofic. Podhalańska 1997, 195 s.

32. *Problemy współczesnej tanatologii*. Medycyna, antropologia kultury, humanistyka. Pod red. ... Wr.: Sudety.

[T. 1]. *Materiały I Krajowej Konferencji Tanatos '97 zorganizowanej przez Wrocławskie Towarzystwo Naukowe w Karpaczu w dniach 6-8 listopada 1997 r.* 1997, 495 s.

Tu J.K.: *Tragizm i groteska*. O pewnych osobliwościach wierszowanej epiki nagrobnej, s. 475-492.

[T. 2]. *Materiały II Krajowej Konferencji Tanatos '98 zorganizowanej przez Wrocławskie Towarzystwo*

stwo Naukowe w Karpaczu w dniach 5-7 listopada 1998 r. 1998, 388 s.

[T. 3]. Materiały III Krajowej Konferencji Tanatos '99 zorganizowanej przez Wrocławskie Towarzystwo Naukowe w Karpaczu w dniach 4-6 listopada 1999 r. 1999, 411 s.

Tu J.K.: Nowe materiały do dziejów polskiej wierszowanej epigrafiki nagrobnej, s. 393-412.

[T. 4]. Materiały IV Krajowej Konferencji Tanatos 2000 zorganizowanej przez Wrocławskie Towarzystwo Naukowe w Karpaczu w dniach 15-18 listopada 2000 r. 2000, 453 s.

Tu J.K.: Koncepcja „pięknej śmierci” – historia i współczesność, s. 183-195; Dalsze materiały do dziejów polskiej wierszowanej epigrafiki nagrobnej, s. 441-454.

[T. 5]. 2001, 471 s.

Materiały V Krajowej Konferencji Tanatos 2001 w Karpaczu. – Tu J.K.: Zagadka nagrobka Jana Sienieńskiego, s. 171-180.

[T. 6]. 2002, 665 s.

Materiały VI Krajowej Konferencji Tanatos 2002.

[T. 7]. 2003, 566 s.

Materiały VII Krajowej Konferencji Tanatos 2003 w Szklarskiej Porębie.

[T. 8]. 2005, 511 s.

Materiały VIII Krajowej Konferencji Tanatos 2005 w Szklarskiej Porębie.

33. K. Przerwa Tetmajer: Na Skalnym Podhalu. Wybór. Oprac. ... Wr.: Ossol. 1998, LXXX, 372 s. *BN1*, 290.

34. Z. Roj-Mrozicka: Skorusowy różaniec. Wiersze z lat 1967-1997. Wybór i posł. ... Kr.: Ofic. Podhalańska 1998, 131 s.

35. Rzeki. Antologia poetycka. Wybór i oprac. ... Wr.: Tow. Przyj. Polonistyki Wrocławskiej 1998, 454 s.

36. Literatura i przyroda. Antologia ekologiczna. Wyboru dokonał, oprac. i wstępem opatrzył ... Kat.: Książnica 2000, 388 s.

Publikacja przeznaczona dla gimnazjów i liceów.

37. B.Z. Stęczyński: Polska najada, czyli Głos wodospadu Łaby na Śląsku. [Wiersze]. Do druku z rkpsu podał, wstępem i objaśn. opatrzył ... Kat.; Pszczyna: Fundacja Pallas Silesia; Tow. Miłośników Ziemi Pszczyńskiej 2000, 66 s.

38. E. Władysiek: Spotkania. Wybór wierszy, oprac. i posł.: ... i M. Mantyka. Fot.: E. Władysiek. Wr.: Nakł. autora; Sudety 2000, 39 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Odczytywanie znaczeń. Rozm.: M. Borczak, A. Bernat. *Nowe Książ.* 1997 nr 4; *Kontakty* t. 3: 2004.

E. Słoka: Tatrzańska antologia J.K. *Wierchy* 1992 t. 58 [rec. oprac.: Taty i górale w literaturze polskiej]. – P. Kowalski: Popularne lekcje krajoznawstwa. *Lit. Lud.* 1995 nr 4/5 [rec.: Od Pigalle po Kresy]. – [Kresy:] A. Bałtajewski: Kresy utracone i odzyskane. *Twórczość* 1996 nr 6; I. Dunin: Kresy postmodernistyczne. *Zycie Warsz.* dod. *Ex Libris* 1996 nr 86;

Z. Skrok: Legenda Kresów. *Sycyna* 1996 nr 1; B. Skaradziński: Legenda Kresów. *Więź* 1996 nr 3; K. Śreniowska: Ku pokrzepieniu serc? *Więź* 1996 nr 4; N. Taylor, *Zesz. Hist.* 1996 nr 117; A. Wierciński: Kresy i „Kresy”. *Odra* 1996 nr 12. – [Od Pigalle po Kresy:] M. Cieński. *Pam. Lit.* 1997 z. 2 [dot. też: Przestrzenie i krajobrazy]; A. Mocyk. *Ruch Lit.* 1997 z. 5. – [Co mnie dzisiaj, jutro tobie... Oprac. ...] J. Pyszny: „Ojczyzna to ziemia i groby”. *Odra* 1997 nr 4; T. Piersiak: Folkloryzacja tekstów cmentarnych. *Etnolingwistyka* 1997/1998 t. 9/10; J. Bielska-Krawczyk: Pamiętaj o śmierci. *Kwart. Artyst.* 1998 nr 2. – E. Słoka: Wielka księga rzek. *Wierchy* 1998 [rec.: Rzeki. Wybór i oprac. ...] – M.B. Topolska: Kresy – pomiędzy faktami a legendą. *Białoruskie Zesz. Hist.* 1998 z. 9 [rec.: Kresy]. – A. Zadrożyńska: Od zmarłych ważniejsi żywi. *Nowe Książ.* 1998 nr 4 [rec.: Z głębokim żalem...]. – P. Kuleczka: W kręgu młodopolskich tematów [rec.: W kręgu Młodej Polski]; Przyroda, literatura, kultura [rec.: Literatura i przyroda. Wybór, oprac. i wstęp ...]; Znaczenia i wartości przyrody polskiej]; Nieznany poemat Bogusza Zygmunta Stęczyńskiego [rec. oprac.: B.Z. Stęczyński: Polska najada] *Wierchy* 2000. – [Na południe od Tatr.] J. Goszczyńska. *Pam. Słow.* 2005 z. 1; J. Hviśc. *Kontakty* t. 4: 2005. – Pejzaże kultury. Prace ofiarowane profesorowi Jackowi Kolbuszewskiemu w 65. rocznicę Jego urodzin. Wr.: Wydawn. UW. 2005 [tu m.in.: W. Dynak, M. Urseł: Profesor J.K. – szkic do portretu; J. Janek: Profesorowi J.K.; A. Kuzik: Bibliografia prac J.K. 1960-2005; P. Kuleczka: Tatrzańskie peregrynacje J.K. w literaturze; J. Kurysko: Humanista i przyrodnik].

E.G.

KOLIŃSKA Krystyna

[...] W 1998 otrzymała nagrodę literacką im. W. Reymonta za całokształt twórczości, przyznaną przez Związek Rzemiosła Polskiego. W 2004 współpracowała z kwartalnikiem *Temidium* (tu cykl opowieści pt. „Slyne procesy”) oraz rocznikiem *Almanach Częstochowski* (tu cykl „Wspomnienia”). Odznaczona m.in. honorową odznaką ZAiKS-u im. Karola Młaczynskiego (1998), Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (2002). [...]

TWÓRCZOŚĆ

15. Orzeszkowa. Złote ptaki i terroryści. [Opowieść biograficzna]. Wwa: Trio 1996, 211 s.

16. Zegadłowicz. Podwójny żywot Srebrmpisanego. [Opowieść biograficzna]. Wwa: Trio 1999, 269 s.

17. Miłość, namiętność, zbrodnia. [Opowieści biograficzne]. Wwa: Veda 2000, 216 s.

Dot. m.in. F. Chopina i G. Sand, R. Gorgonowej, J. Kasprowicza, F.L. Schoella, ks. A. Szandlerowskiego.

18. Parnas w Oborach. [Opowieści biograficzne]. Wwa: Prószyński i S-ka 2000, 217 s.

Dot. pisarzy bywających często w Domu Pracy Twórczej w Oborach pod Wwą. m.in. G. Morcinka, F. Goetla, S. Przybyszewskiej, M. Komornickiej.

19. Córka smutnego szatana. [Opowieść biograficzna]. Wwa: Veda 2006, 283 s.

Dot. S. Przybyszewskiej.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

[Orzeszkowa:] J. Koprowski: Co wiemy o Orzeszkowej? *Wiad. Kult.* 1997 nr 4; K. Masłoń: Pani Eliza i terroryści. *Rzeczpospolita* 1997 nr 43. – [Zegadłowicz:] T. Olszewski: Portret intymny. *Nowe Książ.* 1999 nr 12; M. Wójcik: Skandale pani Krysi. *Wadoviana* 2000 nr 4; Ł. Badula. *Ruch Lit.* 2001 z. 3.

B.M.

KOLLER Jerzy

Krypt.: Jotka [w t. 4 błędnie: Totka].

J.Z.

KOŁACZKOWSKA Ewa

[...] Pochodziła z rodziny ziemiańskiej. [...] W czasie okupacji niemieckiej mieszkała w rodzinnych Strzyżewicach, gdzie pracowała społecznie, kwestując na rzecz PCK i wysyłając paczki do obozów. Działała w AK. W 1944-45 przebywała w Bychławie i w Lublinie. [...]

TWÓRCZOŚĆ

A. Dwunastu przyjaciół Muszki. Powieść dla dzieci. Powst. 1942. Wyd. w adapt. M. Józefackiej. Lubl.: Strzyżewickie Tow. Regionalne 1997, 119 s.

2. Skarb pradziadka. [Powieść dla dzieci]. [Wyd. 5] Wwa: NK 2000.

7. Szlakiem wspomnień. [Strzyżewice:] Strzyżewickie Tow. Regionalne; Lubl.: Poli Art Studio 1996, 22 s.

Reportaż z podróży do ziemi dzieciństwa autorki.

Przekłady

10. T. Hardy: Juda nieznan. [Powieść]. Wyd. [2] Wwa: PIW 1997.

OPRACOWANIA (wybór)

JESZ: Dobre czasy dla krasnoludków. *Gaz. Wyborcza dod. Gaz. w Lubl.* 1998 nr 274.

B.M.

KOŁACZKOWSKI Stefan

TWÓRCZOŚĆ

1. Stanisław Wyspiański. Rzecz o tragediach i tragizmie.

Nagroda Kasy im. Mianowskiego w 1925.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (K. Wyka).

W. Konopczyński: Pod trupią główką. Sonderaktion Krakau. Wwa 1982 [Wspomnienia m.in. o S.K.]. – W.P. Szymański: To był Ktoś. *Arcana* 1999 nr 5. – Cz. P. Dutka: Układ relacyjny o regulach interakcji poznawczej Kridl – K. – Fryde. W tegoż: Literatura – badacz i krytyk. Zielona Góra 2001. – J. Musiał: Inspiracje filozoficzne myśli S.K. *Rocz. Przemys.* 2003 z. 1.

J.Z.

KOŁAKOWSKI Leszek

Pseud.: Alojzy Gegorek.

[...] W 1997 otrzymał włoską nagrodę Nonino „dla mistrza naszych czasów”. Został doktorem honoris causa Uniwersytetu Gdańskiego (1997) oraz Uniwersytetu Wrocławskiego (2002). W 1999-2000 publikował w *Gazecie Wyborczej* cykl pogadank poświęconych zagadnieniom filozofii pt. „Miniwykłady o maxi-sprawach”. Za wybitne osiągnięcia w naukach humanistycznych i społecznych został pierwszym laureatem nagrody im. J.W. Klugego, przyznawanej przez Bibliotekę Kongresu Stanów Zjednoczonych (2003). W 2004-06 przygotował cykl pt. „O co nas pytają wielcy filozofowie” emitowany w Telewizji Polskiej i publikowany następnie w *Tygodniku Powszechnym*. W 2005 na Uniwersytecie Warszawskim odbyła się uroczystość odnowienia jego doktoratu (równoznaczna z nadaniem doktoratu honoris causa); w tymże roku otrzymał dyplom Ministra Spraw Zagranicznych za wybitne zasługi dla promocji Polski w świecie. Odznaczony Orderem Orła Białego (1998). Otrzymał Medal św. Jerzego, przyznany przez *Tygodnik Powszechny* za „zmagania z wpływami ideologii, intelektualnymi schematami i myślowym konformizmem” (2006) oraz Wielką Nagrodę Jerozolimską, przyznawaną na Międzynarodowych Targach Książki w Jerozolimie (2007). [...]

TWÓRCZOŚĆ

Poza pracami naukowymi z zakresu historii filozofii opublikował:

2. Klucz niebieski albo Opowieści budujące z historii świętej zebrane ku pouczeniu i przestrodze. [Wyd. 3] Wwa: Prószyński i S-ka [2005].

Prze k l.: c z e s.: Nebeklic' anebo Dějpravně přiběhy z historie svatě sepsané ku poučení a výstraže. [Przeł.:] G. Laub, R. Joura. [Praha] 1996, wyd. nast. 2004. – h e b r.: Al ha-tsad ha-'afel shel ha-tov. [Przeł.] M. Handelszalts. Tel-Awiv 2004. – n i e m.: Der Himmelsschlüssel. [Przeł.:] W. Bronska-Pampusch, M. Dutsch. Düsseldorf 2007.

Wyd. łączne z poz. 10 pt. Klucz niebieski albo Opowieści budujące z historii świętej zebrane ku pouczeniu i przestrodze; Rozmowy z diabłem. Wwa: Czyt. 1996, 237 s.

8. [Trzyńście] 13 bajek z królestwa Lailonii dla dużych i małych oraz inne bajki. [Wyd. 4] Wwa: Prószyński i S-ka 1998.

Prze k l.: j a p.: Raironikoku monogatari. Otona-mo kodomo-mo tanoshi nuru 13-no otogihanashi. [Przeł.:] N. Mitsuoyoshi, S. Ayano. Tōkyō 1995. – m a c e d o Ń.: 13 skazni od kralstvoto Lajlonija za golemi i mali i drugi skazni. Skopje 2002. – s z w e d z.: opowiadania Piękna twarz: El rosto tiermošo. [Przeł.] A. Valdes. Stockholm 1983.

A d a p t. t e a t r.: Opowieści z Królestwa Lailonii dla dużych i małych. Adapt.; E. Sokół-Malesza. Wyst. Lublin, T. Lalki i Aktora im. H.Ch. Andersena 1998.

10. Rozmowy z diabłem. [Opowiadania]. [Wyd. 2] Wwa: Prószyński i S-ka 1998, [wyd. 3] tamże [2005]. Wyd. łączne z Kluczem niebieski albo Opowieści budujące z historii świętej zebrane ku pocuczeniu i przestrodze zob. poz. 2.

P r z e k ł.: h e b r.: Šihôt im ha-šatan. [Przel.] M. Handelzalts. Tel-Aviv 2004. – h i s z p.: Conversaciones con el diablo. [Przel. z niem.] W. Kemp. Wyd. 2 Caracas 1992. – r u m.: Convoribiri cu diavolul. [Przel.] N. Cantemir. Iași 2003.

A d a p t. t e a t r.: Rozmowy z diabłem. Adapt.: W. Szlachowski. Wyst. Białystok, Białostocki Teatr Lalek, Scena dla Dorosłych 2000.

13. Kultura i fetysze. Eseje. Wyd. 2 Wwa: PWN 2000.

14. Obecność mitu. [Eseje]. Wyd. nast.: [wyd. 6] Wwa: Prószyński i S-ka 2003, [wyd. 7] tamże [2005].

16. Moje słuszne poglądy na wszystko. [Esej]. Przedr. zob. poz. 33.

P r z e k ł. u k r.: Moi pravil'ni pogladi na vse. [Przel.] S. Jakovenka. Kiiv 2005.

17a. Epilog. [Esej]. [B.m.w.* ok. 1977], 5 s.

20. Czy diabeł może być zbawiony i 27 innych kazań. [Eseje]. Wyd. nast. Kr.: Znak 2006.

21. Religia. Wyd. pt. Jeśli Boga nie ma... O Bogu, Diable, Grzechu i innych zmartwieniach tak zwanej filozofii religii. [Wyd. 9] Wwa: Brama 1990; [wyd. 11] pt. Jeśli Boga nie ma... Przel. z ang.: T. Baszniań, M. Panufnik.

Wyd. łączne z poz. 27 pt. Jeśli Boga nie ma... O Bogu, Diable, Grzechu i innych zmartwieniach tak zwanej filozofii religii; Horror metaphysicus. Przel. z ang. M. Panufnik. Pozn.: Zysk i S-ka 1999, 288 s.

22a. Bergson. Oxford: University Press 1985, 128 s.

W e r s j a p o l.: Bergson. Przekł. z ang. autora. Wwa: PWN 1997, 146 s.

25. Kto z was chciałby rozweselić pechowego nosorożca. [Wyd. 2] Kr.: Muchomor 2005.

27. Metaphysical horror. [Eseje]. [Wyd. 2 w jęz. ang.; red.:] A. Kołakowska. London: Penguin Books 2001. [Wyd. 2 w jęz. pol.] łączne z Jeśli Boga nie ma... [...] zob. poz. 21.

P r z e k ł.: c z e s.: Metafyzický horor. [Przel. z ang.] J. Mlejnek, A. Plzák. Praha 1999. – e s t o ň.: Horror metaphysicus. Tallinn 2000. – n i e m.: Der metaphysische Horror [Przel. z ang.] F. Griese. Wyd. 2 München 2002. – r u m.: Horror metaphysicus. [Przel.] G. Chiroiu. București 1997. – s e r b.-c h o r w.: Užas metafizike. [Przel. z ang.] R. Tubić. Beograd 1992.

30. Mini-wykłady o maxi-sprawach. [Szkiec]. Kr.: Znak.

[Seria pierwsza]. Mini-wykłady o maxi-sprawach, jak o władzy, o sławie, o równości, o kłamstwie, o tolerancji, o podróżach, o cnocie, o odpowiedzialności zbiorowej, o kole fortuny, o wielkiej zdradzie i inne. 1997, 108 s.

Seria druga. O Bogu, o szacunku do natury, o zabobonach, o śmiechu, o świętych, o terroryzmie, o sprawie seksu, o młodości, o nicnierobieniu, o sumieniu, o tym, co dobre i co prawdziwe, o karze głównej, o stereotypach narodowych, udrczenie. 1999, 111 s.

Seria trzecia i ostatnia. O długach, o wybaczeniu, o rekordach, o posiadaniu samego siebie, o przeszłości i przyszłości, o zawiści, o sprawiedliwości, o pogrzebach, o maskach, o wrogu i o przyjacielu, demokracja jest przeciwna naturze, moje wroźby w sprawie przyszłości religii i filozofii. 2000, 100 s.

Wyd. łączne pt. Mini-wykłady o maxi-sprawach. Trzy serie. 2003, 312 s.

Pierwodr. w *Gaz. Wyborczej* 1999-2000.

P r z e k ł. w w y b o r a c h: c z e s.: Malé úvahy o veľkých věcech. Praha 2004. – n i e m.: Mini-Traktate über Maxi-Themen. [Przel.] D. Scholze. Leipzig 2000, wyd. nast. tamże 2002. – r u m.: Conferințe miți pe teme mari. [Przel.] C. Gambașu. București 2003. – s e r b.-c h o r w.: Mini predavanja o maksî stvarima. [Przel.] B. Rajčić. Beograd 1997, wyd. nast. tamże 2001. – w e g i e r.: Kis éleadások nagy kérdésekről. [Przel.] A. Pályi. Budapest 1998, wyd. nast. tamże 2000. – w l o s.: Breviario minimo. Piccole lezioni per grandi problemi. [Przel.] V. Verdiani. Bologna 2000.

31. God owes us nothing. A brief remark on Pascal's religion and on the spirit of Jansenism. [Studia]. Chicago: The University of Chicago Press 1998, X, 238 s.

P r z e k ł. p o l. pt. Bóg nam nic nie jest dłużny. Krótka uwaga o religii Pascala i o duchu jansenizmu. Przel. z ang. I. Kania. Kr.: Znak 1994, 281 s. Wyd. 2 tamże 2001.

P r z e k ł.: s e r b.-c h o r w.: Bog nam nista nije dužan. [Przel. z ang.] R. Tubić. Beograd 1998. – w e g i e r.: Isten nem adósunk semmivel. Nehány megjegyzés Pascal hitéről és a jansenizusról. [Przel. z ang.] L. Endre. Budapest 2000.

32. Freedom, fame, lying and betrayal. Essays on everyday life. [Szkiec]. [Przel.] A. Kołakowska. Boulder: Westview Press 1999, 143 s.

33. Moje słuszne poglądy na wszystko. [Eseje]. Kr.: Znak 1999, 430 s. Por. poz. 16.

Zawiera części: I. Utopia, apokalipsa, chrześcijaństwo; II. Prawda, sprawiedliwość, historia i inne dziwne rzeczy; III. Polityka i diabeł; IV. Jeszcze ciągle o komunizmie, o tym jak upadł i jak go porzucono; V. Summa: Wielka encyklopedia filozofii i nauk politycznych.

34. Myśli wyszukane. Wybór. A. Pawelec. Kr.: Znak 2000, 117 s.

35. O co nas pytają wielcy filozofowie. Ser. 1-3. Kr.: Znak 2004-2006, 105 + 113 + 115 s.

Zawartość: Ser. 1: O co mi chodzi w tych wykładkach?: Sokrates; Parmenides z Elei; Heraklit z Efezu; Platon; Arystoteles; Epiktet z Hieropolis; Sekstus Empiryk; Święty Augustyn; Święty Anzelm; Mistrz Eckhart. – Ser. 2: O co mi chodzi w tych wykładkach?: Święty Tomasz z Akwinu; Wilhelm Ockham; Mikołaj z Kuzy; Kartezjusz; Benedykt Spinoza; Gottfried Wilhelm Leibniz; Blaise Pascal; John Locke;

Tomasz Hobbes; David Hume. – Ser. 3; O co mi chodzi w tych wykładkach?; Immanuel Kant; Georg Wilhelm Friedrich Hegel; Arthur Schopenhauer; Søren Aabye Kierkegaard; Friedrich Wilhelm Nietzsche; Henri Bergson; Edmund Husserl; Martin Heidegger; Karl Jaspers; Plotyn.
Wykłady emitowane w TV, a następnie druk. w *Tyg. Powsz.* 2004-2006.

36. Wśród znajomych. O różnych ludziach mądrych, znacznych, interesujących i o tym, jak czasy swoje urabiali. Wybór i post.: Z. Mentzel. Kr.: Znak 2004, 204 s.

Praca redakcyjna

1. [Sto dwadzieścia osiem] 128 bardzo ładnych wierszy stworzonych przez sześćdziesięcioro ośmiorgo poetek i poetów polskich. [Antologia]. Wybrał ... Red.: J. Illg. Kr.: Znak 2003, 231 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Ulubione łowiska diabła. Rozm. E. Sawicka. W teże: Przystanek Europa. Wwa 1996; Wiek utopii. Rozm. B. Wildstein. *Wprost* 1999 nr 45.

[Bibliografia prac L.K. za l. 1947-1995]. W: Filozofia i myśl społeczna Leszka Kołakowskiego. Radom: Radomskie Tow. Nauk. [1995].

M. Flis: Leszek Kołakowski – teoretyk kultury europejskiej. Wyd. 2 rozszerz. Kr.: Universitas 1994, 136 s. – Leszek Kołakowski – honorowy radomianin. Radom: Rada Miej. i Zarząd Miasta 1994, 67 s. – G. Chrzanowski: Demonstratio mythica sive religiosa. *Znak* 1995 nr 6 [rec.: Obecność mitu]. – L. Dąbkowski: Między sceptycyzmem a wiarą – dylemat L.K. *Acta Univ. Wratisl. Filoz.* 1995 nr 25. – Filozofia i myśl społeczna Leszka Kołakowskiego. Materiały konferencji zorganizowanej w Radomiu w dn. 27 maja 1994. Radom: Radomskie Tow. Nauk. [1995], 254 s. – K. Mętrak: K. filozofia wartości. W tegoż: Krytyka – twórczość przekłeta. Wwa 1995. – A. Poprawa: Apokryfy L.K. *Kresy* 1995 nr 3, przedr. w tegoż: Formy i afirmacje. Kr. 2003 [dot. opowiadań inspirowanych Biblią]. – Sprawa K. Oprac. G. Sołtyśiak. *Prz. Tyg.* 1995 nr 18 [fragm. dokumentu „Notatki o sytuacji wśród partyjnych pisarzy Warszawy” w związku z wykluczeniem z partii L.K.]. – D. Heck: Nieobecna metafizyka czy „horror metafizyczny”? W teże: Spór czy lament? Wr. 1996. – A. Mencwel: L.K. dzieło w cieniu. W tegoż: Przedwiośnie czy potop. Wwa 1997. – Nadanie Leszkowi Kołakowskiemu tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Gdańskiego. Gdańsk-Oliwa dnia 20 października 1997 roku. Gdańsk: UG 1997, 86 s. – K. Pagot: Czy K. jest nam do czegoś potrzebny? *Stud. Philos. Christianae* 1997 nr 2. – [Mini-wykłady o maxi-sprawach]: A. Poprawa: Niepewność i afirmacja. *Nowe Książ.* 1997 nr 7, przedr. w tegoż: Formy i afirmacje. Kr. 2003; A. Spornik: K. mini-wykłady. *Tyg. Powsz.* 1997 nr 12. – A. Borowicz: Filozoficzne wątki „Opowieści biblijnych” i „Rozmów z diabłem” L.K. *Tytuł* 1998 nr 2. – [Bergson]: S.F. Kolodziejczyk. *Kwart. Filoz.* 1998 z. 2; B. Skarga: Dwa razy K. *Tyg. Powsz.* 1998 nr 3 [dot. też: Świadomość religijna i więź społeczna]; M. Środa: Bergson i geody. *Nowe Książ.* 1998 nr 3. – A. Borowicz: L.K. *Edukacja Filoz.* 1999 vol. 27. – L. Dymarski: Problematyka tabu w filozofii L.K. *Logos i Elbos* 1999 nr 1. – A. Poprawa: Możliwy sens świata. *Nowe Książ.* 1999 nr 9, przedr. w tegoż: Formy i afirmacje. Kr. 2003 [rec.: Mini-wykłady o maxi-sprawach]. – Z. Romek: Droga L.K. ku antykomunistycznej opozycji. Od ortodoksyjnej ideologii ku wolności myślenia. *Dzieje Najnow.* 1999 nr 4. – Leszek Kołakowski. Wstęp: P. Markowski. [Przeł. na niem.] P. Griese. Kr.: Villa Decius 2000 2000, 19 s.

– Leszek Kołakowski – doctor Honoris Causa Uniwersytetu Szczecińskiego. Szczec.: Uniw. Szczec. 2000, 44 s. – Z. Mentzel: Prawdziwe oblicze Alojzego Gęgorza. *Tyg. Powsz.* 2000 nr 15. – B. Piwowarczyk: Leszek Kołakowski. Zeuge der Gegenwart. Ulm: Hess 2000, 200 s. – [Moje słuszne poglądy na wszystko]: A. Poprawa: Wszystko, w każdym razie wiele. *Nowe Książ.* 2000 nr 1; P. Rymarczyk: Polykanie żaby. *Bez Dogmatu* 2000 nr 43. – W. Słomski: L.K. – jako krytyk uniwersalizmu kulturowego. *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego TN im. A. Chętnika* 2001 z. 15. – A. Spornik: Czy K. jest do zbawienia koniecznie potrzebny? W: Od Brzozowskiego do Kołakowskiego. Lubl. 2001. – A.S. Kowalczyk: Wokół doświadczenia tajemnicy. O próbach wystawienia niewysłowionego w prozie eseistycznej XX w. (Koniński – Kołakowski – Miłosz). W: Pisać poza rok 2000. Wwa 2002. – A. Legeżyńska: Filozofia i elegancja. W teże: Krytyk jako domokrążca. Pozn. 2002. – R. Sitek: „Ach, gdzie są niedysyjsze śniegi”. *Edukacja Filoz.* 2002 vol. 34 [rec.: Pochwała niekonsekwencji]. – L. Kusak: L.K. rozważania o człowieku. *Ruch Filoz.* 2003 nr 3 [dot. wykładu „O rozumie i innych rzeczach”]. – M. Michalski: Podmiot między dyskursami. Zmaganie z racjonalizmem w twórczości K. i Lema. W: Logos i mythos w lustrze XX wieku. Pozn. 2003. – A. Poprawa: Akapit. W tegoż: Formy i afirmacje. Kr. 2003 [rec.: Myśl wyszukana]. – G. Matuszczyk: W poszukiwaniu transcendencji. *Stud. Pedagog. Artyst.* t. 4: 2004. – J. Miodek: Inwersja – charakterystyczna cecha idiolektu L.K. *Orbis Linguarum* vol. 25: 2004. – L.K. – pierwszy laureat Nagrody Johna W. Klugego. [Przeł.] M. Rusinek. *Zesz. Lit.* Paryż 2004 nr 3. – R. Ziemińska: Prawda i mit w humanistyce. *Edukacja Hum.* 2004 nr 1/2. – [Wśród znajomych]: A.S. Kowalczyk: Pochwała konsekwencji. *Prz. Politt.* 2005 nr 69; J. Ładyka: L.K. wspomina. *Myśl Socjaldemokratyczna* 2005 nr 1/2. – P. Michalczyk: Balansując na ostrzu tajemnicy – L.K. rozważania eschatologiczne. *Fraza* 2005 nr 3. – A. Bikont, J. Szczęśna: W szeregach bezpartyjnych, czyli sprawa L.K. i koniec małej stabilizacji. W teże: Lawina i kamienie. Wwa 2006. – M. Ruszkowski: O języku „Mini-wykładów o maxi-sprawach” L.K. *Por. Jęz.* 2006 z. 1.

E.G.

KOŁYSZKO Anna

[...] W 1997 otrzymała za twórczość przekładową nagrodę ZAIKS-u, [...]

Przekłady

5. P. Roth: Kompleks Portnoya. [Powieść]. [Wyd. 4] Pozn.: Zysk i S-ka 2002.
7. V. Nabokov: Pnin. [Powieść]. [Wyd. 3] Wwa: Muza 2004.
9. S. Rushdie: Dzieci północy. [Powieść]. Wyd. nast.: wyd. 2 popraw. Pozn.: Rebis 1999; wyd. 3 Wwa: De Agostini we współpracy z Editiones Al-taya Polska 2003.
12. H. Miller: Zwrotnik Koziorożca. [Powieść]. Wyd. [2] Wwa: Noir sur Blanc 1999.
14. J. Kerouac: W drodze. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 2] Wwa: PIW 1998; Wwa: WAB 2005.
17. V. Nabokov: Oko. [Powieść]. [Wyd. 2] Wwa: Muza SA 2005.
21. L. Cohen: Piękni przegrani. [Powieść]. Wwa: Da Capo 1995, 255 s. [Wyd. 2] Wwa: Sic! 2005.

22. S. Howatch: Weekend w Londynie. [Powieść]. Wwa: Prima 1995, 188 s. Wyd. nast. Wwa: Świat Książki 1996.

23. J. Brodskij: Pochwała nudy. [Eseje]. Przel.: ..., M. Klobukowski. Wybór i oprac.: S. Barańczak. Kr.: Znak 1996, 277 s.

24. T.B. Stone: Duch na deskorolce. [Powieść dla młodzieży]. Wwa: Da Capo 1996, 124 s.

25. T.B. Stone: Horror w stołowce. [Powieść]. Wwa: Da Capo 1996, 124 s.

26. T.B. Stone: Mój mały wilkołak. [Powieść]. Wwa: Da Capo 1996, 125 s.

27. A. Kelly: Połączyła ich pasja. [Powieść]. Wwa: Da Capo 1997, 319 s.

28. V. Nabokov: Czarodziej. [Opowiadanie]. Wwa: Da Capo 1997, 95 s. Wyd [2] Wwa: Muza 2006.

29. G. Stein: Bardzo uważaj na... [Utwór dramatyczny]. Wyst. Wwa, T. Rozmaitości 1997.

30. T. Coraghessan Boyle: Rozdarta skała. [Powieść]. Wwa: Świat Książki 2000, 509 s.

31. L. Durrell: Monsieur, albo Książę Ciemności. [Powieść]. Wwa: Noir sur Blanc 2001, 257 s.

32. M. Burgess: Lady. Jak stałam się suką. [Powieść]. Wwa: Amber 2002, 158 s.

33. L. Durrell: Livia, albo pogrzebanie żywcem. [Powieść]. Wwa: Noir sur Blanc 2002, 224 s.

34. A. Horowitz: Nieświęty Graal. [Powieść dla młodzieży]. Wwa: Amber 2002, 134 s.

35. L. Durrell: Sebastian, albo wszechwładne namiętności. [Powieść]. Wwa: Noir sur Blanc 2003, 183 s.

36. E. Ensler: Monologi waginy. [Publicystyka]. Wwa: WAB 2003, 208 s.

37. V. Nabokov: Pamięci, przemów. Autobiografia raz jeszcze. Wwa: Muza 2004, 302 s.

38. M. Friedman: Janis Joplin. Żywcem pogrzebana. [Biografia]. Wwa: WAB 2005, 353 s.

39. V. Nabokov: Patrz na te arlekiны! [Powieść]. Wwa: Muza 2005, 326 s.

40. V. Nabokov: Czarodziej. [Opowiadanie]. Wwa: Muza 2006, 110 s.

41. Ch. Handler: W pozycji horyzontalnej. [Powieść]. Wwa: Albatros 2007, 271 s.

42. D. Ronlyn: W zbawiennej próżni. [Powieść]. Wwa: Albatros. A. Kuryłowicz 2007, 351 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – Wywiad: W drodze. Rozm. M. Fiejdasz. *Mag. Lit.* 1997 nr 1.

KOMAR Michał

Pseud.: wspólnie ze Stefanem Mellerem: Maciej Janowski; Xawery Pafnucy Ostoja-Kuceyko.

[...] W 1997-99 publikował stały felieton pt. „Bestiariusz codzienny” na łamach *Dialogu*, a od 2000 drukuje na łamach *Tygodnika Powszechnego* felieton pt. „Komar”. W 2005 wraz z Michałem Przymusińskim zainicjował powstanie uruchomionej przez Telewizję Polską w internecie elektronicznej wersji „Polskiego słownika biograficznego”. [...]

TWÓRCZOŚĆ

15a. Kapitan Conrad. Scenariusz widowiska telewizyjnego. Aut.: D. Casna, ..., A. Kostenko, E. Zebrowski. TV 1990.

17. Prawda ukryta, czyli Tajemnice komuny. [Szkice]. Do druku podali: ... i S. Meller. Wwa: Oficyna 1990, 123 s.

Podp. pseud.: Xawery Pafnucy Ostoja-Kuceyko.

18. Szczęście. Scenariusz filmowy. *Dialog* 1997 nr 4 s. 5-24.

19. O obrotach losów i ciał. [Eseje]. Wwa: W.A.B. 1998, 213 s.

20. Trzy. [Powieść]. Wwa: W.A.B. 2000, 308 s.

21. Bestiariusz codzienny. [Felietony]. Wwa: W.A.B. 2003, 227 s.

22. Defekt. Scenariusz serialu telewizyjnego [w 4 odcinkach]. TV 2003.

23. Władysław Bartoszewski. Skąd pan jest? Wywiad rzeka. Wwa: Świat Książki 2006, 320 s.

OPRACOWANIA (wybór)

[Zmęczenie:] [M. Kula] J.J.: Ma jeszcze siły. *Alm. Hum.* 1987 nr 6; M. Zieliński. *Wezwanie* 1988 nr 13. – [O obrotach losów i ciał:] M. Zaleski: Ty wiesz, że ja wiem, że ty wiesz... *Tyg. Pousz.* 1998 nr 42; M. Lengren: Bojownik zawsze przegranych spraw. *Twórczość* 1999 nr 4. – [Trzy:] I. Iwasiów: Opowieść wciąż daje nadzieję. *Nowe Książ.* 2000 nr 11; A. Czachowska: Dręczące pytania chaosu. *Twórczość* 2001 nr 2; P. Czapliński: Grzeszna wiara. *Polityka* 2001 nr 7; A. Luter: Trzy, czyli jedność. *Tyg. Pousz.* 2001 nr 3; K. Unilowski: Trzy cnoty (kardynałne) i cielec. *Kresy* 2001 nr 1/2, przedr. w tegoż: Koloniści i koczownicy. Kr. 2002. – [Bestiariusz codzienny:] M. Cuber: Moralność z bólem zęba. *Nowe Książ.* 2003 nr 7/8 s. 54-55; P. Dudziak: Gorycz doświadczenia. język nadziei. O „Bestiariuszu” M.K. *Tyg. Pousz.* 2003 nr 35; D. Nowacki: Szczególne wyczulenie. *Twórczość* 2005 nr 4.

K.B.

KOMARNICKA Wacława

Przekłady

11. C. Malaparte: Legenda Lenina. Przel.: ... i S. Łukomski. [Wyd. 3] Wwa: Rytm 1995, 230 s.

40. F.H. Burnett: Mała księżniczka. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 13] Wwa: NK 2000; Tor.: C&T 2004.

44. J. Cary: Z pierwszej ręki. [Powieść]. [Wyd. 2] Wwa: Rytm 1997.

45. A. Christie: Morderstwo na plebanii. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 3] Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1997; Wwa: Prószyński i S-ka 2001, tamże 2004.

60. B. Tarkington: Siedemnastolatek. [Powieść]. [Wyd. 5] Wwa: Prószyński i S-ka 1998, 295 s.

86. J. Fowles: Kochanica Francuza. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 6] popraw. i zmien. Poznań: Rebis 1999, wyd. 5 [!] popraw. i zmien. 2001; Wwa: De Agostini Polska; we współpracy z Altaya Polska 2003; Wwa: Świat Książki 2003.

90. J. Wyndham: Dzień tryfidów. [Powieść]. [Wyd. 3] Wwa: Amber 2001.

91. D. du Maurier: Oberża na pustkowiu. [Powieść]. [Wyd. 3] Wwa: Prószyński i S-ka 1998.

K.B.

KONAR Alfred 1862-1940

[...] Zmarł w styczniu 1940 w Warszawie; pochowany na Cmentarzu Powązkowskim.¹

OPRACOWANIA (wybór)

L.M. Bartelski: Pisarze żydowscy podczas okupacji. Wwa 1983, *passim* [toż w wersji ang.]. – J. Nowakowski: Słownik literatury popularnej. Wr. 1997 [tu błędna data śmierci].

E.G.

KONARSKA-ŁOSIOWA Krystyna 1910-2002

[...] Zmarła 1 lipca 2002 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

5. Niepokorność. [Wiersze]. Słowo wstępne: J. Łukasiewicz. Wwa: Bibl. „Więzi” 2000, 106 s.

OPRACOWANIA (wybór)

[Niepokorność:] A. Szymańska: Nad brzegiem niewiadomego. *Nowe Książ.* 2000 nr 9; J. Turnau. *Gaz. Wyborcza* 2000 nr 146. – A. Boniecki: Bóg... Ileż piękna... K.K.-Ł. *Tygodnik Po- usz.* 2002 nr 28. – C. Gawryś: Ona już wszystko rozumie; T. Mazowiecki: Wśród pytań, na które nie ma odpowiedzi. *Pożegnanie K.K.-Ł. Więź* 2002 nr 12.

K.B.

KONARSKI Feliks

TWÓRCZOŚĆ

14. Wiersze sercem pisane. [Wyd. 3] Olszanica: Bosh 1998, 167 s.

Podp.: Ref-Ren. – Cz. 2 zob. poz. 16.

16. Wiersze sercem pisane... ciąg dalszy. Vol. 2. Przedm.: J. Mroczkowski. [Stany Zjednoczone:] Ref-Ren Publication 1995, 286 s.

Podp.: F. Konarski; Ref-Ren. – Cz. 1 zob. poz. 14.

¹ Inf. krewnej pisarza, Anny Zawadzkiej.

Widowisko

55. Rozmowy z Niną [Oleńską], czyli Emigraszkii. Praprem. Londyn, T. Nowy 1989.

OPRACOWANIA (wybór)

LKP t. 1 (B. Berger).

T. Karen. *Dz. Pol. i Dz. Żoł.*, Londyn 1989 nr 187 [rec.: Rozmowy z Niną, czyli Emigraszkii]. – R. Terlecki. *Stud. Rzesz.* 1999 t. 6 [rec.: Wiersze sercem pisane].

J.Cz.

KONARSKI Kazimierz

Sluchowiska radiowe: Awantura w piwnicy. Radio 1930. – Panajezusowa choinka. Radio 1930. – Gawęda zegarowa. Radio 1931. – Narodziny świetlika. Radio 1931. – Wysoko w dzwonnicy. Radio 1931. – Apel zaduszny. Radio 1932. – Dwie przepięgi. Radio 1932. – Dzień dobry, czy dobranoc. Radio 1932. – Niewidomy gość. Radio 1932. – Gdy wybiła północ. Radio 1933. – Kożuszek św. Mikołaja. Radio 1933. – Po wielu przygodach. Radio 1933. – Relikwie [obraz z 1918 r.] Radio 1933. – Spotkanie. Radio 1934.

K.B.

KONIŃSKI Karol Ludwik

OPRACOWANIA (wybór)

G. Pyszczek: K.L.K.: pragnienie wiosny. *Spół. Otwarte* 1995 nr 9. – M. Woźniak: Pokusa świętości. *Spół. Otwarte* 1997 nr 4. – G. Herling-Grudziński: Wspomnienie o K.L.K. W teżej: Wyjścia z milczenia. Wwa 1998, przedr. w teżej: Eseje. [Pisma wybrane, T. 3]. Wwa 2001. – Z. Zarębianka: K.L.K. – czytany współcześnie. *Ruch Lit.* 1998 z. 4, przedr. pt. K.L.K. – człowiek europejski. W: Od Brzozowskiego do Kotakowskiego. Lubl. 2001. – J. Wantuła: Dr K.L.K. *Kresy* 1999 nr 1. – A. Kalbarczyk: U podstaw krytyki. O aksjologii literackiej Karola Ludwika Konińskiego. Lubl.: Wydawn. UMCS 2001, 158 s. – M. Lipiec: Świętość a kobiecość w świetle opowiadań i dzienników K.L.K. W: Ciało, pleć, literatura. Wwa 2001. – J. Kopania: K.L.K. wojenne kryterium miary. W teżej: Bezsilne piękno rozumu. Białystok 2002. – W. Bolecki: Czas, przypadek i metafizyka moralności. *Arkusze* 2003 nr 4. – A. Fitas: Głos z labiryntu. O pismach Karola Ludwika Konińskiego. Wr.: Wydawn. UW. 2003, 279 s. – A. Fitas: K.L.K. – szkic do portretu krytyka. *Ruch Lit.* 2006 nr 2. – M. Wyka: Życie duchowe i życie codzienne. W teżej: Niecierpliwść krytyki. Kr. 2006 [rec.: Uwagi. 1940-1942].

K.B.

KONIUSZ Janusz

Pseud.: Anna Bartosińska¹; Feliks Madera; Jan Kowalski.

[...] W 1948-51 uczył się w Liceum Ogólnokształcącym w Mysłowicach [w t. 4 błędna data końcowal.]. [...] W 1983-86 był członkiem Narodowej Rady

¹ Inf. wg E. Oleksiak: J.K. W: Pisarze i badacze literatury w Zagłębiu Dąbrowskim. T. 1. Sosnowiec 2002.

Kultury. [...] W 1991-2003 redagował dwumiesięcznik *Serce i Troska*, wydawany przez Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem, a w 1993-97 pełnił funkcję zastępcy redaktora naczelnego miesięcznika *Zachód*. [...] W 2004 otrzymał honorowy Lubuski Wawrzyn Literacki. [...]

TWÓRCZOŚĆ

20. Kamień z serca. [Wspomnienia]. Zielona Góra: Woj. i Miejski. Bibl. Publiczna im. C.K. Norwida 1994, 77 s.

Lubuski Wawrzyn Literacki za 1994 r.

21. Pierworodny grzech słowa. [Wiersze]. Szczecin: Książ. Szczecin. 1994, 45 s.

22. Moje stworzenie świata. Z wierszy dawnych i nowych. Zielona Góra: Pro Libris 1997, 61 s.

23. Wiązania pamięci. [Wspomnienia]. Zielona Góra: Pro Libris 1998, 141 s.

24. Droga do Hamleta. [Wiersze]. Zielona Góra: Muzeum Ziemi Lubuskiej 2000, 52 s.

25. Nic nie było. [Wiersze]. Zielona Góra: Pro Libris 2003, 142 s.

Prace redakcyjne

2a. Legendy znad Odry. [Oprac.] ... Zielona Góra: Lubuskie Tow. Kultury 1968, 194 s.

2b. Przemiany, perspektywy. Pod red.: S. Dziełana, ..., S. Piontka. Zielona Góra: Lubuskie Tow. Kultury 1969.

Dot. gospodarki na ziemi lubuskiej po 1945 r.

7. Grzech. Almanach poetycki. Grupa literacka „Drzewin-Młodzi”. [Dobór wierszy] ... Żary: ŻTK [Żarskie Tow. Kultury] 1980, 27 s.

W t. 4 brak początkowego elementu tytułu.

10a. Marianna oraz inne podania i legendy lubuskie. [Oprac.] ..., K. Malicki, H. Rutkowska. Poznań: WP 1986, 46 s.

Wybór z poz. 3.

11a. Żelazny diabeł oraz inne podania i baśnie lubuskie. [Oprac.] ..., H. Rutkowska. Poznań: WP 1987, 47 s.

13. Słoneczne winogrody. [Antologia wierszy]. Red.: S. Kłępka, ... Zielona Góra: Robotnicze Stow. Twórców Kultury 1992, 62 s.

14. Mosty ze słów. Antologia opowiadań młodych autorów. Wybór i oprac.: J. Sachers i ... Słowo wstępne: H.J. Naüschütz. Zielona Góra: WiMBP [Woj. i Miejski. Bibl. Publiczna]; Frankfurt nad Odrą; Niem.-Pol. Biuro Literatury 1998, 52 + 57 s.

15. Na przekór losowi. Pamiętniki i wspomnienia osób niepełnosprawnych. Red. ... Zielona Góra: Pol. Tow. Walki z Kalectwem, Oddz. Terenowy w Zielonej Górze 1999, 289 s. Wyd. 2 tamże 2001.

16. W ogniu, pyle i krwi. Antologia wierszy o Wrześniu 1939. Wstęp i wybór: ..., H. Szyłkin. Zielona Góra: [H. Szyłkin] 1999, 158 s.

17. Dorastać do wiersza. Almanach twórców głogowskich. [Red. zespół pod kierunkiem ...]. Głogów: Druk-Ar 2002, 150 s.

18. H. Szyłkin: Powroty krajobrazów. (Wybór wierszy). Wybór ... Zielona Góra: Pro Libris – Wydawn. Miejski i Woj. Bibl. Publicznej im. C.K. Norwida 2005, 68 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2005.

LP XX w. (red.). – LPD. – Bibliografia J.K. W: Janusz Koniusz w 70. rocznicę urodzin. Zielona Góra 2003.

[Droga do Hamleta.] M. Halaś: Sprawdzona droga. *Śląsk* 2001 nr 11; J. Orlikowski: Cichy konflikt. *Akant* 2001 nr 13. – Janusz Koniusz w 70. rocznicę urodzin. Zielona Góra: WiMBP [Woj. i Miejski. Bibl. Publiczna] im. C.K. Norwida 2003, 66 s. [zawiera m.in.: Cz. Sobkowiak: „Sploty wyobraźni”. (O poezji J.K.). – W. Michalski: J.K. i jego „Droga do Hamleta”. W te goż: Słowa i twarze. Lubl. 2003. – S. Rusin: Poeta i jego kosmos. *Akant* 2004 nr 7 [rec.: Nic nie było]. – A.K. Waśkiewicz: J.K. *Pro Libris* 2004 nr 1. – K. Wojdyła: Jakbym kulę ziemską obracał w palcach. *Pro Libris* 2004 nr 2 [rec.: Nic nie było].

B.T.

KONONOWICZ Maciej Józef

OPRACOWANIA (wybór)

J. Duk: Kontynuator tradycji. *Studia Słowiańszczyzn* 2001 t. 2. – J. Duk: M.J.K. – poeta. W te goż: Od Mickiewicza do Grochowiaka. Piotrków Trybunalski 2001.

K.B.

KONOPIŃSKI Lech

TWÓRCZOŚĆ

28. Na wadze aptekarskiej, czyli Gwoździe w moździerz. [Aforyzmy]. Przygot. do druku J. Majewski. Poznań: Kontekst; Pol. Dom Farmaceutyczny 1998, 70 s.

29. Gorzkie pigułki. [Fraszki]. Karykatury: S. Mrowiński. Poznań: Kontekst 1999, 96 s.

30. Ostre strzykawki. [Wiersze]. Poznań: Kontekst; Fundacja Lit. 2003, 117 s.

31. [Siedemset siedemdziesiąt siedem] 777 aforyzmów; 777 Aphorismen. Przel. na jęz. niem. W.A. Zamlewski. Wągrowiec: M-Druk [2003], 157 s.

Tekst w jęz. pol. i niem.

32. Konopiński dzieciom. [Wiersze]. Poznań: Wielkop. Ag. Lit. 2004, 96 s.

33. Myśli; Gedanken. Przel. na jęz. niem. W.A. Zamlewski. Poznań: Wielkop. Ag. Lit. 2006, 237 s.

Tekst w jęz. pol. i niem.

34. Haiku. Bez liku. Poznań: Wielkop. Ag. Lit. 2007, 175 s.

Nadto 4 drobne książeczki dla dzieci wydane przez poznańską oficynę Podsjedlik-Raniowski i Spółka w 1999.

K.B.

KONOPKA Feliks

Przekłady

5. T. Mann: Lotta w Weimarze. [Powieść poetycka]. [Wyd. 3] z posł. W. Sadkowskiego Wwa: Wiedza i Życie 1997.

8. J.W. Goethe: Faust. [Tragedia]. Cz. 1. Wyd. nast.: [wyd. 5] Wr.: Siedmioróg 1977, tamże 2004.

A.Sz.

KONWICKI Tadeusz

[...] W 2001 za całokształt twórczości otrzymał nagrodę literacką im. W. Reymonta, przyznaną przez Związek Rzemiosła Polskiego, w 2002 nagrodę Polskiego PEN Clubu im. J. Parandowskiego oraz Polską Nagrodę Filmową „Orzeł 2002”, przyznaną przez Krajową Izbę Producentów Audiowizualnych. W 2006 został laureatem nagrody „Dzieło życia” im. C.K. Norwida, przyznanej przez Samorząd Województwa Mazowieckiego. W 2003-06 wchodził w skład Rady Języka Polskiego przy Prezydium PAN. Otrzymał złoty medal „Zasłużony Kulturze – Gloria Artis”, przyznany przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (2007). [...]

TWÓRCZOŚĆ

17. Wniebowstąpienie. [Powieść]. Wyd. 4 Wwa: Czyt. 2006.

18. Zwierzoczekoupiór. [Powieść].

Przekł. r.o.s.: Zverocelovekomorok. [Przel.] K. Staroseł'skaja. Sankt-Peterburg 2003.

Adapt. t.v.: Zwierzoczekoupiór. Cz. 1-2. Adapt. M. Grabowski. TV 1995.

19. Jak daleko stąd, jak blisko. [Scenariusz filmowy].

Adapt. teatr.: Tak daleko, tak blisko. Adapt.: K. Zaleski. Wyst. Wwa, T. Ateneum 1998.

22. Kronika wypadków miłosnych. [Powieść]. [Wyd. 5] Wwa: Świat Książki – Bertelsmann Media 2006. Por. poz. 30.

Przekł. r.o.s.: Chronika ljubovnych proisšestvij. [Przel.] M. Ignatov. Wyd. łączne z przekł. poz. 26, 33 pt. Bohin'. Chronika ljubovnych proisšestvij; Malyj Apokalipsis. Moskva 1995; wyd. osob. Sankt-Peterburg 2003.

Adapt. teatr.: Kronika wypadków miłosnych. Adapt.: A. Pilgrim. Wyst. Tor., T. im. W. Horzycy 2000.

24. Kalendarz i klepsydra. [Wspomnienia]. Wyd. 4 poszerz. Wwa: Czyt. 2005, 362 s.

Wydanie uwzględnia też fragmenty usunięte wcześniej przez cenzurę.

25. Kompleks polski. Powieść.

Przekł. a.n.g.: The Polish complex. [Przel.] R. Lourie. [Wyd. 3] Normal 1999, – r.o.s.: Pol'skij kompleks. [Przel.] K. Staroseł'skaja. Moskva 2002.

26. Mała apokalipsa. [Powieść]. [Wyd. 13] Wwa: Czyt., Kr.: Mediasat Poland [2004].

Przekł. a.n.g.: A minor apocalypse. [Przel.] R. Lourie. [Wyd. 5] Normal 1999, – l.i.t.e.w.: Mažoji apokalipsė. [Przel.] I. Aleksaitė. Vilnius 2001, – r.o.s.: Malyj Apokalipsis. [Przel.] A. Ermonskij. Wyd. łączne z przekł. poz. 22, 33 zob. poz. 22, – r.u.m.: Mica apokalipsă. [Przel.] L. Ţapu. Bucureşti 2002.

30. Kronika wypadków miłosnych. Scenariusz według własnej powieści ... przy współpracy A. Wajdy. Por. poz. 22.

32. Pół wieku czyścica. Rozmowy z Tadeuszem Konwickim. Rozm.: S. Bereś. Wyd. 1 [właśc. 4] Kr.: WL 2003.

33. Bohin'. [Powieść].

Przekł. c.z.e.s.: Bohyň. [Przel.] H. Stachová. Praha 2004, – f.i.n.: Isoätini tarina. [Przel.] K. Siraste. Helsinki 1997, – r.o.s.: Bohin'. [Przel.] K. Staroseł'skaja. Wyd. łączne z przekł. poz. 22, 26 zob. poz. 22.

35. Czytadło. [Powieść].

Przekł. f.r.a.n.c.: Roman de gare contemporain. [Przel.] M. Laurent. Paris 1994, – r.o.s.: Čtivo. [Przel.] K. Staroseł'skaja. Sankt-Peterburg 2003.

36. Pamflet na siebie. [Szkice]. Wwa: Niezał. Ofic. Wydawn. 1995, 150 s.

37. Kilka dni wojny, o której nie wiadomo, czy była. [Opowiadanie]. Lubl.: Wydawn. UMCS 2001, 102 s.

38. Pamiętam, że było gorąco. [Wywiad]. Rozmowy przeprowadzili K. Bielas i J. Szczerba. Kr.: Znak 2001, 252 s.

39. Wilno. [Album]. Wspomnienie: ... Opowieść: M. Jackiewicz. Fot.: P. Jaroszewski. Wwa: Wydawn. A. Frukacz „Ex Libris” – Galeria Książki Pol. 2001, 162 s.

Przekł. a.n.g.: Vilnius. [Przel.] M. Walczak. Wwa 2001, – l.i.t.e.w.: Vilnius. [Przel.] J. Bielawska. Wwa 2001.

40. Wileńska Rossa. [Album]. Tekst: M. Jackiewicz. Wspomnienia: ... Fot.: G-M Studio. Wwa: „Ex Libris” – Galeria Książki Pol. 2005, 116 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady zob. Twórczość poz. 32, 38 oraz m.in.: Wróżyć z dnia dzisiejszego. Rozm. A. Werner. *Kino* 1991 nr 1; Instynkt samobójczy. Rozm.: W. Kot, M. Łuczak. *Wprost* 1993 nr 1; Jestem częścią żywej Białorusi. Rozm. T. Zaniewska. W teście: A dusza jest na Wschodzie. Białystok 1993; Odrobina radości istnienia. Rozm. M. Witbrodt. *Tytuł* 1995 nr 1; Test wirtualny. Rozm. W. Kot. *Wprost* 1995 nr 48; Szklana kula. Spotkania z T.K. Rozm. E. Sawicka. *Rzeczpospolita* 1998 nr 301; Zawsze ktoś oprowadza. Rozm.: K. Bielas, P. Szczerba. *Gaz. Wyborcza* 2001 nr 145; Wiem, że jestem nieprzewidywalny. Rozm. E. Zyman. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2002 nr z 8 XI; Cenzurowanie cenzorów. Notowała E. Sawicka. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2005 nr z 20 V

[dot.: Kalendarz i klepsydra]; Kolczastość T.K. Znikąd donikąd. Rozm. K. Masłoń. W tegoż: Nie uciec nam od losu. Wwa 2006; Nad czym pracuję? Żeby istnieć. Rozm.: A. Bikont, J. Szczęsna. *Gaz. Wyborcza* 2005 nr 111; Nasza stara towarzysząca cenzura. *Rzeczpospolita* 2005 nr 89 [dot.: Kalendarz i klepsydra]; Nie byłem wcale Wiechem wileńskim. Rozm. R. Mieczkowski. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2005 nr z 16 IX.

G. Ritz: T.K. W tegoż: Die polnische Prosa 1956-1976. Bern 1990. – H. Klimkiewicz: Konstruowanie fabul w powieściach T.K. jako gra autora z czytelnikiem. *Acta Univ. Nicolai Copernici. Nauki Hum.-Społ. Filol. Pol.* 1991 z. 35. – M. Mękowski: „Kalendarz i klepsydra” – T.K. gry z czytelnikiem. *Kiel. Stud. Filol.* 1992 t. 6. – A. Nosalska: Pamięć Litwy. *Accent* 1992 nr 2/3. – M. Wyka: Szkice z epoki powinności. Kr. 1992 [tu m.in.: Smutny czas, posepna epoka... [dot.: Bohiń]; Teatr K. [dot.: Zorze wieczorne], przedr. w teście: Punkty widzenia. Kr. 2000]. – S. Chwini: Wallenrodcyżne barwy końca. W tegoż: Literatura a zdrada. Kr. 1993 [dot.: Mała apokalipsa]. – E. Dziwiewska: Motywy autobiograficzne w wybranych powieściach T.K. *Pr. Nauk. Filol. Pol. WSP w Częst.* 1994 z. 4. – B. Ostromecka-Frączak: Konotacja pragmatyczna słownego przekładu „Kroniki wypadków miłosnych” T.K.; Transformacje translatorskie polskich przydawek na język słoweński. Na podstawie przekładu „Kroniki wypadków miłosnych” T.K. *Rozpr. Komis. Jęz. Litw.* 1994 t. 39. – M. Adamiec: Będę wracać do końca świata. W tegoż: Bez namaszczenia. Lubl. 1995 [dot.: Zorze wieczorne]. – S. Beres: Archipelagi milczenia. *Odra* 1995 nr 4. – S. Beres: Poczekalnia nicości. S. Nowicki: Strumień Alzheimera, czyli elegia w stylu buffo [dot.: Pamflet na siebie]. *Gaz. Wyborcza dod. Gaz. Książki* 1995 nr 12. – A. Borowska: Problem alienacji w dziennikach Herlinga-Grudzińskiego, Gombrowicza, K. i Tyrmanda. W: *Kresy i pogranicza*. Olsztyn 1995. – M. Czerwińska: Rok z K., rok z Miłozem. *Telesy Drugie* 1995 nr 5 [dot.: „Kalendarz i klepsydra” T.K. i „Rok myśliwego” Cz. Miłosz], przedr. w teście: Autobiograficzny trójkąt. Kr. 2000. – A. Fiut: Historia? W tegoż: Pytanie o tożsamość. Kr. [1995]. – Z. Lipiec: Tadeusz Konwicki – „Bohiń” oraz „Kronika wypadków miłosnych”. Radom: *Ston* 1 1995, 41 s. – K. Mętrak: Wnuk wspominał... W tegoż: Krytyka – tożsamość – twórczość przekleta. Wwa 1995 [dot.: Bohiń]. – A. Olejarczyk: „Czytadło” T.K. – powieść mitotwórcza. *Acta Univ. Wratisl. Pr. Lit.* 1995 nr 34. – J. Smulski: „Godzina wywołania” (O „Godzinnie smutku” T.K.). W tegoż: Pęknięcie lodów. Tor. 1995. – J. Stempowski: T.K. „Sennik współczesny”. W tegoż: Felietony dla Radia Wolna Europa. Wwa 1995. – B. Zielińska: K. okresu błękitnego. W teście: Namysły i pomysły. Wwa 1995. – S. Beres: Im Angesicht der Archipels des Schweigens. Das Schaffen von T.K. in den Jahren 1976-1994. W: *Enttabuisierung*. Berlin 1996. – M. Bury: Porównania utarte i indywidualne w twórczości T.K. *Rocz. Hum.* 1996 z. 6. – A. Czajkowska: „Kraj lat dziecińczych, ten zawsze zostanie...”? W: *Stare i nowe w literaturze najnowszej*. Bydź. 1996 [dot. też twórczości A. Chciuka]. – S. Eile: On the borderlines of fiction. Borowski – Białoszewski – K. W tegoż: *Modernist trends in twentieth century Polish fiction*. London 1996. – J. Kwaterek: Déchance et parcours ascensionnel. W: *Figures du héros national*. Varsovie 1996. – J.Z. Maciejewski: Widok z Wieży Babel. (O powieści „Wniebowstąpienie” T.K.). W: *Polonistyka toruńska Uniwersytetu w 50. rocznicę utworzenia UMK*. Tor. 1996. – A. Michnik: Komplex K., przedr.: *Gaz. Wyborcza* 2001 nr 145; A. Nasalska: Twarz obcego. O twórczości T.K. *Accent* 1996 nr 2. – W. Schlott: Der groteske Realismus in Werk von T.K. W tegoż: *Von der Darstellung des Holocausts zur „Kleinen Apokalypse”*. Frankfurt am Main 1996. – T. Wroczyński: Tradycja, tęsknota i mistyfikacja. *Rzecz litewska* T.K. W: *Kresy w literaturze*. Wwa 1996. – E.K. Głębocka: Potocz-

ny odbiór dzieł T.K. na przykładzie środowiska studenckiego. *Folia Bibliologica* 1996/1997. – *Acta Univ. Wratisl. Romanica Wratisl.* 1997 nr 44 [zawartość: M. Cieński: Stereotypy dotyczące kulturowej rzeczywistości Peeteru w „Kompleksie polskim” i w „Małej apokalipsie” T.K.; M. Laurent: L'écriture „impressionniste” de T.K. dans un français „cartésien”]; E. Skibińska: La veille de Noël dans file d'attente – version française [dot. Kompleks polski]. – J. Arlt: Tadeusz Konwicki's Prosa werk von „Rojsty” bis „Bohin”. Bern: P. Lang 1997, 619 s. – A. Nosalska: Twarz obcego. (O twórczości T.K.). W: *Swol i obcy w literaturze i kulturze*. Lubl. 1997. – J. Smulski: Trzy redakcje „Władzy” T.K. Przyczynę do dziełowej realizacji socjalistycznego w Polsce. *Pam. Lit.* 1997 z. 4, przedr. w tegoż: *Od Szczecina do...* Października. Tor. 2002. – H. Wszeborowska: Stylizacja na język potoczny w powieści T.K. „Rzeka podziemna, podziemne ptaki”. *Por. Jęz.* 1997 z. 10. – A. Czajkowska: Archeologia pamięci w twórczości Józefa Mackiewicz i T.K. *Pr. Nauk. Filol. Pol. WSP w Częst.* 1998 z. 7. – J. Jarzębski: K. – profecja i Apokalipsa. W tegoż: *Pożegnanie z emigracją*. Kr. 1998. – M. Tomaszewski: Magiczna triada T.K. W tegoż: *Od chaosu do kosmosu*. Wwa 1998. – H. Zaworska: Polowiczność; Choroba na życie. *Pamflet na świat*. W teście: *Szczerość aż do bólu*. Wwa 1998 [dot.: Kalendarz i klepsydra; Zorze wieczorne; Pamflet na siebie]. – J. Arlt: Nocne czuwanie przy zmarłym. O „Wniebowstąpieniu” T.K. W: *Oniryczne tematy i konwencje w literaturze polskiej w XX w.* Toruń 1999. – I. Beciński: Mała apokalipsa. [Kolobrzeg:] Sema [1999], 40 s. – R. Chodźko: Impresje i konfesje T.K. Cz. 1-2. *Literatura* 1999 nr 11, 12. – A. Fabianowski: Konwicki, Odojewski i romantycy. Projekt interpretacji intertekstualnych. Kr.: *Universitas* 1999, 284 s. – N. Korczarowska: Ocalić przeszłość od niezniszczenia. „Dolina Issy” T.K. *Kwart. Film.* 1999 nr 26/27. – Z. Marciniak: „Zbudziłem się”. Uwagi o konwencji onirycznej w powieściach T.K. W: *Oniryczne tematy i konwencje w literaturze polskiej w XX w.* Tor. 1999. – *Acta Univ. Wratisl. Romanica Wratisl.* 2000 nr 46 [zawartość: B. Baczyńska: „Mała apokalipsa” po hiszpańsku; J. Łukasiewicz: „Mała apokalipsa” po włosku; E. Skibińska: „Mała apokalipsa” po francusku; E. Skibińska: Tłumacz pozabawiony języka. Problem stylizacji postaci we francuskich przekładach powieści T.K.; W. Soliński: „Mała apokalipsa” po czesku]. – J. Arlt: „Chłopiec z prowincji” w Małej apokalipsie T.K. W: *Tematy i przyzmaty*. Wr. 2000. – J. Arlt: Córki Karnowskiego. W: *Krytyka feministyczna*. Wr. 2000 [dot.: *Czytadło*]. – J. Cieplińska: K. w poszukiwaniu wolności. *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 2000 nr 11. – K. Kłosiński: „Zdobycie władzy” i „Władza”. W tegoż: *Eros, dekonstrukcja, polityka*. Kat. 2000. – P. Luszczykiewicz: „Sennik współczesny” T.K. W: *Rytmy prozy, czyli jak czytać polską prozę współczesną*. Wwa 2000. – J. Piessczachowicz: „Czytadło” z wariacjami. W tegoż: *Smutek międzyepoki*. Kr. 2000. – M. Wyka: *Gra w K.* [dot.: Pamflet na siebie; Smutny czas, posepna epoka...]; *Teatr K.* W teście: *Punkty widzenia*. Kr. 2000. – A. Zawada; T.K.: *List za muru; Czas czytadła*. W tegoż: *Mit czy świadectwo?* Wr. 2000 [dot.: *Czytadło; Pół wieku czyściła*]. – B. Zynis: O poszukiwaniu początku „wielkiego końca” w „Bohini” T.K. *Slup. Pr. Hum.* 2000 nr 19a. – M. Bartoszewicz: Ellasz Szyra jako literackie upostaciowanie numinosum. *Jeszcze jedna warstwa treściowa „Bohini” T.K.* *Zesz. Nauk. Wyż. Szkol. Hum.-Ekonomicznej* 2001 nr 6. – J. Błoński: Kiedy pęknięte zwierciadło mówi prawdę. K. i „Wniebowstąpienie”. W tegoż: *Wszystko, co literackie*. Kr. 2001. – R. Bobryk: *Recepta na masę jako testament w „Małej apokalipsie” K. Stud. Literaria Polono-Slavica* 2001 t. 6. – V. Chorev: *Polsko-białoruskie pogranicze w twórczości T.K.* *Acta Polono-Rubemica* 2001 t. 6. – P. Czaplinski: Śmierć nostalgiczna. Powieści inicjacyjne T.K. W tegoż: *Mikrologi ze śmiercią*. Pozn. 2001. – Z. Marinow: *O powieści T.K. „Z obłąkanego miasta”*. W: *Re-*

alizm socjalistyczny w Polsce. Kat. 2001. – A. Zieniewicz: T.K. – stygmat. W tegoż: Obecność autora. Wwa 2001. – J. Arlt: Mój Konwicki. Kr.: Universitas 2002, 177 s. – T. Blażewski: Apokalipsa zracjonalizowana. W tegoż: Historiozofia retoryczna. Łódź 2002 [dot.: Mała apokalipsa]. – W. Czapińska: Warszawa – K. Było... minęło... jest... W teście: Magiczne miejsca literackiej Europy. Wwa 2002. – T. Wroczyński: Obszary codzienności w prozie T.K. W: Codzienne, przedmiotowe, cielesne. Wwa 2002. – K. Zechenter: Homeland without a home: T.K.'s experience of home. W: Framing the Polish home. Athens 2002. – N. Korczarowska: Gra w tożsamość: „Salto” T.K. *Stud. Słowianozn.* 2003 t. 4. – A. Sobolewska: „Kompleks polski” T.K., czyli alchemia Peeteru. W teście: Maski Pana Boga. Kr. 2003. – B. Żyński: Bóg K. W: Bóg artystów XX wieku. Białystok 2003. – B. Żyński: Koniec świata raz jeszcze. Katastroficzne wątki w prozie Tadeusza Konwickiego. Słupsk: Wydawn. PAP 2003, 202 s. – Z. Bauer: Interteksty widzenia, palimpsesty pamięci. *Ann. Acad. Paedagogicae Cracov. Stud. Historioliteraria* 2004 nr 4 [dot.: T.K.: Pamflet na siebie; R. Kapuściński: Lapidarium]. – D. Sirszewski: T.K. gry z czytelnikiem po 1989 roku. *Prz. Hum.* 2004 nr 3. – B. Żyński: K. – reżyser i rysownik, scenarzysta i aktor, a kiedyś też poeta. W: Twórczość w godzinach nadliczbowych. Słupsk 2004. – B. Żyński: „Przyroda zawsze wie wcześniej”. Katastrofa w przestrzeni natury w ujęciu T.K. *Słup. Pr. Filol. Ser. Filol. Pol.* 2004 nr 2. – A. Gawliński: Przemiany powieści T.K.; Tryptyk polityczny T.K., albo o Pryszczatym Kolumbie. W tegoż: Metafory Iosu. Kr. 2005. – B. Kaniewska, A. Legeżyńska, P. Śliwiński: Świat – wrak. O „Małej apokalipsie” T.K. W teście: Literatura polska XX wieku. Pozn. 2005. – M. Laurent: De la „Clef” de T.K. à la „Maison” d’Olga Tokarczuk ou la nécessaire mais difficile transgression des interdits. *Orbis Linguarum* vol. 28: 2005. – Z. Marciniów: Blisko i daleko. O „Nic albo nie” T.K. W: Proza polska XX wieku. Kat. 2005. – A. Bikont, J. Szczesna: Na lewo to był szpan, czyli T.K. droga do partii. W teście: Lawina i kamienie. Wwa 2006. – Nikt nie chciał być młodym. Materiały z sesji literackiej o twórczości Tadeusza Konwickiego, SPP 29 V 2006 roku. Zabia Wola: Wydawn. Pierwsze 2006, 63 s. – P. Perkowski: Pół wieku z cenzurą. Przypadek T.K. *Pam. Lit.* 2006 nr 2. – Z. Sawicka: Przypysz z Doliny. *Rzeczpospolita* 2006 nr 140. – M. Wyka: Gra w K.; K. i Pilch (albo centrum i pogranicze jako możliwość literacka); Pan K.; „Smutny czas, posępna epoka...”; Teatr K.; „Zwierozczekokupiór”. W teście: Niecierpliwść krytyki. Kr. 2006. – B. Giza: Między literaturą a filmem. O scenariuszach filmowych Tadeusza Konwickiego. Wwa: Trio 2007, 301 s.

E.G.

KOPALIŃSKI Władysław 1918-2007

Pierwotne nazwisko: Sterling.

Urodzony 14 listopada 1918 w Warszawie; syn Stanisława Sterlinga, właściciela drukarni, i Reginy z Willerów. Uczył się w filologicznym gimnazjum Michała Kreczmara w Warszawie. [...] W czasie okupacji niemieckiej mieszkał nadal w Warszawie; posługiwał się fałszywymi dokumentami na nazwisko Jan Stefczyk, przy którym pozostał po zakończeniu wojny. [...] W lipcu 1944 wyjechał do Klembowa pod Warszawą, a stamtąd do Lublina, gdzie zaczął pracować w rozgłośni radiowej. [...] Za „wybitne dokonania w służbie języka ojczyste-

go” otrzymał nagrodę Ikar '96 Krajowych Targów Książki. [...] W marcu 2007 ożenił się z Anną Mysłowską, tłumaczką. Zmarł 5 października 2007 w Warszawie.¹

TWÓRCZOŚĆ

4. Słownik wyrazów obcych i zwrotów obcojęzycznych. Wyd. nast.: wyd. 23 pt. Słownik wyrazów obcych i zwrotów obcojęzycznych z almanachem [Almanach wyd. 2], Wwa: Wiedza Powsz. 1995, wyd. 24 tamże 1996; wyd. 25 popraw. i uzup. Wwa: Muza 1999, 64 s.; Wwa: Świat Książki 2000; wyd. 28 [!] Wwa: Muza 2002, wyd. 30 zaktualizowane 2003, wyd. 31 2004.

11. Słownik mitów i tradycji kultury. Wyd. nast.: wyd. 5 popraw. Wwa: PIW 1996, tamże: wyd. 6 popraw. 1997, wyd. popraw. 1998, wyd. 7 [!] popraw. 2001; Wwa: Rytm 2003; [wyd. 9] Wwa: Rytm; Dom Wydawn. Bellona 2006.

12. Opowieści o rzeczach powszednich. Wyd. nast.: [wyd. 5] Wwa: Rytm 1998, [wyd. 6] tamże 2004.

13. Słownik symboli. Wyd. nast.: wyd. 3 Wwa: Wiedza Powsz. 1995, tamże: wyd. 4 1997, wyd. 5 1999; [wyd. 6] Wwa: Rytm 2001, [wyd. 7] tamże 2006.

14. Słownik przypomnień. Wyd. nast.: wyd. 3 Wwa: Wiedza Powsz. 1996; Wwa: Rytm 1999, [wyd. 5] tamże 2006.

15. Koty w worku, czyli Z dziejów pojęć i rzeczy. [Wyd. 2] Wwa: Rytm 1997, [wyd. 3] tamże 2004.

16. Encyklopedia „drugiej płci”. Wyd. nast.: wyd. 2 Wwa: Rytm 2001, [wyd. 3] tamże 2006.

17. Podręczny słownik wyrazów obcych. Wwa: Wiedza Powsz. 1996, 1085 s. Wyd. nast.: Wwa: Rytm 1999, tamże: [2002], 2006.

18. Słownik eponimów, czyli wyrazów odimiennych. Wwa: PWN 1996, 290 s. Wyd. 2 tamże 2004.

19. Słownik wydarzeń, pojęć i legend XX wieku. Red.: Z. Wiankowska-Ładyka. Wwa: PWN 1999, 527 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 popraw. 1999, wyd. 3 pod red. A. Kubiak-Sokół, Z. Wiankowskiej-Ładyki 2000, wyd. 3 dodruk zmien. 2002, wyd. 3, 3 dodruk 2006.

Przeł. i lit. w.: Zodynas XX amžiaus ivykiai, savokos ir mitai. [Przeł.] V. Kvietauskas. Vilnius 2001.

20. Leksykon wątków miłosnych. Wwa: Muza 2002, 423 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 2003, wyd. 3 2004.

Nagroda literacka tygodnika *Newsweek* w 2003.

¹ Sprostowania wg J. Szczesna: K. – życie przepołowione. *Gaz. Wyborcza* 2007 nr 234.

21. Mój przyjaciel Idzi. [Felietyony]. Wwa: Muza 2003, 398 s.

22. Przygody słów i przysłów. Leksykon. Wwa: Rytm 2007, 218 s.

Prace redakcyjne

7. Księga cytatów z polskiej literatury pięknej od XIV do XX wieku ułożona przez P. Hertza i ... Wyd. nast.: [wyd. 4] Wwa: PIW 1991, tamże wyd. 2 [!] 1997, [1998].

8. [Sto dwadzieścia pięć] 125 baśni do opowiadania dzieciom. [Wybór] ... Wwa: Rytm 2004, 366 s.

OPRACOWANIA (wybór)

A. Jurasz. *Orbis Ling* 1996 vol. 5 trec.: Encyklopedia „drugiej plci”. – J. Gondowicz: Nasze czasy. *Nowe Książ.* 1999 [rec.: Słownik wydarzeń, pojęć i legend XX wieku]. – M. Radgowski: Powrót klasyka. *Nowe Książ.* 2004 nr 2 [rec.: Mój przyjaciel Idzi].

E.G.

KOPCZYŃSKA Zdzisława

TWÓRCZOŚĆ

8. Znaczenie wyboru formy wiersza. Trzy studia. [Autorzy:] ..., T. Dobrzyńska, L. Pszczółowska. Wwa: IBL PAN 2007, 104 s.

Tu Z.K.: O wersyfikacji „Walca” Czesława Miłosza, s. 15-49.

J.Cz.

KOPCZYŃSKI Edward

OPRACOWANIA (wybór)

P. Wągiel: Tryptyk o miłości i medycynie. W tegoż: *Plug, pióro i pędzel*. Wwa 1988 [rec.: Miłość i medycyna].

B.M.

KOPROWSKI Jan 1918-2004

[...] Zmarł 5 listopada 2004 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

45a. Decyzja. [Monodram]. Adapt. [własnego opowiadania Decyzja] ... W: *Monodramy*. Wwa 1984 s. 40-48. Por. poz. 43.

Przekłady

8. Strofy o życiu, samotności i wygnaniu. Wiersze poetów austriackich, niemieckich i szwajcarskich. Wybór i przekł. ... Wwa: Elipsa 1995, 119 s.

9. M. Reich-Ranicki: Moje życie. [Wspomnienia]. Przel.: ..., M. Misiorny. Wwa: Muza SA 2000, 350 s.

Praca redakcyjna

Zob. Przekłady poz. 8.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Nie chciałem być na uboczu. Rozm. Z. Dominiak. *Tygiel Kult.* 1997 nr 8/9.

J. Światławska: Pozyteczna pasja J.K. *Zbliżenia Pol.-Niem.* 1996 nr 3. – J. Czejarek: Przeszość, która dopiero teraz jawi się w pełni blasku! Szkic o J.K. *Zbliżenia Pol.-Niem.* 2005 nr 1.

E.G.

KORABIEWICZ Wacław

OPRACOWANIA (wybór)

A. Wróblewska: W.K. „Kilometr” – podróżnik – pisarz – etnograf. *Znad Wilii*, Wil. 1994 nr 22, przedr. *Nautologia* 1995 nr 3.

K.B.

KORCZAK Jerzy

Pseud.: Jekor¹; Tomasz Łomża.

[...] Po wprowadzeniu stanu wojennego brał udział w niezależnym życiu literackim, za co był dwukrotnie (w 1985 i 1987) zatrzymywany przez Służbę Bezpieczeństwa. Artykuły i recenzje, podpisane pseudonimem Tomasz Łomża, zamieszczał w tym okresie w paryskiej *Kulturze* (1988) i *Zeszytach Historycznych* (1989). [...]

TWÓRCZOŚĆ

27. Misja ostatniej nadziei. [Reportaż historyczny]. Wyd. nast. pt. Karski. Wwa: Rytm 2001, 205 s.

29. Przypadki niemieckiego Polaka. [Reportaż historyczny]. Wwa: Ars Print Production 1997, 170 s., [24] tabl.

Przekł. niemieck.: Teodor Müller. Das schicksal eines deutschen Polen. [Przel.] J. Manc. Köln 2000.

30. Konspiratorzy i zdrada. [Reportaż historyczny]. Pozn.: W Drodze 2000, 246 s.

Dot. Armii Krajowej.

31. Pamięć ci wszystko wybaczy. [Wspomnienia]. Pozn.: Media Rodzina 2001, 146 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2005.

[Przypadki niemieckiego Polaka:] H. Orłowski: Na przekór estetyzacji przypadku. *Arkusz* 1998 nr 3; A. Szczypiorski: Wojna bez wielkiej legendy. Nowa książka J.K. *Gaz. Wyborcza* 1998 nr 100. – T. Mizerkiewicz: Pamięć tak pięknie tłumaczy. *Arkusz* 2001 nr 11 [rec.: Pamięć ci wszystko wybaczy].

B.T.

KORCZAKOWSKA Jadwiga

TWÓRCZOŚĆ

29. Bułeczka. [Powieść dla dzieci]. Wyd. nast.: [wyd. 8] Wwa: NK 1996, tamże: 1997, 2002.

¹ Według: Informator o poznańskim środowisku pisarzy zrzeszonych w SPP. Pozn. 1990.

35. Spotkanie nad morzem. [Powieść dla dzieci]. Wyd. nast.: [wyd. 11] Wwa: NK 1995, tamże: 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2002, 2004.

OPRACOWANIA (wybór)

M. Katny: Środowisko szkolne w twórczości prozatorskiej J.K. Stud. Kiel 1994 [nr] 3. – M. Graban-Pomirska: Pensjonarka. W teście: Szkoła narzeczonych. Gdańsk 2006 [dot. m.in. powieści pt. Start].

K.B.

KORKOZOWICZ Kazimierz
1907-1996

[...] Zmarł 3 maja 1996 w Warszawie.

OPRACOWANIA (wybór)

W.P. Kwiatek: Zagadki bez niewiadomych, czyli kto i dlaczego zamordował polską powieść kryminalną. Brwinów 2007. passim.

J.Z.

KORNACKI Jerzy

TWÓRCZOŚĆ

4a. Korona i kopyto. Bajka w 4 obrazach. Powst. 1935.

Masz. w Arch. T. im. J. Słowackiego w Kr.

13a. Kamieniolomy. [Dzienniki]. T. 1-14. Powst. 1939-1961. Druk fragm. pt.: Wyciągi z pamiętników J. Kornackiego. [B.m.w.* 1981?], 66 k.; pt. Rękopisy nie płoną. Cz. 1-2. Oprac.: G. Soltysiak, J. Stepien. Prz. Tyg. 1998 nr 14.

Wg inf. J.J. Lipskiego (Zapis* 1978 nr 5 s. 87-90) pełny tekst rkpśu dzienników został zniszczony przez Prokuraturę Województwa w Wwie w 1974. – Wg J. Siedleckiej (Radość dokumentowania. W teście: Oblawa. Wwa 2005) zachowane obszerne fragm. dzienników zostały jednak przekazane przez Cz. Kiszczaka rodzinie pisarza.

15. Mokotów – Potulice. Powst. 1962-1964. Druk fragm.: Wybrała i podała do druku H. Kirchner. Odra 1992 nr 9-10, s. 37-43, 45-51.

Zapiski z pobytu w więzieniu w 1962.

OPRACOWANIA (wybór)

H. Kirchner: O Zespole Literackim „Przedmieście” z epilogiem. Odra 1992 nr 9. – J. Siedlecka: Radość dokumentowania. (J.K.). W teście: Oblawa. Wwa 2005 [dot.: Kamieniolomy].

K.B.

KORNHAUSER Julian

[...] W 1991-94 był kierownikiem Zakładu Literatur Słowiańskich UJ, a w 1993-2002 dyrektorem Instytutu Filologii Słowiańskiej. W 1996 otrzymał tytuł naukowy profesora, a w 1997 został kierownikiem Katedry Filologii Chorwackiej, Serbskiej i Słoweńskiej w Instytucie Filologii Słowiańskiej. Równocześnie od 1996 pracował na stanowisku profesora

w Katedrze Sławistyki (Instytut Filologii Polskiej) Uniwersytetu Opolskiego. W 1995 został członkiem Polskiego PEN Clubu. W 1996-99 publikował w piśmie *Kwartalnik Artystyczny* cykl pt. „Post scriptum”, a następnie od 2001 cykl „Dziennik poetycki”. W 1997 otrzymał nagrodę Stowarzyszenia Tłumaczy Polskich w dziedzinie poezji, a w 1998 nagrodę m. Krakowa w dziedzinie kultury i sztuki. Od 2000 był wiceprzewodniczącym Rady Języka Polskiego przy Prezydium PAN i Komisji Kultury Słowian PAU, a od 2001 nadto członkiem Komisji Środkowoeuropejskiej PAU i Komisji Słowianoznawstwa PAN Oddziału w Krakowie. W 2001 został redaktorem naczelnym wydawanego przez PAN i Komitet Słowianoznawstwa czasopisma *Pamiętnik Słowiański*. W 2002 otrzymał stanowisko profesora zwyczajnego na UJ. Odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi (1999). [...]

TWÓRCZOŚĆ

13. Sygnalizm – propozycja serbskiej poezji eksperymentalnej.

Przekł. serb.: Signalizam srpska neoavangarda. [Przeł.] B. Rajčić. Niš 1998.

25. Dom, sen i gry dziecięce. Opowieść sentymentalna.

Przekł. niem.: Zuhause, Traum und Kinderspiele. [Przeł.] K. Dubeck. Potsdam 2003.

26. Międzyepoka. Szkice o poezji i krytyce. Kr.: Baran i Suszczyński 1995, 222 s.

Zawartość: I: Jak czytano „Wiersze śródziemnomorskie” Aleksandra Wata; Widowisko. (Witold Wirpsza); Glupi wyjątek. (Wisława Szymborska); Dwaj poeci o milczeniu. (Tadeusz Różewicz i Zbigniew Herbert); Dwa początki Nowej Falli; Lwów jest wszędzie. (Adam Zagajewski); Zatopiony ład. (Stanisław Barańczak); Nowi dżicy [dot. poetów „bruLionu”]. – II: Stalin i biesy. (Aleksander Wat); Życie wewnętrzne. (Adam Zagajewski); Lekcja tożsamości. (Leszek Szaruga); Co jest grane? (Tadeusz Nyczek); Minada narodowa. (Jan Prokop); Podróż w dwóch kierunkach. (Wojciech Karpiński); Nowym światem. (Kazimierz Brandys); Ketman. (Andrzej Walicki); Epoka kłamstwa. (Jan Walc, Rafał Grupański, Michał Głowiński, Jerzy Jarzębski).

27. Kamyk i cień. [Wiersze]. Pozn.: a5 1996, 55 s.

28. Postscriptum. Notatnik krytyczny. Kr.: WL 1999, 190 s.

29. Było minęło. [Wiersze]. Wwa: Nowy Świat 2001, 42 s.

30. Świadomość regionalna i mit odrębności. O stereotypach w literaturze serbskiej i chorwackiej. Kr.: Scriptum 2001, 227 s.

Zawartość: Mity i stereotypy: Południowosłowiańska Klejmitteleuropa i jej świadomość regionalna; Male literatury a mit odrębności; Male literatury a świadomość narodowa; Karadzic jako mit; Kosovo Polje we współczesnej poezji serbskiej; Literatura dialektalna i tożsamość chorwacka; Wiersze o Ticie. Ludowy stereotyp socrealistyczny; Zagrożenie jako model literacki; Zagadnienie wpływu (receptacja literatury obcej w Jugosławii); Chorwacka poezja martyrologiczna po 1991

roku i stereotypy narodowe; Krytyka rzeczywistości po 1991 roku w chorwackim życiu kulturalnym; Nowa historia literatury chorwackiej. – Demitologizacja i destereotypizacja; Chrześcijański egzystencjalizm liryki Ivo Andrića; Twórczość liryczna Miroslava Krležy; Kiš, popiół, encyklopedia; Kiš i Pačić – z problematyki pastiszu; Cytat jako konstrukcja (KS – Buczkowski); Wielkie kłamstwo; Słoweński dystans i Mitteleuropa.

31. Uśmiech Sfinksa. O poezji Zbigniewa Herberta. Kr.: WL 2001, 163 s.

32. Księżyc jak mandarynka. [Wiersze dla dzieci]. Kr.: WL 2003, 67 s.

33. Poezja i codzienność. [Szkice]. Kr.: WL 2003, 227 s.

Zawartość: Cztery drogi: Na smudze Chaosu [dot. poezji A. Wata]; Czesława Miłosza strategia ochronna; Pan Nikt czyta gazety [dot.: T. Różewicz: zawsze fragment, recycling]; Zwyczajne niebo Wisławy Szymborskiej. – Planeta Teraz: Okres przejściowy; Po festiwalu złudzeń; Krytyka i polityka: życie nieliterackie; Język we współczesnej literaturze polskiej; Funkcja perswazyjna w polskiej poezji lat dziewięćdziesiątych; Zamieszkać w Teraz. Czesław Miłosz jako programowórca poezji lat dziewięćdziesiątych. – 15 głosów na przełomie wieków: Ewa Lipska: Sklepy zoologiczne; Jacek Biereżin: Linia życia; Rafał Wojaczek: Reszta krwi; Krzysztof Karasek: Dziennik rozbitka; Józef Baran: Dom z otwartymi ścianami; Piotr Sommer: Piosenka pasterska; Jerzy Kronhold: Wiek brązu; Jerzy Gizella: Bilet w obie strony; Krzysztof Lisowski: Wieczorny spacer, podziw i wiara; Jan Kasper: Chleb z wisińowym dżemem; Andrzej Sosnowski: Zoomowy konwój; Zbigniew Machaj: Kraina wiecznych zer; Bożena Kelf: Nie jest gotowy; Czarny golf Marcina Świątlickiego; Bohdana Zadury kłopoty wychowawcze.

34. Origami. Wybór wierszy. Kr.: WL 2007, 71 s.

Nadto rozprawy i studia w czasopiśmie i książkach zbiorowych, m.in.: Konflikt kultur. *Krasnogruda* 1997 nr 7 s. 101-120. – Krytyka i polityka. Życie nieliterackie. *Polonistyka* 2000 nr 9 s. 516-521. – Małe literatury a świadomość narodowa w kontekście konfliktu kosowskiego. W: *Złota księga*. Opole 2001 s. 165-174. – Dzienniki poetyckie Mirona Białoszewskiego. *Kwart. Artyst.* 2003 nr 1 s. 23-36. – Literatura bośniacko-hercegowińska. *Pr. Komis. Kultury Słowian* t. 3: 2004 s. 89-99. – Antologia jako projekt historycznoliteracki. *Pam. Stow.* 2005 z. 1 s. 123-129. – Augustin Ujević a serbska Moderna. W: *Pejzaże kultury*. Wr. 2005 s. 623-632.

Przekłady

5a. J. Osti: Wszystkie flagi są czarne. [Wiersze]. Przel. i wybrał ... Sejny: Pogranicze 1995, 29 s.

7. Lament nad Sarajewem. [Antologia poezji bośniackiej]. Wybór, przekł. i słowo wstępne ... Szczecin: 13 Muz; Sejny: Pogranicze 1996, 29 s. Nagroda Stowarzyszenia Tłumaczy Polskich w 1998.

8. Literaturoznawstwo, folklorystyka, nauka o kulturze. Kom. red.: ..., L. Macheta, L. Suchanek. Wwa: Energeia 1998, 293 s.

Zawiera prace przygotowane na XII Międzynarodowy Kongres Słowistów w Kr. w 1988.

9. Studia sławistyczne. [Materiały konferencyjne]. Pod red. H. Mieczkowskiej i ... Kr.: Universitas 1998, 238 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Nie jestem pokoleniem! Rozm. D. Nowacki. *Nowy Nurt* 1996 nr 3; Krytyka i kryteria. Rozm. M. Dzień. *Kwart. Artyst.* 1995 nr 3; Żyjemy w czasie ciągłych przemian. Rozm. J. Gizella. *Pogranicza* 1999 nr 5; Świat przedstawiony. Rozm. Z. Baran. W: Z. Baran: Apokalipsa i nadzieja. Kr. 2000; Wątpienie utrzymuje nas w równowadze. Rozm. A. Piwkowska. *Nowe Książ.* 2001 nr 7; Poeci poszukują prawdy. Rozm. J. Hobot. *Dekada Lit.* 2005 nr 3/4.

M. Jakóbiec-Semkowska. *Pam. Stow.* 1993 t. 43 [rec.: Wątki polskie we współczesnej literaturze serbskiej i chorwackiej]. – P. Czaplinski: Mit biografii. *Gaz. Wyborcza* dod. *Gaz. Książki* 1995 nr 11 [rec.: Dom, sen i gry dziecięce]. – J. Kwiatkowski: Krwawy grymas. W tegoż: *Magia poezji*. Kr. 1995. – [Dom, sen i gry dziecięce:] P. Rodak: Kiedy literatura dzieciennie. *Życie Warsz.* dod. *Ex Libris* 1995 nr 85; P. Szewc: Wtajemniczenia. *Nowe Książ.* 1995 nr 11; J. Drzewucki: Ktoś inny. *Twórczość* 1996 nr 3. – [Międzyepokai] A. Franaszek: A ja sądzę inaczej. *Nowy Nurt* 1996 nr 7; P. Michałowski: Epilog czy prognoza? *Nowe Książ.* 1996 nr 5. – M. Orski: Tajemnice wychowania J. *Arhusz* 1996 nr 11 [rec.: Dom, sen i gry dziecięce]. – D. Cirić-Strazyńska. *Lit. na Świecie* 1997 nr 1/2 [rec. przekł.: Lament nad Sarajewem]. – J. Jarzębski: Hieroglif życia. W tegoż: *Apetyt na Przemianę*. Kr. 1997 [rec.: Dom, sen i gry dziecięce]. – P. Michałowski: Rozwiązywanie czasu. *Kwart. Artyst.* 1997 nr 3 [rec.: Kamyk i cień]. – M. Stala: Już nic. O jednym wierszu J.K. W tegoż: *Powrót poetów*. Kr. 1997. – L. Szaruga: Ponad sprzecznościami. *Opcje* 1997 nr 3 [rec.: Kamyk i cień]. – M.A. Szulc-Packalen: Pokolenie 68. Wwa 1997, *passim*. – P. Czaplinski, P. Śliwiński: Bezdolność i gry dorosłe. W: *tychże: Kontrapunkt*. Pozn. 1999 [rec.: Dom, sen i gry dziecięce]. – J. Drzewucki: Zwroty i powroty. W tegoż: *Smaki słowa*. Wr. 1999 [dot.: Kamyk i cień]. – [Postscriptum] L. Szaruga. *Kwart. Artyst.* 1999 nr 4; P. Śliwiński: Świat przedstawiony. *Tyg. Powsz.* 1999 nr 39. – A. Baluch: Okrucy dzieciństwa w „Wierszach z lat osiemdziesiątych” J.K. W tejże: *Uważne czytanie*. Kr. 2000. – E. Głębička: Grupy literackie w Polsce 1945-1989. Wwa 2000, *passim*. – A. Kosińska, T. Korzeniowski: Julian Kornhauser [Przel. na jęz. niem.] B. Karwen. Kr.: Villa Decius 2000, 27 s. – A. Zawada: Pamięć i doświadczenie. W tegoż: *Mit czy świadectwo?* Wr. 2000 [rec.: Kamyk i cień]. – M. Broda: Marzenia, które potrafią się spełniać. *Kwart. Artyst.* 2001 nr 4 [rec.: Uśmiech Sfinksa]. – P. Czaplinski: Tęsknota za początkiem. W tegoż: *Wzniosłe tęsknoty*. Kr. 2001 [dot.: Dom, sen i gry dziecięce]. – D.J. Cirić: Świadomość odrębności. *Nowe Książ.* 2001 nr 7 [rec.: Świadomość regionalna i mit odrębności]. – K. Biedrzycki: Do rzeczy, do czasu. *Dekada Lit.* 2002 nr 1/2 [rec.: Było minęło]. – J. Cieslak: Marzenie o Alfa Centauri. *Orbis Linguarum* 2002 nr 3/4 [rec.: Dom, sen i gry dziecięce]. – J. Gizella: Lekcja czytania. *Topos* 2002 nr 1/2 [rec.: Uśmiech Sfinksa]. – A. Kaluża: Głowa w piasek. *Akcent* 2002 nr 3 [rec.: Było minęło]. – K. Krasuski: Herbert i homeostaza. *Twórczość* 2002 nr 3 [rec.: Uśmiech Sfinksa]. – L. Lisowski: Turyści strachu, filozofowie głębi. *Nowe Książ.* 2002 nr 2 [rec.: Było minęło]. – L. Miodyński. *Pam. Stow.* 2002 t. 52 z. 1 [rec.: Świadomość regionalna i mit odrębności]. – P. Piaszczyński: W poszukiwaniu trwałości. *Kwart. Artyst.* 2002 nr 2. – T. Dąbrowski: Mania czystości. *Odra* 2003 nr 5 [rec.: Poezja i codzienność]. – J. Gizella: Portret poety z duszą na ramieniu [rec.: Uśmiech

Sfinksal; Szkiełko i oko lrec.: Było mięłol. W tegoż: Pisarze i kopiści. Kr. 2003. – J. Gutorow: Języki K. W tegoż: Niepodległość głosu. Kr. 2003. – H. Janaszek-Ivaničková: Pochwała niezależności myśli czyli szkic do portretu Juliana Kornhausera (w dwudziestopięcioletcie Jego pracy naukowej i trzydziestolecie krytycznoliterackiej). [Brno 2003], odb. – [Poezja i codzienność:] J. Gizella: Raport o stanie poezji. *Kwart. Artyst.* 2004 nr 1; A. Zawada: Literatura międzyepoki. *Nowe Książ.* 2004 nr 1. – B. Britanijskij J.K. i Adam Zagajewskij: W tegoż: Reč Pospolitaia poetov. Sankt-Peterburg 2005. – K. Krasuski: Postscriptum do nowej literatury. W tegoż: Dylematy współczesności literackiej. Kat. 2005 [dot. twórczości krytycznoliterackiej J.K.]. – M. Larek: „To, co pierwotne”. O pragnieniu powrotu do przezroczystego języka w twórczości J.K. *Kresy* 2006 nr 1/2. – M. Wyka: O pewnym programie. W tejże: Niecierpliwość krytyki. Kr. 2006 [dot.: Świat nie przedstawiony].

E.G.

KOROLKO Mirosław 1935-2006

[...] Zmarł 18 marca 2006 w Warszawie; pochowany w Pruszkowie.

TWÓRCZOŚĆ

5a. Matka Boża Rywałdzka. Kult i teksty liturgiczno-modlitewne. Wwa: Ojcowie Kapucyni 1986, 93 s.

6. Sztuka retoryki. Przewodnik encyklopedyczny. Wyd. 2 rozszerz. Wwa: Wiedza Powsz. 1998.

8. Leksykon kultury religijnej w Polsce. Miejsca, obrzędy, wspólnoty. (Z przydatkiem literackich wypisów). Wwa: Adam 1999, 648 s.

9. Andrzej Frycz Modrzewski. Wwa: DiG 2000, 99 s.

10. Retoryka i erystyka dla prawników. Wwa: Wydawn. Prawnicze PWN 2001, 224 s.

11. Słownik kultury śródziemnomorskiej w Polsce. Idee, pojęcia, miejsca. Z wypisami literackimi. Wwa: Muza 2004, 653 s.

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopismach, m.in.: „Mąż Boleści” w staropolskich pieśniach pasyjnych. W: Chrystus w literaturze polskiej. Lubl. 2001 s. 43-57.

Prace edytorskie i redakcyjne

11. P. Skarga: Kazania sejmowe. Oprac.: J. Tazbir przy współudziale ... Wyd. nast.: wyd. 5 uzup. Wr.: Ossol. 1995, XCVIII, 185 s. *BNI*, 70; Wr: Ossol; Wwa: De Agostini Polska 2003.

12. P. Skarga: Kazania sejmowe i Wzywianie do pokuty obywateli Korony Polskiej i Wielkiego Księstwa Litewskiego. Wstęp, oprac. tekstu i przyp. ... Wyd. 2 Wwa: Pax 1999, 223 s.

13a. Cudowny obraz Matki Bożej Pocieszenia w kościele parafialnym oo. Kapucynów we Włodawie-Orchów. Oprac. ... Wwa: [s.n.] 1987, 44 s.

13b. Patron zawierzenia i wytrwania. Okruchy myśli bł. Honorata Koźmińskiego, kapucyna (1829-1916). Wyboru tekstów dokonali: G. Bartoszewski i ... Wwa: Wydawn. Archidiecezji Warsz. 1989, 159 s.

14. Acta Nuntiatuae Polonae. T. IX. Vincentius Lauro (1572-1578). Vol. 2. [Oprac.:] ..., L. Olech. Romae: [Wydawn. Fundacji Lanckorońskich] 1999, 406 s.

15. G. Krasieński: Taniec Rzeczypospolitej Polskiej. Oprac. ... Wwa: Semper 1996, 313 s.

16. Stanisław ze Skarbimierza: Mowy wybrane o mądrości. Oprac. ... Przekł.: B. Chmielowska. Kr.: Arcana 1997, 268 s. Wyd. 2 tamże 2000 [właśc. 2001].

17. Thesaurus. Skarbiec łacińskich sentencji, przysłów i powiedzeń w literaturze polskiej. Zebrał i oprac. ... Wwa: Wiedza Powsz. 1997, XV, 590 s. Wyd. 2 popraw. i uzup. pt. Thesaurus albo Skarbiec łacińskich sentencji, przysłów i powiedzeń w literaturze polskiej. Tamże 2004, 1030 s.

18. Stanisław Hozjusz: Księgi o Jasnym a Szczyrym Słowie Bożym. Najjaśniejszemu Książęciu i Panu Zygmunтови Augustowi Królowi Polskiemu etc. przypisane Kraków 1562. Oprac. ... Kr.: Arcana 1999, 189 s.

19. W. Goślicki: O senatorze doskonałym Księgi dwie, w których są wyjaśnione obowiązki urzędników oraz szczerliwe życie obywateli i pomyślność państwa (1568). Z jęz. łac. przeł. T. Bieńkowski. Oprac. ... Kr.: Arcana 2000, 562 s.

20. Polskie pieśni wielkanocne. Średniowiecze i wiek XVI. Pod red. J. Nowak-Dłużewskiego. T. 1-2. Wwa: Pax 2001, 343 + 328 s.

T. 1. Teksty i komentarze. Zebrał i oprac. ... Oprac. językowe: J. Puzyńska przy współudziale T. Dobrzyńskiej. Oprac. paleograficzne: H. Kowalewicz; T. 2. Opracowanie muzyczne; Podobizny fototypiczne tekstów średniowiecznych i warianty językowe. Oprac. muz.: T. Maciejewski. Oprac. wariantów językowych: ... przy współudziale T. Dobrzyńskiej.

21. O poprawie Rzeczypospolitej. Księgi czwore. Oprac. ... Piotrków Trybunalski: Nauk. Wydawn. Piotrkowskie Filii Akad. Świętokrzyskiej 2003, 486 s.

22. Rozmowa o tym: godzi li się laikom kielicha, księżej żon dopuścić, a w kościołach służbę Bożą językiem przyrodzonym sprawować. Przez Stanisława Hozjusza uczyniona. Oprac. ... Olsztyn: Hosianum 2003, 116 s.

OPRACOWANIA (wybór)

S. Bortnowski: O retoryce bez entuzjazmu. *Polonistyka* 2002 nr 5 [rec.: Sztuka retoryki].

KORYCKI Jerzy

TWÓRCZOŚĆ

14. Przy podniesionej kurtynie. [Powieść].

Przekł. I. Ote w.: Ar pacetu aizkaru. [Przel.] D. Dreik. Riga 1994.

29. Testament samobójcy. [Powieść].

Przekł. gruz.: Tvmkvlelis anderdzi. [Przel.] D. Titmeria. Współwyd. z przekł.: J. Chmielewska: Cale zdanie nieboszczyka pt. Tvmkvlelis anderdzi; Ratkva gansvenebulma. Tbilisi 1989.

OPRACOWANIA (wybór)

W. P. Kwiatek: Zagadki bez niewiadomych. Brwinów 2007, passim.

K.B.

KORZENIEWSKI Bohdan

[...] Podczas II wojny światowej (od 1940) kierował jako pracownik Oddziału VI (Biura Informacji i Propagandy, Związku Walki Zbrojnej (od 1942 AK) komórka teatralną w Kierownictwie Walki Cywilnej. Współpracował z Departamentem Oświaty Delegatury Rządu na Kraj. 17 września 1940 został aresztowany w obławie i wysłany do obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu. Zwolniony 21 października dzięki interwencji Wilhelma Wittego, komisarycznego kierownika Staatsbibliothek Warschau (za wstawieniem Juliana Pulikowskiego). 1 sierpnia 1941 podjął pracę magazyniera w Bibliotece Uniwersyteckiej (I Oddział Biblioteki Państwowej – Staatsbibliothek Warschau) i pracował w niej do końca powstania warszawskiego. [...] 31 października 1954 odszedł ze stanowiska głównego reżysera Teatru Narodowego. W czerwcu 1955 został formalnie przeniesiony z Teatru Narodowego do Teatru Polskiego Arnolda Szyfmana. W 1955 otrzymał tytuł profesora zwyczajnego, przyznany przez Centralną Komisję Kwalifikacyjną dla Pracowników Naukowych. [...] W 1964-77 był członkiem Rady Naukowej Instytutu Sztuki PAN. W październiku 1966 został powołany przez ministra kultury i sztuki na stanowisko przewodniczącego Państwowej Komisji Weryfikacyjno-Egzaminacyjnej dla Reżyserów Dramatu. [...] W 1975 przeszedł na emeryturę. W grudniu 1981 należał do Komitetu Organizacyjnego Kongresu Kultury Polskiej. W kwietniu 1990 został powołany do Rady Teatru przy Ministrze Kultury i Sztuki, a w 1991 do Rady Artystycznej Instytutu Teatru Narodowego. [...] Odznaczony francuskim L'Ordre des Arts et des Lettres (1964). [...]

TWÓRCZOŚĆ

3. Kwiaty dla Ofelii. Żart sceniczny w 1 akcie. TV 1996.

5a. Antyteatr. [Studium]. Powst. ok. 1960-1970. Druk fragm. *Teatr* 2005 nr 4/6.

10. Książki i ludzie. [Wspomnienia]. Wyd. osob. fragm. pt. Powrót. Lubl.: Signum 1988, 28 s.

12. Oczy. [Utwór dramatyczny]. Łódź: Fundacja Anima „Tygiel Kultury” 1999, 63 s.

Utwór o nieustalanej dacie powst.

Przekłady

6. Molière: Don Juan. Komedia w 5 aktach. Przel. ... Przedr. zob. poz. 21.

18. Molière: Skapiec. Komedia w 5 aktach. Przel. powst. 1976. Przedr. zob. poz. 21.

19. Molière: Świętoszek. Komedia w 5 aktach. Przel. powst. 1976. Przedr. pt. Tartuffe zob. poz. 21.

20. A. Jarry: Ubu królem. Sztuka w 3 aktach. Przel. ... Wyd. Wwa: Czuly Barbarzyńca 2005, 79 s.

21. Molière: Wybór komedii. Oprac.: J. Pawłowiczowa. Wr.: Ossol. 2001, C, 508 s. BNII, 248. Zawartość: Tartuffe [poz. 19]; Don Juan [poz. 6]; Mizantrop; Skapiec [poz. 18].

OPRACOWANIA (wybór)

B. Dorosz: Bibliografia publikacji B.K. 1923-1993. *Pam. Teatr* 1994 z. 1/2 s. 211-247. – M. Napiontkowa, M. Raszewska: B.K. Kronika życia i działalności (1905-1992). *Pam. Teatr* 1994 z. 1/2 oraz na podstawie tej pracy: B. Kulesza: Kalendarium życia i działalności B.K. W: Bohdan Korzeniewski. Książki i teatr. Wwa 2005.

M. Napiontkowa: B.K. W: Słownik polskich krytyków teatralnych. T. 1. Wwa 1994. – T. Terlecki: O B.K. Oprac. A. Kuligowska-Korzeniewska. *Dialog* 1995 nr 9. – J. Hera: „Dlaczego ob. K. kłamie?” *Zesz. Hist.* Paryż – Wwa 1996 z. 115 [dot.: Sława i infamial. – W. Sadowy: B.K. *Gaz. Wyborcza* 1997 nr 211 [wspomnienie pośmiertne. – Bohdan Korzeniewski. Książki i teatr (W stulecie urodzin) Wystawa w Bibliotece Narodowej Warszawa, kwiecień-maj 2005. Wwa: Bibl. Nar. 2005, 56 s. [zawiera: H. Łaskarzewska: Teatr i biblioteka czyli B.K. potyczki z „konserwą”; Cz. Miłosz: Człowiek teatru; B. Kulesza: Kalendarium życia i twórczości B.K., – nadto przedr. tekstów B.K.]. – M. Grochowska: W uścisku Komandora. *Gaz. Wyborcza* 2005 nr 88, 94. – M. Szpakowska: K.: powinności i postulaty. W teje: Teatr i bruk. Wwa 2006.

K.B.

KOSEŁA Roman

TWÓRCZOŚĆ

7. Dziesięciny. Oprac. tekstu: K. Grądział. Sandomierz: Muzeum Okręgowe, Oddz. Lit. im. J. Iwaszkiewicza 1994, [22] s. *Z Arch. Kosęły*, z. 3.

8. Gwara sandomierska. Oprac. tekstu: K. Grądział. Sandomierz: Muzeum Okręgowe, Oddz. Lit. im. J. Iwaszkiewicza 1994, [18] s. *Z Arch. Kosęły*, z. 1.

9. Joannes Dobithy filius Petri Smolen Pąkathy mnyksyke. Oprac. tekstu: K. Grądział. Sandomierz: Muzeum Okręgowe, Oddz. Lit. im. J. Iwaszkiewicza 1994, [22] s. *Z Arch. Kosęły*, z. 2.

10. Mikołaja Gomółki sandomierskie lata. Oprac. tekstu: K. Grądział. Sandomierz: Muzeum Okręgo-

we, Oddz. Lit. im. J. Iwaszkiewicza 1994, [18] s. *Z Arch. Koselę*, z. 4.

11. Zaćmienie rozsądków: Kronika Sandomierza. Sandomierz: Muzeum Okręgowe, Oddz. Lit. im. J. Iwaszkiewicza 1994, [23] s. *Z Arch. Koselę*, z. 5.

12. Wiatr. [Opowiadanie]. Oprac. plastyczne: P. Zamojski. Sandomierz: Miejski Biblioteczny, im. J. Długosza; Muzeum Okręgowe 1995, 39 s.

OPRACOWANIA (wybór)

J. Krzemiński: O R.K. W setną rocznicę urodzin. *Pam. Sand.* 1995 t. 2.

J.Cz.

KOSIDOWSKI Zenon

TWÓRCZOŚĆ

8. Gdy Słońce było bogiem.

Przekł. s.e.r.b.-c.h.o.r.w.: Kad je sunce bilo bog. [Przel.] P. Vujičić. Wyd. nast.: [wyd. 7] Beograd 1996; [Przel.] J. Jovanović. Beograd 2002.

9. Królestwo złotych łąz.

Przekł. s.e.r.b.-c.h.o.r.w.: Kraljevstvo zlatnih suza. [Przel.] J. Jovanović. Beograd 2003.

10. Rumaki Lizypa.

Przekł. s.e.r.b.-c.h.o.r.w.: Lisipovi konji i drugie priče. [Przel.] J. Jovanović. Beograd 2002.

11. Opowieści biblijne.

Przekł. r.o.s.: Biblejskie skazanja. [Przel.] E. Gessen, Ju. Mirskoj. Wyd. nast.: [wyd. 7] Rostov-na-Donu 2000, Moskwa 2001, – s.e.r.b.-c.h.o.r.w.: Biblejske legende. [Przel.] D. Perović. Wyd. nast.: [wyd. 8] Beograd 1991, tamże: [wyd. 12] 1996, [wyd. 13] 1998; Biblejske legende. [Przel.] J. Jovanović. Beograd 2002.

12. Opowieści ewangelistów.

Przekł. s.e.r.b.-c.h.o.r.w.: Priče evanđelista. [Przel.] Z. Mališevska. Beograd 1995, tamże 2005.

Słuchowiska radiowe, m.in.: Wesele krotoszyńskie. Radio (Pozn.) 1934. – Tajemnica królewskiego zegara. Radio 1935.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.). – J. Sikorski: Z.K. W: Inowrocławski słownik biograficzny. Z. 2. Inowrocław 1994.

J. Tuszewski: Rytm „przeźreń” i ruch, czyli reguły Z.K. *Zesz. Prasozn.* 1989 nr 3 [dot.: Artystyczne słuchowiska radiowe]. – E. Kuźma: Człowiek wobec Boga, religii i kościoła w polskim ekspresjonizmie. IV. Młodzi wobec pytań ostatecznych. Jan Stur, Józef Wittlin, Witold Hulewicz, Z.K. W: Religijne aspekty literatury polskiej XX wieku. Lubl. 1997.

A.Sz.

KOSIŃSKI Jan

Przekłady

3. E. Ionesco: Krzesła. [Utwór dramatyczny]. Wyd. łącznie z: Łysa śpiewaczka. Przel. J. Lisow-

ski; Lekcja. Przel. J. Błoński pt. Łysa śpiewaczka; Lekcja; Krzesła. Izabelin: Świat Lit. 2004, 174 s.

J.Z.

KOSIŃSKI Kazimierz

[...] W 1889-1900 mieszkał w Żarnowie, gdzie uczył się w szkole powszechnej. [...] W 1913 ożenił się z Eugenią Chodnikiewiczówną. [...] W 1920 brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej, służąc w pomocniczych oddziałach wojskowych. [...] W czasie powstania warszawskiego utracił w pożarze bibliotekę liczącą około pięciu tysięcy tomów. Po upadku powstania przebywał w obozie przejściowym w Pruszkowie, następnie w Krakowie. [...] Od 1952 pracował nad sylwetkami polskich pisarzy politycznych, od najdawniejszych po dziewiętnastowiecznych. [...]

TWÓRCZOŚĆ

39a. Romantyzm, mesjanizm i Wiosna Ludów. T. 1. [Monografia]. Powst. ok. 1943, masz. 242 s.

Podp.: Jan Dąbrowa; masz. w Archiwum „Wisły” w Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza w Wwiv.

39b. Pożegnanie Długosza. [Utwór dramatyczny]. Powst. przed 1947. Praprem. Kłobuck, Gimnazjum i Liceum w Kłobucku wiosna 1947. Druk fragm. w: Jesteśmy i pamiętamy. Kłobuck 1994 s. 39-52.

Nadto w 1942-1955 utwory sceniczne dla teatrów szkolnych pod pseud. Jan Dąbrowa, przechowywane w Tow. Miłośników Ziemi Kłobuckiej: Bolesław Chrobry; Bolesław Krzywousty; Bolesław Śmiały; Bolesław Wstydlivy; Legenda; Legenda Mstowska; Modrewiana. [Trylogia]. Powst. 1953; Zygmunt August. Powst. 1954. [Inf.: Jesteśmy i pamiętamy. Kłobuck 1994].

Rozprawa w czasopiśmie: Problematyka historii literatury polskiej. [Fragm.]. *Zrąb* 1936 nr 1 s. 26-50.

OPRACOWANIA (wybór)

SBLP t. 2 (J. Starnawski).

Jesteśmy i pamiętamy. Kazimierzowi Kosińskiemu w hołdzie. Kłobuck: [b.w.] 1994, 95 s. [tu m.in.: J. Borkowski: Kalendarium życia i twórczości K.K.]. – Z. Libera: K.K. W te goż: Uczeń i nauczyciele. Wwa 1995.

E.G.

KOSSAK Jerzy
1927-1998

[...] Zmarł 11 września 1998 w Warszawie.

J.Z. 483

KOSSAK Zofia 1889-1968

Urodzona 10 sierpnia 1889 w Koźminie nad Wieprzem¹ [...].

TWÓRCZOŚĆ

1. Pożoga. Wspomnienia z Wołynia 1917-1919. Wyd. nast.: wyd. 2 [właśc. 12] Przedm.: S. Estreicher, Posł.: A. Szafrńska. Wwa: Pax 1996; Posł.: S. Stabro. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1998, tamże 2005.

2. Beatun scelus. [Powieść].

Przekł. niem.: Frommer Prevel. [Przel.] A. Loepfe. Zurich 1948.

2a. Błogosławiony Jan Sarkander ze Skoczowa. [Opowiadanie]. *Czas* 1925 nr 161-183. Wyd. osob. Wwa: Pax 1995, 129 s.

3. Kłopoty Kasperka, góreckiego skrzata. Baśń. Wyd. nast.: wyd. 5 [właśc. 7] Wwa: Pax 1996; Częstochowa: Edycja Świętego Pawła 2004.

Adapt. teatr.: Reż.: J. Kilian. Wyst. Wwa, T. Lalka 1998.

9. Szaleńcy Boży. [Opowiadania religijne o świętych]. Wyd. 7 [właśc. 10] Wwa: Pax 1998.

Przekł. esperanto fragm.: Obseditaj de Dio. [Przel.] K. Szczurek. Gieszyn 1989.

16. Przekłęte srebro. Dramat popularny w 4 aktach.

Egz. w Bibl. T. Powsz. w Wwie.

19. Krzyżowcy. [Powieść]. Wyd. nast.: wyd. 12 [właśc. 15] Wwa: Pax 1999, tamże [wyd. 13] 2003.

Przekł. ros.: Krestonoscy. T. 1. [Przel.:] I. Smirnova, J. Bezrukova. T. 2. [Przel.:] I. Bezrukova, E. Maksimova. Moskwa 1998.

20. Bursztyny. Nowele. Wyd. 5 [właśc. 6] Wwa: Pax 1996.

21. Król trędowaty. Powieść. Wyd. nast.: wyd. 11 [właśc. 15] Wwa: Pax 1999, wyd. 12 [!] tamże 2003.

Przekł. ros.: Korol'-krestonosec. [Przel.:] N. Smirnova, S. Skorovid. Moskwa 1995; Carstvo Nebesnoe; Korol'-krestonosec. [Przel.] N. Smirnova. Moskwa 2005.

22. Puzkarcz Orbano. Powieść historyczna. [Wyd. 7] Częstochowa: Edycja Świętego Pawła 2003.

23. Bez oręza. Powieść historyczna (z XIII wieku). Wyd. 11 [właśc. 12] Wwa: Pax 2000, tamże wyd. 12 [!] 2003.

27. Chrześcijańskie posłannictwo Polski w przeszłości i dziś. [Wyd. 2] pt. Chrześcijańskie posłannictwo Polski. Plock: Consort [2003].

29. Suknia Dejaniry. Powieść historyczna. [Wyd. 4] Częstochowa: Edycja Świętego Pawła 2002.

43. Gość oczekiwany. Obraz sceniczny w 5 odsłonach. [Wyd. 3] Częstochowa: Edycja Świętego Pawła 2002. Przedr. zob. poz. 59.

44. Z otchłani. Wspomnienia z lagru. Wyd. nast.: [wyd. 5] Oświęcim: Państw. Muzeum; [Wwa:] KiW [1998], tamże 2004.

46. Przymierze. Powieść biblijna. Wyd. 4 [właśc. 5] Wwa: Pax 1996.

47. Błogosławiona wina. Powieść. Wyd. nast.: wyd. 10 Wwa: Pax 1996, tamże: wyd. 11 2000, wyd. 12 2004.

48. Kielich krwi. Obrazek sceniczny w 2 aktach. Przedr. zob. poz. 60.

49. Rok polski. Obyczaj i wiara. Wyd. 4 Wwa: Pax 1997.

Przekł. ang.: The Polish year. [Przel.:] M. Lesniak, J. Zawistowski, T. Zawistowski. Scranton 2003.

50. Dziedzictwo. Powieść historyczno-obyczajowa. [Współaut.:] Z. Szatkowski. [Wyd. 2 łączne całości] T. 1-2. Wwa: PIW 1996.

52a. Boże motory. [Opowiadanie]. Powst. 1962. *Pierwodr. Katolik* 1983 nr 18, 20. Wyd. osob. Białsko-Biała: Dankos 1999, 28 s. Przedr. zob. poz. 60. Inf. o dacie powst. w poz. 60.

58. Na emigracji. Oprac. [i wstęp]: M. Pałaszewska. Wwa: Rytm 1998, 400 s.

Działy: I. Teksty emigracyjne i o emigracji. – II. Korespondencja.

59. W Polsce Podziemnej. Wybrane pisma dotyczące lat 1939-1944. Słowo wstępne: W. Bartoszewski. Wybór i oprac.: S. Jończyk, M. Pałaszewska. Wwa: Pax 1999, 391 s.

Zawartość: I. Gość oczekiwany [poz. 43]; II. Opowiadania; III. Artykuły, dialogi, broszury, ulotki; IV. Sylwetki [księży E. Krauze i J. Zieil]; V. Powojenne wypowiedzi dotyczące lat okupacji.

60. Kielich krwi [poz. 48]; Zlecenie; Boże motory [poz. 52a]. Rzecz o św. Stanisławie ze Szczepanowa. Wstęp: B. Pytlos. Częstochowa: Święty Paweł 2004, 75 s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP (M. Czermińska).

D. Mazanowa: Dwa wizerunki Władysława III Warneńczyka. („Strzemięczyk” J.I. Kraszewskiego i „Warna” Z.K.). *Spraw. z Czyn. i Pos. Nauk. ETN* 1988 nr 6. – D. Mazanowa: Zapomniany debiut znanej pisarki – pierwsze publikacje Z.K. *Ruch Lit.* 1988 nr 6. – D. Mazanowa: Nurt franciszkański w twórczości Z.K.-Sz. *Stud. Franciszkańskie* 1992 [t.] 5. – M. Brzostowicz: Apokryf rodzinny – autobiografia inaczej. (Hanna Malewska [„Apokryf rodzinny”] – Z.K. [„Dziedzictwo”] – Teodor Parnicki [„Tożsamość”]). *Ruch Lit.* 1993 nr 6. – Z. Hauser; Szlakiem „Pożogi”. *Rocz. Luow.* 1993/1994. – P. Pietrych: Myśli prawdziwej Polki albo „Pożoga” i jej czytelniczcy. *Rocz. Świętokrzys.* 1994. – E. Ferenc: Matka Boża w twórczości Z.K.-

¹ Data urodzenia odnaleziona w księdze metrykalnej w Arch. Okręgowym w Lublinie przez wnuczkę Z.K., A. Fenby Taylor (inf. Muzeum Zofii Kossak-Szatkovskiej w Górkach Wielkich).

Sz. W: Matka Boska w życiu i twórczości wielkich Polaków. Wwa 1995. – A. Pryszczewska-Kozłob: Dwie zapomniane powieści o Kresach. *Zesz. Nauk. Filol. Pol. Univ. Opol.* 1995 z. 35 [dot.: Pożoga; M. Dunin-Kozicka: Burza od Wschodu]. – A. Smolka: Ze wschodu na zachód. Z.K.-Sz. o kresach Rzeczypospolitej. W: Kresy i pogranicza. Olsztyn 1995. – D. Głowińska, A. Szczygiel: Zofii Kossak-Szczuckiej życie i twórczość. Bielsko-Biała: Dankos 1996, 46 s. – J. Jurgala-Jureczka: Niebo nad otchłanią. W obronie wspomnień oświęcimskich Z.K. *Ann. Silesiae* 1996. – E. Pogonowska: „Pożoga” Z.K.-Sz., czyli rzecz o utracie kresów. W: Formy dyskursu w powieści. Lubl. 1996. – K. Heska-Kwaśniewicz: O „Lasce Jakubowej”. *Watra* 1997. – D. Mazanowa: „Legnickie pole” Z.K.-Sz. *Szkice Leg.* 1997 t. 19. – E. Pogonowska: Wizja „obcych” w „Pożodze” Z.K.-Sz. W: Swoi i obcy w literaturze i kulturze. Lubl. 1997. – Zwyczajna świętość. Zofia Kossak we wspomnieniach. Wstęp, oprac., wybór tekstów: K. Heska-Kwaśniewicz. Kat., Cieszyn: Macierz Ziemi Cieszyńskiej 1997, 129 s. – M. Brzostowicz: „Dziedzictwo” Z.K. W teje: Wizerunek rodziny w polskiej prozie współczesnej. Pozn. 1998. – J. Jurgala-Jureczka: K. wędrówki po Śląsku. *Kwart. Opol.* 1998 nr 1. – Cz. Ryszka: Historia święta i nieświęta w powieści „Krzyżowcy”. *Homo Dei* 1998 nr 2. – M. Pałaszewska: Zofia Kossak. Wwa: „von borowiecky” 1999, 316 s. – B. Pytlos: Między dobrem a złem – wokół „Pożogi” Z.K.-Sz. *Litteraria* 2000 [t.] 31. – B. Pytlos: Z.K. troska o książki dla polskiego czytelnika w latach 1945-1946; Funkcja książki w kompozycji „Nieznanego kraju” Z.K. Zarys problematyki. *Stud. Bibliologiczne* 2001 t. 13; 2002 t. 14. – B. Pytlos: „Córa Sienkiewicz” czy „Alicja w krainie czarów”. Z dziejów recepcji twórczości Zofii Kossak. Kat.: Wydawn. UŚL. 2002, 218 s. *Pr. Nauk. UŚL w Katow.*, 2044. – J. Starnawski: Twórczość Z.K.-Sz. po latach. W tegoż: Reymont i inni. Wwa 2002. – D. Bawol: „Przymierze” Z.K. jako apokryficzne dzieje Abrahama. *Pam. Lit.* 2003 z. 4. – J. Jurgala-Jureczka: Zofii Kossak dom utraczony i odnaleziony. [Popularna biografia]. Cieszyn: Muzeum Śląska Cieszyńskiego 2003, 28 s. – M.J. Olszewska: Ku ideałowi „radości doskonałej” – refleksja o dziele świętego Franciszka w kontekście „Bez oręża” Z.K.-Sz. W: Dzieło świętego Franciszka z Asyżu. Wwa 2004. – U. Urbanik: Po obu stronach murów. Ostatnie dni Konstantynopola jako inspiracja literacka. Kr. 2004, passim. – E. Korepta: Zagadnienia tożsamości regionalnej Śląska Cieszyńskiego. Kat. 2005, passim. – B. Pytlos: O powieściach historycznych Zofii Kossak. Kat.: Studio Noa; PAN Oddz. 2005, 74 s. – M. Stepien: Wyproszona z kraju. (O Z.K.-Sz.). W tegoż: „Jak grecka tragedia”. Kr. 2005.

A.Sz.

KOSSOWSKA Stefania 1909-2003

[...] W 1997 otrzymała medal „Za Zasługi Położone dla Rozwoju Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu”. Do 2002 redagowała *Środę Literacką*, dodatek *Dziennika Polskiego i Dziennika Żołnierza*. Zmarła 15 września 2003 w Chislehurst w Anglii; pochowana w opactwie Aylesford.

TWÓRCZOŚĆ

1a. Zakupy. Sztuka w jednym (długim) akcie dla scen emigracyjnych i krajowych. *Tydz. Pol. dod. Dz. Pol. i Dz. Żoł.*, Londyn 1964 nr 1. Przedr. *Arch. Emigracji* 2006 z. 1/2 s. 259-262.

4. Przyjaciele i znajomi. Tor.: *Arch. Emigracji* 1998, 133 s.

5. Definicja szczęścia. Listy do Anny Frajlich 1972-2003. Do druku przygot., słowem wstępnym i przyp. opatrzyła A. Supruniuk. Tor.: *UMK* 2007, 214 s.

Praca redakcyjna

4. *Archiwum Emigracji*. Studia, szkice, dokumenty. Z. 1. Red.: ... i M.A. Supruniuk. Tor.: *UMK* 1998, 325 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wypowiedź: S. Kossowska: Urodziłam się we właściwym czasie. *Arch. Emigracji* 2006 z. 1/2. – Wywiady: Byliśmy niezłomni, nieprzejednani. Rozm.: L. Wójcik. *Nowe Książ.* 1996 nr 11; Absolutna wolność. S.K. o *Środzie Lit.* i książkach. Rozm. M.A. Supruniuk; Świadectwa. Rozm. M. Kowalski; *O Wiadomościach*. Rozm. E. Dusza. *Arch. Emigracji* 2006 z. 1/2.

A. Supruniuk: S.K. W: *Archiwum Wiadomości*. T. 1. Tor. 1995 s. 249-251. – J. Cunnelly: „Tracić a dawać”. O wspomnieniach S.K. *Tyż. Powsz.* 1998 nr 36 [rec.: Przyjaciele i znajomi]. – A. Supruniuk, M.A. Supruniuk: Pani Redaktor, 90-lecie urodzin S.K. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 1999 nr z 24 IX. – W. Lewandowski: O romansie, którego nie było: Józef Mackiewicz – S.K. W: *Życie literackie drugiej emigracji niepodległościowej*. Tor. 2001, przedr. w tegoż: ... strofy dla mew i mgieł... Tor. 2005. – K. Muszkowski: Złote żniwo państwa Kossowskich. W tegoż: *Parasol angielski*. Lubl. 2002. – M. Kubik: S.K. *Gaz. Wyborcza* 2003 nr 259. – *Archiwum Emigracji* 2006 z. 1/2 [z. poświęcony S.K.; zawiera m.in.: M.A. Supruniuk: Przyjaciele i znajomi pani K. (1 książka); J.R. Krzyżanowski: Mistrzynie literackiej miniatyry; M.L. Korwaser: Stefa; M. Biellicka: Niedzielne spotkanie; K. Muszkowski: Rozmowy przy perliczel. – F. Śmieja: Lojalny kustosz „Wiadomości”. S.K. (1909-2003). W tegoż: *Zbliżenia i kontakty raz jeszcze*. Kat. 2007.

K.B.

KOSSOWSKI Jerzy

OPRACOWANIA (wybór)

K. Trocziński: Krytyka rytualna. *Nowy Kur.* 1938 nr 282, przedr. w tegoż: *Pisma teatralne*. Kr. 2001, [dot.: Tekla].

E.G.

KOSTECKI Tadeusz

TWÓRCZOŚĆ

4. Kanion Słonej Rzeki. [Powieść]. [Wyd. 4] Łomianki: LTW 2006.

9. Dom cichej śmierci. [Powieść].

Przekł. r o s.: Dom tichej smerti. [Przel.] V. Selivanova. [Współwyd. z przekł.:] J. Roj; Černyj kon' ubivaet po nočam; R. Bruter: Nasledsivo po zakazu. Krasnojarsk 1994.

12. Kaliber 6,35. [Powieść]. [Wyd. 3] Łomianki: LTW 2006.

K.B. 485

KOSTKIEWICZOWA Teresa

[...] W 1998-2004 była prezesem Zarządu Głównego Towarzystwa Literackiego im. A. Mickiewicza. W 1999 objęła funkcję redaktora naczelnego czasopisma *Wiek Oświecenia*. W tymże roku zaczęła wykładać na Wydziale Nauk Humanistycznych Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Została prezesem Polskiego Towarzystwa Badań nad Wiekami Osiemnastym, pierwszym wiceprezesem Société Internationale d'Étude du XVIIIe siècle (w 2003), a także członkiem korespondentem PAU. W 2001-04 była członkiem Prezydium Zarządu Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. W 2005 otrzymała nagrodę literacką im. F. Karpińskiego. Wyróżniona odznaczeniem „Zasłużony Kulturze – Gloria Artis”, przyznany przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (2007). [...]

TWÓRCZOŚĆ

6. Słownik terminów literackich. [Autorzy:] M. Głowiński, ..., A. Okopień-Sławińska, J. Sławiński. Wyd. nast.: wyd. 3 rozszerz. i popraw. Wr.: Ossol. 1998, wyd. 4 tamże 2002.

8a. Podręczny słownik terminów literackich. [Autorzy:] M. Głowiński, ..., A. Okopień-Sławińska, J. Sławiński. Pod red. J. Sławińskiego. Wwa: Open 1993, 285 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2-9 1994-1996, wyd. 10 zmien. 1997, wyd. 11 zmien. 1998, wyd. 12 zmien. 1999, wyd. 13 2000, wyd. 14 popraw. 2001.

10. Oda w poezji polskiej. Dzieje gatunku. Wr.: Fundacja na Rzecz Nauki Pol., Leopoldinum, Wydawn. UW. 1996, 422 s. *Monogr. Fundacji na Rzecz Nauki Pol.*

Nagroda Premiera RP za wybitne osiągnięcie naukowe w 1997.

11. Studia o Krasickim. Wwa: IBL PAN 1997, 227 s.

Zawiera szkice: Ignacego Krasickiego myśli o zadomowieniu i ruchliwości; „Księgi, wiersze, dzienniki ...” O poglądach na książki i czytanie w epoce oświecenia i w pismach Ignacego Krasickiego; O poetyce wierszy lirycznych Krasickiego; Mikołaja Doświadczyńskiego przypadki – propozycja lektury; O ważnych motywach słownych w poezji Krasickiego; Krasicki a oświecenie; O języku poetyckim Ignacego Krasickiego.

12. Polski wiek świateł. Obrazy swoistości. Wr.: Fundacja na Rzecz Nauki Pol. Wydawn. UW. 2002, 449 s. *Monogr. Fundacji na Rzecz Nauki Pol.*

Nagroda im. J. Długosza w 2003.

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopismach, m.in.: „Przewodnik słów polskich do prawdy”. (O poglądach ludzi Oświecenia na zjawisko manipulacji językowej). *Pam. Lit.* 1990 z. 3 s. 145-162. – Poeci ze środowiska pijarskiego w wie-

ku oświecenia. W: Wkład pijarów do nauki i kultury w Polsce XVII-XVIII wieku. Wwa – Kr. 1993 s. 73-91. – „Sanatorium pod Klepsydrą”; Śmierć w starych dekoracjach, Tadeusza Różewicza. W: Wśród starych i nowych lektur szkolnych. Rzeszów 1994 s. 291-302; 431-448. – Jedność i zróżnicowanie Europy w opiniach pisarzy polskiego oświecenia. W: Oświecenie: Kultura i myśl. Gdańsk 1995 s. 47-65, wersja franc.: L'idée de l'unité et de la diversité de l'Europe au temps de Lumières. W: La nascita dell'Europa. Per una storia delle idee fra Italia e Polonia. Firenze 1995. – Transcendencja w liryce Książnina. W: Motywy religijne w twórczości pisarzy polskiego Oświecenia. Lubl. 1995 s. 191-214. – Kwestie sporne w badaniach nad Oświeceniem. W: Wiedza o literaturze i edukacji. Wwa 1996 s. 223-241. – Odległe źródła refleksji o wzniosłości: co się stało między Boileau a Burke'em. *Teksty Drukie* 1996 z. 2 s. 5-13. – Oświecenie w pracach Instytutu Badań Literackich. (Refleksje związane z czterdziestą piątą rocznicą powstania IBL). *Wiek Oświecenia* 1996 s. 135-145. – Czytanie Naruszewicza. W: Wśród pisarzy oświecenia. Bydg. 1997 s. 25-37. – Miejsce wyobraźni w polskich poetykach 1800-1830. W: Między oświeceniem i romantyzmem. Wwa 1997 s. 337-346. – Piśmiennictwo polskiego Oświecenia w pracach naukowych Sante Graciotiego. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mick.* 1997 s. 175-185. – Komparatystyka literacka – zakres i treść pojęcia. W: Badania porównawcze. Wwa 1998. – Paradoxy refleksji Naruszewicza o poezji. *Wiek Oświecenia* 1998 s. 57-68. – Jean Potocki dans le paysage intellectuel des Lumières européennes. *Cahiers de l'Associations Internationale des études françaises* 1999 nr 51. – Notatki do syntezy historii literatury polskiej po rozbiorach. W: Na przelomie Oświecenia i Romantyzmu. Rzeszów 1999 s. 11-22. – Myśl moralna Seneki w polskiej poezji XVIII wieku. *Pam. Lit.* 2000 z. 1 s. 81-111. – Franciszek Zabłocki „Fircyk w załotach”. W: *Dramat polski. Interpretacje*. Cz. 1. Kr. 2001 s. 81-97. – Cierpienia oświeconych. W: Cierpienie w literaturze polskiej. Siedlce 2002 s. 23-44. – Ignacego Krasickiego „Wiersze z prozą”. *Wiek Oświecenia* 2002 s. 99-132. – Le motif du déclin olas puissances dans la poésie polonaise à la charnière du XVIIIe et XIXe siècles. W: *Polonia 1795/Venezia 1797. Mortie et eredità di due repubbliche*. Warszawa 2002. – Jak formować humanistów początku trzeciego tysiąclecia. Refleksja w związku z twórczością Zdzisława Libery. W: *Etos inteligenta humanisty pokolenia 1910*. Wwa 2003 s. 159-175. – Czy literatura umie mówić o zdrowiu. W: *Życie i zdrowie człowieka w tradycji i kulturze polskiej*. Wwa 2004 s. 193-208. – Czy „Ody napoleońskie” Koźmiana są cyklem poetyckim? Uwagi na temat wyznaczników cykliczności. W: *Od Kochanowskiego do Mickiewicza*. Wwa 2004 s. 144-

-160. – Echa „Triumfów” Petrarki w poezji staropolskiej o oświeceniowej. *Pam. Lit.* 2004 z. 3 s. 139-144. – Historia literatury polskiego oświecenia – rewizje i pytania. W: Z warsztatów badawczych historyków literatury polskiej. Wr. 2004 – Wokół wiersza „Do malarza”. Walenty Gurski – Książnin – Angelo Durini. W: Artyści włoscy w Polsce XV-XVIII wiek. Wwa 2004 s. 379-387. – Historia literatury w przebudowie. *Teksty Drugie* 2005 nr 1/2 s. 22-43. – Komparatystyka w świetle nowych tendencji w nauce o literaturze. W: Regionalne, narodowe, uniwersalne. Olsztyn 2005.

Prace redakcyjne

1. Słownik literatury polskiego Oświecenia. Pod red. [i ze wstępem] ... Wyd. 3 Wr.: Ossol. 2002.

4. Świat poprawiać – zuchwałę rzemiosło. Antologia poezji polskiego Oświecenia. Oprac.: ..., Z. Goliński. Wyd. 2 przejrz. Kr.: Zielona Sowa 2004.

6. Pisarze polskiego Oświecenia. Pod red. ... i Z. Golińskiego. T. 3. Wwa: PWN 1996, 947 s. PAN IBL.

8. Świadomość literacka w Polsce. Antologia. Oprac.: ..., Z. Goliński. [T. 1]. Oświeceni o literaturze. [cz. 2] Wypowiedzi pisarzy polskich 1801-1830. Wwa: PWN 1995, 477 s. IBL PAN.

W t. 4 błędny opis.

9. Motywy religijne w twórczości pisarzy polskiego Oświecenia. Red. ... Lubl.: Tow. Nauk. KUL 1995, 278 s.

10. Europejskie źródła myśli estetyczno-literackiej polskiego Oświecenia. Antologia wypowiedzi pisarzy francuskich, niemieckojęzycznych i angielskich 1674-1810. Oprac.: ..., Z. Goliński. Wwa: Semper 1997, 671 s.

11. Dramaty Franciszka Zablockiego. Interpretacje. Pod red. M. Cieńskiego i ... Wr.: Wydawn. UW 2000, 198 s. *Acta Univ. Wratisl.*, 2217.

12. Olimpiada Literatury i Języka Polskiego. Przewodnik po tematach. Historia literatury, nauka o języku, wiedza o teatrze. Wstęp i konsultacja merytoryczna ... Red.: B. Kuczera-Chachulska. Wwa: Wydawn. IBL 2000, 318 s.

13. Ignacy Krasicki. Nowe spojrzenie. Red. nauk.: Z. Goliński, ..., K. Stasiewicz. Wwa: DiG 2001, 372 s.

Materiały z konferencji 16-19 maja 2001, Olsztyn, Lidzbark Warmiński.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006. – LP XX w. (red.).
A.K. Guzek. *Wiek Oświecenia* 1995 [rec.: Krytyka literacka w Polsce w XVI i XVII wieku oraz w epoce Oświecenia]. – Z. Libera. *Wiek Oświecenia* 1996 [rec.: Oprac.: ..., Z. Goliński: Pisarze polskiego Oświecenia. T. 2; Oświecenie. Próg naszej współczesności]. – P. Matuszewska. *Pam. Lit.* 1996

z. 4 [rec.: Świadomość literacka w Polsce. Oprac.: ..., Z. Goliński. T.1. Cz. 1-2]. – A. Norkowska. *Pam. Lit.* 1996 z. 4 [rec.: Oświecenie. Próg naszej współczesności]. – [Oda w poezji polskiej:] Z. Chojnowski: Oda-probiezż wspólnoty. *Twórczość* 1997 nr 8; W. Woźnowski. *Ruch Lit.* 1997 nr 2. – [Oda w poezji polskiej:] K. Koehler. *Arcana* 1997 nr 1; Z. Libera: Oda przez wieki. *Teksty Drugie* 1997 nr 4. – T. Chachulski. *Wiek Oświecenia* 1998 [rec.: Świadomość literacka w Polsce. Oprac.: ..., Z. Goliński. T.1. Cz. 2]. – T. Naumowicz. *Wiek Oświecenia* 1998 [rec.: Europejskie źródła myśli estetyczno-literackiej polskiego Oświecenia]. – [Studia o Krasickim:] Z. Rejman: Jeszcze jedna książka o Krasickim? *Nowe Książ.* 1998 nr 7; Z. Goliński. *Wiek Oświecenia* 1999; S. Obirek: Oświecony biskup. *Prz. Powsz.* 2000 nr 6. – M. Kłmowicz. *Wiek Oświecenia* 2003 [rec.: Polski wiek światła].

J.Z.

KOSZUTSKI Kazimierz
1922-1996

[...] Otrzymał nagrodę w ogólnopolskim konkursie literackim im. K. Makuszyńskiego (1988). [...] Zmarł 11 marca 1996 we Wrocławiu.

Przekład

1a. Szerszeń. Libretto wg powieści E.L. Voynich: J. Keller. [Muz.:] A. Spadavecchia. Przeł. ... Wyst. Wr., Opera 1967.

J.Z.

KOŚCIAŁKOWSKA Janina

TWÓRCZOŚĆ

17. Bih me! [Powieść]. Wstęp, oprac. i przyp.: W. Lewandowski. Wwa: Open 2000, 211 s.

OPRACOWANIA (wybór)

M.E. Cybulska: „Wyspy cudownych przeobrażeń”. *Kultura*, Paryż 2000 nr 7/8 [rec.: Bih me!].

K.B.

KOŚMIŃSKI Zbigniew Marian
1924-1996

[...] Zmarł 7 sierpnia 1996 w Lublinie.

TWÓRCZOŚĆ

5. Światła na torze. [Powieść].
W t. 4 błędny tytuł.

Praca redakcyjna

5. Nie tylko pamięć. Eseje. Pod red. M.J. Kawalko, ..., W. Michalskiego. Lubl.: Nauczycielski Klub Lit. im. J. Czechowicza 1991, 119 s.

OPRACOWANIA (wybór)

J. Cichosz. *Zamojski Kwart. Kult.* 1988 nr 2. – S. Rogala: *Lit. Głos Naucz.* 1988 nr 3. – M. Welna: Odszedł „drugi Zbyszek”. *Dz. Wschodni* 1996 nr 184.

B.M. 487

KOT Stanisław

TWÓRCZOŚĆ

10. Historia wychowania. T. 1-2. [Wyd. 3] Wwa: Żak 1994.

T. 1. Od starożytnej Grecji do połowy wieku XVIII; T. 2. Wychowanie nowoczesne od połowy wieku XVIII do współczesnej doby.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (J. Wojnowski). – LP. – LKP t. 1 (H. Easzkiewicz).

J. Starnawski: Drobne „przemysłana” z warsztatu S.K. *Rocz. Przemys.* 1993/1994 t. 29/30. – W. Weintraub: S.K. (1885-1975). W tegoż: O współczesnych i o sobie. Kr. 1994. – J. Draus: S.K. – historyk kultury i wychowania. *Rocz. Nauk Społ.* 1996 z. 2. – F. Ziejka: Nauce i ludziom przypisani. W: Inteligencja południowo-wschodnich ziem polskich. Kr. 1998. – T.P. Rutkowski: Stanisław Kot, 1885-1975. Biografia polityczna. Wwa: DiG 2000, 458 s. – J. Starnawski: Współpraca S.K. redaktora Biblioteki Narodowej (1919-1930) z uczonymi lwowskimi. *Rocz. Lwow.* 2000/2001. – J. Starnawski: Jeszcze o współpracy S.K. z uczonymi lwowskimi. *Rocz. Lwow.* 2002. – J. Starnawski: Zza kulis Biblioteki Narodowej w świetle archiwum S.K. W: Prus i inni. Lubl. 2003. – F. Ziejka: S.K. W tegoż: Miasto poetów. Kr. 2005.

J.Cz.

KOTARSKI Edmund

[...] Do 1990 pełnił funkcję dziekana Wydziału Humanistycznego UG, a w 1993-2001 był tam kierownikiem Zakładu Literatury Staropolskiej i Oświeceniowej. W 1995 otrzymał stanowisko profesora zwyczajnego. Za działalność naukową został wyróżniony dwukrotnie nagrodą Ministra Edukacji Narodowej (1991, 1998), a także Medalem św. Wojciecha, nadanym przez Radę m. Gdańska (2000), oraz nagrodą naukową m. Gdańska im. J. Heweliusza (2003). Odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (2001). [...]

TWÓRCZOŚĆ

1. „Odprawa posłów greckich” Jana Kochanowskiego. [Wyd. 3] Gdańsk: Wydawn. M. Rożak 1994.

9. Gdańsk literacki. Do końca XVIII wieku. Gdańsk: Mestwin 1997, 206 s.

10. Gdańska poezja okolicznościowa XVIII wieku. Gdańsk: Wydawn. UG 1997, 429 s.

11. Słownik literatury polskiej. T. 1. Średniowiecze, renesans, barok. [Współaut.:] J. Kotarska. Gdańsk: Harmonia 2002, 398 s.

12. Średniowiecze, renesans, barok. T. 1. [Współaut.:] J. Kotarska. Gdańsk: Harmonia 2002, 398 s.

Rozprawy i studia w czasopismach i książkach zbiorowych, m.in.: O gdańskiej poezji rodzinnej XVIII wieku. W: Napis. Tom poświęcony literaturze okolicznościowej i użytkowej. Ser. II. Wwa 1995

s. 19-52. – Das Rokoko in der Danziger Gelegenheitsdichtung. W: Literatur und Institutionen der literarischen Kommunikation in nordeuropäischen Städten im Zeitraum vom 16. bis zum 18. Jahrhundert. [Przel.:] ..., M. Chojnacka. Gdańsk 1996 s. 62-91, wersja pol.: Rokoko w gdańskiej poezji okolicznościowej. *Ruch Lit.* 1997 z. 4 s. 551-563. – Die Danziger Literatur im 17. Jahrhundert. W: Deutsche Musik im Osten. [Cz.] 8: Musica Baltica. Greifswald 1996 s. 324-340, przedr. w: Stadt und Literatur im deutschen Sprachraum der Frühen Neuzeit. Tübingen 1998 s. 769-785. – Muza gdańska Stanisławowi Poniatowskiemu. W: Dukrem czasów. Opole 1996 s. 111-125. – W kręgu kultury literackiej miast nadbałtyckich XVI-XVIII wieku. *Prz. Hum.* 1996 nr 3 s. 51-69. – Jan Gotfryd Guzowiusz jako tłumacz. Od amplifikacji do redukcji. W: Przekład literacki. Wwa 1997 s. 171-195. – Kultura literacka dawnego Gdańska. W: Gdańsk w gospodarce i kulturze europejskiej. Gdańsk 1997 s. 73-115. – Środowisko autorskie w Gdańsku w XV-XVII w. *Gdań. Rocz. Kult.* 1997 nr 17. – Wśród uczniowskich i studenckich walet. Z osiemnastowiecznej gdańskiej poezji okolicznościowej. W: Napis. Tom poświęcony literaturze okolicznościowej i użytkowej. Ser. 3: 1997 s. 23-72. – Gdańskie osiemnastowieczne kantaty okolicznościowe – z perspektywy historyka literatury. *Rocz. Gdań.* 1998 z. 1 s. 11-38, wersja niem.: Danziger Gelegenheitskantaten des achtzehnten Jahrhunderts aus der Perspektive des Literaturhistorikers. W: Musica Baltica. Gdańsk 2000 s. 282-314. – Retoryka dziś. *Stud. Balt. Polonist.* 1998 t. 1 s. 13-33. – Funkcje literatury w życiu dawnego miasta. Na przykładzie Gdańska. W: Muzy i Hestia. Wr. 1999 s. 139-154. – Epoka baroku w regionie nadbałtyckim. Uwagi o kulturze literackiej. *Barok* 2000 nr 1 s. 21-44. – Fundacje stypendialne w dawnym Gdańsku. W: Fundacje i fundatorzy w średniowieczu i epoce nowożytnej. Wwa 2000 s. 101-129. – Gdańska osiemnastowieczna poezja urodzinowa. W: Literatura. Kultura. Język. Zielona Góra 2000 s. 129-150. – Kultura literacka siedemnastowiecznego Rewla. W: Barok w Polsce i w Europie Środkowo-Wschodniej. Wwa 2000 s. 97-116. – Poezja okolicznościowa i tradycja retoryczna. W: Sarmackie Theatrum. T. 2. Kat. 2001 s. 101-124. – Retoryka w badaniach nad mediami. Uwagi wstępne. W: Retoryka dziś. Kr. 2001 s. 95-119. – Instytucje kultury literackiej w miastach nadbałtyckich XVII wieku: Gdańsk – Ryga – Rewel. *Rocz. Gdań.* 2002 z. 1/2 s. 61-71. – Media w przestrzeni sakralnej polskiego średniowiecza. W: Dzieło literackie i książka w kulturze. Kat. 2002 s. 531-546. – Krajobraz medialny osiemnastowiecznego Gdańska. *Wiek Oświecenia* 2003 t. 19 s. 69-96. – Literatura skandynawskiego i polskiego baroku. Paralelizmy. W: Barok polski wobec Europy. Wwa 2003 s. 195-222.

Praca redakcyjna

8. Literatur und Institutionen der literarischen Kommunikation in nordeuropäischen Städten im Zeitraum vom 16. bis zum 18. Jahrhundert. [Oprac.] ... we współpracy z M. Chojnącką. Gdańsk: Wydawn. UG 1996, 188 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

Z. Nowak. *Rocz. Gdań.* 1994 z. 1 [rec.]. Gdańska poezja okolicznościowa XVII wieku. – J. Głazewski. *Barok* 1996 nr 1 [rec.]. Sarmaci i morze].

KOTOWSKA Monika

TWÓRCZOŚĆ

6. Magiczna noc. [Opowiadania]. Wwa: Wydawn. Książkowe Ibis 1998, 125 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2005.

K. Mąkosa: Wzięci z rzeczywistości. *Nowe Książ.* 1999 nr 3 [rec.]. Magiczna noc].

E.G.

Przekł. (zob. też poz. 17): s e r b - c h o r w.: Szekspir na sавremenik. [Przel.] P. Vujčić. Beograd 2000, – t u r e c.: Çağdaşimiz Shakespeare. [Przel.] T. Güney. Istanbul 1999.

20. Aloes. Dzienniki i małe szkice. Wyd. 2 przejr. przez Autora. Wwa: Czyt. 1997, 143 s.

21. Zjanie bogów. Szkice o tragedii greckiej. Wyd. 2 poszerz. pt. Zjanie bogów i nowe eseje. Kr.: WL 1999, 430 s.

W wyd. 2 dodano: do Dodatku I: Dlaczego zabiła się Antygona? [poz. 30]; „Orestes” Eurypidesa w Berkeley. [Przel. z ang.] M. Orczykowska; Tragedia grecka i absurd [przednio w Dodatku III], – do Dodatku II z poz. 22: Aniołowie i córki ludzkie; Mistyczny poemat gnozy; Gilgamesz albo śmiertelność.

Przekł. węgier.: Istenevök. [Przel.] I. Fejér. Budapest 1998.

25. Przyczynek do biografii.

Zawartość: Od autora. – Podróż na Zachód; Okupacja; Płaszcz; Kronika; Podróż na Wschód; Trzy pogrzeby; Zawał serca [poz. 22], – w wyd. 2 nadto: Piąty zawał serca.

Przekł. a n g.: Still alive. Autobiographical essay. [Przel.] J. Kasicka. New Haven, London 1994 [zawiera też: The fifth heart attack], – j a p.: Watashi-no monogatari. [Przel.] T. Sekiguchi. Tōkyō 1994 [inf. autora], – s e r b - c h o r w.: Prilog biografiji. [Przel.] B. Rajčić. Novi Sad [1998].

B.T.

28. Płeć Rozalindy. Interpretacje.

Przekł. s e r b - c h o r w.: Rozalindin spol. Interpretacije: Marlowe, Shakespeare, Webster, Büchner, Gautier. [Przel.] D. Blažina. Zagreb 1997.

29. Bajeczki dla Lidusi. [Dla dzieci].

Przekł. s e r b - c h o r w.: Bajke za Lidusju. [Przel.] D. Blažina. Zagreb 1997.

KOTT Jan 1914-2001

[...] Od połowy lat osiemdziesiątych spędzał miesiące zimowe w Santa Monica (Kalifornia), a w połowie lat dziewięćdziesiątych przeniósł się tam na stałe. Nadal publikował, m.in. w *Zeszytach Literackich* i *Dialogu*. Artykuły i felietony drukował także w dodatku *Rzeczpospolitej* pt. *Plus Minus* (od 1996; m.in. „Listy z Santa Monica”, zapoczątkował też planowany cykl „Nie ma dymu bez ognia. O obyczajach w języku i języku w obyczajach”, też pt. „Język i obyczaje”) i *Gazecie Wyborczej* (m.in. cykl „Widziane z Santa Monica”). W 1998 otrzymał nagrodę im. T. Kantora, przyznaną przez Międzynarodowe Centrum Kultury w Krakowie. Zmarł 22 grudnia 2001 w Santa Monica; w lipcu 2002 prochy zostały sprowadzone do kraju i złożone na Cmentarzu Rakowickim w Krakowie.

TWÓRCZOŚĆ

10. Szkoła klasyków. [Szkice literackie].

Przekł. j a p.: Kōten sakka-no gakko. [Przel.] T. Ishihara. Tōkyō 1970.

17. Szkice o Szekspirze.

Przekł. (częściowe; zob. też poz. 18): n o r w.: Shakespeare – vaer samtidige. [Przel.] C.F. Engelstad. Oslo 1966, wyd. nast. Oslo 1995; – w ł o s.: Shakespeare nostro contemporaneo. [Przel.] V. Patrelli. Wyd. nast. Milano 1990.

18. Szekspir współczesny. [Szkice]. [Wyd. 3] Kr.: WL 1997, 390 s.

31. Kadysz. Strony o Tadeuszu Kantorze. Wybór i oprac.: P. Kłoczowski. Gdańsk: słowo/obraz terytorija 1997, 64 s. Wyd. 2 zmien. tamże 2005.

Zawartość: Mówił gardłową francuszczyzną... [fragm. Dziennik włoski z poz. 20]; Esencje; U Mickiewicza; Na jakim dworcu?; Pamięć... ale jaka pamięć?; Tadeusz Kantor 1915-1990; Post mortem; Pamięć osobna.

Przekł. f r a n c.: Kaddish. Pages sur Tadeusz Kantor. [Przel.] L. Dyèvre. Nantes 2000, – j a p.: Tōkyō 2000, – w ł o s.: Kaddish. Pagine su Tadeusz Kantor. [Red.] P. Marchesani. Milano 2001.

32. Szekspir współczesny 2. Płeć Rozalindy i inne szkice. Wybór, układ i wstęp: T. Nyczek. Kr.: WL 1999, 287 s.

Zawartość: I. Zagadki: Jeszcze współczesny...? [poz. 28]; Zagadka Szekspira [poz. 22]. – II. Metamorfozy; z poz. 28: Głowa za wianek i wianek za głowę; Płeć Rozalindy; Gilotyna jako bohater tragiczny; Ślepy Kupid i Złoty osioł; Bottom albo Spód; „Burza” albo Powtórzenie, – nadto: Spodek i jego koledzy [poz. 30]. – III. Interpretacje; z poz. 28: Prospero albo Reżyser; Reżyser albo Otwarcie; Reżyserzy i Duch; „Ran” albo Lear ostateczny, – nadto: Dwie sceny w ostatniej filmowej adaptacji „Króla Leara”; Na niewidziane [poz. 30]. – Ostatnie słowo.

33. Lustro. O ludziach i teatrze. Wwa: Czyt. 2000, 135 s.

Zawartość: Nie przyjadę do Krakowa...; Krótka historia literatury polskiej; Tytuły; Awangarda i postmodernizm – ale

gdzie jest teatr?; Dwa czasy; Wieczorne kolatanie grzechotników [dot. J. Grotowskiego]; Portret artysty z czasów młodości [dot. W. Gombrowicza, wstęp do Prace edytorskie i redakcyjne poz. 21]; Ket w samo południe [poz. 22]; Kamyk dla Keta [K. Puzyński]; Mutter Courage [dot. I. Kamińskiej]; Diana: tragedia i apoteoza [dot. księżny Walił]; Najstarszy z nas; Najmniejszy z nas; List do Tomasza Jastruna o pogrzebie Adolfa [Rudnickiego]; Stara Nalkowska; Zwierciadło Erwina [Axera]; Sekret [Z.] Raszewskiego; Peter Pan krakowskiej Piwnicy [P. Skrzynecki]; Dudziński i jego ptakołudy [poz. 30]; Uczeń eseju [dot.: M. Zagańczyk; Krajobrazy i portrety]; Szekspir odkryty [dot.: W. Shakespeare: 100 słynnych monologów. Wybór, przekł., wstęp i oprac.: S. Barańczak]; Osiemnastu Hamletów [dot. przekł. M. Słomczyńskiego]; Stefa. Na dziewięćdziesiąt rocznicę urodzin Stefani Kossowskiej; Ja i ciało.

34. Powiastki dla wnuczek. Wwa: Zesz. Lit. [2002], 64 s.

Wybory utworów w p r z e k ł. f r a n c.: Théâtre. Les classiques aujourd'hui. [Winnipeg] 1968, – s e r b. c h o r w.: Pozorište esensije i drugi eseji. [Przel.] B. Rajčić. Beograd 1986; I dalje Šekspir. [Przel.] P. Vujičić. Novi Sad 1994, – w ę g i e r.: A lehetetlen színház vége. [Przel.] G. Balogh [i in.]. Budapest 1997.

Przekłady i adaptacje

9. J.P. Sartre: Brudne ręce. Wyst. Lubl., T. im. J. Osterwy 1990.

11. H. Alleg: Tortury. Wstęp i przekł. ... Wwa: KiW 1958, 83 s.

14. E. Ionesco: Morderca bez wynagrodzenia. Sztuka w 3 aktach. Przedr. pt. Morderca nie do wynajęcia zob. poz. 22.

22. E. Ionesco: Kubuś, czyli uległość; Morderca nie do wynajęcia; Nosorożec; Król umiera, czyli ceremonie; Szalenstwo we dwoje. Przel.: J. Błoński, ..., A. Tarn. Kr.: Mireki 2004, 435 s.

Tu w przekł. J.K.: Morderca nie do wynajęcia [poz. 14].

Prace edytorskie i redakcyjne

15. I. Krasicki: Wiersze wybrane. Wybrał i wstępem opatrzył... Wwa: PIW 1964, 159 s.

Wstęp J.K. pt. Gorzki Krasicki, przedr. zob. Twórczość poz. 26 (t. 1).

19. W. Gombrowicz: Diary. [T.] 1-3. [Przel.] L. Vallee. [Oprac.]... Evanston, Ill.: Northwestern University Press [1988, 1989, 1993], 230 + 239 + 215 s. Wyd. nast. t. 1-2 London, New York: Quartet Books 1988, 1989.

21. W. Gombrowicz: Wspomnienia polskie; Wędrowki po Argentynie. [Wyd. 8] Komentarz: ...; Z. Chądzyńska. Kr.: WL 1999, 339 s.

Komentarz J.K. pt. Autobiografia młodego pisarza, przedr. pt. Portret artysty z czasów młodości zob. Twórczość poz. 33.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Ptaki nad oceanem. Rozm. E. Sawicka. *Rzeczpospolita* 1999 nr 255; Miłość i inne rozkosze. Rozm. M. Cichy. *Gaz. Wyborcza* dod. *Wysokie Obcasy* 2000 nr 16; Zakochany w Szekspirze. Rozmowa z J.K. W: Salon literacki. Z polskimi pisarzami rozmawia G. Łęcka. Wwa 2000; Fotograficzna pamięć radykała. Rozm. A. Krajewska-Wieczorek. *Rzeczpospolita* 2001 nr 275; Wychowany i piszący w sprzecznościach. Ostatni wywiad. Rozm. [w 2001] A.J. Kuharski. *Kresy* 2003 nr 2/3; O pisaniu. Rozm. A. Krajewska-Wieczorek. *Teatr* 2002 nr 12.

LP XX w. (J. Jackl).

J. Stempowski: Szkice o Szekspirze. Powst. 1961. Druk w: Felietony dla Radia Wolna Europa, Wwa 1995, – A. Nawarecki: Mickiewicz i robaki. W: Balsam i trucizna. 13 tekstów o Mickiewiczu. Gdańsk 1993 [dot. prac J.K. i Z. Stefanowskiej]. – H. Gosk: „Smak puddingu poznaje się jedząc”. Legendotwórcza funkcjonalizacja materii autobiograficznej w „Przyczynku do biografii” J.K. W teje: A gdy to wszystko zapomnę... Izabelin 1995, – M. Dziewulska. *Dialog* 1997 nr 8 [rec.: Kadysz]. – J. Mayer: Granica. *Teatr* 1997 nr 9 [rec.: Aloes]. – T. Nyczek: Charon i Charon. *Teatr* 1997 nr 9 [rec.: Kadysz]. – B. Świdorski: Wszystko dla przyjaciół. *Res Publica Nowa* 1997 nr 7/8 [rec.: Przyczynku do biografii]. – R. Szczerbakiewicz: Doświadczenia historii. Eseje J.K. o tragedii antycznej. *Pam. Lit.* 1997 z. 4. – R. Szczerbakiewicz: Perspektywa osobista jako sposób przeżywania obcości kulturowej. (Na przykładzie K.). W: Swoi i obcy w literaturze i kulturze. Lubl. 1997. – K. Braun: Różne czytania „Aloesu”. *Arkus* 1998 nr 1. – M. Stepien: Postępek? – czy głupstwo. (O J.K. z lat czterdziestych). *Zdanie* 1998 [nr] 1/4. – [Szekspir współczesny 2:] E. Baniewicz: Życie z Szekspirem. *Twórczość* 1999 nr 8; K. Braun: Szekspir, K., współczesność, uniwersalność. *Arkus* 1999 nr 11, – I. Jezierska: Teatr Oświeconego. *Kresy* 1999 nr 1 [rec.: Kadysz]. – B. Osterloff: Od Szekspira do Szekspira. *Nowe Książ.* 1999 nr 6 [rec.: Szekspir współczesny 2]. – A. Krajewska-Wieczorek. *Tygiel Kult.* 2000 nr 7/9 [rec.: Zjądanie bogów i nowe eseje]. – J. Pieszczałowicz: Życiorysy przekorne. Trzeba chcieć wiedzieć. W tegoż: Smutek międzyepoki. Kr. 2000 [rec.: Przyczynku do biografii]. – P. Goźliński: Odbicia pamięci. *Zesz. Lit.* 2001 nr 2 [rec.: Lustro]. – A.J. Kuharski: Arden i Księstwo Mediolanu. J.K. na obczyźnie. W: Życie w przekładzie. Kr. 2001. – M. Dziewulska: Złoty osioł. *Krajobraz* J.K. *Tyg. Powsz.* 2002 nr 23. – J. Kisieliński: Siła perswazji. *Teatr* 2002 nr 12. – B. Mamoń: J.K. i „Tygodnik Powszechny”. T. Fijałkowski: Natura i rzeczy ostateczne [rec.: Powiastki dla wnuczek]. *Tyg. Powsz.* 2002 nr 27. – B. Toruńczyk: J.K. (1914-2001). Lustra pamięci. *Zesz. Lit.* 2002 nr 2. – R. Węgrzyniak: Recenzent ma pomysły, czyli K. reżyserem. *Dialog* 2002 nr 7. – *Zesz. Lit.* 2002 nr 3 [nr poświęcony pamięci J.K., tu m.in. wspomnienia i fragm. wypowiedzi: Cz. Miłosza, T. Nyczka, P. Kłoczowski, E. Axera, P. Brooka, R. Brusteina, M. Esslina, M. Fik, A. Hopkinsa [fragm. biografii M.F. Callana], J. Kantora, J. Kosińskiego, M. Kustowa, T. Łomnickiego, J. Stempowskiego, K. Swinarskiego, T. Terleckiego, K. Warlikowskiego, J. Nowaka-Jeziorańskiego, R. Matuszewskiego, J. Jarockiego, S. Kolowratni, R. Gorczyńskiej, J. Opalskiego, Ch. Marowitz]. – *Not. Teatr.* 2002/2003 nr 27 [tu m.in. art.: Z. Czerny: Uzasadnienie osoby personalnej. Oprac. zj; W. Floryan: Dorobek krytyczno-naukowy J.K. w zakresie literatury zachodnioeuropejskiej; W. Ilnicki: Bon vivant. Oprac. T. Wilniewiczy; Z. Jędrzychowski: K. na Uniwersytecie Wrocławskim [fragm. kroniki]; Z. Jędrzychowski, J. Pawłowiczowa: J.K. [biografia]; J. Kelera: O Janku zestanym do Wrocławia; T. Mikulski: Prace naukowo-literackie J.K. Oprac. Z. Jędrzychowski; T. Mikulski: Powołanie trzeciej

kadry. Oprac. zj; T. Modelski: Charakterystyka pracy naukowej, dydaktycznej i społecznej zastępcy prof. dr J.K. Oprac. zj; J. Timoszewicz: Dwa debiuty J.K. z „pamiętniczka teatralnego”; Z. Węgrzyniak: „Nowy Świętoszek” albo K. dramatopisarzem; A. Żurowski: J.K. został profesorem]. – R. Szerbakiewicz: Esej zamiast powieści inicjacyjnej. Pokusa gnozy w późnej eseistyce J.K. W: Z problemów prozy. Powieść inicjacyjna. Tor. 2003. – R. Taborski. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mick.* 2002 wyd. 2003. – R. Matuszewski: Pożegnanie z przyjacielem; Marzenia o sławie; Eosimias, czyli zadziwiające powiastki dla wnuczek; Do żyjącego i o nieżyjącym. W lustrze „Lustra”. W tegoż: Zapiski świadka epoki. Wwa 2004. – B. Tarnawska: Teatr raz jeszcze: o roli przekładów Bolesława Taborskiego na język angielski. W teże: Między światami. Olsztyn 2004 [m.in. dot. przekł. książek J.K.: Shakespeare our contemporary; Theatre notebook: 1947-1967; The eating of the gods]. – T. Nyczek: Kto kogo zjada. W tegoż: Lektury obowiązkowe. Kr. 2005 [dot.: Zjadanie bogów]. – M. Stępień: Postęp? – czy głupstwo. (O J.K. z lat czterdziestych). W tegoż: „Jak grecka tragedia”. Kr. 2005. – M. Szpakowska: J.K.: urwałem się z powroza. W teże: Teatr i bruk. Wwa 2006.

A.Sz.

KOWALCZYKOWA Alina

Pseud.: A.K.; A.L.K.; ak; Stały Czytelnik.

[...] W 1999 została członkiem Komitetu Obchodów Roku Słowackiego. Odnaczona m.in. Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (1997). [...]

TWÓRCZOŚĆ

9. „Kordian” Juliusza Słowackiego. [Popularny szkic monograficzny]. [Wyd. 3] Wwa: Patria 1995.

11. Romantyzm. Podręcznik dla szkół ponadpodstawowych. Wyd. nast.: wyd. 4 [właśc. 3] Wwa: Stentor 1997, tamże: wyd. 6 1999, wyd. 7 2000.

12. Słowacki. [Monografia]. Wyd. 2 uzup. Wwa: PWN 1999.

13. Obraz a literatura – oczami polonisty. Objasnienia. [Album]. Wwa: Stentor 1995, 20 s. + 32 k. tabl. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 1997, wyd. 3 1999.

14. Dramat i teatr romantyczny. Wwa: Wydawn. IBL 1997, 266 s.

15. Literatura 1918-1939. Podręcznik dla szkół ponadpodstawowych. Wwa: Stentor 1997, 214 s. Wyd. 3 [!] tamże 1999.

16. Pejzaż narodowy. „Ojczyzna prywatna” – jaka była Litwa Mickiewicza? Referat wygłoszony na konferencji naukowej „Adam Mickiewicz i konteksty” zorganizowanej przez Uniwersytet Wileński w dniach 24-26 września. Wilno 1998, 12 s., masz.

17. „Przedwiośnie” Stefana Żeromskiego. Wwa: Patria 1998, 40 s. *Moje Lektury*.

18. Romantyzm. Zeszyt ćwiczeń [dla szkoły średniej]. Wwa: Stentor 1998, 77 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 1999, wyd. 3 2000.

19. Kto czyta, nie błądzi. Literatura i kultura. Gimnazjum 1. Język polski. [Współaut.:] K. Mrowcewicz. Wwa: Stentor 1999, 304 s. Wyd. nast. tamże: 2000, 2001.

20. Kto czyta, nie błądzi. Literatura i kultura. Przewodnik dla nauczycieli. Język polski. Klasa 1 gimnazjum. [Współaut.:] K. Mrowcewicz. Wwa: Stentor 1999, 103 s.

21. Literatura 1918-1939. Zeszyt ćwiczeń. Wyd. 2 [!] Wwa: Stentor 1999, 86 s.

22. Kto czyta, nie błądzi. Literatura i kultura. Język polski. Klasa 2 gimnazjum. [Współaut.:] K. Mrowcewicz. Wwa: Stentor 2000, 288 s.

23. Kto czyta nie błądzi. Literatura i kultura. Język polski. Klasa 3 gimnazjum. Wwa: Stentor 2001, 219 s.

24. Wiek XIX. Romantyzm – realizm. Materiały z dziejów sztuki – dla liceów i gimnazjów. Wwa: Stentor 2001, 51 s. + 40 k. tabl.

25. Juliusz Słowacki. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2003, 251 s. *A to Polska właśnie*.

Studia i rozprawy w książkach zbiorowych i czasopismach, m.in.: Wojenne wiersze emigrantów (wrzesień 1939 – czerwiec 1940). W: Polskie środowiska twórcze na emigracji we Francji wrzesień 1939 – czerwiec 1940. Wwa 1995 s. 137-149. – Dramatów Słowackiego, na szczęście, w romantycznym teatrze nie wystawiano. *Ruch Lit.* 1996 nr 5 s. 525-539 [porównanie doświadczeń dramaturgicznych J. Słowackiego i V. Hugol. – Smutna porażka. „Konfederaci barscy” Mickiewicza. *Ruch Lit.* 1996 nr 3 s. 283-294. – Tuwim – poetyckie wizje Łodzi. *Pr. Polonist.* Ser. 51: 1996 s. 7-19. – Wiek XIX: przełomy, cezury, płynność. W: Wiedza o literaturze i edukacja. Wwa 1996 s. 291-301. – O reinterpretacji romantycznego kształtu dramatu w „Zwolonie” [C.K. Norwida]. *Studia Norwidiana* 1997/1998 nr 15/16 s. 21-34. – Diabelskość w Dantyszku. W: Diabeł w literaturze polskiej. Łódź 1998 s. 89-97. – Mecenat literacki i artystyczny w XIX i XX wieku. Wwa 1999 s. 171-221. – The Interwar Years – 1918-1939. [Przel. z pol.] D. Sax. W: Ten Centuries of Polish Literature. Wwa 2004 s. 202-227. – Wielość w jedności. Wzloty i upadki kryteriów estetycznych w ocenie dzieła literackiego w wieku XIX. W: Polonistyka w przebudowie. T. 2. Kr. 2005 s. 569-584. – Zniewolenie i ślady buntu – czyli autoportrety kobiet. Od Claricie do Olgi Boznańskiej. *Pam. Lit.* 2006 nr 1 s. 141-158.

Prace edytorskie i redakcyjne

4. Manifesty romantyzmu 1790-1830. Anglia, Niemcy, Francja. Wybór tekstów i oprac. ... Wyd. 2 rozszerz. Wwa: PWN 1995, 442 s.

8. J. Słowacki: Krąg pism mistycznych. Oprac. [i wstęp] ... Wyd. 2 przejr. Wr., Kr.: Ossol. 1997.

10. Idee programowe romantyków polskich. Antologia, Oprac. [i wstęp] ... Wyd. 2 uzup. Wr.: Ossol. 2000. *BNI*, 245.

11. Słownik literatury polskiej XIX wieku. Pod red. J. Bachorza i ... Wyd. 3 Wr.: Ossol. 2002.

15. J. Słowacki: Beniowski. Poema. Wyd. nast.: wyd. 4 zmien. Wr.: Ossol. 1996, LXXI, 373 s. *BNI*, 13/14, wyd. 4 [!]. Wr.: Ossol. przy współpracy Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń 1999.

16. Poezja współczesna w szkole. Interpretacje. Pod red. ... Wwa: Stentor 1998, 170 s.

17. J. Słowacki: Fantazy. Nowa Dejanira. Wstęp i oprac. ... Kr.: Universitas 1998, 190 s.

18. Zbliżenia. Literatura, historia, obraz, mīt... Pod red. ... Wwa: Stentor 1998, 207 s.

19. Poezja polska od romantyzmu do dwudziestolecia międzywojennego. Interpretacje. Pod red. ... i T. Marciszuk. Wwa: Stentor 1999, 227 s.

20. J. Słowacki: Fantazy. Wstęp i oprac. ... Kr.: Universitas 1999, 494 s.

21. Zaczynając od Baudelaire'a. Interpretacje. Pod red. ... i T. Marciszuk. Wwa: Stentor 1999, 116 s.

22. S. Pigoń, M. Żeromska: Korespondencja wzajemna (1952-1968). Do druku przygot., wstępem i komentarzami opatrzyli: Z.J. Adamczyk, ... Rzeszów: Uniw. Rzeszowski 2004, 106 s.

23. A. Wat: Korespondencja. Wybrała, oprac., przyp. i posł. opatrzyła ... T. 1-2. Wwa: Czyt. 2005, 742 + 542 s.

OPRACOWANIA (wybór)

[Słowacki:] M. Korzeniewicz-Davies: Czytanie Słowackiego. *Res Publica Nowa* 1995 nr 2; M. Troszyński, *Pam. Lit.* 1995 z. 4. – [Dramat i teatr romantyczny:] P. Goźliński: Historia pewnej szczeliny. *Teksty Drugie* 1998 nr 5; M. Prussak: Koniec podróży teatralnej Mickiewicza z Odyńcem? *Teatr* 1998 nr 3; R. Węgrzyniak: Apologia romantycznej teatrologii. *Dialog* 1998 nr 5. – H. Zaworska: Genialny i nieznosny. *Gaz. Wyborcza* 1999 nr 191 [rec.: Słowacki]. – [Juliusz Słowacki:] A. Fabianowski: Bo wielkim poetą był... *Nowe Książ.* 2003 nr 10; M. Plińska: Ślad życia. *Ogród* 2003 nr 1/2. – [A. Wat: Korespondencja. Oprac. ...] P. Mitzner: Nic bez męki. *Zesz. Lit.* 2006 nr 3; R. Romaniuk: Biografia w listach. *Nowe Książ.* 2006 nr 11.

K.B.

KOWALEWSKI Janusz 1910-1996

[...] Zmarł 5 stycznia 1996 w Londynie.

TWÓRCZOŚĆ

A. Terror w Polsce. Powst. Włochy 1945.

Broszura napisana na zlecenie płk. W. Bąkiewicza, szefa Oddz. Informacji 2. Korpusu; skład rozsypano po przyję-

dzie J.K. do Wielkiej Brytanii (inf.: K. Zamorski: Janusz. *Arch. Emigracji* 1998 nr 1).

B. [Komintern]. Powst. Londyn ok. 1947.

Opracowanie monograficzne (niewydane), przerabiane następnie przez J.K. dla amerykańskiego czytelnika (inf. jak w poz. A).

14. Jak to na wojence ładnie, czyli „Emigracja”. [Powieść]. Powst. Londyn 1978. Druk fragm. pt. Pajacyk. *Dz. Pol. i Dz. Żoł.*, Londyn 1978 nr 60-67. Druk przerwano ze względów polit. (inf.: Niedobre obyczaje. *Kultura*, Paryż 1978 nr 6). – Pierwotny tytuł całości: Jak to na wojence ładnie, czyli Żywoć człowieka niepoczcziwego (inf.: J.K. *Pam. Lit.*, Londyn 1978).

OPRACOWANIA (wybór)

Z.R. Wilkiewicz: Polnische Exilliteratur 1945-1980. Köln, Wien 1991.

M.A. Supruniuk: Dwakroć przekłety, dwakroć odepchnięty. (O biografii J.K.). *Fraza* 1997 nr 1. – K. Zamorski: Janusz. *Arch. Emigracji* 1998 nr 1.

J.Cz.

KOWALEWSKI Stanisław 1918-2003

[...] Od 1989 był członkiem SPP. Zmarł 24 grudnia 2003 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

19. Czarne okna. [Powieść]. [Wyd. 7] Wr.: Siedmioróg 1997.

44. Andrzej. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: Łódź: Akapit Press 1995.

45. Czary i oczarowania. [Opowiadania]. [Wyd. 3] Wr.: Siedmioróg 2001.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Dorosł w powieciu. Rozm. H. Zaworska. *Literatura* 1998 nr 10.

E.G.

KOWALIK Jan 1910-2001

[...] Zmarł 12 lutego 2001 w San José (Kalifornia); pochowany w Flüchtern w Niemczech.

TWÓRCZOŚĆ

12. Nauki rekolekcyjne. Kr.: Inst. Teologiczny Księży Misjonarzy 1997, 109 s.

OPRACOWANIA (wybór)

[Wiersze wybrane:] G. Wiśniewska: Gorycz emigracji. *Akcent* 1995 nr 3/4; B. Czwrtnóg-Jadczak: Pisać wiersze nad Zatoką San Jose. *Prz. Powsz.* 1996 nr 6. – R. Nowotarska: Zapis w kalendarzu. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2000 nr z 25 VIII [zawiera też: Kalendarium życia i twórczo-

ści J.K.). – J. Piekarski: Pożegnanie z wiecznym emigrantem; F. Śmieja: Świecki patron polskiej prasy emigracyjnej. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2001 nr z 23 II. – F. Śmieja: J.K. – bibliograf prasy emigracyjnej. *Śląsk* 2001 nr 5, przedr. w te goż: Zbliżenia i kontakty. Kat. 2003.

KOWALSKA Anieła 1905-1997

[...] W 1914-18 przebywała wraz z rodziną w Smoleńsku, następnie powróciła do Łodzi. [...] Zmarła 2 grudnia 1997 w Warszawie.

OPRACOWANIA (wybór)

A. Kowalska: Moje dwa uniwersytety (Jagielloński i Łódzki). W: *Moja droga do nauki*. Łódź 1997.
H. Tadeusiewicz: A.K. *Pam. Lit.* 1999 z. 4.

J.Cz.

KOWALSKA Anka

TWÓRCZOŚĆ

2. Pestka. [Powieść]. Wyd. 10 Gdańsk: Marabut 2001.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Pani już nic nie będzie potrzebne. 25. rocznica stanu wojennego. Rozm. E. Milewicz. *Gaz. Wyborcza* 2006 nr 290.

M. Rudzik: Małgorzata Tarnowska i Jacek Bierezin. *Kultura*, Paryż 1993 nr 10 [także o losach A.K.].

E.G.

KOWALSKA Anna

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (D. Krysz-Tomaszewska).
J. Stempowski. Powst. 1962. W te goż: Felietony dla Radia Wolna Europa. Wwa 1995 [dot.: Oltarze]. – J. Stempowski: Książki z kraju. W te goż: Szkice literackie. T. 2. Wwa 1988 [dot.: Na rogatce]. – J. Pierzchała: Świat A.K. *Śląsk* 2002 nr 11.

A.Sz.

KOWALSKI Jerzy

Przekład

3. A. Mickiewicz: Wykłady lozańskie. Zrekonstruował i przeł. ... Przedr. w: A. Mickiewicz: Pisma historyczne; Wykłady lozańskie. (Dzieła. T. 7). Wwa: Czyt. 1996. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 1997, wyd. 3 1999.

OPRACOWANIA (wybór)

J. Starnawski: J.K. (1893-1948). W te goż: Sylwetki lubelskich humanistów XIX i pierwszej połowy XX wieku. Lubl. 2004.

A.Sz.

KOWALSKI Kazimierz

[...] Nadal współpracował z Rozgłośnią Opolską Polskiego Radia; był członkiem jej Rady Programowej, prowadził raz w miesiącu autorski program literacki. Został prezesem Oddziału Opolskiego ZLP. Odznaczony Krzyżem AK, Odznaką Honorową obrońcy Kresów Wschodnich II RP.

TWÓRCZOŚĆ

35. Pamiętnik opolski. [Pamiętnik]. Opole: Miej. Ofic. Wydawn. 1997, 303 s.

36. Pięćdziesiąt lat przemija, radio opolskie trwa. Bardzo poważnie i trochę żartobliwie o 50-leciu Opolskiej Rozgłośni Polskiego Radia. Opole: Inst. Śląski [2002], 91 s.

Do książki dołączona płyta kompaktowa pt. „Ludzie i wydarzenia” oprac. przez K.K.

37. Nocne mgły. Zdarzenia miłosne. [Powieść]. Opole: Inst. Śląski 2003, 268 s.

Prace redakcyjne

1a. J. Goczoł: Małgorzata. Opole: Red. Audycji Artyst. Rozgłośni Pol. Radia 1961, 14 s. Wyd. bibliofilskie.

2a. T. Chruścielewski: Wiersze opolskie. Opole: Red. Lit. Rozgłośni Pol. Radia, Woj. i Miej. Bibl. Publiczna 1966, 16 s. Wyd. bibliofilskie.

2b. A. Markowa: Piętnaście kartek. Opole: Red. Lit. Rozgłośni Pol. Radia, Woj. i Miej. Bibl. Publiczna 1966, 40 s. Wyd. bibliofilskie.

5. J. Kozarzewski: Dar codzienności. Red. i post. ... Opole: Wers 1992, 52 s.

6. M. Sławska: Chwila z tobą. Red. ... Opole: Dom Książki 1995, 68 s.

7. A. Wierciński: Głowy opolskie. Red. ... Opole: Miej. Ofic. Wydawn. 1999, 152 s.

8. Z. Bednorz: Gniazdo wędrujące. Red. i post. ... Opole: Miej. Ofic. Wydawn. 2000, 156 s.

9. E. Dziewońska: Taniec jaszczurek. Red. i post. ... Opole: Decorum 2000, 62 s.

10. J. Goczoł: Na brzoźowej korze. Red. ... Opole: Miej. Ofic. Wydawn. 2000, 158 s.

11. J. Kozarzewski: Późne żniwo. Wybór i układ ... Wyd. 2 skróconeole: Inst. Śląski 2001, 102 s.

12. M. Sławska: Smutek miłowania. Red. ... Opole: Inst. Śląski 2001, 40 s.

13. J. Hirshaut: Ciemne noce Pawiaka. Red. ... Opole: Inst. Śląski 2002, 220 s.

Red. pod pseud. Piotr Zawada.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

W. Olkusz: Dyskretny urok sztuki radiowej. W świecie słuchowisk Kazimierza Kowalskiego. Opole: Uniw. Opolski, Inst. Filologii Pol. 1995, 162 s. [tu: Wykaz słuchowisk K.K.I. – S. Rogala: Pisarstwo Kazimierza Kowalskiego. Kielce: Gens 1996, 221 s. [tu: Utwory K.K. nie ogłoszone drukiem]. – S. Rogala: Kazimierz Kowalski. Opole: Woj. Bibl. Publ. 1997, 77 s.

J.Z.

KOWALSKI Marian

Pseud.: (ast); Bogdan Frankiewicz; Gloria Denis; Marek Jan; Mariola Nowakowska; Mariola Aris Nowakowska; Piotr Nowakowski; Peter Miller; Sylwia Monday; Widz.

[...] W 1976 został członkiem Stowarzyszenia Marynistów Polskich, w 1989 SPP. Odznaczony Medalem Komisji Edukacji Narodowej (1977), odznaką „Zasłużony Pracownik Morza” (1983), Złotym Krzyżem Zasługi (1985) oraz Gryfem Pomorskim (1996).

TWÓRCZOŚĆ

16a. Opowiedz mi o... [Scenariusz]. Szczec. 1983, 20 s.

Podp.: Piotr Nowakowski.

19. Sydonia. [Monodram]. Szczec. 1998, 35 s.

Na podst.: Bogdan Frankiewicz: Sydonia. [Magia w Niemczech w XVII w.]. Szczec.: Glob 1986, 64 s. – W t. 4 brak tej inf.

21. Karczowiska. [Powieść].

W t. 4 błąd w tytule.

30. Zemsta rodu. [Opowiadanie]. Cz. 1-2. Szczec.: Glob 1990, 36 + 36 s.

Podp.: Mariola Nowakowska.

31. Morze nie stało się grobem. [Powieść]. Kat.: Akapit 1991, 130 s.

Podp.: Sylwia Monday.

32. Czarne błyskawice. [Powieść]. Kat.: Akapit 1992, 153 s.

Podp.: Sylwia Monday.

33. Skorpiony zabijają noc. [Powieść]. Kat.: Akapit 1992, 188 s.

Podp.: Sylwia Monday.

34. Sail-ho. [Opowiadania]. Pozn.: Sorus 1994, 80 s.

Podp.: Sylwia Monday.

35. Skubanie kanarków. [Powieść]. Pozn.: Sorus 1994, 171 s.

Podp.: Sylwia Monday.

36. Uwodzicielka. [Opowiadanie]. Pozn.: Sorus 1994, 54 s.

Podp.: Sylwia Monday.

Prace redakcyjne

1. Bolesław Leśmian: Wyznanie spóźnione. Wybór ... Pozn.: Sorus 1995, 70 s.

494 Autor wyboru podp.: Mariola Aris Nowakowska.

2. 60 lat Polskiego Radia Szczecin. Red. ... przy współpr.: H. Lizińczyk, Z. Ryngwelski. Szczec.: Pol. Radio 2005, 285 s. + dwie płyty CD.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

J.Z.

KOWALSKI Władysław

TWÓRCZOŚĆ

16. Tam, gdzie szumi spalski las. Opowiadania z dawnych lat. Łódź: Mediton Ad Fontes 2001, 139 s.

OPRACOWANIA (wybór)

A. Kołodziejczyk: W.K. W: Słownik biograficzny działaczy polskiego ruchu robotniczego. Wwa 1978.

E.G.

KOWNACKA Maria

TWÓRCZOŚĆ

1. O Kasi co gąski zgubiła. Wersja rozszerz. w 5 odsłonach. [Wyd. 4] Wprowadzenie, charakterystyka postaci, wskazówki insc. i reż. oraz uwagi w tekście: H. Ładosz. Wr.: Wydawn. W. Bagiński 1995.

A d a p t. m u z.: Libretto ... Muz.: J. Kurczewski. Wyst. Pozn., T. Łalki i Aktora „Marcinek” 1967.

2. Bajowe bajeczki i świerszczowe skrzypczki. [Sztuka lalkowa dla dzieci]. [Wyd. 5] pt. O straszliwym smoku i dzielnym szewczyku, prześlicznej królownie i królu Gwoźdźniku, Wprowadzenie, charakterystyka postaci, wskazówki insc. i reż. oraz uwagi w tekście: H. Ładosz. Wr.: Wydawn. W. Bagiński 1995.

6. Cztery mile za piec. [Sztuka lalkowa dla dzieci]. [Wyd. 5] Wprowadzenie, charakterystyka postaci, wskazówki insc. i reż. oraz uwagi scen. w tekście: H. Ładosz. Wr.: Wydawn. W. Bagiński 1995.

9. Kukuryku na ręczniku. [Wyd. 14] Wr.: Siedmioróg 1997.

A d a p t. r a d i o w a: Adapt.: A. Makowiecka. Radio 1988.

10. Plastikowy pamiętnik. [Opowieść dla dzieci]. Wyd. nast.: wyd. 8 [właśc. 14] Wwa: NK 1988; [wyd. 27] Wr.: Siedmioróg 1997, tamże: wyd. 2 [!] 1998, 1999, 2004.

A d a p t. r a d i o w a: Adapt.: Z. Holska-Albekier. Radio 1989.

14. O szewczyku Łukaszku co szył buty dla ptaszków. [Wyd. 3] Wr.: Siedmioróg 1995.

16. Jak mysz pod miotłą. [Opowieści dla dzieci]. [Wyd. 4] Białystok: KAW-B 1996.

17. Dzieci z Leszczynowej Górki. [Powieść dla dzieci; współaut.:] Z. Malicka. [Wyd. 13] Oprac. tekstu: B. Kusztelski. Pozn.: G&P 2000.

18. Kajtkowe przygody. [Opowieść dla dzieci]. [Wyd. 22] Pozn.: G&P 1998.

28. Rogaś z Doliny Roztoki. [Powieść dla młodzieży]. [Wyd. 19] Pozn.: GMP 1996, tamże 1998.
A d a p t. r a d i o w a p t. Czy to Rogaś?: Adapt.: A. Wolfowa. Radio 1969.

31. Przygody Plastusia. [Opowieść dla dzieci]. [Wyd. 11] Wr.: Siedmioróg 1996, tamże 1999.

41. Wesołe przedszkole. [Opowieść dla dzieci]. [Wyd. 6] Wr.: Siedmioróg 1997.

46. Za żywopłotem. [Wyd. 4] z podtyt. Przygody Tasi i Plastusia Wwa: Ph. Wilson 1997, 74 s.

55. Księga bajek... [Wr.:] Siedmioróg [1998], [64] s.

56. Wybór scenariuszy dla teatryków szkolnych dla klas I-III. Scenariusze ... Oprac.: J. Rodziewicz. Wr.: Siedmioróg 1998, 286 s.

57. Najpiękniejsze wiersze dla dzieci. Kr.: Zielenia Sowa 2004, 46 s.

Nadto drobne książeczki dla dzieci.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (I. Kanjowska-Lewańska).

M. Kątny: Twórczość dramaturgiczna M.K. *Stud. Kiel.* 1994 [nr] 3. – E. Kozłowska-Świątkowska: Serce i uśmiech. W 100-lecie urodzin Marii Kownackiej. Wwa: Warsz. Spółdz. Mieszkaniowa 1996, 92 s. – S. Frycie: Maria Kownacka. Wwa: WSP TWP 2000, 90 s. [zawiera m.in. szkic S. Frycie: Sztuka literacka M.K. oraz wybór wcześniej druk. tekstów krytycznych różnych autorów].

A.Sz.

KOZARYNOWA Zofia

Pseud.: Godziemba.

Przekłady

2. O. Halecki: Historia Polski. [Przel.:] J. Bielatowicz, ... [Wyd. 2] Lubl.; Londyn: Tow. Nauk. KUL; Veritas 1992.

3. I. Silone: Wybór towarzyszy. [Wspomnienia polityczne]. [Wyd. 3] [B.m.w.* 1989], 94 s.

4. M. Winowska: Prawdziwe oblicze ojca Pio, O.F.M.C. [Biografia]. Wyd. 3 [!] przejrz. i uzup. z podtyt. Kapłan i apostoł. London: Veritas; Wwa: Michalineum 1999, 228 s.

OPRACOWANIA (wybór)

[Sto lat:] J. Fras. *Genealogia* 1994 t. 4; E. Kubicka. *Kiel. Stud. Bibliologiczne* 1998 t. 3.

K.B.

KOZICKI Władysław

TWÓRCZOŚĆ

1. Michał Anioł. [Monografia]. [Wyd. 2] Wwa: Gutenberg-Print 1996.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (E. Rohoziński).

A.Sz.

KOZIKOWSKI Edward

[...] W 1915 ożenił się z Janiną Doepler. [...] Owodwawszy w 1949, poślubił Marię Płaskotę. [...] Po rozwodzie w 1980 zawarł związek małżeński z Zofią Chomą. [...]

OPRACOWANIA (wybór)

Inf. żony, Zofii. – LP XX w. (red.).

J. Jurek: E.K. – piewca deszczowej Babiej Góry. *Rocz. Babiogórski* 2000.

A.Sz.

KOZIOŁ Urszula

[...] Kontynuowała współpracę z miesięcznikiem *Odra*; nadal kierowała działem literackim oraz publikowała cykl felietonów pt. „Z poczekalni”, nadto od 2004 prowadziła rubrykę pt. „Zagraniczne sygnały literackie”. Cykliczne felietony literackie zamieszczała też na łamach regionalnego dodatku *Gazety Wyborczej* pt. *Gazeta Dolnośląska* (cykl pt. „Mimochodem” w 1998-2002) oraz dodatku *Rzeczpospolitej* pt. *Plus Minus* (cykl pt. „Inaczej mówiąc” w 1999-2004). Za twórczość literacką otrzymała wiele nagród i wyróżnień, m.in. w 1998 nagrodę Polskiego PEN Clubu oraz przyznaną przez władze Dolnej Saksonii Nagrodę Kulturalną Śląska (Haupt-Preis Schlesien des Landes Niedersachsen), w 2000 nagrodę Prezydenta m. Wrocławia, w 2002 literacką nagrodę im. J. von Eichendorffa. W 2003 została doktorem honoris causa Uniwersytetu Wrocławskiego. Odznaczona m.in. Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski (1997). [...]

TWÓRCZOŚĆ

3. Postoje pamięci. [Powieść]. Wyd. 4 popraw. Wr.: Atut – Wrocławskie Wydawn. Oświat. 2004.

7. Ptaki dla myśli. [Powieść].

A d a p t. t e a t r. łącznie z tryptykiem Trzy światy [poz. 19] pt. Biała skrzynia: Scenariusz: B. Litwiniec. Druk. w: B. Litwiniec: Scenariusze teatralne. T. 1. Wr. 1989.

9. W rytmie słońca. [Wierszel].

A d a p t. t e a t r. poematu W rytmie słońca 1968: Oprac. insc.: B. Litwiniec. Druk. w: B. Litwiniec: Scenariusze teatralne. T. 1. Wr. 1989.

10. Kobieta niezależna. [Monodram]. Przedr. w: Monodramy. Wwa: Centr. Ośrodek Metodyki Upowszechniania Kultury 1984 s. 149-169.

24. Magiczne imię. [Utwór dramatyczny dla dzieci]. Praprem. Pozn., T. Lalki i Aktora 1988.

W t. 4 błędna nazwa teatru i data praprem.

28. Wielka pauza. [Wiersze]. Kr.: WL 1996, 112 s.
29. Im Zeichen des Feuers. Polnisch und deutsch. [Wybór wierszy]. [Przeł.:] H. Bereska, E. Novak, [Wybór i post.:] D. Nick, [Wyd.:] R.Th. Heiderhoff, V. Mundt, Eisingen: Heiderhoff 1997, 169 s. Teksty w jęz. pol. i niem.; na k. tytułowej i okł. tylko w jęz. niem.
30. Osobnego sny i przypowieści. (Wyborek). [Miniatury literackie]. Wr.: Okis 1997, 53 s.
31. Wiersze niektóre. W wyborze autorki. Wwa: Bis 1997, 61 s.
32. Voll Geheimnis – ganz wie die Welt. Begegnungen auf der Grenze. [Wiersze]. [Autorzy:] ..., J.-P. Lefebvre, J. Kühn. [Wyd. i post.:] B. Rech, Eisingen: Heiderhoff 1998, 154 s. Teksty U.K. w jęz. pol. i niem.
33. W płynnym stanie. [Wiersze]. Kr.: WL 1998, 82 s.
34. Stany nieoczywistości. [Wiersze]. Wwa: PIW 1999, 381 s.
35. Supliki. [Wiersze]. Kr.: WL 2005, 72 s.
36. Przelotem. [Wiersze]. Kr.: WL 2007, 112 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2003, 2005. – U. Kozioł: Za sprawą słowa. *Odra* 2003 nr 6 [przemówienie wygł. podczas uroczystości nadania tytułu doktora honoris causa UW]. – Wywiad: Akty strzeżone o miejscu urodzenia. Rozm. P. Szewc. *Nowe Książki* 1996 nr 10, przedr. w: P. Szewc: *Wolność i współczucie*. Kr. 2002. LP XX w. (red.).

H. Bereza: Żywioty. W tegoż: *Sposób myślenia*. Wwa 1989 [rec.: Postoje pamięci; Ptaki dla myśli]. – E. Mikoś: „Zgadując przyszłość, ciebie myślę czasem”. (U.K. dyskurs o ludzkiej egzystencji). *Jęz. Pol. w Szk. Średniej* 1990/1991 z. 2. – J. Łukasiewicz: „Żalnik”. W tegoż: *Rytm, czyli powinność*. Wr. 1993. – E. Kuźma: *Fantastyka postmodernistyczna*. (Na przykładach z polskiej prozy). W: *Fantastyka, fantazyzm, fantazmaty*. Gdańsk 1994 [dot. m.in.: Ptaki dla myśli]. – M. Mikołajczak: U.K. zaklinanie czasu. *Stud. Mater. Filol. Pol. WSP w Ziel. Górze* 1995 [z.] 8. – J. Łukasiewicz: *Wśród wielkich figur*. Nowy tom wierszy U.K. *Tyg. Powsz.* 1996 nr 46 [rec.: Wielka pauza]. – I. Misiak: *Zewnętrzna i wewnętrzna przestrzeń, czyli o wzajemnych relacjach natury i poezji w wierszach U.K. Odra* 1996 nr 3, przedr. pt. *Relacje natury i poezji w wierszach U.K. W tejże: Zmysł czytania*. Rzeszów 2003. – A. Witko-Dłuska: „Przyszedł na świat w dzikim skansenie”. O poezji U.K. *Absent* 1996 nr 4 [rec.: Żalnik]. – [Wielka pauza:] J. Grądziel: *Pod namiotem poezji*. *Arkusze* 1997 nr 2; P. Kajewski: „Biegnąc po kole czasu”. *Odra* 1997 nr 1; K. Kłodawska: *W chwili i przez nią*. *Tygiel Kult.* 1997 nr 3. – T. Mizerkiewicz: *Metafizyczne przypadki w tekstowym świecie – o światopoglądzie powieści „Ptaki dla myśli” U.K. W: Ślady m. człowieka książkowego*. Pozn. 1997. – [Wielka pauza:] A. Nasłowska: *Pasja i pauza*. *Kresy* 1997 nr 1; A. Szymańska: *Wiersz – dowód na istnienie chwili*. *Prz. Powsz.* 1997 nr 2. – J. Drzewucki: *Podwojone ja w poszukiwaniu wyższego porządku*. *Pomosty* 1997/98 [t.] 2/3. – [W płynnym stanie:] A. Szymańska: *Szyfry istnienia*. *Prz. Powsz.* 1998 nr 10; A. Dobrowolski: *Wiersze odśrodkowo spiralne*. *Odra* 1999 nr 6. – J. Drzewucki: *Zapis chwili*. W tegoż: *Smaki słowa*. Wr. 1999

[dot. m.in.: W płynnym stanie]. – M. Mikołajczak: *Praktyka poetycka U.K. w świetle problematyki wiersza wolnego*. *Stud. Mater. Filol. Pol. WSP w Ziel. Górze* 1999 [z.] 10. – S. Słowik: „Pomiędzy niestałym”, czyli peregrynacja w krainę łagodności. *Fraza* 1999 nr 2/3 [rec.: W płynnym stanie]. – M. Mikołajczak: *Podjąć przerwany dialog*. O poezji Urszuli Kozioł. Kr.: Universitas 2000, 281 s. – M. Ratajczak: *Sila aluzji – intertekstualny wymiar opowiadania „Noli me tangere” U.K.* *Acta Univ. Lodz. Folia Scientiae Artium et Litterarum* 2000 z. 9. – Urszula Kozioł. [Oprac. i przekł.:] E. Przybylak, H.J. Althaus, A. Haas, [Red.:] E. Kalinowska-Styczeń, J. Czudec, A. Volk. Kr.: *Villa Decius* 2000, 27 s. [zawiera fragm. wypowiedzi i utworów U.K. oraz fragm. rec. jej książek; teksty w jęz. niem.]. – A. Więckowski: *U.K. znaki ognia*. *Odra* 2000 nr 3 [dot. gł.: Stany nieoczywistości; Im Zeichen des Feuers]. – A. Zawada: *Rytm i styl dokumentu; Autoportret z czasem; Czarna skrzynka*. W tegoż: *Mit czy świadectwo?* Wr. 2000 [rec.: Żalnik; Postoje słowa; Wielka pauza]. – L. Zubińska: *Przemijanie w słowo*. *Fraza* 2000 nr 4 [rec.: Stany nieoczywistości]. – A. Legeżyńska: „Biały karzeł mowy”. (O wierszach U.K.). W: *Tejże: Krytyk jako domokrążca*. Pozn. 2002 [dot.: *Postoje słowa*]. – J. Łukasiewicz: *Perła Terborcha*. W tegoż: *Ruchome cele*. Wwa 2003. – J. Łukasiewicz: *Poetka, Pomosty* 2003 t. 8. – A. Pantuchowicz: *Z zagadnień „bliskości” w lryce U.K. W: Tkanina*. Kat. 2003. – D. Pawelec: *Wsluchaj się w pustkę po słowie*. *Fa-Art* 2005 nr 4 [rec.: Supliki]. – W.P. Szymański: *Za Słoną – przeciw retoryce*. W tegoż: *Między ciemnością i światem*. Kr. 2005 [dot.: *Smuga i promień*]. – [Supliki:] J. Łukasiewicz: *Intonacje*. *Kwart. Artyst.* 2006 nr 1; M. Mikołajczak: „Odczodzę”. *Najnowsze wiersze U.K. Twórczość* 2006 nr 3.

B.T.

KOŹNIEWSKI Kazimierz
1919-2005

[...] Od około 1947 do 1989 był współpracownikiem Departamentu III Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego (później Komitetu do spraw Bezpieczeństwa Publicznego i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych), dla którego sporządzał raporty na temat środowiska byłych członków Szarych Szeregów, kombatantów AK, literatów krajowych i emigracyjnych, a także środowiska naukowego i kościelnego. [...] Po 1993 nadal wchodził w skład redakcji tygodnika *Polityka*, kontynuował też współpracę z dwumiesięcznikiem *Res Humana*. Współpracował jako publicysta także z pismami *Dziś*, *Metafora*, *Mysł Socjaldemokratyczna*, *Przeгляд Tygodniowy*, *Trybuna* i *Wiadomości Kulturalne*. W wolnym czasie piśmie *Solidarność Walczącej Bez pardonu* publikował w 1997-98 cykl artykułów historycznych pt. „Państwo polskie od 1995 do 1918”. Pracował nad książką „Po prostu *Polityka*”. Otrzymał medal im. T. Boya-Żeleńskiego, przyznany przez Towarzystwo Kultury Świeckiej (1998), oraz nagrodę artystyczną im. K. Janickiego, przyznaną przez kwartalnik *Metafora* (2002). Odznaczony Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski (2002). Zmarł 15 kwietnia 2005 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

49. I zawsze krzyż oksydowany... Refleksja nad historią Harcerstwa w Polsce 1911-1986. [Wyd. 2 poszerz.] Wwa: Horyzonty 2003.

52. Historia co tydzień. Szkice o tygodnikach społeczno-kulturalnych 1950-1990. Wwa: Czyt. 1999, 446 s.

53. Przekornici: Boy-Żeleński, Słonimski, Cat-Mackiewicz, Pruszyński, Stachniuk, Kisielewski, Tyrmand, Kałużyński, Urban. Wwa: Iskry 2000, 455 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

[Słownik swoich i obcych, czyli alfabet Koźniewskiego:] E. Syzdek. *Res Humana* 1995 nr 2; A. Wolan: Pamięci K. Dział 1995 nr 8. – [Historia co tydzień:] A. Kaczyński: O Wandzie Wasilewskiej i siedmiu tygodnikach. *Rzeczpospolita* 2000 nr 54; B. Kaliski: Redaktorzy i nie tylko... *Nowe Książ* 2000 nr 4. – [Przekornici:] J. Jacewicz: Pochwała przekory. *Dziś* 2001 nr 7; A. Krawczyk: K. całą gębą. *Przegląd* 2001 nr 2; R. Matuszewski: Przekora w różnych kolorach. *Nowe Książ* 2001 nr 5. – Z. Pietrasik: Pan Kazimierz. *Polityka* 2005 nr 17. – S. Cenciewicz, P. Gontarczyk: Konfident z wyboru. K.K., wieloletni publicysta „Polityki”, był jednym z najcenniejszych współpracowników UB i SB. *Wprost* 2006 nr 24.

E.G.

KRAGEN Wanda

Przekłady

5. A. Zweig: Wielka wojna białych ludzi. [Powieść].

[T. 3]. Spór o sierżanta Griszę. [Wyd. 5] Wwa: Wiedza i Życie 1997.

11. S. Undset: Wiga-Ljot i Wigdis. [Opowiadanie]. Przedr. w: S. Undset: Macierzyństwo. [Opowiadania]. Wyd. 3 Wwa: Pax 1976.

12. H. Lofting: Doktor Dolittle i jego zwierzęta. Wyd. nast.: [wyd. 19] Wwa: NK 1997; Pozn.: Zysk i S-ka 1997; Wwa: NK 1998; Wwa: PWW [Philip Wilson Warsaw] 1998; Wr.: Siedmioróg 1998; Białystok: KAW-B 1999; Wwa: NK 2000.

13. J. Roth: Marsz Radetzky'ego. [Powieść]. [Wyd. 4] Wwa: Czyt. 1998.

15. S. Undset: Olaf syn Auduna. [Powieść]. T. 1-2. [Wyd. 7] Wwa: Pax 1990.

20. I. Stone: Pasja życia. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 10] Wwa: Muza 1995, tamże: 1998, 2000, 2001, 2002; Wwa: De Agostini we współpracy z Editio-nes Altaya Polska 2002.

31. J. Galsworthy: Karawana. [Opowiadania]. Przel.: I. Czermakowa, ...

Przedr. opowiadania Zbawienie Forsyte'a w: J. Galsworthy: Szantaż. [Wyd. 2] [Wwa:] Folium 1993.

34. R. Musil: Niepokoje wychowanka Törlessa. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 5] Kr.: WL 2000, wyd. [6] tamże 2002.

37. J. Thorwald: Stulecie detektywów. Drogi i przygody kryminalistyki. Przel.: ... i K. Bunsch. [Wyd. 3] Kr.: WL 1997.

OPRACOWANIA (wybór)

RL 1982 (A. Biernacki).

B.M.

KRAHELSKA Halina

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (D. Knysz-Tomaszewska).

A. Smółka: Motyw Śląska w powieści H.K. „Zdrada Heńka Kubisza”. *Śl. Kwart. Hist.* 1995 nr 1/2.

B.M.

KRAKOWIECKI Anatol Eugeniusz

OPRACOWANIA (wybór)

H. Siewierski: Kołyma. W tegoż: Spotkanie narodów. Wwa* 1988. – K. Grodziska: A.K. *Gaz. Wyborcza* 2004 nr 279 [wspomnienie].

K.B.

KRALL Hanna

[...] Otrzymała wiele nagród, m.in. Nagrodę Wielką Fundacji Kultury (1998), nagrodę im. J. Karskiego i P. Nireńskiej, przyznaną przez Amerykański Instytut Badań Problemów Żydów YIVO (2000), nagrodę literacką miast partnerskich Torunia i Getyngi im. S. Lindego (2001), nagrodę im. J.G. Herdera za wkład w rozwój europejskiej kultury, przyznaną przez niemiecką Fundację im. A. Toepfera (2005). Odnaczona m.in. Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski (2004). [...]

TWÓRCZOŚĆ

7. Zdążyć przed Panem Bogiem. [Reportaż]. Wyd. nast.: [wyd. 5] Pozn.: a5 1997, tamże 2001.

Prze k l.: a n g.: To steal a march on God. [Przel.] J. Kosicka. Amsterdam 1996. – f r a n c.: Prendre le bon Dieu de vitesse. [Przel.] P. Li, M. Ochab. [Wyd. przejr. i uzupeł. przez] M. Carlier. Paris 2005 – h e b r.: Le-haqqim et elohim. [Przel.] M. Taube, Ben Shemen 2001. – n i e m.: Dem Herrgott zuvorkommen. [Przel.] H. Schumann. Wyd. nast. [München] 1998. – w e g i e r.: Egy lépéssel az Uristen előtt. [Przel.] R. Gimes. [Wyd. 4] Budapest 2003.

15. Sublokatorka. [Powieść]. Wyd. nast. [Wwa:] OW* [Ofic. Wydawn.] 1987.

19. Hipnoza. [Reportaż]. Wyd. 2 zmien. Kr.: a5 2002.

Prze k l. h o l e n d.: Hypnose. Literaire reportages. [Przel.] B. Gijzel. Amsterdam 1993.

19a. Ojcowie i synowie. [Reportaż]. Tor.: Kom. Obywatelski „Solidarność” 1989, 13 s.

20. Taniec na cudzym weselu. [Reportaż]. Wyd. 2 Wwa: BGW 1994.

P r z e k ł. c z e s.: Tanec na cizi veselce. [Przel.] P. Foglova. Praha 1997, – **f r a n c.: Danse aux nocces des autres.** [Przel.] M. Carlier. [Paris] 2003, – **h o l e n d.: Danen op andermans bruiloft.** Literaire reportages. [Przel.] B. Gijzel. Breda 1997, – **n i e m.: Tanz auf fremder Hochzeit.** [Przel.] H. Schumann. Wyd. nast. Frankfurt am Main 1994; [München] 1997, – **s z w e d z.: Att dansa på främmande bröllop.** [Przel.] J. Birbrajer, A. Bodegård. Stockholm; Stehag 1996.

A d a p t. t v reportaży: Druga matka; Tylko króciutko... pt. Druga matka: Adapt.: I. Cywińska. TV 2001.

22. Dowody na istnienie. [Reportaż]. [Wyd. 2] Kr.: a5 2000.

P r z e k ł. f r a n c.: Preuves d'existence. [Przel.] M. Carlier. Paris 1998, – **n i e m.: Existenzbeweise.** [Przel.] E. Kinsky. Frankfurt am Main 1995, wyd. nast. [München] 1997, – **s ł o w a c z.: Dokazy jestvovania.** [Przel.] O. Lajcikova. Bratislava 1998, – **s z w e d z.: Existensbevis.** [Przel.] J. Birbrajer. Stockholm; Stehag 1997, – **w ł o s.: Il dibbuk e altre storie.** [Przel.] G. Tomassucci. Firenze [1997].

23. Tam już nie ma żadnej rzeki. [Reportaż]. Kr.: a5 2001, 142 s.

Nagroda Porozumienia Europejskiego, przyznana przez Związek Wydawców i Księgarzy podczas Międzynarodowych Targów Książki w Lipsku w 2000.

P r z e k ł. h o l e n d.: Daar is geen rivier meer. Reportages. [Przel.] B. Gijzel. Breda 2000, – **f r a n c.: La-bas, il n'y a plus de riviere.** [Przel.] M. Carlier. [Paris] 2000, – **n i e m.: Da ist kein Fluss mehr.** [Przel.] R. Matwin-Buschmann. Frankfurt am Main 1999, wyd. nast. München 2001, – **r u m.: Acolo nu mai exista nici un riu.** [Przel.] R. Janowska-Lascar i R. Leu. Bucuresti 2002, – **s z w e d z.: Där ingen flod längre finns.** [Przel.] J. Birbrajer. Stehag 2000.

24. To ty jesteś Daniel. [Reportaż]. Kr.: a5 2001, 107 s.

P r z e k ł. n i e m.: Ach du bist Daniel. [Przel.] R. Matwin-Buschmann. [Frankfurt am Main] 2002, – **s z w e d z.: Sa det är som är Daniel.** [Przel.] J. Birbrajer. Stockholm; Stehag 2002.

25. Spokojne niedzielne popołudnie. [Reportaż]. Kr.: a5 2004, 159 s.

26. Wyjątkowo długa linia. Kr.: a5 2004, 131 s.

P r z e k ł. n i e m.: Eine ausnehmend lange Linie. [Przel.] R. Matwin-Buschmann. Frankfurt am Main 2005.

Opowieść o mieszkańcach i ich przyjaciółach starej kamienicy w Lublinie, m.in. o F. Arnsztajnowej i jej rodzinie oraz o J. Czechowiczu.

27. Król kier znów na wylocie. [Reportaż]. Wwa: Świat Książki 2006, 159 s.

Nagroda Warsz. Premiery Lit. w 2006.

28. Reporterka. Rozmowy z Hanną Krall. Wybór, kompozycja, uzup. oraz dokumentacja J. Antczak. Wwa: Rozsner i Wspólnicy 2007, 167 s.

29. Żal. [Wybór reportaży]. Pośl. R. Kapuściński. Wwa: Świat Książki 2007, 464 s.

Wybór reportaży w **p r z e k ł. a n g.: The woman from Hamburg and other true stories.** [Przel.]

Madeline G. Levine, New York 2005, – **n i e m.: Hypnose.** [Przel.] R. Matwin-Buschmann. Frankfurt am Main 1997; Hypnose. [Przel.] R. Matwin-Buschmann. [München] 1998; Hypnose. [Przel.] R. Matwin-Buschmann. Frankfurt am Main; Wien [1998]; Unschuld für den Rest des Lebens. Frühe Reportagen. [Przel.] A. Leszczyńska, R. Matwin-Buschmann, J. Österreich, H. Schumann. Frankfurt am Main 2001 [tu także szkic E. Polak: Meinne normale Stimme. Ein Gespräch mit H.K.].

A d a p t a c j a

1. Dybuk. [Utwór dramatyczny]. Według S. Anskiego i ... Wyst. Wwa, T. Rozmaitości 2004.

P r a c a r e d a k c y j n a

1. K. Kieślowski: Przypadek i inne teksty. Oprac. ... Pośl.: T. Sobolewski. Kr.: Znak 1998, 189 s.

O P R A C O W A N I A (wybór)

Ank. 2006. – Wywiady: Dramaturgia uczuć. Rozm. K. Bialas. *Gaz. Wyborcza* 1997 nr 136; Pierwszym obowiązkiem jest wiedzieć. Rozm. M. Jentys. *Sycyna* 1997 nr 3; O książkach cienkich i grubych. [Rozm.] B.N. Łopieńska. W: B. Łopieńska: *Książki i ludzie*. Wwa 1998; Spoza ekranu. Rozm. J. Hetman. *Mag. Lit.* 1999 nr 6/7; Wsłuchując się w świat. Rozm. R. Grzela. *Literatura* 1999 nr 1; O niemoralności świata. Rozm.: K. Janowska i P. Mucharski. *Tyg. Powsz.* 2000 nr 13; Bóg ma słabość do walczących. Rozm. B. Marzec. *Rzeczpospolita* 2006 nr 105.

LP XX w. (red.).

[Zdążyć przed Panem Bogiem:] T. Lubieński: Bohater przemawia ostatni. W tegoż: *Pisarze przedwczoraj*. [Kr.] 1983; J. Ornakowicz: Hanna Krall: Zdążyć przed Panem Bogiem. Inowrocław: Glosa 1995, 28 s. [oprac. dla szkół. – B. Rogatko: Ostatni wschodnio-europejski Żydzi. *Dekada Lit.* 1995 nr 10 [rec.]. Dowody na istnienie] – Hanna Krall, Leipzig: Polnischen Instituts 1996, 15 s. [zawiera biogram, fragm. rec. i utworów H.K.]. – K. Janowska, W. Beres: H.K. dowiadujemy się świata. *Tyg. Powsz.* 1996 nr 17. – Z. Lipiec: Hanna Krall – Zdążyć przed Panem Bogiem. Radom: Ston I 1996, 48 s. [oprac. dla szkół]. – G. Pomian: W poszukiwaniu tożsamości. *Kultura*. Paryż 1996 nr 7/8. – T. Drewnowski: Próba scalenia. *Wwa* 1997, 542 s., passim. – B. Lach: Hanna Krall: Zdążyć przed Panem Bogiem. Streszczenie, omówienie, cytaty. Białystok: KAW-B 1997, 27 s. [materiały pomocnicze dla szkół]. – G. Mrugała: Die polnische Schriftstellerin. H.K. W: *Kritisches Lexikon zur fremdsprachigen Gegenwartsliteratur München* 1997 [tu także bibliografia H.K.]. – I. Mandziej: Między reportażem a mikropowieścią. O „Sublokatorce” H.K. *Pam. Lit.* 1998 z. 3. – L. Beciński: Zdążyć przed Panem Bogiem – Hanna Krall. [Kolobrzeg:] Sema [1999], 36 s. [oprac. dla szkół]. – A. Bontecki: Donostłość rzeczy nieważnych. *Tyg. Powsz.* 1999 nr 2 [rec.]. Tam już nie ma żadnej rzeki! – M. Cichy: Baśnie dokumentalne H.K. *Gaz. Wyborcza* 1999 nr 19. – Hanna Krall. [Przel.] R. Matwin-Buschmann, F. Griese. Kr.: Villa Decius [1999], 31 s. [fragm. rec., wywiadów] – Z. Ziątek: H.K. i Ryszard Kapuściński. W tegoż: *Wiek dokumentu*. Wwa 1999. – E. Kiślak: „Dowody na istnienie” H.K. W: *Rytmu prozy, czyli jak czytać polską prozę współczesną*. Wwa 2000. – W. Kot: Hanna Krall. Pozn.: Rebis 2000, 119 s. – M. Młodkowska: Opowieć mam historię... Kilka uwag na temat pisarstwa H.K. W: *Literatura polska*

wobec zagłady. Wwa 2000. – Z. Ziątek: Dlaczego oni? (H.K. i Ryszard Kapuściński). W: Tematy i przymaty. Wr. 2000. – K. Janowska: Kłopoty z istnieniem. *Tyg. Powsz.* 2001 nr 46 [rec.: To ty jesteś Daniell. – H. Zaworska: Najkrótsza kronika zagłady. *Nowe Książ.* 2004 nr 8 [rec.: Wyjątkowo długa historia]. – T. Nyczek: Estetyka grozy. W tegoż: Lektury obowiązkowe. Kr. 2005 [rec.: Taniec na cudzym weselu]. – [Król kier znów na wyciel.] S. Buryła: Miłość w czasach krematoriów. *Twórczość* 2006 nr 10.; M. Friedrich: Daimonion i Micwa. *Prz. Powsz.* 2006 nr 12. – A. Künce: Dotknięcie rzeczy H.K. W: Pisarze polsko-żydowsy XX wieku. Wwa 2006. – J. Małejski: Zdrowaśki po żydowsku. *Nowe Książ.* 2006 nr 7 [rec.: Król kier znów na wyciel.]. – K. Mąka-Malatyńska: Krall i filmowcy. Pozn.: WP 2006, 201 s. – J. Rostropowicz-Clark: Miłość w czasie Zagłady. *Prz. Pol.*, Nowy Jork 2006 nr z 17 XI [rec.: Król kier znów na wyciel.].

B.M.

KRASICKI Jerzy

1927-2004

[...] Zmarł 22 maja 2004 w Krakowie.

TWÓRCZOŚĆ

21. Drogami miłosierdzia. 50 lat posługi misyjnej ojca Mariana Żelazko SVD. [Współaut.:] A. Sujka. Wwa: Verbinum 2000, 298 s.

22. Spojrzeć poza widnokrąg. Opowieść o podróży do Indii, Meksyku i Peru. Wwa: Prószyński i S-ka 2001, 326 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

J.Z.

KRASIŃSKI Edward

TWÓRCZOŚĆ

10. Teatr Polski w Warszawie 1939-2002. W dziewięćdziesiąt rocznicę otwarcia (29 I 1913 – 29 I 2003). Wwa: Teatr Pol. 2002, 387 s.

Rozprawy i studia w czasopiśmie i wydawnictwach zbiorowych, m.in.: Teatralia izraelskie. *Pam. Lit.* 1996 z. 1/2 s. 223-233. – Działalność Komisji Weryfikacyjnej ZASP 1945-1949. *Pam. Lit.* 1997 z. 1/4 s. 36-112. – Z dziejów teatrów żołnierskich od Buzułuku do Londynu 1941-1948. *Pam. Teatr.* 1998 z. 1/2 s. 1-54.

Prace redakcyjne

1. T. Boy-Żeleński: Pisma. Red. H. Markiewicz. Objasn. ... T. 25-28.

W t. 4 pominięto opis: T. 24. Okno na życie; Ludzie i bydłatka; Wrażenia teatralne. Objasn. ... 1966.

7. Bohdan Korzeniewski: 1905-1992. [Katalog wystawy]. Red. ... Wwa: CSS [Centrum Sztuki Studio], IS PAN [1993], 63 s.

8. Instytut Sztuki Polskiej Akademii Nauk 1949-1999. Red. nauk ... Wwa: IS PAN 2000, 387 s.

J.Z.

KRASIŃSKI Janusz

[...] W 1989 był członkiem założycielem SPP; przez dwie kadencje przewodniczył sądowi koleżeńskiemu przy Zarządzie Głównym SPP. W 1997 otrzymał nagrodę literacką im. W. Reymonta, przyznaną przez Związek Rzemiosła Polskiego przy współudziale SPP i ZLP, a w 2003 otrzymał nagrodę Polskiego PEN Clubu za całokształt twórczości. W 2005 został prezesem SPP. Wyróżniony odznaczeniem „Zasłużony Kulturze – Gloria Artis”, przyznawanym przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (2006). [...]

TWÓRCZOŚĆ

7. Czapa. (Komedia stereofoniczna). TV 1967.
Przekł. węgier: Halál részletre. [Przel.] G. Spiró. Wyst. Gor 1977 [inf. autoral].

14. Śniadanie u Desdemony. Sztuka w 2 aktach. TV 1975.

27. Na stracenie. [Powieść].

Cz. 1 cyklu; cz. 2-4 zob. poz. 28, 30, 31.

28. Krzak gorejący. Rzecz o Kazimierzu Pużaku. Sztuka w 2 aktach. *Dialog* 1995 nr 10 s. 14-45.

29. Twarzą do ściany. [Powieść]. Wwa: Czyt. 1996, 340 s.

Cz. 2 cyklu; cz. 1 zob. poz. 27, cz. 3-4 zob. poz. 30, 31.

Nagroda Marii Ginter za najlepszą książkę wspomnieniową w 1996.

30. Niemoc. [Powieść]. Wwa: Prószyński i S-ka 1999, 508 s.

Cz. 3 cyklu; cz. 1-2 zob. poz. 27, 28, cz. 4 zob. poz. 31.

Nagroda im. A. Kijowskiego w 2000.

31. Przed agonią. [Powieść]. Kr.: Arcana 2005, 534 s.

Cz. 4 cyklu; cz. 1-3 zob. poz. 27, 29, 30.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – J. Krasiński: Curriculum vitae. *Arcana* 2000 nr 6 [wspomnienie z okresu uwięzienia]. – Wywiady: Bóg mnie strzegł, sam się strzegłem. Rozm. K. Masłoń. *Rzeczpospolita* 2000 nr 229; Państwo dało mi zeszyt i ołówek. Rozm. K. Masłoń. *Rzeczpospolita* 2000 nr 223; Literatura jako spowiedź. Rozm. M. Mazurek. *Czas Kult.* 2001 nr 1.

LP XX w. (W. Maciąg).

[Twarzą do ściany:] K. Karasek: Powieść długa jak cierpienie i krótka jak życie. *Rzeczpospolita* 1996 nr 10.; E. Morawiec: Księga godności i hańby. *Nowe Książ.* 1996 nr 8; A. Czachowska: Na zgnojenie. *Twórczość* 1997 nr 7. – A. Truskolaska: „Przetwać jakos tę zbrodniczą ciszę ...” *Ethos* 1999 nr 4 [rec.: Na stracenie; Twarzą do ściany; Niemoc.]. – [Niemoc:] P. Czaplirski: O książce „Niemoc”. *Res Publica Nova* 2000 nr 6; E. Nawój: Pochwała głupoty. *Nowe Książ.* 2000

nr 3; T. Nyczek: Pokonać niemoc. *Polityka* 2000 nr 2. – E. Nawój: O grzesznych i bezgrzesznych dzieciach PRL-u. *Nowe Książki* 2006 nr 2 [rec.: Przed agonią].

J.Z.

KRASNODĘBSKI Jan Paweł

[...] Po przezwyciężeniu w 1983 choroby alkoholowej zajął się terapią przeciwalkoholową; od 1985 uczestniczył w szkoleniach psychoterapeutycznych, a następnie w 1989 podjął praktykę w tym zakresie. [...] W 1994 zrezygnował z członkostwa w SPP. W tymże roku został członkiem Górnośląskiego Towarzystwa Literackiego. [...]

TWÓRCZOŚĆ

10. Odwyk. [Powieść]. Wyd. 2 Kat.: Videograf II 2002.

16. Jestem. Notatnik pisarza, terapeuty i sprzedawcy własnych książek. [Cz. 1-2]. Wr.: Nakł. autora 1995, 61 + 63 s.

17. Muszę Cię wychłostać. [Wiersze]. Kat.: Nakł. autora 1995, 108 s.

18. Samotność wciąż szaleje. [Wiersze]. Kat., Wr.: Tow. Zachęty Kultury 1995, 61 s.

19. Strach na wróble. [Powieść]. Kat.: Tow. Zachęty Kultury 1996, 164 s.

20. Stokrotka. [Powieść]. Wr.: Nakł. autora 1997, 182 s. Wyd. nast.: wyd. 2 Kat.: Gabinet Terapeutyczny 2002; wyd. 3 popraw. z podtyt. Rok z życia narkomanki. Kat.: Videograf II 2003.

21. Hazard. (Poezja, proza – Dramat) – (Narodziny, zaślubiny – Śmierć). Wyd. pierwsze pozawieczne. [Kat.: Nakł. autora] 1998, 224 s.

22. Kobieta, mężczyzna, świeczka. [Wiersze]. Kat.: Gabinet Terapeutyczny 2000, 86 s.

23. Domy przewlekłej miłości. [Powieść]. Kat.: Gabinet Terapeutyczny 2003, 128 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

M. Lengren: Autoterapia. *Twórczość* 1996 nr 6 [rec.: Jestem]. – K. Szumlewicz: Heroina na kacu. *Twórczość* 1998 nr 5 [rec.: Stokrotka]. – M. Woszkowska: Autobiografia uczuć. *Tryb. Śl.* 1998 nr 7.

B.M.

KRASZEWSKI Tadeusz

TWÓRCZOŚĆ

10. Robin Hood; Marianna, żona Robin Hooda. [Powieść]. Według legend i opowieści napisał ... [Wyd. 9] Wwa: Prószyński i S-ka 2000.

28. Opowiadanie niedokończony. [Wspomnienia z 1939-1945]. Bydgoszcz: Margrafen 2001, 71 s.

E.G.

KRIDL Manfred

OPRACOWANIA (wybór)

T. Bujnicki: M.K. i rosyjska „szkoła formalna”. *Pam. Lit.* 1996 z. 1. – T. Bujnicki: Opinia Stanisława Pigonia o M.K. przedstawiona Radzie Wydziału Humanistycznego USB w 1931 r. *Ruch Lit.* 1996 z. 6. – S. Kitab: Teoria Manfreda Kridla. Próba uzupełnienia metody integralnej. Tor.: Wydawn. A. Marszałek 2000, 159 s. – Cz.P. Dutka: Układ relacyjny o regulach interakcji poznawczej K. – Kołaczkowski – Fryde. W tegoż: Literatura – badacz i krytyk. Zielona Góra 2001. – T. Bujnicki: M.K. w Wilnie i jego „szkoła formalna”. W tegoż: Szkice wileńskie. Kr. 2002. – A. Karcz: M.K.: The integration of Polish formalism. W tegoż: The Polish formalist school and Russian formalism. Rochester, NY, Kr. 2002. – A. Karcz: „Znosić wygnanie w tym pięknym, ... ale jakże obcym kraju”. Lata amerykańskie M.K. W tegoż: Teksty z daleka i bliska. Kielce 2003. – Cz. Miłosz: „Mój wileński opiekun”. Listy do Manfreda Kridla 1946-1955. Z uzupełnieniem o listy Manfreda Kridla i addendum. Z autografu do druku przygot., słowem wstępnym, przyp. i notą edytorską opatrzył A. Karcz. Tor.: Wydawn. UMK 2005, 84 s., *Arch. Emigracji*, 19. – E. Kridl Valkenier: M.K.: uczony, pedagog, działacz polityczny. *Arch. Emigracji* 2006 z. 7/8.

E.G.

KRONHOLD Jerzy

[...] W 2000 objął funkcję dyrektora Instytutu Polskiego w Bratysławie. Odnaczony Złotym Krzyżem Zasługi (2004).

TWÓRCZOŚĆ

5. Wiek brązu. [Wiersze]. Kr.: a5 2000, 92 s.

Przekł. słowa c.: Doba brązowa. [Przeł.] K. Chmiel. Bratislava 2003.

OPRACOWANIA (wybór)

[Wiek brązu:] B. Hlebowicz: Dowody na doskonałość. *Tyż. Pousz.* 2001 nr 34; B. Maj: „Tyle rzeczy trzyma mnie przy sobie” *Zesz. Lit.* 2001 nr 2; K. Maliszewski: Poeta odzyskany. *Arkusz* 2001 nr 11; J. Orska: W stylu retro. *Odra* 2001 nr 11; L. Szaruga: Świat poetycki (XII). *Zesz. Lit.* 2001 nr 3; A. Kałuża: Wiek niewinności. *Śląsk* 2002 nr 9; J. Kornhauser. W tegoż: Poezja i codzienność. Kr. 2003; K. Maliszewski: Nagły błysk porozumienia. (J.K.). W tegoż: Rozproszone glosy. Wwa 2006.

B.M.

KRÓLIKOWSKI Bohdan

TWÓRCZOŚĆ

10. Pamięć wrzosa. Opowieść ułańska. Wyd. 3 zmien. i popraw. Lubl.: Norbertinum 2004.

13. Fortalicium Marianum albo Szaniec Bogardzicy na obronę narodu polskiego wystawion, spod którego nieprzyjacieli wszelki z konfuzją odejdzie. Opowieść jasnogórska. [Powieść]. Wyd. nast.: wyd. 2 pt. Twierdza. Opowieść jasnogórska. Niepokala-

nów: Wydawn. Ojców Franciszkanów 1998; wyd. 3 Lubl.: Wydawn. KUL 2005.

19. Wiatr na szablach. [Powieść].

Nagroda im. B. Prusa w 1995.

20. Odyseusze z 10. Brygady. [Opowieść dla młodzieży]. Lubl.: Test 1995, 252 s.

21. Ten dzielny Miś. [Opowieść dla młodzieży]. Lubl.: M. Łoś 1995, 131 s.

22. Na ulańskich drogach. Spotkania przedziwne. [Szkice wspomnieniowe]. Lubl.: Norbertinum 1996, 178 s.

23. General Mikołaj Bołtuć. Wizerunek żołnierza. Wwa: Stow. Katolików Wojsk. 1998, 279 s.

24. Listy znad Sekwany. [Felietony]. Lubl.: Norbertinum 1998, 147 s.

25. Ulańskie lato. Od Krechowiec do Komarowa. Lubl.: Tow. Nauk. KUL 1999, 351 s. Wyd. 2 popraw. z podtyt. Szkice do dziejów jazdy polskiej 1917-1921. Lubl.: TN [Tow. Nauk.] KUL 2005.

26. Listy znad Tamizy. Lubl.: Norbertinum 2000, 115 s.

27. Wśród Sarmatów. Radziwiłłowie i pamiętnikarze. Lubl.: TN [Tow. Nauk.] KUL 2000, 317 s.

28. Grzechy pamięci. [Wspomnienia]. Wwa: Pax 2002, 253 s.

29. Ulańska jesień. Szkice do dziejów kawalerii II Rzeczypospolitej. Lubl.: Tow. Nauk. KUL 2002, 334 s.

30. Lekcja pokory. Sceny z jeździeckiego żywota. [Opowiadania]. Lubl.: Test 2003, 46 s.

31. Rewolwery z Paryża. Opowieść powstańcza. Lubl.: Norbertinum 2003, 78 s.

Praca redakcyjna

3. M. Kątski: Dziariusz wyprawy wiedeńskiej króla Jana III w roku 1683. Do druku przygot. i wstępem poprzedził ... Lubl.: TN [Tow. Nauk.] KUL 2003, 86 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004, 2005.

J. Tazbir: Barokowy kobierzec z dziaruszy utkany. *Nowe Książki*. 2001 nr 7 [rec.]. Wśród Sarmatów. Radziwiłłowie i pamiętnikarze.

K.B.

KRUCZKOWSKI Leon

TWÓRCZOŚĆ

5. Kordian i cham. [Powieść].

A d a p t. t. v: Scenariusz wg „Kordiana i chama” ... „Pamiętnika chłopca” K. Deczyńskiego i „Pism” M. Mochackiego napisał S. Stampfl. *Teatr Pol. Telew.* 1971 nr 3 s. 5-54, TV 1972.

P r z e k ł. n i e m.: Rebell und Bauer. [Przel.] K. Dedecius. [Wyd.] 3 Frankfurt am Main 1983.

14. Odwety. Sztuka w 3 aktach. TV 1964.

15. Niemcy. Sztuka w 3 aktach. Wyd. nast.: wyd. 6 [właśc. 33] Wwa: Kama 1995, tamże: [1996], [1997], 1998; Wwa: Sara 2003.

27. Śmierć gubernatora. Sztuka w 3 aktach.

A d a p t. t. v: Adapt.: A. Hanuszkiewicz. TV 1965.

29. Przypada z Vaterlandem. Sztuka w 5 odsłonach z prologiem. TV 1979.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (J. Rohoziński).

Z. Macuzanka: Między etyką a polityką. (L.K. w październiku 56). *Zdanie* 1987 nr 2. – V. Ognev: Ulybka K. W tegoż: Sem” tetradę. Moskwa 1987 [dot.: Pierwszy dzień wolności. – R. Szydłowski: L.K. – „Śmierć gubernatora”. W: Dramat polski XIX i XX w. Lubl. 1987. – M. Warnerńska: Pisarz na czarnej wyspie. W teście: Niegasnące ognie. Kat. 1987. – A. Dębowska, J. Furtak: Najwybitniejsi twórcy kultury z zakresu literatury i ich dzieła. Wwa 1988 [m.in. dot. L.K.]. – A. Wiśniewski: Obraz wojny i okupacji w literaturze polskiej. Wwa 1988 [m.in. dot. L.K.]. – Leon Kruczkowski: Niemcy. Oprac.: L. Müller, D. Wyrwas. Wwa: Fabryka Pomocy Nauk. [1991], 19 s. – Leon Kruczkowski: Niemcy. Wwa: Werset 1995, 18 s. [materiały pomocnicze dla szkół]. – H. Lipiec: J. Szaniawski: Dwa teatry; Leon Kruczkowski: Niemcy. Radom: Ston I 1996, 40 s. [materiały pomocnicze dla szkół]. – M. Zawodniak: „Wydanie drugie poprawione”. Dzieło kolektywne. (Na przykładzie „Odwetów” L.K.). W tegoż: Literatura w stanie oskarżenia. Wwa 1998. – T. Gaszold: Jenieckie losy L.K. *Łambinowski Roczn. Muz.* 1999 t. 22. – M. Wygrabek: Obraz hitlerowców w dramatach L.K. i Jurja Brezana. *Zesz. Łużyckie* 2000 t. 29.

B.M.

KRÜGER Maria 1904-1999

[...] Zmarła 13 sierpnia 1999 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

3. Szkoła narzeczonych. Powieść dla dziewcząt. [Wyd. 3] Wr.: Siedmioróg 1995.

6. Dar rzeki Fly. [Baśnie różnych narodów]. Wyd. nast.: wyd. 6 Wr.: Siedmioróg 1995, tamże 2003.

9. Karolcia. [Powieść]. Wyd. nast.: wyd. 13 [właśc. 14] Wr.: Siedmioróg 1997, tamże 1998.

A d a p t. t. v: Scenariusz: A. Lipiec-Wróblewska, A. Glińska. TV 1995.

11. Godzina pąsowej róży. [Powieść dla młodzieży]. [Wyd. 13] Wr.: Siedmioróg [1997].

12. Klimek i Klementynka. [Powieść dla młodzieży]. [Wyd. 8] Wr.: Siedmioróg 1995.

13. Apolejka i jej ośiołek. [Opowiadanie dla dzieci]. Wyd. 6 Wr.: Siedmioróg 1995.

14. Ucho, dynia, sto dwadzieścia pięć! [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: [wyd. 9] Wr.: Siedmioróg 1997, tamże 1998.

21. Witaj Karolciu! [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: wyd. 6 Wr.: Siedmióróg 1996, wyd. 7 tamże 1998.

22. Gorzkie wino. [Powieść], [Wyd. 3] Wr.: Siedmióróg 1996.

27. Odpowiednia dziewczyna. [Powieść dla młodzieży]. [Wyd. 4] Wr.: Siedmióróg 1996.

28. Najpiękniejsze bajki. Wr.: Siedmióróg 1997, 64 s. Wyd. 2 tamże 1999.

29. To my! Dwa kapiuszki. Wr.: Siedmióróg 1997, 92 s.

30. Tajemnice polskiej ziemi. Legendy i podania różnych regionów Polski. Wr.: Siedmióróg 1998, 175 s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (H. Urbas).

K. Heska-Kwaśniewicz: Dar rzeki. *Guliwer* 1996 nr 1 [rec.: Dar rzeki Fly].

K.B.

KRUK Erwin

[...] Publikował cykl felietonów pt. „Z mazurskiego brulionu” na łamach pisma *Pomerania* (1987-89, 1994-99), a następnie w *Gazecie Olsztyńskiej* (1998-2003). W 1991 otrzymał Medal Marcina Lutra, przyznany przez Niemiecki Kościół Ewangelicki. W 1991-95 wchodził w skład zarządu Polskiego PEN Clubu, a w 1993-96 był wiceprezesem Zarządu Głównego SPP. W 1997 został członkiem synodu Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego. W 1999 był współorganizatorem, a następnie został przewodniczącym Mazurskiego Towarzystwa Ewangelickiego. Otrzymał nagrodę im. M. Lengowskiego, przyznaną przez Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana” (1998), tytuł honorowego obywatela m. Olsztyna (2001), nagrodę Ministra Kultury w dziedzinie upowszechniania kultury (2003), nagrodę Prezydenta m. Olsztyna, Statuetkę św. Jakuba za wybitne zasługi dla Olsztyna w dziedzinie kultury (2004), tytuł i plakietkę „Najlepszy z Najlepszych”, przyznane przez Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego za zasługi w promowaniu Warmii i Mazur (2004), nagrodę im. ks. L. Otto, przyznaną przez dwutygodnik *Zwiastun Ewangelicki* (2004). I...]

TWÓRCZOŚĆ

15. W cieniu. [Wiersze].

Nagroda Funduszu Literatury w 1989.

16. Ewangelicy w Olsztynie. Z dziejów parafii w latach 1772-2002. Olsztyn: Mazur. Tow. Ewangelickie 2002, 157 s.

17. Szkice z mazurskiego brulionu. Olsztyn: Mazur. Tow. Ewangelickie 2003, 382 s.

Wybór felietonów drukowanych na łamach czasopism *Pomerania* i *Gaz. Olszt.*

18. Warmia i Mazury. Wr.: Wydawn. Dolność, 2003, 267 s. *A to Polska właśnie*.

Nagroda im. H. Steinhausa w 2004, przyznana przez Polską Fundację Upowszechniania Nauki oraz Tow. Popierania i Krzewienia Nauki.

19. Znikanie. [Wiersze]. Olsztyn: Maz. Tow. Ewangelickie 2005, 96 s.

Przekład

2. E. Wiechert: Wiersze. Wstęp, wybór i przekł. ... Rys. i grafiki: H. Skurpski. Olsztyn: Ośrodek Badań Nauk, im. W. Kętrzyńskiego 1997, 77 s.

Prace redakcyjne

2. Ewangelicy na Warmii i Mazurach. Dzieje i współczesność. Praca zbior. pod red. ... Olsztyn: Mazur. Tow. Ewangelickie 2001, 156 s.

3. A. Jagucki: Mazurskie dole i niedole. Wspomnienia i refleksje z lat pracy na Mazurach. Oprac. [i przedm.] ... Olsztyn: Mazur. Tow. Ewangelickie 2004, 211 s.

4. Hieronim Skurpski. [Album]. Pod red. ... Olsztyn: Mazur. Tow. Ewangelickie 2004, 240 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – Wywiady: E.K. Rozm. W. Wiśniewski. W tegoż: Szukam człowieka. Pozn. 1986; Na tyłach historii. Rozm. D. Jarosińska. *Rzeczpospolita* 1995 nr 139; Nielatwe budowanie wspólnoty. Rozm. T. Szylijeiko. *Gaz. Warmii i Mazur* 2001 nr 123; Nasze małe Itaki. Rozm. K. Panasik. *Gaz. Olszt.* 2003 nr 272; Nic nie dzieje się pod kłosem. Rozm. Z. Chojnowski. *Nowe Książ.* 2003 nr 9.

LP XX w. (T. Oracki). – K. Matykało-Obidzińska, A. Romulewicz, A. Wysocka. E.K. Bibliografia podmiotowo-przedmiotowa. W: Z dróg Erwina Kruka. Olsztyn 2006.

[Kronika z Mazur:] H. Michalski: Wygnania i powroty. *Kultura* 1989 nr 38; B. Rogatko: Pusta noc. *Kultura*, Paryż 1989 nr 12 [dot. m.in. E.K.]. – E. Konończuk: Plemiennosc a narodowosc w twórczości E.K. W: Kategoria narodu w kulturach słowiańskich. Wwa 1993. – A. Matysiak: Między regionalizmem a uniwersalizmem. O poezji Erwina Kruka. Wwa: Semper 1995, 63 s. – E. Konończuk: Literackie świadectwa pamięci na pograniczu kultur (E. Kruk, E. Wiechert). W: Topika pogranicza w literaturze polskiej i niemieckiej. Rzeszów 1998, przedr. rozszerz. i zmien. w tegoż: Literatura i pamięć. Na pograniczu kultur. (Erwin Kruk, Ernst Wiechert, Johannes Bobrowski). Białystok: Tow. Lit. im. A. Mickiewicza, Oddz. 2000, 221 s. – L. Szaruga: Erwin Kruk. [Przel.] F. Griese. Kr.: Villa Decius 2000, 35 s. [zawiera także wiersze E.K.]. – R. Nowogucki: Rozpoczynając od stron domowych. *Nowe Książ.* 2003 nr 9 [rec.: Szkice z mazurskiego brulionu]. – S. Sobieraj: Kronikarz z Mazur. Głosa do pisarstwa E.K. W tegoż: Mazurski splot. Wwa 2003. – [Warmia i Mazury:] J. Tazbir: Ponury cień Smetka. *Nowe Książ.* 2003 nr 9. – L. Szaruga: Poezja pamięci (o E.K.). W tegoż: Wyzwanie. Tor. 2004. – J. Wojciechowska: Ważne zdania o Warmii i Mazurach. *Gaz. Wyborcza* dod. *Warmia i Mazury* 2004 nr 267 [rec.: Warmia i Ma-

zury]. – [Znikanie:] J. Madejski: „Wierszu mój, daj schronienie.” *Nowe Książ.* 2005 nr 7; L. Szaruga: Świat poetycki (XXVIII). *Zesz. Lit.* 2005 nr 91; J. Wajs: Niebacznosc. *Twórczość* 2005 nr 12. – Z dróg Erwina Kruka. Na 65 urodziny twórcy. Red. i wprowadzenie Z. Chojnowski. Olsztyn: Pol. Tow. Czytelnicze Oddz. w Olszynie 2006, 335 s. [zawartość: K. Karasek: Rekonstrukcja plemienia; J. Kaczyński: Poetyckie poznanie E.K.; A. Szymańska: Nieznośny ciężar mitu; T.J. Zieliński: Rzecz najgłębiej wewnętrzna... Tożsamość ewangelicka w prozie, poezji i eseistyce E.K.; S. Burkot: „Zanurzony w czasie, w jego rozlewiskach...”; E. Konończuk: Literackie wędrówki po krainie pamięci w poszukiwaniu siebie; A. Matysiak: Inicjacja w twórczości E.K.; J. Chłosta-Zielonka: O tożsamości małego chłopca i dorosłego mężczyzny – bohater Kroniki z Mazur E.K.; J. Tazbir: Ponury cień Smętka; Z. Fałtynowicz: Najtrudniej żyć na północy; Ch. Pletzing: Staroprusy w okresie przed epoką nacjonalizmu; A. Kossert: Kronikarz zaginionego świata Mazur; J. Mallek: Z mazurskiego archiwum; H. Skurpski: Powinowactwo rodowodów; M. Orski: Tren mazurski; A. Sakson: E.K. – badacz i działacz mazurski; A. Czesła: Słowo o Mazurskim Towarzystwie Ewangelickim; A. Romulewicz: Kalendarium życia, twórczości oraz działalności publicznej E.K.; Z albumu domowego E.K.; K. Manikalo-Obidzińska, A. Romulewicz, A. Wysocka: E.K. Bibliografia podmiotowo-przedmiotowa.

B.M.

KRUSZEWSKA Felcja

TWÓRCZOŚĆ

2. Sen. Dramat w 7 obrazach.

Przekł. a n g.: A dream. [Przeł.] J. Kosicka. Wyd. łączne z: T. Różewicz: An excursion to the museum. New York 2002.

Przekład

1. U. Waldo Cutler: O królu Arturze i rycerzach Okrągłego Stołu. Wg Malory'ego „Morte d'Arthur”. [Wyd. 3] pt. Król Artur i rycerze Okrągłego Stołu. Wwa: Tenten 1991.

OPRACOWANIA (wybór)

E. Rzewuska: „Sen” E.K. wobec tradycji literackiej. W: Tradycje modernistyczne w literaturze polskiej okresu międzywojennego. Lubl. 1991. – M. Rawiński: Dramaturgia polska 1918-1939. Wwa 1993, passim.

E.G.

KRYNICKI Ryszard

Pseud.: Anonim; N.N.; R.K.; Z.L.

[...] W 1998 zamieszkał w Krakowie, gdzie też przeniósł prowadzone z żoną wydawnictwo a5. Za propagowanie kultury niemieckiej za granicą otrzymał w 2000 nagrodę im. F. Gundolfa, przyznaną przez Niemiecką Akademię Języka i Poezji; w 2006 został laureatem nagrody Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

TWÓRCZOŚĆ

4a. Wszystko jest możliwe. [Wiersze]. Pozn.: Nakł. autora 1973.

Nakł. w 17 egz. – Inf. Deutsches-Polen Institut.

9. Nasze życie rośnie. Wiersze. [Wyd. 2] Kr.: KOS* [Krak. Ofic. Studentów] 1980, 111 s.

10. Niewiele więcej. Wiersze 78/79. [Wyd. 1] Pozn.: WLiK [Witryna Literatów i Krytyków] 1980, 32 s.

Na prawach rękopisu.

13. Wiersze, glosy. [Wyd. 2] Pozn.: Bez Debitu* 1987, 62 s.

14. Niepodlegli nicości. (Wybrane i poprawione wiersze i przekłady). Errata do wyd. Kr.: Znak 1989. Pozn.: Niezależna Grupa Twórców Imperatyw* 1989, [8] s. (*Woskółka*, Pozn., kwiecień 1989 nr 2 dod.).

15. Magnetyczny punkt. Wybrane wiersze i przekłady. Wwa: CiS 1996, 318 s.

Przekł. słow a c.: Magnetický bod. [Przeł.] K. Chmel. Bratislava 2002.

16. G (Rekonstrukcja). [Wiersze]. Legnica: Centrum Sztuki. T. Dram. 1999, 20 s.

17. Kamień, szron. [Wiersze]. Kr.: a5 2004, 110 s.

Nadto wybór wierszy w przekł. niem.: Stein aus der Neuen Welt. [Przeł.] E. Kinsky. Hamburg 2000.

Przekład

3. N. Sachs: Rozżarzone zagadki. Wiersze wybrane; Glühende Rätsel. Ausgewählte Gedichte. Wybór i przekł. z niem. ... Kr.: a5 2006, 252 s.

Prace redakcyjne

2. M. Broda: Cudzoziemszczyzna. [Wiersze]. Pozn.: Wydawn. a5 1995, 76 s.

3. P. Celan: Utwory wybrane; Ausgewählte Gedichte und Prosa. Wybrał i oprac. ... Przeł.: S. Barańczak i in. Kr.: WL 1998, 369 s. Wyd. nast. tamże 2003.

4. Z. Herbert: Wiersze wybrane. Wybór i oprac. ... Kr.: a5 2004, 423 s.

5. W. Woroszyński: Wiersze. 1954-1996. Wybrał ... Kr.: a5 2007, 355 s.

Zob. też Przekład poz. 3.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Wiersz jest dziełem otwartym. Rozm. A. Bernat. *Nowe Książ.* 1997 nr 5; „... Jakieś Ja, które szuka swojego Ty...”. Rozm. K. Myszowski. *Kwart. Artyst.* 1998 nr 2; Bicie przerażonego serca. Rozm. K. Kubisiowska. *Rzeczpospolita* 2005 nr 24.

LP XX w. (K. Pieńkosz).

D. Pawelec: Język, to dzięki mięso. W tegoż: Lingwiści i inni. Kat. 1994. – J. Kozaczewski: Od „dramatu języka” do „tragedii świata”. O języku poetyckim R.K. *Ruch Lit.* 1995 nr 5. – M. Sukiennik: Świat „niedoistnień” R.K. *Ruch Lit.* 1996 z. 4. – [Magnetyczny punkt:] W. Gawłowski. *Topos* 1997 nr 5/6;

W. Kaliszewski. *Więź* 1997 nr 5. – M. Stala: Obłok i kamień. W tegoż: Powrót poetów. Kr. 1997. – S. Sterna-Wachowiak: Podróż do nieba. *Nowe Książ*. 1997 nr 5 [rec.: Magnetyczny punkt]. – M.A. Szulc-Packalen: Pokolenie 68. Studium o poezji polskiej lat siedemdziesiątych. Na przykładzie poezji Stanisława Barańczaka, Juliana Kornhausera, Ryszarda Krynickiego i Adama Zagajewskiego. Wwa: IBL 1997, 262 s. – J. Drzewucki: Rana poezji. W tegoż: Smak słowa. Wr. 1999. – I. Misiak-Broda: Ciche gniazda os. *Res Publica Nowa* 1999 nr 7/8. – P. Krupiński: Róża nicości. O „magnetycznym punkcie” R.K. *Krasnogruda* 2000 nr 10. – Ryszard Krynicki. [Wstęp:] M. Baran. [Przel.] D. Muss-Gorard. Kr.: Villa Decius. Arbeitsgruppe Literatur Polska 2000 1999, 27 s. [zawiera też fragm. utworów R.K.]. – J. Drzewucki: Między jedną a drugą stroną karki. *Rzeczpospolita* 2003 nr 155. – J. Gutorow: K. W tegoż: Niepodległość głosu. Kr. 2003. – A. Sygula: R.K. jako programotwórca. *Ruch Lit.* 2003 nr 1. – L. Szaruga: Coś. (O R.K.). W tegoż: Wyzwanie (o poezji z przypisami i bez). Tor. 2004. – P. Szewc: Herbert według K. *Nowe Książ*. 2004 nr 8 [rec. wyboru: Z. Herbert: Wiersze wybrane]. – A. Świeściak: Przemiany poetyki Ryszarda Krynickiego. Kr.: Universitas 2004, 238 s. – [Kamień, szron:] J. Drzewucki: Milczenie we wnętrzu kamienia. *Rzeczpospolita* 2005 nr 6; A. Morawiec: Lapidarium. *Nowe Książ*. 2005 nr 3; M. Stala: Niepojęte: Jest. *Tygodnik Pows.* 2005 nr 8.

KRYSKA Sławomir 1935-1996

[...] Zmarł 12 lutego 1996 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

10a. Podróżni jak inni. [Scenariusz filmu telewizyjnego]. Powst. 1969. TV 1970.

19a. Papa Stamm. [Scenariusz fabularyzowanego filmu dokumentalnego]. TV 1978.
Dot. trenera bokserkiego Feliksa Stamma.

K.B.

KRYSZAK Janusz

Krypt.: (jk).

[...] W 1993 został wiceprzewodniczącym Oddziału Bydgosko-Toruńskiego SPP. W 1996 otrzymał tytuł profesora. Od 1998 pełni funkcję redaktora naczelnego wydawanego w Toruniu rocznika naukowego *Archivum Emigracji*, a od 2000 kierownika Pracowni Badań Emigracji Instytutu Literatury Polskiej UMK. W tymże roku został wybrany na majstra Toruńskiej Konfraterni Artystycznej. Od 2001 pełni funkcję dyrektora Instytutu Literatury Polskiej UMK. W 2001 otrzymał Złote Wiosło, nagrodę bydgoskiego klubu Arka, wręczaną w ramach spotkań poetyckich organizowanych przez Klub na Szwederowie. W 2003 został profesorem zwyczajnym UMK. W 2006 założył Fundację im. A. Hutnikiewicza, był jej prezesem. W tymże roku, w związku z ujawnieniem współpracy ze służbami bezpieczeństwa, zrezygnował z pełnienia tej funkcji, złożył też

dymisję ze stanowiska dyrektora Instytutu Literatury Polskiej oraz został zawieszony w funkcji kierownika Pracowni Badań Emigracji. [...]

TWÓRCZOŚĆ

13. Literatura złej chwili dziejowej. Szkice o drugiej emigracji. [Wwa:] Spółka Wydawn.-Księg. 1995, 166 s.

Zawartość: Stać się ustami niemych. Przegląd wybranych zagadnień kultury politycznej; Wokół podstawowych faktów i pojęć; Podzielać uczucia rodzinne Europy; Dwie niedorzeczywistości; Kuszenie Odysa. Geografia poetyckiej wyobraźni emigrantów; Pielgrzym i pasterz. Z dziejów sporu o „orientację” poezji polskiej czasu emigracji; Zdyszana mowa codzienności; Poetycki kronikarz emigracyjnej codzienności [dot. M. Czuchnowskiego]; Poeta ciemnego czasu [dot. I. Iwaniuka]. Nagroda Fundacji W. i N. Turzańskich w Toronto w 1996.

14. Odosobnienie. Wiersze wybrane. 1970-1995. Tor.: Urząd Miejski. 1996, 86 s.

15. Rzeczywistość trzecia. [Szkice]. Bydg.: Kuj.-Pomor. Tow. Kult. 1997, 105 s.

Zawartość: Rzeczywistość trzecia; Zmysł konstrukcji – zmysł koordynacji; Spór o kształt awangardyzmu; Mieszkam jak Baudelaire; Urzeczony biologią i historią; Naga jak oko świadomość; Czesław Miłosz i Zeszyty Kalifornijskie; Portret emigranta.

16. Czwarta dekada. Wiersze wybrane i nowe. Tor.: A. Marszałek 2001, 120 s.

17. Spacer zimowy. [Wiersze]. Toronto: Pol. Fundusz Wydawn. w Kanadzie; Berlin: Mordelluspress 2004, 28 s.

18. Elegia na odejście szpaka. [Wiersze]. Tor.: A. Marszałek 2005, 47 s.

Rozprawy i studia w czasopiśmie i książkach zbiorowych, m.in.: Dwie niedorzeczywistości. *Spotkania** 1987 nr 32 s. 76-91, przedr. w: Od Kochanowskiego do Różewicza, Wwa, Pozn. 1988. – M. Czuchnowski – kronikarz emigracyjnej codzienności. *Autograf* 1988 nr 2 s. 34-43. – Józef Łobodowski (1909-1988); Marian Czuchnowski (1909-1991). W: OLP. Ser. 6 t. 4, Kr. 1993 s. 287-319; 321-343. – M. Czuchnowskiego poemat z szuflady. W: Marian Czuchnowski – kronikarz emigracyjnej codzienności. Tor. 2002 s. 167-178. – Pisarze polscy w Kanadzie. W: Obraz Kanady w Polsce. Tor. 2003 s. 251-266. – Józefa Czechowicza wstąpienie w mit (na emigracji). W: Józef Czechowicz. Od awangardy do nowoczesności. Lubl. 2004 s. 273-287. – Emigracyjność w literaturze polskiej XIX i XX wieku. W: Polonistyka w przebudowie. T. 2. Kr. 2005 s. 612-620. – Historia jednego życia (wokół wspomnień Heleny Obiezińskiej). W: Ostatni obywatel Wielkiego Księstwa Litewskiego. Lubl. 2005 s. 227-236. – Pochłonęła go poezja. Artur Rzeczyca – zapomniany poeta awangardy. W: Epoka przemian. Wiek XX w literaturze polskiej. Rzeszów 2005 s. 87-96. – Wacław Iwaniuk: samotność poety. W:

Podróż w głąb pamięci. O Wacławie Iwaniuku. Toronto 2005 s. 39-47.

Prace redakcyjne

13. A. Cybulski: Nie będzie przestrzeni. [Wiersze]. Wybór i oprac. ... Wrocławek: NKL [Nauczycielski Klub Lit.] 1995, 48 s.

14. Literaturoznawstwo. Materiały konferencji naukowej. [Toruń] 14-16 marca 1995. Red. nauk. ... Tor.: UMK 1996, 197 s.

Tytuł na okł.: Polonistyka toruńska uniwersytetowi w 50 rocznicę utworzenia UMK.

15. I. Iwaniuk: Ostatni romantyk. Wspomnienie o Józefie Łobodowskim. Oprac., wstępem, notą i przyp. opatrzył ... Tor.: UMK 1998, 74 s.

16. Zusammenklänge. Eine Anthologie von Schriftstellern aus Göttingen und Toruń. Współbrzmienia. Antologia pisarzy Getyngi i Torunia. Red. ... Przel.: z niem. J. Jarosz; z pol. S. Siwczyk Lambers. Tor.: Urząd Miejski; Göttingen: Urząd Miejski. 1998, 259 s.

17. Kultura czynnikiem jednoczącym Europę. Materiały z sesji naukowej zorganizowanej w Toruniu w dniu 25 października 1997. Pod red. ... Tor.: Tow. Nauk. 1999, 32 s.

18. Jerzy Pietrkiewicz – inna wersja emigracji. Materiały Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej, 11-12 maja 2000 roku w Toruniu. Pod red. B. Czarneckiej i ... Tor.: Regionalny Ośrodek Studiów i Ochrony Środowiska Kulturowego 2000, 270 s.

19. Życie literackie drugiej emigracji niepodległościowej. [Szkielc].

T. 1. Pod red. ... i R. Moczkołana. Tor.: UMK 2001, 256 s.

T. 2. Pod red. B. Czarneckiej i ... Tor.: A. Marszałek 2004, 299 s.

20. Marian Czuchnowski – kronikarz emigracyjnej codzienności. [Szkielc]. Pod red. ... i P. Tańskiego. Tor.: Regionalny Ośrodek Studiów i Ochrony Środowiska Kulturowego 2002, 264 s.

21. T. Terlecki – etos emigranta. [Szkielc]. Pod red. ... i M. Mroczkowskiej. Tor.: UMK 2004, 202 s.

22. A. Hutnikiewicz: Z pism rozproszonych. Wybrał i komentarzem opatrzył ... Oprac. R. Moczkołana. Tor.: A. Marszałek 2006, 172 s.

23. Przech dwa stulecia. In memoriam A. Hutnikiewicz. [Szkielc]. Pod red. ... i H. Ratusznej. Tor.: UMK 2006, 496 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006. – Wywiady: Wspólne troski, Rozm. K.Cz. Bednarczykowie. *Pam. Lit.*, Londyn 1988 t. 12; Obcy wśród obcych. Rozm. L. Żuliński. W: L. Żuliński: Między wierszami. Rozmowy o życiu i literaturze. Kielce 1997; Odczytał we wla-

ściwym czasie. Rozm. J. Koźmiński. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2000 nr 25 VIII; Oddać wielogłosowość świata. Rozm. Z. Lipiński. *Topos* 2000 nr 5/6; Uprawiam lirykę. Rozm. M. Maniszewska. *Bydgoski Inf. Kult.* 2000 nr 9.

LP XX w. (M. Lalak).

A. Bok-Szabowicz: Ocalenie – w lęku przed zagładą. *Poezja* 1987 nr 7 [rec.: Katastrofizm ocalający. Wyd. 2 rozszerz.]. – [Literatura złej chwili dziejowej] Z. Chojnowski: W poszukiwaniu syntezy poezji emigracyjnej. *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 1996 nr 11; M. Danilewicz Zielińska: Odstanianie kurtyny. Uwagi o „Literaturze złej chwili dziejowej” J.K. *Kultura*, Paryż 1996 nr 11; J. Drzewucki: Ojczyzna i obczyzna. *Rzeczpospolita* 1996 nr 30; M. Kisiel: Oblicza „drugiej emigracji”. *Twórczość* 1996 nr 9; W. Lewandowski. *Kresy* 1996 nr 2; B. Tokarz. *Ruch Lit.* 1996 z. 6. – H. Dubowik: „Rzeczywistość trzecia” J.K. *Kwart. Artyst.* 1997 nr 3. – J. Grupiński: Te równomiernie rozkładane akcenty. *Topos* 1997 nr 3 [rec.: Odosobnienie]. – B. Tokarz. *Ruch Lit.* 1997 nr 5 [rec.: Rzeczywistość trzecia]. – [Czwarta dekada:] W. Kaliszewski: Smak życia. *Nowe Książ.* 2001 nr 3; J. Ślósarska: Światło między wierszami. *Twórczość* 2001 nr 10. – [Elegia na odejście szpaka.] J. Gizella: Pokora i empatia. *Nowe Książ.* 2006 nr 6; S. Sobieraj: Filozofia mikrokosmosu, czyli nieskończoność rzeczy najdrobniejszych. *Twórczość* 2006 nr 11. – D. Wójcicki: Profesor K. przyznał się do współpracy z SB. *Gaz. Wyborcza* 2006 nr 154.

B.M.

KRZĄSZCZ Walenty

OPRACOWANIA (wybór)

E. Rosner: Proza wspomnieniowa K. *Zurot*, Czes. Cieszyn 1991 nr 7 [dot. wyboru utworów w: *Zurot* 1991 nr 7 s. 67-68]. – W. Oszelda: Wspominając W.K. *Ogród* 1991 nr 9.

E.G.

KRZECZKOWSKI Henryk

TWÓRCZOŚĆ

3. Proste prawdy. Szkice wybrane; O Henryku Krzecz-kowskim. Wybór tekstów i red.: W. Gasper, P. Hertz. Wwa: Ararat 1996, 492 s.

Szkice H.K. na s. 7-393. – Zawartość części o H.K. zob. Opracowania.

Przekłady

11. J.G. Frazer: Złota gałąź. [Studium pierwotnych wierzeń i mitów]. Przedm. napisał J. Lutyński. Wyd. 6 [właśc. 7] Wwa: PIW 1996.

29. P. La Mure: Clair de Lune. [Powieść]. [Wyd. 3] Wwa: Muza 2004.

Wyd. 1 i 2 z podtyt.: Powieść o Debussym.

31. I. Stone: Pasje utajone, czyli Życie Zygmunta Freuda. T. 1-2. [Wyd. 3] Wwa: Muza 1996.

OPRACOWANIA (wybór)

[Proste prawdy:] M. Aclamec. *Prz. Politi.* 1996 nr 32; P. Lisicki. *Rzeczpospolita* 1996 nr 197. – O H.K. W: H. Krzecz-kowski: Proste prawdy. Wwa 1996 [zawiera wspomnienia i szkice autorów: P. Hertz; Żal po H.K.; J. Żulawski: Przy wspólnych pracach; Z. Kubiak; Henryk; S. Kisielewski: Warto go było słuchać; M. Skwarnicki: Pożegnanie przyjaciela;

B. Pocięj: ***; A. Hall: H.K.; M. Król: Wspomnienie o H.K.; K. Mętrak: Wróżbita z ulicy Czackiego; J. Zieliński: H.K.; J. Bartyzel: H.K.; B. Łagowski: Punkt widzenia K.; T. Wolek: Artykuły Henrykowskie; M. Jurek: K., czyli o nostalgii i nadziei. – [Proste prawdy:] T. Sójka: Nie dajmy się zwariować. *Czas Kult.* 1996 nr 4; T. Wolek: Człowiek, który „nie dał się zwariować”. *Tyg. Powsz.* 1996 nr 3; M. Adamiec: Pomnik Bolesława Prusa a sprawa polska. *Twórczość* 1997 nr 6; A. Wolek: Zapomniany polski oakeshoff. *Znak* 1998 nr 2. – J. Borowczyk: Paweł Hertz i H.K.: Legenda o Polsce. W: Na początku wieku. Pozń. 2002.

E.G.

KRZEMIENIECKA Lucyna

TWÓRCZOŚĆ

8. Cudowne okulary. [Opowiadania dla dzieci]. Adapt. radio w a opowiadania Jak Sebastianek nauczył się tabliczki mnożenia: Radio 1931.

20. Z przygód krasnalą Hałabałą. [Opowieści dla dzieci]. [Wyd. 19] Wwa: NK 2006.

Wybór utworów w przekł. słown.: O starki zimi in njenih pomocnikih. [Przeł.] Z. Jermań. Ljubljana 1992.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (K. Kuliczowska).

A.Sz.

KRZEMIŃSKI Włodzimierz

TWÓRCZOŚĆ

13. Mój przedwojenny świat. [Wspomnienia]. Wwa: Zapiski 2001, 129 s.

14. Entele pentele (na kogo wypadnie...) [Opowiadanie]. Wwa: Zapiski; Nakł. autora [2006], 128 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

J.S. Majewski. *Gaz. Wyborcza* 2001 nr z 6 XII [rec.: Mój przedwojenny świat].

B.M.

KRZEPKOWSKI Andrzej

Pseud.: Aleksy Dalcz.

TWÓRCZOŚĆ

4a. Umierający i zmartwychwstali. Apokryf współczesny. [Powieść]. Wwa: Azyl* 1985, 91 s. Podp. pseud.: Aleksy Dalcz.

OPRACOWANIA (wybór)

[Umierający i zmartwychwstali.] [P. Bratkowski] J. Marcinkowski: Podwójne dno. *Tyg. Maz. Solidarność** 1986 nr 160, przedr. *Jesteśmy** 1986 nr 3; [M. Fikl] J. Lerska: Wokół Dalcza. *Kult. Niezależna** 1986 nr 22/23. – R. Klementowski: Modelowe bokowanie ze światem. Tor. 2003, passim.

B.M.

KRZEWIŃSKI Julian

TWÓRCZOŚĆ

2. Loteria na mężów. Operetka w 3 aktach; Männerlotterie; Lottery for husbands. Muż.: K. Szymanowski. Słowa ... Red. edycji: T. Chylińska. [Partycja fortepianowa]. Kr.: PWM 1998, XVII, 156 s. + tekst 18 s.

Tekst w jęz. pol., niem. i ang.

24a. Małeńka. Slow-fox serenada. [Piosenka]. Muż.: St. Ferszko. Słowa: ..., L. Brodziński. Wwa: I. Rzepecki 1934, [4] s.

OPRACOWANIA (wybór)

K. Troczyński: Otwarcie sezonu w Teatrze Nowym [w Poznaniu]. *Nowy Kur.* 1936 nr 212, przedr. w tegoż: Pisma teatralne. Kr. 2001 [rec.: Pierwszy występ pani premierowej].

E.G.

KRZYSZTOŃ Jerzy

TWÓRCZOŚĆ

11. Towarzysz N. (Słuchowisko radiowe).

Adapt. tv: Adapt. TV 1971.

27. Wezwać anioła stróża! (Słuchowisko).

Adapt. teatr: Wyst. Bydg., T. Pol. 1988.

28. Wielbłąd na stepie. [Powieść]. [Wyd. 4].: Wr.: Siedmioróg 1998.

Adapt. radio w a: Adapt.: E. Marcinkowska. Radio 1988.

30. Obłąd. [Powieść]. T. 1-3, Wyd. nast.: wyd. 4 Wwa: PIW 1995; z posł. M. Janion Wwa: Bertelsmann Media 2005.

W 1995 pierwsze wyd. bez ingerencji cenzury.

Przekłady i adaptacje

1. Sh. Anderson: Miasteczko Winesburg. Obrazki z życia w stanie Ohio. [Opowiadania]. Wyd. 2 Wwa: Czyt. 1977.

3. A. Bierce: Jeździec na niebie i inne opowiadania. [Wyd. 3] Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2005.

4. H. Pyle: Wesołe przygody Robin Hooda. Wyd. nast.: [wyd. 9] Wwa: Podsiadlik-Raniowski i Spółka 1995; pt. Robin Hood. Wr.: Siedmioróg 1997.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (J. Łukasiewicz).

B. Bartnicka: Elementy obcojęzyczne w powieściach J.K. „Wielbłąd na stepie” i „Krzyż Południa”. W: Druga wojna światowa w literaturze polskiej i obcej. Lubl. 1994. – T. Wazak: Hat aut die Verrücktheit ihr auserwähltes Volk? Eine vergleichende Analyse einer deutschen und einer polnischen Wahnsinnsbeschreibung. *Konfiguracje* 1996 z. 1. – H. Zaworska: Szalony Polak po szkodzie. *Gaz. Wyborcza dod. Gaz. Książki* 1996 nr 1 (45) [rec.: Obłąd]. – Z. Bitka: Gwiezdna mandala. O przestrzeni symbolicznej w „Krzyżu Południa” J.K. *Zesz. Nauk. Filol. Pol. Univ. Opol.* 1997 z. 38. – [Obłąd.]

L. Szaruga: Obłęd. Szaleństwo historii czy historia szaleństwa? W tegoż: Historia, państwo, literatura. Szczec. 1999; Z. Bitka: Odyseja i Golgota Krzysztofa J. Pasyjne i mitologiczne obrazy przestrzeni schizofrenicznej w „Obłędzie” K. *Albo Albo* 2001 z. 4; T. Błażejowski: Diabeł w „Obłędzie”. W tegoż: *Historiozofia retoryczna*. Łódź 2002, toż w: *Acta Univ. Lodzi. Folia Litteraria Polonica* 2003 z. 6; A. Chomiuk: O pewnej metaforze epistemologicznej: Studium obłędu w powieści J.K. W: Z problemów prozy: powieść inicjacyjna. Tor. 2003; S. Deluga: Obraz PRL w „Obłędzie”. *Akant* 2003 nr 1; E. Kornacka: „Obłęd” J.K. – próba oswojenia rzeczywistości. W: W poszukiwaniu nowego kanonu. Goleśzów 2003. – J. Spejna: Cywilne oblicze powstania warszawskiego. „Kamienne niebo” J.K. *Ruch Lit.* 2003 nr 4. – A. Urbańska: Szpital dla nerwowo i psychicznie chorych – pejzaż semiotyczny. Twórki według K. W: *Dwudziestowieczność*. Wwa 2004.

raturze, Białystok 2002. – U. Chowaniec: Inicjacja w kobiecość, czyli zacząć pisać i czytać... jak i jako kobieta. O „Ucieczce w ciemności” I.K. W: Z problemów prozy. Powieść inicjacyjna. Tor. 2003. – M. Kaczor: Estetyka słowa w twórczości reportażowej I.K. (Na przykładzie zbioru reportaży „Sąd idzie”). W: *Reportaż w dwudziestolecie międzywojennym*. Lubl. 2004. – M. Środa: Gorszycielka na co dzień. *Pani* 2004 nr 4. – U.M. Chowaniec: Initiation into Womanhood. I.K. „Flight from Darkness”. W: Gender and sexuality in ethical context. Bergen 2005. – U. Chowaniec: W poszukiwaniu Kobiety. UJ wczesnych powieściach Ireny Krzywickiej. Kr.: Wydawn. UJ 2006, 180 s. – A. Zawiszewska: W poszukiwaniu utraconej tożsamości. I.K. (1899-1994). W: *Pisarze polsko-żydowskie XX wieku*. Wwa 2006.

B.T.

J.Z.

KRZYŻANOWSKI Jerzy Roman

KRZYWICKA Irena

TWÓRCZOŚĆ

3. Sąd idzie. [Wyd. 2] [Słowo wstępne:] S. Podemski. Wwa: Czyt. 1998.

16. Wicher i trzciny. [Powieść]. Wyd. 6 uzup. pt. Wichura i trzciny. Wwa: Czyt. 1996, 212 s.

18. Mieszane towarzystwo. Opowiadania dla dorosłych o zwierzętach. Wyd. 2 Wwa: Czyt. 1997.

21. Wyznania gorszycielki. [Wspomnienia]. Oprac.: A. Tuszyńska. Wyd. nast.: wyd. 2 popraw. Wwa: Czyt. 1995, tamże: wyd. 3 1996, wyd. 4 1998, wyd. 5 2002.

Przekłady

15. M. Frisch: Homo Faber. Relacja. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 6] Wwa: Muza 2000; Wwa: De Agostini Polska we współpracy z Editiones Alaya Polska 2003; Wwa: Muza 2005.

16. F. Dürrenmatt: Fizycy. Wyd. łącznie z Wizyta starszej pani. Przel.: I. i E. Naganowsky pt. Wizyta starszej pani; Fizycy. Wwa: PIW 1995.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Życie bez zakłamania. Rozm. I. Chruślińska. *Rzeczpospolita* 1993 nr 171.

LP XX w. (red.).

A. Baranowska: Koniec czwartkowych salonów (I.K.). W tejże: *Perły i potwory*. Wwa 1986. – [Wyznania gorszycielki:] M. Piasecki: Gorszycielka dwudziestolecia. *Puls* 1993 nr 2; K. Uściński. *Genealogia* 1995 t. 6. – K. Glasenapp: Konkół: Pilsarka w sądzie. Międzywojenne reportaże Ireny Krzywickiej. Tor.: IUMK 1998, 93 s. – E. Kraskowska: Piórem niewieściem. Z problemów prozy kobiecej dwudziestolecia międzywojennego. Pozn. 1999, passim. – A. Tuszyńska: Długie życie gorszycielki. Losy i świat Ireny Krzywickiej. Wwa: Iskry 1999, 364 s. [zawiera m.in. fragm. listów i wypowiedzi I.K. jej rodziny i znajomych]. – A. Araszkiewicz: Inna inicjacja. O wczesnych powieściach I.K. W: *Ciało, płeć, literatura*. Wwa 2001. – A. Górnicka-Boratyńska: „Prywatne jest publiczne”. Życie świadome według I.K. W tejże: *Stańmy się sobą*. Izabelin 2001. – A. Żylińska: I.K. – recepcja twórczości w okresie międzywojennym i po 1945 roku. W: *Wiek kobiet w literaturze*, Białystok 2002. – U. Chowaniec: Inicjacja w kobiecość, czyli zacząć pisać i czytać... jak i jako kobieta. O „Ucieczce w ciemności” I.K. W: Z problemów prozy. Powieść inicjacyjna. Tor. 2003. – M. Kaczor: Estetyka słowa w twórczości reportażowej I.K. (Na przykładzie zbioru reportaży „Sąd idzie”). W: *Reportaż w dwudziestolecie międzywojennym*. Lubl. 2004. – M. Środa: Gorszycielka na co dzień. *Pani* 2004 nr 4. – U.M. Chowaniec: Initiation into Womanhood. I.K. „Flight from Darkness”. W: Gender and sexuality in ethical context. Bergen 2005. – U. Chowaniec: W poszukiwaniu Kobiety. UJ wczesnych powieściach Ireny Krzywickiej. Kr.: Wydawn. UJ 2006, 180 s. – A. Zawiszewska: W poszukiwaniu utraconej tożsamości. I.K. (1899-1994). W: *Pisarze polsko-żydowskie XX wieku*. Wwa 2006.

[...] Aresztowany w listopadzie 1944 pod zarzutem dywersji, został osadzony w obozie Informacji Wojskowej w Skrobowie koło Lubartowa, następnie od kwietnia 1946 był więziony w obozach NKWD na terenie Związku Radzieckiego, początkowo w Stalinogorsku pod Moskwą, a później w Riazaniu i Krasnogorsku. W marcu 1947 został przewieziony do Brześcia nad Bugiem, skąd wraz z grupą tzw. repatriantów został wysłany do aresztu w Warszawie. Wolność odzyskał we wrześniu 1947. Podjął wówczas naukę w liceum dla dorosłych w Warszawie, jednocześnie pracując w Drukarni Naukowej. Od 1951 pracował w Komitecie Upowszechniania Książki, a od 1952 w Państwowym Wydawnictwie Naukowym. [...] W 1988 po raz pierwszy od wyjazdu na emigrację odwiedził Polskę. [...] Studia, artykuły i recenzje publikował nado w *Canadian American Slavic Studies* (Bakersfield, 1988), *Pamiętniku Literackim* (Londyn, 1988, 1994), dodatku *Nowego Dziennika* pt. *Przegląd Polski* (Nowy Jork, 1988-2007). Kontynuował też twórczość literacką. [...] W 1997 otrzymał nagrodę Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie, a w 1998 honorową nagrodę literacką im. B. Prusa (ponownie w 2006). W 1997-2003 wchodził w skład komitetu redakcyjnego londyńskiego *Pamiętnika Literackiego*. W 1999 otrzymał stypendium Fundacji im. Zaleskich w Paryżu. W 2000 uhonorowany został Sienkiewiczowskim Medalem i Dyplomem Uznanie, przyznawanymi przez Fundację Sienkiewiczowską w Warszawie. W 2002 uczestniczył w opracowaniu hasel dotyczących literatury polskiej dla „Encyclopedia Britannica” (Chicago, wydanie 15). Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Naukowego na Obczyźnie (Londyn), Towarzystwa Historyczno-Literackiego w Paryżu oraz Fundacji Kościuszkowskiej w Nowym Jorku. Odnznaczony Krzyżem Akcji „Burza” (1993), Krzyżem Partyzanckim (1994), Krzyżem Oficerskim (1996) oraz Krzyżem Komandorskim (2004) Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej. [...]

TWÓRCZOŚĆ

5. Diana. Powieść.

Cz. 1 cyklu; cz. 2, 3 zob. poz. 7, 10.

7. Banff. Powieść.

Cz. 2 cyklu; cz. 1, 3 zob. poz. 5, 10.

8. U Szarugi. Partyzancka opowieść. Wyd. 2 popraw. i poszerz. Lubl.: Norbertinum 2004, 336 s.

9. General „Niedźwiadek”. Komendant AK. Wwa: Spółdz. Pracy Introdruk 1996, 52 s.

Biografia Leopolda Okulickiego.

10. Ariadne. [Powieść]. Lubl.: Norbertinum 1998, 278 s.

Cz. 3 cyklu; cz. 1, 2 zob. poz. 5, 7.

11. Afrodyte. [Powieść]. Lubl.: Norbertinum 1999, 530 s.

12. Myślę, że wrócę kiedyś... Powieść. Londyn: Pol. Fundacja Kult. 2001, 277 s.

13. Dekady. Opowiadania lubelskie. Lubl.: Norbertinum 2006, 220 s.

Studia i rozprawy w książkach zbiorowych i czasopiśmie, m.in.: Everything is but a trifle. W: The Polish Renaissance in its European context, Bloomington, Indianapolis 1988 s. 383-388 [dot. J. Kochanowskiego]. – Wiesława Stanisława Kuniczaka „The Thousand Hour Day”. W: Druga wojna światowa w literaturze polskiej i obcej. Lubl. 1994 s. 65-82. – Amerykańska recepcja Trylogii. *Pam. Lit.*, Londyn 1996 s. 117-130, przedr. w: Henryk Sienkiewicz. Biografia, twórczość, recepcja. Lubl. 1998 s. 264-274. – Henryk Sienkiewicz's Trilogy in America. *The Polish Review*, Nowy Jork 1996 nr 3 s. 337-349. – Magnes diaspory. W: „Wiadomości” i okolice. T. 2. Tor. 1996 s. 167-175 [dot. tygodnika „Wiadomości” i red. M. Grydzewskiego]. – Niezwykłe przygody majora Klotza. *Wojsk. Prz. Hist.* 1996 nr 4 s. 153-165. – Sienkiewicz w Wyoming, czyli trick or trip. *Pam. Lit.* 1996 z. 4 s. 65-75. – Trylogia Wiesława Stanisława Kuniczaka. *Pam. Lit.*, Londyn 1997 s. 63-71 [dot.: The thousand hour day; The march; Veledictory]. – Developing Polish studies in the United States. *Organon* 1997/1998 nr 26/27 s. 221-236. – Jak robiliśmy encyklopedię. *Zesz. Hist.*, Paryż 1998 z. 124 s. 179-195 [dot. Małej encyklopedii powszechnej PWN, wyd. Wwa 1959]. – Polish novel. W: Encyclopedia of the novel. Chicago, London 1998 vol. 2 s. 1015-1021. – Amerykańskie spotkania z Sienkiewiczem. *Pam. Lit.*, Londyn 1999 s. 59-69. – O potrzebie literatury emigracyjnej. W: Pani Stefa. Londyn 1999 s. 60-68. – Amerykańska recepcja „Krzyżaków”. W: W stulecie „Krzyżaków” Henryka Sienkiewicza, Kielce 2000 s. 343-351. – Powrót Zapory. *Zesz. Hist.*, Paryż 2000 z. 134 s. 137-161 [dot. H. Dekutowskiego, żołnierza AK i WiN].

508 – Krytyka literacka na emigracji. *Pam. Lit.*, Londyn

2002 s. 8-15. – On Henryk Sienkiewicz's American trail. W: A festschrift for Leon Twarog. Columbus, Ohio 2002 s. 267-277. – Młodzieńczy bunt Conrada. *Pam. Lit.*, Londyn 2003 s. 25-32. – Na kalifornijskim szlaku Sienkiewicza. *Pam. Lit.* 2003 z. 2 s. 79-92. – „Nie trzeba głośno mówić” [J. Mackiewicz] – powieść historyczna czy polityczna? *Arch. Emigracji* 2003 z. 5/6 s. 249-255. – Ucieczka z sowieckiego Gruzowca. *Zesz. Hist.*, Paryż 2003 z. 146 s. 46-84. – Alfred Paczkowski „Wania”. *Zesz. Hist.*, Paryż 2005 z. 153 s. 187-199. – Structural models of W.S. Kuniczak's major novels. *The Polish Review*, Nowy Jork 2005 nr 3 s. 295-305.

Praca redakcyjna

4. Katyń w literaturze. Międzynarodowa antologia poezji, dramatu i prozy. Wyd. 2 popraw. i uzup. Lubl.: Norbertinum 2002, 439 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004, 2005, 2006. – Wywiady: Zawsze był dla mnie przykładem postawy nieugiętej wobec rosyjskiej przemocy... [Rozm.] S.M. Jankowski. W: General Leopold Okulicki „Niedźwiadek”. Bochnia. Kr. 1996 [dot. L. Okulickiego i książki J.R.K. „Ostatni komendant”]; Polonista i pisarz Emigracji Walczącej. Rozmowa z prof. J.R.K. z Columbus. [Rozm. red.] *Gaz. Niedz.*, Londyn 1997 nr 47; Złota nić Ariadne. [Rozm.] W. Rostański. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 1998 nr z 3 VII; W kręgu kultury anglosaskiej. [Rozm.] A. Ziółkowska-Boehm. Cz. 1-2. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2002 nr z 27 IX i 4 X, przedr. pt. Jestem przekonany o trwałości idei Ameryki. *Odra* 2003 nr 1; Koleje pracowitego życia. Z prof. J.K. rozm. Cz. Karkowski. Cz. 1-3. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2007 nr z 5, 12, 19 I.

LP XX w. (K. Cwikliński).

C. Chlebowski: Wyboista droga „Generala”. *Hist. i Życie* 1991 nr 2 [rec.]. Ostatni komendant]. – [Katyń w literaturze. Oprac. ...] C. Chlebowski: Katyń raz jeszcze. *Tyg. Solidarność* 1995 nr 16; A. Fabianowski: Antologia katyńska. *Nowe Książ.* 1995 nr 8. – Z.W. Fronczek: Opowieść o żołnierzach. *Nowe Książ.* 1995 nr 9 [rec.]; U Szarugi]. – K. Wichary: Przejmująca lekcja historii i literatury. *Warszaty Polonist.* 1995 nr 3 [rec. oprac.]: Katyń w literaturze]. – T. Wyrwa: Lotny Oddział „Szarugi” na Lubelszczyźnie. *Zesz. Hist.*, Paryż 1995 z. 113, przedr. w tegoż: Krytyczne eseje z historii Polski XX wieku. Wwa, Kr. 2000 [rec.]; U Szarugi]. – [Katyń w literaturze. Oprac. ...] J.J. Maciuszko, *World Literature Today*, Norman 1996 nr 2; T.P. Polanowski: Literacki pomnik Katynia. *Akcent* 1996 nr 3; T. Wyrwa: Antologia literatury katyńskiej. *Zesz. Hist.*, Paryż 1996 z. 115, przedr. w tegoż: Krytyczne eseje z historii Polski XX wieku. Wwa, Kr. 2000; P. Bystrzycki: Trzy książki o wojnie. *Życie i Myśl* 1997 nr 2 [dot. też: J.R.K.: U Szarugi; S. Zochowski: Myślę o Wrześniu 1939]. – [Ariadne:] J.J. Maciuszko, *World Literature Today*, Norman 1998 nr 4, przedr. w: *New Horizon*, Nowy Jork 1999 nr 5. – M. Wieliczko. *Res Historica* 1999 z. 8 [rec. oprac.]: Katyń w literaturze]. – [Afrodyte:] J.J. Maciuszko, *World Literature Today*, Norman 2000 nr 2; K. Wanok: Ubi bene, ibi patria. *Nowe Książ.* 2000 nr 5; A. Żerańska: Historia jednego pokolenia. *Tydz. Pol.*, Londyn 2000 nr 13. – [Myślę, że wrócę kiedyś...:] J.J. Maciuszko, *World Literature Today*, Norman 2002 nr 2; A. Żerańska: Polskie drogi. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2002 nr z 25 I. – [Dekady:] H. Filipowicz: J.K. romans rytersko-lotrzykowski. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork

2006 nr z 10 XI; M. Orski: Dekady walki i tworzenia. *Nowe Książ.* 2006 nr 10.

B.D.

KRZYŻANOWSKI Julian

[...] W 1935 za szerzenie zamilowania do literatury ojczyzny wśród emigracji otrzymał Srebrny Wawrzyn PAL, a w 1938 za wybitną twórczość naukową został odznaczony Złotym Wawrzynem Akademickim PAL. [...]

TWÓRCZOŚĆ

40. Sienkiewicz a Warszawa. [Szkice]. [Wyd. 2] Wwa: Typografia 2000.

45. Na polach elizejskich literatury polskiej. Portrety i wspomnienia. Wybór i oprac.: M. Bokszczyński. Przedm.: Z. Libera. Wwa: TLAM [Tow. Lit. im. A. Mickiewicza] 1997, 525 s.

Zawartość: Portrety: 1. Wielcy poprzednicy: Wilhelm Bruchnalski; Aleksander Brückner; Bronisław Chlebowski. (W stu-lecie urodzin); Wyznawca pozytywizmu. (O Piotrze Chmielowskim); In memoriam Romana Dyboskiego; Bronisław Gubrynowicz; Jan Łoś; Kazimierz Morawski, wspaniały humanista polski; Stanisław Ptaszycki; Jan Ptaśnik; Józef Ujejski; Wspomnienie o Stanisławie Windakiewicz. Człowiek i uczy-ny; Kazimierz Wójcicki; Marian Zdzichowski; Prace literackie Tadeusza Zielińskiego. 2. Żalobne pokłosie lat wojny i okupacji: Żalobne pokłosie; Jerzy Bąbala; Ludwik Bernacki; Józef Birkenmajer; Ignacy Chrzanowski; Aureli Drogo-szewski; Alfred Fei; Monica M. Gardener; Zygmunt Hajkowski; Podzwonne Stanisławowi Kutrzebie; Jan Lorentowicz; Zygmunt Lempicki; O Adolfie Nowaczyńskim; Kazimierz Pie-karski; Stanisław Piolun-Noyszewski; Tadeusz Żeleński-Boy; Zamknięcie. 3. Współcześni – znajomi, koledzy, przyjaciele: Stanisław Adamczewski; Walter Anderson; Mark K. Azadow-ski; Pamięci Wacława Borowego; Jan Stanisław Bystron; Ka-zimierz Czachowski; Sześćdziesiąt pięć lat działalności na-ukowej profesora doktora Wiktora Hahna; Ostatni z dawnych Mądralińczyków (O Bolesławie Hryniewieckim); Wielkość uczoność. (O Juliuszu Kleinerze); Witold Klinger. (W osiem-dziesiątą piątą rocznicę urodzin); Karel Krejci; Wspomnienie o Stanisławie Lamie; Jan Michalski; Stanisławowi Piłoniowi podzwonne; Leon Płoszewski; Barok sercu najbliższy. (O Ro-manie Pollaku); Adam Grzymala-Siedlecki jako krytyk lite-racki; Adolf Stender-Petersen; Proboszcz poetów lubelskich. (Ks. Ludwik Zalewski); Wspomnienie o Jerzym Zawieyskim; Juliusz Zborowski o folklorze i literaturze. – Wspomnienia: Ze wspomnień o Gimnazjum Męskim XI w Sanoku; O pięk-nych tradycjach rzeszowskich; Ze wspomnień Mądralińczy-ka; Z dziejów podziemnego uniwersytetu; Z dziejów wojennej polonistyki; Polonistyka w okupowanej Warszawie; Dziwne losy książki w okupowanej Warszawie; Nauka w Warszawie; Z myśli o nauce; Pod arkadami Pałacu Staszica; W Pałacu Staszica; Korbutianum; Rękopisy Ossolineum; Ze wspomnień o „Bibliotece Narodowej”; Na polach elizejskich naszej lite-ratury: Zapomniany poeta [dot. A. Dziekońskiego]; Dwaj gra-fomani romantyczni [dot. A. Rypińskiego i W. Kraińskiego]; Starzy znajomi; Pokrzywdzeni miłośnicy folkloru; Trudności praktyczne i teoretyczne; O słownik pisarzy polskich.

Prace edytorskie i redakcyjne

22. J. Kochanowski: Dzieła polskie. Oprac. ... [Wyd. 4] Wwa: Świat Książki 2002.

28. M. Rej: Żywoć człowieka poczciwego, T. 1. Oprac. ... [Wyd. 2] Wr.: Ossol.; Wwa: De Agostini Polska 2003.

51. A. Paxillus: Komedia o Lizydzie. Oprac.: ... i S. Rospond. Red. nauk.: J. Lewański. Indeks: T. Kaufmanowa. Wr.: Ossol. 1968, 192 s. *BPP Ser. B*, 17.

62. J. Słowacki: Dzieła wybrane.

T. 2. Poematy. Oprac. ... [Wyd. 7] Wr.: Ossol. 1999.

67. J. Kochanowski: Fraszki; Dramaty; Pieśni. Red. ... Wwa: „KWE” 2000, 383 s.

OPRACOWANIA (wybór)

W. Weintraub: J.K.: dzieło i człowiek; J.K. – badacz lite-ratury staropolskiej. W tegoż: O współczesnych i o sobie. Kr. 1994. – Z. Libera: J.K. – człowiek i dzieło. W tegoż: Uczeń i nauczyciele. Wwa 1995. – [Na polach elizejskich literatury polskiej] Cz. Hernas: Pola elizejskie J.K. *Lit. Lud* 1998 nr 6; J. Okoń. *Ruch Lit.* 1999 z. 5. – M. Śliwiński: W kregu lite-ratury i kultury. Konrad Górski, Julian Krzyżanowski, Ignacy Chrzanowski, Tadeusz Zieliński, Czesław Miłosz, Lew Szes-tow, Piotrów Trybunalski: Nauk. Wydawn. Piotrkowskie przy Filii Akad. Świętokrzyskiej 2001, 127 s. – J. Starnawski: J.K. (1892-1976). Powiązania ze środowiskiem lubelskim. W te-goż: Sylwetki lubelskich humanistów XIX i pierwszej połowy XX wieku. Lubl. 2004. – B. Koc: Korespondencja wza-jemna profesora J.K. z panią Marią Danilewiczową. 1957-1970. W: Literatura i jej konteksty. Rzeszów 2005. – J. Pelc: J.K. – nauczyciel i pryncypał z perspektywy lat sześćdziesiątych. *Pam. Lit.* 2005 z. 1. – M. Bajer: Humanista bez granic. *Prz. Pol.* Nowy Jork 2006 nr z 19 V.

K.B.

KUBACKI Wacław

TWÓRCZOŚĆ

7a. Na krawędzi. Sztuka w 3 aktach z epilogiem. [B.m. ok. 1950]. Masz. powiel., 85 s. Centr. Skład-nica Przedsiębiorstw Artyst. nr 1859.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (Sz. Gąssowski).
E. Szymanis: W.K. jako badacz Mickiewicza. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mick.* 1993 wyd. 1994. – J. Madejski: Socrealizm i diarysta. „Dziennik” W.K. W: Presja i ekspresja. Szczec. 2002, przedr. w tegoż: Deformacje biografii. Szczec. 2004. – F. Zię-ka: W.K. W tegoż: Miasto poetów. Kr. 2005.

A.Sz.

KUBIAK Tadeusz

TWÓRCZOŚĆ

53. Gdy miasto śpi. [Wybór wierszy dla dzieci]. Wr.: Siedmioróg 1997, 103 s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (R. Matuszewski).
T. Dobrzyńska: Poetyckie sposoby konceptualizacji. Ob-raz Jesienina w wierszu T.K. „Wagankowskoje kładbiszcze”. 509

W: W zwierciadle kultury i języka. Lubl. 1999, przekł. ros.: Poetińskie sposoby konceptualizacji. Obraz Esenina v stichotvorenii T.K. „Vagan'kovskoe kladbišče”. W: Poljaki i Ruskie v glazach drug druga. Moskva 2000.

A.Sz.

KUBIAK Zygmunt 1929-2004

[...] Za całokształt twórczości otrzymał nagrodę im. S. Vincenza (1996), Nagrodę Wielką Fundacji „Kultury” (1998), nagrodę literacką im. W. Reymonta, przyznaną przez Związek Rzemiosła Polskiego (2001), oraz papieską nagrodę Totus, przyznaną za humanistyczne przesłanie dzieł (2002). Odznaczony greckim Złotym Krzyżem Zasługi (1996) i Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski (1997). Zmarł 19 marca 2004 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

8. *Brewiarz Europejczyka*. [Szkiele]. Wstępem poprzedził B. Pocięj. Wwa: Bibl. *Więzi* 1996, 258 s. Wyd. 2 popraw. tamże 1998.

9. *Mitologia Greków i Rzymian*. Wwa: Świat Książki 1997, 573 s. Wyd. nast. tamże 2003.

Nagroda *Odry* i nagroda publiczności w konkursie „Nike” (1998).

10. *Literatura Greków i Rzymian*. Wwa: Świat Książki 1999, 655 s. Wyd. nast. poszerz. tamże 2003.

11. *Uśmiech Kore*. [Szkiele]. Wwa: Bibl. *Więzi* 2000, 276 s.

12. *Nowy brewiarz Europejczyka*. [Szkiele]. Wstęp: B. Pocięj. Wwa: Bibl. *Więzi* 2001, 313 s.

13. *Półmrok ludzkiego świata*. [Szkiele]. Słowo wstępne: H. Malewska. Kr.: Znak 2001, 184 s.

14. *Zwierciadło Śródziemnomorza*. Rozmowy z Zygmuntem Kubiakiem. [Rozm.] Z. Skibiński. Wwa: *Tygiel Kult.*; *Fakty* 2002, 133 s.

15. *Dzieje Greków i Rzymian*. Piękno i gorycz Europy. Wwa: Świat Książki 2003, 542 s.

Przekłady

4. R. Graves: *Żona pana Milona*. [Powieść]. Przel.; C. Żółtowska i ... Wiersze przel. ... [Wyd. 2] Wwa: PIW 2005.

21. *Święty Augustyn: Wyznania*. Przel. oraz wstępem i kalendarium opatrzył ... Wyd. nast.: [wyd. 7] Kr.: Znak 1997, wyd. 2 [!] dodruk 1998; Wwa: Świat Książki 1999; wyd. 3 popraw. Kr.: Znak 2003.

Nagroda im. ks. J. Tischnera, przyznana pośmiertnie przez wydawnictwo Znak (2004).

27. P. Vergilius Maro: *Eneida*. Przel. z łac. i oprac. ... [Wyd. 2] Wwa: Świat Książki 1998.

29a. Th. Kyd: *Tragedia hiszpańska*. [Utwór dramatyczny]. W: *Dramat elżbietański*. T. 1. Wwa: PIW 1989 s. 54-160.

34. *Platona poezja i mądrość*. Teksty wybrał, przel. i skomentował ... Wwa: LSW 1996, 104 s.

35. K. Kawafis: *Wiersze i proza*. Przel. i komentarzem opatrzył ... Wwa: Świat Książki 2001, 478 s.

36. *Twarde dno snu*. Tradycja romantyczna w poezji języka angielskiego: Blake, Wordsworth, Coleridge, Shelley, Keats, Longfellow, Tennyson, Fitzgerald, Hardy. W wyborze, oprac. i przekł. oraz ze wstępem ... Wwa: *Noir sur Blanc* 2002, 571 s.

37. *Evangelia według św. Łukasza*. W przekł. ... dokonany pod patronatem M. Czajkowskiego. Wwa: Świat Książki 2004, 132 s.

Prace edytorskie i redakcyjne

4. *Homerus: Iliada*. Przel. F.K. Dmochowski. Z oryginałem skolajonował, oprac. i komentarzem opatrzył ... Posł.: R. Sucharski. [Wyd. 3] Wwa: Świat Książki 2004.

7. *Grecy o miłości, szczęściu i życiu*. Epigramaty z Antologii Palatyńskiej. Wybór ... Wwa: *Libros* 2002, 270 s.

Zob. też *Przekłady poz.* 34-36.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady zob. *Twórczość poz.* 14 oraz m.in.: „Świat to przypowieść”. Rozm. G. Kalinowski. *Kwart. Artyst.* 1997 nr 4; *Nie znacze dnia ani godziny*. Rozm. M. Klecel. *Rzeczpospolita* 1998 nr 68 [dot.]; *Mitologia Greków i Rzymian*; *Trzeźwość i męstwo*. Rozm. M. Cichy. *Gaz. Wyborcza* 1998 nr 224; *Własna substancja duszy*. Rozm. B.N. Łopieńska. W: B.N. Łopieńska: *Książki i ludzie*. Wwa 1998; *Augustyn w okowach historii*. Rozm.: A. Krawczyk, P.W. Zorkowski. *Topos* 1999 nr 5/6; *Moja Polska jest śródziemnomorska*. Rozm. E. Likowska. *Przegląd* 2000 nr 8; *Sekret nieśmiertelności*. Rozm. P. Czapczyk. *Rzeczpospolita* 2000 nr 48; *W każdym człowieku jest wszystko*. Rozm. P. Czapczyk. *Tyg. Pousz*, 2000 nr 15; *Myśli i słowa*. Rozm. P. Czapczyk. *Res Publica Nowa* 2002 nr 2; *Wolność i współczucie*. Rozm. P. Szewc. W: P. Szewc: *Wolność i współczucie*. Kr. 2002; *Civis Romanus sum*. Rozm. M. Bardel. *Znak* 2003 nr 5; *Świat, w którym żyję*. O Śródziemnomorzu, cesarzu Augustie i goryczy antycznej. Rozm. T. Fijałkowski. *Tyg. Pousz*, 2003 nr 30; *Lagodność i siła*. Rozm. P. Czapczyk. *Zesz. Karmelitańskie* 2004 nr 1.

M. Borowska: *Kawafis, czyli pochwała niemożliwości*. *Lit. na Świecie* 1995 nr 10 [rec. oprac. i przekł.: K. Kawafis: *Wiersze zebrane*]. – [Kawafis Aleksandryczyk]: K. Lisowski: *Aleksandryczyk i jego tłumacz*. *Nowe Książ.* 1995 nr 10; M. Stala: *Aleksandria, świat*. *Gaz. Wyborcza* 1995 nr 113, przedr. w tegoż: *Poszukiwanie czasu*. Kr. 2004. – D. Heck: *Przejrzystość w półmroku*. W: *Tejże: Spór czy lament?* Wr. 1996. – J. Majcherek: *Stary poeta*. *Zesz. Lit.* 1996 nr 1 [rec.: Kawafis Aleksandryczyk]. – [Brewiarz Europejczyka]: K. Piętkosz: *Vademecum*. *Sycyna* 1996 nr 23; M. Jentys: *De omnibus rebus et quibusdam aliis*. *Twórczość* 1997 nr 4; A.S. Kowalczyk: *Źródło Aretuzy*. *Res Publica Nowa* 1997 nr 1/2. – L. Szaruga: *Lacińska kotwica*. W tegoż: *Powrót poetów*. Kr. 1997 [dot.:

Medytacje Janicjusza]. – P. Urbański. *Prz. Powsz.* 1997 nr 12 [rec.: Breviarz Europejski]. – J. Bolewski: Chaos i Słowo. *Tyg. Powsz.* 1998 nr 12 [rec.: Mitologia Greków i Rzymian]. – J. Borowczyk: Tęsknota do wieczności. *Fronda* 1998 nr 13/14 [rec.: Breviarz Europejski]. – [Mitologia Greków i Rzymian:] P. Czapliński: Pochwała męstwa, M. Janion: Przeróżenie i piękno. *Gaz. Wyborcza* 1998 nr 240; G. Kalinowski: Przeciw „pustyni obłędu”. *Kwart. Artyst.* 1998 nr 1; W. Lengauer: Jak pisać mity? *Znak* 1998 nr 5; P. Lisicki: Znikomość i triumfalność. *Więź* 1998 nr 11; M. Morawski: Drzewo mitów. *Tyg. Powsz.* 1998 nr 1; P. Urbański. *Prz. Powsz.* 1998 nr 6; P. Czapliński, P. Śliwiński: Odzyskiwanie mitu. W tychże: Kontrapunkt. Pozn. 1999. – P.W. Lorkowski: Lekcje Augustyna. *Topos* 1999 nr 5/6. – J. Ladyka. *Res Humana* 1999 nr 6 [rec.: Literatura Greków i Rzymian]. – Z. Skibiński: Ogrodnik w ogrodzie świata. Cztery eseje o pisarstwie Zygmunta Kubiaka. Łódź: Biblioteka 1999, 110 s. – [Literatura Greków i Rzymian:] K. Szumlewicz: Klasyka i herezje. *Twórczość* 1999 nr 11; A.M. Konończak: Piękno antyku. *Znak* 2000 nr 7. – [Nowy brewiarz Europejski:] A. Baluchowski: W poszukiwaniu rzeczy trwałych. *W Drodze* 2001 nr 7; K. Dorosz: Światło nad bólem. *Więź* 2001 nr 9 [dot. też: Uśmiech Kore]. – G. Kalinowski: Tajemnica bólu. *Kwart. Artyst.* 2001 nr 2 [rec.: Uśmiech Kore]. – K. Koehler: Lekcja K. *Nowe Państwo* 2001 nr 28. – J. Olczyk: Europejski, czyli kultura Greków i Rzymian. *Arcana* 2001 nr 6 [rec.: Nowy brewiarz Europejski]. – J. Ladyka: Dwie postawy Europejski; Świat i myśl antyku według Z.K. W tegoż: Kultura i światopogląd. Wwa 2002 [dot.: Nowy brewiarz Europejski; Literatura Greków i Rzymian]. – M. Wierczok: Rozmowy skontrolowane. *Twórczość* 2002 nr 10 [rec.: Zwierciadło Śródziemnomorza]. – M. Mikolajczak: Obrona źródeł. *Twórczość* 2003 nr 11 [rec.: Półmrok ludzkiego świata]. – [Dzieje Greków i Rzymian:] E. Sawicka: Ta nasza antyczna Europa. *Rzeczpospolita* 2003 nr 102; T. Fialkowski: Podróż w czasie. *Tyg. Powsz.* 2004 nr 13; K. Masłoń: Tylko ty żyj, książeczko! Wcale nie dbam o śmierć. *Rzeczpospolita* 2004 nr 68, przedr. w tegoż: Nie uciec nam od losu. Wwa 2006. – B. Pocięty: Zakłęty ogród. O pisarstwie Z.K. *Więź* 2004 nr 11. – A. Skąpa: Sztuka i wartości. O eseistyce Zygmunta Kubiaka. Lubl.: Wydawn. UMCS 2004, 244 s. – H. Strychalska: Dzieje Greków, Rzymian i... Polaków. *Akant* 2004 nr 7 [rec.: Dzieje Greków i Rzymian]. – A. Zaborski: Dwa nowe przekłady Ewangelii na język polski. *Recepcja, Transfer, Przekład* [t.] 3: 2005. – F. Śmieja: Latyn nad Wisłą. Z.K. (1829-2004). W tegoż: Zbliżenia i kontakty raz jeszcze. Kat. 2007.

E.G.

KUBICKI Marian

OPRACOWANIA (wybór)

1. Gądek: M.K. W: Pisarze regionu świętokrzyskiego. Ser. 1 t. 3. Kielce 1990.

K.B.

KUBIKOWSKI Zbigniew

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Inwazja z obcej planety. W: Hańba domowa. Oprac.: J. Trznadel, przekł. franc.: L invasion d'une autre planète. W: La Honte. [Przeł.] M. Rodowicz-Heninger. Paris 1992.

K.B.

KUBISZ Paweł

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (I. Homola).

E. Rosner: Franciszek Liszt a P.K. W tegoż: Cieszyńskie okrucy literackie. Cieszyn 1983. – W. Sikora: P.K. (Wspomnienie). *Zwrot* 1988 nr 8. – W. Szewczyk: Buntownik znad Olzy. (W 40-lecie [właśc. 20-lecie] śmierci). *Kal. Śl. Tow. Miłoś. Byt.* 1988. – A. Bańska: Cieszyńskie „Dies irae” *Ann. Silesiae* 1991 t. 21.

B.M.

KUCHARCZYK Antoni

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.).

W. Błachut: Awans literacki wiejskiego muzyka. (Przypomnienie „Jantka z Bugaja” – A.K.). *Nadskauie* 1984 nr 3/4.

J.Z.

KUCHARSKI Eugeniusz

OPRACOWANIA (wybór)

A. Hutnikiewicz: E.K. (1880-1952). W: Toruńscy twórcy nauki i kultury 1945-1985. Pozn. 1989. – Cz.P. Dutka: Boro-wy, Elzenberg, K. W tegoż: Literatura – badacz i krytyk. Zielona Góra 2001.

J.Cz.

KUCHTÓWNA Lidia

[...] W 2005 otrzymała nagrodę Polskiego Ośrodka ITI. Wyróżniona odznaką „Zasłużony Działacz Kultury” (1996). [...]

TWÓRCZOŚĆ

5. Karol Frycz. [Monografia]. Wwa: Erata 2004, 560 s.

Rozprawy i studia w czasopiśmie i wydawnictwach zbiorowych, m.in.: Nauczyciele sztuki aktorskiej. *Pam. Teatr.* 1995 z. 1/2 s. 5-15. – Teatr monumentalny. W: Encyklopedia kultury polskiej XX wieku. Teatr. Widowisko. Wwa 2000 s. 99-113.

Prace edytorskie i redakcyjne

11. Teatr polski we Lwowie. Red. ... Wwa: IS PAN 1997, 293 s.

12. Teatralia z lat 1938-1983. Wybór i oprac. ... Tot.: Tow. Nauk. 1999, 248 s.

13. W kręgu teatru monumentalnego. Red.: ... J. Ciechowicz. Wwa: IS PAN 2000, 234 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

M.O. Bienka. *Pam. Teatr.* 1999 z. 1 [rec.: Polski teatr we Lwowie]. – G. Janikowski. *Scena* 2001 nr 2 [rec. oprac.: W kręgu teatru monumentalnego]

J.Z. 511

KUCNER Mieczysław

TWÓRCZOŚĆ

8. Nasza nadzieja; Wybrać raczej to gorsze. [Dwa wiersze; współaut.:] A. Biskupski. Posł.: S. Cieślak. Łódź: nakł. autora 1997, 4 s.

Druk bibliofilski wyd. w 5. rocznicę śmierci M.K. w 40 egz.

Prace redakcyjne

1a. [Dwadzieścia] 20 lat Ośrodka Telewizji Polskiej w Łodzi. 1956-1976. [Katalog]. Red.: M. Kuźmicki, ... Łódź: [b.w. 1976], [8] k.

2a. G. Lazarević – malarstwo. [Katalog wystawy]. Red. ... Łódź: Muzeum Hist. m. Łodzi 1981, [8] s.

4. T. Michalski: Pro amore. Fraszki, aforyzmy dawne i nowe. Słowo wstępne i oprac. ... Łódź; Przedbórz: Miej. Dom Kultury; Społ. Muzeum Lud. 1990, 48 s.

E.G.

KUCZYŃSKI Maciej

TWÓRCZOŚĆ

9. Atlantyda, wyspa ognia. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: [wyd. 7] Wr.: Siedmioróg 1996, tamże 1997; Kr.: Zielona Sowa 2004.

10. Katastrofa. [Powieść dla młodzieży]. [Wyd. 7] Wr.: Siedmioróg 1997.

14. Czeluść. [Relacje z polskich wypraw speleologicznych]. Wyd. 2 Wwa: Muza 1997.

16. Zwycięzca. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. 4 zmien. i rozszerz. Wwa: Aries 1999.

28. Życie jest myślą. [Praca popularnonaukowa]. Wwa: Alfa Wero 1997, 247 s.

29. Wielcy zdobywcy. [Publicystyka]. Wwa: ABC Future 1998, 292 s.

30. Legendy o świętych. Wwa: ABC Future 1999, 251 s.

31. Tatrzańskie dramaty. Wwa: ABC Future 1999, 323 s.

32. Życie spadło z nieba. [Praca popularnonaukowa]. Wwa: Alfa Wero 1999, 245 s.

33. Podróż. [Esej]. Kat.: Kos 2005, 302 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

A. Smuszkiewicz: Egzotyka i fantastyka, czyli o twórczości M.K. *Stud. Szt. Dziec.* 1994 [z.] 8. – P. Wojciechowski: Księga życia i świata. *Nowe Książ.* 2006 nr 5 [rec.: Podróż].

K.B.

KUDLIŃSKI Tadeusz

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Ważne przestrzenie życia. Rozm. S. Dziedzic. W: S. Dziedzic: Dialogi trzy: Maria Dłuska, Konrad Górski, Tadeusz Kudliński. Kr. 2000.

LP XX w. (J. Wojnowski).

E. Morawiec: 90 rocznica urodzin T.K. *Tyg. Powsz.* 1988 nr 48. – A. Woldan: Cykliczny bieg czasu – saga rodzinna. T.K. „Saga rodu Grabowskich”. W tegoż: Mit Austrii w literaturze polskiej. Przel.: K. Jachimczak, R. Wojnakowski. Kr. 2002.

A.Sz.

KUKULSKI Leszek

Praca edytorska

I. J. Potocki: Rękopis znaleziony w Saragossie. Powieść.

Przeł. niem.: Die Abenteuer in der Sierra Morena oder Die Handschriften von Saragossa. Roman. [Wyd.] ... [Przel. z franc.] W. Creutziger. [Przel. z pol.] K. Harter. [Wyd. 6] Zürich 2002.

OPRACOWANIA (wybór)

SBLP t. 4 (J. Starnawski).

J.Cz.

**KULCZYCKA-SALONI Janina
1912-1998**

[...] Po przejściu na emeryturę w 1982 kontynuowała pracę naukową. W ostatnich latach życia pracowała nad przekładami do planowanej antologii „Programy i dyskusje naturalistów francuskich”. Zmarła 26 lipca 1998 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

21. Na polskich i europejskich szlakach literackich. Z pism rozproszonych 1985-1998. Wstęp, wybór i red.: D. Knysz-Tomaszewska. Wwa: [Wydz. Polonistyki UW] 2000, 483 s.

Zawartość: Cz. I. Henryk Sienkiewicz: „Rodzina Połanieckich” – kilka słów w obronie bohatera i autora; „Quo vadis” [H. Sienkiewicz] i „Faraon” [B. Prusa]. Ostatnie kwestie w polemice autorów; Literaci i literatura w publicystyce Henryka Sienkiewicza. – Cz. II. Bolesław Prus: Czytając Prusa; Bolesław Prus „Faraon” – próba interpretacji; Równieśnicy Wokulskiego; Lud i jego kultura w publicystyce Bolesława Prusa; Prus a potomność. – Cz. III. Pozytywiści, moderniści i inni: Wśród swoich czy wśród obcych? Refleksje nad losami bohaterów powieściowych Elizy Orzeszkowej, Bolesława Prusa, Marii Rodziewiczówny, Władysława Sabowskiego i Henryka Sienkiewicza; Teoretyk i praktyk samouctwa – Adolf Dygasiński; Warszawa i jej problemy w twórczości Stefana Żeromskiego; Zapomniane polonim lwowski, powieść „Jan Prorok” Alfreda Nussinga; Stolica czy stolice? Warszawa, Kraków, Lwów; Pozytywizm i Młoda Polska w kontekście literackim Europy i Orientu; Maria Dąbrowska – czytelnik – krytyk. – Cz. IV. Naturalizm polski i francuski: Naturalizm jako

zjawisko ponadnarodowe; Od niechęci do aprobaty; zawile drogi naturalizmu w literaturze polskiej; Emil Zola – pisarz francuski, europejski, światowy; Sprawa Dreyfusa w oczach Polaków. – Cz. V. Z pogranicza literatury polskiej i rosyjskiej: Recepcja naturalizmu w literaturze rosyjskiej i w literaturze polskiej; Nieobecni?; Z dziejów literackiej emigracji rosyjskiej w Warszawie dwudziestolecia; Przedwojenne i powojenne piśmarstwo Leona Gomulickiego; Z marginesów literatury – zakonspirowane polonicum rosyjskie. – Cz. VI. Recenzje i polemiki.

Przekł. franc. art.: „L’Affaire Dreyfus vue par les Polonais. W: L’Affaire Dreyfus et l’opinion publique en France et à l’étranger. Rennes 1995.

Prace edytorskie i redakcyjne

5a. Powstanie styczniowe. Dziedzictwo literackie powstania styczniowego. Praca zbiorowa Katedry Historii Literatury Polskiej Uniwersytetu Warszawskiego pod red.: J.Z. Jakubowskiego, ..., S. Frybesa. Wwa: PIW 1964, 683 s.

6a. Kultura i literatura dawnej Polski. Studia. Red.: J.Z. Jakubowski, ..., Z. Libera. Wwa: PWN 1968, 705 s.

6b. Europejskie związki literatury polskiej. Red.: J.Z. Jakubowski, ..., Z. Libera. Wwa: PWN 1969, 486 s.

Tom dedykowany profesorowi Z. Szymdtowej, przygot. pod patronatem Katedry Historii Literatury Pol. UW.

13a. Naturalisme et antinaturalisme dans les littératures européennes des XIXe et XXe siècles. Continuateurs et adversaires. Actes du colloque de Paris (16-17 avril 1991) Université de Varsovie. Faculté de Lettres Polonaises. [Red.:] D. Knysz-Rudzka, ..., H. Suwała. Varsovie: UV FLP [Université de Varsovie. Faculté de Lettres Polonaises] 1992, 132 s.

15. Naturalizm. Europejskie konteksty. Wyboru dokonali: D. Knysz-Tomaszewska, ... (Materiały do ćwiczeń. Ser. 3). Wwa: UW Wyzd. Polonistyki 1996, 594 s. Z prac Inst. Filol. Pol. UW.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Między Petersburgiem a Warszawą. Los polonisty i prawda geologa. Rozm.: B. Bobrowska i G. Borkowska. W: Trzy pokolenia. Pamięci profesor Janiny Kulczyckiej-Saloni. Wwa 1998.

LP XX w. (red.): – G.P. Bąbiak, D. Dziurzyński: Spis zawartości archiwum Janiny Kulczyckiej-Saloni. Wwa: Wyzd. Polonistyki UW 2000, 216 s. – G.P. Bąbiak: Bibliografia prac za lata 1985-1998. W: J. Kulczycka-Saloni: Na polskich i europejskich szlakach literackich. Z pism rozproszonych 1985-1998. Wwa 2000.

E. Studzińska-Komisaruk. *Acta Univ. Wratisl. Slav.* 1985 nr 84 [rec.: Naturalizm i naturalści w Polsce]. – I.A. Biernacki: J.K.-S. *Twórczość* 1998 nr 10. – B. Bobrowska, E. Paczoska: J.K.-S. *Pam. Lit.* 1999 z. 4. – D. Knysz-Tomaszewska: Pożegnanie profesor J.K.-S. *Barok* 1999 nr 1. – D. Knysz-Tomaszewska: Wspomnienie o profesor J.K.-S. *Prz. Hum.* 1999 nr 5. – D. Knysz-Tomaszewska: Petersburg – Warszawa – Moskwa – Paryż. Peregrynacje naukowe współczesnej pozytywistki. O J.K.-S. W teście: Spotkania i porównania. Wwa

2001. – G. Pyszczyk: Nasz stary, dobry pozytywizm. *Nowe Książki*. 2001 nr 3 [rec.: Na polskich i europejskich szlakach literackich].

A.Sz.

KULICZKOWSKA Krystyna

Praca redakcyjna

2. E.T.A. Hoffmann: Dziadek do orzechów. Na podstawie przekł. J. Kramsztyka oprac. ... [Wyd. 11] Wwa: NK 1998.

OPRACOWANIA (wybór)

H. Bielawska: Pani Krystyna; H. Lebecka: Profesor K. w Naszej Księgarni; G. Leszczyńska: K.K. *Guliver* 1996 nr 3.

E.G.

KULKA Jan

1937-2000

Krypt.: J.K.: Jak.

[...] W 1997 otrzymał tytuł honorowego obywatela m. Łomży. Zmarł 30 grudnia 2000 w Łomży.

Od 2003 organizowane są w Łomży konkursy poetyckie im. J. Kulki.

TWÓRCZOŚĆ

19. Barwy nocy. [Wiersze i proza]. Łomża: *Kontakty* 1996, 68 s.

20. Romanse z historią. [Eseje]. Wwa: Przedświt 1997, 123 s.

21. Wiersze wybrane. Wybór i wstęp: K. Karasek. Wwa: Przedświt 1997, 201 s.

22. Łowca złudzeń. [Wiersze]. Łomża: Miej. Dom Kultury; Dom Środowisk Twórczych 1999, 68 s.

23. Odczuwanie duszy. Głosa o poezji i dramatach Karola Wojtyły. Łomża: Miej. Dom Kultury; Dom Środowisk Twórczych 1999, 24 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Lubie niemożliwe. Rozm. M. Żmijewska. *Gaz. Wyborcza* dod. *Gaz. w Białymstoku* 2000 nr 291.

J. Sikora: ... przelotne miłości z historią. *Kontakty* 1998 nr 11 [rec.: Romanse z historią]. – [W. Woźniak] W.W.: Zmarł J.K. *Pracownia* 2001 nr 1.

B.M.

KULMOWA Joanna

[...] We wrześniu 1996 opuściła Strumiany i powróciła do Warszawy. W tymże roku została prezesem zarządu Oddziału Warszawskiego SPP. Za twórczość dla dzieci i młodzieży otrzymała Order Uśmiechu (2000), medal International Board on Books for Young People (IBBY, 2001) oraz nagro-

513

dę Prezydenta RP (2004). Odznaczona Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (1998).

TWÓRCZOŚĆ

12. Wio, Leokadio! [Powieść dla dzieci]. [Wyd. 4] Pozn.: G&P 2005.

35. Zasypanki. [Wiersze dla dzieci].

Przekł. węgier. Elalvókk. [Przeł.] E. Sebök. Wwa 1976.

80. Siedemset piętnaście zaginał. [Utwór sceniczny dla dzieci]. Wyst. pt. Pociąg do Betlejem, czyli 715 zaginał. Praprem. Wr., Wrocławski T. Lalek 1993.

84. Ciulanie siebie. [Wspomnienia]. Wwa: *Twój Styl* 1995, 345 s.

85. Niewielki niemały król. Wyst. Bielsko-Biała, T. Pol. 1996.

86. Kradzione. Pięć poematów. Szczec.: Książ. Pomor. 1998, 56 s.

87. Psalm toastu. [Wiersze]. Szczec.: Książ. Pomor. 1998, 107 s.

88. Joanna skrzydlata. [Musical poetycki]. Muz.; G. Menet. Praprem. Lubl., T. im. H.Ch. Andersena 2000.

89. Moja pełnia, czyli Wiersze lubiane. Wwa: PIW 2000, 175 s.

90. Wybór wierszy dla dzieci. Wr.: Siedmioróg 2000, 63 s.

91. Topografia myślenia. [Wspomnienia]. Red.: M. Słysz. Wwa: Iskry 2001, 140 s.

92. Strumieńskie wędrowanie. [Wspomnienia]. Sejny: Pogranicze 2004, 189 s.

93. Niefruwak Piechotny. [Opowiadanie dla dzieci]. Wwa: NK 2005, 20 s.

94. Co się komu śni, a nawet i nie śni. [Wiersze]. Wwa: Ezop 2006, 43 s.

95. Czemu? [Wiersze]. Wwa: Nowy Świat 2006, 80 s.

Przekład

11a. P. Weiss: Męczeństwo i śmierć Jean Paul Marata przedstawione przez zespół aktorski Przytułku w Charenton pod kierownictwem pana de Sade. Przeł.: ... i A. Wirth. Wyst. Wwa, T. Ateneum 1967.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Raz dzieckiem – całe życie dzieckiem. Rozm. R. Rolewicz-Jurasz. *Gulfur* 2003 nr 4; Leokadia to Ja! Rozm. J. Mikołajewski. *Gaz. Wyborcza* dod. *Gaz. Książki* 2005 nr 16; Tę część dziecka, która jest we mnie, zamieniam na słowa. Rozm. W. Borodziej. *Wychow. w Przedszk.* 2005 nr 6.

H. Niedbał: Joanna Kulmowa. Biobibliografia. Szczec.: Książ. Pomor. 1993, 99 s.

H. Pytel-Kapanowska: Zakon we dwoje. Szczec.: Książ. Pomor. 1995, 98 s. [dot. też J. Kulmyl. – (Ciulanie siebie): M. Adamus: Paciorek K. *Pogranicza* 1996 nr 2; J. Kobus: Rozsypanka wspomnień. *Nowe Książ.* 1996 nr 3; A. Legeżyńska: Jak ratować świat. *Polonistyka* 1997 nr 5. – Joanna Kulmowa wobec świata literatury. Szczec.: Książ. Pomor. 1998, 117 s. [materiały z konferencji naukowej, Szczecin 25-26 III 1998: E. Chęcińska: O jednoznaczność tu trudno; Jubileusz J.K.; O Leokadii, nadmiarze i dalszym ciągu, przedr. w *Pogranicza* 1998 nr 3; M. Lalak: Poetycki debiut J.K., przedr. w *Pogranicza* 1998 nr 3 oraz w tegoż: Niepokojąca reszta, Szczec. 2004; M. Błażejewski: Bylepiewniactwo i antydogmatyzm; A. Stankowska: „Uczyń aby posłuchać”. Wiedza i wiara w poezji J.K.; P. Michałowski: Traktat o wielkim odlocie. O poemacie J.K. „Suplement mój”, przedr. w *Pogranicza* 1998 nr 3; J. Madejski: „Ciulanie siebie” wobec autobiografii; Z. Jarzębowski: O groteskach radiowych J.K.; G. Skotnicka: Co można znaleźć wędrując z Hilarym? – C. Judek: Jubileusz J.K. *Bibl. Zach.-Pom.* 1998 nr 1/2. – A. Baluch: Wiersze medytacyjne J.K. W teże: Uważne czytanie. Kr. 2000. – U. Chęcińska: Drohobycz, Strumiany i wiosna. Krótka historia prowincjonalna. *Pogranicza* 2000 nr 1/2. – U. Chęcińska: Strony J.K. *Pogranicza* 2001 nr 3. – A. Książek-Szczepaniakowa: „Zawiazki” Joanny Kulmowej wielokrotnie odczytane. Tekst, rozumienie, aplikacja. Szczec.: Wydawn. Nauk. Uniw. Szczec. 2001, 151 s. – K. Nowosielski: Moje czyli inne. *Nowe Książ.* 2001 nr 2, przedr. w tegoż: Rozróżnianie głosów. Gdańsk 2004 [rec.: Moja pełnia]. – [Topografia myślenia:] M. Baranowska: Pamięć i forma. *Res Publica Nowa* 2002 nr 4; U. Chęcińska: Dzieciwinka w niebieskiej sukience. *Pogranicza* 2002 nr 2. – A. Legeżyńska: Jak ratować świat. W teże: Krytyk jako demokracja. Pozn. 2002 [rec.: Ciulanie siebie]. – G. Leszczyński: „Najgorsze z więzień” [rec.: Topografia myślenia]. – J. Madejski: Ciulanie autobiografii. W tegoż: Zamieszanie. Kr. 2003 [rec.: Ciulanie siebie]. – Z. Ożóg-Winiarska: Dziecko w poetyckiej przestrzeni „zagapienia” J.K. W teże: Szkice z literatury dla dzieci. Tor. 2003. – M. Bogacka-Bobik: Muzyka w dziełach literackich dla dzieci. *Stud. Artyst. Akad. Świętokrzysk.* 2004. – U. Chęcińska: Seraficzne niebo J.K. *Poezja i Dziecko* 2004 nr 3. – Z. Chojnowski: „Ile razem dróg przebytych...” *Nowe Książ.* 2004 nr 8 [rec.: Strumieńskie wędrowanie]. – A. Książek-Szczepaniakowa: „Na ten słodki czas”. Spotkania z Joanną Kulmową i jej poezją w latach 1982-1996. Siedlce: Wydawn. Akad. Podlaskiej 2004, 248 s. – M. Lalak: Poetycki debiut J.K. W teże: Niepokojąca reszta, Szczec. 2004 [dot. twórczości w 1952-1957]. – M. Ostasz: Wierszowana „paidia” J.K. *Acta Univ. Wratisl. Pr. Lit.* 2004 nr 44. – G. Leszczyński: Z K. się nie wyrasta... Laudacja na cześć J.K. z okazji nagrody Prezydenta RP. *Poezja i Dziecko* 2005 nr 1, przedr. *Gulfur* 2005 nr 1. – J. Sosnowski: Powrót na stację. *Węz* 2005 nr 8/9 [dot.: Stacja Nigdy w życiu]. – U. Chęcińska: Poetka i paidia. O Muzie dziecięcej Joanny Kulmowej. Szczec.: Wydawn. Nauk. Uniw. Szczec. 2006, 446 s. – I. Iwaszów: Pytania. *Nowe Książ.* 2006 nr 11 [rec.: Czemu?]. – E. Jaskółowa: Dialog z milejącą, czyli wiersz J.K. z powiastką filozoficzną Leszka Kołakowskiego w tle. W teże: Kto to był? *Kat.* 2006.

E.G.

KUMANIECKI Kazimierz Feliks

[...] Od marca 1954 przewodniczył (używając pseudonimu Aesticamplanus) Sodalitas Crocodiliana, nieformalnego stowarzyszeniu filologów klasycznych – wykładowców UW, którego spotkania, nawiązujące do antycznych sympozjonów, odbywały się w Warszawie w staromiejskim lokalu Krokodyl. [...]

Przekład

4. Witruwiusz: O architekturze ksiąg dziesięć. Z tekstu łacińskiego przeł. ... [Wyd. 2] Wstęp: A. Sadowska. Wwa: Prószyński i S-ka 1999.

OPRACOWANIA (wybór)

E. Axer: K.K. – edytor. *Prz. Hum.* 1989 nr 3. – A. Jelicz: O „Sodalitas Crocodiliana” wspomnienia słów kilka. *Meander* 1989 nr 1/2. – J. Domański: Profesor K.K. jakim Go pamiętam. *Meander* 1997 nr 5. – J. Domański: Wspomnienie o prof. K.K. *Meander* 2001 nr 5/6.

J.Cz.

**KUNCEWICZ Piotr
1936-2007**

[...] W 1955 otrzymał nagrodę im. J. Czechowicza, przyznaną przez Oddział Lubelski ZLP oraz Medal im. F. Kotuli. [...] W 1990-2003 pełnił funkcję prezesa ZLP. [...] Publikował cykle felietonów w *Przeglądzie Tygodniowym* (od 1995), a następnie w *Przeglądzie* (2002) pt. „Wieczory z Patarafką”, w *Trybunie* pt. „Te szalone media” (od 1996) i pt. „Te szalone dni” (od 2001) oraz felietony literackie w magazynie *Elita* (2000). W 2001 otrzymał Złoty Medal Sukcesu, w 2006 nagrodę Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Od 2004 pełnił funkcję Wielkiego Mistrza Łoży masonskiej Wielki Wschód Polski. Pracował nad nową wersją „Fausta”. Odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski (2002). Zmarł 9 kwietnia 2007 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

11. Agonia i nadzieja. T. 2. Literatura polska od 1939 [do 1956]. [Wyd. 2] Wwa: GRAF-PUNKT, BGW 1994.
13. Leksykon polskich pisarzy współczesnych. T. 1-2. [Wyd. 2] Wwa: GRAF-PUNKT [1997].
14. Goj patrzy na Żyda. Dzieje braterstwa i nienawiści od Abrahama po współczesność. Wwa: Kopia 2000, 348 s.
Nagroda Warsz. Premiery Lit. w 2000, nagroda im. K. Janczyńskiego, przyznana przez redakcję kwartalnika lit. *Metafora* (2001), nagroda lit. im. C. Norwida, przyznana przez Samorząd Woj. Mazow. (2002).
15. Legenda Europy. [Eseje]. Wwa: Muza SA 2005, 357 s.
Wydania osobne tekstów piosenek z nutami, m.in.: Zamieszkajmy w snach. Muz.: W. Masłyk. Wwa: Wydawn. Muz. „Gamma” 1998, [8] s. – Samotna Zacharia. Muz.: W. Masłyk. Wwa: Wydawn. Muz. „Gamma” 1999, [8] s. – Dziewczyny napotkały tylko raz. Muz.: W. Masłyk. Wwa: Wydawn. Muz. „Gamma” 2002, [8] s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Kamykiem w bucie. Rozm. L. Żuliński. W: L. Żuliński: Między wierszami. Rozmowy o życiu i literaturze. Kielce 1997.
LP XX w. (red.).
[Agonia i nadzieja:] J.Z. Brudnicki: Superpanorama. *Wiad. Kult.* 1995 nr 6; M. Jentys: Zasada: tolerancja, metoda: nonszalancja. *Sycyna* 1995 nr 8; J. Termer: Literatura polska według P.K. *Akcent* 1995 nr 3/4. – B. Zadura: „Kto ty jesteś”. W tegoż: Daj mu tam, gdzie go nie ma. Lubl. 1996 [rec.: Cień ręki]. – [Goj patrzy na Żyda:] J. Tazbir: Żydz i goje. *Noue Książ.* 2000 nr 8; L. Żuliński: Goj na zaminowanym polu. *Twórczość* 2002 nr 1.

A.Sz.

KUNCEWICZOWA Maria

[...] Zmarła 15 lipca 1989 w Kazimierzu Dolnym [w t. 4 błędne miejsce śmierci].
[...] Po 1989 została założona przez syna M. Kuncewiczowej, Witolda, Fundacja M. i J. Kuncewiczów, która zarządzała domem rodzinnym w Kazimierzu Dolnym i mieszczącym się w nim muzeum; w 2005 dom ten został zakupiony przez Samorząd Województwa Lubelskiego dla Muzeum Nadwiślańskiego w Kazimierzu.

TWÓRCZOŚĆ

2. Przymierze z dzieckiem. Powieść. Przedr. zob. poz. 38.
6. Dwa księżyce. [Opowiadania]. Wyd. 6 [właśc. 11] Wwa: Prószyński i S-ka 1999.
7. Dylizans warszawski. [Felietony]. [Wyd. 6] Wwa: Pax 1997.
8. Cudzoziemka. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 19] Wwa: KiW 1995; Wwa: Prószyński i S-ka 2000, tamże 2003; Wwa: Świat Książki 2007.
20. Leśnik. (Powieść). [Wyd. 7] (Dzieła wybrane M. i J. Kuncewiczów). Lubl.: Wydawn. Lubel. 1997.
26. Tristan 1946. Wyd. nast.: [wyd. 12] Wwa: Świat Książki 1996; Wwa: Prószyński i S-ka [2000].
34. Przeźrocza. Notatki włoskie. [Wyd. 2] (Dzieła wybrane M. i J. Kuncewiczów). Lubl.: Wydawn. Lubel. 1997.
36. Listy do Jerzego. [Wyd. 2] (Dzieła wybrane M. i J. Kuncewiczów). Lubl.: Wydawn. Lubel. 1997.
37. Dzieła wybrane Marii i Jerzego Kuncewiczów pod patronatem Ministerstwa Kultury i Sztuki. Lubl.: Wlubl. 1997.
Zawiera poz. 20, 34, 36.
38. Przymierze z dzieckiem. [Opowiadania]. Wwa: Prószyński i S-ka 1999, 116 s.
Zawiera poz. 2 oraz fragm. lub poszczególne utwory z poz. 4 i 22.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (D. Knysz-Tomaszewska). – SBLP t. 3 (A. Szalagan). – K. Korzon: Inwentarz rękopisów Biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. T. 14. Rękopisy 16801-17050. Archiwum Marii i Jerzego Kuncewiczów. Pod red. W. Soniak. W: Tow. Przyj. Ossolineum 1995, 177 s.

K. Trocziński: Indywidualizm bez przesłanek. Na marginesie twórczości M.K. *Żęca* 1938 nr 6, przedr. w tegoż: *Zoik*. Kr. 2003. – R. Anczykowska: Maria Kuncewiczowa – „Cudzoziemka”. Wwa: Fabryka Pomocy Nauk. 1991, 29 s. – A. Sobolewska: Ballada o pięknym dniu. *Kino* 1994 nr 1 [dot. ekranizacji „Dwóch księżyców”]. – I. Kaluta: Róża i Barbara. *Teksty Drugie* 1995 nr 3/4 [dot.: Cudzoziemka; M. Dąbrowska: Noce i dni]. – T. Klak: Ogród świata. Proza M.K. W tegoż: *Ogród świata*. Kat. 1995. – A. Szalagan: Maria Kuncewiczowa. Monografia dokumentacyjna 1895-1989. Wwa: Wydawn. IBL 1995, 479 s. IBL PAN. – W. Wójcik: Pisarstwo M.K. jako „dziennik podróży”. W tegoż: *Skamandryci i inni nad Sekwaną*. Kat. 1995. – A. Borawska: Autobiograficzność „Fantomów M.K.” i „Innego świata” Gustawa Herling-Grudzińskiego; A. Roćko: Hybrydy gatunkowe M.K. W: *Gatunki literackie*. Olsztyn 1996. – H. Janaszek-Ivanickovh: Przestrzeń swoja i obca w „Cudzoziemce” M.K. i „Ziemii Ulro” Czesława Miłosza w kontekście europejskim. W tegoż: *Od modernizmu do postmodernizmu*. Kat. 1996. – E. Kraskowska: Od fizjologii do filozofii macierzyństwa. *Kresy* 1996 nr 4 [m.in. dot. M.K.]. – M. Kawka: Cudza mowa w „Cudzoziemce” M.K. *Stylistyka* 1997 [t.] 6. – A. Kocharczyk: Kazimierz M.K. *Akcent* 1997 nr 4. – O twórczości Marii Kuncewiczowej. Pod red. L. Ludorowskiego. Lubl.: Wydawn. UMCS 1997, 183 s. [zawartość: Cz. I. W holdzie M.K. – doktorat honoris causa UMCS; Recenzje: I. Sławińska, J. Trzynałowski, A. Aleksandrowicz, Cz. Klak; Przemówienie JM Rektora UMCS; Laudacja Promotora; Przemówienie M.K.; Dyplom. – Cz. II. O twórczości M.K.: H. Turkiewicz: „Cudzoziemka” jako powieść nie tylko psychologiczna; J. Plisiecki: „Cudzoziemka” w filmie Ryszarda Bera; S. Valea: „Tristan 1946” – Mythe et realite; W. Tichomirowa: Zagadnienie prefiguracji w powieści „Tristan 1946”; L. Ludorowski: Głosa do „Fantomów”; E. Tyszecka-Grygorowicz: Elementy autobiograficzne i rozważania o sztuce w „Fantomach” i „Naturze” M.K.; T. Świętosławska: Ostatni „dylizans” M.K.; A. Chruszczyński: Kilka uwag o „Dniach powszednich państwa Kowalskich” M.K.; Z. Mokrzanowska: M.K. o twórcach, literaturze i o... sobie; A. Szalagan: Wykłady chicagowskie M.K.; I. Paprocka: Kazimierskie fascynacje w życiu i twórczości M.K.; L. Ludorowski: Dzieło żywe; S. Zak: Kalendarium życia i twórczości M.K.]. – M. Brzostowicz: Rodzina w ujęciu antropologicznym: „Zmowa nieobecnych”. W tegoż: *Wizerunek rodziny w polskiej prozie współczesnej*. Pozn. 1998. – G. Herling-Grudziński: Gabinet figur woskowych. W tegoż: *Wyjścia z milczenia*. Wwa 1998 [rec.: Zmowa nieobecnych]. – J. Speina: Psychologiczna kreacja językowa postaci literackich. (Na przykładzie „Cudzoziemki” M.K.). W tegoż: *Literatura w perspektywie psychologii*. Tor. 1998. – I. Glatzel: Poszukiwanie „prawdy życia”. *Środowisko „Ludzi stamtąd” w „Dwóch księżycach” M.K.* *Acta Univ. Nicolai Copernici. Filol. Pol.* 1999 z. 53. – E. Kraskowska: Piórem niewieściem. Z problemów prozy kobiecej dwudziestolecia międzywojennego. Pozn. 1999, passim. – I.E. Adelgejm: Polska proza mezoennego dwudziestolecia. Między Zapadom i Rosją. Fenomen psychologicznego języka. Moskwa 2000, passim. – M. Janion: Świat jako pamięć. W tegoż: *Tragizm, historia, prywatność*. (Prace wybrane. T. 2). Kr. 2000. – J. Kubiak: Macierzyństwo. „Przymierze z dzieckiem” M.K. *Tytuł* 2000 nr 3. – A. Nasiłowska: Natura jako źródło cierpienia. W tegoż: *Persona liryczna*. Wwa 2000. – J. Piesszczachowicz: Tristan i Izolda XX wieku. W tegoż: *Smutek międzyepoki*. Kr. 2000

[dot.: Tristan 1946]. – A. Szalagan: On the promotion of utopia, or the idea of world citizenship in the life and work of M.K. [Przel.] M. Bańkowski. *Dialogue and Universalism*, Wwa 2000 nr 1/2. – K. Bratkowska: Klamstwo muzyczne w „Cudzoziemce” M.K. W: *Ciało, pleć, literatura*. Wwa 2001. – B. Umińska: M.K. „Turban i dzika”. *Żydostwo, pleć, alienacja*. W tegoż: *Postać z cieniem*. Wwa 2001. – E. Woźnicka: Fragment jako forma autobiografii. „Fantom” i „Natura” M.K. *Pam. Lit.* 2002 z. 2. – M. Lubański: „Obcość” bohaterki „Cudzoziemki” M.K. w psychoanalitycznej interpretacji Brunona Schulza. W: *Swojskość i obcość*. Olsztyn 2004. – P. Sykalski: Uwiedziona, uwiedziona... „Cudzoziemka”. W: *Czytane na nowo*. Wwa 2004. – Z. Brzuchowska: Wyzwolenie przez pracę i jego pozory. Z problematyki międzywojennej prozy kobiecej. W: *Epoka przemian*. Rzeszów 2005 [dot. m.in.: Dni powszednie państwa Kowalskich]. – B. Gutkowska: Pogodzona ze światem. O „Przeźrocach” M.K. W tegoż: *Odczytywanie śladów*. Kat. 2005. – J. Tomkowski: Nieobecność M.K. W tegoż: *Don Juan we mgle*. Wwa 2005. – U. Lamentowicz: „Cudzoziemka” Marii Kuncewiczowej. Lubl.: *Biblios* 2006, 49 s. [oprac. dla szkół]. – Maria Kuncewiczowa. *Świadectwo wieku XX*. Lubl.: Wydawn. Lubel, 2006, 127 s. [zawartość: E. Balawejder: Wstęp. – L. Ludorowski: Rozważania o życiu i twórczości M.K.; A. Szalagan: Okres II wojny światowej w twórczości M.K.; S. Zak: Konfrontacja mitów z rzeczywistością w powojennej twórczości M.K.; E. i R. Bibersztajnowie: Portrety kobiet w twórczości M.K.; A. Kocharczyk: Kazimierz M.K.; E. Tyszecka-Gregorowicz: Elementy autobiograficzne i rozważania o sztuce w „Fantomach” i „Naturze” M.K.]. – M. Wierzbiański: Dom zbudowany na książkach. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.* Nowy Jork 2006 nr z 23 VI.

A.Sz.

KUNDA Bogusław Sławomir

TWÓRCZOŚĆ

8. Uciekaj z Jasnej Polany. [Wiersze]. Kr.: Ofic. Konfraterni Poetów 1990, 46 s.

OPRACOWANIA (wybór)

T. Błażewski: Czerdziestolatek. W tegoż: *Literatura jak literatura*. Łódź 1987. – I.S. Fiut: Krytyczna wizja literatury B.S.K. W tegoż: *Światy poetów*. Kr. 1996 [rec.: Dwa pejzaże światła].

B.M.

KUPISZEWSKI Edward
1940-2000

[...] Zmarł 8 sierpnia 2000 w Ostrołęce.

TWÓRCZOŚĆ

10. Za grzechy cudze i własne. [Powieść]. Wyd. osob. Wwa: LSW; Ostrołęka: Tow. Przyj. Ostrołęki 1998, 339 s.

W t.: 4 błędny tytuł: Za grzechy własne i cudze.

12. Błogosławiona niewierność. [Wiersze]. Ostrołęka: Tow. Przyj. Ostrołęki; Wwa: IBIŚ 2000, 95 s.

13. Cień kwitnących akacji. [Powieść]. Ostrołęka: Tow. Przyj. Ostrołęki 2001, 205 s.

Praca redakcyjna

1. O wstęgę Orzyca. Almanach poezji. Nagrodzone i wyróżnione wiersze w IV Wojewódzkim Konkursie Poetyckim. Red.: ..., S.J. Maciąga, J. Włoczkowska. Maków Maz[ow.]: Miejs. Dom Kultury; Miejs. Bibl. Publiczna 1999, 46 s.

OPRACOWANIA (wybór)

J. Mikulska: Edward Kupiszewski 1940-2000. Bibliografia. Ostrołęka: Miejs. Bibl. Publiczna im. W. Gomułckiego 2005, 48 s.

[W. Woźniak] WW: Przerwane sześćdziesiąte pierwsze okrążenie E.K. *Pracownia* 2000 nr 22.

B.M.

KURCZAB Jan

OPRACOWANIA (wybór)

K. Kurczab-Redlich; J.K. *Gaz. Wyborcza* 2004 nr 289.

E.G.

KURECKA Maria

Pseud.: Mikołaj Majewski; Spectator.

TWÓRCZOŚĆ

7. Niedokończona gawęda. [Pamiętnik]. Gdańsk: Tower Press 2000, 239 s.

Przekłady

10. T. Mann: Doktor Faustus. Żywoć niemieckiego kompozytora Adriana Leverküna, opowiedziany przez jego przyjaciela. Przel.: ..., W. Wirpsza. Wyd. nast.: [wyd. 5] Wwa: Prószyński i S-ka 2001; Wwa: Porozumienie Wydawców; Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2002; Wwa: Świat Książki 2003.

30. H. Hesse: Demian. [Powieść]. [Wyd. 3] Wwa: PIW 2001.

31. M. Lobe: Babcia na jabłoni. [Powieść dla dzieci]. [Wyd. 4] Wwa: Dwie siostry 2006.

41. H. Hesse: Gra szklanych paciorków. Próba opisu życia Magistra Ludi Józefa Knechta wraz z jego spuścizną pisarską. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 4] Wwa: PIW 1999, tamże 2004.

50. S. Lem: Transfer. Roman. [Przel. z pol. ...]. Wyd. nast.: [wyd. 13] München: Dt. Taschenbuch 1995; wyd. inne pt. Rückkehr von den Sternen. Roman. München: Econ Ullstein List Verlag 2002.

Tytuł oryginału pol.: Powrót z gwiazd.

OPRACOWANIA (wybór)

[Niedokończona gawęda:] T. Czerska: Przechowane w „jedynym garnku”. *Pogranicza* 2000 nr 5; E. Czerwiakowska: O UFO, jedynym garnku i metafizyce pamięci. *Kultura*, Paryż 2000 nr 7/8; A. Patronowska: Niedokończona gawęda. *Arkusz* 2000 nr 9; J. Strękowski: W życie? Z czym? *Nowe Książ.* 2000 nr 8.

K.B.

KUREK Jalu

TWÓRCZOŚĆ

2. Pan z elektrowni. [Utwór dramatyczny]. Przedr. pt. Dante przynosi śmierć. Synteza dramatyczna – słuchowisko radiowe. *Dialog* 1996 nr 11 s. 30-36.

Przekłady

1. F. Petrarca: Sonety do Laury. Wybór. [Wyd. 7]. Wybór: P. Bejnar-Bejnarowicz. Wr.: Siedmióróg 1997, 48 s. Zob. poz. 5.

5. F. Petrarca: Sonety do Laury. Posł.: A. Borowski. Kr.: WL 1998, 228 s. Wyd. nast.: Kr.: Eventus 2000; Wwa: Prószyński i S-ka 2001.

6. F. Petrarca: Liryki najpiękniejsze. Tor.: Algo 2000, 62 s.

OPRACOWANIA (wybór)

K. Troczyński: Akademia – awangardzie. J.K. laureatem nagrody dla młodych Polskiej Akademii Literatury. *Dz. Pozn.* 1923 nr 25, przedr. w tegoż: Zoil. Kr. 2003. – J. Stempowski: J.K. „Gwiazda spada”. W tegoż: Felietony dla Radia Wolna Europa. Wwa 1995. – E. Guderian-Czaplińska: „Gołębie” J.K. *Dialog* 1996 nr 3. – E. Guderian-Czaplińska: Wariacje dantejskie J.K. *Dialog* 1996 nr 11. – E. Guderian-Czaplińska: K. pacyfista. *Dialog* 1997 nr 8. – S. Kryński: S. Kryński: Zwiariowane czy najsmutniejsze miasto. O „Andrzeju Paniku” J.K. i „Zwiariowanym mieście” [Jana] Wiktora. *Ruch Lit.* 1998 z. 5, przedr. w tegoż: *Artysta – świat*. Rzeszów 2003. – D. Walczak-Delańois: Inne oblicze awangardy. O międzywojennej poezji Jana Brzękowskiego, Jalu Kurka i Adama Ważyka. Poznań: *Pozn. St. Polonist. Ser. Lit.* 2000, 189 s. – Jolanta Kurek: „Janosik” – babiogórska powieść J.K. *Rocz. Babiogórski* 2003. – E. Wróbel: „Rozwiczrzona” powieść J.K. *Pr. Nauk. WSP w Częst.* 2003 z. 9 [dot.: SOS (Zbaw nasze dusze!)]. – E. Cichła-Czarniawska: Rocznicę są po to, żeby przypominać. *Akcent* 2004 nr 1/2. – Ł. Grodziński: Mieczysław Jastrun i J.K. Uciekinierzy z socrealistycznej utopii. W: *Doktoranckie varia i wariacje*. Poznań 2005. – W.P. Szymański: O, cholera, jak ciepło. W tegoż: *Między ciemnością a świtem*. Kr. 2005 [dot.: *Rzecz niepodległa*].

E.G.

KURIATA Czesław

Pseud.: Jerzy Binicz.

[...] W 1964 i 1968 publikował recenzje w *Zapiskach Koszalińskich*. [...] W 1997-98 redagował miesięcznik literacki *Arkona*. W 1998-2002 był radnym Miejskiej Rady w Koszalinie; przez pewien czas pełnił funkcję przewodniczącego Komisji Kultury. Podjął współpracę z koszalińską i szczecińską rozgłośnią Polskiego Radia. [...]

TWÓRCZOŚĆ

4. Powrót księcia Eryka. [Poemat]. Wyd. 3 Koszalin: Polimer 2001.

Adapt. radiowa (wyd. 1): Radio 1966.

9. Miłość legendą innych. [Opowiadanie].

Adapt. radiowa: Radio 1971.

517

15a. Kto się boi fryzjera. [Monodram]. W: Monodramy. Wwa: Centr. Ośrodek Metodyki Upowszechniania Kultury 1984 s. 208-218. Por. poz. 20.

24. Trójwyznanie. [Wiersze]. Koszalin: Studio Wydawn.-Reklamowe GRAMM 1996, 113 s. Wyd. nast.: Koszalin: Polimer 1999, tamże 2001.

25. Zorze archangielskie. [Powieść]. Koszalin: Feniks 1998, 162 s. Wyd. nast.: wyd. 2 Szczec.: Albatros 2001; wyd. 3 Koszalin: Polimer 2004.

26. Polskie przyszcze. [Wiersze satyryczne?]. Koszalin: Polimer 2000, 132 s.

27. Cień, który wchodzi do środka. [Wiersze]. Koszalin: Polimer 2003, 114 s.
Wiersze z l. 1994-2003.

28. Galop do Wielkiego Lasu. [Opowieść]; Wołanie Wołynia. [Poemat]; Trzy wiersze. Posł. Cz. Partacz. Wwa: LSW 2005, 158 s.

Nadto słuchowiska radiowe, m.in.: Kołobrzesci testament. Radio 1964. – Koń jak czołg, a nie ułański Fredzikowy... Radio 1976. – Historia z malpką. Radio 1978. – Apokryf o wędrówce. Radio 1980. – Zapach pieniądza. Radio 1986.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – LP XX w. (red.).

Czesław Kuriata. 50 lat pracy twórczej. Oprac.: A. Kowal. Koszalin: Koszalińska Bibl. Publiczna im. J. Lelewela 2006, 198 s. [zawiera m.in. wywiady, recenzje książek Cz.K.].

K.B.

KUROWICKI Jan

TWÓRCZOŚĆ

Poza pracami naukowymi z dziedziny filozofii opublikował:

14a. Okolice humanistyki i polityki. [Szkieci]. Wwa: KiW 1987, 238 s.

18. Historie i obrazy. [Wiersze]. Wstęp: J. Muszyński. Zielona Góra: Muzeum 1995, [52] s.

19. Idealna biblioteka. Poradnik konesera. [Szkieci]. Zielona Góra: Verbum 1995, 190 s.

20. Bajki miłosne z kobietami. [Wiersze]. Zielona Góra: Pro Libris 1996, 60 s. Wyd. 2 zmien. tamże 1999.

21. Kultura jako źródło piękna. Wprowadzenie. Wwa: Scholar 1997, 184 s.

22. Pan Kepler raczy umierać. [Utwór dramatyczny]. Zielona Góra: Pro Libris 1997, 58 s.

23. Igraszki ze świętym spokojem. Eseje i czytanki. Zielona Góra: And 1998, 118 s.

24. Naczynia osobności. O zjawiskach poezji lubuskiej – przegląd stroniczy. Zielona Góra, Wr.: And 1998, 83 s.

25. Wielkanoc jednej nocy. [Miniatury literackie; współaut.:] A. Zydrzoń. Wr.: Typoscript 1998, [36] s.

26. Figury wyobraźni XX w. Wykłady o literaturze z perspektywy filozofii kultury. Tor.: Wydawn. A. Marszałek 2000, 201 s. Wyd. nast. tamże 2001.

27. Piękno jako wyraz dystansu. Wykład estetyki z perspektywy filozofii kultury. Wwa: Scholar 2000, 203 s.

28. Pochwała dystansu. [Eseje]. Wwa: Grupa IMAGE 2000, 258 s.

29. Przewodnik po arcydziełach i nie tylko. (Poradnik konesera). Wr.: Atut 2001, 206 s.

30. Widok na koniec świata. [Wiersze]. Wr.: Atut 2002, 140 s.

31. Kaprysy nie tylko mitosne. Tor.: Wydawn. A. Marszałek 2003, 80 s.

32. Odkrywanie codzienności. (Eseje i czytanki z filozofii kultury). Wwa: Elipsa 2004, 201 s.

Praca redakcyjna

1. Główne zagadnienia filozofii marksistowskiej. Cz. 2. Wybór: ... W. Mejsbaum. Wr.: PW [Politechnika Wroclawska] 1976, 266 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Cz.P. Dutka: K. jako demonolog i postmodernista; Sytuacje „Pana K.”. W tegoż: Słowo peryferyjne. Zielona Góra 1999 [rec.: Igraszki ze świętym spokojem; Bez stałego adresu]. – S. Kufel. *Pro Libris* 2002 nr 2 [rec.: Widok na koniec świata].

K.B.

KUROWSKI Edward

TWÓRCZOŚĆ

8. Wysokie niebo. [Powieść].

Przekł. ros. Wysokie nebo. [Przeł.] A. Petrov. Mičurinsk 1999.

17. Porwani w Singapurze. [Powieść].

Przekł. ros. Pochiśceni w Singapurze. [Przeł.] A. Petrov. Mičurinsk 2000.

21. Pieśń o Licheniu. [Powieść]. Wwa: Zet 2001, 302 s.

22. Moje życie ze Stanisławem Dygatem. [Zbetyryzowane wspomnienia]. Tor.: A. Marszałek 2004, 121 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

B. Białokozowicz: E.K. i jego utwory o tematyce rosyjskiej. W: Rosja-Polska. Szczec. 2003.

B.M.

KURYLUK Ewa

[...] Córka Karola Kuryluka i Marii z Grabowskich (właśc. Miriam z domu Kohany¹). [...]

TWÓRCZOŚĆ

1. Wiedeńska apokalipsa. Eseje o sztuce i literaturze wiedeńskiej około 1900. Wyd. 2 zmien. pt. Wiedeńska apokalipsa. Eseje o kulturze austriackiej XX wieku. Wwa: WAB 1999, 274 s.

5. Podróż do granic sztuki. Eseje z lat 1975-1979 i eseje z lat późniejszych na ten sam temat. Wyd. nowe zmien. i rozszerz. Wwa: *Twój Styl* 2005, 204 s.

8. Veronica and her cloth: history, symbolism and structure of a „true” image.

Wersja pol.: Weronika i jej chusta: historia, symbolizm i struktura „prawdziwego” obrazu. Kr.: WL 1998, 345 s.

9. Century 21. [Powieść].

Przekł. pol.: *Wiek 21*. [Przeł.] M. Kłobukowski. [Wyd. 2] łącznie z Trio dla ukrytych pt. *Wiek 21*. Trio dla ukrytych. Napisane po polsku w roku 2000. Wwa: *Twój Styl* 2005, 438 s.

10. Grand Hotel Oriental. [Powieść w jęz. ang.].

Wersja pol.: Z ang. przeł. ... Wwa: WAB 1997, 204 s.

11. Encyklopedierotyki. [Powieść dot. R. Barthes'a]. Projekt okł., stron tytułowych i układ tekstu ... Wwa: *Sie!* 2001, 210 s.

12. Art mon amour. Szkice o sztuce. Wwa: *Sie!* 2002, 207 s.

13. Goldi. Apoteoza zwierzęczości. [Wspomnienia]. Projekt okł. i strony tytułowej, wybór i układ ilustr. ... Wwa: *Twój Styl* 2004, 246 s.

14. Droga do Koryntu; On the way to Corinth. [Szkice o sztuce]. Wwa: *Twój Styl* 2006, 240 s.

Tekst w jęz. pol. i ang.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Daleko od rajów. Rozm. J. Paradecki. *Tyg. Kult.* 1996 nr 3; Jestem niezależna od mody i ideologii. Rozm. L. Wójcik. *Nowe Książ.* 1996 nr 3; Metafory pamięci. Rozm. J. Turowicz. *Exit* 2003 nr 2; Los pewnej rodziny. [Rozm.] M. Stauber. *Zesz. Lit.* 2005 nr 90.

[*Wiek 21*]: G. Borkowska: Miłość w czasach ponowoczesnych. *Lit. na Świecie* 1995 nr 11/12; W. Bonowicz: Cień na morzu czerwonym. *Tyg. Powsz.* 1996 nr 5; K. Koźniewski: *Wiek 21* – powieść dla młodszych postmodernistów. Możesz słucha radia. *Polityka* 1996 nr 35; P. Rodak: Ostrygi z bitą śmietaną. *Ex Libris* 1996 nr 90; S. Sterna-Wachowiak: Świat wypadł z formy. *Nowe Książ.* 1996 nr 3; J. Tomczuk: Postnowoczesny pasztecik. *Res Publica Nowa* 1996 nr 3; A. Węgrzyńska: Cocktail miss Verdunin. *Fa-Art* 1996 nr 1. – S. Ster-

na-Wachowiak: Pióro dzięcioła. *Nowe Książ.* 1997 nr 10 [rec.: Grand Hotel Oriental]. – W. Wilczyki: E.K. pod koniec XX wieku. *Tyg. Powsz.* 1997 nr 25 [dot. prac plastycznych E.K.]. – P. Markowski: Ewa Kuryluk. [Przeł.] U. Kiermeier, H. Kirchner. Kr.: Villa Decius; Arbeitsgruppe Literatur Polska 2000 1999, 26 s. [zawiera też fragm. utworów E.K.]. – M. Grochowska: Ćma, ryba, lunatyczka. *Gaz. Wyborcza* dod. *Wysokie Obcasy* 2000 nr 164. – P. Trzeciak: Inna twarz Wiednia. *Nowe Książ.* 2000 nr 1 [rec.: Wiedeńska apokalipsa. Wyd. 2 zmien.]. – D. Nowak: Fikcyjny dokument pewnej epoki. *Nowe Książ.* 2002 nr 2 [rec.: Encyklopedierotyki]. – M. Baranowska: Życie sztuką. *Nowe Książ.* 2003 nr 3 [rec.: Art mon amour]. – [Goldi]: M. Radziwon: Był sobie chomik Goldi. *Gaz. Wyborcza* 2004 nr 297; M. Cuber: Chomicze dzieciństwo. *Twórczość* 2005 nr 7; J. Juryś: Torba chomika Goldi. *Zesz. Lit.* 2005 nr 90; A. Sabor: Kanarkowe niebo. *Tyg. Powsz.* 2005 nr 29 [dot. także wystawy plastycznej E.K. pt. Tabuś, która miała miejsce w Kr., w Galerii Artemis]; R. Sierocińska: Historia z butów mamy. *Nowe Książ.* 2005 nr 5.

B.M.

KUSZELEWSKA Stanisława

[...] W 1937 otrzymała Srebrny Wawrzyn PAŁ za szerzenie zamiłowania do literatury polskiej. [...]

Przekłady

4. J. London: Martin Eden. [Powieść]. [Wyd. 8] Wr.: Siedmioróg 1996.

8. J. London: Zew krwi. [Powieść]. [Wyd. 10] Wr.: Siedmioróg 1995.

11. J. London: Biały Kieł. [Powieść]. [Wyd. 10] Wr.: Siedmioróg 1997.

K.B.

KUŚMIEREK Józef

[...] Otrzymał nagrodę im. B. Prusa (za lata 1982-85). [...]

TWÓRCZOŚĆ

6. Rok 1944. Sztuka w 3 aktach. TV 1964.

OPRACOWANIA (wybór)

et: Stan Polski według J.K. *Miesięcznik** 1983 nr 15. – Romantyczny ekstremista, czyli J.K. rozmijanie się z gospodarką. *Mies. Malop.** 1983 nr 1/2. – [J. Targalski] Dziwny: J.K. odkrywa przyczyny kryzysu. *Niepodległość** 1983 nr 15. – Dyplomowany R.: Kuśmierkizm a polska głupota narodowa. *Obraz** 1984 nr 3. – J. Surdykowski: Magiel polityczny i gospodarzy J.K. *Mies. Malop.** 1985 nr 11.

K.B.

KUŚNIEWICZ Andrzej

TWÓRCZOŚĆ

3. Korupcja. Kryminał heroiczny. [Powieść]. [Wyd. 4] (Dzieła). Łódź: WL 1997.

¹ Inf. w: E. Kuryluk; Goldi. Wwa 2004 s. 208.

5. Eroica. [Powieść].

Przekł. franc.: Eroica. [Przel.] C.-H. du Bord, Ch. Jezewski. Paris 1999.

7. Król Obojga Sycylii. [Powieść]. [Wyd. 7] Wwa: PIW 1996.

Przekł. rum.: Regele Celor două Sicilii. [Przel.] O. Zaicik. București 1998. – włos.: Il Re delle due Sicilie. [Przel.] L. Ryba, A. Zoina. Palermo 1992.

8. Strefy. [Powieść]. [Wyd. 6] pt. Znaki zodiaku. Wwa: Wiedza i Życie 1997.

Przekł. franc.: Constellations. Les signes du zodiaque. [Przel.] Ch. Jezewski, F.X. Jaujard. Wyd. nast. Paris 1999. – niem.: Tierkreiszeichen. [Przel.] R. Schmigdall. Wyd. nast. Frankfurt am Main 2000.

9. Stan nieważkości. [Powieść]. [Wyd. 4] (Dzieła). Łódź: WŁ 1997.

11. Trzecie królestwo. [Powieść]. [Wyd. 5] (Dzieła). Łódź: WŁ 1997.

12. Lekcja martwego języka. [Powieść].

Przekł. rum.: Lectă de limbă moartă. [Przel.] O. Zaicik. București 1998.

14. Witraż. [Powieść]. [Wyd. 4] (Dzieła). Łódź: WŁ 1997.

16. Nawrócenie. [Powieść].

Przekł. włos.: Conversione. [Przel.] A. Zoina. Palermo 1995.

17. Dzieła. Łódź: WŁ 1997.

Zawartość: poz. 3, 9, 11, 14.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (W. Maciąg).

J. Kwiatkowski: Między Freudem a Ukrainą. W tegoż: *Magia poezji*. Kr. 1995. – K. Metrak: Filozofia powieści K. Powieści A.K. albo: kilks i mitologia zbiorowego działania. W tegoż: *Krytyka – twórczość przekłeta*. Wwa 1995. – D. Uffelman: „Lekcja martwego języka” A.K. i „Marsz Redetzky’ego” Józefa Rotha. Próba paraleli. W: *Kresy*. Syberia. Literatura. Wwa 1995. – B. Witosz: Miejsce opisu w narracjach A.K. *Jez. Artyst.* 1995 t. 9. – E. Dzikowska: Jugend in einer galizischen Stadt. Zum Topos der verlorenen Heimat in „Tierkreiszeichen” von A.K. *Orbis Linguarum* 1996 vol. 4. – A. Jamrozek-Sowa: Wspólnota galicyjska. Obraz społeczności kresowej w powieściach galicyjskich. W: *W stronę współczesności*. Rzeszów 1996. – K. Lipiński: Österreicheische motive bei A.K. *Zesz. Nauk. UJ. Pr. Hist.* 1996 z. 121. – J. Tomkowski: A.K., czyli życie jest gdzie indziej. W: *Sporne postaci polskiej literatury współczesnej*. Kontynuacje. Wwa 1996. – L. Dziedzic: „Stare dobre czasy” albo idylla w powieściach A.K. *Akcenci* 1997 nr 4. – A. Juszczak: Dowód na nieistnienie. (O zasadzie powszechnych analogii w „Lekcji martwego języka” A.K.). *Ruch Lit.* 1997 z. 5. – M. Medecka: Efekt motyla a dekonstrukcja formy powieściowej w prozie A.K. W: *Fabularność i dekonstrukcja*. Lublin 1998. – O. Weretuk: Wizja Ukrainy we współczesnej powieści polskiej i ukraińskiej. (Leopold Buczkowski, Andrzej Kuśniewicz, Włodzimierz Odojewski, Ulas Samczuk, Iryna Wilde, Roman Andrijaszuk). Wwa: Wydawn. Inst. Literat. Pol. Wyd. Polonistyki UW 1998, 297 s. – B. Owczarek: Dwie powieści A.K.: kojarzenie, rozkład i mediacja. W tegoż: *Stan* kwieści powieści niefabularnej. Wwa 1999 [dot.: Stan

nieważkości; Lekcja martwego języka]. – J. Pieszcachowicz: Lekcja śmierci; Nawracanie do innej strefy. W tegoż: *Smutek międzyepoki*. Kr. 2000 [dot.: Lekcja martwego języka; Nawrócenie]. – J. Wiktorska-Zapala: Między wspomnieniem a fantazją. Sposoby oczenia podmiotowości w powieściach A.K. *Szt. i Filoz.* 2001. – T. Błażejowski: Pamięć, fotografia, „mimesis”. W tegoż: *Historiozofia retoryczna*. Łódź 2002 [dot. głównie: Nawrócenie]. – A. Woldan: Mit na płaszczyźnie kompozycji. Elementy mityczne w przestrzennej organizacji tematu. W tegoż: *Mit Austrii w literaturze polskiej*. Kr. 2002 [m.in. o A.K.: W drodze do Koryntu; Lekcja martwego języka; Nawrócenie; Król Obojga Sycylii; Eroica]. – M. Dąbrowski: „Nierzeczywista rzeczywistość”. O twórczości Andrzeja Kuśniewicza. Wyd. 2 zmien. Wwa: Elipsa 2004, 216 s. – E. Dutka: Lekcje i kolekcje. O „Lekcji martwego języka” A.K. W: *Proza polska XX wieku*. Kat. 2005. – P. Graf: Świat utkany z prawdy i zmyślenia. O świadomości twórczej Andrzeja Kuśniewicza. Pozn.: Nakom 2005, 292 s. – K. Krasuski: Eksperymenty A.K. W tegoż: *Dylematy współczesności literackiej*. Kat. 2005. – J. Tomkowski: A.K., czyli życie jest gdzie indziej. W tegoż: *Don Juan we mgle*. Wwa 2005. – K. Bartoszyński: Ironia i egzystencja. Uwagi o „Królu Obojga Sycylii”. *Teksty Drugie* 2006 nr 1/2. – E. Dutka: Intymność zagubiona i gubiąca w powieści A.K. pt. „W drodze do Koryntu”. W: *Intymność wyrażona*. Kat. 2006. – M. Kliszcz: Tożsamość odzyskana. Związek tożsamości i pragnienia w „Lekcji martwego języka” A.K. W: *Podmiot i tekst w literaturze XX w.* Wwa 2006.

K.B.

KUŹMA Erazm

[...] W 1970-82 redagował *Zeszyty Naukowe. Prace Wydziału Humanistycznego*, wydawane w Wyższej Szkole Nauczycielskiej w Szczecinie. Od 1989 był redaktorem naukowym wydawanych przy Instytucie Filologii Polskiej Uniwersytetu Szczecińskiego *Szczecińskich Prac Polonistycznych*. [...]

Prace redakcyjne

4. Literatura wobec niewyraźnego. Praca zbiorowa pod red. W. Boleckiego i ... Wwa: Wydawn. IBL PAN [1998], 366 s.

Wybór referatów z XXVI Konferencji Teoretycznoliterackiej, Międzyzdroje 26-29 IX 1996, zorganizowanej przez Zakład Teorii Literatury Polskiej Uniwersytetu Szczecińskiego i Pracownię Poetyki Historycznej IBL PAN.

5. Literatura na Pomorzu Zachodnim do końca XX wieku. Przewodnik encyklopedyczny. Red.: I. Iwasiów i ... Szczec.: Kurier-Press 2003, 295 s.

6. Konstruktoryzm w badaniach literackich. Antologia. Red.: ..., A. Skrendo, J. Madejski. Kr.: Universitas 2006, 470 s.

Rozprawy i studia w czasopiśmie i książkach zbiorowych, m.in.: Autor – dzieło – czytelnik we współczesnej refleksji teoretycznoliterackiej. W: *Wiedza o literaturze i edukacja*. Wwa 1996 s. 523-545. – Człowiek wobec Boga, religii i Kościoła w polskim ekspresjonizmie. W: *Religijne*

aspekty literatury polskiej XX wieku. Lubl. 1997 s. 7-36. – O pomorskiej literaturze przed 1945 rokiem. *Pogranicza* 1997 nr 4 s. 6-22. – Odwrócony Przyboś, czyli Karpowicz. W: *Przez znaki do człowieka*. Pozn. 1997 s. 121-130. – Presupozycja w odbiorze i interpretacji dzieła literackiego. *Nowa Krytyka* 1997 nr 8 s. 137-146. – Szczecińskie mity – wczoraj, dziś, jutro. [Tekst także w jęz. niem. Przekł. V. Drechsel]. *Europa Regionum* 1997 t. 2 s. 93-116. – Interpretacje, interpretacji, interpretacji... Współczesna teoria interpretacji. W: „Wariacje pocztowe” Kazimierza Brandysa. Szczec. 1999 s. 7-18. – „Konsekwencje pragmatyzmu” (dla literaturoznawstwa). W: *Alegorie, style, tożsamość*. Gdańsk 1999 s. 23-39. – Teoria literatury jako zabawa. W: *Literackie Kresy i bezkresy*. Szczec. 2000 s. 309-316. – Od linearnej do cyrkularnej komunikacji literackiej, a stąd do milczenia. O sytuacji we współczesnych doktrynach literackich. *Przestrzenie Teorii* 2002 nr 1 s. 105-117. – Blaski i nędze życia tematologii/tematologa. W: *Ulotność i trwanie*. Pozn. 2003 s. 7-17. – Dziedzictwo pozytywizmu w literaturoznawstwie współczesnym, czyli o tematologii. W: *Poszukiwanie rzeczywistości*. Kr. 2003 s. 239-252. – Logos i mythos we współczesnych doktrynach. Czy zmiana paradygmatu? W: *Logos i mythos w kulturze XX wieku*. Pozn. 2003. – Dekonstruowanie i rekonstruowanie granicy. Jacques Derrida: „La dissémination”, Niklas Luhmann: „Die Kunst der Gesellschaft”. *Nowa Krytyka* 2004 nr 16 s. 307-319. – Teoria interpretacji – dziś. W: *Polonistyka w przebudowie*. T. 1. Kr. 2005 s. 267-282. – Kto mówi o „Odwróconym świetle” Tymoteusza Karpowicza? W: *Podziemne wniebowstąpienie*. Wr. 2006 s. 145-157. – Rozterki bohatera lirycznego wierszy Wacława Oszejcy. W: *Szkice o twórczości Wacława Oszejcy*. Szczec. 2006 s. 9-20.

OPRACOWANIA (wybór)

[Między konstrukcją a destrukcją.] J. Speina. *Ruch Lit.* 1995 z. 6; W. Tomasik: Nic nie jest prawdą, wszystko wolno. *Pogranicza* 1995 nr 2/3; P. Czapliński: Pomiędzy, albo o pokazywaniu języka. *Teksty Drugie* 1997 nr 1/2; J. Margański. *Pam. Lit.* 1997 z. 3.

E.G.

KUŹNIAK Mirosław

1946-2006

[...] Pasjonat wyścigów konnych; w 2005 współtworzył program wyścigowy na szwedzkie kłusaki w Polsce. [...] Zmarł 18 września 2006 w Łodzi.

TWÓRCZOŚĆ

10. *Motyle drwią z nas*. [Wiersze]. Łódź: Astra 2005, 46 s.

Wydanie osobne tekstów piosenek z nutami: *Piosenki dla dzieci na głos i fortepian*. [Współaut.:] D. Chrościelewska. Muz.: T. Fabisiak. Łódź: EDK [Łódzki Dom Kultury] 1986, 43 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2005.

B.M.

KWAŚNIEWSKI Stefan

TWÓRCZOŚĆ

1. *Sposób na żonę*. Wyd. 2 poszerz. z podtyt. *Zbiór felietonów*. Szczec.: Szczec. Tow. Kultury. Ag. Reklamowo-Handlowa „ZG” 1992, 205 s.
Podp.: Stefan Kwaśniewski – Quas.

B.M.

KWIATKOWSKI Jerzy

Krypt.: J. Kwiat.

TWÓRCZOŚĆ

13. *Dwudziestolecie międzywojenne*. Wwa: PWN 2000, 598 s. IBL PAN. *Wielka Historia Literatury Polskiej*. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 2001, wyd. 3 z przedm. M. Głowińskiego 2002.
Wyd. 1 pt. *Literatura dwudziestolecia*.

14. *Magia poezji*. O poetach polskich XX wieku. Wybór: M. Podraza-Kwiatkowska, A. Lebkowska. Pośl.: M. Stala. Kr.: WL 1995, 436 s. Wyd. 2 tamże 1997.

Zawiera m.in.: B. Dorosz: *Bibliografia prac J.K.*, s. 423-428.

Praca redakcyjna

7. M. Pawlikowska-Jasnorzevska: *Wybór poezji*. Oprac. ... Wyd. 5. *Przejrzały i uzup.* M. Podraza-Kwiatkowska, A. Lebkowska. Wr., Kr.: Ossol. 1998, CXXIV, 308 s. *BVI*, 194.

OPRACOWANIA (wybór)

B. Dorosz: *Bibliografia prac J.K.* W: J.K.: *Magia poezji*. O poetach polskich XX wieku. Kr. 1995.

[B. Rogatko] *Quidam*: *Wyobraźnia i współodczuwanie*. (J.K. 1927-1986). *Mies. Malop.* 1987 nr 17. – [M. Stala] J. Krzos: *Duchowa niepodległość, poczucie wagi słowa*. (O J.K.). *Arka* 1988 nr 22. – [Magia poezji:] J. Drzewucki: *Magia krytyki*. *Twórczość* 1996 nr 4; M. Głowiński: *Paradoksy J.K. Tyg. Powsz.* 1996 nr 30; E. Morawiec: *Równania i poetyckie J.K. Nowe Książ.* 1996 nr 3; K. Pleńkosz: *Autorytet*. *Literatura* 1996 nr 2; P. Szewc: *Poezja z lotu ptaka*. *Kresy* 1996 nr 3; B. Zadura: ... w poezji – poezji przede wszystkim szukać należy”. W tegoż: *Daj mi tam, gdzie go nie ma*. Lubl. 1996. – W.P. Szymański: *Szkice do portretów*. W tegoż: *Między ciemnością a światem*. Kr. 2005.

K.B. 521

KWIATKOWSKI Remigiusz

[...] W 1930 redagował wspólnie z Tadeuszem Teślarem i Janem Zacharkiewiczem, jako redaktor odpowiedzialny, czasopismo *Reduta Ilustrowana. Legia Inwalidów Wojsk Polskich*. [...]

B.M.

KWIATKOWSKI Tadeusz

1920-2007

[...] Wznowił współpracę z *Gazetą Krakowską* (m.in. w 1996 cykl pt. „Znani i mniej znani w anegdocie Tadeusza Kwiatkowskiego”, w 1998 cykl wspomnień pt. „Zatrzymane w czasie”). W 1997 otrzymał nagrodę honorową krakowskiej filii Fundacji Kultury Polskiej. Odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski (2000). Zmarł 7 marca 2007 w Krakowie.

TWÓRCZOŚĆ

1. Raz Termometr zachorował. [Powiastka wierszem dla dzieci]. [Wyd. 3] pt. Pan Termometr zachorował. Kr.: WL 2002.

A d a p t. i e a t r.: Pan Termometr. Adapt.: J. Dobrzańska. Wyst. Wr., T. Współcz. im. E. Wiercińskiego 1989.

5. Lunapark. [Powieść]. Wyd. 4 Kr.: WL 2004.

14. Siedem znacznych grzechów głównych. Opowieść.

P r z e k ł. l i t e w.: Septynios didžiosios nuodėmės. [Przel.] I. Kvietkauskas. Wyd. nast. Kaunas 1998.

18a. To nie bajka. [Utwór dramatyczny]. Powst. ok. 1948-1956.

Sztuka zgłoszona na Konkurs Polskich Sztuk Współczesnych (inf.: M. Jarmulowicz: Sezony błędów i wypaczeń. Gdańsk 2003 s. 128).

19. Dwie rurki z kremem. [Powieść sensacyjna].

A d a p t. i t v.: Adapt.: B. Micińska. TV 1958.

24. Kabaret literacki „Jama Michalikowa”. Przedstawienia. Wyst. Kr., Kawiarnia Jama Michalikowa. – A to ci wesele '85. [Współaut.:] B. Miecugow, J. Stwora. Praprem. 1985.

W t. 4 pominięto jednego ze współautorów, J. Stworę.

25a. Weekend w pensjonacie „Cyprys”. [Widowisko sensacyjne]. TV 1960. Por. poz. 30.

Wyst. pod pseud.: N. Randon

27. Kowboje z zielonych wzgórz. [Powieść dla młodzieży].

P r z e k ł. g r u z.: Kovboebi mcvane mtebsi. [Przel.] N. Gavaelma. Tbilisi 1985.

27a. Skarb wujaszków. [Utwór dramatyczny]. TV 1962.

Podp.: N. Randon.

29. Zbrodnia na konkurs. [Powieść sensacyjna].

522 Por. poz. 29a.

29a. Zbrodnia na konkurs. [Widowisko sensacyjne]. TV 1962. Por. poz. 29.

Wyst. pod pseud.: N. Randon.

30. Weekend w pensjonacie „Cyprys”. [Opowiadanie kryminalne]. Por. poz. 25a.

53. Janosik. [Komiks]. Ilustr. J. Skarżyński.

[Cz.] 1, Pierwsze kroki. Wyd. nast.: [wyd. 2] Kr.: Post 2001, 40 s.

[Cz.] 5-6. [Wwa:] Biuro Wydawn.-Propagandowe RSW „Prasa-Książka-Ruch” 1974, [16] + [18] k.

Wyd. łączne całości: [cz.] 1-3; [cz.] 4-6. Kr.: Post 2002, 111 + 111 s.

57. Romek i Julka. [Wodewil]. Muz.: A. Mleczko. Praprem. Kr., T. Bagatela im. T. Boya-Żeleńskiego 1980.

Kontynuacja utworu w masz. w posiadaniu A. Mleczki.

63. Panopticum. [Wspomnienia]. Kr.: WL 1995, 315 s.

Dot. dziejów kamienicy przy ul. Krupniczej 22 w Kr., siedziby oddziału ZLP, jej mieszkańców i bywalców.

OPRACOWANIA (wybór)

Inf. rodziny 2005. – LP XX w. (red.).

A. Ziemiński: Kociotek na Krupniczej. *Nowe Książki* 1996 nr 3 [rec.: Panopticum]. – W.P. Kwiatek: Zagadki bez niewiadomych, czyli kto i dlaczego zamordował polską powieść kryminalną. Brwinów 2007, passim.

B.T.

KYDRYŃSKI Juliusz

Przekłady

4. J. Steinbeck: Perła. [Powieść]. Wyd. łącznie z: Kasztanek. Przel. J. Zakrzewski pt. Kasztanek; Perła. [Wyd. 3] Wwa: Czyt. 2001.

W t. 4 brak tłumacza utworu Kasztanek.

8. P. Boulle: Most na rzece Kwai. [Powieść]. Wyd. 2 Wwa: A. Liber 2002.

14. F. Kafka: Ameryka. [Powieść]. [Wyd. 5] Kr.: Zielona Sowa 2003.

27. G. Gershwin. W: L. Kydryński: Gershwin. Wyd. 2 Kr.: PWM 1998.

Tu tłumaczenie tekstów piosenek Gershwina.

30. T. Dekker: Cnotliwa ładacznicza. [Utwór dramatyczny]. Przedr. w: Dramat elżbietański. T. 1, Wwa: PIW 1989 s. 605-690.

34. P.G. Wodehouse: Wielce zobowiązany, Jeeves. [Powieść]. Wyd. 2 Wwa: KiW 1998.

58. F. Kafka: Cztery opowiadania; List do ojca. Przel.: ..., J. Ziółkowski. Wwa: PIW 2003.

Tu w przekł. J.K.: Wyrok, s. 5-20, zob. poz. 5; Przemiana, s. 21-91, zob. poz. 45; Kolonia karna, s. 92-130, zob. poz. 35.

J.Z.

L

LAKS Szymon

TWÓRCZOŚĆ

5. Gry oświęcimskie. Wyd. 2 uzup. Oświęcim: Państw. Muzeum Oświęcim-Brzezinka 1998.

Przekł. niemieck.: Musik in Auschwitz. [Przel.:] M. i K. Machel. Düsseldorf 1998.

OPRACOWANIA (wybór)

K. Brakoniński: Gra o prawdę nie tylko osobistą. *Borussia* 2004 nr 33/34.

B.D.

LALEWICZ Janusz

OPRACOWANIA (wybór)

J. Milchakov. *Problemi na Kultura*, Sofia 1988 nr 5 [rec.: Socjologia komunikacji literackiej].

E.G.

LAM Andrzej

[...] Od 1996 należy do Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. Po przejściu na emeryturę w 2000 nadal uczestniczył w pracach Zakładu Literatury XX Wieku na Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego. W 2004 został profesorem w Akademii Humanistycznej im. A. Gieysztorą w Pułtusku. [...]

TWÓRCZOŚĆ

7. Inne widzenie. Studia o poezji polskiej i niemieckiej. Wwa: Elipsa 2001, 488 s.

Zawartość: Procy minionego wieku: Awangarda w perspektywie postmodernistycznej; Gra z tradycją w poezji późnego modernizmu; Georg Heym i Bolesław Leśmian. Przyczynki do poetyki wczesnego ekspresjonizmu; Obraz i dyskurs w poezji Leśmiana; Tenebrosa w „Sadzie rozstajnym” Leśmiana i we wczesnej poezji Trakla; Rękopis jako świadek narodzin poetyki. Na przykładzie poezji Georga Trakla; Ernst Stadler, czyli droga do ekspresjonizmu; Różaniec z żeliwa [dot. J. Przybosa]; Broniewski w środku życia; Szlakiem żołnierza-tulacza. O Eugeniuszu Małaczewskim; Poezja Mariana Hemara; Bandera na opuszczonym statku. O poezji Aleksandra Janty; Środowisko „Zagarów”; Wacław Borowy w obronie prawdy poetyckiej; – Nasze cienie wróć; Gombrowicz o sytuacji literatury polskiej; Jaką wypomną hańbę? [dot. M. Jastruna]; Różewicz – socrealista?; Poezja w stanie zagrożenia [dot. T. Różewicza]; Zbigniew Herbert przed debiutem książkowym; Autobiograficzne role podmiotu w poezji Herberta; Echa baroku w poezji Wisławy Szymborskiej; Muzyczna kompozycja „Polonaise erotique” [K. Dedeclusa]; Nasze cienie wróć [dot. K. Karaska]; Oswajanie Smętka [dot. P. Huelle]; Warszawskie sezony. – Pielgrzymi przez stulecia: Lukrecjusz przypomniany; Inter-

fusa nitentes vites aequora Cyclades [dot. Horacego]; Poetycka ojczyzna [J.] Eichendorffa; Czy słowik śpiewa, kiedy kwitną lipy? O przekładaniu minnesangu; Mickiewicz jako tłumacz Anioła Ślązaka.

Przekłady

7. Pieśń o Nibelungach. Z jęz. średnio-wysokim. przel., przedm., komentarzami i indeksami opatrzył ... Wyd. 2 zmien. Wwa Verum 1999, 353 s.

10. J. von Eichendorff: Poezje; Gedichte; Z życia nicponia [Powieść]. Przel., przedm. i objaśn. opatrzył ... Wwa: Verum; Opole: Konwersatorium im. J. von Eichendorffa 1997, 367 s.

Tekst w jęz. pol. i niem.

11. W. von Eschenbach: Willehalm. [Wiersze]. Przel., posł., objaśn. i indeksem opatrzył ... Wwa: Verum 1997, 228 s.

12. Minnesang. Niemiecka średniowieczna pieśń miłosna. Przel., posł. i komentarzami opatrzył ... Przedm. poprzedziła A. Nowicka-Jeżowa. Wwa: Semper 1997, 154 s.

13. F. Hölderlin: Poezje. Przel. i oprac. ... Wwa: Elipsa 1998, 233 s. Wyd. 2 zmien. pt. Nocny wędrowiec. Poezje tamże 2002.

Inf. dot. tytułu wyd. 2 od autora.

14. H. Niekrawietz: Złoty klucz. Opowiadania i poezje opolskie. Opole: Konwersatorium im. J. von Eichendorffa; Wydawn. Inst. Śląski 1999, 95 s.

15. G. Trakl: Wiersze z rękopisów. Przel., komentarzami i kalendarium opatrzył ... Wwa: PWN 2000, 223 s.

16. G. Heym: Armada nocy. [Wiersze]. Przel. i przedm. opatrzył ... Wwa: Nowy Świat 2001, 239 s.

17. H. Niekrawietz: Wiatr od Odry. Powieść. Posł. opatrzyła J. Roztropowicz. Opole: Konwersatorium im. J. von Eichendorffa 2001, 328 s.

18. E. Mörike: Poezje. Przel. i oprac. ... Wwa: Nowy Świat 2002, 190 s.

19. [J. Scheffler] Angelus Silesius (Anioł Ślązak): Cherubinowy wędrowiec. [Aforyzmy]. Przel., oprac. i aneksem opatrzył ... Przedm. poprzedził R. Kijowski. Opole: Konwersatorium im. J. von Eichendorffa; Wwa: Elipsa 2003, 283 s.

20. J. von Eichendorff: Wiosna i miłość. Poezje. Przel., przedm. poprzedził, metrykami tekstów i indeksami opatrzył ... Wwa: Elipsa 2004, 355 s.

21. Heinz Piontek – życie i dzieło. Przel.: J. Goczol (proza), ... (poezja). Opole: Konwersatorium im. J. von Eichendorffa 2004, 183 s.

22. F. Schiller: Do radości. Z dodatkiem słów IX Symfonii Ludwika van Beethovena. Przel. i komentarzem opatrzył ... Pułtusk: Wyższa Szkoła Hum. im. A. Gieysztora 2004, 22 s.

23. R.M. Rilke: Księga o życiu mnicha. (Modlitwy). Sopot: Tow. Przyj. Sopotu; Bibl. *Topos* 2005, 64 s.

24. F. Schiller: Pieśń o dzwonie; Das Lied von der Glocke. [Wiersze]. Pośl. napisał P. Roguski. Pułtusk: Wyższa Szkoła Hum. im. A. Gieysztora 2005, 77 s.

Tekst w jęz. pol. i niem.

25. J.W. Goethe: Wiersze. Przel., biografią autora i objaśn. opatrzył ... Wwa: Nowy Świat 2006, 291 s.

Prace redakcyjne i edytorskie

9. K. Irzykowski: Pisma, Pod red. ... Kr.: WL.

[T. 10-11] Pisma teatralne. III. 1930-1933. IV. 1934-1939. Teksty oprac. J. Bahr. 1995, 1997, 760 + 876 s.; [T. 12-16] Pisma rozproszone. I. 1897-1922. II. 1923-1931. III. 1932-1935. IV. 1936-1939. Ze spuścizny rękopiśmiennej. V. Artykuły w językach obcych. Teksty zebrała i oprac. J. Bahr. 1998, 1999, 2000, 1999, 2001, 741 + 710 + 691 + 591 + 253 s.; [T. 17] Listy 1897-1944. Oprac. B. Winklowska. 1999, 454 s.; [T. 18-19] Dziennik. I. 1891-1897. II. 1916-1944. Odczytanie tekstu z rękopisu: S. Góra, Z. Irzykowska; oprac. tekstu: B. Górską; partie niem. przel.: I. Kania, ... 2001, 761 + 671 s.

16. Platon: Dialogi. Przel. [z grec.] W. Witwicki. Wybrał, tekst przejrzał, przedm. i objaśn. opatrzył ... Wwa: Verum [1996], 403 s.

17. Literatura polska XX wieku. Przewodnik encyklopedyczny. T. 1-2. Red. nauk.: A. Hutnikiewicz, ... Wwa: PWN 2000, XIV, 495 + 592 s.

18. Pisać poza rok 2000. Studia i szkice literackie. Red.: ..., T. Wroczyński. Wwa: Elipsa 2002, 269 s.

19. J. Zgórniakówna (Lamowa): Pamiętnik. 1919-1921. Przygot. do druku ... Opole: A. Lam 2004, 143 s.

20. M. Jastrun: Pamięć i milczenie. Z rękopisów przygot. do druku ... Pułtusk: Wyższa Szkoła Hum. im. A. Gieysztora; Wwa: Aspra-JR 2006, 481 s.

Zob. też Przekłady poz. 10-13, 15, 18-20, 22, 25.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006.

T. Wójcik: Bieguny stulecia. *Prz. Hum.* 2001 nr 5 [rec.: Inne widzenie], - V. Britanijskiej: O pol'skom awangardzie dwadcatych godov. (V svjazi s dvuchtomnikom A.L. „Pol'skij poetičeskij avangard. Programmy 1917-1923 godov”. T. 1-2). W tegoż: *Reč Pospolitaja poetov. Sankt-Peterburg* 2005. - P. Roguski: Poezje Mörikego w przekładzie A.L. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mick.* 2005.

B.D.

LAM Stanisław

Praca redakcyjna

10. Wielka literatura powszechna. Pod red. ... T. 1-3. [Wyd. 2 reprint] Wwa: „Gutenberg-Print” 1995.

OPRACOWANIA (wybór)

SBLP t. 4 (J. Starnawski).

W. Weintraub: Niewyparzone pamiętniki. W tegoż: O współczesnych i o sobie. Kr. 1994 [dot.: Życie wśród wielu]. B.D.

LASOCKI Wiesław Antoni

TWÓRCZOŚĆ

2. Wojtek spod Monte Cassino. Opowieść o niezwykłym niedźwiedziu. Wyd. 4 popraw. i uzup. [właśc. 7] Londyn: Pol. Fundacja Kult. 2003, 116 s.

9. O koniu bojowym. [Szkic historyczny]. Por. poz. 14.

14. O koniu bojowym. Z zapisków kawalerzysty. [Wspomnienia]. Londyn: Pol. Fundacja Kult. 1999, 159 s. Por. poz. 9.

B.D.

LATAWIEC Bogusława

[...] Z powodu działalności opozycyjnej została w 1983 odsunięta od pracy z młodzieżą. W 1983-86 pracowała w Zespole Szkół Elektrycznych, w technikum dla pracujących. Wiersze, prozę, recenzje i felietony publikowała w pismach ukazujących się poza zasięgiem cenzury, m.in. w *Środowisku* (1981), *Wezwaniu* (1982) i *Kontaktach* (1988). [...] 1 października 1989 decyzją Solidarności Nauczycielskiej przywrócono ją do pracy w VIII Liceum Ogólnokształcącym im. A. Mickiewicza w Poznaniu. Jako nauczycielka pracowała do 1992. [...] Funkcję redaktora naczelnego miesięcznika *Arkusz* pełniła do zamknięcia pisma w maju 2003. Tam też publikowała swoje utwory oraz recenzje i felietony. [...] Sporadycznie drukowała wiersze i recenzje m.in. w *Odrze*, *Kresach*, *Twórczości*, *Toposie* i *Tekstach Drugich*. [...]

TWÓRCZOŚĆ

12. Razem tu koncertujemy. [Wiersze]. Pozn.: Ars Nova 1999, 77 s.

13. Gęstwina. [Szkice i reportaże]. Wwa: *Twój Styl* 2001, 256 s.

14. Kochana Maryniuchna. [Powieść]. Wwa: Iskry 2003, 391 s.

Utwór drukowany przez 4 lata w obszernych fragmentach w miesięczniku *Arkusz* 1999 nr 1 - 2002 nr 12.

Nagroda w VI edycji konkursu im. J. Łukaszewicza „Poznana 2003” dla najlepszej książki o Poznaniu.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006. – B. Łatawiec: Po co piszę? *Kwart. Artyst.* 2002 nr 1 [odpowiedź na ankietę]. – Wywiady: Gdzie dobrze wychowują? Rozm. H. Zaworska. W: H. Zaworska: Nam idzie o życie. Dzielne rodaków rozmowy. Wwa 1991; Wprawiam nowe oczko. Rozm. V. Szostak. *Gaz. Wyborcza* dod. *Poznań* 2003 nr 260 [dot.: Kochana Maryniuchna].

LP XX w. (G. Borkowska).

M. Orski: Między estetyką a totalitaryzmem. *Prz. Powsz.* 1996 nr 9 [rec.: Ciemnia]. – [Razem tu koncertujemy:] P. Michałowski: Zwierzęta nocy w ogrodach dnia. *Pogranicza* 1999 nr 6; A. Szymańska: Czas, którego nie ma. *Prz. Powsz.* 1999 nr 12. – P. Łuszczkiewicz: Światło pod powieką. O poezji B.L. W tegoż: Pociąg do Poznania. *Pozn.* 2000. – S. Sterna-Wachowiak: Żywiec i lzy istnienia. *Nowe Książ.* 2000 nr 1 [rec.: Razem tu koncertujemy]. – [Gęstwina:] M. Larek: W moim pięknie. *Gaz. Malarzy i Poetów* 2001 nr 5; P. Michałowski: Czas podwojony w gestwinie. *Arkusz* 2001 nr 10; M. Orski: „Złodziejska profesja”. *Nowe Książ.* 2001 nr 10; K. Biedrzycki: Naprawdę. *Dekada Lit.* 2002 nr 3/4. – P. Łuszczkiewicz: Żywina B.L. W tegoż: Bliskie czytanie. *Kalisz* 2002. – [Gęstwina:] A. Szymańska: Za kulisami prawdy. *Prz. Powsz.* 2002 nr 1; W. Wielopolski: Gra o siebie. *Kresy* 2002 nr 1. – [Kochana Maryniuchna:] I. Iwasów: My też mieliśmy dziadków. *Nowe Książ.* 2003 nr 12; D. Zalewska: Album z komentarzem. *Pogranicza* 2003 nr 6; P. Łuszczkiewicz: Żywi dzięki fikcji. *Odra* 2004 nr 1; T. Mizerkiewicz: Autentyk odnaleziony. „Kochana Maryniuchna” B.L. jako autobiografia rodziny. *Dekada Lit.* 2004 nr 3/4; J. Wciorka: „Odpominanie” pisma. *Kresy* 2004 nr 4, przedr. *Tygiel Kult.* 2004 nr 7/9; J. Zieliński: Żywe zwierzę historii. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2004 nr z 6 VII.

M.S.

LEBIODA Dariusz Tomasz

[...] Artykuły publikował m.in. w pismach: *Akant* (1998-2000), *Radostowa* (1998-2000), *Okolice Poetów* (1999-2000), a także nadal w piśmie *Metafora*. W 2002 przebywał w Buffalo, w Stanach Zjednoczonych, jako visiting professor na The State University of New York. Wykładał również na uniwersytetach w Wilnie, Kijowie, Brnie, Fryburgu, w Fundacji Orensanza oraz w siedzibie ONZ w Nowym Jorku. W 2004 został redaktorem naczelnym kwartalnika filologiczno-artystycznego *Temat*. Wyróżniony m.in. Srebrnym Krzyżem Zasługi (2002), odznaką „Za Zasługi dla Województwa Wielkopolskiego” (2002). [...]

TWÓRCZOŚĆ

9. Tajemnice życia Karola Wojtyły. Wyd. nast.: wyd. 3 popraw. i rozszerz. pt. Tajemnica papieża. Bydg.: Świadek 1999, wyd. 4 tamże 1999.

Przekł.: ch o r w.: Papina tajna. [Przel.] J. Nemeth-Jajić. Split 2000, – c z e s.: Tajemství papeže. [Przel.] L. Martinek. Praha 2005, – u k r.: Tajemnica Papi. [Przel.] N. Poklad. S. Ševčenko. Kiiv 2001.

14. Mickiewicz. Wyobraźnia i żywioł. [Praca historycznoliteracka].

Nagroda im. R. Milczewskiego-Bruna w dziedzinie eseistyki w 1999.

13a. Chłopcy z cmentarza Świętej Trójcy. Opo wiadania. Bydg.: Świadek 1997, 174 s.

13b. Krew jednorożca. Wiersze symboliczne. Bydg.: Kuj.-Pomor. Tow. Kult. 1997, 111 s.

15. Przedśmerek wieczności. Pośród pisarzy Pomorza, Kujaw i Wielkopolski. [Szkiec]. [B.m.] Świadek 1997, 423 s. Wyd. nast. tamże 1998.

16. Ptaki Mickiewicza i inne artykuły romantyczne. Bydg.: Świadek 1998, 231 s.

Zawartość: I. Ptaki Mickiewicza: Ornitologia „Pana Tadeusza”; Ornitologia „Dziadów”; Konfiguracje lotu w poezji Adama Mickiewicza. – II. Inne artykuły romantyczne: Nad Świteznią i Lemanem. Symboliczne jeziora Mickiewicza; Adam Mickiewicz a wyzwania poezji współczesnej; Szamanizm i praktyki szamanistyczne w twórczości Mickiewicza; Szaman – diabeł Juliusza Słowackiego; Narodziny tytana. Tytanim w poezji Zygmunta Krasińskiego; Księga czy arcydzieło? Nad dylematami aksjologicznymi w poezji Cypriana Kamila Norwida. – Romantyczne podróże: Z Mickiewiczem na Białorusi; Z Mickiewiczem w Szwajcarii; Z Mickiewiczem na Litwie; Z Mickiewiczem w Wielkopolsce.

Nagroda za najlepszą książkę eseistyczną roku 1998.

17. Czarny jedwab. [Wiersze]. Bydg.: Świadek 1999, 57 s.

Nagroda im. R. Milczewskiego-Bruna w dziedzinie poezji w 2002.

Przekł. a n g.: Black silk. [Przel.] A. Szyper, S.H. Barkan. Nowy Jork; Kr. 2000. Wyd. 2 tamże 2002.

18. Tren nowego czasu. Wiersze mistyczne 1979-1999. Bydg.: Margrafen 1999, 116 s.

19. Cmentarz niebieskich aniołów. Wiersze generacyjne 1980-1999. Bydg.: Świadek 2000, 154 s.

20. Marmur i blask. Studia, szkice, artykuły o poezji polskiej od Mickiewicza do Miłosa. Bydg.: Wydawn. Uczelniane WSP 2000, 546 s. Wyd. 2 tamże 2002.

Zawartość: I. Od Mickiewicza do Asnyka: Adam Mickiewicz: Temat i jaźń; Nad Świteznią i Lemanem [poz. 16]; Groby, kurhany, mogiły; Ornitologia „Pana Tadeusza” [poz. 16]; Szamanizm i praktyki szamanistyczne w twórczości Mickiewicza [poz. 16]; Adam Mickiewicz a poezja współczesna [poz. 16]; – Juliusz Słowacki: Kosmogonia liryczna; Słowacki i druidzi; Szaman i szatan. – Zygmunt Krasiński: Narodziny tytana [poz. 16]; Czarne róże. – Cyprian Norwid: Norwida spojrzenie w śmierć i w wieczność; Księga czy arcydzieło? [poz. 16]. – Teofil Lenartowicz: Sierota w arkadii. – Maria Konopnicka: Kosmiczny blask. – Adam Asnyk: Głębia ciemności. – II. Od Kasprowicza do Miłosa: Jan Kasprowic. Dzień sądu ostatecznego. – Tadeusz Miciński. Rozbłysk i erupcja. – Stanisław Wyspiański. Poeta w grobie. – Leopold Staff. Jęk składany... blask senny. – Bolesław Leśmian. W nicłość śniąc się droga. – Julian Tuwim. Królom równy. – Jarosław Iwaszkiewicz. Lodowate lśnienie. – Tadeusz Różewicz. Trauma – pustka – fantom. – Karol Wojtyła. Chwila stworzenia. – Krzysztof Kamil Baczyński. Czas kaleki – czarny pył. – Zbigniew Her-

bert. Rovigo, czyli nicosć, – Czesław Miłosz: Milion i wieczny ogień; Poezja końca wieku. – III. Od Harasymowicza do dzieci Pana Cogito: Jerzy Harasymowicz, Tadeusz Śliwiak. Poezi migotliwej wyobraźni; Wojciech Kawiński. Kraina okrutnej wyobraźni; Edward Stachura i inni. Pragnienie śmierci; Rafał Wojaczek. Być i nie być; Poezi lat osiemdziesiątych. Dzieci Pana Cogito. – IV. W stronę regionów; Jan Górec-Rosiński. Kosmogonia; Helena Gordziej. Między sieją a kośbą; Wincenty Różański. Sacrum i profanum; Lucja Danielewska. Między gwiazdą a trzmielcem; Janusz Żernicki. Rytuały wyobraźni; Ryszard Miłczewski-Bruno. Hermeneutyka śmietnika; Kumpel Brua i Steda. – V. Poezi dwóch języków; Nikos Chadzinikolau. Oddech morza w solarium; Adam Czerniawski. Nagi w zaroślach ciemności; Irena Conti. Garść wilgotnej ziemi; Adam Szypcer. Spojrzenie dziecka; Manhattan i sen jak z Bruegela; Hatif Janabi. Pocalunek śmierci; Aarne Pui. Tabu i wieczność.

21. Bryłka bursztynu. Literatura. Regiony. Pogranicza. Bydż.: Metafora 2001, 207 s.

Zawiera szkice i studia powst. w l. 1997-2001.

22. Wiersze o miłości i śmierci. Pozn.: Arka Roma Koper 2001, 71 s.

23. Czaszka Kartezjusza; Skull of Descartes. Z przekładami na język angielski i francuski. [Wiersze]. Wwa; IBIS 2003, 75 s.

Nagroda Światowego Dnia Poezji – UNESCO w 2003.

24. Słowacki. Kosmogonia. Bydż.: GraDar 2004, 543 s.

Nadto wybory wierszy w p r z e k ł.: c h o r w.: Kartezjewa lubanja. [Przel.] J. Nemeth-Jajić. Split 2004, – c z e s.: Descartova lebka. [Przel.] L. Martinek. Opava 2003, – n i e m.: Descartes Schädel. [Przel.] K. Grenzler. Köln 2005, – u k r.: Čerep Kartezija. [Przel.] M. Ovdienko, N. Poklad, S. Ševčenko. Kiiv 2002.

Prace redakcyjne

4. Droga do Ashramu. Antologia poezji kontrkulturowej. Bydż.: Świadectwo 1998, 340 s.

5. Klejnoty poezji polskiej. Od Mickiewicza do Herberta (Z analizami). Pozn.: Arka 2001, 262 s. Wyd. nast. Wwa: NowaEra 2003.

6. P. Cieslesz: Długo mnie u Ciebie nie było. [Wiersze]. Red. ... Bydż.: GraDar 2003, 67 s.

7. L. Jasiński: Usta szeroko zamknięte. [Wiersze]. Red. ... Bydż.: WM 2003, 84 s.

8. D. Kostewicz: Punkt. [Wiersze]. Red. ... Posł.: S. Jurkowski. Bydż.: GraDar 2003, 93 s.

9. Polscy nobliści literaccy. Materiały konferencji naukowej. Wyższa Szkoła Pedagogiczna, 31 maja 2000. Pod red. ... Bydż.: Wydawn. Akad. Bydgoskiej im. Kazimierza Wielkiego 2003, 189 s.

10. Wyobrażenia Juliusza Słowackiego. Materiały konferencji naukowej. Bydgoszcz, 21 kwietnia 2004 r. Pod red. ... Bydż.: GraDar 2006, 286 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004, – LP XX w. (red.).

B. Budzińska: Labirynt pełen jaskółek. *Metafora* 1996 nr 25/26 [rec.: Czarna kałuża; Kraina jaskółki]. – M. Strzyżewski: Mickiewicz w kręgu „wyobraźni żywiołów”. *Twórczość* 1998 nr 8 [rec.: Mickiewicz]. – L. Zubinśka: Pokusa śmierci. *Akant* 1999 nr 3 [rec.: Krew jednoróżca]. – P. Cieslesz: Subtelny smutek. *Topos* 2000 nr 2 [rec.: Czarny jedwab]. – S. Chyczyński: Extrak z L. *Akant* 2001 nr 4 [rec.: Cmentarz niebieskich aniołów]. – S. Melkowski: Poezja, czyli wszystko. O twórczości poetyckiej D.T.L. Cz. I-V. *Okolica Poetów* 2000/2001 nr 7-12. – B. Budzińska: Wysoki koń albo proza nasza niepowszednia. *Akant* 2002 nr 4 [rec.: Chłopcy z cmentarza Świętej Trójcy]. – M.B. Taldo: Poezja D.T.L. w Stanach Zjednoczonych. *Okolica Poetów* 2002 nr 19. – A. Gnarowski: Ulotna chwila. *Temat* 2004 nr 1 [rec.: Chłopcy z cmentarza Świętej Trójcy].

K.B.

LEC Stanisław Jerzy

[...] Około 1929 utworzył w Lwowie wraz z Leonem Pasternakiem i Janem Śpiewakiem grupę młodych poetów lewiczowych. [...]

TWÓRCZOŚĆ

9. Myśli nieuczesane. [Aforyzmy].

Myśli nieuczesane. Wyd. nast.: [wyd. 9] Wstęp i oprac.: L. Koška. Kr.: Universitas 1998, 213 s., także 2004.

Zawartość: Myśli nieuczesane; Myśli nieuczesane odczytane z notesów i serwetek.

Myśli nieuczesane wszystkie. Red. i posł.: L. Koška. Wwa: Noir sur Blanc 2006, 702 s.

Zawiera teksty z wyd. poprzednich oraz usunięte przez cenzurę w okresie PRL.

P r z e k ł. w wyborach (niektóre uwzględniają także: Myśli nieuczesane nowe; Myśli nieuczesane odczytane z notesów i serwetek): a l b a n.: Mendime të pakrehura. [Przel.] M. Saneja. Prishtine 2001, – b u l g.: Nevčesani misli. [Przel.] G. As'ov. Sofija 1993, – c h o r w.: Nepočesljane misli. [Przel.] B. Kryžan-Stanojević. Koprivnica 2002; Nepočesljane misli 2. [Przel.] B. Kryžan-Stanojević. Koprivnica 2006, – f r a n c.: Nouvelles pensées échevelées. [Przel.] A. Z. Kozimor. Paris 2000, – h i s z p.: Pensamientos despeinados. [Przel.] E. Quintana. A. Luzny. Barcelona 1997, – l o t e w.: Nesakemmetas domas. [Przel.] K. Skujeniaks. Rīgā 2004, – n i e m.: Alle unfrierte Gedanken. [Przel.] K. Dedecius. Wyd. nast. München 2002; Allerletzte unfrierte Gedanken. [Przel.] K. Dedecius. München, Wien 1996; Unfrierte Gedanken; Neue unfrierten Gedanken. [Przel.] K. Dedecius. Frankfurt am Main, Wien 2000; Lieber eure Feinde, vielleicht schadet das ihrem Ruf. Unfrierten Gedanken zur Macht. [Wybór.] H. Geissler. Zürich 2001; Nicht schlecht. Kluge Fragen. [St. Georgan an der Gusen] 2001, – r o s.: Mysli nepričesannye. [Przel.] E. Nadeina. Moskva 1996; Nepričesannye mysli. [Przel.] L. Cyvjan. Moskva, Sankt-Peterburg 2000, tamże 2001; Nepričesannye mysli. [Przel.] M. Malkov. Sankt-Peterburg 2000; Nepričesannye mysli. [Przel.] A. Petrovaja. Moskva 2003; Nepriličnyje mysli. [Przel.] M. Nikitenko. Moskva 2005, wyd. nast. tamże 2007, – u k r.: Novi nezačasani dumki. [Wybór, przekł. i przedm.] I. Kostecki. München 1965, wyd. nast.

tamże 1989, – w ł o s.: Pensieri spettinati. [Przel.] R. Landau. Wyd. nast.: [wyd. 3] Milano 1998, [wyd. 4] tamże 2001; Altri pensieri spettinati. Aforismi in margine a tovaglioli di carta. Milano [1999].

20. Widziałem szkic do Nicości. Wiersze, fraszki, aforyzmy, prozy. Wybór: L. Koška. Kr.: WL 1998, 206 s.

21. Myśli nieuczესane; Nepričesannye mysli. [Przekł., przedm. i wybór:] A. Bazilevskij. Moskwa: Ripol Klassik; Vahazar 2003, 316 s.

Tekst w jęz. pol. i ros.

Wybory wierszy w p r z e k ł.: n i e m.: Das grosse Stanislaw-Jerzy-Lec-Buch. Aphorismen, Epigramme, Gedichte und Prosa. [Przel.] K. Dedecius. [München 1990]; Sämtliche unfrisierte Gedanken. Dazu Prosa und Gedichte. [Przel.] K. Dedecius. Zürich [1999], wyd. nast. tamże [2001], – r o s.: Izbrannye sočinenija: Nabrosok nebytija, Nepričesannye mysli. [Przekł., przedm. i wybór:] A. Bazilevskij. Moskwa 2000, – r u m.: Ginduri nepieptante. [Przel.] N. Mareş. Bucureşti 1991.

Przekład

1. B. Brecht: Matka Courage i jej dzieci. Kronika z wojny trzydziestoletniej. [Wyd. 7 oddzielnie] Wwa: Czyły Barbarzyńca 2006.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (R. Matuszewski).

S. Barańczak: Karl Dedecius als Übersetzer der Aphorismen von S.J.L. [Przel.] F. Griese. W: Suche die Meinung. Karl Dedecius dem Übersetzer und Mittler zum 65. Geburtstag. Wiesbaden 1986, wersja pol.: O tłumaczeniu aforyzmów L. przez Karla Dedeciusa. W tegoż: Ocalone w tłumaczeniu. Wyd. 2. Pozn. 1994. – K. Dedecius: Ein kleines De-Lec-Tarium. (Zur Rezeption der „Unfrisierte Gedanken“ von S.J.L. W: Die Rezeption der polnischen Literatur in deutschsprachigen Raum und die der deutschsprachigen in Polen 1945-1985. Darmstadt 1988. – K. Dedecius: S.J.L. oder Das unfrisierte Denken. W tegoż: Von Polens Poeten. Frankfurt am Main 1988. – K.A. Kuczyński: Wiedeńskie lata S.J.L. *Ruch Lit.* 1993 nr 1/2. – A. Czerniawski: Aforyzm i metafora czy prawda. W tegoż: Muza i sowa. Wr. 1994. – L. Szaruga: Aforyzm neologiczny. *Dekada Lit.* 1996 nr 11/12 [rec.: Myśli nieuczესane. Odczytane z notesów i serwetek po trzydziestu latach], – [Widziałem szkic do Nicości:] J. Łukasiewicz: L. na nowo zredagowany. *Tyż. Powsz.* 1998 nr 30; M. Szpakowska: Kontekstem słowa jest świat. *Twórczość* 1998 nr 11. – M. Głowiński: Aforyzmy, fraszki, liryki. W tegoż: Intertekstualność, groteska, parabola. Kr. 2000. – L. Stepán: Humor w epigramatyce i aforystyce S.J.L. *Stylistyka* 2001 [t.] 10. – M. Reich-Ranicki: S.J.L. Unfrisierte Gedanken. Ein Meister mit der Narrenkappe. W tegoż: Erst leben, dann spielen. Göttingen 2002. – F. Śmieja: Hece. S.J.K. W tegoż: Zbliżenia i kontakty. Kat. 2003. – P. Czerwiński: „Myśli nieuczესane” S.J.L. a ich przekład Floriana Śmieja pt. „Pensamientos despeinados”. W: Parabole pamięci. Tor. 2004. – K. Dedecius: Stanisław Jerzy Lec – Polak, Żyd, Europejczyk. [Przel. na pol.] A. Kopacki, [przel. na ang.] M. Jacobs. Kr.: Fundacja Judaica; Centrum Kultury Żyd. 2004, 63 s. [tekst w jęz. pol. i ang.], – V. Britanijskij: O tvorčestve S.E.L. W tegoż: Reč Pospolitaia poetov. Sankt-

-Peterburg 2005. – M. Kuźniak: Combing „Unkempt thoughts” The aphorism: a cognitive-axiological study of „Myśli nieuczესane” by St.J. Lec. Wr.: Atut 2005, 139 s. – T. Nyczek: Galaktyka L. W tegoż: Lektury obowiązkowe. Kr. 2005. – M. Mrugalski: Gry żaloby S.J.L. W: Pisarze polsko-żydowskiej XX wieku. Wwa 2006. – W. Wójcik: Wiosna Niepodległości. L. W tegoż: Zagłębiowskie impresje. Kat. 2006.

A.Sz.

LECHOŃ Jan

TWÓRCZOŚĆ

14a. Świat bez granic. [Film fabularny]. Dialogi ... Ekran. (Polska-USA) 1931.

22a. Książd i bolszewicy. [Utwór dramatyczny w 1 akcie]. Praprem. Nowy Jork, Pol. T. Artystów 1955. Druk: Oprac. z rkpisu: B. Dorosz. *Pam. Lit.* 1999 z. 3 s. 188-193.

32. Bał u senatora. Fragmenty nie ukończonej powieści. Oprac. [i posł. opatrzył] T. Januszewski. Wyd. 2. Wwa: Czyt. 1999.

34a. Poezje wybrane. (III). Wybór, wstęp i posł.: J. Bandrowska-Wróblewska. Wwa: LSW 1989, 160 s.

46. Bajka o miłości. [Wybór wierszy]. Oprac.: L. Lachowiecki. Wwa: Sternik 1996, 118 s.

47. Portrety ludzi i zdarzeń. [Szkice wspomnieniowe i biograficzne]. Oprac.: P. Kądziała. Wwa: Bibl. *Więzi* 1997, 272 s. Wyd. 2 tamże 1999.

48. Lechoń nowojorski. W setną rocznicę urodzin Poety. Wiersze wybrał i ułożył M. Patkowski. Teksty inne [m.in. fragm. z Dziennika poz. 24] wybrała i oprac. oraz przedm., uwagami edytorskimi i dokumentacją fot. opatrzyła B. Dorosz. New York, Wwa: Piast 1999, 119 s.

49. Liryki najpiękniejsze. Wybór: A. Madyda. Tor.: Algo 1999, 44 s.

50. W mym sercu jak w bursztynie. Wybór wierszy i przekładów poetyckich oraz dramaty poetyckie. Wybór, [oprac.] i wstęp: B. Dorosz. Wwa: Libros 2003, 286 s.

51. Liryki. [Wybór wierszy]. Tor.: Algo 2004, 254 s.

52. Poezje. Wybór: H. Cyganik. Wwa, Rzeszów: ad [Ad oculus] 2004, 183 s.

53. Evening on the Hudson. An anthology of Jan Lechor's American writings. [Wybór, wstęp i oprac.]: B. Dorosz. [Przekł.: A.M. Gernand i in.]. New York: PIASA [Polish Institute of Arts and Sciences of America] Books 2005, XIV, 403 s.

Teksty wierszy w jęz. pol. i ang.; inne teksty w jęz. ang.

54. M. Grydzewski, ...: Listy 1923-1956. T. 1-2. Z autografu do druku przegot., wstępem i przyp. opatrzyła B. Dorosz. Wwa: Bibl. *Więzi* 2006, 463 + 515 s. Z prac IBL PAN.

Wyd. osobne wiersza w oprac. muz.: Droga Warszawo, [Muz.:] Z. Ciechan. Wwa: Wydawn. Muz. Pol. Związku Chórów i Orkiestr 1990, 6 s.

M o n t a ż poetycki oparty na utworach J.L.: Chorału Bacha słyszysz aż dźwięki. TV 1979.

Przekłady i adaptacja

2a. Głos serca. [Film fabularny; scenariusz wg opowiadania T. Shea]. Dialogi ... Ekran. (Polska-USA) 1931.

3. M. Pagnol: Mariusz. Komedja w 4 aktach. TV 1958.

4. J. Giraudoux: Wojny trojańskiej nie będzie. Oprac. i tłum. ... Radio (Wwa) 1937.

OPRACOWANIA (wybór)

B. Dorosz: J.L. (1899-1956). Zestawienie bibliograficzne. *Por. Bibl.* 1987 nr 6.

W. Gombrowicz: Dwa sądy. *Wiadomości*, Londyn 1959 nr 29/30, przedr. w tegoż: *Dzieła* wybrane. T. 10. Paryż 1973; *Dzieła*. T. 13. Kr. 1996 [dot. dwóch rozbieżnych opinii J.L. o „Trans-Atlantyku”]. – T. Katelbach: Wódz i poeta. Lechoń o Piłsudskim. Londyn: Pol. Fundacja Kult. 1976, 32 s. – J. Czapski: L. i jego „Dziennik”. W tegoż: *Tumult i widma*. Paryż 1981; wyd. nast. m.in. Kr. 1997. – P. Kądziała: Wielka miłość L. *Nowy Dz.* dod. *Prz. Pol.*, Nowy Jork 1990 nr 1 IX [dot. W. Serkowski]. – S. Kowalski: J.L. i Polonia. *Gwiazda Polarna*, Stevens Point 1990 nr 51. – H. Rodzińska, F. Kranc: Skamandryt w Nowym Jorku. Rozm. E.R. Nowakowska. *Przekrój* 1990 nr 2342 [dot. m.in. J.L.]. – A. Bernat: L. i cenzura. *Nowy Dz.* dod. *Prz. Pol.*, Nowy Jork 1991 z 30 V. – S.S. Nicieja: Śmierć przyjaciela. (Hemar o L.). *Tydzień*, Londyn 1991 nr 37. – J.S. Pasierb: „Śniło mi się dziś niebo”. *Więź* 1991 nr 7/8. – [Dziennik:] W. Wodecki: Nad dziennikiem L. *Nowy Dz.* dod. *Prz. Pol.*, Nowy Jork 1991 nr 2 VII; B. Faron: „Dzisiaj nic nie napisałem”. *Dziennik intymny J.L. Ojcz. Pol.* stycznia 1993 nr 4; A.S. Kowalczyk: L. schyłkowy. *Res Publica Nowa* 1993 nr 4. – S. Kowalski: Kariera zakończona debiutem. *Gwiazda Polarna*, Stevens Point 1993 nr 28 [dot. zainteresowania J.L. teatrem]. – T. Olszewski: Niczego sobie potępieniec. *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 1993 nr 3/4 [rec.: Dziennik]. – I. Opacki: Lechoń i polskie mity. Kielce: Szumacher 1993, 40 s. Kom. Hist.-lit. PAN. – [Dziennik:] B. Rogatko: Dlaczego dziennik? *Dekada Lit.* 1993 nr 22/23; A. Rzymśka: Spóźniony romantyk J.L. *Akcent* 1993 nr 3; T. Sobczko. *Więź* 1993 nr 12. – W. Weintraub: Karmazynowe i czarne; Du côté de chez Lechoń. W tegoż: *O współczesnych i o sobie*. Kr. 1994. – M. Szargot: Romans i ruiny. O „Nie-boskiej komedii” J.L. W: Skamander. T. 10. Kat. 1995. – T. Wójcik: J.L. W tegoż: *Pisarze polscy XX wieku*. Wwa 1995. – R. Koropeczki: Konstrukcje homoseksualizmu w „Dzienniku” J.L. (Próba innej lektury). Tłum. J. Niżyńska. *Teksty Drugie* 1996 nr 4. – J. Skarbowski: Muzyczna dusza J.L. W tegoż: *Literacki koncert polski*. Rzeszów 1997. – P. Wilczek: Wspomnienie utraconego dzieciństwa – wiersz „Ojcow” J.L.: teksty i konteksty; „Leszku kochany, żegnaj Cię”. Mowa Kazimierza Wierzyńskiego nad grobem J.L. w świetle dzieł literackich, dokumentów i wspomnień. W tegoż: *Ślady egzystencji*. Kat. 1997. – A. Czachowska: Polska legenda, poezja i baśń. *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 1998 nr 7/8 [rec.: Portrety ludzi i zdarzeń]. – B. Dorosz: Poeta i Redaktor. *Nowy Dz.* dod. *Prz. Pol.*, Nowy Jork 1998 nr 5 VI [dot. też M. Grydzewskiego]. – [Portrety ludzi i zdarzeń:] A. Hutnikiewicz: Najnowsza książka L. *Więź* 1998 nr 4;

M. Klecel: „Treny L.”. *Literatura* 1998 nr 7/8. – G. Ostasz: Nad wierszem J.L. „Książkin i żołnierz”; „Przypowieść” J.L. W tegoż: „Przeciwko smokom, jadom, kulom...” Rzeszów 1998. – [Portrety ludzi i zdarzeń:] Z. Skibiński: L. dopełniony. *Tygiel Kult.* 1998 nr 4/5; M. Zinowicz: L. echo własne. *Sycyna* 1998 nr 2. – H. Zaworska: „Jak pan mógł, panie Lechoń...” W tegoż: *Szczerość aż do bólu*. Wwa 1998 [dot.: Dziennik]. – B. Dorosz: Archiwum J.L. w Polskim Instytucie Naukowym w Nowym Jorku. Relacja z badań. *Pam. Lit.* 1999 z. 3 [tu pierwodruki z rękopisu utworu dramatycznego w 1 akcie „Książka i bolszewicy” oraz 8 wierszy]. – B. Dorosz: J.L. w kręgu Polskiego Instytutu Naukowego. *Nowy Dz.* dod. *Prz. Pol.*, Nowy Jork 1999 nr 2 VII. – B. Dorosz: „Książka Gości” Jana Lechonia. Tor.: Algo 1999, 199 s. – Cz.P. Dutka: Skamandryci czytają Mickiewicza – poetyka i modus bycia. W tegoż: *Słowo peryferyjne. Zielona Góra 1999* [dot. m.in. J.L.]. – M. Klecel: Ostatni bal u senatora. *Nowy Dz.* dod. *Prz. Pol.*, Nowy Jork 1999 nr 29 X. – R. Loth: J.L. i tradycja szlachecka. *Czas. Zakł. Nar. im. Ossol.* 1999 z. 10. – J. Olejniczak: „Dziennik” J.L. – próba lektury. W tegoż: *Emigracje*. Kat. 1999. – G. Ostasz: „Marsz Drugiego Korpusu” J.L., czyli „Jeszcze Polska nie zginęła”. *Zesz. Nauk. WSP w Rzesz.* *Hist. Lit.* 1999 z. 5. – W. Smaszcz: „Wierny aż po daleki wygnaczy grób...” (W 100 rocznicę urodzin J.L.). *Poezja Dzisiaj* 1999 nr 2. – A. Węgrzyniakowa: Platon a sprawa polska. „Tworzywo” Lechoniowej poezji. W tegoż: *Egzystencjalne i metafizyczne*. Kat. 1999. – B. Dorosz: Pierwszy rok odyssey J.L. *Nowy Dz.* dod. *Prz. Pol.*, Nowy Jork 2000 nr 2 VI. – J.A. Kosiński: J.L. fascynacje „Panem Tadeuszem”. *Czas. Zakł. Nar. im. Ossol.* 2000 z. 11. – M. Pytasz: J.L. – dwa wiersze: „Malczewski”, „Vides ut alta stet...” W tegoż: *Kilka opowieści o niektórych dolegliwościach bycia poetą emigracyjnym i inne historie*. Kat. 2000. – B. Dorosz: L. wiersze ulotne. *Nowy Dz.* dod. *Prz. Pol.*, Nowy Jork 2001 nr 28 VI [tu pierwodruki z rękopisów 2 wierszy]. – B. Dorosz: Polonijne zbiory archiwalne w USA w badaniach nad biografią J.L. Próba rekonstrukcji. *Teksty Drugie* 2001 nr 5, przekł. ang.: Archives in the United States and research on the life of J.L. An attempt at reconnaissance. *The Polish Review*, Nowy Jork 2002 nr 3. – [Lechoń nowojorski:] M. Hec: U nas inaczej, inaczej, inaczej. *Fraza* 2001 nr 1/2; A.D. Jaroszyńska-Kirchmann: Tales of two cities in diaspora. *The Polish Review*, Nowy Jork 2001 nr 3 [dot. też: R. Habielski: *Polski Londyn*]. – J. Kisieliwo: Retoryka i melancholia. O poezji Jana Lechonia. Kat.: Wydawn. UŚI. 2001, 236 s. *Pr. Nauk. UŚI w Katow.* nr 1943. – W. Ligeza: Korespondencja skamandrytów z archiwum J.L. W: *Życie literackie Drugiej Emigracji Niepodległościowej*. Tor. 2001. – B. Keane: „Emanating exquisite emptiness”, Translating J.L. „The silver and the black”. *Beyond Philology*, Gdańsk 2002 [nr] 2. – K. Muszkowski: Karmazynowy poeta. W tegoż: *Parasol angielski*. Lubl. 2002. – J. Pyszny: Śmierć J.L. w prasie roku 1956. W tegoż: *Boje na łamach*. Wr. 2002. – T. Sucharski: „Wolny Grek”, czyli Słowacki Lechonia. W: Juliusz Słowacki – wyobrażenia i egzystencja. Słupsk 2002. – M. Leszczyński: „Jacek Malczewski” J.L. na tle malarstwa Malczewskiego. *Acta Univ. Nicolai Copernici. Filol. Pol.* 2003 z. 59. – W. Lewandowski: Kłopot z „Herostatesem”; M. Sadiłk: Skamandryckie zmagania ze spuścizną literacką Wyspiańskiego. L. – Słoniński – Wierzyński. *Pam. Lit.* 2003 z. 4. – B. Dorosz: Korespondencja: L. – Grydzewski. Legenda i fakty. Uwagi na marginesie przygotowania edycji krytycznej. W: *Życie literackie Drugiej Emigracji Niepodległościowej*. (II). Tor. 2004. – B. Dorosz: Lechoń i Tuwim – dzieje trudnej przyjaźni. Wwa, Lomianki: Wydawn. LTW 2004, 159 s. – B. Dorosz: Nowojorskie tajemnice życia i śmierci J.L. *Teksty Drugie* 2004 nr 5, przekł. ang.: New York mysteries of life and death of J.L. *The Polish Review*, Nowy Jork 2004 nr 2. – W. Horzyca: „Karmazynowy poemat”. W: *Kartografowie dziwnych podróży*. Kr.

2004. – Cz. Miłosz: *Oczyszczenie*. W tegoż: *Spisarnia literacka*. Kr. 2004. – I. Opacki: *Liryka i narodowe mity: Potrójny wiersz „Śmierć Mickiewicza”*. W tegoż: *Mówione wierszem*. Kat. 2004. – K. Sakowicz: *Życie w snach L. Twórczość 2004 nr 2/3*. – T. Sucharski: *Lechoniowe czytanie Mickiewicza*. W: *Dni Adama Mickiewicza na Krymie, Symferopol 2004*. – A. Galant: *Emigracja i trudna prywatność w „Dzienniku” J.L.*; W. Lewandowski: *Emigrant w poszukiwaniu wiary i nadziei. O pewnym wierszu J.L. [dot.: Do Madonny nowojorskiej]*. W: *Pisarz na emigracji*. Wwa [2005]. – M. Stępień: *Dlaczego J.L. tego uczynić nie mógł? W tegoż: „Jak grecka tragedia”*. Kr. 2005. – K. Tomasz: *Szufłada z podwójnym dnem. *Krytyka Politi*. 2005 nr 9/10 [dot. m.in. „Dziennika” J.L.]*. – H. Filipowicz: *Ameryka J.L. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2006 nr 2 z 4 VIII [rec.: Evening on the Hudson]*. – K. Gluchowski: *L. sprzymierzeńcem. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2006 nr 2 z 30 VI [dot. pobytu J.L. w Brazylii]*. – J.R. Krzyżanowski: *Tajemnice wielkiej poezji. W 50. rocznicę śmierci J.L. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2006 nr 2 z 2 VI*. – Z. Mocarska-Tycowa: *Malarstwo w poezji J.L. Próba rekonesansu*. W: *Przez dwa stulecia*. Tor. 2006. – W.J. Podgórski: *L. widziany z Londynu. (W 50. rocznicę tragicznej śmierci Poety). *Tydzien Pol.*, Londyn 2006 nr 28*. – H. Stephan: *Polish émigré writers in New York in the files of FBI*. L.; Wierzyński, Wittlin. *The Polish Review*, Nowy Jork 2006 nr 1. – Wspomnienia o Janie Lechoniū. Zebrał i oprac.: P. Kądziała. Wwa: *Bibl. Więzi* 2006, 366 s. [zawartość: Z. Serafinowicz: *Wspomnienie o J.L.*; S. Baliński: *Melodie dzieciństwa*; S. Niewiadomski: *L. z czasów szkolnych*; A. Jaroński: *O L. raz jeszcze*; M. Sztępner: *Matura L.*; S. Plasecki: *Trzeci Maj L.*; T. Katelbach: *Wspomnienie o L.*; M. Grydzewski: *Uniwersytet i „Pro arte et studio”*; A. Slonimski: *J.L.*; K. Wierzyński: *Z „Pamiętnika poety”*; J. Iwaszkiewicz: *L.*; L.H. Morstin: *J.L.*; J. Wittlin: *Od Przryrunku do Nowego Jorku*; A. Bogusławski: *Sprzeciw i podziw*; F. Goetel: *L.*; K. Morawski: *Podzwonne*; J. Sakowski: *Kwiaty i popioły*; Z. Czermański: *O Leszku*; H. Ostrowska-Grabaska: *L. w Chelmicy*; H. Mortkowicz-Olczakowa: *Wspomnienie o J.L.*; M. Kuncwiczowa: *Casus L.*; T. Terlecki: *Po śmierci J.L.*; A. Wasilewski: *L. Paryż 1940*; J. Brzękowski: *L. i exodus w roku 1940*; S. Korboński: *L. a Podziemie*; T. Terlecki: *Dwa profile J.L.*; J. Wittlin: *Śmierć i śmiech*; A. Rubinstein: *Wielki poeta, przyjaciel i brat*; M. Heimar: *List o L.*; W. Mieczysławski: *Spotkanie z L.*; A. Janta: *„O dwa palce od serca czulem sępa szpony”*; R. Malczewski: *Śpiew*; J. Fryling: *Tren*; I. Lorentowicz: *Odludki i Poeta*; Z. Karpiński: *L. jako aktor*; P. Lilpop-Krancowa: *O L.*; T. Nowakowski: *Ryba na piasku*; P. Hertz: *L. w czarnym palcie*; M. Rudzki: *L. poznałem pod fortepianem*; M. Wszelaki: *Wspomnienie o Leszku*; Z. Korbońska: *Garsteczka wspomnień o L.*; M. Modzelewska: *Ostatnia rozmowa*; S. Nowicka: *Ostatni weekend L.*; W. Solski: *Ostatni dzień J.L.*; K. Wierzyński: *Leszku Kochany, żegnam Cię*; J. – M. Wyka: *„Dziennik” J.L. – autoterapia, sny, przepowiednie*. W tegoż: *Niecierpliwść krytyki*. Kr. 2006. – M. Głowiński: *Trzy wiersze o Mickiewiczu (Staff – L. – Jastrun)*. W tegoż: *Monolog wewnętrzny Teliminy i inne szkice*. Kr. 2007 [dot.: *Mickiewicz zmęczony*]. – M. Stępień: *„Zdaje się, Mickiewicz mnie powali”*; *Nowojorski wieczór J.L. W tegoż: Wśród emigrantów*. Kr. 2007. – T. Sucharski: *Geniusz życia „Karmazynowego poematu”*. W: *Polska literatura współczesna wobec romantyzmu*. Lubl. 2007.

B.D.

LEGUT Lucyna

Pseud.: Karol.

[...] W 1965 pod pseudonimem Karol pisała recenzje filmowe do czasopisma *Litery*. [...] W 2005 otrzy-

mała nagrodę Prezydenta m. Gdańska w dziedzinie kultury. [...] Odznaczona m.in. Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (2000). [...]

TWÓRCZOŚĆ

21. *Jak zdobyć męża, czyli skok stulecia*. [Powieść]. [Wyd. 2] Łódź: Akapit Press 2004.

25. *Piotrek zgubił dziadka oko, a Jasek chce dożyć spokojnej starości*. O dzieciach nie dla dzieci. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 2] Łódź: Akapit Press 1997, 221 s., tamże 2000.

Cz. 1 cyklu; cz. 2-4 zob. poz. 33, 34, 37.

A d a p t. t v: TV 2000 [inf. autorki].

32. *Miłość trzynastolatki*. (Książka dla dorastających dziewcząt). Łódź: Akapit Press 1998, 93 s. Wyd. nast. tamże: 2000, 2002.

Cz. 1 cyklu; cz. 2, 3 zob. poz. 35, 38.

33. *Jasek pisze kronikę rodzinną, a Piotrek ciągle się w kimś kocha*. *Dalszy ciąg powieści „Piotrek zgubił dziadka oko, a Jasek chce dożyć spokojnej starości”*. [Powieść]. Łódź: Akapit Press 1999, 75 s.

Cz. 2 cyklu; cz. 1, 3, 4 zob. poz. 25, 34, 37.

34. *O tym, jak Jasek został bezimiennym bohaterem, albo awantura o sławę*. [Powieść]. Łódź: Akapit Press 1999, 79 s.

Cz. 3 cyklu; cz. 1, 2, 4 zob. poz. 25, 33, 37.

35. *Ta miłość przetrwa*. (Dalsze losy bohaterki powieści „Miłość trzynastolatki”). [Powieść]. Łódź: Akapit Press [2000], 86 s. [Wyd. 2] tamże 2002.

Cz. 2 cyklu; cz. 1, 3 zob. poz. 32, 38.

36. *Zacznijmy od pomidorów... Wspomnienia*. Łódź: Akapit Press 2000, 64 s.

37. *Już nigdy nie będę się kłócił z Piotrkim!* [Powieść]. Ilustr. ... Łódź: Akapit Press 2001, 102 s.

Cz. 4 cyklu; cz. 1, 2, 3, zob. poz. 25, 33, 34.

38. *Marzę o ślubie*. (Trzecia i ostatnia część „Miłości trzynastolatki”). [Powieść]. Łódź: Akapit Press 2001, 144 s.

Cz. 3 cyklu; cz. 1, 2 zob. poz. 32, 35.

39. *Całkiem zwiariowane urodziny Piotra oraz to i owo o Paluch-Rogalskiej*. [Powieść]. Łódź: Akapit Press 2003, 140 s.

40. *Jasek chce być reżyserem, a Paluch-Rogalska cyrkówką*. [Powieść]. Łódź: Akapit Press 2004, 144 s.

OPRACOWANIA (wybór)

M. Grzebalkowska, D. Karas: *LL. Jestem gruba jak śledź ulik. *Gaz. Wyborcza* dod. *Wysokie Obcasy* 1999 nr 28*. – B. Tylicka: *I zartem i serio. *Nowe Książ.* 1999 nr 5 [rec.: Jasek pisze kronikę rodzinną, a Piotrek ciągle się w kimś kocha; Miłość trzynastolatki]*. – B. Tylicka: *1 co dalej z tą miłością? *Nowe Książ.* 2000 nr 2 [rec.: Ta miłość przetrwa]*. – B. Szar-

529

got: Jasiek i Piotrek 2001. *Nowe Książ.* 2002 nr 2 [rec.: Już nigdy nie będę się klócił z Piotrkim]. – K. Bęczkowska: Dojrzwianie i miłość Pauliny w trylogii L.L. W tejsze: Powieść obyczajowa dla młodzieży po roku 1990. Kielce 2006.

B.M.

LEKKI Adolf

OPRACOWANIA (wybór)

M. Tomikowska-Iwanów, W. Soltys: Wojenna proza pisarzy lubelskich. Rekonesans badawczy. W: Druga wojna światowa w literaturze polskiej i obcej. Lubl. 1994. – J. Liszka: Dolek czyli Rzecz o literacie Adolfie Lekkim z Krzykawy. Bukowno: Młej. Ośrodek Kultury 1996, 8 s.

E.G.

LEM Stanisław 1921-2006

[...] W końcu 1982 wyjechał za granicę i przebywał w RFN i Austrii; po transformacji ustrojowej powrócił do kraju. [...] Kontynuował współpracę z *Odrą*, w której nadal publikował stały cykl felietonów pt. „Rozważania sylwiczne”, a także z *Tygodnikiem Powszechnym* (tu do 2006 stały felieton „Świat według Lema”). Otrzymał międzynarodową nagrodę Euroconu, przyznaną przez European Science Fiction Society (1991), nagrodę Bankowej Fundacji Kultury Polskiej im. K. Kiesłowskiego (1998) oraz za „wyrzedzanie myślą swojego czasu” Złote Berło, nagrodę Fundacji Kultury Polskiej (2001). Został mianowany doktorem honoris causa Uniwersytetu Opolskiego (1997), Lwowskiego Państwowego Uniwersytetu Medycznego (1998), Uniwersytetu Jagiellońskiego (1998), Uniwersytetu w Bielefeld w Niemczech (2003). Od 2004 był członkiem Niemieckiej Akademii Sztuk (Deutsche Akademie der Künste). Zmarł 27 marca 2006 w Krakowie.

TWÓRCZOŚĆ

1. Człowiek z Marsa. Powieść fantastyczna. [Wyd. 3] Kr.: WL 2004. Przedr. zob. poz. 56a [t. 29].

Przekł.: c z e s.: Mart'an. [Przel.] P. Weigel. Praha 2005, – r o s.: Čelovek s Marsa. Wyd. łącznie z przekł. poz. 2 oraz opowiadaniem Konec sveta v vosm časov [z poz. 8] pt. Čelovek s Marsa; Konec sveta v vosm časov; Astronavty. Moskva 1998, wyd. łącznie z przekł. poz. 2, 4 zob. poz. 4.

2. Astronaucci. Powieść fantastycznonaukowa. Przedr. zob. poz. 56a [t. 31].

Przekł.: n i e m.: Die Astronauten. [Przel.] R. Pabel. Wyd. nast.: [wyd. 9] Frankfurt am Main 1996, wyd. 10 tamże 1997, – r o s.: Astronavty. Wyd. łącznie z przekł. Człowiek z Marsa [poz. 1] i Konec świata o ósmej [poz. 8] zob. poz. 1; wyd. łącznie z przekł. Człowiek z Marsa [poz. 1] i Obłok Magellana [poz. 4] zob. poz. 4.

4. Obłok Magellana. [Powieść]. Przedr. zob. poz.

530 56a [t. 33].

Przekł.: r o s.: Magellanovo oblako. [Przel.] T. Agapkina. Moskva 1995, wyd. nast. łącznie z przekł. poz. 19 pt. Magellanovo oblako; Nepobedimyj. Moskva 1997; wyd. łącznie z przekł. poz. 1, 2 pt. Magellanovo oblako; Čelovek s Marsa; Astronavty. Moskva 2006.

6. Szpital Przemienienia. [Powieść]. Przedr. zob. poz. 56a [t. 15].

Przekł.: r o s.: Boł'nica Preobrażenija. [Przel.] A. Ermonskij. Wyd. łącznie z przekł. powieści Fiasko [poz. 47] pt. Boł'nica Preobrażenija; Fiasko. Moskva 1995; wyd. łącznie z Wysokij Zamok [poz. 24] i Rasskazy pt. Boł'nica Preobrażenija. Moskva 2003, – w l o s.: L'ospedale dei dannati. [Przel.] V. Verdiani. Torino 2006.

7. Dialogi o zmartwychwstaniu atomowym [...]. [Szkice dot. cybernetyki]. Przedr. pt. Dialogi zob. poz. 56a [t. 13].

Przekł.: r o s.: szkicu Etyka technologii i technologia etyki: Etyka technologii i technologia etyki. [Przel.] K. Dušenko. Perm 1993.

8. Dzienniki gwiazdowe. [Opowiadania]. Wyd. nast.: [wyd. 9] Wybór i post.: J. Jarzębski. Kr.: WL 1999, tamże: 2002, 2003. Przedr. zob. poz. 56a [t. 17].

Przekł.: a n g.: Memoirs of a space traveler. [Przel.] J. Stern, M. Swiecicka-Ziemiąnek. [Wybór; wyd. 5] Evanston, Ill. 2000, – c z e s.: Hvezdné denky. [T. 1-2. [Przel.] F. Jungwirth, H. Stachová. Praha 1999, – e s t o Ń.: Ijon Tichy kosmoserándude päevikud. [Przel.] O. Jogi, J. Kaplinski, H. Lindepuu. [Tallin 2003]. – h i s z p.: Diarios de las estrellas. [Przel.] J. Maurizio. Wyd. nast.: [wyd. 6] [Barcelona 2000], tamże 2003, – l i t e w.: Zvaigždzīu dienorašci. [Przel.] V. Brazauskienė. Wyd. łącznie z przekł. opowiadania Kongres futurologiczny zob. poz. 32, – n i e m.: Sterntagebücher. [Przel.] C. Rymarowicz. Wyd. nast.: [Frankfurt am Main] 1981, tamże: [wyd. 14] 1993], 1996, 2001, 2003, – r o s.: Zvezdnyje dnevniki. Wyd. łącznie z przekł. poz. 32 Moskva 1998, Zvezdnyje dnevniki Ijona Tichogo. Sankt Peterburg 2000, pt. Priključenija Ijona Tichogo. Moskva 2002, tamże 2004, – t u r e c.: Yildiz güncesi. [Przel.] S. Cerit. Istanbul 2001, – w e g i e r.: Csillagnapló. [Przel.] B. Murányi. [Wyd. 2] Budapest 1996, – w l o s.: Memorie di un viaggiatore spaziale. [Przel.] P.F. Poli. [Wyd. 2] Milano 2004.

9. Eden. [Powieść]. [Wyd. 8] Post.: J. Jarzębski. Kr.: WL 2003, Przedr. zob. poz. 56a [t. 6].

Przekł.: h i s z p.: Edén. [Wyd. 2] Madrid 1991, – l i t e w.: Edenas. [Przel.] N. Berkuvienne. Kaunas 2006, – n i e m.: Eden. [Przel.] C. Rymarowicz. Wyd. nast.: [wyd. 16] München 1995, tamże 1999, – p o r t u g.: Edén. [Przel.] N. Miranda. [Wyd. 2] Mem Martins [1990], – r o s.: Eden. Wyd. łącznie z przekł. poz. 15 pt. Eden; Soljaris. Moskva 1997; wyd. łącznie z przekł. poz. 15, 19 zob. poz. 15, – r u m.: Eden. [Przel.] C. Geambașu. București 1999, – w l o s.: Pianeta Eden. Wyd. łącznie z przekł. poz. 27 pt. Pianeta Eden; I viaggi der pilota Pirx. Milano 1988.

11. Śledztwo. [Powieść]. Przedr. zob. poz. 56a [t. 14].

Przekł.: h i s z p.: La investigación. [Przel.] J. Maurizio. [Wyd. 5] [Barcelona] 2000, – r o s.: Rassledovanie. W: Rasskazy o pilote Pirksie. Moskva 1997, wyd. łącznie z poz. 37 pt. Rassledovanie. Sankt Peterburg 2000, wyd. łącznie z poz. 13, 37 pt. Rassledovanie; Rukopis' najdenaja v vanne; Nasmořk. Moskva 2003, – t u r e c.: Soruturma. [Przel.] S. Cerit. Istanbul 1998.

13. Pamiętnik znaleziony w wannie. [Powieść]. Przedr. zob. poz. 52 (t. 19), 56a [t. 10, 19], por. poz. 56a [t. 9].

Przekł.: hiszpa.: *Memorias encontradas en una bañera*. [Przel.] J. Maurizio. [Wyd. 4] Barcelona 1983, - r o s.: *Rukopis' najdenajna v vanne*. [Wyd. 2] łącznie z poz. 24, 38 pt. *Rukopis' najdenajna v vanne*; *Vysokij Zamok*; *Maska*. Moskwa 1994, wyd. łącznie z poz. 37 pt. *Rukopis' najdenajna v vanne*; *Nasmork*; *Rasskazy*; *P'esy o professore Tarantoge*. Moskwa 1997, wyd. łącznie z poz. 11, 37 zob. poz. 11, - r u m.: *Edificiul nebunii absolute*. [Przel.] C.T. Popescu. Bucureşti 1995.

14. Powrót z gwiazd. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 8] Kr.: WL 1999; Wwa: Świat Książki 2005. Przedr. zob. poz. 56a [t. 3].

Przekł.: franc.: *Retour des étoiles*. [Przel.] M. de Wiewska. Wyd. nast. Paris 1994, - hiszpa.: *Regresso das estrelas*. [Przel.] F. Pinto Rodrigues. Mem Martin [1984]; pt. *Retorno de las estrellas*. [Przel.] P. Giral, J. Maurizio. Madrid 2005, - niem.: *Transfer*. [Przel.] M. Kurecka. Wyd. 7 München 1995; pt. *Rückkehr von den Sternen*. München 2002, - r o s.: *Vozvraščenie so zvezd*. Wyd. łącznie z przekł. *Głos Pana* pt. *Vozvraščenie so zvezd*. Romany. Sankt Petersburg 2000, wyd. łącznie z poz. 26, 33 pt. *Vozvraščenie so zvezd*; *Golos Gospoda*; *Absoljutnaja pustota*. Moskwa 1997, wyd. łącznie z poz. 26 pt. *Vozvraščenie so zvezd*; *Golos Gospoda*. Moskwa 2002, - r u m.: *Întoarcearea din stele*. [Przel.] M.D. Pavelescu, C.T. Popescu, C. Geambaşu. Wyd. łącznie z przekł. poz. 41 pt. *Rntoarcearea din stele*; *Golem XIV*. Bucureşti 1997, - t u r e c.: *Yıldızların dönüvü*. [Przel.] A. Kayabal. İstanbul 1984.

15. Solaris. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 12] Wwa: PIW 1997; Wwa: Świat Książki 1997; Posł.: J. Jarzębski. Kr.: WL 1999, tamże: wyd. 2 2002, 2003; Kr.: Mediasat Poland [2004]. Przedr. zob. poz. 56a [t. 18].

Przekł.: ang.: *Solaris*. [Przel.] J. Kilmartin, S. Cox. [Wyd. 12] London 2003, - c h o r w.: *Solaris*. [Przel.] M. Martić. Zagreb 2004, - c z e s.: *Solaris*. [Wyd. 3] Przel. P. Weigel. Praha 2003, - d u Ń.: *Solaris*. [Przel.] R.-M. Tvermoes. [Wyd. 2] København [2003], - e s t o Ń.: *Solaris*. [Przel.] A. Puu. Madrid, Tallinn 2003, - f r a n c.: *Solaris*. [Przel.] J.-M. Jasiensko. Wyd. nast.: [wyd. 5] Paris 1994, tamże: 1999, 2002, - h e b r.: *Solaris*. [Przel.] A. Hautman. [Wyd. 2] Jerusalem 2002, - hiszpa.: *Solaris*. [Przel.] M. Horne, [F. Abelenda] F.A. Wyd. nast.: [wyd. 7] Barcelona 1998, tamże: 2001, 2003, 2005, - j a p.: *Solaris*. [Przel.] N. Mitsujoshi. [Wyd. 2] Tōkyō 2004, - k o r e a Ń.: *Solaris*. [Przekł. z ros. i ang.] Seoul 1992, - niem.: *Solaris*. [Przel.] I. Zimmermann-Göllheim. Wyd. nast.: [wyd. 3, właśc. 24] Hildesheim 1997, München 2002, Rheda-Wiedenbrück, Gütersloh 2003, Berlin 2006, - p e r s k i: *Solaris*. [Przel.] S. Mozaffarzade. [Iran] 1985, wyd. 2 tamże [1992], - p o r t u g.: *Solaris*. [Przel.] J. Sanz. Wyd. 2 [Rio de Janeiro 2003, tamże wyd. 3 2003; *Solaris*. [Przel.] I. Busse. Mem Martins 2003, - r o s.: *Solaris*. Wyd. łącznie z przekł. *Eden* zob. poz. 9; wyd. osob.: *Solaris*. [Przel.] D. Bruskin. Sankt Petersburg 2000, wyd. nast.: Moskwa 2005, tamże 2006; *Solaris*. [Przel.] V. Gudimova, V. Perefman. Moskwa 2001, tamże 2003; przedr. w: *Solaris*; *Nepobedimyj*; *Rasskazy o pilote Pirkse*; *Fiasko*; *Rasskazy iz cikla „Kiberiada”*; *Iz vospominanij Ijona Tichego*. Moskwa 2003; wyd. łącznie z przekł. poz. 9, 19 pt. *Solaris*; *Eden*; *Nepobedimyj*. [Przel.] D. Bruskin, A. Gromova. Moskwa 2006, - r u m.: *Solaris*. [Przel.] T. Roll, A. Rogoz. [Wyd. 6] Bucureşti 1993, - s e r b.: *Solaris*. [Przel.] P. Obućina. Beograd 2003, - s z w e d z.: *Solaris*.

[Przel.] J. Malm. [Wyd. 4] [Stockholm] 2002, - t u r e c.: *Solaris*. [Przel.] M. Aközer. Ankara 1983, wyd. nast. İstanbul 1995, 1997, - u k r.: *Solaris*. [Przel.] D. Andruchow. Kiiv 1996, 2005, - w e g i e r.: *Solaris*. [Przel.] B. Murányi. [Wyd. 4] Budapest 2004, - w ł o s.: *Solaris*. [Przel.] E. Bolzoni. Wyd. nast.: [wyd. 5] Milano 2003, tamże 2004.

A d a p t.: f i l m.: *Solaris*. Adapt.: S. Soderbergh. Ekran. (USA) 2002, - t e a t r.: *Solaris*. Adapt.: K. Lupa. Wyst. Düsseldorf, Kleines Haus, Schauspielhaus 2005.

17. Noc księżycowa. [Opowiadania i scenariusze].

Przekł.: opowiadania *Odruch warunkowy*; niem.: *Mondnacht*. [Przel.] K. Staemmler. [Wyd. 4] Frankfurt am Main [1994], - t u r e c.: *Ölümlü makineler*. [Przel.] H. Taylan. İstanbul 2001.

18. Bajki robotów. [Opowiadania]. Wyd. nast.: [wyd. 7] Wr.: Siedmioróg 1998; Posł.: J. Jarzębski. Kr.: WL 2000, toż 2002, 2003.

Przekł.: c z e s.: *Bajki robotu*. [Przel.] F. Jungwirth, P. Weigel. [Wyd. 2] Plzeň 2002, - f i Ń.: *Konekansan satuja ja tarinoita*. [Przel.] S. Sipilä. Helsinki 2004, - niem.: *Robotermärchen*. [Przel.] I. Zimmermann-Göllheim. Wyd. nast.: [wyd. 8] Frankfurt am Main 1996, tamże [wyd. 9] 1997; wyd. łącznie z przekładem poz. 21 pt. *Der weisse Tod*. *Gesamelte Robotermärchen*. [Przel.] K. Dedecius [i in.]. Frankfurt am Main 2003, wyd. osob. tamże [2006], - r o s.: *Skazki robotov*. Moskwa 1993, przedr. w: *Skazki robotov*. [Przel.] J. Ivanovič i in. Moskwa 2003.

A d a p t.: t e a t r.: *Bajki o maszynie cyfrowej*, co ze smokiem walczyła. Adapt.: A. Kempa. Wyst. Jelenia Góra, T. Animacji 1993, - Doradcy króla Hydropsa. Adapt.: J. Pikiel. Wyst. Stupsk, T. Lalki „Teżca” 1996.

19. Niezwyciężony. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 8] Wwa: Świat Książki 1997; Posł.: J. Jarzębski. Kr.: WL 2003, Przedr. zob. poz. 56a [t. 20].

Przekł.: c z e s.: *Nepřemožitelný*. [Przel.] P. Weigel. [Wyd. 2] Plzeň 2005, - h e b r.: *Sayeret ha-halal „NicaHon”*. [Przel.] U. Orlev. Jerusalem, Tel Aviv 1981, - hiszpa.: *El invencible*. [Przel.] M. Horne, [F. Abelenda] F.A. Barcelona 2002, - i t a l.: *Nenugallmisis*. [Przel.] K. Skudavičius. Wyd. łącznie z przekł. *Polowanie* zob. poz. 22, - niem.: *Der Unbesiegbare*. [Przel.] R. Dietrich. Wyd. nast.: Frankfurt am Main 1996, wyd. 3 [i] 1998, - r o s.: *Nepobedimyj*. [Przel.] T. Agapkina. Wyd. łącznie z przekł. *Oblok Magellana* zob. poz. 4, wyd. osob. Moskwa 1999, przedr. w: *Solaris*; *Nepobedimyj*; *Rasskazy o pilote Pirkse*; *Fiasko*; *Rasskazy iz cikla „Kiberiada”*; *Iz vospominanij Ijona Tichego*. Moskwa 2003; wyd. łącznie z przekł. poz. 9, 15 zob. poz. 15, - t u r e c.: *Yenilmez*. [Przel.] E. Özbek. İstanbul 1998, - w ł o s.: *L'Invincibile*. [Przel.] R. Prinzhofer. Milano 2003.

20. Summa technologiae. Przedr. zob. poz. 56a [t. 12].

Przekł. r o s.: *Summa technologiij*. [Przel.] A. Gromova, D. Jordanskij, K. Nudelman. Wyd. nast.: [wyd. 2] Moskwa 1996; Moskwa, Sankt Petersburg 2002, tamże 2004; *Summa budućego*. [Przel.] E. Sirokov. Moskwa 2004.

21. Cyberiada. [Opowiadania]. Wyd. nast.: [wyd. 7] Wwa: Świat Książki 1998; Chotomów: Verba 1991; Posł.: J. Jarzębski. Kr.: WL 2002. Przedr. zob. poz. 56a [t. 16].

Przekł.: b u l g.: *Kiberiada*. [Przel.] S. Petrova. [Wyd. 2] Sofija 1998, - c z e s.: *Kyberiada*. [Przel.] F. Jungwirth, P. Wei-

gel, Praha 2000, – f r a n c.: La Cybériade. [Przel.] D. Sila. [Paris] 1985, – h i s z p.: Ciberiada. [Przel.] J. Maurizio. [Wyd. 2] Barcelona 2005, – n i e m.: Wie die Wet noch einmal davonkam. [Przel.] J. Reuter [i in.]. [Wyd. 4] Frankfurt am Main 1998; wyd. łącznie z przekł. Bajki robotów zob. poz. 18, – r o s.: Kiberiada. Moskva 1997, przedr. w: Skazki robotov. [Przel.] J. Ivanovič [i in.]. Moskva 2003.

22. Polowanie. [Opowiadania].

P r z e k ł.: i t e w.: Setauro medziokle. [Przel.] Z. Samenatite. Wyd. łącznie z przekł. poz. 19 pt. Setauro medziokle; Nenugalimasis. Kaunas 1994.

24. Wysoki Zamek. [Wspomnienia]. [Wyd. 5] Postł.: J. Jarzębski. Kr.: WL 2006. Przedr. zob. poz. 56a [t. 8].

P r z e k ł.: r o s.: Vysokij Zamok. Wyd. nast.; wyd. łącznie z poz. 13, 38 zob. poz. 13; wyd. łącznie m.in. z przekł. Szpital Przemienienia zob. poz. 6, – u k r.: Visokij Zamok. [Przel.] L. Andrievska. L'viv 2002.

25. Filozofia przypadku. Literatura w świetle empirii. [Wyd. 5] Postł.: J. Jarzębski. Kr.: WL 2002. Przedr. zob. poz. 56a [t. 26].

26. Głos Pana. [Powieść]. [Wyd. 8] Postł.: J. Jarzębski. Kr.: WL 2003. Przedr. zob. poz. 56a [t. 22].

P r z e k ł.: a n g.: His master's voice. [Przel.] M. Kandel. [Wyd. 7] Evanston, Ill. 1999, – n i e m.: Die Stimme des Herrn. [Przel.] R. Buschmann. [Wyd. 8] Frankfurt am Main 1995, – p o r t u g.: A voz de Dono. [Przel. z ang.] M. de Fátima Tomás. Mem Martins [1980], – r o s.: Golos Gospoda. Wyd. łącznie z przekł. poz. 14, 33 zob. poz. 14, wyd. łącznie z przekł. Powrót z gwiazd zob. poz. 14, – r u m.: Glasul Domnului. [Przel.] M. Mitu. București 1997.

27. Opowieści o pilocie Pirkie. [Opowiadania]. Wyd. nast.: [wyd. 11] Wr.: Siedmioróg 1997; Postł.: J. Jarzębski. Kr.: WL 1999. Przedr. zob. poz. 56a [t. 11].

P r z e k ł.: h i s z p.: Aventuras estelares del piloto Pirk. [Przel.] L. Krauz. Madrid [2005], wyd. nast. pt. Relatos del piloto Pirk. [Przel.] L. Krauz. Madrid 2005, – n i e m.: Pilot Pirk. [Przel.] R. Buschmann. Wyd. nast. Frankfurt am Main 2003, – r o s.: Rasskazy o pilote Pirkse. Wyd. łącznie z przekł. Flasko [poz. 47] pt. Rasskazy o pilote Pirkse; Flasko. Moskva 2003, przedr. w: Soljaris; Nepobedimyj; Rasskazy o pilote Pirkse; Flasko; Rasskazy iz cikla „Kiberiada”; Iz vospominanij Ijona Tichogo. Moskva 2003, – w l o s.: I viaggi der pilota Pirk. Wyd. łącznie z przekł. Eden zob. poz. 9.

28. Przekładaniec. Scenariusz telewizyjny. Przedr. zob. poz. 56a [t. 9].

31. Fantastyka i futurologia. [Eseje]. Przedr. zob. poz. 56a [t. 25].

P r z e k ł.: r o s.: Fantastika i futurologija. T. 1-2. [Przel.] S. Makarcev. Moskva 2004.

32. Bezsenność. Opowiadania.

Wyd. osob. opowiadania Ze wspomnień Ijona Tichogo. Kongres futurologiczny. Wyd. osob. pt. Kongres futurologiczny. Ze wspomnień Ijona Tichogo. Postł.: J. Jarzębski. Kr.: WL 2003, 184 s. Przedr. zob. poz. 56a [t. 21].

P r z e k ł.: opowiadania Kongres futurologiczny: f r a n c.: Le congrès de futurologie. [Przel.] D. Sila [przy współpracy

A. Łabędzkiej. [Wyd. 3] Paris 1995, – l i t e w.: Futurologu kongresas. [Przel.] V. Brazauskienė. Wyd. łącznie z przekł. poz. 8 pt. Futurologu kongresas. Kaunas 1995, – n i e m.: Der futurologische Kongress. [Przel.] I. Zimmermann-Göllheim. [Wyd. 13] Frankfurt am Main 1996, wyd. 14 tamże [2006], – r o s.: Iz vospominanij Ijona Tichogo. Futurologičeskij kongress. Wyd. łącznie z przekł. Dzienniki gwiazdowe zob. poz. 8, wyd. łącznie z przekł. poz. 42 i 48 pt. Futurologičeskij kongress; Osmotr na meste; Mir na zemle. Moskva 2003, – t u r e c.: Gelecekbilim kongresi. Ijon Tichy'i nin hat irlarlar. [Przel.] F. Taşkent. Istanbul 1997.

33. Doskonała próżnia. [Szkie literackie].

P r z e k ł.: a n g.: A perfect vacuum. [Przel.] M. Kandel. Evanston 1999, – n i e m.: Die volkommene Leere. [Przel.] K. Staemmler, I. Zimmermann-Göllheim. [Wyd. 4] Frankfurt am Main [1996], – r o s.: Absolutnaja pustota. Wyd. łącznie z poz. 14, 26 zob. poz. 14, przedr. w: S. Lem: Biblioteka XXI wieku. Moskva 2002, wyd. nast. 2003, – w e g i e r.: Képzelt nagyság. [Przel.] H. Péter. Budapest 1998, – w l o s.: Micromondì. Roma 1992.

35. Wielkość urojona. [Szkie literackie].

P r z e k ł.: j a p.: Wyd. łącznie z przekł. Golem XIV [poz. 41] pt. Kyosu. [Przel.] K. Hasemi, M. Numano, M. Nishi. Tōkyō 1998, – n i e m.: Imaginäre Größe. [Przel.] C. Rymarowicz, J. Reuter. [Wyd. 4] Frankfurt am Main 1996, – r o s.: Mnimaja veličina. Przedr. w: S. Lem: Biblioteka XXI wieku. Moskva 2002, wyd. nast. 2003.

37. Katar. [Powieść]. Wyd. nast.: [Wyd. 5] Postł.: J. Jarzębski. Kr.: WL 2000, 172 s., toż 2002. Przedr. zob. poz. 56a [t. 1].

P r z e k ł.: a n g.: The chain of chance. [Przel.] L. Tribarne. Evanston 2000, – n i e m.: Der Schnupfen. [Przel.] K. Staemmler. Frankfurt am Main 2006, – r o s.: Nasmork. Wyd. łącznie z przekł. Śledztwo zob. poz. 11, wyd. łącznie z przekł. Pamiętnik znaleziony w wannie zob. poz. 13, – r u m.: Catarul. [Przel.] M. Mitu. București 1998, – w e g i e r.: Szénánátha. Budapest 1980.

38. Maska. [Opowiadanie].

P r z e k ł.: p o r t u g.: A máscara. [Przel.] A. Pescada. Lisboa 1990, – r o s.: Maska. W: Fantastika veka. Minsk. Moskva 1995.

A d a p t.: Maska. Adapt.: J. Jarzębski, Z. Zajęcówna. Wyst. Nowa Huta, T. Lud. 1996.

40. Powtórka. [Opowiadania].

P r z e k ł.: a r a b s k i: Nusus min al-masrah al-Būlandī. [Przel.] H. Abd al-Fattah. Al-Qahirah 1999.

41. Golem XIV. [Szkie]. Przedr. zob. poz. 56a [t. 5].

P r z e k ł.: j a p.: wyd. łącznie z przekł. Wielkość urojona zob. poz. 35, – n i e m.: Also sprach Golem. [Przel.] F. Griesse. [Wyd. 5] Frankfurt am Main 1998, – r o s.: Golem XIV. W: S. Lem: Biblioteka XXI wieku. Moskva 2002, wyd. nast. 2003, – r u m.: Golem XIV. Wyd. łącznie z przekł. Powrót z gwiazd zob. poz. 14, – u k r.: Golem XIV. [Przel.] A. Poritko. L'viv 2001.

41a. Rozmowy z Lemem. Rozm. S. Bereś. Powst. XI 1981 – VIII 1982. Druk *Odra* 1984 nr 4-12, 1985 nr 1-10. Wyd. osob. Kr.: WL 1987, 399 s. Wyd. 2 popraw. i rozszerz. pt. Tako rzecze... Ze Stanisławem Lemem rozmawia S. Bereś. Kr.: WL 2002, 575 s.

- Wyd. 1 [w t. 5 w dziale: Opracowania] ze względu na ingerencję cenzury bez rozdziału: Czarna bezywściowość sytuacji oraz obszernych fragm. rozdziału Czas nieustrascony; wyd. 2 zawiera nadto teksty nagrane we wrześniu i grudniu 2001: Lube czasy; Wizja lokalna; Summa, czyli panta rhei.
- P r z e k ł . n i e m .** Lem über Lem. [Przel.] E. Werfel, H. Nurenberger. Frankfurt am Main 1986, [wyd. 2] tamże 1989, - r o s .: Tak govoril... Lem. Moskwa 2006.
42. Wizja lokalna. [Powieść]. Przedr. zob. poz. 56a [t. 2].
- P r z e k ł . r o s .**: Osmotr na meste. Wyd. łącznie z przekł. poz. 48 i poz. 17 pt. Osmotr na meste; Mir na zemle; Formula Limfatera; Lunnaja noć. Moskwa 1997, wyd. łącznie z przekł. Pokój na Ziemi [poz. 48] pt. Mir na zemle. Sankt Peterburg 2000, wyd. łącznie z przekł. Kongres futurologiczny [poz. 32] i Pokój na Ziemi [poz. 48] zob. poz. 32.
45. Prowokacja. [Eseje].
- P r z e k ł . h i s z p .**: Provocación. [Przel.] J. Bardzinska, K. Dubla. Madrid 2005, - n i e m . eseuje Jedna minuta: Eine Minute der Menschheit. [Przel.] E. Werfel. [Wyd. 3] Frankfurt am Main 1996, - r o s .: całosci: Provokacija. W: S. Lem: Biblioteka XXI wieka. Moskwa 2002, wyd. nast. tamże 2003.
46. Biblioteka XXI wieku. [Eseje]. Przedr. zob. poz. 56a [t. 27].
- P r z e k ł . n i e m .** eseuje The world as holocaust: Das Katastrophenprinzip. [Przel.] F. Griese. [Wyd. 4] Frankfurt am Main 1996, - r o s .: całosci: Biblioteka XXI wieka. Wyd. łącznie z przekł. poz. 17, 33, 35, 41, 45 pt. Biblioteka XXI wieka. Moskwa 2002, wyd. nast. tamże 2003.
47. Fiasko. [Powieść]. Przedr. zob. poz. 56a [t. 7].
- P r z e k ł . n i e m .**: Fiasko. [Przel.] H. Schumann. Wyd. nast. Frankfurt am Main 2000, 2005, - r o s .: Fiasko. Wyd. łącznie z przekł. wyboru opowiadań pt. Fiasko; Rasskazy. Moskwa 1998; wyd. łącznie z Rasskazy o pilote Pirkse zob. poz. 27. Przedr. w: Soljaris; Nepobedimyj; Rasskazy o pilote Pirkse; Fiasko; Rasskazy iz cikla „Kiberiada”; Iz vospominanij l'jona Tichego. Moskwa 2003, - t u r e c .: Fiyasko. [Przel.] Y. Yilmaz. Istanbul 2002.
48. Pokój na Ziemi. [Powieść]. Przedr. zob. poz. 56a [t. 4].
- P r z e k ł . n i e m .**: Frieden auf Erden. [Przel.] H. Schumann. [Wyd. 6] Frankfurt am Main 1997, - r o s .: Mir na zemle. Wyd. łącznie z przekł. poz. 26 i przekł. opowiadania Wierny robot [poz. 17] pt. Mir na zemle; Golos Gospoda; Vernyj robot. [Przel.] K. Dušenko i in. Moskwa 1994, przedr. w: S. Lem: Sobranie sočinenij. T. 10. Moskwa 1996; Mir na zemle. Wyd. łącznie z przekł. poz. 17, 42, oraz Formula Limfatera; Lunnaja noć zob. poz. 42; Mir na zemle. Wyd. łącznie z przekł. poz. 42 pt. Mir na zemle. Sankt Peterburg 2000; wyd. osob. Sankt Peterburg 2000, wyd. łącznie z przekł. Kongres futurologiczny [poz. 32] i Wizja lokalna [poz. 42] pt. Futurologiczskij kongress; Osmotr na meste; Mir na zemle. Moskwa 2003, - t u r e c .: Dünya'da bariv. [Przel.] S. Cerit. Istanbul 2000, - w ę g i e r .: Béke a földön. [Przel.] B. Murányi. Budapest 1991, wyd. nast. w przekł. I. Nemere. Budapest 2003.
52. Dzieła. Wwa: Interart 1994-1997.
- T. 19** [właśc. 18]. Pamiętnik znaleziony w wannie. 1997, 251 s. Zob. poz. 13.
55. Tajemnica chińskiego pokoju. [Eseje]. Przedr. zob. poz. 56a [t. 28].
- P r z e k ł . c z e s .**: Tajemství čínského pokoje. [Przel.] P. Weigel. Praha 1999, - n i e m .: Die Technologiefalle. [Przel.] A. Lempp. Frankfurt am Main 2000, wyd. nast.: Frankfurt am Main, Leipzig [2001]. Frankfurt am Main 2002.
56. Zagadka. Opowiadania. Przedr. zob. poz. 56a [t. 23].
- 56a**. Dzieła zebrane. Pod red. J. Jarzębskiego. Kr.: WL 1997-2005.
- We wszystkich tomach post. J. Jarzębskiego.
- [T. 1]. Katar. [Powieść]. 1999, 172 s. Zob. poz. 37.
- [T. 2]. Wizja lokalna. [Powieść]. 1998, 324 s. Zob. poz. 42.
- [T. 3]. Powrót z gwiazd. [Powieść]. 1999, 275 s. Zob. poz. 14.
- [T. 4]. Pokój na Ziemi. [Powieść]. 1999, 255 s. Zob. poz. 48.
- [T. 5]. Golem XIV. [Szkiecy]. 1999, 142 s. Zob. poz. 41.
- [T. 6]. Eden. [Powieść]. 1999, 291 s. Zob. poz. 9.
- [T. 7]. Fiasko. [Powieść]. 1999, 365 s. Zob. poz. 47.
- [T. 8]. Wysoki Zamek. 2000, 151 s. Wyd. nast. 2006. Zob. poz. 24.
- [T. 9]. Przekładaniec. [Scenariusze]. 2000, 357 s. Zawartość: Czy pan istnieje, Mr. Johns? [poz. 8]; Wierny robot [poz. 17]; Wyprawa profesora Tarantogi [poz. 17]; Czarna komnata profesora Tarantogi [poz. 17]; Dziwny gość profesora Tarantogi [poz. 17]; Przekładaniec [poz. 28]; Godzina przyjęć profesora Tarantogi [poz. 40]; Noc księżycowa; Pamiętnik znaleziony w wannie. [Współaut.:] J.J. Szczepański [por. poz. 13]; Katar. [Współaut.:] J.J. Szczepański [por. poz. 37].
- P r z e k ł . r o s .** scenariusza Wierny robot: Vernyj robot. W: Skazki robotov. [Przel.] J. Ivanovič [i in.]. Moskwa 2003.
- [T. 10]. Pamiętnik znaleziony w wannie. 1997, 251 s. Zob. poz. 13, 52 [t. 19].
- [T. 11]. Opowieści o pilocie Pirkxie. [Opowiadania]. 2000, 447 s. Zob. poz. 27.
- [T. 12]. Summa technologiae. 2000, 501 s. Zob. poz. 20.
- [T. 13]. Dialogi. 2001, 488 s. Zob. poz. 7.
- [T. 14]. Śledztwo. [Powieść]. 2001, 197 s. Zob. poz. 11.
- [T. 15]. Szpital Przemienienia. [Powieść]. 2004, 221 s. Zob. poz. 6.
- [T. 16]. Cyberiada. [Opowiadania]. 2001, 593 s. Zob. poz. 21.
- [T. 17]. Dzienniki gwiazdowe. 2001, 522 s. Zob. poz. 8.
- [T. 18]. Solaris. 2002, 234 s. Zob. poz. 15.
- [T. 19]. Pamiętnik znaleziony w wannie. [Powieść]. 2000, 251 s. Zob. poz. 13. Por. [T. 10].
- [T. 20]. Niezwyciężony. [Powieść]. 2002, 196 s. Zob. poz. 19.
- [T. 21]. Kongres futurologiczny. Ze wspomnień l'jona Tichego. 2002, 128 s. Zob. poz. 32.
- [T. 22]. Głos Pana. [Powieść]. 2002, 238 s. Zob. poz. 26.
- [T. 23]. Zagadka. Opowiadania. 2003, 407 s. Zob. poz. 56.

[T. 24]. Mój pogląd na literaturę. Rozprawy i szkice. Kr.: WL 2003, 509 s.

[T. 25]. Fantastyka i futurologia. [Eseje]. T. 1-2. 2003, 436 + 572 s. Zob. poz. 31.

[T. 26]. Filozofia przypadku. Literatura w świetle empirii. 2002, 654 s. Por. poz. 25.

[T. 27]. Biblioteka XXI wieku. [Eseje]. 2003, 406 s. Zob. poz. 46.

Zapowiadane jako: Apokryfy.

[T. 28]. Moloch. [Eseje]. 2003, 547 s.

Zawartość: Tajemnica chińskiego pokoju [poz. 55]; Bomba megabitowa [poz. 59].

[T. 29]. Człowiek z Marsa. 2004, 124 s. Zob. poz. 1.

[T. 30]. Sex wars. [Felietyony]. 2004, 455 s.

[T. 31]. Astronaucci. 2004, 361 s. Zob. poz. 2.

[T. 32]. Krótkie zwarcia. [Felietyony]. Wybrał i ułożył T. Fiałkowski. 2004, 427 s.

[T. 33]. Obłok Magellana. 2005, 409 s. Zob. poz. 4.

[T. 34]. Lata czterdzieste; Dyktanda. Wybór i posł.: J. Jarzębski. 2005, 415 s.

Zawartość: Proza; Wiersze młodzieńcze; Dyktanda czyli... w jaki sposób wujek Staszek wówczas Michasia – dziś Michała – uczył pisać bez błędów [poz. 63].

58. Apokryfy. [Szkice literackie]. Kr.: Znak 1998, 452 s.

Wybór z tomów poz. 33, 35, 44, 46.

Przekł. u k r.: Apokrif. [Przel.] A. Portko. L'viv 2001.

59. Bomba megabitowa. [Szkice dot. prognoz informatyki]. Posł.: J. Jarzębski. Kr.: WL 1999, 224 s.

Przekł. n i e m.: Die Megabit-Bombe. [Przel.] R. Kroticki. J. Chwat. Hannover 2003.

60. Okamgnienie. [Szkice dot. kosmogonii]. Kr.: WL 2000, 161 s.

Przekł. n i e m.: Riskante Konzepte. [Przel.] A. Lawaty. Frankfurt am Main 2001. – w g e i e r.: Szepillantás az emberi civilizáció perspektívái. [Przel.] G. Körner. Budapest 2002.

61. Prognoza rozwoju biologii do roku 2040. W maju 1981 ogłoszona. Kr.: WL 2000, 18 s.

62. Świat na krawędzi. Ze Stanisławem Lemem rozmawia Tomasz Fiałkowski. Kr.: WL 2000, 272 s. Wyd. 2 tamże 2007.

63. „Dyktanda, czyli... w jaki sposób wujek Staszek wówczas Michasia – dziś Michała – uczył pisać bez błędów”. Kr.: Przedsięwzięcie Galicja 2001, 86 s. Przedr. zob. poz. 56a [t. 34].

64. Opowiadania wybrane przez czytelników. Posł. i konsultacja: J. Jarzębski. Kr.: WL 2001, 392 s. Wyd. 2 tamże 2006.

Na okładce tytuł: Fantastyczny Lem. Antologia według czytelników.

65. Listy, albo Opór materii. Wybór i oprac.: J. Jarzębski. Kr.: WL 2002, 291 s.

Listy S. Lema do V. Cepaitisa, H. Eilstein, J.J., M. Kandla, W. Kapuścińskiego, Sz. Kobylńskiego, J.Z. Lichańskiego,

D. Mroza, R. Nudelmana, A. Słonimskiego, W. Woroszyńskiego, T. Venclovy.

66. Dylematy. [Felietyony]. Posł.: J. Jarzębski. Kr.: WL 2003, 289 s.

Felietyony druk. w 1992-2003 w różnych czasopismach; zawiera cykl: Polityczne rozszady; W potopie słów; Takie czasy; Kulą w plot; Nowe fronty.

67. Rasa drapieżów. Teksty ostatnie. [Felietyony]. Wybór i posł.: T. Fiałkowski. Kr.: WL 2006, 281 s.

Zawiera felietyony druk. w *Tyg. Pousz* od maja 2004 do lutego 2006.

Wybory utworów w przekł.: a r a b s k i m: Masrah al-khayal al-ilmī. [Przel.] H. Abd al-Fattah. Al-Qahirah 2000. – f r a n c.: Mémoires d'Ijon Tichy. [Opowiadania]. [Przel.] D. Sila. Paris 1996. – h i s z p.: La fiebre del heno. [Przel.] P. Giral, J. Maurizio. Madrid 2002. – l i t e w.: Futurologu kongressas. [Powieści i opowiadania]. [Przel.] V. Brazauskiene. Kaunas 1995. – n i e m.: Sterntagebücher. [Powieści i opowiadania]. [Przel.] C. Rymarowicz. Frankfurt am Main [1993], 1996; Die Entdeckung der Virtualität. Frankfurt am Main 1996; Die Jagd. Geschichten des Piloten Pirx. [Przel.] R. Buschmann, K. Kelm, B. Sparing. Frankfurt am Main 1996; Die Jagd. Neue Geschichten des Piloten Pirx. [Przel.] R. Buschmann, K. Kelm, B. Sparing. [Wyd. 14] Frankfurt am Main 1999; Die phantastischen Erzählungen. Frankfurt am Main [2006]. – p e r s k i m: Sekastnâpazir. [Przel.] P. Esmâ'iliân Kâmene. Tehrân [1995]; Sekast dar Kiiinta. [Przel.] P. Esmâ'iliân Kâmene. Tehrân [2003]. – p o r t u g.: Novelas fantásticas. [Przel. z franc.] T. Brito. Lisboa [1991]. – r o s.: Odisseja navigatora Pirkse. Moskva 1994; Eden; Soljaris. [Powieści i opowiadania]. Moskva 1997; Rukopis najdenaja v vanne; Nasmork; Rasskazy; P'esy o professore Tarantoge. [Powieści i opowiadania]. Moskva 1997; Rasskazy o pilote Pirkse. Rassledovanie. [Opowiadania i powieść]. Moskva 1997; Priključenija Ijona Tichego. [Powieść i opowiadania]. Moskva 2002, tamże 2004; Soljaris. Nepobedimyj. Rasskazy o pilote Pirkse; Fiasko; Rasskazy iz cikla „Kiberiada”; Iz vospominanij Ijona Tichego. Moskva 2003. – t u r e c.: İnsanin bir dakikast. [Przel.] S. Nilüfer. İstanbul 2000; Kôr talih. [Przel.] D. Cerit. İstanbul 1999; Küvette bulunan günce. [Przel.] C. Öztek. İstanbul 1998.

OPRACOWANIA (wybór)

S. Lem: Autobiografia. [Oryg.: Mein Leben. Powst. 1983 na zamówienie mies. *The New Yorker*. Z niem. przel. T. Lem. *Gaz. Wyborcza* 2006 nr 78. – Wywiady: zob. Twórczość poz. 41a, 62 oraz m.in.: Reguly gry, Rozm. W. Kot. *Czas Kult.* 1990 nr 22/23; Homo sapiens stultus. Rozm. A. Michajłow. *Tyg. Lit.* 1991 nr 9; Czas powodzi [wywiad z 1993]. W: Salon literacki. Rozm. G. Łęcka. Wwa 2000; „Nigdy Boga nie spotkałem”. Rozm. K. Myszkowski. *Kwart. Artyst.* 1998 nr 4; Otwierają się wrota do piekielnych poczynków. Rozm. L. Gołębiew-

- ski. *Rzeczpospolita* 1998 nr 256; Zawsze byłem niewiedzialny. Rozm. K. Janowska. *Polityka* 1998 nr 46; Malpa w podróży. Rozm. J. Zakowski. *Gaz. Wyborcza* 2000 nr 105; O zagranicznych podróżach, rosyjskich przygodach i olbrzymiej korespondencji. Rozm. T. Fiałkowski. *Tyg. Powsz.* 2000 nr 43; Przyszłość jest otwarta. Rozm. T. Fiałkowski. *Tyg. Powsz.* 2001 nr 37; Nieludzkie przyspieszenie. Rozm. S. Beres. Oprac. M. Cichoradzka. W: S. Beres. *Historia literatury polskiej XX-XXI wieku*. Wwa 2002; Postępy hochszaplerki. Rozm. A. Fułńska. *Dekada Lit.* 2002 nr 1/2. – Między czosnkiem a wiecznością. Rozm. E. Lipska. *Gaz. Wyborcza* 2003 nr 150; Rozmowa na koniec wieku. Rozm. J.J. Szczepański. *Tyg. Powsz.* 2006 nr 15.
- LP po 1939 (J. Jarzębski j). – K. Kasprzyk; Stanisław Lem. Bibliography. Kr.: Woj. Bibl. Publiczna 1999, 34 s. – Bibliographies and filmography: L. Keller: Short bibliography of L.; S. Beres: S.L. – zarys bibliografii; T. Hajder: Ukrainian bibliography of L.; L. Keller: Filmography of S.L. *Acta Lemiana Monashiensis. Special Lem edition of Acta Polonica Monashiensis* vol. 2: 2002 nr 2.
- D. Burkhart; Maske und Chiffre bei S.L. *Slavistische Forschungen*, Kolonia, Wiedeń 1988 t. 54. – R. Gulliver: „Eruntica”. W: *Intoarcare pe planeta Albastra*. Bucuresti 1989. – J. Jarzębski: S.L. podróż do kresu fabuły. W: *Spór o SF*. Poznań 1989. – J. Ladyka: S.L. Zmierzch Kolumba. W tegoż: *Literatura i światopogląd*. Wwa 1989. – S. Barańczak: Science fiction. W tegoż: *Breathing under water and other East European essays*. Cambridge, Mass. 1990 [dot.: Szpital Przemienienia]. – D.J. Madison: Stanisław Lem. Mercer Island: Starport House 1990, IX, 116 s. – J. Tambor: Język polskiej prozy fantastyczno-naukowej. Kat. 1990, passim. – R. Głowacka-Dytkiewicz: Język i kultura u L. W: *Język a kultura*. T. 3. Wr. 1991. – M. Żołyńska: Heterogeniczność świata przedstawionego „Bajek robotów” S.L. *Rozpr. Komit. Jęz.* 1991 t. 17. – P. Krywak: W coraz głębszą ciemność... S.L. powrót do fabuły. *Litteraria* 1992 t. 23 [dot.: Flasko; Pokój na Ziemi]. – J. Liro: S.L. in translation: a linguistic commentary. *The Polish Review*, Nowy Jork 1992 nr 1. – M. Oramus: Tholin, czyli epistolografia kosmiczna. *Femx* 1992 nr 3 [dot.: Głos Pana]. – J. Pieszczechowicz: Wyzwanie dla „milczenia wszechświata”. W tegoż: *Koniec wieku*. Wwa 1994. – I. Domaciuk: Nazwy osobowe w „Obłoku Magellana” S.L. *Onomastica* 1996. – B. Gräfrath: *Paregra und Paralipomena*. Frankfurt am Main: Suhrkamp 1996, 158 s. – A. Stanisław Lem reader. [Wyd.] P. Swirski. Evanston: Northwestern Univ. Press 1997, 129 s. – M. Szpakowska: Budowniczości. *Twórczość* 1997 nr 7 [dot. też twórczości A. Sapkowski]. – S. Beres: S.L. jako pogromca imperializmu. Między literaturą popularną a propagandą (1946-1956). W: *Wszystek krąg ziemski*. Wr. 1998. – J. Jarzębski: Bóg ateistów. Schulz, Gombrowicz, L. W: *Religijne aspekty literatury polskiej XX wieku*. Lubl. 1998. – M.M. Leś: Stanisław Lem wobec utopii. Białystok: Tow. Lit. im. A. Mickiewicza 1998, 189 s. – M. Wolk: Człowiek i gmach. O „Pamiętniku znalezionym w wannie” S.L. W: *Człowiek i rzecz*. Poznań 1999. – J. Jarzębski: Naturalne, sztuczne i dziura w Kosmosie. *Kwart. Artyst.* 2000 nr 1. – J.Z. Lichański: S.L. – filozof i pisarz. Dyskusja z lemologiami. *Prz. Hum.* 2000 nr 3. – P. Łuszczkiewicz: „Katar” S.L. W: *Rytmy prozy*. Wwa 2000. – J. Pieszczechowicz: Labyrinth L. W tegoż: *Smutek międzyepoki*. Kr. 2000 [dot.: Filozofia przypadku]. – Stanisław Lem. Wstęp: J. Jarzębski. [Przel. z pol. na niem.] D. Daume, K. Andrzej. Kr.: Villa Decius 2000, 27 s. – P. Swirski: In the blink of an eye. Games of power in YZK. *Dialog and Universalism*. Wwa 2000 nr 7/8. – H. Arndt: Stanisław Lem's Prognose des Epochendes. Darmstadt: Wiss. Buchges [2001], 228 s. – D. Brzostek: Projekt literatury konceptualnej. O książkach nieistniejących S.L. *Acta Univ. Nicolai Copernici. Filol. Pol.* 2001 z. 54. – Cykl literacki w Polsce. Białystok 2001 [tu teksty dot. S.L.: A. Mazurkiewicz: W słabości tkwi człowiecza siła. „Opowieści o pilotce Pirxie” S.L.; M. Michalski: Bohater jako spoiwo cyklu w prozie Mroza, Themersona i L.; A. Stoff: „Opowieści o pilotce Pirxie” S.L. wobec problematyki cyklu literackiego; L. Wiśniewska: Cykl, czyli podwójność. L. opowieści o Pirxie i Tichym]. – P. Czaplinski: Śmierć chaotyczna. „Katar” S.L. W tegoż: *Mikrologi ze śmiercią*. Poznań 2001. – H. Draxler: Maszyna, dziecko, pustynia. *Galaktyka S.L. Twórczość* 2001 nr 4. – F. Groggia: Le biblioteca investite. Qualche esempodi fantastico non classificabile, da Borges a Calvino a Landolfi sulla scia di S.L. *Rocz. Hum.* 2001 z. 5. – J. Jesiolkowski: Czy S.L. wielkim filozofem jest? *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 2001 nr 6. – P. Krywak: Problematyka miłosna w twórczości S.L. *Ann. Acad. Paedagogicae Crac. Stud. ad Bibliothecarium* [...] 2001 nr 1. – W. Kudyba: L. – felietonista. *Ruch Lit.* 2001 z. 4. – *Tyg. Powsz.* 2001 nr 37 dod. *Apokryf* nr 17 [numer poświęcony S.L. z okazji 80. urodzin; tu m.in.: P. Czaplinski: Sokrates piszący; S. Beres: Przypadek i konieczność; M. Szpakowska: „Trzeba było dalej żyć”; J. Jarzębski: Czy Kosmos jest śmieszny; A. Poprawa: Pisarz egzystencji, przedr. w tegoż: *Formy i afirmacje*. Kr. 2003; M. Czakowa, F. Szirkow, K. Duszenko, E. Wajsbrot: W oczach przyjaciół – Moskali. Przel. J. Strzałka. – H. Woźniakowski: Chłopięctwo i mizantropia. *Znak* 2001 nr 8 [rec.: Świat na krawędzi]. – S. Wróbel: Maszyna, dziecko, pustynia. *Galaktyka S.L. W tegoż: Galaktyki, biblioteki, popioty*. Kr. 2001. – *Acta Lemiana Monashiensis. Special Lem edition of Acta Polonica Monashiensis* 2002 vol. 2 nr 2, 207 s. [numer w całości poświęcony S.L.; zawartość: I. Introduction; L. Żarnowska: Wprowadzenie; S. Beres: S.L. – Wprowadzenie; S. Jakowenko: Horror vacui, albo pustka doskonała S.L.; F. Rottensteiner: A Robinson in the Sea of Information; A. Stoff: Struktura myśli – ekspresja obrazu. O warunkach ekspozycji idei w twórczości S.L. – II. „Solaris”; S. Beres: O „Solaris” S.L.; W. Kajtoch: Introduction to „Solaris”. Czas okrutnych dudów. – III. Other major works of L.; S. Beres: Inteligent w domu wariatów. (Soc)realistyczna trylogia S.L.; S. Beres: Apokryfy L. czyli neantologiczny romans. Motyw śmierci w twórczości fantastycznonaukowej S.L.; A. Smuszkiewicz: S.L. Grottesque works. – IV. Reviews: L. Keller: Review of the Major Studies of L.'s Authorship; S. Beres: O „Głosie Pana” L.; L. Keller: Recenzja książki S.L. „Świat na krawędzi”; Review of „Świat na krawędzi”. – Conclusion: L. Keller: Evolution of L.'s visions of the future]. – M. Barcz: Wirklichkeitskonstruktion und Grenzen der Erkenntnis in den Werken von S.L. *Orbis Linguarum*, Wr. 2002 vol. 21. – P. Czaplinski: S.L. – spirala pesymizmu. W tegoż: *Ruchome marginesy*. Kr. 2002. – J. Jesiolkowski: S.L. – kognitywista. *Kognitywistyka i Media w Edukacji* 2002 nr 1/2. – J. Ladyka: Niepokoje S.L. W tegoż: *Kultura i światopogląd*. Wwa 2002. – P. Łuszczkiewicz: Heureka S.L. W tegoż: *Blisko czytanie*. Kalisz 2002. – I. Pięta: Problemy intertekstualnego obrazowania w wybranych powieściach fantastycznonaukowych Stanisława L. Tor.: A. Marszałek 2002, 145 s. – I. Domaciuk: Nazwy własne w prozie Stanisława Lema. Lubl.: Wydawn. UMCS 2003, 234 s. – J. Jarzębski: Chaos na cenzurowanym. *Późna eseistyka L. Zag. Filoz. w Nauce* 2003 nr 33. – J. Jarzębski: Wszczęświat Lema. Kr.: Wl. 2003, 339 s. – H. Michalski: Podmiot między dyskursami. Zmagania z racjonalizmem w twórczości Kołakowskiego i L. W: *Logos i mythos w kulturze XX wieku*. Poznań 2003. – P. Olszewski: L. nowa nauka. *Stud. Niemcoznawcze* 2003 t. 26. – M. Plaza: Nadzieja, marzenie o prawdziwej i kosmicznej samotności. O „Solaris” S.L. W: *W poszukiwaniu nowego kanonu*. Goleśzów 2003. – A. Poprawa: Tetralogia tetralogii, czyli ironiczny kontrpunkt. W tegoż: *Formy i afirmacje*. Kr. 2003. – Stanisław Lem – pisarz, myśliciel, człowiek. Pod red. J. Jarzębskiego i A. Sulkowskiego. Kr.: Wl. 2003, 439 s. [materiały z sesji Kraków 15-17 XI 1999, Szczecin – Greifswald 10-13 V 2000; zawar-

tość; J. Jarzębski, A. Sulikowski: Narodziny lemologii. [Wstęp]. – M. Szpakowska: Schopenhauerowska antropologia S.L.; A. Stoff: Struktura myśli – ekspresja obrazu; O warunkach ekspozycji idei w twórczości S.L.; A. Ohme: Fantastyka – science fiction – utopia. Próba rozgraniczenia definicji (na przykładzie wybranych tekstów S.L.). [Przeł.] E. Kalinowska; L. Wiśniewska: Świat L. między paradygmatami; J.Z. Lichański: S.L. – filozof i pisarz; Dyskusja z lemologami; J. Jarzębski: Naturalne, sztuczne i dziura w kosmosie; M. Michalski: Egzystencjalny wymiar twórczości S.L.; P. Czaplinski: S.L. – spirala pesymizmu; P. Krywak: Problematyka miłosna w twórczości S.L.; A. Sulikowski: S.L. a myślenie teologiczne; B. Zielińska: Oskarżenie bez oskarżonego. Pytania teodycei w twórczości S.L.; I. Pięta: Mimetyzm w obrazowaniu a literatura fantastyczno-naukowa na przykładzie prozy S.L.; M.M. Leś: Możliwe światy S.L.; I. Csicsery-Ronay, Jr.: Obcy u L. [Przeł.] E.E. Nowakowska; M. Dajnowski: Z problemów Lemowskiej groteski. P. ogólnie natarczywości smoków prawdopodobieństwa; B. Korzeniewski: Hybryda światów; M. Glasenapp: Femina astralis – kobiecość w powieściach fantastycznonaukowych S.L.; U. Jekutsch: Płec maszyny. Różnice płci w opowiadaniach S.L. „Rozprawa” i „Maska”. [Przeł.] E. Kalinowska; M. Düring: Ijon Tichy – nowoczesnym Guliwerem? „Dzienniki gwiazdowe” S.L. i „Podróże Guliwera” Jonathana Swifta. [Przeł.] E. Kalinowska; Ch. Prunitsch: Wyznaczniki cykliczności w „Dziennikach gwiazdowych” S.L. [Przeł.] E. Kalinowska; P. Michałowski: Babel XXI wieku. Biblioteka S.L. i Jorge Luisa Borgesa; J. Zieliński: Ślady lektury Rilkego w twórczości L.; E. Szczepkowska: Gra z autobiografią w „Wysokim Zamku” S.L.; M. Wolf: Interteksty „Pamiętnika znalezionej w wannie”; A. Fiut: Sarmata w wehikule czasu, S.L. jako czytelnik; W. Kudyba: L. – felietonista. – E. Szczepkowska: Doświadczenie inicjacji autobiograficznej i realistycznej w prozie L. W: Z problemów prozy. Tor. 2003. – P. Olszewski: Technologia moralna S.L. *Stud. Niemcoznawcze* 2004 t. 27. – M. Plaza: Eseistyka S.L. wobec XX-wiecznej krytyki filozofii; L. Wiśniewska: Dwudziestowieczność. Specyfika i uniwersalność. Problem tożsamości w wybranych utworach L. i Herberta w kontekście literackiej tradycji. W: Dwudziestowieczność. Wwa 2004. – M. Dajnowski: Groteska w twórczości Stanisława Lema. Gdańsk: Wydawn. UG 2005, 212 s. – M. Plaza: O poznaniu twórczości Stanisława Lema. Wr.: Wydawn. UW, 2006, 578 s. – M. Plaza: Umysł i nauka wobec chaosu historii w „Czasie nieutraconym” S.L. *Pam. Lit.* 2006 z. 2. – Stanisław Lem. (1921-2006). *Tyg. Powsz.* 2006 nr 15 (numer niemal w całości poświęcony S.L.; zawiera m.in.: T. Fiałkowski: S.L., czyli życie spełnione; J. Jarzębski: Przyzwyczajenie; K. Fiałkowski: Czego nauczył nas L.; M. Szpakowska: Zasada Hioba. Metafizyka L.; R. Nycz: Realistyczny, fantastyczny, ironiczny, alegoryczny... L. a literatura; M. Czudakowa: Lepiej już było. L. i Rosjanie; A. Brzeziecki: Dobro ponadczasowe. Ukraina żegna L.; E. Lipska: S.L. nie umarł; J. Carroll: Sparaliżowany zachwytem. [Przeł.] MF). – R. Stiller: Lemie! Po co umarłeś? Opowieść w reminiscencjach. [Szklące literackie]. Kr.: Wydawn. Vis-a-vis; Etiuda 2006, 130 s. – M. Oramus: Bogowie Lema. Przeźmierzowo: Kurpisz; Zakrzewo: Replika 2007, 262 s. – W. Orliński: Co to są sepulki? Wszystko o Lemie. Kr.: Znak 2007, 282 s.

E.G.

LENART Józef 1931-2005

[...] W 1989-1990 był redaktorem naczelnym pisma *Formy, Promocje*, wydawanego przez Robotnicze Stowarzyszenie Twórców Kultury (wyszły tylko

3 zeszyty); ogłaszał tam także artykuły. [...] Zmarł 25 maja 2005 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

3. Codziennie toczy się wojna. Opowiadania. Wyd. 4 [właśc. 5] Wwa: Czyt. 1988.

M.S.

LENGOWSKI Michał

OPRACOWANIA (wybór)

@LP XX w. (T. Oracki).

T. Oracki: M.L. – działacz ludowy i poeta warmiński (1873-1967). *Rocz. Dziej. Rucbu Lud.* 1969 z. 11. – T. Oracki: Nie trza ziemi rzucać skąd nasz ród pochodzi... M.L., poeta, działacz ludowy. W: *Rozmównym kamień...* Wwa 1976.

B.M.

LEPECKI Mieczysław Bohdan

TWÓRCZOŚĆ

29. Droga korsarzy i zdobywców. Wrażenia z podróży do Patagonii, Ziemi Ognistej, archipelagu Chiloe i środkowego Chile.

Pierwodr. częściowy pt. Na końcu świata.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (J. Stradecki).

A.Sz.

LESZCZA Jan

OPRACOWANIA (wybór)

R. Nowotarska: Poeta prawie zapomniany. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2000 nr z 19 V.

B.D.

LESZCZYŃSKA-MITTELSTAEDT Maria

TWÓRCZOŚĆ

9. Fauny i Sybille znad Dunajca. Z książki wygnania 1940. [Powieść]. Powst. przed 1974. Wojnicz: Tow. Przej. Ziemi Wojnickiej 1995, 121 s.

K.B.

LEWAK Adam

Praca redakcyjna

9. Archiwum Wybickiego. T. 3. Z materiałów zebranych przez A.M. Skalkowskiego i... przygotował do druku A. Bukowski. Gdańsk: Ossol. 1978, 382 s.

M.S.

LEWANDOWSKA Cecylia
1902-1989

[...] Członkiem ZLP była do rozwiązania związku w 1983. [...] Za działalność przekładową została uhonorowana członkostwem Towarzystwa Literatury Fińskiej. Była także członkiem honorowym Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Fińskiej. Zmarła 26 listopada 1989 w Warszawie [w t. 5 błędna data śmierci].

TWÓRCZOŚĆ

18. Literatura fińska. W: Słownik pisarzy skandynawskich. Red.: Z. Ciesielski. Wwa: Wiedza Powsz. 1991 s. 103-177.

Przekłady

9. L. Koenig: Gringolo. Historia o popielicy. [Wyd. 2] Wwa: NK 1976.

24. E. Joenpelto: Po prostu Johannes. [Powieść]. Pozn.: WP 1978, 174 s.

W t. 5 błędny rok wyd.

26a. J. Lehtonen: Putkinotko. [Powieść]. Pozn.: WP 1981, 400 s.

LEWAŃSKI Julian
1915-2003

[...] Zmarł 5 czerwca 2003 w Warszawie.

Prace redakcyjne

A. Wrocław. [Album]. Oprac. materiału tekstowego, zebranie ilustr. dokumentacyjnych oraz objaśn. pod fot. ... Oprac. ilustr. i graf.: K. SAYSSE-Tobiczyk. Red.: A. Chowański. Wwa: SiT 1953, 130 s.

13. Liturgiczne łacińskie dramatyżacje Wielkiego Tygodnia XI-XVI w. Zebrał, wstępem i komentarzem opatrzył ... (Staropolski dramat religijny. T. 1). Lubl.: Tow. Nauk. KUL 1999, 342 s. Zakład Badań Literatury Religijnej KUL.

14. J.A. Załuski: Tragedie duchowne. Zestawił, wstępem i przyp. opatrzył ... (Staropolski dramat religijny. T. 14). Lubl.: Tow. Nauk. KUL 2000, XXXIV, 593 s. Zakład Badań Literatury Religijnej KUL, Pol. Inst. Kultury Chrześcijańskiej Fundacji Jana Pawła II w Rzymie.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.)

A. Dąbrowka. *Ruch Lit.* 2001 nr 3 [rec. oprac.: Liturgiczne łacińskie dramatyżacje Wielkiego Tygodnia XI-XVI w.]

A.Sz.

LEWIK Włodzimierz

Przekłady

2. B. Brecht: Kaukaskie kredowe koło. Wyst. Kr., T. im. J. Słowackiego 1954.

W t. 5 błędne inf. o pierwszym wyst.

A d a p t. r a d i o w a: Adapt.: A. Marcinkiewicz. Radio 1993.

5. F. Schiller: Dymitr. [Utwór dramatyczny].

A d a p t. t e a t r. pt. Dymitr Samozwaniec; Adapt.: P. Szal-sza. Wyst. Kr., T. Lud. 2005.

6. B. Brecht: Dobry człowiek z Seczuanu. (Przy-powieść dramatyczna). Wyst. Wwa, T. Domu Woj-ska Pol. 1956. TV 1966.

W t. 5 błędne inf. o pierwszym wyst.

8. Ch. Fry: Szkoda tej czarownicy na stos. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Wwa, T. Dram. 1958.

13. O. Wilde: Wachlarz lady Windermere. Wyst. Wr., T. Pol. 1967.

W t. 5 błędne inf. o pierwszym wyst.

A d a p t. r a d i o w a: Adapt.: B. Prządka. Radio 1992.

16. O. Wilde: Bajki. Przel.: E. Berberysz, M. Feldmanowa, ...

W przekł. W.L.: Gwiazduś; Olbrzym-Samolub.

A d a p t. r a d i o w a: bajki Gwiazduś; Adapt.: T. Kalińska. Radio 1993, – tv bajki Olbrzym-Samolub: TV 1996.

17. O. Wilde: Bajki. Przel.: M. Feldmanowa, ... Wwa: PIW 2005, 68 s.

W przekł. W.L.: Olbrzym-Samolub.

Praca redakcyjna

A. W. Shakespeare: Miarka za miarkę. Przel. L. Ulrich. Oprac. ... Wyst. Opole, T. Ziemi Opol. 1953.

M.S.

LEWIN Leopold

[...] W 1960-65 kierował Warszawskim Teatrem Objazdowym Przedsiębiorstwa Państwowego Imprez Estradowych. [...]

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.)

[J. Szczęsny] (A.C.): Szczyt znaczy szczyt. *Mos** 1987 nr 14/15 [rec. tłum.: M. Gumilow, A. Achmatowa, O. Mandel-sztam: Akme znaczy szczyt]. – S. Melkowski: O gulagu, miłości i śmierci. *Wiad. Kult.* 1996 nr 1 [rec.: Wiersze o gulagu, miłości i śmierci]. – N. Jarosz: Model świata przedstawionego w przekładzie poetyckim. *Lubel. Mater. Neofil.* 2002 nr 26 [dot. przekładów wiersza B. Okudżawy „Północnyj trolleibus” dokonanych przez L.L. i A. Mandaliana]. – W.P. Szymański: Uśmiech i płacz: Liryka wyznań. W tegoż: Między ciemnością a światem. Kr. 2005.

A.Sz. 537

LEŻEŃSKI Cezary 1930-2006

[...] Od 1989 był członkiem SPP, w 1993 wszedł w skład zarządu Oddziału Warszawskiego. W 1991-94 należał do Kongresu Liberalno-Demokratycznego. W 1993 został wolnomularzem, w 1997 prezydentem Jurysdykcji Polskiej „Le Droit Humain”. Od 1995 pełnił funkcję redaktora naczelnego *Rocznika Mazurka Dąbrowskiego*, wydawanego przez Stowarzyszenie Miłośników Tradycji Mazurka Dąbrowskiego. Otrzymał Nagrodę im. Bohaterów Warszawy (1991) i nagrodę literacką im. G. Morcinka. Został mianowany honorowym obywatelem Izraela i amerykańskiego miasta Nowy Orlean. Odznaczony Medalem Zwycięstwa i Wolności (1961), Medalem za Warszawę (1963), Krzyżem Partyzanckim (1966), Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski z Gwiazdą (1997). Zmarł 5 grudnia 2006 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

14. Jarek i Marek bronią Warszawy. Powieść dla młodzieży.

W 1987 książka wpisana na listę światowych bestsellerów dla młodzieży.

20. Bartek, Tatarzy i motorynka. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. 2 zmien. i popraw. Tor.: Graffiti BC 1999.

28. Bartek, Zuzanna i Kopernik. [Powieść dla młodzieży]. Tor.: Graffiti BC 1999, 192 s.

29. Miłość i zbrodnia w Soplicowie. Powieść sensacyjna dotąd znana jako poemat „Pan Tadeusz”. Wwa: KAW 1999, 254 s.

30. Kosmici i nowe królestwo. [Opowiadanie dla dzieci]. Kat.: Park Rodzinny 2000, 22 s.

31. Romanse siedmiu pokoleń. [Powieść]. Tor.: Graffiti BC 2000, 209 s.

32. Analfabeci istnienia. [Wiersze]. Wwa: Wydawn. Wspierania Procesu Edukacji 2004, 28 s.

33. Masoni bez maski. [Studium historyczne]. Tor.: Graffiti BC 2006, 270 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Mazurek w nowym rytmie. Rozm. J. Domagała. *Rzeczpospolita* 2001 nr 262.

L. Hass: C.L. W tegoż: Wolnomularze polscy w kraju i na świecie 1821-1999. Wwa 1999.

J. Poray-Biernacki: Śmigły-Rydz ofiarą legendy. *Orzeł Biały*, Londyn 1990 nr 1451 [rec.: Kwaterna 139]. – E. Wawrzyniak: „Czy Bóg był po stronie Niemców”. *Hist. i Życie* 1990 nr 14. – A. Piotrowicz: Wielkopolskie słownictwo regionalne w prozie współczesnych pisarzy poznańskich. (Rzeczowniki). Pozn. 1991. passim. – A. Pomian: Ulan, koń i szabla. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 1992 nr z 6 II [rec.: O ka-

walerii polskiej XX wieku]. – L. Malinowski. *Prawo i Życie* 1997 nr 31 [rec. oprac.: Zetrzyj z włosów pył bitewny]. – E. Nowacka: Przygoda z Kopernikiem. *Nowe Książ.* 1999 nr 9 [rec.: Bartek, Zuzanna i Kopernik]. – [Miłość i zbrodnia w Soplicowie: J. Bolesta: Skandal czy znak czasów? *Poezja Dziś* 2000 nr 7/8; A. Fabianowski. *Nowe Książ.* 2000 nr 2.

E.G.

LIBERA Zdzisław 1913-1998

[...] Podczas okupacji niemieckiej brał udział w tajnym nauczaniu, początkowo w gimnazjum na terenie getta (w Archiwum Żydowskiego Instytutu Historycznego znajduje się jego relacja o tajnym nauczaniu w getcie warszawskim), potem poza jego murami, w świetlicy Rady Głównej Opiekuńczej.

[...] Od 1947 używał nazwiska Libin-Libera. [...] Otrzymał nagrodę im. Hugona Steinhausa (1995). W 1997 został członkiem Rady Naukowej Ośrodka Badań nad Tradycją Antyczną w Polsce i Europie Środkowo-Wschodniej przy UW. W 1998 odbyło się na Wydziale Polonistyki UW uroczyste odwołanie jego doktoratu. Zmarł 26 marca 1998 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

17. W literaturze i legendzie. O judaikach polskiego Oświecenia. Szkice literackie. Łódź: Ofic. Bibliofilów 1999, 70 s.

Zawartość: Żydzi i sprawa żydowska w literaturze pięknej i pamiętnikach w czasach Stanisława Augusta; Żydzi w polskiej literaturze pięknej w okresie późnego Oświecenia; Berek Joselewicz w legendzie literackiej; Pamiętniki Bera z Bolechowa.

18. Narodziny idei Biblioteki Narodowej w literaturze polskiego Oświecenia. Wwa: Bibl. Nar. 2003, 30 s.

Druk bibliofilski w 5. rocznicę śmierci Z.L. i z okazji 70-lecia Bibl. Nar.

19. Od Sejmu Czteroletniego do Napoleona. [Szkice]. Oprac. M. Bokszczanin. Wwa: IBL PAN; Tow. Lit. im. A. Mickiewicza 2004, 276 s.

Zawartość: Czym jest dla mnie Oświecenie?; Sejm Czteroletni w oczach pamiętnikarzy; Konstytucja 3 Maja w oczach współczesnych jej poetów; Warszawskie środowisko literackie a narodziny Konstytucji 3 Maja; Mickiewicz o Konstytucji 3 Maja; Stanisław August Poniatowski jako Europejczyk; „Gwido hrabia Blezu” – zapomniana tragedia Adama Naruszewicza; „Pan Podolski” Ignacego Krasickiego czytany po latach; Ignacy Krasicki – myśliciel; Refleksje nad „Uwagami”; Stanisław Staszic – pisarz. Uwagi i spostrzeżenia; Idee wolności w pismach Hugona Kollataja; Żydzi w polskiej literaturze pięknej w okresie późnego Oświecenia; Berek Joselewicz w legendzie literackiej; Pamiętnik rebe Dowa z Bolechowa; O „Dzienniku podróży” Józefa Kopcia; O pamiętnikach Seweryna Bukara; Francja w „Pamiętnikach czasów moich” Juliana Ursyna Niemcewicza; Upadek państwa polskiego w poezji Adama Jerzego Czartoryskiego, Józefa Morelowskiego

i Franciszka Karpińskiego; Jan Henryk Dąbrowski w legendzie literackiej; Zapomniane poematy o księżu Józefie Poniatowskim; Napoleon w poezji polskiej na początku XIX wieku; Mickiewicz o kulturze i literaturze polskiego Oświecenia.

Rozprawy i studia w wydawnictwach zbiorowych i czasopismach, m.in.: „Przygody człowieka myślącego” [M. Dąbrowskiej] jako powieść o inteligencji polskiej. W: Księga kaliska. Kalisz 1996 s. 28-42. – Jeszcze o „Rozmowach zmarłych” Ignacego Krasickiego. W: Wśród pisarzy Oświecenia. Bydż. 1997 s. 239-251. – Ulica Królewska. *Rocz. Warsz.* 1997 s. 203-232.

Prace redakcyjne

33. Księga kaliska. W stulecie urodzin Marii Dąbrowskiej. Kom. red.: T. Drewnowski, ..., E. Steczek-Czerniawska. Kalisz: Kaliskie Tow. Przyj. Nauk 1996, 259 s.

34. I. Krasicki: Uwagi. Wstęp i oprac. ... Wwa: Czyt. 1997, 413 s.

35. A. Naruszewicz: Gwido hrabia Blezu. Tragedy. Pośl. i red. ... Wwa: Bibl. Nar. 1997, XVII, 68 s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.). – SBLP t. 4 (J. Maślanka, J. Starnawski). – Z. Rejman, J. Ziętarska: Bibliografia Z.L. W: Etos inteligenta humanisty pokolenia 1910. Osoba, działalność i twórczość profesora Zdzisława Libery. Wwa 2003.

A. Aleksandrowicz: Profesor Z.L. o „Wieku światła”. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mick.* 1998. – M. Brałun: Z.L. *Kwart. Opol.* 1998 nr 2. – T. Kostkiewiczowa: Z.L. *Pam. Lit.* 1998 z. 3. – R. Loth: Z.L. *Rocz. Warsz.* 1998. – I. Łossowska: Z.L. *Rocz. TNW* 1998. – J. Maślanka: Z.L. *Ruch Lit.* 1998 z. 5. – J. Pelc: Dobrze przeżyć życie; E. Sawicka: Godność nauczyciela. Profesor Z.L. *Rzeczpospolita* 1998 nr 79. – I. Stasiewicz-Jasiukowa: Życie w intelektualnej aktywności. *Kwart. Hist. Nauki* 1998 nr 3/4. – Z. Sudolski: Prof. Z.L. *Barok* 1998 nr 2. – S. Gracioti: Jak pamiętam Profesora L. *Wiek Oświecenia* 1999 [t.] 15. – J.Z. Lichański: Wspomnienie o profesorze Z.L. *Kron. Warsz.* 1999 [nr] 1/2. – J. Ziętarska: Profesor Z.L. o wieku oświeconym. *Prz. Hum.* 1999 nr 1. – Etos inteligenta humanisty pokolenia 1910. Osoba, działalność i twórczość profesora Zdzisława Libery. Red.: R. Taborski. Wwa: Tow. Lit. im. A. Mickiewicza; UW 2003, 253 s. [tu m.in.: A. Mencwel: Przymierze czasów; J. Snopek: Wzorce i wartości inteligenta rocznik ok. 1910 w życiu i działalności Z.L.; R. Wojciechowski: Z.L. – szkic do portretu człowieka publicznego w latach 1945-1998; A. Guzek: Uniwersytet Warszawski w latach studiów i pracy zawodowej Z.L. – doświadczenie pokoleniowe; K. Dmitruk: Strażnik gaju Akademosa. Sposoby rozumienia i uprawiania humanistyki przez profesora Z.L.; B. Kryda: Korespondencja Z.L. – kręgi przyjaźni; T. Namowicz: Antologia literatury polskiego Oświecenia w serii „Polnische Bibliothek” Karla Dedeciusa; R. Loth: Warszawa profesora Z.L.; R. Taborski: Świat książek Z.L.; T. Kostkiewiczowa: Jak formować humanistów początku trzeciego tysiąclecia. Refleksje w związku z twórczością Z.L.; Z. Rejman: Profesor Z.L. – życie i twórczość].

J.Z.

LICHAŃSKI Stefan

Pseud.: „L-18” [w t. 5 błędnie].

TWÓRCZOŚĆ

A. O metodzie badań literatury ludowej. *Pr. Polonist.* Ser. 5: 1947 s. 255-278; odb. [Łódź:] Polonista 1948, 26 s.

Prace redakcyjne

6. F. Nietzsche: Aforyzmy. Wybrał, oprac. i wstępem opatrzył ... Przeł. W. Berent. Wyd. 1 [właśc. 3] pt. Co mnie nie zabija, to mnie wzmacnia. Wr.: Studio X 1997.

10. J.W. Goethe: Aforyzmy. Wybór, przekł. i wstęp ... Wyd. 1 [właśc. 2] pt. Błąd tkwi tylko w człowieku. Red.: M. Garbala. Wr.: Studio X 1997.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.).

W.P. Szymański: Krytyka na Parnasie (?). W tegoż: Między ciemnością a światem. Kr. 2005.

M.S.

LICHNIAK Zygmunt

TWÓRCZOŚĆ

18. Przybliżając odległości. [Recenzje]. Wwa: Pax 1977, 215 s.

W t. 5 brak daty wyd.

Praca redakcyjna

5. R. Brandstaetter: Niech będą błogosławione wszystkie drogi. [Wiersze]. Wybór i pośl. ... Wwa: Pax 1998, 164 s.

E.G.

LICHODZIEJEWSKA Feliksa

OPRACOWANIA (wybór)

SBLP (A. Szalagan)

J. Czachowska: F.L. *Pam. Lit.* 1997 z. 4. – R. Matuszewski: Broniewski w całości. *Nowe Książ.* 1998 nr 4 [rec. edycji: W. Broniewski: Poezje zebrane. Wydanie krytyczne].

A.Sz.

LIEBERT Jerzy

TWÓRCZOŚĆ

11. Serca połów. Wybór i oprac.: M. Hydzik-Żmuda, A. Żmuda. Wwa: Ad Oculos 1997 [właśc. 1998], 104 s.

12. Liryki najpiękniejsze. Wybór: A. Madyda. Tor.: Algo 1999, 60 s.

13. Listy do Agnieszki. Z autografu do druku przygot. i wstępem i przyp. opatrzył S. Frankiewicz. Wwa: Bibl. *Więzi* 2002, 452 s.

539

Listy z 1. 1923-1928 do Bronisławy Wajngold, która po chrzcie w 1925 przyjęła imię Agnieszka, w 1926 wstąpiła do Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Służebnic Krzyża w Laskach, a po pierwszej profesji zakonnej w 1930 otrzymała imię Miriam; od czasów okupacji niemieckiej używała imienia i nazwiska Maria Gołębiowska. Edycja uzup. w stosunku do wyd. z 1976 w „Pismach zebranych”. T. 2 (poz. 9), opublikowanego za życia adresatki.

Wyd. osob. wierszy w oprac. muz. z nutami: Muzyka poranna. 6 piosenek na chór żeński do słów ... [Muz.:] J. Świder. Wwa: Wydawn. Muz. Związku Chórów i Orkiestr 1988, 15 s. – Nie płacz, mój syneczku. [Muz.:] R. Augustyn. Pozn.: Brevis 1993, 7 s.

Montaż teatru: Anioł żalu. Wg wierszy i listów ... Scenariusz: K. Berwińska. Wyst. Wwa, Kościół św. Anny 1982; Poezja religijna J.L. Wykonanie: J. Duriasz. Wyst. Bydż., V Tydzień Kultury Chrześcijańskiej 1986.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (H. Urbas).

S. Frankiewicz: J.L., l'ars poetica di un uomo credente. // *Nuovo Areopago*, Bolonia 1982 nr 3. – M. Walczak: „Uciekałem przed tobą w popłochu”. (L. i Wata poetyckie świadectwo dialogu z Nieskończonym). *Polonistyka* 1992 nr 7/8. – A. Matracka-Kościełny: „Litania do Marii Panny” L. – Szymanowskiego poetycka modlitwa dedykowana Annie Iwaszkiewiczowej – krąg inspiracji. W: *Inspiracje w muzyce XX wieku*, Wwa 1993. – R. Preus: Bóg w poezji J.L. *Zesz. Nauk. WSP w Bydż. Stud. Filol.* 1996 z. 40. – I. Feszczyn: Obraz i myśl. O „Pastorałce” J.L. w kontekście Ewangelii. *Polonistyka* 1997 nr 9. – S. Misiniec: Ślady na niebie. Duchowa droga Jerzego Lieberta. Kr.: Wydawn. św. Stanisława 1997, 238 s. – P.W. Lorkowski: Życie – próba. (Rozmyślanie nad wierszem J.L. „Anioł pokoju”). *Topos* 1998 nr 3. – C. Judek: J.L. i Maria Leszczyńska. Liebertiana w Książnicy Pomorskiej w Szczecinie. *Pogranicza* 1999 nr 6. – Z. Mocarska-Tycowa: Poeta doświadczenia religijnego. (O poezji J.L.). W teście: Spotkania w słowie. Tor. 1999. – A.M. Szczepan: Walka z Bogiem i o Boga w poezji J.L. *Prz. Powsz.* 1999 nr 12. – D.B. Klimanowska: Poezja o doświadczeniu transcendencji – Bóg J.L. *Prz. Powsz.* 2001 nr 12. – K. Maliszewski: Czemu wciąż się ocieram o wieczność... (Reinterpretacja literatury polskiej XX wieku). *Nowe Państ.* 2001 nr 32/33. – M. Siedlanowska: Duchowa biografia J.L. W: *Rozumieć świat przez teksty kultury*, Siedlce 2001. – A.M. Szczepan: Na dłoni bożej. O poezji J.L. *Topos* 2001 nr 2/3. – [Listy do Agnieszki:] S. Frankiewicz: Hold dla Agnieszki; T. Mazowiecki: Listy L. i Agnieszki; J. Hartwig: Osaczony przez Boga. *Więź* 2003 nr 4; J. Łukasiewicz, *Odra* 2003 nr 7/8. – A.M. Szczepan-Wojnarska: „... z ogniem będziesz się żenił”. Doświadczenie transcendencji w życiu i twórczości J.L. Kr.: Universitas 2003, 302 s. – [Listy do Agnieszki:] W. Wencel: Krzew goręjący. *Nowe Państ.* 2003 nr 2; H. Zaworska: Wiara bolesna. *Nowe Książ.* 2003 nr 3. – P. Nowaczyński: O miejscu L. w polskiej poezji religijnej; „Litania...” L. na tle gatunku; „Ciemny anioł” L.; Kłopoty z kogutem. Z dziejów poetyckiego obrazowania. W teście: *Studia z literatury XX w.* Lubl. 2004. – J. Ślusarska: „Muzyka poranna”. Rekonstrukcja pola metaforycznego; Pan Bóg i bąki. Obrazowanie izomorfizmu zdarzeń. W teście: *Studia z poetyki antropologicznej*. Wwa 2004.

A.Sz.

LIGOCKI Edward

Przekład

3. G. Galileo: Dialog o dwu najważniejszych układach świata: Ptolemeuszowym i Kopernikowym. [Wyd. 3] Wwa: De Agostini we współpracy z Editions Altaya Polska 2004.

OPRACOWANIA (wybór)

J.A. Chorosz: Huculszczyzna w literaturze polskiej. Wr. 1991, passim. – M. Grydzewski: Pan L. zdemaskowany. W teście: *Szkice*. Wwa 1994 [dot. kampanii przeciw „Wiadomościom Literackim” w 1925].

E.G.

LIGOŃ Stanisław

TWÓRCZOŚĆ

Sluchowiska radiowe, m.in.: O drwalu i biedzie. Radio (Kat.) 1929. – Wesele śląskie. Radio (Kat.) 1930. – Czepiny. Obraz z wesela na Górnym Śląsku. [Współaut.:] A. Kubiczek. Radio (Kat.) 1936. – Na śląskim podwórku. [Współaut.:] B. Mieszkowski. Radio (Kat.) 1936. – Wesele na Górnym Śląsku. („Wywodziny”). [Współaut.:] A. Kubiczek. Radio (Kat.) 1938.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (K. Heska-Kwaśniewicz).

C. Kwiecień: Stanisław Ligoń 1879-1954. Kat.: Oddz. Śląski Tow. Przyj. Książki 1977, [8] k. – S. Steller: Śląskie drogi L. *Śląsk* 1998 nr 12.

B.M.

LINKE Anna Maria

Przekład

17. T. Mann: Wybraniec. [Powieść]. [Wyd. 5] Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1998.

K.B.

LIPIŃSKI Eryk

Krypt.: I. ks. Nipil Kyre [w t. 5 błędnie].

[...] W czasie powstania warszawskiego pracował jako sanitariusz w obozie przejściowym w Pruszkowie (Durchgangslager 121 istniał od 6 sierpnia do 10 października 1944). [...] W 1987 był inicjatorem powstania i pierwszym prezesem Stowarzyszenia Polskich Artystów Karykatury. [...] W 1989 otrzymał odznaczenie Zasłużony dla Kultury Polskiej. [...]

TWÓRCZOŚĆ

15. Skąd się biorą dzieci (i inne informacje). [Felietony, wiersze, fraszki]. Wwa: Mundus 1991, 174 s.

Teksty z lat 1945-1982.

Praca redakcyjna

11. Satyra czasu wojny i okupacji.

W t. 5 błąd w tytule.

Redakcja miniaturowych wydań rysunków polskich karykaturzystów w *Serii Pierwszej Biblioteki Muzeum Karykatury* wyd. przez Muzeum Karykatury przy współpracy Ag. Reklamowo-Wydawn. Scangraph w Wwie, w 1985: J. Bohdanowicz: Jak w rodzinie, [28] s. – J. Flisak: Zwierzęta też ludzie, [28] s. – Z. Januszewski: Panoptikum, [28] s. – Z. Jujka: My i Oni, [28] s. – Sz. Kobyliński: Wyspa bezludna, [28] s. – E. Lipiński: Piłka nożna, [28] s. – A. Podulka: High-life, [28] s. – M. Polański: Jest sugestia..., [28] s. – J. Puchalski: O nas, [28] s. – E. Rzeżucha: Muzyka, [28] s. – R. Szczówka: Drzewo, [28] s. – Z. Ziomecki: Czarne i białe, [28] s.

M.S.

LIPSKA Ewa

[...] W 1995 otrzymała nagrodę m. Krakowa. W 1995-97 pełniła funkcję radcy Ambasady RP w Austrii i jednocześnie dyrektora Instytutu Polskiego w Wiedniu. Została członkiem austriackiego PEN Clubu. Do Krakowa powróciła w 2002. Zaczęła publikować krótkie felietony w miesięczniku *Kra-ków*. W 2004 otrzymała nagrodę Fundacji W. i N. Turzańskich w Toronto, w 2007 nagrodę literacką miast partnerskich Torunia i Getyngi im. S.B. Lindego. [...]

TWÓRCZOŚĆ

17. Stypendyści czasu. [Wiersze].

Przekł. s e r b.: Stipendisti vremena. [Przeł.] B. Rajčić. Vršac 1998.

19. Ludzie dla początkujących. [Wiersze]. Pozn.: a5 1997, 34 s. Wyd. nast. łącznie z przekł. franc. pt. Ludzie dla początkujących; L'Homme pour débutants. Choix de poèmes. [Przeł.] I. Macor-Filarska, G. Splawinski. Beuvry: Maison de la Poésie Nord/Pas-de-Calais 2004, 189 s.

Przekł. a l b a ñ.: Mésouhu me vdekjen. [Przeł.] M. Saneja. Prishtinë 2000, – d u ñ.: Mennesker for begyndere. [Przeł.] J. Katz, H. Hartmann. Århus 1999, – f r a n c.: zob. wyżej, – h o l e n d.: Mensen voor beginners. [Przeł.] K. Lesman, A. van Rijsewijk. Breda 2000.

20. Godziny poza godzinami. [Wiersze]. Wwa: PIW 1998, 222 s.

21. Życie zastępcze; Ersatzleben. [Wybór wierszy]. [Przeł. na jęz. niem.] A. Woldan. Kr.: WL 1998, 177 s.

Tekst w jęz. pol. i niem. Zawiera wybór wierszy z poz. 8, 14-18.

22. [Tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiąt dziewięć] 1999. [Wiersze]. Kr.: WL 1999, 71 s.

23. Białe truskawki; White strawberries. [Wybór wierszy; przeł.:] B. Plebanek, T. Howard. [Pośl.:] A. Czerniawski. Kr.: WL 2000, 177 s.

Tekst w jęz. pol. i ang. Zawiera wiersze m.in. z poz. 6, 19, 21, 22.

24. Sklepy zoologiczne. [Wiersze]. Kr.: WL 2001, 62 s.

Nagroda Śląski Wawrzyn Lit. za Książkę Roku 2001 w 2002.

25. Pet shops and other poems. [Przeł.:] B. Bogoczek, T. Howard. Todmorden: Arc 2002, 89 s.

Tekst w jęz. pol. i ang.

26. Uwaga stopień. Wiersze wybrane. Kr.: WL 2002, 110 s.

Wiersze z poz. 14, 17, 23, 19.

27. W jednym płaszczu, w jednym rękawie. Piosenki. Wykonuje: A. Szałapak. Kat.: BŚ [Bibl. Śląska] 2002, 63 s.

Tu także nuty do piosenek następujących kompozytorów: S. Krajewski, A. Sikorowski, A. Zarycki.

28. Ja. [Wiersze]. Kr.: WL 2003, 53 s.

Nagroda mies. *Odra* za 2003.

Przekł. s e r b.: Ja. [Przeł.] B. Rajčić. Beograd 2004.

29. Sekwens. Wybór wierszy i prozy poetyckiej oraz układ autora. Wstęp: T. Nyczek. Wwa: Świat Książki 2003, 237 s.

30. Wiersze do piosenek. Serca na rowerach. Kr.: WL 2004, 55 s.

Do tomu dołączono płytę kompaktową z piosenkami do słów E.L. z muz.: S. Krajewskiego, A. Sikorowskiego, A. Zaryckiego w wykonaniu A. Szałapak.

31. Gdzie indziej. [Wiersze]. Kr.: WL 2005, 53 s.

Przekł. s e r b.: Negde drugde. [Przeł.] B. Rajčić. Beograd 2006.

32. Z daleka. [Wiersze]. Lubl.: Wydawn. UMCS 2005, 10 k.

33. Drzazga. [Wiersze]. Kr.: WL 2006, 49 s.

34. The holy order of tourists; Zakon turystów. [Wybór wierszy]. [Przeł.] R.J. Reisner. [Stockholm:] Ars Interpress Publ. 2006, 118 s.

Tekst w jęz. ang. i pol.

35. Pomarańcza Newtona. [Wiersze]. Kr.: WL 2007, 66 s.

Wyd. osob. wierszy w oprac. muz. z nutami: Przyjedź tu. Muz.: J. Wojdak, A. Zygierewicz. Współwyd. z: Wirowały serpentyny. Słowa: W. Ścisłowski. Muz.: M. Sulej. Wwa: Wydawn. Muz. Ag. Aut. 1978, obwoluta. – Na parkingu. Słowa: H. Komar, ... Muz.: J. Wojdak. Wwa: Wydawn. Muz. „Gamma” 1996, [8] s.

Wybory wierszy w p r z e k ł.: a l b a ñ.: Unë. [Przeł.] M. Saneja. Prishtinë 2006, – d u ñ.: Verdens diskotek. [Przeł.] J. Katz, A. Ilermann. [Århus] 2005, – f r a n c.: Deux poétesses polonaises contempo-

raines. [Autorki:] W. Szyborska, ... [Przel.:] I. Macor-Filarska, G. Splawiński. Mundolsheim 1996; l'homme pour débuts. [Francja] 2005, - h e b r.: [Izrael 2005], - h i s z p.: Fresas Blancas. Madryt 2001, - k a t a ł o Ń s k i m: Eixida d'emergència. [Wstęp, wybór, przekł.] J.-A. Ysern. Lleida 2004, - n i e m.: Auf den Dächern der Mausoleen. Berlin 2000; Achtung: Stufe. [Przekł. i post.] D. Daume. Wenen 2004, - s ł o w a c.: Sedemnást' červených veričiek. [Przel.] K. Chmel. Banská Bystrica 2001, - s z w e d z.: Zon. [Wybór, przekł., przedm.] A. Bogdård. [Lund] 1997.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006. - Wywiady: Najpoważniejsza anegdota życia. Rozm.: L. Żuliński, W. L. Żuliński: Między wierszami. Rozmowy o życiu i literaturze. Kielce 1997; Minęła piąta po południu. Rozm. K. Janowska. *Polityka* 2003 nr 25. - Olsnienia w nocy są najmniej praktyczne. Rozm. J. Mikołajewski. *Gaz. Wyborcza* dod. *Wysokie Obcasy* 2004 nr 238.

LP XX w. (red.). - A. Morawiec: Materiały do bibliografii E.L. W.: Nic nie jest pewne. Łódź 2005.

M. Wańczuk: Do naszych dni prowadzą zardzewiałe drzwi... (Interpretacja wiersza E.L. pt. „My”). *Sprawozdania* 1992 nr 23. - S. Piskor: I. Granice nowej sztuki: 8. W poezji E.L. i R. Krynickiego. W teżej: Transfiguracja. Kat. 1993. - M. Wańczuk: Dawność uobecniona. (Na podstawie wiersza „Szyby” E.L.). W teżej: Dawność kulturowa w literaturach słowiańskich drugiej połowy XX wieku. Opole 1993. - S. Sarnicka: Gry semantyczne w poetyckim języku E.L. *Warszaty Polonist.* 1994 nr 1. - A. Legeżyńska: Dom i bezdomność w poezji E.L. *Pam. Lit.* 1996 z. 1. - P. Łuszczkiewicz: Na lekcjach u E.L. W teżej: Po bału. *Wwa* 1997. - I. Misiak: Cybernetyczny świat nie jest tylko wyjściem awaryjnym. *Odra* 1997 nr 5. - H. Zaworska: Pani nas przeraża. *Literatura* 1997 nr 3. - M. Karwala: Głos pokolenia. W teżej: Polska poezja współczesna po 1956. Kr. 1998 [analiza wiersza „My”]. - [Ludzie dla początkujących:] J. Klejnocki: Zaufać nieufności? *Res Publica Nowa* 1998 nr 9; K. Lisowski: Otchłań, która nas łączy. *Nowe Książ.* 1998 nr 4. - J. Drzewucki: Rocznik powojenny, stypendyści czasu. W teżej: Smaki słowa. *Wr.* 1999 [rec.: Wakacje mizantropa?]. - A. Legeżyńska: Elegie przedwczesne w poezji E.L. i Stanisława Barańczaka. W teżej: Gęst pożegnania. Pozn. 1999. - [1999:] J. Salamon: E.L. Anno Domini 1999. *Dekada Lit.* 1999 nr 4; B. Szolasta-Rogowska: W poszukiwaniu rozproszonych czasu. *Opcje* 1999 nr 3. - J. Wolski: Między końcem a początkiem tysiąclecia. *Kwart. Artyst.* 1999 nr 3. - Ewa Lipska. Red.: E. Kalinowska-Styczeń, I. Kaluta. [Przel.:] A. Volk, Ch. Pobożny. Kr.: Villa Decius Arbeitsgruppe Literatur Polska 2000, 19 s. [tu także fragm. utworów E.L.]. - J. Wolski: Kultura, pamięć i duch codzienności. (Wprowadzenie do spotkania z L.). *Fraza* 2000 nr 1/2. - M. Wyka: Język nad przepaścią. W teżej: Punkty widzenia. Kr. 2000, przedr. w teżej: Niecierpliwość krytyki. Kr. 2006 [dot.: Ludzie dla początkujących]. - K. Biedrzycka: Naciśnij enter. *Dekada Lit.* 2001 nr 9/10 [rec.: Sklepy zoologiczne]. - [1999:] D. Dziurzyński: Chorujemy na schyłek wieku... *Poezja Dzisiaj* 2001 nr 15/16; I. Glatzel: Doświadczenie czasu. „1999” E.L. *Acta Univ. Nicolai Copernici. Filol. Pol.* 2001 nr 56. - W. Ligeza: Życiodoporna kamizelka. *Nowe Książ.* 2001 nr 8 [rec.: Sklepy zoologiczne]. - I. Macor-Filarska: E.L., Halina Poświatowska - deux poètes polonaises. *Pleine Marge*, Paryż 2001 nr 33 [tu też wybór wierszy w przekł. francj.]. - T. Nyczek: Umieram, enter. *Gaz. Wyborcza* 2001 nr 190. - K. Urbańska: Poezja Ewy Lipskiej w szkole średniej. Kr.: Im-

puls 2001, 148 s. - I. Glatzel: Między samotnością a śmiercią. (E.L. „Państwo starców”); A. Stoff: „Dyktańdo” E.L., czyli semantyczne (nie)konsekwencje językowego konceptu. *W. Opis wiersza*. Tor. 2002. - J. Kornhauser. *W. Śląski Wawrzyn Literacki* 2001. Kat. 2002, przedr. w teżej: Poezja i codzienność. Kr. 2003 [rec.: Sklepy zoologiczne]. - A. Legeżyńska: Mizantropia i torfowiska większości. W teżej: Krytyk jako domokrążca. Pozn. 2002. - A. Piech: Czarny klasztor nietoperzy, czyli o leku w poezji E.L. *Odra* 2002 nr 12. - K. Skibski: Niejasność zła według E.L. Formalno-trześciowe paralele wielkiej metafory. *Stud. Językozn.* 2002 t. 1. - J. Wolski: Życ na ochotnika. *Twórczość* 2002 nr 1 [rec.: Sklepy zoologiczne]. - R. Mielhowski: E.L. podróż (w poszukiwaniu wartości). *Teksty Drugie* 2003 nr 2/3. - G. Olszański: Sztuka fugi: fuga śmierci. *W. Tkanina*. Kat. 2003. - [Ja:] R. Rutkowski: Ja, L. *Fraza* 2003 nr 3; P. Sobolczyk: Pisanie fotografii. *Pogranicza* 2003 nr 5. - A. Poprawa: Ale jest pewność, że to E.L. *Odra* 2004 nr 4. - A. Kałuża: Haftowane miasteczko. *Twórczość* 2005 nr 6 [rec.: Gdzie indziej]. - Nic nie jest pewne. O twórczości Ewy Lipskiej. Pod red. A. Morawca i B. Wolskiej. Łódź: Wydawn. Wyższej Szkoły Hum.-Ekonomicznej 2005, 248 s. [zawartość: J. Wolski: E.L. sceptyczna; R. Mielhowski: Dzieci E.L.; B. Wolska: Odmienne stany świadomości w poezji E.L.; A. Morawiec: „Kogo zabije życie takie czy inne/ - prywatne - polityczne - apokaliptyczne”. O „Żywej śmierci” E.L.; I. Glatzel: Śmierć jako metafora w twórczości poetyckiej E.L.; G. Olszański: „Dlaczego suknia ślubna z pogrzebowym wieńcem?” (E.L. fragmenty dyskursu miłosnego); J. Klejnocki: Zanim zdrzdy ci ręka nad klawiszem Enter... O jednym wierszu E.L., przedr. w teżej: Literatura w czasach zarazy. *Wwa* 2006; M. Rabizo-Birek: „Mój Bóg w którego trudno mi uwierzyć”. E.L. metafizyczna; A. Poprawa: Poezja, świat i inne niepewniki; A. Klepaczek: Poetycka refleksja nad przeszłym-teraźniejszym-przyszłym - rozważania w kontekście „1999” E.L.]. - [Gdzie indziej:] A. Poprawa: Chmury do kawy. *Tyg. Powsz.* dod. *Książki w Tyg.* 2005 nr 4; P. Sobolczyk: Jaka poezja w czasie marnym? *Pogranicza* 2005 nr 2. - W.P. Szymański: Wierzyć własnej schizofrenii. W teżej: Między ciemnością a światem. Kr. 2005 [dot.: Wierszel]. - I. Glatzel: Z notatek pacjenta szpitala dla umysłowo chorych, czyli „Żywa śmierć” E.L. *W. Światy przedstawione*. Tor. 2006. - G. Olszański: Śmierć udomowiona. Szkice o wyobraźni poetyckiej Ewy Lipskiej. Kat.: Wydawn. UŚ. 2006, 204 s. - A. Stankowska: „Żywa śmierć”, czyli kłopoty ze skończonością. *Teksty Drugie* 2006 nr 5. - A. Wiśniak: „Od urodzenia w poźegnalnych ciałach...” Śmierć w poezji Lipskiej, Poświatowskiej i Szyborskiej. Kat.: Wyższa Szkoła Zarządzania Marketingowego i Jęz. Obcych 2006, 184 s.

A.Sz.

LIPSKI Jan Józef

[...] Był współzałożycielem nielegalnego Komitetu Obywatelskiego Przeciw Przemocy (1984). [...] Pośmiertnie odznaczony Orderem Orła Białego (2006).

TWÓRCZOŚĆ

6. Dwie ojczyzny - dwa patriotyzmy. (Uwagi o megalomanii narodowej i ksenofobii Polaków). *Wyd. inne*: *Wr.*: Świt* 1981; [Wwa; b.w.]* 1981; *Kr.*: [właśc. Olszyn:] *Resursa** 1981 [właśc. 1983].

W t. 5 błędnie podano datę wyd.: *Kr.* [właśc. Olszyn:] *Resursa** 1981 [właśc. 1984].

P r z e k ł. w ę g i e r.: Beszélő*; Węgry 1985.

7. Etos Komitetu Obrony Robotników. Fragment. Przekł. ang.: The ethos of KOR. *Poland Watch*, Waszyngton 1983 nr 3.

8. KOR. Komitet Obrony Robotników. Komitet Samoobrony Społecznej. Wstęp: A. Friszke. Oprac. przyp.: G. Walińska, J.T. Lipski. Wwa: Inst. Pamięci Nar. Komisja Ścigania Zbrodni Przeciwko Narodowi Pol. 2006, 645 s.

Nagroda kulturalna „Solidarności” za rok 1983 (w t. 5 inf. podana tylko w biografii).

13a. Pamięć murów. Warszawa 1987-1944. Esej fotograficzny G. Nawrockiego. Słowo pisane ... Wwa: Parafia Miłosierdzia Bożego 1988, [8] s.

17. Powiedzieć sobie wszystko... Eseje o sąsiedztwie polsko-niemieckim. Teksty wybrał i wstępem opatrzył G. Ziegler. Wyd. 2 popraw. Wwa: Wydawn. Pol.-Niem. 1996, 327 s.

Tekst w jęz. pol. i niem.

Prace edytorskie i redakcyjne

10. J. Kasprówic: Pisma zebrane. Wyd. krytyczne pod red. ... i R. Lotha. Kr.: WL. Z prac IBL PAN.

T. 3. Utwory literackie. [Cz.] 3. Cz. 1-2. Oprac.: R. Loth. 1997, 442 + 595 s.

T. 5. Utwory literackie. [Cz.] 5. Oprac.: R. Loth. 1999, 609 s.

T. 6. Utwory literackie. [Cz.] 6. Oprac.: R. Loth. 2002, 908 s.

12. J. Kasprówic: Wybór poezji. Wstęp i oprac. ... Kr.: Universitas 1999, 494 s.

Wyd. oparte na wyd. w serii BVI, 120 zob. poz. 9.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Niezrozumiały i przerażający amok. W: Hańba domowa. Oprac.: J. Trznadel, przekł. franc.: L'incompréhensible, l'épouvantable amok. W: La honte. [Przeł.] M. Rodowicz-Heninger. Paris 1992; G. Herling-Grudziński: Druga rozmowa z J.J.L. *Kultura*, Paryż 1984 nr 5; Ohne übertriebene Hoffnungen. Gespräch mit J.J.L. [Przeł. z pol.] H. Hirsch. *Kontinent*, Berlin 1986 z. 3; Bez dogmatu. Rozmowa z J.J.L., senatorem i przewodniczącym Polskiej Partii Socjalistycznej. Rozm. B. Brach. *Życie Gospodarcze* 1990 nr 31.

SBLP t. 3 (B. Bogobęska). – J. Kaczyńska: Jan Józef Lipski. Monografia bibliograficzna. Wwa: Wydawn. IBL 2001, X, 103 s.

[J. Szacki] J.S.: Etyka versus polityka. *Alm. Hum.* 1984 nr 1/2 [rec.: KOR]. – A. Krzemieński, W. Władysław: Władza. *Polityka* 1991 nr 20. – Pożegnanie przyjaciela. *Tyg. Solid* 1991 nr 38 [tu wspomnienia następujących osób: A. Grabiński, M. Miklaszewska, Z. Najder, J. Olszewski, A. Rudzińska, J. Szpotanski]. – A. Friszke:pozytywistyczny romantyk, przekł. ang.: J.J.L. A positivistic romantic. [Przeł.] A. Rodzińska. *Dialogue and Universalism*, Wwa 1995 nr 11/12. – P. Pflüger: Polski patriota i Europejczyk. O J.J.L. Przeł. K. Grzybowska. *Rzeczpospolita* 1997 nr 149 [rec.: Powiedzieć sobie wszystko...]. – R. Stiller: Refleksja o Janie Józefie. *Wiad. Kult.* 1997 nr 37. – M. Grochowska: Jan Józef, ambasador marzeń. *Gaz. Wyborcza* 2001 nr 210, przedr. w teście: Wytrącenia z milczenia. Wwa 2005. – Od Edwarda Abramowskiego do J.J.L. Z dziejów niepodległościowego i demokratycznego nurtu

w polskim ruchu socjalistycznym. Pod red. M.M. Drozdowskiego. Wwa: Typografia 2002, 136 s. – J. Wieruch „Miroslaw”: J.J.L. Wspomnienie. *Gaz. Wyborcza* dod. *Gaz. Stołeczna* 2002 nr 272.

R.L.

LIPSKI Leo

TWÓRCZOŚĆ

1. Niespokojni. [Powieść]. [Wyd. całości:] Olsztyn: Ofic. Druków Niskonakładowych B. Sałuda 1998, 216 s.

2. Dzień i noc. [Opowiadania].

Wyd. osob. opowiadania Dzień i noc. Wstęp: M. Czapska; Wr.: Świt* 1981; wyd. z podtytu. Na otwarcie kanału Wołga-Don Lubl.: Wydawn. UMCS 1998.

3. Piotruś. Apokryf. [Powieść].

Adapt. radiowa: [Cz. 1-8]. Radio 1992.

7. Paryż ze złota. Teksty rozproszone. Wybór, oprac. i posł.: H. Gosk. [Izabelin:] Świat Lit. [2002], 211 s.

OPRACOWANIA (wybór)

L. Lipski: Jak powstawał „Piotruś”. *Kultura*, Paryż 1998 nr 9. – Wywiad: L.L., E. Glikman: Głos z zamurowanego ciała. Rozm. S. Beres, oprac.: E. Hutyra, A. Barysz, S. Beres. *Teksty Drugie* 2002 nr 4.

R. Mielhorski: „Dziennik paryski” w twórczości L.L. *Kwart. Aryst.* 1995 nr 3 [dot. tekstu z tomu: Paryż ze złota]. – A. Kochańczyk: „Z głębokości wołam do Ciebie”. O prozie L.L. W: Literackie portrety Żydów. Lubl. 1996. – P. Łuszczkiewicz: Emil, Piotruś i inni. (O prozie L.L.). W tegoż: Po balu. Wwa 1997. – A. Maciejowska: Wspomnienie o L.L. *Kultura*, Paryż 1997 nr 9. – R. Mielhorski: L.L. (1917-1997). *Sycyna* 1997 nr 15. – H. Gosk: Jesteś sam w swojej drodze. O twórczości Leo Lipskiego. Izabelin: Świat Lit. 1998, 188 s. – A. Nowak: Wędrowiec. L.L. *Arch. Emigracji* 1998 z. 1. – B. Zielińska: W kłocące świata. O „Piotrusiu” L.L. *Teksty Drugie* 1998 nr 1/2. – T. Jastrun: Sekcja własnych zwłok. *Res Publica Nowa* 1999 nr 11/12 [rec.: Niespokojni]. – P. Łuszczkiewicz: Groza i piękno – o sztuce pisarskiej L.L. *Arkusze* 1999 nr 9. – H. Gosk: Wątek poszukiwania tożsamości w emigracyjnej prozie polskiej. (Na przykładzie utworów Zygmunta Haupta z tomów „Pierścień z papieru”, „Szpica” oraz L.L. „Dzień i noc”, „Piotruś”). *Prz. Hum.* 2000 nr 3. – P. Łuszczkiewicz: „Niespokojni” L.L. W: Rytmy prozy, czyli jak czytać polską prozę współczesną. Wwa 2000. – J. Tomkowski: Nadchodzi wielki wiatr... W tegoż: Pokolenie Gombrowicza. Wwa 2001. – P. Łuszczkiewicz: Samotność L.L. W tegoż: Bliskie czytanie. Kalisz 2002. – M. Zaleski: O książce „Paryż ze złota” L.L. *Res Publica Nowa* 2002 nr 9 [rec.: Paryż ze złota]. – P. Krupiński: O gnostyckim ujęciu rzeczywistości w opowiadaniach L.L. *Zesz. Nauk. Univ. Szczec. Szczec. Pr. Polonist.* 2003 nr 14. – M. Orski: Refleksyjna samotnia L.L. *Prz. Pousz.* 2003 nr 3 [rec.: Paryż ze złota]. – H. Gosk: Widzieć w cierpieniu. Proza egzystencjalnego konkretnu – „Piotruś” L.L. W: Czytane na nowo. Wwa 2004. – J. Błahy: Literatura jako lustro. O projekcje i odbiciach fizjologicznych w twórczości L.L. W: Tożsamość kulturowa i pogranicza identyfikacji. Szczec. 2005. – J. Tomkowski: Wesz między nutami. (Proza L.L.). W tegoż: Don Juan we mgle. Wwa 2005. – M. Kliszcz: Wolając z dna. O związku ciała

i pragnienia w „Piotrusiu” L.L.; P. Krupliński: L.L. – Homo Patiens na szlakach literatury. W: Pisarze polsko-żydowsy XX wieku. Wwa 2006.

LISIECKA Alicja

OPRACOWANIA (wybór)

A. Czerniawski: Książę poetów o sobie. *Metafora* 1991 nr 4 [nawiązanie do książki A.L. „Kto jest księciem poetów?”]. – M. Danilewicz Zielińska: Przyplwy. W teże: Szkice o literaturze emigracyjnej. Wr. 1992 [tu m.in. o A.L.].

LISIEWICZ Teodozja

TWÓRCZOŚĆ

11. Wejście tylko dla służby. Komedia w 3 aktach. Druk w: *Dramat i teatr emigracyjny po roku 1939*. Wr. 1998 s. 239-297.

OPRACOWANIA (wybór)

K. Kozłowski: T.L. komedia o zmienności losu. W: *Dramat i teatr emigracyjny po roku 1939*. Wr. 1998 [dot.: Wejście tylko dla służby].

LISKOWACKI Ryszard

1932-2006

Pseud.: (x); (y).

[...] W 2000 otrzymał Diamentowy Exlibris, wyróżnienie przyznane przez bibliotekarzy z Książnicy Pomorskiej w Szczecinie. Zmarł 16 grudnia 2006 w Szczecinie.

TWÓRCZOŚĆ

32. *Moje grzechy*. Wiersze. Szczec.: Albatros 1996, 45 s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.).

LISOWSKA-NIEPOKÓLCZYCKA

Anna

TWÓRCZOŚĆ

Słuchowiska radiowe, m.in.: *Dworzanin*. Radio 1988. – *Kwiat paproci*. Radio 1988. – *Jak to na naukach w kolegium bywało*. Radio 1989. – *Przygody Remiego*. Cz. 1-4. Radio 1989.

OPRACOWANIA (wybór)

E. Nowacka: O nieznanym męczenniku i wielkim Bolesławie. *Nowe Książ*. 1988 nr 6 [rec.: Jest tu chłopiec]. – E. Nowacka: A.L.-N. *Guliwer* 1997 nr 2.

LISOWSKI Jerzy

1928-2004

B.D. Imiona metrykalne: Jerzy Andrzej Antoni.

[...] W dzieciństwie mieszkał w miasteczku Młynów (powiat Dubno), gdzie ojciec pracował jako główny księgowy w majątku Chodkiewiczów. [...] Po przyjeździe w 1940 do Francji uczęszczał do 1942 do szkół francuskich. Był członkiem Związku Demokratycznej Młodzieży Francuskiej. [...] W 1951 zawarł związek małżeński z Anną Horoszkiewicz. [...] W 1965, po rozwodzie ożenił się z Hanną Stankówną, aktorką. W latach siedemdziesiątych przewodniczył Sekcji Tłumaczy paryskiego Editions Gallimard. Od 1978 był członkiem Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Francuskiej, a od 1981 członkiem Stowarzyszenia Tłumaczy Polskich. [...] W 2002 otrzymał nagrodę Ministra Kultury i Sztuki. Odznaczony m.in. odznaką „Zasłużony Działacz Kultury” (1978), Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski z Gwiazdą, francuskimi wyróżnieniami: Ordre de Mérite (1972), Grand Prix du Rayonnement de la Langue Française de l'Académie Française (1992), Ordre de la Légion d'Honneur (2001). Zmarł 11 września 2004 w Warszawie.

B.D.

Przekłady i adaptacja

4a. J. Anouilh: *Antygona*. [Utwór dramatyczny]. TV 1957.

4b. J.P. Conty: *Samobójstwo doskonałe*. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Wwa, T. Sensacji 1957. TV, T. Kobra 1966 (pt. *Samobójstwo*).

Wyst. też pt. *Wzywamy w charakterze świadka*. – Masz. przekł. w Bibl. ZAIKS.

6. J.-P. Sartre: *Mur*. [Opowiadania]. Wyd. 3 Wwa: Czyt. 1999.

7a. R. Mallet: *Gra o pięć minut*. Sztuka w 14 obrazach. Wyst. Gdańsk, T. Wybrzeże 1959. TV 1959.

Wyst. też pt. *Do ostatniego człowieka*. – Egz. przekł. pt. *Do ostatniego człowieka*: Bibl. Raczyńskich w Pozn.; Bibl. ZAIKS; Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza w Wwie.

9. R. Vailland: *Pan Jan*. Komedia w 3 aktach. TV 1961.

11. D. Rubinowicz: *Journal d'un enfant juif*. (21 mars 1940 – 1 juin 1942). [Pamiętnik].

Tytuł oryginału pol.: *Pamiętnik młodego Żyda*.

13. J. Genêt: *Murzyni*. *Blazenada*. [Utwór dramatyczny w 1 akcie]. Tłum.: M. Skibniewska, ... Wyst. Wwa, T. Ateneum 1961.

14a. F. Sagan: *Zamek w Szwecji*. Sztuka w 4 aktach. Tłum.: A. Lisowska, ... Wyst. Kr., T. Stary 1961. TV 1973.

B.M. Masz. przekł. w Bibl. ZAIKS.

- 14b.** J. Audiberti: Zjawisko Glapiona. Wodewil w 2 aktach. Wyst. Wr., T. Kameralny 1962. Druk *Dialog* 1969 nr 6 s. 64-104. Radio 1970. TV 1973.
15. M. Duras: O wpół do jedenastej wieczór. latem. [Powieść]. Tłum.: A. Lisowska, ... W t. 5 brak inf. o współaut. tłum.
16. W. Gombrowicz: La pornographie. Roman. Wyd. nast.: [wyd. 7] [Paris:] C. Bourgois 1994; [Paris:] Gallimard 1995; przedr. w: W. Gombrowicz: *Moi et mon double*. [Paris] 1996; Paris: C. Bourgois 2004.
- 16a.** T. Różewicz: Et in Arcadia ego... [Słuchowisko]. Adapt.: B. Ostromecki. [Wwa:] Pol. Radio i Telewizja 1962, 19 k.
- 20a.** N. Rodrigues: Złoty pysk. [Utwór dramatyczny]. [Przeł.:] ..., Z. Ziemiński. Sztuka w 3 aktach. Wyst. Kr., T. Stary 1963. Masz. przekł. w Bibl. ZAIKS.
21. T. Różewicz: Le dossier. Wyst. Paryż, Studio des Champs Elysées 1966.
22. T. Różewicz: „Les témoins” ou notre petite stabilisation. *Les Temps Modernes*, Paris 1963 nr 207/208 s. 425-447. Wyst. Paryż, La Compagnie des 7 1966.
- 23a.** A. de Musset: Drzwi muszą być albo otwarte albo zamknięte. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Kozalin-Słupsk, Bałtycki T. Dram. im. J. Słowackiego 1965. TV 1977. Masz. tłum. w Bibl. ZAIKS.
- 23b.** E. Ionesco: Łysa śpiewaczka. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Wwa, T. Ateneum 1966. Druk w: E. Ionesco: *Teatr*. T. I. Wwa 1967 s. 42-84. Przedr. w: E. Ionesco: *Łysa śpiewaczka*; *Lekcja*; *Krzesła*. Przeł.: J. Błoński, J. Kosiński, ... Izabelin 2004 s. 5-60. Radio 1983. TV 1993.
24. J.-P. Sartre: Trojanki. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Wwa, T. Pol. 1966. W t. 5 błędna data pierwszego wyst.
27. S. Mrozek: Tango. [Utwór dramatyczny]. [Przeł.:] ..., C. Roy. Przedr. w: *Les voies de la création théâtrale*. [T.] 4. Paris 1975. Wyd. nast.: Paris 1989. Wyst. Paryż, T. de Lutece 1967; Bruksela, T. National de Belgique 1967.
29. J. Andrzejewski: Cendres et diamant. Roman. [Wyd. 2] [Paris:] Gallimard 1986.
34. A. Schaff: Introduction à la sémantique. Wyd. nast.: Paris: Anthropos 1969; Paris: Union Générale d'Éditions 1974.
38. A. de Musset: Kaprys. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Wwa, T. Współcz. 1968. W t. 5 błędna data pierwszego wyst.
40. E. Ionesco: Gra w zabijanego; Aneks do „Gry w zabijanego”. [Utwór dramatyczny w 1 akcie; aneks]. Wyst. Kr., PWST 1971. W t. 5 błędna inf. o pierwszym wyst.
41. T. Konwicky: L'Ascension. Roman. [Wyd. 2] Paris: Gallimard 2004.
43. A. de Musset: Noc wenecka. [Utwór dramatyczny]. Wyst. wspólnie z poz. **23a**, 38 pt. *Noc, kaprys i... drzewi*. Kr., T. im. J. Słowackiego 1977. TV 1978 (pt. *Noc wenecka albo zaślubiny Loretty*).
- 46a.** A. Mickiewicz: Nieznany list Adama Mickiewicza [do Eustachego Januszkiewicza, 1851] w 150 rocznicę pierwszego wydania „Poezji” Adama Mickiewicza; Une lettre inédite d'Adam Mickiewicz [à E. Januszkiewicz, 1851], pour le 150-e anniversaire de l'édition originale des „Poésies” d'Adam Mickiewicz. Przedm.: J. Odrowąż-Pieniążek, K. Kostenicz. Przeł. ... Wwa: Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza 1972, [29] s. Tekst w jęz. pol. i franc.
49. S. Przykowski: Ad aequinoctium autumnale; Na porównanie jesienne. Wyd. bibliofilskie w 450 egz. numerowanych.
50. T. Tzara: Serce na gaz. [Utwór dramatyczny w 3 aktach]. Wyst. Zakopane, T. im. S.I. Witkiewicza 1986.
53. G. Gelinaz: Sami porządni ludzie. [Utwór dramatyczny w 4 aktach]. [Przeł.:] ..., M. Skibniewska. Wyst. Wwa, T. Współcz. 1992.
- 53a.** M. Słomczyński: Demoiselles d'Acheron. [Utwór dramatyczny]. Tłum. powst. ok. 1979. Tytuł oryginału pol.: *Panny z Acheronu*. – Masz. przekł. w Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza w Wwie.
54. S.I. Witkiewicz: Ils ont déjà occupé la villa voisine. Tytuł oryginału pol.: *Oni*.
- 54a.** J. Głowacki: Cendroche. [Utwór dramatyczny]. Tłum. powst. ok. 1981. Tytuł oryginału pol.: *Kopciuch*. – Data powst. przekł. wg J. Głowacki: *Ścieki, skrzepy, karaluchy*. Wwa 1996 s. 1158. – Masz. tłum. w Bibl. ZAIKS.
56. L. Velle: Miłość w Wenecji. Sztuka w 4 aktach. Masz. tłum. w Bibl. ZAIKS.
- 62a.** Bramy raj. Libretto wg powieści J. Andrzejewskiego. Współaut.: J. Bruzdowicz. Muz.: J. Bruzdowicz. Praprem. Wwa, T. Wielki 1987.
65. J. Iwaszkiewicz: Jardins. [Proza]. W: *Jardins et autres récits*. [Przeł.:] P. Cazin, ... [Przedm.] ... Paris: Belfond, Éditions UNESCO 1992 s. 191-248. W t. 5 błędny opis.
68. K. Sarnowska: Twarz. Wybór poezji. Tu w przekł. J.L. 19 wierszy.
- 69.** T. Różewicz: Poezje wybrane; Poésies choisies. Przeł. na jęz. franc. ... Postł.: R. Przybylski. Kr.: WL 1998, 284 s.

70. J. Iwaszkiewicz: *La gloire et la renommée*. [Powieść]. [Przel.:] ..., N. Véron. T. 1-2. Paris [Montricher:] Noir sur Blanc 1999, 595 + 613 s.

Tytuł oryginału pol.: *Sława i chwala*.

71. B. Dziworski: *1/250'*. [Album fotografii]. Tłum.: J. Kozak, ..., Wwa: WAiF 2000, 187 s.

72. Teresa Pagowska. [Album malarstwa]. Red.: B. Wojciechowska. Przel. na jęz. ang. E. Kasińska, przel. na jęz. franc. ... Zdjęcia: A. Jaroszewicz. Wwa: WAiF 2001, 120 s.

Zob. też *Prace redakcyjne* poz. 4, 12.

Nadto maszynopisy utworów dramatycznych w tłum. J.L. przechowywane w Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza w Wwie: J. Iwaszkiewicz: *Le mariage de Monsieur Balzac*. Comédie en trois actes [tytuł oryginału pol.: *Małżeństwo Balzaka*]. – E. Jouvett: *Siedem lekcji udzielonych Klaudii przez Jouveta na temat drugiej sceny Elwiry w Don Juanie* Moliera. Przel.: H. Stankówna, ..., 44 s. – S. Mrozek: *Les désarrois d'un cynologue* [tytuł oryginału pol.: *Kynolog w rozterce*]. – T. Różewicz: *L'acte interrompu*, 35 s. [tytuł oryginału pol.: *Akt przerywany*]. – J. Szaniawski: *La Mère*, 13 s. [tytuł oryginału pol.: *Matka*].

Prace redakcyjne

1. Dostarczymy zboże państwu. Materiał dla brigad agitacyjnych. Oprac. ...

Autorstwa J.L. tekst konferansjerki oraz montaż estradowy utworów różnych autorów.

3. W trzecim roku Planu 6-letniego. Materiał estradowy dla brigad artystycznych.

Autorstwa J.L. tekst konferansjerki oraz montaż utworów różnych poetów.

3a. Poezja czarnej Afryki. Wybrał i przel.: B. Kamiński-Durocher. Red. ... Wwa: PIW 1962, 142 s.

4. Antologia poezji francuskiej. Oprac. i wstępem opatrzył ... Wwa: Czyt.

Tu także m.in. przekł. J.L.

T. 1. Od sekwencji o św. Eulalii do Agryppy d'Aubigné. Wyd. 2 rozszerz. 2001, 644 s.

T. 2. Od Malherbe'a do Chéniera. Wyd. 2 rozszerz. 2001, 791 s.

T. 3. Od Chateaubrianda do Germaine Nouveau. 2000, 795 s. Wyd. 2 2006.

T. 4. Od Rimbauda do naszych dni. 2006, 831 s. Teksty w jęz. franc. i pol. – W tomach 1-4 m.in. przekł. J.L.

6a. *Présences Polonaises. L'art vivant autour du Musée de Łódź*. [Katalog]. [Red. ... i in.], Musée National d'Art Moderne, Centre Georges Pompidou 1983, 335 s.

8. Antologia de la poesía polaca contemporánea; Anthology of contemporary Polish poetry. [Wybór, wstęp i noty biobibliograficzne ...].

546 Teksty w jęz. hiszp. i ang.

11. A. Artaud: *Heliogabal albo anarchista uhonorowany*. Przel.: B. Banasiak i K. Matuszewski. Wstęp: K. Matuszewski. Posł.: B. Banasiak. Oprac. ... Wwa: Wydawn. KR 1999, 147 s.

12. *Vingt – quatre poètes polonais*. [Przel. i oprac.] ... Neuilly-les-Dijon: Éditions du Murmure 2003, 141 s.

OPRACOWANIA (wybór)

J. Lisowski: *Dwujęzyczność*. W: Przekład artystyczny. O sztuce tłumaczenia księga druga. Wr. 1975. – Wywiady: Z podróży w walizki. J.L. Rozm. S. Kos. W: Ekspres reporterów. T. 2. Wwa 1988; *Nasza misja trwa*. Rozmowa z J.L. W: L. Żuliński: *Między wierszami*. Rozmowy o życiu i literaturze. Kielce 1997; *Dzieło nie miłowane*. Rozm. K. Masłoń. *Rzeczpospolita* 1998 nr 85.

M. Kotowska-Kachel: J.L. (1928-2004). Bibliografia podmiotowa. *Twórczość* 2006 nr 9.

T. Pióro: *Szczerłość, przyjaźń i – szaloputeria*. *Twórczość* 1998 nr 4. – [Antologia poezji francuskiej. T. 3. Oprac. ...] J. Hartwig: *Powrót do Francji. Czy pogoda sprzyja antologii* J.L. *Tyg. Powsz.* 2000 nr 47; M. Baranowska: *W ogrodzie poezji francuskiej*. *Gaz. Wyborcza* dod. *Książki* 2001 nr 1; J. Gondowicz: *Rejs na horyzonty*. *Nowe Książ.* 2001 nr 2; T. Komendant. *Twórczość* 2001 nr 2; A. Siemek. *Lit. na Świecie* 2001 nr 7. – R. Matuszewski: *Nasi szemrzą po francusku*. *Gaz. Wyborcza* 2003 nr 302 [rec. oprac.: *Vingt – quatre poètes polonais*]. – J. Hartwig: *Zmarł J.L.* *Gaz. Wyborcza* 2004 nr 216. – M. Rabizo-Birek: *Wierny wyborowi. Wspomnienie o J.L.* *Fraza* 2004 nr 3/4. – K. Rodowska: *J.L. Lit. na Świecie* 2004 nr 11/12.

M.K.K.

LISOWSKI Krzysztof

[...] W 1999-2000 był członkiem Komisji Kwalifikacyjnej Zarządu Głównego SPP. W 2000 przebywał na Gotlandii jako stypendysta rządu Szwecji. Prowadził wykłady na temat creative writing na Studium Literacko-Artystycznym UJ. Nadal pracuje w Wydawnictwie Literackim, obecnie jako redaktor, oraz współpracuje jako krytyk literacki z miesięcznikiem *Nowe Książki*. [...]

TWÓRCZOŚĆ

17. *Przechodzenie przez rzekę*. [Wiersze]. Wwa: W.A.B. 1997, 67 s.

18. [Trzydzieści trzy] 33 zapewnienia o miłości do świata. [Wiersze]. Kr.: Baran i Suszczyński 1999, 43 s.

19. *Rzeczy widzialne i niewidzialne*. [Wiersze]. Wwa: Nowy Świat 2001, 40 s.

20. *Stróża*. *Wiersze ze światła*. Kr.: WL 2002, 98 s.

21. *Feng shui dla bezdomnych*. [Wiersze]. Kr.: WL 2003, 46 s.

22. Poszukiwacze światła; Seekers of light. [Wiersze]. Przel. E. Hryniewicz-Yarbrough. Kat.: Gnome; Toronto: Pol. Inst. Wydawn. 2004, 88 s.
Tekst w jęz. pol. i ang.

23. Uła w wierszach schowana. [Wiersze dla dzieci]. Kr.: Wydawn. WAM 2004, 46 s.

24. Niewiedza. [Wiersze]. Kr.: Tłón & Uqbar 2007, 78 s.

Prace redakcyjne

15. Stanisław Czycz Mistrz Cierpienia. Zebrał i oprac. ... Kr.: WL 1997, 320 s.

16. H. Wietrzny: Łąka przebiśniegów. (Wiersze dawne i nowe). Wyboru dokonał ... Kr.: Wydawn. i Poligrafia Kurii Prowincjonalnej Zakonu Pijarów 1997, 92 s.

17. A. Brudek: Praźródło. Poezje. Oprac. red. i posł. ... Rzeszów: A. Brudek 1998, 50 s.

18. J. Gdowski: Poeta na dole. Wybór wierszy ... Tarnów: MBP [Miej. Bibl. Publicznej] 1999, 72 s.

19. K. Wojtyła: Miłość mi wszystko wyjaśniła. [Wiersze i fragmenty poematów]. Wybrał ... Kr.: WL 1999, 52 s. Wyd. nast. tamże: pt. Spotkanie z poezją Karola Wojtyły. Miłość mi wszystko wyjaśniła 2002; pt. Miłość mi wszystko wyjaśniła. Wiersze i poematy 2003.

20. S. Czycz: Proza; Wiersze. Wybrał ... Kr.: WL 2001, 208 + 57 s.

21. J. Harasymowicz: Późne lato. Wybrał ... Kr.: WL 2003, 82 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – Wywiad: Pogoda zewnętrzna, *Dz. Pol.*, Kr. 2004 nr 2.

LP XX w. (P. Szewc).

[Przechodzenie przez rzekę:] J. Dąbala: „Dojrzałość uchwycona w pół kroku”. *Twórczość* 1998 nr 3; J. Klejnocki: Przechodzenie przez rzekę. (Schizofreniczna podróż krytyka). *Kresy* 1998 nr 1; W. Ligęza: Święte mgnienie. *Nowe Książ.* 1998 nr 6. – [33 zapewnienia o miłości do świata.] Z. Chojnowski: Trud kochania świata. *Nowe Książ.* 1999 nr 7; J. Kornhauser: Podziw i wiara. *Żyg. Powsz.* 1999 nr 21; J. Wolski: Miłość świata i życia. *Twórczość* 2000 nr 5. – A. Zawada: Nieustanna uwaga. *Nowe Książ.* 2001 nr 9 [rec.: Rzeczy widzialne i niewidzialne]. – Z. Masternak: Szczęśliwe drzewko poezji. *Akcent* 2002 nr 3 [dot.: Drzewko szczęścia]. – J. Tomkowski: Światło i czas. *Nowe Książ.* 2002 nr 9 [rec.: Stróża]. – J. Gizella: „Słowa doręczne”. W tegoż: Pisarze i kopsiści. Kr. 2003 [rec.: Rzeczy widzialne i niewidzialne]. – J. Gizella: Stolica światła. W tegoż: Pisarze i kopsiści. Kr. 2003 [rec.: Stróża]. – J. Kornhauser: Wieczorny spacer, podziw i wiara. W tegoż: Poezja i codzienność. Kr. 2003. – P. Majerski: Porządkowanie słów. *Nowe Książ.* 2003 nr 7/8 [rec.: Feng shui dla bezdomnych]. – P. Michałowski: W porządku światła. *Kwart. Artyst.* 2003 nr 1 [rec.: Stróża]. – J. Drzewucki: Dajmy na ro. L. *Twórczość* 2004 nr 2/3 [rec.: Światło lasów]. – A. Dziadek: K.L. – Lorenzo (ekfrazja). W tegoż: Obrazy i wiersze. Kat. 2004. – J. Szuber: Jesteś. *Nowe Książ.* 2005 nr 3 [rec.: Poszukiwacze światła; Seekers of Light].

K.B.

LITWINIUK Jerzy

[...] Kontynuował współpracę z pismami *Literatura na Świecie* i *Literatura Ludowa*, publikując przekłady i recenzje. Przekłady zamieszczał też w pismach *Po prostu*, *Żygodnik Literacki*, *Kresy*, *Litwania*. Za całokształt twórczości translatorskiej otrzymał nagrodę Stowarzyszenia Tłumaczy Polskich (2000). [...]

Przekłady

36a. M. Wolkoński: Afrykańska księżniczka – Wampuka. [Utwór dramatyczny]. Wyst. pt. Księżniczka afrykańska (łącznie z: N. Urwancew: Zagubiony paszport. Przel. R. Śliwowski; A. Czechow: O szkodliwości palenia tytoniu. Przel. J. Pomianowski). Wwa, T. Nowy 1989. Wyst. osob. Zielona Góra, Lubuski T. im. L. Kruczkowskiego 1991.

39. Kalewala. [Epos]. Z fiń. przel. i komentarzem opatrzył ... Wwa: PIW 1998, 670 s.

Nagroda literacka specjalna *Lit. na Świecie* w 1999.

40. W. Szewczuk: Oko otchłani. [Powieść]. Wwa: KAW; Tyrsa 2000, 253 s.

41. A. Pumpurs: Laczplėsis. [Wiersze]. Wwa: Urząd M. St. Warszawy 2003, 303 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Nie jestem purystą. Rozm. T. Zaniewska. W tejże: A dusza jest na Wschodzie. Białystok 1993; Nie wierzę w natchnienie. Rozm. R. Grzela. *Literatura* 1999 nr 7/8.

E.G.

LOEBL Bogdan

[...] Odnznaczony m.in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (2002). [...]

TWÓRCZOŚĆ

14. Zaciśnięta pięć róży. [Wiersze]. Wyd. 2 łącznie z przekł. niem.: Die geballte Faust der Rose. [Przel.] J. Kawecki. Wwa: Nowy Świat 2003, 95 s. Tekst w jęz. pol. i niem.

16. Frankenstein nasz współczesny. [Wiersze]. Wyd. 2 Wwa: Nowy Świat 2002.

18. Polak nieprawdziwy; A non genuine Pole. [Wiersze]. [Przel.] R. Loebel. Rzeszów: Yes 2001, 57 s. Wyd. 2 Wwa: Nowy Świat 2002. Tekst w jęz. pol. i niem.

19. Blues. [Teksty piosenek]. Wwa: Nowy Świat 2003, 87 s.

20. Złota trąbka. [Powieść]. Wałbrzych: Ruta 2003, 210 s.

21. Prawo Drakona. [Powieść]. Wwa: Nowy Świat 2005, 135 s.

22. Dom moich rodziców. [Opowiadanie]. Wwa: Nowy Świat 2006, 101 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Znad rzeki dzieciństwa. Rozm. Z. Kresowaty. *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 2000 nr 9; Często żałuję, że stąd wyjechałem... Rozm. M. Rabizo-Birek. *Fraza* 2001 nr 1/2.

O. Jędrzejczyk: Wśród wampirów. *Życie Lit.* 1987 nr 23 [rec.: Letni dom wampirów]. – [Zaciśnięta pięść róży:] J.A. Borzęcki: Na łasce dowieczonego Boga. *Poezja* 1988 nr 11; S. Stanik: Nic do końca nie umiera. *Poezja* 1988 nr 11. – S. Frycie: „Katarakta” B.L. W tegoz: O szkolnej klasycie, lekturach współczesnych sprzed lat i książkach dla młodzieży. Piotrków Trybunalski 2001. – [Polak nieprawdziwy. A non genuine Pole:] M. Nalepa: Poezja „przeznaczona dla ognia”. *Fraza* 2001 nr 1/2; J. Nowakowski: Lekcja ciemności z pochodnią. *Nowa Orientacja Poetycka* 2001 nr 2. – [Złota trąbka:] M. Rabizo-Birek: Powrót nad rzekę dzieciństwa. *Fraza* 2003 nr 3; K. Maliszewski: „A Józio to ja sam...” *Topos* 2004 nr 1/2; L. Żuliński: Romanca na trąbkę. *Twórczość* 2004 nr 1. – W.P. Szymański: Białe kolibry gorączki. W tegoz: Między ciemnością a świtem. Kr. 2005 [rec.: Uspokojenie].

B.M.

LOHMANN Jan

TWÓRCZOŚĆ

9. Spotkania z Matką Boską. [Wiersze]. Kr.: Wydawn. WAM 1997, 47 s.

10. Niech żyje zając. Tekst i ilustr. ... Kr.: Antykwa 1999, 189 s.

Zawiera wiersze, prozę, aforyzmy.

11. U początku. [Wiersze]. Kr.: Baran i Suszczyński 2002, 44 s.

12. Najpiękniejsze i nienajpiękniejsze na 10 bezsensnych godzin. Tekst i rys. ... Kr.: Antykwa 2004, 388 s.

Zawiera wiersze, prozę, aforyzmy.

K.B.

LORENTZ Zofia

[...] Zmarła 16 kwietnia 1980 w Łodzi; pochowana na Cmentarzu Ewangelicko-Augsburskim w Warszawie.

OPRACOWANIA (wybór)

F. Lewandowski: Z.L. Kochana pani Zofia. *Dz. Łódz.* 1994 nr 294 [wspomnienie].

B.M.

LOTH Roman

[...] W 1979 był współorganizatorem i do 1988 współkierownikiem podyplomowego Studium Edytorsko-Tekstologicznego, prowadzonego przez IBL PAN i Wydział Polonistyki UW [w t. 5 błędnie]. [...] Szkice i artykuły na tematy literackie i o charakterze biograficzno-wspomnieniowym publikował

m.in. w *Przeglądzie Polskim* (dodatku nowojorskiego *Nowego Dziennika*, 1995-96, 2004), *Więzi* (1997), *Roczniku Warszawskim* (1997-98), w miesięczniku ewangelickim *Jednota* (1997, 2006) oraz lokalnej prasie radomskiej. W 2000 został członkiem rady programowej serii wydawniczej *Biblioteka Narodowa*, a w 2003 wszedł w skład Rady Naukowej Instytutu Slavistyki PAN. W 2004 został członkiem zwyczajnym Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. Nadal uczestniczył w pracach Rady Naukowej IBL (do 2006 jako wiceprzewodniczący). [...]

TWÓRCZOŚĆ

10. Podstawowe pojęcia i problemy tekstologii i edytorstwa naukowego. Wwa: Wydawn. IBL 2006, 199 s.

11. Wspomnienia kochanowskie czyli Radom sprzed półwiecza. Radom: Społeczny Komitet Ratowania Zabytków Radomia 2007, 217 s.

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopiśmie, m.in.: Wspomnienie o historyku literatury. W: Jan Józef. Spotkania i spojrzenia. Książka o Janie Józefie Lipskim. Wwa 1996 s. 59-66. – Warszawskie dzieje Lothów: próba rekonstrukcji. *Rocz. Warsz.* 1997 s. 115-175. – Z problemów biograficznej kroniki literackiej. W: Stan i perspektywy rozwoju biografistyki polskiej. Opole 1998 s. 17-23. – Życie i prace Marty Fik. Próba opisu. W: Pośród spraw publicznych i teatralnych. Marcie Fik przyjaciele, koledzy, uczniowie. Wwa 1998 s. 7-22. – Jan Kasprzewicz jako profesor Uniwersytetu Lwowskiego. W: Jan Kasprzewicz. W siedemdziesięciolecie śmierci. Olštyn 1999 s. 217-228. – Jan Lechoń i tradycja szlachecka. *Czas. Zakładu Nar. im. Ossol.* 1999 z. 10 s. 95-102. – Słonimski Antoni. W: Polski słownik biograficzny. T. 39 z. 1. Wwa, Kr. 1999 s. 14-21. – Krytyk i tłumacz. Na marginesie korespondencji Piotra Chmielowskiego z Janem Kasprzewiczem. W: Pogranicza literatury. Wr. 2001 s. 238-250. – Warszawa Profesora Libery. W: Etos inteligenta-humanisty pokolenia 1910. Osoba, działalność i twórczość profesora Zdzisława Libery. Wwa 2003 s. 141-154. – Jan Kasprzewicz. W: Historia literatury polskiej w dziesięciu tomach. T. VII. Młoda Polska. Cz. 1. Bochnia, Kr., Wwa [2004] s. 337-380. – Słownik specjalnego przeznaczenia. Opis słownika biograficznego pisarzy i działaczy emigracyjnych do wewnętrznego użytku Głównego Urzędu Kontroli Prasy. W: Poetyka, polityka, retoryka. Wwa 2006 s. 357-367.

Prace edytorskie i redakcyjne

5. J. Kasprzewicz: Pisma zebrane. Wyd. krytyczne [do t. 6:] pod red. J.J. Lipskiego i ... Kr.: WL, Z prac IBL PAN.

T. 3. Cz. 1. Anima lachrymans; Miłość. Oprac. ... 1997, 442 s. Cz. 2. Krzak dzikiej róży; Z Tatr; Bunt Napierskiego; Utwory rozproszone 1894-1899. Oprac. ... 1997, 442 s.

T. 5. Sita; Chwile; Księga ubogich; Utwory rozproszone 1911-1918. Oprac. ... 1998, 609 s.

T. 6. Marcholt; Mój świat; Utwory rozproszone 1919-1926; Uzupełnienia do tomów 1-5. Oprac. ... 2002, 908 s.

T. 7. Cz. 1. Wczesna publicystyka społeczno-polityczna 1885-1887; Publicystyka społeczno-polityczna okresu lwowskiego 1889-1920; Reportaże i sprawozdania dziennikarskie. Oprac. ... 2002, 698 s. Cz. 2. Artykuły i studia historyczne; Wystąpienia okolicznościowe; Odpowiedzi na ankiety; Wywiady; Artykuły o autorstwie domniemanym. Oprac. ... 2004, 459 s.

8. Na rogu świata i nieskończoności. Wspomnienia o Franciszku Fiszerze. [Wyd. 2] Wwa: Iskry 2002. W 2002 nagroda Klio przyznawana przez Wydawców Książki Hist.

18. Dawni pisarze polscy od początków piśmiennictwa do Młodej Polski. Przewodnik biograficzny i bibliograficzny. Praca zainicjowana przez J. Maciejewskiego. Koordynator całości ... T. 1-5. Wwa: WSiP, od t. 3 Fundacja Akad. Hum.; IBL. 2000-2004. 421 + 449 + 415 + 295 + 746 s. Z prac IBL. PAN.

Tu także hasła oprac. przez R.L.

19. Spotkania z Kasprowiczem. Oprac. ... Zakopane: Stow. Przyj. Twórczości J. Kasprowicza; A.W. Eventus 2006, 178 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006. – LP XX w. (red.).

[A. Biernacki] Abe: Dobro najcenniejsze. *Twórczość 2000* nr 11 [rec.: Warszawskie dzieje Lothów]. – J.Z. Lichański: Nowy słownik. *Nowe Książ.* 2002 nr 1 [rec.: Dawni pisarze polscy... Koordynacja całości ...]. – [Na rogu świata i nieskończoności. Oprac. ...]. T. Nyczek: Królowie życia. *Gaz. Wylborcza* dod. *Duży Format* 2002 nr 22; A.-C. Carls. *The Polish Review*, New York 2005 nr 4.

LOVELL Jerzy

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.).

S. Stanuch: Kustosze dzielnic wstydlwych. *Trybuna* 1999 nr 158.

LUBKIEWICZ-URBANOWICZ Teresa

TWÓRCZOŚĆ

11. Boża podszewka. [Powieść].

Cz. 2: Wwa: Prószyński i S-ka 1998, 247 s. Wyd. nast. tamże 2003.

Wyd. łącznie cz. 1-2: wyd. 2 Wwa: Prószyński i S-ka 1998, 445 s., wyd. 3 tamże 2003; wyd. 4 Wwa: G+J Gruner + Jahr Polska 2005.

A d a p t. t v: Boża podszewka. Scenariusz serialu telewizyjnego: I. Cywińska. Dialogi: T. Lubkiewicz-Urbanowicz. [Cz. 1] TV 1997, cz. 2 TV 2005.

12. Babskie nasienie. [Opowiadania]. Wwa: Prószyński i S-ka 2005, 216 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006. – Wywiad: Prawda mojej mamy. Rozm. T. Sobolewski. *Gaz. Wylborcza* 1998 nr 50 [dot.: Boża podszewka].

J. Dunin: Podwójna podszewka. *Nowe Książ.* 1998 nr 10 [rec.: Boża podszewka. Cz. 2]. – M. Sugiera: Leworęczna i wilkolak. „Inny” w dramatach L.-U. *Teksty Drugie* 1999 nr 5. – L. Szaruga: Kresy w prozie T.L.-U. W: Kresy w literaturze. Szczec. 1999.

K.B.

LUBOSZ Bolesław

1928-2001

Pseud.: Karol Dym.

[...] W 1999 został honorowym obywatelem Tarnowskich Gór. Zmarł 7 września 2001 w Katowicach.

TWÓRCZOŚĆ

25. Cola di Rienzo. [Powieść]. Kat.: Śląsk 1997, 257 s.

26. Śląski hetman. Opowiadania. Wczoraj, przedwczoraj i dzisiaj. Kat.: Structura 1997, 178 s.

27. Kobieto, boski diable. Opowieści z Mickiewiczowej Litwy. Kat.: Structura 2000, 349 s.

Opowieść biograficzna o Adamie Mickiewicz.

28. Późny horyzont. Wiersze. Kat.: Structura 2001, 167 s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.).

... Tropiciel słów. Siedemdziesiąt lat Bolesława Lubosza. Kat.: Śląsk 1998, 186 s. – W. Konopelska. *Śląsk* 1998 nr 1 [rec.: Śląski hetman]. – M. Piechota. *Śląsk* 2000 nr 9 [rec.: Kobieto, boski diable]. – K. Karwat: Tropiciel słów. *Dz. Zach.* 2001 nr 215 [wspomnienie]. – J. Górdziałek: Opowieści o miłowaniu. *Dz. Zach.* 2002 nr 194 [rec.: Opowieści o sławnych kochankach].

K.B.

LURCZYŃSKI Mieczysław

OPRACOWANIA (wybór)

E. Guderian-Czaplińska: „Alte Garde” M.L. W: Teatr i dramat polskiej emigracji 1939-1989. Pozn. 1994.

A.Sz. 549

L

LUTOWSKI Jerzy

TWÓRCZOŚĆ

4. Wzgórze 35. Sztuka w 4 aktach. Praprem. Jelenia Góra, T. Dolnośl. 1951.

W t. 5 błędna inf. o praprem.

8. Ostry dyżur. Sztuka w 3 aktach.

Przekł. r o s.: Noč ispytanij. (Trudnoe dežurstvo). W: Sovremennaja poľskaja p'esa. Moskva 1974 s. 157-219.

10. Szkoła dobroczyńców. Sztuka w 3 częściach.

Przekł. j i d y s z: Die Szul fin wjilteter. Przeł. I. Dogim. Wyst. Wwa, T. Żyd. im. E.R. Kamińskiej 1967.

13a. Przygoda w terenie. Scenariusz filmowy. Powst. przed 1960.

Inf. na stronie internetowej www.filmpolski.pl.

26. Epizod. Scenariusz filmowy na podstawie opowiadania Omyłka. Powst. 1979. TV 1997. Por. poz. 11.

W t. 5 błędnie.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (Sz. Gąssowski).

M.S.

Ł

ŁABĘCKA-KOECHEROWA Małgorzata

TWÓRCZOŚĆ

2. Mitologia ludów tureckich. (Syberia Południowa). Wwa: Dialog 1998, 213 s.

Przekład

32. S. Żerańska-Kominek, A. Lebeuf: Opowieść o szalonej Harman i Aszyku zakochanym w księżycu. Postać, muzyka i koncepcja muzyki w turkmeńskim dessionie „Harman Dali”. Przekł. wierszy z jęz. turkmeńskiego ... Kr.: Nomos 1998, 313 s.

B.D.

ŁANOWSKI Zygmunt

Przekłady

9. A. Strindberg: Eryk XIV. Dramat w 4 aktach. TV 1966.

W t. 5 błędna inf. o pierwszej emisji tv.

10. G. Knutsson: Przygody Filonka Bezogonka. [Powieść dla dzieci]. Wyd. nast.: [wyd. 6] Wwa: NK 1997, tamże: 1998, 1999, 2000, 2003.

11. H.K. Rönblom: Śmierć w garnku.

A d a p t. t v: Adapt.: M. Nieborska. TV, T. Sensacji „Kobra” 1963.

14. A. Strindberg: Ojciec. [Utwór dramatyczny]. TV 1967.

W t. 5 błędna inf. o pierwszej emisji tv.

19. M. Waltari: Egipcjanin Sinuhe. [Powieść]. Wyd. nast.: wyd. 8 Kat.: Książnica 1998, tamże: [wyd. 9] 1999, wyd. 10 2002, wyd. 11 2003, wyd. 11 [I] 2004, [wyd. 12] 2006.

25. M. Waltari: Mikael. [Powieść]. Wyd. nast.: wyd. 4 Kat.: Książnica 1997, tamże: wyd. 5 1999, [wyd. 6] 2004.

26. P. Lagerkvist: Karzeł. [Powieść].

A d a p t. t v p t: Karzeł na dworze księcia: Adapt.: P. Nowakowski. TV 1970 [w t. 5 błędna inf. o pierwszej emisji tv].

27a. J. Patrick: Herbaciarnia pod sierpniowym księżycem. Przekł.: J. Giebułtowski, ... Wyst.: Zielona Góra, Lubuski T. im. L. Kruczkowskiego 1965. Adapt. opowiadania V. Sneidera.

31. M. Waltari: Karin, córka Monsa. [Powieść]. [Wyd. 6] Kat.: Książnica 2004.

32. G. Linde: Biały kamień. [Powieść].

A d a p t. r a d i o w a: Adapt.: E. Stocka-Kalinowska, Radio 1989.

35. P. Lagerkvist: Sybilla. Pielgrzym. [Powieści]. A d a p t. r a d i o w a powieści Sybilla: Adapt. i reż.: W. Modestowicz. Radio 1989.

40. A. Strindberg: Zabawa z ogniem. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Łódź, Państw. Wyższa Szkoła Film., Telewizyjna i Teatr. im. L. Schillera 2002.

57. M. Lundgren: Chłopiec w złotych spodniach. [Powieść dla młodzieży].

A d a p t. r a d i o w a: Adapt.: E. Soroczyńska. Radio 1990.

60. T. Heyerdahl: Ekspedycja Ra. [Opis podróży]. [Wyd. 2] Wwa: Muza 1996.

62. A. Strindberg: Taniec śmierci. [Utwór dramatyczny]. TV 1989.

65. A. Lundkvist: Konie nocy i inne opowieści o świecie, ludziach i mitach. [Opowiadania].

W t. 5 błędny tytuł.

66. A. Strindberg: Silniejsza. [Utwór dramatyczny]. Wyst. też pt.: Akt kobiecy w świetle; Czas Silniejszej.

67. P.O. Enquist: Noc trybad. (Sztuka z 1889 roku). Wyst. Łódź, T. im. S. Jaracza 1976.

W t. 5 błędna inf. o pierwszym wyst.

70. A. Strindberg: Wierzycciele. [Utwór dramatyczny]. Przekł. powst. przed 1974. TV 1974.

W t. 5 błędne inf. o czasie powst. utworu i pierwszej emisji tv.

75. A. Strindberg: Pierwsze ostrzeżenie.
Adapt. radiowa: Adapt.: M. Dziegielewska. Radio 1990.

78. M. Waltari: Czarny anioł. [Powieść]. Wyd. nast.: wyd. 4 Kat.: Książnica 2000, wyd. 5 tamże 2003.

79. I. Bergman: Sonata jesienna. [Utwór dramatyczny].

Adapt. teatr. łącznie z C. Bruckner: Byłam Goethego grubszą połową pt. Wariacje na zadany temat. Wyst. Wwa, Scena Prezentacje 1990.

81. T. Jansson: Lato. [Powieść]. [Wyd. 3] Wwa: NK 2007.

86. M. Waltari: Turms nieśmiertelny. [Powieść]. Wyd. nast.: wyd. 4 Wwa: Książnica 1998; [wyd. 5] Kat.: Książnica 2001, tamże: wyd. 6 2003, wyd. 7 2005.

89. A. Strindberg: Wielkanoc. [Utwór dramatyczny]. TV 1983.

93. I. Bergman: Po próbie. Scenariusz filmu telewizyjnego. TV 1988.

98a. A. Lundkvist, M. Wine: Ślad stopy. Przekł. powst. ok. 1988.

Adapt. radiowa: Adapt.: L. Marjańska. Radio 1988.

100a. A. Strindberg: Koledzy. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Białystok, T. Dram. im. A. Węgierki 1989.

100b. P.G. Evander: W młodości często przeglądałem się w lustrze. Przekł. powst. przed 1989. Radio 1990.

100c. A. Lundkvist, M. Wine: Ja i ty. Przekł. powst. przed 1989.

Adapt. radiowa: Adapt.: T. Kalińska. Radio 1992.

100d. A. Strindberg: Krystyna. [Utwór dramatyczny]. Przekł. powst. przed 1989. Druk zob. poz. 101. TV 1996.

100e. A. Strindberg: Wyrzuty sumienia. Przekł. powst. przed 1989.

Adapt. radiowa: Adapt.: B. Prządka. Radio 1991.

M.S.

ŁAPIŃSKI Zdzisław

[...] W 1999 przeszedł na emeryturę w IBL PAN; kontynuuje pracę naukową. W 2006 został ponownie wybrany do Rady Naukowej IBL PAN. [...]

TWÓRCZOŚĆ

3. Ja, Ferdynand. Gombrowicza świat interakcji. Wyd. nast. rozszerz. o inne teksty pt. Ja, Ferdynand. Kr.: WL 1997, 162 s.

Rozprawy i studia w czasopismach i książkach zbiorowych, m.in.: Pieśń zwycięska. O „Fortepianie Szopena” [C. Norwida]. *Stud. Norwidiana* 1994/95 nr 12/13 s. 137-155. – Wyobrażenia socjologiczne przeciwko socjologii. (Uwagi krytyka literackiego).

W: Wiedza o literaturze i edukacja. Wwa 1996 s. 703-714. – Miłosz „zaraz po wojnie”. *Teksty Drugie* 2001 nr 3/4 s. 171-181. – Tożsamość fabularna a tożsamość liryczna. *Teksty Drugie* 2004 nr 1/2 s. 9-21 [dot. twórczości M. Białoszewskiego, W. Gombrowicza i J. Przybosa]. – Poeta i logik, czyli walka Adama z Aniołem. W: Literatura – historia – dziedzictwo. Wwa 2006 s. 461-468. – Przybós przed ołtarzem sztuki. W: Wobec romantyzmu. Lubl. 2006 s. 281-291.

Prace redakcyjne

6. W. Gombrowicz: Bakakaj i inne opowiadania. Oprac. ... (Pisma zebrane. T. 1). Kr.: WL 2002, 393 s.

7. Słownik realizmu socjalistycznego. Red.: ..., W. Tomasiak. Kr.: Universitas przy współpracy IBL PAN 2004, 448 s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.).

S. Gębala: On, Gombrowicz. *Twórczość* 1998 nr 9 [rec.: Ja, Ferdynand]. – J. Prokop: Socrealizm. *Teksty Drugie* 2006 nr 1/2 [rec.: Słownik realizmu socjalistycznego. Red.: ..., W. Tomasiak].

K.B.

ŁASTIK Salomon

Prace redakcyjne

4. Antologia poezji żydowskiej. Wybór oraz noty i przyp. ... Red. i słowo wstępne: A. Śluccki.

Nagroda kulturalna NSZZ „Solidarność” (wspólnie z A. Ślucckim) za 1986.

OPRACOWANIA (wybór)

L. Żuliński: Poezja zaginionego świata. *Poezja* 1987 nr 8 [rec. oprac.: Antologia poezji żydowskiej].

B.M.

ŁASZOWSKI Alfred

Pseud.: Jan Gołębowski.

[...] W czasie okupacji niemieckiej przebywał w Warszawie. Kontynuował twórczość literacką, pisząc w 1943-44 powieści: „Miodowe miesiące” (podp. pseud. Jan Gołębowski), „Błędne koło” i „Śpiewacy norymberscy”, których maszynopisy zostały zniszczone w czasie powstania.¹ [...]

OPRACOWANIA (wybór)

B. Kazimierzczak: Prozaik, eseista, młotnik astrologii. *Wiad. Kult.* 1997 nr 20. – J. Koprowski: A.E. *Gaz. Wyborcza* 1997 nr 132.

B.D.

¹ Inf.: P. Mitzner: Mój ojciec konspirator. *Zesz. Hist.*, Paryż 1998 z. 125.

ŁAWRYNOWICZ Zygmunt

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Język nasz powszedni. Rozm. M.L. Barański. [Rozm. z 3 IX 1987, nieautoryzowana]. *Fraza* 1997 nr 1.

J. Wolski: „Przyjdzie pora na słowa”. O niektórych elementach poezji Z.Ł. W: *Poetycki krąg „Kontynentów”*. Rzeszów 1997. – A. Siomkajlo: Polono-Lithuanus „w szuwarach świata”. *Tyg. Pousz* 1998 nr 39. – W. Sadowski: Wiersz Z.Ł., poety emigracyjnego. W: *Česká a polská emigrační literatura; Emigracyjna literatura czeska i polska*. Opava 2002. – F. Śmieja: Fragmenty trudnej korespondencji. Z.Ł. (1925-1987). W tegoż: *Zbliżenia i kontakty*. Kat. 2003. – B. Tarnawska: „Język moim łańcuchem”. O dwujęzyczności poetów grupy „Merkuriusza” – „Kontynentów”. W tejże: *Między światami*. Olsztyn 2004 [dot. m.in. Z.Ł.].

ŁAZOWERTÓWNA Henryka

TWÓRCZOŚĆ

2. Imiona świata. [Wiersze].

W t. 5 błęd w tytule.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.).

B.D.

25. Tak, tak. Nie, nie. *Dziennik* 1969-1971. Posł.: M.A. Zarębski. Staszów: Staszowskie Tow. Kult. 2003, 170 s.

26. Dysputa. Mikrodramy poetyckie. Posł.: E. Dymowski. Zagnańsk, Wwa: Staszowskie Tow. Kult. 2004, 50 s.

Zawartość: Poeta i królowa. (Mikrotragedia w 3 aktach, z epilogiem, muzyką i pieśnią); Tańczący rycerze; Żaloba z Antygoną.

27. Inność. [Wiersze]. Bydgoszcz: Gradar 2004, 132 s.

28. Poezi Pańskiej Winnicy. Słownik osób duchownych piszących wiersze. Wwa: Staromiejski Dom Kultury 2004, 90 s.

29. Wiktoria. (Opowieść o matce, matkach). Zagnańsk: Świętokrzyskie Tow. Regionalne; Staszowskie Tow. Kult. 2005, 96 s.

30. Czekanie na kometę. *Dziennik* 1972-1974. Zagnańsk: Świętokrzyskie Tow. Regionalne 2006, 170 s.

31. Czy wszystko już powiedziałem? Poematy naiwne. Wwa: Staromiejski Dom Kultury 2006, 71 s.

Prace redakcyjne

1. Co zostanie... Antologia młodej poezji. Wybór i oprac.: M. Kisiel, ... Halin: Wyd. Kultury, Nauki i Edukacji Nar. Stow. Pax 1990, 109 s.

2. R. Zasowski: Mucha w piwie. [Wiersze]. Red. [i posł.] ... Wwa: Staromiejski Dom Kultury 1998, 16 s.

M.S.

ŁĄCZKOWSKI Zdzisław Tadeusz

Krytyk.: Z.S.; Z.Ł.

[...] Kontynuując twórczość literacką, publikował wiersze, fragmenty prozy oraz recenzje literackie m.in. w czasopiśmie *Akcent* (2002), *Akant* (2002-03), *Metafora* (2002/03, 2004/05) i *Poezja Dzisiaj* (2003). [...] Współpracował z Polskim Radiem, w Radiu dla Ciebie w Warszawie prowadził cykl spotkań z młodymi twórcami, występował też w Radiu św. Józef w Warszawie. Prowadził warsztaty literackie w ośrodkach regionalnych, współpracując m.in. z Domem Kultury w Łomiankach, Staszowskim Towarzystwem Kulturalnym, Świętokrzyskim Towarzystwem Regionalnym w Zagnańsku i Miejską Biblioteką Publiczną im. G. Daniłowskiego w Sosnowcu. W 2006 otrzymał nagrodę jubileuszową Ministra Kultury. [...]

TWÓRCZOŚĆ

21. Anegdariusz drugi. Posł.: M.A. Zarębski. Staszów: Staszowskie Tow. Kult. 1998, 55 s. Por. poz. 17.

Zbiór anegdot o znanych literatach i pisarzach.

22. Schizofrenia. [Wiersze]. Wwa: Staromiejski Dom Kultury 1999, 52 s.

23. Trzy poematy. Posł.: M.A. Zarębski. Staszów: Staszowskie Tow. Kult. 2000, 48 s.

24. Piaskiem naprędce wpisane. *Dziennik* z lat 1960-1964. Staszów: Staszowskie Tow. Kult. 2001, 190 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Pisarz niezależny. [Rozm.] S. Stanik. *Mysł Pol.* 2001 nr 15.

E. Dymowski: Poezja, ta gorzka miłość. *Nowe Książ.* 2000 nr 5 [rec.: Schizofrenia]. – S. Rogala: *Dziennik poety*. *Akant* 2001 nr 9 [rec.: Piaskiem naprędce wpisane]. – S. Jurkowski: W klamrze czasu. *Nowe Książ.* 2004 nr 12 [rec.: Inność]. – S. Stanik: Poezja z gruntu nieświecka. *Mysł Pol.* 2005 nr 6 [rec.: Poezi Pańskiej Winnicy]. – S. Stanik: Historia to nie kometę Halleya. *Mysł Pol.* 2006 nr 9 [rec.: Czekanie na kometę]. – S. Stanik: O tych, które bezgranicznie kochają. *Mysł Pol.* 2006 nr 3 [rec.: Wiktoria].

B.D.

ŁEMPICKI Stanisław

TWÓRCZOŚĆ

19. Wspomnienia Ossolińskie. [Wyd. 2] Wr.; Wwa: Ossol. we współpracy z De Agostini Polska 2006.

Studia w czasopiśmie, m.in.: *Humanizm. Filomata* 1991 nr 405 s. 363-376. – Przyjaciel Horsztyńskiego. *Stud. Franciszkańskie* 1991 t. 4 s. 237-244.

OPRACOWANIA (wybór)

J. Starnawski: S.Ł. jako badacz kultury ziemi przemyskiej i ziem sąsiednich. *Rocz. Przemys.* 1988 t. 26. – J. Starnawski:

S.L. jako badacz Kochanowskiego. W: W kręgu Jana Kochanowskiego. Kat. 1989, przedr. w tegoż: *Odrodzenie. Czasy, ludzie, książki*. Łódź 1991. – E. Brodacka-Adamowicz: Stanisław Lempicki (1886-1947) – człowiek i historyk. Tor.: A. Marszałek 2002, 223 s. – J. Starnawski: S.L. (1886-1947) jako badacz Mickiewicza i Słowackiego. W tegoż: *Od zarania dziejów literatury polskiej po wiek XX*. Łódź 2003. – E. Brodacka-Adamowicz: S.L. – historyk mecenatu Jana Zamojskiego i kulturalnej roli Zamościa. *Zesz. Nauk. Wyz. Szk. Hum.-Ekonomicznej im. J. Zamojskiego* 2005 z. 2. – A. Niewęgłowska: S.L. (1886-1947) – człowiek i historyk. *Prz. Hist.-Ośw.* 2005 nr 1/2.

E.G.

LEMPICKI Zygmunt

OPRACOWANIA (wybór)

K.A. Kuczyński: Z.L. i polska germanistyka okresu międzywojennego. W: *Z dziejów germanistyki historycznoliterackiej w Polsce*. Łódź 1991. – Cz.P. Dutka:

Z.L.: badacz i krytyk a „duch epoki”. W: *„Odrodzona i Niepodległa” – w literaturze*. Zielona Góra 1992, przedr. w tegoż: *Literatura – badacz i krytyk*. Zielona Góra 2001. – W. Weintraub: Prof. Z.L. W tegoż: *O współczesnych i o sobie*. Kr. 1994. – B. Bogulebska: Z.L. jako badacz stylu. *Stylistyka* 1998 t. 7. – Zygmunt Lempicki. Intelektualista okresu międzywojennego. Wwa: [UW. Inst. Germanistyki] 2002, 90 s. – L. Jazownik: Poglądy dydaktycznoliterackie Z.L. W tegoż: *Teoria literatury a wizje edukacji literackiej*. Zielona Góra 2003. – H. Heinsdorf: Z.L. (1886-1943). *Nauka Pol.* 2005 t. 14.

E.G.

ŁOBODOWSKI Józef

[...] W 1991 przyznano mu pośmiertnie honorową nagrodę im. J. Czechowicza.

Od 1989 pamiętki po pisarzu znajdują się w Oddziale Literackim Muzeum Okręgowego w Lublinie.

TWÓRCZOŚĆ

36. Naród jest nieśmiertelny. [Szkiecy].

Przekł. u k r.: Narod bezmernij, Juzef Lobodovs'kij pro Ukrain'iv i Poljak'iv. Materiał, spomini i inter'ju Barbari Truchan, Peremisl', L'viv 1999, 120 s.

OPRACOWANIA (wybór)

A.L. Gzella: J.L. W: *Słownik biograficzny miasta Lublina*. T. 1. Lubl. 1993. – K. Babik: Józef Łobodowski – studium bibliograficzne. Kat. 2000, 111 k.

F. Śmieja: Rozmowa siódma: z Wacławem Iwanukiem [nt. poezji J.L.L. W tegoż: *Siedem rozmów o poezji*. Toronto 1990. – K. Tylka: Ł. waderzenie się z Bogiem. *Więź* 1990 nr 5/6. – S. Kozak: „Dniepr i Wisłę związać pieśni stulą”. *Kultura*, Paryż 1991 nr 10. – J. Winczakiewicz: Pieśń z wolnych wiatrów stepowych. *Tyg. Lit.* 1991 nr 3. – A. Jakubowska-Ożóg: Motyw biblijny jako temat utworów poetyckich – na przykładzie „Żony Lota” J.L., „Wisławy Szymborskiej i Tadeusza Nowaka. *Zesz. Nauk. WSP Rzesz. Hist. Lit.* 1992 nr 2. – D. Sosnowska: Wyprawa w głąb Czortycy – Polska i Ukraina u Ł., Odojewskiego, Mackiewicza. *Kresy* 1992 nr 9/10. – M. Gawrychowska-Sowul: „Polskość” i „ukraińskość” w prozie J.L. i Włodzimierza Odojewskiego. W: *Kategoria narodu w kulturach słowiańskich*. Wwa 1993. – A. Liedtke: Moje spotkanie z J.L. *Więź* 1993 nr 8. – S. Uliasz: Aksjologia przestrzeni kresowej; Kresy wspólnotą wspólnot. W tegoż: *Literatura Kresów – kresy lite-*

ratury. Rzeszów 1993. – J. Dembińska-Pawelec: Różne światy poezji emigracyjnej. W: *Literatura emigracyjna 1939-1989*. Kat. 1994. – J. Zięba: „Wróćmy”. *Obozowe czasopismo Ł. Kresy* 1996 nr 4. – W. Iwanuk: Ostatni romanek. Wspomnienie o Józefie Łobodowskim. Oprac., wstępem, notą i przyp. opatrzył J. Kryszak. Tor.: UMK 1998, 74 s. – A. Jakubowska-Ożóg: Biblijne i biograficzne inspiracje „Pieśni nad pieśniami” J.L. *Zesz. Nauk. WSP Rzesz. Hist. Lit.* 1998 z. 4. – F. Pohrebennyk: „Za wolność” waszą i naszą. [Przeł.] J.M. Kasjan. *Arch. Emigracji* 1998 z. 1 [rec.: Naród jest nieśmiertelny]. – L. Sirk: Ukraińska tematyka w twórczości J.L. *Warsz. Zesz. Ukraińskie* 1998 z. 6/7. – B. Hadaczek: Wizja Ukrainy w poezji J.L. W tegoż: *Kresy w literaturze polskiej*. Gorzów Wielkopolski 1999. – A. Jakubowska-Ożóg: Romantyczne źródła emigracyjnej poezji J.L. W: *W kręgu twórczości pisarzy emigracyjnych*. Rzeszów 1999. – A. Sobieska: Świat ukraińskich dzieł w poezji J.L. *Lit. Lud.* 1999 nr 6. – L. Szaruga: Poezja i historia. O „Złotej Hramocie” J.L. *Zesz. Nauk. Univ. Szczec. Pr. Polonist.* 1999 nr 11, przedr. w tegoż: *Wyzwanie (o poezji z przypisami i bez)*. Tor. 2004. – A. Jakubowska-Ożóg: Człowiek i historia w wierszach J.L. *Zesz. Nauk. WSP w Rzesz. Hist. Lit.* 2000 z. 6. – A. Jakubowska-Ożóg: J.L. – „Rozmowa nocna”. Próba interpretacji. W: *Polonistyka zintegrowana*. Rzeszów 2000. – Józef Łobodowski – rzecznik dialogu polsko-ukraińskiego. Pod red.: L. Siryk, J. Świecha. Lubl.: Wydawn. UMCS 2000, 156 s. [zawiera m.in.: J. Sawicka: Świadomość kresowa J.L.; A. Sobieska: Toponimy i ich wartościowanie (na materiale „Złotej Hramoty” J.L.); M. Lesiów: Z antropologii poetyckiej J.L.; N. Sydiaczko: Językowe kreacje pola semantycznego „Ukraina” w utworach J.L. Przeł.: L. Siryk, J. Wojtaszko; L. Siryk: *Literatura ukraińska w przekładach J.L.*; S. Sewczenko: *Utwory J.L. w przekładach Światosława Hordyńskiego, Myrona Boreckiego, Leonida Poltawy, Jara Sławutycza*. Przeł.: L. Siryk, J. Wojtaszko; L. Gzella: *Boje i rozboje J.L. na łamach prasy lubelskiej*; W. Michalski: *J.L. i problematyka ukraińska na łamach kwartalnika literackiego „Akcent”*; K. Zelenko: *Wspomnienie o J.L.* – A. Sobieska: *Scytyjska Hellada*. *Kresy* 2000 nr 4 [dot. problematyki ukraińskiej w twórczości J.L.L. – A. Jakubowska-Ożóg: *Poezja emigracyjna Józefa Łobodowskiego*. Rzeszów: Wydawn. Univ. Rzeszowskiego 2001, 204 s. – L. Siryk: *Idea porozumienia polsko-ukraińskiego w publicystyce J.L.* *Ann. UMCS Sect. K.* 2001 vol. 8. – I. Szybowska: *Łobodowski. Od „Atamana Łobody” do „Seniora Lobo”*. Wwa: LSW 2001, 216 s. – R. Tokarski: *Pole znaczeniowe w badaniach stylistycznych. O wzbogacaniu konotacji słów w tekście poetyckim*. *Pr. Filol.* 2001 t. 46 [dot. wiersza „Gazela żalobna”]. – Cz.P. Dutka: *Szkoły „ukraińskie” w literaturze polskiej a „ideologia poetycka” J.L.* W: *Od romantyzmu do współczesności*. Wł. 2002. – L.V. Siryk: *Naznaczony Ukrainą. O twórczości Józefa Łobodowskiego*. Lubl.: Wydawn. UMCS 2002, 278 s. – A. Jakubowska-Ożóg: *Ł. odzyskiwany*. W: *Literatura utracona, poszukiwana czy odzyskana*. Rzeszów 2003. – W. Michalski: *Wielka miłość Ukrainy. Słowo o twórczości J.L.* W tegoż: *Słowa i twarze*. Lubl. 2003. – N. Román: *Camino de peregrinación. De Lublin a Madrid. Los horizontes de J.L.* *Acta Univ. Wratisl. Studia Hibernica* 2003 nr 11. – I. Szybowska: *Ł. – poeta świadomy dziejów*. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mick.* 2003. – F. Śmieja: *El señor Lobo*. J.L. (1909-1987); *Wschód oglądany przez pejzaż andaluzyjski*. O „Kasydach i gazelach” W tegoż: *Zbliżenia i konteksty*. Kat. 2003. – J. Trznadel: *J.L. O żywocie człowieka gwałtownego*. W tegoż: *Spojrzenie na Eurydykę*. Kr. 2003. – G. Joniec: *Publicystyka i transformacje J.L. w okresie 1931-1935*. *Wschodni Rocz. Hum.* 2004. – A. Wójtowicz-Stefańska: *Jak czytać „Żonę Lota”?* *Polonistyka* 2005 nr 8. – P. Libera: *J.L. (1909-1988)*. Szkic do biografii politycznej pisarza zaangażowanego; *Aresztowanie i „paryski okres” w życiu J.L. w 1940 r.* *Zesz. Hist.* Paryż 2007 z. 161.

E.G. 553

ŁOCH Eugenia

[...] W 1988 otrzymała nagrodę Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. [...]

TWÓRCZOŚĆ

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych, m.in.: Unici w świetle listów orenburskich. W: Unia brzeska. Kr. 1994 s. 291-308. – Jądro ciemności J. Conrada a polski modernizm; Młodopolski katastrofizm i jego odmiany. W: Modernizm a literatury narodowe. Lubl. 1999 s. 187-205; 67-90. – Stefan Żeromski, Władysław Reymont i Juliusz Żuławski wobec pierwszej wojny światowej. W: Pierwsza wojna światowa w literaturze polskiej i obcej. Lubl. 1999 s. 65-80. – Niektóre problemy osobowości twórczej Stefana Żeromskiego; Stanisław Brzozowski wobec Stefana Żeromskiego; Stefan Żeromski i Władysław Reymont. Zarys problematyki badawczej. W: Stefan Żeromski i jego współcześni. Lubl. 2000 s. 7-34; 143-154; 133-142. – Kreacje postaci kobiet matek w wybranych tekstach literackich i paraliterackich okresu Młodej Polski. W: Modernizm i feminizm. Lubl. 2001 s. 75-111. – Topos cara w twórczości Juliusza Słowackiego i Stanisława Wyspiańskiego; Stefan Żeromski wobec twórczości poetyckiej Juliusza Słowackiego. W: Juliusz Słowacki w literaturze XIX i XX w. Lubl. 2002 s. 103-122; 155-168. – Żeromski jako ekspresjonista. Problemy katastrofizmu wojennego. W: Klucze do Żeromskiego. Lubl. 2003 s. 57-80. – Motywy niemieckie w wykładach paryskich Adama Mickiewicza. W: Mickiewicz a literatury słowiańskie. Lubl. 2004 s. 41-52. – Przestrzeń i czas w polskiej poezji rewolucyjnej lat 1918-1939. W: Człowiek wobec rewolucji i terroru. Lubl. 2005 s. 105-124. – Gruzlica i jej konsekwencje w świetle relacji literackich i dziennikarskich Stefana Żeromskiego. W: Między literaturą a medycyną. Cz. II. Lubl. 2006 s. 279-286.

Prace redakcyjne

13. Modernizm a literatury narodowe. Pod red. ... Lubl.: Wydawn. UMCS 1999, 240 s.

14. Pierwsza wojna światowa w literaturze polskiej i obcej. Wybrane zagadnienia. Pod red.: ..., K. Stępnia. Lubl.: Wydawn. UMCS 1999, 332 s.

15. Stefan Żeromski i jego współcześni. Pod red. ... Lubl.: Lubel. Tow. Nauk. 2000, 272 s.

16. Modernizm i feminizm. Postacie kobiece w literaturze polskiej i obcej. Pod red. ... Lubl.: Wydawn. UMCS 2001, 276 s.

17. Juliusz Słowacki w literaturze XIX i XX wieku. Pod red. ... Lubl.: Lubel. Tow. Nauk. 2002, 284 s.

18. Człowiek wobec wyzwań humanistycznych i cywilizacyjnych współczesnego świata. Pod red.

... i A. Kalinowskiej. Lubl.: Lubel. Tow. Nauk. 2004, 351 s.

19. Mickiewicz a literatury słowiańskie. Z dziejów recepcji od modernizmu do współczesności. Pod red. ... Lubl.: Wydawn. UMCS 2004, 280 s.

20. Człowiek wobec rewolucji i terroru. Pod red. ... Lubl.: Lubel. Tow. Nauk. 2005, 364 s.

21. Między literaturą a medycyną. Cz. I-III. Red. nauk.: ..., G. Wallner.

Cz. I. Literackie i pozaliterackie działania środowisk medycznych a problemy egzystencjalne człowieka XIX i XX wieku. Lubl.: Wydawn. UMCS 2005, 582 s.

Cz. II. Psychologiczne problemy pacjentów w świetle literatury i medycyny. Lubl.: Norbertinum 2006, 498 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2007.

E. Flis-Czerniak: Bibliografia publikacji Prof. E.E. W: Dojrzewanie do pełni życia. Starość w literaturze polskiej i obcej. Materiały z międzynarodowej konferencji naukowej z okazji 50-lecia pracy naukowej Prof. dr. hab. Eugenii Loch. Pod red. S. Kruka i E. Flis-Czerniak. Lubl. 2006.

J. Szerszyński: „Synkowie moi poszedłem w bój...” *Akcent* 1988 nr 2 [rec. red.: Między literaturą a historią].

B.M.

ŁOCHOCKA Hanna

[...] W latach osiemdziesiątych drukowała utwory dla dzieci także w polonijnych pismach, m.in. w *Jutrzence* (Czeski Cieszyn), *Ogniwie* (Czeski Cieszyn), *Gwieździe Polarnej* (Stevens Point), *Związkowcu* (Toronto) i w londyńskich: *Dziatwie*, *Wisielce*, *Razem i Młodych Przyjaciółach*. Zmarła 14 marca 1995 w Warszawie [w t. 5 błąd w dacie śmierci].

TWÓRCZOŚĆ

1. O wróbelku Elemelku. Wyd. nast.: [wyd. 11] Wwa: NK 1997, tamże: 1998, 2000, 2002, 2005.

Adaptacja teatralna. Elemelk: Adapt. J. Łagodziński. Wyst. Kr., T. Miniatura 1987.

9. Psoty i kłopoty wróbelka Elemelka. [Wyd. 4 dodruk] Pozn.: WP 1989.

OPRACOWANIA (wybór)

J. Świąder: Jubileusz i co dalej? *Nowe Książ.* 1987 nr 9.

B.M.

ŁOPALEWSKI Tadeusz

[...] W 1933-34 redagował pismo radioamatorów *Fala Wileńska*. [...] W sezonie 1944/45 pracował jako reżyser i aktor w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Toruniu. [...] W 1963 otrzymał nagrodę Ministra Kultury i Sztuki II stopnia.[...]

TWÓRCZOŚĆ

6. Rozmowa w drodze. Opowiadania. Por. Słuchowiska radiowe.

10. Aurelciu, nie rób tego! Komedia w 3 aktach. Radio (Wilno) 1931.

W t. 5, błędne inf. o pierwszej emisji radiowej.

Słuchowiska radiowe, m.in.: **o r y g i n a l n e**: Ksiądz Dominik; Manwantara. Adapt.: H. Hohendlingerówna, Radio (Wilno) 1930 [por. poz. 6], – **a d a p t a c j e**: S. Żeromski: Róża. Adapt. fragm. pt. Przed wiejską szkołą. Radio (Wilno) 1929. – H. Sienkiewicz: Krzyżacy. Adapt. pt. Zbyszko i Danusia. Radio (Wilno) 1930. – J. Kochanowski: Treny. Radio (Wilno) 1937. – W. Syrokomla: Kasper Karliński. Radio (Wilno) 1937. – W. Syrokomla: Sprawa o kwiczoła. Adapt.: ..., W. Trościanko. Radio (Wilno) 1937.

Przekłady i adaptacje

6a. P. Jerszow: Konik Garbusek. Przekł. i adapt. ... Radio 1954.

8. M. Sałytkow-Szczedrin: Śmierć Pazuchina. Komedia w 4 aktach. Przeł. ... Wyst. Wwa, T. Nar. 1955.

8a. E. Caldwell: Spadek. Przeł. J. Zakrzewski. Adapt. ... TV 1958.

10. G. Rossini: Kopciuszek. Przekł.: K. Czekałowski, ... Wyst.: Pozn., Opera im. S. Moniuszki 1973.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (M. Czerwińska).

B. Olech: T.E. związki z Wilnem. W: Kultura międzywojennego Wilna, Białystok 1994. – M. Kozłowska: Wołanie o ziemię „tutejszą”. O betlejkach H. Romer-Ochenkowski i T.E. *Zesz. Nauk. Umw. Szczec. Szczec. Pr. Polonist.* 1995 nr 7. – H. Turkiewicz: „Książka za książką, kamień w wodę” (...)? W stulecie urodzin T.E. *Mag. Wil.* 2000 nr 8.

M.S.

ŁOŚ Stefan

[...] W 1927-31 wydawał i razem z Henrykiem Glassem redagował miesięcznik Porozumienia Antykomunistycznego *Walka z Bolszewizmem*. [...]

TWÓRCZOŚĆ

1. Strażnica. Powieść. [Wyd. 3] Tekst książki uwspółcześnił, do druku przygot. i wstępem zaopatrzył Witold Mak [pseud.]. Wwa: Warsz. Ofic. Nar.* 1987, 104 s.

OPRACOWANIA (wybór)

J. Trznadel: Harcerska przygoda kresowa. W tegoż: *Spojrzenie na Eurydykę*. Kr. 2003. – J. Siedlecka: Harcimistrz Zbych. W tegoż: *Obława*. Wwa 2005.

E.G.

ŁOZIŃSKI Józef

TWÓRCZOŚĆ

15. Sponsor. [Powieść]. *Twórczość* 1999 nr 6, 7. Wyd. osob. Wr.: Atut 2000, 148 s.

16. Holding i reszta albo jak zostać bogatym w biednym państwie. [Powieść]. Wwa: Jacek Santorski & Co Ag. Wydawn. 2006, 263 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Optymizm, czyli pesymizm. Rozm. L. Bugajski. *Trybuna* 2001 nr 34.

LP XX w. (G. Borkowska).

[Sponsor:] L. Bugajski: Skrzek rzeczywistości. *Twórczość* 2000 nr 10; E. Nawój: Bez wdzięku. *Nowe Książ.* 2000 nr 11. – T. Błażejowski: „Podrzucone” pisma. (Apokryfy J.L.). W tegoż: *Historiozofia retoryczna*. Łódź 2002 [dot.: Paulo Apostolo Mart].

K.B.

ŁUBIEŃSKI Tomasz

[...] W styczniu 1998 został redaktorem naczelnym *Nowych Książek*. [...] Odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski (2006). [...]

TWÓRCZOŚĆ

8. Bić się czy nie bić? O polskich powstaniach. [Wyd. 5] rozszerz. Wwa: Świat Książki 1997, 202 s.

26. Italiam, Italiam... [Utwór dramatyczny]. *Dialog* 1998 nr 5 s. 19-28.

27. M jak Mickiewicz. [Biografia]. Wwa: Świat Książki 1998, 317 s. Wyd. nast.: wyd. 2 popraw. tamże 1999; wyd. 2 [właśc. 3] Wwa: Nowy Świat 2003, tamże 2005.

28. Domy, drzewa, chińska róża. [Utwór dramatyczny]. *Dialog* 2000 nr 7 s. 35-51.

29. Ostatni. [Utwór dramatyczny]. *Dialog* 2002 nr 1/2 s. 5-47. Praprem. Wwa, T. Nar. 2003.

30. Ani tryumf, ani zgon. Szkice o Powstaniu Warszawskim. Wwa: Nowy Świat 2004, 102 s.

31. Wszystko w rodzinie. [Szkice literackie]. Wwa: Świat Książki 2004, 157 s.

Nagroda lit. im. W. Reymonta w 2005.

32. Przez las. [Utwór dramatyczny]. *Dialog* 2007 nr 2 s. 102-116.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Romantyczne podróże. Rozm. J. Kopciński. *Teatr* 1997 nr 1; Rzym koło Nowogródka. Rozm. P. Goźliński. *Gaz. Wyborcza* 1998 nr 42; Mickiewicz – jak medium. Rozm. M. Łukaszewicz. *Literatura* 1999 nr 4.

LP XX w. (G. Wołowicz).

P. Chlebowski. *Stud. Norwidiana*[R.19/10; 1991/1992] [rec.: Norwid wraca do Paryża]. – [Nieobecni mają rację] D. Pawe-

555

lec. Pisać wiersze czy nie pisać? *Nowe Książ.* 1996 nr 12; M. Krassowski. *Wiad. Kult.* 1997 nr 22. – [M jak Mickiewicz:] M. Kuziak: Dwie opowieści o Mickiewiczu. *Dekada Lit.* 1998 nr 12; E. Szymanis: W jak współczesny. *Nowe Książ.* 1998 nr 12; M. Dernałowicz: Trzeba ustalić fakty. *Gaz. Wyborcza* 1999 nr 63. – A. Sordyl: Wprowadzenie; Historia jako kreacja, czyli „Zegary” T.E.; T.L. polskie – ludzkie piekło w „Koczowskiu”. W teście: Między historią, kreacją i mitem. *Kat.* 2001. – M. Komar: Apetyt na brzoskwinie. *Dialog* 2002 nr 1/2 [rec.: Ostatni]. – J. Kofman: „Niechby całe miasto spłonęło”. *Tyg. Powsz.* dod. *Książ. w Tyg.* 2004 nr 7 [rec.: Ani tryumf, ani zgon]. – D. Nowacki: O potrzebie lustracji (w skali mikro). *Nowe Książ.* 2004 nr 8 [rec.: Wszystko w rodzinie]. – K. Klośński: Patriotyzm na miarę człowieka. *Nowe Książ.* 2005 nr 1 rec.: Ani tryumf, ani zgon. – [Wszystko w rodzinie:] M. Król: Rosja, moja miłość. *Tyg. Powsz.* 2005 nr 5; M. Radziwon: Kochany agencie. *Gaz. Wyborcza* 2005 nr 68; T. Vendova: Eks. *Zesz. Lit.* 2005 nr 1.

K.B.

ŁUCZEŃCZYK Andrzej 1945-1991

Urodzony 10 grudnia 1945; syn Bronisława Młynarczyka i Walentyny z domu Luczeńczyk.¹ [...] W 1979 otrzymał maturę w Liceum Ogólnokształcącym dla Pracujących w Lublinie. W tymże roku zawarł związek małżeński z Katarzyną Szczepańską. Następnie do 1984 mieszkał w Wieluniu (Sieradzkie), gdzie był zatrudniony w miejscowej cementowni, po czym wrócił do Ludwina. [...] W 1990 otrzymał nagrodę specjalną im. S. Piętaka za całokształt twórczości. [...] Pochowany na cmentarzu prawosławnym w Dratowie niedaleko Ludwina.

TWÓRCZOŚĆ

3a. Córeczka. [Opowiadanie]. *Twórczość* 1986 nr 10 s. 7-23.

5. Okno. [Opowiadanie]. *Regiony* 1988 nr 1/4 s. 44-61.

6. Powrót. [Opowiadanie]. *Twórczość* 1988 nr 11 s. 20-31.

OPRACOWANIA (wybór)

[Kiedy otwierają się drzwi:] I. Gołda: Zgłębianie możliwości. *Okolice* 1987 nr 2; J. Łukosz: Jedyny kształt śmierci. *Odra* 1987 nr 7/8, przedr. w tegoż: Imperia i prowincje. Wr. 2000. – E. Bednarz: W mroku gwiazd. *Mies. Lit.* 1988 nr 1 [rec.: Gwiezdny książę]. – J. Smolarz: A.E. *Akcent* 1993 nr 1/2, też w: Lubartów i Ziemia Lubartowska. Lubartów 1993 [tu także biogram i bibliografia prac A.E.]. – B. Zadara: Smutek pośmiertnych papierów. *Sycyna* 1993 nr 1. – M. Jentys: Wspomnienie o A.E. (1946-1991). *Twórczość* 1996 nr 12. – M. Jentys: A.E. Smutny książę. W teście: Pomnożył serca do starek. Wwa 2004.

B.M.

¹ Zmiana inf. biograficznych wg: J. Smolarz: A.E. *Akcent* 1993 nr 1/2 (toż w: Lubartów i Ziemia Lubartowska. Lubartów 1993). A.E. podawał jako datę urodzenia 10 stycznia 1946; wg świadectwa chrztu urodził się 10 grudnia 1945.

ŁUKASIEWICZ Jacek

[...] W 1997 otrzymał nagrodę im. K. Wyki. W 1999-2006 był członkiem Rady Naukowej IBL PAN. Wiersze, felietony, artykuły i recenzje publikował m.in. nadal w *Odrze* (tu w 2004-05 cykl „Notatki literackie”), *Tygodniku Powszechnym*, *Nowych Książkach* (od 1999), *Tekstach Drugich* (2000-01). W 2004 przeszedł na emeryturę; kontynuuje pracę naukową. [...]

TWÓRCZOŚĆ

22. Mickiewicz. [Praca biograficzna].

Przekł. litew.: Mickevičius [Przel.] A. Antanavičius. Vilnius 1998.

23. Czas nie dopełniony. [Wiersze]. Wr.: Okis 1998, 63 s.

24. Herbert. [Praca biograficzna]. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2001, 260 s. *A to Polska właśnie*.

25. Grochowiak i obrazy. Wr.: Wydawn. UW. 2002, 178 s.

Dot. recepcji malarstwa europejskiego; zawiera też utwory S. Grochowiaka.

26. Ruchome cele. [Szkice krytycznoliterackie]. Wwa: Bibl. *Więzi* 2003, 268 s.

Zawartość: Przestrzeń lat dziewięćdziesiątych; Gdyby nie było Jałty; Punkt wyjścia; To [Cz. Miłosza]; Druga przestrzeń [dot. Cz. Miłosza]; Poeci w przestrzeni Miłosza; Zwiastowanie poezji, ale „zawsze fragment”; Szara strefa Różewicza; Tadeusz Różewicz i Leopold Staff; Poeta [A.] Jawień; Pochwała księdza Twardowskiego; „W Twoją ciemną jasność” [dot. J. Polakówny]; W historii i obok niej...; Taki pejzaż. O „Wierszach wybranych” Andrzeja Szmidta; Chwila [W. Szymborskiej]; „Fotografia z 11 września” [dot. W. Szymborskiej]; Z różnych pamięci; Władysław Lech Terlecki – pożegnanie; Święty z karamatów [dot.: W. Terlecki]; Wyspa katai; Romans o powieściopisarzu historycznym [dot.: W. Terlecki; Cień i laur]; Dziobanie z *Arkusza*; Grecja Zbigniewa Herberta; Prawa fabuły w wierszach Bogdana Czajkowskiego i Adama Czerniawskiego; Zachowania. Z *Arkusza*; Z notatek osobnych w roku 2000; Symetrie [Tymoteusza] Karpowicza [dot.: Stoje zadrzewnie]; Śmierć wyspiewana, czyli podróż zimowa [dot.: S. Barańczak; Podróż zimowa]; Gonitwa słów [E.] Sonnenberg; Bieg zjazdowy [B. Majzla]; Chłód [dot.: T. Feustete; Spadam stąd]; Widoki z „drugiego...” [dot.: M. Sendeki; Opisy przyrody]; Ogród w Milanówku [dot.: J.M. Rymkiewicz; Zachód słońca w Milanówku]; Perla Terbocha; Wolność i zniewolenie. Z *Arkusza*; Poezja jako równowaga. Czesław Sobkowiak; Łąki wysokie i niskie. Z *Arkusza*; Mnie dzierzawione, pojedyncze „jestem” [dot.: J. Szuber; Biedronka na śniegu]; Postacie świata. Z *Arkusza*; Przewodniczka [dot.: A. Ojędzka-Frybessa; Patrząc na ikony]; Po co piszę? Odpowiedź na ankietę – nieco uzupełniona.

Nagroda lit. Cztery Kolumny w 2004.

27. Wiersze Adama Mickiewicza. Wr.: Dolnośl. Wydawn. Edukacyjne przy współpracy Wydż. Filol. UW. 2003, 176 s.

28. Deszcz i inne wiersze. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2005, 83 s.

29. Jeden dzień w socrealizmie i inne szkice. Kat.: Wyższa Szkoła Zarządzania Marketingowego i Jęz. Obcych 2006, 232 s.

Zawartość: Cz. 1. Władza doktryny: Mit socrealizmu, Jeden dzień w socrealizmie; Ballada spod Lenino; Wczesne (i późne) wiersze Szymborskiej. – Cz. 2. Władza podmiotów: Poeta Białoszewski; Mieszkanie Mirona Białoszewskiego, określanie przestrzeni czyli władza pisarza (nad epoką); Przed „światem ciemnym, ciężkim, realnym”. (O podmiocie poezji Herberta); Ogrodnik w turystycznym ogrodzie [dot. S. Grochowiaka].

Rozprawy i szkice w czasopiśmie i książkach zbiorowych, m.in.: Literatura polska po roku 1918. *Acta Univ. Wratisl. Pr. Lit.* 1997 nr 35 s. 161-179. – Cykl lozański jako dziedzictwo. W: *Liryka lozańska Adama Mickiewicza*. Kr. 1998 s. 364-377. – Mickiewicz Miłozza, Przybysia i Jastruna. W: *Maska i cień*. Zielona Góra 1998 s. 69-82. – Polskie wiersze ze współczesnej Ukrainy. W: „Wszystek krąg ziemski...”. *Antropologia. Historia. Literatura*. Wr. 1998 s. 365-375. – Adama Ważyka „Poemat dla dorosłych” – obrachunkowy; Czesława Miłozza traktat o poezji. W: *Lektury polonistyczne. Literatura współczesna*. T. 2. Kr. 1999 s. 89-102; 142-171. – Gdy w Soplicowie zrabano topole. O wierszu Teodora Buźnickiego „Mickiewicz”. W: *Muzy i Hestia*. Wr. 1999 s. 257-265. – Jak jest zrobiony „Upiór”? W: „Dziady” Adama Mickiewicza. Kr. 1999 s. 113-121. – „Bal w operze” [J. Tuwim]. W: *Z problemów literatury i kultury XX w.* Kat. 2000 s. 201-216. – Mój prywatny i pobieżny szkic do obrazu życia literackiego we Wrocławiu od roku 1945 po dzień dzisiejszy. *Pomasty* 1999/2000 t. 4/5 s. 94-105. – Ostatnie książki Herberta; „Elegia na odejście pióra atramentu lampy”; Studium przedmiotu. W: *Poznanie Herberta 2*. Kr. 2000 s. 85-94; 444-456; 359-369. – Przestrzeń świata naiwnego. O poemacie Czesława Miłozza „Świat”. W: *Poznanie Miłozza 2*. Kr. 2000 s. 129-152. – Liryka Rafała Wojaczka. W: *Który jest*. Rafał Wojaczek w oczach przyjaciół, krytyków i badaczy. Kat. 2001 s. 162-171. – Poeta o poetach. *Teksty Drugie* 2001 nr 3/4 s. 57-71 [dot. Cz. Miłozza]. – Lęki poranne, Między liryką a dramatem. W: *Między dramatem a literaturą*. Wr. 2004 s. 485-498. – Miron Białoszewski – określanie przestrzeni albo władza pisarza nad epoką. *Arkadia* 2004 nr 15/16 s. 49-67. – Polska literatura XX wieku wobec presji ideologicznej. W: *Polonistyka w przebudowie*. T. 2. Kr. 2005 s. 756-767. – Przed „światem ciemnym, ciężkim, realnym”. Uwagi o podmiocie w poezji Zbigniewa Herberta. W: *Portret z początku wieku*. Lubl. 2005 s. 43-64. – Symetrie [Tymoteusza] Karpowicza. W: *Podziemne wniebowstąpienie*. Wr. 2006 s. 267-275.

Prace redakcyjne

6a. S. Grochowiak: Prozy. Wybór i oprac. ... Wwa: Atena 1996, 473 s.

8. Świat Parnickiego. Materiały z konferencji. Pod red. ... Wr.: Tow. Przyj. Polonistyki Wrocławskiej 1999, 218 s.

9. S. Grochowiak: Wybór poezji. Oprac. [i wstęp] ... Wr.: Ossol. 2000, LXIII, 308 s. *BVI*, 296.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006. – Wywiady: Czarodziejska góra komunizmu. Rozm. J. Trznadel. W: J. Trznadel: *Hańba domowa*. Wwa 1996, przekł. franc.: *La Montagne magique du communisme*. W: *La Honte*. Przel. M. Rodowicz-Heninger. Paris 1992; *Odpowiedzialność pisarzy*. Rozm. P. Szewc. W: P. Szewc: *Wolność i współczucie*. Kr. 2002; „Co nam zostało z tych lat”. Rozm. P. Łuszczkiewicz. *Nowe Książ.* 2004 nr 1.

LP XX w. (red.).

M. Kisiel: Trafność przekonań i znajomość rzeczy. O krytyce literackiej J.L. *Śląsk* 1997 nr 3. – K. Rutkowski: Mickiewicz dla dorosłych. *Twórczość* 1997 nr 4 [rec.: Mickiewicz]. – L. Szaruga: Mali mistrzowie. W tegoż: *Powrót poetów*. Kr. 1997 [rec.: Mali mistrzowie]. – A. Dobrowolski: Czas uobecniony. *Odra* 1998 nr 7/8 [rec.: Czas nie dopełniony]. – A. Legeżyńska: Jak sprowadzić Jubilat z cokołu. *Polonistyka* 1998 nr 7, przedr. w teje: *Krytyk jako domokrążca*. Pozn. 2002 [rec.: Mickiewicz]. – [Czas nie dopełniony] P. Łuszczkiewicz: Rytym i poemat. *Nowe Książ.* 1998 nr 6; K. Piękosz: Między rozdarciem i nadzieją. *Więź* 1998 nr 7; A. Poprawa: Rezygnacja i afirmacja. O poemacie J.L. *Tyg. Powsz.* 1998 nr 4; J. Drzewucki: Biel, milczenie, cały świat. W tegoż: *Smaki słowa*. Wr. 1999. – A. Zawada: Krytyka, czyli sposób bycia. W tegoż: *Mit czy świadectwo?* Wr. 2000. – [Herbert:] J. Drzewucki: Dzbaneł gliniany i cynowy, czyli współ-czucie. *Twórczość* 2002 nr 5/6; D. Kozicka: Słowa Herberta. Słowa o Herbertcie. *Dekada Lit.* 2002 nr 1/2; P. Łuszczkiewicz: Nie cały minie. *Nowe Książ.* 2002 nr 4. – M. Rygielska: Widzenie niesasycone. *Akcent* 2002 nr 4 [rec.: Grochowiak i obrazy]. – Z. Chojnowski: „Wiele tu zagadek”. *Nowe Książ.* 2003 nr 7/8 [rec.: Wiersze Adama Mickiewicza]. – [Grochowiak i obrazy:] M. Kisiel: O innym Grochowiaku. *Nowe Książ.* 2003 nr 1; W. Okoń: Palimpsest. *Pomasty* 2003 t. 8. – A. Poprawa: Myślnik nad L. W tegoż: *Formy i afirmacje*. Kr. 2003 [rec.: Herbert]. – [Ruchome cele:] A. Falkiewicz: Współczucie epika. *Twórczość* 2004 nr 6; M. Głowiński: Krytyka literacka i ruchome cele. *Więź* 2004 nr 5; T. Mizerkiewicz: Po pięćdziesięciu latach pisania. *Nowe Książ.* 2004 nr 1. – A. Timofiejew: Wtajemniczenie w byt według J.L. *Akcent* 2004 nr 1/2 [rec.: Wiersze Adama Mickiewicza]. – V. Britanijski: Poeci w roli kritików: J.L. i Edvard Balceran. W tegoż: *Reč Pospolitaja poetov*. Sankt-Peterburg 2005. – J. Drzewucki: A życie nadal sobie trwa. *Rzeczpospolita* 2005 nr 153 [rec.: Deszczyk i inne wiersze]. – T. Klak: Radość czytania. O krytyce literackiej J.L. w czterdziestolecie debiutu. *Akcent* 2005 nr 3. – J. Madejski: „Gracz z życia”. *Nowe Książ.* 2005 nr 10 [rec.: Deszczyk i inne wiersze]. – W.P. Szymański: Krytyk „bohaterów i szmaciarzy”. W tegoż: *Między ciemnością a światem*. Kr. 2005 [rec.: Szmaciarze i bohaterowie]. – R. Cieślak. *Pam. Lit.* 2006 z. 1 [rec. Grochowiak i obrazy].

K.B.

ŁUKASIEWICZ Stanisław

TWÓRCZOŚĆ

15. Ołtarz całopalenia. Opowiadanie. Wwa: Nakł. autora 1996, 13 s.

557

OPRACOWANIA (wybór)

E. Lewandowski: S.E. Tyg. *Ciechanowski* 1996 nr 16 [wspomnienie].

K.B.

ŁUKASZEWICZ Michał
1948-2006

[...] Zmarł 18 kwietnia 2006 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

8. Warszawska Atlantyda. [Powieść]. Wwa: PIW 1997, 222 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – Wywiad: Cierpienia niemłodego pisarza. Rozm. J. Zabieglik. *Życie Warsz.* 1998 nr 80.

J.Z. Brudnicki: W wieży Babel zostaje jeszcze śmiech. *Wiad. Kult.* 1998 nr 9. – G. Wołowicz: Odyseja warszawska 2005. *Nowe Książ.* 1998 nr 4 [rec.: Warszawska Atlantyda]. – J. Gondowicz: M.E. *Nowe Książ.* 2006 nr 6 [wspomnienie pośmiertne].

K.B.

ŁUŻNY Ryszard
1927-1998

[...] Zmarł 8 marca 1998 w Krakowie.

TWÓRCZOŚĆ

7. Słowianoznawstwo wobec przeobrażeń ideowych i metodologicznych w humanistyce polskiej okresu powojennego. Kr.: PAU 1995, 130 s.

Rozprawy i studia w czasopismach i książkach zbiorowych, m.in.: *Polnische Kultur des 16. Jahrhunderts und polnisch-ostslawische Beziehungen*. W: *Fragen der polnischen Kultur im 16. Jahrhundert*. Giessen 1980 s. 217-226. – Wiaczesława Iwanowa „Opowieść o Światomirze” – najbardziej słowianofilski utwór najwybitniejszego rosyjskiego okcydentalisty. W: *Kultura Wschodu i Zachodu w literaturze rosyjskiej i radzieckiej*. Opole 1990 s. 139-148. – Współczesna literatura rosyjska a problem kulturowego zakorzenienia. W: *Dar Polski Białorusinom, Rosjanom i Ukraincom na Tysiąclecie ich Chrztu Świętego*. Wwa 1990 s. 191-201. – Aleksandra Ostrowskiego miejsce w dziejach poezji rosyjskiej. W: *Aleksander Ostrowski a problemy rozwoju dramatu rosyjskiego*. *Stud. z Filol. Ros. i Słow.* t. 19: 1991 s. 31-44. – Legenda – apokryf – epos pieśniowy. Z badań nad sztuką portretowania psychologicznego w dawnym piśmiennictwie Słowian Wschodnich. W: *Problemy psychologizmu w literaturach słowiańskich*. Zielona Góra 1991 s. 9-20. – Święci Misjonarze Słowiańszczyzny w piśmiennictwie wschodniosłowiańskim. W: *Cyryl i Metody – Apostołowie i Nauczyciele Słowian*. Cz. 1. Lubl. 1991 s. 95-104. – Ukraińskie pisateli epoki

barokko i tradicii otečestvennogo srednevekov’ja. *Ricerca Slavistica*, Rzym 1991 t. 37 s. 295-305. – Kultura duchowa wschodnich Słowian dziś a staroruska tradycja literacka. *Slav. Orient.* 1992 nr 44 s. 3-22. – O dwóch obiegach – ustnym i piśmiennym – w życiu literackim dawnej Rusi. W: *Kultura literacka dawnej Rusi*. Łódź 1992 s. 19-34. – Rosyjski ludowy wiersz duchowy – Biblia pauperum Słowiańszczyzny. W: *Biblia a kultura Europy*. T. 2. Łódź 1992 s. 147-156. – Rusycystyki polskiej wczoraj – dziś – jutro. Z doświadczeń uniwersyteckiego ośrodka lubelskiego. (Katolicki Uniwersytet Lubelski). *Prz. Rusycystyczny* 1992 z. 3/4 s. 13-22. – Ukraiński Kościół grekokatolicki w powieściowym „świecie przedstawionym” Stanisława Vincenza. W: *Świat Vincenza*. Wr. 1992 s. 53-66 [dot.: Na wysokiej poloninie]. – Współczesna literatura rosyjska a dziedzictwo kulturalne przeszłości. W: *Problemy światopoglądowe i estetyczne współczesnej literatury radzieckiej*. Rzeszów 1992 s. 7-20. – Związki kulturowe Słowiańszczyzny Wschodniej z Europą typu unijnistycznego lat temu czterysta – i dziś. W: *Kategoria Europy w kulturach słowiańskich*. Wwa 1992 s. 103-110. – Księża Piotra Skargi widzenie Kościoła Wschodniego. W: *Jezuici a kultura polska*. Kr. 1993 s. 199-208 [dot.: O jedności Kościoła Bożego...; Synod brzeski]. – Kultura chrześcijańska dawnej Rusi w optyce polskiej – wczoraj i dziś. W: *Teologia i kultura duchowa starej Rusi*. Lubl. 1993 s. 265-286. – O „Badaniach naukowych Instytutu Słowianoznawstwa PAN” raz jeszcze i nieco inaczej. *Nauka Pol.* 1993 nr 2/3 s. 87-99. – Podróż-wędrówka jako zasada kompozycyjna epiki ludowej Słowian wschodnich. W: *Podróż w literaturze rosyjskiej i innych literaturach słowiańskich*. Opole 1993 s. 7-14. – Problemy relacji kulturowych polsko-wschodniosłowiańskich – dziś. W: *Polsko-wschodniosłowiańskie powiązania kulturowe, literackie i językowe*. T. 1. Olsztyn 1994 s. 9-26. – Vincenz a kultura ludowa Rusinów. W: *Studia o Stanisławie Vincenzie*. Lubl. 1994 s. 199-213. – Metropolita Mohyla – człowiek dialogu w pograniczu kulturowym grecko-słowiańskim i polsko-łacińskim. *Acta Polono-Ruthenica* 1996 t. 1 s. 333-348. – Topos „listów z nieba” w dziele epickim Stanisława Vincenza. W: *O dialogu kultur wspólnot kresowych*. Rzeszów 1998 s. 69-90.

Przekład

2. Opowieść o niewidzialnym grodzie Kiteżu. Z legend i podań dawnej Rusi.

Nagroda Funduszu Literatury i nagroda Stowarzyszenia Tłumaczy Pol. w dziedzinie przekładu w 1989.

Prace edytorskie i redakcyjne

19a. *Dzieje Lubelszczyzny*. T. 6: Między Wschodem a Zachodem. Cz. 2: Piśmiennictwo pogranicza. Wwa: PWN 1991, 356 s.

22. Unia brzeska. Geneza, dzieje i konsekwencje w kulturze narodów słowiańskich. Praca zbiorowa pod red. ..., F. Ziejki i A. Kępińskiego. Kr.: Universitas 1994, 555 s.

23. Biblia w literaturze i folklorze narodów wschodniosłowiańskich. Red.: ..., D. Piwowarska. Kr.: Universitas 1998, 376 s.

24. A.M. Remizow: Opowieści apokryficzne. Z jęz. ros. przel., oprac. i przyp. opatrzyl: ..., A. Roszkowska, A. Woźniak. Wybór i układ ... Wstęp: A. Woźniak. Lubl.: Wydawn. KUL 2000, 273 s.

25. Rosyjskie bajki ludowe ze zbiorów Aleksandra Afanasjewa. Oprac., wstępem opatrzyl ... Wyboru dokonała i przygot. do druku H. Kowalska. Kr.: PAU 2001, 440 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Autor o sobie samym, czyli szkic do biografii. W: G. Przebinda, J. Świeży: Ryszard Łużny. Spis publikacji 1955-1997. Kr. 1997.

SBLP t. 7 (E. Małek). – G. Przebinda, J. Świeży: Ryszard Łużny. Spis publikacji 1955-1997. Kr.: [b.w.] 1997, 86 s.

A. Bezwiński: Romantyzm rosyjski w badaniach R.E.; J. Orłowski: Jubileusz Profesora R.E.; J. Orłowski: Literatura rosyjska w pracach R.E. *Prz. Ruscystyczny* 1997 z. 3/4. – B. Białokozowicz: Profesor Ryszard Łużny i jego wschodniosłowiańskie fascynacje naukowe. Kształtowanie się kulturologicznej szkoły badawczej. *Acta Poloniae Ruthenica* 1997 t. 2. – G. Przebinda: W siedemdziesięciolecie urodzin Profesora R.E.; W. Mokry: Profesor R.E. – ukraiński. W: Słowianie wschodni. Duchowość, mentalność, kultura. Kr. 1997. – F. Sielicki: Profesor R.E. ukończył 70 lat. *Acta Univ. Wratisl. Slavica* 1997 nr 98. – J. Dębski: Profesora R.E. studia nad literaturą staroruską; B. Lazarczyk: Profesor R.E. – tłumacz, przekładoznawca i inicjator badań translatoologicznych. W: Słowianie wschodni. Duchowość, mentalność, kultura. *Varia*. Kr. 1998. – W. Kolbuk: Moje spotkania z Profesorem R.E.; A. Woźniak: Profesor R.E. w siedemdziesięciolecie urodzin. *Rocz. Hum.* 1997/1998 z. 7. – G. Przebinda: Profesor R.E. (1927-1998). *Prz. Ruscystyczny* 1998 z. 1/2. – L. Suchanek: Twórczość naukowa Profesora R.E. 1927-1998. *Slav. Orient*. 1998 nr 3. – R. Wasita: Profesor bez togi. *Lithuania* 1998 nr 4. – A. Bezwiński: Profesor R.E. *Prz. Hum.* 1999 nr 1. – G. Przebinda: Profesor R.E. wobec dzieła Jana Pawła II. *Etos* 1999 nr 3. – A. Woźniak: Profesor R.E. – sławista i filolog. *Zesz. Nauk. KUL* 1999 nr 3/4. – B. Białokozowicz: R.E. i olsztyńskie „Acta Polono-Ruthenica”. *Acta Polono-Ruthenica* 2001.

– J. Orłowski: Chrześcijańskie tradycje literatury rosyjskiej w badaniach R.E. *Rocz. Hum.* 2003 t. 51. – J. Orłowski, A. Woźniak: Wspomnienie o działalności Profesora R.E. w KUL. *Rocz. Hum.* 2003 t. 51. – K. Rybińska. *Acta Univ. Wratisl. Slavica* 2004 nr 126.

E.G.

LYSAKOWSKI Jan

[...] Wyróżniony m.in. odznaką „Zasłużony Działacz Kultury” (1987). [...]

OPRACOWANIA (wybór)

S. Frycie: „Synowie” J.L. W tegoż: O szkolnej klasycie, lekturach współczesnych sprzed lat i książkach dla młodzieży. Pioutków Trybunalski 2001.

B.M.

LYSEK Paweł

OPRACOWANIA (wybór)

Kamen: Żywobycie beskidzkie. *Lewitacja* 1988 nr 2. – J. Kolbuszewski: O twórczości P.E. *Ann. Silesiae* 1988 nr 18. – K. Heska-Kwaśniewicz: Beskidzkie gronie P.E. *Wierchy* 2002. – K. Heska-Kwaśniewicz: Krajobraz i przyroda w powieściach P.E. W: Česká a polská emigracní literatura; Emigracyjna literatura czeska i polska. Opava 2002. – F. Śmieja; Piewca Beskidu Śląskiego. P.E. W tegoż: Zbliżenia i kontakty. *Kat.* 2003. – E. Korepta: Duchowa i materialna kultura ludowa w twórczości P.E. W tegoż: Zagadnienia tożsamości regionalnej w literaturze Śląska Cieszyńskiego. *Kat.* 2005. *Pr. Nauk. UŚl. w Katow.*, 2330 oraz passim.

A.Sz.

ŁYSIAK Waldemar

[...] Publikował felietony na łamach *Gazety Polskiej* (do 2007). [...]

TWÓRCZOŚĆ

1. Kolebka. [Powieść]. Wyd. 5 Wwa: Nobilis 2003.
3. Francuska ścieżka. [Szkice]. Wyd. 4 Wwa: Ex Libris – Galeria Pol. Książki 2000.

4. Szujańska ballada o „ślepych wojownikach” Gedeonie i o jego pojedynku z „korsykańskim karlem” Bonaparte. Wyd. 4 Wwa: Nobilis 2003.

5. Empirowy pasjans. [Szkice biograficzne]. Wyd. 4 Chicago, Wwa: Ex Libris – Galeria Pol. Książki 2001.

5a. Napoleon fortyfikator. Powst. 1977. Wyd. Wwa: Ex Libris – Galeria Pol. Książki 1999, 286 s. Rozprawa doktorska.

7. Asfaltowy saloon. [Szkice z podróży do Stanów Zjednoczonych]. Wyd. 3 Wwa: Nobilis 2005.

9. Szachista. [Powieść]. *Przekł. franc.*: Échec à l'Empereur. [Przel.] R. Legras. Wyd. 2 Paris 1996.

11. Frank Lloyd Wright. [Album]. Tekst ... Wyd. 2 Chicago, Wwa: A. Frukacz Ex Libris 1999.

13. MW. [Szkice]. Wyd. 3 Wwa: Nobilis 2004.

17. Konkwista. [Powieść]. Wyd. 3 Chicago, Wwa: A. Frukacz Ex Libris – Galeria Pol. Książki 1997.

18. Dobry. [Powieść]. [Wyd. 2] Chicago, Wwa: A. Frukacz Ex Libris – Galeria Pol. Książki 1996.

20. Milczące psy. [Trylogia]. [Wyd. 2] Chicago, Wwa: A. Frukacz „Ex Libris” – Galeria Pol. Książki 1997.

21. Napoleoniada. [Szkice]. [Wyd. 2] Chicago, Wwa: A. Frukacz Ex Libris – Galeria Pol. Książki 1998.

23a. Oskarżam. [Szkice publicystyczne]. Wwa: Wydawn. Polska Zagrożona 1993, 14 s.

24. Statek. [Powieść]. Wyd. 3 [właśc. 2] Chicago, Wwa: A. Frukacz Ex Libris – Galeria Pol. Książki 1999.

28. Malarstwo białego człowieka. Wwa, Chicago: Ex Libris – Galeria Pol. Książki.

T. 3. 1998, 399 s.

T. 4. 1998, 415 s.

T. 5. 1999, 408 s.

T. 6. 1999, 415 s.

T. 7. 2000, 423 s.

T. 8. 2000, 423 s.

28a. Old-fashion man. [Szkice publicystyczne i wywiady]. Wwa: A. Frukacz Ex Libris – Galeria Pol. Książki 1997.

30. Poczet królów bałwochwalców. Wwa, Chicago: A. Frukacz Ex Libris 1998, 88 s.

Poczet polskich władców przedchrześcijańskich.

31. Cena. [Powieść]. Chicago, Wwa: A. Frukacz Ex Libris – Galeria Pol. Książki 2000, 265 s. Wyd. 2 tamże 2001.

32. Stulecie kłamców. Wwa, Chicago: Ex Libris – Galeria Pol. Książki 2000, 314 s. Wyd. 2 tamże 2001.

33. Łysiak na łamach 6 – piórem i mieczem. Wwa, Chicago: Ex Libris – Galeria Pol. Książki 2001, 413 s.

34. Wyspa zaginionych skarbów. Wwa: Ex Libris – Galeria Pol. Książki. 2001, 408 s.

35. Kielich. [Powieść]. Wwa: Nobilis 2002, 423 s.

36. Empireum. Cz. 1-2. Wwa: Nobilis 2003, 2004, 688 s.

Eseje o bibliofilstwie. – Cz. 2 pt. Patriotyczne empireum bibliofilstwa, czyli przewodnik po terenach łowieckich Bibliofilandii tudzież sąsiednich mocarstw.

37. Animowanie. [Utwór dramatyczny]. Praprem. Olsztyn, T. im. S. Jaracza 2004.

38. Salon. Rzeczpospolita kłamców. Wwa: Nobilis 2004, 344 s. Por. poz. 41.

39. Ostatnia kohorta. [Powieść]. Cz. 1-2. Wwa: Wydawn. Nobilis – K. Sobieraj 2005, 578 s.

40. Najgorszy. [Powieść]. Wwa: Wydawn. Nobilis – K. Sobieraj 2006, 294 s.

41. Salon 2. Alfabet zesłańców. [Szkice publicystyczne]. Wwa: Wydawn. Nobilis – K. Sobieraj 2006, 659 s. Por. poz. 38.

Cz. 1: A-L; cz. 2: M-Z.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – Wywiady: zob. Twórczość poz. 16, 23, 26, 27, 29. 28a, 33, [w t. 5 błędnie].

LP XX w. (J. Jarośnińska).

A. Poppek. *Tyg. Solid*. 2000 nr 3 [rec.: Cena]. – Pisarstwo Białego Kuglarza. Albo ABC Waldemara Łysiaka, czyli przewodnik po trzech literackich dekadach pisarza. Zebrali i oprac. B. Emchowicz. Wwa: Ex Libris 2002, 431 s. – Waldemar Łysiak w oczach czytelników, recenzentów, „wrogów”, krytyków... Zebrali i oprac. B. Emchowicz. Wwa: A. Frukacz Ex Libris – Galeria Pol. Książki 2003, 464 s. – W. Żyszkiewicz: Raj plomienisty. *Tyg. Solid*. 2003 nr 288 [rec.: Empireum]. – [Rzeczpospolita kłamców:] W. Żyszkiewicz: Salon. Raport Ł. *Tyg. Solid*. 2004 nr 52/53; A. Kadmoński: Salon kłamców. *Najwyż. Czas* 2005 nr 1. – K. Masłowski: L. na brzegu rzeki. W te goz: Nie uciec nam do lasu. Wwa 2006.

K.B.

MACH Wilhelm

OPRACOWANIA (wybór)

LP po 1939 (A. Sobolewska) as).

S. Frycie. „Rdza” W.M. W tegoz: O szkolnej klasyce, lekturach współczesnych sprzed lat i książkach dla młodzieży. Piotrków Trybunalski 2001. – Z. Mitosek: Jak robić fabułę? W te jże: Poznanie (w) powieści. Kr. 2003 [dot.: Góry nad Czarnym Morzem]. – G. Ritz: Inexpressible desire and narrative poetics: homosexuality in Iwaszkiewicz, Breza, M. and Gombrowicz. W: Gender and sexuality in ethical context. Bergen 2005. – M. Janiga: W krainie wspomnień. O Bronisławie Mach Mugler Sartorius. Kr. 2006 [tu także o W.M.]. – [Góry nad Czarnym Morzem:] I. Józwicka: Kusząca obietnica schizofrenii – sytuacja podmiotu w „Górach nad Czarnym Morzem” W.M. W: Podmiot i tekst w literaturze XX wieku. Wwa 2006; M. Wyka: Kwadratura koła w prozie. W te jże: Niecierpliwość krytyki. Kr. 2006.

A.Sz.

MACHEJEK Władysław

Pseud. wspólny z J. Domańskim; Igor Śniatycki.

[...] Otrzymał nagrody: Ziemi Krakowskiej (1950), m. Krakowa (1961), Prezesa Rady Ministrów I stop-

nia (1969) oraz Dyplom Honorowy Ministra Kultury ZSRR (styczeń 1980). [...]

Przekład

1. B. Pasternak: Doktor Żywago. [Przekł.: ... i J. Domański]. *Życie Lit.* 1987 nr 11-51/52; 1988 nr 1-2.

Podp.: Igor Śniatycki; wg inf. *Wezwanię* 1988 nr 13 s. 161 plagiatowa przeróbka przekładu dokonanej przez J. Stempowskiego. Wyd. Paryż: Instytut Lit. 1959. – Druk w związku z uchYLENIEM przez Prezydium Związku Pisarzy Radzieckich decyzji z 1958 zakazującej publikacji utworu w ZSRR.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (W. Maciąg).

[Czekam na słowo ostatnie:] I. Grudzińska-Gross: Autoportret faszysty. *Aneks*, Londyn 1977 nr 16/17, przedr. *Aneks*. (Wybór)* t. 1 1980; S. Barańczak: Tysiąc dwieście stron. W.M. W tegoz: Książki najgorsze (1975-1980). Kr.* 1981 [właśc. 1982]. – S. Barańczak: U źródeł machejkizmu. W tegoz: Książki najgorsze (1975-1980). Kr.* 1981 [właśc. 1982] [dot.: Nasze dzienne sprawy]. – W. Woroszyński: Książki, o które chodzi. W tegoz: Na kurczącym się skrawku ziemi i inne zapiski z kwartalnym opóźnieniem. 1971-1980. [Kr.*] 1984 [dot.: Cze-

kam na słowo ostatnie! – J. Anderman: Mrok wyschniętych bebeczków. *Gaz. Wyborcza* 2001 nr 11.

K.B.

MACIĄG Włodzimierz

[...] Kontynuując twórczość krytycznoliteracką, publikował liczne artykuły i recenzje m.in. w *De-kadzie Literackiej* (1996-2002) i *Znaku* (2000-01). [...]

TWÓRCZOŚĆ

22. Czy świat jest dla nas? [Esej filozoficzny]. Kr.: Baran i Suszczyński 2001, 159 s.

Praca redakcyjna

10. J. Andrzejewski: Trzy opowieści. Oprac., wstęp ... Wr.: Ossol. 1998, CX, 437 s. *BNI*, 288.

Zawartość: Ciemności kryją ziemię; Bramy raj; Idzie skącać po górach.

B.D.

MACIEJEWSKA Irena

TWÓRCZOŚĆ

Rozprawy i studia w czasopismach i książkach zbiorowych, m.in.: Franciszkanizm w poezji Młodej Polski. W: *Problematyka religijna w literaturze pozytywizmu i Młodej Polski*. Lubl. 1993 s. 309-327 [w t. 5 błąd w tytule]. – *Zagłada Żydów w twórczości Jarosława Iwaszkiewicza*. W: *Stawisko*. T. 1. Podkowa Leśna 1994 s. 119-136. – Franciszkanizm w poezji polskiej po roku 1918. W: *Religijne aspekty literatury polskiej XX wieku*. Lubl. 1997 s. 37-64.

Prace redakcyjne

3a. L. Staff, J. Tuwim: Z tysiącem serdeczności... Korespondencja z lat 1911-1953. Oprac.: T. Januszewski, ..., J. Stradecki. Wwa: PIW 1974, 133 s.

12a. *Młoda Polska*. [Materiały do ćwiczeń]. Cz. 1. Wyboru dokonała ...; cz. 2. Wyboru dokonała D. Knysz-Tomaszewska. Wwa: [UW Wyd. Polonistyki] 1993, 285 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 rozszerz. 2000, 460 s., wyd. 3 rozszerz. 2002, 522 s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (G. Borkowska).

N. Aleksjun-Mądrazk. *Kron. Warsz.* 1995 [nr 1] [rec. oprac.: Mężczeństwo i zagłada Żydów w zapisach literatury polskiej].

M.S.

MACIEJEWSKI Janusz

[...] W 1952 ożenił się z Ireną Matysiak, studentką polonistyki (później historyk literatury; zmarła 1994). Od tegoż roku pracował w IBL PAN, po-

czątkowo jako zastępca asystenta, a następnie w 1954-58 jako aspirant (uczestnik studium doktoranckiego). [...] Redagował w *Tygodniku Kulturalnym* cykl pt. „Czytamy wiersze”, „Lektury i problemy”, „Style, pojęcia, nurty” (1967-79). [...] W 1980 objął stanowisko docenta w IBL. [...] W 1994-2000 był wielkim mistrzem Wielkiej Łoży Narodowej Polski. W 1995-2004 pełnił funkcję wiceprezesa Towarzystwa Literackiego im. A. Mickiewicza. W 1999-2001 był prezesem Polskiego PEN Clubu. W 2000 przeszedł na emeryturę w IBL PAN. W tymże roku został kierownikiem Zespołu Badań Obszarów Trzecich Literatury utworzonego przy Pracowni Literatury II pol. XIX w. IBL. W 2003 został profesorem Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej w Warszawie. Od 2004 wchodził ponownie w skład Komitetu Nauk o Literaturze PAN. Za służbę dla polskiej nauki i kultury otrzymał honorowe wyróżnienie im. W.S. Reymonta, a w 2007 odznaczenie „Zasłużony Kulturze – Gloria Artis”, przyznawane przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. [...]

TWÓRCZOŚĆ

4. *Obszary i konteksty literatury*. [Studia]. Wwa: DiG 1998, 236 s.

Zawartość: I: Kategoria pokolenia w badaniach literackich. – II: Z problematyki badań nad okolicznościową poezją polityczną lat 1763-1788; Folklor środowiskowy. Sposób jego istnienia, cechy wyodrębniające; „Obszary trzeciej” literatury; Literatura okolicznościowa i użytkowa; Publicystyka felietonowa Bolesława Prusa. – III: Giełda literacka; Krytyk i „mechanizmy nacisków”; Publiczność literacka a instytucje i mechanizmy życia kulturowego; Literatura, społeczeństwo, władza; Literatura i demokracja. – IV: Pogranicze? Specyfika związków polsko-ukraińsko-białoruskich w sarmackiej formacji kulturowej; Geografia kulturalna Polski II połowy XIX wieku; Emigracja – bilans zysków i strat (na przykładzie polskiej emigracji od XVII do XX wieku); Mała emigracja 1864-1914. Próba uporządkowania problematyki; Obcość jako szansa (kilka refleksji o jednym z przypadków kondycji emigranta). – V: Rozwój wiedzy o literaturze polskiej po 1918 roku; Kształtowanie się syntezy dziejów literatury polskiej w powojennych dziesięcioleciach.

Rozprawy i studia w czasopismach i książkach zbiorowych, m.in.: *Czapski wobec literatury*. W: *Z pogranicza literatury i sztuki*. Tor. 1996 s. 99-111. – *Kształtowanie się syntezy dziejów literatury polskiej w powojennych dziesięcioleciach*. W: *Wiedza o literaturze i edukacja*. Wwa 1996 s. 92-104. – *Zasady edycji okolicznościowej literatury politycznej XVIII wieku*. W: *Napis*. Wwa 1997 s. 185-192. – *Stereotyp Rosji i Rosjanina w polskiej literaturze i świadomości społecznej*. *Więź* 1998 nr 2 s. 183-197. – *Wczesna twórczość Juliana Ursyna Niemcewicza*. W: *Julian Ursyn Niemcewicz pisarz, historyk, świadek epoki*. Wwa 2002 s. 7-18. – *Początki i rozwój badań okolotekstowych w Polsce*. W: *Polonistyka w przebudowie*. T. 1. Kr. 2005 s. 325-334.

Prace redakcyjne

13. Napis. Tom poświęcony literaturze okolicznościowej i użytkowej. Red. ... (Od ser. III wyd. Wwa: DiG).

Ser. II. Wwa: Latona 1995, 167 s.

Ser. III. 1997, 211 s.

Ser. IV. 1998, 207 s.

Ser. V. 1999, 378 s.

Ser. VI. 2000, 332 s.

Ser. VII. 2001, 547 s.

Ser. VIII. 2002, 192 s.

Ser. IX. 2003, 258 s.

14. Kazimierz Pułaski w polskiej i amerykańskiej świadomości. Materiały z polsko-amerykańskiej konferencji naukowej w Warce-Winiarach 8-10 października 1997 r. Pod red. ..., E. Bem-Wiśniewskiej i J. Wójcickiego. Wwa: DiG 1998, 221 s.

15. Przemiany formuły polskości w drugiej połowie XIX wieku. Praca zbiorowa. Pod red. ... Wwa: Wydawn. IBL PAN 1999, 292 s.

16. Pozytywizm – język epoki. Praca zbiorowa. Pod red. G. Borkowskiej i ... Wwa: Wydawn. IBL PAN 2001, 356 s.

17. Teatr wymowy. Formy i przemiany retoryki użytkowej. Pod red. J. Sztachelskiej oraz ... i E. Dąbrowicz. Białystok: Wydawn. Uniw. w Białymstoku 2004, 492 s.

18. Literatura konfederacji barskiej. Pod red. ... oraz A. Bąbel, A. Grabowskiej-Kuniczuk i J. Wójcickiego. T. 1-2. Wwa: DiG 2005, 382 + 278 s.

T. 1. Dramaty; T. 2. Dialogi.

19. Mój wiersz. Pod red. ..., M. Orskiego. Wstęp ... Wr.: OKiS 2006, 133 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. ok. 2006.

G. Borkowska: Literackie pogranicze. *Pogranicza* 2000 nr 1/2 [rec.: Obszary i konteksty literatury].

K.B.

MACIEJEWSKI Jarosław

[...] Otrzymał nagrodę Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego I stopnia za 1987. [...]

Prace redakcyjne i edytorskie

4a. Poznański Czerwiec 1956. (Materiały do wykorzystania w publikacjach prasowych). Oprac. ... i Z. Trojanowiczowa. Pozn.: Biuro Prasowe MKZ Włkp.* 1981, 28 s. Wyd. nast.: Gdynia: [b.w.] 1981; Wwa: NZS PW* [Politechniki Warszawskiej] 1981; Wwa: Społ. Inst. Wydawn. Młynek* 1981; pt. Czerwiec 1956. Pozn.: [b.w.] 1981; pt. Poznań 1956. [Gdańsk:] NZS UG* [1981]; pt. Poznań 56. Kalisz: Wydawn. MKZ Włkp.* [1981].

5. Poznański Czerwiec 1956. Pod red. ... i Z. Trojanowiczowej.

Zespołowa nagroda naukowa m. Poznania w 1991.

6. Dawni pisarze polscy. Od początków piśmiennictwa do Młodej Polski. Przewodnik biograficzny i bibliograficzny. Praca zainicjowana przez ... Kordynacja całości: R. Loth. Red. działu pozytywizmu i Młodej Polski (do 1987) ... T. 1-5. Wwa: WSiP; od t. 2 Fundacja Akad. Hum.; IBL 2000-2004, 421 + 450 + 415 + 294 + 746 s. Z prac IBL PAN.

W t. 3 także hasło Adam Mickiewicz oprac. przez J.M., uzup. przez J. Fiechę i z indeksem oprac. przez M. Małecką, s. 16-46.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Poznań był pierwszy. Rozm. M. Mierziak. *Jesteśmy** 1988 nr 3.

A.SZ.

MACIEJEWSKI Marian

TWÓRCZOŚĆ

Rozprawy i studia w czasopismach i książkach zbiorowych, m.in.: Norwidowskie „łagodne oko błękitu”. W: Literatura i jej konteksty. Rzeszów 2005 s. 127-136. – Jeszcze o romantykach Jana Lechonia. W: Wobec romantyzmu. Lubl. 2006 s. 147-155. – „Największa jest miłość”. (1 Kor 13, 13). W: Literatura – historia – dziedzictwo. Wwa 2006 s. 255-259.

Prace redakcyjne

6. J. Słowacki: Gdzie po dolinach moja Ikwa płynie; De po dolinach moja Ikwa pline. Poezje liryczne w oryginalne i w przekł. na język ukraiński. Wyboru dokonał i wstępem poprzedził ... Lubl.: Norbertinum 1999, 223 s.

7. Czesław Zgorzelski. Uczony i wychowawca. Red.: D. Paluchowska, ... Lubl.: Red. Wydawn. KUL 2002, 255 s.

8. Wobec romantyzmu. Studia i szkice ofiarowane Profesor Danucie Zamącińskiej-Paluchowskiej. Red.: M. Łukaszuk, ... Lubl.: Tow. Nauk. KUL im. Jana Pawła II 2006, 498 s.

K.B.

MACKIEWICZ Józef

Pseud.: Ali; aź; J.; Z.O.

[...] Pierwszy tekst pt. „List żołnierza-kawalerzysty” ogłosił w 1921 w *Dzienniku Poznańskim* (nr 11, podp. J.M.); za właściwy debiut uważał jednak reportaż pt. „Z ostępów leśnych Białowieży”, wydrukowany w 1922 w dzienniku *Słowo* (nr 28, podp. Ali); z pismem tym, założonym w 1922 przez brata, Stanisława Mackiewicza, a następnie wydawanym przez niego do wybuchu II wojny światowej, współpracował stale w latach następnych do września 1939. Publikował w *Słowie* (niemal wyłącznie

pod pseudonimami i kryptonimami) liczne artykuły i reportaże (w 1922-24 podp. głównie Ali, od 1925 podp.: J., J.M., m.), recenzje teatralne (podp. Z.O.), felietony (1930-35 podp. aż). [...] Jako korespondent dzienników warszawskich, *Kuriera Porannego* i *Przeglądu Wieczornego* (do 1929), używał kryptonimów: J., J.M., M. [...] Około 1930 [w t. 5 inf. błędna], po rozpadzie małżeństwa z Antoniną Kopańską, związał się na krótko z Wandą Żyłowską. W 1933 poznał Barbarę Toporską, dziennikarkę, którą poślubił w maju 1939. [...] Po 1955 uczestniczył też w spotkaniach Studiengesellschaft für Fragen mittel- und osteuropäischer Partnerschaft w Lindenfelds. [...]

W 2001 ustanowiona została w Warszawie doroczna nagroda im. J. Mackiewicza dla autora najlepszego utworu literackiego lub publicystycznego; po raz pierwszy została przyznana w 2002 r.

TWÓRCZOŚĆ

2a. [Reportaże, proza, artykuły]. *Słowo* 1922-1936. Przedr. w wyborze M. Bąkowskiego pt. Bulbin z jednosielca: *Dzieła* (poz. 35 t. **14**) 2001. Wyd. osob. Londyn: Kontra 2007, 536 s.

Podp.: Ali; aż; J.M.; m.

4. Bunt rojstów. [Wybór reportaży]. Przedr. rozszerz. zob. poz. 35 (t. **13**).

W t. 5 w zawartości tytuł jednego utworu błędnie podzielony na dwa tytuły; winno być: Przez błotną pustynię wiedzie droga do raju.

4a. [Reportaże, proza, artykuły]. *Słowo* 1937-1938. Przedr. w wyborze M. Bąkowskiego pt. Okna zatłkane szmatami: *Dzieła* (poz. 35 t. **15**) 2002. Wyd. osob. Londyn: Kontra 2007, 456 s.

Podp.: J.; J.M.

4b. Prawda w oczy nie kole. [Publicystyka polityczna]. Powst. 1942. Pierwodr. *Dzieła* (poz. 35 t. **17**) 2002. Wyd. osob. Londyn: Kontra 2007, 216 s. Tekst odbity w 2 egz., z których jeden znajduje się od 1950 r. w zbiorach Bibl. Litew. Akad. Nauk w Wilnie; w katalogu opisany pt. „Przy konfesjonale”.

5. Optymizm nie zastąpi nam Polski.

Przedr. łącznie z „... mówi Rozgłośnia Polska Radia Wolna Europa...” [poz. 15] oraz „Trust” nr 2. Nowy plan zniszczenia antykomunizmu [poz. 20] pt. Optymizm nie zastąpi nam Polski: *Dzieła* (poz. 35 t. **18**) 2005. Wyd. osob. Londyn: Kontra 2007, 150 s.

7a. [Reportaże, proza, artykuły]. 1939-1949. Przedr. w wyborze M. Bąkowskiego pt. Nudis verbis: *Dzieła* (poz. 35 t. **16**) 2003.

Podp. też: J.; J.M.; M. – Zawiera teksty druk. w czasopiśmie: *Słowo* do IX 1939, *Lietuvos Zinios*, Kowno X 1939, *Gaz Codz.*, Wilno XI 1939 – V 1940, *Gon. Codz.*, Wilno (wyd. przez Niemców) VII 1941 – X 1943, *Orzeł Biały*, Rzym 1945, *Łuów i Wilno*, Londyn 1947-1949, *Wiadomości*, Londyn od 1947.

9. Karierowicz. [Powieść]. [Wyd. 3] Londyn: Kontra 2007. Przedr. zob. poz. 35 (t. **2**).

10. Kontra. [Powieść].

W przekł. niem. pomijane były Przypisy autora.

11. Sprawa pułkownika Miasojedowa. Powieść. Wyd. nast.: [wyd. 6] Londyn: Kontra 1989, tamże 2007. Przedr. zob. poz. 35 (t. **4**).

12. Zwycięstwo prowokacji. [Publicystyka polityczna]. Przedr. w: *Dzieła* (poz. 35 t. **5**) 1997. Wyd. osob. Londyn: Kontra 2007, 248 s.

Przekł. węg. i e.: A kommunista provokáció diáda. [Przeł.] L. Pálfalvi. Máriabesnyő-Gödöllő 2007.

15. „...” mówi Rozgłośnia Polska Radia Wolna Europa...”

Wyd. łącznie z poz. 5, 20 pt. Optymizm nie zastąpi nam Polski zob. poz. 5.

18. Watykan w cieniu czerwonej gwiazdy. Przedr. zob. poz. 35 (t. **10**).

20. „Trust” nr 2. Nowy plan zniszczenia antykomunizmu.

Wyd. łącznie z poz. 5, 15 pt. Optymizm nie zastąpi nam Polski zob. poz. 5.

21. Droga Pani... [Wybór artykułów i esejów]. [Autorzy:] ..., B. Toporska. Przedr. zob. poz. 35 (t. **11**).

Wyd. osob. tekstów J.M. pt. Droga Pani: *Głosy** 1985, 55 s.; Wwa: Oficyna Liberalów* 1988, 229 s. W t. 5 opis błędny.

23. Ściągaczki z szuflady Pana Boga. [Opowiadania]. [Wyd. 3] Londyn: Kontra 2007, 235 s. Przedr. zob. poz. 35 (t. **6**).

35. *Dzieła*. Londyn: Kontra 1993-

W t. 5 opis tomów: 1, 3, 7-9, 12.

T. 2. Karierowicz. 2007, 262 s. Zob. poz. 9.

T. 4. Sprawa pułkownika Miasojedowa. 2007, 613 s. Zob. poz. 11.

T. 5. Zwycięstwo prowokacji. 1997, 248 s. Zob. poz. 12.

T. 6. Ściągaczki z szuflady Pana Boga. 2007, 235 s. Zob. poz. 9.

T. 10. Watykan w cieniu czerwonej gwiazdy. 2004, 334 s. Zob. poz. 18.

T. 11. Droga Pani... [Autorzy:] ..., B. Toporska. 1998, 510 s. Zob. poz. 21.

T. 13. Bunt rojstów. 2002, 357 s. Zob. poz. 4.

Zawartość: Cz. I [poz. 4]. – Cz. II. Z notatek i wspomnień [utwory napisane po czterdziestu latach na podstawie dawnych tekstów]: Wśród poszukiwaczy Boga; Powroty. – Cz. III. Przypisy.

T. 14. Bulbin z jednosielca. Wybór: M. Bąkowski. 2001, 536 s. Zob. poz. **2a**.

T. 15. Okna zatłkane szmatami. Wybór: M. Bąkowski. 2002, 456 s. Zob. poz. **4a**.

T. 16. Nudis verbis. Wybór: M. Bąkowski. 2003, 670 s. Zob. poz. **7a**.

T. 17. Prawda w oczu nie kole, 2002, 216 s. Zob. poz. 4b.

T. 18. Optymizm nie zastąpi nam Polski. [Przedr. poz. 5, 15, 20] 2005, 150 s. Zob. poz. 5.

OPRACOWANIA (wybór)

Inf. Niny Karsov, wydawcy „Dziel” – Wywiad: Moje credo pisarskie?... Prawda. Rozm. [w 1981] B. Mamóń. *Tyg. Powsz.* 2002 nr 13.

LKP t. 1 (A. Fitas). – A. Prądyńska: Józef Mackiewicz. Studium bibliograficzne. Kat. 2001, 138 k. – M. Bąkowski: Bibliografia [podmiotowa J.M.]. Teksty rozproszone 1921-1944. Wstęp do bibliografii, czyli Na początku było słowo. W: J. Mackiewicz: *Nudis verbis*. (Dziela. T. 16). Londyn 2003. Zob. Twórczość poz. 35. – A. Tomczak: Archiwum J.M. i Barbary Toporskiej w Muzeum Polskim w Rapperswilu. *Arch. Emigracji* 2006 z. 7/8.

Myślenie polityczne w cieniu Józefa Mackiewicza. [Lubl.] Ofic. im. J. Mackiewicza* 1988, 29 s. – J. Kozieł: O Józefie Mackiewiczu piórem sympatyka. *Lódź. Fakt** 1989, 27 s. – Cz. Miłosz: Koniec Wielkiego Xięstwa. *Kultura*, Paryż 1989 nr 5, przedr. *Krasnogruda* 2001 nr 13. – Z. Siemaszko: J.M. na tle Rzeczypospolitej wielu narodów. *Więź* 1991 nr 2. – J. Jarzębski: The document. Polarities of its employment by Białoszewski and M. W. New perspectives in twentieth century Polish literature. London 1992. – A. Siemaszko: Wileński „Goniec Codzienny”. *Zesz. Hist.*, Paryż 1993 z. 106. – S. Chabijewicz: Azja w środku Europy. Tatarzy w twórczości J.M. *Tytuł* 1995 nr 1. – D. Rohne: „A ja przeciwnie...”. Szkice o Józefie Mackiewicz. Londyn 1995, 298 s. – R. Skwarski: Milczenie Boga, czyli agnostycyzm J.M. W *Drodze* 1995 nr 11. – A. Czajkowska: Archeologia pamięci w twórczości J.M. i Tadeusza Konwickiego. *Pr. Nauk. Filol. Pol. w Częst.* 1998 z. 7. – A. Fitas: Funkcje przyrody w „Drodze donikąd” J.M. Zarys problematyki. *Rocz. Hum.* 1998 z. 1. – M. Tomaszewski: Czy można być równocześnie Polakiem i Litwinem? Przypadek J.M.; J.M. „Romans z naturą”. W tegoż: Od chaosu do kosmosu. Wwa 1998. – B. Truchan: Józef Mackiewicz w mej pamięci. Wwa, Nowy Jork: Placówka 1998, 164 s. – W. Bolecki: Głosa do „Ptasznika z Wilna”. *Pogranicza* 1999 nr 3. – S. Andrzejewicz: Sprawa J.M. („Zwycięstwo prowokacji?”). *Arkana* 2000 nr 2. – M. Bąkowski: Votum separatum. Londyn: Kontra 2000, 190 s. [o poglądach politycznych i filozoficznych J.M.]. – W. Lewandowski: Józef Mackiewicz, Artyzm, biografia, recepcja. Londyn: Kontra 2000, 365 s. – W. Lewandowski: J.M. ofiarą „potężnych sił”? *Kwart. Artyst.* 2000 nr 4. – W. Odojewski: J.M. – autor nadal niezany. *Tyg. Powsz.* 2000 nr 17, tamże polem.: M. Czermińska, replika: W. Odojewski, N. Kozłowska: Wspólne dobro, nr 30, polem.: W. Bolecki: J.M. – pisarz przemilczany, nr 34, K. Orłoś: „Dylematy moralne” i uzurpacja, nr 41. – J. Gizella: Narodowość – antykomunista. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2001 nr z 26 VIII. – W. Lewandowski: „Ali” – czyli J.M. *Arch. Emigracji* 2001 z. 4 [rec.: Bulbin z jednosiela]. – W. Lewandowski: O romanse, którego nie było: J.M. – Stefania Kossowska. W: *Życie literackie drugiej emigracji niepodległościowej*. Tor. 2001. – A. Piskozub: Polscy zwiastuni powojennego pojednania z Niemcami: Władysław Studnicki i J.M. *Aibenaum* 2001 t. 7. – G. Gnauek: Heiliger und Nestbeschmutzer. Er verurteilte die Vertreibung der Deutschen. *Die Welt*, Berlin 2002 nr z 30 III. – Józef Mackiewicz. Życie, twórczość, nagroda. Wwa: Alfa-Wero 2002, 47 s. – R. Veser: Chronist eines blutigen Untergangs. Der polnische Schriftsteller J.M. die Genue Erinnerungenge Parteiliche Eindeutigkeiten. *Frankfurter Allgemeine Zeitung* 2002 nr z 2 IV. – Józef Mackiewicz. Szkice i wspomnienia. *Arch. Emigracji* 2002/2003

z 5/6 [tu art. dot. J.M.: W. Lewandowski: Setna rocznica urodzin J.M.; Cz. Miłosz: Głos wiernego czytelnika; W. Chudy: J.M. filozofia człowieka i polityki; T. Mianowicz: J.M. w Niemczech; pisarz jeszcze nie znany?; L. Pálfalvi: Recepcja J.M. na Węgrzech; M. Zadencka: Wojna i polityka w prozie J.M.; R. Veser: Znaki przestrzeni jako środki dyskursu ideologicznego w „Drodze donikąd”; A. Fiut: Spotkanie z niepojętym. (Kilka uwag o „Drodze donikąd”); J. Zieliński: Sprawy i sprawy Miasojedów; W. Jakubowski: „Kontra” J.M. O postaciach i technikach powieściowych; J.K. Krzyżanowski: „Nie trzeba głośno mówić” – powieść historyczna czy polityczna?; N. Gross: J.M. – od strony Ponar; Z. Ponarski: J.M. – fakty i mity; S. Kossowska: J.M. w jury nagrody „Wiadomości”; J. Maurer: Dzień z J.M.; S. Wujastyk: J.M.]. – J.R. Krzyżanowski: „Nie trzeba głośno mówić” – powieść historyczna czy polityczna? *Arch. Emigracji* 2003 z. 5/6. – J. Trznadel: J.M.; Sowieckie „jadro ciemności”; Czy M. namawiał do pójścia z Hitlerem na Rosję? Jaśniej wokół tak zwanej sprawy M.; M. na indeksie; Czytając znów „Drogę donikąd”; Rozpaczliwa próżnia. W tegoż: Spójrzeć na Eurydykę. Kr. 2003. – R. Veser: Laut sprechen uber die schwierigsten Fragen. Die Romane J.M. W: *Ausichten Jahrbuch des Deutschen-Polen Instituts*. Darmstadt 2003 vol. 14. – J. Zieliński: Okno z widokiem. Przedwojenne reportaże J.M. *Tyg. Powsz.* 2003 nr 8 [rec.: Okna zatkałe szmatami]. – J. Zieliński: Rekontra i inne mackiewicziana. Lubl.: Wydawn. UMCS 2004 112 s. – W. Lewandowski: J.M. w świetle korespondencji do redaktorów „Wiadomości”. W tegoż: *Strofy dla mew i mgieł...* Tor. 2005. – M. Stępień: „Narodowość – antykomunista”. (O J.M.). W tegoż: „Jak grecka tragedia”. Kr. 2005. – J. Tomkowski: Czarne okładki. (O J.M.). W tegoż: *Don Juan we mgle*. Wwa 2005. – *Arcana* 2006 nr 1 [tu m.in.: Optymizm nie zastąpi nam Polski – o J.M.; B. Gancarz: Pokłosie rocznic Mackiewiczowskich; W. Bolecki: J.M. publicysta „Słowa” 1922-1939. (Rekonnesans. Cz. I); J. Goćkowski: „Nie Rosja, ale Sowiety”; K. Polechoński: „Pisarz odpowiedzialny nie tylko za to, co pisze, ale i za to – co przemilcza”. J.M. w PEN-Clubie; B. Gancarz: W poszukiwaniu prawdy. Listy J.M. do Józefa Czapskiego]. – *Arcana* 2006 nr 6 [tu m.in.: Sprawa J.M.; M. Zadencka: Historia i prawo. Dyskusja o współczesności w piśarstwie J.M.; J. Trznadel: Prawa autorskie do J.M. Życie i rzeczywistość sądowna; B. Gancarz: W dolinie Drawy. Śladami J.M. i wydanych Kozaków]. – W. Lewandowski: J.M. – J.E. Skiński. Kilka uwag o tym kogo nazywać emigrantem. *Arch. Emigracji* 2006 z. 7/8. – J. Trznadel: Prawa autorskie do J.M. Życie i rzeczywistość sądowna. *Nasz Czas*, Wil. 2006 nr 17. – W. Bolecki: Ptasznik z Wilna. O Józefie Mackiewicz. (Zarys monograficzny). Wyd. 2 uzupeł., popraw., rozszerz. Kr.: Arcana 2007, 919 s.

J.-cz.

MACKIEWICZ Stanisław

TWÓRCZOŚĆ

3. Kropki nad „i”. [Felietony polityczne]. [Wyd. 2] Wwa: Penelopa 1994.

5. Myśl w obcęgach. Studia nad psychologią społeczeństwa sowieckiego. Wyd. nast.: wyd. 4 Pozn.: Wydawn. im. L. Zondka 1990; Wwa: Wydawn. Pol. KPN [Konfederacji Polski Niepodległej] 1991; Wwa: LTW 1998.

10. Historia Polski od 11 listopada 1918 r. do 17 września 1939 r. [Eseje historyczno-polityczne]. Wyd. nast.: [wyd. 10] Londyn: Puls 1993.

14. Dostojewski. [Studium biograficzne]. [Wyd. 5] Bielsko-Biała: Studio Sto 1997.

19. Stanisław August. [Studium biograficzne]. [Wyd. 5] [Red. O. Klecel]. Wwa: Świat Książki 1999.

30. Europa in flagranti. [Szkice historyczne i literackie]. [Wyd. 3] Wwa: Pax 2000.

OPRACOWANIA (wybór)

A. Mańnica: Nad myślą polityczną S. Cata-M. *Cbrześcjanin a Współczesność* 1989 nr 3. – R. Stobiecki: „Stanisław August” Stanisława Cata-Mackiewicza przyczynek do charakterystyki historycznej. *Folia Historica* 1990 z. 38. – J. Jaruzelski: Od Złuka do Komendanta. *Rzeczpospolita* 1992 nr 274 [rec.: Klucz do Pilsudskiego]. – W. Łazuga. *Prz. Zach.* 1992 nr 2 [rec.: Teksty]. – [Z. Florczak] Pelikan: Seans polityczny z Catem. *Kultura*, Paryż 1993 nr 5 s. 14-26. – T. Zablocki-Gwasz: Trudna przyjaźń. *Dz. Pol. i Dz. Żołn.*, Londyn 1993 nr 196. – A. Górski: Księgozbiór S.M. *Kwart. Konserwatywny* 1997 nr 1 [dot. lektur S.M.]. – J. Narbutt: Niedomyślenia Cata-M. *Arcana* 1997 nr 1. – E. Szakalicki: S. Cata-M. – portret ideowy. *Arcana* 1997 nr 1. – Tajemnica „Gastona de Cérizay”. Śledztwo w sprawie S. Cata-M. w dokumentach MSW. Oprac.: G. Sołtyśiak. *Prz. Tjg.* 1998 nr 30. – W. Wasilewski: S. Cat-M. jako historyk. *Kwart. Konserwatywny* 1998 nr 4. – K. Koźniewski: Książki jego rozczarowań. W tegoż: *Przekorní. Wwa* 2000. – J. Garliński: Cat w Londynie. *Gaz. Wyborcza* 2002 nr 273. – K. Grygajtis: S. Cat-M. – szkic do portretu. *Tolerancja* 2003 t. 10. – A. Chomiuk: Wobec Rosji sowieckiej. Obraz społeczeństwa totalitarnego w reportażach S.M. i Melchiora Wańkowicza. W: Reportaż w dwudziestolecu międzywojennym. Lubl. 2004. – J. Jaruzelski: List do redakcji. *Zesz. Hist.*, Paryż 2004 z. 148 [dot.: „Społeczeństwo polskie powinno iść na ugodę...”. Korespondencja S.M. [J. Putramenta z kwietnia i maja 1956 r. *Zesz. Hist.*, Paryż 2004 z. 148]. – K. Tarka: „Bankrut” i „kapitulanci” czy „wybitny publicysta”? O powrocie S.M. do Polski. *Zesz. Hist.*, Paryż 2005 z. 151, 153. – S. Cenkiewicz: S.M. powroty do Polski. Pomiedzy kompromisem a zdradą. *Gaz. Pol.* 2006 nr 12. – A. Kozłowska: Intrygujące archiwum Cata. *Gaz. Wyborcza* dod. *Trójmiasto* 2006 nr 276 [dot. zbiorów fot.]. – T. Mizak: Ostatni wielki monarchista kresowy. *Mysł Pol.* 2006 nr 10.

E.G.

MADEJ Antoni

Pseud.: A.M.D.G.; Ires.

TWÓRCZOŚĆ

13. Jak stawiać opór pustce i ogniewi. Wybór poezji. Wybór, wstęp i objaśn.: E. Żuk. Wwa: Fronda 2004, 311 s.

Tu także fragm. szkicu A.M.: Cyprian Norwid's „Judgement of truth”. [Przeł.] A. Jones-Debska.

Nadto w posiadaniu Biblioteki IBL w formie mikrofilmu niewydane tomiki wierszy: Skąd żywot wieczny jest. Więzienie Mokotów. 1949. – Tropem głosu rybitw. 1972 – Wiem już. 1972.

Praca redakcyjna

1. Niemiecki ekspresjonizm filmowy. [Szkice]. Red. A. Helman i Allina] Madej.

W t. 5 poz. błędnie przypisana A.M.

OPRACOWANIA (wybór)

[J. Czechowicz] J. Surmacz: Nowe książki A.M. *Zet* 1934 nr 24, przedr. w: J. Czechowicz: *Wyobraźnia stwarzająca*. Lubl. 1972. – E. Żuk: *Poezja zapomniana – łaski pełna...* *Głos* 2002 nr 18/19.

B.M.

**MADEJ Bogdan
1934-2002**

[...] Zmarł 3 października 2002 w Lublinie.

TWÓRCZOŚĆ

5. Piękne kalalie albo dojrzenie miłości. [Powieści]. Wyd. 2 Kr.: WL 2001.

6. Maść na szczury. [Opowiadania]. Wyd. nast.: [wyd. 4] Wr.: Wydawn. NZS* [1981]; Kr.: WL 1999.

8. Żydzi, Tatarzy, inni... [Opowiadanie].

A d a p t. t v p t. Falstart: Scenariusz: M. Minc. TV 1989.

9. Póltraktat o lewitacji. [Opowiadania]. Kr.: WL 1997, 234 s.

Nagroda w VII edycji programu Promocja Najnowszej Literatury Pol. organizowanego przez Fundację Kultury w 1998.

10. Głęboką nocą. Walc. [Opowiadania]. Lubl.: Wydawn. UMCS 1998, 55 s.

11. Abonament. [Opowiadania]. Kr.: WL 2002, 135 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Wtajemniczenie w grozę. Rozm. H. Zaworska. *Wprost* 1998 nr 11.

LP XX w. (M. Jentys).

[Póltraktat o lewitacji:] G. Filip: Unoszenie w codzienności. *Nowe Książ.* 1998 nr 4; D. Nowacki: Próba autoportretu. W tegoż: *Zawód – czytelnik*. Kr. 1999. – J. Baran: B.M. *Nowy Dz.* dod. *Prz. Pol.*, Nowy Jork 2002 nr z 18 X. – W. Horabik: B.M. *Gaz. Wyborcza* dod. *Lublin* 2002 nr 235 [wspomnienie].

K.B.

MAGNUSZEWSKI Józef

OPRACOWANIA (wybór)

J. Kobuszewski: Prof. dr J.M. *Pam. Ślaw.* 1994. – J. Rapačka; J.M. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mick.* 1994. – F. Všeticka: Bohemista – samotnik. *Metafora* 2002/2003 nr 51/55.

B.D.

MAJ Bronisław

[...] Od 2002 w Teatrze im. J. Słowackiego był współorganizatorem Krakowskiego Salonu Poezji; wystąpił tu też jako aktor w przedstawieniu jednoaktówek Samuela Becketta „Urodził się i to go zgubiło” (premiera 2006). [...]

TWÓRCZOŚĆ

8a. Kornel Filipowicz. Scenariusz dokumentalnego filmu biograficznego. [Współaut.:] P. Woldan. TV 1993.

9a. Zawód pisarz. Jan Józef Szczepański. Scenariusz dokumentalnego filmu biograficznego. [Współaut.:] P. Woldan. TV 1995.

9b. Solidarność i samotność Adama Zagajewskiego. Scenariusz dokumentalnego filmu biograficznego. [Współaut.:] P. Woldan. TV 1996.

10. Kronika wydarzeń artystycznych, kulturalnych, towarzyskich i innych.

W t. 5 omyłka w numeracji pozycji.

11. Kronikarz. Rzecz o Bolesławie Prusie. Scenariusz dokumentalnego filmu biograficznego. TV 1998.

12. Angelus. Scenariusz filmowy. [Współaut.:] I. Siwiński. Ekran. 2001.

W 2002 nominacja do Pol. Nagrody Film. „Orzeł” w kategorii najlepszy scenariusz roku 2001.

13. Elegie, treny, sny. [Wiersze]. Kr.: Znak 2003, 140 s.

Wybór poezji w p r z e k l. s ł o w a c.: Svetlo a ine basne. [Przeł.] K. Chmel. Bratislava 2003.

Parafrazy i adaptacje

1. Światło odbite. Scenariusz filmowy na podstawie opowiadania S. Czycz pt. And. [Współaut.:] A. Titkow. Dialogi: A. Czycz, A. Titkow. Ekran. 1989.

2. Arystofanes: Żaby. W parafrazie ... Wyst. Wwa, T. Nar. 2002.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Czego poecie nie wolno? [Rozm.] C. Michalski. *Tumul** 1988 nr 1; Poeta stanu. Rozm.: P. Marcinkiewicz, J. Podsiadło. *Kresy* 1998 nr 4.

[L. Sadowski] LL: O i na marginesie poezji B.M. *Tędy** [1983] nr [2] [rec.: Wspólne powietrze]. – [P. Matywiecki] P.M. *Wieżanie** 1987 nr 12 [rec.: Album rodzinny]. – J. Wolski: „W żółtym oczku kwiatu zobaczyć wszystko co jest”. *Kwart. Artyst.* 1996 nr 2 [rec.: Światło]. – M. Stala: Na nieustanne świadectwo życia. O jednym wierszu B.M.; Sen, śnieg, ciemna gwiazda [dot.: Światło]. W tegoż: Powrót poetów. Kr. 1997. – M. Karwala: Niepewność wiary. W tegoż: Polska poezja współczesna po 1956. Kr. 1998. – A. Legeżyńska: Pusta, przejściowa epoka. *Polonistyka* 1999 nr 1 [rec.: Zgląda Świętego Miasta]. – A. Węgrzyński: „Powietrze” i „Światło” w metafizycznym pejzażu B.M. W tegoż: Egzystencjalne i metafizyczne. Kat. 1999. – Bronisław Maj. Wstęp: J. Klejnocki. Przeł.: A. Kutter. Kr.: Villa Decius; Arbeitsgruppe Literatur Polska 2000 2000, 30 s. Iżawiera też wiersze B.M.I. – T. Cieślak-Sokołowski: Prawdziwie świetna poezja. *Dekada Lit.* 2003 nr 7/8 [rec.: Elegie, treny, sny]. – J. Gutorow: M. W tegoż: Niepodległość głosu. Kr. 2003. – [Elegie, treny, sny:] A. Kaluża; Pesymizm, ekstaza, acedia. *Odra* 2003 nr 10; J. Drzewucki: Słowo słów, jest. *Zesz. Lit.* 2004 nr 1. – A. Skoczek: Poeta pamięta – wiersze [T.] Jastruna, Polkowskiego, M. W tegoż: Poezja świadectwa i sprzeciwu. Kr. 2004. – [Elegie, treny, sny:] M. Stala: Różnica czasu (i inne różnice). W tegoż: Przeszukiwanie czasu. Kr. 2004; A. Tarnowska: Umieranie w świetle dnia. *Twórczość* 2004 nr 7/8.

MAJCHERCZYK Julian 1908-1998

[...] Zmarł 20 stycznia 1998 w Paryżu; pochowany w Boulogne pod Paryżem. Pośmiertnie odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej (2006).

OPRACOWANIA

Żegnaj Julianie. *Nowy Dz.*, Nowy Jork 1998 nr 7207.

B.D.

MAJCHROWSKI Stefan

TWÓRCZOŚĆ

6. Pan Sienkiewicz. [Powieść biograficzna]. [Wyd. 4] Świat Książki 2000, 390 s.

OPRACOWANIA (wybór)

S. Frycie: „Tajemnice wyspy Aotea” S.M. W tegoż: O szkolnej klasyce, lekturach współczesnych sprzed lat i książkach dla młodzieży. Piotrków Trybunalski 2001.

M.S.

MAKARCZYK Janusz

OPRACOWANIA (wybór)

M. Piechota: J.M. – korespondent – felietonista: „USA. Obrazki z Ameryki powojennej” M. W tegoż: Jaka Ameryka? Lubl. 2002.

K.B.

MAKARSKI Henryk 1946-2001

[...] W 1985-90 odbył podróże literackie na Litwę, Ukrainę i do Armenii. [...] W 1995-2001 drukował reportaże z zakresu dziennikarstwa śledczego na łamach czasopism *Kobra*, *Detektyw* i *Nowy Detektyw*. W 1998-2001 ponownie pełnił funkcję sekretarza Lubelskiego Oddziału ZLP. [...] Zmarł 10 maja 2001 w Lublinie.

OPRACOWANIA (wybór)

Inf. zony 2005.

A. Koziolkiewicz: W ziemi stwardniałej tonąc... *Podl. Kwart. Kult.* 2001 nr 3/4. – L.J. Okoń: H.M. (1946-2001). Wspomnienie. *Gaz. Wyborcza* dod. *Gaz. w Lubl.* 2001 nr 114.

B.M.

MAKOWIECKI Andrzej

[...] W 2001 w plebiscycie czytelnicznym „Bawelniarne pióro” został uznany za najpopularniejszego pisarza Łodzi i regionu łódzkiego. Pracował (do 2003) w *Expressie Ilustrowanym* (na łamach tego dziennika publikował powieści w odcinkach), a następnie w *Dzienniku Łódzkim* (2003). [...]

FWÓRCZOŚĆ

21. Ziemia nawrócona. [Powieść]. T. 1-2. Łódź: *Expr. II* 1997, 1999, 237 + 335 s.

22. Wino i krew. [Powieść]. Łódź: Polskajresse. Oddz. Prasa Łódzka 2001, 383 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

K.B.

MAKOWIECKI Andrzej Zdzisław

[...] Wykładał nadal historię literatury polskiej i powszechnej na Wydziale Wiedzy o Teatrze w Akademii Teatralnej w Warszawie oraz równolegle na Wydziale Lalkarskim filii Akademii w Białymstoku. W 1995-2001 był przewodniczącym Zespołu Nauk Humanistycznych w Komisji Ekspertów przy Ministrze Edukacji Narodowej. W 1999-2005 pełnił obowiązki zastępcy dyrektora do spraw studiów i studentów w Kolegium Międzywydziałowych Indywidualnych Studiów Humanistycznych UW. Do 2003 należał do Komitetu Nauk o Literaturze Polskiej PAN. W 2004-06 był członkiem jury nagrody Nike. W 2005 przeszedł na emeryturę na UW; kontynuując pracę naukową. [...]

FWÓRCZOŚĆ

10. Literatura Młodej Polski. Podręcznik dla klasy trzeciej szkoły średniej. Wyd. nast.: wyd. 5 Wwa: WSiP 1998, tamże: wyd. 6-10 1999-[2003].

11. Pozytywizm. Młoda Polska. Podręcznik literatury dla klasy 11. [Współaut.:] H. Chmielewska. Kaunas: Sviesa 1995, 272 s. Wyd. 2 tamże 2001.

12. Słownik postaci literackich. Wwa: PIW 2000, 1067 s.

13. „Pamiętajcie o ogrodach...”. Kultura, literatura, język. Podręcznik dla liceum ogólnokształcącego, liceum profilowanego i technikum. Kształcenie w zakresie podstawowym, kształcenie w zakresie rozszerzonym. Scenariusze lekcji. [Autorzy:] ... i in. Cz. 1-3. Wwa: WSiP 2002-2004, 456 + 543 + 519 s. Antologie uzupełniające, 254 + 243 + 285 s.

14. Słownik postaci literackich. Literatura polska. Wwa: Świat Książki 2004, 384 s.

15. Słownik postaci literackich. Literatura powszechna. Wwa: Świat Książki 2004, 592 s.

Studia i rozprawy w książkach zbiorowych, m.in.: Neoromantyczna poezja Kazimierza Wierzyńskiego. („Wolność tragiczna”, „Kurhany”, „Krzyże i miecze”). W: „Odrodzona i Niepodległa” – w literaturze. Zielona Góra 1992 s. 75-84 [w t. 5 błędny zapis]. – Kłamstwa kompensacyjne autobiografizmu – Stanisław Przybyszewski. W: Autobiografizm –

przemiany, formy, znaczenia. Wwa 2001 s. 104-113. – Kawiarnia młodopolska – szablon o stuletniej trwałości. W: Modernistyczne źródła dwudziestolecia. Wwa 2003 s. 345-356. – Periodyzacja literatury polskiej XX wieku. Polityka a poetyka. W: Polonistyka w przebudowie. Kr. 2005 s. 601-611. – „Wariacje pocztowe” Kazimierza Brandysa na te poetyki pastiszu. W: Światy przedstawione. Tor. 2006 s. 319-328.

Prace edytorskie i redakcyjne

13a. Z. Grzesiakowa: Między Horyniem a Słuczą. [Powieść biograficzna]. [Wybór i oprac.] ... Wwa: PIW 1992, 442 s.

20. Obraz domu w kulturach słowiańskich. Pod red. T. Dąbek-Wirgowej i ... Wwa: UW, Wyd. Polonistyki 1997, 184 s.

Materiały konferencyjne.

21. Obraz kapłana, wodza, króla w kulturach słowiańskich. Pod red. T. Dąbek-Wirgowej i ... Wwa: UW, Wyd. Polonistyki 1998, 158 s.

Materiały konferencyjne.

22. Literatura i czasopiśmiennictwo polskie 1864-1918 wobec tradycji antycznej. Pod red. ... Wwa: UW, Ośrodek Badań nad Tradycją Antyczną 2000, 289 s.

23. Kultura, język, komunikacja: problemy globalizacji i kultur narodowych. Pod red. G. Szwał-Gylybowej i ... Wwa: UW, Wyd. Polonistyki; Inst. Sławistyki PAN 2001, 210 s.

24. Modernistyczne źródła dwudziestowieczności. [Szkiecy]. Pod red. M. Dąbrowskiego i ... Wwa: Wyd. Polonistyki UW 2003, 470 s.

25. B. Czeszko: Tren i inne opowiadania. Wybór i posł. ... Wwa: Bertelsmann Media – Świat Książki 2005, 303 s.

26. Polonistyka w przebudowie. Literaturoznawstwo – wiedza o języku – wiedza o kulturze – edukacja. Zjazd Polonistów, Kraków, 22-25 września 2004. T. 1-2. Zespół red.: M. Czermińska (przewodnicząca), S. Gajda, K. Klośński, A. Legeżyńska, ..., R. Nycz. Kr.: Universitas 2005, XXIII, 726 + 772 s.

OPRACOWANIA (wybór)

[Słownik postaci literackich:] M. Kisiel. *Twórczość* 2000 nr 5; G. Leszczyński: Bohaterowie tysiącleci. *Nowe Książki* 2000 nr 6; M. Oramus. *Nowa Fantastyka* 2000 nr 3.

E.G.

MAKOWIECKI Tadeusz

OPRACOWANIA (wybór)

A. Hutnikiewicz: U początków polonistyki toruńskiej. (Eugeniusz Kucharski i T.M.). *Głos Uczelni* 1992 nr 4. – M. Kallota-Szymańska: Z kart historii UMK. Wspomnienie o prof

T.M. PAL. *Prz. Artyst.-Lit.* 1998 nr 7/8. – M. Buś: Uwagi o M. – norwidzie. *Ann. Acad. Paedagogicae Crac. Stud. Hist.* 2005 nr 5.

E.G.

MAKOWSKI Stanisław

[...] Od 1990 redagował serię „Pisarze polscy i Warszawa”, wydawaną przez Instytut Literatury Polskiej UW (kolejne tomy wyd. 1992, 1996, 1998). Artykuły i recenzje literackie ogłaszał m.in. w *Przeglądzie Humanistycznym* (1995-2005, z przerwami), *Poezji Dzisiaj* (2001), *Ruchu Literackim* (2001). Do 2005 był redaktorem *Rocznika Towarzystwa Literackiego im. A. Mickiewicza*. [...]

TWÓRCZOŚĆ

14. Romantyzm. Podręcznik literatury dla klasy 2 szkoły średniej. Wyd. nast.: wyd. 9 Wwa: WSiP 1997, tamże: wyd. 10 1998, wyd. 11 1999, wyd. 12 1995 [!], wyd. 13 2001.

Studia i rozprawy w książkach zbiorowych i czasopismach, m.in.: Jak Mickiewicz komponował „Dumana w dzień odjazdu”. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mick.* 1993 s. 109-116. – Naród w filozofii genezyjskiej Juliusza Słowackiego. W: *Kategoria narodu w kulturach słowiańskich*. Wwa 1993 s. 103-109. – Okopy Świętej Trójcy. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mick.* 1995 s. 161-170. – Juliusz Słowacki – poeta walczącej Warszawy. W: *Romantycy i Warszawa*. Wwa 1996 s. 276-296. – „Król-Duch” [J. Słowackiego] – czyli tajemnica początku i końca. *Prz. Hum.* 1996 nr 4 s. 42-50; przekł. ukr.: „Korol Duch” abo taemnyč’a počatku i kin’cia. W: *Juljuš Slovackij i Ukraina*. Kiiv 2000 s. 203-214. – Narodziny romantyzmu w Warszawie. W: *Między Oświeceniem i Romantyzmem*. Wwa 1997 s. 179-192. – Wizja ognista Juliusza Słowackiego. *Pr. Polonist.* Ser. 52: 1997 s. 213-242. – „Hajdamacy” Tarasa Szewczenki i „Sen srebrny Salomei” Juliusza Słowackiego. *Warsz. Zesz. Ukrainoznawcze* 1998 z. 6/7 s. 166-176. – Kazimierz Pułaski w romantycznej legendzie literackiej. W: *Kazimierz Pułaski w polskiej i amerykańskiej świadomości*. Wwa 1998 s. 145-171, przedr. pt. Kazimierz Pułaski – bohater romantycznej legendy literackiej. *Prz. Hum.* 1999 nr 2/3 s. 73-92. – Konfederaty i koliji (1768-1772) w emigracyjnych twórcach Ju. Slovackogo. W: *Naukovi Zapiski Ternopils'kogo Derž. Ped. Universiteta*, Tarnopol 1998 s. 151-160. – Mickiewiczowski program poezji narodowej. *Prz. Hum.* 1998 nr 5/6 s. 81-87, przedr. pt. Mickiewiczowska kategoria poezji romantycznej (w roku 1822). W: *Adam Mickiewicz i kultura światowa*. Wwa 1999 s. 31-40. – Romans z aniołem (O „Widzeniu się w gaju...” Adama Mickiewicza). *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mick.* 1998 s. 85-92. – Le romantisme polonais dans „Les Slaves”

d'Adam Mickiewicz. *Revue des etudes Slaves*, Paris 1998 t. 70 fasc. 4 s. 771-781. – „Dziady” Mickiewicza – „Dziady” Słowackiego. W: *„Dziady” Adama Mickiewicza*. Kr. 1999 s. 159-167. – Juliusz Słowacki – warszawski romantyk i poeta Warszawy. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mick.* 1999 s. 121-134. – Narodziny poety „szkoły ukraińskiej”. W: *Juliusz Słowacki. Wielokulturowe źródła twórczości*. Wwa 1999 s. 31-40, przedr. w: *Ukraina i Polska doby romantyzmu*. Krzemieniec 2000 s. 37-50. – Ukrainizm młodego Słowackiego. *Warsz. Zesz. Ukrainoznawcze* 2000 z. 10 s. 28-37, przedr. w: *Słowacki i Ukraina*. Lubl. 2003 s. 9-22. – Wielki Nieobecny. (Kilka uwag na zakończenie Roku Słowackiego). *Prz. Hum.* 2000 nr 1/2 s. 1-9. – Genezyjski Anioł w rodzinnym Krzemieńcu. *Prz. Hum.* 2002 nr 6 s. 81-87 [dot. J. Słowackiego]. – Upiór sentymalny. *Ann. UMCS* 2002/2003 vol. 20/21 s. 357-363. – Krzemieniec w „Złotej czasce” Juliusza Słowackiego. *Pr. Polonist.* 2003 ser. 58 s. 79-89. – Obraz Wernyhory: wid poetiv „ukraïn's'koj školy” do Adama Mickiewicza. W: *Kiiv's'ki Polonistični Studii*. T. 5. Kiiv 2003 s. 133-148. – Krzemieniec Juliusza Słowackiego. W: *Krzemieniec. Ateny Juliusza Słowackiego*. Wwa 2004 [właśc. 2005] s. 122-165. – Krzemieniecki dom Juliusza Słowackiego; Krzemienieckie obiekty i instytucje związane z osobą lub imieniem Juliusza Słowackiego. W: *Muzeum Juliusza Słowackiego w Krzemieńcu*. [Wwa] 2004 s. 7-20. – Kreator i objawiciel. (Genezyjski wzorzec wychowawczy Juliusza Słowackiego). W: *W kręgu literatury i języka*. Piotrków Trybunalski 2005 s. 239-236. – Krzemienieckie źródła twórczości Juliusza Słowackiego. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mick.* 2005 s. 87-97. – Między Nakwaszą a Skolimowem. W: *Wspomnienia o Leopoldzie Buczkowskim*. Ossa 2005 s. 219-225. – „Ukraïn's'ka škola” jako variant romantyzmu. W: *Kiiv's'ki Polonistični Studii*. T. 7. Kiiv 2005 s. 30-39.

Prace redakcyjne

17a. Z. Krasieński: Nie-Boska komedia. [Wstęp i komentarz ...]. Wwa: Kama 1995, 136 s.

20. Adam Mickiewicz i kultura światowa. Materiały z Międzynarodowej Konferencji Grodno – Nowogródek 12-17 maja 1997 r. w 5. księgach. Księga 1 pod red. ... i E. Szymanisa. Wwa: Wydawn. UW 1999, 245 s.

21. J. Słowacki: Poezje. Wybrał i wstępem poprzedził ... Wyd. 1 w tej edycji. Wwa: Czyt. 1999, 496 s.

22. J. Słowacki: Poezje wybrane. Wyboru dokonał, wstępem i notą biograficzną opatrzył ... Wwa: LSW 2000.

23. Krzemieniec – Ateny Juliusza Słowackiego. Wwa: Bibl. Nar.; Tow. Lit. im. A. Mickiewicza, Wyd. Polonistyki UW 2004, 588 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006, 2007.

K.E. Duda. *Ruch Lit.* 1996 nr 4 [rec.: Wernyhora].

B.D.

MAKUSZYŃSKI Kornel

[...] Od 1993 przyznawana jest przez Fundację „Książka dla Dziecka” i redakcję *Guliwera* nagroda literacka im. K. Makuszyńskiego.

TWÓRCZOŚĆ

6. Dziwne opowieści. [Opowiadania].

W t. 5 błęd w tytule.

Adapt. tv opowiadania Najmilszy ze złodziei pt. Przygoda najmilszego złodzieja. Adapt.: H. Jakóbczyk. TV 1957.

7. Szewc Kopytko i kaczor Kwak. [Bajka].

Adapt. film. pt. Szewc Kopytko: Scenariusz filmu animowanego i realizacja: E. Musiałowicz. Ekran. 1958.

11. Perły i wieprze. [Opowiadania].

Adapt. tv opowiadania Szymon Chrzęszcz znieważa sakrament małżeństwa: Adapt.: T. Żeromski. TV 1958.

12. Bardzo dziwne bajki. Wyd. inne Wwa: Wydawn. Archidiecezji Warsz. 1990.

Adapt. poszczególnych bajek: film.: Bajka o królowie Niteczka, o czarnym lądzie i o lodowej górze pt. Lodowa góra: Scenariusz filmu animowanego: A. Lubieniecka. Ekran. 2003. – O tym, jak pan krawiec Niteczka królem został: radio: Radio (Lw.) 1932, – teatr. pt. Krawiec pan Niteczka: Adapt., reż. i muz.: W. Wolański. Wyst. Kr., T. Lalki i Maski „Grotoska” 1999, – film. pt. Krawiec Niteczka: Scenariusz filmu animowanego: H. Neumann. Ekran. 2005.

28. O duchach, diabłach i kobietach. [Opowiadania].

Adapt. radio: opowiadania Dziewięć kochanek kawalera Dorna pt. Siedem narzeczonych kawalera Dorna: Radio (Wil.) 1929.

31. Bezgrzeszne lata. [Wspomnienia].

Adapt. tv: Adapt. i reż.: W. Pawlak. TV 1988.

41. O dwóch takich, co ukradli księżyc. Powieść dla młodzieży. Wyd. nast.: [wyd. 18] Pozn.: GMP [2000]; Wwa: NK 2004; Kr.: Zielona Sowa 2004, tamże 2005.

Przekł. hebr.: Shenayim she-ganvu et ha-yareah. [Przeł.] Y. Freeman. Tel Aviv 2002.

Adapt.: radio: Radio (Kr.) 1930, – film.: Serial animowany w 4 odcinkach. Scenariusz: K. Kowalski, L.M. Gałysz. Ekran. 1984-1989; pt. Jacek i Placek. Film animowany. Scenariusz: K. Kowalski, L.M. Gałysz. Ekran. 1992.

42. Śmieszni ludzie. Cztery opowiadania.

Adapt. radio: opowiadania Czwarty partner: Oprac.: J. Tępa. Radio (Kat.) 1939, – opowiadania List bez adresu: Radio (Wil.) 1928.

46. Przyjaciół wesolego diabła. Powieść dla młodzieży. [Wyd. 6] Pozn.: G&P 2000.

Adapt. film. pt. Błiskie spotkanie z wesolym diabłem: Scenariusz i reż.: J. Łukasiewicz. Ekran. 1988, – tv: Scenariusz i reż. serialu telewizyjnego w 5 odcinkach: J. Łukasze-

wicz. TV 1988 [wersja tv filmu fabularnego], – teatr: Adapt.: Z. Mrówczyńska. Wyst. Jelenia Góra, T. im. C. Norwida 1998.

51. Panna z mokrą głową. Powieść dla młodzieży. Wyd. nast.: [wyd. 21] Wwa: NK 1997, tamże: 1999, 2000, 2003, 2006.

Adapt.: radio: Oprac.: S. Darzyńska. Radio (Lw.) 1934, – film.: Scenariusz: T. Piotrowski, K. Tarnas. Ekran. 1994 [kinowa wersja serialu telewizyjnego], – tv: Scenariusz serialu tv w 6 odcinkach: T. Piotrowski, K. Tarnas. TV 1994.

52. Przygody Koziółka Matolka. Tekst ... Ilustr.: M. Walentynowicz. Wyd. nast. łączne cz. 1-4: [wyd. 10] Pozn.: G&P 1999; Pozn.: G&P; [Wwa:] Porozumienie Wydawców 2003.

Przekł. włos.: Le avventure del Capretto Scemetto. [Przeł.] M. Wozniak. Roma 2006.

Adapt. film. pt. Dziwne przygody Koziółka Matolka. Serial animowany. Ekran. 1969-1971, – tv: Adapt.: J. Dorman. TV 1996, – teatr: Adapt.: J. Dorman. Wyst. Będzin, T. Dzieci Zagłębia im. J. Dormana 1999; Adapt., reż. i piosenki: Cz. Sieńko. Wyst. Gdańsk, Miejs. T. „Miniatura” 2000; Adapt. i reż.: A. Szubski. Wyst. Wałbrzych, T. Dram. im. J. Szaniawskiego 2000; Adapt.: S. Gaudyn, G. Janiszewski. W: E. Biernat. Twórczość baśniowa Kornela Makuszyńskiego. Kr.: Impuls 2001 s. 101-146.

55. Uśmiech Lwowa. [Wyd. 5] Radom: Pol. Wydawn. Encyklopedyczne 2004.

56. [Malpka Fiki Miki]. Tekst ... Ilustr.: M. Walentynowicz.

[Cz. 1]. Awantury i wybryki małej malpki Fiki Miki. Wyd. nast.: [wyd. 11] Pozn.: GMP 2000; Pozn.: G&P 2001.

Adapt. tv: Scenariusz i reż.: J. Polewka. TV 1989.

[Cz. 2]. Fiki Miki dalsze dzieje, kto to czyta, ten się śmieje. [Wyd. 9] Pozn.: G&P 2001.

[Cz. 3]. Na nic placze, na nic krzyki, koniec przygód Fiki Miki. [Wyd. 7] Pozn.: G&P 2001.

58. Wyprawa pod psem. [Powieść]. [Wyd. 7] Kr.: Zielona Sowa 2000.

Przekł. hebr.: Masa be-siman kelev. [Przeł.] U. Örlöv. Tel Aviv 2000.

59. Awantura o Basię. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 23] Wwa: NK 1996, tamże: 1997, 1998; Pozn.: G&P 1999, tamże 2000; Wwa: NK 2000, tamże: 2002, 2004.

Przekł. hebr.: Ha-shaaniyyot shel Basha. [Przeł.] Y. Freeman. Tel Aviv 2002.

Adapt.: film.: Scenariusz: T. Piotrowski, K. Tarnas. Ekran. 1995, – tv: Scenariusz serialu telewizyjnego w 10 odcinkach: T. Piotrowski, K. Tarnas. TV 1996 [wersja tv filmu fabularnego], – teatr: podtyt. Komedia musicalowa dla dzieci i dorosłych: Teksty piosenek: J. Ratajczak. Adapt., reż. i choreografia: D. Kustosik. Wyst. Zielona Góra, Lubuski T. im. L. Kruczkowskiego 2000.

60. O wawelskim smoku. Tekst ... Ilustr.: M. Walentynowicz. [Wyd. 13] Pozn.: G&P 1998.

Adapt. tv.: Reż.: K. Szolajski. TV 1994.

61. Szatan z siódmej klasy. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 28] Wwa: NK 1997, tamże 1998; Pozn.: G&P

[2000]; Wwa: NK 2000, tamże 2002; Wwa: Stamp Partner 2003; Wwa: NK 2004, tamże 2005.

Przekł. lit. w: Šetonas iš septintos klasės. [Przel.] R. Janauskaitė. Vilnius 2005. – **lot. w:** Zens ko vertis! [Przel.] A. Dauge. Rīgā 1997.

Adapt. film.: Scenariusz: T. Piotrowski, K. Tarnas. Ekran. 2006. – **tv.:** Scenariusz i reż. serialu w 7 odcinkach: K. Tarnas. Ekran. 2006 [wersja tv filmu fabularnego].

67. Szaleństwa panny Ewy. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 13] Wwa: NK 1997, tamże: 1999, 2000; Wwa: Stamp Partner 2003; Wwa: NK 2004, tamże 2006.

76. Listy ze Lwowa. Wstępem opatrzył I. Kasprysiak. [Kr.] Tow. Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich 1998, 45 s. Zob. poz. 25.

77. Jak ja to widzę... Felietony teatralne z lat 1920-1928. T. 1. 1920-1922. Zebrała i oprac. M. Kozłowska. Gorzów Wielkop.: Woj. Ośrodek Metodyczny 2004, 419 s.

78. „Bo Polska zapamięta najdroższe swe chłopięta”. Wiersze i piosenki żołnierskie 1919-1920. Oprac.: A.K. Kunert. Wwa: Miasto St. Wwa 2005, 136 s.

Słuchowiska radiowe oraz adaptacje telewizyjne, m.in.: Towarzystwo podróży. Radio (Kr.) 1929. – Małżeństwo to święta rzecz. Adapt.: T. Haluch. TV 1958.

OPRACOWANIA (wybór)

J. Kowalczykówna: Funkcje przypadku w powieściach dla młodzieży K.M. *Stud. i Mater. Polonist.* 1997 t. 3. – J. Kowalczykówna: Z badań nad warszatem literackim Kornela Makuszyńskiego jako autora powieści dla młodzieży. Piotrków Trybunalski: Wydawn. Filii Kieleckiej WSP 1997, 311 s. – A. Drażek: Wybrane powieści K.M. dla młodzieży i ich czytelnictwo wśród młodzieży – próba monograficzna. *Pr. Nauk. Filol. Pol. WSP w Częst.* 1998 z. 7. – B. Ostrowski: K.M. oceniany. *Rocz. Gdylski* 1998 [dot.: Wielka brama]. – B. Borowicz, M. Kętny: „Szatan z siódmej klasy” Kornela Makuszyńskiego. Kielce: Gens 1999, 39 s. – E. Biernat: Twórczość baśniowa Kornela Makuszyńskiego. Kr.: Impuls 2001, 145 s. – M. Kozłowska: W fotelu recenzenta i na paradyżu. Gorzów Wielkop.: Woj. Ośrodek Metodyczny 2001, 148 s. [dot. felietonów teatr.]. – I. Sikora: O młodopolskich wierszach K.M. W tegoż: *Łabędź i lira*. Zielona Góra 2001. – J. Twardowski: O K.M. W: *Ludzie, których spotkałem*. Rozm. W. Smaszcza z ks. J. Twardowskim. Białystok 2001. – J. Ługowska: Retoryka czy sztuka kamuflażu? O sposobach kreowania bohaterów dziewczęcych w powieściach dla młodzieży K.M. W: *Od romantyzmu do współczesności*. Wr. 2002. – D. Grabowski: Z dziejów Koziołka Matołka, który szukał tego, co jest bardzo blisko. *Poezja i Dziecko* 2003 nr 2. – M. Kusiba: Kwasy w Pacanowie. *Nowy Dz.* dod. *Prz. Pol.*, Nowy Jork 2003 nr z 23 V. – J. Olech: Patoś i zwykle dobro. O K.M. (1884-1953) w 50. rocznicę śmierci. *Tyg. Pousz.* 2003 nr 31. – P.R. Mazur: „Przyjacieli wesołego diabła” – przyjaciel wesołego dziecka. *Cywilizacja* 2004 nr 10. – J. Warakomski: Rhy-me, rhythm and reason. Translating children's cartoon captions in verse. *Relevance Studies in Poland*, Wwa 2004 vol. 1 [dot.: 120 przygód Koziołka Matołka. Przekł. ang.]. – M. Jazowska-Gomulska: Jan Kaspryszczak we wspomnieniach K.M.

Ann. Acad. Paedagogicae Crac. Stud. ad Bibliothecarum Scientiam Pertinentia 2005 nr 3. – M. Sosnowski: Uczelnienie tego-co-nie-ludzkie w książkach o malpce Fiki Miki i Murzynku Goga-Goga. *Teksty Drugie* 2005 nr 1/2. – M. Graban-Pomirska: Dzikuska. W tejże: *Szkoła narzeczonych*. Gdańsk 2006 [dot.: Panna z mokrą głową].

B.D.

MALCZEWSKI Rafał

TWÓRCZOŚĆ

1. Narkotyki gór. Nowele. [Wyd. 2] z podtyt. *Nowele tatrzańskie*. Wstęp: K. Malczewski. Wwa: LTW 2000.

4. Taty i Podhale. [Monografia]. [Wyd. 2] Wwa: Gutenberg-Print; Moskwa: Alial 1995.

6a. Nie budź mnie. Słuchowisko. Radio 1938.

7. Od cepra do wariata. Wyd. nast.: [wyd. 2] z podtyt. *Felietony zakopiańskie*. Wwa: LTW 2000, tamże 2006.

8. Pepek świata. Wspomnienia o Zakopanem. Wyd. nast.: [wyd. 2] Wwa: LTW 1999, wyd. 2 [!] popraw. tamże 2003.

OPRACOWANIA (wybór)

A. Wołak: R.M. w Kanadzie. *Związkowiec*, Toronto 1990 nr 31-33. – J. Gondowicz: Siódma część świata. *Nowe Książ.* 2000 nr 4 [rec.: Pepek świata]. – S. Potępa: Rafał Malczewski. [Biografia]. Tarnów: Tarnowskie Tow. Kult. 2006, 338 s. – Rafał Malczewski i mł. Zakopane; Zakopane w czasach Rafała Malczewskiego. T. 1. Rafał Malczewski i mł. Zakopane. Teksty, układ i wybór zdjęć: D. Folga-Januszewska; T. 2. Zakopane w czasach Rafała Malczewskiego. Pod red. D. Folgi-Januszewskiej i T. Jabłońskiej. Olszanica: Bosz 2006, 239 + 215 s. [w t. 2 m.in. art. A. Zakiewicz: Demon Zakopane i zakopiański chochlik – groteska i dramaty w twórczości Stanisława Ignacego Witkiewicza i R.M.].

A.Sz.

MALEWSKA Hanna

TWÓRCZOŚĆ

3. Kamienie wołać będą. Powieść z XIII wieku. *Adapt. radiowa*: Adapt.: E. Hartwig. Radio 1993.

3a. Zygmunt August i Barbara. Powieść. Powst. 1939-1945 (?).

Inf.: P. Mitzner: Mój ojciec konspirator. *Zesz. Hist.*, Paryż 1998 z. 125.

8. Sir Tomasz More odmawia. [Opowiadania]. Wyd. 3 Wwa: Pax 2002.

11. Apokryf rodzinny. [Powieść]. [Wyd. 3] Wstęp i oprac.: A. Sulikowski. Kr.: Universitas 1997.

Przekład

2. Spowiedź Archipoety. Przel. [z łac.] i oprac. ... [Wyd. 2] Wwa: PIW 2000.

OPRACOWANIA (wybór)

Z. Miernik: H.M. Zestawienie bibliograficzne w wyborze. *Por. Bibl.* 1993 nr 1/2.

S. Chuchro: Imperium i katedra – w stronę historiozofii H.M. *Pr. Polonist.* Ser. 51: 1996 – Z. Stala: Między sceptycyzmem a nadzieją. O eseistyce H.M. W: *Zmierzch świata?* Olshyn 1997 – W. Stróżewski: H.M. (Ludzie „Znaku”). *Znak* 1997 nr 1. – M. Brzostowicz: „Apokryf rodzinny” H.M. W teście: Wizerunek rodziny polskiej w polskiej prozie współczesnej. Poznań 1998. – L. Szaruga: „Labyrinth” i „LLW”: teraźniejszość, czyli odpowiedzialność. W teście: Historia, państwo, literatura. Szczecin 1999. – K. Ćwikliński: Herbatka przy Finchley Road. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2001 nr z 16 XI, przedr. w: *Epoka przemian*. Rzeszów 2005. – M. Nowak: Dwa pisania. O historiozofii H.M. *Ethos* 2001 nr 4. – J. Tomkowski: Pokolenie Gombrowicza. Wwa 2001, *passim*. – T. Błażejowski: Dowód z dawności. W teście: Historiozofia retoryczna. Łódź 2002 [dot.: Sir Tomasz More odmawiał. – L. Burska: Historia sprzed i po historii. *Ethos* 2002 nr 3/4. – S. Drózd: Powieści rodzinne H.M. i Stanisława Ryszarda Dobrowolskiego. *Stud. i Mater. Polonist.* 2002 z. 6. – J. Smulski: Kostium historyczny w popadziernikowej prozie rozrachunkowej. W teście: Od Szczecina do... Października. Tor. 2002 [dot. m.in.: Sir Tomasz More odmawiał. – Człowiek, dzieło, tajemnica. O H.M. w 20. rocznicę śmierci z H. Bortnowską rozm. T. Fiałkowski; J. Tazbir: Panowie Leszczyńscy po latach. Czytając H.M. *Tyg. Powsz.* 2003 nr 13. – Hanna Malewska (1911-1983). Red.: A. Wierzbicki. Lubl.: Gaudium 2003, 106 s. Izwartość: abp J. Życiński: Ludzie z wartościami. Wprowadzenie. – A. Sulikowski: Ethos klerka w życiu i pismach H.M.; W. Bartoszewski: Moja M.; abp J. Życiński: W szkole duchowego piękna; S. Wilkanowicz: Niezwykła zwyczajność; B. Cywiński: Pani Hania; S. Grygiel: „Orłowa młodość” M.J. – A. Chomiuk: „Przepisywanie” historii. „Apokryfy polskie” H.M. i Kazimierza Brandysa. W: *Dwudziestowieczność*. Wwa 2004. – M. Cyzan: „LLW”, czyli co się może wydarzyć jutro”. W: *Polska literatura fantastyczna*. Tor. 2005. – M. Nowak: „Nieubłagane okrucieństwo świata”. Wojna i jej transformacje w twórczości H.M. *Ethos* 2005 nr 3/4 [dot.: Przemija postać światła. – K. Bartoszewski: Z problemów lektury „Panów Leszczyńskich” H.M. W: *Poetyka, polityka, retoryka*. Wwa 2006. – J. Łukas: Literatura i architektura. *Polonistyka* 2006 nr 3 [dot.: Kamienie wolać będą] – K. Uniłowski: Dwie historie: „Przemija postać świata” H.M. W teście: *Grantce nowoczesności*. Kat. 2006.

B.D.

MALICKI Jan

[...] Nadal kierował Biblioteką Śląską w Katowicach. Od 1991 pełnił funkcję redaktora czasopisma *Przeгляд Wschodni*. W 2002 został przewodniczącym redakcji serii *Biblioteka Śląskiego Wawrzynu Literackiego*. W 2003 wszedł w skład Krajowej Rady Bibliotecznej, której był wiceprzewodniczącym, a od 2007 przewodniczącym. Odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi (1997). [...]

TWÓRCZOŚĆ

6. Legat wieku rycerskiego. Studia staropolskie. [Wyd. 2] z podtytuł. Studia staropolskie dawne i nowe. Kat.: Śląsk 2006, 254 s.

Wyd. poszerzone o studia: O etnogenezie Polaków, Litwinów i Ślązaków; Zapomniany testament księcia opolskiego

Mikołaja II; Kultura literacka mieszczan śląskich XVI w.; Alegorie. Glosa do architektoniki traktatu Macieja Kazimierza Sarbiewskiego „De perfecta poesi”; Apollo – Muzy – poezja. Opowieść tylko nieco sentymentalno-nostalgiczna; Wacława Potockiego „Rozbój duchowny”; Migotliwość eryki. O tradycjach arijskich w Mitosowej „Dolinie Issy”.

7. Józefa Lompy żywot niepokorny. [Szkie]. Wyd. 2 zmien. Kat.: Bibl. Śląska; Górnośląska Ofic. Wydawn. 1997, 127 s.

10. Panno, ale nie Ty. Rozważania różne o Apolinie i muzach. Pszczyna, Kat.: Bibl. Śląska 1998, 29 s. Wyd. w nakł. 100 egz. ręcznie numerowanych.

Szkice i studia w czasopiśmie i książkach zbiorowych, m.in.: *Mitologia sarmacka. Rekonesans badawczy*. W: *Wokół Wacława Potockiego*. Kat. 1997 s. 9-21.

Prace redakcyjne

1. Staropolskie teksty i konteksty. Studia. Pod red. ... (t. 3-5) i D. Rotta (t. 4), T. Banasiowej (t. 5). T. 3-5. Kat.: Wydawn. UŚI. 1997, 2003, 2004, 127 + 151 + 145 s. *Pr. Nauk. UŚI. w Katow.*, 1654, 2159, 2277.

12a. W. Szewczyk: Nanker. Dialogi wrocławskie z roku 1339 w trzech odsłonach. Oprac. ... Kat.: BŚ [Bibl. Śląska]; Agat 1996, 91 s.

14. Jesuitica. Kolokwium naukowe z okazji 400. rocznicy urodzin Macieja Kazimierza Sarbiewskiego. Pod red. ... przy współudziale P. Wilczka. Kat.: UŚI. 1997, 103 s. *Pr. Nauk. UŚI. w Katow.*, 1642.

15. Wokół Wacława Potockiego. Studia i szkice staropolskie w 300. rocznicę śmierci poety. Pod red. li ze wstępem] ... i D. Rotta. Kat.: Wydawn. UŚI. 1997, 147 s. *Pr. Nauk. UŚI. w Katow.*, 1645.

16. Śląski Wawrzyn Literacki. Pod red. ... i A. Pethe. Kat.: BŚ [Bibl. Śląska] 2002-2001, 2002, 118 s. 2002, 2003, 101 s. 2003, 2004, 101 s. 2004, 2005, 116 s.

17. Śląscy uczeni. O tych, co odeszli. Cz. I. Red.: ... J. Śliwiok, N. Skóra. Kat.: Bibl. Śląska 2004, 107 s.

OPRACOWANIA (wybór)

A. Czyż. *Prz. Hum.* 1981 nr 10/12 [rec.: Słowa i rzeźby]. – T. Banasiowa. *Zar. Śl.* 1983 nr 4 [rec.: Mity narodowe – Lechiada]. – [Lauri, togi, pastorały:] M. Piechota. *Prz. Hum.* 1986 nr 5/6; Z. Zielenka. *Ruch Lit.* 1986 nr 2. – B. Nowicki: „Szkołny” z Łubzsy. *Śląsk* 1998 nr 4 [rec.: Józefa Lompy żywot niepokorny]. – J. Pośpiech. *Kwart. Opol.* 1998 nr 1 [rec. oprac.: Faust, Abu-Zajd i książęta śląscy].

A.Sz.

MALISZEWSKI Aleksander

Pseud.: Alemi; Antoni Piotrowski.

TWÓRCZOŚĆ

A. Garść rymów. Tomik wierszy. Powst. 1921, 16 k.

Podp.: Alami. – Inf.: Katalog rękopisów Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza w Wwiewie. T. 3. Dramat polski XX wieku. Wwiewie 1997.

3a. Beniowski na Kamczatce. Sztuka w 3 aktach (9 obrazach). Powst. przed 1939, 102 k. masz. Pierwsza redakcja tekstu. – Wersja druga z podtytułu. Dzieje miłości i awantury, 3 akty, 9 obrazów. Obrazy I-IV w redakcji drugiej, odmiennej i krótszej. Powst. ok. 1948, 22 k. masz. – Inf. jak w poz. **A**. Por. poz. **7a**.

3b. Kauczuk, Oratorium współczesne. Muz.: R. Palester. Tekst ... Powst. przed 1939, 16 k. Inf. jak w poz. **A**.

3c. O dzwonach Rafała opowieść prawdziwa, Proza poetycka. Powst. przed 1939, 56 k. masz. Inf. jak w poz. **A**.

7a. Dramat na Kamczatce. Powst. 1943-1944.

Podp. pseud.: Antoni Piotrowski. Masz. zniszczony w czasie powstania warszawskiego. – (Inf.: P. Mitzner: Mój ojciec konspirator. *Zesz. Hist.*, Paryż 1998 z. 125). Por. poz. **3a**.

11a. Jaś powrócił z wojny. Żart muzyczny w 1 odsłonięciu. Powst. przed 1950, 38 k. Inf. jak w poz. **A**.

13a. Światło piątej gwiazdy. Dramat muzyczny w 4 aktach [o M. Koperniku]. Powst. 1953 (?), 24 k. masz. Por. poz. **18a**.

Także jako: Dramat muzyczny w 5 odsłonach. Libretto operowe do muz. J. Krenza. – Inf. jak w poz. **A**.

18a. Światło piątej gwiazdy. Nowela filmowa [o M. Koperniku]. Powst. ok. 1961, 47 k. masz. Por. poz. **13a**.

Inf. jak w poz. **A**.

19a. Dramat w Sokółce. Opowieść telewizyjna. Powst. ok. 1963, 23 k. masz.

Inf. jak w poz. **A**.

Nadto w Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza w Wwiewie utwory nieukończone (oryginalne, przekłady i adaptacje).

Sluchowiska radiowe, m.in.: Konstytucja. Montaż materiałów historycznych przez ... dokonany na okazję 3-go Maja. Radio 1946. – Skarbiec. (Opowieść detektywistyczna). Radio 1946. – Stefan Orkzeja. Sluchowisko napisane na podstawie materiałów historycznych przez ... Radio 1948. – „Będzie chleba dosyć”. Audycja słowno-muzyczna na podstawie tekstów ludowych. Radio 1949. – W Dreźnie. Etiuda radiowa [o F. Chopinie i M. Wodzińskiej]. Radio 1960, – nadto zachowane w Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza w Wwiewie [inf. jak w poz. **A**]: „Ponieważ ją kocham”. Sluchowisko radiowe. Powst. 1935 (?), 15 k. – Najbardziej samotna. Sluchowisko radiowe o ostatnim locie [Ch.] Kingsforda-Smitha. Powst. 1935-1939, 11 k. masz. – Tatuś pisze książkę. Groteska radiowa. Powst. 1946, 11 k. masz. – Ratuj, Weroniko! Sluchowisko. Powst. przed 1970, 14 k. masz.

Przekłady i adaptacje

2a. S. Żeromski: Przedwiośnie. Jedenaście obrazów w inscenizacji ... Powst. przed. 1935, 36 k. masz.

Wg inf. w dzienniku *ABC* z 13 III 1935 próby sztuki odbywały się w T. „Comœdia” w Wwiewie. – Masz. w Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza w Wwiewie.

5. Nowa szata króla. Wg bajki H.Ch. Andersena na scenę napisał ...

Wyst. też pt. Nowe szaty króla.

7. Pani Twardowska. Adaptacja wiersza A. Mickiewicza, Radio 1945.

16a. R. Ardrey: Wieża samotności. Sztuka w 3 aktach. Wyst. Kat., T. Śląski im. S. Wyspiańskiego 1959.

16b. L. Janáček: Katia Kabanowa. Opera w 3 aktach wg „Burzy” A. Ostrowskiego. Przekł. ... Powst. 1961, 44 k. masz. Wyst. Wr., Państw. Opera we Wrocławiu 1978.

Praprem. pol. bez podania nazwiska tłumacza. – Inf. jak w Twórczość poz. **A**.

17. Lope de Vega: Gwiazda Sewilli. Przekł. i adapt. ... Wyst. Zielona Góra, T. Ziemi Lubuskiej 1962.

W t. 5 błędne inf. dot. pierwszego wyst.

17a. E. Rostand: Cyrano de Bergerac. Komedja bohatera w 5 aktach. Wg przekł. Wł. Zagórskiego i M. Konopnickiej oprac. ... Wyst. Łódź, T. Nowy 1963.

B.M.

MALISZEWSKI Dionizy

[...] W czasie nauki w liceum w Ostrołęce był współredaktorem tajnej gazetki szkolnej *Promieniści*. W 1951, w klasie maturalnej, został wraz z kolegami aresztowany za działalność opozycyjną i w pokazowym publicznym procesie skazany na pięć lat więzienia; zwolniony po trzech latach na mocy ustawy o amnestii (w 1992 został zrehabilitowany przez Sąd Wojewódzki w Warszawie). [...]

TWÓRCZOŚĆ

10. Nie odejdę stąd nigdy. Wiersze zebrane. [Red.: A. Sierżputowski. Ostrołęka: Tow. Przyj. Ostrołęki 2006, 399 s.

OPRACOWANIA (wybór)

E. Kupiszewski: O D.M. W: Salon literacki Ireny Knapik-Machnowskiej i Edwarda Kupiszewskiego. Ostrołęka 1995.

B.M.

MAŁACZEWSKI Eugeniusz

TWÓRCZOŚĆ

3. Koń na wzgórzu. [Opowiadania]. Wyd. rozszerz. łącznie z przekł. ang. pt. Koń na wzgórzu;

The horse on the hill. Przeł. M. Wasilewski. Wwa: LTW [2004], 179 s.

Dodano opowiadanie pt. Miłosierdzie ziemi. – Teksty w jęz. pol. i ang.

4. Dzieje Bałki murmańskiej. [Opowiadanie]. Wyd. nast. București: Literatura [1940]. Zob. poz. 3.

8. Blokhauz pod Syreną. [Opowiadanie]. Wyd. nast. łączne z Wielka bitwa narodów oraz Na dalekim cmentarzu pt.: Wielka bitwa narodów; Blokhauz pod Syreną. București: Literatura [1940], 31 s.; Blokhauz pod Syreną. (Dokończenie); Na dalekim cmentarzu. București: Literatura [1940], 33-62 s. Zob. poz. 3.

11. Koń na wzgórzu. [Opowiadanie]. [Wyd. 2] Wstęp; A. Lenkiewicz. Wr.: Wydaw. – Biuro Tłumaczeń 1997, 39 s. Zob. poz. 3.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (M. Lalak).

A. Romanowski: Poezja żołnierska na Wschodzie – czy jej brak? *Zesz. Nauk. Uj. Pr. Hist.-lit.* 1986 z. 55 [dot. m.in. E.M.]. – G. Ostasz: Od Tyrteuszy legionowych do „Herostratesa”. Pod znakiem „Norwida”. W tegoż: W cieniu „Herostratesa”. Rzeszów 1993 [dot. m.in. twórczości poetyckiej E.M.]. – P. Krupiński: Rosja w twórczości E.M. *Zesz. Nauk. Szczec. Pr. Polonist. Uniw. Szczec.* 2001 nr 13. – A. Lam: Szlakiem żołnierza tulacza. O E.M. W tegoż: Inne widzenie. Wwa 2001. – „... ten wspaniały i obłąkany Polską żołnierz”. (Pisarze, krytycy i historycy literatury o E.M.). Oprac. K. Polechoński. *Arcana* 2002 nr 6 [krótkie fragmenty wypowiedzi 20 osób]. – M. Urbanowski: Niefrasobliwy humor E.M. W tegoż: *Oczyszczenie*. Kr. 2002. – T. Linkner: Inferno wojny i bolszewickiego zła w zbiorze opowiadań E.M. „Koń na wzgórzu”. *Stup. Pr. Filol. Ser. Filol. Pol.* 2004 nr 3.

B.T.

MANDALIAN Andrzej

TWÓRCZOŚĆ

14. Strzep całunu. [Wiersze]. Wwa: Czyt. 2003, 55 s.

Praca redakcyjna

13. B. Okudźawa: Pieśni, ballady, wiersze. Wybór, posł. i red. ... Kr.: WL 1996, 254 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 1998, wyd. 3 1999.

OPRACOWANIA (wybór)

[Strzep całunu:] M. Głowiński: Poezja trzeciego wieku. *Gaz. Wyborcza* 2003 nr 165; W. Kaliszewski: Poeta szuka umarłej. *Nowe Książki* 2003 nr 6; L. Szaruga: Świat poetycki. *Zesz. Lit.* 2003 nr 3; W. Kaliszewski: Treny. *Więź* 2004 nr 7; G. Szukiecka: Nie masz cię, Eurydyko moja! *Twórczość* 2004 nr 1.

K.B.

MANN Maurycy

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (J. Wojnowski). – SBLP t. 2 (J. Starnawski). G. Maver. W tegoż: Literatura polska i jej związek z Włochami. Wwa 1988 [rec.: Echa włoskie w poezji Asnyka].

A.Sz.

MARCINIAK Rena

[...] W 1999 została wydawcą i redaktorem miesięcznika *Czwarty Wymiar*. [...]

B.M.

MARCZAK-OBORSKI Stanisław

OPRACOWANIA (wybór)

M. Napiontkowa: S.M.-O. – historien du théâtre contemporain. Przeł. S. Waszak. *Polish Art Studies* 1990 t. 11.

E.G.

MARZYŃSKI Antoni Stanisław

TWÓRCZOŚĆ

3. Siostra Carmen. [Powieść].

Przekł. I i t e w.: Sesuo Karmen: egzotiškās romāns. [Przeł.] V. Suchodis. Wyd. 2 Kaunas 1992 [w t. 5 błędny tytuł wyd. II].

22. Szlakiem hańby. (W szponach handlarzy kobiet). Powieść. Wyd. nast. pt. Kobiety nad przepaścią. (W szponach handlarzy kobiet). Toledo: Paryski Publishing Co. [1930], 197 s.

Przekł. I i t e w.: Vergių pirkliai. [Przeł.] I. Rutkowski. [Wyd. 2] Kaunas 1993.

43. Tajemnice władców Abisynii. Powieść.

Przekł. I i t e w.: Etiopijos valdovų paslaptys. Kaunas 1994.

51. Krwawy taniec hiszpański. [Opowiadania].

Przekł. I i t e w.: Kruvinas ispanų šokis. [Przeł.] J. Żęgłys. Wyd. 2 Kaunas 1994.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (H. Kirchner).

M. Bujnicka: Egzotyka ad usum populi, czyli deskrypcja przestrzeni w powieściach A.M. W: Egzotyzm w literaturze. Szczec., 1990. – Z. Knórowski: Epistolariusz A.M. *Acta Univ. Wratisl. Lit. i Kult. Pop.* 1997 nr 6.

M.S.

MAREK Zdzisław

Urodzony 15 lutego 1923. [...] W czasie okupacji niemieckiej uczęszczał do Technikum Budowlanego w Jarosławiu, gdzie w 1941 zdał maturę. Następnie wstąpił do Organizacji Tod'a, która budowała głównie lotniska, mosty i fortyfikacje dla armii niemieckiej. Mając możliwość pracy w dowolnym kraju znajdującym się pod okupacją niemiecką, wybrał Jugosławię, z zamiarem przedostania się do oddziałów partyzanckich gen. Draży Mihailovicia, walczących z Niemcami. W drodze do Jugosławii na kilka tygodni został zatrudniony w Wiedniu. W tym czasie dowództwo nad partyzantami jugosłowiańskimi przejął komunizujący Josip Broz Tito, wobec czego postanowił wrócić do okupowanej Polski. Podjął pracę na terenie niemieckiego obo-

573

zu wojskowego w Pustkowie koło Dębicy. Zagrożony aresztowaniem za kolportaż prasy podziemnej, uciekł z obozu, dotarł do partyzantki i walczył w Batalionach Chłopskich na terenie Małopolski. Po wyzwoleniu Krakowa w styczniu 1945 wrócił do Jarosławia, gdzie został zatrudniony w Zarządzie Miasta jako technik budowlany. Przynajmniej aresztowany przez Urząd Bezpieczeństwa, wy dostał się z więzienia ze skierowaniem do wojsk łączności. W lipcu 1945 podjął studia na Politechnice Śląskiej w Gliwicach z siedzibą w Krakowie. Jesienią 1945 nielegalnie przekroczył granicę, dotarł do Monachium, gdzie rozpoczął studia medyczne. Dodatkowo pracował jako tłumacz angielsko-niemiecki przy armii amerykańskiej. [...]

OPRACOWANIA (wybór)

E. Skurjat: Z tej i z tamtej strony Wisły. Sydneyscy poeci: Z.M. *Tyż. Pol.*, Sydney 1991 nr z 14 XII. – L. Amber: Poeta w cieniu. Z.M. *Arch. Emigracji* 1998 z. 1. – J. Porębski: Sylwetka Z.M. *Rocz. Stow. Miłoś. Jarosławia* 2002/2004 t. 15. – M. Mroczkowska: Odyś dwudziestego wieku. Kilka uwag na temat problematyki egzystencjalnej w poezji Z.M. W: *Poezja polska na obczyźnie*. T. 2. Rzeszów 2005.

B.D.

MARIANOWICZ Antoni 1924-2003

[...] W 1952-1956/57 był członkiem kolegium repertuarowego Teatru Satyryków (od 1954/56 Teatr Satyryków Syrena) w Warszawie. [...] Nadal pełnił funkcję przewodniczącego Zarządu Stowarzyszenia Autorów „Zaiks”. W 1998 otrzymał nagrodę ZAiKS za całokształt twórczości. Odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski (1998). Zmarł 3 czerwca 2003 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

56. Pchli targ. [Wspomnienia]. Wyd. 2 rozszerz. [i zmieni.] pt. Pchli targ po remoncie. Wwa: Iskry 2001, 214 s.

58. Życie surowo wzbrownione.

Przekład: Life strictly forbidden. [Przeł.] A. Nitecki. London; Portland 2004.

59. Spadanie z księżycy. Wybór wierszy. Wwa: Trio 1997, 128 s.

60. Uśmiech bez kota. Wiersze z krainy fantazji i nonsensu, własne i zapożyczone. Wwa: WAiF 1998, 167 s.

Tu wiersze A.M. oraz w jego tłum. następujących autorów: C. Aveline, H. Belloc, L. Carroll, J. Cocteau, D. Desnos, W.S. Gilbert, E. Jandl, E. Lear, E. Merriam, A.A. Milne, Ch. Mor-

genstern, O. Nash, J. Prévert, R. Queneau, J. Ringelntz, C. Wells.

61. Polska, Żydzi i cykliści. Dziennik roku przestępnego [1996]. Wwa: Iskry 1999, 285 s.

62. Wyciąg na szklaną górę. Dziennik roku przestępnego 2000. [Wspomnienia]. Pozn.: Sens 2002, 361 s.

Przekłady i adaptacje

5. L. Carroll: Alicja w Krainie Czarów. Przeł. ... Wyd. nast.: [wyd. 10] Wwa: NK 2000, wyd. łącznie z Alicją po drugiej stronie lustra. Przeł. H. Baltyn tamże 2005, 223 s.

7. J. Kesselring: Arsenik i stare koronki. Tłum. i adapt.: ..., J. Minkiewicz. TV 1964.

21. Dama od „Maxima”. Musical w 3 aktach wg G. Feydeau. [Muz.:] R. Sielicki.

Druk poszczególnych arii: Wwa: Wydawn. Muz. „Gamma” 1999; Jestem małe dżdżi. [Muz.:] R. Sielicki, [12] s.; Tango argentino. [Muz.:] R. Sielicki, [8] s.; To właśnie Ja, Lulu. [Muz.:] R. Sielicki, [12] s.; Walc o Paryżu. [Muz.:] R. Sielicki, [12] s.

23. Diabeł nie śpi. Musical fantastyczny w 3 aktach. Libreto wg komedii S. Krzywoszewskiego „Diabeł i karczmarka”: ..., R.M. Groński. [Muz.:] R. Sielicki.

Druk fragm.: Ech ta noc. Romans cygański. [Muz.:] R. Sielicki. Wwa: Wydawn. Muz. „Gamma” 1999, [12] s.

46a. Czarny humor dla dzieci. [Adapt. i przekł.:] ..., A. Nowicki. Wwa: GiG 1990, [24] s.

Tu 10 wierszy A.M. wg H. Belloc, L. Carrolla, H. Grahama i anonim. autora.

50. W. Disney: Pinokio. [Dla dzieci]. Przeł. ... [Wyd. 4] Wwa: Egmont Poland 1994.

62a. Podróż do Piaseczkowa. Opowiadania na dobranoc. Przeł. ... Wwa: Egmont Polska 1994, 111 s.

Opowiadania amer. dla dzieci.

63. W. Disney: Aryskotraci. Przeł. ... [Wyd. 2] Wwa: Egmont Polska 1997.

66. W. Disney: Arielka mała syrenka. Przeł. ... Wwa: Egmont Polska 1997, 112 s.

67. W. Disney: Robin Hood. Przeł. ... Wwa: Egmont Polska 1997, [24] s.

68. W. Disney: Zakochany kundel. Przeł. ... Wwa: Egmont Polska 1997, [24] s.

69. Opowieść o sympatycznym potworze Minotaurze. Libreto: J. Schuster. Przeł. ... Muz.: B. Baldauff. Wyst. Pozn., T. Wielki 1998.

70. Crazy for you. Libreto: K. Ludwig, M. Ockrent. Przeł. ... Muz.: G. i I. Gershwin. Reż. i adapt.: W. Kępczyński. Wyst. Wwa, Roma – T. Muz, 1999.

¹ Uzup. biogramu wg inf.: J. Porębski: Sylwetka Z.M. *Rocz. Stow. Miłoś. Jarosławia* 2002/2004 t. 15.

Prace redakcyjne

18. Rudy lunatyk z Marago. Limeryki i rymeliki. Zebrał i oprac. ... Rys.: A. Mleczek. Wwa: *Twój Styl* 1999, 69 s.

19. J. Minkiewicz: Bilans osobisty. [Komedia, wiersze i satyry]. Wstęp i oprac. ... Wwa: Trio 2001, 299 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Limeryk lubi pikanterię. Rozm. E. Likowska. *Prz. Tyg.* 1998 nr 34; Strażnik niewygodnej pamięci. Rozm. J. Wroński. *Rzeczpospolita* 2000 nr 193.

LP XX w. (red.).

M. Radgowski: Książka za krótka. *Nowe Książ.* 2000 nr 2 [rec.: Polska, Żydzi i cykliści]. – [Wyciąg na szklaną górę:] I.J. Bożek: Uwiecznić wszystko jak się patrzy! *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.* 2003 nr z 31 I; M. Radgowski: Program był straszny. *Nowe Książ.* 2003 nr 5.

A.Sz.

MARJAŃSKA Ludmiła

1923-2005

Pseud.: wspólnie z Marią Joanną Marjańską-Czernik; Joanna Marczak.

[...] Zmarła 17 października 2005 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

14. Zakochany zuch. [Dla dzieci]. Wyd. 2 Wwa: NK 1997.

21. To ja, Agata. [Powieść]. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1997, 192 s.

22. Przez całe życie miłość. [Wiersze]. Wwa: *Twój Styl* 1998, 51 s.

23. Wybór wierszy. 1958-1997. Wyboru dokonał P. Matywiecki. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1998, 212 s.

24. Spotkanie z Weroniką. [Wiersze]. Posł.: P. Matywiecki. Wwa: Pax 1999, 109 s.

Nagroda Pozn. Przeglądu Nowości Wydawn. w konkursie „Jesień '99” w 1999.

25. Żywica. [Wiersze]. Wwa: Czyt. 2001, 71 s.

26. Córka bednarza. [Wiersze]. Wwa: Czyt. 2002, 45 s.

27. A w sercu pełnia. Wybór wierszy. Wybór: J. Krzemiński. Wstęp: M. Baranowska. Wwa: Świat Książki 2003, 270 s.

28. Otwieram sen. [Wiersze]. Wwa: Czyt. 2004, 68 s.

Sluchowiska radiowe, m.in.: Dwaj Macieje. (O B. Leśmianie). Radio 1989. – Powróć do miłości. Adapt.: B. Prządka. [Cz. 1-3]. Radio 1989.

Przekłady

5a. E. Barrett-Browning, R. Browning: Moja gwiazda. [Utwór dramatyczny]. Przel.: ..., J. Żuławski. TV 1978.

16. N. Burke: Images while drowning; Obrazy w oczach tonącego. [Przel.] ..., A. Sosnowski, E. Pachnik. Wyd. 2 [właśc. 1] Łódź: SLKKB [Stow. Lit. im. K.K. Baczyńskiego] 1997, 77 s. Tekst w jez. pol. i ang.

17. A. Tyler: Święty być może. [Powieść]. Wwa: Świat Książki 1997, 382 s.

18. E. Dickinson: I jestem różą. Wybór wierszy. Wwa: *Twój Styl* 1998, 110 s.

19. C. Shields: Zagadka wiecznego pióra. [Powieść]. Wwa: Świat Książki 1998, 317 s.

20. P. Lively: Fala upału. [Powieść]. Wwa: Świat Książki 2000, 190 s.

21. R. Fisher: Ameryka A.D. Ziemia, ludzie, legendy. [Album]. Przel. ... Wwa: G+J RBA 2001, 199 s.

22. E. Dickinson: Przecucie. [Wiersze]. [B.m.:] Biblioteka Telge 2005, 111 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2005. – Wywiad: L. Żuliński: Kto ma podać rękę? Rozmowa z L.M. W: L. Żuliński: Między wierszami. Rozmowy o życiu i literaturze. Kielce 1997.

G. Pietruszewska-Kobiela: Opisanie rzeki. *Pr. Nauk. WSP w Częst. Filol. Pol.* 1996 z. 6. – Urszula Koziół, Ludmiła Marjańska, Wisława Szymborska. Red.: E. Piliszek, A. Sutowicz. Leipzig: Polnische Inst. 1996, 23 s. [zawiera też wiersze L.M.]. – I. Smolka: „Światło nad wodami”. W tejtze: Dziewięć światów. Wwa 1997. – A. Nasilowska: Linie sprzeczności. *Nowe Książ.* 1998 nr 10 [rec.: Wybór wierszy. 1958-1997]. – B. Tylicka: Dar przyjaźni i nadziei. *Nowe Książ.* 1998 nr 3 [rec.: To ja, Agata]. – P. Śliwiński: Powściągliwa szczerść. *Nowe Książ.* 2000 nr 2 [rec.: Spotkanie z Weroniką]. – [Żywica:] I. Smolka: Blask z rany. *Nowe Książ.* 2001 nr 9; A. Szymańska. *Prz. Powsz.* 2001 nr 7/8. – I. Iwasioł: Przynależność nazywana przeszłością. *Nowe Książ.* 2002 nr 10 [rec.: Córka bednarza]. – A. Nasilowska. *Kwart. Artyst.* 2003 nr 4 [rec.: A w sercu pełnia]. – M. Jentys: L.M. Życie zawsze było ważniejsze. W tejtze: Pomnożyć serca dostatek. Wwa 2004. – L. Szaruga: Światłoczułość. (O poezji L.M.). W tejtze: Wyzwanie. (O poezji z przypisami i bez). Tor. 2004. – A. Zawada: W bramie snu. *Nowe Książ.* 2004 nr 7 [rec.: Otwieram sen]. – A. Piwkowska: Pustelnica z Amherst. *Nowe Książ.* 2006 nr 6 [rec. przekł.: E. Dickinson: Przecucie]. – A. Frania: Poświętowska, Marjańska, Cichła-Czarniawska. Trzy szkice typu ziemia-ziemia-ziemia. *Częstochowa: e media* 2007, 87 s. [zawiera m.in. szkic „Motyle L.M.”].

K.B.

MARKIEWICZ Henryk

[...] Rozprawy, studia i artykuły literackie publikował m.in. w *Ruchu Literackim* (1998-2003, z przerwami), *Twórczości* (1998-2006, z przerwami), *Pamiętniku Literackim* (1999-2000, 2002), *Tekstach Drugich* (2000-04), *Dekadzie Literackiej* (2000-05). Pełnił do 2002 funkcję redaktora naczelnego „Polskiego słownika biograficznego”. [...] Odnaczony

575

Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski (2000), Medalem im. T. Boya-Żeleńskiego (2001), rosyjskim Medalem im. A. Puszkina (2001) oraz odznaczeniem „Zasłużony Kulturze – Gloria Artis” (2007), przyznawanym przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. [...]

TWÓRCZOŚĆ

20. Pozytywizm. Wyd. nast.: wyd. 3 zmien. i rozszerz. Wwa: PWN 1999, tamże: wyd. 4 1999, wyd. 5 2000, wyd. 6 2002, wyd. 7 2004.

24. Literatura pozytywizmu. Wyd. nast.: wyd. 3 popraw. Wwa: PWN 1997, tamże: wyd. 4 1998, wyd. 5 2000.

29. Zabawy literackie. Wyd. nast.: wyd. 2 znacznie rozszerz. Kr.: OL 1998, 288 s.; wyd. pt. Zabawy literackie dawne i nowe. Kr.: Universitas 2003, 427 s.

W wyd. 2 nadto: Notatki do historii motta w literaturze polskiej; Mistyfikacje i falszertwa literackie w Polsce; Badacze literatury jako literaci; Uwagi profa na o interpretacji „Samogłosek”; Odkrywanie Limeryki; Krakowskie uczeni w satyrze i anegdotyce; Dekalog badacza literatury.

W wyd. z 2003 nadto: Jak się dawniej dedykacje pisały; Żeromski i Prus; Krakowskie tematy w powieści i noweli; Moje przygody z cenzurą.

32. Prace wybrane. Pod red. i ze wstępem S. Balbusa. Kr.: Universitas.

T. 5. Z teorii literatury i badań literackich. 1997, 304 s.

Zawartość: z poz. 15: Kłopoty historyków literatury; Jeszcze o teorii języka poetyckiego. – z poz. 17: Rzut oka na współczesną teorię badań literackich za granicą; Zakres i podział literaturoznawstwa porównawczego; Marksistowskie teorie społecznego zróżnicowania literatury; Literatura w ujęciu semiotycznym. (Na przykładzie prac Jurija Lotmana). – z poz. 25: Koncepcje marksistowskie w zachodnim literaturoznawstwie ostatniego ćwierćwiecza; Psychologia głębi a badania literackie; Literatura a mity; Polifonia, dialogiczność i dialektyka. Bachtinowska teoria powieści; Dylematy historyka literatury. – nadto: Problemy realizmu w świetle ostatnich dyskusji historycznoliterackich; Pytania do semiotyków (literatury).

T. 6. Z dziejów polskiej wiedzy o literaturze. 1998, 452 s.

Zawartość: Cz. I. Tematy i problemy: Badania porównawcze w literaturoznawstwie polskim [poz. 15]; Międzynarodowe znaczenie literatury polskiej w sędach krytycznych i historycznoliterackich [poz. 17], – z poz. 23: Między płótką a mitem. Życie i osoba pisarza w polskich badaniach literackich; Polskie dyskusje o formie i treści; Przemiany ergografiki w polskich badaniach literackich do roku 1939; Myśl aksjologiczna w polskiej nauce o literaturze; Dramat a teatr w polskich dyskusjach teoretycznych; Polskie przygody estetyki Taine’a; Receptacja formalizmu rosyjskiego w Polsce. – Problemy odbioru i odbiorcy w polskiej nauce o literaturze [poz. 25]; Badacze literatury jako literaci [poz. 29]. – Cz. II. Portrety: z poz. 15: Stanisław Tarnowski – po stu latach; Piotr Chmielowski jako krytyk literacki. – z poz. 17: Filologia „nescio, quid blandum spirans”; Twórczość Romana Ingardena a rozwój badań literackich.

33. Polskie teorie powieści. Od początków do schyłku XX wieku. Wwa: PWN 1998, 208 s.

34. Dopowiedzenia. Rozprawy i szkice z wiedzy o literaturze. Kr.: WL [2000], 322 s.

Zawartość: I. Z teorii literatury i badań literackich: Fikcja i prawda literatury; „Prijom ostranienija” i „Verfremdungseffekt”; Teoria i metoda w badaniach literackich; Roman Ingarden o zadaniach wiedzy o literaturze; Rozwój poglądów i ich oddziaływanie; O falsyfikowaniu interpretacji literackich; O terminologii gatunkowej literaturoznawstwa polskiego. – II. Z historii literatury polskiej: Imiona sławy „Pana Tadeusza”. 1925-1998; Lekcje „Pana Jowialskiego”; Polska historiografia literacka wobec cenzury rosyjskiej; Pozytywiści zza kordonu w Krakowie; Młoda Polska a dziedzictwo pozytywizmu; Strategie krytycznoliterackie Karola Irzykowskiego; Juliusz Kleiner z krakowskiej perspektywy; Ostatnia książka Kazimierza Wyki [dot.: Odeszli].

Przekł. a n g. art. Teoria i metoda w badaniach literackich: Theory and method in literary studies. *Organon* 1999/2001 nr 28/30 s. 161-170.

35. Boy-Żeleński. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2001, 246 s. *A to Polska właśnie*.

36. Mój życiorys polonistyczny z historią w tle. Rozmowa z autorem uzupełniła Barbara N. Lopińska. Kr.: WL 2002, 240 s.

37. O cytatach i przypisach. [Szkice]. Kr.: Universitas 2004, 159 s.

Zawartość: O użyciach i nadużyciach cytatów; Notatki do historii motta w literaturze polskiej [poz. 29]; Nieco o przypisach; Świętość i zmierzch przypisów naukowoliterackich; Drogi i manowce komentarza literackiego.

38. Przygody dzieł literackich. [Szkice]. Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2004, 266 s.

Zawartość: Imiona sławy „Pana Tadeusza”. 1925-2003 [por. poz. 34]; Lekcje „Pana Jowialskiego” [poz. 34]; Metamorfozy „Balladyny”; Co się stało z „Lalką”?; Spór o weselne Osoby Dramatu [dot. S. Wypiańskiego]; „Pałuba” – bezimiennie dzieło; Jak się „Kosmos” rozszerzał [dot. J. Błońskiego].

39. Kto jest autorem? Przygody polskich filologów. Kr.: Collegium Columbinum 2005, 156 s.

Dot. badań nad ustaleniem autorstwa dzieł anonimowych i wyd. pod pseud.

Zawartość: Słowo wstępne. – I. Średniowiecze; II. Odrodzenie; III. Barok; IV. Oświecenie; V. Wiek XIX i XX.

Studia i rozprawy w książkach zbiorowych i czasopiśmie, m.in.: Ut pictura poesis. A history of the topos and the problem. W: New literary history, journal of theory and interpretation. Vol. 18. Charlottesville 1987 s. 535-588; przekł. hiszp.: „Ut pictura poesis”. Historia del topos y del problema. W: Literatura y pintura. Madrid 2000 s. 51-86. – Henryk Sienkiewicz. W: Polski słownik biograficzny. T. 37. Kr. 1997 s. 203-216. – Polskie spory o powieść historyczną (do końca XIX wieku). W: Kultura staropolska, kultura europejska. Wwa 1997 s. 367-375. – Spory o powieść w ostatnim czterdziestolecium. W: Przez znaki do człowieka. Pozn. 1997 s. 193-207. – Blaski i cienie „Polskiego Słownika

Biograficznego". W: Stan i perspektywy rozwoju biografistyki polskiej. Opole 1998 s. 9-16. – Laury i pamflety. 90 lat sporów z Boyem i o Boya. *Twórczość* 2000 nr 11 s. 70-84. – Drobiazgi Boyowskie. W: W kręgu Młodej Polski. Kr. 2001 s. 373-387. – Karol Irzykowski a kultura niemiecka. *Ruch Lit.* 2002 z. 1 s. 1-14. – Uniwersalizmy Jana Nepomucena Millera. W: *Tkanina*. Kat. 2003 s. 157-169. – Żeromski w Krakowie i wśród Krakowian. W: *Zbliżenia historycznoliterackie*. Kr. 2003 s. 151-159. – Przeciw nienawiści i pogardzie. *Teksty Drugie* 2004 nr 6 s. 99-119 [dot. antysemityzmu w Polsce w 1918-1939]. – Dziedzictwo Młodej Polski w zwierciadle międzywojennym. W: *Literatura, kulturoznawstwo, uniwersytet*. Kr. 2005 s. 235-254. – Pozytywizm polski z perspektywy międzywojennej. W: *Dobra pamięć*. Kr. 2005 s. 63-80. – Czego nie rozumiem w „Traktacie moralnym” [Cz. Miłosz]? *Teksty Drugie* 2006 nr 5 s. 205-212. – Historia a literatura. *Pam. Lit.* 2006 z. 3 s. 5-28. – Kariera pastiszu. W: *Poetyka, polityka, retoryka*. Wwa 2006.

Prace edytorskie i redakcyjne

15. *Problemy teorii literatury. Wyboru prac dokonał ...* Wr.: Ossol.

Ser. 4. Prace z lat 1985-1994. 1998, 495 s.

17. *Współczesna teoria badań literackich za granicą*. Antologia. Oprac. ... Kr.: WL.

T. 4. Cz. 1-2. Wyd. 2 zmien. i popraw. 1996.

27. K. Wyka: *Z pism*. Pod red. ... i M. Wyki. Kr.: WL.

[T. 6]. *Rzecz wyobraźni*. 1997, 635 s.

[T. 7]. *Stara szuflada i inne szkice z lat 1932-1939*. 2000, 773 s.

[T. 8]. *Pogranicze powieści*. 2003, 535 s.

32. *Skrzydlate słowa*. [Wybór, oprac. i wstęp:] ..., A. Romanowski. Ser. 2. Wwa: PIW 1998, 1460 s. Wyd. nowe, popraw. i znacznie rozszerz. z podtytułu: *Wielki słownik cytatów polskich i obcych*. Kr.: WL 2005, 1212 s.

35. *Żydzi w Polsce*. Antologia literacka. Oprac. ... Kr.: Universitas 1997, 496 s.

Część składowa wydawn.: *Żydzi w Polsce*. Obraz i słowo. Pod red. H. Rostworowskiego.

36. *Poloniści Uniwersytetu Jagiellońskiego*. Portrety i życiorysy. Wyd. ... Kr.: Universitas 1998, 557 s.

37. T. Boy-Żeleński: *Słówka*. Wybrane przez ... Kr.: WL 2001, 139 s.

38. *Cytaty mądre i zabawne*. Wybrał ... Kr.: WL 2002, 267 s.

Antologia aforyzmów i przysłów z różnych języków.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: *Kłeska wielkiej nadziei*. [Rozm.] Z. Baran. *Rzeczpospolita* 1996 nr 297, przedr. w: Z. Baran: *Apokalipsa i na-*

dzieja. Portrety współczesne. Kr. 2000; *Stoję na stosie książek*. [Rozm.] M. Florkowska. *Alma Mater* 1998 nr 8.

Aneks bibliograficzny [bibliografia prac H.M.]. Oprac. B. Dorosz. W: H. Markiewicz: *Mój życiorys polonistyczny z historią w tle*. zob. *Twórczość* poz. 36 s. 202-227.

[Teorie powieści za granicą. 1995:] B. Pawłowska-Jądrzyk; H.M. najnowsza synteza teorii powieści. *Prz. Hum.* 1996 nr 3; A. Matuszewska. *Pam. Lit.* 1997 z. 1. – Nadanie Henrykowi Markiewiczowi tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Gdańskiego. Gdańsk-Oliwa dnia 17 X 1996 roku. Gdańsk: Wydawn. UG 1997, 113 s. (zawiera m.in.: Kalendarium przewodu doktorskiego. – Opinie recenzentów: S. Balbus; E. Pieściowski; M. Głowiński. – Przemówienie Jego Magnificencji Rektora Uniwersytetu Gdańskiego prof. dr hab. Marcina Plińskiego; Przemówienie Dziekana Wydziału Filologiczno-Historycznego prof. dr hab. Jana Daty. – Laudacja promotorska: J. Bachórz. – Wykład Doktoranta: H. Markiewicz: *Fikcja i prawda literatury*). – J. Paszek: *Księgi Henrykowe*. *Śląsk* 1997 nr 4 [rec.: *Prace wybrane*, T. 3-4]. – [Skrzydlate słowa. Ser. 2. Wybór ...] J. Gondowicz: *Sowa Minerwy wylatuje w powietrze!* *Nowe Książ.* 1998 nr 7; A. Z. Makowiecki: *Karuzela z cytarami*. *Gaz. Wyborcza* dod. *Książki* 1998 nr 5; J. Paszek: *Tomy i tony lotnych słów*. *Śląsk* 1998 nr 11. – S. Gębala: *Życie jako literatura, czyli fenomen H.M.* *Twórczość* 1999 nr 5. – S. Salmonowicz: *„Skrzydlate słowa”, czyli wśród kodów i tropów kultury*. *Prz. Hum.* 1999 nr 6. – L. Szaruga: *Wchodzę do gry*. *Nowe Książ.* 1999 nr 2 [rec.: *Zabawy literackie!*]. – B. Chamot. *Żag. Rodzaj. Lit.* 2000 z. 1/2 [rec.: *Polskie teorie powieści*]. – D. Ulicka: *Z punktu widzenia synekdochy*. *Nowe Książ.* 2000 nr 3 [rec.: *Dopowiedzenia!*]. – [Boy-Żeleński:] J.R. Krzyżanowski: *Literacki portret Boya*. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2001 nr 22 VI; B. Faron. *Ruch Lit.* 2002 nr 1. – E. Wróbel: *Cytaty mądrością narodu*. *Nowe Książ.* 2002 nr 4 [rec.: *Cytaty mądre i zabawne*. Wybrał ...]. – S. Balbus: *Na jubileusz 80-lecia profesora H.M.* *Zdanie* 2003 nr 1/2. – [Mój życiorys polonistyczny z historią w tle:] S. Gębala: *„Byłem człowiekiem książkowym”*. *Twórczość* 2003 nr 9; J. Ladyka: *H.M. spełnione nadzieje*. *Res Humana* 2003 nr 1; J. Madejski; Ale. *Pogranicza* 2003 nr 4. – J. Pieszcachowicz: *Żywość człowieka rozważnego*. *Gaz. Wyborcza* 2003 nr 284. – A. Zawadzki: *O pożytkach z archeologii pojęć (i nie tylko)*. *Teksty Drugie* 2003 nr 2/3 [rec.: *Dopowiedzenia!*]. – R. Matuszewska: *O antologii H.M. „Żydzi w Polsce”*. W te goż: *Zapiski świadka epoki*. Wwa 2004. – B. Faron: *Żywoty dzieł literackich*. *Nowa Poliszczyna* 2005 nr 1 [rec.: *Przygody dzieł literackich!*]. – E. Sawicka: *Co się stało temu miśsiu?* *Rzeczpospolita* 2005 nr 54 [rec.: *Skrzydlate słowa*. Wybór ...]. – D. Ulicka: *Sponi o interpretację ciąg dalszy*. *Nowe Książ.* 2005 nr 5 [rec.: *Przygody dzieł literackich!*]. – D. Ulicka: *W poszukiwaniu utraconego autora*. *Nowe Książ.* 2006 nr 2 [rec.: *Kto jest autorem?*]. – M. Wołk: *Biograficzno-metodologiczne gawędy H.M.* *Teksty Drugie* 2006 nr 5 [art. ogólny].

B.D.

MARKIEWICZ Jarosław

Pseud. błędnie przypisany w t. 5 J. Markiewiczowi: Ryszard Bakula⁴.

[...] Po zarejestrowaniu w 1989 działającego wcześniej nielegalnie wydawnictwa Przedświt i jego podziale na dwie odrębne oficyny (funkcjonujące pod tą samą nazwą, ale z innym logo), do 2001 prowadził jedną z nich, początkowo wraz z żoną, Elżbie-

⁴ Inf. autora.

ta Błaszowska (zmarła w 2000). Wiersze, utwory prozą, artykuły i recenzje publikował m.in. w piśmiech *NaGłos*, *Rzeczpospolita*, *Arkusz*, *Kresy*, *Pogranicza*, *Borussia*, *Nowa Okolica Poetów*, *Res Publica Nowa*, *Przegląd Powszechny*, *Więź* i *Migotania*, *przejaśnienia*, a także w czasopiśmie publikowanych w internecie: *Gnosis* i *Taraka*. W 2006 należał do zespołu redakcyjnego założonego z inicjatywą Krzysztofa Karaska miesięcznika literackiego *Pióro* (ukazał się tylko numer „zerowy”). Na swojej stronie internetowej (www.jaroslawmarkiewicz@neostrada.pl) w dziale „Gazeta badawcza” publikuje szkice z dziedziny neuroteologii i teorii świadomości. Za całokształt twórczości otrzymał nagrodę Fundacji Nagrody Literackiej im. B. Sadowskiej (1998). [...]

TWÓRCZOŚĆ

12. Wiersze górne i dolne. Wwa: Przedświt 2003, 59 s.

Praca redakcyjna

4. B. Baron: Gorycze szczytowania. [Wiersze]. Wybór tekstów i red. ... Wwa: Przedświt 1997, 61 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2007.

[W. Bolecki] J. Małowski: Cóż po poecie w czasie mar-
nym? Przegląd tomików poetyckich stanu wojennego. W te-
goż: Widziałem wolność w Warszawie. Londyn 1989. – [Pa-
pierowy beben:] J.M. Dobrowolski: Heroizm pasywności.
Twórczość 1997 nr 9; P. Kobielski-Grauman: Romans ze śmie-
cią. *Akcent* 1997 nr 2; A. Niewiadomski: Drugie oko dnia.
Kresy 1997 nr 3; L. Szaruga: Kłopoty z czasem. *Literatura*
1997 nr 1; K. Rodowska: Ruchome święto niespodzianki.
Nowa Okolica Poetów 1999 nr 2; S. Dłuski: Poeta – dziecko
wędrownie. *Nowa Okolica Poetów* 2000 nr 2. – W. Holewiński,
..., L. Szaruga: Jak się dowartościować, czyli IV Brygada.
Odra 2007 nr 4 Ipołem. i sprost. do art. M. Mońki: Pokój
i wojna. *Odra* 2006 nr 12, Wojna i pokój. *Odra* 2007 nr 1 nt.
m.in. wydawnictwa Przedświt.

MARKIEWICZ Zygmunt Mieczysław

[...] W czasie I wojny światowej przebywał z rodziną w Krakowie. Po śmierci ojca w 1918 zamieszkał w Krośnie pod opieką wujka, Walerego Dydeczyka, dyrektora tamtejszej rafinerii. Tu uczęszczał do Gimnazjum im. M. Kopernika. [...] W 1929 rozpoczął studia polonistyczne na UJ; w tymże roku został członkiem zarządu Koła Polonistów UJ. W 1930 wyjechał po raz pierwszy do Francji na kurs języka francuskiego. Od 1930 studiował równocześnie romanistykę na UJ. [...] W 1933 odbywał roczną służbę wojskową w Łucku i w Kowlu, po czym został prywatnym nauczycielem francu-

skiego dzieci prof. Stanisława Pigonia. [...] Wzięty we wrześniu 1939 do niewoli przez Armię Czerwoną został skazany na trzy lata przymusowego pobytu w Komi Autonomicznej SRR. [...] Za udział w II wojnie światowej został odznaczony Krzyżem Monte Cassino oraz angielskimi odznaczeniami The War Medal 1939-1945 i Italy Star. [...] Od 1947 należał do Towarzystwa Historyczno-Literackiego w Paryżu. [...] W 1951 inicjowany w polskiej loży masonskiej „Kopernik”, w 1961 otrzymał tytuł mistrza; potem zawiesił swoje członkostwo. Rozwiódłszy się z pierwszą żoną, która pozostała w Polsce, w 1952 ożenił się z Czeszką, Marią Nedbalową. W 1953 uzyskał obywatelstwo francuskie. [...] W 1963 otrzymał nominację na profesora tytularnego. W 1964 po raz pierwszy po wojnie przyjechał do Polski na jubileusz 600-lecia UJ, następnie regularnie co dwa lata spędzał z rodziną wakacje w Polsce. [...] Działal w Comité Universitaire Français de Coopération Culturelle avec la Pologne. Wyróżniony odznaką „Zasłużony dla Kultury Polskiej” (1978).¹ [...]

OPRACOWANIA (wybór)

SBLP t. 4 (J. Maślanka).

F. Ziejka: Z.M. *Pam. Lit.* 1992 z. 4, przedr. w tegoż: *Miasto poetów*. Kr. 2005. – D. Knysz-Tomaszewska: Najdalsze drogi Z.M., polonisty krakowskiego w Nancy. *Prz. Hum.* 2001 nr 4, przedr. w tejsze: *Spotkania i porównania*. Wwa 2001.

B.D.

MARKOWA Anna

[...] W 1985-86, 1988 drukowała (pod pseud. Marta Koźmian) wiersze na lamach wychodzącego poza cenzurą czasopisma *Jesteśmy*. W 1987 otrzymała nagrodę Wojewody Białostockiego. [...] W 1994-2002 pełniła przez dwie kadencje funkcję radnej m. Białegostoku. W 2002 otrzymała Statuetkę Wdzięczności Stowarzyszenia Pomocy Twórcom Niepełnosprawnym, przyznaną za pracę społeczną z młodymi niepełnosprawnymi poetami oraz przygotowanie do druku i redakcję tomików z ich twórczością. Wyróżniona m.in. odznaką „Zasłużony Białostoczyczyń” (2002). [...]

TWÓRCZOŚĆ

15. *Dobre towarzystwo*. Wybór felietonów radiowych z lat 1993-1997. Białystok: Ofic. Wydawn. WOAK [Woj. Ośrodek Animacji Kultury] 1997, 149 s.

16. *Bracia najmniejsi*. Wiersze dla Renaty. Kat.: Górnoszląskie Tow. Lit. 1998, 106 s.

¹ Uzupełnienie biogramu wg inf.: F. Ziejka: Z.M. *Pam. Lit.* 1992 z. 4; D. Knysz-Tomaszewska: Najdalsze drogi Z.M., polonisty krakowskiego w Nancy. *Prz. Hum.* 2001 nr 4.

17. Długożywie. [Opowiadania]. Posł.: T. Zaniewska. Białystok: Trans Humana 2001, 205 s.

Nagroda lit. im. W. Kazaneckiego, przyznana przez Prezydenta m. Białegostoku w 2002.

18. Ciemny lakier. [Wiersze]. Posł.: T. Zaniewska. Białystok: Stow. na Rzecz Twórców Niepełnosprawnych „Nike” 2002, 79 s.

19. Nikt nie lubi Kasandry. [Wiersze]. Białystok: Stow. na Rzecz Twórców Niepełnosprawnych „Nike” 2005, 46 s.

Prace redakcyjne

1. L. Szubza: Ile życia. [Wiersze]. Wybór i posł. ... Białystok: „Mazd” A. Małek 1998, 56 s.

2. S. Chorąży: Okruchy nadziei. [Wiersze]. Wybór i posł. ... Białystok: Stow. na Rzecz Twórców Niepełnosprawnych „Nike” 1999, 45 s.

3. S. Chorąży: Dzień za dniem. [Wiersze]. Wybór i posł. ... Białystok: Stow. na Rzecz Twórców Niepełnosprawnych „Nike” 2000, 68 s.

4. S. Chorąży: I stała się Sylwia. [Wiersze]. Wybór i posł. ... Białystok: Stow. na Rzecz Twórców Niepełnosprawnych „Nike” 2002, 69 s.

5. Pąsowy motyl. [Wiersze]. Wybór i posł. ... Białystok: Stow. na Rzecz Twórców Niepełnosprawnych „Nike” 2002, 85 s.

6. B. Bejtman: Zdążyć. [Wiersze]. Wybór i posł. ... Białystok: Stow. na Rzecz Twórców Niepełnosprawnych „Nike” 2005, 47 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2005. – Wywiad: Mój wewnętrzny kapitał. Tuzin prawd o A.M. Rozm. A. Zielińska. *Kur. Poranny* 2005 nr 41.

W. Smaszcz: O pisarstwie A.M. W: Zbiżenia. Portrety białostockich pisarzy. Białystok 1990.

B.M.

MARKOWSKA Wanda

1912-1999

[...] Zmarła 10 stycznia 1999 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

7. Mity Greków i Rzymian. Wyd. nast.: wyd. 9 Wwa: Iskry 1997, tamże: wyd. 10 1997, wyd. 11 1998, wyd. 12 2000, wyd. 13 2001, wyd. 14 2002, wyd. 15 2003, wyd. 16 2004, wyd. 17 2005.

Adaptacje radiowe poszczególnych baśni opracowanych wspólnie z A. Miłską, a zradiofonizowanych przez E. Marcinkowską, m.in.: Anansi i czarodziejska fontanna. Baśń kubańska. Radio 1987; Detanna, dziewczyna z tęczy. Radio 1987; Królowa termitów. Baśń senegalska. Radio 1987; O milczącej córce sultana. Radio 1987; O pastuszkach Aszwillim, co miał cudowny sen. Radio

1987; Rajska róża. Baśń perska. Radio 1987; Szach Kobad i gadająca papuga. Baśń perska. Radio 1987.

B.M.

MARLICZ Jerzy

TWÓRCZOŚĆ

1. Łowcy przygód. Powieść. [Wyd. 7] Wwa: Prószyński i S-ka 1998.

Wyd. łączne z: J.O. Curwood: Łowcy wilków; Łowcy złota [Przekłady poz. 4, 5]; Wwa: Rytm 1996.

Przekłady

3. J.O. Curwood: Najdzikszce serca. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 9] Wwa: Rytm; Morex 1993; Wwa: Prószyński i S-ka 1998.

4. J.O. Curwood: Łowcy wilków. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 7] Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1990; wstęp: J. Rurawski. Wwa: Kama 1997; Wwa: Prószyński i S-ka 1998.

Wyd. łączne z poz. 5 pt. Łowcy wilków; Łowcy złota. Wyd. nast.: [wyd. 2] Wwa: Pol. Dom Wydawn. 1990; wyd. 6 Łódź: WŁ 1992.

Wyd. łączne z poz. 5 oraz z J. Marlicz: Łowcy przygód zob. Twórczość poz. 1.

5. J.O. Curwood: Łowcy złota. [Powieść]. [Wyd. 8] Wwa: Prószyński i S-ka 1998.

Wyd. łączne z Łowcy wilków zob. poz. 4.

Wyd. łączne z poz. 4 oraz z J. Marlicz: Łowcy przygód zob. Twórczość poz. 1.

6. J.O. Curwood: Włóczęgi Północy. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 14] Wwa: Rytm; Morex 1993; Wwa: Prószyński i S-ka 1998.

7. J.O. Curwood: Dolina śmierci. [Powieść]. [Wyd. 2] Łomianki: LTW 2006.

9. J.O. Curwood: Szara Wilczyca. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 12] Wwa: Morex; Rytm 1993; Wwa: Prószyński i S-ka 1997, tamże 1998.

12. J.O. Curwood: Bari, syn Szarej Wilczycy. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 8] Wwa: Morex; Rytm 1993; Wwa: Prószyński i S-ka 1997, tamże 1999.

14. J.O. Curwood: Władca skalnej doliny. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 10] Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1990; Wwa: Prószyński i S-ka 1998.

15. J.O. Curwood: Błyskawica. [Powieść]. [Wyd. 7] Wwa: Prószyński i S-ka 1999.

16. J.O. Curwood: Na końcu świata. [Powieść]. [Wyd. 3] Wwa: Morex; Rytm 1993.

17. J.O. Curwood: Dolina ludzi milczących. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 8] Wwa: Rytm 1996; Wwa: Prószyński i S-ka [1999].

20. J.O. Curwood: Kwiat dalekiej Północy. [Powieść]. [Wyd. 4] Wwa: Morex; Rytm 1993.

B.D. 579

MARSZAŁEK Jan

Pseud.: Barut; J.M.; M.B.

[...] W 1982-86 publikował (pod pseud. Barut) na łamach pisma *Rzeczywistość* artykuły, sprawozdania i noty. [...] W 2001 został redaktorem naczelnym czasopisma *Literacka Polska*, wydawanym w Warszawie przez Polską Oficynę Wydawniczą. [...]

TWÓRCZOŚĆ

8. Pieśni. [Wierszel. Wwa: Pol. Ofic. Wydawn. 1997, 276 s.

9. Prokurator jezuitów. [Powieść]. Wwa: Pol. Ofic. Wydawn. 1998, 304 s.

10. Cienie wulkanów. [Wierszel. Wwa: Pol. Ofic. Wydawn. 2000, 288 s.

Nadto prace o charakterze publicystycznym wyd. w serii *Bibl. Pol.* przez Pol. Ofic. Wydawn. w Wwie: *Ukrzyżowanie księdza Jankowskiego! Obrona konieczna.* [T. 1-2]. 1998, 307 + 295 s. – *Rok 1999, czyli Hymn o zdradzie Polski i jej obronie.* 1999, 48 s. Wyd. 2 uzup. pt. *Polska 1999 czyli Hymn o zdradzie Polski i jej obronie.* 2000, 236 s. – *Samoobrona w walce z okupantem Polski. Obrona konieczna Polski i polskości.* 1999, 281 s. – *Aleksander Kwaśniewski. Triumfator „reform” czy „zdrajca” narodu polskiego i państwa polskiego? Obrona konieczna narodu polskiego! Obrona konieczna państwa polskiego!* 2000, 135 s. – *Marian Krzaklewski – „reformator” czy „zdrajca”?* 2000, 169 s. [Tytuł na okł.: *Triumfator „reform” czy „zdrajca”*]. – *Oto znak któremu sprzeciwić się nie będę.* 2000, 112 s. – *Polska zdradzona. Rzecz nie tylko o kłamstwach [J.T.] Grossa lecz i antypolonizmie, rasizmie, ksenofobii elit politycznych na przykładzie Jedwabnego.* 2001, 235 s. – *Szary przeciw zdrajcom Polski.* 2001, 267 s. – *Kult zdrady Polski. Obrona konieczna polskiej racji stanu.* [2002], 183 s. – *Polityczna historia Polski. Tajne zakony jako jedna z przyczyn rozbiorów Polski.* [2003], 176 s. – *Podręczny słownik kolaborantów w II Rzeczypospolitej. Wrzesień 1939 – lipiec 1941 w radzieckiej strefie okupacyjnej. Obrona konieczna „Polski zdradzonej”.* [2004], 192 s. – *Germańskie tsunami XXI wieku.* [2005], 147 s. – *Germanizacja powiatu bartoszyckiego na przełomie XX/XXI wieku.* [2006], 148 s. – *Germańska Polska XXI wieku. Obrona konieczna polskiej racji stanu.* [2006], [148] s.

B.M.

MARTUSZEWSKA Anna

[...] W 1998 została profesorem zwyczajnym na UG; w 2001 przeszła na emeryturę. Odznaczona m.in. Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (2002). [...]

TWÓRCZOŚĆ

6. *Pozytywistyczne parabole.* [Szkice]. Gdańsk: Wydawn. UG 1997, 209 s.

Zawartość: Wprowadzenie. – Pozytywiści a Młoda Polska; „Uleganie” modernizmowi; „Obrazki z życia” i „bajki”, „baśnie” oraz „legendy”; Parabola czy paraboliczność?; Od dydaktyzmu do symbolu. – Zamknięcie: Długie trwanie paraboli.

7. *„Ta trzecia”.* Problemy literatury popularnej. [Szkice]. Gdańsk: Wydawn. UG 1997, 231 s.

Zawartość: Od autorki. – Czym ta trzecia kusi badacza literatury?; Jak „rozbić” „tę trzecią”?; Jedna czy wiele poetyk?; Niektóre problemy dynamiki rozwoju literatury popularnej; Podmiot autorski w literaturze popularnej; Upraszczenie struktury; Topika polskiej dwudziestowiecznej literatury popularnej; Gra fal. Wzją morza w polskich romansach popularnych okresu międzywojennego; Krajobrazy sprawiedliwości; Wniebowzięcie heroiny; Horoskopy, czyli świat uporządkowany.

8. *Światy (nie)możliwe powieści.* [Szkice]. Gdańsk: Wydawn. UG 2001, 210 s.

Zawartość: Wprowadzenie. – Cz. I. Jeszcze raz o światach możliwych i ich badaniu: Światy możliwe w filozofii i logice modalnej; Światy możliwe w zachodnich badaniach literackich; Światy możliwe w polskich badaniach literatury; Czym logiczna teoria światów możliwych kusi, a czym niepokoi badaczy literatury? – Cz. II. Światy przedstawione powieści: Światy narratorów; Czasoprzestrzeń, czyli wielość powiesciowych światów przedstawionych; Bohaterowie i przekraczanie światów. – Cz. III. Odbiorca: Odbiorca wśród wielości światów; „Kontynuacje” jako rzekome światy możliwe czytelnika. – Zamknięcie; Aneks: Współczesne kontynuacje.

9. *Bolesława Prusa „prawdła” sztuki literackiej.* [Szkice]. Gdańsk: Wydawn. UG 2003, 236 s.

Zawartość: Wstęp. – Prusa estetyka „zdrowego rozsądku”; Utylitaryzm i tendencyjność; Pisarz jako badacz, czyli Prusowski program realizmu; Prusa koncepcja komizmu i humoru; Doskonałość estetyczna w ujęciu Prusa; Koncepcja kompozycji; „Uszczęśliwianie” odbiorcy. – Zamiast zamknięcia – otwarcie.

10. *Romansy z różnych sfer.* [Szkice; autorzy:] ... J. Pyszny. Wr.: Wydawn. UW. 2003, 217 s. *Acta Univ. Wratisl.*, 2516.

Zawiera szkice A.M. [s. 3-105]: *Przemiany romansu: Cz. I. Schematy fabularne: Od mitu i baśni do wielkiej i małej literatury; „Fatium miłosne” i schematy dawniejszego romansu; „Religia miłości” w powieści sentymentalnej; Schemat Kopciuszka w powieści XVIII i XIX wieku o charakterze romanśowym; Schemat Pięknej i Bestii w powieści XVIII-XIX wieku; Nowe zjawiska w romansie przełomu XIX i XX i pierwszej połowy XX wieku; Romans współczesny; Współczesne Kopciuszki; Kopciuszki we współczesnym romansie pseudohistorycznym; Porwórowanie w romansie współczesnym; „Odgrzewane” romansy, czyli stara miłość nie rdzewieje; Miłość przydzie po ślubie; Inne współczesne romansy i ich schematy fabularne; Kopciuszek uprawdopodobniony. – Cz. II. Miłość i inne wartości w harlekinach: Wartości we współczesnym romansie; Miłość i erotyzm; Milionerzy i kult bogactwa; Rola rodziny i małżeństwa; Umiarkowany (bardzo?) feminizm; Szczęście bohaterów i optymizm społeczny harlekinów; Dlaczego czytamy harlekiny?*

Rozprawy i szkice w książkach zbiorowych i czasopiśmie, m.in.: *Azyl czy więzienie? O domu starej panny w literaturze polskiej drugiej połowy XIX w.*

W: *Obraz domu w kulturach słowiańskich*. Wwa 1997 s. 79-88. – [Hasła [22] w:] *Słownik literatury popularnej*. Wr 1997. – Kłopoty z terminologią genologiczną współczesnej popularnej prozy narracyjnej. *Acta Univ. Wratisl. Lit.* 1997 nr 6 s. 5-13. – O metaforyce roślinnej w nazewnictwie literackim i literaturoznawstwie. W: *Literacka symbolika roślin*. Gdańsk 1997 s. 211-220. – Co można badać w literaturze popularnej za pomocą retoryki? W: *Retoryka i badania literackie*. Rekonesans. Wwa 1998 s. 75-86. – Niekoniecznie popularna popularność, czyli o niektórych realacjach między wysoką a niską literaturą w prozie postmodernistycznej. W: *Postmodernizm po polsku?* Łódź 1998 s. 175-188. – Oswajanie potworów. W: *Wszystek krąg ziemski*. Antropologia. Historia. Literatura. Wr 1998 s. 307-315. – Postacie władców w fantastyce. W: *Obraz kapłana, wodza, króla w kulturach słowiańskich*. Wwa 1998 s. 79-88. – *Przemiany Pięknej i Bestii*. *Lit. Lud.* 1998 nr 6 s. 17-28. – Antyczne parabole Sienkiewicza. W: *Sienkiewicz i epoki*. Powinowactwa. Wwa 1999 s. 109-122. – *Distopija i antiutopijas w różnym żanrowym wariantach (na przykładzie polskiej literatury z połowy XX wieku)*. W: *Antiutopije u slovenskim književnostima*. Beograd 1999 s. 65-79. – *Zdrójcy w polskiej literaturze pozytywistycznej*. W: *Obraz zdrójcy i szpiega w kulturach słowiańskich*. Wwa 1999 s. 19-38. – *Apoteoza Midasa (Obraz bogactwa XX-wiecznej powieści popularnej)*. W: *Pieniądz w literaturze i teatrze*. Sopot 2000 s. 195-205. – *Bolesław Prus w obronie „filistra”*. O Prusowskiej koncepcji sztuki na przełomie wieku XIX i XX. W: *Mieszczanstwo i mieszczaństwo w literaturze polskiej drugiej połowy XIX w.* Wwa 2000 s. 135-152. – *Ingardenowskie światy możliwe*. W: *Z inspiracji Ingardenowskiej w teorii literatury*. Tor 2000 s. 21-31. – *Kłopoty z realizmem (nie tylko pozytywistycznym)*. *Pam. Lit.* 2000 z. 2 s. 143-156. – *Mickiewicz sto lat temu*. W: *Adam Mickiewicz i kultura światowa*. T. 3. Siedlce 2000 s. 13-24. – *Polki nadal czytają romanse*. *Prz. Hum.* 2000 nr 5 s. 13-26. – *Schematy polskiej dwudziestowiecznej powieści popularnej*. W: *Tematy i pryzmaty*. Wr 2000 s. 179-199. – *Prusa „estetyka zdrowego rozsądku”*. W: *Pozytywizm. Języki epoki*. Wwa 2001 s. 66-79. – *Dłaczego Robinson, a nie Don Kichot? O niektórych (nie tylko estetycznych) wyborach Bolesława Prusa*. W: *Na pozytywistycznej niwie*. Pozn. 2002 s. 239-251, *Pr. Komis. Filol. TPN*, 45. – *Kopciuszek jako księżna*. W: *Siostry i ich Kopciuszek*. Gdynia 2002 s. 142-154. – *Model historycznej powieści przygodowej w twórczości Henryka Sienkiewicza*. W: *4 x Nobel*. Wwa 2002 s. 111-124. – *Dojrzenie do objęcia władzy w realistycznej i popularnej powieści historycznej (na przykładzie „Faraona” Bolesława Prusa i cyklu o Ramziesie Christiana Jacqa)*. W: *Powieść inicjacyjna*. Tor 2003 s. 538-551. – O „zbiorowym człowieku” i utylitarystyce

Bolesława Prusa. W: *Bolesław Prus. Pisarz, Publicysta. Myśliciel*. Lubl. 2003 s. 9-26. – *Stracone złudzenia młodego faraona*. W: *Prus i inni*. Lubl. 2003 s. 151-170. – „Stary i poczciwy” *Bolesław Prus*. W: *Dojrzenie do pełni życia*. Lubl. 2006 s. 249-260.

Prace redakcyjne

1a. Wybór materiałów źródłowych z teorii literatury. Red.: M. Czermińska i ... Gdańsk: UG 1983, 277 s.

5. *Literacka symbolika roślin*. Pod red. ... Gdańsk: Wydawn. UG 1997, 231 s. Materiały z konferencji. Gdańsk 23-25 XI 1995.

6. *Rodziewiczówna: Dewajtis*. [Powieść]. Oprac. [i wstęp] ... Wr.: Ossol. 2005, LXXII, 314 s. *BVI*, 307. Por. poz. 2.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2005. – LP XX w. (M. Bukowska-Schiellmann). – M. Bukowska-Schiellmann: Zestawienie prac Profesor A.M. W: *Alegorie. Style. Tożsamość*. W darze Profesor Annie Martuszeńskiej. Gdańsk 1999.

A. Grabowska, *Napis*. Ser. 4: 1998 [rec.: „Ta trzecia”]. – E. Kuźma: „Konsekwencje pragmatyzmu” (dla literaturoznawstwa). W: *Alegorie. Style. Tożsamość*. W darze Profesor Annie Martuszeńskiej. Gdańsk 1999 s. 23-29 [polem. z tezami A.M. zawartymi w: *Powieść i prawdopodobieństwo*. – U. Kowalczuk. *Pam. Lit.* 2000 z. 2 [rec.: *Pozytywistyczne parabole*].

B.M.

MARX Jan

Pseud.: Henryk Reislích.

[...] W 2002 uzyskał na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie doktorat na podstawie rozprawy „Idea samobójstwa w filozofii” (promotor prof. dr hab. Stanisław Jedynek). Od tegoż roku zaczął prowadzić wykłady z filozofii i etyki w Wyższej Szkole Menedżerskiej Stowarzyszenia Inicjatyw Gospodarczych w Warszawie. [...]

TWÓRCZOŚĆ

7. *Wielcy romantycy*. Adam Mickiewicz, Juliusz Słowacki, Zygmunt Krasiński, Cyprian Norwid. [T. 1-2]. Wwa: Alfa-Wero 1999, 884 + 553 s.

8. *Legendarni i tragiczni. Eseje o polskich poetach przeklętych*. Wwa: Alfa-Wero 2000, 560 s. Wyd. 2 tamże 2002.

Na okł. wymienieni: Marian Ośnialowski, Stanisław Swen Czachorowski, Stanisław Czycz, Ryszard Milczewski-Bruno, Andrzej Babiński, Włodzimierz Szymanowicz, Jan Rybowski.

9. *Idea samobójstwa w filozofii. Od antyku do współczesności*. Wwa: Alfa 2003, 511 s. Rozprawa doktorska.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

MAŚLANKA Julian

[...] W 1969-81 był członkiem Komitetu Słowianoznawstwa PAN, od 1980 także Société des Amis de Lamennais w Paryżu, od 1989 Towarzystwa Naukowego Societas Jablonoviana w Lipsku. [...] W 1993-97 wchodził w skład Komitetu Nauk o Literaturze Polskiej PAN. W 1997 został członkiem czynnym PAU i do 2000 pełnił funkcję sekretarza Wydziału Filologicznego Akademii; w 2004 został wicedyrektorem, a w 2005 dyrektorem tegoż Wydziału. [...]

TWÓRCZOŚĆ

5. Z dziejów literatury i kultury. [Studia]. Kr.: Inst. Polonistyczny UJ; Księg. Akademicka 2001, 318 s. Zawartość: Tradycje cyrolo-metodiańskie w polskiej literaturze romantycznej; Mity historyczne w okresie Baroku i Oświecenia; Societas Jablonoviana i jej fundator; Mityzacja folkloru w pierwszej połowie XIX wieku; Poemat skrajnego pesymizmu („Maria” Antoniego Małczewskiego); Poeta tragiczny – August Antoni Jakubowski (syn Antoniego Małczewskiego); Historyczne poglądy Mickiewicza; Literatury słowiańskie w wykładach paryskich Mickiewicza; Uwagi o tekście „Pana Tadeusza”; O rękopisie „Wspomnień o Adamie Mickiewiczu” córki poety; Pamiętki po Mickiewiczu oferowane do nabycia w 1971 roku; O tekście „Beniowskiego”; „Kra-kus” Norwida – misterium narodowe; Kainowa zbrodnia na Wawelskim Wzgórzu; Antoni Małeczki jako historyk literatury polskiej; Mazepa.

6. Rzeczpospolita Sarmatów: Polska. [Album; współaut. tekstu:] D. Grzybek, R. Marcinek. Kr.: Wydawn. Kluszczyński [2004], 112 s.

Rozprawy i studia w czasopiśmie i książkach zbiorowych, m.in.: Czesław Zgorzelski (17 III 1908 – 26 VIII 1996). *Ruch Lit.* 1997 z. 1 s. 83-96. – Folklor w poglądach pokolenia romantyków. W: Oskar Kolberg 1814-1890. *W Służ. Nauki* 1998 nr 1 s. 13-25. – Problemy tekstologiczne „Pana Tadeusza”. W: „Pan Tadeusz” i jego dziedzictwo. Kr. 1999 s. 7-18. – „Lilla Weneda” Juliusza Słowackiego; motivi i obrazi. [Przeł.] S. Jakovlenko. W: Juljuš Slovackij i Ukraïna. T. 2. Kiïv 2000 s. 183-192. – Stanisław Pigoń (1885-1968). W: Uniwersytet Jagielloński. Złota księga Wydziału Filologicznego. Kr. 2000 s. 319-334. – Jak wydawano dzieła Norwida? *Spraw. z Czyn. i Pos. PAU* 2002 t. LXVI s. 303-312. – Wspomnienia wojenne Karoliny Lanckorońskiej. *Ruch Lit.* 2002 z. 3 s. 303-313. – Mifologizacja folkloru v peršij połovini XIX stoličja. W: Miž Ukraïnoju ta Połseju. Kiïv 2003 s. 60-76. – Literatura brazylijska; Literatura duńska; Literatura fińska. W: Encyklopedia literatury światowej. Kr. 2005. – Poema glibokogo pesimizmu. („Maria” Antonija Małčevskogo). [Przeł.] O. Pacejevskaja. W: „Ukraïnska škola” w literatury ta kultury ukraïnsko-polskogo pogranicčja. Kiïv 2005 s. 293-303. – „Wenedzi” Antoniego Langego. W: Dobra pamięć. Kr. 2005 s. 185-196. – Julian Klaczko jako pisarz polityczny i krytyk literacki. *Rocz.*

Bibl. Nauk. PAU i PAN w Krak. 2006 s. 339-358. – „Umarli i żywi”. Album Teofila Lenartowicza. *Rocz. Bibl. Nauk. PAU i PAN w Krak.* 2007 s. 311-332.

Prace edytorskie

9. A. Mickiewicz: Dzieła. (Wydanie rocznicowe 1798-1998). Wwa: Czyt.

T. 7. Pisma historyczne; Wykłady lozańskie. Oprac. ... Wykłady lozańskie zrekonstruował i przeł. J. Kowalski. Pisma historyczne z franc. przeł. A. Górski. 1996, 430 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 1997, wyd. 3 1999.

T. 8. Literatura słowiańska. Kurs pierwszy. Oprac. ... 1997, 758 s.

T. 9. Literatura słowiańska. Kurs drugi. Oprac. ... 1997, 549 s.

T. 10. Literatura słowiańska. Kurs trzeci. Przeł. z franc. L. Płoszowski. Oprac. ... 1998, 429 s.

T. 11. Literatura słowiańska. Kurs czwarty. Oprac. ... Przeł. z franc. L. Płoszowski. 1998, 293 s.

10. B. Szuberla: Wspomnienia okupacyjne i obozowe (z Auschwitz i Buchenwaldu). Oprac. red. ... Kr.: DjaW 2003, 156 s. Wyd. 2 uzup. tamże 2005.

11. Słownik pisarzy świata. Pod red. ... Kr.: Zielona Sowa 2004, 1135 s.

12. Encyklopedia literatury światowej. Red. nauk. ... Kr.: Zielona Sowa 2005, 1046 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2007.

J. Rusin, *Ruch Lit.* 2002 z. 3 [rec.: Z dziejów literatury i kultury].

E.G.

MATUSZEWSKI Ryszard

[...] W 1924-27 uczęszczał do Gimnazjum im. Stefana Batorego [w t. 5 błędnie 1923-26]. [...] Od 1938 pracował jako aplikant Prokuratury [w t. 5 błędnie]. [...] W 1961 ożenił się z Ireną Szymańską, z domu Wiernik primo voto Lando (zmarła 1999; w czasie okupacji używała nazwiska Śtedzińska). [...]

TWÓRCZOŚĆ

19. Literatura polska 1939-1991. Wyd. 3 popraw. i uzup. Wwa: WSiP 1999, 521 s.

22. Chmury na pogodnym niebie. [Wspomnienia]. Nadarzyn: Vipart [1998], 204 s.

Kontynuacja: Żółte dzioby; zielone lata [poz. 18].

23. Alfabet. Wybór z pamięci 90-latka. Wwa: Iskry 2004, 525 s.

24. Moje spotkania z Czesławem Miłoszem. Kr.: WL 2004, 239 s.

25. Zapiski świadka epoki. Eseje i szkice. Wwa: Bibl. Nar. 2004, 327 s.

Prace redakcyjne

26. Poezja polska 1939-1991. Antologia. Wybór i oprac. ... Wyd. 2 zmien. pt. Poezja polska 1939-1996. Wwa: WSiP 1998, 488 s.

27. I. Szymańska: Miałam dar zachwytu. Wspomnienia wydawcy. Zebrał i oprac. ... Wwa: Czyt. 2001, 278 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006. – Wywiady: Cenię proste wartości. Rozm. P. Szewc. *Rzeczpospolita* 2000 nr 263, przedr. w: P. Szewc: Rozmowy z pisarzami. Kr. 2002; Granice wrażliwości. Rozm. H.B. Klein. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2001 nr 2; Wysoka wieża. Rozm. J. Gondowicz. *Nowe Książ.* 2004 nr 12.

[Chmury na pogodnym niebie:] A. Ziemyń: Majowo i ciemno. *Nowe Książ.* 1998 nr 7; R. Habielski: Świat za chmurami. *Więź* 1999 nr 3. – A. Kałuża: Ślady utracone, ślady zatarte. *Nowe Książ.* 2004 nr 12 [rec.: Zapiski świadka epoki]. – T. Mizerkiewicz: Jak wadzić się z Miłoszem? *Nowe Książ.* 2004 nr 12 [rec.: Moje spotkania z Czesławem Miłoszem]. – [Alfabet] A. Zawada: Abecadło R.M. *Nowe Książ.* 2004 nr 12; T. Komendant: Żywa pamięć. *Twórczość* 2005 nr 7; A. Nasitowska: M.: życie z literaturą. *Tyg. Powsz. dod. Książ. w Tyg.* 2005 nr 4 [rec. też: Moje spotkania z Czesławem Miłoszem; Zapiski świadka epoki].

K.B.

MATYWIECKI Piotr

Pseud.: Docent manipulowany; Jan Biegacz.

[...] W 1983-85 na łamach *Biuletynu Informacyjnego Uniwersytetu Warszawskiego* publikował stały felieton pt. „Skosem przez dziedziniec” (pod pseud. Docent manipulowany). [...] W 1998 otrzymał wyróżnienie Fundacji Kultury. Nadal uczestniczy w audycjach Programu II Polskiego Radia z cyklu „Radiowy tygodnik literacki”. [...]

TWÓRCZOŚĆ

10. Improwizacje i światy. [Wiersze]. Rys. Autora. Ostrołęka: Pracownia 1997, 74 s.

11. Zwyczajna, symboliczna, prawdziwa. [Wiersze]. Wwa: Open 1998, 93 s.

12. Ta chmura powraca. [Wiersze]. Kr.: WL 2005, 90 s.

13. Twarz Tuwima. [Monografia]. Wwa: W.A.B. 2007, 770 s.

Prace redakcyjne

6. L. Marjańska: Wybór wierszy. 1958-1997. Wyboru dokonał ... Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1998, 211 s.

7. M. Pankowski: Ostatni zlot aniołów. Z rękopisu sylwy Mariana Pankowskiego sześć rozmaitych dni wybrał ... Wwa: Wydawn. *Krytyki Polit.* 2007, 72 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Najbliższa jest mi poezja. Rozm. K. Dorosz. *Nowe Książ.* 2005 nr 6.

L. Szaruga: Dotykać nicości. (Notatki z lektury „Kamienia granicznego”). W tegoż: Dochodzenie do siebie. Sejny 1997. – I. Szaruga: Otwieranie Księgi [rec.: Poematy biblijne]. Rozdwojony w sobie [rec.: Nawrócenie Maxa Jacoba]. W tegoż: Powrót poetów. Kr. 1997. – [Zwyczajna, symboliczna, prawdziwa:] P. Majerski: W rzeczy zetknięciu... *Nowe Książ.* 1998 nr 8 [rec. też: Improwizacje i światy]; A. Szymańska. *Prz. Powsz.* 1998 nr 9; P. Michałowski. *Kwart. Artyst.* 1999 nr 1; J. Wolski. *Akcent* 1999 nr 1. – J. Ekier: Kiedy się patrzy. O wierszach P.M. *Twórczość* 2003 nr 7/8. – [Ta chmura powraca:] P. Mackiewicz: Ufny czarny pies. *Twórczość* 2005 nr 10; T. Mizerkiewicz: Wszystko jest widmo. *Nowe Książ.* 2005 nr 6; L. Szaruga: Świat poetycki (XXIX). *Zesz. Lit.* 2005 nr 4; M. Załęski: Dront na Maskarenach. *Res Publica Nowa* 2005 nr 3. – A. Siemińska: P.M. Sześćdziesiąt lat otwartego spadku. W: *Pisarze polsko-żydowscy XX wieku.* Wwa 2006.

K.B.

MAURER Jadwiga

[...] W 1994-2002 odbyła wiele podróży, w czasie których występowała z wykładami o A. Mickiewiczu w Nowym Jorku i Ann Arbor w Stanach Zjednoczonych, Tel Awiwie i Jeruzolimie w Izraelu, a także w Poznaniu, Warszawie i Kielcach. W 2001 przeszła na emeryturę. W 2002 otrzymała nagrodę Excellence in Graduate Teaching, przyznaną przez University of Kansas. Artykuły i recenzje literackie publikowała w czasopismach emigracyjnych, m.in. w nowojorskim *Przeglądzie Polskim* (dodatku *Nowego Dziennika*, 1996-2006, z przerwami), a także w periodyku krajowym *Archiwum Emigracji* (1996, 1998, 2002/03). [...]

TWÓRCZOŚĆ

4. Sobowtóry. Opowiadania zebrane. [Red. i posł.: J. Daniell]. Kielce: Scriptum 2002, 389 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006.

J. Rurawski: Mickiewicz nadal „źle obecny”, czyliżytekt z ksiąg przecenionych. W tegoż: Nie tylko o literaturze. Piotrków Trybunalski 1998 [dot.: „Z matki obcej...”]. – B. Olech: Metafizyka zawieszzonego bytu. O opowiadaniach J.M. W: Cykl literacki w Polsce. Białystok 2001. – [Sobowtóry:] D. Nowacki: Pojedyncze wobec zbiorowego. *Nowe Książ.* 2003 nr 3; J.R. Krzyżanowski: Czas, który stoi. *Odra* 2004 nr 2; S. Obirek: Teraz nadszedł mój czas, albo jak pisać o Holokaucie? *Kwart. Hist. Żydów* 2004 nr 2; S. Stabro: Ironia w cieniu Zagłady. O prozie J.M. W: Literatura, kulturoznawstwo, uniwersytet. Kr. 2005. – M. Stępień: Dzieci Holocaustu. J.M. W tegoż: Wśród emigrantów. Kr. 2007.

B.D.

MAYENOWA Maria Renata
1908-1988

Urodzona 1 grudnia 1908 w Białymstoku.¹ [...]

¹Sprost. daty urodzenia na podstawie reprodukcji dokumentów M.R.M. w tomie „Obecność”. Białystok 2006.

TWÓRCZOŚĆ

7. Poetyka teoretyczna. Zagadnienia języka. Red. nauk.: T. Dobrzyńska. Wyd. 3 popraw. i uzup. Wr.: Ossol. 2000. *Vademecum Polonisty*.

10. [Studia w tomie:] Okna pamięci. Red.: B. Chodźko, E. Feliksiak, E. Konończuk. Białystok 2003.

Zawiera M.R.M.: Manfred Kridl; Psalm 129 „Saep̄ expugnauerunt me a iuuentute mea” [poz. 8]; Roman Jakobson, Wspomnienie; Wspomnienie o profesorze Elzenbergu; Teoria tekstu a tradycyjne zagadnienia poetyki [poz. 9]. – Nadto wspomnienia o M.R.M. zob. dział Opracowania.

Prace redakcyjne

19. Słownik polszczyzny XVI wieku. Red. nac. ... Zastępca red. nac.: F. Peplowski. T. 25-32. Wr.: Ossol. 1997-2004. IBL PAN.

Opis wg k. tytułowej. – Po śmierci M.R.M. w 1988 funkcję redaktora naczelnego przejął F. Peplowski; prace nad słownikiem są kontynuowane.

OPRACOWANIA (wybór)

Okna pamięci. Maria Renata Mayenowa (1910[?]-1988). Wybór tekstów. Przedr. i red.: B. Chodźko, E. Feliksiak, E. Konończuk. Białystok; Tow. Lit. im. A. Mickiewicza Oddz. w Białymstoku; Uniw. w Białymstoku, Inst. Filologii Pol. 2003, 130 s. [Zawiera wspomnienia i studia o dorobku naukowym M.R.M.: J. Sławiński; M.R.M.; B. Chodźko; Poezja i język Jana Kochanowskiego; Z. Saloni; Wspomnienie o M.R.M.; T. Dobrzyńska; M.R.M.; M. Baranowska; Koniec świata, – nadto teksty M.R.M. zob. Twórczość poz. 10]. – „Obecność”. Maria Renata Mayenowa (1908-1988). Red.: B. Chodźko, E. Feliksiak, M. Olesiewicz. Białystok: Wydawn. Uniw. w Białymstoku 2006, 411 s. [zawartość: E. Feliksiak; Wprowadzenie, – Cz. I. Człowiek i dzieło; M. Głowiński; Pani Mayenowa – próba portretu; T. Dobrzyńska; M.R.M., – filolog; T. Kostkiewiczowa; Rola działalności organizacyjnej M.R.M. w rozwoju polskiej nauki o literaturze po 1956 roku; E. Rogalewska; Białystok na szlakach życia M.R.M.; J. Holzer; Józef Mayen na tle dzieł rodziny; T. Bujnicki; M.R.M. i seminarium Manfreda Kridla (komunikat); E. Valkenier; M.R.M. – Manfred Kridl; Korespondencja M.R.M. i Manfreda Kridla. Oprac. B. Chodźko; Korespondencja M.R.M. i Henryka Elzenberga. Oprac.: B. Kornacka i K. Szrajber pod kierunkiem M. Prusak; E. Janus; M.R.M. w świetle listów rosyjskich przyjaciół; B. Chodźko; Dary dla M.R.M. Rękopiśmienne dedykacje w księgozbiornie M.R.M.; A. Sulikowski; Czytanie wierszy wedle M.R.M.; Dyskusja nad referatami (T. Dobrzyńska, A. Sulikowski, A. Okopień-Sławińska). – Cz. II. Inspiracje; S.I. Gindin; Jednostki ponadtekstowe i ich typy. (Trochę osobistych wspomnień o prof. M.R.M.) [tekst w jęz. ros.]; L.I. Iomdin; Nowe uwagi o składni rosyjskich frazematów [tekst w jęz. ros.]; A. Bogusławski; O zasięgu operandów metaforyzacji; uwagi do jednej z fascynacji M.R.M.; S. Gajda; M.R.M. a stylistyka; M. Prusak; *Necesse est. Nad wodą wielką i czytając w kontekście „Psalmu 29”*. – Cz. III. Profile pamięci: *W kręgu wspomnień* (S. Wołoszyn, J. Radwańska-Williams, L. Pszczółowska, K. Sauerland, T. Dobrzyńska, S. Drewniak, E. Feliksiak, A. Goreń, Z. Saloni). – Aneks: Dokumenty związane z M.R.M.].

MĄCZKA Józef

Krypt.: J.M.

TWÓRCZOŚĆ

2. Wstań Polsko moja. (Wybór wierszy). Wybór tekstów i oprac. red.: A.S. Myjak. Sandomierz: Prywatna Ag. Inf. Regionalnej „Myjakpress” 1997, 69 s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (R. Lubas).
Z. Kloch; Poezja pierwszej wojny Wr. 1984, *passim*. – G. Ostasz; Od Tyrteusz legionowych do „Herostratesa”. W tegoż: *W cieniu „Herostratesa”*. Rzeszów 1993 [dot. m.in. J.M.]. – W. Wójcik; *Wiosna Niepodległości*. W tegoż: *Zagłębiowskie impresje*. Kat. 2006.

B.T.

MEISSNER Janusz

TWÓRCZOŚĆ

Słuchowiska radiowe, m.in.: *Dzwonnik z Lamentu*. Wilno 1929.

OPRACOWANIA (wybór)

M. Inglot; *W kręgu lotniczych opowieści J.M.* *Acta Univ. Wratisl. Lit. i Kult. Pop.* 2000 nr 9. – J. Meissner; J.M. (1901-1978). *Gaz. Wyborcza* 2003 nr 51 [wspomnienie].

K.B.

MELCER Wanda

Pseud.: Waleria Guzowska.

[...] W czasie okupacji niemieckiej otrzymywała od Zbigniewa Mitznera, reprezentanta mającego powstać po wojnie wydawnictwa „Wisła”, zaliczki na poczet prac literackich, m.in. powieści „Przygody spadochroniarza” (niewydana) i „Wyspa szczęścia”. W konspiracyjnej działalności literackiej posługiwała się pseudonimem Waleria Guzowska. [...]

Przekłady

1. J. Webster; *Biała diablica*. Wyst. pt. *Biała diablica albo tragedia Pawła Łódź*, T. im. S. Jaracza 1967.

2. E.M. Remarque; *Łuk Triumfalny*. Powieść. Wyd. nast.: [wyd. 8] Wwa: Czyt. 1997; wyd. 9 popraw. Pozn.: Dom Wydawn. „Rebis” 2001, tamże 2002; Wwa: De Agostini Polska; „Altaya” Polska 2002; Wwa: Libros 2002; wyd. 9 popraw. (dodruk) Pozn.: Rebis 2004, tamże 2005.

OPRACOWANIA (wybór)

E. Kraskowska; *Od fizjologii do filozofii macierzyństwa*. *Kresy* 1996 nr 4 [dot. W.M., M. Kuncewiczowej, A. Nasitowskiej]. – E. Kraskowska; *Piórem niewieścim*. Z problemów prozy kobiecej dwudziestolecia międzywojennego. Pozn. 1999, *passim*.

B.D.

MELKOWSKI Stefan

[...] W 1996 przeszedł na emeryturę. W 2000 prowadził wykłady jako visiting professor na Southern Oregon University w Stanach Zjednoczonych. [...]

TWÓRCZOŚĆ

16. Świat opowiadań. Krótkie formy w prozie Jarosława Iwaszkiewicza po roku 1939. Tor.: UMK 1997, 332 s.

W t. 5 błędna data wyd.

18. Między uwielbieniem a odrzuceniem. Problematyka profesjonalnego odbioru dzieł literackich na przykładzie głosów krytyki z lat 1945-1995 o twórczości Jarosława Iwaszkiewicza. Tor.: A. Marszałek 2004, 356 s.

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopismach, m.in.: Mimesis według Ericha Auerbacha. *Prz. Hum.* 1997 nr 1 s. 107-120. – Nurt chłopski we współczesnej literaturze polskiej. Perspektywa źródła i perspektywa ujścia. W: Chłopi, naród, kultura. T. 3. Rzeszów 1997. – Twórczość literacka jako wyraz życia duchowego. Konrad Górski o literaturze współczesnej. *Życie i Myśl* 1997 nr 3 s. 53-68. – W sitniku i na Greenpoincie. O poezji Henryka J. Kozaka. *Rocz. Bielsko-Podl.* 1997 s. 151-175. – Reporter Papieża. O prozie dokumentarnej Tadeusza Nowakowskiego. W: Česká a polská emigrační literatura; Emigracyjna literatura czeska i polska. Opava 2002 s. 193-203. – Rzecz o pograniczach. „Zniewolony umysł” Czesława Miłosza jako dzieło literackie. W: Gatunki okololiterackie. Wałbrzych 2002 s. 93-113. – Tytuł i motto w strukturze powieści. (Na przykładzie „Sławy i chwały” Jarosława Iwaszkiewicza). W: Pejzaże kultury. Wr. 2005 s. 698-704.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 1998, 2005.

[Świat opowiadań:] J.Z. Brudnicki: Krótkie formy i wielka ekspresja Iwaszkiewicza. *Wiad. Kult.* 1997 nr 28; D.T. Lebioda: Opowiadania Jarosława Iwaszkiewicza in extenso. W tegoż: Przedśmonek wieczności. Bydź. 1998. – D.T. Lebioda: Rzecz ludzka. O pisarstwie S.M. W tegoż: Przedśmonek wieczności. Bydź. 1998.

MENCWEL Andrzej

[...] W 1997 otrzymał tytuł profesora. Po przekształceniu w 1998 Katedry Kultury Polskiej UW w Instytut Kultury Polskiej (IKP) był do 2005 jego dyrektorem, a także przewodniczącym Rady IKP. Został kierownikiem Zakładu Nowoczesnej Kultury Polskiej w IKP. Wykładał także na Wydziale Reżyserii Akademii Teatralnej im. A. Zelwerowicza

w Warszawie (do 2000). Brał czynny udział w życiu naukowym, m.in. jako członek Komitetu Nauk o Kulturze PAN, Komitetu Nauk o Literaturze Polskiej PAN, przewodniczący Zespołu Humanistycznego Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, prezes honorowy Polskiego Towarzystwa Kulturoznawczego, wiceprzewodniczący Rady Towarzystwa Popierania i Krzewienia Nauk, a także członek Międzynarodowego Stowarzyszenia im. J. Korczaka, polskiej sekcji Międzynarodowego Stowarzyszenia Krytyków Literackich (Association Internationale des Critiques Littéraires) oraz Kapituły Nagrody Naukowej im. J. Giedroycia. Otrzymał nagrodę Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz nagrodę Polskiego PEN Clubu im. J. Parandowskiego (1998). [...]

TWÓRCZOŚĆ

8. Przedwiośnie czy potop. Studium postaw polskich w XX wieku. Wwa: Czyt. 1997, 541 s. Por. poz. 7.

9. „No! Io non sono morto...” Jak czytać „Legendę Młodej Polski?” [S. Brzozowski]. Kr.: WL 2001, 73 s.

10. Kaliningrad, moja miłość. Dwa pokrewne eseje podróżne. Olsztyn: Wspólnota Kulturowa „Borussia” 2003, 101 s.

11. Wyobraźnia antropologiczna. Próby i studia. Wwa: UW 2006, 448 s.

Zawartość: Przedśmonek: Wyobraźnia antropologiczna. – I. Strona teorii: Wiedza o kulturze w kulturze współczesnej; Wiedza o kulturze a wiedza o literaturze; Historia i antropologia. (Wstępne uwagi teoretyczne); Antropologia słowa i historia kultury; Łącznik: Ziemiańska wtórna oralność. – II. Strona historii: Inna stara baśń; Osoba i pismo: Ani ogniem ani mieczem; Arcydziało pęknięte. Antropologia „Ogniem i mieczem”; Cywilizacja po polsku; „Pomost” i „przedmurze”; Dylemat polskiej tożsamości historycznej; Łącznik: Lekcja „Kultury”. – III. Nasz wiek XX: Pod koniec wieku; Dwa ekstremizmy; Kolejne przybliżenie; Trzy modernizmy; Ekwiwalencja zamiast reprezentacji; Łącznik: Twarzą w twarz. – IV. Wobec „rewolucji komunikacyjnej”: Przejrzyste okno prywatności; Poza adoracją i negacją. Przesłanki antropologii internetu; Formaty i „paideia”; Przyczyniac się pomalu; Łącznik: Magia i nauka. – Posłowie: Dlaczego kulturalizm?

K.B.

Rozprawy i szkice w czasopismach i książkach zbiorowych, m.in.: Osoba i pismo. *Teksty Drugie* 2005 nr 1/2 s. 236-245. – Wiedza o kulturze a wiedza o literaturze. W: Polonistyka w przebudowie. T. 2. Kr. 2005 s. 44-56.

Prace redakcyjne

6. Wiedza o kulturze. Cz. 1. Antropologia kultury. Zagadnienia i wybór tekstów. Wstęp i red. ... Wyd. nast.: wyd. 2 Wwa: Wydawn. UW 1998, wyd. 4 [właśc. 3] zmien., rozszerz. i uzup. tamże 2005, 652 s.

7. S. Brzozowski: Pamiętnik. Fragmentami listów autora i objaśn. uzup. O. Ortwin. Wstępem opatrzył ... Wwa: Czyt. 2000, 189 s.

8. Antropologia słowa. Zagadnienia i wybór tekstów. Oprac.: G. Godlewski, ..., R. Sulima. Wstęp i red.: G. Godlewski. Wwa: Wydawn. UW 2003, 670 s. Wyd. 2 tamże 2004.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Wszędzie czuję się dobrze. Rozm. A. Papięska. *Nowe Książ.* 2007 nr 1.

[Przedwiośnie czy potop:] L. Bugajski: „Trzecie miejsce”. *Twórczość* 1998 nr 9; J. Drzewucki: Idee, postawy, anachronizmy. *Tyg. Powsz.* 1998 nr 41; J. Majcherek: Koniec czy początek? *Nowe Książ.* 1998 nr 6; P. Śpiewak: Nowoczesność i wewnętrzna dojrzałość. *Res Publica Nowa* 1998 nr 7/8; R. Węgrzyniak: Postęp bez snobizmu. *Dialog* 1998 nr 9; K. Kosiński: Otwarcie horyzontu. *Więź* 1999 nr 3; A.Z. Makowiecki: *Prz. Hum.* 1999 nr 2/3; L. Szaruga: Roztopy. *Prz. Polt.* 1999 nr 40/41. – W.K. Pessel: Widziane ze środka. O esejach A.M. Regiony 2004 nr 1. – M. Jagiello: Człowiek w kulturze, kultura w człowieku. *Nowe Książ.* 2007 nr 1 [rec.: Wyobraźnia antropologiczna].

K.B.

MEYSZTOWICZ Jan

[...] Był współzałożycielem i członkiem władz Unii Chrześcijańsko-Społecznej, ugrupowania społeczno-politycznego utworzonego w 1989 z przekształcenia Chrześcijańskiego Stowarzyszenia Społecznego. [...] Odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi (1974) oraz wyróżnieniami zagranicznymi: Krzyżem Kawalerskim Korony Włoskiej, Krzyżem Kawalerskim Gwiazdy Rumuńskiej, francuskim Croix de Guerre i Krzyżem Oficerskim Orderu Zasługi Królestwa Norwegii. [...]

TWÓRCZOŚĆ

10. Czas przeszły dokonany. Wspomnienia ze służby w Ministerstwie Spraw Zagranicznych w latach 1932-1939. Wyd. 2 Wwa: Inst. Prasy i Wyd. Novum 1989.

Przekłady

4. A.C. Doyle: [Opowiadania]. W: A.C. Doyle: Zagadki Sherlocka Holmesa. Przeł. T. Evert, ... Wwa: Rytm; Waza [2002], wyd. nast. tamże [2003].

12. S. Newman: Gwarancje brytyjskie dla Polski: marzec 1939. Przypisy przeł. T. Szafranski, przedm. A. Czubiński. Wwa: Pax 1981, 286 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Czuję się dinozaurem kresowym. Rozm. H. Radej. *Kamena* 1990 nr 1.

J. Jarniewicz: Co do cholery gryzie tych facetów? *Lit. na Świecie* 1999 nr 9 [dot. m.in. przekładu J.M. powieści J.E. Steinbecka „Myszy i ludzie”].

M.S.

MEKARSKA-KOZŁOWSKA**Barbara**

TWÓRCZOŚĆ

9. Lwów – twierdza kultury i niepodległości. Referat wygłoszony 29 listopada 1988 r. w Bibliotece Polskiej w Paryżu (poszerzony i uzupełniony). [Wyd. 2] Lubl.: [Liber] 2000.

11. Burza nad Lwowem. Reportaż z lat wojennych 1939-1945 we Lwowie. Kartki z pamiętnika. Wyd. nast.: [wyd. 2] Londyn: Pol. Fundacja Kult. 1996; Lubl.: Liber 2000.

12. Mozaika wspomnień. [Szkice, opowiadania, wspomnienia]. [Wyd. 2] Lubl.: Liber 2000.

B.D.

METRAK Krzysztof

TWÓRCZOŚĆ

A. Duo, czyli 24 godziny z życia artysty. [Utwór dramatyczny; współaut.:] J. Głowacki, J. Kondratiuk. Powst. 1973. Druk: Ścieki, skrzeki, karaluchy. Wwa: Pol. Ofic. Wydawn. BGW 1996 s. 1143-1156.

5a. Dziennik 1969-1979. Wybór, oprac. i wstęp: W. Holewiński. Wwa: Iskry 1997, 271 s.

8. Dziennik 1979-1983. Wybór, oprac. i wstęp: W. Holewiński. Wwa: Iskry 1998, 290 s.

9. Jeśli jest niebo, będą tam. [Wiersze]. Przygot. do druku i wstępem opatrzyła A. Osmólska-Mętrak. Posł.: M. Koperska. Wwa: Anagram 1998, 256 s.

OPRACOWANIA (wybór)

[Dziennik 1969-1979:] A. Kuc. *Czas Kult.* 1998 nr 4; P. Szewc: Więcej niż dziennik. *Nowe Książ.* 1998 nr 3; H. Zaworska: Gra w inteligencję; Pije Kuba do Jakuba. W tejsze: Szczerść aż do bólu. Wwa 1998 [rec. też: Dziennik 1979-1983]. – J. Górzanski: Podróż do nieba i na ziemię. *Twórczość* 2003 nr 10. – M. Kusiba: Debeściak Mętrak. *Dz. Pol. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork nr 8 VIII 2003.

K.B.

MIĄZEK Bonifacy

[...] Uczęszczał do szkoły powszechnej w Ruskim Brodzie. [...] W okresie nauki w szkole średniej należał do Koła Młodych Pisarzy przy Oddziale Kieleckim ZLP. [...] W 1966-69 pracował jako duszpasterz w klinice psychiatrycznej Otto-Wagner-Spital w Wiedniu. W 1969 otrzymał pięcioletnie stypendium A. Woursella z Nowego Jorku, co umożliwiło mu rezygnację z pracy w szpitalu i kontynuowanie studiów uniwersyteckich. [...] Został członkiem Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie i SPP. [...] W 2003 został mianowany profesorem Uniwersytetu w Wiedniu. W 2005 przeszedł na emeryturę. [...]

TWÓRCZOŚĆ

9. Przygoda z książką. Wybór szkiców i recenzji o poezji i prozie. Wr.: Atut – Wrocławskie Wydawn. Oświat. 2004, 253 s. Wyd. 2 tamże 2006.

Zawartość: Szkice o poezji: Kasprowiczowska „Księga ubogich”. Legenda i rzeczywistość; O głównych motywach w liryce Kazimierza Wierzyńskiego po roku 1945; Dramat pamięci. „Ciemny czas i lustro” Wacława Iwaniuka; W kręgu uczucia. O poezji Bienkowskiej i Obertyńskiej; Notatki o Chabrowskim; „Przestroga dla wnuków” Aleksandra Janty; O wierszach Gerdy Hagenau, austriackiej pisarki i tłumaczki; Udały debiut Dariusza Pacaka. – Szkice o prozie: „Wiek kłęski” Wiktora Trościanki; Powieść „Garbaty świat” Adama Zielińskiego w polskiej krytyce literackiej; Przypomnienie lat ocਾਲonych. O prozie Barbary Toporskiej; W holdzie wielkiemu pisarzowi. Na marginesie prac o twórczości Wiesława Myślińskiego; Jan Paclawski o prozie Jerzego Putramenta. – O powinowactwach literackich: Pierwsza monografia o Karlu Deciusie; Krzysztof A. Kuczyński. O polsko-austriackich stosunkach literackich; Romana Taborskiego prace badawcze o „polskim Wiedniu”; Potrzebna książka. „Między Renem a Wisłą” Krzysztofa A. Kuczyńskiego; Czytając najnowszy tom *Studiów Kieleckich*. – Szkice historycznoliterackie: Mickiewicz w „Kole” Towiańskiego; Uwagi wstępne do problematyki polskiego naturalizmu; Zarys dziejów slawistyki na Uniwersytecie Wiedeńskim w latach 1849-2001.

W e r s j a n i e m. szkicu O głównych motywach w liryce Kazimierza Wierzyńskiego po roku 1945: Über die Hauptmotive in der Lyrik Kazimierz Wierzyńskis nach 1945. *Orbis Linguarum* 2002 vol. 19 s. 77-88.

10. Sandomierskie wirydarze. [Wiersze]. Londyn: Ofic. Poetów i Malarzy 2004, 58 s.

11. Szukam domu. Poezje; Ich suche ein Zuhause. Gedichte. Wybrał, oprac. i posł. opatrzył J. Scholz. Wr.: Atut – Wrocławskie Wydawn. Oświat. 2005, 135 s. Wyd. 2 tamże 2005.
Teksty w jęz. pol. i niem.

Wybór utworów w p r z e k ł. c z e s.: Návrát. [Przeł.] L. Martinek. Opava 2005.

Prace redakcyjne

3. Adam Mickiewicz. Leben und Werk. [Wyd.] ... Frankfurt am Main: P. Lang 1998, 414 s.

4. Polska – Austria. Drogi porozumienia. Pod red. K.A. Kuczyńskiego, A. Kozłowskiego, ... Łódź: Wydawn. UE 1999, 342 s. Katedra Badań Niemieckich UE, Institut für Slavistik der Universität Wien, Katedra Literatury Niemieckiej UE.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Powrót do domu [Rozm.] Myjak. Tyg. *Nadwislanski* 1994 nr 11.

K.A. Kuczyński: Bibliografia prac B.M. 1964-1999. W: Szkice do portretu Bonifacego Miązka. Kielce 2000.

J. Maślanka. *Ruch Lit.* 1998 nr 6 [rec. wyd.: Adam Mickiewicz. – W. Wilk: Otwieranie ciemności. Sylwetka twórcza ks. B.M. *Afisz* 1998 nr 26. – W. Wilk: Ks. B.M. Pisarz emigracyjny. *Zesz. Sand.* 1999 nr 10. – Szkice do portretu Bonifacego

go Miązka. Pod red. J. Paclawskiego. Kielce: Kieleckie Tow. Nauk. 2000, 200 s. [zawartość: J. Paclawski: Wstęp. – C. Antosik, S. Antosik: B.M.; K.A. Kuczyński: Szkic do portretu B.M.; E. Rosner: Z Kolonii Szczerbackiej w świat; M. Kuczyńska-Barczewska: W kręgu motywów egzystencjalnych i kapłańskich; M. Mochon: B.M., wykładowca, badacz i krytyk literacki]. – [Przygoda z książką:] A. Grocholiński. *Orbis Linguarum* 2004 vol. 27; P. Obrączka. *Kwart. Opol.* 2004 nr 2/3. – Ad mundum poetarum et doctorum cum Deo, Festschrift für Bonifacy Miązek zum 70. Geburtstag. [Red.:] E. Białek, J. Krucina, E. Tomiczek. Wr.: Ofic. Wydawn. Atut 2005, 422 s. – I. Gralak. *Stud. Kiel. Ser. Filol.* 2005 nr 5 [rec.: Przygoda z książką]. – Księga pamiątkowa ku czci Księdza Profesora Bonifacego Miązka w 70. rocznicę urodzin. Pod red. K.A. Kuczyńskiego i P. Obrączki. Londyn: Galeria Nauki i Sztuki 2005. – K.A. Kuczyński: Ks. prof. B.M. – ambasador kultury polskiej w Austrii. *Kwart. Opol.* 2005 nr 4. – K.A. Kuczyński: Ksiądz profesor B.M. w kręgu przyjaciół i znajomych. *Kwart. Opol.* 2005 nr 1. – K.A. Kuczyński: „Odszukać w starym domu zapomnianą pamięć...” O życiu i twórczości ks. prof. Bonifacego Miązka. Londyn: Galeria Nauki i Sztuki 2005, 174 s. Wyd. nast. [rozszerz.] pt. Ze wsi w daleki świat. Łódź: Expol 2007. – K.A. Kuczyński: W krainie poezji. O twórczości lirycznej ks. B.M. *Zesz. Nauk. Państ. Wyz. Szk. Zaw. we Wrocławiu. Rozpr. Hum.* 2005 t. 4.

B.D.

MICHALIK Jan

[...] W 1993-1999 pełnił funkcję dziekana Wydziału Filologicznego UJ. W 1999-2005 był członkiem Senatu UJ. W 2005 otrzymał stanowisko profesora zwyczajnego. Kierował nadal Katedrą Teatru Wydziału Polonistyki. Od 1998 był członkiem korespondentem, a od 2006 członkiem zwyczajnym PAU, równocześnie od 2002 pełnił funkcję sekretarza, a od 2006 wicedyrektora Wydziału I Filologicznego PAU. W 2005 wszedł w skład Rady Naukowej Biblioteki PAU i Oddziału PAN w Krakowie. Uczestniczył w pracach nad „Encyklopedią Krakowa” jako kierownik działu „Teatr” oraz autor haseł (wyd. Kr. 2000). W 2005 otrzymał nagrodę Ministra Edukacji Narodowej. Odznaczony m.in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (2004). [...]

TWÓRCZOŚĆ

4. Dzieje teatru w Krakowie w latach 1865-1893. Kr.: WL.

[T. 1]. Przedsiębiorstwa teatralne. 1997, 490 s.

[T. 2]. Instytucja artystyczna. 2004, 613 s.

5. Historia Szkoły Podstawowej im. Ks. Grzegorza Piromowicza w Kurowie. Kurów: Kurowskie Tow. Regionalne 2003, 36 s.

Rozprawy i studia w czasopismach i książkach zbiorowych, m.in.: Kazimierz Nowacki (1928-1996). *Pam. Teatr.* 1996 z. 3/4 s. 560-568. – Das ausländische Repertoire des krakauer Theaters von 1865 bis 1885. W: *Theaterinstitution und Kulturtransfer*. Tübingen 1997 s. 71-84. – Szkoła krakowska – przypomnienia, zbliżenia, zdziwienia. W: *Krakowska*

szkoła teatralna. Kr. 1997 s. 9-19. – Włociańskie zespoły teatralne w Polsce południowo-wschodniej na przełomie XIX i XX wieku. W: *Chłopi – naród – kultura*. Rzeszów 1997 s. 211-221. – Jan August Kisielewski – „Karykatury”; „W sieci”. W: *Lektury polonistyczne*. T. 1. Kr. 1998 s. 109-146; 147-188. – Od dokumentacji do interpretacji dziejów jednego teatru. W: *Od dokumentacji do interpretacji, od interpretacji do teorii*. Wwa 1998 s. 25-34. – Tropem pierwszych przedstawień teatru żydowskiego w Krakowie. W: *Teatr żydowski w Polsce*. Łódź 1998 s. 75-87. – Aktorska „szkoła krakowska” – „szkoła warszawska”. Nowe perspektywy. *Pam. Teatr*. 1999 z. 3/4 s. 31-49. – „Dziady” Wyspiańskiego na widowni. W: „Dziady” Adama Mickiewicza. Kr. 1999 s. 106-207. – Teatry dramatyczne w okresie Młodej Polski. W: *Encyklopedia kultury polskiej XX wieku*, Wwa 2000 s. 21-35. – O „Moralności pani Dulskiej” – bez Dulskiej i dulszczyzny: didaskalia. W: *W kręgu Młodej Polski*. Kr. 2001 s. 217-235. – Błoński – kierownik Zakładu Teatru. W: *Jan Błoński... i literatura XX wieku*. Kr. 2002 s. 123-132. – Świat teatru w korespondencjach Michała Bałuckiego 1878-1885. W: *Świat Michała Bałuckiego*. Kr. 2002 s. 97-121. – Dwa (nieznane) listy Henryka Sienkiewicza. W: *Poszukiwanie rzeczywistości*. Kr. 2003 s. 127-141. – *Mój Pamiętnik Teatralny*. *Pam. Teatr*. 2003 z. 1/2 s. 376-382. – Dramaturgia niemiecka w repertuarze Stanisława Koźmiana. W: *Dramat obcy w Polsce w XIX i XX wieku*. Lubl. 2004 s. 11-24. – *Modrzejewska w Kaliszu? Między Chicago a Petersburgiem*. W: *Między teatrem a literaturą*. Wr. 2004 s. 173-186. – Jerzy Got – *Spiegel (1923-2004)*. *Pam. Teatr*. 2005 z. 1/2 s. 287-324. – *Teatr w sejmie (1890)*. W: *Literatura, kulturoznawstwo, uniwersytet*. Kr. 2005 s. 503-531.

Prace redakcyjne

7. *Złota Księga Wydziału Filologicznego. Liber aureus Facultatis Philologicae*. Pod red. ... i W. Waleckiego. Kr.: Księg. Akademicka 2000, 814 s.

Księga pamiątkowa UJ.

8. *Dramat obcy w Polsce 1765-1965*. Premiery, druki, egzemplarze, Informator, Praca zespołowa. Pod kierunkiem ... Kr.: Księg. Akademicka. Por. poz. 3, 5.

[T. 1] A-K. Red.: S. Hałabuda. 2001, 512 s.

[T. 2] L-Z. Red.: S. Hałabuda przy współpracy K. Stepana. 2004, 434 s.

9. *Teatrologia polska u schyłku XX wieku*. Pod red. ... i A. Marszałek. Kr.: Tow. Nauk. „Societas Vistulana” 2001, 226 s.

Materiały konferencyjne.

10. *Magia „Wesela”*. Pod red. ... i A. Stafiej. Kr.: 588 Księg. Akademicka 2003, 155 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006.

K.B.

MICHALSKA Emilia 1906-1997

[...] Zmarła 24 października 1997 w Pruchnej.

TWÓRCZOŚĆ

7. „Chcę żyć, a nie być”. Strumień: Miej. Gminny Ośrodek Kultury 1998, 40 s.

8. *Śpiewki znad Olzy i Wisły*. [Muz.:] K. Chmel. Słowa: W. Młynek, ... Bielsko-Biala: Woj. Ośrodek Metodyczny 1999, 84 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Inf. córki. I. Szusick, 2004.

K.B.

MICHALSKI Waldemar

[...] W 1997 otrzymał Medal Wojewody Lubelskiego „w uznaniu zasług wniesionych w rozwój województwa”, w 1998 Medal Wschodniej Fundacji Kultury „Akcent” z okazji czterdziestolecia pracy twórczej oraz nagrodę m. Lublina za upowszechnianie kultury (za 2002). Odnznaczony Złotym Krzyżem Zasługi (1990). [...]

TWÓRCZOŚĆ

1. *Pejzaż rdzawy*. [Wiersze]. Przedr. zob. poz. 12.

3. *Ogród*. [Wiersze]. Przedr. zob. poz. 12.

4. *Głosy na wersety*. [Wiersze]. Przedr. zob. poz. 12.

6. *Pod znakiem wagi*. [Wiersze]. Przedr. zob. poz. 12.

8. *Będziesz jak piolun*. Wybór wierszy. Przedr. zob. poz. 12.

10. *Lekcja wspólnego języka*. [Wiersze]. Lubl.: Norbertinum 1999, 97 s. Przedr. zob. poz. 12

11. *Słowa i twarze*. Szkice literackie. Lubl.: Polihymnia 2003, 253 s.

Zawiera m.in. omówienia twórczości W.M.

12. *Tryptyk z gwiazdą*. Wybór wierszy i przekładów. Lubl.: Norbertinum 2006, 228 s.

Zawartość: *Pejzaż rdzawy* [poz. 1]; *Ogród* [poz. 3]; *Głosy na wersety* [poz. 4]; *Pod znakiem wagi* [poz. 6]; *Będziesz jak piolun* [poz. 8]; *Lekcja wspólnego języka* [poz. 10]; *Tryptyk z gwiazdą*; *Przekłady* [z B. Dyrlicha, N. Stepuly], – nadto posł. O. Białek-Szwed: *Słowo o tryptyku spod szczęśliwej gwiazdy*.

Prace redakcyjne

19. *R. Matejuk: Miecz i węzeł*. [Wiersze]. Red. i posł. ... Lubl.: Lubel. Ofic. Wydawn. 1996, 84 s.

20. S. Burda: Plaster miodu. [Wiersze]. Wybór, wstęp i oprac. ... Lubl.: Norbertinum 1997, 54 s.

21. Efemeryda II. Zeszyt do kaligrafii. Almanach poetycki. Wybór, wstęp i oprac. ... Lubartów: Lubartowski Ośrodek Kultury 1997, 77 s.

22. J. Kozłowski: Dary i owoce. [Poemat]. Red. i postł. ... Lubl.: Polihymnia 1998, 54 s.

23. Z. Nowacka-Wilczek: Oścież. [Wiersze]. Red. i postł. ... Lubl.: [b.w.] 1999, 64 s.

24. J. Szymczakowska: Rozmowy z Frasośliwym. Wybór, wstęp i red. ... Wwa: Katolicka Ag. Informacyjna 2001, 88 s.

25. Pięć wieków poezji o Lublinie. Antologia. Wstęp, wybór i oprac. ... Lubl.: ZLP Oddz. 2002, 372 s.

26. B. Saba: Gwiazdny pył. (Dmuchawce). Wstęp i red. ... Lubl.: Ag. Wydawn.-Reklamowa REMA 2002, 55 s.

27. O różaniec Jana Pawła II. Międzynarodowy Konkurs Poetycki i Plastyczny. [Wybór]. Wstęp i oprac. ... Lubl.: Liber 2003, 100 s.

28. Odmienny Świat? 2002. Wybór. [Poezja i proza]. Lubelski Regionalny Zespół Koalicji na Rzecz Zdrowia Psychicznego. VI Ogólnopolski Konkurs Literacki „Odmienny Świat”. Wstęp i oprac. ... Lubl.: Norbertinum 2003, 78 s.

29. J. Pąg: Miłość jest nadzieją. [Wiersze]. Wybór, oprac. i wstęp ... Lubl.: Norbertinum 2003, 56 s.

30. Jedyne takie miejsce na ziemi... Wiersze o Lubartowie. Wybór tekstów: H. Borzęcka, A. Rokicka. Wstęp i oprac. ... Lubartów: Lubartowskie Tow. Regionalne 2004, 113 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – Wywiad. Garść pieczonych kasztanów. Rozm. H. Witalewska. W: W. Michalski: Słowa i twarze. Lubl. 2003.

W. Wantuch: Zachwyty aż do bólu. *Nowe Książ.* 1999 nr 10 [rec.: Lekcja wspólnego języka]. – B. Biela: Smak naszego świata, czyli „Lekcja wspólnego języka”; U. Gierszon: Ktoś wstrzymał serce, aby ruszyć słowo; A. Mokłycia: Wołyń jako świat idealny. Słowo o twórczości poetyckiej W.M.; A. Wierzbicki: Medycyna i poezja. W: W. Michalski: Słowa i twarze. Lubl. 2003. – [Słowa i twarze]; P. Majerski: Kresowe powroty. *Nowe Książ.* 2004 nr 12; J. Cymerman: Wspólny język „Słów i twarzy”. *Akcent* 2005 nr 2. – [Tryptyk z gwiazdą]; Z. Chojnowski: Formy pojednania. *Nowe Książ.* 2006 nr 11; T. Polonowski. *Prz. Powsz.* 2006 nr 12.

K.B.

MICHAŁOWSKA Mira
1914-2007

Pseud.: Michalina Wilkoszowa.

[...] Felietony w *Przekroju* przed 1968 publikowała również pod pseudonimem Michalina Wilkoszowa. [...] Zmarła 19 sierpnia 2007 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

3. Wojna domowa. [Opowiadania]. [Wyd. 4] Wwa: Prószyński i S-ka 1997, 284 s.

20. Do zobaczenia, stary wilku. Opowieść o przyjaźni Ernesta Hemingwaya z jego polskim tłumaczem Bronisławem Zielińskim. Wwa: Prószyński i S-ka 1997, 154 s.

Przekłady

5. A. Christie: Samotny dom. [Powieść]. Wyd. nast.: wyd. 2 Wwa: Prószyński i S-ka 1997, tamże: [wyd. 3] 1999, [wyd. 4] 2003; wyd. 5 Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2005.

6. E. Hemingway: Śniegi Kilimandżaro i inne opowiadania. Tłum.: ..., J. Zakrzewski, B. Zieliński.

Przedr. w: E. Hemingway: 49 opowiadań. Wyd. nast.: Wwa: Muza SA 1998, tamże 2000; Wwa: Świat Książki 2003.

11. L. Fletcher: Pomyłka, proszę się wyłączyć. [Utwór dramatyczny]. Przekł. i adapt. ... TV 1964. W t. 5 błędna data pierwszej emisji.

23. S. Plath: Szklany kloz. [Powieść]. Wyd. 5 Pozn.: Zysk i S-ka 2004.

W t. 5 błędny tytuł.

28. S. Jackson: Życie wśród dzikusów. [Powieść]. Wyd. 3 Wwa: Libros 2002.

34. J. Murrel: Wspomnienie. [Utwór dramatyczny]. Przel.: ..., I. Szymańska.

Wyst. też pt.: Sarah albo krzyk langusty; Mimo wszystko.

40. E.L. Doctorow: Ragtime. [Powieść]. Wyd. 3 popraw. Pozn.: Rebis 2002.

42. E.L. Doctorow: Witajcie w Ciężkich Czasach. [Powieść]. Wyd. 3 popraw. Pozn.: Rebis 2002.

52. G. Vidal: Stworzenie świata. [Powieść]. Przel.: ... i I. Szymańska. Wyd. 2 Wwa: PIW 1997.

57a. J. Barret: Zakładniczka. [Powieść]. Przekł. ... Toronto, Wwa: Arlekin – Wydawn. Harlequin Enterprises 1993, 156 s.

Przekł. podp.: Marianna Rojek

58a. J. Greene: Błękitna sypialnia. [Powieść]. Przekł. ... Toronto, Wwa: Arlekin – Wydawn. Harlequin Enterprises 1993, 155 s.

Przekł. podp.: Marianna Rojek.

58b. R. Morgan: Porzucona narzeczona. [Powieść]. Przel. ... Toronto, Wwa: Arlekin – Wydawn. Harlequin Enterprises 1993, 154 s.

Przekł. podp.: Marianna Rojek.

58c. D. Owens Malek: Strzała na śniegu. [Opowieść]. Przekł. ... Toronto, Wwa: Arlekin – Wydawn. Harlequin Enterprises 1993, 155 s.

Przekł. podp.: Marianna Rojek.

59. P. Ustinov: Dziesiąta Beethovena. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Bielsko-Biała, T. Pol. 1991. **589**

59a. N. Simon: Słoneczni chłopcy. [Utwór dramatyczny]. Praprem. Wwa, T, na Woli 1994.

61. A. Christie: Dopóki starczy światła i inne opowiadania. Wwa: Prószyński i S-ka 1999, 150 s.

OPRACOWANIA (wybór)

I. Jarosińska: Damą być... *Kult. Niezależna** 1989 nr 55. **K.B.**

MICHAŁOWSKA Teresa

[...] Wchodziła w skład Rady Naukowej IBL PAN (1971-2006) oraz należała do Komitetu Nauk o Literaturze PAN (1971-1996). [...] W 1995 otrzymała za syntezę historycznoliteracką „Średniowiecze” nagrodę Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej w dziedzinie nauk humanistycznych i społecznych. W 1996 została członkiem korespondentem, a w 2004 członkiem zwyczajnym Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. W 1999 została powołana na członka korespondenta, a w 2006 na członka czynnego PAU w Krakowie. Jest redaktorem naczelnym serii wydawniczej IBL *Studia Staropolskie. Series Nova* (od 2000) oraz serii wydawniczej *Bibliotheca Litterarum Medii Aevi. Artes-opera* (od 2006). W 2003 weszła w skład Komitetu Mediewistów Polskich. [...]

TWÓRCZOŚĆ

5. Średniowiecze. [Synteza historycznoliteracka]. Wyd. nast.: wyd. 4 Wwa: PWN 1997, tamże: wyd. 5 uzup. 1999, wyd. 6 2000, wyd. 7 2002, wyd. 8 2002 (oraz dodruki).

6. Mediaevalia i inne. Wwa: PWN 1998, 342 s. Zawartość: Szkice średniowieczne: Gertruda i jej modlitwy; Topika pielgrzymia w literaturze polskiego Średniowiecza; „Wędrowiec” i „nieśmiertelna sława” Galla Anonima; Śnić w średniowiecznej Polsce; Między słowem mówionym a pisanym; Świat poetycki: granice wyobraźni. O poezji polskiej XV wieku; „Dusza z ciała wyleciała...”; Średniowiecze i „Średniowiecze”. – Myśli o poezji: „Poeta perennis”, Kochanowskiego refleksje o twórcy; Rodzaje czy rodzaj? Problemy taksonomii literackiej.

7. Ego Gertruda. Studium historycznoliterackie. Wwa: PWN 2001, 291 s.

Nominacja do nagrody im. J. Długosza w 2002.

8. Średniowieczna teoria literatury w Polsce. (Rekonosans). Wr.: Wydawn. UW. 2007, 388 s.

Rozprawy i studia w czasopiśmie i książkach zbiorowych, m.in.: Il Libro di preghiere di Gertrude. (Intorno all'autobiografismo nella letteratura delle origini in Polonia). W: Polonia, Italia e Culture Slave. Varsavia-Roma 1997 s. 19-28. – Rodzaje czy rodzaj? Problemy taksonomii literackiej. W: Problemy teorii literatury. Ser. 4. Wr. 1998 s. 246-258.

590 – Autobiografia średniowieczna – poszukiwania.

(Bruno z Kwerfurtu). W: Od średniowiecza ku współczesności. Łódź 2000 s. 95-104. – Literatura polska. Średniowiecze. W: Literatura polska XX wieku. Wwa 2000 s. 366-376. – „Autobiografia duchowa” w Polsce średniowiecznej (rekonosans). W: Ludzie – kościół – wierzenia. Wwa 2001 s. 37-47. – Chrześcijańska autobiografia duchowa a początki piśmiennictwa w Polsce. W: Z polskich studiów slawistycznych. Ser. 10. Wwa 2003 s. 9-15. – Integumentum. (W kręgu średniowiecznej terminologii literackiej). W: Studia Neolatina. Wwa 2003 s. 129-136. – Vocabularium teoretycznoliterackie w Polsce średniowiecznej. W: Mediewistyka literacka w Polsce. Wwa 2003 s. 132-139. – Klucz semiotyczny. Teoria i twórczość literacka w średniowieczu. *Pam. Lit.* 2006 z. 3 s. 29-54. – Modelli e caratteri originali della letteratura polacca antica. W: Lo Spazio Letterario del Medioevo. Vol. 8. Le culture slave. Roma 2006 s. 569-629. – Średniowieczna teoria literatury w Polsce. (Ars dictaminis – jej pogranicza i funkcje). W: Literatura – historia – dziedzictwo. Wwa 2006 s. 29-39.

Prace redakcyjne

8. Słownik literatury staropolskiej. (Średniowiecze, renesans, barok). Pod red. ... przy udziale B. Otwinowskiej, E. Sarnowskiej-Temierusz. Wyd. nast.: wyd. 2 popraw. i uzup. Wr.: Ossol. 1998, 1120 s., wyd. 3 tamże 2002.

15. Źródła wiedzy teoretycznoliterackiej w dawnej Polsce. Średniowiecze, Renesans, Barok. Wstęp, wybór i oprac.: ..., M. Cytowska. Wwa: PWN 1999, 514 s.

16. Mediewistyka literacka w Polsce. Pod red. ... Wwa: IBL PAN 2003, 240 s.

17. „Septem artes” w kształtowaniu kultury umysłowej w Polsce średniowiecznej. (Wybrane zagadnienia). Pod red. ... Wr.: Chronikon 2007, 150 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2007. – Wywiad: Modlitewnik intymny. Pierwszy polski pisarz – Gertruda. Rozm. M. Bajer. *Tyg. Powsz.* 2002 nr 31.

A. Masłowska-Nowak: Bibliografia prac Autorki [T.M.] (1956-1997). W: T. Michałowska: Mediaevalia i inne. Wwa 1998.

[Średniowiecze:] O. Jędrzejczyk: Polska literatura średniowieczna. Sensacja rodzi się w ciszy. *Dziś i Jutro* 1995 nr 11; M. Bajer: Odkrywanie średniowiecza. *Dz. Pol. dod. Tydzień*, Londyn 1996 nr z 6 i 1; M. Bajer: Średniowiecze dzisiaj. Materia i konstrukcja. *Tyg. Powsz.* 1996 nr 2; W. Kowalski: O „Średniowieczu” T.M. *Jęz. Pol. w Szk. Średniej* 1996/1997 z. 4; A. Litwornia. *Pam. Lit.* 1997 z. 3; E. Potkowski. *Kwart. Hist.* 1997 nr 2. – M. Leńczuk: Ja, Gertruda... *Teksty Drugie* 2003 nr 1 [rec.: Ego Gertruda].

K.B.

MICHNIAK Czesław

Krypt.: CzM; CZM.

TWÓRCZOŚĆ

16. Czeska odyseja. [Powieść]. Pozn.: *W Drodze* 1999, 101 s.

17. Recepta na przyjaźń. [Opowiadania]. Pozn.: SPP 2004, 121 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2005. – Wywiady: Nie mam łagodnego usposobienia. Rozm. W. Jamrozik. *Nurt* 1989 nr 7; Pisarze całą gębą. Rozm. W. Braniecki. *Głos Wielkop.* 1998 nr 202.

B.M.

MICIŃSKI Bolesław

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.).

A. Michnik: „Nienawidzę totalizmu” – o B.M. *Zesz. Lit.*, Paryż 1984 nr 5, przedr. w tegez: Polskie pytania. Paryż 1987, wyd. nast.: Kr.* 1988, Wwa 1993. – G. Herling-Grudziński: Portret Kanta. W tegez: Wyjścia z milczenia. Wwa 1993. – I. Jokić: Kilka uwag o „Podróżach do piekieł” B.M. (W pięćdziesiątą rocznicę śmierci pisarza). *Litteraria* 1993. – M. Krakowiak: Eseistyczne podróże B.M. *Tytuł* 1995 nr 2 [rec.: Podróż do piekieł i inne szkice]. – A. Matracka-Kościelny: Odniesienia i inspiracje Bachowskie u B.M., Jarosława Iwaszkiewicza i Konstantego I. Gałczyńskiego. W: *Stawisko. T. 2. Podkowa Leśna* 1995. – J. Kott: Listy o przetrwaniu. *Tyg. Powsz.* 1996 nr 25 [dot.: ..., J. Stempowski: Listy]. – K. Kozłowski: Podróż do piekieł. O eseistycę B.M. Pozn.: *Wiś* 1996, 203 s. *Prace Inst. Filol. Pol. UAM.* – A. Kolałowski: Świadek kryzysu. *Spół. Otwarte* 1997 nr 7/8. – U. Kowalczyk: Witkiewicz i M. – w przestrzeni polskości. W: *Literatura Młodej Polski. Między XIX a XX wiekiem*, Białystok 1998. – R. Kwiecień: B.M. i psychoanaliza. *Teksty Drugie* 1998 nr 1/2. – W.P. Szymański: Podróżny z „Dyktanda filozoficznego”. (O B.M.). W tegez: *Moje dwudziestolecie 1918-1939*. Kr. 1998. – H. Zaworska: Siła przyjaźni. W: H. Zaworska: *Szczerość aż do bólu*. Wwa 1998 [dot.: ..., J. Stempowski: Listy]. – Z. Ambroziewicz: B.M. interpretacja kandydatury jako metoda omijania rzeczywistości. *Zesz. Nauk. Nauki Społ. Polit. Uniw. Opol.* 1999 z. 10. – S. Janowski: W Dolinie Jozafata. Wokół „Podróż do piekieł” i „Portretu do piekieł” B.M. *Zesz. Nauk. Filol. Pol. Uniw. Opol.* 1999 z. 39. – R. Moczko: Jan Jerzy Stempowski – B.M. (Na marginesie korespondencji). W: *Twarze emigracji*. Tor. 1999. – M. Wyka: Dialog na ruinach. W tegez: *Punkty widzenia*. Kr. 2000 [dot.: ..., J. Stempowski: Listy]. – A. Zawadzki: „Przywrócenie życia słowem”. Pisarstwo filozoficzne B.M. *Principia* 2000 t. 27/28. – T. Wójcicki: „W kochanej, cudownej Grenoble”. *Twórczość* 2001 nr 8. – S. Janowski: Świat wartości. Problematyka aksjologiczna w eseistycy Bolesława Micińskiego, Jerzego Stempowskiego i Czesława Miłozza. Wr.: *Erechtejon* 2002, 134 s. – R. Piętka: Dwudziestowieczni apologety języka łacińskiego: Thomas Stearns Eliot, Czesław Miłosz, Zbigniew Herbert, B.M. *Terminus* 2002 z. 2. – Z. Ambroziewicz: Esej filozoficzny Bolesława Micińskiego jako sposób poszukiwania podstaw rzeczywistości świata. Opole: *Wydawn. Uniw. Opol.* 2003, 137 s. – I. Jokić: Ocalić Kartezjusza. („Podróż do piekieł” B.M.). W tegez: *Ocalić Kartezjusza*. Opole 2004. – T. Wójcicki: B.M. Pre-figury emigracyjności. W: *Pisarz na emigracji*. Wwa [2005]. – M. Wyka: Dialog na ruinach. W tegez: *Niecierpliwość krytyki*. Kr. 2006 [dot.: ..., J. Stempowski: Listy].

A.Sz.

MIEDZYRZECKI Artur

Pseud.: Artur Adam.

TWÓRCZOŚĆ

2. Strony przydrożne. [Wiersze]. [Wyd. 2] Wwa: Signum* 1981.

19. Śmierć Robinsona. Opowiadania.

Przekł. niem.: *Kongress der Blumenzüchter*. [Przeł. P. Lachmann. München 1966 [podp.: Artur Adam].

44. Nieskończona przejrzystość. Nowe wiersze (1987-1997) i wybór wierszy dawnych. Kr.: *Znak* 1997, 198 s.

45. Namiot. [Opowiadania]. Lubl.: Wydawn. UMCS 1998, 49 s.

46. Z dzienników i wspomnień. Posł.: R. Przybylski. Wwa: *Ście!* 1999, 335, XVI s.

47. Wiersze. 1946-1996. Wybrała i wstępem oparzyła W. Szymborska. Kr.: a5 2006, 159 s.

Przekłady

19. A. Rimbaud: Sezon w piekle; Iluminacje. Przekł. ... Wyd. nast.: [wyd. 2] ze wstępem J. Hartwig Wwa: *Prószyński i S-ka* 1998, tamże 1999.

Od wyd. 2 bez oryginału franc.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Ostatni wywiad. Rozm. E. Puczek. *Śląsk* 1996 nr 12; Rozwód nie będzie. Z J. Hartwig i A.M. rozm. B.N. Łopieńska. W: B.N. Łopieńska: *Książki i ludzie*. Wwa 1998. LP XX w. (R. Matuzewski).

5. Barańczak: Drzewo wgnania. W tegez: *Etyka i poetyka*. Kr.* 1981 [rec.: Wgnanie do rymul. – F. Śmieja: O czasie budowania fasad. *Dz. Pol. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 1990 nr 5. – M. Zaleski: Spotkanie z okolicznościami. *Tyg. Powsz.* 1992 nr 49. – M. Nowotna: W tegez: *Le sujet et son identité*. Paris 1993. – R.K. Przybylski: Wgnanie i królestwo. W tegez: *Wszystko inne*. Pozn. 1994. – B. Fac: Ostatnia jesień Artura. *Tytuł* 1996 nr 4. – J. Grzenia: „Wiersze naukowe”. Uwagi o wtórnym wykorzystaniu naukowych gatunków wypowiedzi w tekstach poetyckich. *Jez. Artyst.* 1996 t. 10 [analiza wierszy A.M. i Cz. Miłosz]. – I. Kania: Gdyby Apollinaire pisał po polsku. *Lit. na Świecie* 1996 nr 10 [rec. przekł.: G. Apollinaire: Piosenka niekochanego i inne wiersze]. – K. Pomian: O A.M. wspomnienie. *Kultura*, Paryż 1997 nr 5. – A. Zawada: „Potęga smaku”. *Nowe Książ.* 1997 nr 2 [rec.: U progu XXI wieku]. – M. Janion: Rana po armii. W tegez: *Plac generała*. Wwa 1998. – R.E. Stolarski: Kapral podchorąży A.M. *Mars* 1998 t. 6. – H. Waniek: Przylądki pamięci. Cz. 1-2. *Literatura* 1998 nr 7/8, 9. – J. Wolski: „Dać znak pamięci”. *Kwart. Artyst.* 1998 nr 2 [rec.: Nieskończona przejrzystość]. – H. Zaworska: Dusza przejściowa. *Literatura* 1998 nr 4. – J. Drzewucki: Poza historię i wspomnień. W tegez: *Smaki słowa*. Wr. 1999. – A. Zgorzelski: Trud czytania. *Kresy* 1999 nr 4. – B. Mamoń: Bitwa o „pierwsze prawdy”. *Tyg. Powsz.* 2000 nr 4 [rec.: Z dzienników i wspomnień]. – E. Ostrowski: Smak poziomki. *Gulliver* 2000 nr 4 [dot. książek dla dzieci napisanych wspólnie z J. Hartwig]. – P. Matywiecki: Autoportret owarty jak sen. *Tyg. Powsz.* 2001 nr 45. – J. Sobolewska: Śmiech M. *Odra* 2003 nr 10. – V. Britanijskij: Dwojnaja zvezda. A.M. i Ju. Hartwig. W tegez: *Reč Pospolitaja poetov.*

591

Sankt-Peterburg 2005. – W.P. Szymanski: Selekcje. W tegoż: *Między ciemnością a światem*. Kr. 2005.

A.Sz.

MIKULSKI Tadeusz

TWÓRCZOŚĆ

3. Adam Czahrowski z Czahrowa. Portret literacki. Przedr. zob. poz. 14.

14. Pisma wybrane. Wybór i oprac. tekstów: P. Kaczyński (Prace naukowe), G. Wichary (Spotkania wrocławskie). Bibliogr. oprac.: A. Sokolowska-Szczepaniec, T. Chabło. Wr.: Wydawn. UW. 2005, 326 s. *Acta Univ. Wratisl.*, 2762.

Zawartość: P. Kaczyński: Wstęp. – Cz. 1. Prace naukowe: Adam Czahrowski z Czahrowa. Portret literacki [poz. 3]; Bajki wschodnie Krasickiego [poz. 9], – z poz. 10: Ignacy Krasicki: Adresaci „Listów” Krasickiego; „Kurdesz nad kurdeszami”. Zagadnienia tekstu i autorstwa; Głosa do mowy czerkieskiej Mickiewicza, – U grobu polskiego Owidiusza [poz. 12]. – Cz. 2. Spotkania wrocławskie: G. Wichary: T.M. osvajanie miasta, – z poz. 8: Godziny szczęśliwe Wybickiego; Niemcewicz na koźle; Szalona; „W przelocie taboru”; Kawa krzemieniecka; Nulla dies sine linea; Meandry; Uniwersytet Kasprowicza.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (Cz. Hernas). – A. Sokolowska-Szczepaniec, T. Chabło: T.M. Bibliografia za lata 1975-2004. W: T. Mikulski: Pisma wybrane. Wr. 2005.

Z. Mocarski: Tadeusz Mikulski. [Biografia]. Tor.: Woj. Bibl. Publiczna i Książ. Miejs. im. M. Kopernika 1993, 11 s. – A. Choroś: Prywatny księgozbiór T.M. w zbiorach Biblioteki Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Wrocławskiego. *Czas. Zakładu Nar. im. Ossol.* 1999 z. 10. – A. Choroś: Dedykacje rękopiśmienne w księgozbiórze T.M. w Bibliotece Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Wrocławskiego. *Czas. Zakładu Nar. im. Ossol.* 2000 z. 11. – J.W. Gomulicki: „Oświecony”, Wspomnienie o T.M. W tegoż: *Aleje czarów*. Wwa 2000. – J. Pierzchała: T.M. (1909-1958). Humanista na Śląsku. *Śląsk* 2000 nr 5. – M. Klimowicz: T.M. Migawki z życia i dzieła. *Odra* 2002 nr 10.

A.Sz.

MIKULSKI Zygmunt 1920-1998

[...] W czasie nauki w gimnazjum opublikował swoje pierwsze utwory: w 1936 artykuł w młodzieżowym czasopiśmie *W słońce*, którego był także członkiem redakcji, oraz w 1937 wiersz w piśmie *Czerwone Tarcze*. Po zdaniu matury w 1938 rozpoczął studia filozoficzne na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim; kontynuował je po zakończeniu wojny. [...] Wyróżniony m.in. odznakami: „Zasłużony Działacz Kultury”, „Za Zasługi dla Lubelszczyzny”, „Zasłużonemu dla Lublina”. Zmarł 11 lutego 1998 w Lublinie.

TWÓRCZOŚĆ

6. Czterdzieści lat temu, czyli Przedwczoraj.

Nagroda Miłośników Lubl. i Muzeum im. J. Czechowicza w Lubl. w 1984.

Praca redakcyjna

1. K.I. Galczyński: Poezje. Wybrał i wstępem opatrzył ... Wyd. 2 Lubl.: WLibel. 1990.

OPRACOWANIA (wybór)

1. Mityk: Z.M. W: Pisarze regionu świętokrzyskiego. Ser. 1. T. 8. Kielce 1998.

B.M.

MIKUŁKO Anatol

[...] W 1939 był redaktorem *Biuletynu Syndykatu Dziennikarzy Wileńskich*. [...]

OPRACOWANIA (wybór)

T. Bujnicki: Żagaryści „drugiej linii” (Maśliński, Putrament, M., Huszcza). W tegoż: *Szkie wileńskie*. Kr. 2002, też w: *Poezja i poeci w Wilnie lat 1920-1940*. Kr. 2003.

B.M.

MILCZAREK Władysław

Praca redakcyjna

1. Krzemieniec. Monografia Liceum w Krzemieńcu, Opracowana w Oflagu II C – Woldenberg przez Miłośników Ziemi Wołyńskiej w roku 1944. Pod red. ... Dobiegniew, Wwa: Krajowa Komisja Woldenberczyków w Dobiegniewie 1995, [112] s., masz.

OPRACOWANIA (wybór)

A. Wątorski: Świat wołyński w twórczości W.M. *Zesz. Nauk. Univ. Szczec. Szczec. Pr. Polonist.* 1995 nr 7.

B.M.

MILCZEWSKI-BRUNO Ryszard

TWÓRCZOŚĆ

8. Jak już, to już. [Powieść]. Przedr. zob. poz. 17.

16. Mamo przyszedłem straszyc. Wiersze i rysunki. Wybór: S. Milczewski, J. Pluta. Grudziądz: Dica 2002, 69 s.

17. Gdzieś w nas piją wodzowie kłęski. Wybrane małe prozy i rysunki. Wybór i oprac.: S. Milczewski, J. Pluta. Wstęp: J. Kryszak. Rys. ... Grudziądz: Dica 2004, 143 s.

Zawiera wybrane drobne utwory prozą oraz powieść: *Jak już, to już* [poz. 8].

OPRACOWANIA (wybór)

J. Madejska: Ryszard Milczewski-Bruno. Zestawienie bibliograficzne. *Por. Bibl.* 1991 nr 4.

J. Drzewucki: Święci literatury polskiej. W tegoż: *Chaos i konwencje*. Kr. 1989. – M. Kluz: Powrót po złote ruiny awangardy. *Poezja* 1989 nr 3. – Z. Trziszka: Nowe parametry wrażliwości. *Metafora* 1990 nr 1/2. – L. Żuliński: Podsumowanie legendy. *Literatura* 1990 nr 3. – W. Kass: Erotyki R.M.-B. *Litteraria* 1991. – M. Świeca: Popularność twórczości „kaskaderów literatury” wśród młodzieży szkół średnich i studen-

tów. *Kiel. Stud. Pedag. i Psychol.* 1993 t. 7. – D.T. Lebioda: Hermeneutyka śmietnika. O poezji R.M.-B. W tegoż: Przedśmionek wieczności. Bydg. 1998, Marmur i blask. Bydg. 2000. – J. Szatkowski: Bracia: poeta i bokser. *Czas Kult.* 1998 nr 3 [dot. R.M.-B. i jego brata Henryka]. – S. Jasiński: Gdzie mój regiment, mój koń? O poezji R.B.-M. *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 1999 nr 4. – J. Marx: Poezja i proza piwem płynąca. W tegoż: Legendarni i tragiczni. Wwa 2002. – K. Nowosielski: Życie „na hurra!”, (O R.M.-B.). *Topos* 2002 nr 3. – J. Orlikowski: Wiersze „małego awanturnika”. *Akant* 2002 nr 10 [rec.: Mamo przyszedłem straszyci]. – S. Stanik, J. Świątkowski: Poeta – twórca poezji a nie wierszy. *Akant* 2002 nr 5.

E.G.

MILLER Jan Nepomucen

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.).

G. Ostasz: W cieniu „Herostratesa”. Rzeszów 1993, pasim. – T. Gicgier: J.N.M. W tegoż: Opowieści o dawnych poetach Łodzi. Łódź 1995. – S. Chwin: Romantyzm i poszukiwanie „trzeciej drogi”. *Teksty Drugie* 1998 nr 5. – M. Kozłowska: Uniwersalizm – indywidualizm – regionalizm. Wileńska koncepcja J.N.M. W: *Literackie Kresy i bezkresy*. Szczec. 2000. – H. Markiewicz: Uniwersalizm J.N.M. W: *Tkaniny*. Kat. 2003.

A.Sz.

MILLER Jerzy 1924-2007

[...] Od 1950 był członkiem Związku Autorów i Kompozytorów Scenicznych (od 1953 Stowarzyszenie Autorów „Zaiks”); w 1965-1997 pełnił różne funkcje we władzach Stowarzyszenia. [...] W 1989 roku otrzymał Nagrodę im. Bohaterów Warszawy, przyznaną za wybitne osiągnięcia w twórczości literackiej bądź artystycznej o tematyce patriotycznej, oraz nagrodę Wojewody Koszalińskiego za upowszechnianie kultury. Zmarł 10 kwietnia 2007 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

Wydania tekstów piosenek z nutami, m.in.: Nieprawdziwe sny. [Muz.:] R. Żyliński. [Współwyd. z:] W. Młynarski: Zapomnisz kiedyś, że to ja. [Muz.:] J. Szczygiel. Wwa: Wydawn. Muz. Ag. Aut. [1985], [20] s. – Pierwszy mąż. [Muz.:] M. Zimiński. [Współwyd. z:] Włóczęga. [Muz.:] R. Żyliński. Wwa: Wydawn. Muz. Ag. Aut. [1986], [20] s.

M.S.

MILSKA Anna

TWÓRCZOŚĆ

Adaptacje radiowe poszczególnych baśni opracowanych wspólnie z W. Markowską, a radiofonizowanych przez E. Marcinkowską, m.in.: Anansi i czarodziejska fontanna. Baśń ku-

bańska. Radio 1987; Detanna, dziewczyna z tęczy. Radio 1987; Królowa termitów. Baśń senegalska. Radio 1987; O milczącej córce sułtana. Radio 1987; O pastuszkę Aszwillim, co miał cudowny sen. Radio 1987; Rajska róża. Baśń perska. Radio 1987; Szach Kobad i gadająca papuga. Baśń perska. Radio 1987.

B.M.

MILASZEWSKA Wanda

TWÓRCZOŚĆ

18. Czarna Hańcza. Powieść. [Wyd. 2] Suwałki: Hańcza 1997, 151 s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.).

M. Puźniak: Powieści i nowele W.M. *Kiel. Stud. Filol.* 1990 t. 5. – L. Chalecka-Połocka: „Czarna Hańcza” zaczęła się w Wielkiej Bobrze. *Kur. Podl.* 1997 nr 136.

A.Sz.

MILASZEWSKI Stanisław

TWÓRCZOŚĆ

3. Don Kiszot. Fantazja sceniczna według Cervantesa w 11 odsłonach.

Adaptacja radiowa fragm. w adapt. ...: Don Quichot. Radio 1928; Rycerskie pasowanie Don Kichota. Radio 1929.

Przekład

6. C. Delavigne: Ludwik XI. Tragedia w 5 aktach. Przekł. wolny ... Radio 1934.

A.Sz.

MIŁOBĘDZKA Krystyna

[...] Otrzymała nagrodę Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego za rok 2000 w dziedzinie literatury oraz nagrodę Cztery Kolumny za rok 2003 [...]

TWÓRCZOŚĆ

2. Ojczyzna. Sztuka dla najmłodszych. Powst. 1967.

I nagroda w konkursie na sztukę dla teatru lalek zorganizowanym przez Wyd. Kultury Prez. Rady Nar. m. Pozn. i T. Lalek „Marcinek” w 1967.

17. Wycinanka dla dwojga. [Utwór dramatyczny]. Praprem. Chorzów, T. Własny 1998.

18. Imiesłowy. [Wiersze]. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2000, 36 s.

19. Wszystkowersze. [Wiersze]. Legnica: Biuro Lit. Port Legnica 2000, 30 s.

20. Przesuwanka. [Wiersze]. Legnica: Port Legnica 2003, 12 s.

593

21. Po krzyku. [Wiersze]. Wr.: Biuro Lit. 2004, 67 s.

I nagroda Biblioteki Raczyńskich w Pozn.

22. Quiz. [Utwór dramatyczny]. Praprem. Chorzów, T. Własny 2004.

23. Zbierane 1960-2005. [Wiersze]. Wr.: Biuro Lit. 2006, 328 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004. – Wywiad. Po drugiej stronie słów. Rozm. J. Borowiec. *Tyg. Powsz.* 2004 nr 32.

I. Smolka: „Słowa chcą żyć, nie mówić”. W teje: Dziewięc światów. Wwa 1997. – [Imiesłowy:] W. Kaliszewski: Imiona świata. *Więź* 2000 nr 10; B. Kierc: Istnienie. *Nowe Książ.* 2000 nr 9; R. Romaniuk: Biegnąc. *Twórczość* 2002 nr 3. – [Po krzyku:] P. Czwardon: Życie spod tekstu. *Kresy* 2004 nr 1/2; J. Giza-Stepień: Przed wierszem, po krzyku, po – słowie? *Pogranicza* 2004 nr 6; A. Kałuża: Wielkie pragnienie. *Odra* 2004 nr 3; J. Orska: Uważność. *Nowe Książ.* 2004 nr 6; A. Poprawa: Epigramaty niemożliwe. O nowych wierszach K.M. *Tyg. Powsz.* 2004 nr 24. – L. Szaruga: Dochodzenie do wiersza. (O K.M.). W tegoż: Wyzwanie. Tor. 2004. – T. Cieślak-Sokolowski: Niepewne zapisy. *Dekada Lit.* 2005 nr 1 [rec.: Po krzyku] – [Zbierane 1960-2005:] J. Drzewucki: Najprędzej gubię czasowniki. *Rzeczpospolita* 2006 nr 105; A. Kula: Pisane na najniższym. *Tyg. Powsz.* dod. *Książ. w Tyg.* 2006 nr 26. – K. Maliszewski: Rzeczy do wypowiedzenia. (K.M.). W tegoż: Rozproszone glosy. Wwa 2006 [rec.: Po krzyku].

K.B.

MIŁOSZ Czesław

1911-2004

Pseud.: A.L-wicz [?]; Edward Żuliński; Stefan Kunce.

[...] Debiutował (najprawdopodobniej) w 1928 jako uczeń gimnazjum listem do redakcji pt. „O nauczaniu w szkołach nie współczesnej, ale – wczorajszej i przedwczorajszej literatury”, zamieszczonym w warszawskiej gazecie *Głos Prawdy* (nr 235, podp. A.L-wicz).¹ [...] Po wyjeździe w 1960 do Berkeley kontynuował współpracę z paryską *Kulturą*, na której łamach opublikował też w dziale „Listy do Redakcji”, jednorazowo, teksty podpisane pseudonimami: Edward Żuliński (1961 nr 11), Bogusław Grodek z Londynu (1962 nr 3), Stefan Kunce (1962 nr 11). [...] Od 1983 publikował utwory poetyckie i przekłady w *Zeszytach Literackich* (wydawanych początkowo w Paryżu, a od 1990 w Warszawie) oraz w *Tygodniku Powszechnym* (tu też m.in. od 2003 cykl „Spizarnia literacka”). [...] W 2002 otrzymał Nagrodę Obojga Narodów przyznaną przez Prezydium Zgromadzenia Poselskiego Sejmu Republiki Litewskiej i Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej. Został wyróżniony tytułami: Małopolanin Roku,

przyznanym przez Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Małopolski (2000), honorowy obywatel Wilna (2001); odznaczony Srebrnym Medalem 600-lecia Odnowienia Akademii Krakowskiej (2001). W 2002, wraz z bratem Andrzejem, przekazał Fundacji Pogranicze dwór rodziny Kunatów w Krasnogrudzie w celu utworzenia w nim Międzynarodowego Centrum Dialogu, które objął swoim honorowym patronatem. Zmarł 14 sierpnia 2004 w Krakowie; pochowany tamże w Krypcie Zasłużonych w klasztorze oo. Paulinów na Skalce.

Od 2003 działa w Oakland w stanie Kalifornia oraz w Krakowie fundacja The Miłosz Institute. Library and Archives, która zajmuje się „gromadzeniem i nowoczesnym katalogowaniem wiedzy o Czesławie Miłoszu i jego epoce”. W 2007 została ustanowiona przez Ambasadę Stanów Zjednoczonych w Warszawie nagroda im. Cz. Miłosza za umacnianie porozumienia między Polską a USA przyznawana osobom działającym na rzecz lepszego dialogu między oboma narodami.

TWÓRCZOŚĆ

2. Poemat o czasie zastęglym. Przedr. zob. poz. **116** [t. 1].

3. Trzy zimy. Poezje. Przedr. zob. poz. **116** [t. 1].

5. Eseje okupacyjne. Wyd. łącznie z Listy-eseje J. Andrzejewskiego i ... pt. Legendy nowoczesności. *Przekł. a n g.*: Legends of modernity. Essays and letters from occupied Poland 1942-1943. [Przel.] M.G. Levine. New York 2005, – *serb.*: Pisma-eseje. [Przel.] L. Rosić. Višac 2001.

7. Świat. (Poema naiwne). [Wyd. 2 osob.] Kr.: WL 1999, 20, XV s. Przedr. zob. poz. **116** [t. 1].

Przekł. a n g. zob. Przekłady poz. **25a**.

Wyd. inne: Poezje; Mir. Naiwne poemy. [Przel.] A. Nechaj. Sankt-Peterburg: [Peterburgskij Institut Jadernej Fiziki RAN] 2001, 45 s.

Tekst w jęz. pol. i ros.

9. Ocalenie. [Wiersze]. Przedr. zob. poz. **116** [t. 1].

10a. Wiersze pół-perskie. Powst. 1945. Reprint Kr.: Znak 2001, 11 s.

Tomik obejmujący 10 utworów, przepisany i oprac. graficznie w 1 egzemplarzu przez Cz.M. w Goszycach 10 I 1945, został ofiarowany J. Turowiczowi; reprint wykonany na 90-lecie urodzin Cz.M. zawiera nadto płytę kompaktową z nagraniem 19 utworów poety czytanych przez J. Turowicza.

11. Traktat moralny.

Wyd. łącznie z Traktat poetycki [poz. 20]. [Wyd. 2] pt. Lekcja literatury z ..., A. Fiutem, A. Franaszkiem. Kr.: WL 1998, 103 s. Wyd. łącznie z: Traktat poetycki; Sześć wykładów wierszem [poz. **85a**] zob. poz. **106a**.

11a. Zaraz po wojnie. Korespondencja z pisa-rzami. 1945-1950. Oprac. przyp.: A. Fiut, K. Kasperek. Kalendarium: Z. Zblewski. Kr.: Znak 1998, 556 s.

¹ Zob.: A. Franaszek: „Niestety nie mogę się podpisać”. Debiut prasowy Cz.M. *Tyg. Powsz.* 2005 nr 8 oraz nawiązanie: J. Zieliński: Glosa do glos. Jeszcze o debiucie M. *Tamże* nr 17.

Zawartość: Cz.M.: Przedmowa. – Korespondencja z J. Andrzejewskim; Listy K. Wyki; Korespondencja z J. Iwaszkiewiczem; Korespondencja z I. i T. Krońskimi; Listy J. Putramenta; Korespondencja z R. Matuszkowskim; Listy od P. Hertz; Listy T. Brezy; List K. Kuryluka; Korespondencja z T. Różewiczem; List J. Czapskiego. – Kalendarium lat 1945-1950.

12. La grande tentation.

Przekł. pol.: Wielkie pokuszenie. Dramat intelektualistów w krajach demokracji ludowej. Przeł. A. Machowska. *Arch. Emigracji* 2001 z. 4 s. 95-108.

14. Zniewolony umysł. [Wyd. 25] Kr.: Mediasat Poland [2004]. Przedr. zob. poz. **116** [t. 2].

Przekł.: ang.: The captive mind. [Przeł.] J. Zielonko. [Wyd. 15] London 2001, – b i a ł o r u s.: Skuty rozum. [Przeł.] J. Lauryka. [Wyd. 2] Minsk, Vil'nia 2000, – c h o r w.: Zasużnjeni um. [Przeł.] D. Blažina. Zagreb 1998, – e s t o Ń.: Vangistatud moistus. [Przeł.] H. Lindepuu. Tallinn 1999, – f i Ń.: Vangittu mieli. [Przeł.] R. Koivisto. Porvoo 1983, – h i s z p.: El pensamiento cautivo. [Wyd. 4] Buenos Aires 1988, – l o t e w.: Sagustitais prats. [Przeł.] U. Berziņš. Rīga 1998, – r o s.: Poraboščennyj razum. [Przeł.] V. Britanijskij. Sankt-Peterburg 2003, – s e r b.: Zarobljeni um. [Przeł.] L. Rosić. Beograd 2006, – s z w e d z.: Själur i fångenskap. [Przeł.] I. Ekman Nordgaard. Stockholm 2000.

Wyd. inne: Zniewolony umysł. Lekcja literatury z ... i W. Boleckim. Posł.: W. Bolecki. Kr.: WL 1999, 279 s.

15. Zdobycie władzy. Przedr. zob. poz. **116** [t. 3].

Przekł.: s e r b.: Osvajanje vlasti. [Przeł.] A. Grosberger. Beograd 1983, – s l o w e Ń.: Prevzem oblasti. [Przeł.] K. Šalamun-Biedrzycka. Ljubljana 2003.

15a. „Mój wileński opiekun”. Listy do Manfreda Kridla (1946-1955). Z uzup. o listy Manfreda Kridla i addendum. Z autografu do druku przygot., słowem wstępnym, przyp. i notą edytorską opatrzył A. Karcz. Tor.: UMK 2005, 80 s.

17. Światło dzienne. [Wiersze]. Przedr. zob. poz. **116** [t. 1].

19. Dolina Issy. Wyd. nast.: [wyd. 9] Wwa: Świat Książ. 1998; Kr.: WL 1998, tamże 2000, 2002. Przedr. zob. poz. **116** [t. 4].

Przekł.: a n g.: The Issa Valley. [Przeł.] L. Iribarne. Wyd. nast. New York 2000, London 2001, – c z e s.: Vidok Issy. [Przeł.] H. Stachová. Praha 1993, – h i s z p.: El valle del Issa. [Przeł.] A. Rodón-Klemensiewicz. Wyd. nast.: [wyd. 2] Barcelona 1989, tamże 1993, 1999, – k a t a ł o Ń s k i: La vall de l'Issa. [Przeł.] D. Szmidi. Barcelona 1998, – l i t e w.: Isos slenis. [Przeł.] A. Kalėda. Kaunas 2001, – n i e m.: Das Tal der Issa. [Przeł.] M. Reifenberg. Wyd. nast.: [wyd. 7] Frankfurt am Main 1999, tamże 2000.

Wyd. inne: Dolina Issy. Lekcja literatury z M. Zaleskim. Kr.: WL 1998, 280 s.

Wyd. w skrócie: Dolina Issy. Oprac. A. Wiech. Wwa: Fabryka Pomocy Nauk. [1991], 35 s.

20. Traktat poetycki. [Wyd. 6] pt. Traktat poetycki z moim komentarzem. Kr.: WL 2001, 108 s. Przedr. zob. poz. **116** [t. 1].

Komentarz autorski w przekł. Cz.M. z wyd. ang. pt. A treatise on poetry. New York 2001.

Przekł. a n g. zob. Przekłady poz. **32**

Wyd. łącznie z Traktat moralny zob. poz. 11; Wyd. łącznie z: Traktat moralny; Sześć wykładów wierszem [poz. **85a**] zob. poz. **106a**.

21. Kontynenty. Przedr. zob. poz. **116** [t. 5].

22. Rodzinna Europa. [Wyd. 11] Wwa: Czyt. 1998. Przedr. zob. poz. **116** [t. 6].

Przekł.: a n g.: Native realm. [Przeł.] C.S. Leach. [Wyd. 7] New York 2002, – c h o r w.: Rodbínska Europa. [Przeł.] P. Mioč. Zagreb 1998, wyd. nast. tamże 1999, – r u m.: Europa natală. [Przeł.] C. Geambaşu. Bucureşti 1999.

23. Człowiek wśród skorpionów. Studium o Stanisławie Brzozowskim. Przedr. zob. poz. **116** [t. 7].

24. Król Popiel i inne wiersze. Przedr. zob. poz. **116** [t. 1].

25. Gucio zaczarowany. [Wiersze]. Przedr. zob. poz. **116** [t. 1].

27. The history of Polish literature.

Przekł.: j a p.: Pōrando bungaku shi. Tōkyō 2006, – l i t e w.: Lenkū literatūros istorija. [Przeł.] K. Platelis. Vilnius 1996.

28. Miasto bez imienia. Poezje. Przedr. zob. poz. **116** [t. 1].

29. Widzenia nad Zatoką San Francisco. Przedr. zob. poz. **116** [t. 8].

30. Prywatne obowiązki. Przedr. zob. poz. **116** [t. 10].

31. Gdzie wschodzi słońce i kędy zapada. [Wiersze]. [Wyd. 6]. Oprac. edytorskie: P. Kłoczowski. Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2004, 73 s. Przedr. zob. poz. **116** [t. 1].

Wyd. bibliofilskie w 30. rocznicę opublikowania poematu przez Inst. Lit. w Paryżu oraz z okazji 95. urodzin Cz.M.

34. Ziemia Ulro. Przedr. zob. poz. **116** [t. 11].

Przekł.: a n g.: The land of Ulro [Przeł.] L. Iribarne. Wyd. 3 New York 2000, – r u m.: Ținutul Ulro. [Przeł.] C. Geambaşu. Bucureşti 2002, – w e g i e r.: Az Ulro országa. [Przeł.] L. Pálfalvi. Budapest 2001, – w ł o s.: La terra di Ulro. [Przeł.] P. Marchesani. Milano 1999, wyd. nast. 2000.

35. Dialog o Wilnie. [Autorzy:] ..., T. Venclova.

Przekł.: a n g.: W: T. Venclova: Winter dialogue. Poems. [Przeł.] D. Senechal. Evanston 1997, – s z w e d z.: Samtal om Vilnius. W: T. Venclova: Former av hopp. [Stockholm] 2001.

36. Ogród nauk. [Szkice]. [Wyd. 5] Kr.: Znak 1998, 296 s.

47a. Podróżny świata. Rozmowy: ..., [R. Gorczyńska] E. Czarnecka. Powst. 1979-1980. Wyd. z komentarzem. New York: Bicentennial Publishing Corporation 1983, 389 s. Wyd. nast.: [Kr.:] Wszelchnica Spół.-Polit.* [właśc. OL] 1984; Kr.: WL 1992. Przedr. zob. poz. **116** [t. 16].

Zapis 25 rozmów odbytych w Berkeley w listopadzie 1979 i wrześniu 1980 poświęconych wybranym utworom (w ko- **595**

lejsności chronologicznej). – W wyd. WL 1992 rozwiązany pseud. współautorki, nadto rozmowa 26. pt. „O okolicznościach azylu”. W t. 5 tekst podany jako wywiad w dziale Opracowania.

54. Nobel lecture. Odczyt w Akademii Szwedzkiej.

Wyd. inne: Nobelio paskaita Švedijos mokslu akademijoje Stokholmas, 180 m. gruodžio 10 d.; Nobel lecture at the Swedish Academy; Odczyt w Akademii Szwedzkiej. Przekł. litew.: A. i B. Kalė, dos. Kaunas 2001, 55 s.

Tekst w jęz. litew., ang., pol.

72a. Czesława Miłosza autoportret przekorny. Rozmowy przeprowadził A. Fiut. Powst. 1979–1982. Wyd. Kr.: WL 1988, 350 s. Wyd. nast. tamże 1994. Przedr. pt. Autoportret przekorny zob. poz. **116** [t. 14].

Zawiera zapis rozmów prowadzonych w cz. I. Paryż 1979 (druk pt. Rozmowy z Miłoszem. Kr. 1981) oraz w cz. II. Berkeley 1982.

W t. 5 tekst podany jako wywiad w dziale Opracowania.

Przekł. w ł o s.: Miłosz racconta Miłosz. Conversazioni con A. Fiut. [Przel.] R. Liotta. Bologna 1983.

72b. Czesława Miłosza fragmenty twórczości. Wybór 6 prac studentów Wydziału Grafiki Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Wwa: Doświadczalna Ofic. Wydawn. PSP [Prac Sztuk Plastycznych] 1982, teka [6] k.

Zawiera wiersze i linoryty.

73. Hymn o perle. [Wierszel. Przedr. zob. poz. **116** [t. 1].

74. Świadczenie poezji. Przedr. zob. poz. **116** [t. 15].

80. Nieobjęta ziemia. [Wiersze i proza]. Przedr. zob. poz. **116** [t. 1].

86. Zaczynając od moich ulic. Przedr. zob. poz. **116** [t. 17].

86a. Sześć wykładów wierszem. *Kultura*, Paryż 1986 nr 6 s. 3–8. Przedr. w tomie Kroniki [poz. 90].

Wyd. łącznie z: Traktat moralny [poz. 11]; Traktat poetycki [poz. 20] zob. poz. **106a**.

90. Kroniki. [Wierszel. Przedr. zob. poz. **116** [t. 1].

Zawiera m.in. cykl: Sześć wykładów wierszem.

95. Rok myśliwego. Przedr. zob. poz. **116** [t. 19].

Przekł. s e r b.: Godina lovca. [Przel.] L. Rosić. Beograd 2002.

98. Dalsze okolice. [Wierszel. Przedr. zob. poz. **116** [t. 1].

99. Listy. [Autorzy:] ..., T. Merton. Przel. M. Tarnowska. [Wyd. 2] Kr.: Znak 2003.

Wyd. w jęz. ang. pt. Striving towards being. The letters of Thomas Merton and Czesław Miłosz. [Red. i wstęp:] R. Faggen. New York 1997.

100. Szukanie ojczyzny. [Szkice]. Przedr. zob. poz. **116** [t. 20].

Przekł. s e r b.: U potrazi za otažbinom. [Przel.] L. Rosić. Novi Sad 1998.

102. Na brzegu rzeki. [Wierszel.

Przekł. s z w e d z.: Vid flodens strand. [Przel.] A. Bodegård. [Stockholm] 2000.

105. Poezje wybrane; Selected poems. Przel. D. Brooks [i in.]. Pośl. ... [Wyd. 2] Kr.: WL 1998.

106a. Traktat moralny. Traktat poetycki. Sześć wykładów wierszem; Traktaty a přednášky ve veršich: Mōralní traktat. Bāsnický traktat. Šest přednášek ve veršich. [Przekł., przyp. oraz studium:] Bāsnickova polemika s dobou a formou; V. Burian. Olomouc: Votolia 1996. Zob. poz. 11, 20, 90.

Texty w jęz. pol. i czes.

108. Abecadło Miłosza. [Wyd. 2] Kr.: WL 1998. Przedr. łącznie z Inną abecadło [poz. **114**] zob. poz. **116** [t. 24].

Przekł.: a n g.: Miłosz's ABC. [Przel.] M.G. Levine. New York 2001, – c z e s.: Czesław Miłoszowa abecada. [Wybrał i przel.] V. Burian. Praha 2005 [wyd. łącznie z Inną abecadło], – f r a n c.: Abécédaire. [Przel.] L. Dyèvre. [Paris] 2004, – h i s z p.: Abecedario. [Przel.] K. Olszewska-Sonnenberg i S. Trigán. Madrid 2003, – h o l e n d.: Alfabet. [Przel.] G. Rasch. Amsterdam 2002, – n i e m.: Mein ABC. [Przel.] D. Daume. München, Wien 2002 [wyd. łącznie z Inną abecadło].

109. Piesek przydrożny.

Nagroda literacka Nike w 1998.

Przekł.: a n g.: zob. Przekłady poz. **29**, – b u l g.: Kraino kučenyje. [Przel.] V. Dejanova. Sofija 2002, – c h o r w.: Usputni psic. [Przel.] P. Mioč. Zagreb 2000, – c z e s.: Pesek u cesty. [Przel.] V. Burian. Praha 2000, – e s t o Ń.: Teeearne koerake. [Przel.] H. Lindepuu. [Estonia ok. 1999], – f r a n c.: Le chien mandarin. [Przel.] L. Dyèvre. [Paris] 2004, – i t e w.: Pakelės šunytis. [Przel.] V. Jarutis. Vilnius 2000, – n i e m.: Hündchen am Wegesrand. [Przel.] D. Daume. München 2000, – r o s.: Pridožnaja sobačonka. [Przel.] V. Kulagina-Jarceva-ja. Moskva 2002, – s e r b.: Pas krajputaš. [Przel.] L. Rosić. Beograd 2004, – s ł o w e Ń.: Psickek ob cesti. [Przel.] J. Unuk. Maribor 2001, – u k r.: Pridožnij pesik. [Przel.] J. Senčišin. Lviv 2001, – w ł o s.: Il cagnolino lungo la strada. [Przel.] A. Ceccherelli. Milano 2002.

110. Życie na wyspach.

Przekł. s ł o w e Ń.: Življenje na otokih. [Przel.] J. Unuk. Ljubljana 1997.

111. Poezje wybrane; Rinktiniai eilėraščiai. [Przel.] A. Kaleda [i in.]. Vilnius: Baltos Lankos 1997, 382 s.

Tekst w jęz. pol. i litew.

112. Antologia osobista. Wiersze, poematy, przekłady. Kr.: Znak 1998, 175 s.

113. Dar; Gabe. [Wiersze; wybór i przekł.] K. Dedecius. [Wstęp:]... Kr.: WL 1998, 296 s.

Text w jęz. pol. i niem.

114. Inne abecadło. [Szkice literackie]. Kr.: WL 1998, 207 s. Przedr. łącznie z Abecadło [poz. 108] w jednym alfabecie zob. poz. **116** [t. 24].

Przekł. c z e s. i n i e m. łącznie z Abecadło zob. poz. 108.

115. To, co pisałem. Wiersze. Wybór, układ i posł.: W. Bolecki. Wwa: Świat Książ. 1998, 636 s.

116. Dzieła zebrane. Kom. nauk.: J. Błoński, A. Fiut, M. Stala. Kr.: Znak, WL 1999-

Nakładem wydawn. Znak tomy: [1, 3, 5, 7, 11, 17-21, 27]. – WL tomy: [2, 4, 6, 8, 10, 12, 14-16, 24, 28]. – Kolejność tomów (nienumerowanych) wg wykazu na odwrocie karty tytułowej [t. 17].

[T. 1]. Wiersze. Przyp. bibliogr.: A. Fiut. Nota wydawn.: J. Illg, K. Kasperek. T. 1-4. 2001-2004, 302 + 423 + 383 + 405 s.

Oprac. w kontakcie z Autorem, z wykorzystaniem rękopisów i masz.; w t. 1 też Cz.M.: Przypis po latach, dat. V 2001.

Zawartość: T. 1. Poemat o czasie zastępnym [poz. 2, wyd. 2]; Trzy zimy [poz. 3, wyd. 6]; Ocalenie [poz. 9, wyd. 2; tu m.in. Świat. (Poema naiwne), poz. 7] oraz Wiersze rozproszone 1930-1945. – T. 2. Światło dzienne [poz. 17, wyd. 4]; Traktat poetycki [poz. 20, wyd. 6]; Król Popiel i inne wiersze [poz. 24, wyd. 7] oraz Wiersze rozproszone 1948-1961. – T. 3. Guccio zaczarowany [poz. 25, wyd. 7]; Miasto bez imienia [poz. 28, wyd. 9]; Gdzie wschodzi słońce i kędy zapada [poz. 31, wyd. 8]; Hymn o perle [poz. 73, wyd. 6] oraz Wiersze rozproszone 1962-1984. – T. 4. Nieobjęta ziemia [poz. 80, wyd. 7]; Kroniki [poz. 90, wyd. 4]; Dalsze okolice [poz. 98, wyd. 2] oraz Wiersze rozproszone 1985-1990.

[T. 2]. Zniewolony umysł. [Wyd. 27]. Przyp., bibliogr.: A. Fiut, Nota wydawn.: A. Fiut, M. Rola, M. Rydlowa. 1999, 306 s. Zob. poz. 14.

Zawiera też: Cz.M.: Przypis po latach, dat. VII 1999, – K. Jaspers: O książce Miłosza. [Pierwodr. *Kultura*, Paryż 1953 nr 5].

[T. 3]. Zdobycie władzy. [Wyd. 10]. Przyp. i bibliogr.: A. Franaszek. Nota wyd.: A. Franaszek, J. Illg. 1999, 225 s. Zob. poz. 15.

Zawiera też Cz.M.: Przypis po latach, dat. V 1999.

[T. 4]. Dolina Issy. [Wyd. 9]. Przyp.: A. Fiut, H. Markiewicz. Bibliogr.: A. Fiut. Nota wydawn.: M. Rola, M. Rydlowa. 2000, 307 s. Zob. poz. 19.

Zawiera też Cz.M.: Przypis po latach, dat. VIII 2000.

[T. 5]. Kontynenty. [Wyd. 2]. Przyp. i bibliogr.: A. Franaszek. Nota wydawn.: A. Franaszek, J. Illg. 1999, 525 s. Zob. poz. 21.

Zawiera też Cz.M.: Przypis po latach, dat. VII 1999.

[T. 6]. Rodzinna Europa. [Wyd. 12]. Przyp. i bibliogr.: K. Kasperek. Konsultacja przyp.: H. Markiewicz. Nota wydawn.: M. Rola. 2001, 413 s. Zob. poz. 22.

Zawiera też Cz.M.: Przypis po latach, dat. I 2001.

[T. 7]. Człowiek wśród skorpionów. Studium o Stanisławie Brzozowskim. [Wyd. 5]. Przyp. i bibliogr.: A. Franaszek. Nota wyd.: A. Franaszek, J. Illg. 2000, 222 s. Zob. poz. 23.

Zawiera też Cz.M.: Przypis po latach, dat. XI 1999.

[T. 8]. Widzenia nad Zatoką San Francisco. [Wyd. 6]. Przyp.: T. Kunz. Bibliogr.: A. Fiut. Nota wydawn.: M. Rola, M. Rydlowa. 2000, 270 s. Zob. poz. 29.

Zawiera też Cz.M.: Przypis po latach, dat. XII 1999.

[T. 10]. Prywatne obowiązki. [Wyd. 7]. Konsultacja: H. Markiewicz. Przyp. i bibliogr.: M. Zaleski. Nota wydawn.: M. Rola. 2001, 395 s. Zob. poz. 30. Zawiera też Cz.M.: Przypis po latach, dat. VII 2001.

[T. 11]. Ziemia Ulro. [Wyd. 9]. Przyp. i bibliogr.: A. Franaszek. Nota wyd.: A. Czesak, A. Franaszek, K. Kasperek. 2000, 356 s. Zob. poz. 34.

Zawiera też Cz.M.: Przypis po latach, dat. XI 1999.

[T. 12]. Księgi biblijne. Przekłady z języka greckiego i hebrajskiego zob. Przekłady poz. 34.

[T. 14]. Autoportret przekorny. Rozmowy: ..., Aleksander Fiut. [Wyd. 3]. Konsultacja: H. Markiewicz. Przyp., bibliogr.: K. Kasperek. 2003, 533 s. Zob. poz. 72a.

[T. 15]. Świadectwo poezji. Sześć wykładów o dotkliwosciach naszego wieku. [Wyd. 8]. Konsultacja: H. Markiewicz. Przyp., bibliogr., nota wydawn.: K. Kasperek. 2004, 165 s. Zob. poz. 74.

[T. 16]. Podróżny świata. Rozmowy: ..., Renata Gorczyńska. [Wyd. 4]. Konsultacja: H. Markiewicz. Przyp. i bibliogr.: K. Kasperek. Nota wydawn.: M. Rola. 2002, 430 s. Zob. poz. 47a.

[T. 17]. Zaczynając od moich ulic. Przyp.: Ł. Tischner. Przyp. do tekstu: List półprywatny o poezji; Dwight Macdonald; Józef Czechowicz; A. Franaszek. Bibliogr.: A. Fiut. Nota wyd.: A. Fiut, A. Szulczyńska. [Wyd. 4]. 2006, 635 s. Zob. poz. 86.

Zawiera też: Od Autora, s. 5.

[T. 18]. Przekłady poetyckie. Zebrała i oprac. M. Heydel. zob. Przekłady poz. 37.

[T. 19]. Rok myśliwego. [Wyd. 2]. Przyp.: J. Gromek. Bibliogr.: K. Kasperek. Nota wyd.: A. Czesak. 2001, 452 s. Zob. poz. 95.

Zawiera też Cz.M.: Przypis po latach, dat. I 2001.

[T. 20]. Szukanie ojczyzny. [Wyd. 3]. Przyp.: A. Romanowski. Bibliogr.: K. Kasperek. Nota wydawn.: A. Czesak, K. Kasperek. 2001, 334 s. Zob. poz. 100.

Zawiera też Cz.M.: Przypis po latach, dat. VII 2001.

[T. 21]. Wypisy z ksiąg użytecznych. Wybrał i tłum. ... [Wyd. 2]. Bibliogr.: K. Kasperski. Nota wydawcy: J. Illg. 2000, 344 s. Zob. Prace redakcyjne poz. 6.

Zawiera też Cz.M.: Przypis po latach, dat. XI 1999.

[T. 24]. Abecadło. [Wyd. 2]. Konsultacja: H. Markiewicz. Przyp.: E. Kołodziejczyk. Bibliogr.: K. Kasperek. Nota wydawn.: M. Rola. 2001, 437 s. Zob. poz. 108.

Połączenie tomów: Abecadło [poz. 108] oraz Inne abecadło [poz. 114] w jednym alfabecie. – Zawiera też Cz.M.: Przypis po latach, dat. X 2001.

[T. 27]. Przypadki młodego umysłu. Publicystyka i proza 1931-1939. Zebrała i oprac. A. Stawiarska. Nota wyd.: J. Illg, A. Stawiarska. 2003, 518 s. Zawartość: I. Publicystyka: Wilno (1931-1934); Paryż (1934-1935); Wilno (1935-1937); Warszawa (1937-1939) – II. Nowele. – Aneks: Polemiki (wybór).

[T. 28]. Rozmowy polskie 1979-1998. Konsultacja: H. Markiewicz. Przyp., nota wyd.: K. Kasperek. 2006, 1054 s.

Zawiera 75 wywiadów z Cz.M. ułożonych chronologicznie, publikowanych w jęz. pol. na łamach czasopism oraz publi-

kacji książkowych a dot. biografii i twórczości Poety, poglądów nt. literatury, kultury, historii, życia w Ameryce, Europy Środkowej, stosunków polsko-litewskich.

117. Poezje. M. Stala: Ekstaza o wschodzie słońca. O poezji Czesława Miłosza. Kr.: WL 1999, 495 s.

118. Tak mało; Così poco. [Wybór wierszy]. Przedm. i wybór: A. Fiut. Przel. na włos.: P. Marchesani [i in.]. Kr.: WL 1999, 288 s.

Tekst w jęz. pol. i włos.

119. Wyprawa w Dwudziestolecie. Kr.: WL 1999, 609 s.

Zbiór tekstów z dwudziestolecia międzywojennego opatrzonych komentarzem Cz.M.

Przekł. i litew.: Iwyska i Dvidešimtmeti. [Przel.] L. Lubinavičiūtė. Vilnius 2003.

120. Eseje. Wybór i post.: M. Zaleski. Wwa: Świąt Książ. 2000, 445 s.

Układ w częściach: Ja i oni. – Miejsca utracone. – Szlachetność, niestety... – Niemoralność sztuki. – Z poezją przeciw światu. – Gdyby to można powiedzieć...

121. Poezje wybrane; Vibranti poezii. Wybór i przekł.: S. Ševčenko. L'viv: Kamenjar 2000, 131 s.

Tekst w jęz. pol. i ukr.

122. To. [Wiersze]. Kr.: Znak 2000, 102 s.

Nagroda tygodnika *Odra* w 2001.

Wyd. łącznie z przekł. ros.: Eto; To. Przekł. i wstęp: A. Rojzman. Moskwa; OGI 2003, 204 s.

Przekł. i czes.: To. [Przel.] J. Mlejnek. Praha 2003, – litew.: Tai. [Przel.] V. Janutis. Vilnius 2002.

123. Esse. Wiersze. Wybór i wstęp: A. Janko. Wwa: Prószyński i S-ka 2001, 170 s.

124. Traktat teologiczny. Poemat. *Tyg. Powsz.* dod. *Kontrapunkt* 2001 nr 11/12 s. 11-14.

Tekst opatrzone komentarzami ks. A. Bonieckiego, A. Fiuta, M. Stali, J. Błońskiego, I. Kani.

Przekł. i ang.: A theological treatise. [Przel.] ..., R. Hass. *Spiritus* Paryż 2002 vol. 2 nr 9, – fr a n c.: Traité de théologie. [Przel.] J. Donguy, M. Masłowski. Le Chambon-sur-Lignon 2003, – n i d e r l a n d z k i: Theologisch traktat. [Przel.] K. Lesman. *Tijdschrift voor Slavische Literatuur*, Amsterdam 2002 nr 31, – n i e m.: Theologischer Traktat. [Przel.] R. Erb [przy współpracy] M. Erb. *Sinn und Form*, Berlin 2003 nr 6.

125. Czeladnik; Pameistrys. [Wybór wierszy]. [Przel.] A. Grybauskas. Vilnius: VAB Baltu Lanku Leidyba [2002], 47 s.

Tekst w jęz. pol. i litew.

Przekł. i ang.: Apprentice. [Przel.] ..., R. Hass. *Notre Dame Review*, Notre Dame, USA 2003 nr 16, – f r a n c.: L'apprenti. [Przel.] J. Donguy, M. Masłowski. *L'Association des Amis de Miłosz*, Paryż 2003 nr 41/42.

126. Druga przestrzeń. [Wiersze]. Kr.: Znak 2002, 118 s.

Przekł. i ang. zob. Przekłady poz. 35.

127. Orfeusz i Eurydyka. [Poemat]. *Tyg. Powsz.* 2002 nr 40. Wyd. osob. Kr.: WL 2003, 53 s.

Tekst w jęz. pol.; ang.; przel.: ..., R. Hass; niem.; przel. D. Daume; ros.; przel. A. Rojzman; szwedz.; przel. A. Bodegård.

128. Serce Litwy – Wilno. [Album]. Tekst ... Zdjęcia: A. Bujak. Kr.: Biały Kruk 2002, 191 s.

129. Wielkie pokuszenie. Bieliński i jednorozec. [Szkieł]. Tor.: Wydawn. UMK 2002, 57 s.

Oryginal tekstu Bieliński i jednorozec w jęz. franc.: Bieliński et la licorne przel. na jęz. pol. M. Makowska. *Arch. Emigracji* 1998 z. 1 s. 103-120.

130. Não mais. [Wybór wierszy; przekł. i wstęp:] H. Siewierski, M. Paiva de Souza, Brasília: Editora Universidade de Brasília 2003, 132 s.

Teksty w jęz. pol. i portug.

131. Dom otwarty; Khula ghar. [Wybór poezji; przel.] Asok Wadźpeji, R. Czekalska, Nayi Dilli [New Delhi]: Vani Prakashan 2004, [34], 233 s.

Teksty w jęz. pol. i hindi.

132. O podróżach w czasie. Wybór, oprac. i wstęp: J. Gromek. Kr.: Znak 2004, 282 s.

Teksty druk. w pismach: *Tyg. Powsz.* (1993, 1996-2003), *Gaz. Wyborcza* (1995, 2000-2002), *Znak* (1998-2001), *Dekada Lit.* (2000-2003) nt. przemian mentalności i duchowości, wspomnienia przyjaciół, rozważania o książkach, szkice autobiograficzne.

133. Spizarnia literacka. Kr.: WL 2004, 182 s.

Zbiór drobnych tekstów prozą nt. ludzi i wydarzeń druk. w *Tyg. Powsz.* 2003-2004.

134. Jasność promienista i inne wiersze. Pierwodruki (1984-2005). Red.: B. Toruńczyk. Wiersze zebrał, przepisał, przyp. oraz spsem inc. opatrzył H. Citko przy współpracy B. Toruńczyk. Nota wyd.: B. Toruńczyk. Wwa, Paryż: Fundacja *Zesz. Lit.* 2005, 92 s.

Utworki przeznaczone przez autora dla *Zesz. Lit.* i drukowane na lamach tego pisma. – Wyd. jako zeszyt spec. 2005 z. 5.

135. Conversations. [Wyd.] C.L. Havent. Jackson: University Press of Mississippi 2006, 258 s.

Wybór wywiadów Cz.M. opublikowanych w prasie anglojęzycznej udzielonych m.in.: J. Brodskiemu, A. Frajlich, A. Michnikowi, R. Faggen, J. Marcusowi, C. Proffer.

136. Innego końca świata nie będzie; Inšaga kañca svieta ne budze. Wybranyja tvory. Wybór i red.: A. Chadanowicz. Wr.: Kolegium Europy Wschodniej im. J. Nowaka-Jeziorańskiego 2006, 352 s.

Teksty w jęz. pol. i białorus.

137. Korespondencja. [Autorzy:] Z. Herbert, ... Red.: B. Toruńczyk. Przep.: M. Tabor, B. Toruńczyk. Kwerenda archiwalna: M. Tabor. Wwa: Fundacja *Zesz. Lit.* 2006, 299 s.

Zawartość: I. Korespondencja w l. 1958-1990, s. 9-128; ogólnie 79 listów i pocztówek, w tym 29 Cz.M. – II. Aneks: Z. Herbert o Cz.M.; Cz.M. o Z. Herbertcie; K. Herbertowa: Oczyma świadków; M. Skwarnicki: Oczyma świadków; Z. Herbert: Wiersze; Cz.M.: Wiersze. – III. Ilustracje: faksimile wierszy, listów, dedykacji oraz widokówki i fotografie.

138. Wiersze ostatnie. Zebrała, przepisała i datowania ustaliła A. Kosińska. Red.: J. Illg. Bibliogr.: A. Kosińska. Kr.: Znak 2006, 90 s.

Wybory utworów w p r z e k ł.: a n g.: To begin where I am. The selected essays. [Oprac. i wstęp:] B. Carpenter, M.G. Levine. New York 2001, wyd. nast. tamże: 2002, 2004; zob. też Przekłady poz. 29, 33, 38, – a r a b s k i m: Madih al-tair. Oda do ptaka. Wiersze wybrane. [Przel. z ang.] H. Janabī. Damašcus 2001, – c z e s.: Mapa času. [Wybór i posł.] V. Dvořáčková. [Przel.] V. Dvořáčková, I. Mikesová, V. Burian. Praha 1990, – f r a n c.: Empereur de la terre. [Przel.] L. Dyèvre. [Paris] 1987 [wybór tekstów z lat 1956-1974], – h e b r.: Kōkāb ha-La'ana(h). [Przel.] D. Weinfeld. Tel-Aviv 1989, – k a t a l o Ń s k i m: Travessant fronteras. Antologia poètica 1945-2000. [Przel.] X. Farré. Barcelona 2006, – n i d e r l a n d z k i m: Gedichten [Wybór, przekł., przyp. i posł.] G. Rasch. Amsterdam/Antwerpen 2003, – n i e m.: Czesław Miłosz. [Szkice literackie]. [Przel.:] K. Dedecius, F. Griese, Ch. Kiermeier. Kr. 1999, – r o s.: Ličnye objazatel'stva. Izbrannye esse o literature, religii i morali. [Przel.] B. Dubin. Moskva 1999, – s ł o w a c.: Záhrada vied. Eseje [Przel.:] K. Chmel, J. Marušiak, M. Minárikova. Bratislava 2002, – w ę g i e r.: A kétségbeesés tisztasága. Válogatott esszék. [Przel.:] É. Bojtár, L. Pálfalvi. Budapest 1999; Ahogy elkészül a világ. [Przel.] Gömöri. Bratislava 2001; Milyen is lesz a Mennyben. Isten-koreso versek. [Przel.] G. Zsille. Budapest 2004, – w ł o s.: Poesie del mondo illuminato. [Przel.:] A. Kurczab, M. Guidacci. Roma 1981.

Przekłady

2a. R. Aron: Koniec wieku ideologii. Paryż: Inst. Lit. 1956, 326 s. Wyd. nast. pt. Opium intelektualistów. Kr.: Warsz. Wydawn. Lit. Muza SA 2000, 326 s. W wyd. z 1956 nie podane nazwisko tłumacza; we wstępie autora inf., iż książkę przełożyli „przyjaciele z Kultury”

6. Kultura masowa. Przel. i oprac. ... [Wyd. 2]. Komentarz: J. Szacki. Kr.: WL 2002.

11. Ewangelia według Marka. Przedr. zob. poz. 34.

14. Księga Psalmów. Przedr. zob. poz. 34.

15. Księga Hioba. Przedr. zob. poz. 34.

17. Księgi Pięciu Megilot. Przedr. zob. poz. 34.

18. Apokalipsa. Przedr. zob. poz. 34.

24. T.S. Eliot: Ziemia jałowa. Przekł. i wstęp... [Wyd. 2] Kr.: WL 2004.

25. Księga Mądrości. [Wyd. 2] Kr.: WL 1998. Przedr. zob. poz. 34.

25a. Cz. Miłosz: Świat; The world; [Przel.] ... [Wstęp:] H. Vendler. San Francisco: Arion Press 1989, 57 s. Zob. Twórczość poz. 7.

27. Haiku. [Wybrał i przel.] ... Wprowadzenie ... Z ilustr. A. Dudzińskiego. Red.: J. Illg. [Wyd. 2] Kr.: Księg. Haiku I, Jonasz, J. Chalota 2001, 158 s. Przekł. na podstawie wersji ang.

29. Cz. Miłosz: A road-side dog. [Przel.:] ..., R. Hass. New York: Farrar, Straus, Giroux 1998, XI, 208 s. Wyd. 2 tamże 2000. Zob. Twórczość poz. 109.

Tytuł pol. oryginału: Piesek przydrożny.

30. D. Leverton: Żółty tulipan. [Wiersze]. Przel. z ang., oprac. i wstępem poprzedził ... Kr.: Znak 1999, 81 s.

31. Z. Herbert: Poezje wybrane; Selected poems. Przekł. z pol.: J. i B. Carpenter, ..., P. Dale Scott. Wybór: T. Kunz. Posł.: J. i B. Carpenter. Kr.: WL 2000, 214 s.

Tekst w jęz. pol. i ang.

32. Cz. Miłosz: A treatise on poetry. [Przel.:] ..., R. Hass. New York: Ecco Press 2001, XI, 125 s. Zob. Twórczość poz. 20.

Tytuł pol. oryginału: Traktat poetycki. – Zawiera też autorski komentarz obejmujący autointerpretację utworów.

33. Cz. Miłosz: New and collected poems 1931-2001. [Przel.] ... [i in.]. [Wstęp] ... New York: Ecco 2001, 776 s. Wyd. nast.: London: Allen Lane the Penguin Press 2001; New York: Ecco 2003. Por. poz. 23.

34. Księgi biblijne. Przekłady z języka greckiego i hebrajskiego. (Dzieła zebrane [T. 12]). Konsultacja: H. Markiewicz. Bibliogr.: K. Kasperek. Nota wydawn.: M. Rola. 2003, 705 s. Zob. Twórczość poz. 116.

Zawartość: Księga Psalmów [poz. 14, wyd. 5]; Księga Hioba [poz. 15; wyd. 4]; Księgi Pięciu Megilot [poz. 17, wyd. 3]; Księga Mądrości [poz. 25, wyd. 2]; Ewangelia według Marka [poz. 11, wyd. 2]; Apokalipsa [poz. 18, wyd. 2]

35. Cz. Miłosz: Second space. New poems. [Przel.:] ..., R. Hass. New York: Ecco 2004, 102 s. Zob. Twórczość poz. 126.

Przekł. przejrzane przez A.O. Miłosza przy współpracy A. Kosińskiej. – Tłum. wiersza Oczy (Eyes): ..., R. Górczyńska.

36. W.B. Yeats: Odjazd do Bizancjum; Wieża. Przekł. z ang. i wstęp ... Kr.: WL 2004, 48 s.

37. Przekłady poetyckie. (Dzieła zebrane [T. 18]). Zebrała i oprac. M. Heydel. Bibliogr.: A. Fiut. Nota wydawn.: M. Heydel. 2005, 726 s. Zob. Twórczość poz. 116.

Zawartość: „Mowa wiązana” i inne przekłady z lat 1930-1983. – Przekłady po roku 1983 (niewłączone do tomu „Wypisy z ksiąg użytecznych” zob. Prace redakcyjne, poz. 6).

38. Cz. Miłosz: Selected poems 1931-2004. [Wybór:] R. Hass. [Przel.] ... [i in.]. [Wstęp:] S. Heaney. New York: Ecco 2006, 267 s. Por. poz. 10.

Prace redakcyjne

5. A. Wat: Mój wiek. Pamiętnik mówiony. Rozmowy przeprowadził i przedm. opatrzył ... Do druku przygot. L. Ciołkoszowa. Cz. 1-2. [Wyd. 7] Wwa: Czyt. 1998.

6. Wypisy z ksiąg użytecznych. Przedr. zob. Twórczość poz. 116 [t. 21].

6a. J. Czechowicz: Wiersze. Wybrał i przedm. poprzędził ... Wwa: PIW 1997, 349 s.

8. J. Iwaszkiewicz: Noc w polu. Wybór ... Kr.: WL 2001, 62 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Inf.: A. Kosińska, K. Kasperek (The Milosz Institute, Kr.). – Wywiady: Autoportret przekorny. Rozm. A. Fiut. Wyd. nast. zob. Twórczość poz. 116 [t. 14]; Podróżny świata. Rozm. R. Górczyńska. Wyd. nast. zob. Twórczość poz. 116 [t. 16]; Rozmowa polskie 1979-1998. Zob. Twórczość poz. 116 [t. 28]; Conversations. Zob. Twórczość poz. 135. – Samotności nikt nie wybiera. Rozm. A. Frajlich. Powst. 1980. Druk. Arch. Emigracji 2000 nr 3; Prywatność poezji. Rozm. H. Grynberg. Powst. 1982. Druk. Kwart. Artyst. 2006 nr 3/4; An interview with Cz.M. on revolution, sublime and the world's end. [Rozm.] M.E. Moore. *Cross Currents*, New Rochelle, USA 1985 nr 4; An interview with Cz.M. [Rozm.] N. Gardels. *The New York Book Review* 1986 nr z 27 II; The writer and the University. *Parisian Review*, Boston 1991 nr 2; The art of poetry. *The Paris Review* 1994 winter; An approval of being. [Rozm.] R. Faggen. *Books and Culture* 1997 nr 9/10; Czym była tamta Polska? Z Cz.M. o jego nowej książce „Wyprawa w Dwudziestolecie”. Rozm. A. Szostakiewicz. *Tyg. Powsz.* 1999 nr 42; Plamy na słońcu. Rozm. K. Janowska. *Polityka* 1999 nr 42; Pokochać sprzecznosc. Rozm.: A. Fiut, A. Franaszek. Druk w: Cz. Milosz: Traktat moralny. Traktat poetycki. Kr. 1999; Szukanie formy. [Rozm.] R. Górczyńska. *Rzeczpospolita* 1999 nr 243; Świty i światło. Rozm. R. Górczyńska. W teże: Portrety paryskie. Kr. 1999; „I tylko w zaprzeczeniu dom swój miał świętość”. Rozm. K. Myszowski. *Casus* 2000 nr 18; Litwa, labirynt, nadzieja. Rozm. K. Myszowski. *Kwart. Artyst.* 2000 nr 3; Nie tylko to. Rozm. J. Podsiadło. *Gaz. Wyborcza* 2000 nr 213; Strach przed odpynięciem okrętu. Rozm. W. Bołeki. W: Cz. Milosz: Zniewolony umysł. Kr. 2000; To jest we mnie. Rozm. K. Janowska. *Polityka* 2000 nr 41; Jestem igraszką losu. Rozm. K. Janowska. *Polityka* 2001 nr 26; Na szczęście dalej w nocy układam wiersze. Z Cz.M. rozm. J. Baran. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2001 nr z 29 VI; Patrząc na turniej garbusów. Cz.M. o literackich przyjaźniach, gospodarstwie polskiej poezji i cnotce wierności. Rozm. J. Ilg. *Rzeczpospolita* 2001 nr 151; Rozmowa z Cz.M. [Rozm.] J. Brodzki. *Zesz. Lit.* 2001 nr 3; Sprzecznosc jest dźwięgią transcendencji. Z Cz.M. rozm.: T. Fialkowski i A. Franaszek. *Tyg. Powsz.* dod. *Apokryf* 2001 nr 16; Reszta jest wielokrotnie zapisywaną gestową. Rozm. K. Maliszewski. *Pomasty* 2001/2002 t. 6/7; Poezja i religia. Rozm. T. Walas. *Dekada Lit.* 2002 nr 3/4; „Przypominając postacie i pisma z lamusa”. Rozm. M. Wyka. *Tyg. Powsz.* 2002 nr 21; Rozmowa z Cz.M. Rozm. K. van Heuckelom. Powst. 2002. Druk w teże: „Patrzeć w promień od ziemi odbity”. Wwa 2004; „Chcę wierzyć”. Rozmowa z Cz.M. Rozm. O. Głodyś. Powst. 2003. Druk *Zesz. Lit.* 2006 nr 2 [wywiad autoryzowany]; Nie wolno mi brata swego zamazać. Rozm.: K. Janowska i P. Mucharski. *Tyg. Powsz.* 2004 nr 34.

Czesław Milosz w wydawnictwach Instytutu Literackiego w Paryżu. Bibliografia. Pod kierunkiem J. Czachowskiej oprac. A. Szlendak. Wwa: Inst. Dokumentacji i Studiów nad Literaturą Pol., oddz. Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza w Wwie 2007, 159 s. *Konstelacja „Kultury”*.

M. Zieliński Prawo Archimedesusa. *Kult. i Życie* 1990 nr 17, przedr. w teże: Ucieczka przed Polską. Kr. 2006 [dot. wywiadu Cz.M.: O komunistycznym maglu i polskiej szkole

poezji. *NaGłos* 1990 nr 1]. – J. Grzenia: „Wiersze naukowe”. Uwagi o wtórnym wykorzystaniu naukowych gatunków wypowiedzi w tekstach poetyckich. *Jez. Artyst.* 1996 t. 10 [analiza wierszy A. Międzyrzeckiego i Cz.M.]. – H. Janaszek-Ivanickova: Przestrzeń swoja i obca w „Cudzoziemce” Marii Kuncewiczowej i „Ziemii Ulro” Cz.M. w kontekście europejskim. W teże: Od modernizmu do postmodernizmu. Kat. 1996. – A. Piskozub: Alfa i omega – początek i koniec Polski Ludowej. *Cywilizacja w Czasie i w Przestrzeni* 1996 nr 2 [dot.: Zdobyć władzy, T. Konwicki: Czas Apokalipsy]. – Z. Skiński: Motyw księgi w poezji Cz.M. *Maz. Stud. Hum.* 1996 nr 2. – M.H. Staśkiewicz: Przestrzeń kraju dzieciństwa w „Dolinie Issy”. *Cz.M. Zesz. Nauk. WSP w Bydgoszczu. Stud. Filol.* 1996 z. 40. – M. Stepien: „Był to pakt diabelski”. (Powojenne dysharmonie moralne Cz.M.). *Ruch Lit.* 1996 nr 4. – B. Tarnowska: Nad Niewiaźną rok 1992. Najdalsza podróż Cz.M. *Kresy* 1996 nr 3. – M. Wyka: „Legends nowoczesności”. *Dekada Lit.* 1996 nr 7/8, przedr. w teże: Punkty widzenia. Kr. 2000. – A. Zawada: Inna bajka. Początki twórczości Cz.M. W: W krainie pamiętek. Wr. 1996. – A. Zawada: Mimesis as the central question of modern Polish poetry. Cz.M. and Zbigniew Herbert. *Orbis Linguarum* 1996 vol. 5. – K. Biedrzycki: Budujące lektury. *Znak* 1997 nr 12 [rec.: Abecadło Miłosza; Życie na wyspach]. – G. Borkowska. *Wyrzuty* 1997 nr 1 [rec.: Jakiegoż to gościa mieliśmy]. – M. Brzostowicz: Dom rodzinny w „Dolinie Issy”. Obecność i wartość. *Pam. Lit.* 1997 z. 2. – B. Czaykowski: O „Guciu zacieranym”, czyli O asymetrii w przyjaźni. *Texty Drugie* 1997 nr 1/2. – U. Dzieciatkowska: Opowieść o starej czarownicy. *Tygiel Kult.* 1997 nr 1/2 [rec.: Jakiegoż to gościa mieliśmy]. – M. Dzień: Cz.M. – piesek prawie teologiczny. Zamyślenia millenarystyczne. *Kwart. Artyst.* 1997 nr 4 [rec.: Piesek przyrodny]. – B. Faron: *Ruch Lit.* 1997 nr 6 [rec.: Abecadło Miłosza]. – S. Gębała: „Książka z Atlantyd”. *Twórczość* 1997 nr 1 [rec.: Legendy nowoczesności]. – R. Górczyńska: Późna miłość. *Zesz. Lit.* 1997 nr 2 [dot. stosunku Cz.M. do twórczości A. Świrszczyńskiej]. – B. Grodzki: Nad esejem Cz.M. „Saligia”. *Pam. Lit.* 1997 z. 3. – S. Janowski: Po stronie wartości. O eseistyce Cz.M. *Zesz. Nauk. Filol. Pol. Univ. Opol.* 1997 z. 38. – B. Karwowska: Poezja Cz.M. w krajach języka angielskiego. *Texty Drugie* 1997 nr 1/2. – Paweł Kłoczkowski: Grzeszny chłopiec i buntownik. *Zesz. Lit.* 1997 nr 1 [rec.: Legendy nowoczesności]. – K. Kłosiński: „Zdobyć władzy” i „Władza”. W teże: Z perspektywy końca wieku. Pozn. 1997, przedr. w teże: Eros, dekonstrukcja, polityka. Kat. 2000. – A. Kolakowski: Katastrofizm oswojony. *Spol. Ouarie* 1997 nr 3 [dot.: Ziemia Ulro]. – L. Kolakowski: Komentarz do Nawróconego. *Tyg. Powsz.* 1997 nr 12 [dot. szkicu Cz.M.: Opowieść o nawróconym. *Tamże* nr 3]. – J. Kott: Haiku M. i Dudzińskiego. *Projekt* 1997 nr 204/207 [tekst również w jez. ang. w tłum. M.B. Guzowskiej]. – J. Ławski: Projekty ksiąg nie napisanych w „Roku myśliwego” Cz.M. W: Zmierzch świata? Olsztyn 1997. – J.M. Markiewicz: Klasyzm, ale jaki? Bo był też sowiecki. Rzecz o Cz.M. *Życie* 1997 nr z 7 VII, polem.; A. Franaszek: Krytyk zaślepiony. *Tyg. Powsz.* 1997 nr 36, M. Woźniak-Łabieniec: O „krytyku zaślepionym” słów kilka. *Tamże* nr 41, A. Franaszek: *Tamże*. – A. Mennel: Dialog niedopowiedziany. Gombrowicz i M. W teże: Przedwiośnie czy potop. Wwa 1997. – L. Neuger: Veni creator Cz.M. Próba lektury. W teże: Pomysły do interpretacji. Kr. 1997. – J. Olejniczak: Czytając M. Kat.: Śląsk 1997, 321 s. [zawiera też wiersze Cz.M.]. – D. Pawełek: Wartość języka. Wartości w języku. „Moja wierna mowa”. W: Interpretacje aksjologiczne. Lubl. 1997. – M. Sabiniewicz: Życie i sztuka. *Zesz. Lit.* 1997 nr 4 [rec.: Życie na wyspach]. – M. Stala: Osłepły ogród. O jednym wierszu Cz.M. W teże: Druga strona. Kr. 1997 [dot. utworu (inc.) „Oset, pokrzywa...”, powst. 1992]. – E. Tschner: Spór o istnienie świata. *Znak* 1997 nr 1 [dot.: Legendy nowoczesności]. – A. Werner: Myśliwy M. i ekolo-

- gia kultury; Szukać tak, aby nie znaleźć. W tegoż: Krew i atrament. Wwa 1997 [dot.: Rok myśliwego; Szukanie ojczyzny]. – P. Wilczek: Szukanie ojczyzny – rzecz o prozie Cz.M. W tegoż: Ślady egzystencji. Kat. 1997. – B. Wolniewicz: Elzenberg o M. Nieznany spór. *Znak* 1997 nr 12 [dot. art. Cz.M. „Obowiązek“]. – K. Wyka: Ogrody lunatyczne, ogrody pasterskie; Plomien i marmur. W tegoż: Rzecyz wyobraźni. Kr. 1997, przedr. w tegoż: Wśród poetów. Kr. 2000. – K. Zajas: Miłosz i filozofia. Kr.: Wydawn. Baran i Suszczyński 1997, 184 s. – A. Żywiołek: Mit inicjacyjny w „Dolinie Issy” Cz.M. *Kresy* 1997 nr 4. – S. Barańczak: Cz.M. „Świty”. W: Poezja współczesna w szkole. Wwa 1998. – M. Berkan: Poetycka Litwa M. *Acta Univ. Lodz. Folia Litteraria Polonica* 1998 z. 1. – J. Błoński: Kim jest M. *Tyg. Powsz.* 1998 nr 18. – J. Błoński: Miłosz jak świat. Kr.: *Znak* 1998, 238 s. – J. Bolewski: Szuka u Boga. *Tyg. Powsz.* 1998 nr 8 [dot. refleksji teologicznej w twórczości Cz.M.]. – M. Brzostowicz: Dom rodzinny w „Dolinie Issy”. Obecność i wartość. W tegoż: Wizerunek rodziny w polskiej prozie współczesnej. Pozn. 1998. – B. Chrzastowska: Poezja Czesława Miłosza. Wyd. 3 Wwa: WSIP 1998, 215 s. – A. Czajkowska: Niewczesny „zał rozrzućnik”? Wobec mickiewiczowskiego stygmatu w polskiej liryce współczesnej. *Rocz. Hum.* 1998 z. 1 [dot.: J. Iwaszkiewicz, Cz.M., A. Zagajewski]. – A. Fiut: Moment wieczny. Poezja Czesława Miłosza. Kr.: *WL* 1998, 399 s. – A. Fiut: „Pan Tadeusz” przez M. na nowo odczytany. *Dekada Lit.* 1998 nr 5. – A. Fiut: W amerykańskiej „szkole M.”. *Kwart. Artyst.* 1998 nr 2 [dot. festiwalu Miłoszowskiego w Claremont]. – J. Jarzębski: Pożegnanie z emigracją. O powojennej prozie polskiej. Kr. 1998, *passim*. – M. Józwicki: Cz.M. Podróż na Wschód. *Ann. UMCS. Sect. FF* 1998 vol. 16. – W. Kaliszewski: Smutek wolności pieszka przydrożnego. *Więź* 1998 nr 11 [rec.: Piesek przydrożny]. – M. Karwala: Sidła bierności. W tegoż: Polska poezja współczesna po 1956. Kr. 1998 [analiza wiersza „Pokusa“]. – E. Kiślak: Druga emigracja Cz.M. *Teksty Drugie* 1998 nr 5. – M. Kłosińska-Duszczyk: Funkcjonalizacja przestrzeni w prozie Zygmunta Haupta i Cz.M. *Kresy* – Ameryka. *Prz. Hum.* 1998 nr 3. – D. Kosińska: Inspiracje filozoficzne poezji Cz.M. Czas i światopogląd. *Acta Univ. Wratisl. Pr. Lit.* 1998 nr 36. – Kurejko erdve: Czesławo Miłoszo kelialis. [Red.] L. Gudaitis. Kaunas: Vytauto Didžiojo Univ. 1998, 35 s. [teksty litew. i pol. autorów: L. Gudaitis, P. Janauskas, J. Bardach, A. Kaleda, A. Fiut]. – K. Latawiec: „Nie z żalu pytam, ale z zamyślenia”. W tegoż: Poezja polska w latach 1939-1956. Kr. 1998. – J. Łukasiewicz: Kamień i lawina. Wokół „Zaraz po wojnie”. *Tyg. Powsz.* 1998 nr 45. – J. Łukasiewicz: Mickiewicz M., Przybrosia i Jastruna. W: Maska i cień. Zielona Góra 1998. – R. Matuszewski; M. Rusinek: Historia dla zaawansowanych. Listy M. i do M. *Dekada Lit.* 1998 nr 11 [rec.: Zaraz po wojnie]. – D. Pawelec: Głos z Ameryki; „Zniewolony umysł” Cz.M. – fakt polityczny czy literacki? Wartość języka. Wartości w języku. „Moja wierna mowa” Cz.M. W tegoż: Debiuty i powroty. Kat. 1998. – W. Ratajczak: Pułapka kultury. *Czas Kult.* 1998 nr 5 [rec.: Zaraz po wojnie]. – M.K. Siwiček: „Piesek przydrożny” a żło. *Kwart. Artyst.* 1998 nr 4. – M. Stala: Cz.M.: Obłoki. W: Poezja współczesna w szkole. Interpretacje. Wwa 1998. – M.A. Supruniuk: Cz.M. i Kongres Wolności Kultury [w 1955 w Mediolanie]. *Arch. Emigracji* 1998 z. 1. – E. Tischer: Obłęd historii. *Znak* 1998 nr 5 [dot.: Traktat moralny]. – T. Tomasiński: M., czyli opisanie świata. *Topos* 1998 nr 5/6 [dot.: Piesek przydrożny]. – J. Tomkowski: Herbert kontra M. W tegoż: Dwadzieścia lat z literaturą 1977-1996. Wwa 1998. – M. Wyka: Pisarze w punkcie zerowym. *Tyg. Powsz.* 1998 nr 43, przedr. w tegoż: Punkty widzenia. Kr. 2000 [rec.: Zaraz po wojnie]. – Z. Zarebianka: Cz.M. szukanie ojczyzny. *Topos* 1998 nr 4. – Z. Zarebianka: „Ja jednak wierzę wam, Wysłańcy”. Motyw anioła w poezji Cz.M. *Topos* 1998 nr 3. – M. Zawodniak: „A ty jesteś dezertar, A ty jesteś zdrajca”. Jak od-
- prawiono M. W tegoż: Literatura w stanie oskarżenia. Wwa 1998. – H. Zaworska: Zdrowe dziecko chorej Europy; Pokój na niby. W tegoż: Szczerość aż do bólu. Wwa 1998 [rec.: Listy-eseje Jerzego Andrzejewskiego i Cz.M.; Zaraz po wojnie]. – B. Zeler: Dwa diabły służyły Chaos i Porządek (w tekstach Cz.M. i Jarosława Marka Rymkiewicza). W: Diabeł w literaturze polskiej. Łódź 1998. – E. Bienkowska: Lekcja wygnania. *Zesz. Lit.* 1999 nr 3. – K. Bratkowska: Kłątwa myśliwego. O mężczyznach w „Dolinie Issy”. *Res Publica Nowa* 1999 nr 9. – P. Czaplinski, P. Śliwiński: Kłopoty z M. W tymże: Kontrapunkt. Pozn. 1999 [dot.: Piesek przydrożny]. – T. Czerska: Pozostać dzieckiem. O grotesce w powieściach Cz.M., Zbigniewa Żakiewicza i Stanisława Środkowskiego. W: *Kresy w literaturze. Szczec.* 1999. – Czesław Miłosz. [Red.: M. Baran; przeł.: K. Dedećius, F. Griese, U. Kiermeir]. Kr.: Villa Decius 1999, 50 s. – A. Fiut: „W mojej ojczyźnie, do której nie wrócę...” W: W kręgu twórczości pisarzy emigracyjnych. Rzeszów 1999. – A. Fiut: Widmo nieokreśloności. (O Witoldzie Gombrowiczu i Cz.M.). *Zesz. Lit.* 1999 nr 3 [rkpsy Cz.M. i W. Gombrowicza]. – J. Karpiński: Powrót do tematów „Zniewolonego umysłu”. *Znak* 1999 nr 7. – M. Kasner: Cz.M. i „Literaturos lankai” (1952-1959). *Tygiel Kult.* 1999 nr 10/12. – E. Kiślak: Dialog w maskach. *Teksty Drugie* 1999 nr 3 [interpretacja wiersza „Dialog“]. – M. Kvietauskas: Litewski łącznik. Nie znane szczegóły biografii Cz.M. *Tyg. Powsz.* 1999 nr 47 [dot. współpracy z litew. czasop. *Naujoji Romuol.*]. – J. Łukasiewicz: Cz.M. traktat o poezji. W: *Lektury polonistyczne. Literatura współczesna*. T. 2. Kr. 1999. – K. Maciąg: Zaraza po wojnie. *Arcana* 1999 nr 1 [rec.: Zaraz po wojnie]. – E. Morawiec: Metamorfozy Cz.M. *Arcana* 1999 nr 6. – J. Olejniczak; Miłosz, PRL i historia – „Który skrzywdziłeś”. W: *Kanonada*. Kat. 1999. – H. Olschowsky: Emigracja literacka a wizje Europy. Mickiewicz i M. Thum. A. Ubertowska. *Tytuł* 1999 nr 2/3. – A. Pacholski: Metafizyczna indukcja. *Literatura* 1999 nr 5. – J. Poradecki: Ewolucja poezji Cz.M.; Klasycyzm według Cz.M.; Poeta białka na grzuchach Katedry Świętego Jana. W tegoż: Prorocy i sztukmistrz. Wwa 1999. – A. Sulikowski: Rymy M. – dlaczego takie ładne? Cz. 1-2. *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 1999 nr 11/12, 2000 nr 1/2. – H. Szajowska: Niedźwiedź. *Twórczość* 1999 nr 6. – L. Szaruga: Czas wyboru. *Znak* 1999 nr 2 [rec.: Zaraz po wojnie]. – J. Trznadel: M. – lewy profil. *Arcana* 1999 nr 3. – J. Trznadel: Polska mnie przeraża. (M. – lewy profil). [Cz. 1-2]. *Gaz. Pol.* 1999 nr 18, 18 [właśc. 19]. – *Tytuł* 1999 nr 2/3 [numer poświęcony Cz.M.; zawiera m.in. studia; J. Ciechowicz; M. i teatr; M. Kasperowicz: Dedykacja „Elegii dla N.N.”. Aneks biograficzny do interpretacji utworu Cz.M.; Z. Kaźmierczyk: „Wcielenie” – wczesny wiersz M., H. Szajowska: Pomnik, teatr, przewrotnego ciała; B. Żyłko; M. i natura; E. Nawrocka: Choroba pamięci [dot.: Piesek przydrożny]; – nadto sprawozdania ze spotkań w Gdańsku z dziennikarzami, na Uniwersytecie i w Nadbałtyckim Centrum Kultury]. – M. Załeski: Bilet na transatlantyk. *Tyg. Powsz.* 1999 nr 41 [dot. Kontynenty]. – H. Zaworska: Ciężar wolności. *Gaz. Wyborcza* dod. *Książki* 1999 nr 10 [rec.: Wyprawa w Dwudziestolecie]. – M. Ziaja-Buchholtz: Cz.M. „Moja wierna mowa”. Public and private speech in translation. *Zesz. Nauk. WSP w Rzesz.* *Hist. Lit.* 1999 z. 5. – A. Bąkowski: M. i Odójewski. *Palestra* 2000 nr 2/3 [dot.: Wyprawa w Dwudziestolecie, W. Odójewski: Oksana]. – T. Bilczewski: „W odśrodkowym wirze”. Katastrofizm wierszy Cz.M. i W.B. Yeatsa z lat trzydziestych w kontekście „Problematyki modernizmu dwudziestego” Richarda Shepparda. *Topos* 2000 nr 5/6. – M. Czermińska: Rok z Konwinkiem, rok z M. W tegoż: Autobiograficzny trójakt. Kr. 2000. – M. Dzień: W stronę przerażenia. *Kwart. Artyst.* 2000 nr 4 [rec.: Tol]. – S. Falkowski, P. Ste-

- pień: Zwierciadła wieczności. Pamięć, motyle, słowo. (Cz.M.). W tychże: Żyrafa, czyli po co i jak czytać poetów współczesnych. Wwa 2000. – A. Fiut: Przypływy i odpływy chaosu. *Dialog* 2000 nr 1 [o kulturze europejskiej w twórczości Cz.M. i W. Gombrowicza]. – M. Głowiński: Poeta przemawia do Naczelnika; „Przedmieście” Cz.M. Próba interpretacji. W tegoż: *Interkulturalność, groteska, parabola*. Kr. 2000. – R. Górczyńska: „Widzenia nad Zatoką San Francisco” po trzydziestu latach. *Zesz. Lit.* 2000 nr 4. – K. van Heuckeloin: Świat według M. Motywy kluczowe w „poemacie naiwnym”. *Kresy* 2000 nr 2/3. – M. Janion: Kroński – M. Epizody z dziejów myśli i poezji. W tegoż: *Do Europy tak, ale razem z naszymi umartwami*. Wwa 2000, przedr. w tegoż: *Maski współczesności*. Wwa 2001. – W. Kaliszewski: Imiona świata. *Więź* 2000 nr 10 [rec., Imiesłowy]. – B. Karwowska: Miłosz i Brodski. Recepcja krytyczna twórczości w krajach anglojęzycznych. Wwa: Wydawn. IBL 2000, 210 s. – Z. Kaźmierczyk: *Tytuł* 2000 nr 3 [dot.]. Tol. – E. Kiślak: „Piesek przydrożny” Cz.M. W: *Rytmy prozy, czyli jak czytać polską prozę współczesną*. Wwa 2000. – E. Kiślak: Walka Jakuba z aniołem. Czesław Miłosz wobec romantyzmu. Wwa: Prószyński i S-ka 2000, 430 s. – D.T. Lebiada: M. i wieczny ogień. W tegoż: *Marmur i blask*. Bydg. 2000. – W. Ligeza: Miasta ocalone Cz.M. W: *Z problemów literatury i kultury XX wieku*. Kat. 2000. – J. Łukasiewicz: *Przestrzeń świata naiwnego*. O poemacie Cz.M. „Świat”. W: *Poznanie Miłosza*. 2. Kr. 2000. – J. Łukasiewicz: To, czyli niepojęte. *Więź* 2000 nr 11 [rec.]. Tol. – B. Malinowska: Dynamics of being space and time in the poetry of Czesław Miłosz and John Ashbery. New York 2000. – R. Moczko: „World Literature Today” – ku czci Cz.M. *Arch. Emigracyjne* 2000 z. 3 [dot. numeru czasop. wyd. przez University of Oklahoma 1999 vol. 73]. – K. Myszkowski: *O! Kwart. Artyst.* 2000 nr 4 [rec.]. Tol. – J. Pieszczałowicz: Okolice Ulro; Życiorysy przekorne; co łączy, co dzieli. W tegoż: *Smutek międzyepoki*. Kr. 2000 [dot.]. Zaczynając od moich ulic; Ziemia Ulro. – M. Rybka: Ukształtowanie składnikowo-stylistyczne powieści Cz.M. *Pozn. Stud. Polonist. Ser. Językozn.* 2000 t. 7. – [To:] M. Stala: Natrafiam na to. *Tyg. Powsz.* 2000 nr 40; A. Strendo. *Pogranicza* 2000 nr 5. – A. Szymańska. *Prz. Powsz.* 2000 nr 10 [rec.]. Imiesłowy]. – J. Święch: Między chwilą a wiecznością. Wiersze okupacyjne Cz.M. W tegoż: *Poezi i wojna*. Wwa 2000. – E. Tuz: *Pesymista ekstatyczny*. Rozumienie natury w poezji Cz.M.; R. Kordes: Religijna bezdomność Cz.M. *Acta Univ. Wratisl. Pr. Lit.* 2000 nr 37. – R. Węgrzyński: M. i teatr. *Dialog* 2000 nr 1. – M. Woźniak-Labieniec: Recepcja modernizmu w twórczości eseistycznej Cz.M. W: *Modernistyczne źródła Dwudziestolecia*. Wwa 2000. – T. Wójcik: Witkacy i poeci. *Prz. Hum.* 2000 nr 6 [dot. wierszy; Cz.M.]. St. Ign. Witkiewicz; J. Iwaszkiewicz; Kwartet]. – M. Zaleski: Przygody drugiej awangardy. Wr. 2000, *passim*. – A. Zawada: *Poezja w poszukiwaniu realizmu; Cz.M. i Zbigniew Herbert; Droga, biografia, teologia; Jeszcze M. W tegoż: Mit czy świadectwo? Szkice literackie*. Wr. 2000. – Z. Żrebek: Spór o „Zniewolony umysł”. Polemika Gustawa Herlinga-Grudzińskiego. *Ruch Lit.* 2000 nr 5. – M. Baranowska: Zejście na ziemię. *Teksty Drugie* 2001 nr 3/4 [rec.]. Tol. – J. Błoński: Gombrowicz i M. o Europie. *Kwart. Artyst.* 2001 nr 4. – J. Błoński: Wszystko co literackie. Kr. 2001, *passim*. – T. Bujnicki: Litewskie urodziny M. *Teksty Drugie* 2001 nr 5. – B. Carpenter: Recepcja poezji Cz.M. w Ameryce. Tłum. T. Żukowski. W: *Życie w przekładzie*. Kr. 2001. – E. Dąbrowska: Barokowa „metafizyka” współczesności Cz.M. W tegoż: *Teksty w ruchu*. Opole 2001. – D. Dobrowolska: Kilka uwag o „Zdobyciu władzy” Cz.M. jako powieści politycznej. W tegoż: *O literaturze XX wieku*. Kielce 2001. – J. Duk: *Liryka Cz.M. wobec tradycji polskiego baroku*. W tegoż: *Od Mickiewicza do Grochowiaka*. Piotrków Trybunalski 2001. – A. Frąlich: Lekcja literatury, lekcja życia. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2001 nr 29 VI. – R. Górczyńska: Miłość do rudej wiewiórki. *Wyobraźnia erotyczna. Rzeczpospolita* 2001 nr 151. – R. Górczyńska: „Traktat poetycki”. Objawienie poetyckie w USA. *Zesz. Lit.* 2001 nr 4 [omów.]. A treatise on poetry]. – P. Graf: *Potycki poetów*. *Kresy* 2001 nr 4 [dot. Cz.M. i P. Hertzal]. – D. Grzesiak-Witek: Reakcja prasy krajowej i zagranicznej na przyznanie Nagrody Nobla Cz.M. *Stud. Filol.* 2001 [t.] 2. – M. Grzejszak: O! „To” M. *Twórczość* 2001 nr 6 [rec.]. Tol. – M. Heydel: *Przekraczanie granic*. Szyborska i M. jako poeci amerykańscy. *Tyg. Powsz.* 2001 nr 8. – W. Hryniewicz: *Samotność poety w wierze*. Komentarze do „Traktatu teologicznego” Cz.M. *Tyg. Powsz.* 2001 nr 49. – R. Jagodzińska: *Dialog z katastrofizmem*. Wizja ocalenia w przedwojennej poezji Cz.M. *Zesz. Nauk. WSHL, łódź* 2001 nr 6. – L. Kolakowski: *Dziewięćdziesiąt lat w poszukiwaniu ojczyzny*. *Zesz. Lit.* 2001 nr 3. – L. Kolakowski: *Mała głosa do epopei ducha*. *Tyg. Powsz.* 2001 nr 50 [dot.]. *Traktat teologiczny*]. – E. Kołodziejczyk: *Podróż syna marmotrawnego*. O motywie romantycznym w „Trzech zimach” Cz.M. *Pam. Lit.* 2001 z. 3. – E. Kołodziejczyk: *Złączeni jednym węzłem dziedziczenia*. *Powinowactwa „Trzech zim” z poezją Oscara Miłosza*. *Ruch Lit.* 2001 z. 3. – *Krasnogruda* 2001 nr 13 [tu art.: J. Cervenka: *Droga do Szetejn*; J. Tokarska-Bakir, „Ogonki”; P. Hampl: Cz.M. i pamięć. Tłum. G.P. Główny; L. Szaruga: *Otwarcie drzwi*. (Uwagi o wersecie M.)]. – Z. Krzywicki: *Zdradzenie przez swoje ciało*. O „Dziennikach powojennych” Marii Dąbrowskiej i „Roku myśliwego” Cz.M. W: *Wyznanie czy dialog*. Wwa 2001. – J.R. Krzyżanowski: *Zdobycie władzy*. *Dz. Pol. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2001 nr 20 VI. – R. Matuszewski: *Moje spotkania z Cz.M. Roczn. Tow. Lit. im. A. Mick. 2001*. – S. Melkowski: *Zniewolony umysł* M. jako dzieło literackie. Cz. 1-2. *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 2001 nr 5, 7/9. – R. Młciszy: *M. starzeje się młodo*. *Fraza* 2001 nr 1/2 [rec.]. Tol. – K. Myszkowski: *Moje okolice*. *Kwart. Artyst.* 2001 nr 2 [dot.]. *Rodzina Europa; Rok myśliwego*]. – K. Myszkowski: *Przeciw Wielkiemu Nijaczeniu*. *Kwart. Artyst.* 2001 nr 4 [dot.]. *Prywatne obowiązki*]. – K. Nowosielski: *Kresy są w każdym z nas*. W tegoż: *Troska i czas*. Gdańsk 2001. – R. Papięski: *Wygnanie jako los*. *Głos lwowskiewiczza w „sprawie Miłosza”*, *Twórczość* 2001 nr 2. – *Poznanie Miłosza*. Cz. 2. 1980-1998. Pod red. A. Fiuta. Kr. WL 2001, 377 s. [zawartość: I: T. Burek: *Autobiografia jako rozpamiętywanie losu*. Nie tylko o „Rodzinnej Europie”; W. Bolecki: *Proza M.* – II: M. Piwińska: *Prelekcje o Polsce dla Zachodu*. Mickiewicz – M.; M. Wyka: *Jak M. czyta Mickiewicza*; J. Jarzębski: *Być wieszczem*; A. Mencwel: *Dialog nie dopowiadający*. Gombrowicz i M. – III: J. Strzelecki: *Sprawy nadwiślańskiego umysłu*. „W człowieku nie ma nic?”; J. Strzelecki: *Rekonstrukcja sensu*; J. Ziomek: *Beta w oczach M.*. *Głosa do „Zniewolonego umysłu”*; A. Walicki: *Zniewolony umysł* – pro latach. – IV: J. Malicki: *Tradycje arkańskie w Miłoszowej „Dolinie Issy”*; K.A. Jeleńska: *O „Ziemii Ulro” po dwóch latach*; S. Barańczak: *Summa Cz.M.*; T. Walas: *Na tropie myśliwego*; J. Kott: *Podróż do domu*; W. Karpiński: *O „Piesku przydrożnym” Cz.M.* – V: L. Vallee: *„Dolina Issy”: interpretacja*; L. Nathan, A. Quinn: *Zatoka San Francisco*; M.G. Levine: *„Abecadło” i trzecia powieść Cz.M.*, jak dotąd nie napisana; D.S. Gross: *„Piesek przydrożny” Cz.M.* i poszukiwanie autodefinicji]. – M. Rychlewski: *M. na ławie oskarżonych*. *Polonistyka* 2001 nr 4 [dot. pozostania Cz.M. za granicą w 1951]. – W. Sadkowski: *Scripta manent* – czyli papier pozostaje rzeczywistości „poza wszystkim”. *Mysl Socjaldemokratyczna* 2001 nr 1. – M. Stala: *Trzy nieskończoności*. O poezji Adama Mickiewicza, Bolesława Leśmiana i Czesława Miłosza. Kr. WL 2001, 258 s. – W. Smańczak: *O Czesławie Miłoszu w Supraślu*. VI Supraślskie Konwersatorium Literackie. *Spotkania z naturą i Sztuką Uroczysko*. Supraśl: Współcz. Ofic. Supraska 2001, 44 s. – M.A. Supruniuk: *Cz.M. i „Londyńczyk”*. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2001 nr 29 VI. –

M.A. Supruniuk: „Wielkie pokuszenie”, albo zapomniany fragment „Zniewolonego umysłu”. *Arch. Emigracji* 2001 z. 4. – L. Szaruga: Literatura i życie. Ważniejsze wątki dyskusji literackich 1939-1989. Lubl. 2001. – A. Szymańska: Mistrz pokonanej rozpacz. *Prz. Powsz.* 2001 nr 1 [rec.: Tol. – J. Szymik: „Chrystus jest dlatego...” Antropocentryzm Miłoszowej teologii crucis. *Topos* 2001 nr 1, przedr. w: Od Brzozowskiego do Kofakowskiego. Lubl. 2001. – J. Szymik: „I rozłączone się złączy”. Teologia nadziei w eschatologicznych wątkach dzieła literackiego Cz.M. *Aten. Kapł.* 2001 z. 1. – *Teksty Drugie* 2001 nr 3/4 [zawartość: Wstęp: Z. Lapiński. – Szkice: R. Nycz: M. wśród prądów epoki: cztery poetyki; M. Stala: Po stronie prawdy. O jednym ze słów używanych przez M.; M. Zalewski: M., poeta powtórzenia; A. van Niekerken: Cz.M. wobec tradycji europejskiego romantyzmu; J. Łukasiewicz: Poeta o poetach: A. Nasłowska: Kobiety w poezji Cz.M.; E. Kiślak: Szkic do portretu artysty z czasów starożytności. – Roztrząsania i rozbiory: B. Carpenter: Recepta poezji Cz.M. w Ameryce. Przel. T. Żukowski; E. Kołodziejczyk: Popularna twarz Ulro. O „Kulturze masowej” – antologii Cz.M.; A. Grabowski: Wzniosłość w najwyższym gatunku; K. Chmielewska: Jak możliwa jest poetyka (eseju); D. Kozicka: Trygonometria, czyli sztuka czytania autobiografii; P. Pietrzak: Zgłębiając tajemnicę Wieży Babel; E. Zarych: Zrozumieć Gószczyńskiego. – Głosy: A. Biernacki: NIE i – nie; A. Flut: W objęciach Tygrysa; Z. Lapiński: Miłosz „zaraz po wojnie”. – Interpretacje: J. Błoński: Uparte trwanie baroku; M. Baranowska: Zejście na ziemię; P.-A. Bodin: O aniołach. Przel. M. Legierski. – Opinie: M. Zaleski: Coś ty uczynił ludziom, Czesławie Miłoszu; E. Janicka: Andrzej Trzebiński – „nowy jakiś polski Nietzsche”? – Prezentacje: I. Piekarski: Kod sztuki, O Biblii w Northropa Frye’a wizji literatury. – Sprawozdania: L. Neuger: Cz.M. w Sztokholmie 24-30 września 2000; A. Olsson: Ufność heretyka, Anders Olsson rozmawia z Cz.M. nie o Nagrodzie Nobla. – Archiwalia: Cz.M.: Refleksje warszawskie (1945); Cz.M.: Komentarz. – Ł. Tischner: Sekrety manichejskich trucizn, Miłosz wobec zła. Kr.: *Znak* 2001, 255 s. – Ł. Tischner: Życie spowite snem. *Znak* 2001 nr 6 [rec.: Tol. – „Traktat teologiczny”. Komentarze. *Tyg. Powsz.* dod. *Kontrapunkt* 2001 nr 11/12 [teksty autorów: A. Boniecki: Spokojne słowa mędrca; J. Błoński: Duch religijny a miłość rzeczy; A. Flut: Pragnienie wiary; I. Kania: Największy triumf mędrca; M. Stala: To co najważniejsze]. – *Tyg. Powsz.* dod. *Apokryf* 2001 nr 16 [numer poświęcony Cz.M. w związku z 90. rocznicą urodzin; zawiera m.in.: art.: Ł. Tischner: Dwa kroki do przodu, jeden w tył. M. a chrześcijaństwo; T. Sławek: Bóg, prawo, przyjaźń. Czytając Williama Blake’a i Cz.M.; J. Hirshfield: Wezwany do pochwalania rzeczy, dlatego też. Poezja M. i sacrum; L. Vallee: Kochaj dzikiego łabędzia. Cz.M. księgi dzieciństwa. – wypowiedzi nr. Mój Miłosz: S. Barańczak, J. Błoński, W. Britaniszki, V. Burian, S. Chwin, M. Edelman, M. Głowiński, N. Gorbaniewska, S. Heaney, L. Kofakowski, J. Kott, M. Król, R. Krynicki, S. Lem, A. Schenker, W. Szyborska, B. Toruńczyk, ks. J. Twardowski, T. Venclova]. – H. Vendler: A lament in three voices. *The New York Review of Books* 2001 nr 31 V [omów. „Treatise on poetry” i „Miłosz’s ABC”], przekł. pol.: „Trójgłosowy lament”. Przel. M. Heydel. *Rzeczpospolita* dod. *Plus Minus* 2001 nr 52, 53. – A. Walczak-Matuszewska: „Klarowność przeszłości”. M. gnostykien? M. manichejczykiem? *Acta Univ. Lodz. Folia Literaria Polonica* 2001. – A. Werner: Spotkanie. W: Maski współczesności. Wwa 2001 [m.in. o relacjach Cz.M. z J.J. Szczepańskim]. – T. Wroczyński: O potrzebie prawdy. Autobiografizm w esyście Cz.M. W: Autobiografizm, przemiany, formy, znaczenia. Wwa 2001. – M. Wyka: Podróż sentymentalna. *Dekada Lit.* 2001 nr 7/8. – M. Zaleski: W maticzniku poezji. W: Maski współczesności. Wwa 2001 [dot. głównie utworu „Świat. Poema naiwne”]. – *Zesz. Lit.* 2001 nr 3 wraz z dod. W holdzie Cz.M.

[z okazji 90-lecia urodzin; zawartość: Dod.: Wypisy. O dziele Cz.M. Głosy z lat 1937-2000. Wybór i oprac.: [B. Toruńczyk] bt. – Nr 3; m.in. art. poświęcone Cz.M.; J. Kott: Jego wiek; L. Kofakowski: Dziewięćdziesiąt lat w poszukiwaniu ojczyzny; W. Karpiniński: Spotkania; J. Brodski: Rozmowa z Cz.M. Przel. I. Grudzińska-Gross; E. Hirsch: Poeta dziewięćdziesięcioletni. Przel. A.Z.; C.K. Williams: O M. Przel. A. Staniewska; L. Wieseltier: Wiersz, komentarz, urodziny. Przel. A. Staniewska; Głosy o poemacie „Książka Seweryn” Cz.M.: E. Bienkowska, A. Boniecki, A. Franaszek, Paweł Kłoczowski; Piotr Kłoczowski: Nagi chłopiec i czarne słońce („Dolina Issy”); S. Sabiniwicz: Moje spotkanie z „Ziemią Ulro”; A. Flutek: W oknie makowego domku („Świat, poema naiwne”), – nadto listy Cz.M. do J. Wittlina i K.A. Jeleńskiego do Cz.M.] – A. Biela: Polemika na koniec XX wieku. (Tadeusz Różewicz, Cz.M.). *Stud. Filol. Akad. Świętokrz.* 2000 wyd. 2002 t. 15. – J. Bolewski: Wierny niedocieczonej intencji... Wokół „Traktatu teologicznego” w „Drugiej przestrzeni” M. *Kwart. Artyst.* 2002 nr 1. – Tadeusz Bujnicki: Przyjaźń „Zagarystów”. (Teodor Bujnicki i Cz.M.). W tegoż: Szkice wileńskie. Kr. 2002. – T. Cieślak-Sokołowski: Jeden nieosiągalny wiersz. *Tygiel Kult.* 2002 nr 10/12 [rec.: Druga przestrzeń]. – T. Dąbrowski: Czternaście pytań do Cz.M. (Na marginesie „Traktatu teologicznego”). *Frona* 2002 nr 27/28. – J. Dudek: M. wobec tradycji literackiej. W tegoż: Poezja polska XX wieku wobec tradycji. Kr. 2002. – M. Dzień: Cz.M. „Druga przestrzeń”. Parę uwag o klarowności i dalszych podróżach. *Kwart. Artyst.* 2002 nr 1. – M. Gołąb: Dzieło literackie w twórczości M. Białoszewskiego i Cz.M. jako uniwersum interpretacyjnych wypowiedzi. W: Gatunki okololiterackie. Wałbrzych 2002. – B. Grodzki: Tradycja i transgresja. Od dyskursu do autokreacji w esyście i „formach pojemnych” Czesława Miłosza. Lubl.: Wydawn. UMCS 2002, 250 s. – J. Hartwig: M. przepytany. (Miejsce przy oknie). *Więź* 2002 nr 4. – D. Heck: Nietzsche M. W: Friedrich Nietzsche i pisarze polscy. Pozn. 2002. – M. Inglot, P. Tomaszewski: Portret poety i koncepcja literatury w przemówieniach noblistów Cz.M. i Wisławy Szymborskiej. W: [Cztery] 4 x Nobel. Wwa 2002. – S. Janowski: Świat wartości. Problematyka aksjologiczna w esyście Bolesława Micińskiego, Jerzego Stempowski i Czesława Miłosza. Wr. Erechton 2002, 134 s. – J. Kopania: Cz.M. apologia rozumu. W tegoż: Bezsilne piękno rozumu. Białystok 2002. – A. Kopiński: „Nie będę efektywnym uchodźcą...” czyli Antry-Miłosz. *Arcana* 2002 nr 2. – A.S. Kowalczyk: Wokół doświadczenia tajemnicy. O próbach wysłowienia niewysłowionego w prozie esyistycznej XX w. (Kopiński – Kofakowski – M.). W: Pisać poza rok 2000. Wwa 2002. – D.T. Lebiada: Jasności promienie. Poezja Cz.M. u progu nowego stulecia. W: Literatura polska 1990-2000. Kr. 2002. – A. Legeżyńska: Luksusowa szuflada; Mało dostojna starość; Portret pamięciowy niedźwiedzia. W tegoż: Krytyk jako domokrążca. Pozn. 2002 [dot.: Piesek przydrożny; Dalsze okolice: Czesławowi Miłoszowi – poeci]. – P. Lisicki: Żywoć w sobie sprzeczny. *Arcana* 2002 nr 6. – A. Lubicz: M., Stendhal i malpy; M. Konopko: Ucieczka z Ziemi Ulro. *Forum* 2002 nr 27/28. – J. Lyszczyzna: Cz.M. przesłanie na koniec wieku. W: Na początku wieku. Rozważania o tradycji. Pozn. 2002. – J. Ładyka: Metafizyczny kłopot M. *Res Humana* 2002 [dot.: Traktat teologiczny]. – J. Łukasiewicz: Odblask wieczności. *Więź* 2002 nr 6 [rec.: Druga przestrzeń]. – J. Majda: Awersja Cz.M. do Polaków i polskości. W tegoż: Wisława Szymborska, Karol Wojtyła, Czesław Miłosz. Kr. 2002. – R. Matuszewska: Na szczęście dalej w nocy układam wiersze... *Twórczość* 2002 nr 7/8 [rec.: Druga przestrzeń]. – S. Melkowski: Rzec: o pograniczeniach. „Zniewolony umysł” Cz.M. jako dzieło literackie. W: Gatunki okololiterackie. Wałbrzych 2002. – S. Murzański: Między kompromisem a zdradą. Wyd. 2 popraw. Kr. 2002, passim. – K. Myszkowski: Dwa światy,

- Kwart. Artyst.* 2002 nr 4 [dot.: Orfeusz i Eurydyka]. – K. Nadana: Między pięknym a ślicznym. „Traktat teologiczny” Cz.M. *Bez Dogmatu* 2002 nr 52. – R. Piętko: Dwudziestowieczni apologety języka łacińskiego: Thomas Stearns Eliot, Cz.M., Zbigniew Herbert, Bolesław Miciński. *Terminus* 2002 nr 2. – J. Pluciennik: Figury niewyobraźalnych. Notatki z poetyki zmienności w literaturze polskiej. Kr., Universitas 2002, passim. – J. Potkański: Wpływ emigracji Cz.M. na pierwiastki dualistyczne w jego myśleniu. W: *Česká a polská emigrační literatura. Emigracyjna literatura czeska i polska*. Opava 2002. – J. Pyszny: „Sprawa Miłosza”, czyli poeta w czyściu. W teże: *Boje na lamach*. Wr. 2002. – M. Reich-Ranicki: Cz.M. gegen Vorurteile. Die Aurader Poesie. W teżo: *Erst leben, dann spielen*. Göttingen 2002. – D. Romańska: „Tak naprawdę nie rozumie” – czyli teologia według Cz.M. *Nowa Okoleta Poetów* 2002 nr 1. – M. Rybka: Zamieszkać w zdaniu. O składni tekstów poetyckich Czesława Miłosza. Pozn.: WIS 2002, 154 s. – T. Sławek: Granit i płótno. Wokół „Traktatu teologicznego” Cz.M. *Tyg. Powsz.* 2002 nr 15. – M. Szmyd: Cz.M. spotkania z filozofią. *Komek Wieku* 2001/2002 nr 17. – J. Szymik: „rozłączone się złączy”. Teologia nadziei w eschatologicznych wątkach dzieła literackiego Cz.M. *Zesz. Karmelickie* 2002 nr 3. – J. Szymik: Tętno zachwytu. O „Drugiej przestrzeni” Cz.M. *Śląsk* 2002 nr 4. – P. Śliwiński: Wypowiedziane i niewyrażalne. Iwaszkiewicz i M. W teżo: *Przygody z wolnością. Uwagi o poezji współczesnej*. Kr. 2002. – Ł. Tischner: Podróżnie niespokojnego serca. *Znak* 2002 nr 12 [dot.: Druga przestrzeń]. – G. Tomaszewska: Tylko w obecności nadzieja. Cz.M. „Zakłęcie”. W: *Od romantyzmu do współczesności*. Wr. 2002. – *Topos* 2002 nr 4/5 [tu art.: T. Bilczewski: W świetle epifanii. O poezji Cz.M. i Seamusy Heaney; W. Kass: Pomosty; K. Kuczkowski: „Traktat teologiczny” i inne wspaniałości „Drugiej przestrzeni” Cz.M.; W. Kudyba: Żywił medytacyjny w liryce Cz.M.; K. Nowosielski: Katastrofizm... zapytujący? (Nad jednym wierszem Cz.M.); J. Sochoń: Traktat teologiczny ks. Janusza Pasierba i Cz.M.]. – T. Venclova: Druga przestrzeń. *Zesz. Lit.* 2002 nr 3. – T. Venclova: Poezja jako pokuta. Przel. z ang. S. Barańczak; *Rozpacz i łaska* [dot. głównie: Rodzina Europa]. Przel. z ang. M. Szubert; *Samo-krytyka tłumacza*. Przel. z ang. W. Zajaczkowski [dot. tłum. wiersza „Który skrzywdziłeś...”]. W teżo: *Niezniszczalny rytm*. Wwa 2002. – W. Wencel: Niby okryty. *Fronda* 2002 nr 27/28. – *Więź* 2002 nr 1 [tu o Cz.M.]: J. Sosnowski: Głbiałbym być skrybą [rec.: Traktat teologiczny]; K. Dorosz: Między Prometeuszem a Chrystusem [dot.: Traktat teologiczny]; J. Szymik: Poeta w fioletovej todzie]. – J. Zach: Miłosz i poetyka wyznania. Kr.: Universitas 2002, 282 s. – J. Zach: Religijność poety i problem języka. *Dekada Lit.* 2002 nr 3/4. – A. Zagajewski: Rozum i różę. W teżo: *Obrona żarliwości*. Kr. 2002. – Z. Zarębianka: W poszukiwaniu jedności. Między wiarą a zwątpieniem w późnych wierszach Cz.M. *Fraza* 2002 nr 4. – P. Zdanowski: M. i żrenica Parmenidesa. *Tytuł* 2002 nr 1/2 [na marginesie szkicu „O autonomii polskiej literatury”]. – Z. Żakiewicz: Poeta – Orfeusz. *Kwart. Artyst.* 2002 nr 4 [dot. Orfeusz i Eurydyka]. – K. Bielenin: Ojczyzny Cz.M. *Dziś* 2003 nr 1. – E. Bieńkowska: Ostatnie wiadomości z Ulro. *Zesz. Lit.* 2003 nr 4. – P.-A. Bodin: M. i Rosja. Przel. ze szwedz. M. Legierski; O Aniołach [dot. wiersza Cz.M. „O Aniołach”]. Przel. z ang. M. Legierski. W teżo: *Studia nad polską literaturą współczesną*. Wwa 2003. – M. Bogdanowska: Poetyka według M. W. Tkanina. Kat. 2003. – M. Borejko: Pokusa maniacka w „Dolnie Issy” Cz.M. *Morze Zjawisk* 2003 nr 2/3. – P. Bunjak: Zwiastuny końca. *Tygiel Kult.* 2003 nr 7/9 [dot. wiersza Cz.M. „Piosenka o końcu świata”]. – M. Czermińska: „Punkt widzenia” jako kategoria antropologiczna i narracyjna w prozie niefunkcjonalnej. *Teksty Drugie* 2003 nr 2/3 [dot. m.in. Cz.M.]. – A. Dziadek: Obrazy i wiersze – o cyklu wierszy z tomu „To” Cz.M. W: Tkanina, Kat. 2003. – A. Flut: W stronę Miłosza. Kr.: WL 2003, 277 s. – K. van Heuckeloin: Cz.M. „niebiańskie rosy czyste”. Głosa do wiersza „Jasności promieniste”. W: *For East is East*. Leuven 2003. – M. Heydel: „Traktat poetycki” Cz.M. po angielsku w kontekście stereotypu (nie)przekładalności. *Teksty Drugie* 2003 nr 5. – M. Jasińska-Wojtkowska: M. – intelektualistom, twórcom i krytykom literackim, każdemu. W teże: *Horizonty literackiego sacrum*. Lubl. 2003. – S. Jaworski: „Widzę tam na dnie”. W teżo: *Zakręty i przełomy*. Kr. 2003. – A. Kopiński: Ludzie z charakterem (fragmety pracy nt. okupacyjnego sporu Cz.M. i A. Trzebińskiego): Klerk pośród szaleńców. *Fronda* 2003 nr 30; *Metoda wiary i pokusa czystej intencji*. W *Drodze* 2003 nr 6; *Starzec i dziarscy chłopcy*. *Arcana* 2003 nr 1. – J. Kornhauser: Cz.M. strategia ochronna; *Zamieszkać w Teraz*. Cz.M. jako programodawca poezji lat dziewięćdziesiątych. W teżo: *Poezja i codzienność*. Kr. 2003, przedr.; *Normalność i konflikty*. Pozn. 2006. – A. Kulawik: *Małpolud czyta „Traktat teologiczny” Cz.M.* *Zdanie* 2003 nr 1/2. – M. Kwietauskas: Współpraca Cz.M. z czasopiśmie „*Naujoi Romuva*”. W: *Poezja i poeci w Wilnie lat 1920-1940*. Kr. 2003. – D.T. Lebioda: M. i rzeka Heraklita, czyli o przemijaniu ludzi i rzeczy. W: *Polscy nobliści literacy*. Bydł. 2003. – D.T. Lebioda: *Ryty przejścia*. Nad „Dolną Issy” Cz.M. W: *Z problemów prozy*. Powieść inicjacyjna. Tor. 2003. – M. Lubelska: *Dokąd odlucie sowa Minerwy?* O „Traktacie teologicznym” Cz.M. W: *Logos i mythos w kulturze XX wieku*. Pozn. 2003. – J. Łukasiewicz: *Druga przestrzeń*; *Poeci w przestrzeni*; *To*. W teżo: *Ruchome cele*. Wwa 2003. – W. Michalski: *Dylemat moralny poety*. *Rzecz o Cz.M.* W teżo: *Słowa i twarze*. Lubl. 2003. – P. Michałowski. *Więź* 2003 nr 1 [rec.: *Druga przestrzeń*]. – J. Noel-Tod: *Dla was M.*, dla mnie Meewosh. Przel. E. Rajewska. *Lit. na Świecie* 2003 nr 1/2 [omów.: *New and collected poems 1931-2001*]. *To*. *Begin where I am!*. – M. Piwiński: *Mickiewicz – M.* Dlaczego ich porównywać? *Patrząc na Zachód*; *Patrząc na Wschód*; *Mądrość Pogranicza*. W teże: *Wolny myśliwy*. Gdańsk 2003. – B. Przymuszała: *Przemilczane... M. czyta Orzeszkową*. *Polonistyka* 2003 nr 8. – J. Romaniuk: *Defending America against itself. The 1960s USA in the Polish intellectual's perspective*. *Anglica Wratisl.* 2003 vol. 13 [dot. też L. Tyrmand]. – M. Strzelecka: *Pantagruel na wyspach XX wieku*. (Gra Cz.M., Aleksandra Wata i Hermana Hessego z nieznanym ładem. *Prz. Hum.* 2003 nr 3. – P. Śmieja: *Jubilat Cz.M.* W teżo: *Zbliżenia i kontakty*. Kat. 2003. – *To Miłosz*. W fotografii J. Papp. Wwa: *Prószyński i S-ka* 2003, 64 s. – K. Trybuś: *Romantyczny duch klasycyzmu*. (Uwagi do lektury Mickiewicza i M.). W: *Ulotność i trwanie*. Pozn. 2003. – J. Trznadel: *Cz.M. Lewy profil*. W teżo: *Spojrzenie na Eurydykę*. Kr. 2003. – A. Wiatr: *Głos z katakumb*. *Twórczość* 2003 nr 5 [J. Iwaszkiewicz a Cz.M.]. – M. Woźniak-Labieniec: *Wędrowiec w „stulecie bez harmonii”*. (O „Dalszych okolicach” Cz.M.). *Pr. Polonist.* Ser 58: 2003. – M. Zaleski: *Zamiast*. *Teksty Drugie* 2003 nr 5 [dot.: Orfeusz i Eurydyka]. – J. Zieliński: *Odejście Hermesa*. Wokół poematu M. „Orfeusz i Eurydyka”. *Tyg. Powsz.* 2003 nr 7. – E. Zyma: *Oddajam się powoli od jarmarku świata*. *Fraza* 2003 nr 3. – M. Bemacki: „Sen Orfeusza”. (O intertekstualnych tropach poematu Cz.M. „Orfeusz i Eurydyka”). *Świat i Słowo* 2004 nr 2. – E. Bieńkowska: *W ogrodzie ziemskim*. Książka o Miłoszu. Wwa: *ŚiC!* 2004, 279 s. – Czesław Miłosz w memoriam. *Postl.*: J. Gromek. Kr.: *Znak* 2004, 221 s. [zawiera m.in. art.: M. Stala: *Śmierć poety*; A. Franuszek: *Wieczne światło zatrzymanego czasu*; A. Zagajewski: *Mowa na pogrzebie Cz.M.*; S. Heaney: *Śmierć starego króla*; H. Vendler: *Kim był dla mnie M.*; I. Kania: *O radości obcowania z tajemnicą*; J. Mikołajewski: *Rzeka, góra, drzewo*; A. Michnik: *Umysł wyzwoleony*; – *na dno wspomnienia i wiersze*; *większość tekstów druk.* W *Tyg. Powsz.* 2004 nr 34]. – J. Driscoll. OSB: *Katolik radykalny?* Cz.M. oczami teologa. *Tyg. Powsz.* 2004 nr 37. – A. Dziadek: *Poezja jako interpretacja*

- cja sztuki. Cz.M. Wiersze z obrazami kurtyzany?; Obrazy w późnej twórczości poetyckiej M. W tegoż: Obrazy i wiersze. Kat. 2004. – A. Fiut: Spotkania poetów. M. i Venclova. *Kwart. Artyst.* 2004 nr 1. – A. Gleń: Nie-przedstawianie. O ograniczaniu podmiotowości w późnej twórczości poetyckiej Mirona Białoszewskiego i Cz.M. W: *Dwudziestowieczność*. Wwa 2004. – M. Głowiński: M. turpistyczny. W: *Między teatrem a literaturą*. Wr. 2004. – S. Heaney: Śmierć starego króla. *Tyg. Powsz.* 2004 nr 35. – D. Heck: Motywika nietscheańska w dziełach Cz.M. W teże: „Bez znaku, bez śladu, bez słowa”. Wr. 2004. – K. van Heuckeloin: „Patrzeć w promień od ziemi odbity”. Wizualność w poezji Czesława Miłosza. Wwa: Wydawn. IBL 2004, 226 s. – A. Kałuża: Starość w powojennej poezji Cz.M. W: *Literatura polska*. Kat. 2004. – A. Kopiński: Ludzie z charakterami. O okupacyjnym sporze Czesława Miłosza i Andrzeja Trzebińskiego. Wwa: Fronda 2004, 221 s. – M. Korna: Między literaturą a polityką. Korespondencja Jerzego Giedroycia z Cz.M. *Zesz. Hist.*, Paryż 2004 z. 150. – J. Marek: Pająk to ja. Na marginesie wiersza Cz.M. „Pająk”. *Świat i Słowo* 2004 nr 1 (2). – R. Matuszewski: Moje spotkania z Czesławem Miłoszem. Kr.: *WL* 2004, 239 s. – R. Matuszewski: Na szczęście dalej w nocy układam wiersze... W tegoż: *Zapiski świadka epoki*. Wwa 2004 [dot.: *Druga przestrzeń*]. – K. Myszkowski: Rytuał oczyszczenia; Ziarna na siew. *Kwart. Artyst.* 2004 nr 1 [dot.: *Księgi biblijne; Przypadki młodego umysłu*]. – J. Potkański: Sens nowoczesnego wiersza. Wersyfikacja Białoszewskiego, Przybosia, Miłosza, Herberta. Wwa: Wyd. Polonistyki UW 2004, 368 s. – S. Sawicki: Miłoszowy „oścień”. *Ruch Lit.* 2004 nr 1 [dot. wiersza: *Tol.* – M. Skwamnicki: *Mój Miłosz*. Kr.: *Biały Kruk* 2004, 199 s. – M. Stala: To, co najważniejsze. Notatka o „Traktacie teologicznym” Cz.M. W tegoż: *Przeszukiwanie czasu*. Przechadzki krytycznoliterackie. Kr. 2004. – M.A. Supruniuk: Poeta i redaktorzy „Wiadomości”. Cz.M. w „polskim Londynie”. W: *Życie literackie drugiej emigracji niepodległościowej*. Tor. 2004. – L. Szaruga: Pogoń za rzeczywistością. (O Cz.M.); *Otwarcie drzwi* (Uwagi o wersecie Cz.M.); W poszukiwaniu rdzenia polszczyzny. (O Cz.M.). W tegoż: *Wyzwanie* (o poezji z przypisami i bez). Tor. 2004. – G. Szuklecka: O pocieszeniu jakie daje mit orficki. *Świat i Słowo* 2004 nr 2. – B. Taborski: Spotkania z M. – w okresie „Grupy Kontynentów” i później. (Rozmowy, listy, recenzje, refleksje osobiste). W: *Życie literackie drugiej emigracji niepodległościowej*. Tor. 2004. – A. Tchórzewski: Oddech wspólnoty w obu „Traktatach”. W tegoż: *Z poczekałami na Parnas*. Tor. 2004 [dot.: *Traktat poetycki; Traktat moralny*]. – J. Trznadel: J. Giedroyc i „Kultura”, Skalka dla Cz.M. W tegoż: *Spór o całość*. Polska 1939-2004. Wwa 2004. – *Tyg. Powsz.* dod. Na 93. urodziny Czesława Miłosza, 2004 nr 27 [zawartość: J. Harwig: Podziękowanie; D. Sońnicki: *Moje życie z książkami* M.; T. Różycki: *Litwin*; Świadek; P. Marcinkiewicz: *Czytając M. oraz wiersz A. Zagajewskiego „Czytając M.”*]. – T. Wójcik: Strona M. Strona Różewicza. W: *Dwudziestowieczność*. Wwa 2004. – M. Wyka: Mitologiczna mgła. *Debiata Lit.* 2004 nr 1 [dot.: *Przypadki młodego umysłu*]. – L. Banowska: Miłosz i Mickiewicz. *Poezja wobec tradycji*. Pozń. Wydawn. Nauk. UAM 2005, 300 s. – M. Bernacki: „Wyprowadził mnie z Ziemi Ulro”. Szkice o twórczości Czesława Miłosza. Bielsko-Biała: Wydawn. Akad. Techniczno-Hum. 2005, 146 s. – V. Britanijski: Vvedenie v M.; O knige „Porabočennyj razum”. W tegoż: *Reč Pospolitaja poetov*. Sankt-Peterburg 2005. – P. Dakowicz: Wygnanie jako sytuacja egzystencjalna w poezji Cz.M. W: *Poezja polska na obczyźnie*. T. 2. Rzeszów 2005. – K. Dybciak: Cz.M. w poszukiwaniu utraconej ojczyzny; Drugi, prawdziwy debiut M.; Młody M. – prozaki bliski personalizmowi; *Poezja pełna istnienia*. W tegoż: *Trudne spotkanie*. Kr. 2005. – A. Fiut: M. jako krytyk. *Teksty Drugie* 2005 nr 3. – A. Fiut: Spotkania poetów: Cz.M. i Tomáš Venclova. W: *Poezja polska na obczyźnie*. T. 2. Rzeszów 2005. – A. Fiut: Wstanie w Amerykę. (Strategie pisarskie: Cz.M., Andrzeja Brychta i Jerzego Kosińskiego). W: *Pisarz na emigracji*. Wwa [2005]. – A. Franaszek: „Miłosz Czesław, syn Aleksandra”. *Tyg. Powsz.* 2005 nr 42 [nt. odnalezionych materiałów do biografii Cz.M.]. – A. Franaszek: „Niestety nie mogę się podpisać”. Debiut prasowy Cz.M. *Tyg. Powsz.* 2005 nr 8, nawiązanie J. Zieliński: *Glossa do glossy*. Jeszcze o debiucie M. *Tamże* nr 17. – J. Frankowski: *Ameryka po raz pierwszy*. *Ameryka M.* 1946-1950. W: *Poezja polska na obczyźnie*. T. 2. Rzeszów 2005. – D. Gawin: M. i Polacy. W tegoż: *Polska, wieczny romans*. Kr. 2005. – S. Gawliński: *Ojczyzny M. W tegoż: *Metafory losu*. Kr. 2005. – M. Głowiński: „Pająk” Cz.M. W: *Światy przedstawione*. Tor. 2005. – R. Gorczyńska: *Paryż Cz.M. Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2005 nr z. 12 VIII. – A. Jakubowska-Ożóg: *Obraz pontyfikatu Jana Pawła II w wierszach poetów współczesnych* (J. Łobodowski, J. Twardowski, Cz.M.). W: *Znaleźć źródło*, Rzeszów 2005. – B. Karwowska: *Kategoria wygnania w anglojęzycznych dyskursach krytycznoliterackich*. Cz.M., Josef Brodski. W: *Pisarz na emigracji*. Wwa [2005]. – A. Laignel-Lavastine: *Esprits d'Europe*. *Autour de Czesław Miłosz*, Jan Potoczka, Istvan Bibó. Paris 2005. – M. Lubelska: *Między poszukiwaniem sensu a samorewelicją*. (O „Traktacie moralnym” Cz.M.). W: *Dobra pamięć*. Kr. 2005. – D. Opacka-Walasek: *Apokatastaza w poezji Cz.M.* W teże: *Chwile i eony*. Kat. 2005. – M. Piotrowska: *M. w kręgu „Kontynentów”*. W: *Poezja polska na obczyźnie*. T. 2. Rzeszów 2005. – L. Rosić: *„Ketmanie” wczoraj i dziś*. *Slavistica*, Beograd 2005 vol. 9. – M.K. Siwiec: *Los, zło, tajemnica*. Ku twórczym źródłom poezji Aleksandra Wata i Czesława Miłosza. Bydż. Wydawn. Akad. Bydgoskiej im. Kazimierza Wielkiego 2005, 304 s. – A. Skrendo: *Starzy poeci i nowa rzeczywistość*. M. i nie tylko; *Stare kobiety Pasierba – stare kobiety M.* W tegoż: *Poezja modernizmu*. Kr. 2005. – S. Sobieraj: *Cz.M. „Przypadki młodego umysłu”*. *Ruch Lit.* 2005 nr 1. – J. Spina: *Cz.M. – poeta tajemnicy czasu*. W: *Wspominając M...* *Czy zamknięta epoka?* Bydż. 2005. – M. Stepien: *Poezja: Cz.M. „Był to pakt diabelski”*. W tegoż: *Jak grecka tragedia*. Kr. 2005. – A. Sulikowski: *Wiersze Cz.M. w pamięci młodych pokoleń*. W: *Poezja polska na obczyźnie*. T. 2. Rzeszów 2005. – M. Wilk: *M. w poszukiwaniu wawów i peruki*. *Dz. Pol. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2005 nr z. 28 X. – M. Zaleski: *Arcywzór poety*. W: *Pisarz na emigracji*. Wwa [2005] [dot. paraleli: *Mickiewicz – M.*]. – A. Bikont, J. Szczęsna: *Umysł niezniewolony, czyli Cz.M. mówi „nie”*. W teże: *Lawina i kamienie*. Wwa 2006, przedr. w: *Pisarze wobec komunizmu*. Wwa 2006. – M. Cieński: *Kompozycja lirycznej autobiografii*. O „Obłokach nad Ferrarą” *Zbigniewa Herberta i „Capi” Cz.M.* W: *Literatura, kultura, komunikacja*. Kr. 2006. – *Co dobre? Wspomnienia, okruciny, smaki*. [Publikacja nawiązująca do pobytu Cz.M. w Lublinie]. *Pomysł, wybór tekstów i fot.*: W. Sulisz. Lubl.: Wydawn. L-Print 2006, [36] s. – *Czesław Miłosz et le vingtième siècle*. [Red.] M. Delaperrière. Paris: Institut d'Études Slaves 2006, 302 s. [zawartość: M. Delaperrière: *Avanti-propos*. – *Miłosz et ses patries*: T. Venclova: M., „poète des Deux Nations”; L. Marinelli: *Miłosz et l'autre Europe*; A. Sproede: *Cz.M.: Pologne et Lituanie*; J. Łukasiewicz: *La ville en tant qu'espace poétique chez Cz.M.* – *Dans le sillage du totalitarisme*: A. Saignes: M., Witkiewicz et le totalitarisme: cinquante ans après; A. Demadre-Synoradzka: *Autour de „La pensée captive”*; M. Tomaszewski: *Cz.M. et Aleksander Wat, deux poètes aux prises avec l'histoire*. – *Miłosz écrivain moderne?*; W. Bolecki: *La place de la prose dans la projet de modernité de M.*; A. Fiut: *Cz.M., critique de Gombrowicz*. – *L'„ars poetica” de Miłosz*; R. Pieguht: *Autour de „l'Espèce second”*; M. Furman-Bouvard: *Enjeux de écriture fragmentaire dans l'oeuvre de Cz.M.*; E. Bieńkowska: *Le maître et l'apprenti: les visages de l'artiste*. – *La quête de l'identité*; J. Ja-*

rzębski: „N'être qu'un pur regard sans nom”: Cz.M. et la souffrance du moi; M. Wyka: Les antinomies du discours dans les essais de M.; P. Bilos: M. ou la „coincidentia oppositorum”; – Milosz ou la recherche du sens; M. Masłowski: M. et le religieux; T. Wojtki: Mélancolie et extase: Cz.M. enfance du gouffre; M. Delaperrière: M., prophète déshérité]. – M. Delaperrière: Cz.M., czyli Prorok „wydziedziczony z prorocत्व”. W tejże: Pod znakiem antynomii. Kr. 2006. – Dla Miłosza. Suwałki – Krasnogruda; Miłosz i Skłócenia. Suwałki – Krasnogruda. Idea. [Album fotograficzny]. Oprac. i wstęp: Z. Faltynowicz. Suwałki: Urząd Miejski; Muzeum Okręgowe 2006, 114 s. – Z. Faltynowicz: Wieczorem wiatr. Miłosz i Suwalszczyzna. Gdańskie słowo/obraz terytoria 2006, 199 s. – A. Franaszek: Łąka nad rzeczną. O jednym wierszu M. Tyg. *Poussz* 2006 nr 27 [dot.: „Obecność”]. – A. Franaszek: M., lojalny ironista. *Gaz. Wyborcza* 2006 nr 152, 158. – A. Franaszek: „Miłosza w sobie zabijam”. *Tyg. Poussz*. dod. *Książki w Tyg.* 2006 nr 32 [dot.: Zaczynając od moich ulic]. – Głosy i głosy o „Wierszach ostatnich” Cz.M. *Kwart. Artyst.* 2006 nr 3/4 [zawartość: J. Hartwig: Okruczy z sutego stołu; A. Kosinińska: Głosa do „Wierszy ostatnich” Cz.M.; M. Dzień: Zanim ustalo krążenie słowa; A. Jurewicz: Tajemnica ostatnia; J. Kornhauser: Muzyka sfer; K. Myszkowski: Dwanaście ostatnich wierszy; M. Skwarnicki: Pośmiertny los poezji M.; P. Szewc: „wiórek nad ochlanian”; J. Szubert: Sarmacki Orfeusz]. – I. Głowacka-Kaczanowska: Natura jako determinant podmiotowości w utworach Cz.M. W: Podmiot i tekst w literaturze XX wieku. Wwa 2006. – M. Głowiński: „Pająk” Cz.M.; W sprawie genezy „Świata”. O kilku elementach autobiografii kreowanej Cz.M.; J. Ławski: Cz.M. „Argument” za istnieniem Boga. W: Światy przedstawione. Tor. 2006. – M. Jurek: Pamięć opowiedziana. O współczesnym podmiocie w roli historyka w prozie Józefa Czapskiego i Cz.M. W: Podmiot i tekst w literaturze XX wieku. Wwa 2006. – J. Klejnocki: Wobec nieuchronnego. O jednym wierszu Cz.M. W tegoż: *Literatura w czasach zarazy*. Wwa 2006 [dot.: To]. – Z. Król: Stronictwo drzew i wielorybów. *Zesz. Lit.* 2006 z. 4 [dot.: Wiersze ostatnie; Korespondencja. Z. Herbert, Cz.M.]. – J. Kryszak: Sarkofag Cz.M. (1911-2004). *Arch. Emigracji* 2006 nr 5. – J.R. Krzyżanowski: Rozmowy z M. *Nowy Dz.* dod. *Prz. Pol.*, Nowy Jork 2006 nr z 15 IX [dot.: Noty o wygnaniu]. – T. Kwiręg: „Siła ciężenia i laska”. Simone Weil jako kontekst metafizycznego dialogu Witolda Gombrowicza i Cz.M. W: *Czytane na nowo*. Wwa 2006. – H. Markiewicz: Czego nie rozumiem w „Traktacie moralnym”? *Teksty Drugie* 2006 nr 5. – K. Masłoń: Nie uciec nam od losu. O Cz.M.; *Jeźdźcy Apokalipsy* – Cz.M. W tegoż: Nie uciec nam od losu. Wwa 2006. – J. Pomianowski: Nekrolog. W tegoż: *Wybór wrażeń*. Lubl. 2006 [dot. A. Mickiewicza i Cz.M.]. – B. Przymuszała: Od mitu androgyna ku filozofii Innego? Epistemologiczny wymiar cielesności (casus M.); *Walka ze skazą manichejską. Sakralny wymiar ciała w poezji M.* W tejże: *Szukanie dotyku*. Kr. 2006. – A. Rydz: Elegijność poezji Herberta, M., Wojtyły. W: *Karol Wojtyła – poeta*. Wwa 2006. – E. Sawicki: A liczba ich czterdzieści i cztery. *Nowy Dz.* dod. *Prz. Pol.*, Nowy Jork 2006 nr z 3 XI [rec.: Wiersze ostatnie]. – T. Skubalanka: *Język poezji Czesława Miłosza*. Lubl.: Wydawn. UMCS 2006, 122 s. – M. Stula: Tak mówi cisza. O „Wierszach ostatnich” Cz.M. *Tyg. Poussz* 2006 nr 44. – P. Śliwiński: M. jest. *Tyg. Poussz* 2006 nr 27. – *Świat i Słowo* 2006 nr 1 [zawartość: A. Węgrzyniak, M. Bernacki: Czytanie M.; „Zwrócony stale w tę samą stronę” – z A. Fiućm rozmawiają A. Węgrzyniak i ks. L. Łysień. – Studia i szkice: ks. L. Szymik: „Tłumaczył nam pisma”. Biblijny wymiar twórczości M.; W. Lięża: „Z jasności, wysokości”. Wokół wiersza Cz.M. „Ale książki”; Z. Zarębianka: *Obrazy przeszłości w międzywojennych wierszach Cz.M.*; J. Jarzębski: „Być samym czystym patrzaniem bez nazwy”; ks. L. Łysień: *Filozoficzne wędrowki M.*; M. Matyszkowicz: Cz.M.

i estetyczny wymiar polityki; L. Štěpán: Cz.M. szukanie ojczyzny – szukanie wiary; S. Gawliński: Ojczyzny Cz.M.; J. Olejniczak: Eurydyka, Orfeusz, M., miłość, śmierć, poezja; B. Tomalak: Orfeusz i Eurydyka – inny wymiar; J. Marek: Kłopot z poezją. Pierwsze lata M. na emigracji; J. Warchol: Twórczość eseistyczna Cz.M. wobec kultury francuskiej; I. Gielata: Pani Darwin. O temacie odstąpionym przez M.; A. Gall: W poszukiwaniu innej nowoczesności. Semantyka religijna w „Ziemi Ulro” Cz.M.; E. Gajewska: „Ani za świętobliwie, ani zanadto świecko” – o języku „Traktatu teologicznego”; E. Sławkova: O nazwach własnych w poezji Cz.M. – Materiały, komentarze, recenzje; M. Bernacki: M. wystawiony, M. przypomniany; K. Biedrzycki: M. Bernackiego rozmowa z M.; M. Bernacki: Eseje, gawędy, szkice krytycznoliterackie, obchody „góry Miłosz” (o książkach E. Bięńkowskiej, M. Skwarnickiego i M. Zaleskiego)]. – M. Wyka: „Legenda nowoczesności”; Pisarze w punkcie zerowym; „Przypominając postacie i pisma z lamusa...”; Planeta Miłosz. W tejże: *Niecierpliwość krytyki*. Kr. 2006. – M. Wyka: M. ćwierć wieku temu. *Tyg. Poussz*. dod. *Książki w Tyg.* 2006 nr 50 [rec.: Rozmowy polskie 1979-1998]. – M. Zaleski: Oni dwaj i ona. *Tyg. Poussz*. dod. *Książki w Tyg.* 2006 nr 50. – *Zesz. Lit.* 2006 nr 2 [zawiera m.in. art. o Cz.M.: C. Cavanagh: Cz.M. i Ameryka. Tłum. A. Pokojka; I. Grudzińska-Gross: M. i Brodski; M. Wójcicki: W poszukiwaniu korzeni zła. Cz.M. i rosyjscy myśliciele religijni; Z. Król: O chwili w poezji M.]. – M. Zieliński: *Prawo Archimedeasa; Świadectwo poety*. W tegoż: *Ucieczka przed Polską*. Kr. 2006. – I. Grudzińska-Gross: *Miłosz i Brodski. Pole magnetyczne*. Wstęp: T. Venclova. Kr.: Znak 2007, 324 s. – Z. Kocpzyńska: O wersyfikacji „Walca” Cz.M. W: ..., T. Dobrzyńska, L. Pszczółowska: *Znaczenie wyboru formy wiersza*. Wwa 2007.

Czesławowi Miłoszowi – poeci. Antologia. Wybrał, oprac. i wstępem opatrzył A. Flut. Kr.: Baran i Suszczyński 1996, 112 s.

J.Cz.

MINKIEWICZ Janusz

Pseud.: S. Kieliszek.

[...] Po powrocie w sierpniu 1941 do okupowanej przez Niemców Warszawy nawiązał współpracę z działającym jawnie teatrykiem „Nowości”, a później z teatrykiem „Miniatury” (pod pseud. S. Kieliszek). [...] W 1952-57 był członkiem kolegium repertuarowego Teatru Satyryków „Syrena” w Warszawie. [...]

TWÓRCZOŚĆ

10a. *Mocmy nogi, czyli porwanie pupilek*. [Widowisko estradowe; współaut.] [S. Straus] S. Struś. Praprem. Wwa, T. „Miniatury” 1943.

Inf. B. Korzeniewski: *Sława i infamia*. Wyd. krajowe 2 poszerz. Kr. 1992. – J.M. podp. pseud.: S. Kieliszek.

38. *Bilans osobisty*. [Komedia, wiersze i satyry]. Wstęp i oprac. A. Marianowicz. Wwa: Trio 2001, 299 s.

Przekład i adaptacja

20. J. Kesselring: *Arszenik i stare koronki*. [Utwór dramatyczny]. Tłum. i adapt.: A. Marianowicz, ... TV 1964.

OPRACOWANIA (wybór)

A. Jaroma: Wspomnienie miasta czy miasto ze wspomnień? Warszawa J.M., Tadeusza Wittlina, Jerzego Zaruby i Stefani Grodzińskiej. W: Doktoranckie varia i wariacje. Pozn. 2005.

K.B.

MINKOWSKI Aleksander

Pseud.: Alex Hunter.

[...] W 2004 został redaktorem naczelnym dwutygodnika *Słowo Żydowskie – Dos Jidisze Wort* oraz jego stałym felietonistą. [...]

TWÓRCZOŚĆ

- 13a. Andromeda. [Widowisko]. TV 1965.
  - 17. Gruby. [Powieść dla młodzieży]. [Wyd. 7] Wwa: Philip Wilson 2001.
  - 39. Ząb Napoleona. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. 5 Wr.: Siedmioróg 1994.
  - 42. Szaleństwo Majki Skowron. [Powieść]. Wyd. 2 [właśc. 7] Wr.: Siedmioróg 1998.
  - 43. Błękitni z latającego talerza. [Powieść]. Wyd. 2 Wr.: Siedmioróg 1997.
  - 53a. Wysoka Góra. [Scenariusz serialu obyczajowego]. TV 1977.
  - 57. Dowód tożsamości. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. 3 Wr.: Siedmioróg 2002.
  - 63. Dolina Światła. [Powieść]. Wyd. 3 Wwa: Philip Wilson 2003.
  - 66. Wyspa szatana. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. 2 Wr.: Siedmioróg 1997.
  - 69. Zakładnik szaleńca. [Powieść dla młodzieży]. [Wyd. 3] Wr.: Siedmioróg 2000.
  - 69a. Szwedzi w Warszawie. [Scenariusz filmu telewizyjnego; współaut.: W. Gołaszewski]. TV 1991.
  - 70. Czarny granit. [Opowiadanie]. Wyd. 2 Wr.: Siedmioróg 2005.
  - 71. Księżniczka i mag. [Powieść]. Wyd. 2 Wr. Siedmioróg 1997.
  - 73. Tropiciele złoczyńców. [Cykl powieściowy dla młodzieży]. Wr.: Siedmioróg.
- Podp. pseud.: Alex Hunter. – Od cz. 5 pt. Przygody Marty Patton i tropiciele złoczyńców.
- [Cz.] 1. Ostatnia wola Williama Samsona. 2000, 182 s.
  - [Cz.] 2. Gang Belzebuba. 2000, 190 s.
  - [Cz.] 3. Kapłanka miłości. 2000, 150 s.
  - [Cz.] 4. Klinika cudów. Wr.: Siedmioróg 2001, 190 s.
  - Cz. 5. Marta Patton i amulet szczęścia. 2001, 158 s.
  - Cz. 6. Marta Patton i kłątwa Jokasty. 2001, 174 s.

Cz. 7. Marta Patton i kopalnia arcydzieł. 2001, 150 s.

Cz. 8. Marta Patton i miecz zagłady. 2002, 164 s.

74. Nie bądź Piggy. [Powieść]. Wwa: Philip Wilson 2004, 196 s.

75. W niełasce u Pana Boga. [Wspomnienia]. Wr.: Siedmioróg 2005, 311 s.

Tu także dwie przedm.: K. Masłoń: Szalikowiec; Z. Safjan: Urodzeni nie w porę.

Przekłady i adaptacje

15. A. Hitchcock: Brudny interes. Wersja pol. ... Wr.: Siedmioróg 2000, 94 s.

16. A. Hitchcock: Noc Ognistych Demonów. Wersja pol. ... Wr.: Siedmioróg 2000, 98 s.

17. A. Hitchcock: Władca fortuny. Wersja pol. ... Wr.: Siedmioróg 2000, 79 s.

18. A. Hitchcock: Zabójcza ekstaza. Wersja pol. ... Wr.: Siedmioróg 2000, 93 s.

OPRACOWANIA (wybór)

[J. Pilch] O. Schlovka: „My oba to jedna osoba”. *Arka* 1986 nr 14 [rec.: Zmartwychwstanie Pudrycego]. – M. Radgowski: Fatalny początek i szczęśliwe zakończenie. *Nowe Książ.* 2005 nr 11 [rec.: W niełasce u Pana Boga]. – K. Wąnok: Fidiusz dla Australijczyka. *Nowe Książ.* 2005 nr 4 [rec.: Nie bądź Piggy].

K.B.

MIODUSZEWSKI Stanisław

Słuchowiska radiowe, m.in.: Rozmowa z marynarzem. Wigilia na morzu. Radio (Toruń) 1937. – Tajemnica Marie Celeste. Radio (Toruń) 1938.

B.M.

MISAKOWSKI Stanisław
1910-1996

Urodzony 8 maja 1910¹ [w t. 5 błędna data roczna]. [...]

TWÓRCZOŚĆ

Wybór wierszy w przekł. r. o. s.: Zamerzająca ziemia. [Wybrał i przeł.:] A. Bazilevskij. Moskwa 2004.

OPRACOWANIA (wybór)

S. Dłuski: Pożegnanie S.M. (1910-1996). *Fraza* 1996 nr 14.

K.B.

¹ Data urodzenia skorygowana wg ank. przeprowadzonej w ZLP.

MISIORNY Michał

1933-2005

[...] W 1979 został powołany na stanowisko dyrektora Departamentu Programowego Naczelnego Zarządu Kinematografii. W tymże roku otrzymał dyplom Państwowego Komitetu do spraw Kinematografii ZSRR. [...] W 1990 był założycielem wydawnictwa Mundus. W 1991-97 pracował jako redaktor (okresowo jako redaktor naczelny) w wydawnictwach Panda oraz Real Press. W 1997 przeszedł na emeryturę. W 2000 publikował stały felieton pt. „Z dnia na dzień” na łamach *Przeglądu Tygodniowego*. [...] Zmarł 2 listopada 2005 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

19. Słownik niemiecko-polski i polsko-niemiecki; Gramatyka. Wwa: Delta WZ 2003, 1422 s.

20. Uniwersalny słownik niemiecko-polski i polsko-niemiecki. Wwa: Delta WZ 2003, 1820 s.

21. Podręczny słownik niemiecko-polski i polsko-niemiecki. Wwa: Delta WZ 2005, 866 s.

Przekłady

3a. F.X. Kroetz: Podróż do szczęścia. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Wałbrzych, T. Dram. 1977. TV 1977.

8. H. Böll: Anioł milczał. [Powieść]. [Wyd. 2] Wwa: Muza 1997.

10. R.G. Reuth: Goebbels. [Biografia]. [Wyd. 2] Wwa: Iskry 2004.

11. O. Toscani: Reklama. Uśmiechnięte ściwo. Wwa: Delta 1997, 184 s.

12. H. Vontobel: Nie zaksięgowane. Rozważania bankiera. Wwa: Tow. Wydawn. i Lit. 1997, 290 s.

13. Z. Aharoni, W. Dietl: Operacja Eichmann. Jak to było naprawdę. [Wspomnienia]. Wwa: Magnum 1998, 286 s.

14. Ch. von Krockow: Bismarck. Biografia. Przel.: ..., J. Nowakowski. Wwa: Magnum 1998, 327 s.

15. R. Messner: Na koniec świata. Himalaje i Karakorum – wyzwanie. [Wspomnienia]. Wwa: Muza 1998, 266 s.

16. R. Messner: Yeti. Legenda i rzeczywistość. Wwa: Muza 1999, 184 s.

17. J. Piekalkiewicz: Polski wrzesień. Hitler i Stalin rozdzielają Rzeczpospolitą. [Praca historyczna]. Wwa: Magnum 1999, 323 s.

18. A. Schnitzler: Korowód. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Kielce, T. im. S. Żeromskiego 1999.

19. M. Reich-Ranicki: Moje życie. [Wspomnienia]. Przel.: ..., J. Koprowski. Wwa: Muza SA 2000, 350 s.

20. J. Bahlcke: Śląsk i Ślązacy. [Współaut.:] J. Rogali i in. Przel. z niem.: ..., Z. Rybicka, Ł. Żebrowski. Wwa: Scholar 2001, 447 s.

21. R. Messner: Annapurna. Pięćdziesiąt lat wypraw w stronę śmierci. Wwa: Muza 2001, 159 s.

22. K. Pätzold, M. Weissbecker: Rudolf Hess. Ciekawa historia. [Biografia]. Przel.: M. Chudzik, ..., L. Wawrzyniuk. Wwa: Muza 2001, 423 s.

23. [Trzysta sześćdziesiąt pięć] 365 bajeczek o zwierzętach. Wwa: Delta 2002, 202 s.

24. Ch. Barnard: [Pięćdziesiąt] 50 dróg do zdrowego serca. Z niem. przel. ... Wwa: KiW 2004, 242 s.

25. K. Rüdiger: Benedykt XVI. Jego życie, jego wiara, jego dążenia. Wwa: PIW 2005, 181 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

K.B.

MITOSEK Zofia

[...] W 2000-05 kierowała Zakładem Teorii Literatury w Instytucie Literatury Polskiej na Wydziale Polonistyki UW. W 2004 otrzymała stanowisko profesora zwyczajnego UW. Jesienią tegoż roku wykladała gościnnie przez trzy miesiące w Zakładzie Komparatystyki Université de Montréal. W 2005 została mianowana dyrektorem Centre de Civilisation Polonaise przy Université de Paris IV (Paris-Sorbonne) oraz wykładowcą tej uczelni. [...] Odznaczona Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (2002). [...]

TWÓRCZOŚĆ

2. Teorie badań literackich. Przegląd historyczny. Wyd. nast.: wyd. 4 Wwa: PWN 1998, tamże wyd. 5 zmien. 2004, 480 s.

Wyd. 5 zawiera dodatkowo rozdz.: Platon i literatura. (427-547 p.n.e.); Hermeneutyka – dawniej i dzisiaj, – oraz w zmien. postaci rozdz.: Narodziny poetyki. (Aristoteles 384-322 p.n.e.); Nieświadomość i język. (Psychoanaliza).
Przeł. i u k r.: Teorii literaturnych dosłiżden. [Przeł. i post.] V. Gumenjuk. Simferopol 2003.

4. Poznanie (w) powieści – od Balzaka do Masłowskiej. [Szkiele]. Kr.: Universitas 2003, 372 s.
Zawartość: Poznanie (w) powieści. – Czy fakt może być grup? (Honoré de Balzac „Jaszczur”); Jak pokochać zbrodniarza? (Fiodor Dostojewski „Zbrodnia i kara”); „Lalka” – epizod czy nazwa? (Bolesław Prus); Czy pani wierzy w duchy? (Henry James „The turn of the Screw”); Kto zrozumie dzięk? (Joseph Conrad „Jądro ciemności”); Albertyna brzemienna prawdą. (Marcel Proust); Kryzys świata i triumf języka. (Stefan Żeromski „Przedwiośnie”); Bunt i gramatyka. (William Faulkner „Absalom, Absalom...”); Jak ugryźć Witkacego? (Stanisław Ignacy Witkiewicz „Jedynie wyjście”); Paro-

dia czy parabola? (Tomasz Mann „Wybraniec”); Jak powstaje narracja? (Jerzy Andrzejewski); Co to jest wojna? (Claude Simon „Droga przez Flandrię”); Jak robić fabulę? (Wilhelm Mach „Góry nad Czarnym Morzem”); Co zostało z Szekspira? (Władimir Nabokov „Błady ogień”); Co poznaje dokument? (Kazimierz Moczarski „Rozmowy z katem”); Śmietnik pamięci. (Włodzimierz Odojewski „Zasypie wszystko, zawieje”); Romanca między kolebką a trumną. (Bohumil Hrabal „Wesela w domu”); Gdzie był – jest – będzie Umschlagplatz? (Jarosław Marek Rymkiewicz); Ciało ze słów utkane. (Milan Kundera „Nieśmiertelność”); Opracowanie do rzeczywistości. (Dorota Masłowska „Wojna polsko-ruska pod flagą biało-czerwoną”). – Postowie.

5. Pelargonie. [Proza wspomnieniowa]. Kr.: WL 2006, 125 s.

Rozprawy i studia w czasopiśmie i książkach zbiorowych, m.in.: Mickiewiczowska Europa. *Kult. i Społ.* 2000 nr 4 s. 23-40. – Mesjanizm postmodernistów. *Teksty Drugie* 2001 nr 1 s. 18-32 [dot. J. Deridy]. – Powieść rodzinna w świetle komparatystyki. W: Złota księga. Opole 2001 s. 189-202. – Rodzina w opowiadaniu, opowiadanie w rodzinie. W: Praktyki opowiadania. Kr. 2001 s. 175-195. – Hermeneutyka i autobiografia. *Teksty Drugie* 2002 nr 3 s. 137-151 [dot. prac Ph. Lejeune'a i P. Ricoeura]. – Mimesis – między udawaniem a referencją. *Przestrzeń Teorii* 2002 nr 1 s. 25-46. – Dlaczego Paul Ricoeur nie napisał studium o autobiografii? W: Horyzonty interpretacji. Wokół myśli Paula Ricoeura. Pozn. 2003 s. 17-160. – Opowiadanie i ironia. W: Opowiadanie w perspektywie badań porównawczych. Kr. 2004 s. 431-447, przekł. franc.: Le récit et l'ironie. W: The narrative in the light of comparative studies; Le récit dans la perspective des études comparatives. Wwa 2005 s. 206-219. – The family novel in East-Central Europe. Illustrated with works by Isaac B. Singer and Włodzimierz Odojewski. W: History of the literary culture of East-Central Europe. Vol. 1. Amsterdam-Philadelphia 2004 s. 505-511. – Adam Mickiewicz et Europe. *Ann. du Centre Scientifique de l'Académie Polonaise des Sciences*, Varsovie-Paris 2005 s. 96-106. – Anna et Maria – des racines et des ailes. W: „Genius loci face à la mondialisation”. *Les Nouveaux Cahiers Franco-Polonais*, Paris-Varsovie 2006 s. 146-155 [dot. prozy W. Siemińskiego i M. Kuncewiczowej]. – Le messianisme des postmodernistes et les traditions romantiques. W: Proceedings of the XVIIth Congress of the International Comparative Literature Association. Vol. 4. Pretoria 2006 s. 98-112. – Słowackiego „dziwnie uczące czytanie”. W: Poetyka, polityka, retoryka. Wwa 2006 s. 87-102 [dot. fragm. „Podróży do Ziemi Świętej z Neapolu”].

Prace redakcyjne

1. Adam Mickiewicz aux yeux des Français. [Zebrała, wstępem i komentarzem opatrzyla] ...

Przekł. pol.: Adam Mickiewicz w oczach Francuzów. Wybór, oprac. i wstęp ... Przel. R. Forycki. Wwa: PWN 1999, 448 s.

4. Praktyki opowiadania. Red.: B. Owczarek, ..., W. Grajewski. Kr.: Universitas 2001, 391 s.

5. Opowiadanie w perspektywie badań porównawczych. Red. [i wstęp] ... Kr.: Universitas 2004, 462 s.

Przekł. częściowo ang., częściowo franc.: The narrative in the light of comparative studies; Le récit dans la perspective des études comparatives. [Wyd.] Z. Mitosek, J. Mueller. Wwa: Wydawn. Wydz. Polonistyki UW 2005, 224 s.

6. „Genius loci face à la mondialisation”. [Red.] A. Ciesielska-Ribard, ... *Les Nouveaux Cahiers Franco-Polonais*, Paris-Varsovie 2006, 221 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2005.

[Mimesis:] D. Ulicka. *Nowe Książki* 1997 nr 12; B. Bogoleńska. *Stylistyka* 1998 t. 7; B. Kaniewska. *Teksty Drugie* 1998 nr 1/2. – [Adam Mickiewicz w oczach Francuzów. Oprac. ...:] J. Maślanka. *Ruch Lit.* 1999 nr 5; E. Feliksiak. *Prz. Hum.* 2001 nr 1; I. Jarońska: Coś ty Francuzom zrobił Mickiewicz? ... *Teksty Drugie* 2001 nr 2. – [Poznanie (w) powieści – od Balzaka do Masłowskiej:] T. Dobrzyńska: Powieść a poznanie. *Szt. i Filoz.* 2004 nr 25; B. Jaroszuk: Wszystkie tury świata. *Lit. na Świecie* 2004 nr 8; W. Kaliszewski: Czytanie powieści. *Nowe Książki*. 2004 nr 3.

A.Sz.

MITZNER Zbigniew

[...] Od grudnia 1939 do lutego 1940 był kierownikiem literackim Białostockiego Teatru Miniatur. [...] W 1952 wchodził w skład kolegium repertuarowego Teatru Satyryków „Syrena” w Warszawie. [...]

TWÓRCZOŚĆ

5a. Zenit i nadir. [Powieść]. Powst. 1956-1957. Do druku podał i wstępem opatrzyl P. Mitzner. Tor.: A. Marszałek 2006, 146 s.

Podp.: Z. Mitzner (Jan Szeląg).

9. Spotkania. Wspomnienia, polemiki, korespondencja.

Zawiera m.in. korespondencję Z.M. z F. Topolskim (w t. 6 błęd w tym nazwisku).

Praca redakcyjna

19. J. Effel: Stworzenie świata. [Oprac. pol.] ... Kat.: Stapis 1992, 159 s.

Wybór z poz. 11 i 13.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.)

P. Mitzner: Mój ojciec – konspirator. *Zesz. Hist.*, Paryż 1998 z. 125.

M.S. 609

MITZNEROWA Larysa

Pseud.: Elżbieta Jabłońska; – wspólnie z matką, Elżbietą Zajczkowską; N. Zajczkowska.

[...] Córka urzędnika Towarzystw Ubezpieczeniowych [w t. 6 pomyłka w nazwie] [...]. W 1944 została członkiem PPS [w t. 6 błędna inf.] [...].

TWÓRCZOŚĆ

14a. Bagnet. [Powieść]. *7 Dni w Polsce* 1965 nr 16-25.

Podp.: Barbara Gordon. – Wersja skrócona powieści zachowanej w arch. rodziny.

27. Ćmy. [Powieść].

Przekł. r o s.: Noćne motylki. [Przel.] N. Plisko. Wyd. 2 Moskwa 1992.

28. Nieuchwytny. [Powieść].

Pierwsza wersja powieści ogł. jako cykl opowiadań kryminalnych pt. Ludzie o dwóch twarzach: *Zagłębie* 1971 nr 23-52, 1972 nr 1-14 (podp. nazwiskiem ówczesnej redaktorki pisma: Elżbieta Jabłońska).

32. [Pamiętnik]. Druk fragm.: Niedokończona wspomnienia. *Kron. Warsz.* 1988 nr 3/4; „Przez bramę na świat” w zamorskie kraje; Z Anglikami w Polsce; Jak być czytana. *Autograf* 1988 nr 3; 4; 1990 nr 3; „Złota rączka”. *Gaz. Podkowińska* 1990 nr 9; Bez żalu wejść tam. *Podkowiński Mag. Kult.* 1994 nr 1; Lato 1939. *Tygiel Kult.* 1997 nr 8/9; U Meinla. *Podkowiński Mag. Kult.* 1999 nr 1; Jeśco o Bunine. *Nowaja Polša*, Wwa 1999 nr 3. Całość w formie zapisu magnetofonowego w arch. rodziny.

Ponadto w archiwum rodziny przygotowane przez autorkę, nieopublikowane utwory: Białe sad. [Opowiadania]. – Drzewa i kamienie. [Wiersze].

Przekład

A. L. Czarskaja: Dwór zuchów. Powieść z ilustracjami. Spolszczyła [...], E. Zajczkowska [N. Zajczkowska]. Wwa: Księg. Popul. [1936], 115 s. Przekł. wspólny z matką, podp. pseud.

OPRACOWANIA (wybór)

W. Kordaczuk, A. Marciniakówna: Larysa Zajczkowska-Mitznerowa. *Kron. Warsz.* 1988 nr 3/4.

M.S.

MŁODOŻENIEC Stanisław

TWÓRCZOŚĆ

21. Sołtysowa obraza; Wyścigi. [Opowiadania]. Posł.: A. Ożdżyńska. Sandomierz: Wydawn. Diecezjalne 2001, 70 s. Opowiadania z poz. 15.

M o n t a ż: Metamorfozy teatru pijana sypialnia. Spektakl oparty na futurystycznych tekstach A. Sterna, T. Czyżewskiego i ... Scenariusz: A. Zajczkówna. Wyst. Kr., T. Groteska 1999.

OPRACOWANIA (wybór)

SBLP t. 3 (J. Starnawski). – Słownik biograficzny działaczy ruchu ludowego. Wwa 1989.

S. Fauchereau: S.M. W: Futurismo e futurismi. Milano 1986. – Z. Ziątek: Po raz drugi w dolinie małej wody. Lokalność w prozie S.M. *Regiony* 1996 nr 3. – Z. Śliwka: Przewartościowania i propozycje. *Stud. Kiel. Ser. Filol.* 1997 nr 1. – R. Mściż: O dwujęzyczności poezji S.M. z okresu międzywojennego. *Zesz. Nauk. WSP w Rzesz. Hist. Lit.* 1998 z. 4. – J. Krzysztoforska-Doschek: Praslówiańskie ślady w literaturze polskiej okresu międzywojennego; S.M. W teźże: Praslówiańskie źródła nowszej poezji polskiej (od romantyzmu do współczesności). Kr. 2000. – J. Sławiński: Poezje M. W teźże: Przypadki poezji. Kr. 2001. – R. Wojtal: Tłumacz wobec poezji futurystów. O niemieckim przekładzie wiersza S.M. „W drodze”. *Warszaty Polonist.* 2001 nr 3, przedr. *Jęz. Obce w Szkole* 2002 nr 1.

E.G.

MEYNARSKI Wojciech

[...] W 1995-97 prowadził wraz z Marią Czubaszek i Anatolem Potemkowskim cotygodniową rubrykę satyryczną pt. „Kontra” w *Sztandarze Młodych*, a od 1998 w *Życiu Warszawy*. [...] Nadal występuje jako wykonawca swoich piosenek w licznych recitalach na scenach teatralnych i w telewizji. [...]

TWÓRCZOŚĆ

14. Robię swoje. [Wiersze, teksty piosenek]. Wwa: Muza SA 1999, 253 s.

Adaptacje, przekłady, montaże

14. Dalej robię swoje. [Montaż własnych piosenek]. Wyst. Wwa, T. Ateneum 1998.

15. Brassens. [Montaż piosenek G. Brassensa]. Scenariusz i reż. ... Wyst. Wwa, T. Rampa 1999.

16. Dyzma musical. Adapt. powieści T. Dołęgi-Mostowicza „Kariera Nikodema Dyzmy”: H. Królikowska, ... Teksty piosenek ... Muz.: W. Korcz. Wyst. Chorzów, T. Rozrywki 2002.

17. Czterdziecia. [Montaż własnych piosenek]. Wyst. Wwa, T. Ateneum 2003.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Jubileusz W.M. Rozm. I. Lewandowska. *Gaz. Wychorcz* 2003 nr z 22 XI.

[T. Nyczek] Rayska: M. *Arka** 1986 nr 15 [rec.: Róbmny swojej].

B.M.

MOCZULSKI Leszek Aleksander

TWÓRCZOŚĆ

24. Jej nigdy za późno. [Wiersze]. Kr.: WL 2003, 62 s.

25. Otwierasz wolno moje oczy. Kantyczki. [Wiersze]. Kr.: eSpE 2003, 110 s.

26. Do kogo biegniesz, do kogo się śmiejesz? [Wiersze]. Kr.: Wydawn. eSPe 2006, 36 s.

27. Dziękczynienia po Komunii Świętej. [Wiersze]. Kr.: Wydawn. eSPe 2006, [50] s.

28. Przyciskam krzyż do serca. Drogi krzyżowe i pasyjne medytacje. [Wiersze; autorzy:] M. Skwarnicki, ... Kr.: Wydawn. eSPe 2006, 134 s.

Wydania tekstów piosenek z nutami, m.in.: Sopolcowo. [Muz.:] G. Turnau. Kr.: PWM 1999, 14 s. – Nieszpory Ludźmierskie; Vespers of Ludźmierz. [Muz.:] J.K. Pawluśkiewicz. [Łódź]: Jacek Wdzięczak [2005], [9] k.

OPRACOWANIA (wybór)

Z. Chojnowski: Piosenki o miłości. *Nowe Książ.* 1997 nr 10 [rec.: Elegie o weselu i radosne smutki]. – A. Kaluża: Łatwy optymizm. *Nowe Książ.* 2003 nr 11 [rec.: Jej nigdy za późno]. – [Otwierasz wolno moje oczy:] I.J. Bożek: O poezji L.A.M. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2004 nr z 27 II [rec. też: Jej nigdy za późno]; T. Cieślak-Sokolowski: Droga odnowy. *Tyg. Powsz.* 2004 nr 8.

K.B.

MOMOT Adolf

1931-2005

[...] Zmarł 12 kwietnia 2005 w Szczecinie.

TWÓRCZOŚĆ

10. Lekka kawaleria. Pierwsza powieść o tak zwanych błędach i wypaczeniach na wsi. Na motywach słynnych wydarzeń z 1951 roku. [Powieść]. Szczec.: Efektor 2002, 132 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.
B. Twardochleb: Powrót pisarza. *Kur. Szczec.* 2003 nr 9 [rec.: Lekka kawaleria]. – B. Twardochleb: Rodem z Puszczy Solskiej. *Kur. Szczec.* 2005 nr 73 [wspomnienie].

K.B.

MONDRAL Camilla

1911-2002

[...] Zmarła 12 lutego 2002 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

2. Bieg przez stulecie. [Wspomnienia]. Wwa: *Twój Styl* 1998, 292 s.
Nagroda Biblioteki Raczyńskich.

Przekłady

11. K. Mikszáth: Parasol świętego Piotra. [Powieść]. Wyd. 3 Wwa: Pax 1997.

75. Z. Egressy: Portugalia. [Utwór dramatyczny]. Przel.: ... i A. Engelmayr. *Dialog* 2000 nr 4 s. 65-107. TV 2002. Wyst. Pozn., T. Pol. 2004.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Przyjaciele w biedzie. Rozm. A. Korupczyńska-Nagy. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, New York 2000 nr z 11 IV. [Bieg przez stulecie:] K. Lisowski: Czekam, co będzie dalej... *Nowe Książ.* 1999 nr 5. – T. Olszański: C.M. *Nowe Książ.* 2002 nr 3 [wspomnienie pośmiertne].

K.B.

MORAWIEC Elżbieta

TWÓRCZOŚĆ

5. Małe lustra albo długi cień. [Szkice publicystyczne]. Kr.: Arcana 1999, 124 s.

Zawartość: Od Autora. – Cz. I: Czego się boją nasi obrońcy demokracji?; Zetlały płaszcz Konrada; „Poeta – pamięta”?; 15 lat później; Konstytucja czyli „mniej zło”. – Cz. II: Ogrom świata i serce rzeczy; Dziennik czytany dzisiaj; O sprawiedliwości, nienawiści i malowanych ptakach; Actor Dei – działacz prawdy ludzkiej; Jan Błoński patrzy na biednych Polaków; Cnota krytycznej wierności; Romans z ojczyzną; Księga godności i hańby; Równania poetyckie Kwiatkowskiego; Jak Mistrz Ingmar Mistrzowi Witoldowi gębę przypawił; Świadkowie innego czasu; Dajcie mi rząd dusz; Płatonik w czasach ideologii masowych; Odwaga rozumu piszącego; Album rodzinny; Wszystkie sztuki Jana Błońskiego; Zapiski autoterapeutyczne; KOR i inni; Kronika Księcia Niezlomnego; O eseju, albo o kłopotach z tożsamością; Długi cień PRL-u; Portret przedwczesny; Jak tancerz; Widnokrąg z kogutem, psem i butem.

6. Jerzy Grzegorzewski. Mistrz światła i wizji. [Monografia]. Wwa: Arcana 2006, 227 s.

Przekład

3. J. Karski: Wielkie mocarstwa wobec Polski 1919-1945. Od Wersalu do Jałty. Przekł. ... [Wyd. 3] Lubl.: Wydawn. UMCS 1998.

OPRACOWANIA (wybór)

[Seans pamięci:] J. Majcherek: Zza lasu. *Teatr* 1996 nr 12; T. Plata: Miejsce spotkania. *Dialog* 1997 nr 4. – R. Węgrzyński: Epitafium dla Grzegorzewskiego. *Nowe Książ.* 2007 nr 1 [rec.: Jerzy Grzegorzewski].

B.M.

MORAWSKI Kajetan

TWÓRCZOŚĆ

1. Tamten brzeg. Wspomnienia i szkice. [Wyd. 2] [Wwa:] Editions Spotkania 1996.

2. Wspólna droga. [Wyd. 2] pt. Wspólna droga z Rogerem Raczyńskim. Wspomnienia. Wstęp: J. Pajewski. Przedm.: M. Libicki. Pozn.: WP 1998.

OPRACOWANIA (wybór)

R. Forycki: Wyznania (nie)samotnego wędrowca. *Nowe Książ.* 1999 nr 6.

B.D. 611

MORAWSKI Zdzisław

[...] W 1961-63 oraz 1975-78 publikował w *Nadodrzu* cykl felietonów pt. „Listy znad Warty” [w t. 5 błędna inf.]. W tym czasopiśmie ogłaszał ponadto cykle felietonów pt. „Nasze trzy grosze” (1964-65) oraz „Współczesne problemy telewizji” (1969). W 1970 zaczął publikować na łamach *Gazety Gorzowskiej* cykl recenzji telewizyjnych pt. „Szklany ekranik”, kontynuowany do 1975 w dodatku *Gazety Zielonogórskiej* pt. *Magazyn Lubuski*. [...] W 1988 drukował w tygodniku *Ziemia Gorzowska* cykl pt. „W imię ładu i dla niego”. [...]

TWÓRCZOŚĆ

10. Maria Preta, czyli Życie nie znosi żałoby. [Utwór dramatyczny]. Druk fragm. II aktu *Nadodrze* 1971 nr 7 s. 8.

15. Technik księstwa Donderów. [Utwór dramatyczny]. Druk fragm. *Nadodrze* 1974 nr 4 s. 8, nr 6 s. 8.

24. Kassja. [Wiersze]. Gorzów Wielkop.: [b.w.] 1993, [9] s.

Tomik wydano staraniem B.J. Kunickiego przy pomocy P.B. Kunickiego w 10 egzemplarzach.

25. Zagrajmy w szachy; Spielen wir Schach. [Wiersze]. Przel.: J. Thomas, M. Wojdyłło. Gorzów Wielkop.: M. Morawska 1995, [28] s.

Tekst w jęz. pol. i niem. – Druk bibliofilski.

26. Odrą pisane. [Wiersze]. Gorzów [Wielkopol.]: ZLP; Wydawn. Artyst.-Graf. „Arsenal” 2005, 63 s.

Sluchowiska radiowe: Przewoźnik. Radio 1972. – Kominiarz. Radio 1973. – Dzień teścia. Radio 1974. – Opowieść wieczoru. Radio 1974 [w t. 5 błędna data pierwszej emisji]. – Zegary. Radio 1976. – Ćwiczenia w kwartecie. Radio 1980.

M o n t a ż poetycki na podst. własnych wierszy: Przed wami. TV 1987.

OPRACOWANIA (wybór)

D. Zielińska, A. Sokółka: Zdzisław Morawski. (6.09.1926 – 28.10.1992). Zestaw bibliograficzny (wybór). Wyd. popraw. i uzupełn. Gorzów Wielkop.: Wój i Mieję. Bibl. Publiczna 2002, 31 s., powiel. – K. Kamińska: Z.M. W teście: Leksykon literatury gorzowskiej. Gorzów Wielkopol. 2003.

B.J. Kunicki: Samotność poety. *Lamus* 1993 nr 1. – Cz. Sobkowiak: Rejs przez ciche źródła rzeczy. (O poezji Z.M.). *Lamus* 2001 nr 1. – A.K. Waśkiewicz: Z.M. *Pro Libris* 2003 nr 1.

M.S.

MORCINEK Gustaw

TWÓRCZOŚĆ

7. Wyrąbany chodnik. Powieść. Wyd. nast.: [wyd. 7] Kat.: Śląsk [1987]; Wr.: Siedmióróg 1997.

12. Lysek z pokładu Idy. Opowiadanie. Wyd. nast.: [wyd. 20] Łódź: WŁ 1989; Bielsko-Biała: Beskidzka Ofic. Wydawn. [1993]; Wwa: Kama 1993; Wwa: NK; Kr.: Zielona Sowa [1997]; Wwa: Kama [1997]; Wr.: Siedmióróg 1997.

Adapt. radiowa: Adapt. E. Hartwig. Radio 1989.

51. Jak górnik Bulandra diabła oszukał. Baśń-śląskie.

Adapt. radiowa baśni: O tym, jak górnik Małok kramarzyl ze Skarbnikiem. Adapt.: E. Hartwig. Radio 1989. – teatr. baśni: O ubogim szewcu i o chciwym młynarzu. Adapt.: Z. Nicciowski. Wyst. Szczec., T. Lalek „Pleciuga” 1998; Jak górnik Bulandra diabła oszukał pt. Jak Bulandra Rokitę oszukał. Oprac. tekstu: B. Nauka. Wyst. Kat., T. Lalki i Aktora „Ateneum” 1999.

52. Czarna Julka. [Powieść].

Adapt. teatr.: Adapt.: J. Klumsza. Wyst. Czeski Cieszyn, Tešinské Divadlo, Scena Pol. 1993.

56. Przedziwne śląskie powiarki. [Baśnie].

Adapt. radiowa baśni: Żaloszna historia diabła Fajferka. Adapt.: E. Hartwig. Radio 1990. – teatr. baśni: O tym, jak śmierć była matką chrzestną. Adapt.: P. Tomaszuk. Wyst. Wwa, T. „Lalka”, T. Pol. 1993; Żaloszna historia o przygodach diabła Fajferka pt. Przygody diabła Fajferka. Wyst. Zabrze, T. Nowy im. G. Morcinka 1993.

59. Przedziwna historia o zbójniku Ondraszku. [Baśń]. [Wyd. 6] Wwa: NK 1988.

Adapt. radiowa: Adapt. E. Stawska. Radio 1991.

61. Miód w sercu i inne nowele.

Adapt. radiowa baśni: Legenda o księciu Przemysławie pt. Legenda o wiernej Dorocie i księciu Przemysławie. Cz. 1-2. Adapt.: E. Stawska. Radio 1991.

64. W wiergulowej dziedzinie. [Opowiadania].

Adapt. radiowa opowiadania: O Imku zwanym Wiselką. Adapt.: E. Stawska. Radio 1991.

69. Skoczowskie legendy. Kat.: Bibl. Śląska 2001, 51 s.

Sluchowiska radiowe, m.in.: Śląski „Król Lear”. Radio, Kat. 1931. – Burmistrzanka Gryzelda. Radio, Kat. 1933. – E. Johannsen: Pod ziemią. Przel. ... Radio, Kat. 1936. – Piernikowe serce. Radio, Kat. 1936. – Na miedzy. Radio, Kat. 1937. – Smoki, smoczeki i poczwary. Adapt.: E. Hartwig. Radio 1993. – Złote serce i złe moce. Adapt.: J. Hartwig. Radio 1993.

OPRACOWANIA (wybór)

J. Golec, S. Bójda: G.M. W tychże: Słownik biograficzny Ziemi Cieszyńskiej. T. 1. Cieszyn 1993.

Z. Greń: Historia nietłatwej przyjaźni. *Kal. Ziemi Ciesz.* 1989 [o przyjaźni G.M. z E. Zegadłowiczem]. – M. Ziółkowska-Sobecka: Dobroć nobilitowana. (W kręgu twórczości K. Makuszyńskiego i G.M.). W teście: Lektury Kolumbów. Wwa 1989. – O. Guziar: Gustik we Lwowie. *Zuraf* 1991 nr 11. – A. Hannowa: „Ludzie mogą być dobrzy”. (W stulecie urodzin G.M.). *Odra* 1991 nr 6. – K. Haska-Kwaśniewicz: O Gustawie Morcinku jubileuszowo. Kat.: Muzeum Śląskie 1991, 6 s. – P. Komander: M. wypełniający mitologiczny schemat. (Na przykładzie powieści „Górnicy zakon”). *Rocz. Ciesz.* 1991 nr 6/7. – P. Komander: Obozowe wspomnienia G.M. – trud-

ne pytania czytelnika. *Śl. Miscellanea. Lit. i Folklor* 1991 t. 3. – E. Sławkowa: Rodzaje stylizacji językowej w twórczości G.M. *Rocz. Ciesz.* 1991 nr 6/7. – A. Budniak: Setna rocznica urodzin G.M. *Kwart. Opol.* 1992 nr 38. – K. Heska-Kwaśniewicz: G.M. – czyli nieporozumienia wokół biografii pisarza. *Śl. Miscellanea. Lit. i Folklor* 1992 t. 4. – W kręgu Gustawa Morcinka. Rozprawy, szkice, przyczynki, scenariusz filmowy. Pod red. K. Heskiej-Kwaśniewicz i J. Malickiego. Kat.: Śląski Inst. Hist. 1992, 196 s. [zawartość: Z.J. Nowak: Przedmowa. – J. Malicki: O życiu i twórczości G.M.; K. Heska-Kwaśniewicz: Romantyczna i prawdziwa kopalnia G.M.; D. Rott: Świat zamknięty. G.M. o „Zyciorysach górników”; G. Szewczyk: Niemieckie przekłady prozy G.M.; E. Sławkowa: O stylistyce G.M.; Cz. Mykita-Glensk: M. w kręgu teatru; U. Gumuła: G.M. i książki; P. Komander: M. i Borowski. Próba paraleli; E. Fonfara: Recepcja prozy G.M. u młodego odbiorcy; D. Korczyk: G.M. jako autor „czytanek” dla szkół powszechnych; G. Zarzycki: Jak to było ze Stalinogrodem; J. Glensk: Sylwetka psychoastrologiczna G.M. (gawęda żartobliwa); A. Haltr: Siedem zegarków Gustawa, czyli Eremita skoczowski Morcinek. Scenariusz filmowy. – M.J. Małuszyńska: Hipotezy odbioru stereotypowego bohatera pozytywnego w powieściach G.M. W: Mity i stereotypy w kulturze, literaturze i języku. *Szczec.* 1993. – R. Mrózek: Funkcjonalność propriajnej sfery językowej w twórczości G.M. W: Onomastyka literacka. Olsztyn 1993. – E. Rosner: O „roztomiłym Karliczku” i jego skoczowskim nauczycielu. G.M. i Karol Badura; E. Sławkowa: „Spłany rytym kopalni”. Uwagi o języku prozy G.M. *Śl. Miscellanea. Lit. i Folklor* 1994 t. 6. – K. Heska-Kwaśniewicz: Pisarz i jego krytyk. O Z. Hierowskim i G.M. *Alm. Silesiae* t. 25: 1995. – T. Kuśmierowski: Hans Marchwiza und G.M. – biographische Ähnlichkeiten und Unterschiede. *Stud. Niemcoznawcze* 1997 t. 14. – K. Heska-Kwaśniewicz: Pedagogika G.M. *Śląsk* 2000 nr 9. – K. Kłosiński: „Wyrąbany chodnik”. W tegoż: Eros, dekonstrukcja, polityka. Kat. 2000. – I. Nowakowska: Poglądy pedagogiczne na szkołę i nauczyciela w literaturze dwudziestolecia międzywojennego na przykładzie utworów Marii Dąbrowskiej, Janusza Korczaka i G.M.; I. Michalska: Obraz śląskiej szkoły w dwudziestoleciu międzywojennym w twórczości G.M. W: Szkoła i nauczyciel w polskiej beletrystyce pozytywizmu, Młodej Polski i dwudziestolecia międzywojennego. Łódź 2002. – T. Kijonka: Sława i krzywda. *Śląsk* 2003 nr 12. – A. Klich: Wielki lęk. *Gaz. Wyborcza* 2003 nr 299. – J. Malicki: O antykwaryczności baśni. *Guliwer* 2003 nr 2. – K. Heska-Kwaśniewicz: Tatry Słowackie w reportażu G.M. *Kwart. Opol.* 2005 nr 1. – E. Korepta: Kopalnia G.M. – od mimesis do sacrum. W tegoż: Zagadnienie tożsamości regionalnej w literaturze Śląska Cieszyńskiego. Kat. 2005. *Pr. Nauk. Inst. Śl. w Katow.*, nr 2370. – K. Kłosiński: Chodnik niewyrąbany. W tegoż: W stronę inności. Kat. 2006.

E.G.

MOROZOWICZ-SZCZEPKOWSKA Maria

Pseud.: Gryf.

TWÓRCZOŚĆ

10. Sprawa Moniki. Sztuka w 3 aktach. TV 1985. W t. 5 błędny rok emisji tv.

Adaptacja

1. Sezonowa miłość. Scenariusz filmowy wg powieści G. Zapolskiej. Ekran. 1918.

W t. 5 błędna inf. o roku ekran.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (I. Jarosińska).

J. Henrik-Spalińska: Rodzaju żeńskiego. *Dialog* 1996 nr 3 [dot. m.in.: Sprawa Moniki].

M.S.

MORSTIN Ludwik Hieronim

TWÓRCZOŚĆ

60. Dramaty wybrane. Wybór, wstęp i komentarz: J. Popiel. T. 1-3. Kr.: WL 1987-1990, 293 + 247 + 416 s.

W t. 5 brak końcowej daty wyd.

Przekład

8. Sofokles: Król Edyp. Przekł. i przedm.: ... Pośl.: K. Biedrzycki. [Wyd. 2] Kr.: Znak 2002, 94 s. Zob. poz. 7.

OPRACOWANIA (wybór)

S.M. Przybyszewski: Pławowice – wieś poetów. *Sycyna* 1997 nr 24.

E.G.

MORSTIN-GÓRSKA Maria

Przekłady

3. A. de Saint-Exupéry: Ziemia – ojczyzna ludzi. [Powieść]. Wyd. 3 [właśc. 5] Wwa: Pax 1998.

4. S. Undset: Krzak gorejący. Powieść. Wyd. 3 Wwa: Pax 2002.

5. T. Merton: Nikt nie jest samotną wyspą. [Szkice religijne]. Wyd. nast.: [wyd. 3 przejr. i popraw.] Pozn.: Zysk i S-ka 1997, tamże: 1998, 2000.

E.G.

MORTKOWICZOWA Janina

Przekłady

1. A. Gjems-Selmer: Nad dalekim cichym fiordem. Powieść dla młodzieży. Wyd. nast.: [wyd. 11] Wr.: Siedmioróg 1996, tamże 1997.

10. H. Lofting: Podróże doktora Dolittle. [Wyd. 11] Wr.: Siedmioróg 2000.

B.D.

MORTON Józef

[...] Zmarł 24 września [w t. 5 błędnie] 1994 w Warszawie; pochowany we wsi Chroberz.

OPRACOWANIA (wybór)

J. Paclawski: J.M. W tegoż: Szkice o współczesnych twórcach literatury. Kr. 1998.

K.B. 613

MOSTWIN Danuta

[...] Fragmenty prozy oraz artykuły literackie ogłaszała m.in. w nowojorskim *Przeglądzie Polskim* (dodatek *Nowego Dziennika*, 1990-95) oraz w piśmie krajowym *Akcent* (1996, 1998, 2000-01) i *Arkuszu* (1999-2000). [...] Odznaczona Krzyżem Oficerskim Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej (1997). [...]

TWÓRCZOŚĆ

2. Dom starej lady. Powieść. [Wyd. 2] Lubl.: Norbertinum 2000.

3. Ameryko! Ameryko! [Powieść]. [Wyd. 3] zob. poz. 8, [t.] 6.

4. Asteroidy. [Opowiadania].

Przekł. ang. opowiadania Testament Blażaja: The last will of Blaise Twardowski. [Przel.] M. Erdman. W: D. Mostwin: Testaments. Two novellas of emigration and exile. Athens: Ohio University Press 2005.

5. Olivia. [Powieść]. [Wyd. 2] Lubl.: Norbertinum 2003.

6. Ja za wodą, ty za wodą... [Powieść]. [Wyd. 2] Lubl.: Norbertinum 2003.

8. „... ani o ziarno jęczmienia mniej...” [Cykl powieściowy].

[Cz. 5]. Słyszę, jak śpiewa Ameryka. Londyn: Pol. Fundacja Kult. 1998, 284 s.

W t. 5 ten tytuł błędnie podany jako pierwotny tytuł cz. 4: Nie ma domu.

Wyd. nast. w cyklu pt. Saga polska. (Pisma), Baltimore, Tor.: Arch. Emigracji; Ofic. Wydawn. Kucharski.

[T.] 1. Cień księdza Piotra. 2004.

[T.] 2. Szmaragdowa zjawia. 2004.

[T.] 3. Tajemnica zwyciężonych. 2005.

[T.] 4. Nie ma domu. 2005.

[T.] 6. Ameryko! Ameryko! 2004. Zob. poz. 3.

9. Odkrywanie Ameryki. [Opowiadania].

Przekł. ang. opowiadania Jokasta: Jocasta [Przel.] N. Dyke. W: D. Mostwin: Testaments. Two novellas of emigration and exile. Athens: Ohio University Press 2005.

10. Gargulce. Opowieść teatralna. *Akcent* 1997 nr 2 s. 29-48.

11. Ptaki. [Powieść]. Tor.: Arch. Emigracji; Ofic. Wydawn. Kucharski 2004, 283 s.

12. Magda. [Powieść]. Tor.: Arch. Emigracji; Ofic. Wydawn. Kucharski 2006, 90 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: ...we wszystkich ludziach widzę siebie. [Rozm.] D. Machalica. *Dz. Pol. i Dz. Żoł.*, Londyn 1992 nr 258; Wszystko, co było, jest w nas. [Rozm.] W. Wiśniewski. *Tydzien*, Londyn 1993 nr 5.

M. Stępień. *Fraza* 1996 nr 14 [rec.: Trzecia wartość]. – [Nie ma domu.] M. Gromadzińska: Jest dom. *Życie i Myśl* 1997

nr 3; T. Halikowska-Smith: Nowa książka D.M. *Kultura*, Paryż 1997 nr 3. – B. Wróblewski: U źródeł Odysei. *Akcent* 1997 nr 2. – M. Brzostowicz: Rodzina w ujęciu socjologicznym: „Dom starej lady” oraz „Baśka i Barbara” [Z. Romano-wiczowej]. W tejsze: Wizerunek rodziny w polskiej prozie współczesnej. Pozn. 1998. – M. Brzostowicz: Uwikłani w polskie dziedzictwo. (O prozie D.M.). *Polonistyka* 1998 nr 6. – M. Stępień: W „Domu starej lady”. W: Literatura, literatura, literatura. Kr. 1998. – [Słyszę, jak śpiewa Ameryka.] M. Stępień: Zakończenie sagi. *Kultura*, Paryż 1998 nr 11; I. Iwaszów: Szacunek i rozumienie. *Pogranicza* 1999 nr 3. – A. Jacyńska: Przemięło z czasem. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2000 nr z 17 XI [rec.: Dom starej lady]. – M. Stępień: Trzecia wartość. O twórczości Danuty Mostwin. Kr.: Wydawn. UJ 2000, 269 s. – J. Rostropowicz-Clark: D.M. książki narodu polskiego i pielgrzymstwa polskiego. Cz. 1-2. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2001 nr z 6 IV i 13 IV. – W.A. Wierzewski: Szkoła jasnego, przenikliwego patrzenia na świat. 40 lat pracy twórczej D.M. W tegoż: Pegaz za oceanem. Tor. 2002. – E. Biela: Nas nigdy nie zwycięża! *Akcent* 2004 nr 1 [rec.: Tajemnica zwyciężonych]. – A. Kochańczyk: Nie tylko kobiety. Lubelska edycja „Pism” D.M. *Akcent* 2004 nr 3/4. – M. Stępień: Niewysłany list. W tegoż: Wśród emigrantów. Kr. 2007 [dot. opowiadania „Dwa listy”].

B.D.

MROZOWSKI Wacław

[...] Zdemobilizowany w 1945, wyjechał na polecenie redakcji *Wiś* do Solic [w t. 5 błędna nazwa miejscowości]. [...]

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (K. Ćwikliński).

B.M.

MROŻEK Sławomir

[...] Kontynuował twórczość literacką i w zakresie rysunku satyrycznego. W 1995-97 zamieszczał w *Tygodniku Powszechnym* cykl „Monologi”, w 1997-2002 cykliczny felieton pt. „Uwagi osobiste” w *Gazecie Wyborczej*, a do 2003 rysunki satyryczne w *Rzeczpospolitej*. W 2000 został doktorem honoris causa Uniwersytetu Jagiellońskiego. W 2001 przeszedł ciężką chorobę, która ograniczyła jego działalność twórczą. W 2004 uzyskał tytuł Małopolańca Roku. W tymże roku otrzymał nagrodę Złote Berło Fundacji Kultury Polskiej, w 2005 nagrodę specjalną tygodnika *Przekrój*, a w 2006 nagrodę literacką miast partnerskich Torunia i Getyngi im. S.B. Lindego. Odznaczony francuskim Orderem Legii Honorowej (2003). [...]

TWÓRCZOŚĆ

3. Maleńkie lato. (Powieść satyryczna). [Wyd. 3] Wwa: Noir sur Blanc 2001. Przedr. zob. poz. 77 (t. 11).

Przekł. franc. L'été est court. [Przel.] R. Bourgeois. W: S. Mrozek: Oeuvres complètes. [T.] 9. Romans I. Montri-

cher 1999, – hiszpa.: El pequeño verano. [Przel.] J. Albin. Barcelona 2004.

4. Postępowiec. Organ Sławomira Mrożka. Red. nacz. i kolegium, tekst oraz zdjęcia ...

A d a p t, t e a t r.: Reż.: L. Zamkow-Słomczyńska, J. Sopoćko. Wyst. Kr., Stary T. 1962.

5. Profesor. [Skecz].

P r z e k ł. h o l e n d.: De professor. [Przel.] R. van den Boogaard. Krommenie [2004].

6. Polska w obrazach. (Kraj, jego regiony, prowincja, obyczaj, cechy narodowe ... Wyd. dla zagranicy). [Album]. Przedr. zob. poz. 81 (t. 2).

Cykl druk. w 1957 w *Przekroju*.

7. Słoń. [Opowiadania satyrycznel].

P r z e k ł. f r a n c.: L'éléphant. W: S. Mrozek: Oeuvres complètes. [T.] 10. Nouvelles 3. [Przel.]: A. Kozimor, G. Erhard, [T. Dzieduszycka] T. Douchy. Paris 2001, – nie m.: Der Elefant. [Przel.] L. Zimmerer. [Wyd. 2] Berlin 1962, – p o r t u g.: O elefante. [Przel.] Y. Artiaga. [Wyd. 3] Lisboa 1997.

9. Policja. (Dramat ze sfery zandarmeryjnych). Przedr. zob. poz. 77 (t. 12), 87 (t. 1).

P r z e k ł. a n g.: The police. W: S. Mrozek: The Mrozek reader. New York 2004, – nie m.: Die Polizei. [Przel.] L. Zimmerer. W: Modernes Polnisches Theater. T. 2. Neuwid, Berlin 1967, – r o s.: Policia. W: S. Mrozek: Testarium. [Przel.] M. Bazilevskij. Moskva 2001, – w e g i e r.: Rendőrség. [Przel.] G. Kerényi. Przedr. w: S. Mrozek: Drámák. Budapest 2000.

10. Męczeństwo Piotra Ohey'a. (Farsa w 3 częściach). Przedr. zob. poz. 77 (t. 12).

P r z e k ł. h o l e n d.: Het lijden van Piotr Ohey. [Przel.] V. de Bruyne. Krommenie [2004].

11. Wesele w Atomicach. [Opowiadania]. [Wyd. 2] Wwa: Noir sur Blanc 1999.

P r z e k ł. f i n.: Häät Atomilassa. [Przel.] P. Pesonen [i in.]. Helsinki 2003, – f r a n c.: Les porte-plume. W: S. Mrozek: Oeuvres complètes. [T.] 10. Nouvelles 3. [Przel.] A. Kozimor, G. Erhard, [T. Dzieduszycka] T. Douchy. Paris 2001.

12. Indyk. (Metafarsa w 2 aktach). Przedr. zob. poz. 77 (t. 12).

13. Karol. [Utwór dramatyczny]. Przedr. zob. poz. 77 (t. 12).

P r z e k ł. a n g.: Charlie. W: S. Mrozek: The Mrozek reader. New York 2004, – e s t o n.: Karol. [Przel.] H. Lindepuu. W: S. Mrozek: Pidu ja teisi näidendeid. Laiuse 2005, – f r a n c.: Bertrand. [Przel.] T. Dzieduszycka] T. Douchy. W: S. Mrozek: Oeuvres complètes. [T.] 16. Théâtre 3. Montricher 1996, – r o s.: Karol. W: S. Mrozek: Testarium. [Przel.] A. Bazilevskij. Moskva 2001, – s ł o w a c.: Karol. [Przel.] J. Sedlák. W: Absurdity. Bratislava 1964.

14. Na pełnym morzu. [Utwór dramatyczny]. Przedr. zob. poz. 77 (t. 12).

P r z e k ł. a n g.: Out at sea. W: The Mrozek reader. New York 2004, – f r a n c.: En plein mer. [Przel.] M. Dzieduszycka] T. Douchy. W: Oeuvres complètes. [T.] 6. Théâtre 3. Montricher 1996, – j a p o Ń s k i i n o r w.: Ävdin äbis; I rom sjo. [Przel.] B. Triumf. [Guovdagcaidnu 2000], – r o s.: V o t k r y t o m m o r e. W: S. Mrozek: Testarium. [Przel.] A. Bazilevskij. Moskva 2001.

15. Strip-tease. [Utwór dramatyczny]. Przedr. zob. poz. 77 (t. 12).

P r z e k ł. a n g.: Strip-tease. W: S. Mrozek: The Mrozek reader. New York 2004, – f r a n c.: Strip-tease. [Przel.] T. Dzieduszycka] T. Douchy. Przedr. w: S. Mrozek: Oeuvres complètes. [T.] 6. Théâtre 3. Montricher 1996, – r o s.: Strip-tease. W: S. Mrozek: Testarium. [Przel.] A. Bazilevskij. Moskva 2001, – s ł o w a c.: Strip-tease. [Przel.] J. Sedlák. W: Absurdity. Bratislava 1964.

16. Uciezka na południe. [Powieść satyryczna]. [Wyd. 3] Wwa: Noir sur Blanc 2002. Przedr. zob. poz. 77 (t. 11), 81 (t. 3).

P r z e k ł. f r a n c.: Toujours vers le Sud. [Przel.] V. Patte. W: S. Mrozek: Oeuvres complètes. [T.] 9. Romans 1. Montricher 1999.

18. Kynolog w rozterce. [Utwór dramatyczny]. Przedr. zob. poz. 77 (t. 12).

P r z e k ł. f r a n c.: Les désarrois d'un cynologue. Przel. J. Lisowski. Masz. w Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza w Wwie.

19. Zabawa. [Utwór dramatyczny]. Przedr. zob. poz. 77 (t. 12).

P r z e k ł. e s t o n.: Pidu. [Przel.] H. Lindepuu. W: S. Mrozek: Pidu ja teisi näidendeid. Laiuse 2005, – r o s.: Zabava. W: S. Mrozek: Testarium. [Przel.] A. Bazilevskij. Moskva 2001, – s ł o w a c.: Zabava. [Przel.] J. Sedlák. W: Absurdity. Bratislava 1964, – w e g i e r.: Mulatság. [Przel.] G. Kerényi. Przedr. w: S. Mrozek: Drámák. Budapest 2000.

20. Czarowna noc. [Utwór sceniczny]. Przedr. zob. poz. 77 (t. 10).

22. Racket Baby. [Utwór dramatyczny].

P r z e k ł. h o l e n d.: Racket Baby. [Przel.] K. Epskamp. Krommenie [2004].

23. Śmierć porucznika. (Sztuka w 1 akcie z prologiem i epilogiem). Przedr. zob. poz. 77 (t. 10).

25. Dom na granicy. (Krotochwila).

P r z e k ł. n i e m.: Das Haus auf der Grenze. [Przel.] Ch. Vogel. W: S. Mrozek: Emigranten und andere Stücke. (Gesammelte Werke). Zürich 1997, – w e g i e r.: Ház a határon. [Przel.] P. Józsa. Przedr. w: S. Mrozek: Drámák. Budapest 2000.

27. Tango. (Utwór dramatyczny w 3 aktach). [Wyd. 10] Przedm. opatrzył T. Nyczek. Wwa: Noir sur Blanc 2002. Przedr. zob. poz. 77 (t. 10), 87 (t. 1).

P r z e k ł. a n g.: Tango. W: S. Mrozek: The Mrozek reader. New York 2004, – h i s z p.: Tango. [Przel.] J. Bielski. Madrid 2004, – n i e m.: Tango. [Przel.] L. Zimmerer. Wien 1996, – r o s.: Tango. W: S. Mrozek: Testarium. [Przel.] A. Bazilevskij. Moskva 2001, – s ł o w e n.: Tango. [Przel.] U. Kraigher. [Red. przekl.] D. Dominkuš. W: Dramatikon 2. Ljubljana 2000, – w e g i e r.: Tangó. [Przel.] G. Kerényi. Przedr. w: S. Mrozek: Drámák. Budapest 2000, – w ł o s.: Tango. W: S. Mrozek: Teatro. [Przel.] S. Esposito, L. Gambacorta, G. Guerrieri. Torino 1995.

28. Krawiec. Utwór sceniczny w 3 aktach. TV 1997. Przedr. zob. poz. 77 (t. 10), 87 (t. 2).

P r z e k ł. f r a n c.: Le couturier. [Przel.] A. van Crugten. Montricher 2000, – n i e m.: Der Schneider. [Przel.] W. Koš-

ny. W: S. Mrożek: *Amor und andere Stücke*. (Gesammelte Werke). Zürich 1998, *Wyst. Getynga, Deutsches T.* 1980, – r o s.: *Portnoj*. W: S. Mrożek: *Testarium*. [Przel.] A. Bazilevskij. Moskva 2001, – r u m.: *Croitorul*. W: S. Mrożek: *Croitorul si alte piese*. [Przel.] S. Velea. Iasi 2002.

30. Moniza Clavier. (Romans).

Przekł. r o s.: Moniza Klave. W: S. Mrożek: *Testarium*. [Przel.] A. Bazilevskij. Moskva 2001.

A d a p t. t e a t r.: Reż.: W. Mierzyński. *Wyst. Płock, T. Dram. im. J. Szaniawskiego* 1991; *Adapt. w formie monodramu: Wyst. Kr., T. Dialog* 1998 (wykonanie: E. Żentara).

32. Testarium. [Utwór dramatyczny].

Przekł. f r a n c.: *Testarium*. [Przel. T. Dzieduszycka] T. Douchy. W: S. Mrożek: *Oeuvres complètes*. [T.] 6. Théâtre 3. Montricher 1996, – r o s.: *Testarium*. W: S. Mrożek: *Testarium*. [Przel.] A. Bazilevskij. Moskva 2001.

33. Woda. (Słuchowisko).

Przekł. f r a n c.: *L'eau*. [Przel.] G. Erhard. W: S. Mrożek: *Oeuvres complètes*. [T.] 7. Nouvelles et scénarios. Montricher 1997, – r o s.: *Voda*. W: S. Mrożek: *Testarium*. [Przel.] A. Bazilevskij. Moskva 2001.

34. Drugie danie. [Utwór dramatyczny].

Przekł. f r a n c.: *Second service*. [Przel. T. Dzieduszycka] T. Douchy. W: S. Mrożek: *Oeuvres complètes*. [T.] 6. Théâtre 3. Montricher 1996, – k a t a l o Ń s k i: *Dues carnes*. [Przel.] J. M. de Sagarra i Àngel. W: S. Mrożek: *Dues cartes y altres relats*. Barcelona 1997, – r o s.: *Wyst. Ułjanowski* 1989.

36. Szczęśliwe wydarzenie. (Sztuka w 3 aktach).

Przekł. c z e s.: *Stastná událost*. [Przel.] L. Sliva. Praha 1991.

37. Dwa listy i inne opowiadania.

Przekł. f r a n c.: *Une sous dans l'armoire*. W: S. Mrożek: *Oeuvres complètes*. [T.] 10. Nouvelles 3. [Przel.] A. Kozimor, G. Erhard, [T. Dzieduszycka] T. Douchy. Paris 2001.

38. Vatzlav. [Utwór dramatyczny]. Przedr. zob. poz. 87 (t. 1).

Przekł. a n g.: *Vatzlav*. W: S. Mrożek: *The Mrozek reader*. New York 2004.

39. Rzeźnia. (Słuchowisko w 4 częściach).

Przekł. k a t a l o Ń s k i: *L'excorador*. W: S. Mrożek: *Les viudes; Un dia d'estiu; L'excorador*. [Przel.] J. M. de Sagarra i Àngel. València 1995, – n i e m.: *Der Schlachthof*. [Przel.] Ch. Vogel. Przedr. w: S. Mrożek: *Emigranten und andere Stücke*. (Gesammelte Werke). Zürich 1997, – r o s.: *Bojnja*. W: S. Mrożek: *Testarium*. [Przel.] A. Bazilevskij. Moskva 2001.

40. Emigranci. [Utwór dramatyczny]. Wyd. 2 *Wwa: Noir sur Blanc* 2003, Przedr. zob. poz. 87 (t. 1).

Przekł. a n g.: *Emigrants*. W: S. Mrożek: *The Mrozek reader*. New York 2004, – f r a n c.: *Les émigrés*. [Przel.] G. Méretik. W: S. Mrożek: *Oeuvres complètes*. [T.] 6. Théâtre 3. Montricher 1996, – h i s z p.: *Els emigrants*. [Przel.] D. T. Szmidi. Barcelona 1987, – n i e m.: *Emigranten*. [Przel.] Ch. Vogel. Przedr. w: S. Mrożek: *Emigranten und andere Stücke*. (Gesammelte Werke). Zürich 1997, – r o s.: *Emigranty*. W: S. Mrożek: *Testarium*. [Przel.] A. Bazilevskij. Moskva 2001, – w ę g i e r.: *Emigránsok*. [Przel.] G. Balogh. Przedr.

w: S. Mrożek: *Drámák*. Budapest 2000, – w l o s.: *Emigranti*. W: S. Mrożek: *Teatro*. Torino 1995.

41. Garbus. [Utwór dramatyczny]. Przedr. zob. poz. 87 (t. 1).

Przekł. a n g.: *The hunchback*. W: S. Mrożek: *The Mrozek reader*. New York 2004, – c z e s.: *Hrbáč*. [Przel.] I. Zmatlík. Praha 2001, – f r a n c.: *Le pic du bossu*. [Adapt.] G. Méretik. W: S. Mrożek: *Oeuvres complètes*. [T.] 6. Théâtre 3. Montricher 1996, – h o l e n d.: *De bultenaar*. [Przel.] B. Gijzel. Krommenie [2000], – n i e m.: *Buckel*. [Przel.] Ch. Vogel. Przedr. w: S. Mrożek: *Emigranten und andere Stücke*. (Gesammelte Werke). Zürich 1997, – w l o s.: *Il gobbo*. W: S. Mrożek: *Teatro*. [Przel.] S. Esposito, L. Gambacorta, G. Guerrieri. Torino 1995.

44. Wyspa róż. Scenariusz filmowy. TV 1998.

Przekł. f r a n c.: *L'île aux roses*. [Przel. T. Dzieduszycka] T. Douchy. W: S. Mrożek: *Oeuvres complètes*. [T.] 7. Nouvelles et scénarios. Montricher 1997, – n i e m.: *Insel der Rosen*. [Przel.] Ch. Vogel. W: S. Mrożek: *Amor und andere Stücke*. (Gesammelte Werke). Zürich 1998.

45. Lis filozof. [Monodram].

Przekł. a n g.: *Philosopher fox*. W: S. Mrożek: *The Mrozek reader*. New York 2004; *Philosopher fox*. [Przel.] J. Laskowski. *Wyst. łącznie z przekł. Serenada* zob. poz. 47, – e s t o Ń.: *Rebane-filosoof*. [Przel.] H. Lindepuu. W: S. Mrożek: *Pidu ja teisi näidendid*. Laiuse 2005, – h o l e n d.: *Vos de filosoof*. [Przel.] B. Gijzel. Krommenie [2004], – n i e m.: *Der fuchs als Philosoph*. [Przel.] W. Kosny. W: S. Mrożek: *Amor und andere Stücke*. (Gesammelte Werke). Zürich 1998.

46. Polowanie na lisa. [Utwór sceniczny]. TV 1988 (łącznie z *Serenada* [poz. 47] i *Lis aspirant* [poz. 49]).

Przekł. a n g.: *Fox hunt*. W: S. Mrożek: *The Mrozek reader*. New York 2004, – n i e m.: *Fuchsjagd*. [Przel.] W. Kosny. W: S. Mrożek: *Amor und andere Stücke*. (Gesammelte Werke). Zürich 1998, – w ę g i e r.: *Rökavadászat*. [Przel.] F. Nánay. W: S. Mrożek: *Drámák*. Budapest 2000.

47. Serenada. [Utwór dramatyczny].

Przekł. a n g.: *Serenade*. W: S. Mrożek: *The Mrozek reader*. New York 2004; *Serenade*. [Przel.] J. Laskowski. *Wyst. łącznie z przekł. poz. 45 pt. Serenade; Philosophier fox*: Nowy Jork, T. *Collective Unconscious* 2005, – e s t o Ń.: *Serenad*. [Przel.] H. Lindepuu. W: S. Mrożek: *Pidu ja teisi näidendid*. Laiuse 2005, – h o l e n d.: *Serenade*. [Przel.] L. Stembor. W: S. Mrożek: *Serenade en andere eenakters*. Bussum 1988; *Serenade*. [Przel.] B. Gijzel. Krommenie [2000]; *Serenade*. [Przel. na jęz. holend. i fryzyjski] B. Gijzel. Krommenie [2004], – n i e m.: *Serenade*. [Przel.] W. Kosny. W: S. Mrożek: *Amor und andere Stücke*. (Gesammelte Werke). Zürich 1998, – w ę g i e r.: *Szerenád*. [Przel.] F. Nánay. W: S. Mrożek: *Drámák*. Budapest 2000.

48. Amor. (Scenariusz filmowy).

Przekł. f r a n c.: *Cupidon*. [Przel. T. Dzieduszycka] T. Douchy. W: S. Mrożek: *Oeuvres complètes*. [T.] 7. Nouvelles et scénarios. Montricher 1997, – n i e m.: *Amor*. [Przel.] W. Kosny. Przedr. w: S. Mrożek: *Amor und andere Stücke*. (Gesammelte Werke). Zürich 1998.

49. Lis aspirant. [Utwór dramatyczny].

Przekł. a n g.: *Aspiring fox*. W: S. Mrożek: *The Mrozek reader*. New York 2004, – e s t o Ń.: *Rebane-aspirant*. [Przel.] H. Lindepuu. W: S. Mrożek: *Pidu ja teisi näidendid*. Laiuse 2005, – n i e m.: *Kandidat Fuchs*. [Przel.] W. Kosny. W: S. Mro-

zek: Amor und andere Stücke. (Gesammelte Werke). Zürich 1998.

50. Powrót. Scenariusz filmowy.

Przekł.: franc.: Le retour. [Przel.] T. Dzieduszycki T. Douchy. W: S. Mrozek: Oeuvres complètes. [T.] 7. Nouvelles et scénarios. Montricher 1997. - niemie.: Die Rückkehr. [Przel.] Ch. Vogel. W: S. Mrozek: Amor und andere Stücke. (Gesammelte Werke). Zürich 1998. - rum.: Întoarcerea. [Przel.] S. Velea. W: S. Mrozek: Croitorul și alte piese. [Przel.] S. Velea. Iași 2002.

52. Pieszo. [Utwór dramatyczny].

Przekł.: angi.: On foot. W: S. Mrozek: The Mrozek reader. New York 2004. - bułg.: Wyst. Sofia, T. S'ha i Smjach 1988. - niemie.: Zu Fuss. [Przel.] Ch. Vogel. W: S. Mrozek: Amor und andere Stücke. (Gesammelte Werke). Zürich 1998.

53. Ambasador. [Utwór dramatyczny]. Przedr. zob. poz. 87 (t. 2).

Przekł.: czes.: Velvyslanc. [Przel.] H. Stachová. Praha 1990.

54. Male listy. [Wyd. 2] Wwa: Noir sur Blanc 2000.

Przekł.: franc.: Brèves épîtres. W: S. Mrozek: Oeuvres complètes. [T.] 11. Oeuvres diverses 1. [Przel.] R. Bourgeois, L. Dyèvre. [Montricher, Paris] 2003.

55a. Oświadczenie ... dla cudzoziemców w sprawie wydarzeń w Polsce. [Kr.:] NZS Wyzwolenie! [1981], [2] s.

55b. Oświadczenie. [Utwór dramatyczny]. Akt 1 powst. 1982. Druk oraz emisja tv łącznie z: J. Anderman: Oświadczenie. Akt 2. *Gaz. Wyborcza* 2001 nr 89 s. 21-23. TV 2002.

Utwór powst. jako jednoaktówka w Paryżu w 1982; w 2001 akt 2 dopisał J. Anderman.

61. Letni dzień. [Utwór dramatyczny]. Dialog 1983 nr 6 s. 5-23. TV 2001.

Przekł.: angi.: A summer's day. [Przekł. i reż.:] D. Graham-Young. Wyst. Londyn, Old Red Lion T. 2000; A summer's day. W: S. Mrozek: The Mrozek reader. New York 2004. - franc.: Jour d'été. [Przel.] J.-Y. Erhel. W: S. Mrozek: Oeuvres complètes. [T.] 6. Théâtre 3. Montricher 1996. - kataloński: Un dia d'estiu. W: S. Mrozek: Les viudes; Un dia d'estiu; L'excorsador. [Przel.] J.M. de Sagarra i Àngel. València 1995. - ros.: Letnij den'. W: S. Mrozek: Testarium. [Przel.] A. Bazilevskij. Moskva 2001.

66. Kontrakt. Sztuka w 3 aktach. TV 1989. Radio 2000.

Przekł.: franc.: Le contrat. [Przel.] K. Skansberg. Lausanne 1988. Wyst. Paryż, T. Studio Tristan-Bernard 1989. - greck.: To symboloia. [Przel.] H. Bakonikola. Athēna 1996. - hollend.: Het contract. W: S. Mrozek: Toneel. [Przel.] J. Polomski. Amsterdam 1998, wyd. osob. Krommenie [2001]. - słowack.: Dohoda. [Przel.] L. Kiss. W: Súčasna poľská dráma. Bratislava 1994. - węgier.: Szerzodes. [Przel.] K. Köntvényessy. W: S. Mrozek: Drámák. Budapest 2000.

68. Portret. [Utwór dramatyczny]. Przedr. zob. poz. 87 (t. 2).

Przekł.: angi.: Wyst. Battersea Arts Centre 1988. - bułg.: Wyst. Sofia, Dramatisen T. „Sofija” 1989. - czes.: Portrét. [Przel.] J. Simonides. Praha 1988. - hollend.: Portret. W: S. Mrozek: Toneel. [Przel.] J. Polomski. Amsterdam 1998, wyd.

osob. Krommenie [2001]. - ros.: Portret. W: S. Mrozek: Testarium. [Przel.] A. Bazilevskij. Moskva 2001. - węgier.: Az arckep. [Przel.] A. Pályi. W: S. Mrozek: Drámák. Budapest 2000. - włos.: Il ritratto. W: S. Mrozek: Teatro. [Przel.] S. Esposito, L. Gambacorta, G. Guerrieri. Torino 1995.

73. Male prozy. [Wstęp, wybór oraz układ tekstów i grafik T. Nyczek].

Wyd. Do dyrekcji Muzeum w Łówr [!] Zagranicą łącznie z: V. Bukovskij: Dusza ludzka w komunizmie: [Wwa:] Bibl. Przyj. Moskali* 1983.

75. Wdowy. [Utwór dramatyczny].

Przekł.: estoń.: Lesed. [Przel.] H. Lindepuu. W: S. Mrozek: Pidujateis naidendeid. Laiuse 2005. - franc.: Les veuves. [Przel.] A. Kazimor. W: S. Mrozek: Oeuvres complètes. [T.] 8. Théâtre 4. Montricher 1999. - hollend.: De weduwen. W: S. Mrozek: Toneel. [Przel.] J. Polomski. Amsterdam 1998, wyd. osob. Krommenie [2001]. - kataloński: Les viudes. W: S. Mrozek: Les viudes; Un dia d'estiu; L'excorsador. [Przel.] J.M. de Sagarra i Àngel. València 1995. - ros.: Vdovy. W: S. Mrozek: Testarium. [Przel.] A. Bazilevskij. Moskva 2001.

76. Miłość na Krymie. Komedia tragiczna w 3 aktach. TV 1998. Przedr. zob. poz. 87 (t. 2).

Przekł.: franc.: L'amour en Crimée. [Przel.] P. Kaminski. W: S. Mrozek: Oeuvres complètes. [T.] 8. Théâtre 4. Montricher 1999. - hollend.: Liefde op de Krim. W: S. Mrozek: Toneel. [Przel.] J. Polomski. Amsterdam 1998, wyd. osob. Krommenie [2001]. - ros.: Ljubov' v Krymu. W: S. Mrozek: Testarium. [Przel.] A. Bazilevskij. Moskva 2001. - rum.: Dagoste în Crimeea. [Przel.] S. Velea. București 1998. - węgier.: Szerelem a Krímben. [Przel.] R. Gimes. W: S. Mrozek: Drámák. Budapest 2000.

77. Dzieła zebrane. Wwa: Noir sur Blanc 1994-T. 2. Opowiadania i donosy 1980-1989. [1995?], 270 s.

T. 9. Opowiadania 1953-1959. 1998, 324 s.

T. 10. Teatr 5. 1998, 249 s.

Zawartość: Krawiec [poz. 28]; Tango [poz. 27]; Czarowna noc [poz. 20]; Śmierć porucznika [poz. 23].

T. 11. Powieści. [1988], 434 s.

Zawartość: Ucieczka na południe [poz. 16]; Małeńkie lato [poz. 3].

T. 12. Teatr 6. 1998, 270 s.

Zawartość: Policja [poz. 9]; Męczeństwo Piotra Oheya [poz. 10]; Indyk [poz. 12]; Karol [poz. 13]; Na pełnym morzu [poz. 14]; Strip-tease [poz. 15]; Zabawa [poz. 19]; Kynolog w rozterce [poz. 18].

78. Wielebni. [Utwór dramatyczny]. Powst. 1996. *Dialog* 1999 nr 11 s. 5-50. Wyd. osob. Wwa: Noir sur Blanc 2001, 182 s. Praprem. Kr., Stary T. 2001. TV 2001. Przedr. zob. poz. 86.

Pod tekstem w *Dialogu* miejsce i data powst.: Meksyk, 29 I - 23 III 1996. Praprem. światowa zob. przekł. włos.

Przekł.: franc.: Le révérends. [Przel.] P. Kaminski. W: S. Mrozek: Oeuvres complètes. [T.] 8. Théâtre 4. Montricher 1999. - niemie.: Lauter Sünder. W: S. Mrozek: Lauter Sünder; Schöne Aussicht. [Przel.] Ch. Vogel. (Gesammelte Werke). Zürich 2002. - rum.: Sfințile lor. W: S. Mrozek: Croitorul și alte piese. [Przel.] S. Velea. Iași 2002. - włos.: I reverendi. [Przel.] P. Marchesani. Wyst. Genua, T. di Genova, T. Stabile 2001. Wyd. Genova [2001].

79. Dziennik powrotu. Pierwodr. jako cotygodniowy felieton w *Dz. Pol.* 1996 [cz. 1. Meksyk 1996] i *Gaz. Wyborczej* 1997 [cz. 2. Kraków 1997]. Wyd. Wwa: Noir sur Blanc 2000, 246 s.

P r z e k ł .: f r a n c .: Journal d'un retour au pays. W: S. Mrozek: *Oeuvres complètes.* [T.] 11. *Oeuvres diverses 1.* [Przel.] R. Bourgeois, L. Dyèvre. [Montricher, Paris] 2003, – r o s .: *Dnevnik vozvrascenija.* W: S. Mrozek: *Dnevnik vozvrascenija; Rasskazy.* [Przel.] L. Buchov. Moskva 2004, – w ę g i e c .: *Hazatérésem naplőja.* [Przel.] B. Murányi. Budapest 2004.

80. Mrozek. Wybór rysunków: J. Górski, S. Rosiek. Gdańsk: słowo/obraz terytoria 1997, [232] s. Album rysunków z tekstami.

81. Rysunki zebrane. T. 1-6. Gdańsk: słowo/obraz terytoria.

T. 1. Od służby postępowi do „Postępowca”. Oprac.: A. Rozwadowska i S. Rosiek. 1997, 237 s.

T. 2. Polska w obrazach i inne polskie cykle. Oprac.: S. Rosiek. 1998, 331 s.

T. 3. Pamiętnik; Ucieczka na południe [poz. 16]. Oprac.: A. Rozwadowska. Wyd. przy współudziale ofic. Wwa: Noir sur Blanc 2000, 290 s.

Cykl „Pamiętnik” druk w 1958 w *Przekroju*.

T. 4. Przez okulary 1960-1964. Oprac.: S. Rosiek. 2002, 326 s.

Cykl druk. w *Przekroju*.

T. 5. Przez okulary 1965-1968. 1999, 337 s.

Cykl druk. w *Przekroju*.

T. 6. Epoka „Szpilek” 1974-1982. Oprac.: S. Rosiek. 2005, 481 s.

82. Mrozek – rysunki dawne i nowe. Katalog wystawy w Muzeum Karykatury w Warszawie (17 maja – 5 lipca 1998); Kto co myśli o Mroźku. Wstęp: A. Rozwadowska, M.W. Chmurzyński, A. Oseka. Wwa: Muzeum Karykatury; Gdańsk: słowo/obraz terytoria 1998, 79 s.

83. Piękny widok. Przedstawienie w 2 aktach. *Dialog* 1999 nr 5 s. 5-37. TV 2000. Przedr. zob. poz. **86**.

Pod tekstem miejsce i data powst.: Nieborów, VII, X 1998. *P r z e k ł .: n i e m .: Schöne Aussicht.* W: S. Mrozek: *Lauter Sünden; Schöne Aussicht.* [Przel.] Ch. Vogel. (Gesammelte Werke), Zürich 2002, – r o s .: *Čudesnyj vid.* W: S. Mrozek: *Testarke.* [Przel.] A. Bazilevskij. Moskva 2001, – r u m .: *Privelište minunatá.* [Katalog]. W: S. Mrozek: *Croitorul și alte piese.* [Przel.] S. Velea. Iași 2002.

84. Sławomir Mrozek w Nieborowie. Wystawa rysunków lipiec – sierpień 1999. Nieborów: Muzeum w Nieborowie i Arkadii 1999, [1] k.

85. Człowiek według Mroźka. Rysunki 1950-2000. Wybór i oprac.: S. Rosiek. Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2000, 285 s.

86. Utwory sceniczne. Wwa: Noir sur Blanc 2000, 338 s.

618 Zawartość: Wielebni [poz. 78]; Piękny widok [poz. 83].

87. Wybór dramatów. Oprac. red.: M. Grabowski. T. 1-2. Wwa: Noir sur Blanc 2000, 520 + 516 s. Zawartość: T. 1. Policja [poz. 9]; Tango [poz. 27]; Vatzlav [poz. 38]; Garbus [poz. 41]; Emigranci [poz. 40], – T. 2. Krawiec [poz. 28]; Ambasador [poz. 53]; Portret [poz. 68]; Miłość na Krymie [poz. 76].

88. Varia. Wybór, wstęp i oprac.: T. Nyczek. Wwa: Noir sur Blanc 2003-

T. 1. Życie i inne okoliczności. 2003, 234 s.

T. 2. Jak zostałem filmowcem. 2004, 293 s.

T. 3. Jak zostałem recenzentem. 2005, 184 s.

89. J. Bloński, ...: Listy 1963-1966. Wstęp: T. Nyczek. Kr.: WL 2004, 607 s.

90. Baltazar. Autobiografia. Wwa: Noir sur Blanc 2006, 251 s.

P r z e k ł . n i e m .: Balthasar. [Przel.] M. Kijowska. Zürich 2007.

91. ..., [W.] Skalmowski: Listy 1970-2003. Wstęp: A. Borowski. Przep.: M. Urbanowski. Zebranie listów i ustalenie chronologii: B. Kieczkowska, Kr.: WL 2007, 863 s.

Zawiera 303 listy w jednym układzie chronologicznym.

92. Uwagi osobiste. Wwa: Noir sur Blanc 2007, 148 s.

Felietony druk. w 1997-2002 w *Gaz. Wyborczej*.

Wybory utworów w *p r z e k ł .: a n g .: The Mrozek reader.* [Red.] D. Gerould. New York 2004, – c z e s .: *Ten, który padá.* [Wybór opowiadań]. [Przel.] P. Foglová. Praha 1997, – e s t o Ń .: *Suvepāev ja teisi nāidendeid.* [Przel.] H. Lindepuu. Laiuse 2003; *Pidu ja teisi nāidendeid.* [Przel.] H. Lindepuu. Laiuse 2005, – f r a n c .: *L'arbre.* [Wybór opowiadań; przel.] A. Kozimor. Montricher, [Paris] 1996; *Oeuvres complètes.* [T.] 6. *Théâtre 3.* [Przel.:] [T. *Dzieduszycka*] T. Douchy, G. Mérétki, J.-Y. Erhel, [T.] 7. *Nouvelles et scénarios.* [Przel.:] G. Erhard, [T. *Dzieduszycka*] T. Douchy, [T.] 8. *Théâtre 4.* [Przel.:] A. Kozimor, P. Kaminski, [T.] 9. *Romans 1.* [Przel.:] R. Bourgeois, V. Patte, [T.] 10. *Nouvelles 3.* [Przel.:] A. Kozimor, G. Erhard, [T. *Dzieduszycka*] T. Douchy, [T.] 11. *Oeuvres diverses 1.* Montricher, [Paris] 1996, 1997, 1999, 2000, 2001, 2003; *Le petit Mrozek illustre.* [Przel.:] G. Erhard, J.-Y. Erhel, A. Kozimor. [Montricher] 2005, – h i s z p .: *Juego de azar.* [Wybór opowiadań; przel.:] B. Zaboklicka, F. Miravittles. Barcelona 2001; *El árbol.* [Wybór opowiadań; przel.:] B. Zaboklicka, F. Miravittles. Barcelona 2003; *Dos cartas.* [Wybór opowiadań; przel.] J.M. de Sagarra i Àngel. Barcelona 2003; *La mosca.* [Wybór miniatur literackich]. [Przel.] J. Albin. Barcelona 2005, – h o l e n d .: *Serenade en andere eenakters.* [Przel.] L. Stembor. Bussum 1988; *Toneel.* [Przel.] J. Polomski. Amsterdam 1998, – j a p .: *Shocho.* [Wybór opowiadań; przel.] A. Shibata. Tōkyō 2001; *Wani-no namida.* [Wybór opowiadań; przel.] A. Shibata. Tōkyō 2002, – k a t a ł o Ń s k i m .: *La*

vida difícil. [Przel.:] B. Zaboklicka, F. Miravittles. Barcelona 1995, wyd. nast. Barcelona 2002; Dues cartes y altres relats. [Przel.] M. de Sagarra i Àngel. Barcelona 1997; L'arbre. [Wybór opowiadań; przel.:] B. Zaboklicka, F. Miravittles. Barcelona 1998; Joc d'atzar. [Wybór opowiadań; przel.:] B. Zaboklicka, F. Miravittles. Barcelona 2001, – n i e m.: Gesammelte Werke: Emigranten und andere Stücke. Stücke 1971-1975. [Przel.] Ch. Vogel; Stücke 1971-1975; Amor und andere Stücke. [Przel.:] W. Kosny, Ch. Vogel; Mein unbekannter Freund und andere Geschichten. [Wybór opowiadań 1981-1985]; Lolo und andere Geschichten. [Wybór opowiadań 1971-1980]; Lauter Sünder; Schöne Aussicht. [Przel.] Ch. Vogel. Zürich 1997, 1998, 1999, 2000, 2002; Der Doppelgänger und andere Geschichten. [Przel.:] Ch. Vogel, L. Zimmerer. Zürich 2000, – r o s.: Kak ja sražalsja i drugie ne mene udivitelnye istorii iz raznykh knig i žurnalov. 1951-1993. [Przel.] O. Abramovič, A. Bazilevskij, N. Gorbanerskaja, E. Tretjakova. Moskva 1995; Moi vozljublennye krivonożki. [Wybór opowiadań; przel.] L. Cvj'jan. Sankt-Peterburg 2000; Testarini. [Wybór opowiadań i dramatów; przel.] A. Bazilevskij. Moskva 2001; Dnevnik vozvraščenija; Rasskazy. [Przel.] L. Buchov. Moskva 2004, – r u m.: Povestiri 1990-1993. [Przel.:] C. Ficutean, R. Janowska-Lascar. Iași 2001; Croitorul și alte piese. [Przel.] S. Velea. Iași 2002; Opere alese. [Przel.] S. Velea. Vol. 2 Teatru 1, vol. 3 Teatru 2. București 2005, – s e r b.: Cinkarenja i druga potkazivanja. [Przel.] B. Rajčić. Beograd 1989, – s z w e d z.: Hamlet och andra noveller. [Wybór opowiadań; przel.:] E.B. Brunnberg, K. Brunnberg. Lund 1995, – t a m i l s k i m: Yanai. [Przel.] Purnani. Chennai [Madras] 2001, – t u r e c.: Singintilar. [Przel.] K. Zihni. Istanbul 1992, – w e g i e r.: Zuhánás közben. [Wybór opowiadań; przel.] B. Murányi. [Budapest] 1986; Leckék a legújabb kori történelemből. [Przel.] L. Pálfalvi. Budapest 1992; Ketchup. [Wybór opowiadań]. [Przel.] E. Szenyan [i in.]. Budapest 1996; Drámák. [Przel.] G. Balogh [i in.]. Wyd. nast. Budapest 2000; A hasonmás és más történetek. [Wybór opowiadań; przel.:] I. Fejér [i in.]. Budapest 2001; Ismertelen bárátom. [Wybór opowiadań 1981-1985; przel.:] E. Bojtár, B. Murányi, L. Pálfalvi. Budapest 2001; Lolo és más történetek. [Wybór opowiadań 1971-1980; przel.:] I. Fejér, R. Gimes, B. Murányi. Budapest 2001; A zsiráf és más történetek. [Wybór opowiadań; przel.:] G. Kerényi, B. Murányi, L. Pálfalvi. Budapest 2001; A perverz és más történetek. [Wybór opowiadań 1991-1995; przel.:] R. Gimes, Z. Mihályi, B. Murányi, L. Pálfalvi, J. Reiman. Budapest 2002; A túlvilág és más történetek. [Wybór opowiadań 1986-1990; przel.:] B.E. Bojtár [i in.]. Budapest 2002, – w ł o s.: Teatro. [Przel.:] S. Esposito, L. Gambacorta, G. Guerrieri. Torino 1995.

M o n t a ż e utworów: t v: Humoreski. Na podstawie opowiadań z tomu „Stoń”. Adapt.: J. Klejny. TV 1958; Z krainy Wielkiej Bałwarii. Adapt.: W. Karczewska. TV 1958; Z gawędy wuja. Insc. opowiadań: ..., J. Gruza. TV 1961, – t e a t r.: Komedia-n?-ci, czyli Zabawa w Karola. Reż.: A. Dziuk. Wyst. Zakopane, T. im. S.I. Witkiewicza 1995; Prezydent i ja. Wg miniatur Sprawozdanie i Fakt. [Oprac.] S. Pillhaver-Tabaka, J. Tabaka. Wyst. Wiedeń, T. Tanto 1996; Bla-bla-bla. Monodram K. Stali w reż. P. Wiśniewskiego na motywach prozy i artykułów prasowych ... Wyst. Zielona Góra, Woj. Dom Kultury 1998; Historia PRL według Mrożka. Oprac. tekstu i reż.: J. Jarocki. Wyst. Wr., T. Pol. 1998. TV 1999; Mrozek pieczo. Adapt.: J. Kijowski. Wyst. Olsztyn, T. im. S. Jaracza 2004; Świat według Mrożka. Scenariusz i reż.: P. Różycki. Wyst. Kr., T. HIZOP 2005.

OPRACOWANIA (wybór)

Wypowiedź: S. Mrozek: Zaniebana relacja; Postowie do „Miłości na Krymie”. W: O dramacie. T. 3. Od Sartre'a do Mrożka. Wwa 1997. – Wywiady: Szybko się nudzę. Rozm. G. Łęcka. Powst. 1993. W: G. Łęcka: Salon literacki. Wwa 2000; Zejście smoka; Mam wszystko na czym mi zależy; Stare i nowe. Rozm. E. Sawicka. W: E. Sawicka: Przystanek Europa. Wwa 1996; Rysunki niech mówią za mnie. Rozm. J. Opalski. *Rzeczpospolita* 1998 nr 118; Jestem od pisania sztuk. Rozm. B. Matkowska-Święs. *Gaz. Wyborcza* 2000 nr 76; On Żyd proboszcz i ona proboszcz, mało pobożni oboje. Z S.M. i Jerzym Stuhrem rozm.: B. Matkowska-Święs, M. Mikos. *Gaz. Wyborcza* 2001 nr 143 [dot.: Wielebni! Już nie znajdzie spokoju. Rozm. K. Bába. Przel. M. Dobrowolny. *Odra* 2003 nr 3.

LP XX w. (E. Zuberbier).

A. Werner: Racjonalistyczna groteska. W tegoż: Polskie, arcy-polskie ... Wwa* 1987. – M. Mikos: O poczuciu groteskowości życia w opowiadaniach S.M. W: Beznadziejność i nadzieja. Kr. 1988. – T. Nyczek: Obrona tradycji. W tegoż: Emigranci. [Kr.] 1988. – H. Schmid: *Ars Philologica Slavica, Monachium* 1988. – H. Schmid: „Zwei zu eins” – Eine charakteristische Dialogkonstellation im absurden Theater. *Rocz. Komis. Hist.-lit.* 1988 [dot.: Na pełnym morzu; V. Havel: Wernisaż; H. Pinter: Urodziny Stanleya]. – N. Witoszek: The theatre of recollection. A cultural study of the modern dramatic tradition in Ireland and Poland. Stockholm 1988. – H. Stephan: S.M. From satire to national drama. *The Polish Review*. Nowy Jork 1989 nr 1. – [E. Wiegandtowa] E. Wolska: „To tylko Edek”. (O „Tangu” S.M.). W: Do współczesności. Wr.* 1989. – P.-A. Bodin: S.M. och det absurda dramat. *Nordiskt Östforum* 1990 nr 3, przekł. pol.: Teatr absurdu między Wschodem i Zachodem. O dramaturgii S.M. Przel. D. Tubielewicz Mattsson. W tegoż: Studia nad polską literaturą współczesną. Wwa 2003. – H. Schmid: Mrożeks absurdes Theater als Fortsetzung des emblematischen Dramas des Barock. W: Studien zur polnischen Literatur-, Sprach- und Kulturgeschichte im 18. Jahrhundert. Köln, Weimar, Wien 1993. – M. Trendak-Wolf: Groteska jako postawa wobec świata w opowiadaniach S.M. z cyklu „Wesele w Atomicach”. *Acta Univ. Wratisl. Slavica Wratisl.* 1993 nr 76. – L. Gambacorta: M. sulle scene italiane. W: La letteratura polacca contemporanea in Italia. Roma 1994. – K. Pisarkowa: Funkcje i sposoby stylizacji językowej u S.M. W tejże: Z pragmatycznej stylistyki, semanty-

ki i historii języka. Kr. 1994. – M. Sugiera: O M. i o M. W: Dramat i teatr po roku 1945. Wr. 1994 [omów. tekstów krytycznych nr. twórczości S.M.]. – J. Błoński: M. przeciw Andrzejkowskiemu. „Pieszo” kontra „Popiół i diament”. *Kwart. Artyst.* 1995 nr 1. – A. Łukasiewicz: Język dramatu we współczesnej perspektywie badawczej. Plan struktur słowa w ostatnich dramatach S.M. *Stud. i Mater. Filol. Pol. WSP w Ziel. Górze* 1995 z. 8. – A. Krajewska: Emigracja z rzeczywistości – tragi-farsa M. i Głowackiego; M. pochwała tańca, niekonsekwencji i symetrii. W teście: Dramat i teatr absurdu. Pozn. 1996. – A. Kurnik: W pułapkach „zewnętrzności” i „wewnętrzności”. S.M. opowieść o Kogucie, Lisie i sobie. *Ruch Lit.* 1996 z. 4. – M. Cieński: „Z komizmem proszę ostrożnie”. S.M. – „Miłość na Krymie”. *Not. Teatr.* 1997 nr 14. – S. Gębala: Formy dramatyczne S.M. *Śląsk* 1997 nr 3. – A. Janus-Sitarz: Groteska literacka. Od diabła w Damaszku po Becketta i Mrożka. Kr.: Universitas 1997, 175 s., passim. – H. Stephan: Transcending the Absurd. Drama and prose of Sławomir Mrożek. Amsterdam, Atlanta 1997. – W. Szydłowska: O „Tangu” S.M. W teście: Egzystencja-lizm w kontekstach polskich. Wwa 1997. – P. Goźliński: Tango w krajoznawczych ideach. *Dialog* 1998 nr 1. – B. Gurtowska: O „Tangu” i „Emigrantach” Sławomira Mrożka. Kat.: Książnica 1998, 106 s. – M. Jarmulowicz: Pogranicza M. *Morze Zjawisk* 1998 nr 1. – J. Jarzębski: M. – kuszenia. W teście: Pożegnanie z emigracją. Kr. 1998. – Mrożek w Gdańsku. Do druku podał J. Ciechowicz. Gdańsk: Wydawn. UG 1998, 67 s. [zawiera m.in.: A. Rozwadowska: M. rysownik; M. Jarmulowicz: M. parodysta; M. Michalski: M. filozofujący. – T. Szczerbowski: Woląpek w „Miłości na Krymie” a przekład. W: Literatura polska w przekładzie. 4. Kr. 1998. – J. Opalski: Piękny widok? *Dialog* 1999 nr 5. – B. Popczyk: Styl M. O „Miłości na Krymie”. *Opcje* 1999 nr 1. – J. Speina: Semantyczna waloryzacja przeszerzeni w opowiadaniach S.M. W: Alegorie, style, tożsamość. Gdańsk 1999. – H. Zalewska, M. Radziwon: „Historia PRL według Mrożka”: próby zapisu. *Dialog* 1999. – P.-A. Bodin: Språket på gränsen. Om S.M. enaktare „Huset på gränsen”. W: Allvarlig debatt och rolig lek. Uppsala 2000, przekł. pol.: O jednoaktówce S.M. „Dom na granicy”. Przel. D. Tubielewicz Mattsson. W teście: Studia nad polską literaturą współczesną. Wwa 2003. – K. Jaworski: „Wesele w Atomicach” S.M. W: Rytmu prozy, czyli jak czytać polską prozę współczesną. Wwa 2000. – I. Lappo: Gdzie Rzym, gdzie Krym, czyli M. w Rosji. Relacja między przekładem a recepcją teatralną. *Prz. Ruscystyczny* 2000 z. 1. – T. Nyczek: Tango z M. *Gaz. Wyborcza* 2000 nr 146. – [W. Skalmowski] M. Broński: Meksyk – Pietuski (tzn. Kraków). *Kultura*, Paryż 2000 nr 10 [rec.: Dziennik powrotu]. – Sławomir Mrożek. [Wstęp:] M. Kijowska. [Red.:] E. Kalinowska-Styczeń, M. Baran. Kr.: Villa Decius 2000, 31 s. [tu teksty o S.M. i fragm. jego utworów]. – J. Speina: Przestrzeń świata przedstawionego w opowiadaniach S.M. *Ruch Lit.* 2000 z. 6. – H. Zaworska: Zmęczony tandetą. *Gaz. Wyborcza* dod. *Gaz. Książki* 2000 nr 6. – J. Grzędzielski: Typologia bohaterów dramatów S.M. *Pr. Nauk. Filol. Pol. WSP w Częst.* 2001 z. 8. – I. Lappo: Losy pewnych form grzeźnościowych w przekładach dramatów S.M. na język rosyjski. *Prz. Ruscystyczny* 2001 nr 1. – M. Michalski: Bohater jako spórowy cykl w prozie M., Thersona i Lema. W: Cykl literacki w Polsce. Białystok 2001. – T. Nyczek: S.M. „Tango”; M. Szpakowska; S.M. „Emigranci”. W: Dramat polski. Interpretacje. Cz. 2. Gdańsk 2001. – A. Potocka: Dramenrezeption im fremdkulturellen Kontext. Literarische Kommunikation anhand S. Mrożeks Stücke. *Lingua ac Communitas*, Wwa 2001 nr 11. – J. Błoński: Wszystkie sztuki Sławomira Mrożka. Kr.: WL 2002, 271 s. – S.H. Kaszyński: Tiger story oder Sørensen und M. im Abgrund des Absurden. *Orbis Linguarum* 2002 vol. 20. – A. Legeżyńska: Jak starsze się Mrożek? W teście: Krytyki jako domokrążca. Pozn. 2002 [dot. opowiadań z l. 1990-1993]. – B. Paw-

łowska: Narrator opowiadań M. „W okowach duszy i ciała”, czyli o narratorez, który stanowi problem sam dla siebie. *Pr. Polonist.* Ser. 57: 2002. – B. Pawłowska; S.M. kram z konwencjami. *Acta Univ. Nicolai Copernici. Filol. Pol.* 2002 z. 57. – M. Reich-Ranicki; S.M. Unkonventionell und unerschöpflich. Der günstige Einfluss der Zensur. W teście: Erst leben, dann spielen. Göttingen 2002. – K. Taluś: Emigracyjna proza S.M. (wybór zagadnień). W: Ceská a polská emigracní literatura; Emigracyjna literatura czeska i polska. Opava 2002. – E. Grzegorzczak: Tragedia błazna. (E. Albee „Opowiadania o ZOO”, S.M. „Letni dzień”). *Topos* 2003 nr 1/3. – I. Lappo: Człowiek wobec sublokatora. „Emigranci” S.M. W: W poszukiwaniu nowego kanonu. Goleśzów 2003. – A. Poprawa: Dziennik sylwiczny; Moralía. W teście: Formy i afirmacje. Kr. 2003 [dot. m.in.: Dziennik powrotu; Małe listy]. – M. Wojtak: Tendencje stylizacyjne w dramatach S.M. W: Style literatury (po roku 1956). Kat. 2003. – M. Dziwulski: Legenda o pisarzu i krytyku. *Tyg. Powsz. dod. Książ.* W Tyg. 2004 nr 38 [rec.: J. Błoński, ...]. Listy]. – I. Jokiel: Między chaosem i normą. (S.M. i Vaclav Havel). W teście: Ocalić Kartezjusza. Opole 2004. – B. Popczyk-Szczęśna: „Lepiej być kobietą niż Żydem”. Dylematy bohaterów dramatu „Wielebni” S.M. W: Żydy w lustrze dramatu, teatru i krytyki teatralnej. Kat. 2004. – G. Drabik: Lis bardziej ludzki. Jednoaktówki S.M. w Nowym Jorku. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.* 2005 nr 11 II [dot. wyst. w T. Collective Unconscious w Nowym Jorku: Serenada; Lis filozof]. – S. Gębala: Teatralność i dramatyczność: Gombrowicz, Różewicz, Mrożek, Bielsko-Biała: Wydawn. Akad. Techniczno-Hum. 2005, 248 s. – A. Nowakowski: Sławomir Mrożek. [Album]. Fot. wykonał, ułożył i cytatał Joraz słowem wstępnym] opatrzył: A. Nowakowski. [Wstęp:] J.P. Markowski. Kr.: Universitas; Noir sur Blanc 2005, 115 s. [cytaty z następujących utworów S.M.: Małe listy, Dziennik powrotu; Varia. T. 1; Donosy, – teksty w jęz. pol. i ang.] – K. Pleśniarowicz: Pogodzić Mrożka z Grottemerem... Ostatnie chwile przed dwustuleciem sceny narodowej w Krakowie 1977-1981. Kr. 2005, passim. – [Baltazar:] A. Poprawa: M. podwójny lub obrzydły powrotu. *Twórczość* 2006 nr 11; Z. Sawicka: Żywot Baltazara. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.* 2006 nr 12 V. – Sławomir Mrożek „Tango” auf der Bühne des Theaters Vorprogramm. Voraussetzungen und Interpretationen in Wort und Bild. [Wyd.] U. Scholz. Dettelbach: Röhl 2006, 235 s. – D. Wilczycka: „Tango” Sławomira Mrożka. Lubl.: Wydawn. Biblios 2006, 37 s. [oprac. dla szkół]. – M. Wyka: Opowieść czwarta: Listy w czasie, czas w listach. (O korespondencji Jana Błońskiego i S.M.). W teście: Niecierpliwść krytyki. Kr. 2006.

A.Sz.

MULARCZYK Andrzej

[...] Wyróżniony m.in. Super Wiktoorem za całokształt twórczości telewizyjnej (2001), statuetką Gwiazda Telewizji Polskiej, przyznaną z okazji 50-lecia Telewizji Polskiej (2002), Diamentowym Mikrofonem, przyznany z okazji 80-lecia Polskiego Radia za wszechstronną twórczość radiową (2005). [...]

TWÓRCZOŚĆ

10a. Mów mi Teo. Operetka w 3 aktach. [Współaut.:] J. Janicki. Muz.: J. Talarczyk. Praprem. Wr., Operetka Dolnośl. 1962.
Podp. pseud. Andrzej Jurek.

64. Dom. Scenariusz serialu telewizyjnego. [Współaut.:] J. Janicki. [Cz.] 1-25, TV 1980 (cz. 1-7), 1982 (cz. 8-11), 1987 (cz. 12), 1996 (cz. 13-16), 1997 (cz. 17-20), 2000 (cz. 21-25).

Streszczenie: Dom. Wwa: Skorpion 2000, 63 s. [tu także m.in. wywiady z J. Janickim i A.M.]

Daty emisji wg www.film Polski.pl. – W t. 5 błędna data emisji cz. 8-12.

68. Dom. Opowieść filmowa. [Współaut.:] J. Janicki. [Wyd. 3] [bez podtyt.] Wwa: Muza.

Cz. 1. 1998, 619 s.

Cz. 2. Adapt.: T. Kalińska, E. Stocka-Kalinowska. 1999, 619 s.

Cz. 3. Adapt.: T. Kalińska, E. Stocka-Kalińska. 1999, 275 s.

69a. Cesarskie cięcie. Scenariusz filmu telewizyjnego. TV 1988.

Nagroda za scenariusz na Festiwalu Filmów Fabularnych w Gdyni w 1988.

69b. Pięć minut przed gwizdkiem. Scenariusz filmu telewizyjnego. TV 1988.

70a. Goryl, czyli ostatnie zadanie. Scenariusz filmu telewizyjnego. TV 1989.

73a. Jest jak jest. Scenariusz i dialogi serialu telewizyjnego w 19 odcinkach. [Współaut.:] J. Janicki. TV 1993-1994.

80. Polskie miłości. [Reportaż]. Wwa: Muza 1998, 513 s. Wyd. 2 rozszerz. pt. Polskie miłości i pięć nowych opowieści. Wwa: Muza 2006, 462 s. Nagroda Warszawska Premiera Literacka w 1998.

81. Bał stulecia. [Utwór dramatyczny]. TV 1999. Por. t. 5 Słuchowiska.

82. Wrota Europy. Scenariusz filmowy. [Współaut.:] J. Wójcik. TV 1999.

83. Cudownie ocalony. Scenariusz filmowy. Ekran. 2004.

84. Cicho, szeptem i na ucho. [Słuchowiska]. Tor.: A. Marszałek 2006, 352 s.

85. Katyń. Post mortem. [Opowieść filmowa]. Wwa: Muza 2007, 288 s.

Adapt. filmowa pt. Katyń: scenariusz: P. Nowakowski, W. Pasikowski, A. Wajda. Ekran. 2007.

Słuchowiska radiowe, m.in.: Bolero. Radio 2000. – Drugi brzeg, czyli pan młody w żalobie. Radio 2002. – Nie każdy jest snajperem. Radio 2002. – Cicho, szeptem i na ucho. Radio 2003. – Radosna Orkiestra Wiecznego Spoczynku. Radio 2003. – Ta piękna co zesłała na psy. Radio 2003. – Tajemna noc. Radio 2003. – Happening, czyli pejzaż nocny z karawanem w tle. Radio 2004. – Już czas zacząć ceremonię. Radio 2004. – Koniec świata jest co dzień. Radio 2005. – Rozwód po polsku. Radio 2007.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006, 2007. – Wywiad zob. Twórczość poz. 64. P. Czaplński, P. Śliwiński: Historie miłosne. W tyczce: Kontrapunkt. Pozn. 1999 [rec.: Polskie miłości].

B.M.

MÜLDNER-NIECKOWSKI Piotr

[...] W 1970 ożenił się z Małgorzatą Olszewską (zmarła 1999). [...] W 1986-92 był kierownikiem działu w Zespole Opieki Zdrowotnej Warszawa Wola-Wschód. Od 1990 prowadził własne wydawnictwo. [...] Pracował nadal w prywatnym gabinecie lekarskim. W 2000 został zatrudniony jako adiunkt na Wydziale Nauk Humanistycznych (Filologia Polska) Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego. W 2002 ożenił się z Mirosławą Kurpetą. Wyróżniony m.in. odznaką „Za Wzorową Pracę w Służbie Zdrowia” oraz Medalem Komisji Edukacji Narodowej. [...]

TWÓRCZOŚĆ

8. Za kobietą tren. [Wiersze]. Podkowa Leśna: Aula 2001, 71 s. Por. Słuchowiska radiowe.

9. Wielki słownik frazeologiczny języka polskiego. [Współaut.:] M. Müldner-Nieckowska, Ł. Müldner-Nieckowski, S. Carofano-Bugajska. Wwa: Świat Książki 2003, 1088 s. Wyd. 2 tamże 2004.

10. Banał. [Słuchowisko radiowe]. Druk w: Nie jesteś wyspą w morzu ludzi. Wwa: Wydawn. Księży Marianów 2004 s. 195-230. Radio 2004.

Wyróżnienie w konkursie Red. Programów Katolickich Pol. Radia w 2004.

11. Nowy szkolny słownik frazeologiczny. [Współaut.:] Ł. Müldner-Nieckowski. Wwa: Świat Książki 2004, 928 s.

12. Opaska gazowa. Poemat dyżurny. Piec: Dom Wydawn. „Rogoża” 2004, 72 s.

13. Piórko. [Słuchowisko radiowe]. Radio 2004. Dialog 2005 nr 6 s. 46-57.

14. Wielki słownik skrótów i skrótowców. Wr.: Europa 2007, 1499 s.

Słuchowiska radiowe zob. poz. 10, 13 oraz m.in.: W ciemności. Radio 1972 [I nagroda w konkursie na słuchowisko młodych Nacz. Red. Programów Lit. Pol. Radia w 1972]. – A na końcu bardzo ciemno. Radio 1974. – Niezły zarobek. Radio 1976 [I nagroda w konkursie Nacz. Red. Programów Lit. Pol. Radia w 1976]. – Prace ręczne. Radio 1976. – Epistoła. Radio 1977. – Niebo jest blisko. Radio 1977. – Jazda na czas. Radio 1978. – Pewna ręka. Radio 1978 [II nagroda w konkursie Nacz. Red. Progra-

mów Lit. Pol. Radia]. – Plandeka. Radio 1978 [II nagroda w konkursie Radia Bydgoszcz]. – Co chcesz zrobić. Radio 1979. – Żabka. Radio 1979 [III nagroda w konkursie Nacz. Red. Programów Lit. Pol. Radia]. – Nieuleczalna choroba. Radio 1980. – Proszę spać. Radio 1980. – Powrót żony. Radio 1981. – Wszyscy mówią do widzenia. Radio 1987. – Cyruлик. Radio 1988 [Grand Prix na III Przeglądzie Festiwalu Słuchowisk i Reportaży Radiowych w Mielcu w 1988]. – Szczeniak. Radio 1990. – Bandyce. Radio 1996. – Czarna skrzynka. Radio 1996. – Ponad dwieście miniatur radiowych, czyli Historia jednego żołnierza. Radio 1996. – Mieszkanie do wynajęcia. Radio 1997. – Akwizytor. Radio 1999. – Książca. Radio 1999. – Ostatnie słowo. Radio 2001. – Krzyk z oddali. Radio 2002. – Za kobietą tren. Radio 2002 [por. poz. 8]. – Jesteś kochany. Radio 2004. – Kasa. Radio 2004.

Prace redakcyjne

2. S. Kneipp: Leczenie wodą. Wyboru dokonał i przedm. opatrzył ... Wwa: WAIIF 1988, 317 s.

3. M. Mazur: Cybernetyka i charakter. Red., słowo wstępne i aneks biogr.-bibliogr. ... Wyd. 2 popraw. i uzup. Podkowa Leśna: Aula 1996, 358 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2004.

[Za kobietą tren:] S. Jurkowski: Zapis męskiego żalu. *Twórczość* 2001 nr 10; A. Nasilowska: Żaloba codzienności. *Nowe Książ.* 2001 nr 8. – J. Ignatowicz-Skowrońska. *Stud. Językozn.* 2003 t. 2 [rec.: Wielki słownik frazeologiczny języka polskiego].

K.B.

MUSIAŁ Grzegorz

[...] Kontynuował twórczość literacką i krytyczno-literacką; utwory i recenzje ogłaszał m.in. na łamach *Kwartalnika Artystycznego* i *Toposu*. [...]

TWÓRCZOŚĆ

9. Berliner Tagebuch. [Wiersze].

Przekł. a n g. łącznie z poz. 10 pt. Poems of Grzegorz Musiał. Berliner Tagebuch and Taste of ash. Madison 1998.

10. Smak popiołu. [Wiersze].

Przekł. a n g. łącznie z poz. 9 pt. Poems of Grzegorz Musiał zob. poz. 9. – r u m.: In porumbar. [Przel.] C. Nicolaescu. București 2004.

10a. Dziennik z Iowa. Druk fragm. *Kwart. Artyst.* 1995 nr 1 – 1998 nr 2. Wyd. osob. Wwa: Open 2000, 236 s., nast. z podtyt. Zapiski z Ameryki, tamże 2007.

12. Sami swoi. [Powieść]. Wwa: Muza 1997,

13. Dziennik bez dat. Druk fragm. *Kwart. Artyst.* 1998 nr 4 – 2004 nr 2 (z przerwami). Wyd. osob. Wwa: Zysk i S-ka 2005, 392 s.

Zawiera m.in. zapiski z podróży do Szkocji, Anglii, Rumunii i Dominikany.

14. Kraj wzbronionej miłości. [Wiersze]. Wwa: Open 2001, 96 s.

Nagroda Fundacji Kultury Pol. w 2001.

15. Dziennik z wojny jaruzelskiej. Pozn.: Zysk i S-ka 2006, 237 s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (D. Nowacki).

H. Bereza: Spowiedź. W tegoż: Sposób myślenia. [T.] 1. O prozie polskiej. Wwa 1989. – W. Lewandowski: Niełatwo być księdzem – jeszcze trudniej grzesznikiem. *Kwart. Artyst.* 1997 nr 4 [rec.: Al fine]. – D. Nowacki: W trosce o siebie. *Twórczość* 1997 nr 12. – J. Szaket: Wariacje M. *Fa-Art* 1997 nr 4 [rec.: Al fine]. – D.T. Lebioda: Gorycz zniechęcenia. W tegoż: Przedśionek wieczności. Bydg. 1998 [rec.: Przejawki świadkowie zdarzeń]. – [Al fine] D. Nowacki: Próba autoportretu. W tegoż: Zawód – czytelnik. Kr. 1999; A. Regiewicz: Więc kto zaczął ten śmiertelny pojedynek? Bóg czy diabeł. *Śląsk* 1999 nr 5. – [Dziennik z Iowa:] P. Bratkowski: Samotność wolności. *Gaz. Wyborcza* dod. *Gaz. Książ.* 2000 nr 68; J. Kornhauser: Żegnaj, Ameryko! *Tyg. Pousz.* 2000 nr 20; M. Witkowski: „Jeżeli jesteś taki mądry to dlaczego jesteś taki biedny”. *Czas Kultury* 2000 nr 2/3. – A. Kałuża: Wstęp wzbroniony. *Fa-Art* 2001 nr 4 [rec.: Kraj wzbronionej miłości]. – W. Lewandowski: Samotność w Iowa. *Kwart. Artyst.* 2001 nr 2 [rec.: Dziennik z Iowa]. – Z. Masternak: „Rozpaczliwy łopot skrzydeł”. *Akcent* 2001 nr 1/2 [rec.: W ptaszarni]. – [Kraj wzbronionej miłości:] P. Michałowski: Kwartet z trzema cieniami. *Kwart. Artyst.* 2001 nr 4; A. Nasilowska: Przeciwności. *Nowe Książ.* 2001 nr 10. – [Dziennik z Iowa:] M. Orski: Idzie przez życie z kiejem. *Arkusze* 2001 nr 1; M. Rabizo-Birek: „Tu – ja”. *Twórczość* 2001 nr 4. – [Kraj wzbronionej miłości:] A. Galant: Homoeroryzm i walka płci. *Studium* 2002 nr 3/4; J. Klejnocki: Gorący kartofel, czyli opowieść o kleśce. *Borussia* 2002 nr 28. – D. Nowacki: Hiob nad Hłoby. *Kresy* 2002 nr 2 [rec.: W ptaszarni]. – G. Ritz: Solidarność a seksualny outsider. M. figura transwestyty. Przel.: M. Łukasiewicz. W tegoż: Nie w labiryncie pożądania. Wwa 2002. – J. Gizella: Polski skalpel w ciele Ameryki [rec.: Dziennik z Iowa]; Między buntem a pokorą [rec.: Kraj wzbronionej miłości]. W tegoż: Pisarze i koptści. Kr. 2003. – M. Orski: Podziemia duszy G.M. W tegoż: Lustratorzy wyobraźni, rewidenci fikcji. Wwa 2003. – W. Śmieja: Dandys – poeta doctus. *Pogranicza* 2003 nr 3. – B. Warkocki: Śmierć homoseksualisty. O twórczości G.M. W: Podmiot i tekst w literaturze XX wieku. Wwa 2006. – S. Buryła: Stan zapachu. *Nowe Książ.* 2007 nr 4 [rec.: Dziennik wojny jaruzelskiej].

B.M.

MUSIEROWICZ Małgorzata

[...] Kontynuowała pracę nad następnymi tomami powieści dla młodzieży nazwanych od miejsca akcji (Jeżyc, dzielnicy Poznania) „Jeżycjadą”, publikowała nadal felietony literackie w *Tygodniku Pouszechnym*. [...]

TWÓRCZOŚĆ

1. Małomówny i rodzina. [Powieść dla młodzieży]. Ilustr. ... [Wyd. 4] Łódź: Akapit Press [2001].

2. Szósta kleпка. [Powieść dla młodzieży]. Ilustr. ... Wyd. nast.: [wyd. 8] Łódź: Akapit Press 2001, tamże 2003, [2004].

4. Kłamczucha. [Powieść dla młodzieży]. Ilustr. ... Wyd. nast.: [wyd. 8] Łódź: Akapit Press [1997], tamże 2001.

Adapt. Teatr: Adapt.: T. Lisowska-Gallo. Wyst. Gorzów Wielkop., T. im. J. Osterwy 1999.

5. Kwiat kalafiora. [Powieść dla młodzieży]. [Wyd. 5] Łódź: Akapit Press [2003].

7. Ida sierpniowa. [Powieść dla młodzieży]. [Wyd. 7] Łódź: Akapit Press 2002.

13. Opium w rosole. [Powieść dla młodzieży]. [Wyd. 5] Łódź: Akapit Press [2000].

20. Brulion Bebe B. [Powieść dla młodzieży]. Ilustr. ... [Wyd. 6] Łódź: Akapit Press 2001.

23. Łasuch literacki, czyli ulubione potrawy moich bohaterów – przepisy kulinarne i wnikliwe komentarze. [Wyd. 3] Łódź: Akapit Press 2002.

24. Noelka. [Powieść dla młodzieży]. Ilustr. ... [Wyd. 3] Łódź: Akapit Press [2000].

Przekł. j.p.: Noeruka. [Przeł.] K. Tamura. Tōkyō 2002. - lit. w.: Kalēdukė. [Przeł.] L. Girevičienė. Vilnius 2006.

25. Dziecko piątku. [Powieść dla młodzieży]. Ilustr. ... [Wyd. 3] Łódź: Akapit Press [2001].

Przekł. j.p.: Kinyōbi umare-no ko. [Przeł.] K. Tamura. Tōkyō 1996.

26. Pulpecja. [Powieść dla młodzieży]. Ilustr. ... Wyd. nast.: [wyd. 3] Łódź: Akapit Press 1998, tamże 2003.

28. Całuski pani Darling. [Porady i przepisy kulinarne dla dzieci]. [Ilustr. ...] Wyd. nast.: [wyd. 2] Łódź: Akapit Press 1998, tamże: 2000, 2001, 2003.

29. Nutria i Nerwus. [Powieść dla młodzieży]. Ilustr. ... [Wyd. 2] Łódź: Akapit Press [2003].

Przekł. j.p.: Natariya-to irairaitoko. [Przeł.] K. Tamura. Tōkyō 1998.

31. Córka Robrojka. [Powieść dla młodzieży]. Projekt okł. i rys. ... [Wyd. 2] Łódź: Akapit Press 2000.

32. Frywolitki, czyli Ostatnio przeczytałam książkę!!! Ilustr. ... Łódź: Akapit Press.

Felietony drukowane uprzednio w *Tyg. Powsz.*

[T. 1]. Wybór z lat 1994-1997. [1997], 237 s. Wyd. 2 tamże 2000.

[T.] 2. Wybór z lat 1998-2000. 2000, 163 s.

[T.] 3. Wybór z lat 2000-2004. 2004, 158 s.

33. Imieniny. [Powieść dla młodzieży]. Ilustr. ... Łódź: Akapit Press 1998, 208 s.

34. Tygrys i róża. [Powieść dla młodzieży]. Ilustr. ... Łódź: Akapit Press 1999, 159 s.

35. Kalamburka. [Powieść dla młodzieży]. Ilustr. ... Łódź: Akapit Press 2001, 285 s.

Nagroda Duży Dong, przyznana przez Fundację „Świat Dziecka” w konkursie na dziecięcy bestseller 2001.

36. Język Trolli. [Powieść dla młodzieży]. Ilustr. ... Łódź: Akapit Press 2004, 208 s.

37. Żaba. [Powieść dla młodzieży]. Ilustr. ... Łódź: Akapit Press 2005, 216 s.

38. Czarna polewka. [Powieść dla młodzieży]. Ilustr. ... Łódź: Akapit Press 2006, 265 s.

Przekłady

1. B. Potter: Dwie niegrzeczne myszy. [Opowiadanie dla dzieci]. Wr.: Siedmioróg 1991, 59 s. Przedr. zob. poz. 7.

2. B. Potter: Kaczka Tekla Kalużyńska. [Opowiadanie dla dzieci]. Wr.: Siedmioróg 1991, 59 s. Przedr. zob. poz. 7.

3. B. Potter: Pani Mrugalska. [Opowiadanie dla dzieci]. Wr.: Siedmioróg 1991, 59 s. Przedr. zob. poz. 7.

4. B. Potter: Pani Tycia Myszka. [Opowiadanie dla dzieci]. Wr.: Siedmioróg 1991, 59 s. Przedr. zob. poz. 7.

5. B. Potter: Piotruś królik. [Opowiadanie dla dzieci]. Wr.: Siedmioróg 1991, 58 s. Przedr. zob. poz. 7.

6. B. Potter: Tomek kociak. [Opowiadanie dla dzieci]. Wr.: Siedmioróg 1991, 59 s. Przedr. zob. poz. 7.

7. B. Potter: Powiastki Beatrix Potter. [Dla dzieci]. Przeł. ... przy współpracy J.M. Stokłosy. 23 powiastki i 4 utwory opublikowane po raz pierwszy. Wwa: Muza 2000, 400 s. Zob. poz. 1-6.

OPRACOWANIA (wybór)

M. Musierowicz: Jak już spadać to z wysoka. Literacki debiut i narodziny „Szóstej kleпки” wspomina ... *Gaz. Wybórcza dod. Książ. w Duzym Formacie* 2003 nr 112. - Wywiady: Zobaczyć się w zwierciadle, które nie zniekształca. Rozm. [B. Dudko] B.L. *Wielka Gra* 1987 nr 6/7; Łopata. Rozm. E. Waśniowska. *Guliwer* 2002 nr 3; Lek na depresję. Rozm. M. Piątkowska. *Gaz. Wybórcza dod. Książ. w Duzym Formacie* 2003 nr 112.

LP XX w. (S. Sterna-Wachowiak).

[B. Dudko] (d): Brylanty w kaszance. *Wielka Gra* 1987 nr 3/4 [rec.: Opium w rosole]. - M. Kątny: „Kłamczucha”, „Kwiat kalafiora” Małgorzaty Musierowicz. Kielce: Gens 1996, 66 s. *Bibl. Analtz Szk.* - B. Męczyńska: Książka i jej funkcje w świecie „Jeźcjadzy”. *Guliwer* 1996 nr 5. - G. Leszczyński: Oswajanie czasu. *Nowe Książ.* 1998 nr 8 [rec.: Imieniny]. - K. Biedrzycki: Herbatka krzepi. Realistyczne baśnie M.M. *Polityka* 1999 nr 52. - K. Biedrzycki: Małgorzata Musierowicz i Borejkowie. Krótki przewodnik po „Jeźcjadzie”

oprac. B. Kupiec. Kr.: Universitas 1999, 143 s. – Z. Raszewski: Listy do Małgorzaty Musierowicz. Łódź: Akapit Press [1999], 175 s. – J. Szczęsna: „Jeźcjadą”, czyli świat według M. Gaz. *Wjborcza* dod. *Wysokie Obcasy* 1999 nr 8. – H. Marczynder: Humor i komizm językowy w wybranych powieściach Małgorzaty Musierowicz. Wwa: Elipsa 2000, 87 s. – G. Leszczyński. [rec.: Kalamburka]; B. Szargot, M. Szargot: Komizm Gustawka – Konradka [rec.: Opium w rosole; Brulion Bebe B.]. *Guliver* 2001 nr 4. – A. Mlekodaj: O malarstwości prozy M.M. *Polonistyka* 2001 nr 9. – J. Włodek: „Kwiat kalafiora” Małgorzaty Musierowicz. Powtórka z lektur. [Opracowanie dla szkół]. Wwa: NK 2001, 21 s. – S. Frycie: Małgorzata Musierowicz. Wwa: Wydawn. WSP TWP w Wwie 2002, 197 s. – *Guliver* 2002 nr 3 [nr poświęcony M.M.]; zawartość: Z. Adamczykowa: Kategoria komizmu w prozie M.M.; A. Gomółka: Kim jesteś Kalamburko; K. Heska-Kwaśniewicz: Jak kwitnie kalafior; A. Janiak-Staszek: Fizjonomiczny pierwiastek powieści „Kwiat kalafiora”; A. Kalinowska: „Mądrość się nie starzeje”. Filozofia klasyczna przewodnikiem po świecie bohaterów M.M.; K. Krasoń: Przejmujące, prawdziwe i pozytywne, czyli „Znajomi z zerówki”; J. Kwaśniewicz: Papy Borejki portret własny; G. Lewandowicz: Jak czytałam „Małomównego”; M. Paciuszkiewicz: Od Bieszczad do „Kalamburki”; B. Szargot: Chłopięctwo ojca Borejki [dot.: Kalamburka]; B. Szargot: Zerowski w Poznaniu [dot.: Brulion Bebe B.]; B. Szargot, A. Gomółka: Między niebem gwiazdzistym a prawem moralnym. O powieściach M.M.; M. Szargot: Pieróg Barańczakiem nadziewany; I. Szpara: Szósta klepka, siódma góra...; K. Tałuć: Książka w książce, czyli co czytają bohaterowie „Jeźcjadą”; J. Warońska: Nocą w obliczu gwiazd...; E. Waśniowska: Skoro „Gultwerze” prosisz bym pisała o Małgosi... – Między Bambolandią i „Jeźcjadą”. Małgorzata Musierowicz makro- i mikrokosmos. Pod red. [i ze wstępem] K. Heskiej-Kwaśniewicz przy współpracy A. Gomółki. Kat.: Wydawn. UŚL 2003, 216 s. *Pr. Nauk. UŚL w Katow.*, 2160 [zawartość: I. Socha, E. Nowak: Wydawnicze i czytelnice wyznaczniki popularności pisarstwa M.M.; K. Heska-Kwaśniewicz: Jak kwitnie kalafior, czyli o tytułach książek M.M.; K. Tałuć: Książka w książce, czyli co czytają bohaterowie „Jeźcjadą”; Z. Adamczykowa: O komizmie „Jeźcjadą”; I. Szpara: Baśniowe morfemy w twórczości M.M.; M. Szargot: W „określonej epoce” i później. (M. – Barańczak); B. Szargot: Młoda Polska i nowa Polska; A. Gomółka: Borejkiwie i czas świętowania; J. Zaczekowska: Mięso komercyjne i brzoskwinie z importu. Cztery powieści o rodzinie i trudnościach gospodarczych; J. Kwaśniewicz: O Ignacym Borejce słów kilka; O. Topol: Jak zostać „panem Borejko”? Uwagi o pewnym wzorze; J. Papuzińska: Mieszkańcy „Bambolandii”; K. Krasoń: Rzecz o politycznym fundamentalizmie, czyli literacka przestroga M.M.; A. Achteik: „Kwiat kalafiora” u PRL; E. Kosowska: „Kłameczucha” M.M. – prawda przesłania; K. Heska-Kwaśniewicz: Postscriptum, czyli Zbigniew Raszewski jako badacz literatury dla dzieci. – M. Sznigier: Współczesność i tradycja w wybranych powieściach M.M. *Guliver* 2003 nr 3. – K. Czachowska, D. Szczerba: Poznań Borejków. Spacer z bohaterami powieści Małgorzaty Musierowicz. Poznań: Media Rodzina 2004, 201 s. – A. Gomółka: Saga rodu Borejków. Kulturowe konteksty „Jeźcjadą”. Kat.: Wydawn. UŚL 2004, 165 s. *Pr. Nauk. UŚL w Katow.*, 2232. – A. Kula: Ocalone w przeżywanu. O „Języku Trolli” – 15. tomie „Jeźcjadą” M.M. *Tyg. Pousz.* 2004 nr 21. – G. Leszczyński: Palimpsesty. *Nowe Książ.* 2004 nr 8 [rec.: Język Trolli]. – G. Leszczyński: Byt ku śmierci. *Nowe Książ.* 2006 nr 12 [rec.: Czarna polewka]. – J. Papuzińska: Gry temporalne. *Nowe Książ.* 2006 nr 4 [rec.: Żaba].

A.Sz.

MUSZYŃSKA-HOFFMANNOWA Hanna

OPRACOWANIA (wybór)

J.T. Baer: Waclaw Berent. A writer for our time. *The Polish Review*. Nowy Jork 1992 nr 2 [omów. m.in. opracowań H.M.-H.].

E.G.

MYCIELSKA Gabriela

Przekłady

5. S. de Beauvoir: Druga płeć. T. 1. Fakty i mity. Wyd. 2 (łącznie z t. 2) Wwa: Jacek Santorski & Co 2003, 783 s.

T. 2 przeł. K. Leśniewska.

19. H. Hesse: Wilk stepowy. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 4] Wwa: PIW 1999, tamże 2000; Wwa: Porozumienie Wydawców 2001; Kr.: Medisat Poland [2005].

B.M.

MYŚLIWSKI Wiesław

[...] W 2000 na skutek braku dotacji przestał wydawać redagowany przez siebie dwutygodnik *Sycyna*. [...]

TWÓRCZOŚĆ

1. Nagi sad. Wyd. 3 [właśc. 7] Wwa: Muza 1997 s. Przekł. niemiec.: Der nackte Garten. [Przeł.] C. Rymarowicz. [Wyd. 2] München 2000.

2. Pałac. [Powieść]. [Wyd. 5] Wwa: Muza 1998.

4. Złodziej. (Dramat bez aktów i scen).

Przekł. czes.: Zloděj. [Przeł.] J. Vlášek. Praha 1990.

7. Kamień na kamieniu. [Powieść]. [Wyd. 7] Wwa: Muza 1999.

Przekł. litew.: Akmuo ant akmens. [Przeł.] J. Grigienė. Vilnius 1992.

Adapt. radio wa: Kamień na kamieniu. Cz. 1-2. Adapt. A. Zakrzewski. Radio 1989. – teatr. Kamień na kamieniu. Adapt. J. Kulicki. Wyst. Rzeszów, T. im. W. Sienkowskiej. Mała Scena 2000.

10. Drzewo. [Utwór dramatyczny].

Adapt. radio wa: Drzewo. Cz. 1-2. Adapt. J. Szwedowska. Radio 1993. – tv: Drzewo. Adapt. I. Cywińska. TV 1998.

12. Widnokrąg. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 2] Wwa: Muza 1998; Wwa: Świat Książki 2000.

Nagroda Fundacji A. Jurzykowskiego w Nowym Jorku (1998). Przekł. niemiec.: Der helle Horizont. [Przeł.] R. Matwin-Buschmann. München 2005. – rtm.: Orizont. [Przeł.] S. Velea. București 2000.

Adapt. tv: W poszukiwaniu zgubionego buta. Adapt. I. Cywińska. TV 1997.

13. Requiem dla gospodyni. Sztuka w 2 aktach. *Dialog* 2000 nr 10 s. 5-47. Wyst. Wwa, T. Nar. 2000. Wyd. osob. Wwa: Muza 2000, 130 s.

14. Kres kultury chłopskiej. [Szkic]. Wwa, Bochnia: Prowincjonalna Ofic. Wydawn. 2003, 34 s.

15. Traktat o łuskaniu fasoli. [Powieść]. Wwa: Znak 2006, 400 s.

Nagroda literacka Nike, nagroda literacka Gdynia, nagroda kanału TVP Kultura w 2007.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Widnokrąg możliwości. Rozm. M. Krassowski. *Wiad. Kult.* 1996 nr 50; Dobrze, że żyłem. Cz. 1-2. Rozm. H. Zaworska. *Gaz. Wyborcza* 1997 nr 245, 246; Kłosa przestrzeni pamięci. Rozm. A. Franaszek. *Tyg. Powsz.* 1997 nr 44; Nigdy nie wierzyłem w śmierć prozy. Rozm. J. Dąbrowska. *Mag. Lit.* 1997 nr 3/4; Widzę od środka. Rozm. A. Klich. *Śląsk* 1999 nr 11; Krótkowidz wybiera wygodę. Rozm. K. Masłoń. *Mag. Lit.* 2000 nr 12; Żalem nie zatrzyma się świata. Rozm. K. Masłoń. *Rzeczpospolita* 2000 nr 287; Bywam pisarzem raz na parę lat. Rozm. H. Kowalik. *Przeгляд* 2001 nr 20; Język, wyobraźnia, pamięć. W: P. Szewc: Wolność i współzależność. Rozmowy z pisarzami. Kr. 2002; Jestem pisarzem od czasu do czasu. Rozm. Z. Pietrasik. *Polityka* 2006 nr 17/18; To nieprawda, że człowiek tęskni tylko do raju. Rozm. K. Masłoń. *Rzeczpospolita* 2006 nr 135; W środku jesteście baśnią. Rozm.: A. Franaszek, J. Strzałka. *Tyg. Powsz.* 2006 nr 22.

M. Madej: Wiesław Myśliwski. Zestawienie bibliograficzne. Oprac. przy współudziale B. Piotrowskiej i E. Ston. Kielce: Woj. Bibl. Publiczna 2002, 79 s.

L. Bugajski: Proza po prozie. *Olesymoron* 1990. – Cz. Dziekanowski: Narodziny ojca. (Psychoanalityczna interpretacja „Nagiego sadu”). *Twórczość* 1990 nr 5. – V.P. Vedina: V.M. i rozvitie polskiej derevenskoj prozy (60-80-te годы). W: Roman w literaturach central i jugo-wostočnoj Europy. Kijów 1990. – S. Burkot: W.M.: „Kamień na kamieniu”. W tegoż: Proza powojenna 1945-1987. Wyd. 2 popraw. i uzup. Wwa 1991. – E. Młynarczyk: Sposoby wprowadzania wypowiedzi przytoczonych w utworze W.M. „Kamień na kamieniu”. *Rocz. Nauk.-Dydak.* 1991 z. 137. – A. Marzec: Obnazanie chłopskiej duszy. W tegoż: Od Schulza do Myśliwskiego. Wyd. 2 popraw. i poszerz. Łódź 1994. – B. Czubaj: O opisie w powieści W.M. „Kamień na kamieniu”. *Pr. Nauk. WSP w Częst. Filol. Pol.* 1995/96 z. 5. – B. Czubaj: Quasi-dialogi w powieści W.M. „Kamień na kamieniu”. *Pr. Nauk. WSP w Częst. Filol. Pol.* 1996 z. 6. – [Widnokrąg:] A. Baglajewski: Cień na widnokręgu. *Krezy* 1997 nr 4; J. Błoński: Prawdopodobny „Widnokrąg”. *Gaz. Wyborcza* 1997 nr 260, przedr. w tegoż: Wszystko, co literackie. Kr. 2001. – A. Czyżak: W.M. – Uniwersum w oknach. W tegoż: Życiorysy polskie 1944-1989. Pozń. 1997. – T. Drewnowski: Próba scalenia. Wwa 1997, passim. – L. Dyèvre: Le domaine de l'intraduisible.

Sacrifice ou peur de l'échec. Pourquoi priver les Français d'un M. au d'un Redliński? *Acta Univ. Wratisl. Romanica* 1997 nr 44. – [Widnokrąg:] J. Jarzębski: Widnokrąg W tegoż: Apejtyt na przemiane. Kr. 1997; T. Komendant: Cały świat. *Gaz. Wyborcza* 1997 nr 236; J. Koźbiel: Między słowem a milczeniem. *Więź* 1997 nr 6; B. Zadur: W okrażeniu. *Twórczość* 1997 nr 3; H. Zaworska: Stron schody życia. *Odra* 1997 nr 4; Z. Ziątek: Nowy widnokrąg. *Teksty Drugie* 1997 nr 5. – J. Ablewicz: Wiesław Myśliwski. Kielce: Gens 1998, 87 s. – [Widnokrąg:] A. Górnicka-Boratynska: Opowieści ze środka wszechświata. *Res Publica Nova* 1998 nr 1 [dot. też: O. Tokarczuk, Prawiek]; M. Hanczakowski, E. Morawiec: Widnokrąg z kogutem, psem i butem. *Arcana* 1998 nr 2; E. Nawrocka: Bitwa o słowa. *Tytuł* 1998 nr 4. – J. Paclawski: W.M. W tegoż: Szkice o współczesnych twórcach literatury. Kr. 1998. – A. Wal: W.M. i Teatr Polskiego Radia w Rzeszowie. *Fraza* 1999 nr 2/3. – Z. Ziątek: Głód samowiedzy; W.M. W tegoż: Wiek dokumentu. Wwa 1999. – [Widnokrąg:] S. Burkot: Widnokrąg epicki. *Zdanie* 2000 nr 1/2; G. Jankowicz: Granica dokumentu. *Koniec Wieku* 2000 nr 14/15. – J. Łukosz: Drzewo wiadomości. W tegoż: Imperia i prowincje. Wr. 2000. – Metaforyczny realizm W.M. *Dialog* 2000 nr 10 luwagi krytyków nt. scenicznych dzieł utworów W.M. Oprac. M. Wawrzyniak. – A. Myjak-Pycia: Siebie opowiadam. Tożsamość bohatera powieści Wiesława Myśliwskiego. Sandomierz: Pair 2000, 79 s. – J. Pięszczachowicz: Przypadek Szymona Pietruszki. W tegoż: Smutek międzyepoki. Kr. 2000 [dot.: Kamień na kamieniu]. – H. Berezka: Suwerenność. *Twórczość* 2001 nr 1 [dot. twórczości dramatycznej W.M.]. – P. Czaplinski: Epopeja spełnionej nostalgii. W tegoż: Wzniośle tęsknoty. Kr. 2001 [rec.: Widnokrąg]. – P. Gruszczynski: Requiem dla śmierci. *Tyg. Powsz.* 2001 nr 1 [rec.: Requiem dla gospodyni]. – [Widnokrąg:] A. Ilksa: „Widnokrąg pamięci” – pamięć jako jeden ze składników świata przedstawionego powieści W.M. „Widnokrąg”. *Zesz. Nauk. Wyz. Szk. Hum.-Ekonomicznej* 2001 nr 6; B. Kaniewska: Arcydzieło niespieszne. *Polonistyka* 2001 nr 3. – B. Czubaj: Jedno znaczy to za mało. O powieściach W.M. *Pr. Nauk. WSP w Częst. Filol. Pol. Hist i Teoria Lit.* 2003. – J. Detka: Pomiędzy gwędzą a strumieniem świadomości. (Uwagi o narracji w powieści W.M.). *Stud. Kiel. Ser. Filol.* 2003 nr 4. – W. Michalski: Kilka uwag o twórczości W.M. W tegoż: Rozróżnianie głosów. Lubl. 2003. M. Cemerys: Oswajanie przestrzeni „prywatnej ojczyzny w „Kamieniu na kamieniu” i „Widnokręgu” M. *Ann. Acad. Paedagogicae Crac. Stud. Hist.-Lit.* 2004 nr 4. – J. Drzewucki: Wolność w języku. *Rzeczpospolita* 2004 nr 86 [rec.: Kres kultury chłopskiej]. – E. Fiata: Widnokrąg życia w powieści W.M. *Zesz. Nauk. KUL* 2004 nr 2. – K. Nowosielski: Kilku uwag o twórczości W.M. W tegoż: Rozróżnianie głosów. Gdańsk 2004. – [Traktat o łuskaniu fasoli:] P. Czaplinski: Rozmowa mistrza Wiesława ze śmiercią. *Gaz. Wyborcza* 2006 nr 106; K. Masłoń: Bóg jest muzyką, dopiero potem wszechmocą. *Rzeczpospolita* 2006 nr 105; D. Nowacki: Pisarz nie z tej epoki. *Newsweek Polska* 2006 nr 17.

E.G.

N
NADOLSKI Bronisław

OPRACOWANIA (wybór)

SBLP (A. Krzewińska)

 A. Krzewińska: B.N. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mick.* 1987 wyd. 1988 t. 22.

M.K.-K.

NAGANOWSKI Egon
 1913-2000

[...] W 1998 otrzymał nagrodę Deutsches Polen Institut (Darmstadt). [...] Zmarł 23 stycznia 2000 w Poznaniu.

Przekład

3. G. Grass: Kot i mysz. [Powieść]. Przel.: ..., I. Naganowska. [Wyd. 4] Gdańsk: Polnord – Oskar 1999.

OPRACOWANIA (wybór)

J. Korczak: Ostatni, co tak poloneza wodził. E.N. *Tyż. Powsz.* 2000 nr 17 [wspomnienie]. – P. Łuszczkiewicz: Literaturoznawstwo i erotologia. Eseistyka E.N. W tegoż: Pociąg do Poznania. Pozn. 2000. – M. Ulatowska: Tłumacz wieloznacznej wielkości. O pisarstwie E.N. W: Doktoranckie varia i wariacje. Pozn. 2005.

NAGLEROWA Herminia

OPRACOWANIA (wybór)

SBLP t. 3 (J. Starnawski).

A. Clarke: Świat H.N. *Nowa Okolica Poetów* 1999 nr 2. – A. Woldan: Powieść rodzinna i opowieść o dniach ostatnich w literaturze międzywojnia. H.N.: „Krauzowie i inni”. W tegoż: Młot Austrii w literaturze polskiej. Kr. 2002.

NAGRABIECKI Jan

[...] W 1956-80 pisał (m.in. pod pseud. Stefan Wandana) teksty piosenek. [...] Wyróżniony m.in.: tytułem „Weterana Walk o Wolność i Niepodległość Ojczyzny” (2001) oraz Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (2000). [...]

TWÓRCZOŚĆ

15. Czary-mary sztukmistrza Ildefonsa. Wspomnieniowy esej o poecie wesołym, przekornym, sentymentalnym i paradoksalnym. Podkowa Leśna: Aula 2000, 73 s.

Dot. K.I. Galczyńskiego.

16. Opowieści prawdziwe. [Opowiadania]. Podkowa Leśna: Aula 2000, 114 s.

17. Zatrzymane słowa. Przypomnienia i nowe olśnienia. [Wiersze]. Podkowa Leśna: Aula 2000, 291 s.

18. Dotyk światła. Wiersze zebrane o igrzyskach i zawodach sportowych oraz miniatury z cyklu: Bieg po trawie; Rozważania wiosenne; Piąte imię wiatru; Las; Godziny opisane skrzydłami ważek. Podkowa Leśna: Aula 2004, 81 s.

19. Requiem po karnawale. Wiersze i poematy prawie zebrane. T. 1-2. Podkowa Leśna: Aula 2004, 314 + 370 s.

20. W krzywym świecidelku. (Sylwetki portretowe niektórych poetów) 1552-1987. (Dedykacje – stylizacje – pastisze) 1978-1987. Zaproszenie do poetyckiej zabawy. Podkowa Leśna: Aula 2004, 100 s.

21. Magiczny kształt miłości. [Wiersze]. Podkowa Leśna: Aula 2007, 179 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2005. – Wywiad: Niech Pan to zapisze! Rozm. J.Z. Brudnicki. *Mag. Lit.* 1998 nr 2/3.

J. Sokolowska: „To ciemniej, to jaśniej” J.N. *Wil. Rozmaitości* 1997 nr 5. – W. Kaliszewski: Nadrealizm i rzeczywistość. *Nowe Książ.* 2000 nr 10 [rec.: Czary-mary sztukmistrza Ildefonsa; Opowieści prawdziwe; Zatrzymane słowa].

B.M.

K.B. NAJDER Zdzisław

Pseud.: Exul.

[...] Szkice i eseje na tematy literackie i polityczne publikował w prasie wydawanej w kraju poza zasięgiem cenzury, m.in. w *Obserwatorze Wielkopolskim* (1983, 1988), *Spotkaniach* (1985-89) i *Arce* (1988-89), oraz w paryskim *Kontakcie* (1986-91), pod pseud. Exul. W 1990 został członkiem SPP. [...] Artykuły historycznoliterackie i publicystyczne ogłaszał m.in. w *Tygodniku Solidarność* (1996-98, 2000) i *Rzeczpospolitej* (1996-2004). W 1997-98 wykładał w Wyższej Szkole Języków Obcych i Ekonomii w Częstochowie (od 2001 Akademia Polonijna), jednocześnie pełnił funkcję przewodniczącego omiteu Naukowego Doroczných Wykładów im. S. Korbońskiego „Polska w Europie” odbywających się w tejże uczelni. W 1998-2001 był doradcą szefa Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej oraz głównego negocjatora przystąpienia Polski do Unii Europejskiej. W 2002-04 zasiadał w Narodowej Radzie Integracji Europejskiej. W 2003 przeszedł na emeryturę jako profesor Uniwersytetu Opolskiego. W 2005 był założycielem Ośrodka Dokumentacji i Badań Twórczości Josepha Conrada na Uniwersytecie Jagiellońskim. Od tegoż roku pracuje w Wyższej Szkole Europejskiej im. ks. J. Tischnera w Krakowie. Odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi (2004), francuskim Orderem Narodowym Legii Honorowej (2005). [...]

TWÓRCZOŚĆ

2. Wartości i oceny. [Studium estetyczno-metodologiczne].

W e r s j a a n g. zmien. i uzup: Values and evaluations. Oxford: Clarendon Press 1975, 185 s.

4. Życie Conrada-Korzeniowskiego.

P r z e k ł a d a n g.: Joseph Conrad. A life. [Przel.] H. Najder. Rochester, New York 2007.

10. Conrad in perspective. Essays on art and fidelity. Cambridge: Cambridge University Press 1997, 240 s. Wyd. 2 tamże 2005.

P r z e k ł a d p o l.: Sztuka i wierność. Szkice o twórczości Josepha Conrada. Przel. H. Najder. Opole: Wydawn. Uniw. Opol. 2000, 255 s.

Zawartość: Wstęp, czyli wyznaczenie mamuta; Polskie zaplecze Conrada albo: Od biografii do nauki o kulturze; Rodzice Conrada; Conrad i Tadeusz Borowski; „Siostry” albo Wspaniała porażka; „Lord Jim”: romantyczna tragedia honoru; „Zwierciadło morza”; „Ze wspomnień”; „Tajny agent”, czyli melodramat przenicowany; Conrad, Rosja i Dostojewski; Conrad i Rousseau; Conrad i tradycyjne pojęcie honoru; Joseph Conrad jako pisarz europejski; Conrad po stu latach; Conrad w perspektywie historycznej; Sztuka i wierność; dziedzictwo kulturowe i program literacki.

11. W sercu Europy. Zbiór komentarzy z „Tygodnika Solidarność”. [Wwa:] „Tysol” 1998, 143 s.

12. Życie Josepha Conrada-Korzeniowskiego. T. 1-2. Lubl.: Gaudium 2007, 550 + 600 s.

Studia i rozprawy w książkach zbiorowych i czasopiśmie, m.in.: Polskie osobliwości. (Rozmyślenia wykładowcy literatury polskiej za granicą). *Twórczość* 1969 nr 3 s. 90-100. – Przejście od „jest” do „powinien”, czyli jak działa gilotyna Hume’a. W: *Studia semiotyczne*. T. 5. Wwa 1974 s. 85-93. – Czy dzieje mają sens? *Znak* 1975 nr 11/12 s. 1429-1436. – Co kultura polska może dzisiaj dać światu? W: *Ojczyzna w sercach*. Londyn 1986 s. 23-35. – Bitwa o umysł. *Prz. Powsz.* 1989 nr 11 s. 169-185, nr 12 s. 343-363. – Conrad and Ukraine. *The Conradian. Journal of Joseph Conrad Society [United] Kingdom*, Amsterdam, Atlanta 1998 vol. 23 nr 2 s. 45-54. – Cisza i milczenie w utworach Conrada. W: *Semantyka milczenia*. T. 1. Wwa 1999 s. 177-191. – Ojczyzna i naród w poezji Zbigniewa Herberta. *Ethos* 2000 nr 4 s. 139-149. – Europa Josepha Conrada. *Pol. Prz. Dyplomatyczny* 2001 t. 1 nr 1 s. 181-194, przekł. ros.: Evropa Dżozefa Konrada. Przel. z ang. H. Najder. *Evropa*, Warszawa 2002 nr 2 s. 63-78. – Przesłanie Josepha Conrada. *Znak* 2001 nr 2 s. 12-22. – Kto potrzebuje patriotyzmu? *Znak* 2002 nr 4 s. 44-55. – My half a century with Conrad. *Conradiana*, Lubbock, Texas 2002 vol. 34 nr 1-2 s. 1-14. – Conrad. The past as the repository of values. *Con-Text*, Gdańsk 2003 nr 4/5 s. 46-54. – Meditations on Conrad's territoriality. En essay in four tacks. *The Conradian. Journal of Joseph Conrad Society [United] Kingdom*, Amsterdam, New York 2003 vol. 28 nr 1 s. 1-16. – Lord Jim, the gunboat lieutenant and other French connections. W: *Lord Jim's day at the Sorbonne*, 6 XII 2003. Paris 2004 s. 9-20, 26-27, 33, 41-43, 52-53. – Droga uczonego [dot. W. Borowego]. W: *Zatajony artysta*. Lubl. 2005 s. 313-322. – Joseph Conrad and the classical world. A sketch of an outline. W: *The Ugo Mursia memorial lectures*. Pisa 2005 s. 19-30. – Poezja jako obowiązek [dot. Z. Herberta]. W: *Portret z początku wieku*. Lubl. 2005 s. 194-205. – RWE 1982-1987. Zapiski dyrektora. *Zesz. Hist.*, Paryż 2005 z. 153 s. 200-225.

Prace redakcyjne

5. J. Conrad: Dzieła. Red. i wstęp ... T. 28: Szkice polityczne. Wwa: PIW 1996, 77 s.

10a. Wspólnota europejska – przewodnik. Wstęp i red. ... Londyn: [b.w.] 1981, 238 s.

Podp. pseud.: Bogusław Grodzicki.

11. Conrad uder familial eyes. [Oprac.] ... [Wyd. 3] Cambridge, New York 2006.

16. Unia Europejska. Geneza, rozwój, instytucje. Antologia. Oprac. ... Częstochowa: Educator 1997, 155 s. Wyd. 2 tamże 2000.

17. J. Conrad: Heart of darkness. With The Congo Diary and Up-river Book. [Wyd.] ... [Przedm.] A.N. Wilson. London: Hesperus 2002, X, 137 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006, 2007. – Wywiady: Trwać przy zasadach. Z prof. Z.N. rozzn. F. Śmieja. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2001 nr z 20 VII; Czyny i rozmowy. Rozm. M. Darmas, *Znak* 2006 nr 3.

J. Tomkowski: Wierność zobowiązuje! *Nowe Książ.* 2000 nr 10 [rec.: Sztuka i wierność]. – P. Machcewicz: Tajny agent. *Rzeczpospolita* 2005 nr 234. – A. Paczkowski: Po pierwsze, niepodległość. *Rzeczpospolita* 2005 nr 242.

B.D.

NAJWER Ewa

TWÓRCZOŚĆ

17. Komnata liczb. [Wiersze]. Poznań: Rhythmos 2003, 61 s.

B.M.

NAŁKOWSKA Zofia

TWÓRCZOŚĆ

14. Romans Teresy Hennert. Powieść dzisiejsza. Wyd. nast.: [wyd. 18] Oprac. [i wstęp:] E. Wiegandt. Wr., Kr.: Ossol. 2001, XCII, 190 s. *BNI*, 302; Posł.: Ł. Badula, Kr.: Zielona Sowa 2005.

Wyd. łącznie z poz. 24 pt. Romans Teresy Hennert; Granica. [Wyd. 2] Posł.: B. Smoleń. Wwa: Świat Książki 2001.

Adapt.: radiowa pt. Noce Teresy: Radio 1935, - tv: Adapt.: H. Okraskowa. TV 1963.

19. Niedobra miłość. Romans prowincjonalny. Adapt. tv: Reż.: A. Łapicki. TV 1999.

20. Dom kobiet. Sztuka w 3 aktach.

Adapt. radiowa: Radio 1932.

24. Granica. Powieść. Wyd. nast.: [wyd. 38] Wr.: Siedmioróg 1997; Wwa: Prószyński i S-ka 2000; Kr.: Zielona Sowa 2005; wyd. łącznie z Romans Teresy Hennert zob. poz. 14.

Adapt. radiowa: Adapt. [w odcinkach]: A. Borkowska. Radio Bis 2001.

27. Niecierpliwi. Powieść. [Wyd. 7] Wstęp i oprac.: K. Jakowska. Kr.: Universitas 2001.

Przekł. niemiec.: Die Ungeduldigen. [Przel.] U. Kiermeier. [Posł.]: W. Bolecki. Frankfurt am Main 2000.

28. Węzły życia. Powieść.

A d a p t. r a d i o w a: Adapt.: K. Sznerr-Mierzejewska. Radio 1988.

29. Medaliony. [Opowiadania]. Wyd. nast.: [wyd. 28] Wr.: Siedmioróg 2004; Kr.: Zielona Sowa 2005. P r z e k ł.: a n g.: Medallions. [Przeł.] D. Kuprel. Evanston 2000. – r u m.: Medalioane. [Przeł.] S. Vajdell. București 1999. – t u r e c.: Madalyonlar. [Przeł.] F. Baş. Istanbul 1998.

A d a p t. t v. opowiadania Przy torze kolejowym: Scenariusz filmu telewizyjnego: A. Brzozowski. Realizacja 1963, TV 1992.

33. Dzienniki. Powst. 1896-1954. Wyd.: Oprac., wstęp i komentarz: H. Kirchner. Wwa: Czyt. Z prac IBL PAN.

[T.] 3. 1918-1929.

Wyd. fragm.: Oprac.: T. Olszewski. Wwa: Doświadczalna Ofic. Graf. Pracowni Sztuk Plastycznych 1989, [8] s.

[T.] 6. 1945-1954. Cz. 1 (1945-1948), cz. 2 (1949-1952), cz. 3 (1953-1954). 2000-2001, 594 + 693 + 652 s.

38. „Niesie mnie rzeka smutku...”. Korespondencja ... i Jerzego Zawiejskiego 1943-1954. Oprac. i przyp. opatrzyła M. Kluźniak. Wstęp: H. Kirchner. Wwa: Bibl. Nar. 2000, 277 s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (H. Kirchner)

K.L. Koniński: W tajnikach wybaczenia. *Mysł Nar.* 1931 nr 26, przedr. w tegoż: Szkice krytyczne. Kr. 2007. – W. Gombrowicz: O stylu Z.N.; Po co? O krytykach i czytelnikach, przedr. w tegoż: Dzieła zebrane. T. 10. Paryż 1973, Varia. Cz. 1. Lubl.* 1989, Dzieła. T. 12. Kr. 1995, Varia. T. 1-2. Kr. 2004. – G. Rubanowa: Osobliwosti romannogo stilju Z.N. *Problema Slavjancznauista*, Lw. 1988 nr 3. – S. Musijenko: Nowe materiały z grodzieńskiego okresu Z.N. *Lit. Radz.* 1989 nr 3. – M. Ruszkowski: Rozsypany mi się świat. *Kultura*, Paryż 1989 nr 4 [dot. Dzienniki. T. 4; M. Dąbrowska: Dzienniki. T. 1-5]. – M. Wyka: Jak się czuje sławę? W teście: Głos różnych pokoleń. Kr. 1989, przedr. w teście: Niecierpliwość krytyki. Kr. 2006. – L. Żuliński: Zofia Nałkowska „Granica”. [Wyd. 2] Wwa: Jota 1991. – W. Wójcik: N. o plotce, plotka o N. W: Plotka. Kat. 1994. – W. Nawrocki: „Romans Teresy Hennert”. Próba innej lektury. *Stud. i Mater. Polonist.* 1996 t. 2. – A. Trofiński: Pleć – uwięzienie czy wyzwolenie? Próba znalezienia odpowiedzi na podstawie utworów Z.N. *Test* 1997 nr 3. – A. Górnicka-Boratyńska: „Słiczna moja siostra natura”. Projekt „nowej kobiety” w modernistycznej twórczości Z.N. W: *Literatura Młodej Polski. Między XIX a XX wiekiem*, Białystok 1998, przedr. w teście: Staliśmy się sobą. Izabelin 2001. – K. Jakowska: N. atlas anatomiczny. W: *Człowiek i rzecz*. Pozn. 1999. – I. Kaluta; Pisać: N.; E. Kraskowska; N.; Schulz, Schulz i N. *Testy Drugie* 1999 nr 1/2. – E. Kraskowska: Niebezpieczne związki. O prozie Z.N. W teście: Piórem niewieściem. Pozn. 1999. – E. Kraskowska: Zofia Nałkowska. Pozn.: Rebis 1999, 165 s. – J.E. Skłowski: „Dom kobiet” jako książka; Zbrodnia i przebaczenie [dot.: Dzień jego powrotu; Ściany świata]; „Granica”. W tegoż: Na przelaj i inne szkice o literaturze i kulturze. Kr. 1999. – I.E. Adelfejm: Polska proza międzywojennego dwudziestolecia. Moskwa 2000, passim. – G. Borkowska: Casus N. W: Tematy i przytamy. Wr. 2000. – M. Dermalowicz: Ostatnia młodość N. *Twórność* 2000 nr 7 [rec.: Dzienniki. T. 6 cz. 1]. – D. Dobrowolska: Powieść polityczna wobec wy-

zwań niepodległości. (Z.N.: *Romans Teresy Hennert*). W teście: Powieść polityczna dwudziestolecia międzywojennego. Kielce 2000. – M. Głowiński: Trzy poetyki „Niecierpliwych”. W tegoż: *Intertekstualność, groteska, parabola*. Kr. 2000. – R. Jochymek: Narrator i narracja w „Dziennikach” Z.N. i Marii Dąbrowskiej. W: *Z problemów literatury i kultury XX w.* Kat. 2000. – H. Kirchner: Holocaust w dziennikach Z.N. i Marii Dąbrowskiej. W: *Literatura polska wobec zagłady*, Wwa 2000, przedr. w: *Maski współczesności*, Wwa 2001. – B. Smoleń: Kobieta i egzystencja. Wokół „Domu kobiet” Z.N. W: *Krytyka feministyczna*. Wr. 2000. – B. Szargot: W drodze do niezawisłości. Wokół „Generała Barcza” Juliusza Kadena-Bandrowskiego i „Romansu Teresy Hennert” Z.N. W: *Człowiek w drodze*. T. 1. Bydż. 2000. – A. Drogosz: Wolność negatywna na podstawie „Dzienników 1934-1944” Z.N. i „Szkiców piórkem” Andrzeja Bobkowskiego. W: *Wyznanie czy dialog*, Wwa 2001. – A. Galant: Skradziony profil. Matka w „Dziennikach” Z.N. *Ruch Lit.* 2001 nr 5. – M. Głowiński: Dziennik z całego życia. „Czytelnik” zakończył monumentalną edycję dziennika Z.N. *Rzeczpospolita* 2001 nr 169. – G. Herling-Grudziński: Nekrofilacje sanacyjne. W tegoż: *Esaje*, (Pisma wybrane. T. 3). Wwa 2001 [dot.: Węzły życia]. – T. Jastrun: Ostatni romans Z.N. *Res Publica Nowa* 2001 nr 3 [dot.: Dzienniki. T. 6]. – J. Madejski: Z.N., uwięziona na Kresach. (O „Ścianach świata”). W: *Literackie Kresy i bezkresy*, Szczec. 2001, przedr. w tegoż: *Deformacje biografii*, Szczec. 2004. – B. Smoleń: Pleć i śmierć. Tananycza wyobrażenia Z.N. W: *Ciało, pleć, literatura*, Wwa 2001. – B. Smoleń: Śmierć dziennika. *Res Publica Nowa* 2001 nr 12. – B. Smoleń: Wariat na strychu. *Kawedra* 2001 [nr] 4. – B. Smoleń: Z.N. „Dom kobiet”. W: *Dramat polski. Interpretacje*. Cz. 2. Gdańsk 2001. – M. Stepien: „Nie musiałam się przełamywać”. (Z.N. po 1945). *Twórność* 2001 nr 11, przedr. w tegoż: „Jak grecka tragedia”, Kr. 2005. – B. Umiański: Z.N. „Węże i róże”. Odmieniec; Z.N.; Chawa, czyli negatywna emancypacja. W teście: *Postać z cieniem*, Wwa 2001. – D. Wachna: Sposoby widzenia sztuki w „Węzach i różach” Z.N. oraz „Przygodzie w nieznanym kraju” Anieli Gruszeckiej. *Ruch Lit.* 2001 nr 5. – T. Wałas; Milknięcie. O powojennych „Dziennikach” Z.N. *Tyg. Powsz.* 2001 nr 46. – H. Kirchner: Ta tak niezwykła Genia. *Regiony* 2002 nr 1 [dot. opiekunki pisarki]. – W. Bolecki: Pamięć – „choroba na śmierć” – świadomość („Niecierpliwą” Z.N.). *Pogranicza* 2003 nr 5. – S. Jaworski. W tegoż: *Zakrety i przełomy*. Kr. 2003 [dot.: Dzienniki czasu wojny]. – M. Marszałek: „Das Leben und das Papier”. Das autobiographische Projekt Zofia Nałkowska: Dzienniki 1899-1954. Heidelberg: Synchro 2003, 187 s., wersja pol.: „Życie i papier”. Autobiograficzny projekt Zofii Nałkowskiej: Dzienniki 1899-1954. Wstęp: G. Ritz. Kr.: Universitas 2004, 217 s. – S. Musijenko: Kariera cenoy v žizni. W teście: *Realistickij roman v pol'skoj literaturie międzywojennego dwadcaćlecia*. Grodno 2003. – K. Troczyński: Z.N. W tegoż: *Zoifl*. Kr. 2003. – A. Chalupnik: Sztandar ze spódnicy. Zapolska i Nałkowska o kobiecym doświadczeniu ciała. Wwa: *Wyd. Polonistyki UW* 2004, 194 s. – R. Matuszewski: „Czy się skarże? Przeciwnie jestem ośmieszona...”; Nad „Dziennikami” Z.N. Być sobą jest szczęściem; Przypis wienycki dzieło. W tegoż: *Zapiski świadka epoki*. Wwa 2004 [dot.: Dzienniki]. – U. Śmietana: Noc wladca i powszechna. O „Dziennikach” 1939-1944 Z.N. W: *Czytane na nowo*. Wwa 2004. – W. Wójcik: Powrót do Nałkowskiej. Kat.: *Wydawn. UŚL* 2004, 100 s. *Pr. Nauk. UŚL w Katow.* 2194. – E. Poltyniak: Między „pisać Nałkowską” a Nałkowskiej „czytaniem siebie”. Narracyjna tożsamość podmiotu w „Dziennikach”. Kr.: *Universitas* 2005, 186 s. – J. Jarzębski: N. i proza psychologiczna. W tegoż: *Proza Dwudziestolecia*. Kr. 2005. – L.M. Ludański: Dąbrowska – Nałkowska. Na biografii równoległej. W tegoż: *Szkice polskie*. Rzeszów 2005. – M. Rembolska-Plóciennik: Family nausea: Attitudes towards Family

Values in Z.N. „Snakes and roses” and „The impatient ones”. W: Gender and sexuality in ethical context. Bergen 2005. – T. Drewnowski: Dyptyk z dzienników N. W tegoż: Porachunki z XX wiekiem. Kr. 2006. – A. Galant: Mieć ludzi w swoim tekście. Relacje „ja” – „inni” w „Dziennikach” Z.N. *Ruch Lit.* 2006 nr 4/5. – K. Jakowska; N. i Krleża, czyli o „Niecierpliwych”. *Ruch Lit.* 2006 nr 3. – U. Lamentowicz: „Medaliony” Zofii Nałkowskiej. Lubl.: Biblios 2006, 49 s. [oprac. dla szkół]. – I. Nowacka: „Granica” Zofii Nałkowskiej. Lubl.: Biblios 2006, 37 s. [oprac. dla szkół]. – W. Wójcik: Wiosna Niepodległości. N. W tegoż: Zaglebiowskie impresje. Kat. 2006.

A.Sz.

NAPIERSKI Stefan

Przekład

2. E.M. Remarque: Na zachodzie bez zmian. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 8] z posł. S. Stabro Wr.; Wydawn. Dolnośl., 1999; Wwa: Porozumienie Wydawców 2001; Kr.: Mediastar Poland [2004]; Pozn.: Rebis 2004

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (A. Biernacki).

J. Pasternak: Tristium liber. O twórczości literackiej Stefana Napierskiego. Rzeszów: Wydawn. WSP 2000, 288 s. – T. Wójcik: S.N. Przypomnienie poety. W: Pisarze polsko-żydowsy XX wieku. Wwa 2006. – J. Zięba: Klerk zaangażowany. Stefana Napierskiego nowoczesna krytyka literacka wobec dyskusji krytycznych w Dwudziestolecie międzywojennym. Kr.: Universitas 2006, 366 s.

A.Sz.

NARBUTT Jerzy

[...] Recenzje publikował m.in. w *Tygodniku Solidarność* (od 1996) i *Arcanach* (1997-99). W 2003 otrzymał nagrodę im. L. Proroka oraz nagrodę literacką im. D. Stolarskiego. Odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski (2006). [...]

TWÓRCZOŚĆ

5. Ostatnia twarz portretu. [Powieść]. Wyd. 2 Kat.: Unia 2002.

11. Czarny król. Rzecz w 2 aktach. Przedr. zob. poz. 18.

13. Uciec z wieży Babel. [Szkice]. Kr.: Arcana 1999, 157 s.

14. Awantury polemiczne. [Szkice]. Kat.: Unia 2000, 143 s.

15. Od Kraszewskiego do Parnickiego. Główne etapy rozwoju polskiej powieści historycznej i inne szkice. Kat.: Unia 2000, 88 s.

16. Spory o słowa, spory o rzeczy. [Felietyony]. Kat.: Unia 2001, 116 s.

17. Dwa bunty. [Szkice]. Kat.: Unia 2003, 159 s.

18. Benefis. Nowele, proza poetycka, dramat. Kat.: Unia 2004, 192 s.

Zawiera m.in. utwór dramatyczny pt. Czarny król [poz. 11].

19. Wyrzucony na brzeg życia. [Wspomnienia]. Kat.: Unia 2005, 152 s.

Zawiera także opowiadania z cyklu „Z ziemi włoskiej” pt. „Wspomnienia włoskie” [poz. 9].

OPRACOWANIA (wybór)

J. Pieszczachowicz: „Trochę snu, trochę jawy”. W tegoż: na widnokręgu historii. Kr. 1988 [rec.: W mieście wesele]. – W. Żyszkiewicz: Istnienie dyskretne. *Tyg. Solid.* 2000 nr 26 [rec.: Uciec z wieży Babel; Awantury polemiczne]. – W. Żyszkiewicz: Zapomniany język. *Tyg. Solid.* 2000 nr 47 [rec.: Od Kraszewskiego do Parnickiego]. – J. Odrowąż-Pieniążek: Syntetyczny portret pokolenia. *Tyg. Solid.* 2003 nr 39 [rec.: Ostatnia twarz portretu]. – E. Polak-Patkiewicz: Benefis, czyli ból życia. *Tyg. Solid.* 2005 nr 13 [rec.: Benefis].

M.K.K.

NATANSON Jacek

[...] W 2001 został przewodniczącym komisji rewizyjnej Stowarzyszenia Kultury Europejskiej (SEC). [...]

TWÓRCZOŚĆ

9. Centrum. [Powieść]. Wwa: Bellona 2001, 126 s.

10. Archaea. [Powieść]. Tor.: A. Marszałek 2005, 156 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006.

K. Pyslak: Jest lepiej. W tegoż: Przecena dla młodej literatury. Wwa 1988 [rec.: Ostatnie cztery minuty].

M.K.K.

NATANSON Wojciech

Przekłady

8a. P.A. Bréal: Wielkie ucho. [Utwór dramatyczny]. Przeł.: J. Macierakowski, ... Wyst. Wwa, T. Komedia 1963.

9. J. Déval: Piekło Izabeli. [Utwór dramatyczny]. Przeł.: J. Macierakowski, ... Wyst. Łódź, T. im. S. Jarcza 1966.

W t. 6 brak inf. o współautorze przekł.

OPRACOWANIA (wybór)

Z. Łączkowski: Odejście Mistrza. *Stowo* 1996 nr 152. – J. Koprowski: W.N. *Gaz. Wyborcza* 1998 nr 90.

K.B.

NAWROCKA-DOŃSKA Barbara

[...] W 1989 za opowiadanie „Mój mąż emigrant” otrzymała nagrodę specjalną Biura Wystaw Artystycznych w Legnicy. [...] W 2000 została mianowana podporucznikiem, a w 2002 porucznikiem. [...]

TWÓRCZOŚĆ

26. Prywatny pamiętnik. [Wspomnienia].

Tytuł pierwotny: Na rogu Złotej, Srebrnej i Żelaznej.

29. Prywatny pamiętnik. Część druga. [Wspomnienia]. Powst. przed 1990.

Tytuł pierwotny: Na Siennej i Brackiej.

OPRACOWANIA (wybór)

E. Ciborska: B.N.-D. W tejsze: Leksykon polskiego dziennikarstwa. Wwa 2000.

K. Koźniewski. *Polityka* 1989 nr z 30 IX [rec.: Prywatny pamiętnik]. – S. Barańczak: Przez miłość do dobrobytu. W tejsze: Książki najgorsze i parę innych ekscesów krytyczno-literackich. Wyd. 2 zmien. Pozn. 1990 [dot.: To nieprawda, że umarł Tristan].

E.G.

NAWROCKI Aleksander

[...] Pracował nadal jako nauczyciel w Liceum Księgarskim im. S. Żeromskiego w Warszawie. Od 1998 był wydawcą i redaktorem naczelnym *Poezji Dzisiaj*, publikował tu także wiersze, artykuły i recenzje. Współorganizował (z redakcją pisma) pod patronatem UNESCO w 2001-04 Światowy Dzień Poezji w Warszawie. Został członkiem Zarządu Głównego ZLP. W 2002 otrzymał nagrodę im. S. Żeromskiego przyznaną przez Stowarzyszenie Autorów Polskich. Odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi (2002). [...]

Prace redakcyjne

3a. *Poezi Czarnogóry*. Wybór i oprac. ... Przel.: M. Bartnicki i in. Płock: Stow. Autorów Pol. 1988, 50 s.

22. *Poezja polska*. Antologia tysiąclecia. Pod red. ... T. 1-2. Wwa: Ibis 1998, 550 + 612 s. Wyd. 2 t. 1-2 wraz z wyd. 1 t. 3 tamże: 2002, 551 + 773 + 275 s.

23. E. Ady: *Poezje*. Wybór, wstęp i oprac. ... Wwa: Ibis 1999, 151 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: *Poezja jest sensem mojego życia*. Rozm. J.S. Czajkowski. *Poezja Dzisiaj* 2001 nr 21/22.

J. Kajtoch: *Polityczne wybory*. *Okolice* 1988 nr 3 [rec.: Za wczesny śnieg]. – S. Barańczak: O jedną siostrę za dużo. *Gaz. Wyborcza* 1993 nr 205 [rec. oprac.: Złote sny i fioletoń żal]. – K. Lipka: W zadumie nad pewną muzyczną przenośnią. *Poezja Dzisiaj* 2001 nr 15/16.

A.Sz.

NAWROCKI Witold

[...] W 1972-89 był członkiem Rad Naukowych Instytutu Badań Literackich i Instytutu Językoznawstwa PAN. [...] Od 1993 kierował Zakładem Literatury Wydziału Zamiejscowego kieleckiej WSP (od

2000 Akademia Świętokrzyska) w Piotrkowie Trybunalskim. W 1994 został profesorem zwyczajnym. Był w 1994 redaktorem naukowym *Studiów i Materiałów Polonistycznych*. Kontynuował współpracę z miesięcznikiem *Dziś*. W 2004 przeszedł na emeryturę. Współpracował z Instytutem Filologii Polskiej Akademii Świętokrzyskiej w Kielcach. Został dziekanem Wydziału Nauk Społeczno-Filologicznych WSP TWP w Warszawie. [...]

TWÓRCZOŚĆ

19. Wykłady o literaturze na Zachodzie i w Polsce. [Cz. 1-4]. Piotrków Trybunalski: Wydawn. Filii Kieleckiej WSP 1998.

Na okł. tytuł: *Wykłady o europejskiej literaturze na Zachodzie i w Polsce*.

[Cz. 1]. *Antyk i Biblia*, 216 s.

[Cz. 2]. *Średniowiecze*, 128 s. Wyd. 2 popraw., rozszerz. i uzup. z podtyt. *Wykłady o literaturze i kulturze europejskiej Piotrków Trybunalski: Nauk. Wydawn. Piotrkowskie Filii AŚ [Akad. Świętokrzyskiej]* 2004, 437 s.

[Cz. 3]. *Renesans*, 196 s.

[Cz. 4]. *Barok*, 128 s.

[Cz. 5]. *Oświecenie*.

20. „Kwestia czeska”: tożsamość narodowa, literatura i polityka. Szkice i uwagi. Piotrków Trybunalski: Wydawn. Filii Kieleckiej WSP 2000, 678 s. Zawiera szkice w działach: I. Czesi i czeska kwestia. – II. Czesi i katolicyzm. – III. Czesi i kwestia niemiecka. – IV. Literatura jako środek samopoznania i samooceny [tu m.in.:] *W Polsce o Szwajku i Szwajkizmie; Uwagi o Józefa Waczkowa przekładzie „Przygodzie dobrego wojaka Szwajka”; Obraz etniczny Słowaka w kulturze polskiej a polityka zbliżenia i współpracy*. – V. Czesi i polityka dzisiejsza.

21. *Patrioci i wrogowie*. Stereotypy Polaków i Niemców w literaturze polskiej XIX i początków XX wieku. Piotrków Trybunalski: Nauk. Wydawn. Piotrkowskie 2002, 335 s. Akademia Świętokrzyska (Kielce), Filia (Piotrków Trybunalski).

Szkice i studia w czasopiśmie i książkach zbiorowych, m.in.: „*Romans Teresy Hennert*”. „*Stracone złudzenia w świecie rozpadających się wartości*”. W: Zofe Nalkovskoj posyjaścaetsja... *Materiały naukowej konferencji 16 maja 1989 goda*. Grodno 1991 s. 47-55. – *Mity i stereotypy jako kulturowa motywacja agresji i odwetu*. Serbski przypadek kulturowy. *Stud. i Mater. Polonist.* 1996 t. 2 s. 9-20. – „*Romans Teresy Hennert*” [Z. Nalkowskiej]. *Próba innej lektury*. *Stud. i Mater. Polonist.* 1996 t. 2 s. 31-41. – „*Gdzie jest moja ojczyzna?*”, czyli czy istnienie narodu czeskiego jest rzeczą oczywistą; „*Geniusz sierocy*” Marii Dąbrowskiej jako dramat dokumentarny; Marian Jurkowski – językoznawca, tłumacz i popularyzator. *Stud. i Mater. Polonist.* 1997 t. 3 s. 57-84; 85-102; 285-295. – Z niemiecką pomocą Szwajk podbija świat. Cz. 1-2. *Zbliżenia*

Polska-Niemcy 1998 nr 3 s. 26-35, 1999 nr 1 s. 25-31. – Dramat historyczny lat 1948-1956 jako dyskurs legitymizujący władzę; „... dopiero przekład Szwejka na niemiecki odsonił wartość Haška również jego ziomkom”. My i oni – dylematy polsko-rosyjskie. *Stud. i Mater. Polonist.* 1999 t. 4 s. 57-76, 165-184. – Dąbrowska i „sprawa z Ukraińcami”. *Stud. Słowianoznawcze* 2000 t. 1 s. 7-28. – Słowacki wśród Czechów. W: W 190 rocznicę urodzin i 150 rocznicę śmierci Juliusza Słowackiego. Piotrków Trybunalski 2000. – Szwejk i szwejkizm. Uwarunkowania stereotypów kulturowych. *Res Humana* 2000 s. 69-85. – Wrzesień 1939 roku w literaturze polskiej. *Stud. i Mater. Polonist.* 2000 t. 5 s. 77-96. – Antyromantyczna socjalizacja wielkopolskiego ziemianina: Paulina Wilkońska i Bibiana Moraczewska. W: Z badań nad historią, oświatą i kulturą. Piotrków Trybunalski 2001 s. 357-368. – Mity i stereotypy jako kulturowa legitymizacja uprzedzeń i agresji (przypadek serbski). W: Stereotypy i uprzedzenia. Wwa 2001 s. 227-248. – Obraz Niemca w „Ziemi obiecanej” Wł.S. Reymonta: idealizacja polskości, ambiwalentne ujęcie niemieckości i odrzucanie żydostwa. W: W 75. rocznicę śmierci Władysława Stanisława Reymonta. Piotrków Trybunalski 2001 s. 77-116. – „Od złych sąsiad wszystko zle”: Polacy, Czesi i Słowacy we własnych oczach. W: Siedem granic, osiem kultur i Europa. Łomża 2001 s. 55-75. – Václav Černý o zwodniczych uludach panslawizmu. *Stud. Słowianoznawcze* 2001 t. 2 s. 7-45. – Głosy do dziejów życia literackiego w PRL. *Stud. i Mater. Polonist.* 2002 t. 6 s. 143-164. – O szkodliwym szacunku dla autorytetów. W: Autorytety polskie. Łomża 2002 s. 257-265. – Panorama najnowszej historii czechosłowackiej polityki kulturalnej. *Stud. Słowianoznawcze* 2002 t. 3 s. 85-111. – Zapomniany słowacki projekt sferalizacji Europy Środkowej; Eva Kanturková, czyli „stracone złudzenia” czeskich reformistów w perspektywie postmodernistycznej. *Stud. Słowianoznawcze* 2003 t. 4 s. 21-39; 31-62. – Antyk i Biblia; Średniowiecze; Odrodzenie; Barok; Oświecenie; Pozytywizm; Młoda Polska. W: Vademecum maturalisty. Wwa 2004 s. 136-261; 286-337. – Pochwała życia pracowitego. W: W kręgu literatury i języka. Piotrków Trybunalski 2005 s. 283-296. – Historia literatury światowej w dziesięciu tomach. T. 2 cz. 1 – t. 8. Bochnia; Kr.; Wwa 2006 [w każdym tomie autorstwa W.N.: Wprowadzenie. – Literatury słowiańskie (tylko w t. 2 cz. 2). – Literatury Europy Środkowej; Literatura czeska; Literatura słowacka. – Literatury skandynawskie].

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006. – Wywiad: Humanistyczne pasje prof. W.N. Rozm. S. Frycie. W: W świecie humanistycznych wartości. Piotrków Trybunalski 2006.

LP XX w. (red.). – Bibliografia prac W.N. W: W świecie humanistycznych wartości. Piotrków Trybunalski 2006.

L. Żuliński: Między rozpustą a pokutą. *Wiad. Kult.* 1997 nr 29 [rec. oprac.: „Płodny jest świat w występki”]. – W świecie humanistycznych wartości. Rozprawy i artykuły o języku, literaturze i humanistycznych pasjach historyka literatury i badacza kultury – profesora Witolda Nawrockiego. Prace dedykowane Profesorowi przez współpracowników, przyjaciół i uczniów z okazji 70. rocznicy urodzin i 40. rocznicy działalności naukowej i dydaktycznej pod red. S. Fryciego. Piotrków Trybunalski: Nauk. Wydawn. Piotrkowskie 2006, 396 s. [tu m.in.: S. Dróżdż: W.N. jako badacz literatury staropolskiej i oświeceniowej; M. Obrusznik-Partyka: My i oni – o poszukiwaniu tożsamości narodowej (W.N. jako badacz literatury polskiej XIX w.); A. Skolasińska: W.N. jako badacz literatury XX w. i krytyk literacki; B. Mucha: W.N. – badacz literatury powszechnej; E. Larecka: W.N. jako nauczyciel akademicki].

A.Sz.

NECEL Augustyn

TWÓRCZOŚĆ

2. Saga o szwedzkiej checzy. [Powieść]. Oprac. red.: E. Kownacka. [Wyd. 2] Puck-Wejherowo: MS 2004, 234 s.

3. Maszopi. [Powieść]. Wyd. 2 Wejherowo: MS 2002.

4. Okrętnicy spod Nordowej Gwiazdy. [Powieść]. Wyd. 2 Władysławowo, Puck: Wydawn. „MS” 2005.

8. Łosoś wszechwładny. [Opowiadania]. Wyd. 2 Dębogórze: MS 2004.

9. W pogoni za ławicami. [Powieść]. Wyd. 2 Dębogórze, Wejherowo: MS 2003.

10. Nie rzucim ziemi... Wyd. 2 [Wejherowo:] MS 2003.

12. Z deszczu pod rynnę. [Powieść]. Wyd. 2 Kosakowo: Wydawn. „MS” 2006.

OPRACOWANIA (wybór)

H. Skorowski: Etoś Kaszubów w twórczości literackiej Augustyna Necla. Wwa, Krosno: Krosnieńska Ofic. Wydawn. 2006, 179 s.

K.B.

NEPOMUCKA Krystyna

TWÓRCZOŚĆ

2. Małżeństwo niedoskonałe. [Powieść]. [Wyd. 4] Łódź: Akapit Press 2002.

4a. Iryd. [Widowisko telewizyjne; współaut.:] R. Doński, TV 1968.

5. Samotność niedoskonała. Powieść. [Wyd. 4] Łódź: Akapit Press 2002.

6. Miłość niedoskonała. [Powieść]. [Wyd. 3] Łódź: Akapit Press 2002.

8. Florida story, czyli Anioł z sakiewką. Wyd. 2 [właśc. 3] Wwa: Nowe Wydawn. Pol.; Ypsilon 2000.

12. Wakacje z Penelopą. [Powieść dla młodzieży]. Łódź: Akapit Press 1998, 190 s.

13. Tamaryszek w podróży. [Powieść]. Łódź: Akapit Press 1999, 167 s.

14. Tamaryszek i tajemnica babuni Elwiry. [Powieść]. Łódź: Akapit Press 2001, 167 s.

15. Tamaryszek i serca dwa złączone. [Powieść]. Łódź: Akapit Press 2002, 204 s.

16. Kotka birmańska. [Powieść]. Łódź: Akapit Press 2003, 249 s.

17. Moje życie z kosmitą. [Powieść]. Łódź: Akapit Press 2003, 231 s.

18. Sekret tamaryszka. [Powieść]. Łódź: Akapit Press 2004, 125 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Z. Beszczyńska. *Gulliver* 2001 nr 4 [rec.: Tamaryszek i tajemnica babuni Elwiry]. – B. Szargot: Wyroby galanterijne. *Nowe Książ.* 2002 nr 9 [rec.: Tamaryszek i serca dwa złączone]. E.G.

NEUMERT Stanisław

TWÓRCZOŚĆ

10. Chitynowy pył. [Wiersze]. Czarnków: *Nadnot. Echa* 2000, 35 s.

B.M.

NEWERLY Igor

TWÓRCZOŚĆ

9. Żywe wiązanie. [Wspomnienia o J. Korczaku]. [Wyd. 5] Wwa: Czyt. 2001.

10. Rozmowa w sadzie piątego sierpnia. [Opowieść o J. Korczaku]; O chłopcu z bardzo starej fotografii. [Wspomnienie]. [Wyd. 2] Wwa: Czyt. 2003.

13. Wzgórze błękitnego snu. [Powieść]. [Wyd. 4] Wwa: Czyt. 1999.

Praca redakcyjna

2. Memorial Newerlego. [Kom. red.: ..., A. Braun, P. Hertz]. [Powst. 1965]. Publikacja towarzysząca wystawie „Żywe wiązanie”. Stulecie urodzin Igora Newerlego zorganizowanej w Bibliotece Narodowej 1 kwietnia – 17 maja 2003 roku. Oprac. i wstępem poprzedził J. Zieliński. Wwa: Bibl. Nar. 2003, 57 s.

Tekst dot. sytuacji literatury i polityki kulturalnej; powst. z inicjatywy I.N., zredagowany na podstawie materiałów dostarczonych przez członków warszawskiego środowiska pisarskiego.

OPRACOWANIA (wybór)

I. Newerly: Intymna sprawa. [Autobiografia]. Do druku podał J. Zieliński. *Rzeczpospolita* dod. *Rzecz o Książ.* 2003 nr 81.

E. Gessen. *Souremennaja Chudożestwennaja Literatura za Rubeżom*. Moskwa 1988 nr 6 [rec.: Wzgórze błękitnego snu]. – A. Kowalczyk. *Znak* 1989 nr 2/3 [rec.: Zostało z uczyty bogów]. – T. Milkowski: Opowieści włoczywiosła. W tegoż: *Literatura i kryzys*. Wwa 1989 [dot.: Za Opiwardą, za siódmą rzeką]. – [Zostało z uczyty bogów:] E. Starosta. *Twórczość* 1989 nr 7; A. Mencwel: W sprawie książki I.N. „Zostało z uczyty bogów”. *Twórczość* 1990 nr 6; J. Rurawski: Ostatnia książka N. W tegoż: Nie tylko o literaturze... Piotrków Trybunalski 1998. – W. Masiarz: Prawda i fikcja w powieści I.N. „Wzgórze błękitnego snu”. *Zestawienie* 1999 nr 4. – Z. Ziątek: Głód autentyzmu. W tegoż: *Wiek dokumentu*. Wwa 1999. – J. Gałuszka: Obrachunek N. z socrealizmem, czyli o „Leśnym morzu”. W: *Presja i ekspresja*. Szczec. 2002. – H. Gosk: O „pojemności” biografii, „dostępności” historii oraz związanych z nimi „terapiach” naszych codziennych. (Na przykładzie „Zostało z uczyty bogów” I.N., „Kosmosu” Witolda Gombrowicza i nie tylko). *Prz. Hum.* 2004 nr 5. – J. Zieliński: [Józef Mackiewicz o N. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2004 nr z 27 II.

E.G.

NIENACKI Zbigniew

TWÓRCZOŚĆ

5. Worek Judaszów. [Powieść]. [Wyd. 3] Olsztyn: Warmia 2004.

9. Laseczka i tajemnica. [Powieść]. [Wyd. 3] Olsztyn: Warmia 1998.

10. Termitiera. Sztuka w 3 aktach. Druk zob. poz. 49.

12. Golem. Sztuka w 3 aktach. Druk zob. poz. 49.

13. Myszy. Sztuka w czterech aktach. Druk pt. Myszy króla Popiela zob. poz. 49.

15. Styks. Sztuka w 1 akcie. Druk zob. poz. 49.

16. Pan Samochodzik i Wyspa Złoczyńców. [Powieść dla młodzieży]. [Wyd. 10] Wwa: Świat Książki 1998.

20. Pan Samochodzik i templariusze. [Powieść dla młodzieży]. [Wyd. 9] Wwa: Świat Książki 1998.

23. Księga strachów. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: [wyd. 13] pt. Pan Samochodzik i dziwne szachownice. Olsztyn: Warmia 1994; [wyd. 14] Wwa: Świat Książki 2000; [wyd. 15] Łódź: Literatura 2000. W t. 6 poz. 46 błędnie opisana jako nowa część opowieści o Panu Samochodziku, w istocie poz. stanowi wyd. nast. poz. 23.

26. Nekropolis. Sztuka w 3 aktach. Druk zob. poz. 49.

27. Pan Samochodzik i Niesamowity dwór. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: [wyd. 8] Wwa:

¹ Cykl powieści dla młodzieży o przygodach Pana Samochodzika był kontynuowany przez innych autorów, m.in. Jerzego Ignaciuka (podp. pseud.: Jerzy Szumski) i Józefa Jacka Rojka (podp. pseud.: Jacek Mróz).

Świat Książki 1999; [wyd. 9] Wr.: Siedmioróg 2000; [wyd. 10] Łódź: Literatura 2001.

30. Mężczyzna czterdziestoletni. [Powieść]. Wyd. 2 Olsztyn: Warmia 1998.

32. Pan Samochodzik i zagadki Fromborka. [Powieść dla młodzieży]. [Wyd. 7] Wwa: Świat Książki 2000.

33. Pan Samochodzik i Fantomas. [Powieść dla młodzieży]. [Wyd. 7] Wwa: Świat Książki 2000.

34. Pan Samochodzik i tajemnica tajemnic. [Powieść dla młodzieży]. [Wyd. 6] Wwa: Świat Książki 2000.

35. Pan Samochodzik i Winnetou. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: [wyd. 5] Wwa: Świat Książki 2001; [wyd. 6] Kr.: Zielona Sowa 2001, [wyd. 7] tamże 2004.

36. Pan Samochodzik i Niewidzialni. [Powieść dla młodzieży]. [Wyd. 4] Wwa: Świat Książki 2001.

37. Pan Samochodzik i złota rękawica. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: [wyd. 5] Wwa: Świat Książki 2001; [wyd. 6] Łódź: Literatura 2004.

38. Uwodziciel. [Powieść]. [Wyd. 6] Olsztyn: Warmia 2000.

Przekł. r.o.s.: Soblaznitet'. [Przel.] E. Nevjakina. Sankt-Peterburg 2007.

40. Pan Samochodzik i człowiek z UFO. [Powieść dla młodzieży]. [Wyd. 4] pt. Pan Samochodzik i Nieśmiertelny. Wwa: Świat Książki 2002.

44. Pan Samochodzik i kapitan Nemo. [Powieść dla młodzieży]. [Wyd. 2] Wwa: Świat Książki 2000; Przekł. sło w a c.: Pán Tragáčík a kapitán Nemo. [Przel.] P. Čačko. Bratislava 2007.

46a. Na Kasjopei zaraza. Sztuka w 3 aktach. Powst. przed 1994. Druk w: Sztuki teatralne zob. poz. 49.

46b. Opowieść o Bielinku. [Utwór dramatyczny]. Powst. przed 1994.

Inf. Gaz. Łódź. 2001 nr 208.

47. Pierwsza przygoda Pana Samochodzika. [Powieść dla młodzieży].

Przekł. sło w a c.: Prvý príbeh pana Tragáčíka. [Przel.] P. Čačko. Bratislava 2005.

49. Sztuki teatralne. Wr.: Rzecz kultowa 2004, 312 s.

Zawartość: Nekropolis [poz. 26]; Styks [poz. 15]; Na Kasjopei zaraza [poz. 46a]; Termittiera [poz. 10]; Golem [poz. 12]; Mysz króla Popiela [poz. 13].

OPRACOWANIA (wybór)

Z. Ziątek: Erotyka i lokalność. (O prozie Z.N.). W: Krytyka feministyczna. Wr. 2000. – P. Janowski: Gry intertekstualne w tryptyku Z.N.: „Uwodziciel”, „Raz w roku w Skirólawkach”, „Wielki las”. Zesz. Nauk Univ. Rzesz. Hist. Lit. 2002 z. 1.

K.B.

NIEWIAROWICZ Roman

TWÓRCZOŚĆ

7. Gdzie diabeł nie może. Komedia w 3 aktach. TV 1989.

Adaptacje

A. A. Fredro: Wielki człowiek do małych interesów. Oprac. scen. ..., oprac. plastyczne: J. Kosiński. Wyst. Kr., Miej. T. im. J. Słowackiego 1946.

B. H. Becque: Kruki. Przekł.: H. Rostworowski. Oprac. tekstu i reż. ... Wyst. Kr., Stary T. 1952.

C. L.H. Morstin: Polacy nie gęsi. Oprac. scen. i reż. ... Wyst. Kr., T. im. J. Słowackiego 1953.

OPRACOWANIA (wybór)

K. Troczyński: „Gdzie Niewiarowicz nie może...” [rec.: Gdzie diabeł nie może]; Mąż jako reżyser [rec.: Dlaczego zaraz tragedia?]. *Nowy Kur.* 1937 nr 84; 1939 nr 41, przedr. w tegoż: Pisma teatralne. Kr. 2001.

M.S.

NIEZNANOWSKI Stefan

[...] Urodzony 10 lipca 1933 w Małogoszczu [w t. 6 błędna nazwa miejscowości]. [...] W 2004 został redaktorem serii *Lubelska Biblioteka Staropolska* wydawanej przez oficynę Norbertinum. [...]

Studia w książkach zbiorowych i czasopiśmie, m.in.: Wespazjana Kochowskiego pochwała Lipsiusa. W: Dzieło literackie i książka w kulturze. Kat. 2002 s. 577-583. – Liryki Wespazjana Kochowskiego. W: Wespazjan Kochowski w kręgu kultury literackiej. Lubl. 2003 s. 11-26. – Wespazjana Kochowskiego pochwała pokoju. W: Od liryki do retoryki. Gdańsk 2004 s. 101-105.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2005. – Wywiad: Wysypka pogańska. Rozm. E. Czerwińska. *Kur. Lubel.* 2005 nr 17.

Bibliografia prac S.N. Oprac.: A. Nowicka-Struska, W: Literatura i pamięć kultury. Lubl. 2004 s. 373-383.

K.B.

NIKLEWICZOWA Maria

TWÓRCZOŚĆ

4a. Pan Roman. Wspomnienia o Romanie Dmowskim. Powst. 1944-1945. Red.: T. Wituch. Pułtusk: Wyższa Szkoła Hum. w Pułtusku 2001, 388 s.

Rkps powst. w Kielcach, gdzie M.N. przebywała po upadku powstania warszawskiego.

OPRACOWANIA (wybór)

P. Mazur: Pamiętnik rodzinny. *Nasz Dz.* 2001 nr 263.

K.B. 633

NIKOROWICZ Ignacy

TWÓRCZOŚĆ

4. W gołębniku. Komedia w 3 aktach. Radio (Wilno) 1930.

Przekłady

2. R. Gerling: Dziewczyna, której za żonę brać się nie powinno. Rady i wskazówki. Wyd. 2 przejr. i rozszerz. Wiedeń: *Prz. Pol.* [R. HERNICZ] 1923.
W t. 6 błędna data wyd. 2.

3a. K. Sloboda: Pojedynek amerykański. Komedia w 3 aktach. Wyst. Pozn., T. Nowy 1923.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (E. Rohozińska).

M.S.

NIZIURSKI Edmund

[...] W 2002 został nagrodzony za całokształt twórczości przez Stowarzyszenie Przyjaciół Książki (Polska Sekcja IBBY). [...]

TWÓRCZOŚĆ

3. Księga urwisów. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: [wyd. 18] Wwa: P. Wilson 1999; Kr.: Zielona Sowa 2001.

9. Lulu Koncewicz, broda i miłość i inne opowiadania. Wyd. 3| Kr.: Zielona Sowa 2001.

11. Niewiarygodne przygody Marka Piegusa. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: [wyd. 3| Łódź: Literatura 2000; Kr.: Zielona Sowa 2002.

Przekł.: est oñ: Marek Pieguse uskumatud seiklused. [Przel.] A. Kurna. Wyd. 3 Tallinn 2001. – węg i e r: Szeplos Mark hiheterlen kalandjat. [Przel.] T. Worowska. Kecskeket 1999.

15. Awantura w Niekłaju. Powieść dla młodzieży. [Wyd. 10| Kr.: Zielona Sowa 2002.

16. Falszywy trop. [Opowiadanie dla młodzieży]. [Wyd. 2| Łódź: Literatura 1998.

18. Sposób na Alcybiadesa. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: [wyd. 23| Łódź: Literatura 1998; Kr.: Zielona Sowa 2001, tamże 2003; [Wwa:] Porozumienie Wydawców 2003; Wwa: Firma Księg. J. i K. Olesiejuk – Inwestycje 2006.

19. Salon wytrzeźwień. Powieść. Wyd. 5 Kat.: Stapis 2001.

24. Jutro klasówka. [Opowiadania].

Wyd. osobne opowiadania pt. Jutro klasówka: Wyd. nast.: wyd. 7 [| Łódź: Literatura 2000, 134 s.; Kr.: Zielona Sowa 2001; Wwa: LSW 2003.

30. Siódme wtajemniczenie. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 7| Wwa: P. Wilson 1999; Łódź: Literatura 2001.

31. Klub włóczykijów, czyli Trzynaście przygód stryja Dionizego i jego ekipy. [Powieść]. [Wyd. 9| Kr.: Zielona Sowa 2002.

35. Naprzód, Wspaniali! [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: wyd. 4 [właśc. 6] Łódź: Literatura 2000; Kr.: Zielona Sowa 2001.

40. Awantury kosmiczne. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast. pt. Klejnoty śmierci, czyli Tajemnica Waramisów: [wyd. 5] Wwa: Philip Wilson 1999; Kr.: Zielona Sowa 2000, tamże: 2001, 2002.

42. Osobliwe przypadki Cymeona Maksymalnego. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast. pt. Nie-samowite przypadki Cymeona Maksymalnego: [wyd. 5] Łódź: Literatura 1999; Kr.: Zielona Sowa 2002.

44. Adelo, zrozum mnie! [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: [wyd. 5] Wwa: P. Wilson 2001; Kr.: Zielona Sowa 2002.

45. Księga druhów. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast. pt. Szkolny lud Okulla i ja: Łódź: Literatura 1998; Kr.: Zielona Sowa 2001.

48. Nieziemskie przypadki Bubl i spółki. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast. pt. Tajemniczy nieznajomy z ZOO: wyd. 3 Łódź: Literatura 1998, tamże 1999; Kr.: Zielona Sowa 2001.

51. Tajemnica dzikiego uroczyska. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: wyd. 3 popraw. Łódź: Literatura 2000; wyd. 4 Kr.: Zielona Sowa 2001.

53. Żaba, pobieraj się, czyli Siedem obłądnych dni Tomka Ż. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: [wyd. 3| Wwa: LSW 1998; wyd. 5 [| Łódź: Literatura 2000; wyd. 6 Kr.: Zielona Sowa 2001.

54. Przygody Bąbla i Syfona. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: wyd. 3 [właśc. 4] Łódź: Literatura 1999; wyd. 7 [| Kr.: Zielona Sowa 2002.

55. Bąbel i Syfon na tropie. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: wyd. 3 Łódź: Literatura 1999; wyd. 6 Kr.: Zielona Sowa 2002.

56. Pięć melonów na rękę. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: wyd. 2 Łódź: Literatura 2000; wyd. 3 Kr.: Zielona Sowa 2001.

Przekł. Lit e w: Penki melonai i rankas. [Przel.] B. Mikalonienė. Vilnius 2000.

57. Nowe przygody Marka Piegusa. (Również niewiarygodne). [Powieść dla młodzieży]. [Wyd. 2| Kr.: Zielona Sowa 2002.

58. Sekret panny Kimberley. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: wyd. 2 Łódź: Literatura 2000; Kr.: Zielona Sowa 2001.

59. Spisek słabych. [Opowiadanie dla młodzieży]. Kielce: U Poety 1998, 164 s. Zob. poz. 21.

60. Biała Noga i chłopak z Targówka; Wyspa Strachowica. [Opowiadania dla młodzieży]. Łódź: Literatura 1999, 54 s. Zob. poz. 21, 24.

61. Największa przygoda Bąbla i Syfona. [Powieść dla młodzieży]. Łódź: Literatura 1999, 238 s. Wyd. nast.: wyd. 2 tamże 2001; wyd. 4 [!] Kr.: Zielona Sowa 2002.

OPRACOWANIA (wybór)

E. Niziurski: Wywiad autora „z samym sobą”. W: O twórczości E.N. Kielce 2005. – Wywiady: Ćwiartka Iosu. Rozm. P. Tomczyk. *Rzeczpospolita* 2000 nr 122; Po prostu lubię młodzież. Rozm. E. Likowska. *Przegląd* 2001 nr 22; Ciamciara to ja. Z E.N. o „Sposobie na Alcybiadesa” rozm. K. Surmiak-Domańska. *Gaz. Wyborcza* dod. *Gaz. o Książ.* 2003 nr 32.

LP XX w. (K. Kuliczowska). – J. Jadach, A. Łojek: E.N. Bibliografia podmiotowo-przedmiotowa. W: O twórczości Edmunda Niziurskiego. Kielce 2005.

J. Glowacki: Nazewnictwo literackie w utworach Edmunda Niziurskiego. Gdańsk: Gdańskie Tow. Nauk. 1999, 144 s. – A. Horodecka: Gdzie prowadzi ten trop; Od sensacji do sensacji. *Guliwer* 1999 nr 3 [rec.]; Falszywy trop; Sekret panny Kimberley. – T. Kubikowski: Największa z trzech przygód. *Nowe Książ.* 1999 nr 9 [rec.]; Największa przygoda Bąbla i Syfona. – G. Skotnicka: Niziur kontra gry komputerowe. *Nowe Książ.* 1999 nr 4 [rec.]; Falszywy trop; Sekret panny Kimberley. – J. Trzciniński: Konjunktura w Niekłaju. *Gaz. Wyborcza* 1999 nr 190. – A. Horodecka: Jak to na wakacjach bywa... *Guliwer* 2000 nr 1 [rec.]; Biała Noga i chłopak z Targówka. – J. Detka: Echa kieleckie w piarstwie E.N.; J. Paclawski: Źródła powodzenia prozy E.N. *Stud. Kiel. Ser. Filol.* 2001 nr 3. – S. Frycie: Szkoła w beletryście fabularnej E.N. W tegoż: O szkolnej klastyce, lekturach współczesnych sprzed lat i książkach dla młodzieży. *Piotrków Trybunalski* 2001. – M. Hajdegerkiewicz: E.N. – fundator myśli politycznej III RP. *Frona* 2001 nr 23/24 [rec.]; Siódme wjajmniczenie!. – U. Szyszko: Porównania w metaforycznym opisywaniu ludzi przez dzieci i młodzież. (Na podstawie utworów E.N.). *Por. Jęz.* 2001 z. 3. – A. Horodecka: Od przygody do przygody. *Guliwer* 2002 nr 3 [rec.]; Siódme wjajmniczenie!. – U. Nawrocka: Frazeologiczne innowacje modyfikujące w wybranych utworach E.N. *Jęz. Pol.* 2002 z. 2. – M. Bolińska: „Typologia wpisana w trójkąt”. O bohaterach szkolnych opowieści E.N. *Stud. Kiel. Ser. Filol.* 2003 nr 4. – O twórczości Edmunda Niziurskiego. Pod red. M. Kątnego i J. Paclawskiego. Kielce: Kiel. Tow. Nauk. 2005, 222 s. [zawartość: Wywiad autora „z samym sobą”; J. Paclawski: Początki piarstwa E.N. a realizm socjalistyczny; S. Frycie: Wartości ludyczne w prozie dla dzieci i młodzieży E.N.; M. Bolińska: Awantury, przygody i przypadki, czyli o ilustracjach okładowych w wybranych książkach E.N.; B. Nawrot, M. Ostasz: Partytura emocji w wybranych powieściach E.N.; J. Gralak: Humor w tomie opowiadań E.N. „Juro klasówka”; M. Kątny: Elementy ekologiczne w trylogii E.N. o Bąblu i Syfonie; I. Mityk: Struktura detektywistyczna w wybranych powieściach E.N.; Z. Budrewicz: Szkoła N. – N. w szkole. O twórczości piarza w edukacji polonistycznej; D. Mucha: Formy podawcze w powieści E.N. „Zaba, pozbieraj się!” czyli Siedem obłądnych dni Tomka Z.”; I. Stańczak: Wykorzystanie prozy E.N. w edukacji elementarnej; J. Jadach, A. Łojek: Zarys życia i działalności E.N.]. – W.P. Kwiatek: Zagadki bez niewiadomych. *Brwinów* 2007, passim.

B.M.

NIZYŃSKI Marian Ludwik

OPRACOWANIA (wybór)

S. Dziedzic: Antynomie „poety gorejącego”. *Integracje* 1988 nr 22. – J. Okoń. *Zesz. Nauk. KUL* 1992 nr 1/2 [rec.]; Kawaler księżycowy).

M.S.

NOSKOWSKI Witold

TWÓRCZOŚĆ

2. Wawe. Druk w wersji poszerzonej pt. Odnowienie Wawelu. Całość zebrał, do druku podał i skomentował J. Michalik. W: *Dobra pamięć*. Kr. 2005 s. 261-276.

Cykl wierszy satyrycznych do programu Zielonego Balonika; w t. 6 błędnie podtytuł.

Praca redakcyjna

1. Tydzień Muzyki Polskiej w Poznaniu od 2 do 9 października 1938. [Red. ... Pozn.: b.w.] 1938, 50 s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (J. Bartnicka). – SBLP t. 5 (D. Ratajczakowa).

B.M.

NOWACKA Ewa

[...] W 1998 została członkiem SPP. [...]

TWÓRCZOŚĆ

3. Szubad żąda ofiary. [Powieść dla młodzieży]. [Wyd.4] Wwa: Jaworski [2004].

5. Ursa z krainy Urartu. [Powieść dla młodzieży]. [Wyd. 3] Wwa: Jaworski [2004].

6. Śliczna Tamit. [Powieść dla młodzieży]. [Wyd. 6] Wwa: Jaworski [2004].

9. Biały koń bogów. [Powieść dla młodzieży]. [Wyd. 3] Wwa: Jaworski [2004].

16. Małgosia contra Małgosia. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: [wyd. 9] Wwa: NK 1999, tamże: 2000, 2003, 2006.

17. Może nie, może tak. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: [wyd. 5] Wwa: NK 1997, tamże 2000.

26. Dzień, noc i pora niczyja. [Powieść dla młodzieży]. [Wyd. 4] Wwa: NK 1998.

29. Słońce w kałuży. [Powieść dla młodzieży]. [Wyd. 3] Wwa: NK 1999.

32. W czepku urodzony. [Powieść]. [Wyd. 2] Wwa: Jaworski 2002.

33. Dwaj mężczyźni i ona. [Powieść dla młodzieży]. [Wyd. 3] Wwa: NK 1999.

41. Jak okiełznać wronego rumaka. [Powieść dla młodzieży]. Wr.: Siedmioróg 1999, 79 s.

42. Miłość, psiakrew. [Powieść dla młodzieży]. Wr.: Ossol. 2001, 147 s.

43. Legendy rycerskie. Wwa: Wilga 2002, 56 s. Wyd. nast. tamże 2006.

Słuchowiska radiowe, m.in.: Mit o Syzyfie. Radio 1987. – Stracona korona. Radio 1987. – Złoty 635

wiek Bazyleusa. Radio 1987. – Dziewięćdziesiąt pięć też. Radio 1988. – Mescio dux. Radio 1988. – Opo-
wieści o Alkestis, Peliasowej córce. Radio 1988. –
Pół roku tajemnic. Radio 1988. – Prawodawcy. Ra-
dio 1988. – Prometeusz. Radio 1988.

Praca redakcyjna

1. Biesiady poetyckie. Pokłosie konkursu im.
M. Konopnickiej. [Wstęp i red.] ...; współpraca red.
i noty o autorze: K. Kochański]. Z. 6-8. Wwa: Ko-
pia; Urząd Dzielnicy Śródmieście Gminy Wwa 1999-
-2001, 86 + 84 + 76 s.

OPRACOWANIA (wybór)

H. Bielawska-Adamik: Poprzez czas. *Nowe Książ*; 1999
nr 10 [rec.: Jak okiełznać wronę rumaka]. – A.M. Krajew-
ska. *Guliwer* 1999 nr 3 [rec.: Rogi Minotaur]. – [Miłość, psia-
krew!] B. Szargot: Nowoczesność? Psiakrew! *Nowe Książ*; 2001
nr 8; D. Świerczyńska-Jelonek: Romeo i Julia z osiedla. *Guli-
wer* 2001 nr 4. – J. Włodek: „Malgosia contra Malgosia” E.N.
Powtórka z lektur. Wwa: NK 2001, 21 s. – G. Skotnicka: Ry-
cerzem być... *Nowe Książ*; 2002 nr 11 [rec.: Legendy rycer-
skiej]. – B. Tylicka: Za króla Sasa. *Nowe Książ*; 2003 nr 9 [rec.:
W czepku urodzony]. – K. Bęczkowska: Powieści psycholo-
giczno-obyczajowe dla młodzieży E.N. po 1990 roku. W tej-
że: Powieść obyczajowa dla młodzieży po roku 1990. Kielec
2006.

B.M.

NOWAK Andrzej

Przekłady

13. J. Lezama Lima: Raj. [Powieść]. Wyd. 3 Wwa:
Muza 2000.

44. Z przygód Imię Pana Amadisa z Walii, jako
też innych wniomch druhów jego. [Powieść]. Przel.:
R. Jarocka-Nowak, ... Post. opatrył ... Kr.: Ofic.
Lit. 1998, 82 s.

45. M. Vargas Llosa: Wyzwanie; Szczeniaki.
Przel.: C. Marrodán Casas, ... Wwa: Muza 2000,
147 s.

K.B.

NOWAK Tadeusz

[...] W 1991 otrzymał nagrodę im. W.S. Reymonta.
[...]

TWÓRCZOŚĆ

17. A jak królem, a jak katem będziesz. [Powieść].
Adapt. radio wa: Adapt. E. Marcinkowska. Radio
1989.

31. Pacierz i paciorki. [Wiersze].
Nagroda Funduszu Literatury w 1989.

35. Jeszcze ich słyszę, widzę jeszcze; Jak w roz-
bitym lustrze. [Powieści]. Wwa: Muza 1999, 346 s.

36. Za snem, za jawą, za pacierzem. Dla uczcze-
nia 70. rocznicy urodzin Poety. [Wiersze]. Wybór:
A. Węgrzyniakowa. Kat.: Bibl. Śląska 2000, [22] k.

Przekład

2. L. Nagy: Kto przeniesie miłość. [Wiersze].
Wybór: R. Gimes. Przel.: ..., B. Zadura. Post. ...
Kr.: WL 1979, 144 s.

OPRACOWANIA (wybór)

J. Drzewucki: Uwięziony w świecie. O nowych wierszach
T.N. *Akcent* 1990 nr 4, przedr. w tegoż: Smaki słowa. Wr.
1999 [dot.: Pacierze i paciorki]. – A. Kobak: Tworzywo ludo-
we w języku artystycznym „Diabłów” T.N. *Zesz. Nauk. WSP
w Rzesz.* 1991 nr 1. – A. Jakubowska-Ozóg: Motyw biblijny
jako temat utworów poetyckich – na przykładzie „Zony Lota”
Józefa Łobodowskiego, Wisławy Szymborskiej i T.N. *Zesz.
Nauk. WSP w Rzesz.* 1992 nr 2. – B. Myrdzik: O dialogu i dia-
logowości poezji współczesnej w świetle wybranych wier-
szy T.N., Stanisława Grochowiaka i Zbigniewa Herberta. *Jęz.
Pol. w Szk. Średniej* 1993 z. 3. – [Jeszcze ich słyszę, widzę
jeszcze; Jak w rozbitym lustrze:] L. Bugajski: Socrealistyczny
„kult cargo”. *Twórczość* 1999 nr 7; D. Siwor: W lustrze pa-
mięci. O ostatnich utworach T.N. *Dekada Lit.* 1999 nr 11/12.
– A. Baluch: Czytać – w coraz głębszych głębiach, czyli o styl-
lach odbioru „Psalmu o nożu w plecach” T.N. W tejże: Uważne
czytanie. Kr. 2000. – J. Krzysztoforska-Doschek: Praslówiań-
ski świat T.N. (w „Kołodzie miłośnika lubego”). W tejże: Pra-
słowiańskie źródła nowej poezji polskiej (od romantyzmu
do współczesności). Kr. 2000. – J. Pieszczachowicz: O pisa-
niu Księgi. W tegoż: Smutek międzyepoki. Kr. 2000 [dot.:
Wniebogłosy]. – P. Tański: Las jako element przestrzeni w po-
ezji T.N. *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 2000 nr 11. – A. Zawada: Mit
czy świadectwo? W tegoż: Mit czy świadectwo? Wr. 2000. –
J. Błoński: Pieśniarz chłopskiego plemienia. W tegoż: Wszyst-
ko co literackie. Kr. 2001. – J. Kurylak: Wizje T.N. *Noua
Okolica Poetów* 2001 nr 2. – T. Mizerkiewicz: Mityczny brico-
lage światopoglądowy – „Dwunastu” T.N. W tegoż: Stylizacje
mityczne w prozie polskiej po 1968 r. Pozn. 2001. – S. Chy-
czyński: N. poezja religijna. *Noua Okolica Poetów* 2002 nr 1.
– I. Mityk: Baśniowość w powieści T.N. „A jak królem, a jak
katem będziesz”. *Stud. Filol. Akad. Świętokrzys.* 2002 t. 15. –
D. Siwor: W kregu mitu, magii i rytuału. O prozie Tadeusza
Nowaka. Kr.: Universitas 2002, 265 s. – E. Jaskółtowa: Gra
z biblijnym motywem. „Zona Lota” T.N. W: Tkanina. Kat. 2003.
– I. Mityk: Baśniowość w powieściach T.N. *Rocz. Świętokrzys.
Ser. A. Nauk. Hum.* 2004 t. 28. – P. Rybarczyk: „Taddy”, czyli
bydgoskie lata T.N. *Kron. Bydg.* 2004 t. 26.

E.G.

NOWAK Zbigniew

TWÓRCZOŚĆ

6. W poszukiwaniu początków drukarstwa gdań-
skiego. Gdańsk: Zarząd Okręgu Stow. Biblioteka-
rzy Pol. 1998, 24 s.

Praca redakcyjna

9. Słownik biograficzny Pomorza Nadwiślańskie-
go. Pod red. ... **Suplement 1-2.** Gdańsk: Gdańskie
Tow. Nauk.; Wydawn. Gdańskie (od 2002) 1998,
2002, 367 + 322 s.

B.M.

NOWAK Zbigniew Jerzy

Prace edytorskie i redakcyjne

10. A. Mickiewicz: Pan Tadeusz. Oprac. ... (Dzieła. T. 4). Wyd. 2 Wwa: Czyt. 1998.

11. A. Mickiewicz: Pan Tadeusz. Oprac. ... Wyd. 1 w tej edycji Wwa: Czyt. 1999, 430 s.

12. I. Chrzanowski: Pisma wybrane. Oprac.: ..., J. Starnawski. [Wstęp] ... Kr.: WL 2003, 635 s.

OPRACOWANIA (wybór)

B. Mazurkova: Bibliografia prac Z.J.N. W: Warsztat badawczy Profesora Zbigniewa Jerzego Nowaka. Kat. 2004.

M. Piechota: Śląski mickiewiczolog. O profesorze Z.J.N. *Śląsk* 1998 nr 12. – M. Piechota: Małe ojczyzny profesora Z.J.N. *Śląsk* 2004 nr 9. – M. Piechota: Prof. Z.J.N. (W 85. rocznicę urodzin). *Rocz. Sosnow.* 2004 t. 13. – Warsztat badawczy Profesora Zbigniewa Jerzego Nowaka. Charakterystyki, wspomnienia, bibliografia, Pod red. M. Piechoty. Kat.: Wydawn. UŚ. 2004. 170 s. [zawartość: I. Opacki: N. (Zamiast wprowadzenia); Cz. Zgorzelski: Pożegnanie Z.J.N.; J. Paszek: Dzieło życia Z.J.N. (O edycji „Pism...” Kazimierza Brodzińskiego); J. Starnawski: Komparatystyczny warsztat Z.J.N.; I. Bajerowa: Profesor Z.J.N. i sprawy śląskie; S. Zabierowski: Z.J.N. o Jerzym Szaniawskim; R. Skręt: O artykułach biograficznych Profesora Z.J.N.; Z. Stefanowska: „Pan Tadeusz” według N.; M. Piechota: Profesor Z.J.N. – badacz, krytyk wydań i edytor „Pana Tadeusza”; T. Winek: Z.J.N. edytorska droga do „Pana Tadeusza”; W. Dudzińska: Warsztat edytorski Z.J.N. wobec dwóch wielkich poprzedników – Stanisława Piłonia i Konrada Górskiego; S. Sawicki: O Z.N. – wspomnienie; R. Ociczek: O Z.J.N., nauczycielu akademickim – wspomnienie; P. Wilczek: Profesor Z.J.N. (1919-1993); J. Czerni: Z moich wspomnień o Zbysku N. (Z dodatkami fragmentów Jego ostatnich listów); J. Ryba: O Profesorze Z.J.N. – kierowniku seminarium magisterskiego; A. Tramer: Wspomnienie wykładów Profesora Z.J.N.). – M. Piechota: Profesor Z.J.N. (1919-1993). Wspomnienie po latach. *Ruch Lit.* 2005 nr 2.

B.D.

NOWAK-WEKLAROWA Jolanta

TWÓRCZOŚĆ

16. Bez makijażu. [Wiersze]. Pozn.: Poeticon; ZLP 2000, 52 s.

17. Serce na ziemi. [Wiersze]. Pozn.: Poeticon; ZLP 2002, 177 s.

OPRACOWANIA (wybór)

S. Pastuszewski: Wielka pomyłka i dwa małe odkrycia. *Akant* 2001 nr 4 [rec.: Bez makijażu].

A.Sz.

NOWAKOWSKI Jan

TWÓRCZOŚĆ

Rozprawy i studia w czasopiśmie i książkach zbiorowych, m.in.: Teofil Lenartowicz. W: OLP. Ser. 3 t. 2. Kr. 1988 s. 373-424. – „A wszystko jest fra-

zes...”. (O „Wyzwoleniu” Stanisława Wyspiańskiego). W: Arcydzieła literatury polskiej. T. 3. Rzeszów 1990 s. 219-232. – Przypomnienie Józefa Kalenbacha. *Ruch Lit.* 1990 nr 1 s. 59-68.

Praca redakcyjna

5. S. Wyspiański: Warszawianka; Leleweł; Noc Listopadowa. Oprac. [i wstęp] ... [Wyd. 3] Wr.: Ossol.; Wwa: De Agostini Polska 2003, CXLI, 425 s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.).

M. Białota: Profesor J.N. *Rocz. Komis. Hist.-lit.* 1992 t. 28. **M.S.****NOWAKOWSKI Marek**

[...] Fragmenty prozy oraz teksty o charakterze literackim i publicystycznym ogłaszał m.in. w *Rzeczpospolitej* (1996-2005), *Gazecie Polskiej* (1996-2006) i *Nowym Państwie* (2002-04). W 2003 za całokształt twórczości otrzymał nagrodę literacką im. W.S. Reymonta, ufundowaną przez Związek Rzemiosła Polskiego. Odznaczony w 2006 Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski z okazji trzydziestolecia powstania KOR oraz złotym medalem „Zasłużony Kulturze – Gloria Artis”, przyznawanym przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. [...]

TWÓRCZOŚĆ

4. Trampolina. [Powieść]. [Wyd. 2] Wwa: Alfa-Wero 2004.

8. Gonitwa. [Opowiadania].

Adapt. tv opowiadania Opowieść. Scenariusz filmu telewizyjnego: J. Jareńowicz, M. Wortman. TV 1972.

22. Gdzie jest droga na Walne? [Opowiadania]. Wyd. 3 Wwa: PIW 2007.

29. Książę Nocy.

Adapt. tv: TV 2004.

30. Chłopak z gołębiem na głowie. Wyd. 2 Wwa: Czyt. 2006.

39. Wesele raz jeszcze!; Zdarzenie w miasteczku. [Opowiadania]. [Wyd. 2] Wwa: Alfa 2000.

45. Notatki z codzienności. [Opowiadania].

Adapt. radiowa pt. Zapiski ze współczesności. Cz. 1-5. Radio 1993.

50. Grisa, ja тебе skažu... [Opowiadania].

Adapt. radiowa opowiadania Rozmowa: Adapt. i reż.: A. Zakrzewski. Radio 1990.

55. „Homo polonicus”. [Mikropowieść].

Adapt. radiowa: Cz. 1-5. Radio 1993.

56. Grecki bożek. [Opowiadania].

Adapt. radiowe opowiadań: Siła przebicia: Adapt.: H. Szopska. Radio 1993, – Trzech z planem Marshalla: Radio 1993.

64. Strzały w motelu „George”, czyli skarb Krwawego Barona. [Powieść]. [Wyd. 2 bez podtytuł.] Wwa: *Twój Styl* 2003.

64a. Hades. [Opowiadanie]. Lubl.: Wydawn. UMCS 1998, 57 s.

67. Prawo prerii. [Opowiadania]. Wwa: ABC Future 1999, 173 s.

68. Rajska ptak i inne opowiadania. Wwa: *Twój Styl* 2000, 403 s.

69. Solidarność 20 lat 1980-2000. Z rys. J. Lebensteina. Wwa: Pol. Ag. Informacyjna 2000, teka rys. [9] k.

Zawiera: Opowiadania o stanie wojennym [wybór z poz. 38].

70. Trzy teksty o Czeccenii. Wwa: Pol. Ag. Informacyjna 2000, 45 s.

71. Empire. [Powieść]. Wwa: *Twój Styl* 2001, 140 s.

72. Mój słownik PRL-u. [Szkice literackie]. Wwa: Alfa 2002, 171 s.

73. Opowiadania uliczne. Wwa: *Twój Styl* 2002, 200 s.

74. Nul. [Opowiadania]. Wwa: Alfa-Wero 2003, 155 s.

75. To wolny kraj! [Opowiadania]. Wwa: *Twój Styl* 2004, 252 s.

76. Nekropolis. [Wspomnienia]. Wwa: Świat Książki 2005, 228.

Dot. postaci: A. Międzyrzeczki, W. Woroszyński, J. Szpotkański, J. Strykowski, N. Andrycz, W. Sokorski, J. Młodziejewicz, W. Komar, R. Opalka, S. Grochowiak, Z. Kliszko, I. Iredyński, J. Himilbach, J. Kreczmar.

77. Stygmacy. [Opowiadania]. Wwa: Prószyński i S-ka 2005, 150 s.

78. Wagon. [Utwór dramatyczny]. Praprem. Wwa, T. Współcz. 2007.

Słuchowisko radiowe: Dialog poranny. Radio 1993.

Wybór utworów w p r z e k ł. f r a n c.: Un été polonais. Saint-Estève 1994.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Pieszczochoy losu i solista. Rozm. R. Ostaszewski. *Dekada Lit.* 2000 nr 6/8; Polska czeka na redzie. Rozm. G. Łęcka. W: G. Łęcka: *Salon literacki*. Wwa 2000; Pełzający PRL. Rozm. W. Chmielewski. *Nowe Państwo*, 2002 [dot.: Mój słownik PRL-u]; Podsywanie ognika. Rozm. P. Szewc. W: P. Szewc: *Wolność i współczucie*. Kr. 2002.

E. Pajewska: Charakterystyka elementów składniowo-stylistycznych w wybranych opowiadaniach M.N. *Pr. Filol.* 1991 t. 35. – H. Zaworska: Oczekiwanie. Każdy ma swoją maziowatą i okrutną redę. *Wprost* 1998 nr 48 [rec.: Reda]. – P. Bratkowski: Od ładu do rozpadu. *Gaz. Wyborcza* 1999 nr 219. – S. Dłuski: Książka polskiej prozy. *Nouva Okolice Poetów* 1999 nr 4. – M. Nawrocki: Bazyry Karaczi, burdele Karaczi. *Dekada Lit.* 1999 nr 4 [rec.: Reda]. – [Prawo prerii] A. Tyszk:

Krajobraz po przelomie. *Res Publica Nowa* 1999 nr 10; H. Zaworska: Cyrk życia. *Wprost* 1999 nr 37. – J. Ignatowicz-Skowrońska: Stylizacja na styl potoczny w prozie Marka Nowakowskiego. Szczec.: Wydawn. Uniw. Szczec. 2000, 177 s. – A. Głowacka: Lepszy świat, zmyślony świat. *Opcje* 2001 nr 5 [rec.: Empire]. – M. Kisiel: Kaligrafia artysty. *Nowe Książki* 2001 nr 2 [rec.: Rajska ptak]. – [Empire:] R. Ostaszewski: Dlaczego piszę – dlaczego czytam? *Kresy* 2001 nr 4; K. Unilowski: Kreteńczyk polski. *Dekada Lit.* 2001 nr 11/12. – P. Czaplński: Raport o stanie przyziemnym. W tegoż: *Ruchome marginesy i szkice o literaturze lat 90*. Kr. 2002 [rec.: Prawo prerii]. – M. Orski: Magia hotelu „Empire”. *Prz. Powsz.* 2002 nr 5 [rec.: Empire]. – R. Ostaszewski: Spacerowy po piekielku. *FA-art* 2002 nr 4 [rec.: Opowiadania uliczne]. – A. Poprawa: Jak obłok. *Odra* 2002 nr 9 [rec.: Empire]. – G. Ritz: Solidarność a seksualny outsider. N.: wspomnienie inności. W tegoż: *Nie w labiryntach pożądania*. Wwa 2002. – P. Czaplński: Świat podrobiany. Krytyka i literatura wobec nowej rzeczywistości. Kr. 2003, passim. – J. Gizella; M.N. obrachunki z przeszłością. W tegoż: *Pożegnanie z uproszczeniami*. Kr. 2003 [rec.: Empire]; *Mój słownik PRL-u*. – J. Gizella: Szczuropolacy w Warszawie. W tegoż: *Pisarze i kopiści*. Kr. 2003 [rec.: Opowiadania uliczne]. – M. Orski: Papierowy świat M.N. W tegoż: *Lustratorzy wyobraźni, rewidenci fikcji*. Wwa 2003. – M. Lalak: Dopelnienie; Postne fabuły. W tegoż: *Niepokojąca reszta*. Szczec., 2004 [dot.: Powidoki 2; Portret artysty z czasów dojrzałości]. – [Nul:] A. Morawiec: Realizm (anty)baśniowy. *Nowe Książki* 2004 nr 7; R. Ostaszewski: Na bocznym torze. *Gaz. Wyborcza* 2004 nr 76. – P. Czaplński: Warszawa – miasto półtrupów. *Gaz. Wyborcza* 2005 nr 289 [rec.: Nekropolis]. – J. Gizella: W Honolulu i w Las Vegas, czyli w Polsce. *Czas Kult.* 2005 nr 5 [rec.: Stygmacy]. – M. Jentys: M.N. opowiadania o półludziach. Honolulu i nic więcej [dot.: Honolulu]; *Ssaki bardzo niskiego rzędu* [dot.: Fortuna liliputa]. W teście: *Nie Ariadny*. Tor. 2005. – S. Jurkowski: Sześćdziesiąt pięć migawek. *Twórczość* 2005 nr 2/3 [rec.: To wolny kraj!]. – [Stygmacy:] K. Masłoń: Stygmacy w smudze cienia. *Rzeczpospolita* 2005 nr 54; M. Orski: Obracane w perz ideały. *Prz. Powsz.* 2005 nr 10; R. Ostaszewski: Różne choroby prostaty i pamięci. *Gaz. Wyborcza* 2005 nr 68; A. Poprawa: *N/P, Teksty Drugie* 2005 nr 5 [analiza językowa utworu]. – J. Tomkowski: Teczki M.N. W tegoż: *Don Juan we mgle*. Wwa 2005. – W. Chmielewski: Wniebowzięcie Benka Kwaciara. *Odra* 2006 nr 2. – J. Gizella: Spacerkiem po socjalistycznej literaturze. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.* 2006 nr z 17 II [rec.: Nekropolis]. – K. Masłoń: Jam złodziej, czarodziej. O M.N. W tegoż: *Nie uciec nam od losu*. Wwa 2006. – A. Poprawa: *Knajpy niepodległościowe*. *Twórczość* 2006 nr 5 [rec.: Nekropolis].

B.D.

NOWAKOWSKI Tadeusz

[...] Na początku grudnia 1946 roku wyjechał z żoną Teresą Kiersnowską (siostrą poety i dramaturga Ryszarda Kiersnowskiego) do Włoch, skąd wkrótce udał się z transportem rodzin polskich do Anglii; zamieszkał w Domu Pisarza w Londynie. [...] W 1953 przebywał trzy miesiące w Stanach Zjednoczonych, po czym powrócił do Monachium [w t. 6 błędne inf. dot. tych wydarzeń]. [...]

TWÓRCZOŚĆ

11. Obóz Wszystkich Świętych. Powieść. [Wyd. 4] ze wstępem, oprac. i przyp. W. Lewandowski-go Wwa: Open 2003.

Przekł. turec.: Azizler Kampi. [Przeł.] Z. Selimoglu. Wyd. nast. Istanbul 2000.

14. Saga rodu Radziwiłłów. Powst. 1966.

Rkps w jęz. pol.; wyd. w tłum. niem. pt. Die Radziwiłły. [Przeł.:] J. von Pilecki, J. Hahn. München [1966].

Przekł. pol.: Radziwiłłowie. Przeł. z jęz. niem. A. Marcinek. Wwa: Ofic. Historii XIX i XX Wieku 2005, 396 s.

28. Za kurtyną snu... Wiersze zebrane prawie wszystkie. Wwa: To My 2002, 96 s. Wyd. popraw. i uzup. tamże 2003, VIII, 134 s.

Wiersze z arch. brata Jerzego oraz zebrane z prasy krajowej i emigracyjnej.

OPRACOWANIA (wybór)

Inf. Teresy Błażyńskiej primo voto Nowakowskiej. – LP XX w. (E. Rydlewska). – S. Tretnan: Tadeusz Nowakowski. (1917-1946). Studium bibliograficzne. Kat.: [b.w.] 2001, 60 k. UŚI. Wyd. Filol. Inst. Bibliotekoznawstwa i Inf. Nauk.

E.G. Buntowski: T.N. – powojenne spustoszenie. (O powieści „Obóz Wszystkich Świętych”). *Promieniści** 1985 nr 62. – J. Kamionowski: Wszystkie drogi prowadzą na prowincję. W: Doświadczenia prowincji w literaturze polskiej II połowy XIX i XX wieku. Białystok 1993. – K. Okoński: RPN-owska karta w twórczości bydgoszczanina T.N. *Kron. Bydg.* 1998. – M.H. Staśkiewicz: Obraz Arkadii w „Obozie Wszystkich Świętych” T.N. *Zesz. Nauk. WSP w Bydg. Stud. Filol.* 1998 z. 44. – W. Lewandowski: Jak pisać o braciach w kraju? – Na marginesie „Listu do brata” T.N. *Arch. Emigracji* 1999 z. 2. – J. Galant: Ponure dni wolności. *Polonistyka* 2004 nr 4. – S. Melkowski: Reporter Papieża. O prozie dokumentarnej T.N. W: Česká a polská emigrantní literatura; Emigracyjna literatura czeska i polska. Opava 2002. – M. Reich-Ranicki: T.N. Er liest allen die Leviten. Ein verkappter Romantiker. W te goż: Erst leben, dann spielen. Göttingen 2002. – K.A. Dorosz: „Są znaki na ziemi...” T.N. reportaże papieskie. *Prz. Pousz.* 2004 nr 1. – J. Galant: Ponure dni wolności. *Polonistyka* 2004 nr 4. – Z. Andres: Emigracja jako dramat niespełnienia. Proza T.N. *Ruch Lit.* 2005 nr 2. – H. Gosk: Opowieść o wygranej wojnie i przegranym pokoju. (T.N.). W te goż: Zamiast końca historii. Wwa 2005. – D. Kulesza: Między Borowskim a Zofią Kossak. „Szopa z jaśminami” T.N. *Ruch Lit.* 2005 nr 3. – W. Lewandowski: Zagadkowy „Happy-end”. W te goż: ... Strofy dla mew i mgieł... Tor. 2005.

A.Sz.

NOWAKOWSKI Zygmunt

Praca edytorska i redakcyjna

4. O Adamie Mickiewiczu. Opracowania: ..., T. Terlecki. Wybór poezji i prozy poety; Wiersze o Mickiewiczu. [Londyn:] Wyd. Kultury i Oświaty ZG Stow. Pol. Kombatantów [1949], 48 s. *Mater. Ośw.*, z. [3] Mickiewiczowski.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (J. Wojnowski). – SBLP (J. Starnawski).

A. Baluch: Autor powieści jako bohater. (W poszukiwaniu prawdy o świecie przedstawionym w powieści Z.N. „Przylądek Dobrej Nadziei”. W te goż: Dziecko i świat przedstawiony, czyli tajemnice dziecięcej lektury. Wyd. 2 poszerz.

Wr. 1994. – H. Markiewicz: Klasyki felietonu. W te goż: Literatura i historia. Kr. 1994. – R. Habielski: „Essentia Polona” albo Niezłomny. O Z.N. W: Archiwum „Wiadomości”. T. 2. „Wiadomości” i okolice. Tor. 1996. – K. Stepnik: Dekonstrukcja reportażu. Z.N. „Niemcy à la minute...” – F. Śmieja: Utraczka. Z.N. (1891-1963). *Arch. Emigracji* 1999 z. 2, przedr. w te goż: Zbliżenia i kontakty. Kat. 2003. – I.E. Adel’gejm: Połskaja proza meżwoennogo dwadcatiletija. Meżdu Zapadom i Rossiej. Fenomen psychologicznego języka. Moskwa 2000, passim. – A. Woldan: Droga i powrót w literaturze międzywojnia. Z.N. Przylądek Dobrej Nadziei, Rubikon. [Tłum.: K. Jachimczak, R. Wojnakowski]. W te goż: Mit Austrii w literaturze polskiej. Kr. 2002.

M.K.-K.

NOWICKA-JEŻOWA Alina

[...] W 1996-99 przewodniczyła Komitetowi Nauk o Literaturze Polskiej PAN, a w 1996-2002 Radzie Naukowej Instytutu Literatury Polskiej UW. W 1998 została profesorem zwyczajnym. W tymże roku była organizatorem I Kongresu Polonistyki Zagranicznej. W 2001 otrzymała po raz kolejny nagrodę indywidualną Ministra Edukacji Narodowej za wybitne osiągnięcia naukowe. Od te goż roku do 2002 była członkiem Sekcji Literaturoznawstwa, Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Komitetu Badań Naukowych. W 2002-06 pełniła funkcję dziekana Wydziału Polonistyki UW. [...]

TWÓRCZOŚĆ

5. Jan Andrzej Morsztyn i Giambattista Marino. Dialog poetów europejskiego baroku. [Studium]. Wwa: Wyd. Polonistyki UW 2000, 430 s.

Przekł. włos.: Morsztyn e Marino. Un dialogo poetico dell'Europa Barocca. [Przeł.:] L. Bernardini (i in.). Roma 2001.

Rozprawy i studia w czasopiśmie i książkach zbiorowych, m.in.: Sen życia w „Trenie XIX” J. Kochanowskiego. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mick.* 1997 s. 37-61. – Sonet polski od Kochanowskiego do Morsztyna – zarysy dróg twórczych. *Ruch Lit.* 1997 z. 4 s. 435-450. – O sprawach znanych, czyli elementy sarmackie w „Pieśni świętojańskiej o Sobócie”. W: Od średniowiecza ku współczesności. Łódź 2000 s. 258-276. – Autobiograficzna elegia humanistyczna. W: Autobiografizm – przemiany, formy, znaczenia. Wwa 2001 s. 69-86. – „Inwentarz podgórskich majątności”, czyli wiersze Wacława Potockiego o kondycji ziemiańskiej. *Rocz. Hum.* 2001 z. 1 s. 5-19. – Wizerunki Dzieciątka w średniowiecznych pieśniach na Boże Narodzenie. W: Chrystus w literaturze polskiej. Lubl. 2001 s. 7-42. – Nihil novi sub sole, czyli o metaforze barokowej awangardy. W: Pisać poza rok 2000. Wwa 2002 s. 187-204. – Badania porównawcze nad barokiem w Polsce. Na drogach syntezy. W: Barok polski wobec Europy. Wwa 2003 s. 9-34. – Komparatystyka i filologia. Uwagi o studiach porównawczych litera-

tury epok dawnych. W: *Polonistyka w przebudowie*. T. 2. Kr. 2005 s. 348-361.

Prace redakcyjne

9. Badania porównawcze. Dyskusja o metodzie. Radziejowice 6-8 lutego 1997 r. Pod red. ... Współpraca red.: T. Jeż, Izabelin: *Świat Lit.* 1998, 169 s.

10. Inspiracje platońskie literatury staropolskiej. Materiały z konferencji zorganizowanej przez Zespół Badań Literackich nad Historią Kultury Epok Dawnych Instytutu Literatury Polskiej UW 14-15 października 1998. Pod red. ... i P. Stępnia. Wwa: [Wydz. Polonistyki UW] 2000, 315 s.

11. Polonistyka na świecie. Pierwszy Kongres Polonistyki Zagranicznej. Warszawa, 4-6 września 1998 roku. Wybór materiałów. Pod red. nauk. S. Dubisza, ..., J. Święcha. Wwa: Wyd. Polonistyki UW 2001, 395 s.

12. C. Backvis: Panorama poezji polskiej okresu baroku. Red. nauk.: ..., R. Krzywy. T. 1-2. Wwa: *Optima JG* 2003, 475 + 432 s.

13. Barok polski wobec Europy. Kierunki dialogu. Materiały międzynarodowej konferencji naukowej w Radziejowicach, 13-15 maja 2002 r. Praca zbior. pod red. ... Red. t.: E. Bem-Wiśniewska. Wwa: *Anta* 2003, 559 s.

14. Pamiętka rycerstwa sarmackiego i senatorów Obojga Narodów przy żalostnej śmierci Jana Karola Chodkiewicza. Ze zbiorów rękopiśmiennych poloników Archiwum Narodowego Szwecji Skoklostersamlingen. Wydał D. Chemperek. *Polonika w Riksarkivet Skoklostersamlingen*. Pod red. nauk. ... T. 3. Wwa: Wydział Polonistyki UW 2006, 137 s.

15. Sprawa smoleńska. Z literatury okolicznościowej pierwszej połowy XVII wieku. Ze zbiorów Archiwum Narodowego Szwecji Skoklostersamlingen. Z rękopisu wydała M.M. Kacprzak. *Polonika w Riksarkivet Skoklostersamlingen*. Pod red. nauk. ... T. 2. Wwa: Wydział Polonistyki UW 2006, 199 s.

OPRACOWANIA (wybór)

[Jan Andrzej Morsztyn i Giambattista Marino:] J.Z. Lichański: *Polska – Europa – literatura. Nowe Książ.* 2001 nr 3; M. Włodarski. *Ruch Lit.* 2001 nr 2; P. Salwa: *Pam. Lit.* 2002 z. 1.

B.M.

NOWICKI Andrzej

Twórczość

Sluchowiska radiowe, m.in.: *Woltyżerka*. (Dropy, Mops). Radio 1938.

Przekłady i adaptacje

2a. J.J. Osborne: *Music-hall*. [Utwór dramatyczny]. Tłum.: ..., K. Tarnowska. Wyst. Wwa, T. Współcz. 1958.

3. D. Thomas: *Pod młecznym lasem*. [Utwór dramatyczny]. Tłum.: ..., K. Tarnowska.

W t. 6 brak inf. o współautorze przekładu.

4. W. Saroyan: *Zabawa jak nigdy*. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Gdańsk, T. Wybrzeże 1960. TV 1965.

W t. 6 błędna inf. dot. pierwszego wyst.

8. E. Lear: *Dong, co ma świecący nos i inne wierszyki pana Leara Edwarda*. [Wyd. 3] Wwa: *Drzewo Babel* 1999.

11a. W. Tennessee: *Orfeusz w węzowej skórze*. [Utwór dramatyczny]. Tłum.: ..., K. Tarnowska. Wyst. Kr., Stary T. 1962.

11b. J. Whiting: *Demony*. [Utwór dramatyczny]. Tłum.: ..., K. Tarnowska. Wyst. Wwa, T. Ateneum 1963.

Adapt. powieści A. Huxleya pt. *The devils in London*.

14. E. Morris: *Drewniany talerz. Sztuka w 2 aktach, 4 obrazach*. Przeł.: ..., K. Tarnowska. Wyst. Wr., T. *Rozmaitości* 1962. Adapt.: J. Bratkowski. TV 1968.

Wyst. też pt. *Drewniana miska*. – W t. 6 błędna inf. dot. pierwszego wyst.

16. R. Graves: *Mity starożytnej Grecji*. Wyd. nast.: [wyd. 5] NK 1997, tamże: 1998, 1999, 2000, 2002.

23. G. Green: *Ustępniwy kochanek*. [Utwór dramatyczny]. Tłum.: ..., K. Tarnowska. Wyst. Wwa, T. Ateneum 1961.

W t. 6 brak inf. o wyst. teatr.

29a. *Przygody dobrego wojaka Szwajka*. Libretto operetki wg utworu J. Haška ... [Współaut.:] J. Rowiński. Muz.: R. Sielicki. Praprem. Gliwice, Operetka Śląska 1980.

29b. E. Lear: *Opowieści pana Leara*. [Utwór dramatyczny]. Lubl., T. Lalki i Aktora im. H.Ch. Andersena 1987.

30a. E. Lear, A. Milne: *Dzamble*. [Utwór dramatyczny]. Tłum.: ..., A. Marianowicz. Adapt.: K. Kobyłka, G. Kwieciński. Wyst. Opole, T. Lalki i Aktora im. A. Smolki 1989.

31. *Czarny humor dla dzieci*. [Autorzy:] A. Marianowicz, ... Wwa: GiG 1990, [24] s.

Tu wiersze A.N. wg E. Leara.

M.K.-K.

NOWICKI Krzysztof

Twórczość

27. *Od rzeczy*. [Proza poetycka]. Bydgoszcz: Kuj-Pomor. Tow. Kult. 1998, 42 s.

OPRACOWANIA (wybór)

[Od rzeczy] M. Jastrząb. *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 1999 nr 7/8; K. Kuczowski: *Odejsie „człowieka do pisania”*. *Topos* 1999

nr 2/3. – M. Jentys: Testament K.N.; Rozpacz człowieka; W sam raz niebyt [rec.: Drugie życie]. W teście: Nić Ariadny. Tor. 2005.

B.M.

NOWOBIELSKA Hanka

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (R. Sulima).

M. Jentys: H.N. Pomnożyć serca dostatek. W teście: Pomnożyć serca dostatek. Wwa 2004.

M.K.-K.

NOWOSIELSKI Kazimierz

[...] W 1999 objął stanowisko profesora na Uniwersytecie Gdańskim. Odznaczony m.in. Złotym Krzyżem Zasługi (2002). [...]

TWÓRCZOŚĆ

12. Znikliwa odwieczność. [Wiersze]. Gdańsk: Polnord – Wydawn. Oskar 1999, 62 s.

Nagroda Artusa 1999.

13. [Dwanaście] 12 wierszy. Gdańsk: [b.w.] 2001, 30 s.

14. Troska i czas. Szkice o poezji i przemijaniu. Gdańsk: Wydawn. UG 2001, 137 s.

Zawartość: O imię troski i czasu; „Jak chytry wielmoża” (O symbolicznej śmierci w poezji Jarosława Iwaszkiewicza. Na marginesie jednego wiersza); „Co mówi noc?”. (Wokół jednego wiersza Aleksandra Wata); Prawda żywych i prawda zabitych. (Rozważania nad wierszem Mieczysława Jastruna); Tadeusza Różewicza „Śmierci wielokrotne”; „Już czas wracać”. (O jednym wierszu Tadeusza Różewicza); Samotność, wspólnota i śmierć. (Nad jednym wierszem Kazimierza Wierzyńskiego) [dot. wiersza „Wisła i wyspa”]; Kresy są w każdym z nas; W poszukiwaniu „znaków nadziei”. (O poezji ks. Jana Twardowskiego); Śmierć i pułapki języka (Miron Białoszewski); „Tyle zachwytu połączyć z pogrzebem” (O poezji Stanisława Grochowiaka); „Ja mięso modlitwy”. (O poezji Rafała Wojaczka). – Zakończenie.

15. Dar zamieszkiwania. Eseje o doświadczeniach i wartościach. Pelpin: Bernardinum 2002, 110 s.

Zawiera m.in.: Gdzie tu zamieszkać? (O ogrodach u wybranych poetów pokolenia Współczesności).

16. Ziarno i wiatr. [Wiersze]. Pelpin: Bernardinum 2003, 71 s.

Nagroda Gdańskiego Tow. Przyj. Sztuki.

17. Rozróżnianie głosów. O poetyckim myśleniu według wartości. [Recenzje i szkice]. Gdańsk: Polnord – Wydawn. Oskar 2004, 167 s.

Zawiera rozdziały: W przestrzeni zapytania: [T.] Różewicz, [W.] Szymborska, [Z.] Herbert. – Kapłańskie posługiwanie: [J.] Twardowski, [K.] Wojtyła, [J.St.] Pasierb, [F.] Kamecki. – W przestrzeni spotkania: [A.] Kamińska, [J.] Kulmowa, [Z.] Jankowski, [E.] Bryll. – W strefach namysłu: [S.] Dąbrowski, [J.] Żernicki, [A.] Szymańska, [J.] Pollakówna, [A.] Zagajewski. – Pytania o autentyczność: [J.] Podsiadło, [A.] Tomaszewski.

Praca redakcyjna

3. Między słowem a światłem. Poezja i malarstwo współczesnych artystów z Wybrzeża. Wstęp i wybór ... Gdańsk: Nadbałtyckie Centrum Kultury 2006, 207 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2007. – LP XX w. (P. Szewc). – J. Grzybowski: Kazimierz Nowosielski, Bibliografia za lata 1970-2001. Gdańsk: Wój. Bibl. Publiczna im. J. Conrada-Korzeniowskiego w Gdańsku 2001, 63 s.

J. Kurowicki: Okolice humanistyki i polityki. Wwa 1987 [m.in. dot. K.N.]. – [Wilga i deszcz:] P.W. Lorkowski: *Pracownia* 1994/1995 nr 13; R. Melhowski: „W ziarnku trawy zapala się wieczność”. *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 1995 nr 7/8, przedr. w te goż: Na własny rachunek. Rzeszów 1999 [dot. też: Przestrzeń oczekiwania]. – [Z księgi darów:] A.K. Waśkiewicz: Anteuszowy mój świat... Nowy N. *Głos Wybrz* 1997 nr 71; J. Drzewucki: Po drugiej stronie Gopla. *Twórczość* 1998 nr 5. – P.W. Lorkowski: W czułości słowa. *Topos* 2000 nr 2 [rec.: Znikliwa odwieczność]. – B. Maj: Pytania wierszem. (Interpretacja wiersza „Miłość”). *Charaktery* 2000 nr 8. – [Znikliwa odwieczność:] A. Szymańska: „W imię nieznannej całości”. *Prz. Pousz.* 2000 nr 12; Z. Żakiewicz: Gdyby nie doroczna Gdańska Nagroda Artusa. Ujrzane w czasie zatrzymane. *Kwart. Artyst.* 2000 nr 2. – K. Maliszewski: Próba pochylenia się nad wierszem K.N. *Topos* 2001 nr 4/5 [dot. wiersza Hölderlina]. – [Troska i czas:] P.W. Lorkowski: Troska o sens. *Topos* 2002 nr 3; P. Szewc: Szkiełko filologa. *Nowe Książ.* 2002 nr 2. – [Dar zamieszkiwania:] P.W. Lorkowski: Etycznie mieszka człowiek. *Twórczość* 2003 nr 12; P. Szewc: Doświadczenie wspólnoty. *Nowe Książ.* 2003 nr 3. – [Ziarno i wiatr:] A. Kałuża: Pewność pisania wierszy. *Nowe Książ.* 2004 nr 4; K. Maliszewski: Wiatr z drugiej strony. *Topos* 2004 nr 3/4, przedr. w te goż: Rozproszone głosy. Wwa 2006. – [Dar zamieszkiwania:] E. Mikciuk: Dar odpowiedzialności. *Topos* 2004 nr 3/4; J. Wolski: „Nadprzyrodzona konkretność trwania”. W te goż: Dotykanie wiersza. Rzeszów 2004. – [Rozróżnianie głosów:] M. Calbecki: Poezja jako ocalenie. Zwyczajnie lekturowe K.N. *Topos* 2005 nr 4; T. Mizerkiewicz: I ty zostaniesz hermeneutą? *Nowe Książ.* 2005 nr 4.

B.M.

NUROWSKA Maria

TWÓRCZOŚĆ

3. Po tamtej stronie śmierci. [Powieść].

Przekł. niem.: *Jenseits ist der Tod*. [Przel.] M. Fricke. Wyd. nast.: Frankfurt am Main 2000, tamże 2001.

11. Innego życia nie będzie. [Powieść].

Przekł. niem.: *Ein anderes Leben gibt es nicht*. [Przel.] A. Lempp. Wyd. nast. Frankfurt am Main 2001. – r.o.s.: Drugoj żizni nie budet. [Przel.] L. Masinskaja. Wyd. łącznie z przekł. Listy miłości zob. poz. 16.

12. Małżeństwo Marii Kowalskiej. [Utwór dramatyczny]. TV 1989.

12a. Boczny tor. [Scenariusz filmowy]. Ekran. 1988.

13. Postscriptum. [Powieść].

Przekł. flamandzk.: *Postscriptum voor Anna en Miriam*. [Przel.] H. Hesse. Breda, Berchen 1992, wyd. nast. Den Haag 1997.

14. Hiszpańskie oczy. [Powieść]. Wyd. [4] Wr.: Siedmioróg 1998.

Przekł.: f l a m a n d z k i: Spaanse ogen. [Przel.] G. Rasch. Breda 1996, - l o t e w.: Spanu acis. [Przel.] I. Birzvalka. Riga 1995, - n i e m.: Spanische Augen. [Przel.] A. Lempp. Wyd. nast. Frankfurt am Main 1998.

16. Listy miłości. [Powieść]. Wyd. [3] Wr.: Siedmioróg 2001.

Przekł.: c z e s.: Dopisy lásky. [Przel.] A. Sedunková. Praha 2005, - f l a m a n d z k i: Brieven der liefde. [Przel.] G. Rasch. [Wyd. 2] Breda 1996, - F r a n c.: Un amour de Varsovie. [Przel.] Ch. Jezewski, D. Autrand. [Wyd. 3] Paris 1998, - n i e m.: Briefen der Liebe. [Przel.] A. Lempp. Wyd. nast.: Frankfurt am Main 1998, tamże 1999, 2002, - r o s.: Svjataja grešnica. (Pis'ma ljubvi). [Przel.] L. Masinskaja. Wyd. łącznie z przekł. poz. 11 pt. Svjataja grešnica. (Pis'ma ljubvi); Drugoj žizni ne budet. Moskva 1998, - w ę g i e r.: Szerenaplo. [Przel.] S. Tamas. Pécs 2004.

18. Panny i wdowy. [Powieść]. Wyd. nast. T. 1-3 Wwa: W.A.B. 2007.

19. Gry małżeńskie. [Powieść].

Przekł.: f l a m a n d z k i: Huwelijkspeel. [Przel.] G. Rasch. [Wyd. 2] Breda 1997, - n i e m.: Ehespiele. [Przel.] A. Lempp. [Wyd. 2] Frankfurt am Main 1999.

20. Rosyjski kochanek. [Powieść]. [Wyd. 2] Wwa: Axel Springer Polska 2004.

Przekł. n i e m.: Der russische Geliebte. [Przel.] K. Wolff. Bern; München; Wien 1998, wyd. nast.: Frankfurt am Main 2000, tamże 2001.

21. Wiek samotności. [Powieść]. [Wyd. 2] Wr.: Siedmioróg 2001.

22. Tango dla trojga. [Powieść].

Przekł. n i e m.: Tango für drei. [Przel.] B. Eberspächer. Bern; München 2000, wyd. nast. Frankfurt am Main 2002.

23. Miłośnica. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 2] Wwa: Świat Książki 1999; Wwa: W.A.B. 2001, 2004.

Przekł.: f r a n c.: Celle qu'on aime. [Przel.] Ch. Jezewski, C.-H. du Bord. Paris 2000, wyd. nast. tamże 2001, - n i e m.: Wie ein Baum ohne Schatten. [Przel.] B. Eberspächer. Bern 1999, wyd. nast. Frankfurt am Main 2001.

24. Niemiecki taniec. [Powieść]. Wwa: W.A.B. 2000, 275 s. Wyd. nast.: Wwa: Libros 2002; Wwa: W.A.B. 2005.

25. Imię twoje... [Powieść]. Wwa: Ex Libris; Galeria Książki Pol. 2002, 269 s. Wyd. nast.: Wwa: Świat Książki 2003; Wwa: W.A.B. 2005.

Cz. 1 cyklu; cz. 2, 3 zob. poz. 28, 29.

26. Gorzki romans. [Powieść]. Wwa: Świat Książki 2003, 190 s.

27. Mój przyjaciel zdrajca. [Powieść]. Wwa: Jacek Santorski & Co. 2004, 231 s. Wyd. 2 rozszerz. tamże 2004.

Dot. Ryszarda Kuklińskiego.

28. Powrót do Lwowa. [Powieść]. Wwa: W.A.B. 2005, 270 s.

642 Cz. 2 cyklu; cz. 1, 3 zob. poz. 25, 29.

29. Dwie miłości. [Powieść]. Wwa: W.A.B. 2006, 220 s.

Cz. 3 cyklu; cz. 1, 2 zob. poz. 25, 28.

30. Księżyc nad Zakopanem. [Wspomnienia]. Wwa: W.A.B. 2006, 277 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Skoro mnie pokochali... Rozm. K. Masłoń. *Rzeczpospolita* 2000 nr 275.

LP XX w. (red.).

M. Krassowski: Więcej niż romans. *Wiad. Kult.* 1997 nr 46 [rec.: Tango dla trojga]. - J. Rurawski: Fenomen N., czyli kłopot z bogactwem. W tegoż: Nie tylko o literaturze... *Piotrków Trybunalski* 1998. - L. Bugajski: Taniec rynkowy. *Trybuna* 2000 nr 298 [rec.: Niemiecki taniec]. - A. Wzorek: „Złodziejskie” listy Krystyny do Andrzeja, czyli „Listy miłości” M.N. *Stud. Kiel. Ser. Filol.* 2000 nr 2. - A. Nasiłowska: Towar eksportowy? *Nowe Książ.* 2001 nr 2 [rec.: Niemiecki taniec]. - [Mój przyjaciel zdrajca]: D. Nowacki: Towarzysz Prometeusz. *Nowe Książ.* 2004 nr 9; J. Trznadel: Kicz subkultury. *Głos* 2004 nr 35; T.Z. Zapert: Mój przyjaciel - bohater. *Życie* 2004 nr 112.

M.K.-K.

NYCZAJ Stanisław

[...] W 1989 przeszedł na rentę. [...] Nadal pełni funkcję prezesa Kieleckiego Oddziału ZLP oraz redaktora w Oficynie Wydawniczej Ston 2. W 1997-2002 był redaktorem naczelnym *Świętokrzyskiego Kwartalnika Literackiego* ZLP, w 2007 ponownie objął tę funkcję. Za całokształt twórczości i działalności literackiej otrzymał w 2000 nagrodę m. Kielc. W 2005 został członkiem i edytorem wydawnictw książkowych Polskiej Sekcji Stowarzyszenia Kultury Europejskiej (SEC). [...] Odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1999). [...]

TWÓRCZOŚĆ

20. Najmniej słów. Aforyzmy na różne tematy. Posł.: J. Glensk. Kielce: Ofic. Wydawn. Ston 2 1999, 73 s.

21. Poezie; Poezje. [Przel.:] L. Martinek, W. Przechek, E. Sojka. Opava: Open Education & Sciences 1999, 123 s.

Tekst w jęz. pol. i czes.

22. O dzielnym kucyku i wesolych pieskach. [Dla dzieci]. Kielce: Ston 2 2002, 48 s.

23. Płonący wodospad. [Wiersze]. Posł. S. Melkowski. Kielce: Ofic. Wydawn. Ston 2 2003, 155 s.

24. Album liryki miłosnej. Z malarstwem R. Kowala. Kielce: Ston 2 2004, 71 s.

25. Aforyzmy i fraszki. Kielce: Ofic. Wydawn. Ston 2 2006, 151 s.

Prace redakcyjne

2. Bazar. [Almanach literacki].

[T. 7]. Almanach literacki. Wyboru dokonali: K. Cel, ... Kielce: Ofic. Wydawn. Ston 2 1998, 179 s.

7. Mała księga przysłów polskich. [Wyd. 3] Radom: Ston I 1996, 272 s.

10a. H. Makarski: Za siódmą skórą. (Wiersze 1965-1995). Posł. i red. ... Kielce: Ofic. Wydawn. Ston 2 1996, 120 s.

10b. J. Stokłosa: Dziwny. Opowiadania, miniatury, wspomnienia. [Red.] i posł. ... Kielce: Ofic. Wydawn. Ston 2 1996, 126 s.

12. J. Fillman-Zwierska: Mój teatr. Wiersze. Posł. i red. ... Kielce: Ofic. Wydawn. Ston 2 1997, 121 s.

13. H. Jachimowski: „Nostalgia” i inne utwory sceniczne. Oprac. suplementu i red. ... Kielce: Ofic. Wydawn. Ston 2 1997, 207 s.

14. Z. Leoniak: Pazaruki. [Powieść]. Posł. i red. ... Kielce: Ofic. Wydawn. Ston 2 1997, 283 s.

15. J. Krzysztofczyk: „Święcone na pół” i inne utwory sceniczne. Oprac. suplementu i red. ... Kielce: Ofic. Wydawn. Ston 2 1999, 234 s.

16. J. Lechicki: Pojedynek z sobą. [Wiersze]. Posł. i red. ... Kielce: Ofic. Wydawn. Ston 2 1999, 123 s.

17. W. Sobeci: A niech mnie zdradza. [Wiersze]. Wstęp i red. ... Kielce: Ofic. Wydawn. Ston 2 1999, 128 s.

18. J. Stokłosa: A było tak... Historyjki lwowskie. Opowiadania i miniatury. [Red.] i posł. ... Kielce: Ofic. Wydawn. Ston 2 1999, 104 s.

19. Współcześni pisarze Kielecczyny. Antologia. Wyboru dokonali: K. Cel, ..., I. Żukowska-Rumin. Słowo wstępne, noty o autorach i red. ... Kielce: ZLP; Ofic. Wydawn. Ston 2 2000, 559 s.

20. J. Lechicki: Myśli o zdrowiu, chorych i lekarzach. Posł. i red. ... Kielce: Ofic. Wydawn. Ston 2 2001, 87 s.

21. J. Wawroń: Czar jesiennej jarzębiny. Wybór wierszy i red: M. Kozłowski, ... Kielce: Ofic. Wydawn. Ston 2 2001, 69 s.

22. R. Bielenda: Włóczęga z Orfeuszem. Posł. i red. ... Kielce: Ofic. Wydawn. Ston 2 2002, 68 s.

23. I. Hryniewicz-Chlebna: Ślady niezapomnienia. Posł. i red. ... Kielce: Ofic. Wydawn. Ston 2 2004, 98 s.

24. Z. Krzyżanowski: Niemożliwe do przewidzenia; Mał mała men'se. [Opowiadanie]. Tłum.: W. Mikołajczyk-Trzciska. Red. i posł. ... Kielce: Ofic. Wydawn. Ston 2; Wwa: Inst. A. Mickiewicza 2004, 134 s.

Miniatury z cyklu: „Małe, mniejsze, malutkie” – Tekst w jęz. pol. i ros.

25. J. Krzysztofczyk: Kłopot Pana Boga. Powieść. Red., oprac. suplementu i posł. ... Kielce: Ofic. Wydawn. Ston 2 2006, 180 s.

26. Świat moich marzeń. Integracje'06. [Wiersze]. Wyboru dokonał ... Wwa: Europejskie Stow. Sztuki i Mody „Artmode” 2006, 56 s.

27. M. Wawrzekiewicz: Ostateczność. [Wiersze]. Posł. i red. ... Kielce: Ofic. Wydawn. Ston 2 2006, 58 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2007.

[W zawiakłym krajobrazie świata:] J. Borzęcki: Krajobrazy gordyjskie; Z. Łączkowski: Ważny głos poetów. *Świętokrzys. Kwart. Lit.* 1997 nr 1. – K. Cel: Stanisław Nyczej. Kielce: Gens 1999, 93 s. – Z. Kresowaty: Odwaga obejmowania przestrzeni. *Świętokrzys. Kwart. Lit.* 1999 nr 2 (rec.: Poezje; Poezje). – S. Melkowski: Pomiedzy. (O poezji S.N.). *Świętokrzys. Kwart. Lit.* 2002 nr 3/4. – K. Cel: Ironia, kpina, żart w Nyczejowym wydaniu. *Autograf* 2006 nr 6. – J. Korey-Krzeczowski: „Bym więcej nie garnał się do światła na oslep”. S.N. gry nie tylko z naturą. W tegoż: Powracam tutaj z własnej woli. Rzeszów 2006.

K.B.

NYCZEK Tadeusz

[...] W 1996-97 oraz w 1999-2000 wykładał w Państwowej Wyższej Szkole Teatralnej w Krakowie. W 2000 otrzymał nagrodę im. K. Wyki za całokształt twórczości eseistycznej, krytycznoliterackiej oraz teatralnej. [..]

TWÓRCZOŚĆ

13. Alfabet teatru dla analfabetów i zaawansowanych. Wwa: Ezop 2002, 195 s.

Słownik pojęć teatralnych utrzymany w żartobliwej formie.

14. Kos. O Adamie Zagajewskim. [Studium]. Kr.: WL 2002, 211 s.

15. Lektury obowiązkowe. Kr.: Znak 2005, 207 s. Felietony na tematy lit.

16. Tyle naraz świata. 27 x Szyborska. Kr.: a5 2005, 308 s.

Analizy wybranych wierszy.

Prace redakcyjne

6. J. Kott: Szekspir współczesny 2. Pleć Rozalindy i inne szkice. Wybór, układ, wstęp ... Kr.: WL 1999, 287 s.

7. S. Mrozek: Varia. Wybór, wstęp i oprac. ... T. 1-3. Wwa: Noir sur Blanc 2003-2005, 234 + 297 + 184 s.

T. 1. Życie i inne okoliczności; t. 2. Jak zostałem filmowcem; t. 3. Jak zostałem recenzentem.

OPRACOWANIA (wybór)

[Określona epoka. Oprac. ...] J. Drzewucki: Nowej Fali przygoda z poezją i polityką. W tegoż: Smaki słowa. Kr. 1999; M. Wyka: Pewne pokolenie. W tegoż: Punkty widzenia. Kr. 2000. – H. Bałtyn: Historia buffo. *Nowe Książę*. 2002 nr 6 (rec.: Alfabet teatru dla analfabetów i zaawansowanych). – [Kos:]

A. Czabanowska-Wróbel: Sny nie zostały zbadane. Dwie książki o poezji Adama Zagajewskiego. *Teksty Drugie* 2002 nr 5; M. Kisiel: Opowieść o Przyjacielu. *Nowe Książki* 2002 nr 11. – [Alfabet teatru dla analfabetów i zaawansowanych:] J. Ruchowiak: Teatr, jaki jest... *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 2002 nr 5/6; W. Szymborska: Nuda i cuda. W teście: Nowe lektury nieob-

wiązkowe. Kr. 2002; M. Zielińska: Do SPATIF-u, czyli na wódkę. *Res Publica Nowa* 2002 nr 12. – S. Buryła: Niebezpieczna nadzieja. *Nowe Książki* 2006 nr 1 [rec.: Lektury obowiązkowe]. – Z. Król: „Tyle naraz”. *Tyg. Powsz.* 2006 nr 13 [rec.: Tyle naraz świata]. – M. Szpakowska: N. jaki był. W teście: Teatr i bruk. Wwa 2006.

B.M.

OBARSKI Marek

Przekłady

1. C.C. Moor: W noc wigilijną. [Bajka]. Wyd. nast.: wyd. 2 [właśc. 3] popraw. Pozn.: Rebis 1999, tamże 2003.

2. Nadchodzi Gwiazdka. Książeczka kołęd i wierszy. Przeł. [z ang.] ... Wybór polskich kołęd: T. Zysk. Wyd. nast.: wyd. 2 [właśc. 3] popraw. Pozn.: Rebis 1997, tamże: 1999, 2001, 2003.

17. S. Schiller: Mały poradnik zen. Wybór wierszy, przypowieści, sentencji i koanów zen. Pozn.: Zysk i S-ka 1997, 383.

OPRACOWANIA (wybór)

T. Linkner: Ocalony czas dzieciństwa. *Pis. Lit. Artyst.* 1988 nr 11/12 [rec.: Słomiany Olbrzym].

B.M.

OBERTYŃSKA Beata

Twórczość

11. W domu niewoli. [Wspomnienia]. Wyd. 2 [właśc. 7] Wwa: Czyt. 2005.

23. Grudki kaziidła. [Wiersze]. [Wyd. 3] Kr. Znak 1997.

25. Liryki najpiękniejsze. Wybór: A. Madyda. Tor.: Algo 1999, 44 s.

26. Oamô. [Opowiadania]. Wyboru dokonał i posł. opatrzył W. Ligeza. Wwa: Agawa 2001, 180 s.

27. Oko świata. Wiersze wybrane; Oko svitu. Vibrani vīrši. Wybrała i przeł. O. Lukjanenko. L'viv: Kamenjar; Kamieniar 2006, 161 s.

Tekst w jęz. pol. i ukr.

OPRACOWANIA (wybór)

I. Jokieli: Pamięć, tęsknota, czas. O wyobraźni poetyckiej B.O. *Kwart. Opol.* 2000 nr 2/4. – M. Czuku: Czekając na... Amundsena. *Fraza* 2001 nr 3. – W. Ligeza: Dokumenty czasów, wspomnienia dzieciństwa, literackie gry. O prozie B.O. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2001 nr z 20 IV. – W. Ligeza: „Rok polski” w liryce B.O. W teście: Jaśniejsze strony katastrofy. Kr. 2001. – G. Ostasz: Pogłosy Mickiewiczowskie. B.O. „Do mego syna”. W teście: Filiaże, dialogi, spór z tradycją. *Rzeszów* 2001. – Z. Bartecka-Prorok: B.O. gry z pa-

mięcią. *Fraza* 2002 nr 3 [rec.: Oamô]. – A. Rajchel: B.O. – poetka zapomniana. *Kwart. Opol.* 2002 nr 2/3. – Z. Bartecka-Prorok: Ucieczka z domu niewoli. „Faustyna” B.O. na tle literatury zyskowej. *Zesz. Nauk. Univ. Rzesz. Hist. Lit.* 2004 z. 2. – I. Jokieli: Zapach rezedy o zmroku. (Poezja B.O.). W teście: Ocalić Kartezjusza. *Opole* 2004. – M. Miązek: W kręgu uczucia. O poezji Bienkowskiej i O. W teście: Przygoda z książką. Wr. 2004. – Z. Bartecka-Prorok: „Daleka na cztery wiatry to droga...” Pejzaż mentalny w emigracyjnej liryce B.O. W: *Poezja polska na obczyźnie*. T. 1. *Rzeszów* 2005. – M. Kowalewska: O. nie dość znana. Dokumentacje, sakralizacje, fantastyka – trzy struny w twórczości pisarki. W: *Pisarz na emigracji*. Wwa 2005. – J. Lizak: Środki semantycznych przekształceń w poezji. Propozycja ich interpretacji. *Zesz. Nauk. Univ. Rzesz. Dydaktyka* 2005 z. 4. – Z. Ożóg: Wspomnienie B.O. *Fraza* 2005 nr 4. – E. Jaskółowa: B.O. próba doświadczenia metafizycznego i egzystencjalnego; Zmiana kontekstu. „Drugi pokos” i jego znaczenie. W teście: Kto to był? Kat. 2006. – T. Sucharski: Poddana „dławiającej nienawiści”? Rosja B.O. *Pam. Lit.* 2006 z. 2.

B.D.

OBIDNIAK Karol

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Mówi K.O. Rozm. E. Iwanicki. *Odgłosy* 1988 nr 43 [dot. m.in.: Z nieba na ziemię].

A.Sz.

ODOJEWSKI Włodzimierz

[...] Fragmenty prozy, artykuły i recenzje literackie ogłaszał m.in. w *Nowych Książkach* (1996-98), *Arkuszu* (1996-97, 2001-03), *Odrze* (1996-2005, z przerwami), *Rzeczpospolitej* (1996-2005, z przerwami), *Więzi* (1997, 1999-2000, 2003), *Tygodniku Powszechnym* (1999-2000, 2004, 2006), *Przeglądzie* (2000, 2003-05) i *Frazie* (2001-02). [...] W 2006 otrzymał nagrodę Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. [...]

Twórczość

14. Zmierzch świata. [Opowiadania]. [Wyd. 4] Wwa: *Twój Styl* 2005.

22. Czas odwrócony. [Powieść]. [Wyd. 2] Wwa: *Twój Styl* 2002.

27. Zasypie wszystko, zawieje... [Powieść]. [Wyd. 5] Wwa: *Twój Styl* 2001.

30. „Jedźmy, wracamy...”. Opowiadania. Wyd. 2 poszerz. pt. Jedźmy, wracamy i inne opowiadania. Wwa: *Twój Styl* 2000.

Nagroda im. A. Kijowskiego (łącznie z poz. 35) w 2001.

35. Oksana. [Powieść].

Nagroda im. A. Kijowskiego (łącznie z poz. 30) w 2001.

Przekł. franc.: Oksana, l'Ukrainienne. [Przel.] A. Wiśniewski. Montricher 2003.

36. Bez tchu. [Opowiadania]. Wwa: Rosner i Wspólnicy 2002, 504 s.

37. Milczący, niepokonani. Opowieść katyńska. [Powieść]. Wwa: *Twój Styl* 2003, 216 s.

38. ... i poniosły konie. [Opowiadania]. Wwa: *Twój Styl* 2006, 262 s.

Wybór opowiadań w przekł. franc.: Une saison à Venise. [Przel.] A. Wiśniewski, Ch. Zaremba. Cergy – Ponloise 2007.

Pra ca red akcyj na

1. Henryk Sienkiewicz i jego twórczość w naszej pamięci. Antologia tekstów historycznoliterackich i literackich. Wybór i oprac.: M.M. Drozdowski, H. Szwankowska. Konsultacja nauk. i lit.: M. Bokszański i ... Fundacja Sienkiewicza. Wwa: Typografika 2000, 271 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Dwadzieścia lat jak cmentarzysko. [Rozm.] R. Ostaszewski. *Dekada Lit* 2000 nr 6/8; Uzdrowiający mit kobiety. [Rozm.] B. Tumiłowicz. *Przegląd* 2000 nr 1; Groby się jeszcze nie zapadły. [Rozm.] K. Masłoń. *Rzeczpospolita* 2001 nr 281; Udręka i uroda życia. [Rozm.] H. Zaworska. *Odra* 2002 nr 9; Tamten świat. [Rozm.] S. Beres. *Kresy* 2004 nr 3; Czuję presję czasu. [Rozm.] K. Masłoń. *Rzeczpospolita* 2005 nr 137; Pisarz w kleszczach historii. [Rozm.] B. Tumiłowicz. *Przegląd* 2005 nr 24; Losy. Bawiliśmy się w żołnierzy. [Rozm.] K. Masłoń. *Rzeczpospolita* 2006 nr 205; Przejście byłe liberalnym. [Rozm.] B. Tumiłowicz. *Przegląd* 2006 nr 27; Robiłem za murzyną. [Rozm.] K. Masłoń. *Rzeczpospolita* 2006 nr 173.

D. Sosnowska: Wyprawa w głąb Czortycy – Polska i Ukraina u Łobodowskiego, O., [f.] Mackiewicza. *Kresy* 1992 nr 9/10. – M. Gawrychowska-Sowul: „Polskość” i „ukraińskość” w prozie Józefa Łobodowskiego i W.O. W: *Kategoria narodu w kulturach słowiańskich*. Wwa 1993. – I. Iwaszów: Gry rodzinne. W kręgu cyklu podolskiego W.O. W: *Kresy w literaturze*. Szczec. 1995. – T. Wójcik: W.O. W: *Pisarze polscy XX wieku*. Wwa 1995. – G. Królikiewicz: Partir. un geste romantique? Autour de la prose de W.O. W: *Littérature et émigration dans les pays de l'Europe Centrale et Orientale*. Paris 1996. – K. Uniłowski: Proza kresowa. Czarnyszewicz, Mackiewicz, O., Vincenz. W: *Literatura emigracyjna 1939-1989*. T. 2. Kat. 1996. – O. Główicki: Idee romantyzmu w „Nocach rosyjskich” Włodzimierza Odojewskiego. Łódź: Wydawn. UŁ 1997, 269 s. – M. Tomaszewski: Podolska apokalipsa W.O. W: *W tegeż: Od chaosu do kosmosu*. Wwa 1998. – O. Weretnik: Wiza Ukrainy we współczesnej powieści polskiej i ukraińskiej. (Leopold Buczkowski, Andrzej Kuśniewicz, Włodzimierz Odojewski, Ulas Samczuk, Iryna Wilde, Roman Andrijaśuk). Wwa: Wydawn. Inst. Lit. Pol. Wydz. Polonistyki UW 1998, 297 s. – L. Bugajski: Romans i historia. *Twórczość* 1999 nr 12 [rec.: Oksana]. – A. Fabianowski: Konwicki, Odojewski i ro-

mantycy. Projekt interpretacji intertekstualnych. Kr.: Universitas 1999, 284 s. – [Oksana:] W. Kalliszewski: Powrót nadziei. *Więź* 1999 nr 8; J.R. Krzyżanowski: Cień historii, cień śmierci. *Nowy Dż.* dod. *Prz.* *Pol.*, Nowy Jork 1999 nr 2 24 IX; D. Nowacki: Ze szkoły Marii Nurowskiej. *Res Publica Nowa* 1999 nr 10. – Odojewski i krytycy. Antologia tekstów. Wybór i oprac.: S. Barć. Lubl.: Wydawn. UMCS 1999, 416 s. [zawartość: Proza: I. Debiut prozatorski i przygoda z socrealizmem („Opowieści leskie”; „Upadek Tobiasza”; „Dobrej drogi, Mario”; „Kretowisko”); J. Iwaszowiec: Rozmowy o książkach. Co się działo w Lesku?; R. Danecki: Schematy pulsujące życiem; J. Smulski: „Trzy książki, do których wracam niechętnie”. O. – prozaik wobec socrealizmu. – II. Proza młodzieżowa („Spisek Czarnych Orłów”; „Żeglarze króla jęgości”); Z. Pędziński: Marynistyka W.O.; I. Iwaszów: Żegluga ku innym lądom; A. Smuszkievicz: Powieść marynistyczna W.O. dla młodzieży. – III. Introdukcja w pisarstwo dojrzałe („Białe lato”); M. Grześczak: „Białe lato”; J. Sławski: Jaskółka?; J. Ziomek: Klimat „Białego lata”. – IV. Sensy egzystencjalne – literackość – indywidualizm („Miejsca nawiedzone”; „Kwarantanna”). Cz. Niedzielski: Literatura miejsc nawiedzonych; S. Blaut: Obietnica dobrego pisania; J.J. Lipski: „Jeśli to wszystko było jawą, a nie snem...”; T. Lisicka: Studium kompilatorskie; J. Łukasiewicz: Portret nawiedzonego; Z. Pędziński: Kwarantanna na Polach Elizejskich. – V. „Czas odwrócony”; H. Berezka: Utwór przygodny; J. Katz: Nowości prozy. Thriller egzystencjalny; L. Wiśniewska: Świat paradoksalny „Czasu odwróconego” W.O., – VI. O utworach cyklu podolskiego („Zmierch świata”; „Wyspa ocalenia”; „Zasypie wszystko, zawieje...”); P. Kuncewicz: O., czyli apokalipsa nawiedzonej wyobraźni; W. Sadkowsky: Naśladowanie z Faulknera; T. Burek: Estetyczny koniec świata; Z. Bienkowski: Ten raj jest piekłem; J. Łukasiewicz: Pożegnanie Czupryni; M. Rabizo-Birek: „Wyspa ocalenia” W.O. jako powieść inicjacyjna; A. Jasińska: „Zasypie wszystko, zawieje...” Wielkie obsesje W.O.; S. Mazurek: Zmierch koliszczyny. (Polska i Ukraina w „Zasypie wszystko, zawieje...” W.O.); M. Ingot: „Zasypie wszystko, zawieje...” W.O. Rzecz o utracie Kresów. – VII. Pamięć w obronie humanizmu („Zabezpieczanie śladów”) M. Zieliński: Pamięć pisarza; A. Czachowski: Przeklecie dzieciństwo; B. Wójcikowski: Cykady i złośli; A. Szymańska: Siła bezsilności. – IX. Summa i dopełnienie („Jedźmy, wracamy...”); D. Krzywicka: „Samotność – cóż po ludziach...”; A. Niewiadomska: Literatura i historia. Węzeł z widocznymi splotami; P. Czaplinski: Pamięć i rozpacz. – X. Przekroje: T. Burek: Nowy poczet pisarzy. W.O.; E. Wiegand: Mit „też ziemi”; M. Janion: Cierń i róża Ukrainy; A. Więckowski: Metafizyka pamięci; Z. Bienkowski: Odojewszczyzna; W. Tomasiak: O.: literatura bliska wycerpania; S. Zalewska: Pamięć i czas w opowiadaniach W.O.; L. Hul: Mistyfikacja pamięci. *Kresy w twórczości W.O.*; B. Gryszkiewicz: O kobietach O.; P. Kempny: „Jeśli spojrzeć za siebie wstecz”. O prozie W.O.; G. Królikiewicz: Wyjechać: czy to romantyczne? Wokół prozy W.O.; A. Fabianowski: Ukrainiada; J.R. Krzyżanowski: Kreowany świat Kresów W.O.; A. Werner: To piekło nie jest rajem; I. Iwaszów: Podążając za Katarzyną – szkic o prozie W.O. – Dramaturgia: K. Kuliczowska: „Nastroje”. (Mikrosłuchowska W.O.); R. Szydłowski: Etiuda psychologiczna; K. Kuliczowska: Tryptyk o młodych; J. Bratkowski: Dialogi...; A. Fabianowski: Miniatury dramaturgiczne; M. Rabizo-Birek: Dialogi milosne. *Dramaturgia W.O.* – Pisma krytyczne („Raptularz krytyczny. Twórcy – dzieła – konteksty”. Wybór, wstęp i red. S. Barć, Lublin 1994; „Notatnik półprywatny. W kręgu kultury”. Wybór, wstęp i red. S. Barć, Lublin 1996); A. Fabianowski: Wierzę w literaturę; P. Sliwiński: Mia-

ry i sensy; S. Sterna-Wachowiak: O krzepi; A. Baglajewski: W.O. jako krytyk literacki. – S. Barć: Posłowie. – Bibliografia przedmiotowa. Prace nie zamieszczone w antologii – wybór. – M. Orski: Uniwersalna lekcja zła. *Arkusz* 1999 nr 12. – R. Ostaszewski: Powrót do formy. *FA-art* 1999 nr 4. – M. Rabizo-Birek: „Ból, który oczyszcza”. Doświadczenie emigracyjne O. W. W kręgu twórczości pisarzy emigracyjnych. Rzeszów 1999. – M. Rabizo-Birek: „Gdzie się jawa ze snem miesza”. Wątki oniryczne i wizyjne w prozie W.O. W: Oniryczne tematy i konwencje w literaturze polskiej w XX w. Tor. 1999. – B. Trojanowska: Kilka uwag o poetyce tytułów. W.O. *Zesz. Nauk. WSP Bydł. Stud. Filol.* 1999 z. 45. – [Oksana:] H. Zaworska: Kochaj i nie bój się. *Gaz. Wyborcza* dod. *Gaz. Książki* 1999 nr 6; A. Bąkowski: Miłość i O. *Palesira* 2000 nr 2/3 [dot. też: Cz. Miłosz: Wyprawa w Dwudziestolecie]. – E. Dutka: Ukraina w twórczości Włodzimierza Odojewskiego i Włodzimierza Paźniewskiego. Kat. Wydawn. UŚI. 2000, 143 s. – [Oksana:] I. Iwasiów: Droga do śmierci, droga do życia. O „Oksanie” W.O. W: Człowiek w drodze. T. 1. Bydł. 2000; M. Lesiów: I co teraz zrobić „Oksanie” O. (z przewodnika po powieści). *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 2000 nr 11. – [Jedźmy, wracajmy i inne opowiadania:] K. Masłoń: Bestia jest tylko uśpią. *Mag. Lit.* 2000 nr 6/7; T. Nyczek: W kole czasu. *Gaz. Wyborcza* dod. *Gaz. Książki* 2000 nr 10, przedr. w teoz: *Lektury obowiązkowe*. Kr. 2005; R. Ostaszewski: Iskrzący styk. *Tyg. Powsz.* 2000 nr 35. – R. Ostaszewski: (RE-)KONSTRUKCJA świata. O cyklu podolskim W.O. *FA-art* 2000 nr 1. – [Oksana:] R. Ostaszewski: Te i inne powroty. Zapiski na marginesie „Oksany” W.O. *Teksty Drugie* 2000 nr 5; W. Paźniewski: O. *Kresy* 2000 nr 1; M. Rabizo-Birek: Kochankowie z Trembowli w Weronie. *Odra* 2000 nr 1; S. Sarnicka: „To jest moje zadanie, żeby nie zapomnieć”. *Warszaty Polonist.* 2000 nr 1. – A. Skwirut: Zaklęty pierścień pamięci, czyli „Zasypie wszystko, zawieje...” W.O. *Zesz. Nauk. WSP w Rzesz. Hist. Lit.* 2000 z. 6. – H. Zaworska: Mięgło, a zostało. *Gaz. Wyborcza* dod. *Gaz. Książki* 2000 nr 3 [rec.; Jedźmy, wracajmy i inne opowiadania]. – P. Czaplinski: Pamięć i rozpacz. W.O. – „Jedźmy, wracajmy”, W teoz: *Wzniośle tęsknoty*. Kr. 2001. – K. Kralowska-Gątkowska: Te same pytania. *Śląsk* 2001 nr 2 [rec.; Oksana]. – J.R. Krzyżanowski: Szuka pisaną W.O. *Arb. Emigracji* 2001 z. 4. – M. Rabizo-Birek: Między mitem a historią. *Twórczość Włodzimierza Odojewskiego*. Wwa: *Twój Styl* 2002, 254 s. – M. Rembowska-Pluciennik: „... Nawet nie musi się kochać, to dość trudne...” Miłość i erotyka w cyklu podolskim W.O. *Fraza* 2002 nr 4. – M. Rembowska-Pluciennik: Niedoczytane, przeinaczone... *Akanti* 2002 nr 9 [rec.; Oksana]. – M. Rembowska-Pluciennik: „W samym środku swego bólu”. O modelach doznawania cielesności w prozie W.O. *Teksty Drugie* 2002 nr 6. – A. Roter-Bourkane: „Oksana”, czyli chora ryćskosć. *Akanti* 2002 nr 6 [rec.; Oksana]. – J. Smulski: „Trzy książki, do których wracam niechętnie”. O – prozaiak wobec socrealizmu. W teoz: *Od Szczecina do... Października*, Tor. 2002. – E. Szczepkowska: Cykl podolski Włodzimierza Odojewskiego. Postacie, krajobrazy, obszary pamięci. Wwa: IBL 2002, 182 s. – [Oksana:] E. Szczepkowska: O „Oksanie” W.O. W: *Literackie strategie lat dziewięćdziesiątych*. Olsztyn 2002; T. Błażejewski: *Podróżniczka* powieść W.O. *Pr. Polonist.* Ser. 58: 2003. – M. Kaczmarek: Pamięć, czyli obecność. (Na przykładzie prozy W.O.). *Kwart. Opol.* 2003 nr 4. – J. Łukasiewicz: Z różnych pamięci. W teoz: *Ruchome cele*. Wwa 2003 [dot. m.in.: Oksana]. – Z. Miłosek: *Śmietnik pamięci*. W teoz: *Poznanie (w) powieści*. Kr. 2003 [dot.: *Zasypie wszystko, zawieje...*]. – M. Orski: *Choroba na życie*. *Prz. Powsz.* 2003 nr 10 [rec.; Czas odwrócony]. – M. Orski: *Mity katastroficzne W.O. W teoz: Lustratorzy wyobraźni, rewidenci fikcji*. Wwa 2003. – M. Rabizo-Birek: *Powroty po latach*. Opowiadania W.O. W: *Literatura utracona, poszukiwana czy odzyskana*, Rzeszów 2003. – M. Rembowska-Plu-

ciennik: „Homo patiens” bez tchu. *Fraza* 2003 nr 1/2 [rec.; Bez tchu]. – L. Szaruga: „Oksana” język kresowej narracji. *Zesz. Nauk. Uniu. Szczec. Pr. Polonist.* 2003 nr 14. – A. Czachowska: *Reszta jest milczeniem*. *Twórczość* 2004 nr 1/2 [rec.; Milczący, niepokonani]. – G. Czerwiński: *Azja*. O. Antychryst nadchodzi ze Wschodu. *Pogranicza* 2004 nr 6. – J. Gizella: *Topos* 2004 nr 1/2 [rec.; Milczący, niepokonani]. – J. Gladys: *Evropa i „evropejskost” w polskiej literaturze o „kresach”* (S. Vincenz, J. Vitlín, V.O.). W: *Mif Evropy w literaturze i kulturze Polśi i Rossji*. Moskwa 2004. – [Milczący, niepokonani:] W. Lipowski: *Pamięć i czas*. „Opowieść katyńska” O. *Tyg. Powsz.* 2004 nr 8; M. Rabizo-Birek: *Pejzaż po klęsce*. *Odra* 2004 nr 4. – M. Rembowska-Pluciennik: *Niezdolność powaga bytu*. O reprezentacjach pamięci i świadomości w cyklu podolskim W.O. *Pam. Lit.* 2004 z. 2. – E. Szczepkowska: *Wokół „Zmierchu świata”*. Z problemów cyklu narracyjnego w twórczości W.O. W: *Cykl i powieść*. Białystok 2004. – [Milczący, niepokonani:] M. Urbanowski: „Z kłamstwy wydobyc prawdę” – pisarze o Katyniu. *Arcana* 2004 nr 3 [dot. też: S.M. Jankowski, R. Kotarba: *Literaci a sprawa katyńska* – 1945]; T. Zubiński: *On tam był*. *Kresy* 2004 nr 3. – G. Czerwiński: *Zatrzymując pochód stepu...* *Kresy* 2005 nr 4. – J. Kurkiewicz: *Spojrzenie demona*. Na 75. urodziny W.O. *Tyg. Powsz.* 2005 nr 25. – A. Skibiska: *W stronę poetyki etudy*, czyli o nieepickim modelu prozy w twórczości W.O. uwag kilka. W: *Doktoranckie varia i variacje*. Pozn. 2005. – [... i poniosły konie:] J.R. Krzyżanowski: *O opowiadania*. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2006 nr 2 10 VI; J. Mądejski: *Kłątwa pamięci*. *Nowe Książ.* 2006 nr 11.

B.D.

ODROWAŻ-PIENIAŻEK Janusz

[...] W 1995-2001 pełnił funkcję prezydenta Międzynarodowego Komitetu Muzeów Literackich (ICLM/ICOM). W 1998 został członkiem Rady do Spraw Muzeów przy Ministrze Kultury i Dziedzictwa Narodowego, a w 1999 członkiem Komitetu Obchodów Roku Słowackiego. W 1999-2000 pełnił funkcję prezesa SPP. W 2000 wszedł w skład Rady Programowej Fundacji Akademii Humanistycznej. W 2003 został członkiem Kapituły Orderu Odrodzenia Polski przy Prezydencie RP. Od 2002 pełni funkcję wiceprezesa Polskiego Komitetu Narodowego ICOM (International Council of Museums). Otrzymał doroczną nagrodę Ministra Kultury za działalność na polu ochrony dziedzictwa kultury (2003), I nagrodę i medal im. Z. Głogera za działalność kulturoznawczą (2004). W 2005 został ponownie wiceprezesem Zarządu Głównego Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Francuskiej. [...] Odznaczony m.in.: Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski (1999), honorową odznaką Polskiego Towarzystwa Wydawców Książek (2000), srebrnym medalem „Zasłużony Kulturze – Gloria Artis” (2005), medalem „Zasłużony dla Warszawy” (2005). [...]

TWÓRCZOŚĆ

5. *Małżeństwo z Lyndą Winters albo Pamiątka po Głorii Swanson*. [Powieść]. Wyd. 5 Wwa: Iskry 2000, 127 s.

7a. Das Warschauer Literaturmuseum „Adam Mickiewicz”. Vortrag aus Anlass der Eröffnung der Mickiewicz-Ausstellung im Goethe-Museum Düsseldorf am 23 april 1980. Wwa: 1980, 11 s., masz.

9. Mit Marii Chapdelaine. [Opowiadanie]. [Wyd. 2] Wwa: Agawa [2007].

9a. Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza w Warszawie. [Informator]. [Współaut.:] S. Koczot; B. Riss-Pysiak. Wwa: Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza [1987], [28] s.

Tu J.O.-P.: Muzeum Literatury – dzieje i zbiory.

9b. Gombrowicz w Muzeum Literatury. [Autorzy tekstów:] J. Pol, ... [Wwa: Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza 1988], 24 s.

Folder wystawy „Gombrowicz z Dziennika” czynnej od września 1988 do września 1989.

11. Mickiewicziana zbierane po świecie.

Nagroda Warsz. Premiery Lit. w 1999.

12. Głos z szuflady. [Proza poetycka]. Wwa: Kajman 2002, 59 s.

13. Bulwar Wilshire albo Lądowanie w Kyzyl Kija. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2004, 159 s.

Reportaże z podróży do zachodniej części Stanów Zjednoczonych, Francji, Turcji, Syberii i Azji Środkowej.

Studia w czasopismach i książkach zbiorowych, m.in.: Literatura zesłańców po powstaniu listopadowym i Gustaw Zieliński. W: Gustaw Zieliński. Życie i dzieło. Materiały z sesji popularnonaukowej w Skępem. Rypin 1988 s. 56-70. – Gromadzenie i udostępnianie zbiorów w warszawskim Muzeum Literatury: rękopis, książka, dzieło sztuki, kopia – oryginał. *Opuscula Musealia. Zesz. Nauk. UŚL*. 1990 z. 4 s. 61-72. – Mój Mickiewicz. W: Adam Mickiewicz 1798-1855. Wystawa jubileuszowa w dwusetną rocznicę urodzin poety. Wwa: Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza 1998 s. 7-19. – Bilans Roku Mickiewiczowskiego. *Blok-Not. Muz. Lit. im. A. Mick.* 1999 nr 12/13 s. 219-235. – Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza w Warszawie. Pięćdziesięciolecie działalności. *Muzealnictwo* 2002 s. 81-90. – Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza. Przeszłość i teraźniejszość. W: [Dwieście] 200 lat muzealnictwa warszawskiego. Wwa 2006 s. 287-306.

Prace redakcyjne

7. Adam Mickiewicz i susvetnaja kultura. Materyjały miżnarodnaj naukovej konferencyi 12-17 maja 1997 goda. Grodna-Novagrudak v 5 knэгach. [Red.:] ..., I. Żuk, D. Myško. Grodna: Grodzenski Dżarżauny Universitet 1999, 260 s.

8. Szkoła im. ks. Jana Długosza we Włocławku oraz dzieje uczniów i profesorów w latach 1939-1994. Red. całości ... Red. rozdz.: B. Dembowski i in. Cz. 1-2. Wwa: [b.w.] 1996, 188 + 189-391 s.

9. Dni Gabriela Narutowicza. W 80 rocznicę wyboru na urząd Prezydenta RP pod patronatem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Aleksandra Kwaśniewskiego. Warszawa listopad-grudzień 2002 r. Red.: H. Gašiorowska, ... Wwa: SKBPGN [Spol. Kom. Budowy Pomnika G. Narutowicza] 2004, 122 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: W roli głównej. Rozm. A. Erchard. W: Rodem z Kujaw. O Januszu Odrowąż-Pięiążku. Włocławek 2005.

„Zawsze o Nim”. J.O.-P. w zbiorach Bibl. Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza. [Bibliografia]. W: Rodem z Kujaw. O Januszu Odrowąż-Pięiążku. Włocławek 2003.

[Mickiewicziana zbierane po świecie.] Z. Sudolski. Tropami wieszczą. *Nowe Książ.* 1998 nr 12; M. Strzyżewski: Mickiewiczowski drobiazgi. *Twórczość* 1999 nr 2. – Rodem z Kujaw. O Januszu Odrowąż-Pięiążku. Wybór i oprac.: K. Sarnowska. Włocławek: Bibl. Publiczna we Włocławku 2003, 184 s. [zawiera m.in. informacje biograficzne, fragm. rec. dot. twórczości J.O.-P. oraz listy J.O.-P. do K. Sarnowskiej]. – [Bulwar Wilshire albo Lądowanie w Kyzyl Kija.] U. Koziol: Z poczekalni. *Odra* 2004 nr 2; K. Masłoń: Podróże kształcą. *Rzeczpospolita* 2004 nr 4; M. Włodarski: „Służbowo” na koniec świata. *Lampa* 2005 nr 5.

B.M.

OFIERSKI Jerzy 1926-2007

[...] Zmarł 24 listopada 2007 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

16. W imię ojca. [Powieść].

Cz. 1: Owczarz; cz. 2: Według Łukasza. – Cz. 3 trylogii zob. poz. 17.

17. Szuler. [Powieść]. Ostrów Wielkop.: Muzeum M. Ostrowa Wielkop. 1999, 164 s.

Cz. 3 trylogii, cz. 1, 2 zob. poz. 16.

18. Świadek koronny. Skandale, afery, dewiacje, opisy przyrody. [Wspomnienia]. Wwa: Czyt. 2002, 249 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: „Podnieść chłopca z kolan”. Rozm. A. Polanowska. *Panorama* 1997 nr 12.

J. Drzewucki: Wspomnienie Kierdziołka. Cie choroba i tak dalej. *Rzeczpospolita* 2002 nr 267 [rec.: Świadek koronny].

B.M.

OGRODZIŃSKI Wincenty Stefan

OPRACOWANIA (wybór)

J. Lyszczyna: Na śląskim Parnasie. Kat. 2002, passim.

E.G.

OGRODZIŃSKI Władysław Stefan

[...] Współpracował z rozgłośnią olsztyńską Polskiego Radia jako autor cyklu audycji „Rozmowy o kul-

647

turze" (1957-65), a następnie comiesięcznych felietonów „Refleksje i wnioski” (1965-89). [...] W 1990-2001 pełnił funkcję sekretarza, a w 2001-2005 wiceprezesa Towarzystwa Naukowego im. W. Kętrzyńskiego; do 2005 był redaktorem *Biuletynu Towarzystwa Naukowego im. W. Kętrzyńskiego*. W 1997 otrzymał medal im. Z. Glogera. W tymże roku został honorowym członkiem Polskiego Towarzystwa Historycznego. W 2000 otrzymał nagrodę im. Oskara Kolberga. W 2001 został honorowym obywatelem m. Olsztyna. [...]

TWÓRCZOŚĆ

27. Szkiece warmińskie. Olsztyn: Ośrodek Badań Nauk, im. W. Kętrzyńskiego 1998, 113 s.

28. Piękna nieznajoma. [Reportaż]. Olsztyn: Pol. Tow. Czytelnicze 2003, 170 s.

29. Tropem odnalezionych przeznaczeń. Wybór publicystyki z lat 1956-2002. Przedm.: T. Ostojki. Olsztyn: Ośrodek Badań Nauk, im. W. Kętrzyńskiego 2003, 295 s.

Prace redakcyjne

5. Pieśni ludu znad górnej Drwęcy w parafiach Ostródzkiej i Kraplewskiej zbierane w 1836 do 1846 przez X.G.G.

[Cz. 1.] Rękopis. Pośl. ... Kr., Olsztyn 2000, 342 s.

[Cz. 2.] Zapis słowny. Oprac. i wstępem wraz z aneksami opatrzył ... Olsztyn 2001, 274 s. *Rozpr. i Mater. Ośr. Badań Nauk, im. W. Kętrzyńskiego w Olszt.*, 198.

6. Olsztyn 1353-2003. Praca zbiorowa pod red. S. Achremczyka i ... Olsztyn: Ośrodek Badań Nauk, i Tow. Nauk, im. W. Kętrzyńskiego 2003, 651 s.

7. Olsztyn 1945-2005. Kultura i nauka. Praca zbiorowa. Pod red. S. Achremczyka i ... Olsztyn: Ośrodek Badań Nauk, im. W. Kętrzyńskiego 2006, 928 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2005.

J. Szydłowska: Odnalezione przeznaczenia W.O. W 85 rocznicę urodzin. *Kom. Mazur.-Warm.* 2003 nr 3.

K.B.

OKĘCKA-BROMKOWA Maryna 1922-2003

[...] W 2002 została odznaczona Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski. Zmarła 15 października 2003 w Olsztynie.

TWÓRCZOŚĆ

7. Ballada o żołnierzu z Bartoszyca. [Wyd. 2] Włocławek: Wyd. Duszpasterstwa Rolników 2000,

10. Deszczem wiatr podszyl sukmanę. Maria Okęcka-Bromkowa to podszywanie spisała! w latach 1958-1996. [Wiersze]. [Olsztyn: Nakł. autora 1996], 35 s.

12. Wileńska dorożka. Reportaże literackie z lat 1960-1995. Olsztyn: M. Okęcka-Bromkowa 1998, 126 s.

OPRACOWANIA (wybór)

E. Kruk: Z mikrofonem i piórem. *Gaz. Olszt.* 2002 nr 125.
M.K.-K.

OKOŃ Jan

[...] W 2000-02 był zatrudniony na stanowisku profesora zwyczajnego w Instytucie Filologii Romańskiej Uniwersytetu Wrocławskiego. Funkcję kierownika Katedry Literatury Staropolskiej i Nauk Pomocniczych na Uniwersytecie Łódzkim pełnił do 2005. [...]

TWÓRCZOŚĆ

5. Na scenach jezuickich w dawnej Polsce (rodzimość i europejskość). Wwa: OBTA – Wydawn. DiG 2006, 247 s.

Rozprawy i szkice w czasopiśmie i książkach zbiorowych, m.in.: Sul teatro dei Gesuiti nell' antica Polonia. *Archivium Historicum Societatis Jesu*, Rzym 1982 nr 101 s. 319-328. – Staropolszczyzna Mickiewicza. Staropolszczyzna Miłosza. Pomiedzy sprzeciwem a dopelnieniem. W: Dawność kulturowa w literaturach słowiańskich drugiej połowy XX wieku. Opole 1993 s. 105-114. – „Dafnis drzewem bobkowym” [S. Twardowskiego] wobec „Gofreda” [T. Tassol]. *Miscellanea Łódz.* 1995 [z.] 1 s. 13-22. – O aktorach i sztuce aktorskiej w staropolskim teatrze szkolnym jezuitów. *Pozn. Stud. Polonist.* Ser. Lit. 1998 t. 5 s. 47-65. – Św. Wojciech i „Bogurodzica” jako czynniki kształtowania polskiej świadomości narodowej. (Od początku renesansu w Polsce). *Ruch Lit.* 1998 z. 6 s. 699-719. – Bóbbio – światło na oświecenie średniowiecza. *Biul. Bibl. Jag.* 1999 nr 1/2 s. 19-29. – Samuel ze Skrzypny Twardowski – „Nadobna Paskwalina”. W: Lektury polonistyczne. [Ser. II] Średniowiecze – Renesans – Barok. T. III. Kr. 1999 s. 138-160. – Słowo poetyckie jako element kultury kresowej u Adama Mickiewicza i Czesława Miłosza. [Współaut.:] J. Okoniowa. W: Mickiewicz i Kresy. Kr. 1999 s. 43-54, przekł. włos.: Mickiewicz e Miłosz sul ruolo della parola poetica. (La parola poetica come elemento della cultura dei Kresy nel „Pan Tadeusz”). W: Per Mickiewicz. Varsavia-Roma 2001. – Włosko-polsko-ruska „Descensio ad inferos”. W: Tradycja i inwencja. Łódź 1999 s. 5-19. – Dürer, Rej, Fijałkowski,

czyli o sztuce przedstawieniowej i abstrakcyjnej; O wierszu w „Nadobnej Paskwalinie” Samuela Twardowskiego. W: *Od średniowiecza ku współczesności*. Łódź 2000 s. 72-82; 127-145. – Literacki barok w Polsce i w Europie Środkowo-Wschodniej. W: *Barok w Polsce i w Europie Środkowo-Wschodniej*. Wwa 2000 s. 149-167. – „Podróż do Ziemi Świętej” Karola Wojtyły. W: *Inspiracje chrześcijańskie w kulturze Europy*. Cz. 2. Łódź 2000 s. 133-158. – Postać Parysa w dramatach polskiego renesansu. *Ruch Lit.* 2000 z. 1 s. 11-30, przekł. franc.: *Le personnage de Pâris dans le drame polonaise de la Renaissance*. W: *Le Heros legendaire sur les scenes du théâtre et de l'opera*. Citta di Castello 2001 s. – Staropolszczyzna w „Panu Tadeuszu”. W: „Pan Tadeusz” i jego dziedzictwo. *Poemat*. Kr. 2000 s. 48-65. – Zur Zyklusproblematik in der älteren polnischen Literatur (Prolegomena). W: *Zyklusdichtung in der slawischen Literaturen*. [Bern] 2000 s. 389-402. – Ambrozjana. W: *Jezuicka ars historica*. Kr. 2001 s. 429-440. – O cyklu w poezji staropolskiej. (Nurt nieklasyczny). W: *Cykl literacki w Polsce*. Białystok 2001 s. 583-596. – Od Bizancjum do Bath. Miasta i ich metamorfozy. W: *Podróż po historii*. Kr. 2001 s. 202-216. – Postać Chrystusa w dramatach staropolskich. W: *Chrystus w literaturze polskiej*. Lubl. 2001 s. 77-109. – „Uciec by, umrzeć by, laurem wzrosnąć...”. W: *Sarmackie theatrum*. T. 1. Wartości i słowa. Kat. 2001 s. 55-71. – Włochy w badaniach naukowych S. Kota. W: *Stanisław Kot – uczoney i polityk*. Kr. 2001 s. 201-215. – Misterium. Historia o chwalebny Zmartwychwstaniu Pańskim. W: *Historia literatury polskiej w dziesięciu tomach*. T. 2. *Renesans*. Bochnia-Kr.-Wwa 2002 s. 139-165. – Franciszek Bohomolec [biogram]; Teatr [oświecenia]; Wojciech Bogusławski [biogram]. W: *Historia literatury polskiej w dziesięciu tomach*. T. 4. *Oświecenie*. Bochnia-Kr.-Wwa [2003] s. 237-238; 163-198; 239-242. – Kolędy i kancjonały; Pastoraliki dramatyczne; Samuel Twardowski [biogram]; Samuel Twardowski [omów. twórczości]; Teatr [baroku]. W: *Historia literatury polskiej w dziesięciu tomach*. T. 3. *Barok*. Bochnia-Kr.-Wwa [2003] s. 485-500; 501-512; 536-540; 353-376; 113-142. – Mikołaj Radziwiłł Sierotka i jego podróż do Ziemi Świętej w teatrze szkolnym jezuitów. W: *Radziwiłłowie*. Obrazy literackie. Biografie. Świadczenia historyczne. Lubl. 2003 s. 217-230. – O kanon literatury polskiego baroku dla Europy. W: *Barok polski wobec Europy*. Wwa 2003 s. 455-469. – O sztuce poetyckiej Samuela Twardowskiego. W: *Wielkopolski Maro*. Samuel ze Skrzypny Twardowski i jego dzieło w wielkiej i małej ojczyźnie. Pozn. 2003 s. 61-75. – Tablica z napisem rymu słowiańskiego. Justowi Lipsjuszowi przez Wespazjana Kochowskiego zgotowana (Próba interpretacji). W: *Wespazjan Kochowski*. W kręgu kultury literackiej. Lubl. 2003 s. 55-72. –

I viaggi di Juliusz Słowacki in Italia – Impressioni ed immagini del paese. W: *Il viaggio come realtà e come metafora*. Łask 2004 s. 205-219. – *Klamstwo panegiryczne czy monarszy autorytet? (Samuel ze Skrzypny i Wacław Potocki wobec udziału Władysława Wazy w wojnie chocimskiej 1621 roku)*. W: *Literatura i pamięć kultury*. Lublin 2004 s. 211-231. – *Miasto w poezji Jana Kochanowskiego*. W: *Corona scientiarum*. Wwa 2004 [właśc. 2005] s. 219-231. – „Szczęśliwa moskiewska ekspedycja” Samuela Twardowskiego jako cykl narracyjny. W: *Cykl i powieść*. Białystok 2004 s. 59-74. – *Wokół jubileuszy Mikołaja Reja*. (Obchody 400 rocznicy urodzin w Akademii Umiejętności w Krakowie). *Ruch Lit.* 2004 z. 2 s. 155-171. – K.I. Głaczynski wobec tradycji staropolskiej. (Na przykładzie poematu „Wit Stwosz”). W: *Dzieło i życie Konstantego Ildefonsa Głaczynskiego*. Kr. 2005 s. 473-491. – O petrarkizmie w sonetach miłosnych A. Mickiewicza. (Konteksty wileńskie). W: *Petrarca a jedność kultury europejskiej – Petrarca e l'unità della cultura europea*. Wwa 2005 s. 517-536. – O włoskich podróżach i poetyckich obrazach J. Słowackiego. W: *Literatura – kulturoznawstwo – uniwersytet*. Kr. 2005 [właśc. 2006] s. 37-57. – *Rej romantyków*, *Rej pozytywistów*. W: *Mikołaj Rej – w pięćsetlecie urodzin*. Łódź 2005 s. 593-620. – *Św. Genezjusz w dramacie jezuickim XVII w.* W: *Etos życia – etos sztuki*. *Wokół legendy o św. Genezjuszu – aktorze*. Łódź 2005 s. 75-87. – *Doświadczenie starości w przesłaniu Karola Wojtyły – Jana Pawła II*. W: *Dojrzewanie do pełni życia*. *Starość w literaturze polskiej i obcej*. Lubl. 2006 s. 45-56.

Prace redakcyjne

1. Mikołaj z Wilkowiecka: *Historia o chwalebny Zmartwychwstaniu Pańskim*. Oprac. ... [Wyd. 2] Wr.: Ossol.; Wwa: De Agostini Polska 2004. Przedr. w: *Misteria polskie*. *Antologia misteriów pasyjnych i rezurekcyjnych*. Ząbki 2006 s. 15-116.

5. S. Twardowski: *Nadobna Paskwalina*. Oprac. ... [Wyd. 3] Wr.: Ossol. – De Agostini 2006.

11a. *Antyk w Polsce*. Cz. 2. *Studia pod red. ... i J. Starnawskiego*. Łódź: Wydawn. UE 1998, 358 s.

12. *Literatura a liturgia*. *Księga referatów międzynarodowej sesji naukowej*. Łódź: Wydawn. UE 1998, 362 s.

W r. 6 błąd w tytule i w nazwie wydawn.

12a. *Pochwała filologii: profesor Tadeusz Ulewicz doktorem honoris causa Uniwersytetu Łódzkiego*. Pod red. ... Łódź: Wydawn. UE 1998, 67 s.

12b. S. Twardowski: *Władysław IV król polski i szwedzki*. *Wybór tekstu i wstęp ... Oprac. ... przy współpracy M. Kurana i in.* Łódź: Łódź. Tow. Nauk. 1998, 71 s.

13. Włochy a Polska. Wzajemne spojrzenia. [...] Łódź: UŁ, Katedra Literatury Staropolskiej i Nauk Pomocniczych; Sejmik Samorządowy Woj. Łódz. 1998, 382 s.

W t. 6 błędna nazwa wydawcy.

14. Od średniowiecza ku współczesności. Prace ofiarowane Jerzemu Starnawskiemu w pięćdziesięciolecie doktoratu. Pod red. ... przy współpracy M. Kurana. Łódź: Wydawn. UŁ 2000, 527 s.

15. Katedra Literatury Staropolskiej i Nauk Pomocniczych – katalog programowo-lekturowy. Oprac. zespół pod red. ... Zebrał i przygot. do druku M. Kuran. Łódź: Wydawn. UŁ 2001, 109 s. UŁ, Wyd. Filol. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 zmien. i uzup. 2002, 141 s., wyd. 3 zmien. i uzup. 2003, 159 s.

16. S. Twardowski: Szczęśliwa moskiewska ekspedycja Najaśniejszego Władysława IV, króla polskiego i szwedzkiego. Oprac. ... przy współpracy M. Józwiak i M. Kurana. Łódź: Katedra Literatury Staropolskiej i Nauk Pomocniczych UŁ; Pozn.: *Pozn. Studia Polonist.* 2002, 157 s.

17. K. Wojtyła: Poezje, dramaty, szkice. Jan Paweł II: Tryptyk rzymski. Wstęp: M. Skwarnicki. Red. filol. tekstów K. Wojtyły zebranych w działach: „Poezje” (z wyjątkiem „Renesansowego Psalterza”), „Dramaty” i „Szkice” ... Red. tomu: W. Bonowicz, M. Romanek. Kr.: Znak 2004, 594 s.

18. Mikołaj Rej – w pięćsetlecie urodzin. Praca zbiorowa. Cz. 1. Humanizm, reformacja, retoryka i język. Cz. 2. Interpretacje, recepcja. Pod red. ... przy współpracy M. Bauera, M. Kurana i M. Mieszek. Łódź: Wydawn. UŁ 2005, 356 s.

Materiały z konferencji z 25-27 X 2004 w Łodzi.

OPRACOWANIA (wybór)

T. Ulewicz. *Ruch Lit.* 1999 z. 5 [rec.: Rzym poetyckim piórem opisany].

M.S.

OKOŃ Longin Jan

[...] W 1995-98 był prezesem Oddziału Lubelskiego ZLP. [...]

TWÓRCZOŚĆ

10. Opowieści niedźwiedziego grodu. Wyd. 4 uzup. Chełm: Chelmska Bibl. Publiczna; Tawa 2003, 332 s.

25. Przełęcz Grozy. [Powieść dla młodzieży]. [Wyd. 2] Kielce: Ston 2 2006.

31. Wiosna i kwiaty. Obrazki sceniczne dla teatrów dziecięcych i kukielkowych. Muz.: J. Czarnecki. Lubl.: Multico 1999, 31 s.

32. Niegasnący płomień. [Wiersze]. Lubl.: ZLP; Multico 2000, 58 s.

33. Dwie struny. (Aforyzmy sentencje). [Współaut.:] M.J. Okoń. Lubl.: ZLP 2002, 79 s.

Prace redakcyjne

10. Wskrzeszanie pamięci. Antologia poetów lubelskich. Wybór i oprac. ... Lubl.: ZLP 1998, 223 s.

11. Piękno niepokornione. [Antologia poetycka]. Wybór: M.J. Kawalko, ..., S. Popek. Lubl.: ZLP; Multico 2000, 176 s.

12. M.J. Okoń: Krawędzie. Fraszki. Wybór, red., oprac. ... Lubl.: ZLP 2002, 47 s.

13. L. Rak: W kręgu światła. [Wiersze]. Wybór i posł. ... Chełm: Wydawn. Tawa [Taurogiński Waldemar] 2006, 63 s.

OPRACOWANIA (wybór)

J. Kowalczyk: Historia miłosnych uniesień. *Kur. Lubel.* 2000 nr 117 [rec.: Niegasnący płomień]. – S. Rogala: Longin Jan Okoń. Pisarz i nauczyciel. Wyd. 2 [poszerz.] Kielce: Gens 2002, 145 s.

K.B.

OKOŃSKA Alicja

TWÓRCZOŚĆ

6. Adam Chmielowski. Brat Albert. [Biografia]. Wyd. 2 Wwa: Pax 1999.

M.K.-K.

OKOPIEŃ-SŁAWIŃSKA Aleksandra

TWÓRCZOŚĆ

6. Semantyka wypowiedzi poetyckiej. Preliminary. Wyd. 2 popraw. [właśc. 3] Kr.: Universitas 2001, 254 s.

7. Podręczny słownik terminów literackich. [Autorzy:] M. Głowiński, T. Kostkiewiczowa, ..., J. Sławiński. Pod red. J. Sławińskiego. Wyd. nast.: wyd. 11 zmien. 1998, wyd. 12 zmien. 1999, wyd. 13 2000, wyd. 14 popraw. 2001, wyd. 15 2005.

Rozprawy w książkach zbiorowych i czasopiśmie, m.in.: Semantyczna strategia poetyckiego zamilczenia. (Przypadek „Jak...” Cypriana Norwida). *Teksty Drugie* 2000 nr 5 s. 43-57. – Tymoteusz Karpowicz: „Poradnik fotografa”. W: Podziemne wniebowstąpienie. Wr. 2006 s. 92-99.

OPRACOWANIA (wybór)

D. Ulicka: Wspomnienie z przyszłości. *Nowe Książ.* 1998 nr 11 [rec. m.in.: Semantyka wypowiedzi poetyckiej].

K.B.

OLCHA Antoni

[...] W 1938-39 redagował (pod nazwiskiem Antoni Mirek) pismo Sekcji Wiejskiej Związku Młodej Polski pt. *Młoda Wieś*; publikował w nim także utwory prozą i artykuły. [...]

E.G.

OLCZAK Janusz

OPRACOWANIA (wybór)

Z. Łukasiewicz: Notes literacki. Wszystko jest tworzywem. *Gaz. Nowa Ziel-górs.* 1991 nr 107, 111.

B.M.

OLESIK Klemens
1915-1992

Urodzony 15 sierpnia 1915 [w t. 6 data błędna].¹ [...]

OPRACOWANIA (wybór)

Z. Chojnowski: K.O. (1915-1992). *Znad Pisy* 2001 nr 10. – E. Kruk: Przypomnienie pisarza. *Gaz. Olszt.* 2002 nr 226.

B.M.

OLEDZKA-FRYBESOWA
Aleksandra

[...] Wiersze, fragmenty prozy, artykuły i recenzje literackie oraz przekłady publikowała w czasopiśmie, m.in. w *Literaturze na Świecie* (1995-97, 1999), *Przeglądzie Powszechnym* (1996-2005, z przerwami), *Res Publice Nowej* (1997-98, 2000), *Więzi* (1997-98, 2001, 2005), *Kwartalniku Artystycznym* (1999, 2001-02, 2005) i *Arkuszu* (2000-01). [...]

TWÓRCZOŚĆ

7. Patrząc na ikony. Wędrowki po Europie. [Wyd. 2] Wwa: Pax 2001.

12. Powiem tak. Wiersze z lat 1963-1998. Kr.: WL 1998, 98 s.

13. Lustra, znaki, obrazy. [Eseje i szkice literackie]. Kr.: WL 1999, 225 s.

14. Wciąż inaczej. [Wiersze]. Kr.: WL 2003, 74 s.

15. Inna Europa. [Wiersze]. Ossa: „Dom na wsi” 2005, 64 s.

Przekłady

5. P. La Mure: Miłość nie jedno ma imię. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 7] Wwa: Muza 1995, tamże: 1999, 2003; Wwa: De Agostini Polska we współpracy z Editions Altaya Polska 2003.

13. S. Weil: Świadomość nadprzyrodzona. Wybór myśli. Wyd. 4 w wyborze i oprac. A. Wielowiejskiego Wwa: Pax 1999.

15. A. de Saint-Exupéry: Poczta na Południe. [Powieść; wyd. 2] Wwa: Muza 2003.

23. A. de Saint-Exupéry: Twierdza. [Powieść]. Wyd. nast.: wyd. 4 Wwa: Pax 1999, tamże wyd. 5 2000; Wwa: Muza 2005.

29. P. Jaccottet: Ten, który nie wie. [Wiersze]. Izabelin: Świat Lit. 2005, 190 s.

Nagroda mies. *Lit. na Świecie* za przekład w 2006.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006.

A. Szymańska: Święta szuflada. *Kwart. Artyst.* 1998 nr 2 [rec.: Kto mówi]. – [Powiem tak:] K. Pieńkosz: Tak. *Sycyna* 1999 nr 2; I. Smolka: Poezja obecności. *Prz. Powsz.* 1999 nr 5. – W. Sadkowski: Odczytywanie znaczeń. *Lit. na Świecie* 2000 nr 7/8. – J. Sochoń: Ratujmy symboliczne widzenie. *Nowe Książ.* 2000 nr 8 [rec.: Lustra, znaki, obrazy]. – J. Łukasiewicz: Przewodniczka. W tegoż: *Ruchome cele*. Wwa 2003 [dot.: Patrząc na ikony]. – I. Twasiów: Wciąż przeszłość. *Nowe Książ.* 2004 nr 3 [rec.: Wciąż inaczej]. – K. Kuczyńska-Kochany: Od dymu z kominą. Leopold Staff i A.O.F. W: *Poezja Leopolda Staffa*. Pozn. 2004. – A. Szymańska: Między pamięcią a niespełnieniem. *Prz. Powsz.* 2004 nr 4 [rec.: Wciąż inaczej]. – L. Szaruga: Świat poetyki (XXXII). *Zesz. Lit.* 2006 z. 3 [rec.: Inna Europa].

B.D.

OLSZAŃSKA Maria
1915-2003

[...] W 2001 otrzymała nagrodę Stowarzyszenia Autorów „Zaiks”. Zmarła 18 września 2003 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

2. Kalendarium szkół Zofii Wołowskiej. 1906-1986. Oprac. ... Wwa: Kuria Metropolitalna Warsz. Wyd. Duszpasterstwa 1986, 10 s.

Oprac. podp.: M. Mossakowska-Olszańska.

Przekłady

10. A. Lindgren: Mio, mój Mio. [Powieść dla dzieci]. Wyd. nast.: [wyd. 5] Wwa: NK 1998, tamże: 1999, 2004, 2005.

15. A. Lindgren: Lotta z ulicy Awanturników. [Powieść dla dzieci]. Wyd. nast.: [wyd. 4] Wwa: NK 1998, tamże: 1999, 2002, 2003, 2004, 2005.

19. A. Lindgren: Dlaczego kapiesz się w spodniach, wujku? [Powieść dla dzieci]. Wyd. nast. pt. *My na wyspie Saltkrakan*. [Wyd. 4] Wwa: NK 2002, tamże 2006.

24. A. Lindgren: Detektyw Blomkvist. [Powieść dla dzieci]. Wyd. nast.: [wyd. 3] Wwa: NK 1999, tamże: 2002, 2006.

¹ Inf.: Z. Chojnowski: K.O. *Znad Pisy* 2001 nr 10 s. 264.

37a. L. Gustaffson: Nocna uroczystość. Sztuka w 3 aktach. *Dialog* 1979 nr 9 s. 69-94.

M.K.-K.

OMILJANOWICZ Aleksander 1923-2006

[...] W październiku 1945 zatrudnił się jako oficer w Powiatowym Urzędzie Bezpieczeństwa Publicznego Suwalszczyzny. Pracował kolejno w Suwałkach, od 1947 w Pile, następnie w Ilawie i Nidzicy. W 1949 został skazany na osiem lat pozbawienia wolności za stosowanie niedozwolonych metod śledztwa. Po czterech latach wyszedł z więzienia i zajął się pisaniem [w t. 6 błędne inf. dot. tego okresu życia]. [...] W grudniu 2001 Instytut Pamięci Narodowej postawił mu kilkanaście zarzutów związanych z jego działalnością w 1946-47 jako kierownika III sekcji Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Suwałkach. 22 września 2004 został skazany na cztery i pół roku pozbawienia wolności za zbrodnie komunistyczne i przeciwko ludzkości. Zmarł 4 kwietnia 2006 na oddziale szpitalnym więzienia w Barczewie.

TWÓRCZOŚĆ

19. Przed wyrokiem. Rozmowy z gestapowcem [W.A. Machollem]. Białystok: Łuk 1998, 118 s.

Na podstawie materiałów z 1948.

OPRACOWANIA (wybór)

K. Konecka: Na tropie dokumentów. W: Zbliżenia. Portrety białostockich pisarzy. Białystok 1990. – J. Gwardiak. *Stud. Tomz*. 1999 t. 10 [rec.: Przed wyrokiem]. – I. Sewastianowicz: Cienie powracają. *Gaz. Współcz.* 2001 nr 238. – W. Cieśla: Trzeci zyciorys. *Rzeczpospolita* 2005 nr 189. – T.M. Płużański: „Kat suwalszczyzny” znowu przed sądem. *Najwyż. Czas!* 2005 nr 42.

M.S.

OPACKI Ireneusz 1933-2005

[...] W 2002 przeszedł na emeryturę. Otrzymał nagrodę UŚI. Pro Scientia et Arte (2004). Odznaczony Medalem Komisji Edukacji Narodowej. Zmarł 9 lipca 2005 w Katowicach.

TWÓRCZOŚĆ

9. Odwrócona elegia. O przenikaniu się postaci gatunkowych w poezji. [Szkielc]. Kat.: Para 1999, 337 s.

Zawartość: Krzyżowanie się postaci gatunkowych jako wyznacznik ewolucji w poezji: Z zagadnień cyklu sonetowego w polskim romantyzmie [poz. 4]; Odwrócona elegia. („Na sprowadzenie prochów Napoleona” Juliusza Słowackiego); Ballada literacka – opis gatunku [poz. 2].

10. Mówione wierszem. [Szkielc]. Kat.: Gnome 2004, 276 s.

Zawartość: „Niepewne światy” wczesnoromantycznej poezji: „W środku niebokrega”. O „Balladach i romansach” Mickiewicza; Człowiek w sonetach przelomu. Sonety krymskie i odeskie [poz. 3]; Dwa „Przypomnienia”. Karpiński i Mickiewicz; „W sztabuchu Marii Wodzińskiej” Juliusza Słowackiego [poz. 7]; Dobranocka dla dorosłych. „Dobranoc” Adama Mickiewicza; „Kiedy się w niebie zejdziemy sami” Juliusza Słowackiego; „Anioł ognisty – mój anioł lewy” Juliusza Słowackiego; „Jeżeli kiedy – w tej mojej krainie” Juliusza Słowackiego; Romantyczna – Epopeja – Narodowa. Z epilogiem? O „Panu Tadeuszu” [poz. 7]; Rapsod ostatni. rapsod pierwszy. „Bema pamięci żałobny rapsod” Cypriana Kamila Norwida [poz. 7]; Odwrócona elegia. „Na sprowadzenie prochów Napoleona” Juliusza Słowackiego [poz. 9]; Topielec zieleni. „Topielec” Bolesława Leśmiana; Mówione rytmem. „Zadymka” Juliana Tuwima [poz. 6]; Potrójny wiersz. „Śmierć Mickiewicza” Jana Lechonia [poz. 6]; Liryka i narodowe mity.

11. Poznać mnie po głosie... [Szkielc]. Kat.: UŚI. 2006, 150 s.

Zawartość: Cz. 1: Sentymalizm – nie podjęta szansa polskiej kultury; Jak „Mazurek” Wybickiego stał się hymnem narodowym; Świat romantycznych ballad; Romantyzm – odkrycie „człowieka historycznego”; Osobista epopeja narodowa; Obyczaj – społwo zniewolonego narodu. – Cz. 2: Tytuł Słowackich – choć „był tu jeden...”; Polaków „zastępcza ojczyzna wśród chimur” i konkretna „ziemia utracona”. Epopeiczny zamysł funeralnego wiersza Norwida. – Cz. 3: Leśmian czyli „nikłe trwanie migotów i poświaty zachodów”, Tuwim i mieszczańskie dwudziestolecie; Lechoń i narodowe mity; Iwazkiewicz „podróże po terytoriach” i „mowie cudzej”. – Cz. 4: Poetyckie testamenty Baczyńskiego; Kolumbowie; liryka tragicznego protestu. – Cz. 5: „Lamigłówek językowe” Kozioł i Karpowicza; Książka – chleb nasz codzienny? – Cz. 6: Nauka – człowiek – uniwersytet.

Prace redakcyjne

11a. W kręgu literatury popularnej. *Slavica*. Pod red. ... Kat.: UŚI. 1990, 112 s. *Pr. Nauk. UŚI w Katow.*, 1012.

14. Genologia dzisiaj. Praca zbiorowa. Pod red. W. Boleckiego i ... Wwa: Wydawn. IBL 2000, 273 s. *Z Dziejów Form Artyst. w Lit. Pol.*, t. 82.

15. Dzieło literackie i książka w kulturze. Studia i szkice ofiarowane profesor Renardzie Ocieczek w czterdziestolecie pracy naukowej i dydaktycznej. Red. nauk. ... przy współudziale B. Mazurkowej. Kat.: UŚI. 2002, 659 s. *Pr. Nauk. UŚI w Katow.*, 2050.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Romantyzm to walka o oddech. Rozm. M. Kisiel. *Śląsk* 1995 nr 2.

[Odwrócona elegia:] M. Kisiel: Gatunek i forma świata. *Nowe Książ.* 1999 nr 7; D. Pawelec: O czym mówią gatunki. *Śląsk* 1999 nr 6. – K. Kłosiński: Profesor I.O., czyli odkrywanie Innego. W: Tkanina. Kat. 2003. – M. Piechota: Format i wielkość. O Profesorze I.O. początek opowieści. *Śląsk* 2004 nr 1. – J. Lyszczyzna. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mick.* 2005. – A. Węgrzyniak: Dzieło i pamięć. *Śląsk* 2005 nr 9. – A. Nawarecki: I.O. *Pam. Lit.* 2006 z. 1.

B.M.

OPALEK Mieczysław

TWÓRCZOŚĆ

27. Wierszowane abecadło. Lw.: M. Kowalski 1944, 8 s.

W t. 6 błędna adnotacja.

ORACKI Tadeusz

[...] Od 1993 był przez trzy kadencje wiceprezesem zarządu Towarzystwa Naukowego im. W. Kętrzyńskiego w Olsztynie, a w 2001 został jego członkiem honorowym. Od 2001 należy do ZLP. W tymże roku otrzymał Medal Honorowy Uniwersytetu Gdańskiego. Artykuły i recenzje publikował m.in. w *Komunikatach Mazursko-Warmińskich*. [...]

TWÓRCZOŚĆ

9. Blaski i cienie sztokholmskich laurów. Wokół literackich Nagród Nobla 1901-2000. Gdańsk: Wydawn. UG 2003, 196 s.

10. Reymont w świetle. Bibliografia przekładów wydanych w latach 1900-2000. Gdańsk: Wydawn. UG 2005, 79 s.

11. Wybitni Polacy w Królewcu XVI-XX wiek. Współaut.: S. Augustyniewicz, J. Jasiński. Olsztyn: Literatura 2005, 350 s.

Studia i artykuły w czasopismach i książkach zbiorowych, m.in.: [Hasła biograficzne w:] Słownik badaczy literatury polskiej. T. 2. Łódź: Wydawn. UŁ 1998. – [Hasła biograficzne w:] Słownik biograficzny Pomorza Nadwiślańskiego. Suplement I. Gdańsk: Gdańskie Tow. Nauk.; UG 2002. – [Hasła biograficzne w:] Słownik biograficzny Pomorza Nadwiślańskiego. Suplement II. Gdańsk: Gdańskie Tow. Nauk.; UG 2002. – Reymont – teatr, film, radio. Rekonesans. *Stup. Pr. Filol. Ser. Filol. Pol.* 2002 nr 1. – Augustyn Steffen (1901-1992) – folklorysta warmiński. W: W kręgu folkloru, literatury i języka. Tor. 2003 s. 37-56. – Działacze polscy na Pomorzu oraz na Warmii, Mazurach i Powiślu w Towarzystwie Tatrzańskim (1874-1920). W: Nad Bałtykiem, Pregołą i Łyną XVI-XX wiek. Olsztyn 2006 s. 277-294.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2007.

[T. Oracki, red.] Bibliografia publikacji T.O. za lata 1951-2000. *Kom. Mazur.-Warm.* 2000 nr 4.J. Jasiński: T.O. – niepokorny uczony i publicysta. (Z okazji jubileuszu). *Kom. Mazur.-Warm.* 2000 nr 4. – [Blaski i cienie sztokholmskich laurów:] I. Pereszczako. *Kom. Mazur.-Warm.* 2003 nr 4; J. Beczek: Wokół literackiego Nobla. *Nowe Książ.* 2004 nr 8; T. Linkner. *Rocz. Gdań.* 2005
z. 1/2; J. Szymański. *Rocz. Gdań.* 2005 z. 1/2. – [Wybitni Polacy w Królewcu XVI-XX wiek:] D. Bogdan. *Echa Przeszł.* 2006 t. 7; J. Borzyszkowski. *Kom. Mazur.-Warm.* 2006 nr 2; L. Słodownik: Polacy w Królewcu. *Tygiel* 2006 nr 3. E.G.**M.K.-K. ORDAN Jerzy Lesław**

TWÓRCZOŚĆ

15. Nasze długie cienie. [Powieść]. Tor.: A. Marszałek 2001, 207 s.

Praca redakcyjna

3. Informator. Bydg., Tor.: Woj. Ośrodek Animacji Kultury w Tor. 1999, 96 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2005.

K.B.

ORŁOŃ Marian

TWÓRCZOŚĆ

19. Wierni do końca. [Opowieść dokumentalna dla młodzieży]. Wyd. 2 uzup. z podtyt. Nowi błogosławieni w Rodzinie Salezjańskiej. Wr.: Wydawn. Współpracowników księdza] Bosko; Nakł. Tow. Salezjańskiego Prowincji śwłiętego] Jana Bosko 1999, 119 s.

K.B.

ORŁOŚ Kazimierz

[...] W latach dziewięćdziesiątych ogłaszał recenzje w *Nowych Książkach*, a prozę drukował m.in. w *Życiu, Rzeczpospolitej* oraz *Gazecie Polskiej*, na której łamach w 2002-05 ukazywał się cykl pt. „Opowieści mazurskie”. W 2001-06 był członkiem jury nagrody literackiej im. J. Mackiewicza. [...]

TWÓRCZOŚĆ

6a. Wielbłąd. [Opowiadanie]. *Literatura* 1972 nr 45/46 s. 20. Przedr. poz. 14, 18. Por. poz. 7a.

7a. Duże zwierzę. Scenariusz filmowy na podstawie opowiadania K. Orłosa „Wielbłąd”: K. Kieślowski, ... Powst. 1973.

Inf. autora o okolicznościach powst. scenariusza zob. *Rzeczpospolita*: „Wielkie zwierzę”, czyli historia „Wielbłąda”. 1999 nr 44; Prawdziwi ludzie z wielbłądem. 2000 nr 211.Druk zmien. wersji scenariusza: K. Kieślowski. Duże zwierzę. Scenariusz na podstawie opowiadania Kazimierza Orłosa „Wielbłąd”. Wstęp i komentarze: J. Stuhr. Kr.: *Znak* 2000, 104 s. Ekran. 2000.

11. Przechowalnia. [Powieść].

Adapt. radio: Adapt.: E. Stocka-Kalinowska. Radio 1997.

17. Drewniane mosty. [Opowiadania]. Kr.: WL 2001, 168 s.

Nagroda jury Poznańskiego Przeglądu Nowości Wydawniczych „Jesień 2001”.

18. „Wielbłąd” i inne opowiadania filmowe. Izabelin: Puente 2001, 127 s. Zob. poz. 6a.

19. Dziewczyna z ganku. [Opowiadania]. Kr.: WL 2006, 156 s.

Pierwodr. w cyklu „Opowiadania mazurskie” na łamach *Gaz. Pol.* 2002-2005. – Nagroda redakcji *Nouyeb Książek* za 2006.

Sluchowiska radiowe, m.in.: Pusta plaża. Radio 1998. – Emeryci. Oprac.: E. Stocka-Kalinowska. Radio 1999. – Jest już za późno. Radio 2001. – Nie mówmy o tym. Radio 2002. – Prosta sprawa. Radio 2003. – Pudełko. Radio 2004. – Porywacze. Radio 2005. – Kwatera dla bezdomnych. Radio 2006.

Wybór opowiadań w przekł. cześ.: Smrt cikánského kráľa. [Przel.] J. Cervenka. Praha 2004.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006. – Wywiady: Nie byłem sam. Rozm. P. Szewc. *Nowe Książ.* 1996 nr 1; Kłopoty z cudem. Rozm. P. Szewc. W: P. Szewc: Wolność i współzuczenie. Rozmowy z pisarzami. Kr. 2002; „... Mocno związany z życiem” Rozm. D. Jarosiński. *Arcana* 2002 nr 6; Ona i on na tle raj. Rozm. Z. Zepert. *Arte* 2006 nr 6 [dot.: Dziewczyna z ganku]. LP XX w. (M. Jentys).

L. Szaruga: Jak Polska? (Hłasko, Nowakowski, ..., Anderman). *Kontaki* 1989 nr 1/2. – F. Śmieja. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 1989 nr 27 VII. – K. Masłoń: Uparte piarstwo K.O. *Rzeczpospolita* 1991 nr 16. – B. Rogatko: Nierzeczywista rzeczywistość. *Dekada Lit.* 1991 nr 11 [rec.: Trzecie kłamstwo]. – W. Wóroszylski: Dlaczego się nie spotykamy? *Więź* 1993 nr 7. – W. Bonowicz: Jeden kolor: niebieski. *Sycyna* 1996 nr 13 [rec.: Niebieski szklarz]. – M. Krzemiński: Przejściu oswojonej brutalności – „Ballada o Zośce” K.O. *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 2000 nr 4. – [Wielbłąd i inne opowiadania filmowe]: P. Czaplinski: Swojszczyzna. *Res Publica Nowa* 2001 nr 8; M. Krzemiński. *Akani* 2001 nr 6. – M. Krzemiński: Władca cudownej meliny. *Akani* 2001 nr 8 [dot.: Cudowna melina]. – [Drewniane mosty]: R. Ostaszewski: Portrety „człowiekopodobnych”. *FA-art* 2001 nr 4; M. Jentys: Za niebieskimi drzwiami. *Twórczość* 2002 nr 9; W. Lipowski: Widok z mostem w tle. *Tyg. Powsz.* 2002 nr 2; M. Orski: Nowy Polski światek. *Prz. Powsz.* 2002 nr 2; M. Urbanowski: Lzy na kamieniu. W tegoż: Oczyszczenie. Kr. 2002. – A. Bault: Nowomowa jako logos zdegradowany „Meta” przypadki K.O. W: Logos i mythos w kulturze XX wieku. Pozn. 2003. – J. Gizella: Drewniane mosty w powieści Kolno. W tegoż: Pożegnanie z uproszczeniami. Kr. 2003 [dot.: Drewniane mosty]. – M. Krzemiński: Kobieta i mężczyzna dwa światy w jednej peerelowskiej rzeczywistości. Rozważania na podstawie opowiadań K.O. *Zesz. Nauk. Paristw. Wyz. Szk. Zawodowej we Włocławku Rozpr. Hum.* 2003 t. 1. – M. Orski: Magia inspiracji K.O. W tegoż: Lustratorzy wyobraźni, rewidenci fikcji. Wwa 2003. – M. Jentys: K.O. demaskacje i kontemplacje: Wyspa koników polnych; Za niebieskimi drzwiami [dot.: Zimna Elka]. W teź: Cień Atiadny, Tor, 2005. – [Dziewczyna z ganku:] J. Beczek: Mazurskie doświadczenie świata. *Tyg. Powsz. dod. Książ.* w Tjg. 2006 nr 21; J. Gizella: Piękna, gorzka poezja życia. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2006 nr 26 V; M. Miziuro: Jak ten dym. *Nowe Książ.* 2006 nr 7.

A.SZ.

ORSKI Mieczysław

TWÓRCZOŚĆ

8. Lustratorzy wyobraźni, rewidenci fikcji. O polskiej prozie lat dziewięćdziesiątych. Wwa: Open we współpracy z Tikkun 2003, 118 s.

9. Rozbite zwierciadło. Krytyczny przewodnik po gościńcach nowej polskiej prozy. Wr.: Anut 2006, 135 s.

Prace redakcyjne

3. Pokłosie Konkursów Literackich im. Stanisława Grochowiaka. 1994-2002. Red. ... Leszno: Miejska Bibli. Publiczna im. S. Grochowiaka; Cicer 2002, 111 s.

4. Mój wiersz. [Antologia]. Red.: J. Maciejewski, ... Wstęp: J. Maciejewski. Wr.: OKiS 2006, 133 s.

OPRACOWANIA (wybór)

R. Rżano: Wszyscy jesteśmy klasycystami. W tegoż: Później tak bardzo podzieleni. (Nie tylko o młodej poezji). Rzeszów 1998 [rec.: Autokreacje i mitologie]. – [Lustratorzy wyobraźni, rewidenci fikcji:] I. Iwasioń: W imieniu czytelnika. *Nowe Książ.* 2003 nr 5; T. Mizerkiewicz: Rewizja nadzwyczajna. *Odra* 2003 nr 9; R. Moczko: Krótki przewodnik po literaturze lat 90. *Kwart. Artyst.* 2003 nr 4; J. Pieszczałowicz: Krytyka rozważna. *Śląsk* 2004 nr 2. – T. Mizerkiewicz: Cztery tezy o najnowszej prozie. *Nowe Książ.* 2006 nr 4 [rec.: Rozbite zwierciadło].

M.K.K.

ORTWIN Ostap

Praca edytorska

2. S. Brzozowski: Pamiętnik. Fragmentami listów autora i objaśn. uzup. ... [Wyd. 3] Wstęp: A. Mennel. Wwa: Czyt. 2000.

OPRACOWANIA (wybór)

Cz.P. Dutka: Doświadczenie tekstu: Kleiner – Troczyński – O.O. W tegoż: Literatura – badacz i krytyk. Zielona Góra 1990, wyd. 2 tamże 2000. – M. Tyrowicz: Wspomnienia o życiu kulturalnym i obyczajowym Lwowa 1918-1939. Wr. 1991, passim. – A. Wal: Dwugłos o O.O. Adolf Rudnicki „Wielki Stefan Konecki” i Stanisław Vincenz „Rzeczywistość urojona”. W: Epoka przemian. Rzeszów 2005.

J.Cz.

OSIECKA Agnieszka

[...] W 1981 została członkiem Komisji Ekspertów do spraw Kultury przy NSZZ „Solidarność” Regionu Mazowsze. W 1988 otrzymała nagrodę Rady Naczelnej ZSP za upowszechnianie tradycji ruchu studenckiego w Polsce. [...]

Od 1998 Fundacja „Okularnicy” im. A. Osieckiej organizuje coroczny Konkurs „Pamiętajmy o Osieckiej” na interpretację piosenek z tekstem poetki.

TWÓRCZOŚĆ

7. Niech no tylko zakwitną jabłonie. [Widowisko muzyczne]. TV 1998.

11. Apetyt na czereśnię. Druk w: *Nie narzekajmy na klimat zob.* poz. 55 s. 101-174.

15. Listy śpiewające. [Cykl telewizyjnych programów poetycko-satyrycznych].

Wyd. w wyborze: *Listy śpiewające*. Łódź: Wydawn. „Prospero” [1993], 178 s. Przedr. częściowy w: *Nie narzekajmy na klimat zob.* poz. 55 s. 175-196.

28. Imionnik z kwiatem. [Wiersze]. Wyd. 2 Wwa: KAW 1999.

30. Sentymenty. [Cykl programów poetycko-satyrycznych].

Wyd. w wyborze: *Sentymenty*. Wyd. 2 Tor.: C & T 2001.

39. Biała bluzka. [Opowiadanie]. Przedr. zob. poz. 53.

42a. Jasełka '87. Ach, ubogi w żłobie. [Współaut.:] M. Domański. Praprem. Wr., T. Współcz. 1988.

43. Ptakowiec. [Utwór dla dzieci]. [Wyd. 2] Wwa: Bonobo 2005.

44. Czarna wiewiórka. [Powieść]. [Wyd. 2] Łódź: Ag. Artyst. „Prospero” 2003.

47. Zabawy poufne. [Felietony]. [Wyd. 2] Wwa: Pracownia Słów 2002.

48. Rozmowy w tańcu. [Wspomnienia]. [Wyd. 2] Wwa: Prószyński i S-ka 2005.

50a. Za chwilę. [Wybór wierszy]. Powst. 1996. Łódź: Ag. Artyst. „Prospero” 2001, 207 s.

Tom przygot. przez poetkę.

53. Ćma. [Powieść]. Łódź: Ag. Artyst. „Prospero” 2003, 187 s.

Zawartość: Biała bluzka [poz. 39]; Ćma [powieść, którą A.O. zaczęła pisać w 1992 jako c.d. „Białej bluzki”; później zmieniła tytuł na „Stworzonko”, wydawca powrócił do pierwotnego tytułu].

54. Fotonostalgię. Znani i lubiani w obrazie i anegdocie. [Współaut.:] Z. Nasierowska. Wwa: Prószyński i S-ka 2003, 290 s.

Tu fot. Z. Nasierowskiej z komentarzami A.O.

55. Nie narzekajmy na klimat. Piosenki i widowiska. Wybór i przedm.: Z. Fedeci. Wwa: Świat Książki 2003, 239 s.

Zawiera działy: STS; Apetyt na czereśnię [poz. 11]; Z „Listów śpiewających” [poz. 15]; Byłe nie o miłości; Inne piosenki.

56. Galeria potworów. [Wspomnienia]. Wwa: Prószyński i S-ka 2004, 240 s.

Wspomnienia związane ze znanymi osobami ze świata kultury, druk. w 1988-1992 w *Polityce*.

57. Wielki śpiewnik Agnieszki Osieckiej. [Teksty piosenek z nutami]. Red.: J. Borkowski i A. Pasent. Wwa, Kr.: PWM SA i Fundacja „Okularnicy”.

T. 1. Muz. A. Sławińskiego. 2004, 178 s.

T. 2. STS i nie tylko. Muz. J. Abramowa-Newerlego, M. Lustiga, E. Pallasza, Z. Rudzińskiego, W. Solarza. 2005, 250 s.

T. 3. Apetyt na życie. Muz. P. Gintrowskiego, M. Maleckiego, J. Satanowskiego. 2005, 204 s.

T. 4. Strofki o miłości. Muz. S. Krajewskiego. 2006, 177 s.

T. 5. Strofki o miłości i przemijaniu. Muz. S. Krajewskiego. 2006, 162 s.

T. 6. Rock and roll. Muz. A. Zielińskiego. 2006, 203 s.

Wydania tekstów piosenek z nutami: *Zabierz kobietę*. [Muz.:] A. Rutkowski. [Współwyd. z:] *Los róży*. [Muz.:] A. Żalski. Słowa: T. Urgacz. Wwa: Związek Pol. Autorów i Kompozytorów Pol.; Fundacja na Rzecz Rozwoju Rozrywki 1999. – *Ballada: Czterej pancerni i pies*; *Ballad: Four tank soldiers and a dog*. [Muz.:] A. Walaciński. [Wyd. 2] [Kr.:] PWM 2001.

Montaż e u w o r ó w: *Nie żałuję. Wieczór piosenek*. Wyst. Sopot, T. Atelier 1997. – *Wybierz Osiecką*. Scenariusz: D. Kamiński. Wyst. Szczec., Piwnica przy Krypcie 1998. – *Apetyt na życie*. Wyst. Sopot, T. Atelier im. A. Osieckiej 1999. – „jeszcze nie jestem gotowa”. Monodram wg ... Wykonanie i reż.: G. Rogowska. Wyst. Opole, T. im. J. Kochanowskiego, Scena na Parterze 2000. – *Kochankowie z ulicy...* Cyrk piosenek STS-u Agnieszki Osieckiej i Andrzeja Jareckiego. Scenariusz: J. Karaszkievicz. Wyst. Wwa, T. Nowy 2000. – *Osiecka*. Wyst. Biały-stok, T. Dram. im. A. Węgierki 2001. – *Nic nie zastąpi mi piosenki*. Scenariusz: R. Próchnicka. Wyst. Kr., Scena Molimre 2002. – *Ostatnie bolero*. Wyst. Wwa, T. na Woli 2002. – *Variatka*. Wg ... Wyst. Szczec., T. Współcz. 2002. – *Wielka woda*. Scenariusz: J. Szurmiej. Wyst. Jelenia Góra, T. im. C.K. Norwida 2002. – *A to Osiecka*. Muz.: K. Gärtner. Scenariusz: K. Mazur. Wyst. Zielona Góra, T. Lubuski 2003 [teksty A.O. napisane w ostatnich latach życia, wcześniej niepublikowane]. – *Herbaciane nonsensy*. Piosenki ... Scenariusz: C. Domagała. Wyst. Tor., T. im. W. Horzycy 2004. – *Cafe sex*. Wyst. Elbląg, T. im. W. Siemaszkowej 2005. – *Pamięta...* *My o Osieckiej*. Scenariusz: M. Ślizowska i M. Kołaczkowski. Wyst. Wwa, T. Syrena 2005.

Przekład

1. *Shalom*. Recital pieśni żydowskich. Przeł.: ..., E. Polińska. Wyst. Sopot, T. Atelier 1997.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (G. Wólowiec).

G. Borkowska: A.O. „Żegluga wielka”. W: *Przewodnik po współczesnej polskiej literaturze marynistycznej*. Szczec. 655

1989 [analiza wiersza]. – J. Abramow-Newerly; Agnieszka. *Kultura*, Paryż 1997 nr 4. – J.E. Jarzomska: Litania do skóronka. *Topos* 1997 nr 2. – J. Majcherek: Po balu. *Teatr* 1997 nr 4. – H. Małecha: Nasza Agnieszka. *Więź* 1997 nr 5. – I. Miśiak: Kobieta O, nie przegrywa. *Odra* 1997 nr 7/8, przedr. w teście; Zmysł czytania. Rzeszów 2003 [dot.: Salon gier; Rozmowy w tańcu]. – A. Bikont: O.; Cz. 1. Piosenki nad piosenkami; Cz. 2. Może jeszcze zostanie marynarzem. *Gaz. Wyborcza* dod. *Wysokie Obcasy* 1999 nr 84, 90. – B. Czarnecka: A.O. – zjawisko masowe? *PAL. Prz. Artyst. Lit.* 1999 nr 7/8. – B. Sobczak: Językowy obraz człowieka w tekstach A.O. *Pozn. Stud. Polonist. Ser. Językozn.* 1999 t. 6. – Agnieszki. Pejzaże z Agnieszką Osiecką. Scenariusz i reż.: Z. Turowska. Wwa: Prószyński i S-ka 2000, 285 s. [biografia z licznymi fragm. tekstów A.O. oraz wspomnień bliskich jej osób]. – I. Kiec: Złodziejże szczęścia, czyli Agnieszki Osieckiej sposób na życie. *Pozn.: IH UAM* 2000, 62 s. – H. Bakula: Ostatni bal. Listy do Agnieszki Osieckiej. Wwa: Muza 2001, 364 s. [zawiera listy H. Bakuli napisane do A.O. już po śmierci poetki, a także listy do A.O. sprzed 1991 oraz listy A.O. do H. Bakuli]. – I. Kiec: Myśmy żyli jak na wietrze; Mam skłonność do życia we śnie... W teście: Wyprzedaż teatru w ręce błazna i arleki-... czyli w kabarecie. *Pozn.* 2001. – B. Michalak: Na zakręcie. Agnieszka Osiecka we wspomnieniach. Wwa: bis 2001, 231 s. [fragm. wspomnień A.O. i wspomnień bliskich jej osób]. – S. Niesiołowski: Ordonka i O. W *Drodze* 2001 [nr] 2. – Agnieszka Osiecka o kobietach, mężczyznach i świecie. Pod red., [ze wstępem] P. Derlatki [i in.]. *Pozn.: Pozn. Stud. Polonist* 2003, 190 s. [zawiera art. studentów]. – Wszystkie kończy się piosenką. Katalog wystawy o życiu i twórczości Agnieszki Osieckiej. Wystawa czynna 25 marca – 29 maja 2004 r. Oprac.: M. Zalewska-Mikulska. Płock: Płockie Stow. Przyj. Książki i Bibliotek; Książ. Płocka im. W. Broniewskiego 2004, 12 s. – R. Kolodziej: Apetyt na miłość. *Twórczość* 2005 nr 5 [rec.: Nie narzekajmy na klimat].

A.Sz.

OSIŃSKI Zbigniew

[...] Od czerwca 1991 do przejścia na emeryturę w 2004 pełnił funkcję dyrektora artystycznego i naukowego Ośrodka Badań Twórczości Jerzego Grotowskiego i Poszukiwań Teatralno-Kulturowych we Wrocławiu. W 1993-2003 kierował Zespołem Teatru i Widowisk w Instytucie Kultury Polskiej na Wydziale Polonistyki UW. Nadal ogłaszał artykuły, studia i edycje listów w *Pamiętniku Teatralnym*. W 2000 otrzymał stanowisko profesora zwyczajnego na Wydziale Polonistyki UW. W 2003 przeniósł się z Instytutu Kultury Polskiej do Instytutu Literatury Polskiej UW. Był członkiem Rady Naukowej Instytutu Sztuki PAN (2000-2006) oraz Instytutu Kultury Polskiej (do 2003) i Instytutu Literatury Polskiej (od 2004) Wydziału Polonistyki UW. [...] Odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (2004). [...]

TWÓRCZOŚĆ

9. Jerzy Grotowski. Źródła, inspiracje, konteksty. Nagroda Pol. Ośrodka Międzynarodowego Inst. Teatr. (ITI) – Teatralna Książka Roku 1998; nagroda Ministra Edukacji Narodowej w 1999.

Przekł. w l o s. art.: Grotowski wobec gnozy: Grotowski e la gnosi. [Przel.] M. Fabbri. *Teatro e Storia*, Rzym 2004 nr 25. – „Laboratorium” Jerzego Grotowskiego: II „Laboratorio” di Jerzy Grotowski. [Przel.] M. Fabbri. W: Essere uomo totale. Autori polacchi su Grotowski. L'ultimo decennio. Corazzano (Pisa) 2005.

10. Jerzy Grotowski – próba portretu. Scenariusz telewizyjnego filmu dokumentalnego. TV 1999.

11. Pamięć Reduty. Osterwa, Limanowski, Grotowski. Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2003, 798 s.

Zawartość: Wprowadzenie. – Reduta i jej tradycja; Instytut Reduty jako laboratorium teatralne; Analiza tekstu w Reducie; O przestrzeniach poza budynkiem teatralnym w Reducie; Reduta w Wilnie; Ku teatrowi Mieczysława Limanowskiego; Limanowski o Konstantynie Stanisławskim; Wprowadzenie do „Listów” Limanowskiego i Osterwy; Osterwa i Reduta w notatkach Limanowskiego; Mieczysław Limanowski – dzisiaj; Hebrajskie Studium Dramatyczne w Wilnie 1927-1933; Inspiracje antyczne w Reducie i Teatrze Laboratorium; Powrót do tematu: Tradycja Reduty u Grotowskiego i w Teatrze Laboratorium; Jeszcze raz o „Księciu Niezlomnym” w Reducie i Teatrze Laboratorium; Samotność Osterwy. Co dalej w badaniach nad Redutą? – Aneksy: Członkowie i współpracownicy Zespołu Reduty (1919-1939, 1946-1947) i Dali (1946). Nagroda Ministra Edukacji Narodowej w 2004.

Przekł. w l o s. fragm.: Grotowski e Reduta. La vocazione del teatro. [Przel.] M. Fabbri. *Culture teatrali*, Bolonia autunno 2003 nr 9.

12. Nazywał nas bratnim teatrem. Przyjaźń artystyczna Ireny i Tadeusza Byrskich z Jerzym Grotowskim. Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2005, 365 s.

Zawartość: Przyjaźń artystyczna Ireny i Tadeusza Byrskich z Jerzym Grotowskim: Irena Byrska; Tadeusz Byrski; Uwagi o paidei i społecznikostwie Ireny i Tadeusza Byrskich; Świadectwa Czesława Miłosza i niedoszły „Ślub” Witolda Gombrowicza w Kielcach; Ze wspomnień o Irenie i Tadeuszu Byrskich; Tadeusz Byrski o tradycji Reduty i Jerzym Grotowskim; O tajemnicy przyjaźni; Znaczenie Ireny i Tadeusza Byrskich. – Korespondencja Jerzego Grotowskiego z Ireną, Tadeuszem i Marią Krzysztofem Byrskimi (1960-1996): Wprowadzenie; Zasady opracowania Korespondencji. – Aneks. Irena i Tadeusz Byrscy o poznańskich dyrekcyj 1958/1959. Wprowadzenie; Poznań, miasto zamknięte?

Rozprawy, studia i szkice w książkach zbiorowych i czasopismach, m.in.: Grotowski blazes the trails: from objective drama to art as vehicle. [Przel.] H. Filipowicz, A. Heron. W: The Grotowski sourcebook. London; New York 1997 s. 383-398, wyd. nast. tamże 2001. – Jerzego Grotowskiego doświadczenie Rosji; Występy gościnne zespołu Teatru Laboratorium i prace jego członków poza siedzibą w latach 1959-1984. Kronika działalności 1978-1984. *Pam. Teatr.* 2000 z. 1/4 s. 284-315; 627-690. – Le Théâtre Reduta (1919-1939), théâtre d'art polonais. [Przel.] M.-T. Vido-Rzewuska. W: Les Cités du théâtre d'Art de Stanislavski à Strehler. Ouvrage collectif sous la direction de G. Banu. *Académie Expérimentale des Théâtres* 2000 nr 20/21 s. 110-125. – O Jerzym Grotowskim w związku z książką Eugenia Barby „Ziemia popiołu i diamentów. Moje terminowanie w Polsce”. *Pam. Teatr.* 2000 z. 1-4

s. 162-195. – Projekt założeń programowych Ośrodka Badań Twórczości Jerzego Grotowskiego i Poszukiwań Teatralno-Kulturowych we Wrocławiu – The Centre of Studies on Jerzy Grotowski's Work and of the Cultural and Theatrical Research. Wr. 2000 s. 15-25. – Notatki z „Góry Plomienia”, lipiec 1977. Spisane po doświadczeniu. *Pam. Teatr*. 2001 z. 1/2 s. 201-214 [dot. projektu Inst. Laboratorium J. Grotowskiego zrealizowanego w 1977]. – Tradycja Meyerholda w Polsce (po roku 1945): Jerzy Grotowski, Jerzy Jarocki, Tadeusz Kantor. *Pam. Teatr*. 2001 z. 3/4 s. 78-118. – Kilka uwag o historii teatru. W: Jak badać teatr? Materiały z konferencji metodologicznej poświęconej badaniom historycznoteatralnym. Kr. 2003 s. 18-33. – Grotowski i jego Teatr Laboratorium wobec kultury Orientu – po dwudziestu pięciu latach. *Didaskalia* 2004 nr 59/60 s. 58-67, nr 61/62 s. 90-98. – Mei Lanfang, legenda opery pekińskiej. Polska recepcja i konteksty. W: Mei Lanfang. Mistrz opery pekińskiej. Wr. 2005 s. 89-149. – O postawie artystycznej Stanisława Hebanowskiego. W: Teatry Stanisława Hebanowskiego. Gdańsk 2005 s. 11-42. – Przypomnienie „Genezy” Juliusza Osterwy. W: Etos życia – etos sztuki. Łódź 2005 s. 139-163. – Tadeusz Kantor wobec Leona Schillera i Andrzeja Pronaszki. Czy istnieje „formacja schillerowska” w kulturze polskiej? *Pam. Teatr*. 2005 z. 1/2 s. 25-71. – Dzieło Jerzego Grotowskiego jako „przedmiot badań”. *Konteksty* 2006 nr 1 s. 132-157. – O „Samuelu Zborowskim” według Juliusza Słowackiego we wrocławskim Teatrze Laboratorium. W: Świat z tajemnic wypowiedzany. Studia o „Samuelu Zborowskim” Juliusza Słowackiego. Tor. 2006 s. 339-352.

Prace edytorskie i redakcyjne

3. J. Grotowski: Teksty z lat 1965-1969. Wybór i red.: J. Degler, ... Wyd. 3 Wr.: Wiedza o Kulturze 1999, 225 s.

Przekład: J. Grotowski: Tekstid aastateist 1965-1969. [Przel.] H. Lindepuu. Tallinn 2002, – r o s.: E. Grotowski: Or bednego teatra k iskussstu-provadniku. [Przel.] N. Bastyndżagian. Moskva 2003, – s l o w a c.: J. Grotowski: Divadlo a rituál. Texty 1965-1969. [Przel.] B. Ertlová. Bratislava 1999, – u k r.: E. Grotovskij: Teatr, Rituál, Performer [Przel.] M. Skaraban. L'viv 1999, – w ę g i e r.: J. Grotowski: Színház és rituálé. Szóvegek 1965-1969. [Przel.] A. Pályi. Budapest 1999.

9. Ośrodek Badań Twórczości Jerzego Grotowskiego i Poszukiwań Teatralno-Kulturowych 1990-1999. The Centre of Studies on Jerzy Grotowski's Work and of the Cultural and Theatrical Research. Red. merytoryczna ... Oprac.: M. Hepel. Wr.: Ośrodek Badań Twórczości Jerzego Grotowskiego i Poszukiwań Teatralno-Kulturowych 2000, 166 s.

10. Eugenio Barba: Ziemia popiołu i diamentów. Moje terminowanie w Polsce oraz 26 listów Jerzego Grotowskiego do Eugenio Barby. Przekład

z języka włoskiego: M. Gurdul. Red. merytoryczna ... Wr.: Ośrodek Badań Twórczości Jerzego Grotowskiego i Poszukiwań Teatralno-Kulturowych 2001, 242 s.

11. Uroczystość wręczenia dyplomu doktora honoris causa Uniwersytetu Warszawskiego Eugenio Barbie. 28 maja 2003 r. Sala Senatu Uniwersytetu Warszawskiego. Pod red. ... W-wa 2003, 50 s.

12. Podróż. Rena Mirecka – aktorka Teatru Laboratorium. Red. merytoryczna: Z. Jędrzychowski, ... G. Ziółkowski. Wr.: Ośrodek Badań Twórczości Jerzego Grotowskiego i Poszukiwań Teatralno-Kulturowych 2005, 165 s.

13. Tadeusz Kantor. Scenografie dla teatrów oficjalnych. Katalog prac. [Red.:] M. Paluch-Cybulska. [Oprac.:] M. Paluch-Cybulska, P. Szot. [Konsultacja merytoryczna] ... Kraków: Cricoteka 2006, 240 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2007. – Wywiady: Przejecieranie tras. Rozm. M. Zielińska. *Nowe Książ.* 1999 nr 6; Mistrz podejrzeń. Rozm. M. Zielińska. *Res Publica Nowa* 2001 nr 6.

Z. Raszewski: Z warsztatu recenzenta. Powst. 1966. Druk *Pam. Teatr*. 2002 z. 1/2 [rec. pracy doktorskiej: Inscenizacje dramatów Stanisława Wyspiańskiego w Teatrze Lwowskim pod dyktando Wilama Horzycy (1932-1937)]. – [Jerzy Grotowski. Źródła, inspiracje, konteksty:] A. Bonarski: Teatr – produkt uboczny; M. Dziewulska: Grotowski w ludzkiej skali; J. Kisielński: Glosa. *Nowe Książ.* 1999 nr 6. – [Jerzy Grotowski. Źródła, inspiracje, konteksty:] W. Panasiuk: Źródła, inspiracje, konteksty, dokumenty i bibliografie. *Didaskalia* 1999 nr 30 [dot. też: Teatr „13 Rzędów” i Teatr Laboratorium „13 Rzędów”]; M. Zielińska: Silva rerum Ostniensis. *Dialog* 1999 nr 6; Z. Majchrowski: Kim był Jerzy Grotowski? *Odra* 2000 nr 1, przedr. w tegoż: Mickiewicz i wiek dwudziesty. Gdańsk 2006. – [Pamięć Reduty:] H. Bałtyn: Pamięć Reduty, czyli monografia otwarta. *Nowe Książ.* 2004 nr 6; T. Kornaś: Drabina Reduty. *Didaskalia* 2004 nr 61/62; L. Śliwoniak: Broniek. *Scena* 2004 nr 4/5. – [Nazywał nas bratnim teatrem:] A.R. Burzyński: Misjonarze teatru. *Tyż. Powsz. dod. Książ.* w *Tyż.* 2005 nr 44; B. Guczalska: Grotowski w dwóch wymiarach. *Dialog* 2005 nr 12; D. Kosiński: Budowanie Porębian. *Didaskalia* 2005 nr 70. – M. Kalinowska. *Pam. Teatr*. 2007 z. 1/2 [rec.: Pamięć Reduty].

J.Z.

OSMAŃCZYK Edmund Jan

OPRACOWANIA (wybór)

R. Chwaliszewski. *Rocz. Nadnot.* 1990 t. 21 [dot.: Niezłomny proboszcz z Zakrzewal]. – M. Brandys: Moje przygody z wojskiem. Londyn 1992 [wspomnienia, m.in. o E.O.]. – J. Rudziński: Publicysta „spraw Polaków”. (E.O.). *Kwart. Hist. Prasy Pol.* 1992 nr 3/4. – S. Ziarko: E.J.O. – w dziesiątą rocznicę śmierci. *Śl. Opol.* 1999 nr 3. – Edmund Jan Osmańczyk. Dziennikarz, publicysta, parlamentarzysta we wspomnieniach bliskich i przyjaciół. Red. M. Masnyk, S.S. Nicieja. Opole: Wydawn. Uniw. Opol. 2004, 324 s. Uniw. Opol., Senat RP [zwiera art.: M. Masnyk, S.S. Nicieja: Wstęp. – S.S. Nicieja: E.O. klucze do spraw polskich. (Zarys biografii politycznej); J. Kilmowicz-Osmańczyk: Życie w cieniu „Encyklopedii”];

K. Jońca: Dylematy państwa i narodu w myśli politycznej E.J.O., – oraz wspomnienia, których autorami są m.in.: S. Głabiński, D. Simonides, A. Stelmachowski, J. Szczepański, S. Bratkowski, M.J. Kwiatkowski, F.A. Marek, M.M. Drozdowski, K. Galczyńska, B. Sutek-Kowalska, G.B. Szewczyk, H. Wolna-van Das, Z. Broniarek, W.F. Kosiński, E. Pochroń, T. Kijonka, L.J. Kern, A. Krupińska-Bouckova, J.F. Majeranowski, J. Musiol, M. Podkowiński, M. Kubera, W. Sobeci, I.S. Krasicki]. – H. Kowalik: Nazywał siebie państwowcem. *Przegląd* 2005 nr 3.

E.G.

OSSENDOWSKI Ferdynand Antoni

TWÓRCZOŚĆ

6. Przez kraj ludzi, zwierząt i bogów. (Konno przez Azję Centralną). [Wyd. 7] pt. Ludzie, zwierzęta, bogowie. [T.] I. Męczeńska włóczęga. Wwa: Słowa 1986.

Przeł. z ang.: Bêtes, hommes et dieux. [Przeł. z ang.] M. Renard. Wyd. nast. Paris 1995, – hisz p.: Bestias, hombres y dioses. (En tierra de demonios). [Przeł.] A. Laurent. [Wyd. 2] Barcelona 2001, – ros.: I zveri, i ljudi, i bogi. [Przeł. z ang.] V. Bernackaja. Moskva 1994; Ljudi, bogi, zveri. [Wstęp:] O. Šiškin. Moskva 2005, – serb.: Zveri, ljudi i bogovi. [Przeł.] S. Bajić. Beograd 2006, – wł o s.: Bestie, uomini, dei. Il mistero del re del mondo. [Przeł.] J. Evola. Roma [2000].

26. Sokół pustyni. Powieść.

Adapt. film. pt. Głos pustyni: Scenariusz: E. Bodo. Ekran. 1932.

28. Lenin. [Wyd. 7] Chicago: Chemigraph [ok. 1990].

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.).

K. Polechoński: Egzotyczna rewolucja. *Kresy* 1994 nr 2, – W.S. Michalowski: Wielkie safari Antoniego O. Kim był Antoni Ferdynand Ossendowski. Wwa: Iskry 2004, 285 s. – V. Starcev: Napisanyj roman Ferdynanda Ossendowskogo. [Wyd. 2] Sankt-Peterburg: Skarabej 2001, 299 s. – Azjatyckie szlaki Antoniego Ferdynanda Ossendowskiego. [Katalog wystawy]. Wwa: [Muzeum Azji i Pacyfiku] 2005, [8] s.

A.Sz.

OSTROMĘCKI Bogdan

Przekłady i adaptacje

2a. J. Sonnleithner, F. Treischke: Fidelio. [Libretto]. Muz.: L. van Beethoven. Przeł. ... Wyst. Pozn., Opera im. S. Moniuszki 1966.

2b. E. Schikaneder: Czarodziejski flet. [Libretto]. Muz.: W.A. Mozart. Przeł.: ..., W. Rudziński. Wyst. Pozn., Opera im. S. Moniuszki 1967.

2c. R. Wagner: Tristan i Izolda. [Dramat muz.]. Muz.: R. Wagner. Przeł.: ..., R. Satanowski. Pozn., Opera im. S. Moniuszki 1968.

2d. O. Harbach, O. Hammerstein: Rose-Marie. [Libretto]. Muz.: R. Friml. Przeł. i adapt. ... Wyst.

658 Wwa, Operetka Warsz. 1976.

OPRACOWANIA (wybór)

M. Glazik: „Teotokos” – Matka Milczenia. Próba interpretacji epifanicznej wiersza B.O. *Stud. Włoc.* 1998 t. I. – M. Glazik: Miejsce poety B.O. w polskiej literaturze powojennej. *Stud. Włoc.* 2001 t. 4. – M. Glazik: O tajemnicach i religijności wiersza B.O. „Hiob”. *Stud. Włoc.* 2002 t. 5.

M.K.-K.

OSTROWSKA Eda

TWÓRCZOŚĆ

9. Parszywe nasienie Abrahama. [Wiersze]. W t. 6 błęd w tytule.

10. Światłem być. [Wiersze]. Lubl.: Norbertinum 2000, 37 s.

11. Nie znalazłam Chrysta. Wybór poezji. Lubl.: Norbertinum 2003, 172 s.

12. Baranek zabity. Dedykacje. [Wiersze]. Lubl.: Norbertinum 2006, CCXVIII, [3] s.

OPRACOWANIA (wybór)

A. Nagórska: Lawina urodzajna. *Tytuł* 1998 nr 3 [rec.: Parszywe nasienie Abrahama]. – A. Szymańska: Śmiertelna nieśmiertelność trwania. *Prz. Powsz.* 2001 nr 4 [m.in. dot.: Światłem być]. – [Nie znalazłam Chrysta:] Sz. Babuchowski: Dzikosć wiary. *Topos* 2004 nr 3/4; J.F. Fert: My poeci – my głupcy. *Akcent* 2004 nr 1/2; W. Kruszewski: Poezja w tonacji niepokoju. *Kresy* 2004 nr 3. – S.J. Żurek: Zapiski czasów dojrzewania. *Akcent* 2004 nr 1/2 [rec.: Nie znalazłam Chrysta]. – M. Jenty: Abramowicki notatnik E.O. W teście: Cień Ariadny. *Tor.* 2005 [rec.: Oto stoję przed tobą w deszczu ciała].

B.M.

OSTROWSKA Ewa

[...] W 1995, po przejściu tygodnika *Krajobrazy* przez prywatnego wydawcę, zaprzestała współpracę z tym pismem. [...]

TWÓRCZOŚĆ

21. Owoc żywota twego. [Powieść]. Wwa: Prószyński i S-ka 2004, 306 s.

OPRACOWANIA (wybór)

D. Dilanian: Życ roztropnie. *Nowe Książ.* 1990 nr 5 [rec.: Głupia jak wszyscy]. – E. Nowacka: Przez dziurę po soku. *Nowe Książ.* 1991 nr 3 [rec.: Zabić ptaka]. – K. Badziak: E.O. – pisarka. W teście: Alfabet łódzki. *Łódź* 1992. – [Owoc żywota twego:] P. Czapliński: Kamień na kamieniu nie. *Pogranicza* 2004 nr 3; D. Nowacki: Już tylko efekt. *Nowe Książ.* 2004 nr 6.

E.G.

OSTROWSKA Róża

TWÓRCZOŚĆ

2. Wyspa. [Powieść]. Wyd. 5 Gdańsk: Inst. Kazsub. 2005.

OPRACOWANIA

M. Bukowska-Schiemann: Świat teatru R.O. W teście: Tymczasowa rzeczywistość. Gdańsk 2004.

B.D.

OSTROWSKI Jerzy

TWÓRCZOŚĆ

Słuchowiska radiowe: Za broń! [Współaut.:] Z. i J. Żarnowieccy. Radio (Wil.) 1931. – Zamach 3 maja. [Współaut.:] Z. i J. Żarnowieccy. Radio (Wil.) 1934. – Cezar przed Rubikonem. [Współaut.:] W. Dubas. Radio (Wil.) 1935. – Mały Bob i wielki Morgan. Radio (Lw.) 1935. – Klucz do świata. Oprac. M. Sterbówna. Radio (Wwa) 1936. – Mapa. Radio (Wwa) 1936. – Dzieło miłości i zgody. [Współaut.:] A. Ruczka. Radio (Wwa) 1937. – Uprzejmy człowiek. Radio (Wwa) 1937.

E.G.

OSZAJCA Wacław

[...] Od 2001 prowadził w Warszawie wykłady z homiletyki na Papieskim Wydziale Teologicznym „Bobolanum” oraz wykłady i seminaria w Instytucie Dziennikarstwa UW. W 2003 został członkiem jury nagrody literackiej Nike, w 2004 otrzymał nagrodę Wschodniej Fundacji Kultury „Akcent” oraz medal Prezydenta m. Lublina. Pełnił nadal obowiązki redaktora naczelnego miesięcznika *Przegląd Powszechny*, gdzie publikował artykuły i recenzje, drukował nadto wiersze i recenzje w *Gazecie Polskiej*. [...]

TWÓRCZOŚĆ

5. Naszyjnik umiłowanego. [Wiersze]. Przedr. zob. poz. 22.

6. ... Ty za blisko, my za daleko... Wybór wierszy. *Adapt. Teatr. pt. Ty za blisko...*: Adapt.: M. Pasieczny. Wyst. Pozn., T. Pol. 1999.

17. Z dnia na dzień. [Wiersze]. Przedr. zob. poz. 22.

20. Rok u boku św. Andrzeja Boboli. Nabożeństwa, nowenna, modlitwy. [Współaut.:] J. Bolewski. Kr.: Wydawn. WAM 1999, 160 s.

21. Msza w kolorach tęczy. Myśli nie za bardzo teologiczne. Wwa: Rhetos 2003, 121 s.

22. Reszta większa od całości. Wiersze 1974-2003. Wybór, oprac. i nota wydawn.: B. Wróblewski. Wwa: Iskry 2003, 210 s.

Zawiera cykle: Naszyjnik umiłowanego [poz. 5]; Biały walc; Jak milczałeś, tak mów; Ignacjańskie ćwiczenia duchowne; Z dnia na dzień [poz. 17].

23. Trochę zostawić Bogu. Z Wacławem Oszajcą rozmawia Jarosław Makowski. Kr.: Znak 2004, 173 s.

24. Żeby nie spłoszyć. [Wiersze]. Wwa: Rhetos 2004, 157 s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (P. Szewc). – Wywiad zob. Twórczość poz. 23.
 P. Urbański: „Ignacjańskie ćwiczenia duchowne” W.O. W: Dawność kulturowa w literaturach słowiańskich drugiej połowy XX wieku. Opole 1993 [dot.: Mnie się nie lękaj]. – P. Urbański: Podmiot w spotkaniu. W: Z problemów podmiotowości w literaturze. Szczec. 1993. – [Zebrane po drodze:] R. Cieślak, P. Urbański: W drodze – bez słów, bez kształtów? *Akcent* 1998 nr 3; A. Szymańska: Zamiast teodycei. *Kwart. Artyst.* 1999 nr 2. – T. Ferenc, Z. Jankowski: Ks. W.O. *Topos* 2001 nr 1. – W. Michalski: Niech powróci łagodność wspólnego domu – o poezji W.O. W tegoż: Słowa i twarze. Lubl. 2003. – D. Opacka-Walasek: Paradoxy egzystencji, paradoxy religii. Apokatastaza w poezji W.O. W: Godność i styl. Kat. 2003, przedr. w teście: Chwile i eony. Kat. 2005. – [Żeby nie spłoszyć:] B. Biela: Trzynasty tom wierszy W.O. *Akcent* 2004 nr 3/4; J. Biela: Reszta będzie milczeniem. *Topos* 2004 nr 5. – [Reszta większa od całości:] Z. Chojnowski: Poezja przekory. *Nowe Książ.* 2004 nr 4; J. Drzewucki: Smak soli ponad słodycz ziemi. *Rzeczpospolita* 2004 nr 2. – K. Lisowski: Zmysł udziału. *Nowe Książ.* 2004 nr 10 [rec.]; Żeby nie spłoszyć. – J. Łukasiewicz: Od Żwiartowa do Jeruzalem, czyli „Reszta większa od całości”. *Akcent* 2004 nr 1/2 [rec.]; Reszta większa od całości. – M. Pasicka: Odważne chrześcijaństwo. *Znak* 2004 nr 12 [rec.]; Trochę zostawić Bogu. – A. Szymańska: „Mieć wszystko naraz”. *Odra* 2004 nr 9. – E. Kabate: List otwarty do W.O. *Odra* 2005 nr 7/8. – E. Jaskółowa: W.O. tryptyk z żoną Lotą. W teście: Kto to był? Żona Loty w poezji polskiej XX wieku, czyli rozbijanie stereotypu. Kat. 2006. – Szkice o twórczości Wacława Oszajcy. Szczec.: Wydawn. Nauk. Uniw. Szczec. 2006, 129 s. [zawartość: E. Kuźma: Rozterki bohatera lirycznego wierszy W.O.; R. Cieślak: Sztuka – dzieje – przestrzeń świata, czyli W.O. próba „jednorodności”; P. Michałowski: O., kapłan pośród poetów – poeta pośród kapłanów. Między romantyzmem a nowoczesnością; A. Jasiński: W.O. – kapłan i poeta; J. Madejski: Trzy wiersze, trzy wzruszenia, trzy poetyki; A. Skrendo: Zbaraniały, O księżce „Trochę zostawić Bogu”; K. Kowalczyk: Wizja Kościoła; P. Urbański: Msza poety; A. Sulikowski: W.O. czytany w Lublinie; W.O.: Zamiast postowia. (Autokomentarz)].

M.K.K.

OTWINOWSKA Barbara

[...] W 2004 otrzymała przyznany przez Instytut Pamięci Narodowej honorowy tytuł Kustosza Pamięci Narodowej za wybitne zasługi w upamiętnianiu polskiej historii lat 1939-1989. [...]

TWÓRCZOŚĆ

4. Grażyna Lipińska. [Biografia]. Wwa: DiG 2001, 101 s. Tow. im. Stanisława ze Skarbimierza.

5. Konsolacje medytacje. [Wiersze]. Pruszków: Vipart 2003, 47 k.

6. Zamyślenia. [Wiersze]. Pruszków: Vipart 2005, 89 s.

Prace redakcyjne

7. Słownik literatury staropolskiej. Średniowiecze, renesans, barok. Pod red. [i ze wstępem] T. Michałowskiej przy udziale ..., E. Sarnowskiej-Temierus. Wyd. 2 popraw. i uzup. Wr.: Ossol. 1998.

17. Zawolać po imieniu. Księga kobiet – więźniów politycznych 1944-1958. Zebrały i oprac.: ..., T. Drzał. T. 1-2. Nadarzyn: Vipart 1999, 2002, 511 + 444 s.

OPRACOWANIA (wybór)

S. Sobieraj: B.O. poetyckie umocnienia. *Ogród* 2003 nr 1/2 [rec.: Konsolacje medytacji].

B.D.

OTWINOWSKI Stefan

OPRACOWANIA (wybór)

W. Gombrowicz: Wchłaniamy życie tylko przez nieliczne dni. W tegoż: *Dzieła zebrane*. T. 10. Paryż 1973, przedr. w tegoż: *Varia*. T. 1. Kr. 2004 [rec.: Życie trwa cztery dni]. – J. Tomkowski: Pokolenie Gombrowicza. Wwa 2001, passim. – W. Gombrowicz: Kompleks aktorstwa u pisarza. „Marionetki” S.O. W tegoż: *Varia*. T. 1. Kr. 2004. – A. Kuligowska-Korzeniewska: Między zagładą a pogromem. „Wielkanoc” S.O. w reżyserii Leona Schillera. W: *Żydzi w lustrze dramatu, teatru i krytyki teatralnej*. Kat. 2004, przedr. *Kwart. Hist. Żyd.* 2005 nr 1.

E.G.

OWCZAREK Bogdan

[...] Kontynuował pracę w Instytucie Filologii Polskiej UW na stanowisku profesora nadzwyczajnego w Zakładzie Edukacji Literackiej. [...]

TWÓRCZOŚĆ

Artykuły i studia w książkach zbiorowych i czasopismach, m.in.: Niefabularność i przedstawienie. W: *Pisać poza rok 2000*. Wwa 2002 s. 146-157. – Przemiany narratologii. W: *Polonistyka w przebudowie*. T. 1. Kr. 2005 s. 173-186.

Praca redakcyjna

3. *Praktyki opowiadania*. Red.: ..., Z. Mitosek, W. Grajewski. Kr.: Universitas 2001, 393 s.

OPRACOWANIA (wybór)

[Poetyka powieści niefabularnej:] J. Krawczyk: Niefabularność a poszukiwanie pewności językowego obrazu świata. *Prz. Hum.* 2000 nr 4. – B. Chamot. *Zag. Rodz. Lit.* 2001 z. 1/2. – B. Kaniewska. *Pam. Lit.* 2001 z. 1.

K.B.

OZGA-MICHALSKI Józef 1919-2002

[...] Działał aktywnie w organizacji młodzieżowej ZMW „Wici” jako prezes Komitetu Demokracji „Wici” (styczeń – kwiecień 1947), a następnie wiceprezes Zarządu Głównego ZMW RP „Wici”. Po scaleniu organizacji młodzieżowych wszedł w lipcu 1948 w skład Zarządu Głównego (ZG) ZMP i pełnił kolejno funkcje wiceprezesa (do stycznia 1949)

i sekretarza ZG ZMP (styczeń – maj 1949). W 1949-53 był prezesem ZG Związku Samopomocy Chłopskiej, w 1952-56 przewodniczącym Rady Centrali Rolniczej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska”. W 1949-56 był sekretarzem Naczelnego Komitetu Wykonawczego ZSL, w 1959-62 prezesem ZG Centralnego Związku Kółek Rolniczych. Ukończył Akademię Nauk Politycznych oraz Wyższą Szkołę Nauk Społecznych przy Komitecie Centralnym PZPR w Warszawie. [...] W 1971-81 pełnił funkcję wiceprzewodniczącego Okręgowego Komitetu Frontu Jedności Narodu, w 1972-90 wiceprezesa Rady Naczelnej ZBoWiD. W ostatnich latach życia zajął się twórczością poetycką; wiersze publikował w pismach *Res Humana* (1996, 2002), *Regiony* (1997), *Twórczość* (1998), *Sycyna* (1998). [...] Odznaczony m.in. Krzyżem Grunwaldu III klasy (1945), Krzyżem Partyzanckim (1946), Orderem Budowniczych Polski Ludowej (1979). Zmarł 10 lutego 2002 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

50. *Szklana góra*. [Powieść]. Wwa: Graf-Punkt 1995.

W t. 6. błędna data wydania.

Przekład

1. A. Korniejczuk: *Kartka z dziennika*. Dramat w 2 aktach. Przeł.: ..., E. Żytomirski. *Teatr Lud.* 1965 nr 7 s. 3-39.

W t. 6 nie podano nazwiska drugiego tłumacza.

OPRACOWANIA (wybór)

J.O.-M. W: *Słownik biograficzny działaczy ruchu ludowego*. Wwa 1989 – T. Moldawa: J.O.-M. W tegoż: *Ludzie władzy 1944-1991*. Wwa 1991.

S. Barańczak: *Idea rzucona na płask*. W tegoż: *Książki najgorsze i parę innych ekscesów*. Wyd. 2 zmien. Pozn. 1990 [dot.: Do najjaśniejszej panii]. – J. Łukasz: *Jak z węzowego kłębka*. *Twórczość* 1990 nr 5 [rec.: *Szklana góra*]. – T. Tuliński: J.O.-M. (1919-2002). *Gaz. Wyborcza* 2002 nr 137.

E.G.

OŻOGOWSKA Hanna

TWÓRCZOŚĆ

11. *Złota kula*. [Powieść dla dzieci]. [Wyd. 14] Kr.: Zielona Sowa 2003, 117 s.

12. *Tajemnica zielonej pieczęci*. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: [wyd. 13] Wwa: Świat Książki 1998; Wwa: Philip Wilson 2000; Kr.: Zielona Sowa 2001, tamże 2004.

13. *Chłopak na opak, czyli Z pamiętnika pechowego Jacka*. [Powieść]. [Wyd. 4] Kr.: Zielona Sowa 2003.

Wyd. łącznie z poz. 17 pt. *Chłopak na opak; Raz, gdy chciałem być szlachetny...* Wyd. nast. Łódź: Akapit Press 2001.

16. Dziewczyna i chłopak, czyli Heca na 14 fajerek. [Powieść]. [Wyd. 15] Łódź: Akapit Press 1999.

17. Raz, gdy chciałem być szlachetny... [Opowiadanie]. Wyd. łącznie z Chłopak na opak, czyli Z pamiętnika pechowego Jacka zob. poz. 13.

19. Ucho od śledzia. [Powieść]. [Wyd. 14] Wwa: Geminius 1998.

21. Głowa na tranzystorach. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 10] Wwa: Philip Wilson 2001; Kr.: Zielona Sowa 2004.

22. Za minutę pierwsza miłość. [Powieść]. [Wyd. 10] Łódź: Akapit Press 2001.

OPRACOWANIA (wybór)

A. Sikorska: Wróćmy do „Głowy na tranzystorach”. *Guliuer* 2005 nr 2.

E.G.

OŻÓG Jan Bolesław

[...] W 1989 otrzymał tytuł honorowy „Zasłużony dla Kultury Narodowej”. [...]

OPRACOWANIA (wybór)

J.B.O. W: Słownik biograficzny działaczy ruchu ludowego. Wwa 1989.

K. Kama: W szaleństwie marzenia. *Poezja* 1989 nr 2 [rec.: Ujawnienia]. – R. Wilson. *World Literature Today*, Oklahoma 1989 nr 4. – R. Bińkowski: Przez poezję do twórcy – psychoanaliza w interpretacji wiersza. *Świat Psychoanalityczny* 1999 nr 1. – J. Krzysztoforska-Doschek: J.B.O. W teże: Prastowiańskie źródła nowszej poezji polskiej (od romantyzmu do współczesności). Kr. 2000. – S. Frycie: „Kiedy ptaki odleciały”. „Bracia” J.B.O. W teżoż: O szkolnej klasycy, lekturach współczesnych sprzed lat i książkach dla młodzieży. Piotrków Trybunalski 2001. – J. Pierkiewicz: Świadkowie. W teżoż: Druga strona milczenia. Wwa 2002. – V. Britanijski: Poezja J.B.O.; Pozdniej O. W teżoż: Reč Pospolitaia poetov. Sankt-Peterburg 2005.

E.G.

P

PACŁAWSKI Jan

[...] Po ukończeniu studiów pracował jako kierownik Biblioteki Powiatowej w Opolu, [...] W 1975-77 oraz 1980-83 pełnił funkcję sekretarza Zarządu Kieleckiego Towarzystwa Naukowego. W 1978-91 prowadził seminaria doktoranckie przy Instytucie Kształcenia Nauczycieli i Badań Oświatowych WSP w Kielcach. Do przejścia na emeryturę w 2006 nadal kierował Zakładem Literatury Okresu Romantyzmu i Literatury Współczesnej tejże uczelni (od 2000 Akademia Świętokrzyska). [...] Został członkiem Komisji Historycznoliterackiej przy Oddziale PAN w Krakowie. W 1984-2006 był członkiem Komitetu Nauk o Literaturze Polskiej PAN. [...] Odnznaczony m.in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (2004). [...]

TWÓRCZOŚĆ

10. Proza literacka Jerzego Putramenta. [Studia]. Kielce: Akad. Świętokrzyska 2003, 200 s.

Zawartość: Wstęp. – Zamiast życiorysu: Krótkie formy fabularne; „Odyniec” i „Puszcza”; „Wrzesień”; „Pasierbowie”; „Malowiterni”; „Böldyn”; „Akropol”; „Wakacje”; „Wybrańcy”; Pozostałe powieści.

12. O reportażu i reportażystach. [Szkiice]. Kielce: Akad. Świętokrzyska 2005, 192 s.

Zawartość: O reportażu; Sienkiewicz jako reportażysta; Ksawery Pruszyński; Jerzy Putrament; Reportaże Krzysztofa Kąkolewskiego; Twórcy reportażu na Kielecczyźnie po II wojnie światowej; Jerzy Daniel.

Rozprawy i studia w czasopiśmie i książkach zbiorowych, m.in.: *Krajobraz w powieściach Witol-*

da Gombrowicza. W: Witold Gombrowicz w regionie świętokrzyskim. T. 2. Kielce 1995 s. 31-46. – Kreaacja czasu i przestrzeni w prozie Edmunda Niziurskiego. Na wybranych przykładach. W: Edmund Niziurski. Kielce 1996 s. 71-80. – „Przybysz z Narbony”. [J. Strykowski]. *Kiel. Stud. Filol.* 1997 t. 11 s. 185-196. – Sen o czystym sumieniu. *Stud. Kiel.* 1997 nr 1 s. 27-38. – Baśń doskonała, czyli o „O Księciu Gotfrydzie, rycerzu gwiazdy wigilijnej” Haliny Górskiej. W: W kręgu arcydzieł literatury młodzieżowej. Lubl. 1998 s. 241-50. – Stosunki między dworem a wsią w polskiej literaturze powojennej. W: Wieś i dwór na ziemiach polskich w XIX i XX wieku. Kielce 1999 s. 389-402. – Tragizm i ironia w opowiadaniach Gustawa Herlinga-Grudzińskiego. W: O Gustawie Herlingu-Grudzińskim. [Cz. 3]. Kielce 1999 s. 181-194. – Henryk Kawiorski. W: Pisarze regionu świętokrzyskiego. Ser. 1 t. 9. Kielce 2000 s. 7-41. – Historia w twórczości Wiesława Myśliwskiego. W: O twórczości Wiesława Myśliwskiego. Kielce 2001 s. 43-65. – Kazimierza Wyki zainteresowania twórczością Henryka Sienkiewicza. W: Henryk Sienkiewicz, twórca i obywatel. Opole 2002 s. 131-147. – Początki pisarstwa Edmunda Niziurskiego a realizm socjalistyczny. W: O twórczości Edmunda Niziurskiego. Kielce 2005 s. 13-22.

Prace redakcyjne

4. Pisarze regionu świętokrzyskiego. Kielce: Kieleckie Tow. Nauk.; Akad. Świętokrzyska.

Ser. 1. T. 9-10. Pod red. ... 2000, 2002, 192 + 359 s.

Ser. 2. T. 2. Pod red. I. Gralak i ... 2005, 297 s. 661

10. O Gustawie Herlingu-Grudzińskim. [Cz. 3]. (W osiemdziesiątą rocznicę urodzin pisarza). Pod red. [i ze wstępem] ... Kielce: WSP 1999, 286 s.

11. Szkice do portretu Bonifacego Miążka. Pod red. ... Kielce: Kieleckie Tow. Nauk. 2000, 200 s.

12. O twórczości Wiesława Myśliwskiego. W siedemdziesiątą rocznicę urodzin pisarza. [Red. nauk. i wstęp] ... Kielce: Kieleckie Tow. Nauk. 2001, 329 s.

13. Gombrowicz w regionie świętokrzyskim. W setną rocznicę urodzin pisarza. Red. nauk. [i wstęp] ... T. 3. Kielce: Kieleckie Tow. Nauk. 2003, 338 s.

14. O twórczości Edmunda Niziurskiego. [Szkice]. Pod red. [i ze wstępem] M. Kątnego i ... Kielce: Kieleckie Tow. Nauk. 2005, 222 s.

15. Szkice o literaturze XIX i XX wieku. T. 2. Pod red. J. Detki i ... Kielce: Kieleckie Tow. Nauk.; Akad. Świętokrzyska 2006, 225 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2005, 2007. – M. Kątny: Bibliografia dorobku naukowego Profesora zwyczajnego dra hab. J.P. W: Szkice o literaturze XIX i XX wieku. Prace dedykowane Prof. Janowi Paclawskiemu w roku Jubileuszu. Kielce 2000.

S. Frycie. J.P. W: Współczesna nauka o literaturze dla dzieci i młodzieży i jej przedstawiciele. Piotrków Trybunalski 1996. – M. Kątny: Profesor i wychowawca. W: Szkice o literaturze XIX i XX wieku. Kielce 2000, przedr. w: Wokół literatury i kultury. Kielce 2005. – B. Miążek: J.P. o prozie Jerzego Putramenta. W tegoż: Przygoda z książką. Wr. 2004 [rec.: Proza literacka Jerzego Putramenta].

B.M.

PACZKOWSKI Jerzy

OPRACOWANIA (wybór)

W. Podgórski: Dwaj stryjeczni Paczkowscy – i Warszawa. *Kierunki* 1989 nr 41 [dot. też A. Paczkowskiego]. – A. Pomian: Pisarze, walka i społeczeństwo. *Pam. Lit.*, Londyn 1989. – K. Rutkowski: J.P.: poeta w pulku grenadierów. *Dz. Pol. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 1989 nr z 23 II.

E.G.

PAGACZEWSKI Stanisław

TWÓRCZOŚĆ

3. Diabelski kamień. [Opowiadania dla dzieci]. Wyd. nast. Kr.: WL 2005.

6. Więżniowie skalnego grodu. Powieść dla starszych dzieci. [Wyd. 4] Kr.: WL 2003.

11. Porwanie Baltazara Gąbki. [Powieść dla dzieci]. [Wyd. 9] Kr.: WL 2002.

13. Gospoda pod Upiorkiem. [Powieść dla młodzieży]. [Wyd. 3] Kr.: WL 2004.

14. Anna z mórz południowych. [Powieść]. [Wyd. 2] Kr.: WL 2006.

19. Misja profesora Gąbki. Opowieść o nowej wyprawie. [Dla młodzieży]. [Wyd. 3] Kr.: WL 2002.

22. Gąbka i latające talerze. [Powieść dla młodzieży]. [Wyd. 4] Kr.: WL 2002, 229 s.

24. Przygoda na Rodos. [Powieść dla młodzieży]. [Wyd. 2] Kr.: WL 2002.

OPRACOWANIA (wybór)

[Porwanie Baltazara Gąbki] J. Olech: Kuroń i Michnik w krainie dreszczowców. *Tyg. Powsz.* 2002 nr 14; J. Szczerba: Co krok to smok. *Gaz. Wyborcza dod. Duży Format* 2002 nr 136 [dot. też: Misja Profesora Gąbki; Gąbka i latające talerze]; B. Tylicka: Niezapomniany Baltazar Gąbka. *Guliwer* 2002 nr 4; T. Wysocki: Powrót profesora Gąbki. *Sl. Pol.* 2002 nr 97. – M. Wiaderek: Pominięty tom. *Guliwer* 2003 nr 1 [rec.: Przygoda na Rodos]. – T. Nyczek: Baltazar Gąbka i komuniści. W tegoż: Lektury obowiązkowe. Kr. 2005 [rec.: Porwanie Baltazara Gąbki].

B.M.

PAJĄK Henryk

[...] W 1985 przeszedł na rentę. [...] W 1991 założył w Lublinie własne wydawnictwo Retro. [...]

TWÓRCZOŚĆ

Prace o charakterze publicystycznym wyd. przez wydawn. Retro w Lublinie: Rządy zbirów 1940-1990. Wyd. 2 1997. – Bandytyzm NATO. 1999, 254 s. – Dwa wieki polskiej Golgoty, czyli Samotni wśród lotrów. 1999, 359 s. – Żydowskie oblężenie Oświęcimia. 1999, 287 s. – Bestie końca czasu. 2000, 474 s. – A naród śpi. 2001, 406 s. – Jedwabne geszefty. 2001, 272 s. – Polska w bagnie. 2001, 243 s. – Trzecia wojna światowa. 2002, 348 s. – Złodziej milio-
nów. 2002, 185 s.

B.M.

PALMA Kazimierz 1930-2002

[...] W 1986-92 był redaktorem *Biuletynu Kulturalnego* [...] Pisał felietony w lokalnym miesięczniku *Kęczanin*. [...] Zmarł 23 sierpnia 2002 w Kętach.

B.M.

PANAS Henryk

TWÓRCZOŚĆ

15. Według Judasza. Apokryf. [Powieść].

Przekł.: hiszp.: [Przel.] M. Bustamen. [Hiszpania] 1988, – i a p.: Yuda-ni yoreba. [Przel.] M. Kohara. Wyd. nast. Tokyo 1989.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (T. Oracki).

T. Błażejowski: Kainowe piętno. W tegoż: Historiozofia retoryczna. Łódź 2002 [dot.: Według Judasza].

A.Sz.

PANKOWSKI Marjan

[...] W 1999 został honorowym obywatelem m. Sanoka. Utwory prozą i artykuły publikował m.in. w *Acta Pancoviana* (1998-2005) i w *Twórczości* (2003, 2005-07). W 1996 otrzymał nagrodę Ministra Kultury i Sztuki oraz nagrodę Prezesa ZASP. [...] Odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej (2004). [...]

TWÓRCZOŚĆ

9. Biwak pod gołym niebem. (Jasełka w 11 scenach). Praprem. Wwa, T. Pol. 2000.

11. Bukenocie. [Opowiadanie]. Wyd. 2 Londyn: Ofic. Poetów i Malarzy 1999.

Wyd. bibliofil. w 200 egz. numerowanych.

17. Brandon, Furbon i Spółka. (Widowisko zachodnioeuropejskie bez krzty kwaśnego mleka). Przedr. zob. poz. 47.

21. Złote szczęki. [Utwór dramatyczny]. Przedr. zob. poz. 47.

22. Nasturcje polują w Becaussines (prawie że komedia). Przedr. zob. poz. 47.

24. Bilet na zimowlę. [Utwór dramatyczny]. Przedr. zob. poz. 47.

25. Bukenocie. [Opowiadania]. Wyd. opowiadań Herbata z cytryną; Lida pt. Lida. Lubl.: Wydawn. UMCS 1997.

W t. 6 błędna data wyd.

26. Rudolf. [Powieść]. Wyd. 3 Kr.: Korporacja Ha!art 2005, wyd. 4 tamże 2007.

28. Pątnicy z Macierzyzny. [Powieść]. Wyd. 3 Kr.: Korporacja Ha!art 2006, 193 s.

32. Czarny bez. [Utwór dramatyczny]. Przedr. zob. poz. 47.

43. Moje słowo prowincjonalne. [Wiersze]. Wstęp: K. Ruta-Rutkowska. Sanok: Muzeum Hist. 1998, 51 s.

44. Leśmian. La révolte d'un poete contre les limites. Powst. przed 1999.

Prze k l. p o l.: Leśmian, czyli bunt poety przeciw granicom. Z franc. [rkpsu] przeł.: A. Krzewicki. Lubl.: Wydawn. UMCS 1999, 222 s.

45. Polak w dwuznacznych sytuacjach. Z Marjanem Pankowskim rozmawia K. Ruta-Rutkowska. Wwa: Wydawn. IBL 2000, 152 s.

46. Z Auszwicu do Belsen. Przygody. [Opowiadania]. Wwa: Czyt. 2000, 86 s.

Prze k l. f r a n c.: D'Auschwitz à Bergen-Belsen. [Przeł.] Y. Lamy. Lausanne 2000.

47. Pięć dramatów. Lubl.: WŁubel. 2001, 178 s. Zawartość: Brandon, Furbon i Spółka [poz. 17]; Złote szczęki [poz. 21]; Nasturcje polują w Becaussines [poz. 22]; Bilet na zimowlę [poz. 24]; Czarny bez [poz. 32].

48. W stronę miłości. [Opowiadania]. Posł.: H. Bereza. Wwa: Bibl. Nar. 2001, 201 s.

Prze k l. f r a n c.: Post-scriptum à l'amour. [Przeł.] Y. Lamy. Arles 2001.

49. Złoto żałobne. [Opowiadania]. Koszalin: Millenium 2002, 165 s.

50. „De arte poetica”. Traktat. Traité. Red.: W. Banach i in. Sanok: Muzeum Hist. 2004, [46] s.

51. Bal wdów i wdowców. [Powieść]. Kr.: Korporacja Ha!art 2006, 141 s.

52. Ostatni zlot aniołów. Z rękopisu sylwy Mariana Pankowskiego sześć rozmaitych dni wybrał P. Matywiecki. Wwa: Wydawn. *Krytyki Polit.* 2007, 72 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2007. – Wywiady zob. poz. 45 oraz m.in.: Zielona wyspa. Rozm. P. Sawicki. *Fraza* 1997 nr 4; O pamięci można nieskończenie. Rozm. D.J. Ćirić. *Dialog* 2003 nr 12; Ciało i zakamarki duszy. Rozm. R. Ostaszewski. *Tyg. Pousz.* 2005 nr 47; Nie wierzę w czystą fikcję. Rozm. T. Komendant. *Gaz. Wyborcza* 2005 nr 258; Piszę na głos. Rozm.: P. Pilarski, W. Śmieja. *Czas Kult.* 2005 nr 6; Rytuały starości. Rozm. B. Darska. *Twórczość* 2006 nr 9; Żegnaj Manius, żegnaj. Rozm. K. Bielas. *Gaz. Wyborcza* 2006 nr 96 dod. *Duży Format* nr 17.

T. Korzeniowski. M.P.: Twórczość. Bibliografia podmiotowo-przedmiotowa. *Acta Pancoviana* t. 2: 1999. – E. Drwięga: M.P. Bibliografia podmiotowo-przedmiotowa 1990-1999. Sanok: Miejska Biblioteczka Publiczna 2000, 18 s. – E. Drwięga: M.P. Bibliografia podmiotowo-przedmiotowa za lata 1993-2003. *Acta Pancoviana* t. 3: 2004. – E. Drwięga: M.P. Bibliografia podmiotowo-przedmiotowa (2003-2004). *Acta Pancoviana* t. 4: 2005.

R. Chodźko: Ugorowanie a Kartoflania. *Mies. Lit.* 1984 nr 11/12, przedr. w tegoż: *Strefy konfesji i kreacji. Białystok 1992* [w t. 6 błędny zapis]. – K. Latawiec: M.P. „teatr egzystencji”. W: *Ad vocem*. Pozn. 1992. – K. Ruta-Rutkowska: Dawność kulturowa w dramatach M.P. W: *Dawność kulturowa w literaturach słowiańskich drugiej połowy XX wieku*. Opole 1993 [dot.: *Nasz Julo czerwony; Śmierć białej pończochy; Zygmunt August*]. – K. Latawiec: Dramaturgia M.P. Wprowadzenie w problematykę i poetykę; K. Ruta-Rutkowska: Historia na ławie oskarżonych. O dwóch dramatach M.P. W: *Teatr i dramaturgia polskiej emigracji 1939-1989*. Pozn. 1994 [dot.: *Śmierć białej pończochy; Zygmunt August*]. – R.K. Przybylski: Ciemności. W tegoż: *Wszystko inne*. Pozn. 1994 [dot.: *twórczości dramatycznej M.P.*]. – K. Latawiec: Między mitem a historią. O teatrze M.P. *Fraza* 1997 nr 4. – A. Burghardt: Kresowe ojczyzny Janusza Szubera i M.P. W: *Góry, literatura, kultura*. Wr. 1998. – *Acta Pancoviana* t. 2: 1999 [numer w całości poświęcony M.P.; zawiera m.in.: A. Burghardt: *Kresowa ojczyzna M.P.*; S. Barć: *Kluczowe problemy twórczości prozatorskiej M.P.*; K. Latawiec: *Belgijskie realia w prozie M.P.*; K. Ruta-Rutkowska: *Romantyczne kreacje postaci w dramatach P.*; W. Ligeza: *Anarchia i forma: uwagi o stylu poezji i prozy M.P.*; P. Sawicki: *Czy M.P. jest pisarzem pornograficznym?*]. – K. Ruta-Rutkowska: *Rozróżba w narodowej mitologii M.P. W: W kręgu twórczości pisarzy emigracyjnych*. Rzeszów 1999. – T. Chomiszczak: *Przechodził tędy M.P.*. *Nowa Okolica Poetów* 2000 nr 1. – T. Komendant: *Kacetonowe tango*. *Gaz. Wyborcza* 2000 nr 166 [rec.: *Z Auszwicu do Belsen*]. – M. Piatas: M.P., czyli o przełamaniu tabu. W tegoż: *Kilka*

opowieści o niektórych dolegliwościach bycia poetą emigracyjnym i inne historie. Kat. 2000. – K. Ruta-Rutkowska: Metateatralne gry w dramacie współczesnym na przykładzie twórczości M.P. *Pam. Lit.* 2000 z. 4. – P. Krupiński: Z doniesień kacetowej muzy. *Pogranicza* 2001 nr 5 [rec.: Z Auszwi- wu do Belsen]. – W. Ligęza: M.P. – od formy do anarchii. W tegoż: Jaśniejsze strony katastrofy. Kr. 2001. – A. Morawiec: Lagrowe przygody P. *Twórczość* 2001 nr 12 [rec.: Z Ausz- wicu do Belsen]. – K. Ruta-Rutkowska: Dramaturgia Mariana Pankowskiego. Problemy poetyki dramatu współczesnego. Wwa: DiG 2001, 219 s. – Z. Fiszbak: Dialogiczność, autote- matyczność, autobiograficzność w prozie M.P. *Acta Univ. Lodz. Folia Litteraria Polonica* 2002 z. 5. – [W stronę mi- łości:] T. Lewandowski: Bruksela, barok, polszczyzna. *Nowe Książ.* 2002 nr 7/8; D. Nowacki: Przywilej starości. *Gaz. Wyborcza* 2002 nr 291; R. Ostaszewski: Póty transgresji, póki życia. *Dekada Lit.* 2002 nr 1/2. – K. Ruta-Rutkowska: Arysto- tanejskość dramaturgii M.P. W: Dialog. Komparatystyka. Li- teratura. Wwa 2002. – T. Komendant: Hej, kolendra, kolendra... *Twórczość* 2003 nr 6 [rec.: Złoto żalobnej]. – K. Kurek: (Nie)obecność, autobiograficzność w prozie M.P. *Acta Univ. Lodz. Folia Litteraria Polonica* 2003 nr 12. – A. Morawiec: Tematy- ka lagrowa w twórczości M.P. W: Język, literatura, dydakty- ka. T. 2. Łódź 2003. – F. Śmieja: Język jak żywica. W tegoż: Zbliżenia i kontakty. Kat. 2003. – *Acta Pancoviana* t. 3; 2004 [zawiera m.in.: W. Ligęza: Zachwycenie; J. Wolski: Piękny kąkol wyobraźni; M.P. ucieczka od poezji; K. Ruta-Rutkow- ska: Mit miłości i erotyka w twórczości M.P.; K. Latawiec: Teatralność zachowań i wypowiedzi protagonistów; J. Drze- wucki: Nieodpowiedzialność chłopczyńska i starość. – J. Kul- czyński: Żydzi w sztuce „Biwak pod gołym niebem” M.P. W: Żydzi w lustrze dramatu, teatru i krytyki teatralnej. Kat. 2004. – A. Lam: „Kiś sanowej lożyny”. Słowo o M.P.; K. Ruta-Rut- kowska: Twórczość M.P. a destrukcja romantyzmu. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mick.* 2004. – P. Krupiński: Podwójne życie Rudol- fa Niemca. *Pogranicza* 2005 nr 6 [rec.: Rudolf]. – P. Krupiń- ski: „Winę inności odpuścić...”. Emigrant jako obcy. (Na przy- kładzie powieści „Gość” M.P.). W: Tożsamość kulturowa i po- granicza identyfikacji. Szczec. 2005. – K. Latawiec: Zasada estetycznego dystansu w prozie senioralnej M.P. *Ann. Acad. Pedagogicae Crac. Stud. Hist.-Lit.* 2005 nr 5. – [Rudolf.] R. Ost- aszewski: Pojedynek natury z kulturą. *Zyg. Pousz.* 2005 nr 47; J. Pasternak: Podwójne życie Rudolfa. *Fraza* 2005 nr 3. – K. Ruta-Rutkowska: Dramaturgia M.P. *Pam. Lit.*, Londyn 2005 t. 30. – J. Szuber: Na brukselskiej sławistyce, czyli polonisty- ka na obczyźnie. *Acta Pancoviana* t. 4; 2005. – W. Śmieja: Czytelnik nareszcie odnaleziony? *Czas Kult.* 2005 nr 6 [rec.: Rudolf]. – J. Baran: P. – trudna wolność. W tegoż: Tragarze wyobraźni. Rzeszów 2006. – [Bał wdów i wdowców:] M. Cu- ber: Święto miłości. *Nowe Książ.* 2006 nr 7; R. Ostaszewski: Przerazające maski wesołych starców. *Gaz. Wyborcza* 2006 nr 97.

E.G.

PAŃSKI Jerzy

[...] Brat Antoniego Pańskiego, filozofa, tłumacza Bertranda Russella, oraz Wacława Pańskiego, zna- nego jako Wacław Solski, prozaika, poety [w t. 6 błędna inf.]. [...]

Przekład

10. R. Gary: Obietnica poranka. [Powieść]. [Wyd. 5] Kr.: Mediasat Poland [2004].

K.B.

PAPÉE Stefan

[...] W 1907-15 uczył się w III Gimnazjum im. Jana III Sobieskiego w Krakowie. [...]

OPRACOWANIA (wybór)

SBLP t. 6 (J. Starnawski).

K.B.

PAPUZIŃSKA Joanna

[...] W 2005 otrzymała medal Stowarzyszenia Przy- jaciół Książki dla Młodych – Polskiej Sekcji IBBY (Międzynarodowego Kuratorium Książki Dziecię- cej) za całokształt twórczości, nagrodę „Guliwer w krainie Liliputów”, przyznaną przez kwartalnik *Guliwer*, oraz tytuł kawalera Orderu Uśmiechu, przyznany przez Międzynarodową Kapitułę. [...]

TWÓRCZOŚĆ

9. Drukowaną ścieżką. [Szkice literackie]. Łódź: Literatura 2001, 108 s.

Utworki dla dzieci i młodzieży

1. Tygryski. Wyd. [5] Wwa: Pierwsze [2005].
2. Pims, którego nie ma. Wyd. nast.: [wyd. 3] Gdańsk: GWP [Gdańskie Wydawn. Psychologicz- ne dla Dzieci] 2004.
3. Nasza mama czarodziejka. Wyd. nast.: [wyd. 12] Łódź: Literatura 2001, tamże wyd. 4 [!] 2002. A d a p t r a d i o w a p t. O tym jak nasza mama uratowała potwora: Adapt.: B. Zembrzuska. Radio 1988.
6. Agnieszka opowiada bajkę. Wyd. łącznie z poz. 20 pt. Agnieszka opowiada bajkę; Placek zgody i pogody. Łódź: Literatura 1999, 24 s.
7. Lisek Maciuś. Wyd. [2] Wwa: Wilga 2003.
8. A gdzie ja się biedniuteńki podzieję? Wyd. nast.: wyd. 4 pt. Rokiś. A gdzie ja się biedniuteńki podzieję. Łódź: Literatura 2000. A d a p t r a d i o w a: Cz. 1-3. Radio 1988.
9. Czarna Łapa. Powieść kolonijna. [Wyd. 2] pt. Czarna Łapa. Opowieść kolonijna. Wwa: NK 2000.
10. Wierszyki domowe. Wyd. 2 rozszerz. pt. Stare i nowe wierszyki domowe. Łódź: Literatura 2001, 31 s.
11. Pomysł. [Wyd. 2] Wwa: Jaworski [2004].
16. Wędrowcy. Wyd. 3 [1 w tym oprac.] Łódź: Literatura 1999.
20. Placek zgody i pogody. Wyd. łącznie z Agnieszka opowiada bajkę zob. poz. 6.
25. Darowane kreski. [Wspomnienia z dziecīn- stwa]. Wyd. 2 Łódź: Literatura 2002.

26. Skrzydlatek. Wyd. 2 Łódź: Literatura 2002. Przedr. zob. poz. 27.

27. Skrzydlatek i inne opowiadania. Łódź: Literatura 1999, 62 s.

28. Gawęda o Macierzanku. Łódź: Literatura 2002, 15 s.

29. Pod bajdułem i inne wiersze. Łódź: Literatura 2002, 72 s.

30. Chwilki dla Emilki. Łódź: Literatura 2004, [28] s.

31. Limeryki [tak!] i inne łódzkie wierszyki. Łódź: Literatura 2004, 48 s.

32. Porzucony samochódzik. Wyd. 2 [!] Wwa: Jaworski [2004], [28] s.

33. Mały księżyc i inne wiersze na noc. Łódź: Literatura 2005, 47 s.

34. Śpiące wierszyki. Wwa: Ezop 2005, 29 s.

35. Była sobie wronka. Wwa: Pierwsze 2006, 32 s.

Prace redakcyjne

6. Przegląd twórczości literackiej dzieci ze szkół Ochoty i Włoch (od 1999 dzieci i młodzieży).

„Przyjacielu gdzie jesteś?” VII Przegląd [...] Wyboru tekstów dokonały A.M. Krajewska i ... Wwa: [Ag. Reklamowo-Wydawn. A. Grzegorzczak] 1999, 140 s.

Za co lubię wiek XX. VIII Przegląd [...] Wyboru tekstów dokonały ... i D. Świerczyńska-Jelonek. Wwa: Klub Nauczyciela 2000, 174 s.

Kocham, lubię, szanuję. Portret. IX Przegląd [...] Wyboru tekstów dokonały ... i D. Świerczyńska-Jelonek. Wwa: Ag. Reklamowo-Wydawn. A. Grzegorzczak 2001, 198 s.

Kobiety w nauce, sztuce i kulturze. Za co świat je ceni i podziwia. X Przegląd [...] Wyboru tekstów dokonały ... i D. Świerczyńska-Jelonek. Wwa: Ag. Reklamowo-Wydawn. A. Grzegorzczak 2002, 159 s.

Wspomnienia rodzinne. XI Przegląd [...] Wyboru tekstów dokonały ... i D. Świerczyńska-Jelonek. Wwa: Ag. Reklamowo-Wydawn. A. Grzegorzczak 2003, 158 s.

Dobre jest to co minęło, dobre jest to co nadchodzi. XIII Przegląd [...] Wyboru tekstów dokonały ... i D. Świerczyńska-Jelonek. Wwa: Ag. Reklamowo-Wydawn. A. Grzegorzczak 2005, 142 s.

7. Dzieciństwo i sacrum. Studia i szkice literackie. Praca zbiorowa pod red. nauk. ... i G. Leszczyńskiego, [T. 1]-2. Wwa: Stow. Przyj. Książki dla Młodych – Polska Sekcja IBBY 1999, 2000, 314 + 183 s.

8. Kultura literacka dzieci i młodzieży u progu XXI stulecia. Praca zbiorowa. Pod red. ... i G. Leszczyńskiego.

Wwa: Centrum Edukacji Bibliotekarskiej, Informacyjnej i Dokumentacyjnej 2002, 295 s.

9. Wandalia Chotomistyczne, czyli Rzecz o twórczości w życiu Wandy Chotomskiej. Pod red. ... Łódź: Literatura 2002, 172 s.

10. Animacja czytelnictwa dziecięcego. Koncepcje, doświadczenia, postulaty. Praca zbiorowa. Pod red. ... i G. Walczewskiej-Klimczak. Płock: Książ. Płocka im. W. Broniewskiego 2004, 168 s.

OPRACOWANIA (wybór)

E. Gruda: Ciepło, bezpiecznie. *Nowe Książ.* 2000 nr 9 [rec.: Stare i nowe wierszyki domowe]. – E. Rak: Magiczna noc. *Guliver* 2000 nr 1 [rec.: Wędrowcy]. – B. Szargot: Wędrowanie wąską ścieżką. *Nowe Książ.* 2001 nr 6 [rec.: Drukowaną ścieżką]. – K. Szymeczko: Laurka z drugim dnem. *Nowe Książ.* 2002 nr 7/8 [rec. red.: Wandalia Chotomistyczne czyli Rzecz o twórczości w życiu Wandy Chotomskiej]. – Z. Ożóg-Winiarska: Dwa różne teatry świata. Polne liryki J.P.: Zakwitają polne róże i Polnym różom żółklną liście... W tejsze: Szkice z literatury dla dzieci. Tor. 2003. – J. Mikołajewski: Powieść z kluczkiem. *Gaz. Wyborcza* dod. *Gaz. Książki* 2004 nr 42 [rec.: Wędrowcy]. – J. Mikołajewski: Tygrysy z piżamki. *Gaz. Wyborcza* 2006 nr 8.

B.M.

PARANDOWSKI Jan

TWÓRCZOŚĆ

2. Bolszewizm i bolszewicy w Rosji. [Wyd. 3] Wwa: Agawa 2007.

18. Przygody Odyseusza. Według „Odysei” Homera opowiedział dla młodzieży ...

Wyd. łącznie z Wojna trojańska [poz. 14] pt. Przygody Odyseusza; Wojna trojańska. Wyd. nast.: [wyd. 5] Wwa: NK 1998, tamże: 1999, 2001, 2003, 2005.

Przekłady

10. C.I. Cezar: O wojnie domowej. Przel. i przedm. opatrzył ... Wyd. 3 Wwa: Prószyński i S-ka 2001.

11. Homer: Odyseja. Przel. i oprac. ... [Wyd. 12] Wwa: Prószyński i S-ka 1998, 329 s.

OPRACOWANIA (wybór)

J. Mikulska: Jan Parandowski. Zestawienie bibliograficzne. Ostrołęka: MBP [Miej. Bibl. Publiczna] 1999, 23 s.

S. Piasecki: Ikkos i Sotion. W tegoż: Prosto z mostu. Wwa 1934 [właśc. 1933], przedr. w tegoż: Prosto z mostu. Wybór publicystyki literackiej. Kr. 2005 [rec.: Dysk olimpijski]. – M. Reich-Ranicki: J.P. Trauer um Petrarca. W tegoż: Erst leben dann spielen. Göttingen 2002. – I. Jokiel: Powrót do źródła. („Dwie wiosny” J.P.). W tejsze: Ocalić Kartezjusza. Opole 2004. – J. Starnawski: J.P. (1895-1978). (Lata profesury lubelskiej). W tegoż: Sylwetki lubelskich humanistów XIX i pierwszej połowy XX wieku. Lubl. 2004. – R. Szczerbakiewicz: „Opracowywanie doznanych przyjemności”. Śródziemnomorskie peregrynacje J.P. W: Reportaż w dwudziestolecu międzywojennym. Lubl. 2004. – M. Joka: Modyfikacje po-

równań utartych i indywidualnych w twórczości J.P. Białost. *Arch. Jęz.* 2005 nr 5. – G. Pawlak: Lwowskie lata J.P. W: *Galicyjskie spotkania*. 2006. Wwa 2006.

B.M.

PARNICKI Teodor

TWÓRCZOŚĆ

6. Aecjusz, ostatni Rzymianin. Powieść historyczno-biograficzna.

Przekł. r. o. s.: Aecjusz – ostatni Rzymianin. [Wyd. 2] Rostov na Donu 1995.

13. Tylko Beatrycze. Powieść historyczna. [Wyd. 8] Wstęp: R. Koziołek. Oprac. tekstu i koment. I. Gielata. Wr.: Ossol. 2001, *BN1*, 304.

33. Ostatnia powieść. [Vol. 1-2]. Wwa: Noir sur Blanc 2003, 474 + 579 s.

[Vol. 1:] t. 1. Czy remis; t. 2. Porażka, ale czyja. – [Vol. 2:] t. 3. Abdykacja; t. 4. Epilog – Następca.

OPRACOWANIA (wybór)

SBLP T. 2 (B. Mazan).

R. Koziołek: Zdobyć historię. Problem przedstawienia w „Twarzy księżycy” Teodora Parnickiego. Kat.: Gnome 1999, 118 s. – E. Mazurkiewicz: „Kocham cię” i nieobecność przedmiotu. *Śląsk* 1999 nr 3 [dot.: Tylko Beatrycze]. – B. Owczarek: Późne powieści T.P. Przykład prozy hipotetycznej. W teoz: Poetyka powieści niefabularnej. Wwa 1999. – L. Szaruga: „Srebrne orły”. Narodziny historii. W teoz: Historia, państwo, literatura. Szczec. 1999. – Świat Parnickiego. Materiały z konferencji. Pod red. [i ze wstępem] J. Łukasiewicza Wr.: Tow. Przej. Polonistyki 1999, 218 s. [zawartość: J. Gajda-Krynicka: T.P. – Aleksandryczyk; S. I. Cieślakowscy: T.P. pomysł powieści nieskończonej. O niektórych listach i prozie z lat sześćdziesiątych; R. Koziołek: Miałaby fabuła a zdarzeniem. O II cz. „Twarzy księżycy”; J. Soloski: Geografie „Nowej baśni”; D. Heck: Od baśni do rozmowy. „Piśmiennosc” a „oralność” w prozie P.; A. Dobrowolski: Czas kwitnienia i czas owocowania, czyli biskup Paweł de Santa Maria pod drzewem prawdy; Perspektywy parnickologii (dyskusja); Z. Lichniak: Lwowskie lata T.P. (1928-1939) w jego listach do Konstantego Symonowicza; L. Wiśniewska: Polimorficzność i unifikacja w świecie „Tylko Beatrycze”; F. Mazurkiewicz: Między postacią a osobą. O postaci literackiej w „Tylko Beatrycze”; A. Juszczak: Pomiedzy koniecznością a wolnością (O „Tylko Beatrycze”); A. Nowakowska: Przyroda w powieści „Srebrne orły”; A. Libura: Składniowy kształt powieści „Rozdwojony w sobie”; J. Łukasiewicz: „Pomnożył lat jego...” Teoria literatury, czyli teologia; A. Olejarczyk: Przestrzeń dialogu w „Tylko Beatrycze”. – Inspiracje Parnickiego. Materiały z konferencji historycznoliterackiej „Inspiracje Parnickiego”. Kat. 2-3 grudnia 1999, Kat.: Gnome 2000, 139 s. [zawartość: S. Szymutko: Słowo wstępne; I. Gielata: „Rozdwojony” Eurypides; D. Heck: Czy P. mógł inspirować się heglizmem? Wstępne rozpoznanie; Z. Kadłubek: Kompleks Leptynesa. Wprawka o P. pomniejszonym w słowie; R. Koziołek: Dwie historie miłosne w „Tylko Beatrycze”; K. Kralkowska-Gątkowska: P. i ciało; J. Kurek: O wątku Stanisławowym w „Nowej Baśni” T.P.; T. Markiewka: T.P. jako „pisarz katolicki”; F. Mazurkiewicz: Powieść dziejowa T.P. Na przykładzie „Nowej Baśni”; A. Regiewicz: W imię Ojca, Syna i... Duszy świętej, czyli o myśli kacarskiej w powieści T.P. „Tylko Beatrycze”; K. Uniółowski: Łucznik konny. Uwagi do portretu Chozresal. – E. Rybicka: Gubi się w do-

mystach rozumu; „Labirynt” T.P. W teoz: Problemy labiryntu w prozie polskiej XX w. Kr. 2000. – S. Szymutko: T.P. w Mysłowicach i Katowicach. *Śląsk* 2000 nr 3. – D. Dobrowolska: Wtęśłowiat. W teoz: O literaturze XX wieku. Kielce 2001 [rec.: Sam wyjdę bezbronnym]. – J. Tomkowski: Pokolenie Gombrowicza. Wwa 2001, *passim*. – J. Kurek: Czy T.P. inspirował się w swej twórczości kulturą ludową? *Lit. Lud.* 2002 nr 3. – A. Chomiuk: Epistolografia powieściowa jako rodzaj gry z przeszłością. „Słowo i ciało” T.P. *Ruch Lit.* 2003 z. 1. – R. Koziołek: Historia jako przeszkoda dla inicjacji. O „Tylko Beatrycze” T.P. W: Z problemów prozy. Powieść inicjacyjna. Tor. 2003. – R. Koziołek: Pisarz historii globalnej. T.P. i jego „Ostatnia powieść”. *Tyg. Powsz.* 2003 nr 29. – M. Oldakowska-Kufflowa: Zjazd gnieźnieński w literackiej wizji Antoniego Gołubiewa i T.P. W: Prus i inni. Lubl. 2003. – K. Polechoński: Daleki wschód, „biały” Rosjanie i „złote niebezpieczeństwo”. Wczesna twórczość T.P. *Arcana* 2003 nr 5. – W. Sądkowski: Apogeuem epiki dyskursu. *Twórczość* 2003 nr 10 [rec.: Ostatnia powieść]. – D. Heck: Parnicki: baśń i prawda historyczna; Od baśni do rozmowy; Czy heglizm mógł inspirować P.? W teoz: Itinerariusz intruza. Wr. 2004. – A. Juszczak: Retoryka a poznanie. Powieściopisarstwo Teodora Parnickiego. Kr.: Universitas 2004, 300 s. – J. Łukasiewicz: „Ostatnia powieść” T.P. *Akcent* 2004 nr 3/4. – K. Polechoński: Między egzotyką, polityką a... polskością. Początki twórczości T.P. *Acta Univ. Wratisl. Pr. Lit.* 2004 nr 43. – R. Strzelecki: Europejski „agon” w „Srebrnych orłach” T.P. *Tyczyńskie Zesz. Nauk.* 2004 nr 1. – D. Świątkowska: „Tylko Beatrycze” T.P. Opowieść o „pustynnym miejscu”. W: Czytane na nowo. Wwa 2004. – D. Bawół: Między powieścią a dialogiem filozoficznym. O transgenicznej strukturze części drugiej „Twarzy księżycy” T.P. *Zag. Rodzaj. Lit.* 2005 z. 1/2. – S. Szymutko: Narracja, życie i śmierć (według Austera i P.). W: Literatura wobec nowej rzeczywistości. Kr. 2005, przedr. pt. Opowiadanie, życie i śmierć (według P. Austera i P.) w teoz: Przeciw marzeniom? Kat. 2006. – S. Szymutko: Historia i ciało. „Srebrne orły” T.P.; Poza pociechę logosu. (W stronę interpretacji „Słowa i ciała” T.P.); Starożytny wiek dziewiętnasty. „Ostatnia powieść” T.P.; Naturalna tolerancja T.P.; Zjawisko i istota w historii (według „Ostatniej powieści” T.P.). W teoz: Przeciw marzeniom? Kat. 2006. – K. Uniółowski: „Tożsamość” bez narracji. Nad powieścią T.P. W teoz: Granice nowoczesności. Kat. 2006.

B.M.

PASIERB Janusz Stanisław

[...] W 1999 powstała Fundacja im. ks. Janusza Pasierba, jako wspólna inicjatywa jego przyjaciół, Akademii Teologii Katolickiej i Seminarium Duchownego w Pelplinie.

TWÓRCZOŚĆ

4. Miasto na górze. [Szkice literackie]. Wyd. 1 [właśc. 2] Pelplin: Bernardinum 2000, 339 s.

7. Things ultimate and other poems; Rzeczy ostatnie i inne wiersze. Przeł. Ch. Lambert. Wyd. [2] Pelplin: Bernardinum 2001, 101 s.

Tekst w jęz. ang. i pol.

21. Morze, obłok i kamień. [Wiersze]. [Wyd. 2] Pelplin: Bernardinum 2001, 72 s.

22. Butelka lejdejska. [Wiersze]. [Wyd. 2] Post. W. Kudyba. Pelplin: Bernardinum 2003.

23. Obrót rzeczy. Rok 1991. [Dziennik]. [Wyd. 2] Pelplin: Bernardinum 2002.

24. Ten i tamten brzeg. [Wiersze]. [Wyd. 2] Pelplin: Bernardinum 2001, 83 s.

25. Puste łąki. [Wiersze]. [Wyd. 2] Pelplin: Bernardinum 2001.

28. Wierze. [Wiersze]. Wybór i oprac.: M. Wilczek. Pośl.: J. Puzynina. Pelplin: Bernardinum 1998, 183 s.

29. Liturgia serca. [Wiersze]. Wybór, wstęp i oprac.: J. Sochoń. Wwa: Wydawn. Uniw. Kardynała Stefana Wyszyńskiego. 2002, 499 s.

30. Haiku żarnowieckie. [Wiersze]. Wybór i oprac.: M. Wilczek. Pelplin: Bernardinum 2003, 95 s.

31. Czarna skrzynka. [Wiersze]. Pelplin: Bernardinum 2006, 175 s.

32. Zdejmowanie pieczęci. [Wiersze]. Pelplin: Bernardinum 2006, 129 s.

Prace dotyczące zabytków i albumy

1. Ochrona zabytków sztuki kościelnej. Przygot. J. Żmudzkiński. Wyd. [4] popraw. i zaktualizowane Wwa: Tow. Opieki nad Zabytkami 2001, 254 s.

8. Człowiek i jego świat w sztuce religijnej renesansu. Przedm. i pośl.: M. Janocha. Pelplin: Bernardinum 1999, 126 s.

9. Polonica artystyczne w zbiorach watykańskich. [Współaut.:] M. Janocha. Wwa: Wydawn. Krupski i S-ka [2002], 496 s.

10. Katedra symbol Europy; La cathédrale Europe. Przeł. R. Legras. [Eseje]. Pelplin: Bernardinum 2003, 53 s.

Tekst w jęz. pol. i franc.

Praca redakcyjna

2. Zgubiona drachma. Dialogi z pisarzami. Przedm.: S. Frankiewicz. Wwa: *Więź* 2006, 125 s.

Rozmowa przeprowadzona przez J.S.P. w drugiej połowie lat siedemdziesiątych i druk. na lamach czasopism w latach następnych; rozmówcy: K. Brandys, W. Gombrowicz, Z. Herbert, M. Jastrun i A. Kijowski; tu także wywiad z J.S.P.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Spotkanie z poetą. Rozm. Bogumił Wiśniewski. W: Bogdan Wiśniewski: Poetyckie spotkania z księdzem Januszem St. Pasierbem. Pelplin 2005; Zgubiona drachma. Rozm. T. Królik. W: Zgubiona drachma. Wwa 2006.

LP XX w. (K. Pieńkosz).

J. Zdun: Przenikająca cały świat energia. *Sycyna* 1996 nr 19 [rec.: Butelka lejdejska]. – T. Linkner: „Každy nowy dzień zaczyna się głęboką nocą”, czyli nieco refleksji o poezji ks. J.S.P. W tegoż: W misji słowa. Pelplin 1998. – P. Wojciechowski: Metalogika metafizyki. *Więź* 1998 nr 7. – B. Chrzastowska: „Skoczyć wwyż...” Przesłanie ks. J.S.P. *Polonistyka* 1999 nr 4. – Z. Mocarska-Tycowa: Medytacje z poetą. Próba

czytania „Forum Romanum” J.S.P.; O śmierci w poezji ks. J.S.P.; Potrzeba poezji, czyli miłości. (O poezji ks. J.S.P.). W teje: Spotkania w słowie. Tor. 1999. – R. Wasita: Kaplan, uczoney i poeta. (Wspomnienie w szóstą rocznicę śmierci ks. J.S.P.) *Litwania* 1999 nr 4. – P.A. Pethé: Poeta czasu otwartego. O wierszach ks. Janusza Stanisława Pasierba. Kat.: Bibl. Śląska 2000, 325 s. – B. Chrzastowska: Obraz autora w poezji ks. Janusza S. Pasierba. Książd, poeta, znawca sztuki. W: Kultura i religia u progu tysiąclecia. Kat. 2001. – W. Kudyba: Otwarta przestrzeń znaku. O poezji J.S.P. *Topos* 2001 nr 2/3. – Z. Zarębianka: Człowiek, Ziemia, Bóg. Przestrzeń wewnętrzna w poezji J.S.P. – T. Tomasiak: Humanizm w dobie sekularyzacji. *Noue Państwo* 2001 nr 39. – W. Kudyba: Trzy żywioły P. *Tytuł* 2002 nr 1/2. [rec.: Morze, obłok i kamień]. – F.A. Pethé: Nieufni wobec piękna? *Zesz. Karmelitańskie* 2002 nr 4. – J. Sochoń: Traktat teologiczny ks. J.S.P. i Czesława Miłosza. *Topos* 2002 nr 4/5 [dot. m.in.]: J.S.P.: Liturgia serca. – T. Tomasiak: Przed lustrem sztuki. O znaczeniu ekfraz w poezji J.S.P. W: Szkice językoznawcze i literaturoznawcze. Słupsk 2002. – M. Borkowska: Modlitwa, słowo i sztuka w poezji ks. Janusza St. Pasierba. Lubl.: Tow. Nauk. KUL 2003, 297 s. – Janusz St. Pasierb – poeta. Red.: B. Kuczera-Chachulska, M. Łukaszuk, M. Prussak. Wwa: Wydawn. Uniw. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 2003, 174 s. [zawartość: J. Puzynina: „Słowo” P.; T. Kostkiewiczowa: Temat polski w poezji J.P. Refleksje wokół wiersza „Polska wiejska”; W. Tomaszewska CR: Cytat jako „sfera poetyckości” w esejistyce księdza J.St.P.; A. Kadyjewska: J.St.P.: droga. Próba interpretacji; P. Sobotka: „pośrodku swojej nocy”. Jeszcze o cierpieniu w poezji księdza J.St.P.; W. Kudyba: Ogień i ogień. Trzy wiersze P. („przez ogień”, „temat kaszubski”, „poniżej blasku”); P. Matywiecki: Tajemnica. (O trzech wierszach J.P.); P. Mitzner: Pod złotym dachem; M. Łukaszuk: Teraźniejszość rzyzy przeszłych. „Jakub” P.; M. Prussak: Świat kultury w poezji J.P. Wokół wiersza „genesis”; J. Kopciński: Poetycki „teatr mowy” J.P.; B. Kuczera-Chachulska: Poetyckie odslanianie świata w wierszu „Stare kobiety w kościele”. – W. Kudyba: Mieszkaniec wielu krain. W dziesięciolecie śmierci ks. J.S.P. *Tyg. Powsz.* 2003 nr 50. – W. Kudyba: Świętość i sprzeczność. O poezji J.S.P. *Polonistyka* 2003 nr 3. – Książd Janusz Stanisław Pasierb. Kaplan, poeta, humanista. Materiały z sesji zorganizowanej w dziesiątą rocznicę śmierci. Pelplin 13 grudnia 2003. Przedmowa: J.B. Szłaga. Pelplin: Bernardinum 2004, 119 s. – K. Nowosielski: Książd i znaki kultury. W tegoż: Rozróżnianie głosów. Gdańsk 2004 [rec.: Po walce z aniołami]. – E. Sykula: Pasja według Pasierba. Lubl.: Wydawn. KUL 2004, 240 s. [tu także bibliografia ks. J.S.P.]. – J. Ślósarska: Tkaniny. Od metaforycznej redefinicji do prefiguracji symbolicznego zdarzenia [dot. wiersza: Tkaniny]; Jak ostrze w rękę anioła. Doświadczenie mistyczne jako składnik „situacji doświadczającego” [dot. wiersza: Awila, klasztor Wcienial. W teje: Studia z poetyki antropologicznej. Wwa 2004. – B. Wiśniewski: Poetycki pogląd na świat. Wokół biografii i twórczości ks. J.St.P. W tegoż: Poetyckie spotkania z księdzem Januszem Stanisławem Pasierbem. Pomorski Konkurs Poetycki im. ks. Janusza St. Pasierba. Pelplin 2005 [tu także wybór wierszy J.S.P.]. – E. Jaskółowa: Poetycka propozycja interpretacji motywu żony Lota w utworze ks. J.S.P. W teje: Kto to był? Zona Lota w poezji polskiej XX wieku, czyli rozbiwanie stereotypu. Kat. 2006. – W. Kudyba: Rana, która przyżywa Boga. O twórczości poetyckiej Janusza St. Pasierba. Lubl.: Tow. Nauk. KUL; Nowy Targ: Podhalańska Pańsr. Szkoła Zawodowa w Nowym Targu 2006, 303 s. – B. Przymuszała: Stworzenie i tworzenie ciała. Sakralność dotyku w poezji ks. J.S.P. W teje: Szukanie dotyku. Kr. 2006. – Szkice o twórczości Janusza St. Pasierba. Pod red. R. Cieślaka i P. Urbańskiego. Szczec.: Uniw. Szczec. 2006, 164 s. [zawartość: Ks. Abp M. Przykuliński: Wspomnienie o śp. księdzu pralacie prof.

J.St.P.; M. Wilczek: Jestem zajęty słowem... O księdzu J.St.P.; P. Michałowski: Między kapłaństwem a nowoczesnością; M. i M. Skwarowie: O umieraniu i śmierci; T. Korczyński: Nadzieja Wieczernika; P. Urbański: Antropocentryzm vs. humanizm [dot.: Człowiek i jego świat w sztuce religijnej renesansu]; I. Iwasów: Przez ciało. Wstęp do lektury [dot. wiersza: Dachau]; R. Cieślak: Jak patrzy poeta? Technika widzenia w rękroczności J.St.P.; E. Kuźma: O jednym wierszu i o trzech kontekstach... [dot. wiersza; pomiędzy]; J. Madejski: „Deska starego konfesjonatu”. Uwagi o jednym wierszu. [dot. wiersza: na strychu]; A. Skrendo: Stare kobiety P. – stare kobiety Miłozza, przedr. w: A. Skrendo: Poezja modernizmu. Kr. 2005; M. Góralaska: Katedra w ujęciu J.St.P.; A. Sulikowski: Ks. J.St.P. o architekturze Pelplina, czyli – „lekcja życia”; B. Ochendowska-Grzelak: Uwagi na marginesie „Ochrony zabytków sztuki kościelnej” J.St.P.]

B.M.

PASTERNAK Leon

TWÓRCZOŚĆ

9a. Świetnie się składa. Rewia. Teksty: B. Brok, Z. Gozdawa, ..., W. Stępień. Wyst. Lubl., T. Domu Żołnierza – T. Muz. im. Żołnierza Pol. 1946.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (R. Matuszewski).

PASTERNAK Stanisław

[...] W 2001 z inicjatywy Stanisława Pasternaka została ustanowiona nagroda literacka Cztery Kolumny przyznawana za utwory poetyckie, prozatorskie i eseistyczne napisane w języku polskim. [...]

TWÓRCZOŚĆ

7. Zdjęcia intymne z jednego sezonu. [Powieść]. Wr.: Atut 2004, 288 s. + [16] tab.

OPRACOWANIA (wybór)

J. Łukasiewicz: Szare fotografie, kolorowa pamięć. *Odra* 2004 nr 9 [rec.: Zdjęcia intymne z jednego sezonu].

K.B.

PASZEK Jerzy

[...] W 1990-2004 redagował serię *Historia Literatury Polskiej*, wydawaną przez UŚI. W 1993-2005 był jurorem Tarnowskiego Konkursu Poetyckiego (od 2006 Konkurs Poetycki im. ks. J. Twardowskiego). W 2005 został przewodniczącym Rady Naukowej Instytutu Nauk o Literaturze Polskiej im. I. Opackiego UŚI. [...] Odznaczony m.in. Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (2005). [...]

TWÓRCZOŚĆ

10. Żeromski. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2001, 231 s. *A to Polska właśnie*.

12. Muchomory i zimowity. Kłącza i złącza powieści XX wieku. Kat.: UŚI. 2003, 151 s.

Zawartość: Po stu latach; Madame nad Popiołami [dot.: A. Li bera: Madame]; Wieloryb pod Paluby [dot.: Wieloryb. Wypisy źródłowe]; Muchomory a zimowity [dot.: O. Tokarczuk: Dom dzienny, dom nocny]; Graal u Berenta i Eco [dot.: W. Berent: Żywe kamienie; U. Eco: Baudolino]; Ferdynurke przed prof. MMAA [dot.: W. Gombrowicz: Ferdynurke; S. Themer son: Wykład profesora Mmaa]; Dziewczęce imię Achillesa [dot.: J. Andrzejewski: Miazga]; Po postulatach; Aneks; Styl tetralogii Vincenza [dot.: S. Vincenz: Na wysokiej poloninie]; Granice intertekstualności.

13. M-szał słówek. Piątki, czyli 24 000 słów pięcioliterowych z przedłużeniami (i bez nich), tudzież 4000 hasel słownika trudniejszych wyrazów. Kat.: UŚI. 2005, 304 s.

Studia i rozprawy w czasopismach i książkach zbiorowych, m.in.: „Błady blask”. Plagiat i antyplagiat filologów. W: Złota księga. Ścieżkami współczesnego literaturoznawstwa i językoznawstwa. Opole 2001 s. 247-260. – Profuzja profesyj w „Ozi minie”. *Teksty Drugie* 2004 nr 6 s. 145-156.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006.

J. Zieliński: Portret splekany, lecz dość wierny. *Nowe Książki* 2001 nr 10 [rec.: Żeromski].

M.K.-K.

PASZKIEWICZ Mieczysław 1925-2004

[...] W 1938 zdał tzw. małą maturę w gimnazjum w Sandomierzu. [...] Od 1993 aż do śmierci pełnił funkcję dziekana na Polskim Uniwersytecie na Obczyźnie. W 1999 otrzymał nagrodę Fundacji Promocji Spraw Słowiańskich. Zmarł 23 sierpnia 2004 w Londynie.

TWÓRCZOŚĆ

13. O Bogu, proza. [Opowiadania]. Lubl.: Norbertinum 1999, 123 s.

14. Bracia mniejsi i wirtualni. [Wiersze i opowiadania]. Red. i posł.: T. Skoczek; wybór utworów: J. Sęk, Wwa, Bochnia: Prowincjonalna Ofic. Wydawn. 2002, 75 s.

15. Książę na pustej scenie. [Szkiecy literackie]. Lubl.: Norbertinum 2002, 207 s.

Zawartość: Od autora. – Książę na pustej scenie, czyli „Wiele hałasu o nic” [W. Shakespeare’a]; Późne zwycięstwo, czyli „Trzy siostry” [A. Czechowa]; Dzieci aktorki, czyli „Sienna gorączka” [N. Cowarda]; Pokusa czynienia dobrze, czyli „Kaukaskie kredowe koło” [B. Brechta]; Jarmark świętego Bartłomieja” [B. Jonsona], czyli pochwała umiaru; „Parodie” [T. Stopparda], czyli byt do góry nogami; Falstaff, czyli pochwała szlachectwa [dot. bohatera dramatu W. Shakespeare’a]; „Trelawny of the wells” [A.W. Pinery], czyli o rzewności; „Pod mlecznym lasem” [D. Thomasa], czyli uroda codzienności; „Sześć postaci scenicznych w poszukiwaniu autora” [L. Pi-

randella], czyli krzywe lustro paradoksu; „Oresteja” [Ajschylosa], czyli o oczyszczeniu; „Sen nocy letniej” [W. Shakespeare’a], czyli miłość i osła głowa; „Kształcenie Rity” [W. Russell], czyli skutki ulegania pokusom; „Pług i gwiazdy” [S. O’Casey], czyli lekcja miłości; „Ondine” [J. Giraudoux], czyli utrapienia z duszą; Słodka Nell, czyli „the restoration comedy” [dot.: G. Farquhar: *The Beaux Stratagem*; „Malatesta” [H. de Montherlant], czyli o drapieżności; „Tyrtę – Za kulisami” [C.K. Norwida], czyli dramaty ulonne; „The importance of being earnest” [O. Wilde’a], czyli uroda żartu; Budowniczy Solness i młodość, czyli o igraniu z ogniem [dot.: H. Ibsen: *Budowniczy Solness*]; „Irydion” [Z. Krasieńskiego], czyli arcydzieło źle napisane; The Minack Theatre, czyli pochwała wytrwałości [dot. twórczyni teatru R. Cadel; Ekstaza, czyli śladami Pigmaliiona [szkic ogólny o teatrze].

OPRACOWANIA (wybór)

A. Mackiewicz: Humanistyczny wymiar poezji prof. M.P. *Poezja Dzisiaj* 2000 nr 13/14. – B. Tarnawska: „Język moim tańcuchem”. O dwujęzyczności poetów grupy „Merkurysza” – „Kontynentów”. W teście: Między światami. Olsztyn 2004 [dot. m.in. M.P.]. – W. Kaczmarek: Książę na pustej scenie. O twórczości M.P. *Akcent* 2005 nr 3. – W. Mierzejewski: Z Londynu. *Odra* 2005 nr 4.

B.D.

PATEY-GRABOWSKA Alicja

TWÓRCZOŚĆ

13. Krasnoludki, gnomy, elfy, skrzaty i trolle. Przedziwna historia. [Opowiadanie dla dzieci]. Wyd. 2 pt. Przedziwna historia o skrzatach, elfach, trollach. Łódź: Literatura 1998, 23 s.

W t. 6 błędny opis wyd. 2.

19. Pory roku. [Dla dzieci]. Wwa: Grapio 2002, 37 s.

20. Wiersze. Wybór i wstęp: M. Patey. Wwa: Grapio 2002, 37 s.

21. Zapach akacji. Wiersze dla dzieci. Wolsztyn: Bibl. Publiczna M. i Gminy 2002, 24 s.

22. Ku pamięci. [Wiersze]. Wwa: Grapio 2006, 96 s.

Wydania tekstów w oprac. muz. z nutami: [Cztery] 4 pieśni miłosne. Na mezzosopran i fortepian; 4 Liebeslieder. Fur Mezzosoprano und Klavier, [Przeł. na niem.:] S. Schmid. [Muz.:] Z. Bargielski. Wwa: Wydawn. Muz. Ag. Aut. [1975], 24 s. [tekst w jęz. pol. i niem.]. – W kręgu. Na sopran, alt, baryton i bas solo oraz zespół kameralny. [Muz.:] Z. Bargielski. Kr.: PWM [1975], 22 s.

Przekłady

2. W. Neumann: Botschaften der Liebe. Gedichte. Orędzia miłości. Wiersze. Wwa: Grapio 2001, 95 s.

Tekst w jęz. niem. i pol.

3. J.P. Mestas: Długo potem. Longtemps après. [Wiersze]. Wwa: Grapio 2004, 60 s.

Tekst w jęz. pol. i franc.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006.

J. Konieczka: A.P.-G. *Poezja i Dziec*. 2004 nr 3. – H. Kozicka: Wiersze A.P.-G. *Pol. Uniu. Lud.* 2004 nr 1. – W.P. Szymański: Z piętnem ognia na czole. W tegoż: Między ciemnością a światem. Kr. 2005 [rec.: Z kręgu]. – S. Pastuszewski: Uwodzenie. *Akant* 2006 nr 5 [rec.: Ku pamięci].

B.M.

PATKOWSKI Maciej

[...] Został członkiem Polskiego Instytutu Naukowego i Fundacji Kościuszkowskiej w Nowym Jorku. W 1999 rozpoczął współpracę z dodatkiem nowojorskiego *Dziennika Polskiego, Przegląd Polski*, w którym drukował felietony, recenzje i artykuły. W tymże roku był współzałożycielem Oficyny Wydawniczej „Piaś” w Warszawie, został także jej redaktorem. Od 2001 jest członkiem Stowarzyszenia Kultury Europejskiej (SEC). [...]

TWÓRCZOŚĆ

18. Strzały w schronisku. [Powieść]. [Wyd. 2] Wwa: Przedsiębiorstwo Wydawn. „Rzeczpospolita” S.A. 2005, 188 s.

22. Mały diabeł z Batignolles. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. 2 popraw. Wwa, Nowy Jork: Piaś 1999.

23. ... czemu mnie nie było... [Mikropowieści]. Wwa: Piaś 1999, 262 s.

Zawartość: Opowieść z mottem; Opowieść banalna, czyli „By z Pensylwanii”.

24. Stefan Wyszyński – Prymas Kampinosu. Zbeletryzowana kronika wydarzeń. Wwa: Piaś; Rytm 2001, 236 s.

25. Koncert polski. Powieść w pięciu częściach. Wwa: Piaś; Rytm 2004, 281 s.

Praca redakcyjna

1. Lechoń nowojorski. W setną rocznicę urodzin poety. Wiersze wybrał i ułożył ... Teksty inne wybrała i oprac. oraz przedm., uwagami edytorскими i dokumentacją fot. opatrzyła B. Dorosz. New York, Wwa: Piaś 1999, 119 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Wczoraj, dziś i jutro. Z M.P. prozaikiem, scenarzystą filmowym, autorem sztuk teatralnych i redaktorem, założycielem oficyny wydawniczej „Piaś” – o literaturze, filmie i planach pisarskich rozmawia R. Nowotarska. *Dz. Związk.* dod. *Kult. i Rozrywka*, Chicago 2003 nr 2.

R. Nowotarska: Z mojego pieca. *Nowy Dz.* dod. *Prz. Pol.*, Nowy Jork 2000 nr z 24 III [rec.: ... czemu mnie nie było...]. – R. Nowotarska: Kronika wydarzeń z Prymasem w tle. *Dz. Związk.* dod. *Kult. i Rozrywka*, Chicago 2002 nr 2 [rec.: Stefan Wyszyński – Prymas Kampinosu]. – R. Nowotarska: Architektura i miłość. *Dz. Pol.* dod. *Prz. Pol.*, Nowy Jork nr z 28 I 2005 [rec.: Koncert polski].

PAUKSZTA Eugeniusz

TWÓRCZOŚĆ

24. Wrastanie. [Powieść].

Adapt. radiowa: Adapt.: Z. Zawadzka. Radio 1989.

OPRACOWANIA (wybór)

A. Piotrowicz: Wielkopolskie słownictwo regionalne w prozie współczesnych pisarzy poznańskich. Pozń. 1991, passim. – B. Tarnowska: Wileńskie reminiscencje w twórczości Aleksandra Rymkiewicza, Jana Huszczy i E.P. W: Wilno – Olsztyn. Kontynuacje tradycji kulturalnej. Olsztyn 1992. – P. Kraszewski: Wilnianin z Solacza, kronikarz ziem odzyskanych; D. Pauksza: Mój ojciec wybrał Solacz. *Kron. m. Pozn.* 1999 nr 3. – J. Szydłowska: Od prawdy faktu do literackiego myślenia. O publicystycznych kontekstach w „Trudzie ziemi nowej” E.P. *Kom. Mazur-Warm.* 2003 nr 4.

E.G.

PAWLAK Antoni

[...] W czasie strajku w Stoczni Gdańskiej w sierpniu 1980 był jednym z twórców powstałego tam pisma literackiego *Naprzeciw* (wydano trzy numery). [...] Od lipca do grudnia 1984 przebywał za granicą (Genewa, Paryż, Monachium oraz Berlin). [...] W 1998 został sekretarzem redakcji czasopisma *She*, a na przełomie 1999-2000 redaktorem magazynu *Wieczór Wybrzeża*. W 1998-99 pełnił funkcję konsultanta wydawnictwa Edipresse Polska, a w 1999-2000 (po powrocie z Warszawy do Gdańska) wydawnictwa Prasa Bałtycka. W 1999 otrzymał honorową nagrodę Gdańskiego Towarzystwa Przyjaciół Sztuki. W 2000 został redaktorem naczelnym wydawnictwa Tower Press oraz portalu internetowego Port wydawniczy Literatura.net.pl. Drukował felietony w magazynie *Newsweek Polska*. W 2002 wszedł w skład zarządu Oddziału Gdańskiego SPP. W tymże roku wspólnie z Jarosławem Rybickim był autorem scenariusza wystawy pt. „Drogi do wolności” (w Sali BHP w Stoczni Gdańskiej). W 2002 został redaktorem gazety literackiej *Migotania, przejaśnienia*. W 2003 otrzymał nagrodę m. Gdańska za 2002. Od czerwca 2006 pełni funkcję doradcy prezydenta Gdańska do spraw kultury. [...]

TWÓRCZOŚĆ

1a. Jestem twoim powolnym mordercą. [Wiersze]. *Nowy Wyraz* 1976 nr 4, suplement, s. XII. *Arkusze Poetycki* nr 15.

16a. Tryptyk o kłesce. Nie jestem poetą. [Wiersze]. Wr.: Ośrodek T. Otwarte 1989, 4 s.

22. Akt personalny. Wiersze z lat 70., 80., 90. Gdańsk: Tower Press 1999, 199 s.

Tu także: W. Zawistowski: Przeraziła prywatność A.P.

23. Strach w moich oczach jest głęboki jak studnia. [Wiersze]. Gdańsk: Tower Press 2000, 48 s.

Prace redakcyjne

3. K. Krenz: Z nieznaną w podróży. [Wiersze]. Red. ... Gdańsk: Tower Press 2000, 136 s.

4. K. Gąsiorowski: Biedne dwunożne mgły. Wiersze z nieopublikowanych tomów. Red. ... Gdańsk: Tower Press 2001, 164 s.

5. Ziemia i chmury. Z Szewachem Weissem rozmawia J. Szwedowska. Red. ... Sejny: Pogranicze 2002, 166 s.

6. J. Niżnikiewicz: Tajemnice starodawnej medycyny i magii. Red. ... Gdańsk: Tower Press 2003, 344 s.

OPRACOWANIA (wybór)

[Akt personalny:] K. Maliszewski: Prekursorze Pawlak, telegram przyleto! *Opcje* 1999 nr 4; P. Michałowski: Kartoteka ułożona (w pasjans). *Literatura* 1999 nr 11. – A. Prodelus: Interpretacja porównawcza wierszy „Krótkość żywota” D. Naborowskiego i „Pomiedzy” A. Pawłaka. *Warszaty Polonist.* 1999 [nr] 4. – I. Smolka: Cmentarz w środku miasta. *Nowe Książ.* 1999 nr 9 [rec.: Akt personalny]. – I. Smolka: Paradoksy codzienności. *Nowe Książ.* 1999 nr 2 [rec.: Zmarli tak lubią podróże]. – W. Fulek: Wojna na wiersze. *Topos* 2000 nr 2 [rec.: Akt personalny]. – J. Zieliński: 3 + 1 = 2. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2001 nr z 16 III. – [Strach w moich oczach jest głęboki jak studnia:] K. Karwat: Poeta miasta. *Śląsk* 2002 nr 12; P. Michałowski: Dialog ponad czasem. *Pogranicze* 2002 nr 5; I. Smolka: Wiersze z niepokojem. *Gaz. Wyborcza* 2002 nr 230. – M. Baranowska: Prywatna historia poezji. *Twórczość* 2003 nr 2/3 [rec. wiersza: Podążam wciąż po twoich śladach]. – J. Drzewucki: Dajmy na to, P. *Twórczość* 2003 nr 9. – [Strach w moich oczach jest głęboki jak studnia:] W. Fulek: Nauka poruszania się w czasie i przestrzeni. *Topos* 2003 nr 4/5; I. Kisiel: Przeszłość intymna. *Nowe Książ.* 2003 nr 2; B. Piórkowska: P. i o P. *Migotania, przejaśnienia* 2003 nr 2. – L. Szaruga: Samomość. (O A.P.). W tegoż: Wyzwania (o poezji z przypisami i bez). Tor. 2004. – K. Maliszewski: Opowieści starszych braci. (A.P.). W tegoż: Rozproszone głosy. Wwa 2006 [rec.: Akt personalny].

B.M.

PAWLIKOWSKA-JASNORZEWSKA Maria

5. Pocałunki. [Wiersze].

Wyd. osob. fragm. łącznie z przekł. franc.: Pocałunki; Baisers perdus. [Przeł.] Y. Bernard. (Lyon:) Aux Arts 1998, 113 s.

43. Wybór poezji. Oprac. [i wstęp:] J. Kwiatkowski. [Wyd. 6] Wr.: Ossol. 2001. *BNI*, 194.

61. Magia pocałunków. Wyd. 2 Wwa: Ad Oculos 2000, 166 s.

63. Poezje zebrane. Zebrał i oprac. A. Madyda. Wstępem opatrzył K. Cwikliński. T. 1-2. Wyd. 3 przejrz. i uzup. Tor.: Algo 1997.

65. Być kwiatem? ... Wyd. 2 poszerz. Wwa: Świat Książki 2000, 444 s.

72. Zapomniane pocałunki. [Wybór wierszy]. Wybrała i wstępem opatrzyła M. Koperska. Wyd. 2 popraw. Wwa: Anagram 1997.

75a. Złote myśli kobiety. [Wiersze]. Wybór i oprac.: L. Lachowiecki. Wwa: Sternik 1996, 73 s.

81. Kalendarz poetycki. [Wiersze]. Wybór: M. Hydzyk-Żmuda. Wwa: Ad Oculos 1999, 175 s.

82. Liryki najpiękniejsze. Wybór: A. Madyda. Tor.: Algo 1999, 60 s.

83. Poezje. Utwory wybrała i ułożyła M. Baranowska. Kr.: Eventus 1999, 236 s.

84. Poezje. Wybór: D. Nikiel-Wroczyńska. Kr.: Spes 1999, 171 s.

85. Motyle. Poezje wybrane; Butterflies. Selected poems. [Wybór i przekł.:] B. Plebanek, T. Howard. Posł.: A. Nasiłowska. Kr.: WL 2000, 162 s. Tekst w jęz. pol. i ang.

86. Poezje. Wybór i oprac.: A. Żmuda. Wwa, Rzeszów: Ad Oculos 2000, 271 s.

87. Poezje. Wybór i posł.: M. Stala. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2000, 443 s.

88. Epitafium dla głogu; Weissdornpracht. [Przel.] K. Dedecius. [Koszalin:] Kustiak i Ley Wydawn. Artyst. [2001], 71 s. Tekst w jęz. pol. i niem.

89. Danaidy. Utwory ostatnie. [Wiersze, fraszki, proza]. Oprac.: T. Januszewski. Wwa: Czyt. 2003, 71 s.

Utwory wyd. w większości po raz pierwszy z rkpsów, będących własnością męża M.P.-J. Stefana Jerzego Jasnorzewskiego, potem jego siostry Haliny Jasnorzewskiej-Kaduszkiewicz, które w l. 1985-1987 znajdowały się w Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza w Wwie.

90. Smak miłości. [Wiersze]. Wybór: A. Żmuda. Wwa, Rzeszów: Ad Oculos 2003, 183 s.

91. Wiersze zebrane. Zebrał i oprac. A. Madyda. Tor.: Algo 2003, 441 s.

92. Erotyki. Red.: A. Janko. Wwa: Prószyński i S-ka [2004], 98 s.

Wydanie cyklu pieśni w oprac. muz. z nutami: Oczekiwania. [Muz.:] F. Dąbrowski. Kr.: PWM 1988, 56 s.

M o n t a ż e wierszy M.P.-J.: Egreta. Wybór poezji. TV 1989. – Duszo z miękkich pajęczyn utkana. [Widowisko poetyckie na podstawie wierszy, listów i notatek M.P.-J. z ostatnich lat życia]. Scenariusz: A. Maj. TV 1995. – Strych na Kossakówce. Scenariusz: A. Ciepielewska, R. Michalski. TV 1995. – Maria. [Wykonanie:] A.M. Grabania. [Przel.:] B. Plebanek, T. Howard. Wyst. Londyn, T. Małych Form, Cherub Company w T. New End 1996. – Róże dla Safony. Układ tekstu: T. Michałowska. TV 1997.

Wybór wierszy w p r z e k ł a n g.: Poems from Maria. [Przel.:] B. Plebanek, T. Howard. [Warwick] lok. 1997].

OPRACOWANIA (wybór)

K. Troczyński: Sztuka Pawlikowskiej w Teatrze Nowym [rec.: Powrót mamy; [Rec.: Dowód osobisty]; Głosujemy na „Medora” [rec.: Nagroda literacka]. *Nowy Kur.* 1935 nr 267; 1937 nr 246; 1938 nr 176, przedr. w tegoż: Pisma teatralne. Kr. 2001. – N.A. Bogomolova: Slavjanskaja Safo. (O poezji M.P.-Ja.). *Sovetskoe Slavjanovedenie*, Moskwa 1988 nr 2. – A. Gronczewski: Traktat o pocałunku. *Mies. Lit.* 1989 nr 9 [dot. także poezji B. Leśmiana i H. Poświatowskiej]. – A. Krajevska: Poezja i scena. W teście: Komedja polska XX-lecia międzywojennego. Wr. 1989. – Z. Lichniak: O M.P.-J. W te goż: Mój skorowidz poezji polskiej na emigracji. Wwa 1989. – M. Stępień: „Smutna krakowianka rodem spod Wawelu”. W te goż: Dalekie drogi literatury polskiej. Kr. 1989. – E. Hur nikowa: Nazewnictwo w twórczości poetyckiej M.P.-J. W: Onomastyka literacka. Olsztyn 1993. – E. Balcerzan: „Wiersz zbyt kunsztowny z wyrazów składanych dorywczo”. W: Wiary i słowo. Wr. 1994 [dot. twórczości epigramatycznej]. – A. Opacka: Analiza porównawcza. Rozważania metodologiczne opatrzone przykładem poetyckiego dialogu. *Warsztaty Polonist.* 1994 nr 4 [analiza porównawcza wierszy M.P.-J. „Wiersz ukradziony” i M. Białoszewskiego „Za język pojągnę”]. – T. Brzozowski: Romans z kopią. (O motywie pożądania postaw skopiowanych – na wybranych przykładach z poezji dwudziestolecia). W: Pogranicza wrażliwości w literaturze dawnej oraz współczesnej. Cz. I. Szczec. 1998. – E. Hurnikowa: Maria Pawlikowska-Jasnorzevska. (Zarys monograficzny). Kat.: Śląsk 1999, 430 s. – A. Nasiłowska: Korespondencyjny romans. *Tyż. Pousz.* 1999 nr 18 [rec.: Listy do przyjaciół i korespondencja z mężem]. – M. Rawiński: „Przez sprawę miłości widziana sprawa kobiety”. *Feministyczny teatr P.-J.* Ann. UMCS. *Sect. FF* 1999 vol. 17. – J. Krzysztoforska-Doschek: Pierwiastki prasłowiańskie u Teofila Lenartowicza i M.P.-J.; Złoty kubek: kontynuacja pierwiastka przedchrześcijańskiego w poezji Lenartowicza i P.-J. W teście: Prasłowiańskie źródła naszej poezji polskiej. (Od romantyzmu do współczesności). Kr. 2000. – D. Scott: Życie i śmierć pięknej Litki. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2000 nr z 15 IX. – T. Sobczak: Zdarzenie jako element wypowiedzi poetyckiej. „Le précieuse” M.P.-J. *Warsztaty Polonist.* 2000 nr 2. – E. Grodzka-Lopuszańska: Od „Pocałunków” do pocałunków M.P.-J. W: Miniatura i mikrologia. T. 2. Kat. 2001. – M. Łukasz-Piekara: W mocy konwencji. *Akcent* 2001 nr 1/2. – A. Nasiłowska: Czułe słowa. W teście: Maski współczesności. Wwa 2001 [rec.: Listy do przyjaciół i korespondencja z mężem]. – J. Zacharska: Dama i baba. O kobiecie w poezji P. W: Pogranicza literatury. Wr. 2001. – E. Krużyńska: Sen o miłości, czyli o wierszu M.P.-J. „Gobelin”. W: Opis wiersza. Tor. 2002. – E. Hurnikowa: „Świadek, zachwycony widzi!” Jeszcze raz o wierszach M.P.-J. W: Tkanina. Kat. 2003. – E. Mikolaszek-Kiedrzynek: Dwa modele lirycznego przeżycia. (Anna Achmatowa „Pieśń ostatniego spotkania” oraz M.P.-J. „Liście”). *Prz. Rusycystyczny* 2003 nr 3. – J. Ozdźbiniński: „Szkicownik poetycki” M.P.-J. – refleksje nie tylko metodyczne. W: Zbliżenia historycznoliterackie. Kr. 2003. – M. Smolińska: Poezja ogrodów M.P.-J. *Acta Univ. Lodz. Folia Litteraria Polonica* 2003 z. 6. – A. Wysocka: Sacrum jako domena źródłowa metafor. Analiza porównawcza poezji M.P.-J., Anny Świrszczyńskiej i Haliny Poświatowskiej. *Zesz. Nauk. Wyz. Szk. Hum.-Ekonomicznej w Łodzi* 2003 z. 3. – A. Zawada: Tesknota i bezsilność. *Nowe Książki* 2003 nr 12 [rec.: Danaidy]. – G. Różańska: Twórczość plastyczna M.P.-J. W: Twórczość 671

w godzinach nadliczbowych. Słupsk 2004. – „Zniknę jak obłok”. O Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej wspomnienia i wiersze. Zebrała i oprac.: M. Pryzwan. Wwa: Domena 2004, 161 s. [tu m.in. wspomnienia K. Estreicher, E. Galuszkowej-Sicińskiej, Z. Jaroszewskiej, H. Jasnorzewskiej-Kaduszkiewicz, J. Kędzińskiego, I. Krzywickiej, J. Kurka, Z. Leśnodworskiego, T. Lisiewicza, J. Lubicz-Lisowskiego, L.H. Morstina, H. Mortkowicz-Olczakowej, B. Obertyńskiej, A. Słonimskiego, Z. Starowieyskiej-Morstinowej, T. Terleckiego, W. Zechentera]. – A.D. Gillespie: „Ten trakt daleki, ten smutek”. Krecja wygnania w wierszach M.P.-J. i Mariny Cwietajewej, W: Polonistyka po amerykańsku. Wwa 2005. – M. Jentys: Ostatnie zapiski M.P.-J. W teje: Nić Ariadny. Tor. 2005 [dot. Ostatnie notatki].

A.Sz.

PAWLIKOWSKI Michał Kryspin

TWÓRCZOŚĆ

4. Wojna i sezon. Powieść. [Wyd. 2] Wwa: Pomost* 1989.

OPRACOWANIA (wybór)

K. Ćwikliński: Twórczość, której nie znamy. W: Powroty w zapomnienie. Kr. 2001.

J.Cz.

PAŹNIEWSKI Włodzimierz

[...] W 1999, 2001 publikował recenzje w *Nowych Książkach*. [...]

TWÓRCZOŚĆ

16. Telefon do Pana Boga. Edward Szopa rozmawia z Włodzimierzem Paźniewskim. Kat.: Śląsk 1999, 115 s.

17. M. Danilewicz Zielińska: Fado o moim życiu. Rozmowy z Włodzimierzem Paźniewskim. Tor.: [UMK], Bibl. Uniwersytecka 2000, 96 s.

18. Europa po deszczu. [Eseje i felietony]. Kat.: Unia 2001, 238 s. Zob. poz. 19, 20.

19. Europa po deszczu. 2. [Eseje i felietony]. Kat.: Unia; Jerzy Skwara 2002, 182 s. Zob. poz. 17, 20.

20. Karawele na wietrze. [Szkice]. Kat.: Unia – J. Skwara 2005, 224 s. Zob. poz. 17, 19.

Europa po deszczu 3.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady zob. Twórczość poz. 16, 17.

G. Filip: Nerwami pisane. *Nowe Książki*. 1999 nr 7 [rec.: Kotlerczyk Słowackiego]. – A. Klimek: Powrót do nieznanej Arkadii – autobiografizm w prozie Zbigniewa Żakiewicza i W.P. *Zesz. Nauk. Filol. Pol. Univ. Opol.* 1999 z. 39. – E. Dutka: Ukraina w twórczości Włodzimierza Odojewskiego i Włodzimierza Paźniewskiego. Kat.: Wydawn. UŚI. 2000, 143 s. *Pr. Nauk. UŚI w Katow.*, 1931. – P. Szewc: Inaczej i jeszcze raz. *Nowe Książki*. 2000 nr 2 [rec.: Telefon do Pana Boga]. – T. Mizerkiewicz: Co to jest prawda (w stylizacji mitycznej)? – „Krótkie dni” W.P.; O potrzebie światopoglądu – „Krótkie

dni” po raz kolejny. W tegoż: Stylizacje mityczne w prozie polskiej po 1968 r. Pozn. 2001. – T. Mizerkiewicz: Historii „deszcze niespokojne”. *Nowe Książki*. 2001 nr 8 [rec.: Europa po deszczu]. – S. Uliasz: Topografia symboliczna pogranicza wschodniego w twórczości W.P. W tegoż: O literaturze Kresów i pogranicza kultur. Rzeszów 2001. – E. Nawój: Własna skrytka na rzeczy. *Nowe Książki*. 2002 nr 3 [rec.: Europa po deszczu]. – A. Morawiec: Szkice kasandryczne. *Nowe Książki*. 2005 nr 11 [rec.: Karawele na wietrze].

K.B.

PEIPER Tadeusz

TWÓRCZOŚĆ

17. Pisma. Kr.: WL.

[T. 6]. Wśród ludzi na scenach i na ekranie. [Szkice]. Przem.: S. Jaworski. Oprac. tekstu i komentarz: K. i J. Fazanowie. T. 1-2. 2000, 788 + 774 s.

[T. 7]. Gabriela Zapolska jako aktorka. Przem., oprac. tekstu i komentarz: J. Fazan. 2004, 695 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Regionalizm i Zagłębie. Rozm. L. Piwowar. [Powst. 1933]. *Śląsk* 1996 nr 8.

W Gombrowicz: Antypoetyczne drobiazgi poety. W tegoż: Dzieła zebrane. T. 10. Paryż 1973, przedr. w tegoż: *Varia*. T. 10. Kr. 2004 [rec.: Ma lat 22]. – M. Zaleski: Przygoda drugiej awangardy. Wr. 1984, wyd. 2 popraw. i uzup. Kr. 2000, *passim*. – S. Jaworski: The Gracow Avant-garde. Przel. B. Lewandowski. *Literary Studies in Poland*, Wr. t. 21: 1989. – F. Siedlecki: Likwiduję P. Z zagadnień formy wierszowej. W tegoż: Pisma. Wwa 1989. – M. Ingot: Dokument politycznego egzorcizmu. (W pięćdziesiąt rocznicę aresztowania pisarzy polskich we Lwowie przez NKWD). *Polonistyka* 1990 nr 8. – M. Delaperrière: Les différentes modalités du constructivisme. Les poètes de „L'Avangarda” heritiers de l'imagination désacralisée, L'inspiration constructiviste. W teje: *Les avant-gardes polonaises et la poésie européenne*. Paris 1991. – E. Bojtar: East European avant-garde literature. Budapest 1992, *passim*. – M. Fleischer: Das lyrische Werk von Tadeusz Peiper. Analyse und Konkordanzwörterbuch. München: O. Sagner 1992, 579 s. – E. Guderian-Czaplińska: Między tradycją a awangardą – o dramatach awangardzistów krakowskich. W: *Dramat i teatr dwudziestolecia międzywojennego*. Wr. 1992. – K. Oppenauer-Sreniowska: Lwowskie Ossolineum w latach 1939-1941. *Zesz. Hist.*, Paryż 1993 z. 105. – G. Ostasz: Futuryści, awangardiści, poeci lewicy wobec pascyzmu. W tegoż: W cieniu „Herostatesa”. Rzesz. 1993. – J. Pieszczachowicz: Walizka odnaleziona. W tegoż: *Koniec wieku*. Wwa 1994. – A. Legeżyńska: Marzenia i żłudzenia T.P. *Arkusz* 1998 nr 10, przedr. w teje: Krytyk jako domokrążca. Pozn. 2002. – A.K. Waśkiewicz: P. – Mickiewicz. Wokół „widzeń urywkowych”. *Autograf* 1998 nr 3/4, przedr. łącznie z: *Poemat miłosny T.P.*, w tegoż: W kręgu futuryzmu i awangardy. Wr. 2003. – S. Jaworski: Niespodzianki awangardy. W: *Alegorie, style, tożsamość*. Gdańsk 2000, przedr. w tegoż: *Zakrety i przełomy*. Kr. 2003. – E. Balcerzan: Powojenne wezwanie (bis). *Nowe Książki*. 2001 nr 9 [rec.: Wśród ludzi na scenach i na ekranie]. – K. Fazan, J. Fazan: Inne wcielenia T.P. *Ruch Lit.* 2002 z. 4/5 [dot. tekstów o teatrze i filmie]. – M. Delaperrière: Huidobro i P. – powinowactwa i rozbieżności. W teje: *Polskie awangardy a poezja europejska*. Kat. 2004. – J. Grządziel-Wójcik: Pisane światłocieniem. O poezji T.P. *Images* 2004 nr 3/4. – A. Kluba „Nadwrażliwość” P. W tej-

ze: Autoteliczność, Referencyjność, Niewyraźność. Wr. 2004.
 - J. Orska: Poezja narracyjna T.P. *Ruch Lit.* 2004 z. 1. - M. Rybka: O „operacji zdaniotwórczej” Awangardy Krakowskiej. *Pozn. Stud. Polonist. Ser. Językozn.* 2004 t. 11. - A. Wzorek: Próba możliwości teatru w „Skoro go nie ma” T.P. *Rocz. Świętokrzys. Ser. A. Nauki Hum.* 2004 t. 28. - J. Orska: Co chcielibyśmy wiedzieć o P., ale boimy się zapytać. *Teksty Drugie* 2005 nr 6. - J. Grądział-Wójcik: Szyfry intymne w poezji T.P. W: *Intymność wyrażona*. Kat. 2006.

E.G.

PELC Janusz
1930-2005

[...] Zmarł 9 maja 2005 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

6. Jan Kochanowski. Szczyt renesansu w literaturze polskiej. Wyd. 3 uzup. i popraw. pt. Kochanowski. Szczyt renesansu w literaturze polskiej. Wwa: PWN 2001, 707 s.

11. Barok – epoka przeciwieństw. Wyd. 2 popraw. Kr.: WL 2004, 374 s.

12. Literatura renesansu w Polsce. Wyd. 2 popraw. Wwa: Semper 1998, 295 s.

W t. 6 błędna data wyd. 2.

13. Słowo i obraz. Na pograniczu literatury i sztuk plastycznych. [Monografia]. Kr.: Universitas 2002, 413 s.

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopismach, m.in.: Sante Graciotti jako badacz literatury staropolskiej. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mick.* 1997 s. 167-174. - Literatura polska czasów saskich. Oczekiwania – możliwości – spełnienia. *Barok* 1998 nr 1 s. 59-85. - Ogrody jako miejsca szczęśliwe. [Przeł. ang.:] Gardens as places of happiness. *Dialog and Universalism*, Wwa 1998 nr 7/8 s. 63-80. - Europa Środkowa i Wschodnia jako teren przenikania i wzajemnego oddziaływania różnych kultur. W: *Barok w Polsce i w Europie Środkowo-Wschodniej*. Wwa 2000 s. 13-35. - Klasycyzm w baroku – wprowadzenie do dyskusji. *Barok* 2000 nr 2 s. 9-24. - Polska a Niderlandy, Związki i analogie kulturowe oraz literackie w XVI i XVII wieku. [Współaut.:] P. Buchwald-Pelcowa. *Barok* 2000 nr 1 s. 45-73. - Dylematy staropolskiego sarmatyzmu. W: *Sarmackie theatrum*. T. 1. Kat. 2001 s. 11-21. - Kontynuacje i nowatorstwo w kulturze pierwszej Rzeczypospolitej. Myśli na początek nowego tysiąclecia. [Cz. 1]; Cz. 2. [Współaut.:] P. Buchwald-Pelcowa. *Barok* 2002 nr 17/18 s. 147-168; 2003 nr 20 s. 153-177. - Rola jezuitów w kształtowaniu się związków emblematyki polskiej z emblematyką niderlandzką [Współaut.:] P. Buchwald-Pelcowa. *Barok* 2003 nr 20 s. 9-32. - Symbolika imion w poezji Jana Kochanowskiego. *Ann. UMCS. Sectio FF Philologiae* 2002/2003 vol. 20/21 s. 33-40.

Prace redakcyjne

1. J. Kochanowski: *Fraszki*. Oprac. ... [Wyd. 5] Wr.: Ossol.; Wwa: De Agostini Polska 2004.

2. Sz. Szymonowicz: *Sielanki i pozostałe wiersze polskie*. Oprac. ... Wyd. 2 zmien. Wr.: Ossol. 2000.

3. J. Kochanowski: *Treny*. Oprac. ... Wyd. 16 popraw. Wr.: Ossol. 1999.

20. Emblematy miłosne (emblematy amatorów) Jacoba Catsa w trzech różnych językach, a także w ujęciu polskim z XVII wieku przedstawione. Oprac.: J. i P. Pelcowie. Wwa: Neriton 1999, 117 s.

21. Barok w Polsce i w Europie Środkowo-Wschodniej. Drogi przemian i osmozy kultur. Materiały z konferencji naukowej. Wwa 23-25 marca 1999 r. Pod red. ..., K. Mrowcewicz, M. Prejsa. Wwa: Wyd. Polonistyki Inst. Literatury Pol. UW 2000, 416 s.

22. Miłości boskiej i ludzkiej skutki różne wraz z siedemnastowieczną polską wersją tekstów do „Amoris divini et humani effectus varii”. Oprac.: J. i P. Pelcowie. Wwa: Neriton 2000, 120 s.

23. Z. Morsztyn: *Emblematy*. Oprac.: J. i P. Pelcowie. Wwa: Neriton 2001, 239 s.

OPRACOWANIA (wybór)

A. Gorzkowski. *Ruch Lit.* 2000 z. 2 [rec.: Literatura renesansu w Polsce]. - [Słowo i obraz:] A. Karpiński. *Odrodz. i Refor. w Pol.* 2003 t. 47; K. Mrowcewicz; J.P. i jego dzieło; B. Orwinowska: Trybut przyjaźni; M. Prejs: W świecie emblematów – nowa synteza J.P. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mick.* 2003; M. Prejs. *Barok* 2003 nr 1; P. Borek. *Nowa Poliszczyna* 2004 nr 1; M. Górską. *Pam. Lit.* 2004 z. 1. - A. Karpiński; J.P. *Odrodz. i Refor. w Pol.* 2005. - S. Mossakowski; J.P. *Biul. Hist. Szt.* 2005 nr 3/4. - K. Mrowcewicz: Humanista heroiczny. Pamięci Prof. J.P. *Barok* 2005 nr 1 dod. s. 1-2 - M. Prejs; J.P. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mick.* 2005. - A. Gorzkowski; J.P. *Ruch Lit.* 2006 nr 2.

B.M.

PELC Władysław
1906-2002

[...] Syn właściciela domu zajezdnego (hotelu) i restauracji w Buchedu w Mandzurii. [...] W 1930 ożenił się z Heleną Szantyr, która w Harbinie opiekowała się dziećmi i młodzieżą polską. Od 1931 pozostał w służbie dyplomatycznej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP, m.in. w 1931-33 pracował w Konsulacie RP w Harbinie, w 1937-40 był attaché biura prasowego ambasady RP w Paryżu. W 1940-44 jako referent do spraw narodów Europy Środkowo-Wschodniej przebywał w Marsylii i Nicei, gdzie za zgodą rządu Vichy, w miejsce zamkniętych konsulatów RP, utworzył Biuro Polskie. Jednocześnie współpracował z polskim ruchem oporu działającym na terenie Francji. Po wyzwoleniu

niu Francji pracował od października 1944 jako wicekonsul w Konsulacie RP w Strasburgu z siedzibą w Bar-le-Duc, następnie do lipca 1945 w Konsulacie RP w Paryżu. Od 1946 prowadził ożywioną działalność wśród emigrantów z krajów bloku wschodniego; był m.in. założycielem Koła Porozumiewawczego z Litwinami, Łotyszami, Białorusinami i Ukraińcami oraz Koła Przyjaźni Polsko-Rosyjskiej. W 1950-52 był urzędnikiem International Refugees Organization w Paryżu, a od 1952 (do przejścia na emeryturę w 1971) pracował w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Francji jako pełnomocnik do spraw opieki społecznej nad uchodźcami i bezpaństwowcami. W 1962 uzyskał obywatelstwo francuskie. [...] Po śmierci żony w 1986 zamieszkał w Paryżu pod opieką księży pallotynów. W 1993 został honorowym członkiem Towarzystwa Przyjaciół Miasta Wysokie Mazowieckie, a w 1996 otrzymał honorowe obywatelstwo tego miasta. Ostatnie lata życia spędził w Domu Opieki „Fonds Humanitaire Polonais – Château Fontpertuis” w Lailly en Val, gdzie zmarł 24 lipca 2002.¹

Przekład i praca redakcyjna

4. Wschód i Zachód w hołdzie Matce Bożej. Antologia poetów zagranicznych. Wybór i tłum. ... Niepokalanów: Wydawn. Ojców Franciszkanów 1997, 120 s.

B.D.

PEREPECZKO Andrzej

[...] W 2000 doktoryzował się na Uniwersytecie Gdańskim na podstawie rozprawy „U-booty pierwszej wojny światowej” (promotor prof. dr hab. Jerzy Przybylski). Otrzymał Medal Mestwina II nadany przez Prezydenta Gdańska. [...]

TWÓRCZOŚĆ

Oprócz podręczników i skryptów akademickich dotyczących urządzeń okrętowych oraz książek popularyzujących technikę opublikował:

6. Dzika Mrówka i tam-tamy. [Powieść dla młodzieży]. [Wyd. 4] Gdynia: Fundacja Rozwoju WSM [Wyższej Szkoły Morskiej] 2003, 216 s.

16. Skarb Jantarowego Szlaku. [Powieść dla dzieci]. Gdynia: Fundacja Rozwoju Wyższej Szkoły Morskiej 2002, 81 s.

17. Z błękitów mórz w mrok kopalni – wspomnienia z okresu służby wojskowej w Batalionach Górniczych. Gdańsk: AJ Press 2005, 144 s. Wyd. nast. tamże 2006.

18. Korsarz jej królewskiej mości. Wwa: Audio-club & Bellona 2006.

Wydanie audio na 2 CD.

Reportaże i szkice historyczne o tematyce marynistycznej

1. Bój o Atlantyk.

Przekł. czes.: Bitwa o Atlantik. [Przel.] P. Weigel. Praha 2001.

8. Coronel i Falklandy. [Szkice historyczne]. Wyd. 2 pt. Triumf i klęska admirała von Spee.

Przekł. czes.: Triumf a pád admirála von Spee. [Przel.] M. Moravec. Praha 2000.

12. „Dar Młodzieży”. Por. poz. 21.

16. Victoria Cross kapitana Roope’a.

Przekł. czes.: Victoria Cross kapitána Roope’a. [Przel.] M. Moravec. Praha 2001.

18. Burza nad Atlantykiem. T. 1-4. Wwa: Lampart 1999, 2000, 2002, 2002, 644 + 656 + 495 + 563 s.

Przekł. czes.: Bouře nad Atlantikem. [Przel.] E. Sknouril. T. 1-2. Praha 2004, 2006.

19. U-booty pierwszej wojny światowej. Wwa: Lampart 2000, 469 s.

Rozpr. doktorska.

20. Komandosi głębin. Miniaturowe okręty podwodne i żywe torpedy w akcji. Gdańsk: AJ – Press 2001, 223 s.

21. Dar Młodzieży 1995-2002. Gdynia: Fundacja WSM [Wyższej Szkoły Morskiej] 2002, 140 s.

Ciąg dalszy poz. 12.

22. Niemieckie ciężkie krążowniki typu „Adm. Hipper”. Cz. I-II. Gdańsk: AJ – Press 2003, 2004, 64 + 64 s.

23. Brytyjskie krążowniki liniowe typu „Renown” i „Repulse”. Wwa: Magnum 2004, 68 s.

24. Brytyjskie lotniskowce typu „Illustrious”. Wwa: Magnum 2005, 84 s.

25. Włoskie pancerniki typu „Vittorio Veneto”. Wwa: Magnum 2005, 72 s.

26. Groźne bliźniaki. Wwa: VIK 2007, 64 s.

27. Najdłuższy patrol komandora Lütha. Wwa: VIK 2007, 64 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006, 2007. – S. Ludwig: 104 książki A.P. Czterdziestolecie pisarstwa. *Rocz. Gdynijski* 1999 nr 14.

K.B.

PERTEK Jerzy

W 1992 powstała Izba Pamięci Jerzego Pertka w Bibliotece Raczyńskich w Poznaniu.

K.B.

¹ Uzup. biogramu wg inf. dyrekcji Domu Opieki „Fonds Humanitaire Polonais – Château Fontpertuis” w Lailly en Val z 2007.

PETECKI Bohdan

TWÓRCZOŚĆ

9. Operacja wieczność. [Powieść].

Przekł. r o s.: Operacja „Večnost”. [Przel.] E. Vajsbrota. W: Operacja „Večnost”. Sbornik naučno-fantastičeskich proizvedenij. Moskwa 1988.

Przekłady

A. S. Howatch: Bogaci są różni. [Powieść]. Przel.: K. Petecka-Jurek, ... Kat.: Książ. 1993, 737 s.

2. D. Steel: Raz w życiu. [Powieść]. Przel.: K. Petecka-Jurek, ... Kat.: Książ. 1994, 345 s. Wyd. nast.: tamże: 1994, dodruki: 1995, 1997; wyd. 4 Kat.: Książ. 2005.

OPRACOWANIA (wybór)

A. Niewiadomski: B.P. W: A. Niewiadomski, A. Smuszkiewicz: Leksykon polskiej literatury fantastycznej. Pozń. 1990.

M. Parowski: Nadludzki wysiłek woli. W tegoż: Czas fantastyki. Szczec. 1990 rec.: Messier 13l. – M. Oramus: Droga przez mękę. *Fenix* 1996 nr 6 rec.: Taki, co przyszedł z góry].

M.S.

PETERSOWA Zofia

Przekłady

5. S. Zweig: Maria Antonina. [Powieść]. [Wyd. 7] Kat.: Książ. 2005.

21. S. Zweig: Niecierpliwość serca. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 6] Wwa: Muza 2002; [wyd. 7] Wwa: De Agostini we współpracy z Editiones Altaya Polska 2003.

K.B.

PETRAŻYCKA-TOMICKA Jadwiga

OPRACOWANIA (wybór)

A. Habrat: Jadwiga Petrażycka-Tomicka. Życie i działalność. Rzeszów: Wydawn. WSP 2001, 263 s.

K.B.

PETRYKOWSKI Tadeusz

Pseud.: Tim Tet [w t. 6 błędnie].

[...] W 1961-64 kierował Studiem Radiowym Polskiego Radia w Toruniu. [...]

OPRACOWANIA (wybór)

J. Kryszak: T.P. W: Toruńscy twórcy nauki i kultury. (1945-1985). Tor. 1989.

A.Sz.

PIASECKI Sergiusz

TWÓRCZOŚĆ

1. Piąty etap. [Powieść]. [Wyd. 3] Wwa: LTW 2001.

2. Żywoć człowieka rozbrojonego. Opowieść. [Wyd. 3] ze wstępem R. Demela Wwa: LTW 2000. A d a p t. t y: Scenariusz: A. Domalik. Serial telewizyjny w 3 częściach. TV 1993.

3. Kochanek Wielkiej Niedźwiedzicy. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 9] Wwa: LTW 1999, tamże 2002. Przekł. h i s z p.: El enamorado de la Osa Mayor. [Przel.] J. Farrán y Mayorall, wyd. nast. Madrid 1998. A d a p t. f i l m. pt. Przemysłowcy: Scenariusz: W. Olszewski, J. Purzycki. Ekran. 1984.

4. Bogom nocy równi. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 5] Londyn: Puls 1995; Wwa: LTW 2001.

5. Jabłuszko. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 3] Wwa: Gryf 1990; Wwa: LTW 2002. Por. poz. 13a.

6. Spójrzę ją w okno... [Powieść]. [Wyd. 4] Wwa: LTW 2002. Por. poz. 13a.

7. Nikt nie da nam zbawienia... [Powieść]. [Wyd. 5] Wwa: LTW 2002. Por. poz. 13a.

9. Siedem pigulek Lucyfera. Wyd. nast.: [wyd. 3] z podtyt. Autentyczne przygody diabła Marka w latach 1945 i 1946 w niepodległej Polsce demokratycznej, odtworzone na podstawie dokumentów, zeznań świadków, wycinków prasowych oraz własnych obserwacji autora. Wwa: LTW 1999, tamże 2001.

10. Zapiski oficera Armii Czerwonej. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 12] Gdańsk: Firet Spółka 1990; z podtyt. Od 17 września 1939 i ze wstępem R. Demela Wwa: LTW 1999.

A d a p t. t e a t r. Wyst. Kr. T. „Stu” 1990.

11. Adam i Ewa. [Powieść]. Wyd. osob. z przedm. R. Demela. Wwa: LTW 1999, 191 s.

13a. Mgła. [Powieść]. Powst. 1962-1963. Wyd. Wwa: LTW 2001, 302 s.

Przygotowany przez autora skrót trylogii: Jabłuszko (poz. 5), Spójrzę ją w okno [poz. 6], Nikt nie da nam zbawienia... [poz. 7].

14. Wieża Babel. [Cykl powieściowy]. [Cz. 1]. Człowiek przemieniony w wilka. [Wyd. 4] Wwa: LTW 2000.

[Cz. 2]. Dla honoru organizacji. [Wyd. 5] Wwa: LTW 2000.

16. Upadek Wieży Babel i inne opowiadania oraz powiastki. Wybrał i wstępem opatrzył K. Polechoński. Wwa: LTW 2000, 202 s.

17. Autodenuncjacja. Teksty autobiograficzne, wywiady, wspomnienia, publicystyka. Zebrał, oprac. i przedm. poprzedził K. Polechoński. Wwa: LTW 2002, 221 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Teksty autobiograficzne i wywiady zob. Twórczość poz. 17.

K. Polechoński: Bibliografia. Pierwodruki osobnych wydań utworów S.P. Wybór ważniejszych opracowań o twór-

czości i biografii S.P. W: W Krainie Wielkiej Niedźwiedzicy. Śladami Sergiusza Piaseckiego. Wr. 2001.

W. Krupowies: Obraz Kresów północnych w powieściach S.P. W: Kresy, Syberia, literatura. Wwa 1995. – B. Hadaczek: „Bogom nocy równi”. (O bohaterach powieści S.P.). W: Kresy w literaturze. Szczec. 1996, przedr. w teżoż: Kresy w literaturze polskiej. Gorzów Wielkopól. 1999. – A. Dec-Paliwoda: Typy granic i pograniczy w powieściach S.P. (Zarys problematyki). W: Topika pogranicza w literaturze polskiej i niemieckiej. Rzeszów 1998. – A. Paliwoda: Grymas śmiechu. Uwagi o emigracyjnych powieściach S.P. „Siedem pigulek Lucyfera” i „Zapiski oficera Armii Czerwonej”. W: W kręgu twórczości pisarzy emigracyjnych. Rzeszów 1999. – K. Polechoński: Dwie legendy literackie: „Pontifex maximus katastrofizmu” i „Nowoczesny polski Villon”. *Kresy* 1999 nr 2/3 (dot. też S.I. Witkiewicza). – D. Cygan: Zum Abenteuer verdammt. Ausseseitergeschichte bei Werner Helwig und S.P. W: Zwischen den Zeiten, Hamburg 2000. – K. Polechoński: Żywot człowieka uzbrogonego. Biografia, twórczość i legenda literacka Sergiusza Piaseckiego. [Przedm.: K. Dybciak]. Wwa, Wr.: PWN 2000, 234 s. – R. Demel: Sergiusz Piasecki (1901-1964). Życie i twórczość. Przedm.: K. Polechoński. Wwa: LTW 2001, 175 s. – J. Gizella: Żywot oficera polskiego wywiadu. *Nowy Dz.* dod. *Prz. Pol.*, Nowy Jork 2001 nr z 13 VII. – P.V. Ragoża: Twórcasé Sjarjeja Pjaseckaga. Problema zanrava-stylévaj admetnasci: 10.01.03. – literatura narodaŭ krain zamežža (Pol’skajja literatura). Minsk: Belaruskij Dżaržaŭnyj Universitat 2001, 20 s. – P.V. Ragoża: Ukraiński kanktekt tvorčasci S.P. *Acta Polono-Rubienica* 2001 t. 6. – F. Śmieja: S.P. według Camilla Jose Celi. *Odra* 2001 nr 4. – W Krainie Wielkiej Niedźwiedzicy. Śladami Sergiusza Piaseckiego. Materiały z sesji pod red. li z wprowadzeniem J.Z. Winnickiego. Wr.: Gajt 2001, 155 s. [zawartość: R. Demel: Wprowadzenie; K. Polechoński: Skróty biografii S.P.; K. Polechoński: Miejsce S.P. w literaturze polskiej XX wieku, przekł. ang.: Sergiusz Piasecki’s position in modern Polish literature. [Przeł.] W. Szwaja. W: Borderlands. Tampere 2004; Z.J. Winnicki: Współczesne i historyczne realia dawnego pogranicza polsko-sowieckiego w świetle twórczości literackiej S.P.; W. Kowalski: Misja cywilizacyjna Korpusu Ochrony Pogranicza; J. Komorowski: Szlakiem Wielkiej Niedźwiedzicy – w Rakowie i okolicy]. – „Wierzyć się nie chce, że on jeszcze w ogóle istnieje”. Pisarze krytycy, badacze i czytelnicy o S.P. Oprac.: K. Polechoński. *Arcana* 2001 nr 5 [zawiera wypowiedzi autorów: M. Wańkowska, A. Pragier, M. Hemar, S. Cat-Mackiewicz, J. Kaden-Bandrowski, Z. Wasilewski, K. Kuryluk, S. Piasecki, J. Krzyżanowski, J. Borejsza, J. Lorentowicz, Z. Broncel, I. Fik, G. Hagenau, Kasch, P. Hohnerfeld, K. Skalniak, S. Lenz, Z. Kozarynowa, E. Śmieja, C.J. Cella, P.G. Canovas, J. Wittlin, J. Mackiewicz, P. Śledziwski, F. Goetel, S.I. Witkiewicz, J.E. Plomieniski, H. Worell, M. Danilewicz Zielińska, T. Sułkowski, K. Zbyszewski, J. Węgielek, J. Lechoń, K.A. Jeleński, J. Bielatorowicz, J. Święch, W. Bolecki, K. Dybciak]. – A. Paliwoda: Od Ewy do Lolity. Uwagi o postaciach kobiet w powieściach S.P. W: Literatura utracona, poszukiwana czy odzyskana. Rzeszów 2003. – E. Tomaszewicz: Gwiazdy Wielkiej Niedźwiedzicy. Kobiety w życiu i twórczości Sergiusza Piaseckiego. Wwa: LTW 2003, 156 s. – L.L. Ladański: Jadwiga i Julia. S.P. osobiste uwikłania albo znowa nieobecnych. W teżoż: Szkice polskie. Rzeszów 2005. – R. Narutec: „Buty jako czolg ostatniej konstrukcji”. Zniwolenie człowieka w „Zapiskach oficera Armii Czerwonej” S.P. W: Pejzaże kultury. Wr. 2005. – A. Paliwoda: Przestrzenny kontekst powieści S.P. W: Epoka przemian. Rzeszów 2005. – T. Mysiek. Pisarz wielkiej odwagi. *Najwyższe Czas!* 2006 nr 37.

B.D.

PIASECKI Stanisław

TWÓRCZOŚĆ

5. Prosto z mostu. Wybór publicystyki literackiej. Wybór i oprac.: M. Urbanowski. Kr.: Arcana 2003, 347 s.

Zawiera teksty z tomów Prosto z mostu [poz. 3], Prawo do twórczości [poz. 4] oraz: Z tekstów rozproszonych [z czasopism ABC, Prosto z mostu].

E.G.

PIASECKI Zdzisław 1932-2006

[...] W 2000 wchodził w skład komitetu redakcyjnego *Studiów Slawistycznych Opolsko-Ostrawskich* wydawanych przez Uniwersytet Opolski. Zmarł 3 października 2006 w Opolu.

TWÓRCZOŚĆ

5. Stanisław Witkiewicz w kręgu ludzi i spraw sobie bliskich. Szkice nie tylko biograficzne. Opole: Uniw. Opol. 1999, 437 s.

Zawartość: Witkiewiczowie (zamiast wstępu); Adam Chmielowski (Brat Albert) i Stanisław Witkiewicz. Bardziej znane i nieznanne karty z dziejów ich przyjaźni; Stanisław Witkiewicz i Aleksander Gierymski. Osobiste i artystyczne związki malarzy; Henryk Sienkiewicz i Stanisław Witkiewicz. O przyjaźni i animozjach między pisarzami; Listy Henryka Sienkiewicza do Stanisława Witkiewicza (1880-1882); Nie tylko o listach Marii z Szetkiewiczowej Sienkiewiczowej do Stanisława Witkiewicza; Stanisław Witkiewicz i Antoni Sygietyński. Lata przyjaźni i współpracy twórczej; Stanisław Witkiewicz i Adolf Dygasiński. Rys do portretu artystów; Dzieciństwo i wczesna młodość Stanisława Ignacego Witkiewicza w świetle nieogłoszonych listów jego ojca; Nieopublikowane listy Stanisława Witkiewicza do syna; Nad manuskryptem „Wspomnień” Władysława Kiejstuta Matlakowskiego; Zakopiańskie przyjaciele i znajomi Stanisława Witkiewicza (na podstawie nieznanych listów autora „Na przegłosz”; Stanisław Witkiewicz i Władysław Reymont. Dwugłos listowny pisarzy; Stanisław Witkiewicz i Kazimierz Tetmajer we wzajemnych o sobie opiniach; Żołnierz spod komendy Piłsudskiego; Jeden z najpierwszych w narodzie”. (Zamknięcie).

Rozprawy i studia w czasopiśmie i książkach zbiorowych, m.in.: Stanisława Witkiewicza wychowawcze oddziaływanie na naród. W: W literackim kręgu pozytywizmu i Młodej Polski. Opole 1999 s. 139-161. – Zakopiańskie inedita Stanisława Witkiewicza. *Wierchy*. Kr. 1999 s. 149-160. – Program ugody. Zarys krytyczny. Mało znana karta twórczości publicystycznej Józefa Karola Potockiego. W: Przeszłość odległa i bliska. Pozn. 2000 s. 455-462. – Józefa Karola Potockiego „Listy otwarte do księcia Uchtomskiego”. Nieznane karty dziewiętnastowiecznej polskiej publicystyki politycznej. W: Złota księga. Śladami współczesnego literaturoznawstwa i językoznawstwa. Opole 2001 s. 261-276. – Helena Modrzejewska i Stanisław Witkiewicz.

Z dziejów przyjaźni dwojga artystów. W: W klimacie śląskiej publicystyki. Opole 2002 s. 327-339. – O Stanisławie Kolbuszewskim garść wspomnień. W: Księga wspomnień. O zmarłych pracownikach powojennej polonistyki wrocławskiej. Wr. 2002 s. 51-61. – Tema rozbojnika w polskiej chudożestvennoj literaturze. W: Geroj ili zbojnik? Obraz rozbojnika v folklorze karpatskiego regiona. Heroes or Bandits: Outlaw tradition in the Carpathian Region. Budapest 2002 s. 393-408. – Wokół „Legionów” Henryka Sienkiewicza. W: Henryk Sienkiewicz, twórca i obywatel. Opole 2002 s. 295-314. – Osobiste i artystyczne związki Stanisława Witkiewicza z twórcami z kręgu „Wędrowca” Artura Gruszeckiego. W: Prus i inni. Lubl. 2003 s. 405-430. – Stanisław Witkiewicz o Henryku Sienkiewiczu i jego twórczości literackiej. W: Sienkiewicz wobec Europy. (Studia Sienkiewiczowskie. T. 4). Lubl. 2004 s. 221-242. – „Królom był równy”. Juliusz Słowacki i jego poezja w publicystyce politycznej Józefa Piłsudskiego. W: Wokół literatury i kultury. Kielce 2005 s. 231-239. – „Potężny umysł”. Stanisław Witkiewicz o Lwie Tolstoj. W: Ogród nauk filologicznych. Opole 2005 s. 495-502.

Praca redakcyjna

4. Henryk Sienkiewicz – twórca i obywatel. Red. nauk.: W. Hendzel, ... Opole: Inst. Filologii Pol. Uniw. Opol.; Opol. Tow. Przyj. Nauk w Opolu; Tow. im. H. Sienkiewicza. Oddz. w Opolu; Wydaw. Uniw. Opol. 2002, 326 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006.

W. Hendzel: Konterfekt pracą pisany. W: Na przełomie wieków... Studia i szkice ofiarowane Prof. Zdzisławowi Pia-seckiemu. Opole 2003. – A. Mazur: Z.P. *Pam. Lit.* 2007 nr 1.

M.K.K.

PIĄTKOWSKI Jerzy

TWÓRCZOŚĆ

12. Hołd dla Wenus. [Wiersze]. Kr.: Puls 2000, 45 s.

Praca redakcyjna

4. Nowa metafizyczność? Eschatologizm? Studia i szkice o twórczości Marka Mariusza Tytko. Praca zbiorowa. Pod red. ... Kr.: Eschaton 2000, 160 s.

K.B.

PIECHAL Marian

Pseud.; wspólnie z Grzegorzem Timofiejewem: Tytus Gorzeń.

[...] W 1928 należał do współzałożycieli łódzkiej grupy literackiej Meteor [w t. 6 błędne miejsce działania grupy]. [...]

OPRACOWANIA (wybór)

Z. Dominiak: Umarle ognie. W tegoż: W poza siebie. Łódź 1992 [dot.: Dialektyka]. – A. Biskupski: „Nike, która się waha” – i „Ognista Nike” albo o fatalizmie. *Miscellanea Łódź* 1993 nr 1 (10), przedr. w tegoż: Trzy szkice albo rzecz o poezji, fatalizmie i pięknie. Łódź 2000. – J.M. Dąbrowska: Odyseusz słowa, czyli o poszukiwaniu sensu. *Debiuty Nauk. Wyz. Szk. Hum.-Ekonomicznej* 2002 t. 3.

E.G.

PIECHOWSKI Jerzy 1936-2003

[...] Zmarł 12 stycznia 2003 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

36. Czas minął imperatorze. [Powieść historyczna]. Wwa: Pax 1999, 216 s.

Dot. cesarza Rzymu Gordiana III.

37. Cezar płaci denara. [Powieść]. Wwa: Pax 2000, 221 s.

38. Białe błota. [Powieść]. Wwa: Pax 2003, 183 s.

OPRACOWANIA (wybór)

J. Sułkowska-Mijał: Korzenie i źródła. *Głos* 2003 nr 5 [wspomnienie pośmiertne].

K.B.

PIEKARSKI Kazimierz

TWÓRCZOŚĆ

7a. Drugi Zjazd Bibliofilów Polskich w Warszawie. Notatki reporterskie ... z nieznanego rękopisu wyd. [J. Grycz] Zaleszczotek. [Żartobliwe wydawnictwo bibliofilskie]. Kr.: [b.w.] 1927, 8 s.

M.K.K.

PIEPKA Jan 1926-2001

[...] Mieszkał w Nowej Karczmie pod Kościerzyną, a następnie w Kościerzynie, gdzie zmarł 8 marca 2001; pochowany na cmentarzu parafialnym w Łebnie (gmina Szemud).

TWÓRCZOŚĆ

19. Krzyk ptaków. [Wiersze]. Gdańsk: Inst. Kazubski 2000, 111 s.

20. Spiewa i Iza. [Wiersze]. Gdańsk: Inst. Kazubski 2002, 127 s.

21. W cieniu blizy. Wybór felietonów. Zebrał i oprac. R. Repeć. Gdynia: VAM 2004, 167 s.

22. Rozmowy z Cieszkim. [Opowieści]. Gdynia: VAM R. Repeć 2006, 193 s.

OPRACOWANIA (wybór)

J. Tyborczyk: Zastygną w przestworzach. *Akant* 2002 nr 5 [rec.; Krzyk ptaków]. – M. Jentys: J.P. „Zastygły krzyk ptaków”. W teście: Pomnożyć serca dostatek. Wwa 2004.

M.K.-K.

PIERZCHAŁA Jan 1921-2003

[...] W 1998 otrzymał Nagrodę Artystyczną m. Sosnowca. Zmarł 7 grudnia 2003 w Sosnowcu.

Adaptacje

3. A. Fredro: *Damy i huzary*. Oprac. dram. ... Wyst. Sosnowiec, T. Zagłębia 1987.

4. G. Caillavet, R. Flers, E. Arene: *Król*. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Sosnowiec, T. Zagłębia 1991.

OPRACOWANIA (wybór)

W. Wójcik: W pejzażach J.P. W: *Śląsk inaczej*. Kat. 1997, przedr. w tegoż: *Spotkania zagłębiowskie*. Kat. 2006. – M. Kisiel: *Śląskie wiersze J.P. Śląsk* 2001 nr 9. – *Pamięć i źródła*. O Janie Pierzchałę. Pod red. P. Sarny, Jaworzno: Muzeum Miasta Jaworzna 2004, 159 s. [zawartość: P. Sarna: Słowo wstępne. – J.P.: Proza. – J.P.: Tęgo miasteczka już nie ma: Teatr w starym Jaworznie; Tęgo miasteczka już nie ma. Monolog zasłyszany. – Pamięć o wartościach: J.P.: Co było, a co powraca [przemówienie]; Wywiady [rozr. J. Górdzialek]: Rozpoznać wartości; Misja literatury; Zagłębiowskie tradycje. – O twórczości J.P.: W. Wójcik: W pejzażach J.P.; J. Cembrowska: Dylematy i dychotomie. Głosa do powieści J.P. „Krzak gorejący”; J. Górdzialek: Wielkie wołanie; S. Matusz: Między egzystencją i apokalipsą. O „Wyznaniach” J.P.; P. Sarna: „O doryt słów”. Poetycki debiut J.P. – Wspomnienia: E. Kabat-Georgijewej; J. Klemens; S. Krawczyka, A. Żaka; T. Urgacza; F. Netza; T. Kostro; P. Lekscyckiego; T. Siernego; J.L. Woźniaka; W. Wójcika]. – K. Kłosiński: O „Krzaku gorejącym” J.P. W tegoż: *W stronę inności*. Kat. 2006. – W. Wójcik: *Janek*. W tegoż: *Spotkania zagłębiowskie*. Kat. 2006.

M.K.-K.

PIESZCZACHOWICZ Jan

[...] W 2004 założył i od tegoż roku redagował miesięcznik społeczno-kulturalny *Kraków*. Po przejściu na emeryturę w 2005 pozostał redaktorem naczelnym Oficyny Wydawniczej Fogra, w której kierował m.in. edycją „Wielkiej historii Polski” oraz „Wielkiej historii świata”. [...] Odnznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (2000). [...]

TWÓRCZOŚĆ

6. *Smutek międzyepoki*. Szkice o literaturze i kulturze. Kr.: Galicyjska Ofic. Wydawn.; Nowohuckie Centrum Kultury 2000, 551 s.

7. *Edward Stachura – łagodny buntownik*. Kr.: 678 Nowohuckie Centrum Kultury 2005, 55 s.

8. *Stanisław Vincenz. Pisarz uniwersalnego dialogu*. Kr.: Fall 2005, 71 s.

Prace redakcyjne

1. *Popularna encyklopedia powszechna*. Red. nacz. ... T. 17-20; **Suplement**. Kr.: Fogra 1997, 1997, 1997, 1998, 1998, 348 + 380 + 348 + 284 + 282 s.

3. J.J. Trzebiatowski: *Pomiędzy*. [Wiersze]. Oprac. red. ... Kr.: Aga-Print 2004, 84 s.

4. *Wielki leksykon pisarzy polskich*. Red. nacz. ... Kr.: Fogra 2005-
T. 1. A-Bro. 2005, 407 s.
T. 2. Bru-Dąb. 2005, 327 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006. – LP XX w. (M. Kisiel).
[Smutek międzyepoki:] L. Bugajski: *Smutek krytyka*. *Twórczość* 2001 nr 1; A. Poprawa: *Kto z postmodernizmem wojuje, ten jest smutny*. *Nowe Książ.* 2001 nr 1; H. Wittek: *Smutek międzyepoki*. *Śląsk* 2001 nr 7.

M.K.-K.

PIEŚCIKOWSKI Edward

[...] W 1996-1999 kierował Zakładem Literatury Pozytywizmu i Młodej Polski na UAM. W 2002 przeszedł na emeryturę; kontynuuje pracę naukową i dydaktyczną na UAM. Od 2006 zaczął także wykładać w Wyższej Szkole Umiejętności Społecznych w Poznaniu. [...]

TWÓRCZOŚĆ

6a. *Inauguracyjne spotkanie ze studentami I roku w roku akademickim 1991/1992*. Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. [Współaut.:] J.W. Góra. Pozn.: UAM 1992, 19 s.

Tu E.P.: *Czym jest Uniwersytet?*

8. „Ach! W tym Poznańskim...” *Życie literackie XIX wieku*. [Szkielc]. Pozn.: Wydawn. Miejs. 2003, 191 s.

Zawartość: O tytule książki słów pare; *Kulturalna Beocja czy „ostoją myśli polskiej”? Na początku wieku; Szablą i piórem; „Nie damy pogrześć mowy”; „Gdy gościł w Wielkopolszcze”; Wybitni mecenasi kultury; „Złoty okres” kultury Wielkopolski; „Vivat Poznańczenie”; *Literatura dla ludu; „Nasze poważne literackie”; Przeglądy i tygodniki; „Literackich przystanków nad Wartą” – ciąg dalszy; Czy Poznańskie „wybić się mogło” na kulturę wysokoartystyczną?**

Rozprawy i studia w czasopiśmie i książkach zbiorowych, m.in.: *Dramatyczna epoka, którą nazywamy „pozytywizmem”*. Poglądy Zygmunta Szwejkowskiego na pozytywizm polski. *Pozn. Stud. Polonist. Ser. Lit.* 2000 t. 7 s. 9-19. – „Powracająca fala” na scenie. W: Prus i inni. Lubl. 2003 s. 171-186.

Praca redakcyjna i edytorska

6. M. Konopnicka: *Nowele. Wybór i posł.* ...
Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2000, 349 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2007. – Bibliografia publikacji Prof. E.P. W: Na pozytywistycznej niwie. Profesorowi Edwardowi Pieścikowskiemu. Pozn. 2002.

T. Lewandowski, T. Sobieraj; Prof. E.P. W: Na pozytywistycznej niwie. Profesorowi Edwardowi Pieścikowskiemu. Pozn. 2002. – Jubileusz Profesora Edwarda Pieścikowskiego. Oprac. T. Sobieraj. Pozn. 2003, 36 s.

B.M.

PIETRAS Zdzisław Stanisław

TWÓRCZOŚĆ

14. Kazimierz Odnowiciel. Szkic. Wyd. 3 Kr.: WAM 1999.

16. Bolesław Krzywousty. [Opowieść historyczna]. Wyd. 2 [właśc. 3] Kr.: WAM 2000.

M.S.

**PIETRKIEWICZ Jerzy
1916-2007**

[...] W 1994 otrzymał nagrodę im. ks. Cz. Lisowskiego, przyznaną przez Ośrodek Kultury Dobrzyńskiej i Stowarzyszenie „Civitas Christiana”. Zmarł 26 października 2007 w Londynie.

TWÓRCZOŚĆ

6. Po chłopsku. [Powieść].
Przedr. rozdziału 3 pt. Bolszewniki. Mława: *Ziemia Zawkrzeska* 2002 s. 209-236, nadb.

12. The knotted cord. [Powieść].
P r z e k ł . p o l.: Sznur z węzłami. Przel. z ang. M. Glińska. Wwa: Pax 2005, 256 s.

22. The other side of silence. The poet at the limits of language. [Studium].

P r z e k ł . p o l.: Druga strona milczenia. Poeta u krańców mowy. Słowa są bez poręczy. Autoryzowany przekł. z ang.: J. Jackiewicz. Wwa: Agawa 2002, 175 s.

33. Dla pokrzepienia mózgow. Szkice literackie z lat 1940-1948. Nowoczesność w tradycji. Essay o poezji; Trust the trees. Wybrała, oprac. i opatrzyła wstępem B. Czarnecka. Tor.: Wydawn. UMK 2002, 200 s.

34. Sami swoi. Zdarzyło się w czasie żniw. [Sztuka w 3 aktach]. Tor.: Arch. Emigracji 2003, 78 s.

35. Polish literature from the European perspective. Studies and treaties. Oprac. J. Starnawski przy współpracy K. Kujawińskiej Courtney i in. Łódź: Łódź. Tow. Nauk. 2006, 307 s.

Zawartość: Polish literature in its European context; Simultaneity in a sequence. The time pattern of a mediaeval poem; The mediaeval dream-formula in Kochanowski's „Treny”; Geniusz przekładu: „Godfrey” Fairfaxa (1600) w zestawieniu z polskim „Gofredem”; The idyll: a constant companion of Polish poets; A Polish 17th century diarist; Krajewski's Warsaw on the moon; Collins and Książnin. A parallel and its background; Metafora ruchowa w poezji Słowackiego; Dwa profetyczne płomienie; Cyprian Norwid's „Vade mecum”: an experiment in didactic verse; „Inner censorship” in Polish literature; Justified failure in the novels of Bolesław Prus; Horror, most horror; Patriotic irritability. Conrad and Poland: for the centenary; A Polish psychoanalytical novel of 1902; The Quadruple pattern of Reymont's novel „The Peasants”; Leśmian and Czechowicz. Two uncommitted poets; Metaphors of Doom; Stanisław Ignacy Witkiewicz: „Insatiability”; Translated by Louis Iribarne (Urbana 1978); Trzy niespodzianki. K.H. Rostworowski – R. Brooke; The fork and the fear. „Remembering Gombrowicz”; Wirtuoz metody porównawczej; Cast in glass and shadow; Textual sources.

Przekład

7. [K. Wojtyła] Jan Paweł II: Roman triptych. Meditations. Kr.: WL 2003, 54 s.
Tytuł oryginału pol.: Tryptyk rzymski.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Sprawa tożsamości Rozm. K. Masłoń. *Rzeczpospolita* 1990 nr 251; Z.J.P. [o M. Czuchnowskim, Cz. Bednarczyku, S. Piaseckim]. Rozm. F. Śmieja. W: F. Śmieja: Siedem rozmów o poezji. Rozmowa druga. Toronto 1990; „Wszystko układa się w pełen harmonii deseń...”. Rozm.: B. Czarnecka. *Fraza* 2003/2004 nr 4/1.

[Wewnętrzne koloi:] K. Latawiec: W wewnętrznym kole samotności. *Mies. Lit.* 1989 nr 11/12; E. Borkowska: Przerwany krąg. Czytelnicza przygoda. *Autograf* 1990 nr 2. – D. Davie: „Pan Tadeusz” in English verse. Polish Baroque. W te go ż: Slavic excursions. Manchester 1990 [dot. oprac.: Five centuries of Polish poetry 1450-1950]. – Z. Trziszka: Chłopskość urzędnicza. *Mies. Lit.* 1990 nr 1 [dot.: Po chłopsku]. – A. Czachowska: Niedopasowany kostium cywila. *Twórczość* 1991 nr 2 [rec.: Odosobnienie]. – J. Wachowski: „Spoglądając poza siebie” – o zapomnianym tryptyku dramatycznym J.P. W: Ad vocem. Pozn. 1992 [dot.: Misja; Sam na sam; Przepowiedź]. – A. Czerniawski: Dwa przykłady przekładów. W te go ż: Muzy i sowy Minierwy. Wr. 1994 [dot. m.in. przekładów wierszy C.K. Norwida przez J.P.]. – M. Jakitowicz: Chłopski nacjonalizm. (P. i Ożóg). W te jż: Dopelnianie obrazu. Tor. 1994. – A. Moskalowa: „Sami swoi” J.P. W: Teatr i dramaty polskiej emigracji 1939-1989. Pozn. 1994. – W. Myśliwski: Wolny w słowie. *Regiony* 1994 nr 1. – A. Szawerna-Dyrzka: Koncepcje słowa poetyckiego Wacława Iwaniuka, J.P., J. Niemojowskiego. W: Literatura emigracyjna 1939-1989. Kat. 1994. – B. Czarnecka: Przywracanie P. *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 1999 nr 6 [rec.: Słowa są bez poręczy]. – Z. Lisowski. *Pod. Kwart. Hum.* 1999 nr 1 [rec.: Antologia liryki angielskiej]. – D. Niewiadomski: Wizerunek Matki Boskiej w lryce J.P. Szkice kulturowo-literackie. W: W kręgu twórczości pisarzy emigracyjnych. Rzeszów 1999. – K. Pieńkosz: Jeśli będziesz w Dobrzyńcu. *Sycyna* 1999 nr 5 [rec.: Słowa są bez poręczy]. – B. Czarnecka: Poeta wiarygodny. *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 2000 nr 7/8. – Jerzy Pietrkiewicz – inna wersja emigracji. Materiały Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej 11-12 maja 2000 roku w Toruniu. Tor.: Regionalny Ośrodek Stud. i Ochrony Środowiska Kult. 2000, 270 s. [zawartość: F. Śmieja: „Ten trój-

ką europejski w moim życiu": J.P.; J. Kryszak: Miejsce P.; M. Pytasz: J.P. – samotna droga. Z typologii pisarza emigracyjnego/na obczyźnie; J. Wachowski: „Logos” i „Loc” w twórczości J.P.; B. Taborski: Poeta u krańców języka, J.P. „Druga strona milczenia”; B. Czarnecka: P. wyobraźnia wyobcowana – tropem podmiotu; J. Olejniczak: Idylle J.P.; Z. Andres: U źródeł wyobraźni mitycznej; B. Tarnowska: Mit dzieciństwa w międzywojennej poezji J.P.; P. Tański: „Szatan – włamywacz snów”; W. Lewandowski: „Książki, których nawet pisać nie trzeba” – J.P. opowiadania o kraju okupowanym [dot.: Umarli nie są bezbronni]; A.H. Moskalowa: Pierwsza angielska powieść J.P. [The knotted cord]; R. Moczko: Satyra, paszkwil czy arcydzieło? J.P. „Przyszłość do wynajęcia”; J. Pasternak: Realizm i fantastyka w powieści J.P. „Gdy odpadają łuski ciała”; K. Adamczyk: Niedopowiedziany kontekst – J.P. współpracownik „Prosto z Mostu” i „Polski Zbrojnej”; M.A. Supruniuk: J.P. w polskim Londynie, czyli o konieczności posiadania adresu. – Aneks: Wieczór autorski J.P.; Dziennik B. Taborskiego. Fragment z lat 1953-1965]. – M. Pytasz: J.P. – samotność odwagi. W tegoż: Kilka opowieści o niektórych dolegliwościach bycia poetą emigracyjnym i inne historie. Kat. 2000. – M.A. Supruniuk: J.P. w „polskim” Londynie – inna wersja emigracji. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2000 nr 2 z 4 VIII. – B. Czarnecka: Język w poezji J.P. Próba określenia potoczności. Kr. 2001. – B. Czarnecka: Kiedy umarłeś? – czytając „Piąty poemat” J.P. W: Gra z czytelnikiem. Tor. 2001. – K. Świegocki: Zapomniany epos chłopski J.P. *Ziemia Zawkrzeńska* 2002. – Z. Andres: U źródeł wyobraźni mitycznej. *Poezja* J.P. W tegoż: Przestrzeń egzystencji. Rzeszów 2003. – Z. Andres: Czas poezji. O J.P. *Fraza* 2003/2004 nr 4/1. – B. Czarnecka: „Oto gnam w wiersze od wizji chore...” *Fraza* 2003/2004 nr 4/1 [dot. emigracyjnej poezji J.P.]. – B. Czarnecka: Reprezentacyjność „Prowincji” J.P. W: Reportaż w dwudziestolecie międzywojennym. Lubl. 2004. – J. Dąbala: „Nośność pierwsłowa”. *Rzecz* o J.P. – tłumaczu poezji Papieża. *Ethos* 2004 nr 3/4.

PIETRYK Edmund

TWÓRCZOŚĆ

22. *Twarze*. Wiersze. Nowy Tomyśl: BPMiG [Bibl. Publiczna M. i Gminy] 1994.

W t. 6 błędny rok wyd.

23. *Życie po ciszy*. [Wiersze]. Pozn.: Poeticon; ZLP 1999, 33 s.

24. *Archiwum rodzinne*. [Wiersze]. Pozn.: Poeticon; ZLP 2000, 64 s.

25. *Mokre widzenie*. [Utwór dramatyczny]. Praprem. Pozn., Scena na Piętrze 2000. Grand Prix w II edycji konkursu dramatycznego Tęspis 2000.

26. *Sektor w niebie*. Wiersze. Pozn.: [Bonami] 2000, 63 s.

27. *Płec anioła*. [Szkiecy literackie]. Pozn.: Bonami 2001, 55 s.

28. *Podziemia nocy – podziemia dnia*. Wiersze. Pozn.: Bonami 2001, 48 s.

29. *Ziarno czy iskra*. [Utwór dramatyczny]. Praprem. Gniezno, Scena Aktorskich Inicjatyw 2001.

30. *Przepustka za wieczności*. Wiersze. Pozn.: Bonami 2002, 56 s.

31. *Cienie*. Wiersze. Pozn., Wągrowiec: M-Druk Zakład Poligraficzno-Wydawn. 2003, 47 s.

32. *Głogi*. Wiersze. Pozn.: Prodrug. Druk. i Wydawn. 2004, 39 s.

33. *Przebiśnięgi*. [Wiersze]. Pozn.: Wydawn. autorskie 2004, 40 s.

34. *Jaskółcza magia*. [Wiersze]. Pozn.: Wydawn. autorskie. 2005 48 s.

35. *Zjadacz grzechów*. Opowiadania. Pozn.: E. Pietryk 2005, 60 s.

Sluchowiska radiowe, m.in.: *Mongolski salon*. Radio 1995.

OPRACOWANIA (wybór)

B. Witucka: *Sektor w niebie*. *Akant* 2001 nr 4 [rec.: Sektor w niebie], – S. Chyżyński: *Elegie o zyciuomieraniu*. *Twórczość* 2005 nr 6 [rec.: Przebiśnięgi]. – A. Reimann: *Portrety Marii*. *Akant* 2006 nr 1 [rec.: Jaskółcza magia].

B.M.

PIETRZAK Włodzimierz

OPRACOWANIA (wybór)

W.P. Szymański: *Rozmowa o P. W tegoż: Między ciemnością a światem*. Kr. 2005 [dot.: *Rachunek z dwudziestolecia*].

B.D.

E.G. PIĘTAK Stanisław

TWÓRCZOŚĆ

15. *Ucieczka z miejsc ukochanych*. Powieść. A d a p t. t. v. Scenariusz serialu: J. Dziedzina. TV 1987.

50. *Na sennym brzegu*. Wiersze. Łódź: Ofic. Bibliofilów 1998, 23 s.

Wybór opowiadań w przekł. chińskim: *Hsin-Po-lan tuan p'ien hsiao szuo-tsi*. [Przel.] Kiang Wen-czy. Szanghaj 1954.

OPRACOWANIA (wybór)

S.P. W: *Słownik biograficzny działaczy ruchu ludowego*. Wwa 1989.

W. Gombrowicz: *Roztopiony w ludzie*. W tegoż: *Dzieła zebrane*. T. 10. Paryż 1973, przedr. w: *Varia*. T. 1. Kr. 2004 [rec.: *Młodość Jasła Kunefalal*]. – J. Stempowski: *Matnia*. W tegoż: *Szkiecy literackie*. T. 2. *Klimat życia i klimat literatury*. Wwa 1988. – J. Nowakowski: *Wielowiejskie glosy*. (O S.P.). *Kamerton* 1998 nr 3/8. – J. Nowakowski: *Katastrofizm i mity*. *Poetycka twórczość Stanisława Piętaka*. Wyd. 2 popraw. Rzeszów: Tow. Lit. im. S. Piętaka 2000, 263 s. – S. Frycie: *Wiejski egzystencjalizm*. (O S.P. i jego twórczości literackiej refleksje czytelnice). W tegoż: *O szkolnej klasycie, lekturach współczesnych sprzed lat i książkach dla młodzieży*. Piotrków Try-

bunalski 2001. – M. Paż: W tarnobrzskim gimnazjum; W Krakowie; Na warszawskim bruku. *Noua Okolica Poetów* 2002 nr 1. – J. Pietrkiewicz: Świadkowie. W tegoż: Druga strona milczenia. Wwa 2002. – L. Szaruga: Zakłęcia poetyckie. *Noua Okolica Poetów* 2002 nr 2.

E.G.

PIGOŃ Stanisław

W 2001 został ustanowiony przez Rektora i Senat UJ Fundusz Stypendialny im. S. Pigonia, który ma wspierać pochodzących ze wsi i małych miasteczek studentów, znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.

TWÓRCZOŚĆ

8. „Pan Tadeusz”. Wzrost, wielkość i sława. Studium literackie. Wyd. nast. z posł. Z. Stefanowskiej: wyd. 2 Wwa: Rytm 2001; Kr.: Universitas 2002.

22. Zawsze o Nim. Studia i odczyty o Mickiewiczu. Wyd. 2 powiększone Wwa: Rytm 1998, 610 s. W wyd. 2 pominięto: Czy to Mickiewicz? Kto jest autorem artykułu „O cerkwi rosyjskiej?”, – dodano: Mickiewicz na drodze 1831 r. [poz. 10]; Orzeł i krak w „Improwizacji” Konrada [poz. 10]; Rana na czole Konrada [poz. 10]; Mickiewicz wobec spisów galicyjskich w dobie powstaniowej [poz. 17]; Adama Mickiewicza „Skład zasad” [poz. 17]; Zielone lata „Ody do młodości” [poz. 25]; Spojrzenie ku „Dziadów” części III [poz. 33], – nadto: Czas, czasy i połowica czasu w „Dziadach” Mickiewicza, – oraz w Aneksie: Poeta narodu; Wymowa rocznic Mickiewiczowskich.

35. ..., M. Żeromska: Korespondencja wzajemna. (1952-1968). Do druku przygot., wstępem i komentarzami opatrzyli Z.J. Adamczyk i A. Kowalczyk. Rzeszów: Wydawn. Uniw. Rzeszowskiego 2004, 107 s.

36. I. Chrzanowski, ..., Mistrz i uczeń. Korespondencja wzajemna. (1914-1936). Do druku przygot., wstępem i komentarzami opatrzył Cz. Klak. Rzeszów: Wydawn. Uniw. Rzeszowskiego 2005, 168 s.

Prace edytorskie i redakcyjne

(nie uwzględniono kolejnych wydań poszczególnych utworów A. Fredry, A. Mickiewicza, M. Konopnickiej, S. Żeromskiego opartych na edycjach krytycznych dzieł tych autorów przygotowanych przez S. Pigonia)

4. A. Towiański: Wybór pism i nauk. Oprac. ... [Wyd. 3] Wr.; Wwa: Ossol. we współpracy z De Agostini Polska 2004.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (Z.J. Nowak).

E. Basara-Lipiec: Pojęcie kultury w pismach S.P. *Rocz. Nauk -Dydak. WSP w Krak. Pr. Filoz.* 1993 z. 6. – J. Dużyk: S.P., dowódca pociągu pancernego. *Czas. Krak.* 1995 nr 221. – T. Ampel: Dialogowość w stylu naukowym. Czy P. rozmawia z czytelnikiem? *Zesz. Nauk. WSP w Rzesz. Językozn.* 1997

z. 4. – H. Siewierski: Dialog ponad przestrzeń [rec.: Dialog korespondencyjny]; A. Biernacki: Trzydziestolecie śmierci S.P. *Kultura*, Paryż 1998 nr 10, 11. – Cz. Klak: Bronię mojego profesora. Czy S.P. był antysemitą? *Tyg. Powsz.* 1999 nr 28 [polem. z wypowiedzią M. Janion w wywiadzie „Mickiewicz – nowożytny myśliciel”. *Tyg. Powsz. dod. Apokryf* 1998 nr 14], odpowiedź M. Janion: Sprawa o P. W tejże; Do Europy tak, ale razem z naszymi umarłymi. Wwa 2000, Cz. Klak: Wokół „sprawy o P.”. *Ruch Lit.* 2002 z. 2. – Cz. Klak: S.P. w Rzeszowie. W trzydziestą rocznicę śmierci Uczzonego; K. Pigoń: S.P. wśród młodzieży. *Fraza* 1999 nr 1. – J.W. Gomulicki: Na zapitanie: co to za „żagiel”, co to za „wiatr”, co znaczy „liże się”? – odpowiedź. W tegoż: Aleje czarów. Wwa 2000. – M.J. Olszewska: Z chałupy na uniwersytecką katedrę. Nad pamiętnikiem „Z Kamborni w świat”. W: Wyznanie czy dialog. Wwa 2001. – Cz. Klak: S.P. Trzydziestolecie ostatnie. W: Zbliżenia historycznoliterackie. Kr. 2003. – W. Dudzińska: Warsztat edytorski Zbigniewa Jerzego Nowaka wobec dwóch wielkich poprzedników – S.P. i Konrada Górskiego. W: Warsztat badawczy profesora Zbigniewa Jerzego Nowaka. Kat. 2004. – T. Ampel: Dziedzictwo leksykalne S.P. wyniesione z Kamborni; M. Polańska: S.P. – redaktor i wydawca krakowskiej „Iskry”. (1910-1914). W: Literatura i jej konteksty. Rzeszów 2005. – F. Zięka: Wspaniały typ chłopca polskiego, podniesiony do wyższej potęgi. S.P. wobec Wincentego Witosa; S.P. W tegoż: Miasto poetów. Kr. 2005.

A.Sz.

PILOT Marian

[...] W 1976 otrzymał nagrodę Ludowej Spółdzielni Wydawniczej za dzieła związane z życiem wsi i jej przemianami, a w 1979 nagrodę CRZZ. [...] Był autorem programu poszukiwania i archiwizowania zabytków dawnego piśmiennictwa polskiego przygotowanego dla Fundacji Kultury Wschodniej. [...]

TWÓRCZOŚĆ

13a. Pan na Żulawach. Scenariusz serialu w 11 odcinkach i dialogi: A. Twerdochlib, ... TV 1985. Tytuły robocze całości: Jak drzewa w polu; Żulawy.

16. Historia o proroku Eliaszu z Wierszalina. Scenariusz. Ekran. 1997.

17. Na odchodnym. Opowieści i opowiadania. Wwa: Czyt. 2002, 206 s.

18. Cierpki; Oboki; Nice. Bardzo małe opo. [Opowiadania]. Wwa: Kuba 2006, 75 s.

Sluchowiska radiowe, m.in.: Na drutach. Radio 1992.

Praca redakcyjna

1. Od Janicjusza do [Tadeusza] Nowaka. [Antologia]. Red.: J. Baran, Z. Kraska, ... T. 1. Wwa: LSW 1988, 158 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006.

W. Kupiszewski: Funkcje zapożyczeń obcych w wybranych utworach M.P. *Pr. Filol.* 2001 t. 46. – [Na odchodnym:] D. Nowacki: Z widokiem na cmentarz. *Nowe Książ.* 2002 nr

9; M. Jentys: Wyobrażenia w cmentarnych karbach. *Twórczość* 2003 nr 1; A. Wiedemann: Szczerbata i urodziwa. *Res Publica Nowa* 2003 nr 6.

PIOTROWSKI Andrzej

TWÓRCZOŚĆ

15. Rzeczy nienasycone. [Powieść]. Wwa: W.A.B. 1999, 242 s.

Przekł. franc.: Un amour couleur myrtilles. [Przel.] C.-H. du Bard, Ch.R. Lafont. Paris 2001.

16. Cud w Esfahanie. [Powieść]. Wwa: W.A.B. 2001, 279 s.

17. Pokonać nowotwór. Wwa: Prószyński i S-ka 2001, 85 s.

Relacja autora z walki z chorobą.

18. Krecik mój przyjaciel. [Dla dzieci]. Wwa: Grafag 2004, 29 s.

Nadto 4 drobne książeczki dla dzieci wyd. w 2004-2005 w ofic. Grafag w Wwie.

Przekłady

17. B. Hrabal: Pociągi pod specjalnym nadzorem. [Opowiadanie]. [Wyd. 5] Izabelin: Świat Lit. 2002.

Wyd. łącznie z poz. 41 pt. Pociągi pod specjalnym nadzorem; Postrzyżyny. Kr.: Mediasat Poland [2004], 156 s.

32. O. Pavel: Śmierć pięknych saren. [Opowiadania]. Przel.: ..., J. Waczków. [Wyd. 5] pt. Śmierć pięknych saren; Jak spotkałem się z rybami. Izabelin: Świat Lit. 2004.

Tu w przekł. A.P. cykl: Śmierć pięknych saren.

37. P. Horov: Podziemna rzeka. [Wiersze]. Przel.: W. Nawrocki, ..., J. Waczków. Wybór i wstęp: W. Nawrocki.

W t. 6 błędna inf. o autorze wyboru i wstępu.

41. B. Hrabal: Postrzyżyny. [Opowiadanie]. Wyd. nast.: [wyd. 3] Izabelin: Świat Lit. 2001; wyd. łącznie z Pociągami pod specjalnym nadzorem zob. poz. 17.

57. B. Hrabal: Skarby świata całego. [Opowieść]. [Wyd. 3] Izabelin: Świat Lit. 2000.

79. J.M. Sánchez Silva: Marcelino chleb i wino. Legenda hiszpańska. Przel. [ze słowac.] ... Wyd. 2 Wr.: Wydawn. Świętego Antoniego 2003.

89. B. Hrabal: Bambini di Praga. [Opowiadanie]. Por. poz. **112**.

106. H. Doskočilová: Krecik i zielona gwiazda. [Opowiadania dla dzieci].

Zawartość: Krecik i zielona gwiazda; Krecik i parasol; Krecik w siódmym niebie.

108. H. Doskočilová: Krecik w zimie. Wwa: Grafag 1998, 67 s.

109. P.O. Hviezdoslav: Dzieci Prometeusza. Wybór i posł.: J. Waczków. Przel. ... [i in.]. Kr.: Tow. Słowaków w Polsce 1999, 312 s.
Tekst w jęz. pol. i słowac. – Tu w przekł. A.P. 24 utwory.

110. J. Deml: Zapomniane światło. [Powieść]. Przel. ... Esej pt. Jakub Deml napisał J. Chalupczyk. Przel. A.S. Jagodziński. Wołowiec: Czarne 2000, 205 s.

111. Z. Miler: Krecik i rakieta. [Dla dzieci]. Wwa: Grafag 2000, 47 s.

112. B. Hrabal: Bambini di Praga. Adapt. teatr.: V. Nyrlet. Przel. ... Wyst. Wwa, T. Współcz. 2001. Por. poz. 89.

113. H. Doskočilová: Krecik i mama zajączków. Pomysł oraz ilustr. Z. Miler. Wwa: Grafag 2002, 54 s.

114. H. Doskočilová: Krecik i parasol. Pomysł oraz ilustr. Z. Miler. Wwa: Grafag 2002, 39 s. Zob. poz. 106.

115. B. Hrabal: Listy do Kwiecienki. Wwa: Czyt. 2002, 386 s.

116. S. Kratochvil: Leczenie zaburzeń seksualnych. Wwa: Iskry 2002, 278 s.

117. J. Slěgl i zespół: Góry Azji. Mapy przeglądowe i szczegółowe, trasy turystyczne, alpinizm, sport, fauna i flora, klimat. Wwa: Hubert 2002, 288 s.

118. B. Hrabal: Lekcje tańca dla starszych i zaawansowanych. Wwa: PIW 2003, 87 s. Zob. poz. 13.

119. A. Hykisch: Kochajcie królową. [Powieść]. Tłum. ... Kr.: Tow. Słowaków w Polsce 2003, 472 s.

120. P.S. Kamov, A.E. Kurlandskij, A.I. Chajt: Wilk i zając; Ja ci jeszcze pokażę. [Wwa:] Grafag 2003, 45 s.

121. A. Kiadó: Renifer Świętego Mikołaja. Święteczna przygoda. Przel. [z ang.] ... Wwa: Grafag 2003, [76] s.

122. Moja pierwsza książka. [Przel. z czes. ...]. [Wwa:] Grafag [2003], 22 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 [2004], wyd. 3 [2005].

Inf. od A.P. i z wydawn.

123. Najpiękniejsze bajki o ludziach. [Wwa:] Grafag 2003, 45 s.

124. Najpiękniejsze bajki o zwierzętach. [Wwa:] Grafag 2003, [44] s.

125. B. Hrabal: Dobranocki dla Cassiusa. Izabelin: Świat Lit. 2004, 150 s.

126. Z. Miler, H. Doskočilová: Krecik i telewizja. Wwa: Grafag 2004, 47 s.

127. Moja druga książka. [Przel. z czes. ...]. [Wwa:] Grafag 2004, 22 s.

Inf. jak w poz. **122**.

128. G. Goldsack: Błotne kąpiele. Wwa: Mazaika 2005, 28 s.

129. G. Goldsack: Gdzie jest mleko? Wwa: Mazaika 2005, 28 s.

130. G. Goldsack: Owieczka Ola. Wwa: Mazaika 2005, 28 s.

131. L. Harker: Miły mały miś. Wwa: Mazaika 2005, 20 s.

132. Mój pierwszy obrazkowy słownik. [Przel. z czes. ...]. [Wwa:] Grafag [2005], 22 s.

Inf. jak w poz. 122.

133. B. Hrabal: Pieśni dziadowskie i legendy. Przel. i posł. opatrzył ... Wwa: Czyt. 2006, 182 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006. – Wywiad: Moje heretyckie spojrzenie. Rozm. G. Leszczyński. *Gulliver* 2001 nr 3.

LP XX w. (M. Jentys).

[Rzeczy nienasycone:] M. Zaleski: Chłopiec w erotycznej delegacji. *Gaz. Wyborcza* dod. *Książki* 1999 nr 267; A. Czachowska: Chora pamięć. *Twórczość* 2000 nr 9; E. Gajzler: Seksualne światło. *Arkusze* 2001 nr 5. – R. Ostaszewski: Wygnaniec z kraju i płci. *FA-art* 2002 nr 1 [rec.: Cud w Esfahanie]. – K. Unilowski: Zagraj to jeszcze raz, Sam, czyli powtórka z modernizmu. *Opcje* 2004 nr 3 [m.in. o A.P.].

A.Sz.

PIOTROWSKI Kazimierz

Przekłady

6. M. Twain: Przygody Tomka Sawyer. [Powieść]. [Wyd. 22] Posł.: R. Waksmund. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2002.

9. J. London: Bellew Zawierucha. [Powieść]. [Wyd. 7] Wwa: CiS 1996.

11. I. Stone: Jack London. Żeglarz na koniu. [Powieść]. Wyd. 5 [właśc. 6] Wwa: PIW 1997.

20. R.P. Warren: Will Stark, czyli Wszyscy ludzie królestwa. Adapt.: ..., B. Zieliński.

Adapt. powieści P.P. Warrena pt. „Gubernator” w przekł. B. Zielińskiego. – W t. 6 błędna inf. o udziale w przekł. K.P. – Wyst. też pt. „Will Stark” i „Gubernator”.

57. M. Bond: Miś zwany Paddington. [Powieść]. [Wyd. 3] Wwa: bis 1999.

63. F. Durbridge: Szal w rękach mordercy. [Powieść]. [Wyd. 2] pt. Szal. Tor.: C&T 2000.

70. W. Saroyan: Pewnego dnia o zmierzchu świata. [Powieść]. [Wyd. 5] Wwa: Muza 1997.

76. M. Bond: Jeszcze o Paddingtonie. [Powieść]. [Wyd. 3] Wwa: bis 1998.

77a. F. Durbridge: Desperaci. Widowisko telewizyjne w 3 cz. TV 1974.

79. W. Gibson: Dwoje na huśtawce. [Utwór dramatyczny]. Przel.: ..., B. Zieliński. Wyst. Wwa, T. Ateneum 1960.

W t. 6 błędne miejsce i rok pierwszego wyst.

81. M. Bond: Paddington daje sobie radę. [Powieść]. Wyd. 2 [właśc. 3] Wwa: bis 2003.

82a. F. Durbridge: Jak błyskawica. Widowisko telewizyjne w 3 cz. TV 1975.

86. F. Durbridge: Moja żona Melissa. [Powieść]. Wyd. 2 Tor.: C&T 2005.

113. J.R. MacDonald: Nazywam się Archer. [Opowiadania]. Przel.: A. Tanalska-Dulęba i ... Wwa: Prószyński i S-ka 1996, 326 s. Por. poz. 104.

114. M. Bond: Paddington. Wybór najciekawszych przygód misia. Przel.: ..., A. Pająk. Wwa: bis 1999, 93 s.

B.M.

PIOTROWSKI Mieczysław

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.).

H. Bereza: Stwarzenie. (M.P.). W tegoż: Sposób myślenia. Wwa 1989. – T. Górecka-Solarz: Dwie kręte ścieżki. *Twórczość* 1989 nr 11.

M.S.

PISARSKI Roman

TWÓRCZOŚĆ

10. Petros pelikan. [Opowiadanie dla dzieci]. Wyd. 3 Wwa: Versus 2001.

M.K.-K.

PIWIŃSKA Marta

TWÓRCZOŚĆ

4. Wolny myśliwy. Osiem prób czytania Mickiewicza. [Szkice]. Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2003, 279 s.

Zawartość: Od Autorki. – Mickiewicza jazdy gwiazd: Natrętny rym; Stałe gwiazdy poezji staropolskiej; Niebo w ruchu; Tematy dyskursu; Astronomowie; Są też inne. – Koloryt uczuć, klimat wewnętrzny, topografia wyobraźni w cyklu „Ballad i romansów”. – Tajemnica pierwszej części „Dziadów”: Dawne pytania; Przed Gustawem, przed Konradem był Poraj. – Nauka budownicza w „Panu Tadeuszu”; Architektura i romantycy; Stan badań; Pejzaż z budynkami; Trochę historii, trochę mitu; Z bibliotek: „Krótka Nauka”, Hour i kalendarze; Książki kucharskie. – Wolny myśliwy: „owe metafory, metonimie, style...”; „Wiem co to być ptakiem”; Ciemnicie rybiego państwa; Ptaki i ryby; Ptak Micheleta; Zwierzęta i język; Dzika wolność myśliwego; Staropolski myślniec; Hrabia i sen; Poeta upolowany; Myślowy porządek i dopowiedzenia; Przepaść. – Mickiewicz o polskiej żartobliwości. – Tradycje „złota” czy „papuzia”? Romantycy o polskiej poezji renesansowej; Zapomniana rewizja; Tradycja czym jest dla klasyków czym dla romantyków; Kłopoty i kombinacje Mochackiego; Klasycyzm – cudzoziemszczyzna i podpora despotyzmów; Romantyczne więzi w staropolskich kańtyczkach; Renesansowy upiór Mickiewicza; Rzeczpospolita nie dała sobie w wielku zymuntowskiemu nałożyć trupiej maski; Rej nie czuł bólu istnienia; Kochanowski był poetą awangardowym; Postscriptum. – Prelekcje o Polsce dla Zachodu. Mickiewicz – Mitosz: Dlaczego ich porównywać? Patrząc na Zachód; Patrząc na Wschód; Mądrość pogranicza.

5. Złe wychowanie. [Szkice]. Gdańsk: słowo / obraz terytoria 2005, 394 s.

Zawartość: Dziecko. – Prowincja: Ogólne zaciemnienia; Na początek trzeba sobie złać życie. – Zeszłowieczna nuda: Czytanie; Etiuda o zapomnianym dziwaku; Bohaterowie na krawędzi; Wielka nuda; Jak to w powieści?; Kordian na Mount Blanc, czy za szerokie horyzonty. – Kwestia wieku; Ohydny uśmiech Woltera; Angielskie kazanie; Przedmowa w sytuacji bez wyjścia; Sytuacja; Świat ducha; Dlaczego Mickiewicz nie ogłosił pierwszej części „Dziadów”; Fragment z dziennika stutgarskiego Chopina; Zabił się młody; Przyjaciel; Pojedynek; Napoleon z lasu. – Próby na różny dystans: Kochana siostra; Ruina; Podróż jest niemożliwa, zgoda, ale w którą stronę jedziemy?; Wschodnie maskarady; Szkocja albo dwuznaczność narodowych kolorytów. – W ogrodzie.

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopiśmie, m.in.: Był rok Mickiewiczowski. *Dialog* 1999 nr 1 s. 170-180. – Juliusz Słowacki „Lilla Weneda”. W: *Dramat polski. Interpretacje. Cz. 1.* Gdańsk 2001 s. 255-277. – Melodramat może być mitem. *Dialog* 2002 nr 8/9 s. 133-143. – Potwory i potworność u Wiktora Hugo. *Teksty Drugie* 2002 nr 5 s. 51-73. – Mickiewicz o cyklu poetyckim. W: *Od Kochanowskiego do Mickiewicza.* Wwa 2004 s. 161-182. – „Sonety krymskie” czytane na Krymie w roku 2004. *Pam. Lit.* 2005 z. 4 s. 19-40.

OPRACOWANIA (wybór)

[Wolny myśliwy:] A. Fabianowski: Czytanie Mickiewicza. *Nowe Książki*, 2004 nr 7; M. Radziwon: Wieszczy bez brązu. *Gaz. Wyborcza* 2004 nr 128. – J. Beczek: Romantyk w świecie niegotowym. *Gaz. Wyborcza* 2005 nr 189 [rec.]: Złe wychowanie. – B. Mytych-Forajter. *Pam. Lit.* 2005 z. 4 [rec.]: Wolny myśliwy].

B.M.

PIWIŃSKI Leon

Praca edytorska

5. Z. Krasieński: *Dzieła.* (Pisma wybrane). Układ i oprac. tekstu ... Przedm.: M. Kridl. Wwa: J. Przeworski 1934.

W t. 6 błędna data wyd. 1.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.). – SBLP t. 6 (J. Starnawski).

PIWOWARCZYK Andrzej

[...] Zawarł związek małżeński z Marią Nadel, piarką (pseud. literacki Janina Wierzbowska). [...]

B.M.

PLATT Julian

[...] W czasie studiów zawarł związek małżeński z Heleną Zalewską, ówczesnie studentką polonistyki. [...] W 1972 przeniósł się do Gdańska, gdzie 684 otrzymał stanowisko docenta etatowego w Insty-

tucie Filologii Polskiej miejscowego uniwersytetu [w t. 6 błędna inf.].

Praca edytorska

2. „Zabawy Przyjemne i Pożyteczne” (Warszawa 1770-1777). Wybór, wstęp i oprac. ... [Wyd. 2 zmien.] T. 1-2. Wr.; Wwa: Ossol. we współpracy z De Agostini Polska 2004, CXXV, 187 + 188-577 s.

OPRACOWANIA (wybór)

SBLP t. 4. (K. Maksimowicz).

I. Kadulka: J.P. *Wiek Oświecenia*. 1998 nr 14.

B.M.

PLEŚNIAROWICZ Jerzy

[...] W 1944-48 był słuchaczem Szkoły Dramatycznej w Lublinie. [...] W 1957 otrzymał nagrodę WRN za opracowanie literackie „Wesela” Stanisława Wyspiańskiego w Teatrze im. W. Siemaszkowej w Rzeszowie. [...] W 1967 otrzymał nagrodę CRZZ. [...]

TWÓRCZOŚĆ

4. *Panna młoda z „Wesela”*. (Widowisko o Wandzie Siemaszkowej). Praprem. Rzeszów, T. im. W. Siemaszkowej 1974.

W t. 6 błędna data praprem.

6. *Ballada o ułanach i inne wiersze z lat 1936-1946.*

Adapt. radiowa części *Ballada o ułanach*: Reż.; K. Kamińska. Radio 1991.

Przekłady i adaptacje

2a. S. Wyspiański: *Wesele*. [Oprac. lit. ...] Rzeszów, T. im. W. Siemaszkowej 1957.

Nagroda WRN w Rzeszowie za oprac. lit. w 1957.

9a. W. Shakespeare: *Ryszard II*. Przel. L. Ulrich. Scenariusz ... Wyst. Rzeszów, T. im. W. Siemaszkowej 1964.

10. A. Wołodin: *Pięć wieczorów*. [Utwór dramatyczny]. TV 1984.

W t. 6 błędna data pierwszej emisji tv.

26a. E. Kardin: *Odsłonięte skrzydło*. [Powieść]. Przel.: J. Jarkowski i ... Wwa: MON 1978, 318 s.

Tu w przekł. J.P. cz. pt. Powrót.

OPRACOWANIA (wybór)

SBLP t. 7 (J. Starnawski).

K. Pleśniarowicz: *Ostatni poeta Drugiej Awangardy*. W: *Pejzaże poetyckie*. Rzeszów 1988. – M.A. Lyp: J.P. W tegoż: *Literacka młodość Rzeszowa 1945-1975*. Rzeszów 1990. – S. Frycie: *Po latach*. (O J.P. garść wspomnień). W tegoż: *O szkolnej klasyce, lekturach współczesnych sprzed lat i książkach dla młodzieży*. Piotrków Trybunalski 2001. – S. Jaworski: „*Topielec z rzeki snu*”. W tegoż: *Zakrety i przelomy*. Kr. 2003.

M.S.

PLUTA Jerzy

[...] Do 2002 był redaktorem, edytorem i autorem pisma literackiego pt. *Przecinek. Małe Prozy i Marginalia Jerzego Pluty* (z. 1-13). W 1996 zaczął publikować małe formy prozatorskie w dolnośląskim roczniku literackim *Pomosty* (t. I-X). W czerwcu 2002 zaczął brać udział w programie literackim „Nieustająca podróż dookoła świata” nowojorskiej World Academy of Waking Dreams. [...]

TWÓRCZOŚĆ

8. *Przecinek. Małe prozy i marginalia Jerzego Pluty*. Red. [...]. Wr.: [Nakt. autora].

Od 1998 (z. 5) na zlecenie autora – Usługi Wydawn. E. Dyczek.

Ser. II dla zjadaczy kartofli i słow(n)ików. Z. 6-10. 1998-2000, 20 + 24 + 24 + 24 + 28 s.

W t. 6 opis niepełny.

Ser. III dla dwunastu krasnoludków i sierotki Marysi. Z. 11-13. 2001-2002, 28 + 32 + 32 s.

Wybór materiałów z z. 1-9. *Regiony* 2000 nr 2-4 s. 182-212. – Redaktor podp. pseud.: Amelia Żymła.

9. Zdania poranne, zdania wieczorne. (Z lat 1994-2004); Zaciemnienia poranne, rozjaśnienia wieczorne. (Z lat 2003-2004). Wr.: SPP 2004, 79 s. Zawartość: 66 małych narracji, 66 kontrnarracji podp. pseud. Amelia Żymła; komentarze do wycinków prasowych podp. pseud. Piotr Czyżyk; przerywniki z arch. autora, m.in. rys. L. Buczkowskiego, K. Dyrdy-Kortyki, J. Łukosza, R. Milczewskiego-Bruna.

10. Henryk Bereza. Artysta czytacz, pisarz, mistrz, onirysta. Wr.: Pracownia Lit. Koma 2006, 20 s.

Prace redakcyjne

1. Turniej poetycki „Ugrupowania Literackiego 66” dla uczczenia 25-lecia Polski Ludowej („rzeka-ręka-dom”).

W t. 6 niepełny tytuł.

8. R. Milczewski-Bruno: Żyłuję życie i wiersze. [Z korespondencji do ... z lat 1961-1979].

W t. 6 pominięto nazwisko autora.

9. R. Milczewski-Bruno: Mam przyszedłem straszyc. Wiersze i rysunki. Wybór: S. Milczewski, ... Grudziądz: Dica 2002, 69 s.

10. R. Milczewski-Bruno: Gdzieś w nas piją wodzowie kłęski. Wybrane małe prozy i rysunki „Jak już, to już”. Wybór i oprac.: S. Milczewski, ... Wstęp: J. Kryszak. Rys. w tekście: R. Milczewski-Bruno. Grudziądz: Dica 2004, 143 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006. – Wywiad: Nikt nie zna dróg do potomności. Rozm. M. Fox. *Śląsk* 1999 nr 8.

J. Łoziński: O J.P. *Twórczość* 2001 nr 8. – S. Buryła: „Przecinkowe” rozważania. *Nowe Książ.* 2005 nr 2 [rec.: Zdania

poranne, zdania wieczorne]. – A. Falkiewicz: Na prawach rękopisu. Wielka mała proza Jerzego Pluty. Wr.: Pracownia Lit. Koma 2005, 28 s. – M. Wieczorek: J.P., twórczość po przecinku. *Twórczość* 2005 nr 7 [rec.: Zdania poranne, zdania wieczorne].

K.B.

PLĄŻEWSKI Leszek

TWÓRCZOŚĆ

15. Ring. Scenariusz filmowy. TV 1989.

W t. 6 inf. niepełna.

K.B.

PŁONKA-FISZER Stanisław

[...] W 1957 został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi. [...]

M.S.

PŁOSZEWSKI Leon

Przekłady

A. A. Mickiewicz: Literatura słowiańska. Kurs pierwszy-czwarty. Oprac.: J. Maślanka. Przel. ... (Dzieła. Wydanie rocznicowe 1798-1998. Red. nac.: Z. Stefanowska. T. 8-11). Wwa: Czyt. 1997, 758 + 549 + 429 + 293. Por. poz. 10 t. 8-11.

1. A. Mickiewicz: „Trybuna Ludów”. W przekł. [z franc.] ... [Wyd. 4] łącznie z Legion polski: (Dzieła. Wydanie rocznicowe 1798-1998. Red. nac.: Z. Stefanowska. T. 12). Wwa: Czyt. 1997, 458 s. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza.

Prace edytorskie i redakcyjne

14. S. Wyspiański: Listy zebrane. W oprac. ..., J. Dürra-Durskiego i M. Rydlowej. Kr.: WL.

[T. 4]. Listy Stanisława Wyspiańskiego różne – do wielu adresatów. Teksty listów oprac. M. Rydlowa. Komentarz napisała M. Rydlowa z wykorzystaniem materiałów ... 1998, 752 s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (J. Wojnowski).

A.SZ.

POCEK Jan

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.).

J. Adamowski: Pockowe widzenie świata. *Twór. Lud* 1990 nr 3. – J. Zięba: J.P. *Region Lubel*. 1990 nr 2. – W. Sitkowski: O Janie z Kalenia. *Twór. Lud*. 1991 nr 3/4.

M.K.-K.

PODHORSKA-OKOŁÓW Stefania

[...] W 1927-28 redagowała miesięcznik *Na fali*. [...]

E.G. 685

PODHORSKI-OKOŁÓW Leonard

TWÓRCZOŚĆ

5. *Realia mickiewiczowskie*. [Studia]. Nota o autorze: M. Dernałowicz. Wyd. 2 powiększ. Wwa: Rytm 1999, 480 s.

OPRACOWANIA (wybór)

SBLP t. 4 (T. Świątosławska).

5. Uliasz: *Kresy jako świat arkadyjski*. W tegoż: *Literatura Kresów – kresy literatury*. Rzeszów 1994.

E.G.

**PODRAZA-KWIATKOWSKA
Marla**

[...] W 1981-95 była członkiem Komitetu Nauk o Literaturze PAN. W 1986 przeszła na emeryturę. W 1993 została członkiem korespondentem, a w 1999 członkiem czynnym PAU. W 1994 otrzymała nagrodę Wojewody Krakowskiego, w 2001 nagrodę Stołecznego Królewskiego m. Krakowa, w 2004 Laur Jagielloński. W 2007 otrzymała odznaczenie „Zasłużony Kulturze – Gloria Artis”, przyznawane przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. [...]

TWÓRCZOŚĆ

3. *Symbolizm i symbolika w poezji Młodej Polski*. Teoria i praktyka. Wyd. 3 popraw. Kr.: Universitas 2001.

5. *Literatura Młodej Polski*. Wyd. nast.: wyd. 4 Wwa: PWN 2000, wyd. 5 tamże 2001.

6. *Wolność i transcendencja*. Studia i eseje o Młodej Polsce. Kr.: WL 2001, 343 s.

Zawartość: O Młodej Polsce. – [Cz.] I: Sytuacja uwięzienia i zdobywania wolności: Dusza – ciało; Rzeczywistość – byt idealny; Pęta czy słubny pierścień; Pułapka epistemologiczna; Determinizm; Więzienie polityczne; „Wszechwzięcie” i „skazaniec”. – Młodopolska wyobraźnia katastroficzna: Zarys problematyki. – Młodopolskie doświadczenie transcendencji. Ekstaza; Inny byt lub zaświat. – Obraz Boga wśród światopoglądowych przemian Młodej Polski. – Kompleks Parsifala, czyli o młodopolskim ideale czystości: Introdukcja; Uwiedziona niewinność; Szukanie winowajcy; „Wstyd duszy” w wydaniu kobiecym; „Wstyd duszy” w wydaniu męskim; Czystość przedmażeńskich pań; Artysta i czystość; Czystość a czyn; „Patos czystości i prawości”. – Młodopolska femina: Garść uwag; W oczach mężczyzny; Zmienić płęć czy ją zaakceptować? Kobięce problemy i ich symbolika; Polski dekadentyzm w wersji kobiecej. – Stabilizacja czy nomadyzm? Z problematyki domu w literaturze Młodej Polski. – Ibsenowska „prawda” w literaturze Młodej Polski. – Wzniosłość, Słowacki i młodopolski ekspresjonizm. – [Cz.] II: Głosy do Wyspiańskiego: Głos I. Kościół Boga czy czarta; Głos II. Krwawe ręce; Głos III. Dlaczego „Róża” nie zaćmiła „Wesela”? O przyczynach powodzenia dzieła Wyspiańskiego. – „Pan Błyszczczyński” Bolesława Leśmiana: Jak powstawał „Pan Błyszczczyński”; Propozycja lektury „Pana Błyszczczyńskiego”. – Nie tylko o Młodej Polsce. – Literatura a poznanie, czyli o wyrażaniu niewyraźnego.

Wersja skrócona art. Ibsenowska „prawda” w literaturze Młodej Polski w jęz. ang.: Ibsenian „truth” in the literature of Young Poland. [Przeł.] M. Iwińska. W: *Totenmesse. Modernism in the Culture of Northern and Central Europe*. Warsaw 1996.

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopismach, m.in.: Kazimierz Wyka. (1910-1975). W: *Uniwersytet Jagielloński. Złota Księga Wydziału Filologicznego*. Kr. 2000 s. 623-665. – *Rozważania rocznicowe o Juliuszu Słowackim*. *Ruch Lit.* 2000 z. 1 s. 1-10, przedr. pt. „Te powieści ogniste z niewidzialnego świata”. O poezji Juliusza Słowackiego. *Rocznik PAU/1999/2000* s. 110-121. – Kazimierz Tetmajer – metafizyk. W: *Poezja Kazimierza Tetmajera*. Interpretacje. Kr. 2003 s. 7-18. – Przedrana epifania Tadeusza Micińskiego. (O wierszu „Już świt...”). W: *Poezja Tadeusza Micińskiego*. Interpretacje. Kr. 2004 s. 7-24. – Kogo przywołują młodopolskie apstrofy? Z rozważań nad koncepcją człowieka u progu XX wieku. W: *Dobra pamięć. Księga pamiątkowa poświęcona Profesorowi Tomaszowi Weissowi*. Kr. 2005 s. 91-112. – Od niebieskiego Jeruzalem do szklanej Polski. Kulturowe konteksty „szklanych domów” Żeromskiego. W: *Literatura – Kulturoznawstwo – Uniwersytet*. Księga ofiarowana Franciszkowi Ziejce w 65 rocznicę urodzin. Kr. 2005 s. 139-163. – „Pornografia” Witolda Gombrowicza i „Liaisons dangereuses” Chaderlos de Laclous. Rozważania intelektualne. W: *Polnische Literatur im europäischen Kontext*. München 2005 s. 187-198. – Potrójna teofania Leopolda Staffa. O wierszach „Mój Bóg to przepaść”, „Noc”, „Zasłony”. W: *Poezja Leopolda Staffa*. Interpretacje. Kr. 2005 s. 7-19. – Leopold Staff i Bolesław Leśmian, czyli o dwóch poematach tercyną. W: *Poetyka, polityka, retoryka*. Wwa 2006 s. 246-255.

Prace redakcyjne i edytorskie

3. W. Rolicz-Lieder: *Wybór poezji*. Wybór, wstęp, przyp., bibliogr. ... Wyd. nast. pt. *Poezje wybrane*. Kr.: WL 2003.

4. *Programy i dyskusje literackie okresu Młodej Polski*. Oprac. ... Wyd. 3 przejr. i uzup. Wr.: Ossol. 2000, LXXXVII, 725 s. *BNI*, 212.

9. J. Kwiatkowski: *Magia poezji*. (O poetach polskich XX wieku). Wybór: ..., A. Lebkowska. Posł.: M. Stala. [Wyd. 2] Kr.: WL 1997.

12. M. Pawlikowska-Jasnorzevska: *Wybór poezji*. Oprac.: J. Kwiatkowski. Przejr. i uzup.: ..., i A. Lebkowska. Wyd. 5 Wr.: Ossol. 1998, CXXIV, 308 s. *BNI*, 194.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006. – Wywiady: Teraz już kocham Kraków... Rozm. M. Florkowska. *Alma Mater* 2001 nr 29; Jubileuszowa rozmowa z prof. M.P.-K. Rozm. A. Czabanowska-Wróbel. *Alma Mater* 2006 nr 79.

M. Zaczyński: M.P.-K. – Biobibliografia, W: W kręgu Młodej Polski. Prace ofiarowane Marii Podrazie-Kwiatkowskiej, Kr. 2001.

[Wolność i transcendencia:] A. Czabanowska-Wróbel: Młoda Polska – jedność przeciwieństw, *Dekada Lit.* 2002 nr 3/4; P. Próchniak, *Ruch Lit.* 2002 z. 6; W. Gutowski, *Pam. Lit.* 2004 z. 1; M. Stala: Zrozumieć Młodą Polskę. Wokół „Wolności i transcencji” M.P.-K. W tegoż: Przeszukiwanie czasu. Przechadzki krytycznoliterackie. Kr. 2004. – W.P. Szymański: Harmonie i dysonanse. W tegoż: Między ciemnością a światem. Kr. 2005 [rec.: Młodopolskie harmonie i dysonanse].

M.K.-K.

POGAN Józef

TWÓRCZOŚĆ

5a. Bogacze. [Scenka dramatyczna]. Insc.: M. Weronicz. *Świetlica* 1948 nr 15 s. 6-7.

OPRACOWANIA (wybór)

B. Torbicka: Zapomniany pisarz ludowy. J.P. i jego twórczość. *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 1998 nr 12.

M.K.-K.

POGONOWSKA Anna 1922-2005

[...] Zmarła 6 czerwca 2005 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

23. Błyszczący flet. Wiersze ontologiczne. Wyboru dokonał A. Biskupski. Słowo wstępne napisał Z. Skibiński. Poddębice, Łódź: A. Biskupski, P. Duraj, Z. Skibiński 1992, 30 s.
Druk bibliofilski.

K.B.

POKLEWSKA Krystyna

TWÓRCZOŚĆ

4. O Mickiewicu i Słowackim. Cztery szkice. [Autorzy:] J. Brzozowski, ... Łęczycza: Tow. Nauk. Płockie; Oddz. Miej. Bibl. Publicznej 1999, 48 s.
Tu K.P.: Przestrzeń i trwanie w „Panu Tadeuszu”; Kraj młodości szczęśliwy w „Beniowskim” [J. Słowackiego].

K.B.

POLEWKA Adam

Przekład i adaptacja

4. Mistrz Piotr Pathelin. Farsa. TV 1961.

7. A. Radok: Przygoda podczas deszczu. [Utwór dramatyczny]. Adapt. ... Wyst. Gniezno, GNFRE 1957.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (M. Stępień).

J. Günther: Służę sobie, O A.P. *Zdanie* 2003 nr 1/2.

M.K.-K.

POLKOWSKI Jan

[...] Za twórczość poetycką, zwłaszcza za wiersze powstałe w okresie stanu wojennego, otrzymał nagrodę kulturalną „Solidarności” za 1981 i ponownie za 1982. [...]

TWÓRCZOŚĆ

7. Życie jest prawdą. [Wiersze]. Kobylka: Tow. Przyj. m. Kobylka; Art Druk 2005, 116 s.

Praca redakcyjna

2. Polska zaprasza. Koncepcja albumu; M. Pawlicki. Dobór cytatów: ..., M. Baran. Oprac. graf.: A. Budek, J. Ebert. Wwa: K&K Advertising 2000, 139 s.
Wersje wyd. w p r z e k l.: a n g.: Poland welcomes You, – n i e m.: Polen ladet ein.

OPRACOWANIA (wybór)

P. Kępiński: Wymowne milczenie. O poezji J.P. *Polonistyka* 1999 nr 1. – M. Baran: Poeta milczy, świat istnieje dalej. *Nowe Państwo* 2001 nr 30. – A. Skoczek: Poeta pamięta – wiersze [Tomasza] Jastruna, P., Maja. W tejże: *Poezja świadectwa i sprzeciwu*. Kr. 2004.

K.B.

POLLAK Roman

Prace edytorskie i redakcyjne

3. Ł. Górnicki: Dworzanin polski. Oprac. [i wstęp] ... T. 1-2. [Wyd. 4] Wr.; Wwa: Ossol. we współpracy z De Agostini Polska 2004.

13. J. Kitowicz: Opis obyczajów za panowania Augusta III. Oprac. [i wstęp] ... T. 1-2. [Wyd. 4] Wr.; Ossol.; Wwa: De Agostini Polska 2003.

14. S.H. Lubomirski: Wybór pism. Oprac. [i wstęp] ... [Wyd. 2] Wr.; Wwa: Ossol. we współpracy z De Agostini Polska 2004.

OPRACOWANIA (wybór)

W. Weintraub: R.P. W tegoż: O współczesnych i o sobie. Kr. 1994. – A. Nećka: Zakochany w staropolszczyźnie. *Śląsk* 2003 nr 9.

M.K.-K.

POLLAK Seweryn

Przekłady

58. M. Cwietajewa: Duch w potrzasku. [Wspomnienia]. Przel.: D. Bienkowska, ..., A. Pomorski. Teksty przejrzał i uzup.: A. Pomorski. Wwa: *Twój Styl* 2001, 247 s.

Praca redakcyjna

18. J. Tuwim: Przekłady poetyckie. Oprac. ... Przyp.: J. Stradecki. Vol. 1-2. (Dziela. T. 4). Wwa: Czyt. 1959, 583 + 597 s.

W t. 6, brak opisu vol. 1.

OPRACOWANIA (wybór)

Z. Dmitroca: Z czułością i dziękczynieniem. *Kresy* 1990 nr 4/5 [wspomnienie].

E.G.

POLLAKÓWNA Joanna

1939-2002

[...] W latach dziewięćdziesiątych kontynuowała twórczość poetycką i eseistyczną w dziedzinie historii sztuki. Szkice publikowała m.in. w *Kwartalniku Artystycznym*, *Więzi*, *Zeszytach Literackich*. Zmarła 28 czerwca 2002 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

10. Marceli Szpak dziwi się światu. [Opowiadanie dla dzieci]. [Wyd. 3] Gdańsk: Czarny Kot 2000.

21. Glina i światło. [Szkice literackie]. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1999, 264 s.

Nagroda Fundacji Kultury w 2000.

22. Skąpa jasność. [Wiersze]. Wwa: Czyt. 1999, 49 s.

23. Pytalikowa okolica. [Dla dzieci]. Wwa: Świat Książki 2001, 84 s.

24. Byli bracia malarze... O życiu i malowaniu braci Efraima i Menasze Seidenbeutelów. [Katalog wystawy]. Wwa: Wydawn. Hotel Sztuki 2002, 98 s. **P r z e k ł a d n g.**: There were two brothers-painters... The life and painting of brothers Ephraim and Menashe Seidenbeutel. [Przeł.] J. Krahelska. Warsaw 2002.

25. Ogarnąłeś mnie chłodem. [Wiersze]. Kr.: Znak 2003, 37 s.

26. Weneckie tęsknoty. O malarstwie i malarzach renesansu. [Szkice]. Wwa: W.A.B. 2003, 213 s.

Przekład

A. L. Sands: Powrót męża. Przeł.: ..., M. Seroczyńska. TV, T. Sensacji „Kobra” 1967.

Praca redakcyjna

2. J. Czapski: Patrząc. [Szkice]. Wybór, przedm. i postł. ... Wyd. 2 [właśc. 3] Kr.: Znak 2004.

OPRACOWANIA (wybór)

J. Pollakówna: „Wszystko, co napisałam, jest szczerze wypełnione mną”. Powst. 1989. Druk *Tyg. Powsz.* 2003 nr 18. – Wywiady: Bez rytmu. Rozm. B.N. Łopieńska. W: B.N. Łopieńska: Książki i ludzie. Wwa 1998; Co chwila przekracza horyzont. Rozm. I. Smolka. *Nowe Książki* 2000 nr 1 LP XX w. (E. Rydlewska).

[Skąpa jasność:] I. Smolka: Przeczuwanie całości. *Więź* 1999 nr 11; A. Szymańska, *Prz. Powsz.* 1999 nr 10; M. Baranowska: O tych, których razi powietrze. *Gaz. Wyborecz* dod. *Książki* 2000 nr 4; G. Borkowska: Drzaga objawienia. *Tyg. Powsz.* 2000 nr 5 – [Glina i światło:] Z. Florczak: Ciele dobro malarstwa. *Nowe Książki* 2000 nr 1; D. Jarecka: Światło przedmiotów. *Gaz. Wyborecz* dod. *Książki* 2000 nr 3. – I. Misiak:

Miniaturowy półmrok. *Res Publica Nowa* 2000 nr 1/2 [rec.: Skąpa jasność]. – R. Szczerbakiewicz: P. patrzy na Wenecjan. *Kresy* 2000 nr 2/3 [rec.: Glina i światło]. – [Skąpa jasność:] W. Wantuch: Misytyka i optyka. *Kwart. Artyst.* 2000 nr 3; J. Zieliński: Promień nadziei [dot. też: Glina i światło], E. Bińkowska: Dziwny duch. *Zesz. Lit.* 2000 nr 2. – J. Bielska-Krawczyk: Światła wydobyte z prochu ziemi. *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 2002 nr 3/4 [rec.: Glina i światło]. – J. Jedlicki: Ciemna miłość. *Tyg. Powsz.* 2002 nr 12. – J. Pieszczechowicz: Ciemna miłość. (Po śmierci J.P.). *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2002 nr 2 z 19 VII. – P. Śliwiński: Zmysły i sensory [rec.: Malomówność]; Intymny heroizm [rec.: Skąpa jasność]. W teżej: Przygody z wolnością. Kr. 2002. – Z. Zarębianka: Zapisane w języku. Doświadczenia duchowe w nowych wierszach J.P. W: *Wiek kobiet w literaturze*. Białystok 2002. – J. Zieliński: Wnętrze skorupki. J.P. *Tyg. Powsz.* 2002 nr 27. – M. Baranowska: Pamięć sztuki. *Kwart. Artyst.* 2003 nr 2/3 [rec.: Weneckie tęsknoty]. – M. Baranowska: Piosenka o końcu świata. *Kwart. Artyst.* 2003 nr 4 [rec.: Ogarnąłeś mnie chłodem; Skąpa jasność]. – E. Bińkowska: Wspólne tęsknoty J.P. Książka o malarstwie weneckim. *Tyg. Powsz.* 2003 nr 21. – J. Drzewucki: O tym, co widzialne i co niewidzialne. *Rzeczpospolita* 2003 nr 155. – J. Hartwig: Kruchłość i siła. (Miejsce przy oknie). *Więź* 2003 nr 11. – J. Łukasiewicz: „W twoją ciemną jasność...” W teżej: Ruchome cele. Wwa 2003 [rec.: Malomówność; Ogarnąłeś mnie chłodem; Glina i światło]. – [Weneckie tęsknoty:] J. Zieliński: Wymiary aniołów. *Zesz. Lit.* 2003 nr 3; J. Galkowski: Podróż daleka i tajemnicza. *Więź* 2004 nr 4. – K. Nowosielski: Mgnieniomoment J.P. W teżej: Rozróżnienie głosów. Gdańsk 2004 [rec.: Dziecko-drzewo]. – L. Szaruga: Z ciemności w ciemność. (O J.P.). W teżej: Wyznanie. (O poezji z przypisami i bez). Tor. 2004. – W. Wantuch: Ukojenie zachwytu. *Polonistyka* 2004 nr 1 [dot. wierszy J.P. i A. Szymańskiej]. – Z. Zarębianka: Moc lękowa. Kilka refleksji wokół wierszy J.P. *Kresy* 2004 nr 1/2. – W.P. Szymański: Ofiarowanie niepochwytności. W teżej: Między ciemnością a świtem. Kr. 2005 [rec.: Korzyści podróży].

A.Sz.

POŁOM Stefan

TWÓRCZOŚĆ

18. Zegar życia. Poezje. Olsztyn: [Stow. Środowisk Twórczych] 2000, 88 s.

19. Motywy i wiersze. Olsztyn: Wers 2004, 111 s.

20. Pielgrzym leśnego strumienia. Poezje. Olsztyn: Fundacja Środowisk Twórczych 2006, 67 s.

OPRACOWANIA (wybór)

D. Człapiński: Poezja S.P. Spotkanie słowa. *Gaz. Olszt.* 2005 nr 69.

B.M.

POMIANOWSKI Jerzy

[...] W 1946 został członkiem PPS [w t. 6 błędnie]. [...] W 1999 zaczął redagować wydawany w Warszawie miesięcznik *Nouaja Polska*, który powstał z inicjatywy Jerzego Giedroycia. Kontynuował do 2000 współpracę z paryską *Kulturą*. Artykuły dotyczące literatury, kultury i zagadnień polityki wschodniej publikował też m.in. w *Tygodniku Po-*

uszechnym (od 1992), *Polityce* (od 1996), *Gazecie Wyborczej* (od 1996), *Rzeczpospolitej* (od 1998). Otrzymał medal „Zasłużony dla Kultury Polskiej” (1989), nagrodę Ambasady Polskiej w Moskwie za wkład w zrozumienie społeczeństwa Polski i Rosji (2001), nagrodę im. D. Fikusa za działania na rzecz dialogu polsko-rosyjskiego (2004) i nagrodę *Rzeczpospolitej* im. J. Giedroycia za działalność w imię polskiej racji stanu i redagowanie *Nowej Polczy* (2006). [...]

TWÓRCZOŚĆ

18. La bottega dell'orefice. [Scenariusz filmu o papieżu Janie Pawle II; współaut.:] A. Kurczab. Roma: [b.w. ok. 2000], 118 s.

19. Na wschód od Zachodu. Jak być z Rosją? [Szkice]. Z przedm. L. Ungera. Wwa: Rosner & Wspólnicy 2004, 376 s.
Zawiera szkice dot. współczesnej Rosji.

20. Wybór wrażeń. [Szkice i eseje]. Lubl.: Wydawn. UMCS 2006, 318 s.
Druk w 1958-2006 w czasopiśmiech.

Zawartość: Abp J. Żyński: Przejście wolności i prawdy. Słowo wstępne. – Z lektur: Przesłanie pana Conrada, Jaś-niepanik i panisko [dot. S.I. Witkiewicza]; Celnik z Drohobyczka [dot. B. Schulza]; Ogrodnik saski [dot. twórczości E. Kästnera]; Co literatura zawdzięcza medycynie; Warszawa warta jest mszy [dot.: A. Szczypiorski: Msza za miasto Arras]; Głosy do książki Herlinga-Grudzińskiego [dot.: Upiory rewolucji]; Struś a sprawa polska [dot. szkicu W. Karpińskiego: W polskich oczach. *Kultura*, Paryż 1970 nr 5]; Anatomia koszmaru [dot.: A. Applebaum: Archipelag]; Na temat obalania pomników [na marginesie artykułu Cz. Miłosza o O. Mandelsztamie w *Gaz. Wyborczej* w 1996]; Znak skorpionia [dot. m.in. W. Szentaliński: Wskreszone słowo]; Gława i klin [dot. twórczości W. Jerofiejewa]; Człowiek i cień [E. Szwarca]; Historia spuszczona z łańcucha [dot. I. Babel: Dziennik 1920]. – Z życia: Sprawa polska a słoń [wspomnienia z pobytu w Paryżu]; Co piszą w Rzymie (na murach); Zbójnicka modlitwa [dot. kultury niemieckiej]; Do Stefana Kisielewskiego [polem. z felietonem S. Kisielewskiego pt. Filozofia, polityka, diabeł. *Tyg. Pousz.* 1985]; Przed progiem [dot. idei przestrzeni życiowej, odpowiedzialności zbiorowej i stosunku władzy do środowiska inteligencji]; Godzina prawdy [dot. zamachu z 11 września 2001 w Nowym Jorku]; Chleb z Mejszagoły [o J. Giedroyciu]; Nekrolog [dot. A. Mickiewicza i Cz. Miłosza]. – Z galerii: Wieść gminna [dot. adapt. teatr. literatury ludowej]; O paleniu czarownic i książek [na marginesie wystawienia sztuki: E. de Rojas: Celestyna]; Złoto Midasa, czyli pierwsze kłopoty teatru rosyjskiego; Maria Tudor w Avignonie; Majcher i spółka [dot.: B. Brecht: Opera za trzy grosze]; Anty-Antygona [dot. adapt. J. Anouilha]; Rosolek z babci [F. Dürrenmatt: Wizyta starszej pani]; Czy trzeba zostać nosorożcem? [E. Ionesco: Nosorożec]; Polański, czyli piekło wyśmiane; Między Gdańskiem a Charybdą [o T. Wybrzeże na festiwalu w Wenecji]; Kantor versus Kantor; Paradoks o rampie.

Przekłady

10. I. Babel: Zmierzch. Sztuka w 8 odślonach. Wyst. Kr., Stary T. 1966.

15. E. Szwarz: Smok. Baśń w 3 aktach. [Wyd. 2 skrócone] *Bibl. Repert. „Inspiracji”* 1990 nr 5/6 s. 2-16, nr 7 s. 3-12.

34. A. Solżenicyn: Archipelag GUŁag. 1918-1956. Próba dochodzenia literackiego. T. 1-3. Wyd. nast.: [wyd. 17] Wwa; Świat Książki 1998, tamże 2000.

39. K. Wojtyła: La bottega dell'orefice. Meditazioni sul sacramento del matrimonio che di tanto in tanto si trasformano in drama. Przel. na jęz. włos.: ..., A. Kurczab. Wyd. nast.: m.in. wyd. 8 Città del Vaticano 1986, tamże 1991, 1993.
Tytuł oryginału pol.: Przed sklepem jubiera.

40. Pietruszka. [Utwór dramatyczny dla dzieci]. Według anonimowego tekstu ros. przel. ...

A d a p t e a t r. pt. Tarapaty Pietruszki: Adapt.: A. Szymański. Wyst. Kat., T. Łalki i Aktora „Ateneum” 1999.

47. I. Babel: Parada oszustów: Święty nigdy. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Wwa, T. Powsz. 1991.

48. I. Babel: Konarmia; Dziennik 1920. Przel. ... i in. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 1999, 335 s. Por. Przekłady poz. 14, 42.
W przekł. J.P. 23 opowiadania.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Sześć tysięcy stron Solżenicyna. Rozm. M. Hołender. *Gaz. Wyborcza* 1990 nr 227; Polak – ochotnik. Rozm. W. Bereś, T. Fiałkowski. *Tyg. Pousz.* 1991 nr 3; Wierzę w łagodną siłę perswazji. Rozm. M. Smęder. *Dekada Lit.* 1996 nr 5; Rosja – nasz problem. Rozm. M. Karp. *Nowe Książ.* 2004 nr 10; Drogowaskaz Giedroycia. Rozm. J. Sadecki. *Rzeczpospolita* 2005 nr 59; Dumna Rosja, wyniosła Polska. Rozm. R. Walenciak. *Przegląd* 2005 nr 9; Lach pod ręką Kozakowi. Rozm. I. Chruslińska. *Gaz. Wyborcza* 2005 nr 24; Szabla za Babla. Rozm. E. Sawicka. *Rzeczpospolita* 2006 nr 263.

P. Tomczyk: Wystarczy nie kłamać. *Id* 1989 nr 2. – T. Kukiz: Babel z błędami. *Gaz. Wyborcza* 1990 nr 210, polem.: J. Pomianowski: Tłumacza powiesili! *Tamże* 1990 nr 213 [dot. przekł.: I. Babel: Dziennik 1920]. – [Sodoma i Odesa: K. Masłoń: Dopelnienie Babla. *Rzeczpospolita* 1993 nr 200; A. Osiecka: No więc, Marlon Brando czy P.? *Życie Warsz.* dod. *Ex Libris* 1993 nr 37. – G. Przebinda: Człowiek XXI wieku. *Tyg. Pousz.* 2001 nr 3. – D. Kaźmierski: Dwa medale. *Nowe Państwo* 2004 nr 6. – [Na wschód od Zachodu. Jak być z Rosją?] A. Lazań: Ostatni Mohikanin. *Nowe Książ.* 2004 nr 10; K. Masłoń: Przerwanie dziejów głupoty. *Rzeczpospolita* 2004 nr 154 dod. *Rzecz o Książkach* nr 7; M. Radziwon: Zapomnieć o imperium. *Gaz. Wyborcza* 2004 nr 272; L. Szaruga: Rosyjskie zagadki. *Prz. Polit.* 2004 nr 67/68; K. Grygajts: Do przyjaciół Moskali. *Spr. Polit.* 2004/2005 nr 30. – [Wybór wrażeń] E. Sawicka: Rzecznik mądrego dialogu. *Rzeczpospolita* 2006 nr 263; J. Zieliński: Siła racji. *Rzeczpospolita* 2006 nr 263.

E.G.

POPOWSKA Jadwiga

OPRACOWANIA (wybór)

[A. Biernacki] Abe: Przegrana? *Twórczość* 1988 nr 10.

PORAZIŃSKA Janina

TWÓRCZOŚĆ

16. Kichuś majstra Lepigliny. [Opowieść dla dzieci].

A d a p t. t e a t r.: Adapt.: M. Karwatowa. Wyst. Walbrzych, T. Lalki i Aktora 1955 [w t. 6 błędne inf. o pierwszym wyst.].

23. Kopciuszek. [Bajka wierszem].

A d a p t. r a d i o w a: Radio 1929 [w t. 6 błędna inf. o pierwszej emisji radiowej].

26. Wesola gromada. Opowiadanie z życia szkolnego.

A d a p t. r a d i o w a: Adapt.: H. Ładosz. Radio 1934.

26a. Chodźmy do szopeczki. [Słuchowisko]. Radio 1929.

38. Kozucha-Kłamczucha. [Opowieści prozą i wierszem]. Przedr. zob. poz. 80.

50. Za górami... za lasami... Polskie baśnie ludowe. [Wyd. 5] Kr.: Zielona Sowa 2004.

A d a p t. r a d i o w a: bajki Śpiewające drzewo: Adapt.: D. Kawęcka. Radio 1993.

68. Czarodziejska księga. Baśnie, bajki, bajdurki. P r z e k ł. j a p.: Senbiki-no usagi-to bokudo. [Przeł.] U. Risako. Wyd. nast. Tōkyō 1993.

75. Szewczyk Dratewka. [Baśń ludowa]. Wyd. nast.: wyd. 12 Wwa: NK 1999, tamże: 2000, 2002, 2003; Wr.: Siedmioróg 2003.

A d a p t. f i l m.: Scenariusz i dialogi: A. Lubieniecka. Ekran. 2003.

79. O dwunastu miesiącach. Baśń wielkopolska. A d a p t. f i l m.: Scenariusz: M. Chybowicz-Brożyńska i Z. Kotecki. Ekran. 2004.

80. Bajki. Łódź: Literatura 1999, 31 s.

Zawartość: Szewczyk Dratewka [poz. 50]; Kozucha Kłamczucha [poz. 38].

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (red.).

J.Z. Białek: J.P. poezja dla dzieci. W tegoż: Przymierze z dzieckiem. Kr. 1994. – P. Kowolik: Nurt ludowy w twórczości dziecięcej J.P. *Naucz. i Szk.* 2000 nr 2. – B. Olszewska: O twórczości dramatycznej J.P. *Kwart. Opol.* 2002 nr 1. – J. Siedlecka: Psotki i śmieszki. *Pani* 2002 nr 4. – B. Olszewska: Magiczno-baśniowe wymiary dziecięcego świata w „Wojtusowej izbie”. *Kwart. Opol.* 2003 nr 2/3. – B. Olszewska: Śpiewnikowy charakter „Dzwonków”. *Kwart. Opol.* 2003 nr 1. – B. Olszewska: Zbiorek przysłów „Kto śpiewa, troski rozwiewa”. J.P. w edukacji polonistycznej. *Lit. Lud.* 2003 nr 4/5. – B. Olszewska: W dziecięcej Arkadii, czyli o wierszach J.P. *Kwart. Opol.* 2004 nr 1.

M.S.

POSMYSZ Zofia

TWÓRCZOŚĆ

4. Ave Maria. Słuchowisko radiowe.

P r z e k ł. n i e m.: Ave Maria. [Przeł.] H.-J. Dost. W: Die schankte Stimme. Berlin 1988.

15. Wakacje nad Adriatykiem. [Powieść]. Wyd. 3 Oświęcim: Państw. Muzeum Auschwitz-Birkenau 2004.

Słuchowiska radiowe, m.in.: Sekstet w Pałacu Ślubów. Radio 1989.

OPRACOWANIA (wybór)

M. Tsukada: Kyurii Fujin-no matsuei. Porando-no onnachi. Tōkyō 1988 [m.in. o Z.P.]. – W. Cholewiński: Lekcja pamięci – o twórczości Z.P. *Życie* 2005 nr 18.

A.Sz.

POŚWIATOWSKA Halina

TWÓRCZOŚĆ

5. Opowieść dla przyjaciela. [Powieść]. Wyd. 5 [właśc. 7] Kr.: WL 2000.

P r z e k ł.: b u l g.: Poslušaj, prijatelju. W: Ch. Posvyatovska: Ošče edin spomen: poezija, proza. [Przeł.] Z. Kis'ov, B. Lingorska. (Izbrani stichotvorenija). Sofija 1997, – n i e m.: Erzählung für einen Freund. [Przeł.] M. Cagliesi-Zenkter. München; Zürich 2000, wyd. nast.: Frankfurt am Main; Wien [2001]; München; Zürich 2002, – w l o s.: Racconto per un amico. [Przeł.] V. Verdiani. Vicenza 2001.

8. Wiersze wybrane. Wstęp i wybór: J. Zych. Wyd. nast.: Kr.: WL 1999, tamże 2003.

21. Dziela. Kr.: WL 1997-1998.

T. 4. Listy. Przedr. zob. poz. 27.

22. Właśnie kocham...; Indeed I love. Wybór i przekł.: M. Peretz. Pośl.: A. Nasilowska, [Wyd. 2] Kr.: WL 2005.

Tekst w jęz. pol. i ang.

23. Jestem Julią. [Wybór wierszy]. Wybór i red.: M. Rola. [Wyd. 2] Kr.: WL 2003.

25. „Na krawędzi mijania”. Wybór wierszy i pośl.: T. Linkier. Gdynia: M. Marchlewska 1999, 140 s.

26. Wszystkie wiersze. Kr.: WL 2000, 651 s.

27. Listy. Red.: M. Rola. Kr.: WL 2002, 493 s. Zob. poz. 21 t. 4.

28. Elementarz Haliny Poświatowskiej dla szczęśliwych i nieszczęśliwych kochanków. Teksty wybrała i ułożyła M. Rola. Kr.: WL 2004, 202 s.

Wybory utworów w p r z e k ł.: a n g. zob. poz. 22, – b u l g.: Ošče edin spomen: poezija, proza. [Przeł.] Z. Kis'ov, B. Lingorska. (Izbrani stichotvorenija). Sofija 1997, – f r a n c.: Mon ombre est une femme. [Wybór wierszy]. [Przeł.] I. Macor-Filarska, G. Splawiński. Paris 2004, – n i e m.: Immer wenn ich leben will. Gedichte über die Liebe und den Tod. [Przeł.] M. Cagliesi-Zenkter. München; Zürich 2002, – s e r b.: I niko zna kako umiru ptice. [Przeł.] N. Vuković. Podgorica 1996.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (J. Zacharska). – K. Sarwa: Halina Poświatowska – studium bibliograficzne. Kat.: [b.w.] 1998, 134 k.

A. Pantuchowicz: Klucz do domu liryki H.P. *Jęz. Artyst.* 1995 t. 9. – M. Wysocka: Trwania i ulotność. (O twórcach kultury w poezji H.P. słów kilka). *Pr. Nauk. WSP w Częst. Filol. Pol.* 1998 nr 7. – A. Różyło: „Metropolitan Museum of Art” H.P. jako kreacja czasu przezwyciężonego. *Stud. Filol.* 1999 [t.] 1. – O Halinie Poświatowskiej „ja minę, ty miniesz...”. Wspomnienia, listy, wiersze. Zebrała i oprac. M. Pryzwan. Wyd. 2 zmien. i poszerz. Wwa: Domena 2000, 372 s. – A. Adamiak: Synestezja – klucz do wielowymiarowego odbioru rzeczywistości. Analiza metafory synestezyjnej w kontekście językowego obrazu świata na podstawie poezji H.P.; Profilowanie domeny zapachu w poezji H.P. *Zesz. Nauk. Wyz. Szk. Hum.-Ekonomicznej w Łodzi* 2001 nr 5, 6. – G. Borkowska: Nierozważna i nieromantyczna. O Halinie Poświatowskiej. Kr.: WL 2001, 199 s. – J. Kubicka: „Przyjdź dobra śmierci...” Śmierć w poezji H.P. *Akant* 2001 nr 5. – I. Macor-Filarska: Ewa Lipska, H.P. – deux poètes polonaises. *Pleine Marge*, Paryż 2001 nr 33 [tu też wybór wierszy w przekł. franc.]. – A. Różyło: Egipskość w poezji H.P. *Stud. Filol.* 2001 [t.] 2. – G. Gömöri: Kilka słów o H.P. *Twórczość* 2003 nr 4. – I. Miślak: Biseksualna wyobraźnia H.P. W teście: Zmysł czytania. Rzeszów 2003. – A. Wysocka: Sacrum jako domena źródła metafor. Analiza porównawcza poezji Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej, Anny Świrszczyńskiej i H.P. *Zesz. Nauk. Wyz. Szk. Hum.-Ekonomicznej w Łodzi* 2003 z. 3. – K. Kłoc Pawlik: Negatywne aspekty cielesności. Szkice o poezji H.P. W: Literatura polska. Studia i szkice. T. I. Kat. 2004. – B. Morzyńska-Wrzosek: „zawsze byłam tu...”. Kreacja czasu i przestrzeni w liryce Haliny Poświatowskiej. Kr.: Universitas 2004, 229 s. – A. Różyło: Dzień, noc i inne pory doby. Studium porównawcze polszczyzny ogólnej i poezji Haliny Poświatowskiej. Sandomierz: Studium Generale Sandomirntense. Wyższa Szkoła Hum.-Przyrodnicza 2004, 155 s. – J. Ślósarska: Ten pokój jest ładny. Metaforyzacja doświadczeń lęku przed śmiercią. W teście: Studia z poetyki antropologicznej. Wwa 2004 [dot. wierszy o inc.: „Czym jest śmierć?”, „Powiedziałam mojej duszy zostań!”, „Czterem z pokolenia 1956: Grochowiak, Harasimowicz, P., Gres’ćak. W teście: Reć Pospolita po poetów. Sankt-Peterburg 2005. – A. Siemińska: Drobiazga białka. Motywy roślinne i zwierzęce w liryce Haliny Poświatowskiej. Tor.: A. Marszałek 2005, 196 s. – M. Wyka: Miłość i wszystkie żywioły. W teście: Niecierpliwość krytyki. Kr. 2005. – B. Przymuszała: Szukanie dotyku. Problematyka ciała w polskiej poezji współczesnej. Kr. 2006, passim. – A. Wiśniak: „Od urodzenia w pozegnalnych ciałach...” Śmierć w poezji Lipskiej, Poświatowskiej i Szymborskiej. Kat.: Wyższa Szkoła Zarządzania Marketingowego i Jęz. Obcych 2006, 184 s. – A. Frania: H.P. Eksperyment melancholiczny. W teście: Poświatowska, Marjańska, Cichła-Czarnawska. Częstochowa 2007.

A.Sz.

POTEMKOWSKI Anatol

Pseud.: Nagem.

TWÓRCZOŚĆ

7. Drugi brzeg rzeki. [Powieść]. Wwa: *Twój Styl* 1999, 246 s.

OPRACOWANIA (wybór)

E. Nawój: Samarytanka i skryba. *Nowe Książki*: 2000 nr 2 [rec.: Drugi brzeg rzeki].

K.B.

PRĘDSKI Artur

TWÓRCZOŚĆ

12. Serce bez ojczyzny. [Powieść autobiograficzna]. *Nowy Głos* 1937-1938.

Inf. E. Prokop-Janiec: Międzywojenna literatura polsko-żydowska. Kr. 1992.

K.B.

PROKOP Jan

[...] W 2003 otrzymał nagrodę im. K. Wyki za całokształt twórczości eseistycznej i krytycznoliterackiej. Wyróżniony m.in. odznaczeniem „Zasłużony Kulturze – Gloria Artis”, przyznany przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (2007). [...]

TWÓRCZOŚĆ

18. Klerk i diabeł. Literatura, ideologie, mity. [Szkice]. Kr.: Viridis 1999, 125 s.

Zawartość: Przedmowa. – Od Wallenroda do terrorystów; Ideologia polska albo o narodowym fundamentalizmie; Dyskurs Sanacji; Na drodze do katastrofy; Klerk i diabeł. – O jedność w rozproszeniu; Postscriptum.

19. Ethnos i Caritas. Idee – mity polityczne – literatura. [Szkice]. Kr.: Arcana 2001, 216 s.

Zawartość: Z perspektywy trzeciego milenium. – Cz. 1: Kontrola pamięci; „Raport z obłożonego miasta” Herberta po dwudziestu latach; Mit żydokomuny – inteligencja żydowska wobec komunizmu; Dwa totalitaryzmy: Hitler i Stalin. – Cz. 2: U źródeł polskiej megalomanii – Zygmunt Krasiński; Wschodnia straż Europy; Polska – Niemcy – Rosja: stereotypy i neurozy; Ethnos i Caritas.

20. Od Robespierre’a do Lenina. Ideologie, mity polityczne, wyobrażenia zbiorowa. [Szkice]. Kr.: Arcana 2002, 232 s.

Zawartość: I. Od Robespierre’a do Lenina: Rewolucja – jakobini; La grande nation – wielki naród; Bóg jest z Napoleonem. – II. Kościół, wojna, nacjonalizm. – III. Prolegomena do opisu „nowoczesności”. – Trzy dopiski.

21. Polak, jaki jest nie(ch) każdy widzi. O rozchwianiu tożsamości na progu Europy. [Szkice publicystyczne]. Kr.: Księg. Akademicka 2004, 204 s.

22. Dzieje kultury francuskiej. [Monografia; współaut.:] J. Kowalski, A. i M. Loba, Wwa: PWN 2005, 664 s.

23. Historia literatury francuskiej. [Podręcznik akademicki; współaut.:] K. Dybel, B. Marczuk. Wwa: PWN 2005, 410 s.

24. Spory o nowoczesność. Miscellanea z pogranicza historii idei i literatury. [Szkice]. Kr., Kielce: Wyższa Szkoła Umiejętności 2005, 178 s.

Zawartość: Hoffman, Poe, Norwid – pytania o „Entzauberung”; Angloamerykańskie antidotum na totalitarne dewiacje myśli oświeceniowej; Katolicy i konserwatyzm – na przykładzie Francji; Victor Hugo – między laicyzmem a religijnością; Francuskie dylematy i polskie echa w „Trylogii” Claudela; Czy dwie Francje?; Rosyjska lekcja – Francuzi i Dostojewski; Boje

691

o „nowoczesność”; Umrzeć za ojczyznę – kilka uwag o propagandzie w pierwszej wojnie światowej; „Oto twój świat na ostrzu miecza...” – wspomnienia czytelnika „Traktatu moralnego” Miłozza; Russkij duch? – „Kys” Tatiany Tolstoj; Nowoczesność a modernizm i postmodernizm.

Prace redakcyjne

2. Liryka polska. Interpretacje. Pod red. nauk. ... i J. Sławińskiego. [Wyd. 3] Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2001, 614 s.

4. Droga w trzecie tysiąclecie. [Szkice]. [Red.] ... Częstochowa: Educator 1999, 115 s.

OPRACOWANIA (wybór)

K. Dybciak: Radykalny personalista wśród barbarzyńców, klerków i diabłów. *Arcana* 2001 nr 4 [rec.: Klerk i diabeł]. – R. Lubas-Bartoszyńska. *Ann. APC [Acad. Paedagogicae Crac.] Stud. Romanistyczne* 2001 nr 1 [biografia J.P.]. – W.P. Szymański: Książki krakowskich krytyków. W teżej: Między ciemnością a światem. Kr. 2005 [m.in. dot.: Euklides i barbarzyńcy].

B.M.

PROROK Leszek

[...] Od 1929 uczęszczał do Gimnazjum Klasycznego Wojciecha Górskiego pod wezwaniem św. Wojciecha w Warszawie. Podczas nauki w szkole w 1936 wstąpił do tajnego kółka Obozu Narodowo-Radykalnego (ONR) – ABC; w organizacji tej działał także w okresie studiów. [...] W 1936–37 redagował nielegalnie wydawany (na powielacz) miesięcznik *Praca i Wiedza*. [...] Od grudnia 1939 współpracował z redakcją podziemnego pisma ONR – *Szaniec*. W lipcu 1944 ukończył tajną podchorążówkę Narodowych Sił Zbrojnych (NSZ) nieścalonych z AK. W czasie powstania warszawskiego włączył się jednak do walki prowadzonej przez AK. [...] Jesienią 1944, przebywając po upadku powstania w Częstochowie, został członkiem Narodowej Rady Politycznej, będącej ścisłym zapleczem NSZ – Związku Jaszczurczego; był też archiwistą Organizacji Wewnętrznej. [...] Na początku 1945, po wyzwoleniu spod okupacji niemieckiej, kontynuował działalność w podziemiu antykomunistycznym jako dowódca Okręgu Poznańskiego NSZ (w Obszarze Zachód; pseud. Leszczyński). Przebywając następnie w Poznaniu objął kierownictwo utworzonej w ramach tego Obszaru organizacji Armia Polska (o charakterze wywiadowym). Aresztowany 17 lipca 1945 za działalność polityczną, został skazany na osiem lat więzienia, karę zmniejszono następnie do pięciu lat, a po amnestii w lutym 1947 został zwolniony z zakładu karnego. [...]

¹ Sprost. i uzup. na podstawie: J. Żaryn: Leszek Prorok – człowiek i twórca. Wwa 1999.

TWÓRCZOŚĆ

3. Fosforyna. Sztuka w 4 aktach. Druk fragm. *Dziś i Jutro* 1953 nr 27 s. 6-7; nr 28 s. 10-11.

6a. Podróż pana Orgona. Komedja w 4 aktach. Praprem. Szczec. T. Pol. 1959.

8. Powrót taty. Komedja w 3 aktach z prologiem i epilogiem. Praprem. Wr., T. Pol. 1961. W t. 6 błędna inf. o praprem.

10. Chiton dla Laertes. [Miniatura dramatyczna w 1 akcie]. TV 1963 (pt. Horyzont Afrodyty).

27a. Morze i niebo. [Widowisko poetycko-muzyczne]. TV 1972.

34. Freja – zimna bogini miłości. [Utwór dramatyczny]. Praprem. Wwa, T. Stara Prochownia 1975. W t. 6 błędna data praprem.

44. Droga na skraj świata. [Opowiadania]. [Wyd. 2] Kr.: WL 2001.

Przekłady i adaptacje

2. E. Labiche, E. Martin: Podróż pana Perrichon. [Utwór dramatyczny]. Przel. ... Wyst. Wwa, T. Mały 1948.

W t. 6 błędna inf. o pierwszym wyst. przekł.

2a. K. Wilczyński: Śmierć przychodzi co miesiąc. [Widowisko sensacyjne]. Adapt. ... TV 1960.

2b. Tajemnica kajuty kapitana. [Widowisko sensacyjne]. Przel.: J. Rogowski, J. Skalny. Adapt. ... TV 1961.

Wg prozy A. Conan Doyle'a.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w (red.).

S. Zabierowski: L.P. spotkania z Conradem. *Ruch Lit.* 1991 nr 6. – J. Żaryn: Leszek Prorok – człowiek i twórca. Wwa: DiG 1999, 131 s. – J. Gizella: Żywot literata pocziwego. W teżej: Pożegnanie z uproszczeniami. Kr. 2003 [rec.: Dziennik 1949-1984].

M.K.-K.

PRUSZYŃSKI Ksawery

TWÓRCZOŚĆ

1. Sarajewo 1914 – Szanghaj 1932 – Gdańsk 193? [Reportaże]. [Wyd. 2] Wwa: Czyt. 2004.

3. Podróż po Polsce. [Reportaże]. [Wyd. 2] Wwa: Czyt. 2000.

18. Trzynaście opowieści.

Adapt. poszczególnych opowiadań: radio wa: Gwiazda wytrwałości. Adapt.: W. Biedak. Radio 1988. – teatr: Dwie opowieści. Scenariusz: W. Nowicki. Wyst. Koszalin, Bałtycki T. Dram. 1988.

19. Karabela z Meschedu. Opowiadania.

Adapt. tv opowiadania Pomiedzy wilki: Odlot. TV 1972; Scenariusz filmu telewizyjnego: J. Janicki. W. Niżyński. TV 1988.

36. Opowieści. Wwa: *Twój Styl* 2000, 435 s.
 37. Wspomnienia, reportaże, artykuły. Wwa: *Twój Styl* 2000, 551 s.
 38. Artykuły i opowieści. Wwa: *Twój Styl* 2001, 475 s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (J. Paclawski).
 A. Marzec: Zanurzenie się w polskiej tradycji. (K.P.: „Róźnianiec z granatów” i „Gwiazda wytrwałości”). W teście: Od Schulza do Myśliwskiego. Wwa 1988, wyd. 2 popraw. i poszerz. Łódź 1994. – A. Michnik: Czerwona nić. W teście: Polskie pytania. Wyd. nast.: Kr. 1988; Wwa 1993 [dot. art.: Wobec Rosji]. *Wiad. Pol.*, Londyn 1942 nr 40]. – J. Roszko: Publicysta z ukraińskim piórem. *Mies. Lit.* 1988 nr 6. – I. Sariusz-Skapski: Hejnał pod Pamirem. *Kresy* 1995 nr 4 [dot.: Trębacz z Samarkandy]. – S. Kossowska: Ksawery. *Kultura*, Paryż 1996 nr 9. – M. Stępień: Którędy wiodła droga K.P.? *Ruch Lit.* 1997 nr 3, przedr. w teście: „Jak grecka tragedia”. Kr. 2005. – J. Paclawski: K.P. W teście: Szkice o współczesnych twórcach literatury. Kr. 1998, przedr. zmian. w teście: O reportażu i reportażystach. Kielce 2005. – I. Sikora: P. upudrowany. *Arca* 1998 nr 4. – M. Pruszyński: Mojżesz i Ksawery. Wwa: *Twój Styl* 1999, 153 s. – K. Karwat: Śląskie diagnozy P. *Śląsk* 2000 nr 3. – K. Koźniewski: Samotność przeciw wszystkim. W teście: Przekorni. Wwa 2000. – K. Masłoń: Miłość pełna swarów. *Rzeczpospolita* dod. *Plus Minus* 2000 nr 24, przedr. w teście: Nie uciec nam od losu. Wwa 2006. – J. Paclawski: Przenikanie się aspektów reportażowych i literackich w piśmarstwie K.P. *Stud. Kiel. Ser. Filol.* 2000 nr 2. – Z. Ziątek: Wrzos, P. i Wańkiewicz. Rola wielkich indywidualności w narodzinach i rozwoju polskiego reportażu. W: Reportaż w dwudziestolecu międzywojennym. Lubl. 2004. – J. Paclawski: K.P. W teście: O reportażu i reportażystach. Kielce 2005.

A.Sz.

PRUTKOWSKI Józef

[...] Około 1930 współpracował z czasopiśmem *Chwila*, a w 1935-39 z wychodzącym we Lwowie piśmem *Nasza Opinia*. [...]

Przekład

5. Gasparone. Libretto: F. Zell i R. Genée. Przekł. i oprac. dramatyczne: T. Kuczyński, M. Łebkowski, ..., E. Nowakowski. Muz.: K. Millöcker. Wyst. Pozn., Operetka 1967.

OPRACOWANIA (wybór)

W. Żukrowski: Józio – lutnista. W teście: Rozmowy o książkach. Wwa 1989.

E.G.

PRZECZEK Wilhelm

Pseud.: Twój Rencista.

[...] W latach osiemdziesiątych prowadził w wychodzącym w Czeskim Cieszynie miesięczniku *Zwrot* rubrykę pt. „Listy rencisty” (podp. pseud.: Rencista, Twój Rencista). [...]

TWÓRCZOŚĆ

21. Kazinkowe granie. [Powieść].
 P r z e k ł. c z e s.: Hudba z nebe. [Przel.] H. Stachová. Opava 1995.
 W t. 6 błędna data wyd. przekł.
 27. Na ubitej ziemi. [Wiersze]. Jablonków, Czechy: „Kawiarenka pod Pegazem” 1994, 70 s.
 W t. 6 błędna data wyd.
 31. Stolety kalendar; Stuletni kalendarz. [Wiersze]. Český Těšín: Sdružení Polských Literatů v České Republice 2001, 22 s.
 Tekst w jęz. czes. i pol.

Wybory utworów w p r z e k ł. c z e s.: Intimní bedekr. [Wiersze; przel.] L. Martinek. Český Těšín 1998 [w t. 6 błędne miejsce wyd.]; Píliš pozdní milenec. [Wiersze; przel.] J. Zogata. Wyd. 2 Český Těšín 1999.

Przekłady i adaptacje

- 5a. M. Chrascinová: Čas pisne. [Wiersze]. Przel.: L. Martinek, ... Český Těšín: Olza 1997, 42 s.
 Tytuł pol. oryginału: Czas pieśni.
 7. W. Malicki: Słowa pod wiatr; Slova proti vetru. [Aforyzmy]. Przel.: L. Martinek, ... Czeski Cieszyn: Olza [1998], 31 s.
 Tekst w jęz. pol. i czes.

8. S. Nyczaj: Poezje. Przel.: L. Martinek, ..., E. Sojka. Opava: Open Education & Sciences 1999, 123 s.

9. M. Hrabal: Erotikon; Erotyki. [Wybór wierszy]. Przel.: ..., L. Waszková. Usti nad Labem: Státní vědecká knihovna 2000, 85 s.
 Tekst w jęz. pol. i czes.

10. S. Franczak: Dotek lásky. [Wiersze]. Przel.: L. Martinek, ... Opava: Literature & Sciences 2001, 89 s.
 Tytuł pol. oryginału: Dotyk miłości.

11. J. Stroblová: Vyti na měsíc; Wycie do księżycy. [Wiersze]. Przel.: ..., L. Przeczek. Praha: Proti; [Rzeszów:] Ad Oculos 2003, 145 s.
 Tekst w jęz. pol. i czes.

Prace redakcyjne

6a. W. Malicki: Nahe nazory. [Wiersze]. Przel.: L. Przeczek, L. Waszková, J. Zogata. Red. ... Český Těšín: A. Sochor jun. 1992, [25] s.

6b. J. Oszelda: Zdravie na talerzu. [Poradnik]. Red.: ..., B. Słowiaczek. [Czeski Cieszyn:] Olza 1993, 119 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Smak wyciszenia. Rozm. Z. Kresowaty. *Metafora* 2000 nr 41/43.
 LP XX w. (M. Kisiel).

A. Wolny: Jeden wiersz W.P. („Dworzec katowicki”). *Wczoraj. Dzisiaj. Jutro* 1994/1995 nr 1/4. – T. Soroczyński: Warszaty i spotkania. *Wczoraj. Dzisiaj. Jutro* 1999 nr 3/4. – Listy Wiesława Kazaneckiego do Wilhelma Przeczka. Red. J. Leńczuk. Białystok: WBP [Woj. Bibl. Publiczna] 2000, 64 s.

M.K.-K.

PRZEDPEŁSKA-TRZECIAKOWSKA Anna

Przekłady

3. J. London: Biały Kiel. [Powieść]. [Wyd. 14] Wwa: Prószyński i S-ka 1999.

5. J. Austen: Duma i uprzedzenie. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 7] Wwa: Prószyński i S-ka 1999; Wwa: Libros 2002; Wwa: Hachette Livre Polska 2005; Wwa: Świat Książki – Bertelsmann Media 2006. W t. 6 błąd w tytule.

11. J. Austen: Perswazje. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 4] Wwa: Prószyński i S-ka 1999, tamże 2003; Wwa: Hachette Livre Polska 2005.

12a. J.B. Priestley: Zamknięte koło. [Utwór dramatyczny]. TV, T. Kobra 1962.

20. W. Faulkner: Koniokrady. Wspomnienia. [Wyd. 3] Wwa: Muza 2000.

32. E. Segal: Love story, czyli o miłości. [Powieść]. [Wyd. 4] Pozn.: Podsiadlik-Raniowski i Spółka 1996. *Adapt. teatr.*: Love story. Adapt.: O. Weinert. Wyst. Gdynia, T. Muz. 1992.

35. R. Anderson: Samotnik. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Wwa, T. Wspólcz. 2001.

36. J. Austen: Opactwo Northanger. [Powieść]. [Wyd. 5] Wwa: Hachette Livre Polska 2005.

39. J. Austen: Rozważna i romantyczna. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 5] Wwa: Prószyński i S-ka 1999, tamże 2000; Wwa: Hachette Livre Polska 2005.

42. I. Shaw: Hotel Świętego Augustyna. [Powieść]. Wyd. nast.: wyd. 4 Kat.: Książ. 1999; Wwa: Muza 2001; Wwa: De Agostini Polska we współpracy z Editions Altaya Polska 2003; Wwa: Muza 2006.

43. G.M. Durrell: Nasza rodzina i inne zwierzęta. [Powieść]. Przeł.: ... i A. Trzeciakowski. [Wyd. 4] pt. Moja rodzina i inne zwierzęta. Wwa: Prószyński i S-ka 1999.

46. J. Austen: Mansfield Park. [Powieść]. Wyd. nast.: wyd. 3 Wwa: Prószyński i S-ka 2000; wyd. przejr. i popraw. Wwa: Świat Książki 2004; Wwa: Hachette Livre Polska 2005.

48. G.M. Durrell: Moje ptaki, zwierzęta i krewni. [Powieść]. Wwa: Prószyński i S-ka 1999, 249 s.

49. A. Lancman: Młodość w czasie Zagłady. [Wspomnienia]. Przedm.: W. Bartoszewski. Wwa: Rytm 2002, 343 s.

50. G. Eliot: Miasteczko Middlemarch. [Powieść]. 1-2. Wwa: Prószyński i S-ka [2005], 498 + 466 s.

OPRACOWANIA

Ank. 2007.

E.G.

PRZEMSKI Leon

[...] Od 1924 współpracował z wydawanym w Krakowie pismem *Nowy Dziennik*. [...] Publikował w pismach *Nasza Opinia* (1935-39) i *Nowy Głos* (1937-38). [...]

M.K.-K.

PRZEŹDZIECKI Jerzy

TWÓRCZOŚĆ

5. Garść piasku. Sztuka w 3 aktach.

Przekł. franc.: Une poignée de sable. Przeł.: L. Virol, J. Beruava. Wyst. Paryż, Art. Studio T. 1998 [w t. 6 niepełny opis]. *Adapt. radiowa*: Radio (France Culture) 1999.

7. Nasz przyjaciel Kain. [Utwór dramatyczny]. Por. poz. 37.

24. Solistka. [Powieść dla młodzieży]. [Wyd. 3] Łódź: Akapit Press 2003, 157 s.

32. Bunkier. Sztuka w 2 aktach. Wwa, Staszów: Staszowskie Tow. Kult. 2004, 92 s.

32a. Opowiadania niemoralne. Wwa: Nowe Wydawn. Pol. 1992, 231 s.

36. Miłość i inne sierpniowe wstrząsy. Powieść dla nastolatków, sędziwych także. Staszów: Staszowskie Tow. Kult. [2001], 136 s.

37. Nasz brat Kain. [Powieść]. Wwa: Inst. Lwowski [2001], 220 s. Por. poz. 7.

38. Pasja. Sztuka w 2 aktach; Passion. Ein Schauspiel in zwei Akten. Staszów: Staszowskie Tow. Kult. 2002, 114 s.

Tekst w jęz. pol. i niem.

39. Tajemnica starego strychu. Śpiewogra w dwóch aktach. Polskim dzieciom ofiarowana. Zagnańsk, Wwa [etc.]: Staszowskie Tow. Kult. 2004, 60 s.

40. Rzut na taśmę. Sztuka teatralna w 5 obrazach. Wwa, Zagnańsk: Świętokrzyskie Tow. Regionalne 2005, 56 s.

Sluchowiska radiowe, m.in.: Brylant. Radio 1991. – Masz ochotę na miłość? Radio 1991.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2005, 2006.

B.M.

PRZYBORA Jeremi
1915-2004

[...] Zmarł 4 marca 2004 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

3. Kabaret Starszych Panów. [Cykl satyrycznych widowisk telewizyjnych]. Muz.: J. Wasowski.

Wyd.: Kabaret Starszych Panów. [T.] 1. Wwa: Do 1995, 149 s.

30. Uwiedziony. [Powieść satyryczna].

Adapt. teatr.: Adapt. R. Witczak. Wyst. Jelenia Góra. T. Animacji 1987.

7a. Uśmiechnij się Polaku, czyli piosenki Starszych Panów. Scenariusz ... Praprem. Czeski Cieszyn, Těšínské Divadlo 1996.

39. ... słówko rymowane jak co roku. Wwa: Odeon 2000, [63] s.

40. Kabaret Starszych Panów oraz Divertimento. Muz.: J. Wasowski. Słowa ... Kr.: PWM SA 2001, 77 s.

25 piosenek z nutami.

41. Piosenki prawie wszystkie. [Teksty piosenek]. Wstęp: W. Młynarski. Wwa: Muza 2001, 590 s.

M o n t a ż e piosenek: Wesołe jest życie starszka. Kabaret Starszych Panów. Wyst. Gdynia, T. Muz. 1986. – Piosenki Starszych Panów. Wyst. Radom, T. Powsz. 1990. – Rodzina, ach! ... Rodzina! Scenariusz: J. Skwark. Wyst. Olsztyn, T. im. S. Jarczaka 1991. – Piosenka jest dobra na wszystko. Scenariusz: A. Choińska. Wyst. Częstochowa, T. im. A. Mickiewicza 1992. – Jak zatrzymać chwilę tę. Scenariusz: J. Butrym. Wyst. Kr., T. Bagatela 1993. – Pryśły zmysły. Scenariusz: J. Szurmiej. Wyst. Opolo, T. im. J. Kochanowskiego 1994. – Piąty pokój, czyli tęsknota do dobrych obyczajów. Scenariusz: A. Hanuszkiewicz. Wyst. Wwa, T. Nowy 1995. – Nieduża miłość. Wyst. Będzin, T. Zagłębia 1998. – Niespodziewany koniec lata. Wyst. Gdynia, T. Miejski 2002. – Historia prosta, czyli piosenki z Kabaretu Starszych Panów. Wyst. Kr., Scena Fundacji Starego T. 2003. – Młodszy panowie dwaj. Scenariusz: T. Poniecki, M. Ciapka. Wyst. Gdynia, T. Muz. Junior 2004. – Piosenka jest dobra na wszystko. Wyst. Kalisz, T. im. W. Bogusławskiego 2004. – Piosenka jest dobra na wszystko. Scenariusz: M. Martini-Madej. Wyst. Poznań, T. Muz. 2005.

Adaptacje

8. W. Disney: Herkules. Opowiada ... Wwa: Egmont Polska 1997, 96 s. Wyd. nast. tamże 2000.

9. W. Disney: Bambi. Opowiada ... Wwa: Egmont Polska 2000, 96 s.

10. Piotruś Pan. Musical. Libretto wg powieści J.M. Barriego ... [Muz.:] J. Stokłosa. Praprem. Wwa,

T. Muz. „Roma” 2000. Wyd. libretta: Wwa: Wydawn. Muz. i Nutowe Stokłosa Editions 2001.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Dziecka przybywa na starość. Rozm. J. Bończa-Szablowski. *Rzeczpospolita* 1999 nr 282 [dot. Piotruś Pan]; Przybora. Pan jakby w jesień dopiero wbiegł. Rozm.: A. Kublik, M. Olejnik. *Gaz. Wyborcza* dod. *Wysokie Obcasy* 1999 nr 39; Chłopiec przedwojenny. Rozm. G. Turnau. *Tyg. Powsz.* 2003 nr 51/52.

J. Krajczok: Językowy żart erotyczny J.P., czyli subtelnie o czasach niesubtelnych. W: *Eros, psyche, seks*. Kat. 1993. – I. Kiec: P. i Wasowskiego kabaretowy teatr w teatrze. *Czas Kult.* 1996 nr 3. – K. Wróblewski: Dowcip słowotwórcy w tekstach J.P. *Rozpr. Komis. Jęz. Wroc. TN* 1996 t. 22. – M. Łukasiewicz: O potęgę dobrego smaku. *Literatura* 1998 nr 10 [rec.: Przymknięte oko opaczności, Cz. 3]. – B. Zajac: Humor językowy J.P. w świetle teorii konwersacji Grice'a. *Zesz. Nauk. UJ. Pr. Językozn.* 2000 z. 120. – I. Kiec: Kabaretowe smuteczki starszych panów i... pań: Niektórzy nazywają mnie, słowo honoru, „poeta piosenki”. W teście: Wyprzedaż teatru w ręce bliźni i arlekina..., czyli o kabarecie. Poznań. 2001. – W. Szymborska: Laurka dla P. W teście: Nowe lektury nadobowiązkowe. Kr. 2002. – K. Wróblewski: „Skrzydlate słowa” J.P. – rzecz o frazeologii autora „Kabaretu Starszych Panów”. *Rozpr. Komis. Jęz. Wroc. TN* 2002 [t.] 28. – O. Chrzan: Zupełnie inna historia J.P. i Jerzego Wasowskiego. *Kult. Pop.* 2003 nr 1. – B. Kudra: Czasownik w tekstach J.P. *Stylistyka* 2003 [t.] 12. – K. Wróblewski: Wieloznaczność jako źródło komizmu i dowcipu językowego w tekstach J.P. *Rozpr. Komis. Jęz. Wroc. TN* 2003 [t.] 29. – R. Dziewoński, M. i G. Wasowsky: Ostatni Nawini. Leksykon Kabaretu Starszych Panów. Wwa: Świat Książki 2005, 360 s. – Łuka w pamięci: Jeremi Przybora, Jerzy Wasowski. [Album fotograficzny]. [Oprac.:] R. Dziewoński, X. Zaniewska-Chwedczuk, M. Chwedczuk. Wwa: Telewizja Pol. Biuro Współpracy Międzynarodowej i Handlu; Marki: Wydawn. Michalineum 2005, 87 s. [tu także fragm. utworów i wypowiedzi J.P.]

A.Sz.

PRZYBOŚ Julian

TWÓRCZOŚĆ

15. Czytając Mickiewicza. [Szkieci]. [Wyd. 4] Wwa: Rytm 1998.

Wydanie wierszy w oprac. muz.: Julian Przyboś. [Muz.:] J. Sokorski. Piastów: J.W. Pióro 1998, 34 s.

OPRACOWANIA (wybór)

J. Duk: Korespondencja literacka J.P. Zbiory nie opublikowane. *Stud. i Mater. Polonist.* 1997 t. 3. – M. Delapierre: Metafora absolutu. (O poezji P.). W teście: Dialog z dystansu. Kr. 1998. – D. Hejda: Triumf wyobraźni we wczesnej twórczości J.P. *Zesz. Nauk. WSP w Rzesz. Hist. Lit.* 1998 z. 4. – A. Kluba: Referencyjność i autoteliczność w twórczości J.P. *Pam. Lit.* 1998 z. 4, przedr. pt. Niewyraźność P. w teście: Autoteliczność. Referencyjność. Niewyraźność. Wr. 2004. – B. Zeler: Poezja i architektura. W teście: Poezja i... Kat. 1998. – B. Sienkiewicz: „Prawda widzenia” Strzebińskiego w poezjach i szkicach P., Strzebiński, P. i konstruktywizm. W teście: Między rewelacją a repetycją. Poznań. 1999. – G. Wołowicz: Nowocześnie w PRL. Przyboś i Sandauer. Wr.: Leopoldinum 1999, 289 s. – M. Głowiński: P.: najwięcej słów. W teście: Intertekstualność, groteska, parabola. Kr. 2000. – K. He-

ska-Kwaśniewicz: J.P. teatr poezji. W: Z problemów literatury i kultury XX wieku. Kat. 2000. – B. Kierc: Cel sfer. *Twórczość* 2000 nr 11. – K. Wyka: Wola wymiernego kształtu. W tegoż: *Wśród poetów*. Kr. 2000 [dot.: Miejsce na ziemi]. – M. Zaleski: Przygoda drugiej awangardy. Wyd. 2 Wr. 2000, passim. – S. Balbus: W setną rocznicę urodzin autora „Miejsca na ziemi”. *Arkus* 2001 nr 1. – J. Duk: Temat „dziecięcy” w twórczości J.P. *Pr. Nauk. Pedag. WSP w Częst.* 1999/2001 z. 8/10. – S. Prycie: Więź serdeczna z ziemią rodzinną. (O J.P. i jego związkach z Rzeszowszczyzną). W tegoż: O szkolnej klasycie, lekturach współczesnych sprzed lat i książkach dla młodzieży. Piotrków Trybunalski 2001. – M. Kalandyk: O P.; K. Lenkowska: Mój P.; Z. Skroć: Klucz do P. *Nowa Okolica Poetów* 2001 nr 2. – B. Kierc: Annunciazione; Noc inna J.P. W tegoż: *Moje kochanki*. Wr. 2001. – B. Kierc: Świecić – będę. W 100-lecie urodzin J.P. *Odra* 2001 nr 3. – M. Kisiel: Śląskie wiersze J.P. *Śląsk* 2001 nr 3. – B. Łazińska: Fenomen P. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mick.* 2001. – S. Piskor: P. zawstydz. *Dekada Lit.* 2001 nr 7/8. – *Poezja Dzisiaj* 2001 nr 17/18 [nr poświęcony J.P., zawiera m.in.: J.Z. Brudnicki: To już sto lat od urodzin P.; K. Gąsiorowski: Co ocalalo z poezji J.P.?; J. Kajtoch: Świat wierszy P.; A. Rudalska: „Powodujesz o ziemskiej kuli” – szkice o twórczości J.P.; A. Tchórzewski: Niezłomny księżyc poetów]. – L. Szaruga: Literatura i życie. Ważniejsze wątki dyskusji literackich 1939-1989. Lubl. 2001, passim. – A. Szymańska: Gleba. *Arkus* 2001 nr 3. – A. Bojko: Niebo, ale nie raj. (J.P. „Niebo”); K. Wawrzyniak: O wierszu J.P. „Rapsod”. W: *Opis wiersza*. Tor. 2002. – A. Kwiatkowska: Niebo z ziemią, czyli erotyczny potencjał. *Arkus* 2002 nr 11. – Z. Łapiński: „Psychosomatyczne są te moje wiersze”. (Impuls motoryczny w poezji J.P.). *Teksty Drugie* 2002 nr 6. – B. Łazińska: Przyboś i romantycy. Wwa: Anta 2002, 249 s. – J. Pluciennik: Figury niewyobrażalnego. Notatki z poetyckich wzniosłości w literaturze polskiej. Kr. 2002, passim. – Studencie Przybośia. Materiały międzynarodowej konferencji „Julian Przyboś i jego epoka. W setną rocznicę urodzin autora „Miejsca na ziemi”. Poznań 12-14 marca 2001 r. Praca zbiorowa pod red. S. Balbusa i E. Balcerzana. Pozn.: Wydawn. Nauk. UAM 2002, 430 s. [zawartość: Słowa na otwarcie: E. Balcerzan, B. Walczak, A. Okopień-Sławińska, J. Sławiński, J. Błofski, J. Łukasiewicz, L. Neuger, W. Szymborska, T. Karpowicz, S. Barańczak, G. Ajgi. – Linie i gwargy: Z. Łapiński: Szkoła lwowsko-warszawska, Awangarda Krakowska, konstruktywizm łódzki. Kartka z dziejów naturalnych nowoczesności; R. Nycz: Wiersz jest jak „raca”, J.P. poetyka oświecenia a estetyka nowoczesna; J. Orska: „Próba całosci” czy świadectwo kryzysu mowy?; A. Kwiatkowska: Poeta – czytelnik tradycji, J.P. dialog z literaturą; A. Skrendo: P. i Różewicz. Paralela, przedr. w tegoż: *Poezja modernizmu*. Kr. 2005; K. Kraśń: Echa poezji P. w „Żywych wymiarach” Karpowicza; J. Szczesna: „Co ja wiozę przeciw wojnie w pośpiechu? Radość czy groź?”; A. Dworniczak: Jedna głoska. A. Litwornia: Konteksty włoskich wierszy J.P.; S. Balbus: J.P. poemat (dla dorosłych (poetów)). O poemacie „Chleb i róża” z tomu „Narzędzie ze światła”; D. Wołda: Związki między awangardą J.P. i klasycyzmem Jarosława Marka Rymkiewicza w perspektywie nowoczesności; W. Skalmowski: P. czytany dzisiaj; A. Węgrzyniakowa: Uczennice P. – Sensy poetyckie i malarskie: S. Jaworski: J.P. – między teorią a pisaniem; P. Michałowski: Granice wiersza i składnia świata. Opozycja poezja – proza w teorii i praktyce twórczej P.; M. Nowotna: Patrząc, więc jestem, czyli o „rozłamie” przestrzeni poetyckiej na dwa „przeciwległe” nieboskłony; R.K. Przybylski: Znacząca sztuka nowoczesnej; M. Delaperrière: Metafora horyzontu, czyli o powinowactwie sztuk i fenomenologicznym wizerunku świata w poezji J.P., przedr. w tegoż: *Pod znakiem antynomii*. Kr. 2006; B. Tokarz: Rytm przestrzenne w poezji J.P.; B. Sienkiewicz: Miasto P. (w poezji międzywojnia); A. Dziadek:

O „Notre Dame” raz jeszcze. – Ja-świat: A. Nawarecki: P. przeciwmgiełny; D. Walczak-Delanois: P. „roślinny” i jego poetycki zielenik; W. Tomasiak: P. kolejowy, przedr. w tegoż: *Ikona nowoczesności*. Wr. 2007; J. Madejski: P. ekokrytyczny?; Z. Zarebianka: Objąć wszystko. Horyzont metafizyczny w międzywojennej poezji J.P.; M.P. Markowski: Czy P. jest poetą metafizycznym?; A. Poprawa: Dzienniki gwiazdowe J.P.; E. Kraszkowska: Przeczucia P. – Zamiast epilogu: list Uty Przyboś]. – J. Duk: Światło wzmówione w słowo. *Studia o Przybośiu*. Łódź: Papier-Service 2003, 235 s. – S. Jaworski: J.P. – między teorią a pisaniem; „Gmachy”. W tegoż: *Zakrety i przelomy*. Kr. 2003. – A. Szymańska: Pokora i pycha. [Cz. 1]. *Arkus* 2003 nr 2 [dot. m.in. J.P.]. – A.K. Waśkiewicz: Źródła światopoglądu poetyckiego J.P. – notatki; „Wiersze morskie” J.P.; Trzy fraszki J.P. (Przyczynek do sporów literackich lat pięćdziesiątych). W tegoż: *W kręgu futurizmu i awangardy*. Wr. 2003. – M. Delaperrière: Konstruktywizm P. W teje: *Polskie awangardy a poezja europejska*. Kat. 2004. – A. Dziadek: Uobecnianie przedmiotu – „Notre Dame” J.P. W tegoż: *Obrazy i wiersze*. Kat. 2004. – D. Korwin-Piotrowska: Architektura słów i obrazów. („Notre Dame” J.P. w ujęciu kognitywnym). *Ruch Lit.* 2004 z. 4/5. – K. Kuczkowski: P. mistyczny. *Topos* 2004 nr 1/2. – A. Kwiatkowska: Rozpacz jest nowa, a nadzieja stara? *Polonistyka* 2004 nr 7. – J. Mueller: P. z perspektywy. *Teksty Drugie* 2004 nr 3. – A. Skrendo: Dwaj nihilści: P. i Różewicz. *Slup. Pr. Filol. Ser. Filol. Pol.* 2004 nr 3. – G. Tomicki: Szyfry rzeczywistości. *Twórczość* 2004 nr 12. – V. Britaniński: Pjań! poetów: Staff, Illaković, P., Ružević, Šimborškaja. W tegoż: *Reč Pospolita ja poetov*. Sankt-Peterburg 2005. – S. Burkot: Rozsierzdony Apollo i niepokorny Marsjasz. *Ruch Lit.* 2005 z. 4/5 [dot. też T. Różewiczal. – B. Kanińska, A. Legeżyńska, P. Śliwiński: P. „erotyczny”. W tymże: *Literatura polska XX wieku*. Pozn. 2005. – A. Kwiatkowska: La cathedrale est blanche. „Notre Dame” de J.P. *Images* 2005 vol. 3 nr 5/6. – A. Skrendo: „Dobrze wychowani mężczyźni” albo „ciąg dalszy, przerywisty”, czyli awangarda jako przezwyciężenie i odkrycie kobiecości. (O poezji J.P.). W tegoż: *Poezja modernizmu*. Kr. 2005. – W.P. Szymański: Akademia i krytyk. W tegoż: *Między ciemnością a światem*. Kr. 2005. – B. Śniecikowska: Dwóch artystów – dwa tworzywa – jedna idea? – o sztuce i teorii sztuki J.P. i Władysława Strzebińskiego. W teje: *Słowo – obraz – dźwięk*. Kr. 2005.

B.D.

PRZYBYLSKI Ryszard

[...] Wyróżniony odznaczeniem „Zasłużony Kulturze – Gloria Artis”, przyznawanym przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (2007). [...]

TWÓRCZOŚĆ

16. *Romantyzm*. [Monografia]. [Autorzy:] ..., A. Witkowska. Wyd. nast.: wyd. 5 Wwa: PWN 1999, tamże: 2000, 2001, 2002.

17. *Baśń zimowa*. Esej o starości.

Przekł. węgier.: Téli regé. Esszé az öregségről. [Przet.] L. Pálfalvi. [Budapeszt] 2001.

18. *Rozhukany koń*. Esej o myśleniu Juliusza Słowackiego. Wwa: Sic! 1999, 215 s.

19. *Sardanapal*. Opowieść o tyranii. [Esej]. Wwa: Sic! 2001, 168 s.

20. *Mityczna przestrzeń naszych uczuć*. [Studium]. Wwa: Sic! 2002, 187 s.

21. Krzemieniec. Opowieść o rozsądku zwyciężonych. [Esej historyczny]. Wwa: Sic! 2003, 204 s.

22. Ogrom zła i odrobina dobra. Cztery lektury biblijne. Wwa: Sic! 2006, 174 s.

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopiśmie, m.in.: Krzemieniecka matka. W: Lustra historii. Wwa 1998 s. 125-134 [dot. J. Słowackiego]. – Niebiańskie pustkowia. Lae presque – rien. *Twórczość* 1998 nr 10 s. 52-72. – Poniżenie i zemsta. *Zesz. Lit.* 2001 nr 1 s. 79-88 [dot. wiersza J. Brodskiego: Do Lykomeida na Syros].

Przekłady

7. N. Mandelsztam: Mozart i Salieri oraz inne szkice i listy. Wybór, przekł. i komentarz ... Wwa: Sic! 2000, 187 s.

8. O. Mandelsztam: Podróż do Armenii. [Szkice]. Przel. i komentarzem opatrzył ... Wwa: Sic! 2004, 117 s.

OPRACOWANIA (wybór)

[Baśń zimowa:] A. Czabanowska-Wróbel: Winterreise. *Teksty Drugie* 1998 nr 5; M. Hanczakowski: Pomiędzy baśnią a esejem. *Dekada Lit.* 1998 nr 8/9; T. Komendant: Końcówka. *Twórczość* 1998 nr 10; A. Legeżyńska: Baśń z okrutnym zakończeniem. *Polonistyka* 1998 nr 10, przedr. w teście: Krytyk jako domokrążca. *Pozn.* 2002; E. Piechocka: Wygnanie z czasu. *Kwart. Artyst.* 1998 nr 4; K. Szumkiewicz: Lęk wśród tajemnic. *Twórczość* 1998 nr 10; W. Bonowicz: Starość i słowo. *Znak* 1999 nr 3; B. Faron. *Ruch Lit.* 1999 nr 1. – [Rozhukany koń:] P. Goźliński. *Gaz. Wyborcza* 2000 nr 10; J. Kopciński: Indor. *Dialog* 2000 nr 5. – [Baśń zimowa:] Z. Skibiński: Baśń zimowa z kostuchą w tle. *Tygiel Kult.* 2000 nr 1/3; T. Cieślak-Sokolowski: Starość a „niedopoznanie”. *Pogranicza* 2001 nr 1. – J. Hartwig: R.P.: Rozległość wyboru; T. Komendant: Szkic do portretu abby Ryszarda; A. Pomorski: Samotność rusycyści; A. Nasłowski: Arkadia istnieje. *Nowe Książki* 2001 nr 4. – E. Lubieniewska. *Pam. Lit.* 2001 z. 3 [rec.: Rozhukany koń]. – J. Ward: T.S. Eliot w oczach trzech polskich pisarzy. *Kr.* 2001 [dot. także T. Różewicza i J.M. Rymkiewicza]. – M. Wyka: Na pożegnanie ohydnych stulecia. *Nowe Książki* 2001 nr 4 [rec.: Sardanapall]. – T. Cieślak-Sokolowski: „Elitarne nauczanie przez analogię”. *Tyg. Powsz.* 2002 nr 22 [rec.: Mityczna przestrzeń naszych uczuć]. – J. Szurek: Zbłądzenia metaforyczne, czyli o nieufności. *Acta Univ. Wratisl. Pr. Lit.* 2002 nr 40. – [Mityczna przestrzeń naszych uczuć:] P. Wojciechowski: Tragedia zdradzona. *Więź* 2002 nr 6; H. Zaworska: Pocięchy erudyty. *Nowe Książki* 2002 nr 9. – P. Czaplinski: Tyrania parlamentarna. W teście: Efekt bierności. *Kr.* 2004 [rec.: Sardanapall]. – J. Dąbrowska. *Ruch Lit.* 2004 z. 6 [rec.: Krzemieniec]. – M. Płazak: Podróże myśli po świecie zła. *Estetyka i Krytyka* 2004/2005 nr 2/1 [rec.: Sardanapall]. – M. Radziwon: Wzorcowe liceum. *Gaz. Wyborcza* 2004 nr 141 [rec.: Krzemieniec]. – M. Stala: Klasycyzm albo arché współczesnej Polski. Po przeczytaniu książki R.P. W teście: Przeszukiwanie czasu. *Kr.* 2004 [rec.: Klasycyzm, czyli Prawdziwy koniec Królestwa Polskiego]. – M. Jentys: Baśń zimowa R.P. W teście: Nić Ariadny. *Tor.* 2005 [rec.: Baśń zimowa]. – T. Misiewicz: Małe zwycięstwo wielkich przegranych. *Akcent* 2005 nr 13 [rec.: Krzemieniec]. – M. Wyka: Esej o tęsknotach poetów: „Postawie sobie na biurku portret Erazma z Rotterdamu”. W teście: Niecierpliwść krytyki. *Kr.* 2006 [rec.:

Et in Arcadia ego; Klasycyzm, czyli Prawdziwy koniec Królestwa Polskiego].

B.M.

PRZYBYSZ Janusz
1926-2001

[...] Zmarł 2 marca 2001 w Poznaniu.

M.K.-K.

PRZYBYSZEWSKA Stanisława

TWÓRCZOŚĆ

1. Thermidor. [Utwór dramatyczny w jęz. niem.]. Przekł. pol.: Thermidor. [Przel.] S. Helsztyński.

Adapt. radio w a łącznie z poz. 4 pt. W cieniu gilotyny; Adapt.: D. Jagła. Radio 1989.

2. Dziewięćdziesiąty trzeci. [Utwór dramatyczny]. Praprem, teatr. Płock, T. Płocki 1976.

W t. 6 błędna inf. o praprem, teatr.

4. Sprawa Dantona. (Kronika sceniczna). Wyd. osob. *Kr.: Universitas* 2003, 311 s.

Adapt. radio w a łącznie z Thermidor zob. poz. 1.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (E. Zuberbier).

K. Ingdahl: S.P. and August Strindberg. W: Polish-Swedish literary contacts. Stockholm 1988. – J. Korkozowicz: Listy S.P. W teście: Od Paska do Przybyszewskiej. Olsztyn 1988. – M. Tsukada: Kyurii Fujin-no matsuei. Porando-no onnatachi. Tōkyō 1988 [m.in. o S.P.]. – D. Beauvois: Deux lectures Polonaises de la Révolution Française. („L'affaire Danton”, pièce de S.P., 1929; „Danton” film d'Andrzej Wajda). *Wiek Oświecenia* 1993. – K. Kolińska: Córka, matka i ojciec. Stanisława Pająkówna-Przybyszewska-Panińska. W teście: Stachu, jego kobiety, jego dzieci. Wyd. 2 Wwa 1994. – K. Ingdahl: A gnostic tragedy. A study in S.P.'s aesthetic and works. Stockholm 1997. – I. Jokiel: Nad listami S.P. *Pr. Nauk. Filol. Pol. WSP w Częst.* 1998 z. 7. – E. Rogozińska: Literal and literary presence of parents in life-in-death of Sylvia Plath and S.P. Approach to writers' suicidal death as now intended. *Zesz. Nauk. Filol. Ang. Univ. Opol.* 2000 z. 11. – E. Kupper: S.P. *Metafora* 2000/2001 nr 44/46. – I. Jokiel: Na bocznym torze. (Listy S.P.). W teście: Ocalić Kartezjusza. *Opole* 2004. – B. Tarnawska: Teatr raz jeszcze. O roli przekładu na język angielski. W teście: Między światami. Olsztyn 2004 [dot. m.in. przekł. „Sprawy Dantona”]. – K. Kolińska: Córka smutnego szatana. Wyd. 2 Wwa: Veda 2006, 282 s.

Utwory dramatyczne poświęcone S.P.: Sprawa Przybyszewskiej. Adapt. H. Sarnecka-Partykowa. TV 1970. – Sprawa Robespierre'a obywatelki Przybyszewskiej z Wolnego Miasta Gdańska. Oprac.: J. Tuszewski. Radio 1989. – P. Gems: The snow palace. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Londyn, Sphinx T. Company w Tricycle T. 1998.

A.Sz.

PRZYŁUSKI Bronisław

TWÓRCZOŚĆ

14. Strofy o malarstwie. [Poemat w 15 pieśniach]. [Wyd. 2] *Tor.: Bibl. UMK* 2000, 49 s.

23. Wiersze zebrane. Esej wstępny: A. Frajlch. Red., kalendarium, noty: J. Chłap-Nowakowa. Kr.: Arcana 2005, 527 s.

OPRACOWANIA (wybór)

M.A. Derdowski: Kalendarz życia i twórczości Bronisława Przyłuskiego. Bydgoszcz: Zorex 2002, 63 s.

A. Frajlch: Nierozzerwalne związki. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2000 nr z 21 IV. – M. Mroczkowska: B.P.; D. Ratajczakowa: O teatrze B.P. *Arch. Emigracji* 2000 z. 3. – J. Winczakiewicz: O poecie B.P. W tegoż: Z szuflady emigranta. Tor. 2001. – J. Kryszak: O „Poemacie nielogicznym” B.P.; M. Mroczkowska: Wstępne opisanie człowieka w emigracyjnej poezji B.P. W: *Literatura utracona, poszukiwana czy odzyskana*. Rzeszów 2003. – M. Mroczkowska: Wyjatek z korespondencji B.P. ze Stanisławem Balińskim. W: *Życie literackie drugiej emigracji niepodległościowej (II)*. Tor. 2004. – J. Pasternski: Wątki kulturowe w poezji B.P. W: *Poezja polska na obczyźnie*, T. 1. Rzeszów 2005. – N. Taylor-Terlecka: B.P. – poeta, dramaturg i człowiek teatru. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2005 nr z 17 VI.

B.D.

PRZYMANOWSKI Janusz

TWÓRCZOŚĆ

22. Cztery pancerni i pies. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast.: Poznań: In Rock 2004, 615 s.; Poznań: Vesper 2007.

Przekład: c z e s: Čtyři z tanku a pes. [Przeł.] H. Stachová. Praha 2006, – n i e m.: Vier Panzersoldaten und ein Hund. [Przeł.] R. Willnow. Berlin 2005, – r o s.: Četyre tankista i sobaka. [Przeł.] V. Konstantinov. Čeljabinsk 1993; Četyre tankista i sobaka. Moskva 2006.

A d a p t. t e a t r. (w wersji lalkowej): Pancerni. Wyst. Wwa, T. im. T-34 2004.

OPRACOWANIA (wybór)

M. Łazarz: Cztery pancerni i pies. Przewodnik po serialu i okolicach. Wr.: Torus 2006, 312 s.

K.B.

PRZYSIECKI Feliks

OPRACOWANIA (wybór)

[Wiersze:] M.E. Cybulska: *Dz. Pol. i Dz. Żołn. dod. Tydzień* 1989 nr 44; J. Łukasiewicz: *Poeci*. (Spóźnione lektury). *Odra* 1990 nr 9; W.J. Podgórski: *Poeta poetów. Nowe Książ.* 1990 nr 8.

E.G.

PSZCZOŁOWSKA Lucylla

TWÓRCZOŚĆ

2. Dlaczego wierszem? [Książka popularnonaukowa]. Wyd. 2 uzup. Wwa: WP 2003.

10. Wiersz polski. Zarys historyczny. [Monografia]. Wyd. 2 uzup. i popraw. Wr.: Leopoldinum 1997.

11. Wiersz, styl, poetyka. Studia wybrane. Kr.: Universitas 2002, 291 s.

Zawartość: I. Wstęp: Forma wierszowa jako element kultury. – II. Wiersz a język i styl utworu: Słowo i melodia w polskiej poezji średniowiecznej; Czy Kochanowski był sylabonistą?; Kochanowski jako prekursor barokowych sposobów kształtowania wiersza; Z zagadnień organizacji dźwiękowej w poezji Mickiewicza; O rymie głębokim w poezji polskiej. – III. Wiersz w przekładzie: Wiersz przekładu a wiersz literatury narodowej. Na materiale tłumaczeń z poezji rosyjskiej; Potęga metrum. O puszkinińskim przekładzie „Czat” I.A. Mickiewicza; W poszukiwaniu ekwiwalentu wierszowego. (Na materiale polskich przekładów serbskich pieśni epickich). – IV. Wiersz w teatrze: Wiersz komedii Fredry „Mąż i żona”; Wiersz – styl – dialog. Wokół dwóch redakcji „Warszawianki” [S. Wyspiańskiego]. – V. Między wierszem a prozą: Powtórzenia w prozie Gombrowicza; O zjawiskach paratekstywa w utworze literackim. – VI. Zamiast posłowania: Semantyka form wierszowych.

12. Znaczenie wyboru formy wiersza. Trzy studia. [Autorzy:] Z. Kopczyńska, T. Dobrzyńska, ... Wwa: IBL PAN 2007, 104 s.

Tu L.P.: Dwie literatury i dwa modele wiersza, s. 79-101.

Rozprawy i studia w wydawnictwach zbiorowych i czasopismach, m.in.: Dve literatury i dve modeli sticha. W: *Slavianskij stich*. Moskva 2001 s. 320-328. – O wierszu „słowika ukraińskiego” [J.B. Zaleskiego]. *Pam. Lit.* 2004 z. 1 s. 139-150.

Praca redakcyjna

5. Krótkie rozmiary wierszowe. Praca zbiorowa pod red. ... i D. Urbańskiej. Wwa: Wydawn. IBL 2004, 294 s.

OPRACOWANIA (wybór)

A. Grabowski: Tajemnica sylabowca, czyli o duchu poezji polskiej. *Teksty Drugie* 1999 nr 4 [rec.: Wiersz polski]. – P. Michałowski: Pewniki wiersza i hipotezy wersologii. *Teksty Drugie* 2003 nr 5 [rec.: Wiersz, styl, poetyka].

B.D.

PUTRAMENT Jerzy

[...] W 1936 ożenił się z Ireną Poremką (rozwód 1945). [...] Wezwany do Moskwy w lipcu 1941, wszedł w skład zespołu redakcyjnego pisma *Nowe Widnokregi*. [...] W 1942 pracował w rozgłośni polskiej ukraińskiego radia w Saratowie. [...] W 1943 był jednym z założycieli Związku Patriotów Polskich w Moskwie. [...] W sierpniu 1944 został zastępcą redaktora naczelnego pisma *Rzeczpospolita* [w t. 6 błędna informacja]. [...] Wiosną 1945 został mianowany majorem. [...] W 1952-53 był redaktorem naczelnym *Nowej Kultury*. [...] Na przełomie września i października 1957 redagował dodatek *Trybuny Ludu* pt. *Trybuna Literacka*. [...]

TWÓRCZOŚĆ

23. Strachy w Biesalu. [Powieść].

Przekład: Strachy v Besali. [Przeł.] M. Gasko. Kijv 1995.

OPRACOWANIA (wybór)

M. Ristić: Polonez na motywach września 1939 w wrześniu 1953. Przekł. z jęz. serb.-chorw. Kr.: ABC* 1981, 38 s. – K. Kłosiński: „Rzeczywistość”. W tegoż: Eros, dekonstrukcja, polityka. Kat. 2000. – T.J. Zółciński: J.P. Pisarz bez legendy. *Mag. Lit.* 2001 nr 2. – T. Bujnicki: Żagaryści „drugiej linii” (Maśliński, P., Mikułko, Huszcza). W: Poezja i poeci w Wilnie lat 1920-1940, Kr. 2003. – J. Paclawski: Proza literacka Jerzego Putramenta. Kielce: Wydawn. Akad. Świętokrzyskiej 2003, 200 s. [tu też obszerny szkic biogr. pt. Zamiast życiorysu]. – J. Paclawski: J.P. W tegoż: O reportażu i reportażykach. Kielce 2005.

PUZDROWSKI Edmund

[...] W 1967 otrzymał Medal Stolema przyznawany przez klub Pomerania za pomnożenie i popularyzowanie dorobku i osiągnięć kultury Pomorza. [...]

TWÓRCZOŚĆ

8. Bursztynowe drzewo. Baśnie kaszubskie. [Wyd. 3] pt. Baśnie kaszubskie. Bursztynowe drzewo. Gdańsk: Oskar 2003.

K.B.

PUZYNA Konstanty

TWÓRCZOŚĆ

7. Witkacy. [Wybór szkiców i recenzji]. Oprac. i red.: J. Degler. Wwa: Errata 1999, 249 s. Zawartość: J. Degler: P. i „kłębowisko zwane Witkacym”. – Artykuły: Obrachunek z Witkacym; Witkacy; Wścieklica, Hyrkan i mechanizacja; Na przełęczach bezsensu; Wreszcie z sensem; Pojęcie Czystej Formy; Załącznik do „Noty edytor-

M.K.-K.

skiej”; Witkacy w polskim teatrze; Witkacy i rewolucja. – Rozmowy: Witkiewicza teoria i teatr. Rozmowy o dramacie. [Rozm.: H. Auderska, S. Flukowski, K.P., A. Stawar]; O „Niesmacznej sztuce” Witkacego. Rozmowa L. Jabłkówny i K.P.; Witkacego portret wielokrotny. Dyskusja z udziałem J. Deglera, J. Kłossowicza, K.P., G. Sinki i L. Sokola.

Przekłady i adaptacje

2. S.I. Witkiewicz: Szalona lokomotywa. Sztuka bez tezy w 2 aktach z epilogiem. Wyst. Kr., Studencki T. 38 1965. TV 1986.

3. F. Billetdoux: Idź do panny Torpe. [Utwór sceniczny]. Przekł.: ..., A. Tarn. TV 1976.

OPRACOWANIA (wybór)

[Witkacy:] W. Majcherek. *Pam. Teatr.* 1999 z. 3-4; J. Sieradzki: Gorycz przenikliwych. P. i Witkacy. *Polityka* 1999 nr 45; T. Bocheński: Z sensem o Witkacym. *Teksty Drugie* 2000 nr 5. – J. Legoń: P. przed śmiercią Stalina. *Dialog* 2006 nr 5/6. – Z. Majchrowski: Witkacy i P. W tegoż: Mickiewicz i wiek dwudziesty. Gdańsk 2006.

M.K.-K.

PYTLAKOWSKI Jerzy

TWÓRCZOŚĆ

3. Fundamenty. Powieść. Przekł. chiński: Ji Chu. [Przel.] Yao Gen. [Chiny] 1957.

OPRACOWANIA (wybór)

Z. Bieńkowski: Pisarz. W tegoż: Ćwierć wieku Intymności. Wwa 1993.

M.S.

R

RABOWICZ Edmund

Praca edytorska i redakcyjna

6. Wiersze polityczne Sejmu Czteroletniego. Cz. 2: 1790-1792. Z papierów ..., oprac. K. Maksimowicz. Wwa: Wydawn. Sejmowe; Kancelaria Sejmu 2000, 381 s.

K.B.

RADOWICZ Kazimierz

[...] W 1971-92 pełnił funkcję dyrektora artystycznego Polskiego Radia w Gdańsku. [...] Od 1995 redagował wspólnie z Romanem Landowskim *Pomorski i Wielkopolski Kalendarz Rodzinny*. W 1998 otrzymał tytuł honorowego obywatela m. Ostrowa Wielkopolskiego. [...]

TWÓRCZOŚĆ

18a. Gdańsk od A do Z. Mały alfabet Gdańska, Sopotu i Gdyni. Gdańsk historyczny, Gdańsk współczesny. [Informator]. Gdańsk: Mestwin [1997], [124] s.

19. A jutro cały świat... [Powieść]. Druk fragm. *Gaz. Ostrowska* 1999 nr 31-43. Wyd. osob. Gdańsk: Mestwin 2002, 418 s.

Nagroda artyst. Gdańskiego Tow. Przyj. Sztuki w 2001.

20. Zapis. [Wspomnienia]. Ostrow Wielkop.: Muzeum m. Ostrowa Wielkop.; Gdańsk: Mestwin 2004, 297 s. Por. poz. 21.

21. Polarny Sokół. Zapis 2. [Wspomnienia]. Ostrow Wielkop.: Muzeum m. Ostrowa Wielkop.; Gdańsk: Mestwin 2006, 391 s.

Kontynuacja poz. 20.

z epiki bohaterach romantycznego dramatu i teatru: Franck; Dans le cristal et la flamme. *Théâtre et Drama Musical*, Paryż 2003 nr 2.

T. 2: I. Czytanie dramatów; Czytać – widzieć – wiedzieć; „Komedia omyłek” Williama Szekspira; „Doktor lubelski” [F. Zablockiego] – francusko-polska farsa w stylu włoskim; Polski Hamlet, czyli „Bitwa nad Mozgawą” [J. Korzeniowski]; „Kościuszczo pod Raclawicami” [W.L.] Anczyca – arcydzieło patriotycznej sceny popularnej; „Małe zwierciadło” Cypriana Norwida; Nie do obrony? [dot. twórczości M. Bałuckiego]; Jeszcze trzy grosze o „Weselu” [S. Wyspiańskiego]; Historia i gnóza. Tadeusz Miciński „Termopile polskie”; Gra w życie. Marian Hemar „Dwaj panowie B.”; „Wysocki” Władysława Zawistowskiego; „Zbombardowani” Sarah Kane – czyli porozmawiajmy o wzniosłości; Noc i dzień w trzeciej części „Dziadów” Adama Mickiewicza; „Zamknijcie drzwi od kaplicy...” [dot. „Dziadów” A. Mickiewicza]; Arcydzieło biedermeieru? [dot. „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza]; Słowacki teatralny; „Horsztyński” Słowackiego: historia, chaos, dramaty; Wóz dwukonny. Archaiczny motyw w „Horsztyńskim” Juliusza Słowackiego. – II. Teatr, dramat, kultura: Teatr i dramaty europejski w XVIII wieku; Pierwsze trzydziestolecie XIX wieku jako rezultat przemian sztuki; Alojzy Feliński, Antoni Hoffmann; „Teatr mój widzę powszechny...” – Wojciecha Bogusławskiego zbiór zasad funkcjonowania sceny ojczyściej; Noc włoska i „Noc amerykańska”; Trzy kropki; W przejściu. 1989–2004; Reality drama. – III. O sztuce aktorskiej; Co jest, skoro go nie ma? Szkarlatny szlafrok Fryderyka Lemaitre’a, czyli rozważania o teatralności romantycznej; „Siła fatalna” romantycznego gestu; Wędrowka jako model życia i twórczości aktora w teatrze polskim XIX wieku; Z problemów interpretacji aktorskiej w teatrze polskim XIX wieku; Teatr albo „trzeba mieć ciało...”; Martwym być na życia scenie; Sufler i Napoleon Stefana Jaracza; „Gwiazdy nad nami rządzą naszą duszą”. – IV. O krytyce teatralnej. Szkice i portrety: Krytyka znawców i krytyka profanów; Tragedia i komedia w krytyce teatralnej pierwszego dwudziestolecia XIX wieku; „Portret krytyczny” Bolesława Leśmiana; Recenzje teatralne Wilama Horzycy (1921–1930); Czas teraźniejszy recenzenta – czas teraźniejszy teatru. (O felietonach teatralnych Witolda Noskowskiego); Recenzent teatralny w poszukiwaniu formy; „Monodram” z pierwszych stron „Teatru” (1952). – V. O Poznaniu teatralnym: Twierdza i teatr [dot. T. Pol.]; Pudeleczo [dot. T. Pol.]; Polski Teatr Tańca – Balet Poznański; Tajemnice Poznania.

Przekł. art. W przejściu. 1989–2004: In transition. 1989–2004. [Przeł.] P. Allain, G. Ziółkowski. *Contemporary Theatre Review*, Lausanne 2005, vol. 15 s. 15–27.

Rozprawy i studia w czasopiśmie i książkach zbiorowych, m.in.: O teatrze Bronisława Przyłuskiego. *Arch. Emigracji* 2000 z. 3 s. 57–73. – Błoński czyta... Błoński pisze... Błoński inspiruje... W: Jan Błoński... i literatura XX wieku. Kr. 2002 s. 83–92. – Aleksander Fredro; Teatr i dramaty. W: Historia literatury polskiej w dziesięciu tomach. T. 5. Romantyzm. Bochnia-Kr.-Wwa 2003 s. 103–126; 161–186. – Molière po polsku. *Ruch Lit.* 2003 z. 2 s. 137–146. – Dramaty i teatr. W: Historia literatury polskiej w dziesięciu tomach. T. 6. Pozytywizm. Bochnia-Kr.-Wwa 2004 s. 135–158. – Teatr jako „imago mundi” w baroku i oświeceniu. W: Polonistyka w przebudowie. T. 2. Kr. 2005 s. 496–513. – Akt romantycznej kreacji. Teatralne i dramatyczne

w „Fantazym”. W: Słowacki teatralny. Pozn. 2006 s. 187–218. – Teatr duży – teatr mały. W: Teatr małych form – konwencje i zjawiska. Szczec. 2006 s. 21–33. – „Tomasz Morus” – dramat Wojciecha Bąka. W: Z cienia niepamięci do światła. Pozn. 2006 s. 39–51.

Praca redakcyjna

13. K. Troczyński; Pisma teatralne. Oprac. [i wstęp] ... (Pisma wybrane. T. 3). Kr. 2001, 352 s. T. 1–2 w oprac. S. Dąbrowskiego.

OPRACOWANIA (wybór)

D. Ratajczakowa: O sobie. W teatrze: W kryształach i w płomieniu. Wr. 2006.

B. Koncewicz: Bibliografia publikacji D.R. W: W kryształach i w płomieniu. T. 2. Wr. 2006.

M.K.-K.

REDLIŃSKI Edward

[...] Po 1996 publikował fragmenty prozy w wielu czasopiśmie, m.in. w *Gazecie Wyborczej*, *Magazynie Literackim*, *Przeglądzie*, *Przeglądzie Tygodniowym*, *Rzeczpospolitej*, *Wprost*. [...]

TWÓRCZOŚĆ

1. Listy z rabarbaru. [Powieść]. [Wyd. 3] Wwa: Prószyński i S-ka 2007.

5. Konopielka. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 12] Wwa: Muza 2001; Wwa: De Agostini Polska we współpracy z Editiones Altaya Polska 2003; Wwa: Świat Książki 2006.

Adapt. teatr. Konopielka. [Monodram]. Wykonawca: E. Żentara. Praprem. Grudziądz, Centrum Kultury Teatr. 1999.

14. Dolorado. [Monodram]. Praprem. w Polsce: Kr., Stary T. im. H. Modrzejewskiej 1988.

15. Dolorado. [Opowiadanie]. [Wyd. 5] Wwa: BGW 1994.

20a. Matecznik. (Album teatralny). Insc.: A. Jakimiec. Praprem. Białystok, T. Dram. im. A. Węgiełki 1997.

23. Transformejszen, czyli jak golonka z hamburgerem tańcowała. Reportaż optymistyczny. Wwa: Muza 2002, 293 s.

24. Bumtarara. Szkice z wyprawy amerykańskiej. Wwa: Prószyński i S-ka 2006, 208 s.

25. Telefrenia. [Powieść]. Wwa: Świat Książki – Bertelsmann Media 2006, 254 s.

26. Dzieła zebrane. Wwa: Prószyński i S-ka. [T. 1]. Awans, 2007, 104 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Z E.R. w Taplarach. Rozm. M. Fijałkowski. *Arkusz* 1996 nr 11.

L. Dyevre: Le domaine de l'intraduisible. Sacrifice ou peur de l'échec. Pourquoi priver les Français d'un Myśliwski au d'un R? *Acta Uniu. Wratisl. Romanica* 1997 nr 44. – R. Mścisz: „Krfotok” zamiast „rzeźni”, czyli obrona... *Fraza* 1999 nr 2/3 [rec.: Krfotok]. – J. Pieszczachowicz: Buszujący w Taplarach. W tegoż: Smutek międzyepoki. Kr. 2000. – W.J. Buszta: Z Taplar na Brooklyn i z powrotem. W tegoż: Asteriks w Disneylandzie. Pozn. 2001. – T. Błażejowski: Dokument inscenizowany. W tegoż: Historiozofia retoryczna. Łódź 2002 [dot.: Krfotok]. – J. Pasternak: Portret polskiego emigranta w krzywym zwierciadle literatury i filmu. (Na przykładzie „Szczuropolaków” E.R. i „Szczęśliwego Nowego Jorku” Janusza Zaorskiego). *Zesz. Nauk. Uniu. Rzesz. Dydak* 2002 z. 1. – K. Pawłowska: Mit i język. O „Konopielce” E.R. i Witolda Leszczyńskiego. *Polonistyka* 2002 nr 7. – [Transformejszen, czyli jak golonka z hamburgerem tańczyła:] Z. Pietrasik: Jak golonka z hamburgerem wojowała. *Polityka* 2002 nr 42; L. Bugajski: Po wiekopomnym porwy. *Twórczość* 2003 nr 2/3; J. Drzewucki: Rozmówki polsko-polskie. *Arkusz* 2003 nr 3; J. Lehman. *Rocz. Lubus.* 2003 t. 29 cz. 1; K. Szumlewicz: Gorzkie rozliczenia. O dwóch powieściach E.R. *Res Humana* 2003 nr 1 [dot.: Krfotok; Transformejszen]. – L. Żuliński: Problem z R. *Regiony* 2003 nr 1. – P. Czaplński: Frustracje. W tegoż: Efekt bierności. Kr. 2004 [rec.: Transformejszen, czyli jak golonka z hamburgerem tańczyła]. – W. Schloff: Schock und Erwartungserfüllung: Das Kulturem „Amerika” bei R. W tegoż: Polnische Prosa nach 1990. München 2004. – A. Mazurkiewicz: Wydmuchowo raz jeszcze. *Akani* 2005 nr 3 [rec.: Transformejszen, czyli jak golonka z hamburgerem tańczyła]. – [Telefrenia:] K. Masłoń: Cud zdarza się raz. *Rzeczpospolita* 2006 nr 21; D. Nowacki: Czy to się dzieje naprawdę? *Gaz. Wyborcza* 2006 nr 26; R. Sierocińska: Ucieczka z roli głównej. *Nowe Książ.* 2006 nr 4.

E.G.

RELIDZYŃSKI Józef

Przekłady i adaptacje

5. F. Herczeg: Niebieski lis. Komedia w 3 aktach. Wyst. Kr., T. im. J. Słowackiego 1918. W t. 7 błędna inf. o pierwszym wyst.

8. W.M. Gusiew: Sława, Sztuka w 3 aktach. Wyst. Wilno, T. Dram. 1940.

OPRACOWANIA (wybór)

W. Wójcik: Wiosna Niepodległości. R. W tegoż: Zagłębiowskie impresje. Kat. 2006.

M.S.

REMBEK Stanisław

TWÓRCZOŚĆ

3. W polu. Opowieść. [Wyd. 5] Wwa: Tow. Upowszechniania Czynelnictwa 1996.

4. Przemoc i szabla. Powieść z XVIII w. Wyd. osob. Wwa: Agawa 2001, 206 s.

6. Wyrok na Franciszka Kłosa. Powieść z roku 1943. [Wyd. 4] Wraz z albumem fotosów z filmu A. Wajdy. Wwa: Agawa 2000.

7. Ballada o wzgardliwym wisielcu oraz dwie gawędy styczniowe. [Wyd. 4] Wwa: Agawa 2001.

8. Cygaro Churchilla. Wwa: Agawa 2004, 379 s.

Zawiera utwory prozą drukowane w l. 20-tych, 60-tych i 70-tych w prasie oraz wcześniej niepublikowane, tu m.in.: Wrzesień, s. 141-256 [opowieść z 1939]; Opuszczone działo, s. 25-130 [opowiadania, które miały się złożyć na niezrealizowany zamysł powieściowy o wojnie polsko-bolszewickiej].

OPRACOWANIA (wybór)

M. Nowakowski: O „Wyroku na Franciszka Kłosa”. (Pamięci S.R.). W tegoż: Karnawał i post. Paryż 1988, wyd. nast. Wwa 1990. – Z. Skrok: Kanonier R. *Literatura* 1998 nr 7/8 [rec.: Dzienniki. Rok 1920 i okolice]. – I.E. Adelfejm: Polska proza międzywojennego dwadecilatletia. Moskwa 2000, passim. – M. Kubicki: Wojna według R. *Arcana* 2000 nr 6 [rec.: Dziennik okupacyjny]. – [Przemoc i szabla:] M. Urbanowski: Jeszcze Polska... *Życie* 2000 nr 51; K. Iwasiów: Przemoc i historia. *Nowe Książ.* 2001 nr 8. – A. Chruszczyński: Głosy do wizerunku S.R. W 100-lecie urodzin twórcy. *Stud. i Mater. Polonist.* 2002 t. 6. – M. Urbanowski: Historia R. W tegoż: Pożegnanie z uproszczeniami. Kr. 2003. – M. Lalak: Postać Żyda w prozie S.R. W tegoż: Niepokojąca reszta. Szczec. 2004. – Cz. Miłosz: R. *Żyg. Pousz.* 2004 nr 18. – W. Chmielewski: Z szuflady niepokornego pisarza. *Nowe Książ.* 2005 nr 3 [rec.: Cygaro Churchilla]. – H. Gosk: Estetyczny wymiar etyki w literackich obrazach Wielkiej Wojny (Jaroslav Hašek, Erich M. Remarque, S.R.). W tejże: Zamiast końca historii. Wwa 2005. – K. Masłoń: Batalista bez przydziału. *Rzeczpospolita* dod. *Plus Minus* 2005 nr 212 [rec.: Cygaro Churchilla].

A.Sz.

RESZCZYŃSKA-STYPIŃSKA Marta

TWÓRCZOŚĆ

3. Świerszcz w ruinach. Obraz sceniczny w 1 akcie. Prolog: L.H. Morstin. Praprem. Zakopane, T. Artystów 1945.

M.S.

REUTT-WITKOWSKA Zofia

OPRACOWANIA (wybór)

W. Karkucińska: Poetka i astronom: Z.R.-W. i Józef Witkowski. *Kron. m. Pozn.* 2002 nr 1 [art. biogr.].

M.S.

REY Sidor

OPRACOWANIA (wybór)

W. Gombrowicz: Drapieżny pisarz w potrzasku i w zwycięstwie. Proletariacka huśtawka. W tegoż: *Varia*. T. 1. Kr. 2004 [rec.: Kropiwnik].

M.K.-K.

ROBAK Tadeusz

TWÓRCZOŚĆ

10. Savoir-vivre bez tajemnic. [Poradnik]. Wwa: Prószyński i S-ka 2005, 159 s.

B.M. 703

ROGAŁA Stanisław

[...] W 2000 podjął wykłady i ćwiczenia z zakresu literatury XX wieku na Wszechnicy Świętokrzyskiej. Nadal pracował w Zakładzie Literatury Okresu Romantyzmu i XX wieku Instytutu Filologii Polskiej WSP (od 2000 Akademia Świętokrzyska) w Kielcach. W 2004 rozpoczął współpracę z piśmie literacko-artystycznym *Egeria*, w którym umieszcza swoje wiersze, recenzje i szkice. W tymże roku przeprowadził się do Piekoszowa.

TWÓRCZOŚĆ

2. Zreczaki. [Powieść]. Wyd. 2 Kielce: Gens 2007.
7. Dom. [Utwór dramatyczny]. Powst. ok. 1985.
Druk: *Świętokrzys. Kwart. Lit.* 1999 nr 3-4.

9. Rodzinna ballada. [Powieść]. Wyd. 2 Bydgoszcz: Świadectwo 2001.

10. Chłopak zwany Kawką. [Powieść dla młodzieży]. Przedr. zob. poz. 29.

12. Ktoś taki jak ty. [Opowiadania dla młodzieży]. Przedr. zob. poz. 29.

17. Kakus – świętokrzyski zbój. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. 2 Kielce: Gens; Młodzieżowy Dom Kultury 2005.

19. Longin Jan Okoń. [Szkic]. Wyd. 2 rozszerz. Kielce: Gens 2002, 145 s.

21. Strzelcy i Sokoly. [Powieść]. Wyd. osob. Wwa: LSW 2002, 326 s.

24. Chmielnik – miasto i gmina. [Monografia]. Wyd. 2 rozszerz. Kielce: Gens; Chmielnik: Urząd Miasta i Gminy 2003, 255 s.

27. Wołania za matką. [Wiersze]. Kielce: Gens 2000, 43 s.

28. W krainie Świętego Jelenia. [Legenda dla dzieci]. Kielce: Gens 2001, 54 s.

29. Chłopak zwany Kawką i inne opowieści. Kielce: Gens 2003, 255 s.

Zawiera m.in.: Ktoś taki jak ty [poz. 12]; Pożegnanie lalek [poz. 12]; Chłopak zwany Kawką [poz. 10].

30. Wielki wyścig. [Wiersze dla dzieci]. Kielce: Gens 2003, 29 s.

31. Kregi na wodzie. [Wiersze]. Red. i posł.: Z.J. Brudnicki. Wwa: LSW 2005, 70 s.

32. Twórczość literacka Kornela Filipowicza. Kielce: Akad. Świętokrzyska 2005, 273 s.

33. Tadeusza Konwickiego powroty do Doliny. Kielce: Inst. Filol. Pol. Akad. Świętokrzyskiej 2007, 222 s.

Wybór wierszy w przekł. franc.: Poèmes. [Przeł.] T. Thevenaz. Veroix, Kielce: [Gens] 2002,

Opracowania krajoznawcze: Góry Świętokrzyskie. Krótki przewodnik fotograficzny. Red. i zdjęcia: K.A. Śliwa. Kielce: Elipsa 2001, 31 s. Wyd. 2 zmien. tamże 2004, 96 s. – Spacerkiem po Busku i Solcu. Wyd. 2 Kielce: Elipsa 2003.

Prace redakcyjne

12. J. Belski, S.M. Przybyszewski: Bohaterscy obrońcy Skalmierza. Red. ... Kazimierza Wielka: SIL 2000, 160 s.

13. Wokół literatury i kultury. Oprac. red. ... Kielce: Akad. Świętokrzyska 2005, 325 s.

Nadto redakcja książek wyd. przez oficynę Gens w Kielcach: M. Dzikowska: Były sobie bajki... 2000, 148 s. – L. Froelich: Skrzydlate ziarenko. 2000, 66 s. – J.M. Korczak Korey-Krzeczkowski: Ród Korczak-Krzeczkowskich, linia senatorska kniaziowska. 2000, 148 s. – A. Łojek: Józef Rurawski w pięćdziesięciolecie pracy. (Bibliografia). 2000, 44 s. – S.M. Przybyszewski, A. Bienias, S.J. Łukasik: Opatowiec – tysiąc lat dziejów. 2000, 266 s. – W. Szproch: Portret słowoczuły. 2000, 190 s. – L. Wojnakowski: Wyszli nocą w pole. 2000, 224 s. – B. Danielczuk: Longin Jan Okoń – pisarz i nauczyciel. 2005, 140 s. – Nad Kamienną. Antologia ostrowieckiej poezji i prozy. 2005, 170 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2007.

J. Szczupał: Wszystkie nasze ludzkie sprawy. *Nowa Tryb. Opol.* 1997 nr 33 [rec.: Pisarstwo Kazimierza Kowalskiego]. – D. Parol: Powrót do korzeni. (Ród Rogali). W tejże: Stąd nasz ród. Staszów-Kielce 2000. – Z.T. Łączkowski. *Poezja Dzisiaj* 2002 nr 27/28 [rec.: Wołania za matką]. – S. Kozieł: „Ktoś taki, jak ty” pilnie potrzebny – o nowej książce S.R. „Chłopak zwany Kawką i inne opowieści”. *Verbum* 2003 nr 4. – M. Rabajczyk: Saga czy ballada? Wokół „Rodzinnej ballady” S.R. *Stud. Kiel. Ser. Filol.* 2003 nr 4. – A. Wzorek: Krótkie formy narracyjne S.R. W: Wokół literatury i kultury. Kielce 2005. – J. Korey-Krzeczkowski: „Ból pęcznieje w piersi skibą ziemi”. (O poetyckiej przygodzie S.R.). W tegoż: Powracam tutaj z własnej woli. Szkice i wspomnienia o wybitnych twórcach Ziemi Świętokrzyskiej. Rzesz. 2006.

M.K.K.

ROGOWICZ Wacław

Przekłady

1. O. Wilde: Tragedia florencka. [Obraz sceniczny]. TV 1963.

17. A. Maurois: Klimaty. Powieść. Wyd 5. Wwa: Artes 1992.

23. M. Szolochow: Cichy Don. [Powieść]. Przeł.: ..., A. Stawar, T. 1-4. [Wyd. 22] Wwa: Porozumienie Wydawców 2001.

36. A. Tołstoj: Droga przez mękę. [Powieść]. Cz. 3. Pochmurny ranek. Przekł.: W. Broniewski, ... Wyd. 12 Wwa: Czyt. 1977.

50. A. Villiers de l'Isle: Tortura nadziei. Opowieści okrutne. Przel.: Z. Przesmycki, ..., M. Gawryś. Wr.: Metrum 1993, 229 s. Pierwodr. przekł. W.R. zob. poz. 2.

ROGOWSKI Wiesław
1930-2002

[...] Zmarł 31 maja 2002 w Warszawie.

ROGOZIŃSKI Julian

Przekłady

5. A.R. Lesage: Przypadki Idziego Błasa. [Powieść]. Wyd. nast.: Wwa: LSW 1975; Kr.: Zielona Sowa 2003.

12. Voltaire: Listy o Anglikach albo Listy filozoficzne. [Wyd. 3] łącznie z Powiastki filozoficzne pt. Listy i powiastki filozoficzne. Wstęp: T. Boy-Żeleński. Listy przel. ... Powiastki przel. T. Boy-Żeleński. Wwa: De Agostini we współpracy z Editiones Altaya Polska 2002, 398 s.

16. D. Diderot: Wybór pism filozoficznych. Przel.: ..., J. Hartwig. Wyd. 2 Wwa: De Agostini we współpracy z Editiones Altaya Polska 2003.

19a. P. Scarron: Opowieść ucieszna. [Powieść]. Wwa: PIW 1954, 516 s.

24. S. Beckett: Czekając na Godota. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Wwa, T. Współcz. 1957. TV 1971. W t. 7 błędne inf. dot. pierwszego wyst.

26. A. Dumas (ojciec): Hrabia Monte Christo. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 9] Wwa: Prószyński i S-ka 2000; Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2002, tamże 2006.

30a. S. Beckett: Akt bez słów. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Kr., T. 38 1957.

31. S. Beckett: Końcówka. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Kr., T. 38 1957. TV 1958. W t. 7 błędne inf. dot. pierwszego wyst.

34. A. Gide: Dziennik „Falszerzy”. [Wyd. 4] w: A. Gide: Falszerze. [Powieść]. Tłum.: H. i J. Iwaszkiewiczowie. Oprac.: K. Jarosz. Wr., Kr.: Ossol. 2003.

35. J.P. Sartre: Drogi wolności. [Powieść]. [Wyd. 2] Kr.: Zielona Sowa 2005.

40. M. Proust: W poszukiwaniu straconego czasu. [T.] 7. Czas odnaleziony. [Wyd. 6] Wwa: Porozumienie Wydawców; PIW 2001.

41. Voltaire: Księżniczka Babilonu. [Opowiadania]. [Wyd. 2] Opole: Opolpress 1993.

46a. J. Giraudoux: Sodoma i Gomora. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Koszalin-Słupsk, Bałtycki T. Dram. im. J. Słowackiego 1965.

56. P. Claudel: Księga Krzysztofa Kolumba. [Utwór dramatyczny w 2 częściach]. Wyst. Gdynia, T. Miej. 1992.

63. B. Cendrars: Gwiezdna wieża Eiffla. [Opowiadania]. [Wyd. 2] Wwa: Noir sur Blanc 2000.

65. P. Schoendorffer: Pożegnanie króla. [Powieść]. [Wyd. 2] Wwa: Tetris 1992.

66. B. Cendrars: Historie prawdziwe. [Opowiadania]. [Wyd. 2] Rozdz. pt. „Rzeczywistość jutra” przel. J. Skórnicka. Wwa: Noir sur Blanc 2002.

68. J. Green: Nieprzyjaciel. (Sztuka w 3 aktach i 4 obrazach). TV 1996.

71. J.K. Huysmans: Na wspak. [Powieść]. [Wyd. 2] Kr.: Zielona Sowa 2003.

73. E. Ionesco: Samotnik. [Powieść]. [Wyd. 2] Wwa: PIW 2004.

Nadto przegląd dzieła H. Balzaca z cyklu „Komedia ludzka” w tłum. T. Boya-Żeleńskiego: Jaszczur. [Powieść]. Wstęp: T. Boy-Żeleński. [Wyd. 9]. Oprac.: E. Bieńkowska. Wr., Kr.: Ossol. 1999, *BN* II, 240.

M.K.-K.

ROJEK Józef Jacek

[...] W 2000 otrzymał nagrodę Prezydenta m. Olsztyna. Wiersze i recenzje publikował na łamach miesięcznika *Akant* (od 2000), *Literackiej Polskiej* (od 2001), *Gazety Kulturalnej* (od 2005) oraz w piśmie *Poezja Dzisiaj* (od 2005). [...] Odznaczony m.in. Złotym Krzyżem Zasługi (2002). [...]

TWÓRCZOŚĆ

8. Figle i psoty Kłobuka niecnoty. Baśń mazursko-warmińska. [Dla dzieci]. [Wyd. 3] Olsztyn: Wers 2004.

Wyd. 1 i 2 pt. Baśń o Kłobuku psotniku.

13. Strony kalendarza. Poezje. Olsztyn: Stow. Środowisk Twórczych 2001, 102 s.

14. Baszta nietoperzy. [Powieść dla młodzieży]. Olsztyn: Warmia 2004, 147 s.

Podp. pseud.: Jacek Mróz. – W cyklu pt. „O przygodach Pana Samochodzika”, który nawiązuje do cyklu książek Z. Nienackiego dla młodzieży pod tymże tytułem. – Por. Z. Nienacki poz. 48. Zob. też poz. 15.

15. Rękopis z Poznania. [Powieść dla młodzieży]. Olsztyn: Warmia 2005, 162 s.

Podp. pseud.: Jacek Mróz. – W cyklu „O przygodach Pana Samochodzika”. Zob. też poz. 14.

Prace redakcyjne

5. E. Klajman-Gomolińska: Miejsce na ziemi. Poezje. Red. i posł. ... Olsztyn: ElSet 2003, 63 s.

6. Pióro i pamięć. 50-lecie Oddziału [Olsztyńskie-go] Związku Literatów Polskich 1955-2005. Praca zbiorowa pod red. ... Olsztyn: ZLP; ElSet 2005, 207 s.

OPRACOWANIA (wybór)
Ank. 2006.

ROJEWSKI Jan

TWÓRCZOŚĆ

6. Tysiąc walecznych. Sztuka w 3 aktach. Praprem. Wr., T. Pol. 1950.
W t. 7 błędne inf. dot. praprem.

M.K.-K.

ROLICKI Janusz

[...] Współpracuje z rozgłośniami radiowymi i telewizyjnymi jako komentator bieżących wydarzeń politycznych, został publicystą dziennika *Fakt*. [...]

TWÓRCZOŚĆ

11. Edward Gierek. Życie i narodziny legendy. Wwa: Iskry 2002, 369 s.

OPRACOWANIA (wybór)

M. Radgowski: Specjalność: Gierek. *Nowe Książki* 2002 nr 10 [rec.: Edward Gierek].

K.B.

ROLLECZEK Natalia

TWÓRCZOŚĆ

7. Kochana rodzinka i ja. [Powieść dla młodzieży]. [Wyd. 6] Łódź: Literatura 2000.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Chciałam to z siebie wyrzucić. Z N.R. rozmawiała M. Dvorak. *Gaz. Wyborcza* dod. *Kraków* 2003 nr 295.
T. Lewczak: Jak to w rodzinie. *Guliwer* 2003 nr 4.

M.S.

ROMANKÓWNA Mieczysława

Praca edytorska

10. N. Żmichowska, J. Baranowska: Ścieżki przez życie. Wspomnienia. Oprac. ... Wstęp: Z. Kossak. [Wyd. 2] Wr.; Wwa: Ossol. we współpracy z De Agostini Polska 2006, 528 s.

M.K.-K.

ROMANOWICZOWA Zofia

[...] W 2001 otrzymała nagrodę Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (za r. 2000). [...] Mieszka w Maison de Retraite Fonds Humanitaire Polonais Château Fontpertuis w Lailly en Val.

TWÓRCZOŚĆ

2. Przejście przez Morze Czerwone. [Powieść].

K.B. Przekł. hebr.: Ha-Ma'abar be-Yam Sup. [Przeł.] A. Pągis. Tel Aviv 1995.

10. Na Wyspie. [Powieść].

Przekł. franc.: Ile Saint Louis. [Przeł.] E. Veaux. Monaco 2002.

12. Trybulacje proboszcza P. [Powieść]. Powst. 1998. Wyd. Tor.: Algo 2001, 285 s.

Data powst. podana pod tekstem wstępu.

Przekład

4. Trubadurzy prowansalscy. Liryki najpiękniejszej. [Antologia]. Przeł. z prowansalskiego ... Red.: J. Kapica. Tor.: Algo 2000, 98 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Przypadek, czyli prawdziwa fikcja. Rozm.: S. Beres. Oprac.: A. Jamrozek-Sowa. *Fraza* 2000 nr 3.

J. Bujnowski: Niektóre uwagi o piśmiennictwie Z.R. *Pam. Lit.*, Londyn 1989 t. 14. – F. Fornalczyk: „Przeżyłam... jestem w domu”. (O Z.R.). *Nurt* 1989 nr 4. – A. Kłosowski: Instytucja spełnionych nadziei. Paryska Libella i Galeria Lambert Zofii i Kazimierza Romanowiczów. [Katalog]. Wystawa 6 grudnia 1994 – 15 stycznia 1995. Pałac Rzeczypospolitej. Wwa: Bibl. Nar. 1994/1995, 35 s. – A. Jamrozek-Sowa: To, co najważniejsze. O piśmiennictwie Z.R. *Fraza* 1999 nr 2/3. – W. Wójcik: W Polsce i na obczyźnie. O twórczości Zofii Romanowiczowej. Kat.: Gnome 2000, 69 s. – A.-C. Carls: Reżyser, filozof, świadek. Estetyka złamania w utworach Z.R. *Arch. Emigracji* 2001 z. 4. – K. Chmielewska: Między heroizmem a hedonizmem. O Z.R. „Przejście przez Morze Czerwone”. *Stud. Kiel. Ser. Filol.* 2001 nr 3. – J.-Z. Maciejewski: „Baśka i Barbara” Z.R. (Między powieścią a cyklem opowiadań). W: Cykl literacki w Polsce. Białystok 2001. – R. Moczko: Literackie déja vu. *Nowe Książki* 2001 nr 9 [rec.: Trybulacje proboszcza P.]. – K. Chmielewska: Twórczość poetki Z. Górskiej-Romanowiczowej. *Stud. Filol. Akad. Świętokrzyskiej* 2002 t. 15. – [Trybulacje proboszcza P.] A. Czachowska: Smak życia. *Twórczość* 2002 nr 5/6; A. Morawiec: Scribere necesse est. *Dekada Lit.* 2002 nr 5/6; M. Orski. *Prz. Powsz.* 2002 nr 1. – I. Burzacka: W gąszczu pytań. Powieść „Skrytki” Z.R. W; Światy przedstawione. Tor. 2006. – M. Zieliński: Podróż bez powrotu. W tegoż: Ucieczka przed Polską. Kr. 2006 [dot.: Na Wyspie].

J.Cz.

ROPPEL Leon

OPRACOWANIA (wybór)

M. Völkel: L.R. Beziehungen zu den Sorben. *Acta Cassubiana* 1999 t. 1.

M.K.-K.

ROSENSTEIN Erna
1913-2004

[...] Zmarła 10 listopada 2004 w Warszawie.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Ja to widzę i czuję. Rozm. T. Sztyma. *Gaz. Wielkop.* 2001 nr 129.D. Jarecka: Ekran do wyświetlania myśli. *Dialog* 1998 nr 12 [dot. głównie twórczości plastycznej]. – K. Feusette: Niepokorna surrealistka. *Rzeczpospolita* 2004 nr 265. – J. Hekmat, M. Taszycka: E.R. *Gaz. Wyborcza* 2004 nr 271.

B.M.

ROSTWOROWSKI Henryk

Przekłady

2. E. Roblès: Montserrat. Sztuka w 3 aktach. Wyst. Opole, T. Ziemi Opól. 1959.

W t. 7 błędna inf. o pierwszym wyst.

6a. Chansons de Pologne. Melodie ze słowami. [Przeł. na franc.] ... Red.: W. Doleżał. Kr.: PWM 1955, 67 s.

7. W. Hugo: Hernani. Dramat w 5 aktach. TV 1997.

9. M. Achard: Kartofel. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Tor., T. Ziemi Pomor. 1959.

W t. 7 błędna inf. o pierwszym wyst.

10. J. Giraudoux: Apollo z Bellac. [Utwór dramatyczny]. TV 1958.

W t. 7 błędna data pierwszej emisji tv.

22. F. Veber: Podłużna walizka. [Utwór dramatyczny]. TV 1994.

W t. 7 błędna data pierwszej emisji tv.

30. M. Camoletti: Z ogłoszenia. Przekł. powst. przed 1984. Wyst. Częstochowa, T. Dram. im. A. Mickiewicza 1993.

M.S.

ROSTWOROWSKI Jan

TWÓRCZOŚĆ

14. Moje ciało. [Wiersze].

A d a p t. r a d i o w a: Adapt.: K. Kamińska. Radio 1991.

Przekłady

1a. S. Plath: Trzy kobiety. Słuchowisko poetyckie. *Dialog* 1975 nr 2. TV 1978.

2. S. Plath: Wiersze wybrane. Wyd. 2 zmienione pt. Poezje wybrane. Przeł.: J. Hartwig, ..., T. Truszkowska. Kr.: WL 2004, 190 s.

OPRACOWANIA (wybór)

R. Nowotarska: „Taki to los mój...”. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2000 nr z 14 IV. – E. Śmieja: Rezygnacja z łoży. J.R.; Z pustych serc w próżną formę. J.R. raz jeszcze.W tegoż: Zbliżenia i kontakty, Kat. 2003. – D. Heck: „Sprawa R.” w świetle dokumentów Archiwum *Wiadomości*. W: *Życie literackie drugiej emigracji niepodległościowej (II)*. Toruń 2004 [dot. powrotu do Polski w 1972]. – A. Gałowicz: Sytuacja emigranta w świetle wczesnej poezji J.R. W: *Poezja polska na obczyźnie*. T.2. Rzeszów 2005.

M.S.

ROSTWOROWSKI Karol Hubert

TWÓRCZOŚĆ

22a. Wielkanoc. Autorzy tekstów: ..., E. Zegaldłowicz, S. Wyspiański. Układ tekstu i reż.: M. Kolarczyk. Wyst. Kr., T. Rapsodyczny 1948.

OPRACOWANIA (wybór)

K. Troczyński: Otwarcie sezonu w Teatrze Polskim [dot.: Judasz z Kariothu], „Antychryst” K.H.R.; Pamięci K.H.R.; R. po raz drugi [dot.: Przeprowadzka]. *Nowy Kur.* 1935 nr 205; 1936 nr 135; 1938 nr 43; 1938 nr 77, przedr. pt. K.H.R. w tegoż: *Pisma teatralne*. Kr. 2001. – K. Troczyński: Sprawa Wojciecha. W odpowiedzi K.H.R.; Tu mi daj, Muzo...; Dramat K.H.R. *Dz. Pozn.* 1936 nr 35; 1937 nr 234; 1938 nr 37, przedr. pt. K.H.R. w tegoż: *Zoila*. Kr. 2003. – S. Piasecki: Współczesność R. *Prosto z mostu* 1939 nr 30, przedr. w tegoż: *Prosto z mostu*. Kr. 2003. – J. Popiel: Tragedia i tragizm. Wokół „Niespodzianki” K.H.R. W: *Rozpoznawanie wartości w literaturze*. Kr. 1988. – E.M. Rostworowski: Muzyka do „Judasza”. *Twórczość* 1988 nr 1. – J. Bartyzel: Dyskretny urok socjologizmu. (Z dziejów recepcji krytycznej „Judasza z Kariothu”). *Polityka Pol.* 1989 nr 14. – K. Zielińska: Twarze i głosy winnych – dramat życia bohaterów „Niespodzianki” K.H.R. *Pr. Nauk. Filol. Pol. Hist. i Teor. Lit. WSP w Częst.* 1998 z. 7. – M.J. Olszewska: K.H.R. „Niespodzianka”. Prawdziwe zdarzenie w czterech aktach. W teście: „Tragedia chłopstwa”: od W.L. Anczyca do K.H. Rostworowskiego. Wwa 2001. – J. Popiel: K.H.R. „Niespodzianka”. W: *Dramat polski. Interpretacje*. Cz. 2. Gdańsk 2001. – B. Popczyk-Szczęśna: Dwudziestowieczne interpretacje dramatyczne: K.H.R.: Judasz samotny. W teście: Postać Judasza w dramacie polskim XX wieku. Kr. 2003. – T. Boy-Zełenski: Chłopska trylogia R. („Niespodzianka”, „Przeprowadzka”, „U mey”). W tegoż: *W perspektywie czasu*. Wwa 2006. – J. Pietrzkiewicz: Trzy niespodzianki. K.H.R. – R. Brooke. W tegoż: *Polish literature from the European perspective*. Łódź 2006 [dot.: Niespodzianka]. – K.L. Koniński: Dwa dramaty o Judaszu. (R. – Tetmajer); K.H.R. „Niespodzianka”. (Po premierze w teatrze krakowskim). W tegoż: *Szkice krytyczne*. Kr. 2007.

M.S.

ROSTWOROWSKI Mikołaj

TWÓRCZOŚĆ

8. Dziwy prawdziwe. [Wiersze; autorzy:] K. Rostworowska-Morawska, ... [Wyd. 2] Wwa: Novum 1985.

M.S.

ROSZEWSKI Wojciech[...] W czasie studiów na UMK w Toruniu (1956-64) redagował pisma studenckie *Refleksy* oraz *Biuletyn Informacyjny*. [...]

707

OPRACOWANIA (wybór)

T. Milkowski: Iluzje i nadzieje. W tegoż: Literatura i kryzys. Wwa 1989 [rec.: Poza zasięgiem hipnozy].

B.M.

ROSZKOWSKI Janusz Bogdan

[...] W 1969 zawarł związek małżeński z Wandą Pietrzyk, graficzką (rozwód 1971), a następnie w 1972 ożenił się z Einą Anneli Salmelą, (rozwód 1974). W 1973 przez trzy miesiące przebywał w Boliwii, a następnie na początku 1974 w klasztorze w Tybecie. [...] W 1981 zawarł związek małżeński z Alicją Sienkiewicz, dziennikarką (rozwód 1983). [...] Od 2001 zamieszczał przekłady i wiersze na łamach pisma *Poezja Dzisiaj*, w 2006 został wyróżniony przez redakcję nagrodą *Poezja Dzisiaj*, przyznana z okazji Światowego Dnia Poezji. [...]

TWÓRCZOŚĆ

9. Myślałem, więc byłem. [Aforyzmy, zapiski]. Wwa: IBIS 2005, 120 s.

10. Wiersze wybrane. Wwa: IBIS 2005, 256 s. Zawiera także nowe wiersze.

Przekłady

4. A. Strindberg: Spowiedź szaleńca. [Powieść]. [Wyd. 3] Wwa: *Gaz. Wyborcza* 2005.

10. A. Strindberg: Taniec śmierci. [Utwór dramatyczny].

Nagroda za przekład im. W. Hulewicz w 2000.

11. K. Vonnberg: Wiersze wybrane. Wybór, przekł. i oprac. ... Wwa: Pod Wiatr 2001, 191 s.

12. Nowa Konstelacja. [Antologia poezji szwedzkiej]. Wybór, przekł. i oprac. ... Wwa: IBIS 2003, 336 s.

Nagroda im. W. Hulewicz w 2003.

13. Ku Drodze Mlecznej. [Antologia poezji szwedzkiej]. Wybór, przekł. i oprac. ... Wwa: IBIS 2005, 416 s.

Nagroda m. Orebrowa [Szwecja] za prezentację twórczości S. Hallegena w 2005.

14. A. Strindberg: Historie małżeńskie. [Powieść]. Przekł. i oprac. ... Wwa: J. Santorski & Co 2006, 352 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006.

P. Sommer: Nasi polscy poeci szwedzcy. W tegoż: Po stykach. Gdańsk 2005 [m.in. dot. przekł. J.B.R.].

B.M.

ROWIŃSKI Aleksander

Pseud.: Alex Rovin; Bartosz A. Szczęsny.

[...] Pełni nadal obowiązki prezesa Oficyny Literatów Rój. W 2004 rozwiódł się z Elżbietą z Baranowskich. [...]

TWÓRCZOŚĆ

16a. Otruć czy pokochać. [Powieść]. Wwa: KiW 1985, 171 s.

Podp. pseud.: Alex Rovin.

18. Pod klątwą kapłanów. [Reportaż historyczny]. Wyd. 2 rozszerz. Wwa: Rój 2000, 235 s.

20. Zygielbojma śmierć i życie. [Reportaż]. Wwa: Rój 2000, 271 s. Wyd. 2 powiększone i uaktualnione tamże 2004, 383 s.

Przekł. n i e m.: Zygielbojms Reise. Eine Spurensuche. [Przel.] A. Karaś. Wwa; Osnabrück 2004.

21. Dreszczowce zamku Dunajec. [Legenda i podania]. Wwa: Rój 2004, 192 s.

22. Inkowie w Polsce. Scenariusz filmu dokumentalnego. TV Discovery 2005.

23. Opowieści pana Franciszka i o panu Franciszku z przyspiewkami z Zamku Dunajec. Wwa: Rój 2005, 91 s.

24. Przeklęte łązy słońca. [Opowieść]. Wwa: Rój 2006, 369 s.

Prace redakcyjne

2. D. Defoe: Przypadki Robinsona Kruzo. Oprac. ... [na podstawie przekł. z ang. J. Birkenmajera oraz anonim. przekł. z 1851]. Wyd. nast.; wyd. 3 [właśc. 5] Wwa: KiW 1993; Wwa: Ag. Wydawn. „Nałęcz” [1997]; Wwa: Ostroróg [1998], tamże [2000].

3. Zawód reporter. Ambroziewicz. Cz. 1. Wywiady przeprowadził i oprac. T. Zakrzewski; cz. 2. Wybór tekstów, ilustr., komentarze ... Wwa: Rój 2000, 304 s.

Podp. pseud.: Bartosz A. Szczęsny.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2007.

M.K.-K.

ROZENFELD Aleksander

TWÓRCZOŚĆ

3a. Poemat o mieście Łodzi. [Poemat]. Łódź: [Dzielnicy Dom Kultury Bałuty] 1981, [4] s.

15. Wiersze na koniec wieku. Złotów: Pro-media 2000, 71 s. Wyd. 2 tamże 2004.

16. Poemat o mieście Złotowie i trochę innych wierszy. Złotów: Stow. Kult.-Artyst. Złotowróżność 2005, 48 s.

17. ... Cóżes ty za pani? Wypisy 1993-2005. Wwa: Ofic. Wydawn.-Poligraficzna „Adam” 2006, 111 s.

OPRACOWANIA (wybór)

A. Jarmusiewicz: Ja jestem człowiek niepoważny. *Rzeczpospolita* 2006 nr 193.

M.K.-K.

RÓŻAŃSKI Wincenty

[...] W 2002 otrzymał nagrodę artystyczną Rady m. Poznania, a w 2003 nagrodę Marszałka Województwa Wielkopolskiego w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony dóbr kultury. [...]

TWÓRCZOŚĆ

18. Ręce Marii Magdaleny. [Wiersze]. Posł. opatrzył S. Sterna-Wachowiak. Pozn.: Ars Nova 2000, 71 s.

19. Wędrujemy do Szeol. Wiersze wybrane. Wybór i układ: R. Bąk. Posł.: T. Żukowski. Pozn.: Bibl. Telgte 2001, 211 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2005.

T. Bereda: Odsunąć lęk. *Poezja* 1990 nr 7/9 [rec.: Bądź pozdrowiona chwilo...]. – T. Żukowski: „Jasno mi Boże”. *Czas Kult.* 1992 nr 36/37 [rec.: Będziemy piękniejsi]. – T. Żukowski: „W lunach miasta palilem korzenie”. O poezji W.R. *Czas Kult.* 2000 nr 6. – J.L. Kaczmarek: Uleplone z żarem. *Tygiel Kult.* 2002 nr 1/3 [dot. Wędrujemy do Szeol oraz innych utworów poety].

B.M.

RÓŻEWICZ Tadeusz

[...] Po 2000 kontynuował twórczość literacką; publikował m.in. nadal w *Odrze*, a także w *Kwartalniku Artystycznym*, *Twórczości i Śląsku*. Otrzymał m.in. Złotą Kulę, nagrodę przyznawaną przez Stowarzyszenie na Rzecz Promocji Wrocławia (1998), główną Nagrodę Literacką Bośni i Hercegowiny za całokształt twórczości (2002), włoską nagrodę literacką Librex Montale (2003), nagrodę Fundacji Kultury Polskiej Złote Berło za całokształt twórczości (2006). Został doktorem honoris causa Uniwersytetu Warszawskiego (2001) i Uniwersytetu Gdańskiego (2006), wrocławskiej Akademii Sztuk Pięknych (2007). [...]

TWÓRCZOŚĆ

4. Niepokój. [Wiersze]. Przedr. zob. poz. **116** (ft.) VII.

5. Czerwona rękawiczka. [Wiersze]. Przedr. zob. poz. **116** (ft.) VII.

6. Pięć poematów. Przedr. zob. poz. **116** (ft.) VII.

6a. Ujawnienie. Sztuka w 8 odsłonach. Powst. 1950. Masz. powiel., 78 s. CSPA [Centr. Składnica Przedsiębiorstw Artyst.].

Egz. w Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza w Wwie. – Wg inf. M. Jarmulowicz (Sezony błędów i wypaczeń. Gdańsk 2003) utwór został zgłoszony na Konkurs Pol. Sztuk Współcz.

7. Czas, który idzie. [Wiersze]. Przedr. zob. poz. **116** (ft.) VII.

8. Wiersze i obrazy. Przedr. zob. poz. **116** (ft.) VII.

11. Równina. [Wiersze]. Przedr. zob. poz. **116** (ft.) VII.

13. Srebrny kłos. [Wiersze]. Przedr. zob. poz. **116** (ft.) VII.

14. Uśmiechy. [Wiersze i humoreski]. Wyd. 3 przejrz. i poszerz. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2000, 238 s. Przedr. zob. poz. **116** (ft.) I, VII.

Adapt. radio wa: Radio w radiu. Adapt.: W. Tkaczuk. Radio 2006.

15. Poemat otwarty. [Wiersze]. Przedr. zob. poz. **116** (ft.) VIII.

Adapt. tv poematu W środku życia: TV 1960.

17. Formy. [Wiersze i proza poetycka]. Przedr. zob. poz. **116** (ft.) VIII.

18. Kartoteka. [Utwór dramatyczny]. Przedr. zob. poz. **116** (ft.) IV.

Wyd. łącznie z poz. 88 pt. Kartoteka; Kartoteka rozrzucona. Wstęp: Z. Majchrowski. [Wyd. 2] Kr.: WL 2001.

Przekł. ang.: The card index. [Przel.] A. Czerniawski. W: T. Różewicz: Reading The Apocalypse in bed. London, New York 1998, – a r a b s k i: Al-milaff. [Przel.] D. Mitwalli. Cairo 2004, – f r a n c.: Le fichier. [Przel.] J. Donguy, M. Masłowski. Wyd. łącznie z przekł. poz. 27 pt. Le fichier; Témoignage ou notre petit confort. (Théâtre 1). Lausanne 2005.

20. Przerwany egzamin. [Opowiadania]. Przedr. zob. poz. **116** (ft.) I.

Przekł. franc.: opowiadania Przerwany egzamin łącznie z przekł. Pułapka: Précédé de conversation interrompue. [Przel.] A. van Crugten zob. poz. 76.

21. Rozmowa z księciem. [Wiersze]. Przedr. zob. poz. **116** (ft.) VIII.

22. Głos Anonima. [Wiersze]. Przedr. zob. poz. **116** (ft.) VIII.

Adapt. poematu Et in Arcadia ego: r a d i o w a: Adapt.: B. Ostromecki. [Wwa:] Pol. Radio i Telewizja 1962, 19 k., – t e a t r.: Scenariusz: J. Różewicz. Wr., T. Współcz. 1990; łącznie z miniaturą literacką Duszycka zob. poz. 68; Adapt.: B. Ostromecki. Przel. na jez. franc. J. Lisowski. Masz. w Bibl. Nar. w Wwie.

23. Grupa Laokoona. [Utwór dramatyczny]. TV 1971. Przedr. zob. poz. **116** (ft.) IV.

W t. 7 błędna data pierwszej realizacji tv.

25. Zielona róża. [Wiersze]. Przedr. zob. poz. **116** (ft.) VIII.

27. Świadkowie albo Nasza mała stabilizacja. [Utwór dramatyczny]. Przedr. zob. poz. **116** (ft.) IV.

Przekł. ang.: The witnesses. [Przel.] A. Czerniawski. W: T. Różewicz: Reading The Apocalypse in bed. London, New York 1998, – f r a n c.: Témoignage ou notre petit confort. [Przel.:] J. Donguy, M. Masłowski. Wyd. łącznie z przekł. Kartoteka zob. poz. 18.

Adapt. teatr. łącznie z Działdibobo [poz. 56] pt. Świadkowie. Wyst. Kr., T. Lud. Scena Pod Ratuszem 2006.

31. Akt przerywany. (Komedia niesceniczna w 1 akcie). Przedr. zob. poz. **116** (t.) V).

Przekł. a n g.: The interrupted act. [Przel.] A. Czerniawski, W: T. Różewicz: Reading The Apocalypse in bed. London, New York 1998. – f r a n c.: L'acte interrompu. [Przel.] J. Lisowski. Masz. w Bibl. Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza w Wwie.

32. Spaghetti i miecz. [Utwór dramatyczny]. Przedr. zob. poz. **116** (t.) IV).

33. Śmieszny staruszek. (Komedia w 2 odsłonach). Przedr. zob. poz. **116** (t.) IV).

Przekł. a n g.: The funny old man. [Przel.] A. Czerniawski, W: T. Różewicz: Reading The Apocalypse in bed. London, New York 1998.

35. Wyszedł z domu. (Tak zwana komedia). Przedr. zob. poz. **116** (t.) V).

Przekł. a n g.: He left home. [Przel.] A. Czerniawski, przedr. pt. Gone out w: T. Różewicz: Reading The Apocalypse in bed. London, New York 1998.

36. Moja córeczka. [Opowiadanie]. Przedr. zob. poz. **116** (t.) II).

Przekł. r o s.: Moja doćenka. [Przel.] K. Staroselskaja, W: T. Rużewič: Grech. Moskwa 2005.

A d a p t.: t e a t r.: Reż.: B. Orlicz. Wyst. Białystok, T. Dram. im. A. Węgierki 1971. – t v: Adapt.: A. Barański. TV 2000.

40. Wycieczka do muzeum. [Opowiadania].

Przekł. opowiadania Wycieczka do muzeum: a n g.: An excursion to the museum. [Przel.] J. Kosicka. Współwyd. z: F. Kruszewska: A dream. [Przel.] J. Kosicka. New York 2002. – r o s.: Ekskursija v muzej. [Przel.] E. Gessen. W: T. Rużewič: Grech. Moskwa 2005.

44. Stara kobieta wysiaduje. [Utwór dramatyczny]. Radio 1989. Przedr. zob. poz. **116** (t.) V).

Przekł. a n g.: The old women broods. [Przel.] A. Czerniawski, W: T. Różewicz: Reading The Apocalypse in bed. London, New York 1998. – e s t o Ń.: Vana naine haub. [Przel.] H. Lindepuu, W: T. Różewicz: Valge abielu ja teisi näidendeid. Laiuse 2006.

45. Twarz trzecia. [Wiersze]. Przedr. zob. poz. **116** (t.) VIII).

Tu m.in. poemat: Spadanie.

46. Regio. [Wiersze i opowiadanie]. Przedr. zob. poz. **116** (t.) IX).

48. Dramat postaw moralnych. (Sztuka teatralna w 1 akcie z prologiem). Przedr. zob. poz. **116** (t.) V).

49. Pięć sztuk: Rajski ogródek. (Sztuka w 1 akcie); Metamorfozy. (Sztuka dzieje się w tramwaju); Co tu macie. (Na punkcie skupu makulatury); Wielkości; Zacieranie rąk. (Komedia muzyczna). Przedr. zob. poz. **116** (t.) V).

Przekł. a n g. utworów Rajski ogródek; Metamorfozy; Co tu macie; Zacieranie rąk: The little garden of Eden; Metamorphoses; What you got here; Rubbing his hands together. [Przel.:] B. Plebanek, T. Howard, W: T. Różewicz: Reading The Apocalypse in bed. London, New York 1998.

50. Śmierć w starych dekoracjach. [Opowiadanie]. Przedr. zob. poz. **116** (t.) II).

51. Teatr niekonsekwencji.

Przekł. a n g. tekstu Przyrost naturalny: Birth rate. [Przel.:] B. Plebanek, T. Howard, W: T. Różewicz: Reading The Apocalypse in bed. London, New York 1998.

52. Na czworakach. (Tragikomedia). Przedr. zob. poz. **116** (t.) V).

Przekł. r o s.: Na četveren'kach. [Przel.] U. Čajnkov, W: T. Rużewič: Tri p'esy. Moskva 2004. – s e r b.: Wyst. Mostar 1989.

54. Pogrzeb po polsku. [Utwór dramatyczny]. Przedr. zob. poz. **116** (t.) V).

55. Przygotowanie do wieczoru autorskiego. [Szkice i miniatury dramatyczne]. Przedr. przejrz., zmien. i popraw. zob. poz. **116** (t.) III).

56. Dździbobo, czyli miłość romantyczna czeka już pod drzwiami. [Utwór dramatyczny]. Przedr. zob. poz. **116** (t.) V).

Przekł. a n g.: Babybabba. [Przel.:] B. Plebanek, T. Howard, W: T. Różewicz: Reading The Apocalypse in bed. London, New York 1998.

A d a p t. t e a t r. łącznie z Świadkowie albo Nasza mała stabilizacja pt. Świadkowie zob. poz. 27.

57. Sztuki teatralne.

Przekł. a n g. tekstu Straż porządkowa: The order squad. [Przel.:] B. Plebanek, T. Howard, W: T. Różewicz: Reading The Apocalypse in bed. London, New York 1998.

58. Czego przybywa, czego ubywa. (Scena w parku). Przedr. zob. poz. **116** (t.) V).

Przekł. a n g.: What's more what's less. [Przel.:] B. Plebanek, T. Howard, W: T. Różewicz: Reading The Apocalypse in bed. London, New York 1998.

59. Dramat rozbieżny. [Utwór dramatyczny]. Przedr. zob. poz. **116** (t.) V).

Przekł. a n g.: Discordant drama. [Przel.:] B. Plebanek, T. Howard, W: T. Różewicz: Reading The Apocalypse in bed. London, New York 1998.

63. Sobowtór. [Utwór dramatyczny]. Przedr. zob. poz. **116** (t.) V).

Przekł. a n g.: Doppelgänger. [Przel.:] B. Plebanek, T. Howard, W: T. Różewicz: Reading The Apocalypse in bed. London, New York 1998.

64. Białe małżeństwo. [Utwór dramatyczny]. Przedr. zob. poz. **116** (t.) VI).

Przekł. a n g.: White marriage. [Przel.] E.J. Czerwiński, New York 1975. – c z e s.: Bílé manželství. [Przel.] I. Zmatlík, Praha 2006. – e s t o Ń.: Valge abielu. [Przel.] H. Lindepuu, W: T. Różewicz: Valge abielu ja teisi näidendeid. Laiuse 2006. – f i Ń.: Wyst. Turku, T. Municipal 1988. – h i s z p.: Matrimonio blanco. [Przel.] J. Bielski, E. Bortkiewicz, Wyd. łącznie z przekł. poz. 67 pt. Matrimonio blanco; El Ayunador se va, Madrid 2001. – r o s.: Neporočnyj mariaž. [Przel.] K. Staroselskaja, W: T. Rużewič: Tri p'esy. Moskva 2004.

67. Odejsie głodomora. [Utwór dramatyczny]. Przedr. zob. poz. **116** (t.) VI).

Przekł. h i s z p.: El Ayunador se va. [Przel.:] J. Bielski, E. Bortkiewicz, Wyd. łącznie z przekł. Białe małżeństwo zob. poz. 64. – w ł o s.: [Przel.] L. Gambacorta. *Sipario*, Mediolan 1988 nr 8.

68. Duszyczka. [Miniatura literacka]. Wyd. 2 Kr.: WL 2001. Przedr. zob. poz. **116** ([t.] IX).

Adapt. teatr. łącznie z poematem Et in Arcadia ego (poz. 22) pt. Duszyczka: Adapt. scen., reż. i scenografia: J. Grzegorzewski. Wyst. Wwa, T. Nar. 2004. TV 2005.

69. O wojnę powszechną za wolność ludów prosimy Cię, Panie. [Utwór dramatyczny]. Przedr. pt. Głos Anonima zob. poz. **116** ([t.] VI).

70. Do piachu. [Utwór dramatyczny]. Przedr. zob. poz. **116** ([t.] VI).

Przekł. ros.: V. Raschod. [Przel.] T. Dżičimskaja. W: T. Rużevič: Tri p'esy. Moskva 2004.

71. Opowiadanie traumatyczne; Duszyczka. Przedr. zob. poz. **116** ([t.] IX).

76. Pułapka. [Utwór dramatyczny]. Przedr. zob. poz. **116** ([t.] VI).

Przekł. ang.: The trap. [Przel.] A. Czerniawski. Amsterdam 1997, – e s t o ñ. Löks. [Przel.] H. Lindepuu. W: T. Różewicz: Valge abielu ja teisi näidendeid. Laiuse 2006, – f r a n c. Le piège. [Przel.] A. van Crugten. Wyd. łącznie z przekł. opowiadania Przerwany egzamin [poz. 20] pt. Le piège; Précédé de conversation interrompue. Paris 1997, – s e r b. Klopka. [Przel.] P. Vujčić. Wyst. Nowy Sad, Narodno Pozorište 1988.

77. Na powierzchni poematu i w środku. Przedr. zob. poz. **116** ([t.] IX).

86. Płaskorzeźba. [Wybór wierszy]. Wyd. nast. łącznie z przekł. włos, pt. Bassorilievo. [Wstęp:] E. Sanguineti. [Przel.] B. Adamska Verdiani. Milano: Libri Scheiwiller 2004, 183 s. Przedr. zob. poz. **116** ([t.] IX).

88. Kartoteka rozrzucona. [Utwór dramatyczny]. Wyd. łącznie z Kartoteka zob. poz. 18. Przedr. zob. poz. **116** ([t.] IV).

94. Niepokój. Wybór wierszy z lat 1944-1994. Przekł. litew.: [Keturi] 4 poemos. [Przel.] V. Dekšnys, V. Burnos. [Vilnius] 2004.

96. Zawsze fragment. [Wiersze]. Przedr. zob. poz. **116** ([t.] IX).

96a. Tadeusz Różewicz. [Wybór wierszy]. Wydano [...] siłami Z. Kulika i J. Piotrowskiego. Karpacz: Z. Kulik i J. Piotrowski 1997, [8] s.

96b. Wybór wierszy; Vibrani virši. [Wybór wierszy i przekł. z pol. i niem. oraz słowo wstępne:] J. Senčičin. L'viv: Kamenjar 1997, 227 s. Tekst w jęz. pol. i ukr.

98. Zawsze fragment. Recycling. [Wiersze]. Przedr. zob. poz. **116** ([t.] X).

Przekł. niem. (częściowy): Recycling. [Przel.] H. Berek. Berlin 2000, – s e r b. Uvek fragment. [Przel.] B. Rajčić. Vršac 2000.

Adapt. teatr. Recycling. Oprac. tekstu: W. Hejno. Wyst. Wr., T. Lalek 2000.

100. Matka odchodzi. Wyd. 2 Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2004. Przedr. zob. poz. **116** ([t.] XI).

Nagroda literacka Nike w 2000.

Przekł. węgier.: Anya elmegy. [Przel.] G. Keresztes. Budapest 2004.

Adapt. teatr.: Odchodzi. Adapt.: L. Mądzik. Wyst. Lubl., Scena Plastyczna KUL w Starej Auli KUL 2004.

102. Niepokój. Wybór wierszy. Wwa: PIW 2000, 693 s.

103. Srebrny kłos. Pięć wierszy. Ozdobiła linyrtami M. Wosik-Bąk. Całość zebrał i opracował A. Włodarski. [B.m.:] Wratislavia [2000], [21] s.

104. Na powierzchni poematu i w środku; Na poverchnosti poemy i vnutri. Wyboru dokonali: ..., J. Stolarczyk. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2001, 305 s. Zob. poz. 77.

Tekst w jęz. pol. i ros.

105. Nałęczów. Spacer z Bolesławem Prusem po dawnym i współczesnym uzdrowisku. Tekst: H.L. Bukowska, ... Autor zdjęć: T. Adamczyk [i in.]. Nałęczów: Tow. Przyjaciół Nałęczowa przy współpracy Muzeum B. Prusa 2001, 72 s. Wyd. 2 tamże 2002.

106. Nożyk profesora. [Wiersze]. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2001, 40 s. Przedr. zob. poz. **116** ([t.] X). Przekł. słowack.: Profesorov nožik. [Przel.] K. Chmel. Banská Bystrica 2001.

107. W środku życia; Jivan ke bībōbīb. Red. tomu: A. Wadźpeji, R. Czekalska. Nayi Dilli: Vāñi Prakāshan 2001, XXVIII, 275 s.

Tekst w jęz. pol. i hindi.

108. Bez i drugie stichi. [Przel.] A. Davtana. Sankt-Peterburg: [Peterburgskij In-t. Jadernej Fiziki RAN] 2002, 81 s.

Tekst w jęz. pol. i ros.

109. Klucze do nieba. Fragment sztuki. *Kwart. Artyst.* 2002 nr 3 s. 36-39. Przedr. zob. poz. **116** ([t.] V).

110. Midden in het leven; W środku życia; In the midst of life. [Przel. na jęz. ang.] A. Czerniawski, [przel. na jęz. holend.] K. Lesman. Breda: De Geus 2002, [16] s.

Tekst w jęz. pol., holend. i ang.

111. Niepokój; Angoixa. [Przel.] J.-A. Ysern. Carcaixent: Edicions 96 2002, 33 s.

Tekst w jęz. pol. i katalońskim.

112. Szara strefa. [Wiersze]. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2002, 112 s. Przedr. zob. poz. **116** ([t.] X).

113. Il guanto rosso. E altre poesie. [Przel.] C. Verdiani, [Wstęp:] P. Marchesani. Milano: Libri Scheiwiller 2003, 154 s.

Tekst w jęz. pol. i włos.

114. Poesia abierta. (1944-2003). [Przekł. i wstęp:] F. Presa González. Barcelona: La Poesía, señor hidalgo 2003, 405 s.

Tekst w jęz. hiszp. i pol.

115. Słowo po słowie. [Wybór wierszy]. Post.: Z. Majchrowski. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2003, 322 s. P r z e k l. c h o r w.: Riječ poslije riječi. [Przel.] P. Mioč. Zagreb 1997, wyd. nast. pt. Riječ po riječi. Rijeka 2001.

116. Utwory zebrane. [T.] I- Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2003-

Publikacja otrzymała podczas XV Wrocławskich Promocji Dobrych Książek nagrodę Pióro Fredry i tytuł Książka Roku 2006.

[T.] I. Proza 1. 2003, 391 s.

Zawiera wybór opowiadań i humoresek z tomów: Uśmiechy [poz. 14]; Przerwany egzamin [poz. 20].

[T.] II. Proza 2. 2003, 338 s.

Zawiera m.in.: Moja córeczka [poz. 36]; Śmierć w starych dekoracjach [poz. 50].

[T.] III. Proza 3. 2004, 435 s.

Zawartość: Przygotowanie do wieczoru autorskiego [przejrz., zmien. i popraw. poz. 55; część tekstów przeniesiono do Proza 1-2 oraz do Dramat 2].

[T.] IV. Dramat 1. 2005, 282 s.

Zawartość: Kartoteka [poz. 18]; Kartoteka rozrzucona [poz. 88]; Grupa Laokoona [poz. 23]; Świadkowie albo Nasza mała stabilizacja [poz. 27]; Śmieszny staruszek [poz. 33]; Spaghetti i miecz [poz. 32].

[T.] V. Dramat 2. 2005, 295 s.

W części Teatr niekonsekwencji autor zmienił układ utworów i wprowadził dodatki.

Zawartość: Pogrzeb po polsku [poz. 54]; Wyszedł z domu [poz. 35]; Akt przerywany [poz. 31]. – Teatr niekonsekwencji: Przyrost naturalny [poz. 51]; Na czworakach [poz. 52]; Appendix do „Pulapki”; Ojciec maleje; Kartoteka; Listopad; Ce petit trou nommé Schlüsselburg; 28 października o 5 rano uciekł z domu (szkic do sztuki); Dnia 28 listopada 1966 roku: Notatki do sztuki „efeb w fabryce papieru toaletowego”; Apocalypsis cum figuris. (W laboratorium Jerzego Grotowskiego) [poz. 55]; Bez Kantora; Straż Porządkowa. (Opisanie dramaturgii) [poz. 57]; Rajski ogródek [poz. 49]; Trelemorele [poz. 120]; Metamorfozy [poz. 49]; Co tu macie. (Na punkcie skupu makulatury) [poz. 49]; Wielkości [poz. 49]; Zacieranie rąk [poz. 49]; Dramat rozbieżny [poz. 59]; Dzidzibobo (czyli miłość romantyczna czeka już pod drzwiami) [poz. 56]; Czego przybywa, czego ubywa [poz. 58]; Dramat postaw moralnych [poz. 48]; Sobowtór [poz. 63]; Klucze do nieba [poz. 109]; Edward Munch, „In der Schenke”. Scenariusz. – Stara kobieta występuje [poz. 44]. – Na czworakach [poz. 52].

[T.] VI. Dramat 3. 2005, 291 s.

Zawartość: Białe małżeństwo [poz. 64]; Głos Anonima [poz. 69]; Do piachu [poz. 70]; Odejsięcie głodomora [poz. 67]; Pulapka [poz. 76].

[T.] VII. Poezja 1. 2005, 450 s.

Autor dokonał licznych zmian w tekstach oraz w kilku tytułach.

Zawartość: Niepokój [poz. 4]; Czerwona rękawiczka [poz. 5]; Uśmiechy [poz. 14]; Pięć poematów [poz. 6]; Czas który idzie [poz. 7]; Wiersze i obrazy [poz. 8]; Równina [poz. 11]; Srebrny kłós [poz. 13].

[T.] VIII. Poezja 2. 2006, 438 s.

Autor dokonał licznych zmian w tekstach oraz w kilku tytułach.

Zawartość: Poemat otwarty [poz. 15]; Formy [poz. 17]; Rozmowa z księciem [poz. 21]; Zielona róża [poz. 25]; Głos Anonima [poz. 22]; Twarz trzecia [poz. 45].

[T.] IX. Poezja 3. 2006, 409 s.

Autor dokonał licznych zmian tekstowych i kompozycyjnych.

Zawartość: Złowiony [poz. 46]; Regio [poz. 46]; Bez tytułu; Duszczyka [poz. 68]; Opowiadania traumatyczne [poz. 71]; Na powierzchni poematu i w środku [poz. 77]; Plaskorzeźba [poz. 86]; Zawsze fragment [poz. 96].

[T.] X. Poezja 4. 2006, 398 s.

Autor dokonał licznych zmian w tekstach.

Zawartość: Zawsze fragment. Recycling [poz. 98]; Nożyk profesora [poz. 106]; Szara strefa [poz. 112]; Wyjście [poz. 118]; Cóż z tego, że we śnie [pierwodr. jako kompozycyjna całość].

[T.] XI. Matka odchodzi. 2004, 143 s. Wyd. popraw. poz. 100.

[T.] XII. Nasz starszy brat. 2004, 267 s. Wyd. uzup. Prace redakcyjne poz. 4.

117. Kritimas, arba Apie vertikaliuosius ir horizontaliuosius šiuolaikinio žmogaus gyvenimo elementus. Poema; Spadanie, czyli O elementach wertrykalnych i horyzontalnych w życiu człowieka współczesnego. [Przel.] V. Dekšnys. Vilnius: UAB Ogamas [2004], 12 s. Zob. poz. 45.

Tekst w jęz. pol. i litew..

118. Wyjście. [Wiersze]. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2004, 118 s. Przedr. zob. poz. 116 [t.] X).

Nagroda Dolnośląskie Brylanty Roku 2004.

119. Selected poems. [Przel.] A. Czerniawski [i in.]. [Posł.] T. Paulin, J. Osborne. Kr.: WL 2005, 357 s.

Tekst w jęz. pol. i ang.

120. Trelemorele. Scenariusz telenowel dla telewizji publicznej i prywatnej. *Dialog* 2005 nr 3 s. 20-24. Przedr. zob. poz. 116 [t.] V).

A d a p t. t v: Scenariusz: P. Łazarkiewicz. TV 2006.

121. Stare młode serce. [Opowiadania]. Wyboru utworów dokonał Z. Majchrowski. Gdańsk: Wydawn. UG 2006, 32 s.

122. Wieczór poezji: Hans Magnus Enzensberger, Günter Grass i Tadeusz Różewicz czytają swoje wiersze; Abend der Poesie; Hans Magnus Enzensberger, Günter Grass und Tadeusz Różewicz lesen aus ihrem dichtersichen Werk. Przel. A. Kpacki [i in.]. [Katalog wieczoru]. Wwa: Goethe-Institut Warschau 2006, 101 s.

Publikacja z okazji 51 Międzynarodowych Targów Książki. – Tekst w jęz. pol. i niem.; wiersze T.R. s. 78-101.

123. Nauka chodzenia; Gehnen lernen. Przekł.: K. Dedecius, B. Hartmann, A. Słomianowski. Rys.: E. Get-Stankiewicz. Wr.: Biuro Lit. 2007, 144 s.

Tekst w jęz. pol. i niem.

Wydania osobne wierszy w oprac. muz. z nutami: Trzy refleksje poetyckie. [Muz.:] J. Tyszkowski. Wwa: Wydawn. Muz. Ag. Autorskiej [1983], 26 s. – Polskie śpiewy. [Muz.:] J. Świder. Słowa: ..., K.K. Baczyński, T. Nowak. Wwa: Centr. Ośrodek Metodyki Upowszechniania Kultury 1985, 6 s. – Pieśni. [Muz.:] J. Sokorski. Piastów: J.W. Pióro 2001, 31 k. – Zaskoczenie. Cykl wokalny. [Muz.:]

I. Macievszki. Sankt Petersburg: Konsulat Generalny RP 2002, 15 s.

Montaż utworów T.R., m.in.: Wiersze ... Reż.: W. Siemion. TV 1958. – Powrót. TV 1983. – Non-stop-show. Scenariusz: J. Jarocki. TV 1991. – Z Różewicza dyplom. Oprac. tekstu: Z. Brzoza. Wyst. Łódź, Państw. Wyższa Szkoła Film., Telewizyjna i Teatr. 1997. – Rajski ogródek – szkice z Różewiczem. Adapt.: P. Miśkiewicz. Wyst. Kr., PWST 2001. TV 2003. – W środku życia II. Monodram w wykonaniu T. Malaka. Wr., Spotkania T. Jednego Aktora 2001. – Zdzi-dko-wienie. Scenariusz wg tekstów J. Słowackiego i ... Wyst. Łódź, Grupa teatr. „Dziewięćsił” 2002. – Różewicz – we fragmentach. Scenariusz: A. Sapija. TV 2006.

Wybory utworów w przekładach: Forms in relief and other works. [Przeł.] R. Sokolowski. New York 1994; Reading The Apocalypse in bed. Selected plays and short pieces. [Przeł.:] A. Czerniawski, B. Plebanek, T. Howard. London, New York 1998; They came to see a poet. Selected poems. [Przeł.] A. Czerniawski. London 2004. – b u l g.: Bitka d'h. Izbrani stichotvorenija. [Przeł.] Z. Kis'ov. Sofija 2003. – c h i Ń s k i m: Tadushi Lureweiji shixuan. [Poezje zebrane. T. 2]. [Hebei] 2006. – c h o r w.: Riječ postlje riječi. [Przeł.] P. Mioč. Zagreb 1997. – c z e s.: Mezi apokalypsou a ... [Przeł.] V. Dvořáková. Praha 2004. – f r a n c.: Inquiétude. [Wybór wierszy z l. 1945-2004]. [Przeł.] G. Erhard. Paris 2005. – g r u z.: Leksebi. [Wybór wierszy]. [Przeł.:] M. Kvlividze [i in.]. Tbilisi 1985; U istokov. [Przeł.:] N. Gavaseli, G. Macutadze. Tbilisi 1987. – h o l e n d.: Gezichten. Gedichten 1946-1979. [Przeł.:] P. Nijmeijer, G. Rasch. Amsterdam 1981; De rest is zwijgen. [Wybór wierszy]. [Przeł.] K. Lesman. Breda 2003. – n i e m.: Überlegungen. Gedichte. [Przeł.] P. Lachmann. München, Wien 1987; Tadeusz Różewicz. [Przeł.] H. Bereska. Berlin 1993; Vorbereitung einer Dichterlesung und drei aussergewöhnliche szenische Miniaturen. [Przeł.] H. Bereska. Berlin-Köpenick 1993; Gedichte; Stüke. [Wyd.] K. Dedecius. [Przeł.] utworów dramatycznych:] I. Boll, [przeł. wierszy:] K. Dedecius. [Wyd. 2] Frankfurt am Main 2000; Zweite ernste Verwarnung. Gedichte. [Przeł.] H. Bereska. München, Wien [2000]; In der schönsten Stadt der Welt. Erzählungen. [Przeł.] R. Matwin-Buschmann. München; Wien 2006. – r o s.: Grech. Povest' i rasskazy. Moskva 2005. – s e r b.: Moja poezija. [Przeł:] M. Trumić, S. Šantić, Sarajevo 2002; Siva zona. [Przeł.] B. Rajčić. Vršac 2006. – s z w e d z.: Professorns kniv. Och andra dikter. [Przeł.:] C. Berg, J. Mizerski. Stockholm 2003.

Praca redakcyjna

4. [J. Różewicz:] Nasz starszy brat. Oprac. ... Przedr. uzup. zob. Twórczość poz. 116 (ft.) XII.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Zgubiony klucz. Rozm. M. Dębicz. *Dialog* 1996 nr 10; Poeta po końcu świata. Rozm.; J. Kiernicka i S. Beres. W: S. Beres. Historia literatury polskiej XX-XXI wieku. Wwa 2002.

J. Kisielowa: Bibliografia edycji książkowych T.R. W: Świat integralny. Pół wieku twórczości Tadeusza Różewicza. Kat. 1994. – M. Zyburka: Materiały do niemieckojęzycznej bibliografii twórczości T.R. W: Nasz nauczyciel Tadeusz. Kr. 2003, toż w wyd. niem.: Tadeusz Różewicz und die Deutschen. Wiesbaden 2003.

A. Michnik: Spór o poetów poległych. W tegoż: Niezłomny z Londynu i inne eseje. Wwa* 1984. – A. Werner: Sen o nicosi. W tegoż: Polskie, arcy-polskie... Wwa* 1987 [dot. twórczości dramatycznej T.R.]. – K. Dedecius: T.R. oder die Formen der Unruhe. W tegoż: Von Polens Poeten. Frankfurt am Main 1988. – J. Drzewucki: Poezja i egzystencja. (T.R. poezja w poezji). W tegoż: Chaos i konwencja. Kr. 1988, przedr. w tegoż: Smaki słowa. Wr. 1999. – A. Fodor: On R. *Acad. Scientiarum Hungaricae*, Budapeszt 1988 nr 1/2. – Z. Łapiński: O „wierszach prostych” (w czasach skomplikowanych). W tegoż: Jak współżyć z socrealizmem. London 1988, wyd. nast. Łódź* [1989] [dot. także Cz. Miłosza]. – A. Czerniawski: Surrealistyczna histeria. O implozji poezji. *Poezja* 1989 nr 2. – A. Kijowski: Kto pierwszy wstanie? W tegoż: Bolesne prowokacje. Pozn. 1989 [dot.: Na czworakach]. – I. Rostovceva: Otkrycie pierwonaćnych krasok. T.R. i Stanislav Grochoviak. W: Meżdu slovom i molčaniem. Moskva 1989. – A. Aleksiejew: T.R. i Makedonija. *Literaturny Zbor*, Skopje 1990 nr 3/4. – V. Tichomirova: T.R. i soverskaja kultura. *Sovetskoe Slawjanovedenije*, Moskva 1990 nr 4. – K. Braun: O T.R. – pytania nieuczane. [Wywiad]. Rozm. S. Beres. *Zyg. Lit.* 1991 nr 17. – H. Filipowicz: „A case of stolen goods”. Quotation in the plays of T.R.; J. Kelera: La structure poétique des drames de T.R. *Slavic Drama*, Ottawa 1991. – H. Filipowicz: T.R.'s postmodern trilogy. *The Polish Review*, Nowy Jork 1991 nr 1, przekł. pol.: T.R. trylogia postmodernistyczna. W: Dramat i teatr po roku 1945. Wr. 1994 [dot.: Akt przerywany; Przyrost naturalny; Straż porządkowa]. – M. Klubowicz-Różycka: Moja przygoda z „Pułapką”. *Not. Teatr* 1991 nr 2. – D. Siwicka: Surowe oko krytykaty. *Teksty Drugie* 1992 nr 3. – S. Valea: T.R. – teatral „realis-poetic”. *Romanoslavica*, Bukareszt 1992 t. 29. – R. Cieślak: Tożsamość człowieka współczesnego. (Z problematyki podmiotowości w utworach T.R.). W: Z problemów podmiotowości w literaturze polskiej XX wieku. *Szczec.* 1993. – M. Dębicz: Co się dzieje w „Pułapce”? *Not. Teatr* 1993 nr 5. – S. Gębala: „jestem świadkiem wygasania” [dot.: Do piachu], Śmierci pięknie i brzydkie [dot. m.in.: Echa leśne; Do piachu]. W tegoż: Odpowiedzialność za słowo. Bielsko-Biała 1993. – J. Hurnik: Funkcje tropów toponimastycznych w liryce T.R. W: Onomastyka literacka. Olsztyn 1993. – S. Jaworski: „Piszę, więc jestem”. O procesie twórczym w literaturze. Kr. 1993 [tu m.in. interpretacja wiersza T.R. „Czas na mnie...”]. – J. Łukasiewicz: Rozmowa z poległym. *Tytuł* 1993 nr 3 [dot. m.in. twórczości T.R.]. – M. Nowotna: Le Sujet et son identité. Paris 1993. – M. Piwińska: Twórczość dramatyczna R. Nowe napięcia dramatyczne na przykładzie „Odejścia głodomora”. W: Współczesna literatura polska lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych. Lipsk 1993. – R. Sokolowski: „Nie chcę nie dbam żartuję...”. *Odra* 1993 nr 6. – Zobaczyć poete. Materiały konferencji „Twórczość Tadeusza Różewicza”, UAM Poznań, 4-6 XI 1991. Pod red.: E. Gudarian-Czapińskiej i E. Kalemby-Kasprzak. Pozn.: WIS 1993, 185 s. [zawiera m.in.: E. Kuźnia: Kto mówi w utworach T.R.? (Z problemów podmiotowości literatury współczesnej); E. Wąchoczek: Autorskie „ja” w dramaturgii T.R.; H. Filipowicz: Od „Kartoteki” do „Klucza”. Problem formy w dramatach T.R.; M. Na-

- piontkowa: Prapremiera „Kartoteki”: co widzieli recenzenci?; M. Sugiera: Kafka w oczach R.; A. Krajewska: Tragedia niemożliwej tragedii; J. Kelera: O poetyckiej strukturze dramatów T.R.; S. Stabro: Spór o miejsce R.; R. Nycz: „Tajemnica okaleczonej poezji”. Trzy głosy do twórczości T.R.; E. Nawrocka: R. lektura Ewangelii; A. Legeżyńska: Twarz T.R. Wokół „Plaskorzeźby”; P. Śliwiński: (Nie)konieczność słów. Głos do „Plaskorzeźby”; W. Kot: Rola techniki reportażowej w prozie T.R. – kilka propozycji; M. Hendrykowski: R. scenarzysta; S. Różewicz: Obrazy nieme i mówiące]. – J. Łukosz. W tegoż: Byt bytujący. Wr. 1994. – J. Osborne: T.R.: Warkoczyk. Thum. J. Jastrzębski. *Odra* 1994 nr 5. – W. Owcarski: R. rozmowy z Kafką. *Przedproza* 1994 nr 2. – R. Sokolowski: R. at seventy. Rebirth of a survivor. *The Polish Review*. Nowy Jork 1994 nr 2. – Świat integralny. Pół wieku twórczości Tadeusza Różewicza. Materiały konferencji literackiej 14 listopada 1994 r. Pod red. M. Kisiele. Kat.: Górnoląskie Tow. Lit. 1994. 125 s. [zawartość: T. Kijonka: Zawsze niepokój. Orwarcie konferencji; T. Klak: Wejście R. Sytuacja poety w latach 1945-1950; M. Kisiel: T.R. spory o poezję; A. Węgrzyniakowa: R. i pokolenie literackie; S. Gębala: Przeszłość dla słowa – przestrzeń dla człowieka. O teatrze T.R.; L. Bugajski: W świecie prozy T.R.]. – J. Ziomek: Scyta w Arkadii. W tegoż: Prace ostatnie. Wwa 1994 [dot.: Śmierć w starych dekoracjach]. – Tadeusz Różewicz. [Red.] E. Pliszek, A. Sutowicz. Leipzig: Polnische Institut Leipzig 1996. 15 s. – R. Cieślak: Oko poety. Poezja Tadeusza Różewicza wobec sztuk wizualnych. Gdańsk: słowo/obraz terytoria 1999. 282 s. – E. Kalisch: Sprachspiele als Machtspiele. Tadeusz Różewicz redigiert die Moderne. [Wyd.] J. Fiebach, W. Mühl-Benninghaus. Berlin: VISTAS 1999. 245 s. – J. Drzewucki: T.R. poezja w poezji; Poezja jest jak śmierć [dot.: A. Różewicz]; Poezja poza wierszem; Coś T.R.; Rozmawiać milkząc [dot.: Zawsze fragment; Recycling]. W tegoż: Smaki słowa. Wr. 1999. – A. Rząsa: Człowiek i sztuka u końca dwudziestego wieku w poezji T.R. po roku 1980. *Zesz. Nauk. WSP w Rzeszu. Hist. Lit.* 1999 z. 5. – A. Baluch: O „baranku” T.R. W tegoż: Uważnie czytanie. Kr. 2000. – R. Fieguth: Mit umarłego poety. O kompozycji cyklu T.R. „Twarz” (1964). W tegoż: Poezja w fazie krytycznej i inne studia z literatury polskiej. Izabelin, Wwa 2000. – S. Gębala: Oczy matki i suche oczy poety. *Twórczość* 2000 nr 4 [rec.: Matka odchodzi]. – K. Grabowska: Przemieniony Równą. R. poetycka kontemplacja światła. *Teksty Drugie* 2000 nr 4. – J. Gutorow: Wieszcz w kapiach. *Kwart. Artyst* 2000 nr 4 [rec.: Uśmiechy]. – M. Janion: To, co trwa. W tegoż: Do Europy tak, ale razem z naszymi umarłymi. Wwa 2000 [rec.: Matka odchodzi]. – A. Kryczyńska: Maski i karnawał u Goethego i R. *Dialog* 2000 nr 3. – A. Kula: T.R. psy i chimery. *Pr. Polonist.* Ser. 55: 2000. – J. Kurowicki: Światło codzienności. W: Figury wyobraźni XX w. Tor. 2000. – P. Lachmann: Goethe z odzysku. *Twórczość* 2000 nr 12. – J. Łukosz: Wielki cień. (T.R.). W tegoż: Imperia i prowincja. Wr. 2000. – A. Nasilowska: Oczy matki. *Więź* 2000 nr 9 [rec.: Matka odchodzi]. – R. Nycz: Alternatywność. Dwuznaczne epifanie R. W tegoż: Tekstowy świat. Kr. 2000. – A. Skolosińska: „Białe małżeństwo” T.R. W poszukiwaniu polskiej inności. *Teksty Drugie* 2000 nr 6. – A. Skrendo: Drogi R. W: Człowiek w drodze. T. 2. Bydż. 2000. – Światy Tadeusza Różewicza. Materiały konferencji naukowej pod patronatem JM Rektora Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 28 kwietnia 1999 roku. Kat.: Gnome na zlecenie UŚI. 2000. 165 s. [zawartość: M. Kisiel: Poeta „punktu zero”. T.R. wobec „cezury oświęcimskiej”; S. Frącz: Z problematyki zła i jego metafizycznych implikacji w poezji T.R.; B. Tokarz: O tożsamości aksjologicznej w poezji T.R.; A. Kulik-Jęsiak: Czasoprzeszłość R.: synteza i rozpad; W. Wójcik: R. i Norwid. Myśli, zdania, uwagi; T. Klak: Uśmiechy R.; B. Zeler: Sacrum T.R.; K. Krasuski: Poeta czyta książki i świat; P. Majerski: W stanie Niepokoju. T.R. „Zawsze frag-
- ment. Recycling”, przedr. w tegoż: Odmiany awangardy. Kat. 2001; S. Stencel: Między kobiecością a człowieczeństwem. Studium bohatek w „Białym małżeństwie” T.R.]; J. Kisielowa: Teatr T.R.]. – Tadeusz Różewicz. [Wstęp:] P. Śliwiński. [Przel.] U. Bischof. Kr.: Villa Decius. Arbeitsgruppe Literatur Polska 2000. 27 s. [tu także wiersze T.R.]. – W. Wójcik: Odejscie z raju dzieciństwa, O wierszu T.R. „Kasztan”. W: Liryka polska XX wieku. Ser. 2. Kat. 2000. – T. Żukowski: Zagłada a język poetycki T.R. W: Literatura polska wobec zagłady. Wwa 2000. – A. Anuszkiewicz: Antagoniści. *Twórczość* 2001 nr 10 [dot. też Z. Herberta]. – J. Błoński: Szkic portretu poety współczesnego. W tegoż: Wszystko co literackie. Kr. 2001. – T. Dąbrowski: Fragment i fragmentaryczność w poezji T.R. *Topos* 2001 nr 6. – [Nożyk profesora:] J. Drzewucki: Róża, róża i rdza. *Twórczość* 2001 nr 10; M. Dzień: „Nożyk profesora”, czyli o świetle między wierszami. *Kwart. Artyst.* 2001 nr 3. – H. Filipowicz: Laboratorium przem. wieczystych. Dramaturgia Tadeusza Różewicza. [Przel. z ang.] T. Kunz. Kr.: WL 2001. 221 s. – H. Gawenda: Symbolika biblijna w poezji T.R. Cz. 1-3; Stosunek bohatera wierszy T.R. do Boga i wiary. *Akant* 2001 nr 1-4. – B. Kier: Mater: Mater – materia. W tegoż: Moje kochanki. Wr. 2001 [dot.: Odejscie głodomora]. – T. Klak: Sceny z życia poety. Przypadki T.R. z krytyką socrealistyczną. W: Realizm socjalistyczny w Polsce z perspektywy 50 lat. Kat. 2001. – K. Kłosiński: „Ocalony”, Wokół wiersza T.R. W: Cialo, pleć, literatura. Wwa 2001. – A. Krajewska: T.R. „Kartoteka/Kartoteka rozrzucona”; K. Pleśniarowicz: T.R. „Do piachu”. W: Dramat polski. Interpretacje. Cz. 2. Gdańsk 2001. – R. Krupa: Inna wiara, inny Bóg. Problem wiary w twórczości lirycznej T.R. *Acta Univ. Lodz. Folia Litteraria Polonica* 2001 z. 4. – R. Krupa: Wiara i Bóg w twórczości T.R. i Henryka Grynberga. *Edukacja Hum.* 2001 nr 2. – Z. Kulik: T.R. w Karconozach. *Rocz. Jol-górs.* 2001 t. 33. – T. Kunz: Zanikający poeta, gasnąca poezja. *Dekada Lit.* 2001 nr 7/8 [rec.: Nożyk profesora]. – A. Lam: Poezja w stanie zagrożenia, przedr. W tegoż: Pisać poza rok 2000. Wwa 2002; R. – socrealizm? W tegoż: Inne widzenie. Wwa 2001. – K. Maliszewski: Zawsze R. W tegoż: Zwierzę na J. Wr. 2001. – H. Markiewicz: Laudacja wygłoszona przez profesora Henryka Markiewicza. *Alma Mater* 2000/2001 nr 27 [z okazji nadania T.R. doktoratu honoris causa UJ]. – K. Morawiec: Pojedynk z przóżnią. O „Plaskorzeźbie” T.R. *Fraza* 2001 nr 3. – K. Nowosielski: T.R. „Śmierć wielokrotna”; Już czas wracać. (O jednym wierszu T.R.). W tegoż: Troška i czas. Gdańsk 2001. – A. Skrendo: T.R. gra z postmodernizmem. *FA-art* 2001 nr 2. – J. Śliwiński: T.R.: obsesja Formy. W tegoż: Przypadki poezji. (Prace wybrane. T. 5). Kr. 2001. – A. Ściepuro: Kto jest poetą. Formy „ja” lirycznego w poezji Tadeusza Różewicza. Kat.: Śląsk 2001. 173 s. – A. Ubertowska: Tadeusz Różewicz a literatura niemiecka. Kr. 2001. – Uroczystość wręczenia dyplomu Doktor Honoris Causa Uniwersytetu Warszawskiego Tadeuszowi Różewiczowi 4 kwietnia 2001 roku, Sala Senatu Uniwersytetu Warszawskiego. Wwa: Biuro Inf. i Promocji UW 2001. 46 s. – J. Ward: T.S. Eliot w twórczości poetyckiej T.R.; Pryzmat Eliota: poezja R. wobec poezji Rymkiewicza. W tegoż: T.S. Eliot w oczach trzech polskich pisarzy. Kr. 2001 [dot. także R. Przybylskiego, J.M. Rymkiewicza]. – L. Wiśniewska: Maski i lustra rzeczywistości w „Białym małżeństwie” T.R. W: Maski współczesności. Wwa 2001. – A. Zaczek: Topos dzieła nieukończonego. (Na przykładzie twórczości poetyckiej T.R.). W: Obecność i przemijanie. Opole 2001. – Z. Zarębianka: Bóg, którego nie ma. *Odra* 2001 nr 10 [dot. wiersza „Bez”]. – M. Baranowska: Kochać R.? *Res Publica Nowa* 2002 nr 12 [rec.: Szara strefa]. – A. Biała: Polemika na koniec XX wieku. (T.R., Czesław Miłosz). *Stud. Filol. Akad. Świętokrzysk.* 2002 t. 15. – G. Borkowska: Codziennosc i wzniosłość w poezji T.R. W: Codzienne, przedmiotowe, cielesne. Wwa 2002. – Z. Chojnowski: Różewiczowski stany umierania

- i przebudzeń. „To jednak co trwa ustanowione jest przez poetów”. W tegoż: Ku tajemnicy. Olaszyn 2002. – R. Cieślak; R. i socrealizm; A. Skrendo; T.R. „dochođenje do socrealizmu”, czyli o „Uśmiechach”, przedr. w tegoż: Poezja modernizmu. Kr. 2005. W: Presja i ekspresja. Szczec. 2002. – D. Cirić-Straszynska; R. w Sarajewie. *Lit. na Świecie* 2002 nr 4/6 [rec.: Moja poezja]. – R. Czekalska: Honorowy obywatel literatury hindi; A. Krzywania: Czym jest poezja? *Twórczość* 2002 nr 10. – T. Drewnowski: Walka o oddech biopoezja. O pisarstwie Tadeusza Różewicza. Kr.: WL 2002, 357 s. – J. Gutow: Róża świadomości. O jednym wierszu T.R. *Polonistyka* 2002 nr 10 [dot.: wiersza: Świt, dzień i noc z czerwoną różą]. – L. Hul: Zamiast autobiografii. Dylematy Różewiczowskiej autoprezentacji; A. Podbielska: „Niech pan nie ucieka przed nami...” Eminowicz i inni w tomiku poezji T.R. „Nożyk profesora”. W: Literackie strategie lat dziewięćdziesiątych. Olaszyn 2002. – A. Jakubowska-Ożóg, Z. Ożóg: Nienazwane nazwał milczeniem. O „Plaskorzeźbie” T.R. *Zesz. Nauk. Unto. Rzecz. Dydak.* 2002 z. 1. – B. Kierc: Światło między wersami, światło między zwrotkami. *Kwart. Artyst.* 2002 nr 4 [rec.: Szara strefa]. – H. Kneip: Laudatio zu Ehren von T.R. aus Anlass der Überreichung des Samuel Bogumil Linde Literaturpreiss am 20. November 1998 in Thorn/Toruń. *Acta Univ. Nicolai Copernici. Filol. Germanica* 2002 z. 24. – J. Kornhauser: Wiara i niewiara. Droga poetycka T.R.; K. Myszkowski: Znaki R. *Kwart. Artyst.* 2002 nr 3. – A. Krzywania: Czym jest poezja? *Twórczość* 2002 nr 10. – A. Kula: Milcząca Arkadia T.R. Nowa próba odczytania. *Acta Univ. Lodz. Folia Litteraria Polonica* 2002 z. 5 [dot.: Et in Arcadia ego]. – A. Lam: Niemilknące echo; T. Drewnowski: R. zmienny – R. ten sam. (Laudacja wygłoszona na uroczystości wręczenia Poecie dyplomu doktora honoris causa Uniwersytetu Warszawskiego). *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mick.* 2001 wyd. 2002. – A. Legeżyńska: Światło i cień „Plaskorzeźby”; Trency R. [dot.: Matka odchodzi]. W tegoż: Krytyk jako domokrąca. Pozn. 2002. – P. Luszczykiewicz: T.R. superstar. W tegoż: Bliższe czytanie. Kalisz 2002. – Z. Majchrowski: Różewicz. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2002, 276 s. *A to Polska ulaśnie*. – „Matka odchodzi” Tadeusza Różewicza. Pod red. I. Iwasiów i J. Madejskiego. Szczec.: Wydawn. Nauk. Univ. Szczec. 2002, 163 s. [zawartość: A. Skrendo: Cień matki. Zapis destrukcji; D. Śnieżko: Stary poeta wysiaduje. Interpretacja mitograficzna; R. Cieślak: Oczy matki. Interpretacja semiotyczna; A. Sulikowski: Dokąd właściwie – „Matka odchodzi”? Sacrum w badaniach literackich; B. Zielińska: Ocalenie przez rozproszenie. Interpretacja psychoanalityczna; I. Iwasiów: Matka mówi, matka patrzy. Lektura feministyczna; G. Ritz: Początek lektury psychopoezyckiej; J. Madejski: Emblematy przeszłości. – J. Pluciennik: Figury niewyobrażonego. Notatki z poetyki wzniosłości w literaturze polskiej. Kr. 2002, passim. – R. Przybylski: Ciężar czasu. W: Mistyczna przestrzeń naszych uczuć. Wwa 2002 [dot. gł. poematu „Acheron w samo południe”]. – G. Ritz: T.R. „Matka odchodzi” – początek lektury psychopoezyckiej. Przel. M. Łukasiewicz. W tegoż: Nić w labiryncie pożądania. Wwa 2002. – K. Ruta-Rutkowska: Dyskurs w „Akcje przerywanym” T.R. W: Interpretacje dramatu. Kr. 2002. – A. Skrendo: Tadeusz Różewicz i granice literatury. Poetyka i etyka transgresji. Kr.: Universitas 2002, 405 s. – P. Śliwiński: Nuda według R. W tegoż: Przygody z wolnością. Kr. 2002. – T. Trojanowska: Homelessness and the discourse of subjectivity in Gombrowicz's „The marriage” and R.'s „The card index”. W: Framing the Polish home. Athens 2002. – M. Urbanowski: W imię Matki. W tegoż: Oczyszczanie. Kr. 2002 [dot.: Matka odchodzi]. – T. Dąbrowski: Otwartość jako „urwanie”. (O Różewiczowskiej poetyce fragmentu) [Fragm.]. *Pogranicza* 2003 nr 5. – T. Dąbrowski: Technika negatywoza. O Różewiczowskiej poetyce fragmentu. [Fragm.]. *Tytuł* 2000 nr 47/48. – J. Drzewucki: Tadeusz Juda z Radomska. *Twórczość* 2003 nr 1 [rec.: Szara strefa]. – M. Jaworski: Między poezją Cypriana Norwida i T.R. W: Od Carrolla do Norwida. Pozn. 2003. – J. Kornhauser: Pan Nikt czyta gazety. W tegoż: Poezja i codzienność. Kr. 2003. – R. Krupa: Znaczenie poezji i rola poety w lirycie T.R. i Henryka Grynberga. *Polonistyka* 2003 nr 2. – A. Kudra: Porównanie w poezji T.R. (lata 1945-1956); A. Kula: Skamieniały posąg boleści. Próba odczytania poetyckiej biografii matki w kontekście tomu „Matka odchodzi” T.R. *Acta Univ. Lodz. Folia Litteraria Polonica* 2003 z. 6. – A. Kula: Dłaczego Hölderlin. *Twórczość* 2003 nr 10. – A. Kula: T.R. podróż do Arkadii. (O poemacie „Et in Arcadia ego”). *Pr. Polonist.* Ser. 58: 2003. – J. Łukasiewicz: „Szara strefa” R.; T.R. i Leopold Staff. (O „Appendiksie” w „Szarej strefie”). W tegoż: Ruchome cele. Wwa 2003. – Nasz nauczyciel Tadeusz. Tadeusz Różewicz i Niemcy. Red.: A. Lawaty, M. Zybura. Przekł. tekstów z jęz. niem. J. Dąbrowski. Kr.: Universitas 2003, 373 s. [zawartość: A. Lawaty, M. Zybura: Słowo wstępne. – I: H. W. Sabais: Brief von Breslau nach Wrocław – Wrocławski list; M. Krüger: Nasz nauczyciel Tadeusz; K. Dedecius: Ponowne spotkanie z T.R.; Z. Majchrowski: R. i Niemcy. – II: G. Ritz: R. po niemiecku. Początek dziejów recepcji; H. Denkler: Jak opróżniono cysternę księżycza. Miejsce „ubogiej” poezji młodego T.R. w pejzażu liryki niemieckiej; J. Joachimsthaler: R. i Huchel. Porównanie, hipoteza, rozmowa, której nie było; B. Schultze, H. Matuschek: Dramaty R. w przekładach Henryka Bereski; D. Scholze: O obecności T.R. w teatrze niemieckojęzycznym i jego nieobecności w teatrze serbołużycim. – III: H. Olschowsky: Poeta, Ojciec, Bóg. Topos przekraczania u T.R.; W. Schlott: Bez poetyckich fajerwerków, przeciw kliszom myślowym; o kilku niemieckich motywach w lirycie T.R.; A. Woldan: O niemieckich intertekstach u T.R.; P. Luszczykiewicz: Niemiecka mitologia T.R.; A. Skrendo: Poezja po „śmierci Boga”. R. i Nietzsche, przedr. w tegoż: Poezja modernizmu. Kr. 2005; P. Langemeyer: R. obrachunki Kafkowskie. Kilka uwag do szuk „Odejsie glodomora” i „Pulapka”; A. Ubortowska: Celan R.; P.H. Neumann: Wiersz T.R. „Kamienni bracia” w przekładzie niemieckim. – IV: M. Zybura: Materiały do niemieckojęzycznej bibliografii twórczości T.R., wyd. w jęz. niem.: Tadeusz Różewicz und die Deutschen. [Wyd.:] A. Lewaty, M. Zybura. [Przel. z pol.:] U. Kiermeier und B. Wójcik. Wiesbaden: Harrassowitz 2003, 269 s.). – R. Romaniuk: Chrystus R. *Znak* 2003 nr 3. – M. Rychlewski: R., neoawangarda i kryzys logosu. W: Logos i mythos w kulturze XX wieku. Pozn. 2003. – Tadeusz Różewicz poeta i dramaturg w Karconoszach. W dniu 12 października 2001 roku. Red.: Z. Kulik. Współpraca: A. Guz, Kurpacz: Muzeum Sportu i Turystyki 2003, 8 s. – M. Wojtak: Tendencje stylizacyjne w twórczości dramatycznej T.R. W: Style literatury (po roku 1956). Kat. 2003. – S. Burkot: Tadeusza Różewicza opisanie świata. Szkice literackie. Kr.: Wydawn. Nauk. AP [Akad. Ped.] 2004, 222 s. – P. Dakowicz: Nasza Mała Apokalipsa, czyli nic w kształcie serduzka. Notatki na marginesie „Walentynek” T.R. *Topos* 2004 nr 5. – T. Dąbrowski: Cytat i kołaż. (O Różewiczowskiej poetyce fragmentu); P. Mackiewicz: Strefa zamknięta. O jednym wierszu T.R. [dot.: Szukanie kluczy]. *Kresy* 2004 nr 1/2. – I. Górska: Dramat jako filozofia dramatu na przykładzie twórczości Tadeusza Różewicza. Pozn.: Wydawn. Nauk. UAM 2004, 229 s. – J. Grądziel-Wójcik; Staff i R. W: Poezja Leopolda Staffa. Pozn. 2004. – D. Heck: Somatyzm i mistyka apofatyczna w twórczości T.R. W tegoż: „Bez znaku, bez śladu, bez słowa”. Wr. 2004. – J. Kozaczewski: Poezja T.R. wobec niektórych aspektów chrześcijaństwa. Elementarne ustalenia; T. Wójcik: Strona Miłosza. Strona R. W: Dwudziestowieczność. Wwa 2004. – J. Madejski; Emblematy przeszłości. „Matka odchodzi” T.R. i historia. W tegoż: Deformacje biografii. Szczec. 2004. – G. Niziołek: Ciało i słowo. Szkice o teatrze Tadeusza Różewicza. Kr.: WL 2004, 282 s. – K. Nowosielski: Bóg jest, Boga nie ma... W te-

goż: Rozróżnianie głosów. Gdańsk 2004. – J. Potkański: Sobowtór. Różewicz a psychoanaliza Jacquesa Lacana i Melanii Klein. Wwa: Semper 2004, 224 s. – L. Szaruga: Ars poetica?; Recycling – matamorfozy [rec.]; Zawiesz fragment. Recycling; Bezdomne słowa [rec.]; Zawiesz fragment. Recycling; Fenomen R. W tegoż: Wyzwanie (o poezji z przypisami i bez). Tor. 2004. – A. Tchórzewski: Pyskаты Orfeusz. Za co (rzeczywiście) kochamy R.; R. po macedońsku. W tegoż: Z poczekałki na Parnas. Tor. 2004. – M. Wyka: „Człowiek współczesny jest równoczesny” O wczesnej prozie T.R. *Tyg. Powsz.* 2004 nr 21. – A. Zaczek: T.R. wędrówki po kulturze. W: O granicach i ich przekraczaniu. Opole 2004. – T. Żukowski: Mif Italii kak ischodnaja točka kritiki kultury. W: Mif Evropy v literaturie i kulturie Pol’si i Rossii. Moskwa 2004. – V. Britanijskij: Pjat’ poetov: Staff, Illaković, Pšybos’, R., Šimborskaja; Poezja R.; Chudożnik i totalitarizm; R. po russki; R. i Švirščinskaja. W tegoż: Reč’ Pospolitaia poetov. Sankt-Peterburg 2005. – J. Drzewucki: Pomiedzy słowami, w milczeniu, w bieli. *Twórczość* 2005 nr 5. – J. Drzewucki: Żywa materia w poszukiwaniu formy. *Twórczość* 2005 nr 2/3. – S. Gębala: Teatralność i dramatyczność: Gombrowicz, Różewicz, Mrozek. Bielsko-Biała: Wydawn. Akad. Techniczno-Hum. 2005, 248 s. – I. Jokiel: Poeta w szarej strefie. *Teksty Drugie* 2005 nr 6. – B. Kaniewska, A. Legeżyńska, P. Śliwiński: Różewiczowska egzegza zła. W tychże: Literatura polska XX wieku. Pozn. 2005. – J. Kopicński: Różewicz: dramaturgia transgresji. *Dialog* 2005 nr 3. – K. Krasuski: Poeta czyta książki i świat. W tegoż: Dylematy współczesności literackiej. Kat. 2005. – W. Krużewski: Deus Desideratus. Sacrum w poetyckim dziele Tadeusza Różewicza. Lubl.: Wydawn. KUL 2005, 251 s. – T. Kunz: Strategie negatywne w poezji Tadeusza Różewicza. Od poetyki tekstu do poetyki lektury. Kr.: Universitas 2005, 272 s. – P. Mackiewicz: Uparty mówię...; M. Solecki: Wściekłość i wstyd. *Akcent* 2005 nr 3 [rec.]. Wyjście. – D. Ratajczakowa: „Kartoteka” i „Do piachu” – sukces dramatu, klęska tragedii. *Dialog* 2005 nr 3. – A. Skrendo: Przyboś i R. Paralela; Schulz według R. Wokół wiersza „W świetle lamp filujących”; T.R. „dochodzenie do socrealizmu”, czyli o „Uśmiechach”; Poezja po „śmierci Boga”. R. i Nietzsche. W tegoż: Poezja modernizmu. Kr. 2005. – M. Solecki: Róże R. w „Nożyku profesora”. *Twórczość* 2005 nr 8. – B. Szargot: Poeta komicznie pomniejszony. O wierszu T.R. „Cyprian K. Norwid” z cyklu „Portrety z zeszytów szkolnych”. W: Skala mikro w badaniach literackich. Kat. 2005, *Pr. Nauk. UŚL w Katow.*, 2345. – L. Szaruga: Śmiertelne spotkanie. *Recepta. Transfer. Przekład* 2005 t. 3. – *Topos* 2005 nr 5/6 [zawartość: K. Kuczkowski: Jakby rodziło się kamień; P. Dakowicz: R. i Bonhoeffer. Na marginesie wiersza „Nauka chodzenia”; J. Klejnok: Agnostyk spotyka Jezusa (ale dzięki Dostojewskiemu). O jednym wierszu T.R. List do Jerzego Sosnowskiego [dot. wiersza: Dostojewski mówił]; T. Dąbrowski: Tadzia z Poldkiem [L. Staffem] rozmowy; M. Malczewski: O nocy i życiu jako umieraniu w „Poemacie otwartym” T.R.; W. Kudyba: R. pisze ode dla papieża [dot. wiersza: Jest faki pomnik]; Z. Zarebianka: Metafizyczne rączki pisania: T.R.: „Dlaczego piszę?”; – D. Wilczycka: „Kartoteka” Tadeusza Różewicza. Lubl.: Bibl. Wyszyłkowa 2005, 49 s. *Biblioteczka Opracowań*. – M. Czernińska: Laudacja z okazji nadania tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Gdańskiego Panu T.R. *Topos* 2006 nr 4. – K. Kłosiński: Proza poetycka. W tegoż: W stronę inności. Kat. 2006. – A. Kubale: Poezja zwrotów frazeologicznych, czyli o „Gipsowej stopie” T.R. W: Światy przedstawione. Tor. 2006. – *Odra* 2006 nr 10 [tu m.in. art. z okazji 85. rocznicy urodzin T.R.: H. Olschowsky: Arkadia i Hades. Podróże wydziedziczonych. T.R.: Et in Arcadia ego (1961) i Günter Anders: Besuch im Hades (1966); K. Unilowski: Ocalony a pop. T.R. potyczki z kulturą masową; T. Dąbrowski: Człowiek w ruchu; A. Czerniński: Między nami

poetami. Gawęda]. – B. Przymuszała: Szukanie dotyku. Problematyka ciała w polskiej poezji współczesnej. Kr. 2006, passim. – M. Urbanek: Jubileusz poety. *Dz. Pol. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2006 nr z 13 X. – J. Waligóra: Proza Tadeusza Różewicza. Kr.: Collegium Columbinum 2006, 282 s. – T. Wilkoń: Zburzenie mitu. „Et in Arcadia ego” T.R. W tejże: Nimfy oko błękitne. Kat. 2006. – W. Wójcik: R. „Stary poeta” i „Nasz starszy brat”. W tegoż: Spotkania zagłębiowskie. Kat. 2006. – J. Gutorow: T.R. Poza słowem. W tegoż: Urwany ślad. Wr. 2007. – T. Mizerkiewicz: Trzy koncepcje komizmu w poezji T.R. W tegoż: Nić śmieszego. Pozn. 2007. – M. Mrugałski: Teoria barw Tadeusza Różewicza. Kr.: Universitas 2007, 376 s. – A. Stankowska: Z historii gestu metonimicznego. T.R. i Tadeusz Kantor między wyjściem a wejściem. W tejże: Poezji nie pisze się bezkarnie. Pozn. 2007. – F. Śmieja: Jowialny R. W tegoż: Zbliżenia i kontakty raz jeszcze. Kat. 2007.

A.Sz.

RUCIŃSKI Zbigniew

OPRACOWANIA (wybór)

S. Jurkowski: Zmowy i pozy. *Nowe Książ.* 1992 nr 11 [rec.]: Zmowa cieni; Prozowanie do aktu].

B.M.

RUDNICKA Halina

OPRACOWANIA (wybór)

S. Frycie: „Król Agis”, „Syn Heraklesa”, „Heros w okowach” H.R. W tegoż: O szkolnej klasyce, lekturach współczesnych sprzed lat i książkach dla młodzieży, Piotrków Trybunalski 2001.

K.B.

RUDNICKI Adolf

TWÓRCZOŚĆ

3. Niekochana. [Opowiadanie].

Adapt. teatr.: Adapt.: A. Żurowski. Wyst. Będzin, T. Dzieci Zagłębia 1999.

31. Weiss wpada do morza. Niebieskie kartki.

Adapt. t v opowiadania W niedzielę po południu pt. Niedzielne popołudnie: Adapt.: R. Rowiński. TV 1992 [w t. 7 błędna data].

45. Sto lat temu umarł Dostojewski. [Dziennik literacki z l. 1980-1981].

Przekł. franc.: Dostoevski ou l'amour de l'homme. [Przel.] J.-Y. Erhel. Bédée [1994].

Adapt. radio w a: Adapt.: E. Skrzynecka. Radio 1989.

52. Dżoker Pana Boga. [Miniatyry literackie i opowiadania].

Adapt. radio w a opowiadania Dżoker Pana Boga: Oprac.: H. Szopska. Radio 1990.

52a. Pensjonat Paryż. [Utwór dramatyczny]. Adapt.: I. Cywińska. TV 1989.

Wybór utworów w przekł. hebr.: Ha-Aliyah la-samayim w-sipurim aherim. Tel-Aviv 1999.

OPRACOWANIA (wybór)

A. Marzec: Spełnienie niemego testamentu. W teźże: Od Schulza do Myśliwskiego. Wwa 1988, wyd. 2 popraw. i uzupeł. Łódź 1994. – J. Ładyka: Gorzkie desery. W teźże: Literatura i światopogląd. Wwa 1989. – A. Sobala: „Nie jestem krytykiem”. *Mies. Lit.* 1989 nr 7 [rec.: Sercem dnia jest wieczór]. – A. Tuszyńska: Dokumenty pamięci. *Odra* 1989 nr 4 [o literaturze faktu, m.in. na podstawie rozmów z A.R.]. – A. Baglajewski: Kronikarz ciemności. *Twórczość* 1990 nr 4. – A. Braun: Zapomnienie czy izolacja. *Tyg. Solid.* 1990 nr 48. – K. Karasek: Wprowadzenie do wieczoru autorskiego A.R. *Literatura* 1990 nr 3. – K. Masłoń: Rozrachunki A.R. *Rzeczpospolita* 1990 nr 274. – H. Zaworska: Hiob i Judasz. *Gaz. Wyborcza* 1990 nr 195 [dot.: Dżoker Pana Boga]. – H. Zaworska: Okrucieństwo. *Literatura* 1990 nr 12. – R. Matuszewski: Pożegnanie A.R. *Twórczość* 1991 nr 2. – Z. Bauman: The literary afterlife of Polish Jewry. *Polin*, Oxford 1992 t. 7 [dot. też twórczości J. Strykowskiego]. – S. Gawliński: Polityczne obowiązki. Odmiany powojennej prozy politycznej w latach 1945-1975. Kr. 1993 [dot. m.in.: Ucieczka z Jasnej Polany]. – R. Pragier: Jews in contemporary Polish literature. *Polish Western Affairs* 1993 nr 1 [dot. też twórczości J. Strykowskiego i K. Brandysa]. – J. Błoński: Autoportret żydowski, czyli o żydowskiej szkole w literaturze polskiej. W teźże: Biedni Polacy patrzą na getto. Kr. 1994. – H. Markiewicz: Asymilacja Żydów jako temat literatury polskiej. W teźże: Literatura i historia. Kr. 1994. – I.E. Adel’gejm: Polska proza międzywojennego dwadziecioletnia. Moskwa 2000, passim. – A. Grudzińska: Ciągłość mimo Zagłady. O kilku aspektach twórczości A.R. W: Literatura polska wobec zagłady. Wwa 2000. – K. Sokółowska: Droga jako zapowiedź kresu. O prozie A.R. i Idy Fink. W: Człowiek w drodze. T. 1. Bydg. 2000. – A. Zieniewicz: A.R.: Jemioła. W teźże: Obecność autora. Wwa 2001. – A. Wał: Twórczość w cieniu memory. O prozie Adolfa Rudnickiego. Rzeszów: Wydawn. Uniw. Rzeszowskiego 2002, 259 s. – S. Jaworski: Między doświadczeniem a nadzieją. W teźże: Zakrety i przełomy. Kr. 2003. – W. Gombrowicz: Postawa nowych autorów. Choromański, Gombrowicz, R. W teźże: Varia. T. 1. Kr. 2004. – J. Wróbel: Miara cierpienia. O pisarstwie Adolfa Rudnickiego. Kr.: Universitas 2004, 308 s. – A. Zieniewicz: Złote okna – piękna sztuka pisania wobec ostateczności. W: Czytane na nowo. Wwa 2004. – A. Wał: Dwugłos o Ostapie Ortniewie: A.R. „Wielki Stefan Konecki” i Stanisław Vincenz a „Rzeczywistość urojona”. W: Epoka przemian. Rzeszów 2005. – T. Żukowski: Tożsamość pod presją. Proza A.R. o Zagładzie. W: Wojna. Doświadczenie i zapis. Kr. 2006.

E.G.

RULIKOWSKI Mieczysław

TWÓRCZOŚĆ

8a. Biblioteka w Helenowie. Wwa: Red. *Szpargalów* 1935, 31 s.

OPRACOWANIA (wybór)

IA. Biernacki|Abe: R. *Twórczość* 1991 nr 1.

M.K.-K.

RUSINEK Michał

Przekład

2. E. Scribe: Szklanka wody. [Utwór dramatyczny]. Tłum.: ... [K. Woyciechowski] S. Ostoja. Wyst. Olsztyn, T. Miej. im. S. Jaracza 1948. TV 1962. W t. 7 błędne inf. dot. pierwszego wyst.

OPRACOWANIA (wybór)

M. Gałęzowski: M.R. W teźże: Wierni Polsce. Wwa 2005. M.K.-K.

RUTHA Bogdan

TWÓRCZOŚĆ

6. Szczurzy pałac. [Powieść].

Przekład: The rat palace. Przeł. P. Dantes-Nowakowski. Greensboro 1999.

B.M.

RUTKOWSKI Krzysztof

[...] W 1992 publikował w *Gazecie Wyborczej* cykl felietonów „Paryskie pasaże” [w t. 7 błędna data]. [...] Kontynuował współpracę z pismami, publikując szkice i recenzje stale m.in. w *Twórczości*, *Gazecie Wyborczej*, a także w *Tygodniku Literackim*, *Przeglądzie Literackim* i w *Krasnogrudzie*. [...]

TWÓRCZOŚĆ

12. Kościół Świętego Rocha. Przepowieści. Wwa: Czyt. 2001, 251 s.

13. Zakochany Stendhal. Dziennik wyprawy po imię. Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2005, 462 s.

14. Ostatni pasaż. Przepowieść o byciu byle-jakim. Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2006, 451 s.

Studia i artykuły w czasopismach i książkach zbiorowych, m.in.: Był Barthes. *Zesz. Lit.*, Paryż 1991 z. 35 s. 93-101 [dot. R. Barthes’a]. – List Ludwika Królikowskiego do Adama Mickiewicza w sprawie utworzenia „Zakonu dzieci polskich”. *Akta Tow. Hist.-Lit. w Paryżu* 1991 t. 1 s. 41-52. – W stronę Haupta. *Teksty Drugie* 1991 nr 1/2 s. 109-125. – Tajemnica Xawery [Deybel]. *Res Publica Nowa* 1997 nr 12 s. 29-43. – Kiedy ciało było słowem. Kilka uwag o czynieniu poezji. *Kresy* 1998 nr 2 s. 72-100. – Nagadusza. *Twórczość* 1998 nr 7 s. 76-91 [na marginesie książki: E.K. Kossak: Boskie diabły]. – Nie na swoich schodach albo życie codzienne polskiej emigracji. *Twórczość* 1998 nr 2 s. 101-113. – W jakiego Boga wierzył Mickiewicz? *Tygiel Kult.* 1998 nr 11/12 s. 14-29. – W stronę poezji czynnej. Adam Mickiewicz w College de France. *Zesz. Hist.*, Paryż 1998 z. 123 s. 49-65. – O poprawianiu objawień. *Kresy* 1999 nr 1 s. 51-63 [dot. towianizmu wśród Polaków w Paryżu]. – Cloaca Maxima. *Twórczość* 2000 nr 10 s. 77-91 [dot. motywu miłości w literaturze]. – Co? *Krasnogruda* 2001 nr 13 s. 41-52 [dot. Cz. Miłosza]. – Dziennik pisany. Pożegnanie z Olgą. *Twórczość* 2002 nr 10 s. 84-92 [dot. O. Scherer]. – Powrót Dionizosa. *Krasnogruda* 2002 nr 15 s. 147-156 [o istocie daru]. – Genitalia jako źródło cierpień. Przepowieść o dyktaturze przecięt-

717

ności. *Prz. Polit.* 2003 nr 60 s. 30-40. – Mickiewicz i „Zohar”. *Twórczość* 2006 nr 7 s. 92-110 [dot. me-sjanizmu].

Przekłady

7. P. Quignard: Taras w Rzymie. [Powieść]. Przeł. i posł. opatrzył ... Wwa: Czyt. 2001 105 s. Wyd. nast. Pozn.: Vesper 2006.

8. P. Quignard: Seks i trwoga. Przeł. i posł. opatrzył ... Wwa: Czyt. 2002, 201 s.

9. D. Beauvois: Trójkąt ukraiński. Szlachta, carat i lud na Wołyniu, Podolu i Kijowszczyźnie 1793-1914. Lubl.: Wydawn. UMCS 2005, 813 s.

10. P. Quignard: Życie sekretne. [Powieść]. Pozn.: Vesper 2006, 359 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Duch Mickiewicza w człowieka wnika. Rozm. J. Cieślak. *Rzeczpospolita* 1996 nr 299.

A. Opaka: Cienie towiańszczyzny. *Ethos* 1991 nr 1/2 [dot. m.in.: Braterstwo albo śmierć]. – Krzysztof Rutkowski. Wstęp: B. Kerski. Kr.: Villa Decius, Arbeitsgruppe Literatur Polska 2000 2000, 23 s. [zawiera też fragm. powieści K.R.]. – L. Zubłńska: Cień od wody. *Twórczość* 2000 nr 4 [rec.: Śmierć w wodzie]. – A. Woźnicka: Opowieści przekorne. *Nowe Książki* 2001 nr 10 [rec.: Kościół Świętego Rocha]. – J. Gizella: Paryż – Solowki. W tegoż: Pożegnanie z uproszczeniami. Kr. 2003 [rec.: Raptularz końca wieku]. – [Zakochany Stendhal]. T. Komendant: Stendhal fantazmatyczny. *Twórczość* 2006 nr 10; A. Papińska: Metamorfoza, czyli życie. *Nowe Książki* 2006 nr 9.

E.G.

RYBICKA Zofia

Przekłady

16. N. von Below: Byłem adiutantem Hitlera 1937-1945. [Pamiętniki]. Wyd. 2 pt. Byłem adiutantem Hitlera. Wwa: Bellona 2003.

17. J. Bahlcke: Śląsk i ślązacy. [Studia; współaut.]: J. Rogall i in. Przeł.: M. Misiorny, ..., E. Żebrowski. Wwa: Scholar 2001, 447 s.

Tu w przekł. Z.R.: Cz. IV. B. Bónish-Brednich: Śląska kultura życia codziennego i jej świat. Przegląd etnograficzny. – Cz. V. M. Weber: Literatura śląska od początków do roku 1945. – Cz. VI. A. Langer: Sztuka śląska od romanizmu do wrocławskiej moderny.

18. W. Weber: Twoje zdrowie w twoich rękach. [Poradnik]. Wwa: Bellona 2005, 286 s.

B.M.

RYCHLEWSKI Janusz

TWÓRCZOŚĆ

1a. Wrocław miasto studentów. [Scenariusz filmu dokumentalnego; współaut.]: J. Plucińska. Ekran. 1947.

M.S.

RYCHLIŃSKI Jerzy Bohdan

Przekłady

7. J. Conrad: Tajfun. [Powieść]. Przeł. w: J. Conrad: Tajfun i inne opowiadania. Tłum.: ... i A. Zagórska. [Wyd. 7] Wr.: Siedmioróg 2000.

16. J. Galsworthy: Babie lato ostatniego Forsyta. (Saga rodu Forsytów. T. 2). [Powieść]. Wyd. pt. Babie lato jednego z Forsytów. W matni. [Wyd. 12] Wwa: Prószyński i S-ka 1999.

K.B.

RYLSKI Eustachy

[...] W 2005 otrzymał nagrodę Fenomen 2005 przyznawaną przez tygodnik *Przekrój*. [...]

TWÓRCZOŚĆ

1. Stankiewicz; Powrót. [Opowiadanie; powieść]. Wyd. 3 Wwa: Świat Książki 2006.

6. Wilk kazański. TV 1995.

W t. 7 błędna data emisji.

7. Netta. TV 1998.

8. Co nie jest snem. [Scenariusz telewizyjny]. TV 2000. Radio 2004.

9. Sprawa honoru. [Utwór dramatyczny]. *Dialog* 2003 nr 7/8 s. 5-41.

10. Człowiek w cieniu. [Powieść]. Wwa: Świat Książki 2004, 134 s.

Nagroda im. J. Mackiewicza w 2005.

11. Dzień podróży. [Utwór dramatyczny]. *Dialog* 2005 nr 3 s. 32-54. TV 2005.

12. Warunek. [Powieść]. Wwa: Świat Książki, Bertelsmann Media 2005, 253 s.

Nagroda Pióro Fredry, nagroda lit. im. W. Reymonta.

13. Wyspa. [Opowiadania]. Wwa: Świat Książki 2007, 240 s.

Tu m.in. zmieniona wersja opowiadania Dziewczynka z hotelu „Excelsior” [poz. 2].

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006. – Wywiady: Widoki dalekie. Rozm. P. Tomczyk. *Rzeczpospolita* 2001 nr 34; Interesują mnie paradoksy. Rozm. D.J. Ciriłć. *Dialog* 2003 nr 7/8; Pozbierać świat. Rozm. D.J. Ciriłć. *Dialog* 2005 nr 3; Często uragam materii. Rozm.: K. Janowska, P. Mucharski. *Gaz. Wyborcza* 2005 nr 152.

D. Ossowska: W kręgu narodowej mitologii. Bohaterowie prozy E.R. *Acta Polono-Ruthenica* 2003 t. 8. – [Człowiek w cieniu]: J. Gizella: Ludzie w cieniu. *Topos* 2004 nr 5; P.W. Łorkowski: Powrót w starym stylu. *Twórczość* 2004 nr 10; K. Masłoń: Korepetytor E.R. *Rzeczpospolita* dod. *Rzecz o Książki* 2004 nr 102; D. Nowacki: Szczególne wyczerzenie. *Twórczość* 2004 nr 1. – K. Kutz: E.R., czyli ogryzanie. *Dialog* 2005 nr 3. – [Warunek]: M. Jentys: Warunek równości. *Twórczość* 2006 nr 3; K. Masłoń: Wielkie zauroczenie. O E.R. i jego „Warunku”; Wyjście z cienia. O E.R. W tegoż: Nie uciec

nam od losu. Wwa 2006; I. Merkut: W każdym siedzi duren. *Śląsk* 2006 nr 7; M. Orski: AntySienkiewicz. *Odra* 2006 nr 1. M.K.-K.

RYMKIEWICZ Aleksander

TWÓRCZOŚĆ

Wydania osobne tekstów piosenek z nutami, m.in.: Żaglu zwycięski. [Muz.:] J. Tyszkowski. Wwa: Wydawn. Muz. „Gamma” 1998, [8] s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (A. Zientewicz).

B. Tarnańska: Wileńskie reminiscencje w twórczości A.R., Jana Huszczy i Eugeniusza Paukszy. W: Wilno – Olsztyn. Kontynuacje tradycji kulturalnej. Olsztyn 1992. – M. Zaleski: Przygoda drugiej awangardy. Wyd. 2 Wr. 2000, passim. – T. Bujnicki: Szkice wileńskie. Kr. 2002, passim. – K. Biedrzycki: Międzywojenna twórczość poetycka A.R. W: Poezja i poeci w Wilnie lat 1930-1940. Kr. 2003. – W.P. Szymański: Kronikarz wojen i dnia dzisiejszego. W tegoż: Między ciemnością a świtem. Kr. 2005.

A.Sz.

RYMKIEWICZ Jarosław Marek

TWÓRCZOŚĆ

25. Rozmowy polskie latem roku 1983. [Powieść]. [Wyd. 6] Wwa: Świat Książki 2003.

26. Żmut. Wyd. 4 przejr. i popraw. przez ... Wwa: Sic! 2005.

27. Umschlagplatz. [Powieść].

Przekł. holend.: Umschlagplatz. Amsterdam 1990.

34. Leśmian. Encyklopedia. Wwa: Sic! 2001, 445 s.

35. Mickiewicz. Encyklopedia. [Autorzy:] ..., D. Siwicka, A. Witkowska, M. Zielińska. Wwa: Grupa Wydawn. Bertelsmann Media; Horyzont 2001, 688 s.

36. Zachód słońca w Milanówku. [Wiersze]. Wwa: Sic! 2002, 65 s. Wyd. 2 z posł. R. Przybyłskiego tamże 2002.

Nagroda lit. Nike w 2003.

37. Cicho ciszej. Wybrane wiersze z lat 1963-2002. Wwa: Sic! 2003, 189 s.

38. Przez zwierciadło. [Szkice literackie]. Kr.: Znak 2003, 83 s.

Dot. tematyki biblijnej.

39. Słowacki. Encyklopedia. Wwa: Sic! 2004, 579 s.

40. Do widzenia gawrony. [Wiersze]. Wwa: Sic! 2006, 179 s.

41. Wieszanie. [Esej]. Wwa: Sic! 2007, 266 s.

Przekład

11. O. Mandelsztam: Trzydzieści trzy wiersze i kilka fragmentów. Przekł. i komentarze ... Kr.: Arcana 2002, 76 s.

Prace redakcyjne

3. A. Mickiewicz: Pan Tadeusz, czyli Ostatni Zajazd na Litwie. Historia szlachecka z roku 1811 i 1812 we dwunastu księgach wierszem. Oprac. ... Kr.: WL 1997, 393 s.

W t. 7 opuszczono nazwisko autora.

4. A. Mickiewicz: Wiersze i powieści poetyckie. Wybór, układ i posł. ... Wyd. nast.: [wyd. 2] Wwa: Świat Książki 2001, tamże 2004.

5. J. Słowacki: Dramaty. Wybór, układ i posł. ... Wwa: Świat Książki 1999, 781 s.

W t. 7 błędna liczba stron.

7. A. Fredro: Komédie i inne utwory. Wybór i posł. ... T. 1-2. Wwa: Świat Książki 2000, 588 + 701 s.

Zawartość: T. 1: Pan Geldhab; Mąż i żona; Pierwsza lepsza; Odludki i poeta; Damy i huzary; Ślub panieńskie. – T. 2: Komédie: Pan Jowialski; Zemsta; Dożywocie. – Trzy po trzy. – Zapiski starucha.

Zob. też Przekład poz. 11.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Nieśmiertelny Stalin i złowieszcze więzienne nudy. W: Hańba domowa. Oprac. J. Trznadel, przekł. franc.: L'immortel Staline et la funeste prison d'ennui. W: La Honte. [Przeł.] M. Rodowicz-Heninger. Paris 1992; O Sarmatach, motłochu i ciemnościach poezji. Rozm. P. Szewc. W: P. Szewc: Wolność i współzucie. Rozmowy z pisarzami. Kr. 2002; Poza kanon romantyczny. Rozm.: C. Michalski, M. Nowicki. *Fakt* 2005 nr 179; To jest twoja ojczyzna, innej mieć nie będziesz. Rozm. K. Masłoń. *Rzeczpospolita* 2005 nr 306.

S. Chyczyński: R. umiłowanie rymów. *Nowa Okolca Poetów* 2000 nr 2. – W. Wencel: Mistyka zaścianka. *Fronda* 2000 nr 21/22 [rec.: Znak niejasny, baśń półżywa]. – E. Dąbrowska: Baka – bohater i temat wierszy J.M.R. Synekdochalne nawiązania do barokowej topiki vanitatywnej. „Biada mieszkającym na ziemi bo nie ma powodu” – poetyckie wyznania J.M.R. W teże: Teksty w ruchu. Opole 2001. – L. Engelking: Przewodnik po Leśmianie. *Nowe Książ*: 2001 nr 8 [rec.: Leśmian. Encyklopedia]. – M. Kawa; J.M.R. poetyckie zmagania ze śmiercią. Próba opisu pewnego motywu makabry. W: Obecność i przemijanie. Opole 2001. – J. Ward: T.S. Eliot w oczach trzech polskich pisarzy. Kr.: Universitas 2001, 295 s. [dot. też T. Różewicza i R. Przybyłskiego]. – [Leśmian. Encyklopedia:] J. Drzewucki: Żył sobie Bolesław Leśmian. *Twórczość* 2002 nr 4; W. Kaliszewski: Hasło: Leśmian. *Więź* 2002 nr 2. – E. Szymanis: Encyklopedia z duszą. *Nowe Książ*: 2002 nr 4 [rec.: Mickiewicz. Encyklopedia]. – E. Tkaczyszyn-Dycki: Leśmian i reszta. *Res Publica Nowa* 2002 nr 5 [rec.: Leśmian. Encyklopedia]. – D. Wojda: Tekst jako anastylos. Przedmiot i ciało w twórczości J.M.R. W: Codzienne, przedmiotowe, cieleśne. Wwa 2002. – M. Woźniak-Łabieniec: Kłasyk i metafizyka. O poezji Jarosława Marka Rymkiewicza. Kr.: Arcana 2002, 283 s. – W. Kaliszewski. *Więź* 2003 nr 8/9 [rec.: Zachód słońca w Milanówku]. – W. Ligęza: Pod władzą Prozerpiny. *Nowe Książ*: 2003 nr 6 [rec.: O. Mandelsztam: Trzydzieści trzy wiersze i kilka fragmentów. Przekł. i komentarze ...]. – J. Łukasiewicz: Ogród w Milanówku. W tegoż: Ruchome cele. Wwa 2003 [rec.: Zachód słońca w Milanówku]. – Z. Mitosek: Gdzie był – jest – będzie Umschlagplatz? W teże: Poznanie (w) powieści. Kr. 2003. – A. Poprawa: Baśń o egzystencji; Czytając i pisząc o zagładzie. W tegoż:

ności. *Prz. Polit.* 2003 nr 60 s. 30-40. – Mickiewicz i „Zohar”. *Twórczość* 2006 nr 7 s. 92-110 [dot. mešanizmu].

Przekłady

7. P. Quignard: Taras w Rzymie. [Powieść]. Przel. i posł. opatrzył ... Wwa: Czyt. 2001 105 s. Wyd. nast. Pozn.: Vesper 2006.

8. P. Quignard: Seks i trwoga. Przel. i posł. opatrzył ... Wwa: Czyt. 2002, 201 s.

9. D. Beauvois: Trójkąt ukraiński. Szlachta, carat i lud na Wołyniu, Podolu i Kijowszczyźnie 1793-1914. Lubl.: Wydawn. UMCS 2005, 813 s.

10. P. Quignard: Życie sekretne. [Powieść]. Pozn.: Vesper 2006, 359 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Duch Mickiewicza w człowieka wnika. Rozm. J. Cieślak. *Rzeczpospolita* 1996 nr 299.

A. Opaska: Cienie towiańszczyzny. *Ethos* 1991 nr 1/2 [dot. m.in.: Braterstwo albo śmierć]. – Krzysztof Rutkowski. Wstęp: B. Kerski. Kr.: Villa Decius, Arbeitsgruppe Literatur Polska 2000 2000, 23 s. [zawiera też fragm. powieści K.R.]. – L. Zubińska: Cień od wody. *Twórczość* 2000 nr 4 [rec.: Śmierć w wodzie]. – A. Woźnicka: Opowieści przekorne. *Nowe Książ.* 2001 nr 10 [rec.: Kościół Świętego Rocha]. – J. Gizella: Paryż – Sołowki. W tegoż: Pożegnanie z uproszczeniami. Kr. 2003 [rec.: Raptularz końca wieku]. – [Zakończony Stendhal:] T. Komendant: Stendhal fantazmatyczny. *Twórczość* 2006 nr 10; A. Papińska: Metamorfoza, czyli życie. *Nowe Książ.* 2006 nr 9.

E.G.

RYBICKA Zofia

Przekłady

16. N. von Below: Byłem adiutantem Hitlera 1937-1945. [Pamiętniki]. Wyd. 2 pt. Byłem adiutantem Hitlera. Wwa: Bellona 2003.

17. J. Bahlcke: Śląsk i Ślązacy. [Studia; współaut.:] J. Rogall i in. Przel.: M. Misiorny, ..., Ł. Żebrowski. Wwa: Scholar 2001, 447 s.

Tu w przekł. Z.R.: Cz. IV. B. Bönish-Brednich: Śląska kultura życia codziennego i jej świat. Przegląd etnograficzny. – Cz. V. M. Weber: Literatura śląska od początków do roku 1945. – Cz. VI. A. Langer: Szuka śląska od romanizmu do wrocławskiej moderny.

18. W. Weber: Twoje zdrowie w twoich rękach. [Poradnik]. Wwa: Bellona 2005, 286 s.

B.M.

RYCHLEWSKI Janusz

TWÓRCZOŚĆ

1a. Wrocław miasto studentów. [Scenariusz filmu dokumentalnego; współaut.:] J. Plucińska. Ekran. 1947.

M.S.

RYCHLIŃSKI Jerzy Bohdan

Przekłady

7. J. Conrad: Tajfun. [Powieść]. Przedr. w: J. Conrad: Tajfun i inne opowiadania. Tłum.: ... i A. Zagórska. [Wyd. 7] Wr.: Siedmioróg 2000.

16. J. Galsworthy: Babie lato ostatniego Forsyta. (Saga rodu Forsytów. T. 2). [Powieść]. Wyd. pt. Babie lato jednego z Forsytów. W matni. [Wyd. 12] Wwa: Prószyński i S-ka 1999.

K.B.

RYLSKI Eustachy

[...] W 2005 otrzymał nagrodę Fenomen 2005 przyznawaną przez tygodnik *Przekrój*. [...]

TWÓRCZOŚĆ

1. Stankiewicz; Powrót. [Opowiadanie; powieść]. Wyd. 3 Wwa: Świat Książki 2006.

6. Wilk kazański. TV 1995.

W t. 7 błędna data emisji.

7. Netta. TV 1998.

8. Co nie jest snem. [Scenariusz telewizyjny]. TV 2000, Radio 2004.

9. Sprawa honoru. [Utwór dramatyczny]. *Dialog* 2003 nr 7/8 s. 5-41.

10. Człowiek w cieniu. [Powieść]. Wwa: Świat Książki 2004, 134 s.

Nagroda im. J. Mackiewicza w 2005.

11. Dzień podróży. [Utwór dramatyczny]. *Dialog* 2005 nr 3 s. 32-54. TV 2005.

12. Warunek. [Powieść]. Wwa: Świat Książki, Bertelsmann Media 2005, 253 s.

Nagroda Pióro Fredry, nagroda lit. im. W. Reymonta.

13. Wyspa. [Opowiadania]. Wwa: Świat Książki 2007, 240 s.

Tu m.in. zmieniona wersja opowiadania Dziewczynka z hotelu „Excelsior” [poz. 2].

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006. – Wywiady: Widoki dalekie. Rozm. P. Tomczyk. *Rzeczpospolita* 2001 nr 34; Interesują mnie paradoksy. Rozm. D.J. Cirić. *Dialog* 2003 nr 7/8; Pozbierać świat. Rozm. D.J. Cirić. *Dialog* 2005 nr 3; Często urągam materii. Rozm.: K. Janowska, P. Mucharski. *Gaz. Wyborcza* 2005 nr 152.

D. Ossowska: W kręgu narodowej mitologii. Bohaterowie prozy E.R. *Acta Polono-Ruthenica* 2003 t. 8. – [Człowiek w cieniu:] J. Gizella: Ludzie w cieniu. *Topos* 2004 nr 5; P.W. Lorkowski: Powrót w starym stylu. *Twórczość* 2004 nr 10; K. Masłoń: Korepetytor E.R. *Rzeczpospolita* dod. *Rzecz o Książ.* 2004 nr 102; D. Nowacki: Szczególne wyczulenie. *Twórczość* 2004 nr 1. – K. Kutz: E.R., czyli ogryzanie. *Dialog* 2005 nr 3. – [Warunek:] M. Jentys: Warunek równości. *Twórczość* 2006 nr 3; K. Masłoń: Wielkie zauroczenie. O E.R. i jego „Warunku”; Wyjście z cienia. O E.R. W tegoż: Nie uciec

nam od losu. Wwa 2006; I. Merkut: W każdym siedzi duren. *Śląsk* 2006 nr 7; M. Orski: AntySienkiewicz. *Odra* 2006 nr 1. M.K.-K.

RYMKIEWICZ Aleksander

TWÓRCZOŚĆ

Wydania osobne tekstów piosenek z nutami, m.in.: Żaglu zwycięski. [Muz.:] J. Tyszkowski. Wwa: Wydawn. Muz. „Gamma” 1998, [8] s.

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (A. Zieniewicz).

B. Tatnawska: Wileńskie reminiscencje w twórczości A.R., Jana Huszczy i Eugeniusza Paukszy. W: Wilno – Olsztyn. Kontynuacje tradycji kulturalnej. Olsztyn 1992. – M. Zaleski: Przygoda drugiej awangardy. Wyd. 2 Wr. 2000, passim. – T. Bujnicki: Szkice wileńskie. Kr. 2002, passim. – K. Biedrzycki: Międzywojenna twórczość poetycka A.R. W: Poezja i pocięci w Wilnie lat 1930-1940. Kr. 2003. – W.P. Szymański: Kronikarz wojen i dnia dzisiejszego. W tegoż: Między ciemnością a światem. Kr. 2005.

A.Sz.

RYMKIEWICZ Jarosław Marek

TWÓRCZOŚĆ

25. Rozmowy polskie latem roku 1983. [Powieść]. [Wyd. 6] Wwa: Świat Książki 2003.

26. Żmut. Wyd. 4 przejr. i popraw. przez ... Wwa: Sic! 2005.

27. Umschlagplatz. [Powieść].

Przekł. hołend. Umschlagplatz. Amsterdam 1990.

34. Leśmian. Encyklopedia. Wwa: Sic! 2001, 445 s.

35. Mickiewicz. Encyklopedia. [Autorzy:] ... D. Siwicka, A. Witkowska, M. Zielińska. Wwa: Grupa Wydawn. Bertelsmann Media; Horyzont 2001, 688 s.

36. Zachód słońca w Milanówku. [Wiersze]. Wwa: Sic! 2002, 65 s. Wyd. 2 z posł. R. Przybylskiego tamże 2002.

Nagroda lit. Nike w 2003.

37. Cicho ciszej. Wybrane wiersze z lat 1963-2002. Wwa: Sic! 2003, 189 s.

38. Przez zwierciadło. [Szkice literackie]. Kr.: Znak 2003, 83 s.

Dot. tematyki biblijnej.

39. Słowacki. Encyklopedia. Wwa: Sic! 2004, 579 s.

40. Do widzenia gawrony. [Wiersze]. Wwa: Sic! 2006, 179 s.

41. Wieszanie. [Esej]. Wwa: Sic! 2007, 266 s.

Przekład

11. O. Mandelsztam: Trzydzieści trzy wiersze i kilka fragmentów. Przekł. i komentarze ... Kr.: Arcana 2002, 76 s.

Prace redakcyjne

3. A. Mickiewicz: Pan Tadeusz, czyli Ostatni Zajazd na Litwie. Historia szlachecka z roku 1811 i 1812 we dwunastu księgach wierszem. Oprac. ... Kr.: WL 1997, 393 s.

W t. 7 opuszczono nazwisko autora.

4. A. Mickiewicz: Wiersze i powieści poetyckie. Wybór, układ i posł. ... Wyd. nast.: [wyd. 2] Wwa: Świat Książki 2001, tamże 2004.

5. J. Słowacki: Dramaty. Wybór, układ i posł. ... Wwa: Świat Książki 1999, 781 s.

W t. 7 błędna liczba stron.

7. A. Fredro: Komédie i inne utwory. Wybór i posł. ... T. 1-2. Wwa: Świat Książki 2000, 588 + 701 s.

Zawartość: T. 1: Pan Geldhab; Mąż i żona; Pierwsza lepsza; Odludki i poeta; Damy i huzary; Śluby panieńskie. – T. 2: Komédie: Pan Jowialski; Zemsta; Dożywocie. – Trzy po trzy. – Zapiski starucha.

Zob. też Przekład poz. 11.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Nieśmiertelny Stalin i złowieszcze więzienne nudy. W: Hańba domowa. Oprac. J. Trznadel, przekł. franc.: L'immortel Staline et la funeste prison d'ennui. W: La Honte. [Przel.] M. Rodowicz-Heninger. Paris 1992; O Sarmatach, motłochu i ciemnościach poezji. Rozm. P. Szewc. W: P. Szewc: Wolność i współzucie. Rozmowy z pisarzami. Kr. 2002; Poza kanon romantyczny. Rozm.: C. Michalski, M. Nowicki. *Fakt* 2005 nr 179; To jest twoja ojczyzna, innej mieć nie będziesz. Rozm. K. Masłó. *Rzeczpospolita* 2005 nr 306.

5. Chyczyński: R. umiłowanie rymów. *Nowa Okolca Poetów* 2000 nr 2. – W. Wencel: Mistyka zaścianka. *Fronda* 2000 nr 21/22 [rec.: Znak niejasny, baśń półżywa]. – E. Dąbrowska: Baka – bohater i temat wierszy J.M.R. Synekdochalne nawiązania do barokowej topiki vanitatywnej; „Biada mieszkającym na ziemi bo nie ma powodu” – poetyckie wyznania J.M.R. W tejże: Teksty w ruchu. Opole 2001. – I. Engelking: Przewodnik po Leśmianie. *Nowe Książki*: 2001 nr 8 [rec.: Leśmian. Encyklopedia]. – M. Kawa; J.M.R. poetyckie zmagania ze śmiercią. Próba opisu pewnego motywu makabry. W: Obecność i przemijanie. Opole 2001. – J. Ward; T.S. Eliot w oczach trzech polskich pisarzy. Kr.: Universitas 2001, 295 s. [dot. też T. Różewicza i R. Przybylskiego]. – [Leśmian. Encyklopedia:] J. Drzewucki: Żył sobie Bolesław Leśmian. *Twórczość* 2002 nr 4; W. Kaliszewski: Hasło: Leśmian. *Wież* 2002 nr 2. – E. Szymanis: Encyklopedia z duszą. *Nowe Książki*: 2002 nr 4 [rec.: Mickiewicz. Encyklopedia]. – E. Tkaczyszyn-Dycki: Leśmian i reszta. *Res Publica Nowa* 2002 nr 5 [rec.: Leśmian. Encyklopedia]. – D. Wojda: Tekst jako anastylos. Przedmiot i ciało w twórczości J.M.R. W: Codzienne, przedmiotowe, cielesne. Wwa 2002. – M. Woźniak-Łabieniec: Kłasyk i metafizyka. O poezji Jarosława Marka Rymkiewicza. Kr.: Arcana 2002, 283 s. – W. Kaliszewski. *Wież* 2003 nr 8/9 [rec.: Zachód słońca w Milanówku]. – W. Liężak: Pod władzą Prozerpiny. *Nowe Książki*: 2003 nr 6 [rec.: O. Mandelsztam: Trzydzieści trzy wiersze i kilka fragmentów. Przekł. i komentarze ...]. – J. Łukasiewicz: Ogród w Milanówku. W tegoż: Ruchome cele. Wwa 2003 [rec.: Zachód słońca w Milanówku]. – Z. Mitosek: Gdzie był – jest – będzie Umschlagplatz? W tejże: Poznanie (w) powieści. Kr. 2003. – A. Poprawa: Baśń o egzystencji; Czytając i pisząc o zagładzie. W tegoż:

R

Formy i afirmacje. Kr. 2003 [rec.: Moje dzieło pośmiertne; Umschlagplatz]. – A. Poprawa: Na tamtą stronę lustra. Biblijny esej J.M.R. *Tyg. Powsz.* 2003 nr 20 [rec.: Przez zwierciadło]. – [Zachód słońca w Milanówku:] L. Szaruga: „Czarna zmora istnienia”. *Twórczość* 2003 nr 2/3; P. Śliwiński; R. Słowniczek. *Res Publica Nowa* 2003 nr 1; J. Tomkowski: W powieście metafizycznym. *Nowe Książ.* 2003 nr 1; A. Wiedemann: Na kolanie o wierszach J.M.R. *Tyg. Powsz.* 2003 nr 5; R. Wiśniewski: Pochód kotów w Milanówku. *Dekada Lit.* 2003 nr 9/10. – M. Woźniak-Labieniec: Opowieść o życiu i poezji albo przewodnik po istnieniu. *Arcana* 2003 nr 1 [rec.: Leśmian, Encyklopedia]. – [Słowacki, Encyklopedia:] M. Baran: Thriller o Słowackim. *Gaz. Wyborcza* 2004 nr 254; D. Dąbrowska: „Idzie jako Król-Duch”. *Pogranicza* 2004 nr 6. – J. Drzewucki: J.M.R. Abecadło. *Twórczość* 2004 nr 1. – J. Drzewucki. *Rzeczpospolita* dod. *Rzecz o Książ.* 2004 nr 284 [rec.: Słowacki, Encyklopedia]. – M. Kisiel: Zakorzenie w nicości. *Nowe Książ.* 2004 nr 1 [rec.: Cicho ciszej]. – J. Mielczarek: Dwoista jedyna świata, Barok i barokowość w poezji J.M.R. *Topos* 2004 nr 5. – L. Szaruga: Biała kartka. (O J.M.R.), „Czarna zmora istnienia” (O J.M.R.). W tegoż: Wyzwanie. (O poezji z przypisami i bez). Toruń 2004. – V. Britanijskiej: J.M.R. W tegoż: Reć Pospolita poetov. Sankt-Peterburg 2005. – J. Kisiel: Pszczoła i trwanie. O wierszu „Widomie skryta” J.M.R. W: Skala mikro w badaniach literackich. Kat. 2005. – M. Łukaszuk: Rymy słowicze R. *Kresy* 2005 nr 63. – G. Marzec: Brzemień encyklopedii. *Twórczość* 2005 nr 4 [rec.: Leśmian, Encyklopedia]. – G. Marzec: Holocaust, wzniosłość, ironia. Przedstawienie nieprzedstawialnego w „Umschlagplatzu” J.M.R. *Pam. Lit.* 2005 z. 1. – [Słowacki, Encyklopedia:] R. Papiński: Rozmowa mistrza Jarosława. *Nowe Książ.* 2005 nr 5; J. Zieliński: Przeciw nicości. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.* Nowy Jork 2005 nr 2. – J. Borowiec: Dzień dobry nicości. *Tyg. Po-*

usz. dod. Książ. w Tyg. 2006 nr 32 [rec.: Do widzenia gawronyl]. – J. Klejnocki: Wiersz – trup, który gada. W tegoż: Literatura w czasach zarazy. Wwa 2006 [rec.: Moje dzieło pośmiertne]. – [Do widzenia gawronyl:] J. Łukasiewicz: Grymas śmierci w ogrodzie. *Nowe Książ.* 2006 nr 8; P. Mackiewicz: W podróż... *Odra* 2006 nr 7/8. – K. Maliszewski: Dlaczego R. W tegoż: Rozproszone głosy. Wwa 2006 [rec.: Cicho ciszej]. – D. Wojda: Figura ogrodu w piśmarstwie J.M.R. *Teksty Drugie* 2006 nr 1. – M. Wyka: Duchy J.M.R. W tejże: Niecierpliwość krytyki. Kr. 2006 [rec.: Wielki książę]. – M. Zieliński: Iluzja. W tegoż: Ucieczka przed Polską. Kr. 2006 [rec.: Umschlagplatz].

K.B.

RYMKIEWICZ Władysław

TWÓRCZOŚĆ

9. Ziemia wyzwolona. [Opowieść o odwadnianiu Żuław].

Przekł. ch i ñ s k i: Fu Lumukaiweiji tud. [Przel. z ros.] D. Qing. Shang-hai 1953.

A.Sz.

RYTARD Jerzy Mieczysław

OPRACOWANIA (wybór)

S.I. Witkiewicz: „Wniebowstąpienie” J.M.R. W tegoż: Bez kompromisu. Wwa 1976, przedr. w: Kartografowie dziwnych podróży. Kr. 2004.

M.K.-K.

S

SADAJ Ryszard

TWÓRCZOŚĆ

13. Terapia Pauliny P. [Powieść]. Kr.: WL 2002, 222 s.

14. Brzytwa Niecikowskiego. [Powieść]. Wwa: Prószyński i S-ka 2004, 207 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Rejs samotnika przez Atlantyk. Rozm. M. Lubaś-Harny. *Gaz. Krak.* 2000 nr 222. – Sztuka pięknego zmyślenia. Rozm. J. Baran. *Dz. Pol.* 2000 nr 234. – Kobieta z brodą. Rozm. M. Lubaś-Harny. *Gaz. Krak.* 2002 nr 87 [dot.: Terapia Pauliny P.].

L. Bugajski: Zagadka. W tegoż: Strategia ślimaka. Wwa 1987 [rec.: Prowincjusz]. – [Kraina niedźwiedzia:] J. Koprowski: Powieść o Galicji. *Nowe Książ.* 1990 nr 9; M. Orski: Galicjada, odsłona druga. *Prz. Powsz.* 1990 nr 6. – [Ławka pod kasztanem:] P. Czaplinski: Rzeczpospolita dla odważnych. *Kresy* 2000 nr 4; H. Zaworska: Siła słabych. *Rzeczpospolita* 2000 nr 229; A. Bault: O pruderii nułą podszytej. *Czas Kult.* 2001 nr 1. – M. Leciński: PRL – wersja „pop”, czyli pełne porozumienie. *Odra* 2002 nr 5 [dot. też M. Ławrynowicz]. – R. Ostaszewski: Majsterkowicz czuwa. *FA-art* 2002 nr 3 [rec.: Terapia Pauliny P.]. – A. Woldan: Cykliczny bieg czasu – saga rodzinna. R.S.: Galicjada. W tegoż: Mit Austrii w literaturze

polskiej. Kr. 2002. – [Brzytwa Niecikowskiego:] J. Madejski: Proszek ixi i trzecia droga. *Nowe Książ.* 2004 nr 12; D. Nowacki: Brzytwa się chwycił. *Twórczość* 2005 nr 1.

M.S.

SADKOWSKI Wacław

TWÓRCZOŚĆ

15. Odpowiednie dać słowu słowo. Zarys dziejów przekładu literackiego w Polsce. Wwa: Prószyński i S-ka 2002, 190 s.

16. Precz! Jesteś tyranem! Pamiętnik miłości nieodwzajemnionej. [Szkic o poezji]. Wwa: *Twój Styl* 2004, 175 s.

Przekłady

5. M. Ondaatje: Angielski pacjent. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 3] Wwa: Libros; Świat Książki 2000; [wyd. 4] Tor.: C&T 2001; [wyd. 5] Kat.: Książ. 2006.

9a. R. Coover: Scena miłosna. Spektakl telewizyjny. Przel. ... TV 1996.

21. J. Cormier: Che Guevara. [Biografia]. Wyd. 2 Wwa: Iskry 2004, 466 s.

23. S.C. Lundin: Fish! – chwyciło. [Poradnik]. Wwa: Emka 2001, 119 s.

24. R.M. DeVos: Nadzieja z głębi serca. 10 lekcji życiowych. Wwa: Emka 2002, 119 s.

25. K. Taylor: Zeldy i Scott Fitzgeraldowie. Niekiedy szaleństwo bywa mądrością. [Biografia]. Wwa: *Twój Styl* 2003, 515 s.

26. A. Borowitz: Kto mi zwędził mydło? Jak prze-trwać więzienne lata. Podręcznik dla dyrektorów generalnych. Wwa: Emka 2004, 104 s.

27. B. Maddox: Nora Joyce. Żywoć prawdziwej Molly Bloom. Wwa: *Twój Styl* 2004, 624 s.

28. M. Ondaatje: Oczy Buddy. [Powieść]. Wwa: Prószyński i S-ka 2004, 304 s.

29. A. Oz: Opowieść się rozpoczyna. Szkice o literaturze. Z ang. tłumaczenia M. Bar-Tura przeł. ... Wwa: Prószyński i S-ka 2004, 144 s.

30. H. Troyat: Marina Cwietajewa. Wieczna buntownica. [Biografia]. Wwa: *Twój Styl* 2004, 255 s.

31. J. Harrison: Dalva. [Powieść]. Wwa: *Twój Styl* 2005, 482 s.

32. B. Boyd: Nabokov. Dwa oblicza. [Monografia]. Oprac. i przeł. ... Wwa: *Twój Styl* 2006, 458 s.

Prace redakcyjne

3. J.P. Sartre: Idiota w rodzinie. Wybór tekstów z nieukończonych monografii. Wybrał ... Przeł. z franc.: J. Waczków. Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2000, 349 s.

Dot. G. Flauberta.

4. D. Pagis: Ostatni. [Wiersze]. Przeł. I. Amiel. Oprac. ... Wwa: Emka 2004, 41 s.

Zob. też Przekłady poz. 32.

OPRACOWANIA (wybór)

L. Zubińska: Słowo a gest, czyli walka o siłę wyrazu. *Twórczość* 2000 nr 7 [rec.: Proza świata]. – [Odpowiednie dać słowu słowo:] E. Balcerzan: Znaczenie wkładu. *Lit. na Świecie* 2002 nr 4/6; M. Adamczyk-Garbowska: Sztuka przekładu. *Akcent* 2003 nr 4. – A. Kaluża: Radość miłośnika. *Nowe Książ.* 2004 nr 10 [rec.: Precz! Jesteś tyranem!].

K.B.

SADOWSKA Barbara

[...] W marcu 1982 została aresztowana; po zwolnieniu była nękana rewizjami, na początku maja 1983 [w t. 7 błędna informacja] została pobita wraz z innymi współpracownikami Komitetu Prymasowskiego; 12 maja milicja śmiertelnie pobiła jej syna, Grzegorza Przemyska (zmarł 14 maja tegoż roku). [...]

K.B.

SADZEWICZ Marek

TWÓRCZOŚĆ

5. Oflag. Pamiętnik jeńca wojennego. [Wyd. 4 bez podtytu.] Wwa: PIW 2005.

A.Sz.

SAFJAN Zbigniew

[...] W 2004 został redaktorem naczelnym dwutygodnika *Słowo Żydowskie – Dos Jidisze Wort* (dawniej *Folks-Sztyme*). [...]

TWÓRCZOŚĆ

A. Drogi. Scenariusz filmowy. [Współaut.:] Z. Załuski. Powst. 1950.

W 1950 nagroda Filmu Pol. – Dyrekcji Programowej w konkursie na nowelę filmową o współcz. problematyce polit.

13. Bardzo dużo pajacyków. [Powieść; współaut.: A. Szypułski]. Wyd. 2 Wwa: Przeds. Wydawn. „Rzeczpospolita” 2005.

16. Stawka większa niż życie. [Powieść; współaut.: A. Szypułski].

Przekł. r o s.: Parol' kapitana Klossa; Stavka bol'she čem žizn'. Moskwa 2000, 2006.

A d a p t. w postaci komiksu: Kapitan Kloss. Z. 1-20. Wyd. nast.: Wwa: SiT (od nr 5 z wydawn. Muza) 2001-2002; Wwa: *SuperExpress* 2007.

Przekł. c z e s.: Kapitan Kloss. Praha 2002.

24. Wyrok. [Utwór dramatyczny; współaut.: A. Szypułski]. TV 1969 (pt. Dwa wyroki).

57. Sukces. Serial telewizyjny. [Odcinki 25-30]. TV 2000.

Pozostałe odcinki innego autorstwa.

58. Niebiescy. [Powieść]. Tor.: A. Marszałek 2003, 194 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Arka 1993 nr 48 [zawiera kopie dokumentów dot. biografii Z.S. z 1944-1945 przechowywanych w Centr. Arch. Wojsk. w Rembertowie]. – P. Lipiński, P. Smoleński: Ktoś może zajrzy do akt... *Gaz. Wyborcza* 1994 nr 67. – T.Z. Zapert: Stawka była równa życiu. *Gaz. Pol.* 2006 nr 28.

M.K.-K.

SAFRIN Horacy

TWÓRCZOŚĆ

8a. Słowem i śpiewem. Współaut.: J. Zonszejn. Praprem. Łódź, T. Żyd. 1952.

14. Przy szabasowych świecach. Humor żydowski. [Wyd. 8] Wwa: Iskry 2003.

19. Przy szabasowych świecach. Wieczór drugi. Anegdory i przysłowia żydowskie. [Wyd. 4] Wwa: Iskry 2004.

M.S. 721

SAKOWICZ Krystyna

[...] W 2002-05 współpracowała z *Twórczością*, gdzie drukowała szkice do przygotowywanego tomu „Ludzie, którzy śnili dla nas”. [...]

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006.

D. Miłosz: Szczęście (nie)rozumienia. O prozie K.S. *Pogranicza* 2006 nr 1.

M.K.-K.

SAKOWSKI Juliusz

OPRACOWANIA (wybór)

R. Moczkołan: Krytyk „z głową ciężką od wspomnień” – szkic do portretu J.S. W: Światy przedstawione. Tor. 2006.

J.Cz.

SALABURSKA Krystyna

[...] Urodzona 13 lutego 1924 w Kielcach; córka Feliksa Wajchta [w t. 7 błędnie]. [...] Debiutowała w 1944 utworem prozą pt. „Ramka z kości słoniowej”, opublikowanym w tygodniku *Ilustrowany Kurier Polski* (nr 4), wydawanym w Krakowie przez Niemców; w piśmie tym ogłosiła w tymże roku dwa inne utwory [w t. 7 błędna data debiutu]. [...]

OPRACOWANIA (wybór)

K. Woźniakowska: W kręgu jawnego piśmiennictwa literackiego Generalnego Gubernatorstwa (1939-1945). Kr. 1997. *passim*.

E.G.

**SALAMON Joanna
1932-2001**

[...] Zmarła 6 grudnia 2001 w Krakowie.

TWÓRCZOŚĆ

6a. Z życiorysu mojej kuzynki Anieli albo Poemat z dziejów Polski w 9 obrazach. Powst. 1987-1989. Wyd.: Przedm.: J. Tomkowski. [Posł.] ... Do druku podał E. Ostrowski. Kr.: Klub Artyst.-Lit. T. Stygmator 2003, 91 s.

Data powst. wg posłowa.

9. Anioł czasu kraglego. [Wiersze]. Oprac. i wstępem opatrzył E. Ostrowski. Kr.: Klub Artyst.-Lit. T. Stygmator 2001, 48 s.

10. Nazbierałam w wieczorze światła. Wybór wierszy. Wybór i oprac.: ... i E. Ostrowski. Kr.: Klub Artyst.-Lit. T. Stygmator 2001, 330 s.

11. Czas Herberta albo Na dom w Czarnolesie. [Studium]. Wwa: Volumen 2002, 378 s.

12. O ukrytych nurtach w polskiej literaturze. Ostatnia rozmowa z Joanną Salamon. [Rozm.]. M. Bocian, E. Ostrowski. Wr.: Atut 2003, 201 s.

13. Deklaracja lojalności. [Wiersze]. Wstęp ... Wybór i oprac.: E. Ostrowski. Kr.: Signo 2006, 63 s.

14. Ballada o Tristanie i Izoldzie. Wiersze miłosne. [Wstęp] ... Wybór i oprac.: E. Ostrowski. Kr.: Signo 2007, 125 s.

Przekłady

3a. Anonim: Teatr Garliekina. [Utwór dramatyczny]. [Przeł.] ... Wyst. Białystok, T. Lalek 1979.

8. M. Cwietajewa: Być chłopcem twoim jasnowłosym... Wybór wierszy. Wybór, przekł. i posł. ... Oprac. i wstępem opatrzył E. Ostrowski. Kr.: Miniatura 2006, 222 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad zob. *Twórczość* poz. 12.

J. Tomkowski: Mistrzynie tajemnego dialogu. *Nowe Książ.* 2001 nr 12 [rec.: Czas Herberta albo Na dom w Czarnolesie]. – Z. Kresowaty: Nazbierałam w Przybosiowym ogródku. *Akant* 2002 nr 9 [rec.: Nazbierałam w wieczorze światła]. – K. Lisowski: Anioł czasu kraglego. *Mag. Lit. Książ.* 2002 nr 1. – J. Pieszczachowicz: Sztuka życia i umierania. *Dz. Pol.* 2002 nr 85 [dot. poezji]. – P. Śliwiński: Uniesienia i rozłąki. *Nowe Książ.* 2002 nr 6 [rec.: Nazbierałam w wieczorze światła]. – A. Wiedemann: Paranoicy są genialnie konsekwentni. *Res Publica Nowa* 2002 nr 12 [rec.: Czas Herberta albo Na dom w Czarnolesie].

B.M.

SALIŃSKI Stanisław Maria

OPRACOWANIA (wybór)

B. Miazgowski: Szczecin – drugi Władystok S.M.S. W: *Węzły. Forum młodych. Szczec.* 1971. – W. Żukrowski: Morka. W tegoż: *Rozmowy o książkach.* Wwa 1989. – C. Judek: „Jutro w Szczecinie” S.M.S. – powieść, która nie powstała. *Bibl. Zachodniopomorski* 1991 nr 3/4.

M.S.

SAMOZWANIEC Magdalena

TWÓRCZOŚĆ

25a. Kim jesteś Anno. [Utwór dramatyczny]. Powst. ok. 1949-1955.

Nieopublikowany utwór zgłoszony na konkurs polskich sztuk współcz. (inf.: M. Jarmulowicz: *Sezony błędów i wypaczeń.* Gdańsk 2003).

OPRACOWANIA (wybór)

W. Gombrowicz: Niedobre skutki nowoczesnej Teo. Przedr. w tegoż: *Dzieła zebrane.* T. 10. Paryż 1977, *Varia.* Cz. 1. Lubl.* 1989, *Varia.* T. 1. Kr. 2004. – A. Szot-Lebkowska: S. na Śląsku. *Śląsk* 2001 nr 4. – Magdalena, córka Kossaka. Wspomnienia o Magdalenie Samozwaniec. Zebrał i oprac.: R. Podraza. Wwa: PIW 2007, 157 s.

A.Sz.

SAMSEL Roman
1935-2003

[...] Zmarł 7 maja 2003 w Warszawie; pochowany w Malkini.

TWÓRCZOŚĆ

29. Sen zbrodniarza. Nowele kryminalne. Wwa: Matrix 2000, 177 s.

30. Noc na planecie wściekłych krów. Testament Brychta. [Szkice]. Kielce: Ston 2 2002, 200 s.

31. Pokuta. Stan Tymiński – patriota czy błagier? Staszów, Wwa: Staszowskie Tow. Kult. 2002, 97 s.

32. Więźniarka islamu. Opowieść I.N. Raszid i jej starszej córki Zahry. Relację przedstawiają: ..., W. Trzczińska. Kielce: Ston 2 2002, 208 s.

K.B.

SANDAUER Artur

TWÓRCZOŚĆ

2. Śmierć liberała. Opowiadania.

Przekł. niem.: Der Tod eines Liberalen. [Przeł.:] U. Usakowska-Wolff, M. Wolff. Bielefeld 2001.

Przekłady

7. A. Czechow: Trzy siostry. Dramat w 4 aktach. Wyst. Wwa, PWST 1959.

W t. 7 błędne inf. dot. pierwszego wyst.

15. A. Czechow: Jubileusz. Krotchwila w 1 akcie. TV 1961.

W t. 7 błędna data pierwszej emisji telewizyjnej.

16. A. Czechow: Oświadczyń. Krotchwila w 1 akcie. TV 1957.

W t. 7 błędna data pierwszej emisji telewizyjnej.

22. A. Czechow: Łabędzia pieśń. Szkic dramatyczny w 1 odsłonięciu. TV 1957 (pt. Pieśń łabędzia). W t. 7 błędna data pierwszej emisji telewizyjnej. – Wyst. też pt. Łabędzi śpiew.

23. A. Czechow: Iwanow. Dramat w 4 aktach. TV 1964.

W t. 7 błędna data pierwszej emisji telewizyjnej.

24. A. Czechow: Niedźwiedź. Krotchwila w 1 akcie. TV 1984.

26. Arystofanes: Chmury. [Komedial]. Wyst. Wr., T. Kalambur 1964.

W t. 7 brak inf. o pierwszym wyst.

OPRACOWANIA (wybór)

Z. Macuzanka: A.S. *Biul. Polonist.* 1990 z. 1/2. – J. Madejski: Młot Galicji w twórczości A.S. *Szczec. Pr. Polonist.* 1991 nr 76. – M. Wolk: Pułapki świadomości. O labiryntowym cy-

klu opowiadań S. W: *Cykl literacki w Polsce*, Białystok 2001. – S. Gawliński: Sambor S. W tegoż: *Metafory losu*. Kr. 2005. – W.P. Szymański: Dwaj panowie „S”. *Szkice S.* W tegoż: *Między ciemnością a światem*. Kr. 2005 [rec.: Bez taryfy ulgowej; Poeci trzech pokoleń].

M.K.K.

SANDLER Samuel

Prace redakcyjne

8. A. Świętochowski: Wspomnienia. Oprac. i wstępem opatrzył ... [Wyd. 2] Wr.; Wwa: Ossol. we współpracy z De Agostini Polska 2006.

12. B. Prus: „Obrazy wszystkiego”. O literaturze i sztuce wybór z „Kronik”. Wybór i wprowadzenie ... Wwa: IBL PAN; Fundacja Akademia Hum. 2006, 628 s.

K.B.

SARNOWSKA-TEMERIUZ
Elżbieta

[...] W 1998-2005 była członkiem Międzynarodowego Naukowego Komitetu Studiów Polonistycznych. W 2000 została prezesem Fundacji Akademia Humanistyczna przy IBL PAN, a w 2002 rektorem współpracującej z IBL Warszawskiej Wyższej Szkoły Humanistycznej im. B. Prusa. [...] Odnaczona Medalem 50-lecia PAN (2002). [...]

TWÓRCZOŚĆ

Rozprawy i studia w czasopiśmie i książkach zbiorowych, m.in.: *Vir bonus dicendi peritus*. O „Retoryce opisowej” Jerzego Ziomka. *Teksty Drugie* 1991 nr 5 s. 98-106. – Biblioteki Polskiej Akademii Nauk. Rola, znaczenie, nowe wyzwania. *Nauka* 2001 nr 3 s. 137-146. – New challenges for the Humanities. *Polish Market* 2001 nr 9. – Tożsamość polska w zjednoczonej Europie. Dylematy myślenia o kulturze. *Zesz. Tow. Popierania i Krzewienia Nauk* 2001 nr 35 s. 5-16, 37-39, 55-60. – Współpraca polsko-rosyjska. Humanistyka i nauki społeczne. [Współaut.:] J. Tazbir. *Nauka* 2002 nr 4 s. 177-187. – Edukacja humanistyczna w czasach wielkiej zmiany. W: Ocena wewnętrzna i zewnętrzna jakości kształcenia w szkołach wyższych. Wwa 2003 s. 83-95. – The European „Republic of Letters”. [Przeł.] D. Sax. W: Ten centuries of Polish literature. Wwa 2004 s. 94-123. – Europejska rzeczpospolita literacka – przeszłość i trwanie. W: Dziedzictwo antyczne a polska tradycja kulturowa. Wwa 2004 s. 11-21. – Humanistyka i nauki społeczne wobec przyszłości. W: Polskie nauki humanistyczne i społeczne w nowym stuleciu, w nowej Europie. Wwa 2006 s. 11-18. – Symbol w kulturze współczesnej. W: Rola symboli. Wwa 2006 s. 34-42. – Tak zdobędziesz dobro, którego nie zdobędziesz: dylematy dwudzie-

723

stowiecznego humanizmu. W: *Vir vere humanus*. Wwa 2007 s. 59-68.

Praca redakcyjna

3. Słownik literatury staropolskiej. (Średniowiecze, renesans, barok). Pod red. T. Michałowskiej, przy udziale B. Otwinowskiej i ... Wyd. 3 Wr.: Ossol. 2002. *Vademecum Polonisty*.

SAWASZKIEWICZ Jacek

OPRACOWANIA (wybór)

R. Klementowski. Modelowe boksowanie ze światem. Tor. 2003. *passim*.

SAWCZUK Kajetan

OPRACOWANIA (wybór)

H. Mierzwiński. K.S. – działacz ludowy i poeta (1892-1917). *Rocz. Hist. Muz. Pol. Ruchu Lud.* 1999 nr 14.

SAWICKI Stefan

TWÓRCZOŚĆ

9. Religijny horyzont poezji. Laudacja; M. Jasińska-Wojtkowska. Lubl.: TN KUL 2000, 31 s.

Rozprawy i studia w czasopismach i książkach zbiorowych, m.in.: Promethidion. *Stud. Norwidiana* 1991/1992 s. 233-242 [rec.: C.K. Norwid; Promethidion. Rzecz w dwóch dialogach z epilogiem. Oprac. A. Zaleski. Wwa 1989]. – „Kształtem jest miłość” – Norwid o kulturze. *Stud. Norwidiana* 2001 s. 5-15. – Norwid – od strony prawników. *Teksty Drugie* 2001 nr 6 s. 24-32. – Miłoszowy „oścień”. *Ruch Lit.* 2004 z. 1 s. 87-93. – Aksjologiczne wymiary literatury. W: *Polonistyka w przebudowie*. T. 2. Kr. 2005 s. 298-305. – Daleko od Edenu. O wierszu Norwida „Specjalności”. *Stud. Norwidiana* 2004/2005 s. 109-115.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Sacrum i kultura. Rozm. T. Soldenhoff. *Ethos* 1992 nr 4; Suwerenność państwa jest wartością nadrzędną. Rozm. T. Stylińska. *Rzeczpospolita* 1999 nr 104.

SAWKO Zygfryd

[...] Debiutował w 1942 wierszami pt. „Wiatr” i „Przez sen”, opublikowanymi w wydawanym przez Niemców w języku polskim miesięczniku *Fala* (nr 11). [...]

SAWRYMOWICZ Eugentusz

[...] Debiutował na łamach warszawskiego *Życia Literackiego* w 1938 (nr 1) recenzją książki S. Kawyna „Ideologia stronnictw politycznych wobec Mickiewicza” [w t. 7 błędna inf. o debiucie]. [...]

TWÓRCZOŚĆ

5. Juliusz Słowacki. [Monografia popularnonaukowa]. [Wyd. 4] Wwa: Wiedza Powsz. 1973. W t. 7 błędna data wyd. 4.

M.S.

SADEK Napoleon

TWÓRCZOŚĆ

2a. Przebudzenie. [Scenariusz filmowy]. [Współaut.:] O. Ford. Ekran. 1934.

K.B.

SCHAEFFER Bogusław Julian

[...] W marcu 1993 odbył się Festiwal Multimedialny Muzyka i Teatr Bogusława Schaeffera zorganizowany przez Filharmonię im. J. Elsnera w Opolu. W 2002 otrzymał nagrodę Ministra Kultury. [...]

TWÓRCZOŚĆ

7. Kwartet dla czterech aktorów. [Utwór dramatyczny].

Przeł. h i s z p. łącznie z przekł. kompilacji poz. 17 i 18 pt. Cuarteto para cuatro actores; Ensayos para siete. [Adapt. i przekł.:] J. Bielski, M. Rodrigues. Madrid 2005.

17. Aktor. Sztuka w 22 scenach.

Przeł. h i s z p. jako kompilacja łącznie z poz. 18 zob. poz. 7.

18. Próby. Sztuka w 19 scenach.

Przeł. h i s z p. jako kompilacja łącznie z poz. 17 zob. poz. 7.

20. Odwet. Sztuka w 12 scenach. Powst. 1991. Praprem. Dąbrowa Górnicza, T. Elsynor 2002.

36. Skala. [Utwór dramatyczny]. Praprem. Wwa, T. Rampa 2001.

37. Sceny miłosne. [Utwór dramatyczny]. Praprem. Kr., Scena Pod Ratuszem przy Krakowskim Rynku 2003.

38. Multimedialne coś. [Utwór dramatyczny]. Praprem. Wwa, T. Bajka 2007.

Sztuka przygotowana na jubileusz 60-lecia pracy twórczej B.S., który jest także autorem muzyki do spektaklu oraz bierze w nim udział jako jeden z aktorów.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Mój teatr wywodzi się z muzyki. Rozm. J. Pałuch. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2001 nr z 16 II.

K.B.

M. Karasińska: Bogusława Schaeffera filozofia nowego teatru. Pozn.: Wydawn. Nauk. UAM 2002, 268 s. – Grafiki Bogusława Schaeffera. Sześćdziesiąt lat twórczości kompozytorskiej. Wwa: PIW; Fundacja Przyj. Sztuk Aurea Porta 2007, 104 s.

SCHERER Olga 1924-2001

[...] Zmarła 26 listopada 2001 w Paryżu.

TWÓRCZOŚĆ

5. Psalm śwędem. [Opowiadania dla dzieci]. Rys.: J. Lebenstein. Wwa: Czyt. 2001, 109 s.

OPRACOWANIA (wybór)

R. Gorceżyńska: Dama z dalmatyneką. *Rzeczpospolita* dod. *Plus Minus* 2002 nr 4. – K. Rutkowski: Dziennik pisany. Pożegnanie z Olgą. *Twórczość* 2002 nr 10. – A. Schenker: O.S. *Zesz. Lit.* 2002 nr 2. – K. Wanok. *Nowe Książ.* 2002 nr 6 [rec.: Psalm śwędem]. – M. Wyka; O.S. – portret. *Dekada Lit.* 2002 nr 1/2, przedr. w: *Przypisy do życia*, Kr. 2007. – Cz. Miłosz: O.S. *Tyg. Powsz.* 2004 nr 22.

K.B.

SCHILLER Leon

TWÓRCZOŚĆ

3. Podróż teatralna Mickiewicza z Odyńcem. Wyst. pt. Fantazja dydaktyczna: Wwa, PWST 1976.

7. Pisma. Oprac.: J. Timoszewicz (t. 1-4), A. Chojnacka (t. 5-6). Wwa: PIW (t. 1-4); IS PAN (t. 5-6).

[T. 5]. Teatr demokracji ludowej 1946-1950. 2004, 493 s.

Zawiera art., przemówienia, listy, wspomnienia, fragm. studiów oraz „Małą kronikę życia i twórczości L.S. 1946-1950”.

[T. 6] Pro domo nostra 1951-1954. 2004, 679 s. Zawiera art., szkice, wspomnienia, referaty, przemówienia, odczyty, listy oraz „Małą kronikę życia i twórczości L.S. 1951-1954”.

Scenariusze widowisk teatralnych

1. Szopka staropolska. TV 1988 (pt. O cudownym Narodzeniu Pańskim).

3. Pastorałka w 3 sprawach. Wg źródeł ludowych ułożył ... TV 1956 (pt. Pastorałka).

5. Wielkanoc, historia o Męce Najświętszej i Chwałebnym Zmartwychwstaniu Pańskim w 3 sprawach. TV 1989 (pt. Misterium Wielkanocne).

7. Kulig. Widowisko staropolskie w 19 obrazach. TV 1968.

8. Gody weselne. TV 1957 (pt. Weselne gody).

11. Kram z piosenkami. Widowisko śpiewno-taneczne na motywach dawnych pieśni osnute. TV 1955.

Przekłady

5. H. Becque: Paryżanka. Komedia w 3 aktach. TV 1960.

14a. F. Joachimson: Jak stać się bogatym i szczęśliwym. Komedia muzyczna w 20 odsłonach. Przeł.: A. Horwath, ..., H. Zbierchowski. Wyst. Pozn., T. Nowy 1931.

Masz. w Bibl. Śląskiej w Kat.

OPRACOWANIA (wybór)

B. Król-Kaczorowska: L.S. w Sekcji Teatru PIS; A. Chojnacka: L.S. założyciel i pierwszy redaktor [*Pam. Teatr*]. *Pam. Teatr*. 2002 z. 1/2. – A. Kuligowska-Korzeniewska: „Niezapomniane lata” S. *Tygiel Kult.* 2004 nr 7/9. – E. Baniewicz: L.S. raz jeszcze. *Twórczość* 2005 nr 7. – *Pam. Teatr*. 2005 nr 1/2 [zawiera m.in.: A. Chojnacka: L.S. „macierzysta dobroć partii”; J. Degler: Po zgonie L.S.; N. Kiraly: Misteria L.S. w kontekście konwencji artystycznych teatru europejskiego; B. Lasocka: L.S. – nauczyciel; Z. Osiński: Tadeusz Kantor wobec L.S. i Andrzeja Pronaszki. Czy istnieje „formacja schillerowska” w kulturze polskiej; M. Raszevska: Ku czci L.S. (Z dziejów kultury)]. – R. Węgrzyniak: Komplex S. *Not. Teatr*. 2005 nr 36/37.

M.K.-K.

K.B.

SCHROEDER Artur

TWÓRCZOŚĆ

7a. Katalog wystawy sztuki współczesnej. Lw.: [b.w.] 1918, 24 s.

Przekład

2. G. Hauptmann: A Pippa tańczy! Baśń huty szklanej w 4 aktach. Wyst. Lw., T. Mij. 1906.

Praca redakcyjna

2. „Czwórka”. Wystawa zbiorowa prac: Stanisława Batowskiego, Zygmunta Kurczyńskiego, Ludwika Kwiatkowskiego i Tadeusza Rybkowskiego. Wstęp i objaśn. ... Lw.: [b.w.] 1917, 62 s.

OPRACOWANIA (wybór)

M. Sołtyś: Honor A.S. *Palestra* 2004 nr 5/6.

M.S.

SCHULZ Bruno

[...] Zginął 19 listopada 1942, zastrzelony na ulicy getta w Drohobyczu przez gestapowca Karla Günthera, będącego w konflikcie z F. Landauem [w t. 7 błędna data].

TWÓRCZOŚĆ

1. Sklepy cynamonowe. [Powieść]. [Wyd. 11] Lubl.: Bibl. Wysyłkowa 2005, Przedr. zob. poz. 15a.

Wyd. nast. łącznie z poz. 3 pt. Sklepy cynamonowe; Sanatorium pod Klepsydrą; Kr.: WL 1992; 725

Kr.: Zielona Sowa [2002], tamże: 2003, 2004; Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2005.

P r z e k ł. a n g.: The street of crocodiles. [Przeł.] C. Wieniewska. W: The fictions of Bruno Schulz. London 1988, – c h o r w.: W: B. Schulz: Dućani cimetine boje. [Przeł. i wstęp:] B. Blažina. Zagreb 2005, – c z e s.: Skoriceve krámy. [Przeł.] H. Jechová, O. Bartos. Praha 1999, – f r a n c.: Les boutiques de cannelle. [Przeł.] T. Douchy, G. Sidre, G. Lisowski. Paris 1991, wyd. nast. Paris 2005, przedr. w: B. Schulz: Oeuvres complètes. [Paris] 2004, – h i s z p.: Las tiendas de color canela. Madrid 1991; Las tiendas de canela fina. [Przeł.] J. Segovia, V. Beck. [Vigo] 2003 [właśc. 2004], – n i e m.: Die Zimtläden. [Przeł.] J. Hahn. W: B. Schulz: Die Zimtläden und alle anderen Erzählungen. München 2000, wyd. 2 tamże 2004, – n o r w.: Kanelbutikkene. W: B. Schulz: Kanelbutikkene og andere fortellinger. [Przeł.] T. Greiff, M. Nag. [Oslo] 2002, – p o r t u g.: Lojas de canela. [Przeł.] H. Siewierski. Rio de Janeiro 1996, – r o s.: Koričnye lavočki. [Przeł.] L. Cyv'jan. W: B. Schulz: Traktat o manekenach. Sankt-Peterburg 2000, – s e r b.: Prodavnice cimetove boje. [Przeł.] S. Subotin. Beograd 1999, – w ł o s.: Le botteghe color cannella. [Przeł.] A. Vivanti Salmon. Torino 1981, wyd. nast. Torino [1991], przedr. w: B. Schulz: Le botteghe color cannella. [Przeł.] A. Vivanti Salmon, V. Verdiani, A. Zieliński. Torino 2001.

P r z e k ł. i. wyd. łącznie z przekł. poz. 3: b i a ł o r u s.: Cynamonavya kramy. [Przeł.] K. Il'nicki [i in.]. Minsk 2006, – h e b r.: Hanuyot kinamon. [Przeł.] U. Orlev. Wyd. pt. Hanuyot kinamon; Bet-ha-marpe be-siman she'on ha-ho. [Przeł.] U. Orlev. [Wyd. 2] Tel-Aviv 1986, – k a t a ł o Ń s k i e: Les botigues de color canyella. [Przeł.] A. Rubió, J. Sławomirski. Wyd. pt. Les botigues de color canyella; El sanatori de la clessidra. Barcelona 2001, – l i t w.: Cinamonines krautuves. [Przeł.] L. Malakauskiene. Wyd. pt. Cinamonines krautuves; Klepsidros sanatorija. Vilnius 2000, – r o s.: Koričnevye lavki. [Przeł.] A. Eppel. Wyd. pt. Koričnevye lavki; Sanatorija pod Klapsidroj. Moskva 2000, – r u m.: Právállie de scortșoara. Wyd. pt. Manechinele. [Przeł.] I. Petrica. București 1997, [wyd. 2] Iași 2004.

3. Sanatorium pod Klepsydrą. Wyd. łącznie z Sklepy cynamonowe zob. poz. 1. Przedr. zob. poz. 15a.

P r z e k ł. a n g.: Sanatorium under the sign of the hourglass. [Przeł.] C. Wieniewska. W: The fictions of Bruno Schulz. London 1988, – c z e s.: Sanatorium na večnosti. W: B. Schulz: Sanatorium na večnosti; Fragmenty. [Przeł.] O. Bartoš [i in.]. Praha 1999, – f r a n c.: Le sanatorium au croque-mort. [Przeł.] T. Douchy, A. Kosko, G. Sidre, S. Arlet. Wyd. nast.: [Paris] 2001, Paris 2002, przedr. w: B. Schulz: Oeuvres complètes. [Paris] 2004, – h o l e n d.: Sanatorium Clepsydra. [Przeł.] G. Rasch. Amsterdam 1981, – n i e m.: Das Sanatorium zur Todesanzeige. [Przeł.] J. Hahn. W: B. Schulz: Die Zimtläden und alle anderen Erzählungen. [Przeł.] J. Hahn. München 2000, wyd. 2 tamże 2004, – n o r w.: W: B. Schulz: Kanelbutikkene og andere fortellinger. [Przeł.] T. Greiff, M. Nag. [Oslo] 2002, – r o s.: Sanatorij pod Klepsidroj. [Przeł.] L. Cyv'jan. W: B. Schulz: Traktat o manekenach. Sankt-Peterburg 2000, – w ł o s.: Il sanatorio all'insegna della clessidra. W: B. Schulz: Le botteghe color cannella. [Przeł.] A. Vivanti Salmon, V. Verdiani, A. Zieliński. Torino 2001; przekł. opowiadania Genialna epoka: L'epoca geniale. [Przeł.] L. Pompeo. Pistoia 2006.

P r z e k ł. i. wyd. łącznie z przekł. Sklepy cynamonowe zob. poz. 1.
A d a p t. t e a t r.: Déléscopes. Adapt.: W. Znorko. Wyst. Lyon. Cosmos Kolej T. 1988; Adapt.: W. Holdys. Wyst. Tarnów, T. im. L. Solskiego 1998; Adapt.: R. Rastauskas. Wyst. Wwa, T. Studio 2001.

8. Księga listów. Wyd. 2 przejr. i uzup. Zebrał i przygot. do druku J. Ficowski. Gdańsk: słowo /obraz terytoria 2002, 369 s.

Zawiera 195 listów do 25 adresatów (w tym władz szkolnych), nadto 38 listów od 18 korespondentów do B.S.

15a. Opowiadania, eseje, listy. Wybór, układ i posł.: W. Bolecki. Wwa: Świat Książki 2000, 492 s. Zawiera m.in.: Sklepy cynamonowe [poz. 1]; Sanatorium pod Klepsydrą [poz. 3].

16. Szkice krytyczne. Oprac. i posł.: M. Kitowska-Lysiak.

P r z e k ł. h i s z p.: Ensayos críticos. [Przeł.] J. Segovia, V. Beck. [Vigo] 2004.

Wybory utworów w p r z e k ł. b i a ł o r u s.: Cynamonavya kramy. [Wybór prozy. Przeł.:] K. Il'nicki [i in.]. Minsk 2006, – c h o r w.: Dućani cimetine boje. [Przeł.] D. Blažina. Zagreb 2005, – c z e s.: Sanatorium na večnosti; Fragmenty. [Przeł.] O. Bartoš [i in.]. Praha 1999, – f r a n c.: Oeuvres complètes. [Przeł.] S. Arlet [i in.]. [Paris] 2004, – j a p.: Buruno Shurutsu zenshu. [Przeł.] Y. Kudo. [T.] 1-2. Tōkyō 1998, – n i e m.: Die Wirklichkeit ist Schatten des Wortes. Aufsätze und Briefe. [Wybór artykułów i listów; wyd.:] J. Ficowski. [Przeł.:] M. Dutsch, J. Hahn. München 2000; Die Zimtläden und alle anderen Erzählungen. [Przeł.] J. Hahn. München 2000, wyd. 2 tamże 2004, – n o r w.: Kanelbutikkene og andere fortellinger. [Przeł.:] T. Greiff, M. Nag. [Oslo] 2002, – p o r t u g.: Tratado dos manequins ou o segundo gēnesis. [Przeł.] A. Fernandes. Lisboa 1983, – r o s.: Traktat o manekenach. Sobranie prozy. [Przeł.] L. Cyv'jan. Sankt-Peterburg 2000, – r u m.: Manechinele. [Przeł.] I. Petrica. București 1997, [wyd. 2] Iași 2004, – s e r b.: Republika snova. Priopovetke, fragmenti, eseji. [Przeł.] A. Saranac. Beograd 2001, – w ł o s.: Fahajas boltok. [Przeł.] C. Galambos. Pécs 1998, – w ł o s.: Le botteghe color cannella. [Przeł.] A. Vivanti Salmon, V. Verdiani, A. Zieliński. Torino [2001].

M o n t a ż e utworów; t e a t r.: The fatal lack of colour. Scenariusz wg prozy ...: E. Warda, K. Hariaż. Wyst. Nowy Jork, The B. Schulz T. Company 1988. – Martwy sezon w Drohobyczu. Scenariusz wg prozy ...: B. Loureaux. Wyst. w jęz. pol. i franc. Wwa, Inst. Franc. 1988. – Samotność. Adapt. i reż.: F. Lazaro. Wyst. Bielsko-Biała, T. Lalek „Banialuka” 1988 [w t. 7 błędna data pierwszego wyst.], wyst. w wersji franc.: Solitude. Wyst. Paryż, Compagnie F. Lazaro 1989. – Nieszczęsny brak kolorów. Wg opowiadań, rys. i grafik ... Wyst. Nowy Jork, Lamb's T. 1989. – Jesień. Adapt.: J. Skwark. Wyst. Rzeszów, T. im. W. Siemaszkowej 1995. – Plac Św. Trójcy. Performance o trzech końcach. Wg ... Realizacja i wykonanie: A. Owerzcuk. Wyst. Lubl., Scena-studium Galiciana na scenie Chatki Żaka 2002. – Sanatorium pod Klepsydrą. Play Schulz. Adapt.:

J. Bunsch. Wyst. Kat., T. Bez Sceny na scenie T. Kor-
tez 2003, – r a d i o w y: Bal manekinów. Adapt.:
W. Modestowicz. Radio 1989.

Wydania osobne grafik i rysunków

7a. Drawings of Bruno Schulz. From the collec-
tion of the Adam Mickiewicz Museum of Literatu-
re, Warsaw. [Wstęp:] J. Odrowąż-Pieniążek. [Tek-
sty:] J. Ficowski, N. Cassouto, Jerusalem: The Israel
Muzeum 1990, 37 s.

11. Bruno Schulz. 1892-1942. Das graphische
Werk. [Red.] W. Chmurzynski [właśc. Chmurzyń-
ski]. [Przeł.] W. Jöhling, M. Dutsch. München: Dt.
Taschenbuch-Verl. 2000, 144 s.

Wersja niem. katalogu. Zob. poz. 9.

12. Bruno Schulz. 1892-1942. Dessinateur, pe-
intre, graveur et écrivain. [Wstęp:] J. Odrowąż-Pie-
niążek, Ł. Kossowski. [Teksty:] J. Jarzębski, M. Ki-
towska-Lysiak. Wwa: Muzeum Literatury im. A. Mic-
kiewicza 2001, 71 s.

Katalog wystawy w Centre d'Art de Rouge-Cloître w Brukseli
na Europalia 2001 w Belgii.

13. Mityzacja rzeczywistości. Bruno Schulz 1892-
-1942. Wystawa ze zbiorów Muzeum Literatury im.
A. Mickiewicza w Warszawie: Muzeum Lubelskie
w Lublinie listopad-grudzień 2002. Lubl.: Wydawn.
UMCS 2002, 38 s.

Tu także eseje nt. B.S. Zob. Opracowania.

14. W poszukiwaniu autentyku: Stanisław Fijał-
kowski, Zbigniew Makowski, Eugeniusz Mucha,
Jerzy Nowosielski, Andrzej Strumiłło. [Katalog wy-
stawy]. Red.: M. Kitowska-Lysiak. Tłum. M. Sady.
Galeria Stara BWA w Lublinie. Lublin: Wydawn.
Druk „L-Print” 2002, [32] s.

15. Bruno Schulz. Wybór rys. i konsultacja me-
rytoryczna: Ł. Kossowski. Tłum. M. Iwińska. Red.:
J. Koźbiel. Olszanica: Bosz 2003, 79 s.

Tekst w jęz. pol. i ang.

16. Republika marzeń. [Katalog wystawy]. War-
szawa, 7.01.-6.02. 2003; Wrocław, 14.02.-10.03.
2003; Gdańsk, 20.03.-30.04. 2003. [1-3]. [B.m.w.]
2003, 208 + 24 + 11 s.

Wydawn. [1] katalog i 5 esejów nt. B.S. [zob. Opracowania];
wydawn. [2] wybór reprodukcji oraz kalendarium życia B.S.;
[3] Suplement – informacje o malowidłach ściennych z willi
F. Landaua w Drohobyczu.

17. Bruno Schulz – la république des rêves. Pa-
ris: Denoël: Musée d'Art et d'Histoire du Judaïsme
2004, 221 s.

Tu także eseje nt. B.S. Zob. Opracowania.

Przekład (przypisywany)

1. F. Kafka. Proces. [Powieść]. Wyd. nast.: wyd.
18 Wwa: Świat Książki 1995; Wwa: Porozumienie
Wydawców 1999; Wwa: Prószyński i S-ka 1999; Kr.:
Zielona Sowa 2003; Kr.: Mediasat Poland [2004].

OPRACOWANIA (wybór)

W. Gombrowicz: Twórczość B.S. W tegoż: Varia. (Wy-
bór). Kr.* 1981, Varia. Cz. 1. Lubl.* 1989, Varia. T. 1. Kr. 2004,
przeł. franc. w: Varia II. [Przeł. i oprac.] Ch. Jezewski. Paris
1989. – M. Miszlaki: „Formacja galicyjska” – B.S. *Kurs** 1985
nr 11. – M. Pazi: B.S. W: Gallien als gemeinsame Literatur-
landschaft. Innsbruck 1988. – S. Barańczak: B.S. W: *Cyklope-
dia of World Authors II*. Pasadena, Cal. 1989. – S. Barańczak:
The faces of mastery. *The New Republic*, Waszyngton 1989 nr
z 2 I. – F. Prose: Protecting the dead. *Testimony*. Contemporary
writers make the Holocaust personal, New York 1989
lm.in. dot. B.S.). – P. Wróblewski: Właściwości leksykalne
prozy B.S. *Zesz. Nauk UW. Filia w Białymstoku. Humanisty-
ka – Filol. Pol.* 1989 t. 13. – S. Barańczak: His first story was
a postscript. *The Los Angeles Times Book Review* 1990 nr z 11
II [rec.]: The complete fiction of Bruno Schulz. – E. Brown
Russel: B.S. and world literature. *Slavic and East European
Journal*, Madison, Wis. 1990 nr 2. – E. Brown Russel: Joseph
visits his dead father. B.S.'s „Sanatorium pod klepsydrą”.
Canadian American Slavic Studies, Bakersfield, Cal. 1990 t.
24. – R.E. Weihe. *Polin*, Oxford 1990 t. 5. – A. Schoenie:
„Cinnamons shops” by B.S. The apology of „tandeta”. *The
Polish Review*, Nowy Jork 1991 nr 2, przeł. pol. zob. w:
Bruno Schulz in memoriam, 1892-1942. Lubl., 1992. – A. Brodz-
ka: B.S.: mit i sceptycyzm. W: *Historia i wyobraźnia*. Wwa
1992. – Bruno Schulz in memoriam, 1892-1942. Pod red. M. Ki-
towskiej-Lysiak. Lublin: FIS 1992, 239 s. [zawartość: B. Budy-
rowycz: Galicja w twórczości B.S. Przeł. M. Adamczyk-Gar-
bowska; A. Zagajewski: Drohobycz i świat; S. Barańczak:
Twarz B.S. [rec.]: Letters and drawings of Bruno Schulz; J. Jar-
zębski: B.S. malowanie słowem; A. Schoenie: „Sklepy cyna-
monowe” B.S.: apologia tandety. Tłum. J. Szpyra; A. Ossow-
ski: Drohobyckie bestiariusz; T.S. Robertson: B.S. a kome-
dia. Tłum. B. Kowalik [dot.: Sanatorium pod Klepsydrą]; W. Pa-
naś: „Mesjasz rośnie pomalu...”; O pewnym wątku kabali-
stycznym w prozie B.S.; M. Kitowska-Lysiak: B.S. „Xiega bałwochwal-
cza”: wizja – forma – analogie; K. Kulig-Janerek:
Erotyka – groteska – ironia – kreacja [dot.: Xiega bałwochwal-
cza]; A. Sulikowski: B.S. i kobiety. O motywach nie tylko
z „Xiega bałwochwalczey”; S. Fauchereau: Balthus a S. – K.
Kłossowski: Jouve i inni. Przeł.: E. i P. Matyaszewscy; E. Kuryluk:
Gąsienicowy powóz, czyli B.S. w przyszłość przeszłości. Tłum.
M. Adamczyk-Garbowska. – *Gordogan*, Zagrzeb 1992 nr 36
[nr poświęcony B.S.; tu m.in.: A. Sandauer: Degradirana zbil-
ja. (O B.S.); J. Jarzębski: Vrijeme i prostor mita i mašte u pro-
zi B.S.; J. Ficowski: Sveta slika s cipelicama ili emanacije
sacruma; Z. Maković: Czeżi B.S.; S. Andrić: Kako sam otkrio
„Srednju Europu”; D. Kekanović: Osjecka priča sa 7 fusnota;
D. Blažina: S., Kantor, Galicija; D. Katunarić: Ulica nigdine;
Z. Svaglic: Posthumni posjet Schulzovu Drohobyczu; I. Kej-
lin-Mitelman: Sjećanje; E. Górski: Sjećanje]. – R. Nelson: Spa-
cer ulicą krokodyli. B.S. przybywa do Ameryki. Tłum. K. Za-
blocki; K. Salamun-Biedrzycka: Tłumacz „Sklepy cynamo-
nowe” i „Mesjasza”. *Lit. na Świecie* 1992 nr 3. – T. Rachwał:
„This was the book (...) the unofficial supplement”. Milton's
truth and B.S.'s „Mythologic”. *Stud. Anglica Posn.* 1992 t. 24.
– Z. Hryhorowicz: Umruż i S., czyli o nowy wzorzec literac-
kości. *Stud. Romanica Posn.* 1993 t. 18. – I. Kejlin-Mitelman:
Meine Erinnerungen an B.S. [Przeł.] J. Wierczimok. W:
Deutsch-polnische Ansichten zur Literatur und Kultur. Darm-
stadt 1993. – G. Ritz: Die Fahrt in die Krokodilstrasse als ein
Verlassen des mythischen Raums. Zu einer Erzählung von
B.S. *Zeitschrift für Slavistik*, Berlin 1993 t. 38. – H. Brzoza:
Drama licności przed licom cywilizacyjnych peremien XIX
i XX vv. (F. Dostoevskij – B.S. – T. Kantor). *Opuscula Poloni-
ca et Russica* 1994 t. 1. – W. Panaś: Bruno Kabalista. O kos-
mogonii kabalistycznej B.S.: „Mesjasz rośnie pomalu...”.

- O pewnym wątku kabalistycznym w prozie B.S. W: Proza polska XX wieku. Białystok 1994. – D. Wiewióra: Teatr Kantor a ontologiczna problematyka awangardy. (Witkacy, S.). Tłum. M. Sugiera. *Ruch Lit.* 1994 z. 5/6. – A. Marzec: Lamanie konwencji prawdopodobieństwa epickiego. B.S. „Sklepy cynamonowe”. W teście: Od Schulza do Myślińskiego. Wyd. 3 rozszerz. i zmien. Kr. 1998. – J. Pańnicka-Stopa: Motive traumhafter Metamorphosen und Tiermetaphorik in den Erzählungen von Franz Kafka und B.S. *Stud. Mater. Germanica. WSP w Ziel. Górze* 1998 [z.] 14. – J. Reiman: Tłumacząc B.S. na węgierski. W: Literatura polska w przekładzie. 4. Kr. 1998. – Bruno Schulz, New documents and interpretations. [Wyd.] Cz.Z. Prokopczyk [właśc. Prokopczyk]. New York, Washington: P. Lang 1999, 217 s. [tu m.in.]: L. Iribarne: On translating S.; D. Glowacka: Sublime trash and the simulacrum. B.S. in postmodern neighborhood; J. Dompkowski: Child-as-artist. B.S. and the Jungian maternal; H. Sussman: Modernist night: distortion, regression, and oblivion in the fiction of B.S.; P. Heller: B.S., story teller: a reader response; Cz. Prokopczyk: The mythical and the ordinary in B.S.]. – S. Burini: Soveršenstvo nesoveršenstva. Apologia „deŝerki/barachla” u B.S. *Stud. Litteraria Polono-Slavica* 1999 t. 4. – J. Jarzębski: Schulz. Wr.: Wydawn. Dolnośl., 1999, 242 s. *A to Polska właśnie...*, przekł. hiszp. Schulz. [Przel.] V. Beck. [Vigo] 2003. – G. Banner: Holocaust literature: Schulz, Levi, Spiegelman and the memory of the offence. London, Portland: Valentine Mitchell 2000, 206 s. – M. Bartnikowski: Pogańska orgia sierpnia, czyli B.S. ogród rozkoszy. *Pogranicza* 2000 nr 1/2. – A. Biala: Kreationizm – regiony mitycznej wyobraźni. W teście: W kręgu polskich mitów literackich XX w. Piotrków Trybunalski 2000. – M. Bienkowska: [E.T.A.] Hoffmann – S. – [O.] Tokarczuk. Estetyczne powinowactwa. *Kresy* 2000 nr 1. – Bruno Schulz i profeta sommerso. [Wyd.] P. Marchesani. Milano: Libri Scheiwiller 2000, 253 s. [tu m.in.]: Philip Roth e Isaac Bashevis Singer [rozmowa z 1977]; P. Citati: B.S.; J. Ficowski: In attesa del Messia; E. Prokop-Janiec: S. e il crogiolo galiziano delle culture; A. Zagajewski: Drohobycz e il mondo; R. Curci: Frustate e frustrazioni di un solitario suo malgrado, – tu także fragm. prozy i rys. B.S.]. – M. Bukwałt: Zagłada i ocalenie świata żydowskiego w prozie Danila Kiša i B.S. *Acta Univ. Wratisl. Slav.* 2000 nr 109. – J. Ficowski: Regiony wielkiej herezji. przekł. ang.: Regions of the Great Heresy. The life and work of Bruno Schulz. [Przel.] T.S. Robertson. London 2000, wyd. nast. New York, London 2003, franc.: Bruno Schulz: Les régions de la grande hérésie. [Przel.] M. Carlier. Montricher 2004, węgier.: A nagy eretnekség régiói. Bruno Schulz életéről. [Przel.] Z. Mihályi. Budapest 2001. – R. Fieguth: B.S. i jego cicha krytyka Kafki. W teście: Poezja w fazie krytycznej i inne studia z literatury polskiej. Izabelin, Wwa 2000. – K. Kłosiński: Schulzowskie modele komunikacji. W teście: Eros, dekonstrukcja, polityka. Kat. 2000. – J. Kurowicz: B.S. i Tomasz Mann. Ironia wobec dwu kosmosów. W teście: Figury wyobraźni XX w. Tor. 2000. – E. Rybicka: Błądzisz w czytaniu: proza B.S. W teście: Formy labiryntu w prozie polskiej XX wieku. Kr. 2000. – A. Biala: Spadkobierca wielkiego herezjarchy. (O „Skleparzach cynamonowych” B.S.). *Stud. Kiel. Ser. Filol.* 2001 nr 3. – J. Błonski: Świat jako księga i komentarz. W teście: Wszystko co literackie. Kr. 2001. – W. Budzyński: Schulz pod kluczem. Wwa: Bertelsmann Media 2001, 335 s. – A. Czabanowska-Wróbel: Fantazmaty dzieciństwa. Głosy do „Wiosny” S. *Ruch Lit.* 2001 nr 1. – M. Dąbrowski: B.S. w kontekście współczesnych dyskursów o kulturze. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mick.* 2000 wyd. 2001. – T. Olchanowski: Jungowska interpretacja mitu ojca w prozie Brunona Schulza. Białystok: Trans Humana 2001, 117 s. – N. Freise: Traktat ojca a jego rama narracyjna w cyklu o manekinach B.S. *Acta Univ. Nicolai Copernici. Filol. Pol.* 2001 z. 54. – A. Meyer-Fraatz: Zasady cykliczacji w prozie B.S. (na przykładzie cyklu „Sklepy cynamonowe”). W: Cykl literacki w Polsce. Białystok 2001. – H. Panas: Bruno od Mesjasza. Rzecz o dwóch ekslibrisach oraz jednym obrazie i kilkunastu rysunkach Brunona Schulza. Lubl.: Wydawn. UMCS 2001, 201 s. – M. Szczęśny: Karanie święto – B.S. fascynacja awersją. W: Miniatura i mikrologia literacka. T. 2. Kat. 2001. – B. Umińska: B.S. „Sklepy cynamonowe”, „Sanatorium pod Klepsydrą”. W imię księgi i ojca, i syna. W teście: Postać z cieniem. Wwa 2001. – S. Wróbel: Mity, księga, lektury. Galaktyka B.S. W teście: Galaktyki, biblioteki, popioły. Kr. 2001. – M. Calbecki: „Pan Karol” B.S. jako traktat nie-metafizyczny; I. Hajdu: Manekin, Szkieł i część. Przel. J. Jarzębska. *Kresy* 2002 nr 3/4. – Drohobycz i Schulz; Drohobycz i Śul’c. Układ tekstu: V. Men’ok. Drohobycz: Państw. Univ. Pedagog. im. I. Franki. Polonistyczne Centrum Nauk.-Inf. 2002, 29 s. [tu też fragm. tekstów B.S.; tekst w jęz. pol. i ukr.]. – J. Ficowski: Regiony wielkiej herezji i okolice. Bruno Schulz i jego mitologia. Sejny: Fundacja „Pogranicza” 2002, 521 s. – M. Reich-Ranicki: B.S.: ein polnischer Kafka? W teście: Erst leben, dann spielen. Göttingen 2002. – J. Schutte: Marta natura – jej forma i jej żydowskie korzenie w opowiadaniach B.S. *Stud. Litteraria Polono-Slavica* 2002 t. 7. – T. Siemiński: Erotyzm w prozie B.S. *Fraza* 2002 nr 4. – D. Sikorski: Symbolika czasu, Mesjasza i Księgi w twórczości B.S. W: Szkieł językoznawcze i literaturoznawcze. Szupsk 2002. – T. Waszak: Die Republik der Texte. B.S. „Das Sanatorium zur Todesanzeige” als utopisches Dokument. *Orbis Linguarum* 2002 vol. 22. – P. Wróblewski: Metaforyczne obrazy ciemności i nocy w prozie B.S. *Rocz. Hum.* 2001/2002 z. 6. – Begegnung. [Katalog wystawy: Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza w Warszawie. Przel.: P.O. Löw, A. Kurek, S. Hecklau; Deutsches Polen-Institut in Darmstadt]. Wwa: Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza 2003, 31 s. – D. De Bruyn: „Rozbić skorupę nomenklatury”: Irzykowski i S. a zagadnienia nieautentyczności. W: For East is East. Leuven 2003. – M. Bukwałt: Literackie portrety żydowskich ojców w prozie Brunona Schulza i Danila Kiša. Wr.: Wydawn. UW. 2003, 184 s. *Acta Univ. Wratisl.*, 2548. – I. Gródcy: Świat rysunków i prozy B.S. W: Od Carrolla do Norwida. Pozn. 2003, 191 s. – Ł. Musielak: S. i Gombrowicz wobec odczarowania świata. *Szkieł Hum.* 2003 nr 1/2. – B. Sienkiewicz: Filozofia życia B.S. *Polonistyka* 2003 nr 10. – Słownik Schulzowski. Oprac. i red.: W. Bolecki, J. Jarzębski, S. Rosiek. Gdańsk: słowo/obraz-terytoria 2003, 467 s. – S. Szymutko: Marzenia S. *Opcje* 2003 nr 1. – W ulamkach zwiędła... Bruno Schulz w 110 rocznicę urodzin i 60 rocznicę śmierci. Pod red. M. Kitowskiej-Lysiak i W. Panasa. Lubl.: Tow. Nauk. KUL 2003, 568 s. [zawartość: J. Jarzębski: S. i dramaturgia; P. Prochniak: Ptaki zacieraają tu ślady. Notatki o jednym opowiadaniu B.S.; W. Panas: Żeński Mesjasz, czyli o „Wiosnie” B.S.; S. Lindenbaum: „Sanatorium pod Klepsydrą” – Hades czy sanatorium?; J. Olejniczak: Udręka tekstu – tekst udręki. B.S. – pisanie/czytanie; M. Wysocka: Metafizyka przed ontologią. Kiedy świat w opowiadaniach B.S. zaczyna się na nowo...; A. Czabanowska-Wróbel: „Powtórne dzieciństwo” w prozie S.; S. Szymutko: Na krawędziach Schulzowskich metafor; A. Czechowicz: „Teatr nie objętej atmosfery”. O niebiosach B.S.; J. Schulte: „Wielka kronika kalendarza”. Gwiazdy, żydowski kalendarz i mity astronomiczne w opowiadaniach B.S.; J. Scholz: Oryginał czy przekład? Zagadka tekstu B.S. „Ojczyzna”; S. Marwienko: Dyskurs autobiograficzny. Prywatna mitologia B.S.; A. Czajkowska: Materia i „nieżośna lekkość” poetyckich bytów w prozie B.S.; R. Mich: „Romantyczny przesąd”. O koncepcji twórczości w jednym zdaniu B.S.; T. Bochenki: Czarny humor w twórczości B.S.; B. Gryszkiewicz: B.S.

a tradycja czarnego humoru; T. Mizerkiewicz: „Zagubione taktory śmiechu”. Opowiadania B.S. w kontekście międzywojennych teorii komizmu, przedr. w te goz: Nić śmieszego. Pozn. 2007; R. Looby: Formalizm i parodia w twórczości B.S.; A. Jocz: B.S., czyli o gnostycznej pokusie literatury; A. Kalin: „Księga heretycka” – Schulzowski model kultury literackiej; W. Bolecki: Principium Individuationis. Motywy Nietzscheańskie w twórczości B.S.; M. Kitowska-Lysiak: Matka wychodzi z cienia; M. Szela: „Katarzyniarz” B.S.; B. Sienkiewicz: Wokół motywu manekina. B.S. i Debora Vogel; L. Marinelli: Kantor w cieniu S.; A. Skrendo: S. według Różewicza. Wokół wiersza „W świetle lamp filujących”; A. Baglajewski: S. i proza lat dziewięćdziesiątych; A. Niewiadomski: Niewypelniony mit. O tropach Schulzowskich w prozie Andrzeja Stasiuka; K. Lipińska-Ilakowicz: Myśląc powoli: przestrzeń prowincjonalna u Heideggera i S.; A. Flut: S. jako bohater literacki; B. Stojanović: Bursztynowe skojarzenia, czyli schulzoidzi na Bałkanach; P. Caneppele: B.S. w Wiedniu; D. Kacnelson: B.S. w żydowskim środowisku Drohobycza. – Bruno Schulz – la république des rêves. Paris: Denoël: Musée d'Art et d'Histoire de Judaïsme 2004, 221 s. [tu m.in.: S. Fauchereau: B.S., écrivain et artiste; J. Jarzębski: Mythologie et héroïsme; I. Kosowska: Dessins et gravures de B.S.: filiations et parentés; G. Lisowski: L'entrée de B.S. en littérature; J. Sojcher: Une poétique de la régression; J. Ficowski: Portraits et autportraits; P. Pachet: Le père, sa mort et la nuit ambiante; A. Sandauer: B.S. ou le dernier prophète; B. Budurowicz: La Galicie dans l'oeuvre de B.S.; H. Lewi: B.S. ou les stratégies messianiques; I.B. Singer: Un écrivain juédo-polonais en anglais; M. Nadeau: Sur B.S.]. – P. Filonowicz: Dwa eseje o S.: Szczudła kaleki; Czaszka. *Twórczość* 2004 nr 12. – A. Kato: Motyw deformacji w prozie B.S.: mężczyzna, kobieta, sztuka. *Kresy* 2004 nr 3. – K. Lipińska Ilakowicz: Renegotiating the provincial: B.S. – local space and local rhythms. *The Polish Review*, Nowy Jork 2004 nr 4. – Miśto Sul'ca. [Katalog wystawy]. Red.: E. Koseradzka [Przel.] S. Kisko. Varšava: Muzej Literatury im. A. Mickoviča 2004. – T. Oosterhoff: Księga istnieje. Fragmenty esejów o B.S. Przel. N. Borowska. *Pograncyca* 2004 nr 5. – W. Owczarski: W poszukiwaniu straconej tożsamości. Leśmian, S., Kantor. W: Dwudziestolecie. Wwa 2004. – D.K. Sikorski: Symboliczny świat Brunona Schulza. Słupsk: Wydawn. Pomor. Akad. Pedag. 2004, 203 s. – W kręgu Schulza. Wystawa pod honorowym patronatem Jerzego Ficowskiego. [Katalog]. Wybór tekstów i red.: J. Bończa-Szabłowski. [B.m.w. ok. 2004], 52 s. [zawiera wiersze i obrazy różnych autorów inspirowane twórczością B.S.]. – K. Wyka; S. Napierski: Dwugłos o S. W: Kartografowie dziwnych podróży. Kr. 2004. – T. Bocheński: S., czyli obrona własnej suwerenności: Sanatorium pod Klepsydrą. W te goz: Czarny humor w twórczości Witkacego, Gombrowicza, Schulza. Kr. 2005. – W. Bolecki: Gender and sex in early Polish modernism: Przybyszewski, Irzykowski, Witkacy. S. W: Gender and sex in ethical context. Bergen 2005. – W. Budzyński: Miasto Schulza. Wwa: Prószyński i S-ka 2005, 451 s. – P. Dybel: Seksualność zdegradowana, czyli perswazyjny świat prozy B.S. *Teksty Drugie* 2005 nr 3. – J. Jarzębski: Prowincja Centrum. Przypisy do Schulza. Kr.: WL 2005, 184 s. – J. Jarzębski: S. i proza mitologiczno-katastroficzna. W te goz: Proza Dwudziestolecia. Kr. 2005. – B. Kaniewska, A. Legeżyńska, P. Śliwiński: Świat odnowiony – według B.S. W tyche; Literatura polska XX wieku. Pozn. 2005. – A. Kołodziej: Motyw błędzenia. O opowiadaniu „Sklepy cynamonowe” B.S. W: Proza polska XX wieku. Kat. 2005. – G. Kowal: Nietzsche i trzech muszkieterowie: Gombrowicz, S., Witkacy. W te goz: Friedrich Nietzsche w publicystyce i literaturze polskiej lat 1919-1939. Wwa 2005. – W. Panas: Bruno Schulz albo Intryga nieskończoności. Lubl.: L-Print [2005], 10 s. – W. Panas: Lekcja profesora Arendta. W te goz: Tajemnica siódmego anio-

ła. Lubl. 2005 [dot.: Sklepy cynamonowe]. – A. Skrendo: S. według Różewicza. Wokół wiersza „W świetle lamp filujących”. W te goz: Poezja modernizmu. Kr. 2005. – I. Stasiak: W labiryntach archetypów S. *Kresy* 2005 nr 4. – M. Bandura: Gruzy świętej materii. *Twórczość* 2006 nr 8. – W. Bolecki: B.S. W te goz: Inna krytyka. Kr. 2006. – E. Branny: Eksperyment w opowiadaniu B.S. „Kometa”. W: Podmiot i tekst w literaturze XX wieku. Wwa 2006. – A. Czabańska-Wróbel: Powrót do siebie. Tajemnice „Ojczyzny” B.S. *Ruch Lit.* 2006 nr 3. – A. Flut: Pośmiertne przygody B.S. W te goz: Spotkania z Innym. Kr. 2006. – J. Gondowicz: Bruno Schulz. (1892-1942). Wwa: Edipresse 2006, 95 s. [dot.: Księga bałwochwalcza]. – W. Owczarski: Miejsce wspólne, miejsca własne. O wyobraźni Leśmiana, Schulza i Kantora. Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2006, 398 s. – W. Panas: Willa Bianki. Mały przewodnik drohobycki dla przyjaciół (fragmenty); Villja Bjanki. Malij drohobycki putivnik dlja prijateliv (fragment). Przygot. do druku i nota: P. Próchniak. Tlum. i red. tekstu ukr. I. i W. Mienikow. Lubl.: Wydawn. UMCS 2006, 101 s. – J. Pomianowski. *Il Foglio*, Rzym 2006 nr z 20 IV, wersja pol.: Celnik z Drohobycza. W te goz: Wybór marzeń. Lubl. 2006. – D.K. Sikorski: „Humorysta przechadza się pośród nieskończoności” – B.S. wobec twórczości Tomasza Manna. *Ruch Lit.* 2006 nr 3. – D.K. Sikorski: Tandemmachia, czyli człowiek w kulturze ersatzu. (Wstępne rozpoznanie niektórych aspektów twórczości S. i Gombrowicza). W: Gombrowicz. Słupsk 2006.

Utwory literackie poświęcone B.S.: H. Dederko: Bruno – autobiografia pośmiertna Brunona S. nauczyciela rysunków z miasta Drohobycza. [Utwór dramatyczny]. TV 1989. – E. Mielniczek: Portret psubrata. Bydż.: Świadectwo 1999, 143 s. [powieść dot. życia B.S. w okresie od 1 VII do 19 XI 1942].

A.Sz.

SCISŁOWSKI Włodzimierz

TWÓRCZOŚĆ

Wydania osobne tekstów piosenek z nutami: Powtórmy ten taniec. [Muz.:] M. Sulej. Wwa: Gamma 2000, [8] s. – Powracająca chwila. [Muz.:] M. Sulej. Wwa: Gamma 2002, [8] s. – Mam dobry humor. [Muz.:] Z. Daniel. Wwa: Gamma 2003, [8] s.

OPRACOWANIA (wybór)

W. Kubiak: W.S. *Gaz. Wyborcza* 2004 nr 18 [wspomnienie].

K.B.

SEBYŁA Władysław

[...] Zamordowany wiosną 1940 przez NKWD w Piactachkach pod Charkowem [w t. 7 błędna inf.].¹

OPRACOWANIA (wybór)

T. Januszewski: Kto was spopielił... *Rzeczpospolita* 2000 nr 60. – M. Jochenycki: Smutny koń Kwadręty. W: Miniatura i mikrologia literacka. T. 1. Kat. 2000. – Cz. Milosz: Poeta mniej znany. *Tyż. Pousz.* 2002 nr 7. – Z. Trzaskowski: Prądy, symbole i mity dwudziestolecia międzywojennego a katastrofizm eschatologiczny w poezji W.S. *Kiel. Stud. Teol.* 2002 t. 1

¹ Miejsce śmierci wg: E. Cichła-Czarniawska: Władysław Sebyła. Lubl. 2000.

cz. 2. – J. Piotrowiak: „Czarno na świat patrzeć?” W.S. poetyckie spotkania w ciemności. W tegoż: W świetle... i w mroku... Studia i szkice o poezji dwudziestolecia międzywojennego. Kat. 2003. – J. Piotrowiak: „Rzuć tylko jedną kroplę Twego płynnego blasku”. W mrocznym kręgu debiutanckiej „Modlitwy” W.S. W: Tkanina. Kat. 2003. – K. Strączek: „Ciemne wody nocy” W.S. *Kresy* 2003 nr 4. – Z. Trzaskowski: Od tradycji do nowatorstwa. Filozofia słowa W.S. *Kiel. Stud. Teol.* 2003 t. 2. – M. Lalak: Poety prośba o wiarę. O Poezji W.S. W tegoż: Niepokojąca reszta. Szczec. 2004. – W.P. Szymański: Tragizm szczyrolapa [rec.: Wiersze wybrane]. Okładka z Pegazem. W tegoż: Między ciemnością a światem. Kr. 2005.

B.M.

SEGAL Kalman

[...] Po powrocie w 1946 z ZSRR do Polski zamierzał emigrować i spędził kilka miesięcy w obozie dla uchodźców żydowskich w Linzu. W tym czasie publikował w wydawanych w Austrii pismach *Offgang* i *Unterwegs*. W 1947 powrócił do Polski. Mieszkał m.in. w Sosnowcu, Chorzowie i Katowicach. [...]

OPRACOWANIA (wybór)

M. Ruta: „Pisać dla Polaków; pisać dla Żydów...” O. K.S. W: Żydzi w literaturze. Kat. 2003.

K.B.

SEIDLER Barbara

[...] Pracowała w redakcjach pism *Po prostu* (1955-57) i *Życie Literackie* (1964-90) [nie była członkiem kolegiów redakcyjnych, jak błędnie podano w t. 7]. Była zatrudniona w Samodzielnej Redakcji Filmów Telewizyjnych Telewizji Polskiej (1964-67) [w t. 7 błędna data]. [...] Napisała scenariusz filmu fabularnego „Niepokój sumienia” (wspólnie z Jerzym Broszkiewiczem), filmu dokumentalnego o powstaniu warszawskim pt. „63 dni” (wspólnie z Andrzejem Czalbowskiem), filmu dokumentalnego „Ostatnia setka” (o warszawskich doróżkarzach), filmu fabularnego „Wampir” (wspólnie z Michałem Komarem) [w t. 7 błędne informacje]. [...] Po 2000 współpracowała z dodatkiem *Życia Warszawy* pt. *Stolica* oraz z dziennikiem *Życie*. Odbiła wiele podróży zagranicznych, m.in. do Kenii, Egiptu, Tunezji, Tajwanu. [...]

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006.

K.B.

SEMIL Małgorzata

[...] do 2006 była kierownikiem literackim w Teatrze Powszechnym w Warszawie. Nadal należała do zespołu redakcji miesięcznika *Dialog*. Pełni obowiązki sekretarza generalnego Polskiego Ośrodka Międzynarodowego Instytutu Teatralnego (ITI).

[...] Odznaczona m.in. Złotym Krzyżem Zasługi (2001). [...]

Przekłady

8. D. Mercer: Mordujemy Vivaldiego. (Sztuka telewizyjna). Wyst. Gdynia, T. Muz. 1987.

14. A. Fugard: Dzień dobry i do widzenia. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Kat., T. Śląski im. S. Wyspiańskiego 1975.

W t. 7 błędne inf. dot. pierwszego wyst.

34. A. Miller: Coś w rodzaju miłości. [Utwór dramatyczny]. Wyst. pt. Coś jakby historia miłosna; Wwa, T. Dram. 1988.

38. W. Gibson: Dwoje na huśtawce. [Utwór dramatyczny]. Przel.: ..., K. Jakubowicz. TV 2002.

38a. D. Hare: Tajemna ekstaza. [Utwór dramatyczny]. *Dialog* 1990 nr 5 s. 35-82. TV 1991. Wyst. Opole, T. im. J. Kochanowskiego 1995.

43. F. Ebejer: Godzina słońca. [Utwór dramatyczny]. TV 1992.

44a. M. Shisgal: Bananowy interes. [Utwór dramatyczny]. TV 1991.

49. B. Friel: Tańce w Ballybeg. [Utwór dramatyczny].

W t. 7 błąd w tytule.

51. M. Crimp: Obróbka. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Łódź, T. im. S. Jaracza 1995. TV 1998 (pt. Jej historia).

56. D. Hare: Prześwit. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Kr., T. im. J. Słowackiego 2000.

59. A. Ayckbourn: Od czasu do czasu. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Radom, T. Powsz. im. J. Kochanowskiego 1999.

66. D. Lumborg: Eddie E. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Wwa, T. Powsz. 1998.

W t. 7 błędna data pierwszego wyst.

67. S. Shepard: Simpatico. [Utwór dramatyczny]. TV 2000.

73. D. Hare: Zdaniem Amy. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Wwa, T. Powsz. 2001. TV 2003.

74. S. Kane: Miłość Fedry. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Kat., T. Gry i Ludzie Stow. Ogrody Teatr. 2003.

75. M. Frayn: Kopenhaga. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Gdańsk, T. Wybrzeże 2002.

76. M. Gow: Febe wróć. [Utwór dramatyczny]. TV 2005.

77. D. Hare: Tonacja blue albo blue room. [Utwór dramatyczny]. TV 2002 (pt. Przestrzeń smutku).

78. N. Wallace: Tylko ta pchła. [Utwór dramatyczny].

W t. 7 błąd w nazwisku autora.

79. E. Thompson: Nad Złotym Stawem. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Wwa, T. Powsz. 2001. TV 2001.

80. M. Crimp: Na wsi. [Utwór dramatyczny]. *Dialog* 2002 nr 5/6 s. 60-95. Wyst. Wwa, T. Studio 2003. TV 2005.

81. N. LaBute: Kształt rzeczy. [Utwór dramatyczny]. *Dialog* 2002 nr 3 s. 56-96. Wyst. Wwa, T. Powsz. 2002.

82. M. Ravenhill: Polaroidy. Kilka ostrych zdjęć. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Szczec., T. Współcz. 2002.

83. A. Ayckbourn: Komiczna siła. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Szczec., T. Współcz. 2003. TV 2003 (pt. Siła komiczna).

84. S. Block: Akwizytorom dziękujemy. [Utwór dramatyczny]. TV 2003.

85. M. Frayn: Demokracja. Sztuka w 2 aktach. *Dialog* 2004 nr 12 s. 56-99. Wyst. Sopot, T. Kameralny 2005.

86. D. Mamet: Glengarry Glen Rose. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Wwa, T. Powsz. 2004.

87. J. Thompson: Lew. [Utwór dramatyczny]. *Dialog* 2004 nr 9 s. 106-138. Wyst. Łódź, T. im. S. Jaracza 2006.

88. R. Gilman: Blask życia. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Łódź, T. im. S. Jaracza 2005.

89. O. Mc Cafferty: Mojo Mickybo. [Utwór dramatyczny]. *Dialog* 2005 nr 4 s. 122-143. Wyst. Szczec., T. Krypta 2006.

90. S. Ruhl: Posprzątane. [Utwór dramatyczny]. *Dialog* 2005 nr 12 s. 141-178. Wyst. Sopot, T. Kameralny 2006.

91. A. Ayckbourn: Intymne łęki. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Gdańsk, T. Wybrzeże 2006.

92. A. Dorfman: Druga strona. [Utwór dramatyczny]. *Dialog* 2006 nr 9 s. 72-95.

93. L. Frangione: Espresso. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Jelenia Góra, T. Jeleniogórski 2006.

94. N. LaBute: Gruba świnią. [Utwór dramatyczny]. *Dialog* 2006 nr 5/6 s. 110-144. Wyst. Wwa, T. Powsz. 2007.

95. M. Ravenhill: Produkt. [Utwór dramatyczny]. *Dialog* 2006 nr 11 s. 146-161.

96. E. Walsh: Farsa z Walworth. [Utwór dramatyczny]. *Dialog* 2007 nr 3 s. 92-133.

97. J. Thompson: Habitat. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Łódź, T. im. S. Jaracza 2007.

98. A. Ayckbourn: Dar z nieba. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Gdańsk, T. Wybrzeże 2007.

99. A. Ayckbourn: Wszystko z miłości. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Łódź, T. Nowy 2007.

100. D. Hare: Przesilenie. [Utwór dramatyczny]. *Dialog* 2007 nr 11 s. 94-141.

101. G.F. Walker: Loretta. [Utwór dramatyczny]. *Dialog* 2007 nr 7-8 s. 72-103.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Za dużo jest dobrych sztuk, żeby marnować czas na byle co: Rozm. E. Kuczkowska. *Topos* 2003 nr 1/3.

M.K.-K.

SERKOWSKA Maria

Przekłady

11. J. Anouilh: Zaproszenie do zamku. Sztuka w 5 aktach. TV 1989.

12a. J. Cocteau: Głos człowieczy. [Utwór dramatyczny]. TV 1961.

K.B.

SEYMOUR-TUŁASIEWICZ Lillian 1912-2003

[...] Zmarła 27 listopada 2003 we Wrocławiu.

OPRACOWANIA (wybór)

S. Srokowski: Pisarka miłości. *Gaz. Wyborcza* 2003 nr 301 [wspomnienie].

K.B.

SIDORSKI Dionizy

[...] W 1994-2003 był redaktorem naczelnym miesięcznika *Nowe Kontrasty*. [...] Odznaczony Krzyżem Kawalerskim (1988) [w t. 7 błędna data] i Krzyżem Oficerskim (2002) Orderu Odrodzenia Polski. [...]

TWÓRCZOŚĆ

8. Szalony jasnowidz, czyli Rzecz o Maurycym Mochnackim. [Wyd. 2] Kat.: Śląsk [1981].

W t. 7 błędna data wyd. 2.

8a. Ściany z luster. [Opowiadanie]. Powst. przed 1979.

A d a p t. t v: Scenariusz i reż.: V. Gramadski. Powst. w 1979 (inf. na stronach www.filmpolski.pl).

M.S.

SIEDLECKA Joanna

[...] W 2000 otrzymała nagrodę literacką im. I. Proka. [...]

TWÓRCZOŚĆ

5. Jaśnie panicz. Wyd. nast.: [wyd. 3] z podtyt. O Witoldzie Gombrowiczu. Wwa: Prószyński i S-ka 2003; Wwa: Świat Książki 2004.

6. Mahatma Witkac. Wyd. 3 popraw. i uzup. Wwa: Prószyński i S-ka. 2005.

8. Wypominki. [Wspomnienia]. [Wyd. 2] Wwa: Iskry 2001. Przedr. zob. poz. 11.

9. Wypominków ciąg dalszy. [Wspomnienia]. Przedr. zob. poz. 11.

10. Pan od poezji. O Zbigniewie Herbercie. Wwa: Prószyński i S-ka 2002, 425 s. Reportaż biograficzny.

11. Wypominki o pisarzach polskich. Wwa: Świat Książki 2004, 393 s.

Zawiera reportaże biograficzne z poz. 8, 9, z pominięciem reportażu dot. N. Strugowej, siostr H., F., A. i M. Lilpop [poz. 8] i Z. Koszutskiej [poz. 9].

12. Oblawa. Losy pisarzy represjonowanych. [Reportaż]. Wwa: Prószyński i S-ka 2005, 440 s.

Zawiera reportaże o pisarzach: W. Bąk, J. Braun, S. Łoś, W. Grabski, H. Zakrzewska, J. Szaniawski, J. Kornacki, J. Zawieyski, M. Wańkowicz, J. Grzędziński, P. Jasienica, I. Iredyński, J. Bierzyn.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Poeta naznaczony. Rozm. A. Boruszowska. *Życie Warsz.* 2002 nr 157 [dot.: Pan od poezji.]; Pomniki lubią tylko gołębie. Rozm. K. Masłoń. *Rzeczpospolita* 2002 nr 297, polem. L. Elektrowicz. Succès de scandale. *Tyg. Świat* 2003 nr 4; W życiorysach pisarzy szukam pęknięć. Rozm. H. Kowalik. *Przegląd* 2003 nr 39.

D.T. Lebiada: Gombrowicz bez maski. *Metafora* 1996/97 nr 27/28 [rec.: Jaśnie panicz]. – [Pan od poezji.] M. Dzień: W sprawie Poety, plotki i nie tylko. *Kwart. Artyst.* 2002 nr 2; A. Franaszek: Herbert zdemaskowany, J. Hennenlowa: Po co? *Tyg. Powsz.* 2002 nr 3; Cz. Karkowski: Kim był Zbigniew Herbert? *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2002 nr z 5 VII, polem. J. Zieliński: Czym nie jest „Pan od poezji”. *Tamże* 2002 nr z 12 VII; K. Masłoń: Pułkownik Królewskiej Samodzielnej Brygady Huzarów Śmierci. *Rzeczpospolita* 2002 nr 112; T. Stefańczyk: Pan bez poezji. *Twórczość* 2002 nr 9; R. Zebrowski: Zbigniewa Herberta portret ze ścinków. *Rzeczpospolita* 2002 nr 156. – M. Mikołajczak: „Czytanie spuszczone z łańcucha”. *Pro Libris* 2003 nr 1. – R. Jochymek: W zwierciadle biografii. Współczesna polska biografia literacka na przykładzie utworów Joanny Siedleckiej, Agaty Tuszyńskiej, Barbary Wachowicz. Wwa: Rytm 2004, 476 s. – [Oblawa.] S. Beres: Pisarz w matni. *Fakt* 2005 nr 120; S. Buryła: Wybór prawdy. *Znak* 2005 nr 9; B. Dorosz: Na kogo oblawa? *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2005 nr z 8 VII; M. Klecel: Pisarze pod specjalnym nadzorem. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2005 nr z 17 VI; K. Masłoń: Diabły i anioły. *Rzeczpospolita* 2005 nr 123; M. Radziwon: Durne kwity na pisarzy. *Gaz. Wyborcza* 2005 nr 90; K. Tomasiak: Zadra polskiej literatury. *Pogranicza* 2005 nr 3; M. Arpad Kowalski: Redukcja pisarzy. *Czas* 2006 nr 12; L. Żuliński: Oblawa i odór. *Twórczość* 2006 nr 2.

B.M.

SIEJAK Tadeusz

TWÓRCZOŚĆ

8. Tam dołem płynie rzeka. [Powieść]. T. 2 cz. 1.

732 Kulturysta. Wwa: Nowy Świat 2004, 248 s.

OPRACOWANIA (wybór)

L. Bugajski: „Ku czarnej otchłani kosmosu”. *Rocz. Nadnot.* 1996 t. 27 [rec.: Głód sensu]. – J. Łukasz: Bez asekuracji (T.S.). W tegoż: Imperia i prowincje. Wr. 2000. – B. Bakala: Inteligent w pejzażu społecznym i politycznym lat 70.-80. (Na przykładzie twórczości T.S.). W tegoż: Antylatarnik oraz inne szkice literackie i publicystyczne. Pozn. 2001. – D. Nowacki: Drobnny fragment ogromnej całości. *Nowe Książ.* 2004 nr 12 [rec.: Kulturysta]. – M. Jentys: T.S. Piękny duch – wieczny rewolucjonista (w świetle listów). W tegoż: Pomnożyć serca dostatek. Wwa 2004. – [Kulturysta:] R. Kołodziej: Kulturysta „peerelu”. *Topos* 2005 nr 3; M. Jentys: O T.S. i jego ostatniej powieści. *Twórczość* 2006 nr 5.

B.M.

SIEMASZKIEWICZ Eugenia

Przekłady

4. Katarzyna II, cesarzowa Rosji: Pamiętniki cesarzowej Katarzyny II przez nią samą spisane. Z franc. przeł. ...

Adapt. teatr. Oprac. ... Wyst. Wwa, Centrum Sztuki Studio, Sala Prób 1989.

10. A. Achmatowa: Wiersze; Stichotvorenija. Przekł. na jęz. pol. pod red. ...

Tu m.in. przekł. E.S. – W t. 7 błędny opis udziału E.S.

14. V. Nabokov: Maszeńka. [Powieść]. Przeł. [z ros.] ... [Wyd. 2] z posł. L. Engelkinga Wwa: Muza 2004.

16. V. Nabokov: Dar. [Powieść]. Przeł. [z ros.] ... [Wyd. 2] z posł. L. Engelkinga Wwa: Muza 2003.

19. I. Słomińska: Wszechświatem będziemy we dwoje. [Wiersze]. Wstępem opatrzył Z. Dmitroca. Lublin: Woj. Bibl. Publiczna im. H. Łopacińskiego [2000], 156 s.

20. E. Radziński: Napoleon: życie po śmierci. [Powieść]. Wwa: Magnum 2003, 316 s.

21. V. Nabokov: Obrona Łużyna. [Powieść]. Przeł. z ros. ... Posł.: L. Engelking. Wwa: Muza 2005, 254.

22. E. Radziński: Aleksander II. Ostatni wielki car. [Powieść]. Przeł. z ang.: ..., R. Śliwowski. Wwa: Magnum 2005, 493 s.

Nadto teksty piosenek I. Słomińskiej w przekł. na jęz. ros. ... i z muz. R. Sielickiego opublikowane przez Wydawn. Muz. „Gamma” w Wwie w 2000: Do tej, co odeszła; Pokinuvšej, 7 s.; Dziś rozstaje się z Tobą; Rasstawanie, 9 s.; Mgnienie przeszłości; Mig byloگو, 7 s.; Moje lzy; Moi słoży, 7 s.; Piękny kaprys; Kapriz, 9 s.; Serce, czekaj na kochaną; Serdce, lubaju ždi, 7 s.

OPRACOWANIA (wybór)

M. Semczuk-Jarska: Przekład – interpretacja czy praca rzemieślnicza? O dwóch tłumaczeniach „Requiem” Anny Achmatowej. *Recepcja, Transfer, Przekład* 2002 [t.] 1 [dot. też przekł. G. Gieysztorza i S. Pollakal].

A.Sz.

SIEROTWIŃSKI Stanisław

[...] W 1935 ożenił się z Marią Zajączkowską, po wojnie bibliotekarką w Bibliotece Akademii Medycznej w Krakowie. [...]

Praca redakcyjna i edytorska

2. S. Goszczyński: Dziennik podróży do Tatrów. Oprac. [i wstęp] ... [Wyd. 2] Wr.; Wwa: Ossol. we współpracy z De Agostini Polska 2005.

OPRACOWANIA (wybór)

PSB (R. Skręt). – SBLP t. 3 (R. Skręt).

SIESICKA Krystyna

TWÓRCZOŚĆ

1. Jezioro osobliwości. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. nast. Łódź: Akapit Press 2007.

2. Przez dziurkę od klucza. Wyd. nast.: Łódź: Akapit Press 2004, tamże 2007.

3. Zapalka na zakręcie. [Powieść]. Wyd. nast. Łódź: Akapit Press 2007.

4. Czas Abrahama. [Powieść]. Wyd. nast.: Łódź: Akapit Press [2004], tamże 2007.

5. Beethoven i dżinsy. [Powieść]. Wyd. nast.: Łódź: Akapit Press [2004], tamże 2007.

8. Fotoplastykon. [Powieść]. Wyd. nast.: Łódź: Akapit Press 2003, tamże 2007.

9. Zapach rumianku. [Powieść]. Wyd. nast.: Łódź: Akapit Press [2003], tamże 2007.

10. Ludzie jak wiatr. [Powieść]. Wyd. nast.: Łódź: Akapit Press 2004, tamże 2007.

22. Między pierwszą a kwietniem. [Powieść]. Wyd. nast.: Łódź: Akapit Press 2002, tamże 2007.

23. Moja droga Aleksandro. [Powieść]. Wyd. nast.: Łódź: Akapit Press 2004, tamże 2007.

24. Obok mnie. [Opowiadania]. Wyd. nast. Łódź: Akapit Press 2004.

25. Chwileczkę, Walerio... [Powieść]. Wyd. nast.: Wr.: Siedmioróg 2001; Łódź: Akapit Press 2005, tamże 2007.

26. Falbanki. [Powieść]. Wyd. nast. Łódź: Akapit Press [2004].

Z cyklu Opowieści rodzinne; zob. też poz. 47.

27. Wachlarze. [Powieść]. Wyd. nast. Łódź: Akapit Press 2007.

Z cyklu Opowieści rodzinne; zob. też poz. 47.

28. Woalki. [Powieść]. Wyd. nast.: Łódź: Akapit Press [2002], tamże 2007.

Z cyklu Opowieści rodzinne; zob. też poz. 47.

30. Dziewczyna Mistrza Gry. [Powieść]. Wyd. nast.: Łódź: Akapit Press 2003, tamże 2006, [2007].

31. -?... – Zapytał czas. [Powieść]. Wyd. nast.: Łódź: Akapit Press 2005, tamże 2007.

32. Parada fiolków. [Felietyon]. Wyd. nast.: Łódź: Akapit Press 2006, tamże 2007.

33. Twoje wielkie tajemnice. Wyd. nast.: Łódź: Akapit Press 2006, tamże 2007.

34. Piosenka koguta. [Powieść]. Wyd. nast.: Łódź: Akapit Press 2001, tamże 2007.

35. Pejzaż sentymentalny. [Powieść]. Wyd. nast. Łódź: Akapit Press 2007.

K.B.

36. W stronę tamtego lasu. Horror dla panienek z dobrych domów. Wyd. nast. Łódź: Akapit Press 2007.

37. ... nie ma z kim tańczyć... Erotyk dla panienek z dobrych domów. [Powieść]. Wyd. nast. Łódź: Akapit Press 2007.

38. Wróc, Aleksandrze! [Powieść]. Wr.: Siedmioróg 2001, 95 s. Wyd. nast.: Łódź: Akapit Press 2005, tamże 2007.

39. Idzie Jaś. [Opowiadania dla dzieci]. Łódź: Akapit Press 2002, 62 s. Wyd. nast. tamże 2007.

40. A ja ciebie zjem! [Opowiadania dla dzieci]. Łódź: Akapit Press 2003, 64 s.

41. Kapryśna piątkowa sobota. [Powieść]. Łódź: Akapit Press 2003, 175 s. Wyd. nast. tamże 2007.

42. Pamiętaj, że tam są schody. [Powieść]. Łódź: Akapit Press 2003, 102 s. Wyd. nast. tamże 2007.

43. Gorzkie słodkie pocałunki. [Powieść]. Łódź: Akapit Press 2004, 119 s. Wyd. nast. tamże 2007.

44. Trzynasty miesiąc poziomkowy. [Łódź:] Akapit Press 2004, 117 s. Wyd. nast. tamże 2007.

45. Mój ocean niespokojny. [Powieść]. Łódź: Akapit Press 2006, 107 s.

46. Patussa. [Powieść]. Łódź: Akapit Press 2006, 112 s. Wyd. nast. tamże 2007.

47. Opowieści rodzinne. Łódź: Akapit Press 2007, 392 s.

Zawartość: Falbanki [poz. 26]; Woalki [poz. 28]; Wachlarze [poz. 27].

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Oczy mi zielenieją. Rozm. M. Czyńska. *Prz. Pol.* dod. *Dodatek Lit-Spol.* 2005 nr z 4 III.

B. Tylicka: Rozmowy pokoleniowe. *Nowe Książ.* 2001 nr 1 [rec.: ... nie ma z kim tańczyć... Erotyk dla panienek z dobrych domów]. – B. Szargot: Aleksander, brat Walerii. *Nowe Książ.* 2002 nr 1 [rec.: Wróc, Aleksandrze!]. – D. Jelonek: Z humorem. I... dla najmłodszych! *Nowe Książ.* 2003 nr 3 [rec.: Gorzkie słodkie pocałunki; Idzie Jaś]. – M. Kąkiel: Poziomkowe piękno. *Nowe Książ.* 2004 nr 7 [rec.: Trzynasty miesiąc poziomkowy]. – J. Mikołajewski: Waleria, której czasem nie było. *Gaz. Wyborcza* dod. *Książki* 2005 nr 291 [rec.:

Chwileczkę, Walerio...], – K. Bęczkowska: Walory artystyczne powieści obyczajowych dla młodzieży po roku 1990 K.S. W teście: Powieść obyczajowa dla młodzieży po roku 1990. Kielce 2006.

M.K.-K.

SIEWIERSKI Jerzy

TWÓRCZOŚĆ

16. Łza Księcia Ciemności. Scenariusz na podstawie noweli scenariuszowej S. Friedmanna i P. Pitery: ... Ekran. (Polska, Estonia) 1992. W t. 7 niepełne inf.

24. Upadły anioł z Podola. Opowieść o Tadeuszu Grabiance. Wwa: CiS 2003, 207 s.

W t. 7 błędny adres wydawn.

OPRACOWANIA (wybór)

M. Radgowski: Angelologia i dal. *Nowe Książ.* 2003 nr 6 [rec.: Upadły anioł z Podola].

K.B.

SIKIRYCKI Igor

Wydania osobne tekstów piosenek z nutami: Bądź Wiślo pieśnią pozdrowiona. [Muz.:] Z. Pucek. Wwa: Wydawn. Muz. „Gamma” 1997, [8] s. Wyd. nast. tamże 2003. – Rozłączyło nas morze. Tango. [Muz.:] E. Żuk. Wwa: Wydawn. Muz. „Gamma” 1997, [12] s. – Słoneczny dzień. Tango. [Muz.:] E. Żuk. Wwa: Wydawn. Muz. „Gamma” 1997, [12] s. – Polska droga. [Muz.:] Z. Pucek. Wwa: Gamma 2004, [12] s.

Przekład

1. P. Jerszow: Konik garbusek.

Adapt. teatr: Wyst. Bielsko, T. Pol. 1960.

K.B.

SIKORSKI Franciszek

TWÓRCZOŚĆ

16. Kiedyś zaświeci słońce. [Powieść]. Wr.: Atut 2003, 302 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006.

E. Biela: Zaproszenie do rachunku sumienia. *Akant* 1999 nr 7 [rec.: Nie wolaj po imieniu].

B.M.

SIMONIDES Dorota

[...] Została członkiem Komitetu Nauk Etnologicznych PAN. Do 2005 zasiadała w Senacie RP. [...] Odznaczona Wielkim Krzyżem Orderu Zasługi RPN za pracę nad współżyciem polskiej większości i niemieckiej mniejszości w Polsce (2001). I...]

TWÓRCZOŚĆ

13. Jan Paweł II a Wspólnota Europejska. Hamburg: Pol. Misja Katolicka; [Opole]: Litar 1999, 30 s.

Rozprawy i artykuły w czasopismach i książkach zbiorowych, m.in.: Folklor słowny. W: Etnografia Polski. T. 2. Wr. 1987 s. 327-342.

Prace redakcyjne

18. Ku pamięci. Opole: Vogar 2000, 120 s. Wybór wpisów do pamiętników dzieci.

19. Śląsk Opolski. Dziedzictwo i współczesność. Red. ... Opole: Ofic. Piastowska 2005, 318 s.

M.K.-K.

SINKO Grzegorz

Przekłady

10. Niech żyje Punch.

Wyst. też pt. Komedia Pucha i Judy.

11. T. Bernhard: Ignorant i szaleniec. [Utwór dramatyczny]. Adapt. K. Warlikowski. Muz.: T. Mykietyn. Wyst. Wwa, T. Wielki 2001.

13. F. Wedeking: Puszka Pandory. [Utwór dramatyczny]. TV 1996.

Praca redakcyjna

2. D. Defoe: Przypadki Robinsona Kruzoe. Wyd. 8 Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2002.

OPRACOWANIA (wybór)

L. Sokół: Edukacja bez patosu. G.S. *Dialog* 2000 nr 8.

M.K.-K.

SINKO Tadeusz

[...] W 1945 był wykładowcą w Studiu Aktorskim przy Teatrze Miejskim im. J. Słowackiego w Krakowie. [...]

TWÓRCZOŚĆ

10a. Żywy spadek po Grecji i Rzymie. Kr.: Krak. Spółka Wydawn. 1923, 48 s.

Przekłady

7. C. Sternheim: Snob. [Utwór dramatyczny]. Przekł. powst. przed 1966. TV 1969.

8. Św. Jan Chryzostom: Homilie na list św. Pawła do Rzymian. T. 1. [Cz.] 1-2. Przekł. [oraz wstęp w cz. 2] ... Oprac. tekstu: A. Baron. Kr.: Wydawn. Nauk. PAT [Papieskiej Akad. Teologicznej] 1995 [cz. 1], 1998 [cz. 2 wspólnie z Wydawn. WAM], 237 + 238-520 s.

Prace redakcyjne

1. J. Kochanowski: Odprawa posłów greckich. Ze wstępem i komentarzem ... Wyd. 8 z dodatkiem źródłowym Lw.: Ossol. [1934], XXII, 64 s., tamże: [1937] [pominięte w t. 7].

2. J. Kochanowski: Treny. Wyd. 9 z dodatkiem źródłowym [pominięte w t. 7] Lw.: Ossol. [1934], XVI, 70 s.

5. Homer: Iliada. Przeł. F.K. Dmochowski. Zrewidował, wstępem i komentarzem opatrzył ... Przygot.: J. Lanowski. Wr.; Wwa: Ossol. we współpracy z De Agostini Polska 2004.

9. J. Kochanowski: Pieśni i wybór innych wierszy. Oprac. ... Chicago: *Dz. Związk.* 1946; wyd. 2 [!] przejrz. Wr.: Ossol. 1948.

W t. 7 błędna data wyd. 2 [!].

OPRACOWANIA (wybór)

W. Weintraub: T.S. W tegoż: O współczesnych i o sobie. Kr. 1994.

M.S.

SINKO Zofia
1919-2006

[...] Od stycznia 2004 mieszkała w Domu Seniora „Dolomity” koło Bytomia, gdzie zmarła 26 lutego 2006; pochowana w Krynicy.

OPRACOWANIA (wybór)

T. Kostkiewiczowa: *Z.S. Pam. Lit.* 2006 nr 4.

M.K.-K.

SITO Jerzy Stanisław

[...] W 1996 otrzymał Komandorię Orderu Dannebrog przyznanej przez królową Danii. [...]

TWÓRCZOŚĆ

10. Szekspir na dzisiaj. [Szkice].

Adapt. teatr. pt. Bądź wolny od rozpacz: Adapt. J. Gralek. Wyst. Wr., T. Mały 1974.

16. Dzień Świętego Stanisława. [Utwór dramatyczny]. Radio (pt. Marsz Królewski).

Przekłady i adaptacje

3. Christophera Marlowe'a „Edward II”. Burzliwe panowanie i żałobna śmierć króla Anglii z tragicznym upadkiem dumnego Mortimera. [Parafraza ...]. TV 1964 (pt. Edward II).

4. W. Shakespeare: Miarka za miarkę. Przeł. L. Ulrich. Oprac. ... TV 1966.

6. W. Shakespeare: Koriolan. Spolszczył ... Przedr. zob. poz. 28.

7. W. Shakespeare: Hamlet, książę duński. Spolszczył ... TV 1971. Przedr. zob. poz. 31.

8. W. Shakespeare: Juliusz Cezar. Spolszczył ... Przedr. zob. poz. 28.

9. W. Shakespeare: Ryszard III. Tragedia królewska z wyładowaniem hrabiego Richmonda i bitwą na polach Bosworth. Spolszczył ... TV 1968. Przedr. zob. poz. 28.

11. W. Shakespeare: Burza. Spolszczył ... Przedr. zob. poz. 32.

12. W. Shakespeare: Makbet. Spolszczył ... Przedr. zob. poz. 26.

13. W. Shakespeare: Poskromienie złończy. Spolszczył ... Przedr. zob. poz. 26.

15. W. Shakespeare: Romeo i Julia. Spolszczył ... Przedr. zob. poz. 31.

17. Ch. Marlowe: Tragiczne dzieje doktora Fausta. Spolszczył ... Przedr. pt. Doktor Faustus w: *Dramat elżbietański*. T. 1. Wwa: PIW 1989 s. 335-415.

19. R. Duncan: Abelard i Heloiza. Spolszczył ... Wyst. też pt. Różo mojego serca.

20. W. Shakespeare: Wieczór Trzech Króli. Spolszczył ... Przedr. zob. poz. 32.

23. W. Shakespeare: Otello. Spolszczył ... Przedr. zob. poz. 26.

25. Ch. Marlowe: Tamerlan Wielki, zwany Biczem Bożym. Spolszczył ... Druk w: *Dramat elżbietański*. T. 1. Wwa: PIW 1989 s. 162-334.

26. W. Shakespeare: Makbet; Otello; Poskromienie złończy. [Wwa, Pozn.:] [Amer. Com]; KWE [Klub Wydań Encyklopedycznych] 2000, 494 s. Zob. poz. 12, 13, 23.

27. D.S. Burt: [Stu] 100 najwybitniejszych pisarzy wszech czasów. Przeł.: ..., A. Dobrzańska-Gadowska. Wwa: Świat Książki 2001, 352 s.

28. W. Shakespeare: Juliusz Cezar; Ryszard III, Koriolan. Wwa: KWE [Klub Wydań Encyklopedycznych] 2001, 607 s. Zob. poz. 6, 8, 9. Wyd. bez inf. o tłumaczu.

29. W. Shakespeare: Król Lear. Przekł. powst. ok. 2001. Druk zob. poz. 30.

30. W. Shakespeare: Król Lear; Sonety. [Wwa:] Amer. Com [2002]. Wyst. Kielce, T. im. S. Żeromskiego 2001. Wyd. bez inf. o tłumaczu.

31. W. Szekspir: Romeo i Julia; Hamlet. Pozn.: Pol. Media Amer. Com 2002, 414 s. Zob. poz. 7, 15.

32. W. Shakespeare: Wieczór Trzech Króli; Burza. Pozn.: Pol. Media Amer. Com 2002, 302 s. Zob. poz. 11, 20.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2007.

G. Ostasz: Kulturowe dziedzictwo materiają poezji. J.S.S. W tegoż: Filiacje, dialogi, spór z tradycją. Rzeszów 2001. – A. Sordyl: J.S.S. gry z odbiorcą. („Polonez”). W teście: Między historią, kreacją i mitem. Kat. 2001. – B. Tarnawska: Język moim łańcuchem”. O dwujęzyczności poetów grupy „Mercuriusza – Kontynentów”. W teście: Między światami. Olsztyn 2004. – W.P. Szymański: „Wiozę swój czas na ośle”. W tegoż: Między ciemnością a światem. Kr. 2005. – M. Wyka: Nurt ukłyszniiony. W teście: Niecierpliwłość krytyki. Kr. 2006.

M.K.-K.

SIVERT Tadeusz

[...] W 1949 został kierownikiem działu polskiego w Studium Teatrologicznym przy Ministerstwie Kultury i Sztuki, przekształconym w tymże roku w Sekcję Teatru Państwowego Instytutu Sztuki (PIS). W 1953-71 kierował Zakładem Historii Teatru i Dramatu (od 1961 Zakład Historii i Teorii Teatru, od 1964 Pracownia Historii Teatru Polskiego) PIS (od 1959 IS PAN). [...] Po przejściu na emeryturę w 1976, nadal pozostawał pracownikiem naukowym IS PAN do 1989.¹ [...]

OPRACOWANIA (wybór)

SBLP (J. Starnawski).

A.Sz.

SKALMOWSKI Wojciech

[...] Od 1960 należał do Polskiego Towarzystwa Językoznawczego. [...] W czasie pracy na flamandzkim Katholieke Universiteit Leuven został członkiem towarzystw naukowych: Société Belge d'Études Slave (1970), Centre Belge d'Études Slaves (1975), Societas Iranologica Europea (1983). Współredagował wydawane w Leuven serie: *Middle Iranica Studies* oraz *Medio Iranica*. Obok pracy badawczej zajmował się krytyką literacką, współpracując stale z paryską *Kulturą* (tu w 1969-2000, pod pseud. Maciej Broński, ok. 200 recenzji i artykułów) oraz z wydawanym w Brukseli w języku flamandzkim czasopiśmie *Standaard Letteren* (tu w 1972-1994 ponad 170 recenzji). [...] W 1998 przeszedł na emeryturę. W tymże roku otrzymał nagrodę Fundacji A. Jurzykowskiego w Nowym Jorku. Wyróżniony odznaczeniami belgijskimi: Orderem Leopolda (oficerskim), Orderem Korony (komandoria) oraz Krzyżem Komandorskim Orderu Zasługi RP (2004). [...]

TWÓRCZOŚĆ

5. Lektury dla „Kultury” [Studia i recenzje]. Lubl.: Wydawn. UMCS 2004, 256 s.

Zawartość: I. Polska: Mickiewiczowski „wskrzesiciel narodu” [dot.: Dziady]; Przynależność do witkacologii; Naipaul, Gombrowicz, literatura; „Pisemnie z Litwy” [dot. J. Karłowicza]; Sodoma bez Gomory [dot.: A. Wat: Ucieczka Lotha]; „Wyszlania”. O „Dziennikach” Stefana Kisielewskiego. – II. Rosja: Lisy, jeże i lemingi [rec.: I. Berlin: Russian thinkers; Nabokowa lekcja literatury; Metoda holenderska [rec.: K. van het Reve: Geschiedenis van de Russische literatuur]; Platonow [rec.: M. Geller: Andriej Platonov v poiskach sčastja]; „Inna Rosja” w Krakowie [rec.: Emigracja i tamizdat. Szkice o współczesnej prozie rosyjskiej]; Ślad poety [rec.: L. Lauwers: Igor Sevrjanin]. – III. Zachód: George Orwell; Niestrudzony Arthur Koestler; Obszary mroku [dot.: V.S. Naipaul]; Detektywi [rec.: T.J. Bibyon: Murder will out]; Europejczycy [dot.: R. Hill: We Europeans]; Grzyby Wieży Babel [rec.: U. Eco: La recherche de la langue parfaite dans la culture européenne]; „Wspomnienia” Jean-François Ravela; Nihilizm po amerykańsku [rec.: A. Bloom: The closing of American mind]; „Imperium dobra” kontratakuje [rec.: J.-F. Ravel: La grande parade]; „Postmodernizm” – ostatnia hucpa XX wieku [rec.: A. Sokal, J. Bricmont: Impositions intellectuelles; Intellectual impostures]. – IV. Zaświaty: Wokół religii [rec.: L. Kołakowski: Religion]; Moce ciemności [rec.: A. Burgess: Le Puissances des tenebres]; „Szańska” powieść Rushdiego [dot.: Szatańskie wersety]; Memorandum zdrowego rozsądku [rec.: J.M. Bocheński: Sto zabobonów]; Dziwny pomysł; „Hora mortis” [rec.: Ph. Ariès: Człowiek wobec śmierci].

6. Studies in Iranian linguistics and philology. Kr.: Wydawn. UJ 2004, 336 s.

Wybór studiów w trzech działach: Grammar. – Interpretations. – Etymology.

7. [S.] Mrozek, ...: Listy 1970-2003. Wstęp: A. Borowski. Zebrań listów i ustalenie chronologii: B. Kieczkowska. Przep.: M. Urbanowski. Kr.: WL 2007, 863 s.

Zawiera 303 listy w jednym układzie chronologicznym.

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych, m.in.: Writers and ideology. Poland's prose during the period 1956-1970. W: A world of slavic literatures. Bloomington 2002. – „Un sama” polonais. Le „Chant de la nuit” de Karol Szymanowski. W: Liber amicorum Annette Donckier de Donceel. Leuven 2003.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006. – A. i Z. Judyccy: Polacy w Belgii i Luksemburgu. Słownik biograficzny. Cz. 1. Tor.: Ofic. Wydawn. Kucharski 2000. – W. Skalmowski: A chronological bibliography 1959-2002. W: Iranica selecta. Studies in honour of Professor Wojciech Skalmowski on the occasion of his seventieth. [Red.] A. von Tongerlo. Turnhout 2003 [zawiera studia 27 autorów].

For East is East, Liber amicorum Wojciech Skalmowski. [Red.] T. Soldatjenkova, E. Wagemans. Leuven: Uitgeverij Peeters and Departement Oosterse Studies 2003, XII, 535 s. [zawiera m.in. studia: M. Storme: „Dinska Bronska” Een verhaal over een Poolse vriend schap. Und etwas über sprache und recht; L. Unger: Spacery z „Kulturą”; I. Goddeeris: „Kultura” in Belgium. With particular attention to Maciej Broński; L. Lauwers: Reading Brodski having Skalmowski in mind. The rhythm of the iambic pentameter].

SKIBNIEWSKA **Marla**

Przekłady

14. J.R.R. Tolkien: *Hobbit, czyli Tam i z powrotem*. [Powieść]. Wyd. nast.: Wyd. 13 Wwa: Iskry [2001], tamże: [2002], [2004].

15. J. Genêt: *Murzyni. Blazenada*. [Utwór dramatyczny]. Przel.: ..., J. Lisowski. Wyst. Wwa, T. Ate-neum 1961.

18. J.D. Salinger: *Buszujący w zbożu*. [Powieść]. [Wyd. 9] Wwa: Iskry [2004].

19. J.R.R. Tolkien: *Władca pierścieni*. [Cykl po-wieściowy].

Cz. 1. Wyprowadzenie.

Cz. 2. Dwie wieże.

Cz. 3. Powrót króla.

Wyd. łącznie cz. 1-3: Wwa: Atlantis 1992, tamże 1997; Wwa: Muza 2003, tamże 2004.

W wyd. z r. 2003, 2004 cz. 1 pt. Drużyna pierścienia.

45. J. Updike: *Farma*. [Powieść]. Wyd. 3 Tor.: C&T 2002, 119 s.

78. L.C. Douglas: *Szata*. [Powieść]. Wyd. nast.: wyd. 13 Wwa: Pax 2000, tamże: 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006.

83. H. James: *Portret damy*. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 4] Wwa: Libros 2002; Wwa: Świat Książki 2003.

87. J.G. Farrell: *Oblężenie Krisznapuru*. [Powieść].

W t. 7 błąd w tytule.

88. G. Gelinas: *Sami porządni ludzie*. [Utwór dramatyczny w 4 aktach; przel.:] ..., J. Lisowski. Wyst. Wwa, T. Współcz. 1992.

98. J.R.R. Tolkien: *Silmarillion*. [Opowiadania]. Wyd. nast.: wyd. 3 [właśc. 5] Wwa: Amber 2000, tamże: wyd. 4-12 2001-2006.

M.K.-K.

SKIWSKI **Jan Emil**

TWÓRCZOŚĆ

3a. *Diabeł*. [Utwór dramatyczny]. Radio 1936.

Inf.: M. Urbanowski: *Człowiek z głębszego podziemia*. Kr. 2003 s. 56.

3b. *Żona Lota*. [Utwór dramatyczny]. Radio 1937.

Inf. jak w poz. **3a**.

OPRACOWANIA (wybór)

W. Gombrowicz: *Łańcuch nietaktów*. W tegoż: *Dzieła zebrane*. T. 10. Paryż 1977, *Varia*. Cz. 1. Lubl.* 1989, *Dzieła*. T. 12. Kr. 1995, *Varia*. T. 1. Kr. 2004 [dot. także B. Schulza]. – J. Zięba: *Człowiek, który ryzykował*. (J.E.S. droga od modernizmu do faszyzmu). *Teksty Drugie* 2000 nr 6. – S.M. Jankowski: *Przyszłość według J.E.S.*; *Skazany zaocznie na dożywocie*. W: S.M. Jankowski, R. Kotarba: *Literaci a sprawa ka-*

tyńska. Kr. 2003 oraz *passim*. – S. Piasecki: *Mecenas S.* W tegoż: *Prosto z mostu*. Kr. 2003. – M. Urbanowski: *Człowiek z głębszego podziemia*. *Życie i twórczość Jana Emila Skiwskiego*. Kr.: Arcana 2003, 467 s. – J. Beczek: *Dialektyka mitu*. Parę uwag o J.E.S. emigracyjnym dyskursie politycznym. W: *Pisarz na emigracji*. Wwa [2005]. – W. Lewandowski: *J. Mackiewicz – J.E.S. Kilka uwag o tym, kogo nazywać emigran-tem*. *Arch. Emigracji* 2006 z. 7/8.

A.Sz.

SKOCZYŁAS **Anna**

[...] *Kontynuowała twórczość poetycką i w zakre-sie fotografii artystycznej*. [...]

TWÓRCZOŚĆ

1. *Bocianie gniazdo*. [Opowiadania]. Wyd. 2 Gliwice: Explo 1995.

9. *Przystanek świat*. [Wiersze]. Kr.: Plus 2004, 37 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006.

S. Stabro: *Tak trzymać świat*. *Odra* 2000 nr 5 [rec.: *Twa-rze miłości*]. – [Przystanek świat:] J. Gizella: *Byłe tylko żyć*. *Topos* 2004 nr 5; P. Wojciechowski: *Plecak pełen nostalgii*. *Nowe Książ.* 2004 nr 8; K. Turaj-Kalińska: *Przystanek na wo-dzie pisany*. *Kraków* 2005 nr 9.

M.K.-K.

SKOLIMOWSKI **Jerzy**

[...] W 2003 otrzymał Nagrodę Specjalną „Orzeł” Polskiej Akademii Filmowej, m.in. za „niezależną postawę polskiego twórcy i za stałe związki z Pol-ską”. [...]

OPRACOWANIA (wybór)

Skolimowski. [Katalog wystawy]. Tarnów: Galeria Mie-j. 2003. [32] s.

K.B.

SKOWROŃSKI **Zdzisław**

TWÓRCZOŚĆ

6. *Imieniny pana dyrektora*. *Komediofarsa w 3 aktach*. [Współaut.:] J. Słotwiński. TV 1954.

W t. 7 błędna data pierwszej emisji telewizyjnej.

7. *Maturzyści*. *Sztuka w 3 aktach*. TV 1955.

W t. 7 błędna data pierwszej emisji telewizyjnej.

A.Sz.

SKUBALANKA **Teresa**

[...] W 2001 uzyskała tytuł doktora honoris causa Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. [...]

TWÓRCZOŚĆ

13. *Podstawy analizy stylistycznej*. *Rozważania o metodzie*. Lubl.: Wydawn. UMCS 2001, 283 s.

737

Zawartość: Wstęp. – Hermeneutyczne aspekty interpretacji stylistycznej; Struktura stylistyczna; Stylistyka a nauka o tekście; Analiza filologiczna a interpretacja (analiza) stylistycznojęzykowa; Kreatywność językowa i pojęcia pokrewne; Różne językoznawcze analizy jednego wiersza; Temat wypowiedzi; Postać i język. Na przykładzie Gustawa z IV części „Dziadów” Adama Mickiewicza; Narracja literacka a narracja potoczna; Szkic do pejzażu; Szkic do portretu; Stylizacja, intertekstualność; Figuralność stylu; Zastosowanie pragmatyki w analizie stylistycznej; Kilka słów o metodach statystycznych.

14. Język poezji Czesława Miłosza. Lubl.: Wydawn. UMCS 2006, 122 s.

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopismach, m.in.: Archaizmy leksykalne pochodzenia biblijnego w polskiej frazeologii. *Pr. Językozn.* 2001 s. 213-222. – Concretum i abstractum w opisie języka. W: Zaburzenia mowy. Lubl. 2001 s. 84-96. – Ewolucja stylów językowych w twórczości poetyckiej Mickiewicza. *Ann. UMCS Sect. FF* 2001 vol. 19 s. 19-30. – Uwagi o pojęciu symbolu. (Na podstawie „Księgi Psalmów Starego Testamentu”). W: Semantyka tekstu artystycznego. Lubl. 2001 s. 59-77. – Symbolika późnych wierszy lirycznych Juliusza Słowackiego. *Rocz. Hum.* 2001/2002 z. 6 s. 379-390. – Teoria aktu mowy wobec doświadczeń seminarium logopedycznego. W: Konteksty kulturowe w dyskursie edukacyjnym. Kr. 2002 s. 453-467. – Z problematyki stylizacyjnej wierszy Norwida. Język religii – język poezji. W: Norwid a chrześcijaństwo. Lubl. 2002 s. 309-345. – Aluzja. *Stylistyka* 2006 t. 15 s. 69-84.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006.

Teresa Skubalanka. Doktor honoris causa Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. Lubl.: UMCS 2002, 42 s.

M.K.-K.

SKWARCZYŃSKA Stefania

OPRACOWANIA (wybór)

M. Gałęzowski: S.S. W tegoż: Wierni Polsce. Ludzie konspiracji pilsudczykowskiej 1939-1947. Wwa 2005. – J. Kita, S. Pytlas: S.S. W tychże: W służbie nauki. Łódź 2005.

B. Bogolebska; W. Nowakowska. *Spraw. Łódź. TN* 1993 t. 45. – Cz.P. Dutka: S. albo o etosie badacza i etyzmie autorytetu. W tegoż: Literatura – krytyk i badacz. Zielona Góra 2001. – J. Wilmański: S.S. portret wielokrotny. W tegoż: Duchy Piotrkowskiej. Łódź 2002.

A.Sz.

SKWARCZYŃSKI Zdzisław

Praca edytorska

3. „Wiadomości Brukowe”. Wybór artykułów. Wybrał i oprac. ... [Wyd. 2] Wr.: Ossol.; Wwa: De Agostini Polska 2003.

B.T.

SKWARNICKI Marek

TWÓRCZOŚĆ

31a. Papież w górach. Kalwaria Zebrzydowska: Wydawn. Calvarianum 1998, 76 s.

Relacje z pobytów Jana Pawła II w górach na różnych kontynentach.

33. Betlejemskie noc. 2000. [Album]. Zdjęcia: A. Bujak. Wiersze ... Kr.: Biały Kruk 2000, 189 s.

34. Wiersze warszawskie. Kr.: Arcana 2000, 47 s.

35. Apostoł Narodów. Jubileuszowa pielgrzymka Jana Pawła II śladami św. Pawła. [Album]. Zdjęcia: A. Bujak. Tekst ... Kr.: Biały Kruk 2001, 157 s.

36. Jan Paweł II. [Biografia]. Wr.: Wydawn. Dośność. 2002, 164 s. *A to Polska właśnie...* Wyd. nast. tamże 2005 (oraz dodruki).

37. Listy do Ojca Świętego. [Wiersze]. Kr.: Biały Kruk 2002, 45 s.

Cz. 1.; cz. 2 zob. poz. 39.

38. Ptaki. [Wiersze]. Wwa: Nowy Świat 2002, 47 s.

39. Czas bólu i radości. [Wiersze]. Kr.: Biały Kruk 2003, 47 s.

Cz. 2.; cz. 1 zob. poz. 37.

40. Niezapomniane lata. 1978-2003. Lubl.: Gaudium 2003, 187 s.

Zapis osobistych wrażeń ze spotkań z Janem Pawłem II.

41. Mój Miłosz. Kr.: Biały Kruk 2004, 199 s.

Wspomnienia i fragm. korespondencji z Cz. Miłoszem.

42. Requiem dla Jana Pawła II. [Wiersze]. Kr.: Biały Kruk 2005, 47 s.

43. Tajemnice Ziemi Świętej. Zdjęcia A. Bujak. Tekst ... [Album]. Kr.: Biały Kruk 2005, 221 s.

44. Z Papieżem po świecie. Wwa: Świat Książki 2005, 240 s.

Wspomnienia z dziennikarskich podróży z Janem Pawłem II na różne kontynenty.

45. Przyciskam krzyż do serca. Drogi krzyżowe i pasyjne medytacje. [Współaut.:] L.A. Moczulski. Kr.: eSPe 2006, 134 s.

46. Wygnani z raju. Poezje zebrane 1956-2006. Wstęp: J. Łukasiewicz. Fot.: A. Bujak. Kr.: Biały Kruk 2006, 253 s.

47. Czas ucieka, wieczność czeka. Niezwykłe życie z Krakowem w tle. [Wspomnienia]. Wwa: Świat Książki 2007, 240 s.

Wydanie osobne wiersza w oprac. muz.: Święta Kinga. Pieśń na uroczystość kanonizacji Królowej Kingi. Muz.: J. Łuciuk. Kr.: PWM 2001, [9] s.

Przekłady

3. Módlcie się!... potrzebuję waszych modlitw. Przeł. [z chorw.] ... Kr.: Królowa Pokoju [1998], 95 s.

4. Święty Boga kapłanie. Wiersze i pieśni o św. Stanisławie. Przekłady i pieśni o św. Stanisławie ... Kr.: Wydawn. św. Stanisława 1998.

5. Psalterz tyniecki. Psalmi i pieśni. Przekł. psalmów ... Oprac. pieśni: P. Galiński. Kr.: Tyniec 2001, 395 s.

6. [Wybór tekstów biblijnych na 30 dni, wydanych w serii *Modlitwa Wieków*.] Słowa pokrzepienia [tu fragm. Pisma Świętego na podstawie Biblii Tysiąclecia]; Ufaj Bogu; Wielki jest Pan. Wstępem opatrzył i wyboru dokonał J. Chelkowski. Przekł. psalmów i innych fragm. Pisma Świętego ... Pozn.: Księg. św. Wojciecha 2003, 35 + 39 + 39 s.

Prace redakcyjne

4. K. Wojtyła: Poezje i dramaty. Wybór i układ z upoważnienia autora: ..., J. Turowicz. Red. filol.: J. Okoń. Słowo wstępne ... [Wyd. 4 zmien. i poszerz. pt.] Poezje, dramaty, szkice. Tryptyk rzymski. Kr.: Znak 2004, 594 s.

7. Jan Paweł II: Pozdrawiam i błogosławię. Listy prywatne papieża. Do druku podał i komentarzem opatrzył ... Wwa: Świat Książki 2005, 222 s.
Listy papieża Jana Pawła II do M.S. i jego żony Zofii z domu Korbutt z lat 1973-2005.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006.

M. Bajer: Książka zbójcka. *Odra* 2000 nr 12 [rec.: Minione a bliskie]. – B. Mamoń: „Piękno jest w prostocie...” *Tyg. Powsz.* 2001 nr 50 [rec.: Listy do Ojca Świętego]. – J. Twardowski: O M.S. W tegoż: Ludzie których spotkałem. W: Smaszcza rozmowy z ks. J. Twardowskim. Białystok 2001. – S. Chyżyński: Warszawska lekcja patriotyzmu. *Arcana* 2002 nr 1 [rec.: Wiersze warszawskie]. – Cz. Miłosz: My ludzie. *Tyg. Powsz.* 2002 nr 50 [m.in. dot.: Intensywna terapia; Ptaki]. – J. Gizella: Spodek uzdymiony. W tegoż: *Pożegnanie z uproszczeniami*. Kr. 2003 [rec.: Dzienniki 1982-1990]. – A. Kałuża: Dyscyplina starości. *Nowe Książ.* 2003 nr 3 [rec.: Ptaki]. – K. Krasuski: Z autorytetem i bez. W tegoż: *Dylematy współczesności literackiej*. Kat. 2005. – P. Szewc: Przyjaźń w trudnych czasach. *Nowe Książ.* 2005 nr 1 [rec.: Mój Miłosz]. – W. Kudyba: Ku nieskończoności. *Tyg. Powsz.* dod. *Książ.* w *Tyg.* 2006 nr 26 [rec.: Wygnani z rajul].

B.M.

SŁAWIŃSKA Irena
1913-2004

Krypt.: I.S.; S.

[...] Zmarła 18 stycznia 2004 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

8. Współczesna refleksja o teatrze.

Przekł. art.: Gest (słowo: u k r.): [Przel.] M. Duskov. *Domest*, Sambor 1993 nr 72/73, – w e g i e r. [Przel.] N. Kiraly. *Kultura és Közösség*, Budapest 1991 nr 1; Przeszłość i czas: Lit e w.: [Przel.] G. Gabrenas. *Kvantai Meno Kulturos zurnalas Koras*, Wilno 1990 [marzec]; Z inspiracji Ingardena:

a n g.: W: Drama und theater, München 1991; Semiologia teatru: w l o s.: In statu nascendi: Praga 1931-1941. *Biblioteca Teatrale*, Rzym 1978.

9. Moja gorzka europejska ojczyzna. Wybór studiów.

Przekł. art.: Nowa obecność Biblii w dramacie współczesnym: a n g.: *Théâtre. Opera. Ballet*, Paris 1996 nr 3; August Strindberg i wczesny ekspresjonizm polski: a n g.: W: Strindberg and modern Theatre, Stockholm 1975; Kariera teatralna Gozziego w Polsce i gdzie indziej: f r a n c.: W: Le théâtre européen face à l'invention: allégories, merveilleux, fantasque, Paris 1989; Ukrzyżowany na papieskim tronie: n i e m.: *Reinhold Schneider Blatter*, Freiburg 1987.

10. Odczytywanie dramatu. [Studia].

Przekł. art.: Ku definicji dramatu poetyckiego: a n g.: *Zag. Rodzaj. Lit.* 1960 z. 2; Teoria rzeczywistości i znak teatralny: s e r b.: [Przel.] L. Rosić. *Književna Kritika*, Beograd 1978 z. 3; Struktura czasowa dramatu Brechta „Życie Galileusza”: f r a n c.: W: Création théâtrale et savoir scientifique en Europe. Paris 1992.

11. Teatr w myśli współczesnej. Ku antropologii teatru.

Przekł. c z e s.: *Divadlo v současnem myšlení*. [Przel.] J. Roubal. Praha 2002.

12. Szlakami moich wód... [Wspomnienia]. Wyd. 2 Lubl.: Norbertianum 2004.

Artykuł w książce zbiorowej: Norwid. (1821-1883). W: *Patrimoine Littéraire Européen*. T. 11 b. Paris, Bruxelles 1999 s. 473-482.

OPRACOWANIA (wybór)

Bibliografia prac I.S. Oprac.: A. Paluchowski, W. Kaczmarek: W: Świat jako spektakl. Lubl. 2003.

W. Michalski: Professor I.S. i Wschodnia Fundacja Kultury „Akcent”, W tegoż: Słowa i twarze. Lubl. 2003. – M.B. Styk: *Literaturoznawca – teatrolog prof. dr I.S. Summariatum* 2003. – Świat jako spektakl. Irene Sławińska na dziewięćdziesiąt urodziny. Red.: W. Kaczmarek, Lubl.: KUL 2003, 362 s. [zawartość: J. Życiński: Człowiek z właściwościami. Wprowadzenie; A. Szostek: Słowo do Księgi na 90-lecie Professor I.S. – Koleżanka; Cz. Miłosz: O dobrej koleżance; A. Hutnikiewicz: Toruńskie lata Pani Ireny. – Mistrzynie: E. Krasieński: Ciotka – Pani Profesor; B. Królikowski: „Ciotka” i jej seminarium; T. Klak: O mojej mistrzyni. – Przywołana z pamięci: T. Styczeń: Wąwóz Łukoszyński; s. Zofia J. Zdybicka: Dobra praca i piękna przyjaźń; ks. M. Kamiński: Co zostało w mojej pamięci?; ks. W. Wilk: W trosce o teatr seminaryjny; U. Zegleń: W Pewli, w Alpach i... w kuchni przy blinach; A. Sulikowski: Biwaki w Rogóżnie; M. Staniszevska: Kilka dni z życia wielkiej humanistki. – Na sesjach, w teatrze i w redakcjach: L. Mamczarz: Konferencje europejskie; E. Feliksiak: Nauczyciel akademicki, wędrowiec; M. Gawrychowska-Sowul: Białystok – Białowieża – Tykocin na szlakach Professor I.S.; W. Michalski: W „Akcent”; L. Mądzik: Obecność Pani Profesor; J. Fert: Professor I.S. i Norwidianum. – Szlaki badawcze: Z. Epiński: Szlakami naszego Norwida; W. Kaczmarek: Odczytywanie dramatów Norwida; K. Braun: I.S. i Paul Claudel; L. Kuchtówna: Pasje teatralne; T. Kowzan: Semiologia teatru; J. Ciechowicz: Było przyjemnie; S. Kruk: jak inscenizować arcydzieła?; R. Strzelecki: Antropologia teatru; J. Japola: Imponderabiliów rozważanie. I.S. przygoda z kulturą i cywilizacją anglo-amerykańską; T. Malec: Leksem „teatr”. Uwa-

gi i refleksje. – Próba bilansu: W. Kaczmarek: Pasje i obowiązki; M. Maciejewski: Świadectwo i przesłanie. – *Ethos* 2004 nr 1-2 [tu m.in.]: Ks. T. Zasepa: Profesor I.S., jaką znam; R. Berezeka: Z Panią Profesor w świat; T. Styczeń: Wąwóz Lukoszyński; M. Oldakowska-Kuflowa: Po sąsiedku; A. Sulikowski: I.S.: rozmowy i wycieczki. – J. Zyciński: Łaska wspólnego szlaku; W. Kaczmarek: „Myślę o miłości do was...”; J. Fert: W kręgu Norwida. *Tyż. Powsz.* 2004 nr 5. – S. Sawicki: I.S. Uczona europejskiego wymiaru. *Teksty Druge* 2005 nr 1/2.

M.K.-K.

ŚLAWIŃSKI Janusz

[...] W 1998-2003 publikował w *Tekstach Drugich* cykl rozpraw o humanistyce i metodologii badań literackich pt. „Bez przydziału”. W 1991-2004 był przewodniczącym Rady Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej i przewodniczącym Zespołu do spraw Polityki Wydawniczej Komitetu Badań Naukowych. Otrzymał doktoraty honoris causa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego (2006) i Uniwersytetu Łódzkiego (2007). I...]

TWÓRCZOŚĆ

9. Słownik terminów literackich. [Autorzy:] M. Głowiński, T. Kostkiewiczowa, A. Okopień-Sławińska, ... Wyd. 4 Wr.: Ossol. 2002, 706 s. Oprac. w IBL PAN. *Vademecum Polonisty*.

12. Podręczny słownik terminów literackich. [Autorzy:] M. Głowiński, T. Kostkiewiczowa, A. Okopień-Sławińska, ... Pod red. ... Wyd. 13 Wwa: Open 2000, wyd. nast. tamże: wyd. 14 popraw. 2001, wyd. 15 2005.

13. Prace wybrane. Pod red. i ze wstępem W. Boleckiego. Kr.: Tow. Autorów i Wyd. Prac Nauk. Universitas.

T. 5. Przypadki poezji. 2001, 345 s.

14. Miejsce interpretacji. [Studial]. Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2006, 126 s.

Nadto: hasło encyklopedyczne: Instytut Badań Literackich. W: Słownik realizmu socjalistycznego. Kr. 2004, – oraz rozprawy: *Prostor v literature: základní rozdělení a úrodní samozrejmosti*. [Przeł.] P. Vidlák; *Trojité hra interpretace*. [Przeł.] M. Havránková. W: *Od poetiku k diskursu*, Brno 2002 s. 116-129; 257-268.

Praca redakcyjna

2. *Liryka polska*. Interpretacje. Pod red.: J. Prokopa i ... [Wyd. 3] Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2001, 608 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wykłady: Humanistyka jest jednym światem. Rozm. K. Masłoń. *Rzeczpospolita* 1998 nr 47 dod. s. I, IV [dot. serii: Monografie humanistyczne, wyd. przez Fundację na Rzecz Nauki Polskiej]; U progu nowego 10-lecia. Rozm. J. Filocha.

Spr. Nauki 2001 nr 9; Potrzebujemy nowej zasadniczości. Rozm. M. Nowicki. *Europa* 2005 nr 44.

[Słownik terminów literackich:] J. Wawrzyńczyk. *Opuscula Polonica et Russica* 1999 t. 6; M. Adamski, M. Górczyński. *Pam. Lit.* 2000 z. 2. – M. Stala: Myślenie poza rezerwatem. Wokół „Tekstów i tekstów” J.S. W tegoż: *Przeszukiwanie czasu*. Kr. 2004. – A. Skrendo: „General czytania” – J.S. W tegoż: *Poezja modernizmu*. Kr. 2005. – W.P. Szymański: *Perfekcjonizm albo więzienie semantyki*. W tegoż: *Między ciemnością a światem*. Kr. 2005 [dot.: *Koncepcja języka poetyckiego awangardy krakowskiej*]. – J. Beczek: *Pożytki z interpretacji*. *Tyż. Powsz.* 2006 dod. *Książ. w Tyż.* nr 38 s. 5 [rec.: *Miejsce interpretacji*]. – S. Szymutko: *Po co literatura jeszcze jest? Na motywach książek J.S. „Przypadki poezji” i „Miejsce interpretacji”*. *Teksty Druge* 2007 nr 3.

E.G.

SŁOBODNIK Włodzimierz

Przekłady

7. F. Lope de Vega Carpio: *Nauczyciel tańców*. Komedia w 3 aktach. TV 1967.

13. W. Shakespeare: *Sonety i monologi*. Spektakl telewizyjny. Tłum.: J.S. Sito, ..., R. Brandstaetter. TV 1964.

OPRACOWANIA (wybór)

V. Britanijskij: *O poezji W.S. W tegoż: Reč Pospolitaja poetov*. Sankt-Peterburg 2005.

K.B.

SŁOBODZIANEK Tadeusz

[...] Do 2003 pełnił obowiązki dramaturga w Teatrze Nowym w Łodzi. Wykładał „Sztukę dialogu” w Collegium Civitas w Warszawie (2000-03) oraz w Laboratorium Reportażu na Wydziale Dziennikarstwa Uniwersytetu Warszawskiego (2001-05). Z jego inicjatywy powołano Towarzystwo Autorów Teatralnych, którego został prezesem (2003-05). W 2003-04 pracował jako kierownik literacki w Teatrze Narodowym w Warszawie. Od 2003 kierował powstałym przy Teatrze Narodowym Laboratorium Dramatu. Do 2005 był przewodniczącym Zarządu Towarzystwa „Wierszalin”. Organizował i prowadził wakacyjne warsztaty dla młodych dramaturgów; Mieszka w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

6. *Obywatel Pekosiewicz*. [Utwór dramatyczny]. TV 1992.

Przekł. czes.: Občan Pekos. *Svet a divadlo*, Praga 2000 nr 1.

7. *Turlajgroszek*. Historia naiwna dla teatru lalek. [Współaut.]: P. Tomaszuk. Praprem. Białystok, T. Lalek 1987. TV 1992.

W t. 7 błędne inf. dot. praprem.

Przekł. czes.: Kulhráček. Wyst. Libice nad Cidlinou, Divadlo Rozmaitosti Most 1994.

9. Prorok Ilja. [Utwór dramatyczny].
Przekł. cze.: [Przel.] J. Klimsza. Wyst. Ostrava, T. Aréna 2000, – nie m.: Der Prophet Ilja. [Przel.] M. Pollack. Praprem. Berlin, T. Kreatur 1995. Druk w: Anthologie polnischer Dramen der Gegenwart. Sulejówce 2000, – słow a c.: [Przel.] L. Feldek. Wyst. Nitra, T. Tatro 2005, – węg i e r.: Ilja proféta. [Przel.] P. Paszt. Druk w: Nyilt forum. Zalaegerszeg [1998], przedr. w: Ilja Proféta mai lengyel drámák. Budapest 2003. Wyst. Sepsiszentgyörgy, T. im. A. Tamasiago 2001.
11. Merlin, Inna historia. [Utwór dramatyczny]. Praprem. Supraśl, Tow. Wierszalin 1990.
W t. 7 błędna data praprem.
Przekł. cze.: Merlin – jiny pribeh. [Przel.] P. Pec. Wyst. Ostrava 2004, – fran c.: [Przel.] M. Masłowski, J. Donguy. Wyst. Bruksela 1994, – nie m.: Merlin. [Przel.] M. Pollack. Wyst. Berlin, T. Kreatur 1995.
12. Sen Pluskwy. [Utwór dramatyczny]. Praprem. Łódź, T. Nowy 2001.
Przekł. cze.: Sen šténice aneb soudruh Kristus. [Przel.] J. Vondraček. Praha 2000.
13. Obywatel Pekoś. [Utwór dramatyczny]. Praprem. Kr., T. im. J. Słowackiego 1997.
W t. 7 błędna data praprem.

OPRACOWANIA (wybór)

- Wywiad: W poszukiwaniu paradoksów. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2003 nr z 25 II.
- T. Walas: S. – pułapka oczywistości. *Dialog* 1990 nr 3, – W. Majcherek: O „Merlinie” S. Cz. I.: Uwagi do tekstu. *Teatr* 1993 nr 10. – J. Chojka: T.S. „Obywatel Pekosiewicz/Obywatel Pekoś”, W: *Dramat polski. Interpretacje. Cz. 2. Gdańsk 2001.* – J. Chojka: ... Gdzie Boskie schodzą się z ludzkim. (Dialektyka „sacrum” w dramatach T.S.). *Pr. Nauk. Wyz. Szkl. Spol.-Ekonomicznej w Gdań.* 2002 nr 1. – J. Chojka: Gra w Zbawiciela; E. Dąbek-Derda: Białostocki rapsod. *Opcje* 2002 nr 6. – M. Czaja: Koniec świata, choroba i sąd ostateczny. Apokaliptyczne historie T.S. *Konteksty* 2002 nr 3/4. – E. Iwan: Historie nieprawdopodobne z pogranicza rodem. *Plama* 2002 nr 1. – E. Dąbek-Derda: Tadeusza Słobodzianka nie-boskie historie. *Dramaturgia w kręgu mitu. Kat.*: Wydawn. UŚI. 2003, 146 s. *Pr. Nauk. UŚI. w Katow.* nr 2091 – B. Popczyk-Szczęśna: Dwudziestowieczne interpretacje dramatyczne. T.S.: Judasz, czyli pomysłowy chłop. W teatrze: Postać Judasza w dramacie polskim XX wieku. Kr. 2003. – L. Neuger: Jak się zbudził, to nas zje... „Sen pluskwy, czyli towarzysz Chrystus” T.S. W teatrze: Ćwiczenia z wrażliwości. Kat. 2006.

M.K.-K.

SŁOJEWSKI Jan Zbigniew

[...] Nadal współpracował z *Polityką*, publikując na jej łamach felietony w cyklu „Perswazje i wycinki”. [...]

K.B.

SŁOMCZYŃSKI Maciej

TWÓRCZOŚĆ

20. Śmierć mówi w moim imieniu. [Powieść]. [Wyd. 6] Kr.: Zielona Sowa 2001.
Podp.: Joe Alex.

22. Jesteś tylko diabłem. [Powieść].
Przekł. buł g.: Ti si samo djavol. [Przel.] V. Marinov. Sofija 1999.
49. Gdzie przykazań brak dziesięciu. [Powieść]. [Wyd. 6] Kr.: Zielona Sowa 2001.
Podp.: Joe Alex.
50. Czarne okręty. [Powieść]. [Wyd. 4] Kr.: Zielona Sowa 2003.
Podp.: Joe Alex.
51. Panny z Acheronu. [Utwór dramatyczny].
Przekł. fran c.: Demoiselles d'Acheron. [Przel.] J. Lisowski. Masz. przekł. w Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza w Wwie.
55. Krajobraz ze skorpionem. [Opowiadania]. Kr.: Zielona Sowa 2002, 231 s.

Przekłady

3. J.M. Barrie: Piotruś Pan. Opowiadanie o Piotrusiu i Wendy. Wyd. nast.: [wyd. 9] pt. *Przygody Piotrusia Pana*. Kr.: Zielona Sowa 2003; Wwa: *Świat Książki* 2000.
9. W. Shakespeare: Wszystko dobre, co się dobrze kończy. Wyd. nast.: [wyd. 4] (Dzieła wszystkie [poz. 82 t. 4]) Kr.: Zielona Sowa 2004.
15. J. Joyce: Ulisses. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 10] z przedm. E. Naganowskiego Wwa: *Świat Książki* 2000; wyd. 2 [!] Kr.: *Znak* 2002, wyd. 3 tamże 2004.
18. L. Carroll: Przygody Alicji w Krainie Czarów. [Powieść]. Przel. i wstępem opatrzył ... Wyd. nast.: [wyd. 7] łączne z poz. 19 Wwa: *Hubert* 2001; wyd. osob. Wwa: *Świat Książki* 2004; Kr.: Zielona Sowa 2005.
19. L. Carroll: O tym, co Alicja odkryła po drugiej stronie lustra. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 6] łączne z poz. 18; wyd. osob. Wwa: *Świat Książki* 2004.
26. J. Milton: Raj utracony. [Poemat]. Wyd. 3 Kr.: Zielona Sowa 2003.
29. W. Shakespeare: Hamlet. Wyd. nast.: [wyd. 6] w oprac. D. Latonia Kr.: Zielona Sowa 2003, tamże: pt. *Tragiczna historia Hamleta, księcia Danii* 2004, pt. *Hamlet*. (Dzieła wszystkie [poz. 82 t. 5]) 2004.
30. W. Shakespeare: Król Lear. Wyd. nast.: [wyd. 3] (Dzieła wszystkie [poz. 82 t. 6]) Kr.: Zielona Sowa 2004.
32. W. Shakespeare: Burza. Wyd. nast.: [wyd. 4] (Dzieła wszystkie [poz. 82 t. 4]) Kr.: Zielona Sowa 2004.
35. W. Shakespeare: Dwaj szlachcice z Werony. [Wyd. 2] (Dzieła wszystkie [poz. 82 t. 2]) Kr.: Zielona Sowa 2004.

35. W. Shakespeare: Komedia omyłek. [Wyd. 3] Kr.: Zielona Sowa 2000, tamże (Dzieła wszystkie [poz. 82 t. 2]) 2004.
36. W. Shakespeare: Najwyborniejsza opowieść o kupcu weneckim wraz z niezwykłym okrucieństwem Żyda Shylocka okazanym owemu kupcowi, gdy przyszło do dokładnego odcięcia funta ciała, a także zdobycie Porcji, gdy wybór padł na jedną z trzech szkatuł. [Wyd. 4] pt. Kupiec wenecki. (Dzieła wszystkie [poz. 82 t. 2]) Kr.: Zielona Sowa 2004.
37. J. Swift: Podróże do wielu odległych narodów świata. Przez Samuela Gullivera, początkowo lekarza okrętowego, a następnie kapitana licznych okrętów. [Powieść]. Wyd. nast.: [Wyd. 5] pt. Podróże Guliwera. Podróże do wielu odległych narodów świata w czterech częściach przez Lemuela Guliwera, początkowo lekarza okrętowego a następnie kapitana licznych okrętów. Kr.: Zielona Sowa 2003.
38. W. Shakespeare: Sen nocy letniej. Wyd. nast.: [Wyd. 4] (Dzieła wszystkie [poz. 82 t. 2]) Kr.: Zielona Sowa 2004.
39. W. Shakespeare: Romeo i Julia. Wyd. nast.: [Wyd. 4] Kr.: Zielona Sowa [2003], tamże: wyd. szkolne z opracowaniem 2004, pt. Tragedia Romea i Julii 2004, pt. Romeo i Julia. (Dzieła wszystkie [poz. 82 t. 5]) 2004.
40. W. Shakespeare: Sławna historia żywota króla Henryka VIII. [Wyd. 3] (Dzieła wszystkie [poz. 82 t. 8]) Kr.: Zielona Sowa 2004.
41. W. Shakespeare: Tragedia Mackbeta. Wyd. nast.: [Wyd. 5] pt. Makbet. Oprac.: K. Mikołajczewska. Kr.: Zielona Sowa 2003, tamże: pt. Tragedia Mackbeta 2004, pt. Makbet. (Dzieła wszystkie [poz. 82 t. 6]) 2004.
42. W. Shakespeare: Żywot i śmierć Juliusza Cezara. [Wyd. 3] pt. Juliusz Cezar. (Dzieła wszystkie [poz. 82 t. 5]) Kr.: Zielona Sowa 2004.
43. W. Shakespeare: Zimowa opowieść. [Wyd. 2] (Dzieła wszystkie [poz. 82 t. 4]) Kr.: Zielona Sowa 2004.
44. W. Shakespeare: Miarka za miarkę. [Wyd. 3] (Dzieła wszystkie [poz. 82 t. 3]) Kr.: Zielona Sowa 2004.
45. W. Shakespeare: Tragedia Othella Maura Weneckiego. [Wyd. 3] pt. Otello. (Dzieła wszystkie [poz. 82 t. 5]) Kr.: Zielona Sowa 2004.
46. W. Shakespeare: Cymbeline król Brytanii. [Wyd. 2] (Dzieła wszystkie [poz. 82 t. 4]) Kr.: Zielona Sowa 2004.
47. W. Shakespeare: Jak wam się podoba. Wyd. nast.: [Wyd. 2] Kr.: Zielona Sowa 2001, tamże [Wyd. 3] (Dzieła wszystkie [poz. 82 t. 3]) 2004.
48. W. Shakespeare: Perykles, władca Tyru. [Wyd. 2] pt. Perykles. (Dzieła wszystkie [poz. 82 t. 4]) Kr.: Zielona Sowa 2004.
49. W. Shakespeare: Poskromienie złościcy. [Wyd. 3] (Dzieła wszystkie [poz. 82 t. 2]) Kr.: Zielona Sowa 2004.
50. W. Shakespeare: Ucieszenie i wybornie ułożona komedia o sir Johnie Falstaffie i wesolych niewiastach z Windsoru. Wyd. [2] pt. Wesole niewiasty z Windsoru. (Dzieła wszystkie [poz. 82 t. 3]) Kr.: Zielona Sowa 2004.
51. W. Shakespeare: Wieczór Trzech Króli lub co chcecie. [Wyd. 3] pt. Wieczór Trzech Króli. (Dzieła wszystkie [poz. 82 t. 3]) Kr.: Zielona Sowa 2004.
52. W. Shakespeare: Dzieje żywota króla Henryka Piątego. [Wyd. 2] pt. Henryk V. (Dzieła wszystkie [poz. 82 t. 8]) Kr.: Zielona Sowa 2004.
53. W. Shakespeare: Tragedia Coriolanusa. [Wyd. 2] pt. Coriolanus. (Dzieła wszystkie [poz. 82 t. 6]) Kr.: Zielona Sowa 2004.
54. W. Shakespeare: Tragedia króla Ryszarda Drugiego. [Wyd. 2] pt. Ryszard II. (Dzieła wszystkie [poz. 82 t. 8]) Kr.: Zielona Sowa 2004.
55. W. Shakespeare: Ucieszna i krotochwilna komedia zwana serc starania stracone. [Wyd. 3] pt. Serc starania stracone. (Dzieła wszystkie [poz. 82 t. 2]) Kr.: Zielona Sowa 2004.
56. W. Shakespeare: Żywot i śmierć Ryszarda Trzeciego. [Wyd. 4] (Dzieła wszystkie [poz. 82 t. 7]) Kr.: Zielona Sowa 2004.
57. W. Shakespeare: Troilus i Cressida. [Wyd. 2] (Dzieła wszystkie [poz. 82 t. 3]) Kr.: Zielona Sowa 2004.
58. W. Shakespeare: Wiele hałasu o nic. [Wyd. 2] (Dzieła wszystkie [poz. 82 t. 3]) Kr.: Zielona Sowa 2004.
59. W. Shakespeare: Najżałośniejsza rzymska tragedia Titusa Andronicusa. [Wyd. 2] pt. Titus Andronicus. (Dzieła wszystkie [poz. 82 t. 5]) Kr.: Zielona Sowa 2004.
60. W. Shakespeare: Żywot i śmierć Timona z Aten. [Wyd. 2] pt. Timon z Aten. (Dzieła wszystkie [poz. 82 t. 6]) Kr.: Zielona Sowa 2004.
61. W. Shakespeare: Pierwsza część dziejów króla Henryka IV. [Wyd. 2] pt. Henryk IV, część 1. (Dzieła wszystkie [poz. 82 t. 8]) Kr.: Zielona Sowa 2004.
62. W. Shakespeare: Druga część dziejów króla Henryka IV. [Wyd. 2] pt. Henryk IV, część 2. (Dzieła wszystkie [poz. 82 t. 8]) Kr.: Zielona Sowa 2004.
63. W. Shakespeare: Król Henryk Szósty. [Wyd. 2] pt. Henryk VI. (Dzieła wszystkie [poz. 82 t. 7]) Kr.: Zielona Sowa 2004.

67. W. Shakespeare: Tragedia Antoniusza i Kleopatry. [Wyd. 3] pt. Antoniusz i Kleopatra. (Dzieła wszystkie [poz. 82 t. 6]) Kr.: Zielona Sowa 2004.

70. W. Shakespeare: Żywot i śmierć króla Jana. [Wyd. 2] pt. Król Jan. (Dzieła wszystkie [poz. 82 t. 7]) Kr.: Zielona Sowa 2004.

75. J.M. Barrie: Piotruś Pan w Ogrodach Kensingtonskich. [Powieść dla dzieci]. [Wyd. 4] Kr.: Zielona Sowa 2004.

77. M. Palmer: Z przyczyn naturalnych. [Powieść]. [Wyd. 2] Kr.: Pean 2003.

82. W. Shakespeare: Dzieła wszystkie. Kr.: Zielona Sowa 2004.

T. 1. Poezje. Słowo wstępne: M. Gibińska, 309 s.

T. 2-4. Komедie. [Vol.] 1-3, 597 + 701 + 604 s.

Zawartość: t. 2 [vol.] 1: poz. 33, 35, 36, 38, 50, 56, - t. 3 [vol.] 2: poz. 45, 48, 51, 52, 59, 60, - t. 4 [vol.] 3: poz. 9, 32, 43, 47, 49.

T. 5-6. Tragedie. [Vol.] 1-2, 645 + 684 s.

T. 5 błędnie numerowany jako 4.

Zawartość: t. 5 [vol.] 1: poz. 29, 39, 42, 46, 62, - t. 6 [vol.] 2: poz. 30, 41, 54, 63, 67.

T. 7-8. Kroniki. [Vol.] 1-2, 636 + 627 s.

Zawartość: t. 7 [vol.] 1: poz. 57, 66, 70, - t. 8 [vol.] 2: poz. 40, 53, 55, 64, 65.

83. W. Blake: Cztery Zoa. Męki miłowania i zażdrości gdy umarł i był sądzony Albion pradawny człowiek. [Poemat]. Kr.: Zielona Sowa 2006, 165 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Sluga doskonałości. Rozm. M. Oramus. *Itd* 1981 nr 26; Wymyśliłem zbrodnię doskonałą. Rozm. G. Łęcka. [Wywiad z 1995]. W teście: Salon literacki. Wwa 2000.

K. Bazarnik: List od M.S. *Dekada Lit.* 1998 nr 6/7 [dot. sztuki przekładu]. - K. Bazarnik: „Ballada o Persse O'Reillym” Jamesa Joyce’a w przekładzie M.S.; E. Tabakowska: Zagadki Joe Alexa. *Przekładaniec* 1999 nr 5. - E. Sonnenberg: Po drugiej stronie lustra. *Dekada Lit.* 2000 nr 4/5 [dot.: Krajobraz ze skorpionem]. - J. Korczak: Słoma. W teście: Pamięć ci wszystko wybaczy. Pozn. 2001. - A. Mianeki: Kto „gra z czytelnikiem”? O powieściach M.S. W: Gra z czytelnikiem. Tor. 2001. - [Krajobraz ze skorpionem:] A. Zawada: Opowieści pana od „Ullsessa”. *Nowe Książ.* 2002 nr 12; G. Matuszek: Sam przeciw skorpionowi. *Dekada Lit.* 2003 nr 3/4; E. Rajewska: Drugie oblicze drugiego po Boyu. *Arkus* 2003 nr 3. - M. Stomczyńska-Pierzchalska: Nie mogłem być inny. Zagadka Macieja Słomczyńskiego. Kr.: WI. 2003, 296 s. - [J. Joyce: Ullses. Przel. ...] K. Bazarnik: I odaję użyzione; T. Pióro: „Owo kakao stworzenia” - ku nowym przekładom Ullsessa. *Lit. na Świecie* 2004 nr 7/8. - A. Piskorska: Translation and the implicit. *Relevance Studies in Poland* vol. 1: 2004 [dot. przekł. J. Joyce: Finnegans Wake]. - T. Bielak: Oblicza nowoczesności w literaturze kryminalnej i szpiegowskiej na przykładzie prozy M.S. i Iana Fleminga. *Świat i SI.* 2005 nr 1. - T.P. Górski: Selected aspects of cultural (un)translatability on the example of W. Shakespeare's „Hamlet” and its Polish translations by M.S. and S. Barańczak. *Acta Univ. Wratisl. Anglica Wratisl.* 2005 nr 43.

SŁONIMSKI Antoni

[...] W 1952-55 był przewodniczącym kolegium repertuarowego Teatru Satyryków w Warszawie. [...]

TWÓRCZOŚĆ

44. Moja podróż do Rosji. [Felietony]. [Wyd. 5] Wwa: Lit. Tow. Wydawn. [2005].

96. Kroniki tygodniowe. Wwa: LTW 2001-1932-1935. Słowo wstępne i przyp.: R. Habielski. 2001, 392 s.

1936-1939. Słowo wstępne i przyp.: R. Habielski. 2004, 417 s.

Na odwołaniu k. tytułowej jako współaut. przyp. podana: E. Godlewska.

97. Poezje. [Posł.:] R. Lów. Częstochowa: Zespół Szkół Plastycznych im. J. Malczewskiego 2005, 45 + 37 s.

Tekst w jęz. pol. i hebr.

OPRACOWANIA (wybór)

S. Barańczak: „Aby zbyt łatwo nie zgiąć karku”. W teście: Etyka i polityka. Kr. 1981 [rec.: 138 wierszy]. - K.A. Jeleński: „A.S. i jego ojczyzna. W teście: Zbiegi okoliczności. Kr. 1981. - A. Michnik: Pan Antoni - w piątą rocznicę śmierci. W teście: Polskie pytania. [Kr.] 1988, wyd. nast. Wwa 1993. - T. Burek: O „Alfabcie wspomnień” i szansach autobiografii. W teście: Żadnych marzeń. Wwa 1989. - A. Krajewska: Komedia polska XX-lecia międzywojennego. Wr. 1989, passim. - M. Wyka: Koniec świata według S. W: Głos różnych pokoleń. Wyd. 2 [właśc. 1] Kr. 1989. - P. Majerski: Sytuacja futurizmu polskiego po przełomie październikowym. Na marginesie sporu Anatola Sterna z A.S. W: Przełomy: rok 1956. Kat. 1996, przedr. w teście: Odmiany awangardy. Kat. 2001. - A. Dziunikiewicz: „Pracowita Pszczółka” i kalendarze. *Teksty Drugie* 2000 nr 1/2. - K. Kłosiński: Przyczynke do portretu artysty: „Teatr w więzieniu”. W teście: Eros, dekonstrukcja, polityka. Kat. 2000. - D. Maciejka: Tygodnie Słonimskiego. Wwa: Prószyński i S-ka 2000, 162 s. - J. Duk: Dyskusja o poezji. S. contra Grochowiak (1961). W teście: Od Mickiewicza do Grochowiaka. Piotrków Trybunalski 2001. - J. Sławiński: O poezji A.S.; 5. liryka lat ostatnich. W teście: Przypadki poezji. (Prace wybrane. T. 5). Kr. 2001. - M. Reich-Ranicki: A.S. Ein Poet, ein Liberaler - fast ein Held. W teście: Erst leben, dann spielen. Göttingen 2002. - J. Kumaniecka: Przy kawiarnianym stoliku: Pan Antoni. W teście: Saga rodu Słonimskich. Wwa 2003 oraz passim. - S. Lem: Przedmowa do „Torpedy czasu” A.S. W teście: Mój pogląd na literaturę. Kr. 2003. - A. Michnik: „Któż to ma czelność zwać mnie odszczepieńcem?”. W: J. Kumaniecka: Saga rodu Słonimskich. Wwa 2003. - Z. Mokranowska: Od fantastyki science-fiction do ludycznej. W teście: Prozy poetów kręgu „Skamandra” wobec tradycji elitarnych i popularnych form kultury. Kat. 2003, passim. - M. Sadlik: Skamandryckie zmagania ze spuścizną literacką Wyspiańskiego. Lechoń - S. - Wierzyński. *Pam. Lit.* 2003 z. 4. - F. Śnieja: Pisać mi wolno. A.S. W teście: Zbliżenia i kontakty. Kat. 2003. - M. Domagalska: „Czy Żyd może być prosty?” W poszukiwaniu tożsamości w komediach A.S. W: Żydy w lustrze dramatu, teatru i krytyki teatralnej. Kat. 2004. - B. Gierat-Bieroch: Antoni Słonimski - teatr w demokracji. Kr.: Wydawn. UJ 2004, 222 s. - R. Matuszewski: „Niepogodzony z bezsenssem istnienia”; Skwer A.S.;

E.G.

743

Cenzurowany jeszcze po śmierci; Dokument epoki [dot. Kroniki tygodniowej]. W tegoż: Zapiski świadka epoki. Wwa 2004. – E. Pogonowska: „Entuzjazm jest uczuciem bardzo męczącym”. „Moja podróż do Rosji” A.S.; K. Adamczyk: A.S. podróż po Rosji. W: Reportaż w dwudziestolecie międzywojennym. Lubl. 2004. – D. Gawin: S. – rogaty liberal. W tegoż: Polska, wieczny romans. Kr. 2005. – M. Stępień: „Po coś wrócił? Tu źle”. „Ja wiedziałem, lecz nie było dla mnie ukojenia...” (A.S. powrót do kraju). W tegoż: „Jak grecka tragedia”. Kr. 2005. – B. Grochala: Komizm językowy w felietonach A.S. Łódź: Piktur 2006, 157 s. – K. Masłoń: Co powie ryba. O A.S.; Naukowcy, filozofowie i Pan Antoni. O A.S. W tegoż: Nie uciec nam od losu. Wwa 2006. – M. Szpakowska: S.: pół królestwa za dowcip. W teatrze: Teatr i bruk. Wwa 2006. – T. Wilkoń: Capri A.S. W teatrze: Nimfy oko błękitne. Kat. 2006. – W. Wójcik: Wiosna Niepodległości: S. W tegoż: Zagłębiowskie impresje. Kat. 2006.

A.Sz.

SŁOTWIŃSKI Józef 1908-2005

[...] Zmarł 11 września 2005 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

5. Imieniny pana dyrektora. Komediofarsa w 3 aktach. [Współaut.:] Z. Skowroński. TV 1954. W t. 7 błędna data pierwszej emisji telewizyjnej.

A.Sz.

SŁUCKI Arnold

TWÓRCZOŚĆ

1a. Przyjaźń, która buduje. [Scenariusz filmu dokumentalnego; współaut.:] J. Rojewska. Powst. w 1951.

Inf. ze stron internetowych (www.filmpolski.pl).

OPRACOWANIA (wybór)

E. Grözinger: Das verlorene Paradies. Zu A.S. Dichtung. W: Suche die Meinung. Wiesbaden 1986. – J.B. Ożóg: Poeta z Szagalewa. W tegoż: Obrazy świata, Kr. 1989. – A. Cedro: Wieczność niespójna. O obecności sacrum w poezji A.S. *Rocz. Hum.* 1991 z. 1. – Z. Chojnowski: Autobiografia przetworzona w tajemnicę. Czytanie „Genów” A.S. W: Teksty, konteksty, interpretacje. Olsztyn 1994, przedr. w tegoż: Ku Tajemnicy. Olsztyn 2003. – S.J. Żurek: Żydowskie miasteczko w poezji A.S. *Akcent* 1997 nr 4. – M. Skorupska: 30 lat temu zmarł A.S. *Akcent* 2002 nr 1/2. – J. Wiórkiewicz-Mieszko: Człowiek księgi: w listopadzie mija 30. rocznica śmierci A.S. *Gaz. Wyborcza* 2002 nr 270. – S.J. Żurek: Biografia żydowskiego anioła. *Więź* 2003 nr 4. – S.J. Żurek: Gilgul nieszamot. O kabalistycznej wędrówce dusz w poezji A.S.; G. Gała: Stary Żyd w spolszczonej poetyckiej sładzie... trzy słowa o poezji S. DRZEWO / ŚWIATŁO / SŁOWO. W: Żydzi w literaturze. Kat. 2003. – S. Stabro: „Wygnanie z raju” – o emigracyjnej liryce A.S. *Ruch Lit.* 2004 z. 4/5. – L. Szaruga: Przejście (o A.S.). W tegoż: Wyzwanie (o poezji z przypisami i bez). Tor. 2004. – B. Kuczer-Chachulska: Doświadczenie obcyżny a zapis poety. A.S. W: Pisarz na emigracji. Wwa [2005]. – S. Stabro: „Wygnanie z raju”. O emigracyjnej liryce A.S. W: Poezja polska na obczyźnie. T. 2. Rzeszów 2005. – W.P. Szymański: Rzeka czasu. W tegoż: Między ciemnością a światem.

Kr. 2005 [rec. Eklogi i psalmodie]. – M. Wyka: O poezji S. W teatrze: Niecierpliwość krytyki. Kr. 2006 [rec.: Dolina dźwięków].

M.S.

SMEKTAŁA Zdzisław

[...] W 2000-03 publikował cykl felietonów pt. „Jazz dla mass” na łamach *Gazety Wrocławskiej*. [...]

TWÓRCZOŚĆ

11. Lucille. Blues o miłości narkotycznej. (Do wielokrotnego wertowania). [Powieść]. Wr.: Ofic. Wydawn. Atut – Wrocławskie Wydawn. Oświatowe 2005, 414 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Blues i Lucille. Rozm. A. Domagała. *Gaz. Wyborcza* dod. *Wrocław* 2005 nr 121 [dot.: Lucille].

K.B.

SMOLARSKI Mieczysław

OPRACOWANIA (wybór)

E. Hanuszewska: „Miasto światłości” M.S., czyli katastrofa nieunikniona. W: Polska literatura fantastyczna. Tor. 2005.

B.T.

SMOLIK Przeclaw

OPRACOWANIA (wybór)

H. Tadeusiewicz: P.S. – lekarz i bibliofil. Wspomnienie w 50-lecie śmierci. *Biał. Gl. Bibl. Lek.* 1998 nr 358. – A. Kempa: Łódzkie inicjatywy kulturalne P.S. *Kron. M. Łodzi* 1999 z. 1/2.

J.Cz.

SNOPKIEWICZ Halina

TWÓRCZOŚĆ

1. Słoneczniki. [Powieść]. [Wyd. 9] Łódź: Literatura 1998.

2. Paladyni. [Powieść]. [Wyd. 4] Łódź: Literatura 1997.

5. Tabliczka marzenia. [Powieść]. [Wyd. 8] Łódź: Literatura 1997.

OPRACOWANIA (wybór)

PSB (E. Głębička).

E.G.

SOBIENIOWSKI Florian

[...] W czasie pobytu w Londynie od 1912 wysyłał korespondencje do polskiej prasy, m.in. do *Nowej Gazety* i *Przeglądu Wielkopolskiego*. [...] W okresie I wojny światowej był sekretarzem Polskiego

Komitetu Informacyjnego w Londynie. [...] Po upadku powstania warszawskiego przeszedł przez obóz w Pruszkowie, później mieszkał kolejno w Podkowie Leśnej, Częstochowie i Krakowie.¹ [...]

Przekłady

13. G.B. Shaw: Wielki kram. Komedja polityczna w 3 aktach. Druk fragm. przekł. W *Drodze* 1931 nr 1/2.

Nadto wg PSB (R. Skręt) niedrukowane i zaginione przekł. z jęz. pol. na ang. powst. przed 1939: W. Grubiński: [Diogenes z Synopy i Aleksander Wielki albo Sławienie próżniactwa]. Wyst. Londyn przed 1929; J. Iwaszkiewicz: Lato w Nohant; M. Morozowicz-Szczepkowska: Wałacy się dom; A. Nowaczyński: Wielki Fryderyk; W. Perzyński: Dziękuję za służbę; T. Rittner: Wilki w nocy; S. Żeromski: Uciekla mi przepióreczka; S. Wyspiański: We-sele. Przel.: ..., E.H.G. Pearson.

OPRACOWANIA (wybór)

SBLP t. 5 (R. Skręt). – PSB (R. Skręt).

SOBOL Roman

Praca edytorska

4a. F. Karpiński: Zabawki wierszem i prozą. [Oprac. i]l. posl. ... Wr.: Ossol. 1981, VIII, 193, XXXIV s. Inf. o oprac. edytorskim R.S. wg PSB (E. Aleksandrowska). – Facsimile wyd. Wwa 1782.

OPRACOWANIA (wybór)

PSB (E. Aleksandrowska). – SBLP t. 4 (E. Kula). – E. Aleksandrowska: R.S. W; Uczni wrocławscy 1974-1994. Wr. 1994.

A.Sz.

SOCHA-LISOWSKA Teresa

TWÓRCZOŚĆ

6. Opowieści z dawnych lat. [Wspomnienia]. Kr.: Gorgany 2003, 280 s.

E.G.

SOKOLICZ Antonina

TWÓRCZOŚĆ

11a. Bolszewik i księżniczka. Żart sceniczny w jednym akcie. Powst. ok. 1920.

Inf. wg PSB (K. Woźniakowski). – Utwór napisany dla Koła Dramatycznego „Scena i Lutnia Robotnicza”.

17. O twórczości Żeromskiego na tle rozwoju społecznego w Polsce. Z przedm. H. Stein-Kamień-

skiego. [Szkie krytyczny]. Moskwa: Spółdz. Wydawn. „Trybuna” 1925, 62 s.

Szkie napisany w USA.

21a. Proletariacy. [Utwór dramatyczny]. Powst. Kanada 1935.

Inf. wg PSB (K. Woźniakowski). – Utwór niedrukowany, zaginiony.

Nadto zachowana w zbiorach Archiwum Akt Nowych proza publicystyczno-wspomnieniowa dot. życia w obłożonej Warszawie w 1939.

Przekład

1a. U. Sinclair: Jimmie Higgins. Wwa: Książka 1922, 359 s.

Przekł. wyd. anonimowo.

K.B.

SOKOŁOWSKA Jadwiga

[...] Wyjeżdżała kilkakrotnie za granicę, zbierając materiały na temat literatury barokowej, była w Paryżu (1966 i 1980/81), Rzymie, Louvain (1977), RFN (1986 i 1988). W 1972 została kierownikiem Katedry Literatury Staropolskiej, w 1973-79 była kierownikiem Sekcji Filologii Polskiej KUL. [...]

OPRACOWANIA (wybór)

PSB (S. Nieznanowski).

M.K.-K.

SOKORSKI Włodzimierz

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Stawka większa niż władza. Rozm.: M. Jańczak, G. Wrońska. *Wprost* 1989 nr 4-6.

S. Barańczak: Impotencja jako najwyższe stadium komunizmu. W tegoż: Książki najgorsze. Kr. 1981, przedr. w tegoż: Książki najgorsze i parę innych ekscesów krytycznoliterackich. Pozn. 1990. Kartografia dziwnych podróży. Kr. 2004 [rec.: Kroki]. – A. Bichta: Polityka i miłość. *Mies. Lit.* 1989 nr 2/3 [rec.: Skazani na siebie]. – [Z. Trziszka] Z.T.: S. prekursor. *Mies. Lit.* 1989 nr 2/3. – M. Nowakowski: Ogród Ujazdowski. W tegoż: Nekropolis. Wwa 2005.

B.T.

SOKÓŁ Lech

[...] Pełnił nadal obowiązki dyrektora IS PAN. Wykładał na Wydziale Wiedzy o Teatrze Akademii Teatralnej im. A. Zelwerowicza oraz na Wydziale Filologicznym Wyższej Szkoły Psychologii Społecznej w Warszawie. Został członkiem Komitetu Nauk o Sztuce PAN. [...]

TWÓRCZOŚĆ

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopismach, m.in.: Filozofia nudy w „Szewcach” 745

¹ Uzupełnienie biogramu wg inf. w PSB (R. Skręt).

Witkacego. W: O teatrze i dramacie. Wr. 1989 s. 283-293. – Introduction à la métaphysique du sexe chez Witkacy. W: Tradition et Modernité. Wwa 1989. – Kim był Witkacy? Nienaukowy wstęp do przyszłej witkacologii. W: Witkacy. Materiały z sesji poświęconej Stanisławowi Ignacemu Witkiewiczowi w 60. rocznicę śmierci. Słupsk 2000 s. 15-28. – „Szewcy” Witkacego, erotyzm i władza. *Konteksty* 2000 nr 1/4 s. 351-363. – Dandyzm u Witkacego: gra i metafizyka. W: Witkacy w Polsce i na świecie. Szczec. 2001 s. 179-203. – Fenomen Witkacego. Wiele pytań, niewiele odpowiedzi. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mick.* 2000 wyd. 2001 s. 11-22. – Stanisław Ignacy Witkiewicz „Szewcy”. W: Dramat polski. Interpretacje. Cz. 2. Gdańsk 2001 s. 87-120. – Edgar, Duke of Nevermore i Bungo. Bronisław Malinowski jako postać w twórczości Stanisława Ignacego Witkiewicza. *Konteksty* 2002 nr 1/2 s. 29-36. – Taniec śmierci Strindberga w teatrze polskim 1917-1998. Przyczynek do zagadnienia recepcji teatralnej dramatu. W: Między teatrem a literaturą. Wr. 2004 s. 205-214. – Zakopane jako przewrotna forma życia. *Pr. Hum.* 2005 nr 3 s. 99-110.

Przekład

1. A.R. Gurney; Sylvia. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Wwa, T. Ochoty 1997.

Praca edytorska

5. S.I. Witkiewicz: Nowe formy w malarstwie i wynikające stąd nieporozumienia; Szkice estetyczne. Oprac.: J. Degler, ... (Dzieła zebrane. T. 8). Wwa: PIW 2002, 414 s.

SOLSKI Waclaw

[...] Od 1926 działał w organizacji WAPP (Wsiesiozujna Asocjacja Proletarskich Pisatielej) i był członkiem jej egzekutywy oraz jednym z organizatorów sekcji polskiej w Mińsku. [...] Po wybuchu II wojny światowej nawiązał kontakt z Rządem RP na Uchodźstwie. [...] W czerwcu 1940 opuścił Francję i przybył do Londynu, gdzie pracował jako redaktor dla Ministerstwa Informacji. Podjął współpracę z Komitetem Zagranicznym PPS; delegowany do Nowego Jorku w styczniu 1945 od maja do lipca tegoż roku kierował redakcją angielskiej wersji biuletynu Komitetu PPS *Poland Fights*. W emigracyjnym PPS działał do 1950. [...] Na początku lat pięćdziesiątych należał do inicjatorów utworzenia w Nowym Jorku kabaretu Zielony Balonik, dla którego pisał teksty satyryczne. [...] Pod koniec lat sześćdziesiątych uległ poważnemu wypadkowi samochodowemu i przez blisko dwa lata przebywał w szpitalu. [...]

TWÓRCZOŚĆ

37. Żółta trójka. [Opowiadania].

W t. 7 omyłka w adnotacji zawartościowej; winno być: Szantażysta [zamiast: Szantażystka].

OPRACOWANIA (wybór)

PSB (B. Klimaszewski).

M. Stepien: W.S. W tegoż: Wśród emigrantów. Kr. 2007. J.Cz.

SOŁONOWICZ-OLBRYCHSKA Klementyna

TWÓRCZOŚĆ

22. Szpitalny kalejdoskop. [Powieść; współaut.:] Krystyna Solonowicz. [Zambrów:] Nakł. autorki 2002, 200 s.

Na okł. i grzbiecie jako autorka wymieniona jest tylko Krystyna Solonowicz.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: W świecie jak z bajki. Rozm. E. Chęcińska. *Tuż Styl* 1991 nr 7/8; Jeździłam dyblansem... Rozm. K. Cieńska. *Nowy Świat* 1992 nr 82.

PSB (E. Głębińska).

E.G.

SOŁTYSIK Marek

[...] W 1991 ożenił się z Jadwigą Nowak, pisarką, poetką, polonistką. [...] W 2001-02 współpracował z dziennikiem *Rzeczpospolita*, ogłaszając na łamach dodatków *Plus Minus* i *Rzecz o Książkach* felietony w cyklu „Papierowy tygrys”. W 2001 zakończył pracę w Muzeum Narodowym w Krakowie. W marcu 2003 podjął współpracę z pismem Naczelnej Rady Adwokackiej, dwumiesięcznikiem *Palestra*, w którym zaczął publikować cykl szkiców literackich pt. „Procesy artystyczne”. W 2004-05 publikował szkice, recenzje i wspomnienia na łamach dziennika *Życie*. Jako członek krakowskiego Stowarzyszenia Twórczego „Polart” brał udział w zbiorowych wystawach obrazów w Nowohuckim Centrum Kultury. W 2002 otrzymał roczne, a w 2006 półroczne stypendium Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. [...]

TWÓRCZOŚĆ

21. Kraków. Pejzaż w miniaturze. [Album].

Przekł. niem.: Krakau. Die Stadt im Überblick. [Przetł.] J. Pleśniarowicz, S. Schwind. Wwa 2003.

23. Znak miłości. Opowieść o Adamie Chmielowskim – świętym Bracie Albercie. [Powieść biograficzna]. Kr.: Wydawn. AA 2005, 220 s.

24. Nowe obrazy Bogdana Klechowskiego. Nitka ciszy przeciągnięta przez zgłęb. [Esej]. Kr.: Związek Pol. Artystów Plastyków 2006, 16 s.

25. Piękni szaleńcy czyli sztuka skandalem podszycia. [Szkice literackie]. Wwa: Świat Książki 2006, 312 s.

26. Legowisko szakali. [Powieść]. Wwa: Świat Książki 2007, 416 s.

Prace redakcyjne

4. Kolekcja imienia Janiny i Józefa Haubenstocków. Dar dla Muzeum Narodowego w Krakowie 1995-2001. Red. ... Kr.: MN [Muzeum Nar.] 2001, 57 s.

5. A. Krasuska: Przewodnik dla dzieci po wystawie Manga, Manggha, manga. Komiksowość i animacja w sztuce japońskiej. Red. ... Kr.: MN [Muzeum Nar.] 2001, 25 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006.

M. Lalak: Trzy rodzaje samotności: S. [dot.: Ulica Maskal, Bitner, Turczyński; „Czarowny autobus” M.S. [rec.: Małe wiersze wieczorne]. W tegoż: Niepokojąca reszta. Szczec. 2004. – [Piękni szaleńcy czyli sztuka skandalem podszycia:] Z. Mikołajko: O książce M.S. „Piękni szaleńcy”. *Palestra* 2007 nr 3/4; K. Targosz: Skandalem podszycie. *Kraków* 2007 nr 2/3.

K.B.

SOMMER Piotr

[...] W 1999-2005 należał do jury nagrody Polskiego Funduszu Literackiego. W 2000 prowadził razem z Michałem Longleyem zajęcia z „creative writing” dla Arvon Foundation w Lumb Bank w Anglii. W 2001 został członkiem rady redakcyjnej miesięcznika *Midrasz*. W 2002 przebywał w Stanach Zjednoczonych jako stypendysta The International Writing Program na University of Iowa. Od 2004 przewodniczył jury dorocznych nagród miesięcznika *Literatura na Świecie*. W roku akademickim 2004/2005 przebywał w Stanach Zjednoczonych na stypendium National Humanities Center w Triangle Research Park. W 2006 został członkiem Polskiego PEN Clubu oraz jury nagrody literackiej m. Gdynia. W tymże roku, w semestrze jesiennym, po raz kolejny wyjechał do Stanów Zjednoczonych, gdzie wykładał na University of Richmond (Virginia).

TWÓRCZOŚĆ

6. Czynniki liryczne i inne wiersze (1980-86). [Wiersze].

Przekł. słow. Ł. Lirični dejavniki in druge pesmi. [Przel.] P. Čučnik. Ljubljana 2004.

13. Po stykach. [Szkice literackie]. Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2005, 379 s.

Wybór wierszy w przekł.: a n g.: Continued. [Przel.:] H. Janod [i in.]. Middletown 2005; [wyd. 2]

Newcastle upon Tyne 2005, – n i e m.: Ein freier Tag im April. Gedichte. [Przel.] D. Daume. Wien 2002 [wiersze w jęz. pol. i niem.], – s ł o w a c.: Lyrický činitel' a jiné básne. [Przel.:] K. Chmél. Bratislava 2006.

Przekłady

18. D. Harrower: Noże w kurach. [Utwór dramatyczny]. *Dialog* 2002 nr 5/6 s. 96-116. Wyst. Kr., T. im. J. Słowackiego 2002.

19. D.J. Enright: Raj w obrazkach. [Wiersze]. Wybór, przekł. i oprac. ... Legnica: Biuro Lit. Port Legnica 2003, 87 s.

20. O krok od nich. Przekłady z poetów amerykańskich. Ilustrowane obrazami J. Freilicher. Wybór wierszy i ilustr., przekł., oprac. i posł. ... Wr.: Biuro Lit. 2006, 602 s.

Prace redakcyjne

3. J. Ficowski: Mistrz Manole i inne przekłady. [Wiersze]. Wybór i red.: J. Ekier i ... Posł.: J. Ekier. Sejny: Fundacja Pogranicze 2004, 471 s.

Zob. też Przekłady poz. 19.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006, 2007. – Wywiady: Pan mnie słucha, prawda? [Rozm.] S. Bereś. W: S. Bereś: Historia literatury polskiej XX-XXI wieku. Wwa 2002; Nic nie jest niczemu równe. [Rozm.] M. Czerkasow, K. Francuzik, E. Rajewska, B. Warkocki. *Pro Arte* 2002 nr 16; Tkać i pruć. O literaturze i roli przekładu. Rozm. B. Lopińska. *Tyg. Powsz.* 2002 nr 16; Piotrze zaczynajmy od Zommera. Rozm. M. Grzebalski. *Res Publica Nowa* 2005 nr 1; Coś od innej strony. Rozm. M. Rybak. W: M. Rybak: Rozbiórka. Wr. 2007 [dot. wiersza P.S.: Stan trzeci].

J. Gutorow: Gdzie jest Zomer. Pięć luźnych komentarzy i koda. *Gaz. Forteczna* [1999] nr 9 [rec.: Nowe stosunki wyrazów]. – Piotr Sommer. Wstęp: T. Majeran. Red.: U. Kiermeier, N. Pluta. Przekł. D. Daume, R. Schmidgall. Kr.: Villa Decius 1999, 18 s. Wyd. 2 tamże 2002 [tu także wiersze P.S.]. – P. Śliwiński: Sommerland. W: P. Czaplński i P. Śliwiński: Literatura Polska 1976-1998. Kr. 1999. – E. Pasewicz: Cieniście. *Pro Arte* 2000 nr 13 [rec.: Piosenka pasterska]. – P. Śliwiński: Mówić po ludzku. O poezji P.S. W: A. Legeżyńska, P. Śliwiński: Poezja polska po 1968 roku. Wwa 2000. – J. Jarniewicz: Heaney w przekładzie. Testowanie Heaney; Co Anglicy lubią najbardziej, czyli poezja polska w Wielkiej Brytanii. W tegoż: W bruchu wieloryba. Szkice o dwudziestowiecznej poezji brytyjskiej i irlandzkiej. Pozn. 2001. – J. Jarniewicz: Tłumacz jako twórca kanonu. *Res Publica Nowa* 2001 nr 7 [dot. m.in. P.S.]. – [Ein freier Tag im April] R. Reichensperger: Die Verbrechen des polnischen Alltags in Sprache gebracht. *Der Standard* 2002 nr 2 25-26 V; B. Espenlaub: Poesie des Alltäglichen die Drei. *Zeitschrift für Antropologie in Wissenschaft, Kunst und sozialen Leben* 2003 nr 8/9. – J. Gutorow: „Maski S.”. W tegoż: Niepodległość głosu. Kr. 2003. – J. Kornhauser. W tegoż: Poezja i codzienność. Kr. 2003 [rec.: Piosenka pasterska]. – A. Poprawa: Być osobno ze światem. *Tyg. Powsz.* 2003 nr 30 [rec. przekł.: D.J. Enright: Raj w obrazkach]. – A. Poprawa: Muzyka mowy, zgłębienie rzeczy [rec.: Nowe stosunki wyrazów]; Liczenie owiec [rec.: Pio-

senka pasterska]; Odkrycie poety, a właściwie dwóch [dot. red.: J. Ficowski: Wszystko to czego nie wiem]. W tegoż: *Formy i afirmacje*. Kr. 2003. – V. Sielaff: Musik zur Bedeutung und zu den Dingen. Zu den Gedichten des polnischen Lyrikers P.S. *LCB Heft* 2003 nr 166 [rec.: Ein freier Tag im April]. – R. Simonišek. *Revija Ampak*, Lublana 2004 nr z VII-IX [rec.: Lirični dejavnik in druge pesmi]. – [Continued:] A. Fogle: Meander-Meaning. *Pop Matters* 2005 nr 30; M. Ford: Between two gestures. *The Guardian*, Londyn 2005 nr z 17 X. – [Po stykach]. M. Hamkalo: Zoom Sommera. *Gaz. Wyborcza* 2005 nr z 24 III; J. Kornhauser: Pod mikroskopem. *Res Publica Nowa* 2005 nr 3; R. Moczko: Mistrz w czapce czeladnika. *Kwart. Artyst.* 2005 nr 3. – G. Podlogar. *Literatura. Masečnik za književnost*, Lublana 2005 nr 163/164 [rec.: Lirični dejavnik in druge pesmi]. – A. Poprawa: Wokół promieni o zmiennych długościach. *Twórczość* 2005 nr 6 [rec.: Po stykach]. – [Continued:] J. Taylor: Poetry Today. *The Antioch Review* 2006 nr 4; P. Sir: The milkwoman will cut our throats. *The Cat Flap*, Dublin 2005 nr z 17 XII; B. Cooke. *Modern Poetry in Translation* [ser.] 3 2006 nr 5. – J. Guttorow: Czułe rejestracje. *Studium* 2006 nr 2 [rec.: Po stykach]. – K. Hjelmgard. *Zoland Poetry* 2006 summer [rec.: Continued]. – K. Bartzak: Rzut światła na obraz poezji. *Studium* 2007 nr 2. – G. Jankowicz: Jeden krok: Amerykanie S. *Res Publica Nowa* 2007 nr 1 [rec.: O krok od nich. Przekłady z poetów amerykańskich]. – M. Zaleski: Śpiewając w twoim języku moja melodia. W tegoż: *Echa idylli w literaturze polskiej doby nowoczesności i późnej nowoczesności*. Kr. 2007.

B.M.

SOPUCH Kazimierz

[...] W 2000 otrzymał I Nagrodę i Medal im. Z. Głogera. Współpracował z Wyższą Szkołą Dziennikarską im. M. Wańkowicza (filia w Gdyni). Był współzałożycielem i pierwszym rektorem (2003-05), a następnie wykładowcą Wyższej Szkoły Komunikacji Społecznej w Gdyni. W 2006 rozpoczął wykłady w Kaszubsko-Pomorskiej Szkole Wyższej. [...]

TWÓRCZOŚĆ

9. Cztery poematy i epilog. Gdańsk: Marpress 2003, 79 s.

10. Na wiekuiстых pastwiskach. [Wiersze]. Gdańsk: Marpress 2006, 68 s.

Praca z zakresu socjologii:

5. Na obrzeżu. *Studia z socjologii religii, antropologii kulturowej i regionalizmu*. Łomża: Stopka 2001, 128 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006.

K.B.

SOWIŃSKI Stanisława 1912-2005

Pierwotne imię: Nacha.

[...] Zmarła w 2005.

TWÓRCZOŚĆ

Rkps i kopie masz. wspomnień powst. przed 1994 w zbiorach Bibl. Nar. w Wwie: Okrutne lata. Pamiętnik sfabularyzowany [z l. 1912-1945], 342 k. – Gorzkie lata. [Wspomnienia z 1945-1992], 600 k.

M.K.-K.

SOWIŃSKI Adolf

Pseud.: Władysław Sonin.

[...] Uczęszczał do Gimnazjum im. S. Żeromskiego w Kielcach [w t. 7 błędna nazwa szkoły]. W 1931-32 wydawał pismo *Echa Szkolne*, w którym umieszczał własne artykuły, felietony i wiersze (podp. pseud. Władysław Sonin). [...] W 1939 został członkiem ZZLP. [...] W 1943 publikował wiersze w wydawanym w Krakowie konspiracyjnym *Miesięczniku Literackim*. W tymże roku ożenił się z Barbarą Smoszewską. Aresztowany i więziony w Radomiu, po interwencji kierownictwa spółdzielni Spółem wkrótce został zwolniony i skierowany do pracy w Starachowicach. [...] W 1948 zamieszkał w Warszawie. [...] W 1958 ze względów osobistych został odwołany z pracy w Ambasadzie PRL w Wiedniu i pozostawał w Austrii prywatnie do 1963. W 1961 został skreślony z listy członków ZLP; w 1963 przywrócono w prawach członka.¹ [...]

Przekłady

1. G. Maupassant: Spadek i inne opowiadania. *Przedr. poszczególnych opowiadań także w tomie G. Maupassanta: Baryleczka. Opowiadania*. Wwa: Iskry 1983.

W t. 7 przedr. opuszczony omyłkowo.

OPRACOWANIA (wybór)

PSB (T. Klak).

M.K.-K.

SOWIŃSKI Kazimierz

[...] Syn Józefa Sowińskiego i Anny z Glinkowskich. [...] Ukończył Szkołę Podchorążych Piechoty w Nisku nad Sanem; w 1931 po odbyciu stażu oficerskiego w 18. Pułku Piechoty w Skierniewicach otrzymał stopień podporucznika rezerwy. [...] Po uwolnieniu w 1945 z obozu jenieckiego pracował w administracji obozu dla wywiezionych na roboty przymusowe w Fernhöld.²

OPRACOWANIA (wybór)

PSB (R. Terlecki).

B.M.

¹ Uzupełnienie biogramu wg PSB (T. Klak).² Uzupełnienie biogramu wg inf. PSB (R. Terlecki).

SPEINA Jerzy

[...] Jest członkiem Rady Naukowej Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej – Książnicy Kopernikańskiej w Toruniu i komitetu redakcyjnego periodyku *Folia Toruniensia*. W 2000 wszedł w skład rady naukowej serii *Antyk Romantyków*, wydawanej przez Ośrodek Badań nad Tradycją Antyczną w Polsce i w Europie Środkowo-Wschodniej UW. Pozostaje członkiem Komitetu Nauk o Literaturze Polskiej PAN. [...]

TWÓRCZOŚĆ

3. Typy świata przedstawionego w literaturze. [Wyd. 4] Tor.: A. Marszałek 2002, 179 s.

Rozprawy i studia w czasopismach i książkach zbiorowych, m.in.: „Most” Jerzego Szaniawskiego, czyli dramat „spętanej energii”. W: *Wśród starych i nowych lektur szkolnych*. Rzeszów 1994 s. 595-612. – Przerznięcie świata przedstawionego w opowiadaniach Sławomira Mrożka. *Ruch Lit.* 2000 z. 6 s. 643-659. – Cywilne oblicze powstania warszawskiego. „Kamienne niebo” Jerzego Krzysztonia. *Ruch Lit.* 2003 z. 4 s. 429-443. – Czesław Miłosz – poeta tajemnicy czasu. W: *Wspominając Miłosza... Czy zamknięta epoka?* Bydź. 2005 s. 11-33. – „Obłąd” Jerzego Krzysztonia – reportaż ze „Statku szaleńców”. W: *Między literaturą a medycyną*. Lubl. 2005 s. 223-238. – Ocena dorobku twórczego i naukowego Tomasa Venclovy. W: *Tomas Venclova doktor honoris causa Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu*. Tor. 2006 s. 45-55.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006. – Wywiad. Profesorów portret własny. Rozm. W. Trzeciakowski. *Kwart. Akad.* 2004 nr 4.

M.K.-K.

SPRUSIŃSKI Michał

Pseud.: Rezerwowcy; Rezerwowcy N.

[...] Debiutował w 1958 szkicem pt. „Ignacy Fik”, zamieszczonym w „Księdze pamiątkowej III Gimnazjum, obecnie II Liceum im. Króla Jana Sobieskiego w Krakowie 1883-1958”. [...] W 1970 zawarł związek małżeński z Krystyną Mańkowską, dziennikarką (rozwódzeni). [...] W 1976 ożenił się z Małgorzatą Żaluską (rozwódzeni).¹ [...]

OPRACOWANIA (wybór)

PSB (M. Wyka).

B.M.

SPYTKOWSKI Józef

[...] We wrześniu 1939 zgłosił się ochotniczo do służby wojskowej, ale nie został objęty mobilizacją [w t. 7 błędne informacje z tego okresu]. W czasie okupacji niemieckiej utrzymywał się z krawiectwa, drobnego handlu, garbarstwa i szewstwa, naprawiał też zegarki.² [...] Po zakończeniu II wojny światowej związał się z PSL, najpierw jako współpracownik krakowskiego tygodnika *Piast* (w którym wiosną 1945 zamieszczał podpisane pseudonimami artykuły i felietony), a od maja do września 1946 jako członek Stronnictwa. Z powodu tej działalności w 1946-48 był represjonowany przez Urząd Bezpieczeństwa. W 1950 ożenił się z Regina Skorycką, księgową. [...]

OPRACOWANIA (wybór)

J. Spytkowski: Biografia wojenna asystenta UJ. [Życiorys dat.: 1945 r.]. Oprac. i wstęp pt.: Autobiografie uczonych krakowskich czasu wojny: A. Biernacki. *Nauka Pol.* 2002 t. 11 [dot. także S. Hammera i S. Urbańczyka].

PSB (T. Ulewicz).

E. Jankowski: J.S. W tegoż: Z różnych sfer. Wwa 1994.

B.T.

SROKOWSKI Stanisław

TWÓRCZOŚĆ

30. Bajki Ezopa. Oprac. tekstu ... [Dla dzieci]. Wyd. 2 Wr.: Światowit 2003.

34. Mity greckie. [Dla młodzieży]. Wyd. nast.: wyd. 2 Wr.: Światowit 1994, tamże: wyd. 3 1995, wyd. 4 uzup. 2002, 183 s.

35. Przygody Odyseusza. [Dla młodzieży]. Wyd. 2 Wr.: Światowit 1995.

36a. Przygody Heraklesa. [Dla młodzieży]. Wr.: Światowit 1996, 102 s.

38. Skandalista Wojacek. Legendy, prowokacje, życie. [Biografia]. Wyd. 2 zmien. Wr.: Światowit 2006.

40. Anioł zagłady. [Powieść]. Pozn.: Zysk i S-ka 2001, 420 s.

41. Niezwykłe przygody nosa Patryka Prosa. [Dla dzieci]. Wr.: Światowit 2001, 128 s.

42. Nos Patryka wśród gwiazd bryka. [Dla dzieci]. Wr.: Światowit 2001, 144 s.

43. Miłość i śmierć. Wiersze. Wr.: Światowit 2005, 103 s.

44. Szkoła układania wierszyków. [Baśń fantastyczna]. Chicago: Dorota Silaj Publishing 2005, 182 s.

² Inf. wg: J. Spytkowski: Biografia wojenna asystenta UJ. Oprac. A. Biernacki. *Nauka Pol.* 2002 t. 11.

¹ Uzup. biogramu wg inf. PSB (M. Wyka).

45. Nienawiść. Opowiadania kresowe. Wwa: Prószyński i S-ka 2006, 263 s.

Wybór opowiadań w p r z e k l. c z e s.: Zroze- ni Lazara. [Przel.:] F. Bielaszewski, J. Witoń. Praha 1989, 198 s.

Praca redakcyjna

6a. Ch. Belwit: Pierwszy i ostatni... [Wiersze]. Wybór i słowo wstępne ... Wr.: Nakł. autora 2000, 55 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006. – Wywiad: Spełniłem swoją powinność. Rozm. A. Augustyn. *Gaz. Wyborcza* dod. *Wrocław* 2006 nr 103 [dot.: Skandalista Wojacek].

[Anioł zagłady:] E. Nawój: Patchwork literacki. *Nowe Książ.* 2001 nr 9; J. Termer: Co wieszczy „Anioł zagłady”. *Twórczość* 2002 nr 3. – W.P. Szymański: Woda w butelce. W te- goż: Między ciemnością a światem. Kr. 2005 [rec.: Rysyl. – B. Klukowski: Wojna: nasi i obcy. *Nowe Książ.* 2007 nr 1 [rec.: Nienawiść].

B.M.

STABRO Stanisław

[...] Odnaczony m.in. Złotym Krzyżem Zasługi (2000) i Medalem Komisji Edukacji Narodowej (2003). [...]

TWÓRCZOŚĆ

11. Chwila bez imienia. O poezji Krzysztofa Kamila Baczyńskiego. [Studium]. Wyd. 2 Kr.: Uni- versitas 2003.

13. Poezja i historia. Od Żagarów do Nowej Fali [Szkieł]. Wyd. 2 Kr.: Universitas 2002.

16. Literatura polska 1944-2000 w zarysie. Kr.: Wydawn. UJ 2002, 193 s. Wyd. 2 przejr. i popraw. tamże 2005.

17. Od Emila Zegadłowicza do Andrzeja Bob- kowskiego. O prozie polskiej XX wieku. [Szkieł]. Kr.: Universitas 2002, 431 s.

Zawartość: Słowo wstępne. – Samotność intelektualisty: Samotność intelektualisty; W służbie totalitarnej ideologii – Tadeusz Borowski; Na marginesie „Hańby domowej” [J. Trzad- dła]; W świetle „Dzienników” (Mieczysław Jastrun, Maria Dąbrowska, Andrzej Kijowski, Stefan Kisielewski); Widzia- lem niewiele w Warszawie; Jak podzielić na okresy polską literaturę krajową XX wieku. – Od Emila Zegadłowicza do Andrzeja Bobkowskiego: Małe ojczyzny Emila Zegadłowicza; Ciągłość i pamięć – Jarosław Iwaszkiewicz; Witold Gombro- wicz – biografia romantyczna?; Obraz Polski w korespon- dencji Andrzeja Bobkowskiego z Jerzym Giedroyciem 1946- -1961; Natura, wojna, epika – o piarstwie Kornela Filipow- icza; Gustaw Herling-Grudziński – „Inny świat”. Fenomeno- logia cierpienia. – Kłopot z tożsamością: „Powrót syna mar- notrawnego” Juliana Kawalca; O uwewnętrznianiu historii – Andrzej Stojowski; „Ten nie jest z ojczyzny mojej...” Polacy i Żydzi w zwierciadle Holocaustu; Literatura, czyli kłopot z tożsamością.

Studia w czasopismach i książkach zbiorowych, m.in.: Jacek Podsiadło a kontrkultura. *Ruch Lit.* 2001 nr 3 s. 331-343, przedr. w wersji poszerzonej pt. Związki liryki Jacka Podsiadły z tradycją kon- trkultury. W: *Literatura polska 1990-2000 w zarysie*. Kr. 2002. – Rafał Wojacek – dwadzieścia lat póź- niej. W: *Który jest*. Kat. 2001 s. 246-269. – Z ziemi polskiej do włoskiej – o poezji Jerzego Horodyń- skiego. W: *Rocz. Stow. Miłoś. Jarosławia*. T. XIV. 2002/2003. – Poetyckie mitologie w wileńskiej poe- zji Jerzego Zagórskiego. W: *Poezja i poeci w Wilnie lat 1920-1940*. Kr. 2003 s. 177-202. – Chasydzki świat Stanisława Vincenza. *Ruch Lit.* 2004 nr 1 s. 69-85. – Gdzie jest nasz dom – o wierszach Aleksandra Wil- konia. W: *Spotkanie. Księga Jubileuszowa dla Profe- sora Aleksandra Wilkonia*. Kat. 2005. – Ironia w cie- niu Zagłady – o prozie Jadwigi Maurer. W: *Literatu- ra, kulturoznawstwo, uniwersytet*. Kr. 2005 s. 347- -362. – Krzysztof Kamil Baczyński. W: *Literatura współczesna 1939-1956*. Bochnia, Kr. 2005 T. VIII. – Odys zakorzeniony. O poezji Józefa Barana. W: *Epoka przemian. Rzeszów 2005* s. 207-227. – Po- etyczna idea narodu w „Substancji” Zbigniewa Her- berta i w „Narodzie” Czesława Miłosza. W: *Portret z początku wieku*. Lubl. 2005 s. 206-233. – Pomiędzy dziaruszem a dziennikiem. Życie nie całkiem na niby. O „Notatniku” obozowym Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego. W: *Dzielo i życie Konstantego Ilde- fonsa Gałczyńskiego*. Kr. 2005 T. 2 s. 625-646. – Powrót inteligenta. O twórczości Jerzego Gizelli. *Kraków* 2005 nr 6/7. – „Wygnanie z raju”. O emigra- cyjnej liryce Arnolda Śluckiego. W: *Poezja polska na obczyźnie*. T. 2. Rzeszów 2005 s. 294-320.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2007. – Wywiad: Historyczna choć nie martwa. Rozm. P. Kozicka. *Dekada Lit.* 2005 nr 3/4.

[Literatura polska 1944-2000 w zarysie:] M. Cuber: „Fiz- ki” z wymazanym adresem. *Pogranicza* 2003 nr 3; A. Nasio- łowska: Synteza nie uskrzydla. *Nowe Książ.* 2003 nr 7/8. – J. Pieszcachowicz: Intelektualista po polsku. *Odra* 2003 nr 4 [rec.: Od Emila Zegadłowicza do Andrzeja Bobkowskiego]. – M. Urbanowski: Kilka uwag o „Literaturze polskiej 1944-2000” S.S. *Arcana* 2003 nr 2.

B.M.

STACHOWSKI Józef

[...] W 1933 był współzałożycielem efemerycznej grupy poetyckiej Przełęcz. [...] W 1938 ożenił się z Marią Talma. [...] Podczas okupacji niemieckiej pracował jako nauczyciel na prowadzonych jaw- nie kursach handlowych; uczył tam też konspira- cyjnie języka polskiego, niemieckiego i historii. [...] W 1944 pełnił obowiązki kierownika szkoły wie- czorowej i podstawowej w Garwolinie.¹ [...]

¹ Uzup. biogramu wg PSB (T. Klak).

Przekład

1. E. Curwill: Ferma wymarłych. Powieść. Wyd. nast. Kat.: Wydawn. Księg. P. Raj 1947.
W t. 7 pominięto rok wyd.

OPRACOWANIA (wybór)

PSB (T. Klak).

M.K.K.

STACHURA Edward

TWÓRCZOŚĆ

6. Cała jaskrawość. [Powieść]. Wyd. nast.: wyd. 5 Tor.: C&T 2000; Wwa: Czyt. 2006.

7. Siekierzada albo Zima leśnych ludzi. [Powieść]. [Wyd. 5] Tor.: C&T 2002.

15. Fabula rasa. Rzecz o egoizmie. (Utwory wybrane). [Wyd. 5] Tor.: C&T 2000.

Przekł. niemie.: Fabula rasa; Zweigespräch über den Egoismus. [Przeł.:] A.E. Freisler, P. Lachmann. Wwa: Berlin 2002.

21. Taki wieczór choć rano. Wiersze i piosenki. [Wybór i wstęp:] J. Koperski, J. Żernicki. Wyd. 3 [właśc. 4] uzup. pt. Życie to nie teatr. Wwa: Anagram 2002, 222 s.

24a. Piosenki, wiersze, poematy. Bielsko-Biała: Profile 1992, 111 s.

31. Cudne manowce. Wiersze, piosenki, poematy, proza poetycka. Wybór i post.: Z. Fedeci. Wwa: Libra 2001, 382 s.

32. Opowiadania. (Utwory wybrane). Tor.: C&T 2001, 219 s.

33. Jacek Kaczmarski, Edward Stachura, Leonard Cohen. Piosenki. Wwa: Anagram 2005, 172 s.

34. Listy do pisarzy. Oprac.: D. Pachocki. Wwa: Iskry 2006, 418 s.

Korespondencja z 1. 1956-1978.

35. Moje wielkie świętowanie. Opowiadania rozproszone. Zebrał: J. Kukliński. Post. i przyp.: D. Pachocki. Wwa: Czyt. 2007, 80 s.

36. Listy do Danuty Pawłowskiej. Wstęp i oprac.: D. Pachocki. Wwa: PIW 2007, 459 s.

Wydania osobne tekstów piosenek z muz. E.S. opublikowane w Wwie przez Wydawn. Muz. „Gamma”: Biała lokomotywa. 2000, [8] s. – Błogo bardzo sławil będę ten dzień. 2000, [4] s. – Co warto. 2000, [4] s. – Ach kiedy znowu ruszą dla mnie dni. 2004, [8] s. – Nie rozdziobią nas kruki. 2004, [8] s. – Zobaczysz. 2004, [8] s.

Wybór utworów w przekł. c z e s.: Smřit se se světem. [Przeł.:] E. Sojka, H. Stachová. Praha 1996.

Montaż e poetyckie oparte na twórczości E.S.: List do pozostałych. Scenariusz: B. Pawłowska. Wyst. Szczec., T. Wspólcz. 1983. – Miłość, czyli życie, śmierć i zmartwychwstanie. Scenariusz: J. Satanowski. Wyst. Pozn., T. Nowy 1984. – Zrobić na chleb. [Monodram]. Wyst. Kłodzko, Studio Teatralne 1988. – Stachuriada, chodź człowieku coś ci powiem... Scenariusz: J. Satanowski. Wyst. Gorzów Wielkop., T. im. J. Osterwy 1989. – Fabula rasa. Scenariusz: J. Kozłowski. Wyst. Zielona Góra, T. im. L. Kruczkowskiego 1990. – Sted. Scenariusz: J. Satanowski. Wyst. Tarnów, T. im. L. Solskiego 1998. – Pogodzić się ze światem. Wyst. Kr., T. Mniejszy 1999. – Idąc przez życie. Scenariusz: M. Mokrowiecki. Wyst. Płock, T. Dram. im. J. Szaniawskiego 2000. – Stachura, czyli list do pozostałych? Scenariusz: J. Satanowski. Wyst. Wwa, T. na Woli im. J. Łomnickiego 2003.

Przekład

3. J.L. Borges: Nowa antologia osobista. Przeł.: A. Sobol-Jurczykowski, ..., S. Zembruski. Kr.: WL 1996, 284 s.

Tu w przekł. E.S. 62 wiersze J.L. Borgesa wyd. pierwotnie w 1974.

OPRACOWANIA (wybór)

Z. Fedeci: Moda na S. W: Kaskaderzy literatury. Wyd. 2 Łódź 1990. – M. Buchowski: Edward Stachura. Biografia i legenda. Wyd. 2. Opole: Kamerton 1993, 379 s. – L. Wiśniewska: Podmiot w prozie E.S. W: Ja, autor. Wwa 1996. – B. Czochrańska: Wrażliwość materii. Wwa: DiG 1998, 121 s. – M.A.M. Pogoda: Sacrum i profanum przestrzeni w opowiadaniach E.S.; W. Szyngwelski: Proza E.S. – autobiografia czy autobiograficzna forma wypowiedzi literackiej? W: Interpretacje. Szczec. 2000. – P. Sarzyński, M. Wolny: Umrzeć w porę. W tychże: Kronika śmierci przedwczesnych. Wwa 2000. – I. Szpara: W drodze do nikogo. O prozie E.S. W: Człowiek w drodze. T. 2. Bydź. 2000. – P. Zacharewicz: E.S. religia gnozy. *Gnosis* 2000 nr 12. – E. Dąbrowska: Vanitas vanitatum et omnia vanitas? według E.S. W tejże: Teksty w ruchu. Opole 2001. – S.J. Rostworowski: Dysk gorejący. Wspomnienie o E.S. *Akcent* 2001 nr 4. – W. Szyngwelski: Gra z „ewentualnym” czytelnikiem. W: Gra z czytelnikiem. Tor. 2001. – R. Śliwonik: E.S. O ciągłym sprawdzaniu siebie. W tegoż: Portrety z bufetem w tle. Wwa 2001. – *Topos* 2002 nr 3 [tu art.: W. Fulek: Piosenki dla Kołtuńa?; A. Moszczyński: Edward w perspektywie dystansu epoki; W. Szyngwelski: E.S. droga na północ; W. Szyngwelski: S. w Trójmieście. Próba rekonstrukcji. – W. Szyngwelski: Sobowtór w labiryncie. Proza artystyczna Edwarda Stachury. Wwa: Rytm 2003, 388 s. – W. Szyngwelski: Sted. Kalendarium życia i twórczości Edwarda Stachury. Wwa: Rytm 2003, 271 s. – J. Markiewicz: Wprowadzenie do ekstatycznego życia i cierpienia E.S., a także próba teorii tzw. obłędu i tzw. śmierci. *Prz. Pousz.* 2004 nr 7/8. – J. Sikora: Czy E.S. był rzeczywiste „świętym Franciszkiem w dzinsach”?; I. Zatorska: „Przepisane z powietrza”, czyli wizje „pomostu między dwoma światami” w prozie E.S. W: Dzieło świętego Franciszka z Asyżu. Wwa 2004. – *Kresy* 2005 nr 4 [tu: D. Pachocki: Notatki S.; R. Patyk: Homo viator w poezji E.S.; „Pisz na Babilon”. Listy E.S. do Andrzeja Babińskiego. Oprac.: D. Pachocki. – J. Pieszcachowicz: Edward Stachura

– łagodny buntownik. Kr.: Nowohuckie Centrum Kultury 2005, 55 s. – W.P. Szymański: Dużo ognia. W tegoż: Między ciemnością a światem. Kr. 2005 [rec.: Dużo ognia]. – M. Badtke: Stachura alias Sted. Bydż.: Wydawn. Regionalne EKO-BAD 2006, 130 s. – J. Drzewucki: Stędy i tamędy. *Twórczość* 2006 nr 6 [rec.: Listy do pisarzy]. – T. Klak: S. i „przeklepte miasto”. *Accent* 2006 nr 2. – K. Masłoń: Bądź zdrow. Idę spać. Idę umrzeć. W tegoż: Nie uciec nam od losu. Wwa 2006 [rec.: Listy do pisarzy]. – P. Sykulski: „Fabula rasa. Rzecz o egoizmie, czyli epistemologia bez podmiotu poznającego. W: Podmiot i tekst w literaturze XX wieku. Wwa 2006.

M.K.-K.

STAFF Leopold

TWÓRCZOŚĆ

10. To samo. Dramat w 3 aktach. TV 1978.

28. Wysokie drzewa. [Wiersze].

Przeł. białorus.: *Высокія дрэвы*. [Przeł.] A. Minkin. Minsk 1994.

65. Kochać i tracić. Wybór i oprac.: E. Borkowska, A. Żmuda. Wyd. 2 Wwa, Rzeszów: Ad Oculos 2004.

66. Najpiękniejsze wiersze. Wybór wierszy: D. Czupkiewicz. Wwa: bis 2001, 62 s.

67. Nie ostrugujcie ryby z oceanu! Wiersze i poematy. Wybór i wstęp: A. Pomorski. Wwa: Libros 2002, 479 s.

68. Byłem sobie raz. [Wiersze]. Wybór: E. Borkowska, Wwa, Rzeszów: Ad Oculos 2004, 183 s.

69. Poezje. Wybór i red.: H. Sulek. Kr.: Zielona Sowa 2004, 307 s. Wyd. nast. tamże 2005.

Wydania osobne poszczególnych utworów w oprac. muz. z nutami: W lipowe kwiaty. [Muz.:] F. Halpern. Wwa: Skł. gł. Gebethner i Wolff [ok. 1900], 3 s. – Deszcz majowy. [Muz.:] I. Pfeiffer. Kr.: PWM [1973], 18 s. – Trzy pieśni do słów ... [Muz.:] J. Szwierc. Wstęp i nota edytorska: R. Gabryś. Kat.: Akad. Muz. 1981, 15 s.

Przekłady

4. F. Nietzsche: Dzieła.

T. 9. Narodziny tragedii, czyli Hellenizm i pesymizm. Por. poz. 90.

T. 14. Ecce Homo. Por. poz. 83a.

9. Kwiatki Świętego Franciszka z Asyżu. W przekł. i ze wstępem ... [Wyd. 14] Kr.: Zielona Sowa 2003.

17. J.W. Goethe: Cierpienia młodego Wertera. [Powieść]. Wyd. 4 uzup. [właśc. 26] Wr.: Ossol. 2000.

27. Złota legenda błogosławionego Jakuba de Voragine. Przeł. i wstępem opatrzył ... [Wyd. 3] Kr.: Zielona Sowa 2003.

47. Leonardo da Vinci: Bajki. Zebrał i przeł. ...

752 [Wyd. 4] Wwa: PIW 2004.

83a. F. Nietzsche: Ecce Homo. Jak się staje – kim się jest. [Kr.: b.w.* 1982], 129 s. Por. poz. 4 (t. 14).

90. F. Nietzsche: Narodziny tragedii, czyli Hellenizm i pesymizm. Polś.: T. Macios. Kr.: Zielona Sowa 2003, 119 s. Por. poz. 4 (t. 9).

OPRACOWANIA (wybór)

PSB (A. Szalagan).

K. Troczyński: L.S. Laureat literacki miasta Lwowa; Na akademickim Parnasie; Laureat literacki Warszawy. *L.S. Dz. Pozn.* 1929 nr 249, 1937 nr 165, 1938 nr 258, przedr. pt. L.S. w tegoż: Zoil. Kr. 2003. – J.T. Baer: Nietzsche i polski modernizm. Przeł. T. Nowakowski. *Blok-Notes* 1994 [m.in. dot. L.S.]. – K. Cieślak: Horacjański motyw „non omnis moriar” w wybranych utworach literatury światowej. *Zesz. Nauk. Univ. Szczec. Slavica Stetnensis* 1994 nr 3 [m.in. dot. L.S.: Ostatni z mego pokolenia]. – A. Król: Klasyzm jako terapia. Wybrane liryki L.S. *Test* 1996 nr 3. – M. Walicka: Mitologiczne nazwy własne w poezji L.S. *Onomastica* 1998. – A.M. Fendorf: Rola rytmicznej i intonacyjnej struktury zdania w procesie tworzenia na przykładzie „Wikliny” L.S. *Acta Univ. Lodz. Folia Linguistica* 1999 z. 38. – M. Bolińska: Między życiem i śmiercią – analiza i interpretacja sonetu L.S. „Zabite drzewo”. *Stud. Kiel. Ser. Filol.* 2000 nr 2. – Z. Jaroszak-Półgesek: Świat zmysłów w poezji L.S. – na przykładzie tomików poteryczkich „Wysokie drzewa” i „Barwa miodu”. (Zmysł słuchu). *Stup. Pr. Hum.* 2000 nr 199. – M. Walicka: „Wysokie drzewa” inaczej, czyli o grupie leksykalno-semantycznej drzew w tomie poezji L.S. *Jęz. Pol.* 2000 z. 3/4. – M.J. Olszewska: L.S. „Poludnica”. W teście: „Tragedia chłopka”. Od W.L. Anczyca do K.H. Rostworowskiego. Wwa 2001. – I. Sikora: O zasadach filozofii stoickiej. L.S. „Marek Aureliusz mówi”. Eksplicacja tekstu. W tegoż: Łabędź i lira. Zielona Góra 2001. – A. Czabanowska-Wróbel: „Pamięć dzieciństwa” i „Obecność dziecka” w poezji L.S. *Ruch Lit.* 2002 z. 3. – M. Hec: L.S. „Czucie niewinne” – próba interpretacji. *Zesz. Nauk. Univ. Rzesz. Dydak.* 2002 z. 1. – U. Lamentowicz: Poezja Leopolda Staffa. Lubl.: Bibl. Wysyłkowa 2002, 45 s., wyd. 2 tamże 2004 [oprac. dla szkół]. – J. Sucharska: S. i Nietzsche. W: Friedrich Nietzsche i pisarze polscy. Pozn. 2002. – M. Szczot: Kiedy autorytet staje się przyjacielem. *Polonistyka* 2002 nr 3 [dot. przyjaźni z J. Tuwimem]. – M. Walicka: Obraz „Róży” w poezji L.S. W: Szkice językoznawcze i literaturoznawcze. Słupsk 2002. – A. Wiatr: Późna mądrość zapomnianego poety. (W czterdziestą piątą rocznicę śmierci L.S.). *Twórczość* 2002 nr 11/12. – M. Baczkowska-Milian: W kręgu motywów akwaticznych młodopolskiej poezji L.S.; A. Glen: Próba nowego odczytania „Słów o potędze” L.S. *Kwart.* 2003 nr 2/3. – M. Jasińska-Wojtkowska: Sacrum w poezji L.S. W teście: Horyzonty literackiego sacrum. Lubl. 2003. – G. Lelonek: Motyw nocy w poezji L.S. *Acta Univ. Lodz. Folia Litteraria Polonica* 2003 z. 6. – J. Łukasiewicz: Tadeusz Różewicz i L.S. (O „Appendiksie” w „Szarej strefie”). W tegoż: Ruchome cele. Wwa 2003. – S. Piasecki: Poezja maski: S. W tegoż: Prosto z mostu. Kr. 2003. – J. Starnawski: O „Tryptyku ewangelicznym” L.S. W tegoż: Od zarania dziejów literatury polskiej po wiek XX. Łódź 2003. – S. Watras-Langowska: Uczeń i mistrz. *Akant* 2003 nr 12 [dot. J. Tuwima i L.S.]. – U. Kowalczyk: „Profile” świętego Franciszka – wersja L.S. i Bolesława Leśmiana. W: Dzieło świętego Franciszka z Asyżu. Wwa 2004. – M. Szczot: Klasyzm Leopolda Staffa. Pozn.: WP 2004, 278 s. – V. Britaniński: Klasyk neoklasyckiego wieku; Pjat' poetov: S., Illaković, Pšybos', Ružević, Šimborškaja. W tegoż: Reč Pospolitaja poetov. Sankt-Peterburg 2005. – A. Czabanowska-Wróbel: „Jesteśmy tylko gołębnikiem”, In-

spiracje Hofmannsthalowskie w poezji L.S. W: *Literatura, kulturoznawstwo, uniwersytet*. Kr. 2005. – B. Kaniewska, A. Legeżyńska, P. Śliwiński: „W sobie zestrzajam sprzeczny ten świat”. Tożsamość afirmatywna w liryce L.S. W tyczce: *Literatura polska XX wieku*. Pozń. 2005. – D. Opacka-Walasek: *Chronotop odwrócony*: L.S. burza od dymu z komina. W teście: *Chwile i eony*. Kat. 2005. – *Poezja Leopolda Staffa*. Interpretacje. Pod red. A. Czabanowskiej-Wróbel, P. Próchniaka i M. Stali. Kr.: Księg. Akademicka 2005, 545 s. [zawartość: M. Podraza-Kwiatkowska: Potrójna teofania L.S. (O wierszach: *Mój Bóg to przepaść*; *Noc*; *Zasłony*); M. Stala: *Dziewiąta pełnia księżycy*. W drodze do interpretacji jednego wiersza L.S. [dot.: *Pełnia*]; P. Próchniak: „Kto jest ten dziwny nieznajomy?” (i kilka innych pytań); B. Stenkiewicz: L.S. – „więzień zwierciadeł”; A. Stankowska: W poszukiwaniu „podwalin”. Wokół „Więźnia zwierciadeł” L.S.; T. Kunz: O „Istocie Lustrzanej”. „Więzień zwierciadeł” L.S.; M. Rusek: Zwiolokrotnienie i pustka – zagadka „Więźnia zwierciadeł”; W. Gutowski: Między antydyllą a inicjacją. O „Ziemi dziewiczej” L.S.; A. Śniłowska: Śmierć w „Ogrodzie miłości”; A. Wydrycka: Radosna idea nieśmiertelności – komentarz do wiersza „Grób w sercu”; A. Czabanowska-Wróbel: *Skarb ubogich*. O cyklu „Małi ludzie”; T. Bilczewski: O codzienności. Wokół „Dzieciństwa” L.S.; R. Patek: Szlakiem ptaków niebieskich, czyli „podróż szalona” S. O „Odkrywcę złotych światów”; M. Szczot: „Śladem stopy antycznej” – liryczne sympozjum L.S.; K. Zaba-wa: „Śladem stopy antycznej”; J. Ławski: *Doskonałość*. O „Mi-chałoańielskim” „Rzeźbiarzu” L.S.; D. Skwirut: „Kiedy człowiek stanie się Bogiem”. O dwóch motywach w „Adamie” L.S.; B.K. Obsulewicz: „Równowaga” L.S.; A. Pópawa: L.S. porażenie wojną. „Tęcza lez i krwi”; M. Tomczyk: *Rozbieranie, ubieranie, obnażanie – „Łachmany”; A. Czabanowska-Wróbel, J. Wróbel: „Wróble w szałości swojej franciszkańskiej”. Wróble w poezji Staffa; K. Fazan: *Dwugłós na chińską fletnię*; D. Opacka-Walasek: *Burza od dymu z komina*; J. Dembińska-Pawełec: *Kręgi mocy – kręgi nicości*. O dwu wierszach L.S. [dot.: *Ja – wyśniony*; *Kręgi*]; J. Olejniczak: *Konfe-sja (?)*, spojrzenie w niebo, po kłęse (?). „Kłęska” L.S.; J. Gra-dziel-Wójcik: S. i Różewicz, czyli dialog „Starych Poetów”; K. Kuczyńska-Koschany: *Od dymu z komina*. L.S. i Aleksandra Ołędzka-Frybesowa – budowanie paradoksu, zamieszanie paradoksu; A. Czabanowska-Wróbel: *Postscriptum*: po-wrót do S.]. – M. Podraza-Kwiatkowska: L.S. i Bolesław Leśmian, czyli o dwóch poetach tercyną. W: *Poetyka, polityka, retoryka*. Wwa 2006 [dot.: L.S.: *Mistrz Twardowski*; B. Leśmian: *Nieznana podróż Sindhada-Żeglarza*]. – T. Wilkoń: *Capri* L.S. W teście: *Nimfy oko błękitne*. Kat. 2006. – W. Wój-cik: *Wiosna Niepodległości*, S. W teście: *Zagłębiowskie im-presje*. Kat. 2006. – M. Głowiński: *Trzy wiersze o Mickiewi-czu*. (S. – Lechoń – Jastrun). W teście: *Monolog wewnętrzny Telimeny i inne szkice*. Kr. 2007. – A. Stankowska: „Więzień zwierciadeł”. L.S. spór niepokoju z powinnością. W teście: *Poezji nie pisze się bezkarnie*. Pozń. 2007.*

A.Sz.

STALA Marian

[...] Nadal współpracował z *Tygodnikiem Powszechnym*; do 2000 był kierownikiem działu kultury, pozostał członkiem redakcji; w 2007 zaczął publikować stały felieton pt. „Wyznania człowieka apolitycznego”. Kontynuował pracę naukową w Katedrze Historii Literatury Pozytywizmu i Młodej Polski na Wydziale Polonistyki UJ. W 2002 otrzymał tytuł profesora. [...]

TWÓRCZOŚĆ

5. *Trzy nieskończoności*. O poezji Adama Mickiewicza, Bolesława Leśmiana i Czesława Miłosza. Kr.: WL 2001, 258 s.

Zawartość: *Dlaczego Mickiewicz, Leśmian i Miłosz?* – Cz. 1: *Łozańskie wiersze Adama Mickiewicza albo niepewność interpretatora*; W stronę Lemana. *Liryki łozańskie jako doświadczenie duchowe*; „Tę wodę widzę dokoła”. O jednym wierszu Adama Mickiewicza; „Snuć miłość”. O jednym wierszu Adama Mickiewicza; „Jako jutrzienka świeci”. O jednym wierszu Adama Mickiewicza. – Cz. 2: *Jam jest miejsce spotkania*. Duch, dusza i ciało w poetyckiej antropologii Bolesława Leśmiana; O tych, których nie ma. Na marginesie Leśmianowskiego cyklu wierszy „Aniolowie”. – Cz. 3: *Szukając tego, co jest Rzeczywiste*. Wprowadzenie w empiryczną twórczość Czesława Miłosza; *Ekstaza o wschodzie słońca*. W kręgu głównych tematów poezji Czesława Miłosza; *Po stronie prawdy*. O jednym ze słów używanych przez Czesława Miłosza; „Stróż światła, obłoki”. O jednym wierszu Czesława Miłosza; „Osłepły ogród”. Jeszcze raz o jednym wierszu Czesława Miłosza; *Użyteczne olśnienia*. Na marginesie „Wypisów z ksiąg użytecznych”; W drodze do paru znaków doskonale czystych. Na marginesie „Pieska przydrożnego”; *Natrafieniem na to*. Na marginesie tomu wierszy Czesława Miłosza.

6. *Literatura polska. Romantyzm*. Podręcznik dla klasy 2 liceum ogólnokształcącego, liceum profilowanego i technikum. Zarys podstawowy i rozszerzony. Pytania ułożyła T. Bułska. Kr.: WL 2003, 419 s.

7. *Przeszukiwanie czasu*. *Przechadzki krytyczno-literackie*. [Notatki i recenzje literackie]. Kr.: WL 2004, 314 s.

Studia i rozprawy w książkach zbiorowych i czasopiśmie, m.in.: *Dziewiąta pełnia księżycy*. W drodze do interpretacji jednego wiersza Leopolda Staffa. W: *Poezja Leopolda Staffa*. Kr. 2004 s. 21-33. – *Franciszek Ziejka jako badacz Młodej Polski*. (Tezy wprowadzające). W: *Literatura, kulturoznawstwo, uniwersytet*. Kr. 2005 s. 685-692.

Prace redakcyjne

4. M. Pawlikowska-Jasnorzevska: *Poezje*. Wybór i posł. ... Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2000, 443 s.

5. W kręgu Młodej Polski. *Prace ofiarowane M. Podraze-Kwiatkowskiej*. Red.: ..., F. Ziejka. Kr.: Universitas 2001, 424 s.

6. *Poezja Kazimierza Tetmajera*. Interpretacje. Pod red. A. Czabanowskiej-Wróbel, P. Próchniaka, ... Kr.: Księg. Akademicka 2003, 357 s.

7. *Poezja Tadeusza Micińskiego*. Interpretacje. Pod red. A. Czabanowskiej-Wróbel, P. Próchniaka i ... Kr.: Księg. Akademicka 2004, 518 s.

8. *Literatura, kulturoznawstwo, uniwersytet*. Księga ofiarowana Franciszkowi Ziejce w 65 rocznicę urodzin. Pod red. B. Doparta, J. Popiela, ... Kr.: Universitas 2005, 819 s.

9. Poezja Leopolda Staffa. Interpretacje. Pod red. A. Czabanowskiej-Wróbel, P. Próchniaka i ... Kr.: Księg. Akademicka 2005, 545 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2007.

[Trzy nieskończoności:] A. Czabanowska-Wróbel: Dyskrecja. *Teksty Drugie* 2002 nr 1/2; A. Franaszek: A poezja jest prawdą. *Tyg. Pousz.* 2002 nr 10; M. Podraza-Kwiatkowska. *Ruch Lit.* 2002 z. 3 [rec. też antologii *Liryki lozańskie Adama Mickiewicza*]; A. Poprawa: S. zdemaskowany. *Nowe Książ.* 2002 nr 3. – J. Gutorow: Dyskrecja pewności. Uwagi o dziele krytycznym M.S. W tegoż: *Niepodległość głosu.* Kr. 2003. – R. Rutkowski: Spotkanie z nieskończonością. *Znak* 2003 nr 9 [rec.: Trzy nieskończoności]. – [Przeszukiwanie czasu:] P. Czwardon: Uczłowieczanie krytyka. *Kresy* 2005 nr 4; A. Kałuża: Krytyczne śledztwa. *Nowe Książ.* 2005 nr 4; P. Śliwiński: Krytyk jako kustosz duszy. *Tyg. Pousz.* 2005 nr 6.

K.B.

STAMPF'Ł Stanisław Marian

TWÓRCZOŚĆ

1. Matysiakiowie. Powieść radiowa. [Współaut.:] J. Janicki i W. Żesławski.

Nagroda zespołowa Radia i Telewizji w 1958.

Adaptacja

1. D. Defoe: *Robinson Kruzo*. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 27] Wwa: NK 2000, tamże: 2002, 2004, 2005.

OPRACOWANIA (wybór)

PSB (Sz. Gąssowski).

STANDE Stanisław Ryszard

TWÓRCZOŚĆ

3. Trzy salwy. Biuletyn poetycki. [Wiersze; autorzy:] W. Broniewski, ..., W. Wandurski.

A d a p t. i v.: Adapt.: H. Drygalski. TV 1961.

OPRACOWANIA (wybór)

PSB (K. Woźniakowski).

STANISZEWSKI Andrzej

[...] W 1999-2002 oraz ponownie w 2002-05 był dziekanem Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Następnie objął obowiązki dyrektora Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej tegoż uniwersytetu. Jest redaktorem naczelnym zeszytów naukowych Instytutu pt. *Media, Kultura, Komunikacja Społeczna*, wydawanych w Olsztynie od 2005.

[...]

Prace redakcyjne

14. Literackie strategie lat dziewięćdziesiątych. Przełomy, kontynuacje, powroty. Pod red. L. Hul i ... Olsztyn: Wydawn. Uniw. Warmińsko-Mazur. 2002, 174 s.

15. Swojskość i obcość. O kategorii tożsamości w piśmiennictwie polskim na przełomie wieków. Prace literaturoznawcze poświęcone pamięci doktor Małgorzaty Żarczyńskiej. Pod red. ... i J. Chłosty-Zielonki. Olsztyn: Wydawn. Uniw. Warmińsko-Mazur. 2004, 235 s.

16. Regionalne, narodowe, uniwersalne. Literatura i media w perspektywie komparatystycznej. Red.: G. Borkowska, B. Darska, ... Olsztyn: Inst. Dziennikarstwa i Komunikacji Społ. Uniw. Warmińsko-Mazur. 2005, 270 s.

M.K.-K.

STANUCH Stanisław
1931-2005

[...] Zmarł 9 lipca 2005 w Krakowie.

OPRACOWANIA (wybór)

J. Błoński: Wszystko co literackie. Kr. 2001, passim. – T. Matulewicz: S.S. *Gaz. Wyborcza* 2005 nr 207 [wspomnienie pośmiertne].

K.B.

STAŃCZAKOWA Jadwiga

[...] Była córką Adolfa Strancmana (od 1942 używał imienia i nazwiska Franciszek Kotarbiński), przed wojną przedstawiciela handlowego firm zagranicznych, po wojnie pracownika przedsiębiorstw przemysłowych, i Marii z domu Weinfeld (od 1942 Helena z Koprowskich Kotarbińska). [...] W 1940 wraz z rodzicami znalazła się w getcie, skąd udało im się w 1942 wydostać. [...] Wraz ze swoją rodziną została spadkobierczynią dziennika Mirona Białoszewskiego (złożony w depozycie w Bibliotece Narodowej w Warszawie). [...]

TWÓRCZOŚĆ

5. Dziennik w dwoje.

A d a p t. f i l m.: Parę osób, mały czas. Scenariusz: A. Barański. Ekran. 2005 (wszedł na ekrany w 2007).

OPRACOWANIA (wybór)

Inf. córki, Anny Sobolewskiej, 2007. – PSB (J. Zawadzka).
J.Z.

STARNAWSKI Jerzy

[...] W 1992 przeszedł na emeryturę, do 2003 prowadził zajęcia na UŁ w niepełnym wymiarze godzin. Publikował artykuły w wielu czasopismach,

m.in. w *Przeglądzie Humanistycznym* (2000, 2002), *Ruchu Literackim* (2000-01, 2003-04), *Pracach Komisji Filologicznej* (PAU; 2001, 2005), a także w pismach *Meander* (2000-05), *Głos Nałęczowa* (2000-02, 2005-06), *Bunt Młodych Duchem* (2001-05), *Wileńskie Rozmaitości* (2001-03, 2005), *Studia Classica et Neolatina* (2002-06). Od 2003 do stycznia 2007 wykładał w Wyższej Szkole Humanistyczno-Pedagogicznej w Łowiczu. W 1998 został członkiem honorowym Łódzkiego Towarzystwa Naukowego [w t. 7. błąd]; do 2005 był przewodniczącym Wydziału I Towarzystwa. Otrzymał nagrodę im. T. Murdzeńskiego. Odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (2003). [...]

TWÓRCZOŚĆ

34. Polska w Europie. [Szkice]. Kr.: Collegium Columbinum 2001, 560 s.

Szkie dot. historii i literatury, m.in.: Dantyszek wśród prekursorów polskiej prasy; Eustachy Knobelsdorf, zapomniany poeta polsko-laciński; Cytaty z Eustachego Knobelsdorfa „Lutetiae Parisiorum descriptio” w wielkim dziele o dziejach uniwersytetu paryskiego; Katarzyna Jagiellonka jako epistolografka; Miasta ziem południowo-wschodnich Rzeczypospolitej w oczach dwu uczonych i pisarzy z przełomu XVI i XVII w.; Sarbiewski i jego belgijscy przyjaciele; O neolacińskich paralelach zachodnioeuropejskich poematu Walentego Rożdźskiego „Officina ferraria”; Pliniusz polski czyli kilka uwag dotyczących poetyki panegiryku w świetle siedmiu panegiryków jezuitów wydanych jako zbiór w 1639; Dydaktyka literatury według postulatów Joachima Pastoriusa; Scenka dramatyczna odegrana w języku polskim w szkolnym teatrze w Elblągu w roku 1748; Aloysius Rusnati – poeta włosko-laciński działający w Polsce; Polonica w „Zeitschrift für die Österreichischen Gymnasien” (1850-1918); Kornel Ujejski w angielskiej antologii... poetów lacińskich; Polskie życie kulturalne we współczesnym Paryżu (1957); Alfred Loepfe – tłumacz i przyjaciel literatury polskiej; Laudacja Karla Dedeusia.

35. Reymont i inni. [Szkice]. Wwa: DiG we współpracy z Wyd. Filol. UŁ 2002, 168 s.

Zawartość: I. Studia o Reymoncie: Władysława Stanisława Reymonta „Pielgrzymka do Jasnej Góry”; Władysław Stanisław Reymont wśród piewców męczeństwa ziemi chełmskiej; Żeromski – Reymont. Próba paraleli. – II. Studia o wybranych prozaikach polskich: Uwagi o pisarstwie Jerzego Kitowicza; Do dziejów nowelistyki polskiej. O datę przyjęcia terminu „nowela” w polskiej nauce o literaturze; Kraszewskiego „Kordecki” po stu pięćdziesięciu latach; Kraszewski wielokrotnie na nowo odczytywany; O listach Bolesława Prusa; Żywioł etnograficzny w „Dzierdziejach” Orzeszkowej; Dwaj badacze Sienkiewicza: Juliusz Kleiner, Zygmunt Szweykowski; Lubelskie ścieżki Sienkiewicza i Żeromskiego; Twórczość Zofii Kossak po latach; Uwagi o trylogii dramatycznej Karola Huberta Rostworowskiego.

36. Études sur la littérature polonaise dela Renaissance et ses relations avec la littérature européenne. Cracovie: Collegium Columbinum 2003, 103 s.

37. Od zarania dziejów literatury polskiej po wiek XX. [Szkice]. Łódź: Wydawn. UŁ 2003, 266 s.

Zawartość: I: Tysiąc lat katolickiej literatury w Polsce; Zagadnienie szczegółowej periodyzacji literatury polskiej; Podstawowe zagadnienia metodologiczne badacza literatury staropolskiej. – II: Od Jana z Dąbrowski do Mariana Plezia. (Rozważania wywołane znakomitą edycją „Kroniki Polskiej” mistrza Wincentego zwanego Kadlubkiem; Wincenty dominikanin; Niemieckie dziewiętnastowieczne tłumaczenie „Bogurodzicy”; Nad reedycją „Psaltera Floriańskiego” (1939, 2002). – III: „Rocznik Literacki” 1543. Felieton naukowy; „Pana Rejowe” i „pana Jana Kochanowskiego” hymny do Boga; Najdawniejszy obraz poezji polsko-lacińskiej do końca XVI w. (1853); Czterechsetlecie „Biblii” Jakuba Wujka. Refleksje rocznicowe; Zamość – ostatnia reduta renesansu w Polsce. – IV: Polemika poetycka Wacława Potockiego z Wespazjanem Kochowskim; Wespazjan Kochowski – poeta sanktuariów maryjnych. – V: Osiągnięcia środowiska łwowskiego w zakresie badań nad Ignacym Krasickim; Jak środowisko lubelskie uczciło setną rocznicę śmierci Stanisława Staszica; Polska tragedia neoklasycyzyczna źródłem inspiracji dla naszych wielkich romantyków. – VI: Słowacki – Krasinski; O historycznych i trwałych wartościach twórczości Słowackiego; Stanisław Łempicki (1886-1947) jako badacz Mickiewicza i Słowackiego; Jan Bourilij (1911-1971) jako badacz Słowackiego. – VII: Tragizm w „Judaszu z Kariothu” Rostworowskiego; O „Tryptyku ewangelicznym” Leopolda Staffa.

38. Sylwetki lubelskich humanistów w XIX i pierwszej połowie XX w. Lubl.: Norbertinum 2004, 331 s.

Zawartość: I: Franciszek Antoni Woelke (1788-1862); Łukasz Koncewicz (1796-1867); Hieronim Łopaciński (1860-1906); Ks. Jan Ambroży Wadowski (1839-1907); Ks. Józef Pruszkowski (1837-1925). – II: Stefan Srebrny (1890-1962) – lata lubelskie; Piotr Bańkowski (1885-1976) – lata lubelskie; Ks. Cezary Pecherski (1881-1925); Henryk Gaertner (1892-1935) – lata lubelskie; Maurycy Paciorkiewicz (1873-1927); Zygmunt Kukulski (1890-1944); Wiktor Hahn (1871-1959) – z uwzględnieniem okresu lubelskiego; Mieczysław Stanisław Popławski (1893-1946); Julian Krzyżanowski (1892-1976) – powiązania ze środowiskiem lubelskim; Feliks Araszkiewicz (1895-1966); Ludwik Kamykowski (1891-1944); Leon Białkowski (1885-1952); Henryk Życzynski (1890-1940); Stanisław Stroński (1882-1955); Stanisław Sawicki (1907-1944) – rok profesury lubelskiej. – III: Juliusz Kleiner (1886-1957); Andrzej Wojtkowski (1891-1975); Maria Dłuska (1900-1992); Tadeusz Brajerski (1913-1997); Jan Parandowski (1895-1978) – lata profesury lubelskiej; Henryk Elzenberg (1887-1967) – epizod lubelski; Jerzy Kowalski (1893-1948) – epizod lubelski; Stefan Kawyn (1904-1968); Mieczysław Ziennowicz (1882-1971); Stefan Harrasek (1890-1952); Tadeusz Milewski (1906-1966) – lata lubelskie; Marian Plezia (1917-1996).

39. Z dziejów polskiej nauki o literaturze. Dwanaście rozpraw. Łowicz: Mazow. Wyższa Szkoła Hum.-Pedag. 2004, 254 s.

Zawartość: O nauczaniu literatury w wyższych uczelniach polskich w trzech pierwszych dziesięciatkach lat XIX wieku; O uniwersyteckim nauczaniu literatury polskiej w latach 1830-1862; Pokolenie wielkich humanistów polskich; Drogi i bezdroża polskiej monografii historycznoliterackiej.

Studia i artykuły w czasopismach i książkach zbiorowych, m.in.: Z badań nad komentarzem Adama Naruszewicza do Tacyta „Dzieł wszystkich” (1772-1783). Przypisy o rozmiarach wykładu. *Biul. Bibl. Jag.* 1999 nr 1/2 s. 171-186. – Dydaktyka literatury według postulatów Joachima Pastoriusa. W: **755**

- Literatura. Kultura. Język. Zielona Góra 2001 s. 65-77. – Swetoniusz na warsztacie Naruszewicza – komentatora Tacyty „Dzieł wszystkich”. *Pr. Komis. Filol. Klasycznej* 2001 nr 29 s. 5-32. – Tysiąc lat katolickiej literatury w Polsce. W: *Idee chrześcijańskie w życiu Europejczyka. Cz. 2. Łódź* 2001 s. 355-372. – Z badań nad Naruszewiczowym komentarzem do Tacyty „Dzieł wszystkich”. *Odwolania historyków rzymskich. [Fragm.]. Terminus* 2001 z. 1/2 s. 191-201. – Juwenalis na warsztacie komentatora Tacyty „Dzieł wszystkich”. *Symbolae Philologorum Posnaniensium Graecae et Latinae* 2002 vol. 14 s. 167-173. – Literatura angielska w Bibliotece Narodowej, 1921-1929. W: *Studies on literature and culture in honour of Prof. Irena Janicka-Świdorska. Łódź* 2002 s. 227-237. – Pliniusz Starszy na warsztacie Adama Naruszewicza – komentatora do Tacyty „Dzieł wszystkich”. [Fragm.]. *Rocz. Bibl. Nauk. PAU i PAN w Krak.* 2002 s. 141-166. – Die Beziehungen des Humanisten Georg Sabinus (1508-1560). W: *Germania Latina. T. 1. München* 2003 s. 469-481. – Juliusz Słowacki. W: *Historia literatury polskiej w 10 tomach. T. 5. Romantyzm. Bochnia* 2003 s. 5-34, 335-337. – O korespondencji naukowej Hieronima Łopacińskiego (1860-1906) z Teodorem Wierzbowskim (1853-1923). *Rocz. Bibl. PAU/PAN w Krak.* 2003 t. 48 s. 321-341. – Polonica in Zeitschrift für die Österreichischen Gymnasien. *Acta Univ. Lodz. Folia Germanica* 2002 wyd. 2003 s. 191-217. – Sylwetki krzemienieckich historyków literatury. *Biesiada Krzemieniecka* 2003 t. 4 s. 27-64. – Tradycje polskiej mediewistyki literackiej. W: *Mediewistyka literacka w Polsce. Wwa* 2003 s. 11-35. – Wprowadzenie [do Barokul]. W: *Historia literatury polskiej w 10 tomach. T. 3. Bochnia* 2003 s. 5-30. – Bogdan Suchodolski jako historyk literatury polskiej. W: *Bogdan Suchodolski – w stulecie urodzin. Wwa* 2004 s. 75-88. – Komparatystyczny warsztat Z.J. Nowaka. W: *Warsztat badawczy Zbigniewa Jerzego Nowaka [...]. Kat.* 2004 s. 49-59. – Krytyka literacka i polska nauka o literaturze. W: *Historia literatury polskiej w 10 tomach. T. 7. Młoda Polska. Cz. 1. Bochnia* 2004 s. 237-256. – Listy Romana Pollaka (1886-1972) do Giovanniego Mavera (1891-1970). *Rocz. Bibl. PAU/PAN w Krak.* 2004 t. 49 s. 337-413, 2005 t. 50 s. 425-516. – Nad indeksem w dwu bazylejskich edycjach Frycza Modrzewskiego, 1554, 1559. W: *Dziedzictwo Andrzeja Frycza Modrzewskiego w myśli humanistycznej. Piórków Trybunalski* 2004 s. 546-564. – *Sarbievius et ses amis belges.* W: *Mélanges Jean-Paul De Nola. Castelvetro* 2004 s. 195-204. – *Zamość – ostatnia reduta renesansu w Polsce.* W: *Corona scientiaru. Wwa* 2004 s. 207-218. – Zapomniana relacja lwowskiego historyka literatury o naukowej podróży do bibliotek i archiwów czterech miast Prus Książęcych i Królewskich z 1847 r. *Rocz. Elbląski* 2004 t. 19 s. 189-200. – *Polska nauka o literaturze w l. 1918-1939.* W: *Historia literatury polskiej w 10 tomach. T. 8. Dwudziestolecie międzywojenne. Bochnia* 2005 s. 201-216. – *Rej – Kochanowski.* W: *Mikołaj Rej z Nagłowic. Kielce* 2005 s. 25-59. – *Jerzy Pietrkiewicz – scholar of Polish and comparative literature.* W: *J. Pietrkiewicz: Polish literature from the European perspective. Łódź* 2006 s. 5-28. – *O dobrych i złych tradycjach uniwersyteckich. Stud. Classica et Neolatina* 2006 t. 8 s. 7-19.
- Prace redakcyjne**
11. *Słownik badaczy literatury polskiej.* Red. ... Łódź: UŁ, od 1994 Wydawn. UŁ.
- T. 4. 2001, 363 s.
- T. 5. 2002, 366 s. + Indeks do t. 1-5, 30 s.
- T. 6. 2003, 372 s.
- T. 7. 2005, 247 s.
18. J. Kleiner; Juliusz Słowacki. *Dzieje twórczości. Wstęp i oprac. ... T. 1-4.* [Wyd. 2] Kr.: WL 2003.
21. M. Bielski: *Komedia Justyna i Konstanczyj; M. I. J. Bielscy: Sejm niewieści.* Kr. 2001, 265 s.
22. *Homerus: Iliada. (Wybór).* Łódź: ETN [Łódź. Tow. Nauk.] 2001, 112 s.
23. *Rok Słowackiego w Przemyślu. Materiały z konferencji naukowej. Przemyśl 24-25 listopada 1999.* Przemyśl: Tow. Przyj. Nauk w Przemyślu 2001, 91 s.
24. *Martini Cromeri Carmina Latina. [Oprac.] ... R. Turasiewicz. Cracoviae: PAU* 2003, XXVIII, 66 s. Tekst w jęz. łac.
25. *I. Chrzanowski: Pisma wybrane. Oprac.: Z.J. Nowak, ...* Kr.: WL 2004, 635 s.
26. *J. Pietrkiewicz: Polish literature from the European perspective. Studies and treaties. Oprac. ... i in.* Łódź: Łódź. Tow. Nauk. 2006, 307 s.
- OPRACOWANIA (wybór)**
- Ank. 2007. – *Autobiografia naukowa. Analecta* 2003 z. 1/2. J.S. W: *Wielka encyklopedia powszechna. T. 26. Wwa* 2005.
- A. Krawczyk. *Folia Bibliologica.* Lubl. 1996/1997 [rec.: *Wiek średnie i wiek renesansowy*].
- E.G.**
- STAROWIEYSKA-MORSTINOWA**
Zofia
- Przekład**
9. *Daniel-Rops: Od Abrahama do Chrystusa.* [Wyd. 5] Wwa: Pax 1995.
- OPRACOWANIA (wybór)**
- B. Mamóń: *Cieszyć się życiem. Zofia Starowieyska-Morstinowa – szkice do portretu.* Kr.: Znak 2003, 157 s.

STAWAR Andrzej

Przekłady

1. F. Dostojewski: *Biedni ludzie*. [Powieść]. [Wyd. 4] Wwa: KiW 1976.

3. M. Szolochow: *Cichy Don*. [Powieść]. Tłum.: W. Rogowicz, ... T. 1-4. [Wyd. 25] Wwa: Porozumienie Wyd. 2001.

5. A. Tolstoj: *Piotr Pierwszy*. [Powieść]. T. 1-2. [Wyd. 11] Wwa: KiW 1986.

17. L. Tolstoj: *Wojna i pokój*. [Powieść]. Posł.: J. Gondowicz. T. 1-2. [Wyd. 17] Wwa: Świat Książki 2002.

OPRACOWANIA (wybór)

A. Sebesta: Publicystyka sowietologiczna A.S. *Rocz. Nauk.-Dydak. Pr. Ekonomiczne WSP w Krak.* 1997 z. 8. – T. Drewnowski: Ostatni autentyczny marksista. W tegoż: *Porachunki z XX wiekiem*. Kr. 2006.

J.Cz.

STAWIŃSKI Jerzy Stefan

TWÓRCZOŚĆ

29. Nie zawijając do portów. [Powieść].

Przekł. r. o. s.: Ne zachodja v porty. [Przel.] O. Efimov. [Moskwa 2001].

37. Młodego warszawiaka zapiski z urodzin. [Powieść]. [Wyd. 7] Wwa: Wydawn. Trio 2006.

47. Opowieści powstańcze. Wyd. 2 [zmien.] Wwa: Trio 2004, 209 s.

Pominięto: Młodego warszawiaka zapiski z urodzin [poz. 37].

60. Podróż do Moskwy. [Scenariusz widowiska telewizyjnego]. TV 1999.

W t. 7 błędna data pierwszej emisji.

61. Do filmu trafiłem przypadkiem. Z Jerzym Stefanem Stawińskim rozmawia Barbara Giza; Jutro idziemy do kina. [Scenariusz filmu telewizyjnego]. Wwa: Trio 2007, 226 s. Zob. poz. 62.

62. Jutro idziemy do kina. [Scenariusz filmu telewizyjnego]. TV 2007. Druk zob. poz. 61.

Przekład

3a. T.N. Wilder: *Pijane siostry*. Druk fragm. *Życie i Myśl* 1959 nr 3/4.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady zob. Twórczość poz. 61 oraz m.in.: S. nie do zobaczenia. Rozm. J. Szczerba. *Gaz. Wyborcza* 2006 nr 152. M. Pieczara: Pożegnanie z Piszczykiem. *Nowe Książ.* 1991 nr 6 [rec.]. Nieklamane oblicze Jana Piszczyka. – J. Szczerba. *J.S.S. Gaz. Wyborcza* 1996 nr 255.

STAWIŃSKI Julian

[...] Syn Mariana Bernarda Stawińskiego i Anny z domu Beczko-Druzin. Uczęszczał do Gimnazjum im. H. Sienkiewicza we Lwowie. W 1920 jako ochotnik brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej. [...] Równocześnie z prawem studiował do 1928 w lwowskiej Akademii Handlu Zagranicznego. [...] W 1929 uzyskał absolutorium z filozofii na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie. W tymże roku przeniósł się do Warszawy i rozpoczął aplikację w Sądzie Apelacyjnym; w 1932-34 pracował tamże jako asesor. W 1934-37 pełnił obowiązki sędziego w Ostrowi Mazowieckiej. [...] W 1939 został zatrudniony ponownie na stanowisku sędziego w Ostrowi Mazowieckiej. [...] Podczas pobytu w Paryżu w 1939/40 pracował w Centrali Informacji i Dokumentacji Ministerstwa Informacji i Dokumentacji (MiD) Rządu RP. [...] Od 1941 redagował w Londynie wydawany dwukrotnie w ciągu dnia *Komunikat Radiowy MiD* (potem *Biuletyn Nasłuchu MiD*); w 1944 był zmuszony zwolnić się z pracy i wyjechał do Kanady. [...] Od 1947 był radcą w Ministerstwie Spraw Zagranicznych; w 1950 został zwolniony z pracy. W 1947-48 współpracował z Agencją Prasowo-Informacyjną „Czytelnik” (teksty podp. pseud.: Andrzej Skiba, Antoni Skiba). [...] Do 1955 pełnił obowiązki kierownika Pracowni Prasy Międzynarodowej Robotniczej Spółdzielni Wydawniczej „Prasa”. [...] W latach sześćdziesiątych napisał historię literatury amerykańskiej i monografię Edgara Poe’go (nieprzyjęte do druku).¹ [...]

Przekład

16. I. Asimow: *Pozytronowy detektyw*. [Powieść]. Wyd. 2 [właśc. 3] popraw. Pozn.: Rebis 2003.

OPRACOWANIA (wybór)

PSB (M.A. Supruniuk).

M.K.-K.

STECKI Konstanty

[...] W 1928 rozpoczął naukę w Gimnazjum Państwowym w Zakopanem, po czwartej klasie w 1932 został przeniesiony do Korpusu Kadetów nr 1 we Lwowie. Naukę kontynuował w Korpusie Kadetów nr 2 w Rawiczu. W 1939 wstąpił do Polskiego Związku Narciarskiego oraz Klubu Wysokogórskiego. Uczestniczył w kampanii wrześniowej 1939 w 24. Zmotoryzowanym Pułku Ułanów 10. Brygady Kawalerii Zmotoryzowanej płk. Stanisława Maczka. Następnie przez Węgry, Jugosławię przedostał

M.K.-K.

¹ Uzup. biogramu wg PSB (M.A. Supruniuk).

757

się do Francji, gdzie służył w plutonie zwiadowców motocyklowych 4. Pułku Piechoty 2. Dywizji Strzelców Pieszych Armii Polskiej. Oddelegowany do Szkoły Podchorążych w Coëtquidan, po klęsce Francji został w czerwcu 1940 ewakuowany z La Rochelle do Wielkiej Brytanii. Po ukończeniu Szkoły Podchorążych Marynarki Wojennej w Plymouth został promowany na podporucznika marynarki wojennej, a potem objął funkcję płatnika na ORP „Bałtyk”, następnie został także drugim komisarzem. [...] W 1947 ożenił się z Zofią Wisłocką. [...] W 1953-55 był księgowym w zakopiańskiej Szkole Metalowej i Liceum Technik Plastycznych. [...] Od 1965 był członkiem PZPR (do 1990). [...] Zmarł 22 lipca 1996 w Zakopanem [w t. 8 błędna inf.]¹

OPRACOWANIA (wybór)

PSB (A. Krawczyk)

STEFANOWSKA Zofia 1926-2007

[...] W 2007 wyróżniona odznaczeniem „Zasłużony Kulturze – Gloria Artis”, przyznawanym przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Zmarła 27 kwietnia 2007 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

4. Próba zdrowego rozumu. *Studia o Mickiewiczu*.

W t. 8 brak inf., iż w wyd. 2 pominięto studia: *Walka z romantyzmem w Kole Sprawy Bożej*; Stanisław Pigoń jako badacz Mickiewicza, – dodano: *Rosja w „Ustępie” III części Dziadów; Pochwała dawnych czasów w „Panu Tadeuszu”; Mickiewicz – tradycja i nowatorstwo.*

Przekł. w łos. art. Mickiewicz – tradycja i nowatorstwo: *Mickiewicz fra tradizione e innovazione.* W: Per Mickiewicz. Varsovia; Roma 2001.

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopismach, m.in.: *Norwid o niewoli narodowej. Stud. Norwidiana* 1985/1986 s. 75-84, przedr. w: *Cyprian Norwid – w setną rocznicę śmierci poety.* Kr. 1991 s. 9-20. – *Placyd Jankowski, 1810-1872.* [Współaut.:] K. Bartoszyński. W: OLP. Ser. 3 t. 3. Wwa 1992 s. 185-199. – „Nic ani szanie...” O prowincjonalizmie w IV części „Dziadów”. W: *Adam Mickiewicz.* Petersburg 1993 s. 5-11. – *Armata Mickiewicza.* [Współaut.:] J. Axer. *Pam. Lit.* 1998 z. 3 s. 15-29. – *Duch – powrotnik u Mickiewicza.* *Pam. Lit.* 2005 z. 4 s. 69-77. – *Status tekstu kanonicznego. (Romantyzm).* W: *Polonistyka w przebudowie.* T. 1. Kr. 2005 s. 445-451. – *Cień kaptura nad „Panem Tadeuszem”.* W: *Poetyka, polityka, retoryka.* Wwa 2006 s. 73-79.

Praca edytorska

4. A. Mickiewicz: *Księgi narodu polskiego i pielgrzymstwa polskiego.* Oprac. ... [Wyd. 6] Wr.; Wwa; Ossol. we współpracy z De Agostini Polska 2004.

OPRACOWANIA (wybór)

Bibliografia prac Z.S. za lata 1946-2001. Oprac.: T. Wiśnik. W: *Romantyzm, poezja, historia. Prace ofiarowane Zofii Stefanowskiej.* Wwa 2002.

A. Nawarecki: *Mickiewicz i robaki.* W: *Balsam i trucizna. 13 tekstów o Mickiewiczu.* Gdańsk 1993 [dot. J. Kotta i Z.S.]. – G. Królikiewicz: *W poszukiwaniu Norwida.* *Stud. Norwidiana* 1996 [rec.: Strona romantyków]. – M. Głowiński: *O Z.S.* W: *Romantyzm, poezja, historia. Prace ofiarowane Zofii Stefanowskiej.* Wwa 2002.

B.T.

STEMPOWSKI Jerzy

TWÓRCZOŚĆ

5a. *Notes pour une ombre suivi de Notes d'un voyage dans le Dauphiné.* Powst. 1940-1942. [Tekst ustalił i komentarzem opatrzył:] J. Zieliński. [Przedm.:] W. Karpiński. [Posł.:] J. Zieliński. *Monttriche: Noir sur Blanc* 2004. 122 s.

Zawiera teksty dwu dzienników J.S. odnalezionych przez J. Zielińskiego w Szwajcarii: *Notes pour une ombre*, pisanego od 28 VIII 1940 do 10 II 1941, którego adresatką była Ludwika Rettingerowa zmarła po wybuchu wojny w 1939, s. 21-72, oraz *Notes d'un voyage dans le Dauphiné*, napisanego w lipcu 1942, s. 75-80.

Wyd. w przekł. pol.: *Zapiski dla zjawy oraz Zapiski z podróży do Delfinatu.* Tekst ustalił, przeł. i posł. opatrzył J. Zieliński. *Przedm.:* W. Karpiński. *Wwa: Noir sur Blanc* 2004, 91 s.

8. *Eseje dla Kassandry.* [Wyd. 3] Gdańsk: *słowo/obraz terytorium* 2005.

Wybór esejsów w przekł. niem.: *Von Land zu Land.* [Przeł.] A. Grzybkowska. Berlin 2006.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 1962. – PSB (A.S. Kowalczyk). – Jerzy Stempowski w wydawnictwach Instytutu Literackiego w Paryżu. *Bibliografia.* Oprac.: J. Timoszewicz. Wwa; Inst. Dokumentacji i Studiów nad Literaturą Pol., Oddz. Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza 2007, 57 s. *Konstelacja „Kultura”*.

A.S. Kowalczyk: „*Stepowa Hellada*”. *Tyg. Powsz.* 1992 nr 34. – M. Leśniakowska: *Ziemia berneńska. Odra* 1992 nr 2. – R. Węgrzyński: *Listy z Berna do Maisons Laffite.* *Tyg. Powsz.* 1992 nr 2. – [W dolinie Dniestru i inne eseje ukraińskie:] A. Adamiec: *W mojej ojczystej dolinie średniego Dniestru.* *Kresy* 1993 nr 15; M. Wyka: *Lektury kwartalne.* *Zesz. Lit.* 1993 nr 43. – A. Nasalska: „*Patrzeć w przepaść pod naszymi stopami*”. O powojennych podróżach J.S. *Kresy* 1999 nr 4. – W. Schlott: „*Księgozbiór przemysłników*” S. Przeł. L. Szaruga. *Kultura*, Paryż 1999 nr 5 [omów. wyboru esejsów J.S. w tłum. niem.: Bibliothek der Schmuggler]. – *Arch. Emigracji* 2000 z. 3 [tu o J.S.]. J. Kościelkowska: *O J.S.; W. Zyndram Kościelkowski: Na śladach Niespiesznego Przechodnia; A.S. Kowal-*

758 ¹ Uzup. biogramu wg PSB (A. Krawczyk).

czyk: Z archiwum J.S.] – [Pamiętnik teatralny trzeciej klasy i inne szkice] E. Baniewicz: Pamiętnik teatralny trzeciej klasy. *Twórczość* 2000 nr 11; M. Karasińska: S. W obronie straconej pozycji; J. Krakowska-Narozniak: Recenzenci bez pełnomocnictw. *Dialog* 2000 nr 7 [omów. zamieszczonego w tejże książce studium J.S.: Pełnomocnictwa recenzenta]. – [Od Berdyczowa do Łaftów.] R. Kwiecień: „... I o czym się nie mówi o zmierzchu”. *Znak* 2001 nr 10; R. Węgrzyniak: J.S., czyli Notatki z peregrynacji antynowoczesnego modernisty. *Zesz. Lit.* 2001 nr 3. – S. Janowski: Świat wartości. Problematyka aksjologiczna w eseistyce Bolesława Micińskiego, J.S. i Czesława Miłosza. Wr.: Erechtejon 2002, 134 s. – D. Jeznach-Woźna: Krajobrazy w twórczości J.S. *Prz. Bydg.* 2002. – R. Węgrzyniak: Literatura okresu chaosu. *Zesz. Lit.* 2002 nr 3 [rec.]. Chimera jako zwierzę pociągowe. Klimat życia i klimat literatury. – L. Zylfiński: Czytając S. *Borussia* 2001/2002 nr 26 [dot. Od Berdyczowa do Łaftów]. – A.S. Kowalczyk: J.S. – Iwan Seńkiw. Dzieje przyjaźni. *Arch. Emigracji* 2002/2003 z. 5/6. – M. Wróblewski: Idea Międzymorza w twórczości J.S. W: W kręgu folkloru, literatury i języka. Tor. 2003. – A.S. Kowalczyk: S. jako czytelnik. W: *Czytane na nowo*. Wwa 2004. – *Zesz. Lit.* 2004 nr 1 [tu art. dot. J.S.; J. Kościalkowska; O. J.S.; W. Karpiński: Talizmany Niespiesznego Przechodnia; J. Zieliński: Aura tęsknoty]. – M. Klecel: Nieznany dziennik J.S. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2005 nr z 1 IV [dot.: Zapiski dla zjawy]. – Pan Jerzy. Śladami Niespiesznego Przechodnia. Wspomnienia i szkice o Jerzym Stempowskim. Wybór i oprac.: J. Timoszewicz. Wwa: Bibl. *Więzi* 2005, 336 s. [zawartość: S. Stempowski: Z „Pamiętników”. Fragmenty; M. Dąbrowska: Z „Dzienników”. Wybrane fragmenty; M. Żuławska: „Na szczytach latarni morskiej”. Fragment „Studium do autoportretu”; T. Terlecki: Paweł Hostowiec. Fragment „Czterech nagrodzonych”; [M. Chmielowiec] Michał Sambor: Równy krok Niespiesznego Przechodnia; J. Czapski: Przy Sybilach królowych. G. Herling-Grudziński: Wyjścia z milczenia; K.J. Jeleński: Paweł Hostowiec, czyli o wysiłku wyobraźni; Cz. Miłosz: Proza; W.A. Zbyszewski: Dwa laureaci. Fragmenty; J. Czapski: J.S.; G. Herling-Grudziński: Pożegnalny list; T. Terlecki: „Pan Jerzy”; H. Zbinden: Wielki polski emigrant; W. Wahnout: Śpiewanka się skończyła; W.A. Zbyszewski: Sceptyk i arystokrata; J. Łobodowski: „Stempowski znalazł dobre literaturę rosyjską...”; K. Marek: J.S.; T. Nowakowski: Herr Privatdozent w balonie braci Montgolfier; J. Kościalkowska: O J.S.; W. Zyndram-Kościalkowski: Na śladach Niespiesznego Przechodnia; K.F. Vincenz: W pierwszą rocznicę śmierci J.S.; W. Weintraub: Bukoliki J.S.; J. Łobodowski: O kryzysie kultury; [W. Skalmowski] Maciej Broński: Wędrowiec i róża; Cz. Miłosz – J. Czapski: Polemika; Cz. Miłosz: I. Duże cienie. [Fragmenty]; J. Czapski: II. Dwie prowokacje. [Fragmenty]; J. Sakowski: O pożytkach i rozkoszach czytania; J. Kott: Listy Kassandry z ziemi berneńskiej; J. Oryźyna: Flory I; W. Woroszyłski: Pan Jerzy; E. Axer: S.; H. Micińska-Kenarowa: O J.S. Zamiast recenzji z jego „Esejów”; S.E. Nahlik: O J.S.; M. Zimińska-Sygietyńska: Jerzy; M. Danilewicz: Zielińska: Ze wspomnień o S.; I. Faleńska-Neyman: Wspomnienie o J.S. [T. Chciuk] Marek Celt: „Professor”. Fragment książki „Raport z podziemia – 1942”; B. Osadczuk: Dwa spotkania z J.S.; J. Giedroyc: „Umiał być przekorny...”. Fragment „Autobiografii na cztery ręce”; J. Kott: Wokół S. Późne głosy. R. Matuszewski: Pan Jerzy; Cz. Miłosz: Jeszcze o S.; I. Seńkiw: Dzieje przyjaźni]. – P. Rambowicz: J.S. zapiski nie tylko intymne. *Arch. Emigracji* 2006 z. 7/8. [dot.: Zapiski dla zjawy]. – M. Szpakowska: S. – klasyk i socjolog. W tejże: *Teatr i bruk*. Wwa 2006. – M. Wyka: Trzy wariacje na temat J.S.: Esej jako autobiografia; Klasyk przejściowej epoki; Człowiek dobrze wychowany. W tejże: *Niecierpliwość krytyki*. Kr. 2006.

STERN Anatol

Pseud.; wspólnie z Aleksandrem Watem: Cezet.

[...] W 1919 podjął studia polonistyczne na Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie [...] Był redaktorem naczelnym czasopisma *Kino-Film* (1925-27), a później należał do zespołu redakcyjnego dwutygodnika *Kino. Teatr* (1928-30). W 1926 ożenił się z Alicją Zeidenman [w t. 8 błąd w nazwisku]. W 1928-31 wchodził w skład Rady dla Spraw Kultury Filmowej, powołanej przez Radę Ministrów. Od 1932 jako kierownik działu kulturalnego współpracował z *Kurierem Porannym*. Artykuły ogłaszał też m.in. w *Świecie Filmu* (1937-39). [...] Po wybuchu II wojny światowej dotarł jesienią 1939 do Lwowa, gdzie został członkiem komitetu organizacyjnego Związku Pisarzy Zachodniej Ukrainy. Wraz z grupą polskich poetów 24 stycznia 1940 został aresztowany przez NKWD; zwolniony po kilku miesiącach objął we wrześniu tegoż roku stanowisko kierownika wydziału teatralnego w Domu Kultury Ludowej we Lwowie. Razem z Wiktoorem Domańskim i Józefem Prutkowskim prowadził przy tej instytucji *Teatr Poezji i Satyry* (do czerwca 1941). [...] W styczniu 1942 wstąpił do Armii Polskiej; służył w referacie propagandy, w oddziale sanitarnym i materiałowym. W marcu tego roku został wraz z Armią ewakuowany do Iranu. [...] W lutym 1948 opuścił Palestynę i drogą morską udał się do Genewy. Po kilkutygodniowym pobycie w Rzymie przyjechał w kwietniu 1948 do Warszawy. [...] W 1955-56 był kierownikiem literackim Zespołu Filmowego „Iluzjon”. Kilkakrotnie przebywał na stypendium w ZSRR (w 1955, 1962, 1964-65). [...]

TWÓRCZOŚĆ

16. *Antek policmajster*. Scenariusz filmowy. [Współaut.: [K. Runowiecki] K. Tom, E. Szelechter. Ekran. 1935.

W t. 8 błędnie rozwiązany pseud.

20. *Pani minister tańczy*. Scenariusz filmowy. [Współaut.: Alicja Stern] A. Turski. Ekran. 1937.

21. [List do matki] *A briwele der mamen*. Scenariusz filmowy; M. Oszerowicz. Scenopis ... Ekran. 1938.

Film w jęz. jidysz; tytuł pol.: *List do matki*; inf. wg strony internetowej (www.filmipolski.pl).

23a. [Cudowne przygody Zeganedena. Opowiadania dla dzieci]. Powst. ok. 1943-45.

Przeł. Hebert; *Allot ha-pele shel Zeganeden*. Przeł. M. Levin. Tel-Aviv 1945.

¹ Wszystkie uzupełnienia w części biograficznej oraz w działkach: *Twórczość* poz. 16, 20, 29, 31a, 37a, Przekłady i adaptacje poz. 18, 23 wg PSB (A.K. Waśkiewicz).

25. Ludzie i syrena. [Powieść].

P r z e k ł. h e b r.: Aharito shel Nazi. [Przeł.] D. Shtok. Tel-Aviv 1944.

26. Nad błękitnym Kinereth. [Opowiadania].

W katalogu Bibl. Nar. w Wwie inna wersja tytułu: Nad błękitnym Genezaret. (Opowieść dla dzieci).

P r z e k ł. h e b r.: 'Al kineret ha-tekhelet. [Przeł.] S. Melcer. Tel-Aviv [1947].

28. Uczta w czasie dżumy. [Powieść]. T. 1-2. Powst. ok. 1944.

P r z e k ł. h e b r.: Yehudi mi-Polin. [T.] 1. Pogrom. [T.] 2. Ha-mashtah be-megipah. [Przeł.] S. Melcer. Merhabyah 1946.

29. Przyszł ci człowiek w nocy... Sztuka w 3 aktach. Powst. ok. 1945.

P r z e k ł. h e b r.: [Przeł. S. Melcer]. Tel Awiw 1947 [w t. 8 błąd w nazwisku (tłumacz); Adam higi'a ba-lajla, *Olam Ha'ishah*, Tel Awiw 1947 nr 110 - 1948 nr 124 [przeł. anonim.].

31a. Krew i ziemia. [Poemat dramatyczny]. Powst. 1948. Druk zob. poz. 40.

Wg inf. M. Jarmulowicz (Sezony błędów i wypaczeń. Gdańsk 2003) właśc. tytuł: Ziemia i krew.

37a. Aktorzy. Sztuka w 3 aktach. Powst. 1954.

M o n t a ż: Metamorfozy teatru pijana sypialnia. Spektakl oparty na futurystycznych tekstach ..., T. Czyżewskiego i S. Młodożeńca. Scenariusz: Z. Zajacówna. Wyst. Kr., T. Groteska 1999.

Nadto (wg inf. J. Małeckiej: Doświadczenia filmowe Anatola Sterna. Praca magisterska napisana pod kierunkiem dr hab. P. Mitznera, obroniona na Uniw. im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie w r. 2004) niezrealizowane scenariusze filmowe: zachowane w masz.: w Filmotece Nar. w Wwie: Dar Pomorza. Powst. 1951, Mikołaj Kopernik. Powst. 1951, Przodownik pracy. Powst. 1951; w Bibl. Nar. w Wwie: Śladami Żeromskiego. Powst. 1955, - zaginione: Nieznajoma. Scenariusz według opowiadania S. Zweiga pt. 24 godziny z życia kobiety. Powst. 1931, Posucha. Powst. 1935, Od Latrum do Gazali. Powst. 1942.

Przekłady i adaptacje

7a. Krwawy wschód. Scenariusz filmowy wg powieści S. Kiedrzyńskiego pt. Serce na ulicy. Ekran 1931.

Inf. o tytule scenariusza wg strony internetowej (www.film-polski.pl).

18. Moi rodzice rozwodzą się. Scenariusz filmowy wg utworu dramatycznego K. Nordena [właśc. M.J. Migowej]. [Współaut.:] K. Norden [właśc. M.J. Migowa]. Ekran. 1938.

23. Szczęście przychodzi, kiedy chce. Scenariusz filmowy wg powieści [M.J. Migowej] K. Nordena. Powst. 1939.

OPRACOWANIA (wybór)

PSB (A.K. Waśkiewicz).

P. Czaplinski: Błuznierstwo awangardy. *Tytuł* 1992 nr 1 [dot. m.in. procesu o bluznierstwo wytoczonego A.S. w 1919]. - M. Gamdzyk-Kluźniak: „Trzymam rękę na pulsie naszej awangardy”. Z archiwum A.S. *Biał. Inf. Bibl. Nar.* 1996 nr 2 [dot. materiałów przekazanych w 1995 r. Bibl. Nar. w Wwie, głównie listów od H. Berlewiego z 1957-1967]. - P. Majerski: Sytuacja futurystyki polskiej po przełomie październikowym. Na marginesie sporu A.S. z Antonim Słonimskim. W: *Przełomy. Rok 1956. Kat. 1996*, przedr.: zmien. w tegoż: Odmiany awangardy. Kat. 2001, pt. Po przełomie w tegoż: Anarchia i formuły. Kat. 2001. - M. Gamdzyk-Kluźniak: Pan Prezes walczy z futuryzmem. Z archiwum A.S. *Biał. Inf. Bibl. Nar.* 1997 nr 2 [dot. sporów wokół futuryzmu, toczonech w r. 1957 z udziałem A.S.]. - M. Kareński-Tschurl: Czy dlatego, że my się par example kochamy? O erotyce futurystycznej na przykładzie poezji Brunona Jasińskiego i A.S. *Teksty Drugie* 2000 nr 6. - M. Cywińska-Dziekońska: Od judaizmu ku apokaliptyce. Poetycka nieświadomość „genetyczna” w surrealizmie „à la polonaise”. *Albo albo* 2001 z. 1 [dot. także A. Watał. - P. Majerski: Anarchia i formuły. Problemy twórczości poetyckiej Anatola Sterna. Kat.: Wydawn. UŚI. 2001, 247 s. - A.K. Waśkiewicz: „Irrealna gwiazda”. O poezji A.S. W tegoż: W kręgu futurystyki i awangardy. Wr. 2003. - M. Delaperrière: Polskie awangardy a poezja europejska. Kat. 2004, passim.

B.T.

STERNA-WACHOWIAK Sergiusz

[...] Nadal pełnił funkcję prezesa SPP i był członkiem rad redakcyjnych *Gazety Malarzy i Poetów*, *Przeglądu Powszechnego i Akcentu*. Stałe recenzje w *Nowych Książkach* przestał publikować z końcem 2003. [...] Członkiem Rady Biblioteki Raczyńskich był do 2004. Pozostawał kierownikiem literackim Teatru Nowego w Poznaniu. [...]

TWÓRCZOŚĆ

17. Konkordat Wschowski. [Utwór dramatyczny]. Scenariusz ... Praprem. Wschowa, Rynek miasta 2006.

Przedstawienie w wykonaniu aktorów T. Nowego z Pozn. na III Królewskim Festiwalu Muzyki we Wschowie.

Adaptacja

1. T. Żukowski: I to mi zostało. Adapt. ... Wyst. Pozn., T. Nowy 2006.

Na podstawie opowieści biogr. aktorki Krystyny Feldman.

OPRACOWANIA (wybór)

H. Berezka: Traktatowość. W tegoż: Sposób myślenia. Wwa 1989. - [Papierowy lampion:] J. Cymerman: Podziemne światło „Papierowego lampionu” S.S.-W. *Akcent* 2001 nr 4; Cz. Markiewicz: Słowa - monumenty. *Pro Libris* 2002 nr 1.

M.S.

STĘPIEŃ Marian

[...] W końcu sierpnia 1939 przeniósł się wraz z matką do Gorlic [w t. 8 błędna informacja]. [...] W 1989

otrzymał nagrodę I stopnia przyznaną przez Prezesa przedsiębiorstwa Ruch [w t. 8 błędna informacja]. [...] W 1999 przeszedł na emeryturę na UJ; kontynuuje pracę naukową. W lutym 2005 zaczął wykładać w Katedrze Filologii Wyższej Szkoły Zarządzania Marketingowego i Języków Obcych w Katowicach. Odznaczony m.in. Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski (2004). [...]

TWÓRCZOŚĆ

20. „Jak grecka tragedia”. Pisarz polski w sytuacji wyboru (1944-1948). Kr.: Wydawn. UJ 2005, 363 s.

Zawartość: Przedmowa; „Narodowość – antykomunista”. (O Józefie Mackiewicz); Z pozycji moralisty. (O Gustawie Herlingu-Grudzińskim); Ani „krybden” ani „anafanda”. (O decyzji Andrzeja Bobkowskiego); Powojenne wahania Witolda Gombrowicza; „Wszystkie strony świata są moje”. (O Aleksandrze Jancie); Melchiora Wańkowicza „Klub Trzeciego Miejsca”; Któredy wiodła droga Ksawerego Pruszyńskiego?; „Te sknił do kraju fizycznie”. (O Władysławie Broniewskim); Liryka, liryka i... polityka. (Konstanty Ildefons Gałczyński w roli Stańczyka); „... i idę tam, ku wspólnym grobom, do ciebie, ziemię rozstrzelanych”. (Tadeusza Borowskiego droga do Polski); Skamandryci. Rozeszły się drogi przyjaciół; Dlaczego Julian Tuwim powrócił do Polski? Dlaczego Jan Lechoń tego uczynić nie mógł?; „Nie ma dla nas ucieczki...”. (O Kazimierzu Wierzyńskim); „Po coś wrócił? Tu źle”. „Ja wiedziałem, lecz nie było dla mnie ukojenia...” (Antoniego Słonimskiego powrót do kraju); Jarosława Iwaszkiewicza droga do Polski Ludowej; Nad pewną fotografią; Krytyk; Kazimierz Wyka; Prozaik; Jerzy Andrzejewski; Poeta; Czesław Miłosz; „Był to pakt diabelski”; Wyroszona z kraju. (O Zofii Kosak-Szczuckiej); „Miotana sprzecznościami, pozostawałam w bezruchu”. (Maria Dąbrowska – zaraz po wojnie); „Nie musiałam się przełamywać”. (Zofia Nalkowska po 1945 roku); Dwa powroty ze Wschodu. (Aleksandra Wata i Juliana Strykowski); Postęp? Czy głupstwo. (O Janie Kotcie z lat czterdziestych); Postowie.

21. Wśród emigrantów. Kr.: Wydawn. UJ 2007, 380 s.

Zawartość: Słowo wstępne; Status polskiego emigranta w drugiej połowie XX wieku; Emigracja naszego czasu. (O Tymonie Terleckim); Próba periodyzacji polskiego życia literackiego po 1939 roku; Pięćdziesiąt lat polskiej literatury emigracyjnej (1939-1989); Sytuacja emigranta w świetle twórczości Czesława Miłosza; Książka fałszywych prognoz. O „Zniewolonym umyśle” Czesława Miłosza; „Co czuje się wobec zbyt dużego obszaru”. Amerykańska przestrzeń w poezji Czesława Miłosza; Wokół „Narodu” Czesława Miłosza; Witold Gombrowicz wśród polskich emigrantów; Z pozycji moralisty. Gustaw Herling-Grudziński o polskich pisarzach współczesnych; „Podwójne życie pisarza”; „Zdaje się Mickiewicz mnie powali”; Nowojorski wieczór Jana Lechońa; Inwalida pierwszej wojny światowej; Dwa rodzaie liczby mnogiej; Waclaw Solski; Przypomnienie Wiesława Strzałkowskiego; Dzieło Marii Danilewicz Zielińskiej; Dwa filary emigracji; Jerzy Giedroyc wśród twórców literatury polskiej; Powstanie warszawskie; Dzieci Holocaustu; Henryk Grynberg; Miriam Akavia; Ida Fink, Jadwiga Mauer „Let the Blackbird Sing”; O Helenie Ogrodowskiej Bristol; Symans; O Stanisławie Żochowski; Most pamięci i wyobraźni; Nie wysłany list; Ptaki; Franciszek Jarecki; Mapa; „Żywoty świętych” Księdza Piotra Skargi; Feliks

Dzierżyński; Wódz „Biała Chmura”; Po wizycie Prezydenta Cartera w Warszawie; Nieoczekiwane skutki opublikowania listu Edwarda Stachury; Natan Szczarański.

22. Kontury w mroku. [Szkielce]. Kat.: Ofic. Wydawn. W. Wałasek 2007, 246 s.

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopismach, m.in.: Czy nam są potrzebne dzieła klasyków literatury? W: Człowiek wobec wyzwań humanistycznych i cywilizacyjnych współczesnego świata. Lubl. 2004 s. 47-54. – Status polskiego emigranta w drugiej połowie XX wieku. W: Dwudziestowieczność. Wwa 2004 s. 543-556. – „Zdaje się Mickiewicz mnie powali”. W: Mickiewicz a literatura słowiańska. Lubl. 2004 s. 97-116. – Taty i Podhale w twórczości Jarosława Iwaszkiewicza. W: Wokół literatury i kultury. Kielce 2005 s. 275-287. – Jarosława Iwaszkiewicza poezja odchodzenia. W: Dojrzewanie do pełni życia. Starość w literaturze polskiej i obcej. Lubl. 2006 s. 447-460.

Prace redakcyjne

8. Włodzimierz Kunz. 1926-2002. Wywiady – opinie – wspomnienia. Gorlice: Małopolska Galeria Sztuki „Dwór Karwacjanów” 2005, 152 s.

9. Maria Gabryel-Rużycka. Malarstwo – grafika. Gorlice: Małopolska Galeria Sztuki „Dwór Karwacjanów” 2005, 100 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006, 2007.

K.B.

STĘPIEŃ Waclaw

[...] Był żonaty z Mirosławą Krajewską, aktorką. [...]

TWÓRCZOŚĆ

6. Bliźniak. Komedia nieprawdopodobna. Tekst i muz.: Z. Gozdawa, ... TV 1975.

OPRACOWANIA (wybór)

PSB (J. Zawadzka).

J.Z.

STĘPOWSKI Janusz

[...] Jesienią 1918 wstąpił do 5. Pułku Legionów Polskich; uczestniczył w walkach z Ukraińcami, kolejno o Przemyśl i Lwów (urlopowany latem 1919). Wziął udział w wojnie polsko-bolszewickiej; w październiku 1920 przeszedł w stopniu kaprała do rezerwy i podjął naukę w Państwowej Szkole Morskiej w Tczewie. W grudniu 1920 złożył eksternistycznie egzamin maturalny w IV Gimnazjum w Krakowie. [...] Podczas pobytu w Poznaniu w 1928-29 pełnił obowiązki redaktora naczelnego

761

tygodnika *Przyjaciel Młodzieży*, współpracował także z miesięcznikiem *Przegląd Oświatowy*. Był członkiem Towarzystwa Literatów i Dziennikarzy Polskich. [...] W czasie powstania warszawskiego pracował w redakcji radiostacji powstańczej AK „Błyskawica”. [...] W latach pięćdziesiątych należał do warszawskiego Klubu Marynistów Ligi Przyjaciół Żołnierza oraz wchodził w skład jury nagrody literackiej im. M. Żaruskiego. W 1959 przeprowadził się do Warszawy. [...]

OPRACOWANIA (wybór)
PSB (M. Kotowska-Kachel).

M.K.-K.

STĘPOWSKI Tadeusz

[...] Od 1933 współpracował z pismem *Rolnik Wielkopolski* (w 1937-39 *Rolnik Polski*). [...]

OPRACOWANIA (wybór)
PSB (M. Wójcik).

K.B.

STILLER Robert

[...] W 2003 został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. [...]

TWÓRCZOŚĆ

4. Gilgamesz. Wyd. 3 popr. i uzup. Kr.: Vis-à-vis; Etiuda 2004.

25a. Romans archeologa. [Wiersze]. Wwa: Rekontra 2000, 57 s.

25b. Teatr na dwa szepty. [Wiersze]. Wwa: Rekontra 2000, 112 s.

27. Z czarnowłosych gwiazd. [Wiersze]. Wwa: Rekontra 2002, 31 s.

28. Kto wierzy w gong. [Wiersze]. Wwa: Rekontra [2003]. Wyd. 2 Kr.: Vis-à-vis; Etiuda 2003, 143 s.

29. Żydzi na wesoło. [Anegdoty]. Kr.: Vis-à-vis; Etiuda 2004, 425 s.

30. Baśnie indonezyjskie. Częstochowa: Zespół Szkół Plastycznych im. J. Malczewskiego [2005], 67 s.

31. Lemie! po co umarłeś? Opowieść w reminiscencjach. Kr.: Vis-à-vis; Etiuda 2006, 130 s.

Przekłady i adaptacje

10. A. Burgess: Mechaniczna pomarańcza. [Powieść]. Wersja R. Wyd. nast.: wyd. 3 Kr.: Etiuda 2002; wyd. 4 Kr.: Vis-à-vis; Etiuda 2004, wyd. 5 także 2004.

Adapt.: Adapt.: F. Falk. Wyst. Łódź, T. im. S. Jarczaka 1991.

22. L. Carroll: Wyprawa na żmirlacza. Męka w osmiu konwulsjach. [Poemat]. [Wyd. 2] Wwa: Ofic. Nauk. 2005. Przedr. zob. poz. 98.

43. B. Brecht: Niebo zawiedzionych. [Utwór dramatyczny]. Tłum.: W. Brobiewski, ... Wyst. Wwa, T. Ateneum 1982.

W t. 8 brak współaut. przekł. i błędna inf. o pierwszym wyst.

65. B. Müller, H.H. Günther: Reiki. Wylecz się sam. [Poradnik]. Wyd. 2 [właśc. 3] Gdynia: Galion 1998.

84. T. Strasser: Addamsowie, czyli Upiorna rodzina. [Powieść]. Wwa: Interart 1997, 190 s.

W t. 8 błędna data wyd.

87a. L.-G. Buchheim: Okręt II. [Powieść]. Wwa: Bellona 2002, 391 s.

89. W. Kossak: Cudzołóstwo. Sławne skoki w bok na przestrzeni dziejów. Wwa: Bellona 2002, 193 s.

90. R. Brownrigg: Wszystkie postacie Nowego Testamentu. [Leksykon]. Wwa: Ofic. Nauk. 2003, 289 s.

91. A. Burgess: Rozpustne nasienie. Powieść. Przel. z ang. i przyp. opatrzył ... Kr.: Vis-à-vis; Etiuda 2003, 223 s.

92. I. Fleming: Moja miłość to agent. Powieść. Kr.: Etiuda 2003, 188 s.

93. I. Fleming: Żyjesz tylko dwa razy. Powieść. Kr.: Etiuda 2003, 268 s.

94. H. von Schirach: Prawo nie znaczy sprawiedliwość. Na szczytach nazistowskiej władzy. Wwa: Bellona 2003, 254 s.

95. Sun Zi: Sztuka wojenna. Chiński traktat o skutecznej taktyce i strategii w walce zbrojnej oraz w życiu i interesach. Spolszczył i oprac. ... Kr.: Vis-à-vis; Etiuda 2003, 209 s.

96. A. Burgess: Rok 1985. [Powieść]. Przel.: Z. Batko i ... Kr.: Vis-à-vis; Etiuda 2004, 294 s.

97. W. Busch: Maks i Moryc. Opowieść lobuzerska w siedmiu psotach oraz inne rozkoszne wierszyki dla dzieci i dorosłych z obrazkami autora. Wwa: Ofic. Nauk. 2004, 123 s.

98. L. Carroll: Wyprawa na żmirlacza i inne wiersze; The hunting snark & other poems. Przel. oraz przyp. i posł. opatrzył ... Wwa: Ofic. Nauk. 2004, 290 s. Por. poz. 22.

Tekst w jęz. pol. i ang.

99. W. Ott: Rekiny i małe rybki. [Powieść]. Wwa: Bellona 2004, 429 s.

100. W. Manchester: Pożegnanie z ciemnością. [Dziennik]. Wwa: Bellona 2005, 467 s.

101. J. Webb: Pola w ogniu. [Powieść]. Wwa: Bellona 2006, 445 s.

Prace redakcyjne

26. [S. Wiechecki] Wiech: Bitwa w tramwaju, czyli opowiadania warszawskie. Zebrał i oprac. ... Wyd. 3 Kr.: Etiuda przy współpracy Vis-à-vis 2005.

27. [S. Wiechecki] Wiech: Głowa spod łóżka, czyli opowiadania żydowskie. Zebrał i oprac. ... Wyd. 3 Kr.: Etiuda przy współpracy Vis-à-vis 2005.

28. [S. Wiechecki] Wiech: Mąż za tysiąc złotych, czyli opowiadania żydowskie. Zebrał i oprac. [oraz posł. opatrzył] ... Wyd. 3 Kr.: Etiuda przy współpracy Vis-à-vis 2005.

29. [S. Wiechecki] Wiech: Zakochany złodziej, czyli opowiadania warszawskie. Zebrał i oprac. ... Wyd. 2 Kr.: Etiuda przy współpracy Vis-à-vis 2005.

32. [S. Wiechecki] Wiech: Skarby w spodniach, czyli przypadki żydowskie. Zebrał i oprac. ... Wyd. 2 Kr.: Etiuda przy współpracy Vis-à-vis 2005.

33. [S. Wiechecki] Wiech: Trup przy telefonie, czyli opowiadania żydowskie. Zebrał i oprac. ... Wyd. 2 Kr.: Etiuda przy współpracy Vis-à-vis 2004.

34. [S. Wiechecki] Wiech: W sidłach demona, czyli opowiadania sądowe. Zebrał i oprac. ... Wyd. 2 Kr.: Etiuda przy współpracy Vis-à-vis 2006.

35a. [S. Wiechecki] Wiech: Fatalna czternastka, czyli opowiadania sądowe. Zebrał i oprac. ... Kr.: Etiuda 2002, 189 s. Wyd. 2 Kr.: Etiuda przy współpracy Vis-à-vis 2006.

Zob. też Przekłady poz. 95, 98.

M.K.-K.

STOBERSKI Jan

[...] Debiutował w 1938 na łamach krakowskiego dziennika *Tempo Dnia* opowiadaniem pt. „Nocne igraszki. (Czyli kłopoty z bezsennością)” (nr 233) oraz „Wciąż być skromnym. (Dlaczego jestem samochwałem)” (nr 237) [w t. 8 błędna data debiutu]. [...]

OPRACOWANIA (wybór)

PSB (B. Marzęcka).

B.M.

STOBERSKI Zygmunt
1916-2006

[...] Zmarł 21 października 2006 w Warszawie.

Prace z zakresu terminologii

8. Życie i przetrwać. (Dla dobra nauki i ludzkości). Wyd. nast. ze zmian. podtyt.: wyd. 2 (Wśród prymitywów dla dobra nauki i ludzkości). Wwa: MOUNT-MFBT Mots 2002; [wyd. 3] Na planecie

prymitywów dla dobra nauki i ludzkości aby zbliżyć rasy, narody i religie przez zwalczanie w czło-wieku instynktu przestępczej dominacji. Wwa: PK MOUNT 2003.

Wersja ang.: To live and survive. (On planet of primitives in the interest of mankind). Warsaw 2002.

8a. Umieędzynarodowanie terminologii przyspiesza rozwój ekonomiczny i zbliża narody. (Życie i przetrwać.) Wwa: MOUNT 1993, 168 s.

B.M.

STOJOWSKI Andrzej
1933-2006

[...] Zmarł 3 stycznia 2006 w Warszawie.

OPRACOWANIA (wybór)

S. Stabro: O uwewnętrznianiu historii – A.S. W tegoż: Od Emila Zegadłowicza do Andrzeja Bobkowskiego. Kr. 2002. – A. Woldan: Mit na płaszczyźnie kompozycji. Elementy mityczne w przestrzennej organizacji tematu. W tegoż: Mit Austrii w literaturze polskiej. Kr. 2002 [dot. m.in. twórczości A.S.].

K.B.

STOLAREK Zbigniew

OPRACOWANIA (wybór)

PSB (S. Melkowski).

B.M.

STOLARZEWICZ Ludwik
1890-1960

Urodzony 21 sierpnia 1890 [w t. 8 błędna data]. [...] W 1915-20 był nauczycielem w krakowskim Gimnazjum św. Jacka. W 1920 ochotniczo zgłosił się do wojska i brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej. [...] Po przeprowadzce do Łodzi uczył w Męskim Gimnazjum Humanistycznym Kazimierza Tomaszewskiego i Humanistycznym Gimnazjum Żeńskim im. E. Orzeszkowej (w 1929-30 redagował tu także szkolne pismo *Mamy głos*); przez pewien czas pracował też w Państwowym Gimnazjum Męskim im. J. Śniadeckiego w Pabianicach i Łódzkim Prywatnym Gimnazjum Żeńskim Janiny Czapczyńskiej. [...]

TWÓRCZOŚĆ

5. Młoda Polska. [Cz. 1]. Poezja i dramat, antologia i literatura. Podręcznik literacko-metodyczny dla szkół średnich i samouków. [Wyd. 2] Wielka Brytania: Dział Wydawn. Delegatury P.C.K. przy Korpusie 1947.

Podp.: Adam Galiński.

S

OPRACOWANIA (wybór)

PSB (M. Wójcik).

STOMPOR Józef

[...] W 1952 ożenił się z Elżbietą Danielewską, pielegniarką. [...]

OPRACOWANIA (wybór)

PSB (K. Batora, A. Dąbrowski).

STRASBURGER Janusz

TWÓRCZOŚĆ

11. Na przekór pompie, wbrew rytuałom. Fraszk. Do druku przygot. H. Strasburger. Wwa: Anagram 2004, 89 s.

Praca redakcyjna

2. J.R. Jiménez: Poezje. Wybór, wstęp i red. ... Przeł. A. Dżisiewska [i in.]. Wwa: Anagram 2002, 121 s.

OPRACOWANIA (wybór)

A. Zaniewski: Pamięci J.S. *Poezja Dzisiaj* 2002 nr 25/26.

B.M.

STRASZEWICZ Czesław

TWÓRCZOŚĆ

5. Turyści z bocianich gniazd.

Adapt. radiowa cz. I pt. Katedra Sandwiczów: Radio 1992.

OPRACOWANIA (wybór)

V. Wejs-Milewska: Radio w twórczości Cz.S. W: Życie literackie drugiej emigracji niepodległościowej. Tor. 2001. – J. Pasternak: Gniazda wolności, gniazda kłamstwa. Między realizmem a groteską w dyalogu „Turyści z bocianich gniazd” Cz.S.; V. Wejs-Milewska: Cz.S. człowiek wędrujący. Tragikomiczny los obywateli. W: Literatura utracona, poszukiwana czy odzyskana. Rzeszów 2003. – F. Śmieja: Język hiszpańsko-polski. Cz.S. (1904-1963). W tegoż: Zbliżenia i kontakty. Kat. 2003. – V. Wejs-Milewska: Wykorzeni i wygnani. O twórczości Czesława Straszewicza. Kr.: Arcana 2003, 361 s. – J. Gizella: Anty-Gombrowicz. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2004 nr 3. – K. Polechoński: S. odzyskany. *Kresy* 2004 nr 3. – T. Mizerkiewicz: Reforma „śmiechu polskiego” na emigracji. (Gombrowicz i S.). W tegoż: Nie śmieszego. Pozn. 2007.

STRAUS Stefan

[...] Był synem Jana Strausa, pracującego w handlu i przemyśle, i Marii z domu Hoertig, z rodziny łódzkich przemysłowców, nauczycielki. Uczęszczał do Gimnazjum Zgromadzenia Kupców w Łodzi. [...]

764

Następnie w 1937 zapisał się na Wydział Prawa na Uniwersytecie Poznańskim [brak inf. o podjęciu studiów]. Równocześnie przez dwa lata pracował w *Kurjerze Poznańskim*. Debiutował w 1937 w krakowskim czasopiśmie *Tempo Dnia* utworem „Tajemnica wiosennej nocy”. [...] W czasie okupacji niemieckiej był też autorem skeczów estradowych i tekstów piosenek wykorzystywanych prawdopodobnie w składankach estradowych jawnego teatryku „Maska” w Warszawie. [...] W 1952 ożenił się z Janiną Frendl [w t. 8 błąd w nazwisku] z domu Chodaczyńska, urzędniczką w Ministerstwie Kultury. [...] W 1960 został kierownikiem księgarni Państwowego Domu Książki w Ursusie, w której pracował wraz z żoną. W 1965 przeszedł na rentę z powodu stanu zdrowia. Zbierał materiały do monograficznej pracy o Gabrieli Zapolskiej (nieukończona). [...]

B.T.

K.B.

TWÓRCZOŚĆ

A. Moczmy nogi. [Utwór dramatyczny]. Współaut.: [J. Minkiewicz] S. Kieliszek. Praprem. Wwa, T. Miniatury 1943.

S.S. podp.: S. Struś.

Adaptacje

4. Musisz być moją. Adapt. sztuki L. Verneuil. Wyst. Wwa, T. Miniatury 1943.

Podp.: S. Struś. – W t. 8 błędnie w Twórczości poz. 1.

5. Nasza córeczka. Adapt. sztuki pt. Codziennie o piątej. Wyst. Wwa, T. Miniatury 1943.

Podp.: S. Struś. – W t. 8 błędnie w Twórczości poz. 3.

OPRACOWANIA (wybór)

Inf. córki, A. Straus-Pawłowskiej, i brata, Jana Andrzeja Strausa, 2005. – PSB (J. Zawadzka).

J.Z.

STROIŃSKI Leon Zdzisław

OPRACOWANIA (wybór)

M. Bartyzel: S.L.Z. W: „Encyklopedia „białych plam”. T. Radom 2000.

M. Kisiel: Zerwane przymierze. O wierszu „Bóg” Z.S. W: Tkanina. Kat. 2003.

M.K.-K.

STROŃSKA Anna 1931-2007

B.D.

[...] Zmarła 5 czerwca 2007 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

27. Dopóki milczy Ukraina. [Reportaż]. Wyd. 2 poszerz. Wwa: Trio 2006.

28. Czeczotka. [Monodram]. Praprem Pozn., Sce-na na Piętrze 2001.

Nagroda Marszałka Woj. Wielkop. i Srebrny Mikrofon Radia Merkury w konkursie dramatycznym Tępis 2000.

29. Krzyk ryby. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Wwa, T. Nowy 2003.

I nagroda w ogólnopolskim Konkursie Dramatycznym Stowarzyszenia DRAMA w 2002.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006.

Niepokoje A.S. *Przegląd* 2006 nr 40.

M.K.-K.

STRUMPH WOJTKIEWICZ Stanisław

[...] W 1919 opublikował pierwszy artykuł publicystyczny pt. „Bezrobocie profesorów”, zamieszczony w *Gazecie Polskiej* (nr 331) [w t. 8 błąd w tytule]. [...] W 1923 ożenił się z Chmielewską (imię nieznane; małżeństwo rozpadło się po kilku miesiącach). Po rozwodzie zawarł w 1928 związek małżeński z Janiną Reklewską. [...] Za zabicie w pojedynku, spowodowanym problemami małżeńskimi, kuzyna żony, Aleksandra Zawadzkiego, został skazany na półtora roku więzienia, ale w wyniku dwóch apelacji po miesiącu spędzonym w zakładzie karnym we Wronkach wyszedł na wolność. [...] Po kolejnym rozwodzie ożenił się w 1936 z Czesławą Sieniarską-Wielowieyską, maszynistką. [...] Odnaczony m.in. Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski (1983) oraz odnaczeniami Związku Uczestników Polskiego Ruchu Oporu we Francji: Croix du Mérite (1966) i Médaille d'Europe avec Palme (1969).

OPRACOWANIA (wybór)

PSB (E. Głębička).

E.G.

STRYKOWSKI Julian

TWÓRCZOŚĆ

7. Austeria. [Powieść]. [Wyd. 7] Wwa: Świat Książki 2006.

9. Sen Azrila. [Powieść].

Przekł. niem.: Asrils Traum. [Przeł.] K. Wolff. Frankfurt am Main 1995.

Przekład

1. L.C. Céline: Śmierć na kredyt. Powieść. [Wyd. 3] Kr.: Zielona Sowa 2004.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Poeta bolszewicki. Wywiad z J.S. Rozm. P. Szewc. *Zesz. Lit.* 1989 nr 28; [Olbrzymia czarna przestrzeń. W: Hańba domowa. Oprac. J. Trznadel], przekł. franc.: Un

énorme espace noir. [Przeł.] M. Rodowicz-Heninger. W: La honte. [Oprac.] J. Trznadel. Paris 1992, [wyd. 2] tamże 1993; A writer not a hero. [Rozm.] A. Michnik, R. Kurkiewicz. [Przeł.] U. Phillips. *East European Jewish Affairs*. London 1995 vol 25 nr 1, odb.; J.S. Żyd trefny i koszerny. Rozm. Sz. Hupert. Z hebr. przeł. R. Jabłońska. Oprac. T. Korzeniowski. *Rzeczpospolita* 1996 nr 191.

Z. Miernik: J.S. Zestawienie bibliograficzne w wyborze. *Por. Bibl.* 1993 nr 6 s. 24-27.

[Echo:] W. Kot: Świat po korekcie. W *Drodze* 1989 nr 8; T. Lubelski: Świadectwo Aronka. *Arka** 1989 nr 28; E. Mikoś, K. Latawiec: Powracający echem świat. *Pismo Lit.-Artyst* 1989 nr 5; T. Misiak, E. Misiak: Przywracanie pamięci. *Twórczość* 1989 nr 4. – E. Wiegandt: Austria Felix czyli O miocie Galicji w polskiej prozie współczesnej. Pozn. 1989, passim. – L. Mincer Quercioli: A voice from the diaspora. J.S. *Polin*, Oxford 1990 t. 5. – M. Zeic-Piskorska: Adaptacje utworów literackich w świetle morfologii filmu. W teże: *Poetyka scenariusza filmowego*. Tor. 1991 [m.in. na przykładzie „Austerii” J.S.]. – Z. Bauman: The literary afterlife of Polish Jewry. *Polin*, Oxford 1992 t. 7 [dot. też twórczości A. Rudnickiego]. – M. Czerwińska: Dwukrotnie ocalony. *Tytuł* 1992 nr 3 [rec.: Ocalony na Wschodzie]. – W. Kot: Koniec żydowskiego świata w wersji J.S. W: *Wizje końca świata w literaturze*. Szczec. 1992. – [Ocalony na Wschodzie:] A. Nasilowska: S. *Znak* 1992 nr 9; W. Paźniewski: Walizka prozy. *Tytuł* 1992 nr 3. – B. Pieczka: Trylogia biblijna J.S. („Odpowiedź”, „Król Dawid żyje”, „Juda Makabi”). *Problemy metodologiczne*. *Zesz. Nauk. UJ* 1992 nr 1036. – [Ocalony na Wschodzie:] A. Poprawa: Dialog z dialogiem. *Kresy* 1992 nr 11; R. Próchniak: Bez sztafażu i make up'u. *Akcent* 1992 nr 2/3; P. Sobeczko: Punkty za pochodzenie. *Więź* 1992 nr 8. – J. Salij: Tajemnica Bożego ogrodu. *Odra* 1992 nr 11 [rec.: Sarna albo Rozmowa...]. – S. Sterna-Wachowiak: Prywatny epos Pesaha Starka ze Stryja. *Tytuł* 1992 nr 3 [rec.: Ocalony na Wschodzie]. – H.-Ch. Trepte: Der Galizienmythos in der polnischen Gegenwartsliteratur. *Slawica Gandensia*, Gent 1992 t. 19 [dot. m.in. J.S.]. – W. Woroszyński: Wiosna 1992. *Więź* 1992 nr 6 [rec.: Sarna albo Rozmowa...]. – Z. Bienkowski: Dar. W tegoż: *Cwierć wieku intymności*. Wwa 1993 [dot.: Echo]. – J. Paclawski: Galicyjska Atlantyda. (O uniwersalizmie prozy J.S. na temat Galicji). *Sprawa z Pos. Kom. Nauk. PAN* 1991 wyd. 1993 t. 35 z. 1/2. – R. Pragier: Jews in contemporary Polish literature. *Polish Western Affairs* 1993 nr 1 [dot. też twórczości A. Rudnickiego i K. Brandysal]. – L. Jawor: Próba interpretacji „Głósów w ciemności” J.S. W: *Proza polska XX wieku*. Białystok 1994. – J. Paclawski: Zagłada Żydów w czasie II wojny światowej w twórczości J.S. W: *Druza wojna światowa w literaturze polskiej i obcej*. Lubl. 1994. – M. Stepien: Pisarz polski w sytuacji wyboru (1944-1947). W: *Kryzys czy przełom*. Kr. 1994. – T. Błażewski: Metafora inkwizycyjna. W tegoż: *Historiozofia retoryczna*. Łódź 2002 [dot.: *Przybysz z Narbony*]. – G. Borkowska: The Homelessness of the other. The homoerotic experience in the prose of J.S. W: *Framing the Polish home*. Athens 2002. – J. Ladyga: Kim jest ocalony. W tegoż: *Kultura i światopogląd*. Wwa 2002. – J. Smulski: J.S. „tragedia optymistyczna”. Rozważania o „Biegu do Fragała”. W tegoż: *Od Szczecina do... Października*. Tor. 2002. – A. Woldan: Chronotopos powrót. J.S.: Sen Azrila; Opowieść o dniach ostatnich. J.S.: Austeria. W tegoż: *Mit Austrii w literaturze polskiej*. Z niem. przeł. K. Jakimczak, R. Wojnakowski. Kr. 2002. – A. Sobolewska: Rzecznik potępionych. Dwa moralitety J.S. W teże: *Maski Pana Boga*. Kr. 2003 [dot.: Sarna albo Rozmowa...; *Milczenie*]. – M. Nowakowski: Piechur niezłomny. *Rzeczpospolita* 2005 nr 95 [fragm. wspomnień dot. J.S.]. – A. Bikont, J. Szczesna: Moja ojczyzna jest język. *Gaz. Wyborcza* 2006 nr 188. – H. Grynberg: S., mój przyjaciel. *Gaz. Wyborcza* 2006 nr 184. – I. Piekarski: „Chwilowy” tłumacz

i recenzent – J.S. *Pam. Lit.* 2006 z. 2. – I. Piekarski: Zanim rozległy się „Głosy w ciemności” J.S. *Teksty Drugie* 2006 nr 5. E.G.

STRZAŁKOWSKI Wiesław

Pseud.: wjs; Wujotes.

Urodzony 15 maja 1909 w Kijowie [w t. 8 błędna data dzienna]. [...] Wczesne dzieciństwo spędził w Sosnowcu, gdzie jego ojciec rozpoczął praktykę adwokacką, następnie w 1914-18 przebywał z rodzicami w Kijowie. Po rozwodzie rodziców zamieszkał w 1918 z matką w Warszawie. [...] W okresie pobytu we Francji pozostawał w związku z Nicky van der Wilde, malarką. [...] W 1939-40 redagował w Paryżu tygodnik *Polak we Francji*, w którym ogłaszał też wiersze i artykuły; w tym czasie publikował także w paryskim *Głosie Polskim* i wydawanym w Lens *Narodowcu* (też pod pseud.: wjs, Wujotes). [...] Po upadku Francji w 1940 przekroczył granicę Hiszpanii, gdzie został na krótko internowany, po czym przez Portugalię dotarł w listopadzie tegoż roku do Szkocji. Tu zgłosił się do wojska polskiego, otrzymując przydział do Batalionu Podhalańskiego. W 1941 został przez władze wojskowe oddelegowany na okres dwóch trymestrów na studia filozoficzne na uniwersytecie w St. Andrews. Zwolniony w 1942 z wojska ze względu na zły stan zdrowia, udał się do Londynu, gdzie znalazł zatrudnienie jako urzędnik, początkowo w Ministerstwie Informacji i Dokumentacji, a następnie w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych Rządu RP na Uchodźstwie. W 1943 dzięki stypendium polskiego rządu i British Council podjął studia filozoficzne na Oksfordzie. [...] Ożenił się z Angielką Daphne Taylor, nauczycielką. W 1947-48 uczył języka angielskiego w obozie Polskiego Korpusu Przysposobienia i Rozmieszczenia koło Oksfordu, a od 1948 przebywał w Londynie, pracując dorywczo jako magazynier, windziarz w hotelu i pracownik pocztowy. [...] Od 1951 wykładał psychologię na Polskim Uniwersytecie na Obczyźnie (PUNO). Na początku lat pięćdziesiątych podjął działalność polityczną w Niezależnym Ruchu Społecznym (NRS). [...] W 1954 wyjechał do Madrytu, gdzie pracował jako nauczyciel języka angielskiego. Po powrocie do Anglii w 1956 nauczał języka angielskiego popowstaniowych emigrantów węgierskich, ułokowanych w obozie w hrabstwie Durham. W 1957-58 ponownie przebywał w Madrycie, pracując w biurze turystycznym, także jako przewodnik wycieczek angielskich. Jesienią 1958 wrócił do Londynu i objął na PUNO Katedrę Historii Filozofii. [...] W 1970 wszedł w skład Rządu RP na Uchodźstwie; tu w 1970-72 piastował tekę ministra wyznań religijnych, oświaty i kultury, a w 1974-76 ministra informacji i dokumentacji. W 1973-77 był

przedstawicielem NRS w V Radzie Narodowej RP. W 1974-76 redagował *Rzeczpospolitą Polską*, organ Rządu RP w Londynie. W latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych wchodził w skład ścisłego kierownictwa NRS. [...] W 1985 należał do grona organizatorów Kongresu Kultury Polskiej w Londynie i przewodniczył obradom jego sekcji filozoficznej. [...] Był członkiem Aristotelian Society i Royal Institute of Philosophy (aktywnie uczestniczył w dorocznych zjazdach naukowych tych instytucji) oraz sekcji filozofii francuskiej British Society for the History of Philosophy.¹ [...]

TWÓRCZOŚĆ

27. *De profundis clamavi*. Utwory wybrane. Wstępem poprzedził i wyboru dokonał M. Stępień. Kr.: Wydawn. UJ 2002, 108 s. Por. poz. 24.

Przekład

2. Sz. Szymonowic: *Aelinopean*. [Przeł.] ... [Wwa: b.w.] ok. 1935, 15 s.

W t. 8 błędne inf. dot. 1 wyd. przekł.

OPRACOWANIA (wybór)

PSB (W. Lewandowski).

M. Stępień: Przypomnienie W.S. W tegoż: *Wśród emigrantów*. Kr. 2007.

B.D.

STRZAŁKOWSKI Zbigniew

[...] W 2004 został zastępcą redaktora naczelnego pisma *Lublin. Kultura i Społeczeństwo*. W 2005 otrzymał Order Świętego Stanisława klasy IV, przyznany przez Wielką Narodową Kapitułę Orderu Świętego Stanisława Bpa i Męczennika. [...]

TWÓRCZOŚĆ

17. *Punkt odniesienia*. [Opowiadania]. Lubl.: Polihymnia 2002, 131 s.

18. *W poprzek pamięci*. [Powieść]. Lubl.: Polihymnia 2003, 108 s.

19. *Spotkania pośrodku chwil*. [Opowiadania]. Rys. ... Lubl.: Polihymnia 2004, 193 s.

20. *Brulion aforystycznych uwag różnej częstotliwości*. [Aforyzmy]. Lubl.: Polihymnia 2005, 66 s.

Praca redakcyjna

1. *Almanach*. [Wiersze]. Wybór: J. Jedziniak, ... S. Łukowski. Lubl.: Lubel. Ośrodek KKMP przy ZW [Zarządzie Woj.] ZSMW 1974, 33 s.

¹ Uzupełnienie i sprost. w biografii wg PSB (W. Lewandowski).

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006. – Wywiad: Artysta niepodległy. Ze Z.S. o życiu i sztuce. Rozm.: M. Jaskowiak, E. Różycka. *Aktualności* 2001 nr 4.

G.J. Pelica: W poprzek pamięci. *Akcent* 2004 nr 1/2.

B.M.

STRZELEWICZ Konrad

[...] Odznaczony m.in. medalem „W Holdzie Komendantowi”, przyznany przez Towarzystwo Pamięci Narodowej im. Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego (2004); otrzymał dyplom uznania Światowej Federacji Polskich Kombatantów za wybitny wkład w umacnianie polskiego patriotyzmu i polskich tradycji narodowych (2005). [...]

Prace redakcyjne

6. Krakowska Noc Poetów. [Almanach]. Red. ... Kr.: Krak. Oddz. ZLP

XXX Jubileuszowa Krakowska Noc Poetów. 2002, 147 s.

XXXI Krakowska Noc Poetów. 2003, 64 s.

XXXII Krakowska Noc Poetów. 2004, 113 s.

11a. Choinka literacka II – 1999. [Antologia]. Red. ... Kr.: ZLP 2000, 72 s.

16. Proza, proza, proza... Red. ... Kr.: ZLP

Wcześniejsze tomy zob. poz. 11, 12.

T. 7. Opowiadania, fragmenty, krytyka, eseje, publicystyka, jubileusze, korespondencje, wspomnienia, kronika. 2001, 749 s.

T. 8. Opowiadania, fragmenty, dramat – słuchowisko, krytyka, eseje, publicystyka, jubileusze, korespondencje z prasy, wspomnienia, kronika. 2002, 763 s.

T. 9. Opowiadania, fragmenty, dramat – słuchowisko, krytyka, publicystyka, z prasy polonijnej, suplement poetycki wokół ósmego tomu „Prozy, prozy, prozy”, wspomnienia, kronika. 2003, 735 s.

T. 10. Opowiadania, fragmenty, dramat, krytyka, publicystyka z prasy, wspomnienia, varia, kronika. 2004, 623 s.

17. Wokół ósmego tomu Prozy, prozy, prozy... [Dokumentacja]. Wstęp, wybór, red. ... Kr., Częstochowa: Dom Książki 2003, 222 s. Por. poz. **16** t. 8.

Nadto kontynuowane po 2002 opracowania redakcyjne (też pod pseud. K. Żniński) tomików poetyckich krajowych i polonijnych członków Oddz. Krak. ZLP.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006.

A. Małachowski: Krakowska hańba. *Przegląd* 2003 nr 19. – S. Stanik: Nie tylko Mrozek... *Nowa Myśl Pol.* 2003 nr 3. – L. Żuliński: Hańba krakowska. *Trybuna – Aneks* 2003 nr 252.

– S. Stanik: Proza dnia świątecznego. *Nowa Myśl Pol.* 2004 nr z 18 I. – S. Kaszyński: Prezes literatów. *Gaz. Pom.* 2006 nr z 3 I.

B.M.

STUDENCKI Władysław

TWÓRCZOŚĆ

10. Kornel Ujejski w świetle listów, przemówień i pamiątek.

W t. 8 błąd w tytule.

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopiśmie, m.in.: Generał Wincenty Krasiński stara się o rękę Elizy Branickiej dla swego syna Zygmunta. *Pr. Nauk. Filol. Pol. Hist. i Teor. Lit.* 1990 z. 3 s. 91-101. – „Trylogia” powieściowa Kazimierza Zdziechowskiego. *Spraw. Opol. TPN. Wydż. II Jęz. i Lit.* 1990 nr 22 s. 19-51 [fragm. nieukończonej monografii K. Zdziechowskiego powstałej ok. 1985].

OPRACOWANIA (wybór)

Z. Piasecki: Inedita Profesora W.S. *Kwart. Opol.* 1993 nr 3.

M.S.

STWORA Jacek

OPRACOWANIA (wybór)

W. Ślusarski: Pan Rotmistrz. Wspomnienie o J.S. *Z Dziej. Pol. Radiofonii* 2005/2006 nr 2.

B.T.

STYCZEŃ Janusz

TWÓRCZOŚĆ

18. Melancholia symboli. [Wiersze]. Trzebnica: LEW – L. Wróblewski; Wr.: na zlecenie SPP 2003, 72 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006.

A. Domagała: Zawsze była jakaś muza. *Gaz. Dolnośl.* 2000 nr 6. – [Melancholia symboli] P. Mackiewicz. *Odra* 2004 nr 12; A. Stokłosa: Surrealizm oswojony. *Śląsk* 2006 nr 5.

B.M.

SUDOLSKI Zbigniew

[...] Odznaczony m.in. Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (2004). [...]

TWÓRCZOŚĆ

13. Norwid. Opowieść biograficzna. Wwa: Ancher 2003, 660 s.

Nagroda im. C.K. Norwida w dziedzinie literatury, przyznana w 2004 przez samorząd województwa mazowieckiego.

767

14. Wincenty Krasiński i współcześni. Studia i materiały. Wwa: Ancher 2003, 596 s.

Zawiera studia: Polityczne zawirowania Wincentego Krasińskiego; Wincenty Krasiński w Towarzystwie Przyjaciół Nauk; „Opinogórczyk” w świetle listów i „Dziennika”; Ojciec i syn. Historia domowa w dramacie przemienioną.

15. W błękitnym kręgu. Opowieść o Elizie z Branickich Krasińskiej i jej środowisku. Pułtusk: WSH [Wyższa Szkoła Hum.] im. A. Gieysztora 2004, 669 s., [4] k. tab. złożonych, [48] s. tab.

16. Zygmunt Krasiński na Mazowszu i w Warszawie. [Studium]. Opinogóra: Muzeum Romantyzmu 2005, 56 s.

17. Kobiety w życiu Zygmunta Krasińskiego. (Studium psychologiczno-obyczajowe). Opinogóra: Muzeum Romantyzmu 2006, 151 s.

18. Krasińscy: ojciec i syn. [Studium]. Opinogóra: Muzeum Romantyzmu 2007, 80 s.

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopiśmie, m.in.: Listy Norwida wobec tradycji epistolarniej. W: Cyprian Norwid – w setną rocznicę śmierci poety. Kr. 1991 s. 220-234. – Le poesie romantique polonaise et la musique de Chopin. W: Frederic Chopin et les lettres. Varsovie 1991 s. 51-64. *Le Cahiers de Varsovie*, 21. – Polski list romantyczny – odkrywanie wielkiej karty naszej literatury. W: W świecie literatury romantycznej. Zielona Góra 1991 s. 231-253. – Miłość w życiu Mickiewicza w świetle legendy i prawdy. (Maryla [Wereszczakówna] – Karolina [Kowska] – Konstancja [Lubieńska] – Ksawera [Deybell]). W: Księga w 170 rocznicę wydania „Ballad i romansów” Adama Mickiewicza. Wr. 1993 s. 21-30. – Waclaw Borowy w świecie „małej Apokalipsy”. W: Waclaw Borowy. Wwa 1993 s. 23-33. – Zagadkowe meandry biografii Mickiewicza. W: Mickiewicz. W 190-lecie urodzin. Białystok 1993 s. 9-29. – Aleksander Fredro widziany z perspektywy „Zapisków starucha”. W: Księga w dwusetną rocznicę urodzin Aleksandra Fredry. Wr. 1994 s. 33-44. – Galicyjska poezja okolicznościowa lat 1833-1847. *Napis* 1997 ser. 3 s. 131-167. – Mickiewicz nadal improwizuje. (O domniemanym autorstwie dwóch wierszy filomackich). *Blok-Not. Muz. Lit.* 1999 nr 12 /13 s. 57-67. – Tyteizm i erotyka – dwa nurty opozycyjne późnej twórczości Kornela Ujejskiego. W: Literatura – kultura – język. Zielona Góra 2000 s. 233-240. – Zygmunt Krasiński w świetle listów żony. W: Piekło miłości. Pułtusk 2000 s. 9-24. – Zagubione wartości moralno-wychowawcze, czyli o młodzieży filomacko-filareckiej i jej losach. W: Od romantyzmu do współczesności. Wr. 2001 s. 184-196. – Zygmunt Krasiński – Henryk Kamiński. U źródeł antagonizmu i pojednania. *Ethos* 2001 nr 4 s. 115-129. – Zygmunt Krasiński jako człowiek. W: Zygmunt Krasiński – nowe spojrzenia. Tor. 2001 s. 9-17. – Dra-

matyczna aktualność Norwida. *Prz. Powsz.* 2002 nr 5 s. 231-239, przedr. w: Norwid nasz współczesny. Zielona Góra 2002 s. 23-29. – Okno na świat czyli o kurtorstwie ks. A.J. Czartoryskiego z perspektywy filomacko-filareckiej. W: Wilno i świat. Białystok 2002 s. 48-64. – Rosja w doznaniach filomacko-filareckich. W: Dialog, komparatystyka, literatura. Wwa 2002 s. 275-290. – Od „Nie-boskiej” do „Piekielnej komedii”. (Zaprzeczony dramat Teofila Lenartowicza). *Pr. Polonist.* Ser. 58: 2003 s. 125-139. – „Pieśni społecznej cztery stron” – traktat społeczno-polityczny Norwida wobec myśli Krasińskiego i Mickiewicza. W: Norwid z perspektywy XXI wieku. Pułtusk 2003 s. 33-45. – Ujejski – Lenartowicz. Zapomniane karty przyjaźni. *Rocz. Przemys.* 2003 z. 1 s. 65-89. – Euzebiusz Słowacki – poeta, uczonek, wychowawca; Salomea Słowacka-Bécu. W: Krzemieniec – Ateny Juliusza Słowackiego. Wwa 2004 s. 98-107, 108-121. – Mit Romanowa i umiłowanie przeszłości braci Kraszewskich. W: Obrazy kultury polskiej w twórczości Józefa Ignacego Kraszewskiego. Lubl. 2004 s. 27-37. – Okruchy przyjaźni poetów. (Garść listów Wincentego Pola z Galicji Wschodniej pisanych do Franciszka Wężyka, Teofila Lenartowicza i Władysława Syrokomli). *Rocz. Przemys.* 2004 z. 3 s. 37-52. – Z Podola na Wyżynę Krakowsko-Częstochowską czyli Krasińscy w Złotym Potoku. W: Zróznicowanie i przemiany środowiska przyrodniczo-kulturowego Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej. T. 2. Kultura. Ojców 2004 s. 187-194. – Medyczny epizod Kornela Ujejskiego. *Rocz. Przemys.* 2005 z. 3 s. 57-65. – Próba rehabilitacji Wincentego Pola. W: Pejzaże kultury. Wr. 2005 s. 282-294. – Wincenty Pol – strażnik narodowych tradycji. W: Więzy tradycji. Bielsko-Biała 2005 s. 145-154. – Mickiewicz w świadomości inteligencji galicyjskiej XIX w. W: W cieniu Mickiewicza. Kat. 2006 s. 281-305. – Mickiewicz wśród filomatów w więzieniu i na zesłaniu. W: Mickiewicz w Gdańsku, Rok 2005. Gdańsk 2006 s. 13-30. – „Pan Tadeusz” w romansie przemieniony, czyli „Powieść czasu mego”. W: „Pan Tadeusz” i jego dziedzictwo. Recepcja. Kr. 2006 s. 33-53 [dot.: J. Jackowski: Powieść z czasu mego, czyli Przygody litewskiej]. – Wincenty Pol w Przemyslu. *Rocz. Przemys.* 2006 z. 3 s. 65-70. – Zesłańcza korespondencja filomatów. W: Adam Mickiewicz 1798-1855-2005. Płock 2006 s. 19-30.

Prace edytorskie i redakcyjne

28. Żyję miłością. Korespondencja Kornela Ujejskiego 1844-1897. Zebrał, oprac. i wstępem opatrzył ... Współpraca: O. Krykowski. Wwa: Ancher 2003, 485 s.

29. Listy z ziemi naszej. Korespondencja Wincentego Pola z lat 1826-1872. Zebrał, oprac. i wstępem opatrzył ... Wwa: Ancher 2004, 731 s.

30. Z. Romanowiczówna: Dziennik lwowski 1842-1930. T. 1-2. Z autografu wyd., komentarzami, biogramami i wstępem opatrzył ... Wwa: Ancher 2005, 717 + 618 s.

T. 1. 1842-1887. – T. 2. 1888-1930.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2007.

M. Dernałowicz: Kopciuszek. *Twórczość* 1996 nr 4 [rec. oprac.: Świadek epoki]. – A. Bałajewski: Polski list romantyczny. *Twórczość* 1999 nr 8; – M. Miśkowiec. *Rocz. Lwow.* 2002 [rec. oprac.: Walka z życiem]. – J. Lyszczyzna. *Ruch Lit.* 2003 z. 5 [rec.: Norwid]. – I. Jokiel. *Kwart. Opol.* 2004 nr 1 [rec. oprac.: Żyjąc miłością]. – [Wincenty Krasiński i współcześni:] J. Pośpiech. *Kwart. Opol.* 2004 nr 2/3; K. Ajewski: Twarze generała. *Prz. Hum.* 2005 nr 6. – J. Lyszczyzna. *Ruch Lit.* 2005 z. 1 [rec.: W błękitnym kregul. – Z. Wójcicka: Norwid naszych czasów. *Pogranicza* 2005 nr 1 [rec.: Norwid].

B.T.

SUKOWSKI Bogusław

OPRACOWANIA (wybór)

J. Węgrzyn: Niesłusznie zapomniany. W stulecie urodzin B.S. *Trybuna* 2000 nr 181. – J. Smulski: Kostium historyczny w popaździernikowej prozie rozrachunkowej. W tegoż: *Od Szczecina do...* Października. Tor. 2002 [dot.: Liście koka].

B.T.

SUKERTOWA-BIEDRAWINA

Emilia

OPRACOWANIA (wybór)

E. Marcinkowska: Muzeum regionalne jako sposób E.S.-B. na trafienie do „duszy Mazurów”. *Rocz. Hist. Muz. Pol. Ruchu Lud.* 2005 nr 21.

B.T.

SULIMA Roch

[...] Był członkiem Rad Naukowych: Instytutu Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN (1992-95), Katedry Kultury Białoruskiej Uniwersytetu w Białymstoku (1998-2001), Instytutu Literatury Polskiej UW (od 1999), Instytutu Sławistyki PAN (od 2002). W 1996 został członkiem Komitetu Nauk o Literaturze Polskiej PAN (obecnie przewodniczący Komisji do spraw Folklorystyki), Komitetu Nauk Etnologicznych PAN i Komitetu Nauk o Kulturze PAN. Należy do wielu towarzystw naukowych, m.in. do: Polskiego Towarzystwa Kulturoznawczego (którego był współzałożycielem), Polskiego Towarzystwa Etnologii Miasta (od 2002). Wykładał nadal w Instytucie Kultury Polskiej UW oraz w warszawskiej Szkole Wyższej Psychologii Społecznej (członek senatu). W 2003 wszedł w skład rady nadzorczej Polskiego Radia. Nadal był członkiem komitetu redakcyjnego dwumiesięcznika *Literatura Ludowa* i kwartalnika *Regiony*. Należał też do rad redakcyjnych pism *Konteksty Literatury* oraz *Kultura Popularna*. [...]

Odnaczony m.in. Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (2001). [...]

TWÓRCZOŚĆ

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopiśmie, m.in.: *Folklorystyka jako antropologia słowa mówionego*. W: *Polonistyka w przebudowie*. Kr. 2005 s. 574-588.

Prace redakcyjne

9. Antropologia słowa. Zagadnienia i wybór tekstów. Oprac.: ..., G. Godlewski, A. Mencwel. Wstęp i red.: G. Godlewski. Wwa: Wydawn. UW 2003, 670 s. Wyd. 2 tamże 2004.

10. Życie codzienne Polaków na przełomie XX i XXI w. Pod red. ... Wstęp: J. Tazbir. Łomża: Stopka 2003, 440 s.

OPRACOWANIA (wybór)

W.K. Pessel: Cudowne miejsca. O głosach tradycji R.S. *Rubikon* 2001 z. 3-4 [rec.: Głosy tradycji].

M.K.-K.

SULIMA-KAMIŃSKI Jerzy

1928-2002

[...] W 1990 publikował fragmenty niewydanej powieści „Rekolekcje norymberskie” w piśmie *Metafora* (nr 3/4/5). Zmarł 19 marca 2002 w Bydgoszczy.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Pisarstwo jest obsesją. Rozm. M. Sawicka. *Metafora* 2002/2003 nr 51/55.

E.G.

SUŁKOWSKI Tadeusz

OPRACOWANIA (wybór)

K. Ćwikliński: Mit urealniony, czyli o poemacie T.S. „Tarca”. W: *Od Kochanowskiego do Różewicza*. Wwa, Pozn. 1989. – K. Ćwikliński: Piękno jako kategoria etyczna. (O poglądach estetycznych T.S.). W *Drozdzie* 1991 nr 7/8. – W. Ligeza: Metafory moralisty – o poezji T.S. *Arch. Emigracji* 2000 z. 3. – E. Głębička: „Wśród wielu rzeczy i ludzi Pani najmocniej nauczyła mnie żyć”. Przyjaźń T.S. z Marią Dąbrowską w świetle ich korespondencji. *Teksty Drugie* 2001 nr 5. – K. Ćwikliński: Wrrr... wrrr... wrrr... No, no, no!!! *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2002 nr z 18 X. – F. Śmieja: Najciekawszy poeta nad Tamizą. T.S. (1907-1960). W tegoż: *Zbliżenia i kontakty*. Kat. 2003.

E.G.

SURDYKOWSKI Jerzy

Pseud.: Krzysztof Szarliński.

[...] Urodzony 14 marca 1939 w Nowodworach pod Warszawą (obecnie w obrębie Warszawy). [...] **769**

W 1971 przeniósł się do Warszawy [w t. 8 błędna data]. [...] W 1978/79 był wykładowcą Studium Dziennikarskiego UJ [w t. 8 błędna data]. [...] Po wprowadzeniu stanu wojennego w 1981 niezwyryfikowany jako dziennikarz został objęty zakazem pracy w państwowych mediach. W tym czasie publikował artykuły w *Tygodniku Powszechnym* (1982-89) oraz w prasie ukazującej się poza cenzurą, m.in. w *Bez dekretu* (1984-88) [w t. 8 błędna data końcowa], krakowskich pismach *Hutnik* i *Tymczasem* oraz warszawskich *Vacat* i *Most*. Współpracował także z prasą emigracyjną, m.in. z wydawanym w Londynie kwartalnikiem *Puls* (1984-86; tu m.in. felietony podp. pseud. Przechodzień) oraz paryską *Kulturą* (1986-88). [...] Po transformacji ustrojowej zaczął ogłaszać utwory m.in. w miesięczniku *Literatura* (w 1989-90 cykl felietonów pt. „Notatki amerykańskie”) oraz w *Tygodniku Solidarność* (w 1990 cykl pt. „Moje niesłuszne poglądy”). [...] W 1997-99 wchodził w skład redakcji tygodnika *Wprost* [w t. 8 błędna data początkowa]. W 1999-2003 był ambasadorem RP w Królestwie Tajlandii, Republice Filipin i Unii Myanmar. Po powrocie do Polski zamieszkał w miejscowości Czasław niedaleko Krakowa. Kontynuował współpracę z dziennikiem *Rzeczpospolita* oraz zamieszczał artykuły m.in. na łamach *Gazety Wyborczej*. Odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi (1995) [w t. 8 błędna data]. [...]

TWÓRCZOŚĆ

6. Wyzwanie morza. [Szkic popularny o gospodarce morskiej]. Wwa: KiW 1975, 227 s.

W t. 8 błąd w tytule.

7. Horoskop. [Utwór dramatyczny].

W t. 8 błędna inf. o związku sztuki z reportażem zamieszczonym w: Przystań czarnych diamentów. Wybór reportaży o Północy. Gdańsk 1975.

9. Groźba, wyzwanie, nadzieja. [Eseje o nauce].

W t. 8. niewłaściwe określenie gatunkowe.

11. Stan komunikacji społecznej w Polsce u progu lat osiemdziesiątych. Próba syntezy. [Współaut.:] S. Brodzki.

Według inf. J.S. wydanie stanowi tylko fragment pracy przygot. w masz.

13a. Wybory bez wyboru. Nowa Huta: [b.w.]* 1984, 50 s.

Podp.: Kazimierz Małopolski. – Dot. wyborów samorządowych w Polsce w 1984 r.

16. Nie bez końca... (Memoriał dla władz PRL). Wyd. nast. z podtyt. O konieczności radykalnego poszerzenia porozumienia narodowego. Kr.: [b.w.]* 1988], 9 s.

17. Duch Rzeczypospolitej. [Eseje historyczne]. Wyd. 2 zmien. i popraw. Wwa: PWN 2001.

W t. 8 błędna data wyd. 2.

18. Dokąd zmierza Ameryka? czyli drugie czytanie Tocqueville'a. [Publicystyka]. Wwa: Świat Książki 2001, 173 s.

W t. 8 błędna nazwa wydawn.

19. Nasza Ameryka. [Reportaże]. [Współaut.:] J. Szczurowska-Surdykowska. Tor.: A. Marszałek 2002, 505 s.

20. SOS. [Powieść]. Wwa: Prószyński i S-ka 2005, 342 s.

21. Wołanie o sens. [Eseje filozoficzne]. Przedm.: J. Życiński. Wwa: Prószyński i S-ka 2006, 255 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2007. – LPD [w t. 8 błędny skrót tytułu].

[Duch Rzeczypospolitej] M. Jagiello: Między wolnością a determinizmem. *Nowe Książ.* 2002 nr 5; A. Pomian: Nasze dzieje dawne i nowe. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2002 nr z 14 VI. – M. Ziomecki: Europejski dżentelmen w Ameryce. *Nowe Książ.* 2002 nr 7/8 [rec.: Dokąd zmierza Ameryka?]. – [SOS:] M. de Hernandez-Paluch: Spowiedź duszy, serca i rozumu. *Kraków* 2005 nr 11; B. Rogatko: Ziemia Obiecana. *Dekada Lit.* 2005 nr 6; K. Braun: Ugwieżdżone głębie Wszczęściata. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2006 nr z 28 IV. – P. Wojciechowski: Labirynt prawie bezładny. *Znak* 2006 nr 11 [dot.: Wołanie o sens].

B.T.

SUSKI Augustyn

OPRACOWANIA (wybór)

A. Kudasiński: „Dumac” z Szaflar. O życiu i twórczości A.S. *Podbalanka* 1992 nr 1/2.

M.K.K.

SWINARSKI Artur Maria

TWÓRCZOŚĆ

16. Achilles i panny. Komedia pozornie cyniczna w 3 aktach. TV 1956.

Przekłady

2. G. Zagon: Dżimbi. Komedia w 3 aktach. Wyst. Pozn., T. Pol. 1932.

W t. 8 błędne inf. dot. pierwszego wyst.

3. O. Scheinpflugova: Wyspa diabelska. Sztuka w 3 aktach z prologiem. Druk fragm. przekł.: *Listy z Teatru* 1946 nr 8 s. 5-8, *Świat Młodych* 1947 nr 39 s. 6-7.

4. F. Schiller: Intryga i miłość. Tragedia mieszczańska w 5 aktach. TV 1972. Przedr. w: F. Schiller: Dzieła wybrane. T. 2. [Wyd. 2] Pozn.: WP 2006.

5. B. Brecht: Kruczata dziecięca. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Wwa, T. Dram. 1963.

OPRACOWANIA (wybór)

E. Pietyrk: Komedia A.M.S. *Poezja* 1989 nr 4. – M. Bizan: Ulotny zapach heliotropu. *Zesz. Lit.* 2004 nr 3. – J. Korczak: Artura Maryi wzloty i upadki. *Dekada Lit.* 2006 nr 4.

M.S.

SYSKA Henryk

OPRACOWANIA (wybór)

J. Kijowski: S. w dolinie Orza i na polskich rozlogach. *Pracownia* 1991 nr 6. – [W. Woźniak] WW: Zabrakło nam H.S. *Pracownia* 2000 nr 22.

B.D.

SZAJA Tadeusz

OPRACOWANIA (wybór)

W.P. Szymański: Mały poemat o ciemności. W tegoż: Między ciemnością a świtem. Kr. 2005 [rec.: Wyrobiska pamięci].

B.M.

SZANIAWSKI Jerzy

TWÓRCZOŚĆ

8. Żeglarz. Komedia w 3 aktach.

Przekł. ang.: The Seafarer. [Przel.] A. Zapalowski. W: Visegrad drama. 2. Escape. Budapest 2004.

10. Adwokat i róże. Komedia w 3 aktach.

Przekł. szwedz.: Advokaten och rosorna. [Przel.] L. Ilke. Wyd. łącznie z poz. 13, 20 w: J. Szaniawski: Tre dramer. Uppsala 2003.

13. Most. Sztuka w 3 aktach.

Przekł. szwedz.: Bron. [Przel.] L. Ilke. Wyd. łącznie z poz. 10, 20 zob. poz. 10.

19. Dziewczyna z lasu. Sztuka w 3 aktach. Radio 1989.

20. Dwa teatry. Komedia w 3 aktach. [Wyd. 18] Wwa: Kama 1993.

Przekł. szwedz.: Två teatrar. [Przel.] L. Ilke. Wyd. łącznie z poz. 10, 13 zob. poz. 10.

20. Dwa teatry. Komedia w 3 aktach. [Wyd. 18] Wwa: Kama 1993.

Przekł. szwedz.: Två teatrar. [Przel.] L. Ilke. Wyd. łącznie z poz. 13, 10 zob. poz. 10.

21. Matka. Sztuka w 1 akcie.

Przekł. franc.: La mère. Przel. J. Lisowski. Masz. w Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza w Wwie.

26. Profesor Tutka. [Cykl opowiadań].

Wyd. łącznie cz. 1-2 pt. Profesor Tutka: wyd. 5 [właśc. 6] Kr.: WL 2002.

OPRACOWANIA (wybór)

M. Herman: Archiwum J.Sz. w MBP [Miej. Bibl. Publicznej] w Zduńskiej Woli. *Bibliotekarz* 1999 [nr] 7/8.

A. Krajewska: Komedia polska XX-lecia międzywojennego. Wr. 1989, passim. – M. Bukowska-Schielman: J.Sz. „Dwa teatry”. W: Dramat polski. Interpretacje. Gdańsk 2001. – M. Bu-

kowska-Schielman: Teatr własnej jaźni. W tejże: Tymczasowa rzeczywistość. Gdańsk 2004. – J. Jakubowska-Opalińska: Between words and silence: the theater of J.Sz. W: Visegrad drama. 2. Escape. Budapest 2004. – S. Zabierowski: Zbigniew Jerzy Nowak o J.Sz. W: Warsztat badawczy profesora Zbigniewa Jerzego Nowaka. Kat. 2004. – J. Siedlecka: Kulak znad Narwi. (J.Sz.). W tejże: Oblawa. Wwa 2005.

A.Sz.

SZARGAN Mieczysław Michał

TWÓRCZOŚĆ

14. Zakryte lustro. [Wiersze]. Łódź: Biblioteka 2003, 205 s.

15. Diabeł na listku. Aforyzmy. Kr.: Miniatura 2005, 166 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006.

B.M.

SZARUGA Leszek

[...] W 2001-03 pracował na stanowisku profesora na Uniwersytecie Szczecińskim. Jednocześnie wykładał literaturę niemiecką w Wyższej Szkole Pedagogicznej (WSP) w Częstochowie. W 2002 otrzymał stypendium twórcze Funduszu Sztuki i Kultury (Stiftung Kunst und Kultur) przyznane przez władze kraju związkowego Nadrenia Północna – Westfalia. W 2003 podjął pracę w Katedrze Studiów Interkulturowych Europy Środkowo-Wschodniej UW i jednocześnie w 2003-05 zajmował stanowisko profesora na Wydziale Polonistyki WSP w Częstochowie. Wiersze, szkice i eseje oraz artykuły i recenzje literackie publikował w wielu czasopiśmiech, m.in. w *Kwartalniku Artystycznym* (tu cykle notatek eseistycznych, w 1999-2001 pt. „Wodna pieczęć” i w 2002-04 pt. „Lekturnik”), *Pograniczach* (tu w 2000-05 kontynuował cykl pt. „Podróż mego życia”), *Przeglądzie Politycznym* (tu w 2002-03 dalszy ciąg cyklu pt. „Stan krytyczny”) i *Zeszytach Literackich* (tu w 2002-04 nadal cykl pt. „Świat poetycki”). W 2004 został członkiem Zarządu Głównego Polskiego PEN Clubu, a w 2005 prezesem Oddziału Warszawskiego SPP. W tymże roku otrzymał stanowisko profesora na UW oraz w Wyższej Szkole Komunikowania, Politologii i Stosunków Międzynarodowych w Warszawie. Wyróżniony odznaką „Zasłużony dla Kultury” (2001). [...]

TWÓRCZOŚĆ

25a. Skupienie. [Wiersze]. Kr.: Miniatura 1997, 63 s.

31. Węzły polsko-niemieckie. [Szkice]. Częstochowa: Wydawn. WSP.

[T.] (1) zob. t. 8 słownika.

[T.] (2). 2003, 176 s.

Zawartość: Wprowadzenie; Alt Moabit 21/22 [dot. Berlina]. – I: „Kultura” i „przyszłe stosunki polsko-niemieckie”; Jak wygnać z wygnaniem [dot. stosunku „Kultury” paryskiej do Niemców wysiedlonych z ziem pol.]; Berlin Zachodni jako przestrzeń rozwoju literatury emigracyjnej oraz centrum promocji polskiego pisarstwa; Życie literackie emigracji w Berlinie Zachodnim; Z pogranicza polsko-niemieckiego [dot. Wspólnoty Kulturowej Borussia z Olszyna]. – II: Pokusa ładu [dot. T. Manna]; Poeta a służba bezpieczeństwa [dot. kontaktów poetów niem. ze Stasil]. – III: Mickiewicz, sąsiad Bobrowskiego; Nowe przestrzenie poezji niemieckiej; Nowa antologia poezji niemieckiej. – IV: Między Polską a Niemcami (literackie stosunki); Niemiecka promocja [o działalności krytycznej M. Reich-Ranickiego i K. Dedeciusa dot. literatury pol.]; Rondo dolnośląskie [dot.: L. Ossowski; Wilcze jagody]; Enerdowo [dot.: J. Strękowski; Nauka jazdy; H. Sekulski; Przebitalka]; Panorama polskiej prozy [dot.: Panorama des polnischen Literatur des 20. Jahrhunderts]; Polska poezja w Niemczech [dot.: Polnische Lyrik aus hundert Jahren. Red.: S. Sterna-Wachowiak]; Świadek twórczości niemieckiej [dot.: Gedicht in der Heimat; Wiersze stron rodzinnych]; Pośrednik [dot.: T. Mann: Moje czasy].

33a. Przed burzą. [Wiersze]. Kr.: Miniatura 2001, 63 s.

35a. Tym Czasem. [Eseje]. 2001. Wyd. internetowe: <http://www.literatura.net.pl>

Wybór z cyklu publikowanego w 1997-1998 w *Kwart. Artyst.*

36a. Wodna pieczęć. [Eseje]. 2001. Wyd. internetowe: <http://www.literatura.net.pl>

Wybór z cyklu publikowanego w 1999-2001 w *Kwart. Artyst.*

38. Mówienia. [Wiersze]. Tor.: A. Marszałek 2004, 46 s.

39. Wiersze skrócone. Kr.: Miniatura 2004, 80 s.

40. Wyzwanie. (O poezji z przypisami i bez). [Szkice]. Tor.: A. Marszałek 2004, 344 s.

Zawartość: Wyjaśnienie, – „Czas ostatnich śpiewów” (o Jarosławie Iwaszkiewiczu); Poezja i historia (o Józefie Łobodowskim); Samotnik z Walbrzycha (o Marianie Jachimowiczu); Pogoń za rzeczywistością (o Czesławie Miłoszu); W poszukiwaniu rdzenia polszczyzny (o Czesławie Miłoszu); Ludzkie nieludzkie słowa (o Julii Hartwig); Ars poetica? (o Tadeuszu Różewiczu); Recyding – metamorfozy (o Tadeuszu Różewiczu); Bezdome słowa (o Tadeuszu Różewiczu); Fenomen Różewicza; Światłoczułość (o Ludmile Marjańskiej); Przejyczenie (o Arnoldzie Ślückim); Dzieło zamknięte (o Zbigniewie Herbercie); Poezja pamięci (o Erwinie Kruku); Biała kartka (o Jarosławie Marku Różewiczu); „Czarna zmora istnienia” (o Jarosławie Marku Różewiczu); Niedokonany przyszły czas przeszły dokonany (o Jacku Łukasiewiczu); Dochodzenie do wiersza (o Krystynie Miłobędzkiej); Z ciemności w ciemność (o Joannie Pollakównie); Coś (o Ryszardzie Krynickim); Siła kochania (o Stanisławie Barańczaku); Samotność (o Antonim Pawłaku); „Życie jest większe od sztuki” (o Kazimierzu Brakonieckim).

41. Wymysły. [Wiersze]. Kr.: Miniatura 2005, 111 s.

42. Życiowy wybór. 1968-1998. [Wiersze]. Wwa: Nowy Świat 2006, 93 s.

Szkice i artykuły w książkach zbiorowych i czasopiśmie, m.in.: Kresy i pogranicza. *Zesz. Nauk.*

Uniw. Szczec. Szczec. Pr. Polonist. 2003 nr 14 s. 5-21. – Młodoliterackie gry i zabawy. *Topos* 2003 nr 1/3 s. 49-59. – „Oksana” – język kresowej narracji [dot. twórczości W. Odojewskiego]. *Zesz. Nauk. Uniw. Szczec. Szczec. Pr. Polonist.* 2003 nr 14 s. 81-96. – Pisanie Polski. W: Była sobie krytyka... Kat. 2003 s. 74-82. – Odczytywanie prozy. *Dyskurs* 2004 z. 1 s. 11-40. – Walka o duszę. Konteksty „Lidy” Aleksandra Jurewicza. *Zesz. Nauk. Uniw. Szczec. Szczec. Pr. Polonist.* 2004 nr 15 s. 35-52. – Śmiertelne spotkanie. *Recepcja. Transfer. Przekład.* 2005 t. 3 s. 5-17 [dot. T. Różewicza]. – „Odwrócone światło” – próba czytania. W: Podziemne wniebowstąpienie. Wr. 2006 s. 116-126 [dot. T. Karpowicza].

Przekłady

2. R. Haufs; Biały Rzym. [Wiersze]. Kr.: Miniatura 2003, 95 s.

3. E. Lasker-Schüler; Wiersze. Kr.: Miniatura 2003, 47 s.

4. F. Norten; Jesteśmy wygnancami. [Wiersze]. Kr.: Miniatura 2004, 95 s.

5. B. Kohler; Rondeau Allemagne i inne wiersze. Przel.: ..., P. Piaszczyński. Tor.: Wydawn. UMK 2005, 43 s.

Prace redakcyjne

3. J. Strządała; Światło i ciało. Wybór wierszy. Wyboru dokonał i posł. opatrzył ... Kr.: Miniatura 2003, 256 s.

4. W. Wirpsza; Cząstkowa próba o człowieku i inne wiersze. Red. ... Mikołów: Inst. Mikołowski 2005, 197 s.

5. W. Wirpsza; Spis ludności. [Wiersze]. Red. ... Mikołów: Inst. Mikołowski 2005, 71 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006, 2007.

P. Wierzbicki; Zabójca brzoń Sz. *Tyg. Solid* 1990 nr 18. – A. Skrendo; Trzy utraty. *FA-art* 2001 nr 4 [rec.: Świat, język, księga]. – T. Mizerkiewicz; Przeanielił kresy. *Nowe Książ.* 2002 nr 9 [rec.: Węzeł kresowy]. – D. Skórczewski. *Ruch Lit.* 2002 nr 1 [rec.: Literatura i życie]. – J. Madejski; Zbliżenia L.Sz. W tegoż: Zamieszanie. Kr. 2003 [dot.: Historia, państwo, literatur]. – T. Mizerkiewicz; Wypisy z ksiąg politycznych. *Polonistyka* 2003 nr 1 [rec.: Współczesna powieść polityczna]. – Z. Bauer; Minimum porozumienia. *Nowe Książ.* 2004 nr 5 [rec.: Węzły polsko-niemieckie. [T.] (2)]. – P. Michałowski; Żart( ) eschatologiczny. *Pogranicza* 2005 nr 6 [dot. wiersza: Upał]. – R. Ostaszewski; Wyzwanie to interpretowanie. *Nowe Książ.* 2005 nr 4 [rec.: Wyzwanie]. – A. Skrendo; Blues L.Sz.; P. Sobolczyk; L.Sz. mówienia i wymysły. *Pogranicza* 2005 nr 6. – P. Sobolczyk; Żywioł mowy zapłacony. *Topos* 2005 nr 1/2 [rec.: Wiersze skrócone]. – A. Sroka; Przyładki inwencji. literacka mozaika L.Sz. *Pogranicza* 2005 nr 6 [rec.: Wymysły]. – [Życiowy wybór.] J. Drzewucki; We wszystkim jest wszystko. *Rzeczpospolita* 2006 nr 235; M. Ławryno-

wicz: *Samotność*. *Gaz. Pol.* 2006 nr 11; I. Smolka: *Między milczeniem a ciszą*. *Twórczość* 2006 nr 7.

B.D.

SZCZEPAŃSKI Jan Alfred

TWÓRCZOŚĆ

4. Przygody ze skałą, dziewczyną i śmiercią. Wspomnienia z Tatr. Przedm.: A. Matuszyk. [Wyd. 2] Kr.: Ati 1996.

10. Grecja. Kompozycja i układ całości: P.W. Jabłoński. Oprac. map: L. Ratajski, L. Baranowski. Wyd. 3 uzup. Wwa: Wiedza Powsz. 1989.

E.G.

SZCZEPAŃSKI Jan Józef 1919-2003

Pseud.: B (humanista).

[...] Od czerwca 1943 [w t. 8 błędna data] walczył w stopniu podporucznika w oddziałach partyzanckich AK na Kielecczyźnie w okolicach Włoszczowej i Radomska (pseud. Piotr). [...] Zmarł 20 lutego 2003 w Krakowie; pochowany w Tyńcu.

TWÓRCZOŚĆ

14. Na melinę. Scenariusz filmu krótkometrażowego na podstawie opowiadania *Wszarż*. Powst. przed 1965. TV 1981.

Film zrealizowany w ramach cyklu telewizyjnego „Dzień ostatni – dzień pierwszy” w 1965, został wyemitowany dopiero po 16 latach.

15. Nasze życie. Scenariusz filmowy. Ekran. pt. *Stajnia na Salwatorze* zob. poz. 17.

W t. 8 błędny opis jako oddzielnej pozycji.

17. *Stajnia na Salwatorze*. Scenariusz filmowy według opowiadania *Stajnia na Celnej*. Ekran. 1967. Pierwotny tytuł scenariusza: *Nasze życie*.

Scenopsis filmu: P. Komorowski: *Nasze życie*. [B.m.w.] 1966, 110 s.

22. Szalony major. Scenariusz filmowy. Ekran. pt. *Hubal* 1973.

J.J.Sz. na znak protestu przeciwko zmianom w scenariuszu wycofał swoje nazwisko z czołówki filmu. – W t. 8 błędna data ekran.

31. *Śpiewać ze szczęścia*. Powst. 1980. Scenariusz widowiska telewizyjnego. TV 1989.

W t. 8 błędna data emisji.

42. *Życie za życie*. Maksymilian Kolbe. Scenariusz filmowy. [Współaut.:] K. Zanussi. Ekran. 1991. Film zrealizowany w wersji językowej pol., niem. i włos. – Inf. wg strony internetowej (www.filmipolski.pl)

43. *Mija dzień*. [Opowiadania].

A d a p t. t v opowiadania *Za rękę* pt. *Alek*: Adapt.: L. Skuza. TV 1998 [w t. 8 błędny tytuł adaptacji].

45a. *Poprzez Milenium*. Zbiór poezji lirycznej. Kielce: Biuro Parlamentarne 1999, 82 s.

Podp.: Roman Konarski.

47. *Obiady przy świecach*. [Wybór opowiadań]. Edytor: E. Jaształ-Kowalska. Wwa: Rosner & Wspólnicy 2004, 394 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: *Śnił mi się dyktator bez butów*. W: *Hańba domowa*. Oprac.: J. Trznadel, przekł. franc.: J'ai rêvé d'un dictateur déchaussé. W: *La Honte*. [Przeł.] M. Rodowicz-Heninger. Paris 1992; *W siodle z „Bhagawadgita”*. Rozm.: D. Zańko, J. Gowin, E. Tischner, S. Wilkanowicz. *Znak* 2003 nr 4 [dot. kontaktów J.J.Sz. ze środowiskiem *Znaku* i *Tyg. Powsz.*].

L.K. Nagy: *Burzenie literackich mitów narodowych w powieściach J.J.Sz. *Slawica**, Debrecen 1991 t. 25. – L. Tischner: *Wyznania cudzoziemca*. *Znak* 1996 nr 4 [rec.: Przed Nieznanym Trybunałem]. – A. Morawiec: *Proza moralnego niepokoju*. *Fraza* 2001 nr 4 [rec.: Rozlogi]. – T. Błażejowski: *Pseudoegzotyczna parabola*. W tegoż: *Historiozofia retoryczna*. Łódź 2002 [dot.: *Pojedynek*]. – S. Gawliński: „Antypaństwo we” książki J.J.Sz. W tegoż: *Pisma i postawy*. Kr. 2002. – M. Kubik: J.J.Sz., czyli odwaga stania!; Z. Najder: O J.J.Sz., pisarzu niezastąpionym; A. Nasilowska: Czy J.J.Sz. jest pisarzem historycznym? *Gaz. Univ. [UŚ]*, w Kat.] 2002 nr 7. – J. Smulski: O „Pojedyńku” J.J.Sz. W tegoż: *Od Szczecina do... Października*. Tor. 2002. – A. Sulikowski: *Laudacja z okazji przyznania J.J.Sz. nagrody im. Bogumila Samuela Lindego*. *Odra* 2002 nr 12. – A. Ślesieńska: *Czas egzystencji*. Bohater w świecie opowiadań J.J.Sz. *Acta Univ. Nicolai Copernici. Filol. Pol.* 2002 z. 57. – M. Bajer: *Paralela*, *Odra* 2003 nr 4 [dot. paraleli pomiędzy „Kadencją” J.J.Sz. a „Dialogami z Swietami” S. Vincenza]. – A.J. Dąbrowski: *Najwytrwalszy spadkobierca Conrada*. *Nouy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2003 nr z 28 II. – J. Gizella: *Rzecz Conradowska*. W tegoż: *Pożegnanie z uproszczeniami*. Kr. 2003 [rec.: Rozlogi]. – B. Gontarz: *Historia uwieczniona w fikcji*. „Kipu” J.J.Sz. *Ruch Lit.* 2003 z. 2. – J. Hennenlova: *Wypisy z Jana Józefa*. *Wspomnienie o J.J.Sz.* *Znak* 2003 nr 8. – O Janie Józefie Szczepańskim wspomnienia i szkice. Pod red. B. Gontarz. Kat.: *Bibl. Śląska* 2003, 130 s. [zawartość: Cz. 1. Wspomnienia: Z. Najder; Jan; A. Sulikowski: *Podejście na Kopieniec*. – Cz. 2. Szkice: M. Krakowiak; J.J.Sz. i śmierć; B. Gontarz: *Śląskie wątki w autobiograficznej przestrzeni dzieciństwa i młodości J.J.Sz.*; S. Zabierowski: *W kręgu „Polskiej jesieni” J.J.Sz.*; A. Konka: *Debiut plastyczny, czyli o tym, dlaczego J.J.Sz. nie został malarzem*; A. Dębska-Kossakowska: „*Nauczyli mnie patrzeć*”, *Impresjonizm w twórczości J.J.Sz.*; J. Zajdel: *Zmagania z pozorami*. J.J.Sz. o filmach polskich]. – *Pożegnanie J.J.Sz.* *Tyg. Powsz.* 2003 nr 9 [zawartość: J. Bocheniński: *Moralny sens i rzetelność*; T. Chrzanowski: *Był tu przed chwilą...*; J. Hartwig: *Nasz prezes, przed, w tejże: Wybrańcy losu*. Wwa 2006; J. Jarzębski: *Odpowiedzialność*; S. Lem: *Przyjaciel*; Cz. Miłoścy: *Nieugięty*; S. Rodziński: „*Patrzeć dalej...*”; E. Szumańska: *Przyjaźń w słońcu*; J. Woźniakowski: *Potok*]. – R. Radłowska: *To był piękny, dobry świat*. J.J.Sz. 1919-2003. *Gaz. Włoborzca* dod. *Kraków* 2003 nr 50. – A. Ślesieńska: *Nieudany wzlot*. *Problematyka inicjacyjna w dylogii J.J.Sz. „Ikar”, „Wyspa”*. W: *Z problemów prozy*. *Powieść inicjacyjna*. Tor. 2003. – A. Tarkiewicz: *Wakacje w Kasince*. *Twórczość* 2003 nr 5. – A. Werner: *Wysoko, nie na palcach*. O pisarstwie Jana Józefa Szczepańskiego. Kr.: *WL* 2003, 170 s. – A. Sulikowski: *Pogrzeb Dadeja*. *Prz. Powsz.* 2004 nr 11. – A. Dębska-Kossakowska: *J.J.Sz. traktat o sztuce*. *Prz. Hum.* 2005 nr 2. – A. Sulikowski:

Fotografie J.J.Sz. W: Epoka przemian. Rzeszów 2005 [refleksje nt. życia i twórczości J.J.Sz.]. – T. Drewnowski: Sam przed nieznanym trybunałem. W tegoż: Porachunki z XX wiekiem. Kr. 2006. – A. Szymańska: Chwytywanie równowagi – „Manekin” J.J.Sz. W: Światy przedstawione. Tor. 2006. – M. Wyka: „Kadencja” – historia jednej potyczki. W teźże: Niecierpliwość krytyki. Kr. 2006. – S. Zabierowski: Wojna i pamięć. Kat.: Wydawn. UŚL. 2006, 330 s. *Pr. Nauk. UŚL. w Katow.*, 2376.

SZCZEPKOWSKA Malwina

[...] W 1949 pracowała jako wykładowca Działu Dramatycznego w Studiu Muzyczno-Dramatycznym powstałym przy Teatrze Wybrzeże w Gdańsku. [...] Otrzymała m.in. nagrodę Gdańskiej Wojewódzkiej Rady Sztuki i Kultury Artystycznej (1948), nagrodę m. Gdańska za rok 1959. Wyróżniona m.in. odznakami „Za Zasługi dla m. Gdańska” (1965) i „Zasłużony Działacz Kultury” (1968). [...]

TWÓRCZOŚĆ

5a. Księżniczka Pstrokońska. [Utwór dramatyczny]. Praprem. łącznie z A. Fredro: List pt. Wieczór humoru: szkoła śmiechu Gdańsk, Gdański Zespół Artyst. 1946.

5b. Genewa, Paquis Nr 10. (Sztuka w 5 odsłonach z życia J. Słowackiego). Praprem. Gdańsk, T. Miej. Wybrzeże 1947.

Sluchowiska radiowe, m.in.: o r y g i n a l n e: Owoce burzy. Radio 1945. – Wiek kłęski. Powst. ok. 1955. Radio 1964 [III nagroda w konkursie zorganizowanym w 1955 przez ZLP z okazji Roku Mickiewiczowskiego]. – Pierwszy oficer mówi prawdę. Radio 1961. – Strona orla. Radio 1962. – Niedzielne popołudnie. Radio 1963. – Pożegnanie z ojcem. Radio 1963. – Chłopiec z dobrego domu. Radio 1967 [w t. 8 błędna data pierwszej emisji radiowej]. – Deszcz. Radio 1968. – Węzeł. Radio 1969. – Wielki dług sprawiedliwości. (Audycja dot. życia i twórczości M. Konopnickiej). Radio 1973, – a d a p t a c j e: S. Wyspiański: Wesele. Adapt. i reż. ... Radio 1957. – J. von Velde: Duża sala. Adapt. i reż. ... Radio 1966. – M. Wirtemberska: Malwina – czyli Domyślność serca. Adapt. i reż. ... Radio 1967. – M. Jókai: Matka Baradłay'ów. Adapt. i reż. ... Radio 1971 [Adapt. utworu: Kamienne serce].

Adaptacje

A. K. Kurpiński: Zamek na Czorsztynie. Oprac. tekstu ... Wyst. Gdańsk, Gdański Zespół Artyst. 1948.

1a. F. Zablocki: Fircyk w zalotach. [Utwór dramatyczny]. Insc., reż. i kierownictwo lit. ... Wyst. Gdańsk, T. Wybrzeże 1951.

1b. Strójcie mi, strójcie Narodową scenę. [Widowisko teatralne]. Insc. i reż. ... Wyst. Gdańsk, Gdańskie Studio Rapsodyczne 1957.

Przedstawienie na podstawie tekstów S. Wyspiańskiego.

1c. Drzewo wolności. [Widowisko teatralne]. Insc. i reż. ... Wyst. Gdańsk, Gdańskie Studio Rapsodyczne 1958.

B.T. Przedstawienie zmontowane z różnych tekstów poetyckich.

1d. Szkoła obyczajów. [Widowisko teatralne]. Insc. i reż. ... Wyst. Gdańsk, Gdańskie Studio Rapsodyczne 1958.

Przedstawienie zmontowane z tekstów dramaturgów polskich.

1e. Sława dla Salomei. [Widowisko teatralne]. Oprac. lit., insc. i reż. ... Wyst. Gdańsk, Gdańskie Studio Rapsodyczne 1958.

Przedstawienie o J. Słowackim.

1f. Ballada o Galileuszu. [Widowisko teatralne]. Insc. i reż. ... Wyst. Gdańsk, Gdańskie Studio Rapsodyczne 1959.

Adapt. sztuki B. Brechta: Żywoć Galileusza.

3. Nowości kwiatem. (Widowisko o A. Mickiewiczu). Oprac. lit. i reż. ... Wyst. Gdańsk, Gdańskie Studio Rapsodyczne 1960.

Przedstawienie zmontowane z tekstów A. Mickiewicza i A. Maliszewskiego.

4. S. Żeromski: Wierna rzeka. [Utwór dramatyczny]. Insc. i reż. ... Wyst. Gdańsk, Gdańskie Studio Rapsodyczne 1960.

5. Dwa wiatry. [Widowisko teatralne]. Oprac. lit. i reż. ... Wyst. Gdańsk, Gdańskie Studio Rapsodyczne 1961.

Przedstawienie zmontowane z tekstów J. Tuwima.

6. L. Tołstoj: Wojna i pokój. Adapt.: E. Piscator. Insc. i reż. ... Wyst. Gdańsk, Gdańskie Studio Rapsodyczne 1961.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Dzielnie się chlebem kultury. Rozm. E. Moskalówna. *Głos Wybrz.* 1975 nr 222.

Hasło bibliograficzne na stronie internetowej Woj. i Miej. Bibl. Publicznej w Gdańsku (www.wbpg.org.pl/slownik.php).

M.S.

SZCZUBLEWSKI Józef

[...] Wyróżniony m.in. odznaką „Zasłużony Działacz Kultury” (1975) oraz Krzyżem Kawalerskim (1977), Krzyżem Oficerskim (1987) i Krzyżem Komandorskim (1995) Orderu Odrodzenia Polski. [...]

TWÓRCZOŚĆ

10. Żywoć Sienkiewicza. Wyd. 2 pt. Sienkiewicz. Żywoć pisarza. Wwa: W.A.B. 2006.

OPRACOWANIA (wybór)

B. Korzeniewski: Alojzy Żółkowski – syn. W tegoż: *Drama i inne szkice*. Wr. 1993.

M.S.

SZCZYPIORSKI Andrzej

[...] Po wyzwoleniu z obozu koncentracyjnego Oranienburg-Sachsenhausen w kwietniu 1945 został korespondentem wojennym agencji TASS w Niemczech i Austrii. Do Polski wrócił jesienią 1946. [...] W 1955 we współpracy ze Służbą Bezpieczeństwa PRL uczestniczył w działaniach zmierzających do skłonienia do powrotu do kraju swoich rodziców (ojciec, Adam Szczypiorski, był działaczem emigracyjnym PPS w Londynie); w tym celu wyjeżdżał w kwietniu 1955 do Wiednia (formalnie jako członek delegacji Komitetu Centralnego PZPR na konferencję Międzynarodowej Federacji Byłych Więźniów Politycznych) i we wrześniu tegoż roku do Paryża (oficjalnie jako pracownik Ministerstwa Handlu Zagranicznego). W 1956, po przeszkoleniu na współpracownika wywiadu, został oficjalnie attaché do spraw kulturalnych w konsulacie PRL w Kopenhadze. [...]

TWÓRCZOŚĆ

11. Ucieczka Abla. [Powieść].

Adapt. tv: Adapt.: H. Drygałski. TV 1964.

12. Śledztwo przy ulicy Laos. [Powieść] [poz. 4]; Pod Szlachetnym Koniem. [Opowiadanie]. Wyd. 2. W: Pod Szlachetnym Koniem. Wwa: Iskry 2000.

18a. Gablota. [Opowiadanie]. Powst. przed 1969.

Adapt. film. pt. ...ad libitum. [Cz. 3 filmu pt. *Szkice warszawskie*]. Scenariusz: J. Pomianowski. Ekran. 1969.

19. Blizna. [Utwór dramatyczny].

Adapt. tv: Reż.: W. Solarz. TV 1972.

20. Lot 627. [Powieść dla młodzieży].

Adapt. film. pt. *Porwanie „Savoii”*; Reż.: W. Dorman. Ekran. (Polska-ZSRR-Bulgaria) 1979.

21. Msza za miasto Arras. [Powieść].

Przekł. hiszp.: Una misa por la ciudad de Arras. [Przel.: E. Bortkiewicz, J.C. Vidal. Barcelona 2002, – niem.: Eine Messe für die Stadt Arras. [Przel.] K. Wolff, Wyd. 5 Zürich 1992, wyd. nast. tamże 2005, – portug.: Uma missa para a cidade de Arras. [Przel.] H. Siewierski. São Paulo 2001.

Adapt. radiowa: Adapt.: E. Marcinkowska. Cz. 1-3. Radio 1991, – teatr: Adapt.: J. Kijowski. Wyst. Olsztyn, T. im. S. Jaracza 1994; pt. „Lacrimosa”, czyli śpiew za miasto Arras: Adapt.: I. Guspił. Wyst. Wr., T. Pieśni Kozła 2005, – tv.: Adapt.: J. Kijowski. TV 1994.

27a. Ocalić miasto. [Nowela filmowa]. Powst. przed 1976.

Adapt. film.: Scenariusz i reż.: J. Łomnicki. Ekran. 1976.

28. Złowić cień. [Powieść]. Wyd. 3 Madrid: Club Internacional de Libro [2000].

33. [Polskie doświadczenie. Spojrzenie od wewnątrz].

Wyd. w przekł. ang.: *The Polish ordeal. The view from within*. Przel. C. Wieniewska. Wyd. 2 London 1984.

36. Początek. [Powieść].

Przekł. franc.: La jolie madame Seidenman. [Przel.] G. Conio. Wyd. 4 Paris 2004, – hiszp.: La bella señora Seidenman. [Przel.] P.G. Cánovas. Barcelona 2002, – katalońsk.: La bella senyora Seidenman. [Przel.: J. Sławomirski, A. Rubió. Barcelona 2002, – łotew.: Dailā Seidenmanes kundze. [Przel.] I. Birzvalka. Rīga 2006, – niem.: Die schöne Frau Seidenman. [Przel.] K. Stammler. Wyd. 8 München 2002, wyd. nast.: Zürich 2002, München 2004, – portug.: A bela senhora Seidenman. [Przel.] A. Rebelo. Lisboa 1991, – rum.: Frumoasa doamnă Seidenman. [Przel.] C. Geambașu. Iași 2001.

Adapt. tv. pt. *Piękna Pani Seidenman*: Scenariusz i reż.: J. Kijowski. TV 2003.

37. Amerykańska whisky. [Opowiadania].

Przekł. holend.: Amerikaanse whiskey. [Przel.] G. Rasch. Amsterdam 1990.

Adapt. tv opowiadania *Stroma ścieżka do nieba*: Scenariusz i reż.: A. Konic. TV 1994.

39. Noc, dzień i noc. [Powieść].

Przekł. włos.: Notte, giorno e notte. [Przel.] M. Binni. Milano 1996.

40a. Chocholi taniec. Miesiąc w Roku Koguta. Rozmowy z Andrzejem Szczypiorskim. Z pisarzem rozmawia T. Kraśko. Pozn.: Kantor Wydawn. SAWW 1993, 171 s.

41. Autoportret z kobietą. [Powieść].

Adapt. radiowa: Cz. 1-20. Radio 1994.

Praca redakcyjna

3. J.C. Joerden: Über Tugend und Werte. [Oprac.:] ..., B. Choluj, H. Olschowsky. Frankfurt am Main, Bern: P. Lang 2002, 49 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad zob. Twórczość poz. 40a.

M. Grocki: „Mirek” i „Gaweł” w jednym stali domku..., czyli agencja kontroluje agencję. W tegoż: *Konfidenci są wśród nas*. Wwa 1993. – T.J. Żółciński: *Pisarz wśród chochołów*. *Prz. Tyg.* 1993 nr 36 [rec.: Chocholi taniec]. – P. Czaplński: *Imiona pasji*. *Nowy Dz.* dod. *Prz. Pol.*, Nowy Jork 2000 nr 2 VI. – D. Rzeźnik: *W poszukiwaniu niemieckiej tożsamości. Zarys problemu w twórczości A.Sz.* *Stud. Filol.* 2001 [t.] 2. – T. Błażejowski: *Paroksyzm szaleństwa*. W tegoż: *Historiozofia retoryczna*. Łódź 2002 [dot.: *Msza za miasto Arras*]. – P. Czaplński: *Pisarz w krainie wiecznych przeciągów*. *Gaz. Włoborzca* 2002 nr 29. – M. Reich-Ranicki: *A.Sz. Ort der Geschichte ist Warschau. Arras ist überall*. W tegoż: *Erst leben, dann spielen*. Göttingen 2002. – A. Borak: *Nazwy uczuć*

¹ Uzup. biogramu wg inf.: K. Tarka: *Powrót ojca*. „Kombinacja operacyjna” z udziałem A.Sz. (1955 rok). *Zesz. Hist.*, Paříž 2006 z. 156.

i ich konteksty. Cz. 1-2. *Pozn. Stud. Polonist. Ser. Językozn.* 2003 t. 10, 2004 t. 11. – J. Wesolowski: Sz. – Grass, Niemiec i Polak w jednym. O literaturze polsko-niemieckiej. Na Granicy. Cz. 1. *Pro Libris* 2003 nr 1. – M. Worsowicz: A.Sz. – z biografii pisarza i publicysty. *Acta Univ. Lodz. Folia Litteraria Polonica* 2003 z. 6. – D. Rzeźnik: Pustka istnienia w nadmiarze współczesności. Egzystencjalne rozważania o wybranych utworach A.Sz. *Zesz. Nauk. Univ. Rzesz. Hist. Lit.* 2004 z. 2. – M. Worsowicz: Niemcy w publicystyce prasowej A.Sz. *Stud. Medioznawcze* 2004 nr 3. – G. Naroszczuk: „Pamięć garbata, pamięć kaleka...” O „Grze z ogniem” A.Sz. W: Proza polska XX wieku. Kat. 2005. – M. Worsowicz: Teksty informacyjne A.Sz. *Acta Univ. Lodz. Folia Litteraria Polonica* 2005 z. 7 t. 2. – M. Kijowska: Andrzej Szczypiorski. Eine Biographie. Zürich: Diogenes 2006, 397 s. – I. Mityk: Autotematyczne „Lustra” A.Sz. W: Lustró (zwierciadło) w literaturze i kulturze. Siedlce 2006. – J. Pomianowski: Warszawa warta jest mszy. W tegoż: Wybór wrażeń. Lubl. 2006. – K. Tarka: Powrót ojca. „Kombinacja operacyjna” z udziałem A.Sz. (1955 rok). *Zesz. Hist.*, Paryż 2006 z. 156. – K. Tarka: Tajemnica Sz. *Newsweek Polska* 2006 nr 19. – M. Wyka: Od początku do końca... W tegoż: Niecierpliwość krytyki. Kr. 2006 [dot.: Początek]. – M. Zieliński: Wypuszczone z klatki. W tegoż: Ucieczka przed Polską. Kr. 2006 [dot.: Z notatnika stanu wojennego].

B.D.

SZCZYPKA Józef

TWÓRCZOŚĆ

10. Legendy polskie. Wyd. 2 zmien. pt. Legendy polskie o królach i inszych. Wwa: Pax 2003, 125 s.

OPRACOWANIA (wybór)

S. Barańczak: Krytyk wierny barwom klubowym. W tegoż: Książki najgorsze (1975-1980). Kr. 1981 [rec.: Przypomnienia].

B.T.

SZELBURG-ZAREMBINA Ewa

TWÓRCZOŚĆ

21. Najmilsi. [Opowiadania dla dzieci]. Wyd. 21 Kr.: Zielona Sowa 2004.

23. Wesołe historie. Wyd. 17 Kr.: Zielona Sowa 2003.

A d a p t e a t r: Adapt.: Z. Poprawski. Wyst. Kat., Śląski T. Lalki i Aktora „Ateneum” 2005.

69. Kije samobije. [Bajki wierszowane].

A d a p t e a t r: Baśni o kocie w butach: Adapt.: L. Sypniewska. Wyst. Bielsko-Biała, T. Lalek „Banialuka” 2005.

105. Idzie niebo ciemną nocą. [Wybór wierszy dla dzieci]. Wyd. nast.: wyd. 7 [właśc. 9] Pozn.: WP 1990; wyd. 9 [!] Wwa: NK 1991; Białystok: KAW 1991, tamże 1992; wyd. 14 Kr.: Zielona Sowa 2003.

Nadto w 2004 wyd. osobne przez wydawnictwo Zielona Sowa w Kr. poszczególnych utworów dla dzieci: Idzie niebo, [8] s. – Szarusz, [8] s. – Szczepniątka, [8] s.

OPRACOWANIA (wybór)

A. Baluch: Jak toczy się „kolo życia” w „Wesołych historiach” E.Sz.-Z. *Wychow. w Przedszk.* 1998 nr 3. – A. Baluch: Mitopeja w opowieściach E.Sz.-Z. *Wychow. w Przedszk.* 1999 nr 10. – E. Bobryk: Metaforyka muzyczna w prozatorskich utworach E.Sz.-Z. dla dzieci i młodzieży. *ISME* 2001/2002 nr 3/1. – A. Kwiatkowska: Edukacyjne i terapeutyczne walory poezji E.Sz.-Z. *Guliwer* 2003 nr 1. – K. Węcel: Z E.Sz.-Z. wędrowki po lesie. *Guliwer* 2004 nr 1. – S. Żak: Człowiek franciszkański w prozie E.Sz.-Z. W: Epoka przemian. Rzeszów 2005. – A. Marchewka: Hodowanie potwora. Domowe sposoby. W: Podmiot i tekst w literaturze XX wieku. Wwa 2006 [dot.: Wędrowka Joanny].

A.Sz.

SZEMPLIŃSKA-SOBOLEWSKA Elżbieta

OPRACOWANIA (wybór)

W. Gombrowicz: Nowe postacie w literaturze. E.Sz.: 18 spotkań Sz. W tegoż: *Varia*. [T.] 1. Kr. 2004. – E. Kraskowska: Femininity and communism: E.Sz. W: Gender and sexuality in ethical context. Bergen 2005.

A.Sz.

SZENIC Stanisław

TWÓRCZOŚĆ

16. Za zachodnią miedzą. Polacy w życiu Niemiec XVIII i XIX wieku. [Szkie i biografie].

P r z e k l. n i e m.: *Jenseits des westlichen Raines. Fünf Essays*. [Przel.] A.D. Spranger. [Much] 1988.

OPRACOWANIA (wybór)

Cz. Sikorski: S.Sz. (1904-1987). W: Inowrocławski słownik biograficzny. Inowrocław 1994.

W. Żukowski: Ani triumf, ani zgon. W tegoż: Rozmowy o książkach. Wwa 1989 [rec.: Ani triumf, ani zgon].

E.G.

SZENWALD Lucjan

OPRACOWANIA (wybór)

G. Macenko: L.Sz. na ziemi radzieckiej. (80-lecie urodzin). *Lit. Radz.*, Moskwa 1989 nr 4. – J. Łukasiewicz: Ballada spod Lenino. *Odra* 2003 nr 5. – Cz. Miłosz: Straszny Kapitan. *Żyg. Powsz.* 2004 nr 10 [dot. gł. piosenki pt. „Kapitan Papawaj”]. – M. Piotrowiak: Ekscentryzm programowy. Historyczno-literackie konteksty „Kuchni mojej matki” L.Sz. W: Literatura polska. Studia i szkice. T. 1. Kat. 2004.

B.T.

SZEWZYK Wilhelm

[...] Otrzymał tytuł honorowy „Zasłużony dla Kultury Narodowej” (1988), [...]

TWÓRCZOŚĆ

60. Wiwat Katowice. [Szkie i felietony]. Wybór: G.B. Szewczyk. Red.: H. Śleziński. Kat.: Inst. Kultury i Języków Obcych „Structura” 2006, 231 s.

OPRACOWANIA (wybór)

K.A. Kuczyński: Godzina zero w powieści polskiej i niemieckiej. *Życie Lit.* 1989 nr 44 [rec.]: Kleszcze; dot. też: H. Bieniek: Pierwsza polka]. – R. Samsel: Syndrom śląski W.Sz. *Rzeczpospolita* 1989 nr 19. – R. Baron: In memoriam W.Sz. *Dialog* 1991 nr 3/4. – D. Simonides: Odrębność etniczna a wspólnota narodowa. Refleksje z rozmów z W.Sz. *Zar. Śl.* 1991 nr 3/4. – K. Heska-Kwaśniewicz: Z kresów przesłanie ku kresom czyli W.Sz. poemat „Noc”. A. Wólno: Śląskie gospodarstwo W.Sz. *Kwart. Opol.* 1992 nr 1/2. – K.A. Kuczyński: Śląsk, czyli pomost między kulturami. Horst Bieniek i W.Sz. *Filol. Germanica* 1998 t. 1. – Okolice najbliższe. Szkice do portretu Wilhelma Szewczyka. Czerwonka – Leszczyny: Miej. Ośrodek Kultury 2001, 68 s. [zawartość: P. Lekszycki: Redaktor; M. Kisiel: Wiersze i poematy; W. Wójcik: W kręgu prozy; S. Piskor: Werniks do portretu Wilhelma]. – Wilhelm Szewczyk. Pisarz, publicysta, nieznawca. Materiały posesyjne. Kat.: Gornośląskie Tow. Przyj. Nauk 2002, 103 s. [zawartość: List Księdza Arcybiskupa dr Damiana Zimonia Metropolity Katowickiego do uczestników sympozjum; G.B. Szewczyk: Szkice do portretu W.Sz. – Ślązaka i Europejczyka; P. Sarna: Działalność publicystyczna W.Sz. na lamach „Odry”; T.M. Głogowski: W.Sz. jako redaktor *Przemian*; P. Lekszycki: W.Sz. jako redaktor *Pogłądów*; K. Kuczyński: Twórczość nieznawca W.Sz.; W. Głowacz: Medialne znaki eseistyki skandynawskiej W.Sz.]. – J. Górdziałek: Marnotrawstwo serca, czyli ważne tropy pogranicza. *Orbis Interior* 2005 t. 5. – K. Karwat: Szewczykowe Katowice. *Śląsk* 2006 nr 1. – A. Nęcka: Wspominanie Wilka. *Śląsk* 2006 nr 3.

E.G.

SZKLARSKI Alfred

TWÓRCZOŚĆ

14. Tomek w tarapatach. Powieść podróżnicza dla młodzieży. Wyd. nast.: [wyd. 3] Wwa: Muza 2004, [wyd. 4] tamże 2006.

15. Tomek w krainie kangurów. Wyd. nast.: Wwa: Muza 2006, tamże 2007.

16. Przygody Tomka na Czarnym Łądzie. Wyd. nast. pt. Tomek na Czarnym Łądzie: Wwa: Muza 2004, tamże 2006.

17. Tomek na wojennej ścieżce. Wyd. nast. Wwa: Muza 2004.

18. Tomek na tropach Yeti. Wyd. nast. Wwa: Muza 2007.

20. Tajemnicza wyprawa Tomka. Wyd. nast.: Wwa: Muza 2006, tamże 2007.

21. Tomek wśród łowców głów. Wyd. nast. Wwa: Muza 2006.

22. Tomek u źródeł Amazonki. Wyd. nast.: Wwa: Muza 2005, tamże 2007.

24. Złoto Gór Czarnych. Trylogia indiańska. [Współaut.:] K. Szklarska. Wyd. łącznie t. 1-3: wyd. [7] Wr.: Wydawn. Dolnośl., 2006.

25. Tomek w Gran Chaco. Wyd. nast.: Wwa: Muza 2005, tamże 2007.

26. Tomek w grobowcach faraonów. [Współaut.:] A. Zelga. Wyd. nast.: Wwa: Muza 2003, tamże: 2006, 2007.

OPRACOWANIA (wybór)

M. Kątny: Przygoda i dydaktyka w twórczości A.Sz. dla dzieci starszych. *Kiel. Stud. Pedag. i Psychol.* 1991 t. 4. – J. Szczerba: Być jak Tomek Wilimowski. *Gaz. Wyborcza dod. Książki* 2004 nr 89.

M.K.-K.

SZLAGA Krystyna

[...] Kontynuowała współpracę z czasopismami, publikując wiersze w *Wiadomościach Kulturalnych*, *Poezji Dzisiaj* (od 1999), a także w *Metaforze* (od 2000). W 2002 zrezygnowała z członkostwa w ZLP; [...]

TWÓRCZOŚĆ

16. Czas zyskany. Wybór liryki miłosnej. Kr.: WiR Partner 2006, 64 s.

17. Niebo po Ikarze. [Wiersze]. Słowo wstępne: M. Grześczak. Kr.: Śródmiejski Ośrodek Kultury 2006, 110 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2007.

L. Mańczyk: Mniej oświetlona strona Parnasu. *Akant* 2004 nr 8. – [Niebo po Ikarze:] J. Kajtoch: Erotyki z dawnych lat. *Akant* 2006 nr 3; J. Drzewucki. *Mag. Lit. Książ.* 2007 nr 3.

E.G.

SZLEYEN Zofia

Przekłady

3. S. Marszak: 12 miesięcy. Bajka sceniczna w 4 aktach. Wyst. Łódź, T. Wojska Pol. 1947.

7. F. Garcia Lorca: Mariana Pineda. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Tarnów, T. Miej. im. L. Solskiego 1956.

W t. 8 błędne inf. o pierwszym wyst.

8. F. Garcia Lorca: Panna Rosita, czyli Mowa kwiatów. [Utwór dramatyczny]. TV 1966.

29a. F. Garcia Lorca: Romanse cygańskie. Przel.: J. Ficowski, ... Wyst. Olsztyn, T. im. S. Jaracza 1963.

30a. M. Cervantes de Saavedra: Sędzia rozwodów. Przekł. powst. przed 1966. Druk zob. poz. 32. TV 1974.

31. F. Garcia Lorca: Teatro breve. Groteski teatralne. A d a p t. i v. utworu Czary motylkowej panny: Adapt. i reż.: J. Krysiak. TV 1997.

31a. M. Cervantes de Saavedra: Teatr cudów. Przekł. powst. przed 1967. Druk zob. poz. 32. TV 1989.

32. M. Cervantes de Saavedra: Intermedia. Zob. poz. 30a, 31a.

32a. F. Garcia Lorca: Momento de verdad, czyli chwila prawdy. Wyst. Wr., T. Lalek „Chochlik” 1967.

64. L.E. Dolano: Strajk. Sztuka w 3 aktach. Przekł. powst. przed 1994.

Egz. teatr. w Bibl. Raczyńskich w Poznaniu.

Nadto wydanie osobne przekładów pieśni z nutami: Pieśni hiszpańskie. Oprac., wstępem i przyp. opatrzyła ... Oprac. muz.: W. Raczkowski. Wyd. 2 Wwa: Gł. Zarząd Polit.-Wychowawczy Wojska Pol. 1952.

M.S.

SZMAGLEWSKA Seweryna

TWÓRCZOŚĆ

1. Dymy nad Birkenau.

Przekł. angi. Smoke over Birkenau. [Przel.] J. Rynas. [Oświęcim]; Wwa 2001.

6. Czarne Stopy. [Powieść młodzieżowa]. Wyd. nast.: wyd. 22 [!] Wwa: KiW 2002, tamże: 2003, 2004, 2005, 2006.

OPRACOWANIA (wybór)

A. Morawiec: Seweryna Szmaglewska. (1916-1992). Bibliografia. Łódź: Wydawn. Wyższej Szkoły Hum.-Ekonomicznej 2007, 82 s.

A.Sz.

SZMIDT Andrzej 1933-2006

[...] Zmarł 18 grudnia 2006 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

7a. Taki pejzaż. Z dawnych wierszy Andrzeja Szmidta. Wyboru tekstów dokonał Z. Józwiak. Lubl.: Woj. Dom Kultury [1993], [20] s.

10. Spojrzenia. Wiersze dawne i nowe. Wwa: Agawa 2003, 120 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006.

J. Łukasiewicz: Taki pejzaż. O „Wierszach wybranych” A.Sz. W tegoż: Ruchome cele. Wwa 2003. – M. Zinowicz: Trudny matecznik. O poezji A.Sz. *Więź* 2003 nr 5. – R. Kołodziej: Świadek: Autentyczność. *Twórczość* 2004 nr 6 [rec.: Spojrzenia].

K.B.

SZMIDT Ireneusz Krzysztof

[...] Od 1997 redagował książki wydawane przez Wydawnictwo Artystyczno-Graficzne „Arsenał” w seriach *Biblioteka Literacka Arsenalu* i *Biblioteka Pegaza Lubuskiego*. Od 1999 do 2006 redagował i wydawał wraz z żoną rocznik *Arsenał Go-*

rzowski. Wiersze, publicystykę kulturalną i recenzje teatralne publikował na łamach *Lamusa* (od 2001) i pisma *Pegaz Lubuski* (od 2003), które założył w maju tegoż roku i którego został redaktorem naczelnym. W grudniu 2003 został wybrany na wiceprezesa Oddziału Lubuskiego ZLP, a w październiku 2004 z jego inicjatywy powołano oddział ZLP w Gorzowie Wielkopolskim, którego objął prezesurę. W 2004 został redaktorem serii wydawniczej *Biblioteka Pegaza Lubuskiego*. Pełnił również funkcję sekretarza Stowarzyszenia Literackiego „Prom”. [...] Odnaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (2005). [...]

TWÓRCZOŚĆ

9. Spozą milczenia. [Wiersze]. Wyd. 2 Gorzów [Wielkopol.], Szczec. Wydawn. Artyst.-Graf. Arsenal 1999. [Inf. autora].

11a. „Małe rzeczy foremne”. [Wspomnienia]. *Głos Szczec.* 2000 nr 65, 67-71, 73-77, 79-82, 87-89, 91. Dot. dziejów Ogólnopol. Przeglądu Zawodowych Teatrów Małych Form, nazwanego później Kontrapunktem.

12. Leksykon plastyki gorzowskiej. Gorzów [Wielkopol.]: Wydawn. Artyst.-Graf. Arsenal 2001, 33 s.

W t. 8 błędne tytuł i rok wyd.

13. Słońsk – Müllrose. Album historyczno-krajoznawczy. Współaut.: K. Kamińska. Gorzów Wielkopol.: Wydawn. Artyst.-Graf. Arsenal 2004, 116 s. [Inf. autora].

14. Ludzkie pojęcie. [Wiersze]. Gorzów Wielkopol.: Wydawn. Artyst.-Graf. Arsenal 2005, 65 s. Lubuski Wawrzyn Lit. w 2006 za najlepszą książkę poetycką wydaną w 2005.

15. Słońsk i Müllrose. Przewodnik. Współaut.: K. Kamińska. Tłum.: E. Szymońska, P. Szymoński. Gorzów Wielkopol.: Wydawn. Artyst.-Graf. Arsenal 2005, 110 s.

Tekst w jęz. pol. i niem.

16. Słońsk i okolice. Przewodnik. Gorzów Wielkopol.: Wydawn. Artyst.-Graf. Arsenal 2005, 96 s.

17. Byliśmy w teatrze. 60 lat Teatru im. J. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim. Album. Współaut.: K. Kamińska. Gorzów Wielkopol.: Wydawn. Artyst.-Graf. Arsenal 2006, 188 s.

18. Słońsk. Album historyczno-krajoznawczy. Współaut.: K. Kamińska. Gorzów Wielkopol.: Wydawn. Artyst.-Graf. Arsenal 2007, 100 s. [Inf. autora].

Prace redakcyjne

1. [Trzydzieści] 30 Ogólnopolskich Przeglądów Teatrów Małych Form. Red. programu ... Gorzów Wielkopol.: Ag. Wydawn. Kamak [1995], 100 s.

2. Ciamarajdy z Barlinka. XX lat Pracowni Ceramiki Unikatowej w Barlineckim Ośrodku Kultury

„Panorama”. Red. ... Gorzów Wielkop.: Ag. Wydawn. Kamak 1996, 18 s.

3. Idziemy ku sobie. Wir finden zueinander. Red. ... Gorzów Wielkop.: Wydawn. Artyst.-Graf. Arsenal 2002, 192 s.

Tekst w jęz. pol. i niem.

4. Niedzielni poeci. Antologia poezji serdecznej dla serc otwartych, sercem napisanej. Wybór, red. i wstęp ... Gorzów Wielkop.: Wydawn. Artyst.-Graf. Arsenal 2002, 60 s.

5. [Dwudzieste] XX Gorzowskie Spotkania Teatralne. Oprac.: K. Kamińska, M. Kawka, ... Gorzów Wielkop.: Wydawn. Artyst.-Graf. Arsenal 2003, 12 s.

6. K. Kamińska; Leksykon literatury gorzowskiej. Red.: K. Kamińska, ... Współpraca: J. Kaliszczan. Gorzów Wielkop.: Wydawn. Artyst.-Graf. Arsenal 2003, 183 s.

7. Słońsk, czyli Ziemia, woda, powietrze i słońce; Słońsk Erde, Wasser, Luft und Sonne. [Przewodnik turystyczny]. [Red.:] K. Kamińska, ... Tłum.: E. i P. Szymańscy. Gorzów Wielkop.: Wydawn. Artyst.-Graf. Arsenal 2004, 115 s.

Tekst w jęz. pol. i niem.

8. Urzeczeni morzem. [Leksykon]. Red. i oprac. edytorskie: K. Kamińska, ... Szczec.: ZLP; Gorzów Wielkop.: Wydawn. Artyst.-Graf. Arsenal 2004, 66 s.

9. Poeci okrągłego stołu. Antologia Klubu Literackiego Grodzkiego Domu Kultury w Gorzowie. Wybór, red. i wstęp ... Gorzów Wielkop.: Wydawn. Artyst.-Graf. Arsenal 2005, 67 s.

10. Zapisani w wierszach. Antologia Klubu Poetów Okrągłego Stołu przy Grodzkim Domu Kultury w Gorzowie Wielkopolskim. Wybór, wstęp i red. ... Gorzów Wielkop.: Wydawn. Artyst.-Graf. Arsenal 2007, 112 s.

OPRACOWANIA (wybór)

K. Kamińska; I.K.Sz. W tejże: Leksykon literatury gorzowskiej. Gorzów Wielkop. 2003.

Cz. Sobkowiak; Po latach milczenia. *Pro Libris* 2004 nr 1 [rec.: Spoza milczenia]. – A. Czaja; Poeta dwóch stron rzeczy. *Pegaz Lubus.* 2005 nr 4, 2006 nr 3, 4.

M.S.

SZNARBACHOWSKI Włodzimierz 1913-2003

[...] Zmarł 24 stycznia 2003 w Locarno; pochowany w Pollone, w północnych Włoszech.

OPRACOWANIA (wybór)

E. Morgiewicz; Między polityką a poezją. *Słowo* 1990 nr 8. – M. Karpiński; Pod prąd. *Nowe Książ.* 1997 nr 11 [rec.: 300 lat wspomnień].

M.S.

SZPALSKI Karol

TWÓRCZOŚĆ

7. Dwaj panowie z Limbakuku. [Utwór dramatyczny dla młodzieży; współaut.:] B. Brzeziński, M. Załucki. Praprem. Kr., T. Młodego Widza 1951. W t. 8 błąd w tytule i dacie praprem.

B.M.

SZPOTAŃSKI Janusz

[...] Po ogłoszeniu stanu wojennego został internowany i do 1982 przebywał w obozach, najpierw w Jaworzu, a następnie w DarłóWKu [w t. 8 błędna nazwa miejscowości]. [...]

TWÓRCZOŚĆ

12. Gnom, Caryca, Szmaciak. [Poematy satyryczne]. Wwa: LTW [2004], 237 s. Zob. poz. 2, 3, 4.

OPRACOWANIA (wybór)

T.Z. Zapert; Życie Szpota satyryka. *Życie* 2004 nr 64. – M. Nowakowska; Szpot w Spatifie. *Rzeczpospolita* 2005 nr 112.

B.M.

SZPOTAŃSKI Stanisław

OPRACOWANIA (wybór)

Cz. Klak; Kariera tematu listopadowego w polskiej prozie fabularnej. W tegoż: Romantyczne tematy i dylematy. Rzeszów 1992 [dot. m.in. twórczości S.Sz.].

B.T.

SZTAUDYNGER Jan Izydor

TWÓRCZOŚĆ

13. Wojna grzybów. [Poemat w 8 pieśniach]. Wyd. całości: Posł.: A. Sztudynger-Kaliszewicz. Łódź: KAW 1991, 115 s.

35. Wygnańcy Ewy. [Miniatura dramatyczna]. Realizacja tv łącznie z: Diabeł zakochany [poz. 38], Judyta i Holofernes [poz. 39] pt. Ewa, Judyta i kurtызana: TV 1976 [nie wyemitowane]. Inf. w archiwum ZASP (www.zasp.bmnet.pl).

38. Diabeł zakochany. [Miniatura dramatyczna]. Realizacja tv łącznie z: Wygnańcy Ewy, Judyta i Holofernes [poz. 39] zob. poz. 35.

39. Judyta i Holofernes. [Miniatura dramatyczna]. Realizacja tv łącznie z: Wygnańcy Ewy, Diabeł zakochany [poz. 38] zob. poz. 35.

41. Szczęście z datą wczorajszą. [Wspomnienia]. [Wyd. 3] Wstęp: W. Natanson. Posł. A. Sztudynger-Kaliszewiczowej Kr.: WL 2004.

46. Jak zwykle wszystko winą jest Amora. [Miniatury dramatyczne]. Wyd. 2 Kr.: WL 2003.

779

50. Piórka. [Wiersze i fraszki]. Wybór: A. Sztadynger-Kaliszewiczowa. [Wyd. 5] Kr.: WL 2003.

56a. Wybrane „Piórka”. Wyboru dokonały: A. i D. Sztadynger-Kaliszewicz. Gdańsk: Graf 1990, 35 s.

56b. Bajki. Wybór: A. Sztadynger-Kaliszewicz, D. Sztadynger-Kaliszewicz. Bielsko-Biała: Kleks 1991, 74 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 1993, wyd. 3 1998.

57a. Supelki. Wybór: A. Sztadynger-Kaliszewicz, D. Sztadynger-Kaliszewicz. Bielsko-Biała: Kleks 1991, 189 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 1993, wyd. 3 1998, wyd. 4 1999.

57b. Szumowiny. Wybór: A. Sztadynger-Kaliszewicz, D. Sztadynger-Kaliszewicz. Bielsko-Biała: Kleks 1991, 175 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 1993, wyd. 4 [I] 1999.

57c. Fraszki z kufra. Wybór: A. Sztadynger-Kaliszewicz. Bielsko-Biała: Kleks 1998, 110 s. Wyd. 2 tamże 1999.

Niepublikowane fraszki odnalezione w zakopiańskim domu J.I.Sz.

60. Entliczki pentliczki, czyli zwrotki dla Dorotki. [Wybór wierszy dla dzieci]. Kr.: Skrzat 2004, [48] s.

61. Kukuryku. Wiersze dla dzieci. Kr.: Skrzat 2004, [32] s.

62. Piórka dla dzieci. Kr.: Skrzat 2004, [36] s.

63. Puch ostu. Fraszki o życiu i miłości. Wybór: A. Sztadynger-Kaliszewicz, D. Sztadynger-Kaliszewicz. Kr.: WL 2004, 446 s.

Nadto wybór fraszek w przekł. esperanto: Epigramoj. [Przeł.] J. Handzlik. Bielsko-Biała 1987, 25 s.

Przekłady

A. Pieśni słowiańskie. Siedem pieśni ludowych czeskich i słowackich. Oprac. muz.: J.K. Lasocki. Przeł. ... [Wwa:] Czyt. 1950, 24 + głosy 9, 8, 7 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Jan Izidor Sztadynger 1904-1970. Zarys bibliograficzny. Red. serii i tomu: A. Gawroński. Łódź: Woj i Miej. Bibl. Publiczna 2004, 82 s.

H. Molenda: Dydaktyzm pełen franciszkanizmu, W: Literatura dla dzieci. Kalisz 1990. – P. Michałowski: Gatunki skrócone „oda-woda” i „Sonet zawichostski”. *Teksty Drugie* 1994 nr 4 [dot. także twórczości M. Białoszewskiego]. – L. Skompska: Od róż do liter. *Tygiel Kult.* 2000 nr 4/6 [dot. m.in. związków J.I.Sz. z Łodzią]. – K. Heska-Kwaśniewicz: „Srebrna śmietanka świata”. J.Sz. refleksja i wiersze o Beskidzie Śląskim. *Śląsk* 2002 nr 2. – K. Heska-Kwaśniewicz: Sz. – dziełom. *Guliwer* 2002 nr 2. – L.J. Kern: Krótkie jak westchnienie, namiętne jak pocałunki, lekkie jak piórka. [Wywiad]. Rozm. K. Targosz. *Przekrój* 2002 nr 2 [lo fraszkiach J.I.Sz.]. – J. Wilmański: Szczęście J.Sz. W tegoz: Duchy Piotrkowskiej. Łódź 2002. – T. Nyczek: Piórkiem Sz. W tegoz: Lektury obowiązkowe. Kr. 2005 [dot.: Piórka]. – L. Skompska: Przekupiony

majem, czereśnią i słowikiem. *Tygiel Kult.* 2005 nr 4/6. – K. Heska-Kwaśniewicz: „Zapach Tatr”. O fascynacjach górskich J.I.Sz. W tejez: Ludzie, góry, książki. Kat. 2006. *Pr. Nauk. UŚI.* 2449.

B.T.

SZUBA Andrzej

TWÓRCZOŚĆ

7. [Pięćdziesiąt] 50 strzępów. [Wiersze]. Kr.: Miniatura 2001, 61 s.

8. Postscripta wybrane; Selected postscripta. [Wiersze]. Przeł. J. Ward. Posł. opatrzył P. Sarna. Kat.: Wydawn. UŚI. 2003, 139 s.

Tekst w jęz. pol. i ang.

9. [Sto siedem] 107 strzępów. [Wiersze]. Kr.: Miniatura 2003, 80 s.

10. [Dziewięćdziesiąt dziewięć] 99 strzępów. [Wiersze]. Kr.: Miniatura 2006, 104 s.

Przekłady

17a. Cień mgły. Antologia haiku północnoamerykańskiego. Wybrał i przeł. ... Kr.: Miniatura 2000, 295 s.

17b. E.L. Masters: Epitafia ze Spoon River. [Wiersze]. Kr.: Miniatura 2000, 264 s.

19. W. Whitman: [Dwieście pięćdziesiąt sześć] 256 wierszy i poematów. Wybrał i przeł. ... Kr.: Miniatura 2002, 528 s.

20. Jak trudna jest droga. Wiersze zen. Wybrał i przeł. ... Kr.: Miniatura 2003, 96 s.

21. D. Abse: Stetoskop. Wiersze wybrane. Wybrał i przeł. ... Kr.: Znak 2004, 85 s.

22. E. Dickinson: Godzina to oceany. [Wiersze]. Wybrał i przeł. ... Kr.: Miniatura 2004, 112 s.

23. N. MacCaig: Wiersze wybrane. Wybrał i przeł. ... Kr.: Miniatura 2004, 135 s.

24. A. Stevenson: Korespondencje. Historia rodziny w listach. [Wiersze]. Kr.: Miniatura 2004, 160 s.

25. E. Dickinson: Wiersze. Poems, Wybrał i przeł. ... Kr.: Miniatura 2005, 120 s.

Tekst w jęz. pol. i ang.

26. W. Whitman: [Siedemdziesiąt siedem] 77 wierszy; 77 Poems. Wybrał i przeł. ... Kr.: Miniatura 2005, 166 s.

Tekst w jęz. pol. i ang.

27. W. Whitman, E. Dickinson, S. Orane, E.L. Masters: Cztery twarze Boga; The four images of God. Wybrał i przeł. ... Kr.: Miniatura 2006, 174 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2002, 2003, 2004, 2006.

M.M. Szczawiński: Ja, czyli jest nas wielu. *Śląsk* 2003 nr 3. – [Postscripta wybrane:] E.E. Nowakowska: „Przysługujący limit

słów" w poezji A.Sz. *Topos* 2004 nr 6; B. Gruszka-Zych: Słowo zagęszczone. *Śląsk* 2005 nr 10; R. Chłopek. *Odra* 2006 nr 1. B.M.

SZUMAŃSKA Ewa

[...] Od początku 1982 do końca 1989 działała w Arcybiskupim Komitecie Charytatywnym przy Katedrze we Wrocławiu [w t. 8, błędna inf. o pracy w Duszpasterstwie Środowisk Twórczych]. Publikowała w *Tygodniku Powszechnym* felietony i utwory prozą. Stałe współpracowała z I programem Polskiego Radia jako autorka tekstów dla audycji „Zryp”; w kwietniu 2007, po jej publicznej odmowie złożenia oświadczenia lustracyjnego, kierownictwo Radia zerwało umowę z pisarką. [...]

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Już po wszystkim... Ostatnie kartki z „Pamiętnika Młodej Lekarki”. Rozm. A. Mateja. *Tyg. Powsz.* 2007 nr 30. E.G.

SZWEYKOWSKI Zygmunt

Prace redakcyjne i edytorskie

7. H. Rzewuski: Pamiętki Soplicy. Oprac. ... [Wyd. 2] Wr.: Ossol.; Wwa: De Agostini Polska 2004.

21. B. Prus: Faraon. Oprac. ... [Wyd. 2] Wwa: Świat Książki 1995.

OPRACOWANIA (wybór)

Z. Raszewski: Ambaras z chronologią. [Wywiad]. Rozm. W. Zwinogrodzka. *Puls* 1989/90 nr 45 [dot. m.in. Z.Sz.]. – J. Starnawski: Z.Sz. – badacz Sienkiewicza. W: Sienkiewicz po latach. Częstochowa 1990. – S. Fita: Warsztat edytorski Z.Sz. *Rocz. Hum.* 2003 z. 1.

B.T.

SZYDŁOWSKI Roman

Przekłady

14. E. Toller: Wyzwolenie Wotana. [Utwór dramatyczny]. TV 1967.

21. A. Arbutow: Mój biedny Marat. [Utwór dramatyczny]. Przel.: H. Zakrzewska, ... Wyst. pt. Mój biedny Marik: TV 1970.

25. M. Walser: Czarny łabędź. [Utwór dramatyczny]. Przel.: J. Frühling, ... Wyst. Zielona Góra, T. Ziemi Lubuskiej 1957.

W t. 8 błędne inf. dot. pierwszego wyst.

27. B. Brecht: Matka. Według powieści M. Gorkiego. [Utwór dramatyczny]. TV 1965.

28. B. Brecht: Rozmowy uchodźców. [Utwór dramatyczny]. Radio 1984.

30. B. Brecht: Wesele u drobnomieszczan. [Utwór dramatyczny]. *Dialog* 1969 nr 10 s. 73-87, TV 1977.

37a. B. Brecht: W dżungli miast, walka dwóch mężczyzn w ogromnym mieście Chicago. [Utwór dramatyczny]. Przekł. powst. przed 1979. Wyst. Wwa, PWST 1985. Druk zob. poz. 38 t. 1.

M.S.

SZYMAŃSKA Adriana

[...] W 2002 zamieszkała w Pułtusku.

TWÓRCZOŚĆ

17. In terra. [Wiersze]. Kr.: WI. 2003, 72 s.

18. Być. 123 wiersze dawne i nowe. Wwa: Nowy Świat 2004, 159 s.

19. Z dziennika dywersantki. [Wiersze]. Sopot: Tow. Przyj. Sopotu 2006, 48 s.

20. Autoportret niedokończony. [Wiersze]. Tor.: A. Marszałek 2007, 88 s.

21. Dziedzice i barbarzyńcy. Notatnik amerykański. Rzeszów: Podkarpacki Inst. Książki i Marketingu 2007, 216 s.

22. Ucieczka; Escape. [Wiersze]. Przel. E. Hryniewicz-Yarbrough. Rzeszów: Podkarpacki Inst. Książki i Marketingu 2007, 88 s.

Tekst w jęz. pol. i ang.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006. – Wywiad: Przyjaźń jest podstawą mojego istnienia. Rozm. P. Szewc. W: P. Szewc: Wolność i współżycie. Rozmowy z pisarzami. Kr. 2002.

LP XX w. (M. Jentys).

P. Łuszczkiewicz: A.Sz. W tegoż: Bliskie czytanie. Kalisz 2002. – P. Śliwiński: Figury podniebne. W tegoż: Przygody z wolnością. Kr. 2002. – K. Kuczkowski: „Skrzydłata mowa” wieczności. O poezji A.Sz. *Topos* 2003 nr 6. – A. Mazan-Mazurkiewicz: Metafizyka ciała: poetyckie intuicje A.Sz. *Acta Univ. Lodz. Folia Litteraria Polonica* 2003 s. 6. – P. Śliwiński: Ekstremistka. *Nowe Książ.* 2003 nr 9 [rec.: In terra]. – K. Nowosielski: „Strwożona moją”. W tegoż: Rozróżnianie głosów. Gdańsk 2004 [rec.: Kamień przydrożny]. – W. Wantuch: Ukojenie zachwytu. *Polonistyka* 2004 nr 1 [dot. także J. Polakówny]. – [Z dziennika dywersantki:] E. Dunaj: Niezniszczalne dekoracje nicotności. *Akcent* 2006 nr 3; I. Iwasów: Genealogia i ogród. *Nowe Książ.* 2006 nr 7.

M.K.-K.

SZYMAŃSKA Beata

[...] Pracowała nadal w Instytucie Filozofii UJ jako kierownik Zakładu Filozofii Kultury. Została członkiem Komitetu Nauk Filozoficznych PAN. [...]

TWÓRCZOŚĆ

9. Kultury i porównania. [Rozprawa]. Kr.: Universitas 2003, 197 s.

Zawartość: Kultura a sztuka przypisów; O milczeniu; Umysł jasny i czysty; Uważnie przyglądaj się światu; Haiku i Młoda Polska; Duchowość pogranicza.

10. Słodkich snów, Europo! [Wiersze]. Kr.: WL 2005, 78 s.

Przekład

2. F. Jullien: Pochwała nieokreśloności. Zapiski o myśli i estetyce Chin. Przel.: ..., A. Śpiewak, Kr.: Wydawn. UJ 2006, 131 s.

Prace redakcyjne

5. Filozofia Wschodu. [Podręcznik akademicki]. Pod red. ... Kr.: Wydawn. UJ 2001, 380 s.

6. Poezja i gwiazdy. [Antologia]. Red. ... Kr.: Collegium Columbinum 2003, 66 s. Wyd. nast. tamże: 2004, 2005.

OPRACOWANIA (wybór)

W. Stróżewski, *Kwart. Filoz.* 2004 z. 1 [rec.: Kultury i porównania]. – A. Kałuża: Przyczajony tygrys. *Nowe Książ.* 2006 nr 1 [rec.: Słodkich snów, Europo!].

SZYMAŃSKA Irena

[...] W czasie okupacji niemieckiej używała nazwiska Śledzińska. [...]

Przekład

13. J. Murrel: Wspomnienie. [Utwór dramatyczny]. Przel.: M. Michałowska, ... Wyst. Wwa, T. Pol. 1980.

Wyst. też pt.: Sarah albo krzyk langusty; Mimo wszystko.

J.Cz.

SZYMAŃSKI Wiesław Paweł

[...] Urodził się w Piotrkowie Trybunalskim; po około dwóch latach wraz z rodzicami przeniósł się do Częstochowy [w t. 8 błędne miejsce urodzenia]. [...] Kontynuuje pracę naukową. [...]

TWÓRCZOŚĆ

20. Ogród plewiony. Opowieść autobiograficzna. Kr.: Księg. Akademicka 2003, 323 s.

21. Między ciemnością a świtem. Wybór artykułów i recenzji z lat 1953-1969. Kr.: Księg. Akademicka 2005, 389 s.

Teksty druk. m.in. w *Tyg. Powsz. i Życiu Lit.*

22. Z mroku korzeni. O poezji Karola Wojtyły. Kr.: Księg. Akademicka 2005, 96 s.

23. Alfabet z dedykacji. Kr.: Księg. Akademicka 2007, 167 s.

Praca redakcyjna

7. L. Czuchajowski: Cisza i ty. [Wiersze]. Wybór 782 ... Kr.: Arcana 2003, 100 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Przesunięta biografia. Rozm. M. Urbanowski. *Arcana* 2002 nr 1.

W. Jurasz: Ten, który lubi przypisy. *Gość Niedz.* 2002 nr 41. – E.S. Twerdisłowa: Zwykły heroizm artysty. Przel. z ros. E. Morawiec. *Arcana* 2002 nr 1. – W. Wencel: Słowiarz i outsider. *Nowe Państ.* 2002 nr 3. – H. Markiewicz: Płewy w „Ogrodzie plewionym”. *Dekada Lit.* 2003 nr 9/10. – M. Lalak: Rzecz o wolności. W tegoz: Niepokojąca reszta. Szczecin 2004 [rec.: Cena prawdy]. – A. Morawiec: Ogród i ogródek. *Nowe Książ.* 2004 nr 4 [rec.: Ogród plewiony].

K.B.

SZYMAŃSKI Zbigniew

TWÓRCZOŚĆ

10. Opowieści gdańskich zegarów. [Wiersze dla dzieci]. Wyd. 3 Gdańsk: Marpress 2004, 59 s.

13. Taka mi się przyśniłaś. [Wiersze]. Gdańsk: Marpress 2004, 55 s.

14. Miasto za mgłą. [Wiersze]. Gdańsk: Marpress 2005, 60 s.

1 nagroda Białe Pióro, przyznana w Płocku.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006.

T. Skutnik: Tango z Różą w tle. Jubilat Z.Sz.: 75 lat życia, 50 twórczości. *Dz. Balt.* 2003 nr 62. – T. Woźniak: Trwa i pisze wiersze. *Dz. Balt.* 2005 nr 53.

K.B.

SZYMBORSKA Wiesława

[...] W 1993-2002 ogłaszała w *Gazecie Wyborczej* cykl felietonów „Lektury nadobowiązkowe”. Wyjeżdżała kilkakrotnie za granicę na spotkania autorskie, m.in. do Rzymu i Sztokholmu (2003), na Litwę, do Izraela – jako gość honorowy zorganizowanych w Tel Awiwie obchodów 700-lecia założenia krakowskiej gminy żydowskiej i 1000-lecia obecności Żydów w Polsce (2004); w maju 2005 uczestniczyła w Międzynarodowych Targach Książki w Turynie i spotkaniu ze studentami w Genui. W 2005 otrzymała chilijski medal przyznawany wybitnym osobom z okazji setnej rocznicy urodzin Pabla Nerudy. [...]

TWÓRCZOŚĆ

4. Sól. [Wiersze].

Przekł. w łos.: Sale. [Przel.] P. Marchesani. Milano 2005.

7. Sto pociech. Wiersze.

Wyd. nast. łącznie z przekł. włos. pt. Uno spasso. Poesie. [Wyd.] P. Marchesani. Milano: Libri Scheiwiller 2003, 106 s.

11. Lektury nadobowiązkowe. Kr.: WL

Przekł. litew.: Neprivalomis skaitiniai. [Przel.] L. Liubnavičiūtė. Vilnius 2006. – s z w e d z.: Bredvidläsning. [Przel.] A. Bodegård. Stockholm 1997.

Nowe lektury nadobowiązkowe. [Cz. 5; wybór tekstów z l. 1997-2002]. 2002, 156 s.

14. Wielka liczba. [Wiersze].

Przekł.: hiszp.: Fin y principio. [Cuba 2004?], - n i e m.: Die grosse Zahl. [Przel.] K. Dedecius. W: W. Szymborska: Auf Wiedersehen, bis morgen. Frankfurt am Main 1998.

18. Ludzie na moście. [Wiersze].

Wyd. nast. łącznie z przekł. włos.: Gente sul ponte. [Wyd. 8!] Milano: Libri Scheiwiller 2003.

Przekł. n i e m.: Menschen auf der Brücke. [Przel.] K. Dedecius. W: W. Szymborska: Auf Wiedersehen, bis morgen. Frankfurt am Main 1998.

19. Kwartet żeński; Frauen Quartet.

W t. 8 niepełny tytuł.

22. Koniec i początek. [Wiersze].

Przekł.: i s l a n d z k i: Endir og upphaf. [Przel.] G. Magnússon. Reykjavík 1999, - m a c e d.: Kraj i početak. [Przel.] P. Nakovski. Wyd. nast. Skopje 1996, - n i e m.: Ende und Anfang. [Przel.] K. Dedecius. W: W. Szymborska: Auf Wiedersehen, bis morgen. Frankfurt am Main 1998.

A d a p t.: t e a t r.: Scenariusz: A. Kierc, K. Szwajgier. Wyst. Kr., T. im. J. Słowackiego 1995, - r y s u n k o w a wiersza Miłość od pierwszego wejrzenia: Adapt.: J. Lio. Tajwan 1999, ekran. pt. Heung jeh chow heung yau chow. Hongkong 2003; przekł. pol.: J. Lio: Jak bawi się nami miłość. Od pierwszego wejrzenia do uszczęśliwienia. Przel. K. Lipiński. Kr. 2004.

25. Widok z ziarnkiem piasku. 102 wiersze. [Wybór wierszy].

Przekł.: h o l e n d.: Uitzicht met zandkorrel. [Przel.] G. Rasch. Wyd. nast.: Amsterdam 2001, [Amsterdam] 2003, - k a t a l o Ń s k i: Vista amb un gra de sorra. [Przel.] J.M. de Sagarra. Barcelona 1997.

27. Nic dwa razy; Nothing twice. [Wybór wierszy i przekł.:] S. Barańczak, C. Cavanagh. [Pośl.:] S. Barańczak. Wyd. nast.: wyd. 2 Kr.: WL 2001, tamże: wyd. 3 2003, wyd. 4 2004, wyd. 5 2006.

Tekst w jęz. pol. i ang.

33a. Nic darowane; Nothing's gift; Nicht ist geschenkt. [Przekł. ang.:] S. Barańczak, C. Cavanagh, [przekł. niem.:] K. Dedecius, [przekł. jidysz:] M.Ch. Porajer, [przekł. hebr.:] R. Weichert. Wybór: M.Ch. Porajer. Wwa: Shalom 1999, 7 k.

7 wierszy w jęz. pol., ang., niem., hebr. i jidysz.

34. Poczta literacka, czyli jak zostać (lub nie zostać) pisarzem. Wybór i układ tekstów: T. Walas. Przekł. w ł o s.: Posta letteraria. Milano 2002, tamże 2003.

36a. Wiersze wybrane. Wybór i układ autorki. Kr.: a5 2001, 363 s. Wyd. nowe rozszerz. tamże 2004, 375 s.

36b. Wybrane wiersze i eseje; Vibration poezii ta eseji. [Przel.] J. Senčičin. L'viv: Litopis 2001, 222 s. Tekst w jęz. pol. i ukr.

37. Chwila. [Wiersze].

Wyd. nast.: łącznie z przekł. ang. pt. Chwila; Moment. [Przel.:] C. Cavanagh, S. Barańczak. Wwa: Znak 2003, 88 s.; łącznie z przekł. rum. pt. Chwila;

Clipa. [Przel.] C. Geambașu. București: Paideia 2003, 100 s.; łącznie z przekł. włos.: pt. Attimi. [Przel.] P. Marchesani. Fermo: Grafiche Fioroni 2003, 46 s.; pt. Attimo. [Wyd.] P. Marchesani. Milano: Libri Scheiwiller 2004, 89 s.; łącznie z przekł. białorus.: Hvilā. [Przel.] N. Macas. Minsk: Beloruski Knigazbor 2005, 67 s.

Przekł.: a n g. zob. wyżej, - b i a ł o r u s. zob. wyżej, - f i Ń.: Hetki. [Przel.] M. Puukko. Helsinki 2004. - h i s z p.: Instante. [Przel.] G. Beltrán, A.M. Murcia Soriano. Montblanc (Tarragona) 2004, - h o l e n d.: Het moment. [Przel.] G. Rasch. Amsterdam 2003, wyd. nast. tamże 2004, - r u m. zob. wyżej, - s e r b.: Trenutak. [Przel.] B. Rajčić. Vršac 2002, - w ł o s. zob. wyżej.

A d a p t.: t e a t r.: Scenariusz: E. Golińska. Wyst. Wr., T. Współcz., Scena u Aktorów 2003.

39. Rymowanki dla dużych dzieci. Z wyklejanymi autorki. Kr.: a5 2003, 53 s.

40. Wiersze. Zielniki [Ilustr.:] E. Hołowienko-Matuszewska. Olszanica: Bosz [2003], 64 s.

Nagroda dla wydawn. i tytuł Książka Roku 2003 na Wrocławskich Promocjach Dobrych Książek.

41. Może być bez tytułu; Koi širszak nahim. [Przel. na jęz. hindi:] R. Czekalska, A. Wadźpejij. Nayi Dilli: Vani Prakašan [2004?].

Tekst w jęz. pol. i hindi.

42. Dwukropek. [Wiersze]. Kr.: a5 2005, 41 s.

Przekł. w ł o s.: Due punti. [Przel.] P. Marchesani. Milano 2006.

43. Wersja wydarzeń; Versija rodij. Wybór, przekł. z pol., pośl. i komentarze: A. Saveneć. Lubl.: Europejskie Kolegium Pol.-Ukr. Uniwersytetów; Wydawn. UMCS 2005, 317 s.

Tekst w jęz. pol. i ukr.

44. Grande numero. [Wybór wierszy]. [Wyd.] P. Marchesani. Milano: Scheiwiller 2006, 102 s.

Tekst w jęz. pol. i włos.

45. Monologue of a dog. New poems. [Wybór wierszy; przekł.:] C. Cavanagh, S. Barańczak. Orlando: Harcourt 2006, XIV, 96 s.

Tekst w jęz. pol. i ang.

46. Zmysł udziału. Wybór wierszy. Grafiki: B. Gawdzik-Brzozowska. Kr.: WL 2006, 52 s.

Wybory utworów w p r z e k ł.: a n g.: poz. 27, 33a; Miracle fair. [Przel.] J. Trzeciak. [Wstęp:] Cz. Miłosz. New York; London 2002; Nonrequired reading. Prose pieces. [Przel.] C. Cavanagh. New York 2002, - a r a b s k i m: Al-nihāja ua al-badāja ua al-qasā'id'uhūrā. [Przel.] Hatif al Ġanābi. Dimašq 2002, - b u l g.: Kraj i načalo. [Przel.] I. Angelova. Sofija 1997; Obmislam sveta. [Przel.] B. Dimitrova. Wyd. nast. Sofija 1998, - c h i Ń s k i m: Huhuan xueren. [Przel.] Lin Gongliang yi. Wyd. nast. Guilin 2001; Shiren yu shijie. [Przel. z ang.] Z. Zhenghui. Beijing [Pekin] 2003, - e s p e r a n t o: Poloneza

poitria. Vraiveio Nompel 1996. Wierzchoniów, Kazimierz Dolny 2003, – f i ñ.: Sata Szymborskaa. [Przel.] M. Puukko, J. Laine. Helsinki 2003; Ihmissä sillalla. Runoja vuosilta 1957-1996. Wyd. nast. Parvo 2006, – g r e c.: Mia politiki diadromi. [Przel.] V. Karavitis. Athēna 2003, – h e b r.: Sōp w-hathala(h). [Przel.] R. Wëykert. Tel-Aviv [1996]; Silhé ham'e'a(h). [Przel.] R. Wëykert. [Tel-Aviv] [1998], – h i s z p.: Paisaje con grano de arena. [Przel.] J. Sławomirski. Barcelona 1997; Paisaje con grano de arena. [Przel.] J. Sławomirski, A.M. Moix. Barcelona [1997]; El gran número. Fin y principio y otras poemas. [Wyd. 2] Madrid 1998; Poesía no completa. [Przel.] G. Beltrán, A.A. Murcia. Mexico 2002, – h o l e n d.: Einde en begin. Gedichten 1957-1997. [Przel.] G. Rasch. Wyd. nast. Amsterdam 2003, tamże 2004, – j a p.: Shinborusuka shishu. [Przel.] M. Tsukado. Tōkyō 1999, – n i e m.: Auf Wiedersehen, bis morgen. [Przel.] K. Dedecius. Frankfurt am Main 1996; Auf Wiedersehen, bis morgen. Nobel-preis 1996 Polen. [Przel.] U. Kiermeier. Lachen am Züriche 1997; Hundert Freuden. [Przel.] K. Dedecius. Wyd. nast. Wien [1997]; Hundert Freuden. [Przel.] K. Dedecius. Rheda-Wiedenbrück [1997]; Hundert Gedichte – hundert Freuden. [Przel.] K. Dedecius. Wyd. 4 Kr. 2005; Liebesgedichte. [Przel.] K. Dedecius. Frankfurt am Main; Leipzig 2005; Die Gedichte. [Przel.] K. Dedecius. [Hamburg 2006], – p e r s k i m.: Ādamhā ru-ye pol. [Przel.] M. Esmuzenski, S. Seydaii, C. Cekad. [Wyd. 1] Teheran [1997]; 'Aks az jazdah-e septambr. [Przel.] I. Nowiska, A. Doulatasahi. Tehran [2003], – r o s.: Ženskij portret. [Przel.] A. Nehaja. Gatčina 2000; Sol'. [Przel.] S. Svackij. Sankt-Peterburg 2005, – r u m.: În răul lui Heraclit. [Przel.] P. Stoicescu, C. Geambaşu. Bucureşti 2003, – s z w e d z.: Dikter 1945-2002. [Przel.] A. Bodegård. Stockholm 2003, wyd. nast. tamże 2004, – u k r.: poz. 36b, – w l o s.: La fiera dei miracoli. [Ilustr.] A. Kalczyńska. Milano 1993 [wyd. bibliofilskie]; [wiersze w:] N. Ricci: Sei rilievi. Milano 1993; Ogni caso. [Wyd.] P. Marchesani. Milano 2003; Discorso all'ufficio oggetti smarriti. Poesie 1945-2004. [Wyd.] P. Marchesani. Milano 2004; Vista con granello di sabbia. Poesie 1957-1993. [Wyd.] P. Marchesani. [Wyd. nowe popraw.] Milano 2004.

M o n t a ż e poetyckie na podstawie utworów W.Sz., m.in.: Wisława Szymborska. Wyst. Tarnów, T. im. L. Solskiego 1996. – Arka. Scenariusz: J. Andrucki. Wyst. Płock, T. Dram. im. J. Szaniawskiego 1997. – Nic dwa razy się nie zdarza. Oprac. K. Łaniewska. Wyst. Wwa, T. Ochoty 1997. – Obmyślam świat. Wyst. Bydż., T. Na Barce 1997. – Pani Szymborskiej poręcz. Scenariusz: S. Szlachtycz. Wyst. Częstochowa, T. im. A. Mickiewicza, Scena Kameralna 1997. – Życie na poczekańcu. Scenariusz: J. Witaszczyk. Wyst. Wwa, T. Rampa 2002.

Prace redakcyjne

6. A. Międzyrzeccki: Wiersze. 1946-1996. Wybrała i słowem wstępnym opatrzyła ... Kr.: a5 2006, 159 s.

7. K. Filipowicz: Cienie. [Wybór opowiadań]. Wybrała ..., Rys.: M. Jarema. Kr.: WL 2007, 203 s.

OPRACOWANIA (wybór)

A. Jakubowska-Ożóg: Motyw biblijny jako temat utworów poetyckich – na przykładzie „Zony Lota” Józefa Łobodowskiego, W.Sz. i Tadeusza Nowaka. *Zesz. Nauk, WSP w Rzeszu*. 1992 nr 2. – N. Ricci: Sei rilievi. Con una poesia di Wisława Szymborska. Milano: All'insegna del Pesce d'Oro 1993, [15] s. – K. Pisarkowa: Rozbiór językowy „Rozpoczętej opowieści” W.Sz. W teście: Z pragmatycznej stylistyki, semantyki i historii języka. Kr. 1994. – E. Dühnfort: Manche mögen Poesie. *Die Drei. Zeitschrift für Anthroposophie* 1997 nr 5. – G. Halkiewicz-Sojak: Jeszcze słowo o W.Sz. *Prz. Powsz.* 1997 nr 3. – M. Męczyk-Murawska: O języku poezji W.Sz. *Spół. Otwarte* 1997 nr 1 dod. – Literatura polska w przekładzie. Kr. 1998 [tu art. nt. przekł. twórczości W.Sz.: M. Surma: Polska muza pod niebem Italii – Sz. i Herbert po włosku; B. Piotrowski: Sz. po hiszpańsku w Kolumbii; B. Rajčić: Tłumaczenie i recepcja Sz. w Serbii; M. Pavičić: Dwanaście prób przekładu wiersza W.Sz. „Obmyślam świat” na słoweński; A. Bednarczyk: Przesunięcia w hiperprzestrzeni wiersza; J. Brzozowski: Kilka uwag o przekładach polskiej poezji Sz. na francuski; G. Beltrán, M. Soriano: Mala antologia problemów przekładu poezji polskiej na hiszpański; E. Bartkiewicz: Portret kobiety; K. Starosielska: W.Sz. w Rosji]. – D. Lütvoigt: Untersuchungen zur Poetik der Wisława Szymborska. Wiesbaden: Harrassowitz 1998, 317 s. – B. Piotrowski: La gran dama de la lírica: Wisława Szymborska, Santafe de Bogotá: Universidad de la Seban Colombia 1998, 124 s. [tu też wybór utworów W.Sz. w przekł. B. Piotrowskiego]. – T. Rosenlöcher: Der Sinn der Anteilnahme. Zu W.Sz. Gedichten. *Neue Deutsche Literatur*, Berlin 1998 z. 517. – P. Roguski: Und die Moral von der Gesicht...? Anmerkungen zur Lyrik von W.Sz. *Zeitschrift für Slavistik*, Berlin 1999 nr 44. – J. Konieczna-Twardzikowa, M. Pruna i Mercader: El caso del caso. Transcategorización en el paradigma casuel del sustantivo español y catalán. La lección de „La lección”. *Biul. Pol. Tow. Językozn.* 2000 z. 56. – M. Ostrowski: Zu Karl Dedecius Übertragung von „Hundert Gedichte – hundert Freude” von W.Sz.; R. Sądziński: Zwischen Sinn wiedergebte und Expersivität. Zur K. Dedecius Translationen in seiner Sz. Anthologie. W: Karl Dedecius ambasadorem literatury polskiej. Łódź 2000. – Wisława Szymborska. Wstęp: A. Nasitowska. Kr.: Villa Decius. Arbeitsgruppe Literatur Polska 2000 2000, 31 s. [tu też fragm. utworów W.Sz.]. – G. Chojnowski: Inne spojrzenie. (O „Rozmowie z kamieniem” Sz.). *Nowa Okolica Poetów* 2001 nr 2. – K. Kallas: O neologizmach W.Sz.; T. Skubalanka: Różne językoznawcze analizy jednego wiersza [dot.: Miniatura średniowieczna]. *Pr. Filol.* 2001 t. 46. – S. Zak: W.Sz. W tekoż: Polscy nobliści. Kielce 2001. – J. Andres: Sprawność i klasa. *Lit. na Świecie* 2002 nr 10/12 [rec.: Miracle fair; Poems new and collected 1957-1997]. – M. Baranowska: Nieoczywistość istnienia. *Kwart. Artyst.* 2002 nr 3 [rec.: Chwila]. – [Cztery] 4 x Nobel. Wwa 2002 [tu o W.Sz.: M. Ingłot, F. Tomaszewski: Portret poety i koncepcja literatury w przemówieniach noblistów Czesława Miłosza i W.Sz.; W. Pelczar: W.Sz. ze sztuką obrazu poetycki dialog; F. Tomaszewski: Niebieski Wymiar Ziemi. W.Sz. „Niebo”; I. Żukowska-Rumińska: Od Bizancjum do Japonii – inspiracje sztuką w poezji W.Sz. (Propozycja lekcji w liceum); M. Jankowiak: Poezja wielka i bli-

- ska. Próba odczytania „Rozmowy z kamieniem” W.Sz.]. – M. Fox: Zdarzyć się mogło, zdarzyć się musiało. Z Wisławą Szymborską spotkanie w wierszu. [Wyd. 2] Wr.: Siedmióróg 2002, 141 s. – B. Halicka: Zur Rezeption der Gedichte von Wisława Szymborska in Deutschland. Berlin: Logos 2002, przekł. pol.; „Niekórzy lubią poezję”. Wiersze Wisławy Szymborskiej w Niemczech. Wstęp: A. Lawaty. Kr.: Universitas 2005, 315 s. – M. Inglot: Przesłanie W.Sz. Nad wierszem pt. „Fotografia z 11 września”. *Kwart. Opol.* 2002 nr 2/3. – A. Legeżyńska: Powtórka z Sz. W teżej: Krytyk jako domokrążca. Poznań 2002. – W. Ligeża: O poezji Wisławy Szymborskiej. Świat w stanie korekty. Kr.: WL 2002, 386 s. – J. Ladyga: Pani Poezja – W.Sz. W teżej: Kultura i światopogląd. Wwa 2002. – P. Łuszczkiewicz: W.Sz. W teżej: Bliskie czytanie. Kalisz 2002. – J. Majda: Świat poetycki W.Sz. W teżej: Wisława Szymborska, Karol Wojtyła, Czesław Miłosz. Kr. 2002. – P. Michałowski: Chwila bez zdziwień. *Kresy* 2002 nr 3/4 [rec.: Chwila]. – W. Różnica: Dialektyka nieba – Sz. i Norwid. *Prz. Hum.* 2002 nr 6. – B. Schultz: Autothematik übersetzt: W.Sz. „Radosz pisanja” deutsch, englisch, französisch und russisch. W: *Poezja polska i niemiecka w przekładach współczesnych*. Szczecin 2002. – [Chwila:] I. Smolka: Czysta i nic. *Więź* 2002 nr 11; A. Szymańska: Pomiedzy chwilą a wszystkim. *Prz. Pousz.* 2002 nr 12 [dot. też: *Wiersze wybrane*]; P. Śliwiński: *Po. Res Publica Nowa* 2002 nr 11; A. Wiatr: Pastoralna Sz.? *Twórczość* 2002 nr 11/12. – A. Bikont, J. Szczęsna: Wisławy Szymborskiej pamiętkowe rupiecie, przyjaciele i sny. Wyd. 3 zmien. i uzup. Wwa: Prószyński i S-ka 2003, 247 s. – P.-A. Bodin: Kultura i rzeczywistość w poezji W.Sz.; O poezji W.Sz. [Przel. z jęz. szwedz.] D. Tubielewicz Mattsson, W teżej: Studia nad polską literaturą współczesną. Wwa 2003. – M. Burzka: „Ewa z zebra”, „Wenus z piany”, „Minerwa z głowy Jowisza”. Trzy oblicza jeden portret, czyli obraz kobiety w poezji W.Sz. *Kwart. Opol.* 2003 nr 4. – M. Czerwińska: Ekfrazy w poezji W.Sz. *Teksty Drugie* 2003 nr 2/3, przekł. ang.: Ekphrasis in Sz.’s poetry. W: *Wisława Szymborska. A Stockholm conference* May 23-24 2003. Stockholm 2006. – *Dekada Lit.* 2003 nr 5/6 [tu art. poświęcone W.Sz.]: Cz. Miłosz: Sz. i Wielki Inkwizytor [dot. wiersza: *Mała dziewczynka ściga obrus*]; H. Ligeża: Historia naturalna według W.Sz.; P. Kowalski: Życie, czyli pełne dramaturgii igraszki z banałem; Z. Fajfer: Czas na liberacką Nagrodę Nobla? [dot.: Rymowanki dla dużych dzieci]; T. Cieślak-Sokolowski: Zdziwiona, porównująca. O poznawaniu autorki „Chwili”. – J. Gralewicz-Wolny: „Cały ten nieład”. Od Sz. do Kochanowskiego. W: *Tkanina*. Kat. 2003 [dot. wiersza: *Psalm*]. – J. Kornhauser: Zwyčajne niebo W.Sz. W teżej: *Poezja i codzienność*. Kr. 2003. – J. Łukasiewicz: „Chwila”, „Fotografia z 11 września”. W teżej: *Ruchome cele*. Wwa 2003. – I. Misiak: Zmysł wzroku W.Sz. W teżej: *Zmysł czytania*. Rzeszów 2003. – *Nouva Okolica Poetów* 2003 nr 2/3 [tu art. o W.Sz.]: K. Maliszewski: Czytam Sz. z podobną książką; E. Mazur: W.Sz. wobec końca wieku; R. Misiewicz: Duch W.Sz.; A. Szymańska: „Urwać się na chwilę z zatracenia”. O poezji W.Sz.; Z. Zarębianka: Kilka refleksji wokół wiersza W.Sz. „Niebo”. – Polscy nobliści literacy. Bydgoszcz 2003 [tu art. dot. W.Sz.]; M. Inglot: „Rehabilitacja” W.Sz. i „Święto zmarłych” Stanisława Barańczaka. (Interpretacja porównawcza); S. Melkowska: Słowo między znakiem a przedmiotem. Wokół poezji W.Sz.; L. Martinek: Recepta twórczości W.Sz. w Czechosłowacji i w Republice Czeskiej. Przel. L. Szulofaj. – A. Poprawa: Miłość po wielu wejrzaniach. W teżej: *Formy i afirmacje*. Kr. 2003 [analiza wiersza: *Miłość od pierwszego wejrzenia*]. – A. Szymańska: Sz. egalitarna. *Kwart. Artyst.* 2003 nr 2/3 [rec.: Rymowanki dla dużych dzieci]. – K. Świegocki: Debiut W.Sz. w kontekście ideologicznej epoki. W: *Ziemia zawkręśna*. T. 7. Mława 2003. – G. Bauer: Frage-Kunst. Szymborska Gedichte. Frankfurt am Main, Basel: Stroemfeld-Nexus 2004, 280 s. – A. Bielak: Tropy duszy w poezji W.Sz. *Kresy* 2004 nr 1/2. – W. Bolecki: W.Sz. i modernizm w Polsce. *Pogranicza* 2004 nr 1. – K. Nowosielski: Zapytujące słowo W.Sz.; Ironia i rzeczywistość. W teżej: *Różnicowanie głosów*. Gdańsk 2004. – M. Stala: Lekcja rzeczywistości. O jednym wierszu W.Sz. [dot.: *Upzejomość niewidomych*]; Pan Newton i mała dziewczynka. Notatka o nowej książce W.Sz. [dot.: *Chwila*]; O pocieszeniu, jakie daje poezja. Druga notatka o „Chwili” W.Sz. W teżej: *Przeszukiwanie czasu*. Kr. 2004. – V. Britanijski: „Płat” poetów: Staff, Illaković, Pšybos, Ružević, Š. W teżej: *Reč Pospolitaja poetov*. Sankt-Peterburg 2005. – C. Cavanagh: „Przeписыwanie” Wielkiej Historii. Achmatowa, Sz. i żona Lota. W: *Polonistyka po amerykańsku*. Wwa 2005. – T. Cieślak-Sokolowski: Interpunkcja W.Sz. *Dekada Lit.* 2005 nr 6 [rec.: *Dwuokropki*]. – K. Filipczak: Próba syntezy szkolnego odbioru poezji Wisławy Szymborskiej. Wnioski dydaktyczne dla edukacji polonistycznej. Kat.: Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli „WOM” 2005, 42 s. – B. Kaniewska, A. Legeżyńska, P. Śliwiński: Milczenie roślin. Człowiek i natura w poezji W.Sz. W teżej: *Literatura polska XX wieku*. Poznań 2005. – R. Koschany: Sz., Barańczak, Podsiadło. Przypadek i miłość – zbicie okoliczności. *Topos* 2005 nr 3 [dot.: *Miłość od pierwszego wejrzenia*]. – K. Krasuski: W.Sz. nowoczesna i ponowoczesna. W teżej: *Dylematy współczesności literackiej*. Kat. 2005. – L.M. Laudaniński: Iluzje. Z poetką Sz. w tle. W teżej: *Szkice polskie*. Rzeszów 2005. – U. Lementowicz: *Poezje Wisławy Szymborskiej*. Lubl.: Bibl. Wysłkowska 2005, 45 s. [oprac. dla szkół]. – P. Michałowski: *Repetenci w szkole świata? Pogranicza* 2005 nr 6 [rec.: *Dwuokropki*]. – T. Nyczek: Tyle naraz świata, 27 x Szymborska. Kr.: Wydawn. a5 2005, 307 s. – D. Opacka-Walasek: „Chwila” W.Sz. W teżej: *Chwile i eony*. Kat. 2005 oraz *passim*. – I. Seiffert: Barwy achromatyczne w poezji W.Sz. W: *Pejzaże kultury*. Wr. 2005. – P. Sommer: Nieśmiertelne chmury. W teżej: *Po stykach*. Gdańsk 2005 oraz *passim*. – M. Stala: Nawias, znak zapytania, dwuokropki. O jednym z wątków nowego tomu W.Sz. *Tyg. Pousz.* 2005 nr 52 [dot.: *Dwuokropki*]. – W.P. Szymański: W.Sz., „Wiersze wybrane”. W teżej: *Między ciemnością a światem*. Kr. 2005. – J. Abramowska: *My i one*. Wariant Sz. W: *Poetyka, polityka, retoryka*. Wwa 2006. – A. Bielak: *Wierność niepewności*. O „Dwuokropku” W.Sz. *Kresy* 2006 nr 1/2. – J. Gizella: *Kaprys Darwina albo powtórka z elementarza* [O „Dwuokropku” W.Sz.]; *Cztery dekady „radości pisanja”* [dot.: *Zmysł udziału*]. *Nouy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2006 nr z 13 I, 11 VIII. – J. Hartwig: W.Sz. *Ochota oglądania rzeczy z sześciu stron*. W teżej: *Wybrańcy losu*. Wwa 2006 [dot.: *Chwila*]. – J. Jarzębski: „Po jednej stronie gardło, śmiech po drugiej”. *Barriere ontologiczne w poezji Sz. W: Poetyka, polityka, retoryka*. Wwa 2006. – E. Jaskółka: *Dłaczego się obejrzała? W.Sz. rozbijanie stereotypu*. W teżej: *Kto to był? Żona Lota w poezji polskiej XX wieku, czyli rozbijanie stereotypu*. Kat. 2006. – J. Łukasiewicz: *Wczesne (i późne) wiersze Sz. W teżej: Jeden dzień w socrealizmie i inne szkice*. Kat. 2006. – R. Matuszewski: *Dwuokropki, czyli nadzieja*. *Zesz. Lit.* 2006 nr 1 [rec.: *Dwuokropki*]. – L. Neuger: *Uśmiech W.Sz.*; „W zatrzęsieniu” W.Sz. – „Vimmelkantig” Andersa Bodegård. W teżej: *Ćwiczenia w wrażliwości*. Kat. 2006. – E. Ostrowski: *Szymborska: „Odyseja kosmiczna”*. Kr.: WiR Partner 2006, 182 s. – A. Wiatr: *Z dołu i z góry*. *Twórczość* 2006 nr 2 [rec.: *Dwuokropki*]. – Wisława Szymborska, *A Stockholm conference* May 23-24 2003. Stockholm: Kungliga Vitterhets Historie och Antikvets Akademien 2006, 217 s. – A. Wiśniak: „Od urodzenia w poezjalnych ciałach...” *Śmierć w poezji Lipskiej, Poświętowskiej i Szymborskiej*. Kat.: Wyższa Szkoła Zarządzania Marketingowego i Jęz. Obcych 2006, 184 s. – M. Głowiński: W.Sz. ballada o Zagładzie; *Obrazek z wakacji i wielkie znaczenia*. (O wierszu W.Sz. „Ze wspomnień”). W teżej: *Monolog wewnętrzny Telimeny i inne szkice*. Kr. 2007.

SZYPOWSKA Maria

[...] W 1971 otrzymała (wspólnie z Andrzejem Szypowskim) nagrodę Prezydenta m. Gdyni, a w 1984 nagrodę Prezydenta m. Sopotu. [...] W 1996 założyła wraz z mężem i synem Janem Szypowskim Fundację Artibus Muzyka, Obraz, Słowo, prowadzącą akcje koncertowe, wystawiennicze i wydawnicze. [...] Wyróżniona m.in. medalem „Ecclesiae populoque servitum praestanti – Zasłużonemu w posłudze dla Kościoła i Narodu” (1997), Dyplomem Honorowym Varsavianistów (2001). [...]

TWÓRCZOŚĆ

14. *Niezwykłe dzieje warszawskich organów Wurlitzera*. [Szkic]. Wwa: Fundacja Artibus 2003, 180 s.

Opracowania albumowe i katalogi wystaw, z fotografiami A. Szypowskiego

Poz. 1-12, 15 zawierają wkładki z tłum. na jęz. ang., franc. i ros.; poz. 16, 18, 22a, zawierają wkładki z tłum. na jęz. ang. i niem.; poz. 17 zawiera wkładkę z tłum. na jęz. ang., franc., hiszp., niem. i ros.; poz. 25, 26-29 zawierają tekst w jęz. pol. i ang.

22a. *Gdy wchodzisz w progi Katedry. Karty z dziejów Archikatedry Świętego Jana w Warszawie*. [Katalog wystawy]. Wwa: Fundacja Artibus 1998, 40 s.

23. *Gdy wchodzisz w progi Katedry...*; *As you enter the Cathedral...* Wyd. nast. łącznie z poz. 24, 28 zob. poz. 29.

24. *Gdy wchodzisz na Stare Miasto... As you enter the Old Town...* Wyd. nast. łącznie z poz. 23, 28 zob. poz. 29.

25. *Warszawskie Stare Miasto dobrem kultury światowej; The Warsaw Old Town a monument of world culture*. Wwa: Fundacja Artibus 2001, 96 s. W t. 8 błędny tytuł.

26. *Gdy wchodzisz na Trakt Starej Warszawy...*; *As you enter the Old Warsaw Track...* Wwa: Fundacja Artibus 2002, 96 s. Wyd. 2 uzup. tamże 2005.

27. *Niezwykłe dzieje warszawskich organów Wurlitzera; The dramatic history of the Warsaw Wurlitzer Organ*. [Katalog wystawy]. Wwa: Fundacja Artibus 2004, 52 s.

28. *Gdy wchodzisz na Nowe Miasto...*; *As you enter the New Town...* Wwa: Fundacja Artibus 2005, 240 s. Wyd. nast. łącznie z poz. 23, 24 zob. poz. 29.

29. *Trylogia Staromiejska. The Old Town Trilogy*. [Wwa:] Fundacja Artibus 2005, 230 + 254 + 240 + 32 s. (suplement).

Wyd. łącznie z poz. 23, 24, 28 opatrzone suplementem *Tablice Pamięci Starego i Nowego Miasta w Warszawie, stolicy Polski; Memorial Plaques of the Old and the New Town in Warsaw, the capital of Poland*.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006.

M.K.-K.

SZYPULSKI Andrzej

TWÓRCZOŚĆ

17. *Bardzo dużo pajacyków*. [Powieść; współaut.: Z. Safjan]. Wyd. 2 Wwa: Przedsiębiorstwo Wydawn. „Rzeczpospolita” 2005.

19. *Stawka większa niż życie*. [Powieść; współaut.: Z. Safjan].

Przekł. ros.: *Parol' kapitana Klossa; Stavka bol'she chem žizn'*. Wyd. nast.: Moskwa 2000, tamże 2006.

A d a p t. w postaci komiksu: *Kapitan Kloss*. Z. 1-20. Wyd. nast.: Wwa: SIT2 (od nru 5 z wyd. Muza) 2001-2002; Wwa: *SuperExpress* 2007.

24. *Wyrok*. [Utwór dramatyczny; współaut.: Z. Safjan]. TV 1969 (pt. Dwa wyroki).

M.K.-K.

ŚCIBOR-RYLSKI Aleksander

TWÓRCZOŚĆ

31. *Bliski nieznamy*. (Sztuka w 2 aktach). Praprem. Wwa, T. Pol. 1968. W t. 8 błędne miejsce praprem.

OPRACOWANIA (wybór)

T. Drewnowski: *Dzielne, dojrzałe dzieci*. W tegoż: *Poraćunki z XX wiekiem*. Kr. 2006 [dot.: *Pierścionek z końskiego włosa*].

M.K.-K.

ŚLADEWSKI Kazimierz

1932-2003

[...] Zmarł 27 grudnia 2003 w Otwocku.

TWÓRCZOŚĆ

16. *Wiersze wybrane*. [Wybór:] B. Dudkiewicz, J. Tabencki. Rys. ... Otwock: Centrum Kultury 2004, 125 s.

OPRACOWANIA (wybór)

J. Śladowski: *K.Ś. (1932-2003)*. *Gaz. Wyboreczka* 2004 nr 90 [wspomnienie].

K.B.

ŚLEK Ludwika

[...] Od 1981 do przejścia na emeryturę w 2004 kierowała Zakładem Literatury Dawnej Instytutu Filologii Polskiej UW. Kontynuuje prace w zespole redakcyjnym *Pamiętnika Literackiego*. [...]

TWÓRCZOŚĆ

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopiśmie, m.in.: *Formy przekazu a formy odbioru poezji w czasach Renesansu i Baroku*. W: *Wiedza o literaturze i edukacja*. Wwa 1996 s. 272-285. – *Między okolicznościową idyllą a pieśnią biesiadną*. „Sielanka albo raczej [...] Kolejna” Wacława Potockiego. W: *Wszystek krąg ziemski*. Wr. 1998 s. 9-18. – *Sielanki nowe ruskie Bartłomieja Zimorowicza wobec dawnej i współczesnej literatury*. W: *Barok w Polsce i w Europie Środkowo-Wschodniej*. Wwa 2000 s. 76-87. – *Altpolnische Hochzeitcarmina im ritualen Kontext*. W: *Hochzeit als Ritus und Casus*. Wr. 2001 s. 21-38. – *Quadratum perfectum Wespazjana Kochowskiego: „Niepróżnujące próżnowanie – liryki polskie”, „Ogród panieński”, „Psalmodya polska”. Uwagi o kompozycji*. *Pam. Lit.* 2001 z. 2 s. 149-157. – „Abrys” Jana Stanisława Witwickiego. *Rekonesans*. W: *Świt i zmierzch baroku*. Lubl. 2002 s. 325-336. – *Wiersze Samuela Twardowskiego „pod wjazd” pisane*. W: *Wielkopolski Maro*. Pozn. 2002 s. 76-87. – *Satyryczny adres „Wyprawy plebańskiej”*. W: *Śmiech i łzy w kulturze staropolskiej*. Wwa 2003 s. 63-79. – *Ars dissimulandi i jej funkcje*. W: *Między teatrem a literaturą*. Wr. 2004 s. 409-416.

Prace redakcyjne

1. Jan Kochanowski: *Pieśni*. Oprac. ... [Wyd. 4] Wr.; Wwa: Ossol. we współpracy z De Agostini Polska 2005.

3. J.B. Zimorowicz: *Sielanki nowe ruskie*. Oprac. ... W t. 8 błąd w tytule.

5. *Koncept w kulturze staropolskiej*. Pod red. [i ze wstępem] ... A. Karpińskiego, W. Pawłaka. Lubl.: Tow. Nauk. KUL 2005, 360 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2007.

ŚLIWIAK Tadeusz

TWÓRCZOŚĆ

42a. *Biuro rzeczy znalezionych*. [Widowisko dla dzieci]. Kr., T. Lalki i Maski „Groteska” 1984.

Wydania osobne tekstów pieśni i piosenek z nutami, m.in.: *Chwytaj w dłonie deszcz*. [Muz.:] W. Masłyk. Wwa: Wydawn. Muz. Gamma 1999, [8] s. – *Chodziłem z gitarą*. [Muz.:] W. Masłyk. Wwa: Wydawn. Muz. Gamma 2002, [8] s. – *Gdzie jest miłość*. [Muz.:] A. Żalski. Wwa: Warsz. Wydawn. Muz. 2002, [4] s.

Nadto teksty piosenek do: H. Beecher-Stowe: *Chata wuja Toma*. [Utwór dramatyczny wg powieści H. Beecher-Stowe]. Wyst. Kr., T. *Rozmaitości* 1961. – T. Williams: *Orfeusz w węzowej skórze*. Wyst. Łódź, T. im. S. Jaracza 1963. – R. Komorowski: *Pan Twardowski*. [Współaut.:] I. Szczepańska, H. Żuchowski. Wyst. Częstochowa, T. *Dram. im. A. Mickiewicza* 1974 [w t. 8 niepodani współaut.].

OPRACOWANIA (wybór)

LP XX w. (H. Urbas).

A. Kaliszewski: *Rzeźnia i ogrody*. O poezji T.Ś. *Oksymoron* 1990. – [Nie dokończony rękopis:] J. Drzewucki: *Poeta, jego cień i cud tautologii*. *Twórczość* 2003 nr 5; W. Turzańska. *Akcent* 2003 nr 1/2. – T. Nyczek: *Ś. W tegoż: Lektury obowiązkowe*. Kr. 2005. – W.P. Szymański: *Dom i mrowisko; Mięso i białe róże; Żywica*. W tegoż: *Między ciemnością a światem*. Kr. 2005 [rec.: *Czytanie mrowiska; Poemat o miejskiej rzeźni*].

M.K.-K.

ŚLIWIŃSKI Artur

TWÓRCZOŚĆ

8. *Powstanie kościuszkowskie*. [Wyd. 4] uzupełn. aneksami M. Kukiela, H. Mościckiego i A. Zahorskiego. [Wstęp:] M.M. Drozdowski. Wwa: Wydawn. Jeden Świat 2004.

K.B.

ŚLIWONIK Roman

[...] Felietony, fragmenty prozy drukował m.in. w miesięczniku starachowickim *Radostowa* oraz w prasie lokalnej warszawskiej dzielnicy Ursynów. [...] W 2003 otrzymał nagrodę CompFort Meridian Polska, a w 2005 nagrodę Światowego Dnia Poezji UNESCO – *Poezja Dzisiaj*. W 2007 otrzymał nagrodę Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. [...]

TWÓRCZOŚĆ

27. *Wyjechać*. [Wiersze]. Tor.: A. Marszałek 2003, 113 s.

28. *Portrety chwil, albo uladnianie życia*. [Wspomnienia]. Tor.: A. Marszałek 2004, 180 s.

29. *Wrócić do Śródmieścia*. [Wiersze]. Tor.: A. Marszałek 2005, 98 s.
Nagroda literacka im. W. Reymonta w 2007.

30. *Dom z wierszy*. [Wiersze]. Tor.: A. Marszałek 2006, 111 s.

B.T.

Z. Bienkowski; Nagość. W tegoż: Cwierć wieku intymności. Wwa 1993 [rec.: Wyrzedaż]. – W. Chmielewski; Poeta stojący na dachu. *Nowe Książki*. 2004 nr 11 [rec.: Portrety chwili]. **B.M.**

ŚMIEJA Florian

[...] W latach pięćdziesiątych pracował jako nauczyciel języka hiszpańskiego w amerykańskich bazach wojskowych na terenie Wielkiej Brytanii. [...] W 1962-68 wykładał literaturę hiszpańską i iberoamerykańską w London School of Economics, a od 1967 także wykłady prowadził jednocześnie w University of Nottingham. [...] Wiersze, przekłady poezji hiszpańskiej oraz artykuły literackie ogłaszał m.in. we *Frazie* (1997-2005, z przerwami), *Odrze* (1997-2006, z przerwami) i *Śląsku* (1998, 2000-03). [...] Podjął współpracę z Akademią Polonijną w Czechochowie. [...]

TWÓRCZOŚĆ

11. Niepamiętanie. [Wiersze]. Wyd. 2 Mississauga: Silcan House 2002.

13. Nad jeziorem Huron. [Wiersze]. Mississauga: Silcan House 2002, 31 s.

14. Zbliżenia i kontakty. [Szkice biograficzne]. Kat.: Bibl. Śląska 2003, 217 s. Por. poz. 17.

Zawartość: J. Malicki; [Wstęp]. – Słowo od autora. – Utarczka. Zygmunt Nowakowski; Człowiek to styl. Mieczysław Grydzewski; Najpierw człowiek, potem artysta. Kazimierz Wierzyński; Pisać mi wolno. Antoni Slonimski; Wizyta. Józef Wittlin; Literat i ekonomista. Waclaw Liebert; Język hiszpańsko-polski. Czesław Straszewicz; Swoje jednak trzeba robić. Benedykt Heydenkorn; Ermitaż nad Tągłem. Maria Danilewicz Zielińska; Też człowiek. Jerzy Giedroyc; Najciekawszy poeta nad Tamizą. Tadeusz Sulkowski; Hece. Stanisław Jerzy Lec; El Señor Lobo. Józef Łobodowski; Wschód oglądany przez Pełzacz Andaluzyjski. O „Kasydach i Gazelach” Józefa Łobodowskiego; Trzeba zrozumieć porządek rzeczy. Józef Bujnowski; Bibliograf prasy emigracyjnej. Jan Kowalik; Kasztan Kisiela. Stefan Kisielowski; Jubilat. Czesław Miłosz; Wiersze z plecaka. Czesław Bednarczyk; Nie zasłużył na zapomnienie. Jan Bielatowicz; Świat należy do niewrażliwych. Benjamin Józef Jenne; Piewca Beskidu Śląskiego. Paweł Lysek; Wielka Niedźwiedzica. Camilo José Cela; Ten trójkąt europejski w moim życiu. Jerzy Pietrkiewicz; Rezygnacja z losy. Jan Rostworowski; Z pustych serc w próżną formę. Jan Rostworowski raz jeszcze; Tłumacz wytrawny. Karł Dedećius; Klarnecista w Auschwitz. Wojciech Gniatczyński; Klerk męzny. Zbigniew Herbert; Fragmenty trudnej korespondencji. Zygmunt Ławrynowicz; Niewyrównany rachunek. Danuta Irena Bienkowska.

15. Rzeczywiste i możliwe. Rozmowy z Florianem Śmieją. [Rozm.:] M. Kurek, J. Ziarkowska. Wr.: Wydawn. UWr. 2005, 140 s.

16. Późne notacje. [Wiersze]. Tor.: A. Marszałek 2006, 107 s.

17. Zbliżenia i kontakty raz jeszcze. [Szkice biograficzne]. Kat.: Bibl. Śląska 2007, 220 s. Por. poz. 14.

Zawartość: J. Malicki; Zaproszenie. – Słowo od autora. – Meksykańska muza. S. Juana Ines de la Cruz; Śladami Srebronia. Juan Ramón Jiménez; Wierny rycerz Rzeczypospolitej. Józef Maria Poniatowski; Tropami Garcii Lorki. Federico Garcia Lorca; Hiszpańscy akademicy i poeci. Damaso Alonso; Hemarowe odyseje. Marian Hemar; Niedoceniona Irlandka. Bridget G. MacCarthy; Rekonesanse portugalskie. Maria Danilewicz Zielińska; Lojalny kustosz „Wiadomości”. Stefania Kossowska; Retusze wizerunku. Waclaw Iwaniuk; Franciszkanin na kanadyjskich Kaszubach. Ks. Rafał Grzondziel – Ojciec Ignacy; Drukarnia pod Arkadą. Krystyna i Czesław Bednarczykowie; Poeta pamięta. Stanisław Januszko; Mól w Żelaznej Kurtynie. Al Purdy; Poeta montrealski. Louis Dudek; Język jak żywica. Marian Pankowski; Jowialny Różewicz. Tadeusz Różewicz; Nieśmiały na Parnasie. Augusto Monterroso; Spotkanie w Somalii. Bogumił Witalis Andrzejewski i Margaret Laurence; Polubiłem tę moją samotność. Piotr Guzy; Życie nie tylko własne. Tadeusz Walczak; Czekać na cud. Jan Darowski; Terminowanie „Gabito”. Gariel Garcia Marquez; Latyn nad Wisłą. Zygmunt Kubiak; Poezja to zakon. Janusz Artur Ichnatowicz; Pożegnanie Jerzego Sity w Londynie. Jerzy Sito; Ogrodnik z Milanówka. Jarosław Marek Rymkiewicz.

Przekład

14. Losy Polaków. Trzy opowiadania hiszpańskie. Mississauga: Silcan House 2003, 36 s.

Zawartość: M. Cervantes; Opowiadanie Polaka; A. de Alarcón; Cudzoziemiec; P. Baroja; Odcięta ręka.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006, 2007. – Wywiady zob. Twórczość poz. 15 oraz m.in.: Dziewiąta rozmowa o poezji. Z prof. F.S. rozm. B. Zakęs; Realizm i magia. O literaturze iberoamerykańskiej. Rozm. B. Tarnowska. W: Parabole pamięci. Tor. 2004.

J. Bujnowski; Dopelnienie pewnego obrzędu. *Pam. Lit.*, Londyn 1992 t. 17. – Z. Andres; Granice niepamięci. – F.S. *Fraza* 2002 nr 1/2. – M. Burzka; Dramat mieszkańca krainy Ulro poszukującego centrum. F.S. jako poeta emigracyjny. W: Česká a polská emigrační literatura. Emigracyjna literatura czeska i polska. Opava 2002. – M. Rudiuk; F.S. – skrzętny gospodarz sensu. *Akcent* 2002 nr 3. – Z. Andres; Paradoxy istnienia. O poezji F.S.; Pamięć i egzystencja. Z rozważań nad poezją F.S. W tegoż: *Przestrzeń egzystencji*. Rzeszów 2003. – M. Baster; Wspomnienia serdeczne. *Śląsk* 2003 nr 6 [rec.: Zbliżenia i kontakty]. – Parabole pamięci. Literacka i translatorska twórczość Floriana Śmieji. Studia i szkice pod red. Z. Andresa i J. Wolskiego. Tor.: A. Marszałek 2004, 226 s. [zawartość: J. Łukasiewicz; O poezji F.S.; J. Sikora; Głosa do wczesnej twórczości F.S.; J. Wolski; „Gromadźmy wspomnienia”. F.S. poezja pamięci; A. Krysińska-Buda; „Bo gdy bieleją dni / muszę je witać niemy”. F.S. słowo, biografia, pamięć; Z. Andres; Pamięć i egzystencja. Z rozważań nad poezją F.S.; M.M. Rudiuk; Czy małe jest wielkie – o poezji F.S.; P. Tański; F.S. – poeta nadziei, przedr. w tegoż: *Tradycja i talent*. Tor. 2006; A. Jakubowska-Ożóg; Z. Ożóg; *Ars senescendi*. Elegijność w poezji ostatniej dekady F.S.; M. Kozioł; Dzieje miłości; S. Dłuski; „Misterium śmierci samotnej”. Notatki do wiersza F.S. „Astronautka”; J. Pasternak; Astronautyka bez gwiazd. O pewnej podróży w wierszu F.S.; S. Dłuski; W głąb siebie i Natury. Uwagi o filozoficznych i antropologicznych aspektach wiersza F.S. „Ucieczka”; B. Szalasta-Rogowska; Rozmowy wewnętrzne. O czterech „Dialogach” F.S.; R. Moczko; Działalność krytycznoliteracka F.S. Rekonesans; E. Kulak; F.S. jako hispanista i tłumacz; M. Krupa; Hermes prawdziwy. „Czas milczenia” i jego translatorska interpretacja; P. Czerwiński;

„Myśli nieuczesane” Stanisława Jerzego Leca a ich przekład F.Ś. pt. „Pensamientos despeinados”; J. Ziarkowska: Okres londyński w dziennikarskiej biografii F.Ś.; J. Ziarkowska: Wrocławskie lata F.Ś.; – B. Tarnowska: „Język moim łańcuchem”. O dwujęzyczności poetów grupy „Merkurjusza” – „Kontynentów”. W teście: Między światami. Olsztyn 2004 [dot. m.in. F.Ś.]. – A. Tyszką: Wspomnienia i epitafia. *Nowe Książki* 2004 nr 1 [rec.: Zbliżenia i kontakty]. – J. Ziarkowska: Translatorskie kreacje F.Ś. *Śląsk* 2004 nr 8. – J. Pasternski: „Szlakiem szalbirzy drwali lemingów...”. O poezji Bogdana Czaykowskiego, Andrzeja Buszy i F.Ś. W: Epoka przemian. Rzeszów 2005. – B. Szalasta-Rogowska: Opisujący z pamięci. *Śląsk* 2005 nr 8. – W. Wójcik: Kanadyjska Mississauga – polskie Końcycze. F.Ś. jako wędrowiec. W teście: Spotkania zagłębiowskie. Kat. 2006.

B.D.

ŚPIEWAK Jan

Przekład

8a. A. i B. Strugaccy: Bajka o Trójce. [Powieść]. Powst. przekł. przed 1967. Wwa: Amber 2000, 126 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Z. Chojnowski: Gra o samopoznanie. O poemacie „Anna” J.Ś. W teście: Ku Tajemnicy. Olsztyn 2003, przedr. w: Zbliżenia historycznoliterackie. Kr. 2003. – W.P.: W kręgu Dwudziestolecia. W teście: Między ciemnością a światem. Kr. 2005 [m.in. dot. Przyjaźnie i animozje].

B.M.

ŚWIĘCH Jerzy

[...] W 1981-2002 wchodził w skład Komitetu Nauk o Literaturze Polskiej i Rady Naukowej IBL PAN. [...] W 1994-2002 był członkiem Centralnej Komisji do spraw Tytułów Naukowych i Stopni Naukowych. W 1995-97 oraz 2004-05 uczestniczył w pracach Komitetu Badań Naukowych jako przewodniczący Sekcji (później Zespołu) Nauk o Literaturze, Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej. Został członkiem komitetu redakcyjnego „Pism” D. Mostwina (wyd. 2003) i przewodniczącym komitetu redakcyjnego „Pism zebranych” J. Czechowicza (wyd. od 2005). [...]

TWÓRCZOŚĆ

5. Literatura polska w latach II wojny światowej. Wyd. 6 Wwa: PWN 2002.

7. Nowoczesność. Szkice o literaturze polskiej XX wieku. Wwa: PWN 2006, 349 s.

Zawartość: Cz. I: Dwudziesty wiek, czyli o „krótkim stuleciu”; Czy czeka nas nowa periodyzacja literatury współczesnej? – Cz. II: „Homo exul”, czyli przygody nowoczesności; Literatura wygnanców; O moralny standard emigracji [dot. T. Terleckiego]; Rachtunek sumienia emigranta [dot. J. Łobodowski: Ballada lubelska]; Dwie ojczyzny [dot. W. Iwanuśka]; Na francuskiej ziemi [dot. lit. pol. w okresie II wojny świat.]. – Cz. III: Wojny a „projekt nowoczesności”; Uczniowie żagarystów. (Parę myśli na temat wojennego katastrofizmu); Jeszcze o Baczyńskim katastrofście; Poeta i Holocaust

[dot. K.K. Baczyńskiego]. – Cz. IV: Polonistyka na zakręcie; O historiografii etapowej; Jakie Dwudziestolecie, czyli o monografistyce heroicznym [rec.: J. Kwiatkowski: Literatura Dwudziestolecia]; Strukturalizm na cenzurowanym.

Przekł. franc. art. Na francuskiej ziemi: Les écrivains polonais en France durant la seconde guerre mondiale. W: L'impact de la seconde guerre mondiale sur les relations franco-polonaises. *Cahiers Centre d'Étude de l'Europe Médiane*, Paris 2000 nr 11 *Studia Gallo-polonica* s. 157-185.

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopismach, m.in.: Szkic do portretu Teodora Bujnickiego. W: Poszukiwanie realności. Kr. 2003 s. 191-200.

Prace redakcyjne

14. T. Terlecki: Emigracja naszego czasu. [Wybór publicystyki]. Red.: N. Taylor-Terlecki, ... [Wstęp] ... Pośl.: N. Taylor-Terlecki. Lubl.: Wydawn. UMCS 2003, 345 s.

15. Józef Czechowicz. Od awangardy do nowoczesności. Pod red. [i ze wstępem] ... Lubl.: Wydawn. UMCS 2004, 355 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2007.

B.T.

ŚWIRKO Stanisław

Praca redakcyjna

13. O założeniu Poznania i inne legendy. Pozn.: Wydawn. Miejskie. 2004, 74 s.
Wybór z poz. 3.

M.K.-K.

ŚWIRSZCZYŃSKA Anna

TWÓRCZOŚĆ

8a. Mądry Michał. [Scenka dramatyczna]. *Światł. Krak.* 1946 nr 5 s. 75-77.

9a. W obozie. [Scenka dramatyczna]. *Światł. Krak.* 1946 nr 2 s. 26-27.

OPRACOWANIA (wybór)

J. Kwiatkowski: Baba potęgą jest i basta. W teście: O poetach polskich XX wieku. Kr. 1995. – A. Giżewska: „O samotności bycia w ciele” w poezji A.Ś. *Polonistyka* 2001 nr 8. – R. Stawowy: Poetyckie zmagania A.Ś. z tematem wojennym. *Stud. Filol.* 2001 [t.] 2. – A. Giżewska: Od nienawiści do akceptacji własnego ciała w poezji A.Ś. *Ruch Lit.* 2002 nr 4 /5. – B. Przymuszała: Czy miłość jest wzajemnością? *Polonistyka* 2002 nr 10 [dot. wiersza „Z dna oceanu”]. – M. Rudaś-Grodzka: Parthenogeneza w okresie menopauzy. *Teksty Drugie* 2002 nr 6. – A. Stapkiewicz: Ciało cielesne i ciało duchowe w poezji A.Ś. *Pr. Polonist.* Ser. 57: 2002. – A. Giżewska-Szwarbuda. *Polonistyka* 2003 nr 2. – R. Jędrzejewska-Wróbel: „Jestem baba” czy to źle? Poglądy feministyczne w poezji A.Ś. *Morze Zjawisk* 2003 nr 2/3. – B. Przymuszała: Między ciałem a sensem... Metafizyka w poezji A.Ś. W: Logos i my-

789

thos w kulturze XX wieku. Pozń. 2003. – R. Stawowy: „Gdzie jestem ja sama”. O poezji Anny Świrskiej. Kr.: Universitas 2004. 365 s. – V. Britanišskij: Ruževič i S.; Varšavskoe vosstanie i kniga A.S. W tegoż: Reč Pospolitaja poetov. Sankt-Peterburg 2005. – A. Kluba: Interpretacje kropki. O cyklu „Groteski” z tomu „Wiatr” *Pam. Lit.* 2005 z. 1. – A. Skrendo: Metafizyka duszy i ironia ciała. W tegoż: *Poezja moderni-*

zmu. Kr. 2005. – W.P. Szymański: Stylizacje czy poematy? W tegoż: *Między ciemnością a światem.* Kr. 2005 [rec.]; *Czarne słowa.* – B. Przymuszała: Ś. – sacrum bez sanctum? O obejmowaniu; *Między ciałem a sensem – metafizyka w poezji A.Ś.* W tegoż: *Szukanie doryku.* Kr. 2006. – T. Mizerkiewicz: „Można się śmiać umierając”. *Śmiech i komizm w poezji A.Ś.* W tegoż: *Niś śmiesznego.* Pozń. 2007.

B.M.

TABORSKI Bolesław

[...] W 1992 został członkiem Światowego Związku Żołnierzy AK oraz Środowiska Pułku AK „Baszta”. [...] Wiersze, przekłady z literatury angielskiej oraz artykuły literackie publikował m.in. w *PAL. Przeglądzie Artystyczno-Literackim* (1998-2002), *Kwartalniku Artystycznym* (1998-2006), *Dialogu* (2005-06). W 2006 za całokształt twórczości otrzymał nagrodę Związku Pisarzy Polskich za Granicą. [...] Mieszka w Londynie i w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

30. Nowa era Big Brothera i inne wiersze. Tor.: A. Marszałek 2004, 58 s.

31. „Wprost w moje serce uderza droga wszystkich”. O Karolu Wojtyła – Janie Pawle II. Szkice, wspomnienia, wiersze. Tor.: A. Marszałek 2004, 402 s.

Zawartość: Cz. I. Poezja. Chrześcijańskie inspiracje [szkice]: Sakramenty: Eucharystia: „Pieśń o Bogu ukrytym”; Bierzowanie: „Narodziny wyznawców”; Tajemnica przejęcia: „Rozważanie o śmierci”; – Pokłosie Soboru: Nowa przestrzeń wiary: „Kościół: Pasterze i źródła”; Ziemia jedyna: „Wędrowka do miejsc świętych”; – Narchnienia biblijne: Jakub poznaje Boga: „Myśl jest przestrzenią dziwną”; My Szymonowie z Cyreny: „Profile Cyrenejczyka”; – Kobiety Biblii: Samarytanka: „Pieśń o blasku wody”; Matka Boga i ludzi: „Matka”; Weronika i Boski plan odkupienia: „Odkupienie szuka Twego kształtu, by wejść w niepokój wszystkich ludzi”; – Nauki polskich dziejów: Elegia i robotnika pochwała pracy: „Kamieniołom”; Zmartwychwstanie a sens historii: „Wigilia Wielkanocna 1966”; Zawsze Jego kraj: „Myśląc ojczyzna”; Konflikt Kościół-Państwo rozwiązany: „Stanisław”; – Poezyjnie medytacje Jana Pawła II: Dar dla nas „Tryptyk rzymski”; – Cz. II. Dramaturgia wnętrza [szkice]: Dramaturg biblijnych źródeł współczesności; Szuka zaginiona: „Dawid”; Dramat o cierpieniu: „Hiob”; Proocwa dla Izraela i Polski: „Jeremiasz”; Konfrontacja rewolucji i miłosierdzia: „Brat naszego Boga”; Miłość i małżeństwo: „Przed sklepem Jubilera”; Dzieciństwo, ojcostwo, macierzyństwo: „Promieniowanie Ojcostwa”; Jego teatr idealny: „Na pulsie wielkich spraw narodu”; – Cz. III. Spotkania i prace [wspomnienia]: Spotkanie krakowskie 1958; 1978 i potem; Dziennik rzymski I; Dziennik rzymski II; Dziennik rzymski III; Dziennik rzymski IV; Scena Watykańska; Na Wojtyłańskiej niwie; Spotkanie krakowskie 1997. – Cz. IV. Hold poety [wiersze].

32. Plan B. Wiersze 2004-2006. Tor.: A. Marszałek 2007, 82 s.

Przekłady

4. H. Pinter: Kochanek. [Utwór dramatyczny]. Przedr. zob. poz. 33.

7. H. Pinter: Kolekcja. [Utwór dramatyczny]. Przedr. zob. poz. 33.

8. H. Pinter: Kursy wieczorowe. [Utwór dramatyczny]. Druk zob. poz. 33.

9. H. Pinter: Wieczór poza domem. [Utwór dramatyczny]. Druk zob. poz. 33.

10. H. Pinter: Krajobraz. [Utwór dramatyczny]. Przedr. zob. poz. 33.

12. H. Pinter: Lekki ból. [Utwór dramatyczny]. Przedr. zob. poz. 33.

14. H. Pinter: Dawne czasy. [Utwór dramatyczny]. Przedr. zob. poz. 33.

21. H. Pinter: Zdrada. [Utwór dramatyczny]. Przedr. zob. poz. 33.

22a. The book of Lech Wałęsa. [Szkice publicystyczne]. [Przedm.] N. Ascherson. [Przekł.] C. Wieniewska, J. Laskowski, ... New York: Simon and Schuster 1982, 203 s.

24a. H. Pinter: Górski język. [Utwór dramatyczny]. Druk *Kultura* 1988 nr 51. Wyst. łącznie z Dworzec Victoria [poz. 25a]; Jednego na drogę [poz. 25b]; Kr., T. 38 1990. Przedr. zob. poz. 33.

25a. H. Pinter: Dworzec Victoria. [Utwór dramatyczny]. Wyst. łącznie z Górski język [poz. 24a]; Jednego na drogę [poz. 25b] zob. poz. 24a. Druk zob. poz. 33.

25b. H. Pinter: Jednego na drogę. [Utwór dramatyczny]. Wyst. łącznie z Górski język [poz. 24a]; Dworzec Victoria [poz. 25a] zob. poz. 24a. Druk zob. poz. 33.

26. H. Pinter: Przyjęcie. [Utwór dramatyczny]. Przedr. zob. poz. 33.

27. H. Pinter: Nowy ład świata. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Kielce, T. im. S. Żeromskiego 2006. Przedr. zob. poz. 33. Wyst. łącznie z Dworzec Victoria [poz. 25a].

28. H. Pinter: Światło księżycy. [Utwór dramatyczny]. Przedr. zob. poz. 33.

29. H. Pinter: Z prochu powstałeś. [Utwór dramatyczny]. TV 1998. Radio 2005. Przedr. zob. poz. 33.

30. H. Pinter: Ziemia niczyja. [Utwór dramatyczny]. Druk zob. poz. 33.

30a. H. Pinter: Głosy rodzinne. [Utwór dramatyczny]. Wyst. łącznie z Dworzec Victoria [poz. 25a]; Niby-Alaska [poz. 30b] pt. Inne miejsca: Łódź, T. Studyjny 83 1997. Druk zob. poz. 33.

30b. H. Pinter: Niby-Alaska. [Utwór dramatyczny]. Wyst. łącznie z Dworzec Victoria [poz. 25a]; Głosy rodzinne [poz. 30a] zob. poz. 30a. Druk zob. poz. 33.

32. H. Pinter: Rocznicą. [Utwór dramatyczny]. Przedr. zob. poz. 33.

33. H. Pinter: Dramaty. T. 1-3. Sulejówkę: Agencja Dramatu i Teatru „ADiT” 2006, 451 + 444 + 303 s. Tu w przekł. B.T.: T. 1. Komedia zagrożenia: Ciepłarnia (utwór dramatyczny w 2 aktach); Lekki ból [poz. 12]. – T. 2. Uwikłania rodzinne: Wieczór poza domem [poz. 9]; Kursy wieczorowe [poz. 8]; Kolekcja [poz. 7]; Kochanek [poz. 4]; Krajobraz [poz. 10]; Dawne czasy [poz. 14]; Zdrada [poz. 21]. – T. 3. W imię praw człowieka (w całości w przekł. B.T.): Ziemia niczyja [poz. 30]; Głosy rodzinne [poz. 30a]; Dworzec Victoria [poz. 25a]; Niby-Alaska [poz. 30b]; Jednego na drogę [poz. 25b]; Górski język [poz. 24a]; Nowy ład świata [poz. 27]; Przyjęcie [poz. 26]; Światło księżycy [poz. 28]; Z prochu powstałeś [poz. 29]; Rocznicą [poz. 32]. – Nadto w każdym tomie wstęp pióra B.T.

Praca redakcyjna

3. K. Wojtyła: Tutte le opere letterarie, poesie, drammi e scritti sul teatro presentazione di G. Reale. Saggi introduttivi. [Wstęp i przyp.] ... Milano: Bompiani Il Pensiero Occidentale 2001, 1039 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006, 2007. – Wywiady: Myślę i piszę po polsku, choćbym nawet pisał po angielsku... [Rozm.] K. Dorosz. *Prz. Pousz* 2002 nr 2; Świat nie może być chaosem. (Rozmowa z B.T.). Rozm. J. Koryl; Chciałbym być dobry. (Druga rozmowa z B.T.). Rozm. J. Koryl. W: *Przez lustra*. Tor. 2002.

Przez lustra. Pisarstwo Bolesława Taborskiego. Szkice pod red. li ze wstępem W. Ligezy i J. Wolskiego. Tor.: A. Marszałek 2002, 179 s. Wyd. 2 popraw. tamże 2003. [zawartość: J. Kryszak: B.T.: poeta z tego świata; P. Sobolczyk: Pytanie o człowieka. (O wierszu „Świat, jaki ma być”); P. Tański: Miłość, Dasein, Śmierć. Czytając cykle liryczne B.T., przedr. w tegoż: *Tradycja i talent*, Tor. 2006; J. Wolski: T. zmagania z historią; B. Tarnowska: O wierszach B.T. w języku angielskim; W. Ligeza: Muzyczne tematy i wariacje B.T.; P. Sobolczyk: Czy „Białe niedźwiedź” może być jeszcze bielszy? O „Wierszach z przełomu wieków” B.T.; W. Lewandowski: B.T. Pamiątki życia literackiego w „polskim Londynie” (i poza nim) w latach 1953-1966 z sylwetką własną na cudzym tle. A. Basak: „Gdy przewalił się grom, co boli”; A. Jamrozek-Sowa: Teatralne podróże B.T.; P. Chrościel: Poeta w BBC]. – L. Szaruga: Fragment wielkiej przygody. *Twórczość* 2003 nr 5 [rec.: Ułamek istnienia]. – L. Szaruga: Poezja wobec popkultury. *Opcje* 2004 nr 3 [rec.: Nowa era Big Brothera i inne

wiersze]. – B. Tarnowska: Język moim łańcuchem”. O dwujęzyczności poetów grupy „Merkurysza” – „Kontynetów”. W teście: *Między światami*. Olsztyn 2004 [dot. m.in. B.T.]. – T. Cieślak-Sokolowski: „Intel” w świecie „trogów”. *Fraza* 2005 nr 1/2 [rec.: Nowa era Big Brothera i inne wiersze]. – [Wprost w moje serce uderza droga wszystkich?]. K. Dorosz: Duchowa wędrówka. *Prz. Pousz* 2005 nr 9; J. Galkowski: O „rzczy”, myśli i słowie Karola Wojtyły. *Akcent* 2005 nr 3. – P. Sobolczyk: Poetycka kamera na Big Brothera. *Pogranicza* 2005 nr 1 [rec.: Nowa era Big Brothera i inne wiersze]. – W.P. Szymański: Tkwią jako niedomotytki. W tegoż: *Między ciemnością a światem*. Kr. 2005 [dot.: Lekcja trwająca]. – W. Ligeza: Cztery dialogi – B.T. o twórczości Karola Wojtyły – Jana Pawła II. W: *Hermeneutyka nauczania Jana Pawła II*. Bielsko-Biała, Kr. 2006 [dot.: „Wprost w moje serce uderza droga wszystkich”].

B.D.

TABORSKI Roman

[...] W 1980-91 był członkiem NSZZ „Solidarność”. [...] W 2002 przeszedł na emeryturę; kontynuuje pracę naukową. W 2004 został przewodniczącym komisji rewizyjnej Towarzystwa Literackiego im. A. Mickiewicza. [...]

TWÓRCZOŚĆ

14. Pożegnanie Wiednia. Szkice literackie i teatralne. Wwa: [Wyd. Polonistyki UW] 2003, 128 s. Zawartość: Słowo wstępne. – Pisarze polscy i Wiedeń; Sienkiewicz w Wiedniu i Kaltenleutgeben; Polski udział w międzynarodowej wystawie muzycznej i teatralnej w Wiedniu w 1892 roku; Wyspiański – Wiedeń – „Secesja”; Dramaty Tadeusza Rittnera na wiedeńskich scenach; Ignacy Rosner – między polityką, literaturą i teatrem; Z gościnnych występów teatrów wiedeńskich w Warszawie; Literatura austriacka – odrębna czy nie?

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopiśmie, m.in.: Z dziejów recepcji Ryszarda Wagnera w okresie Młodej Polski. *Prz. Hum.* 2001 nr 4 s. 45-53. – Dramaty Artura Schnitzlera w polskim życiu teatralnym. *Pam. Teatr* 2003 z. 1/2 s. 166-178. – Tymon Terlecki – człowiek teatru. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mick.* 2004 s. 25-32.

Prace edytorskie i redakcyjne

5. S. Przybyszewski: Wybór pism. Oprac. i wstęp ... [Wyd. 2] Wr.: Ossol.; Wwa: De Agostini Polska 2006. *BN I*, 190.

13. Etos inteligenta-humanisty pokolenia 1910. Osoba, działalność i twórczość profesora Zdzisława Libery. Pod red. ... Wwa: Tow. Lit. im. A. Mickiewicza; UW 2003, 253 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2007.

B. Miązek: R.T. prace badawcze o „Polskim Wiedniu”. W tegoż: *Przygoda z książką*. Wr. 2004.

B.T. 791

TARGOSZ Karolina

TWÓRCZOŚĆ

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopiśmie, m.in.: *Le théâtre d'opera à la cour de Ladislas IV, roi de Pologne (1635-1648)*. *Revue d'Histoire du Théâtre*, Paryż 1967 [nr] 1 s. 33-56. – Kraków w czasach Piotra Kochanowskiego. [Współaut.] H. Barycz. W: *W kręgu „Gofreda” i „Orlanda”*. Wr. 1970 s. 39-64 [w t. 8 błąd w tytule art.]. – Les monuments medievax dans les relations des voyageurs polonais du XVIIe. *La percezione del Medioevo nell'epoca del Barocco: Polonia, Ucraina, Russia. Ricerche Slavistiche*, Rzym 1990 z. 37 s. 145-171. – Dwór królowej Marysienki Sobieskiej ogniskiem recepcji teatru francuskiego. *Barok* 1995 s. 43-83. – Le théâtre français à la cour de Pologne aux temps de reines Louise-Marie de Gonzague et Marie-Casimire d'Arquien (1646-1667). W: *Théâtre, Musique et Arts dans les cours européennes de la Renaissance et du Baroque*. Varsovie 1997 s. 409-424. – Relacja księdza F.D.S. [François Des Stigmates] o Polsce czasów Jana III Sobieskiego. (Próba rozszyfrowania autorstwa). *Kwart. Hist. Nauki i Techniki* 1997 nr 3/4 s. 31-61. – Damy XVII wieku z piórem w ręku – od listu do autobiografii. W: *Pisarki polskie epok dawnych*. Olsztyn 1998 s. 11-33. – Na widowni i na scenie – w dworskiej kulturze teatralnej pierwszej połowy XVII w. W: *Rola i miejsce kobiet w edukacji i kulturze polskiej*. Poznań, 1998 s. 64-81. – Powieściowy, filmowy i historyczny powrót Jana Kazimierza ze Śląska do Polski. W: *Podróże po historii*. Kr. 2000 s. 89-104. – Ogród w teatrze i teatr w ogrodzie. Krag dworu polskiego XVII w. i źródła jego inspiracji. *Biul. Hist. Szt.* 2001 z. 1/4 s. 93-121. – Obraz wojen i zaraz początków XVIII w. w kronikach zakonnic. W: *Między barokiem a oświeceniem. Wojny i niepokoje czasów saskich*. Olsztyn 2004 s. 122-138. – „Sola pulcherrima super solem” – „Nad słońce i nad miesiąc cudowniejsza”. (Modlitwa maryjna z Modlitwownika Gertrudy i Modlitwownika Nawojki). *Folia Historica Crac.* 2004 [t.] 10 s. 361-387. – O scenografii w teatrze Władysława IV po czterdziestu latach. *Barok* 2005 nr 2 s. 175-189.

OPRACOWANIA (wybór)

Bibliografia zob. strona internetowa Inst. Historii Nauki PAN (www.ihnpn.waw.pl/zaklady/spol/karolina.targosz).
M. Bogucka. *Kwart. Hist.* 1997 nr 4 [rec.: Sawantki w Polsce XVII w.]. – O.M. Przybyłowicz. *Kwart. Hist. Kult. Malezjalnej* 2003 nr 3/4 [rec.: Piórem zakonniczy].

M.S.

TARN Adam

Przekłady

4. W. Saroyan: Jest tam kto? [Utwór dramatyczny]. Wyst. łącznie z Przy drzwiami zamkniętych

i Eskurial pt. Wieczór jednoaktówek: Kat., T. Śląski im. S. Wyspiańskiego 1962.

5. J. M. Barrie: Nieporównany Crichton. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Gdańsk, T. Wybrzeże, Sopot, T. Kameralny 1958. TV 1992.

6. F. Hochwälder: Oskarżyciel publiczny. [Utwór dramatyczny].

Adapt. radio wa: Adapt. i reż.: S. Olejniczak. Radio 1994.

7. A. Czechow: Platonow. (Komedia w 4 aktach, 5 obrazach). Wyst. Kr., T. „38” 1962. TV 1976.

W t. 8 błędna inf. o pierwszym wyst. i błędna data pierwszej emisji tv.

8. E. Ionesco: Nosorożec. (Sztuka w 3 aktach, 4 obrazach). Przedr. zob. poz. 22.

9. H. Pinter: Urodziny Stanleya. [Utwór dramatyczny]. Przedr. w: H. Pinter: *Dramaty*, T. 1. Sulejów-
wek 2006 s. 81-192.

11. H. Pinter: Samoobsługa. (Sztuka w 1 akcie). Wyst. Wwa, T. Ateneum 1961. TV 1973. Przedr. w: H. Pinter: *Dramaty*, T. 1. Sulejów-
wek 2006 s. 193-234.
W t. 8 błędna inf. o pierwszym wyst.

12. F. Billetdoux: Idź do panny Törpe. Komedia w 4 aktach. [Przel.: ..., K. Puzyra]. TV 1996.

Przekł. podp. wspólnym pseud.: Robert Janowski.

13. E. Ionesco: Król umiera, czyli ceremonie. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Wwa, T. Współcz. 1963. TV 1991. Przedr. zob. poz. 22.

Adapt. radio wa: Adapt. i reż.: A. Bałazy. Radio 1992.

14. A. Wołodin: Nominacja. [Utwór dramatyczny]. TV 1967.

15. H. Pinter: Powrót do domu. [Utwór dramatyczny]. Przedr. w: H. Pinter: *Dramaty*, T. 2. Sulejów-
wek 2006 s. 11-84.

16. M. Schisgall: Sie kochamy. (Sztuka w 2 aktach). Wyst. Wr., T. Rozmaitości 1966.

W t. 8 błędna inf. o pierwszym wyst.

20. M. Gorki: Fałszywa moneta. (Sztuka w 3 aktach). TV 1982.

21. M. Aymé: Ich głowy. [Utwór dramatyczny]. Przel.: ..., M. Wisłowska. Wyst. Wwa, T. Ateneum 1956.

22. E. Ionesco: Kubuś, czyli uległość; Morderca nie do wynajęcia; Nosorożec; Król umiera, czyli ceremonie; Szaleństwo we dwoje. Przel.: J. Błoński, J. Kott, ... Przedm.: E. Andruszko. Kr.: Mireki 2004, 435 s.

Tu w przekł. A.T. utwory: Nosorożec [poz. 8]; Król umiera, czyli ceremonie [poz. 13].

OPRACOWANIA (wybór)

B. Taborski: Mój redaktor – A.T. *Dialog* 2006 nr 5/6.

M.S.

TARNAWSKI Władysław

[...] W 1903 podjął studia z zakresu filologii klasycznej i polskiej na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Lwowskiego. Z powodu złego stanu zdrowia przerwał naukę i przebywał w wielu uzdrowiskach, zajmując się dorywczo pracami literackimi i przekładami z języka angielskiego. W tym czasie zaangażował się w działalność przemysłowego Towarzystwa Młodzieży Polskiej „Znicz” i Polskiego Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”. Od 1908 studiował na Wydziale Filozoficznym UJ, początkowo filologię klasyczną, następnie anglistykę. [...] Działał aktywnie jako członek Przemysłowego Koła Towarzystwa Nauczycieli Szkół Wyższych; w 1918/19 był jego sekretarzem. W 1918 objął funkcję redaktora tygodnika *Ziemia Przemyska*. Był działaczem Stronnictwa Demokratyczno-Narodowego. W 1919 został wybrany na członka zarządu nowo powstałej organizacji Zjednoczenie Polskie. [...] W 1928, po powstaniu Stronnictwa Narodowego (SN), został przewodniczącym Lwowskiego Koła oraz członkiem Zarządu Dzielnicowego SN. Objął też stanowisko prezesa komitetu redakcyjnego *Lwowskiego Kuriera Porannego* oraz zaczął sprawować opiekę nad akademickim Kołem Młodzieży Wszepolskiej we Lwowie. Mimo wyraźnej antyrządowych poglądów, został w 1929 odznaczony Medalem 10-lecia Odzyskania Niepodległości. [...] W 1936 wybrał się w podróż do Anglii. W styczniu 1938 powrócił na UJK do reaktywowanej Katedry Filologii Angielskiej. [...] W drugiej połowie 1943 przeniósł się do Krakowa i brał udział w tajnym nauczaniu uniwersyteckim. Po upływie pół roku powrócił do Lwowa. Po wkroczeniu Armii Czerwonej i wznowieniu działalności uniwersytetu, podjął w 1945 pracę na stanowisku kierownika Katedry Filologii Angielskiej. W lipcu 1945 zdecydował się opuścić Lwów; zamieszkał w Przemyśle i aktywnie działał w tamtejszym oddziale Towarzystwa Polonistów. W listopadzie 1945 rozpoczął wykłady w Katedrze Literatury Angielskiej na UJ, a w sierpniu 1946 formalnie objął kierownictwo tejże katedry i wówczas przeniósł się z Przemyśla do Krakowa. Aktywnie działał w Komitecie Ziemi Wschodnich, od listopada 1945 pełnił funkcję wiceprzewodniczącego oraz redagował pismo organizacji *Biuletyn Kresowy*. W tym czasie pisywał też do konspiracyjnego pisma SN zatytułowanego *Centralny Biuletyn Wewnętrzny*. W 1946 został członkiem korespondentem PAU. Aresztowany w grudniu 1946, został postawiony w październiku 1947 przed sądem wojskowym w więzieniu na Mokotowie w Warszawie i skazany na 10 lat pozbawienia wolności oraz utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych. Początkowo przebywał w więzieniu we Wronkach, od stycznia 1948 na Mokotowie.¹ [...]

OPRACOWANIA (wybór)

T. Pudłocki: W.T. W: Materiały do „Słownika biograficznego uczestników walk z komunizmem”. *Zesz. Hist. WIn-u* [Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość”] 2004 nr 22.

C. Tarnawska-Busza: Prof. W.T. Dz. Pol. i Dz. Żol., Londyn 1990 nr 261. – T. Pudłocki: [Cz. 1]. W.T. Pochodzenie, dzieciństwo, młodość; Cz. 2. Przemyśl, lata przelomu; Cz. 3. Przemyslanin w drodze do katedry uniwersyteckiej; Cz. 5. Ostatnie lata. *Rocz. Przemys.* 2001 z. 2; 2002 z. 1; 2004 z. 3; 2005 z. 3. – T. Pudłocki: Związki W.T. z Przemyślem w czasie jego profesury we Lwowie. *Rocz. Przemys.* 2006 z. 3.

B.D.

TARNOWSKA Krystyna

Przekłady

9. D. Defoe: Fortunny i niefortunny przypadki Moll Flanders. [Wyd. 4] Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2005.

12. A. Christie: N czy M? Piąta kolumna działa. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 3] Wwa: Prószyński i S-ka 1998; Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2005.

20. Ch. Dickens: Opowieści wigilijne: Kolęda; Dzwony; Świerszcz za kominem; Bitwa o życie; Nawiedzony. [Opowieści].

Wyd. nast. opowieści Kolęda pt. Kolęda prozą, czyli opowieść wigilijna o duchu; [wyd. 6] Białystok KAW 1996; Wwa: Prószyński i S-ka 1998.

32. M. Twain: Pod gołym niebem. [Powieść]. [Wyd. 3] Wwa: Iskry 1990.

37. V. Woolf: Pani Dalloway. [Powieść]. [Wyd. 3] Kr.: Znak 2003.

41. M. Lowry: Pod wulkanem. [Powieść]. Wiersze przeł. L. Marjańska. [Wyd. 6] Wwa: Świat Książki 2004.

47. H. Read: Sens sztuki. [Wyd. 3] Wwa: Wiedza Powsz. 1994.

62. N. Faulkner: Tajemniczy szyfr. [Powieść]. [Wyd. 3] Toruń: C&T 2003.

65. S. Bellow: Herzog. [Powieść]. Wyd. 4 Wwa: De Agostini Polska we współpracy z Editiones Al-taya Polska 2003; [wyd. 5] Wwa: TMM Polska; Planeta Marketing dla Axel Springer Polska 2007.

70. I. Murdoch: Dzwon. [Powieść]. Wyd. 3 Wwa: De Agostini Polska we współpracy z Editiones Al-taya Polska 2003.

74. N. Hawthorne: Opowieści z zaczarowanego lasu. Mity greckie. Przeł.: ..., A. Konarek. [Wyd. 6] Wwa: Votum 1992.

86. E.M. Forster: Droga do Indii. [Powieść]. Przeł.: ..., A. Konarek. [Wyd. 3] Wwa: Świat Książki 2003.

91. S. Bellow: Dar Humboldta. [Powieść]. Przeł.: ..., A. Konarek. Wyd. 2 popraw. Wwa: Rebis 2003.

¹Sprost. i uzupełn. biogramu wg tekstów T. Pudłockiego w *Rocz. Przemys.* 2001, 2002, 2004, 2006.

100. J. Whiting: *Demony*. [Utwór dramatyczny]. Przel.: ..., A. Nowicki. Wyst. Wwa, T. Ateneum 2004.

101. J. Brodski: *Mniej niż ktoś*. Eseje. Przel. ..., i in. Kr.: Znak 2006, 371 s.
W przekl. K.T. 8 esejów.

TATARKIEWICZ Anna

[...] Do jesieni 2004 kontynuowała współpracę z tygodnikiem *Forum*. [...]

Praca redakcyjna

1. A.R. Lesage: *Turcalet, czyli finansista*. Komedie w 5 aktach. Przel. T. Boy-Zeleński. Wstęp, przekł. „Krytyki” i oprac. ...
W t. 8 błęd w tytule.

M.K.-K.

TCHÓRZEWSKI Andrzej Janusz

TWÓRCZOŚĆ

10. *Kronika żywego dnia*. [Wiersze]. Wwa: Przedświt 2002, 60 s.

11. *Na piasku chwili*. [Wiersze]. Wr.: Atut 2003, 88 s.

12. *Z poczekalni na Parnas*. [Szkice]. Tor.: A. Marszałek 2004, 252 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: *Krytyk o duchu narodowym*. Rozm. S. Stanik. *Mysł Pol.* 2005 nr 24.

M.S.

TEPA Jerzy

TWÓRCZOŚĆ

1. *Fraülein Doktor*. Faktomontaż prawdziwy w 6 obrazach z epilogiem. Wyd. łącznie z przekł. ang. pt. *Fraülein Doktor*. [Przel.] B. Tępa Lupack. New York: Piasa Books 2005, 235 s.

Sluchowiska radiowe, m.in.: *Wieczór w Neapolu*. Radio 1932.

M.S.

TERLECKI Olgerd

[...] W 1948 został członkiem PPR; po kilku miesiącach skreślony z listy członków za brak aktywności. [...] W 1951 podpisał zobowiązanie o współpracy z Urzędem Bezpieczeństwa (od 1956 Służba Bezpieczeństwa; pseud. Rudnicki, od 1961 Lachowicz). Kontynuował tę działalność do 1973, a potem w 1981-86.¹ [...]

¹ Dane wg inf. syna, Ryszarda Terleckiego („Lachowicz”, mój ojciec. *Rzeczpospolita* 2003 nr 208).

OPRACOWANIA (wybór)

R. Terlecki: „Lachowicz”, mój ojciec. Historia zdrady w tezkach bezpieki PRL. *Rzeczpospolita* 2003 nr 208, nawiąz. i polem.: M. Kwaśniewski: *Hańba domowa?* *Gaz. Krak.* 2003 nr 213, M. de Hernandez-Paluch: *Syndrom Pawki Morozowa? Hańba domowa (c.d.)*. *Gaz. Krak.* 2003 nr 220, J. Lachowski: *Spadkobiercy Duńskiej w akcji*, czyli Syndrom przemilczania prawdy. *Gaz. Krak.* 2003 nr 231. – W. Lewandowski: *O pierwszej londyńskiej powieści „niby – emigracyjnej”*. W tegoż: ... *Strofy dla mew i mgieł...* Tor. 2005 [dot.: Romek].

B.T.

TERLECKI Tymon

TWÓRCZOŚĆ

A. *Pamiętnik z wyspy*. Powst. 1929 (?). Druk fragm.: *Śmierć brata Hieronima*. *Ateneum* 1938 nr 6. Powst. podczas kuracji na wyspie Lopud; tekst zaginął w Paryżu podczas II wojny światowej (inf. w notatniku T.T., dat. Douglas, 4 VI 1940).

3a. *Nowa emigracja polska*. Powst. 1947. Rkpś 56 s.

Broszura pod pierwotnym tytułem „Co jest zadaniem nowej emigracji?” została napisana na zamówienie K. Wierzyńskiego; tekst zachowany w archiwum T.T. w Oxfordzie (inf. N. Taylor-Terleckiej).

9. *Krytyka personalistyczna*. Przedr. w: *Kartografowie dziwnych podróży*. Kr. 2004.

19. *Emigracja naszego czasu*. [Wybór studiów]. Red.: N. Taylor-Terlecka, J. Świąch. Posł.: N. Taylor-Terlecka. Lubl.: Wydawn. UMCS 2003, 345 s.

Zawartość: J. Świąch: T. po latach. – Teksty w działach: *Emigracja polska wczoraj i dziś*; *Sprawy społeczne*; *Emigracja i kraj*; *Kultura i literatura*; *W kręgu NiDu [Polskiego Ruchu Wolnościowego „Niepodległość i Demokracja”]*. – *Aneks*. – Plan książki pt. „*Emigracja naszego czasu*” albo „*Emigracja naszego pokolenia*” ułożył sam autor.

20. *Zaproszenie do podróży*. *Szkice o miastach i kulturach*. Gdańsk: *słowo/obraz terytoria* 2006, 367 s.

Teksty w podziale na trzy części: *Przed wojną*; *Wojna*; ... i potem, – nadto posł.: N. Taylor-Terlecka: *Zaproszenie do podróży znad Peltwi do Ghany*.

OPRACOWANIA (wybór)

Arch. Emigracji 2001 z. 4 [tu m.in.: N. Taylor: „Polska Walcząca” i pierwszy obóz WP [Wojska Polskiego] w Coëtquidan; N. Taylor: *Głos diabelskiego adwokata* (w sprawie literatury na emigracji); A. Pomian: T.T. Wspomnienie; R. Nowotarska: *O Profesorze* (czyli coś w rodzaju post scriptum); R. Nowotarska: *Nad książkami T.T.*; R. Nowotarska, A. Azariew: *Goodbye Mr Chips*; R. Moczko: *Historia jednej recenzji – przyczynek do losów „Literatury polskiej na obczyźnie 1940-1960”*]. – K. Muszkowski: T.T. 1905-2000. W tegoż: *Parasol angielski*. Lubl. 2002. – W. Lewandowski: *Tymon Londyńczyk*. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2003 nr z 31 X [skrócona wersja wystąpienia na spotkaniu w Polskim PEN Clubie w Wwie 26 IX 2003]. – N. Taylor-Terlecka: *Broszura dla Kazia*, czyli katechizm dla Polonii amerykańskiej. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2003 nr z 6 VI. – K. Dybciak: „*Emigracja naszego czasu*”. O kulturze i polityce nie

tylko emigracyjnej. *Arcana* 2004 nr 3. – R. Taborski: T.T. – człowiek teatru. *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mick.* 2004. – Tymon Terlecki. Etos emigranta. Pod red.: J. Kryszaka i M. Mroczkowskiej. Tor.: Pracownia Badań Emigracji ILP [Inst. Literatury Pol.] UMK 2004, 202 s. [zawartość: J. Kryszak: Wprowadzenie; A. Siomkajto: Świat – Ojczyzna T.T.; K. Dorosz: Europejskość i polskość. Splot pojęć i ludzi; W. Ligeza: „Ulomna siła zaklinania”. Opowieść o dwóch miastach T.T.; W. Lewandowski: T.T. czyta Wierzyńskiego, przedr. w tegoż: ... Strofy dla mew i mgieł... Tor. 2005; K. Adamczyk: „Alle Juden raus”... T.T. głos samotnego chrześcijanina; M. Koziol: T.T. – tajemnica pamięci; V. Wejs-Milewska: Człowiek i etos w humanistycznej refleksji T.T. (w świetle publikacji paryskiej „Kultury”); K. Stachewicz: „Poznanie filozoficzne jest ciągłym poszukiwaniem”. Kilka refleksji na marginesie poszukiwań filozoficznych T.T.; M. Peter: Dzieło i twórca. Personalizm T.T.; D. Heck: Ateistyczna teoria, Personalizm T.T. – Świadczenia; Uwielbial koty. O T.T. z N. Taylor rozmawiają K. Dorosz i R. Moczko: „Człowiek renesansowy”. O osobie i dziele T.T. z B. Taborskim rozmawia K. Dorosz; B. Taborski: Spotkania z T.T.). – K. Braun: T.T. w zwierciadle czasu. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2005 nr z 12 VIII. – M. Kusiba: T.T. – arcyosoba. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2005 nr z 2 XII. – N. Taylor-Terlecka: T.T. Emigrant – etos i rzeczywistość. W: Pisarz na emigracji. Wwa [2005]. – A. Bobkowski: Listy do Tymona Terleckiego 1956-1961. Oprac. i posł. opatrzyla N. Taylor-Terlecka. Wwa: Bibl. „Więzi” 2006, 251 s. [zawartość: esej T.T.: Andrzej Bobkowski (*Wiadomości*, Londyn 1962 nr 32-33); Korespondencja Andrzeja Bobkowskiego (13 listów). – Aneks: Korespondencja Barbary Bobkowskiej oraz Toli i Tymona Terleckich (21 listów)]. – J. Święch: O moralny standard emigracji. W tegoż: *Nowoczesność*. Wwa 2006. – M. Stępień: Emigracja naszego czasu. O T.T. W tegoż: *Wśród emigrantów*. Kr. 2007.

J.Cz.

TERLECKI Władysław Lech

[...] W 1990-91 publikował w *Dialogu* cykl felietonów pt. „Zeszyt”. [...]

TWÓRCZOŚĆ

48. Cyklop. [Utwór dramatyczny].

Nagroda Funduszu Literatury w 1989.

51. Cień i laur. [Powieść]. Wyd. 2 popraw. i uzup. Wwa: *Twój Styl* 2002.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Błogostan który przysnął. Rozm. B. Kazimierzczak. *Odra* 1992 nr 7/8; W X Pawilonie. Rozm. S. Beres. W: S. Beres: Historia literatury polskiej XX-XXI wieku. Wwa 2002.

J. Madejska; W.L.T. Zestawienie bibliograficzne w wyborze. *Por. Bibl.* 1993 nr 4; [Bibliografia prac o W.L.T.] w: D. Dobrowolska: *Płomień rodzi się z iskry*. Kielce 2002.

W. Bolecki: Bieg – do czego? *Punkt* 1978 nr 3 [rec.: Odpocznij po biegu, w t. 8 błędny tytuł pisma]. – M. Orski: Czas przeszły nie zamknięty. W tegoż: *Kontestator wśród narodowych znaków*. Wr. 1989. – [Cień i laur:] M. Orski: *Dotkliwy cień i wątpliwy laur*. *Prz. Pousz.* 1990 nr 12; B. Rogatko: U kresu. *Kultura*, Paryż 1990 nr 4. – D. Krzywicka: Na przykład W.T. Polska książka w Niemczech. *Dekada Lit.* 1992 nr 6. – A. Werner: *Rachunek sumienia*. W: *Historia i wyobraźnia*. Wwa 1992. – [Zabij cara:] I. Jarońska: Jak zabić cara, czyli początkowa z sonetami. *Res Publica Nova* 1993 nr 3; D. Krzywicka: *Rzeczywistość spełnia marzenia*. *Odra* 1993 nr 5;

W. Maciąg: Kto nam opowie, jak było? *Nowe Książ.* 1993 nr 2; M. Orski: *Opcja Boszniaka*. *Opole* 1993 nr 3/6. – R. Gorczyńska: W historii szukajmy przyczyn własnego losu. (O cyklu powieściowym W.T.). *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 1994 nr z 6 I. – A. Chomiuk: *Powieść historyczna wobec zmian w historiografii*. Przypadek W.L.T. *Ruch Lit.* 2001 z. 5. – T. Błazejewski: *Powiastrka rediviva?* W tegoż: *Historiozofia retoryczna*. Łódź 2002 [dot.: *Drabina Jakubowa*]. – D. Dobrowolska: *Cierpienie jako figura losu historycznego w twórczości W.T.* W: *Cierpienie w literaturze polskiej*. Siedlce 2002. – D. Dobrowolska: *Płomień rodzi się z iskry*. *Twórczość Władysława Terleckiego*. Kielce: Szumacher 2002, 211 s. – E. Kabac: *Z dziejów adwokatury polskiej*. *Palestra* 2002 nr 3/4 [rec.: *Wyspa katal*]. – J. Łukasiewicz: *Romans o powieściopisarzu historycznym; Święty z kazamatów*; W.L.T. – pożegnanie. W tegoż: *Ruchome cele*. Wwa 2003 [m.in. rec.: *Cień i laur*; *Wyspa katal*]. – M. Orski: *Mity polityczne W.T.* W tegoż: *Lustratorzy wyobraźni, rewidenci fikcji*. Wwa 2003 [dot.: *Zabij cara*]. – J. Madejski: *Ja nie jestem już z tego świata*. *Historiozofia tragiczna W.L.T.* (Na przykładzie „*Wyspy katal*”). W tegoż: *Deformacje biografii*. *Szczec.* 2004. – W. Odojewski: W.L.T. i RWE. *Odra* 2004 nr 1.

E.G.

TERMER Janusz

TWÓRCZOŚĆ

6. *Szkolny słownik postaci literackich*. [Współaut.:] T. Miłkowski. Wyd. 3 Wwa: Delta W-Z 2005.

8. *Leksykon dzieł i tematów literatury polskiej. Dla uczniów gimnazjów i liceów*. Wyd. 4 Wwa: KiW 2005.

12. *Słownik pisarzy, lektur i terminów literackich dla szkół podstawowych*. [Współaut.:] T. Miłkowski. Wwa: Delta W-Z 2001, 255 s.

13. *Leksykon. 155 najważniejszych książek świata*. Tor.: Wydawn. A. Marszałek 2004, 315 s.

14. *Uniwersalny słownik literatury*. [Współaut.:] T. Miłkowski. Wwa: Delta W-Z 2006, 1148 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006.

L. Żuliński: *Termer-Guide*. *Twórczość* 2002 nr 7/8 [rec.: *Leksykon prozaików*].

K.B.

TESLAR Józef Andrzej

TWÓRCZOŚĆ

5a. *Wpływ Biblii na Zygmunta Krasińskiego*. [Rozprawa]. Kr.: Nakł. autora 1912, 30 s.

7a. *O nowym polskim przekładzie Czterech Ewangelii*. [Szkiec]. Kr.: Nakł. autora 1917, 19 s. Dot. przekł. ks. W. Szczepańskiego.

Przekłady

12. H. Sienkiewicz: *Les chevaliers Teutoniques*. [Przeł.:] J. de France de Tersant, ... [Wyd. 2] Paris: Presses Pocket 1985.

Tytuł pol. oryginału: *Krzyżacy*.

13. M. Choromański: *Médecine et jalousie*. [Przel.] J. de France de Tersant, ... [Wyd. 2] *La Grande-Motte: L'Anabase* 1995.

Tytuł pol. oryginału: *Zazdrość i medycyna*.

Praca redakcyjna

4a. Katalog wystawy Legionów Polskich. Warszawa – kwiecień 1917. Oprac.: J. Śliwiński-Effenberger, ... Wwa: [Tow. Zachęty Sztuk Pięknych] 1917, [24] s. Wyd. 2 tamże 1917, [46] s.

OPRACOWANIA (wybór)

W. Wójcik: *Wiosna Niepodległości*. T. W tegoż: *Zagłębiowskie impresje*. Kat. 2006.

M.S.

TETTER Jan

TWÓRCZOŚĆ

15. Jestem chłop historyczny. Sprawa Drzymala. [Opowieść historyczna].

Przekł. j a p.: Doitsu shinko-to Pōrando nomin Dojima-awa. [Przel.] A. Kazuko. Tōkyō 2002.

K.B.

THEMERSON Stefan

[...] W 1931 ożenił się z Franciszką Weinles, malarką [w t. 8 błąd w nazwisku]. [...]

Po śmierci F. i S. Themersonów ich spadkobiercy, Jasia Reichardt (siostrzenica Franciszki) i Nick Wadley, założyli w Londynie Archiwum Themersonów (Themerson Archive); dzięki przekazaniu z Londynu darom, w 2002 powstała przy Uniwersytecie Śląskim w Katowicach polska filia tej placówki.

TWÓRCZOŚĆ

2. Jacuś w zaczerpwanym mieście. Ilustr. F. Themerson. T. 1-2. [Wyd. 2] Gdańsk: Festiwal „Świat według Themersonów” 1993, 87 + 81 s.

16. *The adventures of Peddy Bottom*. Ilustr. F. Themerson.

Przekł. franc.: *Les aventures de Peddy Bottom*. [Przel.] J.-M. Mandosio. Paris 2000.

21. *Przygody Pędka Wyrzutka*. Ilustr. F. Themerson. [Wyd. 2] Wwa: Iskry 2002.

Adapt. teatr.: Adapt. A. Proszkowska. Wyst. Wr. PWST im. L. Solskiego w Kr., Wyd. Łalkarski we Wr., T. Pol. 1993.

22. Wykład profesora Mmaa. [Powieść]. Przedm.: B. Russell. Ilustr. F. Themerson. [Wyd. 3] Wwa: Iskry 2003.

28. Kardynał Pölätüo. [Powieść]. Wyd. nast. łącznie z opowiadaniem *General Piesc* [poz. 34] pt. *Kardynał Pölätüo; General Piesc*. Przekł. z jęz. ang. Listu XI: A. Mokrzewski. Wwa: Iskry 2003, 210 s.

34. *General Piesc* i inne opowiadania.

Wyd. nast. opowiadania *General Piesc* łącznie z *Kardynał Pölätüo* zob. poz. 28.

Wyd. osoba. opowiadania *Hau! Hau!*, czyli kto zabił Ryszarda Wagnera? zob. poz. 44.

38. *The mystery of the sardine*. [Powieść].

Przekł. pol.: *Euklides był osłem*. [Przel.] I. Szymańska.

Adapt. teatr.: wersja pol. pt.: *Euklides był osłem albo tajemnica sardynek*. Adapt. i reż.: J. Papis. Wyst. Łódź, T. Studyjny Państw. Wyższej Szkoły Film., Telewizyjnej i Teatr. im. L. Schillera 1999.

40. *Kość w gardle*. [Utwór dramatyczny]. Praprem. Gdańsk, T. Lalki i Aktora Miniatura 1993. TV 1996.

42. *Collected poems*. [Ilustr.] F. Themerson. [Wstęp:] J. Reichardt. Amsterdam: Gaberbocchus 1997, 171 s.

43. *Wiersze wybrane 1939-1945*. Przedm., wybór i oprac.: J. Reichardt. Kat.: Wydawn. UŚI. 2003, 182 s.

44. *Hau! Hau!*, czyli kto zabił Ryszarda Wagnera? [Opowiadanie]. [Ilustr.] F. Themerson. (Utwory rozrzucone. T. 2). Wwa: Gaberbocchus 2004, 53 s. Zob. poz. 34.

OPRACOWANIA (wybór)

K. Korzyk: O definicjach analitycznych w grotesce S.T. W: *Językowy obraz świata*. Lubl. 1990 [właśc. 1991], wyd. 2 tamże 1999. – E. Stachniak: *Imigracyjne refleksje o świecie literackim S.T. Związkowiec, The Alliancer*, Toronto 1991 nr 5, przedr. *Spraw. Wroc. TV* 1992 t. 46. – N. Wadley, K. Kopcińska: S.T.: „Pisarz nigdy i nigdzie nie jest na wygnaniu”. W: *Między Polską a światem*. Wwa 1992. – J. Charzyńska: *Wielomedialność w sztuce, czyli festiwal „Świat według Themersonów”*. Tytuł 1993 nr 1. – A. Pruszyński: *Kilka uwag o poezji semantycznej S.T. W: Szkice językoznawcze i literaturoznawcze*. Słupsk 2002. – R. Pysz: *W laboratorium absurdu. Kilka uwag o poezji S.T. Opcje* 2002 nr 3. – Archiwum Themersonów w Polsce. Red.: A. Dziadek i D. Rott przy współudziale K. Bytomskiej. Kat.: Fundacja Pallas Silesia 2003, 88 s. – P. Sikora: *Gaberbocchus Press Franciszki i Stefana Themersonów*. *Gaberbocchus Black Series (1954-1957)*. *Rocz. Hum.* 2003 z. 1. – A. Pruszyński: *Dobre maniere Stefana Themersona*. Gdańsk: *słowo/obraz terytoria* 2004, [16] s. tab., 274 s. – A. Dziadek: *T. i [K.] Schwitters. Vox Humana* 2005 z. 1, przedr. *Teksty Drugie* 2006 nr 4. – B. Śnieciłowska: *Obraz – dźwięk – słowo – ruch. Intermedialność sztuki Franciszki i Stefana Themersonów*. W teście: *Słowo – obraz – dźwięk*. Kr. 2005. – Z. Majchrowski: *Dlaczego wracamy do Themersonów*. W tegoż: *Mickiewicz i wiek dwudziesty*. Gdańsk 2006.

B.T.

TIMOSZEWICZ Jerzy

[...] Kontynuował prace edytorskie i teatrologiczne; publikował m.in. w *Dialogu* i *Zeszytach Literackich*. [...]

Prace edytorskie i redakcyjne

13. H. Micińska-Kenarowa: Długi wdzięczności. Słowo wstępne: Cz. Miłosz. Wybór tekstów i post. ... Noty o tekstach: P. Kądziała. Wwa: Bibl. *Więzi* 2003, 393 s.

14. Pan Jerzy. Śladami Niespiesznego Przechodnia. Wspomnienia i szkice o Jerzym Stempowskim. Wybór i oprac. ... Wwa: Bibl. *Więzi* 2005, 336 s.

OPRACOWANIA (wybór)

G. Janikowski: Kubistyczny portret Jerzego Stempowskiego. *Nowe Książ.* 2005 nr 12 (rec.: Pan Jerzy).

A.Sz.

TOEPLITZ Krzysztof Teodor

[...] Debiutował w 1947 recenzją filmową pt. „My z Kronsztadtu”, zamieszczoną w czasopiśmie OMTUR *Młodzi idą* (nr 35) [w t. 8 błędny numer pisma]. [...] W 2002 za scenariusze seriali telewizyjnych i programy publicystyczne o tematyce kulturalnej otrzymał nagrodę Gwiazda Telewizji Polskiej. W 2003-04 prowadził w Telewizji Polskiej (TVP 3) stały program poświęcony książkom pt. „Księgozbiór”. [...]

TWÓRCZOŚĆ

42. Sukces. Scenariusz serialu telewizyjnego ... (odc. 1-24), Z. Safjan (odc. 25-30), J. Zajączkówna (odc. 31-36). TV 2000.

43. Supermarket. [Scenariusz serialu telewizyjnego]. TV 2002. Inf. autora.

44. Rodzina Toeplitzów. Książka mojego ojca. Wwa: Iskry 2004, 383 s.

Nagroda w konkursie Marii Ginter na książkę wspomnieniową za 2004.

45. Dokąd prowadzą nas media. [Szkice]. Wwa: Iskry 2006, 313 s.

Zawiera części: Kto ma władzę, ten ma media; Prasa = wzlot i upadek opinii publicznej; Co rozsiewają media elektroniczne; Żył to znaczy kupować; Obróbka skrawaniem; Mit „globalnej wioski” i steć.

Adaptacja

5. Park Hotel. [Scenariusz filmu fabularnego]. Powst. 2005.

Inf. autora (ank. 2006). – Wg powieści „Filip” L. Tyrmanda.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006.

[Rodzina Toeplitzów:] D. Passent: T. z rodziną. *Polityka* 2004 nr 44; M. Jedryś: Saga rodu Toeplitzów. *Gaz. Wyborcza* 2005 nr 36; B. Petrozolin-Skowrońska: Toeplitzowie. *Nowe Książ.* 2005 nr 4; J. Rostropowicz-Clark: Saga rodu Toeplitzów. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2005 nr z 16 XII; L. Zuliński: Z rodów Lippmana Zbytkowera. *Twórczość* 2005 nr 11.

TOMASZEWSKA Marta

[...] W 2005 została członkiem zarządu Oddziału Warszawskiego SPP. W 2006 otrzymała Medal Stowarzyszenia Przyjaciół Książki dla Młodych – Polskiej Sekcji IBBY. [...]

TWÓRCZOŚĆ

4. Zorro, załóż okulary. [Powieść dla dzieci].

Przekł. r o s.: Zorro – groza grabitelej. [Przel.] B. Grinkova. Moskwa 2003.

7. Tapatiki. [Cykl powieści dla dzieci].

[Cz. 1]. Wyprawa Tapatików. [Wyd. 4] Wwa: Kowalska/Stiasny 2005.

[Cz. 2]. Tapatiki na Ziemi. [Wyd. 2] Wwa: Prószyński i S-ka [2000].

41a. Trójkąt bermudzki. Opowieść magiczna. Wwa: Nowy Świat 2002, 95 s.

43. Jasność i dal. Wspomnienia z nie-pamięci. Łódź: Literatura 2003, 71 s.

44. Ulica grozy. [Opowieść]. Wwa: Nowy Świat 2007, 128 s.

Przekład

1. J. Duguennoy: Duchy w Loch Ness; Ghosts in Loch Ness. Przel. z franc. ... Na jęz. ang. przel. M. Klepacky. Wwa: Kowalska/Stiasny 2005, [50] s. Tekst w jęz. pol. i ang.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006.

[Jasność i dal:] G. Lewandowicz. *Guliver* 2003 nr 2; J. Paupitńska: Pamięć zaryglowana. *Nowe Książ.* 2003 nr 6.

M.K.-K.

TOMASZEWSKI Adam

[...] W 1991-95 publikował wspomnienia i korespondencje na łamach *Wiadomości Kościńskich*. Otrzymał Nagrodę Twórczą m. Kościana (1995). [...]

OPRACOWANIA (wybór)

O Adamie Tomaszewskim, Red.: J. Zielonka. Kościan: Stow. Absolwentów Gimnazjum i Liceum w Kościanie 1997, 23 s. [druk okolicznościowy przygot. na przyjazd A.T. do Kościana]. – [Krzyk dziękuję gości:] R.K. Przybylski: Styl kanadyjskiej gawędy. *Nowe Książ.* 2000 nr 10; M. Marczewski: Pomiedzy poszukiwaniem a oswojeniem Kanady. *Akcent* 2002 nr 3. – E. Zyman: „I do zbiorowego nigdy nie garnął się tańca”. O A.T. wspomnienie serdeczne. *Prasa* 2002 nr 3. – E. Zyman: „Tamten brzeg coraz bliżej”. A.M.T. *Akcent* 2002 nr 3. – J. Kryszak: A.M.T. *Arch. Emigracji* 2002/2003 z. 5/6.

A.Sz.

TOMKOWSKI Jan

[...] Recenzje publikował w *Nowych Książkach* (2004-2005). Kontynuuje pracę naukową jako czło-

K.B.

797

nek Pracowni Komunikacji Literackiej w Okresie PRL-u IBL PAN (od 2006). Nadal współpracuje z Polskim Radiem, głównie z programem 2. [...]

TWÓRCZOŚĆ

3. Juliusz Verne – tajemnicza wyspa? [Eseje]. Wyd. 2 Wwa: Nowy Świat 2005, 160 s.

6. Literatura polska. Pomysł, tekst, układ ... Wyd. nast.: wyd. 6 Wwa: PIW 1998, tamże: wyd. 7 poszerz. 1999, [wyd. 8] poszerz. 2004, 412 s.

8. Mistyka i herezja. [Eseje]. Wyd. 2 Ossa: „dom na wsi” 2006, 396 s.

15. Młoda Polska. Wyd. 2 Wwa: PWN 2001.

16. Historia myśli od starożytności do XX wieku. Według ... Wwa: Świat Książki 2002, 190 s.

17. Samobójcy i marzyciele. O zabijaniu poetów. Kielce: Wydawn. Akad. Świętokrzyskiej 2002, 240 s. Zawiera szkice o autorach i antologię wierszy. – Dot. m.in.: Leonarda Sowińskiego, Ludwika Brzozowskiego, Mikołaja Biernackiego (Rodoć); Aleksandra Michaux (Miron); Władysława Szancera (Ordon); Włodzimierza Stebelskiego; Stanisława Grudzińskiego; Marii Bartusówny.

18. Zamieszkać w Bibliotece. [Szkice literackie]. Ossa: „dom na wsi” 2004, 199 s.

Zawartość: Czy pozbedziemy się książek?; Krótki kurs sztuki czytania; Przeprowadzka do Biblioteki; Książki niekochane, czyli o lekturach obowiązkowych; Bestsellery i arcydzieła; Ciągłe układamy kanon; Nieśmiertelni bohaterowie; W poszukiwaniu wielkiej miłości; Być albo nie być, czyli mądrości literatury; Magiczne miasta pisarzy; Podróże, ekspedycje, wyprawy; Frak Wertera, czyli stroje i przebrania; Od czarnej polewki do magdalenki, czyli potrawy literackie; Lektury na kasetach; W kleszczach mediów; Komputer poeta, czyli metafora z peceta; Z literaturą w Europie.

19. Don Juan we mgle. Eseje o wierności. Wwa: Rosner & Wspólnicy 2005, 308 s.

Zawartość: I: Anioł nie z tej ziemi, naróżowana kokota i hoża litewska dziewczyna; Czas, mistyka, „Pan Tadeusz”; Sen szalonego opiumisty; Gdy Bóg odpoczywa... (Mistyka i gnoza w „Kordianie”); Bunt i wizja (O mistyce romantycznej). – II: Zmarnowani, pokrzywdzeni, bezdomni; Don Kichote w szynku; Faust na wojnie; Śmierć ma wielkie oczy; Pożegnanie romantycznego karnawału; Orfeusz z Kulparkowa; Don Juan we mgle; Safona w szkole. – III: Samotność pozytywisty; Łąki i salony (Wokół „Nad Niemnem”); „Artysta” i „przyrodnik” (Sienkiewicz i Prus w walce o sławę); Pozytywista w cieniu płotki („Klub szachistów” Świętochowskiego); Chleb i pokusa („Chłopi” Reymonta po stu latach); System i metoda („Szyfrowe prace” w Europie). – IV: W labiryntach „Nocy i dni”; Nieobecność Marii Kuncewiczowej; Wiesz między nutami (Proza Leo Lipskiego); Wawel i Venice; Testament Keyserlinga (O Andrzeju Bobkowskim); Czarne okładki (O Józefie Mackiewicz); Orfeusz i Kasandra; Marek Hłasko jako bajkopisarz; Teczki Marka Nowakowskiego; Andrzej Kuśniewicz, czyli życie jest gdzie indziej; Testament Zbigniewa Herberta. – V: Stare zeszyty.

Przekład

1. Jakuba Böhmego objawienia dotyczące Boga, nicości i natury, także duszy ludzkiej i człowiecze-

go ciała; Jakob Böhm's Offenbarungen über den Gott, das Nichts und die Natur, sowie die Menschenseele und den Menschenleid. Wybór tekstów i przekł. ... Łódź: Correspondance des Arts 1993, [17] s., [13] tabl.

Prace redakcyjne

2. S. Wyspiański: Cztery dramaty. Wybór i posł. ... Wwa: Świat Książki 2002, 684 s.

3. M. Dąbrowska: Noce i dnie. T. 1-3. Posł. i słownik bohaterów ... Wwa: Świat Książki 2003, 446 + 542 + 414 s.

4. B. Prus: Nowele, opowiadania, drobiazgi. Wybór i posł. ... Wwa: Świat Książki 2004, 463 s.

5. Wspomnienia o Leopoldzie Buczkowskim. Pod red. ... Ossa: „dom na wsi” 2005, 271 s.

Zob. też Przekład poz. 1.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2007.

E. Szymanis: Początek epoki „zabijania poetów”. *Nowe Książki*. 2003 nr 10 [rec.: Samobójcy i marzyciele]. – [Don Juan we mgle:] J. Katz: Piękna sztuka pisania. *Znak* 2005 nr 12. – J. Madejski: Notariusz. *Nowe Książki*. 2005 nr 5 [rec.: Zamieszkać w Bibliotece]. – K.W. Tatarowski: Tragiczne biografie. *Tygiel Kult.* 2005 nr 4/6 [rec.: Samobójcy i marzyciele]. – A. Mikołajko: Tajemnice „Liber Mundi”. *Nowe Książki*. 2007 nr 1 [rec.: Mistyka i herezja].

K.B.

TOPOROWSKI Marjan

Przekład

4. I. Babel: Izaaka Babla prawda o rewolucji bolszewickiej. [Opowiadania]. [Przeł.: J. Pomianowski, ...]. Gdańsk: Bibl. Robotnika* 1979, [22] s.

Inf. o nazwiskach tłumaczy według: J. Kandziora, Z. Szymańska: Bez cenzury. 1976-1989, Wwa 1999.

B.T.

TOPORSKA Barbara

OPRACOWANIA (wybór)

A. Tomczak: Archiwum Józefa Mackiewicza i B.T. w Muzeum Polskim w Rapperswilu. *Arch. Emigracji* 2006 z. 7/8.

B. Miązek: Przypomnienie lat ocalonych. O prozie B.T. W tegoż: Przygoda z książką. Wr. 2004.

J.Cz.

**TRACIEWICZ Kazimierz
1928-2003**

[...] Zmarł 6 października 2003 w Krakowie.

OPRACOWANIA (wybór)

P. Dudziak: „Powiedzieć prawdę”. Na jubileusz K.T. *Tyg. Powsz.* 2003 nr 6. – J. Jarzębski: Wrażliwość. Pamięci K.T. *Tyg. Powsz.* 2003 nr 46.

K.B.

TREPKA Andrzej

TWÓRCZOŚĆ

14. Pod polskim niebem. [Praca popularnonaukowa]. Poznań: Kurpisz 2002, 304 s.

15. Wspominki z Rychłocic. Kat.: Śląsk 2002, 161 s.

Pamiętnik z l. 1923-1940.

16. Prawdy i nieprawdy o zwierzętach. Poznań: Kurpisz 2003, 335 s.

17. Kominfaun. [Powieść]. Kat.: Śląsk 2005, 334 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006.

TREUGUTT Stefan

TWÓRCZOŚĆ

8. Geniusz wydziedziczony. Studia romantyczne i napoleońskie. Pod red. M. Prussak. Wwa: Wydawn. IBL 1993.

W t. 8 błędna data wyd.

TROCZYŃSKI Konstanty

TWÓRCZOŚĆ

7. Pisma wybrane.

T. 3. Pisma teatralne. Oprac. [i wstęp:] D. Ratajczakowa. 2001, 352 s.

W t. 8 błędnie podano rok wyd.

8. Zoil. Pisarz i strategia; Sztuka, etyka, naród; Brzozowściana. Podał do druku i oprac. K. Krasuski. Kr.: Arcana 2003, 175 s.

Książka zrekonstruowana przez edytora na podstawie zachowanych fragm. i konspektu K.T. z 1939 r.

OPRACOWANIA (wybór)

SBLP t. 6 (J. Starnawski).

K. Krasuski: T.T. – zapomniany interpretator Conrada. *Inf. Pol. Klubu Conradowskiego* 1989 t. 8. – Cz.P. Dutka: Doświadczenie tekstu: Klejner – T. – Ortwin. W tegoż: *Literatura – badacz i krytyk*. Zielona Góra 1990, wyd. 2 tamże 2000. – J. Beczek: Strategie Zoila. *Nowe Książ.* 2004 nr 2 [rec.: Zoil].

B.T.

TROJANOWICZOWA Zofia

[...] W 2007 otrzymała odznaczenie „Zasłużony Kulturze – Gloria Artis” przyznane przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. [...]

TWÓRCZOŚĆ

4. „Coś ty uczynił ludziom, Mickiewiczu?” Poznań: Wydawn. Nauk. UAM 1999, 7 s.

W t. 8 błędnie podano rok wydania.

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopiśmie, m.in.: Wspomnienie o profesorze Januszu Ziółkowskim. *Kron. M. Pozn.* 2001 nr 2 s. 353-376. – O dwu wierszach Norwida z Anakreontem w tle. W: *Ulotność i trwanie*. Poznań 2003 s. 242-249. – Od „Ad leones!” [C. Norwida] raz jeszcze. W: *Poetyka, polityka, retoryka*. Wwa 2006 s. 80-86.

Prace redakcyjne i edytorskie

11. Romantyzm, poezja, historia. Prace ofiarowane Zofii Stefanowskiej. Pod red.: M. Prussak i ... Wwa: Wydawn. IBL 2002, 395 s.

12. Biografie romantycznych poetów. Red. [i przedm.] ..., J. Borowczyk. Poznań: Wydawn. Pozn. Tow. Przyj. Nauk 2007, 328 s. *Pr. Komis. Filol. Pozn. TPN* t. 49.

K.B.

B.T.

TROŚCIANKO Wiktor

OPRACOWANIA (wybór)

R. Moczkodan: Niezadowolony z siebie poeta, czyli słów kilka o warsztacie lirycznym W.T. W: *Literatura utracona, poszukiwana czy odzyskana*. Rzeszów 2003. – P. Machcewicz: Kryptonim Medal: sprawa W.T. *Rzeczpospolita* 2004 nr 220, polem.: A. Czechowicz: IPN – w imię prawdy czy kłamstwa? *Mysł Pol.* 2005 nr 20, A. Czechowicz: Prawda o RWE i Janie Nowaku [J. Nowaku-Jeziorańskim]. *Mysł Pol.* 2005 nr 9, A. Hojda: Rzekome „falszywy” SB: jeszcze o sprawie Nowaka [J. Nowaka-Jeziorańskiego] i T. *Mysł Pol.* 2005 nr 22/23. – B. Miązek: „Wiek kłęski” W.T. W tegoż: *Przygoda z książką*. Wr. 2004. – A. Pomian: W.T. (1911-1983). Na marginesie książki „Aparat bezpieczeństwa wobec emigracji politycznej i Polonii” pod red. R. Terleckiego. *Arch. Emigracji* 2006 z. 7/8.

B.D.

TRUCHANOWSKI Kazimierz

[...] W 1983 należał do członków założycieli nowego ZLP. [...]

Przekłady

35. F. Kafka: Zamek. [Powieść]. Przel.: ... i K. Radziwiłł. Wyd. nast.: [wyd. 5] Kr.: Zielona Sowa 2001, tamże [wyd. 6] 2003.

37. R. Musil: Człowiek bez właściwości. [Powieść]. Przel.: K. Radziwiłł, ..., J. Zeltzer. T. 1-4. [Wyd. 2] Wwa: PIW 2002.

OPRACOWANIA (wybór)

K. Truchanowski: Adam mnie przesładuje. Dreczymy się wzajemnie z Adamem już tyle lat. W: *Przymierzanie masek*. Płock 2004.

J.B. Ożóg: Głos trąby ostatecznej. W tegoż: *Obrazy świata*. Kr. 1989 [dot.: Totenhorn]. – W. Skalmowski: Wierch umarłych. *Arkusze* 1993 nr 20. – J. Piesszchachowicz: Modelowanie labiryntu. W tegoż: *Smutek międzyepoki*. Kr. 2000. – *Przymierzanie masek*. W 100. rocznicę urodzin Kazimierza Tru-

799

chanowskiego. Red.: Z. Chlewiński. Płock: Samizdat Zofii Łoś 2004, 254 s. [zawartość: Z. Chlewiński: Wprowadzenie. – Rozprawy i wspomnienia: R. Chodźko: Pożegnanie pierwszej wyspy. Proza K.T.; J.Z. Lichański: Adam i młyny [dot.: Młyny Bożel]; B. Gryszkiewicz: Adam i panienci. Treści fantazmatyczne w „Zatrutych studniach” K.T.; Z. Taranienko: Piekła nie można oszukać... Ze słownika „Młynów Bożych” K.T.; J. Wciórka: Negocjacje karnawału [dot. Młyny Bożel, Przestrzenna varieties; J.Z. Lichański: K.T. człowiek, pisarz, myśliciel; H. Baranowski: Pan Kazimierz i jego prorocтва; J. Kopania: K.T. laudis spes magna [o listach K.T. do R. Chodźki]; M. Głowiński: O K.T., – tu też listy K.T. do R. Chodźki]. – T. Romanowicz: Przypomnienie. *Nouveau Książ*. 2005 nr 2.

E.G.

TRZEBIŃSKI Andrzej

OPRACOWANIA (wybór)

M. Urbanowski: A.T. W: Encyklopedia białych plam. T. 17. Radom 2000.

S. Chwin: Polska słabość i działania niejawne. W tegoż: Literatura a zdrada. Kr. 1993. – [Pamiętnik.] S. Buryła: Próba innego spojrzenia. *Res Publica Nowa* 2002 nr 6; M. Komar: Chłopiec z książką w dłoni. *Gaz. Wyborcza* dod. *Mag. z Książ*. 2002 nr 13. – M. Urbanowski: O A.T. W tegoż: Oczyszczenie. Kr. 2002. – A. Kopiński: Poezja i seks, czyli polityka. *Fronda* 2003 nr 29 [rec.: Pamiętnik]. – A. Kopiński: Ludzie z charakterami. O okupacyjnym sporze Czesława Miłosza i Andrzeja Trzebińskiego. Wwa: Fronda 2004, 221 s. – M. Bartyzel: „Aby podnieść różę” A.T., czyli próba ustroju dramatycznego. W teście: „Sztuka i Naród” w Wielkim Teatrze Świata. Tor. 2005. – J. Beczek: Osoby i rzeczy. O metamorficznym statusie podmiotu w wybranych utworach Brunona Jasieńskiego i A.T. W: Podmiot i tekst w literaturze XX wieku. Wwa 2006. – E. Janicka: Sztuka czy naród? Monografia pisarska Andrzeja Trzebińskiego. Kr.: Universitas 2006, 474 s. – K. Masłowski: A.T. Spór o wartości absolutne. W tegoż: Nie uciec nam od losu. Wwa 2006.

M.K.-K.

TRZISZKA Zygmunt

[...] Pochowany w Laskach pod Warszawą.

OPRACOWANIA (wybór)

T. Budrewicz: Zygmunt Trziszka, Plebej na rozdrużu. Kr.: Wydawn. Nauk. WSP 1992, 200 s. – R. Chodźko: Odmienne stany świadomości, Etos ziemi i korzeni. W tegoż: Strefy konfesji i kreacji. Cz. 1. Białystok 1992 [dot.: Stan skupienia; Korzenie plebejusza]. – B. Hadaczek: Kresowe retrospekcje Z.T. W tegoż: Kresy w literaturze polskiej XX wieku. Szczec. 1993. – S. Stanik: Wspomnienia o Z.T. *Akanti* 2003 nr 4. – Cz. Markiewicz: Czytanie źródeł. Od „Wielkiego świniobicia” do „Stanu skupienia”. Cz. 2. *Pro Libris* 2005 nr 4.

B.T.

TRZNADEL Jacek

[...] W 1953 ożenił się z Heleną Zaworską, krytykiem literackim (rozwód 1964) [w t. 8 błędna data rozwodu]. [...] W 1990 należał do inicjatorów założenia Niezależnego Komitetu Badania Zbrodni Ka-

tyńskiej. W 1994 jako przedstawiciel NSZZ „Solidarność” wchodził w skład komisji opracowującej projekt konstytucji RP. W 1995 był przewodniczącym komitetu wyborczego Jana Olszewskiego w wyborach prezydenckich. [...] Artykuły, recenzje i przekłady zamieszczał m.in. w pismach *Kontakt*, *Arcana*, *Tygodnik Solidarność*, *Ogród* i w *Gazecie Polskiej*. Otrzymał nagrodę Instytutu Józefa Piłsudskiego w Nowym Jorku im. J. Łojki „za walkę z fałszem i zdradą w życiu narodowym” (1997). W 2002 został członkiem jury nagrody literackiej im. J. Mackiewicza. [...]

TWÓRCZOŚĆ

17. Z popiołu czy wstaniesz? Opowiadania „stamtąd”.

Nagroda im. L. Proroka w 1999.

22. Spójrzeć na Eurydykę. Szkice literackie. Kr.: Arcana 2003, 392 s.

23. Utażone w oddechu. Wiersze wybrane. Lubl.: Test 2003, 457 s.

24. Mój bohater Kukliński. Wwa: Antyk Marcin Dybowski 2004, 45 s.

Wyd. osob. fragmentu książki Spór o całość [poz. 25] pod zmien. tytułem.

25. Spór o całość. Polska 1939-2004. Wwa: Antyk Marcin Dybowski 2004, 326 s.

Zawiera głównie eseje społ.-polit.; tu m.in.: Pułkownik Ryszard Kukliński; III Rzeczpospolita; O naprawę kultury w Rzeczpospolitej. – Katyń: Polscy pisarze fałszują Katyń. – Jerzy Giedroyc i „Kultura”. List do Jerzego Giedroycia; Wielkość i zakreś; Rozważania i dyskusja nad „Kulturą”; Tratwa „Kultura”. – Panteony narodowe: Skalka dla Czesława Miłosza; Sądy „Traktatu poetyckiego”.

Przekład

6. J.-P. Sartre: Mdlności. [Powieść]. Przeł. i wstępem poprzedził ... [Wyd. 2] Kr.: Zielona Sowa 2005.

Praca redakcyjna

6. Hańba domowa. Rozmowy z pisarzami. Wyd. nowe rozszerz. Wwa: Antyk 2006.

Przekł. franc.: La honte. Des intellectuels polonais face au communisme. [Przeł.] M. Rodowicz-Heninger. [Wyd. 2] Paris 1993.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Historia to nie drobiazg. Rozm. M.A. Kowalski. *Prz. Tyg.* 1990 nr 27; Literatura z kliszy. Rozm. W. Kot. *Wprost* 1991 nr 17; Uciec przed zawałem. Rozm. J. Wegner. *Rzeczpospolita* 1991 nr 64; Skrajności historycznego losu. Rozm. B. Nowak. *Kresy* 1992 nr 12; Z nimi nie ma dyskusji. Rozm. M. Masny. *Ład* 1993 nr 26; Zachwyty i udręki. Rozm. M. Urbanowski. *Arcana* 2003 nr 3/4.

[Hańba domowa:] R. Legutko: Stalinizm jako przygoda literacka. W tegoż: Bez gniewu i uprzedzenia. Paryż 1989; W. Kot: „Rozmowy z pisarzami”. Reguły gry. *Czas Kult.* 1990 nr 22/23 [dot. też: S. Bereś: Rozmowy ze Stanisławem Le-

mem, A. Wat: Mój wiek]. – S. Sawicki: Granice „sakralnych” interpretacji literatury. W: „Metafizyczne” w literaturze współczesnej. Lubl. 1992 [dot.: Czytanie Norwida]. – [Hańba domowa]: S. Stabro: Na marginesie „Hańby domowej”. W te goż: Od Emila Zegadłowicza do Andrzeja Bobkowskiego. Kr. 2002; A. Bikont, J. Szczęsna: Zaczęło się od hańby domowej. W tychże: Lawina i kamienie. Wwa 2006.

E.G.

TRZYNADŁOWSKI Jan

Praca redakcyjna

44a. Krzewy naszych pragnień. Almanach literacki nauczycieli województwa jeleniogórskiego. Wybór i red.: S. Bednarek, ... Jelenia Góra: Woj. Ośrodek Metodyczny 1993, 117 s.

M.K.-K.

TURCZYŃSKI Andrzej

[...] Szkice i prozę publikował na łamach *Twórczości* (od 2002) i *Toposu* (2005). W 2005 otrzymał nagrodę specjalną Ministra Kultury i Sztuki oraz nagrodę Prezydenta m. Słupska. [...]

TWÓRCZOŚĆ

39. Święto Ikony. [Rozprawa teologiczna]. Wyd. 2 Pozn.: W drodze 2006.

40. Dietdomszczyzna. [Opowiadanie]. Koszalin: Millenium 2005, 136 s.

41. Pan Bóg, pisarz i diabeł. Wstęp do opisu teodycei Jarosława Iwaszkiewicza. [Szkice]. Koszalin: Ag. „Millenium” 2005, 144 s.

42. Znaki napowietrzne. Opowiadania z lat 1979-2003. Koszalin: Millenium 2005, 216 s.

43. Czuwanie. Wiersze. Bydgoszcz: Świadectwo 2006, 119 s.

44. Bezmiar. Eseje paradoksalne. Pozn.: Bibl. Telgte 2007, 132 s.

45. Latopis. Powieść doroczna. Wwa: Prószyński i S-ka 2007, 320 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006.

A. Świetlicka; A.T. Bio-bibliografia. [Wyd. 2 rozszerz.] Słupsk: Stow. Bibliotekarzy Pol.; Miej. Bibl. im. M. Dąbrowskiej 2003, 52 s.

M. Orski: Spalone ogrody A.T. W te goż: Lustratorzy wyobraźni, rewidenci fikcji. Wwa 2003. – M. Lalak: Trzy rodzaje samotności: Sołtyś, Bitner, T. W te goż: Niepokojąca reszta. Szczec. 2004 [dot.: Ślepy ptak ruin; Fiaskol. – M. Orski: Kroniki utraty i upadku. *Nowe Książki* 2005 nr 11 [rec.: Dietdomszczyzna]. – A. Nęcka: Poszukiwanie obecności. *Nowe Książki* 2006 nr 4 [rec.: Znaki napowietrzne]. – R. Romaniuk: Pan Bóg i diabeł A.T. *Nowe Książki* 2006 nr 1 [rec.: Pan Bóg, pisarz i diabeł].

K.B.

TURWID Marian

OPRACOWANIA (wybór)

Z. Jędrzyński: W plugu mozołnej roboty. Szkic do portretu literata, artysty i działacza kultury – Mariana Turwida. Tor. 1989, 15 s. [w t. 8 błędna inf. o autorze szkicu].

B.T.

TUWIM Irena

Przekłady i adaptacje

8. A.A. Milne: Kubuś Puchatek. [Powieść dla dzieci]. Wyd. nast.: [wyd. 33] Wwa: NK 2000, tamże 2002; Wwa: Świat Książki 2003; Wwa: NK 2004, tamże 2005.

Wyd. łącznie z przekł. poz. 9 pt. Kubuś Puchatek; Chatka Puchatka: Wyd. nast.: [wyd. 5] Wwa: NK 2004, tamże 2005.

Wyd. fragm. (także łącznie z fragm. z poz. 9) oraz adaptacje: Bzdurki Tygrysa. Wwa: Prószyński i S-ka 2001, [59] s. – Dąsy Klapouchego. Wwa: Prószyński i S-ka 2001, [59] s. – Mądrości Puchatka. Wwa: Prószyński i S-ka 2001, [59] s. – Rozterki Prosiaczka. Wwa: Prószyński i S-ka 2001, [59] s. – Pusiaczek, czyli pierwszy album malucha. Inspiracja: A.A. Milne. [Przel.] ..., Z. Kierszys, E. Jagła. Pozn.: Rebis 2002, [28] s. – Mądre słowa i słówka Kubusia Puchatka. Inspiracja: A.A. Milne. Fragm. w tłum. ... Adapt.: ..., E. Jagła. Pozn.: Rebis 2003, [94] s. – Prosiaczka mała księga dzielności. Fragm. w tłum. ... Adapt.: E. Jagła. Pozn.: Rebis 2003, [96] s. – Kubusia Puchatka księga wiosny. [Przel.] ..., E. Jagła. Pozn.: Rebis 2004, [48] s. – Kubuś Puchatek o miłości. Adapt.: E. Jagła. Pozn.: Rebis 2004, [64] s. – Prosiaczek o miłości. Adapt.: E. Jagła. Pozn.: Rebis 2004, [64] s.

9. A.A. Milne: Chatka Puchatka. [Powieść dla dzieci]. Wyd. nast.: [wyd. 24] Wwa: Prószyński i S-ka 2000; Wwa: Świat Książki 2003; Wwa: NK 2004. Wyd. łącznie z Kubuś Puchatek (także we fragm. i adapt.) zob. poz. 8.

12. M. Leaf; Fernando. Wyd. 8 Wwa: Świat Książki 2004.

37. E. Nesbit: Feniks i dywan. [Powieść dla młodzieży]. [Wyd. 6] Wwa: Prószyński i S-ka 2003.

A.Sz.

TUWIM Julian

Od 1997 corocznie obchodzony jest w Łodzi Dzień Tuwima.

TWÓRCZOŚĆ

41. Bał w Operze. [Poemat satyryczny].

Przekł. włos. Il Ballo all'Opera. [Wstęp:] Cz. Miłosz. [Przel.] M. Vanchetti. Roma 2007.

Adapt. teatr. Reż.: K. Abramowicz. Wyst. Kr., T. Grote-ska 2006.

801

44. Treść gorejąca. [Wierszel].

Przekł. Hebr.: Token lohet. [Przel.] J. Liktenbojm. Tel-Aviv 1954.

49. Lokomotywa; Rzepka. (Według starej bajeczki); Ptasia radio. [Wiersze dla dzieci]. Wyd. nast.: [wyd. 35] Poznań: G&P 2000; Poznań: G&P, [Wwa:] Porozumienie Wyd. 2003; [Wwa:] Porozumienie Wyd. 2003.

Wyd. łącznie z przekł. ang.: Lokomotywa; Locomotive; Rzepka; The turnip; Ptasia radio; The bird broadcast. Wwa: LTW [2004], 41 s., wyd. nast. Lomianki: LTW 2006.

Wyd. osob. poszczególnych wierszy:

Lokomotywa. Wyd. nast.: [wyd. 12] [Wwa:] Sara [2001]; Kr.: Zielona Sowa [2004]; Częstochowa: Zespół Szkół Plastycznych im. J. Malczewskiego [2005], – wyd. dwujęzyczne: Lokomotywa; La locomotive. [Przel. na jęz. franc.] J. Burko. Cracovie: Groupe Littéraire de l'Institut Adam Mickiewicz 2001, [24] s.; Lokomotywa; De locomotief. [Przel. na jęz. holend.] K. Lesman. Krakau: Werkgroep Literatuur van het Adam Mickiewicz-instituut 2001, [24] s.; Lokomotywa; Lokomotiva. [Przel. na jęz. czes.] J. Baluch. Kr.: Universitas 2001, [20] s.

Rzepka. [Wyd. 4] Wwa: Wilga 2003.

Wyd. łącznie 2 wierszy: Rzepka; Ptasia radio. Poznań: G&P [2000], 16 s.

Przekł. (całości lub poszczególnych wierszy): a n g.: The train. [Przel.] Cz. Knobbe. Duluth, Minn. 1991, – l i t e w.: Garveys. [Przel.] R. Dicuviene. [Wilnius 2002], – s l o w a c.: Lokomotiva. [Przel.] M. Válek, J. Marušák. Bratislava 2000.

50. O panu Tralalińskim i inne wierszyki. [Dla dzieci].

Wyd. osob. poszczególnych wierszy:

O panu Tralalińskim. Wyd. nast.: [wyd. 3] Kr.: Zielona Sowa [2001], tamże [2004].

Dyzio marzyciel. Wyd. nast.: [wyd. 2] Kr.: Zielona Sowa [2001], tamże [2004]; Wwa: Liwona 2004; Wwa: Muchomor 2004.

Dżońcio. [Wyd. 2] Kr.: Zielona Sowa [2001], tamże 2004.

Idzie Grześ. [Wyd. 3] Kr.: Zielona Sowa [2001], tamże [2003]. Wyd. łącznie z Bambo zob. poz. 51.

51. Słoń Trąbalski. [Wiersze dla dzieci].

Wyd. osob. poszczególnych wierszy:

Bambo. Wyd. nast.: [wyd. 5] Kr.: Zielona Sowa [2004]; wyd. łącznie z Idzie Grześ [poz. 50] pt. Bambo; Idzie Grześ. Poznań: G&P [2000], [16] s.

Słoń Trąbalski. Wyd. nast.: [wyd. 3] Poznań: Podsiadlik-Raniowski i Spółka [2001]; Kr.: Skrzat 2002; Kr.: Zielona Sowa [2004].

Spóźniony słowik. [Wyd. 5] Wwa: Muchomor 2004.

O Grzesiu klamczuchu i jego cioci. Kr.: Zielona Sowa [2001], [12] s. Wyd. nast. tamże [2004].

Taniec. Wwa: Muchomor 2004, [10] s.

W aeroplanie. [Wyd. 7] Kr.: Zielona Sowa [2003].

52. Zosia Samosia i inne wierszyki. [Dla dzieci]. Wyd. osob. poszczególnych wierszy:

Okulary. Wyd. nast.: [wyd. 11] Kr.: Zielona Sowa [2004]; Wwa: Liwona 2004.

Przekł. r o s.: Ocki. [Przel.] S.V. Michalkov. Minsk 1999.

Zosia Samosia. Kr.: Zielona Sowa [2001], [12] s. Wyd. nast. tamże [2004].

59. Kwiaty polskie. [Poemat]. Wyd. nast.: wyd. 11 [właśc. 16] Wwa: Czyt. 2003; Kr.: Universitas 2004; Wybór i oprac.: T. Januszewski. (Wybór dzieł). Wr.: Ossol. 2005, 415 s.

63. Cuda i dziwy. [Wiersze dla dzieci].

Wyd. osob. wiersza Cuda i dziwy Kr.: Zielona Sowa [2001], [12] s. Wyd. nast. tamże [2004].

70. Wiersze dla dzieci. [Wyd. 28] Wr.: Siedmióróg 2004, 126 s.

Przekł. m a c e d.: Zadocnetiot slavej. [Przel.] P. Nakovski, R. Jovčeski. Skopje 1983.

107. Słoń Trąbalski i inne wiersze. [Dla dzieci]. [Wyd. 9] Kr.: Zielona Sowa 2003.

118. Lokomotywa i inne wiersze. [Wyd. 4] Kr.: Zielona Sowa 2004.

136a. Najpiękniejsze wiersze dla dzieci. Kr.: Zielona Sowa 2001, 61 s. Wyd. nast. tamże 2003.

137a. Nowy wybór poezji. Wybrał, ułożył, posł. i notą edytorską opatrzył J.W. Gomulicki. Wwa: PIW 2002, 706 s.

139. Spóźniony słowik i inne wiersze. [Dla dzieci]. Poznań: Podsiadlik-Raniowski i Spółka 2002, 27 s.

140. Wiersze Juliana Tuwima. [Dla dzieci]. Białystok: KAW-B 2002, 62 s.

141. Julian Tuwim. [Wybór wierszy dla dzieci]. Wybór wierszy, wstęp i oprac.: G. Leszczyński. Wwa: Wilga 2003, 63 s.

142. Nalej mi wina! Wybór tekstów i posł.: T. Januszewski. Wwa: Iskry 2003, 139 s.

143. Nieszczęsny Cagliostro. Nieznane teksty ... Szkic biograficzny, oprac. i przyp.: T. Cieślak. Łódź: Muzeum Historii M. Łodzi; Ofic. Bibliofilów 2003, 85 s.

144. Tam zostałem. Wspomnienia młodości. Oprac.: T. Januszewski. Wwa: Czyt. 2003, 274 s.

Zawiera działy: Wspomnienia [tu 13 tekstów]. – Aneks [tu m.in. notatki J.J. Lipskiego z wywiadu udzielonego przez J.T. 17 XI 1953 oraz fragm. wspomnień I. Tuwim: Łódzkie pory roku]. – Wiersze.

145. List do dzieci. Kr.: Zielona Sowa [2004], [8] s.

146. Poezje. Wybrał i oprac.: T. Januszewski. (Wybór dzieł). Wr.: Ossol. 2004, 563 s.

147. Ptasia plotki. [Dla dzieci]. Kr.: Zielona Sowa [2004], [8] s. Wyd. inne: Wwa: Muchomor 2004.

148. Skakanka. [Dla dzieci]. Kr.: Zielona Sowa [2004], [12] s. Wyd. inne: Wwa: Liwona 2004.

149. Znów mi się oczy Twoje przyszyły. Wiersze miłosne. Wybór wierszy i posł.: T. Januszewski. Wwa, Łomianki: LTW 2004, 100 s.

M o n t a ż e i adaptacje tekstów J.T., m.in.: t e a t r.: Dziewczyna i kokosy. Wyst. Kr., Komedia Muz. 1947. – Wieczór poezji J.T. Wyst. Wwa, T. Młodej Wwy 1957. – Co nam zostało z tych lat. Scenariusz: R. Moliński. Wyst. Płock, T. Dram. im. J. Szaniawskiego 2002. – Cuda i dziwy. Wyst. Lubl., T. im. H.Ch. Andersena 2002. – Pan Tuwim. Scenariusz: A. Choińska. Wyst. Radom, T. Powsz. im. J. Kochanowskiego 2002. – Stoi na stacji lokomotywy. Wyst. Wałbrzych, T. Dram. im. J. Szaniawskiego 2002. – Bał wisielców. Scenariusz: P. Szczerki. Wyst. Kielce, T. im. S. Żeromskiego 2003. – Kabaret nie byle jaki. Reż.: P. Dąbrowski. Wyst. Białystok, T. Dram. 2003. – Krótki kurs poezji dziecięcej na przykładzie Tuwima. Scenariusz: W. Szlachowski. Wyst. Białystok, Białostocki, T. Lalek 2003. – Lokomotywim. Scenariusz: D. Nasiorowska. Wyst. Wwa, T. HaliBut 2003. – Mandarynki i pomarańcze. Wyst. Wr., T. Muz.-Operetka Wrocławska 2003. – Moje słowa. TV 2003. – Danse macabre. Adapt.: M. Maszłowski. Wyst. Wr., Grupa Artyst. Ad Spectatores Pod Wezwaniem Calderona. (Scena Kameralna „Panama”) 2004. – Panopticum. Scenariusz: A. Dziuk. Wyst. Zakopane, T. im. S.I. Witkiewicza 2004. – Cuda i dziwy Lokomotywy albo Tuwim dzieciom małym i dużym. Reż.: W. Szlachowski. Wyst. Łódź, T. Lalki i Aktora „Pinokio” 2006. – Stoi na stacji lokomotywy. Reż.: P. Tomaszuk. Wyst. Wwa, T. Lalek „Guliwer” 2006.

Przekłady i adaptacje

17. Słowo o wyprawie Igora. Przedr. zob. poz. 59.
19. M. Gogol: Rewizor. Komedia w 5 aktach. Wyd. łącznie z przekł. Ożenek zob. poz. 30.
27. Płaszcz. Tragikomedie w 3 aktach wg opowiadania M. Gogola.
- P r z e k ł a d o s.: Sinef. [Przeł.] L. Buchov, W: Dramaturgia Pol'si XX v. Moskva 2004.
30. M. Gogol: Ożenek. Zdarzenie całkiem niwarygodne w 2 aktach. Wyd. łącznie z Rewizor pt. Ożenek; Rewizor Wwa: PIW 2006, 230 s.
34. A. Puszkina: Lutnia Puszkina. Przedr. zob. poz. 59.
59. Tłumaczenia poetyckie. Wybrał i oprac. T. Januszewski. Wr.: Ossol. 2006, 612 s.
- Zawiera m.in.: Słowo o wyprawie Igora [poz. 17]; Lutnia Puszkina [poz. 34]; Poezi rosyjscy: Różni poeci.

OPRACOWANIA (wybór)

N. Gross: My, Żydzi polscy. W tegoż: Poezi i Szoa. Sosnowiec 1993. – K. Krason: Malowniczy most do poezji. Wiersze Brzechwy i Tuwima w edukacji i wspomaganiu rozwoju

dziecka. Kr.: Wydawn. Edukacyjne [1999], 150 s. – A. Szóstak: Organizacja warsztatów brzmieniowej w wierszach J.T. i Jana Brzechwy dla dzieci. *Stud. Mater. Filol. Pol. WSP w Ziel. Górze* 1999 [z.] 10. – A. Duzinkiewicz: „Pracowita Pszczółka” i kalendarze. *Teksty Drugie* 2000 nr 1/2 [dot. parodił J.T. i A. Stonimskiego]. – B. Gendek: Poezja Juliana Tuwima w szkole. Kr.: Impuls 2000, 164 s. – K. Szewczyk: „I trwać w uporze”. J.T. o poezji i poezji. *Polonistyka* 2000 nr 2. – T. Cieślak: Bóg w utworach lirycznych J.T. *Acta Univ. Lodz. Folia Litteraria Polonica* 2001 z. 2. – J. Duk: Objawienie według Tuwima, czyli o poemacie „Bał w operze”. *Piotrków Trybunalski: Nauk. Wydawn. Piotrkowskie przy Filii Akad. Świętokrzyskiej* 2001, 111 s. – M. Witkowska-Gutkowska: Dowcip językowy w tekstach J.T. *Rozpr. Komis. Jęz. ETN* 2001. – I. Chyła-Szypułowa: Muzyka w świecie poezji J.T. dla dzieci. *ISME* 2001/2002 nr 3/1. – S. Gawliński: J.T. – poezja przeciwieństw. W tegoż: Pisma i postawy. Od Witkacego do postmodernizmu. Kr. 2002. – K. Lipiński: „Po szynach – ospale”. O tłumaczeniach „Lokomotywy” J.T. na język niemiecki. *Recepcja, Transfer, Przekład* 2002. – M. Szczoł: Kiedy autorytet staje się przyjacielem... *Polonistyka* 2002 nr 3 [dot. przyjaźni z L. Staffem]. – S. Watras-Langowska: Flażolety różowości. *Akanti* 2002 nr 11 [dot. wiersza „Dar”]. – J. Wilmański: Dwie „Wiosny” J.T.; Czarodziej z piętnem Pegaza. W tegoż: Duchy Piotrkowskiej. Łódź 2002. – A. Wołodźko-Butkiewicz: Szlachetne opętanie J.T. *Poezja Dzisiaj* 2002 nr 27/28 [dot. przekł. poezji ros.]. – A. Bednarzyk: „Wiersze dla dzieci” J.T. po rosyjsku. *Prz. Rosyjskojęzyczny* 2003 nr 4. – A. Duzinkiewicz: J.T. wobec tradycji żydowskiej i antysemityzmu. W: Żydzi w literaturze. Kat. 2003. – S. Grabowski: Wiersze dla dzieci J.T. 1919-1953. *Poezja Dzisiaj* 2003 nr 3. – T. Januszewski: „Zbrodnia” J.T. *Kresy* 2003 nr 4. – Julian Tuwim, W 50 rocznicę śmierci poety. Przewodnik po wystawie Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza. [Katalog wystawy]. Oprac.: T. Januszewski. Wwa: Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza 2003, 16 s. – K. Kallas: O neologizmach J.T. derywowanych od podstawy „ziele”. W: W kręgu folkloru literatury i języka. Tor. 2003. – Z. Mokrąnska: Prozy poetów kręgu „Skamandra” wobec tradycji elitarnych i popularnych form kultury. Kat. 2003, passim. – M. Ostasz: Agon, alea, ilinx i mimicy w wierszach T. i Brzechwy. *Guliwer* 2003 nr 1. – K. Ratajska: Kraj młodości szczęśliwy. Śladami Juliana Tuwima po Łodzi i Inowrocławiu. Łódź: Literatura 2003, 284 s. – M. Urbanek: Stalin, potęga, której nie złamie. *Odra* 2003 nr 12. – S. Watras-Langowska: Uczeń i mistrz. *Akanti* 2003 nr 12 [dot. też L. Staffa]. – B. Dorosz: Lechoń i Tuwim. Dzieje trudnej przyjaźni. Wwa, Łomianki: LTW 2004, 150 s. – M. Głowiński: T. po latach, czyli poeta w czystości. W półwiecie śmierci autora „Bału w Operze”. *Tyg. Powsz.* 2004 nr 1. – I. Opacki: Mówione rytmem. „Zadymka” J.T. W tegoż: Mówione wierszem. Kat. 2004. – E. Sidoruk: Groteska w poezji Dwudziestolecia: Leśmian, Tuwim, Galczyński. Białystok: Wydawn. Uniwersytetu w Białymstoku 2004, 306 s. – M. Urbanek: Tuwim. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2004, 218 s. *A to Polska właśnie*. – R. Cieślak: Kobięcość i męskość. Problemy kulturowej tożsamości płci wczesnej poezji skamandrytów. Cz. 1. Julian Tuwim. W: Tożsamość kulturowa i pogranicza identyfikacji. Szczec. 2005. – B. Kaniewska, A. Legeżyńska, P. Śliwiński: Dlaczego J.T. napisał „Bał w Operze”. W tymże: Literatura polska XX wieku. Pozn. 2005. – A. Kempa: „To, że stałem się poetą...”. *Tygiel Kult* 2005 nr 4/6. – M. Stępień: Dlaczego J.T. powrócił do Polski? W tegoż: Jak grecka tragedia? Kr. 2005. – M. Szotek-Ostrowska: Człowiek zaczarowany? Więź 2005 nr 12. – W.P. Szymański: Cień pochylony bólem. W tegoż: Między ciemnością a światem. Kr. 2005. – H. Kowalska: Problem tożsamości narodowej w twórczości J.T. W: Pisarze polsko-żydowscy XX wieku. Wwa 2006. – W. Wójcik: Wiosna Niepodległości. T. W tegoż: Zagłębiow-

skie impresje. Kat. 2006. – M. Glowński: T, po latach. W te- goż: Monolog wewnętrzny Telimena i inne szkice. Kr. 2007. – P. Matywiecki: Twarz Tuwima. [Monografia]. Wwa: W.A.B. 2007, 770 s. – W. Tomasiak: Maszyna na wystawie. Szlakami Tuwimowej „Lokomotywy”. W te goż: Ikona nowoczesności. Kolej w literaturze polskiej. Wr. 2007.

TWARDOWSKI Jan 1915-2006

[...] W 1925 rozpoczął naukę w Gimnazjum Mate- matyczno-Przyrodniczym im. T. Czackiego w War- szawie [w t. 8 błędna data]. [...] Nadal był wielo- krotnie wyróżniany i nagradzany, m.in. w 2001 został honorowym kawalerem Polskiego Bractwa Kawalerów Gutenberga w uznaniu zasług dla kul- tury i literatury, w 2002 otrzymał nagrodę Eduka- cja XXI za całokształt twórczości oraz Dziecięcą Nagrodę Serca, przyznaną przez Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci Chorych „Serce”, w 2003 nagrodę Amicus Hominis et Veritatis, ustanowioną przez Wyższą Szkołę Nauk Humanistycznych i Dzienni- karstwa w Poznaniu, oraz tytuł honorowego oby- watela m. Tarnowskie Góry, w 2004 nagrodę dla twórców Pierścień Mędrców Betlejemskich 2003 i po raz drugi w 2005 nagrodę m.st. Warszawy. Zmarł 18 stycznia 2006 w Warszawie. Odznaczony pośmiertnie Krzyżem Komandorskim Orderu Od- rodzenia Polski (2006).

TWÓRCZOŚĆ

3. Znaki ufności. [Wiersze]. [Wyd. 3] Białystok: Unikat 2004.

24. Tak ludzka. Wybór i oprac.: A. Iwanowska. Wyd. 3 rozszerz. Pozn.: Parnas 2003.

Wiersze o tematyce maryjnej.

39. Miłość za Bóg zapłać. [Wiersze]. Wyd. 3 zmien. Wwa: Anagram; Veda 2001, 287 s.

44. Trzeba iść dalej, czyli spacer biedronki. Por. poz. 86a.

46. Blisko Jezusa. [Wiersze i proza]. Wybór i posł.: W. Smaszcz. Wyd. nast.: wyd. 6 Wwa: Pax 2004, wyd. 7 tamże 2006.

52a. Zapomnij, że jesteś. [Wiersze]. Wybór i oprac.: A. Iwanowska. Szczec.: Wydawn. Barbara 1995.

Wyd. bibliofilskie.

59. Spóźnione kukanie. [Wiersze]. [Wyd. 3] z posł. W. Smaszcz. Białystok: Unikat 2004.

62. Znów najpiękniejszy w Polsce jest lipiec nad wodą. Wiersze i prozę wybrał i ułożył J. Skwara. Wyd. 2 powiększone Kat.: Unia 2002, 256 s.

63. Biedroneczko leć do nieba. Lekcja literatury z H. Zaworską. [Wiersze]. Wybór: ..., A. Iwanow- ska. [Wyd. 2] Kr.: WL 2006.

68. Po wszystkie dni. [Wiersze i proza o tema- tyce eucharystycznej]. Wybór, oprac. i posł.: A. Iwa- nowska. Wyd. 2 zmien. Pozn., Inowrocław; Parnas 2002.

71. Bóg prosi o miłość; Gott fleht um Liebe. [Wiersze]. Wybór i oprac.: A. Iwanowska. Posł. ... Przel.: K. Dedecius [i in.]. Wyd. 4 Kr.: WL 2005.

72. Dwa osiołki. [Wiersze i proza dla dzieci]. Wybór i oprac.: W. Smaszcz. Wyd. 3 Wwa: Pax 2003.

82. „Jestem, bo Jesteś”. Z księdzem Janem Twar- dowskim rozmawia H. Zaworska. [Wyd. 3] pt. Roz- mowa z księdzem Twardowskim, Helena Zawor- ska – ks. Jan Twardowski. Kr.: WL 2006.

86a. Trzeba iść dalej, czyli dalszy spacer bie- dronki. Wiersze wszystkie 1994-1998. Zebrała i oprac. A. Iwanowska. Wwa: WAW 1999, 344 s. Por. poz. 44.

87. Zgoda na świat. [Wiersze]. Wybór i wstęp: A. Janko. [Wyd. 3] Wwa: Prószyński i S-ka [2004].

89. Elementarz księdza Twardowskiego dla naj- młodszego, średniaka i starszego. [Wiersze i pro- za]. Teksty wybrała i ułożyła: A. Iwanowska. Wyd. 2 Kr.: WL 2005.

91. Ja ksiądz wędrujący, jak grzyb po deszczu. [Wiersze]. Wybór i oprac.: A. Hydzik-Żmuda. [Wyd. 2] Wwa, Rzeszów: Ad Oculos 2002.

92. Kiedy mówisz; When You say. [Wiersze]. Wybór i oprac.: A. Iwanowska. Posł. ... Przel.: S. Ba- rańczak [i in.]. Wyd. 3 Kr.: WL 2005.

98. Niecodziennik cały. [Anegdota]. Dodruk Kr.: Znak 2002. Wyd. 2 tamże 2006.

Przeł.: c z e s.: Neobyczajny denik. [Przel.] M. Fucmanova. Brno 2003.

112. Kalendarz. Wybór: M. Hydzik-Żmuda. [Wyd. 2] Wwa, Rzeszów: Ad Oculos 2003.

117. Kilka myśli o Sercu Pana Jezusa. [Rozwa- żania religijne]. Wybrała i oprac.: A. Iwanowska. [Wyd. 2] Pozn.: Księg. św. Wojciecha 2002.

119a. Nadzieja uczy czekać. Wiersze wybrała A. Iwanowska. Dod. *Rzeczpospolitej* 2001 nr 298.

126a. ABC księdza Twardowskiego. Kazania naj- krótsze. [T. 1-3]. Wybrała, oprac. i wstępem opatrzyła A. Iwanowska. Zdjęcia: A. Iwanowska, Z. Micher- dziński, A. Dyl. Wwa: Pax 2002, 163 + 155 + 153 s. Rozważania ewangeliczne i wiersze na kolejne niedziele i święta roku liturgicznego. – Tytuły tomów: Rok A; Rok B; Rok C.

126b. Abecadło. [Proza i wiersze dla dzieci]. Wybór: A. Iwanowska. Wwa: Emaus 2002.

Do książki dołączona płyta CD.

126c. Aniele mój. [Wiersze]. Izabelin; Rosikon Press; Wwa: Wydawn. Sióstr Loretanek 2002, 223 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 2004, wyd. 3 2006.

127a. Jan Twardowski dzieciom. [Wiersze]. Wybór i oprac.: S. Grabowski. Wwa: LSW 2002, 86 s.

127b. Jeszcze jedna litania. [Wiersze]. Wwa: LSW 2002, 69 s.

128a. Kalendarz dla dzieci i młodzieży. Wybór: M. Hydzik-Żmuda. Wwa, Rzeszów: Ad Oculos 2002, 167 s.

128b. Kilka myśli o świętym Janie Chrzcicielu. Wybrała i oprac. A. Iwanowska. [Rozważania religijne]. Pozn.: Księg. św. Wojciecha 2002, 64 s.

128c. Kilka myśli o świętym Józefie. [Rozważania religijne]. Wybrała i oprac. A. Iwanowska. Pozn.: Księg. św. Wojciecha 2002, 59 s.

128d. Kochać człowieka, by zdążyć do Boga. Dawne i nowe myśli o miłości. Wiersze i prozę wybrała A. Iwanowska. Pozn.: Księg. św. Wojciecha. 2002, 202 s.

Do książki dołączona płyta CD.

128e. Litania polska. 82 inwokacje do najsłynniejszych polskich Madonn. Zdjęcia: J. Rosikoń. Izabelin: Rosikon Press; Wwa: Wydawn. Sióstr Loretanek 2002, 174 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 2004, wyd. 3 2006.

128f. Łaską zdumiony. Moje szczęśliwe wspomnienia. Oprac.: J. Marlewska. Wwa: Pax 2002, 149 s. Wyd. 2 tamże 2006.

129a. Myśli na każdy dzień. Wybrała i oprac. A. Iwanowska. Pozn.: Księg. św. Wojciecha 2002, 422 s.

Książka nagrodzona statuetką MIDAS 2002.

131. Pierwsza Komunia z białą kokardą. [Wiersze]. Wyd. nast.: [wyd. 2] Wwa: Wydawn. Archidiecezji Warsz. 2003, tamże 2005.

131a. Plastikowe serce. Opowiadania dla dzieci. Wwa: LSW 2002, 78 s.

131b. Po jasnej stronie życia. [Wiersze]. Wybór: M. Hydzik-Żmuda. Wwa: Ad Oculos 2002, 223 s.

131c. Poeta Wiary, Nadziei i Miłości – ks. Jan Twardowski. Wiersze 1932-2002. Rozmowa A. Czachorowskiej z Poetą. Wyboru dokonały A. Czachorowska i M. Koperska. Wwa: Anagram 2002, 152 s.

131d. Pogodne spojrzenie. [Wiersze i anegdoty]. Wybór: M. Hydzik-Żmuda. Wwa, Rzeszów: Ad Oculos 2002, 255 s.

131e. Posłaniec nadziei. [Wiersze]. Wybór: M. Hydzik-Żmuda. Wwa, Rzeszów: Ad Oculos 2002, 183 s. Wyd. 2 popraw. tamże 2005.

132. Utwory zebrane. Wiersze i proza dla dzieci. T. 1-4 oprac.: M. Kindziuk, t. 5-12 oprac.: A. Iwanowska. Kr.: „M”.

T. 4. Wiersze. 2002, 124 s.

T. 5. Wiersze z tomów z lat 1960-1978. 2002, 172 s.

T. 6. Wiersze z tomów z lat 1979-1980. 2002, 171 s.

T. 7. Wiersze z tomów z lat 1982-1990. 2002, 189 s.

T. 8. Wiersze z tomów z lat 1991-1995. 2002, 196 s.

T. 9. Wiersze z tomów z lat 1996-1997. 2002, 179 s.

T. 10. Wiersze z tomów z lat 1998-2002. 2002, 140 s.

T. 11. Któryś za nas cierpiał rany. Na drodze krzyża. 2003, 204 s.

T. 12. Mimo wszystko. Felietony i anegdoty. 2003, 208 s.

132a. Ważne i najważniejsze. [Wiersze]. Wybór: M. Hydzik-Żmuda. Wwa, Rzeszów: Ad Oculos 2002, 255 s.

132b. Ważne jak katechizm. Ksiądz Twardowskiego myśli o życzeniach Pana Jezusa. Teksty wybrała, ułożyła i oprac.: A. Iwanowska. Kr.: WL 2002, 226 s.

135. Z różańcem. [Rozważania religijne]. Lubl.: Gaudium 2002, 111 s. Wyd. 2 tamże 2004.

136. Zielnik. 68 roślin i różnych ziół o wielkim działaniu wraz z opisem. [Wiersze]. Izabelin: Rosikon Press 2002, 164 s. Wyd. 2 tamże 2006.

137. Boże po stokroć święty. Wybór wierszy i wstęp: M. Biżek. Częstochowa: Edycja św. Pawła 2003, 48 s.

Do książki dołączona płyta CD.

138. Chwalcie łąki umajone. [Rozmyślenia religijne]. Wybrała i oprac. A. Iwanowska. Lubl.: Gaudium 2003, 128 s.

139. Jeden świat. [Wiersze]. Wwa: Wydawn. Unikatowe Geisler i Geisler; nakł. Grupy Ergo Hestia 2003, 69 s. Wyd. bibliofilskie.

140. Polska litania. [Wiersze]. Koncepcja i red.: J. Skwara. Kat.: Unia 2003, 208 s.

141. Przyjaciele Pana Boga. [Opowieści o świętych]. Wybrała, oprac. i wstępem opatrzyła A. Iwanowska. Sandomierz: Wydawn. Diecezjalne 2003, 96 s.

142. Świat według Jana Twardowskiego. Wybór wierszy o przyrodzie i nie tylko... Oprac. i wybór wierszy: B. Rekowski. Wwa: Alter Ego 2003, 72 s.

143. Wiersze największej nadziei. [Wybór i posł.] W. Smaszcz. Białystok; Kr.: Unikat przy współudziale Rhema 2003, 479 s.

144. Wybór wierszy z utworów zebranych. Wybrała A. Iwanowska. Kr.: „M” 2003, 32 s.

145. Z Matką Bożą. [Rozważania religijne]. Wybrała i oprac.: A. Iwanowska. Lubl.: Gaudium 2003, 119 s.

- 146.** Z uwielbieniem. [Rozważania religijne]. Wybrała i oprac. A. Iwanowska. Lubl.: Gaudium 2003, 95 s.
- 147.** Czas bez pożegnań. Wybór wierszy i prozy. Wybór i posł. A. Iwanowska. Wwa: Świat Książki 2004, 462 s.
- 148.** I nagle przyszedł nieoczekiwany... Wybór wierszy i wstęp: M. Biżek. Częstochowa: Edycja św. Pawła 2004, 46 s.
Do książki dołączona płyta CD.
- 149.** Kilka myśli o wierze, nadziei i miłości. Wybrała i oprac. A. Iwanowska. Pozn.: Księg. św. Wojciecha. 2004, 111 s.
- 150.** Las. 53 drzewa i rośliny z polskich lasów. [Wiersze]. Zdjęcia: J. Rosikoń. Wwa: Wydawn. Sióstr Loretanek; Rosikon Press 2004, 156 s. Wyd. 2 tamże 2006.
- 151.** Łaskotani chrabąszcza wąsami. Po zielonym świecie z księdzem Janem Twardowskim. [Tekst:] A. Kalinowska. Wiersze [dla dzieci] ... Wybór wierszy ks. J. Twardowskiego: A. Iwanowska, A. Kalinowska. Wwa: LSW 2004, 161 s.
Do książki dołączona płyta CD.
- 152.** Miłość której nie widać nie zasłania sobą. Wybór wierszy i wstęp: M. Biżek. Częstochowa: Edycja św. Pawła 2004, 46 s.
Do książki dołączona płyta CD.
- 153.** Mój kochany, mały smyku... [Wiersze dla dzieci]. Wybór i wstęp: M. Biżek. Częstochowa: Edycja św. Pawła 2004, 46 s.
Do książki dołączona płyta CD.
- 154.** Nowenna do Matki Bożej Łaskawej. [Współaut.:] J.M. Bartnik. Wwa, Kr.: Wydawn. Inst. Teologicznego Księży Misjonarzy 2004, 16 s.
- 155.** Nowy wykład pacierza. [Rozważania religijne]. Wybór i oprac.: A. Iwanowska. Pozn.: W Drodze 2004, 230 s.
- 156.** Odszukany w cieniu. [Wiersze]. Red., wybór i posł.: J. Sęk. Wwa, Bochnia: Prowincjonalna Ofic. Wydawn. 2004, 130 s.
- 157.** Ogrody. 62 rośliny z najpiękniejszego ogrodu poezji. [Wiersze]. Izabelin; Rosikon Press; Wwa: Wydawn. Sióstr Loretanek 2004, 158 s. Wyd. 2 tamże 2006.
- 158.** Pomódlmy się. Myśli różańcowe dla dzieci. Wybrała i oprac. A. Iwanowska. Kr.: Wydawn. Księży Sercanów 2004, 63 s.
- 159.** Pomyślności Bożej. [Aforyzmy]. Wybór: A. Iwanowska. Częstochowa: Edycja św. Pawła 2004, 16 s.
- 160.** Przed spowiedzią świętą. [Rozważania religijne]. Wybór i oprac.: A. Iwanowska. Pozn.: W Drodze 2004, 157 s.
- 161.** Radości Nowego Roku. [Wiersze]. Wybór: A. Iwanowska. Częstochowa: Edycja św. Pawła 2004, [16] s.
- 162.** Słowami dziecka. Wybór opowiadań i wierszy. Wybór i posł.: A. Iwanowska. Wwa: Świat Książki 2004, 190 s.
- 163.** Stale być blisko. Pamięć o ludziach. [Wspomnienia]. Zebrała i oprac. A. Iwanowska. Wstęp: J. Życiński. Kr.: WL 2004, 163 s.
M.in. dot. J. Korczaka, S. Dygata, T. Strzembosza, prymasa S. Wyszyńskiego.
- 164.** Święta Bożego Myślenia. [Wiersze; wybór:] A. Iwanowska. Częstochowa: Edycja św. Pawła 2004, [16] s.
- 165.** W noc Betlejemską. [Wiersze; wybór:] A. Iwanowska. Częstochowa: Edycja św. Pawła 2004, [16] s.
- 166.** Wiersze przedpotopowe. Wybór, oprac. i wstęp: A. Iwanowska. Wwa: LSW 2004, 83 s.
- 167.** Z cierpieniem Jezusa. [Rozważania religijne]. Wybrała i oprac. A. Iwanowska. Lubl.: Gaudium 2004, 111 s.
- 168.** Zaufałem drodze. Wiersze zebrane 1932-2004. Zebrała, oprac. i posł. opatrzyła A. Iwanowska. Wyd. 2 zmien. [właśc. I] Wwa: LSW 2004, 1208 s. Wyd. nast. zmien. z podtyt. Wiersze zebrane 1932-2006. [Posł.:] J. Puzynina. Wwa: Ofic. Wydawn. ASPRA-JR 2007, 1248 s.
- 169.** Zawsze na zawsze. [Wiersze]. Wwa: LSW 2004, 51 s.
- 170.** Budzić nadzieję. Abecadło dziewięćdziesięciolatka. [Wiersze]. Wybrała, oprac., posł., kalendarium i bibliografią opatrzyła A. Iwanowska. Wwa: Ofic. Wydawn. ASPRA-JR; Dom Wydawn. Bellona 2005, 390 s. Wyd. 2 zmien. tamże 2007.
- 171.** Dar Bożego Narodzenia. [Rozważania religijne]. [Wybór:] A. Iwanowska. Częstochowa: Edycja św. Pawła 2005, [16] s.
- 172.** Ile cudów na głowie! [Wiersze i proza dla dzieci]. Częstochowa: Edycja św. Pawła 2005, 46 s.
Do książki dołączona płyta CD.
- 173.** Kilka myśli o cierpieniu, przemijaniu i odejściu. Wybrała i oprac. A. Iwanowska. Pozn.: Druk. i Księg. św. Wojciecha 2005, 83 s.
- 174.** Kilka myśli o Eucharystii. Wybrała i oprac. A. Iwanowska. Pozn.: Druk. i Księg. św. Wojciecha 2005, 75 s.
- 175.** Nadzieja, miłość, spisane pacierze. Wiersze wybrane. Wybrała i wstępem opatrzyła A. Iwanowska. Białystok: Dom Wydawn. Benkowski 2005, 448 s.
- 176.** Nie zmarnujmy tego Daru. Myśli o Janie Pawle II. Wybrała, oprac. i wstępem opatrzyła

A. Iwanowska. Pozn.: Druk. i Księg. św. Wojciecha 2005, 67 s.

177. Polski rok. [Wiersze]. [Wybór:] A. Iwanowska. [Fot.:] A. Iwanowska, T. Skibiński. Olszanica: Bosz 2005, 79 s.

178. Przychodzi na świat. [Rozważania religijne]. [Wybór:] A. Iwanowska. Częstochowa: Edycja św. Pawła 2005, [16] s.

179. Śmierć na śmierć nie umiera. Myśli wybrane. Wybór i oprac.: A. Iwanowska. Wwa: Wiedza Powsz. 2005, 66 s.

180. Święta dobrych życzeń. Wybrała i oprac.: A. Iwanowska. Pozn.: Druk. i Księg. św. Wojciecha 2005, 47 s.

Rozmowy J.T. m.in. z dziećmi nt. świąt Bożego Narodzenia.

181. [Trzydzieści trzy] 33 wiersze. Wyboru dokonała A. Czachorowska. Wwa: Wydawn. Stow. Promocji Pol. Twórczości; Jabłonna: Gminna Bibl. Publiczna 2005, 43 s.

182. W świetle Ewangelii. [Rozmyślenia religijne]. Wybór i oprac.: A. Iwanowska. Pozn.: W Drozde 2005, 388 s.

183. Z Ewangelią. [Rozważania religijne]. Lubl.: Gaudium 2005, 101 s.

184. Autobiografia. Myśli nie tylko o sobie. Oprac.: A. Iwanowska. Kr.: WL.

T. 1. 1915-1959. Smak dzieciństwa. 2006, 360 s.

T. 2. 1959-2006. Czas coraz prędszy. 2007, 482 s.

185. Dziecięcym piórem. [Wiersze i proza dla dzieci]. T. 1-3. Kr.: „M” 2006, 198 + 200 + 180 s.

186. Kiedy mówisz, że kochasz. Quando dici che ami. [Wierszel. Wybór, przekład i wstęp: I. Conti Di Mauro. Wwa: Pol. Inst. Wydawn. Erica 2006, 117 s. Tekst w jęz. pol. i włos.

187. Maksymy, aforyzmy, esencje. [Oprac.:] K. Gucewicz. [Wstęp:] W. Niewęglowski. Wwa: Ag. Artyst. MTJ 2006, 156 s.

188. Nasi święci. [Wiersze]. Izabelin, Wwa: Rosikon Press 2006, 142 s.

189. Odwrotna strona rozpacz. [Wiersze]. Wybrała i posł. opatrzyła A. Iwanowska. Lubl.: Gaudium 2006, 95 s.

190. Ptaszki. 52 najpiękniejsze wiersze o ptakach. [Wiersze]. Wwa: Rosikon Press 2006, 136 s.

191. Smak radości. Anegdoty. Wybór: K. Żmuda. Wwa, Rzeszów: Ad Oculos 2006, 95 s.

192. Śpieszmy się kochać. Niezapomniane wiersze ks. Jana Twardowskiego. Dod. *Gościa Niedzielnego* 2006 nr 5.

193. Tylko nieobecni są najbliżej. Wiersze wybrała A. Iwanowska. Dod. *Rzeczpospolitej* 2006 nr 29.

194. Uśmiech miłości. 58 najpiękniejszych wierszy z uśmiechem. Izabelin, Wwa: Rosikon Press 2006, 159 s.

195. Wiersze. Pozn.: Pallot. 2006, 88 s.

196. Wiersze o Biblii. 56 wierszy o początku wszystkiego. Wwa: Rosikon Press 2006, 168 s.

197. Wierzę jak dziecko. [Wiersze]. Częstochowa: Bibl. Niedzieli 2006, 83 s.

198. Z rozmów z księdzem Janem Twardowskim. [Rozm. i oprac.] Cz.M. Szczepaniak. Wwa: [Nakł. Cz.M. Szczepaniak] 2006, 164 s.

199. Bliscy i obcy. [Wiersze i proza]. Wybór i oprac.: A. Iwanowska. Wwa: ASPRA JR F.H.U. 2007, 90 s.

200. Otulona dobrocią, 99 listów księdza Jana Twardowskiego do „wnuczki” Maryli i jej zapiski z dziennika. Red. i wstęp: E. Hoffman-Piotrowska. Wwa: Wydawn. UW 2007, 145 s.

Zawiera korespondencje J.T. z M. Skoczylasową (z domu Kędzierska) z l. 1984-2002 oraz zapiski z dziennika M. Kędzierskiej dot. spotkań z J.T. z l. 1983-1988.

201. Stale w kratkę. [Wiersze i proza]. Wybór i oprac.: A. Iwanowska. Wwa: ASPRA JR F.H.U. 2007, 86 s.

202. Stuknąć w kamień serca. [Wiersze i proza]. Wybór i oprac.: A. Iwanowska. Wwa: ASPRA JR F.H.U. 2007, 90 s.

203. Urodzony deserter. [Wiersze i proza]. Wybór i oprac.: A. Iwanowska. Wwa: ASPRA JR F.H.U. 2007, 90 s.

204. Wiersze księdza Jana Twardowskiego. Wwa: Rosikon Press 2007.

W 9 t. w kartonowym etui.

205. Wiersze z szuflady. Pozn.: Księg. św. Wojciecha 2007, 52 s.

Wiersze z lat pięćdziesiątych odnalezione w 2005.

206. Żeby nie zasłaniał sobą Ciebie. [Wiersze]. Pelplin: Bernardinum 2007, 198 s.

Ponadto tomiki w serii *Aforyzmy i nie tylko*: Anielskie sprawy; Bóg mój i wszystko; Jako dzieci; Miłość światło zapala; Myśli najnowsze; Nadzieja uczy czekać; Przemijanie to dojrzewanie [tu także zdjęcia J. Kołodziejczyka]; Samotności przytul mnie; Spokój wiary; Spotkania nie przychodzą same; Święty bo nie udaje świętego; Ucałuj cierpienie; Uroda świata; Wszystkie nasze ludzkie sprawy. Wybór tekstów: A. Iwanowska. Zdjęcia: A. Iwanowska, T. Skibiński. Pozn., Inowrocław: Parnas 2003-2004.

Kalendarze z tekstami J.T.: Kalendarz z księdzem Twardowskim. Sandomierz: Wydawn. Diecezjalne 1998 – [wydawany od 1998 każdego roku]; [Kalendarz] 2003. Kościoły księdza Jana od Biedronki.

Oprac. plastyczne: M. Pałucki. Red.: S. Grabowski. Wwa: LSW 2002.

M o n t a ż e poetyckie oparte na twórczości J.T., m.in.: *Przeźroczyść*. Wiersze i zapiski ks. Jana Twardowskiego. Scenariusz i reż.: A. Meżerycki. Wyst. Siedlce, T. „Es”, Centrum Kultury i Sztuki 2000. – *Nadzieja uczy czekać; Światło różańca*. Scenariusz: A. Iwanowska. Wyst. Sopot, kościół św. Andrzeja Boboli. 2002-2003 [w cyklu Wakacyjne Wieczory Muzyki i Poezji Religijnej]. – *O stale obecnych...* Scenariusz: A. Wieczur, P. Bluszcz. Wyst. Legnica, T. im. H. Modrzejewskiej 2002. – *Kochać człowieka by zdążyć do Boga*. Scenariusz: A. Iwanowska. Wyst. Hel, Letni Festiwal Muzyki Kameralnej 2003. – *Niebo w dobrym humorze*. Wyst. Kat., Filharmonia Śląska 2005.

Wybory utworów w p r z e k ł.: a n g.: Serious Angel. A selection of poems. [Przeł.] S. Lawson i M. Koraszewska. Dublin 2003. – c z e s.: Travo – sestricko moje. Vybér z tvorby. [Przeł.:] S. Sułkowski, M. Kornelova. Pardubice 2000. – w ę g i e r.: Egy remete skrupulusai. Valogatott versek. [Przeł.] Sz. Sajás. Dobogókő 2001. – r o s.: Stichi. [Przeł.:] S. Averincev [i in]. Moskwa 2006.

OPRACOWANIA (wybór)

Inf. A. Iwanowska. – Autobiografia zob. *Twórczość poz. 184*. – Wywiady zob. *Twórczość poz. 131c, 194* oraz m.in.: *Rozum spokorniał*. Rozm. R. Grzela. W: R. Grzela: *Rozum spokorniał*. Rozmowy z twórcami kultury. Wwa 2000; *O miłości*. Rozm.: K. Janowska, P. Mucharski. W: *Rozmowy na nowy wiek*. 1. Kr. 2001; *Miłość widzi najlepiej*. Rozm.: K. Janowska, P. Mucharski. *Tyg. Pousz*. 2006 nr 5.

S. Grabowski: *Jan Twardowski. Kalendarium życia i twórczości 1915-2002*. Wwa: Warsz. Dom Handlowo-Wydawn. 2004. 65 s. Wyd. 2 zmien. z podtyt. *Kalendarium życia i twórczości 1915-2006*. Wwa: LSW 2006. 73 s. – A. Iwanowska: *Kalendarium życia; Bibliografia i recepcja twórczości*. W: Ks. Jan Twardowski: *Budzić nadzieje*. Abecadło dziewięćdziesięciolatka. Wwa 2005.

J. Kwiatkowski: *Aureola na wieszaku*. W tegoż: *O poetach polskich XX wieku*. Kr. 1995. – Jan Twardowski. [Wstęp:] A. Iwanowska. [Przeł.] A. Volk. Kr.: Villa Decius 2000. 26 s. [tu także wiersze J.T.]. – T. Rajewicz: *Übersetzung als interkultureller Transfer*. Gedichte von J.T. und ihre deutschen Übertragungen. *Stud. Germanica Posn.* 2001 v. 27. – J. Kopania: *Tragiczna ufnosć księdza J.T.* W tegoż: *Bezsilne piękno rozumu*. Białystok 2002. – A. Legeżyńska: *Modlić się czy pisać wiersze*. W tegoż: *Krytyk jako domokrążca*. Pozn. 2002. – A. Skrendo: *Konstrukcja przeźroczyści albo mała teoria „uczonego analfabetyzmu”*. *FA-art* 2002 nr 1, przedr. w tegoż: *Poezja modernizmu*. Kr. 2005. – P. Śliwiński: *Miejsce poety*. *Dekada Lit.* 2002 nr 3/4. – K. Tomaszewski: *... Serce daleko bo obok...* *Poezja Dzisiaj* 2002 nr 25/26. – M. Jasińska-Wojtkowska: *Z zagadnień popularności współczesnej poezji*. „Znaki ufnosć” J.T. W tegoż: *Horizonty literackiego sacrum*. Lubl. 2003. – M. Karwala: *Anioliowie w poezji księdza J.T.* W: *Zbliżenia historycznoliterackie*. Kr. 2003. – J. Łukasiewicz: *Pochwała księdza T.* W tegoż: *Ruchome cele*. Wwa 2003. – M. Marjan: *Poetyka autentyczności, czyli o autobiografizmie w twórczości ks. J.T.* *Acta Univ. Lodz. Folia Litteraria Polonica* 2003 z. 6. –

W. Smaszcz: *Ks. Jan Twardowski poeta nadziei*. *Życie i twórczość*. Białystok: Unikat 2003, 125 s. – P. Śliwiński: *Za co (nie) kochamy księdza T.* *Polonistyka* 2003 nr 3. – Z. Cygal-Krupa: *Językowy obraz Świąt Bożego Narodzenia w poezji ks. J.T.* *Lit. Lud.* 2004 nr 1. – R. Matuszewski: *Poezjoznictwo*. O poezji księdza J.T. W tegoż: *Zapiski świadka epoki*. Wwa 2004. – K. Nowosielski: *Trzeba iść dalej...*; *Niebiańska i ludzka*; *Poetyckie „świętynie obcowanie”*; *Pod tęczą przymierza*. W tegoż: *Rozróżnianie głosów*. Gdańsk 2004 [rec.: *Trzeba iść dalej*, czyli spacer biedronki; *Milczysz ze mną*; *Trochę plotek o świętych*; *Kubek z jednym uchem*]. – K. Dybciak: *Śmiech to nie grzech*. W tegoż: *Trudne spotkanie*. Kr. 2005. – B. Kaniewska, P. Śliwiński, A. Legeżyńska: *Jak być kochanym?* O wierszach księdza J.T. W tegoż: *Literatura polska XX wieku*. Pozn. 2005. – *Moje szczęśliwe życie*. *Życie i twórczość księdza Jana Twardowskiego*. Katalog wystawy o życiu i twórczości księdza Jana Twardowskiego przygotowanej z okazji 90 urodzin Księdza-Poety. Oprac. red. i wybór tekstów w katalogu: M. Zalewska-Mikulska. Płock: Książ. Płocka im. W. Broniewskiego 2005, 55 s. [tu także wiersze i fragm. wspomnień J.T.] – A. Bernat: *Oaza księdza T.* *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2006 nr z 27 I. – *Tyg. Pousz*. 2006 nr 5 [art. o J.T.]. – A. Boniecki: *Odwrotnie*; *J. Borowiec: „Przemijamy by przetrwać”*; *R. Matuszewski: Dwa spotkania*; *K. Śliwiński: Więcej dusz niż liter*; *J. Życiński: Poezja dyskretnego znikania*. – A. Iwanowska: *Z tęsknoty za Prawdą*. *Rzeczpospolita* 2006 nr 118. – J. Kowalewska-Dąbrowska: *Językowy obraz Boga i człowieka w poezji Jana Twardowskiego*. Gdańsk: Wydawn. UG 2006, 201 s. – B. Marzec: *Wiersz jest jak wiara*. *Rzeczpospolita* 2006 nr 1. – K. Masłoń: *Każdemu to, czego potrzebuje najbardziej*. O J.T. W tegoż: *Nie uciec nam od losu*. Wwa 2006. – W. Smaszcz: *Dwie wizyty i sześć spotkań*. *Książdz-poeta Jan Twardowski i Suwałki*. Suwałki: Muzeum Okręgowe 2006, 24 s. – J. Turnau: *księdza Jana Kościół ogromny*. *Gaz. Wyborcza* 2006 nr 17. – A. Ziolkowska-Boehm: *Który poprzez swoje wiersze uczy kochać ludzi*. *Odra* 2006 nr 6. – A. Głab: *„Dłużej niż na zawsze”*. *Tyg. Pousz*. 2007 nr 15 [dot.: *Autobiografia*]. – *Zegnamy Jana od Biedronki*. *Almanach Czekańców i Lamigłówek Religijny* 2007, 94 s. [wiersze i wspomnienia o J.T.]. – M. Żelasko: *Nie przyszedł pan nawracać...* *Szkic o życiu i twórczości ks. Jana Twardowskiego*. Wr.: Atut 2007, 276 s.

B.M.

TWERDOCHLIB Andrzej

TWÓRCZOŚĆ

22. *Pan na Żuławach*. Scenariusz serialu telewizyjnego w 11 odcinkach. Współaut.: B. Holub, M. Pilot. TV 1985.

Inf. o liczbie odcinków, współaut. scenariusza i dacie emisji wg danych ze strony internetowej (www.filmpolski.pl).

Przekład

2. W. Wysocki: *Opowieść o dziewczynkach*. [Przeł.:] J. Siemiańko, ... Gdańsk: Marpress 1992, 56 s.

B.T.

TYM Stanisław

[...] W styczniu 1976 należał do sygnatariuszy „Memoriału 101”, wyrażającego protest przeciw projektowanym zmianom w Konstytucji PRL. [...] W 1994-2004 był etatowym reżyserem w Teatrze Powszech-

nym w Warszawie. W 1996, w związku z felietonami ogłoszonymi na łamach tygodnika *Wprost* w cyklu „Pies, czyli kot” (pt. „Po co komu zlewozmywak” i „Majówka”, 1996 nr 21 i 22), dotyczącymi przebiegu rozprawy sądowej byłego premiera RP Józefa Oleksego, został oskarżony o obrazę uczestniczącego w tym procesie prokuratora i w 2001 wyrokiem Sądu Rejonowego w Augustowie, podtrzymanym przez Sąd Okręgowy w Suwałkach, uznany winny przekroczenia granic satyry (postępowanie umorzono z powodu „znikomej szkodliwości społecznej”). Po roku 2000 jako felietonista i satyryk współpracował m.in. z dziennikiem *Rzeczpospolita* (cykle: „Fotel Tymba” w 2001, „Danka, idziesz! Danka, musisz!” w 2002-05, „Pies, czyli kot” w 2005-06) oraz tygodnikiem *Polityka* (od 2007 cykl felietonów „Pies, czyli kot”). W 2005 otrzymał nagrodę za całokształt twórczości na Festiwalu Dobrego Humoru w Gdańsku, w 2007 honorową nagrodę XIV Ogólnopolskiego Festiwalu Sztuki Filmowej „Prowincjonalia” we Wrześni. Odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (2004). [...]

TWÓRCZOŚĆ

20. Skarb. [Jednoaktówka]. Druk zob. poz. 25.
24. W „Zielonym Baloniku”. [Spektakl kabaretowy]. Scenariusz i reż. ... Praprem. Kr., Stary T. 2003.
Wyst. w ramach wieczoru „Sto lat kabaretu w Krakowie” (zorganizowanego przez Stary T. w Kr.), poświęconego krak. kabaretom XX w.
25. Mamuta tu mam. Utwory zebrane spod łóżka. Z ilustr. autora. Wybór tekstów i red.: A. Nastulanka. Michałów – Grabina: Inst. Wydawn. Latańnik 2005, 280 s. Wyd. nast. tamże: wyd. 2 popraw. 2005, wyd. 3 rozszerz. 2006, 294 s.
Zawiera m.in. Skarb [poz. 20].
26. Boy, honor i ojczyzna. [Spektakl kabaretowy]. Scenariusz i reż. ... Praprem. Szczec., T. Pol. 2006.

27. Ryś. Scenariusz filmowy i reż. ... Ekran. 2007. Por. poz. 28
S.T. zagrał także główną rolę w filmie.
28. Ryś. Wwa: Amber 2007, 192 s. Por. poz. 27.
Fabularna adapt. scenariusza film.

Teksty piosenek i skeczy w następujących przedstawieniach: Złoto króla Megamona. Wyst. Elbląg, T. Dram. 1985. – J. Dobrowolski: Zaświadczenie o inteligencji. Wyst. Wwa, T. Ateneum 2002. – Zob. też Przeróbki i adaptacje poz. 2c.

Przeróbki i adaptacje

- 2a. J. Rakowiecki, J. Wittlin: Królowa Śnieżka. Oprac. dramaturgiczne i reż. ... Wyst. Elbląg, T. Dram. 1984.

2b. V. Čtvertek, S. Lichy: O Rumcajsie rozbójniku. Oprac. lit. i reż. ... Wyst. Elbląg, T. Dram. 1985.

2c. V. Čtvertek, S. Lichy: Przygody rozbójnika Rumcajsa. Teksty piosenek i oprac. lit. ... Wyst. Szczec., T. Pol. 1999.

OPRACOWANIA (wybór)

[Art. dot. procesu o przekroczenie granic satyry:] A. Goszczyński: Zezwolte szczęście. S.T. „znikomo szkodliwy społecznie”. *Wprost* 2001 nr 15; R. Kamiński: Pies czyli kot, czyli T. Satyra na ławie oskarżonych. *Wprost* 2001 nr 14.

B.T.

TYRMAND Leopold

TWÓRCZOŚĆ

1. Hotel Ansgar. Opowiadania. [Wyd. 2] pt. Hotel Ansgar i inne opowiadania. Wwa: STW 2001.
3. Zły. [Powieść]. Wyd. nast.: wyd. 6 [właśc. 9] Wwa: Czyt. 1993; Wwa: Prószyński i S-ka 2004.
6. U brzegów jazzu. [Szkiec]. [Wstęp:] S. Kisielewski: Perspektywy jazzu. Wyd. 2 Pozn.: Historia i Sztuka 1992.
7. Wędrowki i myśli porucznika Stukułki. [Powieść]. [Wyd. 2] Wwa: [b.w.] 1993.
8. Filip. [Powieść]. Kr.: WL 1961, 407 s. Wyd. nast.: Londyn: Puls 1993; Kr.: WL 2002 [w t. 8 błąd w zapisie].
12. Życie towarzyskie i uczuciowe. Powieść. [Wyd. 5 bez podtyt.] Wwa: Prószyński i S-ka 2005.
A d a p t a c j e a t r.: Scenariusz i reż.: M. Bednarkiewicz. Wyst. Wwa: T. Nowa Praga, Fabryka Trzciny 2007.
15. Cywilizacja komunizmu. [Szkiec]. [Wyd. 4] Wwa: LTW 2001.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Nie pozostało mi nic innego jak zostać pisarzem. Rozm. W. Wierzewski. W: W. Wierzewski: Pegaz za oceanem. Tor. 2002.

[Dziennik 1954:] J. Wałc: Fotografie Atlantydy. W tegoż: Wybierane. Wwa 1989; H. Dasko: T., Ameryka, „Dziennik”. *Res Publica* 1990 nr 5. – S. Kisielewski: Barwny motyl na beznadziejnym tle. (O L.T.). *Przekrój* 1990 nr 2338. – E. Starosta: Trzy alfabety. *Metafora* 1990 nr 3/4/5 [rec.: Dziennik 1954]. – M. Zielińska: Wieczne miasto na ruchomych piaskach. *Res Publica* 1990 nr 3 [Warszawa widziana oczami m.in. L.T.]. – [Zapiski dyktanta:] P. Malita; L.T. w Ameryce czyli „Zapiski dyktanta”. *Dekada Lit.* 1991 nr 29; M. Radgowski: T. bardzo poważny. *Puls* 1991 nr 6; E. Sawicka: Perły i wino z Kalifornii. *Rzeczpospolita* 1991 nr 264. – P. Wasilewski; L.T. i Marek Hłasko. W: Hłasko nieznany, Wwa 1991. – P. Wierzbicki: Dodatek (trzy dawniejsze studia o Warszawskim Salonie). W tegoż: Rozkosznisie, czyli epos gnidologiczny w czterech księgach. Wwa 1991. – M. Woźniakiewicz-Dziadosz: Literacki renesans T. *Slawica* 1991 t. 25. – M. Zielińska: Od Alej Jeruzolimskich do Pana Boga, czyli metafizyka po warszawsku, *Twórczość* 1991 nr 11/12. – [Zapiski dyktanta:] J. Klejnocki: Zderzenie kultur, zderzenie ideologii. *Odra* 1992 nr 6; T. Nyczek: Lektury kwartalne: Kuroń, T.,

T

Konwicki. *Zesz. Lit.*, Paryż 1992 nr 39. – A.N. Uggla: „Młoda polska proza” w Szwecji. *Pam. Lit.*, Londyn 1992 t. 17. – J. Gaul: Cywilizacyjne rozważania L.T. *Prz. Powsz.* 1993 nr 10 [rec.: Cywilizacja komunizmu]. – J. Olejniczak: T! W: Pisarze emigracyjni. Kr. 1993. – J. Pastarska: Patriotą, cwaniaki, głupiec, bikiniarz... O bohaterze „Dziennika 1954” L.T. *Jęz. Pol. w Szk. Średniej* 1994 z. 4. – A. Kochańczyk: Klamstwo w dzienniku. O „Dzienniku 1954” L.T.; M. Ryszkiewicz: Zwierciadło „Dziennika 1954” L.T. Cenzura i kreacja. W: *Literatura i komunikacja*. Lubl. 1998. – E.M. Thompson: L.T., peryferyjność i amerykański ruch konserwatywny. W: *Życie w przekładzie*. Kr. 2001. – A. Kopiński: „Nie będę efektywnym uchodźcą...”, czyli Anty-Milosz. *Arcana* 2002 nr 2. – J. Pa-

sterska: Kelner na wojnie. *Fraza* 2002 nr 3 [rec.: Filip]. – A. Zawrzykraj: „Dziennik 1954” L.T. Narracja jako narzędzie autokreacji. *Teksty Drugie* 2002 nr 1/2. – T. Zielichowski-Woyniłłowicz: Był jazz... *Twórczość* 2002 nr 7/8. – J. Romaniuk: Defending America against itself. The 1960s USA in the Polish intellectuals' perspective. *Anglica* 2003 vol. 13 [dot. też m.in. Cz. Miłosza]. – W. Tomasiak: All that jazz! On T. challenge to stalinism. *Blók* 2004 nr 3 [dot.: Zły]. – M. Kowalczyk: Poetyka karnawału w „Dzienniku 1954” L.T.; K. Niciński: Dwie wersje „Dziennika 1954” L.T. Wokół problemu tożsamości tekstu. *Pam. Lit.* 2006 z. 4. – M. Urbanek: Zły Tyrmand. Wwa: *Iskry* 2007, 284 s.

E.G.

U

UDALSKA Eleonora

[...] W 2000 przeszła na emeryturę; kontynuuje pracę naukową. Została członkiem m.in. Polskiego Towarzystwa Historyków Teatru oraz Société Internationale d'Histoire Comparée du Théâtre, de Opéra du Ballet (z siedzibą w Paryżu). [...]

TWÓRCZOŚĆ

Rozprawy w książkach zbiorowych i czasopiśmie, m.in.: Stan badań nad lwowską krytyką teatralną. W: *Teatr polski we Lwowie*. Wwa 1997 s. 122-130. – Wielkie utopie we współczesnym teatrze polskim. Kilka uwag wstępnych. W: *Utopia w językach, literaturach i kulturach Słowian*. T. 3. Kat. 1997 s. 105-118. – Les maîtres et la tradition dans le théâtre contemporaine polonais. W: *De la représentation du mystère de la Valanciennes de 1547 à la post-modernité*. Valanciennes 1998 s. 93-107. – Métamorphoses d'Ulisse: Homère – Wyspiański – Kantor. W: *Le héros légendaire sur les scènes du théâtre et de l'opéra*. Paris 2001 s. 113-122. – Le théâtre polonais de la narration plastique. De la définition aux exemples choisis. W: *Théâtre et arts plastiques entre chiasmes et confluences*. Valanciennes 2002 s. 209-219. – Etos teatru narodowego w kulturze współczesnej. W: *Narodni divadla; Teatry narodowe*. Gieszyn 2003 s. 9-16. – Le mythe d'Ulisse dans le théâtre de Tadeusz Kantor. W: *Le masque di proteo*. Messins 2003 s. 197-205. – Portret aktorski w biografice teatralnej. W: *Między teatrem a literaturą*. Wr. 2004 s. 229-239. – Aspekty genezańskie w „Igrzysku” Leopolda Staffa. W: *Etos życia – etos sztuki*. Łódź 2005 s. 118-129. – Uwagi o opisie roli aktorskiej. W: *Spotkania*. Kat. 2005 s. 165-172.

Prace redakcyjne

11. *Polska krytyka teatralna lat 1944-1980*. Zbliżenia. Pod red. ... [Wyd. 2] Kat.: Wydawn. UŚI, 2001, 810 *Pr. Nauk. UŚI w Katow.*, 756.

21. *Żydzi w lustrze dramatu, teatru i krytyki teatralnej*. Pod red. ... Przy współpracy A. Tytkowskiej. Kat.: Wydawn. UŚI, 2004, 342 s. *Pr. Nauk. UŚI w Katow.*, 2198.

22. *„Życie zamieniam w obraz...” Sztuka Józefa Szajny*. Pod red. [i z przedm.] ... Kat.: Wydawn. UŚI, 2005, 171 s., 16 s. tab. *Pr. Nauk. UŚI w Katow.*, 2299.

OFRACOWANIA (wybór)

Ank. 2007. – J. Udalska, D. Fox: Bibliografia prac E.U. z lat 1967-2005. W: *Teatr – media – kultura*. Kat. 2006. *Pr. Nauk. UŚI w Katow.*, 2403.

J. Mikołajczyk: Służąc teatrowi. *Śląsk* 2004 nr 6 [dot. jubileuszu 50-lecia działalności nauk. E.U.]

B.T.

UJEJSKI Józef Mieczysław

Prace edytorskie

6. J. Słowacki: *Dzieła wszystkie*. Pod red. J. Klejnera. Wyd. 2 Wr.: Ossol.

Udział edytorski J.U.:

T. 8. *Utwory młodzieńcze z l. 1825-1829*. Oprac. uzup. J. Kuźniar. 1958, 560 s.

9a. T. Zan: *Ballady*. Zebrał i rozprawą wstępną opatrzył ... Wwa: UW 1931, 60 s.

M.K.K.

ULEWICZ Tadeusz

[...] W 2007 otrzymał odznaczenie „Zasłużony Kulturze – Gloria Artis”, przyznane przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. [...]

TWÓRCZOŚĆ

1. *O wolność*. [Wiersze]. [Wyd. 2] Projekt edycji i red.: W. Walecki. Kr.: Collegium Columbinum 2003, 10, 10 s.

Zawiera także faksymile druku z 1940.

2. O sytuacji politycznej w Polsce pod okupacją. [Wyd. 2] pt. Sytuacja wojenno-polityczna i położenie Polski na jej tle. Projekt edycji i red.: W. Walecki. Kr.: Collegium Columbinum 2003, 12, 12 s. Zawiera także faksymile druku z 1944.

13. Z lat gimnazjalnych. (W II gimnazjum państwowym im. św. Jacka w Krakowie). [Wspomnienie]. Kr.: Nakł. autora 2002, 30 s.

14. Z kultury duchowej polskiego średniowiecza. [Szkieci]. [Oprac. red.:] W. Walecki. Kr.: Collegium Columbinum 2003, 312, [22] s.

Zawartość: Wprowadzenie. – Jak studiować staropolszczyznę?; Z najdawniejszych tradycji ekumenicznych Polski (dziewięćsetlecie „Modlitw” Gertrudy); Święty Stanisław ze Szczepanowa w kulturze umysłowo-literackiej dawnej Polski; Dziedzictwo królowej Jadwigi; Święty Kazimierz w polskiej kulturze umysłowo-literackiej; O kołedach w Polsce (głos w dyskusji); Trzy epizody z najdawniejszych związków kulturalnych polsko-włoskich; O najstarszych i późniejszych zapożyczeniach językowych w Polsce. (Głosa historycznokulturalna); Sprawa najdawniejszych rękopisów średniowiecznych w Polsce i katalizm tatarski wieku XIII; O średniowiecznych związkach kulturalnych Polski z Bolonią (dopowiedzenia, glosy, niespodzianki); Średniowieczne podróże z Polski do Włoch (wprowadzenie kulturoznawcze); Przed przyjściem Kallimacha. Pierwsze zwiastuny humanizmu w złotej jesieni polskiego średniowiecza; W staropolszczyźnie dzieją się rzeczy ważne (dorobek badawczy pokolenia do roku 1965); „Chronica Polonorum”; O artyzmie polskich średniowiecznych zabytków językowych; Wpływ polszczyzny na łacinę średniowieczną w Polsce; „Legenda o św. Aleksym” znowu na warsztacie badawczy; Z połono-slawiców włoskich; Długoszowe „Dzieje Polski” w przeróbce angielskiej; O spuściznę Długosza (kłopoty i zaniedbania naszych czasów); „Ars moriendi”; Uroczystości rocznicowe polsko-bolońskie (900-lecie Uniwersytetu w Bolonii); Kraków – polski Rzym (jak, kiedy i dlaczego); Gawęda przysłowioznawcza.

P r z e k ł. art.: Kraków – polski Rzym; w ł o s.: W: Filologia e letteratura nei paesi slavi. Roma 1990. – Święty Stanisław ze Szczepanowa; a n g.: St. Stanislaus of Szczepanów in old Polish literature and culture. [Przeł.] T. Bałuk-Ulewiczowa. *Aerum*, Milano 1980 t. LIV nr 2. – Trzy epizody z najdawniejszych związków kulturalnych polsko-włoskich; w ł o s.: Tre episodi dei più antichi legami culturali polacco-italiani. W: *Itinerari di idee, nomini e cose fra Est ed Ovest europeo*, Udine 1999.

15. Sarmacja. Studium z problematyki słowiańskiej; Sarmatia. A study in fifteenth- and sixteenth-century slavonic issues; Zagadnienie sarmatyzmu w kulturze i literaturze polskiej. (Problematyka ogólna i zarys historyczny); Sarmatianism in Polish culture and literature. A general and historical outline. [Streszcz. w jęz. ang.] T. Bałuk-Ulewiczowa. [Oprac. red.:] W. Walecki. Kr.: Collegium Columbinum 2006, 268, XXV s.

K. tytułowa w jęz. pol. i ang.

16. Świadomość słowiańska Jana Kochanowskiego. Z zagadnień psychiki polskiego renesansu; Jan Kochanowski's sense of Slavonic. Psychology of the Polish renaissance; Europejskie oddziaływanie Jana Kochanowskiego: od renesansu do romanty-

zmu; The European significance of Jan Kochanowski: from the renaissance to the romantics. [Streszcz. w jęz. ang.] T. Bałuk-Ulewiczowa. [Red. nauk., oprac. red. i wydawn.:] W. Walecki. Kr.: Collegium Columbinum 2006, 233, XXV s.

K. tytułowa w jęz. pol. i ang.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Historia magistra vitae. Rozm.: E. Buszewiczowa, J. Niedźwiedz, E. Ranocchi. *Terminus* 2002 z. 1.

K. Woźniakowski: „O wolność” T.U. (1940) – pierwszy konspiracyjny zbiorek poetycki? W: Kraków – Lwów. Książki, czasopisma, biblioteki XIX i XX wieku. T. 6. Kr. 2003, przedr. w: Prasa, kultura, wojna. Kr. 2005.

M.K.-K.

UMIŃSKI Władysław

TWÓRCZOŚĆ

2. Balonem do bieguna. Przygody z podróży powietrznej ponad lodami. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. 5 Wwa: Gebethner i Wolff 1930.

OPRACOWANIA (wybór)

M. Wróblewski: „Na drugą planetę” W.U., czyli o radości uprawiania nauki. W: Polska literatura fantastyczna. Tor. 2005.

M.K.-K.

UNIŁOWSKI Zbigniew

TWÓRCZOŚĆ

1. Wspólny pokój. Powieść.

A d a p t. e a t r.: Adapt. I. Kempa. Wyst. Kr., Stary T. 1998.

OPRACOWANIA (wybór)

T. Klak: „Zarobić na szacunek ludzi”. O listach Z.U. do Wandy Markiewiczówny. W: Zbliżenia historycznoliterackie. Kr. 2003. – W. Gombrowicz: U, zaplątany w ludziach. W teoz: *Varia*. T. 1. Kr. 2004. – B. Nowacka: Reportaże podróżnicze Z.U. – dylematy i paradoksy. W: Reportaż w dwudziestolecie międzywojennym. Lublin 2004. – B. Gutkowska: O „Wspólnym pokoju” Z.U. W teoz: Odczytywanie śladów. *Kat.* 2005. – F. Netz: Prywatność zdegradowana. O „Wspólnym pokoju” Z.U. W: *Intymność wyrażona*. *Kat.* 2006.

K.B.

URBANKOWSKI Bohdan

[...] Wiersze, artykuły literackie i publicystyczne drukował m.in. w *Nowej Myśli Polskiej* (2001, 2004), *Poezji Dzisiaj* (2004-05), *Myśli Polskiej* (2005) i *Gazecie Polskiej* (2005-07). W 2003 otrzymał nagrodę Sejmiku Mazowieckiego w dziedzinie literatury. [...]

TWÓRCZOŚĆ

4. Głosy. [Wiersze].

A d a p t. r a d i o w a: Adapt. I. Nowicka. Radio 1994.

U

11. *Legenda*. [Nowela filmowa].

Adapt. radiowa: Radio 1981.

21. *Chłopiec, który odchodzi*. [Utwór dramatyczny; widowisko plenerowe]. Scenariusz realizacji plenerowej zob. poz. **39b**.

27. *Chłopiec, który odchodzi*.

Adapt. radiowa dramatu O zbrodni i zbawieniu mistrza Pawła: Radio 1981.

30. *Ostatni Sejm wolnej Polski*. [Utwór dramatyczny; widowisko plenerowe]. Scenariusz realizacji plenerowej zob. poz. **39b**.

31. *Masław*. [Utwór dramatyczny; widowisko plenerowe]. Scenariusz realizacji plenerowej zob. poz. **39b**.

32. *O zbrodni i pokucie króla Bolesława*. [Utwór dramatyczny; widowisko plenerowe]. Praprem. Płock, T. Dram. im. J. Szaniawskiego 1993. Scenariusz realizacji plenerowej zob. poz. **39b**.

W t. 8 błędna data praprem.

34. *Rok 1920*. [Utwór dramatyczny; widowisko plenerowe]. [Współaut.:] M. Mokrowiecki. Praprem. Płock, T. Dram. im. J. Szaniawskiego 1996. Scenariusz realizacji plenerowej zob. poz. **39b**.

W t. 8 brak inf. o współaut.

36. *Płonące cyfry 1863*. [Utwór dramatyczny; widowisko plenerowe]. Scenariusz realizacji plenerowej zob. poz. **39b**.

39a. *Millenium*. [Utwór dramatyczny; widowisko plenerowe]. [Współaut.:] M. Mokrowiecki. Praprem. Płock, T. Dram. im. J. Szaniawskiego 2000.

39b. *Dramaty płockie*. Płock: T. Dram. im. J. Szaniawskiego 2002, 161 s.

Zawiera scenariusze realizacji plenerowych poz.: 21, 30-32, 34, 36, – nadto *Aneks: Wywiady i recenzje*.

41. *Ostrov Piešťany*. [Wybór wierszy]. [Przeł.] D. Podracká. [Bratislava:] Silentium 2004, 43 s.

Tekst w jęz. pol. i słowac.

42. *Poeta, czyli człowiek zwielokrotniony*. Szkice o Zbigniewie Herbercie. Radom: Pol. Wydawn. Encyklopedyczne 2004, 727 s.

W 2005 nagroda im. C.K. Norwida.

43. *Głosy*. [Wiersze i listy literackie]. Wwa: Muzeum Niepodległości 2005, 408 s.

Montaż radiowy wyboru poezji: *Noce kochanków*: Adapt.: L. Nowicka. Radio 1994.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: *Ku potomności*. Rozm. S. Stanik. *Mysł Pol.* 2005 nr 33/34.

Z. Wójcicka: *Zagadkowa biografia Mickiewicza*. *Pogranicza* 2002 nr 1 rec. m.in.: Mickiewicz. Tajemnice wiary, miłości i śmierci]. – [Poeta, czyli człowiek zwielokrotniony:] M. Hałas: *Niedościgły standard poezji*. *Śląsk* 2005 nr 6; A. Morawiec: *Herbert wyprojektowany*. *Nowe Książ.* 2005 nr 2.

B.D.

URGACZ Tadeusz

[...] W 2006 otrzymał nagrodę m. Sosnowca za 2005 r. [...]

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006.

J. Pierzchała: *Z ciemni podskórnej*. O poezji T.U. W te goż: *Z ciemni podskórnej*. Kat. 1992. – W.P. Szymański: *Liryki czy piosenki*. W te goż: *Między ciemnością a światem*. Kr. 2005.

B.M.

V

VINCENZ Stanisław

[...] Jako dziecko mieszkał na przemian w Stobdzie Rungurskiej i w majątku dziadka, Stanisława Przybyłowskiego. [...] W 1915 ożenił się z Heleną Lewentou, Rosjanką (małżeństwo, zawarte w Jałcie w obrządku prawosławnym, zostało uznane przez kurię arcybiskupią za nieważne). [...] Od jesieni 1916 jako oficer austriacki stacjonował we Lwowie, potem w 1917-18 w Krakowie. Brał udział w ofensywie na Kijów oraz w walkach o Lwów jako oficer łącznikowy przy armii ukraińskiej. [...] W 1921 ożenił się z Ireną Eisenmann [w t. 8 błąd w nazwisku]. [...] W 1939 zwolniony z więzienia po siedmiu tygodniach dzięki interwencji pisarzy ukraińskich Iwana Łe i Petra Panca. W maju 1940 przedostał się na Węgry; utrzymywał się z pensji przyznanej mu jako pisarzowi przez rząd węgierski. Na

Węgrzech ratował i ukrywał Żydów, za co pośmiertnie Instytut Pamięci Narodowej Yad Vashem w Jerozolimie nadał mu tytuł „Sprawiedliwy wśród Narodów Świata”. [...] Od 1950 mieszkał też często w domu letnim w La Combe. [...] W 1991 prochy jego i żony zostały złożone na Cmentarzu Salwatorskim w Krakowie.¹

TWÓRCZOŚĆ

1. *Na wysokiej poloninie*, *Obrazy*, *dumy i gawędy z Wierchowy Huculskiej*. [Wyd. 3] Pośl.: A. Vincenz. *Sejny: Pogranicze*.

[Pasma 1]. *Prawda starowieku*. 2002.

W t. 8 błąd w tytule *Księgi II*; powinno być: *Ludzie lasowi*. *Premio Folklorico Internazionale „Giuseppe Pitrè”* w 1958 [w t. 8 błąd w nazwie].

¹ Uzupełnienie biogramu wg inf. A. Vincenza.

Pasmo 2. Nowe czasy. [Księga 1]. Zwada. 2003.
Pasmo 2. Nowe czasy. [Księga 2]. Listy z nieba.
2004.

Pasmo 3. Barwinkowy wianek. Wyd. łącznie z:
Epilog [zob. Pasmo 1]. 2005.

Przekład: Na vysokij polonij. [Przeł.] B. Senezak,
R. Hnativ. Lviv 1997.

4. Dialogi z Sowietami. [Wspomnienia].

Przekład: cześć. Dialogy se Sověty. [Przeł.] J. Červenka.
Praha 2002. – węgier: Beszélgetés a szovjet megszállókkal. 1939-1940, 1944-45. [Przeł.] L. Pálfalvi. Miskolc 2001.

10. Rozmowy ze ... Rozm. I. Vincenzowa. *Regiony* 2002 nr 1 s. 78-114.

Wcześniejsze fragm. druk. 1993-2001 zob. t. 8.

OPRACOWANIA (wybór)

Inf. A. Vincenza [ok. 2004].

Archiwum Stanisława Vincenza. Oprac. i przygot. do druku
K. Korzon, M. Matwiejów, E. Ostromecka. W: Inwentarz re-
gionalny Biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich
we Wrocławiu. T. 16. Wr. 1998.

V. Poljek: Začarovani Gucul'sčinoju. *Žovten'*, Lviv 1968
nr 11 [w t. 8 błęd w opisie]. – R. Jendik: Tropami S.V. *Nauko-
vi Zapiski*, Monachium 1974 t. 23 [w t. 8 błęd w opisie]. –
*Sprach – und Kulturkontakte im Polnischen. Gesammelte
Aufsätze für A. de Vincenz zum 65. Geburtstag*, wyd. 1987
[zawartość: K.A. Jeleński: „Górami w miękkim blasku dnia”.
(O przyjaźni Czesława Miłosza ze S.V.); R. Luźny: „Epos hu-
culski” S.V., czyli „jak jest zrobione” dzieło „Na wysokiej
poloninie”; S. Urbańczyk: S.V. „Na wysokiej poloninie”.
(Uwagi językowe)”; – J.A. Choroszy: S.V. na tle „huculskiej” trady-
cji literackiej. *Acta Univ. Wratisl.* 1990 nr 1083. – R. Okulicz-
Kozaryn: Świat większy od poglądów. *Czas Kult.* 1990 nr 17.
– J. Bukowska: Czas u V. *Więź* 1991 nr 6. – J.A. Choroszy:
Huculszczyzna w literaturze polskiej. Wr. 1991, passim. – J. Lu-
kasiewicz: Święto i rewasz – czwórksiąg S.V. *Teksty Drugie*
1991 nr 1/2 [dot.: Na wysokiej poloninie]. – A. Nasalska: S.V.
dialog z ojczyzną. *Slavica* 1991 t. 25. – J.A. Choroszy, J. Kol-
buszewski: Fundacja „Pro Vincenz”. *Ogród* 1992 nr 1. – [Na
wysokiej poloninie:] E. Czaplejewicz: Kresowe bałaguly. *Prz.
Hum.* 1992 nr 1; A. Pawlička: Huculska epopeja S.V. *Ogród*
1992 nr 1. – M. Szeremeta: Człowiek w kulturze. (O esejach
S.V.) *Acta Univ. Wratisl.* 1992 nr 1459. – E. Czaplejewicz:
Parada narodów na wysokiej poloninie. W: Kategoria narodu
w kulturach słowiańskich. Wwa 1993 [dot.: Na wysokiej
poloninie]. – J. Kolbuszewski: Nie-miejsce czy utopia. *Prz.
Poucz.* 1993 nr 9 [rec.: Outopos]. – N. Taylor: S.V. i tradycja
kresowa. *Roczn. Hum.* 1991/1992 t. 39/40 z. 1, wyd. 1993. –
S. Uliasz: Aksjologia przestrzeni kresowej: Kresy jako świat
arkadyjski. W tegoż: *Literatura Kresowej – kresy literatury*.
Rzeszów 1993. – J. Olejniczak: Esej i dziennik na emigracji.
W: *Literatura emigracyjna 1939-1989*, Kat. 1994. – P. Kocha-
niewicz: S.V. – humanista XX wieku. *Zesz. Nauk. KUL* 2001
nr 3/4. – Stanisław Vincenz – humanista XX wieku. Lubl.: TN
KUL 2002, 394 s. [zawartość: M. Oldakowska-Kuflowa: Wpro-
wadzenie. – A.S. Kowalczyk: Irracjonalizm, mit, mistyka
w esejistyce S.V.; Cz. Deptuła: S.V. spotkania ze średniowie-
czem. (Kilka spostrzeżeń, impresji i uwag w związku z te-
matyką dantejską jego pism); J. Roman: S.V. i Homeryckie
epos; L. Pálfalvi: Tematy węgierskie w twórczości S.V.; J.W.
Galkowski: Myśl społeczno-polityczna S.V.; C.G. Kiss: Dia-
log polskiego humanisty z totalitaryzmem (S.V. o Sowietach);
W. Pogrzebienny: Burianie polnija Schidno! Galicji (1939-1940)
v pismennikij vizii S.V.; D. Pawlyczko: Na wysokiej poloni-

nie – dzieło S.V.; M. Łesiów: Elementy języka ukraińskiego
w twórczości literackiej S.V.; S. Kozak: Huculski czas i prze-
strzeń według S.V.; J. Ługowska: Świat wysokiej poloniny
wobec doświadczenia kulturowej obecności i odmienności;
A. Madyda: O idealizacji Huculów w „Na wysokiej poloninie”;
K. Jakowska: Cykle podań o opryszkach w „Prawdzie
starowieku”; A. Woldan: Dobosz i Dowbusz – dwie wersje
legendy. O Doboszu u S.V. i Hnata Chotkewycza; M. Olda-
kowska-Kuflowa: „Na wysokiej poloninie” S.V. wobec „Cieni
zapomnianych przodków” Mychajły Kociubinskiego; D. Buczo-
ko: S.V. a Raimund Kaindl – o Huculszczyźnie; R. Radović:
Gucul'ska građa na Rachiv'sčini; R. Silec'kij: Vibir mišća dla
čhati v Guculiv; S. Batruč: Wątki greckokatolickie w „Li-
stach z nieba” S.V.; I. Greeko: S.V. i ukraińskie greko-kato-
lic'kie duchoven'stvo i tvorci „Na vysokij polonini” ta v žitii
pis'mennika; E. Prokop-Janiec: „Na wysokiej poloninie. Ob-
razy, dumy i gawędy z Wierchowiny Huculskiej” – motywy
żydowskie wobec literatury Dwudziestolecia; K. Cavaga: Sli-
dami židiv's'koi tematiki u tvorčisti S.V.; W. Próchnicki: Sza-
tan V.; J. Jakubiak: „Muźničci storinki” u tvorach S.V.; B. My-
tych: Kilka słów o ptakach u V.; J. Olejniczak: Niemożność
opowieści – S.V. i Klecel: Obecność V. w kulturze polskiej
XX wieku, albo S.V. może być kultowym postmodernistą
w wieku XXI; J.A. Choroszy: Twórczość S.V. w perspekty-
wie tekstologicznej; W. Czechowski: Moje czarnohorskie serce,
albo podróż „śladami V.”; J. Červenka: Pamięci S.V. – O. We-
retliuk: Ukraina S.V. W: Dialog. Komparatystyka. Literatura.
Wwa 2002 [dot.: Na wysokiej poloninie]. – S. Delura: Antro-
pologia narodzin, życia „codziennego” i śmierci w „Cieniach
zapomnianych przodków” [M. Kociubinskiego] i cyklu „Na
wysokiej poloninie”. *Warsz. Zesz. Ukrainoznawcze* 2003 z.
15/16. – W. Grajewski: Grecja V. W tegoż: *Maszyny dialogo-
we*. Kr. 2003. – A. Karcz: Sakralna wizja świata u S.V. „Na
wysokiej poloninie”. W tegoż: *Teksty z daleka i blisko*. Kiel-
ce 2003. – M. Klecel: Obecność V. w kulturze polskiej XX w.
Tygiel Kult. 2003 nr 4/6. – S. Kozak: Huculski Homer. *Warsz.
Zesz. Ukrainoznawcze* 2003 z. 15/16. – A. Madyda: S.V. antro-
pologia kultury huculskiej. W: W kręgu folkloru, literatury
i języka. Tor. 2005. – P. Nowaczyński: Mądrość Vincenza.
Lubl.: Wydawn. KUL 2003, 273 s. – Vincenz i krytycy. Antolo-
gia. Wybór tekstów. Wybór, wstęp i oprac.: P. Nowaczyński.
Lubl.: Wydawn. UMCS 2003, 446 s. [zawartość: P. Nowa-
czyński: Krytycy o V.; J. Czapski: Przedmowa do „Na wyso-
kiej poloninie”; Cz. Miłosz: La Combe; Cz. Miłosz: Przedmowa
do „Po stronie pamięci”; R. Auerbach: Na zgon przyjaćie-
la-Polaka; J. Czapski: S.V.; J. Herschi: O S.V.; A. Hertz: Czyta-
jąc „Zwade” V.; J. Iwaszkiewicz: S.V. Wspomnienie; A. Vincenz:
Posłowie do „Barwinkowego wianka”; E. Czaplejewicz:
Zagadka genealogiczna S.V. „Na wysokiej poloninie”; M. Klecel:
Próba o esejach V.; Z. Kubiak: O „Sokratesie”; I. Sikora:
Tetralogia huculska S.V. i M. Zaleski: Pisane dla przyszłości.
O esejach S.V.; E. Czaplejewicz: Czas V. – polskie konteksty; J. Paszek:
Styl V.; M. Wyka: Gdzie umieścić V.; J. Ługowska: Folklorystyczne
formy gatunkowe w strukturze literackiego dyskursu.
Na przykładzie cyklu „Na wysokiej poloninie”; R. Luźny:
V. a kultura ludowa Rusinów; P. Nowaczyński: O „Prawdzie
starowieku”. Struktura – mit – idee; W. Próchnicki: Człowiek
i sytuacja dialogowa; M. Oldakowska-Kuflowa: Biblia i Je-
zus; P. Nowaczyński: *Chasydka satanodivca* V. – S. Andrusiv:
Adaptacja gucul's'kogo mitu v povisti M. Kociubins'kogo
„Tyny zabutih predkiv” ta romani-epopei S.V.; M. Oldakow-
ska-Kuflowa: Powaga i komizm Huculów w tetralogii S.V. „Na

V

wysokiej poloninie". *Teka Komis. Pol.-Ukr. Związków Kulturowych* 2004 t. 1. – M. Czarnik: „Na wysokiej poloninie” S.V. jako „Księga święta trzech narodów” – Polaków, Ukraińców, Żydów. Między mitem a rzeczywistością. *Zesz. Nauk. Uniu. Rzesz. Hist. Lit.* 2004 z. 2. – J. Gładys: „Evropa i „evropejskost” w polskiej literaturze o „kresach”. (S.V., Ju. Vittlin, V. Odoevskij). W: *Mif Evropy w literaturze i kulturze Pol’zi i Rossii*. Moskwa 2004. – D. Heck; V. i Eliot. W teście: *Itinerariusz intruza*. Wr. 2004. – A. Madyda: O nowym wydaniu „Zwady” S.V. *Borussia* 2004 nr 35. – M. Ołdakowska-Kuflowa: Motyw spowiedzi a religijno-moralna świadomość bohaterów Vincenzowego cyklu „Na wysokiej poloninie”. *Zesz. Nauk. KUL* 2004 nr 2. – S. Stabro: Chasydzki świat S.V. *Ruch Lit.* 2004 z. 1 s. 69-85. – O. Cívkač: Obraz Huculszczyzny w listach S.V. *Napis*. Ser. 11: 2005. – Ż. Nalewajk: Trudny optymizm. *Prz. Hum.* 2005 nr 1 [na marginesie: P. Nowaczyński; Mądrość V.]. – J. Pieszczachowicz; Stanisław Vincenz – pisarz uniwersalnego dialogu. Kr.: *Fall* 2005, 71 s. – A. Wali: Dwugłos o Ostopie Ortwinie: Adolf Rudnicki „Wielki Stefan Konecki” i S.V. „Rzeczywistość urojona”. W: *Epoka przemian*. Rzeszów 2005. – K. Wierzyński: „Na wysokiej poloninie” V. *Prasa* 2005 nr 1/2 [tekst z cyklu „Listy z Ameryki”, wcześniej niepublikowany]. – T. Zajac: Utwory o tematyce huculskiej S.V. i Hnatą Chotkewycza. („Na wysokiej poloninie” wobec „Dowbusza”). *Czas. Zakładu Nar. im. Ossol.* 2005 z. 16. – M. Kaczmarek: Mnemologia według V. *Kwart.* *Opol.* 2006 nr 1. – M. Kaczmarek: Narratologia pamięci. Ca-

sus S.V. *Teksty Drugie* 2006 nr 5. – M. Ołdakowska-Kuflowa; Stanisław Vincenz. Pisarz, humanista, orędownik zbliżenia narodów. *Biografia*. Lubl.: TN KUL 2007, 391 s.

E.G.

VOGLER Henryk 1911-2005

[...] Zmarł 19 lutego 2005 w Krakowie.

TWÓRCZOŚĆ

26. Wstęp do fizjologii strachu. [Opowiadania].

Przekł., ang.: *Lessons in fear*. [Przeł.] J. Laskowski. London 2002.

Przekład

A. E. MacColl: *Podróżni*. Sztuka w 2 (3) aktach, 6 obrazach. Tłum.: J. Gintel, ... Druk fragm. cz. 1 pt. *Podróżnicy*. *Życie Lit.* 1955 nr 13 s. 1, 3. Wyst. Łódź, T. Ziemi Łódzkiej 1956.

W przekł. innych autorów także pt. „Zatrzymać pociąg”, „Pociąg można zatrzymać”.

M.K.-K.

W

WACHOWIAK Eugeniusz

[...] W czasach gimnazjalnych należał do ZHP. W 1952 zawarł związek małżeński z Janiną Hetmańską [w t. 9 błędne imię]. W 1954 po uzyskaniu dyplomu ukończenia studiów I stopnia rozpoczął pracę w Dziale Finansowym Dyrekcji Miejskiego Handlu Detalicznego w Lesznie [w t. 9 błędna informacja o uzyskaniu magisterium]. [...] W 1992 był inicjatorem i założycielem serii *Biblioteka Poetycka*, wydawanej przez Oddział Poznański SPP, a także utworzył przy Oddziale Fundusz im. R. Brandstaettera. [...] Kontynuuje twórczość literacką i przekładową, drukując m.in. na łamach czasopism *Twórczość* i *Pro libris*. W 2007 otrzymał nagrodę specjalną Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w uznaniu zasług dla kultury polskiej. [...]

TWÓRCZOŚĆ

16. Drei Gedichte. [Wiersze]. Warmbronn: U. Keicher 1999, [13] s.

W t. 9 omyłkowo w dziale Przekłady poz. 28.

Wybór utworów w przekł. niemiec.: *Ich denke an... Gedichte*. [Wstęp:] S.H. Kaszyński. [Przeł.:] H. Bereska [i in.]; zawiera także wiersze E.W. w jęz. niem.]. Pozn. 1995. [w t. 9 omyłkowo w dziale Przekłady poz. 26].

814

Przekłady

32. A. Müller: *Lalkarz König i ja*. Powrót na Dolny Śląsk. [Powieść]. Pozn.: WP 2004, 266 s.

33. R. Wochele: *Desperat*. [Powieść]. Wstęp: S. Sterna-Wachowiak. Pozn.: SPP 2006, 205 s.

Praca redakcyjna

3. Ch. Lippelt: *Nieskończone przestrzenie; Grenzenlose Räume*. (Wiersze wybrane 1972-2002). [Przeł.] L. Nowak. Pośl.: S. Sterna-Wachowiak. Red.: S. Sterna-Wachowiak i ... Pozn.: SPP 2003, 166 s. Tekst w jęz. pol. i niem.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2007.

E. Dzieścielewski: *Wschowa i Ziemia Wschowska w literaturze*. Wschowa 2006, *passim*.

B.M.

WACHOWICZ Barbara

[...] Otrzymała liczne nagrody, w 2004 nagrodę im. św. Brata Alberta, nagrodę Towarzystwa Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej, nagrodę Marszałka Województwa Mazowieckiego. W 1992 wyróżniona honorowym obywatelstwem m. Drohiczyzna, w 2000 m. Płońsk, w 2006 m. Węgrowa oraz m. Warszawy. [...] W 2001 odznaczona Orderem „Polonia Mater Nostra Est”, przyznany przez kapitu-

łę składającą się z żołnierzy Polski podziemnej, więźniów PRL (w t. 9 błędna nazwa Orderu), w 2004 medalem honorowym „Meritus Patriae”, przyznany przez Fundację „Pomoc Polakom na Wschodzie”, w 2005 Orderem „Pro Memoria”, w 2006 Medalem 200-lecia Liceum Krzemienieckiego – „Aten Wołyńskich”, w 2007 Złotą Odznaką Stowarzyszenia Żeromszczaków. [...]

TWÓRCZOŚĆ

22. Druhno Oleńko! Druhu Andrzeju! Gawęda o twórcach Harcerstwa Polskiego Oldze i Andrzeju Małkowskich. Wyd. 3 uzup. Wwa: Rytm 2003, 345 s.

25. Dom Sienkiewicza. [Opowieść biograficzna]. Wyd. 2 Wwa: Rytm [2005].

29. Rudy, Alek, Zośka. Gawęda o bohaterach „Kamieni na Szaniec”. Nagroda varsavianistyczna w 2004.

30. To „Zośki” wiara! Gawęda o Harcerskim Batalionie Armii Krajowej „Zośka”. Cz. 1-2. Wwa: Rytm 2005, 566 + 540 s.

T. 4 cyklu *Wierna Rzeka Harcerstwa*. – Nagroda Klio, w kategorii varsaviana, przyznana przez Porozumienie Wydawców Książki Historycznej za cały cykl w 2006 (zob. poz. 22, 28, 29).

Nadto scenariusz wystawy:

7. Reduta Żeromskiego. Scenariusz, wybór ikonografii, zdjęcia współczesne ... Wwa: Łazienki Królewskie 2006.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2007.

R. Jochymek: W zwierciadle biografii. Współczesna polska biografia literacka na przykładzie utworów Joanny Siedleckiej, Agaty Tuszyńskiej, Barbary Wachowicz. Wwa: Rytm 2004, 476 s. – A. Pęksa: O B.W. słów kilka. *Tydz. Pol.*, Londyn 2004 nr 16. – M. Żmigrodzka: Wierna rzeka polskości. *List do Pani* 2004/2005 nr z XII. – M. Głuska-Bagan: Nie zmarnować życia. *Pani* 2005 nr 6.

B.M.

WACZKÓW Józef
1933-2005

[...] Zmarł 15 grudnia 2005 w Warszawie.

Przekłady

8. O. Pavel: Śmierć pięknych saren. [Opowiadania; przeł.], ..., A. Czibor-Piotrowski. [Wyd. 5] pt. Śmierć pięknych saren; Jak spotkałem się z rybami. Izabelin: Świat Lit. 2004, 217 s.

W przeł. J.W.: Jak spotkałem się z rybami, s. 95-215.

47a. E. Rostand: Cyrano de Bergerac. Wyst. Białyłstok, Białostocki T. Lalek 1996.

58a. M. Pećko: Po rozum do głowy. Przeł. ... Teksty piosenek: W. Szlachowski, E. Sielicki. Adapt.: Z. Lisowski. Wyst. Wwa, T. Lalek „Guliver” 1999.

61. B. Hrabal: Rozpierzony bęben. Opowiesci wybrane. Wybór i przeł., ... Wyd. 2 Wwa: Czyt. 2005.

65. Ch. Vandendaele: Z czego śmieją się młodzi ludzie na świecie. [Anegdota]. Wwa: Siedmioróg 2002, 159 s.

66. J. Akim [i in.]: Dobrze obyczaję. Ilustr. M. Gub-ska. [Wierszyki dla dzieci]. Zielona Góra; E. Jar-molkiewicz 2003, 55 s.

67. G. Doré: Dzieje Świętej Rusi malownicze i karykaturalne na podstawie tekstów kronikarzy i historyków: Nestora, Sylwestra, Kramzina etc. w 500 rysunkach z komentarzami przedstawił G. Doré. Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2003, 111 s.

68. P. Vilikovský: Wiecznie zielony... [Szkice literackie]. Kr.: Tow. Słowaków w Polsce 2004, 121 s.

69. H. Pawłowska: Zdesperowane kobiety postępują desperacko. [Powieść]. Wwa: W.A.B. 2005, 134 s.

B.M.

WADECKA Saturnina Leokadia

OPRACOWANIA (wybór)

5. Frycie: „Historia prawie autentyczna” S.L.W. W tegoż: O szkolnej klasycy, lekturach współczesnych sprzed lat i książkach dla młodzieży. Piotrków Trybunalski 2001.

A.Sz.

WALC Jan

[...] W 2006 z okazji trzydziestej rocznicy powstania KOR pośmiertnie odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski.

B.M.

WALECKI Wacław

[...] W 1978-2002 był sekretarzem komitetu wydawniczego serii *Nauka dla Wszystkich*, wydawanej przez Oddział PAN w Krakowie, a w 1993-2002 także redaktorem naczelnym tej serii. W 1996 objął stanowisko redaktora naczelnego w wydawnictwie naukowym Collegium Columbinum w Krakowie; redagował m.in. wydawane tam serie: *Biblioteka Tradycji* (wcześniej *Biblioteka Tradycji Literackich*) i *Biblioteka Badań nad Wiekiem XVIII*. W 1998 został redaktorem jednej z serii *Zeszytów Naukowych Uniwersytetu Jagiellońskiego – Prace Historycznoliterackie*. W 2003 objął kierownictwo Zakładu Bibliografii Polskiej im. K. Estreichera na UJ

i został redaktorem naukowym przygotowywanej w tym zakładzie „Bibliografii Polskiej”, kontynuacji dzieła Estreicherów (seria staropolska oraz wznawienie bibliografii XIX wieku). Jest członkiem Voltaire Foundation (z siedzibą w Oxfordzie) oraz Towarzystwa Przyjaciół Polonistyki Krakowskiej. Odznaczony w 2004 Medalem 600-lecia Odnowienia Akademii Krakowskiej za opracowanie i wydanie serii *Złote Księgi Uj* (t. 1-14). [...]

Prace edytorskie i redakcyjne¹

22. S. Czerniecki: *Compendium ferculorum albo Zebranie potraw. Posł. i oprac. filol. ... Słowniczek terminów kucharskich*. E. Winczura. Wyd. 2 uzup. i popraw. Kr.: Collegium Columbinum 2004, 133 s.

40a. A. Naumow: *Domus divisa. Studia nad literaturą ruską w I Rzeczypospolitej*. Oprac. red. [konceptcja wyd. i red. nauk.] ... Kr.: Collegium Columbinum 2002, 399 s.

40b. *Biblia brzeska: 1563. Inicjator i koordynator prac* P. Krolikowski. Przedm.: M. Radziwiłł. Konsultacja polonistyczna [konceptcja, red., oprac. nauk. i wydawn.] ... Clifton: Kalwin Publishing; Kr.: Collegium Columbinum 2003, XXIX, 1130, 221 s.

42. J. Gawiński: *Clipaeus Christianitatis to jest Tarcz chrześcijaństwa*. Oprac.: D. Chemperek, ... Tłum. tekstów łac.: R. Sawa. Kr.: Collegium Columbinum 2003, 91 s.

43. J. Starnawski: *Etudes sur la littérature polonaise de la Renaissance et ses relations avec la littérature européenne*. [Red., oprac. nauk. i wydawn.] ... Cracovie: Collegium Columbinum 2003, 103 s.

44. T. Ulewicz: *O Wolność*. [Wiersze]. Projekt edycji i red. ... Kr.: Collegium Columbinum 2003, 10, 10 s.

Na s. tytułowej autor podp.; Przemko Hreczecha. – Zawiera także faksymile masz. z 1940.

45. T. Ulewicz: *Sytuacja wojenno-polityczna i położenie Polski na jej tle*. [Szkic]. Projekt edycji i red. ... Kr.: Collegium Columbinum 2003, 12, 12 s. Zawiera także faksymile masz. z 1944.

46. T. Ulewicz: *Z kultury duchowej polskiego średniowiecza*. [Oprac. red.] ... Kr.: Collegium Columbinum 2003, 312, [22] s.

Zawiera przedr. prac ogł. w 1966-2000 oraz jeden pierwodr.

47. K. Koehler: *Domek szlachecki w literaturze epoki klasycznej*. [Monografia]. Oprac. red. ... Kr.: Collegium Columbinum 2004, 496, XV s.

48. *Polska pieśń wielogłosowa XVI i początku XVII wieku*. Nuty i komentarze zebrał i przygot. do druku P. Późniak. Transkrypcja i oprac. tekstów staropolskich ... Wwa: IS PAN; Kr.: Inst. Muzykologii UJ; Musica Jagiellonica 2004, 370 (Nuty i komentarze) + 190 (Teksty pieśni) s.

49. L. Madelska: *Słownik wariantywności fonetycznej współczesnej polszczyzny*. [Red., oprac. nauk. i wydawn. oraz konceptcja i nadzór realizacyjny informatycznej bazy danych do książki ...]. Kr.: Collegium Columbinum 2005, 261, [17] s.

50. H. Markiewicz: *Kto jest autorem? ... Przygody polskich filologów*. Oprac. red. ... Kr.: Collegium Columbinum 2005, 156 s.

51. N. Minissi: *Narodziny świata romańskiego i teoria języka włoskiego*. Pod red. nauk. ... Oprac. red. ... Kr.: Collegium Columbinum 2005, 236 s.

52. *Podmiotowa i przedmiotowa zagraniczna bibliografia literatury polskiego renesansu i baroku*. Oprac. zespół pod red. nauk. ... Wyd. 1 sygnałne. Kr.: Collegium Columbinum 2005, 119 s.

53. W. Uruszczak: *Cudzołóstwo według prawa zakazane popełniali. Pitaval małopolski*. Oprac. red. ... Kr.: Collegium Columbinum 2005, 174 s.

54. A. Wilkoń: *Arcydzieła liryki staropolskiej. Cz. 1. Średniowiecze i renesans*. Red. nauk. ... Kr.: Collegium Columbinum 2005, 123, XXI s.

55. Ł. Winczura: *Hetman hetmanów. Jan Amor Tarnowski (1488-1561)*. Oprac. red. ... Kr.: Collegium Columbinum 2005, 356 s.

56. *Królowa Korony Polskiej*. Projekt: J. Pulnar i ... Oprac. filol. ... Oprac. z zakresu historii sztuki: J.T. Petrus. Oprac. hist.: M. Mnikowska. Wwa: Dom Wydawn. Edukacja; Kr.: Collegium Columbinum 2006, 92 s.

57. G. Nieć: *Jakub Szymkiewicz „Szlachcic na Łopacie” satyryczny reporter „Wiadomości Brukowych”*. [Oprac. red. i wydawn. ...]. Kr.: Collegium Columbinum 2006, 276 s.

58. T. Ulewicz: *Sarmacja. Studium z problematyki słowiańskiej; Sarmatia. A study in fifteenth- and sixteenth-century Slavonic issues; Zagadnienie sarmatyzmu w kulturze i literaturze polskiej*. (Problematyka ogólna i zarys historyczny); Sarmatianism in Polish culture and literature. A general and historical outline. [Streszcz. w jęz. ang.] T. Bałuk-Ulewiczowa. [Oprac. red.] ... Kr.: Collegium Columbinum 2006, 268, XXV s.

K. tytułowa w jęz. pol. i ang.

59. T. Ulewicz: *Świadomość słowiańska Jana Kochanowskiego. Z zagadnień psychiki polskiego renesansu; Jan Kochanowski's sense of Slavonic psychology of the Polish renaissance; Europejskie oddziaływania Jana Kochanowskiego; od renesan-*

¹ Spis publikacji oraz określenie udziału W.W. w przygot. poz. 22, 40a, 40b, 42, 44-46 wyd. w serii *Bibl. Tradycji Lit.*, poz. 47, 49, 55-59 – w *Bibl. Tradycji* oraz poz. 43 i w bloku drobnych edycji bibliofilskich są podane wg odpowiedzi na ankietę w 2006.

su do romantyzmu; The European significance of Jan Kochanowski: from the renaissance to the romantics. [Streszcz. w jęz. ang.:] T. Bałuk-Ulewiczowa. [Red. nauk., oprac. red. i wydawn. ...]. Kr.: Collegium Columbinum 2006, 233, XXV s. K. tytułowa w jęz. pol. i ang.

Nadto drobne edycje bibliofilskie w ser. *Bibl. Tradycji Lit.* wyd. przez wydawn. Collegium Columbinum w Kr.: Jan Matejko „Śmierć Urszulki Kochanowskiej”. Tekst i dobór cytatów: M. Serafińska-Domańska. Projekt publikacji i oprac. red. ... 2003, [7] s. + dysk optyczny (CD-ROM). – Grób w ziemi. Testament Jana Pawła II. [Oprac. nauk. komentarza ...]. *Znad Mozgawy* 2005 nr 2 dod. spec., 8 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006. – Wywiad: Życ z pasją do książek. Rozm. R. Pa-gacz-Moczarska. *Alma Mater*, Kr. 2004 nr 63.

J. Peł: Serie edytorskie „Collegium Columbinum” redagowane przez W.W. Kraków, czerwiec – październik 2003. *Barok* 2003 nr 20. – I. Lossowska: „Historia” Krasickiego – nowe spojrzenie. *Prz. Hum.* 2004 nr 4 [rec.: Wieczny człowiek].

B.T.

WANDURSKI Witold

TWÓRCZOŚĆ

3. Trzy salwy. Biuletyn poetycki. [Wiersze; au-torzy:] W. Broniewski, S.R. Stande, ...

A d a p t. t. v: Adapt. H. Drygałski. TV 1961.

OPRACOWANIA (wybór)

A.R. Burzyńska: Pochwała kontrolowanej anarchii. W.W. „Śmierć na gruszy” (1923). W teje: *Mechanika ludu*. Kr. 2005.

M.K.-K.

WANTUŁA Leon
1928-2005

[...] Zmarł 20 listopada 2005 w Pirmasens w Niem-czech; pochowany na cmentarzu przy kościele świętej Katarzyny w Jastrzębiu Zdroju.

M.K.-K.

WAŃKOWICZ Melchior

Urodzony 10 stycznia 1892 w majątku Kalużyce [w t. 9 błąd w nazwie miejscowości]. [...]

TWÓRCZOŚĆ

31. Ziele na kraterze. [Opowieść o okupacji i po-wstaniu warszawskim]. [Wyd. 14] Łódź: Literatura 1998.

58. King i Królik. Korespondencja Zofii i Mel-chiora Wańkowiczów. Oprac., wstępem i przyp. opatrzyła A. Ziółkowska-Boehm. T. 1. 1914-1939; T. 2. 1939-1968. Wwa: *Twój Styl* 2004, 489 + 467 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Z. Florczak: Klub Trzeciego Miejsca. (O M.W.). *Tyg. So-bid* 1990 nr 26. – Z archiwum SB. *Res Publica* 1990 nr 7/8. – R. Habielski: Mistrz reportaży. (M.W.). *Kwart. Hist. Prasy Pol* 1992 nr 3/4. – S. Uliasz: Aksjologia przestrzeni kresowej. W tego: *Literatura Kresów – kresy literatury*. Rzeszów 1993. – K. Wolny: Reportaż W. jako rekonstrukcja wydarzeń wo-jennych na podstawie dwóch prawd: „Westerplatte” i „Hu-balczyzy”. W: *Druga wojna światowa w literaturze polskiej i obcej*. Lubl. 1994. – D. Mycielska: Z Kresów do Wielkopolski, Wańkowicze w Jerce. Krzywiń. Krzywińskie Tow. Kult. we współpracy z Tow. im. M. Wańkowicza 2002, 149 s. – S. Cenckiewicz: M.W. kręta droga do Polski Ludowej. *Biul. Inst. Pamięci Nar.* 2004 nr 2. – Reportaż w dwudziestolecu międzywojennym. Lubl. 2004 [tu m.in. art. dot. M.W.: A. Cho-miuk: Wobec Rosji sowieckiej. Obraz społeczeństwa totalitarnego w reportażach Stanisława Mackiewicza i M.W.; J. Szy-dłowska: Prusy Wschodnie w reportażach dwudziestolecia międzywojennego. (Jędrzej Giertych, M.W.); K. Wolny-Zmo-rzyński: M.W. – mistrz polskiego reportażu – na tle współ-czesnych autorów dwudziestolecia międzywojennego; Z. Zią-tek: Wrzos, Pruszyński, W. Rola wielkich indywidualności w narodzinach i rozwoju polskiego reportażu]. – I. Hofman. *St. Medioznawcze* 2005 nr 3 [rec.: King i Królik]. – J. Siedlecka: Kryptonim „Pisarz” i „Mewa” – wypisy z dziewięciu te-czek na M.W. W teje: *Oblawa*. Wwa 2005. – U. Sokółska: Leksykalno-stylistyczne cechy prozy Melchiora Wańkowicza. Na materiale reportaży z lat 1961-1974. Białystok: Wydawn. Uniw. w Białymstoku 2005, 431 s. – T.J. Zółciński: Kochana Zosińko, Kochany Melisko. *Prz. Powsz.* 2005 nr 4 [rec.: King i Królik].

E.G.

WARDASÓWNA Maria

OPRACOWANIA (wybór)

J. Broda: Skoczów i jego okolice w słowie pisanym. W: *Dzieje Skoczowa*. Skoczów 1993 [m.in. o twórczości M.W.].

E.G.

WARNEŃSKA Monika

TWÓRCZOŚĆ

100. Śladami poetów. [Szkice biograficzne]. Tor.: A. Marszałek 2005, 158 s.

Zawartość: Tam gdzie chruśniak malinowy [dot. B. Leśmiana]; Pod kwitnącą gałęzią [dot. L. Staffa]; Od Inowłodza do Anina [dot. J. Tuwima]; Ziemi kłaniał się niebem [dot. J. Przy-bosia]; Pogoda ducha niechaj będzie z tobą [dot. J. Iwaszkiewicz].

101. Oczy smoka. [Powieść]. Wwa: Bellona 2006, 431 s.

Przekład

I. X. Phuong, D. Mazingarbe: Niepokorna córka. [Wyd. 2] Wwa: Świat Książki 2004.

OPRACOWANIA (wybór)

P. Ćwikła: Jeśli nie Sorbona, to co...? *Czas Kult.* 2000 nr 4 [rec.: Śladami Poi Pota].

B.T. 817

WARZECHA Andrzej

TWÓRCZOŚĆ

14. Zielony ryzykant. [Wiersze]. Kr.: Jagiellonia 2003, 119 s.

15. Poezja i malarstwo. Pół na Pół. [Album; współaut.:] A. Marczukiewicz. Kr.: Galeria Weiss Nowina Konopka 2004, 29 s.

16. Z zawiązanymi oczami. Wiersze zebrane. Posł.: S. Burkot. Kr.: Miniatura 2005, 400 s.

17. Od Wigilii do Wigilii. [Wiersze]. Kr.: Miniatura 2006, 86 s.

18. Ponad światem. Wiersze dla Mamy. Kr.: Jagiellonia 2006, 40 s.

OPRACOWANIA (wybór)

A. Kozioł: Przymięty przez Kraków. W tegoż: Krakowanie. T. 2. Kr. 2003. – J. Drzewucki: Dajmy na to A.W. *Twórczość* 2004 nr 7/8.

B.M.

WARZENICA-ZALEWSKA Ewa

TWÓRCZOŚĆ

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopiśmie, m.in.: Dwa portrety Kraszewskiego. W: *Z czesko-polskich językowych i literarnych styku*. Praha 1989 s. 45-55. – O „Lalce” Bolesława Prusa. W: *Powieść polska XIX wieku*. Lubl. 1992 s. 199-216. – Rozczłonkowanie i spójność kompozycji „Lalki” [B. Prusa]. W: *Nowe stulecie trójcy powieściopisarzy*. Wwa 1992 s. 67-84.

M.S.

WASILEWSKA Wanda

OPRACOWANIA (wybór)

T. Mołdawa: W.W. W tegoż: *Ludzie władzy 1944-1991*. Wwa 1991.

P. Lesenko: Radjans'ka Ukraïna v tvorčisti V.V. roki V. Velikoi Vítčizna noï vjini. *Problemy Slavjanoznawstva*, Lwów 1989 nr 39. – M. Sztarski: Kijowskim tropem. W *Ćwierćwiecze śmierci W.W. Perspektywy* 1989 nr 41. – M. Ziółkowska-Sobiecka: Dzieci wobec twardej rzeczywistości społecznej. W tegoż: *Lektury Kolumbów*. Wwa 1989 [dot. m.in. W.W.]. – W. Budzyński: Na straconej placówce. *Gaz. Wybórca* 1990 nr 35 [dot. też m.in. Cz. Miłosza, J. Putramenta]. – E. Lipiński: Pamiętniki. Wwa 1990, passim. – J. Marszałek: Lwów 1939-1941. *Słownik biograficzny stalinizmu i jego ofiar w Polsce*. Z. 7. Wasilewska. Wwa: Pol. Ofic. Wydawn. 1991, 16 s. – J. Tazbir: Dzień powszedni w piekle. *Hist. i Życie* 1991 nr 3 [dot. też W. Broniewskiej]. – Poznamy sensacyjny list W. *Życie Warsz.* 1992 nr 264 [dot. listu do J. Stalina]. – W. Gombrowicz: Książka, którą warto przeczytać: *Plomien skrada się ku ojczyźnie*. W tegoż: *Varia*. T. 1. Kr. 2004 [rec.: *Ojczyzna*].

E.G.

WASITOWA Zofia

[...] W 2004 otrzymała nagrodę Stowarzyszenia Autorów „Zaiks” za całokształt pracy przekładowej. [...]

Przekłady

24. G. García Márquez: *Generał w labiryncie*. [Powieść]. [Wyd. 3] Wwa: Muza 2002.

32. C. Fuentes: *W to wierzę*. [Eseje]. W t. 9. błędne określenie gatunku.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006.

B.T.

WASYL Stanisław

OPRACOWANIA (wybór)

Z. Bienkowski: *Poszukiwanie tożsamości. Duch litery „S”*. W tegoż: *Ćwierć wieku intymności*. Wwa 1993 [rec.: *Wiersze wybrane*].

B.M.

WASYLEWSKI Stanisław

TWÓRCZOŚĆ

2. *Pieśń o żołnierzu tulaczu. Geneza i dzieje piosenki ludowej*. Lw.: Nakł. Tow. Ludoznawczego 1910, 14 s.

Inf.: A. Wierciński: W. w encyklopediach i słownikach. *Indeks* 2005 nr 7/8.

24. *Portrety polskie Elżbiety Vigée-Lebrun 1775-1842*. [Współaut.:] J. Mycielski. Wyd. 2 Lw.: R. Wegner 1928.

25. *Na końcu języka*. [Felietony]. W t. 9 błędne określenie gatunku.

32. *Legends i baśnie śląskie*. Oprac. ... [Wyd. 2] Kat.: Śląsk 1957.

Praca edytorska i redakcyjna

11. W. Czetwertyński: *Na wozie i pod wozem (1837-1917)*. Wspomnienia z lat ubiegłych wnukom i wnuczkom opowiedziane. [Wyd., szkic o autorze i przyp.] ... [Wstęp:] S. Czetwertyński.

Wg wspomnień S.W. (Czterdzieści lat powodzenia zob. *Twórczość* poz. 33 s. 259) książka została wydrukowana przed IX 1939; wg adnotacji w J. Czachowska, M.K. Maciejewska, T. Tyszkiewicz: *Literatura polska i teatr w latach II wojny światowej*. T. 1. Wwa 1983 – druk ukończono nielegalnie w I 1940.

OPRACOWANIA (wybór)

K. Kowalski: *Opole, ostatni przystanek w życiowej podróży Stanisława Wasylewskiego*. Opole: Tow. Przyj. Opola 1986, 24 s. – A. Brożek: *Po pięćdziesięciu latach. Wokół Stanisława Wasylewskiego i jego „Na Śląsku Opolskim”*. Słowo o autorze napisał M. Lis. Wstępem Od wydawcy poprzedził

W. Lesiuk. Opole: Państw. Inst. Nauk. – Inst. Śląski w Opolu 1995, 101 s. – M. Ingot: S.W. Jwowska „Książka Adama Mickiewicza” (1940 rok). W: Z polskich studiów slawistycznych. Ser. 9. Wwa 1998. – M. Kosman: S.W., Paweł Jasienica i Marian Brandys – triumf eseistyki historycznej w Polsce. *Zesz. Nauk. Wyz. Szk. Zarządzania i Bankowości w Pozn.* 1998 nr 2. – J. Pośpiech: S.W. o „trybunie ludu śląskiego” – Arce Bożku. *Kwart. Opol.* 2001 nr 4. – K. Heska-Kwaśniewicz: Między Lwowem a Opolem. *Śląsk* 2003 nr 5. – J. Pośpiech: Głosy prasy o książce „Na Śląsku Opolskim” S.W. *Kwart. Opol.* 2003 nr 4. – J. Pośpiech: S.W. o marzannie, gaiku i sobótkach na Śląsku. *Kwart. Opol.* 2003 nr 1. – A. Wierciński: Dyskretny erudyta. O piarstwie Stanisława Wasylewskiego. Opole: Miejs. Bibl. Publiczna w Opolu 2003, 36 s.

A.Sz.

WAŚKIEWICZ Andrzej Krzysztof

[...] W 2002 nawiązał współpracę z lubuskim piśmem literacko-kulturalnym *Pro libris*, w którym zamieszczał artykuły, recenzje, wiersze i prozę (m.in. od 2005 cykle pt. „Mały leksykon poetów lubuskich” oraz „Wtedy i teraz”). [...]

TWÓRCZOŚĆ

40a. [Piąty] 5 III 1953, 21.50. (Z Aneksów do poematu *Mirbad*, 7). [Wiersz]. Gdańsk: Nakładem autora 2003, 3 s. Zob. poz. 28.

42. Historia, poezja, los. O nowej poezji polskiej na przykładzie Cypriana Kamila Norwida, Władysława Broniewskiego, Juliana Przybosa, Józefa Czechowicza, Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, Mirona Białoszewskiego. Kielce: Ofic. Wydawn. „Ston 2”. Tow. Lit.-Kult. im. M. Reja 2005, 291 s. Materiały pomocnicze dla szkół.

43. Sekwencje i inne doświadczenia dawne i nowe. [Wiersze]. Tor.: A. Marszałek 2005, 109 s.

Prace redakcyjne

40. [Nr] ... Konkurs Poetycki o Laur „Czerwonej Róży”. Red. ... Gdańsk: Gdańskie Tow. Przyj. Sztuki. – [Nr] **43.** 2002, 18 s. – [Nr] **44.** 2003, 20 s. – [Nr] **45.** 2004, 16 s. – [Nr] **46.** 2005, 22 s.

40a. Gdańskie Towarzystwo Przyjaciół Sztuki – Galeria Punkt. [Katalogi wystaw]. Red.: R. Kul, ... Gdańsk: GTPS [Gdańskie Tow. Przyj. Sztuki].

- 1998, 27 s.
- 1999 wyd. 2000, 32 s.
- 2000 wyd. 2001, 30 s.
- 2001 wyd. 2002, 27 s.
- 2002 wyd. 2003, 36 s.

43a. Zjawa realna. Antologia poezji lat sześćdziesiątych. Wybór i oprac.: J. Koperski. Red. ... Wwa: Anagram 1999, 599 s.

45a. Łajming. [Katalog wystawy]. Red. ... Tłum. A. Fuks. Gdańsk: Akad. Sztuk Pięknych; Sopot: Państw. Galeria Sztuki 2000, 68 s. Dot. twórczości Włodzimierza Łajminga.

45b. Tożsamość kulturowa. Szkice o mniejszościach narodowych na Pomorzu Gdańskim. Pod red.: A. Chodubskiego, ... Gdańsk: Gdańskie Tow. Przyj. Sztuki.

- [Ser. 1]. 2001, 80 s.
- Ser. 2. 2002, 102 s.
- Ser. 3. 2003, 102 s.
- Ser. 4. 2004, 85 s.
- Ser. 5. 2005, 103 s.
- Ser. 6. 2006, 160 s.

48. Psalterz Dawidów. (Wybór). Przeł. J. Kochanowski. Wybrał i wstępem poprzedził ... Wwa: Anagram [2004], 68 s.

OPRACOWANIA (wybór)

M. Kisiel: Pokolenia i przełomy. Kat. 2004, *passim*. – Cz. Sobkowiak: Niejasne znaki. *Pro Libris* 2004 nr 1 [rec.: Morena, zima]. – E. Cichla-Czarniawska: Kontynuacja i nowości. *Akcent* 2005 nr 2 [rec.: W kręgu futurizmu i awangardy]. – Cz. Sobkowiak: W poszukiwaniu sensu. *Pro Libris* 2005 nr 1. – A. Szóstak: Czytajmy poezję! *Pro Libris* 2005 nr 3 [rec.: Historia, poezja, los]. – L. Zuliński: A.W. – poeta w cieniu krytyka. *Metafora* 2004/2005 nr 56/59. – S. Chyczyński: Program czy dzieło? *Twórczość* 2006 nr 4 [rec.: Widmowe światło wspólnoty]. – [Sekwencje i inne doświadczenia dawne i nowe.] S. Chyczyński: W. „Poezja ruin”. *Poezja Dzisiaj* 2006 nr 48/49; S. Jurkowski: *Poezja*, rozrachunek, doświadczenie. *Dziś – Prz. Spół.* 2006 nr 4. – R. Tomczyk: Wzorzec sztuki interpretacji. *Poezja Dzisiaj* 2006 nr 48/49 [rec.: Historia, poezja, los].

B.T.

WAT Aleksander

TWÓRCZOŚĆ

10. Mój wiek. Pamiętnik mówiony.

Przeł. ang.: My century. The odyssey of a Polish intellectual. [Przeł.] R. Lourie. [Przedm.] Cz. Miłosz. New York 2003.

17. Pisma zebrane. Wwa: Czyt.

[T. 4]. Korespondencja. Cz. 1-2. Wybrała, oprac., przyp. i posł. opatrzyła A. Kowalczykova, 2005, 741 + 541 s.

Wybory wierszy w przeł.: h o l e n d.: Met de huid geschreven. [Przeł.] G. Rasch. Amsterdam 2001, – s z w e d z.: Bokslut. [Przeł.] P. Handberg. Stockholm 2006.

OPRACOWANIA (wybór)

E. Banięcka: O analogiach – malarstwo Jana Lebensteina a poezja A.W. *Tytuł* 2000 nr 3. – O. Watowa: Wszystko co najważniejsze. Wyd. 2 Wwa: Czyt. 2000. – M. Cywińska-Dziekońska: Od judaizmu ku apokalipsie. Poetyka nieświadomości „genetyczna” w surrealizmie „à la polonaise”. *Albo Albo* 819

2001 z. 1. – W. Kaschmal: Literacki egzorcyzm diabelskiego stulecia. Droga A.W. do etycznego zrozumienia literatury. („Mój wiek”). *Kresy* 2001 nr 4. – M. Tomaszewski: Śródziemnomorskie korzenie twórczości A.W. *Ruch Lit.* 2002 nr 4/5. – B. Biskupska: Droga przez cierpienie. *Tygiel Kult.* 2003 nr 4/6. – J. Brozowski: Le génie de la langue. Ce qu'en disent les poètes. *Romanica Crac.* 2003 [t.] 3. – J. Kornhauser: Na smudze chaosu. W teogo: Poezja i codzienność. Kr. 2003. – M. Marek: „W widomym świecie golosu”. Oda II A.W. W: *Żydzi w literaturze*. Kat. 2003. – J. Olejniczak: „Ja to ktoś inny”. Przygody podmiotu A.W. W: *Tkanina*. Kat. 2003. – K. Pietrych: Poetyckie podróże A.W. po Włoszech i Francji. *Pr. Polonist.* Ser. 58: 2003. – M.K. Siwiec: Egzystencja w obliczu śmierci i ku tajemnicy. Poezja A.W. a myśl Soerena Kierkegaarda i Martina Heideggera. *Filo-Sofija* 2003 nr 1. – A. Sobolewska: Mythos i logos w poezji indyjskiej oraz w twórczości A.W. W: *Logos i mythos w kulturze XX wieku*. Pozn. 2003. – M. Strzecka: Pantagruel na wyspach XX wieku. (Gra Czesława Miłosza, A.W. i Hermana Hessego z nieznanym lądem). *Prz. Hum.* 2003 nr 3. – M. Delaperrière: Polskie awangardy a poezja europejska. Kat. 2004, passim. – A. Dziadek: „Poemat bukoliczny” A.W. W teogo: *Obrazy i wiersze*. Kat. 2004. – M. Marek Szczepanek: „Poezja rozstrojonego instrumentu”. W: *Literatura polska. Studia i szkice*. T. 1. Kat. 2004. – T. Pyzik: Predestynacja w twórczości Aleksandra Wata. Gliwice: Gliwickie Tow. Szkolne 2004, 97 s. – M. Stała: Buchalteria. O jednym wierszu A.W. W teogo: *Przeszukiwanie czasu*. Kr. 2004. – S.J. Żurek: Synowie księżycy. Zapisy poetyckie Aleksandra Wata i Henryka Grynberga w świetle tradycji i teologii żydowskiej. Lubl.: Wydawn. KUL 2004, 313 s. KUL. Wyd. Nauk Hum. – E. Baniecka: Próby budowania tożsamości na obczyźnie. Poetycki zapis tęsknot wspólnotowych w dwóch wierszach A.W. W: *Poezja polska na obczyźnie*. T. 1. Rzeszów 2005 [dot. wierszy: *Wierzyby w Alma Acie; Ciemne świeciddło*]. – W. Panas: „Antykwariat anielskich ekstrawagancji” albo „święty belkot”. Rzecz o „Piecyku” A.W. W teogo: *Tajemnica siódmego anioła*. Lubl. 2005. – M. Siwiec: Los, zło, tajemnica. Ku źródłom poezji Aleksandra Wata i Czesława Miłosza. Bydg.: Wydawn. Akad. Bydgoskiej 2005, 304 s. – P. Sommer: „Kwartalnik Artystyczny” pyta o trzy najważniejsze wiersze polskiej poezji XX wieku”. W teogo: *Poetyckie Gdańsk 2005* [dot. 3 wierszy A.W.: *** (Być myszą); *** (Jeżeli wyraz „Istnieje...”); *Przed Breughellem Starszym*]. – M. Stępień: Dwa powroty ze Wschodu (A.W. i Juliana Strykowskiego). W teogo: „Jak grecka tragedia”. Pisarz polski w sytuacji wyboru (1944-1948). Kr. 2005. – R. Zajczkowski: A.W.'s „leap from poetry into politics”. *The Polish Review*. Nowy Jork 2005 nr 4. – [Korespondencja] J. Borowczyk: Listy Wiecznego Tulacza. *Res Publica Nowa* 2006 nr 4. A. Dobrowolski: „Clara pacta”. O korespondencji A.W. *Zesz. Hist.* Paryż 2006 z. 158; A. Franaszek: Sprawa ciemności. *Tyg. Powsz.* 2006 nr 9; P. Mitzner: Nic bez męki. *Zesz. Lit.* 2006 nr 3. – R. Pruszczyński: „W świątyni zasłona rozdarta” – o poezji A.W. W: *Pisarze polsko-żydowskiej XX wieku*. Wwa 2006. – J. Zieliński: Dojrzałe piękno. *Dz. Pol. dod. Prz. Pol.* Nowy Jork 2006 nr 2 28 IV [rec.: Korespondencja].

A.Sz.

WAWRZKIEWICZ Marek

TWÓRCZOŚĆ

16. Każda rzeka nazywa się Styks. [Wiersze]. Wyd. 2 Tor.: A. Marszałek 2003.

17. Eliada i inne wiersze. Wyd. 2 Tor.: A. Marszałek 2004.

18. Smutna pogoda. [Wiersze]. Tor.: A. Marszałek 2003, 69 s.

19. Coraz cieńsza nić. [Wiersze]. Wwa: Studio EMKA 2005, 66 s.

Nagroda im. C. Norwida w 2006 łącznie z poz. 20.

20. Dwanaście listów. [Wiersze]. Łódź: Astra 2005, 39 s.

Nagroda zob. poz. 19.

Adaptacja radiowa: Radio 2005.

21. Ostateczność. [Wiersze]. Kielce: Ston 2 2006, 58 s.

22. Pesme; Wiersze. Smederevo (Serbia): Meridian 2006, 75 s.

Tekst w jęz. pol. i serb.

23. Światelko. [Wybór wierszy]. Wwa: PIW 2007, 272 s.

Wybór wierszy w przekł. m a c e d.: Docno popladne. [Przeł.] P. Nakovski. Skopje 1998.

Przekłady i adaptacje

3. A. Nikolajew: Kanonada. Przekł. ... Scenariusz: I. Sikirycki, ... TV 1982.

W t. 9 błędna data pierwszej emisji tv.

4a. S.W. Obrazcow: Krótkie opowiadania o zwierzętach. Moskwa: Malysz 1980, 74 s.

4b. W. Bykau: Sotnikow. [Powieść]. W: *W stronę zachodu słońca*. Wwa: Czyt. 1982 s. 123-294.

6. J. Majja: Magiczna ziemia. [Wiersze]. Przeł.: ... i P. Toboła. Pośl. ... Tor.: A. Marszałek 2007, 92 s.

Prace redakcyjne

6. Mimo milczenia. Antologia XXXI Warszawskiej Jesieni Poezji. Wybór i red.: A. Gnarowski, współpraca: G. Wojtkowska, K. Gąsiorowski, ... Wwa: ZLP; Kielce: Ston 2 2002, 303 s.

7. Pamięć – Poeci St. Petersburga. [Wiersze]. Oprac.: B. Drujan, ... [Wwa:] Oddz. Warsz. ZLP [2003], 181 s.

8. Poeci Galczyńskiemu. Mała antologia, Wybór ..., współpraca: K. Galczyńska, Wwa; Kielce: Ston 2 2003, 64 s.

9. Pora poezji. Antologia XXXII Warszawskiej Jesieni Poezji. Wybór i red.: A. Gnarowski, współpraca: K. Gąsiorowski, S. Jurkowski, ... Wwa: ZLP; Piaseczno: UMIG [Urząd M. i Gminy] 2003, 79 s.

10. Słowo. Antologia uczestników XXXIV Warszawskiej Jesieni Poezji, Wybór i oprac.: A. Gnarowski, P. Toboła-Pertkiewicz, współpraca: S. Jurkowski, M. Tchórzewska, ... Tor.: A. Marszałek; ZLP 2005, 398 s.

11. Według poety. Antologia uczestników XXXV Warszawskiej Jesieni Poezji. Wybór i oprac. artyst.-graf.: P. Toboła-Pertkiewicz, współpraca: A. Gnarowski, ..., M. Tchórzewska. [Wwa:] ZLP [2006], 202 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Rozm. A. Nawrocki. *Poezja Dzisiaj* 2001 nr 19/20. – Wchodzimy w rok poetów. Rozm. S. Stanik. *Mysł Pol.* 2005 nr 1/2. – Nadzieja w stadium wędnącym. Rozm. P. Szubertowicz. *Przegląd* 2006 nr 45.

D. Cirić-Straszyńska: O modlitwie Dawida i czerwonych winoroślach. *Lit. na Świecie* 1997 nr 7 [rec.: Czerwone winorośla]. – S. Jurkowski: Nić wrażliwości lirycznej. *Dziś* 2005 nr 11 [rec.: Coraz cieńsza nić].

M.S.

WAŻYK Adam

Przekłady

14. Horacy: Do Leukonoie. Dwadzieścia dwie ody. Przeł. ... Oprac.: S. Stabryła. [Wyd. 3] Wr.: Wwa: Ossol. we współpracy z De Agostini Polska 2004, 100 s.

W t. 9 błąd w tytule.

OPRACOWANIA (wybór)

M. Delaperrière: Polskie awangardy a poezja europejska. *Kat.* 2004, passim. – A. Kluba: Poezja mitu kratylejskiego A.W. W teży: Autoteliczność. Referencyjność. Niewyraźność. O nowoczesnej poezji polskiej (1918-1939). Wr. 2004. – M. Stala: „Różowa róża rozkwitła tożsamość”. O jednym wierszu A.W. W teży: Przeszukiwanie czasu. Kr. 2004. – W.P. Szymański: Poetycki reportaż W. W teży: Między ciemnością a świtem. Kr. 2005 [rec.: Widziałem Krainę Środka]. – A. Bikont, J. Szczęsna: Przed Lublinem był Lwów, czyli A.W. marsz do komunizmu; Pięścią w mit, czyli A.W. pisze „Poemat dla dorosłych”. W tychże: Lawina i kamienie. Wwa 2006 oraz passim.

K.B.

WEINTRAUB Wiktor

OPRACOWANIA (wybór)

J. Pelc: Prace W.W. nad literaturą staropolską; Z. Stefanowska: W.W. jako badacz Mickiewicza. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mick.* 1988 wyd. 1990. – M. Jagiełło: Dialektyka pokory i pychy. *Rocz. Bibl. Nar.* 2003 [rec.: Poeta i prorok].

A.Sz.

WEISS Tomasz

OPRACOWANIA (wybór)

M. Zaczyński: T.W. – Biobibliografia. W: *Dobra pamięć*. Kr. 2005 s. 383-436.

Dobra pamięć. Księga pamiątkowa poświęcona Profesorowi Tomaszowi Weissowi. Pod red. M. Zaczyńskiego i F. Ziejki. Kr. 2005 [zawartość: A. Borowski: Pan Dyrektor T.W.; A. Romanowski: Dwadzieścia lat z W.; T. Bujnicki: T.W. o pozytyw-

wizmie; G. Matuszek: T.W. w kręgu Nietzschego i naturalistów. *Rekonasans czy fundament?*; M. Zaczyński: T.W. jako badacz kultury Młodej Polski; J. Kowalikowa: Patrząc na podręcznik T.W. pt. *Młoda Polska. Literatura dla klasy trzeciej szkoły średniej z perspektywy współczesnej edukacji polonistycznej*. – F. Ziejka: T.W. W teży: *Miasto poetów*. Kr. 2005.

K.B.

WERFEL Edda

Przekład

62. S. Lem: *Provokationen*. [Eseje]. [Przeł.:] F. Griese, J. Reuter, ... Frankfurt am Main: Suhrkamp 1990, 236 s.

Tytuł pol. oryginału: *Prowokacja*.

M.S.

WERNER Andrzej

[...] W 2006 został kierownikiem Pracowni Literatury XX i XXI wieku IBL. [...]

OPRACOWANIA (wybór)

[Wysoko. Nie na palcach:] L. Szaruga: Kochał ludzi, a nie ludzkość. *Gaz. Wyborcza* 2003 nr 253; J. Momro: Gładka ściana. *Opcje* 2004 nr 3.

K.B.

WERNIC Wiesław

TWÓRCZOŚĆ

4. *Tropy wiodą przez prerię*. [Powieść dla młodzieży].

Przeł. niemie.: *Spuren führen durch die Prärie*. [Przeł.] U. Breving. [Wyd. 3] Berlin 1991.

6. *Colorado*. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. 2 [właśc. 3] Tor.: C&T 2001.

9. *Człowiek z Montany*. [Powieść dla młodzieży] Wyd. 3 Tor.: C&T 2003.

13. *Na południe od Rio Grande*. [Powieść dla młodzieży]. Wyd. 2 Tor.: C&T 2001.

B.M.

WIECHECKI Stefan

[...] Debiutował w 1909 nowelką pt. „U wrót” nadstana na konkurs *Wieczorów Rodzinnych* (druk w tomie „*Sami sobie*”, Wwa 1913) [w t. 9 błąd w tytule tomu]. [...] W 1952/53-56/57 był członkiem kolegium repertuarowego Teatru Satyryków w Warszawie (od 1954/55 Teatr Satyryków Syrena). [...]

TWÓRCZOŚĆ

15. *Helena w stroju niedbałem, czyli królewskie opowieści pana Piecyka*. [Wyd. 6] Kr.: Etiuda 2006.

821

30. Ksiuty z Melpomeną. [Wyd. 4] Kr.: Etiuda 2006.

41. Bitwa w tramwaju, czyli opowiadania warszawskie. Zebrał i oprac. R. Stiller. Wyd. 3 Kr.: Etiuda przy współpracy Vis-à-vis 2005.

42. Głowa spod łóżka, czyli opowiadania żydowskie. Zebrał i oprac. R. Stiller. Wyd. 3 Kr.: Etiuda przy współpracy Vis-à-vis 2005.

43. Mąż za tysiąc złotych, czyli opowiadania żydowskie. Zebrał i oprac. R. Stiller. Wyd. 3 Kr.: Etiuda przy współpracy Vis-à-vis 2005.

44. Zakochany złodziej, czyli opowiadania warszawskie. Zebrał i oprac. R. Stiller. Wyd. 2 Kr.: Etiuda przy współpracy Vis-à-vis 2005.

45. Skarby w spodniach, czyli przypadki żydowskie. Zebrał i oprac. R. Stiller. Wyd. 2 Kr.: Etiuda 2005.

46. Trup przy telefonie, czyli opowiadania żydowskie. Zebrał i oprac. R. Stiller. Wyd. 2 Kr.: Etiuda przy współpracy Vis-à-vis 2005.

47. W sidłach demona, czyli opowiadania sądowe. Zebrał i oprac. R. Stiller. Wyd. nast. Kr.: Etiuda 2006.

48. Fatalna czternastka, czyli opowiadania sądowe. Zebrał i oprac. R. Stiller. [Wyd. 2] Kr.: Etiuda 2006.

M.K.-K.

WIENIEWSKI Ignacy

OPRACOWANIA (wybór)

M. Stępień: W stronę antyku. W tegoż: Dalekie drogi literatury polskiej. Kr. 1989. – W. Wójcik: Włosna Niepodległość. W: W tegoż: Zagłębiowskie impresje. Kat. 2006.

A.Sz.

WIERCZYŃSKI Stefan

Praca edytorska i redakcyjna

51. Średniowieczna proza polska. Zebrał i oprac. ... [Wyd. 3] Wr.; Wwa: Ossol. we współpracy z De Agostini Polska 2005.

OPRACOWANIA (wybór)

B. Kocharńska: S.V.-W. (1886-1963). Bibliograf i bibliotekarz na łamach prasy. W: Rola książki w integracji ziem polskich w XIX w. Bydż. 2000. – J. Sandecki: S.V.-W. jako teoretyk bibliologii; Profesor S.V.-W. w okresie przemian w latach 1944-1950. *Acta Univ. Lodz. Folia Librorum* 2002 z. 11. – J. Sandecki: Centralny katalog czasopism zagranicznych w latach 1932-1943. *Rocz. Bibl. Nar.* 2003 t. 35 [dot. m.in. S.V.-W.].

B.T.

WIERZBICKI Piotr

[...] W 1993-2005 był redaktorem naczelnym tygodnika *Gazeta Polska*, a także autorem zamieszczanych w tym piśmie artykułów publicystycznych. W 2004 rozpoczął ogłaszanie na łamach *Gazety Wyborczej* (*Świątecznej*) cyklicznych felietonów poświęconych muzyce pt. „Moje płyty”. Odznaczony w 2007 Krzyżem Wielkim Orderu Odrodzenia Polski. [...]

OPRACOWANIA (wybór)

P. Wierzbicki: Przychodzi Sakiewicz do Wierzbickiego. *Gaz. Wyborcza* 2005 nr 132 [dot. przyczyn ustąpienia ze stanowiska redaktora nac. *Gaz. Pol.*]. – P. Wierzbicki: Porachunki osobiste. Debata o inteligencji. *Gaz. Wyborcza* 2006 nr 30. – Wywiad: Trochę, ale dużo. Rozm. B.N. Łopieńska. *Res Publica Nowa* 2001 nr 6.

T. Mizerkiewicz: „Sytuacja jest groźna, ale nie poważna” – komizm w literaturze drugiego obiegu. W: *Literatura drugiego obiegu w Polsce w latach 1976-1989*. Koszalin 2006, przedr. w: T. Mizerkiewicz: *Nie śmieszne*. Pozn. 2007 [dot. m.in.: Gnidzi Parnas; Traktat o gnidach].

B.T.

WIERZYŃSKI Kazimierz

OPRACOWANIA (wybór)

K. Troczyński: Ryzyko optymizmu. Rzecz o K.W. i Kar-mazynowy poemat K.W. *Dz. Pozn.* 1935 nr 37; 1937 nr 5, przedr. pt. K.W. w tegoż: *Zoil*. Kr. 2003. – M. Uździcka: Nazewnictwo w poezji K.W. *Stud. i Mater.* 1988 t. 27. – A.Z. Makowiecki: Neoromantyczna poezja K.W. („Wolność tragiczna”, „Kurhany”, „Krzyże i miecze”). W: „Odrodzona i Niepodległa” – w literaturze. Zielona Góra 1992. – Z. Jarzębowski: Pamięć o ziemi rodzinnej – pamięć o Polsce w poezji K.W. *Zesz. Nauk. Univ. Szczec. Pr. Polonist.* 2001 nr 13. – B. Miązek: Über die Hauptmotive in der Lyrik K.W.'s nach 1945. *Orbis Linguarum* 2002 vol. 19, wersja pol.: O głównych motywach w liryce K.W. po roku 1945. W tegoż: *Przygoda z książką*. Wr. 2004. – G. Ostasz: Imperatyw polskości. Kazimierza Wierzyńskiego „Wolność tragiczna”. *Rzeszów: Fo-sze* 2003, 114 s. – M. Sadlik: Skamandryckie zmagania ze spuścizną literacką Wyspiańskiego. Lechoń – Słonimski – W. *Pam. Lit.* 2003 z. 4. – F. Śmieja: Najpierw człowiek potem artysta. K.W. W tegoż: *Zbliżenia i kontakty*. Kat. 2003. – Z. Marcinów: „W szczęściu i trwodze”. Wątki egzystencjalne w twórczości Kazimierza Wierzyńskiego. Kat.: *Ag. Artyst.* „Para” 2004, 130 s. – A. Rydz: Świat nie ma sensu, sens ma sztuka. O powojennej poezji Kazimierza Wierzyńskiego. *Wwa: Semper* 2004, 232 s. – Z. Andres: Ogniwa tradycji. *Poezja K.W.; A. Duraj: „Wolność, człowiek i ziemia” – „Podzwonne za kaprala Szczape” K.W. W: Poezja polska na obczyźnie*. T. 1, *Rzeszów* 2005 oraz *passim*. – K. Dybiak: Historyczna klęska i szukanie ocalenia; Istnienie jest śpiewem i rytmem. Współczesny orficyzm. W tegoż: *Trudne spotkanie*. Kr. 2005. – M. Klecel: Powrót poety. *Nowy Dz. dod. Prz. Pol.*, Nowy Jork 2005 nr z 11 II. – W. Lewandowski: Tymon Terlecki czyta W. W tegoż: ... *Strofy dla mew i mgieł*. Tor. 2005. – W. Ligęza: Teatr grany przed katastrofą. O „Wstążce z Warszawianki” K.W. W: *Epoka przemian*. *Rzeszów* 2005. – M. Stępień: „Nie ma dla nas ucieczki...” (O K.W.). W tegoż: *Jak grecka tragedia*. Kr. 2005. – T. Wilkoń: „Pocztówka z Neapolu” K.W. W teście: *Nimfy oko błękitne*. Kat. 2006. – W. Wój-

cik: Wiosna Niepodległości: W. W tegoż: Zagłębiowskie impresje. Kat. 2006. – M. Wyka: Fanatyk świata, czyli o poezji K.W. W teście: Niecierpliwość krytyki. Kr. 2006. – M. Głowiński: O „Wolności tragicznej” W. W tegoż: Monolog wewnętrzny Telimeny i inne szkice. Kr. 2007.

WIKTOR Jan

TWÓRCZOŚĆ

15. Na wiejskim podwórku. (Fotomontaż radiowy). [Współaut.:] J.R. Bujański.

W t. 9 brak inf. o współaut.

26a. W wiejskiej szkole. [Opowiadanie]. Wyd. łącznie z P. Choynowski: Ojciec; O Prusie. Szkocja; [Wydawn. Lit. Oddz. Opieki nad Żołnierzem 1. Korpusu] 1947, 24 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Z. Andres: Modernistyczny rodowód międzywojennej nowelistyki J.W. W: Tradycje modernistyczne w literaturze polskiej okresu międzywojennego. Lubl. 1991. – K. Zbijewska: Z W. w Pałacu Prasy. W teście: Z muzami pod rękę. Kr. 1991. – S. Kryński: Zwariowane czy najsmutniejsze miasto, o „Andrzeju Paniku” Kurka i „Zwariowanym mieście” W. *Ruch Lit.* 1998 z. 5, przedr. w tegoż: Artysta – świat. Rzeszów 2003. – K.L. Koniński: „Orka na ugorze” J.W.; Podpalacz serc. W tegoż: Szkice krytyczne. Kr. 2007.

A.Sz.

WINAWER Bruno

TWÓRCZOŚĆ

15. Księga Hioba. Komedia w 3 aktach. TV 1965. W t. 9 błędna data emisji.

26. Znajomek z Fiesole. Sztuka w 3 aktach. TV 1990.

41. Po prostu dureń. Komedia w 3 aktach. TV 1989 (pt. Po prostu truteń).

51. Obrona Keysowej. Komedia w 3 aktach. TV 1996.

Przekład

3. B. Brecht: Opera za trzy grosze. Widowisko z muzyką w 8 obrazach. Przeł.: ..., W. Broniewski. TV 1958.

OPRACOWANIA (wybór)

A. Wzorek: Polska rzeczywistość międzywojenna w zwierciadle satyry. O „Promieniach FP” B.W. *Kwart. Opol.* 2005 nr 2/3. – A. Haska: Humor z lamusa, czyli B.W. i jego bohaterowie po fachu. *Nowa Fantastyka* 2006 nr 7.

M.K.K.

WINCZAKIEWICZ Jan

[...] W 1995 otrzymał tytuł honorowego obywatela m. Kalisza. Mieszka w Blois nad Loarą.

TWÓRCZOŚĆ

17. Opowiadania przekorne. Wwa: KiW 2005, 126 s.

OPRACOWANIA (wybór)

P. Matywiecki: Przekora – pokora i hunt. *Nowe Książ.* 2006 nr 6.

A.Sz.

WILIŃSKI Stanisław Wit

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006.

[Litania ślepca:] E. Biela: Nasionkiem przyrunę. *Gaz. Kult.* 2004 nr 6; D. Liskowacki: Litanie powrotne. *Kur. Szczec.* 2004 nr z 27 I; M. Yaph-Zabiński: Literacki obrachunek. *Więści Polickie* 2004 nr 127.

B.M.

WILMAŃSKI Jerzy 1936-2005

[...] Po roku 2000 artykuły publicystyczne zamieszczał m.in. w portalach internetowych „Nowa Aurora” oraz „Top Biografie – magazyn polski”. Zmarł 16 grudnia 2005 w Łodzi.

TWÓRCZOŚĆ

7a. Piotrkowską na wprost. [Felietyony]. [Współaut.:] B. Sikorski. [Łódź:] Stow. Historyków Sztuki; Muzeum m. Łodzi [1977], [36] s.

17. Łódzkie portrety pamięciowe. [Szkice]. Łódź: Ofic. Bibliofilów 2004, 95 s.

OPRACOWANIA (wybór)

E. Müller: J.W. Pożegnanie. *Gaz. Wyborcza dod. Stołeczna* 2006 nr 26.

B.T.

WIRPSZA Witold

TWÓRCZOŚĆ

3a. Klęska Ryszarda Klimka. [Utwór dramatyczny]. Powst. ok. 1950.

Niepublikowany utwór zgłoszony na konkurs polskich sztuk współczesnych. – Inf.: M. Jarmulowicz: Sezony błędów i wypaczeń. Gdańsk 2003.

32. Faeton. [Poemat]. Wwa: Wydawn. Społ. KOS* 1988, 148 s.

33. Nowy podręcznik wydajnego zażywania narkotyków. [Wiersze]. Pozn.: a5 1995, 56 s.

34. Częstkowa próba o człowieku i inne wiersze. Mikołów: Inst. Mikołowski 2005, 197 s.

35. Spis ludności. [Wiersze]. Mikołów: Inst. Mikołowski 2005, 71 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Wygnanie diabła Belzebubem, czyli artysta izolowany w stalinowskim getcie. Rozm. J. Trznadel, przekł. franc.: *Combattre le diable avec l'aide de Lucifer ou l'artiste isolé dans le ghetto stalinien*. Przel. M. Rodowicz-Heniger. W: *La honte*. [Oprac.] J. Trznadel. Paris 1992, wyd. 2 tamże 1993.

S. Balbus: Jawne naśladownictwa wzorów. W tegoż: *Między stylami*. Kr. 1993 [nt. „Traktat skłamaný” W.W. a „Traktat moralny” Cz. Miłosz]. – Z. Bieńkowski: Zamach na istotę poezji. W tegoż: *Ćwierć wieku intymności* [w t. 9 błędny tytuł]. Wwa 1993 [rec.: Gra znaczeń]. – J. Pieszczachowicz: Błażeńska czapka Alazona. W tegoż: *Smutek międzyepoki*. Kr. 2000. – V. Britanijski: V prostranstvach V.V.; V.V. – stichi 50-80-tych godov; Pozdnij V.; „Apoteoz tan'ca”. W tegoż: *Reč Pospolitaja poetov*. Sankt-Peterburg 2005. – [Cząstkowa próba o człowieku i inne wiersze:] J. Gutorow: *Wielki W. Tyg. Pausz*. 2005 nr 44; A. Wolny-Hamkało: *Nowy W. Gaz. Wybórcza* 2005 nr 216; J. Sobolewska: *Gra w W. Nowe Książ*. 2006 nr 2. – J. Gutorow: *Kraina ekscesu*. W tegoż: *Urwany ślad. O wierszach Wirpsy, Kasprowicza, Różewicza i Sosnowskiego*. Wr. 2007.

E.G.

WIRTH Andrzej

OPRACOWANIA (wybór)

M. Juszczyk: Pejzaż z leżącym drzewem. *Dialog* 2004 nr 8 [rec.: Teatr jaki mógłby być].

B.M.

WIŚNIEWSKI Józef Henryk

[...] W 1986 wstąpił do nielegalnej Polskiej Partii Niepodległościowej (PPN; przewodniczący Obszaru III i członek Rady Politycznej); publikował artykuły w bezdebiutowym organie tej partii *Sprawa* (około 1987). Uczestniczył w pracach podjętych przez Archiwum Wschodnie, niezależną instytucję utworzoną w 1987 w Warszawie w celu gromadzenia relacji i dokumentów dotyczących losów Polaków na terenie ZSRR w latach 1930-60. Współdziałał z niepodległościową organizacją podziemną „Solidarność Walcząca”, m.in. jako autor krótkich audycji politycznych, emitowanych nielegalnie w paśmie częstotliwości Telewizji Polskiej. Prowadził wykłady dla członków NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność” we wsiach Biała i Szczawin pod Zgierzem. Po transformacji ustrojowej i zjednoczeniu partii pravicowo-niepodległościowych został w 1993 członkiem (utworzonego m.in. z udziałem PPN) Ruchu dla Rzeczpospolitej (przewodniczący oddziału łódzkiego). W następnych latach należał do Akcji Wyborczej „Solidarność”. [...] Wyróżniony m.in. odznaką „Zasłużony Działacz Kultury”. W 2006 otrzymał nagrodę Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. [...]

TWÓRCZOŚĆ

12. *Opus continuandum*. [Wiersze]. Łódź: Biblioteka 2003.

Wg inf. autora; tom z ilustracjami 9-letniego syna J.H.W. – Władysława Jana.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006.

B.T.

WIŚNIEWSKI-SNERG Adam

TWÓRCZOŚĆ

1. *Robot*. [Powieść]. [Wyd. 4] Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2005.

2. *Według lotra*. [Powieść]. [Wyd. 4] Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2005.

3. *Nagi cel*. [Powieść]. [Wyd. 4] Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2005.

7. *Trzecia cywilizacja*. [Powieść]. [Wyd. 2] Wwa: KiW 2004.

M.K.-K.

WITKIEWICZ Stanisław Ignacy

TWÓRCZOŚĆ

7. [Sześćset dwadzieścia dwa] 622 upadki Bungo, czyli Demoniczna kobieta. [Powieść]. [Wyd. 6] Kr.: Zielona Sowa 2005.

Przekł. hiszpa.: *Las 622 caídas de Bungo o La mujer diabólica*. [Przel.] J.M. de Sagarra. Barcelona 2002.

8. *Maciej Korbowa i Bellatrix*. Tragedia w 5 aktach z prologiem.

Przekł. ros.: *Мацей Корбова и Белатрика*. [Przel.] L. Ermiłova. W: S.I. Witkiewicz: *Bezymjannoe delanie i ostal'nye sferičeskie tragedii*. Moskva 2005.

9. *Nowa homeopatia zła*. Sztuka w 3 aktach. *Praprem*. Bydż., Grupa Teatr. „Plac” 1989. Przedr. zob. poz. 64 [t. 7].

Przekł. franc.: *Une nouvelle homéopathie du mal*. [Przel.] A. van Crugten. *Cahiers Witkiewicz*, Lozanna 1976 nr 1. Wyst. jako fragm. przedstawienia *L'île de Satan*; Paryż, T. du Grotisque (T. Arcane) 1985.

11. *Pragmatyści*. Sztuka w 3 aktach i 4 odsłonach.

Przekł. ang.: *The pragmatists*. [Przel.] D. Gerould. W: S.I. Witkiewicz: *Seven plays*. New York 2004. – ros.: *Pragmatisty*. [Przel.] V. Kulagina-Jarceva. W: S.I. Witkiewicz: *Bezymjannoe delanie i ostal'nye sferičeskie tragedii*. Moskva 2005.

12. *Mister Price, czyli Bzik Tropikalny*, Dramacik w 3 aktach. [Współaut.:] E. Dunin-Borkowska. Przekł. czes.: *Mister Price aneb Tropiccké šilenství*. [Przel.] J. Lexová. Wyst. Kladno 2002. – ros.: *Mister Prajs, ili Tropicckoe bezumie*. [Przel.] A. Babanov. W: S.I. Witkiewicz: *Bezymjannoe delanie i ostal'nye sferičeskie tragedii*. Moskva 2005.

¹ Uzup. w poz. 9, 12, 17, 18, 22, 29, 32, 34-37, 40, 43, 47, 50, 72, 73 i w dziale *Katalogi wystaw...* wg inf. J. Deglera w „Notach do dramatów” zob. *Dramaty III* (poz. 64 [t. 7]) oraz w liście do autorki hasła.

A d a p t. i e a t r. łącznie z Nowe Wyzwolenie [poz. 13] pt. Bzik tropikalny; Scenariusz: [G. Jarzyna] G. Horst D'Albertis. Wyst. Wwa, T. Rozmaitości 1997. TV 1999.

13. Nowe Wyzwolenie. Dramat w 1 akcie. Przedr. zob. poz. 73.

P r z e k ł. n i e m.: Die neue Befreiung. [Przel.] E. Makarczuk-Schuster. K. Schuster. Druk zob. poz. 72. – r o s.: Nowe oswożenie. [Przel.] K. Staroselskaja. W: S.I. Witkiewicz: Bezymjannoe delanie i ostal'nye sferičeskie tragedii. Moskva 2005.

A d a p t. o p e r o w a z p o d t y t. Dramat muzyczny w 2 częściach. Muz. i libretto: K. Baculewski. Wyst. Wr., Opera Wroclawska 1986. – t e a t r. łącznie z Mister Price, czyli Bzik Tropikalny pt. Bzik tropikalny zob. poz. 12.

14. Oni. Dramat w dwóch i pół aktach.

P r z e k ł. n i e m.: Sie. [Przel.]: E. Makarczuk-Schuster, K. Schuster. Druk zob. poz. 72.

15. Panna Tutli-Putli. Libretto do operetki w 3 aktach.

P r z e k ł. r o s.: Madmuazel Tutli Putli. [Przel.] O. Abramović. W: S.I. Witkiewicz: Bezymjannoe delanie i ostal'nye sferičeskie tragedii. Moskva 2005.

16. Straszliwy wychowawca. Dramat w 4 aktach. Przedr. zob. poz. 64 [t. 7].

17. Tumor Mózgowicz. Dramat w 3 aktach.

P r z e k ł. a n g.: Tumor Brainowicz. [Przel.] D. Gerould. W: S.I. Witkiewicz: Seven plays. New York 2004. – r o s.: Tumor Mózgowicz. [Przel.] V. Kulagina-Jarceva. W: S.I. Witkiewicz: Bezymjannoe delanie i ostal'nye sferičeskie tragedii. Moskva 2005.

18. Bezimienne dzieło. 4 akty dość przykrego koszmaru.

P r z e k ł. a n g.: The anonymous work. [Przel.] D. Gerould. W: S.I. Witkiewicz: Seven plays. New York 2004. – r o s.: Bezymjannoe delanie. [Przel.] A. Bazilevskij. W: S.I. Witkiewicz: Bezymjannoe delanie i ostal'nye sferičeskie tragedii. Moskva 2005.

A d a p t. i e a t r.: Dzień dobry Państwu – Witkacy. Scenariusz i reż.: A. Dziuk. Wyst. Zakopane, T. im. S.I. Witkiewicza 2006.

19. Gyubal Wahazar, czyli Na przełęczach BEZ-SENSU. Nie-euklidesowy dramat w 4 aktach.

P r z e k ł. a n g.: Gyubal Wahazar, or. Along the cliffs of the absurd. [Przel.] D. Gerould. W: S.I. Witkiewicz: Seven plays. New York 2004. – n i e m.: Gyubal Zauderzar oder Auf den Passwegen der SINNLOSIGKEIT. [Przel.] E. Makarczuk-Schuster, K. Schuster. Druk zob. poz. 72.

20. Kurka Wodna. Tragedia sferyczna w 3 aktach.

P r z e k ł. c h o r w.: Vodena koka. [Przel.] D. Błażina. Wyst. Osijek, Hrvatsko Narodno Kazalište 2005.

A d a p t. o p e r o w a: Edgar syn Walpóra. Opera w 3 aktach do własnego libretta opartego na dramacie S.J.W. „Kurka wodna”: Z. Penhersi. Powst. 1982 [utwór niewystawiony; inf.: R. Augustyn: Witkacy „librecista”. W: Między teatrem i literaturą. Wr. 2004].

21. Metafizyka dwugłowego cięlięcia. Tropikalno-australijaska sztuka w 3 aktach.

P r z e k ł. n i e m.: Die Metaphysik eines zweiköpfigen Kalbes. [Przel.]: E. Makarczuk-Schuster, K. Schuster. Druk zob. poz. 72.

22. Negatyw szkicu. [Felieton ze skeczem]. Przedr. zob. poz. 64 [t. 7].

P r z e k ł. c h o r w.: Negativ skice. [Przel.] D. Błażina. 15 dana 1989 nr 8.

23. Niepodległość trójkątów. Sztuka w 4 aktach.

Wyst. też pt. Efekt cieplarniany.

P r z e k ł. r o s.: Nezavisimost' treugol'nikov. [Przel.] O. Abramović. W: S.I. Witkiewicz: Bezymjannoe delanie i ostal'nye sferičeskie tragedii. Moskva 2005.

24. O Czystej Formie.

P r z e k ł. f r a n c.: De la forme pure. [Przel.] A. Błaudin. Cabiers Witkiewicz, Lozanna 1979 nr 2. – j a p.: Junsuikeshiki ni Tsuite. W: Witokiewitchi-no sekaï. 1920 nen-dai-no engekiteki (dzi). Tōkyō 1985.

26. Redemptoary. Dramat w 3 aktach. Wyst. łącznie z poz. 32 pt. Redemptoary – Romans schizofrenika: Opole, Scena Ujęć Naturalnych „Aligator” 1973.

28. W małym dworku. Sztuka w 3 aktach. [Wyd. 14] Kr.: Zielona Sowa 2003.

P r z e k ł. f r a n c.: Le petit manoir. [Przel.] A. van Crugten. W: S.I. Witkiewicz: Théâtre complet. [T.] 1, Lausanne 2005. – r o s.: V malen'koj usad'be. [Przel.] K. Staroselskaja. W: Dramaturgija Pol'si XX v. Moskva 2004.

29. Jan Maciej Karól Wścieklica. Dramat w 3 aktach bez trupów. TV 1991. Przedr. zob. poz. 64 [t. 7].

30. Mątwą, czyli Hyrkaniczny światopogląd. Sztuka w 1 akcie.

P r z e k ł. a n g.: The cuttlefish or The hyrcanian world view. [Przel.] D. Gerould. W: S.I. Witkiewicz: Seven plays. New York 2004.

31. Nadobnie i koczkodany, czyli Zielona pigulka. Komedia z trupami w 2 aktach i 3 odsłonach.

P r z e k ł. a n g.: Dainty shapes and hairy apes or The green pill. [Przel.] D. Gerould. W: S.I. Witkiewicz: Seven plays. New York 2004.

32. Romans schizofrenika. [Utwór dramatyczny]. Przedr. zob. poz. 64 [t. 7]. Wyst. łącznie z Redemptoary pt. Redemptoary – Romans schizofrenika zob. poz. 26.

P r z e k ł. w ł o s.: Storia d'amore di uno schizofrenico. [Przel.] G. Tomassucci. *Techne* 1986 nr 1.

34. Janulka, córka Fizdejki. Tragedia w 4 aktach.

Przedr. zob. poz. 64 [t. 7], 73.

P r z e k ł. n i e m.: Janulka, Tochter des Fizdejko. [Przel.] W. Grzyb, H. Taubmann. Baden-Baden 1967.

A d a p t. i e a t r. p t. „Córka Fizdejki” według Witkacego. Reż., adapt., sample, skreće mentalne: J. Klata. Wyst. Walbrzych, T. Dram. im. J. Szanławskiego 2004.

35. Szalona lokomotywa. Sztuka bez tezy w 2 aktach z epilogiem.

P r z e k ł. p o l. (na podstawie 2 zachowanych przekł. na jęz. franc. z 1923): Przel. K. Puzyna. Przedr. zob. poz. 64 [t. 7].

P r z e k ł. f r a n c.: Une locomotive folle. [Przel.] J. Strzałkowska. Druk w: S.I. Witkiewicz: Dramaty III. Wwa 2004 s. 521-558 zob. poz. 64 [t. 7].

A d a p t. t e a t r. OL 12-7 stEG, Wien. Scenariusz i reż.: A. Dziuk. Wyst. Zakopane, T. im. S.I. Witkiewicza 1994; Opowieści kolejowe. Reż.: M. Masztalski. Wyst. Wr., Grupa Aryst. Ad Spectatores Pod wezwaniem Calderona 2000.

36. Wariat i zakonnica, czyli Nie ma zlego, co by na jeszcze gorsze nie wyszło. Krótka sztuka w 3 aktach i 4 odsłonach. Przedr. zob. poz. 64 [t. 7], 73.

Praprem. w 1924 pt. Wariat i pielegniarka.

P r z e k ł. b i a ł o r u s.: Var'at i manaška. [Przel.] N. Ruseckaja. W: Var'at i manaška. Minsk 2006, - c h o r w.: Ludak i opatica. [Przel.] D. Blažina. Wyst. Zagrzeb, Kazališna Skupina „Čudo” 1997, - c z e s.: Blázen a jeptiška. [Przel.] H. Stachová. Wyst. Brno, Kabinet Múz - Café 1992, - e s t o Ń.: Hullumeelne ja nunn. [Przel.] H. Lindepuu. Wyst. Tallin, Viljandi Draamateater „Ugala” 1990, - f i Ń.: Hullu ja nunn. [Przel.] J. Hurme. Wyst. Helsinki, Yóvieraat-t. 1991, - f r a n c.: Le fou et la nonne. [Przel. i adapt.] A. Zahmani [przy współpracy] B. Sieroslavskiej. Wyst. Marsylia, La Compagnie Witkacy 1992, - h i s z p.: El loco y la monja. [Przel.] L. Demaio, C. Scaramuzza, R. Szuclmacher. Wyst. Buenos Aires, T. Municipal General San Martín 1987; El loco y la monja. Madrid 1992; El loco y la monja. [Przel.] J. Bielski. Wyst. Madryt, Real Escuela del Arte Dramatico 1992, - h o ł e n d.: De Gek en de Non. [Przel.] P. Beers. *De Revisor*, Amsterdam 1977 nr 1. Wyst. Arnhem, Theatergroep Chaoz 1982, - j a p.: Kyojin to niso. [Przel.] Y. Kudo. *Sbingeki*, Tokio 1977 nr 12, - m a c e d.: Sekoe zlo može da tude i poško. [Przel.] M. Trajkov. *Kulturen Život*, Skopje 1972 nr 3, - n i e m.: Der Narr und die Nonne oder Nichts Schlechts, das nicht noch schlechter sein könnte. [Przel.] G. Hagenau. Wien-München [1979, powiel.], - n o r w.: Galingen og Nonna. [Przel.] O.M. Selberg. Wyst. Oslo, Det Norske T. 1988, - r o s.: Bezumec i monachinja, ili net chuda bez togo čto b ešč e čuže ne stalo. [Przel.] L. Černyšova. Wyst. Mińsk, Gosudarstvennyj Russkij Dramatičeskij T. 1989, - r u m.: Nebunul și calugarita sau Nu există rau care sa nu se preschimbe într-un rau și mai mare. [Przel.] O. Zaick. W: Teatrul. Bucuresti 1998, - s ł o w a c.: Blázon a mníška. [Przel.] V. Móres. Wyst. Bratislava, Vysoka Skola Múzických Umění 1995, - s z w e d z.: Dären och nunnan. [Przel.] L. Kanter. Wyst. Uppsala, Nationsteatern 1978. Sveriges Riksråd 1986; Dären och nunnan. [Przel.] D. Hedman, A.N. Uggla, L. Kanter. Wyst. Göteborg, Teatergruppen YRLA 1995, - w e g i e r.: Az örült és az apáca. [Przel.] G. Kerényi. Wyst. Szeged 1986.

37. Matka. Niesmaczna sztuka w 2 aktach z popularnym epilogiem. [Wyd. 6] [B.m.:] Sternik 1997. Przedr. zob. poz. 64 [t. 7], 73.

P r z e k ł. c z e s.: Matka. [Przekł., adapt. i reż.:] M. Long. Wyst. Praga, Divadlo Labirynt 1997, - f r a n c.: La mère. [Przel.] A. van Crugten. W: S.I. Witkiewicz: Théâtre complet. [T.] 1. Lausanne 2005; La mère. [Przel.] L.-Ch. Sirjacq. Wyst. Paryż, T. Gérard Philippe 2004, - g r e c.: [Przekł. z franc.]. Wyst. Ateny, T. KABA 1985, - h i s z p.: Comedia repugnante de una madre. [Przel.] J.C. Arecha, M. Narros. Madrid 1973; La madre. [Przel.] D. Szmidt. Barcelona 1987, - l o t e w.: Måte. [Przel.] D. Gasiga. *Teatra Västnäs*, Ryga 1989 nr 9/10, - n i e m.: Die Mutter. [Przel.] E. Makarczuk-Schuster, K. Schuster. Druk zob. poz. 72, - s ł o w a c.: Matka. [Przel.] E. Stercová. Wyst. Martin, Divadlo Slovenského Narodného Povstania 1988, - u k r.: Mama. [Przel.] R. Garčuk. Wyst. Kijów, Nacionalnij Akademijnij Dramatičnij T. im. I. Franka 2005.

A d a p t. t e a t r. „O, berj-berj”, Scenariusz i reż.: W. Kamasa. Wyst. Wwa, T. Collegium Nobilium PWST 1993; Das Küchendrama, czyli dość niesmaczna wariacja na temat „Mat-

ki” Witkacego w czterech koszmarnych częściach. Scenariusz: M. Bartkiewicz. Wyst. Słupsk, Campania Banda Oszustów – Teatr Rondo 2002; Prochy. Scenariusz wg „Narkotyków” [poz. 44] i „Matki”. K. Kopka. Wyst. Wr. T. K2 2002, - r a d i o w a: Adapt.: J. Warenycia. Radio 2004.

38. Persy Zwierzontkowskaja. Dramat w 3 aktach.

Przedr. spisu osób z programu teatr. do praprem. zob. poz. 64 [t. 7].

39. Pożegnanie jesieni. Powieść. Wyd. nast.: [wyd. 12] Kr.: Zielona Sowa 2004; Posł.: A. Micińska. Wr.: Wydawn. Dolnośl., 2005.

P r z e k ł. r o s.: Proščanie s osenju. [Przel.] U. Čajnikov. Moskva 2006, - w ł o s.: Addio all'autunno. [Przel.] P. Ruggeri. Wyd. nast. Milano 1993.

A d a p t. t e a t r. Scenariusz i reż.: M. Grabowski. Wyst. Kr., T. im. J. Słowackiego 1993.

40. Sonata Belzebuba, czyli Prawdziwe zdarzenie w Mordowarze. Sztuka w 3 aktach. Przedr. zob. poz. 64 [t. 7].

P r z e k ł. a n g.: The Beelzebub Sonata, or, What really happened in Mordovar. [Przel.] D. Gerould. W: S.I. Witkiewicz: Seven plays. New York 2004, - c z e s.: Sonata Belzebuba. [Przel.] H. Stachová. Wyst. Praga, Disk-Divadlo Režnické 1994, - d u Ń.: Belzebub Sonaten. [Przel.] S. Gottschalk-Rasmussen. Wyst. Odense, Odense T. 1995, - f r a n c.: La sonate de Belzébuth. [Przel.] A. van Crugten. W: S.I. Witkiewicz: Théâtre complet. [T.] 1. Wyd. nast. Lausanne 1980 (reprint), - n i e m.: Die Beelzebub-Sonate oder Ein wirklicher Vorfall in Mordovar. [Przel.] L. Kasajew. Wien; München 1981. Wyd. nast. München; Wien 1987, - r o s.: Sonata Belzebujaja. W: S.I. Witkiewicz: Bezymjannoe delanie i ostal'nye sferičeskie tragedii. Moskva 2005.

A d a p t. o p e r o w a z p o d y t. Widowisko muzyczne w 2 częściach. Muz. i libretto: E. Bogusławski. Wyst. Wr., Opera Wroclawska 1977, - t e a t r.: Czysta blaga w czystej formie Sonaty Belzebuba. Reż.: W. Golaszewski. Wyst. Wwa, Fundacja Proscenium, Studio Inicjatyw Artyst. T. GO 2003.

41. Wampir we flakonie, czyli Zapach welonu. Dramat w 3 aktach. Przedr. zob. poz. 64 [t. 7].

42. Nienasycenie. Powieść. [Wyd. 6] Kr.: Zielona Sowa 2004.

P r z e k ł. r o s.: Nenasytimost'. [Przel.] A. Bazilevskij, V. Chorev. Moskva 2004, - w e g i e r.: Telhetelenség. [Przel.] G. Körner. Pécs 2005, - w ł o s.: Insaziablita. [Przekł., scenariusz i reż.:] G. Pampiglione. Wyst. Terni, Centro Multimediale di Terni 2003.

A d a p t. F i l m.: Scenariusz i reż.: W. Grodecki. Ekran. 2003.

43. Regulamin Firmy Portretowej „S.I. Witkiewicz”. Przedr. zob. Katalogi wystaw... poz. 29.

P r z e k ł. a n g.: Rules of the S.I. Witkiewicz portrait-painting firm. [Przel.] D. Gerould. W: S.I. Witkiewicz: Beelzebub Sonata. Plays, essays, documents. New York 1980, - f r a n c.: Reglement de la firme de portraits „S.I. Witkiewicz”. [Przel.] A. Blandin. *Cahiers Witkiewicz*, Lozanna 1979 nr 2, przedr. w: S.I. Witkiewicz. Génie multiple de Pologne. Mélange d'études de dessins, de peinture et de photographies. Lausanne 1981. Présences polonaises. Witkiewicz, constructivisme, les contemporains. L'art vivant autour du Musée de

Lódź. Paris 1983, – j a p.: „S.I. Witkiewicz”. Shozoga Shokai no Teikan, W: Witkiewitchi-no seikai. 1920 nen-dai-no engokiteki (dzi). Tōkyō 1985; „S.I. Witkiewicz”. Shozoga Shokai no Teikan. [Przel.] Tokimasa Sekiguchi. W: Witkacy-in-the-box. Theater X Opening, Tōkyō 1992, – n i e m.: Geschäftsordnung der Portraitfirma. W: Stanisław Ignacy Witkiewicz 1885-1939. Berlin 1990; Portraitgeschichten um die „Portraitfirma S.I. Witkiewicz”. Ludwigsburg 2001, – w e g i e r.: A „S.I. Witkiewicz” Puortéfestó cég Működési Szabályzata. [Przel.] J. Reiman. *Nappalibaz*, Budapest 1992 nr 4.

44. Nikotyna, alkohol, kokaina, peyotl, morfin, eter, appendix.

P r z e k l. s e r b.: Narkotici. [Przel.] B. Rajčić. Čačak 2000. A d a p t. t e a t r.: Narkotyki. Scenariusz: P. Kamza. Wyst. Legnica, Centrum Sztuki T. Dram. 1995; Prochy. Scenariusz wg „Narkotyków” i „Matki” zob. poz. 37; Narkotyki... niemyte dusze. Adapt. łącznie z Niemyte dusze [poz. 48]; A. Czermy. Wyst. Łódź, Grupa Teatr. Dziewięćsił 2003; Dragi. Reż.: M. Mydlak. Wyst. Olsztyn, T. im. S. Jaracza, Scena Margines 2004; Witkacy – Appendix. Adapt. łącznie z Niemyte dusze [poz. 48] i utworami R.M. Rilkego oraz reż.: A. Dziuk. Wyst. Zakopane, T. im. S.I. Witkiewicza 2004.

47. Szewcy. Naukowa sztuka „ze śpiewkami” w 3 aktach. Wyd. nast.: [wyd. 9] Kr.: Ag. Wydawn. Literał 1996; Wwa: Ag. Praw Autorskich i Wydawn. Interart 1997; Wr.: Promocja 2001; Kr.: GREG [2001]; Kr.: Zielona Sowa 1998, tamże w oprac. T. Maciosa: 2003, 2004; Oprac. D. Polańczyk. Lubl.: Bibl. Wysyłkowa 2005; Wwa: Orkla Press Polska 2006; Wwa: Polskappresse 2006. Przedr. zob. poz. 64 [t. 7], 73.

P r z e k l.: d u Ń.: [Przel.] J. Ørnsb. Oprac. radiowe i reż.: W. Herman. Danmarks Radio 1981, – n i e m.: Die Schuster. [Przel.] L. Niesielska. Wien – München [1979. powiel.]; Die Schuster. [Przel.] G. Hagenau. Wien [1981], – r o s.: Sapożniki. [Przel.] A. Bazilevskij. Wyst. Moskwa, T. Studia „U Nitkich Worot” 1990, – s l o w e Ń.: Cerjarij. [Przel.] P. Dominiuk. Wyst. Nova Gorica, Primorsko Dramsko Gledlaskće 1984, – w e g i e r.: Vargák. [Przel.] G. Kerényi. *Szmbaz*, Budapest 1984 március.

A d a p t. t e a t r.: Trzeci akt według „Szewców”. Scenariusz i reż.: J. Jarocki. Wyst. Kr., Stary T. 2002; Szewczyny. Adapt. i reż.: S. Melski. Wr., Centrum Sztuki Impart 2005.

48. Niemyte dusze. Studium psychologiczne nad kompleksem niższości (węzłowskiem upośledzenia) przeprowadzone metodą Freuda ze szczególnym uwzględnieniem problemów polskich.

A d a p t. t e a t r.: łącznie z Nikoryna, alkohol, kokaina, peyotl, morfina, eter, appendix zob. poz. 44.

49. Tak zwana ludzkość w obłędzie. Sztuka w 3 aktach bez epilogu.

Zachowana jedna karta rkpśu z tytułem, podtyt., datą rozpoczęcia pracy oraz spisem osób (być może niepełnym). Przedr. zob. poz. 64 [t. 7].

50. [Dramat nierozpoznany]. Normalny człowiek. Sztuka w 3 aktach i 4 odsłonach. Powst. 1924. Przedr. zob. poz. 64 [t. 7].

Zrekonstruowany przez K. Puzynę dramat nierozpoznany został zidentyfikowany przez J. Deglera (zob. poz. 64 [t. 7] s. 806, 807) jako utwór „Normalny człowiek”, znany wcześniej tylko z tytułu.

P r z e k l. f r a n c.: Pièce non identifiée. [Przel.] A. van Crugten. Wyst. jako fragm. przedstawienia: L’Ile de Satan. Wyst. Paryż, T. du Grottesque, T. Arcane 1985.

64. Dzieła zebrane. Wyd. krytyczne ze wstępem J. Błońskiego. Komitet red.: przewodniczący: J. Degler [i in.]. T. 1- Wwa: PIW 1992-

[T. 7]. Dramaty III. Oprac.: J. Degler. 2004, 856 s. Zawartość: Dramaty: Jan Maciej Karol Wścieklica [poz. 29]; Wariat i zakonnica, czyli Nie ma złego, co by na jeszcze gorsze nie wyszło [poz. 36]; Janulka, córka Fizdejki [poz. 34]; Matka [poz. 37]; Sonata Belzebuba, czyli Prawdziwe zdarzenie w Mordowarze [poz. 40]; Szewcy [poz. 47]. – Fragmenty: Nowa homeopatia zła [poz. 9]; Straszliwy wychowawca [poz. 16]; Normalny człowiek [w poz. 50 pt. Dramat nierozpoznany]; Persy Zwierzontkowska [poz. 38]; Wampir we flakonie, czyli Zapach welonu [poz. 41]; Tak zwana ludzkość w obłędzie [poz. 49]. – Autoparodie: Negatyw szkicu [poz. 22]; Romans schizofrenika [poz. 32]. – Przekłady [poz. 35]: Une locomotive folle. Przel. J. Strzałkowska; Szalona lokomotywa. Przel. K. Puzyna.

[T. 12]. Narkotyki; Niemyte dusze. Oprac.: A. Micińska. Wyd. 2 2004. Zob. poz. 44, 48.

[T. 19]. Listy do żony. [T. 1]. (1923-1927). Przygot. do druku A. Micińska. Oprac. i przyp. opatrzył J. Degler. 2005, 500 s.

A d a p t. t v.: Listy do Niny. Reż.: R. Major. TV 1988.

72. Man hat uns das Jenseits genommen... Fünf Stücke. Polnisch/Deutsch. Übersetzt und herausgegeben von E. Makarczyk-Schuster und K. Schuster. München: Otto Sanger 2006, 527 s.

Tekst w jęz. pol. i niem.

Zawartość: Gyubal Wahazar, czyli Na przełęczach BEZSENSU; Gyubal Zauderzar oder Auf den Passwegen der SINNLÖSIGKEIT [poz. 19]. – Nowe Wyzwolenie; Die neue Befreiung [poz. 13]. – Matka; Die Mutter [poz. 37]. – Metafizyka dwugłowego cięcia; Die Metaphysik eines zweiköpfigen Kalbes [poz. 21]. – ONI; SIE [poz. 14].

73. Szewcy i inne dramaty. Posł.: Ł. Baduła. Kr.: Zielona Sowa 2006, 278 s.

Zawartość: Szewcy [poz. 47]; Nowe Wyzwolenie [poz. 13]; Wariat i zakonnica [poz. 36]; Matka [poz. 37]; Janulka, córka Fizdejki [poz. 34].

Wybory utworów w p r z e k l.: a n g.: The Witkiewicz reader. [Przel.] D. Gerould. [Wyd. 2] Evanston, Ill. 1996; Seven plays. [Przel.] D. Gerould, New York 2004, – c z e s.: Hry. [Przel.] J. Simonides, E. Sojka, H. Stachová. [Wyd. 2] Praha 1986, – f r a n c.: Théâtre complet. [T.] 1. [Przel.] A. van Crugten. Lausanne 2005, – n i e m. zob. poz. 72, – r o s.: Bezymjanoe delanie i ostal’nye sferičeskie tragedii. [Wstęp:] T. Boj-Zelenskij. Moskwa 2005.

A d a p t a c j e i m o n t a ż e na podstawie tekstów S.I.W.: t e a t r.: Demoniczny nadkabaret. Scenariusz: J. Grzegorzewski. Wyst. Łódź, T. im. S. Jaracza 1969; De portrettenfirma Witkiewicz. Scenariusz (na podstawie Regulaminu Firmy Portretowej „S.I. Witkiewicz” i kilku sztuk) i reż.: B. Gyzel. Wyst. Amsterdam, [T. Uniwersytecki] 1985; Bestia teatru S.I.W. Scenariusz: W. Modestowicz. Wyst. 827

Słupsk, Słupski T. Dram. 1988; Firma portretowa II. Scenariusz: A. Pawłowski. Wyst. Łódź, T. Studyjny '83 im. J. Tuwima 1991; Szarate. Adapt.: Z. Wilkoński. Wyst. Szczec., T. Pol. 1991; Firma portretowa. Monodram w wykonaniu B. Fudalej. Wyst. Kr., Stara Galeria 1992; Manifest. Na podstawie: „Manifest”, „Niemyte dusze”, „Kurka Wodna”, „Negatyw szkicu” oraz wierszy. Scenariusz i wykonanie: Z. Zającówna. Wyst. Tor., XXVIII Ogólnopolski Festiwal T. Jednego Aktora 1994; Romanse schizofrenika. Scenariusz i reż.: B. Janik. Wyst. Białystok, Wydział Sztuki Lalkarskiej PWST w Warszawie 1996; Wypredała kobiet demonicznych. Scenariusz i reż.: Z. Kalińska. Wyst. Kr., T. Akne 1996; Niedoczyste. Scenariusz i reż.: J. Gajewski. Wyst. Wwa, T. Powsz. 1998; Iuvenilium Permanens. Scenariusz R. Dziwiz na podstawie młodzieńczych sztuk i innych utworów. Wyst. Kr., T. im. J. Słowackiego, Scena Miniatura 2004; Dementia praecox Zakopaniensis. Scenariusz: A. Dziuk. Wyst. Zakopane, T. im. S.I. Witkiewicza 2006; dysONANS. Scenariusz: M. Bortkiewicz. Wyst. Słupsk, Compania Teatr. Banda Oszustów 2006; L'ultime splendeur de la Chinoiserie Pure. [Przel.] A. van Crügen. Adapt. i reż.: G. Cambreleng. Wyst. Paryż, T. du Picolet 2006, - t v: Twarze Witkacego, czyli Regulamin Firmy Portretowej. Reż.: A. Maj. TV 1994; Tak zwana ludzkość w oblędzie. Adapt. i reż.: J. Grzegorzewski. TV 1998; Grzebanie. Według ... Oprac. i reż.: J. Jarocki. TV 1999.

Katalogi wystaw i albumy twórczości plastycznej oraz fotograficznej

21a. M. Krysiak: Asymetryczna Dama Eugenia Wysomirska-Kuźnicka; Portraits of „The Asymmetrical Lady”. S.I. Witkiewicz – kolekcja portretów ze zbiorów Muzeum Historii Katowic; By Stanisław Ignacy Witkiewicz from the collection of the Museum of the History of Katowice. [Album]. Łódź: 86 Press 1991, 59 s.

23a. Witkacy – Metaphysische/Metaphysical portraits. [Fot.] ... [Teksty:] U. Czartoryska, S. Okołowicz. [Wyd.] T.O. Immisch, K.E. Göltz, U. Pohlmann. Leipzig: Connewitzer 1997, 151 s.

Katalog wystaw fot. w Monachium, Halle, Chicago; teksty w jęz. niem. i ang.

24a. Der neuen Staat. Zwischen Experiment und Repräsentation. Polnische Kunst 1918-1939. [Katalog; wyd.]: R. Schuler, G.Gawlik. Wien: Leopold Museum 2003.

Tu m.in.: K. Jurecki: Die fotografischen Masken Witkacys.

27. Face au néant. Les portraits de Stanisław Ignacy Witkiewicz. Musée des Beaux-Arts de Nantes 7 V – 4 VII 2004. Nantes 2004, 255 s.

Tu m.in.: C. Diserens: Face; S. Okołowicz: Face au néant; W. Sztaba: Witkacy; B. Michalski: Witkacy, portrait moderne;

Je pense, ressens mon corps, donc je suis; A. Zawadowska: La grimace et la mort.

28. Stanisław Ignacy Witkiewicz – Marginalia filozoficznej. Kurator: P. Polit. Centrum Sztuki Współczesnej, Zamek Ujazdowski 19 stycznia 2004. Wwa 2004.

29. Witkacy. Portrety i rysunki z kolekcji Muzeum Pomorza Środkowego w Słupsku, Muzeum Narodowe w Gdańsku 7 VIII – 18 IX 2005. Gdańsk 2005.

Tu m.in.: B. Zgodzińska: Twórczość S.I.W., – oraz Regulamin Firmy Portretowej „S.I. Witkiewicz” zob. Twórczość poz. 43. – Teksty w jęz. pol. i ang.

30. Dziwność istnienia; The strangeness of existence. [Album]. Tekst: B. Zgodzińska. Przel. J. Richards. Marki: Parma Press 2006, 159 s.

Tekst w jęz. pol. i ang.

OPRACOWANIA (wybór)

G. Poli: S.I.W. (1885-1939), la strana voracità dell'esistere. *Lecture*, Mediolan 1986 nr 431. – B. Schultze: „Drama-Theater” als Herausforderung für Übersetzer: „Kurka Wodna” deutsch und englisch. *Ars Philologica Slavica*, Monachium 1988. – A. Dorczak: S.I.W. as an avant-garde writer. *Australian Slavonic and East European Studies* Parkville 1990 t. 4 nr 1/2. – Ch. Kiebuszińska: The metaphysical theater of pure form. *Slavic and East European Arts*, Nowy Jork 1990 nr 2. – A. Przyłębski: Rola filozofii w twórczości S.I.W. *Spraw. Roczne PTPN Wydz. Filol. i Filoz.* 1990 nr 105. – W. Balus: Bild und Dasein zur Theorie der Reinen Form von S.I.W. W: The art of 1920's in Poland, Bohemia, Slovakia and Hungary. Kr. 1991. – Z. Folejewski: A.P. Ghekhov and S.I.W. Two Slavic precursors of contemporary theatre. W: Slavic drama. The question of innovation proceedings. Ottawa 1991. – I. Jakimowicz: La multiple fonction du portrait. Quelques remarques concernant la Firme de Portraits S.I.W. [Przel. na jęz. franc.] M. Blusztajn. *Polish Art Studies* 1991 nr 12. – R. Strzelecki: S.I.W.: pojęcie istnienia poszczególnego. *Zesz. Nauk. Univ. Szczec.* 1991 nr 63. – D.A. Goldfarb: Masochism and catastrophe in W.'s „Insatiability”. *The Polish Review*, Nowy Jork 1992 nr 2 [dot.: Nienasycenie]. – M. Peterson: S.I.W. et la théorie de la forme pure dans l'art pictural. *Revue des Etudes Slaves*, Paryż 1992 t. 64 z. 2. – J. Pomianowski: Jaśniepanicz i panisko. *Tyg. Powsz.* 1992 nr 27, przedr. w tegoż: Wybór wrażeń. Lubl. 2006. – J. Skarbowski: Muzyka w powieściach i dramatach S.I.W. *Muzyka* 1992 nr 2. – A. Żakiewicz: Kompozycje astronomiczne Witkacego. *Rocz. Muż. Nar. w Warsz.* 1992 t. 33/39 (1985/1990). – A. Fialkiewicz: S.I.W. et Antonin Artaud: Quelle tradition pour un théâtre nouveau? *Revue de Littérature Comparée*, Paryż 1993 nr 2. – B. Schultze: S.I.W.'s Dramen im internationalen Übersetzungsvergleich am Beispiel der Bühnenparabel „Gyubal Wazahar”. W: Slavistische Studien zum XI. internationalen Slavistenkongress in Pressburg. Bratislava 1993. – L. Sokół: La dandysme de Witkacy, le jeu et la métaphysique. *Polish Art Studies* 1993 t. 14. – T. Eminowicz: Witkacy po katalońsku. W: Literatura polska w przekładzie. Kr. 1998. – K. Kościuszko: S.I.W. wobec monizmu neutralnego Bertranda Russella. *Zesz. Nauk. WSP w Olszt. Pr. Filoz.* 1998 z. 2. – K. Kościuszko: Witkacy inaczej odczytany. *Kwart. Filoz.* 1998 z. 2 [dot. opinii S.I.W. o pracy Ph. Franka „Das Kausalgesetz und seine Grenzen”]. – B. Polanowska: The search for the self in an experience of the finite and the infinite in the work of Søren Kierkegaard and S.I.W. *Slav. Occid.* 2000 t. 57. – P. Skalnik: Bronisław Kasper

- Malinowski i S.I.W.: nauka versus sztuka w konceptualizacji kultury. Przel. 5. Sikora. *Konteksty* 2000 nr 1/4. – M. Strzyżewski: Toruński epizod Witkacego. *PAL. Prz. Artyst.-Lit.* 2000 nr 5 [dot. inscenizacji sztuk S.I.W. w I. 20. w T. Miejl.]. – A. Zakiewicz: Witkacy w Tatrach. O roli młodzieńczych studiów pejzażowych w dojrzewaniu malarza. *Rocz. Podbal* 1997/2000 t. 8. – L. Sokół: Fenomen Witkacego. Wiele pytań, niewiele odpowiedzi. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mick.* 2000 wyd. 2001. – M. Czabańska-Rosada: Katastroficzne wizje S.I.W. *Bibl. Pozn. Hum. TN* 2002 t. 1. – S. Gawliński: Teoria powieści Witkacego. W tegoż: Pisma i postawy. Od Witkacego do postmodernizmu. Kr. 2002. – A. Kopiński: Ciemna noc mechanizacji. *Więź* 2002 nr 12. – A. Malanowska: Teatralizacja pogrzebu S.I.W.; L. Sokół: Edgar, Duke of Nevermore i Bungo. Bronisław Malinowski jako postać w twórczości S.I.W. *Konteksty* 2002 nr 1/2. – A. Pastuszek: Witkacy: filozofia czy filozofia w powieści? W: Gatunki okololiterackie. Walbrzych 2002. – M. Sojn: Filozofia Stanisława Ignacego Witkiewicza. Wyd. 2 Wr.: Wydawn. UW. 2002, 176 s. – A. Zakiewicz: Po trzecie – fotograf, czyli jak interpretować twórczość fotograficzną S.I.W. *Dagerotyp* 2002 nr 11. – R. Jagodzińska: Antynaukowość ujęć natury i kultury w filozofii S.I.W. *Zesz. Nauk. Szk. Hum.-Ekonomicznej w Łodzi*. Ser. 1 2003 z. 2. – R. Jochymek: Wstyd i strach, czyli przyczyny samobójstwa artysty. *Tytuł* 2003 nr 47/48. – K. Kościuszko: S.I.W. wobec przestrzeni nieeuklidesowych. *Hum. i Przyrodznaustwo* 2003 t. 19. – K. Lisowski: Kim był Witkacy. *Albo Albo* 2003 z. 2. – Z. Mitosek: Jak ugrzyć Witkacego? W tejże: Poznanie (w) powieści. Kr. 2003 [dot. Jedyne wyjście]. – T. Wojtaś: O ontologicznej podstawie poglądów historyzoficznych i estetycznych S.I.W. *Colloquia Communia* 2003 [nr 1]. – R. Augustyn: Witkacy librecista. W: Między teatrem i literaturą. Wr. 2004. – A. Biegalska: Whiteheadowska koncepcja poznania w kontekście zarzutów S.I.W. zawartych w „Krytyce poglądów Alfreda North Whiteheada”. *Hum. i Przyrodznaustwo* 2004 t. 10. – M. Bukowska-Schiemann: Sprawa prapremii „Szewców” [zapis prapremii „Szewców” w reż. Z. Hübnera w 1957]; Witkacy: postmodernizm. W tejże: Tymczasowa rzeczywistość. Gdańsk 2004. – W. Gombrowicz: Witkacy. W tegoż: Varia. T. 1. Kr. 2004. – P. Mikołajewski: Witkiewiczowskie pasje – muzyka i malarstwo. W: Twórczość w godzinach nadliczbowych. Słupsk 2004. – B. Schultz: Brutalizacja jako znamie dwudziestowieczności. Morderstwo mimochodem i inne formy zabijania w sztukach teatralnych Witkacego. W: Dwudziestowieczność. Wwa 2004. – W. Skalmowski: Przyczynek do witkacologii. W tegoż: Lektury dla „Kulnury”. Lubl. 2004. – M. Szwabowicz: Modernistyczna „femina rufa”. *Lampa* 2004 nr 11 [dot. kobiet w twórczości S.I.W.]. – A. Zakiewicz: Witkacy. Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2004, 80 s. [dot. twórczości artyst. S.I.W.]. – T. Bocheński: Czarny humor w twórczości Witkacego. Gombrowicza, Schulza. Lata trzydzieste. Kr.: Universitas 2005, 313 s. – W. Bolecki: Gender and sex in early Polish modernism: Przybyszewski, Izykowski, Witkacy, Schulz. W: Gender and sexuality in ethical context. Bergen 2005. – E. Dąbrowska: Sztuka albo życie. Estetyka modernistyczna „Jedyne wyjście” Stanisława Ignacego Witkiewicza. Kr.: Universitas 2005, 198 s. – J. Degler: Witkacy się żeni; Z. Piasecki: Stanisław i Stanisław Ignacy Witkiewiczowie: ich zakopiański przyjaciele i bliscy znajomi. Na podstawie „Wspomnień” Władysława Kiejstusa Matlakowskiego. W: Pejzaże kultury. Wr. 2005. – B. Kaniewska, A. Legeżyńska, P. Śliwiński: Czy Witkacy był grafomanem? W tymże: Literatura polska XX wieku. Pozń. 2005. – G. Kowal: Nietzsche i trzech muskietierowie: Gombrowicz, Schulz, Witkacy. W tegoż: Friedrich Nietzsche w publicystyce i literaturze polskiej lat 1919-1939. Wwa 2005. – E. Makarczyk-Schuster: Przestrzeń i znaki przestrzeni w utworach scenicznym Stanisława Ignacego Witkiewicza z lat dwudziestych albo czy na końcu sceny można jeszcze wyciągnąć rękę? Przel. [z niem.] M. Borowski. Wwa: Wydawn. IBL 2005, 214 s. – J. Siedlecka: Mahatma Witkac. Wyd. 3 popraw. i uzup. Wwa: Prószyński i S-ka 2005. – Stanislav Ignacij Vitkevič. Žizn' i tvorčestvo. Materialy meždunarodnogo simpoziuma. K 120-letiju so dnja roždenija S.I. Vitkeviča. Sankt-Peterburg 2005 [tu m.in.: L. Novikova: S.I.V. i chudožestvennaja žizn' pol'skogo zemljačestva v Peterburge-Petrograde 1914-1918; I. Jakimovič: Vitkacy v Rossii; J. Degler: „Hic natus est Vitkacy”. (O prehyvanii S.I.V. v Rossii); D. Heck: Svetlyj lik V.; J. Degler: Isskustvo teatra v estetičeskom sistemie S.I.V.; P. Rudskij: Motiv „iz muzika v koroli” („Jz grzi w knjazi”) w dramach S.I.V. i V. Gombrowiča „Brakosočėtanie”; A. Źakevič: Astronomičeskie kompozicii V.; S. Okolovič: S.I.V. fotograf]. – K. Taras: Witkacy i film. Wwa: Errata; Wydawn. Uniw. Kardynała S. Wyszyńskiego 2005, 188 s. – T. Wojtaś: O Schopenhauerowskiej perspektywie monadyzmu biologicznego S.I.W. *Ruch Filoz.* 2005 nr 3. – T. Bocheński: Witkacego drogi do Tajemnicy. W: Dzieła, języki, tradycje. Wwa 2006. – L. Bugajski: „Piszę, jak jest”. *Twórczość* 2006 nr 1 [rec.: Listy do żony]. – J. Degler: O „sprawie honorowej” Witkacego z Karolem Stryjeńskim. (Przyczynek do biografii). *Odra* 2006 nr 5. – J. Degler: „Szewcy” na zakrętach historii; P. Rudzki: Witkiewicz w teatrze Tadeusza Kantora. W: Literatura, kultura, komunikacja. Wr. 2006. – J. Degler: Witkacy oszukany, czyli jak nie doszło do wybitcia okna na Europę; L. Sokół: Najdroższa Ninesczko! Witkacy jako mąż i kochanek [rec.: Listy do żony]. *Dialog* 2006 nr 1. – J. Gondowicz: Upadek rozpatrywany jako jedna ze sztuk pięknych. *Twórczość* 2006 nr 8. – R. Jęczeń: Trzy spojrzenia na twórczość Witkacego. *Akcent* 2006 nr 4. – M. Klecel: Dramat bez sensacji. *Tygiel Kult.* 2006 nr 1/3 [rec.: Listy do żony]. – Z. Majchrowski: Witkacy i Puzyna. W tegoż: Mickiewicz i wiek dwudziesty. Gdańsk 2006. – K. Masłoń: Listy Witkacego do wampa bez temperamentu. *Rzeczpospolita* 2006 nr 282 [rec.: Listy do żony]. – W. Moroz: Wtrącenia nawiasowe w powieściach S.I.W. W: Światy przedstawione. Tor. 2006. – W. Owczarski: Kantor i Witkacy. W tegoż: Miejsca wspólne, miejsca własne. Gdańsk 2006. – J. Pietrkiewicz: Metaphors of doom. S.I.W. „Insatiability”. Translated by Louis Iribarne (Urbana 1978). W tegoż: Polish literature from the European perspective. Łódź 2006. – Powroty do Witkacego. Materiały sesji naukowej poświęconej Stanisławowi Ignacemu Witkiewiczowi, Słupsk, 7-8 maja 2004. Pod red. J. Tarnowskiego. Słupsk: Muzeum Pomorza Środkowego 2006, 385 s. [zawartość: J. Tarnowski: Wstęp. – B. Frydryczak: „Zapał przemijająca chwila zachwyty nad światem”. Pejzaże Witkacego; A. Zakiewicz: Portrety kobiet demonicznych w młodzieńczej twórczości S.I.W.; M. Michałowska: Autoportret: fotografia w poszukiwaniu twarzy Innego – na motywach „Autoportretu wielokrotnego w lustrach 1915-1917”; A. Jamrozikowa: Kobieta podmiotowość w symbolicznym porządku? (Na podstawie wybranych fotografii S.I.W.); B. Zgodzińska: Recepcja schematów formalnych i tradycyjnych tematów sztuk plastycznych w obrazach i rysunkach Witkacego; D. Kołacka: Deformacje: portret między Witkacym a Baconem; S. Symiotiuk: Hyperbocciarz – kto zaczął?; A.M. Klonkowska: Typy konstytucjonalne Kretschmera w dramatach Witkacego; M. Bokinić: Teatr jako misterium metafizyczne: Witkacy i Artaud; T. Misiak: Nienasycony hałas istnienia. Absurd w twórczości literackiej Witkacego; T. Pękala: Witkacy kontra Witkiewicz – konflikt paradygmatów; T. Kostyrko: Witkacy – Chwistek kontrowersje wokół teorii wielości rzeczywistości w sztuce; J. Tarnowski: Czy filozofię Witkacego można uratować?; A. Pawliszyn, W. Pawliszyn: Witkacowskie inspiracje filozoficzne; C. Judek: Witkacy o pisarzach w listach do żony; J. Hoffman-Aulich: Witkacy o swoich chorobach w listach do żony; J. Fedorowicz-Stopa: „Trudno i damo”. Wspomnienia modelki Witkacego. – Prace S.I.W. w zbiorach publicznych

w Polsce]. – K. Sokułska: „Drugiego nie znajdziesz takiego – to nie ma co”. *Not. Teatr* 2006 nr 39/40 [rec.: Listy do żony]. – A. Żakiewicz: Demon Zakopanego i zakopiański chochlik – groteska i dramat w twórczości S.I.W. i Rafała Malczewskiego. W: Rafał Malczewski i mit Zakopanego. T. 2. Zakopane w czasach Rafała Malczewskiego. Olszanica 2006. – E. Iwanczewska: Muszę się odrodzić. Inne spotkania z dramatai Witkiewicza. Kr.: Księg. Akademicka 2007, 229 s. – W. Tomasiak: „Szalona lokomotywa” albo Witkacy kontra Zola. W tegoż: Ikona nowoczesności. Kolej w literaturze polskiej. Wr. 2007.

A.Sz.

WITKOWSKA Alina Edwarda

[...] W 2005 była przewodniczącą Komitetu Obchodów 150. Rocznicy Urodzin Adama Mickiewicza. W 2006 została wybrana na kolejną kadencję do Rady Naukowej IBL PAN. [...]

TWÓRCZOŚĆ

8. Literatura romantyzmu. Wyd. 4 zmien. Wwa: PWN 2003, 429 s. IBL PAN. Dzieje Literatury Polskiej. Synteza Uniwersytecka.

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopismach, m.in.: Romanticism. [Przeł.] D. Sax. W: Ten centuries of Polish literature. Wwa 2004 s. 149-171.

Praca edytorska i redakcyjna

1. Wybór pism Filomatów. Konspiracje studenckie w Wilnie 1817-1823. Oprac. [i wstęp] ... [Wyd. 3] Wr.; Wwa: Ossol. we współpracy z De Agostini Polska 2005, CLXVI, 423 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Sprzeczności Mickiewicza. Rozm. D. Sosnowska. *Kresy* 1998 nr 2.

[Cześć i skandale:] M. Dernałowicz: Codziennosc Wielkiej Emigracji. *Więź* 1998 nr 7; D. Sosnowska: Mała Wielka Emigracja? *Znak* 1999 nr 3.

A.Sz.

WITKOWSKI Michał

TWÓRCZOŚĆ

4. Świat teatralny młodego Mickiewicza. Wyd. 2. Pośl.: D. Ratajczakowa. Pozn.: Wydawn. *Pozn. Studia Polonist.* 2006.

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopismach, m.in.: Jarosław Maciejewski. (23 grudnia 1924 – 28 października 1987). *Pam. Lit.* 1990 z. 1 s. 267-280.

WITTLIN Józef

OPRACOWANIA (wybór)

T. Nowakowski: O poecie, który umiał się dziwić. *Orzeł Biały*, Londyn 1989 nr 1439 [1440]. – M. Stępień: Nad auto-

portretem J.W. W tegoż: Dalekie drogi literatury polskiej. Kr. 1989. – I. Krzemińska: W zimnym krystalicznym blasku. *Pozycja* 1990 nr 7/9. – A. Lawaty: J.W. (1896-1976). Seine deutschen Beziehungen und Bindungen. *Deutsch-Polnisches Jahrbuch*, Bremen, Gdańsk 1990 t. 4. – B. Bielas. *Rocz. Lwów*, 1991 [rec.: Mój Lwów]. – J.A. Choroszy: Huculszczyzna w literaturze polskiej. Wr. 1991, passim. – J. Piotrowiak: W Teatrze Jednego Widza. „Przedśpiew”. *Pr. Nauk. UŚI w Katow.* 1993 nr 1376. – M. Okłot: Piekło, słowa i tamaryzki. *Prz. Pol.*, Nowy Jork 2001 nr z 16 VIII. – E. Borkiewicz: W en España. *Acta Univ. Wratisl. Estudios Hispánicos* 2003 nr 11. – F. Śmieja: Wizyta. W tegoż: Zbliżenia i kontakty. Kat. 2003. – J. Gladys: Evropa i „evropejskost” v pol’skoj literature o „kresach”. (S. Vincenz, J.V., V. Odojevskij). W: Mif Evropy w literaturze i kulturze Pol’si i Rossii. Moskwa 2004. – B. Olech: Franciszkańskie fascynacje J.W. W: Dzieło świętego Franciszka z Asyżu. Wwa 2004. – H. Stephan: Polish émigré writers in New York in the files of FBI: Lechoń, Wierzyński. W: *The Polish Review*, Nowy Jork 2006 nr 1. – M. Stępień: Inwalida pierwszej wojny światowej; Dwa rodzaje liczby mnogiej. W tegoż: Wśród emigrantów. Kr. 2007.

E.G.

WITTLIN Tadeusz

TWÓRCZOŚĆ

21. Pieśniarka Warszawy. Hanka Ordonówna i jej świat. [Wyd. 3] Łomianki: LTW 2006.

24. Szabla i koń. [Wyd. 2] z podtytuł. Gawęda o Wieniawie. Wwa, Dziekanów Leśny: LTW 2003.

OPRACOWANIA (wybór)

A. Jarama: Wspomnienie miasta czy miasto ze wspomnień? Warszawa Janusza Minkiewicza, T.W., Jerzego Zaruby i Stefanii Grodzieńskiej. W: Doktoranckie varia i wariacje. Pozn. 2005.

A.Sz.

WITWICKA Katarzyna

TWÓRCZOŚĆ

13. Polesie. Kadry pamięci. Lubl.: Lubel, Centrum Marketingu 2003, 169 s.

M.K.-K.

WŁOCH Władysław

[...] Kontynuował twórczość malarską i poetycką; fragmenty poematów drukował m.in. w piśmie *Fraza* (2003, 2006). W 2004 otrzymał nagrodę literacką Marszałka Województwa Podkarpackiego. [...]

B.T.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006.

S. Uliasz: W.W.: klasycyzujący poeta awangardowy. *Fraza* 2003 nr 1/2 [rec.: Wiersze wybrane].

B.T.

WŁODEK Adam

OPRACOWANIA (wybór)

W.P. Szymański: Uważnie mijam; Wcale nieźle prefabrykatory. W tegoż: Między ciemnością a światem. Kr. 2005 [rec.: Uważnie mijam; Kleksy].

M.K.-K.

WOJACZEK Rafał

TWÓRCZOŚĆ

16. Wiersze. Wybrał i posł. opatrzył T. Pióro. Wwa: PIW 2004, 371 s.

17. Wiersze zebrane. Red.: B. Kierc. Wr.: Biuro Lit. 2005, 371 s.

Wybór utworów w p r z e k ł. n i e m.: In tödlicher Not. [Przekł. i posł.:] G. Simonides, T. Rössler. Aachen 2000.

OPRACOWANIA (wybór)

R. Milczewski-Bruno: Sezon, o którym trochę wiem. W tegoż: [Poezja, proza, listy]. T. 2. Wwa 1989. – J. Kornhauser: R.W. „Reszta krwi”. W tegoż: Poezja i codzienność. Kr. 2003. – R. Cudak: Inne bajki. W kręgu liryki Rafała Wojaczka. Kat.: Wydawn. UŚL. 2004, 292 s. *Pr. Nauk. UŚL w Katow.*, nr 2261. – A. Dziadek: „Fuga” R.W. W tegoż: Obrazy i wiersze. Kat. 2004. – J. Ślósarska: Aż do najdalszej granicy poranka. Obrazowanie kształtu-na-tle. W tegoż: Studia z poetyki antropologicznej. Wwa 2004 [dot. wiersza: Ekloga]. – B. Kaniewska, A. Legeżyńska, P. Śliwiński: Trudny romantyzm R.W. W tymże: Literatura polska XX wieku. Pozn. 2005. – T. Nyczek: Bóg w nocnej koszuli. W tegoż: Lektury obowiązkowe. Kr. 2005. – W.P. Szymański: Moja matka jadłna. W tegoż: Między ciemnością a światem. Kr. 2005. – B. Przymuszała: Szukanie dotyku. Problematyka ciała w polskiej poezji współczesnej. Kr. 2006, passim. – S. Srokowski: Skandalista Wojacek. Wyd. 2 zmien. z podtyt. Poezja, dziewczyny, miłość. [B.m.:] Światowid 2006, 198 s. – B. Kierc: Rafał Wojacek. Prawdziwe życie bohatera. Wwa: W.A.B. 2007, 384 s. – A. Sosnowski: „Najrzykowniej” (u W.). W tegoż: Najrzykowniej. Wr. 2007.

A.Sz.

WOJCIECHOWSKA Kalina

Przekład

50. G. Garcia Marquez: Sto lat samotności. [Powieść]. Tłum.: G. Grudzińska i ... Wyd. nast.: [wyd. 10] Wwa: Świat Książki 2004; Kr.: Mediasat Poland [2004]; Wwa: Muza 2006.

WOJCIECHOWSKI Jakub

OPRACOWANIA (wybór)

F. Glura: Pamiętnikarz J.W. *Przyj. Ludu* 1992 nr 2/3.

M.K.-K.

WOJCIECHOWSKI Piotr

[...] Kontynuował współpracę z *Przeglądem Katolickim* (tu w 1989 cykl felietonów pt. „Okno na ogród”) oraz z mieszczykiem *Więź*, głównie jako recenzent i autor felietonów w cyklu „Jeden świat, jeden mózg”. W 1989 publikował też cykl felietonów pt. „Peryskop optymistyczny” w piśmie *Ate-neum Kapłańskie*. Utwory prozą, artykuły i recenzje ogłaszał następnie m.in. w *Gazecie Wyborczej*, *Przeglądzie Polskim*, *Przeglądzie Literackim*, *Dekadzie Literackiej*, *Tygodniku Powszechnym*, *Nowych Książkach*, a od 2000 w *Rzeczpospolitej*. [...]

TWÓRCZOŚĆ

30. Z kufra pana Pompuła. [Powieść dla dzieci]. Wwa: Stentor 2002, 119 s.

31. Kraj średniej wielkości. Sztuka teatralna w 3 aktach. *Dialog* 2004 nr 11 s. 16-43.

32. Zaliczanie, czyli Go-shi. Sztuka w 2 aktach. *Dialog* 2005 nr 7/8 s. 54-78.

33. Café Navarra. [Szkice]. Wwa: Bibl. „Więzi” 2007 157 s.

34. Doczekaj nowiu. [Powieść]. Wwa: Świat Książki 2007, 381 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Nie chować głowy w asfalt. Rozm. D.J. Cirić. *Dialog* 2004 nr 11; Dzieci żyją dłużej. Rozm. J. Mikołajewski. *Gaz. Wyb. 2005* nr 215.

M. Zeic-Piskorska: Korespondencja literackich oraz filmowych struktur narracyjnych i czasowo-przestrzennych na przykładzie opowiadania P.W. „Ulewa, kometa, świński targ”. *Acta Univ. Nicolai Copernici* 1991 z. 201. – W. Jurasz: Sen o Europie Środkowej. (Świat prozy P.W.). *Więź* 1992 nr 1. – J. Pieszczachowicz: Jednoczesność powszechna pól i figur”. W tegoż: Smutek międzyepoki. Kr. 2000 [rec.: Ulewa, kometa, świński targ]. – M. Woźniakiewicz-Dziadosz: Pastisz epistolograficzny czulego romansu. *Ann. UMCS. Sect. FF. Philologiae* 2002 vol. 22 [rec.: Kamienne pszczoły]. – M. Orski: Pisanio-życie. W tegoż: Lustratorzy wyobraźni, rewidenci fikcji. Wwa 2003. – M. Orski: Exodus z imperium snu i mitu. *Dialog* 2004 nr 11. – J. Mikołajewski: Do źródeł Mrzonki i jeszcze dalej. *Gaz. Wyb. 2005* nr 215 [dot.: Poniedziałek, którego nie było].

E.G.

WOJDOWSKI Bogdan

TWÓRCZOŚĆ

5. Chleb rzucony umartym. [Powieść]. [Wyd. 8] Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2005.

P r z e k ł. j a p.: Shisha-ni nagerareta pan. [Przel.] K. Masatoshi. [Wyd. 2] Tōkyō 1989.

OPRACOWANIA (wybór)

A. Molisak: Judaizm jako los. Rzecz o Bogdanie Wojdowski. Wwa: Cyklady 2004, 381 s. – A. Molisak: Zapis pamięci

831

– zapis nieobecności. (Chleb rzucony umarłym). W: Czytane na nowo. Wwa 2004. – M. Jentys: Księga umarłych B.W. W teście: Nić Ariadny. Tor. 2005 [dot.: Tamta strona]. – K. Misztal: Niewyraźalne, nieprzedstawialne: dyskurs pamięci a figury reprezentacji w prozie po Auschwitz. („Chleb rzucony umarłym” B.W.) W: Pisarze polsko-żydowskie XX wieku. Wwa 2006.

WOJEWODA Cecylia 1910-2006

[...] Zmarła 19 sierpnia 2006 w Warszawie.

Przekłady

20. E. Kazan: Układ. [Powieść]. Wyd. nast.: [wyd. 3] London: Puls 1992; wyd. 6 Wwa: De Agostini we współpracy z Editiones Altaya Polska 2002; [wyd. 7] Poznań: Rebis 2003.

28. I. Shaw: Wieczór w Bizancjum. [Powieść]. [Wyd. 5] Kat.: Książnica 2004, 298 s.

32. J. Heller: Coś się stało. [Powieść]. [Wyd. 5] Wwa: Albatros 2003, 467 s.

34. J. Updike: Wyjdź za mnie. [Powieść]. Wyd. 3 Tor.: C&T 2002.

37. P. Shaffer: Detektyw. [Utwór dramatyczny]. Praprem. Częstochowa, T. im. A. Mickiewicza 1994.

Nadto (wg inf. rodziny) przekł. niedrukowanych i niewystawianych dramatów (powst. przed 2006): T. Williams: Okres przystosowania; P. Shaffer: Pięciopalcówki.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006.

WOJTYŁA Karol

(Jan Paweł II, papież)

1920-2005

[...] W 1993 został odznaczony Orderem Orła Białego. Zmarł 2 kwietnia 2005 w Watykanie.

TWÓRCZOŚĆ

1. Renesansowy Psalterz. (Księga Słowiańska). Wiersze oprac. z upoważnienia Autora M. Skwarnicki. Fot.: A. Bujak. [Wyd. 3] Kr.: Biały Kruk 1999. Przedr. zob. poz. 34.

2. Hiob. Drama ze Starego Testamentu. Przedr. zob. poz. 34.

3. Jeremiasz. Drama narodowe w trzech działach. Przedr. zob. poz. 34.

4. Brat naszego Boga. [Utwór dramatyczny]. 832 [Wyd. 7] Wr.: Tum 2003. Przedr. zob. poz. 34.

4a. Myśl jest przestrzenią dziwną. [Utwór poetycki; powst. 1952]. Druk zob. poz. 10. Przedr. zob. poz. 34.

Adapt. teatr. Scenariusz: M. Wójcikowska. Wyst. Kielce, T. im. S. Żeromskiego 1998.

5. Przed sklepem jubilera. [Utwór dramatyczny]. Przedr. zob. poz. 34.

Przekł. ang.: The jeweller's shop. [Przel.] B. Taborski. New York, London [1996?], – franc.: La boutique de l'orfèvre. [Przel.] J. Kukulczanka] Koukou Chanska. Paris 2000. – fr. i ułsk.: La buteghe dal oresin. [Przel.] R. Onghar. Guri-ze [1992?].

6. Kościół (fragmenty). Przedr. zob. poz. 34.

7. Promieniowanie ojcostwa. (Misterium). Przedr. zob. poz. 34.

Adapt.: radio wa: Adapt. (na podstawie adapt. teatr. Z.W. Solskiego): R. Gawłowski. Radio 1997, – tv: Scenariusz: B. Januchta. TV 1997.

8. Myśląc Ojczyzna... [Poemat]. Przedr. zob. poz. 34.

9. Stanisław. [Poemat]. Przedr. zob. poz. 34.

10. Poezje i dramaty. Przedr. fragm. zob. poz. 34. Tu także Myśl jest przestrzenią dziwną [poz. 4a].

20. Narodziny wyznawców. [Wiersze]. Przedr. zob. poz. 34.

21. Pieśń o Bogu ukrytym. Poezje. Przedr. zob. poz. 34.

26a. Człowiek, duszpasterz, poeta; Ljudina, pastir, poet. [Wybór wierszy]. [Przel.] S. Ševčenko. [Oprac.: V. Smašč, S. Ševčenko. L'viv: Komenjar 2001, 199 s.

Tekst w jęz. pol. i ukr.

28a. Svatina. Vibrani poezij Šviatynia. Poezje wybrane. [Przel.] V. Grabov'skij. Kijiv: Dnipro 2001, 149 s.

Tekst w jęz. pol. i ukr.

30. Tryptyk rzymski. Medytacje. [Utwór poetycki]. Przedr. zob. poz. 34.

Przekł.: ang.: Roman triptych. [Przel.] J. Peterkiewicz. Kr. 2003, wyd. nast.: Washington 2003, London 2003, – hisz p.: Triptico romano. [Przel.] B. Piotrowski. Washington 2003, wyd. nast. [Murcia] 2003, – kasz u b.: Triptik rziński. [Przel.] Z.M. Jankowski. Pelplin 2004, – k o r e a n.: Naean-e geudae ansikcheo isseuni. [Przel.] Choe Seong-eun. Seoul 2003, – n o r w.: Romersk triptykon. [Przel.] K. Tywniuk. Oslo 2004, – r u m.: Triptic roman. [Przel.] N. Marev. București 2003.

33. Myśląc Ojczyzna. [Wybór wierszy]. Nowa Ruda: M.B.M. Maria [2004], 35 s.

34. Poezje, dramaty, szkice; Tryptyk rzymski. Wybór i układ z upoważnienia Autora: M. Skwarnicki, J. Turowicz. Red. filol. tekstów: J. Okoń. Wstęp: M. Skwarnicki. Kr.: Znak 2004, 594 s. Wyd. nowe, zmien. tamże 2007.

Zawartość: M. Skwarnicki: Poetycka droga papieża Wojtyły. – Karol Wojtyła: 1. Poezje [m.in.:] Renesansowy Psalterz [poz.

1]; Myśl jest przestrzenią dziwną [poz. 4a]; Kościół [poz. 6]; Myśląc Ojczyznę... [poz. 8]; Stanisław [poz. 9]; Narodziny wyznawców [poz. 20]; Pieśń o Bogu ukrytym [poz. 21], – 2; Dramaty: Hłob [poz. 2]; Jeremiasz [poz. 3]; Brat naszego Boga [poz. 4]; Przed sklepem jubilara [poz. 5]; Promieniowanie ojcostwa [poz. 7], – 3; Szkice [z poz. 10] – Jan Paweł II: Tryptyk rzymski [poz. 30], – Aneks: Karol Wojtyła: [„Nad twoją białą mogiłą”]; Mousike; Harflarz; Rozważania o ojcostwie, – Jan Paweł II: Homilia podczas mszy św. z okazji odsłonięcia odrestaurowanego fresku „Sąd ostateczny” Michała Anioła w Kaplicy Sykstyńskiej; List do artystów; O Cyprianie Norwidge w 180. rocznicę urodzin poety.

35. Pozdrawiam i błogosławię. Listy prywatne papieża. Do druku podał i komentarzem opatrzył M. Skwarnicki. Wwa: Świat Książki 2005, 222 s.

Zawiera ponad 100 listów do M. Skwarnickiego i jego żony Zofii z domu Korbutt z lat 1973-2005.

36. Do towarzyszy drogi. Poezje wybrane. Wwa: LSW 2006, 92 s.

Wybory utworów w przekł. białoruski: Poëziá vybranae; „Rymski tryptic”. [Przeł.] D. Bicef, A. Cobata. Minsk 2003, – c h o r w.: Pjesme. [Przeł.] M. Slavicek. Zagreb 2003, – h i s z p.: Pensamientos de luz. [Przeł.] B. Piotrowski. Bogotá 2003, – n i e m.: Päpstliche Gedichte. [Przeł.] M.I. Danowski. Zürich 2006, – r o s.: Izbrannoe. [Przeł.] E. Tverdislova. Almaty 2005; Sočinenija. Moskva 2003, – u k r.: Vesluczi v nebo. [Przeł.] S. Ševčenko. Brovari (okręg Kijów) 2001; Vibriani poezi. [Przeł.] N. Stepula. L'viv 2001, – w ł o s.: Poesie. [Przeł.] A. Kurczab, M. Guidacci. Capua 1992; Tutte le poesie. Milano 2005.

OPRACOWANIA (wybór)

J. Turnau: Karol Wojtyła – Jan Paweł II. Kalendarium oraz testament Jana Pawła II. Wwa: Bibl. „Więzi” 2005, 127 s. – A. Wolnik: Dzieła Jana Pawła II. Bibliografia publikacji wydanych poza Polską. Wwa: Bibl. Nar. Inst. Bibliogr. 2005, 973 s.

W. Smaszcz: Słowo poetyckie Karola Wojtyły. Wwa: Pax 1998, 167 s. – J. Kulka: Odczuwanie duszy. Głosa o (!) poezji i dramatach Karola Wojtyły. Łomża: Mieję. Dom Kultury; Dom Środowisk Twórczych 1999, 24 s. – B. Chrzastowska: Poezja myśli i wiary. O twórczości poetyckiej K.W. W: Jan Paweł II – człowiek i dzieło. Pozn. 2001. – J. Majda: Dramat K.W. o miłości. W tegoż: Wisława Szymborska; Karol Wojtyła; Czesław Miłosz. Kr. 2002. – M. Oldakowska-Kufflowa: Nauczanie św. Pawła w twórczości literackiej K.W. *Kiel. Stud. Teol.* 2002 t. 1 cz. 2. – Przez słowa do Słowa. Poezja Karola Wojtyły jako źródło inspiracji. Prace młodzieży przygotowane na trzecią rocznicę wizyty Ojca Świętego Jana Pawła II w Toniniu. 1999 – 7 czerwca – 2002. Pod red. B. Burdziaja. Tor.: Gimnazjum Akademickie 2002, 93 s. – A. Przybylska: Samotność możliwa w człowieku. Mityczny aspekt „Poezji i dramatów” Karola Wojtyły. Kr.: Arkana 2002, 363 s. – Z.W. Solski: Ikony kraje w dramatach Samuela Becketta, Karola Wojtyły i Martina Bubera. Przedm. opatrzył R.K. Przybylski. Opole: Wydawn. Uniw. Opol.; Opol. Tow. Przyj. Nauk 2002, 214 s. [zawiera m.in. „Promieniowanie ojcostwa” K.W. (rozd. 2)]. – J. Bolewski: Widzenie w prawdzie początku i w świetle „Tryptyku rzymskiego” Jana Pawła II. *Prz. Powsz.* 2003 nr 10.

– K. Dzikowska: Im Schatten Luthers? Probleme der Übersetzung religiöser Dichtung am Beispiel der Betrachtung „Matka” von K.W. *Stud. Germanica Posn.* 2003 vol. 29. – *Eibos* 2003 nr 1/2 [zawiera art. nt. „Tryptyk rzymskiego”]; T. Garbol: Tryptyk nie tylko rzymski; J. Ratzinger: Początek – droga – kres. [Przeł.]; G. Reale: Teologia ludzkiego losu. Komentarz krytycznoliteracki. [Przeł.]; C. Ritter: „Tryptyk rzymski” – pierwsze interpretacje. Sesja wokół „Tryptyku rzymskiego”, Lublin KUL, 10 IV 2003; S. Sawicki: Progł. – B. Ferdek: Eschatyczny motyw „Tryptyku rzymskiego”. *Perspektiva* 2003 nr 2. – Cz. Gładczuk. *Stud. Teol.* 2003 t. 21 [dot.: Tryptyk rzymski]. – M. Jasińska-Wojtkowska: „Tryptyk rzymski” – poetyckie „de dignitate humana” Jana Pawła II. W: *teje: Horyzonty literackiego sacrum*. Lubl. 2003. – D.T. Lebioda: Deus mirabilis... Rozmyślenia o „Tryptyku rzymskim” Jana Pawła II. W: *Słowiańszczyzna wobec sacrum w kulturze świata wschodniego i zachodniego. Acta Slavica Musica Antiqua Europea Orient.* Bydg. 2003 t. 13. – Z. Lisowski: „Tryptyk rzymski” Jana Pawła II – próba interpretacji; A. Borkowski: Trudny dialog człowieka i Księgi; A. Przybylska: Patrząc przez okna sykstyńskiej kaplicy... O „Tryptyku rzymskim” Jana Pawła II. *Ogród* 2003 nr 1/2. – Z. Ożóg: od „Ballad beskidzkich” K.W. do „Tryptyku rzymskiego” Jana Pawła II; Odpowiednie dać rzeczy słowo. K.W. jako mistrz słowa polskiego; J. Pasterski: Rzymskie przesłanie wiary. *Fraza* 2003 nr 3. – Z. Pawlak: Geneza antropologii filozoficznej K.W. *Teologia i Człow.* 2003 nr 1. – J. Szymik. *Pastores* 2003 nr 3 [dot.: Tryptyk rzymski]. – „Bo piękno na to jest by zachwycało”. Jan Paweł II w kulturze polskiej. Pozn.: Księg. św. Wojciecha [2004], 165 s. [zawiera m.in.: R. Rogozińska: Wyjście z zamętu świat ducha. Myśl estetyczna Jana Pawła II a sztuka współczesna; J. Jaworska: Kształt i barwa pontyfikatu. Ikonoografia postaci Jana Pawła II w sztuce polskiej; B. Chrzastowska: Poezi o Papieżu-Poecie; S. Sterna-Wachowiak: K.W. i polski teatr; B. Walczak: Jan Paweł II a język polski; A. Grzegorzyc: Poznanie przemieniacja. O refleksji filozoficznej Jana Pawła III]. – B. Kuczera-Chachulska: „Tryptyk rzymski” wobec tradycji lirki medytacyjnej. (Kilka uwag). *Zesz. Nauk. KUL* 2004 t. 47 nr 3. – K. Nowosielski: Ten, który idzie za Głosem. W tegoż: Rozróżnianie głosów. Gdańsk 2004 [dot.: Poezje zebrane; Tryptyk rzymski]. – B. Taborski: „Wprost w moje serce uderza droga wszystkich”. O Karolu Wojtyłę – Janie Pawle II, Szkice, wspomnienia, wiersze. Tor.: A. Marszałek 2004, 402 s. – K. Dybciak: Semantyka ojczyzny i narodu w poezji K.W.; Jan Paweł II w polskiej kulturze artystycznej (pierwsze piętnaście lat pontyfikatu); „Tryptyk rzymski” – nowa forma literacka. (Kilka uwag ogólnych o współczesnym poemacie). W tegoż: Trudne spotkanie. Kr. 2005. – S. Dziedzic: Na gościach Pana. O juveniliach poetyckich K.W. W: *Literatura, kulturoznawstwo, uniwersytet*. Kr. 2005. – Kwiatki Jana Pawła II. [Zbiór anegdot dot. Jana Pawła II]. Wybrał i oprac. J. Poniewierski. Pomyśl i współpraca; J. Turnau. Kr.: Znak 2005, 167 s. – Z. Ożóg: Medytacja jako gatunek wypowiedzi religijnej i poetyckiej. Na przykładzie „Tryptyku rzymskiego” Jana Pawła II. W: *Epoka przemian. Rzeszów 2005.* – A. Skrendo: Same kroki w przód. „Tryptyk rzymski” Jana Pawła II. W tegoż: *Poezja modernizmu*. Kr. 2005. – Z. Zarębianka: Dojrzwianie do śmierci, dojrzwianie do ojcostwa w poetyckiej antropologii K.W. *Ruch Lit.* 2005 nr 3. – Znaleźć źródło. Twórczość literacka Karola Wojtyły – Jana Pawła II. Red., wstęp: Z. Andres, J. Pasterska. Rzeszów: Wydawn. Uniw. Rzesz. 2005, 302 s. [zawartość: [1]. Gdzie jesteś źródło? ...; Z. Ożóg: K.W. – Jan Paweł II jako pisarz. Wprowadzenie; Z. Andres: Zarys nieuchronnego czasu. Historia – sztuka – ojczyzna w poezji K.W.; K. Ożóg: Ojczyzna polszczyzna – z niej się wylaniem. w niej się zakorzeniem. K.W. a język polski; G. Ostasz: O szczególnej bliskości K.W. polonistom; B. Taras: Motywy słowiańskie w poezji K.W.; M. Spół-

nik: Przestrzeń serca, myśli, słowa. Kilka uwag o poetyce tekstów K.W.; J. Wolski: Prawdy, dla których brakuje nam słów; A. Paliwoda: „Poezja pokłonna”. Kilka uwag o „Magnifikat” K.W.; M. Rabizo-Birek: „Wszyscy krążą na granicy Boga”; Uwagi o poemacie „Profile Cyrenejczyka”; A. Jamrozek-Sowa: O „Wędrowce do miejsc świętych”; A. Wal: Przybliżyć tajemnicę zbawienia. „Odkupienie szuka Twego kształtu, by wejść w niepokój wszystkich ludzi”; Z. Ozóg: K.W. „Meditatio mortis”; M. Kulakowska: Archetypowy symbol przepaści w Psalmie 42 i jego interpretacje w wierszach w cyklu „Kościół” K.W.; J. Pasternski: Poetyckie przesłanie wiary – „Tryptyk rzymski” Jana Pawła II; A. Kubas: W poszukiwaniu Wody Żywej. „Pieśń o blasku wody” i „Strumień”; J. Pasternski: „Pamięć i tożsamość” Jana Pawła II w perspektywie indywidualnej i zbiorowej; K. Maciąg: „A cóż mam powiedzieć o sobie ja...” O prozie autobiograficznej Jana Pawła II; A. Jakubowska-Ozóg: Obraz pontyfikatu Jana Pawła II w wierszach poetów współczesnych (J. Łobodowski, J. Twardowski, Cz. Miłosz). – [2]. Szukałem Was... Wiersze i szkice studentów polonistyki z dni żałoby narodowej po śmierci Papieża Jana Pawła II]. – T. Garboli: O „Tryptyku rzymskim” Jana Pawła II. *Ruch Lit.* 2006 nr 1. – Karol Wojtyła – poeta. Pod red. nauk. J. Gładziewskiego i W. Sadowskiego. Wwa: Wydawn. UW 2006, 283 s. Iżwartość: Pokolenie: M. Urbanowski: „Widma lepszych świąt”. „Renesansowy psalterz” K.W. a poezja pokolenia wojennego; A. Rydz: Elegijność poezji Herberta, Miłosza, Wojtyły. – Uchwycić sens: E. Szczęsna: Namysł, zdziwienie, zapytanie – o poetyce interpretacji na przykładzie „Tryptyku rzymskiego” Jana Pawła II; J. Szymik: Przekroczyć próg zdumienia. O „Tryptyku rzymskim” Jana Pawła II; O. Weretiuke: „Drugie pluco”. O recepcji poezji K.W. na Ukrainie. – Warsztat artystyczny: M. Burghardt: Poezje młodzieżowe K.W.: analiza tekstuologiczna; M. Falkowska: „Cisza i milczenie” w poezji K.W.; W. Sadowski: Czy Wojtyła pisał wiersze Kotłarczykiem?; C. Zalewski: „Hjób” albo narodziny tragedii z ducha modernizmu; Z.W. Solski: K.W. dramaturgia wnętrza. – Tradycja: K. Maciąg: Poezja i poeci w tekstach autobiograficznych Jana Pawła II; G. Halkiewicz-Sojak: Rapsod i rapsodyczność w dykcji poetyckiej i refleksji Cypriana Norwida i K.W.; R. Czerwińska: Refleksje Cypriana Norwida i K.W. o miłości małżeńskiej; J. Gładziewski: Karetta Leibniza; M. Krzemińska: Synteza różnych kategorii i wzorów kultury we wczesnych sonetach K.W.; J. Dąbrowska: Aluzje literackie w poezji K.W. na przykładzie „Renesansowego psalterza”; M. Bernacki: Słowiańska Pieśń Miłości – o funkcji poety i poezji w Sonetach-Zarysach K.W. – Poezja teologa: W. Kudyba: „Matka”. Eschatologiczna ikona Kościoła; A. Kolodziejska: Teologia miłości pisana językiem nauki i dramatu; B. Przymuszała: „Człowiek jako obraz” – Jana Pawła II poetycka teologia ciała. – Wielkie tematy: K. Dettlaff: Doświadczenie ojczyzny a świat wartości w poezji K.W.; D. Heck: Pojęcie sprawiedliwości w „Bracie naszego Boga” a liberalna teoria sprawiedliwości Johna Rawlsa; M. Dziugiel-Laguna: Motyw oczu „widzących i wiedzących” w poezji K.W.; E. Szkudlarek: Łęki miłości w dramatach K.W.; A. Śliwa: Szuka w twórczości i myśli K.W. – Próba syntezy: Z. Zarębianka: Medytacja znaczeń. O specyfice dykcji poetyckiej K.W.; M. Kulaczka: Perspektywy czytania twórczości dramatycznej K.W. Próba syntezy i refleksje badawcze. – M. Lasota: Donos na Wojtyłę. Karol Wojtyła w tęczkach bezpieki. Współpraca: M. Zajac. Post.: R. Terlecki. Kr.: Znak 2006, 348 s. – G. Łęcicki: Nachylenie Boga. O młodzieżowej poezji Karola Wojtyły. Przedm.: Z. Peszkowski. Wwa: Patmos 2006, 120 s. – J. Popiel: Teatr w biografii K.W. W tegoż: Los artyści w czasach zniewolenia. Teatr Rapsodyczny 1941-1967. Kr. 2006. – Kard. S. Dziwisz: Una vita con Karol. Un libro-conversazione scritto dal ... con G.F. Svidercoschi. Vatican: Editore Rcs Libri e Libreria Editrice Vaticana 2007, 225 s., przekł. pol.: Świadectwo. W. Ródmicze z G.F.

Svidercoschim. Przel. M. Wolińska-Riedi. Wwa: TBA Komunikacja Marketingowa 2007, 230 s.

Utwory poetyckie poświęcone Janowi Pawłowi II ... Oto idzie papież słowiański... Wiersze dla Ojca Świętego Jana Pawła II. Oprac., posł. i układ: H. Wolny. Kielce: Druk M. Gajek 1991, 136 s. – Ojcu Świętemu. Almanach poetycki. Red. i wybór wierszy: E. Przebieracz. Czekańów: Łamigłówek Religijny 2003, 125 s.

J.Cz.

WOJTYSZKO Maciej

TWÓRCZOŚĆ

12. Trzynaście piórko Eufemii. [Komiks dla dzieci]. Rys.: G. Dłużniewska. Wwa: NK 1977, [51] s. Wyd. nast. Wwa: Ezop 2007, 104 s.

W t. 9 błąd w tytule i określeniu gatunku.

16. Tajemnica szyfru Marabuta. [Powieść dla dzieci]. [Wyd. 5] Wwa: Ezop 2004.

Adapt. teatr: Adapt.: T. Pajdała, L. Chojnacki. Wyst. Łódź, T. Łalki i Aktora „Pinokio” 2001.

17. Epilog. [Utwór dramatyczny]. Przedr. zob. poz. 46.

28. Pożarcie królowej Bluetki. [Utwór dramatyczny dla dzieci].

Przekł. rós.: Kak čur ne s'jeli princessu Bulocku. [Przel.] L. Buchov, I. Kormil'cev. [W:] Dramaturgija Pol'si. XX v. Moskva 2004.

30. Kurs polskiego dla niezaawansowanych. [Utwór dramatyczny; współaut.:] J. Ostaszkiwicz. Praprem. Reż. ... Wr., T. Pol. 1992.

W t. 9 błąd w tytule i dacie praprem.

31. Wznowienie. [Utwór dramatyczny]. Praprem. Białystok, T. Dram. im. A. Węgielki 1994.

W t. 9 błędna inf. o praprem.

33. Rycerz Niezłomny, czyli niewola księżniczki Parekselancji. [Utwór dramatyczny]. *Nowe Szt. dla Dzieci. i Młodz.* 1992 z. 1 s. 51-66. Praprem. Pozn., T. Animacji 1993.

W t. 9 błędna data praprem.

Przekł. białorus.: Názłomny rycar, al'bo Návotá princyśy Parélancjii. [Przel.] N. Rusecka. W: Sučasnaja polskaja p'esa. Minsk 2002, wyd. nast. tamże 2003.

31a. Dymny. Piosenki, wiersze i wymyślenia. Scenariusz: A. Dymna, ... Reż. ... Praprem. Wwa, T. Ateneum 1993.

31b. Królowa i paż. [Utwór dramatyczny]. Praprem. Olsztyn, T. Lalek 1993.

35. Semiramida. [Utwór dramatyczny]. Przedr. zob. poz. 46.

36. Kraina kłamczuchów. Przedr. zob. poz. 46.

38. Żelazna konstrukcja. Sztuka w 2 aktach. Przedr. zob. poz. 46.

Przekł. białorus.: Żelaznaja kanstrukcja. [Przel.] G. Ciśuk. W: Sučasnaja polskaja p'esa. Minsk. 2002, wyd. nast. tamże 2003.

41. Grzechy starości. [Utwór dramatyczny]. Radio ok. 1999. Druk zob. poz. 46.

Utwór zgłoszony na Festiwal Słuchowisk Polskiego Radia Bolimów '99.

42. Bulhakow. [Utwór dramatyczny]. Przedr. zob. poz. 46.

43. Chryje z Polską. Rzecz o Stanisławie Wyspiańskim. [Utwór dramatyczny]. TV 2007. Druk zob. poz. 46.

44. Hermes przeszedł, czyli mitologia grecka. [Utwór dramatyczny]. Praprem. Czeski Cieszyn, Scena Pol. 2003.

45. Bromba i filozofia. [Opowiadania dla dzieci]. Wwa: Jacek Santorski and Co 2004, 124 s.

Książka wyróżniona przez Polską Sekcję Międzynarodowego Kuratorium Książki Dziecięcej (IBBY) przy UNESCO tytułem książki roku 2004 oraz wpisaniem (w 2006) na Listę Honorową H.Ch. Andersena.

46. Grzechy starości. [Dramaty]. Wwa: Ezop 2005, 416 s.

Zawartość: Od autora. – Epilog. Widowisko z okresu Wielkiej Emigracji [poz. 17]; Semiramida [poz. 35]; Kraina kłamaczów [poz. 36]; Grzechy starości [poz. 41]; Chryje z Polską. Rzecz o Stanisławie Wyspiańskim [poz. 43]; Żelazna konstrukcja [poz. 38]; Bulhakow [poz. 42].

47. Księżniczka i ziarnko grochu. [Utwór dramatyczny dla dzieci]. Wwa, T. Lalka 2007.

Na motywach baśni H.Ch. Andersena: Księżniczka na ziarnku grochu.

Adaptacje

7. W. Gombrowicz: Ferdynurke. Adapt. radio- wa: ..., J. Kukuła. Radio 1991.

11. I. Erenburg: Burzliwe życie Lejzorka. [Przeł.] M. Popowska. Adapt. teatr.: K. Sobol, ... TV 1992.

14a. G. Rodari: Bajki przez telefon. [Utwór dramatyczny]. [Przeł.] Z. Ernstowa. Adapt. i reż.: E. Sikora, ... TV 1991.

17. L.M. Montgomery: Ania z Zielonego Wzgórza. Adapt.: H. Królikowska, ... Wyst. Łódź, T. Powsz. 1992.

W t. 9 błędna inf. o pierwszym wyst.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Dyskretny urok wychucholca. Rozm. C. Polak. *Gaz. Wyborcza* dod. *Książ* 2004 nr 1.

A. Niewiadowski: M.W. W: A. Niewiadowski, A. Smuszkiewicz: Leksykon polskiej literatury fantastycznonaukowej. Pozn. 1990.

Cz. Kosyl: Geneza i funkcja nazw własnych w twórczości M.W. *Acta Univ. Mariae Curie-Skłodowska. Sect. FF. Pbiologiae* 1990 t. 8. – Z. Beszczyńska: Utopce a wodniki. *Guliwer* 2001 nr 3 [rec.: Saga rodu Klaptunów]. – A. Baluch: Od Bromby do Bromby. *Guliwer* 2003 nr 3 [rec.: Bromba i inni]. – A. Głab: Filozofia dla dzieci. (Całkiem małych i całkiem dużych). *Znak* 2005 nr 6 [rec.: Bromba i filozofia]. – T. Nyczek: Pettrarka ma konkubinę. *Nowe Książ* 2005 nr 8 [rec.: Grzechy starości]. – B. Pytlos: Tajemnica szyfru Marabuta.

Guliwer 2005 nr 2. – K. Zalewska: Przypadki M.W. *Dialog* 2006 nr 2 [dot. dramaturgii M.W.].

B.T.

WOLANOWSKI Lucjan 1920-2006

[...] Syn Henryka Kona, adwokata, i Róży z Wolanowskich [w t. 9 błędne imię matki]. [...] W 1980 wystąpił z PZPR. [...] Zmarł 20 lutego 2006 w Warszawie.

TWÓRCZOŚĆ

15. Poczta do Nigdy-Nigdy. Reporter w kraju koala i białego człowieka. [Reportaże z Australii].

Przeł. węgier: Posta Soha-soha földre. Ausztrália közéröl. [Przeł.] E. Sebök. Budapest 1985, wyd. nast. Bratislava 1985.

25. Nieznana Australia. Rzeczywistość przekracza fantazję. [Reportaż historyczny]. Powst. 2000. Masz., 154 s.

Zachowały się dwa egz. książki: w Arch. Książek i Dokumentów L.W. (prowadzonym przez M. Kubik) oraz u córki pisarza – Anny Wolanowskiej-Nathan.

OPRACOWANIA (wybór)

M. Kubik: L.W. Pożegnanie. *Gaz. Wyborcza* dod. *Stoleczna* 2006 nr 51. – Lucjan Wolanowski 1920-2006. *Gaz. Univ.*, DŚI. dod. spec. kwiecień 2006 [zawartość: L.W. [dane biogr.]. Oprac. M. Kubik. – A. Tumialis: Cztery razy dookoła świata. Podróże W. – Recenzenci donoszą, czyli prasa o L.W. i jego książkach [fragm. rec.]. Oprac. M. Kubik. – L. Wolanowski: Reporter pochyla się nad przeszłością. Nie wszyscy byli aniołami. (Dziennik dziennikarza). – L.W. we wspomnieniach przyjaciół [tu krótkie wypowiedzi J. Woźniakowskiego, H. Koprowskiego, I. Koprowskiej, E. Graszberga, L.J. Kerna, H. Stachowej, I. Nemerego, L. Paszkowskiego, J. Klimowicz-Osmańczyk, K. Goldberg, A. Ziernego, E. Junoszy-Stepkowskiej]. Zebrali i oprac. M. Kubik. – M. Kubik: Krótki załącznik do długiej przyjaźni.

B.T.

WOLNIAK Henryk

[...] Jako autor wierszy i aforyzmów kontynuował współpracę z pismami *Pomosty* (2003-06; od 2004 cykl aforyzmów pt. „Wolniły, czyli Zageniuszki”) i *Karton* (2002-03), publikował też utwory w *Debatach Łądeckich* (2004-05). W czerwcu 2006 przeszedł operację serca, która stała się inspiracją cyklu „Wierszo-przywileje z tamtego świata”. [...]

TWÓRCZOŚĆ

13. Zurocznia łądecka. [Wiersze]. Wr.: Ofic. Wydawn. Atut – Wrocławskie Wydawn. Oświat. 2005, 39 s.

Podp.: H. Wolniak-Zbożydarzyc.

14. Anieliada. [Wiersze]. Wr.: Akwedukt 2006, 44 s.

WOLNIEWICZ Janusz 1929-2006

[...] Zmarł 27 kwietnia 2006 w Warszawie. [...]

TWÓRCZOŚĆ

26. Niezwykle losy transatlantyków. [Opowieść popularnonaukowa]. Wwa: Ypsilon 1996, 156 s. Wyd. 2 tamże 2005.

B.T.

49. Rekonkwista. [Powieść]. [Wyd. 2] Wwa: SuperNowa 2004.

50. Kabaret Nadredaktora. Cz. 1-2. Wwa: Nowy Świat 2002-2003.

Cz. 2. Trzecia Najmieszniejsza. Polskie ZOO; Kabaret „Sześćdziesiątka”; Poradnia pozamałżeńska; Szopki polskie. ZSYP.
W t. 9 błędny tytuł.

53. Alterland. [Powieść]. Wyd. 2 Wwa: W.A.B. 2005.

54. Kwadratura trójkąta. [Powieść i opowiadania]. (Wolski w shortach, 1). Olsztyn: Solaris 2003, 424 s. Por. poz. 57.

B.M.

Zawiera tytułową powieść oraz opowiadania w cyklach: 60 minut na godzinę; Z przytępieniem ucha; Tragedia „Nimfy 8”. Por. Słuchowiska (t. 9).

55. Antybaśnia z 1001 dnia. [Opowiadania]. Wwa: Niezał. Ofic. Wydawn. Nowa 2004, 336 s.

56. Ekspiacja. [Powieść]. Wwa: W.A.B. 2004, 260 s.

57. Enklawa. [Powieść i opowiadania]. (Wolski w shortach, 2). Olsztyn: Solaris 2004, 312 s. Por. poz. 54.

Zawiera popraw. wersję tytułowej powieści [por. poz. 11] oraz opowiadania w cyklach: Baśnie dla bezsennych; Party; Horror na późne wieczory. Por. Słuchowiska (t. 9).

58. Miejsce dla dwojga. [Powieść]. Wwa: W.A.B. 2005, 261 s.

59. Polski zoomiks. [Z.] 1. Golden Fisza. [Komiks]. [Tekst:] ... [Rys.]: B. Słomka. Wwa: Mandragora 2005, 24 s.

60. Włóczędzy czasoprzestrzeni. [Powieść]. Wwa: SuperNowa – Niezał. Ofic. Wydawn. Nowa 2005, 375 s.

61. Zamach na Polskę. [Powieść]. Olsztyn: Solaris 2005, 230 s.

62. Nieprawe łóżce. [Powieść]. Wwa: Fronda 2006, 357 s.

63. Klucz do Apokalipsy. [Powieść]. Wwa: Albatros. Andrzej Kuryłowicz 2007, 302 s.

WOLSKI Marcin

[...] W 1980-81 był pierwszym sekretarzem podstawowej organizacji partyjnej PZPR Programu III Polskiego Radia. Od 1980 należał również do NSZZ „Solidarność”. [...] W 2003-05 pełnił funkcję prezesa Oddziału Warszawskiego SPP, a w 2005 został wiceprezesa Zarządu Głównego Stowarzyszenia oraz przewodniczącym komisji kwalifikacyjnej. Jako autor opowiadań, recenzji i felietonów współpracował nadal z *Gazetą Polską* (m.in. cykl pt. „Marcin Wolski poleca”), tygodnikiem *Wprost* (tu m.in. od 2004 cykl felietonów pt. „Krótko po Wolsku”), *Tygodnikiem Solidarność* (jeden z autorów działu „Felieton”; od 2002 cykl pt. „Bieda-Mości”); opowiadania publikował też m.in. w *Nowej Fantastyce* (m.in. w 2002-03 cykl pt. „Prawda baśni, prawda legendy”), a w 2006 zaczął ogłaszać teksty satyryczne i recenzje w miesięczniku *Niezależna Gazeta Polska*. Prezentował też nadal własne utwory na antenie Polskiego Radia (m.in. w magazynie satyrycznym ZSYP). W 2006-07 był dyrektorem Programu I Polskiego Radia. Odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski (2006). [...]

TWÓRCZOŚĆ

11. Enklawa; Neomatriarchat; Świnka. [Powieści].

Wersja popraw. powieści Enklawa zob. poz. 57.

26. Bogowie jak ludzie. [Powieść]. Wyd. 2 popraw. i poszerz. Olsztyn: Solaris 2004, 237 s.

31. Szopki noworoczne i okolicznościowe. [Współaut.:] M. Majewski. TV 1991-

– Teraz wyspa. [Szopka noworoczna]. 2004/2005.

– Saloon Gier – Szopka noworoczna. 2005/2006.

– Był sobie król, a nawet dwóch. [Szopka noworoczna]. 2006/2007.

44a. Graczykowie. [Scenariusz telenoweli]. Tv Polsat 1999-2001.

Tu M.W. scenariusz odcinka 22 oraz współpraca przy odcinkach: 21, 28, 43.

OPRACOWANIA (wybór)

[Alterland:] M. Ławrynowicz: „Alterland” W. *Gaz. Pol.* 2003 nr 51; T. Zygmun: Co by było, gdyby... *Opcje* 2003 nr 4/5. – M.A. Kowalski: Świat alternatywy II. *Najwyż. Czas* 2005 nr 33 /34 [rec.: Włóczędzy czasoprzestrzeni]. – M. Ławrynowicz: Miłość w rytmie kalasznikowa; K. Śmiałowski: Czasoprzestrzenny reykling; M. Parowski: Czuj duch! *Gaz. Pol.* 2005 nr 30 [rec.: Miejsce dla dwojga; Włóczędzy czasoprzestrzeni; Zamach na Polskę]. – I. Domaciuk: Onomastyka „Antybaśni z 1001 dnia” M.W. *Pr. Komis. Językozn. PTPN* 2006 t. 44. – P. Dunin-Ławoszewicz: Literatura a duch dziejów, *Lampa* 2006 nr 7/8 [tu m.in. rec.: Nieprawe łóżce]. – K. Lubelska: Satyryk, ponurak, optymist. *Polityka* 2006 nr 33. – M. Oramus: Morfeusz jako wehikuł czasu. *Gaz. Pol.* 2006 nr 31.

B.T.

WOŁOSZYNOWSKI Julian

OPRACOWANIA (wybór)

S. Piasecki: Cook, Pontus de la Gardie i „Było tak”. W tegoż: Prawo do twórczości. Wwa 1936, przedr. w tegoż: Prosto z mostu. Kr. 2003. – S. Piasecki: O roku ów. W tegoż: Prosto z mostu. Kr. 2003 [rec.: Rok 1863]. – A. Kiezuń: Rok 1863 na różne sposoby opowiedziany w powieści J.W. W teście: Śladami tradycji. Białystok 2004. – E. Szczepkowska: Gawędowe stylizacje J.W. W: Swojskość i obcość. Olsztyn 2004.

M.K.-K.

WORCELL Henryk

TWÓRCZOŚĆ

1. Zakłęte rewiry. [Powieść]. [Wyd. 6] Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2005.

OPRACOWANIA (wybór)

H. Bereza: Empiria. W tegoż: Sposób myślenia. Wwa 1989. – Z. Lukaszewicz: H.W. W kleszczach autentyzmu. W tegoż: Mój alfabet albo Pstryczki i potyczki. Wwa, Zielona Góra 1993. – E.K. Dzikowska: Ankunft der Polen in und Abreise der Deutschen aus Niederschlesien nach dem Zweiten Weltkrieg in den Erzählungen H. Worcells. Roczn. Centrum Stud. Niem. i Europejskich im. Willy Brandta UW: 2003 nr 1. – W. Gombrowicz: Spójrz kelnerowi w oczy. W tegoż: Varia T. 1. Kr. 2004 [dot.: Zakłęte rewiry].

M.S.

WORONCZAK Jerzy

OPRACOWANIA (wybór)

J. Miodek: Prof. dr hab. J.W. Por. Jez. 2003 z. 5, przedr. Rozpr. Komis. Jez. Wrocław. 2003 t. 29. – M. Wodziński: Prof. dr hab. J.W. Stud. Judaica 2003 nr 2. – L. Pszczolowska: J.W. Pam. Lit. 2004 z. 1.

M.S.

WOROSZYLSKI Wiktor

TWÓRCZOŚĆ

5a. Tymon Grudziel. [Utwór dramatyczny]. Powst. ok. 1950.

Niepublikowany utwór zgłoszony na konkurs polskich sztuk współczesnych; inf.: M. Jarmułowicz: Sezony błędów i wy-paczeń. Gdańsk 2003.

23. I ty zostaniesz Indianinem. [Powieść dla młodzieży]. [Wyd. 8] Gdańsk: Atext 1992.

47. Kto zabił Puszkina. [Biografia]. [Wyd. 3] Wwa: Twój Styl 2004.

56. Pozwólcie nam się cieszyć. Kronika prywatna 1981-1989, z zapisków z rozmaitym opóźnieniem, listów nie prywatnych i innych tekstów tego czasu ułożona. Wwa: Bibl. Więzi 1996, 349 s.

W t. 9 błąd w tytule.

59. Wiersze 1954-1996. Wybrał R. Krynicki. Kr.: a5 2007, 350 s.

Przekłady

17a. E. Zamiatin: Pchła. [Utwór dramatyczny]. Wyst. Tor., T. im. W. Horzycy 1989.

27. Moi Moskale. Wybór przekładów z poezji rosyjskiej od Puszkina do Ratuszyńskiej. Wr.: Biuro Lit. 2006, 414 s.

Praca redakcyjna

19a. Szukanie wspólnego języka. Rozmowa pisarzy polskich i rosyjskich w Radziejowicach 24 i 25 kwietnia 1990. Wypowiedzi pisarzy rosyjskich przeł. N. Woroszylska. Oprac. ... Więź 1990 nr 10 s. 3-77.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Liryka, liryka, tkliwa polityka... Rozm. J. Stanczak. Pousciągłość i Pr. 1990 nr 1/2; Myśmy żyli w literaturze. W: Hańba domowa. Oprac.: J. Trznadel, przekł. franc.: Nous vivions dans la littérature. W: La honte. [Przeł.] M. Rodowicz-Heninger. Paris 1992, [wyd. 2] tamże 1993; Pragnę wierzyć, że to sytuacja przejściowa. Rozm. T. Zaniewska. W teście: A dusza jest na Wschodzie. Białystok 1993.

1. Janczewska-Altyńska: W.W. W teście: Kontralfabet Kisiela. Wwa 1990. – A. Mazur: Poezja ciepła. Twórczość 1990 nr 2 [rec.: W poszukiwaniu utraconego ciepła i inne wiersze]. – J. Narbutt: W i „kategoria wstyd”. Ład 1990 nr 29. – P. Piąszczyński: Na mrozie. Więź 1990 nr 5/6 [rec.: W poszukiwaniu utraconego ciepła i inne wiersze]. – M. Zieliński: Lekcja historii. Zesz. Hist., Paryż 1991 z. 97. – J. Papuzińska: W labiryncie wartości. O powieści W.W. „Cyryl, gdzie jesteś?”. Ojcz. Polszczyzna 1992 nr 1. – A. Drawicz: W. – sztuka towarzyszenia. Tyg. Powsz. 1993 nr 40 [rec.: Z podróży, ze snu, z umierania]. – J. Kandziora: Poetycka formuła przy autobiograficznej w „Literaturze” W.W. W tegoż: Zmęczeni fabułą. Wr. 1993. – W. Wantuch: „Krzyk duszy nie nadaje się do druku”. Arkusz 1993 nr 25 [rec.: Z podróży, ze snu, z umierania]. – A. Michnik: Przyjaciel Moskali. Gaz. Wyborcza 2004 nr 217. – J. Mikołajewski: Piękne, nieczyste wariactwo. Gaz. Wyborcza 2004 nr 117 dod. Książki nr 5 [rec.: Cyryl, gdzie jesteś?]. – M. Stala: Ciało i sumienie Marcina Lutra. O jednym wierszu W.W. W tegoż: Przeszukiwanie czasu. Kr. 2004. – J. Szczesna: Lustrował prawdę. Gaz. Wyborcza 2004 nr 214. – V. Britanijskij: Wspominają V.V. W tegoż: Reč Pospolitaja poetow. Sankt-Peterburg 2005. – R. Mielhorski: Strategie liryczne w poezji W.W. Pam. Lit. 2005 z. 1. – A. Bikont, J. Szczesna: Rozstrzelany socjalizm czyli W.W. z „pryszczatego” staje się rewizjonistą. W tychże: Lawina i kamienie. Wwa 2006. – N. Woroszylska: Premiera „Moskali” W.W. Gaz. Wyborcza 2006 nr 83 [wywiad; rozm.] A. Kołodyńska [dot.: Moi Moskale]. – A. Fiałkowski: „Nie wstydić się ciepła”. Tyg. Powsz. 2007 nr 22 [rec.: Wiersze 1954-1996].

E.G.

WOŹNIAKOWSKI Jacek

[...] W 1995-2007 był przewodniczącym Stowarzyszenia Villa Decjusza (od marca 2007 honorowy prezes Stowarzyszenia). W 1996-99 wchodził w skład Rady Języka Polskiego przy Prezydium PAN. W 1999-2000 prowadził wykłady na Uniwersytecie Hebrajskim w Jerozolimie (w Katedrze Historii i Kultury Polskiej). W 2000 został członkiem czynnym PAU. Od 2001 publikuje cyklicznie wspo-

mnienia w *Zeszytach Literackich*. [...] Odnaczony m.in. Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski (2006). [...]

TWÓRCZOŚĆ

8. Tatra w malarstwie; The Tatra Mountains in painting; Die Tatra in der Malerei. [Album]. Tekst ... Red. i podpisy do ilustr.: A. Król. Marki: Parma Press 2006, 159 s.

Tekst w jęz. pol., ang. i niem.

Przekład

1. G. Greene: Sedno sprawy. [Powieść]. Przeł. ... [Wyd. 9] Kr.: Mediasat Poland [2004].

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Przygoda z „Tygodnikiem”. Rozm.: M. Bardel, J. Poniewierski, S. Wilkanowicz. *Znak* 2005 nr 4 [dot. współpracy z *Tyg. Powsz.*].

E. Berberysz: Idzie skacząc po górach. Portrety: J.W. *Rzeczpospolita* 2003 nr 39.

B.T.

WÓJCIK Ryszard

TWÓRCZOŚĆ

26. Krew, kurz, pamięć. Opowieść o bitwie nad Bzurą ziemi wydarta. Wwa: *Nowy Dż.*; Stow. „Pamięć Diaspory” 2005, 244 s.

B.M.

WÓJCIK Włodzimierz

TWÓRCZOŚĆ

13. Powrót do Nalkowskiej. [Szkic]. Kat.: UŚl. 2004, 100 s. *Pr. Nauk. UŚl. w Katow.*, 2194.

14. Spotkania zagłębiowskie. [Szkice i recenzje]. Wstęp: M. Kisiel. Kat.: Para 2006, 198 s.

Zawiera m.in. szkice: Żydowska polska dusza. O poezji Stanisława Wygodzkiego; Różewicz: „Stary poeta” i „Nasz starszy Brat”; W pejzażach Jana Pierzchały; Proza narracyjna Wilhelma Szewczyka; Zegadłowicz po latach; „Najbliższe ojczyzny” Stanisława Krawczyka; Talent i pasja. Droga twórcza Mariana Kisielea; Świat realny i świat wyobraźni Tadeusza Kijonki; Kanadyjska Mississauga – polskie Kończyce, Florian Śmieja jako wędrowiec; Ostatnia podróż wieszca [dot. K. Wyki]; Spotkania z Janem Twardowskim; Wspomnienie o Adamie Zegadłowiczu; Między Krakowem a Sosnowcem. Wspomnienie o Profesorze Stanisławie Grzeszczuku.

15. Zagłębiowskie impresje. Wstęp: M. Kisiel. Kat.: Para 2006, 277 s.

Felietony druk. na łamach *Wiad. Zagł.* w 1980-1981, 1988-1989.

Prace redakcyjne

10. Liryka polska XX wieku. Analizy i interpretacje. Kat.: UŚl.

Ser. 3. Pod red. ... i J. Kisiel. 2005, 158 s. *Pr. Nauk. UŚl. w Katow.*, 2336.

17. Zagłębie poetów. Antologia. Wybór i oprac.: M. Kisiel i P. Majerski. Przy współudziale ... Przedm.: M. Czarski. Wstęp: M. Kisiel i P. Majerski. Kat.: Gnome 2002, 214 s.

B.M.

WÓJTOWICZ Kazimierz

TWÓRCZOŚĆ

Poza pracami o charakterze rozważań religijnych opublikował:

24. Ostatni monolog. Wyznania Józefa z Nazaretu. [Opowieść]. Kr.: Alleluja 2004, 95 s.

25. Teczka proroka. Puzzle z życia Jana Chrzciciela. [Opowieść]. Kr.: Alleluja 2004, 134 s.

26. Życie konsekrowane w kawał(k)ach. [Anegdota]. Przedstawienie: S. Cichy. Kr.: Alleluja 2004, 111 s.

27. Spisy obietnic. [Wiersze]. Kr.: Alleluja 2005, 67 s.

28. Trzy widoki czyli Medytacja nad otwartym tryptykiem w kaplicy w seminarium wrocławskim. Słowo wstępne: M. Biskup. Wprowadzenie historyczno-teologiczne: P. Cembrowicz. [Wiersze]. Wr.: Metropolitalne Wyższe Seminarium Duchowne: Zakład Poligraficzny Rotgrif 2005, 34 s.

29. Znikomki. [Aforyzmy]. Wr.: Tum 2006, 148 s.

Przekłady

3. Ch. de Foucauld: Mądrość pustyni. Wybrał, przeł. i wstępem opatrzył ... [Wyd. 2] Wr.: Tum 2003, 47 s.

8. D. Benhoeff: Modlitwy i wiersze więźniów. Pośl.: A.A. Napiórkowski. Kr.: Alleluja 2005, 47 s.

Praca redakcyjna

9. Litanie maryjne. [Red.] ... Kr.: Alleluja 2006, 96 s.

B.M.

WÓYCICKI Kazimierz

OPRACOWANIA (wybór)

A. Karcz: K.W.: the foundation of Polish formalism. W teoz: The Polish formalist school and Russian formalism. Rochester, NY; Kr. 2002. – L. Jazownik: Koncepcja dydaktyczna K.W. i jej metodologiczno-teoretyczne przesłanki. W teoz: Teoria literatury a wizje edukacji literackiej. Zielona Góra 2003. – A. Karcz: K.W. formalistyczna koncepcja dzieła literackiego i historii literatury. Thum. T. Kunz. W: Polonistyka po amerykańsku. Wwa 2005.

A.Sz.

WROCYŃSKI Kazimierz

TWÓRCZOŚĆ

14. Dzieje salonu. Komedia w 3 aktach. TV 1994.
 27. Nie zginęła... Reportaż sceniczny w 3 aktach. Praprem. Częstochowa, T. Miej. 1945.
 W t. 9 błędna inf. o miejscu praprem.

Adaptacja

20. B. Prus: Powracająca fala. Sztuka w 4 aktach wg noweli. Adapt. scen. ... Wyst. Bydg., Estrada 1969.

M.K.-K.

WRÓBEL Zdzisław

TWÓRCZOŚĆ

25. Eros niebiański i wszeteczny. Greckie ideały piękna i miłości. [Szkice]. Bydg.: Prospekt Atelier 2003, 236 s. *Dzieje Erotyzmu*, t. 5. Por. poz. 20-22, 24.

OPRACOWANIA (wybór)

- Ank. 2006.
 S. Jasiński. *Kult. i Edukacja* 2002 nr 2 [rec.: Miłość i erotyzm w literaturze dawnych wieków]. – Z. Jędrzyński: Miłość po japońsku. *Bydg. Inf. Kult.* 2002 nr 9. – Z. Jędrzyński: Literacki jubileusz. *Nowości* 2005 nr 1.

B.T.

WRZOS Konrad

OPRACOWANIA (wybór)

- Z. Ziątek: W., Pruszyński, Wańkowicz. Rola wielkich indywidualności w narodzinach i rozwoju polskiego reportażu. W: Reportaż w dwudziestolecie międzywojennym. Lubl. 2004 oraz *passim*.

K.B.

WYGODZKI Stanisław

TWÓRCZOŚĆ

47. Wybór poezji. Joman ahawa [Pamiętnik miłości].

Przekł. niem.: Tagebuch der Liebe. Eine Begegnung in Gedichten, Briefen und Interviews. [Przel.] N. Kozłowski [i in.], Vechta-Langforden 2005.

OPRACOWANIA (wybór)

- J. Ficowski. *Wiadomości*, Londyn 1980 nr 40 [rec.: Poznanie]. – J. Wróbel: Tematy żydowskie w prozie polskiej 1939-1987. Kr. 1991. – S. Gawliński: „Błędy i wypaczenia” w perspektywie powieści. W tegoż: Polityczne obowiązki. Kr. 1993. – A. Węgrzyński: Po Marcu. W: Literatura emigracyjna 1939-1989. Kat. 1994. – W. Wójcik: Żydowska polska dusza. O poezji S.W. W: Żydzi w literaturze. Kat. 2003.

E.G.

WYKA Kazimierz

OPRACOWANIA (wybór)

- M. Wyka: Pokój mojego ojca. W teże: Głos różnych pokoleń. Wyd. 2 [właśc. 1] Kr. 1989, przedr. w teże: Niecierpliwość krytyki. Kr. 2006. – A. Kolakowski: Świadek spełnionej katastrofy. *Spół. Otwarte* 1997 nr 12 [dot.:] Życie na niby! – H. Markiewicz: Ostatnia książka K.W. W tegoż: Dopowiadzenia. Kr. [2000] [dot.:] Odeszli]. – Cz. Miłosz: W. *Dekada Lit.* 2000 nr 2/3. – D. Skórczewski: W. i Fryde, czyli „brzozowszczyk” contra „klerk”. Wokół pewnego epizodu międzywojennego sporu o krytykę. *Kresy* 2001 nr 1/2. – J. Pałowski: K.W. o „Trylogii” Henryka Sienkiewicza. *Stud. Filol. Akad. Świętokrzysk.* 2002 t. 15. – M. Krakowiak: Meandry światopoglądu krytyka. *Ruch Lit.* 2004 z. 3. – A.W. Jarosz: Na szlaku wędrówek K.W. na Śląsk i do Zagłębia Dąbrowskiego. *Śląsk* 2005 nr 4. – M. Krakowiak: Dzieje pewnego pogranicza. *Prz. Hum.* 2005 nr 4. – M. Stępień: Krytyk: K.W. W tegoż: Jak grecka tragedia”. Kr. 2005. – W.P. Szymański: Akademia i krytyk. W tegoż: Między ciemnością a świtem. Kr. 2005. – M. Szpakowska: K.W. ucieczka sprzed teatru. W teże: Teatr i bruk. Wwa 2006. – W. Wójcik: Dzieło K.W. W tegoż: Zagłębiowskie impresje. Kat. 2006. – M. Wyka: Syn kupca drzewnego; Pokój mojego ojca. W teże: Niecierpliwość krytyki. Kr. 2006. – M. Wyka: Przypisy do życia. [Wspomnienia]. Kr. 2007, *passim*.

A.Sz.

WYKA Marta

[...] W 1990 otrzymała stypendium im. S. Lema, przyznawane przez Polskie Towarzystwo Historyczno-Literackie w Paryżu. [...] Nadal kierowała Katedrą Krytyki Współczesnej na Wydziale Polonistyki UJ oraz pełniła funkcję redaktora naczelnego krakowskiego pisma *Dekada Literacka* (obecnie dwumiesięcznik; tu w 2001-04 m.in. cykl wspomnień pt. „Fantomy”). Jako autorka artykułów i recenzji kontynuowała współpracę m.in. z *Tygodnikiem Powszechnym*. Objęła też redakcję serii *Krytyka XX Wieku*, wydawanej od 2005 przez Wydział Polonistyki UJ i wydawnictwo Universitas w Krakowie. [...]

TWÓRCZOŚĆ

4. Głos różnych pokoleń. [Szkice].
 W t. 9 błąd w tytule.

9. Literatura Młodej Polski. Podręcznik dla klasy 2 i 3 liceum ogólnokształcącego, liceum profilowanego, technikum. Zakres podstawowy i rozszerzony. Pytania przygot. T. Bułska. Kr.: WL 2004, 281 s.

10. Literatura polska – Dwudziestolecie międzywojenne i okupacja. Podręcznik dla klasy 3 liceum ogólnokształcącego, liceum profilowanego, technikum. Zakres podstawowy i rozszerzony. Pytania ułożyła T. Bułska. Kr.: WL 2004, 308 s.

11. Literatura polska po roku 1945. Podręcznik dla klasy 3 liceum ogólnokształcącego, liceum pro- 839

filowanego, technikum, Zakres podstawowy i rozszerzony. [Autorzy:] ... i zespół. Pytania przygot. T. Bulska. Kr.: WL 2005, 366 s.

12. Niecierpliwość krytyki. Recenzje i szkice z lat 1961-2005. Kr.: Universitas 2006, 694 s.

Zawartość: Krytyka jako niecierpliwość. Rozmowa o pułapkach i zawiłościach krytyki. (W sierpniu 2005 rozmawiali: D. Kozicka, M. Urbanowski, M.W.). – Próbowanie: Przed debiutem [dot. wierszy W. Fabera, M. Czumy, L. Moczulskiego, B. Szymańskiej]; Kurz na poezji [dot. twórców z okresu 20-lecia międzywojennego]; Na odpust szmiry [dot. młodego pokolenia poetów z początku lat 60-tych].

1. Wielojęzyczny gwar. W Pełperowni [dot. T. Peiperla]; Jak oglądać sny, czyli o jednoaktówkach [M.] Czechowicza; Poeta w teatrze [S. Grochowiak]; [J.M.] Rymkiewicza „Ludzie w mgłę mistyczną”. – Czytanie poezji: Fanatyk świata, czyli o poezji Kazimierza Wierzyńskiego [rec.]; Poezje wybrane. 1972; Iwaszkiewicz 63 [rec.]; Jutrzo żniwa; Jastrun 1962 [rec.]; Intonacja; Liryka Jastruna. Notatki podczas lektury [rec.]; Z różnych lat; O poezji Śluckiego [rec.]; Dolina dźwięków; Nurt ukłasyfikacyjny [rec.]; J.S. Sito: Ucieczka do Egiptu; Zasady pewnego kanonu [rec.]; S. Grochowiak: Kanon; Próba sensu [rec.]; K. Lisowski: Próba obywatelstwa; „Świat się złoci i krwawi, i modrzy, i czerni...” [dot. K. Ilakowiczówny]; Miłość i wszystkie żywioły [dot. H. Poświatowskiej]; Herbert – poeta metafizyczny [rec.]; Elegia na odejście; – Czytanie prozy: Przygody kosmicznego Guliwera [rec.]; S. Lem: Księga robotów; Kwadratura koła w prozie [rec.]; W. Mach: Góry nad czarnym morzem; Piękna sztuka pisania [rec.]; A. Rudnicki: Obraz z kotem i psem!; Kuśnierzka kraj lat dziecięcych [rec.]; Strefy; Schizofrenia po polsku [rec.]; J. Andrzejewski: Apelacja; Od początku do końca... [rec.]; A. Szczypliński: Początek; „Kadencja” – historia jednej potyczki [rec.]; J.J. Szczepański: Kadencja; Co słysać na kraju świata? [rec.]; J. Anderman: Kraj światła. – Tadeusz Konwicki: Zwierozciekoupior; Gra w Konwickiego [rec.]; Pamflet na siebie; Teatr Konwickiego [rec.]; Zorze wieczorne; „Smutny czas, posępna epoka” [rec.]; Bohiń; Pan Konwicki. – Pewne pokolenie: O pewnym programie [rec.]; J. Kornhauser, A. Zagajewski: Świat nie przedstawiony; Edukacja współczesnego artysty [rec.]; A. Zagajewski: Cienka kreska; Jesteś tylko snem, obrazem... [rec.]; A. Zagajewski: Pióro; Język nad przepaścią [rec.]; E. Lipska: Ludzie dla początkujących; Pewne pokolenie [rec.]; Określona epoka – Nowa Fala 1968-1993. Kr. 1994. – Trzy dzienniki; „Dziennik” Jana Lechonia – autoterapia, sny, przepowiednie; Jak się czuje sławę? [rec.]; Z. Nalkowska: Dzienniki 1918-1929; Kompozycja istnienia [rec.]; M. Dąbrowska: Dzienniki. T. 1-5. Wwa 1988].

2. Nie bójmy się krytyków: Taktyka i technika krytyki. [Współaut.]: J. Goslicki [dot. m.in.]: J. Błońskiego, A. Kijowskiego, W. Maciąga; Utracił wrogów, nie zyskał zwolenników [dot. K. Irzykowskiego]; Twarze krytyki [dot. m.in.]: R. Zengel; Twarze krytyki, R. Przybylski; Eros i Thanatos; Próba portretu krytyka [rec.]; S. Kolczkowski; Portrety i zarysy literackie. T. 1-2. Wwa 1968]; „Poezje bez granic” [rec.]; J. Kwiatkowski: Poezje bez granic; Krytyk na czele zmiany warty [dot. J. Błoński]; Zmiana warty; Esej o resztkach poetów [rec.]; R. Przybylski: Et in Arcadia ego; „Postawcie sobie na biurku portret Erazma z Rotterdamu...” [rec.]; R. Przybylski: Klasycyzm, czyli Prawdziwy koniec Królestwa Polskiego; Duchy Jarosława Marka Rymkiewicza [rec.]; J.M. Rymkiewicz: Wielki Książę; Jaka krytyka jest nam potrzebna? [rec.]; T. Burek: Żadnych marzeń; Zamiast powieści [rec.]; T. Burek: Zamiast powieści; List do Tomasza Burka.

3. W Europie i gdzie indziej: Filozofia Cecylki [dot. F. Sagan; Wita]; smutku; Z poezji amerykańskiej [rec.]; E. Dickinson: Po-

ezje; O Pasternaku [rec.]; B. Pasternak: Drogi napowietrzne i inne utwory; „Eksplodują w katedrze” [dot. A. Carpentiera]; Gide – nasz współczesny? [rec.]; Dzienniki; Być artystą w Dwudziestolecu [rec.]; K. Mann: Punkt zwrotny; „Pierwszy człowiek” Alberta Camusa; Działosław Alberta Camusa [rec.]; Notatki 1935-1959; O „Antypamiętnikach” Andre Malraux.

4. Odkrywanie nowych klasyków: Trzy wariacje na temat Jerzego Stempowskiego: Esej jako autobiografia; Klasyk przejściowej epoki; Człowiek dobrze wychowany [rec.]; A.S. Kowalczyk: Niespieszny przechodzień i paradoksy. – Światło w mroku [rec.]; G. Herling-Grudziński: Wyjścia z milczenia. – Nasz wiek według [G.] Herling-Grudzińskiego. – Gdzie umieścić [S.] Vincenza? – Życie duchowe i życie codzienne [K.L. Koniński: Uwagi 1940-1942]. – „Legends nowoczesności” [rec.]; Cz. Miłosz: Legendy nowoczesności. Eseje okupacyjne. Listy-esaje Jerzego Andrzejewskiego i Czesława Miłosza. – Pisarze w punkcie zerowym [rec.]; Cz. Miłosz: Zaraz po wojnie. – Dialog na ruinach [rec.]; B. Miciński, J. Stempowski: Listy].

5. Syntetycznym okiem: Historia jako choroba w literaturze polskiej po roku 1945; Próba paraleli: Gustaw Herling-Grudziński i Albert Camus; „Człowiek współczesny jest równoczesny...” (O wczesnej prozie Różewicza); Konwicki i Pilch (albo centrum i pogranicza jako możliwość literacka) [dot. T. Konwicki: Mała apokalipsa; J. Pilch: Miasto utrapienia]; „Przypominając postacie i pisma z lamusa...” [dot. m.in. Cz. Miłosz]. – Dwudziestowieczne opowieści epistolarne: Opowieść pierwsza: Sam wobec nowoczesności. („Listy” Stanisława Brzozowskiego czytane dziś); Opowieść druga i trzecia: Po między intymnością a retorycznością. (O poetyckich formach epistolarnych Zbigniewa Herberta); Artysta i mecenas – bezpieczny związek [rec.]; Z. Herbert, J. Turowicz: Korespondencja; Opowieść czwarta: Listy w czasie, czas w listach. (O korespondencji Jana Błońskiego i Sławomira Mrożka).

6. Pisanie i życie: Syn kupca drzewnego [dot. K. Wyki]; Pokój mojego Ojca [dot. K. Wyki]; Jerzy Kwiatkowski; Ogień, pióro i kurz... [rec.]; A. Micińska: Istnienie poszczególnie: Stanisław Ignacy Witkiewicz; Planeta Miłosz; Jak zostałam profesorem belwederskim.

Przebieg. fra n c. art.: Historia jako choroba w literaturze polskiej po roku 1945: L'histoire perçue comme une maladie. W: La littérature face à l'histoire. Paris 2005.

13. Przypisy do życia. Kr.: WL 2007, 332 s.

Wspomnienia z lat młodości poświęcone domowi rodzinnemu i krak. środowisku lit., m.in. dot. ojca, prof. K. Wyki.

Rozprawy, studia i szkice literackie w książkach zbiorowych i czasopiśmie, m.in.: Próbowanie biografii – wokół „Pamiętnika” Stanisława Brzozowskiego. *Ruch Lit.* 2003 z. 4 s. 389-407. – Literatura w punktach zerowych – uwagi o stylach wojny. W: Dwudziestowieczność. Wwa 2004 s. 69-81. – Paradigmat europejski i kompleks polski. W: Literatura wobec nowej rzeczywistości. Kr. 2005 s. 11-34. – Stan dyskusji i krytyki naukowej w literaturoznawstwie. W: Polonistyka w przebudowie. T. 1. Kr. 2005 s. 509-521. – Les antinomies du discours dans les essais de Miłosz. W: Czesław Miłosz et le vingtième siècle. Paris 2006 s. 187-199.

Praca redakcyjna

17. „Kartografowie dziwnych podróży”. Wypisy z polskiej krytyki literackiej XX wieku. Red. i wstęp

... Oprac. K. Biedrzycki [i in.]. Kr.: Universitas 2004, 618 s. UJ. Inst. Polonistyki.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2007. – M. Urbanowski: Wybrana bibliografia [podmiotowa]. W: M. Wyka: Niecierpliwość krytyki. Kr. 2006.

J. Łukasiewicz: Dwie generacje. W tegoż: Rytm czyli powinność. Wr. 1993 [dot.: Głos różnych pokoleń; w t. 9 błędny zapis].

WYRWA-KRZYŻAŃSKI Tadeusz

[...] Kontynuował twórczość w dziedzinie poezji i malarstwa. W 2006 otrzymał nagrodę Światowego Dnia Poezji UNESCO – „Poezja Dzisiaj”. Wyróżniony m.in. odznaką „Zasłużony dla Kultury Polskiej” (2004). [...]

TWÓRCZOŚĆ

32. Meldunek ze zdobytego Miasta. Poezja. Piła: Biuro Wystaw Artyst. i Usług Plastycznych 2004, 40 s.

33. Mosty z ognia. [Wiersze]. Bydż.: Świadcstwo 2004, 32 s.

34. Lustra Staszica. [Wiersze]. Bydż.: Inst. Wydawn. 2005, 39 s.

35. Wołanie z Dna. [Wiersze]. Bydż.: Świadcstwo 2005, 32 s.

36. Pocałunek -i- z językiem. [Wiersze]. Ilustr. ... Wwa: IBiS 2006, 111 s.

37. Wybrane wiersze. Bydż.: Świadcstwo; Włocławek: DIX 2006, 612 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006.

K. Lisowski: De profundis? *Nowe Książ.* 2005 nr 8 [rec.: Meldunek ze zdobytego Miasta; Wołanie z Dna]. – J. Madej-

Z

ZADURA Bohdan

[...] W październiku 2004 został redaktorem naczelnym miesięcznika *Twórczość*. [...] Odznaczony m.in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (2005). [...]

TWÓRCZOŚĆ

1. Lata spokojnego słońca. [Powieść]. Przedr. zob. poz. 26 (t. 2).

4. A żeby ci nie było żal. [Powieść]. Przedr. zob. poz. 26 (t. 2).

7. Małe muzea. [Wiersze].

Adapt. radio w. poematu Małe muzea: Adapt.: A. Piszczatowski. Radio 2004.

ski: Pauza i dwukropek. *Nowe Książ.* 2006 nr 9 [rec.: Wiersze wybrane]. – K. Lisowski: Niepokój i nienadaremność. *Nowe Książ.* 2007 nr 2 [rec.: Pocałunek -i- z językiem].

B.M.

WYSŁOUCH Seweryna

TWÓRCZOŚĆ

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopiśmie, m.in.: Literatura i obraz. Tereny strukturalnej wspólnoty sztuk. W: Intersemiotyczność. Kr. 2004 s. 17-28. – Narracja i tożsamość w „Wyroku” Franza Kafki. W: Narracja i tożsamość II. Wwa 2004 s. 300-308. – Od obrazu do sentencji. O grafice Sławomira Mrożka. *Przestrzenie Teorii* 2004 nr 3/4 s. 115-135. – Poetyka a lingwistyka. W: Literatura i język. Pozn. 2004 s. 19-26. – Nowa genologia – rewizje i reinterpretacje. W: Polonistyka w przebudowie. T. 1. Kr. 2005 s. 97-113. – Ut pictura poesis – stara formuła i nowe problemy. W: Ut pictura poesis. Gdańsk 2006 s. 5-17. – „Wolna Trybuna” Christiana Skrzyposzka – anachroniczny utwór dziewiętej dekady? W: Światy przedstawione. Tor. 2006 s. 329-337.

Prace redakcyjne

5. Logos i mythos w kulturze XX wieku. Pod red. ..., B. Kaniewskiej i M. Brzostowicz-Klajn. Pozn.: *Pozn. Stud. Polonist.* 2003, 293 s.

6. Ut pictura poesis. Pod red. M. Skwary i ... Gdańsk: słowo/obraz terytoria 2006, 283 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006.

F. Dąbrowska: Literatura i semiotyka. *Teksty Drugie* 2003 nr 5 [rec.: Literatura i semiotyka].

B.T.

12. Lit. [Powieść]. Przedr. zob. poz. 26 (t. 2).

Adapt. radio w. pt. Nie licz na sny: Adapt.: A. Piszczatowski. Radio 2004.

24. Dyo polonai poites. [Wiersze; autorzy:] ..., J. Iwaszkiewicz, Wierzhoniów, Kazimierz Dolny: [b.w.] 2004, [41] k.

Tekst w jęz. pol. i esperanto.

25. Kopiec kreta. [Wiersze]. Wr.: Biuro Lit. 2004, 95 s.

26. Proza. Wr.: Biuro Lit.

T. 1. Opowiadania, 2005, 323 s.

T. 2. Powieści, 2006, 256 s.

Zawartość: Lata spokojnego słońca [poz. 1]; A żeby ci nie było żal [poz. 4]; Lit [poz. 12].

27. Wiersze zebrane. T. 1-3. Wr.: Biuro Lit. 2005, 2006, 434 + 427 + 356 s.

28. Szkice, recenzje, felietony. T. 1-2. Wr.: Biuro Lit. 2007, 542 + 519 s.

Przekłady

19. Wiersze zawsze są wolne. Poezja ukraińska. W przekł. ... Wr.: Biuro Lit. 2004, 222 s.

20. J. Andruchowicz: Piosenki dla martwego koguta. Przel.: ... Wr.: Biuro Lit. 2005, 57 s.

21. A. Bondar: Jogging. [Wiersze]. [Przekł.]: A. Wiedemann, ... Nowa Ruda: „Mamiko” Apollonia Maliszewska 2005, 85 s.

22. W. Machno: 34 wiersze o Nowym Jorku i nie tylko. Wybór i przekł. ... Wr.: Biuro Lit. 2005, 73 s.

23. S. Żadan: Historia kultury początku stulecia. Przekł. ... Wr.: Biuro Lit. 2005, 49 s.

Prace redakcyjne

1. Teka Puławska. Puławy: Tow. Przyj. Puław. [T. 8]. Zespół red.: M. Fedorowicz, W. Kuba, ... 2002, 140 s.

[T. 9]. Zespół red.: M. Fedorowicz, W. Kuba, ... 2004, 120 s.

[T. 10]. Zespół red.: M. Fedorowicz, W. Kuba, ... 2006, 140 s.

Zob. też Przekłady poz. 22.

Wybór utworów w przekł. węgier: Éles hatarak. Valogatott versek. [Przel.]: I. Kovacs, G. Zsille. Budapest 2005.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006. – Wywiad: Niepewność, a nie pewność. *Tyg. Powsz.* dod. *Książ. w Tyg.* 2005 nr 40.

K. Maliszewski: Nasi klasycyści, nasi barbarzyńcy. Bydż. 1999, przedr. pt. Co to znaczy być polskim pisarzem? W: *Kartografowie dziwnych podróży*. Kr. 2004. – P. Śliwiński: Kariera cudzoziemca. W tegoż: *Przygody z wolnością*. Kr. 2002, przedr. w: *Była sobie krytyka*. Kat. 2003 [dot. recepcji twórczości B.Z. w twórczości najmłodszego pokolenia lit.]. – [Ptasia grypa i inne wiersze.] J. Gizella: Mistrz bezustannej przemiany. W tegoż: *Pisarze i kopiści*. Kr. 2003; J. Kornhauser: B.Z. kłopoty wychowawcze. W tegoż: *Poezja i codzienność*. Kr. 2003. – J. Borowiec: Klimat czasu, smak detalu. (O „Ciszy” B.Z.). *Polonistyka* 2004 nr 4. – J. Madejski: „Z pagórka”. *Nowe Książ.* 2004 nr 6 [rec.: Kopiec kreta]. – J. Drzewucki: Między biblioteką a ulicą. *Rzeczpospolita* 2005 nr 106 [rec.: Wiersze zebrane. T. 1]. – M. Jentys: Arytmia B.Z. W teście: *Nie Ariadny*. Tor. 2005. – B. Kaniewska, A. Legeżyńska, P. Śliwiński: B.Z.: Świat między wierszami. W tymże: *Literatura polska XX wieku*. Pozń. 2005. – A. Zawada: Tom pierwszy. *Nowe Książ.* 2005 nr 7 [rec.: Wiersze zebrane. T. 1]. – M. Jankowska: Realność z fikcją księgę piszą... B.Z. w Polskim Radiu. *Akcent* 2006 nr 1. – J. Łukasiewicz: Dziesięć uwag o wierszach B.Z. *Akcent* 2006 nr 2. – K. Maliszewski: Poemat, jego obce języki. (B.Z.). W tegoż: *Rozproszone glosy*. Wwa 2006 [rec.: Poematy]. – J. Orska: Ocalić od zapomnienia. *Nowe*

Książ. 2006 nr 6 [rec.: Wiersze zebrane. T. 3]. – A. Sosnowski: Współczesność Z. W tegoż: *Najrzykowniej*. Wr. 2007.

K.B.

ZAGAJEWSKI Adam

[...] Nadal wykładał w ramach Creative Writing Program na University of Houston. Od 2001 uczestniczył w dorocznych Krakowskich Seminariach Poetyckich organizowanych wspólnie przez University of Houston i Stowarzyszenie Poezja i Muzyka. W 2005 został członkiem jury nowo powstałej nagrody Transatlantyk dla osób promujących kulturę polską w świecie, przyznawaną przez Instytut Książki w Krakowie. W tymże roku otrzymał nagrodę literacką Spychera, przyznawaną przez Fundację Zamku Leuk. [...]

TWÓRCZOŚĆ

19. Ziemia ognista. [Wiersze].

Przekł. hiszpa.: Tierra del fuego. [Przel.] X. Farré. Barcelona 2004.

23. W cudzym pięknie. [Esej wspomnieniowy].

Przekł. hiszpa.: En la belleza ajena. [Przel.] A.E. Díaz-Pintado Hilario. Valencia 2003.

24. Pragnienie. [Wiersze].

Przekł. hiszpa.: Deseo. [Przel.] X. Farré. Barcelona 2005.

26. Obrona żarliwości. [Eseje].

Przekł. ang.: A defense of ardor. [Przel.] C. Cavanagh. Nowy Jork 2004. – hiszpa.: En defensa del fervor. [Przel.] J. Sławomirski, A. Rubió. Barcelona 2005.

28. Anteny. [Wiersze]. Kr.: a5 2005, 92 s.

29. Mistyka dla początkujących; Mystique pour débutants. [Wiersze]. Wybór ... Przel. M. Wodecka [i in.]. Kr.: WL 2005, 176 s.

Tekst w jęz. pol. i franc.

30. Poeta rozmawia z filozofem. [Szkice literackie]. Wwa: Fundacja *Zesz. Lit.* 2007, 148 s.

Wybory wierszy w przekł. ang.: Selected poems. [Przel.] C. Cavanagh [i in.], London 2004, – czes.: Vitr ve větvích. [Przel.] D. Leharová, Praha 2004, – holend.: Mystiek voor beginners. Gedichten. [Przel.] G. Rasch. Amsterdam 2003, – serb.: Platno. Izabrane pesme. [Przel.] B. Račić. Beograd 2003, – węgier.: Bármí is történt. Valogatott versek. [Przel.] G. Zsille. [Budapest] 2004.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: Poezja nie istnieje bez konkretnego. Rozm. J.W. Best. *Dekada Lit.* 2005 nr 3/4; Powrót wciąż się dzieje. Rozm. K. Lenkowska. *Zesz. Lit.* 2004 nr 2.

Z. Bienkowski: Walka o świat przedstawiony. Nowa Fala. W tegoż: *Ćwierć wieku intymności*. Wwa 1993 [rec.: Świat nie przedstawiony]. – J. Kwiatkowski: Drugi tom Z. W tegoż: *O poetach polskich XX wieku*. Kr. 1995 [rec.: Sklepy mię-

snel. – J. Drzewucki: Opisanie świata; Demon rzeczywistości. W tegoż: Smaki słowa, Kr. 1999. – C. Cavanagh: Żarliwa obrona. *Zesz. Lit.* 2003 nr 4 [rec.: Obrona żarliwości]. – J. Gizella: Pracownia artysty. W tegoż: Pisarze i kopiści. Kr. 2003 [rec.: Pragnienie]. – J. Gizella: Święta dla zaawansowanych. W tegoż: Pożeganie z uproszczeniami. Kr. 2003 [rec.: Pożne święta]. – J. Gizella: Żarliwość obrony. *Fraza* 2003 nr 1/2 [rec.: Obrona żarliwości]. – D. Pawelec: „Czarna kołysanka”. Możliwość znaczenia gatunku na przykładzie wiersza A.Z. „Kołysanka”. W: *Tkanina*. Kat. 2003. – R. Rutkowski: O potrzebie zachowania równowagi. *Znak* 2003 nr 11 [rec.: Obrona żarliwości]. – K. Biedrzycki: Kraków bez imienia. *Znak* 2004 nr 10 [rec.: Powrót]. – A. Dziadek: „Trzeci sens” – Vermeer A.Z.: Dwa widoki Delft – A. Czerniawski i A.Z. W tegoż: Obrazy i wiersze. Kat. 2004. – [Powrót:] J. Gizella: Los Odyssa. *Topos* 2004 nr 3/4; K. Karwat: Z. powraca. *Śląsk* 2004 nr 3. – M. Kisiel: Pokolenia i przełomy. Kat. 2004, *passim*. – E. Kłodziejczyk: Anatomia powrotu. *Kresy* 2004 nr 1/2 [rec.: Powrót]. – J. Kozaczewski: Polaka tradycja literacka w poetyce Nowej Fali. O poezji Stanisława Barańczaka, Juliana Kornhausera, Ryszarda Krynickiego i Adama Zagajewskiego. Kr.: Wydawn. Akad. Pedag. 2004, 236 s. – K. Nowosielski: Plomien i lustro. W tegoż: Rozróżnianie głosów. Gdańsk 2004 [rec.: Pragnienie]. – M. Stala: Trzy drogi. W kręgu eseistyki A.Z. z lat siedemdziesiątych i osiemdziesiątych; Gorzka niewinność. Na marginesie „Dwóch miast” A.Z. W tegoż: Przeszukiwanie czasu. Kr. 2004. – V. Britaniński: Julian Kornhauser i A.Z. W tegoż: Reč Pospolita poetov. Sankt-Peterburg 2005. – A. Czabanowska-Wróbel: Poszukiwanie blasku. O poezji Adama Zagajewskiego. Kr.: Universitas 2005, 252 s. – J. Drzewucki: Nie wiesz kim jesteś. *Rzeczpospolita* 2005 nr 29/30 [rec.: Anteny]. – R. Jagodzińska: Samotność, alienacja, oddalenie. Problematyka egzystencjalna w poezji A.Z.; Z. Zarębianka: Aspekty metafizyczne w emigracyjnej poezji pokolenia Nowej Fali. Barańczak. Z. W: *Poezja polska na obczyźnie*. T. 2. Rzeszów 2005. – A. Kaluża: Zgrzyty wierszy. *Arte* 2005 nr 4. – J. Klejnocki: Dziesięć powodów. J. Klejnocki wylicza przyczyny dla których inni poeci polscy nienawidzą A.Z. *Lampa* 2005 nr 11. – D. Opacka-Walasek: „Chwila” A.Z. W teście: Chwile i eony. Kat. 2005. – U. Paździór: Schronienia wielkości. Mikrologiczna wizja świata w poezji A.Z. W: *Skala mikro w badaniach literackich*. Kat. 2005. – [Anteny:] A. Skrendo: Dziwny zgrzyt. *FA-art* 2005 nr 4; A. Czabanowska-Wróbel: Otwórz. *Tyg. Pousz.* 2006 nr 3; J. Drzewucki: Życie silniejsze niż nicość. *Twórczość* 2006 nr 3. – G. Gała: Ja i rzecz. Spotkania intymne w poezji i eseistyce A.Z. W: *Intymność wyrażona*. Kat. 2006. – [Anteny:] J. Gizella: „Spróbuj opiewać okaleczony kraj”. *Nouy Dz. dnod. Prz. Pol.* Nowy Jork 2006 nr z 6 I; M. Halaś: Bezradność. *Śląsk* 2006 nr 2. – J. Klejnocki: Poezja i kapitalizm. O jednym wierszu A.Z. W tegoż: *Literatura w czasach zarazy*. Wwa 2006 [dot. wiersza: Ruchome schody]. – M. Larek: Gdy już się kończy wzniosła płyta. *Czas Kult.* 2006 nr 1 [rec.: Anteny]. – J. Orska: Subtelne rewolucje. O Nowej Fali i lryce lat 90. W teście: *Liryczne narracje*. Kr. 2006 [dot. m.in. A.Z.]. – U. Paździór: Owoce i pestki. Intymność wspomnieniowa w poezji A.Z. W: *Intymność wyrażona*. Kat. 2006. – J. Roszak: Temat: Z. *Topos* 2006 nr 3 [rec.: Anteny]. – M.M. Szczawiński: Tak. O poezji A.Z. *Śląsk* 2006 nr 6. – A. Wiedemann: Kos pod kopułą katedry. *Pogranicza* 2006 nr 2 [rec.: Anteny]. – M. Wyka: Edukacja współczesnego artysty; „Jesteś tylko snem, obrazem...”. O nowych wierszach A.Z.; O nowym programie. W teście: *Niecierpliwość krytyki*. Kr. 2006 [rec.: Cienka kreska: Płotno; Świat nie przedstawiony]. – M. Zaleski: Poeta kryterium estetycznego. *Res Publica Nova* 2006 nr 3. – M. Zieliński: Z Paryża do Lwowa. W tegoż: *Ucieczka przed Polską*. Kr. 2006 [rec.: Jechać do Lwowa i inne wiersze].

B.M.

ZAGÓRSKI Jerzy

OPRACOWANIA (wybór)

M. Jagiello: Rozmowa z J.Z. *Twórczość* 2002 nr 3 [dot. art. J.Z. Żydy, Polacy i zaminowane dusze. *Tyg. Pousz.* 1945 nr 26]. – R. Matuszewski: Poezja J.Z. W tegoż: *Zapiski świadka epoki*. Wwa 2004.

B.M.

ZAHORSKA Anna

[...] Zmarła 14 października 1942¹ [w t. 9 błędna data].

OPRACOWANIA (wybór)

A.Z. [Hasło w:] *Słownik uczestniczek walki o niepodległość Polski 1939-1945*. Wwa 1988.

D. Hryniewicz: A.Z. (1882-1942) i jej córka Elżbieta (1915-1939). *Chrześcijaństwo* 1992 t. 19. – S. Uliasz: Wspólnota cierpiących wygnanców. W tegoż: *Literatura Kresów – kresy literatury*. Rzeszów 1994.

E.G.

ZAHORSKA Stefania

OPRACOWANIA (wybór)

A. Pilch: Symbolika form i kolorów. O krytyce artystycznej Stefani Zahorskiej. Kr.: *Księg. Akademicka* 2004, 235 s.

A.Sz.

ZAJĄCÓWNA Janina

TWÓRCZOŚĆ

13. Mój wielki dzień. [Powieść]. Wyd. 4 pt. Kochankowie mojej mamy. Wwa: KiW 2005.

30. Perkusista. [Powieść]. Wwa: Muza 2005, 256 s.

M.K.-K.

ZAJDEL Janusz Andrzej

TWÓRCZOŚĆ

10. Cała prawda o planecie Ksi. [Powieść]. [Wyd. 3] łączne z *Drugie spojrzenie na planetę Ksi* [druk w poz. 15] pt. *Cała prawda o planecie Ksi; Drugie spojrzenie na planetę Ksi*. Wwa: SuperNOVA 2005, 286 s.

12. Paradyzja. [Powieść]. [Wyd. 2] Wwa: SuperNowa 2004.

OPRACOWANIA (wybór)

K. Uniłowski: Chwył „znalezionego rękopisu” w „Cylindrze van Troffa” J.A.Z. *Kresy* 1992 nr 1. – J. Kamińska: „Li-

¹ Data śmierci wg I. Wiśniewska: A.Z. *Wspomnienie*. *Gaz. Włobczyca* 2004 nr 242.

mes inferior" J.A.Z., czyli w trybach maszyny społecznej. W: Polska literatura fantastyczna. Interpretacje. Tor. 2005. – P. Cwikła: Boksowanie świata. Wizje ładu społecznego na podstawie twórczości Janusza A. Zajdla. Kat.: Śląsk 2006, 226 s.

M.K.-K.

ZAKRZEWSKI Bogdan

TWÓRCZOŚĆ

16. Paszport wolności, czyli Słowacki na Śląsku. [Szkice]. Wyd. nast. pt. Słowacki we Wrocławiu. Wr. 1992.

W t. 9 błąd w tytule wyd. nast.

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopiśmie, m.in.: Mickiewicz i wydawnictwa Brockhaus. *Pam. Lit.* 1998 z. 4 s. 187-202.

ZAKRZEWSKI Jan

Przekłady

11a. A. Ridley, M.C. Borer: Tabita. Serdeczna trucizna. Farsa kryminalna w 3 aktach. Tłum.: T. Dehnel, ... Wyst. Częstochowa, T. im. A. Mickiewicza 1957. TV, T. Sensacji „Kobra” 1961.

13. J. Steinbeck: Tortilla Flat. [Powieść]. [Wyd. 5] Kr.: Mediasat Poland [2004].

15a. C., D. Christie: Godziny grozy. [Utwór dramatyczny]. Przel.: T. Dehnel, ... Wyst. Wwa, T. Sensacji 1959.

Adapt. tv pt. Niepokój; TV, T. Sensacji „Kobra” 1964.

15b. T. Allan, R. MacDougall: Tajemniczy sobowtór. [Utwór dramatyczny]. Tłum.: T. Dehnel, ... Wyst. Wwa, T. Sensacji 1960.

25. H. Wouk: Bunt na okręcie „Caine”. [Utwór dramatyczny]. Przel.: T. Dehnel, ... Wyst. Kr., T. im. J. Słowackiego 1958.

W t. 9 niepełne dane.

Adapt. tv pt. Bunt na USS „Caine”. Adapt.: K. Mikłaszewski. TV 1974.

37. A. Christie: Morderstwo w Mezopotamii. [Powieść]. Przel.: ..., E. Krasnodębska. [Wyd. 4] Wr.: Wydawn. Dolnośl. 2005.

K.B.

ZALESKI LUBICZ Zygmunt

OPRACOWANIA (wybór)

W. Zajewski. *Univ. Gedanensis* 2000 nr 1/2 [rec.: Dziennik nieciągły; Pamiętnik. Od Grotowic do Buchenwaldu]. – S. Zieliński: Kościółek w Odechowie. *Stud. Ekonomiczno-Spol.* 2003 t. 3/4.

A.Sz.

ZALEWSKI Witold

[...] Utwory prozą publikował m.in. w *Twórczości* (od 1991) [w t. 9 błędnie]. Kontynuował współpracę m.in. z *Rzeczpospolitą, Odrą, Literaturą*, [...]

TWÓRCZOŚĆ

33. Czas doliczony. [Refleksje]; Z niepamięci. [Poemat prozą]. Wwa: Agawa [2006], 266 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiady: „Wyrażam niepewność i nadzieję”. Rozm. J. Strzemzalski. *Kultura* 1989 nr 30 [dot. powieści „Wystanik”]; Sumieniem okiełznać historię. Rozm. D.J. Ćirić. *Dialog* 2004 nr 4.

T. Milkowski: Smuga wojny. W tegoż: *Literatura i kryzys*. Wwa 1989 [dot.: Pożegnanie twierdzy]. – M. Orski: Opowiedzieć się za mitem. *Prz. Powsz.* 1990 nr 4. – M. Trzepla: Dwa opowiadania W.Z. jako propozycja literackiej interpretacji przekazu fotograficznego. *Ruch Lit.* 2004 z. 2 [dot.: Fotografia; Fotografie]. – I. Mityk: Zagadnienia formy w zbiorze „Traktory zdobędą wiosnę” W.Z. *Stud. Kiel. Ser. Filol.* 2005 nr 5.

E.G.

ZALEWSKI Zbigniew

TWÓRCZOŚĆ

9. Miasto z innego snu. [Wiersze]. Wwa: Przedświt 1996, 37 s.

W t. 9 błędna data wyd.

19. Garbaty Anioł Śmierci. [Wiersze]. Wwa: Przedświt 2003, 45 s.

M.S.

ZALUCKI Marjan

TWÓRCZOŚĆ

5. Dwaj panowie z Limbakuku. [Współaut.:] B. Brzeziński, K. Szpalski. Praprem. Kr., T. Młodego Widza 1951.

W t. 9 błędny tytuł oraz data praprem.

B.T.

ZALUSKI Stanisław

[...] W 1995-2006 współpracował jako autor felietonów z wychodzącym w Niemczech pismem *Nasze Życie*. [...]

TWÓRCZOŚĆ

19. Wygnanie z Arkadii. [Wspomnienia]. Ciechanów: Tow. Miłośników Ziemi Ciechanowskiej 2006, 331 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2007.

B.M.

ZAŁUSKI Zbigniew

OPRACOWANIA (wybór)

K. Lubczyński: Romantyk w mundurze. *Dziś* 2003 nr 6.
A.Sz.**ZAMBRZYCKI Władysław**

[...] Podczas okupacji niemieckiej był współwłaścicielem laboratorium chemicznego, produkującego m.in. tzw. zaprawę do wyrobów tytoniowych. W 1942-43 poszukiwany przez gestapo ukrywał się w Górze Kalwarii pod nazwiskiem Borkowski. [...]

TWÓRCZOŚĆ

2a. W oficynie Elerta. [Powieść]. Powst. 1939. Wwa: Antykwariat Książek 2007, 2003 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Inf. siostrzenicy, Marii Pajzderskiej, 2005.

E. Ihnatowicz: Ubogi. Kwestia wartości. W: Dzieło świętego Franciszka z Asyżu. Wwa 2004 [dot.: Kwaterna bożych pomyśleń].

M.K.-K.

ZANIEWSKI Andrzej

TWÓRCZOŚĆ

9. Szczur. [Powieść].

Przekł. serb.: Pacov. [Przeł.:] J. i S. Cirić-Javić. Beograd 2004.

30. Nagość. [Wiersze]. Kielce: Ston 2 2004, 233 s.

31. Sfora. [Powieść]. Wwa: LSW 2004, 163 s.

32. Dziewczętom... Wiersze miłosne. Postł.: S. Nyczaj. Kielce: Ston 2 2006, 136 s.

33. Poezje wybrane. Red. S. Grabowski. Wwa: LSW 2007, 152 s.

Zawiera także wiersze wcześniej niepublikowane.

OPRACOWANIA (wybór)

M. Laurent-Zielińska: La littérature post-apocalyptique: du „Szczur” de Z. aux „Mémoires d'un rat” [P. Chaine]: le passage d'une quasi-langue à une langue littéraire. *Acta Univ. Wratisl. Romanica Wratisl.* (2000) nr 46. – Z. Majewski: Lektura, którą warto poznać – o A.Z. *Poezja Dzisiaj* nr 44/45 (2005).

M.K.-K.

ZAREMBA Jan

TWÓRCZOŚĆ

2a. Larum w obozie. Słuchowisko radiowe. Radio 1939. Wyd. Kat.: Bibl. Śląska 1997, 45 s.

OPRACOWANIA (wybór)

J. Malicki: J.K.Z.: humaniści na Śląsku. *Śląsk* 1997 nr 10.

M.S.

ZARUSKI Marłusz

[...] Po włączeniu Lwowa do Ukraińskiej SRR posługiwał się dokumentami wystawionymi na nazwisko Konstantyn Sidorowicz. Aresztowany wraz z żoną 31 marca 1940 przez NKWD, został osadzony w lwowskim więzieniu „na Brygidkach”, skąd przewieziono go do więzienia w Chersoniu. Od listopada 1940 poważnie chorował i kilkakrotnie przebywał w więziennym szpitalu. W końcu marca 1941 wyrokiem NKWD w Moskwie został skazany na pięć lat zesłania do Kraju Krasnojarskiego. Zmarł przed wykonaniem wyroku 8 kwietnia 1941 w Nikolajewie z powodu wycieńczenia i niewydolności serca; pochowany w zbiorowej mogile na przywieziennym cmentarzu. Postanowieniem Lwowskiego Sądu Okręgowego z czerwca 1989 został pośmiertnie zrehabilitowany. [...]

OPRACOWANIA (wybór)

K. Turo: M.Z. – pionier polskiej twórczości marynarskiej dwudziestego wieku. W teście: Działalność polskich marynarzy w dwudziestym wieku. Gdańsk 1992. – Z. Jaskiernia: Ostatnie dni M.Z. *Pam. Pol. Tow. Tatrzńskiego* 1997 t. 6. – M.Z. tatarnik i marynista. *Zesz. Nauk. Wyż. Szk. Ekonomicznej w Warsz.* 2002 nr 1 [materiały z sympozjum zorganizowanego przez Muzeum Sportu i Turystyki oraz Wyższą Szkołę Ekonomiczną w Warszawie, 26 listopada 2001, – zawartość: Z. Krawczyk: Wprowadzenie; H. Stępień: Kilka uwag do życiorysu M.Z.; A. Paczkowski: Dielo Nomier 29044, czyli aresztowanie i śmierć M.Z.; A. Matuszyk: „Plus ratio quam vis.” Kilka uwag na marginesie twórczości i działalności tatarniczej M.Z.; W.W. Wiśniewski: M.Z. – twórca TOPR; Z. Krawczyk: Morze w działalności społecznej i ideologii M.Z.; A. Wilczkowski: Z. jako kawalerzysta; K. Turo: Morze i góry w twórczości literackiej M.Z.; E. Pac-Pomarancka: „M.Z. tatarnik, narciarz, żeglarz”. Wystawa w Muzeum Sportu i Turystyki. – A. Matuszyk: Autorefleksja „metasportowa” a zachowania i przeżycia sportowe. (Uwagi na marginesie kilku myśli M.Z. o alpinizmie). *Kult. Fizyczna* 2002 nr 1/2. – M. Czyżewski: „Był Z. postacią w stylu ludzi renesansu...” *Szkice Hum.* 2004 t. 4 nr 3/4. – M. Kuklik: General M.Z. ostatni starosta w Pucku w okresie międzywojennym; E. Otremba: O twórczości literackiej M.Z. *Zap. Puckie* 2004 nr 3. – K. Hesk-Kwaśniewicz: „O serce, serce! Tatry moje”. O „Sonetach tatarniczych” M.Z. W teście: Ludzie, góry, książki. Kat. 2006. *Pr. Nauk. UŚI*, 2449.

B.T.

ZARZYCKA Irena

TWÓRCZOŚĆ

2. Dzikuska. Historia miłości. [Powieść]. [Wyd. 8] Wwa: Ex Libris 2005.

OPRACOWANIA (wybór)

[K. Masłoń] K.M.: Ramota retro. *Rzeczpospolita* 1991 nr 46 [rec.: Dzikuska]. – A. Wzorek: Twórczość Ireny Zarzyckiej. Kielce: Wydawn. Akad. Świętokrzyskiej 2004, 257 s.

E.G. 845

ZAWADA Andrzej

[...] W 1996-2005 pełnił funkcję redaktora *Biblioteki Narodowej*, serii wydawanej przez Zakład Narodowy im. Ossolińskich. [...] W 2000 zaczął publikować w nowojorskim *Nouym Dzienniku*. W 2002-2007 wykładał w Instytucie Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Dolnośląskiej Szkoły Wyższej Edukacji we Wrocławiu. Do 2006 był kierownikiem Katedry Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Wrocławskiego, a w 2007, po jej przekształceniu w Instytut, został jego dyrektorem. Od 2005 należał do kolegium redakcyjnego dwumiesięcznika *Silesia Nova*. W 2006 został członkiem jury Literackiej Nagrody Europy Środkowej Angelus. [...]

TWÓRCZOŚĆ

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopiśmie, m.in.: *Proza polonistyki jutra*. W: *Polonistyka w przebudowie*. Kr. 2005. T. 1. s. 631-637. – *Temat Wrocław*. W: *Literatura, kultura, komunikacja*. Wr. 2006 s. 155-163.

Prace redakcyjne

5a. Ogólnopolski Konkurs na Lirykę Miłosną o Laur Miedzianego Amora, *Polska miłość '95*. Wybór prac ... Lubl.: Dom Kultury Zagłębia Miedzianego 1995, 53 s.

7. *Miłość – sacrum i profanum*. XIV Lublińskie Spotkania z Literaturą Miłosną. Antologia. Wstęp i oprac. ... Wr.: *Atut* 2002, 72 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2007. – H. Waniek. *Prz. Polit.* 2004 nr 64 [rec.]. *Dolny Śląsk*.

K.B.

ZAWIEYSKI Jerzy

[...] Jako gimnazjalista brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej; w sierpniu 1920 (posługując się pseudonimem Jerzy Szarski) uczestniczył w bitwie warszawskiej. [...] W 1956-62 pełnił funkcję wiceprezesa ZLP. [...]

TWÓRCZOŚĆ

31. *Notatnik liryczny*. [Proza poetycka].

Adapt. radio wa: *Adapt.*: W. Tkaczuk. Radio 1993.

33. *Wysoka ściana*. *Dramat w 3 aktach*. Przedr. w: *Stwarzanie światów*. [Cz.] 1. Wwa 1995.

38. *Próby ognia i czasu*. [Eseje].

Adapt. radio wa: *eseje Odwiedziny Fausta pt. Wigilijne odwiedzin Fausta*: *Adapt.*: W. Tkaczuk. Radio 1992.

OPRACOWANIA (wybór)

M. Czernińska: *Autobiografia duchowa w dwudziesto-wiecznej literaturze polskiej*. *Rocz. Hum.* 1986 wyd. 1991 t. 34

z. 1, przedr.; w: *Proza polska w kręgu religijnych inspiracji*. Lubl. 1993 oraz w: M. Czernińska: *Autobiograficzny trójkąt*. Kr. 2000 [dot. m.in. dziennika J.Z.]. – M. Rawiński: *Propozycje realizmu*. W tegoż: *Dramaturgia polska 1918-1939*. Wwa 1993 [dot. m.in. J.Z.]. – J. Pałyga: *Przyjaźń z J.Z. W tegoż: On wciąż żył...* [Biografia R. Szczygła]. Wwa 1995 *passim* [dot. przyjaźni J.Z. z księdzem R. Szczygłem; w Ankie 140 listów J.Z. do R. Szczygła z l. 1951-1969 w oprac. B. Witaj]. – M. Gamdyk-Kluźniak: *J.Z. w świetle listów do Jojki Nalkowskiej*. *Bt. Inf. Bibl. Nar.* 1999 nr 1. – K. Nowciński: „Podnózek najmniejszego palca” i „krnąbrny uczeń”. *Prz. Polit.* 2003 nr 60 [dot. m.in.: Z. Herbert, ...]. *Korespondencja 1949-1967*. – M. Pawłowski: *Wspomnienie o J.Z.* *Prz. Kalwaryjski* 2003 [nr] 8. – M. Ptasieńska: *Jerzy Giedroyc - J.Z. Z listów 1956-1957*. *Zesz. Hist.*, Paryż 2003 z. 144 [zawiera omówienie korespondencji oraz edycję listów]. – D. Baliszewski: *Upadek z wysokości*. *Wprost* 2005 nr 26 [dot. okoliczności śmierci J.Z.]. – J. Siedlecka: *Mości Zawieyski, już czas, pora skakać!* (J.Z.). W tejsze: *Oblawa*. Wwa 2005. – J. Zabłocki: *Rzymska misja J.Z. 1964 r.* *Arcana* 2005 nr 1. – J. Eisler: *Polski rok 1968*. Wwa 2006, *passim*. – B. Tyszkiewicz: *Naiwny i heroiczny*. J.Z. jako mediator pomiędzy kardynałem Wyszyńskim a Władysławem Gomułką. *Zesz. Hist.*, Paryż 2006 z. 156. – B. Tyszkiewicz: „*Odwilż*” u literatów. *Ekol* 1956 w „*Dzienniku*” J.Z. *Pam. Lit.* 2006 z. 2.

B.T.

ZAWISTOWSKI Władysław

[...] W styczniu 2006 został dyrektorem Departamentu Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego, w związku z czym zrezygnował z funkcji wiceprezesa Teatrum Gedanense i szefa Oddziału Gdańskiego SPP. [...]

TWÓRCZOŚĆ

6. *Wysocki*. (Dramat w 2 aktach). Radio 1994.

8. *Jak pory roku grają w berka*. [Wiersz dla dzieci]. [Wyd. 2] Gpf-Oberfrick, Switzerland: Graphmedia Inter AG 1992.

15a. *Autor komentujący*. *Dziesięć wierszy dla Juliana*. Gdańsk: Gdańskie Tow. Przyj. Sztuki 1992, [16] s.

Powielona kserokopia rękopisu przeznaczona na spotkanie autorskie.

26. *Sztandar z ortalionu (tylko wiersze)*. Gdańsk: Tower Press 2004, 72 s.

Nagroda m. Gdańska w dziedzinie kultury Splendor Gedanensis za rok 2004.

Przekład

3. *W. Shakespeare: Troilus i Kressyda*. [Utwór dramatyczny]. Przeł.: J. Limon, ... *Wyst. Gdańsk, T. Wybrzeże* 1990.

Prace redakcyjne i edytorskie

2a. *S. Jachowicz: Kalendarz dziecka poskiego*. Ułożyli: H. Zawistowska, ... *Gdańsk: Graf* 1992, 130 s.

5. Teatry Stanisława Hebanowskiego. Odkrycia, powtórki, rewizje. Pod red.: J. Ciechowicza, ... Gdańsk: Tower Press 2005, 264 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Nie mam ochoty na tanie kino. Rozm. D. Jovanica Grljić. *DIALOG* 2003 nr 4.

SBLP t. 7 (J. Starnawski).

[Podróż do krańca mapy; Wysocki:] T. Kubikowski: Sól ziemi z przyprawami. *Autograf* 1990 nr 4/5; S. Stanik: Historia daleka i bliska. *Sl. Powsz.* 1990 nr 8. – P. Śliwiński: Rewizje sentymentalne. *Nowe Książ.* 2004 nr 8 [rec.: Sztandar z ortalionu (tylko wiersze)].

M.S.

ZAWODZIŃSKI Karol Wiktor

OPRACOWANIA (wybór)

H. Dubowik: K.W.Z. W. Toruńscy twórcy nauki i kultury 1945-1985. Poznań. 1989.

A.Sz.

ZBIERZCHOWSKI Henryk

OPRACOWANIA (wybór)

K. Podworska Sillitoe: Wspomnienia wnuczki H.Z. *Rocz. Luw.* 2003.

A.Sz.

ZBYSZEWSKI Karol

OPRACOWANIA (wybór)

S. Piasecki: Sąd wojenny nad wiekiem XVIII. *Prosto z Mostu* 1939 nr 18, przedr. w tegoż: *Prosto z mostu*. Kr. 2003 [rec.: Niemcewicz od przodu i tyłu]. – W. Wasilutyński: Pan Karol. *Dz. Pol. i Dz. Zol.*, Londyn 1990 nr 301. – T. Zabłocki-Gwazd: Pisząc o Karolu. *Dz. Pol. i Dz. Zol.*, Londyn 1991 nr 43. – A. Stawiarska: Palka, drwina, bzdзина. *Gaz. Wyborcza* 1999 nr 13.

A.Sz.

ZDZIECHOWSKI Kazimierz

OPRACOWANIA (wybór)

W. Studencki: Przypomnienie K.Z.; „Trylogia” powieściowa K.Z. *Spraw. Opol. TPN. Wydż. II Jęz. i Lit.* 1990 nr 21, 22.

M.S.

ZECHENTER Witold

TWÓRCZOŚĆ

38. Uśmiechnij się. [Wiersze i fraszki]. Wybór tekstów: E. Zechenter-Splawińska. Kr.: Śródmiejski Ośrodek Kultury; Vis-à-vis/Etiuda 2004, 63 s.

OPRACOWANIA (wybór)

E. Zechenter-Splawińska: „Był kiedyś piękny świat...” Wspomnienie o moim ojcu. *Rocz. Bibl. Nauk. PAU i PAN w Krak.* 2004. – E. Zechenter-Splawińska: Kraków mojego ojca. (W stulecie urodzin W.Z.). *Kraków* 2004 nr 12.

B.T.

ZECHENTER-SPLAWIŃSKA Elżbieta

[...] Nadal prowadziła warsztaty literackie dla młodzieży w Ośrodku Kultury im. C.K. Norwida w Krakowie. Po roku 2000 nawiązała współpracę z miesięcznikiem *Kraków*, w którym zamieszczała m.in. wiersze, artykuły wspomnieniowe oraz teksty promujące młodych twórców. [...]

TWÓRCZOŚĆ

21. Pod gwiazdzistym niebem. Wiersze wybrane. Kr.: WL 2004, 188 s.

Prace redakcyjne

5. W. Zechenter: Uśmiechnij się. [Wiersze i fraszki]. Wybór tekstów ... Kr.: Śródmiejski Ośrodek Kultury; Vis-à-vis/Etiuda 2004, 63 s.

6. Symptomy Lapidaria Barbaryzmy. Almanach grupy literackiej SYLABA. Oprac. i wybór: ..., C. Zalewski. Wstęp ... Kr.: Ośrodek Kultury im. C.K. Norwida 2005, 183 s.

7. K. Szutowska: Wyciąg krzeselkowy. [Wiersze]. Wybór, oprac. i wstęp ... Kr.: Ośrodek Kultury im. C.K. Norwida 2006, 40 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006.

W. Maciąg: Jaką mamy szansę? *Dekada Lit.* 2001 nr 7/8 [rec.: Szansa]. – J. Gizella: Rachunek nietuzinkowy. *Topos* 2005 nr 1/2 [rec.: Pod gwiazdzistym niebem].

B.T.

ZEGADŁOWICZ Emil

Od 2002 organizowany jest corocznie Ogólnopolski Konkurs Literacki i Rzeźbiarski im. E. Zegadłowicza.

TWÓRCZOŚĆ

10. Kolędziolki beskidzkie.

Wyd. w oprac. muz.: Muż.: S. Wiechowicz. Red. i posł.: A. Mrygón. Kr.: PWM 1989, 40 s.

Adapt. teatr.: Wyst. T. Rode 2003 (m.in. w Gorzeniu Górnym i w Andrychowcu).

Montaż oparty na tekstach m.in. E.Z.: Wielkanoc. Autorzy tekstów: K.H. Rostworowski, ..., S. Wyspiański. Układ tekstu i reż.: M. Kotlarczyk. Wyst. Kr., T. Rapsodyczny 1948.

OPRACOWANIA (wybór)

K. Troczyński: Czartakowskie dęby; „Artyście wolno wszystko”. Preliminarium do krytyki „Zmór”. *Dz. Pozn.* 1929 nr 216; 1936 nr 15, przedr. pt. E.Z. w tegoż: *Zoila*. Kr. 2003. – Z. Greń: Historia nielatwej przyjaźni. *Kal. Ziemi Cieszy*, 1989 [dot. przyjaźni z G. Morcinkiem]. – M. Tramer: Zanim zaczęły się „Zmory”. W: *Tkanina*. Kat. 2003. – Kulisy skandalu literackiego. *Rzecz o „Motorach” Zegadłowicza*. Wystawa ze

847

Z

zbiorów Biblioteki Głównej Akademii Świętokrzyskiej, Muzeum Emila Zegadłowicza w Gorzeniu Górnym oraz prywatnych zbiorów Rodziny Pisarza i Marianny Żechowskiej. Scenariusz wystawy i oprac. katalogu: J. Drażyk. Kielce: Bibl. Gl. AŚ [Akad. Świętokrzyskiej] 2005, 40 s. – J. Ługowska: Pejzaż ze świętkiem. W: Pejzaże kultury. Wr. 2005. – M. Wójcik: Pan na Gorzeniu. Życie i twórczość Emila Zegadłowicza. Kielce: Wydawn. Akad. Świętokrzyskiej 2005, 562 s. – W. Wójcik: Z. po latach; Między Gorzeniem a Sosnowcem. W tegoż: Spotkania zagłębiowskie. Kat. 2006.

A.Sz.

ZELENAY Anna

OPRACOWANIA (wybór)

A.M. Dzierżanowski: Zelenayowie. *Pomosty* 2003 [t.] 8 [dot. też T. Zelenay].

M.S.

ZELENAY Tadeusz

TWÓRCZOŚĆ

3a. Miś Kuleczka. Współaut.: E. Kalinowicz. Wyst. Wr., T. Młodego Widza 1956.

Przekłady i adaptacje

1a. Wesołe nutki. Montaż słowno-muzyczny. Oprac. lit. ... Wyst. Wr., T. Młodego Widza 1950.

2a. M. Koriun: Czarik i Kadzarik. Przel. ... Wyst. Wr., T. Młodego Widza 1953.

3. Sprawa o przewisko. Przeróbka sceniczna humoreski M. Gogola: Opowieść o tym, jak Iwan Iwanowicz pokłócił się z Iwanem Nikiforowiczem. Adapt.: W. Zdanowicz, ... Wyst. Wr., T. Młodego Widza 1953.

W r. 9 błąd w tytule.

OPRACOWANIA (wybór)

A.M. Dzierżanowski: Zelenayowie. *Pomosty* 2003 [t.] 8 [dot. też A. Zelenay].

M.S.

ZEMBATY Maciej

Przekłady

10. Jacek Kaczmarski, Edward Stachura, Leonard Cohen. Piosenki. Wwa: Anagram 2005, 172 s. Tu teksty piosenek L. Cohena w przekł. M.Z.

11. L. Cohen. [Widowisko muzyczne]. Przekł. tekstów piosenek: M. Karpiński, ... Wyst. Wwa, T. Muz. Roma 2002.

B.M.

ZENGEL Ryszard

OPRACOWANIA (wybór)

M. Kisiel: Apologeta moderny. *Rzecz o R.Z.* W: Świąty przedstawione. Tor. 2006.

K.B.

ZEYDLER-ZBOROWSKI Zygmunt

TWÓRCZOŚĆ

11. Czarny Mercedes. [Powieść]. [Wyd. 3] Wwa: *Rzeczpospolita* 2005.

M.K.-K.

ZGORZELSKI Czesław

[...] Był współzałożycielem powołanej w 1989 w Lublinie fundacji na rzecz pomocy polskim szkołom i placówkom kulturalno-oświatowym na terytorium ZSRR (od 1995 Fundacja Pomocy Szkołom Polskim na Wschodzie im. T. Goniewicza); do 1993 wchodził w skład zarządu tej fundacji. [...]

Od 2002 Instytut Filologii Polskiej KUL (z udziałem innych ośrodków polonistycznych z kraju) organizuje coroczny ogólnopolski konkurs o nagrodę im. Cz. Zgorzelskiego na najlepszą polonistyczną pracę magisterską z dziedziny literaturoznawstwa oraz językoznawstwa.

TWÓRCZOŚĆ

17. Przywołane z pamięci. Wyd. 2 rozszerz. Posł.: A. Zgorzelski. Lubl.: Norbertinum; Tow. Nauk. KUL 2006, 373 s.

Wyd. poszerz. o wspomnienia Cz.Z. pt. „Epizod toruński”, dotyczące jego pracy na UMK.

OPRACOWANIA (wybór)

A. Mazurek: Pamięci Profesora. *Kresy* 1999 nr 38/39 [relacja z wystawy pt. „Daleko, dalej, i jeszcze dalej – ku nieukończoności. Cz.Z. 1908-1996”, eksponowanej przez Muzeum Lubel. w l. 1998-1999]. – M. Kalinowska: Warsztaty edytorski Cz.Z. jako wydawcy wierszy Mickiewicza. *Rocz. Hum.* 2003 t. 51. – F. Ziejka: Cz.Z. W tegoż: Miasto poetów. Kr. 2005.

B.T.

ZIEJKA Franciszek

[...] W 1993 wszedł w skład Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa; w 2005 został przewodniczącym Komitetu. Od 1996 kierował Katedrą Historii Literatury Polskiej XIX w. UJ. [...] W 1997 został członkiem korespondentem, w 2002 członkiem czynnym PAU. Nadal przewodniczył Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich i Kolegium Rektorów Szkół Wyższych Krakowa. W 2004 został doktorem honoris causa Akademii Świętokrzyskiej w Kielcach, w 2005 Akademii Teologicznej w Krakowie i Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Od 2004 działał we Wspólnocie Polskiej. Do 2005 pełnił funkcję rektora UJ. [...] Odznaczony m.in. niemieckim Wielkim Krzyżem Orderu Zasługi (2005). [...]

TWÓRCZOŚĆ

13. *Gaudium veritas*. Lubl.: Wydawn. UMCS 2005, 123 s.

Szkice dot. pol. środowiska akademickiego i UJ.

14. *Miasto poetów*. Studia i szkice. Kr.: Universitas 2005, 537 s.

Zawartość: Przedmowa. – I: Wawel – symbol tożsamości narodowej Polaków; Portugalski humanista w Krakowie [dot.: D. de Góis]; Z dziejów recepcji Adama Mickiewicza w Krakowie; Europejskie oblicze młodopolskiego Krakowa; Czesi w młodopolskim Krakowie; Ukraińcy w młodopolskim Krakowie; Spód Giewontu do Krakowa. O góralach na Uniwersytecie Jagiellońskim. – II: „Nie rzucim ziemi...” Z dziejów symboliki ziemi w literaturze polskiej epoki rozbiorów; Najdłuższa wojna Polaków; „Wieczna pamiątka między krześcijanami...” Z dziejów legendy Władysława Warneńczyka, ostatniego krzyżowca Europy; Cudowna obrona świątyni – miasta; Rejent w kulturze i literaturze polskiej; Europejska legenda Tadeusza Kościuszki. – III: Polscy pisarze w pantemie literatury europejskiej; Konstanty Gaszyński – pisarz prowansalski; Stanisław Przybyszewski i Francuzi; Stanisław Jachowicz – poeta nieznan; Inferno Reymonta; Orkan dzisiaj; Krótka opowieść o emigracyjnym skarbie i niektórych jego strażnikach [dot. Bibl. Pol. w Paryżu]; Książka pielgrzym [dot. albumu: S. Wyspiański: Dzieła malarskie]. – IV: Odzyskane obywatelstwo chłopów polskich; Chłopów galicyjskich drogi do Polski; Korzenie Jakuba Bojki; Wokół czarnej legendy Wincentego Witosa; Przeciw krzywdzie wyrządanej Polsce i ludziom; Wspaniały typ chłopca polskiego, podniesiony do wyższej potęgi. Stanisław Pigoń wobec Wincentego Witosa; Uniwersytety ludowe w krajobrazie polskiej wsi; Miejsce Tarnowa w życiu duchowym Polaków epoki zaborów; Dziedzictwo Mieszkowych drużynników. – V: Stanisław Pigoń; Stanisław Kot; Czesław Zgorzelski; Zygmunt Markiewicz; Waclaw Kubacki; Aniela Lempicka; Tomasz Weiss; Jerzy Giedroyc.

Rozprawy i studia w książkach zbiorowych i czasopiśmie, m.in.: Śmierć proroka. W: *Zbliżenia historycznoliterackie*. Kr. 2003 s. 35-47 [dot. A. Mickiewicza].

Praca redakcyjna

11. *Dobra pamięć*. Księga pamiątkowa poświęcona profesorowi Tomaszowi Weissowi. Pod red. M. Zaczynskiego i ... Kr.: Collegium Columbinum 2005, 436 s.

OPRACOWANIA (wybór)

M. Zaczynski: F.Z. – bibliografia. W: *Literatura, kulturoznawstwo, uniwersytet*. Księga ofiarowana Franciszkowi Zięjce w 65 rocznicę urodzin. Kr. 2005.

W. Śladkowskiej. *Dzieje Najnow*. 1995 nr 1 [rec.: Paryż młodopolski]. – J.A. Malik. *Zesz. Nauk. KUL* 1999 nr 1/2 [rec.: Poeci, misjonarze, uczeni]. – Franciszek Zięjka – doktor honoris causa Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. Lubl.: Wydawn. UMCS 2005, 37 s. [zawiera m.in.: Laudatio: K. Stepnik. – Opiniones: A. Mencwel; T. Ślawek; J. Święch]. – *Literatura, kulturoznawstwo, uniwersytet*. Księga ofiarowana Franciszkowi Zięjce w 65 rocznicę urodzin. Kr. 2005 [tu m.in.: Bp T. Pieronek: Laudacja z okazji nadania J.M. Prof. zwyczajnemu F.Z., Rektorowi UJ, doktoratu honoris causa przez Papieską Akademię Teologiczną w Krakowie; B. Dopart: Profesora

F.Z. badania nad kulturą; A. Ziółowicz, B. Dopart: Profesor F.Z. jako historyk literatury XIX wieku; M. Stala; F.Z. jako badacz Młodej Polski. (Tezy wprowadzające)].

A.Sz.

ZIELIŃSKI Bronisław

Przekłady

17. E. Hemingway: Słońce też wschodzi. [Powieść]. [Wyd. 6] Wwa: De Agostini we współpracy z Editiones Altaya Polska 2003.

21. J. Steinbeck: Na wschód od Edenu. [Powieść]. T. 1-2. [Wyd. 7] Wwa: Świat Książki – Bertelsmann Media 2006.

22. E. Hemingway: Zielone wzgórza Afryki. [Powieść]. [Wyd. 9] Wwa: De Agostini we współpracy z Editiones Altaya Polska 2003.

31. J. Steinbeck: Była raz wojna. [Reportaż z Anglii, Afryki i Włoch z 1943]. [Wyd. 2] Wwa: Bellona 2005.

39. J. Jones: Stąd do wieczności. [Powieść]. [Wyd. 12] Kr.: Mediasat Poland [2005].

65. M. Puzo: Ojciec chrzestny. [Powieść]. [Wyd. 9] Wwa: Wydawn. Albatros, A. Kuryłowicz 2006.

OPRACOWANIA (wybór)

Wywiad: Hemingway – pisarz polski. Rozm. W. Wiśniewski. *Podróże / Marzenia* 1992 nr 8/9.

B. Marzec: Stary Wilk z Warszawy. *Rzeczpospolita* 2006 nr 158.

E.G.

ZIELIŃSKI Stanisław

TWÓRCZOŚĆ

7. *Kalejdoskop*. [Opowiadania].

A d a p t. i v opowiadań: Imieniny Mariusza; Odlot Polikarpa Leszcza. TV 1956.

M.K.-K.

ZIELONKA Zbigniew

Praca redakcyjna

4. *Konfitury ze słońca*. Wybór wierszy i opowiadań z XIV Konkursu Literackiego Twórczości Dziecięcej. Red.: M. Pietryka, ..., J. Dąbrowa Januszewska. Słupsk: Szkoła Podstawowa nr 4; Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli 1998, 118 s.

B.M.

ZIEMIANIN Adam

TWÓRCZOŚĆ

19. *Modlitwy mojego wieku*. [Wiersze].

W l. 9 brak tytułu.

Z

21. Makatki. [Wiersze]. Kr.: Tow. Słowaków w Polsce 2005, 163 s.

22. Dzikie zapalki. [Wiersze]. Londyn: Br@ndBook 2006, 75 s.

OPRACOWANIA (wybór)

M. Schabowska: Słownictwo poetyckie A.Z. *Por. Jęz.* 1990 nr 5. – M. Głowiński: Antyfona, czterdzieści cztery i towary zwyczajne. W tegoż: Dzień Ulissesa i inne szkice na tematy niemitolologiczne. Kr. 2000 [dot. wiersza: Antyfona do kielbasy zwyczajnej]. – J. Drzewucki: Dajmy na to. *Z. Twórczość* 2003 nr 11 [rec.: Na głowie staję]. – A. Kozioł: Poeta z Krainy Łagodności. *Dz. Pol.*, Nowy Jork 2003 nr 179. – K. Lisowski: Makatki codzienne. *Nowe Książ.* 2006 nr 5 [rec.: Makatki].

M.K.-K.

ZIEMNY Aleksander

TWÓRCZOŚĆ

37. Późne sonety. II. 1998-2005. Wwa: Nowy Świat 2006, 62 s.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2006.

J. Madejski: Światopogląd konserwatysty. *Nowe Książ.* 2004 nr 5 [rec.: Miarka do miarki]. – W.P. Szymański: Tylko

drażnienia i prześlizgi. W tegoż: Między ciemnością a świtem. Kr. 2005 [rec.: Rękodzieło]. – S. Buryła: Pochwała sonetu. *Nowe Książ.* 2006 nr 9 [rec.: Późne sonety. II].

K.B.

ZIĘTARSKA Jadwiga

Praca redakcyjna

2. Stanisław Konarski – pedagog, polityk, filozof. Materiały z konferencji naukowej, Uniwersytet Warszawski 2001. Pod red. ... Wwa: Wyd. Polonistyki UW 2004, 118 s.

Tom zawiera także tekst S. Konarskiego: De viro honesto et bono cive ab ineunte aetate formando oratio oraz jego przekł. na jęz. pol.: Mowa o potrzebie kształtowania od najmłodszych lat uczciwego człowieka i obywatela.

OPRACOWANIA (wybór)

Ank. 2003.

B.T.

ZIOMEK Jerzy

OPRACOWANIA (wybór)

M. Jaworski: Ogólna teoria retoryczności. *Pozn. Stud. Polonist. Ser. Lit.* 2004 t. 11 [rec.: Retoryka opisowa].

B.T.

WYKAZ HASEŁ MAJĄCYCH UZUPEŁNIENIA TYLKO W LP XX W. I SBLP

- Badecki Karol Józef – LP XX w. (J. Wojnowski), SBLP t. 3 (J. Starnawski, T. Ulewicz)
- Bieniasz Józef – LP XX w. (J. Starnawski)
- Chojecki Artur – SBLP t. 2 (J. Starnawski)
- Chruszczewski Czesław – LP XX w. (M. Jentys)
- Czapczyński Tadeusz – SBLP t. 1 (A. Bogolebska)
- Czereńniewski Wawrzyniec – LP XX w. (M. Jentys)
- Dębnicki Kazimierz – LP XX w. (M. Jentys)
- Drzewińska Elżbieta – LP XX w. (M. Jentys)
- Dybowski Janusz Teodor – LP XX w. (red.), SBLP t. 4 (J. Starnawski)
- Dziedzic Emil – LP XX w. (red.)
- Folkierski Władysław – SBLP t. 2 (J. Starnawski)
- Furmanik Stanisław – SBLP t. 3 (B. Bogolebska)
- Gamska-Lempicka Jadwiga – LP XX w. (Z. Chojnowski)
- Garbaczowska Janina – LP XX w. (K. Ćwikliński), SBLP t. 2 (B. Myrdzikowa)
- Godlewski Stefan Józef – LP XX w. (red.)
- Günther Władysław – SBLP t. 2 (J. Starnawski)
- Hartleb Mieczysław Emil – LP XX w. (red.), SBLP t. 4 (A. Krzewińska)
- Hollender Tadeusz – LP XX w. (red.)
- Holda Edward – LP XX w. (J. Z. Brudnicki)
- Janin Józef – LP XX w. (M. Jentys)
- Jastrzębski Zdzisław – LP XX w. (M. Kisiel)
- Kaltenbergh Lew – LP XX w. (M. Jentys)
- Karski Zygmunt – LP XX w. (J. Stradecki)
- Kądziała Jerzy SBLP t. 2 (J. Starnawski)
- Klarner Zofia – SBLP t. 4 (J. Starnawski)
- Kolbuszewski Stanisław – LP XX w. (J. Wojnowski)
- Koloniecki Roman – LP XX w. (J. Wojnarowski)
- Korpała Józef – SBLP t. 2 (M. Kwiatkowska)
- Korzeniewska Ewa – SBLP t. 2 (M. Kwiatkowska)
- Lewańska Izabela – LP XX w. (red.)
- Mańkowski Jerzy – LP XX w. (red.)
- Marcinowska Jadwiga – LP XX w. (red.)
- Maykowski Stanisław – SBLP t. 6 (J. Starnawski)
- Mortkowicz-Olczakowa Hanna – LP XX w. (red.)
- Niedworok Adolf – LP XX w. (M. Jentys)
- Nowak-Dłużewski Juliusz – SBLP (S. Nieznanowski)
- Piszczkowski Mieczysław – LP XX w. (red.)
- Piwowar Lech – LP XX w. (red.)
- Płomieński Jerzy Eugeniusz – LP XX w. (J. Degler), SBLP t. 6 (J. Starnawski)
- Rogalski Aleksander – SBLP t. 3 (B. Bogolebska)
- Rzeuska Maria – SBLP t. 7 (J. Starnawski)
- Siedlecki Franciszek – LP XX w. (red.), SBLP t. 6 (J. Starnawski)
- Szyper Henryk – SBLP t. 6 (J. Starnawski)
- Tretiak Andrzej Wojciech – SBLP t. 7 (J. Starnawski)
- Woźnowski Wacław – SBLP t. 7 (J. Maślanka)

SKRÓTY W TYTUŁACH CZASOPISM

(wg normy PN 68/N 01178 „Przepisy bibliograficzne. Skróty wyrazów typowych w tytułach czasopism i wydawnictw zbiorowych”). W tytułach jednowyrazowych nie stosowano skrótów.

A cad. — *Academia, Academie*

Adm. — *Administracja*

Ag. — *Agencja*

Akad. — *Akademia, Akademicki*

Aktual. — *Aktualności, Aktualny*

Alm. — *Almanach*

Amat. — *Amatorski*

Ang. — *Angielski, Anglia*

Ann. — *Annales, Annals, Annuaire, Annual*

Apost. — *Apostolski, Apostolstwo, Apostol*

Arch. — *Archiwum*

Archidiec. — *Archidiecezja, Archidiecezjalny*

Arg. — *Argumenty*

Ark. — *Arkusz*

Artyst. — *Artystyczny*

Aten. — *Ateneum*

Ausch. — *Auschwitz*

Bad. — ***Badanie, Badawczy***

Balt. — ***Bałtycki***

Baryk. — ***Barykada***

Besk. — ***Beskidzki***

Będz. — ***Będziński***

Białost. — ***Białostocki***

Białyst. — ***Białystok***

Bibl. — ***Biblioteczny, Biblioteka, Bibliotekarz***

Bibliogr. — ***Bibliografia, Bibliograficzny***

Bież. — ***Bieżący***

Biul. — ***Biuletyn***

Bull. — ***Bulletin***

Bułg. — ***Bułgaria***

Bydg. — ***Bydgoski, Bydgoszcz***

Byt. — ***Bytom, Bytomski***

Cent. — ***Centrala, Centralny***

Chełm. — ***Chełmski***

Chłop. — ***Chłopów, Chłopski***

Chrz. — ***Chrzanoski***

Chrześc. — ***Chrześcijański***

Ciesz. — ***Cieszyn, Cieszyński***

Codz. — ***Codzienny***

Crac. — ***Cracoviensis***

Czas. — ***Czasopismo, Czasopiśmiennictwo***

852 ***Czech.*** — ***Czechołowacja***

Czer. — ***Czerwony***

Częst. — ***Częstochowa, Częstochowski***

Człow. — ***Człowiek***

Czyn. — ***Czynności***

Czyt. — ***Czytelnictwo***

Daw. — ***Dawny***

Dąbr. — ***Dąbrowski***

Demokr. — ***Demokracja, Demokratyczny***

Diar. — ***Diariusz***

Diec. — ***Diecezja, Diecezjalny***

Doc. — ***Documents***

Dod. — ***Dodatek***

Dok. — ***Dokumentacja, Dokumentacyjny, Dokumenty***

Dolnośl. — ***Dolnośląski***

Duszp. — ***Duszpasterski***

Dydak. — ***Dydaktyczny***

Dyr. — ***Dyrekcja, Dyrektor***

Dz. — ***Dziennik***

Dział. — ***Działalność***

Dziec. — ***Dziecięcy, Dziecko***

Dziej. — ***Dziejów***

Dzien. — ***Dziennikarski, Dziennikarz***

Dzis. — ***Dzisiejszy***

Elb. — ***Elbląg, Elbląski***

Enc. — ***Encyklopedia***

Estet. — ***Estetyczny***

Etnogr. — ***Etnografia, Etnograficzny***

Ewang. — ***Ewangelicki***

Expr. — ***Express***

Film. — ***Filmowiec, Filmowy***

Filmogr. — ***Filmografia***

Filol. — ***Filologia, Filologiczny***

Filoz. — ***Filozofia, Filozoficzny***

Fonogr. — ***Fonograficzny***

Frag. — ***Fragmenta***

Franc. — ***Francuski***

Fund. — ***Fundamenta***

Gaz. — ***Gazeta, Gazetka***

Gdań. — ***Gdańsk, Gdański***

- Gł. — Główny
 Gnieź. — Gnieźnieński
 Gon. — Gonic
 Gorz. — Gorzowski
 Górnośl. — Górnośląski
 Górs. — Górski
 Graf. — Graficzny
 Grom. — Gromada
 Grudz. — Grudziądz, Grudziądzki
- Hejn.** — Hejnał
 Hist. — Historia, Historyczny
 Hist.-lit. — Historycznoliteracki
 Hist.-Lit. — Historyczno-Literacki
 Hiszp. — Hiszpania
 Hitler. — Hitlerowski
 Horyz. — Horyzonty
 Hum. — Humanistyczny, Humanistyka
- Il.** — Ilustrowany
 Inf. — Informacja, Informacyjny, Information, Informator
 Inowr. — Inowrocław
 Inst. — Instytut
 Intel. — Inteligencja
 Isk. — Iskierki, Iskra
 Izd. — Izdanie
- Jag.** — Jagielloński
 Jel.-górs. — Jeleniogórski
 Jezus. — Jezusowy
 Jęz. — Język, Językowy
 Językozn. — Językoznawczy, Językoznawstwo
- Kal.** — Kalendarz
 Kalej. — Kalejdoskop
 Kalis. — Kaliski
 Kapł. — Kapłan, Kapłański
 Karp. — Karpaty
 Kasz. — Kaszëbskô, Kaszubski
 Kat. — Katalog
 Katol. — Katolicki
 Katow. — Katowice, Katowicki
 Kiel. — Kielece, Kielecki
 Kinem. — Kinematografia
 Kl. — Klasa
 Klub. — Klubów
 Klodz. — Klodzki
 Kob. — Kobieta
 Kol. — Kolegium
 Kolob. — Kołobrzeski
 Kom. — Komunikat
 Komis. — Komisja
 Komit. — Komitet
 Konf. — Konferencja
 Koszal. — Koszalin, Koszaliński
 Kór. — Kórnicki
 Kraj. — Krajowy
 Krajozn. — Krajoznawczy
- Krak. — Krakowski, Kraków
 Kron. — Kronika
 Kroś. — Krośnieński
 Król. — Królestwo, Królowa
 Kryt. — Krytyka
 Książ. — Książka
 Księg. — Księgarski, Księgarstwo, Księgarz
 Kuj. — Kujawski, Kujawy
 KUL — Katolicki Uniwersytet Lubelski
 Kult. — Kultura, Kulturalny
 Kup. — Kupiec, Kupiecki, Kupiectwo
 Kur. — Kurier
 Kurat. — Kuratorium
 Kuź. — Kuźnia, Kuźnica
 Kwart. — Kwartalnik
- Leg.** — Legnicki
 Lek. — Lekarski, Lekarz
 Lekc. — Lekcja
 Lit. — Literacki, Literatura
 Łodz. — Łodzensis
 Lot. — Lotnictwo, Lotniczy
 Lubel. — Lubelski
 Lubus. — Lubuski
 Lud. — Ludowy
 Ludozn. — Ludoznawczy
 Łwow. — Łwowski
- Łomż. — Łomżyński
 Łow. — Łowiec, Łowiecki
 Łódz. — Łódzki
 ETN — Łódzkie Towarzystwo Naukowe
- M.** — Miasto
 Macierz. — Macierzysty
 Mag. — Magazyn
 Majd. — Majderek
 Małop. — Małopolski
 Mar. — Marynarka, Marynarz
 Mariac. — Mariacki
 Mariaw. — Mariawita
 Mater. — Materiały
 Maz. — Mazowiecki, Mazowsze
 Mazur. — Mazurski
 Mediew. — Mediewistyczny
 Merk. — Merkuriusz
 Met. — Metodologiczny, Metodyczny
 Mick. — Mickiewicz
 Miej. — Miejski
 Mies. — Miesięcznik, Miesięczny
 Międzymar. — Międzynarodowy
 Miłoś. — Miłośnik
 Min. — Ministerstwo
 Młod. — Młodych
 Młodz. — Młodzież, Młodzieżowy
 MON — Ministerstwo Obrony Narodowej
 Monit. — Monitor
 Monogr. — Monografia, Monograficzny
 Mor. — Morski

SKRÓTY W TYTUŁACH CZASOPISM

Muz. — *Muzealnictwo, Muzealny, Muzeum*

Muzycz. — *Muzyczny*

Muzykol. — *Muzykologiczny*

Nacz. — *Naczelny*

Nadbałt. — *Nadbałtycki*

Nadnot. — *Nadnotecki*

Nadodrz. — *Nadodrzański*

Najnow. — *Najnowszy*

Najwyż. — *Najwyższy*

Nakł. — *Nakład*

Nar. — *Narodowy, Naród*

Nasz. — *Naszej, Naszych*

Naucz. — *Nauczanie, Nauczyciel, Nauczycielski*

Nauk. — *Naukowy*

Naukozn. — *Naukoznawstwo*

Neofil. — *Neofilologiczny*

Niedz. — *Niedzielnny*

Niem. — *Nienicy, Niemiecki*

Niepodl. — *Niepodległy*

Not. — *Notatki, Notatnik, Notes*

Now. — *Nowego, Nowej, Nowiny, Nowości*

Obs. — *Obserwator, Obserwatorium*

Occid. — *Occidentalis*

Oddz. — *Oddział*

Odrodz. — *Odrodzenie*

Og. — *Ogólny*

Ogn. — *Ognisko*

Og.-pol. — *Ogólnopolski*

Ojcz. — *Ojczysty, Ojczyzna*

Okólnik — *Okólnik*

Okr. — *Okręg, Okręgowy*

Okres. — *Okresowy*

Olszt. — *Olsztyn, Olsztyński*

Opol. — *Opolski*

Opr. — *Opracowywany*

Oręd. — *Orędownik*

Org. — *Organizacja, Organizacyjny*

Orient. — *Orientalis, Orientalistyczny*

Ossol. — *Ossolinscy*

Ośr. — *Ośrodek*

Ośw. — *Oświata, Oświatowy*

Oświęc. — *Oświęcim, Oświęcimski*

Pam. — *Pamiętnik*

PAN — *Polska Akademia Nauk*

Panc. — *Pancerny*

Państ. — *Państwo, Państwowy*

Papies. — *Papieski*

Part. — *Partia, Partyjny*

Past. — *Pasterski*

PAU — *Polska Akademia Umiejętności*

PCK — *Polski Czerwony Krzyż*

Pedag. — *Pedagogiczny, Pedagogika*

Philol. — *Philologie*

Philos. — *Philosophia, Philosophicus, Philosophie*

Pielg. — *Pielgrzym*

Pięk. — *Piękny*

Piotr. — *Piotrkowski*

Pis. — *Pismo*

Piś. — *Piśmiennictwo*

Plac. — *Placówka*

Ploc. — *Płocki*

Poch. — *Pochodnia*

Podbał. — *Podbalański*

Podl. — *Podlasie, Podlaski*

Podr. — *Podróż*

Podst. — *Podstawowy*

Pogl. — *Poglądy*

Pol. — *Polonia, Polska, Polski*

Poligr. — *Poligraficzny*

Polit. — *Polityczny*

Polonist. — *Polonistyczny*

Połud. — *Południowy*

Pom. — *Pomerania, Pomorski, Pomorze*

Pomoc. — *Pomocniczy*

Pop. — *Popularny*

Por. — *Poradnia, Radnik*

Poroz. — *Porozumienie*

Porów. — *Porównawczy*

Pos. — *Posiedzenie*

Posel. — *Poselstwo*

Posł. — *Posłaniec, Posłannictwo*

Posn. — *Posnaniensis*

Post. — *Postęp*

Pośw. — *Poświęcony*

Pow. — *Powiat, Powiatowy*

Powsz. — *Powszechny*

Pozn. — *Poznań, Poznański*

Poznaj. — *Poznajemy, Poznajmy*

Póln. — *Północ, Północny*

Pr. — *Praca, Pracownia, Pracowniczy,*

Pracownik, Pracujemy

Pras. — *Prasowy*

Prasozn. — *Prasoznawczy, Prasoznawstwo*

Prawosl. — *Prawosławny*

Prez. — *Prezydium*

Probl. — *Problematyka, Problemowy,*

Problemy

Progr. — *Program*

Prop. — *Propaganda, Propagandowy,*

Propagandysta

Prz. — *Przegląd*

Przedszk. — *Przedszkole*

Przekł. — *Przekłady*

Przekr. — *Przekrój*

Przemys. — *Przemyski*

Przeszl. — *Przeszłość*

Przew. — *Przewodnik*

Przod. — *Przodownik*

Przyj. — *Przyjaciół, Przyjaciółka, Przyjaźń*

Przyr. — *Przyroda*

Psychol. — *Psychologia, Psychologiczny*

PTPN — *Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk*

PTTK — *Polskie Towarzystwo Turystyczno-*

-Krajoznawcze

Publ. — *Publikacja*

- Puł.* — Puławski
PWSM — Państwowa Wyższa Szkoła Muzyczna
R*acib.* — Raciborski
Radom. — Radomski
Radz. — Radziecki
Rec. — Recenzyjny
Refor. — Reformacja
Region. — Regionalny
Rejon. — Rejonowy
Rel. — Religia
Repert. — Repertuarowy
Repub. — Republika
RN — Rada Narodowa
Rob. — Robota, Robotniczy, Robotnik
Rocz. — Rocznica, Rocznik
Rodz. — Rodzina
Rodzaj. — Rodzajów
Rol. — Rolnictwo, Rolniczy, Rolnik, Rolny
Ros. — Rosyjski
Rozpr. — Rozprawy
Rozw. — Rozwój
Różań. — Różańcowy
RP — Rzeczpospolita Polska
Rybn. — Rybnicki
Rzem. — Rzemieślniczy, Rzemieślnik
Rzesz. — Rzeszowski, Rzeszów
S*alez.* — Salezjański
Samorz. — Samorząd, Samorządowy
Sand. — Sandomierski
Sanoc. — Sanocki
Sądec. — Sądecki
SD — Stronnictwo Demokratyczne
Sect. — Sectio
Sekc. — Sekcja
Semin. — Seminarium
Ser. — Seria
Serw. — Serwis
Ses. — Sesja
Skarb. — Skarbiec
Skrzyd. — Skrzydlaty, Skrzydła
Slav. — Slavia
Slaw. — Sławistyczny
Sl. — Słowo
Słow. — Słowiański
Ślup. — Ślupski
Śłuż. — Śłużba, Śłużbowy
Ślych. — Ślychać
Soc. — Socjalny
Socjalis. — Socjalistyczny
Socjol. — Socjologia, Socjologiczny
Solid. — Solidarność
Sosnow. — Sosnowiec, Sosnowiecki
SPAM — Stowarzyszenie Polskich Artystów Muzyków
SPATiF — Stowarzyszenie Polskich Artystów Teatru i Filmu
Spec. — Specjalny
Spół. — Społeczeństwo, Społeczny
Spół. — Spółnota
Spółdz. — Spółdzielca, Spółdzielczość, Spółdzielnia
Spr. — Sprawa
Spraw. — Sprawozdanie, Sprawozdawczy
Staroż. — Starożytny
Stol. — Stolica
Stoł. — Stołeczny
Stow. — Stowarzyszenie
Straż. — Strażnica
Stron. — Stronnictwo
Strzel. — Strzelectwo
Stud. — Studium
Studen. — Studencki
Suw. — Suwalski, Suwałki
Syg. — Sygnały
Symp. — Sympozjum
Synt. — Synteza
Szczec. — Szczeciński
Szk. — Szkoleniowy, Szkolnictwo, Szkolny, Szkoła
Szt. — Sztuka
Sztand. — Sztandar
Śl. — Śląsk, Śląski
Śpiew. — Śpiewaczy, Śpiewamy
Św. — Święty
Świąt. — Świąteczny
Świd. — Świdnicki
Świerszcz. — Świerszczyk
Świetl. — Świetlica, Świetlicowy
Świętokrzys. — Świętokrzyski
T*ańcz.* — Tańczymy
Tar. — Tarnowski
Tarnob. — Tarnobrzeski
Tarnog. — Tarnogórski
Tatr. — Tatrach
Teatr. — Teatralny, Teatrów
Telew. — Telewizja, Telewizyjny
Tem. — Tematyczny, Tematyka
Teol. — Teologiczny
Teor. — Teoretyczny, Teoria
Teraz. — Terazniejszy
Tłum. — Tłumaczenie
TN — Towarzystwo Naukowe
TNW — Towarzystwo Naukowe Warszawskie
Tomasz. — Tomaszowski
Tor. — Torunensis, Toruń, Toruński
Tow. — Towarzystwo
TPD — Towarzystwo Przyjaciół Dzieci
TPN — Towarzystwo Przyjaciół Nauk
TPPR — Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Radzieckiej
Tryb. — Trybuna
TRZZ — Towarzystwo Rozwoju Ziem Zachodnich
TUR — Towarzystwo Uniwersytetu Robotniczego
Tur. — Turecki
Turyst. — Turystyczny, Turystyka
Tworz. — Tworzący, Tworzywo
Twór. — Twórca, Twórczość

SKRÓTY W TYTUŁACH CZASOPISM

- Tydz. — Tydzień
Tyg. — Tygodnik, Tygodniowy
- UAM** — Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
w Poznaniu
Ucz. — Uczniowski, Uczmy się
UG — Uniwersytet Gdański
UJ — Uniwersytet Jagielloński
UE — Uniwersytet Łódzki
UMCS — Universitas Mariae Curie-Skłodowska,
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
UMK — Uniwersytet Mikołaja Kopernika
w Toruniu
Univ. — Universitas
Uniw. — Uniwersytecki, Uniwersytet
Urz. — Urząd, Urzędowy
UŚl. — Uniwersytet Śląski
UW — Uniwersytet Warszawski
UWr. — Uniwersytet Wrocławski
- Vars.** — Varsaviensis
- Walcz.** — Walczmy, Walczymy
Walb. — Walbrzych, Walbrzyski
Warm. — Warmia, Warmiak, Warmiński
Warsz. — Warszawa, Warszawski
Waż. — Ważniejszy
Wczesnośr. — Wczesnośredniowieczny
Wejb. — Wejherowski
Wiad. — Wiadomości
Wian. — Wianuszek
Wic. — Wiciowy
Widow. — Widownia
Wiecz. — Wieczorny, Wieczorowy, Wieczór
Wiej. — Wiejski
Wielkop. — Wielkopolska, Wielkopolski
Wieluń. — Wieluński
Wil. — Wileński
Włoc. — Włocławski
Woj. — Wojewódzki, Województwo
Wojs. — Wojsko, Wojskowy
Wol. — Wolność, Wolny
WP — Wojsko Polskie
Wratisl. — Wratislaviensis
WRN — Wojewódzka Rada Narodowa
Wroc. — Wrocław, Wrocławski
Wsch. — Wschód
WSNS — Wyższa Szkoła Nauk Społecznych
WSP — Wyższa Szkoła Pedagogiczna
Wspól. — Wspólny
- Współcz. — Współczesny
Współpr. — Współpraca, Współpracownik
Wszechn. — Wszelchnica
Wybrz. — Wybrzeże
Wychow. — Wychowanie, Wychowawczy
Wyd. — Wydanie, Wydawnictwo, Wydawniczy
Wydarz. — Wydarzenia
Wydz. — Wydział
Wygł. — Wygłoszony
Wys.-górs. — Wysokogórski
Wyzwol. — Wyzwolenie
Wyż. — Wyższy
- Zach.** — Zachodni, Zachód
Zag. — Zagadnienie
Zagl. — Zagłębie, Zagłębiowski
Zagr. — Zagranica, Zagraniczny
Zap. — Zapiski
Zapow. — Zapowiedzi
Zar. — Zaranie
Zarz. — Zarząd
Zaw. — Zawodowiec, Zawodowy
Zbior. — Zbiorowy
ZBoWiD — Związek Bojowników o Wolność i
Demokrację
Zbroj. — Zbrojny
Zesp. — Zespół
Zest. — Zestawienie
Zesz. — Zeszyt
ZHP — Związek Harcerstwa Polskiego
Ziel. Góra — Zielona Góra
Ziel.-górs. — Zielonogórski
Ziem. — Ziemia
Zjed. — Zjednoczenie, Zjednoczony
Zlot. — Złotowy
ZMP — Związek Młodzieży Polskiej
ZMS — Związek Młodzieży Socjalistycznej
ZNP — Związek Nauczycielstwa Polskiego
ZPAP — Związek Polskich Artystów Plastyków
Zrzesz. — Zrzeszenie, Zrzeszony
ZSP — Zrzeszenie Studentów Polskich
Zuch. — Zuchowy
Zw. — Związek
Związk. — Związkowiec, Związkowy
ZWM — Związek Walki Młodych
- Źródlozn.** — Źródloznawczy
- Żoł.** — Żołnierski, Żołnierz
Żyd. — Żydowski, Żydów

SKRÓTY INNE

adapt. – adaptacja
ag. – agencja
Ag. Aut. – Agencja Autorska
AK – Armia Krajowa
Akad. – Akademia
AL – Armia Ludowa
albań. – albański
amer. – amerykański
ang. – angielski
ank. – ankieta
anonim. – anonimowy
antydat. – antydatowany
arch. – archiwum
art. – artykuł
artyst. – artystyczny
ATK – Akademia Teologii Katolickiej
AU – Akademia Umiejętności
autoryz. – autoryzowany
azerbejdż. – azerbejdżański

b.d. – bez daty
BGW – Polska Oficyna Wydawnicza „BGW”
białorus. – białoruski
białost. – białostocki
bibl. – biblioteka
bibl-czka – biblioteczka
bibliogr. – bibliograficzny
biogr. – biograficzny
b.m. – bez miejsca wydania
b.m.r. – bez miejsca i roku wydania
b.m.w. – bez miejsca wydania i wydawcy
BN – *Biblioteka Narodowa* (seria wydawnicza)
BPP – Biblioteka Pisarzy Polskich
b.r. – bez roku
bułg. – bułgarski
b.w. – bez wydawcy
Bydg. – Bydgoszcz

centr. – centralny
chorw. – chorwacki
CIR – Centrum Informacyjno-Reklamowe „CIR”
CPARA – Centralna Poradnia Amatorskiego Ruchu Artystycznego
CRZZ – Centralna Rada Związków Zawodowych
CSRS – Czechoślowska Republika Socjalistyczna
cz. – część

czasop. – czasopismo
czes. – czeski
Czyt. – Spółdzielnia Wydawnicza „Czytelnik”

dat. – datowany
dod. – dodatek
Dolnośl. – Dolnośląski
dot. – dotyczyć
Dram. – Dramatyczny (w nazwach teatrów)
druk. – drukarnia, drukowany
duń. – duński
dyr. – dyrekcja

egz. – egzemplarz
ekran. – ekranizacja
estoń. – estoński

fasc. – fasciculus, facykuł
FAW – Filmowa Agencja Wydawnicza
film. – filmowy
filol. – filologiczny
filoz. – filozoficzny
fiń. – fiński
fot. – fotografia, fotograficzny
fotoof. – fotooffsetowy
fragm. – fragment
franc. – francuski

gimn. – gimnazjum
gł. – główny
graf. – graficzny
grec. – grecki
gruz. – gruziński

hebr. – hebrajski
hist. – historyczny
hist.-lit. – historycznoliteracki
hiszp. – hiszpański
holend. – holenderski
hum. – humanistyczny

IBL – Instytut Badań Literackich
IFiS – Instytut Filozofii i Socjologii
IH – Instytut Historii
i in. – i inni
ilustr. – ilustracja, ilustrował, ilustrowany

- im. – imienia
 inc. – incipit
 inf. – informacja
 Inf. KKMP – R. Marciniak, W. Wągiel: Informator bibliograficzny KKMP. (1959-1974). Wwa KKMP przy ZG ZSMW 1974
 insc. – inscenizacja, inscenizacyjny
 Inst. – Instytut
 IS – Instytut Sztuki
 Iskry – Państwowe Wydawnictwo „Iskry”
 IWZZ – Instytut Wydawniczy Związków Zawodowych
- Jagiel. – Jagielloński
 jap. – japoński
 jęz. – język
- k.** – karta
 kaszub. – kaszubski
 Kat. – Katowice
 KAW – Krajowa Agencja Wydawnicza
 kaz. – kazaski
 KiW – Spółdzielnia Wydawnicza „Książka i Wiedza”
 KKMP – Korespondencyjny Klub Młodych Pisarzy
 klas. – klasyczny
 kom. – komitet
 konspir. – konspiracyjny
 KOR – Komitet Obrony Robotników
 koreań. – koreański
 KPP – Komunistyczna Partia Polski
 Kr. – Kraków
 krak. – krakowski
 krypt. – kryptonim
 ks. – księga
 Książ. – Książnica
 Księg. – Księgarnia, Księgarski
 kuj. – kujawski
 KUL – Katolicki Uniwersytet Lubelski
 kult. – kulturalny
 KW – Komitet Wojewódzki
- l.** – lata
 lit. – literacki
 litew. – litewski
 LKP – Leksykon kultury polskiej poza krajem od roku 1939. Pod red. K. Dybciaka i Z. Kudelskiego. T. 1. Lubl.: Tow. Nauk. KUL 2000
 LP XX w. – Literatura polska XX wieku. Przewodnik encyklopedyczny. T. 1-2. Wwa: Wydawn. Nauk. PWN 2000
 LP’ po 1939 – Literatura Polska po 1939. Przewodnik encyklopedyczny. T. 1. Wwa: PEN 1989
 LPD – E. Ciborska: Leksykon polskiego dziennikarstwa. Wwa: Elipsa 2000
 LSW – Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza
 lubel. – lubelski
 LubelSW – Lubelska Spółdzielnia Wydawnicza
 Lubl. – Lublin
- lud. – ludowy
 Lw. – Lwów
- łac.** – łaciński
 łotew. – łotewski
 łódz. – łódzki
- m.** – miasto
 maced. – macedoński
 masz. – maszynopis
 MAW – Młodzieżowa Agencja Wydawnicza
 mazow. – mazowiecki
 mazur. – mazurski
 miej. – miejski
 mies. – miesięcznik
 Min. – Ministerstwo
 mold. – moldawski
 MON – Wydawnictwo Ministerstwa Obrony Narodowej
 monogr. – monografia
 MRN – Miejska Rada Narodowa
 MSPPnO – Mały słownik pisarzy polskich na obczyźnie 1939-1980. Wwa: Interpress 1992
 m.st. – miasto stołeczne
 muz. – muzyczny, muzyka
- nacz.** – naczelny
 nadb. – nadbitka
 nakł. – nakład, nakładowy
 nar. – narodowy
 nast. – następny
 nauk. – naukowy
 nawiąz. – nawiązanie
 neofilol. – neofilologiczny
 niem. – niemiecki
 Niezal. – Niezależny
 NK – Instytut Wydawniczy „Nasza Księgarnia”
 norw. – norweski
 NOWA – Niezależna Oficyna Wydawnicza NOWA, Warszawa
 nr – numer
 NRD – Niemiecka Republika Demokratyczna
 NSLD – Nowy słownik literatury dla dzieci i młodzieży. Wyd. 2. Wwa: Wiedza Powsz. 1984
 nt. – na temat
 NSZZ „Solidarność” – Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”
 NZS – Niezależne Zrzeszenie Studentów
- objaśn.** – objaśnienia
 odb. – odbitka
 oddz. – oddział
 ofic. – oficyna
 ogl. – ogłoszony
 ok. – około
 okł. – okładka
 OL – Oficyna Literacka, Kraków
 OLP – Obraz literatury polskiej XIX i XX wieku
 omów. – omówienie

- OMTUR – Organizacja Młodzieży Towarzystwa Uniwersytetu Robotniczego
 opol. – opolski
 oprac. – opracował, opracowanie
 orm. – ormiański
 osob. – osobne
 Ossol. – Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wydawnictwo
 oświat. – oświatowy
- PAL** – Polska Akademia Literatury
 Pallot. – „Pallottinum”. Wydawnictwo Stowarzyszenia Apostolstwa Katolickiego
 pam. – pamiątkowa
 PAN – Polska Akademia Nauk
 państw. – państwowy
 PAP – Polska Agencja Prasowa
 PAU – Polska Akademia Umiejętności
 Pax – Instytut Wydawniczy „Pax”
PBL – Polska Bibliografia Literacka
 PCK – Polski Czerwony Krzyż
 pedagog. – pedagogiczny
 Pelikan – Dom Wydawniczy Pelikan
 pierwodr. – pierwodruk
 PIW – Państwowy Instytut Wydawniczy
 podp. – podpisany
 podtyt. – podtytuł
 Pojezierze – Wydawnictwo „Pojezierze”
 Pokolenie* – Oficyna Wydawnicza Pokolenie*, Warszawa
 pol. – polski
 polem. – polemika
 polit. – polityczny
 pomor. – pomorski
 popraw. – poprawiony
 popul. – popularny
 por. – porównaj
 portug. – portugalski
 posl. – posłowie
 poszerz. – poszerzony
 pow. – powiat
 powiel. – powielone
 powst. – powstał
 powsz. – powszechny
 poz. – pozycja
 Pozn. – Poznań
 PP – Pisarze Polscy. Przewodnik bibliograficzny. Masz. w IBL PAN
 PPR – Polska Partia Robotnicza
 PPS – Polska Partia Socjalistyczna
 praprem. – prapremiera
 Prez. – Prezydium
 PRL – Polska Rzeczpospolita Ludowa
 PRON – Patriotyczny Ruch Odrodzenia Narodowego
 przedm. – przedmowa
 przedr. – przedruk
 Przedświt – Wydawnictwo Przedświt, Warszawa
 przejrz. – przejrzał, przejrzany
- przeł. – przekład
 przeł. – przełożył
 przygot. – przygotował, przygotowanie
 przyj. – przyjaciel
 przyp. – przypisy
 PSB – Polski słownik biograficzny. T. 1-39 z. 163. Kr.: PAU, od t. 8 Wr.: Ossol., od t. 35 Wwa, Kr.: Druk. UJ 1935-2000
 pseud. – pseudonim
 PSL – Polskie Stronnictwo Ludowe
 pt. – pod tytułem
 PTTK – Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze
 PUNO – Polski Uniwersytet na Obczyźnie
 PWKS – Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych
 PWM – Polskie Wydawnictwo Muzyczne
 PWN – Państwowe Wydawnictwo Naukowe
 PWRiL – Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne
 PWSF – Państwowa Wyższa Szkoła Filmowa
 PWST – Państwowa Wyższa Szkoła Teatralna
 PWSZ – Państwowe Wydawnictwa Szkolnictwa Zawodowego
 PZPR – Polska Zjednoczona Partia Robotnicza
 PZWS – Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych
- r.** – rok
 R. – Rocznik
 rec. – recenzja
 red. – redagował, redakcja, redakcyjny
 reż. – reżyser, reżyseria, reżyserował, reżyzerski
 RFN – Republika Federalna Niemiec
 rkps – rękopis
 RL – Rocznik Literacki
 ros. – rosyjski
 rozdz. – rozdział
 rozm. – rozmawiał
 rozpr. – rozprawa
 rozszerz. – rozszerzony
 RP – Rzeczpospolita Polska
 RSW – Robotnicza Spółdzielnia Wydawnicza
 Ruch – Biuro Wydawniczo-Propagandowe „Ruch”
 rum. – rumuński
 rys. – rysunki
- s.** – strona
 SAP – Słownik artystów polskich i obcych w Polsce działających. T. 1-4. Wr.: Ossol. 1971-1986, T. 5 Wwa: Krąg 1995
 SBDPRR – Słownik biograficzny działaczy polskiego ruchu robotniczego. T. 1-2. Wwa: KiW 1978, 1987. T. 3 Wwa: Muzeum Niepodległości 1992
 SBLP – Słownik badaczy literatury polskiej. [T. 1]-7. Red.: J. Starnawski. Łódź: Wydawn. UŁ 1994, 1998, 2000, 2001, 2002, 2003, 2005
 SBPN – Słownik biograficzny Pomorza Nadwiślańskiego. Pod red. S. Gierszewskiego i Z. Nowaka (od t. 2). T. 1-4 + Suplement 1-2.

- Gdańsk: Wydawn. Gdańskie 1992, 1994, 1997, 1998, 2002
- SBTP – Słownik biograficzny teatru polskiego.
[T. 1]. 1765-1965, T. 2. 1900-1980. Wwa: PWN 1973, 1994
- scen. – sceniczna
- scenogr. – scenografia
- SD – Stronnictwo Demokratyczne
- SDP – Stowarzyszenie Dziennikarzy Polskich
- SD PRL – Stowarzyszenie Dziennikarzy Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej
- SD RP – Stowarzyszenie Dziennikarzy Rzeczypospolitej Polskiej
- ser. – seria
- serb. – serbski
- serb.-chorw. – serbsko-chorwacki
- SGPiS – Szkoła Główna Planowania i Statystyki
- SiT – Sport i Turystyka
- Skl. gł. – Skład główny
- Slawist. – Sławistyczny
- słowac. – słowacki
- słowen. – słoweński
- SPATiF – Stowarzyszenie Polskich Artystów Teatru i Filmu
- spec. – specjalny
- SPKP – Słownik pracowników książki polskiej.
Wwa, Łódź: PWN 1972
- społ. – społeczny
- spółdz. – spółdzielnia
- SPP – Stowarzyszenie Pisarzy Polskich
- spraw. – sprawozdanie
- sprost. – sprostowanie
- SRR – Socjalistyczna Republika Radziecka
- st. – stołeczny
- Stow. – Stowarzyszenie
- streszcz. – streszczenie
- SWPP 1, 2 – Słownik współczesnych pisarzy polskich. T. 1-4. Wwa: PWN 1963-1966. Seria 2. T. 1-3. Wwa: PWN 1977-1980
- Szczec. – Szczecin, Szczeciński
- szp. – szpalta
- SZSP – Socjalistyczny Związek Studentów Polskich
- szwedz. – szwedzki
- Śląsk – Wydawnictwo „Śląsk”
- ŚISB – Śląski słownik biograficzny. T. 1-3. Kat.: Śląski Inst. Nauk. 1977-1981
- świat. – światowy
- t. – tom
- T. – Teatr (w nazwach teatrów, także w językach obcych)
- tab. – tablica
- teatr. – teatralny
- tłum. – tłumaczenie, tłumaczył
- Tor. – Toruń
- Tow. – Towarzystwo
- TPD – Towarzystwo Przyjaciół Dzieci
- TPPR – Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Radzieckiej
- TRZZ – Towarzystwo Rozwoju Ziem Zachodnich turec. – turecki
- tv – telewizja, telewizyjny
- TV – Telewizja Polska
- TWP – Towarzystwo Wiedzy Powszechnej
- typograf. – typograficzny
- UAM – Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
- UG – Uniwersytet Gdański
- UJ – Uniwersytet Jagielloński w Krakowie
- UJK – Uniwersytet Jana Kazimierza we Lwowie
- ukr. – ukraiński
- UŁ – Uniwersytet Łódzki
- UMCS – Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
- UMK – Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
- Uniw. – Uniwersytet
- UP – A. Śródka: Uczeń polscy XIX-XX stulecia. T. 1-4. Wwa: Aries 1994-1998
- UPozn. – Uniwersytet Poznański (później Uniwersytet im. Adama Mickiewicza)
- ur. – urodzony
- USA – United States of America
- USB – Uniwersytet Stefana Batorego w Wilnie
- UŚl. – Uniwersytet Śląski w Katowicach
- UW – Uniwersytet Warszawski
- UWr. – Uniwersytet Wrocławski
- uzbec. – uzbecki
- uzup. – uzupełnienie, uzupełnił, uzupełniony
- Veritas – Katolicki Ośrodek Wydawniczy „Veritas”
- vol. – wolumin
- w. – wiek
- WAG – Wydawnictwo Artystyczno-Graficzne RSW „Prasa”
- WAiF – Wydawnictwa Artystyczne i Filmowe
- warsz. – warszawski
- węgier. – węgierski
- Wiedza Powsz. – Państwowe Wydawnictwo Popularnonaukowe „Wiedza Powszechna”
- wielkopol. – wielkopolski
- wietn. – wietnamski
- Wil. – Wilno, Wileński
- wkl. – wkładka
- WL – Wydawnictwo Literackie
- WLubel. – Wydawnictwo Lubelskie
- WŁ – Wydawnictwo Łódzkie
- właśc. – właściwy
- włos. – włoski
- WM – Wydawnictwo Morskie
- WNOPiM’ – Warszawska Niezależna Oficyna Poetów i Malarzy’
- WNT – Wydawnictwa Naukowo-Techniczne
- woj. – województwo, wojewódzki
- wojsk. – wojskowy
- WP – Wydawnictwo Poznańskie
- Wr. – Wrocław

- WRN – Wojewódzka Rada Narodowa
 WRZZ – Wojewódzka Rada Związków Zawodowych
 WSB – Wielkopolski słownik biograficzny. Wwa, Pozn.: PWN 1981
 WSiP – Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne
 WSP – Wyższa Szkoła Pedagogiczna
 współaut. – współautor
 współcz. – współczesny
 współwyd. – współwydane
 Wwa – Warszawa
 wyd. – wydanie, wydał, wydawca, wydany
 wydawn. – wydawnictwo, wydawniczy
 Wydawn. RTV – Wydawnictwa Radia i Telewizji
 Wydz. – Wydział
 wygl. – wygłoszony
 wyst. – wystawienie, wystawiony
- YMCA – Young Men's Christian Association
- z.** – zeszyt
 Zach. – Zachodni
 ZAiKS – Stowarzyszenie Autorów „Zaiks”
 ZAKR – Związek Polskich Autorów i Kompozytorów Utworów Rozrywkowych „ZAKR”
 ZASP – Związek Artystów Scen Polskich
- zbior. – zbiorowy
 ZBoWiD – Związek Bojowników o Wolność i Demokrację
 ZG – Zarząd Główny
 ZHP – Związek Harcerstwa Polskiego
 ZLP – Związek Literatów Polskich
 zmien. – zmieniony
 ZMP – Związek Młodzieży Polskiej
 ZMS – Związek Młodzieży Socjalistycznej
 ZMW – Związek Młodzieży Wiejskiej
 Znak – Społeczny Instytut Wydawniczy „Znak”
 zniszcz. – zniszczony
 ZNP – Związek Nauczycielstwa Polskiego
 zob. – zobacz
 Zrzesz. – Zrzeszenie
 ZSL – Zjednoczone Stronnictwo Ludowe
 ZSMP – Związek Socjalistycznej Młodzieży Polskiej
 ZSMW – Związek Socjalistycznej Młodzieży Wiejskiej
 ZSP – Zrzeszenie Studentów Polskich
 ZSRR – Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich
 ZWM – Związek Walki Młodych
 ZZLP – Związek Zawodowy Literatów Polskich
- żyd. – żydowski

OPRACOWANIA OGÓLNE HISTORII LITERATURY WSPÓŁCZESNEJ

(niepodawane w poszczególnych hasłach osobowych – wybór)

1. K. Czachowski: *Obraz współczesnej literatury polskiej 1884-1933*. T. 3. Ekspresjonizm i neo-realizm. Wwa-Lw.: PWKS 1936, VII, 782 s. Reprint Wwa: WAIIF 1986.
2. I. Fik: *Dwadzieścia lat literatury polskiej (1918-1938)*. Cz. 2 Rodowodu społecznego literatury polskiej. Kr.: Spółdz. Wydawn. „Czytelnik” 1939, 172 s. Wyd. nast. z posł. H. Markiewicza Kr.: Placówka 1949.
3. *Literatura polska na obczyźnie 1940-1960*. Praca zbiorowa wyd. staraniem Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie. Pod red. T. Terleckiego. T. 1-2. Londyn: B. Świdzki 1964, 606 + 797 s.
4. J. Krzyżanowski: *Dzieje literatury polskiej. Od początków do czasów najnowszych*. Bibliogr., indeks: Z. Świdwińska-Krzyżanowska. Wwa: PWN 1969, 680 s. Wyd. 2 tamże 1972.
5. Cz. Miłosz: *The history of Polish literature*. New York: Macmillan 1969, 570 s. Wyd. 2 Berkeley, Los Angeles: University of California Press 1983. Przekł. pol.: *Historia literatury polskiej do roku 1939*. Przeł. M. Tarnowska. Kr.: Żnak 1993, 526 s.
6. J. Kleiner, W. Maciąg: *Zarys dziejów literatury polskiej*. Cz. 1-2 (od początków do 1918 r.) napisał J. Kleiner. Cz. 3 (1918-1966) napisał W. Maciąg. Wr.: Ossol. 1972, 590 s. Wyd. 2 popraw. tamże 1974.
7. *Literatura polska. 1918-1975*. Red. nauk.: A. Brodzka, T. Bujnicki (t. 3), H. Zaworska (t. 1-2), S. Żółkiewski (t. 1-2). Wwa: Wiedza Powsz. Z prac IBL PAN.
T. 1. 1918-1932. 1975, 791 s. Wyd. 2 tamże 1991.
- T. 2. 1933-1944, 1993, 1091 s.
- J. Stradecki: *Dokumentacja bibliograficzna 1918-1944* [dot. tomów 1-2]. 1975, 192 s. Wyd. 2 tamże 1991.
- T. 3 cz. 1. 1945-1975. 1996, 432 s.
8. M. Danilewicz Zielińska: *Szkice o literaturze emigracyjnej*. Paryż: Inst. Lit. 1978, 414 s. Wyd. nast. Wr.: Ossol. 1992, 460 s.
9. J. Kwiatkowski: *Literatura Dwudziestolecia*. Noty biogr. i bibliogr. oprac. J. Wojnowski. [Post.: J. Ziomek] J.Z. Wwa: PWN 1990, 477 s. Wyd. 2 pt. *Dwudziestolecie międzywojenne* tamże 2000, 598 s.
10. P. Kuncewicz: *Agonia i nadzieja*.
T. 1. *Literatura polska od 1918 [do 1939]*. Wwa: Officina 1991, 343 s. Wyd. nast. Wwa: BGW 1993.
- T. 2. *Literatura polska od 1939 [do 1956]*. Wwa: BGW 1993, 465 s.
- T. 3. *Poezja polska od 1956*. Wwa: BGW 1993, 592 s.
- T. 4. *Proza polska od 1956*. Wwa: GRAF-PUNKT, BGW 1994, 405 s.
- T. 5. *Proza polska od 1956*. Wwa: GRAF-PUNKT, BGW 1994, 338 s.
11. R. Matuszewski: *Literatura polska 1939-1991*. Wwa: WSIP 1992, 504 s.
12. A. Nasilowska: *Trzydziestolecie 1914-1944*. Wwa: Wydawn. Nauk. PWN 1995, 215 s.
13. Z. Jarosiński: *Literatura lat 1945-1975*. Wwa: Wydawn. Nauk. PWN 1996, 202 s.
14. J. Święch: *Literatura polska w latach II wojny światowej*. Wwa: PWN 1997, 583 s.

SŁOWNIKI BIOBIBLIOGRAFICZNE PISARZY WSPÓŁCZESNYCH

(niepodawane w poszczególnych hasłach osobowych – wybór)

1. Mały słownik pisarzy polskich. Cz. 2 [okres dwudziestolecia międzywojennego]. Red. nauk.: W. Maciąg. Wwa: Wiedza Powsz. 1981, 435 s.

2. L. Bartelski: Polscy pisarze współcześni. Leksykon 1939-1991. [Wyd. poszerz. i uzup.]. Wwa: PWN 1995, 503 s.

3. P. Kuncewicz: Leksykon polskich pisarzy współczesnych. T. 1-2. Wwa: GRAF-PUNKT 1995, 615 + 511 s.

4. E. Rosner: Literaci regionu beskidzkiego. Słownik biobibliograficzny. Cz. 2. Kat., Bielsko-Biała, Częstochowa 1982, 30 s. Kwart. Met. 1982 nr 1/2 wkl.

5. Pisarze województwa białostockiego. Białystok 1980, 23 + 20 s. Woj. Bibl. Publiczna w Białymstoku. Dział Informacyjno-Bibliogr.

6. M. Kowalewska: Pisarze ziemi bydgoskiej. Informator. Gdynia: WM 1968, 148 s. Z inicjatywy Bydgoskiego Oddziału ZLP.

7. M. Maxelon, G. Ślizień-Kowalewska: Słownik pisarzy województwa bydgoskiego. Biobibliografia. Cz. 1. Bydg. 1993, 395 s. Woj. i Miej. Bibl. Publiczna w Bydg.

8. M. Kowalewska: Gdańsk literacki. Informator o gdańskim środowisku literackim. Gdynia: WM 1964, 176 s.

9. M. Misiorny: Pisarze gdańscy. Informator. Gdańsk: WM 1969, 95 s.

10. E. Zych: Pisarze i publicyści ziemi jeleńsko-górskiej. 1945-1970. Materiały biobibliograficzne. Powst. 1970. Masz. 136 s.

Masz. w Pracowni Dokumentacji Literatury XX w. IBL PAN w Wwie.

11. M. Fazan, W. Nawrocki: Katowickie środowisko literackie w latach 1945-1967. Kat. 1969, 304 s. Śląski Inst. Nauk. w Kat.

12. S. Wilczek: Środowisko literackie Katowic. Kat.: Oddz. ZLP 1978, 50 s.

13. Współcześni pisarze Kielecczyzny. Informator. Red.: L. Holtzer, D. Tomczyk, M. Kościńska. Radom 1973, 79 s. Wyd. Oświaty, Wychowania i Kultury Prez. MRN; Miej. Bibl. Publiczna w Radomiu.

14. S. Nyczaj, S. Rogala: Pisarze Kielecczyzny. Informator. Kielce: Ośrodek Kult.-Lit. 1981, 123 s.

15. S. Rogala: Współczesne środowisko literackie Kielecczyzny. Słownik pisarzy i badaczy literatury. Kielce: Gens 1999, 339 s.

16. Pisarze ziemi krakowskiej. Informator. Oprac.: E. Szary, T. Szczerbińska, J. Wojciechowski, B. Zalewska. Kr.: WL 1976, 254 s.

17. Pisarze pod Wawelem. Członkowie Krakowskiego Oddziału Stowarzyszenia Pisarzy Polskich. Informator biobibliograficzny. Autorstwo hasel i red.: Zespół Miej. Bibl. Publicznej w Kr. Kr.: Universitas 1992, 222 s. SPP Oddz. w Kr.

18. W. Kania: Pisarze z Krupniczej. Informator bibliograficzny. Wyd. 3 uaktualnione. Kr.: ZLP Oddz. w Kr. 2001, 216 s.

19. Z. Mrozek: Mały słownik pisarzy Kujaw i Pomorza. 1920-1991. Bydg.: Bibl. Metafory 1992, 151 s.

20. D. Stępczak: Poeci i pisarze województwa leszczyńskiego. Leszno 1977, 30 s. Kuratorium Oświaty i Wychowania, Leszczyńskie Tow. Kult., Woj. Bibl. Publiczna im. S. Grochowiaka.

21. M. Bechcysz-Rudnicka: Słownik bibliograficzny pisarzy należących do Lubelskiego Oddziału Związku Literatów Polskich w r. 1964. *Kamena* 1964 nr 17/18, 19; odb. Lubl. 1964.

22. J. Smolarz: Pisarze współcześni regionu lubelskiego. Leksykon. Lubl.: ZLP Oddz. w Lubl. 1999, 343 s.

23. A.K. Waśkiewicz: Lubuskie środowisko literackie. Informator. Zielona Góra: Lubuskie Tow. Kultury 1970, 106 s.

24. A. Siatecki: Pisarze lubuscy. Zielona Góra: Lubuskie Tow. Kultury 1981, 101 s.

SŁOWNIKI BIOBIBLIOGRAFICZNE

25. A. Siatecki: Miejsce zmagañ. Współcześni pisarze lubuscy. Informator, Zielona Góra: Pro Libris 1998, 109 s.

26. T. Błażejowski: Łódzkie środowisko literackie. Łódź: KAW na zlecenie Wydz. Kultury i Sztuki Urzędu m. Łodzi 1982, 131 s.

27. T. Błażejowski: Współczesna Łódź literacka. Słownik autorów. Łódź: KAW 1989, 135 s. Bibl. Łódź.

28. Współcześni pisarze województwa olesztyńskiego. Red. nauk.: E. Martuszewski. Bibliogr.: S. Siemiaszko, T. Wajsbrod. Olsztyn: Pojezierze 1972, 186 s. Ośrodek Badań Nauk. im. W. Kętrzyńskiego w Olsztynie.

29. Olsztyńskie biografie literackie 1945-1988. Praca zbiorowa pod red. J. Chłosty. Olsztyn 1991, 155 s. Tow. Nauk. im. W. Kętrzyńskiego w Olsztynie.

30. L. Pośpiechowa: Pisarze Opolszczyzny. Opole: Inst. Śląski; Wydz. Kultury Urzędu Woj. 1975, 112 s.

31. H. Jamry: Środowisko literackie Opolszczyzny. Informator biobibliograficzny 1945-1980. Cz. 1-2. Opole 1986, 145 + 151-229 s.

H. Jamry: Suplement 1981-1985. Opole 1988, 132 s. Woj. Bibl. Publiczna im. E. Smółki w Opolu. Dział Informacyjno-Bibliogr.

32. H. Jamry, V. Łabędzka: Współcześni pisarze Opolszczyzny. Informator, Opole 1999, 90 s. Woj. Bibl. Publiczna im. E. Smółki w Opolu.

33. J. Bożykowski: Pisarze Pomorza Gdańskiego. Informator biograficzno-bibliograficzny. Gdańsk 1975, 116 s. Woj. Bibl. Publiczna, Stow. Bibliotekarzy Pol., Zarząd Okręgu.

34. J. Chilla, T. Radziszewska, A. Woźniak: Dobrek twórcy pisarzy Wybrzeża Gdańskiego 1945-1980. Gdańsk: Woj. Bibl. Publiczna w Gdańsku 1981, 238 s.

35. F. Fornalczyk, T. Matejko: Pisarze Pomorza Środkowego. Wyd. 2 uzup. Koszalin: Koszalińskie Tow. Społ.-Kult. 1988, 233 s.

36. Pisarze Pomorza Zachodniego. Informator. Noty biobibliograficzne: M. Kowalew-

ska, Gdynia: WM 1967, 237 s. Wyd. z inicjatywy Oddz. Szczec. ZLP i dotacji Szczec. Tow. Kultury.

37. Poznań literacki. Książki i ludzie. Praca zbiorowa pod red. J. Mańkowskiego. Oprac.: F. Fornalczyk, Sz. Gąssowski, J. Mańkowski, J. Rajczak. Pozn.: Pałac Kultury 1964, 152 s.

38. S. Sterna-Wachowiak: Informator o poznańskim środowisku pisarzy zrzeszonych w Stowarzyszeniu Pisarzy Polskich. Pozn.: Wydz. Kultury i Sztuki Urzędu Woj. w Pozn. 1990, 119 s.

39. Z. Fałtynowicz: Środowisko literackie 1975-1990 w województwie suwalskim. Bibliografia. Suwałki: Suwalskie Tow. Kultury 1991, 79 s.

40. H. Lizińczyk: Szczecińskie literackie. Ludzie i książki w latach 1946-1974. Szczec. 1975, 144 s. Woj. i Miej. Bibl. Publiczna im. S. Staszica.

41. Pisarze Dolnego Śląska. Informator. Wyd. 5 poszerz. i uzup. przez M. Kunc. Przygot. do druku M. Łukasiewicz. Wr. 1977, 36 s. ZLP Oddz. we Wr.; Woj. i Miej. Bibl. Publiczna im. T. Mikulskiego we Wr.

42. E. Niechcay-Nowicka: Pisarze Dolnego Śląska. Wr. 1998, 271 s. Woj. i Miej. Bibl. Publiczna im. T. Mikulskiego; Stow. Bibliotekarzy Pol. Zarząd Okręgu we Wr.

43. N. Chadzinikolau, J. Mańkowski: Pisarze Wielkopolski. Informator. Pozn.: WP 1971, 221 s.

44. J. Banaszak, U. Bzdawka: Autorzy wielkopolscy. Informator. Pozn.: Woj. Bibl. Publiczna 1991, 114 s.

45. Pisarze i badacze literatury w Zagłębiu Dąbrowskim. Słownik biobibliograficzny pod red. P. Majerskiego, T. 1-2. Sosnowiec: Miej. Bibl. Publiczna im. G. Daniłowskiego 2002, 238 + 264 s.

46. B. Klimaszewski, E.R. Nowakowska, W. Wysocki: Mały słownik pisarzy polskich na obczyźnie 1939-1980. Praca zbiorowa pod red. B. Klimaszewskiego. Wwa: Interpress 1992, 498 s. Inst. Badań Polonijnych UJ.

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie do tomu 10 ... 5

Hasła na literę Ż ... 7

Żabicki Zbigniew / **K.B.** ... 7

Żabiński Jan / **B.T.** ... 9

Żakiewicz Zbigniew Ryszard / **B.M.** ... 13

Żbikowski Piotr / **M.K.-K.** ... 17

Żelechowski Włodzimierz / **M.K.-K.** ... 19

Żernicki Janusz / **B.M.** ... 21

Żmigrodzka Maria / **B.M.** ... 23

Żółkiewska Wanda / **K.B.** ... 26

Żółkiewski Stefan / **K.B.** ... 28

Żukrowski Wojciech / **K.B.** ... 35

Żuliński Leszek / **K.B.** ... 42

Żuławski Juliusz / **M.K.-K.** ... 44

Żuławski Mirosław / **M.K.-K.** ... 47

Żurakowska Zofia / **B.T.** ... 49

Żurakowski Bogusław / **B.M.** ... 51

Żurek Jerzy / **K.B.** ... 54

Żurowski Andrzej / **B.T.** ... 55

Żurowski Maciej / **B.T.** ... 59

Żwirska Joanna / **M.K.-K.** ... 62

Życzyński Henryk / **B.T.** ... 64

Żylińska Jadwiga / **K.B.** ... 66

Żytomirski Eugeniusz / **M.K.-K.** ... 69

Żywulska Krystyna / **M.K.-K.** ... 74

Żyznowski Jan Marceli / **B.M.** ... 75

Hasła pominięte w tomach 1-4 ... 77

Dominiński Henryk / **B.M.** ... 79

Gralewski Waclaw / **B.M.** ... 79

Jankowski Jerzy / **B.T.** ... 81

Janowski Aleksander Ludwik / **B.T.** ... 82

Jarecka Gustawa / **M.K.-K.** ... 85

Jaworski Roman / **B.T.** ... 86

Jesionowski Alfred / **B.M.** ... 88

Jeziernski Edmund / **K.B.** ... 90

Jurkowski Zygmunt / **K.B.** ... 93

Kamykowski Ludwik / **M.K.-K.** ... 94

Uzupełnienia do haseł z tomów 1-9 ... 97

Abramow Jarosław / **J.Z.** ... 99

Abramowicz Marian Cezary / **B.D.** ... 99

Abramowska Janina / **A.Sz.** ... 100

Adamczewski Stanisław / **B.D.** ... 100

Adamkiewicz Jan Krzysztof / **B.D.** ... 100

Adamski Jerzy / **J.Z.** ... 101

Afanasjew Jerzy / **J.Z.** ... 101

Alberti Kazimiera / **B.T.** ... 101

Aleksandrowicz-Ulrich Alina / **M.K.-K.** ... 102

Aleksandrowska Elżbieta Lidia / **M.K.-K.** ... 103

Aluchna-Emelianow Marta / **M.K.-K.** ... 103

Ambroziewicz Jerzy / **J.Z.** ... 104

Anderman Janusz / **J.Z.** ... 104

André Lucjan / **B.T.** ... 104

Andrzejewski Bogumił Witalis / **B.D.** ... 104

Andrzejewski Jerzy / **J.Cz.** ... 105

Antkowiak Włodzimierz / **J.Z.** ... 107

Antochewicz Bernard / **J.Z.** ... 108

Antolski Zdzisław / **J.Z.** ... 108

Araszkiwicz Feliks / **J.Cz.** ... 109

Arct Bohdan / **A.Sz.** ... 109

Arnsztajnowa Franciszka / **A.Sz.** ... 109

Auderska Halina / **A.Sz.** ... 109

Augustyn Adam / **B.D.** ... 110

Axer Jerzy / **B.T.** ... 110

Babinicz Waldemar Leon / **K.B.** ... 111

Babiński Andrzej / **B.T.** ... 111

Bacewicz Wanda / **M.K.-K.** ... 111

Bachórz Józef / **M.K.-K.** ... 112

Baculewski Jan / **B.T.** ... 113

Baczyński Krzysztof Kamil / **A.Sz.** ... 113

Baczyński Stanisław / **J.Cz.** ... 115

Badecki Karol Józef / **J.Cz.** 115

Bahdaj Adam / **J.Z.** ... 115

Bajon Filip / **B.D.** ... 116

Bakula Leszek / **B.D.** ... 116

Balcerzan Edward / **J.Z.** ... 117

- Balicki Stefan / *A.Sz.* ... 118
 Baliński Stanisław / *A.Sz.* ... 118
 Balk Henryk / *B.T.* ... 118
 Banaś Sylwester / *M.K.-K.* ... 118
 Bandrowski Jerzy / *J.Cz.* ... 119
 Bar Adam / *J.Cz.* ... 119
 Baran Józef / *J.Z.* ... 119
 Baranowicz Jan / *A.Sz.* ... 120
 Baranowska Agnieszka / *B.D.* ... 120
 Baranowska Małgorzata / *B.D.* ... 120
 Baranowski Krzysztof / *B.T.* ... 121
 Barańczak Stanisław / *A.Sz.* ... 122
 Bardijewski Henryk / *M.K.-K.* ... 127
 Barnaś Kazimierz / *M.K.-K.* ... 129
 Bartelski Lesław Marian / *A.Sz.* ... 129
 Bartmiński Jerzy / *J.Z.* ... 130
 Bartoszyński Kazimierz / *M.K.-K.* ... 132
 Bartyński Andrzej / *B.D.* ... 132
 Baszkowski Andrzej / *J.Z.* ... 132
 Baterowicz Marek / *B.D.* ... 133
 Baumgardten Aleksander / *B.D.* ... 133
 Bączkowska Irena / *B.D.* ... 133
 Bądkowski Lech / *M.K.-K.* ... 134
 Bąk Wojciech / *A.Sz.* ... 135
 Becela Tadeusz / *B.D.* ... 135
 Bechzyc-Rudnicka Maria Ksenia / *A.Sz.* ... 136
 Bechlerowa Helena / *B.D.* ... 136
 Bednarczyk Czesław / *B.D.* ... 136
 Bednarski Piotr / *B.D.* ... 137
 Bednorz Zbyszko / *A.Sz.* ... 137
 Berberysz Ewa / *B.T.* ... 137
 Berezka Henryk / *J.Z.* ... 138
 Bergel Rajmund / *B.T.* ... 138
 Bernacki Ludwik / *A.Sz.* ... 138
 Berwińska Krystyna / *B.T.* ... 139
 Beylin Gustaw / *B.T.* ... 139
 Beylin Karolina / *A.Sz.* ... 139
 Białkowski Grzegorz / *B.D.* ... 139
 Białoszewski Miron / *J.Z.* ... 139
 Biela Emil / *B.T.* ... 141
 Bielak Franciszek Piotr / *E.G.* ... 142
 Bielatowicz Jan / *J.Cz.* ... 142
 Bieliński Marian Leon / *B.D.* ... 142
 Bielski Konrad / *B.T.* ... 142
 Bienkowska Danuta / *B.D.* ... 142
 Bienkowska Danuta Irena / *B.D.* ... 143
 Bienkowska Flora / *A.Sz.* ... 143
 Bienkowski Tadeusz / *E.G.* ... 143
 Bienkowski Zbigniew / *A.Sz.* ... 144
 Bierzyn Jacek / *B.D.* ... 144
 Biernacki Andrzej / *E.G.* ... 145
 Biliński Wacław / *B.D.* ... 145
 Binkowski Ryszard / *B.D.* ... 145
 Birkenmajer Józef / *B.T.* ... 146
 Biskupski Andrzej / *J.Z.* ... 147
 Biskupski Stanisław / *E.G.* ... 147
 Bitner Dariusz / *B.T.* ... 147
 Blüth Rafał Marceli / *B.T.* ... 148
 Blaut Sławomir / *B.T.* ... 148
 Błażejowski Tadeusz / *J.Z.* ... 149
 Błoński Jan / *J.Z.* ... 149
 Bober Jerzy / *E.G.* ... 151
 Bobińska Helena / *J.Cz.* ... 151
 Bobkowski Andrzej / *J.Cz.* ... 152
 Bochenek Władysław / *B.D.* ... 153
 Bocheński Aleksander / *M.K.-K.* ... 153
 Bocheński Jacek / *A.Sz.* ... 154
 Bocheński Tadeusz / *A.Sz.* ... 155
 Bocian Marianna / *J.Z.* ... 155
 Boczkowski Krzysztof / *J.Z.* ... 155
 Bodnicki Władysław / *J.Z.* ... 156
 Boglar Krystyna / *B.T.* ... 156
 Bogusławska Zofia / *B.T.* ... 157
 Bogusławski Antoni Jan / *A.Sz.* ... 157
 Boguszewska Helena / *M.K.-K.* ... 157
 Bohdanowiczowa Zofia / *A.Sz.* ... 157
 Bojarska Teresa / *B.D.* ... 157
 Bojarski Wacław / *A.Sz.* ... 158
 Bolecki Włodzimierz / *J.Z.* ... 158
 Bolek Zdzisław Jerzy / *B.D.* ... 160
 Boleski Andrzej / *M.K.-K.* ... 160
 Bonarski Andrzej Aleksander / *M.K.-K.* ... 161
 Borchart Karol Olgierd / *J.Cz.* ... 161
 Bordowicz Maciej Zenon / *M.K.-K.* ... 161
 Borowski Tadeusz / *A.Sz.* ... 162
 Borowy Wacław / *B.D.* ... 163
 Borski Lech / *B.T.* ... 164
 Borsukiewicz Stefan / *B.D.* ... 164
 Borwicz Michał Maksymilian / *J.Cz.* ... 164
 Boy-Żeleński Tadeusz / *B.W.* ... 165
 Boyé Edward / *A.Sz.* ... 167
 Brahmier Mieczysław / *M.K.-K.* ... 168
 Brakoniecki Kazimierz / *B.T.* ... 168
 Brandstaetter Roman / *B.D.* ... 170
 Brandys Kazimierz / *B.D.* ... 172
 Brandys Marian / *A.Sz.* ... 174
 Bratny Roman / *A.Sz.* ... 175
 Braun Andrzej / *A.Sz.* ... 176
 Braun Jerzy Bronisław / *A.Sz.* ... 176
 Braun Kazimierz / *J.Z.* ... 177
 Braun Mieczysław / *B.T.* ... 179
 Breiter Emil / *B.T.* ... 179
 Breza Tadeusz / *E.G.* ... 179
 Brodzka Alina / *M.K.-K.* ... 179
 Broll-Jarecka Krystyna / *M.K.-K.* ... 180
 Broncel Zdzisław / *B.D.* ... 180
 Broniewski Władysław / *K.B.* ... 181
 Bronisławski Jerzy / *B.T.* ... 182

- Brończyk Kazimierz / **J.Z.** ... 182
 Broszkiewicz Jerzy / **A.Sz.** ... 182
 Broszkiewicz Stanisław Szczęśny / **M.K.-K.** ... 183
 Brożek Ludwik / **J.Z.** ... 183
 Brucz Stanisław / **J.Z.** ... 183
 Brudnicki Jan Zdzisław / **B.D.** ... 183
 Brudziński Wiesław Leon / **A.Sz.** ... 184
 Brumer Wiktor / **B.T.** ... 185
 Brycht Andrzej / **J.Z.** ... 185
 Bryll Ernest / **J.Z.** ... 186
 Brzechwa Jan / **A.Sz.** ... 187
 Brzeziński Bogdan / **A.Sz.** ... 190
 Brzękowski Jan / **M.K.-K.** ... 190
 Brzostowska Janina / **A.Sz.** ... 190
 Brzoza Jan / **B.D.** ... 190
 Brzozowski Zbigniew / **B.D.** ... 191
 Buchwald-Pelcowa Paulina / **J.Z.** ... 191
 Buczkowski Leopold / **A.Sz.** ... 191
 Buczkowski Marian Ruth / **A.Sz.** ... 192
 Buczkówna Mieczysława / **A.Sz.** ... 192
 Budrecki Lech / **J.Z.** ... 193
 Budrewicz Olgierd / **J.Z.** ... 193
 Budzyk Kazimierz / **J.Cz.** ... 194
 Budzyński Wiktor Kazimierz / **B.D.** ... 194
 Bugajski Leszek / **B.T.** ... 194
 Bujarski Jerzy Ronard / **J.Z.** ... 194
 Bujnicki Tadeusz / **E.G.** ... 194
 Bujnicki Teodor / **A.Sz.** ... 196
 Bujnowski Józef / **A.Sz.** ... 197
 Bukowska Anna / **B.T.** ... 197
 Bukowski Andrzej / **J.Cz.** ... 197
 Bunikiewicz Witold / **B.D.** ... 197
 Bunsch Adam / **A.Sz.** ... 198
 Bunsch Karol / **A.Sz.** ... 198
 Burek Tomasz / **A.Sz.** ... 198
 Burek Wincenty / **A.Sz.** ... 199
 Burkot Stanisław / **M.K.-K.** ... 199
 Bursa Andrzej / **M.K.-K.** ... 200
 Bursewicz Józef Ambroży / **E.G.** ... 201
 Burtowy Wojciech / **J.Z.** ... 201
 Busza Andrzej / **B.D.** ... 201
 Buyno-Arctowa Maria / **A.Sz.** ... 202
 Bystrzycka Zofia / **B.T.** ... 202
 Bystrzycki Przemysław / **B.T.** ... 203

 Cabaj Romuald / **B.T.** ... 203
 Centkiewicz Czesław Jacek / **E.G.** ... 203
 Centkiewiczowa Alina / **E.G.** ... 204
 Chabrowski Tadeusz / **B.T.** ... 204
 Chaciński Stanisław / **B.T.** ... 205
 Chadzinikolaou Nikos / **B.T.** ... 205
 Chamiec Jadwiga / **B.T.** ... 207
 Chądzyńska Zofia / **K.B.** ... 207
 Chciuk Andrzej / **J.Cz.** ... 208

 Chlebowski Cezary / **B.D.** ... 209
 Chmielewska Joanna / **B.T.** ... 209
 Chmielnicki Stefan / **J.Z.** ... 214
 Chmielowiec Michał / **J.Cz.** ... 214
 Choiński Krzysztof / **J.Z.** ... 214
 Chorążuk Bogdan / **B.T.** ... 215
 Choromański Michał / **E.G.** ... 215
 Chotomska Wanda / **B.T.** ... 215
 Chróścielewska Dorota / **B.T.** ... 217
 Chróścielewska Honorata / **B.T.** ... 218
 Chróścielewski Tadeusz / **A.Sz.** ... 218
 Chrzanowski Ignacy / **J.Cz.** ... 218
 Chrzanowski Tadeusz / **E.G.** ... 219
 Chrzastowska Bożena / **B.T.** ... 220
 Chudek Józef Marian / **M.K.-K.** ... 221
 Chudy Tadeusz / **B.T.** ... 221
 Chudzyński Edward Eugeniusz / **B.D.** ... 222
 Chwistek Leon / **A.Sz.** ... 222
 Chylicka Wanda / **B.T.** ... 222
 Cichla-Czarniawska Elżbieta / **J.Z.** ... 222
 Ciechanowska Zofia / **B.D.** ... 223
 Cierniak Jędrzej / **E.G.** ... 223
 Ciesielczuk Stanisław / **E.G.** ... 223
 Cieślukowska Teresa / **M.K.-K.** ... 223
 Cisko Maciej / **E.G.** ... 224
 Csató Edward / **E.G.** ... 225
 Cwojdzński Antoni / **E.G.** ... 225
 Cybulska Maja Elżbieta / **B.D.** ... 225
 Cywiński Stanisław / **B.T.** ... 225
 Czachorowski Stanisław Swen / **M.K.-K.** ... 225
 Czachowska Jadwiga / **A.Sz.** ... 226
 Czachowski Kazimierz / **J.Cz.** ... 226
 Czajka-Stachowicz Izabela / **B.T.** ... 226
 Czalczyńska Barbara / **M.K.-K.** ... 227
 Czannerle Maria / **J.Cz.** ... 228
 Czaplejewicz Eugeniusz / **M.K.-K.** ... 228
 Czapska Maria / **E.G.** ... 229
 Czapski Józef / **J.Cz.** ... 229
 Czarnecki Jerzy Michał / **M.K.-K.** ... 231
 Czarny Jan / **M.K.-K.** ... 231
 Czarnyszewicz Florian / **B.D.** ... 231
 Czaykowski Bogdan / **J.Cz.** ... 232
 Czechowicz Józef / **E.G.** ... 233
 Czekanowicz Anna / **M.K.-K.** ... 234
 Czekańska-Heymanowa Róża / **E.G.** ... 235
 Czerkawska Maria / **E.G.** ... 235
 Czermińska Małgorzata / **E.G.** ... 235
 Czerniawski Adam / **J.Cz.** ... 237
 Czerniawski Czesław / **J.Z.** ... 239
 Czernik Stanisław / **E.G.** ... 239
 Czerny Anna Ludwika / **E.G.** ... 239
 Czerwiński Marcin / **B.T.** ... 239
 Czeska-Maczyńska Maria / **E.G.** ... 240
 Czeszko Bohdan / **E.G.** ... 240

- Czuchnowski Marian Dominik / **E.G.** ... 240
 Czychowski Mieczysław / **E.G.** ... 241
 Czyż Stanisław / **M.K.-K.** ... 241
 Czyżewski Tytus / **J.Cz.** ... 241
 Czyżowski Kazimierz Andrzej / **E.G.** ... 242

 Dackiewicz Jadwiga / **J.Z.** ... 242
 Danecki Ryszard / **B.T.** ... 242
 Danek Danuta / **J.Z.** ... 243
 Danek Wincenty / **E.G.** ... 244
 Danielewska Lucja / **M.K.-K.** ... 244
 Danilczyk Halina / **B.T.** ... 245
 Danilewicz Zielińska Maria / **E.G.** ... 245
 Darowski Jan / **B.D.** ... 246
 Daszkowski Eugeniusz Andrzej / **A.Sz.** ... 246
 Dąbrowska Halina Maria / **E.G.** ... 246
 Dąbrowska Maria / **E.G.** ... 246
 Dąbrowski Stanisław / **A.Sz.** ... 248
 Dąbrowski Witold / **B.T.** ... 249
 Degler Janusz / **J.Z.** ... 250
 Dehnel Tadeusz Jan / **M.K.-K.** ... 251
 Dernałowicz Maria / **J.Z.** ... 252
 Dickstein-Wieleżyńska Julia / **B.T.** ... 252
 Dihm Jan / **B.D.** ... 253
 Długosz Leszek / **B.D.** ... 253
 Dłuska Maria / **E.G.** ... 253
 Dmítruk Krzysztof / **B.D.** ... 253
 Dobaczewska-Niedzialkowska Wanda / **E.G.** ... 254
 Dobek Czesław / **B.D.** ... 254
 Dobkiewiczowa Kornelia / **B.T.** ... 254
 Dobosz Andrzej / **B.D.** ... 254
 Dobraczyński Jan / **E.G.** ... 255
 Dobrowolski Stanisław Ryszard / **J.Z.** ... 256
 Dobrzyńska Teresa / **B.T.** ... 256
 Dolecki Zbigniew / **B.T.** ... 257
 Dołęga-Mostowicz Tadeusz / **E.G.** ... 257
 Domagalik Janusz / **B.T.** ... 258
 Domańska Antonina / **E.G.** ... 258
 Domański Marek / **M.K.-K.** ... 259
 Domeradski Włodzimierz / **A.Sz.** ... 259
 Domino Zbigniew / **J.Z.** ... 259
 Dormanowska Zofia / **B.T.** ... 259
 Doroba Ryszard / **B.T.** ... 259
 Drogiewieź Irena / **M.K.-K.** ... 260
 Drahan Roman / **J.Z.** ... 260
 Drawicz Andrzej / **B.D.** ... 260
 Drewnowski Tadeusz / **M.K.-K.** ... 261
 Drozdowski Bohdan / **M.K.-K.** ... 263
 Dróżdż-Satanowska Zofia / **E.G.** ... 264
 Drzewiecki Henryk / **B.T.** ... 265
 Drzeżdżon Jan / **J.Z.** ... 265
 Dunarowski Władysław / **E.G.** ... 265
 Dunin-Kozicka Maria / **B.T.** ... 265
 Duninówna Helena / **E.G.** ... 265

 Dürr-Durski Jan / **A.Sz.** ... 265
 Dusza Edward Leszek / **B.D.** ... 265
 Duszyńska Julia / **B.T.** ... 265
 Dużyk Józef / **M.K.-K.** ... 266
 Dworczyk Wojciech / **B.T.** ... 267
 Dybciak Krzysztof / **B.D.** ... 267
 Dyboski Roman / **J.Cz.** ... 268
 Dyczek Ernest / **J.Z.** ... 269
 Dygat Stanisław / **E.G.** ... 269
 Dynowska Maria / **B.T.** ... 270
 Dynowska Wanda / **J.Cz.** ... 270
 Dziechcińska Hanna / **J.Z.** ... 270
 Dziewanowski Kazimierz / **J.Z.** ... 271
 Dzitko Bohdan / **J.Z.** ... 271

 Eberhardt Konrad / **B.T.** ... 271
 Eile Stanisław / **J.Z.** ... 271
 Ejsmond Julian / **B.T.** ... 272
 Elektorowicz Leszek / **M.K.-K.** ... 272
 Elzenberg Henryk / **B.D.** ... 272
 Ernstowa Zofia / **M.K.-K.** ... 274
 Esden-Tempski Stanisław / **B.T.** ... 274
 Essmanowski Stefan / **B.T.** ... 275
 Estreicher Karol / **E.G.** ... 275
 Eustachiewicz Lesław / **J.Z.** ... 275
 Ewert Władysław Ludwik / **E.G.** ... 275
 Eysymontt Barbara / **B.T.** ... 276

 Fac Bolesław / **B.T.** ... 276
 Fajans Roman / **B.T.** ... 277
 Falk Feliks / **B.D.** ... 277
 Falkiewicz Andrzej / **J.Z.** ... 278
 Fallek Wilhelm / **B.T.** ... 278
 Fangrat Tadeusz / **M.K.-K.** ... 278
 Faron Bolesław / **M.K.-K.** ... 279
 Feddecki Ziemowit / **A.Sz.** ... 280
 Fedorowicz Jacek / **B.T.** ... 281
 Feldhorn Juliusz / **E.G.** ... 281
 Fenikowski Franciszek / **A.Sz.** ... 281
 Ferenc Teresa / **E.G.** ... 281
 Fiala Adam / **B.T.** ... 282
 Fiałkowski Konrad / **B.D.** ... 282
 Ficowski Jerzy / **E.G.** ... 282
 Fiderkiewicz Alfred / **B.T.** ... 283
 Fiedler Arkady / **E.G.** ... 284
 Fierla Adolf / **B.T.** ... 284
 Fijałkowski Mieczysław / **E.G.** ... 284
 Fik Ignacy / **B.T.** ... 284
 Fik Marta / **A.Sz.** ... 284
 Filipowicz Kornel / **E.G.** ... 285
 Filler Witold / **J.Z.** ... 286
 Fiszer Edward / **E.G.** ... 287
 Fiszer Ewa / **J.Z.** ... 287
 Fiszman Samuel / **J.Z.** ... 287

- Fita Stanisław / **A.Sz.** ... 288
 Flaszyn Ludwik / **M.K.-K.** ... 288
 Fleszarowa-Muskat Stanisława / **M.K.-K.** ... 289
 Flis Zygmunt / **J.Z.** ... 291
 Floryan Władysław / **J.Cz.** ... 291
 Flukowski Stefan / **B.D.** ... 291
 Folejewski Zbigniew / **E.G.** ... 291
 Fornalczyk Feliks / **B.T.** ... 292
 Frajlich Anna / **B.D.** ... 292
 Frasiak Józef Andrzej / **E.G.** ... 293
 Frejlich Konrad / **B.T.** ... 293
 Frelek Ryszard / **J.Z.** ... 293
 Fronczek Zbigniew Włodzimierz / **B.T.** ... 293
 Frühling Jacek / **E.G.** ... 294
 Frybes Stanisław / **B.T.** ... 295
 Frycie Stanisław / **B.T.** ... 295
 Fryde Ludwik / **B.T.** ... 297
 Furmaga Lesław / **B.T.** ... 298
- Gabrysiewicz-Krzysztofikowa Teresa / **B.T.** ... 298
 Gacki Stefan Kordian / **B.D.** ... 298
 Gajcy Tadeusz / **A.Sz.** ... 298
 Galis Adam / **J.Z.** ... 299
 Gała Henryk / **J.Z.** ... 299
 Galczyńska Natalia / **E.G.** ... 299
 Galczyński Konstanty Ildefons / **B.D.** ... 299
 Gałuszka Jerzy / **B.T.** ... 302
 Gałuszka Józef Aleksander / **B.T.** ... 303
 Garliński Józef / **B.D.** ... 303
 Gawlik Jan Paweł / **M.K.-K.** ... 303
 Gaworski Henryk / **M.K.-K.** ... 304
 Gąsiorowski Krzysztof / **J.Z.** ... 304
 Gerhard Jan / **M.K.-K.** ... 304
 Gerłowski Andrzej / **B.T.** ... 305
 Gerson-Dąbrowska Maria / **B.T.** ... 305
 Gębik Władysław / **J.Z.** ... 305
 Gicgier Tadeusz / **M.K.-K.** ... 305
 Giedroyc Jerzy / **J.Cz.** ... 305
 Giełżyński Wojciech / **B.D.** ... 308
 Giergielewicz Mieczysław / **M.K.-K.** ... 309
 Ginczanka Zuzanna / **B.T.** ... 309
 Ginsbert Julian / **E.G.** ... 309
 Ginter Maria / **E.G.** ... 309
 Gisges Jan Maria / **E.G.** ... 310
 Gizella Jerzy / **B.D.** ... 310
 Giżycki Jerzy / **B.T.** ... 311
 Giżycki Kamil / **E.G.** ... 311
 Glinka Ksawery / **B.D.** ... 311
 Glużyński Tomasz / **B.D.** ... 311
 Głowacki Janusz / **J.Z.** ... 311
 Głowiński Michał / **M.K.-K.** ... 313
 Goczoł Jan / **B.D.** ... 316
 Goetel Ferdynand / **E.G.** ... 316
 Gojawiczyńska Pola / **A.Sz.** ... 317
- Goła Stanisław / **B.D.** ... 318
 Goliński Zbigniew / **A.Sz.** ... 318
 Gołabek Józef / **B.T.** ... 319
 Gołba Kazimierz / **J.Z.** ... 319
 Gołębiowski Eugeniusz / **M.K.-K.** ... 319
 Gołębiowski Stefan / **J.Z.** ... 320
 Gołubiew Antoni / **J.Cz.** ... 320
 Gombrowicz Witold / **A.Sz.** ... 320
 Gomolicki Leon / **E.G.** ... 332
 Gomulicki Juliusz Wiktor / **E.G.** ... 332
 Gorczycka Joanna / **B.D.** ... 333
 Gordon Marek / **B.T.** ... 333
 Gordziej Helena / **B.T.** ... 333
 Gorzelski Roman / **B.T.** ... 334
 Gostkowski Stanisław / **B.T.** ... 335
 Goszczurny Stanisław / **J.Z.** ... 335
 Got Jerzy / **J.Z.** ... 335
 Gozdawa Zdzisław / **J.Z.** ... 335
 Goździkiewicz Teodor / **J.Z.** ... 336
 Górec-Rosiński Jan / **J.Z.** ... 336
 Górnicki Gerard / **J.Z.** ... 336
 Górnicki Wiesław / **B.T.** ... 336
 Górny Andrzej / **B.T.** ... 337
 Górska Halina / **J.Cz.** ... 337
 Górska Pia / **B.D.** ... 337
 Górski Konrad / **B.D.** ... 337
 Górski Ryszard / **M.K.-K.** ... 338
 Górzeński Jerzy / **B.T.** ... 339
 Grabiński Stefan / **B.T.** ... 339
 Grabowska Marcelina (Rozalia) / **J.Z.** ... 340
 Grabowski Jan Antoni / **J.Z.** ... 340
 Grabowski Tadeusz / **B.D.** ... 340
 Grabowski Zbigniew / **A.Sz.** ... 340
 Grabski Władysław Jan / **J.Cz.** ... 340
 Greń Zygmunt / **M.K.-K.** ... 340
 Grochowiak Stanisław / **M.K.-K.** ... 341
 Grodzicki August / **J.Z.** ... 343
 Grodzieńska Stefania / **J.Z.** ... 343
 Grodzieńska Wanda / **B.T.** ... 343
 Gronowicz Antoni / **B.D.** ... 343
 Groński Ryszard Marek / **B.T.** ... 343
 Grubiński Wacław / **E.G.** ... 344
 Gruda Eugeniusz / **B.T.** ... 344
 Grupiński Jerzy / **B.D.** ... 344
 Gruszczynski Krzysztof / **J.Z.** ... 345
 Gruszecka Aniela / **J.Z.** ... 346
 Grydzewski Mieczysław / **B.D.** ... 346
 Grynberg Henryk / **B.D.** ... 346
 Grzegorzczak Piotr / **A.Sz.** ... 349
 Grzeniewski Ludwik Bohdan / **J.Z.** ... 349
 Grzesiuk Stanisław / **E.G.** ... 349
 Grzeszczuk Stanisław / **M.K.-K.** ... 349
 Grześczak Marian / **J.Z.** ... 351
 Grzędzińska Maria / **M.K.-K.** ... 352

- Grzędziński Januariusz Konstanty / **M.K.-K.** ... 352
 Grzybowska Krystyna / **J.Z.** ... 352
 Grzymała-Siedlecki Adam / **E.G.** ... 353
 Guillely-Chmielowska Halszka / **B.D.** ... 353
 Guzy Piotr / **B.D.** ... 353
 Gwiżdż Feliks / **M.K.-K.** ... 353
- Hahn Wiktor / **J.Cz.** ... 355
 Handke Ryszard / **B.T.** ... 355
 Harasimiuk Stanisław / **B.T.** ... 355
 Harasymowicz Jerzy / **M.K.-K.** ... 355
 Hartenberg Henryk / **B.D.** ... 356
 Hartwig Julia / **M.K.-K.** ... 356
 Haupt Zygmunt / **B.D.** ... 358
 Hausbrandt Andrzej / **B.T.** ... 359
 Hebanowski Stanisław / **M.K.-K.** ... 359
 Heintsch Paweł / **B.D.** ... 360
 Helsztyński Stanisław / **B.D.** ... 360
 Hemar Marian / **E.G.** ... 360
 Hen Józef / **J.Z.** ... 362
 Hannelowa Józefa / **B.D.** ... 363
 Herbert Edwin / **A.Sz.** ... 364
 Herbert Zbigniew / **B.T.** ... 364
 Herbst Lothar / **B.D.** ... 373
 Herling-Grudziński Gustaw / **E.G.** ... 374
 Hernas Czesław / **M.K.-K.** ... 378
 Hertz Janina / **E.G.** ... 378
 Hertz Paweł / **J.Cz.** ... 378
 Heyduk Bronisław / **M.K.-K.** ... 379
 Hierowski Zdzisław / **E.G.** ... 379
 Hillar Małgorzata / **M.K.-K.** ... 380
 Himilbach Jan / **J.Z.** ... 380
 Hiż Tadeusz Leon / **E.G.** ... 380
 Hłasko Marek / **J.Cz.** ... 380
 Hoffman Kazimierz / **M.K.-K.** ... 383
 Hohensee Jacek Maria / **J.Z.** ... 383
 Hollanek Adam / **B.T.** ... 383
 Hołuj Tadeusz / **A.Sz.** ... 384
 Hołyńska Małgorzata / **B.D.** ... 384
 Horak Stanisław / **M.K.-K.** ... 384
 Hordyński Jerzy / **E.G.** ... 385
 Horzyca Wilam / **B.D.** ... 385
 Hübner Zygmunt / **B.T.** ... 385
 Huelle Paweł / **B.T.** ... 386
 Hulewicz Jerzy / **E.G.** ... 387
 Hulewicz Witold / **E.G.** ... 388
 Hulka-Laskowski Paweł / **B.D.** ... 388
 Huszcza Jan / **B.D.** ... 389
 Hutnikiewicz Artur / **M.K.-K.** ... 389
- Ignaciuk Jerzy / **B.T.** ... 390
 Ichnatowicz Janusz Artur / **J.Z.** ... 390
 Illakowiczówna Kazimiera / **B.D.** ... 391
 Ingarden Roman Witold / **J.Cz.** ... 392
- Inglot Mieczysław / **J.Z.** ... 393
 Iredeński Ireneusz / **M.K.-K.** ... 396
 Irzykowski Karol / **B.W.** ... 397
 Iwanicki Eugeniusz / **J.Z.** ... 398
 Iwaniuk Waław / **B.D.** ... 398
 Iwańska Alicja / **B.D.** ... 399
 Iwaszkiewicz Jarosław / **B.D.** ... 400
- Jabłoński Zygmunt / **B.D.** ... 405
 Jachimowicz Marian / **M.K.-K.** ... 405
 Jachimowski Henryk / **J.Z.** ... 406
 Jackiewicz Aleksander / **E.G.** ... 406
 Jackiewiczowa Elżbieta / **M.K.-K.** ... 406
 Jagiello Michał / **J.Z.** ... 406
 Janaszek-Ivanicková Halina / **J.Z.** ... 407
 Janczarski Czesław / **J.Z.** ... 409
 Janczarski Jacek / **J.Z.** ... 409
 Janicki Jerzy / **M.K.-K.** ... 409
 Janik Michał / **A.Sz.** ... 411
 Janion Maria / **A.Sz.** ... 411
 Janko Anna / **B.D.** ... 414
 Jankowski Edmund Jerzy / **M.K.-K.** ... 415
 Jankowski Stanisław Maria / **J.Z.** ... 415
 Jankowski Zbigniew / **M.K.-K.** ... 415
 Janowski Jarosław / **B.T.** ... 416
 Janta-Polczyński Aleksander / **E.G.** ... 416
 Januszewska Hanna / **J.Z.** ... 417
 Jarecki Andrzej / **M.K.-K.** ... 417
 Jaremko-Pytowska Zofia / **B.T.** ... 418
 Jarmołowski Jerzy / **J.Z.** ... 418
 Jarochońska Maria / **A.Sz.** ... 418
 Jarowiecki Jerzy / **A.Sz.** ... 418
 Jarzębski Jerzy / **E.G.** ... 420
 Jasiczek Henryk / **B.T.** ... 423
 Jasienica Paweł / **B.D.** ... 423
 Jasińczyk Janusz / **B.D.** ... 424
 Jasiński Bruno / **A.Sz.** ... 424
 Jasińska Aniela / **B.T.** ... 425
 Jasińska-Wojtkowska Maria / **A.Sz.** ... 425
 Jasiński Zbigniew / **B.D.** ... 426
 Jastrun Mieczysław / **B.D.** ... 426
 Jastrun Tomasz / **B.D.** ... 427
 Jastrzębiec-Kozłowski Czesław / **B.D.** ... 428
 Jastrzębski Jerzy / **E.G.** ... 428
 Jaworczakowa Mira / **B.T.** ... 429
 Jaworski Kazimierz Andrzej / **E.G.** ... 429
 Jaworski Stanisław / **B.D.** ... 429
 Jaworski Witold Wit / **B.D.** ... 429
 Jaźwiec Jan / **B.T.** ... 430
 Jażdżyński Wiesław Stefan / **M.K.-K.** ... 431
 Jeleński Konstanty Aleksander / **J.Cz.** ... 431
 Jeleński Szczepan / **B.T.** ... 432
 Jenné Beniamin Józef / **B.T.** ... 432
 Jeryzna Zbigniew / **M.K.-K.** ... 432

- Jesionowski Jerzy / **M.K.-K.** ... 433
 Jeżewska Kazimiera / **B.T.** ... 433
 Jeżewska Zofia / **J.Z.** ... 433
 Jędrkiewicz Edwin / **J.Z.** ... 434
 Jędrzejewicz Jerzy / **M.K.-K.** ... 434
 Joachimiak Zbigniew / **B.T.** ... 434
 Jodelka-Burzecki Tomasz / **B.D.** ... 435
 Jodłowski Marek / **E.G.** ... 435
 Józefacka Maria / **B.T.** ... 435
 Jurandot Jerzy / **J.Z.** ... 435
 Jurgielewiczowa Irena / **B.D.** ... 436
 Jurkowski Stefan / **E.G.** ... 436
 Justynowicz Bogdan / **B.T.** ... 437
- Kabatc Eugeniusz / **B.D.** ... 437
 Kaczmarski Jacek / **B.M.** ... 438
 Kaden-Bandrowski Juliusz / **E.G.** ... 439
 Kajtoch Jacek / **E.G.** ... 439
 Kajzar Helmut / **J.Z.** ... 439
 Kaleta Roman / **E.G.** ... 439
 Kaliszewski Andrzej / **B.M.** ... 440
 Kalota-Szymańska Maria / **B.M.** ... 440
 Kałużyński Zygmunt / **K.B.** ... 440
 Kamińska Anna / **A.Sz.** ... 441
 Kamiński Aleksander / **A.Sz.** ... 442
 Kamiński Ireneusz Gwidon / **B.M.** ... 442
 Kamionka-Straszakowa Janina / **A.Sz.** ... 443
 Kann Maria / **J.Z.** ... 443
 Kapelański Helena / **E.G.** ... 443
 Kapeniak Józef / **J.Z.** ... 443
 Kapuścińska Salomea / **B.M.** ... 443
 Kapuściński Ryszard / **A.Sz.** ... 443
 Karasek Krzysztof / **B.M.** ... 447
 Karaś Romuald / **B.M.** ... 448
 Karczewska Wanda / **B.T.** ... 448
 Karczewska-Markiewicz Zofia / **K.B.** ... 449
 Karpiński Maciej / **B.M.** ... 449
 Karpiński Światopełk / **A.Sz.** ... 449
 Karpiński Wojciech / **K.B.** ... 449
 Karpowicz Tymoteusz / **A.Sz.** ... 450
 Karpowicz Tytus / **K.B.** ... 451
 Karski Gabriel / **A.Sz.** ... 451
 Karst Roman / **A.Sz.** ... 451
 Karwacka Helena / **J.Z.** ... 451
 Kasjan Jan Mirosław / **B.M.** ... 452
 Kaska Adam / **K.B.** ... 452
 Kasproicz Antoni / **A.Sz.** ... 452
 Kasproiczowa Maria / **K.B.** ... 452
 Kaszyński Stanisław / **J.Z.** ... 452
 Kawalec Julian / **K.B.** ... 453
 Kawecka-Gryczowa Alodia / **J.Cz.** ... 453
 Kawiniński Wojciech / **B.M.** ... 453
 Kawyn Stefan / **K.B.** ... 454
 Kaz-Ostaszewicz Kazimierz / **K.B.** ... 454
- Kazanecki Wiesław / **K.B.** ... 454
 Kąkolewski Krzysztof / **J.Z.** ... 454
 Kelera Józef / **J.Z.** ... 455
 Kern Ludwik Jerzy / **J.Z.** ... 455
 Kiedrzyński Stefan / **E.G.** ... 456
 Kierc Bogusław / **J.Z.** ... 456
 Kierczyńska Melania / **A.Sz.** ... 457
 Kierst Jerzy / **E.G.** ... 457
 Kierszys Zofia / **K.B.** ... 457
 Kijas Juliusz Zygmunt / **J.Z.** ... 458
 Kijonka Tadeusz / **B.M.** ... 458
 Kijowski Andrzej / **K.B.** ... 458
 Kirchner Hanna / **K.B.** ... 459
 Kisielewski Józef / **K.B.** ... 460
 Kisielewski Stefan / **E.G.** ... 460
 Kisielewski Zygmunt Jan / **J.Cz.** ... 461
 Kiwka Zbigniew / **J.Z.** ... 461
 Kleczkowska Krystyna / **B.T.** ... 461
 Kleiner Juliusz / **A.Sz.** ... 461
 Kleszczyński Zdzisław / **E.G.** ... 461
 Klimas-Blahutowa Maria / **J.Z.** ... 462
 Klimowicz Mieczysław / **K.B.** ... 462
 Klak Tadeusz / **B.M.** ... 462
 Kłosowski Józef Nikodem / **E.G.** ... 463
 Klossowicz Jan / **J.Z.** ... 463
 Kłyś Ryszard / **J.Z.** ... 463
 Kobiela Ludwik / **J.Cz.** ... 463
 Kobylińska-Masiejewska Eugenia / **E.G.** ... 464
 Kobyliński Szymon / **J.Z.** ... 464
 Koc Barbara / **K.B.** ... 464
 Kofta Jonasz / **B.M.** ... 464
 Kofta Krystyna / **B.M.** ... 465
 Kogut Bogusław / **J.Z.** ... 465
 Kolbuszewski Jacek / **E.G.** ... 465
 Kolińska Krystyna / **B.M.** ... 468
 Koller Jerzy / **J.Z.** ... 469
 Kołaczowska Ewa / **B.M.** ... 469
 Kołaczowski Stefan / **J.Z.** ... 469
 Kołakowski Leszek / **E.G.** ... 469
 Kołyszko Anna / **B.M.** ... 471
 Komar Michał / **K.B.** ... 472
 Komarnicka Wacława / **K.B.** ... 472
 Konar Alfred / **E.G.** ... 473
 Konarska-Łosiowa Krystyna / **K.B.** ... 473
 Konarski Feliks / **J.Cz.** ... 473
 Konarski Kazimierz / **K.B.** ... 473
 Koniński Karol Ludwik / **K.B.** ... 473
 Koniusz Janusz / **B.T.** ... 473
 Kononowicz Maciej Józef / **K.B.** ... 474
 Konopiński Lech / **K.B.** ... 474
 Konopka Feliks / **A.Sz.** ... 475
 Konwicki Tadeusz / **E.G.** ... 475
 Kopaliński Władysław / **E.G.** ... 477
 Kopczyńska Zdzisława / **J.Cz.** ... 478

- Kopczyński Edward / **B.M.** ... 478
 Koprowski Jan / **E.G.** ... 478
 Korabiewicz Wacław / **K.B.** ... 478
 Korczak Jerzy / **B.T.** ... 478
 Korczakowska Jadwiga / **K.B.** ... 478
 Korkozowicz Kazimierz / **J.Z.** ... 479
 Kornacki Jerzy / **K.B.** ... 479
 Kornhauser Julian / **E.G.** ... 479
 Korolko Mirosław / **K.B.** ... 481
 Korycki Jerzy / **K.B.** ... 482
 Korzeniewski Bohdan / **K.B.** ... 482
 Kosela Roman / **J.Cz.** ... 482
 Kosidowski Zenon / **A.Sz.** ... 483
 Kosiński Jan / **J.Z.** ... 483
 Kosiński Kazimierz / **E.G.** ... 483
 Kossak Jerzy / **J.Z.** ... 483
 Kossak Zofia / **A.Sz.** ... 484
 Kossowska Stefania / **K.B.** ... 485
 Kossowski Jerzy / **E.G.** ... 485
 Kostecki Tadeusz / **K.B.** ... 485
 Kostkiewiczowa Teresa / **J.Z.** ... 486
 Koszutki Kazimierz / **J.Z.** ... 487
 Kościalkowska Janina / **K.B.** ... 487
 Kościński Zbigniew Marian / **B.M.** ... 487
 Kot Stanisław / **J.Cz.** ... 488
 Kotarski Edmund / **E.G.** ... 488
 Kotowska Monika / **B.T.** ... 489
 Kott Jan / **A.Sz.** ... 489
 Kowalczykówna Alina / **K.B.** ... 491
 Kowalewski Janusz / **J.Cz.** ... 492
 Kowalewski Stanisław / **E.G.** ... 492
 Kowalik Jan / **K.B.** ... 492
 Kowalska Aniela / **J.Cz.** ... 493
 Kowalska Anka / **E.G.** ... 493
 Kowalska Anna / **A.Sz.** ... 493
 Kowalski Jerzy / **A.Sz.** ... 493
 Kowalski Kazimierz / **J.Z.** ... 493
 Kowalski Marian / **J.Z.** ... 494
 Kowalski Władysław / **E.G.** ... 494
 Kownacka Maria / **A.Sz.** ... 494
 Kozarynowa Zofia / **K.B.** ... 495
 Kozicki Władysław / **A.Sz.** ... 495
 Kozikowski Edward / **A.Sz.** ... 495
 Koziół Urszula / **B.T.** ... 495
 Koźniewski Kazimierz / **E.G.** ... 496
 Kragen Wanda / **B.M.** ... 497
 Krahelska Halina / **B.M.** ... 497
 Krakowiecki Anatol Eugeniusz / **K.B.** ... 497
 Krall Hanna / **B.M.** ... 497
 Krasicki Jerzy / **J.Z.** ... 499
 Krasieński Edward / **J.Z.** ... 499
 Krasieński Janusz / **J.Z.** ... 499
 Krasnodębski Jan Paweł / **B.M.** ... 500
 Kraszewski Tadeusz / **E.G.** ... 500
 Kridl Manfred / **E.G.** ... 500
 Kronhold Jerzy / **B.M.** ... 500
 Królikowski Bohdan / **K.B.** ... 500
 Kruczkowski Leon / **B.M.** ... 501
 Krüger Maria / **K.B.** ... 501
 Kruk Erwin / **B.M.** ... 502
 Kruszewska Felicja / **E.G.** ... 503
 Krynicki Ryszard / **K.B.** ... 503
 Kryska Sławomir / **K.B.** ... 504
 Kryszak Janusz / **B.M.** ... 504
 Krząszcz Walenty / **E.G.** ... 505
 Krzeczowski Henryk / **E.G.** ... 505
 Krzemieniecka Lucyna / **A.Sz.** ... 506
 Krzemiński Włodzimierz / **B.M.** ... 506
 Krzepakowski Andrzej / **B.M.** ... 506
 Krzewiński Julian / **E.G.** ... 506
 Krzysztoń Jerzy / **J.Z.** ... 506
 Krzywicka Irena / **B.T.** ... 507
 Krzyżanowski Jerzy Roman / **B.D.** ... 507
 Krzyżanowski Julian / **K.B.** ... 509
 Kubacki Wacław / **A.Sz.** ... 509
 Kubiak Tadeusz / **A.Sz.** ... 509
 Kubiak Zygmunt / **E.G.** ... 510
 Kubicki Marian / **K.B.** ... 511
 Kubikowski Zbigniew / **K.B.** ... 511
 Kubisz Paweł / **B.M.** ... 511
 Kucharczyk Antoni / **J.Z.** ... 511
 Kucharski Eugeniusz / **J.Cz.** ... 511
 Kuchtówna Lidia / **J.Z.** ... 511
 Kucner Mieczysław / **E.G.** ... 512
 Kuczyński Maciej / **K.B.** ... 512
 Kudliński Tadeusz / **A.Sz.** ... 512
 Kukułski Leszek / **J.Cz.** ... 512
 Kulczycka-Saloni Janina / **A.Sz.** ... 512
 Kuliczowska Krystyna / **E.G.** ... 513
 Kulka Jan / **B.M.** ... 513
 Kulmowa Joanna / **E.G.** ... 513
 Kumaniecki Kazimierz Feliks / **J.Cz.** ... 514
 Kuncewicz Piotr / **A.Sz.** ... 515
 Kuncewiczowa Maria / **A.Sz.** ... 515
 Kunda Bogusław Sławomir / **B.M.** ... 516
 Kupiszewski Edward / **B.M.** ... 516
 Kurczab Jan / **E.G.** ... 517
 Kurecka Maria / **K.B.** ... 517
 Kurek Jalu / **E.G.** ... 517
 Kuriata Czesław / **K.B.** ... 517
 Kurowicki Jan / **K.B.** ... 518
 Kurowski Edward / **B.M.** ... 518
 Kuryluk Ewa / **B.M.** ... 519
 Kuszelewska Stanisława / **K.B.** ... 519
 Kuśmierk Józef / **K.B.** ... 519
 Kuśniewicz Andrzej / **K.B.** ... 519
 Kuźma Erazm / **E.G.** ... 520
 Kuźniak Mirosław / **B.M.** ... 521

- Kwaśniewski Stefan / **B.M.** ... 521
 Kwiatkowski Jerzy / **K.B.** ... 521
 Kwiatkowski Remigiusz / **B.M.** ... 522
 Kwiatkowski Tadeusz / **B.T.** ... 522
 Kydryński Juliusz / **J.Z.** ... 522
- Laks Szymon / **B.D.** ... 523
 Lalewicz Janusz / **E.G.** ... 523
 Lam Andrzej / **B.D.** ... 523
 Lam Stanisław / **B.D.** ... 524
 Lasocki Wiesław Antoni / **B.D.** ... 524
 Latawiec Bogusława / **M.S.** ... 524
 Lebioda Dariusz Tomasz / **K.B.** ... 525
 Lec Stanisław Jerzy / **A.Sz.** ... 526
 Lechoń Jan / **B.D.** ... 527
 Legut Lucyna / **B.M.** ... 529
 Lekki Adolf / **E.G.** ... 530
 Lem Stanisław / **E.G.** ... 530
 Lenart Józef / **M.S.** ... 536
 Lengowski Michał / **B.M.** ... 536
 Lepecki Mieczysław Bohdan / **A.Sz.** ... 536
 Leszcza Jan / **B.D.** ... 536
 Leszczyńska-Mittelstaedt Maria / **K.B.** ... 536
 Lewak Adam / **M.S.** ... 536
 Lewandowska Cecylia / **M.S.** ... 537
 Lewański Julian / **A.Sz.** ... 537
 Lewik Włodzimierz / **M.S.** ... 537
 Lewin Leopold / **A.Sz.** ... 537
 Leżeński Cezary / **E.G.** ... 538
 Libera Zdzisław / **J.Z.** ... 538
 Lichański Stefan / **M.S.** ... 539
 Lichniak Zygmunt / **E.G.** ... 539
 Lichodziejewska Feliksa / **A.Sz.** ... 539
 Liebert Jerzy / **A.Sz.** ... 539
 Ligocki Edward / **E.G.** ... 540
 Ligoń Stanisław / **B.M.** ... 540
 Linke Anna Maria / **K.B.** ... 540
 Lipiński Eryk / **M.S.** ... 540
 Lipska Ewa / **A.Sz.** ... 541
 Lipski Jan Józef / **R.L.** ... 542
 Lipski Leo / **B.D.** ... 543
 Lisiecka Alicja / **E.G.** ... 544
 Lisiewicz Teodozja / **B.D.** ... 544
 Liskowacki Ryszard / **K.B.** ... 544
 Lisowska-Niepokólczycka Anna / **B.M.** ... 544
 Lisowski Jerzy / **M.K.-K.** ... 544
 Lisowski Krzysztof / **K.B.** ... 546
 Litwiniuk Jerzy / **E.G.** ... 547
 Loebel Bogdan / **B.M.** ... 547
 Lohmann Jan / **K.B.** ... 548
 Lorentz Zofia / **B.M.** ... 548
 Loth Roman / **B.D.** ... 548
 Lovell Jerzy / **K.B.** ... 549
 Lubkiewicz-Urbanowicz Teresa / **K.B.** ... 549
- Lubosz Bolesław / **K.B.** ... 549
 Lurczyński Mieczysław / **A.Sz.** ... 549
 Lutowski Jerzy / **M.S.** ... 550
- Łabęcka-Koecherowa Małgorzata / **B.D.** ... 550
 Łanowski Zygmunt / **M.S.** ... 550
 Łapiński Zdzisław / **K.B.** ... 551
 Łastik Salomon / **B.M.** ... 551
 Łaszowski Alfred / **B.D.** ... 551
 Ławrynowicz Zygmunt / **B.D.** ... 552
 Łazowertówna Henryka / **M.S.** ... 552
 Łączkowski Zdzisław Tadeusz / **B.D.** ... 552
 Łempicki Stanisław / **E.G.** ... 552
 Łempicki Zygmunt / **E.G.** ... 553
 Łobodowski Józef / **E.G.** ... 553
 Loch Eugenia / **B.M.** ... 554
 Łochocka Hanna / **B.M.** ... 554
 Łopalewski Tadeusz / **M.S.** ... 554
 Łoś Stefan / **E.G.** ... 555
 Łoziński Józef / **K.B.** ... 555
 Łubieński Tomasz / **K.B.** ... 555
 Łuczeńczyk Andrzej / **B.M.** ... 556
 Łukasiewicz Jacek / **K.B.** ... 556
 Łukasiewicz Stanisław / **K.B.** ... 557
 Łukasiewicz Michał / **K.B.** ... 558
 Łużny Ryszard / **E.G.** ... 558
 Łysakowski Jan / **B.M.** ... 559
 Łysek Paweł / **A.Sz.** ... 559
 Łysiak Waldemar / **K.B.** ... 559
- Mach Wilhelm / **A.Sz.** ... 560
 Machejek Władysław / **K.B.** ... 560
 Maciąg Włodzimierz / **B.D.** ... 561
 Maciejewska Irena / **M.S.** ... 561
 Maciejewski Janusz / **K.B.** ... 561
 Maciejewski Jarosław / **A.Sz.** ... 562
 Maciejewski Marian / **K.B.** ... 562
 Mackiewicz Józef / **J.Cz.** ... 562
 Mackiewicz Stanisław / **E.G.** ... 564
 Madej Antoni / **B.M.** ... 565
 Madej Bogdan / **K.B.** ... 565
 Magnuszewski Józef / **B.D.** ... 565
 Maj Bronisław / **B.D.** ... 565
 Majcherczyk Julian / **B.D.** ... 566
 Majchrowski Stefan / **M.S.** ... 566
 Makarczyk Janusz / **K.B.** ... 566
 Makarski Henryk / **B.M.** ... 566
 Makowiecki Andrzej / **K.B.** ... 566
 Makowiecki Andrzej Zdzisław / **E.G.** ... 567
 Makowiecki Tadeusz / **E.G.** ... 567
 Makowski Stanisław / **B.D.** ... 568
 Makuszyński Kornel / **B.D.** ... 569
 Malczewski Rafał / **A.Sz.** ... 570
 Malewska Hanna / **B.D.** ... 570

- Malicki Jan / **A.Sz.** ... 571
 Maliszewski Aleksander / **B.D.** ... 571
 Maliszewski Dionizy / **B.M.** ... 572
 Małaczewski Eugeniusz / **B.T.** ... 572
 Mandalian Andrzej / **K.B.** ... 573
 Mann Maurycy / **A.Sz.** ... 573
 Marciniak Rena / **B.M.** ... 573
 Marczak-Oborski Stanisław / **E.G.** ... 573
 Marczyński Antoni Stanisław / **M.S.** ... 573
 Marek Zdzisław / **B.D.** ... 573
 Marianowicz Antoni / **A.Sz.** ... 574
 Marjańska Ludmiła / **K.B.** ... 575
 Markiewicz Henryk / **B.D.** ... 575
 Markiewicz Jarosław / **E.G.** ... 577
 Markiewicz Zygmunt Mieczysław / **B.D.** ... 578
 Markowa Anna / **B.M.** ... 578
 Markowska Wanda / **B.M.** ... 579
 Marlicz Jerzy / **B.D.** ... 579
 Marszałek Jan / **B.M.** ... 580
 Martuszevska Anna / **B.M.** ... 580
 Marx Jan / **K.B.** ... 581
 Maślanka Julian / **E.G.** ... 582
 Matuszewski Ryszard / **K.B.** ... 582
 Matywiecki Piotr / **K.B.** ... 583
 Maurer Jadwiga / **B.D.** ... 583
 Mayenowa Maria Renata / **J.Cz.** ... 583
 Mączka Józef / **B.T.** ... 584
 Meissner Janusz / **K.B.** ... 584
 Melcer Wanda / **B.D.** ... 584
 Melkowski Stefan / **K.B.** ... 585
 Mencwel Andrzej / **K.B.** ... 585
 Meysztowicz Jan / **M.S.** ... 586
 Mękarska-Kozłowska Barbara / **B.D.** ... 586
 Mętrak Krzysztof / **K.B.** ... 586
 Miązek Bonifacy / **B.D.** ... 586
 Michalik Jan / **K.B.** ... 587
 Michalska Emilia / **K.B.** ... 588
 Michałski Waldemar / **K.B.** ... 588
 Michałowska Mira / **K.B.** ... 589
 Michałowska Teresa / **K.B.** ... 590
 Michniak Czesław / **B.M.** ... 591
 Miciński Bolesław / **A.Sz.** ... 591
 Międzyrzecki Artur / **A.Sz.** ... 591
 Mikulski Tadeusz / **A.Sz.** ... 592
 Mikulski Zygmunt / **B.M.** ... 592
 Mikułko Anatol / **B.M.** ... 592
 Milczarek Władysław / **B.M.** ... 592
 Milczewski-Bruno Ryszard / **E.G.** ... 592
 Miller Jan Nepomucen / **A.Sz.** ... 593
 Miller Jerzy / **M.S.** ... 593
 Miłska Anna / **B.M.** ... 593
 Miłaszewska Wanda / **A.Sz.** ... 593
 Miłaszewski Stanisław / **A.Sz.** ... 593
 Miłobędzka Krystyna / **K.B.** ... 593
 Miłosz Czesław / **J.Cz.** ... 594
 Minkiewicz Janusz / **K.B.** ... 606
 Minkowski Aleksander / **K.B.** ... 607
 Mioduszewski Stanisław / **B.M.** ... 607
 Misakowski Stanisław / **K.B.** ... 607
 Misiorny Michał / **K.B.** ... 608
 Mitosek Zofia / **A.Sz.** ... 608
 Mitzner Zbigniew / **M.S.** ... 609
 Mitznerowa Larysa / **M.S.** ... 610
 Młodożeniec Stanisław / **E.G.** ... 610
 Młynarski Wojciech / **B.M.** ... 610
 Moczulski Leszek Aleksander / **K.B.** ... 610
 Momot Adolf / **K.B.** ... 611
 Mondral Camilla / **K.B.** ... 611
 Morawiec Elżbieta / **B.M.** ... 611
 Morawski Kajetan / **B.D.** ... 611
 Morawski Zdzisław / **M.S.** ... 612
 Morcinek Gustaw / **E.G.** ... 612
 Morozowicz-Szczepkowska Maria / **M.S.** ... 613
 Morstin Ludwik Hieronim / **E.G.** ... 613
 Morstin-Górska Maria / **E.G.** ... 613
 Mortkowiczowa Janina / **B.D.** ... 613
 Morton Józef / **K.B.** ... 613
 Mostwin Danuta / **B.D.** ... 614
 Mrozowski Waclaw / **B.M.** ... 614
 Mrozek Sławomir / **A.Sz.** ... 614
 Mularczyk Andrzej / **B.M.** ... 620
 Müldner-Nieckowski Piotr / **K.B.** ... 621
 Musiał Grzegorz / **B.M.** ... 622
 Musierowicz Małgorzata / **A.Sz.** ... 622
 Muszyńska-Hoffmannowa Hanna / **E.G.** ... 624
 Mycielska Gabriela / **B.M.** ... 624
 Myśliwski Wiesław / **E.G.** ... 624
 Nadolski Bronisław / **M.K.-K.** ... 625
 Naganowski Egon / **K.B.** ... 625
 Naglerowa Herminia / **B.D.** ... 626
 Nagrabiecki Jan / **B.M.** ... 626
 Najder Zdzisław / **B.D.** ... 626
 Najwer Ewa / **B.M.** ... 627
 Nałkowska Zofia / **A.Sz.** ... 627
 Napierski Stefan / **A.Sz.** ... 629
 Narbutt Jerzy / **M.K.-K.** ... 629
 Natanson Jacek / **M.K.-K.** ... 629
 Natanson Wojciech / **K.B.** ... 629
 Nawrocka-Dońska Barbara / **E.G.** ... 629
 Nawrocki Aleksander / **A.Sz.** ... 630
 Nawrocki Witold / **A.Sz.** ... 630
 Necel Augustyn / **K.B.** ... 631
 Nepomucka Krystyna / **E.G.** ... 631
 Neumert Stanisław / **B.M.** ... 632
 Newerly Igor / **E.G.** ... 632
 Nienacki Zbigniew / **K.B.** ... 632
 Niewiarowicz Roman / **M.S.** ... 633

- Nieznanowski Stefan / **K.B.** ... 633
 Niklewiczowa Maria / **K.B.** ... 633
 Nikorowicz Ignacy / **M.S.** ... 634
 Niziurski Edmund / **B.M.** ... 634
 Niżyński Marian Ludwik / **M.S.** ... 635
 Noskowski Witold / **B.M.** ... 635
 Nowacka Ewa / **B.M.** ... 635
 Nowak Andrzej / **K.B.** ... 636
 Nowak Tadeusz / **E.G.** ... 636
 Nowak Zbigniew / **B.M.** ... 636
 Nowak Zbigniew Jerzy / **B.D.** ... 637
 Nowak-Węklarowa Jolanta / **A.Sz.** ... 637
 Nowakowski Jan / **M.S.** ... 637
 Nowakowski Marek / **B.D.** ... 637
 Nowakowski Tadeusz / **A.Sz.** ... 638
 Nowakowski Zygmunt / **M.K.-K.** ... 639
 Nowicka-Jeżowa Alina / **B.M.** ... 639
 Nowicki Andrzej / **M.K.-K.** ... 640
 Nowicki Krzysztof / **B.M.** ... 640
 Nowobielska Hanka / **M.K.-K.** ... 641
 Nowosielski Kazimierz / **B.M.** ... 641
 Nurowska Maria / **M.K.-K.** ... 641
 Nyczaj Stanisław / **K.B.** ... 642
 Nyczek Tadeusz / **B.M.** ... 643
- Obarski Marek / **B.M.** ... 644
 Obertyńska Beata / **B.D.** ... 644
 Obidniak Karol / **A.Sz.** ... 644
 Odziejewski Włodzimierz / **B.D.** ... 644
 Odrowąż-Pieniążek Janusz / **B.M.** ... 646
 Ofierski Jerzy / **B.M.** ... 647
 Ogrodziński Wincenty Stefan / **E.G.** ... 647
 Ogrodziński Władysław Stefan / **K.B.** ... 647
 Okęcka-Bromkowa Maryna / **M.K.-K.** ... 648
 Okoń Jan / **M.S.** ... 648
 Okoń Longin Jan / **K.B.** ... 650
 Okońska Alicja / **M.K.-K.** ... 650
 Okopień-Sławińska Aleksandra / **K.B.** ... 650
 Olcha Antoni / **E.G.** ... 651
 Olczak Janusz / **B.M.** ... 651
 Oleksik Klemens / **B.M.** ... 651
 Olędzka-Frybesowa Aleksandra / **B.D.** ... 651
 Olszańska Maria / **M.K.-K.** ... 651
 Omiljanowicz Aleksander / **M.S.** ... 652
 Opacki Ireneusz / **B.M.** ... 652
 Opalek Mieczysław / **M.K.-K.** ... 653
 Oracki Tadeusz / **E.G.** ... 653
 Ordan Jerzy Lesław / **K.B.** ... 653
 Orłóń Marian / **K.B.** ... 653
 Orłóń Kazimierz / **A.Sz.** ... 653
 Orski Mieczysław / **M.K.-K.** ... 654
 Ortwin Ostap / **J.Cz.** ... 654
 Osiecka Agnieszka / **A.Sz.** ... 654
 Osiński Zbigniew / **J.Z.** ... 656
- Osmańczyk Edmund Jan / **E.G.** ... 657
 Ossendowski Ferdynand Antoni / **A.Sz.** ... 658
 Ostromięcki Bogdan / **M.K.-K.** ... 658
 Ostrowska Eda / **B.M.** ... 658
 Ostrowska Ewa / **E.G.** ... 658
 Ostrowska Róża / **B.D.** ... 658
 Ostrowski Jerzy / **E.G.** ... 659
 Oszejca Wacław / **M.K.-K.** ... 659
 Otwinowska Barbara / **B.D.** ... 659
 Otwinowski Stefan / **E.G.** ... 660
 Owczarek Bogdan / **K.B.** ... 660
 Ozga-Michalski Józef / **E.G.** ... 660
 Ożogowska Hanna / **E.G.** ... 660
 Ożóg Jan Bolesław / **E.G.** ... 661
- Paclawski Jan / **B.M.** ... 661
 Paczkowski Jerzy / **E.G.** ... 662
 Pagaczewski Stanisław / **B.M.** ... 662
 Pająk Henryk / **B.M.** ... 662
 Palma Kazimierz / **B.M.** ... 662
 Panas Henryk / **A.Sz.** ... 662
 Pankowski Marian / **E.G.** ... 663
 Pański Jerzy / **K.B.** ... 664
 Papée Stefan / **K.B.** ... 664
 Papuzińska Joanna / **B.M.** ... 664
 Parandowski Jan / **B.M.** ... 665
 Parnicki Teodor / **B.M.** ... 666
 Pasierb Janusz Stanisław / **B.M.** ... 666
 Pasternak Leon / **M.S.** ... 668
 Pasternak Stanisław / **K.B.** ... 668
 Paszek Jerzy / **M.K.-K.** ... 668
 Paszkiewicz Mieczysław / **B.D.** ... 668
 Patey-Grabowska Alicja / **B.M.** ... 669
 Patkowski Maciej / **M.K.-K.** ... 669
 Pauksza Eugeniusz / **E.G.** ... 670
 Pawlak Antoni / **B.M.** ... 670
 Pawlikowska-Jasnorzevska Maria / **A.Sz.** ... 670
 Pawlikowski Michał Kryspin / **J.Cz.** ... 672
 Paźniewski Włodzimierz / **K.B.** ... 672
 Peiper Tadeusz / **E.G.** ... 672
 Pelc Janusz / **B.M.** ... 673
 Pelc Władysław / **B.D.** ... 673
 Perepeczko Andrzej / **K.B.** ... 674
 Pertek Jerzy / **K.B.** ... 674
 Petecki Bohdan / **M.S.** ... 675
 Petersowa Zofia / **K.B.** ... 675
 Petrażycka-Tomiccka Jadwiga / **K.B.** ... 675
 Petrykowski Tadeusz / **A.Sz.** ... 675
 Piasecki Sergiusz / **B.D.** ... 675
 Piasecki Stanisław / **E.G.** ... 676
 Piasecki Zdzisław / **M.K.-K.** ... 676
 Piątkowski Jerzy / **K.B.** ... 677
 Piechal Marian / **E.G.** ... 677
 Piechowski Jerzy / **K.B.** ... 677

- Piekarski Kazimierz / **M.K.-K.** ... 677
 Piepka Jan / **M.K.-K.** ... 677
 Pierzchała Jan / **M.K.-K.** ... 678
 Pieszczachowicz Jan / **M.K.-K.** ... 678
 Pieścikowski Edward / **B.M.** ... 678
 Pietras Zdzisław Stanisław / **M.S.** ... 679
 Pietrkiewicz Jerzy / **E.G.** ... 679
 Pietryk Edmund / **B.M.** ... 680
 Pietrzak Włodzimierz / **B.D.** ... 680
 Piętaś Stanisław / **E.G.** ... 680
 Pigoń Stanisław / **A.Sz.** ... 681
 Pilot Marian / **K.B.** ... 681
 Piotrowski Andrzej / **A.Sz.** ... 682
 Piotrowski Kazimierz / **B.M.** ... 683
 Piotrowski Mieczysław / **M.S.** ... 683
 Pisarski Roman / **M.K.-K.** ... 683
 Piwińska Marta / **B.M.** ... 683
 Piwiński Leon / **M.S.** ... 684
 Piwowarczyk Andrzej / **B.M.** ... 684
 Platt Julian / **B.M.** ... 684
 Pleśniarowicz Jerzy / **M.S.** ... 684
 Pluta Jerzy / **K.B.** ... 685
 Płażewski Leszek / **K.B.** ... 685
 Płonka-Fiszler Stanisław / **M.S.** ... 685
 Płoszewski Leon / **A.Sz.** ... 685
 Pocek Jan / **M.K.-K.** ... 685
 Podhorska-Okolów Stefania / **E.G.** ... 685
 Podhorski-Okolów Leonard / **E.G.** ... 686
 Podraza-Kwiatkowska Maria / **M.K.-K.** ... 686
 Pogan Józef / **M.K.-K.** ... 687
 Pogonowska Anna / **K.B.** ... 687
 Poklewska Krystyna / **K.B.** ... 687
 Polewka Adam / **M.K.-K.** ... 687
 Polkowski Jan / **K.B.** ... 687
 Pollak Roman / **M.K.-K.** ... 687
 Pollak Seweryn / **E.G.** ... 687
 Pollakówna Joanna / **A.Sz.** ... 688
 Połom Stefan / **B.M.** ... 688
 Pomianowski Jerzy / **E.G.** ... 688
 Popowska Jadwiga / **A.Sz.** ... 689
 Porazińska Janina / **M.S.** ... 690
 Posmysz Zofia / **A.Sz.** ... 690
 Poświatowska Halina / **A.Sz.** ... 690
 Potemkowski Anatol / **K.B.** ... 691
 Prędzki Artur / **K.B.** ... 691
 Prokop Jan / **B.M.** ... 691
 Prorok Leszek / **M.K.-K.** ... 692
 Pruszyński Ksawery / **A.Sz.** ... 692
 Prutkowski Józef / **E.G.** ... 693
 Przeczek Wilhelm / **M.K.-K.** ... 693
 Przedpeńska-Trzeciakowska Anna / **E.G.** ... 694
 Przemiński Leon / **M.K.-K.** ... 694
 Przeździecki Jerzy / **B.M.** ... 694
 Przybora Jeremi / **A.Sz.** ... 695
 Przyboś Julian / **B.D.** ... 695
 Przybylski Ryszard / **B.M.** ... 696
 Przybysz Janusz / **M.K.-K.** ... 697
 Przybyszewska Stanisława / **A.Sz.** ... 697
 Przyłuski Bronisław / **B.D.** ... 697
 Przymanowski Janusz / **K.B.** ... 698
 Przysiecki Feliks / **E.G.** ... 698
 Pszczołowska Lucylla / **B.D.** ... 698
 Putrament Jerzy / **K.B.** ... 698
 Puzdrowski Edmund / **M.K.-K.** ... 699
 Puzyna Konstanty / **M.K.-K.** ... 699
 Pytlakowski Jerzy / **M.S.** ... 699
 Rabowicz Edmund / **K.B.** ... 699
 Radowicz Kazimierz / **B.M.** ... 699
 Radymińska Józefa / **M.K.-K.** ... 700
 Raszewski Zbigniew / **A.Sz.** ... 700
 Raszka Helena / **E.G.** ... 701
 Ratajczak Józef / **M.K.-K.** ... 701
 Ratajczakowa Dobrochna / **M.K.-K.** ... 701
 Redliński Edward / **E.G.** ... 702
 Relidziński Józef / **M.S.** ... 703
 Rembek Stanisław / **A.Sz.** ... 703
 Reszczyńska-Stypińska Marta / **M.S.** ... 703
 Reutt-Witkowska Zofia / **M.S.** ... 703
 Rey Sidor / **M.K.-K.** ... 703
 Robak Tadeusz / **B.M.** ... 703
 Rogala Stanisław / **M.K.-K.** ... 704
 Rogowicz Waclaw / **M.S.** ... 704
 Rogowski Wiesław / **M.K.-K.** ... 705
 Rogoziński Julian / **M.K.-K.** ... 705
 Rojek Józef Jacek / **K.B.** ... 705
 Rojewski Jan / **M.K.-K.** ... 706
 Rolicki Janusz / **K.B.** ... 706
 Rolleczek Natalia / **M.S.** ... 706
 Romankówna Mieczysława / **M.K.-K.** ... 706
 Romanowiczowa Zofia / **J.Cz.** ... 706
 Roppel Leon / **M.K.-K.** ... 706
 Rosenstein Erna / **B.M.** ... 707
 Rostworowski Henryk / **M.S.** ... 707
 Rostworowski Jan / **M.S.** ... 707
 Rostworowski Karol Hubert / **M.S.** ... 707
 Rostworowski Mikołaj / **M.S.** ... 707
 Roszewski Wojciech / **B.M.** ... 707
 Roszkowski Janusz Bogdan / **B.M.** ... 708
 Rowiński Aleksander / **M.K.-K.** ... 708
 Rozenfeld Aleksander / **M.K.-K.** ... 708
 Różański Wincenty / **B.M.** ... 709
 Różewicz Tadeusz / **A.Sz.** ... 709
 Ruciński Zbigniew / **B.M.** ... 716
 Rudnicka Halina / **K.B.** ... 716
 Rudnicki Adolf / **E.G.** ... 716
 Rulikowski Mieczysław / **M.K.-K.** ... 717
 Rusinek Michał / **M.K.-K.** ... 717

- Rutha Bogdan / **B.M.** ... 717
 Rutkowski Krzysztof / **E.G.** ... 717
 Rybicka Zofia / **B.M.** ... 718
 Rychlewski Janusz / **M.S.** ... 718
 Rychliński Jerzy Bohdan / **K.B.** ... 718
 Rylski Eustachy / **M.K.-K.** ... 718
 Rymkiewicz Aleksander / **A.Sz.** ... 719
 Rymkiewicz Jarosław Marek / **K.B.** ... 719
 Rymkiewicz Władysław / **A.Sz.** ... 720
 Rytard Jerzy Mieczysław / **M.K.-K.** ... 720
- Sadaj Ryszard / **M.S.** ... 720
 Sadtowski Waclaw / **K.B.** ... 720
 Sadowska Barbara / **K.B.** ... 721
 Sądzewicz Marek / **A.Sz.** ... 721
 Safjan Zbigniew / **M.K.-K.** ... 721
 Safrin Horacy / **M.S.** ... 721
 Sakowicz Krystyna / **M.K.-K.** ... 722
 Sakowski Juliusz / **J.Cz.** ... 722
 Salaburska Krystyna / **E.G.** ... 722
 Salamon Joanna / **B.M.** ... 722
 Saliński Stanisław Maria / **M.S.** ... 722
 Samozwaniec Magdalena / **A.Sz.** ... 722
 Samsel Roman / **K.B.** ... 723
 Sandauer Artur / **M.K.-K.** ... 723
 Sandler Samuel / **K.B.** ... 723
 Sarnowska-Temeriusz Elżbieta / **E.G.** ... 723
 Sawaszkiwicz Jacek / **K.B.** ... 724
 Sawczuk Kajetan / **B.M.** ... 724
 Sawicki Stefan / **E.G.** ... 724
 Sawko Zygfryd / **K.B.** ... 724
 Sawrymowicz Eugeniusz / **M.S.** ... 724
 Sądek Napoleon / **K.B.** ... 724
 Schaeffer Bogusław Julian / **K.B.** ... 724
 Scherer Olga / **K.B.** ... 725
 Schiller Leon / **M.K.-K.** ... 725
 Schroeder Artur / **M.S.** ... 725
 Schulz Bruno / **A.Sz.** ... 725
 Scisłowski Włodzimierz / **K.B.** ... 729
 Sebyła Władysław / **B.M.** ... 729
 Segal Kalman / **K.B.** ... 730
 Seidler Barbara / **K.B.** ... 730
 Semil Małgorzata / **M.K.-K.** ... 730
 Serkowska Maria / **K.B.** ... 731
 Seymour-Tulasiewicz Lilian / **K.B.** ... 731
 Sidorski Dionizy / **M.S.** ... 731
 Siedlecka Joanna / **B.M.** ... 731
 Siejak Tadeusz / **B.M.** ... 732
 Siemaszkiewicz Eugenia / **A.Sz.** ... 732
 Sierotwiński Stanisław / **K.B.** ... 733
 Siesicka Krystyna / **M.K.-K.** ... 733
 Siewierski Jerzy / **K.B.** ... 734
 Sikirycki Igor / **K.B.** ... 734
 Sikorski Franciszek / **B.M.** ... 734
- Simonides Dorota / **M.K.-K.** ... 734
 Sinko Grzegorz / **M.K.-K.** ... 734
 Sinko Tadeusz / **M.S.** ... 734
 Sinko Zofia / **M.K.-K.** ... 735
 Sito Jerzy Stanisław / **M.K.-K.** ... 735
 Sivert Tadeusz / **A.Sz.** ... 736
 Skalmowski Wojciech / **J.Cz.** ... 736
 Skibniewska Maria / **M.K.-K.** ... 737
 Skiński Jan Emil / **A.Sz.** ... 737
 Skoczylas Anna / **M.K.-K.** ... 737
 Skolimowski Jerzy / **K.B.** ... 737
 Skowroński Zdzisław / **A.Sz.** ... 737
 Skubalanka Teresa / **M.K.-K.** ... 737
 Skwarczyńska Stefania / **A.Sz.** ... 738
 Skwarczyński Zdzisław / **B.T.** ... 738
 Skwarnicki Marek / **B.M.** ... 738
 Sławińska Irena / **M.K.-K.** ... 739
 Sławiński Janusz / **E.G.** ... 740
 Słobodnik Włodzimierz / **K.B.** ... 740
 Słobodzianek Tadeusz / **M.K.-K.** ... 740
 Słojewski Jan Zbigniew / **K.B.** ... 741
 Słomczyński Maciej / **E.G.** ... 741
 Słonimski Antoni / **A.Sz.** ... 743
 Słotwiński Józef / **A.Sz.** ... 744
 Słucki Arnold / **M.S.** ... 744
 Smektała Zdzisław / **K.B.** ... 744
 Smolarski Mieczysław / **B.T.** ... 744
 Smolik Przechwał / **J.Cz.** ... 744
 Snopkiewicz Halina / **E.G.** ... 744
 Sobieniowski Florian / **A.Sz.** ... 744
 Sobol Roman / **B.T.** ... 745
 Socha-Lisowska Teresa / **E.G.** ... 745
 Sokolicz Antonina / **K.B.** ... 745
 Sokołowska Jadwiga / **M.K.-K.** ... 745
 Sokorski Włodzimierz / **B.T.** ... 745
 Sokół Lech / **M.K.-K.** ... 745
 Solski Waclaw / **J.Cz.** ... 746
 Solonowicz-Olbrychska Klementyna / **E.G.** ... 746
 Soltysik Marek / **K.B.** ... 746
 Sommer Piotr / **B.M.** ... 747
 Sopuch Kazimierz / **K.B.** ... 748
 Sowińska Stanisława / **M.K.-K.** ... 748
 Sowiński Adolf / **M.K.-K.** ... 748
 Sowiński Kazimierz / **B.M.** ... 748
 Speina Jerzy / **M.K.-K.** ... 749
 Sprusiński Michał / **B.M.** ... 749
 Spytkowski Józef / **B.T.** ... 749
 Srokowski Stanisław / **B.M.** ... 749
 Stabro Stanisław / **B.M.** ... 750
 Stachowski Józef / **M.K.-K.** ... 750
 Stachura Edward / **M.K.-K.** ... 751
 Staff Leopold / **A.Sz.** ... 752
 Stala Marian / **K.B.** ... 753
 Stampfl Stanisław Marian / **M.S.** ... 754

- Stande Stanisław Ryszard / **B.M.** ... 754
 Staniszewski Andrzej / **M.K.-K.** ... 754
 Stanuch Stanisław / **K.B.** ... 754
 Stańczakowa Jadwiga / **J.Z.** ... 754
 Starnawski Jerzy / **E.G.** ... 754
 Starowieyska-Morstinowa Zofia / **J.Cz.** ... 756
 Stawar Andrzej / **J.Cz.** ... 757
 Stawiński Jerzy Stefan / **M.K.-K.** ... 757
 Stawiński Julian / **M.K.-K.** ... 757
 Stecki Konstanty / **K.B.** ... 757
 Stefanowska Zofia / **B.T.** ... 758
 Stempowski Jerzy / **J.Cz.** ... 758
 Stern Anatol / **B.T.** ... 759
 Sterna-Wachowiak Sergiusz / **M.S.** ... 760
 Stępień Marian / **K.B.** ... 760
 Stępień Waclaw / **J.Z.** ... 761
 Stępowski Janusz / **M.K.-K.** ... 761
 Stępowski Tadeusz / **K.B.** ... 762
 Stiller Robert / **M.K.-K.** ... 762
 Stoberski Jan / **B.M.** ... 763
 Stoberski Zygmunt / **B.M.** ... 763
 Stojowski Andrzej / **K.B.** ... 763
 Stolarek Zbigniew / **B.M.** ... 763
 Stolarzewicz Ludwik / **B.T.** ... 763
 Stompor Józef / **K.B.** ... 764
 Strasburger Janusz / **B.M.** ... 764
 Straszewicz Czesław / **B.D.** ... 764
 Straus Stefan / **J.Z.** ... 764
 Stroński Leon Zdzisław / **M.K.-K.** ... 764
 Strońska Anna / **M.K.-K.** ... 764
 Strumph Wojtkiewicz Stanisław / **E.G.** ... 765
 Strykowski Julian / **E.G.** ... 765
 Strzałkowski Wiesław / **B.D.** ... 766
 Strzałkowski Zbigniew / **B.M.** ... 766
 Strzelewicz Konrad / **B.M.** ... 767
 Studencki Władysław / **M.S.** ... 767
 Stwora Jacek / **B.T.** ... 767
 Styczeń Janusz / **B.M.** ... 767
 Sudolski Zbigniew / **B.T.** ... 767
 Sujkowski Bogusław / **B.T.** ... 769
 Sukertowa-Biedrawina Emilia / **B.T.** ... 769
 Sulima Roch / **M.K.-K.** ... 769
 Sulima-Kamiński Jerzy / **E.G.** ... 769
 Sułkowski Tadeusz / **E.G.** ... 769
 Surdykowski Jerzy / **B.T.** ... 769
 Śuski Augustyn / **M.K.-K.** ... 770
 Swinarski Artur Maria / **M.S.** ... 770
 Syska Henryk / **B.D.** ... 771
 Szaja Tadeusz / **B.M.** ... 771
 Szaniawski Jerzy / **A.Sz.** ... 771
 Szargan Mieczysław Michal / **B.M.** ... 771
 Szaruga Leszek / **B.D.** ... 771
 Szczepański Jan Alfred / **E.G.** ... 773
 Szczepański Jan Józef / **B.T.** ... 773
 Szczepkowska Malwina / **M.S.** ... 774
 Szczublewski Józef / **M.S.** ... 774
 Szczypiorski Andrzej / **B.D.** ... 775
 Szczypka Józef / **B.T.** ... 776
 Szelburg-Zarembina Ewa / **A.Sz.** ... 776
 Szemplińska-Sobolewska Elżbieta / **A.Sz.** ... 776
 Szenic Stanisław / **E.G.** ... 776
 Szenwald Lucjan / **B.T.** ... 776
 Szewczyk Wilhelm / **E.G.** ... 776
 Szklarski Alfred / **M.K.-K.** ... 777
 Szłaga Krystyna / **E.G.** ... 777
 Szleyen Zofia / **M.S.** ... 777
 Szmaglewska Seweryna / **A.Sz.** ... 778
 Szmidt Andrzej / **K.B.** ... 778
 Szmidt Ireneusz Krzysztof / **M.S.** ... 778
 Sznarbachowski Włodzimierz / **M.S.** ... 779
 Szpalski Karol / **B.M.** ... 779
 Szpotański Janusz / **B.M.** ... 779
 Szpotański Stanisław / **B.T.** ... 779
 Sztadynger Jan Izidor / **B.T.** ... 779
 Szuba Andrzej / **B.M.** ... 780
 Szumańska Ewa / **E.G.** ... 781
 Szweykowski Zygmunt / **B.T.** ... 781
 Szydłowski Roman / **M.S.** ... 781
 Szymańska Adriana / **M.K.-K.** ... 781
 Szymańska Beata / **K.B.** ... 781
 Szymańska Irena / **J.Cz.** ... 782
 Szymański Wiesław Paweł / **K.B.** ... 782
 Szymański Zbigniew / **K.B.** ... 782
 Szymborska Wisława / **A.Sz.** ... 782
 Szypowska Maria / **M.K.-K.** ... 786
 Szypulski Andrzej / **M.K.-K.** ... 786
 Ścibor-Rylski Aleksander / **M.K.-K.** ... 786
 Śladewski Kazimierz / **K.B.** ... 786
 Ślęk Ludwika / **B.T.** ... 787
 Śliwiak Tadeusz / **M.K.-K.** ... 787
 Śliwiński Artur / **K.B.** ... 787
 Śliwonik Roman / **B.M.** ... 787
 Śmieja Florian / **B.D.** ... 788
 Śpiewak Jan / **B.M.** ... 789
 Święch Jerzy / **B.T.** ... 789
 Świrko Stanisław / **M.K.-K.** ... 789
 Świrszczyńska Anna / **B.M.** ... 789
 Taborski Bolesław / **B.D.** ... 790
 Taborski Roman / **B.T.** ... 791
 Targosz Karolina / **M.S.** ... 792
 Tarn Adam / **M.S.** ... 792
 Tarnawski Władysław / **B.D.** ... 793
 Tarnowska Krystyna / **E.G.** ... 793
 Tatarkiewicz Anna / **M.K.-K.** ... 794
 Tchórzewski Andrzej Janusz / **M.S.** ... 794
 Tępa Jerzy / **M.S.** ... 794

- Terlecki Olgierd / **B.T.** ... 794
 Terlecki Tymon / **J.Cz.** ... 794
 Terlecki Władysław Lech / **E.G.** ... 795
 Termer Janusz / **K.B.** ... 795
 Tesla Józef Andrzej / **M.S.** ... 795
 Tetter Jan / **K.B.** ... 796
 Themerson Stefan / **B.T.** ... 796
 Timoszewicz Jerzy / **A.Sz.** ... 796
 Toeplitz Krzysztof Teodor / **K.B.** ... 797
 Tomaszewska Marta / **M.K.-K.** ... 797
 Tomaszewski Adam / **A.Sz.** ... 797
 Tomkowski Jan / **K.B.** ... 797
 Toporowski Marian / **B.T.** ... 798
 Toporska Barbara / **J.Cz.** ... 798
 Traciewicz Kazimierz / **K.B.** ... 798
 Trepka Andrzej / **K.B.** ... 799
 Treugutt Stefan / **M.S.** ... 799
 Troczyński Konstanty / **B.T.** ... 799
 Trojanowiczowa Zofia / **B.T.** ... 799
 Trościanko Wiktor / **B.D.** ... 799
 Truchanowski Kazimierz / **E.G.** ... 799
 Trzebiński Andrzej / **M.K.-K.** ... 800
 Trziszka Zygmunt / **B.T.** ... 800
 Trznadel Jacek / **E.G.** ... 800
 Trzynadłowski Jan / **M.K.-K.** ... 801
 Turczyński Andrzej / **K.B.** ... 801
 Turwid Marian / **B.T.** ... 801
 Tuwim Irena / **A.Sz.** ... 801
 Tuwim Julian / **A.Sz.** ... 801
 Twardowski Jan / **B.M.** ... 804
 Twerdochlib Andrzej / **B.T.** ... 808
 Tym Stanisław / **B.T.** ... 808
 Tyrmand Leopold / **E.G.** ... 809

 Udalska Eleonora / **B.T.** ... 810
 Ujejski Józef Mieczysław / **M.K.-K.** ... 810
 Ulewicz Tadeusz / **M.K.-K.** ... 810
 Umiński Władysław / **M.K.-K.** ... 811
 Uniłowski Zbigniew / **K.B.** ... 811
 Urbankowski Bohdan / **B.D.** ... 811
 Urgacz Tadeusz / **B.M.** ... 812

 Vincenz Stanisław / **E.G.** ... 812
 Vogler Henryk / **M.K.-K.** ... 814

 Wachowiak Eugeniusz / **B.M.** ... 814
 Wachowicz Barbara / **B.M.** ... 814
 Waczków Józef / **B.M.** ... 815
 Wadecka Saturnina Leokadia / **A.Sz.** ... 815
 Walc Jan / **B.M.** ... 815
 Walecki Waclaw / **B.T.** ... 815
 Wandurski Witold / **M.K.-K.** ... 817
 Wantuła Leon / **M.K.-K.** ... 817
 Wańkowicz Melchior / **E.G.** ... 817

 Wardasówna Maria / **E.G.** ... 817
 Warneńska Monika / **B.T.** ... 817
 Warzecha Andrzej / **B.M.** ... 818
 Warzenica-Zalewska Ewa / **M.S.** ... 818
 Wasilewska Wanda / **E.G.** ... 818
 Wasitowa Zofia / **B.T.** ... 818
 Wasyl Stanisław / **B.M.** ... 818
 Wasylewski Stanisław / **A.Sz.** ... 818
 Waśkiewicz Andrzej Krzysztof / **B.T.** ... 819
 Wat Aleksander / **A.Sz.** ... 819
 Wawrzkiwicz Marek / **M.S.** ... 820
 Wążyk Adam / **K.B.** ... 821
 Weintraub Wiktor / **A.Sz.** ... 821
 Weiss Tomasz / **K.B.** ... 821
 Werfel Edda / **M.S.** ... 821
 Werner Andrzej / **K.B.** ... 821
 Wernic Wiesław / **B.M.** ... 821
 Wiechecki Stefan / **M.K.-K.** ... 821
 Wieniewski Ignacy / **A.Sz.** ... 822
 Wierczyński Stefan / **B.T.** ... 822
 Wierzbicki Piotr / **B.T.** ... 822
 Wierzyński Kazimierz / **A.Sz.** ... 822
 Wiktor Jan / **M.S.** ... 823
 Wiliński Stanisław Wit / **B.M.** ... 823
 Wilmański Jerzy / **B.T.** ... 823
 Winawer Bruno / **M.K.-K.** ... 823
 Winczakiewicz Jan / **A.Sz.** ... 823
 Wirpsza Witold / **E.G.** ... 823
 Wirth Andrzej / **B.M.** ... 824
 Wiśniewski Józef Henryk / **B.T.** ... 824
 Wiśniewski-Snerg Adam / **M.K.-K.** ... 824
 Witkiewicz Stanisław Ignacy / **A.Sz.** ... 824
 Witkowska Alina Edwarda / **A.Sz.** ... 830
 Witkowski Michał / **B.T.** ... 830
 Wittlin Józef / **E.G.** ... 830
 Wittlin Tadeusz / **A.Sz.** ... 830
 Witwicka Katarzyna / **M.K.-K.** ... 830
 Włoch Władysław / **B.T.** ... 830
 Włodek Adam / **M.K.-K.** ... 831
 Wojaczek Rafał / **A.Sz.** ... 831
 Wojciechowska Kalina / **K.B.** ... 831
 Wojciechowski Jakub / **M.K.-K.** ... 831
 Wojciechowski Piotr / **E.G.** ... 831
 Wojdowski Bogdan / **A.Sz.** ... 831
 Wojewoda Cecylia / **K.B.** ... 832
 Wojtyła Karol / **J.Cz.** ... 832
 Wojtyszko Maciej / **B.T.** ... 834
 Wolanowski Lucjan / **B.T.** ... 835
 Wolniak Henryk / **B.T.** ... 835
 Wolniewicz Janusz / **B.M.** ... 836
 Wołski Marcin / **B.T.** ... 836
 Wołoszynowski Julian / **M.K.-K.** ... 837
 Worcell Henryk / **M.S.** ... 837
 Woronczak Jerzy / **M.S.** ... 837

SPIS TREŚCI

- Woroszyński Wiktor / **E.G.** ... 837
Woźniakowski Jacek / **B.T.** ... 837
Wójcik Ryszard / **B.M.** ... 838
Wójcik Włodzimierz / **B.M.** ... 838
Wójtowicz Kazimierz / **B.M.** ... 838
Wóycicki Kazimierz / **A.Sz.** ... 838
Wroczyński Kazimierz / **M.K.-K.** ... 839
Wróbel Zdzisław / **B.T.** ... 839
Wrzós Konrad / **K.B.** ... 839
Wygodzki Stanisław / **E.G.** ... 839
Wyka Kazimierz / **A.Sz.** ... 839
Wyka Marta / **B.T.** ... 839
Wyrwa-Krzyżański Tadeusz / **B.M.** ... 841
Wysłouch Seweryna / **B.T.** ... 841
- Zadura Bohdan / **K.B.** ... 841
Zagajewski Adam / **B.M.** ... 842
Zagórski Jerzy / **B.M.** ... 843
Zahorska Anna / **E.G.** ... 843
Zahorska Stefania / **A.Sz.** ... 843
Zającówna Janina / **M.K.-K.** ... 843
Zajdel Janusz Andrzej / **M.K.-K.** ... 843
Zakrzewski Bogdan / **B.T.** ... 844
Zakrzewski Jan / **K.B.** ... 844
Zaleski Lubicz Zygmunt / **A.Sz.** ... 844
Zalewski Witold / **E.G.** ... 844
Zalewski Zbigniew / **M.S.** ... 844
Załucki Marian / **B.T.** ... 844
Załuski Stanisław / **B.M.** ... 844
Załuski Zbigniew / **A.Sz.** ... 845
Zambrzycki Władysław / **M.K.-K.** ... 845
Zaniewski Andrzej / **M.K.-K.** ... 845
Zaremba Jan / **M.S.** ... 845
Zaruski Mariusz / **B.T.** ... 845
- Zarzycka Irena / **E.G.** ... 845
Zawada Andrzej / **K.B.** ... 846
Zawieyski Jerzy / **B.T.** ... 846
Zawistowski Władysław / **M.S.** ... 846
Zawodziński Karol Wiktor / **A.Sz.** ... 847
Zbierchowski Henryk / **A.Sz.** ... 847
Zbyszewski Karol / **A.Sz.** ... 847
Zdziechowski Kazimierz / **M.S.** ... 847
Zechenter Witold / **B.T.** ... 847
Zechenter-Splawińska Elżbieta / **B.T.** ... 847
Zegadłowicz Emil / **A.Sz.** ... 847
Zelenay Anna / **M.S.** ... 848
Zelenay Tadeusz / **M.S.** ... 848
Zembaty Maciej / **B.M.** ... 848
Zengel Ryszard / **K.B.** ... 848
Zeydler-Zborowski Zygmunt / **M.K.-K.** ... 848
Zgorzelski Czesław / **B.T.** ... 848
Ziejka Franciszek / **A.Sz.** ... 848
Zieliński Bronisław / **E.G.** ... 849
Zieliński Stanisław / **M.K.-K.** ... 849
Zielonka Zbigniew / **B.M.** ... 849
Ziemanin Adam / **M.K.-K.** ... 849
Ziemny Aleksander / **K.B.** ... 850
Ziętarska Jadwiga / **B.T.** ... 850
Ziomek Jerzy / **B.T.** ... 850
- Wykaz haseł mających uzupełnienia tylko
w LP XX w. i SBLP ... 851
Skróty w tytułach czasopism ... 852
Skróty inne ... 857
Opracowania ogólne historii literatury współ-
czesnej ... 862
Słowniki biobibliograficzne pisarzy współczes-
nych ... 863

Z e s p ó ł a u t o r s k i:

Katarzyna Batora – **K.B.**, Jadwiga Czachowska – **J.Cz.**, Beata Dorosz – **B.D.**,
Ewa Głębińska – **E.G.**, Maria Kotowska-Kachel – **M.K.-K.**, Roman Loth – **R.L.**,
Barbara Marzęcka – **B.M.**, Marlena Sęczek – **M.S.**, Alicja Szałagan – **A.Sz.**,
Barbara Tyszkiewicz – **B.T.**, Barbara Winklowska – **B.W.**, Joanna Zawadzka – **J.Z.**

Przygotowanie do druku

Wydawnictwo Instytutu Badań Literackich PAN

Projekt graficzny obwoluty, okładki i karty tytułowej

Zygmunt Ziemka

Opracowanie redakcyjne i korekty

Czesław Pokojski

Druk i oprawa

Oprawa sp. z o.o., Łódź, ul. Dowborczyków 17

<http://rcin.org.pl>

Słownik został wydany przy współpracy
Wydawnictw Szkolnych i Pedagogicznych
Spółka Akcyjna

<http://rcin.org.pl>